ALEGATA

do

SPRAWOZDAŃ STENOGRAFICZNYCH

z pierwszej sesyi czwartego peryodu

SEJMU KRAJOWEGO

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem

z r. 1877.

Przytem:

Indeks tych alegatów.

418422
III
1877, 1-12

100228 IV

7879

Indeks alegatów.

Treść alegatów.

Liczba alegatu		Stronica sten. sprawozd.
1.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem funduszów krajowych za r. 1875	59
2.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.	59
3.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o reformie ordynacyj wyborczych Izb handlowych we Lwowie, Krakowie i w Brodach	59
4.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie założenia szkół rękodzielniczych	59
5.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o projekcie ustawy budowniczej dla miast i miasteczek galicyjskich z wyjątkiem Lwowa i Krakowa	59
6.	Sprawozdanie Wydziału krajowego z projektem do ustawy o nadzorze władz wyższych nad urzędnikami (pisarzami i innymi tej kategorji funkcjonarjuszami) gmin wiejskich	60
7.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie założenia szkoły górnictwa i hutnictwa w Krakowie	60
8.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zubożenia kraju i zasilania kas zaliczkowych z funduszu krajowego	60
9.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie budowy gmachu na pomieszczenie Sejmu i Wydziału krajowego	60
10.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zaliczania czasu służby zastępcom nauczycieli w szkołach średnich od chwili złożenia przysięgi	60
11.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie odebrania w zarząd Reprezentacji krajowej Archiwów akt grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie	60
12.	Sprawozdanie Wydziału krajowego na żądanie krajowej Rady szkolnej dodatkowego kredytu w sumie 30.000 zrł. na rok 1877., na zasiłki dla okręgowych funduszów szkolnych	62
13.	Sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego za czas od 1. stycznia 1876. do 30. kwietnia 1877.	62
14.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie umieszczenia pewnej liczby obłąkanych w szpitalach powszechnych w Żółkwi i Przemyślu	62
15.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie urządzenia latryn w szpitalu lwowskim	62
16.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o projekcie ustawy drogowej	62

Liczba alegatu		Stronica sten. sprawozd.
17.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie regulacji Sanu między Przemyślem a Składem solnym	62
18.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie regulacji rzeki Brnia	62
19.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie uregulowania stosunku prawnego między Galicją a Węgrami co do własności i spólnej na przyszłość administracji mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzicą	62
20.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie kierunku drogi krajowej Rzeszowsko-Nadbrzeziańskiej na przestrzeni między Nienadówką a Rzeszowem	63
21.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zaprowadzenia osobnego konta wydatków na pawilon obłąkanych w księdze budowy szpitala św. Łazarza w Krakowie	63
22.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie rachunku z użycia częściowego sumy 45.000 złr. przeznaczonej na budowę nowego szpitala w Krakowie	63
23.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie przyjmowania do szpitali prowincyonalnych na obserwacyę osób podejrzanych o choroby umysłowe	63
24.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie sum pochodzących z taks za muzykę w Krakowie	63
25.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o stanie funduszów stanowiących majątek szpitala św. Łazarza w Krakowie i w przedmiocie podziału majątku tego	63
26.	Sprawozdanie o kosztach sanitarnych, szczepienia ospy i o powiększeniu sił lekarskich w kraju	64
27.	Sprawozdanie Wydziału krajowego względem uwolnienia urzędników i sług Państwa kraju i t. d. od opłacania dodatków do podatków bezpośrednich, na potrzeby krajowe i indemnizacyi	64
28.	Sprawozdanie Wydziału krajowego względem zmiany terytoryalnego podziału kraju na okręgi sądów powiatowych	64
29.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia nowego sądu powiatowego w Zakluczynie	64
30.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie przeniesienia siedziby sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny	64
31.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie wydawnictwa Encyklopedyi Ant. Schneidra	73
32.	Sprawozdanie Wydziału krajowego z wnioskiem o zaniechanie drogi t. z. wołowej, wzdłuż i obok drogi krajowej Sielecko-Zaleszczyckiej	74
33.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o wykończeniu budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	74
34.	Wniosek p. Hausnera w przedmiocie zmiany statutu krajowego i ordynacyi wyborczej w kierunku pomnożenia liczby posłów z miast.	80
35.	Wniosek p. Waygarta w przedmiocie dodatków pięcioletnich dla nauczycieli szkół ludowych	82
36.	Wniosek p. Er. Wolańskiego o zmianę składu miejscowych rad szkolnych	110
37.	Wniosek rządowy z zamknięciem rachunku funduszów indemnizacyjnych za r. 1876	111
38.	Wniosek rządowy z preliminarzem funduszów indemnizacyjnych na rok 1878	111
39.	Wniosek p. Madeyskiego o uchylenie §. 44. ustawy o zniesieniu prawa propinacyi	148

Liczba alegatu		Stronica sten. sprawozd.
40.	Wniosek p. Bielińskiego w przedmiocie zarządu i oddania majątków małoletnich	150
41.	Wniosek p. Chełmeckiego w przedmiocie przyspieszenia założenia ksiąg hipotecznych	151
42.	Wniosek p. Rappaporta w przedmiocie założenia i uposażenia filij Banku narodowego w Galicyi i ułatwienia kredytu w tychże	152
43.	Sprawozdanie komisyi budżetowej w przedmiocie sum pochodzących z taks za muzykę w Krakowie	156
44.	Sprawozdanie komisyi budżetowej w sprawie zaprowadzenia osobnego konta wydatków na pawilon obłąkanych w Krakowie	156
45.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj w sprawie subwencyi na budowę gmachu szkolnego w Czernichowie	157
46.	Wniosek p. Czerkawskiego w przedmiocie wyznaczenia premij za napisanie najlepszych podręczników dla szkół średnich w języku polskim	176
47.	Wniosek p. Sawczyńskiego w przedmiocie wynagrodzenia dla nauczycieli religji w szkołach ludowych	178
48.	Wniosek p. Wojciecha Dzieduszyckiego w przedmiocie mianowania przewodniczących Rad szkolnych miejscowych przez Radę szkolną krajową . . .	179
49.	Sprawozdanie komisyi prawniczej w sprawie uregulowauia stosunku prawnego między Galicją a Węgrami co do własności i spólnej administracyi mostu na Dunajcu pod Niedzicą	181
50.	Sprawozdanie komisyi administracyjnej w sprawie przyjmowania do szpitali prowincyonalnych na obserwacyę osób podejrzanych o obłąkanie . . .	182
51.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zalesienia wydm piaszczystych w powiatach Niskim i Tarnobrzeskim	208
52.	Sprawozdanie Wydziału krajowego o potrzebie wystawienia budynku gospodarskiego dla krajowego szpitala powszechnego we Lwowie	209
53.	Sprawozdanie komisyi prawniczej w przedmiocie odebrania w zarząd Reprezentacyi krajowéj archiwów akt grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie . . .	209
54.	Sprawozdanie komisyi drogowéj w przedmiocie zmiany kierunku drogi krajowéj Rzeszow-Nadbrzezie	217
55.	Sprawozdanie komisyi drogowéj w przedmiocie zaniechania drogi t. z. wołowéj wzdłuż i obok drogi krajowéj Sielecko-Zaleszczyckiéj	222
56.	Wniosek p. Władysława Koziebrodzkiego w przedmiocie rewizyi instrukcyi dla Wydziału krajowego	244
57.	Wniosek p. Buchwalda w przedmiocie konkurencyi parochów do wydatków budowniczych przy budynkach plebańskich	245
58.	Wniosek p. Zolla w przedmiocie uregulowania feryj w szkołach średnich	246*)
59.	Wniosek p. Tyszkiewicza w przedmiocie uwolnienia spadków nieprzenoszących 500 zł. od uiszczania należytości spadkowej	247
60.	Sprawozdanie komisyi administracyjnéj w przedmiocie budowy gmachu na pomieszczenie Sejmu i Wydziału krajowego	247
61.	Wniosek p. Męcińskiego w przedmiocie uregulowania niektórych stosunków zdrojowisk w Galicyi	278

*) W sprawozdaniu stenograficznem alegat ten oznaczony jest mylnie liczbą 59.

Liczba alegatu		Stronica sprawozd.
62.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj w przedmiocie subwencyi na cele krajowéj wystawy przemysłowéj i rolniczéj	280
63.	Sprawozdanie komisyi drogowéj w sprawie subwencyi na budowę drogi z Podhajec do Halicza	286*)
64.	Sprawozdanie komisyi budżetowej względem uwolnienia urzędników i sług państwa kraju i t. d. od opłacania dodatków do podatków na potrzeby krajowe i fundusz indemnizacyjny	293
65.	Sprawozdanie komisyi edukacyjnéj w przedmiocie wydawnictwa encyklopedyi Ant. Schneidra	300
66.	Sprawozdanie komisyi o wniosku p. Hausnera w przedmiocie zmiany statutu krajowego i ordynacyi wyborczej w kierunku pomnożenia liczby posłów z miast.	305
67.	Sprawozdanie komisyi prawniczéj w sprawie przeniesienia siedziby sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny	327
68.	Sprawozdanie komisyi drogowéj w sprawie subwencyi na budowę drogi powiatowéj Kolbuszowa-Głogów	328
69.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj w przedmiocie zapomogi i pożyczki dla pogorzelców m. Wieliczki	335
70.	Sprawozdanie komisyi administracyjnéj w przedmiocie uchylenia §. 44. ustawy o zniesieniu prawa propinacyi	345
71.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj w sprawie urządzenia latryn w szpitalu głównym lwowskim	350
72.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj w przedmiocie pensyi wdowiéj dla Pauliny Pawulskiéj	381
73.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj o zamknięcie rachunków funduszów indemnizacyjnych za r. 1876	391
74.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj o przydłużeniu Radzie szkolnéj krajowéj kredytu na zaliczki zwrotne dla gmin na budowę szkół	392
75.	Sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu krajowego funduszu szkolnego na rok 1877	392
76.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj o kredycie dodatkowym dla Rady szkolnéj krajowej na zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych	398, 445
77.	Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie objęcia szkół rolniczych w Dublanach w zarząd kraju	398
78.	Wniosek p. Sawy w przedmiocie uregulowania sprawy kencesyi na pobór kopytkowego	399
79.	Sprawozdanie komisyi administracyjnéj w przedmiocie ukończenia budowli zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie i aktu kollaudacyi dotyczących robót	399
80.	Sprawozdanie komisyi kultury krajowéj w przedmiocie szkół rękodzielniczych	405
81.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj o kosztach sanitarnych, szczepienia ospy i powiększeniu sił lekarskich w kraju	413
82.	Sprawozdanie komisyi prawniczéj w przedmiocie ustanowienia sądu powiatowego w Zakluczynie	424
83.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj w przedmiocie aubwencyi dla komitetu ochron dla małych dzieci w Krakowie	447

*) Liczba porządkowa tego alegatu jest w tekście sprawozdania stenograficznego str. 286 opuszczona.

Liczba alegatu		Stronica sten. sprawozd.
84.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj w przedmiocie regulacyi Sanu między Przemyślem a Składem solnym	455
85.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj w przedmiocie regulacyi rzéki Brnia . .	456
86.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj o preliminarzu funduszu krajowego na r. 1878.	457
87.	Sprawozdanie komisyi budżetowéj o preliminarzach funduszów indemnizacyjnych na rok 1878	546

Niezałatwione.

Licz. Sej.:

558. Sprawozd. kom. adres. dla ułożenia adresu do Najjaśniejszego Pana.
546. Sprawozd. kom. sejmowej wybranej do zbadania sprawozdania Wydziału krajowego z jego czynności za czas od 1/1 1876. do 30/4 1877.
533. Sprawozd. komisyi prawniczej o wniosku posła Chełmeckiego względem zaprowadzenia ksiąg hipotecznych jaknajspieszniej.
532. Sprawozd. komisyi prawniczej o wniosku posła Bielińskiego do. tyczącego zabezpieczenia majątków sierocińskich.
597. Sprawozd. komisyi edukacyjnej o wniosku posła Czerkawskiego o wyznaczenie z funduszu kraj. 4000 zł. na premie za napisanie podręczników dla szkół średnich.
596. Sprawozd. komisyi edukacyjnej o wniosku Wydziału krajowego co do założenia szkoły górnictwa i hutnictwa w Krakowie.
591. Sprawozd. komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków za rok 1875. funduszów samoistnych (niedotowanych) budżetem nieobjętych (Lit C.)
584. Sprawozd. komisyi edukacyjnej o wniosku posła Waygarta co do zmiany ustępu 3go art XII. ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w szkołach ludowych z 2. maja 1873.
583. Sprawozd. komisyi gminnej o projekcie Wydziału krajowego co do zmiany §. 52. ustawy gminnej.
582. Sprawozd. komisyi kultury krajowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie założenia wydm piaszczystych w powiatach Niskim i Tarnobrzeskim.
561. Sprawozd. komisyi administracyjnej w przedmiocie zubożenia kraju i zasilania kas zaliczkowych z funduszu krajowego.
554. Sprawozd. komisyi budżetowej o petycyi kapituły obrz. ormiańskiego we Lwowie względem udzielenia zasiłku 4000 zł. na restauracyę wieży katedralnej.

L. W. 34.525/1876.

Aleg. 1.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

o zamknięciu rachunkowem

funduszów krajowych

za rok 1875.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu postanowień §. 18. Statutu krajowego i §. 7. Instrukcyi dla Wydziału krajowego, przedkładamy pod ·/· zamknięcie rachunku wszystkich pod zarządem Reprezentacyi kraju zostających funduszów, a mianowicie:

pod A. Zamknięcie funduszów budżetem objętych,
„ B. Alegata do tychże zamknięć,
„ C. Zamknięcie funduszów budżetem nieobjętych, wraz z alegatami i wyjaśnieniami,
„ D. Sumaryczną zestawienie ogólnego obrotu (brutto) i stanu wszystkich funduszów, tak w majątku obrotowym, jakoteż i zarodowym, z wykazaniem zapasów kasowych w gotówce i efektach, kapitałów lokowanych i hipotekowanych, dóbr i realności, tudzież należytości czynnych i biernych,
„ E. Sprawozdanie i zamknięcie rachunkowe fundacyi Stanisława hr. Skarbka.

Dział **A.** zawiera

Fundusze budżetem objęte.

a) *Dotowane:*

1. Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu
2. „ szpitalu lwowskiego, oddział chorych
3. „ „ „ „ położnic
4. „ zakładu dla obłąkanych
5. „ podrzutków
6. „ szpitalu św. Łazarza, oddział chorych
7. „ „ „ „ „ położnic i podrzutków
8. „ „ „ Ducha „ syfilitycznych
9. „ „ „ „ „ obłąkanych
10. „ policyi krajowej
11. „ szkolny krajowy.

b) *Niedotowane (samoistne):*

12. Fundusz domestykalny
13. „ kultury krajowej
14. „ stanowy sierociński
15. „ Aleksandra hr. Stadnickiego
16. „ szkoły weterynaryi
17. „ budowy zakładu kulparkowskiego
18. „ pożyczki krajowej z roku 1873.

Dział C. zawiera

Fundusze budżetem nieobjęte.

1. Fundusz pomnika Kościuszki
2—94. Fundusze stypendyjne (93)
95. Fundusz administracyi dóbr „Winniki“
96. „ galicyjski inwalidów wojskowych
97. „ niżankowicki „ „
98. „ posagowy Jana i Filipiny Komarnickich
99. „ zakładu narodowego imienia Ossolińskich
100. „ zapomogi byłego obwodu tarnowskiego
101. „ „ z roku 1868.
102. „ „ „ 1866. (pozostały)
103. „ budowy domu podrzutków
104. „ depozytów gminnych serwitutowych
105. „ Pelagii Russanowskiej, dla inwalidów polskich
106. „ szkół ludowych z roku 1872.
107. „ Wincentego Łodzia Ponińskiego, dla czeladników rzemieślniczych
108. „ Kochmana, dla literatów polskich
109. „ Kochmana, dla dziewcząt służących
110. „ Jędrzejewiczowej Maryi, dla wiekowych kobiet
111. „ pomnika ś. p. A. hr. Gołuchowskiego
112. „ budowy szpitalu w Krakowie
113. Depozyta.

a zatem:

w dziale A. funduszów	18
„ C. „	113
razem . .	131
Zamknięcie za rok 1874. obejmowało . .	118
przybyło więc funduszów . . .	13

a mianowicie:

1) Fundusz stypendyjny Kallira
2) „ „ Laskowskiej
3) „ „ Löwensteina
4) „ „ Ładuńskiego
5) „ „ Parzelskiego
6) „ „ Rostockiego
7) „ „ Seeling-Saulenfelsa

8) Fundusz stypendyjny Wierzbickiego
9) „ Kochmana, dla literatów
10) „ Kochmana, dla służących
11) „ Jędrzejowiczowej, dla wiekowych kobiet
12) „ pomnika ś. p. A. hr. Gołuchowskiego
13) „ budowy szpitalu w Krakowie.

Stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 25. Kwietnia 1876. przedkładamy zamknięcie rachunku fundacyi Stanisława hr. Skarbka i zamieszczamy zamknięcie rachunkowe funduszów budowy zakładu kulparkowskiego i pożyczki z roku 1873. w dziale funduszów budżetem objętych, niedotowanych, a ponieważ dla tych funduszów na rok 1875. preliminarze nie były uchwalone, przeto nie wykazano w zamknięciach żadnych różnic z porównania z budżetem.

W celu zadośćuczynienia żądaniu wyrażonemu w sprawozdaniu Komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków za rok 1874. (ażeby do rubryki dochodów z dodatków do podatków dołączane były szczegółowe wykazy, zawierające wszelkie daty odnoszące się do należytości i uiszczenia podatków i dodatków) udaliśmy się o te szczegóły za rok 1875. do c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu. Przeprowadzoną w tej sprawie korespondencyę, otrzymane wykazy, tudzież zestawienie sporządzone na podstawie dat w krótkiej drodze otrzymanych, załączamy pod **B**. (alegat 8. str. 31—59). **B**.

Zauważamy jednakowoż, iż wykazy te zestawione są tylko w przybliżeniu, ścisłe bowiem cyfry otrzymać byśmy mogli dopiero po zamknięciu rachunków podatkowych za rok 1876., t. j. po rozdzieleniu wyników z I. półrocza tegoż roku na rok 1875. i 1876.

Pragnąc dalej już przy zamknięciu za rok 1875. zastosować się do uwag Komisyi budżetowej, aprobowanych przez Wysoki Sejm przy uchwaleniu budżetu na rok 1877., a mianowicie, iż wszelkie przewidziane dochody (jak n. p. myta) i wszelkie wydatki w pełnych cyfrach preliminowane, a tem samem i w pełnych cyfrach w zamknięciu rachunkowem wykazywane być powinny, zamieściliśmy w rachunku funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu:

1. Pod rubryką III. dochodów, — preliminowane dochody z myt, potrącone w budżecie od wydatków rubryki X. w kwocie . . . . 135.000 zł. (Lit. A. str. 50.)

2. Pod rubryką VII. poz. 15. dochodów, — preliminowane dochody na rzecz szkoły gospodarstwa lasowego, potrącone w budżecie od wydatków na tę szkołę w rubryce VII. w kwocie . . . . . 5.000 „ (Lit. A. str. 52.)

Stosownie do tej formy zamieściliśmy w rubryce X. wydatków „Drogi krajowe“ pełną na potrzeby tej rubryki preliminowaną kwotę . . . 1,028.612 „ (Lit. A. str. 38.)
a w rubryce VII. poz. 56. na potrzeby szkoły gospodarstwa lasowego pełną preliminowaną kwotę . 11.400 „ (Lit. A. str. 26.)

Tym więc sposobem bez naruszenia granic budżetem określonych, wykazujemy wszelkie źródła dochodów i poczynione wydatki, tudzież porównanie takowych z pełnemi kwotami preliminowanemi.

Według załączonego pod ·/. sumarycznego wywykazu wydatków i dochodów wszystkich budżetem objętych funduszów, okazują się w porównaniu z kwotami budżetowemi wyniki następujące: ·/.

1. W funduszu krajowym i w funduszach z tegoż dotowanych:
   wydatki *mniejsze od budżetu o* . . . . . 500.183 zł.
   dochody *większe* „ . . . . . 475.206 „
   zatem wynik w ogóle *korzystniejszy* . . 975.389 „
2. W funduszach samoistnych (niedotowanych)
   wydatki *większe od budżetu o* . . . . . 36.482 „
   dochody *większe* „ „ . . . . . 41.093 „
   zatem wynik w ogóle *korzystniejszy o* . . 4.611 „
3. W funduszach wcielonych do działu budżetowego, bez uchwalenia budżetu, t. j. w funduszu budowy zakładu kulparkowskiego i pożyczki krajowej z roku 1873. wynoszą:
   wydatki . . . . . 425.256 „ 56 ct.
   dochody . . . . . 362.149 „ 80½ „
   pozostałość z roku 1874. . . . . 200.770 „ 05½ „
4. W funduszu krajowym w ściślejszem znaczeniu okazują się następujące różnice:
   wydatki *mniejsze od budżetu o* . . . . . 393.649 „
   dochody *większe* „ „ . . . . . 588.604 „
   zatem wynik w ogóle *korzystniejszy o* . . 982.253 „

Różnice okazujące się z porównania kwot budżetem uchwalonych z kwotami rzeczywistej wynikłości, wyjaśnione są szczegółowo przy każdej pozycyi wydatków i dochodów, — tutaj więc czynimy tylko uwagi ogólnikowe do sumarycznych różnic wykazanych w rubrykach właściwego funduszu krajowego.

A. Wydatki.

Mniejsze od budżetu:

Rubr. I. Koszta reprezentacyi kraju . . . . . 35.365 zł.
z powodu krótszego trwania sesyi sejmowej, aniżeli w budżecie przewidywano.

Rubr. V. Wydatki sanitarne . . . . . 10.270 „
z powodu rzadszych pojawów epidemij i zarazy na bydło.

Rubr. VII. Zasiłki dla zakładów naukowych . . . . . 168.813 „
głównie z powodu mniejszego wydatku (158.419 zł.) na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego i niezużycia kredytu (10.000 zł.) przeznaczonego dla szkoły weterynaryi, która nie weszła w życie.

Rubr. X. Drogi krajowe . . . . . 105.652 „
z powodu oszczędności w wydatkach administracyjnych, (4.664 zł.) niewykonania wszystkich zamierzonych robót przy budowie nowych dróg (69.494 zł.) i mniejszych, do potrzeby ściśle zastosowanych wydatków na utrzymanie dróg (33.560 zł.)

Rubr. XII. Wydatki na szupaśnictwo . . . . . 5.629 „
z powodu małej ilości zlikwidowanych rachunków.

Rubr. XIII. Rozmaite wydatki . . . . . 121.630 „
z powodu niezupełnego wyczerpania kredytu: „Do rozporządzalności Wydziału krajowego“ (10.659 zł.), niezużycia kre-

Do przeniesienia . . 447.359 „

	Z przeniesienia .	447.359 zł.
	dytu na regulacyę Sanu (12.500 zł.), częściowego tylko wyczerpania kredytu na budowę 2. piętra w szpitalu lwowskim (21.520 zł.), a nakoniec z powodu, iż kwota 78.000 zł. przeznaczona na podwyższenie płac nauczycieli, przez Radę szkolną krajową wcale wydaną nie została.	
	Suma wydatków mniejszych od budżetu . .	**447.359** zł.
	Większe od budżetu:	
Rubr. II.	Koszta zarządu	7.467 zł.
	głównie z powodu wydanych zaliczek na płace urzędników, na które nic nie preliminowano, a dalej z powodu zwiększonych wydatków na koszta podróży i innych potrzeb wzrastających w skutek rozszerzających się czynności urzędowych.	
Rubr. III.	Koszta leczenia	22.611 „
	z powodu podwyższenia taks, a głównie z powodu zamieszczenia zwrotów uiszczonych przez gminy na rachunek należytości zaległych, w rubryce dochodów.	
Rubr. IV.	Koszta szczepienia	7.865 „
	z powodu zaprowadzenia corocznego szczepienia.	
Rubr. IX.	Kwaterunkowe żandarmeryi	1.361 „
	z powodu podwyższenia czynszów kwaterunkowych.	
Rubr. XI.	Dotacye dla zakładów krajowych	14.406 „
	z powodu zwiększonych potrzeb, które w szczegółowych zamknięciach zakładów dotowanych są uzasadnione.	
	Suma wydatków większych od budżetu . . .	**53.710** „
	Z porównania ze sumą wydatków *mniejszych* „ . . .	447.359 „
	okazują się ostatecznie *wydatki mniejsze od budżetu* . .	**393.649** „

B. Dochody.

Większe od budżetu:

Rubr. I	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	4.313 zł.
	z powodu nieprzewidzianych w budżecie dochodów z realności zakupionej pod budowę gmachu sejmowego.	
Rubr. II.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych . . .	17.819 „
	z powodu znacznego zapasu kapitałów lokowanych z roku ubiegłego, i przyrostu takowych przez większe dochody i mniejsze wydatki roku bieżącego.	
Rubr. III.	Dochody z myt	18.681 „
	w skutek zwiększenia ilości stacyj i uzyskania wyższych czynszów.	
Rubr. IV.	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych . . .	601 „
	według zamknięcia rachunku tychże zakładów.	
	Do przeniesienia . .	41.414 „

	Z przeniesienia . .	41.414 zł.
Rubr. V.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych . . . . według zamknięcia rachunku za rok 1874.	315.874 „
Rubr. VI.	Dodatki do podatków . . . . . z powodu, iż należytość zaległa i bieżąca podatków była większą aniżeli w budżecie przewidziano. (Patrz alegat 8. pod **B**. str. 31—59.)	245.416 „
Rubr. VII.	Rozmaite dochody . . . . . głównie z powodu znacznego dochodu ze zwrotów zaliczek wydanych w latach ubiegłych (128.290 zł.), tudzież w skutek wpływu datków dobrowolnych na budowę dróg (6.517 zł.), które to dochody w budżecie przewidziane nie były.	135.900 „
	Suma dochodów większych od budżetu	**738.604 „**

Mniejsze od budżetu:

Rubr. VIII.	Aktywa funduszu pożyczki krajowej z roku 1873. . . z powodu, iż w skutek nader korzystnego obrotu, pokryto wszystkie wydatki własnymi dochodami, nie zachodziła więc potrzeba przenoszenia aktywów funduszu pożyczki do funduszu krajowego.	150.000 zł.
	Suma dochodów mniejszych od budżetu . . .	**150.000 „**
Z porównania ze sumą dochodów *większych* „ „ . . .		738.604 „
	okazują się ostatecznie dochody *większe od budżetu* . .	588.604 „
doliczywszy	wydatki *mniejsze od budżetu*	393.649 „
	wynika obrót w ogóle *korzystniejszy od budżetu* . .	**982.253 „**

Według ustawy finansowej z dnia 17. Października 1874. wynosiła nadwyżka budżetowa . . . . . 8.178 zł.

W roku 1875. uchwalono kredyta dodatkowe:

19. Kwietnia	w rubr. I. na zakupno gruntu pod gmach sejmowy	58.863 zł.	
11. Maja	w rubr. XIII. na budowę 2go piętra w szpitalu lwowskim . . .	60.806 „	
20. Maja	w rubr. XIII. dla księży unitów Chełmskich	3.000 „	122.669 „
	w skutek czego niedobór budżetowy wynosił . . .		114.491 „
po odtrąceniu takowego od sumy wyniku korzystniejszego od budżetu,			
	okazuje się rzeczywista pozostałość z rachunku (lit. A. str. 8 i 9.)		**867.762 „**

Według sumarycznego zestawienia wszystkich zamknięć rachunkowych pod lit. **D**. ruch ogólny był następujący:

a)	dochody ogólne brutto wraz z zapasami początkowymi . .		16,996.105 zł. 24½ ct.
b)	wydatki ogólne brutto . .	8,892.929 zł.	91½ ct.
c)	zapasy kasowe w gotówce i efektach	5,852.964 „	98½ „
d)	stan ostateczny wartości dóbr i realności	2,041.732 „	25½ „
e)	stan ostateczny kapitałów hipotekowanych	208.478 „	09 „
	razem zgodnie z powyższą sumą dochodów .		16,996.105 „ 24½ „

Stan funduszów z końcem roku 1875. wynosi:

a)	W majątku zarodowym:						
	1. Gotówka i efekta . . .	2,626.757	zł.	26	ct.		
	2. Dobra i realności . . .	2,041.732	„	25½	„		
	3. Kapitały lokowane w bankach .	11.600	„	05	„		
	4. „ hipotekowane . . .	208.478	„	09	„		
	5. Nadwyżka należytości czynnych .	315.988	„	24	„	5,204.555 zł.	89½ ct.
b)	W majątku obrotowym:						
	1. Gotówka i efekta . . .	1,547.332	„	27½	„		
	2. Kapitały lokowane w bankach .	354.812	„	46	„		
	3. Nadwyżka należytości czynnych .	702.027	„	17½	„	2,604.171 „	91 „
c)	Depozyta:						
	Gotówka i efekta					284.135 „	77½ „
	Razem . . .					8,092.863 „	58 „

Z końcem roku 1874. wynosił:

a)	W majątku zarodowym . . .	4,560.634	„	13	„		
b)	„ „ obrotowym . . .	2,052.768	„	85	„		
c)	W depozytach	291.085	„	28½	„	6,904.488 „	26½ „
	Z porównania okazuje się *przyrost*					1,188.375 „	31½ „

Należytości czynne z końcem roku 1875. wynoszą:

a)	W majątku zarodowym . . .	380.436	zł.	54½	ct.		
b)	W majątku obrotowym . . .	2,656.676	„	57	„	3,037.113 „	11½ „
	Z końcem roku 1874. wynosiły:						
a)	W majątku zarodowym . . .	212.392	„	18½	„		
b)	W majątku obrotowym . . .	2,463.250	„	11	„	2.675.642 „	29½ „
	zwiększyły się zatem o					361.470 „	82 „

Co do formy.

Forma zamknięć rachunkowych stanowi od dłuższego już czasu ważny przedmiot rozpraw w Komisyi budżetowej i w Wysokiej Izbie, niemniej działalności Wydziału krajowego za pomocą Oddziału rachunkowego, jednakowoż pomimo corocznego porozumiewania się z Komisyą budżetową, pomimo usiłowań Wydziału krajowego, by wszelkim wymaganiom, co do najdrobniejszych nawet szczegółów zadość uczynić, a w końcu pomimo uchwał Wysokiego Sejmu normujących formy rachunkowe w ogólności, ulegają te formy corocznie (w skutek żądań i wytknień Komisyi budżetowej) rozmaitym zmianom i nie doszliśmy jeszcze do takiego stanu, iżby przedłożone rachunki pod względem formy uznane być mogły przez Wysoki Sejm, a względnie przez Komisyę budżetową za zupełnie zadowalniające.

Po dostatecznem nabyciu doświadczeń w kilku latach ostatnich, po zastosowaniu praktycznem form przez Wysoki Sejm uchwalonych, a wreszcie po porównaniu takowych z formami w teoryi przez znakomitych autorów *(jak np. Dr. Escherich, Dr. Schrott)* uznanemi i nie tylko przez władze rządowe, ale przez wszystkie Wydziały krajowe w Państwie Austryackiem w praktyce zastosowanemi — sądzimy, że dalsze odkładanie stanowczego załatwienia tej ważnej sprawy byłoby tak dla Wysokiej Izby, jakoteż i dla Wydziału krajowego niekorzystnem, i uważamy za nasz obowiązek

przedstawić w niniejszem sprawozdaniu sposoby, które do zamierzonego celu w zupełności doprowadzić mogą.

By tego dokonać, uważamy za konieczne:

1) Przedłożenie krytycznego rozbioru form obecnie obowiązujących.
2) Wyjaśnienie żądań i zarzutów zawartych w sprawozdaniach Komisyi budżetowej o rachunkach za rok 1874.
3) Postawienie szczegółowych wniosków co do zmian zamierzonych.
4) Ułożenie wzorów, których przyjęcie usunęłoby możność rozmaitego zastosowania formy, w najdrobniejszych jej odcieniach — i ustaliło terminologię rachunkową.

Zanim przystąpimy do szczegółów, zwracamy uwagę Wysokiego Sejmu, iż przez zamierzone zmiany i poprawki, nie proponujemy zmiany w zasadach form przez Wysoki Sejm uchwalonych, lecz tylko takie uzupełnienia, które nie naruszając formy przedstawienia dat, służących do łatwego wykonania kontroli przez Komisyę Wysokiego Sejmu, przyczynią się do skoncentrowania w jednym rachunku wszelkich dat, odnoszących się do całego obrotu każdego funduszu.

Dział A.

Fundusze budżetem objęte.

Po odebraniu funduszów krajowych w zarząd Wydziału krajowego, sporządził Wydział krajowy zamknięcia rachunkowe za lata 1866. i 1867. wedle przyjętej przez c. k. Rząd formy kameralistycznej, a kierując się zasadą oszczędności, zarządził wydrukowanie tylko sumaryuszów, zaś specyalne rachunki przedłożono Wysokiej Izbie w rękopismach.

Ówczesna Komisya budżetowa uznała rządową formę rachunkowości za niestosowną i wskazała potrzebę zmian, które Wysoki Sejm uchwałami z dnia 7. i 9. Października 1868. do zatwierdzającej przyjął wiadomości.

Wedle tych wskazówek sporządzono zamknięcia za lata 1868. aż do 1870., lecz uchwałą z dnia 9. Października 1871. Wysoki Sejm postanowił, iż zamknięcia rachunkowe sporządzane być winny nadal wedle wzorów przedkładanych Radzie państwa przez c. k. Rząd; następnie uchwałą z dnia 14. Października 1874. polecił Wysoki Sejm, aby wszelkie zaliczki i zwroty takowych zapisywane były wprost na rubryki budżetowe, a nakoniec w skutek uwagi Komisyi do zbadania sprawozdania Wydziału krajowego z czynności za czas od 1. Lipca 1874. do końca Stycznia 1875. L. S. 472 z roku 1875. i Komisyi budżetowej, zwroty zaliczek wydanych w latach ubiegłych zapisywane bywają na osobną rubrykę dochodów. Poprawka ta miała na celu ułatwienie czynności Komisyi budżetowej przy badaniu rachunków pod względem budżetowym, potrącanie bowiem zwrotów zaliczek wydanych w latach ubiegłych od wydatków uskutecznionych na rachunek budżetu roku bieżącego zwiększałoby niejako kwoty wydatków budżetem dozwolone:—jednakowoż w praktyce okazuje się, że zapisywanie zwrotów zaliczek dawnych na osobną rubrykę dochodów pociąga za sobą wiele niedogodności. a mianowicie:

1) Wynikłości wszystkich rubryk tak wydatków jak i dochodów przedstawiane bywają Wysokiemu Sejmowi *netto*, tj. po potrąceniu wszelkich zwrotów korrelatywnych, a ponieważ zwrot zaliczki z pewnej rubryki wyasygnowanej, jest bezsprzecznie zwrotem korrelatywnym. przeto od takowej potrąconym być powinien.
2) Nietylko zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych i konieczność utrzymania w ewidencyi zaliczek przypisanych do zwrotu — ale i postanowienia Wysokiego Sejmu, iż zaliczki i

zwroty takowych na rubryki budżetowe wpisywane być mają, w skutek czego, jeżeli w roku przedmiotowym wpłyną, od wydatku potrącone bywają, — wymagają niezbędnie zapisywania należących się zwrotów w tej samej rubryce, na którą wydatek zapisano. Jeżeli zatem zwrot rzeczywisty nastąpi w ciągu bieżącego roku budżetowego, natenczas przy zamknięciu rubryki, zwrot zostanie potrąconym od sumy wydatku, a kwota pozostała przedstawi rzeczywisty czysty wynik rubryki, w przeciwnym zaś wypadku, jeżeli przypisany zwrot zaliczki wpłynie rzeczywiście dopiero w następnym roku budżetowym, natenczas wbrew zasadom buchhalterycznym, muszą podobne pozycye być z właściwej rubryki (gdzie słusznie wpisane były) wykreślone i na rubrykę dochodów przeniesione. Postępowanie podobne sprowadza zamęt w księgach i utrudnia jasny przegląd w takowych.

3) Najważniejszą niekorzyścią podobnego postępowania ze zwrotami zaliczek jest to, że według tych zasad sporządzone zamknięcie rachunku wykazuje fałszywe wyniki rubryk poszczególnych.

Przykład następujący wykaże najjaśniej słuszność tego twierdzenia:

W pierwszym roku wydano na budowę pewnej drogi (przeważnie zaliczkowo)		15.000 zł.
W drugim roku dto		25.000 „
lecz wpłynął zwrot zaliczek z pierwszego roku . .	5.000 zł.	
W trzecim roku wydano		30.000 „
zwrot dawnych zaliczek wynosił	3.000 „	
Cały zatem wydatek na tę drogę (niepotrącając zwrotów zaliczek z lat ubiegłych) wykazanym będzie mylnie w kwocie . . .		70.000 zł.
albowiem budowa, po potrąceniu zwróconych zaliczek . .		8.000 „
kosztowała rzeczywiście tylko		62.000 zł.

W końcu zauważamy, iż w formie zamknięcia używanej przez Rząd dla Rady państwa (*Central-Rechnungs-Abschluss*) zaszła ważna zmiana, gdy bowiem w zamknięciu za rok 1871. i 1872. wykazywano tylko sumy wydatków rzeczywistych i dochodów rzeczywistych, które się niesaldowały, tj zapasami kasowymi nie były wyrównane, a wydatki i dochody przenośne (niebudżetowe) zamieszczano tylko w uwadze, to w zamknięciach za lata 1873. 1874. i 1875. znajdujemy sumy dochodów wyrównane (*zesaldowane*) ze sumami wydatków przez wstawienie w dziale dochodów takiej kwoty z zapasów kasowych (*durch Entnahme aus den Cassabeständen — aus den verbliebenen Cassaresten*) jaka do wyrównania ze sumą wydatków okazała się potrzebną: — ztąd wynika jasno, że w naszych rachunkach podobne wyrównanie zapasami kasowymi istnieć powinno, a to tem bardziej, że my nie rachujemy się z części zapasów (pobranych w miarę potrzeby) lecz z całości, a wiadomość o każdoczesnym stanie tych zapasów, jak również o obrocie niebudżetowym, bez naruszenia formy w całości, nie może być Wysokiemu Sejmowi obojętną.

Dział C.

Fundusze budżetem nieobjęte.

W latach ubiegłych, tj. do roku 1874. włącznie przedkładaliśmy Wysokiemu Sejmowi zamknięcie rachunkowe funduszów budżetem nieobjętych w takiej formie, iż na jednej karcie (folium) zestawione były dochody, wydatki, zapasy początkowe i ostateczne, a wreszcie należytości czynne i bierne.

Uchwałą z dnia 25. Kwietnia 1876. postanowił Wysoki Sejm, iż zamknięcia te zawierać mają:

1) Stan majątku z początkiem roku danego.
2) Oddzielny wykaz rzeczywistych dochodów i wydatków funduszu w ciągu roku.
3) Stan majątku z końcem roku.
4) W załączniku cały obrót kasowy w roku danym.

W przedłożonych obecnie rachunkach zastosowaliśmy się do tej formy zupełnie, a mianowicie przedkładamy dla każdego funduszu wykazy żądane pod 1—3. wykazy całego obrotu, to jest rzeczywistego, przenośnego, oraz i zapasów początkowych i ostatecznych (jak wskazano pod 4), wykazy należytości czynnych i biernych, tudzież inne potrzebne wykazy z wyjaśnieniami, a nakoniec w myśl żądań Komisyi budżetowej, szczegółowe rachunki fundacyj stypendyjnych i imienny wykaz stypendystów; lecz co do tej formy zauważyć musimy przedewszystkiem, że przedstawione w ten sposób rachunki są tylko wykazami, które w ścisłem słowa znaczeniu zamknięciem rachunku nazwane być nie mogą, a właściwe „zamknięcie“ stanowi załącznik, tj. cały obrót kasowy; — gdy bowiem wyżej określona forma żąda wykazania tylko rzeczywistych dochodów i wydatków z pominięciem obrotu przenośnego, a mianowicie zaliczek, lokacyj itp. przeto tracą powyższe wykazy wszelką ze sobą łączność, a porównanie takowych nie prowadzi do koniecznej w każdem zamknięciu rachunkowem zgodności.

Dalej, nie określa powyższa uchwała jasno, co właściwie jako stan funduszu z początkiem i z końcem roku uważać należy. Stosownie do zasady przyjętej przy funduszach budżetem objętych, wykazano w przedłożonem zamknięciu za rok 1875. w stanie początkowym i ostatecznym zapasy gotowizny i papierów wartościowych, lecz na stan majątkowy wpływają jeszcze należytości czynne i bierne, dlatego też dołączono dla każdego funduszu wykaz szczegółowy należytości czynnych i biernych, a w zestawieniu sumarycznem pod lit. D. przedstawiono stan każdego funduszu z uwzględnieniem tych należytości z końcem roku 1875.

Co do innych uwag, życzeń, a raczej zarzutów poczynionych przez Komisyę budżetową w sprawozdaniach o zamknięciach rachunkowych za rok 1874. mamy zaszczyt przedłożyć następujące wyjaśnienie:

W sprawozdaniu o rachunkach funduszów budżetem objętych *(aleg. LIX. do sprawozd. stenogr. z r. 1876. str. 4)* życzenie Komisyi brzmi:

„Mianowicie jest do życzenia, aby przyjęto stale w całem zamknięciu rachunków „nazwy: „wydatek lub dochód rzeczywisty większy lub mniejszy od preliminowanego“ „zamiast „wynikłość korzystna lub niekorzystna“; „pozostałość z rachunków po ich zam- „knięciu z końcem roku“, zamiast „reszta kasowa“ lub „zaoszczędzenie“, gdyż te nazwy „inną zupełnie rzecz wyrażają, niż „pozostałość z rachunków“.

We wzorze wskazanym uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 9. Października 1871. przyjęta jest nazwa *„der Erfolg ist günstiger — ungünstiger“*, której w polskiem odpowiada zupełnie, „wynikłość korzystniejsza — niekorzystniejsza,“ pomimo to jednak, czyniąc zadość żądaniu Komisyi poprzednio objawionemu, zastąpiono tę nazwę wyrazami: *„dochód lub wydatek mniejszy — większy“*, i użyto słów: *„wynik korzystniejszy* lub *niekorzystniejszy“* — tylko w takich wypadkach, gdzie użycie słów: *„mniejsze — większe“* — było niemożliwem, jak na przykład w niniejszem sprawozdaniu przy zestawieniu wydatków mniejszych od budżetu z dochodami większymi od budżetu, albowiem suma podobnych dwu różnic stanowi rzeczywiście wynik korzystniejszy od budżetu, a nie może być nazwaną ani *„mniejszym wydatkiem“*, ani *„większym dochodem“*.

Co do ustępu o „pozostałości rachunkowej“ i reszcie kasowej — i tu powołać się musimy na wzór wskazany uchwałą z dnia 9. Października 1871., gdzie nie znajdujemy nazwy *„Rechnungsrest“* tylko zawsze *„Cassarest — Cassabestand“*, którym rachunek jest saldowany, i rzeczywiście nazwa ta odpowiada najzupełniej istocie rzeczy, podstawą bowiem zamknięcia rachunku jest

kasa, a wszystkie zamknięcia, które przedkładamy nie są niczem innem jak tylko rachunkiem kasy uporządkowanym według rubryk budżetu, zaś różnica wynikająca z porównania dochodów z wydatkami jest rzeczywiście resztą kasową, zapasem kasowym, albo w końcu i „*pozostałością*“ ale kasową.

Nazwa ta przyjętą jest powszechnie nie tylko w zamknięciach rachunków rządowych i Wydziałów krajowych Państwa Austryackiego, lecz także we wszystkich znakomitych dziełach o rachunkowości, jak np. Dr. Eschericha, Dr. Schrotta.

Przyjęcie zatem nazw powyższych jest wskazanem, a w celu ustalenia takowych stawiamy odpowiednie wnioski przy końcu niniejszego sprawozdania.

Dalej w sprawozdaniu o rachunkach funduszów budżetem nieobjętych za rok 1874. *(aleg. C. do sprawozd. stenogr. z r. 1876)* zarzut Komisyi brzmi:

„Ta niejasność w formie pochodzi po większej części z powodów: po 1sze iż w przed-
„kładanem zamknięciu rachunków stan majątku (jak w danym razie majątku fundacyi
„stypendyjnej) połączono w jedno z rzeczywistymi dochodami i wydatkami funduszu, te
„znów z obrotem kasowym; po 2gie pochodzi z nadania rubryce lub pozycyi nad-
„pisu, tj. nazwiska niewłaściwego i nieodpowiedniego rzeczy, którą obejmuje i tak np.
„stan majątku nazwany jest często „dochodem majątku zarodowego“. dochód lub wy-
„datek rzeczywisty „dochodem lub wydatkiem majątku obrotowego“ lub „majątkiem
„obrotowym“; w innem znów miejscu stan majątku nazwano „zapasem początkowym
„dochodów majątku zarodowego“ stan majątku z końcem roku „zapasem ostatecznym“.
„W ogóle terminologia w zamknięciach rachunków jest niewłaściwą, przyjęte nazwy
„nieodpowiadają naturze rzeczy, przez te nazwy oznaczonej“.

Co do ustępu 1go:

Tak w funduszach stypendyjnych, jakoteż we wszystkich innych budżetem nieobjętych wykazano w zamknięciu za rok 1874: najprzód wszystkie dochody rubrykami i sumę tychże; dalej początkowy zapas kasowy, następnie wszystkie wydatki i sumę takowych, a w końcu ostateczny zapas kasowy; nie istniało zatem żadne połączenie stanu majątku z dochodami i wydatkami. Co się zaś tyczy połączenia dochodów i wydatków rzeczywistych z obrotem kasowym zauważa się, że rubryki dochodów i wydatków rzeczywistych są także częściami składowemi całego obrotu kasowego, jeżeli więc o jakiem połączeniu mowa być może, to tylko o połączeniu rubryk wydatków i dochodów rzeczywistych z rubrykami przenośnemi (*zobojętniającemi sie — przebieżnemi*), jak n. p. lokacye w bankach, zakupno efektów itp. lecz taką formę spotykamy w zamknięciach rachunkowych wielu innych Wydziałów krajowych, jak np. Austrya Wyższa, Tyrol itd.

Co do ustępu 2go, w którym mowa o niewłaściwej terminologii:

We wszystkich funduszach, dla których w myśl aktów fundacyjnych rachunek majątku zarodowego (*Stammvermögen*) oddzielnie od rachunku majątku obrotowego (*Betriebs — Current — Vermögen*) prowadzonym być musi, zachowany jest w zamknięciu za rok 1874. systematycznie porządek następujący:

W rachunku majątku zarodowego:

1) Dochody.	1) Wydatki.
2) Zapas początkowy.	2) Zapas ostateczny.
3) Suma.	3) Suma.

W rachunku majątku obrotowego:

1) Dochody.	1) Wydatki.
2) Zapas początkowy.	2) Zapas ostateczny.
3) Suma.	3) Suma.

W żadnem zamknięciu stan majątku nie jest nazwany dochodem majątku zarodowego, a dochody i wydatki majątku obrotowego zamieszczone są w każdym rachunku majątku obrotowego pod napisem „*dochody*“ — „*wydatki*“.

W żadnem zamknięciu nie użyto wyrazu „stan majątku z początkiem lub z końcem roku“ lecz wszędzie „*zapas początkowy — ostateczny*“, a to zupełnie odpowiednio rzeczy, którą podana cyfra przedstawia, są to bowiem rzeczywiście zapasy kasowe, a nie stany majątku, gdyż stan majątkowy składa się nie tylko z zapasu kasowego ale i z należytości czynnych i biernych, tj. z nadwyżki jednych lub drugich; należytości te jednak przedstawione są w rachunkach, o których mowa w oddzielnej kolumnie; — używając przeto nazwy, „zapas początkowy — ostateczny“ i saldując takowym według powszechnie przyjętych zasad rachunkowych, dochody z wydatkami, nie rozumieliśmy pod tą nazwą stanu majątkowego, czego najlepszym dowodem dołączony do rachunku funduszów stypendyjnych (*Rachunki lit. C. za rok 1874. str. 32*) bilans majątkowy, w którym zapasy stanowią tylko cząstkę składową całego zestawienia stanu czynnego, — i sprawozdanie Komisyi budżetowej o funduszu pożyczki krajowej potwierdza to zapatrywanie. w zestawieniu bowiem stanu majątkowego znajdujemy jako pierwszą pozycyę „gotówką w kasie 1320 zł. 86 ct.“, a właśnie ta gotówka nazwana jest w zamknięciu rachunku zapasem ostatecznym, bo też stanem majątku rzeczywiście nie jest. Nazwa „*stan*“ użytą jest tylko w zestawieniu wynikłości kasowych funduszów stypendyjnych — tutaj jednak nazwa: „*stan*“, znaczy stan kasowy (*Cassabestand*) stosownie do kasowego charakteru tego wykazu.

Koszta druku zamknięć rachunkowych.

W skutek mnożących się z każdym rokiem załączników, wykazów i rozmaitych szczegółów — wzrosła nadzwyczajnie objętość rachunków przedkładanych Wysokiemu Sejmowi, a spowodowane tem koszta druku doszły do tak niestosunkowej wysokości — iż uważamy za konieczne poddać tę sprawę pod rozwagę Wysokiego Sejmu.

Przedłożone obecnie zamknięcia rachunkowe za rok 1875. obejmują:

w dziale	A.	arkuszy druku . . .	$32^2/_4$
„	B.	„ „ . . .	$30^2/_4$
„	C.	„ „ . . .	41
„	D.	„ „ . . .	3
„	E.	„ „ . . .	$16^1/_4$
Sprawozdanie niniejsze		arkuszy druku . .	$4^3/_4$
		razem . .	128

Arkusz druku rachunkowego kosztuje obecnie (z papierem) w zaokrągleniu 25 zł.
nie licząc znacznych kosztów korekty, która zatrudnia kilku urzędników rachunkowych przez czas przeszło dwumiesięczny,— druk zatem 128 arkuszy po 25 zł. kosztuje razem 3.200 „

Po zbadaniu objętości zamknięć rachunkowych innych krajów koronnych Państwa austryackiego i przyjąwszy cenę druku wszędzie taką, jak u nas jest praktykowana, otrzymujemy daty następujące:

1) Zamknięcie rachunku wszystkich krajów reprezentowanych w Radzie Państwa (Central-Rechnungsabschluss) wykazuje ogólny obrót (zaokrąglony do tysięcy)	901,575.000 zł.	obejmuje arkuszy	27	koszt druku	675 zł.
2) Styrya	52,493.000 „	„	20	„	500 „
3) Austrya Niższa	28,480.000 „	„	23	„	575 „
4) Austrya Wyższa	12,844.000 „	„	3	„	75 „
5) Salzburg	8,245.000 „	„	6	„	150 „
6) Tyrol	4,122.000 „	„	$9^1/_2$	„	238 „
Razem obrót	1.009,759.000 zł.	obejmuje arkuszy	$88^1/_2$	koszta druku	2.213 zł.

Nasze zamknięcie wykazuje obrót ogólny tylko w kwocie 41,011.000 zł.
a obejmuje arkuszy 128
kosztem . . . . 3.200 zł.

azatem *obszerniejsze* jest od zamknięć rachunkowych pięciu prowincyj wraz z głównem zamknięciem wszystkich krajów koronnych, w Radzie Państwa reprezentowanych o $39^1/_2$ **arkuszy i więcej kosztuje o . . . . . 987 zł.**

Zestawiając stosunek z cyfry obrotu i kosztów druku, okazuje się, iż gdyby powyższe kraje koronne zastosowały objętość zamknięć swoich do naszego — wydaćby musiały na druk kwotę . . . . . 78.792 zł. (ark. $3.151^3/_5$)

zaś odwrotnie, nasze zamknięcie zastosowane do objętosci zamknięć wyżej wykazanych, kosztowaćby powinno tylko . . . . . 90 zł. (ark. $3^3/_5$)

Wyłączywszy nawet z tej kombinacyi zamknięcie główne (Central - Rechnungsabschluss) z obrotem . . 901,575.000 zł. które nie może wchodzić w szczegóły — przychodzimy do rezultatu, iż w stosunku do powyższych pięciu prowincyj — druk naszych zamknięć rachunkowych niepowinien kosztować więcej jak . . . 583 zł. (ark. $23^1/_5$)

W obec wykazanego niestosunkowego kosztu i wysokości kwoty na druk wydawanej, okazuje się potrzeba zaprowadzenia możliwych oszczędności.

Ponieważ ta sprawa z niektóremi zmianami formy w ścisłym zostaje związku, przeto przy wnioskach dotyczących formy rachunków, stawiamy również wnioski dążące do oszczędności w kosztach druku, — a tutaj zwracamy tylko uwagę Wysokiego Sejmu na działy, które głównie przyczyniają się do tak znacznej objętości przedłożenia rachunkowego:

W dziale A.

zamieszczane bywają w niektórych rubrykach szczegóły zbyteczne, — mianowicie:

w rubryce II. „Koszta zarządu“ stałe płace urzędników, pensye i zaopatrzenia, — zamiast sumarycznie według oddziałów, to jest według pozycyj budżetu, szczegółowo według charakteru urzędnika;

w rubryce III. „Koszta leczenia“ zamiast sumarycznie (jak pozycya budżetu), szczegółowo według szpitali;

w rubryce X. „Drogi krajowe“ zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych — zamiast sumarycznie (jak pozycya budżetu) pozycyami według powiatów i gmin;

rubryka XIII. „Do rozporządzalności Wydziału krajowego“ jest przedrukiem wszystkich pozycyj całego rachunku w księdze;

w rubryce III. (Dochodów) „Myta“ — zamiast sumarycznie, — szczegółowo według stacyj.

Wszakże pomimo, iż opuszczenie w druku szczegółów zbytecznych w dziale powyższym zmniejszyłoby znacznie objętość rachunków i koszta druku — nie proponujemy tego opuszczenia, a to przez wzgląd, iż w tym najważniejszym dziale gospodarstwa krajowego, szczegół na pozór mało znaczący, mieścić w sobie może ważną wskazówkę dla władzy kontrolującej.

W dziale B.

Z pomiędzy alegatów zawartych w tym dziale najważniejsze są:

1) Wykazy obrotu w dziale lokacyj chwilowych
2) „ należytości czynnych i biernych
3) „ dotyczące rachunku podatków i dodatków krajowych,

reszta alegatów, a między innymi wykazy wydatków i dochodów z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania — są mniejszej wagi, — a właściwie nie służą nawet do żadnej kontroli.

W dziale C.

okazuje się najwięcej druku zbytecznego. Tutaj przedewszystkiem zauważyć należy, iż z rachunku tych funduszów za rok 1874. Wysoki Sejm nie widział nawet potrzeby udzielać Wydziałowi krajowemu absolutorium, tylko przyjął je do wiadomości, z tego wynika, że rachunki tych funduszów (administrowanych ściśle tylko według woli fundatorów) podlegają wprawdzie nadzorowi Wysokiego Sejmu — jednakowoż nie wymagają takiej szczegółowości, jak fundusze ze środków kraju powstałe, — tymczasem rachunki tych funduszów budżetem nieobjętych są równie, a może bardziej szczegółowe, aniżeli rachunki funduszów ściśle krajowych, budżetem objętych. I tak n. p. w funduszach stypendyjnych, obok rachunku sumarycznego przedłożono obrót ogólny kasowy, obrót szczegółowy według funduszów, — dalej szczegółowe zamknięcie każdej fundacyi osobno — a w końcu imienny wykaz stypendystów, — w skutek czego rachunki samych funduszów stypendyjnych obejmują $20^5/_8$ arkuszy druku i przysparzają kosztów . . . . . 516 zł.

Dla reszty funduszów, zamiast jednego zupełnego zamknięcia, sporządzono stosownie do formy obecnie obowiązującej podwójne rachunki, to jest rachunek a raczej wykazy rubryk rzeczywistych i rachunek kasowy, obejmujący rubryki rzeczywiste przenośne i zapasy, — nadto dla każdego funduszu wykaz należytości czynnych i biernych, obok innych wykazów jak n. p. szczegółowy rachunek serwitutowy według gmin, — imienny wykaz depozytów itp. itp.

W dziale E.

Rachunek fundacyi St. hr. Skarbka uważamy także za nadto szczegółowy, czemu zaradzić należy. — druk bowiem tego rachunku, obejmującego $16^1/_4$ arkuszy, kosztuje . . 406 zł.

przeciwnie **w dziale D.**

nie tylko że nic opuścić nie można, ale nadto uznaliśmy za potrzebne dodać dwa nowe alegata, t. j. wykazy szczegółowe realności i efektów.

Na podstawie powyższego sprawozdania, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Z rachunków funduszów budżetem objętych za rok 1875. wydaje Sejm Wydziałowi krajowemu absolutorium.

2) Rachunki funduszów samoistnych, budżetem nieobjętych, za rok 1875. przyjmuje Sejm do wiadomości.

3) Co do formy zamknięć rachunkowych funduszów budżetem objętych, dodatkowo do uchwał z dnia 9. Października 1871. i 14. Października 1874. postanawia Sejm co następuje:

a) Do sumarycznego rachunku rubryk budżetowych każdego funduszu doliczone być mają wynikłości rubryk przenośnych (lokacye i t. p.) tudzież zapasy kasowe z początkiem i z końcem roku, dla wyrównania (zesaldowania) dochodów z wydatkami; w przedziałkach przeznaczonych na tekst i uwagi wykazywać należy zapasy gotówki lokowanej w bankach, które doliczone do zapasu kasowego stanowią rozporządzalną nadwyżkę, — dalej zwykłe kombinacye wyników w porównaniu z budżetem, przy których uwidocznić należy sumę zwrotów zaliczek z lat ubiegłych, potrąconą od rubryk wydatkowych — stosownie do postanowienia pod c). W końcu wykazanym być ma stan majątkowy funduszu, t. j. zapasy kasowe, kapitały lokowane i należytości czynne, (stan czynny) następnie należytości bierne (stan bierny), a wreszcie z porównania wynikający czysty stan czynny lub bierny (według załączonego wzoru **A**). **A.**

b) W rachunku szczegółowym — na stronicy wyjaśnień (uzasadnień różnic) otworzone być mają przedziałki (kolumny) cyfrowe dla wykazania przy każdej pozycyi należytości czynnej lub biernej, pozostałej z końcem roku przedmiotowego.

c) Wszelkie zwroty zaliczek, bez względu czy takowe w roku bieżącym, czy w latach ubiegłych wydane zostały, wpisywać należy na tę rubrykę, z której wydatek nastąpił — i potrącać od wydatku tak jak inne zwroty rachunkowe, dla wykazania czystego wydatku każdej rubryki, — ilość jednak zwrotów wpłynionych na rachunek zaliczek wydanych w latach ubiegłych i odtrąconych od wydatków, uwidocznioną być winna w przedziałce „uzasadnienie różnic“ w sposób wskazany w załączonym wzorze **B**), a suma tych zwrotów zanotowaną być ma w sumaryuszu w przedziałce **B.** „*uwaga*“, jak wskazano pod a).

d) Alegata do zamknięć rachunkowych, które dotąd drukowane były w osobnym zeszycie pod lit. B., mają być na przyszłość przedkładane bez drukowania w dwu egzemplarzach pisanych. Wyjątek stanowią wykazy zawierające rachunki podatków i dodatków krajowych. tudzież szczegółowy rachunek lokacyj chwilowych w funduszu krajowym, które mają być drukowane i do zamknięcia rachunku funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu dołączane.

4) Co do formy zamknięć rachunkowych funduszów samoistnych budżetem nieobjętych, odnośnie do uchwały z dnia 25. Kwietnia 1876. postanawia Sejm co następuje:

Zamknięcie rachunku każdego funduszu ułożone być ma w następującym porządku (patrz wzór **C**). **C.**

a) Po lewej stronie kartki (folium) zestawione być mają dochody — po prawej wydatki.

b) Tak strona dochodów jakoteż i strona wydatków zawierać ma następujące przedziałki (kolumny) cyfrowe:

Należytość zaległa z lat ubiegłych.
Należytość z roku bieżącego.

Razem (suma dwu kolumn powyższych).
Uiszczenie.
Należytość pozostała z końcem roku.

c) Porządek w jakim wynikłości uwidocznione być mają, ustanawia się następujący:

W dochodach.

Dochody rzeczywiste (netto) według rubryk lub pozycyj.
Suma takowych.
Dochody przenośne (przebieżne, zobojętniające się — *durchlaufende*) jak n. p. lokacye, sprzedaż i zakupno efektów, zaliczki i t. p.
Suma takowych.
Suma wszystkich dochodów.
Zapas początkowy (t. j. gotówka i efekta pozostałe po zamknięciu roku poprzedniego.
Razem (t. j. suma dochodów rzeczywistych, przenośnych i zapasu początkowego.

W wydatkach.

Wydatki rzeczywiste (netto) według rubryk lub pozycyj.
Suma takowych.
Wydatki przenośne (jak w dochodach).
Suma takowych.
Suma wszystkich wydatków.
Zapas ostateczny (t. j. gotówka i efekta), który nie tylko do wyrównania sumy wydatków z ogólną sumą dochodów służyć powinien, ale rzeczywisty stan kasowy funduszu z końcem roku przedstawiać ma.
Razem, t. j. suma wydatków rzeczywistych, przenośnych i zapasu ostatecznego — równa sumie wykazanej pod „Razem“ w dochodach.

d) Jeżeli w którym funduszu pozostaje z końcem roku zapas gotówki lokowanej w bankach, natenczas doliczyć należy ten zapas (w przedziałce na tekst przeznaczonej) do zapasu kasowego, a wynikająca ztąd suma stanowić będzie rozporządzalną nadwyżkę z końcem roku.

e) Po dokonanem w ten sposób zamknięciu, należy (również w przedziałce tekstu) zamieścić porównanie między rzeczywistymi dochodami i rzeczywistymi wydatkami — a różnica stanowić będzie albo nadwyżkę rzeczywistych dochodów — albo rzeczywisty niedobór — wynikły z obrotu roku bieżącego.

f) Następnie przedstawić należy stan majątkowy funduszu, — a mianowicie: stan czynny, t. j. gotówka i efekta pozostałe z końcem roku (zapas kasowy), kapitały lokowane w bankach, należytości czynne i wszelkie inne możliwe części składowe majątku czynnego, — dalej stan bierny. a nakoniec porównanie stanu czynnego z biernym — którego wynik stanowi czysty stan czynny lub bierny.

g) Wykazany w powyższy sposób stan majątku, porównanym być ma z takimże stanem wykazanym z końcem roku poprzedniego, w skutek czego okaże się przyrost majątku lub ubytek wynikły z obrotu roku przedmiotowego.

h) W końcu zamieścić należy stosownie do potrzeby jak najkrótsze wyjaśnienia.

i) Przy funduszach, które posiadają odrębny majątek zarodowy, należy zestawić osobno rachunek majątku zarodowego według zasad wyżej określonych.

k) Zamknięcie funduszów stypendyjnych przedstawione być ma w druku sumarycznie, szczegółowe zaś rachunki każdej fundacyi tylko w dwu pisanych egzemplarzach.

l) Wszelkie załączniki, jak n. p. wykazy kursów przy zakupnie i sprzedaży obligacyj, wykazy imienne stypendystów, szczegółowe (według gmin) rachunki serwitutowe, wykazy imienne depozytów i t. p. i t. p., przedkładane być mają bez drukowania w dwu egzemplarzach pisanych.

m) Potrzeba przedkładania ogólnych obrotów kasowych, dołączonych do zamknięcia za rok 1875. odpada zupełnie.

n) Sumaryusz zamknięć rachunkowych majątku obrotowego wszystkich funduszów niebudżetowych zawierać ma takie kolumny, ażeby sumy takowych przedstawiały wszystkie te działy, które objęte są w zamknięciach szczegółowych, mianowicie:

Stan z początkiem roku, t. j. zapas kasowy, kapitały pozostałe w bankach, należytości czynne i bierne,

Dochody rzeczywiste osobno i przenośne osobno,

Wydatki (jak dochody),

Stan z końcem roku, t. j. zapas kasowy, kapitały pozostałe w bankach, należytości czynne i bierne,

5) Co do działu E.

Zamknięcie rachunku fundacyi St. hr. Skarbka ma być drukowane tylko sumarycznie, — szczegóły zaś przedkładać należy w dwu egzemplarzach pisanych.

Lwów dnia 2. Maja 1877.

Przewodniczący:

Oktaw Pietruski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Sumaryczny wykaz

wydatków i dochodów krajowych

za rok 1875.

i porównanie takowych z uchwalonemi przez Wysoki Sejm krajowy kwotami potrzeb i pokrycia.

Sumaryczny wykaz

A. Fundusze i zakłady dotowane z funduszu krajowego.

Suma ogólna wydatków za rok 1875. wynosiła		2,904.279 zł.	22½ ct.
Na potrzeby krajowe preliminowano uchwałą z dnia 17. Października 1874.	3,141.793 zł.		
do tego kredyta dodatkowe, uchwalone w roku 1875. . .	122.669 „		
dalej doliczono dochody potrącone w budżecie od rubryk wydatków:			
1) Zasiłek rządowy na szkołę gospodarstwa lasowego . .	5.000 „		
2) Myta	135.000 „		
Razem		3,404.462 „	— „
zatem w porównaniu z budżetem suma wydatków jest *mniejszą o*		500.182 „	77½ „

B. Fundusze niedotowane (samoistne).

Suma ogólna wydatków wynosiła		50.123 zł.	53½ ct.
na to preliminowano uchwałą z dnia 17. Października 1874. .		13.641 „	— „
zatem w porównaniu z budżetem suma wydatków jest *większą o*		36.482 „	53½ „

A. Fundusze

Z porównania rzeczywistych wydatków za rok 1875.
z takimiż dochodami „ „
okazuje się nadwyżka dochodów . .
Wedle budżetu na rok powyższy było preliminowano
„ „ „ „
nadwyżka
W porównaniu z wynikłością rzeczywistą *okazuje się*

B. Fundusze

Z porównania rzeczywistych wydatków za rok 1875.
z takimiż dochodami „ „
okazuje się nadwyżka dochodów . .
Wedle budżetu preliminowano na rok powyższy
„ „ „ „
nadwyżka
W porównaniu z wynikłością rzeczywistą *okazuje się*

C.

Suma wydatków funduszu budowy zakładu kr. dla obłąkanych na Kulparkowie wynosiła		187.958 zł.	66 ct.
„ „ „ pożyczki krajowej z roku 1873.		237.297 „	90 „
Razem . .		425.256 „	56 „

Uwaga do działu C. Fundusze te wcielono do działu funduszów budżetem objętych w skutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 25. Kwietnia 1876., jednakże budżetu dla tych funduszów nie uchwalono, przeto żadnych różnic nie wykazuje się.

wydatków i dochodów.

A. Fundusze i zakłady dotowane z funduszu krajowego.

Suma ogólna dochodów za rok 1875. wynosiła		3,772.044 zł.	34½ ct.
Uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 17 Października 1874. preliminowano dochody	3,156.838 zł.		
do tego dochody potrącone w budżecie od rubryk wydatków:			
1) Zasiłek rządowy na szkołę gospodarstwa lasowego . .	5.000 „		
2) Myta	135.000 „		
Razem		3,296.838 „	— „
zatem w porównaniu z budżetem suma dochodów jest *większą* o		475.206 „	34½ „

B. Fundusze niedotowane (samoistne).

Suma ogólna dochodów wynosiła		59.525 zł.	45 ct.
na to preliminowano uchwałą z dnia 17. Października 1874. .		18.433 „	— „
zatem w porównaniu z budżetem okazuje się suma dochodów *większą* o		41.092 „	45 „

dotowane.

w kwocie		2,904.279 zł.	22½ ct.
„		3,772.044 „	34½ „
„		867.765 „	12 „
wydatków . . 3,404.462 zł.			
dochodów . . 3,296.838 „			
dochodów . 107.624 „		107.624 „	— „
wynik korzystniejszy o . .		760.141 „	12 „

niedotowane.

w kwocie		50.123 „	53½ „
„		59.525 „	45 „
„		9,401 „	91½ „
wydatków . . 13.641 zł.			
dochodów . . 18.433 „			
dochodów . . 4.792 „		4.792 „	— „
wynik korzystniejszy o . .		4.609 „	91½ „

C.

Suma dochodów funduszu budowy zakładu kr. dla obłąkanych na Kulparkowie wynosiła	150.610 zł.	21 ct.
„ „ „ pożyczki krajowej z roku 1873.	211.539 „	59½ „
Razem . .	362.149 „	80½ „

Alegat A.

Wzór zamknięcia rachunku funduszu budżetem objętego.

(Sumaryusz).

Fundusz N. N.

Zamknięcie rachunku

za rok 1876.

Fundusz N. N. Suma-

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu	Wydatki.	Wynikłość z roku 1876. zwyczajne		nadzwyczajne		razem	
I	1— 7	Koszta administracyjne	3.000	—	—	—	3.000	—
II	8—12	Utrzymanie budynków	1.000	—	—	—	1.000	—
III	13—15	Nowe budowy	—	—	25.000	—	25.000	—
IV	16—18	Rozmaite pomniejsze	500	—	—	—	500	—
		Suma wydatków rzeczywistych budżetem objętych	4.500	—	25.000	—	29.500	
		Wydatki przenośne.						
		1.) Lokacye chwilowe w bankach na rachunek bieżący 10.000 zł.						
		2.) Gotówka wydana na zakupno asygnat bankowych 5.000 „	—	—	—	—	15.000	—
		Zapas ostateczny w gotówce 4.500 zł.						
		w 5% asygnatach banku N. N. 6.000 „	—	—	—	—	10.500	—
		Razem	—	—	—	—	55.000	—
		Oprócz wykazanego zapasu 10.500 zł. posiada fundusz gotówkę pozostałą w bankach na rachunku bieżącym 1.000 „						
		Nadwyżka rozporządzalna 11.500 „						
		Dochody.						
I	1— 4	Odsetki od kapitałów	15.000	—	—	—	15.000	—
II	5— 7	Czynsze dzierżawne	10.000	—	—	—	10.000	—
III	8— 9	Rozmaite	5.000	—	—	—	5.000	—
		Suma dochodów rzeczywistych budżetem objętych	30.000	—	—	—	30.000	
		Dochody przenośne.						
		1.) Gotówka odebrana z chwilowej lokacyi w bankach 9.000 zł.						
		2.) Zakupione asygnaty bankowe 5.000 „	—	—	—	—	14.000	—
		Zapas początkowy w gotówce 10.000 zł.						
		w 5% asygnatach banku N. N. 1.000 „	—	—	—	—	11.000	—
		Razem	—	—	—	—	55.000	—
		Stan majątku z końcem roku 1876.						
		Stan czynny.						
		1.) Zapas kasowy jak wyżej wykazano 10.500 zł.						
		2.) Pozostałość kapitałów lokowanych w bankach na rachunku bieżącym 1.000 „						
		3.) Należytości czynne 3.700 „	15.200	—				
		Stan bierny.						
		Należytości bierne	3.000	—				
		Czysty stan czynny	12.200	—				

r y u s z. Fundusz N. N.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia.....			Wynikłość jest zatem:						Uwaga
			mniejszą		większą		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejszą	większą	
3.700	—	3.700	700	—	—	—	700	—	
900	—	900	—	—	100	—	—	100	
—	26.000	26.000	—	1.000	—	—	1.000	—	Z porównania wynikłości z budżetem okazują się:
300	—	300	—	—	200	—	—	200	
4.900	26.000	30.900	700	1.000	300	—	1.700	300	Wydatki mniejsze od budżetu o . . . . 1.400 zł.
							1.400	—	Dochody mniejsze od budżetu o . 900 „
									zatem w ogóle wynik korzystniejszy o . . . . 500 „
									zważywszy jednak, iż od rubryk wydatków potrącono zwroty zaliczek z lat ubiegłych . . . . 750 „
									okazuje się właściwie przekroczenie budżetowe o 250 „
									Rzeczywiste dochody wynosiły . 30.000 „
15.000	—	15.000	—	—	—	—	—	—	
10.500	—	10.500	500	—	—	—	500	—	Rzeczywiste wydatki . . . 29.500 „
5.400	—	5.400	400	—	—	—	400	—	
30.900	—	30.900	900	—	—	—	900	—	Nadwyżka dochodów zgodna z wyżej wykazanym wynikiem korzystniejszym . 500 „

Alegat B.

Wzór zamknięcia rachunku funduszu budżetem objętego.

(Poszczególnienie).

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu		Wydatki w roku 1876. zł.	Wydatki w roku 1876. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia ..... zł.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia ..... ct.
X.		Utrzymanie drogi N. N.	11.320	—	15.000	—
		i t. p. i t. p.				
		Suma rubryki X. . .	120.000	—	130.000	—

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.	Należytości pozostałe z końcem roku 1876.			
mniejsze	większe		czynne		bierne	
zł.	zł.		zł.	ct.	zł.	ct.
3.680	—	Wydatek wykazano mniejszy w kwocie . 3.680 zł. uwzględniwszy jednak, iż od wydatków na tę drogę potrącono zwroty zaliczek wydanych w latach ubiegłych w kwocie . 5.000 „ okazuje się, iż wydano właściwie więcej od budżetu o . . . . . 1.320 „ z powodu i t. d. (Podobnie przy każdej pozycyi, przy której nastąpiło potrącenie dochodów na rachunek zaliczek z lat ubiegłych).	—	—	100	—
16.000	6.000	Suma wydatków rubryki X. jest mniejszą od budżetu o . . . . . 10.000 zł. uwzględniwszy jednak, iż na rachunek zaliczek wydanych w latach ubiegłych wpłynęły zwroty wykazane wyżej przy poszczególnych pozycyach, a wynoszące razem . . . . . 15.000 „ okazuje się iż właściwie wydano więcej od budżetu o . . . . . 5.000 „	—	—	100	—
10.000	—					
		do przeniesienia	—	—	100	—

Alegat C.

Wzór zamknięcia rachunku funduszu samoistnego (budżetem nieobjętego.)

Fundusz N. N.

Zamknięcie rachunku

za rok 1876.

A.) Majątek zarodowy.

B.) Majątek obrotowy.

Fundusz

Rubryka	Pozycya	Dochody.	Należytość: zaległa z lat ubiegłych zł.	ct.	Należytość: z roku bieżącego zł.	ct.	Należytość: razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Należytość pozostała z końcem roku zł.	ct.
		A. Majątek zarodowy.										
		a) **Rzeczywiste.**										
I.		Realności.										
	1	Wartość nowo wybudowanego domu mieszkalnego w realności pod L. 14. w N. N.	—	—	15.000	—	15.000	—	15.000	—	—	—
II.		Kapitały hipotekowane.										
	2	Kapitał hipotekowany na realności L. 93. w Z. spłacony częściowo . .	10.000	—	—	—	10.000	—	5.000	—	5.000	—
		Suma dochodów rzeczywistych	10.000	—	15.000	—	25.000	—	20.000	—	5.000	—
		b) **Przenośne**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		c) **Zapas początkowy.**										
	3	Gotówka w kasie	—	—	—	—	—	—	1.000	—	—	—
	4	Efekta „	—	—	—	—	—	—	30.000	—	—	—
	5	Wartość realności	—	—	—	—	—	—	40.000	—	—	—
		Suma zapasu początkowego	—	—	—	—	—	—	71.000	—	—	—
		Razem . .	—	—	—	—	—	—	91.000	—	5.000	—

Stan majątku zarodowego

		Stan czynny.	Szczegół. zł.	ct.	Ogół. zł.	ct.
	1	Zapas kasowy w gotówce	5.000	—	5.000	—
	2	Efekta: a) Obligacye indemnizacyjne	20.000	—	—	—
		b) „ pożyczki krajowej z roku 1873.	10.000	—	30.000	—
	3	Kapitał hipotekowany na realności L. 93. w Z. (reszta)	5.000	—	5.000	—
	4	Wartość realności L. 14. w N. N.	55.000	—	55.000	—
		Suma stanu czynnego			95.000	—

N. N.

Rubryka	Pozycya	Wydatki.	Należytość: zaległa z lat ubiegłych zł.	ct.	Należytość: z roku bieżącego zł.	ct.	Należytość: razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Należytość pozostała z końcem roku zł.	ct.
		A. Majątek zarodowy.										
		a) **Rzeczywiste.**										
I.		Spłata długu.										
	1	Umorzenie pożyczki zaciągniętej na hipotekę realności L. 14. w N. N.	8.000	—	—	—	8.000	—	1.000	—	7.000	—
		Suma wydatków rzeczywistych	8.000	—	—	—	8.000	—	1.000	—	7.000	—
		b) **Przenośne**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		c) **Zapas ostateczny.**										
	2	Gotówka w kasie	—	—	—	—	—	—	5.000	—	—	—
	3	Efekta „	—	—	—	—	—	—	30.000	—	—	—
	4	Wartość realności L. 14. w N. N. .	—	—	—	—	—	—	55.000	—	—	—
		Suma zapasu ostatecznego	—	—	—	—	—	—	90.000	—	—	—
		Razem . .	—	—	—	—	—	—	91.000	—	7.000	—

z końcem roku 1876.

		Stan bierny.	Szczegół. zł.	ct.	Ogół. zł.	ct.
	1	Dług zaciągnięty w zakładzie ..... na hipotekę realności L. 14. w N. N. (reszta)	7.000	—	7.000	—
	2	Czysty stan czynny	—	—	88.000	—
		Zgodnie ze sumą stanu czynnego	—	—	95.000	—

Z porównania wyżej wykazanego stanu . . . . . 88.000 zł.
ze stanem wykazanym z końcem roku 1875. . . . . 73.000 „
okazuje się *przyrost* majątku w ciągu roku 1876. . . . . 15.000 „
a to przez wybudowanie nowego domu w realności L. 14. w N. N. (koszta budowy pokryto dochodami majątku obrotowego, patrz wydatki majątku obrotowego, poz. 2.)

Fundusz

Rubryka	Pozycya	Dochody.	Należytość: zaległa z lat ubiegłych zł.	ct.	Należytość: z roku bieżącego zł.	ct.	Należytość: razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Należytość pozostała z końcem roku zł.	ct.
		B. Majątek obrotowy.										
		a) **Rzeczywiste.**										
I.	1	Odsetki od obligacyj i t. d. i t. d. .	250	—	2.500	—	2.750	—	2.500	—	250	—
II.	2	Dochody z realności L. 14. w N. N. Czynsze za mieszkania . . .	1.000	—	3.500	—	4.500	—	4.000	—	500	—
		Suma dochodów rzeczywistych	1.250	—	6.000	—	7.250	—	6.500	—	750	—
		b) **Przenośne.**										
	3	Lokacye chwilowe w bankach na rachunek bieżący .	—	—	25.000	—	25.000	—	20.000	—	5.000	—
	4	Zakupione 5% asygnaty banku N. .	—	—	10.000	—	10.000	—	10.000	—	—	—
		Suma dochodów przenośnych	—	—	35.000	—	35.000	—	30.000	—	5.000	—
		Suma wszystkich dochodów	1.250	—	41.000	—	42.250	—	36.500	—	5.750	—
	5	*c)* **Zapas początkowy** w gotówce	—	—	—	—	—	—	30.000	—	—	—
		Razem	—	—	—	—	—	—	66.500	—	—	—
		Suma dochodów rzeczywistych wynosi . . . . . 6.500 zł. Suma wydatków rzeczywistych . 16.500 „ Niedobór pokryty zapasem gotówki pozostałym z roku ubiegłego . . . . . 10.000 „										

Stan majątku obrotowego

		Stan czynny.	Szczegół. zł.	ct.	Ogół. zł.	ct.
	1	Zapas kasowy w gotówce	5.000	—		
	2	Asygnaty banku N. 5%	10.000	—	15.000	—
	3	Reszta kapitału ulokowanego w bankach na rachunek bieżący . .	5.000	—	5.000	—
	4	Należytości czynne	750	—	750	—
		Suma stanu czynnego			20.750	—

N. N.

Rubryka	Pozycya	Wydatki.	Należytość: zaległa z lat ubiegłych zł.	ct.	Należytość: z roku bieżącego zł.	ct.	Należytość: razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Należytość pozostała z końcem roku zł.	ct.
		B. Majątek obrotowy.										
		a) **Rzeczywiste.**										
I.		Koszta administracyjne										
	1	Rozmaite	—	—	1.200	—	1.200	—	1.100	—	100	—
II.		Nowe budowy										
	2	Koszta budowy domu realności L. 14.	—	—	15.000	—	15.000	—	15.000	—	—	—
III.		Odsetki										
	3	Od pożyczki zaciągniętej na hipotekę realności L. 14. . .	—	—	400	—	400	—	400	—	—	—
		Suma wydatków rzeczywistych	—	—	16.600	—	16.600	—	16.500	—	100	—
		b) **Przenośne.**										
	4	Lokacye chwilowe w bankach na rachunek bieżący .	—	—	25.000	—	25.000	—	25.000	—	—	—
	5	Kupno asygnat bankowych . .	—	—	10.000	—	10.000	—	10.000	—	—	—
		Suma wydatków przenośnych	—	—	35.000	—	35.000	—	35.000	—	—	—
		Suma wszystkich wydatków	—	—	51.600	—	51.600	—	51.500	—	100	—
	6	*c)* **Zapas ostateczny**										
		W gotówce . . 5.000 zł.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		„ asygnatach bankowych 10.000 „	—	—	—	—	—	—	15.000	—	—	—
		Razem	—	—	—	—	—	—	66.500	—	—	—
		Do wykazanego zapasu 15.000 zł. gotówka pozostała w banku na rachunku bieżącym . . 5.000 „										
		Nadwyżka rozporządzalna z końcem roku 1876. . . 20.000 „										

z końcem roku 1876.

		Stan bierny.	Szczegół. zł.	ct.	Ogół. zł.	ct.
	1	Należytości bierne	100	—	100	—
	2	Czysty stan czynny	—	—	20.650	—
		Zgodnie ze suma stanu czynnego			20.750	—

Z porównania wyżej wykazanego stanu . . . . . 20.650 zł.
ze stanem wykazanym z końcem roku 1875. . . . . 31.250 „
okazuje się *ubytek* w ciągu roku 1876. . . . . 10.600 „
z powodu znacznych wydatków na budowę domu.

L. W. **34.525**/1876.
Alegat lit. **A.** do sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem funduszów krajowych za rok 1875.

Lit. **A.**

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

FUNDUSZÓW

DOTOWANYCH I SAMOISTNYCH

BUDŻETEM OBJĘTYCH

za rok

1875.

INDEKS.

		Stronica.
	Sumaryusz	5
I.	*Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu*	8
II.	*Szpital lwowski, — Oddział chorych*	60
III.	„ „ „ *położnic*	74
IV.	*Zakład dla obłąkanych*	86
V.	*Fundusz podrzutków we Lwowie*	100
VI.	*Szpital św. Łazarza, — Oddział chorych*	110
VII.	„ „ „ *położnic i podrzutków* . .	126
VIII.	*Szpital św. Ducha, — Oddział syfilitycznych*	140
IX.	„ „ „ *obłąkanych*	152
X.	*Fundusz policyi krajowej*	164
XI.	„ *szkolny krajowy*	172
XII.	„ *domestykalny*	196
XIII.	„ *kultury krajowej*	204
XIV.	„ *stanowy sierociński*	212
XV.	„ *Al. hr. Stadnickiego*	220
XVI.	„ *szkoły weterynaryi*	228
XVII.	„ *budowy zakładu kulparkowskiego*	240
XVIII.	„ *pożyczki krajowej z roku 1873.*	250

SUMARYUSZ

ZAMKNIĘĆ RACHUNKOWYCH

FUNDUSZÓW

BUDŻETEM OBJĘTYCH

za rok 1875.

Wydatki.

SUMA.

Liczba porządkowa	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875.					
		Zwyczajne		Nadzwyczajne		Razem	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Dział I.						
	Fundusz krajowy i fundusze z tegoż dotowane.						
I.	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	1,714.056	97	506.698	70	2,220.755	67
II.	Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — oddział chorych .	166.499	40½	1.133	73	167.633	13½
III.	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, — oddział położnic .	16.692	61	574	—	17.266	61
IV.	Krajowy zakład dla obłąkanych	103.607	83½	740	54	104.348	37½
V.	Fundusz podrzutków we Lwowie	28 447	62	—		28.447	62
VI.	Szpital św. Łazarza w Krakowie. — oddział chorych . .	68 126	75	7.841	—	75.967	75
VI.	Szpital św. Łazarza w Krakowie. — oddział położnic i podrzutków	35.243	96½	3.467	—	38.710	96½
VIII.	Szpital św. Ducha w Krakowie. — oddział syfilitycznych .	31.694	13½	—	—	31.694	13½
IX.	Szpital św. Ducha w Krakowie. — oddział obłąkanych .	19.984	23½	800	—	20.784	23½
X.	Fundusz policyi krajowej	7 651	½	—	—	7.651	½
XI.	Fundusz szkolny krajowy	191.019	72½	—	—	191.019	72½
	Suma wydatków funduszów dotowanych .	2,383 024	25½	521.254	97	2,904.279	22½
	Dział II.						
	Fundusze samoistne, niedotowane.						
XII.	Fundusz domestykalny	3.086	27	—	—	3.086	27
XIII.	Fundusz kultury krajowej	5.527	26	—	—	5.527	26
XIV.	Fundusz stanowy sierociński	1.625	51	—	—	1.625	51
XV.	Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego	860	60	—	—	860	60
XVI.	Fundusz szkoły weterynaryi	1.355	57	37.668	32½	39.023	89½
	Suma wydatków funduszów samoistnych .	12.455	21	37.668	32½	50.123	53½
	Dział III.						
XVII.	Fundusz budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie .	187.958	66	—	—	187.958	66
XVIII.	Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873.	101.297	90	136.000	—	237.297	90
	Suma .	289.256	56	136.000	—	425.256	56

RYUSZ.

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 17. Października 1874.			Wydatki są zatem						UWAGA.
			mniejsze:		większe:		w ogóle:		
Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Zwyczajne	Nadzwyczajne	mniejsze	większe	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
2,035.542	578.863	2,614.405	375.195	72 164	53.710	—	393.649	—	
145.734	3.718	149.452	9.793	2.584	30.558	—	—	18.181	
17.362	416	17.778	4.872	—	4.203	158	511	—	
85.124	1.666	86.790	1.542	926	20.026	—	—	17.558	
39.831	—	39.831	11.383	—	—	—	11.383	—	
54.055	3.267	57.322	1.603	—	15.674	4.574	—	18.645	
38.565	1.533	40.098	5.962	—	2.641	1.934	1.387	—	
28.977	—	28.977	177	—	2.894	—	—	2.717	
20.698	1.800	22.498	1.961	1.000	1.247	—	1.714	—	
6.018	—	6.018	5.834	—	7.467	—	—	1.633	
341.293	—	341.293	161.270	—	10.997	—	150.273	—	
2,813.199	591.263	3,404.462	579.592	76.674	149.417	6.666	558.917	58.734	
							500.183		
3.400	—	3.400	315	—	1	—	314	—	
5.518	—	5.518	6	—	15	—	—	9	
1.530	—	1.530	—	—	96	—	—	96	
1.600	—	1.600	739	—	—	—	739	—	
1.593	—	1.539	237	—	37.667	—	—	37.430	Różnica w porównaniu o 1 zł. z powodu zaokrąglenia centów.
13.641	—	13.641	1.297	—	37.779	—	1.053	37.535	
								36.482	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Fundusze te wcielono do działu funduszów budżetem objętych w skutek uchwały W. Sejmu z dnia 25. Kwietnia 1876., jednakże budżetu dla tych funduszów nie uchwalono, przeto żadych różnic się nie wykazuje.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Liczba porządkowa	DOCHODY.	Dochody w roku 1875.					
		Zwyczajne		Nadzwyczajne		Razem	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Dział I.						
	Fundusz krajowy i fundusze z tegoż dotowane.						
I.	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	3,088.517	77½	—	—	3,088.517	77½
II.	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, — oddział chorych	167.633	13½	—	—	167.633	13½
III.	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, — oddział położnic	17.266	61	—	—	17.266	61
IV.	Krajowy zakład dla obłąkanych	104.348	37½	—	—	104.348	37½
V.	Fundusz podrzutków we Lwowie	28.447	62	—	—	28.447	62
VI.	Szpital św. Łazarza w Krakowie, — oddział chorych	75.967	75	—	—	75.967	75
VII.	Szpital św. Łazarza w Krakowie, — oddział położnic i podrzutków	38.710	96½	—	—	38.710	96½
VIII.	Szpital św. Ducha w Krakowie. — oddział syfilitycznych	31.694	13½	—	—	31.694	13½
IX.	Szpital św. Ducha w Krakowie. — oddział obłąkanych	20.784	23½	—	—	20.784	23½
X.	Fundusz policyi krajowej	7.654	02	—	—	7.654	02
XI.	Fundusz szkolny krajowy	191.019	72½	—	—	191.019	72½
	Suma dochodów funduszów dotowanych	3,772.044	34½	—	—	3,772.044	34½
	Dział II.						
	Fundusze samoistne, niedotowane.						
XII.	Fundusz domestykalny	3.659	73½	—	—	3.659	73½
XIII.	Fundusz kultury krajowej	13.658	64½	—	—	13.658	64½
XIV.	Fundusz stanowy sierociński	1.592	79	—	—	1.592	79
XV.	Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego	1.590	93	—	—	1.590	93
XVI.	Fundusz szkoły weterynaryi	23.023	35	16.000	—	39.023	35
	Suma dochodów funduszów samoistnych	43.525	45	16.000	—	59.525	45
	Dział III.						
XVII.	Fundusz budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	150.610	21	—	—	150.610	21
XVIII.	Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873.	211.539	59½	—	—	211.539	59½
	Suma	362.149	80½	—	—	362.149	80½

RYUSZ.

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 17. Października 1874.			Dochody są zatem						UWAGA.
			mniejsze:		większe:		w ogóle:		
Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Zwyczajne	Nadzwyczajne	mniejsze	większe	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
2,499.914	—	2,499.914	150.000	—	738.604	—	—	588.604	
149.452	—	149.452	286	—	18.467	—	—	18.181	
17.778	—	17.778	511	—	—	—	511	—	
86.790	—	86.790	640	—	18.198	—	—	17.558	
39.831	—	39.831	11.383	—	—	—	11.383	—	
60.172	—	60.172	—	—	15.795	—	—	15.795	
40.098	—	40.098	4.657	—	3.270	—	1.387	—	
28.977	—	28.977	—	—	2.717	—	—	2.717	
22.498	—	22.498	3.752	—	2.038	—	1.714	—	
10.035	—	10.035	9.572	—	7.191	—	2.381	—	
341.293	—	341.293	161.093	—	10.820	—	150.273	—	
3,296.838	—	3,296.838	341.894	—	817.100	—	167.649	642.855	
								475.206	
3.817	—	3.817	381	—	224	—	157	—	
9.780	—	9.780	1.666	—	5.545	—	—	3.879	
1.587	—	1.587	—	—	6	—	—	6	
1.656	—	1.656	69	—	4	—	65	—	
1.593	—	1.593	835	—	22.265	16.000	—	37.430	
18.433	—	18.433	2.951	—	28.044	16.000	222	41.315	
								41.093	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Patrz uwagę przy wydatkach.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	

I.

FUNDUSZ KRAJOWY

W ŚCIŚLEJSZEM ZNACZENIU.

I.

FUNDUSZ KRAJOWY

W ŚCIŚLEJSZEM ZNACZENIU.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1. Rachunek chwilowych lokacyj.
2. Rachunek zaliczek na płace urzędników.
3. Wykaz zaległych zaliczek na płace urzędników.
4. Rachunek zaliczkowych kosztów leczenia, zwrotnych od gmin.
5. Rachunek szkoły gospodarstwa lasowego.
6. Rachunek mylnych wypłat w kasach.
7. Wykaz odsetków od pieniędzy chwilowo lokowanych.
8. Rachunek podatków i krajowych dodatków do podatków.
9. Wykaz należytości czynnych i biernych.
10. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

L. W. 1120/1877.

Fundusz krajowy

SUMARYUSZ.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.		Wynikłość z roku 1875. Zwyczajne zł.	ct.	Nadzwyczajne zł.	ct.	Razem zł.	ct.
		WYDATKI.						
I.	1-11	Koszta reprezentacyi kraju	94.405	19	71.192	46	165.597	65
II.	12-29	Koszta zarządu	192.996	97½	—	—	192.996	97½
III.	30	Koszta leczenia	292.611	12½	—	—	292.611	12½
IV.	31-32	Koszta szczepienia	33.364	71	—	—	33.364	71
V.	33-34	Wydatki sanitarne	29.729	77½	—	—	29.729	77½
VI.	35-39	Zasiłki dla zakładów dobroczynności	11.902	—	—	—	11.902	—
VII.	40-66½	Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego	212.523	24½	—	—	212.523	24½
VIII.	67-69	Utrzymanie pomników historycznych	3.250	—	5.000	—	8.250	—
IX.	70-87	Kwaterunkowe żandarmeryi	58.679	94	—	—	58.679	94
X.	88-138	Drogi krajowe	492.453	89	430.506	24	922.960	13
XI.	139-142	Dotacye dla zakładów krajowych	210.516	47½	—	—	210.516	47½
XII.	143	Wydatki na szupaśnictwo	4.371	21½	—	—	4.371	21½
XIII.	144-160	Rozmaite wydatki	77.252	43	—	—	77.252	43
		Suma wydatków	1,714.056	97	506.698	70	2,220.755	67
		Obrót w dziale lokacyj chwilowych przedstawiony jest pod **B.** *w alegacie 1.*						
		DOCHODY.						
I.	1	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	5.613	20	—	—	5.613	20
II.	2	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	17.818	66	—	—	17.818	66
III.	3-5	Z myt na drogach krajowych	153.681	18½	—	—	153.681	18½
IV.	6-7	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	7.467	42	—	—	7.467	42
V.	8-9	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	475.297	91½	—	—	475.297	91½
VI.	10	Dodatki do podatków (po 34 centy)	2,285.416	67½	—	—	2,285.416	67½
VII.	11-20	Rozmaite dochody	143.222	72	—	—	143.222	72
VIII.	—	Aktywa funduszu pożyczki krajowej z roku 1873.	—	—	—	—	—	—
		Suma dochodów	3,088.517	77½	—	—	3,088.517	77½

Z porównania sumy dochodów . . . 3,088.517 zł. 77½ ct.
ze sumą wydatków . . . 2,220.755 „ 67 „
okazuje się ***pozostałość z rachunku z końcem roku budżetowego 1875. t. j. z końcem Czerwca 1876.*** . ***867.762 „ 10½ „***

Pozostałość powyższa mieści w sobie:
a) Gotówkę w kasie krajowej . . 367.510 „ 88½ „
b) Gotówkę pozostałą w bankach na rachunku bieżącym . . . 351.783 „ 80 „
c) Asygnaty bankowe . . . 148.400 „ — „
d) Książeczki Kasy oszczędności . . 67 „ 42 „
Razem jak wyżej . 867.762 zł. 10½ ct.

(Patrz rachunek sumaryczny pod lit. **D***).*

w ściślejszem znaczeniu.

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 17. Października 1874.			Wynikłość jest zatem						UWAGA.	
			mniejszą:		większą:		w ogóle:			
Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Zwyczajne	Nadzwyczajne	mniejszą	większą		
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.		
127.100	73.863	200.963	32.695	2.670	—	—	35.365	—	Kwota wydatków uchwalona na rok 1875. wynosiła . .	w budżecie 2,351.736 zł.
185.530	—	185.530	—	—	7.467	—	—	7.467	do tego kredyta dodatkowe uchwalone w roku 1875:	
270.000	—	270.000	—	—	22.611	—	—	22.611		
25.500	—	25.500	—	—	7.865	—	—	7.865	dnia $^{19}/_{4}$ w rubryce I. . . .	58.863 „
40.000	—	40.000	10.270	—	—	—	10.270	—	„ $^{11}/_{5}$ „ XIII. .	60.806 „
11.902	—	11.902	—	—	—	—	—	—	„ $^{20}/_{5}$ „ XIII. .	3.000 „
381.336	—	381.336	168.813	—	—	—	168 813	—	Razem .	2,474.405 „
3.250	5.000	8.250	—	—	—	—	—	—	dalej doliczono (patrz sprawozdanie o zamknięciu rachunków):	
57.319	—	57.319	—	—	1.361	—	—	1.361		
528.612	500.000	1,028.612	36.158	69.494	—	—	105.652	—	1) Zasiłek rządowy na szkołę gospodarstwa lasowego, zamieszczony w dziale dochodów	5.000 „
196.110	—	196.110	—	—	14.406	—	—	14.406	2) Myta	135.000 „
10.000	—	10.000	5.629	—	—	—	5.629	—	Ogółem .	2,614.405 zł.
198.883	—	198.883	121.630	—	—	—	121.630	—		
2,035.542	578.863	2,614.405	375.195	72.164	53.710	—	447.359	53.710		
							393.649			
1.300	—	1.300	—	—	4.313	—	—	4.313	Kwota dochodów uchwalona na rok 1875. wynosiła . .	w budżecie 2,359.914 zł.
—	—	—	—	—	17.819	—	—	17.819	do tego:	
135.000	—	135.000	—	—	18.681	—	—	18.681	1) Zasiłek rządowy na szkołę gospodarstwa lasowego j. w.	5.000 „
6.867	—	6.867	—	—	601	—	—	601	2) Myta j. w.	135.000 „
159.424	—	159.424	—	—	315.874	—	—	315.874	Razem .	2,499.914 „
2,040.000	—	2,040.000	—	—	245.416	—	—	245.416		
7.323	—	7.323	—	—	135.900	—	—	135.900	Z porównania uiszczenia z budżetem, okazują się:	
150.000	—	150.000	150.000	—	—	—	150.000	—	wydatki *mniejsze o*	393.649 „
2,499.914	—	2,499.914	150.000	—	738.604	—	150.000	738.604	dochody *większe o*	588.604 „
								588.604	zatem wynik w ogóle *korzystniejszy od budżetu o* . .	982.253 „
									Według ustawy finansowej z dnia 17. Października 1874. nadwyżka dochodów wynosiła	8.178 „
									Potrąciwszy takową od sumy kredytów dodatkowych . .	123.669 „
									wynika *niedobór budżetowy* .	114.491 „
									Z porównania takowego z wyżej wykazanym korzystniejszym wynikiem	982.253 „
									okazuje się pozostałość z rachunku *(jak obok wykazano)*	867.762 zł.

Część I.

Wydatki.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Koszta reprezentacyi kraju.**			
		A. Sejm krajowy.			
	1	a) Czynsz najmu sali i ubikacyj sejmowych . . 5.150 zł.			
		b) Dodatek gminny 5% . . . . . 250 „	5.400	—	5.400
	2	Koszta podróży pp. Posłów	6.556	74	6.200
	3	Dyety pp. Posłów, po 5 zł.	35.985	—	64.000
	4	Koszta druków	14.977	04½	16 000
	5	Spisywanie sprawozdań	4.044	62½	6.000
	6	a) Urządzenie sali, opał, oświetlenie i inne drobne wydatki .	3.053	37	3.350
		b) Pisarze dzienni	575	10	650
	7	Uzupełnienie biblioteki sejmowej	300	—	300
		Suma wydatków *zwyczajnych*	70.891	88	101.900
		Wydatki nadzwyczajne.			
	8	Czynności przygotowawcze do budowy gmachu sejmowego:			
		a) Techniczne badanie gruntów i zwiedzanie gmachów parlamentarnych za granicą przez dwóch delegatów . . . . . 2.268 zł. 07 ct.			
		b) Wydatki pomniejsze, t. j. koszta insercyjne, pocztowe, druki, urządzenie wystawy planów i t. p. . . . . 1.080 „ 79 „			
		c) Nagrody za plany konkursowe:			
		1. Wendeler i Hieser . . 4.000 zł.			
		2. Wagner . . . . 2.500 „			
		3. Ziffer i Lauzil . . . 1.500 „			
		4. Koenig . . . . . 1.500 „ 9.500 „ — „	12.848	86	15.000
	8½	Zakupno gruntu pod gmach sejmowy:			
		a) Pierwsza rata ceny kupna z odsetkami . 52.983 zł. 85 ct.			
		b) Koszta przeniesienia własności (należytość rządowa) . . . . . 5.293 „ 50 „			
		c) Koszta stemplowe i legalizacyjne . . 66 „ 25 „	58.343	60	58.863
		Suma wydatków *nadzwyczajnych*	71.192	46	73.863
		B. Wydział krajowy.			
	9	Marszałek krajowy	3.838	33	4.200
	10	Sześciu Członków Wydziału po 3.000 zł.	17.024	99	18.000
	11	Zastępcy	2.649	99	3.000
		Razem . .	23.513	31	25.200

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	
—	357	*Wydatek większy* z powodu zmian w miejscach zamieszkania pp. Posłów.
28.015	—	*Wydatki mniejsze* z powodu, iż sesya sejmowa trwała tylko 54 dni, a w budżecie preliminowano wydatki na dni 90.
1.023	—	
1.955	—	
297	—	
75	—	
—	—	
31.365	357	
31.008		
2.151	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż te potrzeby naprzód ściśle obliczone być nie mogły.
519	—	*Wydatek mniejszy* według ściśle obliczonej należytości rządowej i odsetków przypadłych Kasie oszczędności przy spłacie długu ciążącego na realności. Kredyt dodatkowy w kwocie 58.863 zł. uchwalonym został przez W. Sejm dnia 19. Kwietnia 1875.
2.670	—	
362	—	*Wydatek mniejszy* z powodu interwalów, — bowiem b. Marszałek, Ks. Sapieha urzędował w czasie od 1. Stycznia do 31. Marca (1.050 zł) a hr. Potocki od 2. Kwietnia do 30. Listopada (2.788 zł. 33 ct.).
975	—	*Wydatki mniejsze* z powodu, iż zamiast chwilowo nieobecnych Członków, urzędowali zastępcy, co jednakże nie spowodowało potrzeby wyczerpania całego kredytu pozycyi 11.
350	—	
1.687	—	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		*Sumaryczne zestawienie rubryki I.*			
		Sejm krajowy	70.891	88	101.900
		Wydział krajowy	23.513	31	25.200
		Budowa gmachu (*wydatki nadzwyczajne*)	71.192	46	73.863
		Ogólna suma rubryki I.	165.597	65	200.963
II.		**Koszta zarządu.**			
	12	**Płace urzędników, dyurnistów i sług.**			
	13	*Oddział konceptowy.*			
		a) Radca, płaca 2.800 zł. i dodatek aktywalny 480 zł.	3.280	—	6.560
		b) 5 sekretarzy „ po 2.000 „ „ „ po 360 „	11.800	—	9.440
		c) 6 koncepistów „ „ 1.300 „ „ „ „ 240 „	9.240	—	9.240
		d) 2 adjunktów „ „ 1.000 „ „ „ „ 200 „	2.400	—	2.400
		e) 2 asystentów „ „ 700 „ „ „ „ 100 „	1.600	-	1.600
		Suma . .	28.320	—	29.240
		Do tego zaliczki udzielone na płace . . 1.015 zł.			
		po odtrąceniu ściągniętych zwrotów . . 402 „	613	—	—
		Razem .	28.933	—	29.240
	14	*Oddział rachunkowy.*			
		a) Dyrektor, płaca 2.600 zł. dodatek aktywalny 400 zł.	3.000	—	3.000
		b) Zastępca dyrektora „ 2.000 „ „ „ 360 „	2.360	—	2.360
		c) 14 adjunktów płaca po 1.200 „ „ „ po 240 „	19.788	—	20.160
		d) 10. asystentów „ „ 700 „ „ „ „ 100 „	7.999	92	8.000
		e) Woźny „ 500 „ „ „ 50 „	529	74	550
		Suma . .	33.677	66	34.070
		Do tego zaliczki udzielone na płace . . 2.235 zł.			
		po odtrąceniu ściągniętych zwrotów . 785 „ 01 ct.	1.449	99	—
		Razem . .	35.127	65	34.070
	15	*Oddział kasowy.*			
		a) Kasyer, płaca 2.000 zł. dodatek aktywalny 360 zł.	2.360	—	2.360
		b) Kontrolor „ 1 600 „ „ „ 300 „	1.900	—	1.900
		c) 4 adjunktów po 1.200 „ „ „ 240 „	5.148	—	5.760
		d) Woźny „ 600 „ „ „ 50 „	650	—	650
		e) Dyurnista	678	—	—
		Suma . .	10.736	—	10.670
		Do tego zaliczki udzielone na płace . . 2.800 zł.			
		po odtrąceniu ściągniętych zwrotów . 467 „ 08 ct.	2.332	92	—
		Razem . .	13.068	92	10.670

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
31.008	—	
1.687	—	
2.670	—	
35.365	—	
3.280	—	*Wydatek mniejszy* przy radcach, a *większy* przy sekretarzach wynikł ztąd, iż jedna posada radcy nie była obsadzoną, a natomiast pobierał płacę piąty sekretarz.
—	2.360	
—	—	
—	—	
—	—	
920	—	
—	613	*Wydatek większy* z powodu, iż na zaliczki dla urzędników nic nie preliminowano, a okazała się konieczna potrzeba udzielania takowych. Wydatek ten znajduje pokrycie w ratach ściąganych od urzędników. (Patrz sumaryczne zestawienie płac i Rub. VII. poz. 16. I. dochodów).
307	—	
—	—	
—	—	
372	—	*Wydatek mniejszy* z powodu przerwy między śmiercią adjunkta Iwanickiego, a dniem zamianowania nowego adjunkta Niedziałkowskiego.
—	—	
20	—	*Wydatek mniejszy* z powodu przerwy w wypłacie należytości woźnego Kuźniara.
392	—	
—	1.450	*Wydatek większy* z powodów przytoczonych na uzasadnienie podobnego przekroczenia w Oddziale konceptowym.
—	1.058	
—	—	
—	—	
612	—	Różnice powstały z powodu, iż wakująca posada jednego adjunkta nie została z początkiem roku obsadzoną, a natomiast zatrudnionym był w kasie jeden dyurnista, którego zatrzymanie nadal w skutek wzmagających się czynności w kasie okazało się koniecznem.
—	—	
—	678	
—	66	
—	2.333	*Wydatek większy* na mocy uchwały W. Sejmu z dnia 16. Kwietnia 1875. którą pozwolono udzielić zaliczki adjunktom: Sidorowiczowi 1.350 zł. i Olszewskiemu 1.200 zł. (Patrz także wyjaśnienia przy Oddziale konceptowym, do poz. 13.).
—	2.399	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
budżetu.					
II.	16	*Oddział techniczny.*			
		a) Nadinżynier, płaca 3000 zł. dodatek aktywalny . 1000 zł.	4.000	—	4.000
		b) 2 inżynierów „ po 2000 „ „ „ po 360 „	4.720	—	4.720
		c) 2 asystentów „ „ 1000 „ „ „ „ 120 „	2.240	—	2.240
		Suma .	10.960	—	10.960
	17	*Oddział sanitarny.*			
		Inspektor szpitali, płaca . . . . 2.000 zł.			
		dodatek na mieszkanie . . . . 300 „	2.300	—	2.300
	18	*Oddział statystyczny.*			
		a) Naczelnik Oddziału	2.000	—	
		b) Urzędnik konceptowy	1.500	—	5.000
		c) Pisarze dzienni	1.494	10	
		Suma .	4.994	10	5.000
	20	*Oddział manipulacyjny.*			
		a) Dyrektor kancelaryi, płaca	2.000	—	2.000
		b) Archiwista, płaca 1.500 zł. dodatek aktywalny 300 zł. .	1.800	—	1.800
		c) Protokolista „ 1.200 „ „ „ 240 „ .	1.440	—	1.440
		d) 6 kancelistów po 1.000 „ „ „ po 200 „ .	7.200	—	7.200
		e) Odźwierny płaca 600 „ — — — .	600	—	600
		f) Portyer „ 500 „ — — — .	500	—	500
		g) 4 woźnych po 500 „ dodatek aktywalny po 50 „ .	2.200	—	2.200
		Suma .	15.740	—	15.740
		Do tego zaliczki udzielone na płace . 3.450 zł.			
		po odtrąceniu ściągniętych zwrotów . 420 „ 97 ct.	3.029	03	—
		Razem . .	18.769	03	15.740
		Sumaryczne zestawienie wszystkich płac wraz z dodatkiem aktywalnym i z wydanemi zaliczkami, po potrąceniu ściągniętych rat bieżących:			
		Oddział konceptowy	28.933	—	29.240
		„ rachunkowy	35.127	65	34.070
		„ kasowy	13.068	92	10.670
		„ techniczny	10.960	—	10.960
		„ sanitarny	2.300	—	2.300
		„ statystyczny	4.994	10	5.000
		„ manipulacyjny	18.769	03	15.740
		Razem . .	114.152	70	107.980

Wydatki. **Fundusz krajowy.**

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
6	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż częściowo asygnowane płace dyurnistom przyjmowanym chwilowo według ścisłej potrzeby, nie wyniosły sumy preliminowanej.
6	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	3.029	*Wydatek większy*, ponieważ uchwałami W. Sejmu z dnia 19. Kwietnia i 3. Maja 1875. zezwolono na udzielenie zaliczek kancelistom: Krzeczkowskiemu 2.000 zł. i Kuniszowi 1.000 zł. (Patrz także wyjaśnienia przytoczone na uzasadnienie podobnego przekroczenia w Oddziale konceptowym, poz 13.).
—	3.029	
		Niewliczając wydatków na zaliczki, wynoszą płace wraz z dodatkiem aktywalnym tylko kwotę . . . . . 106 727 zł. 76 ct.
		w porównaniu z kwotą preliminowaną . . . . . 107.980 „ — „
		okazuje się wydatek *mniejszy* o . . . . . 1.252 zł. 24 ct.
307	—	Wykazane obok przekroczenie wynikło głównie z powodu przyzwolonego uchwałami W. Sejmu z dnia 16. i 19. Kwietnia tudzież 3. Maja 1875 udzielenia zaliczek na płace w kwocie 5.550 zł. tudzież drobniejszych przez Wydział krajowy danych zaliczek, na które nic nie preliminowano.
—	1.058	
—	2 399	
—	—	
—	—	
6	—	Suma ogólna wydatków na zaliczki, wedle poszczególnienia przy rachunku płac każdego Oddziału, wynosi . . . . . 7.424 zł. 94 ct.
—	3.029	odtrąciwszy kwotę przez W. Sejm uchwaloną . . . 5.550 „ — „
313	6.486	pozostaje właściwe przekroczenie . . . . . 1.874 zł. 94 ct.
	6.173	które jednakowoż znajduje pokrycie w zwrotach rat z lat ubiegłych, pobranych do Rub. VII. poz. 16. I. dochodów.
		(Szczegółowy rachunek tych zaliczek przedstawia alegat 2. i 3. pod **B**.). **B.** al. 2, 3.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
II.	21	**Dyurniści.**			
		a) Dla Oddziału rachunkowego	11.219	40	10.074
		b) „ „ technicznego	4.371	80	4.380
		c) „ „ konceptowego	4.186	30	2.920
		d) „ „ manipulacyjnego	9.692	45	11.042
		e) Na zastępstwa urzędników	150	—	1.000
		Suma płac dyurnistów	29.619	95	29.416
	22	**Zasługi.**			
		a) 6 stróżów dla Oddziału manipulacyjnego)			
		b) 1 stróż „ „ rachunkowego)	1.835	—	1.820
		c) Froter	718	22	650
		Suma zasług	2.553	22	2.470
	23	**Emolumenta.**			
		a) Dyrektor kancelaryi na fiakra	50	—	50
		b) „ „ 6 sągów drzewa po 12 zł. 70 ct.	76	20	90
		c) Ubranie urzędowe dla odźwiernego i 6 woźnych	350	—	350
		d) Ubranie „ „ portyera	180	98	100
		e) Opał dla odźwiernego i portyera, po 2 sągi drzewa po 12 zł. 70 ct.	50	80	60
		f) Dodatki pięcioletnie dla urzędników i woźnych	2.482	77	3.544
		Suma emolumentów	3.190	75	4.194
	24	**Najem pomieszkania.**			
		a) Na kancelarye Wydziału krajowego	14.247	91½	12.200
		b) Dla rysowników technicznych	50	—	2.800
		c) Dodatek gminny 5%	1.124	22	750
		Suma najmu pomieszkań	15.422	13½	15.750
	25	**Remuneracye.**			
		I. Stałe. a) Rzecznik prawny za zastępstwo	1.250	—	1.000
		b) Tłumacz języka ruskiego	300	—	300
		c) Tłumaczenia z języków obcych	15	98	50
		d) Odźwierny Prokopowicz, dodatek osobisty do płacy	120	—	120
		II. Niestałe. Urzędnicy, dyurniści i słudzy Wydziału krajowego	1.000	—	1.000
		Suma remuneracyj	2.685	98	2.470

Wydatki. Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	1.145	*Wydatek większy* na dyurnistów w ogóle wynosi nieznaczną kwotę 204 zł. znaczniejsze zaś przekroczenia w niektórych Oddziałach spowodowane zostały konieczną potrzebą powiększenia ilości dyurnistów, nietylko w skutek wzmagających się czynności w ogóle — jak n. p. w dziale spraw gminnych i szpitalnych, tudzież przybywających pod zarząd Wydziału krajowego funduszów, ale przeważnie w skutek ciągłej prawie potrzeby wysyłania urzędników (najczęściej rachunkowych) na rozmaite komisye, — w których miejsce przyjmowani być muszą dyurniści.
8	—	
—	1.266	
1.349	—	
850	—	
2.207	2.411	
	204	
—	15	*Wydatek większy* z powodu, iż oprócz zasług stałych stróżów, wypłacono wynagrodzenie chwilowo przyjętemu stróżowi dla inżynierów pomieszczonych w gmachu teatralnym.
—	68	*Wydatek większy*, gdyż z powodu rozszerzenia ubikacyj kancelaryjnych, okazała się konieczność podwyższenia wynagrodzenia froterowi.
—	83	
—	—	
14	—	*Wydatek mniejszy* z powodu niższej ceny drzewa, aniżeli w budżecie przewidywano.
—	—	
—	81	*Wydatek większy* z powodu, iż zaszła potrzeba odnowienia futra dla portyera, co w budżecie przewidzianem nie było.
9	—	*Wydatek mniejszy*, z powodu niższej ceny drzewa, aniżeli w budżecie przewidywano.
1.061	—	*Wydatek mniejszy*, z powodu zmian w stanie urzędników uprawnionych do poboru dodatku, a mianowicie w skutek śmierci koncepisty śp. Szaszewskiego, i adjunkta śp. Iwanickiego, dalej w skutek zamianowania koncepistów Kopertyńskiego i Michalczewskiego sekretarzami, a w końcu w skutek przyznania dopiero w roku 1876. dodatku inżynierowi Czaderskiemu.
1.084	81	
1.003	—	
—	2.078	Wydatek w ogóle nieznacznie *mniejszy*, wynikł ze ścisłego obliczenia należytości
2.750	—	czynszów i podatku na podstawie zawartych kontraktów z pp. Glixellim
—	374	i Bałłabanem.
2.750	2.422	
328		
—	250	*Wydatek większy* z powodu, iż kwota 200 zł. przypada właściwie za rok 1874, o którą tamże mniej wydano, kwota zaś 50 zł. zwróconą zostanie w r. 1876.
—	—	
34	—	*Wydatek mniejszy* z powodu rzadkich wypadków, w których tłumaczenie z obcych
—	—	języków zarządzano.
—	—	
	216	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
II.	26	**Potrzeby kancelaryjne.**			
		a) Wydawnictwo rozporządzeń krajowych	4.743	45½	5.000
		b) Sprawienie i odnowienie sprzętów	1.861	41	900
		c) Potrzeby do pisania i rysowania	1.112	93	1.300
		d) Papier do druków, druk ksiąg i wzorów	1.915	20	2.000
		e) Oprawa ksiąg i druków	736	48	800
		f) Oświetlenie	174	25	300
		g) Opał	1.087	45	1.100
		h) Uzupełnienie biblioteki Wydziału krajowego	1.151	37½	600
		i) Rozmaite pomniejsze	777	05	500
		Suma potrzeb kancelaryjnych	13.559	60	12.500
	27	**Koszta podróży i dyety.**			
		a) Dla urzędników w ogóle	2.916	84	2.000
		b) „ inspektora szpitali	400	—	400
		Suma kosztów podróży i dyet	3.316	84	2.400
	28	**Pensye i zaopatrzenia.**			
		a) Mochnacka Eleonora	280	—	280
		b) Jankowska Karolina	400	—	400
		c) Pawulski Jan	1.400	—	1.400
		d) Wagilewiczowa Amelia	200	—	200
		e) Madeyski Wojciech	1.200	—	1.200
		f) Karatnicka Izydora	600	—	600
		g) Tarczyńska Marcyanna	350	—	350
		h) Skarzyński January	2.400	—	2.400
		i) Łopuszańska Walerya	350	—	350
		k) Łopuszańskiego dwie sieroty	100	—	100
		l) Iwanickiego sieroty	145	80	—
		Suma pensyj i zaopatrzeń	7.425	80	7.280
	29	**Dary z łaski.**			
		a) Bojarskie: Walerya, Józefa, Adolfina, Gabryela	400	—	400
		b) Rzepińska Ludwika, Franciszka	120	—	120
		c) Rudnicki Michał	150	—	150
		d) Szczęsnowicza dwie sieroty	400	—	400
		Suma darów z łaski	1.070	—	1.070
		Sumaryczne zestawienie rubryki II.			
	12-20	Płace urzędników i woźnych	114.152	70	107.980
	21	Dyurniści	29.619	95	29.416
	22	Zasługi	2.553	22	2.470
		Do przeniesienia	146.325	87	139.866

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
256	—	*Wydatek większy* na sprzęty, bibliotekę i rozmaite, ponieważ:
—	961	a) zakupiono nową kasę Wertheimowską (684 zł).
187	—	b) przykupiono znaczną ilość sprzętów, których potrzeba okazała się w skutek
85	—	rozszerzenia ubikacyj kancelaryjnych.
63	—	c) zlikwidowano w tym roku znaczny rachunek księgarski za rok 1874.,
126	—	w ogóle zaś
13	—	d) z powodu niestałości tych potrzeb, co jest również powodem *mniejszego*
—	551	wydatku w niektórych pozycyach.
—	277	
730	1.789	
	1.059	
—	917	*Wydatek większy* z powodu, iż w tym roku zdarzała się częściej potrzeba wy-
—	—	syłania urzędników na komisye w sprawach gminnych i szpitalnych.
—	917	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	146	*Wydatek większy* znajduje uzasadnienie w uchwale W. Sejmu z dnia 29. Maja
—	146	1875. którą nietylko, że to zaopatrzenie zostało zatwierdzonem, ale
		nawet o kwotę 225 zł. na rok jeden podwyższonem.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	6.173	
—	204	
—	83	
—	6.460	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyj	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
II.		Z przeniesienia .	146.325	87	139.866
	23	Emolumenta	3.190	75	4.194
	24	Najem pomieszkania	15.422	13½	15.750
	25	Remuneracye	2.685	98	2.470
	26	Potrzeby kancelaryjne	13.559	60	12.500
	27	Koszta podróży i dyety	3.316	84	2.400
	28	Pensye i zaopatrzenia	7.425	80	7.280
	29	Dary z łaski	1.070	—	1.070
		Ogólna suma rubryki II. .	192.996	97½	185.530
III.	30	**Koszta leczenia ubogich chorych.**			

A. W szpitalach powszechnych w Galicyi.	Stałe z rubryki III. zł.	ct.	Zaliczkowo za zwrotem od gmin zł.	ct.	Razem zł.	ct.
1. Biała	3481	16	1114	55½	4595	71½
2. Bochnia	4226	95	1152	35	5379	30
3. Brody	3633	80	692	25	4326	05
4. Brzeżany	3768	58	722	98	4491	56
5. Drohobycz	3484	30½	1153	16	4637	46½
6. Jasło	7273	20	551	81½	7825	01½
7. Kołomyja	4230	—	1203	75	5433	75
8. Kraków (Łazarz) . .	21904	47½	15817	47½	37721	95
9. „ (Duch) . . .	23437	94	7737	42	31175	36
10. „ (Klinika) . .	2875	—	2256	25	5131	25
11. Lwów	50671	30	28876	34½	79547	64½
12. Podhajce	8156	42½	822	22½	8978	65
13. Przemyśl	7426	39	1833	86	9260	25
14. Rzeszów	5317	48½	1258	66½	6576	15
15. Sambor	3083	58½	1590	72½	4674	31
16. Sanok	6493	22½	1396	15	7889	37½
17. Sącz	5084	87	1398	04	6482	91
18. Śniatyn	2800	15	70	65	2870	80
19. Stanisławów	8882	98	3294	66	12177	64
20. Stryj	6346	92½	1360	22½	7707	15
21. Tarnopol	6270	21	1857	76	8127	97
22. Tarnów	11000	86½	3621	82½	14622	69
23. Wadowice	1531	50	232	50	1764	—
24. Zaleszczyki	1853	73	305	74	2159	47
25. Złoczów	4718	15	914	02½	5632	17½
26. Żółkiew	3872	82	563	62½	4436	44½
	211826	02	81799	02½	293625	04½
Suma w szpitalach krajowych do przeniesienia .					293.625	04½

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	6.460	
1.003	—	
328	—	
—	216	
—	1.059	
—	917	
—	146	
—	—	
1.331	8.798	
	7.467	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
III.		*B. W szpitalach zagranicznych.*	Stale z rubryki III. zł. / ct.	Zaliczkowo za zwrotem od gmin zł. / ct.	Razem zł. / ct.			
		Z przeniesienia .	— —	— —	— —	293.625	04½	
		a) W Austryi Niższej .	16569 92	5294 66	21864 58			
		b) „ Bukowinie . . .	2036 27½	1322 88	3359 15½			
		c) „ Czechach	971 96	239 61	1211 57			
		d) „ Dalmacyi	140 60	— —	140 60			
		e) „ Krainie	2 45	2 45	4 90			
		f) „ Kroacyi i Slawonii	165 21	60 12½	225 33½			
		g) „ Morawie	1540 70½	487 18½	2027 89			
		h) „ Pograniczu wojsk.	86 89½	3 10½	90 —			
		i) „ Szląsku	70 80	10 80	81 60			
		k) „ Siedmiogrodzie . .	106 71	76 51	183 22			
		l) „ Salzburgu . . .	— 80	— 80	1 60			
		m) „ Styryi	4208 48	47 80	4256 28			
		n) „ Turcyi (Konstantynopol)	107 88½	62 47	170 35½			
		o) „ Tryeście	30 —	3 60	33 60			
		p) „ Tyrolu	10 34	6 84	17 18			
		r) „ Węgrzech . . .	3865 96	1829 86	5695 82			
		Suma w szpitalach zagran.	29914 99	9448 69½	39363 68½	39.363	68½	
		C. W szpitalach wojskowych	1373 11½	465 15	1838 26½	1.838	26½	
		Suma we wszystkich szpitalach .				334.826	99½	
		Do tego wynagrodzenie za sprawdzanie recept, zwroty, przeprowadzenia rachunkowe i t. p.				1.409	21	
		Suma wydatków .				336.236	20½	
		Po odtrąceniu zwrotów: a) od gmin obowiązanych, za rok 1875. . 35.131 zł. 08 ct. b) „ samopłacących, za sprawdzanie recept, przeprowadzenia rachunkowe i t. p. 8.494 „ — „				43.625	08	
		Czysty wydatek rubryki III. .				292.611	12½	270.000
IV.		**Koszta szczepienia.**						
	31	Utrzymanie i odświeżanie krowianki				1.200	—	500
	32	Koszta podróży i dyety lekarzy z powodu szczepienia . .				32.164	71	25.000
		Suma rubryki IV. . .				33.364	71	25.500
V.		**Wydatki sanitarne.**						
	33	Koszta podróży lekarzy z powodu komisyj w sprawach sanitarnych i ⅓ część należytości za lekarstwa, dostarczane dla epidemicznych chorych				27.044	16½	33.000
	34	Koszta strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło, i zamknięcie miejsc zarazy za pomocą asystencyi wojska i żandarmeryi				2.685	61	7.000
		Suma rubryki V. .				29.729	77½	40.000

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
		Przekroczenie o kwotę . . . . . 22.611 zł. jest tylko pozornem, znajduje bowiem pokrycie w zwrotach zaliczek od gmin, uiszczonych na rachunek należytości zaległych z lat ubiegłych.
		Zwroty te wynoszą . . . . . 52.291 „ i zamieszczone są w dziale dochodów pod rubryką VII. poz. 16. III., w myśl uchwały W. Sejmu z dnia 14. Października 1874, tudzież uwagi komisyi W. Sejmu do L. S. 472/1875. a w końcu stosownie do uchwał W. Sejmu powziętych przy rozprawach o budżecie na rok 1877. (przy rubryce III. wydatków) (Rachunek szczegółowy zaliczek zwrotnych od gmin przedstawia alegat 4. pod **B.**) **B.** al. 4.
—	22.611	
	700	*Wydatek większy*, z powodu zarządzonego reskryptem Ministerstwa spraw wewn. z dnia 14. Września 1874. L. 11724. i c. k. Namiestnictwa z 11. Kwietnia 1875. L. 16727. corocznego szczepienia ospy, w którym to celu c. k. Namiestnictwo dostawy 1.500 fiolek krowianki kosztem 1.200 zł. zażądało. W skutek powyższego zarządzenia wydano również więcej na dyety i koszta podróży lekarzy. (Patrz LW. 19713/1874. 916, 8088, 9115 i 11001/1875.).
	7.165	
—	7.865	
5.956		*Wydatek mniejszy*, z powodu rzadszych pojawów epidemij, aniżeli w latach poprzednich, z których wydatek brano za podstawę do preliminarza.
4.314		*Wydatek mniejszy*, z powodu rzadkich wypadków zarazy w tym roku.
10.270	—	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
VI.		**Zasiłki dla zakładów dobroczynności.**			
	35	Szpital Sióstr Miłosierdzia w Bursztynie	398	—	
	36	„ „ „ „ Czerwonogrodzie . . .	400	—	1.198
	37	„ „ „ „ Rozdole	400	—	
	38	Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424	—	5 424
	39	Amortyzacya pożyczki zaciągniętej na budowę domu obłąkanych w Kulparkowie	5.280	—	5.280
		Suma rubryki VI.	11.902	—	11.902
VII.		**Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.**			
		A. Stypendya.			
	40	Dla 2 uczniów weterynaryi po . . . . . 200 zł. i na koszta podróży . . . . . 60 „	460	—	460
	41	Dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach . . .	1.000	—	1.000
	42	„ „ i uczennic seminaryów nauczycielskich . .	17.520	—	18.000
	42½	Dla uczniów szkoły leśnictwa	2.400	—	2.400
		Suma stypendyów	21.380	—	21.860
		B. Zasiłki.			
	43	Szkoła rolnicza w Dublanach	7.000	—	7.000
	44	„ „ „ Czernichowie	7.000	—	7.000
	45	Zakład głuchoniemych we Lwowie	2.000	—	2.000
	46	„ ciemnych „ „	2.000	—	2.000
		Suma zasiłków	18.000	—	18.000
		C. Na cele naukowe i wykształcenia.			
	47	Szkoły gimnastyczne we Lwowie: a) Szkoła „Sokół“ . . . . . 750 zł. b) „ Madejskiego Edwarda . . 250 „	1.000	—	1.000
	48	Teatr polski w Krakowie	8.000	—	8.000
	49	„ „ we Lwowie, zasiłek stały	4.200	—	4.200
	50	„ do rozporządzenia Wydziału krajowego, dla opery i sceny polskiej	12.000	—	12.000
	51	Teatr ruski	3.000	—	3.000
	52	Towarzystwo muzyczne we Lwowie	1.800	—	1.800
	53	Sześciu Członków Rady szkolnej krajowej	6.943	33	7.200
	54	Rada szkolna krajowa. na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego	100.456	88½	258.876
	55	Gimnazyum żeńskie w Krakowie	2.500	—	2.500
	56	Utrzymanie szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie (patrz rachunek szczegółowy, — alegat 5. pod **B.**) . . .	11.743	03	11.400
		Do przeniesienia	151.643	24½	309.976

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
480	—	*Wydatek mniejszy*, w części z powodu interkalaryów, a w części z powodu pozostałych z końcem roku zaległości.
—	—	
480	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
257	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż p. Starkel przestał urzędować z końcem Września, a na jego miejsce wstąpił p. Dr. Czerkawski dopiero 18. Grudnia 1875.
158.419	—	*Wydatek mniejszy* z powodów przytoczonych w zamknięciu rachunków funduszu szkolnego, którym zarządza krajowa Rada szkolna.
—	—	
—	343	*Wydatek większy* według szczegółowego rachunku szkoły, załączonego pod **B.** al. 5. Wydatki zamieszczono tu w pełnej cyfrze, dochody zaś otrzymane na rachunek szkoły, wykazano w dziale dochodów, rubr. VII. poz. 15. i 16.) V.) u.). **B.** al. 5.
158.676	343	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
VII.		Z przeniesienia .	151.643	24½	309.976
	57	Muzeum przemysłowe we Lwowie	2.000	—	2.000
	58	Akademia umiejętności w Krakowie	10.000	—	10.000
	59	Schmitt Henryk, Członek Rady szkolnej krajowej, remuneracya	800	—	800
	60	Muzeum przemysłowe w Krakowie	1.000	—	1.000
	61	Szkoła żeńska w Tarnowie	800	—	800
	62	„ „ „ Rzeszowie	400	—	400
	63	„ „ „ Stanisławowie	400	—	400
	64	„ „ „ Wadowicach	400	—	400
	65	„ „ „ Jarosławiu	400	—	400
	65½	„ „ „ Kołomyi	300	—	300
	66	Dla funduszu szkoły kucia koni	—	—	10.000
	66½	Szkoła sztuk pięknych w Krakowie	5.000	—	5.000
		Suma na cele naukowe .	173.143	24½	341.476
		Sumaryczne zestawienie rubryki VII.			
	40-42½	A. Stypendya	21.380	—	21.860
	43-46	B. Zasiłki	18.000	—	18.000
	47-66½	C. Na cele naukowe	173.143	24½	341.476
		Razem .	212 523	24½	381.336
VIII.		**Utrzymanie pomników historycznych.**			
	67	Odnowienie „Sukiennic“ w Krakowie (*wydatek nadzwyczajny*)	5.000	—	5.000
	68	Restauracye pomników w ogóle	3.000	—	3.000
	69	Badanie i ocalanie zabytków historycznych, piśmiennych i archeologicznych, dla Zakładu narodowego imienia Ossolińskich .	250	—	250
		Suma rubryki VIII. .	8.250	—	8.250
IX.		**Kwaterunkowe żandarmeryi.**			
	70/86	Ryczałt na pokrycie wydatków kwaterunkowych . . .	57.679	94	56.319
	87	Na umieszczenie nowych stacyj	1.000	—	1.000
		Suma rubryki IX.	58.679	94	57.319
X.		**Drogi krajowe.**			
		A. Koszta zarządu.			
	88	*Płace urzędników i sług.*			
		4 inżynierów na prowincyi po . . . 1.500 zł.	4.500	—	6.000
		3 „ „ „ „ . . . 1.200 „	4.800	—	3.600
		Pełniący obowiązki inżyniera na drodze Gorlickiej . .	840	—	840
		„ „ „ „ „ Słotwina-Brzesko-Sącz .	900	—	900
		Do przeniesienia .	11.040	—	11.340

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki mniejsze zł.	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki większe zł.	Uzasadnienie różnic.
158.676	343	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
10.000	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ szkoła weterynaryi we Lwowie nie weszła w życie, a przez to nie zaszła potrzeba pokrywania wydatków szkolnych z funduszu krajowego, w myśl uchwał W. Sejmu z dnia 14. Października 1874. (LW. 7547/1876.).
—	—	
168.676	343	
168.333	—	
480	—	
—	—	
168.333	—	
168.813	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	1.361	*Wydatek większy*, z powodu podwyższenia czynszów kwaterunkowych. (patrz L. W. 3843/1876.).
—	—	
—	1.361	
1.500	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ inżynier okręgowy Bieńkowski, przydzielony z powodu budowy nowych dróg, czasowo dla załatwienia czynności znacznie zwiększonych do Oddziału technicznego Wydziału krajowego, pobierał płacę rocznie 1.500 zł., zaś zastępcy tegoż, Kurniewiczowi zaasygnowano rocznie tylko 1.200 zł.
—	1.200	
—	—	
—	—	
1.500	1.200	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
X.	88	Z przeniesienia .	11.040	—	11.340
		Pełniący obowiązki inżyniera na drodze Dębicko-Nadbrzeziańskiej	1.048	—	1.048
		„ „ „ „ „ Strussów-Buczacz i Czortków-Monasterzyska .	1.400	—	1.048
		32 konduktorów	15.147	73½	14.200
		270 drożników	31.889	40	36.000
		5 dyurnistów	3.580	—	3.650
		Suma płac .	64.105	13½	67.286
		Zaliczki na płace . . . . . 600 zł.			
		po odtrąceniu ściągniętych zwrotów . . 155 „	445	—	—
		Razem .	64.550	13½	67.286
	89	*Ryczałty.*			
		a) Koszta podróży na obowiązkowe zwiedzanie dróg . .	7.489	89	7.640
		b) „ kancelaryjne	861	17½	848
		c) Na umieszczenie biór	495	—	500
		Suma ryczałtów .	8.846	06½	8.988
	90	*Remuneracye i zapomogi*	5.399	11	5.500
	91	*Sprawienie, uzupełnienie i naprawa instrumentów, wzorów i naczyń dla Oddziału technicznego, inżynierów i konduktorów* . .	2.939	35	4.000
	92	*Koszta podróży dla inżynierów, delegatów, inspektorów i komisyj nadzwyczajnych*	4.874	93	5.500
		Sumaryczne zestawienie kosztów zarządu.			
		Płace urzędników i sług	64.550	13½	67.286
		Ryczałty	8.846	06½	8.988
		Remuneracye i zapomogi	5.399	11	5.500
		Sprawienie, uzupełnienie i naprawa instrumentów . . .	2.939	35	4.000
		Koszta podróży	4.874	93	5.500
		Razem .	86.609	59	91.274

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
1.500	1.200	
—	—	
—	352	*Wydatek większy*, ponieważ inżynierowi dróg krajowych w Buczaczu podwyższono wynagrodzenie z powodu koniecznego dodania mu trzeciej drogi Tłuste-Buczacz.
—	948	*Wydatek większy* z powodu przybycia nowo wybudowanych dróg: Dębica-Nadbrzezie, i Zakluczyn-Podole, oraz rozdzielenia drogi Skała-Zaleszczyki na dwa oddziały, w skutek czego zwiększono czasowo liczbę konduktorów II. klasy, o 3 posady. Uwzględnić jednak należy, iż natomiast zaoszczędzono w płacach konduktorów I. klasy, z powodu nieobsadzenia takowych, oraz z powodu zasuspendowania jednego z konduktorów i redukcyi jego płacy na połowę, — a w końcu z powodu zastępowania niektórych konduktorów I. klasy, konduktorami II. klasy.
4.111	—	*Wydatek mniejszy* z powodu stosunków miejscowych, dla których nie wszystkie posady drożników mogły być obsadzone.
70	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że posada pomocnika inżyniera okręgu zaleszczyckiego przez miesiąc Czerwiec 1875. nie była obsadzoną, oraz że pomocnik inżyniera okręgu przemyskiego pobiera tylko po 60 zł. miesięcznie.
5.681	2.500	
3.181		
—	445	*Wydatek większy* z powodu, że na zaliczki nic nie preliminowano, a wyasygnowanie takowych okazało się koniecznem, — przekroczenie to jest tylko chwilowem, pokryte bowiem będzie ściągniętemi ratami.
3.181	445	
2.736		
150	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ jeden z konduktorów pełni zarazem obowiązki pomocnika inżyniera przy budowie nowej drogi, z tego powodu płaca jego i ryczałt kancelaryjny są wyższe, jak konduktora I. klasy, natomiast ryczałtu na objazdy nie pobiera.
—	13	
5	—	*Wydatek mniejszy*, gdyż z powodu uregulowania wypłaty ryczałtów w ratach kwartalnych, pobrał inżynier okręgu zaleszczyckiego ryczałt tylko za czas od 1. Lutego do końca Grudnia 1875. czyli za 11 miesięcy.
155	13	
142		
101	—	*Wydatek mniejszy*, wedle uznanej potrzeby.
1.060	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ sprawienie nowych miar metrycznych nie mogło być naraz dopełnionem. Uzupełnienie tej potrzeby będzie uskutecznionem w roku 1876.
625	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ potrzeby tej kategoryi naprzód nie dadzą się dokładnie obliczyć, staraniem jest tylko, aby kredyt niebył przekroczony.
2.736	—	
142	—	
101	—	
1.060	—	
625	—	
4.664	—	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
X.		**Wydatki nadzwyczajne.**			
		B. Nowe budowy i rekonstrukcye dróg.			
		Drogi:			
		1. Barańska (rekonstrukcya)	3 000	—	
		2. Brzeżany — Rohatyńska	58.246	22	
		3. Czorsztyńska (rekonstrukcya)	6.000	—	
		4. Dębicko — Nadbrzeziańska	16.185	96	
		5. Krasne — Busk	15.531	52½	
		6. Krzywcze — Borszczowska	17.466	96	
		7. Mosty Wielkie — Krystynopolska	81.411	½	
		8. Rzeszów — Nadbrzeziańska	47.801	06	
		9. Sanok — Przemyska (rekonstrukcya)	21.262	50	
		10. Śniatyn — Załucze	120	—	
		11. Tarnopol — Zbaraż	18.065	90	
		12. Tarnów — Szczucin	68.562	74	
		13. Zator — Sucha	16.370	09	
		14. Zakluczyn — Niedzicka (rekonstrukcya)	3.319	56	
		15. Most w Śniatynie	43.624	74	
		16. Regulacya Prutu pod Śniatynem	3.734	04	
		17. Rozmaite wydatki, jako to: Płace inżyniera i pomocników w Oddziale technicznym Wydziału krajowego, sprawienie 4 walców, koszta insercyjne itp.	9.803	94	
		Suma na nowe budowy	430.506	24	500.000
		C. Utrzymanie dróg.			
	108	Prusko — Szląska	13.038	99½	16.100
	109	Barańska	13.276	13	10.500
	110	Lubelska	7.044	51½	10.400
	111	Słotwina — Brzesko — Sądecka	17.462	94	18.000
	112	Dębicko — Nadbrzeziańska	11.192	23½	22.600
	113	Czorsztyn — Nowytarg — Zaborniańska	8.322	52½	9.700
	114	Krościenko — Szczawnicka	3.461	68	2.900
	115	Tarnów — Sącz — Niedzicka	19.857	22	18.400
	116	Gorlice — Konieczniańska	3.215	31½	5.500
	117	Sanok — Przemyska	10.959	60½	14.900
	118	Sanok — Rzeszowska	8.636	81½	12.400
	119	Bełzec — Jarosławska	28.058	86	23.700
		Do przeniesienia	144.526	83½	165.100

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
		Datków dobrowolnych wpłynęło: a) Na budowę drogi Krasne-Busk . . . . . 2.317 zł. 53 ct. b) „ „ „ Rzeszów-Nadbrzezie . . . . 680 „ 32 „ c) „ „ „ Tarnów-Szczucin . . . . 1.500 „ — „ d) „ „ „ Zator-Sucha . . . . . 2.019 „ 18 „ Powyższe dochody z datków dobrowolnych wynoszą w roku 1875 razem kwotę . . . . . 6.517 „ 03 „ i wykazane są szczegółowo w dziale dochodów pod rubryką VII. poz. 17.
69.494	—	*Wydatek mniejszy*, gdyż z powodu późnego rozpoczęcia robót około budowy nowych dróg, cały kredyt niemógł w tym roku zgodnie ze swojem przeznaczeniem być użytym.
3.061	—	*Wydatek mniejszy* z powodu niewykończenia robót przez przedsiębiorców; kwota ta jednak w roku 1876. po wykończeniu robót musi być wypłaconą.
—	2.776	*Wydatek większy* z powodu większej potrzeby ilości kamienia konserwacyjnego
3.355	—	*Wydatek mniejszy* z powodu. iż polepszony stan drogi niewymagał preliminowanej pierwotnie ilości kamienia konserwacyjnego.
537	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zmniejszenia robót budowlanych.
11.408	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż kontrakt z przedsiębiorcami dostawy kamienia musiano rozwiązać. skutkiem czego znaczna część dostawy z tego roku przeniesioną została na rok 1876.
1.377	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż polepszony stan drogi pozwolił na zmniejszenie robót i dostaw.
—	562	*Wydatek większy* z powodu zwiększonych robót.
—	1.457	*Wydatek większy* z powodu zwiększenia robót, przy których jednak osiągnięto oszczędności przez prowadzenie niektórych robót we własnym zarządzie.
2.285	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż zamierzoną rekonstrukcyę części drogi odłożono do lat następnych.
3.940	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż w skutek polepszonego stanu drogi i zmniejszonego ruchu, obniżono ilość konserwy.
3.763	—	
—	4.359	*Wydatek większy* w skutek zwiększenia dostawy kamienia konserwacyjnego; z powodu złego stanu drogi, wywołanego wielkim ruchem.
29.726	9.154	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
		Z przeniesienia .	144.526	83½	165.100
	120	Sędziszowska	200	—	200
	121	Zimnowoda — Hoszańska	8.152	34	10.900
	122	Żółkiew — Mosteńska	7.005	22	10.500
	123	Lwów — Rohatyńska	18.455	29	21.000
	124	Stanisławów — Bursztyńska	9.860	86	6.900
	125	Sielec — Zaleszczycka	20.261	19½	29.000
	126	Sniatyn — Horodeńska	4.474	57	4.300
	127	Tysmienica — Kolomyjska	4.931	04	4.700
	128	Brzeżany — Złoczowska	16.843	89	15.000
	129	Brzeżany — Podwołoczyska	27.405	55	24.000
	130	Strusów — Buczacka	7.142	17	10.000
	131	Czortków — Manasterzyska	16.358	21½	20.000
	132	Tłuste — Buczacka	7.505	55	8.500
	133	Husiatyn — Kopyczyniecka	8.300	—	8.300
	134	Skała — Czortkowska	10.326	80	10.100
	135	Skała — Zaleszczycka	16.390	52	16.300
	136	Borszczów — Okopy — Mielnicka	5.601	52	2.300
	137	Iwanie — Mossorowska	36	65	238
		Suma utrzymania dróg .	333.778	21½	367.338
	138	**D. Zasiłki.**			
		a) Dla dróg powiatowych.			
		W powiatach:			
		1. Bochnia, na drogę Bochnia-Łapanów . . 2.000 zł. — ct.			
		2. Borszczów „ „ Germakówka-Iwanków 1.000 „ — „			
		3. Brzesko, „ „ Jurków-Wyłożyska . 1.500 „ — „			
		4. Chrzanów, „ „ Chrzanów-Jaworzno-Mysłowice . . 1.500 „ — „			
		5. Czortków, „ „ Czortków-Biała . . 718 „ 67½ „			
		6. Dąbrowa, „ „ Czyżów-Ujście-Jezuickie . 2.500 „ — „			
		7. Jarosław, „ „ Jarosław-Pruchnik . 1.500 „ — „			
		8. Krosno, „ „ Krosno-Żmigrod (most pod Krosnem) . 3.000 „ — „			
		9. Mielec, „ „ Mielec-Radomyśl . . 1.500 „ — „			
		10 Podhajce „ „ Podhajce-Zawałów			
		na koszta budowy 16.400 zł. — ct.			
		„ płacę i dodatki inżyniera . . . 929 „ 97 „			
		na mapy katastralne i tp. 102 „ 70 „ 17.432 „ 67 „			
		Do przeniesienia 32.651 zł. 34½ ct.			

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
29.726	9.154	
—	—	
2.748	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zmniejszenia robót budowlanych i kamienia konserwacyjnego.
3.495	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż zamierzoną rekonstrukcyę odłożono do następnego roku.
2.545	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zmniejszenia robót konserwacyjnych.
—	2.961	*Wydatek większy* z powodu zwiększonych robót, a głównie przy moście na Dniestrze w Haliczu.
8.739	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż nieuskutecznioną na termin dostawę kamienia konserwacyjnego przeniesiono na rok następny.
—	174	*Wydatek większy* z powodu zwiększenia robót konserwacyjnych.
—	231	
—	1.844	*Wydatek większy* z powodu zwiększenia ilości kamienia konserwacyjnego.
—	3.405	*Wydatek większy* z powodu zwiększenia robót budowlanych, mianowicie budowy mostów uszkodzonych wypadkami elementarnymi.
2.858	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż dobry stan drogi dozwolił zmniejszyć ilość kamienia konserwacyjnego.
3.642	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż niedokończoną dostawę kamienia konserwacyjnego, przeniesiono na rok następny.
994	—	*Wydatek mniejszy*, gdyż z powodu dobrego stanu drogi zmniejszono ilość kamienia konserwacyjnego.
—	—	
—	227	*Wydatek większy* z powodu zwiększenia robót konserwacyjnych.
—	90	
—	3.302	*Wydatek większy* z powodu, iż wypłacono należytości za dostawy uskutecznione w poprzednich latach.
201	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zmniejszenia robót konserwacyjnych.
54.948	21.388	
33.560		

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
X.	138	Z przeniesienia . 32.651 zł. 34½ ct.			
		11. Rawa, na drogę Michałówka-Uhnów . . 5.228 „ — „			
		12. Ropczyce, na most w Ropczycach . . 2.000 „ — „			
		13. Tarnopol, na rekonstrukcyę drogi Smykowce-Skałat . . . . . 2.500 „ — „			
		14. Tarnów, na rekonstrukcyę drogi tarnowskiej 2.000 „ — „			
		15. Turka, na drogę Ustrzyki-Lutowiska . 500 „ — „			
		16. Wieliczka, na drogę Wieliczka-Dobczyce . 2.500 „ — „	47.379	34½	—
		b) Dla dróg gminnych.			
		W powiatach:			
		1. Brody, na most na rzece Łabędź . 300 zł. — ct.			
		2. Brzesko, na drogę Przybysławice-Bogumiłowice 1.000 „ — „			
		3. Brzozów, na drogę Brzozów-Nozdrzec . . 1.500 „ — „			
		4. Dolina, „ „ Weldzirz . . 6.000 „ — „			
		5. Grybów, „ „ Ciężkowice-Kąśna . . 500 „ — „			
		6. Jarosław, od drogi kraj. Bełzec-Jarosław do Radymna . . . . . 500 „ — „			
		7. Jasło, na regulacyę dróg w gminach Dąbrowa, Tarnowiec, Umieszcz . . . . 300 „ — „			
		8. Kamionka, na drogę z Nowosiółek do stacyi kolei w Zadwórzu . . . . 1.000 „ — „			
		9. Kolbuszowa na drogę Głogów-Kolbuszowa . 3.000 „ — „			
		10. Kraków, „ „ Raciborowice (rekonst.) 500 „ — „			
		11. Lisko, „ „ Lisko, stacya Łukawica 200 „ — „			
		12. Łańcut, „ „ Łańcut-Leżajsk . . 1.500 „ — „			
		13. Mościska, „ „ Mościska-Zakościele . 1.000 „ — „			
		14. Nowy-Sącz, na drogę Tropie-Gródek 1.000 zł. „ „ „ „ Sienna-Wojnarowa 1.000 „ 2.000 „ — „			
		15. Skałat, gmina Tarnoruda, na umorzenie długu zaciągniętego na budowę mostu . . 200 „ — „			
		16. Sokal, na rekonstrukcyę drogi Wielkie Mosty-Sokal . . . . . 888 „ 92 „			
		17. Tłumacz, na rekonstrukcyę drogi Ujście-Maryampol i Zadarów . . . . . 800 „ — „			
		18. Wadowice, na rekonstrukcyę drogi Wadowice-Czernichów . . . . . 500 „ — „			
		19. Złoczów, na drogę łączącą pow. Tarnopol z drogą dojazdową do dworca Jezierna. 250 „ — „	21.938	92	—
		Suma zasiłków .	69.318	26½	—
		Po odtrąceniu zwrotu zasiłku od Wydziału powiatowego w Stryju	100	—	—
		Pozostaje czysty wydatek .	69.218	26½	70.000
		E. Wydatki na myta.			
		a) Budowa i naprawa domków i zapór mytniczych . .	2.044	33	
		b) Czynsz za dzierżawę domków	40	—	
		c) Zakupno gruntów pod domki	20	—	
		d) Asekuracya, podatki, należytości rządowe, stemple, inseraty	258	08	
		e) Zwroty czynszów z powodu przerw w komunikacyi . .	324	60	
		f) Koszta komisyjne	160	81	
		Suma wydatków na myta .	2.847	82	—

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
		Uchwałą z dnia 25. Maja 1875. przekazał W. Sejm petycyę Rady powiatowej tarnowskiej o zasiłek dla dróg powiatowych, Wydziałowi krajowemu do możebnego uwzględnienia.
782	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż niektóre zaasygnowane zasiłki nie zostały podniesione po koniec Czerwca 1876.
—	2.848	Wydatki na myta potrącano w zamknięciach rachunków za lata ubiegłe od dochodów z myt. Obecnie stosując się do wskazówek danych przez W. Sejm przy uchwaleniu budżetu na rok 1877. a mianowicie przy obliczeniu potrzeb na drogi (rubr. X. wydatków) i dochodów z myt (rubr. III. dochodów) zamieszczono dochody z myt w pełnej cyfrze pod rubryką III. dochodów, a tutaj poszczególnia się wydatki na myta, — i ztąd powstaje wydatek większy, jako w budżecie nieprzewidziany.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
X.		*Sumaryczne zestawienie rubryki X.*			
	88-92	A. Koszta zarządu	86.609	59	91.274
		B. Nowe budowy dróg (*nadzwyczajne*)	430.506	24	500.000
	108-137	C. Utrzymanie dróg	333.778	21½	367.338
	138	D. Zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych	69.218	26½	70.000
		E. Wydatki na myta	2.847	82	—
		Ogólna suma rubryki X.	922.960	13	1,028.612
XI.		**Dotacye dla zakładów krajowych.**			
	139	Krajowy szpital powszechny we Lwowie:			
		a) Oddział chorych	29.068	—	29.068
		b) „ położnic	16.808	—	16.808
	139½	Krajowy zakład dla obłąkanych	87.575	44	72.106
	140	Fundusz podrzutków we Lwowie	28.447	62	39.831
	141	Szpital św. Łazarza w Krakowie:			
		a) Oddział chorych	5.247	28½	—
		b) „ położnic i podrzutków	30.916	73	29.962
	142	Szpital św. Ducha w Krakowie:			
		a) Oddział obłąkanych	5.705	56	3.731
		b) „ syfilitycznych	6.747	84	4.604
		Suma rubryki XI.	210.516	47½	196.110
XII.		**Wydatki na szupaśnictwo.**			
	143	Koszta szupaśnicze w kraju i za granicą	4.371	21½	10.000
		Suma rubryki XII.	4.371	21½	10.000
XIII.		**Rozmaite wydatki.**			
	144	**Do rozporządzalności Wydziału krajowego.**			
		1. Zapomogi i wsparcia jednorazowe.			
		Barbarowski, stróż . . . . . 8 zł.			
		Chudzikiewicz, dyurnista . . . . . 50 „			
		Ciepielowski, asystent konceptowy . . . . 250 „			
		Danilewicz, dyurnista . . . . . 30 „			
		Dąbrowski, „ . . . . . 30 „			
		Estreicher „ . . . . . 50 „			
		Gołębski, adjunkt rachunkowy . . . . 50 „			
		Hlawaty, dyurnista . . . . . 50 „			
		Hupczyc „ . . . . . 100 „			
		Iwanickiego sieroty . . . . . 225 „			
		Kamiński, dyurnista . . . . . 40 „			
		Krobicki, asystent rachunkowy . . . . 100 „			
		Do przeniesienia . . 983 „			

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
4.664	—	
69.494	—	
33.560	—	
782	—	
—	2.848	
108.500	2.848	
105.652		
—	—	
—	—	
—	15.469	
11.383	—	
—	5.247	
—	955	
—	1.974	
—	2.144	
11.383	25.789	Różnice te wynikły z powodów wykazanych szczegółowo w zamknięciach rachunków zakładów dotowanych, a mianowicie szpitalu lwowskiego, zakładu dla obłąkanych, funduszu podrzutków i szpitali krakowskich.
	14.406	
5.629	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż mała ilość rachunków szupasowych do zlikwidowania przedłożoną została.
5.629	—	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.		Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
XIII.	144	Z przeniesienia	983 zł.			
		Łomnicki, dyurnista	30 „			
		Mantuani, „	50 „			
		Maszewski, „	80 „			
		Mytelska, była akuszerka	10 „			
		Niedzielski, koncepista	150 „			
		Olszewski, dyurnista	160 „			
		Orzechowski, adjunkt rachunkowy	80 „			
		Piątkowski, dyurnista	50 „			
		Prokopowicz, odźwierny	30 „			
		Romankiewicz Julia, wdowa po profesorze	200 „			
		Salowa, była artystka dramatyczna	100 „			
		Schneider Antoni, wydawca Encyklopedyi	100 „			
		Semetkowski, adjunkt rachunkowy	80 „			
		Stadnicki, adjunkt konceptowy	100 „			
		Topolnicki, asystent rachunkowy	100 „			
		Welles, dyurnista	50 „			
		Wisłocki Emil, literat	100 „			
		Wojtyna, stróż	15 „			
		Żórawski, asystent rachunkowy	40 „	2.508	—	
		2. Zasiłki gminom.				
		Augustówka, z powodu klęski głodowej	300 zł.			
		Budynin, z powodu pożaru	100 „			
		Humieniec „ „	100 „			
		Olchowiec „ „	100 „	600	—	
		3. Zasiłki dla rozmaitych stowarzyszeń, zakładów, czasopism, tudzież dla osób kształcących się, na prace naukowe, podróże itp. itp.				
		Dr. Ciesielski Teofil na wydawnictwo „Bartnika postępowego“	400 zł.			
		Dunikowski Emil, słuchacz Wydziału filozoficznego w Wiedniu	300 „			
		Günsberg Rudolf, profesor, na podróż naukową do Berlina	150 „			
		Harasimowicz Teofil, słuchacz Akademii rolniczej w Wiedniu	150 „			
		Jakubowski Zygmunt, słuchacz Akademii rolniczej w Wiedniu	300 „			
		Jordan Salomea, na wydawnictwo pism „Włościanin“ i „Zagroda“	200 „			
		Longchamps Bronisław, na ukończenie studyów lekarskich	250 „			
		Dr. Pilat Tadeusz, na podróż do Wiednia, z powodu zjazdu ekonomistów i kongresu lasowego	230 „			
		Selingerowa Julia, na druk dziełka: „Lekcye geografii w połączeniu z etnografią	300 „			
		Do przeniesienia	2.280 „	3.108	—	

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
XIII.	144	Z przeniesienia . 2.280 zł.	3.108	—	
		Stowarzyszenie pracy kobiet we Lwowie . . . 500 „			
		Strzelecki Henryk, na podróż naukową do Mödling . 100 „			
		i na wydanie 2. tomu dzieła o gospodarstwie lasowem 300 „			
		Towarzystwo gospodarskie galicyjskie, na odbycie kursów weterynaryi . . . . . 200 „			
		Towarzystwo lekarzy galicyjskich, na urządzenie zjazdu lekarzy . . . . . 300 „			
		Towarzystwo ogrodniczo-sadownicze, na wykończenie budynku szkolnego i roślinarni . . . . 400 „			
		Towarzystwo pedagogiczne, na urządzenie IX. walnego zgromadzenia . . . . . 200 „			
		Towarzystwo straży ogniowej „Sokół“ . . . 200 „	4.480	—	
		4. Rozmaite inne.			
		Budowa werandy w szkole gospodarstwa lasowego 1.155 zł. — ct.			
		Druk dziełka „Stan szpitali galicyjskich“ Dr. J. Stelli Sawickiego, wraz z korektą . . 237 „ — „			
		Druk odezwy w sprawie składek na pomnik ś. p. hr. Gołuchowskiego . . . . . 24 „ — „			
		Druk sprawozdania z podróży psychiatrycznej Dra. Sawickiego Edwarda (zwrot temuż) . 300 „ — „			
		Drwęski Bronisław, pracownik dla spraw kultury krajowej po 3 zł. dziennie od 10. Marca do 31. Grudnia 1875 . . . . . 888 „ — „			
		Etat osób i płac przy szpitalach wiedeńskich (koszt sporządzenia odpisu) . . . . 5 „ — „			
		Fundusz budowy II. piętra w szpitalu lwowskim, na pokrycie zwrotów do fundusz krajowego . 192 „ 07½ „			
		Instrukcya dla zakładu obłąkanych w Wiedniu (koszt sporządzenia odpisu) . . . . 10 „ — „			
		Kraków, Komitet parafialny, na restauracyę gr. kat. kościoła . . . . . 300 „ — „			
		Podróży koszta:			
		Architekty Janowskiego, w sprawie budowy szpitalu w Stryju . . . . . 16 „ 72 „			
		Inżyniera Niewiadomskiego do Czernichowa, w sprawie tamtejszej szkoły rolniczej . 8 „ 50 „			
		Położnic dom, oparkanienie realności . . 209 „ 24 „			
		Rebczyńki Władysław, pracownik dla spraw górniczych, dziennie po 2 zł. 50 ct. od 1. Stycznia do 10. Maja 1875 . . . . . 325 „ — „			
		Szpital lwowski, koszta przeniesienia obłąkanych do Kulparkowa . . . . . 1.845 „ — „			
		Szpitalik św. Zofii we Lwowie, zasiłek . . 500 „ — „			
		Sokal, Wydział powiatowy, na budowę szpitalu 3.000 „ — „			
		Do przeniesienia . 9.015 „ 53½ „	7.588	—	

Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
XIII.	144	Z przeniesienia . 9.015 zł. 53½ ct.	7.588	—	
		Sieniawka, Komitet cerkiewny, na odbudowanie kościoła . . . . . 100 „			
		Dr. Sawicki Edward, prymaryusz szpitalu lwowskiego, remuneracya . . . . . 300 „			
		Szpital św. Łazarza — wypłacone pensye:			
		a) Placer Maryi, wdowie po lekarzu . . 287 „ 87 „			
		b) Jędrzejewskiemu Napoleonowi, byłemu rządcy 300 „			
		c) Dr. Bulikowskiemu Fr. byłemu prymaryuszowi . . . . . 1.250 „			
		Dr. Wołek Wojciech, sekundaryusz szpitalu lwowskiego, remuneracya . . . . . 500 „	11.753	40½	
		Razem .	19.341	40½	30.000
	145	Utrzymanie słupów granicznych	—	—	300
	146	Na pokrycie skradzionych pieniędzy pożyczkowych w Jaśle .	3.427	—	3.427
	147	Windesz Katarzyna, wsparcie jednorazowe	50	—	50
	148	Koszta regulacyi Sanu	—	—	12.500
	149	Towarzystwo „Proświta“ na wydawnictwo ruskich książek gimnazyalnych	2.000	—	2.000
	150	Towarzystwo pedagogiczne, na wydawnictwo czasopisma „Szkoła“	500	—	500
	151	Towarzystwo „Bursy chrześciańskiej“ w Brodach . . .	600	—	600
	152	Kanoniczki św. Ducha w Krakowie, pożyczka . . .	5.000	—	5.000
	153	Szlązaki, gmina, na budowę kościoła	1.200	—	1.200
	154	Błotnicki Edward, stypendyum dla syna	300	—	300
	155	Szpitalik św. Zofii we Lwowie	1.200	—	1.200
	156	Na podwyższenie płac nauczycieli szkół ludowych . . .	—	—	78.000
	157	Księża Unici Chełmscy	3.000	—	3.000
	158	Szpital lwowski, na budowę 2. piętra	39.285	76	60.806
		Suma wydatków budżetem objętych .	75.904	16½	198.883
	159	Wydatki zaliczkowe zwrotne, budżetem nieprzewidziane.			
		a) Fundusze rozmaite, na pokrycie niedoborów przy zamknięciu rachunków . . . . . 262 zł. 36½ ct.			
		b) Mylne wypłaty w kasach . . . . 12 „ 80 „			
		c) Różnica przy likwidacyi remuneracyi Dr. Muszkieta . . . . . — „ 02 „	275	18½	—
	160	C. k. Skarb Państwa, częściowy zwrot dawnych zaliczek .	1.073	08	—
		Suma wydatków budżetem nieprzewidzianych	1.348	26½	—
		do tego „ „ objętych	75.904	16½	198.883
		Ogólna suma rubryki XIII. .	77.252	43	198.883

Wydatki.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
10.659	—	Rubryka ta wyczerpywaną bywa tylko w miarę koniecznej, a ściśle przewidzieć się niedającej potrzeby, ztąd pochodzi różnica z kwotą budżetową.
300	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż nie zarządzano naprawy słupów.
12.500	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż warunki pod którymi ta kwota miała być użytą dopełnione nie zostały.
78.000	—	Kredyt 78.000 zł. na podwyższenie płac nauczycielskich nie został wcale użytym, z powodów wyjaśnionych przy zamknięciu rachunku funduszu szkolnego.
—	—	Wydatek ten nastąpił na podstawie kredytu dodatkowego, uchwalonego przez W. Sejm dnia 20. Maja 1875.
21.520	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż roboty przy szpitalu nie zostały w roku 1875. ukończone, a tem samem niebyło potrzeby wyczerpania całego dodatkowego kredytu, uchwalonego przez W. Sejm dnia 11. Maja 1875.
122.979	—	
		Patrz wykaz zaległości, aleg. 9. pod **B**.
		Rachunek szczegółowy mylnych wypłat przedstawia aleg. 6. pod **B**. **B** al. 6, 9.
—	276	Wydatki podobne, budżetem nieprzewidziane powtarzają się corocznie w kwotach naprzód określić się niedających i są tylko chwilowe, zwrotne.
—	1.073	Kwotę obok wyrażoną wypłacono c. k. Skarbowi na częściowe umorzenie zaliczki otrzymanej w roku 1866. Na pokrycie tego długu służą ściągane zwroty zaliczek wydanych z funduszu krajowego jeszcze za czasów administracyi c. k. Rządu. (Patrz dochody rubryki VII. „zaliczki z lat ubiegłych“.)
—	1.349	
122.979	—	
121.630	—	

Część II.

Dochody.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Z odnajmu ubikacyj sejmowych.**			
	1	a) W gmachu teatralnym hr. Skarbka	1.292	67	1.300
		b) „ realności nabytej pod gmach sejmowy . . .	4.320	53	—
		Suma rubryki I. .	5.613	20	1.300
II.		**Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych.**			
	2	Odsetki uzyskane w ciągu roku 1875	17.818	66	—
		Suma rubryki II. .	17.818	66	—
III.		**Dochody z myt na drogach krajowych, prowizye zwłoki i kary za przestępstwa drogowe.**			
	3	*Dochody z myt na stacyach:*			
		1. Annopol. 2. Tuszów . . . . 2.278 zł. 43½ ct.			
		3. Babice . . . . . 640 „ 02½ „			
		4. Bińczyce, 5. Babińce, 6. Bedrykowce, 7. Bircza, 8. Brzeźnica, 9. Brzeżany, 10. Białakarczma, 11. Buczacz, 12. Chełmek, 13. Czortków, 14. Dawidów, 15. Dawidkowce, 16. Dąbie, 17. Dębno, 18. Dynów, 19. Dżuryn, 20. Grabownica, 21. Gródek, 22. Halicz, 23. Horodyszcze, 24. Husiatyn, 25. Jamnica, 26. Jezupol, 27. Kozowa. 28. Kasperowce, 29. Korolówka, 30. Koszyłowce, 31. Kozaczówka, 32. Krogulec, 33. Manasterzyska, 34. Miłowanie, 35. Mogiła, 36. Newistka, 37. Niezwiska, 38. Nowytarg, „Biały Dunajec“, 39. Nowytarg „Czarny Dunajec“, 40. Nozdrzec, 41. Obydowa, 42. Olchowce, 43. Pobereże, 44. Podwołoczyska, 45. Podzagórnia, 46. Porzecze, 47. Przegorzały, 48. Puhary, 49. Stawczany, 50. Szczawnica, 51. Tłumacz, 52. Tłuste, 53. Tyrawa Wołoska, 54. Zabełcze, 55. Zaleszczyki, — razem . 75.390 „ 05½ „			
		56. Bełzec, 57. Cieszanów, 58. Jarosław, 59. Mosty (drogowe), 60. Mosty (mostowe), 61. Oleszyce, 62. Płazów, 63. Wulka Zapałowska, 64. Żółkiew — razem . . . . 22.340 „ 04 „			
		65. Białokiernica . . . . . 1.082 „ — „			
		66. Bieśnik . . . . . 1.777 „ 08½ „			
		67. Bohutyn, 68. Rozhadów . . . . 2.260 „ — „			
		69. Borszczów . . . . . 597 „ 12 „			
		70. Branice . . . . . 541 „ — „			
		71. Demianów, 72. Podkamień, 73. Zalipie . 2.550 „ — „			
		74. Dobropol, 75. Strussów . . . . 2.581 „ 76 „			
		76. Gładyszów . . . . . 420 „ — „			
		77. Gnojnik, 78. Pomianowa . . . 2.248 „ 62 „			
		Do przeniesienia 114.706 zł. 14 ct.			

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
7	—	
—	4.320	*Dochód większy*, albowiem w budżecie na rok 1875. niebyło przewidzianem, iż realność pod gmach sejmowy zakupioną zostanie i dochodu z czynszów przysporzy.
—	4.313	
—	17.819	*Dochód większy* z powodu, iż przy układaniu budżetu na rok 1875., obrót z roku 1874. niemógł być jeszcze znanym, a znaczny zapas gotówki dozwolił na lokacye, które tym sposobem przyniosły dochód niespodziewany. Szczegółowy wykaz uzyskanych odsetków załącza się pod **B.** al. 7.
—	17.819	
		Prawdopodobne dochody z myt potrącone były w budżecie na rok 1875. od ogólnej sumy potrzeb na drogi (rubryka X. wydatków) przeto pod rubr. III. dochodów nic nieprelimiowano. Stosując się jednak do wskazówek otrzymanych od W. Sejmu przy uchwaleniu budżetu na rok 1877. a mianowicie rubr. III. dochodów i X. wydatków, niepotrącono rzeczywistego dochodu z myt od wydatku na drogi, lecz wstawiono tutaj w rubrykę dochodów, wydatki zaś na myta zamieszczono jako osobną pozycyę wydatków drogowych pod rubryką X. w dziale E.

B. al. 7.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
III.	3	Z przeniesienia 114.706 zł. 14 ct.			
		79. Iwanie . . . . . 2.354 „ 50 „			
		80. Iwanków . . . . . 471 „ — „			
		81. Iwkowa, 82. Kurów . . . . . 660 „ — „			
		83. Konieczna . . . . . 801 „ — „			
		84. Łososina (Just.) . . . . . 1.150 „ — „			
		85. Miechocin . . . . . 1.250 „ 50 „			
		86. Olszany, 87. Przemyśl . . . . . 4.620 „ 60 „			
		88. Ottynia, 89. Odaje . . . . . 2.625 „ 01 „			
		90. Przeginia Duchowna . . . . . 877 „ 10 „			
		91. Ropica Ruska, 92. Siary . . . . . 3.850 „ — „			
		93. Rzyszki . . . . . 2.007 „ — „			
		94. Raszków, 95. Serafińce . . . . . 2.800 „ — „			
		96. Repechów . . . . . 678 „ — „			
		97. Szpilczyn . . . . . 549 „ 96½ „			
		98. Smykowce . . . . . 1.546 „ 58 „			
		99. Śniatyn (mostowe) . . . . . 773 „ 93½ „			
		100. Stary-Sącz . . . . . 4.850 „ — „			
		101. Uście Biskupie . . . . . 1.368 „ — „			
		102. Zagrobella . . . . . 5.171 „ — „	153.110	33	135.000
	4	Prowizye zwłoki z powodu nieuiszczania czynszów mytniczych w terminie	363	68½	—
	5	Kary za przestępstwa drogowe	207	17	—
		Suma rubryki III. .	153.681	18½	135.000
IV.		**Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych.**			
	6	Szpital św. Łazarza	—	—	2.850
	7	Fundusz policyi krajowej	7.467	42	4.017
		Suma rubryki IV. .	7.467	42	6.867
V.		**Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych.**			
	8	Pozostałość z rachunku z roku 1873.	—	—	159.424
	9	„ „ „ 1874.	475.297	91½	—
		Suma rubryki V. .	475.297	91½	159.424
VI.		**Dodatki do podatków.**			
	10	Po 34 centy od jednego złotego waluty austryackiej podatków stałych z dodatkiem ⅓ części	2,285.416	67½	2,040.000
		Suma rubryki VI. .	2,285.416	67½	2,040.000

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	18.110	*Dochód większy* z powodu zaprowadzenia nowych stacyj, uzyskania z niektórych wyższego czynszu, a w końcu i z tej przyczyny, że wydatki na myta,
—	364	które przy układaniu budżetu od dochodów potrącone były, wykazano
—	207	osobno pod rubr. X. w dziale E. wydatków.
—	18.681	
2.850	—	*Dochód mniejszy* z powodu, iż według szczegółowego zamknięcia rachunków funduszu szpitalu św. Łazarza, nietylko że nie wypadła nadwyżka, lecz przeciwnie okazał się niedobór, który pokryto z rubryki XI.
—	3.450	*Dochód większy*, według szczegółowego zamknięcia rachunku funduszu policyi
—	601	krajowej.
159.424	—	*Do poz. 8. Dochód mniejszy* z powodu, iż pozostałość z rachunku z roku 1873. wynosząca 262.208 zł. 55. ct. wyrachowaną już została w zamknięciu ra-
—	475.298	chunków za rok 1874.
—	315.874	*Do poz. 9. Dochód większy* z powodu, iż pozostałość z rachunku z końcem roku 1874. nie była przez W. Sejm w budżecie na rok 1875. jako dochód wstawioną.
—	245.416	Szczegóły dotyczące tak należytości podatków i dodatków, jakoteż i całego obrotu w tym dziale zestawione są w alegacie 8. pod **B**. **B.** al. 8.
—	245.416	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
budżetu.					
VII.		**Rozmaite dochody.**			
	11	Uwsie, gmina, częściowy zwrot pożyczki:			
		a) w kapitale (II. rata) . . . . . 250 zł.			
		b) „ 6% odsetkach . . . . . 60 „	310	—	310
	12	Szpitale, za sprawdzanie rachunków aptekarskich . . .	—	—	100
	13	Benedyktynek klasztor w Przemyślu, II. rata bezprocentowej pożyczki 8.000 zł.	500	—	500
	14	Wild Karol, częściowy zwrot pożyczki:			
		a) w kapitale (I. i II. rata) . . . 1.000 zł. — ct.			
		b) „ 5% odsetkach . . . . 412 „ 50 „	1.412	50	1.413
	15	Dochody na rachunek szkoły gospodarstwa lasowego:			
		a) Zasiłek od c. k. Skarbu Państwa . . 5.000 zł.			
		b) Opłaty od uczniów . . . . . 324 „	5.324	—	5.000
		Suma dochodów budżetem objętych .	7.546	50	7.323
		Dochody budżetem nieobjęte.			
	16	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych.			
		I. Urzędnicy, spłata rat	7.615	92	—
		II. Szpitale, potrącenia z rachunków kwartalnych za leczenie ubogich chorych	21.542	79½	—
		III. Gminy, zwrot zaległych kosztów leczenia ubogich przynależnych (po koniec roku 1874)	52.291	31	—
		IV. Rozmaite strony, zwroty zaliczek z powodu spraw drogowych:			
		a) Brzeżany — Podwołoczyska, droga . . 36 zł. 78 ct.			
		b) Bełzec — Jarosław . . . . . 5 „ 40 „			
		c) Borszczów, Wydział powiatowy . . 115 „ 60 „			
		d) Czorsztyn — Nowytarg — Zabornia . . 1.068 „ 10 „			
		e) Dębica — Nadbrzezie . . . . 1.528 „ 31 „			
		f) Fedorowicz Józef . . . . . 20 „ — „			
		g) Gorlice — Konieczna . . . . 719 „ 04 „			
		h) Konkurencye:			
		Baligród — Lutowiska . . 20 zł.			
		Stanisławów — Bursztyn . 1.000 „			
		Czortków . . . . 1.000 „ 2.020 „ — „			
		i) Sprawienie sprzętów drogowych . . 47 „ 30 „			
		k) Sanok — Przemyśl . . . . . 6 „ 39 „			
		l) Stanisławów — Bursztyn . . . . 111 „ 36 „			
		m) Sniatyn — Horodenka . . . . 23 „ 79 „			
		n) Strussów — Buczacz . . . . 46 „ 44 „			
		o) Tarnopol . . . . . 1.055 „ 04 „			
		p) Tłuste — Buczacz . . . . . 820 „ 66 „			
		r) Węgierski fundusz krajowy . . . 3 „ 96½ „			
		s) Zakluczyn — Niedzica . . . . 1.938 „ 30 „			
		t) Myta . . . . . 30 „ 74 „	9.597	21½	—
		Do przeniesienia	91.047	24	—

Dochody.

Fundusz krajowy.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody.		Uzasadnienie różnic.	
mniejsze	większe		
zł.	zł.		
—	—		
100	—	*Dochód mniejszy* z powodu, iż w roku 1875. nie nastąpiło obliczenie ze szpitalami.	
—	—		
—	—	W myśl wskazówek otrzymanych od W. Sejmu przy rozprawach nad budżetem na rok 1877. wstawiono w rubryce VII. wydatków kwotę preliminowaną na wydatki szkoły gospodarstwa lasowego w pełnej cyfrze, tutaj zaś zamieszczono preliminowane dochody od c. k. Skarbu Państwa i nieprzewidziane w budżecie dochody od uczniów.	
—	324		
100	324		
	224		
—	7.616	Patrz alegat 2. pod **B.**	**B.** al. 2.
—	21.543		
—	52.291	Patrz alegat 4. pod **B.**	**B.** al. 4.
—	9.597		
—	91.047		

Fundusz krajowy. **Część II.**

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
VII.	16	Z przeniesienia . .	91.047	24	—
		V. Rozmaite strony — zwroty zaliczek z rozmaitych powodów.			
		a) Chałupki Dusowskie, gmina . . . 178 zł. — ct.			
		b) Czajkowskiego fundusz . . . . 34 „ 80 „			
		c) Depozyta . . . . . 9 „ — „			
		d) Dr. Dobiński Włodzimierz . . . 20 „ — „			
		e) Fundusze krajowe rozmaite . . . 9.563 „ 75 „			
		f) Glixelli Juliusz . . . . . 2.000 „ — „			
		g) Inwalidów fundusz . . . . . 19 „ 20½ „			
		h) Jabłonica, gmina . . . . . 24 „ 76 „			
		i) Kasy rządowe, zwrot mylnych wypłat . 15.096 „ 54 „			
		k) Lwów, szpital . . . . . 9.346 „ 49 „			
		l) Medyka, gmina . . . . . 103 „ 32 „			
		m) Miłoszowice „ . . . . . 80 „ — „			
		n) Motyl Tomasz (Uwtyl) . . . . 4 „ 48 „			
		o) Poździacz, gmina . . . . . 49 „ 30 „			
		p) Rawa, Wydział powiatowy . . . 83 „ 60 „			
		q) Skarb państwa . . . . . 40 „ 63½ „			
		r) Skarzyński January . . . . 200 „ — „			
		s) Starkel Juliusz . . . . . 135 „ — „			
		t) Stubienko, gmina . . . . . 2 „ 20 „			
		u) Szkoła gospodarstwa lasowego . . 53 „ 07 „			
		w) Tarnów, powiat, koszta cymentnicze . 12 „ 99 „			
		x) Thullie . . . . . 46 „ 40 „			
		y) Zapomogowy fundusz z roku 1868 . . 138 „ 98 „	37.242	52	—
		Suma zaliczek z lat ubiegłych .	128.289	76	—
	17	Datki dobrowolne na budowę dróg krajowych.			
		a) Na drogę Krasne-Busk:			
		Wydział powiatowy Kamionka	2.317	53	
		b) Na drogę Rzeszów-Nadbrzezie:			
		Hr. Kiński . . . . 418 zł. 32 ct.			
		Nisko, gmina . . . . 262 „ — „	680	32	
		c) Na drogę Sucha-Zator:			
		Hr. Potocki Artur . . . 1.500 zł. — ct.			
		Wadowice, miasto . . . 519 „ 18 „	2.019	18	
		d) Na drogę Tarnów-Szczucin:			
		Hr. Potocki Artur	1.500	—	—
		Suma datków na drogi .	6.517	03	—
	18	Kanoniczki św. Ducha w Krakowie, częściowy zwrot pożyczki 5.000 zł.			
		a) w kapitale (I. rata) . . . . 250 zł.			
		b) „ 5% odsetkach . . . . 175 „	425	—	—
	19	Zoologii Nowickiego sprzedaż	439	93	—
	20	Rozmaite drobne	4	50	—

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	91.047	
—	37.243	*Dochód większy* z powodu, iż na zwroty zaliczek (prowadzonych dawniej w dziale przenośnym) nic nie preliminowano.
—	128.290	
—	6.517	
—	425	*Dochody większe*, ponieważ w budżecie przewidziane nie były.
—	440	
—	4	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
budżetu.					
VII.		*Sumaryczne zestawienie rubryki VII.*			
	1—15	Dochody budżetem objęte	7.546	50	7.323
	16	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	128.289	76	—
	17	Datki dobrowolne na budowę dróg	6.517	03	—
	18	Kanoniczki św. Ducha	425	—	—
	19	Zoologia Nowickiego	439	93	—
	20	Rozmaite drobne	4	50	—
		Ogólna suma rubryki VII.	143.222	72	7.323
VIII.		**Aktywa funduszu pożyczki krajowej** z roku 1873., przeznaczone na pokrycie niedoborów	—	—	150.000

Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	224	
—	128.290	
—	6.517	
—	425	
—	440	
—	4	
—	135.900	
150.000	—	*Dochód mniejszy*, ponieważ obrót funduszu krajowego był tak korzystnym, iż z własnych dochodów pokryto wszystkie wydatki, nie zachodziła więc potrzeba przenoszenia aktywów funduszu pożyczki krajowej z roku 1873. na fundusz krajowy.

II.

KRAJOWY SZPITAL POWSZECHNY

WE LWOWIE.

ODDZIAŁ CHORYCH.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1. Rachunek depozytów.
2. Wykaz należytości czynnych i biernych.
3. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

KRAJOWY SZPITAL POWSZECHNY

Liczba fabryki	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz.	Wynikłość z roku 1875 zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
	I.	Płace urzędników lekarzy i sług	31.816	12	—	—	31.816	12
	II.	Odstawne	57	04	—	—	57	04
	III.	Adjuta	1.800	—	—	—	1.800	—
	IV.	Substytucye	500	—	—	—	500	—
	V.	Dyurny	2.213	88	—	—	2.213	88
	VI.	Pensye	3.340	17	—	—	3.340	17
	VII.	Zaopatrzenia i dary z łaski	295	60	—	—	295	60
	VIII.	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	84	—	—	—	84	—
	IX.	Emolumenta	1.144	30½	—	—	1.144	30½
	X.	Wydatki kapliczne	—	—	—	—	—	—
	XI.	Najem pomieszkania	8.547	50	—	—	8.547	50
	XII.	Potrzeby kancelaryjne	955	95½	—	—	955	95½
	XIII.	Remuneracye i zapomogi	766	12	—	—	766	12
	XIV.	Koszta gospodarcze	80.311	08	—	—	80.311	08
	XV.	Zwrot kosztów utrzymania chorych, zakładowi klinicznemu	—	—	—	—	—	—
	XVI.	Utrzymanie budynków	9.063	36	1.133	73	10.197	09
	XVII.	Rozmaite	25.604	27½	—	—	25.604	27½
		Suma wydatków	166.499	40½	1.133	73	167.633	13½
		Dochody.						
	I.	Zapisy i legaty	6.108	—	—	—	6.108	—
	II.	Dochód z realności	—	—	—	—	—	—
	III.	Dodatki	25.197	95½	—	—	25.197	95½
	IV.	Zwroty kosztów leczenia	98.520	80	—	—	98.520	80
	V.	Rozmaite	8.738	38	—	—	8.738	38
	VI.	Dotacya z funduszu krajowego	29.068	—	—	—	29.068	—
		Suma dochodów	167.633	13½	—	—	167.633	13½

WE LWOWIE. — ODDZIAŁ CHORYCH.

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 17. Października 1874			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
33.866	—	33.866	2.050	—	—	—	2.050	—	Do dnia 18. Maja 1875. w szpitalu gł. we Lwowie pomieszczone były Oddziały: chorych, położnic i obłąkanych, a wynikłości rachunkowe wydatków wspólnych, obliczone są do końca Maja 1875. na podstawie dzielnika stałego, wydanego rozp. c. k. Namiestnictwa d. 17. Marca 1854. L. 43945.
58	—	58	1	—	—	—	1	—	
1.800	—	1.800	—	—	—	—	—	—	
500	—	500	—	—	—	—	—	—	
1.764	—	1.764	—	—	450	—	—	450	
3.377	—	3.377	37	—	—	—	37	—	
259	—	259	—	—	37	—	—	37	
300	—	300	216	—	—	—	216	—	
1.423	—	1.423	279	—	—	—	279	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8.732	—	8.732	184	—	—	—	184	—	Z dniem 18. Maja 1875. przeniesiono zakład obłąkanych do Kulparkowa, a wprowadzono własną gospodarkę od 1. Czerwca 1875. Pozostały jednak wydatki, wspólnie ponoszone ze szpitalem lwowskim w rubrykach I. Płace, II. Odstawne, V. Dyurna, VI. Pensye, VII. Zaopatrzenia, IX. Emolumenta od poz. 54 do 56, XII. Potrzeby kancelaryjne, XIV. Koszta gosp. w pozycyi 72., ponieważ ten zakład pozostawał pod zarządem wspólnym dyrekcyi szpitalu lwowskiego aż do 1. Stycznia 1876. kiedy uregulowano stosunki zakładu obłąkanych jako samoistnego, na podstawie uchwały W. Sejmu z d 25. Maja 1875.
834	—	834	—	—	122	—	—	122	
940	—	940	174	—	—	—	174	—	
87.163	—	87.163	6.852	—	—	—	6.852	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.224	3.718	7.942	—	2.584	4.839	—	—	2 255	
494	—	494	—	—	25.110	—	—	25.110	
145.734	3.718	149.452	9.793	2.584	30.558	—	9.793	27.974	
								18.181	
4.700	—	4.700	—	—	1.408	—	—	1 408	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
25.484	—	25.484	286	—	—	—	286	—	
90.000	—	90.000	—	—	8.521	—	—	8 521	
200	—	200	—	—	8.538	—	—	8.538	
29.068	—	29.068	—	—	—	—	—	—	
149.452	—	149.452	286	—	18.467	—	286	18.467	
								18.181	

Wydatki. Krajowy szpital powszechny

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
budżetu.					
I.		**Płace urzędników, lekarzy i sług.**			
	1	Dyrektor, dr. Głowacki Bolesław	1.334	—	1.334
	2	Zarządca, Malinowski Erazm	1.001	—	1.001
	3	Kasyer, Dyszkiewicz Władysław	834	—	834
	4	Rachmistrz, Grabowicz Piotr	625	—	625
	5	Pisarz, Swoboda Robert	477	78	1.043
	6	„ Jezierski Eustachy	521	50	
	7	Woźny, Piro Karol	336	38	313
	8	Odźwierny, Kukawski Rajmund	281	40	282
	9	Przełożona SS. Miłosierdzia	71	46	67
	10	18 SS. Miłosierdzia	1.720	02	1.440
	11	Kapelan rz.-kat. Tworowski Franciszek	269	95	1.000
	12	„ gr. kat. Sembratowicz Julian	537	64	
	13	Pomocnik kapelana Zelechowski Leon	84	24	
	14	Posługacze i służba domu, z wiktem	13.008	10	14.000
	15	Prymaryusz, dr. Widman Oskar	1.200	—	6.000
	16	„ dr. Molendziński Józef	300	—	
	17	„ dr. Rożański Józef	1.200	—	
	18	„ dr. Chądzyński Jan	1.200	—	
	19	„ dr. Kilarski Józef	963	33	
	20	2 profesorów	1.113	32	1.260
	21	Prosektor dr. Feigel Longin	1.000	—	1.000
	22	Chemik patol. dr. Żuliński Tadeusz	667	—	667
	23	Sekundaryusz, dr. Merczyński Emil	600	—	3.000
	24	„ dr. Knihinicki Klemens	600	—	
	25	„ dr. Krówczyński Ignacy	570	—	
	26	„ dr. Decykiewicz Emil	600	—	
	27	„ dr. Szuszkiewicz Piotr	600	—	
		Do tego zaliczka udzielona Dr. Feiglowi na placę . 300 zł.	31.716	12	33.866
		po odtrąceniu ściągniętych zwrotów . . . 200 „	100	—	—
		Suma rubryki I.	31.816	12	33.866
II.		**Odstawne.**			
	28	Graas Maciej	57	04	58
III.		**Adjuta.**			
	29	Asystent dr. Smitowski Mieczysław	300	—	600
	30	„ dr. Szeparowicz Jan	300	—	
	31	Praktykant dr. Mehrer Henryk	400	—	1.200
	32	„ dr. Strojnowski Edward	400	—	
	33	„ dr. Małaczyński Józef	400	—	
		Suma rubryki III.	1.800	—	1.800

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
44	—	*Wydatek mniejszy* z powodu śmierci pisarza Swobody Roberta na dniu 22. Listopada 1875.
—	23	*Wydatek większy* z powodu, iż część przypadająca na fundusz obłąkanych zarachowaną została tylko po koniec Maja, to jest po czas przeniesienia oddziału na Kulparków.
—	—	
—	4	
—	280	*Wydatek większy* z powodu, iż zalega zwrot od funduszu obłąkanych za płacę SS. Miłosierdzia użytych wyłącznie na Kulparkowie i takowy dopiero w r. 1876. uiszczony zostanie.
108	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż z preliminowanej kwoty pobierało trzech kapelanów niższe wynagrodzenie.
992	—	*Wydatek mniejszy*, z powodu interkalaryów.
1.136	—	*Wydatek mniejszy*, z powodu śmierci dr. Molendzińskiego i późniejszego nadania posady dr. Kilarskiemu.
147	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż zastępstwa ubyłych sił lekarskich po ustąpieniu profesorów, nie wymagały zupełnego wyczerpania preliminowanej kwoty.
—	—	
—	—	
30	—	*Wydatek mniejszy* z powodu późniejszego nadania posady Dr. Krówczyńskiemu.
2.457	307	
—	100	Wydatek ten zarachowany na stałą rubrykę, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 14. Października 1874. przedstawia udzieloną zaliczkę zwrotną z płacy.
2.457	407	
2.050	—	
1	—	
—	—	
—	—	
—	—	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
IV.		**Substytucye.**			
	34	Dr. Festenburg Edward	500	—	500
V.		**Dyurny.**			
	35	Baczyński Karol	447	29	
	36	Wierciński Bronisław	337	45	
	37	Rzepecki Leopold	337	44	
	38	Kołakowski Józef	398	90	1.764
	39	Balcer Franciszek	359	26	
	40	Dąbrowski Władysław	333	54	
		Suma rubryki V. .	2.213	88	1.764
VI.		**Pensye.**			
	41	Wagner Ludwika	210	—	105
	42	Grund Ludwika	203	91	204
	43	Burkart Franciszka	146	—	146
	44	Bodaszewska Agnieszka	88	—	88
	45	Łopławski Jan	151	—	151
	46	Dr. Neuhauser Franciszek	1.200	—	1.200
	47	Dr. Berthleff Karol	1.148	76	1.168
	48	Nagel Józefa	192	50	315
		Suma rubryki VI. .	3.340	17	3.377
VII.		**Zaopatrzenia i dary z łaski.**			
	49	Christl Laura	52	—	53
	50	Hammer Joanna	91	—	53
	51	Tomaszewska Marya	43	10	43
	52	Drabikowska Elżbieta	109	50	110
		Suma rubryki VII. .	295	60	259
VIII.	53	**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych**	84	—	300
IX.		**Emolumenta.**			
	54	Na mieszkanie dla dyrektora	334	—	334
	55	„ „ „ kasyera	167	—	167
	56	„ „ „ rachmistrza	100	—	100
	57	„ „ „ 2 asystentów kliniki	—	—	290
	58	„ „ „ 2 kapelanów	179	06	334
		Do przeniesienia .	780	06	1.225

we Lwowie. — Oddział chorych. Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	
—	450	*Wydatek większy* z powodu, iż okazała się konieczna potrzeba przyjęcia jednego dyetaryusza więcej niż preliminowano i poruczenia mu czynności dozorcy domu.
—	450	
—	105	*Wydatek większy* z powodu wypłaty zaległej należytości za rok 1874.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
19	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż niewypłacona reszta pozostała w zaległości.
123	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż z preliminowanej pensyi dla dr. Nagla Karola pobierała wdowa tegoż zmniejszoną kwotę o rocznych 210 zł. z której 17 zł. 50 ct. pozostaje w zaległości.
142	105	
37	—	
1	—	
—	38	
—	—	
—	—	*Wydatek większy* z powodu wypłaty zaległych należytości za rok 1874.
1	38	
—	37	
216	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż potrzeby tej zmiennej rubryki przy układaniu preliminarza ściśle naprzód obliczone być nie mogą.
—	—	
—	—	
—	—	
290	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zwinięcia kliniki.
155	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż tylko kapelan ks. Sembratowicz pobierał emolumenta na pomieszkanie.
445	—	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
IX.		Z przeniesienia	780	06	1.225
	59	Na fiakra dla Dr. Fingera	—	—	63
	60	„ opał dla maszynisty	35	—	34
	61	„ ubior dla woźnego	53	84	101
	62	„ „ dla odźwiernego	56	50	
	63	Wikt konduktora budowy II. piętra	218	90½	—
		Suma rubryki IX.	1.144	30½	1.423
X.		**Wydatki kapliczne.**	—	—	—
XI.		**Najem pomieszkania.**			
	64	Czynsz za najem filii Hofmana	8.000	—	8.000
	65	„ „ „ „ Höflicha	547	50	732
		Suma rubryki XI.	8.547	50	8.732
XII.		**Potrzeby kancelaryjne.**			
	66	Rozmaite potrzeby dla kancelaryi	955	95½	834
XIII.		**Remuneracye i zapomogi.**			
	67	Za sprawdzanie recept	—	—	278
	68	Remuneracye i zapomogi	766	12	662
		Suma rubryki XIII.	766	12	940
XIV.		**Koszta gospodarcze.**			
	69	Wyżywienie: a) zwykła strawa i dodatki	42.361	54½	46.000
	70	b) pieczywo	4.274	25	4.500
	71	c) wino	2.242	70	1.500
	72	Wikt dla zarządcy	544	46	450
	73	Wikt dla przełożonej SS. Miłosierdzia	185	82	184
	74	Wikt dla 18 SS. Miłosierdzia, wraz z pieczywem	3.377	54	3.744
	75	Rozmaite potrzeby SS. Miłosierdzia	74	92½	207
	76	Wikt lekarza dyżurnego, z innemi potrzebami	309	12	270
	77	Lekarstwa	2.008	08	7.000
	78	Sanitarne	4.695	27½	3.000
	79	Instrumenta chirurgiczne	850	72	950
		Do przeniesienia	60.924	43½	67.805

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
445	—	
63	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zwinięcia kliniki.
—	1	
—	9	*Wydatek większy* z powodu, iż część przypadająca na Oddział obłąkanych, policzoną została tylko do 31. Maja, w którym to dniu Oddział ten przeniesiono do Kulparkowa.
—	219	Nie preliminowany ten wydatek został z funduszu budowy II. piętra w r. 1876. zwrócony.
508	229	
279	—	
—	—	
—	—	
184	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zwinięcia filii Höflicha.
184	—	
—	122	*Wydatek większy* z powodu koniecznej potrzeby zakupienia większej ilości druków.
278	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż w roku tym nie nastąpiło rozrachowanie z funduszem krajowym, który zastępczo pokrywa koszta sprawdzania recept.
—	104	*Wydatek większy* z powodu, iż zachodziła częsta a konieczna potrzeba udzielania zapomóg i remuneracyj.
278	104	
174	—	
3.639	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż żywienie chorych po przeniesieniu obłąkanych na Kulparków okazało się tańszem (LW. 26600/76).
226	—	*Wydatek mniejszy* z powodu tańszego zakontraktowania pieczywa na rok 1875.
—	743	*Wydatek większy* z powodu większej ilości chorych.
—	94	*Wydatek większy* z powodu, iż uchwalona kwota na koszta wiktu dla dwojga osób okazała się niedostateczną.
—	2	*Wydatek większy* z powodu zwrotu od funduszu obłąkanych przypadającej części tylko po czas istnienia Oddziału w szpitalu.
367	—	*Wydatek mniejszy* z powodu przejścia ośmiu SS. Miłosierdzia do Kulparkowa.
132	—	
—	39	Jak przy poz. 73.
4.992	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zaprowadzenia oszczędności w przepisywaniu leków dla chorych (patrz poz. 78.).
—	1.695	*Wydatek większy* z powodu, iż zakupowano na rachunek tej rubryki w znaczniejszych ilościach artykuły apteczne w stanie surowym dla własnego wyrobu leków, przez co uzyskano zaoszczędzenie znaczniejsze przy poz. 77.
99	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż nie zachodziła potrzeba sprawienia więcej instrumentów.
9.455	2.573	

Wydatki. Krajowy szpital powszechny

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
		Z przeniesienia .	60.924	43½	67.805
XIV.	80	Sprzęty	2.918	54½	2.200
	81	Bielizna i pościel	3.265	83	7.500
	82	Pralnia	5.350	85½	3.814
	83	Słoma do leży	520	55	800
	84	Drzewo opałowe	5.847	94	3.804
	85	Oświetlenie	1.388	09½	1.200
	86	Koszta pogrzebowe	29	24	40
	87	Wikt dozorcy domu	65	59	—
		Suma rubryki XIV. .	80.311	08	87.163
XV.		**Zwrot kosztów utrzymania chorych, zakładowi klinicznemu.**	—	—	—
XVI.		**Utrzymanie budynków.**			
	88	Konserwacye i reparacye	8.780	—	4.000
	89	Kominiarze i straż ogniowa	283	36	224
		Wydatek nadzwyczajny.			
	90	Na urządzenie oświetlenia gazem	1.133	73	3.718
		Suma rubryki XVI. .	10.197	09	7.942
XVII.		**Rozmaite**			
	91	Na utrzymanie biblioteki	69	12	64
	92	Przypadkowe	43	27	430
	93	Zaliczki zwrócone funduszowi krajowemu	25.491	88½	—
		Suma rubryki XVII. .	25.604	27½	494

we Lwowie. — Oddział chorych. Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
9.455	2.573	
—	719	*Wydatek większy* z powodu, iż po wydzieleniu sprzętów dla zakładu kulparkowskiego okazała się większa potrzeba dla oddziału chorych.
4.234	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż istniejące zapasy bielizny i pościeli okazały się na ten rok wystarczające.
—	1537	*Wydatek większy* z powodu większej ilości chorych i częstszego prania.
279	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zniżonych cen słomy.
—	2.044	*Wydatek większy* z powodu rozszerzenia budynku, podwyższenia drugiego piętra, podrożenia cen drzewa i przeniesienia obłąkanych na Kulparków w skutek czego fundusz obłąkanych przestał się przyczyniać do wspólnego wydatku.
—	188	
11	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż potrzeby tej rubryki nie mogą być naprzód ściśle obliczone.
—	66	*Wydatek większy* z powodu, iż jednemu z dyetaryuszów powierzono dozór i porządek domu w skutek czego musiano mu udzielić pomieszkanie i wikt w szpitalu, na który to cel nic preliminowanem nie było.
13.979	7.127	
6.852		
—	—	
—	4.780	*Wydatek większy* z powodu, iż oprócz zwykłych konserwacyj wykonane zostały nadzwyczajne roboty a mianowicie: urządzenie wodociągów których koszt w r. 1875. wynosił 1.084 zł. 20 ct., nadto na rachunek tej rubryki wypłaconą została do LW. 28824/75. za wykonane roboty w parterze i I. piętrze kwota 3418 zł. 36 ct.
—	59	*Wydatek większy* z powodu, iż zwrot części przypadającej na oddział obłąkanych wpłynął tylko po koniec Maja t. j. do czasu w którym obłąkanych przeniesiono do Kulparkowa.
2.584	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż należytość za urządzenie oświetlenia gazem nie została przedsiębiorcy w całości zlikwidowaną.
2.584	4.839	
	2.255	
—	5	*Wydatek większy* z powodu, iż przeniesiony do Kulparkowa Oddział obłąkanych nieuścił żadnego zwrotu.
387	—	*Wydatek mniejszy* z powodu niestałości wydatków tego rodzaju.
—	25.492	Wydatek ten zarachowany na stałą rubrykę w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 14. Października 1874. r. przedstawia zwrot otrzymanych w dawnych latach zaliczek, na który to cel nic preliminowanem nie było.
387	25.497	
	25.110	

Dochody. Krajowy szpital powszechny

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.	1	**Zapisy i legaty**	6.108	—	4.700
II.		**Dochód z realności**	—	—	—
III.		**Dodatki.**			
	2	Od c. k. Skarbu za 200 sągów drzewa	—	—	1.430
	3	Z kasy miejskiej $^1/_5$ dochodu z rogatek	25.144	11	24.000
	4	„ „ na utrzymanie trupiarni	53	$84^1/_2$	54
		Suma rubryki III.	25.197	$95^1/_2$	25.484
IV.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	5	Od płacących za siebie	13.348	$95^1/_2$	15.000
	6	Od funduszów obcokrajowych i innych publicznych	4.524	20	5.000
	7	Od gminy lwowskiej, za leczenie ubogich lwowian	1.100	—	—
	8	Od funduszu krajowego galicyjskiego	79.547	$64^1/_2$	70.000
		Suma rubryki IV.	98.520	80	90.000
V.		**Rozmaite.**			
	9	Ze sprzedaży sprzętów i inne	101	$93^1/_2$	200
	10	Zaliczki otrzymane od funduszów szpitalnych	7.451	$74^1/_2$	—
	11	Zaliczki zwrócone od funduszu obłąkanych	713	03	—
	12	Ze sprzedaży trzody chlewnej	127	92	—
	13	Zwroty udzielonych zaliczek na płace	265	—	—
	14	Zwrot od funduszu budowy II. piętra, za najem pomieszkania dla konduktora robót	78	75	—
		Suma rubryki V.	8.738	38	200
VI.		**Dotacya.**			
	15	Od funduszu krajowego	29.068	—	29.068

we Lwowie. — Oddział chorych. **Dochody.**

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	1.408	*Dochód większy* z powodu, iż w ciągu roku wydarzały się znaczniejsze spadki.
—	—	
1.430	—	*Dochód mniejszy* z powodu, iż należytość pozostaje w zaległości i wpłynęła dopiero w 1876. roku.
—	1,144	*Dochód większy* z powodu niestałości dochodów tego rodzaju.
—	—	
1.430	1.144	
286	—	
1.651	—	*Dochód mniejszy* z powodu zmienności tych rubryk.
476	—	
—	1.100	*Dochód większy* z powodu, iż gmina lwowska uiściła przypadającą część ugodzonego ryczałtu po czas wejścia w życie ustawy przeniesienia kosztów leczenia ubogich na kraj, to jest po 15. Luty 1875. na który to cel nic preliminowanem nie było.
—	9.548	*Dochód większy* z powodu energiczniejszego dochodzenia przynależności i stosunków chorych.
2.127	10.648	
—	8 521	
98	—	*Dochód mniejszy* z powodu niestałości tej rubryki.
—	7.452	Dochody te zarachowane na stałą rubrykę, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 14. Października 1874. przedstawiają otrzymane i zwrócone zaliczki, na które nic preliminowanem nie było.
—	713	
—	128	
—	265	
—	78	
98	8.636	
—	8.538	
—	—	

III.

KRAJOWY SZPITAL POWSZECHNY

WE LWOWIE.

ODDZIAŁ POŁOŻNIC.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1) Wykaz należytości czynnych i biernych.
2) Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

LW. 29.630/1876.

KRAJOWY SZPITAL POWSZECHNY

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz.	Wynikłość z roku 1875 zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.	1-19	Płace urzędników, lekarzy i sług	2.654	79	—	—	2.654	79
II.	19	Odstawne	4	30	—	—	4	30
III.	20	Dyurna	154	—	—	—	154	—
IV.	21-27	Pensye	201	50	—	—	201	50
V.	28-31	Zaopatrzenia i dary z łaski	82	55	—	—	82	55
VI.	32	Odprawy	5	—	—	—	5	—
VII.	33-38	Emolumenta	64	—	—	—	64	—
VIII.	39	Wydatki kapliczne	314	52½	—	—	314	52½
IX.	40	Najem pomieszkania	1.584	15	—	—	1.584	15
X.	41	Potrzeby kancelaryjne	59	—	—	—	59	—
XI.	42-43	Remuneracye i zapomogi	100	—	—	—	100	—
XII.	44-60	Koszta gospodarcze	4.760	15	—	—	4.760	15
XIII.	61-63	Utrzymanie budynków	525	—	574	—	1.099	—
XIV.	64	Odsetki od kapitałów dłużnych	352	02	—	—	352	02
XV.	65	Zapomogi dla położnic	1.608	—	—	—	1.608	—
XVI.	66	Koszta utrzymania dzieci, zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	1	65	—	—	1	65
XVII.	67-69	Rozmaite wydatki	4.221	97½	—	—	4.221	97½
		Suma wydatków	16.692	61	574	—	17.266	61
		Dochody.						
I.		Dochód z realności	—	—	—	—	—	—
II.	1-2	Dodatki	6	03	—	—	6	03
III.	3	Zwroty kosztów leczenia	451	22	—	—	451	22
IV.	4	Rozmaite dochody	1	36	—	—	1	36
V.	5	Dotacya z funduszu krajowego	16.808	—	—	—	16.808	—
		Suma dochodów	17.266	61	—	—	17.266	61

WE LWOWIE — ODDZIAŁ POŁOŻNIC.

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 17. Października 1874			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
3.078	—	3.078	423	—	—	—	423	—	
4	—	4	—	—	—	—	—	—	
126	—	126	—	—	28	—	—	28	
300	—	300	98	—	—	—	98	—	
66	—	66	—	—	16	—	—	16	
30	—	30	25	—	—	—	25	—	
76	—	76	12	—	—	—	12	—	
300	—	300	—	—	14	—	—	14	
2.364	—	2.364	780	—	—	—	780	—	
59	—	59	—	—	—	—	—	—	
103	—	103	3	—	—	—	3	—	
7.022	—	7.022	2.261	—	—	—	2.261	—	
525	416	941	—	—	—	158	—	158	
352	—	352	—	—	—	—	—	—	
2.300	—	2.300	692	—	—	—	692	—	
580	—	580	578	—	—	—	578	—	
77	—	77	—	—	4.145	—	—	4.145	
17.362	416	17.778	4.872	—	4.203	158	4.872	4.361	
							511		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
166	—	166	160	—	—	—	160	—	
800	—	800	349	—	—	—	349	—	
4	—	4	2	—	—	—	2	—	
16.808	—	16.808	—	—	—	—	—	—	
17.778	—	17.778	511	—	—	—	511	—	

Wydatki. **Krajowy szpital powszechny**

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Płace urzędników lekarzy i sług.**			
	1	Dyrektor, dr. Głowacki Bolesław.	96	—	96
	2	Zarządca, Malinowski Erazm	72	—	72
	3	Kasyer. Dyszkiewicz Władysław	60	—	60
	4	Rachmistrz, Grabowicz Piotr.	45	—	45
	5	Pisarz, Swoboda Robert	34	38	—
	6	„ Jezierski Eustachy	37	50	75
	7	Woźny, Piro Ludwik	22	—	22
	8	Odźwierny, Sterniuk	31	—	31
	9	Profesor akuszeryi. dr. Czyżewicz Adam	210	—	600
	10	Akuszerka, Grocholska Marya	400	—	400
	11	„ Chudoba Józefa	225	91	250
	12	Przełożona Sióstr Miłosierdzia	5	—	5
	13	1 Siostra Miłosierdzia oddziałowa	80	—	80
	14	Służba domu z wiktem	862	—	850
	15	Prosektor, dr. Feigel Longin	72	—	72
	16	Chemik patolgii, dr. Żuliński Tadesz	48	—	48
	17	Kapelani, ks. Tworowski i ks. Sembratowicz	54	—	72
	18	Sekundaryusz, dr. Hinze Henryk	300	—	300
		Suma rubryki I.	2.654	79	3.078
II.		**Odstawne.**			
	19	Grass Maciej	4	30	4
III.		**Dyurna.**			
	20	Pisarze dzienni	154	—	126
IV.		**Pensye.**			
	21	Ostrowska Honorata	—	—	105
	22	Pfau Henryka	63	60	64
	23	Grund Ludwika	15	—	15
	24	Burkart Franciszka	10	—	10
	25	Bodaszewska Agnieszka	6	—	6
	26	Popławski Jan	17	—	17
	27	Dr. Berthleff	89	90	83
		Suma rubryki IV.	201	50	300
V.		**Zaopatrzenia i dary z łaski.**			
	28	Christl Laura	4	—	4
	29	Hammer Joanna	7	—	4
	30	Tomaszewska Marya	3	—	3
	31	Swoboda Marya	68	55	55
		Suma rubryki V.	82	55	66

we Lwowie. — Oddział położnic.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
3	—	*Wydatek mniejszy* z powodu śmierci pisarza Swobody Roberta, zaszłej na dniu 22. Listopada 1875. (patrz rachunek funduszu chorych).
—	—	
—	—	
390	—	*Wydatek mniejszy* z powodu pozostawienia dr. Czyżewicza przy niższej płacy.
—	—	
24	—	*Wydatek mniejszy* z powodu asygnowania płacy od dnia przysięgi t. j. 14. Lutego 1875.
—	—	
—	—	
—	12	*Wydatek większy* stosunkowo nieznaczny, spowodowany został rzeczywistą potrzebą służbową.
—	—	
—	—	
18	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż kapelani pobierali niższe wynagrodzenie.
—	—	
435	12	
423	—	
—		
—	28	*Wydatek większy*, z powodu koniecznego pomnożenia sił biórowych o jednego dyetaryusza (patrz wyjaśnienia funduszu chorych).
105	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż niewypłacona należytość pozostała w zaległości.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	7	*Wydatek większy*, z powodu nadpłaty zwrotu funduszowi chorych, która wykazaną jest w zaległości i zwróconą zostanie w r. 1876.
105	7	
98	—	
—	—	
—	3	*Wydatek większy* z powodu wypłacenia należytości zaległej z roku 1874.
—	—	
—	13	
—	16	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
VI.	32	**Odprawy.**	5	–	30
VII.		**Emolumenta.**			
	33	Na ubior dla odźwiernego i woźnego	7	—	7
	34	„ opał dla maszynisty	2	—	2
	35	„ pomieszkanie dla dyrektora	24	—	24
	36	„ „ „ kasyera	12	—	12
	37	„ „ „ rachmistrza	7	—	7
	38	„ „ „ dwóch kapelanów	12	–	24
		Suma rubryki VII.	64	—	76
VIII.	39	**Wydatki kapliczne.**	314	52½	300
IX.		**Najem pomieszkania.**			
	40	Czynsz za filię Höfficha	1.584	15	2.364
X.		**Potrzeby kancelaryjne.**			
	41	Rozmaite	59	—	59
XI.		**Remuneracye i zapomogi.**			
	42	Sprawdzanie recept	—	—	3
	43	Remuneracye zmienne i zapomogi	100	—	100
		Suma rubryki XI.	100	—	103
XII.		**Koszta gospodarcze.**			
	44	Zwykła strawa i dodatki	2.263	65½	4 000
	45	Pieczywo	244	28	500
	46	Wino	2	70	50
	47	Wikt zarządcy	38	—	32
	48	„ Siostry Miłosierdzia przełożonej	13	—	13
	49	„ Siostry Miłosierdzia oddziałowej	208	—	208
	50	Rozmaite inne potrzeby dla Siostry Miłosierdzia oddziałowej	12	—	12
	51	Wikt lekarzy dyżurnych	19	—	19
	52	Lekarstwa	142	81	300
	53	Sanitarne	46	95½	100
	54	Instrumenta chirurgiczne	80	45	100
	55	Sprzęty domowe	200	60	200
	56	Bielizna i pościel	700	—	700
	57	Pralnia	110	—	110
	58	Słoma do leży	100	—	100
	59	Drzewo opałowe	378	—	378
	60	Oświetlenie	200	70	200
		Suma rubryki XII.	4.760	15	7.022

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
25	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż potrzeby tej zmiennej rubryki nie mogą być naprzód ściśle obliczone.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
12	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ dodatek na mieszkanie pobierał tylko jeden kapelan.
12	—	
—	14	*Wydatek większy*, z powodu sprawienia niezbędnie potrzebnych rekwizytów kościelnych.
780	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ z dniem 30. Sierpnia zwinięto filię Höflicha.
—	—	
3	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ uiszczenie nastąpi dopiero po uznaniu rachunków odnośnych (patrz wyjaśnienia funduszu chorych, wydatków poz. 67.)
—	—	
3	—	
1.736	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż żywienie po przeniesieniu obłąkanych do Kulparkowa okazało się tańsze (patrz wyjaśnienia funduszu chorych).
256	—	*Wydatek mniejszy*, z powodu tańszego zakontraktowania pieczywa.
47	—	*Wydatek mniejszy*, z powodu zaprowadzonej oszczędności w przypisywaniu wina.
—	6	*Wydatek większy*, jako przypadająca część wedle dzielnika na ten fundusz (patrz wyjaśnienia fund. chorych).
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
157	—	*Wydatek mniejszy*, z powodu zaprowadzonej oszczędności w przypisywaniu leków.
53	—	
20	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż nie zachodziła potrzeba zakupna większej ilości instrumentów.
—	1	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	1	
2.269	8	
2.261	—	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
XIII.		**Utrzymanie budynków.**			
	61	Konserwacye i reparacye	500	—	500
	62	Kominiarze i straż ogniowa	25	—	25
	63	Na urządzenie oświetlenia gazem *(nadzwyczajne)* . . .	574	—	416
		Suma rubryki XIII. .	1.099	—	941
XIV.		**Odsetki od kapitałów dłużnych.**			
	64	Funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego	352	02	352
XV.		**Zapomogi dla położnic.**			
	65	Dla 268 położnic, które opuściły wraz z dzieckiem zakład położnic	1.608	—	2.300
XVI.		**Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic.**			
	66	Wynagrodzenie dla mamek za karmienie dzieci . . .	1	65	580
XVII.		**Rozmaite.**			
	67	Na utrzymanie biblioteki.	7	—	7
	68	Przypadkowe	70	—	70
	69	Zaliczki udzielone funduszowi chorych	4.144	$97^1/_2$	—
		Suma rubryki XVII. .	4.221	$97^1/_2$	77

we Lwowie. — Oddział położnic. **Wydatki.**

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	
—	—	
—	158	*Wydatek większy*, przedstawia zwrot przypadającej części do funduszu chorych od całkowitej należytości przedsiębiorcy oświetlenia gazowego.
—	158	
—	—	
692	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż w tym roku mniej położnic zakład wraz z dziećmi opuściło, niż w budżecie przewidziano.
578	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż w tym roku niezachodziła potrzeba przyjmowania większej ilości mamek dla karmienia dzieci.
—	—	
—	—	
—	4.145	Wydatek ten, zarachowany na stałą rubrykę w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 14. Października 1874., przedstawia zaliczki udzielone na pokrycie niedoboru funduszom szpitalnym.
—	4.145	

Dochody. Krajowy szpital powszechny

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Dochód z realności.**	—	—	—
II.		**Dodatki.**			
	1	Od c. k. Skarbu, za 200 sągów drzewa opałowego	—	—	160
	2	Z kasy miejskiej, na utrzymanie trupiarni	6	03	6
		Suma rubryki II.	6	03	166
III.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	3	Od samopłacących i funduszów publicznych	451	22	800
IV.		**Rozmaite.**			
	4	Ze sprzedaży zużytych sprzętów	1	36	4
V.		**Dotacya.**			
	5	Od funduszu krajowego	16.808	—	16.808

we Lwowie. — Oddział położnic. Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	
160	—	*Dochód mniejszy* z powodu, iż należytość pozostała w zaległości i wpłynęła dopiero w roku 1876.
—	—	
160	—	
349	—	*Dochód mniejszy* z powodu niestałości dochodów tego rodzaju.
2	—	
—	—	

IV.

ZAKŁAD KRAJOWY

DLA OBŁĄKANYCH.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Sumaryusz.	Wynikłość z roku 1875 zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
budżetu								
		Wydatki.						
I.		Płace urzędników, lekarzy i sług	15.645	19½	—	—	15.645	19½
II.		Odstawne	8	66	—	—	8	66
III.		Substytucye	520	34	—	—	520	34
IV.		Dyurny	620	20	—	—	620	20
V.		Pensye	307	34	—	—	307	34
VI.		Zaopatrzenia i dary z łaski	130	50	—	—	130	50
VII.		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	31	—	—	—	31	—
VIII.		Emolumenta	1.941	52	—	—	1.941	52
IX.		Wydatki kapliczne	53	90	—	—	53	90
X.		Potrzeby kancelaryjne	128	93	—	—	128	93
XI.		Remuneracye i zapomogi	977	80	—	—	977	80
XII.		Koszta gospodarcze	78.721	48	—	—	78.721	48
XIII.		Utrzymanie budynków	467	56	740	54	1.208	10
XIV.		Odsetki od kapitałów dłużnych	1.408	06	—	—	1.408	06
XV.		Rozmaite	2.645	35	—	—	2.645	35
		Suma wydatków	103.607	83½	740	54	104.348	37½
		Dochody.						
I.		Dochód z realności	—	—	—	—	—	—
II.		Dodatki	24	12½	—	—	24	12½
III.		Zwroty kosztów leczenia	14.872	29	—	—	14.872	29
IV.		Rozmaite	1.876	52	—	—	1.876	52
V.		Dotacya z funduszu krajowego	87.575	44	—	—	87.575	44
		Suma dochodów	104.348	37½	—	—	104.348	37½

DLA OBŁĄKANYCH.

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 17. Października 1874			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
13.612	—	13.612	—	—	2.033	—	—	2.033	Do dnia 18. Maja 1875. Zakład obłąkanych był pomieszczony wraz z oddziałem chorych i położnic w szpitalu głównym we Lwowie; wynikłości rachunkowe mają łączność z powyższymi oddziałami w stosunku unormowanym rozp. c. k. Namiestnictwa d. 17. Marca 1854. l. 43935 którem wydano dzielnik do obliczania wydatków dla rzeczonych oddziałów.
8	—	8	—	—	1	—	—	1	
100	—	100	—	—	420	—	—	420	
225	—	225	—	—	395	—	—	395	
250	—	250	—	—	57	—	—	57	
111	—	111	—	—	19	—	—	19	
40	—	40	9	—	—	—	9	—	
194	—	194	—	—	1.748	—	—	1.748	
—	—	—	—	—	54	—	—	54	
107	—	107	—	—	22	—	—	22	
760	—	760	—	—	218	—	—	218	
66.179	—	66.179	—	—	12.543	—	—	12.543	
2.001	1.666	3.667	1.533	926	—	—	2.459	—	Stosunek ten pozostał częściowo nienaruszonym w rubrykach wydatków wspólnych po przeniesieniu zakładu obłąkanych do Kulparkowa, aż do 1. Stycznia 1876. kiedy uregulowano stosunki tego zakładu jako samoistnego, — na podstawie statutu uchwalonego przez W. Sejm na dniu 25. Maja 1875.
1.408	—	1.408	—	—	—	—	—	—	
129	—	129	—	—	2.516	—	—	2.516	
85.124	1.666	86.790	1.542	926	20.026	—	2.468	20.026	
								17.558	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
664	—	664	640	—	—	—	640	—	
14.000	—	14.000	—	—	872	—	—	872	
20	—	20	—	—	1.857	—	—	1.857	
72.106	—	72.106	—	—	15.469	—	—	15 469	
86.790	—	86.790	640	—	18.198	—	640	18.198	
								17.558	

Patrz: uwagę przy zamknięciu rachunku funduszu chorych.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Płace urzędników, lekarzy i sług.**			
	1	Dyrektor, dr. Głowacki Bolesław	170	—	170
	2	Rządca, Malinowski Erazm	127	—	127
	3	Kasyer, Dyszkiewicz Władysław	106	—	106
	4	Rachmistrz, Grabowicz Piotr	80	—	80
	5	Pisarz, Swoboda Robert	60	61	132
	6	„ Jezierski Eustachy	66	—	
	7	Dozorca służby, Jaroszyński Leon	142	70	375
	8	„ „ Kuszlejko i Possinger	148	33	
	9	Woźny, Piro Ludwik	16	62	40
	10	Odźwierny, Sterniuk Jakób	312	40	313
	11	Przełożona Sióstr Miłosierdzia	3	54	8
	12	Siostry Miłosierdzia oddziałowe	40	—	320
	13	Służba z wiktem	10.145	17½	8.000
	14	Prymaryusz, dr. Opolski Wiktor	1.200	—	1.200
	15	„ „ Sawicki Edward	1.200	—	1.200
	16	Prosektor, dr. Feigel Longin	128	—	128
	17	Chemik patologiczny, dr. Żuliński Tadeusz	85	—	85
	18	Kapelani, ks. Tworowski i ks. Sembratowicz	39	95	128
	19	Sekundaryusz, dr. Litwinowicz	847	77	600
	20	„ „ Bogdański i dr. Berezowski	726	10	600
		Suma rubryki I.	15.645	19½	13.612
II.		**Odstawne.**			
	21	Graas Maciej	8	66	8
III.		**Substytucye.**			
	22	Jaroszyński Leon, za zastępstwo rządcy na Kulparkowie	520	34	100
IV.		**Dyurny.**			
	23	Pisarzom dziennym	620	20	225
V.		**Pensye.**			
	24	Wagner Ludwika	90	—	45
	25	Grund Ludwika	26	—	26
	26	Burkart Franciszka	19	—	19
	27	Bodaszewska Agnieszka	11	—	11
	28	Dr. Berthleff	161	34	149
		Suma rubryki V.	307	34	250

dla obłąkanych. **Wydatki.**

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
5	—	*Wydatek mniejszy* z powodu śmierci pisarza Swobody Roberta.
84	—	*Wydatek mniejszy* z powodu interkalaryów.
24	—	*Wydatek mniejszy* z powodu przeniesienia oddziału na Kulparków i zarachowania w skutek tego przypadającej części tylko po czas istnienia oddziału w szpitalu.
—	—	
5	—	
280	—	*Wydatek mniejszy* z powodu jak wyżej, nadto z przyczyny, iż płaca Sióstr zatrudnionych wyłącznie na Kulparkowie, wypłaconą została zastępczo z funduszu chorych a w tym funduszu zostaje w zaległości.
—	2.145	*Wydatek większy* z powodu, iż po przeniesieniu obłąkanych do Kulparkowa okazała się potrzeba większej ilosci służby, jak przy wspólnej administracyi.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
88	—	*Wydatek mniejszy* z powodów przytoczonych przy poz. 9. i 11.
—	248	*Wydatek większy* z powodu dodania sekundaryuszom na czas prowizoryum w Kulparkowie dodatku miesięcznego, począwszy od 18. Maja 1875. po 33 zł. 33 ct. (LW. 9028/1875.).
—	126	
486	2.519	
—	2.033	
—	1	
—	420	*Wydatek większy* z powodu przeniesienia obłąkanych na Kulparków i zachodzącej w skutek tego potrzeby utrzymywania tamże zastępcy rządcy, który pobierał wynagrodzenie po 70 zł. miesięcznie, począwszy od 18. Maja 1875. (LW. 9028/1875.).
—	395	*Wydatek większy* z powodu, iż prócz zwykłego wydatku na dyurna, przypadającego wedle dzielnika na ten fundusz, zaszła potrzeba przynajęcia jednego dyetaryusza zatrudnionego wyłącznie na Kulparkowie, który pobierał od 11. Maja 1875. po 45 zł. miesięcznie.
—	45	*Wydatek większy* z powodu wypłaty zaległej należytości za rok 1874.
—	—	
—	—	
—	—	
—	12	*Wydatek większy* z powodu zaliczenia o tyleż mniejszej kwoty na rachunek funduszu chorych, która wykazaną jest w zaległości i w roku 1876. wyrównaną zostanie.
—	57	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
VI.		**Zaopatrzenia i dary z łaski.**			
	29	Christl Laura	7	—	7
	30	Hammer Joanna	12	25	7
	31	Dmitrasz Mikołaj	106	25	92
	32	Tomaszewska Marya	5	—	5
		Suma rubryki VI.	130	50	111
VII.	33	**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych**	31	—	40
VIII.		**Emolumenta**			
	34	Ubior dla osobnego odźwiernego	60	—	60
	35	„ „ „ woźnego	2	66	12
	36	„ „ maszynisty	2	—	4
	37	Pomieszkanie i dodatek na fiakra dla dyrektora	490	—	42
	38	Dodatek na fiakra dla dra. Opolskiego	672	—	—
	39	„ „ „ „ „ Sawickiego	672	—	—
	40	Pomieszkanie dla kasyera	21	—	21
	41	„ „ rachmistrza	13	—	13
	42	„ „ 2 kapelanów	8	86	42
		Suma rubryki VIII.	1.941	52	194
IX.	43	**Wydatki kapliczne**	53	90	—
X.		**Potrzeby kancelaryjne.**			
	44	Ryczałt	—	—	—
	45	Rozmaite potrzeby dla kancelaryi zarządu i dyrekcyi	128	93	107
XI.		**Remuneracye i zapomogi.**			
	46	Sprawdzanie recept	—	—	60
	47	Remuneracye zmienne i zapomogi	357	88	200
	48	Dr. Muszkiet, za pełnienie obowiązków prymaryusza w Żółkwi	499	92	500
	49	Dr. Orłowski, za pełnienie obowiązków prymaryusza w Przemyślu	100	—	—
	50	Dr. Biber, sekundaryusz w Przemyślu	20	—	—
		Suma rubryki XI.	977	80	760

dla obłąkanych. Wydatki.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	—	
—	5	*Wydatek większy* z powodu wypłaty zaległej należytości za rok 1874.
—	14	*Wydatek większy* z powodu zarachowania na rok 1875. należytości za Styczeń i Luty 1876.
—	—	
—	19	
9	—	*Wydatek mniejszy* z powodu niestałości tej rubryki.
—	—	
9	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż przypadająca część na fundusz obłąkanych zarachowaną została tylko po czas przeniesienia oddziału na Kulparków.
2	—	
—	448	*Wydatek większy* z powodu, że oprócz preliminowanego dodatku na mieszkanie pobierał dyrektor z powodu zawiadywania zakładem kulparkowskim, dodatek na fiakra począwszy od 18. Maja 1875. miesięcznie po 60 zł. (LW. 9028/1875.).
—	672	*Wydatek większy* z powodu przyznania prymaryuszom nieprełiminowanego dodatku na fiakra po 90 zł. miesięcznie na codzienną jazdę do Kulparkowa. (LW. 9028/1875.).
—	672	
—	—	
—	—	
33	—	*Wydatek mniejszy* z powodów przytoczonych przy poz. 35. i 36.
44	1.792	
—	1.748	
—	54	*Wydatek większy* z powodu utrzymywania kaplicy na Kulparkowie, na który to cel nic preliminowanem nie było.
—	—	
—	22	*Wydatek większy* z powodu, iż oprócz kancelaryi w szpitalu lwowskim utrzymywano także kancelaryę w Kulparkowie.
60	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że w tym roku nie nastąpiło rozrachowanie z funduszem krajowym, który zastępczo pokrywa koszta sprawdzenia recept.
—	158	*Wydatek większy*, z powodu koniecznej potrzeby udzielenia urzędnikom odznaczyjącym się gorliwem pełnieniem służby — znaczniejszych zapomóg i remuneracyj.
—	—	
—	100	*Wydatek większy* z powodu otworzenia nowej filii w Przemyślu i ustanowienia zastępcy prymaryusza z rocznem wynagrodzeniem w kwocie 300 zł. tudzież pomocnika, z rocznem wynagrodzeniem 60 zł. począwszy od 1. Września 1875. na który to cel nic preliminowanem nie było (LW. 20425/1875.).
—	20	
60	278	
—	218	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
XII.		**Koszta gospodarcze.**			
	51	Wyżywienie: a) zwykła strawa i dodatki	38.805	17	33.000
		b) pieczywo	4.208	17½	4.600
		c) wino	251	—	400
	52	Wikt dla rządcy	70	—	58
	53	„ „ zastępcy rządcy	517	19	
	54	„ „ kapelana	190	51	—
	55	„ „ przełożonej Sióstr Miłosierdzia, z pieczywem i innemi potrzebami	9	15	23
	56	Wikt dla 6. Sióstr Miłosierdzia oddziałowych, z pieczywem .	1.032	41	832
	57	Rozmaite inne potrzeby dla powyższych Sióstr . . .	10	18	46
	58	Wikt dla lekarza dyżurnego, z pieczywem i innemi potrzebami	14	86	35
	59	Wikt z pieczywem dra. Litwinowicza	209	25	—
	60	„ „ dra Berezowskiego	209	25	—
	61	„ „ dozorcy służby	85	82	422
	62	„ „ pisarza przyjęcia	361	06	—
	63	„ „ odźwiernego	117	69	—
	64	Lekarstwa	340	99	1.400
	65	Sanitarne	1.410	63	670
	66	Instrumenta chirurgiczne	63	67	170
	67	Sprzęty domowe	2.916	78	1.312
	68	Bielizna i pościel	5.097	95	5.000
	69	Pralnia	2.251	08	1.576
	70	Słoma do leży	405	69	300
	71	Drzewo opałowe	3.071	32½	1.818
	72	Oświetlenie	1.103	52	460
	73	Koszta pogrzebowe	22	38	5
	74	Utrzymanie 50 obłąkanych w Żółkwi	12.095	30	14.052
	75	„ 30 „ w Przemyślu	2.562	—	—
		Do przeniesienia .	77.436	03	66.179

dla obłąkanych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	5.805	*Wydatek większy* z powodu, że w takowym mieści się niespotrzebowany a na rok 1876. pozostały zapas artykułów żywności w wartości 2.790 zł. 09 ct. nadto z przyczyny prowadzenia od 18. Maja 1875. osobnej kuchni na Kulparkowie, wymagającej większej ilości służby, sprzętów kuchennych, drzewa i innych z prowadzeniem kuchni połączonych potrzeb.
392	—	*Wydatek mniejszy* z powodu tańszego zakontraktowania pieczywa.
149	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zaprowadzenia oszczędności w przypisywaniu wina chorym.
—	529	*Wydatek większy* z powodu, iż prócz zarządcy szpitalu lwowskiego, pobierał także wikt tegoż zastępca na Kulparkowie, wraz z żoną. (Patrz. poz. 61.)
—	191	*Wydatek większy* z powodu przyjęcia kapelana do Kulparkowa i udzielenia mu wiktu, na który nic preliminowanem nie było.
14	—	*Wydatek mniejszy* z powodu jak przy poz. 35. i 36.
—	200	*Wydatek większy* z powodu, iż prócz zarachowanego wydatku po czas wspólnej administracyi, mieści się także koszt wiktu 6 Sióstr oddziałowych zatrudnionych wyłącznie na Kulparkowie.
36	—	*Wydatek mniejszy* z powodów przytoczonych przy poz. 35. i 36.
20	—	
—	209	*Wydatek większy* z powodu przyznania sekundaryuszom na Kulparkowie wiktu, na który nic preliminowanem nie było (LW. 9028/1875.).
—	209	
336	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż część kosztu pobieranego wiktu przez nadzorcę zarachowaną jest przy pozycyi 53. na zastępcę zarządcy, który po czas wspólnej administracyi był dozorcą służby.
—	361	*Wydatek większy* z powodu przyznania odnośnym funkcyonaryuszom wiktu, który preliminowany nie był (LW. 9028/1875. i 13496/1875.).
—	118	
1.059	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zaprowadzenia oszczędności w przypisywaniu leków dla chorych (patrz poz. 65.).
—	741	*Wydatek większy* z powodu, iż zakupowano na rachunek tej rubryki w znaczniejszych ilościach artykuły apteczne w stanie surowym dla własnego wyrobu leków, przez co uzyskano zaoszczędzenie znaczniejsze przy poz. 64.
106	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż nie zachodziła potrzeba sprawiania więcej instrumentów.
—	1.605	*Wydatki większe* z powodu przeniesienia obłąkanych na Kulparków i wynikających ztąd potrzeb większych, — nadto przy sprzętach z powodu zakupna 1 powozu, 1 wózka, 2 wozów, uprzęży dla dwóch par koni, tudzież mebli i sprzętów dla zakładu (LW. 9028/1875. i 24083/1875.).
—	98	
—	678	
—	106	
—	1253	
—	644	
—	17	
1.956	—	*Wydatek mniejszy* z powodu interkalaryów, wynikających w skutek wystąpienia i śmierci chorych.
—	2.562	*Wydatek większy* z powodu, iż dla niemożebności pomieszczenia wzmagającej się ilości chorych utworzono w Przemyślu filię dla 30 obłąkanych kobiet za opłatą po 70 ct. za jeden dzień leczenia (LW. 20425/75), na który to cel nic preliminowanem nie było.
4.068	15.326	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
XII.		Z przeniesienia	77.436	03	66.179
	76	Kupno i utrzymanie koni	1.115	36	—
	77	Wikt inżyniera Chrzanowskiego	170	09	—
		Suma rubryki XII.	78.721	48	66.179
XIII.		**Utrzymanie budynków.**			
	78	Konserwacye i reparacye	410	80	1.900
	79	Kominiarze i straż ogniowa	56	76	101
	80	Pokostowanie podłóg	740	54	1.666
		Suma rubryki XIII.	1.208	10	3.667
XIV.		**Odsetki od kapitałów dłużnych.**			
	81	Funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego	1.408	06	1.408
XV.		**Rozmaite.**			
	82	Na utrzymanie biblioteki	—	—	29
	83	„ koszta przewozu obłąkanych do Kulparkowa 382 zł. 06 ct. „ „ „ „ „ Żółkwi 60 „ 20 „ „ „ „ „ „ Przemyśla 144 „ 75 „ „ „ „ „ z Ybbs i Wiednia 543 „ 70 „ „ „ dowozu wody do zakładu kulparkowskiego 73 „ 20 „ „ „ insercyjne z powodu ogłoszenia konkursów i rozmaitych dostaw 214 „ 22 „ Zwrot funduszowi chorych wydanych kosztów na próbę kuchni w roku 1873 100 „ — „ Na koszta sekcyonowania zmarłych 212 „ 85 „ „ „ fiakrów, opłatę myta i inne drobne wydatki 201 „ 34 „	1.932	32	100
	84	Zaliczki zwrócone do funduszu chorych	713	03	—
		Suma rubryki XV.	2.645	35	129

dla obłąkanych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
4.068	15.326	
—	1.115	*Wydatek większy* z powodu zakupna dwóch par koni i utrzymania tychże, na który to cel nic preliminowanem nie było.
—	170	Nie preliminowany wydatek ten, poniesiony dla inżyniera budowy kulparkowskiej, zostanie w roku 1876. z funduszu tejże budowy zwrócony.
4.068	16.611	
—	12.543	
1.489	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż do wspólnych wydatków na konserwacyę lwowskiego szpitalu przyczyniał się fundusz obłąkanych tylko po czas istnienia oddziału w tymże budynku, zaś budynek kulparkowski, jako nowozbudowany nie wymaga kosztowniejszych konserwacyi.
44	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż część wydatków ponosił fundusz budowy kulparkowskiej, zaś reszta należytości zarachowaną została dopiero w r. 1876.
926	—	W braku funduszu na pokostowanie podłóg, pokryto wydatek ten z kwoty preliminowanej na oświetlenie gazowe, która po przeniesieniu oddziału na Kulparków i ustaniu obowiązku do wspólnych wydatków, stała się rozporządzalną (patrz LW. 19237/1875).
2.459	—	
—	—	
29	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż po przeniesieniu obłąkanych ustał obowiązek wspólności tego wydatku z funduszami szpitalnymi.
—	1.832	*Wydatek większy* z powodu przeniesienia obłąkanych do Kulparkowa i wynikłych w skutek tego obok wykazanych potrzeb nadzwyczajnych, na które nic preliminowanem nie było.
—	713	Wydatek ten zarachowany na stałą rubrykę, w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 14. Października 1874. przedstawia spłaconą zaliczkę, pobraną w roku 1874. na pokrycie niedoboru.
29	2.545	
—	2.516	

Dochody. Zakład krajowy

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Dochód z realności.**			
	1	Czynsz z najmu lokalności na zakład kliniczny . . .	—	—	—
II.		**Dodatki.**			
	2	Od c. k. Skarbu, za 200 sągów drzewa opałowego, część przypadająca na ten oddział	—	—	640
	3	Z kasy miejskiej, na utrzymanie trupiarni	24	12½	24
		Suma rubryki II.	24	12½	664
III.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	4	Od samopłacących i z funduszów publicznych . . .	14.872	29	14.000
IV.		**Rozmaite.**			
	5	Ze sprzedaży wybrakowanych sprzętów i inne drobne dochody	1.876	52	20
		Suma rubryki IV.	1.876	52	20
V.		**Dotacya.**			
	6	Od funduszu krajowego	87.575	44	72.106

dla obłąkanych. **Dochody.**

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	
640	—	*Dochód mniejszy* z powodu, iż należytość pozostaje w zaległości i pobraną została dopiero w roku 1876.
—	—	
640	—	
—	872	*Dochód większy* z powodu niestałości tej rubryki.
—	1.857	*Dochód większy* z powodu, iż w takowym mieści się otrzymana od funduszu krajowego rubr. XIII. kwota 1845 zł. przeznaczona na zakupno koni, uprzęży i wozów dla zakładu, tudzież na koszta przewiezienia obłąkanych do Kulparkowa (LW. 9028/1875).
—	1.857	
—	15.469	*Dochód większy* z powodu, iż na pokrycie niepreliminowanych a rzeczywiście poniesionych wydatków, dotacya budżetem określona okazała się niedostateczną.

Tytuł dochodu	Kwota przewidziana w budżecie gminy	
	miejscowe zł.	powiatowe zł.
Dochód miejscy z powodu, iż należytość pocztowe w zaległości i pobrane zostały dopiero w roku 1276.	—	640
Dochód miejscy z powodu nieuiszczonej na rubryki:	—	875
Dochód miejscy z powodu, iż w takowym mieści się otrzymana od inwentarza [illegible] Kalinowska Dz.W. 1000/1776).	—	1 852
Dochód miejscy z powodu, iż na potrzeby pierwszeństwa obligacyj pożyczkowych wydatków, dotacja budżetem określona okazała się niedostateczna	—	15 609

V.

FUNDUSZ PODRZUTKÓW

we Lwowie.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1) Wykaz należytości czynnych i biernych.
2) Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

LW. 28.878/1876.

FUNDUSZ PODRZUTKÓW

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz.	Wynikłość z roku 1875 zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.	1/3	Płace urzędników	1.953	66	—	—	1.953	66
II.	4	Zasługi	180	—	—	—	180	—
III.	5	Czynsze	337	50	—	—	337	50
IV.	6-7	Emolumenta	—	—	—	—	—	—
V.	8	Dyurna	—	—	—	—	—	—
VI.	9-14	Potrzeby kancelaryjne	308	19	—	—	308	19
VII.	15-21	Remuneracye i zapomogi	213	50	—	—	213	50
VIII.	22	Koszta utrzymania dzieci	25.259	87	—	—	25.259	87
IX.	23	„ leczenia dzieci	11	25	—	—	11	25
X.	24-26	Rozmaite wydatki	183	65	—	—	183	65
		Suma wydatków	28.447	62	—	—	28.447	62
		Dochody.						
		Dotacya z funduszu krajowego	28.447	62	—	—	28.447	62
		Suma dochodów	28.447	62	—	—	28.447	62

WE LWOWIE.

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 17. Października 1874			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
1.954	—	1.954	—	—	—	—	—	—	
180	—	180	—	—	—	—	—	—	
500	—	500	162	—	—	—	162	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
335	—	335	27	—	—	—	27	—	
496	—	496	283	—	—	—	283	—	
35.300	—	35.300	10.040	—	—	—	10.040	—	
150	—	150	139	—	—	—	139	—	
916	—	916	732	—	—	—	732	—	
39.831	—	39.831	11.383	—	—	—	11.383	—	
39.831	—	39.831	11.383	—	—	—	11.383	—	
39.831	—	39.831	11.383	—	—	—	11.383	—	

Wydatki. Fundusz podrzutków

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
budżetu.					
I.		**Płace urzędników.**			
	1	Zastępca kasyera	840	—	840
	2	„ kontrolora	788	10	788
	3	Dodatek 20% z powodu drożyzny:			
		a. zastępcy kasyera	168	—	326
		b. „ kontrolora	157	56	
		Suma rubryki I.	1.953	66	1.954
II.		**Zasługi.**			
	4	Woźny kancelaryjny	180	—	180
III.		**Czynsze.**			
	5	Najem lokalu na kancelaryę	337	50	500
IV.	6—7	Emolumementa	—	—	—
V.	8	Dyurna	—	—	—
VI.		**Potrzeby kancelaryjne**			
	9	Potrzeby do pisania	40	60	40
	10	Papier do druków, druk ksiąg	70	02	100
	11	Oprawa ksiąg i druków	1	20	30
	12	Oświetlenie	38	35	50
	13	Opał	121	06	85
	14	Rozmaite nieprzewidziane	36	96	30
		Suma rubryki VI.	308	19	335
VII.		**Remuneracye i zapomogi.**			
		a. Stałe:			
	15	Asystent kliniki położniczej	—	—	—
	16	Akuszerka zakładu położnic	3	—	10
	17	Pieluszkowe akuszerce	6	—	20
		b. Zmienne:			
	18	Żywicielkom za pielęgnowanie dzieci w 1. roku życia	10	50	66
	19	„ „ gorliwe dozorowanie dorosłych dzieci	104	—	200
	20	Położnicom, które bezpłatnie zakład opuściły	—	—	—
	21	Urzędnikom i sługom	90	—	200
		Suma rubryki VII.	213	50	496
VIII.	22	**Koszta utrzymania dzieci.**	25.259	87	35.300
IX.	23	**Koszta leczenia dzieci.**	11	25	150

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
162	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ odstąpiono od zamiaru umieszczenia zakładu i archiwum w osobnym lokalu, lecz przeniesiono takowe do Oddziału rachunkowego Wydziału krajowego (LW. 15916/1875).
—	—	*Wydatek mniejszy* z powodu niestałości tej rubryki i zmniejszających się w ogóle czynności kancelaryjnych.
30	—	
29	—	
11	—	
—	36	
—	7	
70	43	
27	—	
—	—	*Wydatek mniejszy* z powodu niestałości tej rubryki i wedle ściśle obliczonej należytości.
7	—	
14	—	
56	—	
96	—	
—	—	
110	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ tylko jednemu urzędnikowi udzielono zapomogę.
283	—	
10.040	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ nie wszystkie żywicielki należytość za rok 1875. pobrały i stan dzieci się umniejsza.
139	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ w ciągu roku nie doniesiono o chorobie większej ilości dzieci.

Wydatki. Fundusz podrzutków

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
X.		**Rozmaite wydatki:**			
	24	Ryczałt żywicielkom na koszta pogrzebowe	90	—	516
	25	Wydatki dla oddziału położnic	—	—	—
	26	Różne nieprzewidziane:			
		a) Odprawa woźnemu Kubasiewiczowi . 25 zł. — ct.			
		b) Koszta przeprowadzenia kancelaryi zakładu do gmachu tetralnego, a następnie do Oddziału rachunkowego Wydziału krajowego . . . 68 „ 65 „	93	65	400
		Suma rubryki X. .	183	65	916

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
426	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ podobne potrzeby nie dadzą się naprzód dokładnie oznaczyć.
—	—	
306	—	
732	—	

Dochody. Fundusz podrzutków

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
		Dotacya.			
		Od funduszu krajowego	28.447	62	39.331

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
11.383	—	*Dochód mniejszy* zgodny z mniejszym wydatkiem znajduje uzasadnienie w oszczędnościach wykazanych przy poszczególnych pozycyach wydatków.

1393	—	Dwóch rodziców czynnych z rodziny wydzielonej zamiejscowej nauczycielki w ostatniej dwuletniej służbie przy pozaetatowych posadach miejskich.

VI.

FUNDUSZ SZPITALU św. ŁAZARZA

w KRAKOWIE.

ODDZIAŁ CHORYCH.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1. Rachunek depozytów.
2. Wykaz należytości czynnych i biernych.
3. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

FUNDUSZ SZPITALU św. ŁAZARZA

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz	Wynikłość z roku 1875. zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.	1-23	Płace	9.192	74½	—	—	9.192	74½
II.	24-25	Zasługi	1.968	94	—	—	1.968	94
III.	26-31	Emolumenta	449	—	3.400	—	3.849	—
IV.	32-34	Pensye i zaopatrzenia	750	—	667	—	1.417	—
V.	35-36	Zapisy	75	40	—	—	75	40
VI.	37	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi	370	44	—	—	370	44
VII.	38	Potrzeby kancelaryjne	438	53	—	—	438	53
VIII.	39-43	Remuneracye i zapomogi	2.138	50	—	—	2.138	50
IX.	44-45	Utrzymanie budynków	1.114	80½	3.774	—	4.888	80½
X.	46-57	Podatki i daniny	1.846	48	—	—	1.846	48
XI.	58	Dyety i koszta podróży	—	—	—	—	—	—
XII.	59-68	Koszta gospodarcze	46.401	71½	—	—	46.401	71½
XIII.	69	Odsetki od kapitałów dłużnych	—	—	—	—	—	—
XIV.	70-71	Rozmaite wydatki	3.380	19½	—	—	3.380	19½
		Suma wydatków	68.126	75	7.841	—	75.967	75
		Dochody.						
I.	1-4	Odsetki od kapitałów	21.616	51½	—	—	21.616	51½
II.	5-10	Dochody z realności i dóbr	9.000	86½	—	—	9.000	86½
III.	11-12	Zwroty kosztów leczenia	39.157	53½	—	—	39.157	53½
IV.	13	Rozmaite dochody	945	55	—	—	945	55
	14	Dotacya z funduszu krajowego	5.247	28½	—	—	5.247	28½
		Suma dochodów	75.967	75	—	—	75.967	75

ODDZIAŁ CHORYCH.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874.			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
9.620	—	9.620	428	—	—	—	428	—	Z porównania wynikłości kasowych z budżetem okazują się:
1.879	—	1.879	—	—	90	—	—	90	
449	2.600	3.049	—	—	—	800	—	800	wydatki większe o 18.645 zł.
750	667	1.417	—	—	—	—	—	—	dochody większe o 15.795 „
76	—	76	—	—	—	—	—	—	czyli ostatecznie wydatki większe o . 2.850 zł.
100	—	100	—	—	270	—	—	270	to jest o kwotę preliminowanej a nieuzyskanej nadwyżki dochodów.
200	—	200	—	—	239	—	—	239	
1.235	—	1.235	—	—	903	—	—	903	
1.740	—	1.740	625	—	—	3.774	—	3.149	
1.877	—	1.877	30	—	—	—	30	—	
500	—	500	500	—	—	—	500	—	
34.200	—	34.200	—	—	12.201	—	—	12.201	
20	—	20	20	—	—	—	20	—	
1.409	—	1.409	—	—	1.971	—	—	1.971	
54.055	3.267	57.322	1.603	—	15.674	4.574	978	19.623	
							—	18.645	
13.923	—	13.923	—	—	7.693	—	—	7.693	
8.099	—	8.099	—	—	902	—	—	902	
38.000	—	38.000	—	—	1.157	—	—	1.157	
150	—	150	—	—	796	—	—	796	
—	—	—	—	—	5.247	—	—	5.247	
60.172	—	60.172	—	—	15.795	—	—	15.795	

Wydatki. Fundusz szpitalu św. Łazarza

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
budżetu.					
I.		**Płace.**			
	1	Dyrektor szpitalu	711	—	711
	3	Zarządca	667	—	667
	4	Dodatek drożyźniany	200	—	200
	5	Kontrolor	339	27	534
	6	Dodatek drożyźniany	127	23	200
	7	Kancelista	400	—	400
	8	Dodatek drożyźniany	150	—	150
	9	Kapelan	355	83	267
	10	Woźny	200	—	200
	11	Dodatek drożyźniany	75	—	75
	12	Dwòch ordynaryuszów	2.173	33	2.400
	14	Prosektor	300	—	300
	15	Chemik patologiczny	250	—	250
	16	Dwóch asystentów	1.070	—	1.200
	18	Dwóch praktykantów	615	61½	800
	20	Zastępca prosektora	100	—	100
	21	„ chemika	99	97	100
	22-23	Siostry Miłosierdzia	1.066	—	986
	24	Odźwierny	80	—	80
		Razem	8.980	24½	9.620
	24½	Do tego zaliczka na płacę rządcy Nycza 250 zł. — ct. po potrąceniu ściągniętych zwrotów 37 „ 50 „	212	50	—
		Suma rubryki I.	9.192	74½	9.620
II.		**Zasługi.**			
	24	Leśny w dobrach Rączna	—	—	25
	25	Służba szpitalna:			
		a) 7 posługaczy po 64 zł.	516	14	448
		b) 7 posługaczek „ 48 „	345	80	336
		c) 5 „ do kuchni „ 40 „	133	—	133
		d) 1 parobek „ „ 48 „	32	—	32
		e) 1 piekarz „ 120 „	80	—	80
		f) 1 parobek w piekarni	32	—	32
		g) 1 posługaczka do maglu	—	—	32
		h) 8 praczek w pralni „ 40 „	213	—	213
		i) 1 parobek w pralni	32	—	32
		k) 1 pomocnik odźwiernego	32	—	32
		l) 1 stolarz	80	—	80
		m) 1 mularz i 1 ogrodnik „ 80 „	106	—	106
		n) 1 lampiarz, 2 grabarzy (	298	—	298
		o) 3 stróżów i 1 fornal (			
		Do przeniesienia	1.899	94	1.879

Oddział chorych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	—	
—	—	
—	—	
195	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ posada kontrolora była opróżnioną od 1. Stycznia do
73	—	20 Kwietnia 1875, tudzież od 1. do 23. Września 1875. (LW. 20579/75 22702/75).
—	—	
—	—	
—	89	*Wydatek większy*, ponieważ kapelan pobrał w tym roku należytość za 4. kwartał 1874 (LW. 10.666/75).
—	—	
—	—	
227	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż zamkniętą z końcem Stycznia 1875. płacę ordynaryusza dr. Korczyńskiego zaasygnowano dr. Pareńskiemu dopiero
—	—	9. Czerwca 1875, a przez czas niebytności ordynaryusza, zapłacono zastępcy
—	—	tegoż tylko kwotę 200 zł. — (LW. 452/1875 i 13.303/1875).
130	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ posady asystentów zostały dopiero 10. Lutego 1875. obsadzone (LW. 3389/1875).
184	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż posada jednego praktykanta od 14. Października
—	—	do końca Grudnia 1875, zaś drugiego od 9. Lutego do 6. Maja 1875. nie
—	—	była obsadzoną.
—	80	*Wydatek większy* z powodu, iż wedle kontraktu z Siostrami Miłosierdzia z dnia
—	—	3. Sierpnia 1874. zwiększono ilość Sióstr.
—	—	
—	212	*Wydatek większy* z powodu, iż na zaliczki nic nie preliminowano. — Wydatek
809	381	ten, wstawiony w rubrykę płac, na podstawie uchwały W. Sejmu z dnia
428	—	14. Października 1874. jest tylko chwilowy, znajduje bowiem pokrycie w zwrotach ściąganych ratami.
25	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż las w Rącznej w ciągu roku sprzedano, leśnego zaś z dniem 20. Października 1874. ze służby wydalono.
—	68	*Wydatek większy* z powodu, iż w razie znaczniejszego napływu chorych przyj-
—	10	muje się chwilowo większą ilość posługaczy.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
32	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ w tym roku nieprzyjęto osobnej posługaczki do
—	—	maglu, a czynność tę wykonywała służba wspólna.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
57	78	

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Łazarza

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
II.	25	Z przeniesienia .	1.899	94	1.879
		p) 1 szwaczka	32	—	—
		r) 1 posługacz do gazu	37	—	—
		Suma rubryki II. .	1.968	94	1.879
III.		**Emolumenta.**			
	26	Kapelan szpitalu, na mieszkanie	89	—	89
	27	Kontrolor „ „	133	—	133
	28	Kancelista „ „	80	—	80
	29	Woźny i odźwierny, na ubiór	80	—	80
	30	Zarządca, na opał i światło	67	—	67
		Wydatki nadzwyczajne.			
	31	Ryczałt na potrzeby pierwszego urządzenia dla 17 Sióstr Miłosierdzia	3.400	—	2 600
		Suma rubryki III. .	3.849	—	3.049
IV.		**Pensye i zaopatrzenia.**			
	32	Zofia Bobrzyńska, wdowa po prymaryuszu oddziału chorób wewnętrznych	250	—	250
	33	Ta sama, na wychowanie nieletniej córki Zofii . . .	100	—	100
	34	Jędrzejewski Napoleon, były rządca	400	—	400
		Wydatki nadzwyczajne.			
	„	Pensya powyższego, przypadająca na c. k. Rząd . . .	667	—	667
		Suma rubryki IV. .	1.417	—	1.417
V.		**Zapisy.**			
	35	Zapis śp. Biskupa Schembeka, na odprawienie mszy św. przez kapitułę krakowską	37	50	38
	36	Zapis Wencla, na obdzielenie rekonwalescentów . . .	37	90	38
		Suma rubryki V. .	75	40	76
VI.	37	**Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe**	370	44	100
VII.		**Potrzeby kancelaryjne.**			
	38	Druki, litografie, potrzeby do pisania i t. p. . . .	438	53	200

Oddział chorych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
57	78	
—	32	*Wydatek większy* budżetem nieprzewidziany, ponieważ okazała się konieczna potrzeba przyjęcia szwaczki do łatania bielizny i osobnego posługacza wskutek urządzenia gazowego oświetlenia (LW. 17820/1875).
—	37	
57	147	
—	90	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	800	*Wydatek większy* z powodu pomnożenia ilości Sióstr Miłosierdzia, stosownie do kontraktu zawartego na dniu 3. Sierpnia 1874. (L. W. 4006/1875).
—	800	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	270	*Wydatek większy* z powodu, iż w tym roku wydano na odbudowanie plebanii w Liszkach znaczniejszą kwotę jako datek konkurencyjny na dobra Rączna przypadający. (L. W. 22202/1875).
—	239	*Wydatek większy*, ponieważ zaprowadzenie własnej administracyi kuchni spowodowało znaczniejszy nakład nowych druków i wydatki tego rodzaju nie dadzą się naprzód ściśle obliczyć.

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
		Remuneracye i zapomogi.			
VIII.		A. Stałe.			
	39	Prowizor w aptece szpitalnej	533	—	533
	40	Posługacz w aptece	40	—	43
	41	Urzędnicy c. k. Kasy krakowskiej, za sprawowanie czynności kasowych tego funduszu	67	—	67
	42	Dyurniści w kancelaryi zarządu	1.197	17	292
		B. Niestałe.			
	43	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	301	33	300
		Suma rubryki VIII.	2.138	50	1.235
IX.		**Utrzymanie budynków.**			
	44	Czyszczenie kominów, kanałów i inne reparacye budynków	934	80½	1.500
	45	Matusiński Jacek, za czynności techniczne	180	—	240
		Wydatek nadzwyczajny.			
	—	Urządzenie oświetlenia gazowego	3.774	—	—
		Suma rubryki IX	4.888	80½	1.740
X.		**Podatki i daniny.**			
		A Z realności i dóbr.			
	46	Od realności szpitalnej	56	—	58
	47	Z dóbr Rączna	356	24½	370
	48	„ Prądnik Czerwony	601	20	633
		B. Ekwiwalenta.			
	49	Od nieruchomego majątku szpitalnego	11	82	31
	50	Z dóbr Rączna	77	07½	73
	51	„ Prądnik Czerwony	107	48	102
		Zaległe od r. 1871 do r. 1874	274	10	—
		C. Indemnizacye.			
	52	Anuitety z folwarku Prądnik Czerwony, za zniesiony czynsz gruntowy konwentu OO. Dominikanów w Krakowie	110	95	133
	53	Anuitety za zniesioną dziesięcinę parafii św. Mikołaja	169	22½	203
	54	Z dóbr Rączna	—	31½	61
		Do przeniesienia	1.764	41	1.664

Oddział chorych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	—	
3	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż posługacz w czasie słabości płacy nie pobierał.
—	—	
—	905	*Wydatek większy*, gdyż z powodu zaprowadzenia własnej kuchni, okazała się konieczna potrzeba pomnożenia dyurnistów, tudzież podwyższenia im płacy i tak: wskutek drożyzny podwyższono dyurnum z 1 zł. 50 ct. na kwotę 2 zł. od 1. Października 1875, tudzież z kwoty 1 zł. 30 ct. na 1 zł. 50 ct. jeszcze od 17. Września 1874. — również przyjęto czwartego dyurnistę na czas koniecznej potrzeby z płacą 1 zł. 25 ct. dziennie. (L. W. 19034/1874, 9631/1875 i 22486/875).
—	1	
3	906	
—	903	
565	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż w tym roku znaczniejszych restauracyj nie wykonano.
60	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ p. Matusiński na dniu 30. Września 1875. z posady zrezygnował (L. W. 13098/1876)
—	3.774	*Wydatek większy* budżetem nie objęty, ponieważ projektowane urządzenie oświetlenia gazowego dopiero w tym roku przyszło do skutku, z preliminowanej zaś w r. 1874. na ten cel kwoty ogólnej 3.866 zł. tylko kwota 92 zł. w roku zeszłym wydaną została.
625	3.774	
—	3.149	
2	—	
14	—	
32	—	*Wydatek mniejszy* według ścisłego obliczenia, podanego przez c. k. urząd podatkowy w Krakowie.
19	—	
—	4	*Wydatek większy* z powodu jak wyżej.
—	5	
—	274	*Wydatek większy* budżetem nieprzewidziany, z powodu nowego obliczenia ekwiwalentu, w skutek czego przypadła dopłata za 4 poprzedzające lata.
22	—	*Wydatek mniejszy* według ścisłego obliczenia ostatniej anuitety.
33	—	*Wydatek mniejszy* z powodu jak przy poz. 52.
60	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż indemnizacya w roku 1874. w zupełności spłaconą została.
182	283	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
		Z przeniesienia .	1.764	41	1.664
		D. Podatki gminne i dochodowe.			
X.	55	Z dóbr Tropiszów 459 złp. 16 gr.	—	—	115
	56	Podatek gminny od pomieszkania kapelana	—	—	4
		E. Podatek dochodowy od prowizyi.			
	57	7% od prowizyi pobieranej od kapitałów hipotekowanych . .	82	07	94
		Suma rubryki X. .	1.846	48	1.877
XI.		**Dyety i koszta podróży.**			
	58	Na podróże komisyjne w sprawach funduszu jako właściciela dóbr, tudzież z powodu rewizyi zakładu szpitalnego w sprawach sanitarnych i administracyjnych przez organa Wydziału krajowego	—	—	500
		Suma rubryki XI. .	—	—	500
XII.		**Koszta gospodarcze.**			
	59	a) Żywność . . . . . 17.981 zł. 29 ct. b) Lekarstwa . . . . . 1.705 „ 08 „ c) Bielizna . . . . . 4.731 „ 04 „ d) Pranie . . . . . 377 „ 85½ „ e) Opał . . . . . 2.488 „ 69½ „ f) Oświetlenie . . . . . 835 „ 39½ „ g) Słoma do leży . . . . . 324 „ 39½ „ h) Sprzęty domowe . . . . . 763 „ 51 „ i) Instrumenta chirurgiczne . . . . 202 „ 30 „ k) Utrzymanie koni . . . . . 146 „ 06 „ l) „ ogrodu . . . . . 228 „ 01 „ m) Drobniejsze potrzeby . . . . 731 „ 37½ „ n) Kredyt niewyczerpany . . . . 5.000 „ — „	35.515	½	24.295
	60	Żywność i pieczywo dla Przełożonej Sióstr Miłosierdzia . .	136	—	140
	61	„ „ „ 12 Sióstr Miłosierdzia . . .	2.448	—	2.310
	61½	„ „ „ 1 rezerwistki	136	—	140
	62	„ „ „ 3 emerytek	612	—	630
	63	„ „ „ 4 postulantek	204	—	840
	64	„ „ „ służby oddziałowej	2.520	—	2.170
	65	„ „ „ „ wspólnej	4.080	—	3.096
	66	„ „ i wino dla lekarza dyżurnego . . .	335	16	324
		Do przeniesienia .	45.986	16½	33.945

Oddział chorych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
182	283	
115	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ podatek nie został uiszczony.
4	—	
12	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ dochód z odsetków był mniejszym od kwoty preliminowanej.
313	283	
30	—	
500	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ zwroty pobrane na tę rubrykę nie tylko że pokryły w zupełności wydatki, ale wynikła nadwyżka dochodów, którą wykazano w rubr. IV. poz. 13.
500	—	
—	11.220	*Wydatek większy* z powodu większej ilości chorych, tudzież wzmagających się cen artykułów żywności, nadto zaasygnowany w tymże roku kredyt zarządowi szpitalu w kwocie 5.000 zł. nie został z końcem roku wyrachowany, lecz pozostał w rękach zarządcy na rok 1876., w skutek czego wydatki tej rubryki zmniejszą się w r. 1876. o powyższą kwotę.
4	—	
—	138	*Wydatek większy* z powodu zwiększonej ilości Sióstr Miłosierdzia.
4	—	
18	—	*Wydatek mniejszy* z powodu że postulantki nie będąc do służby, stale przydzielane częstokroć ze szpitalu się oddalają, w skutek czego okazuje się zaoszczędzenie na wikcie.
636	—	
—	350	*Wydatek większy* z powodu większej ilości służby, tudzież z powodu podwyższonych cen artykułów żywności.
—	984	
—	11	*Wydatek większy* z powodu podwyższonych cen artykułów żywności.
662	12.703	

Wydatki. # Fundusz szpitalu św. Łazarza

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
XII.		Z przeniesienia .	45.986	16½	33.945
	67	Różne drobne potrzeby jakoto: krochmal, farbka, piwo, desery i t. p. dla Sióstr Miłosierdzia	371	34	230
	68	Koszta pogrzebowe	44	21	25
		Suma rubryki XII. .	46.401	71½	34.200
XIII.		**Odsetki od kapitałów dłużnych.**			
	69	4% od kapitału 2.000 złp. ubezpieczonego na dobrach Prądnik Czerwony, na rzecz kościoła Panny Maryi w Krakowie .	—	—	20
XIV.		**Rozmaite wydatki.**			
	70	a) Koszta sądowe i stemple . . . 402 zł. 83½ ct. b) „ insercyjne i pocztowe . . 40 „ 50 „ c) Pomniejsze z rachunków kwartalnych zarządu 358 „ 33½ „ d) Zwroty rachunkowe . . . . 275 „ — „ e) Prowizor apteki, dodatek na pomieszkanie 200 „ — „	1.276	72	1.000
	71	Chemik patologiczny na odczynniki	50	—	50
	72	Rozmaite nieprzewidziane: a) Günther, inżynier na pomocnika technicznego 440 zł. — ct. b) Tyrała gajowy z Rącznej, odprawa . 50 „ — „ c) Fundusz położnic, zwrot reszty zasiłku . 999 „ 28 „ d) Depozyta, zwrot gotówki pobranej w dawnych latach, celem odłączenia kasy depozytowej . . . . . 564 „ 19½ „	2.053	47½	359
		Suma rubryki XIV. .	3.380	19½	1.409

Oddział chorych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
662	12.703	
—	141	*Wydatek większy* z powodu podwyższonych cen tychże artykułów.
—	19	*Wydatek większy* z powodu większej liczby zmarłych.
662	12.863	
—	12.201	
20	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ Kuratorya kościoła Panny Maryi odsetków niepobrała.
—	277	*Wydatek większy* z powodu zmienności tej rubryki.
—	—	
—	1.694	
—	1.971	

Dochody.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Odsetki od kapitałów.**			
	1	Od papierów publicznych:			
		a) 6% od obligacyj pożyczki kraj. z r. 1873.. 13.647 zł. — ct.			
		b) 5% „ listów zastaw. Królestwa polskiego 396 „ 90 „			
	2	Od kapitałów lokowanych:			
		a) 6½% od asygnat banku kredytowego . 3.965 „ 13½ „			
		b) 6% „ „ „ . 20 „ 03 „			
		c) 6% „ „ hipotecznego . 249 „ 16 „	18.278	22½	11.824
	3—4	Od kapitałów na hipotekach prywatnych ubezpieczonych .	3.338	29	2.099
		Suma rubryki I. .	21.616	51½	13.923
II.		**Dochody z realności i dóbr.**			
	5	Czynsz dzierżawny z dóbr Tropiszów w Królestwie polskiem położonych 2.700 rubli	4.500	—	4.500
	6	Czynsz dzierżawny z dóbr Rączna	541	48	791
	7	„ z gruntów dworskich w Rącznej „Pustki“ zwanych .	29	38½	29
	8	„ z dóbr Prądnik Czerwony	3.805	—	2.654
	9	„ z folwarku Przeginia Duchowna	50	—	50
	10	„ z realności pod l. 242—3 w Krakowie „Akademią“ zwanej	75	—	75
		Suma rubryki II. .	9.000	86½	8.099
III.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	11	Z funduszu krajowego galicyjskiego	34.870	20	34.000
	12	Z funduszów obcokrajowych i od stron samoplacących . .	4.287	33½	4.000
		Suma rubryki III. .	39.157	53½	38.000
IV.	13	**Rozmaite dochody.**			
		a) Ze sprzedaży potrawu i bielizny . . 291 zł. 39 ct.			
		b) Ażyo i prowizye zwłoki od dzierżawców . 72 „ 61 „			
		c) Nadwyżka dyet i kosztów podróży od funduszu krajowego . . . . . 581 „ 55 „	945	55	150
		Suma rubryki IV. .	945	55	150
	14	**Dotacya z funduszu krajowego . . . .**	5.247	28½	—

Oddział chorych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	6.454	*Dochód większy* z powodu, iż spodziewano się ukończenia budowy w ciągu tego roku i dlatego preliminowano w odsetkach tylko $^3/_4$ części dochodu, tymczasem budowa szpitalu rozpoczęła się dopiero w r. 1876. przeto odsetki wpłynęły większe.
—	1.239	*Dochód większy* z powodu ściągnięcia znaczniejszych kapitałów wraz z zaległymi odsetkami w drodze egzekucyi sądowej.
—	7.693	
—	—	
249	—	*Dochód mniejszy* z powodu, iż czynsz dzierżawny za drugie półrocze rb. pozostał w zaległości.
—	—	
—	1.151	*Dochód większy* z powodu, iż zawarto z dzierżawcą nowy kontrakt na lat 12 od 24. Czerwca 1875. począwszy, za czynsz roczny w kwocie 3.805 zł.
—	—	
—	—	
249	1.151	
—	902	
—	870	*Dochód większy* z powodu większej ilości chorych.
—	287	*Dochód większy* z powodu, iż wynikłość tej rubryki naprzód ściśle oznaczoną być nie może.
—	1.157	
—	796	*Dochód większy* z powodu, iż fundusz krajowy zwrócił w tym roku znaczniejszą kwotę tytułem dyet i kosztów podróży, wydanych w r. 1874. z rubr. XI. „Dyety i koszta podróży“. (Patrz uzasadnienie różnic tej rubryki w r. 1874.)
—	796	
—	5.247	*Dochód większy*, ponieważ wydatki były od kwoty preliminowanej większe o . . . . . 18.645 zł. dochody większe o . . . . . 10.548 „ różnica o . . . . . 8.097 „ od tego potrąca się preliminowaną nadwyżkę dochodów 2.850 „ okazuje się niedobór w kwocie . . . . . 5.247 zł. pokryty dotacyą z funduszu krajowego.

VII.

FUNDUSZ SZPITALU św. ŁAZARZA

w KRAKOWIE.

ODDZIAŁ POŁOŻNIC I PODRZUTKÓW.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1) Wykaz należytości czynnych i biernych.
2) Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

FUNDUSZ SZPITALU św. ŁAZARZA

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz.	Wynikłość z roku 1875 zwyczajne zł.	ct.	nadzwyczajne zł.	ct.	razem zł.	ct.
		Wydatki.						
I.	1-13	Płace	3.110	05	—	—	3.110	05
II.	14	Zasługi	851	92	—	—	851	92
III.	15-20	Emolumenta	224	—	1.200	—	1.424	—
IV.	21	Potrzeby kancelaryjne	212	01	—	—	212	01
V.	22	Pensye	200	—	333	—	533	—
VI.	23-27	Remuneracye i zapomogi	931	75	—	—	931	75
VII.	28-29	Utrzymanie budynków	663	02	1.934	—	2.597	02
VIII.	30-32	Podatki i daniny	312	60	—	—	312	60
IX.	33-40	Koszta gospodarcze	13.109	83½	—	—	13.109	83½
X.	41	Odsetki od kapitałów dłużnych	3	50	—	—	3	50
XI.	42-43	Koszta zaopatrzenia podrzutków	14.633	42	—	—	14.633	42
XII.	44	Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	66	05	—	—	66	05
XIII.	45	Zapomogi dla położnic	511	90	—	—	511	90
XIV.	46	Rozmaite wydatki	413	91	—	—	413	91
		Suma wydatków	35.243	96½	3.467	—	38.710	96½
		Dochody.						
I.	1-4	Odsetki od kapitałów	2.564	83½	—	—	2.564	83½
II.	5-6	Dochody z realności i dóbr	1.027	50	—	—	1.027	50
III.	7-8	Zwroty kosztów leczenia	3.142	62	—	—	3.142	62
IV.	9	„ „ utrzymania podrzutków	—	—	—	—	—	—
V.	10	Rozmaite dochody	1.059	28	—	—	1.059	28
	11	Dotacya z funduszu krajowego	30.916	73	—	—	30.916	73
		Suma dochodów	38.710	96½	—	—	38.710	96½

ODDZIAŁ POŁOŻNIC I PODRZUTKÓW.

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 17. Października 1874			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
3.162	—	3.162	52	—	—	—	52	—	
826	—	826	—	—	26	—	—	26	
224	1.200	1.424	—	—	—	—	—	—	
80	—	80	—	—	132	—	—	132	
200	333	533	—	—	—	—	—	—	
537	—	537	—	—	395	—	—	395	
420	—	420	—	—	243	1.934	—	2.177	
199	—	199	—	—	113	—	—	113	
11.392	—	11.392	—	—	1.718	—	—	1.718	
5	—	5	2	—	—	—	2	—	
20.300	—	20.300	5.666	—	—	—	5.666	—	
220	—	220	154	—	—	—	154	—	
600	—	600	88	—	—	—	88	—	
400	—	400	—	—	14	—	—	14	
38.565	1.533	40.098	5.962	—	2.641	1.934	5.962	4.575	
							1.387		
1.225	—	1.225	—	—	1.340	—	—	1.340	
1.011	—	1.011	—	—	16	—	—	16	
7.300	—	7.300	4.157	—	—	—	4.157	—	
500	—	500	500	—	—	—	500	—	
100	—	100	—	—	959	—	—	959	
29.962	—	29.962	—	—	955	—	—	955	
40.098	—	40.098	4.657	—	3.270	—	4.657	3.270	
							1.387		

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Łazarza

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Płace.**			
	1	Dyrektor szpitalu	356	—	356
	3	Zarządca „	333	—	333
	4	Kontrolor	169	63	266
	5	Kancelista	200	—	200
	6	Kapelan	177	42	133
	7	Woźny	100	—	100
	8	Ordynaryusz, profesor położnictwa	200	—	200
	9	Asystent	600	—	600
	10	Akuszerka	400	—	400
	11-13	Siostry Miłosierdzia	534	—	534
	13 a	Odźwierny	40	—	40
		Suma rubryki I.	3.110	05	3.162
II.		**Zasługi.**			
	14	Służba szpitalna:			
		a) 6 posługaczek	295	92	288
		b) 5 „ do kuchni	67	—	67
		c) 1 parobek „	16	—	16
		d) 1 piekarz	40	—	40
		e) 1 parobek w piekarni	16	—	16
		f) 1 posługaczka do maglu	—	—	16
		h) 8 praczek w pralni	107	—	107
		i) 1 parobek w pralni	16	—	16
		k) 1 pomocnik odźwiernego	16	—	16
		l) 1 stolarz	40	—	40
		m) 1 murarz 1 ogrodnik	54	—	54
		n) 1 lampiarz, 2 grabarzy, 3 stróżów i 1 fornal	150	—	150
		o) 1 szwaczka do łatania bielizny	16	—	—
		p) 1 posługacz do gazu	18	—	—
		Suma rubryki II.	851	92	826
III.		**Emolumenta.**			
	15	Kapelan na mieszkanie	44	—	44
	16	Kontrolor „ „	67	—	67
	17	Kancelista „ „	40	—	40
	18	Zarządca, na opał i światło	33	—	33
	19	Woźny i odźwierny, na ubior	40	—	40
		Wydatek nadzwyczajny.			
	20	Dla 6 Sióstr Miłosierdzia, ryczałt na potrzeby pierwszego urządzenia	1.200	—	1.200
		Suma rubryki III.	1.424	—	1.424

Oddział położnic i podrzutków.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	—	
—	—	
96	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż posada kontrolora była opróżnioną w czasie od 1. Stycznia do 20. Kwietnia i od 1. do 23. Września 1875.
—	—	
—	44	*Wydatek większy*, ponieważ kapelan pobrał w tym roku należytość za 4ty kwartał 1874.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
96	44	
52	—	
—	8	*Wydatek większy* z powodu chwilowego przyjmowania posługaczek w czasie napływu większej ilości chorych.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
16	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż w tym roku nie przyjęto osobnej posługaczki do maglu.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	16	*Wydatek większy*, budżetem nieprzewidziany, ponieważ okazała się konieczna potrzeba przyjęcia szwaczki do łatania bielizny i posługacza w skutek urządzenia oświetlenia gazowego (LW. 17820/1875).
—	18	
16	42	
—	26	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Łazarza

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
IV.		**Potrzeby kancelaryjne.**			
	21	Druki, litografie, potrzeby do pisania itp.	212	01	80
V.		**Pensye.**			
	22	Jędrzejewski Napoleon, b. rządca szpitalu	200	—	200
		Wydatek nadzwyczajny.			
	„	Pensya powyższego, przypadająca na c. k. Rząd . . .	333	—	333
		Suma rubryki V. .	533	—	533
VI.		**Remuneracye i zapomogi.**			
		A. Stałe.			
	23	Prowizor w aptece szpitalnej	267	—	267
	24	Posługacz „	20	—	21
	25	Urzędnicy c. k. Kasy krakowskiej, za sprawowanie czynności kasowych tego funduszu	33	—	33
	26	Dyurniści w kancelaryi zarządu	598	08	146
		B. Niestałe.			
	27	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	13	67	70
		Suma rubryki VI. .	931	75	537
VII.		**Utrzymanie budynków.**			
	28	Czyszczenie kominów. kanałów i inne reparacye budynku szpitalnego	573	02	300
	29	Matusiński Jacek, inżynier cywilny, za sprawowanie czynności technicznych	90	—	120
		Wydatek nadzwyczajny.			
	—	Urządzenie oświetlenia gazowego	1.934	—	—
		Suma rubryki VII. .	2.597	02	420

Oddział położnic i podrzutków.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	132	*Wydatek większy* z powodu, iż w tym roku musiano zarządzić znaczniejszy nakład druków, w skutek zaprowadzenia własnej administracyi kuchni.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
1	—	
—	—	*Wydatek większy*, gdyż z powodu zaprowadzenia własnej administracyi kuchni, okazała się konieczna potrzeba pomnożenia dyurnistów tudzież podwyższenia im płacy, i tak: w skutek drożyzny podwyższono dyurnum z kwoty 1 zł. 50 ct. na 2 zł. dziennie od 1. Października 1875. tudzież z kwoty 1 zł. 30 ct. na 1 zł. 50 ct. jeszcze od 17. Września 1874. — również przyjęto świeżego dyurnistę na czas koniecznej potrzeby z płacą 1 zł. 25 ct. dziennie.
—	452	
56	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że w tym roku nie udzielono nikomu znaczniejszej remuneracyi ani zapomogi.
57	452	
—	395	
—	273	*Wydatek większy* z powodu, że w tym oddziale wykonano niektóre znaczniejsze restauracye.
30	—	*Wydatek mniejszy* z powodu rezygnacyi p. Matusińskiego z końcem Września 1875. (LW. 13098/1875).
—	1.934	*Wydatek większy*, ponieważ projektowane urządzenie oświetlenia gazowego dopiero w tym roku przyszło do skutku, uchwalona zaś przez W. Sejm na dniu 16. Stycznia 1874. w budżecie na rok 1874. kwota 1934 zł. wydaną nie została.
30	2.207	
—	2.177	

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Łazarza

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
VIII.		**Podatki i daniny.**			
	30	Z Krowodrzy	228	37	183
	„	Ekwiwalent z propinacyi w Krowodrzy	77	90	—
	31	Za zniesioną dziesięcinę w Krowodrzy, zakładowi księży Emerytów w Krakowie, za czas od 1. Listopada 1855 do 31. Października 1875	6	33	8
	32	7% podatek dochodowy z prowizyi od kapitałów hipotekowanych	—	—	8
		Suma rubryki VIII.	312	60	199
IX.		**Koszta gospodarcze.**			
	33	a) Żywność 5.031 zł. 26 ct.			
		b) Lekarstwa 248 „ 82 „			
		c) Bielizna 489 „ 38½ „			
		d) Tranie 188 „ 88 „			
		e) Opał 1.243 „ 77½ „			
		f) Oświetlenie 417 „ 74½ „			
		g) Słoma do leży 162 „ 20 „			
		h) Sprzęty domowe 345 „ 70 „			
		i) Instrumenta chirurgiczne 29 „ 70 „			
		k) Utrzymanie koni 73 „ 02 „			
		l) „ ogrodu 114 „ 01 „			
		m) Drobniejsze potrzeby 210 „ 19 „	8.554	68½	7.420
	34	Żywność i pieczywo dla Przełożonej Sióstr Miłosierdzia	68	—	70
	35	„ „ „ 6 Sióstr Miłosierdzia	1.224	—	1.260
	36	„ „ „ 1 rezerwistki	68	—	70
	37	„ „ „ służby oddziałowej	1.080	—	929
	38	„ „ „ „ wspólnej	2.040	—	1.548
	39	Różne drobne potrzeby, jako to: krochmal, farbka, piwo, desery i t. p. dla 6 Sióstr Miłosierdzia	53	05	70
	40	Koszta pogrzebowe	22	10	25
		Suma rubryki IX.	13.109	83½	11.392
X.		**Odsetki od kapitałów dłużnych.**			
	41	5% dla Kapituły krakowskiej, od kapitału 400 złp. na folwarku Krowodrza ubezpieczonego	3	50	5
XI.		**Koszta zaopatrzenia podrzutków.**			
	42	Utrzymanie podrzutków przyjętych na wieś przed 29. Sierpnia 1873	14.549	78	20.000
	43	Utrzymanie podrzutków przyjętych na wieś po 29. Sierpnia i po zmarłych położnicach	83	64	300
		Suma rubryki XI.	14.633	42	20.300

Oddział położnic i podrzutków.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	45	*Wydatek większy* z powodu, iż c. k. Urząd podatkowy w Krakowie większą należytość do zapłaty w tym roku wykazał.
—	78	*Wydatek większy* z powodu nowo wymierzonego ekwiwalentu z propinacyi.
2	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ indemnizacya została w resztującej kwocie spłaconą.
8	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż strony nie korzystały z przysługującego im prawa strącania podatku dochodowego.
10	123	
—	113	
—	1.135	*Wydatek większy* z powodu większej ilości chorych położnic, tudzież wzmagających się cen artykułów żywności.
2	—	
36	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że w czasie znaczniejszego napływu chorych, część Sióstr Miłosierdzia do służby w oddziale chorych używaną była.
2	—	
—	151	) *Wydatek większy* z powodu chwilowo przyjętej służby na czas koniecznej po-
—	492	) trzeby i w skutek podwyższonych cen artykułów żywności.
17	—	*Wydatek mniejszy* z powodu jak przy poz 35.
3	—	*Wydatek mniejszy* z powodu mniejszej śmiertelności.
60	1.778	
—	1.718	
2	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż kapitał dłużny w kwocie 100 zł. a. w. został na dniu 24. Lipca 1875. Kapitule krakowskiej spłacony.
5.450	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż część dzieci ukończyła wiek normalny, część zaś zmarła; zresztą nie wszystkie żywicielki należytości swoje za tenże rok pobrały.
216	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zmienności tej rubryki.
5.666	—	

Wydatki. Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżeta.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
XII.		**Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic.**			
	44	Wynagrodzenie dla mamek za karmienie dzieci, których matki na oddział chorych przeniesione zostały	66	05	220
XIII.		**Zapomogi dla położnic.**			
	45	Dla położnic opuszczających wraz z dzieckiem bezpłatny zakład położnic	511	90	600
XIV.	46	**Wydatki rozmaite.**			
		a) Osińskiej wdowie, zapomoga jednorazowa	150	—	
		b) Przybyłowej, akuszerce „ „	30	—	
		c) Pomniejsze wydatki z rachunków kwartalnych zarządu	133	91	400
		d) Spłata długu ciężącego na folwarku w Krowodrzy	100	—	
		Suma rubryki XIV.	413	91	400

Oddział położnic i podrzutków.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
154	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zmienności tej rubryki.
88	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że wydatki tej rubryki nie dadzą się naprzód ściśle oznaczyć.
—	14	*Wydatek większy* z powodu zmienności tej rubryki.
—	14	

Dochody.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Odsetki od kapitałów.**			
	1-3	Od kapitałów lokowanych: a) 6½% asygnaty banku kredytowego . 2.222 zł. 67½ ct. b) 6% „ „ hipotecznego . 28 „ 02 „	2.250	69½	1.137
	4	Od kapitałów hipotekowanych	314	14	88
		Suma rubryki I.	2.564	83½	1.225
II.		**Dochody z realności i dóbr.**			
	5	Czynsz dzierżawny z propinacyi w Krowodrzy . . .	1.027	50	1.011
	6	„ „ realności w Krowodrzy „Browarkiem“ zwanej	—	—	—
		Suma rubryki II.	1.027	50	1.011
III.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	7	Z funduszu krajowego galicyjskiego	2.851	75	7.000
	8	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących .	290	87	300
		Suma rubryki III.	3.142	62	7.300
IV.		**Zwroty kosztów utrzymania podrzutków.**			
	9	Z funduszu krajowego galicyjskiego	—	—	500
V.		**Rozmaite dochody.**			
	10	a) Zwrot zasiłku od funduszu chorych . . 999 zł. 28 ct. b) „ zaliczki udzielonej akuszerce . . 60 „ — „	1.059	28	100
	11	**Dotacya.**			
		Od funduszu krajowego	30.916	73	29.962

Oddział położnic i podrzutków.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	1.114	*Dochód większy* z powodu korzystniejszej fruktyfikacyi papierów, tudzież z powodu, że budowa szpitalu w tym roku do skutku nie przyszła, a preliminowany dochód z odsetków zamiast w $^3/_4$ częściach, wpłynął całkowicie.
—	226	*Dochód większy* z powodu, iż wpłynęły odsetki od reszty ceny kupna realności „Browarkiem“ zwanej (LW. 566/1875).
—	1.340	
—	16	*Dochód większy* z powodu zawarcia kontraktu z nowym dzierżawcą na lat 3 od 1. Stycznia 1875. począwszy, za roczny czynsz w kwocie 1027 zł. 50 ct.
—	—	Z powodu sprzedaży tej realności p. Sapalskiemu, dochodu żadnego nie było; reszta niespłaconego kapitału z ceny kupna, ubezpieczoną została na realności. (Patrz Rubr. I. poz. 4. dochodów).
—	16	
4.148	—	*Dochód mniejszy* z powodu, że w tym roku tylko 3 kwartalne rachunki zostały zlikwidowane.
9	—	*Dochód mniejszy* z powodu zmienności tej rubryki.
4.157	—	
500	—	*Dochód mniejszy* z powodu zwinięcia zakładu podrzutków, zaległe zaś należytości tej rubryki przeniesiono jako korelatywa rubryki wydatku: „Utrzymanie podrzutków“ (LW. 13845/1873).
—	959	*Dochód większy* z powodu, że fundusz chorych zwrócił w tym roku resztę zasiłku otrzymanego w r. 1873. na pokrycie niedoboru w kwocie 999 zł. 28 ct. (Patrz Rubr. XIV. poz. 72 „Wydatki rozmaite“ oddział chorych).
—	955	*Dochód większy.* Dochody były mniejsze od budżetu o . . . . 2.342 zł. wydatki „ „ „ . . . . 1.387 „ okazuje się niedobór w kwocie 955 zł. który pokrytym został dotacyą z funduszu krajowego.

VIII.

FUNDUSZ SZPITALU św. DUCHA

w KRAKOWIE.

ODDZIAŁ SYFILITYCZNYCH.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1. Rachunek depozytów.
2. Wykaz należytości czynnych i biernych.
3. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

LW. 35.454/1876.

FUNDUSZ SZPITALU św. DUCHA.

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz.	Wynikłość z roku 1875 zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.	1-17	Płace	4.779	63	—	—	4.779	63
II.	18	Zasługi	987	—	—	—	987	—
III.	19-21	Emolumenta	173	—	—	—	173	—
IV.	22	Potrzeby kancelaryjne	238	76	—	—	238	76
V.	23-24	Remuneracye i zapomogi	803	51	—	—	803	51
VI.	25	Utrzymanie budynków	1.078	46	—	—	1.078	46
VII.	26-28	Koszta gospodarcze	20.456	52½	—	—	20.456	52½
VIII.	29	Podatki i daniny	—	—	—	—	—	—
IX.	30	Zaopatrzenia	73	—	—	—	73	—
X.	31-32	Czynsz za najem lokalności szpitalnych	3.000	—	—	—	3.000	—
XI.	33-34	Wydatki rozmaite	104	25	—	—	104	25
		Suma wydatków	31.694	13½	—	—	31.694	13½
		Dochody.						
I.	1-2	Odsetki od kapitałów	413	81½	—	—	413	81½
II.	3-4	Zwroty kosztów leczenia	24.472	48	—	—	24.472	48
III.	5	Rozmaite dochody	60	—	—	—	60	—
	6	Dotacya z funduszu krajowego	6.747	84	—	—	6.747	84
		Suma dochodów	31.694	13½	—	—	31.694	13½

ODDZIAŁ SYFILITYCZNYCH.

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 17. Października 1874			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
4.861	—	4.861	81	—	—	—	81	—	
899	—	899	—	—	88	—	—	88	
258	—	258	85	—	—	—	85	—	
100	—	100	—	—	139	—	—	139	
474	—	474	—	—	329	—	—	329	
700	—	700	—	—	378	—	—	378	
19.481	—	19.481	—	—	976	—	—	976	
11	—	11	11	—	—	—	11	—	
73	—	73	—	—	—	—	—	—	
2.020	—	2.020	—	—	980	—	—	980	
100	—	100	—	—	4	—	—	4	
28.977	—	28.977	177	—	2.894	—	177	2.894	
							—	2.717	
363	—	363	—	—	51	—	—	51	
24.000	—	24.000	—	—	472	—	—	472	
10	—	10	—	—	50	—	—	50	
4.604	—	4.604	—	—	2.144	—	—	2.144	
28.977	—	28.977	—	—	2.717	—	—	2.717	

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyj	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Płace.**			—
	1	Dyrektor szpitalu	354	99½	355
	3	Zarządca „	534	—	534
	4	Dodatek drożyźniany	200	—	200
	5	Pisarz dyrekcyi	556	21	534
	6	Dodatek drożyźniany	208	31	200
	7	Woźny	200	—	200
	8	Dodatek drożyźniany	75	—	75
	9	Prymaryusz	1.200	—	1.200
	11	Kapelan	109	48	133
	12	Sekundaryusz	511	66½	600
	14	Prosektor	300	—	300
	15	Chemik patologiczny	250	—	250
	16	Zastępca prosektora	100	—	100
	17	„ chemika	99	97	100
	17a	Odźwierny	80	—	80
		Suma rubryki I.	4.779	63	4.861
II.		**Zasługi.**			
	18	Służba szpitalna:			
		a) 3 posługaczy po 64 zł.	192	—	192
		b) 4 posługaczki „ 48 „	192	—	192
		c) 1 parobek w łazienkach	32	—	32
		d) 3 posługaczki w kuchni „ 40 „	80	—	80
		e) 8 praczek w pralni	346	20	213
		f) 1 pomocnik odźwiernego	—	—	32
		g) 2 stróżów „ 64 „	85	—	85
		h) 1 szwaczka do łatania bielizny po 30 ct. dziennie	59	80	73
		Suma rubryki II.	987	—	899
III.		**Emolumenta.**			
	19	Zarządca szpitalu na mieszkanie, opał i światło	133	—	133
	20	Woźny i odźwierny, na ubior	40	—	80
	21	Kapelan, na mieszkanie	—	—	45
		Suma rubryki III.	173	—	258
IV.		**Potrzeby kancelaryjne.**			
	22	Druki, litografie, potrzeby do pisania itp.	238	76	100

Oddział syfilitycznych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	
—	—	
—	—	
—	22	*Wydatek większy* z powodu, że pisarzowi Wojciechowskiemu zamknięto płacę
—	8	z dniem 22. Września 1875. zaś Hłasce zaasygnowano od dnia 8. Września 1875. roku.
—	—	
—	—	
—	—	
23	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że kapelan pobiera odsetki z fundacyi Łąka św. Sebastyana, które z płacy potrącone zostały (LW. 10666/1875).
88	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ posada po odejściu sekundarysza dra Krówczyńskiego od dnia 1. Kwietnia do 24. Maja 1875. nie była obsadzoną.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
111	30	
81	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	133	*Wydatek większy* z powodu, że dla braku miejsca w szpitalu przyjęto tylko cztery stałe praczki, resztę zaś potrzebnej ilości praczek zastąpiono chwilowo najętemi, którym płacono dziennie po 30 ct.
32	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ miejsce to nie zostało obsadzone.
—	—	
13	—	*Wydatek mniejszy* wedle rzeczywistej potrzeby użycia szwaczki.
45	133	
—	88	
—	—	
40	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ odźwiernemu ubioru nie sprawiono.
45	—	*Wydatek mniejszy* ponieważ kapelan pobiera odsetki z fundacyi Łąka św. Sebastyana, które od płacy i dodatku potrącone zostały (LW. 10666/1875.).
85	—	
—	139	*Wydatek większy*, ponieważ w tym roku zarządzić musiano znaczniejszy nakład nowych druków, w skutek zaprowadzenia własnej administracyi kuchni.

Wydatki. # Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
V.		**Remuneracye i zapomogi.**			
	23	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	96	—	170
	24	Dyurniści w kancelaryi zarządu	707	51	304
		Suma rubryki V. .	803	51	474
VI.		**Utrzymanie budynków.**			
	25	Wywiezienie nieczystości z beczek kloacznych, czyszczenie kominów i inne reparacye budynku szpitalnego . . .	1.078	46	700
VII.		**Koszta gospodarcze.**			
	26	a) Żywność . . . . . 9.816 zł. 72 ct. b) Lekarstwa . . . . . 249 „ 70 „ c) Bielizna . . . . . 1.404 „ 44 „ d) Pranie . . . . . 170 „ 34 „ e) Opał . . . . . 1.342 „ 58 „ f) Oświetlenie . . . . . 213 „ 36 „ g) Słoma do leży . . . . . 221 „ 12½ „ h) Sprzęty domowe . . . . . 567 „ 11 „ i) Instrumenta chirurgiczne . . . . 55 „ 20 „ k) Drobniejsze potrzeby . . . . 235 „ 95 „ l) Kredyt niewyczerpany . . . . 3.000 „ — „	17.276	52½	16.643
	27	Żywność i pieczywo dla służby oddziałowej	1.260	—	1.084
	28	„ „ „ „ wspólnej	1.920	—	1.754
		Suma rubryki VII. .	20.456	52½	19.481
VIII.		**Podatki i daniny.**			
	29	7% podatek dochodowy z prowizyi od kapitałów hipotekowanych	—	—	11
IX		**Zaopatrzenia.**			
	30	Okońska Anastazya, była nadzorczyni chorych, po 20 ct. dziennie	73	—	73
X.		**Czynsz za najem lokalności szpitalnych.**			
	31	Za wynajęcie od gminy krakowskiej budynku szpitalnego, na czas od 1. Kwietnia 1875. do 31. Marca 1876 . . .	3.000	—	2.000
	32	Za wynajęcia od gminy krakowskiej sklepu Nr. 5. na trupiarnię	—	—	20
		Suma rubryki X. .	3.000	—	2.020

Oddział syfilitycznych

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
74	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ w tym roku urzędnikom szpitalnym żadnej znaczniejszej remuneracyi nie udzielono.
—	403	*Wydatek większy*, ponieważ w skutek znacznie zwiększających się czynności w kancelaryi zarządu okazała się konieczna potrzeba przyjęcia jednego dyurnisty obeznanego z czynnościami szpitalnemi, za wynagrodzeniem po 1 zł. 50 ct. dziennie.
74	403	
—	329	
—	378	*Wydatek większy*, ponieważ okazała się konieczna potrzeba wykonania niektórych znaczniejszych reparacyj w budynku szpitalnym.
—	634	*Wydatki większe* z powodu nieprzewidzianego w budżecie podwyższenia cen artykułów żywności.
—	176	
—	166	
—	976	
11	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ strony nie korzystały z przysługującego im prawa strącania podatku dochodowego.
—	—	
—	1.000	*Wydatek większy*, ponieważ czynsz za budynek szpitalny został od dnia 1. Października 1875. z kwoty 3.000 zł. na 6.000 zł. rocznie podwyższonym. (L. W. 2259/1875).
20	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ gmina krakowska nie zażądała tego czynszu za rok 1875.
20	1.000	
—	980	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
XI.		**Wydatki rozmaite.**			
	33	a) Koszta sądowe i insercyjne . . . 22 zł. 18½ ct.			
		b) Depozytom, zwrot gotówki pobranej w r. 1874. 27 „ 58½ „	—		
		c) Machalskiemu inżynierowi, dyety . . 4 „ 48 „	54	25	50
	34	Chemikowi patologicznemu, na odczynniki	50	—	50
		Suma rubryki XI. .	104	25	100

Oddział syfilitycznych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	4	*Wydatek większy* z powodu zmienności tej rubryki.
—	—	
—	4	

Dochody.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Odsetki od kapitałów.**			
	1	Od papierów publicznych: a) 6½% od asygnat banku kredytowego . 7 zł. 81½ ct. b) 6% od obligacyj pożyczki kraj. z r. 1873. . 318 „ — „	325	81½	243
	2	Od kapitałów hipotekowanych	88	—	120
		Suma rubryki I.	413	81½	363
II.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	3	Z funduszu krajowego galicyjskiego	20.544	84	20.000
	4	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących .	3.927	64	4.000
		Suma rubryki II.	24.472	48	24.000
III.		**Rozmaite dochody.**			
	5	Zwrot zaliczki danej rządcy w roku 1874	60	—	10
		Dotacya.			
	6	Od funduszu krajowego	6.747	84	4.604

Oddział syfilitycznych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	83	*Dochód większy*, ponieważ odsetki wpłynęły w całorocznej pełnej wartości a nie w $^3/_4$ częściach, jak je preliminowano w skutek zamierzonej budowy nowego szpitalu, która jednakowoż w roku 1875. nie została rozpoczętą.
32	—	*Dochód mniejszy*, ponieważ jak wskazuje doświadczenie, odsetki od kapitałów hipotekowanych nie wpływają nigdy w całej kwocie, jak się je zwykle preliminuje.
32	83	
—	51	
—	544	*Dochód większy* z powodu większej ilości dni leczenia chorych.
72	—	*Dochód mniejszy*, ponieważ część kosztów przypadająca do zwrotu od obcych funduszów pozostała w zaległości.
72	544	
—	472	
—	50	*Dochód większy* z powodu, iż resztę zaliczki na płacę udzielonej rządcy Swierzbińskiemu w r. 1874. przeniesiono w skutek uchwały W. Sejmu z dnia 14. Października 1874. na tę rubrykę.
—	2.144	*Dochód większy*, ponieważ wydatki były większe od preliminowanych o 2.717 zł. dochody były większe od preliminowanych o . . . . . 573 „ przeto niedobór pokryto dotacyą z funduszu krajowego w kwocie 2.144 zł.

IX.

FUNDUSZ SZPITALU św. DUCHA

w KRAKOWIE.

ODDZIAŁ OBŁĄKANYCH.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1) Wykaz należytości czynnych i biernych.

2) Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

LW. 35.454/1876.

FUNDUSZ SZPITALU św. DUCHA

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz	Wynikłość z roku 1875. zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.	1-11	Płace	3.462	27	—	—	3.462	27
II.	12	Zasługi	1.021	50	—	—	1.021	50
III.	13-16	Emolumenta	109	—	800	—	909	—
IV.	17	Potrzeby kancelaryjne	119	83	—	—	119	83
V.	18-19	Remuneracye i zapomogi	406	74	—	—	406	74
VI.	20	Utrzymanie budynków	764	99½	—	—	764	99½
VII.	21-26	Koszta gospodarcze	12.593	70½	—	—	12.593	70½
VIII.	27	Podatki i daniny	6	19½	—	—	6	19½
IX.	28-29	Czynsz za najem lokalności szpitalnych	1.500	—	—	—	1.500	—
X.	30	Wydatki rozmaite	—	—	—	—	—	—
		Suma wydatków	19.984	23½	800	—	20.784	23½
		Dochody.						
I.	1-3	Odsetki od kapitałów.	319	35½	—	—	319	35½
II.	4-5	Zwroty kosztów leczenia	14.747	32	—	—	14.747	32
III.	6	Dochody rozmaite	12	—	—	—	12	—
	7	Dotacya z funduszu krajowego	5.705	56	—	—	5.705	56
		Suma dochodów	20.784	23½	—	—	20.784	23½

ODDZIAŁ OBŁĄKANYCH.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874.			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
3.437	—	3.437	—	—	25	—	—	25	
979	—	979	—	—	42	—	—	42	
129	1.800	1.929	20	1.000	—	—	1.020	—	
50	—	50	—	—	70	—	—	70	
252	—	252	—	—	155	—	—	155	
300	—	300	—	—	465	—	—	465	
14.461	—	14.461	1.867	—	—	—	1.867	—	
10	—	10	4	—	—	—	4	—	
1.010	—	1.010	—	—	490	—	—	490	
70	—	70	70	—	—	—	70	—	
20.698	1.800	22.498	1.961	1.000	1.247	—	2.961	1.247	
							1.714		
257	—	257	—	—	62	—	—	62	
18.500	—	18.500	3.752	—	—	—	3.752	—	
10	—	10	—	—	2	—	—	2	
3.731	—	3.731	—	—	1.974	—	—	1 974	
22.498	—	22.498	3.752	—	2.038	—	3.752	2.038	
							1.714		

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Płace**			
	1	Dyrektor szpitalu	178	—	178
	3	Zarządca „	266	—	266
	4	Pisarz dyrekcyi	277	10	266
	5	Woźny	100	—	100
	6	Prymaryusz	1.200	—	1.200
	8	Kapelan	81	17	67
	9	Sekundaryusz	600	—	600
	11	9 Sióstr Miłosierdzia	720	—	720
	11 a	Odźwierny	40	—	40
		Suma rubryki I.	3.462	27	3.437
II.		**Zasługi.**			
	12	Służba szpitalna:			
		a) 4 posługaczy po 90 zł.	360	—	360
		b) 5 posługaczek „ 72 „	360	—	360
		c) 1 parobek w łazienkach	16	—	16
		d) 3 posługaczki w kuchni „ 40 „	40	—	40
		e) 8 praczek w pralni „ 40 „	172	60	107
		f) 1 pomocnik odźwiernego	—	—	16
		g) 2 stróżów „ 64 „	43	—	43
		h) 1 szwaczka do łatania bielizny po 30 ct. dziennie	29	90	37
		Suma rubryki II.	1.021	50	979
III.		**Emolumenta.**			
	13	Zarządca szpitalu na mieszkanie, opał i światło	67	—	67
	14	Woźny i odźwierny, na ubior	20	—	40
	15	Kapelan, na mieszkanie	22	—	22
		Wydatek nadzwyczajny.			
	16	Ryczałt dla Sióstr Miłosierdzia na potrzeby pierwszego urządzenia	800	—	1.800
		Suma rubryki III.	909	—	1.929
IV.		**Potrzeby kancelaryjne.**			
	17	Druki, litografie, potrzeby do pisania, oświetlenie kancelaryi itp.	119	83	50

Oddział obłąkanych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	—	
—	—	
—	11	*Wydatek większy* z powodu, iż pisarzowi Wojciechowskiemu zamknięto płacę z dniem 22. Września 1875., zaś Hłasce zaasygnowano od 8. Września 1875.
—	—	
—	—	
—	14	*Wydatek większy*, ponieważ kapelan szpitalu pobrał w tym roku należytość za 4ty kwartał 1874. (LW. 10.666/1875).
—	—	
—	—	
—	—	
—	25	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	65	*Wydatek większy*, ponieważ dla braku miejsca w szpitalu przyjęto tylko 4 stałe praczki, resztę zaś potrzebnej ilości praczek zastąpiono chwilowo najętemi, którym płacono po 30 ct. dziennie.
16	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ miejsce to nie zostało obsadzone.
—	—	
7	—	*Wydatek mniejszy* wedle rzeczywistej potrzeby użycia szwaczki.
23	65	
—	42	
—	—	
20	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ odźwiernemu ubioru nie sprawiono.
—	—	
1.000	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ w myśl kontraktu zawartego z Siostrami Miłosierdzia na dniu 26. Września 1873. L. W. 14226/1874 przyznano ryczałt na potrzeby pierwszego urządzenia tylko dla czteru Sióstr.
1.020	—	
—	70	*Wydatek większy*, ponieważ w tym roku zarządzić musiano znaczniejszy nakład nowych druków, wskutek zaprowadzenia własnej administracyi kuchni.

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
V.		**Remuneracye i zapomogi.**			
	18	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	53	—	100
	19	Dyurniści w kancelaryi	353	74	152
		Suma rubryki V. .	406	74	252
VI.		**Utrzymanie budynków.**			
	20	Wywiezienie nieczystości z beczek kloacznych, czyszczenie kominów i reparacye budynku szpitalnego . . .	764	99½	300
VII.		**Koszta gospodarcze.**			
	21	a) Żywność . . . . . 5.945 zł. 14⅔ ct.			
		b) Lekarstwa . . . . . 296 „ 40 „			
		c) Bielizna . . . . . 211 „ 96 „			
		d) Pranie . . . . . 85 „ 17 „			
		e) Opał . . . . . 671 „ 29 „			
		f) Oświetlenie . . . . . 106 „ 38 „			
		g) Słoma do leży . . . . . 110 „ 56 „			
		h) Sprzęty domowe . . . . 310 „ 47 „			
		i) Instrumenta chirurgiczne . . . 17 „ 49 „			
		k) Drobniejsze potrzeby . . . . 113 „ 53 „	7.868	39½	10.175
	22	Wikt i pieczywo dla 9 Sióstr Miłosierdzia	1.836	—	1.890
	23	„ „ „ służby oddziałowej	1.620	—	1.393
	24	„ „ „ „ wspólnej	960	—	878
	25	Drobne potrzeby dla Sióstr Miłosierdzia, jako to: mydło, krochmal, farbka, piwo, desery itp.	309	31	100
	26	Koszta pogrzebowe	—	—	25
		Suma rubryki VII. .	12.593	70½	14.461
VIII.		**Podatki i daniny.**			
	27	7% podatek dochodowy z prowizyi pobieranej od kapitałów hipotekowanych	6	19½	10

Oddział obłąkanych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
47	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ w tym roku tylko służbie szpitalnej remuneracyę udzielono.
—	202	*Wydatek większy*, ponieważ w skutek znacznie wzmagającej się czynności w kancelaryi zarządu, okazała się konieczna potrzeba przyjęcia jednego dyurnisty obeznanego z manipulacyą kancelaryjną, z płacą po 1 zł. 50 ct. dziennie.
47	202	
—	155	
—	465	*Wydatek większy*, ponieważ okazała się konieczna potrzeba wykonania niektórych znaczniejszych reparacyj w budynku szpitalnym.
2.306	—	*Wydatek mniejszy* z powodu mniejszej ilości obłąkanych.
54	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż desery część wiktu stanowiące zarachowano pod poz. 25.
—	227	*Wydatek większy* z powodu podwyższonych cen artykułów żywności, zresztą
—	82	dla mozolnej czynności przy obsłudze obłąkanych, musiano wikt dla służby dawać w większej ilości.
—	209	*Wydatek większy*, ponieważ rubryka ta nie da się ściśle naprzód obliczyć.
25	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ żadna z Sióstr w tym roku nie zmarła.
2.385	518	
1.867	—	
4	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ odsetki nie wpłynęły w tej ilości jak były preliminowane, przeto i podatek dochodowy jest mniejszy.

Wydatki.

Fundusz szpitalu św. Ducha

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
IX.		**Czynsz za najem lokalności szpitalnych.**			
	28	Za wynajęcie od gminy krakowskiej budynku szpitalnego, za czas od 1. Kwietnia 1875. do 31. Marca 1876. . .	1.500	—	1.000
	29	Za wynajęcie od gminy krakowskiej sklepu Nr. 5. na trupiarnię	—	—	10
		Suma rubryki IX. .	1.500	—	1.010
X.	30	**Wydatki rozmaite**	—	—	70

Oddział obłąkanych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	500	*Wydatek większy*, ponieważ czynsz za budynek szpitalny został od dnia 1. Października 1875. z kwoty 3.000 zł. na 6.000 zł. rocznie podwyższonym (L. W. 2259/1875.)
10	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ gmina krakowska nie żądała tego czynszu za rok 1875.
10	500	
—	490	
70	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż w tym roku nie zdarzały się przypadki, któreby wyczerpania tego kredytu wymagały.

Dochody.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Odsetki od kapitałów.**			
	1	Od papierów publicznych:			
		a) 6½% od asygnat banku kredytowego . 78 zł. 31½ ct.			
		b) 6% od obligacyj pożyczki krajowej z r. 1873. . 126 „ — „	204	31½	94
	2—3	Od kapitałów hipotekowanych	115	04	163
		Suma rubryki I.	319	35½	257
II.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	4	Z funduszu krajowego galicyjskiego	10.630	52	16.000
	5	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących . .	4.116	80	2.500
		Suma rubryki II.	14.747	32	18.500
III.	6	**Rozmaite dochody**	12	—	10
		Dotacya.			
	7	Od funduszu krajowego	5.705	56	3.731

Oddział obłąkanych.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	110	*Dochód większy* z powodu korzystniejszej fruktyfikacyi papierów, tudzież że odsetki wpłynęły w całorocznej pełnej wartości a nie w $^3/_4$ częściach jak je preliminowano w skutek zamierzonej budowy nowego szpitalu, która jednakowoż w roku 1875. nie została rozpoczętą.
48	—	*Dochód mniejszy*, ponieważ odsetki od kapitałów hipotekowanych nie wpłynęły w całej kwocie, jak się je zwykle preliminuje.
48	110	
—	62	
5.369	—	*Dochód mniejszy* z powodu mniejszej ilości obłąkanych, utrzymywanych kosztem funduszu krajowego.
—	1.617	*Dochód większy* z powodu większej ilości leczonych obcokrajowców i samopłacących, aniżeli preliminarzem przewidziano.
5.369	1.617	
3.752	—	
—	2	*Dochód większy* z powodu zmienności tej rubryki.
	1.974	*Dochód większy*, ponieważ dochody były mniejsze od budżetu o . 3.688 zł. wydatki zaś mniejsze o . . . . . 1.714 „ pozostaje niedobór, pokryty dotacyą z funduszu krajowego w kwocie 1.974 „

X.

FUNDUSZ POLICYI KRAJOWEJ.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

LW. 35.769/1876.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz	Wynikłość z roku 1875. zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.	1-2	Podatki i daniny	—	—	—	—	—	—
II.	3	Utrzymanie budynków	—	—	—	—	—	—
III.	4-13	Koszta gospodarcze	183	54½	—	—	183	54½
IV.	14	Koszta transportu korekcyonistów	—	—	—	—	—	—
V.	15	Zwroty grzywien policyjnych	—	—	—	—	—	—
VI.	16	Zwroty należytości posłańców karnych.	—	—	—	—	—	—
VII.	17	Remuneracye	—	—	—	—	—	—
VIII.	18	Rozmaite	—	04	—	—	—	04
„	19	Nawyżka do funduszu krajowego	7.467	42	—	—	7.467	42
		Suma wydatków	7.651	00½	—	—	7.651	00½
		Oprócz powyższej sumy wydatków . . 7.651 zł. 00½ ct.						
		wydano na lokacyę do banku kredytowego 3 „ 01 „						
		do tego pozostałość z końcem roku 1875.						
		w gotówce — „ 00½ „						
		Ogólna suma wydatków . 7.654 zł. 02 ct.						
		Dochody.						
I.	1-2	Odsetki	7.654	02	—	—	7.654	02
II.	3	Dochody z realności	—	—	—	—	—	—
III.	4	Policyjne grzywny	—	—	—	—	—	—
IV.	5	Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów	—	—	—	—	—	—
V.	6	Rozmaite	—	—	—	—	—	—
		Suma dochodów	7.654	02	—	—	7.654	02

POLICYI KRAJOWEJ.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874.			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
3.493	—	3.493	—	—	—	—	3.493	—	
1.000	—	1.000	—	—	—	—	1.000	—	
1.463	—	1.463	—	—	—	—	1.279	—	
20	—	20	—	—	—	—	20	—	
20	—	20	—	—	—	—	20	—	
2	—	2	—	—	—	—	2	—	
10	—	10	—	—	—	—	10	—	
10	—	10	—	—	—	—	10	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	7.467	
6.018	—	6.018	—	—	—	—	5.834	7.467	
							—	1.633	
463	—	463	—	—	—	—	—	7.191	
9.500	—	9.500	—	—	—	—	9.500	—	
50	—	50	—	—	—	—	50	—	
20	—	20	—	—	—	—	20	—	
2	—	2	—	—	—	—	2	—	
10.035	—	10.035	—	—	—	—	9.572	7.191	
							2.381	—	

Wydatki. A Fundusz policyi

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.	1-2	**Podatki i daniny**	—	—	3.493
II.	3	**Utrzymanie budynków**	—	—	1.000
III.		**Koszta gospodarcze.**			
	4	Utrzymanie korekcyonistów	3	96½	200
	5	Leczenie	—	—	30
	6	Ubior	—	—	100
	7	Pościel	—	—	10
	8	Bielizna	—	—	50
	9	Utrzymanie korekcyonistek	179	58	1.000
	10	Potrzeby domowe	—	—	30
	11	Opał	—	—	15
	12	Pranie bielizny	—	—	8
	13	Rozmaite potrzeby	—	—	20
		Suma rubryki III.	183	54½	1.463
IV.	14	**Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek**	—	—	20
V.	15	**Zwroty grzywien policyjnych**	—	—	20
VI.	16	**Zwroty należytości posłańców karnych**	—	—	2
VII.	17	**Remuneracye**	—	—	10
VIII.	18	**Rozmaite**	—	04	10
	19	**Nadwyżka dochodów wydana do funduszu krajowego**	7.467	42	—

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
3.493	—	*Wydatek mniejszy* z powodu sprzedaży realności św. Maryi Magdaleny c. k. Rządowi, na mocy kontraktu zawartego z c. k. Nadprokuratoryą Państwa dnia 26. Listopada 1874. (LW. 26281.).
1.000	—	
196	—	*Do poz. 4., 9. 18. Wydatki mniejsze* z powodu niestałości tych rubryk. *Do poz. 5—8., 10—17. Wydatki mniejsze* z powodu mniejszego stanu korekcyonistów i korekcyonistek, przez co nie okazała się potrzeba ponoszenia wydatków w kwotach preliminowanych.
30	—	
100	—	
10	—	
50	—	
820	—	
30	—	
15	—	
8	—	
20	—	
1.279	—	
20	—	
20	—	
2	—	
10	—	
10	—	
—	7.467	

Dochody. Fundusz policyi

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.	1-2	**Odsetki.**			
		Od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873.	462	—	462
		„ kapitałów hipotekowanych	—	—	1
		„ kapitałów lokowanych	3	05	—
		„ asygnat galic. banku kredytowego	1.908	97	—
		„ resztującej ceny sprzedanej realności św. Maryi Magdaleny	5.280	—	—
		Suma rubryki I. .	7.654	02	463
II.	3	**Dochód z realności**	—	—	9.500
III.	4	**Policyjne grzywny**	—	—	50
IV.	5	**Zwrot kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów**	—	—	20
V.	6	**Rozmaite**	—	—	2

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	—	
1	—	
—	3	
—	1.909	
—	5.280	*Dochód większy* z powodu pobierania 6% odsetków od resztującej należytości w kwocie 88.000 zł. za sprzedaną realność Maryi Magdaleny l. 20 $^{2}/_{4}$ — i $6^{1}/_{2}$% odsetków od asygnat galic. banku kredytowego, których w poprzednich latach fundusz ten nieposiadał.
1	7.192	
—	7.191	
9.500	—	*Dochód mniejszy* z powodu sprzedaży realności św. Maryi Magdaleny.
50	—	*Dochody mniejsze*, ponieważ podobne dochody nie są stałe i w roku bieżącym nie zdarzyły się żadne zwroty.
20	—	
2	—	

XI.

FUNDUSZ SZKOLNY KRAJOWY.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1) Wykaz należytości czynnych i biernych.
2) Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

FUNDUSZ SZKOLNY

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz.	Wynikłość z roku 1875 zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.	1-11	Zasiłki dla funduszów okręgowych	104.484	85	—	—	104.484	85
II.	12	Substytucye	1.480	84	—	—	1.480	84
III.	14-21	Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye	3.340	20	—	—	3.340	20
IV.	22	Fundacye i stypendya	—	—	—	—	—	—
V.	23-28	Adjuta	4.318	18	—	—	4.318	18
VI.	29-40	Remuneracye i zapomogi	16.653	54½	—	—	16.653	54½
VII.	41-42	Podatki i daniny	94	33	—	—	94	33
VIII.	43	Koszta podróży i dyet nauczycieli	266	35	—	—	266	35
IX.	44-45	Dodatki pięcioletnie dla nauczycieli	5.049	56	—	—	5.049	56
X.	46	Dodatek do funduszu emerytalnego	10.473	03	—	—	10.473	03
XI.	47	Na emeryturę dla nauczycieli, którzy utracą posady w skutek organizacyi	395	49	—	—	395	49
XII.	48	Dary z łaski	2.637	49½	—	—	2.637	49½
XIII.	49-51	Potrzeby szkół ogólnej natury	10.000	—	—	—	10.000	—
XIV.	52	Rozmaite wydatki	10.515	85½	—	—	10.515	85½
XV.	53	Zasiłki nadzwyczajne na budynki szkolne	21.310	—	—	—	21.310	—
		Suma wydatków	191.019	72½	—	—	191.019	72½
		Dochody.						
I.	1-8	Odsetki od kapitałów	14.538	96½	—	—	14.538	96½
II.	9-10	Dochody z dóbr. realności i innych praw	17	05	—	—	17	05
III.	11-12	Opłaty szkolne	—	—	—	—	—	—
IV.	13-16	Dodatki	1.775	34	—	—	1.775	34
V.	17	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	3.620	86	—	—	3.620	86
VI. VII.	18 19	Zapisy i darowizny) Taksy od spadków)	9.176	52½	—	—	9.176	52½
VIII.	20	Rozmaite dochody	6.491	14	—	—	6.491	14
IX.	21	Dodatek z c. k. Skarbu Państwa	54.942	96	—	—	54.942	96
X.		Dotacya z funduszu krajowego	100.456	88½	—	—	100.456	88½
		Suma dochodów	191.019	72½	—	—	191.019	72½

KRAJOWY.

Kwota preliminowana wedle ustawy z d. 17. Października 1874			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
226.842	—	226.842	122.357	—	—	—	122.357	—	Wydatki *mniejsze* od budżetu . . 150.273 zł. Dochody (nieuwzględniając dotacyi z funduszu krajowego) *większe* o . . . 8.146 „ w ogóle zatem wynik *korzystniejszy* od budżetu o . 158.419 zł.
900	—	900	—	—	581	—	—	581	
4.227	—	4.227	887	—	—	—	887	—	
63	—	63	63	—	—	—	63	—	
6.500	—	6.500	2.182	—	—	—	2.182	—	
16.661	—	16.661	7	—	—	—	7	—	
355	—	355	261	—	—	—	261	—	
1.000	—	1.000	734	—	—	—	734	—	
24.000	—	24.000	18.950	—	—	—	18.950	—	
12.800	—	12.800	2.327	—	—	—	2.327	—	
5.000	—	5.000	4.605	—	—	—	4.605	—	
2.845	—	2.845	207	—	—	—	207	—	
10.000	—	10.000	—	—	—	—	—	—	
100	—	100	—	—	10.416	—	—	10.416	
30.000	—	30.000	8 690	—	—	—	8.690	—	
341.293	—	341.293	161.270	—	10.997	—	161.270	10.997	
							150.273		
14.273	—	14.273	—	—	266	—	—	266	
68	—	68	51	—	—	—	51	—	
1.142	—	1.142	1.142	—	—	—	1.142	—	
3.256	—	3.256	1.481	—	—	—	1.481	—	
1.465	—	1.465	—	—	2.156	—	—	2.156	
6.574	—	6.574	—	—	2.603	—	—	2.603	
696	—	696	—	—	5.795	—	—	5.795	
54.943	—	54.943	—	—	—	—	—	—	
258.876	—	258.876	158.419	—	—	—	158.419	—	
341.293	—	341.293	161.093	—	10.820	—	161.093	10.820	
							150.273		

Wydatki. Fundusz szkolny

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych.**			
		A. Na zasiłki dla szkół poniżej poszczególnionych aż do reorganizacyi.			
	1	*Szkoła r. k. główna wzorowa we Lwowie.*			
		Płace nauczycieli	1.890	—	2.205
		Dodatki osobowe dla nauczycieli	679	83	—
		Dodatek na pomieszkanie dyrektora	210	—	210
		Płace sług	84	—	235
		Razem	2.863	83	2.650
	2	*Szkoła g. k. główna wzorowa we Lwowie.*			
		Płace nauczycieli	1.260	—	2.468
		Dodatki do płac	300	—	600
		Dodatek na pomieszkanie dyrektora	—	—	368
		Płace sług	252	—	252
		Dodatek na pomieszkanie dla sług	110	—	120
		Czynsze najmu	1.100	—	3.000
		Potrzeby szkolne i urzędowe	70	—	70
		Razem	3.092	—	6.878
	3	*I. Szkoła główna wzorowa w Krakowie.*			
		Płace nauczycieli	1.837	50	2.835
		„ sług	126	—	151
		Czynsze najmu	2,750	—	1.150
		Potrzeby szkolne i urzędowe	100	—	100
		Razem	4.813	50	4.236
	4	*II. Szkoła główna wzorowa w Krakowie.*			
		a) Płace nauczycieli	726	24½	1.680
		b) „ sług	94	50	126
		c) Potrzeby kancelaryjne	31	50	32
		d) Remuneracya za kierownictwo	70	—	105
		e) Opał i czyszczenie kominów	—	—	166
		Razem	922	24½	2.109

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
315	—	*Wydatek mniejszy* z powodu nieobsadzenia jednej posady nauczyciela.
—	680	*Wydatek większy* z powodu zrównania płac nauczycieli szkół wzorowych z płacami nauczycieli miejskich szkół ludowych we Lwowie.
—	—	
151	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż jeden sługa z płacą 84 zł. wystarczał do posług szkolnych.
466	680	
1.208	—	*Wydatek mniejszy* z powodu nieobsadzenia posad nauczycieli.
300	—	
368	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że dyrektor otrzymał pomieszkanie w budynku szkolnym.
—	—	
10	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że zmarły dnia 3. Grudnia 1875. sługa Nowomiejski należytości z dołu wypłacanej, za Grudzień 1875. nie pobrał.
1.900	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że asygnowane rozp. d. 20. Grudnia 1875. L. 7915 czynsze roczne, tylko za jedno półrocze wypłacone zostały.
—	—	
3.786	—	
998	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że szkoły wzorowe krakowskie z dniem 12. Września 1875. przeszły na etat miejski.
25	—	
—	1.600	*Wydatek większy.* Nadwyżkę 1.600 zł. stanowi czynsz zapłacony za lokalności odstąpione na umieszczenie Seminaryum nauczycielskiego męzkiego w Krakowie za rok 1875. Czynsz ten został funduszowi szkolnemu wraz z takimże czynszem za drugie półrocze 1874. w łącznej kwocie 2.400 zł. w Listopadzie 1875. zwrócony.
—	—	
1.023	1.600	
954	—	*Do poz. 4.* a) i d). *Wydatek mniejszy* z powodu, że szkoły wzorowe krakowskie przeszły z dniem 1. Września 1875. na etat miejski, i że dwie w ciągu roku opróżnione posady nauczycieli pozostały nieobsadzone.
31	—	
—	—	
35	—	
166	—	*Do poz. 4* e) Wydatki tej pozycyi mieszczą się w kwocie wykazanej pod poz. 7.
1.186	—	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.					
	5	*III. Szkoła wzorowa w Krakowie.*			
		Płace nauczycieli	1.180	59½	1.680
		„ sług	94	50	126
		Czynsze najmu	250	—	969
		Potrzeby kancelaryjne	31	50	32
		Remuneracya za kierownictwo	70	—	105
		Opał	—	—	154
		Razem	1.627	59½	3.066
	6	Na utrzymanie budynków powyżej wspomnianych szkół	125	65	680
	7	Na sprawienie sprzętów, opał, kominowe i czyszczenie ubikacyj powyżej wspomnianych szkół	978	63	2.223
	8	Szkoła panieńska w Chrzanowie	—	—	—
	9	Wyższa szkoła żeńska na Podwalu	5.000	—	5.000
		B. Zasiłki dla szkół reorganizowanych.			
	10	Na płace nauczycieli	78.885	—	150.000
	11	Na potrzeby szkół reorganizowanych	6.113	90	50.000
		C. Dodatki do płac nauczycieli.			
	12	Aroniemu Franciszkowi, dyrektorowi szkoły głównej w Nowym Sączu	62	50	—
		Sumaryczne zestawienie rubryki I.			
		1) Szkoła r. k. główna wzorowa we Lwowie	2.863	83	2.650
		2) Szkoła g. k. główna wzorowa we Lwowie	3.092	—	6.878
		3) I. szkoła główna wzorowa w Krakowie	4.813	50	4.236
		4) II. szkoła główna wzorowa w Krakowie	922	24½	2.109
		5) III. szkoła wzorowa w Krakowie	1.627	59½	3.066
		6) Na utrzymanie budynków powyż wymienionych szkół	125	65	680
		7) Na sprawienie sprzętów, opał, kominowe i czyszczenie ubikacyj powyż wymienionych szkół	978	63	2.223
		8) Szkoła panieńska w Chrzanowie	—	—	—
		9) Wyższa szkoła żeńska na Podwalu	5.000	—	5.000
		10) Na płace nauczycieli	78.885	—	150.000
		11) Na potrzeby szkół reorganizowanych	6.113	90	50.000
		12) Dodatek do płac nauczycieli	62	50	—
		Suma rubryki I.	104 484	85	226.842

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
499	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że szkoły wzorowe krakowskie z dniem 1. Września 1875. przeszły na etat miejski.
32	—	
719	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ szkołę tę umieszczono w budynku instytutu technicznego za mniejszy czynsz roczny w kwocie 500 zł., z którego w r. 1875 wypłacono ratę za czas od 15. Kwietnia do 14. Października 1875. przypadającą, — zaś czynsz za czas od 1. Stycznia do 14. Kwietnia 1875. zapłacono jeszcze w roku przeszłym; natomiast od 15. Października 1875. przeszedł ten wydatek na etat miejski.
—	—	
35	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zamknięcia wypłaty z końcem Sierpnia 1875.
154	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż wydatki te mieszczą się w kwocie wykazanej pod pozycyą 7.
1.439	—	
554	—	*Do poz. 6.* i *7. Wydatki mniejsze* z powodu zmienności tych rubryk i przeniesienia tych wydatków z dniem 1. Września 1875. na etat miejski.
1.244	—	
—	—	
—	—	
71.115	—	*Do poz. 10. 11. Wydatki mniejsze* z powodu, że reorganizacya szkół nie mogła być w zamierzonej liczbie dla braku sił nauczycielskich dokonaną.
43.886	—	
—	62	*Do poz 12. Wydatek większy*, ponieważ dodatek ten, asygnowano na nieograniczony czas Aroniemu na mocy najwyższego postanowienia z 29. Sierpnia 1863. rozp. krakowskiej Komisyi Namiestniczej z dnia 24 Września 1863. L. 22590. Z powodu śmierci Aroniego zaszłej na dniu 14. Października 1875. rozp. Rady szkolnej krajowej z dnia 26. Września 1876. L. 5135, z końcem Października 1875. wstrzymano.
466	680	
3.786	—	
1.023	1.600	
1.186	—	
1.439	—	
554	—	
1.244	—	
—	—	
—	—	
71.115	—	
43.886	—	
—	62	
124.699	2.342	
122.357	—	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
II.	13	**Substytucye**	1.480	84	900
III.		**Zasiłek czasowy dla szkół utrzymywanych przez korporacye.**			
	14	Dla konwentu pp. Benedyktynek obrz. orm. we Lwowie .	1.701	2½	2.000
	15	„ „ obrz. łac. w Przemyślu .	500	—	500
	16	„ „ Augustanek u św. Katarzyny w Krakowie:			
		Na utrzymanie szkoły panieńskiej . . 208 zł. 30 ct.			
		„ opał . . . . . — „ — „			
		„ pauszal kancelaryjny . . . . 5 „ — „			
		„ utrzymanie ochronki w Krakowie . . 550 „ — „	763	30	851
	17	Dla konwentu Franciszkanek u św. Jędrzeja w Krakowie .	—	—	500
	18	„ OO. Bazyljanów we Lwowie	70	87½	71
	19	„ „ w Buczaczu	—	—	—
	20	„ pp. Benedyktynek w Staniątkach . . .	105	—	105
	21	„ OO. Dominikanów we Lwowie . . .	200	—	200
		Suma rubryki III. .	3.340	20	4.227
IV.		**Fundacye i stypendya.**			
	22	Fundusz Biskupa Botańskiego, dla następujących szkół ludowych:			
		W Brzozowie . . . . . 15 zł. 60 ct.			
		„ Radymnie . . . . . 15 „ 60 „			
		„ Jaśliskach . . . . . 15 „ 60 „			
		„ Tyczynie . . . . . 15 „ 60 „	—	—	63
		Suma rubryki IV. .	—	—	63
V.	23-28	**Adjuta**	4.318	18	6.500
VI.		**Remuneracye i zapomogi.**			
		A. Stałe.			
	29	Borowiczowi Antoniemu w Niepołomicach, za uznaną gorliwość .	16	70	20
	30	Dębickiemu Kazimierzowi, nauczycielowi w Brzozdowcach, za udzielanie nauki niedzielnej	26	25	26
	31	Ratyńskiemu Józefowi, za udzielanie muzyki kościelnej w szkole organistów w Przemyślu	105	—	105
		Do przeniesienia .	147	95	151

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	581	*Wydatek większy* z powodu przyjęcia większej liczby zastępców.
299	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że w r. 1875. tylko kwota 1.701 zł. 2½ ct. asygnowaną została.
—	—	
88	—	*Wydatek mniejszy* z powodu wstrzymania należytości rocznych z końcem Października 1875.
500	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ dalszą wypłatę tego zasiłku zasystowano.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
887	—	
63	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że należytości te pobrane nie zostały.
63	—	
2.182	—	*Wydatek mniejszy* z powodu mniejszej liczby kandydatów, pobierających adjuta.
3	—	*Wydatek mniejszy* z powodu wstrzymania tej płacy z końcem Października 1875.
—	—	
—	—	
3	—	

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi	WYDATKI	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
VI.		Z przeniesienia	147	95	151
	32	Rudnickiemu Maciejowi w Dobrze, za udzielanie nauki niedzielnej	15	—	30
	33	Martusiewiczowi Jędrzejowi w Bobowie, za udzielanie nauki niedzielnej	—	—	30
	34	Kryście Franciszkowi w Zawoju, za udzielanie nauki niedzielnej	25	—	25
	35	Szczepańskiemu Józefowi, dyrektorowi przy szkole w Krakowie, za kierownictwo	78	75	105
	36	Tarczyńskiemu Henrykowi, za udzielanie nauki pisania	196	83	263
	37	Niemczykowi Karolowi, za granie na organach	25	—	25
	38	Rudnickiemu Tomaszowi, za nadobowiązkowe czynności przy szkole św. Floryana w Krakowie	20	98½	32
	39	Dankowi Karolowi, nauczycielowi w Krakowie, za udzielanie nauki rysunków	78	75	—
	39½	Wyżykowskiemu Ludwikowi, nauczycielowi kaligrafii przy gr. kat. szkole we Lwowie	133	28	—
		Razem	721	54½	661
	40	**B. Remuneracye zmienne i zapomogi.**	15.932	—	16.000
		Suma rubryki VI.	16.653	54½	16.661
VII.		**Podatki i daniny.**			
	41	Podatek od gruntów szkolnych	94	33	194
	42	„ dochodowy od kuponów obligacyj indemnizacyjnych i wypożyczonych kapitałów	—	—	161
		Suma rubryki VII.	94	33	355
VIII.	43	**Koszta podróży i dyet dla nauczycieli**	266	35	1.000
IX.	44-45	**Dodatki pięcioletnie dla nauczycieli etatowych**	5.049	56	24.000
X.	46	**Dodatek do funduszu emerytalnego**	10.473	3	12.800
XI.	47	**Na emeryturę dla nauczycieli, którzy utracą posady w skutek organizacyi**	395	49	5.000
XII.	48	**Dary z łaski.**			
		A. Stałe.			
		Kloss Franciszka	35	—	35
		Kloss Honorata	—	—	35
		Hołubowicz Petronela	63	—	63
		Do przeniesienia	98	—	133

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
3	—	
15	—	*Do poz. 32. Wydatek mniejszy* z powodu wstrzymania wypłat z dniem 12. Czerwca 1875.
30	—	*Do poz. 33., 35, 36., 38. Wydatek mniejszy* z powodu wstrzymania wypłaty.
—	—	
26	—	
66	—	
—	—	
11	—	
—	79	*Do poz. 39., 39½. Wydatki większe.* Remuneracye te budżetem nieprzewidziane, asygnowano rozporządzeniami z 15. Grudnia 1874 L. 12.258, z 25. Marca 1875 L. 2.867 i 2. Grudnia 1874. L. 11.635.
—	133	
151	212	
68	—	Wydatek nieznacznie *mniejszy* polega na zmienności rubryki.
219	212	
7		
100	—	*Wydatki mniejsze* z powodu, że na podatki od gruntów szkolnych wydano tylko 94 zł. 33 ct., a podatek dochodowy od odsetków potrąca się przy pobieraniu tychże, przez co w wydatku zamieszczane nie bywają, lecz zniżają dochód z odsetków.
161	—	
261	—	
734	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że w roku bieżącym znaczniejsze przesiedlenia nauczycieli nie nastąpiły.
18.950	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż znaczna liczba szkół nie została jeszcze zreorganizowaną.
2.327	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że liczba osób emeryturą i zaopatrzeniem obdzielonych zmniejszyła się, tudzież nie wszyscy swe należytości w zapadłych terminach pobrali; wydano mianowicie *mniej* na pensye nauczycieli o . . . . . 1.590 zł. 28 ct. na pensye wdów po nauczycielach . . . . 694 „ 69 „ na zaopatrzenie sierót . . . . . 12 „ — „ łącznie . 2.326. zł. 97 ct.
4.605	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że znaczna część szkół nie została zreorganizowaną.
—	—	
35	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zamknięcia wypłaty z końcem Września 1874.
—	—	
35	—	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
XII.	48	Z przeniesienia	98		133
		Klesiewicz Julja	36	—	36
		Dubil Amalia	63	—	63
		Theil Anna	52	50	53
		Prokopowicz Emilia	30	—	30
		Mikiewicz Eleonora	20	—	20
		Konopnicka Katarzyna	105	—	105
		Potocka Walerya	31	50	31
		Proszałowicz Marya	40	—	40
		Proszałowicz Adela	10	—	40
		Runie Leokadya	14	—	12
		Filipowska Joanna	52	50	52
		Kołdrasińska Zofia	80	—	80
		Kraus Emilia	—	—	30
		Rogozińska Józefa	40	—	40
		Elsner Karolina	79	99½	80
		Razem	752	49½	845
		B. Na jednorazowe dary z łaski dla nauczycieli, jako też wdów i sierót po nauczycielach	1.460	—	2.000
		Odprawy i kwartały pozgonne	425	—	
		Razem	1.885	—	2.000
		Sumaryczne zestawienie rubryki XII.			
		Dary z łaski A) Stałe	752	49½	845
		B) Jednorazowe	1.885	—	2.000
		Suma rubryki XII.	2.637	49½	2.845
XIII.	49	**Potrzeby szkół ogólnej natury**	10.000	—	10.000
XIV.	50	**Rozmaite wydatki.**			
		a) Przeniesiono do majątku zarodowego	7.950	75	—
		b) Rzeczywiste	83	25	100
		c) Mylne wydatki i zwroty mylnych poborów	2.481	85½	—
		Suma rubryki XIV.	10.515	85½	100

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
35	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
30	—	*Wydatek mniejszy*, z powodu wstrzymania płacy z końcem Marca 1875.
—	2	
—	1	„ *większy*, z powodu niepobrania należytości.
—	—	
30	—	*Wydatek mniejszy* z powodu wstrzymania płacy z dniem 6. Czerwca 1874.
—	—	
—	—	
95	3	
115	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zmienności tej rubryki.
115	—	
95	3	
115	—	
210	3	
207	—	
—	—	
—	7.950	*Do poz. 50. a). Wydatek większy* z powodu, że kwotę 7.950 zł. 75 ct. w skutek odezwy Rady szkolnej krajowej z dnia 13. Lutego 1875. do L. 11572 jako zapas majątku obrotowego z r. 1871. przeniesiono do majątku zarodowego na zakupno listów hipotecznych im. wartości 8.400 zł. w skutek polecenia Wydziału krajowego do L. 13416/1875.
16	—	*Do poz. 50. b.* Wydatki tego rodzaju nie dadzą się przewidzieć.
—	2.482	*Do poz. 50. c.*
—	10.416	*1. Zwroty mylnych poborów.*
		a) W Krakowie. Funduszowi naukowemu złożone do art. 2. z r. 1874. przez księgarza Friedleina ze sprzedaży książek gimnazyalnych uzyskane 214 zł. 59 ct.
		Do przeniesienia . 214 zł. 59 ct.

Wydatki. Fundusz szkolny

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.	
mniejsze	większe		
zł.	zł.		
		Z przeniesienia .	214 zł. 59 ct.
		b) W Wadowicach. Funduszowi krajowemu mylnie w Sierpniu 1873. art. $\frac{162}{1785}$. pobrane stypendyum Brandysa w Kalwaryi	52 „ 50 „
		c) „ Podhajcach. Funduszowi krajowemu mylnie w Styczniu 1875. zarachowane przychody, wedle obrachunku kraj. Dyrekcyi skarbu z dnia 24. Czerwca 1875. . .	570 „ — „
		d) „ Podhajcach. Funduszowi krajowemu mylnie w Lutym 1875. pobrane koszta leczenia wedle odezwy Wydziału kraj. do l. $\frac{14323}{30820}$ z r. 1874.	14 „ 25 „
		e) „ Krakowie. C. k. Sądowi krajowemu w Krakowie jako po ra.. drugi pobraną taksę od spadku po śp. Wiktoryi Laskowskiej rozp. z d. 21. Grudnia 1875. L. 11764 .	2 „ 10 „
		f) „ Podhajcach. Nienależnie funduszowi szkolnemu zaliczone koszta leczenia, wydane 14. Stycznia 1875. art. $\frac{1}{10}$.	932 „ 60 „
		art. $\frac{2}{113}$. z d. 23. Stycznia 1875.	219 „ — „
		art. $\frac{3}{116}$. z dnia 25. Stycznia 1875. koszta podróży lekarza Ohrensteina	32 „ 76 „
		2. Mylne wydatki.	
		g) „ Rohatynie. Zamiast w dzienniku seminaryów wydano z funduszu szkolnego w Lutym 1875. nauczycielowi Janowi Korościelowi rozp. L. 8903 z r. 1875. . .	6 „ — „
		h) „ c. k. Kasie głównej we Lwowie. Mylnie w obrachunku c. k. krajowej Dyrekcji Skarbu za Luty 1875. na rozchód wzięte	— „ 20½ „
		i) „ Jarosławiu. Za zwrotem z funduszu emerytalnego wydany 27. Lipca 1875. art. $\frac{48}{1100}$ dodatek do pensyi emerytalnej nauczyciela Franciszka Rachlewicza za Lipiec 1875. roku.	8 „ 75 „
		k) „ Jarosławiu. Takiż dodatek za Sierpień 1375. wydany 2. Sierpnia 1875. pod art. $\frac{56}{1250}$.	8 „ 75 „
		l) „ Tarnowie. Za zwrotem z funduszu Ministerstwa Wyznań i Oświaty wydana zapomoga Stanisławowi Twarogowi, inspektorowi szkół okręgowych, na przesiedlenie z Tarnowa do Krakowa pod art. $\frac{34}{1915}$. z r. 1875. .	300 „ — „
		m) „ Nowymtargu. Zaliczka mylnie wydana Sykutowskiemu na koszta podróży dnia 9. Września 1875. pop art. $\frac{29}{857}$. na mocy rozp. Rady szkolnej z dnia 28. Sierpnia 1875. l. 85.	15 „ — „
		n) „ Starem mieście. Zaliczka mylnie wydana Janowi Rotterowi na opędzenie kosztów podróży dnia 6. Września 1875. pod art. 6½ na mocy rozp. Rady szkolnej z dnia 30. Sierpnia 1875. l. 59.	15 „ — „
		o) „ Chrzanowie. Płaca Aleksandry Szklarskiej za Wrzesień 1875. pod art. $\frac{68}{65}$. za Wrzesień 1875. . . .	25 „ — „
		za Październik	25 „ — „
		Do przeniesienia .	2.441 zł. 50½ ct.

Wydatki. Fundusz szkolny

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
XV.	51	**Zasiłki nadzwyczajne na budynki szkolne.**			
		1. Zasiłki	19.010	—	—
		2. Zaliczki zwrotne	2.300	—	30.000
		Suma rubryki XV. .	21.310	—	30.000

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
		Z przesiesienia . 2.441 zł. 50½ ct.
		p) W Biale. Koszta podróży inżyniera Wojwody do art. 19. z dnia 28. Grudnia 1875. mylnie wypłacone . . 15 „ 35 „
		r) „ Chrzanowie. Płaca Aleksandry Szklarskiej za Listopad 1875. pod art. 75 za zwrotem z funduszu szkół okręgowych . . . . . 25 „ — „
		Razem . 2.481 zł. 85½ ct.
—	—	
8.690	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, że jeszcze nie wszystkie szkoły zorganizowano.
8.690	—	

Uwaga dodatkowa. Wysoki Sejm przyzwolił uchwałą z dnia 17. Października 1874. na podwyższenie płac nauczycieli szkół pospolitych i wydziałowych, w myśl ustawy zatwierdzonej 6. Marca 1875. kwotę 78.000 zł. w. a., która nie zawiera się w kwocie 341.293 zł. na wydatki krajowego funduszu szkolnego przyzwolonej, i dla tego też uważa się takową jako przyznaną na nadzwyczajne potrzeby. Z tej kwoty nie użyto nic, albowiem wymienione podwyższenie płac znalazło pokrycie w kwocie 150.000 zł. przyzwolonej na płace nauczycieli w rubr. I. poz. 10.

Dochody. Fundusz szkolny

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyj	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Odsetki.**			
	1—5	5% od obligacyj indemnizacyjnych na 9080 zł. mk.	429	—	443
	2—6	5% „ obligacyj jednolitego długu państwa na 291.620 zł.	12.187	5	12.247
	3—7	6% „ listów hipotecznych na 15.500 zł. aw.	678	—	426
		6% „ listów zastawnych Zakładu kredyt. ziem. w Krakowie na 11.000 zł. aw.	660	—	—
	4—8	5% „ kapitałów hipotekowanych 2938 zł. i 90512 złp. 29 gr.	584	91½	1.157
		Suma rubryki I.	14.538	96½	14.273
II.	9	**Dochody z dóbr, realności i innych praw.**			
		a) Czynsz za ogród bractwa różańcowego w Dunajowie	—	71	1
		b) „ za ogród bractwa Bożego Ciała we Lwowie	—	—	1
		c) „ za ogród bractwa Serca Jezusowego. wydzierżawiony probostwu w Krukienicach	11	34	2
		d) „ za ogród bractwa różańcowego w Bieczu	—	—	2
	10	Czynsz za grunta należące do uposażenia nauczycieli szkół ludowych			
		a) w Dąbiu b) w Zagórzu	5	—	62
		Suma rubryki II.	17	5	68
III.	11-12	**Opłaty szkolne**	—	—	1.142
IV.		**Dodatki.**			
	13	a) Od lwowskiej Kasy miejskiej	1.774	50	1.817
	14	b) „ c. k. Skarbu salin w Wieliczce	—	—	717
		c) „ dominium Zaleszczyki	1	84	—
	15	d) „ gminy chrześciańskiej miasta Chrzanowa	—	—	302
	16	e) „ starozakonnej „ „	—	—	420
		Suma rubryki IV.	1.775	34	3.256
V.	17	**Zysk ze sprzedaży książek szkolnych**	3.620	86	1.465

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody mniejsze zł.	W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody większe zł.	Uzasadnienie różnic.
14	—	*Dochód mniejszy* z powodu potrącenia 10% podatku dochodowego od odsetków kapitału 2650 zł. byłego funduszu szkolnego galicyjskiego.
60	—	*Dochód mniejszy*, z powodu potrącenia odsetków wyrównawczych przy dewinkulacyi renty państwowej, tudzież zmiany terminów odsetkowych.
—	252	*Dochód większy* z powodu przykupna listów hipotecznych im. wart. 8.400 zł.
—	660	*Dochód większy* z powodu zakupienia tych listów dnia 11. Listopada 1874 w skutek rozp. Wydziału kraj. do L. 24.377 z r. 1874.
572	—	*Dochód mniejszy* z powodu, że nie wszystkie należytości ściągnięte zostały.
646	912	
	266	
—	—	
1	—	*Dochód mniejszy* z powodu nieściągnięcia należytości.
—	9	*Dochód większy* z powodu uiszczenia zaległości z lat dawniejszych i zapłacenia należytości za r. 1876.
2	—	*Dochód mniejszy* z powodu nieściągnięcia należytości.
57	—	*Dochód mniejszy* z powodu nieściągnięcia należytości.
60	9	
51		
1.142	—	W myśl uchwały Wysokiego Sejmu z d. 12. Stycznia 1874. rubryka ta odpadła.
44	—	*Dochód mniejszy* z powodu zmienności tej rubryki, ponieważ kasa miejska ponosi tylko pewną część *rzeczywiście* uiszczonych płac grona nauczycielskiego.
717	—	*Dochód mniejszy* z powodu nieuiszczenia należytości.
—	2	*Dochód* ten dla wątpliwości nie był preliminowany, wpłynął zaś na rachunek należytości z lat dawniejszych.
302	—	*Dochody mniejsze* z powodu nieuiszczenia należytości.
420	—	
1.483	2	
1.481		
—	2.156	*Dochód większy* z powodu większej frekwencyi szkół i znaczniejszej rozprzedaży książek szkolnych.

Dochody. **Fundusz szkolny**

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
VI.	18	**Zapisy i darowizny**	—	—	—
VII.	19	**Taksy spadkowe**	9.176	52½	6.574
VIII.	20	**Rozmaite dochody.**			
		a) Rzeczywiste	431	71	696
		b) Dochody korrelatywne, mylne, tudzież zwroty mylnych wydatków	6.059	43	—
		Suma rubryki VIII. .	6.491	14	696
IX.	21	**Dodatek z c. k. Skarbu Państwa** . . .	54.942	96	54.943

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	—	
—	2.603	*Dochód większy* z powodu znaczniejszej ilości przyznań spadków dziedzictwa.
264	—	*Dochód mniejszy* z powodu, iż obiedwie oboczne subrubryki a) i b) dotychczas nierozdzielnie i to w prawdopodobnym wyniku preliminowane bywały.
—	6.059	*Dochody* ad b) nie były preliminowane, a wynikły z omyłek rachunkowych c. k. Urzędów podatkowych, — mianowicie:
264	6.059	
	5.795	

1) Mylne dochody

a) W Podhajcach: W Styczniu 1875. mylnie według obrachunku c. k. kraj. Dyrekcyi Skarbu zarachowane przychody funduszu krajowego . . . . . 570 zł. — ct.

b) „ W Lutym 1875 mylnie pobrane koszta leczenia . . . . . 14 „ 25 „

c) „ Limanowej: Odsetki od kapitałów hipotekowanych nienależących do funduszu szkolnego 47 „ 88½ „

2) Zwroty mylnych wydatków.

d) Obrachunkiem c. k. kraj. Dyrekcyi Skarbu za Maj mylnie zaliczone dochody funduszu krajowego . 1.184 „ 36 „

e) Obrachunkiem c. k. kraj. Dyrekcyi Skarbu za Marzec 1875. mylnie zaliczone . . . . . — „ 20½ „

f) W c. k. Kasie podatkowej w Jarosławiu, w Lipcu 1875 mylnie Rachlewiczowi wypłacony dodatek do płacy za Lipiec 1875 . . . . . 8 „ 75 „

g) Obrachunkiem c. k. kraj. Dyrekcyi Skarbu za Sierpień 1875. mylnie wypłacona należytość Jana Wszołeka za Listopad 1874. . . . . 13 „ 12½ „

h) W c. k. Kasie głównej we Lwowie, emerytura Elżbiety Dobrzańskiej za Listopad 1874 . . . . . 29 „ 16½ „

i) W c. k. Kasie głównej w Krakowie nadpłacony czynsz za szkołę tamże . . . . . 400 „ — „

Razem . 2.267 zł. 74 ct.

—	—

Dochody. Fundusz szkolny

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
X.	22	**Dotacya z funduszu krajowego**	100.456	88½	258.876

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
158.419	—	*Dochód mniejszy* z powodu mniejszych potrzeb funduszu szkolnego w r. 1875. szczególnie przy rubryce I. i IX. XI. i XV. Zaoszczędzenie tak znaczne powstało wedle wyjaśnień c. k. Rady szkolnej krajowej do L. W. 29391/1876 i R. S. K. 11404/76 mianowicie w skutek przejścia szkół wzorowych krakowskich na etat miejski, na czem zaoszczędzono w r. 1875 . . . . . 4.216 zł. przy zasiłkach dla szkół zreorganizowanych oszczędzono . 118.141 „ „ dodatkach pięcioletnich dla nauczycieli „ . 18.950 „ „ emeryturach i zasiłkach nadzwyczajnych na budynki szkolne . . . . . 13.295 „ również i przy innych rubrykach w drobniejszych kwotach, jak to wyjaśnienia przy uzasadnieniach różnic wykazują.

XII.

FUNDUSZ DOMESTYKALNY.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1) Wykaz należytości czynnych i biernych.

2) Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

LW. 35.768/1876.

FUNDUSZ

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz	Wynikłość z roku 1875. zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.	1-2	Place	1.200	—	—	—	1.200	—
II.	3	Najem lokalności	300	—	—	—	300	—
III.	4	Dotacya na wydawnictwo aktów grodzkich	1.200	—	—	—	1.200	—
IV.	5	Koszta druku i oprawy	385	—	—	—	385	—
V.	6	Rozmaite	1	27	—	—	1	27
		Suma wydatków	3.086	27	—	—	3.086	27
		Oprócz powyższej sumy wydatków . . 3.086 zł. 27 ct.						
		wydano do majątku zarodowego . . 662 „ 03 „						
		Ogólna suma wydatków . 3.748 zł. 30 ct.						
		do tego pozostałość z końcem roku 1875.						
		w gotówce . . . . . 5 „ 89 „						
		Razem . 3.754 zł. 19 ct.						
		Dochody.						
I.	1-4	Odsetki	3.640	83	—	—	3.640	83
II.	5	Sprzedaż dzieł	18	90½	—	—	18	90½
III.	6	Rozmaite	—	—	—	—	—	—
		Suma dochodów	3.659	73½	—	—	3.659	73½
		Do powyższej sumy dochodów . . 3.659 zł. 73½ ct.						
		pozostałość z roku 1874. w gotówce . 94 „ 45½ „						
		Razem jak wyżej . 3.754 zł. 19 ct.						

DOMESTYKALNY.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874.			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
									Wydatki *mniejsze* od budżetu o . . . 314 zł.
									Dochody *mniejsze* o . 157 „
1.200	—	1.200	—	—	—	—	—	—	Wynik w ogóle korzystniejszy od budżetu o . . . . 157 zł.
300	—	300	—	—	—	—	—	—	
1.200	—	1.200	—	—	—	—	—	—	
700	—	700	315	—	—	—	315	—	
—	—	—	—	—	1	—	—	1	
3.400	—	3.400	315	—	1	—	315	1	
							314		
3.417	—	3.417	—	—	224	—	—	224	
400	—	400	381	—	—	—	381	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.817	—	3.817	381	—	224	—	381	224	
							157		

Wydatki. Fundusz

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Płace.**			
	1	Schneider Antoni, za wydawnictwo Encyklopedyi do krajoznawstwa Galicyi, rocznie	600	—	600
	2	Wynagrodzenie pomocników	600	—	600
		Suma rubryki 1. .	1.200	—	1.200
II.		**Najem lokalności.**			
	3	Na pomieszczenie zbiorów Antoniego Schneidera, rocznie .	300	—	300
III.		**Dotacya.**			
	4	Funduszowi Al. hr. Stadnickiego, na wydawnictwo starożytnych aktów grodzkich i ziemskich z archiwum bernardyńskiego za rok 1875.	1.200	—	1.200
IV.	5	**Koszta druku** i oprawy Encyklopedyi	385	—	700
V.	6	**Rozmaite**	1	27	—

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
315	—	*Wydatek mniejszy* według rzeczywistej potrzeby, która naprzód dokładnie oznaczyć się nieda.
—	1	*Wydatek większy* według rzeczywistej potrzeby.

Dochody. Fundusz

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	DOCHODY.	Dochody w roku 1875 zł.	Dochody w roku 1875 ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874 zł.
I.		**Odsetki.**			
	1	Od obligacyj indemnizacyjnych	189	—	189
	2	„ „ pożyczki krajowej z roku 1873.	60	—	126
	3	„ kapitału wypożyczonego funduszowi budowy kulparkowskiej	3.097	05	3.097
	4	„ książeczek kasy oszczędności	—	—	5
	5	„ kapitałów lokowanych w banku	204	78	—
	6	„ listów galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego	90	—	—
		Suma rubryki I.	3.640	83	3.417
II.	7	**Sprzedaż dzieł**	18	90½	400
III.	8	**Rozmaite**	—	—	—

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	*Dochód większy* z powodu korzystniejszej fruktyfikacyi majątku.
66	—	
—	—	
5	—	
—	205	
—	90	
71	295	
—	224	
381	—	*Dochód mniejszy* według rzeczywistej wynikłości.
—	—	

XIII.

FUNDUSZ KULTURY KRAJOWEJ.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1) Wykaz należytości czynnych i biernych.
2) Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

FUNDUSZ KULTURY

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz	Wynikłość z roku 1875. zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.		Zwroty kar	12	—	—	—	12	—
II.		Rozmaite	5.515	26	—	—	5.515	26
		Suma wydatków	5.527	26	—	—	5.527	26
		Oprócz powyższej sumy wydatków . . 5.527 zł. 26 ct.						
		ulokowano w banku kredytowym na rzecz majątku zarodowego . . 1.128 „ 72½ „						
		przeniesiono nadwyżkę dochodów do majątku zarodowego . . . 8.700 „ — „						
		Ogólna suma wydatków . 15.355 zł. 98½ ct.						
		do tego pozostałość z końcem roku 1875. 6.534 „ 88½ „						
		Razem . 21.890 zł. 87 ct.						
		Dochody.						
I.		Odsetki	2.190	16½	—	—	2.190	16½
II.		Kary	11.468	48	—	—	11.468	48
III.		Rozmaite	—	—	—	—	—	—
		Suma dochodów	13.658	64½	—	—	13.658	64½
		Do powyższej sumy dochodów . . 13.658 zł. 64½ ct.						
		pozostałość z roku 1874 . . . 8.232 „ 22½ „						
		Razem zgodnie ze sumą wydatków . 21.890 zł. 87 ct.						

KRAJOWEJ.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874.			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
									Wydatki *większe* od budżetu o . . . 9 zł.
									Dochody *większe* o . 3.879 „
18	—	18	6	—	—	—	6	—	Zatem w ogóle wynik *korzystniejszy* o . 3.870 zł.
5.500	—	5.500	—	—	15	—	—	15	
5.518	—	5.518	6	—	15	—	6	15	
								9	
3.856	—	3.856	1.666	—	—	—	1.666	—	
5.924	—	5.924	—	—	5.545	—	—	5.545	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9.780	—	9.780	1.666	—	5.545	—	1.666	5.545	
								3.879	

Wydatki. # Fundusz kultury

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
budżetu.					
I.		**Zwroty kar.**			
	1	Zwroty uiszczone w roku 1875.	12	—	18
II.		**Rozmaite.**			
	2	Zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach	5.000	—	5.000
	3	*Wydatki nieprzewidziane.*			
		a) Towarzystwu gospodarczemu galicyjskiemu . 200 zł. — ct.			
		b) C. k. Jeneralnej komendzie we Lwowie, za udzielanie nauki kucia koni uczniom cywilnym w roku 1875. . . . . 282 „ 54½ „			
		c) C. k. Rządowi, zwrot mylnie w r. 1869. pobranych kosztów podróży kameralnego leśniczego Jugenfeina i prywatnego leśniczego Beka . 31 „ 99½ „			
		d) Porta i stemple . . . . . — „ 72 „	515	26	500
		Suma rubryki II. .	5.515	26	5.500

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
6	—	*Wydatek mniejszy* z powodu zmienności tej rubryki. Kary zwracane bywają na podstawie wyroków prawomocnych.
—	—	
—	15	*Wydatek większy* wedle rzeczywistej potrzeby.
—	15	

Dochody. Fundusz kultury

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Odsetki.**			
	1	Od obligacyj indemnizacyjnych	4	72	472
	2	„ „ pożyczki krajowej z roku 1873. . . .	1.056	—	3.384
	3	„ lokacyj w gal. banku kredytowym	1.129	44½	—
		Suma rubryki I. .	2.190	16½	3.856
II.		**Kary.**			
	4	Za przestępstwa polowe i lasowe	11 468	48	5.924
III.	5	**Rozmaite**	—	—	—

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
467	—	*Dochód mniejszy* z powodu sprzedaży efektów na pokrycie niedoboru przekształcenia realności szkoły kucia koni i szpitalu dla zwierząt.
2.328	—	
—	1.129	*Dochód większy* z powodu lokacyi gotówki.
2.795	1.129	
1.666		
		Dochód większy z powodu niestałości tej rubryki.
—	5.545	
—	—	

XIV.

FUNDUSZ STANOWY SIEROCIŃSKI.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

LW. 35.774/1876.

FUNDUSZ STANOWY

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz	Wynikłość z roku 1875. zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.	1-4	Utrzymanie sierót	1.623	—	—	—	1.623	—
II.	5	Rozmaite	2	51	—	—	2	51
		Suma wydatków .	1.625	51	—	—	1.625	51
		Oprócz powyższej sumy wydatków . 1.625 zł. 51 ct.						
		wydano do majątku zarodowego . 634 „ 02 „						
		Ogólna suma wydatków 2.259 zł. 53 ct.						
		do tego pozostałość z końcem roku 1875. w gotówce . . . . . 90 „ — „						
		Razem 2.349 zł. 53 ct.						
		Dochody.						
I.	1-5	Odsetki	1.592	79	—	—	1.592	79
II.	6	Rozmaite	—	—	—	—	—	—
		Suma dochodów .	1.592	79	—	—	1 592	79
		Do powyższej sumy dochodów . 1.592 zł. 79 ct.						
		pozostałość z rachunku z roku 1874. w gotówce . . . . . 756 „ 74 „						
		Razem jak wyżej 2.349 zł. 53 ct.						

SIEROCIŃSKI.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874.			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
									Wydatki *większe* od budżetu o . . . 96 zł. Dochody *większe* od budżetu o . . 6 „ w ogóle zatem wynik *niekorzystniejszy* o 90 zł.
1.527	—	1.527	—	—	96	—	—	96	
3	—	3	—	—	—	—	—	—	
1.530	—	1.530	—	—	96	—	—	96	
1.587	—	1.587	—	—	6	—	—	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.587	—	1.587	—	—	6	—	—	6	

Wydatki. Fundusz stanowy

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Utrzymanie sierót.**			
	1	7 miejsc w Zakładzie św. Antoniego we Lwowie po 120 zł.	750	—	840
	2	4 miejsca w ogrodzie botanicznym we Lwowie po . 63 „	378	—	252
	3	4 miejsca w Zakładzie św. Józefa w Krakowie po . 80 „	320	—	320
	4	1 miejsce w Zakładzie św. Wincentego w Krakowie na 115 „	175	—	115
		Suma rubryki I. .	1.623	—	1.527
II.		**Rozmaite.**			
	5	Drobne wydatki	2	51	3

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
90	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż za trzech stypendystów nie wypłacono należytości za IV. kwartał r. b.
—	126	*Wydatek większy*, ponieważ do LW. 4.314/1875. udzielono stypendya od 1. Listopada 1874. zatem także za czas ubiegły należytość wypłacono.
—	—	
—	60	*Wydatek większy*, ponieważ do LW. 1.397/1875. zaasygnowano jednorazowo rocznych 200 zł. z których przypada na rok 1875 — 150 zł., zaś na rok 1876 — 50 zł.; nadto zaasygnowano do LW. 18.755/1875. Ciejce Janowi na sprawienie narzędzi rytowniczych jednorazowo kwotę 25 zł.
90	186	
	96	
—	—	

Dochody. Fundusz stanowy

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyj	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Odsetki**			
	1	5% od obligacyj indemnizacyjnych na 3.450 zł.	163	—	163
	2	6% „ „ pożyczki krajowej z r. 1873 na 10.800 „	645	—	648
	3	4% i 5% od listów galic. tow. kredytowego ziemskiego na . . . . . 6.200 „	278	—	277
	4	5% od długu zabezpieczonego na dobrach Łosiacz na . . . . . 10.500 „	498	75	499
	5	6% od listów galic. banku hipotecznego na . 200 „	3	—	—
	6	6% od kapitału ulokowanego w banku kredytowym . . . . . 90 „ 38 ct.	5	04	—
		Suma rubryki I.	1.592	79	1.587
II.	7	**Rozmaite**	—	—	—

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
—	—	
3	—	
—	1	*Dochód większy* z powodu korzystniejszej fruktyfikacyi majątku.
—	—	
—	3	
—	5	
3	9	
	6	
—	—	

XV.

FUNDUSZ ALEKSANDRA hr. STADNICKIEGO.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

LW. 35.773/1876.

FUNDUSZ ALEKSANDRA

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz	Wynikłość z roku 1875. zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.		Płace	800	—	—	—	800	—
II.		Rabat	57	—	—	—	57	—
III.		Koszta druku	3	60	—	—	3	60
IV.		Rozmaite	—	—	—	—	—	—
		Suma wydatków	860	60	—	—	860	60
		Do sumy wydatków 860 zł. 60 ct.						
		pozostałość z końcem roku 1875. w gotówce i efektach 4.289 „ 88 „						
		Razem 5.150 zł. 48 ct.						
		Dochody.						
I.		Dotacya	1.200	—	—	—	1.200	—
II.		Sprzedaż aktów	190	60	—	—	190	60
III.		Odsetki	200	33	—	—	200	33
IV.		Rozmaite	—	—	—	—	—	—
		Suma dochodów	1.590	93	—	—	1.590	93
		Do sumy dochodów 1.590 zł. 93 ct.						
		pozostałość z roku 1874. w gotówce i efektach 3.559 „ 55 „						
		Razem, zgodnie z wydatkami 5.150 zł. 48 ct.						

hr. STADNICKIEGO.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874.			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
									Wydatki *mniejsze* od budżetu o . . 739 zł.
									Dochody *mniejsze* o . 65 „
									zatem wynik *korzystniejszy* o . . 674 zł.
800	—	800	—	—	—	—	—	—	
75	—	75	18	—	—	—	18	—	
700	—	700	696	—	—	—	696	—	
25	—	25	25	—	—	—	25	—	
1.600	—	1.600	739	—	—	—	739	—	
1.200	—	1.200	—	—	—	—	—	—	
250	—	250	59	—	—	—	59	—	
196	—	196	—	—	4	—	—	4	
10	—	10	10	—	—	—	10	—	
1.656	—	1.656	69	—	4	—	69	4	
							65		

Wydatki. Fundusz Aleksandra

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Płace.**			
	1	Dr. Ksaweremu Liske, za czynności około wydawnictwa aktów grodzkich i ziemskich z archiwum bernardyńskiego . .	800	—	800
II.		**30% rabat.**			
	2	Księgarzowi za sprzedaż aktów grodzkich	57	—	75
III.		**Koszta druku.**			
	3	Druk aktów i oprawa takowych	3	60	700
V.	4	**Rozmaite**	—	—	25

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	—	
18	—	*Wydatek mniejszy* wedle sprzedanej ilości egzemplarzy.
696	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż wydanie VI. tomu aktów grodzkich dopiero w r. 1876. nastąpiło.
25	—	*Wydatek mniejszy*, ponieważ w roku bieżącym nie zdarzały się podobne potrzeby.

Dochody. Fundusz Aleksandra

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Dotacya.**			
	1	Od funduszu domestykalnego, na wydawnictwo aktów grodzkich i ziemskich	1.200	—	1.200
II.		**Sprzedaż aktów.**			
	2	Ze sprzedaży aktów grodzkich i ziemskich	190	60	250
III.		**Odsetki.**			
	3	Od efektów i kapitałów lokowanych	200	33	196
IV.	4	**Rozmaite**	—	—	10
		Suma dochodów .	1.590	93	1.656

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	—	
59	—	*Dochód mniejszy* z powodu niestałości tej rubryki.
—	4	*Dochód większy* z powodu chwilowej lokacyi gotówki rozporządzalnej.
10	—	W roku 1875. nie zdarzył się tego rodzaju dochód, który naprzód nieda się przewidzieć.
69	4	
65		

XVI.

FUNDUSZ SZKOŁY WETERYNARYI.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1) Wykaz należytości czynnych i biernych.
2) Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz.	Wynikłość z roku 1875 zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.	A	Rozmaite wydatki (koszta administracyjne) .	1.355	57	3.193	85	4.549	42
„	B	„ „ (spłata pożyczki kasie oszczędności)	—	—	480	—	480	—
II.	A	Koszta budowy i przekształcenia realności .	—	—	32.152	65½	32.152	65½
„	B	Wydatki rozmaite z powodu budowy . .	—	—	1.841	82	1.841	82
		Razem .	1.355	57	37.668	32½	39.023	89½
		Dochody.						
I.	1	Odsetki	—	01½	—	—	—	01½
II.	2	Czynsz	758	29	—	—	758	29
III.	3—6	Dochody z ogrodu	286	90	—	—	286	90
IV.	7—9	Dochody rozmaite	110	73	—	—	110	73
V.	10-11	Subwencye	21.867	41½	—	—	21.867	41½
VI.	12	Pożyczka zaciągnięta	—	—	16.000	—	16.000	—
		Razem .	23.023	35	16.000	—	39.023	35

Do powyższej sumy dochodów . . 39.023 zł. 35 ct.
odebrana z banku kredytowego reszta — „ 54½ „
Razem jak wyżej . 39.023 zł. 89½ ct.

WETERYNARYI.

Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
1.593	—	1.593	237	—	—	3.673	—	3.436	
—	—	—	—	—	—	32.152	—	32.152	
—	—	—	—	—	—	1.842	—	1.842	
1.593	—	1.593	237	—	—	37.667	—	37.430	
593	—	593	593	—	—	—	593	—	
1.000	—	1.000	242	—	—	—	242	—	
—	—	—	—	—	287	—	—	287	
—	—	—	—	—	111	—	—	111	
—	—	—	—	—	21.867	—	—	21.867	
—	—	—	—	—	—	16.000	—	16.000	
1.593	—	1.593	835	—	22.265	16.000	835	38.265	
								37.430	

Wydatki. **Fundusz szkoły**

Liczba fabryk i pozycyi budżetu.		WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Rozmaite wydatki.**			
		A. Koszta administracyjne.			
		a) Zasługi.			
	1	Stróż realności	260	—	—
		b) Utrzymanie budynków.			
	2	Czyszczenie kominów i kloak . . . 9 zł. — ct.			
	3	Asekuracya . . . . . 46 „ 16 „			
	4	Reparacye . . . . . 72 „ 52 „	127	68	—
		c) Utrzymanie ogrodu.			
	5	Zakupno szczepów . . . . . 50 zł. — ct.			
	6	Zbiór siana . . . . . 50 „ — „			
	7	Wywóz nawozu i inne . . . . . 150 „ — „	250	—	—
		d) Podatki.			
	8	Podatek gruntowy i domowy . . . . 717 zł. 89 ct.			
	9	Należytość prawna od przeniesienia na własność realności pod l. 466¼ *(wydatek nadzwyczajny.)* 2.785 „ 12½ „	3.503	01½	—
		e) Rozmaite.			
		(Nadzwyczajne)			
	10	Porta i stemple . . . . . 28 zł. 61 ct.			
	11	Odszkodowanie za utrzymanie przepływu wody . 60 „ — „			
	12	Taksa intabulacyjna od pożyczki 16.000 zł. . 103 „ — „			
	13	Kaucya asekuracyjna, złożona w kasie oszczędności 150 „ — „			
	14	Koszta zeznania skryptu na pożyczkę 16.000 zł. 63 „ 85 „			
	15	Uprzątnięcie starego materyału . . . 3 „ 26½ „	408	72½	—
		A. Suma kosztów administracyjnych do przeniesienia . .	4.549	42	—

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
		Do rubr. I. Wszystkie obok poszczególnione wydatki uskuteczniono w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 9. Października 1869., którą upoważniono Wydział krajowy do zakupna, przebudowania i urządzenia szkoły weterynaryi. W tej mierze Wydział krajowy przedłożył Wys. Sejmowi sprawozdanie, zawierające postanowienia co do przeprowadzenia powyższej uchwały, które Wys. Sejm na posiedzeniach z dnia 14. Października 1874. i z dnia 20. Maja 1875. przyjął do wiadomości. W budżecie na rok 1875. preliminował wprawdzie Wydział krajowy pierwotnie na ten cel kwotę łączną 1.593 zł., lecz Wysoki Sejm uchwałą z dnia 17. Pazdziernika 1874. uznał tę cyfrę jako *idealną*, która w przybliżeniu nawet zastąpić się innemi nie da. Zdanie to stwierdziło się w zupełności, albowiem rzeczywisty wydatek przenosi znacznie pierwotną kwotę projektu preliminarza i dlatego też wynikłość jest większą.

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874 zł.
		A. Suma kosztów administracyjnych z przeniesienia . .	4.549	42	—
		B. Spłata pożyczki zaciągniętej w kasie oszczędności.			
		(Nadzwyczajne.)			
	16	W kapitale	—	—	—
	17	„ odsetkach	480	—	—
		Suma rubryki I. .	5.029	42	1.593
II.		**A. Koszta budowy i przekształcenia realności l. 466⁴/₄.**			
		(Nadzwyczajne.)			
	18	Wapno . . . . . 1.137 zł. 77 ct.			
	19	Cegła . . . . . 4.546 „ 80 „			
	20	Kamień . . . . . 1.788 „ 92 „			
	21	Drzewo budowlane . . . . . 3.610 „ 51 „			
	22	Piasek i glina . . . . . 406 „ 51 „			
	23	Cement . . . . . 766 „ 04 „			
	24	Żelazo i blacha . . . . . 702 „ 83 „			
	25	Trzcina . . . . . 20 „ 34 „			
	26	Maź gazowa . . . . . 21 „ 67⅓ „			
	27	Siarka . . . . . 6 „ 10 „			
	28	Gips . . . . . 205 „ 34 „			
	29	Płótno do pieców . . . . . 6 „ 60 „			
	30	Sprzęty inwentaryalne . . . . 46 „ 27 „			
	31	Roboty murarskie i grabarskie . . . 6.013 „ 76 „			
	32	„ ciesielskie . . . . . 2.705 „ 15 „			
	33	„ stolarskie . . . . . 1.405 „ 77 „			
	34	„ ślusarskie i kowalskie . . . 1.577 „ 76 „			
	35	„ blacharskie . . . . . 2.359 „ 02 „			
	36	„ malarskie . . . . . 474 „ 98 „			
	37	„ kamieniarskie . . . . . 78 „ — „			
	38	„ szklarskie . . . . . 207 „ 55 „			
	39	„ pomocnicze przy budowie . . . 614 „ 96 „			
	40	Za nadzorowanie materyałów . . . 150 „ — „			
	41	Postawienie nowych sztachet, parkanów i pomniejsze restauracye . . . . 3.300 „ — „			
			32.152	65½	—
		Do przeniesienia .	32 152	65½	—

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	
		Do rubr. II. Wykonując uchwałę Wysokiego Sejmu z dnia 20. Maja 1875. przeprowadzono roboty rozpoczęte w realności l. 466 4/4 przeznaczonej na szkołę weterynaryi, kucia koni i na szpital dla zwierząt o tyle, aby przez ich zaniechanie fundusz krajowy i realność nie poniosły szkody.
—	3.436	

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
II.		Z przeniesienia . .	32.152	65½	—
		B. Wydatki rozmaite z powodu budowy.			
		(Nadzwyczajne.)			
	42	Dodatek dla inżyniera, kierującego budową . 420 zł. — ct.			
	43	Płaca nadzorcy robót przy budowie . . 808 „ — „			
	44	Bieńkowski F. za plany . . . . . 300 „ — „			
	45	Rusiecki dyurnista, za zastępstwo inżyniera . 30 „ — „			
	46	Zapomoga dla pomocnika Żubrawskiego . 30 „ — „			
	47	Kolaudacya szpitalu zwierzęcego przez architektę Janowskiego . . . . . 6 „ — „			
	48	Zwrot za fiakra . . . . . — „ 50 „			
	49	Lisiewicz, przedsiębiorca robót murarskich . 56 „ — „			
	50	Inseraty . . . . . 191 „ 32 „	1.841	82	—
		Suma rubryki II. .	33.994	47½	—

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
—	32.152	
—	—	
—	1.842	
—	33.994	

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17. Października 1874. zł.
I.		**Odsetki z lokacyi.**			
	1	W banku galicyjskim kredytowym	—	01½	593
II.		**Czynsz.**			
	2	Za najem mieszkań w realności l. 466¼	758	29	1.000
III.		**Dochody z ogrodu.**			
	3	Za trawę	250	—	—
	4	„ kartofle	9	90	—
	5	„ trzcinę	2	—	—
	6	„ lód	25	—	—
		Suma rubryki III. .	286	90	—
IV.		**Dochody rozmaite.**			
	7	Za materyał	88	23	—
	8	„ cegłę i cement	12	50	—
	9	„ gonty	10	—	—
		Suma rubryki IV. .	110	73	—
V.		**Subwencye.**			
	10	Od funduszu krajowego	3.300	—	—
	11	„ „ kultury krajowej	18.567	41½	—
		Suma rubryki V. .	21.867	41½	—
VI.		**Pożyczka zaciągnięta.** *(Nadzwyczajne).*			
	12	Z galicyjskiej Kasy oszczędności	16.000	—	—

szkoły weterynaryi. **Dochody.**

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	
593	—	*Dochód mniejszy*, ponieważ w budżecie wstawiono odsetki od papierów wartościowych, które jednak z powodu zakupna realności w r. 1874. spieniężono.
242	—	*Dochód mniejszy* z powodu, iż uskuteczniając budowę i przekształcenie realności na cel przeznaczony, wydalić musiano czynszowników z pomieszkań z początkiem Kwietnia 1875. a przez to wynikł ubytek czynszu.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	287	
—	—	*Dochody większe*, ponieważ takowe w budżecie przewidziane nie były.
—	—	
—	—	
—	111	
—	—	
—	—	
—	21.867	
—		Na mocy uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 20. Maja 1875.
—	16.000	

XVII.

FUNDUSZ BUDOWY KRAJOWEGO ZAKŁADU

DLA OBŁĄKANYCH

NA KULPARKOWIE.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

LW. 31.100/1876.

FUNDUSZ BUDOWY KRAJOWEGO ZAKŁADU

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz.	Wynikłość z roku 1875 zwyczajne zł.	zwyczajne ct.	nadzwyczajne zł.	nadzwyczajne ct.	razem zł.	razem ct.
		Wydatki.						
I.		Koszta administracyjne	11.907	82	—	—	11.907	82
II.		Koszta budowy	175.048	24½	—	—	175.048	24½
III.		Koszta założenia ogrodu	1.002	59½	—	—	1.002	59½
		Suma wydatków	187.958	66	—	—	187.958	66
		Do powyższej sumy wydatków . . 187.958 zł. 66 ct.						
		dolicza się gotówkę w kasie z końcem roku 1875. . . . . 29.277 „ 02½ „						
		Razem . 217.235 zł. 68½ ct.						
		Dochody.						
I.		Dochody z realności	598	32	—	—	598	32
II.		Dochody ze sprzedaży materyałów budowlanych	14.000	—	—	—	14.000	—
III.		Zasiłek od funduszu pożyczki krajowej	136.000	—	—	—	136.000	—
IV.		Rozmaite	11	89	—	—	11	89
		Suma dochodów	150.610	21	—	—	150.610	21
		Do powyższej sumy dochodów . . 150.610 zł. 21 ct.						
		dolicza się gotówkę w kasie z początkiem roku 1875. . . . . 66.625 „ 47½ „						
		Razem jak wyżej . 217.235 zł. 68½ ct.						

DLA OBŁĄKANYCH NA KULPARKOWIE.

Kwota preliminowana			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Po koniec roku 1874. zamknięcia rachunków funduszu budowy kulparkowskiej przedkładano Wysokiemu Sejmowi w dziale funduszów samoistnych, budżetem nieobjętych — obecnie zaś w wykonaniu uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 26. Kwietnia 1876. zamieszcza się zamknięcie to w dziale funduszów budżetem objętych.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Z powodu jednak, iż na rok 1875. budżet tego funduszu nie był uchwalony, nie wykazuje się żadnych różnic.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Wydatki. Fundusz budowy krajowego zakładu

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana zł.
budżetu.					
I.		**Koszta administracyjne.**			
	1	**Płace.**			
		Dyrektor budowy, Kuhn Adolf	3.999	96	
	2	**Dyurna.**			
		a) Technik dziennie po 4 zł. 50 ct. . 1.642 zł. 50 ct.			
		b) Rysownik „ „ 2 „ 50 „ . 912 „ 50 „			
		c) „ „ „ 2 „ 50 „ . 385 „ — „			
		d) „ „ „ 2 „ 50 „ . 647 „ 50 „			
		e) Magazynier „ „ 2 „ — „ . 650 „ — „	4.237	50	
	3	**Zasługi.**			
		a) Ogrodnik o rocznych 400 zł. . . . 399 zł. 96 ct.			
		b) Stróż . . . . . 240 „ — „	639	96	
	4	**Koszta podróży.**			
		Z powodu rozmaitych komisyj	167	20	
	5	**Koszta kolaudacyi.**			
		a) Inżynier Chrzanowski . . . . . 613 zł.			
		b) Rysownik Hilbricht . . . . . 425 „			
		c) „ Karpuszko . . . . . 310 „	1.348	—	
	6	**Wydatki kancelaryjne**	220	53½	
	7	**Podatki.**			
		a) Podatek gruntowy i domowy . . 148 zł. 07 ct.			
		b) „ dochodowy od propinacyi . . 53 „ 12½ „	201	19½	
	8	**Utrzymanie budynków**	1.093	47	
		Suma rubryki I. .	11.907	82	
II.		**Koszta budowy.**			
	9	Kupno kamienia	6.444	45	
	10	„ piasku	2.060	85	
	11	„ cementu i gipsu	2.410	93	
	12	„ drzewa opałowego	521	23	
	13	„ materyału drzewnego	986	90	
		Do przeniesienia .	12.424	36	

dla obłąkanych na Kulparkowie.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	

Wydatki. Fundusz budowy krajowego zakładu

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana zł.
II.		Z przeniesienia	12.424	36	
	14	Kupno materyału żelaznego	6.866	47½	
	15	„ i gaszenie wapna	673	43	
	16	„ sprzętów i rekwizytów	653	90	
	17	Drenowanie gruntów	984	18	
	18	Wyrób cegły	884	07	
	19	Roboty murarskie	25.548	49	
	20	„ kamieniarskie	1.510	23½	
	21	„ stolarskie	12.590	—	
	22	„ ciesielskie	3.524	40½	
	23	„ blacharskie	3.419	83	
	24	„ ślusarskie	5.512	56½	
	25	„ ziemne	398	76½	
	26	„ w kamieniołomie	2.815	78	
	27	„ szklarskie	3 392	33½	
	28	„ rzeźbiarskie	408	93	
	29	„ lakiernickie	3.275	20	
	30	„ asfalterskie	2.671	59	
	31	Dalsza budowa w przedsiębiorstwie	82.734	50	
		Rozmaite wydatki.			
	32	Koszta insercyjne i stemplowe	145	46	
	33	Wypracowanie planów na drogę kulparkowską	48	—	
	34	Wywóz gruzu, rozścielanie tegoż po korytarzach i pod podłogi	560	43½	
	35	Naprawa drogi kulparkowskiej koło cegielni i zajazdowej	399	20	
	36	Czyszczenie i naprawa studni	430	33	
	37	Kopanie cystern w ogrodzie i koło budynku ekonomicznego	115	85	
	38	Wywóz i odrzucanie śniegu	160	50	
	39	Mycie schodów, podłóg i okien w salach i korytarzach	250	80	
	40	Nafta i świece dla kancelaryi i do robót w piwnicach	30	76	
	56	Rąbanie drzewa opałowego	20	50	
	51	Furmanki do miasta po rozmaite potrzeby dla zakładu	30	70	
	52	Plantowanie dziedzińca, strzyżenie żywego płotu, wywóz ziemi, śmiecia, hyblówek i inne pomniejsze koszta	566	57	
	53	Zaliczka do wyrachowania, udzielona dyrektorowi budowy na drobne i doraźne wydatki	2.000	—	
		Suma rubryki II.	175.048	24½	
III.	54	**Założenie ogrodu**	1.002	59½	

dla obłąkanych na Kulparkowie.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze zł.	większe zł.	

Dochody. Fundusz budowy krajowego zakładu

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana zł.
I.		**Dochody z realności.**			
	1	Czynsz dzierżawny z folwarku za r. 1875.	217	50	
	2	„ „ z propinacyi „	345	82	
	3	Za sprzedane siano z parku	35	—	
		Suma rubryki I. .	598	32	
II.		**Dochód z materyałów.**			
	4	Ze sprzedaży materyałów budowlanych przedsiębiorcom pp. Gamskiemu i Pfeifferowi	14.000	—	
III.	5	**Zasiłek** z funduszu pożyczki krajowej z roku 1873. . .	136.000	—	
IV.		**Rozmaite dochody.**			
	6	Prowizya zwłoki za czynsz dzierżawny niespłacony w terminie	11	89	

dla obłąkanych na Kulparkowie. Dochody.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	zł.	

XVIII.

FUNDUSZ POŻYCZKI KRAJOWEJ

z roku 1873.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok 1875.

Do tego rachunku dołącza się alegata pod lit. B.

1. Rachunek chwilowych lokacyj.
2. Wykaz należytości czynnych i biernych.
3. Ogólny obrót kasowy.
4. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

LW. 6.501/1877.

FUNDUSZ POŻYCZKI

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	Sumaryusz.	Wynikłość z roku 1875. zwyczajne. zł.	ct.	nadzwyczajne. zł.	ct.	razem. zł.	ct.
		Wydatki.						
I.	1	Umorzenie pożyczki przez losowanie	7.800	—	—	—	7.800	—
II.	2	Wypłata kuponów	84.732	—	—	—	84.732	—
III.	3—6	Koszta administracyjne	8.496	40	—	—	8.496	40
IV.	7	Rozmaite wydatki	269	50	—	—	269	50
V.	8	Zasiłek dla funduszu budowy kulparkowskiej	—	—	136.000	—	136.000	—
		Suma wydatków	101.297	90	136.000	—	237.297	90
		Dochody.						
I.	1	Zwrot kapitału wypożyczonego	126.425	38	—	—	126.425	38
II.	2—5	Odsetki	74.870	41½	—	—	74.870	41½
III.	6—7	Sprzedaż i losowanie obligacyj własnych	7.668	—	—	—	7.668	—
IV.	8—9	Rozmaite dochody	2.575	80	—	—	2.575	80
		Suma dochodów	211.539	59½	—	—	211.539	59½

Do powyższej sumy dochodów . . 211.539 zł. 59½ ct.
dolicza się pozostałość z roku 1874.
a) w gotówce . . 1.320 zł. 86 ct.
b) „ asygnatach bankowych . . 132.100 „ — „
c) „ banku na rachunku bież. . 723 „ 72 „ 134.144 „ 58 „
Suma . 345.684 zł. 17½ ct.
Potrąciwszy wydatki . . . 237.297 „ 90 „
wynika pozostałość z rachunku z końcem roku 1875 . . . 108.386 zł. 27½ ct.
a mianowicie:
a) Gotówka w kasie 11.523 zł. 37½ ct.
b) „ „ banku 762 „ 90 „
c) Asygnaty bankowe 96.100 „ — „

KRAJOWEJ Z ROKU 1873.

Kwota preliminowana			Wynikłość jest zatem:						UWAGA
			mniejsza		większa		w ogóle		
zwyczajne	nadzwyczajne	razem	zwyczajne	nadzwyczajne	zwyczajne	nadzwyczajne	mniejsza	większa	
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Zamknięcie rachunku tego funduszu zamieszczano dotąd w dziale funduszów budżetem nieobjętych. W wykonaniu uchwały W. Sejmu z dnia 25. Kwietnia 1876. wciela się ten fundusz do działu funduszów budżetem objętych — a gdy na rok 1875. budżetu dla tego funduszu nie uchwalono, przeto żadnych różnic się nie wykazuje.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Wydatki. **Fundusz pożyczki.**

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	WYDATKI.	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana. zł.
I.		**Umorzenie pożyczki przez losowanie.**			
	1	Spłata obligacyj wylosowanych.	7.800	—	
II.		**Wypłata kuponów.**			
	2	Od obligacyj w obiegu będących	84.732	—	
III.		**Koszta administracyjne.**			
	3	Podatek dochodowy (10%) i należytości stemplowe od kuponów	7.748	47	
	4	Płaca pisarza dziennego	657	—	
	5	Potrzeby kancelaryjne	68	32	
	6	Porta, telegramy i t. p.	22	61	
		Suma rubryki III. .	8.496	40	
IV.		**Rozmaite wydatki.**			
	7	Bankom na wypłatę kuponów (niewyrachowana reszta zaliczki)	269	50	
V.	8	**Zasiłek funduszowi budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie**	136.000	—	

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Wyjaśnienia.
mniejsze zł.	większe zł.	
		Z emitowanych obligacyj na . . . . . 1,600.000 zł.
		wylosowano w roku 1874 . . 10.100 zł.
		„ „ 1875 . . 10.700 „ 20.800 zł.
		a spłacono rzeczywiście i ściągnięto z obiegu
		w roku 1874. . . . . 9.600 „
		„ 1875. . . . . 7.800 „ 17.400 „
		Pozostaje za em z końcem roku 1875. do spłacenia . . . 1,582.600 zł.
		Należytość kuponowa od obligacyj w obiegu będących w roku 1875. wynosiła:
		w zaległości z roku 1874. . . . . 3.114 zł.
		za rok 1875. . . . . 85.257 „ 88.371 zł.
		wypłacono rzeczywiście . 84.732 „
		pozostaje do spłacenia . 3.639 zł.
		Patrz wykaz należytości czynnych i biernych pod lit. B. aleg. 2.
		Wydatek ten uskuteczniono na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 15. Października 1874.

Dochody. Fundusz pożyczki

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana. zł.
I.		**Zwrot kapitału wypożyczonego.**			
	1	Od Wydziałów powiatowych	126.425	38	
II.		**Odsetki.**			
	2	Od kapitałów wypożyczonych Wydziałom powiatowym, 6% .	62.044	08	
	3	„ Wydziałów powiatowych, za niedotrzymanie terminów, 10%	409	17½	
	4	„ sprzedanych obligacyj własnych, 6%	62	41	
	5	„ kapitałów chwilowo lokowanych	12.354	75	
		Suma rubryki II. .	74.870	41½	
III.		**Sprzedaż i losowanie obligacyj własnych.**			
	6	Sprzedaż obligacyj własnych na 7.100 zł. po kursie 91.09 .	6.468	—	
	7	Losowanie „ „	1.200	—	
		Suma rubryki III. .	7.668	—	

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Wyjaśnienia.
mniejsze zł.	większe zł.	
		Suma pożyczek udzielonych Wydziałom powiatowym wynosiła w ogóle . . . . . 1.166.300 zł.
		Na to spłaciły Wydziały powiatowe:
		w roku 1873. . . . . 78.30½ zł. 24 ct.
		„ 1874. . . . . 94.973 „ 60½ „
		„ 1875. . . . . 126.425 „ 38 „ 299.703 „ 22½ ct.
		pozostaje zatem w ogóle do ściągnięcia po koniec r. 1883. 866.596 zł. 77½ ct.
		Należytość na rok 1875. wynosiła:
		a) Zaległość . . . . 6.825 zł. 30½ ct.
		b) Raty bieżące . . . 129.787 „ 21½ „ 136.612 zł. 52 ct.
		Spłacono . . 126.425 „ 38 „
		pozostało w zaległości 10.187 zł. 14 ct.
		Patrz alegat 2. pod B.
		Należytość odsetków od Wydziałów powiatowych wynosiła:
		1) Zaległość z roku 1874. . 7.749 „ 16½ ct.
		2) Bieżące za rok 1875. . . 58.998 „ 66½ „ 66.747 zł. 83 ct.
		na to uiściły Wydziały powiatowe . . . . 62.044 „ 08 „
		pozostało w zaległości . 4.703 „ 75 „

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	DOCHODY.	Dochody w roku 1875. zł.	Dochody w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana. zł.
IV.		**Rozmaite dochody.**			
	8	Od Wydziałów powiatowych, raty uiszczone na rachunek roku 1876	1.016	88	
	9	„ Banków, zwrot zaliczek udzielonych w roku ubiegłym na wypłatę kuponów	1.558	92	
		Suma rubryki IV. .	2.575	80	

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się dochody		Wyjaśnienia.
mniejsze zł.	większe zł.	

Według wyżej zamieszczonych wyjaśnień okazuje się, ze względu na cały okres pożyczkowy, następujący stan funduszu:

A. Stan czynny.

1) Gotówka w kasie	11.523 zł.	37½	ct.
2) „ na rachunku bieżącym w banku	762 „	90	„
3) Asygnaty bankowe	96.100 „	—	„
4) Obligacye własne	163.900 „	—	„
5) Kapitał zwrotny od Wydziałów powiatowych	866.596 „	77½	„
6) Odsetki zalegle	4.703 „	75	„
7) Odsetki zwłoki, zaległe	94 „	64	„
8) Reszta zaliczek w bankach	269 „	50	„
Suma stanu czynnego	1,143.950 „	94	„

B. Stan bierny.

1) Spłata pożyczki przez losowanie	1,582.600 zł.	—	ct.
2) Zaległość w kuponach	3.639 „	—	„
3) „ podatku c. k. Skarbowi	4.032 „	60	„
4) „ subskrybentom, 7% bonifikacyi	39 „	01	„
Suma stanu biernego	1,590.310 „	61	„
z porównania ze stanem czynnym	1,143.950 „	94	„
wynika *ostatecznie stan bierny*	446.359 zł.	67	ct.

oczywiście bez uwzględnienia należytości kuponowej za lata przyszłe, tudzież należytości odsetkowych od Wydziałów powiatowych, a w końcu z góry nieobliczalnych zysków z chwilowych lokacyj.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazuje się	
mniejsze	większe
zł.	zł.

36
do sprawy

L. W. **34525**/1876.
Alegat lit. **B.** do sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem funduszów krajowych za rok 1875.

Lit. B.

ALEGATA

do zamknięcia rachunku

funduszów budżetem objętych

(lit. A.)

za rok 1875.

INDEKS.

Stronica

Wykaz sumaryczny wydatków i dochodów wszystkich funduszów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania . . . . . I.

Alegata szczegółowe:

I. Fundusz krajowy 1
II. Szpital lwowski. Oddział chorych 69
III. „ „ „ położnic 83
IV. Zakład dla obłąkanych 91
V. Fundusz podrzutków 99
VI. Szpital św. Łazarza. Oddział chorych. 107
VII. „ „ „ położnic i podrzutków . . . 119
VIII. Szpital św. Ducha. Oddział syfilitycznych 127
IX. „ „ „ obłąkanych 139
X. Fundusz policyi krajowej 147
XI. „ szkolny krajowy 155
XII. „ domestykalny 163
XIII. „ kultury krajowej 171
XIV. „ stanowy sierociński 179
XV. „ Aleksandra hr. Stadnickiego 187
XVI. „ szkoły weterynaryi 195
XVII. „ budowy zakładu kulparkowskiego 203
XVIII. „ pożyczki krajowej z roku 1873 211

Wykaz sumaryczny

wydatków i dochodów

funduszów krajowych budżetem objętych

wykazanych w zamknięciu rachunkowem za r. 1875.

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania,

a mianowicie:

a) w roku 1875. na rachunek tegoż roku,
b) w I. półroczu 1876. na rachunek roku 1875.

Wydatki. Fundusze krajowe

Liczba porządkowa.	Nazwa funduszów	Wynikłość w roku 1875 zł.	ct.	Wynikłość w I. półroczu 1876 zł.	ct.	Razem zł.	ct.
I.	**Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu**						
	zwyczajne	1,254.213	19	367.020	09	1,621.233	28
	nadzwyczajne	289.977	16½	216.721	53½	506.698	70
	kwoty przeniesione po zamknięciu rachunku do rubryki VII. dochodów	—	—	92.823	69	92.823	69
II.	**Krajowy szpital powszechny we Lwowie.** Oddział chorych						
	zwyczajne	153.853	45½	12.645	95	166.499	40½
	nadzwyczajne	1.133	73	—	—	1.133	73
III.	„ „ Oddział położnic						
	zwyczajne	11.869	12½	4.823	48½	16.692	61
	nadzwyczajne	—		574	—	574	—
IV.	**Zakład krajowy dla obłąkanych na Kulparkowie** zwyczajne	87.758	15½	15.849	68	103.607	83½
	nadzwyczajne	124	62	615	92	740	54
V.	**Fundusz podrzutków we Lwowie**						
	zwyczajne	28.278	87	168	75	28.447	62
VI.	**Szpital św. Łazarza w Krakowie** Oddział chorych						
	zwyczajne	55.593	64½	12.533	10½	68.126	75
	nadzwyczajne	7.841	—	—	—	7.841	
VII.	„ „ Oddział położnic i podrzutków						
	zwyczajne	34.992	77½	251	19	35.243	96½
	nadzwyczajne	3.467	—	—	—	3.467	—
VIII.	**Szpital św. Ducha w Krakowie** Oddział syfilitycznych						
	zwyczajne	23.479	92	8.214	21½	31.694	13½
IX.	„ „ Oddział obłąkanych						
	zwyczajne	17.887	58½	2.096	65	19.984	23½
	nadzwyczajne	800	—	—	—	800	—
X.	**Fundusz policyi krajowej**						
	zwyczajne	132	13	7.518	87½	7.651	00½
XI.	„ **szkolny krajowy**						
	zwyczajne	147.362	57	43.657	15½	191.019	72½
XII.	„ **domestykalny**						
	zwyczajne	1.886	15	1.200	12	3.086	27
XIII.	„ **kultury krajowej**						
	zwyczajne	5.386	07	141	19	5.527	26
XIV.	„ **stanowy sierociński**						
	zwyczajne	1.295	40	330	11	1.625	51
XV.	„ **Aleksandra hr. Stadnickiego**						
	zwyczajne	860	60	—	—	860	60
XVI.	„ **szkoły weterynaryi**						
	zwyczajne	1.349	57	6	—	1.355	57
	nadzwyczajne	37.661	87	6	45½	37.668	32½
XVII.	„ **budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie**						
	zwyczajne	182.658	24	5.300	42	187.958	66
XVIII.	„ **pożyczki krajowej z r. 1873.**						
	zwyczajne	100.300	52	997	38	101.297	90
	nadzwyczajne	136.000	—	—	—	136.000	—
	Suma wydatków . .	2,586.163	35½	793.495	96½	3,379.659	32

budżetem objęte. Dochody.

Liczba porządkowa	Nazwa funduszów	Wynikłość w roku 1875 zł.	ct.	Wynikłość w I. półroczu 1876 zł.	ct.	Razem zł.	ct.
I.	**Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu** zwyczajne	2,080.664	03½	915.030	05	2,995.694	08½
	kwoty przeniesione po zamknięciu rachunku z rubryk wydatków	—	—	92.823	69	92.823	69
II.	**Krajowy szpital powszechny we Lwowie** Oddział chorych zwyczajne	152.623	27½	15.009	86	167.633	13½
III.	„ „ Oddział położnic zwyczajne	17.266	61	—	—	17.266	61
IV.	**Zakład krajowy dla obłąkanych na Kulparkowie** zwyczajne	99.627	73½	4.720	64	104.348	37½
V.	**Fundusz podrzutków we Lwowie** zwyczajne	28.278	87	168	75	28.447	62
VI.	**Szpital św. Łazarza w Krakowie** Oddział chorych zwyczajne	63.434	64½	12.533	10½	75.967	75
VII.	„ „ Oddział położnic i podrzutków zwyczajne	36.240	95	2.470	01½	38.710	96½
VIII.	**Szpital św. Ducha w Krakowie** Oddział syfilitycznych zwyczajne	24.572	29	7.121	84½	31.694	13½
IX.	„ „ Oddział obłąkanych zwyczajne	17.122	05	3.662	18½	20.784	23½
X.	**Fundusz policyi krajowej** zwyczajne	6.606	58	1.047	44	7.654	02
XI.	„ **szkolny krajowy** zwyczajne	69.790	39½	121.229	33	191.019	72½
XII.	„ **domestykalny** zwyczajne	3.478	88½	180	85	3.659	73½
XIII.	„ **kultury krajowej** zwyczajne	10.646	97½	3.011	67	13.658	64½
XIV.	„ **stanowy sierociński** zwyczajne	1.201	62½	391	16½	1.592	79
XV.	„ **Aleksandra hr. Stadnickiego** zwyczajne	299	42	1.291	51	1.590	93
XVI.	„ **szkoły weterynaryi** zwyczajne	4.455	93½	18.567	41½	23.023	35
	nadzwyczajne	16.000	—	—	—	16.000	—
XVII.	„ **budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie** zwyczajne	114.610	21	36.000	—	150.610	21
XVIII.	„ **pożyczki krajowej z r. 1873** zwyczajne	206.897	04½	4.642	55	211.539	59½
	Suma dochodów . .	2,953.817	53	1,239.902	07	4,193.719	60

I.

Fundusz krajowy

w ściślejszem znaczeniu.

1) Rachunek chwilowych lokacyj.
2) Rachunek zaliczek na płace urzędników.
3) Wykaz zaległych zaliczek na płace urzędników.
4) Rachunek zaliczkowych kosztów leczenia zwrotnych od gmin.
5) Rachunek szkoły gospodarstwa lasowego.
6) Rachunek mylnych wypłat w kasach.
7) Wykaz odsetków od pieniędzy chwilowo lokowanych.
8) Rachunek podatków i krajowych dodatków do podatków.
9) Wykaz należytości czynnych i biernych.
10) Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

1. alegat do zamknięcia rachunku funduszu krajowego za rok 1875.

(Do sumarycznego rachunku)

Zamknięć rachunkowych lit. A str. 8.

Rachunek chwilowych lokacyj

gotówki rozporządzalnej

za rok 1875.

Dochody. Rachunek chwilowych

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Szczegół zł.	Szczegół ct.	Ogół zł.	Ogół ct.
	A. Lokacye na rachunek bieżący.				
	Kapitały odebrane.				
1	Od galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego . .	163	43	—	—
2	„ Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu . .	245.075	39	—	—
3	„ galicyjskiego Banku kredytowego	125.001	97	—	—
4	„ Banku włościańskiego	60.000	—	430.240	79
	Zapas gotówki lokowanej z końcem roku 1875.				
5	W galicyjskiem Towarzystwie kredytowem ziemskiem na 5%	782	47	—	—
6	„ Filii zakładu kredyt. dla handlu i przemysłu na 4½ i 5% .	54.539	28	—	—
7	„ Banku hipotecznym . . . . „ 5 i 5½% .	220.816	41	—	—
8	„ galicyjskim Banku kredytowym . „ 6 i 6½% .	14.423	80	—	—
9	„ Banku włościańskim . . . „ 5 i 6% .	61 221	84	351.783	80
	Razem .	—	—	782.024	59
	B. Lokacye na asygnaty bankowe i książeczki Kasy oszczędności.				
	Kapitały odebrane.				
10	Z asygnat galicyjskiego Banku kredytowego . . .	—	—	120.000	—
	Zapas asygnat bankowych i książeczek Kasy oszczędności z końcem roku 1875.				
11	Asygnaty galicyjskiego Banku kredytowego na 6½% . .	88.400	—	—	—
12	„ Banku włościańskiego . . „ 6% . . .	60.000	—	—	—
13	Książeczki Kasy oszczędności . . „ 5% . .	67	42	148.467	42
	Razem . .	—	—	268.467	42

Zestawienie obrotu

1	Gotówka odebrana z rachunku bieżącego . .	430.240	79	—	—
2	„ uzyskana ze sprzedaży asygnat . . .	120.000	—	—	—
3	Asygnaty i książeczki Kasy oszczędności zakupione . .	—		118.467	42
	Suma dochodów . .	550.240	79	118.467	42
				668.708	21
4	Zapas ostateczny w bankach na rachunku bieżącym . .	—	—	351.783	80
	Razem . .	—	—	1,020.492	01

Rekapitulacya zapasów lokowanych z końcem Grudnia 1875.

1	Gotówka w bankach na rachunku bieżącym	351.783	80
2	Asygnaty bankowe w kasie krajowej	148.400	—
3	Książeczki Kasy oszczędności	67	42
	Razem . .	500.251	22

lokacyj w bankach. Wydatki.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Szczegół zł	Szczegół ct.	Ogół zł.	Ogół ct.
	A. Lokacye na rachunek bieżący.				
	Kapitały lokowane				
1	W galicyjskiem Towarzystwie kredytowem ziemskiem	37	70	—	—
2	„ Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	238.328	94	—	—
3	„ Banku hipotecznym	220.816	41	—	—
4	„ „ kredytowym	139.100	58		—
5	„ „ włościańskim	121.221	84	719.505	47
	Zapas gotówki lokowanej z początkiem roku 1875.				
6	W galicyjskiem Towarzystwie kredytowem ziemskiem	908	20	—	—
7	„ Filii zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	61.285	73	—	—
8	„ galicyjskim Banku kredytowym	325	19	—	—
				62.519	12
	Razem	—	—	782.024	59
	B. Lokacye na asygnaty bankowe i książeczki Kasy oszczędności.				
	Kapitały lokowane.				
9	Na asygnaty galicyjskiego Banku kredytowego	58.400	—	—	—
10	„ „ Banku włościańskiego	60.000	—		—
11	„ książeczki Kasy oszczędności	67	42	118.467	42
	Zapas asygnat bankowych z początkiem roku 1875.				
12	Asygnaty galicyjskiego Banku kredytowego	—	—	150.000	—
	Razem	—	—	268.467	42

kapitałów lokowanych.

1	Gotówka lokowana na rachunek bieżący	719.505	47	—	—
2	„ wydana na zakupno asygnat i książeczek Kasy oszczęd.	118.467	42	—	—
3	Asygnaty wydane do zrealizowania	—	—	120.000	—
	Suma wydatków	837.972	89	120.000	—
				957.972	89
4	Zapas początkowy w bankach na rachunku bieżącym	—	—	62.519	12
	Razem	—	—	1,020.492	01

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu krajowego za rok 1875.

(Do rubr. II. wydatków.)

Zamknięć rachunkowych lit. A. str. 16—17.

Rachunek zaliczek

zwrotnych z płac urzędników

za rok

1875.

Wydatki.

Zaliczki wydane urzędnikom w ciągu roku 1875.

Liczba porządkowa	Nazwa dłużnika.	Zaliczki udzielone przez	
		W. Sejm	Wydział kr
		zł.	zł.
1	Oddział konceptowy	—	1.015
2	„ rachunkowy	—	2.235
3	„ kasowy	2.550	250
4	„ manipulacyjny	3.000	450
5	„ drogowy	—	600
	Suma . .	5.550	4.550
		10.100	

Dochody.

Zwroty zaliczek ściągnięte w ciągu roku 1875.

Nazwa dłużnika.	Należytość zaliczek pobranych								Ściągnięto na rachunek należytości								Pozostało do ściągnienia z dniem 31. Grudnia 1875.	
	przed r. 1874.		w roku 1874.		w roku 1875.		razem		przed r. 1874.		z roku 1874.		z roku 1875.		razem			
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Oddział konceptowy .	36	25	1.559	75	1.015	—	2.611	—	36	25	1.322	75	402	—	1.761	—	850	—
„ rachunkowy	828	75	2.925	99	2.235	—	5.989	74	828	75	1.822	25	785	01	3.436	01	2.553	73
„ kasowy . .	—	—	970	90	2.800	—	3.770	90	—	—	970	90	467	08	1.437	98	2.332	92
„ techniczny .	105	—	—	—	—	—	105	—	105	—	—	—	—	—	105	—	—	—
„ manipulacyjny .	629	46	1.898	37	3.450	—	5.977	83	629	46	1.133	06	420	97	2.183	49	3.794	34
„ drogowy . .	300	—	502	50	600	—	1.402	50	300	—	467	50	155	—	922	50	480	—
Suma . .	1.899	46	7.857	51	10.100	—	19.856	97	1.899	46	5.716	46	2.230	06	9.845	98	10.010	99
									7.615·92									

3. alegat do zamknięcia rachunku funduszu krajowego za rok 1875.

Wykaz szczegółowy

zaliczek pozostałych do ściągnienia z dniem 31. Grudnia 1875.

Liczba porządkowa	Nazwisko dłużnika.	Na rachunek zaliczek wypłaconych			
		przed rokiem 1875.		w roku 1875.	
		zł.	ct.	zł.	ct.
	A. Na rachunek zaliczek udzielonych przez W. Sejm.				
1	Bieńkowski Ludwik	850	—	—	—
2	Krzeczkowski Władysław	—	—	1.825	—
3	Kunisch Leon Władysław	—	—	854	03
4	Olszewski Konstanty	—	—	1.025	—
5	Sidorowicz Władysław	—	—	1.152	92
6	Tarnawski Teofil	875	—	—	—
	Suma	1.725	—	4.856	95
	B. Na rachunek zaliczek udzielonych przez Wydział krajowy.				
7	Bielski Maryan	—	—	150	—
8	Bieńkowski Feliks	—	—	140	—
9	Buynowski Włodzimierz	61	25	—	—
10	Ciołkowski Teofil	20	—	—	—
11	Dulęba Bronisław	—	—	168	—
12	Dziakiewicz Bronisław	5	—	—	—
13	Gołębski Władysław	75	—	—	—
14	Herminski Walenty	—	—	75	—
15	Janikowski Tomasz	—	—	140	—
16	Kalita Józef	46	31	—	—
17	Kiszelka Albin	10	—	—	—
18	Kotiers Franciszek	15	—	—	—
19	Krobicki Wiktor	8	75	—	—
20	Laśkiewicz Antoni	30	—	—	—
21	Marek Józef	30	—	—	—
22	Michalczewski Józef	17	—	—	—
23	Mierzwiński Jan	—	—	150	—
24	Mochnacki Edmund	50	—	—	—
25	Mrozowicki Jan	—	—	90	—
26	Niedzielski Wacław	18	75	—	—
27	Niewiadomski Ignacy	60	—	—	—
28	Olewiński Lubin	24	—	—	—
29	Olpiński Filip	—	—	122	50
30	Orzechowski Antoni	—	—	109	44
31	Pierożyński Ludwik	—	—	325	—
32	Prokopowicz Jan	10	—	—	—
	Do przeniesienia	481	06	1.469	94

Liczba porządkowa.	Nazwisko dłużnika.	Na rachunek zaliczek wypłaconych			
		przed rokiem 1875.		w roku 1875.	
		zł.	ct.	zł.	ct.
	Z przeniesienia . .	481	06	1.469	94
33	Przetocki Ludwik	—	—	75	—
34	Semetkowski Stanisław	15	—	—	—
35	Słomkowski Władysław	—	—	175	—
36	Stadnicki Wilhelm	—	—	160	—
37	Sternal Ludwik	—	—	80	—
38	Stroner Adolf	33	74	—	—
39	Tranda Edward	—	—	253	05
40	Urbański Aureli	—	—	210	—
41	Wiktor Artur	61	25	—	—
42	Wolański Julian	—	—	135	—
43	Zaremba Kajetan	—	—	80	—
44	Zienkowicz Tytus	—	—	150	—
45	Zórawski Wiktor	—	—	50	—
	Suma . . .	591	05	2.837	99

4. alegat do zamknięcia rachunku funduszu krajowego za rok 1875.

(Do rubr. III. wydatków.)

Zamknięć rachunkowych lit. A. str. 24—25.

Rachunek

zaliczek od gmin

za koszta leczenia

z uwzględnieniem należytości wynikłych z kwot przypisanych przed rokiem 1874

za rok

1875.

Liczba porządkowa.	Nazwa powiatu.	Należytość												Uiszczona ra-		
		przed rokiem 1874.			z roku 1874.			z roku 1875.			razem.			przed rokiem 1874.		
		zł.	ct	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½
	Biała	337	55	1	613	64	1	1.708	59	1	2.659	79	1	160	47	1
2	Bircza	1.167	71	1	1.087	47	—	877	37	1	3.132	56	—	253	00	1
3	Bóbrka	1.221	81	1	848	74	—	1.869	16	—	3.939	71	1	194	53	1
4	Bochnia	1.822	85	—	2.302	20	—	3.309	14	—	7.434	19	—	228	03	—
5	Bohorodczany	559	45	1	485	15	—	444	60	—	1.489	20	1	405	46	—
6	Borszczów	499	78	1	202	91	—	368	51	—	1.071	20	1	448	08	1
7	Brody	329	20	—	346	54	—	1.694	29	—	2.370	03	—	276	92	—
8	Brzesko	799	12	—	758	15	1	866	75	1	2.424	03	—	493	10	1
9	Brzeżany	78	78	—	559	55	—	762	54	—	1.400	87	—	78	77	1
10	Brzozów	256	42	—	392	94	1	762	24	1	1.411	61	—	74	42	1
11	Buczacz	444	50	—	324	01	—	674	59	1	1.443	10	1	179	08	1
12	Chrzanów	877	22	1	1.416	86	1	1.092	54	—	3.386	63	—	355	73	1
13	Cieszanów	755	93	1	406	63	1	536	41	1	1.698	98	1	162	43	1
14	Czortków	297	74	1	197	58	—	500	97	—	996	29	1	245	20	—
15	Dąbrowa	856	12	1	479	79	1	596	34	—	1.932	26	—	472	71	—
16	Dolina	304	54	1	657	05	1	1.080	73	—	2.042	33	—	74	88	—
17	Drohobycz	79	66	1	185	03	—	1.131	93	1	1.396	63	—	67	06	1
18	Gorlice	1.219	70	—	770	45	1	1.083	19	—	3.073	34	1	710	84	—
19	Gródek	1.003	36	—	2.204	88	—	1.930	77	1	5.139	01	1	477	59	—
20	Grybów	310	29	—	208	02	—	341	11	—	859	42	—	81	24	—
21	Horodenka	437	28	—	276	71	1	817	57	—	1.531	56	1	90	68	—
22	Husiatyn	210	57	—	116	46	1	242	36	1	569	40	—	210	57	—
23	Jarosław	155	73	1	399	18	1	698	42	1	1.253	34	1	155	73	1
24	Jasło	1.233	10	—	1.171	72	—	1.390	07	—	3.794	89	—	405	70	1
25	Jaworów	524	76	—	1.319	79	1	2.124	08	1	3.968	64	—	404	54	1
26	Kałusz	323	90	1	461	18	1	800	26	—	1.585	35	—	270	06	1
27	Kamionka	82	97	—	211	51	—	946	38	—	1.240	86	—	82	97	—
28	Kolbuszowa	162	52	1	400	49	—	492	27	1	1.055	29	—	90	06	—
29	Kołomyja	1.266	83	—	1.504	60	1	682	50	1	3.453	94	—	409	26	—
30	Kossów	554	32	—	441	86	—	410	18	—	1.406	36	—	106	92	—
31	Kraków	36.557	16	1	16.568	17	—	14.818	25	—	67.943	58	1	462	98	—
32	Krosno	1.773	31	1	824	03	—	794	02	1	3.391	37	—	2	01	—
33	Łańcut	442	11	—	598	67	1	845	01	1	1.865	80	—	389	57	1
34	Lwów	8.202	07	—	4.716	37	—	4.717	35	1	17.635	79	1	265	57	—
35	Lisko	873	61	—	1.166	81	1	1.283	59	—	3.324	01	1	483	99	—
36	Limanowa	723	14	—	897	57	—	633	49	—	2.254	20	—	23	45	1
37	Mielec	683	85	—	211	43	1	268	43	—	1.163	71	1	143	97	—
38	Mościska	237	73	1	643	49	—	1.165	96	—	2.047	18	1	181	12	—
39	Myślenice	820	09	—	1.273	53	—	915	83	—	3.009	45	—	534	43	—
40	Nadwórna	633	78	1	367	03	1	450	65	1	1.451	47	1	313	46	—
41	Nowy-Targ	1.262	64	—	778	55	—	345	31	1	2.386	50	1	139	98	—
42	Nowy-Sącz	867	19	1	921	63	1	1.441	53	—	3.230	36		34	42	1
	Do przeniesienia .	71.230	48	1	49.718	46	1	57 915	37	—	178.864	32	—	10.641	07	—

c z e n i e								Z a l e g ł o ś ć							
chunek należytości								z należytości							
z roku 1874.			z roku 1875.			razem.		przed rokiem 1874.			z roku 1874.			z roku 1875.			razem.		
zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½
488	42	1	1.393	74	1	2.042	64	1	177	08	—	125	22	—	314	85	—	617	15	—
316	33	1	71	70	—	641	04	—	914	71	—	771	13	1	805	67	1	2.491	52	—
115	69	1	236	53	1	546	76	1	1.027	28	—	733	04	1	1.632	62	1	3.392	95	—
1.396	40	—	2.084	43	1	3.708	86	1	1.594	82	—	905	80	—	1.224	70	1	3.725	32	1
312	00	1	236	41	1	953	88	—	153	99	1	173	14	1	208	18	1	535	32	1
182	41	—	313	50	—	943	99	1	51	70	—	20	50	—	55	01	—	127	21	—
282	79	—	1.297	85	1	1.857	56	1	52	28	—	63	75	—	396	43	1	512	46	1
334	44	1	368	33	—	1.195	88		306	01	1	423	71	—	498	42	1	1.228	15	—
507	70	—	331	94	—	918	41	1	—	—	1	51	85	—	430	60	—	482	45	1
189	94	—	360	28	—	624	64	1	181	99	1	203	00	1	401	96	1	786	96	1
38	50	—	180	84	1	398	43	—	265	41	1	285	51	—	493	75	—	1.044	67	1
465	60	1	349	44	—	1.170	78	—	521	49	—	951	26	—	743	10	—	2.215	85	—
26	45	—	73	21	—	262	09	1	593	50	—	380	18	1	463	20	1	1.436	89	—
126	18	—	260	29	1	631	67	1	52	54	1	71	40	—	240	67	1	364	62	—
322	80	1	352	21	1	1.147	73	—	383	41	1	156	99	—	244	12	1	784	53	—
266	37	1	299	42	1	640	68	—	229	66	1	390	68	—	781	30	1	1.401	65	—
159	43	1	922	18	1	1.148	68	1	12	60	—	25	59	1	209	75	—	247	94	1
358	79	1	472	82	1	1.542	46	—	508	86	—	411	66	—	610	36	1	1.530	88	1
1.115	01	1	402	20	—	1.994	80	1	525	77	—	1.089	86	1	1.528	57	1	3.144	21	—
100	12	—	221	39	1	402	75	1	229	05	—	107	90	—	119	71	1	456	66	1
21	49	—	253	77	—	365	94	—	346	60	—	255	22	1	563	80	—	1.165	62	1
112	86	1	102	32	1	425	76	—	—	—	—	3	60	—	140	04	—	143	64	—
388	78	1	444	52	—	989	04	—	—	—	—	10	40	—	253	90	1	264	30	1
778	40	1	635	69	1	1.819	80	1	827	39	1	393	31	1	754	37	1	1.975	08	1
593	53	1	689	04	—	1.687	12	—	120	21	1	726	26	—	1.435	04	1	2.281	52	—
114	86		321	60	1	706	53	—	53	84	—	346	32	1	478	65	1	878	82	—
174	66	1	454	87	1	712	51	—	—	—	—	36	84	1	491	50	1	528	35	—
208	34	—	163	35	—	461	75	—	72	46	1	192	15	—	328	92	1	593	54	—
1.216	73	1	302	42	—	1.928	41	1	857	57	—	287	87	—	380	08	1	1.525	52	1
314	79	—	152	29	1	574	—	1	447	40	—	127	07	—	257	88	1	832	35	1
355	22	1	2.214	50	—	3.032	70	1	36.094	18	1	16.212	94	1	12.603	75	—	64.910	88	—
—	—	—	304	07	—	306	08	—	1.771	30	1	824	03	—	489	95	1	3.085	29	—
512	12	1	583	91	1	1.485	61	1	32	53	1	86	55	—	261	10	—	380	18	1
555	69	—	350	00	1	1.171	26	1	7.936	50	—	4.160	68	—	4.367	35	—	16.464	53	—
686	01	—	490	62	1	1.660	62	1	389	62	—	480	80	1	792	96	1	1.663	39	—
449	26	—	259	41	1	732	13	—	699	68	1	448	31	—	374	07	1	1.522	07	—
49	45	—	83	21	1	276	63	1	539	88	—	161	98	1	185	21	1	887	08	—
515	64	1	770	95	1	1.467	72	—	56	61	1	127	84	1	395	00	1	579	46	1
651	53	—	487	92		1.673	88	—	285	66	—	622	—	—	427	91	—	1.335	57	—
21	68	—	148	11	1	483	25	1	320	32	1	345	35	1	302	54	—	968	22	—
170	72	—	98	23	1	408	93	1	1.122	66	—	607	83	—	247	08	—	1.977	57	—
68	48	1	472	05	1	574	96	1	832	77	—	853	15	—	969	47	1	2.655	39	1
15.065	71	1	20.011	69	1	45.718	47	1	60.589	41	1	34.652	75	—	37.903	68	—	133.145	84	1

Liczba porządkowa.	Nazwa powiatu.	Należytość												Uiszna ra-		
		przed rokiem 1874.			z roku 1874.			z roku 1875.			razem.			przed rokiem 1874.		
		zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½
	Z przeniesienia .	71.230	48	1	49.718	46	1	57.915	37	—	178.864	32	—	10.641	07	—
43	Nisko	187	05	1	204	24	—	250	84	1	642	14	—	104	82	1
44	Pilzno	157	99	—	193	72	1	567	89	—	919	60	1	131	41	1
45	Podhajce	1.276	84	1	921	36	—	580	83	1	2.779	04	—	233	35	1
46	Przemyśl	1.767	23	1	955	52	1	868	44	1	3.591	20	1	52	16	—
47	Przemyślany	820	84	—	1.043	67	1	1.359	73	1	3.224	25	—	425	27	—
48	Rawa	766	79	—	1.140	46	1	976	29	1	2.883	55	—	195	33	1
49	Rohatyn	—	70	1	276	42	1	884	58	—	1.161	71	—	—	70	1
50	Ropczyce	365	35	—	477	83	1	434	04	-	1.277	22	1	42	30	—
51	Rudki	208	98	1	910	77	—	1.528	56	1	2.648	32	—	113	65	—
52	Rzeszów	1.692	36	1	831	42	—	1.363	15	—	3.883	93	1	1.037	22	
53	Sambor	561	97	1	873	25	1	2.306	94	1	3.742	17	1	494	00	1
54	Sanok	2.467	09	—	916	66	1	1.395	30	1	4.779	06	—	273	59	1
55	Skałat	183	72	—	56	59	—	379	53	1	619	84	1	172	77	—
56	Śniatyn	283	45		714	60	—	409	86	—	1.407	91	—	281	64	1
57	Sokal	186	86	—	164	66	1	639	46	1	990	99	—	125	21	-
58	Stanisławów	1.301	18	—	402	35	—	1.414	57	1	3.118	10	1	489	58	-
59	Staremiasto	1.291	52	1	650	25	—	664	79	—	2.606	56	1	626	93	—
60	Stryj	892	91	1	1.232	67	1	820	24	1	2.945	83	1	639	44	—
61	Tarnobrzeg	397	66	—	114	29	—	370	78	1	882	73	1	12	37	—
62	Tarnopol	1.702	89	—	636	9	1	2.025	84	-	4.365	64	1	717	73	-
63	Tarnów	10.228	09	1	2.992	07	—	3.494	87	1	16.715	04	—	4.921	13	—
64	Tłumacz	635	02	1	654	80	-	1 003	41	1	2.293	24	—	472	13	1
65	Trembowla	502	70	1	113	24	1	668	04	—	1.283	99	—	196	28	1
66	Turka	792	26	—	727	97	1	287	20	—	1.807	43	1	133	06	1
67	Wadowice	84	58	1	392	14	-	1.532	24	—	2.008	96	1	84	58	1
68	Wieliczka	2 637	57	1	2.716	80	1	2.505	66	1	7.860	04	1	1.892	36	1
69	Zaleszczyki	740	39	—	228	01	—	551	16	1	1.519	56	1	442	00	-
70	Zbaraż	669	71	1	283	77	—	219	81	—	1.173	29	1	185	65	—
71	Złoczów	3.062	09	1	1.849	22	—	1.154	68	1	6.066	—	—	192	79	1
72	Żółkiew	965	96	1	842	35	1	1.227	13	—	3.035	45	—	93	73	1
73	Żydaczów	381	82	1	624	93	—	1.169	02	1	2.175	78	—	373	68	—
74	Żywiec	1.093	25	1	377	52	1	565	27	1	2.036	05	1	565	59	1
75	Skarb państwa	31	—	—	—	-	—	—	—	—	31	—	—	31	—	—
	Razem .	109.568	40	—	74.239	00	1	91.535	62	—	275.343	02	1	26.394	60	—

c z e n i e									Z a l e g ł o ś ć								
chunek należytości									z należytości								
z roku 1874.			z roku 1875.			razem.			przed rokiem 1874.			z roku 1874.			z roku 1875.			razem.		
zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½	zł.	ct.	½
15.065	71	1	20.011	69	—	45.718	47	1	60.589	41	1	34.652	75	—	37.903	68	—	133.145	84	1
181	64	—	194	14	—	480	60	1	82	23	—	22	60	—	56	70	1	161	53	1
140	87	1	353	68	1	625	97	1	26	57	1	52	85	—	214	20	1	293	63	—
269	53	—	186	73	—	689	61	1	1.043	49	—	651	83	—	394	10	1	2.089	42	1
7	87	1	524	88	1	584	92	—	1.715	07	1	947	65	—	343	56	—	3.006	28	1
423	05	1	309	08	1	1.157	41	—	395	57	—	620	62	—	1.050	65	—	2.066	84	—
144	23	1	129	23	—	468	80	—	571	45	1	996	23	—	847	06	1	2.414	75	—
267	42	1	506	08	—	774	21	—	—	—	—	9	—	—	378	50	-	387	50	—
276	05	1	272	33	1	590	69	—	323	05	—	201	78	—	161	70	1	686	53	1
200	15	—	663	44	—	977	24	—	95	33	1	710	62	—	865	12	1	1.671	08	—
499	66	—	1.013	24	—	2.550	12	—	655	14	1	331	76	—	349	91	—	1.336	81	1
790	43	—	1.027	99	—	2.312	42	1	67	97	—	82	82	1	1.278	95	1	1.429	75	—
110	91	1	465	33	—	849	84	—	2.193	49	1	805	75	—	929	97	1	3.929	22	—
28	59	—	171	50	—	372	86	—	10	95	—	28	00	—	208	03	1	246	98	1
709	20	—	264	24	1	1.255	09	—	1	80	1	5	40	—	145	61	1	152	82	—
139	61	1	430	11	1	694	94	—	61	65	—	25	05	—	209	35	—	296	05	—
90	71	—	725	64	—	1.305	93	—	811	60	—	311	64	—	688	93	1	1.812	17	1
234	40	—	290	47	1	1.151	80	1	664	59	1	415	85	—	374	31	1	1.454	76	—
1.157	—	—	507	82	—	2.304	26	—	253	47	1	75	67	1	312	42	1	641	57	1
—	—	—	211	87	1	224	24	1	385	29	—	114	29	—	158	91	—	658	49	—
333	88	1	1.562	30	1	2.613	92	—	985	16	—	303	03	—	463	53	1	1.751	72	1
1.243	67	—	996	92	—	7.161	72	—	5.306	96	1	1.748	40	—	2.497	95	1	9.553	32	—
367	13	1	308	52	1	1.147	79	1	162	89	—	287	66	1	694	89	—	1.145	44	1
65	49	1	278	81	1	540	59	1	306	42	—	47	75	—	389	22	1	743	39	1
206	99	1	82	85	—	422	91	—	659	19	1	520	98	—	204	35	—	1.384	52	1
328	17	1	920	79	1	1.333	55	1	—	—	—	63	96	1	611	44	1	675	41	—
1.293	50	1	884	32	—	4.070	19	—	745	21	—	1.423	30	—	1.621	34	1	3.789	85	1
209	16	—	349	58	1	1.000	74	1	298	39	—	18	85	—	201	58	—	518	82	—
257	42	—	110	76	1	553	83	1	484	06	1	26	35	—	109	04	1	619	46	—
77	25	1	336	37	1	606	42	1	2.869	30	—	1.771	96	1	818	31	—	5.459	57	1
60	85	—	175	61	1	330	20	—	872	23	—	781	50	1	1.051	51	1	2.705	25	—
584	83	—	614	55	—	1.573	06	—	8	14	1	40	10	—	554	47	1	602	72	—
131	26	—	250	13	—	946	98	1	527	66	—	246	26	1	315	14	1	1.089	07	—
—	—	—	—	-	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-
25.896	71	—	35.131	08	—	87.422	39	—	83.173	80	—	48.342	29	1	56.404	54	—	187.920	63	1

5. alegat do zamknięcia rachunków funduszu krajowego za rok 1875.

(Do rubr. VII. poz. 56. wydatków.)

Zamknięć rachunkowych lit. A. str. 26—27.

Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie.

Zamknięcie rachunku

za rok

1875.

Szkoła gospodarstwa

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu.	Wydatki.	Wydatki w roku 1875. zł.	ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17 Paźd. 1874. zł.	ct.
I.		**Płace nauczycieli.**				
	1	Dyrektor, Strzelecki	2.560	—	2.560	—
	2	Profesor fachowy, Tyniecki	1.540	—	1.540	—
	3	Docent matematyki i fizyki, Stanecki	800	—	800	—
	4	„ chemii, Radziszewski	300	—	300	—
	5	„ miernictwa, Dąbkowski i Jaegermann	374	94	500	—
	6	„ inżynieryi, Jaegermann	300	—	300	—
	7	„ łowiectwa	—	—	100	—
	8	„ ekonomii politycznej, Till	200	—	200	—
	9	„ rysunków, Markoni	400	—	400	—
	10	„ stylistyki, Dr. Zgórski	300	—	300	—
	11	Adjunkt, Dr. Romer	700	—	800	—
		Suma rubryki I	7.474	94	7.800	—
	12	Do tego zaliczka na płacę 500 zł. po odtrąceniu ściągniętych rat 225 „	275	—	—	—
		Razem	7.749	94	7.800	—
II.		**Zasługi.**				
	13	Stróż stały	260	—	300	—
	14	Pomocnik chwilowy	97	50		
		Suma rubryki II	357	50	300	—
III.		**Spłata rat Kasie oszczędności, utrzymanie realności i sprzętów.**				
	15	Kasie oszczędności I. i II. rata amortyzacyjna	669	60	1.800	—
	16	Utrzymanie realności, sprawienie i odnowienie sprzętów	133	88		
	17	Asekuracya budynków	32	13		
	18	Budowa werandy i parkanu	685	74		
		Suma rubryki III	1.521	35	1.800	—

lasowego we Lwowie.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic.
mniejsze	większe	
zł.	ct.	
125	—	
100	—	
100	—	
325	—	*Wydatek mniejszy* z powodu, iż niektóre posady docentów nie były przez cały rok obsadzone.
—	275	*Wydatek większy* z powodu udzielenia zaliczki na płacę, co w budżecie przewidzianem nie było.
50	—	
—	58	*Wydatek większy* z powodu, iż okazała się konieczna potrzeba przyjęcia chwilowego pomocnika.
—	58	
279	—	*Wydatki mniejsze* z powodu, iż potrzeby na utrzymanie realności, sprzętów i t. p. nie dadzą się ściśle naprzód obliczyć.
279	—	

Szkoła gospodarstwa

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	Wydatki	Wydatki w roku 1875. zł.	Wydatki w roku 1875. ct.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17 Paźd. 1874. zł.	Kwota preliminowana wedle ustawy z dnia 17 Paźd. 1874. ct.
IV.	19	**Opał i oświetlenie**	231	19	300	—
V.	20	**Środki naukowe**	1.126	69	400	—
VI.	21	**Wydatki kancelaryjne i inne drobne** . .	149	47	200	—
VII.	22	**Wycieczki naukowe**	593	65	600	—
	23	**Reszta zaliczki,** pozostała w rękach Dyrekcyi szkoły, do wyrachowania	13	24	—	—
		Sumaryczne zestawienie.				
I.		Płace nauczycieli	7.749	94	7.800	—
II.		Zasługi	357	50	300	—
III.		Spłata rat kasie oszczędności, utrzymanie realności i sprzętów	1.521	35	1.800	—
IV.		Opał i oświetlenie	231	19	300	—
V.		Środki naukowe	1.126	69	400	—
VI.		Wydatki kancelaryjne i inne	149	47	200	—
VII.		Wycieczki naukowe	593	65	600	—
		Reszta zaliczki	13	24	—	—
		Suma wszystkich wydatków .	11.743	03	11.400	—

lasowego we Lwowie.

W porównaniu z kwotą preliminowaną okazują się wydatki		Uzasadnienie różnic
mniejsze	większe	
zł.	ct.	
69	—	
—	727	Różnice wynikły z powodu niemożności dokładnego obliczenia naprzód wszystkich potrzeb szkolnych.
51	—	
6	—	
—	13	Zwrot tej zaliczki, wynikłej z rachunku półrocznego, nastąpi przy załatwieniu rachunku następnego.
50	—	Dochody wpłynione na rzecz tej szkoły wykazano w dziale dochodów pod rubryką VII. poz. 15 i 16, V. u., w kwocie 5.377 zł. 07 ct.
—	58	w porównaniu z wydatkami . . . . 11.743 „ 03 „
		okazuje się nadwyżka wydatków . . . 6.365 zł. 96 ct.
279	—	W budżecie funduszu krajowego pod rubr. VII. poz. 56,
69	—	preliminowano na pokrycie niedoboru szkoły . . 6.400 zł.
—	727	wynika zatem właściwie wydatek *mniejszy o* . . 34 „
51	—	
6	—	
—	13	
455	798	
	343	

6. **alegat do zamknięcia rachunku funduszu krajowego za rok 1875.**

(Do rubryki XIII. wydatków.)

Zamknięć rachunkowych lit. A. str. 44 – 45

Rachunek szczegółowy

mylnych wypłat w kasach

za rok

1875.

Liczba porządkowa.	Dochody.	Należytość						Uiszczenie.		Zaległość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Kasy:										
1	Bochnia . .	6.400	—	190	—	6.590	—	6.590	—	—	—
2	Brody . . .	—	—	94	77½	94	77½	94	77½	—	—
3	Dolina . . .	8	54	—	—	8	54	8	54	—	—
4	Jaworów . .	4	89½	—	—	4	89½	—	—	4	89½
5	Kałusz . . .	45	—	34	61	79	61	34	61	45	—
6	Kraków . .	5	33	8	33	13	66	13	66	—	—
7	Nisko . . .	110	47½	—	—	110	47½	110	47½	—	—
8	Nowy-Sącz . .	300	—	146	24	446	24	146	24	300	—
9	Nowy-Targ . .	50	—	10	—	60	—	60	—	—	—
10	Podhajce . .	42	45	—	—	42	45	—	—	42	45
11	Rzeszów . .	8.050	—	55	—	8.105	—	8.055	—	50	—
12	Wadowice . .	52	50	—	—	52	50	52	50	—	—
13	Złoczów . .	—	94	12	60	13	54	—	94	12	60
14	Żywiec . . .	468	75½	—	—	468	75½	468	75½	—	—
15	Kasa krajowa . .	—	—	—	20	—	20	—	—	—	20
	Suma	15.538	88½	551	75½	16.090	64	15.635	49½	455	14½

Liczba porządkowa.	Wydatki.	Należytość						Uiszczenie.		Zaległość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Kasy:										
1	Bochnia . .	—	—	190	–	190	—	190	—	—	—
2	Brody . . .	—	—	94	77½	94	77½	94	77½	—	—
3	Kałusz . . .	—	—	34	61	34	61	34	61	—	—
4	Kraków . .	—	—	8	33	8	33	8	33	—	—
5	Nowy-Sącz . .	—	—	146	24	146	24	146	24	—	—
6	Nowy-Targ . .	—	—	10	—	10	—	10	—	—	—
7	Rzeszów . .	—	—	55	—	55	—	55	—	—	–
8	Złoczów . .	—	—	12	60	12	60	12	60	—	—
9	Kasa krajowa .	—	—	—	20	—	20	—	20	—	—
	Suma	—	—	551	75½	551	75½	551	75½	—	—

7. alegat do zamknięcia rachunku funduszu krajowego za rok 1875.

(Do rubr. II. dochodów.)

Zamknięć rachunkowych lit. A. str. 48—49.

Wykaz odsetków

uzyskanych od pieniędzy chwilowo lokowanych.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Stopa procentowa	Szczegół zł.	Szczegół ct.	Ogół zł.	Ogół ct.
	A. Od gotówki lokowanej na rachunek bieżący.					
1	W banku hipotecznym	5, 5½	816	41		
2	„ „ włościańskim	5, 6	1.221	84		
3	„ „ galicyjskim kredytowym	5, 6½, 7	4.675	07		
4	„ galicyjskiem Towarzystwie kredytowem ziemskiem	5	41	58		
5	„ Filii Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	4½, 5	4.254	21	11.009	11
	B. Od asygnat bankowych:					
6	Banku galicyjskiego kredytowego	6½, 7	4.744	55		
7	„ włościańskiego	6	2.065	—	6.809	55
	Suma		—	—	17.818	66

7. Wyciąg z zamknięcia rachunku Gminnego kasowego za rok 1903.

(Do tabl. II. dochodów.)

Załącznik rachunkowy do str. 42—43

Wykaz odsetek

należnych od pieniędzy chwilowo lokowanych.

Numer porządkowy	Przedmiot.	Stopa procentowa	Należności		Opłaty	
			M.	Fn.	M.	Fn.
	A. Od potrąceń lokowanej na rachunek bieżący.					
1	W banku Krajowym	5 %	218	41		
2	„ oszczędności	3 „	1721	60		
3	„ pożyczkowym kredytowym	5 „	4470	07		
4	„ rolniczym kredytowym	4 „	81	09		
5	„ Bank Zakładów kredytowych dla handlu i przemysłu	4½ „	4500	32	11000	41
	B. Od zapytań bankowych:					
6	Banku gospodarczego kredytowego	6½ „	4744	24		
7	„ rolniczego	4 „	4000	—	8500	—
	Suma		—	—	1 [illegible]	[illegible]

8. **alegat do zamknięcia rachunku funduszu krajowego za rok 1875.**

(Do rubryki VI. dochodów)

Zamknięć rachunkowych lit. A. str. 50—51.

Rachunki szczegółowe

podatków i dodatków krajowych.

---

1) Odezwa Wydziału krajowego do c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu.

2) Odezwa c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu do Wydziału krajowego.

3) Wykaz należytości i uiszczenia podatków i dodatków, sporządzony przez Oddział rachunkowy Wydziału krajowego.

4) Siedm rachunków i wykazów, nadesłanych przez c. k. krajową Dyrekcyę Skarbu.

Do L. W. 23591/1876.

Wydział krajowy do c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu.

Odezwa.

Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 3. Kwietnia r. b. postanowił, aby do zamknięcia rachunków funduszu krajowego dołączane były wykazy, zawierające następujące daty:

1) Jakie sumy wynosiła preliminowana lub wymierzona i sprostowana cała należytość bieżąca za rok dany każdego podatku stałego z całej Galicyi wraz z zaległością z lat dawniejszych (którą urzędy podatkowe z początkiem roku budżetowego doliczają do właściwej należytości za rok i pobierają z nią razem, jako należytość bieżącą) oddzielnie wykazując ogół wymierzonego i sprostowanego podatku wraz z dodatkiem wojennym, oddzielnie zaś bez dodatku wojennego.

2) Jakie sumy stanowiła wymierzona należytość bieżąca za rok dany dodatku krajowego przy każdym podatku stałym.

3) W jakich sumach wykazaną była zaległość z lat dawniejszych (wraz z zaległością poprzedniego roku) każdego podatku stałego i zaległość pobieranego przy nim dodatku krajowego, oraz ogólna zaległość z lat dawniejszych wszystkich podatków stałych i ogólna zaległość z lat dawniejszych dodatku krajowego w dniu 30. Czerwca t. j. w chwili rozpoczęcia poboru tej zaległości na rachunek roku danego.

4) Sumy rzeczywiście pobrane w ciągu roku budżetowego tytułem całej należytości za rok dany każdego podatku stałego wraz z dodatkiem wojennym i bez dodatku wojennego (t. j. czysty dochód z podatków).

5) Sumy rzeczywiście pobrane w ciągu roku budżetowego tytułem należytości całej za rok dany dodatku krajowego przy każdym podatku stałym (t. j. czysty dochód z dodatku krajowego).

6) Ile odpisano lub zwrócono podatkującym każdego podatku i pobieranego przy nim dodatku krajowego.

7) Jaka pozostała zaległość z lat dawniejszych i z roku danego każdego podatku stałego i dodatku krajowego z końcem roku budżetowego, z którego składane są rachunki (t. j. po koniec Czerwca).

W celu zastosowania się do powyższego postanowienia, Wydział krajowy ma zaszczyt upraszać Świetną c. k. krajową Dyrekcyę Skarbu uprzejmie o spieszne udzielenie dat powyższych za rok 1875. t. j. po koniec Czerwca 1876.

Z Wydziału krajowego.

We Lwowie dnia 14. Września 1876.

L. 42082.

C. k. krajowa Dyrekcya Skarbu do Wydziału krajowego.

Odezwa.

Na Szacowną odezwę z dnia 14. Września 1876. L. 23591. oznajmia się, że ze względu na ustrój służby rachunkowej tak co do prowadzenia ksiąg przez urzędy podatkowe, jakoteż co do składania przez nie rocznego rachunku ze stałych podatków, objawionym w tejże odezwie życzeniom w sposób podany zadość uczynić nie można, mianowicie zaś z następujących przyczyn.

Nieprzepartą trudność pod tym względem stanowi ta okoliczność, że wyniki ostateczne poboru podatków i dodatków, według wspomnianej odezwy wykazane być mają na podstawie podziału czyli rozłożenia podatków na ordynaryum i na dodatek wojenny, podczas gdy Rząd rozdział ten, jako bardzo uciążliwy i niepraktyczny od lat kilku prawie zupełnie już zaniechał, tak iż wszelkie wykazy jako to: miesięczne, kwartalne, półroczne i całoroczne wykazy obrotu niemniej i zamknięcia rachunkowe sporządzane bywają według przyjętej zasady w sumach łącznych, nie robiąc różnicy między ordynaryum a dodatkiem wojennym.

Drugą nie mniejszą trudność przedstawia ta okoliczność, że na mocy instrukcyj władze rachunkowe obowiązujących, tutejszy Oddział rachunkowy nie zajmuje się kontowaniem podatków i dodatków.

Cenzura podatków i dodatków wykonuje się na podstawie rocznych rachunków, i w tych tylko rachunkach zatrzymano jeszcze, jednakże tylko przy pojedyńczych pozycyach podział podatków na ordynaryum i dodatek wojenny, a to jedynie i wyłącznie z tego powodu, ażeby ułatwić sprawdzenie dodatków na potrzeby krajowe i indemnizacyjne, która to cenzura co do wspomnionych dodatków w rachunkach tych według pojedyńczych pozycyj, jak najściślej się wykonuje. Sumy dodatku krajowego, które do kasy krajowej przekazywane bywają, oparte są przeto na ścisłej kontroli przez tutejszy Departament rachunkowy w sposób nadmieniony wykonywanej. Chcąc wymogom Świetnego Wydziału krajowego zadość uczynić, musianoby zarzucony już raz podział podatków, i to li tylko za poprzedniem zezwoleniem władz centralnych w Wiedniu na nowo podjąć i zaprowadzić nadto kontowanie podatków i dodatków, co dla Rządu nie miałoby najmniejszego celu, a wymagałoby powiększenia sił roboczych na ten nadmiar czynności nie obliczonych. Nie byłoby to zresztą i na czasie, z uwagi na wniesione w roku bieżącym pod obrady Reprezentacyi Państwa projekta rządowe tymczasowej reformy podatków, wedle których dodatki do podatków na cele Państwa zaprowadzone, zupełnie mają być uchylone.

Ażeby jednak Świetny Wydział krajowy mógł zadaniu swemu w obec Wysokiego Sejmu w miarę jak teraźniejszy ustrój służby rachunkowej czyni to możebnem, sprostać, oznajmia się, że tutejszy Depart. rach. otrzymał polecenie udzielić urzędnikowi, któryby z ramienia Świet. Wydziału krajowego do podjęcia tej czynności wydelegowany został, wszelkich wyjaśnień i zapisków z uprzejmą gotowością. Dla ułatwienia tej czynności za rok 1875. przesyła się oraz Świet. Wydziałowi krajowemu w załączeniu odpisy sporządzonych dla centralnych władz wiedeńskich wykazów, z których tamtejszy Oddział rachunkowy będzie mógł przynajmniej w przybliżeniu powziąć daty do sporządzenia wymienionych w powołanej na wstępie Szacownej odezwie wykazów, niezbędnie potrzebne.

C. k. krajowa Dyrekcya skarbu.

Lwów dnia 18. Grudnia 1876.

Jorkasz m. p.

WYKAZ

obrotu podatków stałych i dodatku krajowego za rok budżetowy 1875. zestawiony **w przybliżeniu** na podstawie dat i wyjaśnień otrzymanych od c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu we Lwowie.

Liczba porządkowa	Nazwa podatku	Należytość za rok przedmiotowy 1875.											
		zaległa z lat dawniejszych z dniem 30. Czerwca 1875.				bieżąca				razem			
		Ogółem	Dodatek wojenny	Ordynaryum	Dodatek krajowy	Ogółem	Dodatek wojenny	Ordynaryum	Dodatek krajowy	Ogółem	Dodatek wojenny	Ordynaryum	Dodatek krajowy
		Złote Waluty austryackiej											
I.	Gruntowy	1,176.589	235.317	941.272	282.382	4,662.423	932.484	3,729.939	1,268.179	5,839.012	1,167.801	4,671.211	1,550.561
	Domowo-czynszowy	435.768	87.153	348.615	104.584	1,357.098	271.419	1,085.679	369.130	1,792.866	358.572	1,434.294	473.714
	Domowo-klasowy	387.863	166.227	221.636	66.490	1,670.369	715.873	954.496	324.528	2,058.232	882.100	1,176.132	391.018
	Zarobkowy	340.791	151.471	189.320	56.796	873.466	388.216	485.250	164.985	1,214.257	539.687	674.570	221.781
	Dochodowy	567.834	252.374	315.460	94.638	1,711.236	760.556	950.680	323.231	2,279.070	1,012.930	1,266 140	417.869
	Razem	**2,908.845**	**892.542**	**2,016.303**	**604.890**	**10,274.592**	**3,068.548**	**7,206.044**	**2,450.053**	**13,183.437**	**3,961.090**	**9,222.347**	**3,054.943**
		Odpisano i zwrócono z należytości											
		zaległej				bieżącej				ogółem			
II.	Gruntowy	77.616	15.523	62.093	18.627	113.538	22.707	90.831	30.882	191.154	38.230	152.924	49.509
	Domowo-czynszowy	35.648	7.129	28.519	8.555	215.867	43.173	172.694	58.715	251.515	50.302	201.213	67.270
	Domowo-klasowy	24.575	10.533	14.042	4.212	58.049	24.879	33.170	11.277	82.624	35.412	47.212	15.489
	Zarobkowy	61.507	27.337	34.170	10.251	107.920	47.970	59.950	20.383	169.427	75.307	94.120	30 634
	Dochodowy	41.398	18.408	22.990	6.897	25.295	11.245	14.050	4.777	66.693	29.653	37.040	11.674
	Razem	**240.744**	**78.930**	**161.814**	**48.542**	**520.669**	**149.974**	**370.695**	**126.034**	**761.413**	**228.904**	**532.509**	**174.576**
		Pozostaje należytość											
		zaległa				bieżąca				razem			
III.	Gruntowy	1,098.973	219.794	879.179	263.755	4,548.885	909.777	3,639.108	1,237.297	5,647.858	1,129.571	4,518.287	1,501.052
	Domowo-czynszowy	400.120	80.024	320.096	96.029	1,141.231	228.246	912.985	310.415	1,541.351	308.270	1,233.081	406.444
	Domowo-klasowy	363.288	155.694	207.594	62.278	1,612.320	690 994	921.326	313.251	1,975.608	846.688	1,128.920	375.529
	Zarobkowy	279.284	124.134	155.150	46.545	765.546	340.246	425.300	144.602	1,044.830	464.380	580.450	191.147
	Dochodowy	526.436	233.966	292.470	87.741	1,685.941	749.311	936.630	318.454	2,212.377	983.277	1,229.100	406.195
	Razem	**2,668.101**	**813.612**	**1,854.489**	**556.348**	**9,753.923**	**2.918.574**	**6,835.349**	**2,324.019**	**12.422.024**	**3.732.186**	**8,689.838**	**2,880.367**
		Pobrano w ciągu roku budżetowego 1875.											
		na rachunek należytości								razem			
		zaległej				bieżącej							
IV.	Gruntowy	714.110	142.822	571.288	52.292	4,515.090	903.018	3,612.072	1,169.700	5,229.200	1,045.840	4,183.360	1,221 992
	Domowo-czynszowy	271.716	54.343	217.373	22.469	1,138 310	227.662	910.648	294.858	1,410.026	282.005	1,128.021	317.327
	Domowo-klasowy	197.928	84.827	113.101	11.776	1,598.495	685.070	913.425	295.803	1,796.423	769.897	1,026.526	307.479
	Zarobkowy	97.791	43.471	54.320	5.615	719.009	319.569	399.440	129.391	816.800	363.040	453.760	135.006
	Dochodowy	355.799	158.139	197.660	20.315	1,646.166	731.636	914.530	296.178	2,001.965	889.775	1,112.190	316.493
	Razem	**1.637.344**	**483.602**	**1,153.742**	**112.367**	**9.617.070**	**2,866.955**	**6,750.115**	**2.185.930**	**11,254.414**	**3,350.557**	**7,903.857**	**2,298.297**
		Pozostaje w zaległości z końcem roku budżetowego 1875. to jest z dniem 30. Czerwca 1876.											
		z należytości zaległych z lat dawniejszych				z należytości bieżącej za rok 1875.				razem			
V.	Gruntowy	384.863	76.972	307.891	211.463	33.795	6.759	27.036	67.597	418.658	83.731	334.927	279.060
	Domowo-czynszowy	128.404	25.681	102.723	73.560	2.921	584	2.337	15.557	131.325	26.265	105.060	89.117
	Domowo-klasowy	165.360	70.867	94.493	50.602	13.825	5.924	7.901	17.448	179 185	76.791	102.394	68.050
	Zarobkowy	181.493	80.663	100.830	40.930	46.537	20.677	25.860	15.211	228.030	101.340	126.690	56.141
	Dochodowy	170.637	75.827	94.810	67.426	39.775	17.675	22.100	22.276	210.412	93.502	116.910	89.702
	Razem	**1,030.757**	**330.010**	**700.747**	**443.981**	**136.853**	**51.619**	**85.234**	**138.089**	**1.167.610**	**381.629**	**785.981**	**582.070**

Uwaga. Ogólne sumy I, II, III, IV i V o ile dotyczą należytości bieżących. wyjęte są z zamknięć rachunkowych podatków stałych za rok 1875, zaś o ile dotyczą należytości zaległych, z odnośnych kwartalnych wykazów obrotu.

Dodatki wojenne, tudzież ordynarya i dodatki krajowe od tychże. z powodu — że przy podatkach stałych nie istnieje w Dyrekcyi Skarbu kontowanie. obliczono **w przybliżeniu**.

Dochody dodatku krajowego, zamieszczone pod IV. zawierają w sobie kwoty, przez *conto-corrente* funduszowi krajowemu w ciągu roku budżetowego na rachunek roku 1875. przekazane — a w księgach funduszu krajowego uwidocznione.

Dochód rzeczywisty w dodatkach krajowych wynosił 2,298.297 zł.

a po odtrąceniu uiszczonych zwrotów . . . 12.880 „

czysty dochód (jak w zamknięciu rachunku) **2,285.417 zł.**

Kronland : Galizien.

Verrechnungszweig : Directe Steuern.

Einnahmen : Capitel 11. bis 16.

Ausgaben : Capitel 11. Titel 1. bis 3.

Gebarungs-Ausweis

für das Jahr

1875.

	Bezeichnung der Kapitel und Titel		Erfolg im Jahre 1875.			
			Laufender Dienst		Dienst der Vorjahre	
			fl.	kr.	fl.	kr.
	Netto-Einnahmen.					
	A. Ordentliche.					
11	Grundsteuer	das vormalige Krakauer Gebiet	101825	85	18.231	26
		der übrige Theil des Landes nach dem Provisor.	3,803.500	19	695.878	47
		Zusammen	**3,905.326**	**4**	**714.109**	**73**
12	Gebäudesteuer	Hauszinssteuer	877.775	96	271.716	40½
		Hausklassensteuer	1,419.258	53	197.927	94
		Zusammen	**2,297.034**	**49**	**469.644**	**34½**
13	Erwerbsteuer		629.419	76½	97.790	79
14	Einkommen Steuer	1) vom fatirten Einkommen	1,241.077	79½	355.798	99
		2) von fixen Bezügen	47.249	28½	18	92½
		3) von Zinsen der öffent. Fonds-Oblig. etz.	409.443	1½	—	—
		4) von Neubauten	31.056	19	6.225	39½
		Zusammen	**1,728.826**	**28½**	**362.005**	**46**
	B. Ausserordentliche.					
15	Steuer-Exekutionsgebühren		50.774	99	18.124	83½
16	Verzugszinsen von rückständigen Steuern		36.602	21½	18.674	62
		Im Ganzen	**8,647.983**	**79**	**1,680.349**	**78½**
	Ausgaben.					
	A. Ordentliche.					
11/1	Vergütungen und Belohnungen		36.650	50	3.768	—
11/2	Entschädigungen an früher steuerfreie Parteien in Dalmatien		—	—	—	—
	B. Ausserordentliche.					
11/3	Steuer-Exekutionskosten		24.804	74	15.707	84
		Im Ganzen	**61.455**	**24**	**19.475**	**84**

Zusammen		Activ- oder *Passiv-* Rückstände							
		mit Anfang				mit Ende			
		des Verwaltungs-Jahres 1875.							
fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
120.057	11	48.905	26½	*356*	*79½*	50.549	10	*243*	*32½*
4.499.378	66	1.063.852	96	*44.817*	*95½*	1,033.108	36	*40.647*	*2½*
4,619.435	**77**	**1,112.758**	**22½**	*45.174*	*75*	**1,083.657**	**46**	*40.890*	*35*
1,149.492	36½	402.287	11½	*8.986*	*76½*	402.486	68	*8.657*	*69*
1.617.186	47	365.780	35	*9.202*	*82*	369.156	99	*8.978*	*91½*
276.678	**83½**	**768.067**	**36½**	*18.189*	*58½*	**771.643**	**67**	*17.576*	*60½*
727.210	56	281.445	83	*11.852*	*57*	329.060	40	*11.417*	*41*
1,596.876	78½	528.037	71½	*22.754*	*20½*	637.773	21	*10.264*	*98½*
47.230	36	—	—	—	—	—	—	—	—
409.443	1½	—	—	—	—	—	—	—	—
37.281	58½	11.404	41½	*548*	*8½*	17.931	82½	*449*	*29*
2,090.831	**74½**	**539.442**	**13**	*23.302*	*29*	**655.705**	**3½**	*10.714*	*27½*
68.899	82½	49.622	31½	*547*	*62½*	52.297	45	*449*	*35*
55.276	83½	30.203	29½	*1.029*	—	36.654	90	*1.373*	*94*
10,328.333	**57½**	2.781.589	16	*100.095*	*82*	**2,929.019**	**91½**	*82.421*	*93*
40.418	50	—	—	*2.160*	—	—	—	*2.239*	*50*
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40.512	58	—	—	—	—	—	—	—	—
80.931	**8**	—	—	*2.160*	—	—	—	*2.239*	*50*

Verrechnungszweig: Directe Steuern.

Bedeckung: Capitel 11. bis 16.

Kronland: Galizien mit Krakau.

Erforderniss: Capitel 11. Tit. 1. bis 3.

Rechnungs-Abschluss

für das Jahr 1875.

und

Gebarungs-Nachweisung

für die I. Hälfte des Jahres 1876.

Post Nro	Kapitel	Titel	Bezeichnung der Rubriken und Objekte nach der Reihenfolge der Theilvoranschläge	Erfolg vom 1. Jänner bis Ende Juni 1876			
				Laufender Dienst		Dienst der Vorjahre	
			I. Einnahmen.				
			A. Ordentliche.				
1	11		Grund-Steuer { *a)* des vormaligen Krakauer Gebietes nach dem stabilen Kataster .	23.545	81	16.618	97½
			{ der übrige Theil des Landes nach dem Provisorium	897.372	19½	593.145	7½
				920.918	—½	**609.764**	**5**
2	12		Gebäude-Steuer { *a)* Hauszinssteuer . . .	257.878	82	260.533	80
			{ *b)* Hausklassensteuer . .	357.614	88½	179.235	88
3	13		Erwerbsteuer	239.442	16½	89.588	61½
4	14		Einkommensteuer: *a)* nach Bekenntnissen und Anzeigen . . .	318.584	84	405.087	91
			b) von fixen Bezügen der Staatsbediensteten .	24.301	31½	*331*	*40½*
			c) von den Zinsen der öffentlichen Fonds- und ständischen Obligationen à 10%	139.431	68	50	
			d) von hauszinssteuerfreien Gebäuden à 5% des reinen Einkommens .	8.803	6½	8.777	94
			Zusammen	**2,266.974**	**77½**	**1,552.706**	**79**
			B. Ausserordentliche.				
5	15		Steuer-Exekutions-Gebühren . . .	11.697	36	12.359	53
6	16		Verzugszinsen	6.658	5½	17.946	39½
			Zusammen	**18.355**	**41½**	**30.305**	**92½**
			Summe der Einnahmen	**2,285.330**	**19**	**1,583.012**	**71½**
			II. Ausgaben.				
			A. Ordentliche.				
1	11	1	Vergütungen und Belohnungen an Parteien und öffentliche Organe, aus Anlass der Steuereinhebung	191	—	3.059	50
2	11	2	Entschädigungen an früher steuerfreie Parteien in Dalmatien				
			B. Ausserordentliche.				
3	11	3	Steuer-Executions-Kosten	1.399	1	6.872	3½
			Summe der Ausgaben	**1.590**	**1**	**9.931**	**53½**

Laufender Dienst des Jahres 1875		Gesammt Erfolg für das Jahr 1875		Voranschlag für das Jahr 1875	Der Erfolg ist darnach günstig *ungünstiger*		Von den neben ausgewiesenen Rückständen betreffen			
							das Jahr 1875		die früheren Jahre	
101.825	85	118.444	82½							
3,803.500	19½	4,396.645	27	4,291.000	224.090	9½				
3,905.326	**4½**	**4.515.090**	**9½**							
877.775	96	1,138.309	76	946.000	192.309	76				
1,419.258	53	1,598.494	41	1,491.000	107.494	41				
629.419	76½	719.008	38	524.000	195.008	38				
1,241.077	79½	1,646.165	70½	1,345.182	300.983	70½				
47.249	38½	46.917	88	63.623	*16.705*	*12*				
409.443	1½	409.493	1½	400.647	8.846	1½				
31.056	19	39.834	13	23.548	16.286	13				
8,560.606	**58½**	**10,113.313**	**37½**	**9,085.000**	**1,028.313**	**37½**				
50.774	99	63.134	52	55.000	8.134	52				
36.602	21½	54.548	61	50.000	4.548	61				
87.377	**20½**	**117.683**	**13**	**105.000**	**12.683**	**13**				
8,647.983	**79**	**10,230.996**	**50½**	**9,190.000**	**1,040.996**	**50½**				
36.650	50	39.710	—	40.000	290	—				
24.804	74	31.676	77½	35.000	3.323	22½				
61.455	**24**	**71.386**	**77½**	**75.000**	**3.613**	**22½**				

Verrechnungszweig: Directe Steuern.

Bedeckung: Cap. 11. bis 16.

Kronland: Galizien mit Krakau.

Erforderniss: Cap. 11. Tit. 1. bis 3.

Nachweisung

des Gebühren-Abfalls bei den Activ-Rückständen, in Folge Nachsicht aus den innbezeichneten Titeln

zum

Gebarungs-Ausweise

führ das Jahr

1875.

A) Bei dem Dienste

		Grund-Steuer		Haus-Zins-Steuer	
				Or-	
1	Stand der Rückstände mit Ende 1874	*1,176.589*	*21½*	*435.767*	*92*
	Abfälle in Folge von:				
2	Elementar-Ereignissen	54.834	96	—	—
3	Baufreijahren	—	—	17.711	66½
4	Leerstehung	—	—	8.118	96½
5	Ausserkulturtretung	802	55	—	—
6	Uiberbürdung (Ungebühr)	6.628	18½	7.560	3½
7	Uneinbringlichkeit	1.565	29½	90	14
	Zusammen	**63.830**	**99**	**33.480**	**80½**
8	Es werden sonach in die Gebarungs-Nachweisung pro 1875. als anfänglicher Rückstand übertragen	1,112.758	22½	402.287	11½

B) Bei dem lau-

9	Elementar-Ereignisse	24.009	17½	—	—
10	Baufreijahre	—	—	189.048	67
11	Leerstehung	—	—	12.905	72
12	Ausserkulturtretung	40.818	43½	—	—
13	Uiberbürdung (Ungebühr)	6.684	46	5.445	44
14	Uneinbringlichkeit	576	13	6	2
	Zusammen	**72.088**	**20**	**207.405**	**85**
15	Summe aller Abfälle	**135.919**	**19**	**240.886**	**65½**

der Vorjahre.

Haus-Klassen Steuer	Erwerb-Steuer	Einkommen-Steuer nach Bekenntnissen und Anzeigen	Einkommen-Steuer von steuerfreien Zinsgebauden	Einkommen-Steuer von Obligationen	Steuer Exekutions-Gebühren	Verzugs-Zinsen von rückständigen Steuern	Zusammmen
d e n t l i c h e					**Ausserordentliche**		
387.863 19	*340.790 79½*	*567.834 21*	*12.366 38½*	— —	*52.828 17½*	*31.707 ½*	*3,005.746 89½*
5.345 3½	— —	— —	— —	— —	— —	— —	60.179 99½
3.181 33	— —	— —	— —	— —	— —	— —	20.892 99½
— —	— —	— —	573 83	— —	— —	— —	8.692 79
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	802 55
8.496 40½	39.849 32	38.050 97½	388 14	— —	1.996 88	1.487 42½	104.457 36
5.060 17	19.495 64½	1.745 52	— —	— —	1.208 98	16 28½	29.182 3½
22.082 94	**59.344 96½**	**39.796 49½**	**961 97**	— —	**3.205 86**	**1.503 71**	**224.207 73½**
365.780 25	281.445 83	528.037 71½	11.404 41½	— —	49.622 31½	30.203 29½	2,781.539 16

fenden Dienste.

3.985 1	— —	— —	— —	— —	— —	— —	27.994 18½
5.257 92	— —	— —	— —	— —	— —	— —	194.306 59
— —	— —	— —	448 34	— —	— —	— —	13.354 6
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	40.818 43½
40.487 29	97.662 89½	4.614 57½	270 51½	— —	447 52½	20 96	155.633 66
74 33	978 4½	9 33	— —	— —	8 61	— —	1.652 46½
49.804 55	**98.640 94**	**4.623 90½**	**718 85½**	— —	**456 13½**	**20 96**	**433.759 39½**
71.887 49	**157.985 90½**	**44.420 40**	**1.680 82½**	— —	**3.661 99½**	**1.524 67**	**657.967 13**

Verrechnungszweig: Directe Steuern.

Bedeckung: Cap. 11. bis 16.

Kronland: Galizien mit Krakau.

Erforderniss: Cap. 11. Tit. 1. bis 3.

Nachweisung

der von den Einnahmen in Abrechnung gebrachten Steuer-Rückvergütungen

zum

Gebarungs-Ausweise

für das Jahr

1875.

Nachweisung

Post Nr.		Laufender Dienst		Dienst der Vorjahre	
	Rückvergütungen an der:				
	Ordentlichen.				
1.	Grund-Steuer *a)* des vormaligen Krakauer Gebietes nach dem stab. Kataster	150	54	20	28½
	Grund-Steuer *b)* der übrigen Theile des Landes nach dem Provisorium	25.582	74	13.764	52
		25.733	28	13.784	80½
2.	Gebäudesteuer *a)* Hauszinssteuer	5.886	41½	2.166	87
	Gebäudesteuer *b)* Hausklassensteuer	5.627	75½	2.492	10½
3.	Erwerbsteuer	3.937	24	2.161	70½
4.	Einkommensteuer: *a)* nach Bekenntnissen u. Anzeigen	18.436	41	1.602	41
	b) von Zinsen der öffentl. Fonds u. Stand. Obligat.	—	—	—	—
	c) von steuerfreien Zinsgebäuden 5% des reinen Einkommens	305	96½	99	85
	d) von stehenden Bezügen der Staatsbeamten	550	67	214	62
	Zusammen	**60.477**	**73½**	**22.522**	**36½**
	Ausserordentlichen.				
5.	Verzugszinsen von rückständigen Steuern	541	55½	81	—
6.	Steuer-Executions-Gebühren	1.149	19½	174	29
	Zusammen	**1.690**	**75**	**255**	**29**
	Summe der Rückvergütungen	**62.168**	**48½**	**22.777**	**65½**

Kronland: Galizien mit Krakau.

Verrechnungszweig: Directe Steuern.

Bedeckung: Kap. 11 bis 16.

Erforderniss: Kap. 11 Titel 11 bis 3.

Nachweisung

der von den Einnahmen in Abrechnung gebrachten

Steuer-Rückvergütungen

zur Gebarungs-Nachweisung für die I. Hälfte des Jahres 1876.

Post-Nr.		Laufender Dienst		Dienst der Vorjahre	
	Rückvergütungen an der ordentlichen				
1.	Grund-Steuer: *a)* des vormaligen Krakauer Gebietes nach dem stabilen Kataster	—	—	74	97
	Grund-Steuer: *b)* der übrigen Theile des Landes nach dem Provisorium	7	78	15.641	73½
		7	78	15.716	70½
2.	Gebäude-Steuer: *a)* Hauszins-Steuer	10	5	2.574	47½
	Gebäude-Steuer: *b)* Hausklassen-Steuer	29	41	2.615	88½
3.	Erwerb-Steuer	3	57	5.342	14
4.	Einkommen-Steuer: *a)* nach Bekenntnissen und Anzeigen	—	91	2.235	7½
	Einkommen-Steuer: *b)* von Zinsen der öffentlichen Fonds- und ständischen Obligationen	—	—	—	—
	Einkommen-Steuer: *c)* von steuerfreien Zinsgebäuden 5% des reinen Einkommens	—	—	168	37
	Einkommen-Steuer: *d)* von fixen Bezügen der Staatsbeamten	64	25	402	10
	Zusammen	**115**	**97**	**29.054**	**75½**
	Ausserordentlichen				
5.	Steuer-Exekutions-Gebühren	36	55	59	55½
6.	Verzugszinsen von rückständigen Steuern	64	65	76	9½
	Zusammen	**101**	**20**	**135**	**65**
	Summe der Rückvergütungen	**217**	**17**	**29.190**	**40½**

Land: Galizien mit Krakau.

UIBERSICHT

der Schuldigkeit und Abstattung, dann der Rückstände und Uiberzahlungen an den direkten Steuern im II. Quartal 1875.

Rückstände

	Gebühr mit Ende December 1874.	Nachträglicher Zuwachs	Zusammen	Abfall durch realisirte Nachlässe: in den früheren Quartalen	Abfall durch realisirte Nachlässe: im II. Quartale 1875.	Abfall durch realisirte Nachlässe: Zusammen	Richtig gestellte Gebühr	Hierauf baar eingezahlt: in den früheren Quartalen	Hierauf baar eingezahlt: im II. Quartale 1875.	Hierauf baar eingezahlt: Zusammen	Daher mit Schluss des II. Quartals 1875.: wirklich verbliebener Rückstand	Daher mit Schluss des II. Quartals 1875.: Uiberzahlung
	Gulden in österreichischer Währung.											
Grund-Urbarial- u. Zehentsteuer — Kontribuenten	1,176 300	3.497	1,179.797	50.298	16.921	67.219	1,112.578	553.616	174.279	727.895	390.560	5.877
Religionsfond	*289*	*409*	*691*	*561*	*222*	*783*	*92*	—	—	—	*548*	*640*
Zusammen	**1,176.589**	**3.899**	**1,180488**	**50.859**	**17.143**	**68.002**	**1,112486**	**553.616**	**174279**	**727.895**	**391.108**	**6.517**
Hauszinssteuer Kontribuenten	435.768	5.635	441.403	21.424	7.603	29.027	412 376	202.442	71.441	273.883	139.857	1·364
Hausklassensteuer — Kontribuenten	387.861	4.992	392.853	4.011	5.708	9.719	383.134	147.708	52.712	200.420	184.699	1.985
Hausklassensteuer — Religionsfond	2	—	2	*1*	—	*1*	*1*	—	—	—	*1*	—
Zusammen	**387.863**	**4.992**	**392.855**	**4.012**	**5.708**	**9.720**	**383.135**	**147 708**	**52.712**	**200.420**	**184.700**	**1.985**
Erwerbsteuer Kontribuenten	340.791	16.537	357.328	16.908	14.770	31.678	325 650	54.352	45.600	99.952	226.984	1.286
Einkommensteuer Kontribuenten — ordentliche	567.835	53.264	621.099	18.860	18.632	37.492	583.607	264.288	93.309	357.597	226.503	493
Einkommensteuer Kontribuenten — v. stehenden Bezügen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Einkommensteuer Kontribuenten — von Baufreijahren	12.366	7.281	19.647	299	346	645	19.002	3.808	2.577	6.325	12 758	81
Zusammen	**580.201**	**60.545**	**640.746**	**19 159**	**18.978**	**38.137**	**602.609**	**268 096**	**95.826**	**363.922**	**239.261**	**574**
Executionsgebühr — Kontribuenten	52.828	3.423	56.251	3.369	1.206	4.575	51.676	10.447	7.852	18 299	33.417	40
Verzugszinsen — Kontribuenten	31.707	5 589	37.296	6.170	280	6.450	30.846	10.101	8.655	18.756	12.169	79
Judensteuer — Kontribuenten	26.293	—	26.293	—	—	—	26 293	—	—	—	26.293	—
Summe — Kontribuenten	3,031.749	100.218	3,131 967	121.339	65.466	186.805	2,945.162	1.246.762	456.365	1,703.127	1,253.240	11205
Summe — Religionsfond	*291*	*402*	*693*	*562*	*222*	*784*	*91*	—	—	—	*549*	*640*
Hauptsumme	**3,032.040**	**100.620**	**3,132.660**	**121.901**	**65.688**	**187.589**	**2,945.071**	**1,246.762**	**456365**	**1,703.127**	**1,253.789**	**11.845**

Laufende Schuldigkeit

	Vorschreibung für das Jahr 1875.	Nachträglicher Zuwachs	Zusammen	Davon waren bis zum Schluss des II. Quartals 1875. fällig	Abfall durch realisirte Nachlässe: in den früheren Quartalen	Abfall durch realisirte Nachlässe: im II. Quartale 1875.	Abfall durch realisirte Nachlässe: Zusammen	Richtig gestellte Gebühr	Hierauf baar eingezahlt: in den früheren Quartalen	Hierauf baar eingezahlt: im II. Quartale 1875.	Hierauf baar eingezahlt: Zusammen	Daher mit Schluss des II. Quartals 1875.: wirklich verbliebener Rückstand	Daher mit Schluss des II. Quartals 1875.: Uiberzahlung
	Gulden in österreichischer Währung.												
Grund-Urbarial- u. Zehentsteuer — Kontribuenten	4,577.168	—	4,577.168	2.288.584	37.816	14.202	52.018	2,236.566	279.378	790.764	1,070.142	1,166.474	50
Religionsfond	*84.051*	—	*84.051*	*42.026*	*1.634*	*574*	*2.208*	*39.818*	—	—	—	*39.818*	—
Zusammen	**4,66.1219**	—	**4,661.219**	**2,330.610**	**39,450**	**14.776**	**54,226**	**2,276384**	**279378**	**790 764**	**1,070142**	**1.206.292**	—
Hauszinssteuer Kontribuenten	1,184.688	228.896	1,413.584	706.792	160·061	23 722	185·783	521.009	41.862	221.100	262.962	258.076	29
Hausklassensteuer — Kontribuenten	1,618.552	18.004	1.636.556	818.278	29.450	6.796	36.246	782.032	109.924	296.251	406.175	375.857	—
Hausklassensteuer — Religionsfond	*205*	*25*	*230*	*115*	*28*	*3*	*31*	*84*	—	—	—	*84*	—
Zusammen	**1,618.757**	**18 029**	**1,636.786**	**818.393**	**29.478**	**6.799**	**36 277**	**782.116**	**109924**	**296.251**	**406.175**	**375.941**	—
Erwerbsteuer Kontribuenten	689.170	84.990	774.160	387.080	25.109	30 230	55.339	331.741	82.143	141.360	223.503	109.227	989
Einkommensteuer Kontribuenten — ordentliche	1,503.222	—	1,503.222	751.611	2.116	298	2.414	749.197	26.281	268.908	295.189	54.282* 400.415	689
Einkommensteuer Kontribuenten — v. stehenden Bezügen	71.064	21.528	92.592	46.296	—	—	—	46.296	17.474	28.822	46.296	—	—
Einkommensteuer Kontribuenten — von Baufreijahren	29.887	8.943	38.839	19.415	2.164	99	2.263	17.152	1.142	6.992	8.134	9.259	241
Zusammen	**1,604.173**	**30.471**	**1,634.644**	**817.322**	**4.280**	**397**	**4677**	**812.645**	**44.897**	**304.722**	**349.619**	54.282* **409674**	**930**
Executionsgebühr — Kontribuenten	—	16.026	16.026	16.026	1	40	41	15.985	3.071	8.359	11.430	4.820	265
Verzugszinsen — Kontribuenten	—	8.652	8.652	8.652	—	—	—	8.652	2.935	5.380	8.315	337	—
Judensteuer — Kontribuenten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summe — Kontribuenten	9,673.751	387039	10.060.790	5.042.734	256717	77.387	334.104	4,708.630	564210	1,767.936	2,332.146	54.282* 2,324.465	2.263
Summe — Religionsfond	*84.256*	*25*	*84.281*	*42.141*	*1.662*	*577*	*2.239*	*39.902*	—	—	—	*39.902*	—
Hauptsumme	**9,758.007**	**387064**	**10,145.071**	**5,084.875**	**258379**	**77.964**	**336.343**	**4,748 532**	**564.210**	**1.767.936**	**2,332.146**	54.282* **2.364.367**	**2 263**

* Idealer Rückstand.

Land: Galizien.

HAUPT-UIBERSICHT

der Schuldigkeit und Abstattung, dann der Rückstände und Uiberzahlungen an den direkten Steuern im II. Quartal 1876.

Rückstände

		Gebühr mit Ende December 1875.	Nachträglicher Zuwachs	Zusammen	Abfall durch realisirte Nachlässe: in den früheren Quartalen	Abfall durch realisirte Nachlässe: im II. Quartale 1876.	Abfall durch realisirte Nachlässe: Zusammen	Richtig gestellte Gebühr	Hierauf baar eingezahlt: in den früheren Quartalen	Hierauf baar eingezahlt: im II. Quartale 1876.	Hierauf baar eingezahlt: Zusammen	Daher mit Schluss des II. Quartals 1876.: wirklich verbliebener Rückstand	Daher mit Schluss des II. Quartals 1876.: Uiberzahlung
		Gulden in österreichischer Währung.											
Grund-Urbarial- u. Zehentsteuer	Kontribuenten	1,048.693	8.096	1,056.789	18.219	9.649	27.868	1,028.921	485.088	140069	625.157	406.731	2.967
	Religionsfond	*1.518*	*15*	*1.533*	*1.238*	*143*	*1.381*	*152*	—	—	—	*354*	*202*
	Zusammen	**1,050.211**	**8.111**	**1,058322**	**19.457**	**9.792**	**29.249**	**1,029073**	**485.088**	**140069**	**625.157**	**407.085**	**3.169**
Hausklassensteuer	Kontribuenten	366.612	8.834	375.446	4.175	3.741	7.916	367.530	140.519	41.287	181.806	186.095	371
	Religionsfond	*21*	—	*21*	*18*	*2*	*20*	*1*	—	—	—	*1*	—
	Zusammen	**366.633**	**8.834**	**375.467**	**4.198**	**3.743**	**7.936**	**367.531**	**140.519**	**41.287**	**181.806**	**186.096**	**371**
Hauszinssteuer Kontribuenten		397.345	23.551	420.896	8.550	13.927	22.477	398.419	195.989	66.957	262.946	136.104	631
Einkommensteuer Kontribuenten	Erwerbsteuer Kontribuenten	325.525	36.129	361.654	24.351	13.890	38.241	323.413	54.616	40.147	94.763	229.155	505
	ordentliche	630.086	65.417	695.503	15.322	7.114	22.436	673.067	324.508	82.666	407.174	266.168	275
	v. stehenden Bezügen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	von Baufreijahren	22.997	6.371	29.368	8.055	185	8.240	21.128	5.597	3.349	8.946	12.196	14
	Zusammen	**653.083**	**71.788**	**724.871**	**23.377**	**7.299**	**30.676**	**694.195**	**330.105**	**86.015**	**416.120**	**278.364**	**289**
Kontribuenten	Executionsgebühr	39 718	12.885	52.603	601	655	1.256	51.347	8.112	4.245	12.357	38.990	—
	Verzugszinsen	10.276	26.616	36.892	100	98	198	36.694	9.578	8.436	18.014	18.683	3
	Judensteuer	26.252	—	26.252	—	—	—	26.252	—	—	—	26.252	—
Summe	Kontribuenten	2,867.504	187.899	3,055.403	79 373	49.259	128.632	2,926.771	1,224.007	387.156	1,611.163	1,320.374	4.766
	Religionsfond	*1.539*	*15*	*1.554*	*1.256*	*145*	*1.401*	*153*	—	—	—	*355*	*202*
	Hauptsumme	**2.869.043**	**187914**	**3,056957**	**80.629**	**49404**	**130033**	**2.926924**	**1.224007**	**387156**	**1.611163**	**1.320729**	**4.968**

Laufende Schuldigkeit

		Vorschreibung für das Jahr 1876.	Nachträglicher Zuwachs	Zusammen	Davon waren bis zum Schluss des II. Quartals 1876. fällig	Abfall durch realisirte Nachlässe: in den früheren Quartalen	Abfall durch realisirte Nachlässe: im II. Quartale 1876.	Abfall durch realisirte Nachlässe: Zusammen	Richtig gestellte Gebühr	Hierauf baar eingezahlt: in den früheren Quartalen	Hierauf baar eingezahlt: im II. Quartale 1876.	Hierauf baar eingezahlt: Zusammen	Daher mit Schluss des II. Quartals 1876.: wirklich verbliebener Rückstand	Daher mit Schluss des II. Quartals 1876.: Uiberzahlung
		Gulden in österreichischer Währung.												
Grund-Urbarial- u. Zehentsteuer	Kontribuenten	4,577.643	5.917	4,583.560	2,291.780	41.766	5.414	47.180	2,244.600	238.149	681.980	920.129	1,324.511	40
	Religionsfond	*83.289*	*575*	*83.864*	*41.932*	*196*	*608*	*804*	*41.128*	—	—	—	*41.128*	—
	Zusammen	**4,660.932**	**6.492**	**4,667.424**	**2,333.712**	**41.962**	**6.022**	**47.984**	**2,285.728**	**238149**	**681.980**	**920.129**	**1.365.639**	**40**
Hausklassensteuer	Kontribuenten	1,638.239	20.633	1,658.872	829.436	36.200	4.678	40.878	788 558	98.505	258.677	357.182	431.382	6
	Religionsfond	*200*	—	*200*	*100*	—	*71*	*71*	*29*	—	—	—	*29*	—
	Zusammen	**1,638.439**	**20.633**	**1,659.072**	**829.536**	**36.200**	**4.749**	**40.949**	**788.587**	**98.505**	**258.677**	**357.182**	**431.411**	**6**
Hauszinssteuer Kontribuenten		1,239.681	267.851	1,507.532	753.766	164.167	13.447	177.614	576.152	37.939	219.219	257.158	319.003	9
Einkommensteuer Kontribuenten	Erwerbsteuer Kontribuenten	722.911	100.877	823.788	411.894	32.580	25.236	57.816	354.078	22.611	116.623	239.234	115.410	566
	ordentliche	1,638.729	—	1,638.729	819.364	—	117	117	819.247	30.748	287.751	318.499	25.237* 483.581	8.070
	v. stehenden Bezügen	72.640	14.212	86.852	43.426	—	—	—	43.426	18.104	25.322	43.426	—	—
	von Baufreijahren	38.352	20.618	58.970	29.485	77	6.992	7.069	22.416	1.965	6.827	8.792	13.652	28
	Zusammen	**1.749.721**	**34.830**	**1,784.551**	**892.275**	**77**	**7.109**	**7.186**	**885.089**	**50.817**	**319.900**	**370.717**	25.237* **497.233**	**8.098**
Kontribuenten	Executionsgebühr	—	14.783	14.783	14.783	1	106	107	14.676	4.373	7.272	11.645	3.031	—
	Verzugszinsen	—	6.993	6.993	6.993	13	—	13	6.980	2.300	4.410	6.710	282	12
	Judensteuer	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summe	Kontribuenten	9,928.195	451.884	10,380.079	5,200.927	274.804	55.990	330.794	4,870.133	554.694	1,608.081	2,162.775	25 237* 2,690.852	8.731
	Religionsfond	*83.489*	*575*	*84.064*	*42.032*	*196*	*679*	*875*	*41.157*	—	—	—	*41.157*	—
	Hauptsumme	**10,011 684**	**452459**	**10,464.143**	**5,242.959**	**275000**	**56.669**	**331669**	**4,911290**	**554694**	**1,608081**	**2,162775**	25.237* **2,732.009**	**8.731**

* Idealer Rückstand.

9. alegat do zamknięcia rachunku funduszu krajowego za rok 1875.

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Rubryka	Poszczególnienie	Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
		W wydatkach :				
	I.	**Koszta druków.**				
1		Zwrot za wiadomości statystyczne	4	—	—	—
	II.	**Płace urzędników.**				
2		Zwroty zaliczek	9.530	99	—	—
		Remuneracye.				
3		Zwrot remuneracyi Dra Madeyskiego . . .	50	—	—	—
		Potrzeby kancelaryjne.				
4		Zwroty rozmaite	32	50	—	—
		Koszta podróży.				
5		Zwroty od stron rozmaitych	1.064	41	—	—
	III.	**Koszta leczenia.**				
6		Zwroty od stron obowiązanych	116.105	62	117	37½
	IV.	**Koszta szczepienia.**				
7		Zwroty od stron obowiązanych	225	01	—	—
8		Lekarzom	—	—	37	76
	V.	**Wydatki sanitarne.**				
9		Zwroty od stron obowiązanych	225	10	—	—
	VII.	**Stypendya dla uczniów seminar. nauczycielskich.**				
10		Raty uczniom	—	—	16	—
		Radcy szkolni — zwroty zaliczek	15	—	—	—
		Szkoła gospodarstwa lasowego.				
11		Zwroty zaliczek	288	24	—	—
	IX.	**Kwaterunkowe żandarmeryi.**				
12		Zwrot od rozmaitych stron	2	94	—	—
	X.	**Płace** — zwroty zaliczek	480	—	—	—
		Remuneracye.				
13		Rachmistrzowi za rachunki pro praeterito . .	—	—	60	—
		Do przeniesienia	128.023	81	231	13½

Liczba porządkowa	Rubryka	Poszczególnienie	Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
		Z przeniesienia	128.023	81	231	13½
	X.	**Sprawienie narzędzi.**				
14		Wydziałom powiatowym i inuym stronom . .	—	—	64	40
15		Ze sprzedaży narzędzi	2	58		37
		Koszta podróży.				
16		Rozmaitym stronom	—	—	21	—
17		Zwroty od przedsiębiorców	73	57	—	—
		Nowe budowy dróg.				
18		Niezrealizowane kredyta i zaliczki . . .	—	—	77.366	79
19		Zwroty od konkurencyj	1.069	58½	—	—
		Utrzymanie dróg.				
20		Niezrealizowane kredyta i zaliczki . . .	—	—	28.106	06
21		Zwroty od konkurencyj i innych stron . . .	14.787	71	—	—
22		**Zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych.**				
23		Wydziałom powiatowym	—	—	781	32½
		Zwroty od Wydziałów powiatowych . . .	1.950	—	—	—
		Myta.				
		Niezrealizowane kredyta na budowę domków . .	—	—	450	75
	XI.	**Dotacye.**				
24		Zwrot od funduszu obłąkanych	650	15	—	—
	XII.	**Wydatki na szupaśnictwo.**				
25		Zwrot za druki szupasowe	232	48	—	—
26		Zaliczki Wydziałom powiatowym	—	—	148	—
	XIII.	**Do rozporządzalności Wydziału krajowego.**				
27		Zwroty od rozmaitych stron	2.046	06½	—	—
		Budowa 2go piętra w szpitalu lwowskim.				
28		Zwroty	45.109	07	—	—
29		**Rozmaite zwroty.**				
		Od funduszów stypendyjnych 2.894 zł. —½ ct.				
		„ funduszu Jędrzejewiczowej 144 „ — „				
		„ „ Żebrowskiego 111 „ 23½ „				
		„ „ Moszczeńskiej 7 „ 13— „				
		„ „ szpitalu lwowsk. — „ 08— „	3.156	45	—	—
30						
31		„ C. k. kasy Złoczów	12	60	—	—
32		„ gminy Pokropiwna	—	20	—	—
33		C. k. Skarbowi Państwa, zwrot reszty dawnej zaliczki	—	—	15.905	99
34		Funduszowi ochotników	—	—	45.000	—
		Remuneracya Dr. Muszkieta	—	—	—	06
		Do przeniesienia . .	197.114	27	168.075	88

Liczba porządkowa	Rubryka	Poszczególnienie	Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
		Z przeniesienia .	197.114	27	168.075	88
		W dochodach :				
	III.	**Myta.**				
35		Czynsze od dzierżawców	1.586	41	—	—
36		Grzywny od szkodników drogowych . . .	24	50	—	—
	VI.	**Dodatki do podatków.**				
37		Od obowiązanych	582.070	45	—	—
	VII.	**Rozmaite.**				
38		Uwsie gmina — reszta długu	750	—	—	—
39		Benedyktynki w Przemyślu, reszta długu . . .	6.750	—	—	—
40		Wild Karol „ „ . . .	5.000	—	—	—
41		Kanoniczki w Krakowie „ „ . . .	4.750	—	—	—
42		**Zaliczki z lat ubiegłych.**				
		Od funduszu szpitalu lwowskiego 140.725 zł. 10½ ct.				
		„ gmin, koszta leczenia 83.173 „ 80 „				
		„ rozmaitych z powodu spraw drogowych . . . 37.072 „ 86 „				
		„ funduszu zapomogi z r. 1868 8.838 „ 05½ „				
		„ „ budowy szpitalu w Tarnopolu . . . 5.480 „ 16½ „				
		„ Glixellego na rachunek czynszu 5.000 „ — „				
		„ szpitali z rachunków kwartalnych 5.729 „ — „				
		„ rozmaitych stron . . . 1.398 „ 33½ „				
		„ C. k. kas, mylne wypłaty . 442 „ 34½ „	287.859	66½	—	—
43		Skarb Państwa — zwrot zaliczki	2.000	—	—	—
44		Wild Karol — „ ze sprzedaży dzieł . . .	658	67	—	—
45		Towarzystwo opieki szpitalu dla dzieci w Krakowie — zwrot pożyczki	10.000	—	—	—
46		Zwrot depozytom serwitutowym	—	—	—	35
47		**Datki dobrowolne na budowę dróg.**				
		Nieuiszczone zobowiązania	51.034	96½	—	—
		Suma . .	1,149.598	93	168.076	23
		Nadwyżka należytości czynnych	—	—	981.522	70
			1,149.598	93	1,149.598	93

10. Załącznik do zamknięcia rachunku funduszu krajowego za rok 1875.

(Do sumarycznego rachunku.)

Zamknięć rachunkowych lit. A. str. 8 — 9.

Poszczególnienie

dochodów i wydatków z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi	Wydatki	
I.	1—11	Koszta reprezentacyi kraju	
II.	12—29	„ zarządu	
III.	30	Koszta leczenia	
IV.	31—32	Koszta szczepienia	
V.	33—34	Wydatki sanitarne	
VI.	35—39	Zasiłki dla zakładów dobroczynności	
VII.	40—66½	„ „ „ naukowych i wychowania publicznego	
VIII.	67—69	Utrzymanie pomników historycznych	
IX.	70—87	Kwaterunkowe żandarmeryi	
X.	88—138	Drogi krajowe	
XI.	139—142	Dotacye dla zakładów krajowych	
XII.	143	Wydatki na szupaśnictwo	
XIII.	144—160	Rozmaite wydatki	
		Suma wydatków	
		Razem	
		do tego: przeniesione na Rubr. VII. dochodów kwoty w uwagach poszczególnione: 6.848 zł. 42 ct. — 52.716 zł. 31 ct. — 5.512 zł. 07 ct. — 27.746 zł. 89 ct.	
		Razem jak w zamknięciu rachunków wykazano	

		Dochody.	
I.	1	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	
II	2	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	
III.	3—7	Z myt na drogach krajowych	
IV.	6—5	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	
V.	8—9	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	
VI.	10	Dodatki do podatków (po 34 ct.)	
VII.	11—20	Rozmaite dochody	
VIII.	—	Aktywa funduszu pożyczki krajowej z roku 1873	
		Suma dochodów	
		Razem	
		do tego: kwoty przeniesione z rubryk w uwadze poszczególnionych	
		Razem jak w zamknięciu rachunków wykazano	

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
93.906	64	498	55	94.405	19	61.124	65	10.067	81	71.192	46	
184.320	33½	1.828	22	186.148	55½	—	—	—	—	—	—	Wynikłość rubryki jak obok . . . . . 186.148 zł. 55½ ct.
												do tego zwroty zaliczek przeniesione na rubr. VII. dochodów . . . 6.848 „ 42 „
												Razem 192.996 zł. 97½ ct.
149.096	08½	90.798	73	239.894	81½	—	—	—	—	—	—	Wynikłość rubr. jak obok 239.894 zł. 81½ ct.
												do tego zwroty zaliczek przeniesione na rubr. VII. dochodów . . . 52.716 „ 31 „
												Razem 292.611 zł. 12½ ct.
11.929	37	21.435	34	33.364	71	—	—	—	—	—	—	
12.871	81½	16.857	96	29.729	77½	—	—	—	—	—		
11.152	—	750	—	11.902	—	—	—	—	—	—	—	
97.850	59	109.160	58½	207.011	17½	—	—	—	—	—	—	Wynikłość rubr. jak obok 207.011 zł. 17½ ct.
												do tego wpływy przeniesione na rubr. VII.
1.050	—	2.200	—	3.250	—	5.000	—	—	—	5.000	—	dochodów . . . . . 5.512 „ 07 „
58.679	94	—	—	58.679	94	—	—	—	—	—	—	Razem 212.523 zł. 24½ ct.
371.911	27½	120.542	61½	492.453	89	223.852	51½	206.653	72½	430.506	24	
210.516	47½	—	—	210.516	47½	—	—	—	—	—	—	
1.667	32½	2.703	89	4.371	21½	—	—	—	—	—	—	
49.261	34	244	20	49.505	54	—	—	—	—	—	—	Wynikłość rubryki jak obok 49.505 zł. 54 ct.
												do tego wpływy przeniesione
1,254.213	19	367.020	09	1.621.233	28	289.977	16½	216.721	53½	506.698	70	na rubr. VII. dochodów 27.746 „ 89 „
												Razem 77.252 zł. 43 ct.
				2,127.931	zł. 98 ct.							
				92.823	„ 69 „							
				2,220.755	„ 67 „							
5.498	87	114	33	5.613	20	—	—	—	—	—	—	
8.894	49	8.924	17	17.818	66	—	—	—	—	—	—	
133.744	29½	19.936	89	153.681	18½	—	—	—	—	—	—	
—	—	7.467	42	7.467	42	—	—	—	—	—		
475.297	91½	—	—	475.297	91½	—	—	—	—	—	—	
1,420.775	30½	864.641	37	2,285.416	67½	—	—	—	—	—	—	
36.453	16	13.945	87	50.399	03	—	—	—	—	—	—	Wynikłość rubryki jak obok 50.399 zł. 03 ct.
												do tego przeniesione z
												rub. II. wydatków 6.848 zł. 42
												„ III. „ 52.716 „ 31
												„ VII. „ 5.512 „ 07
												„ XIII. „ 27.746 „ 89 92.823 „ 69 „
2,080.664	03½	915.030	05	2,995.694	08½	—	—	—	—	—	—	Razem 143.222 zł. 72 ct.
				2,995.694	zł. 08½ ct.							
				92.823	„ 69 „							
				3,088.517	„ 77½ „							

II.

Fundusz krajowego szpitalu powszechnego

we Lwowie.

Oddział chorych.

1. Rachunek depozytów.
2. Wykaz należytości czynnych i biernych.
3. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

II.

Fundusz krajowego szpitalu powszechnego we Lwowie.

Oddział chorych.

1. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu lwowskiego za rok 1875.

Oddział chorych.

Rachunek depozytów.

W załączeniu wykaz depozytów pozostałych z końcem roku 1875.

*

Rachunek depozytów krajowego szpitalu

Liczba porządk.	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem						
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1	Kaucye i wadya . .	—	—	18.670	—	18.670	—	18.670	—			
2	Fundusz wynagrodzenia służby . . .	—	—	13	35	13	35	13	35			
3	Rozmaite depozyta . .	—	—	1.378	67½	1.378	67½	1.378	67½			
4	Depozyta chorych . .	—	—	5 411	73	5.411	73	5.411	73			
	Suma dochodów .	—	—	25.473	75½	25.473	75½	25.473	75½			
	do tego zapas początkowy:											
	1. kaucye, wadya i inne depozyta:											
	a) w gotówce 451 zł. 00½ c.											
	b) w efektach 6.088 „ 96 „							6 539	96½			
	2. depozyta chorych:											
	a) w gotówce 948 zł. 33½ c.											
	b) w kosztownościach 104 „ 05 „											
	c) w efektach 871 „ 40 „							1.923	78½			
	Razem . .	—	—	—	—	—	—	33.937	50½	—	—	

powszechnego we Lwowie.

Liczba porządk.	Wydatki	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem						
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1	Kaucye i wadya . .	6.308	96	18.670	—	24 978	96	14 110	—	10.868	96	
2	Fundusz wynagrodzenia służby . . .	—	—	13	35	13	35	—	80	12	55	
3	Rozmaite depozyta . .	231	½	1.378	67½	1.609	68	1.462	16½	147	51½	
4	Depozyta chorych . .	1.923	78½	5.411	73	7.335	51½	5.963	24	1.372	27½	
	Suma .	8.463	75	25.473	75½	33.937	50½	21.536	20½	12.401	30	
	do tego zapas ostateczny:											
	1. kaucye, wadya i inne depozyta:											
	a) w gotówce 1.415 zł. 06½ c.											
	b) w efektach 9.613 „ 96 „							11.029	02½			
	2. depozyta chorych:											
	a) w gotówce 969 zł. 77½ c.											
	b) w kosztownościach 155 „ 75 „											
	c) w efektach 246 „ 75 „							1.372	27½			
	Razem . .	—	—	—	—	—	—	33.937	50½	—	—	

Wykaz depozytów pozostałych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Gotówka zł.	Gotówka ct.	Efekta zł.	Efekta ct.
	I. Kaucye i wadya.				
1	Baumgartena masa	—	—	50	—
2	Białczyński Stanisław	40	—	—	—
3	Broda Jędrzej	20	—	—	—
4	Daszkiewicz Julian	—	—	900	—
5	Freund	240	—	—	—
6	Friedrich Edward	—	—	100	—
7	Hersch Ignacy	250	—	—	—
8	Hillich Jan	400	—	800	—
9	Kaim i Kuźnicki	200	—	—	—
10	Kam Adolf	25	—	—	—
11	Margulies Daniel	—	—	65	—
12	Markiewicz Stanisław	—	—	500	—
13	Mańkowski Adolf	—	—	448	96
14	Miączyński Piotr	—	—	100	—
15	Mokrzycki Jędrzej	—	—	4.000	—
16	Piętak Michał	20	—	200	—
17	Popowicz i Chajes	—	—	1.000	—
18	Robauer Jakób	60	—	—	—
19	Rosenberg Izak	—	—	600	—
20	Ujeyski Kornel	—	—	150	—
21	Underka Franciszek	—	—	600	—
22	Weinheim Marek	—	—	100	—
	Suma	1.255	—	9.613	96
23	**II. Fundusz wynagrodzenia służby**	12	55	—	—
	III. Rozmaite depozyta.				
24	Koszta leczenia Arnauckiego	25	96	—	—
25	„ „ Putzkiego Aleksandra	29	14	—	—
26	„ „ Werhale Maryanny	1	96	—	—
27	„ „ Szynala Jana	1	47	—	—
28	Niepobrana płaca posługaczki Sidorko Maryi	1	16	—	—
29	Podatek dochodowy od płac lekarzy i urzędników	87	82½	—	—
	Suma	147	51½	—	—
30	**IV. Depozyta chorych**	969	77½	402	50
	Rekapitulacya.				
	I. Kaucye i wadya	1.255	—	9.613	96
	II. Fundusz wynagrodzenia służby	12	55	—	—
	III. Rozmaite depozyta	147	51½	—	—
	IV. Depozyta chorych	969	77½	402	50
	Razem	2.384	84	10.016	46
				12.401	30

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu lwowskiego. (Oddział chorych.)

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
	A. W wydatkach.				
	Rubr. I. Płace.				
1	Odźwierny, Kukawski Rajmund			—	10
2	Kapelan rz. kat. Tworowski Franciszek			—	01
	„ II. Odstawne.				
3	Graas Maciej			—	08
	„ VI. Pensye.				
4	Wagner Ludwika			100	—
5	Grund Ludwika			—	09
6	Berthleff Karol			19	24
7	Nagel Józefa			17	50
	„ VII. Zaopatrzenia i dary z łaski.				
8	Christl Laura			10	50
9	Hammer Joanna			15	75
	„ VIII. Emolumenta.				
10	Mieszkanie kapelana ks. Sembratowicza			—	08
	„ XI. Najem pomieszkania.				
11	Höflichowi, należytość za rozebranie pieców			30	—
	„ XIV. Koszta gospodarcze.				
12	Lekarstwa, Podgórskiemu za medykamenta			533	52
13	Sanitarne, Krzyżanowskiemu za artykuły apteczne			1	—
	„ XV. Zwrot kosztów utrzymania chorych, zakładowi klinicznemu i położnic.				
14	Funduszowi położnic za II. kwartał 1872			70	90
	Do przeniesienia	—	—	798	77

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytość czynna zł.	ct.	bierna zł.	ct.
	Z przeniesienia . .	—	—	798	77
	Rubr. XVI. Utrzymanie budynków.				
15	Majątkowi zarodowemu, reszta z nieużytej kwoty przeznaczonej na wybrukowanie około nowego prosektoryum	—	—	25	58
	„ XVII. Rozmaite.				
16	Funduszowi krajowemu zwrot kosztów insercyjnych	—	—	7	74
17	Temuż zwrot udzielonych zaliczek na wydatki ogólne	—	—	140.725	10½
18	Funduszowi położnic, jak wyżej . . .	—	—	5.863	09
19	„ chorych „ „ do rachunku r. 1876.	—	—	4.003	05½
20	Za resztę zysku ze sprzedaży 8 wieprzy . .	—	—	125	88
21	Funduszowi położnic do rachunku roku 1876 .	—	—	1.500	27
	B. W dochodach.				
	Rubr. I. Zapisy i legaty.				
1	Od stron obowiązanych	6.723	85½		
	„ III. Dodatki.				
2	Od c. k. Skarbu za 200 sągów drzewa . .	1.467	89		
3	Od kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni .	53	84½		
	„ IV. Zwroty kosztów leczenia.				
4	Od samopłacących, od funduszów obcokrajowych i od rozmaitych zakładów publicznych . .	228.178	47		
5	Od gminy miasta Lwowa za leczenie ubogich chorych Lwowian	36.881	51		
	„ V. Rozmaite.				
6	Od funduszu obłąkanych za płacę Sióstr Miłosierdzia, zatrudnionych na Kulparkowie .	373	29		
7	Od tegoż za wypłacone zasługi służby w kuchni za Maj 1875	11	66		
8	Od tegoż za pół wiadra octu . . .	3	82		
9	„ za $15^{37}/_{60}$ kóp jaj	17	17½		
10	„ za 3 cebry	7	50		
11	„ reszta niespłaconej zaliczki . .	1.810	64		
	Do przeniesienia . .	275.529	65½	153.049	49

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytość czynna zł.	ct.	bierna zł.	ct.
	Z przeniesienia . .	275.529	65½	153 049	49
	Rubr. V.				
12	Od funduszu budowy II. piętra za wikt, pieczywo i płacę sługi przeznaczonego dla konduktora robót	139	85		
13	Od tegoż reszta za mieszkanie konduktora robót	1	25		
14	„ za wikt konduktora robót . .	225	63		
15	„ za menażki dla powyższego . .	2	40		
16	„ za oświetlenie kancelaryi powyższego	15	—		
17	„ reszta za rozmaite artykuły do budowy	20	11		
18	Od funduszu podrzutków za łóżko dziecinne do sali mamek	14	—		
19	„ tegoż za płótno, perkal, taśmę dymę i szycie bielizny do sali mamek . . .	202	36		
20	„ Dra Feigla Longina reszta niespłaconej zaliczki	100	—		
21	„ Grabowicza Piotra, jak wyżej . . .	60	—		
22	„ Jezierskiego Eustachego, jak wyżej . .	25	—		
23	„ Dra Rudnickiego Władysława, byłego prosektora, jak wyżej	240	—		
24	„ Burkarta Józefa, b. pisarza, jak wyżej .	30	75		
25	„ Hillicha, dostawcy pieczywa, zwrot . .	—	74		
26	„ lekarzy zwrot za przekroczenie normy lekarskiej	1.726	61½		
27	„ Roznera, dostawcy, za słomę . . .	5	—		
28	„ Rosenberga, dostawcy, za drzewo . .	4	72½		
29	„ Białczyńskiego, szklarza, za szyby . .	1	98		
30	„ tegoż zwrot nadpłaty	2	16		
31	„ Suckowa et Comp. przedsiębiorcy urządzenia oświetlenia gazowego, za płacę i wikt robotników	432	43		
32	„ c. k. Prokuratoryi za marki stemplowe .	10	—		
33	„ p. Trandy, zastępcy rządcy, za fiakry .	15	—		
34	„ Malinowskiego, rządcy, za fiakry . .	55	—		
35	„ rachunku trzody za wartość pozostałych 8 wieprzy	125	88		
36	„ rozmaitych za szczudła, opaski, sznurówki i inne aparata	492	67		
	Suma .	279.478	20½	153.049	49
	Nadwyżka należytości czynnych . .	—	—	126.428	71½
		279.478	20½	279.478	20½

3. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu lwowskiego za rok 1875.

(Oddział chorych.)

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

Krajowy szpital powszechny

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	Summaryusz.
		Wydatki.
I.		Płace urzędników lekarzy i sług
II.		Odstawne
III.		Adjuta
IV.		Substytucye
V.		Dyurny
VI		Pensye
VII.		Zaopatrzenia i dary z łaski
VIII.		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych
IX.		Emolumenta
X.		Wydatki kapliczne
XI.		Najem pomieszkania
XII.		Potrzeby kancelaryjne
XIII.		Remuneracye i zapomogi
XIV.		Koszta gospodarcze
XV.		Zwrot kosztów utrzymania chorych zakładowi klinicznemu
XVI.		Utrzymanie budynków
XVII.		Rozmaite
		Suma wydatków
		Dochody.
I.		Zapisy i legaty
II.		Dochód z realności
III.		Dodatki
IV.		Zwroty kosztów leczenia
V.		Rozmaite
VI.		Dotacya
		Suma dochodów

we Lwowie. Oddział chorych.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
30.332	17½	1.483	94½	31.816	12							
57	04	—	—	57	04							
1.800	—	—	—	1.800	—							
500	—	—	—	500	—							
2.213	88	—	—	2.213	88							
3.130	17	210	—	3.340	17							
204	60	91	—	295	60							
50	—	34	—	84	—							
1.055	13½	89	17	1.144	30½							
—	—	—	—	—	—							
8.527	50	20	—	8.547	50							
955	95½	—	—	955	95½							
766	12	—	—	766	12							
78.626	73½	1.684	34½	80.311	08							
—	—	—	—	—	—							
9.000	86	62	50	9.063	36	1.133	73	—	—	1.133	73	
16.633	28½	8.970	99	25.604	27½							
153.853	45½	12.645	95	166.499	40½	1.133	73	—	—	1.133	73	
6.108	—	—	—	6.108	—							
—	—	—	—	—	—							
24.685	77½	512	18	25.197	95½							
84.023	12	14.497	68	98.520	80							
8.738	38	—	—	8.738	38							
29.068	—	—	—	29.068	—							
152.623	27½	15.009	86	167.633	13½							

III.

Fundusz krajowego szpitalu powszechnego

we Lwowie.

Oddział położnic.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

III

1. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu lwowskiego. (Oddział położnic.)

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem 1875 roku.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
	A. W wydatkach.				
	Rubr. I. Płace.				
1	Grocholska Marya, akuszerka	—	—	—	04
	„ IV. Pensye.				
2	Ostrowska Honorata	—	—	122	50
3	Pfau Henryka	—	—	—	03
	B. W dochodach.				
	„ II. Dodatki.				
4	Od c. k. Skarbu za 200 sągów drzewa opałowego	164	42		
5	Od kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni .	6	03		
	„ III. Zwroty kosztów leczenia.				
6	Od samopłacących i z funduszów publicznych .	3.178	11		
	„ IV. Rozmaite.				
7	Od funduszu chorych, zaliczka zwrotna .	5.863	09		
8	„ „ obłąkanych „ „ . .	4.952	68		
9	„ „ nadpłacony zwrot pensyi Dr. Berthleffa	6	90		
10	Od lekarzy za przekroczenie normy . .	—	33½		
	Suma . .	14.171	56½	122	57
	Nadwyżka należytości czynnych . . .	—	—	14.048	99½
		14.171	56½	14.171	56½

2. **Załącznik do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu lwowskiego za rok 1875.**

(Oddział położnic.)

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

Krajowy szpital powszechny

Liczba rubryki	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz.
		Wydatki
I.		Płace
II.		Odstawne
III.		Dyurny
IV.		Pensye
V.		Zaopatrzenia
VI.		Odprawy
VII.		Emolumenta
VIII.		Wydatki kapliczne
IX.		Najem pomieszkania
X.		Potrzeby kancelaryjne
XI.		Remuneracye i zapomogi
XII.		Koszta gospodarcze
XIII.		Utrzymanie budynków
XIV.		Odsetki od kapitałów dłużnych
XV.		Zapomogi dla położnic
XVI.		Koszta utrzymania dzieci
XVII.		Wydatki rozmaite
		Suma wydatków
		Dochody.
I.		Dochód z realności
II.		Dodatki
III.		Zwroty kosztów leczenia
IV.		Rozmaite
V.		Dotacya
		Suma dochodów

we Lwowie. Oddział położnic.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1.498	16	1.156	63	2.654	79							
—	—	4	30	4	30							
—	—	154	—	154	—							
58	30	143	20	201	50							
59	40	23	15	85	55							
—	—	5	—	5	—							
—	—	64	—	64	—							
312	52½	2	—	314	52½							
1.584	15	—	—	1.584	15							
—	25	58	75	59	—							
100	—	—	—	100	—							
2.215	69½	2.544	45½	4.760	15							
—	—	525	—	525	—	—	—	574	—	574	—	
352	02	—	—	352	02							
1.542	—	66	—	1.608	—							
1	65	—	—	1	65							
4.144	97½	77	—	4.221	97½							
11.869	12½	4.823	48½	16.692	61	—	—	574	—	574	—	
—	—	—	—	—	—							
6	03	—	—	6	03							
451	22	—	—	451	22							
1	36	—	—	1	36							
16.808	—	—	—	16.808	—							
17.266	61	—	—	17.266	61							

IV.

Fundusz krajowego zakładu dla obłąkanych.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

IV.

1. alegat do zamknięcia rachunku funduszu zakładu dla obłąkanych.

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
	A. W wydatkach.				
	Rubr. I. Płace urzędników lekarzy i sług.				
1	Funduszowi chorych, zwrot za płacę 8 Sióstr Miłosierdzia zatrudnionych na Kulparkowie .	—	—	373	29
	„ **V. Pensye.**				
2	Wagner Ludwika	—	—	30	—
	„ **XI. Remuneracye i zapomogi.**				
3	Dr. Muszkiet Karol	—	—	—	08
	„ **XII. Koszta gospodarcze.**				
4	Utrzymanie koni, za siano	—	—	200	—
	Mechzi Feld, za pieczywo	—	—	17	97½
	„ **XIII. Utrzymanie budynków.**				
5	Szeliski Aleksander, za dostarczone przyrządy ogniowe	—	—	1.493	—
	„ **XV. Rozmaite.**				
6	Zwrot kosztów leczenia Apolonii Chrapowicz .	—	—	45	—
7	Raciborski nadinżynier, zwrot kosztów podróży do Kulparkowa	—	—	6	30
8	Zaliczki do zwrotu funduszowi chorych . .	—	—	1.810	64
9	„ „ „ „ położnic . .	—	—	4.952	68
	B. W dochodach.				
	„ **II. Dodatki.**				
10	Od c. k. Skarbu, za 200 sągów drzewa . .	657	68½	—	—
11	Z kasy miejskiej, na utrzymanie trupiarni .	24	12½	—	—
	Do przeniesienia . .	681	81	8.928	96½

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
	Z przeniesienia . .	681	81	8.928	96½
	Rubr. III. Zwroty kosztów leczenia.				
12	Od samopłacących i z funduszów publicznych .	95.936	69		
	„ **IV. Rozmaite.**				
13	Od funduszu chorych, zwrot mylnie zarachowanej pensyi Dra Berthleffa	12	34		
14	Od szpitalu w Żółkwi, za dodaną obłąkanym pościel, bieliznę i odzież	42	88½		
15	Od gminy m. Przemyśla, za dodaną obłąkanym pościel, bieliznę i odzież	650	15		
16	Piotrowska Marya za sznurówkę ortopedyczną .	16	—		
17	Od Jaroszyńskiego do wyrachowania zaliczka na drobne wydatki	25	—		
18	Od gminy Żuraki, zwrot kosztów podróży rekonwalescenta Mielniczuk	1	80		
19	Od depozytu sądowego w Przemyślu, zwrot należytości rządowej od zapisu po śp. hr. Weisenwolf	74	—		
20	Od funduszu klinicznego, zaliczka zwrotna .	100	—		
21	Od lekarzy, za przekroczenie normy . .	67	13		
22	Wartość pozostałego remanentu artykułów żywności	2.790	09		
23	Od funduszu budowy zakładu w Kulparkowie zwrot za wikt inżyniera Chrzanowskiego i jego pomocników	170	09		
	Suma . .	100.567	98½	8.928	96½
	Nadwyżka należytości czynnych . .	—	—	91.639	02
		100.567	98½	100.567	98½

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu zakładu dla obłąkanych za rok 1875.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

Zakład krajowy dla

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Sumaryusz budżetu	
		Wydatki.	
I.		Płace	
II.		Odstawne	
III.		Substytucye	
IV.		Dyurna	
V.		Pensye	
VI.		Zaopatrzenia i dary z łaski	
VII.		Odprawy	
VIII.		Emolumenta	
IX.		Wydatki kapliczne	
X.		Potrzeby kancelaryjne	
XI.		Remuneracye i zapomogi	
XII.		Koszta gospodarcze	
XIII.		Utrzymanie budynków	
XIV.		Odsetki od kapitałów dłużnych	
XV.		Rozmaite	
		Suma wydatków	
		Dochody.	
I.		Dochód z realności	
II.		Dodatki	
III.		Zwroty kosztów leczenia	
IV.		Rozmaite	
V.		Dotacya	
		Suma dochodów	

obłąkanych.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
13.099	61	2.545	58½	15.645	19½							
—	—	8	66	8	66							
520	34	—	—	520	34							
345	—	275	20	620	20							
—	—	307	34	307	34							
91	25	39	25	130	50							
20	—	11	—	31	—							
1.863	52	78	—	1.941	52							
48	24	5	66	53	90							
21	33	107	60	128	93							
786	60	191	20	977	80							
67.283	98½	11.437	49½	78.721	48							
459	16	8	40	467	56	124	62	615	92	740	54	
1.408	06	—	—	1.408	06							
1.811	06	834	29	2.645	35							
87.758	15½	15.849	68	103.607	83½	124	62	615	92	740	54	
—	—	—	—	—	—							
24	12½	—	—	24	12½							
13.922	89	949	40	14.872	29							
1.876	52	—	—	1.876	52							
83.804	20	3.771	24	87.575	44							
99 627	73½	4.720	64	104.348	37½	—	—	—	—	—	—	

V.

Fundusz podrzutków

we Lwowie.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

1. Załącznik do zamknięcia rachunku funduszu podrzutków za rok 1875.

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
	Dochody.				
1	Rub. II. Taksy od przyjęcia dzieci obcokrajowych . .	289	50		
2	„ „ „ „ tutejszokrajowych .	369	50		
3	„ III. Zwroty utrzymania dzieci, od funduszów obcych	281	89		
4	„ „ tutejszych żywicielek	72	96		
	Wydatki.				
5	„ VII. Remuneracye i zapomogi	—	—	28	10
6	„ VIII Koszta utrzymania dzieci	—	—	6.962	77
	Suma . .	1.013	85	6.990	87
	Nadwyżka należytości biernych . .	5.977	02	—	—
		6.990	87	6.990	87

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu podrzutków za rok 1875.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

Fundusz podrzutków

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz.
		Wydatki.
I.		Płace urzędników . . . . .
II.		Zasługi . . . . .
III.		Czynsze . . . . .
IV.		Emolumenta . . . . .
V.		Dyurny . . . . .
VI.		Potrzeby kancelaryjne . . . . .
VII.		Remuneracye i zapomogi . . . . .
VIII.		Koszta utrzymania dzieci . . . . .
IX.		„ leczenia dzieci . . . . .
X.		Rozmaite wydatki . . . . .
		Suma wydatków . .
		Dochody.
		Dotacya z funduszu krajowego . . . . .

we Lwowie.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł	ct.	
1.953	66	—	—	1.953	66							
180	—	—	—	180	—							
168	75	168	75	337	50							
—	—	—	—	—	—							
—	—	—	—	—	—							
308	19	—	—	308	19							
213	50	—	—	213	50							
25.259	87	—	—	25.259	87							
11	25	—	—	11	25							
183	65	—	—	183	65							
28.278	87	168	75	28.447	62							
28.278	87	168	75	28.447	62							

VI.

Fundusz szpitalu św. Łazarza

w Krakowie.

Oddział chorych.

1. Rachunek depozytów.
2. Wykaz należytości czynnych i biernych.
3. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

VI.

Fundusz szpitalu św. Łazarza

w Krakowie.

Oddział chorych.

1. Rachunek depozytów.
2. Wykaz należytości czynszowych i bieżących.
3. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

1. **alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu św. Łazarza.**

(Oddział chorych.)

Rachunek depozytów

za rok 1875.

W załączeniu wykaz depozytów pozostałych z końcem roku 1875.

Rachunek depozytów

Liczba porządk.	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem						
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1	**Kaucye i wadya.**											
	a) Szpitalne:											
	Efektami . . .	—	—	4.833	26	4.833	26	4.833	26	—		
	Gotówką . . .	—	—	93	26	93	26	93	26	—	—	
	b) Na budowę nowego szpitalu:											
	Efektami . . .	—	—	47.500	—	47.500	—	47.500	—	—	—	
	Gotówką . . .	—	—	225	—	225	—	225	—	—	—	
2	**Depozyta rozmaite** .	—	—	10.689	58	10.689	58	10.689	58	—	—	
	Suma dochodów	—	—	63.341	10	63.341	10	63.341	10	—	—	
3	**Pozostałość rachunkowa z roku 1874.**											
	a) W gotówce:											
	Od funduszu chorych, zwrot gotówki udzielonej w roku 1874 . . . 15 zł. 75 ct.											
	detto w latach dawniejszych . 548 „ 44½	—	—	—	—	—	—	564	19½	—	—	
	b) W efektach . . .	—	—	—	—	—	—	16.330	—	—	—	
	Razem . . .	—	—	—	—	—	—	80.235	29½	—	—	

za rok 1875.

Liczba porządk.	Wydatki	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem						
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1	**Kaucye i wadya.**											
	a) Szpitalne:											
	Efektami . . .	16.330	—	4.833	26	21.163	26	3.730	—	17.433	26	Rachunkiem niniejszym objęte są tylko depozyta w kasie krakowskiej, zaś depozyta znajdujące się w kasie krajowej mieszczą się w rachunku wszystkich depozytów w ogóle.
	Gotówką . . .	564	19½	93	26	657	45½	113	26	544	19½	
	b) Na budowę nowego szpitalu:											
	Efektami . . .	—	—	47.500	—	47.500	—	36.000	—	11.500	—	
	Gotówką . . .	—	—	225	—	225	—	225	—	—	—	
2	**Depozyta rozmaite** .	—	—	10.689	58	10.689	58	10.689	58	—	—	
	Suma wydatków	16.894	19½	63.341	10	80.235	29½	50.757	84	29.477	45½	
3	**Pozostałość ostateczna.**											
	a) W gotówce . . .	—	—	—	—	—	—	544	19½	—	—	
	b) „ efektach . . .	—	—	—	—	—	—	28.933	26	—	—	
	Razem . . .	—	—	—	—	—	—	80.235	29½	—	—	

Wykaz depozytów

pozostałych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Gotówka zł.	Gotówka ct.	Efekta zł.	Efekta ct.
1	Bornstein Schapira, kaucya	10	50	—	—
2	Ertel Jan „	—	—	900	—
3	Fieber Oskar „	—	—	4 500	—
4	Jakliński Aleksander „	—	—	400	—
5	Jędrzejewski Napoleon „	4	26	—	—
6	Kurkiewicz Franciszka „	—	—	2.100	—
7	Langie Tadeusz „	—	—	150	—
8	Łotkowski Ignacy „	—	—	300	—
9	Łuszczkiewicz Antoni „	—	—	11.500	—
10	Machnicki Stanisław „	—	—	2.400	—
11	Nycz Karol „	—	—	533	26
12	Okoń Kasper „	—	—	100	—
13	Opid Adolf „	—	—	1.000	—
14	Rosenzweig Isaak „	15	75	600	—
15	Schudmak Hirsch „	—	—	1.450	—
16	Tyrkalski Andrzej „	—	—	3.000	—
17	Wojciechowski „	481	62	—	—
18	Kasa miejska, na rzecz szpitalu izraelickiego	—	30	—	—
19	Lewicki	20	50	—	—
20	Zakupno obligacyj indemnizacyjnych	11	26½	—	—
	Razem	544	19½	28.933	26

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu św. Łazarza za r. 1875. (Oddział chorych.)

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
	Wydatki.				
	Rubr. I. Płace.				
1	Zaliczka na płacę rządcy Nycza	212	50		
2	Aleksandrowicz Teodor, zastępca chemika	—	—	—	03
	„ II. Zasługi.				
3	Leśny w dobrach „Rączna“	—	—	5	11
	„ V. Zapisy.				
4	Z funduszu ś. p. Biskupa Schembeka	—	—	18	75
	„ XII. Koszta gospodarcze.				
5	Zakupno bielizny i sprzętów	—	—	93	89
	„ XIII. Odsetki od kapitałów dłużnych.				
6	4% od kapitału 4.000 złp na rzecz kościoła Panny Maryi w Krakowie	—	—	40	—
	„ XIV. Rozmaite wydatki.				
7	Z Wodzisławia nadesłana kwota 300 złp	—	—	75	—
8	Z funduszu Małeckiego za wiele pobrane odsetki	—	—	18	37½
9	Depozyta instytutowe z niewiadomego powodu	—	—	3	41
10	Fundusz budowy nowego szpitalu — honoraryum dr. Łuckiego	100	—		
11	Zwrot kosztów insercyjnych, portoryów i innych	43	49½		
	Dochody.				
12	**Rubr. I. Odsetki od kapitałów**	11.311	16½		
	„ II. Dochody z realności i dóbr.				
13	„Rączna“	395	74		
14	„Pustki“	52	04½		
15	„Prądnik Czerwony“	1.504	—		
	„ III. Zwroty kosztów leczenia.				
16	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	251	75		
	„ IV. Rozmaite dochody.				
17	Zysk z ażya	22	37		
	Suma	13.893	06½	254	56½
	Nadwyżka należytości czynnych	—	—	13.638	50
		13.893	06½	13.893	06½

3. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu św. Łazarza za rok 1875.

(Oddział chorych.)

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

Szpital św. Łazarza.

Liczba rubryki budżetu	pozycyi	Summaryusz
		Wydatki.
I.		Płace
II.		Zasługi
III.		Emolumenta
IV.		Pensye i zaopatrzenia
V.		Zapisy
VI.		Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi
VII.		Potrzeby kancelaryjne
VIII.		Remuneracye i zapomogi
IX.		Utrzymanie budynków
X.		Podatki i daniny
XI.		Dyety i koszta podróży
XII.		Koszta gospodarcze
XIII.		Odsetki od kapitałów dłużnych
XIV.		Wydatki rozmaite
		Suma wydatków
		Dochody.
I.		Odsetki od kapitałów
II.		Dochody z realności i dóbr
III.		Zwroty kosztów leczenia
IV.		Rozmaite dochody
		Dotacya
		Suma dochodów

Oddział chorych.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
8.857	36½	335	38	9.192	74½	—	—	—	—	—	—	Suma wydatków
1.968	94	—	—	1.968	94	—	—	—	—	—	—	
449	—	—	—	449	—	3 400	—	—	—	3.400	—	*a*) zwyczaj-
750	—	—	—	750	—	667	—	—	—	667	—	nych 68.126 zł. 75
37	50	37	90	75	40	—	—	—	—	—		*b*) nadzwy-
307	37	63	07	370	44	—	—	—	—	—	—	czaj-
432	54	5	99	438	53	—	—	—	—	—	—	nych 7.841 „ —
1.836	75	301	75	2.138	50	—	—	—	—	—	—	
727	28½	387	52	1.114	80½	3.774	—	—	—	3.774	—	razem 75.967 zł. 75
1.846	48	—	—	1.846	48	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
35.854	79½	10.546	92	46.401	71½	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2.525	62	854	57½	3.380	19½	—	—	—	—	—	—	
55.593	64½	12.533	10½	68.126	75	7.841	—	—	—	7.841	—	
19.570	65½	2.045	86	21.616	51½							
7.098	36½	1.902	50	9.000	86½							
31.237	18½	7.920	35	39.157	53½							
926	85	18	70	945	55							
4.601	59	645	69½	5.247	28½							
63.434	64½	12.533	10½	75.967	75							

Uwagi	Razem		w l. poprzed. 1876		w roku 1875		Razem		w l. poprzed. 1876		w roku 1875	
	zł.	cr.	zł.	cr.	zł.	cr.	zł.	cr.	zł.	cr.	zł.	cr.

VII.

Fundusz szpitalu św. Łazarza

w Krakowie.

Oddział położnic i podrzutków.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

*

VII.

Fundusz szpitalu św. Łazarza

w Krakowie.

Oddział położnic i podrzutków.

1. Wykaz należytości czynszu i bierzmu.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich realizowania.

1. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu św. Łazarza za rok 1875.
(Oddział położnic i podrzutków.)

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
	Wydatki.				
	Rubr. I. Płace.				
1	Zaliczka z płacy akuszerki	15	—		
	„ VIII. Podatki i daniny.				
2	Podatek z młyna w Prądniku Białym . .	9	23		
	„ IX. Koszta gospodarcze.				
3	Na umieszczenie podrzutka Sawiły w zakładzie „ciemnych“	—	—	100	—
	„ XI. Koszta zaopatrzenia podrzutków.				
4	Od stron samopłacących i od funduszów obcokrajowych	77	50		
	Dochody.				
5	**Rubr. I. Odsetki od kapitałów . . . .**	157	26		
	„ II. Dochody z realności i dóbr.				
6	Czynsz z młyna w Prądniku Białym . .	1.306	71½		
	„ III. Zwroty kosztów leczenia.				
7	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	37	—		
	Suma . .	1.602	70½	100	—
	Nadwyżka należytości czynnych . .	—	—	1.502	70½
		1.602	70½	1.602	70½

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu św. Łazarza za rok 1875.

(Oddział położnic i podrzutków.)

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniemczasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

Szpital św. Łazarza.

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	Sumaryusz
		Wydatki.
I.		Płace
II.		Zasługi
III.		Emolumenta
IV.		Potrzeby kancelaryjne
V		Pensye
VI.		Remuneracye i zapomogi
VII		Utrzymanie budynków
VIII.		Podatki i daniny
IX.		Koszta gospodarcze
X.		Odsetki od kapitałów dłużnych
XI.		Koszta zaopatrzenia podrzutków
XII.		Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic
XIII.		Zapomogi dla położnic
XIV.		Wydatki rozmaite
		Suma wydatków
		Dochody.
I.		Odsetki od kapitałów
II.		Dochody z realności i dóbr
III.		Zwroty kosztów leczenia
IV.		Zwroty kosztów utrzymania podrzutków
V.		Rozmaite dochody
		Dotacya
		Suma dochodów

Oddział położnic i podrzutków.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
2.860	05	250	—	3.110	05	—	—	—	—	—	—	
851	92	—	—	851	92	—	—	—	—	—	—	
224	—	—	—	224	—	1.200	—	—	—	1.200	—	
210	82	1	19	212	01	—	—	—	—	—	—	
200	—	—	—	200	—	333	—	—	—	333	—	
931	75	—	—	931	75	—	—	—	—	—	—	
663	02	—	—	663	02	1.934	—	—	—	1.934	—	
312	60	—	—	312	60	—	—	—	—	—	—	
13.109	83½	—	—	13.109	83½	—	—	—	—	—	—	
3	50	—	—	3	50	—	—	—	—	—	—	
14.633	42	—	—	14.633	42	—	—	—	—	—	—	
66	05	—	—	66	05	—	—	—	—	—	—	
511	90	—	—	511	90	—	—	—	—	—	—	
413	91	—	—	413	91	—	—	—	—	—	—	
34 992	77½	251	19	35.243	96½	3.467	—	—	—	3.467	—	
1 363	07	1.201	76½	2.564	83½							
513	75	513	75	1.027	50							
2.388	12	754	50	3.142	62							
—	—	—	—	—	—							
1.059	28	—	—	1.059	28							
30.916	73	—	—	30.916	73							
36.240	95	2.470	01½	38.710	96½	—	—	—	—	—	—	

Suma wydatków:

a) zwyczajnych . . . 35.243 zł. 96½ ct.
b) nadzwyczajnych . . 3.467 „ — „

Razem . . 38.710 zł. 96½ ct.

VIII.

Fundusz szpitalu św. Ducha

w Krakowie.

Oddział syfilitycznych.

1. Rachunek depozytów.
2. Wykaz należytości czynnych i biernych.
3. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

VIII.

1. **alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu św. Ducha za rok 1875.**

(Oddział syfilitycznych.)

Rachunek depozytów

za rok 1875.

W załączeniu wykaz depozytów pozostałych z końcem roku 1875.

Rachunek depozytów

Liczba porządk.	Dochody	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem						
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1	**Kaucye i wadya . .**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	**Depozyta rozmaite** złożone w ciągu roku 1875 gotówką	—	—	2.48[illegible]	75	2.486	75	2.486	75	—	—	
	Suma dochodów	—	—	2.486	75	2.486	75	2.486	75	—	—	
3	**Pozostałość z rachunku z roku 1874**											
	a) W gotówce	—	—		—	—	—	27	58½	—	—	
	b) „ efektach	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Razem . . .	—	—	—	—	—		2.514	33½	—	—	

za rok 1875.

Liczba porządk.	Wydatki	Należytość						Uiszczenie		Pozostałość ostateczna		Uwaga
		zaległa		bieżąca		razem						
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1	**Kaucye i wadya . .**	13	12½	—	—	13	12½	—	—	13	12½	
2	**Depozyta rozmaite**											
	w gotówce	14	46	2.486	75	2.501	21	2.486	75	14	46	
	Suma wydatków	27	58½	2.486	75	2.514	33½	2.486	75	27	58½	
	Pozostałość z końcem roku 1875											
	a) W gotówce	—	—	—	—	—	—	27	58½	—	—	
	b) „ efektach	—	—	—	—	—	—	—		—	—	
	Razem . . .	—	—	—	—	—	—	2.514	33½	—	—	

Wykaz depozytów

pozostałych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	W gotówce zł	ct.
1	Z masy Chwastowskiego dla Maryi Borysionki	4	55
2	Biesiągowa Marya, praczka; kaucya	13	12½
3	Dr. Hajdukiewicz, nadesłane odsetki od kapitału złpol. 800 z hipoteki realności Nr. 563—564, V 381	5	91
4	Dubielówna Ludwika, koszta leczenia za II. kwartał 1871 roku .	4	—
	Razem . .	27	58½

Liczba po-

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu św. Ducha za rok 1875.
(Oddział syfilitycznych.)

Wykaz należytości
czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości czynne zł.	ct	bierne zł.	ct.
	Wydatki.				
1	**Rubr. I. Zaliczka na płacę** rządcy Świerzbińskiego .	25	—		
2	Reszta niepobranej płacy dyrektora Harajewicza .	—	—		½
	„ **XI. Wydatki rozmaite.**				
3	Kubicki, były kasyer, zwrot nadpłaconej płacy .	—	42½		
	Dochody.				
4	**Rubr. I. Odsetki** od kapitałów hipotekowanych . . .	1.327	15		
	„ **II. Zwroty kosztów leczenia.**				
5	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	174	44		
	Suma . . .	1.527	01½	—	½
	Nadwyżka należytości czynnych	—	—	1.527	01
		1.527	01½	1.527	01½

Liczba porządkowa	Parafie.	Wakujące		Nadane	
		od	do	od	do
	Wyżna.				
1	Bukowiec. Zaścianek na północ				
2	Dzwola niepodlegająca				
	Wyżna rozmaite.				
3	Kalnica. Bóg Ojciec, wraz podlegający				
	Dobrodzy.				
4	Bunar. Odeszła od kapelan				
	Wyżny Kosztów.				
5	Z fundusze				
	Suma				
	Nadzwyczajne wydatki				

3. **alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu św. Ducha za rok 1875.**

(Oddział syfilitycznych.)

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

Szpital św. Ducha.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Summaryusz.
budżetu		
		Wydatki
I.		Płace . . . . .
II.		Zasługi . . . . .
III.		Emolumenta . . . . .
IV.		Potrzeby kancelaryjne . . . . .
V.		Remuneracye i zapomogi . . . . .
VI.		Utrzymanie budynków . . . . .
VII.		Koszta gospodarcze . . . . .
VIII.		Podatki i daniny . . . . .
IX.		Zaopatrzenia . . . . .
X.		Czynsz za najem lokalności szpitalnych . . . . .
XI.		Wydatki rozmaite . . . . .
		Suma wydatków . .
		Dochody.
I.		Odsetki od kapitałów . . . . .
II.		Zwroty kosztów leczenia . . . . .
III.		Dochody rozmaite . . . . .
		Dotacya . . . . .
		Suma dochodów . .

Oddział syfilitycznych.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
4.638	32	141	31	4.779	63							
739	—	248	—	987	—							
173	—	—	—	173	—							
231	61	7	15	238	76							
560	76	242	75	803	51							
892	88	185	58	1.078	46							
16.094	68½	4.361	84	20.456	52½							
—	—	—	—	—	—							
73	—	—	—	73	—							
—	—	3.000	—	3.000	—							
76	66½	27	58½	104	25							
23.479	92	8.214	21½	31.694	13½							
365	50	48	31½	413	81½							
24.146	79	325	69	24.472	48							
60	—	—	—	60	—							
—	—	6.747	84	6.747	84							
24.572	29	7.121	84½	31.694	13½							

IX.

Fundusz szpitalu św. Ducha

w Krakowie.

Oddział obłąkanych.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

IX.

Fundusz szpitalu św. Ducha

w Krakowie.

Oddział objaśnień.

1. Wykaz należytości czynszowych i innych.

2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

1. **alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu św. Ducha.** (Oddział obłąkanych.)

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Należytości			
		czynne		bierne	
		zł.	ct	zł.	ct.
	Dochody.				
1	**Rubr. I. Odetki** od kapitałów hipotekowanych . . .	844	72½	—	—
2	„ **II. Zwroty kosztów leczenia.** Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	427	70	—	—
	Suma . .	1.272	42½	—	—

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szpitalu św. Ducha za rok 1875.

(Oddział obłąkanych.)

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

*

Szpital św. Ducha.

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz
		Wydatki.
I.		Płace . . . . .
II.		Zasługi . . . . .
III.		Emolumenta . . . . .
IV.		Potrzeby kancelaryjne . . . . .
V.		Remuneracye i zapomogi . . . . .
VI.		Utrzymanie budynków . . . . .
VII.		Koszta gospodarcze . . . . .
VIII.		Podatki i daniny . . . . .
IX.		Czynsz za najem lokalności szpitalnych . . . . .
X.		Wydatki rozmaite . . . . .
		Suma wydatków . .
		Dochody.
I.		Odsetki od kapitałów . . . . .
II.		Zwroty kosztów leczenia . . . . .
III.		Dochody rozmaite . . . . .
		Dotacya . . . . .
		Suma dochodów . .

Oddział obłąkanych.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
wroku 1875		w l. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
3.412	27	50	—	3.462	27	—	—	—	—	—	—	
765	50	256	—	1.021	50	—	—	—	—	—	—	
109		—	—	109	—	800	—	—	—	800	—	
116	25	3	58	119	83	—	—	—	—	—	—	
406	74	—	—	406	74	—	—	—	—	—	—	
597	98½	167	01	764	99½	—	—	—	—	—	—	
12.473	64½	120	06	12.593	70½	—	—	—	—	—	—	
6	19½	—	—	6	19½	—	—	—	—	—	—	
—	—	1.500	—	1.500	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
19.387	58½	2.096	65	19.984	23½	800	—	—	—	800	—	
250	59	68	76½	319	35½							
11.153	90	3.593	42	14.747	32							
12	—	—	—	12	—							
5.705	56	—	—	5.705	56							
17.122	05	3.662	18½	20.784	23½							

Suma wydatków:
a) zwyczajnych . . . 19.984 zł. 23½ ct.
b) nadzwyczajnych . . . 800 „ — „
Razem 20.784 zł. 23½ ct.

Wydatki								Dochody							

X.

Fundusz policyi krajowej.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

X

Fundusz policyi królowej.

1. alegat do zamknięcia rachunku funduszu policyi krajowej za rok 1875.

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
	Lokacye.				
1	W galicyjskim banku kredytowym	57	90	—	—
	Grzywny policyjne.				
2	Mund Izrael, z Makowa	2	10	—	—
3	Mehlberg Herszko, z Makowa	2	10	—	—
4	Birnbaum Lemel, z Dobromila	5	—	—	—
5	Pacław, dominium	5	25	—	—
	Suma . . .	72	35	—	—

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu policyi krajowej za rok 1875.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

Fundusz policyi

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz.
		Wydatki.
I.	1—2	Podatki i daniny
II.	3	Utrzymanie budynków
III.	4—13	Koszta gospodarcze
IV.	14	Koszta transportu korekcyonistów
V.	15	Zwroty grzywien policyjnych
VI.	16	Zwroty należytości posłańców karnych
VII.	17	Remuneracye
VIII.	18	Rozmaite
	19	Nadwyżka do funduszu krajowego
		Suma wydatków
		Dochody.
I.	1—2	Odsetki
II.	3	Dochód z realności
III.	4	Policyjne grzywny
IV.	5	Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów
V.	6	Rozmaite
		Suma dochodów

krajowej.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
—	—	—	—	—	—							
—	—	—	—	—	—							
132	13	51	41½	183	54½							
—	—	—	—	—	—							
—	—	—	—	—	—							
—	—	—	—	—	—							
—	—	—	—	—	—							
—	—	—	04	—	04							
—	—	7.467	42	7.467	42							
132	13	7.518	87½	7.651	00½							
6.606	58	1.047	44	7.654	02							
—	—	—	—	—	—							
—	—	—	—	—	—							
—	—	—	—	—	—							
—	—	—	—	—	—							
6.606	58	1.047	44	7.654	02							

XI.

Fundusz szkolny krajowy.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

XI.

Fundusz szkolny krajowy.

1. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szkolnego za rok 1875.

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
	Wydatki.				
1	**Rubr. I.** Zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych	—	—	3.150	82½
2	„ **II.** Substytucye	—	—	70	—
3	„ **III.** Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye	—	—	29	1
4	„ **IV.** Fundacye i stypendya	—	—	109	20
5	„ **V.** Adjuta	—	—	70	87
6	„ **VI.** Remuneracye	—	—	83	30
7	„ **VII.** Podatki i daniny	—	—	2	24
8	„ **IX.** Dodatki pięcioletnie dla nauczycieli	—	—	412	19½
9	„ **X.** Emerytury dla nauczycieli	—	—	250	—
10	„ **XI.** „ dla wdów po nauczycielach	—	—	115	97
11	„ **XII.** Dary z łaski	—	—	43	75
12	„ **XIV.** Rozmaite wydatki	—	—	2 598	39½
13	„ **XV.** Zasiłki nadzwyczajne na budynki szkolne	—	—	1.500	—
	Dochody.				
14	**Rubr. I.** Odsetki od kapitałów hipotekowanych	1.251	93	—	—
15	„ **II.** Dochody z dóbr, realności i innych praw	64	47½	—	—
16	„ **IV.** Dodatki	4.685	67	—	—
17	„ **VII.** Taksy od spadków	8	69½	—	—
18	„ **VIII.** Rozmaite dochody	32.625	44	—	—
18	Zwroty zaliczek na budynki szkolne	2.300	—	—	—
	Suma	40.936	21	8.436	45½
	Nadwyżka należytości czynnych	—	—	32.499	75½
		40.936	21	40.936	21

Załącznik do sprawozdania Zarządu miejskiego za rok 1875.

Wykaz należytości

opłaconych i otrzymanych w roku 1875.

Lp.	Przedmiot	Należytości	
		zapłacone	otrzymane
		złr.	złr.
	Wydział I.		
1	Rubr. X. Kasyno dla Landwehry miejscowej. Czynsz za	—	5
2	„ XI. Wydziały	—	10
3	„ XII. Kasyno dla oficerów garnizonowych. Czynsz	—	20
4	„ XV. Zezwolenia	—	50
5	„ X. Akcyza	—	8
6	„ XI. Cmentarze	—	15
7	„ XII. Urzędy	—	20
8	„ XIII. Urzędy	—	15
9	„ XV. Zezwolenia na wyszynk	—	50
10	„ XI. Za wydanie [illegible]	—	5
11	„ XII. [illegible]	—	10
12	„ XIV. Licencje wyszynk	—	150
13	„ XV. Zezwolenia na [illegible]	—	120
	Razem		
	Dochody.		
14	Rubr. X. Opłaty od [illegible]	150	—
15	„ XI. Dochody z [illegible]	80	—
16	„ XV. [illegible]	120	—
17	„ XII. Czynsz [illegible]	200	—
18	„ XIII. Licencje [illegible]	100	—
19	Czynsz [illegible]	150	—
	Razem	800	—
	Należytości [illegible]	—	800
	Pozostaje [illegible]	800	—
	Razem	800	800

2. **Załącznik do zamknięcia rachunku funduszu szkolnego za rok 1875.**

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875

*

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Summaryusz
		Wydatki.
I.	1—11	Zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych
II.	12	Substytucye
III.	14—21	Zasiłki czasowe szkół utrzymywanych przez korporacye
IV.	22	Fundacye i stypendya
V.	23—28	Adjuta
VI.	29—40	Remuneracye i zapomogi
VII.	41—42	Podatki i daniny
VIII.	43	Koszta podróży i dyet
IX.	44—45	Dodatki pięcioletnie dla nauczycieli
X.	46	Emerytury nauczycieli, wdów i sierot po nauczycielach
XI.	47	Emerytury dla nauczycieli, którzy utracą posady w skutek organizacyi
XII.	48	Dary z łaski
XIII.	49—51	Potrzeby szkół ogólnej natury
XIV.	52	Rozmaite wydatki
XV.	53	Zasiłki nadzwyczajne na budynki
		Suma wydatków
		Dochody.
I.	1—8	Odsetki od kapitałów
II.	9—10	Dochody z dóbr, realności i innych praw
III.	11—12	Opłaty szkolne
IV.	13—16	Dodatki
V.	17	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych
VI.	18	Zapisy i darowizny
VII.	19	Taksy od spadków
VIII.	20	Rozmaite dochody
IX	21	Dodatek z c. k. Skarbu Państwa
X		Dotacya z funduszu krajowego
		Suma dochodów

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	
80.642	79½	23.842	5½	104.484	85							
1 425	34	55	50	1.480	84							
2.823	46	516	74	3 340	20							
—	—	—	—	—	—							
3.964	79	353	39	4.318	18							
16.638	54½	15	—	16.653	54½							
41	45	52	88	94	33							
241	35	25	—	266	35							
4.540	84	508	72	5.049	56							
10.119	43½	353	59½	10.473	3							
299	1	96	48	395	49							
2.463	54	173	95½	2.637	49½							
1.490	26	8.509	74	10 000	—							
2.521	75½	7.994	10	10.515	85½							
20.150	—	1.160	—	21.310	—							
147.362	57	43.657	15½	191 019	72½							
7.917	49	6.621	47½	14 538	96½							
16	34	—	71	17	5							
—	—	—	—	—	—							
1.775	34	—	—	1.775	34							
3.620	86	—	—	3.620	86							
—	—	—	—	—	—							
6.909	75	2.266	77½	9.176	52							
3.764	81½	2.726	32½	6.491	14½							
45.785	80	9.157	16	54.942	96							
—	—	100.456	88½	100.456	88½							
69.790	39½	121.229	33	191.019	72½							

XII.

Fundusz domestykalny.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

XII.

Fundusz domestykalny.

1. **alegat do zamknięcia rachunku funduszu domestykalnego za rok 1875,**

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Należytości			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Wypożyczony kapitał funduszowi kulparkowskiemu . . .	59.758	05	—	—
2	Lokacya w galicyjskim banku kredytowym	3.367	—	—	—
	Suma . .	63.125	05	—	—

2. Załącznik do zamknięcia rachunku funduszu domestykalnego za rok 1875.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

*

Fundusz

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz
		Wydatki.
I.	1—2	Płace . . . . .
II.	3	Najem lokalności na pomieszczenie zbiorów Antoniego Schneidera . .
III.	4	Dotacya funduszowi Al. hr. Stadnickiego, na wydawnictwo aktów grodzkich . .
IV.	5	Koszta druku i oprawy dzieł . . . . .
V.	6	Rozmaite . . . . .
		Suma wydatków . .
		Dochody.
I.	1—4	Odsetki . . . . .
II.	5	Sprzedaż dzieł . . . . .
III.	6	Rozmaite . . . . .
		Suma dochodów . .

domestykalny.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1.200	—	—	—	1 200	—							
300	—	—	—	300	—							
—	—	1.200	—	1.200	—							
385	—	—	—	385	—							
1	15	—	12	1	27							
1.886	15	1.200	12	3 086	27							
3.459	98	180	85	3.640	83							
18	90½	—	—	18	90½							
—	—	—	—	—	—							
3.478	88½	180	85	3.659	73½							

1.

2.

XIII.

Fundusz kultury krajowej.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

XIII.

Fundusz kultury krajowej.

1. alegat do zamknięcia rachunku funduszu kultury krajowej za rok 1875.

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
	Dochody.				
1	**Rubr. II.** Kary za przestępstwa polowe i lasowe . .	14.981	80	—	—

L. alegat do zamknięcia rachunku budżetu kraju za rok 1879.

Wykaz należytości

czynszu i dzierżyn z końcem roku 1879.

Liczba porządkowa	Poszczególne.	Należytości	
		czynsz	
		zł	ct.
	Dochody.		
1	**Rubr. II.** Kary za przestępstwa polowe i lasowe . .	14,291	80

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu kultury krajowej za rok 1875.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

Fundusz kultury

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Sumaryusz.
budżetu		
		Wydatki.
I.	1	Zwroty kar . . . . .
II.	2	Rozmaite: a) Zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach . . . . .
		b) Wydatki nieprzewidziane . . . . .
		Suma wydatków . .
		Dochody.
I.	1—3	Odsetki od kapitałów . . . . .
II.	4	Kary za przestępstwa polowe i lasowe . . . . .
III.	5	Rozmaite . . . . .
		Suma dochodów . .

krajowej.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
12	—	—	—	12	—							
5.000	—	—	—	5.000	—							
374	07	141	19	515	26							
5.386	07	141	19	5.527	26							
1.597	97½	592	19	2.190	16½							
9.049	—	2.419	48	11.468	48							
—	—	—	—	—	—							
10.646	97½	3.011	67	13.658	64½							

XIV.

Fundusz stanowy sierociński.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

XIV.

Fundusz stanowy sierocińskí.

1. Wykaz należytości czynszowych i dierżawch.

2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich realizowania.

1. alegat do zamknięcia rachunku funduszu stanowego sierocińskiego za rok 1875.

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Lokacya w galicyjskim banku kredytowym	95	31	—	—
2	Niepodniesiona przez dyrekcyę Zakładu św. Antoniego we Lwowie 4ta rata stypendyum za Mossoczego Władysława . .	—	—	30	—
3	detto „ Tańskiego Dyonizego . . .	—	—	30	—
4	detto „ Rubinka Emila	—	—	30	—
	Suma . .	95	31	90	—
	Nadwyżka należytości czynnych	—	—	5	31
		95	31	95	31

2. **Załącznik do zamknięcia rachunku funduszu stanowego sierocińskiego za rok 1875.**

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

*

Fundusz stanowy

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	Sumaryusz.	
		Wydatki.	
I.	1—4	Utrzymanie sierót	
II.	5	Rozmaite	
		Suma wydatków . .	
		Dochody.	
I.	1—5	Odsetki	
II.	6	Rozmaite	
		Suma dochodów . . .	

sierociński.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1.293	—	330	—	1.623	—							
2	40	—	11	2	51							
1.295	40	330	11	1.625	51							
1.201	62½	391	16½	1.592	79							
—	—	—	—	—	—							
1.201	62½	391	16½	1.592	79							

												1.
												2.

XV.

Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

XV.

Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

1. alegat do zamknięcia rachunku funduszu Al. hr. Stadnickiego za rok 1875.

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Nadpłata księgarni Sayfartha i Czaykowskiego do LW. 3.187/875	—	—	—	60

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu Al. hr. Stadnickiego za rok 1875.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

Fundusz Aleksandra

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz.	
		Wydatki.	
I.	1	Płaca Dr. Liskemu, za czynności około wydawnictwa aktów grodzkich	
II.	2	30% rabat księgarzowi	
III.	3	Koszta druku i oprawy	
IV.	4	Rozmaite	
		Suma wydatków	
		Dochody.	
I.	1	Dotacya z funduszu domestykalnego	
II.	2	Sprzedaż aktów grodzkich	
III.	3	Odsetki od efektów i kapitałów	
IV.	4	Rozmaite	
		Suma dochodów	

hr. Stadnickiego.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
800	—	—	—	800	—							
57	—	—	—	57	—							
3	60	—	—	3	60							
—	—	—	—	—	—							
860	60	—	—	860	60							
—	—	1.200	—	1.200	—							
190	60	—	—	190	60							
108	82	91	51	200	33							
—	—	—	—	—	—							
299	42	1.291	51	1.590	93							

| | | |

XVI.

Fundusz szkoły weterynaryi.

1. Wykaz należytości czynnych i biernych.
2. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

XVI.

Fundusz szkoły weterynaryi.

1. Wydaz należytości czynszowych i dzierżych.

2. Rozszerzenie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

1. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szkoły weterynaryi za rok 1875.

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości			
		czynne		bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1	Lisiewicz, przedsiębiorca robót murarskich, zwrot z udzielonej zaliczki w kwocie 300 zł. w. a.	56	—	—	—
2	Kasa oszczędności, na zabezpieczenie premii asekuracyjnej, tytułem kaucyi z powodu wypożyczonego kapitału w kwocie 16.000 zł. w. a.	150	—	—	—
	Suma . .	206	—	—	—

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu szkoły weterynaryi za rok 1875.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

*

Fundusz szkoły

Liczba rubryki budżetu	Liczba pozycyi budżetu	Sumaryusz
		Wydatki.
I.	A.	Koszta administracyjne . . . . .
	B.	Spłata pożyczki . . . . .
II.	A.	Koszta budowy i przekształcenia realności . . . . .
	B.	Wydatki rozmaite z powodu budowy . . . . .
		Suma wydatków . .
		Dochody.
I.		Odsetki . . . . .
II.		Dochody z realności . . . . .
III.		Dochody z ogrodu . . . . .
IV.		Dochody rozmaite . . . . .
V.		Subwencye . . . . .
VI.		Pożyczka zaciągnięta w kasie oszczędności . . . . .
		Suma dochodów .

weterynaryi.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		I. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1.349	57	6	—	1.355	57	3.193	85	—	—	3.193	85	
—	—	—	—	—	—	480	—	—	—	480	—	
—	—	—	—	—	—	32.146	20	6	45½	32.152	65½	
—	—	—	—	—	—	1.841	82	—	—	1.841	82	
1.349	57	6		1.355	57	37.661	87	6	45½	37.668 ~~41.342~~	32½	
—	01½	—	—	—	01½	—	—	—	—	—	—	
758	29	—	—	758	29	—	—	—	—	—	—	
286	90	—	—	286	90	—	—	—	—	—	—	
110	73	—	—	110	73	—	—	—	—	—	—	
3.300	—	18.567	41½	21.867	41½	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	16.000	—	—	—	16.000	—	
4.455	93½	18.567	41½	23 023	35	16.000	—	—	—	16.000	—	

XVII.

Fundusz budowy krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie.

Wykaz należytości czynnych i biernych.

Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

для определения по Кальбаумо.

XXII

Udział pruskiej krainy wiejskiej

[1] Liczba po-

1. alegat do zamknięcia rachunku funduszu budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie za rok 1875.

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
	Wydatki.				
	Rubr. I. Koszta administracyjne.				
1	Płaca dyrektora budowy	—	—	—	04
2	„ ogrodnika	—	—	—	04
	„ II. Koszta budowy.				
3	Steinig Markus i Genser Aba, za kamień . .	—	—	37	92
4	Kłosowski i Neuwohner, za cegłę . . .	—	—	708	87
5	Białczyński, za roboty szklarskie . . .	—	—	203	25
	Dochody.				
	Rubr. I. Dochody z realności.				
1	Czynsz dzierżawny z folwarku	250	—	—	—
2	„ z propinacyi	354	18	—	—
3	**„ II. Dochód ze sprzedaży materyałów budowlanych**	13 523	71	—	—
4	Zaliczka na drobne wydatki w rękach dyrektora budowy	4.000	—	—	—
	Suma . .	18.127	89	950	12
	Nadwyżka należytości czynnych	—	—	17.177	77
		18.127	89	18.127	89

I. załącznik do sumiuszowania rachunków funduszu budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie za rok 1875.

Wykaz należytości

wypłaconych i bieżących z końcem roku 1875.

Lfd.	Poszczególnienie	Należytości wypłacone w roku 1875		Należytości bieżące	
		zł.	ct.	zł.	ct.
	Władze.				
	Rubr. I. Komisya administracyjna.				
1	Pierwszy dyrektor budowy	—	—	—	04
2	„ ogrodnika	—	—	—	04
	„ **II. Komisya budowy.**				
3	Stolarz Mrokza i Gerber Abr., za kanapki	—	—	87	92
4	Kłosowski i Neuwohner, za cegłę	—	—	705	87
5	Blacharzyński, za roboty szklarskie	—	—	208	28
	Dozory.				
	Rubr. I. Dozorcy i rewizorzy.				
1	Czynsz dzierżawny z folwarku	200	—	—	—
2	„ z propinacyi	354	18	—	—
3	„ **II. Dozór nad sprzedaży materyałów budowlanych**	18 288	71	—	—
4	Należytości za drobne wydatki w zakresie dyrektora budowy	4 094	—	—	—
	Suma	18 127	89	950	19
	Należytości wypłacone ogółem	—	—	17 177	77
		18 127	89	18 127	89

2. alegat do zamknięcia rachunku funduszu budowy kulparkowskiej za rok 1875.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

*

Fundusz budowy zakładu

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Sumaryusz budżetu
		Wydatki.
I.		Koszta administracyjne . . . . .
II.		Koszta budowy . . . . .
III.		Koszta założenia ogrodu . . . . .
		Suma wydatków . .
		Dochody.
I.		Dochody z realności . . . . .
II.		Dochody ze sprzedaży materyałów budowlanych . . . . .
III.		Zasiłek od funduszu pożyczki krajowej . . . . .
IV.		Rozmaite . . . . .
		Suma dochodów . .

dla obłąkanych na Kulparkowie.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w l. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
11.303	49	604	33	11.907	82							
170.366	70½	4 681	54	175 048	24½							
988	04½	14	55	1.002	59½							
182.658	24	5.300	42	187.958	66							
598	32	—	—	598	32							
14.000	—	—	—	14 000	—							
100.000	—	36.000	—	136 000	—							
11	89	—	—	11	89							
114.610	21	36.000	—	150.610	21							

XVIII.

Fundusz pożyczki krajowej z r. 1873.

1. Rachunek lokacyj chwilowych.
2. Wykaz należytości czynnych i biernych.
3. Ogólny obrót kasowy.
4. Poszczególnienie wydatków i dochodów, z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

XVIII.

Fundusz pożyczki krajowej z r. 1873.

1. **alegat do zamknięcia rachunku funduszu pożyczki krajowej z roku 1873, za rok 1875.**

Rachunek

chwilowych lokacyj w bankach

za rok 1875.

Dochody. Rachunek chwilowych

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Szczegół. zł.	Szczegół. ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
	A. Lokacye na rachunek bieżący.				
	Kapitały odebrane.				
1	Od galicyjskiego Banku kredytowego	—	05	—	—
2	„ „ „ hipotecznego	1	—	1	05
	Zapas gotówki lokowanej z końcem roku 1875.				
3	W galicyjskim Banku kredytowym	—	—	762	90
	Razem . .	—	—	763	95
	B. Lokacye na asygnaty bankowe.				
	Kapitały odebrane.				
4	Z asygnat galicyjskiego Banku kredytowego	—	—	36.000	—
	Zapas asygnat bankowych z końcem roku 1875.				
5	Asygnaty galicyjskiego Banku kredytowego	—	—	96.100	—
	Razem . .	—	—	132.100	—
	Zestawienie obrotu				
1	Gotówka odebrana z rachunku bieżącego	1	05	—	—
2	„ uzyskana ze sprzedaży asygnat	36.000	—	36.001	05
	Suma dochodów . .	—	—	36.001	05
3	Zapas ostateczny w bankach na rachunku bieżącym . . .	—	—	762	90
	Razem . .	—	—	36.763	95
	Rekapitulacya zapasów lokowanych z końcem Grudnia 1875.				
1	Gotówka w bankach na rachunku bieżącym	762	90		
2	Asygnaty bankowe w kasie krajowej (6½%).	96.100	—		
	Razem . .	96.862	90		

lokacyj w bankach. Wydatki.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Szczegół. zł.	Szczegół. ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
	A. Lokacye na rachunek bieżący.				
	Kapitały lokowane.				
1	W galicyjskim Banku kredytowym	40	20	—	—
2	„ „ „ hipotecznym	—	03	40	23
	Zapas gotówki lokowanej z początkiem roku 1875.				
3	W galicyjskim Banku kredytowym	722	75	—	—
4	„ „ „ hipotecznym	—	97	723	72
	Razem . .	—	—	763	95
	B. Lokacye na asygnaty bankowe.				
	Kapitały lokowane.				
5	Zapas asygnat bankowych z początkiem roku 1875 . . .	—	—	132.100	—
	Razem . .	—	—	132.100	—

kapitałów lokowanych.

1	Gotówka ulokowana na rachunek bieżący	40	23	—	—
2	Asygnaty wydane do zrealizowania	—	—	36.000	—
	Suma wydatków .	40	23	36.000	—
				36.040	23
3	Zapas początkowy w banku na rachunku bieżącym . . .	—	—	723	72
	Razem . .	—	—	36.763	95

*

2. Załącznik do zamknięcia rachunku funduszu pożyczki krajowej z roku 1873, za rok 1875.

Wykaz należytości

czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.			Należytości czynne. zł.	ct.	bierne. zł.	ct.
	Wydatki.						
1	**Rubr. I.**	**Umorzenie pożyczki.**					
		Wylosowane, a niewypłacone obligacye . . .		—	—	3.400	—
2	„ **II.**	**Wypłata kuponów.**					
		Zapadłe, a niezrealizowane kupony		—	—	3.639	—
3	„ **III.**	**Koszta administracyjne.**					
		C. k. Skarb Państwa, 10% podatek od kuponów . .		—	—	4.032	60
4		Różne strony, — 7% od obligacyj subskrybowanych i naprzód całkowicie wpłaconych . . .		—	—	39	01
	Dochody.						
5	**Rubr. I.**	**Zwrot kapitału wypożyczonego.**					
		Raty kapitału, zaległe od Wydziałów powiatowych:					
		a) Bircza	890 zł. 48 ct.				
		b) Dąbrowa	5.000 „ — „				
		c) Grybów	2.444 „ — „				
		d) Kolbuszowa . . .	1.026 „ — „				
		e) Limanowa . . .	222 „ 62 „				
		f) Mielec	161 „ 29 „				
		g) Pilzno	4 „ 79 „				
		h) Rzeszów	385 „ 34 „				
		i) Tarnów	52 „ 62 „	10.187	14	—	—
6	„ **II.**	**Odsetki.**					
		Raty odsetków, zaległe od Wydziałów powiatowych:					
		a) Bircza	360 zł. 72 ct.				
		b) Grybów	1.086 „ — „				
		c) Horodenka . . .	44 „ 50 „				
		d) Jaworów	359 „ 12 „				
		e) Kolbuszowa . . .	539 „ 60 „				
		f) Limanowa . . .	105 „ 81½ „				
		g) Lisko	645 „ 34 „				
		h) Mielec	432 „ 12 „				
		i) Myślenice	396 „ 08 „				
		k) Pilzno	25 „ 41 „				
		l) Rohatyn	8 „ 80 „				
		m) Rzeszów	203 „ 28 „				
		n) Sanok	135 „ 24½ „				
		o) Sącz	331 „ 39 „				
		p) Tarnów	30 „ 33 „	4.703	75	—	—
		Do przeniesienia . .		14.890	89	11.110	61

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	ct.	bierne. zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	14.890	89	11.110	61
	Rubr. II. Odsetki.				
7	Od Wydziałów powiatowych, zaległe odsetki zwłoki .	94	64	—	—
	Rubr. IV. Rozmaite dochody.				
8	Od banków, reszta zaliczki na wypłatę kuponów i obligacyj :				
	a) Živnostenska Banka pro Čechy á Moravu w Pradze . . . . . 134 zł. 50 ct.				
	b) Bank galicyjski dla handlu i przemysłu w Krakowie . . . 135 „ — „	269	50	—	—
	Lokacye.				
9	Od galicyjskiego Banku kredytowego, reszta ulokowanej gotówki na rachunku bieżącym .	762	90	—	—
	Suma . .	16.017	93	11.110	61
	Nadwyżka należytości czynnych	—	—	4.907	32
		16.017	93	16.017	93

Uwaga. Wykaz niniejszy obejmuje tylko zaległe należytości, wypływające z rachunku za rok 1875. bez względu na aktywa i pasywa, wynikające z całego okresu operacyi pożyczkowej, które uwidocznione są w wyjaśnieniach do zamknięcia rachunkowego.

3. **alegat do zamknięcia rachunku funduszu pożyczki krajowej z roku 1873, za rok 1875.**

Ogólny obrót kasowy

za rok

1875.

Dochody. Ogólny obrót kasowy

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Zapas kasowy z początkiem roku 1875	1.320	86	1,380.600	—
2	Zwroty kapitału od Wydziałów powiatowych	126.425	38	—	—
3	Odsetki „	62.044	08	—	—
4	„ za zwłokę	409	17½	—	—
5	„ od chwilowych lokacyj	12.433	31	—	—
6	„ od sprzedanych obligacyj	62	41	—	—
7	Zwrot za kupony	15	—	—	—
8	Sprzedaż i losowanie obligacyj	7.668	—	—	—
9	Od Wydziałów powiatowych, na rachunek roku 1876	1.016	88	—	—
10	Zaliczki na wypłatę kuponów	24.395	54	—	—
11	Lokacye w bankach	36.001	05	—	—
12	Efekta od Wydziałów powiatowych, na spłatę rat	—	—	3.100	—
13	Karty dłużne	—	—	94.475	—
14	Zwrot kosztów administracyjnych	1	80	—	—
15	Zamiana efektów	—	—	500	—
	Razem	271.793	48½	1,478.675	—

za rok 1875. Wydatki.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Spłata wylosowanych obligacyj	7.800	—	—	—
2	Odsetki	84.825	56	—	—
3	Podatki i stemple	7.748	47	—	—
4	Płaca dyurnisty	657	—	—	—
5	Drobne kancelaryjne	92	73	—	—
6	Zaliczki na wypłatę kuponów	23.106	12	—	—
7	Lokacye	40	23	36.000	—
8	Funduszowi kulparkowskiemu	136.000	—	—	—
9	Efekta dla Wydziałów powiatowych zamienione	—	—	3.100	—
10	Karty dłużne	—	—	15.000	—
11	Obligacye wylosowane i sprzedane	—	—	8.300	—
12	Zamiana efektów	—	—	500	—
13	Zapas kasowy z końcem roku 1875:				
	a) Gotówka	11.523	37½	—	—
	b) Obligacye własne 163.900 zł.	—	—	—	—
	c) 6½% asygnaty galic. Banku kredyt. 96.100 „	—	—	260.000	—
	d) Karty dłużne przechowywane na ubezpieczenie wypożyczonych kapitałów *(bez wartości)*	—	—	1,155.775	—
	Razem	271.793	48½	1,478.675	—

4. alegat do zamknięcia rachunku funduszu pożyczki krajowej z r. 1873, za rok 1875.

Poszczególnienie

wydatków i dochodów,

z uwzględnieniem czasu ich zrealizowania.

a) w ciągu roku 1875.
b) w I. półroczu 1876.
na rachunek roku 1875.

*

Fundusz pożyczki

Liczba rubryki budżetu.	Liczba pozycyi budżetu.	Sumaryusz.	
		Wydatki.	
I.		Umorzenie pożyczki przez losowanie obligacyj	
II.		Wypłata kuponów od obligacyj w obiegu będących	
III.		Koszta administracyjne	
IV.		Rozmaite wydatki	
V.		Zasiłek na budowę zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	
		Suma wydatków . .	
		Dochody.	
I.		Zwrot kapitału wypożyczonego Wydziałom powiatowym	
II.		Odsetki	
III.		Sprzedaż i losowanie obligacyj	
IV.		Rozmaite	
		Suma dochodów . .	

krajowej z roku 1873.

Zwyczajne						Nadzwyczajne						Uwaga
Wynikłość												
w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		w roku 1875		w I. półroczu 1876		razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
7.700	—	100	—	7.800	—	—	—	—	—	—	—	
83.835	—	897	—	84.732	—	—	—	—	—	—	—	
8.496	02	—	38	8.496	40	—	—	—	—	—	—	
269	50	—	—	269	50	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	136.000	—	—	—	136.000	—	
100.300	52	997	38	101.297	90	136.000	—	—	—	136.000	—	
126.425	38	—	—	126.425	38							
70.227	86½	4.642	55	74.870	41½							
7.668	—	—	—	7.668	—							
2.575	80	—	—	2.575	80							
206.897	04½	4.642	55	211.539	59½							

L. W. 34.525/1876.

Alegat lit. **C.** *do sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem funduszów krajowych za rok 1875.*

Lit. C.

Zamknięcie rachunku funduszów samoistnych

(niedotowanych)

budżetem nieobjętych

za rok 1875.

INDEKS.

	Sumaryusz	5
I.	Fundusz pomnika Kościuszki	9
II.	Fundusze stypendyjne (93)	15
III.	Administracya Winnik	181
IV.	Fundusz galicyjski inwalidów	189
V.	„ niżankowicki inwalidów	195
VI.	„ posagowy Komarnickich	201
VII.	„ Zakładu Ossolińskich	207
VIII.	„ zapomogi b. obwodu tarnowskiego	211
IX.	„ zapomogi z roku 1868	217
X.	„ zapomogi pozostałej z roku 1866	221
XI.	„ budowy domu podrzutków we Lwowie	227
XII.	„ depozytów gminnych serwitutowych	233
XIII.	„ Russanowskiej	269
XIV.	„ szkół ludowych z roku 1872	275
XV.	„ Ponińskiego	281
XVI.	„ Franciszka Kochmana, dla literatów polskich	287
XVII.	„ Franciszka Kochmana, dla dziewcząt służących	293
XVIII.	„ Jędrzejowiczowej	299
XIX.	„ pomnika hr. Agenora Gołuchowskiego	305
XX.	„ budowy szpitalu krakowskiego	311
XXI.	Depozyta	317

Sumaryusz

majątku obrotowego

za rok 1875.

Sumaryusz majątku

Liczba porządkowa.	Nazwa funduszu.	Stan z początkiem r. 1875.				Dochody rzeczywiste w ciągu r. 1875.			
		Gotówka.		Efekta.		Gotówka.		Efekta.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
I.	Fundusz pomnika Tadeusza Kościuszki . .	.	.	.	.	350	05	.	.
II.	Fundusze stypendyjne	12.673	63	.	.	154.301	34	.	.
III.	Administracya dóbr Winniki	.	.	.	.	19.925	60	.	.
IV.	Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych .	703	00½	.	.	1.371	69	.	.
V.	„ niżankowicki inwalidów wojskowych	80	25	.	.	97	52	.	.
VI.	„ posagowy Jana i Filipiny Komarnickich	23	62½	.	.	47	25	.	.
VII.	Zakład narodowy imienia Ossolińskich . .	552	50½	156.435	56	32.555	67½	5.939	70
VIII.	Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego	112	28	2.500	.	223	44	.	.
IX.	Fundusz zapomogi z roku 1868	.	.	.	.	138	98	.	.
X.	„ pozostały zapomogi z roku 1866 .	1 074	27½	74.518	13	21.990	84½	.	.
XI.	„ budowy domu podrzutków we Lwowie	.	.	.	.	.	.	.	.
XII.	Depozyta gminne serwitutowe	43.661	49½	611.837	79	41.311	32	28.125	.
XIII.	Fundusz Pelagii Russanowskiej	3.193	37	.	.	3.270	10	.	.
XIV.	„ szkół ludowych z roku 1872 . .	.	.	.	.	.	.	.	.
XV.	„ Wincentego Łodzia Ponińskiego . .	.	.	1.299	99	2.576	60½	.	.
XVI.	„ Franciszka Kochmana dla literatów polskich	.	.	.	.	.	.	.	.
XVII.	„ Franciszka Kochmana dla dziewcząt służących	.	.	.	.	.	.	.	.
XVIII.	„ Maryi de Prez Jędrzejowiczowej .	.	.	.	.	486	.	.	.
XIX.	„ pomnika Agenora hr. Gołuchowskiego	.	.	.	.	7.408	12½	.	.
XX.	„ budowy nowego szpitalu w Krakowie	.	.	.	.	2.627	87	.	.
	Suma . .	62.074	43½	846.591	47	288.682	41	34.064	70
XXI.	Depozyta	36.438	30½	229.853	23	377.202	68½	422.458	99

obrotowego za rok 1875.

Liczba porządkowa.	Nazwa funduszu.	Wydatki rzeczywiste w ciągu r. 1875.				Stan z końcem roku 1875.			
		Gotówka		Efekta.		Gotówka.		Efekta.	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
I.	Fundusz pomnika Tadeusza Kościuszki . .	350	05	.	.	.	.	.	.
II.	Fundusze stypendyjne	105.178	49½	.	.	40.635	92½	.	.
III.	Administracya dóbr Winniki	19.925	60	.	.	.	.	.	.
IV.	Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych .	1.396	69	.	.	678	00½	.	.
V.	„ niżankowicki inwalidów wojskowych	72	.	.	.	105	11	.	.
VI.	„ posagowy Jana i Filipiny Komarnickich	47	25	.	.	23	62½	.	.
VII.	Zakład narodowy imienia Ossolińskich . .	29.362	81	2.000	.	3.745	37	160.375	26
VIII.	Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego	.	.	.	.	120	77	2.732	56
IX.	„ zapomogi z roku 1868	138	98	.	.	.	.	.	.
X.	„ pozostały zapomogi z roku 1866 .	81.192	85	.	.	2.852	12	13.518	13
XI.	„ budowy domu podrzutków we Lwowie	.	.	.	.	.	.	.	.
XII.	Depozyta gminne serwitutowe	33.977	46	50.055	.	36.234	83½	610.253	68
XIII.	Fundusz Pelagii Russanowskiej	6.375	97	.	.	87	50	.	.
XIV.	„ szkół ludowych z roku 1872 . . .	.	.	.	.	.	.	.	.
XV.	„ Wincentego Łodzia Ponińskiego . .	2.551	86	82	13	19	29½	1.217	86
XVI.	„ Franciszka Kochmana, dla literatów polskich	.	.	.	.	.	.	.	.
XVII.	„ Franciszka Kochmana, dla dziewcząt służących	.	.	.	.	.	.	.	.
XVIII.	„ Maryi de Prez Jędrzejowiczowej .	486	.	.	.	.	.	.	.
XIX.	„ pomnika Agenora hr. Gołuchowskiego	.	.	.	.	1.267	46½	6.140	66
XX.	„ budowy nowego szpitalu w Krakowie	2.627	87	.	.	.	.	.	.
	Suma . .	283.683	88½	52.137	13	85.770	02	794.238	15
XXI.	Depozyta	391.943	93½	431.779	84	21.697	05½	220.532	38

I.

Fundusz pomnika Tadeusza Kościuszki.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

L. W. 35.771/1876.

Dochody. **Fundusz pomnika**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		I) Stan funduszu z początkiem roku 1875.				
	1	Obligacye indemnizacyjne imiennej wartości . . . 3.800 zł.				
	2	Listy galic. Towarzystwa kredytowego, ziemskiego imiennej wartości . . . . . 8.500 „	.	.	12.300	.
		2) Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	3	Zakupiona książeczka galic. Kasy oszczędności na . . .	.	.	24	26
	4	Gotówka z wylosowania obligacyi	1.000	½	.	.
		Suma . . .	1.000	½	24	26
		Majątek obrotowy.				
		I) Stan funduszu z początkiem roku 1875.				
	1	Żaden	.	.	.	.
		2) Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
		Odsetki:				
	2	Od obligacyj indemnizacyjnych na . . . . . 3.800 zł.	179	55	.	.
	3	„ listów galic. Towarzystwa kredytowego, ziemskiego na . . . . . 8.500 „	170	50	.	.
		Suma . . .	350	05	.	.

Tadeusza Kościuszki. *Wydatki.*

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875				
	1	Wydano wylosowany list galic. Towarzystwa kredyt. ziemskiego na	.	.	1.000	.
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	2	Obligacye indemnizacyjne imiennej wartości . . 3.800 zł.	.	.	.	.
	3	Listy galic. Towarzystwa kredytowego, ziemskiego imiennej wartości . . . . . 7.500 „	.	.	.	.
	4	Książeczka galic. Kasy oszczędności na . . . 24 „ 26 ct.	.	.	11.324	26
	5	Gotówka	1.000	½	.	.
		Majątek obrotowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Odesłane Komitetowi pomnika w Krakowie, odsetki	350	05	.	.
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	2	Żaden	.	.	.	.

1. alegat.

Fundusz pomnika

Dochody. Ogólny obrót

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Zapas kasowy z początkiem roku 1875.	.	.	12.300	.
	Zakupione efekta:				
2	5% list galic. Towarzystwa kredyt. ziemskiego na 100 zł.				
3	5% obligacya indemnizacyjna na . . . . . 100 „				
4	Książeczka galic. Kasy oszczędności na . . . 24 „ 26 ct.	.	.	224	26
5	Gotówka za wylosowane efekta	1.205	.	.	.
	Odsetki:				
6	Od obligacyj indemnizacyjnych . . . . . 179 zł. 55 ct.				
7	„ listów galic. Towarzystwa kredytowego, ziemskiego 170 „ 50 „	350	05	.	.
		1.555	05	12.524	26

Tadeusza Kościuszki.

kasowy za rok 1875.

Wydatki.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	Wylosowane efekta:				
1	5% listy galic. Towarzystwa kredytowego, ziemskiego na 1.100 zł.				
2	5% obligacya indemnizacyjna na . . . . . 100 „	.	.	1.200	.
	Zakupno efektów:				
3	5% list gal. Towarz. kredyt. ziemsk. po kursie 89 zł. — ct. za kupon 2 „ 19½ „				
4	5% obligacye indemnizacyjne po kursie 89 „ 50 „ za kupon — „ 04 „				
5	Książeczka galic. Kasy oszczędności na . . . 24 „ 26 „	204	99½	.	.
6	Odsetki odesłane Komitetowi pomnika w Krakowie	350	05	.	.
7	Zapas kasowy z końcem roku 1875	1.000	½	11.324	26
		1.555	05	12.524	26

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytości czynne zł.	Należytości czynne ct.	Należytości bierne zł.	Należytości bierne ct.
	Niema żadnych.	.	.	.	.

3. alegat.

Wyjaśnienia.

Majątkiem funduszu pomnika Kościuszki zarządza samodzielnie Komitet istniejący w Krakowie i przedkłada Wydziałowi krajowemu corocznie sprawozdanie ze swych czynności. — (Patrz LW. 5745/1867 i 12150/1867.)

Poszczególnienie papierów wartościowych tego funduszu z końcem roku 1875.

1. 5% obligacye indemnizacyjne:
   - *a)* okręgu lwowskiego: Nr. 1703 na . . . . . 500 zł.
   - Nr. 70. 526. 2788. 36748. i 46826 po 100 zł. . . . . 500 „
   - *b)* okręgu krakowskiego: Nr. 3313. i 11662. po 1000 zł. . . . . 2000 „
   - Nr. 3950. 7927. 8046. 16227. 16665. 16939. 16940 i 17252 po 100 zł. . . . . 800 „
2. Listy gal. Towarzystwa kredytowego, ziemskiego:
   - *a)* 4% Serya III. Nr. 13521. 14091. 15647. 16368. 18570. i 18573. po 1000 zł. . . 6000 „
   - „ „ IV. Nr. 7012. i 7399 po 500 zł. . . . . 1000 „
   - „ „ V. Nr. 17225. 17419. 20357. i 21505 po 100 zł. . . . . 400 „
   - *b)* 5% Serya V. Nr. 1229 na . . . . . 100 „
3. 5% Książeczka gal. Kasy oszczędności z dnia 10/6. 1875. Nr. 8817. na . . . . . 24 „ 26 ct.

Razem . . . . . 11324 zł. 26 ct.

II.

Fundusze stypendyjne.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

Zamknięcie niniejsze zawiera:

1. Stan funduszów z początkiem roku 1875.
2. Dochody rzeczywiste w ciągu „ „
3. Wydatki „ „ „ „
4. Stan funduszów z końcem „ „

W załącznikach:

1. Ogólny obrót kasowy.
2. Wykaz należytości czynnych i biernych.
3. Wyjaśnienia ogólne wraz z bilansem majątkowym.
4. Rachunek szczegółowy funduszów stypendyjnych porządkiem alfabetycznym.
5. Wykaz sumaryczny wynikłości funduszów stypendyjnych.
6. Wykaz alfabetyczny stypendystów wedle pojedyńczych funduszów.
7. Wykaz kursu zakupionych i sprzedanych efektów.

LW. 17.136/1876.

Dochody. **Fundusze**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		1. Stan funduszów z początkiem roku 1875.				
	1	W efektach:				
		1. W obligacyach indemnizacyjnych . . 421.960 zł.				
		2. „ 5% listach zastawnych kredytowych 184.300 „				
		3. „ 4% „ „ „ 153.700 „				
		4. „ 6% listach zastawnych Zakładu kredytowego krakowskiego . . . 9.000 „				
		5. „ 6% obligac. pożyczki kraj. z r. 1873 151.400 „				
		6. „ 6% listach zastawn. Banku hipotecz. 146.600 „				
		7. „ rentach państwowych papier. oproc. 240.800 „				
		8. „ „ „ srebrem „ 26.550 „				
		9. „ akcyi kolei Karola Ludwika . . . 127.000 „				
		10. „ „ „ węgier. północno-wschod. 1.200 „				
		11. „ losach państwowych z roku 1860 2.100 „				
		12. „ asygnatach Banku kredytowego . . 2.700 „				
		13. „ obligacyach księstwa Styryjskiego . 2.000 „				
		14. „ książeczkach gal. Kasy oszczędności. 6.212 „ 89 ct.				
		15. „ skryptach dłużnych . . . . . 134.822 „ 27½ „	.	.	1,610.345	16½
	2	W gotówce	820	.	.	.
	3	W wartości dóbr i realności	.	.	364.501	35
		Suma . . .	820	.	1,974.846	51½
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	4	Fundacye nowo przybyłe:				
		1. Kallira fundacya	.	.	6.251	80
		2. Laskowskiej „	.	.	75.082	58
		3. Löwensteina „	.	.	1.600	.
		4. Ładuńskiego „	1.035	50	516	.
		5. Parzelskiego „	.	½	3.205	02
		6. Rostockiego „	.	.	5.821	08
		7. Seeling-Saulenfelsa fundacya	.	.	523	61
		8. Wierzbickiego „	394	82½	24.000	.
		Razem . . .	1.430	33	117.000	09
	5	Wpływy na rzecz istniejących już fundacyj:				
		1. W Cesarza Franciszka Józefa fundacyi	20	.	.	.
		2. „ Harbuta „	.	.	166	43
		3. „ Olszewskiego „	129	84	300	.
		4. „ Petryczyna „	174	45	.	.
		5. „ Popkiewicza „	.	.	2.000	.
		Razem . . .	324	29	2.466	43
		Do tego suma pozycyi 4. . . .	1.430	33	117.000	09
		Ogólna suma dochodów rzeczywistych . . .	1.754	62	119.466	52

stypendyjne.

Wydatki.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Efekta spieniężone (patrz wyjaśnienia)	.	.	22.208	93
	2	Ubytek w wartości dóbr z powodu sprzedaży realności w Winnikach	.	.	2.502	17
	3	Gotówka przeniesiona do majątku obrotowego	2.574	62	.	.
		Suma . . .	2.574	62	24.711	10
		4. Stan funduszów z końcem roku 1875.				
	4	W efektach:				
		1. W obligacyach indemnizacyjnych . . . 330.350 zł.				
		2. „ 5% listach zastawnych kredytowych 233.100 „				
		3. „ 4% „ „ „ 132.400 „				
		4. „ 6% listach zastawnych Zakładu kredytowego krakowskiego . . . 146.600 „				
		5. „ 6% obligac. pożyczki kraj. z r. 1873. 152.600 „				
		6. „ 6% listach zastaw. Banku hipoteczn. 247.000 „				
		7. „ rentach państwowych papier. oproc. . 6.000 „				
		8. „ akcyach kolei Karola Ludwika . . 124.000 „				
		9. „ „ „ węgier. północno-wschod. 1.200 „				
		10. „ „ „ dniestrzańskiej . . . . 2.000 „				
		11. „ losach państwowych z r. 1860. . . 2.100 „				
		12. „ asygnatach Banku kredytowego . . 1.500 „				
		13. „ obligacyach księstwa Styryjskiego . 2.000 „				
		14. „ książeczkach gal. Kasy oszczędności 8.830 „ 48 ct.				
		15. „ skryptach dłużnych . . . . . 98.349 „ 67½ „	.	.	1,488.030	15½
	5	W wartości dóbr i realności	.	.	361.999	18
		Suma . .		.	1,850.029	33½

Dochody. **Fundusze**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.			Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek obrotowy.						
		I. Stan funduszów z początkiem roku 1875.						
	1	Pozostałość w gotówce z roku 1874.			12.673	63	.	.
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.						
	2	Kapitały spłacone			1.200	.	.	.
	3	Odsetki:						
		a) od papierów publicznych . . .	100.071 zł.	43½ ct.				
		b) „ książeczek gal. Kasy oszczędn.	469 „	48 „				
		c) „ kapitałów hipotekowanych . .	4.369 „	75½ „				
		d) „ kapitałów lokowanych . . .	83 „	15 „	104.993	82	.	.
	4	Dochody z dóbr i realności:						
		a) nadwyżka dochodów z dóbr Winniki	11.201 zł.	49½ ct.				
		b) dochody z dóbr Godowa i przewozu na Wisłoku	3.340 „	26 „				
		c) czynsz od gmachu i parochii św. Mikołaja	22.559 „	33 „				
		d) nadwyż. dochod. realn. w Rzeszowie	1.060 „	03 „	38 161	11½	.	.
	5	Dochody ze sprzedaży realności w Winnikach			2.502	17	.	.
	6	Dodatki od rozmaitych funduszów			291	42	.	.
	7	Dochody rozmaite, mianowicie:						
		a) zwrot podatku czynszowego od c. k. funduszu naukowego	375 zł.	— ct.				
		b) zwroty wydatków konserwacyjnych z lat dawniejszych	3.400 „	— „				
		c) zwroty rozmaite i bieżące drobne .	185 „	12 „				
		d) ażya, odsetki zwłoki i przyznane koszta sądowe	618 „	07½ „	4.578	19½	.	.
	8	Gotówka pobrana z majątku zarodowego			2.574	62	.	.
				Suma . . .	154.301	34	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek obrotowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Stypendya (patrz: Wykaz stypendystów)	71.494	67	.	.
	2	Wydatki na cele dobroczynne i naukowe:				
		a) Na wycieczkę naukową dla uczniów Akademii technicznej . . . . . 520 zł.				
		b) Na budowę gmachu szkolnego w Łańcucie . . 500 „				
		c) Wyższa szkoła żeńska w Rzeszowie . . . . 200 „				
		d) Szkoła więźniów tamże . . . . . 150 „				
		e) Szkoła ludowa tamże . . . . . 105 „				
		f) Bursa brzeżańska . . . . . 300 „				
		g) Subwencye uczniom na koszta rygorozowe i t. p. 260 „	2.035	.	.	.
	3	Wsparcia jednorazowe: Siedmnastu uczniom we Lwowie, Krakowie, Przemyślu, Rzeszowie i Jarosławiu, mianowicie: 15 po 20 zł., 1 po 50 zł., 1 po 30 zł. razem	380	.	.	.
	4	Subwencye fundacyom na mocy legatów:				
		a) Kapituła lwowska rz. kat. . . . . 446 zł. 46 ct.				
		b) Zakład ubogich . . . . . 12 „ 60 „				
		c) Dom kalek . . . . . 8 „ 40 „				
		d) Fundusz religijny . . . . . 115 „ 08 „				
		e) Kościół OO. Jezuitów . . . . . 21 „ — „	603	54	.	.
	5	Dodatki do funduszu Głowińskiego od fundacyj konwiktowych .	81	42	.	.
	6	Płace i pensye:				
		a) Towarnicki Ambroży, nadkurator fundacyi Dr. Towarnickiego . . . . . 3.000 zł.				
		b) Straszewski Henryk, kurator tejże fundacyi 311 „ 11 ct.				
		c) Jabłoński Wacław, administrator tejże fundacyi . . . . . 400 „ — „				
		d) Etgens Józef i Dydyński Apolinary, administratorowie dóbr Godowa . . . . . 594 „ 18½ „				
		e) Kaczanowski Stanisław, leśniczy tamże . 250 „ — „				
		f) Dydyński Zygmunt, podleśniczy . . . 50 „ 40 „				
		g) Leśni dóbr Godowa . . . . . 100 „ 80 „				
		h) Maszkowska Józefa, wdowa po nauczycielu, pensya . . . . . 122 „ 50 „	4.828	99½		.
		Do przeniesienia	79.423	62½	.	.

Dochody.

Fundusze

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.

stypendyjne. *Wydatki.*

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.		Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Z przeniesienia . . .		79.423	62½	.	.
	7	Remuneracye:					
		a) Stałe, za czynności administracyjne . . .	120 zł.				
		b) Dr. Rybicki w Rzeszowie, za czynności prawnicze	210 „ 02 ct.	330	02	.	.
	8	Alimentacya Lenińskiego Piotra		100	.	.	.
	9	Meszne w dobrach Godowa		162	75	.	.
	10	Odsetki bierne:					
		a) Popkiewicz ks. Antoni, fundator	51 zł.				
		b) Strzyżów, parafia	5 „ 25 ct.	56	25	.	.
	11	Podatki i daniny:					
		a) Fundusze konwiktowe	5.762 „ 56½ „				
		b) Fundusz Dydyńskiego	1.372 „ 38 „	7.134	94½	.	.
	12	Konserwacye i budowy:					
		a) Restauracya i konserwacya gmachu u św. Mikołaja	4.917 „ 13 „				
		b) Restauracya i budowa folwarku w Skale (dobra Godowa)	1.000 „ — „	5.917	13	.	.
	13	Zwrot zaliczek pobranych w latach poprzednich celem pokrycia pozornego niedoboru (patrz wyjaśnienie)		9.660	07½	.	.
	14	Należytości rządowe od fundacyj nowo przybyłych		1.518	34	.	.
	15	Wydatki rozmaite:					
		a) Asekuracya gmachu św. Mikołaja . .	201 zł. 14 ct.				
		b) Koszta insercyjne	242 „ 12 „				
		c) „ sądowe, egzekucyjne i ekstabulacyjne	141 „ 01 „				
		d) „ kancelaryjne i inne drobne . .	291 „ 09 „	875	36		.
			Suma . . .	105.178	49½	.	.
		4. Stan funduszów z końcem roku 1875.					
	16	W gotówce		40.635	92½	.	.

1. alegat.

Fundusze

Dochody. Ogólny obrót kasowy

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Zapas kasowy z początkiem roku 1875.	13.493	63	1,610.345	16½
2	Fundacye nowo przybyłe	1.430	33	117.000	09
3	Efekta zakupione	.	.	302.516	52
4	„ odebrane i przepisane	.	.	471.413	.
5	Wpływy na rzecz istniejących już fundacyj	324	29	2.466	43
6	Kapitały spłacone	1.200	.	.	.
7	Odsetki	104.993	82	.	.
8	Dochody z dóbr i realności	38.161	11½	.	.
9	Za sprzedane realności	2.502	17	.	.
10	Dodatki od funduszów	291	42	.	.
11	Dochody rozmaite	4.578	19½	.	.
12	Kapitały podniesione z lokacyi	111	.	.	.
13	Gotówka uzyskana ze sprzedaży efektów	251.141	88	.	.
14	Przeprowadzenia rachunkowe	2.574	62	.	.
	Suma . . .	420.802	47	2,503.741	20½

stypendyjne.

z a r o k 1875. ***Wydatki.***

Liczba porządkowa.	P o s z c z e g ó l n i e n i e.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Efekta spieniężone	.	.	324.725	45
2	„ wydane i przepisane	.	.	690.985	60
3	Stypendya	71.494	67	.	.
4	Na cele dobroczynne i naukowe	2.035	.	.	.
5	Wsparcia jednorazowe	380	.	.	.
6	Subwencye fundacyom	603	54	.	.
7	Dodatki z funduszów konwiktowych	81	42	.	.
8	Płace i pensye	4.828	99½	.	.
9	Remuneracye	330	02	.	.
10	Alimentacye	100	.	.	.
11	Meszne	162	75	.	.
12	Odsetki bierne	56	25	.	.
13	Podatki i daniny	7.134	94½	.	.
14	Konserwacye i budowy	5.917	13	.	.
15	Zwroty	9.660	07½	.	.
16	Należytości rządowe od nowych fundacyj	1.518	34	.	.
17	Wydatki rozmaite	875	36	.	.
18	Gotówka ulokowana na rachunek bieżący	82	19	.	.
19	„ wydana na zakupno efektów	272.331	24	.	.
20	Przeprowadzenia rachunkowe	2.574	62	.	.
21	Zapas kasowy z końcem roku 1875.	40.635	92½	1,488.030	15½
	Suma	420.802	47	2,503.741	20½

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	P o s z c z e g ó l n i e n i e.	Należytości czynne zł.	Należytości czynne ct.	Należytości bierne zł.	Należytości bierne ct.
1	W efektach:				
	a) Efekta z końcem roku w winkulacyi zaległe 182.800 zł.				
	b) Skrypta dłużne do zwrotu przypisane . . . 34.750 „	217.550	.	.	.
	W gotówce:				
2	Kapitały spłacić się mające	122.093	86½	.	.
3	Odsetki zaległe od kapitałów hipotekowanych	3.948	6½	.	.
4	Dochody z dóbr i realności:				
	a) Czynsz zaległy od parochii u Ś. Mikołaja (w procesie) 890 zł. 01 ct.				
	b) „ z dzierżawy dóbr Godowa . . . . 238 „ 75 „				
	Do przeniesienia 1.128 „ 76 „	343.592	48	.	.

Fundusze

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.		Należytości czynne zł.	ct	bierne. zł	ct.
	Z przeniesienia . .	1.128 zł. 76 ct.	343.592	48		.
	c) Czynsz zaległy z dzierżawy przewozu na Wisłoku	123 „ 09 „				
	d) Zaległe należytości z lasów dóbr Godowy	47 „ 70 „	1.299	55	.	.
5	Należytości ze sprzedaży realności w Winnikach		49.878	49½	.	.
6	Zwroty wydatków konserwacyjnych z lat dawniejszych . . .		2.500	.	.	.
7	Gotówka pozostała na lokacyi w Bankach		1.614	.	.	.
8	Rozmaite:					
	a) Zwroty od gmin Godowa i Strzyżów	130 zł. 32 ct.				
	b) „ rozmaitych funduszów . .	512 „ 30½ „	642	62½	.	.
9	Skrypta dłużne po spłacie kapitałów wydać się mające . .		.	.	133.099	67½
10	Stypendya z końcem roku 1875. niewypłacone		.	.	2.367	50
11	Subwencye fundacyom:					
	a) Fundusz religijny	57 zł. 54 ct.				
	b) Kościół OO. Jezuitów	21 „ — „	.	.	78	54
12	Płace i pensye:					
	a) Dydyński Apolinary	66 zł. 66 ct.				
	b) „ Zygmunt	12 „ 60 „				
	c) Kaczanowski Stanisław	62 „ 50 „				
	d) Straszewski Henryk	88 „ 89 „				
	e) Leśni w dobrach Godowa	25 „ 20 „	.	.	255	85
13	Koszta kancelaryjne Dydyńskiemu Apolinaremu przyznane .		.	.	8	15
14	Meszne, reszta niewypłacona		.	.	.	73½
15	Odsetki bierne fundatorowi Popkiewiczowi, reszta		.	.	5	25
16	Zwroty zaliczek pobranych na pokrycie niedoboru we fundacyach:					
	a) Dydyńskiego	250 zł. 43 ct.				
	b) Egierskiego	56 „ 60 „				
	c) Falkenfelsa	11 „ 89 „				
	d) Janowskiego	33 „ 86½ „				
	e) Jarosławia	9 „ 17½ „				
	f) Krościenka	— „ 34 „				
	g) Matczyńskiego	206 „ 52 „				
	h) Mikiewicza	12 „ 36 „				
	i) Moszczeńskiej	7 „ 64 „				
	k) Potockiego	371 „ 18 „				
	l) Russyana	473 „ 61 „				
	m) Tarnowa	1 „ — „				
	n) Zawadzkiego Korwina	847 „ 61 „				
	o) Żebrowskiego	1.161 „ 80 „				
	Do przeniesienia .	3.444 „ 02 „	399.527	15	135.815	70

stypendyjne.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.		Należytości czynne zł.	ct.	bierne zł.	ct.
	Z przeniesienia . .	3.444 zł. 02 ct.	399.527	15	135.815	70
	p) Należytość do fundacyi Romedera z fundacyi Głowińskiego . . .	25 „ — „	.	.	3.469	02
17	Należytości rządowe od nowych fundacyj:					
	a) Ładuńskiego fundacya, reszta dłużna	1.440 „ — „				
	b) Olszewskiego „ „ „	389 „ 53½ „	.	.	1.829	53½
18	Wydatki rozmaite, jako to: zwrot kosztów intabulacyjnych, insercyjnych i t. p.		.	.	128	43½
	Suma		399.527	15	141.242	69
	Nadwyżka należytości czynnych		.	.	258.284	46
			399.527	15	399.527	15

3. alegat.

Wyjaśnienia.

1. **Efekta spieniężone.** W ciągu roku 1875. zakupiono efekta im. wartości . . 302.516 zł. 52 ct.
spieniężono zaś im. wartości . . . . . 324.725 „ 45 „
okazuje się przeto ubytek w efektach o . . . . . 22.208 „ 93 „

Rozporządzeniem Wydziału krajowego do LLWW. 6295, 6890, 7593 i 8935. z roku 1875. spieniężone zostały renty państwowe, w papierach i srebrem oprocentowane, niski przynoszące procent, a nie podlegające korzyści wylosowania — natomiast zaś zakupiono 6% listy Banku hipotecznego, 6% listy Zakładu kredytowego krakowskiego i 5% listy zastawne gal. Towarzystwa kredytowego. Gdy kurs zakupionych efektów znacznie wyższym jest od kursu rent spieniężonych, musiała oczywiście wartość zakupionych efektów wypaść niższą od wartości efektów sprzedanych. Atoli gdy porównamy, iż sprzedane renty, a mianowicie *a*) srebrem oprocentowane na . . . . 26.550 zł.
b) w papierach „ „ . . . . . 240.800 „
razem na . . . . . 267.350 „

przynosiły rocznego dochodu już z ażyem . . . . . 11.284 zł. 70 ct.
zakupione zaś natomiast:
a) 5% listy zastawne kredytowe na . . . . . 77.000 „
b) 6% „ „ Banku hipotecznego na . . . . 75.000 „
c) 6% „ „ Zakładu kredytowego krakowskiego na 64.600 „
razem na . . . . . 216.000 „
przynosić będą roczny dochód w kwocie . . . . . 12.226 „ — „
okaże się mimo **pozornego ubytku** w imiennej wartości efektów, **podwyższenie dochodu z odsetków o** . 941 „ 30 „

nie uwzględniając już korzyści z częstego wylosowania nowo zakupionych efektów.

Fundusze stypendyjne.

2. **Stan efektów majątku zarodowego z końcem roku 1875.** wykazanym został w wartości imiennej . . . . . 1,488.030 zł. 15½ ct.
gdy uwzględni się jednak, iż według poz. 1. wykazu należytości czynnych niniejszych funduszów, zaległy z końcem roku 1875. we winkulacyi efekta imiennej wartości . . . . . 182.800 „ — „
do zwrotu zaś przypisane są wydane tymczasowo skrypta dłużne imiennej wartości . . . . . 34.750 „ — „

okaże się z końcem r. 1875. ogólny stan efektów, własności funduszów stypendyjnych, imiennej wartości . . . . . 1,705.580 zł. 15½ ct.
z którego to stanu, po spłacie odnośnych kapitałów, wydane być mają skrypta dłużne imiennej wartości . . . . . 133.099 „ 67½ „
(patrz poz. 9. wykazu należytości czynnych i biernych).

3. **Wartość dóbr i realności:**

Z początkiem roku 1875. wynosiła takowa . . . . . 364.501 zł. 35 ct.
po ściągnięciu jednak części pretensyj od nabywców pojedyńczych realności w Winnikach w kwocie . . . . . 2.502 „ 17 „

okazuje się z końcem roku 1875. wartość ogólna dóbr i realności jak następuje:

A) Dydyńskiego fundusz:	*a*) dobra „Godowa“ z przyległościami	39.972 zł. — ct.	
„	*b*) realność w „Strzyżowie“ Nr. 97.	3.527 „ — „	
B) Głowińskiego „	*a*) budynek „ad St. Nicolaum“ oszacowany w r. 1849. na . .	197.213 „ — „	
	b) dobra „Winniki“	83.140 „ 03 „	
C) Dr. Towarnickiego fundusz:	realność w Rzeszowie, oszacowana na	38.147 „ 15 „	
	Ogółem, jak wykazano (str. 17)		361.999 zł. 18 ct.

4. Zestawiwszy wszelkie dane, wykazami powyzszymi objęte, okazuje się z końcem r. 1875. następujący

Bilans majątkowy.

A. Stan czynny.

1. Zapas kasowy w efektach	1,488.030 zł.	15½ ct.
2. „ „ w gotówce	40.635 „	92½ „
3. Suma należytości czynnych	399.527 „	15 „
4. Wartość dóbr i realności	361.999 „	18 „
Suma stanu czynnego . .	2,290.192 zł.	41 ct.

B. Stan bierny.

Suma należytości biernych	141.242 zł.	69 ct.
Z porównania stanu czynnego z biernym okazuje się **czysty stan majątkowy**	2,148.949 zł.	72 ct.
gdy zaś takowy z końcem roku 1874. opiewał na	2,041.520 „	17 „
wynosi przeto **wzrost majątku w ciągu roku 1875.**	107.429 zł.	55 ct.

4. alegat.

Rachunek szczegółowy

funduszów stypendyjnych

porządkiem alfabetycznym

za rok 1875.

LW. 17.136/1876.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	I. Fundacya Artymowicza Jana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874.	.	.	2.014	99	2.014	99	2.014	99	.	.
	Suma . . .	.	.	2.014	99	2.014	99	2.014	99	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874.	.	.	.	01	.	01	.	01	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	120	.	120	.	120	.	.	.
	Suma . . .	.	.	120	01	120	01	120	01	.	.
	II. Fundacya ks. Bema Jakuba.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874.	.	.	5.923	37	5.923	37	5.923	37	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	400	.	400	.	400	.	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	800	.	800	.	800	.	.	.
	Suma . . .	.	.	7.123	37	7.123	37	7.123	37	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	347	39	347	39	347	39	.	.
2	Kapitał dłużny	5.250	.	.	.	5.250	.	.	.	5.250	.
3	Odsetki od efektów	7	50	57	89	65	39	65	39	.	.
4	Odsetki od kapitałów hipotekowanych .	.	.	367	50	367	50	367	50	.	.
	b) Przenośne.										
5	Gotówka za spieniężone efekta	.	.	25	08	25	08	25	08	.	.
	Suma . . .	5.257	50	797	86	6.055	36	805	36	5.250	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	I. Fundacya Artymowicza Jana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem r. 1875		.	2.014	99	2.014	99	2.014	99	.	.
	Suma . . .	.	.	2.014	99	2.014	99	2.014	99	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	120	.	120	.	90	.	30	.
2	Pozostałość z końcem roku 1875. . . .	.	.	30	01	30	01	30	01	.	.
	Suma . . .	.	.	150	01	150	01	120	01	30	.
	II. Fundacya ks. Bema Jakuba.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	23	37	23	37	23	37	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	800	.	800	.	800	.	.	.
3	Skrypta wydane	5.000	.	.	.	5.000	.	.	.	5.000	.
	Razem . . .	5.000	.	823	37	5.823	37	823	37	5.000	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	6.300	.	6.300	.	6.300	.	.	.
	Suma . . .	5.000	.	7.123	37	12.123	37	7.123	37	5.000	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Wydatki rozmaite	.	.	.	60	.	60	.	60	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	378	53 1/2	378	53 1/2	378	53 1/2	.	.
	Razem . . .	.	.	379	13 1/2	379	13 1/2	379	13 1/2	.	.
3	Pozostałość z końcem roku 1875. . . .	.	.	426	22 1/2	426	22 1/2	426	22 1/2	.	.
	Suma . . .	.	.	805	36	805	36	805	36	.	.

Dochody. **Fundusze**

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	III. Fundacya Biera Joela.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	6.800	.	6.800	.	6.800	.	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
	Suma . . .	.	.	7.400	.	7.400	.	7.400	.	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	372	.	372	.	372	.	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	.	08	.	08	.	08	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka przeniesiona z majątku zarodowego	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
	Suma . . .	.	.	972	08	972	08	972	08	.	.

stypendyjne.

Liczba porz	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł	ct.
	III. Fundacya Biera Joela.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
	b) Przenośne.										
1	Gotówka wydana do majątku obrotowego .	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	6.800	.	6.800	.	6.800	.	.	.
	Suma . . .	.	.	7.400	.	7.400	.	7.400	.	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Wydatki rozmaite	67	40½	.	08	67	48½	67	48½	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka wydana na zakupno efektów . .	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
	Razem .	67	40½	600	08	667	48½	667	48½	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	304	59½	304	59½	304	59½	.	.
	Suma . . .	67	40½	904	67½	972	08	972	08	.	.

Dochody. Fundusze

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Pozostałość ostateczna zł.	ct.
	IV. Fundacya Brześciańskiej Kunegundy.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	3.313	45	3.313	45	3.313	45	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	35	07	35	07	35	07	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	850	.	850	.	850	.	.	.
	Suma . . .	.	.	4.198	52	4.198	52	4.198	52	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	35	07	35	07	35	07	.	.
2	Odsetki od efektów	12	50	158	56	171	06	171	06	.	.
	Suma . . .	12	50	193	63	206	13	206	13	.	.
	V. Fundacya Brzeskiego Damiana.										
	Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste										
1	Pozostałość z roku 1874.	.	.	3.918	28	3.918	28	3.918	28	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	1.807	75	1.807	75	1.807	75	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	2.600	.	2.600	.	2.600	.	.	.
	Suma . . .	.	.	8.326	03	8.326	03	8 326	03	.	.
	Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	10	.	194	27	204	27	204	27	.	.
3	Dochody rozmaite	7	20	.	.	7	20	7	20	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	1.636	45	1.636	45	1.636	45	.	.
	Suma . . .	17	20	1.830	72	1.847	92	1.847	92	.	.

stypendyjne. ***Wydatki.***

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	IV. Fundacya Brześciańskiej Kunegundy.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	850	.	850	.	850	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	3.348	52	3.348	52	3.348	52	.	.
	Suma . . .	.	.	4.198	52	4.198	52	4.198	52	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	150	.	150	.	150	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	.	10	.	10	.	10	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	35	07	35	07	35	07	.	.
	Razem . . .	.	.	185	17	185	17	185	17	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	20	96	20	96	20	96	.	.
	Suma . . .	.	.	206	13	206	13	206	13	.	.
	V. Fundacya Brzeskiego Damiana.										
	Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	2.300	.	2.300	.	2.300	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	2.600	.	2.600	.	2.600	.	.	.
	Razem . . .	.	.	4.900	.	4.900	.	4.900	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	3.426	03	3.426	03	3.426	03	.	.
	Suma . . .	.	.	8.326	03	8.326	03	8.326	03	.	.
	Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	150	.	150	.	150	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	39	48	.	10	39	58	39	58	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	1.636	45	1.636	45	1.636	45	.	.
	Razem . . .	39	48	1.786	55	1.826	03	1.826	03	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	21	89	21	89	21	89	.	.
	Suma . . .	39	48	1.808	44	1.847	92	1.847	92	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	VI. Fundacya Brzeżańska imienia Elżbiety.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	1.577	13	1.577	13	1.577	13	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	552	06	552	06	552	06	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
	Suma . . .	.	.	2.729	19	2.729	19	2.729	19	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	14	05	65	10	79	15	79	15	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	.	53	.	53	.	53	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	504	47	504	47	504	47	.	.
	Suma . . .	14	05	570	10	584	15	584	15	.	.
	VII. Fundacya ks. Chełmeckiego Jana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	1.262	70	1.262	70	1.262	70	.	.
	Suma . . .	.	.	1.262	70	1.262	70	1.262	70	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	31	50	31	50	31	50	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	61	05	61	05	61	05	.	.
	Suma . . .	.	.	92	55	92	55	92	55	.	.

stypendyjne.

Wydatki.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa		bieżąca.		razem					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	VI. Fundacya Brzeżańska imienia Elżbiety.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	627	13	627	13	627	13	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
	Razem	.	.	1.227	13	1.227	13	1.227	13	.	.
3	Pozostałość z końcem roku 1875	.		1.502	06	1.502	06	1.502	06	.	.
	Suma	.	.	2.729	19	2.729	19	2.729	19	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	63	.	63	.	63	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	9	63	.	.	9	63	9	63	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	504	47	504	47	504	47	.	.
	Razem	9	63	567	47	577	10	577	10	.	.
4	Pozostałość z końcem roku 1875	.		7	05	7	05	7	05	.	.
	Suma	9	63	574	52	584	15	584	15	.	.
	VII. Fundacya ks. Chełmeckiego Jana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	1.262	70	1.262	70	1.262	70	.	.
	Suma	.	.	1.262	70	1.262	70	1.262	70	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	60	.	60	.	60	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	32	55	32	55	32	55	.	.
	Suma	.	.	92	55	92	55	92	55	.	.

Dochody. **Fundusze**

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	VIII. Fundacya im. Cesarza Franciszka Józefa I.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	49.972	50	49.972	50	49.972	50	.	
2	Nadesłane składki	.	.	20	.	20	.	20	.	.	
3	Efekta zakupione	.	.	708	59	708	59	708	59	.	
	b) Przenośne.										
4	Efekta przepisane	.	.	500	.	500	.	500	.	.	
	Suma . . .			51.201	09	51.201	09	51.201	09	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	.	½	.	½	.	½	.	
2	Odsetki od efektów	.	.	2.997	.	2.997	.	2.997	.	.	
3	„ „ kapitałów lokowanych . .	.	.	83	15	83	15	83	15	.	
	b) Przenośne.										
1	Kapitały podniesione z lokacyi	1.642	81	82	19	1.725	.	111	.	1.614	.
2	Gotówka pobrana z majątku zarodowego	.	.	20	.	20	.	20	.	.	
3	„ za sprzedane efekta	.	.	580	82	580	82	580	82	.	
	Suma . . .	1.642	81	3.763	16½	5.405	97½	3.791	97½	1.614	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	VIII. Fundacya im. Cesarza Franciszka Józefa I.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	572	50	572	50	572	50	.	
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	500	.	500	.	500	.	.	
3	Gotówka wydana do majątku obrotowego	.	.	20	.	20	.	20	.	.	
	Razem . . .	.	.	1.092	50	1.092	50	1.092	50	.	
4	Pozostałość z końcem roku 1875 . .	.	.	50.108	59	50.108	59	50.108	59	.	
	Suma . . .	.	.	51.201	09	51.201	09	51.201	09	.	
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	3.000	.	3.000	.	3.000	.	.	
2	Wydatki rozmaite	.	.	17	41	17	41	17	41	.	
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów . . .	.	.	672	27	672	27	672	27	.	
4	Kapitały ulokowane	.	.	82	19	82	19	82	19	.	
	Razem . . .	.	.	3.771	87	3.771	87	3.771	87	.	
5	Pozostałość z końcem roku 1875 . .	.	.	20	10½	20	10½	20	10½	.	
	Suma . . .	.	.	3.791	97½	3.791	97½	3.791	97½	.	

Liczba porz	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł	zaległa. ct.	bieżąca. zł	bieżąca. ct	razem. zł.	razem. zł.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	IX. Fundacya Cieszewskiego i Zawadzkiego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	6.500	.	6.500	.	6.500	.	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	3.775	74	3.775	74	3.775	74	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	7.200	.	7.200	.	7.200	.	.	.
	Suma . . .	.	.	17.475	74	17.475	74	17.475	74	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	3.360	10	3.360	10	3.360	10	.	.
	Suma . . .	.	.	3.360	10	3.360	10	3.360	10	.	.
	X. Fundacya Czajkowskiego Dębno Hipolita.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	4.016	48	4.016	48	4.016	48	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	300	.	300	.	300	.	.	.
	Suma . . .	.	.	4.316	48	4.316	48	4.316	48	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	97	50	201	.	298	50	298	50	.	.
	Suma . . .	97	50	201	.	298	50	298	50	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	IX. Fundacya Cieszewskiego i Zawadzkiego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	3.000	10	3.000	10	3.000	10	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	7.200	.	7.200	.	7.200	.	.	.
	Razem	.	.	10.200	10	10.200	10	10.200	10	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	7.275	64	7.275	64	7.275	64	.	.
	Suma	.	.	17.475	74	17.475	74	17.475	74	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Wydatki rozmaite	.	.	.	10	.	10	.	10	.	.
	b) przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	3.360	.	3.360	.	3.360	.	.	.
	Razem	.	.	3.360	10	3.360	10	3.360	10	.	.
3	Pozostałość z końcem roku 1875	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma	.	.	3.360	10	3.360	10	3.360	10	.	.
	X. Fundacya Czajkowskiego Dębno Hipolita.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	300	.	300	.	300	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	4.016	48	4.016	48	4.016	48	.	.
	Suma	.	.	4.316	48	4.316	48	4.316	48	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	180	.	180	.	180	.	.	.
2	Zwroty dawnych zaliczek	186	84	.	.	186	84	118	50	68	34
	Razem	186	84	180	.	366	84	298	50	68	34
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma	186	84	180	.	366	84	298	50	68	34

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	Należytość bieżąca. zł.	ct.	Należytość razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostatnia. zł.	ct.
	XI. Fundacya Czuczawy Krzysztofa.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	3.588	74	3.588	74	3.588	74	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	200	.	200	.	200	.	.	.
	Suma . . .	.	.	3.788	74	3.788	74	3.788	74	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	79	87½	79	87½	79	87½	.	.
2	Odsetki od efektów	5	.	169	75	174	75	174	75	.	.
	Suma . . .	5	.	249	62½	254	62½	254	62½	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XI. Fundacya Czuczawy Krzysztofa.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	200	.	200	.	200	.	.	
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	3.588	74	3.588	74	3.588	74	.	.
	Suma . . .	.	.	3.788	74	3.788	74	3.788	74	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	165	.	165	.	165	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	5	90	5	90	5	90	.	.
	Razem .	.	.	170	90	170	90	170	90	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	83	72½	83	72½	83	72½	.	.
	Suma . . .	.	.	254	62½	254	62½	254	62½	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XII. Fundacya Dydyńskiego Antoniego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	59.352	71	59.352	71	59.352	71	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	1.377	85	1.377	85	1.377	85	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	9.500	.	9.500	.	9.500	.	.	.
	Suma . . .	.	.	70.230	56	70.230	56	70.230	56	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	746	10	2.900	09	3.646	19	3.646	19	.	.
3	Czynsze dzierżawne	.	.	3.702	10	3.702	10	3.340	26	361	84
4	Dochody z lasów	47	70	.	.	47	70	.	.	47	70
5	Zwrot wydatków konserwacyjnych . . .	2.500	.	.	.	2.500	.	.	.	2.500	.
6	Zwroty dłużne od gmin	130	32	.	.	130	32	.	.	130	32
7	Dochody rozmaite, t. j. procenta zwłoki, ażya i t. p.	.	.	26	51	26	51	26	51	.	
	b) Przenośne.										
8	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	1.231	53	1.231	53	1.231	53	.	.
	Suma . . .	3.424	12	7.860	23	11.284	35	8.244	49	3.039	86

stypendyjne. **Wydatki.**

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	Należytość bieżąca. zł.	ct.	Należytość razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XII. Fundacya Dydyńskiego Antoniego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	1.252	71	1.252	71	1.252	71	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	9.500	.	9.500	.	9.500	.	.	.
	Razem	.	.	10.752	71	10.752	71	10.752	71	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	59.477	85	59.477	85	59.477	85	.	.
	Suma	.	.	70.230	56	70.230	56	70.230	56	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	150	.	2.550	.	2.700	.	2.700	.	.	.
2	Płace	166	98½	995	36	1.162	34½	995	38½	166	96
3	Koszta kancelaryjne	2	.	6	15	8	15	.	.	8	15
4	Podatki i ekwiwalenta	.	.	1.372	38	1.372	38	1.372	38	.	.
5	Odsetki bierne	.	.	10	50	10	50	5	25	5	25
6	Budowy i konserwacye	.	.	1.000	.	1.000	.	1.000	.	.	.
7	Mesne	.	.	163	48½	163	48½	162	75	.	73½
8	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu za rok 1874	1.017	82½	.	.	1.017	82½	767	39½	250	43
9	Wydatki rozmaite	—	—	9	80	9	80	9	80	.	.
	b) Przenośne.										
10	Gotówka na zakupno efektów	.	.	1.231	53	1.231	53	1.231	53	.	.
	Razem	1.336	81	7.339	20½	8.676	01½	8.244	49	431	52½
11	Pozostałość z końcem r 1875	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma	1.336	81	7.339	20½	8.676	01½	8.244	49	431	52½

Dochody. **Fundusze**

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XIII. Fundacya Egierskiego Aleksandra, dla Egierskich I.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	6.037	30	6.037	30	6.037	30	.	.
	Suma . . .	.	.	6.037	30	6.037	30	6.037	30	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	54	.	266	47	320	47	320	47	.	.
	Suma . . .	54	.	266	47	320	47	320	47	.	.
	XIV. Fundacya Egierskiego Aleksandra, dla Egierskich II.										
	Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874.	.	.	4.148	42	4.148	42	4.148	42	.	.
	Suma . . .	.	.	4.148	42	4.148	42	4.148	42	.	.
	Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	40	.	180	50	220	50	220	50	.	.
	Suma . . .	40	.	180	50	220	50	220	50	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa		bieżąca.		razem					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XIII. Fundacya Egierskiego Aleksandra, dla Egierskich I.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem roku 1875 . . .	.	.	6.037	30	6.037	30	6.037	30	.	.
	Suma . . .	.	.	6.037	30	6.037	30	6.037	30	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	238	.	238	.	238	.	.	.
2	Wydatki insercyjne i zwroty	33	88	12	90	46	78	46	78	.	.
	Razem . .	33	88	250	90	284	78	284	78	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	35	69	35	69	35	69	.	.
	Suma . . .	33	88	286	59	320	47	320	47	.	.
	XIV. Fundacya Egierskiego Aleksandra, dla Egierskich II.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem roku 1875 . . .	.	.	4.148	42	4.148	42	4.148	42	.	.
	Suma . . .	.	.	4.148	42	4.148	42	4.148	42	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	174	.	174	.	174	.	.	.
2	Zwroty rozmaite	103	10	.	.	103	10	46	50	56	60
	Razem . . .	103	10	174	.	277	10	220	50	56	60
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma . . .	103	10	174	.	277	10	220	50	56	60

Dochody. Fundusze

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XV. Fundacya Egierskiego Aleksandra, dla Siedleckich I.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	5.274	84	5.274	84	5.274	84	.	.
	Suma . . .	.	.	5.274	84	5.274	84	5.274	84	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	50	.	230	12	280	12	280	12	.	.
	Suma . . .	50	.	230	12	280	12	280	12	.	.
	XVI. Fundacya Egierskiego Aleksandra, dla Siedleckich II.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	4.175	14	4.175	14	4.175	14	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	668	54	668	54	668	54	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	600	.	600	.	500	.	100	.
	Suma . . .	.	.	5.443	68	5.443	68	5.343	68	100	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem roku 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	40	.	188	.	228	.	228	.	.	.
3	Dochody rozmaite	71	.	.	.	71	.	46	50	24	50
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	588	55	588	55	588	55	.	.
	Suma . . .	111	.	776	55	887	55	863	05	24	50

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XV. Fundacya Egierskiego Aleksandra, dla Siedleckich I.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem roku 1875 . . .	.	.	5.274	84	5.274	84	5.274	84	.	.
	Suma . . .	.	.	5.274	84	5.274	84	5.274	84	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
1	Stypendya	.	.	115	.	115	.	.	.	115	.
2	Zwroty rozmaite	160	27 1/2	.	.	160	27 1/2	160	27 1/2	.	.
	Razem . . .	160	27 1/2	115	.	275	27 1/2	160	27 1/2	115	.
3	Pozostałość z końcem roku 1875 . . .	.	.	119	84 1/2	119	84 1/2	119	84 1/2	.	.
	Suma . . .	160	27 1/2	234	84 1/2	395	12	280	12	115	.
	XVI. Fundacya Egierskiego Aleksandra, dla Siedleckich II.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	581	50	581	50	581	50	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
	Razem . . .	.	.	1.181	50	1.181	50	1.181	50	.	.
3	Pozostałość z końcem roku 1875 . . .	.	.	4.162	18	4.162	18	4.162	18	.	.
	Suma . . .	.	.	5.343	68	5.343	68	5.343	68	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	174	.	174	.	174	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	33	49 1/2	.	.	33	49 1/2	33	49 1/2	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	588	55	588	55	588	55	.	.
	Razem . . .	33	49 1/2	762	55	796	04 1/2	796	04 1/2	.	.
4	Pozostałość z końcem roku 1875 . . .	.	.	67	00 1/2	67	00 1/2	67	00 1/2	.	.
	Suma . . .	33	49 1/2	829	55 1/2	863	05	863	05	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct
	XVII. Fundacya Falkenfelsa Stanetti'ego Dyonizego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem r. 1874.	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
	Suma . . .	.	.	200	.	200	.	200	.	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	6	.	6	.	6	.	.	.
	Suma . . .	.	.	6	.	6	.	6	.	.	.
	XVIII. Fundacya im. Gizelli Arcyksiężniczki.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem r. 1874.	.	.	3.160	58	3.160	58	3.160	58	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
	Suma . . .	.	.	3.260	58	3.260	58	3.260	58	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	75	.	156	.	231	.	231	.	.	.
	Suma . . .	75	.	156	.	231	.	231	.	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct	zł.	ct.	zł	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XVII. Fundacya Falkenfelsa Stanetti'ego Dyonizego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.		.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
	Suma . . .	.	.	200	.	200	.	200	.	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Wydatki rozmaite	14	89	.	.	14	89	3	.	11	89
2	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	3	.	3	.	3	.	.	.
	Suma . . .	14	89	3	.	17	89	6	.	11	89
	XVIII. Fundacya im. Gizelli Arcyksiężniczki.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	3.160	58	3.160	58	3.160	58	.	.
	Suma . . .	.	.	3.260	58	3.260	58	3.260	58	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	150	.	150	.	150	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	75	.	.	.	75	.	75	.	.	.
	Razem . . .	75	.	150		225	.	225	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	6	.	6	.	6	.	.	.
	Suma . . .	75	.	156	.	231	.	231	.	.	.

Dochody. Fundusze

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XIX. Fundacya Głowińskiego Samuela Rocha (konwiktowa).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	236.061	94	236.061	94	236 061	94	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	107.523	95	107.523	95	107.523	95	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane i zamieniane	.	.	116.500	.	116.500	.	116.500	.	.	.
4	Skrypta odebrane	.	.	3.000	.	3.000	.	.	.	3.000	.
	Suma . . .	.	.	463.085	89	463.085	89	460.085	89	3.000	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Kapitał dłużny	3.150	.	.	.	3.150	.	.	.	3.150	.
3	Odsetki od tegoż	.	.	157	50	157	50	157	50	.	.
4	„ od funduszów położnic i obłąkanych	.	.	1.760	08	1.760	08	1.760	08	.	.
5	„ od efektów	720	85	14.056	27	14.777	12	14.777	12	.	.
6	Nadwyżka z administracyi Winnik z r. 1875.	.	.	11.201	49½	11.201	49½	11.201	49½	.	.
7	Czynsz od gmachu św. Mikołaja . . .	5.992	87½	11.985	75	17.978	62½	17.978	62½	.	.
8	„ „ parochii „ . . .	450	30	284	48	731	78	59	33	675	45
9	Dochody ze sprzedaży realności	48.116	49½	4.264	17	52.380	66½	2.502	17	49.878	49½
10	Zwrot wydatków konserwacyjnych . . .	3 400	.	60	.	3.460	.	3.460	.	.	.
11	Dodatki od innych funduszów	.	.	81	42	81	42	81	42	.	.
12	Zwrot podatku czynszowego	375	.	937	50	1.312	50	1.312	50	.	.
13	Zwroty rozmaite od innych funduszów .	35	44	.	.	35	44	3	.	32	44
14	Dochody rozmaite, ażya odsetki zwłoki, itp.	6	44	171	15	177	59	177	59	.	.
	b) Przenośne.										
15	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	95.140	19	95.140	19	95.140	19	.	.
16	Gotówka pobrana z depozytów	.	.	942	74	942	74	942	74	.	.
	Suma . . .	62.247	40	141.042	74½	203.290	14½	149.553	76	53.736	38½

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XIX. Fundacya Głowińskiego Samuela Rocha (konwiktowa).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	132.483	44	132.483	44	132.483	44	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	116.500	.	116.500	.	116.500	.	.	.
3	Skrypta wydane	3.000	.	3.000	.	6.000	.	3.000	.	3.000	.
	Razem . . .	3.000	.	251.983	44	254.983	44	251.983	44	3.000	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	208.102	45	208.102	45	208.102	45	.	.
	Suma . . .	3.000	.	460.085	89	463.085	89	460.085	89	3.000	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya: należytość zaległa . . 237.—										
	odpisano 157.50	79	50	26.171	25	26.250	75	25.620	75	630	.
2	Płace i pensye	.	.	122	50	122	50	122	50	.	.
3	Konserwacye budynków	.	.	4.288	35	4.288	35	4.288	35	.	.
4	Subwencye fundacyom	115	08	525	.	640	08	582	54	57	54
5	Podatki	.	.	5.544	22½	5.544	22½	5 544	22½	.	.
6	Asekuracya gmachu św Mikołaja . . .	.	.	160	72½	160	72½	160	72½	.	.
7	Zwroty rozmaite	25	.	.	.	25	.	.	.	25	.
8	Zwrot funduszowi krajowemu, otrzymanej zaliczki na pokrycie niedoboru z r. 1874.	4.413	77	.	.	4.413	77	4.413	77	.	.
9	Wydatki rozmaite, inseraty. stemple, porta, itp.	.	.	80	34½	80	34½	80	34½	.	.
	b) Przenośne.										
10	Gotówka na zakupno efektów	.	.	95.477	44	95.477	44	95.477	44	.	.
11	„ wydana do depozytu	.	.	942	74	942	74	942	74	.	.
	Razem . . .	4.633	35	133.312	57½	137.945	92½	137.233	38½	712	54
12	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	12.320	37½	12.320	37½	12.320	37½	.	.
	Suma . . .	4.633	35	145 632	95	150.266	30	149.553	76	712	54

Dochody. Fundusze

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XX. Fundacya Gołuchowskiego hr. Agenora.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874.	.	.	20.322	06	20.322	06	20.322	06	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	127	36	127	36	127	36	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	7.300	.	7.300	.	7.300	.	.	.
	Suma . . .	.	.	27.749	42	27.749	42	27.749	42	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	122	.	122	.	122	.	.	.
2	Odsetki od efektów	395	.	847	.	1.242	.	1.242	.	.	.
	Suma . . .	395	.	969	.	1.364	.	1.364	.	.	.
	XXI. Fundacya ks. Harbuta Jana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	1.496	76	1.496	76	1.496	76	.	.
2	Efekta złożone na rzecz fundacyi . . .	.	.	166	43	166	43	166	43	.	.
3	Efekta zakupione	.	.	50	.	50	.	50	.	.	.
	b) Przenośne.										
4	Efekta przepisane	.	.	350	.	350	.	350	.	.	.
	Suma . . .	.	.	2.063	19	2.063	19	2.063	19	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	30	98½	30	98½	30	98½	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	78	04	78	04	78	04	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	45	01	45	01	45	01	.	.
	Suma	.	.	154	03½	154	03½	154	03½	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XX. Fundacya Gołuchowskiego hr. Agenora.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.		7.300	.	7.300	.	7.300	.	.	.
2	Pozostałość z końcem roku 1875. . . .	.	.	20.449	42	20.449	42	20.449	42	.	.
	Suma . . .	.	.	27.749	42	27.749	42	27.749	42	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.		800	.	800	.	800	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	9	90	9	90	9	90	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	121	99½	121	99½	121	99½	.	.
	Razem . . .	.	.	931	89½	931	89½	931	89½	.	.
4	Pozostałość z końcem roku 1875. . . .	.	.	432	10½	432	10½	432	10½	.	.
	Suma . . .	.	.	1.364	.	1.364	.	1.364	.	.	.
	XXI. Fundacya ks. Harbuta Jana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	41	43	41	43	41	43	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	350	.	350	.	350	.	.	.
	Razem . .	.	.	391	43	391	43	391	43	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	1.671	76	1.671	76	1.671	76	.	.
	Suma . . .	.	.	2.063	19	2.063	19	2.063	19	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	70	.	70	.	70	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	.	10	.	10	.	10	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	45	01	45	01	45	01	.	.
	Razem . . .	.	.	115	11	115	11	115	11	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	38	92½	38	92½	38	92½	.	.
	Suma . . .	.	.	154	03½	154	03½	154	03½	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XXII. Fundacya im. Hauera barona Franciszka.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	1.802	50	1.802	50	1.802	50	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	1.558	98	1.558	98	1.558	98	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.
	Suma	.	.	3.861	48	3.861	48	3.861	48	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	2	50	142	96	145	46	145	46	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	1.474	63½	1.474	63½	1.474	63½	.	.
	Suma	2	50	1 617	59½	1.620	09½	1.620	09½	.	.
	XXIII. Fundacya Horeckich Eliasza i Róży.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	4.614	47	4.644	47	4.644	47	.	.
	b) Przenośne										
2	Efekta przepisane	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
	Suma	.	.	4.744	47	4.744	47	4.744	47	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	88	.	188	.	276	.	276	.	.	.
	Suma	88	.	188	.	276	.	276	.	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XXII. Fundacya im. Hauera barona Franciszka.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	1.534	21	1.534	21	1.534	21	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.
	Razem	.	.	2.034	21	2.034	21	2.034	21	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	1.827	27	1.827	27	1.827	27	.	.
	Suma	.	.	3.861	48	3.861	48	3.861	48	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	37	50	37	50	37	50	.	.
2	Wydatki rozmaite	67	40½	.	10	67	50½	67	50½	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	1.474	63	1.474	63	1.474	63	.	.
	Razem	67	40½	1.512	23	1.579	63½	1.579	63½	.	.
4	Pozostałość z końcem roku 1875	.	.	40	46	40	46	40	46	.	.
	Suma	67	40½	1.552	69	1.620	09½	1.620	09½	.	.
	XXIII. Fundacya Horeckich Eliasza i Róży.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
2	Pozostałość z końcem roku 1875	.	.	4.644	47	4.644	47	4.644	47	.	.
	Suma	.	.	4.744	47	4.744	47	4.744	47	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	135	.	135	.	135	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	42	44	5	70	48	14	48	14	.	.
	Razem	42	44	140	70	183	14	183	14	.	.
3	Pozostałość z końcem roku 1875	.	.	92	86	92	86	92	86	.	.
	Suma	42	44	233	56	276	.	276	.	.	.

Liczba porz	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct	zł.	zł.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XXIV. Fundacya ks. biskupa Janowskiego Floryana Amandusa.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	2.511	75	2.511	75	2.511	75	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	1.845	60	1.845	60	1.845	60	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	1.900	.	1.900	.	1.900	.	.	.
	Suma . . .	.	.	6.257	35	6.257	35	6.257	35	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	123	95	123	95	123	95	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	1.674	30	1.674	30	1.674	30	.	.
	Suma . . .	.	.	1.798	25	1.798	25	1.798	25	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	Należytość zaległa. ct.	Należytość bieżąca. zł.	Należytość bieżąca. ct.	Należytość razem. zł.	Należytość razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XXIV. Fundacya ks. biskupa Janowskiego Floryana Amandusa.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	2.350	.	2.350	.	2.350	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	1.900	.	1.900	.	1.900	.	.	.
	Razem	.	.	4.250	.	4.250	.	4.250	.	.	.
3	Pozostałość z końcem roku 1875	.	.	2.007	35	2.007	35	2.007	35	.	.
	Suma	.	.	6.257	35	6.257	35	6.257	35	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	102	.	102	.	102	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	55	81½	.	.	55	81½	21	95	33	86½
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	1.674	30	1.674	30	1.674	30	.	.
	Razem	55	81½	1.776	30	1.832	11½	1.798	25	33	86½
4	Pozostałość z końcem roku 1875	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma	55	81½	1.776	30	1.832	11½	1.798	25	33	86½

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XXV. Fundacya Jarosławska księżnej Anny de Stemberg Ostrogskiej.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	9.820	89	9.820	89	9.820	89	.	
2	Efekta zakupione	.	.	5.049	91	5.049	91	5.049	91	.	
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	7.800	.	7 800	.	7 800	.	.	.
	Suma . . .	.	.	22 670	80	22.670	80	22.670	80	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
2	Odsetki od efektów	20	.	486	07	506	07	506	07	.	
3	Dodatek z funduszu naukowego	105	.	105	.	210	.	210	.	.	
4	Dochody rozmaite	72	33	.	.	72	33	.	.	72	33
	b) Przenośne.										
5	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	4.574	07 ½	4.574	07 ½	4.574	07 ½	.	
	Suma . . .	197	33	5.165	14 ½	5.362	47 ½	5.290	14 ½	72	33

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XXV. Fundacya Jarosławska księżnej Anny de Stemberg Ostrogskiej.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	6.400	.	6.400	.	6.400	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	7.800	.	7 800	.	7.800	.	.	.
	Razem . .	.	.	14.200	.	14.200	.	14.200	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	8.470	80	8.470	80	8.470	80	.	.
	Suma . . .	.	.	22.670	80	22.670	80	22.670	80	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	525	.	525	.	525	.	.	.
2	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu za rok 1874	200	15	.	.	200	15	190	97½	9	17½
3	Wydatki rozmaite	.	.	.	10	.	10	.	10	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka na zakupno efektów	.	.	4.574	07	4.574	07	4.574	07	.	.
	Razem . .	200	15	5.099	17	5.299	32	5.290	14½	9	17½
5	Pozostałość z końcem r 1875	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma . . .	200	15	5.099	17	5.299	32	5.290	14½	9	17½

Dochody. **Fundusze**

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XXVI. Fundacya Kallira Majera.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Efekta na rzecz funduszu złożone . . .	.	.	6.251	80	6.251	80	6.251	80	.	.
	Suma . . .	.	.	6.251	80	6.251	80	6.251	80	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	630	.	630	.	630	.	.	.
	Suma . . .	.	.	630	.	630	.	630	.	.	.
	XXVII. Fundacya Karola Ludwika, Arcyksięcia austr.										
	Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	7.048	94	7.048	94	7.048	94	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	24	32	24	32	24	32	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	300	.	300	.	300	.	.	.
	Suma . . .	.		7.373	26	7.373	26	7.373	26	.	.
	Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	94	57	94	57	94	57	.	.
2	Odsetki od efektów	2	50	336	12	338	62	338	62	.	.
	Suma . . .	2	50	430	69	433	19	433	19	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XXVI. Fundacya Kallira Majera.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	6.251	80	6.251	80	6.251	80	.	.
	Suma . . .	.	.	6.251	80	6.251	80	6.251	80	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Należytośc rządowa	.	.	390	.	390	.	390	.	.	.
2	Pozostałość z końcem roku 1875. . . .	.	.	240	.	240	.	240	.	.	.
	Suma . . .	.	.	630	.	630	.	630	.	.	.
	XXVII. Fundacya Karola Ludwika, Arcyksięcia austr.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	300	.	300	.	300	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	7.073	26	7.073	26	7.073	26	.	.
	Suma . . .	.	.	7.373	26	7.373	26	7.373	26	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	236	25	236	25	236	25	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	24	32	24	32	24	32	.	.
	Razem . . .	.	.	260	57	260	57	260	57	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	172	62	170	62	172	62	.	.
	Suma . . .	.	.	433	19	433	19	433	19	.	.

Dochody. **Fundusze**

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XXVIII. Fundacya ks. Kiślickiego (Kislisiusza) Mikołaja.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	4.731	42	4.731	42	4.731	42	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	1.034	04	1.034	04	1.034	04	.	.
	b) Przenośne.										
3	Skrypta odebrane	.	.	1.163	.	1.163	.	1.163	.	.	.
4	Efekta przepisane	.	.	2.500	.	2.500	.	2.500	.	.	.
	Suma . . .	.	.	9.428	46	9.428	46	9.428	46	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	116	71½	116	71½	116	71½	.	.
2	Kapitały dłużne	1.412	97	.	.	1.412	97	.	.	1.412	97
3	Odsetki od tychże	49	71	70	65	120	36	89	83	30	53
4	„ „ efektów	49	.	176	56	225	56	225	56	.	.
5	Dochody rozmaite i ażya	.	.	.	94	.	94	.	94	.	.
	b) Przenośne.										
6	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	788	02½	788	02½	788	02½	.	.
7	„ pobrana z depozytów	.	.	116	71½	116	71½	116	71½	.	.
	Suma . . .	1.511	68	1.269	60½	2.781	28½	1.337	78½	1.443	50

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XXVIII. Fundacya ks. Kiślickiego (Kislisiusza) Mikołaja.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	1.050	.	1.050	.	1.050	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Skrypta wydane	1.345	69	1.163	.	2.508	69	1.163	.	1.345	69
3	Efekta przepisane	.	.	2.500	.	2.500	.	2.500	.	.	.
	Razem	1.345	69	4 713	.	6.058	69	4 713	.	1.345	69
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	4.715	46	4.715	46	4.715	46	.	.
	Suma	1 345	69	9.428	46	10.774	15	9.428	46	1.345	69
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Wydatki rozmaite	.	.	.	10	.	10	.	10	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	904	74	904	74	904	74	.	.
3	„ wydana do depozytów	.	.	116	71½	116	71½	116	71½	.	.
	Razem	.	.	1.021	55½	1.021	55½	1.021	55½	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	316	23	316	23	316	23	.	.
	Suma	.	.	1.337	78½	1.337	78½	1.337	78½	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct
	XXIX. Fundacya Dra. Koenigsberga Ignacego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	17.352	21	17.352	21	17.352	21	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	1.225	29	1.225	29	1.225	29	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	11.250	.	11.250	.	11.250	.	.	.
	Suma . . .	.	.	29.827	50	29.827	50	29.827	50	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	194	80½	194	80½	194	80½	.	.
2	Odsetki od efektów	40	60	861	78	902	38	902	38	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	60	72	60	72	60	72	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	1.010	57½	1.010	57½	1.010	57½	.	.
	Suma . . .	40	60	2 127	88	2.168	48	2.168	48	.	.

stypendyjne.

Wydatki.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XXIX. Fundacya Dra. Koenigsberga Ignacego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	1.350	.	1.350	.	1.350	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	11.250	.	11.250	.	11.250	.	.	.
	Razem . . .	.	.	12.600	.	12.600	.	12.600	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	17.227	50	17.227	50	17.227	50	.	.
	Suma . . .	.	.	29.827	50	29.827	50	29.827	50	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	59	66	59	66	59	66	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	1.070	13	1.070	13	1.070	13	.	.
	Razem . . .	.	.	1.729	79	1.729	79	1.729	79	.	.
4	Pozostałość z końcem roku 1875 . . .	.	.	438	69	438	69	438	69	.	.
	Suma . . .		.	2.168	48	2.168	48	2.168	48	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XXX. Fundacya Konieckiego Menarda.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	51.160	54	51.160	54	51.160	54	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	1.510	62	1.510	62	1.510	62	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	6 300	.	6.300	.	6.300	.	.	.
	Suma . . .	.	.	58.971	16	58.971	16	58.971	16	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	1.247	50	4.133	70	5.381	20	5.381	20	.	.
	Suma . . .	1 247	50	4.133	70	5.381	20	5 381	20	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XXX. Fundacya Konieckiego Menarda.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	6.300	.	6.300	.	6.300	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	52.671	16	52.671	16	52.671	16	.	.
	Suma . . .	.	.	58.971	16	58.971	16	58.971	16	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	2.400	.	2.400	.	2.400	.	.	.
2	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu za rok 1874	1.120	39½	.	.	1.120	39½	1.120	39½	.	.
3	Koszta insercyjne	.	.	7	90	7	90	7	90	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka na zakupno efektów	.	.	1.396	50	1.396	50	1.396	50	.	.
	Razem . .	1.120	39½	3.804	40	4.924	79½	4.924	79½	.	.
5	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	456	40½	456	40½	456	40½	.	.
	Suma . . .	1.120	39½	4.260	80½	5.381	20	5.381	20	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct	razem. zł.	razem. zł.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XXXI. Fundacya Kopińskiego Adama.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	2.217	09	2.217	09	2.217	09	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	2.000	.	2.000	.	2.000	.	.	.
	Suma . . .	.	.	4.217	09	4.217	09	4.217	09	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	03	.	03	.	03	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	120	.	120	.	120	.	.	.
	Suma . . .	.	.	120	03	120	03	120	03	.	.
	XXXII. Fundacya Korzelińskiej Sabiny.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	220	.	220	.	220	.	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	1.552	63	1.552	63	1.552	63	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	1.500	.	1.500	.	1.500	.	.	.
	Suma . . .	.	.	3.272	63	3.272	63	3.272	63	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Kapitały spłacone	.	.	4.580	.	4.580	.	1.200	.	3.380	.
3	Odsetki od efektów	.	.	34	.	34	.	34	.	.	.
4	Dochody rozmaite	.	.	13	20	13	20	13	20	.	.
	b) Przenośne.										
5	Gotówka pobrana z majątku zarodowego .	.	.	220	.	220	.	220	.	.	.
6	„ ze sprzedaży efektów	.	.	15	71	15	71	15	71	.	.
	Suma . . .	.	.	4.862	91	4.862	91	1.482	91	3.380	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XXXI. Fundacya Kopińskiego Adama.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	2.000	.	2.000	.	2.000	.	.	.
2	Pozostałość z końcem roku 1875 . . .	.	.	2.217	09	2.217	09	2.217	09	.	.
	Suma . . .	.	.	4.217	09	4.217	09	4.217	09	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem roku 1875 . . .	.	.	120	03	120	03	120	03	.	.
	Suma . . .	.	.	120	03	120	03	120	03	.	.
	XXXII. Fundacya Korzelińskiej Sabiny.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	14	58	14	58	14	58	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	1.500	.	1.500	.	1.500	.	.	.
3	Gotówka wydana do majątku obrotowego .	.	.	220	.	220	.	220	.	.	.
	Razem . . .	.	.	1.734	58	1.734	58	1.734	58	.	.
4	Pozostałość z końcem roku 1875 . . .	.	.	1.538	05	1.538	05	1.538	05	.	.
	Suma . . .	.	.	3.272	63	3.272	63	3.272	63	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Gotówka na zakupno efektów	.	.	1.448	90½	1.448	90½	1.448	90½	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	34	00½	34	00½	34	00½	.	.
	Suma . . .	.	.	1.482	91	1.482	91	1.482	91	.	.

Dochody. **Fundusze**

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.
	XXXIII. Fundacya Krakowska zakordonowa (konwiktowa).										
	Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	63.677	64	63.677	64	63.677	64	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	5.586	46	5.586	46	5.586	46	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta zamieniane i przepisane	.	.	8.100	.	8.100	.	8.100	.	.	.
4	Skrypta odebrane	.	.	5.750	.	5.750	.	.	.	5.750	.
	Suma . . .	.	.	83.114	10	83 114	10	77.364	10	5.750	.
	Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	1.535	48	1.535	48	1.535	48	.	.
2	Kapitały dłużne	3.885	.	.	.	3.885	.	.	.	3.885	.
3	Odsetki od tychże	210	.	194	25	404	25	246	75	157	50
4	„ „ efektów	179	25	3.145	74	3.324	99	3.324	99	.	.
5	Czynsz z gmachu św. Mikołaja . . .	586	76½	1.173	53	1.760	29½	1.760	29½	.	.
6	„ „ parochii „ „ . . .	55	74	27	87	83	61	.	.	83	61
7	Dochody rozmaite	.	.	4	06	4	06	4	06	.	.
	b) Przenośne.										
8	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	2.902	33	2.902	33	2.902	33	.	.
	Suma . . .	4.916	75½	8.983	26	13.900	01½	9.773	90½	4.126	11

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	Należytość bieżąca. zł.	ct.	Należytość razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XXXIII. Fundacya Krakowska zakordonowa (konwiktowa).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	3.663	45	3.663	45	3.663	45	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta zamieniane i przepisane	.	.	8.100	.	8.100	.	8.100	.	.	.
3	Skrypta wydane	11.200	.	5.750	.	16.950	.	10.700	.	6.250	.
	Razem . . .	11.200	.	17.513	45	28.713	45	22.463	45	6.250	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	54.900	65	54.900	65	54.900	65	.	.
	Suma . . .	11.200	.	72.414	10	83.614	10	77.364	10	6.250	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	3.360	.	3.360	.	3.150	.	210	.
2	Wydatki konserwacyjne	.	.	267	43	267	43	267	43	.	.
3	Podatki	.	.	450	02	450	02	450	02	.	.
4	Dodatek do innych funduszów	.	.	33	94	33	94	33	94	.	.
5	Wydatki rozmaite	.	.	27	85	27	85	27	85	.	.
	b) Przenośne.										
6	Gotówka na zakupno efektów	.	.	5.069	13	5.069	13	5.069	13	.	.
	Razem . . .	.	.	9.208	37	9.208	37	8.998	37	210	.
7	Pozostałość z końcem roku 1875 . . .	.	.	775	53½	775	53½	775	53½	.	.
	Suma . . .	.	.	9.983	90½	9.983	90½	9.773	90½	210	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XXXIV. Fundacya Krakowiecka im. Gołuchowskiego hr. Agenora.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	2.527	29	2.527	29	2.527	29	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	2.500	.	2.500	.	2.500	.	.	.
	Suma . . .	.	.	5.027	29	5.027	29	5.027	29	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	62	50	125	.	187	50	187	50	.	.
	Suma . . .	62	50	125	.	187	50	187	50	.	.
	XXXV. Fundacya Dra. Krausneckera Piotra.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874.	.	.	21.501	84	21.501	84	21.501	84	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	3.527	23	3.527	23	3.527	23	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	18.000	.	18.000	.	18.000	.	.	.
	Suma . . .	.	.	43.029	07	43.029	07	43.029	07	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z roku 1874	.	.	630	56	630	56	630	56	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	1.299	16	1.299	16	1.299	16	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	.	01	.	01	.	01	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów . . .	.	.	2.444	12½	2.444	12½	2.444	12½	.	.
5	„ pobrana z depozytów	.	.	630	56	630	56	630	56	.	.
	Suma . . .	.	.	5.004	41½	5.004	41½	5.004	41½	.	.

stypendyjne.

Wydatki.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XXXIV. Fundacya Krakowiecka im. Gołuchowskiego hr. Agenora.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	2.500	.	2.500	.	2.500	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	2.527	29	2.527	29	2.527	29	.	.
	Suma . . .	.	.	5.027	29	5.027	29	5.027	29	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	62	.	62	.	62	.	.	.
2	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu . .	61	50	.	.	61	50	61	50	.	.
3	Wydatki insercyjne	.	.	9	50	9	50	9	50	.	.
	Razem . . .	61	50	71	50	133	.	133	.	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	54	50	54	50	54	50	.	.
	Suma . . .	61	50	126	.	187	50	187	50	.	.
	XXXV. Fundacya Dra. Krausneckera Piotra.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	3.400	.	3.400	.	3.400	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	18.000	.	18.000	.	18.000	.	.	.
	Razem . . .	.	.	21.400	.	21.400	.	21.400	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	21.629	07	21.629	07	21.629	07	.	.
	Suma . . .	.	.	43.029	07	43.029	07	43.029	07	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	1.185	.	1.185	.	1.185	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	6	81	6	81	6	81	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	3.074	68	3.074	68	3.074	68	.	.
4	Wydano do depozytów	.	.	630	56	630	56	630	56	.	.
	Razem . . .	.	.	4.897	05	4.897	05	4.897	05	.	.
5	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	107	36½	107	36½	107	36½	.	.
	Suma . . .	.	.	5.004	41½	5.004	41½	5.004	41½	.	.

Liczba porz	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem zł.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XXXVI. Fundacya Krościeneckiego powiatu.									
	A. Majątek zarodowy.									
	a) Rzeczywiste.									
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	1.497	89	1.497 89	1.497	89	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	539	64	539 64	539	64	.	.
	b) Przenośne.									
3	Efekta przepisane	.	.	700	.	700 .	700	.	.	.
	Suma	.	.	2.737	53	2.737 53	2 737	53	.	
	B. Majątek obrotowy.									
	a) Rzeczywiste.									
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	. .	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	5	.	60	43	65 43	65	43	.	.
	b) Przenośne.									
3	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	492	05	492 05	492	05	.	.
	Suma	5	.	552	48	557 48	557	48	.	.
	XXXVII. Fundacya Krzeczunowicza Ignacego.									
	A. Majątek zarodowy.									
	a) Rzeczywiste.									
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	11.339	62	11.339 62	11.339	62		
	b) Przenośne.									
2	Efekta przepisane	.	.	11.300	.	11.300 .	11.300	.	.	.
	Suma	.	.	22.639	62	22.639 62	22.639	62	.	.
	B. Majątek obrotowy.									
	a) Rzeczywiste.									
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	. .	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	227	50	461	.	688 50	688	50	.	.
	Suma	227	50	461	.	688 50	688	50	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XXXVI. Fundacya Krościeneckiego powiatu.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	650	.	650	.	650	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	700	.	700	.	700	.	.	.
	Razem	.	.	1.350	.	1.350	.	1.350	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	1.387	53	1.387	53	1.387	53	.	.
	Suma	.	.	2.737	53	2.737	53	2.737	53	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	63	.	63	.	63	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	2	77	.	.	2	77	2	43	.	34
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	492	05	492	05	492	05	.	.
	Razem	2	77	555	05	557	82	557	48	.	34
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma	2	77	555	05	557	82	557	48	.	34
	XXXVII. Fundacya Krzeczunowicza Ignacego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	11.300	.	11.300	.	11.300	.	.	.
2	Pozostałość z końcem roku 1875	.	.	11.339	62	11.339	62	11.339	62	.	.
	Suma	.	.	22.639	62	22.639	62	22.639	62	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	400	.	400	.	400	.	.	.
2	Zwrot zaliczki funduszowi krajow. za r. 1874	72	50	.	.	72	50	72	50	.	.
	Razem	72	50	400	.	472	50	472	50	.	.
3	Pozostałość z końcem roku 1875	.	.	216	.	216	.	216		.	.
	Suma	72	50	616	.	688	50	688	50	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XXXVIII. Fundacya Krzeczunowicza Waleryana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	6.174	06	6.174	06	6.174	06	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	6	.	6	.	6	.	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	6.100	.	6.100	.	6.100	.	.	.
	Suma . . .	.	.	12.280	06	12.280	06	12.280	06	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	6	.	6	.	6	.	.	.
2	Odsetki od efektów	2	50	288	50	291	.	291	.	.	.
	Suma . . .	2	50	294	50	297	.	297	.	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XXXVIII. Fundacya Krzeczunowicza Waleryana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	6.100	.	6.100	.	6.100	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	6.180	06	6.180	06	6.180	06	.	.
	Suma . . .	.	.	12.280	06	12.280	06	12.280	06	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	280	.	280	.	280	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	.	10	.	10	.	10	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	6	.	6	.	6	.	.	.
	Razem . . .	.	.	286	10	286	10	286	10	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	10	90	10	90	10	90	.	.
	Suma . . .	.	.	297	.	297	.	297	.	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XXXIX. Fundacya Kulczyckiego Jakuba.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	8.984	46	8.984	46	8.984	46	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	1.708	02	1.708	02	1.708	02	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	8.300	.	8.300	.	8.300	.	.	.
	Suma . . .	.	.	18.992	48	18.992	48	18.992	48	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	35	70	35	70	35	70	.	.
2	Odsetki od efektów	133	65	399	98	533	63	533	63	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	36	01	36	01	36	01	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	1.510	53	1.510	53	1.510	53	.	.
	Suma . . .	133	65	1.982	22	2.115	87	2.115	87	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XXXIX. Fundacya Kulczyckiego Jakuba.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	2.084	46	2.084	46	2.084	46	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	8.300	.	8.300	.	8.300	.	.	.
	Razem . . .	.	.	10.384	46	10.384	46	10.384	46	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	8.608	02	8.608	02	8.608	02	.	.
	Suma . . .	.	.	18.992	48	18.992	48	18.992	48	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendya: Należytość zaległa . 145 zł. Odpisano . . . . 145 „	.	.	145	.	145	.	145	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	35	80	35	80	35	80	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	1.546	23	1.546	23	1.546	23	.	.
	Razem . . .	.	.	1.727	03	1.727	03	1.727	03	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875 . . .	.	.	388	84	388	84	388	84	.	.
	Suma . . .	.	.	2.115	87	2.115	87	2.115	87	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XL. Fundacya Laskowskiej Wiktoryi.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Efekta podniesione na rzecz fundacyi	.	.	75 082	58	75.082	58	75.082	58	.	.
3	„ zakupione	.	.	4.200	.	4.200	.	4.200	.	.	.
	b) Przenośne.										
4	Efekta przepisane	.	.	73.000	.	73.000	.	73.000	.	.	.
	Suma	.	.	152.282	58	152.282	58	152.282	58	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	4.380	.	4.380	.	4.380	.	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	2.345	78	2.345	78	2.345	78	.	
	Suma	.	.	6 725	78	6.725	78	6.725	78	.	.

stypendyjne.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XL. Fundacya Laskowskiej Wiktoryi.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.		2.082	58	2.082	58	2.082	58	.	
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	73.000	.	73.000	.	73.000	.	.	.
	Razem .	.	.	75.082	58	75.082	58	75.082	58	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875 . . .	.	.	77.200	.	77.200	.	77.200	.	.	.
	Suma . .	.	.	152.282	58	152.282	58	152.282	58	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	450	.	450	.	450	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	3.931	90	3.931	90	3.931	90	.	.
	Razem . .	.	.	4.381	90	4.381	90	4.381	90	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875 . . .	.	.	2.343	88	2.343	88	2.343	88	.	.
	Suma . . .	.	.	6.725	78	6.725	78	6.725	78	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XLI. Fundacya Lewickiego hr. Kajetana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	20.524	20	20.524	20	20.524	20	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	798	89	798	89	798	89	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	3.300	.	3.300	.	3.300	.	.	.
	Suma	.	.	24.623	09	24.623	09	24.623	09	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	633	22½	633	22½	633	22½	.	.
2	Odsetki od efektów	308	.	882	25	1.190	25	1.190	25	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	430	21	430	21	430	21	.	.
	Suma	308	.	1.945	68½	2.253	68½	2.253	68½	.	.

stypendyjne.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XLI. Fundacya Lewickiego hr. Kajetana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	424	20	424	20	424	20	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	3.300	.	3.300	.	3.300	.	.	.
	Razem	.	.	3.724	20	3.724	20	3.724	20	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	20.898	89	20.898	89	20.898	89	.	.
	Suma	.	.	24.623	09	24.623	09	24.623	09	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya { należytość zaległa 200 zł. odpisano 200 „	.	.	1.100	.	1.100	.	1.100	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	12	81	12	81	12	81	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	777	42½	777	42½	777	42½	.	.
	Razem	.	.	1.890	23½	1.890	23½	1.890	23½	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	363	45	363	45	363	45	.	.
	Suma	.	.	2.253	68½	2.253	68½	2.253	68½	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XLII. Fundacya Löwensteinowej Rozalii.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Efekta podniesione na rzecz funduszu . .	.	.	1.600	.	1.600	.	1.600	.	.	.
	„ zakupione	.	.	2.267	62	2.267	62	2.267	62	.	.
	Suma . . .	.	.	3.867	62	3.867	62	3.867	62	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	2.347	88	2.347	88	.2347	88	.	.
	Suma . . .	.	.	2.347	88	2.347	88	2.347	88	.	.
	XLIII. Fundacya Ładuńskiego Stanisława.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Efekta podniesione z depozytów	.	.	516	.	516	.	516	.	.	.
3	Gotówka nadesłana tytułem spłaty kapitału dłużnego	.	.	1.035	50	1.035	50	1.035	50	.	.
4	Efekta zakupione	.	.	2.121	15	2.121	15	2.121	15	.	.
	Suma . . .	.	.	3.672	65	3.672	65	3.672	65	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka pobrana z majątku zarodowego .	.	.	1.035	50	1.035	50	1.035	50	.	.
3	„ ze sprzedaży efektów	.	.	1.565	84	1.565	84	1.565	84	.	.
	Suma . . .	.	.	2.601	34	2.601	34	2.601	34	.	.

stypendyjne.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XLII. Fnndacya Löwensteinowej Rozalii										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	1.600	.	1.600	.	1.600	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	2.267	62	2.267	62	2.267	62	.	.
	Suma . . .	.	.	3.867	62	3.867	62	3.867	62	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Należytość rządowa	.	.	234	.	234	.	234	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	2.112	88	2.112	88	2.112	88	.	.
	Razem . . .	.	.	2.346	88	2.346	88	2.346	88	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	1	.	1	.	1	.	.	.
	Suma . . .	.	.	2.347	88	2.347	88	2.347	88	.	.
	XLIII. Fundacya Ładuńskiego Stanisława.										
	Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	1.545	.	1.545	.	1.545	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka wydana do majątku obrotowego .	.	.	1.035	50	1.035	50	1.035	50	.	.
	Razem . . .	.	.	2.580	50	2.580	50	2.580	50	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875 . . .	.	.	1.092	15	1.092	15	1.092	15	.	.
	Suma . . .	.	.	3.672	65	3.672	65	3.672	65	.	.
	Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Należytość rządowa	.	.	1.920	.	1.920	.	480	.	1.440	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	.	19	.	19	.	19	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	2.121	15	2.121	15	2.121	15	.	.
	Razem . .	.	.	4.041	34	4.041	34	2.601	34	1.440	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma . . .	.	.	4.041	34	4.041	34	2.601	34	1.440	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XLIV. Fundacya hr. Łosia Feliksa Antoniego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	33.779	74½	33.779	74½	33.779	74½	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	4.831	86	4.831	86	4.831	86	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	6 800	.	6.800	.	6.800	.	.	.
	Suma . . .	.	.	45.411	60½	45.411	60½	45.411	60½	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	672	37½	672	37½	672	37½	.	.
2	Kapitały spłacone	6.363	64½	.	.	6.363	64½	.	.	6.363	64½
3	Odsetki od efektów	25	.	1.011	83	1.036	83	1.036	83	.	.
4	„ od kapitałów hipotekowanych . .	469	07½	318	18	787	25½	435	59½	351	66
5	Dochody rozmaite: procenta zwłoki, zwrot kosztów ekzekucyjnych i t. p.	.	.	277	65	277	65	277	65	.	.
	b) Przenośne.										
6	Gotówka pobrana z depozytów	.	.	351	73	351	73	351	73	.	.
7	„ ze sprzedaży efektów	.	.	3.204	12½	3.204	12½	3.204	12½	.	
	Suma . . .	6.857	72	5.835	89	12.693	61	5.978	30½	6.715	30½

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł	ct.
	XLIV. Fundacya hr. Łosia Feliksa Antoniego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	4.450	.	4.450	.	4.450	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	6.800	.	6.800	.	6.800	.	.	.
3	Skrypta po spłacie kapitału wydać się mające	15.151	33½	.	.	15.151	33½	.	.	15.151	33½
	Razem . .	15.151	33½	11.250	.	26.401	33½	11.250	.	15.151	33½
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	34.161	60½	34.161	60½	34.161	60½	.	.
	Suma . . .	15.151	33½	45.411	60½	60.562	94	45.411	60½	15.151	33½
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	708	75	708	75	708	75	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	48	33	48	33	48	33	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka wydana do depozytów	.	.	351	73	351	73	351	73	.	.
4	Gotówka na zakupno efektów	.	.	4.269	08½	4.269	08½	4.269	08½	.	.
	Razem . . .	.	.	5.377	89½	5.377	89½	5.377	89½	.	.
5	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	600	41	600	41	600	41	.	.
	Suma . . .	.	.	5.978	30½	5.978	30½	5.978	30½	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct	bieżąca. zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct
	XLV. Fundacya Małeckiego Antoniego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	1.024	20	1.024	20	1.024	20	.	
	Suma . . .	.	.	1.024	20	1.024	20	1.024	20	.	
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	00½	.	00½	.	00½		
2	Odsetki od efektów	.	.	47	25	47	25	47	25		
	Suma . . .			47	25½	47	25½	47	25½	.	
	XLVI. Fundacya Matczyńskiego (konwiktowa).										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	18.460	62	18.460	62	18.460	62	.	
2	Efekta zakupione	.	.	13.844	79	13 844	79	13.844	79	.	
	Suma . . .	.	.	32.305	41	32.305	41	32.305	41	.	
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
2	Odsetki od efektów	9	20	923	90	933	10	933	10	.	
3	Czynsz z gmachu św. Mikołaja . . .	66	62	133	24	199	86	199	86	.	
4	„ z parochii „	6	32	3	16	9	48	.	.	9	48
5	Dochody rozmaite	.	.	.	30	.	30	.	30	.	
	b) Przenośne.										
6	Gotówka ze sprzedaży efektów . . .	.	.	12.531	50	12.531	50	12.531	50	.	
	Suma . . .	82	14	13.592	10	13.674	24	13.664	76	9	48

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie: zł.	Uiszczenie: ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XLV. Fundacya Małeckiego Antoniego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	1.024	20	1.024	20	1.024	20	.	.
	Suma . . .	.	.	1.024	20	1.024	20	1.024	20	.	
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	47	25	47	25	47	25	.	
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	.	00½	.	00½	.	00½	.	
	Suma . . .		.	47	25½	47	25½	47	25½	.	.
	XLVI. Fundacya Matczyńskiego (konwiktowa).										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	17.600	.	17.600	.	17.600	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	14.705	41	14.705	41	14.705	41	.	.
	Suma . . .	.	.	32.305	41	32.305	41	32.305	41	.	
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	735	.	735	.	735	.	.	.
2	Wydatki na konserwacye i budowy . . .	.		30	58	30	58	30	58	.	.
3	Dodatki do funduszów	.	.	3	39	3	39	3	39	.	.
4	Podatki	.	.	51	16	51	16	51	16	.	.
5	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu . .	517	20½	.	.	517	20½	310	68½	206	52
6	Wydatki rozmaite	.	.	2	44½	2	44½	2	44½	.	.
	b) Przenośne.										
7	Gotówka na zakupno efektów	.	.	12.531	50	12.531	50	12.531	50	.	
	Razem . . .	517	20½	13.354	07½	13.871	28	13.664	76	206	52
8	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
	Suma . . .	517	20½	13.354	07½	13 871	28	13.664	76	206	52

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł	ct.	bieżąca. zł	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XLVII. Fundacya ks. Mikiewicza Jędrzeja.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	1.538	88	1.538	88	1.538	88	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	923	19	923	19	923	19	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	900	.	900	.	800	.	100	.
	Suma . . .	.	.	3.362	07	3.362	07	3 262	07	100	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	73	49	73	49	73	49	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	836	68½	836	68½	836	68½	.	.
	Suma . . .	.	.	910	17½	910	17½	910	17½	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	XLVII. Fundacya ks. Mikiewicza Jędrzeja.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	1.135	69	1.135	69	1.135	69	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	900	.	900	.	900	.	.	.
	Razem . . .	.	.	2.035	69	2.035	69	2.035	69	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	1.226	38	1.226	38	1.226	38	.	.
	Suma . . .	.	.	3.262	07	3.262	07	3.262	07	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	58	.	58	.	58	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	30	41½	.	.	30	41½	15	49½	14	92
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	836	68	836	68	836	68	.	.
	Razem . . .	30	41½	894	68	925	09½	910	17½	14	92
4	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma . . .	30	41½	894	68	925	09½	910	17½	14	92

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	Należytość bieżąca. zł.	ct.	Należytość razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XLVIII. Fundacya miasta Mikołajowa.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	7.587	73	7.587	73	7.587	73	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	5.141	16	5.141	16	5.141	16	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	6.000	.	6.000	.	5.900	.	100	.
	Suma . .	.	.	18.728	89	18.728	89	18.628	89	100	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	25	20½	25	20½	25	20½	.	.
2	Odsetki od efektów	143	50	295	01	438	51	438	51	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	31	50	31	50	31	50	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów . . .	.	.	4.630	64	4.630	64	4.630	64	.	.
	Suma . .	143	50	4.982	35½	5.125	85½	5.125	85½	.	.
	XLIX. Fundacya Mieroszewskiego hr. Jana, Ordynata.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	15.728	69	15.728	69	15.728	69	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	1.330	76	1.330	76	1.330	76	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	1.300	.	1.330	.	1.250	.	50	.
	Suma . .	.	.	18.359	45	18.359	45	18.309	45	50	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	250	53½	250	53½	250	53½	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	749	80½	749	80½	749	80½	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów . . .	.	.	936	30	936	30	936	30	.	.
	Suma . .	.	.	1.936	64	1.936	64	1.936	64	.	.

stypendyjne.

Wydatki.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	Należytość bieżąca. zł.	ct.	Należytość razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XLVIII. Fundacya miasta Mikołajowa.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	6.087	73	6.087	73	6.087	73	.	.
	b) Przenośne.										
2	„ przepisane	.	.	6.000	.	6.000	.	6.000	.	.	.
	Razem	.	.	12.087	73	12.087	73	12.087	73	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	6.541	16	6.541	16	6.541	16	.	.
	Suma	.	.	18.628	89	18.628	89	18.628	89	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	200	.	200	.	200	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	25	20	25	20	25	20	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	4.655	84	4.655	84	4.655	84	.	.
	Razem	.	.	4.881	04	4.881	04	4.881	04	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	244	81½	244	81½	244	81½	.	.
	Suma	.	.	5.125	85½	5.125	85½	5.125	85½	.	.
	XLIX. Fundacya Mieroszewskiego hr. Jana, Ordynata.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	889	57	889	57	889	57	.	.
	b) Przenośne.										
2	„ przepisane	.	.	1.300	.	1.300	.	1.300	.	.	.
	Razem	.	.	2.189	57	2.189	57	2.189	57	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	16.119	88	16.119	88	16.119	88	.	.
	Suma	.	.	18.309	45	18.309	45	18.309	45	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	2	60	2	60	2	60	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	1.186	83	1.186	83	1.186	83	.	.
	Razem	.	.	1.789	43	1.789	43	1.789	43	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	147	21	147	21	147	21	.	.
	Suma	.	.	1.936	64	1.936	64	1.936	64	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	L. Fundacya gmin powiatu: Manasterzyska.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	2.120	82	2.120	82	2.120	82	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	214	86	214	86	214	86	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	600	.	600	.	300	.	300	.
	Suma . . .	.	.	2.935	68	2 935	68	2.635	68	300	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	109	50½	109	50½	109	50½	.	.
2	Odsetki od efektów	7	50	126	.	133	50	133	50	.	.
	Suma . . .	7	50	235	50½	243	00½	243	00½	.	.
	LI. Fundacya Dra. Morawskiego Adama (familijna).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	692	15	692	15	692	15	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	431	47	431	47	431	47	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	400	.	400	.	400	.	.	.
	Suma . . .	.	.	1.523	62	1.523	62	1.523	62	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	30	53	30	53	30	53	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	33	62	33	62	33	62	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	30	53	30	53	30	53	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	362	87½	362	87½	362	87½	.	.
	Suma . . .	.	.	457	55½	457	55½	457	55½	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	Należytość zaległa. ct	Należytość bieżąca. zł.	Należytość bieżąca. ct.	Należytość razem. zł	Należytość razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	L. Fundacya gmin powiatu: Manasterzyska.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	2.035	68	2.035	68	2.035	68	.	.
	Suma . . .	.	.	2.635	68	2.635	68	2.635	68	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Wydatki rozmaite	.	.	1	.	1	.	1	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	203	16½	203	16½	203	16½	.	.
	Razem . .	.	.	204	16½	204	16½	204	16½	.	.
3	Pozostałość z końcem r 1875	.	.	38	84	38	84	38	84	.	.
	Suma . . .	.	.	243	00½	243	00½	243	00½	.	.
	LI. Fundacya Dra. Morawskiego Adama (familijna).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	492	15	492	15	492	15	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	400	.	400	.	400	.	.	.
	Razem . . .	.	.	892	15	892	15	892	15	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	631	47	631	47	631	47	.	.
	Suma . . .	.	.	1.523	62	1.523	62	1.523	62	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Wydatki rozmaite	.	.	30	53	30	53	30	53	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	393	40	393	40	393	40	.	.
	Razem . .	.	.	423	93	423	93	423	93	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	33	62½	33	62½	33	62½	.	.
	Suma . . .	.	.	457	55½	457	55½	457	55½	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	LII. Fundacya Dra. Morawskiego Adama (niefamilijna).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	4.485	54	4.485	54	4.485	54	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	3.100	.	3.100	.	2.600	.	500	
	Suma . . .	.	.	7.585	54	7.585	54	7.085	54	500	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	20	79	20	79	20	79	.	.
2	Odsetki od efektów	2	50	209	45	211	95	211	95	.	.
	Suma . . .	2	50	230	24	232	74	232	74	.	.
	LIII. Fundacya Moszczeńskiej hr. Ludwiki.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	1.016	67	1.016	67	1.016	67	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	805	71	805	71	805	71	.	
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	800	.	800	.	800	.	.	
	Suma . . .	.	.	2.622	38	2.622	38	2.622	38	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	50	54	50	54	50	54	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	7	13	7	13	7	13	.	
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów . . .			735	83	735	83	735	83	.	
	Suma . . .	.	.	793	50	793	50	793	50	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	LII. Fundacya Dra. Morawskiego Adama (niefamilijna).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	3.100	.	3.100	.	3.100	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	3.985	54	3.985	54	3.985	54	.	.
	Suma . . .	.	.	7.085	54	7.085	54	7.085	54	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	147	24	147	24	147	24	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	4	30	4	30	4	20	.	10
	Razem . .	.	.	151	54	151	54	151	44	.	10
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	81	30	81	30	81	30	.	.
	Suma . . .	.	.	232	84	232	84	232	74	.	10
	LIII. Fundacya Moszczeńskiej hr. Ludwiki.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	1.022	38	1.022	38	1.022	38	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	800	.	800	.	800	.	.	.
	Razem . . .	.	.	1.822	38	1.822	38	1.822	38	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	800	.	800	.	800	.	.	.
	Suma . . .	.	.	2.622	38	2.622	38	2.622	38	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	21	31	42	62	63	93	63	93	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	51	7	13	7	64	.	.	7	64
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	729	57	729	57	729	57	.	.
	Razem . . .	21	82	779	32	801	14	793	50	7	64
4	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma . . .	21	82	779	32	801	14	793	50	7	64

Dochody. Fundusze

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LIV. Fundacya Nahaczowska.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	783	70	783	70	783	70	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	604	87	604	87	604	87	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
	Suma	.	.	1.988	57	1.988	57	1.988	57	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	14	15	14	15	14	15	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	36	85	36	85	36	85	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	14	15	14	15	14	15	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	533	62½	533	62½	533	62½	.	.
	Suma	.	.	598	77½	598	77½	598	77½	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LIV. Fundacya Nahaczowska.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	750	.	750	.	750	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
	Razem . . .	.	.	1.350	.	1.350	.	1.350	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	638	57	638	57	638	57	.	.
	Suma . . .	.	.	1.988	57	1 988	57	1.988	57	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Wydatki rozmaite	.	.	14	15	14	15	14	15	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	547	77	547	77	547	77	.	.
	Razem . . .	.	.	561	92	561	92	561	92	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	36	85½	36	85½	36	85½	.	.
	Suma . . .	.	.	598	77½	598	77½	598	77½	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LV. Fundacya Nielepca Jędrzeja z Nielepiec.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	963	93	963	93	963	93	.	
2	Efekta zakupione	.	.	420	86	420	86	420	86	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	700	.	700	.	700	.	.	.
	Suma . . .	.	.	2.084	79	2.084	79	2.084	79	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	28	07	28	07	28	07	.	.
2	Odsetki od efektów	7	50	46	77	54	27	54	27	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	28	07	28	07	28	07	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów . . .	.	.	354	73	354	73	354	73	.	.
	Suma . . .	7	50	457	64	465	14	465	14	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	Należytość bieżąca. zł.	ct.	Należytość razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LV. Fundacya Nielepca Jędrzeja z Nielepiec.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	463	93	463	93	463	93	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	700	.	700	.	700	.	.	.
	Razem . . .	.	.	1.163	93	1.163	93	1.163	93	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875 . . .	.	.	920	86	920	86	920	86	.	.
	Suma . . .	.	.	2.084	79	2.084	79	2.084	79	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Wydatki rozmaite	.	.	28	07	28	07	28	07	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	382	80	382	80	382	80	.	.
	Razem . . .	.	.	410	87	410	87	410	87	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	54	27	54	27	54	27	.	.
	Suma . . .	.	.	465	14	465	14	465	14	.	.

Dochody. **Fundusze**

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	LVI. Fundacya Niezabitowskiej Ludwiki.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	23.393	21	23.393	21	23.393	21	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	334	99	334	99	334	99	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	18.700	.	18.700	.	18.700	.	.	.
	Suma . . .	.	.	42.428	20	42.428	20	42.428	20	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	41	49½	41	49½	41	49½	.	.
2	Odsetki od efektów	45	.	1.308	50	1.353	50	1.353	50	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	41	49½	41	49½	41	49½	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	264	95	264	95	264	95	.	.
	Suma . . .	45	.	1.656	44	1.701	44	1.701	44	.	.
	LVII. Fundacya ks. Olszewskiego Michała.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Gotówka nadesłana przez fundatora . .	.	.	129	84	129	84	129	84	.	.
	b) Przenośne.										
3	Skrypta odebrane	4.200	.	5.100	.	9.300	.	4.800	.	4.500	.
	Suma . . .	4.200	.	5.229	84	9.429	84	4.929	84	4.500	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka przeniesiona z majątku zarodowego	.	.	129	84	129	84	129	84	.	.
	Suma . . .	.	.	129	84	129	84	129	84	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LVI. Fundacya Niezabitowskiej Ludwiki.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	350	.	350	.	350	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane			18.700	.	18.700	.	18.700	.	.	.
	Razem			19.050	.	19.050	.	19.050	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	23.378	20	23.378	20	23.378	20	.	.
	Suma	.	.	42.428	20	42.428	20	42.428	20	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	1.050	.	1.050	.	1.050	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	57	13½	46	19½	103	33	46	19½	57	13½
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	306	44	306	44	306	44	.	.
	Razem	57	13½	1.402	63½	1.459	77	1.402	63½	57	13½
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	298	80½	298	80½	298	80½	.	.
	Suma	57	13½	1.701	44	1.758	57½	1.701	44	57	13½
	LVII. Fundacya ks. Olszewskiego Michała.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Skrypta wydane	.	.	9.300	.	9.300	.	4.800	.	4.500	.
2	Gotówka przeniesiona do majątku obrotowego	.	.	129	84	129	84	129	84	.	.
	Razem	.	.	9.429	84	9.429	84	4.929	84	4.500	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma	.	.	9.429	84	9.429	84	4.929	84	4.500	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Należytośc rządowa	.	.	519	37½	519	37½	129	84	389	53½
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma	.	.	519	37½	519	37½	129	84	389	53½

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LVIII. Fundacya ks. Otowskiego Henryka.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	574	29	574	29	574	29	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	32	91	32	91	32	91	.	.
	Suma	.	.	607	20	607	20	607	20	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	1	98½	1	98½	1	98½	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	25	98	25	98	25	98	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	31	45	31	45	31	45	.	.
	Suma	.	.	59	41½	59	41½	59	41½	.	.
	LIX. Fundacya Paprockiego Teodora Stanisława.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	5.460	33	5.460	33	5.460	33	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	200	.	200	.	200	.	.	.
	Suma	.	.	5.660	33	5.660	33	5.660	33	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	130	.	272	.	402	.	402	.	.	.
	Suma	130	.	272	.	402	.	402	.	.	.

stypendyjne.

Wydatki.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa		bieżąca.		razem					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LVIII. Fundacya ks. Otowskiego Henryka.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	26	27	26	27	26	27	.	.
2	Pozostałość z końcem r 1875	.	.	580	93	580	93	580	93	.	.
	Suma . . .	.	.	607	20	607	20	607	20	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	24	.	24	.	24	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	2	50	2	50	2	50	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	32	91	32	91	32	91	.	.
	Razem . . .	.	.	59	41	59	41	59	41	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	.	00½	.	00½	.	00½	.	.
	Suma . . .	.	.	59	41½	59	41½	59	41½	.	.
	LIX. Fundacya Paprockiego Teodora Stanisława.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	200	.	200	.	200	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	5.460	33	5.460	33	5.460	33	.	.
	Suma . . .	.	.	5.660	33	5 660	33	5.660	33	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	150	.	150	.	150	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	20	.	.	.	20	.	20	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	232	.	232	.	232	.	.	.
	Suma . . .	20	.	382	.	402	.	402	.	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczną.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LX. Fundacya Parzelskiego Franciszka.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Efekta podniesione na rzecz fundacyi . .	.	.	3.205	02½	3.205	02½	3.205	02½	.	.
	Suma . . .	.	.	3.205	02½	3 205	02½	3.205	02½	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	70	87½	70	87½	70	87½	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka pobrana z majątku zarodowego	.	.	.	00½	.	00½	.	00½	.	.
	Suma . . .	.	.	70	88	70	88	70	88	.	.
	LXI. Fundacya Petryczyna Prus Kaźmierza.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	97.265	22	97.265	22	97.265	22	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	3.106	.	3.106	.	3.106	.	.	.
3	Gotówka nadesłana na rzecz fundacyi . .	.	.	174	45	174	45	174	45	.	.
	Suma . . .	.	.	100.545	67	100.545	67	100.545	67	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	2.519	75½	2.519	75½	2.519	75½	.	.
2	Odsetki od efektów	1.717	50	5.116	34½	6.833	84½	6.833	84½	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	.	01	.	01	.	01	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	812	50	812	50	812	50	.	.
5	Gotówka przeniesiona z majątku zarodowego	.	.	174	45	174	45	174	45	.	.
	Suma . . .	1.717	50	8.623	06	10.340	56	10.340	56	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LX. Fundacya Parzelskiego Franciszka.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Gotówka przeniesiona do majątku obrotowego	.	.	.	00½	.	00½	.	00½	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	3.205	02	3.205	02	3.205	02	.	.
	Suma . . .	.	.	3.205	02½	3.205	02½	3.205	02½	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	70	88	70	88	70	88	.	.
	Suma . . .	.	.	70	88	70	88	70	88	.	.
	LXI. Fundacya Petryczyna Prus Kaźmierza.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	1.065	22	1.065	22	1.065	22	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka przeniesiona do majątku obrotowego	.	.	174	45	174	45	174	45	.	.
	Razem . . .	.	.	1.239	67	1.239	67	1.239	67	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	99.306	.	99.306	.	99.306	.	.	.
	Suma . . .	.	.	100.545	67	100.545	67	100.545	67	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	5.700	.	5.700	.	5.700	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	8	01	8	01	8	01	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	2.761	09½	2.761	09½	2.761	09½	.	.
	Razem . . .	.	.	8.469	10½	8.469	10½	8.469	10½	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	1.871	45½	1.871	45½	1.871	45½	.	.
	Suma . . .	.	.	10.340	56	10.340	56	10.340	56	.	.

Liczba porz	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	LXII. Fundacya ks. Pniewskiego Feliksa.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	2.052	49	2.052	49	2.052	49	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	4	50	4	50	4	50	.	.
	Suma . . .	.	.	2.056	99	2.056	99	2.056	99	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	4	50	4	50	4	50	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	94	50	94	50	94	50	.	.
	Suma . . .	.	.	99	.	99	.	99	.	.	.
	LXIII. Fundacya ks. Popkiewicza Antoniego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	5.226	12	5.226	12	5.226	12	.	.
2	Efekta nadesłane przez fundatora . . .	.	.	2 000	.	2.000	.	2.000	.	.	.
3	Efekta zakupione	.	.	523	75	523	75	523	75	.	.
	Suma . . .	.	.	7.749	87	7.749	87	7.749	87	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	51	.	51	.	51	.	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.
	Suma . . .	.	.	551	.	551	.	551	.	.	.

stypendyjne. ***Wydatki.***

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXII. Fundacya ks. Pniewskiego Feliksa.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	2.056	99	2.056	99	2.056	99	.	.
	Suma . . .	.	.	2.056	99	2.056	99	2.056	99	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	— 90	.	90	.	.	.	90	.
	b) Przenośne.										
2	Na zakupno efektów	.	.	4	50	4	50	4	50	.	.
	Razem . . .	.	.	94	50	94	50	4	50	90	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	94	50	94	50	94	50	.	.
	Suma . . .	.	.	189	.	189	.	99	.	90	.
	LXIII. Fundacya ks. Popkiewicza Antoniego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	7.249	87	7.249	87	7.249	87	.	.
	Suma . . .	.	.	7.749	87	7.749	87	7.749	87	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Zwrot odsetek fundatorowi	.	.	51	.	51	.	51	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.
	Razem . . .	.	.	551	.	551	.	551	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma . . .	.	.	551	.	551	.	551	.	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXIV. Fundacya Potockiego (konwiktowa).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.		.	22.687	69	22.687	69	22.687	69	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	16.710	38	16.710	38	16.710	38	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta zamieniane i przepisane	.	.	18.500	.	18.500	.	18.500	.	.	.
	Suma . . .	.	.	57.898	07	57.898	07	57.898	07	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	28	25	1.134	58	1.162	83	1.162	83	.	.
3	Czynsz z gmachu św. Mikołaja	314	03	628	06	942	09	942	09	.	.
4	„ z parochii „ „	29	80	14	90	44	70	.	.	44	70
5	Dochody rozmaite	.	.	1	17	1	17	1	17	.	.
	b) Przenośne.										
6	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	15.121	09	15.121	09	15.121	09	.	.
	Suma . . .	372	08	16.899	80	17.271	88	17.227	18	44	70

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXIV. Fundacya Potockiego (konwiktowa).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	21.187	69	21.187	69	21.187	69	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta zamieniane i przepisane	.	.	18.500	.	18.500	.	18.500	.	.	.
	Razem . .	.	.	39.687	69	39.687	69	39.687	69	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	18.210	38	18.210	38	18.210	38	.	.
	Suma . . .	.	.	57.898	07	57.898	07	57.898	07	.	.
	B Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	1.522	50	1.522	50	1.312	50	210	.
2	Podatki	.	.	240	78	240	78	240	78	.	.
3	Konserwacye budynków	.	.	143	76	143	76	143	76	.	.
4	Dodatki do funduszów	.	.	16	97	16	97	16	97	.	.
5	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu . .	751	70½	.	.	751	70½	380	52½	371	18
6	Wydatki rozmaite	.	.	11	55½	11	55½	11	55½	.	.
	b) Przenośne.										
7	Gotówka na zakupno efektów	.		15.121	09	15.121	09	15.121	09	.	.
	Razem . .	751	70½	17.056	65½	17.808	36	17.227	18	581	18
8	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma . . .	751	70½	17.056	65½	17.808	36	17.227	18	581	18

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXV. Fundacya obwodu Przemyskiego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	2.333	69	2.333	69	2.333	69	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	962	99	962	99	962	99	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	1.300	.	1.300	.	1.300	.	.	.
	Suma . . .	.	.	4.596	68	4.596	68	4.596	68	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	29	95	98	03	127	98	127	98	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	.	94	.	94	.	94	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	877	33	877	33	877	33	.	.
	Suma . . .	29	95	976	30	1.006	25	1.006	25	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXV. Fundacya obwodu Przemyskiego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	1.133	69	1.133	69	1.133	69	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	1.300	.	1.300	.	1.300	.	.	.
	Razem . .	.	.	2.433	69	2.433	69	2.433	69	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	2.162	99	2.162	99	2.162	99	.	.
	Suma . . .	.	.	4.596	68	4.596	68	4.596	68	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	80	.	80	.	80	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	10	44	.	.	10	44	10	44	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	877	33	877	33	877	33	.	.
	Razem . . .	10	44	957	33	967	77	967	77	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	38	48	38	48	38	48	.	.
	Suma . . .	10	44	995	81	1.006	25	1.006	25	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	c.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXVI. Fundacya Radymnieńska I. im. Gołuchowskiego hr. Agenora.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	1.162	23	1.162	23	1.162	23	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	6	.	6	.	6	.	.	.
	Suma . . .	.	.	1.168	23	1.168	23	1.168	23	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	6	00½	6	00½	6	00½	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	53	25	53	25	53	25	.	.
	Suma . . .	.	.	59	25½	59	25½	59	25½	.	.
	LXVII. Fundacya Radymnieńska II. im. Gołuchowskiego hr. Agenora.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	2.942	29	2.942	29	2.942	29	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	1.114	35	1.114	35	1.114	35	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	2.700	.	2.700	.	2.700	.	.	.
	Suma . . .	.	.	6.756	64	6.756	64	6.756	64	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	16	12½	16	12½	16	12½	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	151	49	151	49	151	49	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	1.050	.	1.050	.	1.050	.	.	.
	Suma . . .	.	.	1.217	61½	1.217	61½	1.217	61½	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXVI. Fundacya Radymnieńska I. im. Gołuchowskiego hr. Agenora.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	1.168	23	1.168	23	1.168	23	.	.
	Suma . .	.	.	1.168	23	1.168	23	1.168	23	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	6	.	6	.	6	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	53	25½	53	25½	53	25½	.	.
	Suma . .	.	.	59	25½	59	25½	59	25½	.	.
	LXVII. Fundacya Radymnieńska II. im. Gołuchowskiego hr. Agenora.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	1.000	.	1.000	.	1.000	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	2.700	.	2 700	.	2.700	.	.	.
	Razem .	.	.	3.700	.	3.700	.	3.700	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	3.056	64	3 056	64	3.056	64	.	.
	Suma . .	.	.	6.756	64	6 756	64	6.756	64	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	100	.	100	.	60	.	40	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	.	10	.	10	.	10	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	1.050	.	1.050	.	1.050	.	.	.
	Razem . .	.	.	1.150	10	1.150	10	1.110	10	40	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	107	51½	107	51½	107	51½	.	.
	Suma . .	.	.	1.257	61½	1 257	61½	1.217	61½	40	.

Dochody. **Fundusze**

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	LXVIII. Fundacya Rappaporta-Barach Adama.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	1.178	02	1.178	02	1.178	02	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	512	87	512	87	512	87	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	900	.	900	.	400	.	500	.
	Suma . . .	.	.	2.590	89	2.590	89	2.090	89	500	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	22	34	22	34	22	34	.	.
2	Odsetki od efektów	23	.	42	45	65	45	65	45	.	.
3	Dochody rozmaite	.	.	22	87	22	87	22	87	.	.
	b) Przenośne.										
4	Gotówka za sprzedane efekta	.	.	577	47	577	47	577	47	.	.
	Suma . . .	23	.	665	13	688	13	688	13	.	.
	LXIX. Fundacya Rostockiego Piotra.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Efekta podniesione na rzecz fundacyi . .	.	.	5.821	08	5.821	08	5.821	08	.	.
3	„ zakupione	.	.	153	36	153	36	153	36	.	.
	b) Przenośne.										
4	Efekta przepisane	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
	Suma . . .	.	.	6.074	44	6.074	44	6.074	44	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	292	50	292	50	292	50	.	.
	Suma . . .	.	.	292	50	292	50	292	50	.	.

stypendyjne.

Wydatki.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXVIII. Fundacya Rappaporta-Barach Adama.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	678	02	678	02	678	02	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	900	.	900	.	900	.	.	.
	Razem . . .	.	.	1.578	02	1.578	02	1.578	02	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	512	87	512	87	512	87	.	.
	Suma . .	.	.	2.090	89	2.090	89	2.090	89	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	125	.	125	.	125	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	29	14	29	14	29	14	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	474	81	474	81	474	81	.	.
	Razem . . .	.	.	628	95	628	95	628	95	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	59	18	59	18	59	18	.	.
	Suma . . .	.	.	688	13	688	13	688	13	.	.
	LXIX. Fundacya Rostockiego Piotra.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	5.974	44	5.974	44	5.974	44	.	.
	Suma . . .	.	.	6.074	44	6.074	44	6.074	44	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Wydatki rozmaite	.	.	6	.	6	.	6	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	143	.	143	.	143	.	.	.
	Razem . . .	.	.	149	.	149	.	149	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	143	50	143	50	143	50	.	.
	Suma . . .	.	.	292	50	292	50	292	50	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXX. Fundacya im. Rudolfa Arcyksięcia, Następcy tronu.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	2.194	65	2.194	65	2.194	65	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	153	76	153	76	153	76	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
	Suma . . .	.	.	2.948	41	2.948	41	2.948	41	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	148	40	148	40	148	40	.	.
2	Odsetki od efektów	12	50	105	95	118	45	118	45	.	.
	Suma . . .	12	50	254	35	266	85	266	85	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LXX. Fundacya im. Rudolfa Arcyksięcia, Następcy tronu.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	600	.	600	.	600	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	2.348	41	2.348	41	2.348	41	.	.
	Suma . . .	.	.	2.948	41	2.948	41	2.948	41	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Gotówka na zakupno efektów . . .	.	.	148	39½	148	39½	148	39½	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875 . . .	.	.	118	45½	118	45½	118	45½	.	.
	Suma . . .	.	.	266	85	266	85	266	85	.	.

Dochody. **Fundusze**

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	LXXI. Fundacya Russyana (konwiktowa).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	21.775	75	21.775	75	21.775	75	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	5.129	30	5.129	30	5.129	30	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	7.300	.	7.300	.	7.300	.	.	.
	Suma . . .	.	.	34.205	05	34.205	05	34.205	05	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Kapitały spłacone	5.250	.	.	.	5.250	.	.	.	5.250	.
3	Odsetki od efektów	60	10	466	58	526	68	526	68	.	.
4	„ od kapitałów hipotekowanych . .	262	50	262	50	525	.	262	50	262	50
5	Czynsz z gmachu św. Mikołaja	138	34½	276	69	415	03½	415	03½	.	.
6	„ z parochii „	13	10	6	55	19	65	.	.	19	65
7	Dochody rozmaite	.	.	.	82	.	82	.	82	.	.
	b) Przenośne.										
8	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	4.648	81½	4.648	81½	4.648	81½	.	.
	Suma . . .	5.724	04½	5.661	95½	11.386	.	5.853	85	5.532	15

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXXI. Fundacya Russyana (konwiktowa).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	6.450	.	6.450	.	6.450	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	7.300	.	7.300	.	7.300	.	.	.
3	Skrypta wydane	12.500	.	.	.	12 500	.	.	.	12 500	.
	Razem . . .	12.500	.	13.750	.	26.250	.	13.750	.	12.500	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	20.455	05	20.455	05	20.455	05	.	.
	Suma . . .	12.500	.	34.205	05	46.705	05	34.205	05	12.500	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	840	.	840	.	840	.	.	.
2	Subwencya kościołowi OO. Jezuitów . .	21	.	21	.	42	.	21	.	21	.
3	Konserwacye budynków	.	.	63	30	63	30	63	30	.	.
4	Dodatki do innych funduszów	.	.	6	78	6	78	6	78	.	.
5	Podatki	.	.	106	12	106	12	106	12	.	.
6	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu za rok 1874	– 635	42	.	.	635	42	161	81	473	61
7	Wydatki rozmaite	.	.	6	03	6	03	6	03	.	.
	b) Przenośne.										
8	Gotówka na zakupno efektów	.	.	4.648	81	4.648	81	4.648	81	.	.
	Razem . . .	656	42	5.692	04	6 348	46	5.853	85	494	61
9	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma . . .	656	42	5.692	04	6.348	46	5.853	85	494	61

Dochody. Fundusze

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. et.
	LXXII. Fundacya szlachecka obwodu Rzeszowskiego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	2.578	18	2.578	18	2.578	18	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	19	25	19	25	19	25	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta zamieniane i przepisane	.	.	3.200	.	3.200	.	3.200	.	.	.
	Suma . . .	.	.	5.797	43	5.797	43	5.797	43	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	19	25	19	25	19	25	.	.
2	Odsetki od efektów	5	.	147	81	152	81	152	81	.	.
	Suma . . .	5	.	167	06	172	06	172	06	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXXII. Fundacya szlachecka obwodu Rzeszowskiego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta zamieniane i przepisane	.	.	3.200	.	3.200	.	3.200	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	2.597	43	2.597	43	2.597	43	.	.
	Suma . . .	.	.	5 797	43	5.797	43	5.797	43	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Wydatki rozmaite	.	.	2	20	2	20	2	20	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	19	25	19	25	19	25	.	.
	Razem . . .	.	.	21	45	21	45	21	45	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875		.	150	61	150	61	150	61	.	.
	Suma . . .	.	.	172	06	172	06	172	06	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXXIII. Fundacya Sapiehy księcia Leona.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	18.680	53	18.680	53	18.680	53	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	825	08	825	08	825	08	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane . . . . . (do poz. 2. a) wyd. majątku zarodowego.)	.	.	500	.	500	.	200	.	300	.
	Suma . . .	.	.	20.005	61	2 005	61	19.705	61	300	.
	B. Majątek rezerwowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	881	50	881	50	881	50	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane:										
	a) do poz. 2. b) wyd. majątku zarodowego			400							
	b) do poz. 2. wyd. majątku rezerwowego	.	.	400	.	800	.	400	.	400	.
	Suma . . .	.	.	2.181	50	2.181	50	1.781	50	400	.
	C. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	766	80	766	80	766	80	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	1.177	50	1.177	50	1.177	50	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	899	76	899	76	899	76	.	.
	Suma . . .	.	.	2.844	06	2.844	06	2 844	06	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LXXIII. Fundacya Sapiehy księcia Leona.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	380	53	380	53	380	53	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane:										
	a) na rzecz tego majątku 500										
	b) na rzecz majątku rezerwowego 400	.	.	900	.	900	.	900	.	.	.
	Razem	.	.	1.280	53	1.280	53	1.280	53	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	18.425	08	18.425	08	18.425	08	.	.
	Suma	.	.	19.705	61	19.705	61	19.705	61	.	.
	B. Majątek rezerwowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	500	88	500	88	500	88	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	400	.	400	.	400	.	.	.
	Razem	.	.	900	88	900	88	900	88	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	880	62	880	62	880	62	.	.
	Suma	.	.	1.781	50	1.781	50	1.781	50	.	.
	C. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	965	.	965	.	965	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	10	04	10	04	10	04	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	1.624	02	1.624	02	1.624	02	.	.
	Razem	.	.	2.599	06	2.599	06	2.599	06	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	245	.	245	.	245	.	.	.
	Suma	.	.	2.844	06	2.844	06	2.844	06	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LXXIV. Fundacya Sądecka stypendyjna.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	5.830	88	5.830	88	5.830	88	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	1.423	92	1.423	92	1.423	92	.	
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	2.800	.	2.800	.	1.400	.	1.400	.
	Suma . . .	.	.	10.054	80	10.054	80	8.654	80	1.400	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	83	12½	83	12½	83	12½	.	.
2	Kapitały spłacone \Zaległość: 95 zł. 24½ ct. /Odpisano: — „ 00½ „	95	24	.	.	95	24	.	.	95	24
3	Odsetki od tychże \Zaległość: 10 zł. 35 ct. /Odpisano: 5 „ 56½ „	4	78½	4	76½	9	55	.	.	9	55
4	„ od efektów	37	.	225	71	262	71	262	71	.	.
	b) Przenośne.										
5	Gotówka pobrana z depozytów	.	.	83	12½	83	12½	83	12½	.	.
6	„ ze sprzedaży efektów	.	.	1.211	14½	1.211	14½	1.211	14½	.	.
	Suma . . .	137	02½	1.607	87	1.744	89½	1.640	10½	104	79

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXXIV. Fundacya Sądecka stypendyjna.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	1.613	04	1.613	04	1.613	04	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	2.800	.	2.800	.	2.800	.	.	.
3	Skrypta wydane	1.367	84	.	.	1.367	84	1.272	60	95	24
	Razem . .	1.367	84	4.413	04	5.780	88	5.685	64	95	24
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	2.969	16	2.969	16	2.969	16	.	.
	Suma . . .	1.367	84	7.382	20	8.750	04	8.654	80	95	24
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Gotówka wydana do depozytów	.	.	83	12½	83	12½	83	12½	.	.
2	„ na zakupno efektów	.	.	1.294	27	1.294	27	1.294	27	.	.
	Razem . .		. .	1.377	39½	1.377	39½	1.377	39½	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	262	71	262	71	262	71	.	.
	Suma . . .	.	.	1.640	10½	1.640	10½	1.640	10½	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXXV. Fundacya Sądecka „Domu roboczego.“										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	9.655	66	9.655	66	9.655	66	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	730	24	730	24	730	24	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	1.500	.	1.500	.	1.200	.	300	.
	Suma . . .	.	.	11.885	90	11.885	90	11.585	90	300	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	211	32½	211	32½	211	32½	.	.
2	Odsetki od efektów	17	50	463	64	481	14	481	14	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka za sprzedane efekta	.	.	14	02	14	02	14	02	.	.
	Suma . . .	17	50	688	98½	706	48½	706	48½	.	.

stypendyjne.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	Należytość zaległa. ct.	Należytość bieżąca. zł.	Należytość bieżąca. ct.	Należytość razem. zł.	Należytość razem. ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.
	LXXV. Fundacya Sądecka: „Domu roboczego“.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone				11	40	11	40	11	40	
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane			1.500		1.500		1.500			
	Razem			1.511	40	1.511	40	1.511	40		
3	Pozostałość z końcem r. 1875			10.074	50	10.074	50	10.074	50		
	Suma			11.585	90	11.585	90	11.585	90		
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
	b) Przenośne.										
1	Gotówka na zakupno efektów			688	98½	688	98½	688	98½		
2	Pozostałość z końcem r. 1875.			17	50	17	50	17	50		
	Suma			706	48½	706	48½	706	48½		

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXXVI. Fundacya Seidlerów Krystyana i Teresy.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	1.913	59	1.913	59	1.913	59	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	1.650	.	1.650	.	100	.	1.550	.
	Suma . . .	.	.	3.563	59	3.563	59	2.013	59	1.550	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	37	50	95	17	132	67	132	67	.	.
	Suma . . .	37	50	95	17	132	67	132	67	.	.
	LXXVII. Fundacya Seeling-Saulenfelsa Ferdynanda.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
2	Efekta podniesione na rzecz fundacyi . .	.	.	523	61	523	61	523	61	.	
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	500	.	500	.	.	.	500	.
	Suma . . .	.	.	1.023	61	1.023	61	523	61	500	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	70	87	70	87	70	87	.	.
	Suma . . .	.	.	70	87	70	87	70	87	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXXVI. Fundacya Seidlerów Krystyana i Teresy.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	1.650	.	1.650	.	1.650	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	363	59	363	59	363	59	.	.
	Suma . . .	.	.	2.013	59	2.013	59	2.013	59	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	52	50	52	50	52	50	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	83 1/2	.	.	.	83 1/2	.	83 1/2	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	79	33 1/2	79	33 1/2	79	33 1/2	.	.
	Suma . . .	.	83 1/2	131	83 1/2	132	67	132	67	.	.
	LXXVII. Fundacya Seeling-Saulenfelsa Ferdynanda.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	23	61	23	61	23	61	.	.
	Suma . . .	.	.	523	61	523	61	523	61	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	70	87	70	87	70	87	.	.
	Suma . . .	.	.	70	87	70	87	70	87	.	.

Dochody. **Fundusze**

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LXXVIII. Fundacya Sieleckiej Anieli.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	9.369	31	9.369	31	9.369	31	.	
2	Efekta zakupione	.	.	3.420	13	3.420	13	3.420	13	.	
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	5.400	.	5.400	.	500	.	4.900	
	Suma	.	.	18.189	44	18.189	44	13.289	44	4.900	
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	29	77	29	77	29	77	.	
2	Odsetki od efektów	78	50	528	17	606	67	606	67	.	
3	Dochody rozmaite	.	.	29	77	29	77	29	77	.	
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	2 950	55	2.950	55	2.950	55	.	
	Suma	78	50	3.538	26	3.616	76	3.616	76	.	.
	LXXIX. Fundacya ks. Skibińskiego Szczęsnego.										
	Majątek zarodowy.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	10.000	.	10.000	.	10.000	.	.	.
	Suma	.	.	10.000	.	10.000	.	10.000	.	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	LXXVIII. Fundacya Sieleckiej Anieli.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	4.100	.	4.100	.	4.100	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	5.400	.	5.400	.	5.400	.	.	.
	Razem	.	.	9.500	.	9.500	.	9.500	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	3.789	44	3.789	44	3.789	44	.	.
	Suma	.	.	13.289	44	13.289	44	13.289	44	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	210	.	210	.	210	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	29	77	29	77	29	77	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	2.980	31½	2 980	31½	2 980	31½	.	.
	Razem	.	.	3.220	08½	3.220	08½	3.220	08½	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	396	67½	396	67½	396	67½	.	.
	Suma	.	.	3.616	76	3.616	76	3.616	76	.	.
	LXXIX. Fundacya ks. Skibińskiego Szczęsnego.										
	Majątek zarodowy.										
1	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	10.000	.	10.000	.	10.000	.	.	.
	Suma	.	.	10.000	.	10.000	.	10.000	.	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	LXXX. Fundacya Stanisławowska.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	520	86	520	86	520	86	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	500	.	500	.	100	.	400	.
	Suma . . .	.	.	1.020	86	1.020	86	620	86	400	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	10	.	26	.	36	.	36	.	.	.
	Suma . . .	10	.	26	.	36	.	36	.	.	.
	LXXXI. Fundacya ks. Stawka Jędrzeja (Staveciusza.)										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	2.718	.	2.718	.	2.718	.	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	703	76	703	76	703	76	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	1.300	.	1.300	.	900	.	400	.
	Suma . . .	.	.	4.721	76	4.721	76	4.321	76	400	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	96	69	96	69	96	69	.	.
2	Odsetki od efektów	10	.	133	72	143	72	143	72	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka pobrana z depozytów . . .		.	96	69	96	69	96	69	.	.
4	„ ze sprzedaży efektów . . .	.	.	540	45	540	45	540	45	.	.
	Suma . . .	10	.	867	55	877	55	877	55	.	.

stypendyjne.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LXXX. Fundacya Stanisławowska.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	120	86	120	86	120	86	.	.
	Suma . . .	.	.	620	86	620	86	620	86	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
1	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	36	.	36	.	36	.	.	.
	Suma . . .	.	.	36	.	36	.	36	.	.	.
	LXXXI. Fundacya ks. Stawka Jędrzeja (Staveciusza).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	750	.	750	.	750	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	1.300	.	1.300	.	1.300	.	.	.
	Razem . . .	.	.	2 050	.	2.050	.	2.050	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	2.271	76	2.271	76	2.271	76	.	.
	Suma . . .	.	.	4.321	76	4.321	76	4.321	76	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Gotówka wydana do depozytów	.	.	96	69	96	69	96	69	.	.
2	„ na zakupno efektów	.	.	637	14	637	14	637	14	.	.
	Razem . . .	.	.	733	83	733	83	733	83	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	143	72	143	72	143	72	.	.
	Suma . . .	.	.	877	55	877	55	877	55	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LXXXII. Fundacya Szmoniewskiego Józefa.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	1.668	22	1.668	22	1.668	22	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	6	.	6	.	6	.	.	.
	Suma . .	.	.	1.674	22	1.674	22	1.674	22	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	6	.	6	.	6	.	.	
2	Odsetki od efektów	.	.	96	.	96	.	96	.	.	
	b) Przenośne.										
3	Gotówka ze sprzedaży efektów . .	.	.	150	.	150	.	150	.	.	
	Suma . . .	.	.	252		252		252		.	
	LXXXIII. Fundacya Tarnowska.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	1.599	79	1.599	79	1.599	79	.	
2	Efekta zakupione	.	.	4	78	4	78	4	78	.	
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	1.400	.	1.400	.	1.400	.	.	
	Suma . .	.	.	3.004	57	3.004	57	3.004	57	.	
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
2	Odsetki od efektów	.	.	84	.	84	.	84	.	.	
3	Dochody rozmaite	.	.	.	50	.	50	.	.	.	50
	b) Przenośne.										
4	Gotówka ze sprzedaży efektów . .	.	.	139	28	139	28	139	28	.	
	Suma . . .	.	.	223	78	223	78	223	28	.	50

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LXXXII. Fundacya Szmoniewskiego Józefa.										
	A. Majątek zarodowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	143	86	143	86	143	86	.	.
2	Pozostałość z końcem r 1875	.	.	1.530	36	1.530	36	1.530	36	.	.
	Suma	.	.	1.674	22	1.674	22	1.674	22	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendyum		.	90	.	90	.	90	.	.	.
2	Należytość rządowa i wydatki rozmaite	.	.	152	.	152	.	152	.	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	6		6	.	6	.	.	.
	Razem	.	.	248	.	248	.	248	.	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	4		4		4		.	.
	Suma	.	.	252	.	252	.	252	.	.	.
	LXXXIII. Fundacya Tarnowska.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	136	23	136	23	136	23	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	1.400	.	1.400	.	1.400	.	.	.
	Razem	.	.	1.536	23	1.536	23	1.536	23	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	1.468	34	1.468	34	1.468	34	.	.
	Suma	.	.	3.004	57	3.004	57	3.004	57	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Należytość rządowa i wydatki rozmaite	1	.	134	80	135	80	134	50	1	30
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	4	78	4	78	4	78	.	.
	Razem	1	.	139	58	140	58	139	28	1	30
3	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	84	.	84	.	84	.	.	.
	Suma	1	.	223	58	224	58	223	28	1	30

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LXXXIV. Fundacya Tchórznickiej Honoraty.										
	A. Majątek zarodowy.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	2.000	.	2.000	.	2 000	.	.	.
	Suma . .			2.000	.	2.000	.	2.000	.		
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	50	.	100	.	150	.	150	.	.	.
	Suma . . .	50	.	100	.	150	.	150	.	.	.
	LXXXV. Fundacya Towarnickiego Bazylewicza Jana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	18.917	84	18.917	84	18.917	84	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	951	80	951	80	951	80	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	900	.	900	.	900	.	.	.
	Suma . . .	.	.	20.769	64	20.769	64	20.769	64		
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	903	50	903	50	903	50	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	931	50	931	50	931	50	.	.
	Suma . . .	.	.	1.835	.	1 835	.	1.835	.		

stypendyjne.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	LXXXIV. Fundacya Tchórznickiej Honoraty.										
	A. Majątek zarodowy.										
1	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	2.000	.	2.000	.	2.000	.	.	.
	Suma . . .	.	.	2.000	.	2.000	.	2.000	.	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendyum	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	5	60	.	.	5	60	5	60	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	44	40	44	40	44	40	.	.
	Suma . . .	5	60	144	40	150	.	150	.	.	.
	LXXXV. Fundacya Towarnickiego Bazylewicza Jana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	900	.	900	.	900	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	19.869	64	19.869	64	19.869	64	.	.
	Suma . . .	.	.	20.769	64	20.769	64	20.769	64	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	400	.	400	.	400	.	.	.
2	Wydatki rozmaite	.	.	4	40	4	40	4	40	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	903	50	903	50	903	50	.	.
	Razem . . .	.	.	1.307	90	1.307	90	1.307	90	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	527	10	527	10	527	10	.	.
	Suma . . .	.	.	1.835	.	1.835	.	1.835	.	.	.

Dochody. **Fundusze**

Liczba porz	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LXXXVI. Fundacya Dra. Towarnickiego Jana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	328.541	14	328.541	14	328.541	14	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	22.245	50	22.245	50	22.245	50	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	173.000	.	173.000	.	33.500	.	139.500	.
	Suma . . .	.	.	523.786	64	523.786	64	384.286	64	139.500	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	2.477	73	2.477	73	2.477	73	.	.
2	Kapitały czynne	49.732	01	.	.	49.732	01	.	.	49.732	01
3	Odsetki od efektów	2 893	.	16.898	76½	19.791	76½	19.791	76½	.	.
4	Dochód z realności w Rzeszowie	.	.	1.060	03	1.060	03	1.060	03	.	.
5	Zwrot zaliczki od fundacyi Żebrowskiego .	382	53½	.	.	382	53½	.	.	382	53½
6	Dochody rozmaite	.	.	.	01	.	01	.	01	.	.
	b) Przenośne.										
7	Gotówka ze sprzedaży efektów	.	.	16.906	22	16.906	22	16.906	22	.	.
	Suma . . .	53.007	54½	37.342	75½	90.350	30	40.235	75½	50.114	54½

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LXXXVI. Fundacya Dra. Towarnickiego Jana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	16.484	78	16.484	78	16.484	78	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	173.000	.	173.000	.	173.000	.	.	.
3	Skrypta wydane	63.757	41	.	.	63.757	41	.	.	63.757	41
	Razem	63.757	41	189.484	78	253.242	19	189.484	78	63.757	41
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	194.801	86	194.801	86	194.801	86	.	.
	Suma	63.757	41	384.286	64	448.044	05	384.286	64	63.757	41
	B Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	2.695	.	2.695	.	2.395	.	300	.
2	Płace	.	.	3.800	.	3.800	.	3.711	11	88	89
3	Remuneracye stałe	.	.	120	.	120	.	120	.	.	.
4	„ niestałe	.	.	210	02	210	02	210	02	.	.
5	Alimentacya	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
6	Wsparcia jednorazowe	.	.	380	.	380	.	380	.	.	.
7	Na cele dobroczynne i naukowe	.	.	2.035	.	2.035	.	2.035	.	.	.
8	Koszta insercyjne	.	.	69	96	69	96	69	96	.	.
9	Wydatki rozmaite	.	.	.	01	.	01	.	01	.	.
	b) Przenośne.										
10	Gotówka na zakupno efektów	.		20.129	55	20.129	55	20.129	55	.	.
	Razem	.	.	29.539	54	29.539	54	29.150	65	388	89
11	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	11.085	10½	11.085	10½	11.085	10½	.	.
	Suma	.	.	40.624	64½	40.624	64½	40.235	75½	388	89

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	LXXXVII. Fundacya „Unii lubelskiej."										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	531	91	531	91	531	91	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	25	22	25	22	25	22	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	200	.	200	.	.	.	200	.
	Suma . . .	.	.	757	13	757	13	557	13	200	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	25	22½	25	22½	25	22½	.	.
2	Odsetki od efektów	2	50	27	72	30	22	30	22	.	.
	Suma . . .	2	50	52	94½	55	44½	55	44½	.	.

stypendyjne.

Wydatki.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł	ct.
	LXXXVII. Fundacya „Unii lubelskiej."										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane			200	.	200	.	200	.		
2	Pozostałość z końcem r. 1875 . . .	.	.	357	13	357	13	357	13	.	
	Suma . . .	.	.	557	13	557	13	557	13	.	
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
	b) Przenośne.										
1	Gotówka na zakupno efektów	.	.	25	22	25	22	25	22	.	
2	Pozostałość z końcem r. 1875 . . .	.	.	30	22½	30	22½	30	22½	.	
	Suma . . .	.	.	55	44½	55	44½	55	44½	.	

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie, zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	LXXXVIII. Fundacya Wierzbickiego Nieczui Juliana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Efekta podniesione na rzecz fundacyi . .	.	.	49.578	99	49.578	99	49.578	99	.	
3	Gotówka podniesiona „ „ . .	.	.	394	82½	394	82½	394	82½	.	
	b) Przenośne.										
4	Efekta przepisane	.	.	29.450	.	29.450	.	29.450	.	.	
	Suma . . .	.	.	79.423	81½	79 423	81½	79.423	81½	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	.	.	1.300	55½	1.300	55½	1.300	55½	.	
3	Dochody rozmaite	.	.	.	10	.	10	.	10	.	
	b) Przenośne.										
4	Gotówka przeniesiona z majątku zarodowego	.	.	394	82½	394	82½	394	82½	.	
5	„ ze sprzedaży efektów	.	.	21.065	05	21.065	05	21.065	05	.	
	Suma . . .	.	.	22.760	53	22.760	53	22.760	53	.	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXXXVIII. Fundacya Wierzbickiego Nieczui Juliana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.								
1	Efekta spieniężone			20 064	23	20.064	23	20.064	23	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	29.450	.	29.450	.	29.450	.	.	.
3	Gotówka przeniesiona do majątku obrotowego	.	.	394	82 1/2	394	82 1/2	394	82 1/2	.	.
	Razem . . .	.	.	49.909	05 1/2	49.909	05 1/2	49.909	05 1/2	.	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	29.514	76	29.514	76	29.514	76	.	.
	Suma . . .	.	.	79.423	81 1/2	79.423	81 1/2	79.423	81 1/2	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Wydatki rozmaite	.	.	.	40	.	40	.	40	.	.
	b) Przenośne.										
2	Gotówka na zakupno efektów	.	.	22.760	13	22.760	13	22.760	13	.	.
	Razem . . .	.	.	22.760	53	22.760	53	22.760	53	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma . . .	.	.	22.760	53	22.760	53	22.760	53	.	.

Dochody. Fundusze

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	LXXXIX. Fundacya Zawadzkiego Korwina Franciszka (konwiktowa).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	50.438	64	50.438	64	50.438	64	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	33.131	07	33.131	07	33.131	07	.	.
	b) Przenośne.										
3	Skrypta odebrane	.	.	1.500	.	1.500	.	.	.	1.500	.
	Suma . . .	.	.	85.069	71	85.069	71	83.569	71	1.500	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Kapitały czynne	1.575	.	.	.	1.575	.	.	.	1.575	.
3	Odsetki od tychże	433	12½	78	75	511	87½	.	.	511	87½
4	„ od efektów	71	25	3.343	52	3.414	77	3.414	77	.	.
5	Czynsz z gmachu św. Mikołaja	401	36½	802	73	1.204	09½	1.204	09½	.	.
6	„ z parochii „ „	38	08	19	04	57	12	.	.	57	12
7	Zwrot kosztów egzekucyjnych	100	.	.	.	100	.	100	.	.	.
8	Dochody rozmaite, ażyo i t. p. . . .	.	.	1	81	1	81	1	81	.	.
	b) Przenośne.										
9	Gotówka pobrana z depozytów	.	.	9	18	9	18	9	18	.	.
10	„ ze sprzedaży efektów	.	.	30.294	55	30.294	55	30.294	55	.	.
	Suma . . .	2.618	82	34.549	58	37.168	40	35.024	40½	2.143	99½

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość						Uiszczenie.		Pozostałość ostateczna.	
		zaległa.		bieżąca.		razem.					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	LXXXIX. Fundacya Zawadzkiego Korwina Franciszka (konwiktowa).										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	42.538	64	42.538	64	42.538	64	.	.
	b) Przenośne.										
2	Skrypta wydane	1.500	.	1.500	.	3 000	.	1.500	.	1 500	.
	Razem	1.500	.	44.038	64	45.538	64	44.038	64	1.500	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	39.531	07	39.531	07	39.531	07	.	.
	Suma	1.500	.	83.569	71	85.069	71	83.569	71	1.500	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	2.992	50	2.992	50	2.992	50	.	.
2	Konserwacye budynków	.	.	183	71	183	71	183	71	.	.
3	Dodatki do funduszów	.	.	20	34	20	34	20	34	.	.
4	Podatki	.	.	307	76	307	76	307	76	.	.
5	Koszta egzekucyjne	.	.	234	76	234	76	234	76	.	.
6	Wydatki rozmaite, stemple, porta, premie asekuracyjne i t. d.	.	.	29	.	29	.	29	.	.	.
7	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu	1.800	21½	.	.	1.800	21½	952	60½	847	61
	b) Przenośne.										
8	Gotówka wydana do depozytów	.	.	9	18	9	18	9	18	.	.
9	„ na zakupno efektów	.	.	30.294	55	30.294	55	30.294	55	.	.
	Razem	1.800	21½	34.071	80	35.872	01½	35.024	40½	847	61
10	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma	1.800	21½	34.071	80	35.872	01½	35.024	40½	847	61

Dochody. **Fundusze**

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł.	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XC. Fundacya Zawadzkiego Rogala Antoniego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	6.404	74	6.404	74	6.404	74	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	60	.	60	.	60	.	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.
	Suma . . .	.	.	6.964	74	6.964	74	6.964	74	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Odsetki od efektów	118	.	266	.	384	.	384	.	.	.
	Suma . . .	118	.	266	.	384	.	384	.	.	.
	XCI. Fundacya Żalchockiego Andrzeja.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	45.002	11	45.002	11	45.002	11	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	23.700	.	23.700	.	4.800	.	18.900	.
	Suma . . .	.	.	68.702	11	68.702	11	49.802	11	18.900	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Kapitały czynne	21.000	.	.	.	21.000	.	.	.	21.000	.
3	Odsetki od tychże	.	.	1.050	.	1.050	.	1.050	.	.	.
4	„ „ efektów	817	50	1.959	.	2.776	50	2.776	50	.	.
5	Dochody rozmaite	.	.	15	.	15	.	15	.	.	.
	Suma . . .	21.817	50	3.024	.	24.841	50	3.841	50	21.000	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XC. Fundacya Zawadzkiego Rogala Antoniego.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	6.464	74	6.464	74	6.464	74	.	.
	Suma . . .	.	.	6.964	74	6.964	74	6.964	74	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	180	.	180	.	120	.	60	.
2	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu . .	127	80	.	.	127	80	127	80	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów	.	.	60	.	60	.	60	.	.	.
	Razem .	127	80	240	.	367	80	307	80	60	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	76	20	76	20	76	20	.	.
	Suma . . .	127	80	316	20	444	.	384	.	60	.
	XCI. Fundacya Żalchockiego Andrzeja.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	b) Przenośne.										
1	Efekta przepisane	.	.	23.700	.	23.700	.	23.700	.	.	.
2	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	26.102	11	26.102	11	26.102	11	.	.
	Suma . . .	.	.	49 802	11	49.802	11	49.802	11	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	2.520	.	2.520	.	2 205	.	315	.
2	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu . .	361	15½	.	.	361	15½	361	15½	.	.
3	Wydatki rozmaite	.	.	4	40	4	40	4	40	.	.
	Razem . .	361	15½	2.524	40	2.885	55½	2.570	55½	315	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	1.270	94½	1.270	94½	1.270	94½	.	.
	Suma . . .	361	15½	3.795	34½	4.156	50	3.841	50	315	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	ct.	bieżąca. zł.	ct.	razem. zł	ct.	Uiszczenie. zł.	ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	ct.
	XCII. Fundacya Żebrowskiego Adama.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	35.408	86	35.408	86	35.408	86	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	2.918	14	2.918	14	2.918	14	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	7.400	.	7.400	.	3.400	.	4.000	.
4	Skrypta odebrane	.	.	20.000	.	20.000	.	.	.	20.000	.
	Suma	.	.	65.727	.	65.727	.	41.727	.	24.000	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2	Kapitały czynne	21.000	.	.	.	21.000	.	.	.	21.000	.
3	Odsetki od tychże	1.575	.	1.050	.	2.625	.	.	.	2.625	
4	„ „ efektów	87	50	746	26	833	76	833	76	.	.
5	Zaliczka pobrana z funduszu krajowego	.	.	111	23½	111	23½	111	23½	.	.
	b) Przenośne.										
6	Gotówka pobrana z depozytów	.	.	70	49½	70	49½	70	49½	.	.
7	„ ze sprzedaży efektów	.	.	2.642	15½	2.642	15½	2.642	15½	.	
	Suma	22.662	50	4.620	14½	27.282	64½	3.657	64½	23.625	.

stypendyjne. *Wydatki.*

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XCII. Fundacya Żebrowskiego Adama.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	3.588	86	3.588	86	3.588	86	.	
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	7.400	.	7.400	.	7.400	.	.	.
3	Skrypta wydane	20.000	.	20.000	.	40.000	.	20.000	.	20.000	.
	Razem	20.000	.	30.988	86	50.988	86	30.988	86	20.000	.
4	Pozostałość z końcem r. 1875.	.	.	10.738	14	10.738	14	10.738	14	.	.
	Suma	20.000	.	41.727	.	61.727	.	41.727	.	20.000	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya { Zaległość: 26 zł. 25 ct. Odpisano: 26 „ 25 „	.	.	945	.	945	.	945	.	.	.
2	Zwrot zaliczki za r. 1874	1.050	56½	.	.	1.050	56½	.	.	1.050	56½
3	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu za r. 1875	.	.	111	23½	111	23½	.	.	111	23½
	b) Przenośne.										
4	Gotówka wydana do depozytów	.	.	70	49½	70	49½	70	49½	.	.
5	„ na zakupno efektów	.	.	2.642	15	2.642	15	2.642	15	.	.
	Razem	1.050	56½	3.768	88	4.819	44½	3.657	64½	1.161	80
6	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma	1.050	56½	3.768	88	4.819	44½	3.657	64½	1.161	80

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa. zł.	zaległa. ct	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct
	XCIII. Fundacya Żurakowskiego Jana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	115.702	05	115.702	05	115.702	05	.	.
2	Efekta zakupione	.	.	113	14	113	14	113	14	.	.
	b) Przenośne.										
3	Efekta przepisane	.	.	9.400	.	9.400	.	1.000	.	8.400	.
	Suma . . .	.	.	125.215	19	125.215	19	116.815	19	8.400	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Pozostałość z r. 1874	.	.	248	52½	248	52½	248	52½	.	.
2	Odsetki od efektów	438	50	5.429	42	5.867	92	5.867	92	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka za sprzedane efekta	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
	Suma . . .	438	50	5.777	94½	6.216	44½	6.216	44½	.	.

Liczba porz.	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca. zł.	bieżąca. ct.	razem. zł.	razem. ct.	Uiszczenie. zł.	Uiszczenie. ct.	Pozostałość ostateczna. zł.	Pozostałość ostateczna. ct.
	XCIII. Fundacya Żurakowskiego Jana.										
	A. Majątek zarodowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Efekta spieniężone	.	.	100	.	100	.	100	.	.	.
	b) Przenośne.										
2	Efekta przepisane	.	.	9.400	.	9.400	.	9.400	.	.	.
	Razem . .	.	.	9.500	.	9.500	.	9.500	.	.	.
3	Pozostałość z końcem r. 1875	.	.	107.315	19	107.315	19	107.315	19	.	.
	Suma . . .	.	.	116.815	19	116.815	19	116.815	19	.	.
	B. Majątek obrotowy.										
	a) Rzeczywiste.										
1	Stypendya	.	.	4.830	.	4.830	.	4.462	50	367	50
2	Wydatki rozmaite	.	.	10	60	10	60	10	60	.	.
	b) Przenośne.										
3	Gotówka na zakupno efektów		.	100	.	100	.	100	.	.	.
	Razem . .	.	.	4.940	60	4.940	60	4.573	10	367	50
4	Pozostałość z końcem r. 1875. . . .	.	.	1.643	34½	1.643	34½	1.643	34½	.	.
	Suma . . .	.	.	6.583	94½	6.583	94½	6.216	44½	367	50

Fundusze stypendyjne.

5. alegat.

Wykaz

wynikłości wszystkich funduszów stypendyjnych

w sumarycznem zebraniu

za rok 1875.

LW. 17.136/1876.

Wykaz wynikłości wedle poszczególnych

Liczba porząd.	Fundusze:	Stan z początkiem r. 1875. majątku: zarodowego. zł.	ct	obrotowego. zł.	ct.	Dochody w ciągu r. 1875. w majątku: zarodowym. zł.	ct.	obrotowym. zł.	ct.
1	Artymowicz	2.014	99	.	01	.	.	120	.
2	Bem	5.923	37	347	39	1.200	.	457	97
3	Bier	6.800	.	.	.	600	.	972	08
4	Brześciańska	3.313	45	35	07	885	07	171	06
5	Brzeski	3.918	28	.	.	4.407	75	1.847	92
6	Brzeżany	1.577	13	.	.	1.152	06	584	15
7	Chełmecki	1.262	70	31	50	.	.	61	05
8	Cesarz Franciszek Józef I.	49.972	50	.	00½	1.228	59	3.791	97
9	Cieszewski i Zawadzki	6.500	.	.	.	10.975	74	3.360	10
10	Czajkowski	4.016	48	.	.	300	.	298	50
11	Czuczawa	3.588	74	79	87½	200	.	74	75
12	Dydyński	59.352	71	.	.	10.877	85	8.244	49
13	Egierski, dla Egierskich I.	6.037	30	.	.	.	.	320	47
14	Egierski, dla Egierskich II.	4.148	42	.	.	.	.	220	50
15	Egierski, dla Siedleckich I.	5.274	84	.	.	.	.	280	12
16	Egierski, dla Siedleckich II.	4.175	14	.	.	1.168	54	863	05
17	Falkenfels	100	.	.	.	100	.	6	.
18	Głowiński	236.061	94	.	.	224.023	95	149.553	76
19	Gizella	3.160	58	.	.	100	.	231	.
20	Gołuchowski	20.322	06	122	.	7.427	36	1.242	.
21	Harbut	1.496	76	30	98½	566	43	123	05
22	Hauer	1.802	50	.	.	2.058	98	1.620	09½
23	Horecki	4.644	47	.	.	100	.	276	.
24	Janowski	2.511	75	.	.	3.745	60	1.798	25
25	Jarosław	9.820	89	.	.	12.849	91	5.290	14½
26	Kallir	.	.	.	.	6.251	80	630	.
27	Karol Ludwik	7.048	94	94	57	324	32	338	62
28	Kiślicki	4.731	42	116	71½	4.697	04	1.221	07
29	Koniecki	51.160	54	.	.	7.810	62	5.381	20
30	Kopiński	2.217	09	.	03	2.000	.	120	.
31	Koenigsberg	17.352	21	194	80½	12.475	29	1.973	67½
32	Korzelińska	220	.	.	.	3.052	63	1.482	91
33	Kraków	63.677	64	1.535	48	13.686	46	8.238	42½
34	Krakowiec	2.527	29	.	.	2.500	.	187	50
35	Krausnecker	21.501	84	630	56	21.527	23	4.373	85½
36	Krościenko	1.497	89	.	.	1.239	64	557	48
37	Krzeczunowicz Ignacy	11.339	62	.	.	11.300	.	688	50
38	Krzeczunowicz Walery	6.174	06	6	.	6.106	.	291	.
39	Kulczycki	8.984	46	35	70	10.008	02	2.080	17
40	Laskowska	.	.	.	.	152.282	58	6.725	78
41	Lewicki	20.524	20	633	22½	4.098	89	1.620	46
42	Löwenstein	.	.	.	.	3.867	62	2.347	88
43	Ładuński	.	.	.	.	3.672	65	2.601	34
44	Łoś	33.779	74½	672	37½	11.631	86	5.305	93
45	Małecki	1.024	20	.	00½	.	.	47	25
46	Matczyński	18.460	62	.	.	13.844	79	13 664	76
47	Mikiewicz	1.538	88	.	.	1.723	19	910	17½
48	Mikołajów	7.587	73	25	20½	11.041	16	5.100	65
49	Mieroszewski	15.728	69	250	53½	2.580	76	1.686	10½
50	Manasterzyska	2.120	82	109	50½	514	86	133	50
51	Morawski (familijny)	692	15	30	53	831	47	427	02½
52	Morawski (niefamilijny)	4.485	54	20	79	2.600	.	211	95
53	Moszczeńska	1.016	67	.	.	1.605	71	793	50
54	Nahaczów	783	70	14	15	1.204	87	584	62½
	Do przeniesienia	753.972	94½	5.017	01½	598.447	29	251.635	82½

funduszów stypendyjnych.

Suma dochodów w majątku:				Wydatki w ciągu r. 1875. w majątku:				Stan z końcem r. 1875. majątku:			
zarodowym.		obrotowym.		zarodowym.		obrotowym.		zarodowego.		obrotowego.	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
2.014	99	120	01	.	.	90	.	2.014	99	30	01
7.123	37	805	36	823	37	379	13½	6.300	.	426	22½
7.400	.	972	08	600	.	667	48½	6.800	.	304	59½
4.198	52	206	13	850	.	185	17	3.348	52	20	96
8.326	03	1.847	92	4.900	.	1.826	03	3.426	03	21	89
2.729	19	584	15	1.227	13	577	10	1.502	06	7	05
1.262	70	92	55	.	.	60	.	1.262	70	32	55
51.201	09	3.791	97½	1.092	50	3.771	87	50.108	59	20	10½
17.475	74	3.360	10	10.200	10	3.360	10	7.275	64	.	.
4.316	48	298	50	300	.	298	50	4.016	48	.	.
3.788	74	254	62½	200	.	170	90	3.588	74	83	72½
70.230	56	8.244	49	10.752	71	8.244	49	59.477	85	.	.
6.037	30	320	47	.	.	284	78	6.037	30	35	69
4.148	42	220	50	.	.	220	50	4.148	42	.	.
5.274	84	280	12	.	.	160	27½	5.274	84	119	84½
5.343	68	863	05	1.181	50	796	04½	4.162	18	67	00½
200	.	6	.	100	.	3	.	100	.	3	.
460.085	89	149.553	76	251.983	44	137.233	38½	208.102	45	12.320	37½
3.260	58	231	.	100	.	225	.	3.160	58	6	.
27.749	42	1.364	.	7.300	.	931	89½	20.449	42	432	10½
2.063	19	154	03½	391	43	115	11	1.671	76	38	92½
3.861	48	1.620	09½	2.034	21	1.579	63½	1.827	27	40	46
4.744	47	276	.	100	.	183	14	4.644	47	92	86
6.257	35	1.798	25	4.250	.	1.798	25	2.007	35	.	.
22.670	80	5.290	14½	14.200	.	5.290	14½	8.470	80	.	.
6.251	80	630	.	.	.	390	.	6.251	80	240	.
7.373	26	433	19	300	.	260	57	7.073	26	172	62
9.428	46	1.337	78½	4.713	.	1.021	55½	4.715	46	316	23
58.971	16	5.381	20	6.300	.	4.924	79½	52.671	16	456	40½
4.217	09	120	03	2.000	.	.	.	2.217	09	120	03
29.827	50	2.168	48	12.600	.	1.729	79	17.227	50	438	69
3.272	63	1.482	91	1.734	58	1.448	90½	1.538	05	34	00½
77.364	10	9.773	90½	22.463	45	8.998	37	54.900	65	775	53½
5.027	29	187	50	2.500	.	133	.	2.527	29	54	50
43.029	07	5.004	41½	21.400	.	4.897	05	21.629	07	107	36½
2.737	53	557	48	1.350	.	557	48	1.387	53	.	.
22.639	62	688	50	11.300	.	472	50	11.339	62	216	.
12.280	06	297	.	6.100	.	286	10	6.180	06	10	90
18.992	48	2.115	87	10.384	46	1.727	03	8.608	02	388	84
152.282	58	6.725	78	75.082	58	4.381	90	77.200	.	2.343	88
24.623	09	2.253	68½	3.724	20	1.890	23½	20.898	89	363	45
3.867	62	2.347	88	1.600	.	2.346	88	2.267	62	1	.
3.672	65	2.601	34	2.580	50	2.601	34	1.092	15	.	.
45.411	60½	5.978	30½	11.250	.	5.377	89½	34.161	60½	600	41
1.024	20	47	25½	.	.	47	25	1.024	20	.	00½
32.305	41	13.664	76	17.600	.	13.664	76	14.705	41	.	.
3.262	07	910	17½	2.035	69	910	17½	1.226	38	.	.
18.628	89	5.125	85⅓	12.087	73	4.881	04	6.541	16	244	81½
18.309	45	1.936	64	2.189	57	1.789	43	16.119	88	147	21
2.635	68	243	00½	600	.	204	16½	2.035	68	38	84
1.523	62	457	55½	892	15	423	93	631	47	33	62½
7.085	54	232	74	3.100	.	151	44	3.985	54	81	30
2.622	38	793	50	1.822	38	793	50	800	.	.	.
1.988	57	598	77½	1.350	.	561	92	638	57	36	85½
1,352.420	23½	256.650	83	551.646	68	235.324	94½	800.773	55½	21.325	88½

Wykaz wynikłości wedle poszczególnych

Liczba porząd.	Fundusze:	Stan z początkiem r. 1875. majątku: zarodowego. zł.	ct.	obrotowego. zł.	ct.	Dochody w ciągu r. 1875. w majątku: zarodowym. zł	ct.	obrotowym. zł.	ct.
	Z przeniesienia . . .	753.972	94½	5.017	01½	598.447	29	251.633	82½
55	Nielepiec	963	93	28	07	1.120	86	437	07
56	Niezabitowska	23.393	21	41	49½	19.034	99	1.659	94½
57	Olszewski	.	.	.	.	4.929	84	129	84
58	Otowski	574	29	1	98½	32	91	57	43
59	Paprocki	5.460	33	.	.	200	.	402	.
60	Parzelski	.	.	.	.	3.205	02½	70	88
61	Petryczyn	97.265	22	2.519	75½	3.280	45	7.820	80½
62	Pniewski	2.052	49	4	50	4	50	94	50
63	Popkiewicz	5.226	12	.	.	2.523	75	551	.
64	Potocki	22.687	69	.	.	35.210	38	17.227	18
65	Przemyśl	2.333	69	.	.	2.262	99	1.006	25
66	Radymno I.	1.162	23	6	00½	6	.	53	25
67	Radymno II.	2.942	29	16	12½	3.814	35	1.201	49
68	Rappaport	1.178	02	22	34	912	87	665	79
69	Rostocki	.	.	.	.	6.074	44	292	50
70	Rudolf	2.194	65	148	40	753	76	118	45
71	Russyan	21.775	75	.	.	12.429	30	5.853	85
72	Rzeszów	2.578	18	19	25	3.219	25	152	81
73	Sapieha	19.180	53	766	80	2.306	58	2.077	26
74	Sącz, „Dom roboczy“ . . .	9.655	66	211	32½	1.930	24	495	16
75	Sącz, fundusz stypendyjny . .	5.830	88	83	12½	2.823	92	1.556	98
76	Seidler	1.913	59	.	.	100	.	132	67
77	Seeling-Saulenfels	.	.	.	.	523	61	70	87
78	Sielecka	9.369	31	29	77	3.920	13	3.586	99
79	Skibiński	10.000	.	.	.	.	.	.	.
80	Stanisławów	520	86	.	.	100	.	36	.
81	Stawek	2.718		96	69	1.603	76	780	86
82	Szmoniewski	1.668	22	6	.	6	.	246	.
83	Tarnów	1.599	79	.	.	1.404	78	223	28
84	Tchórznicka	2.000	.	.	.	.	.	150	.
85	Towarnicki Bazylewicz . . .	18.917	84	903	50	1.851	80	931	50
86	Towarnicki Jan Dr.	328.541	14	2.477	73	55.745	50	37.758	02½
87	Unia Lubelska	531	91	25	22½	25	22	30	22
88	Wierzbicki	.	.	.	.	79.423	81½	22.760	53
89	Zawadzki Korwin	50.438	64	.	.	33.131	07	35.024	40½
90	Zawadzki Rogala	6.404	74	.	.	560	.	384	.
91	Żalchocki	45.002	11	.	.	4.800	.	3.841	50
92	Żebrowski	35.408	86	.	.	6.318	14	3.657	64½
93	Żurakowski	115.702	05	248	52½	1.113	14	5.967	92
	Suma	1,611.165	16½	12.673	63	895.150	66	409.140	67

funduszów stypendyjnych.

Suma dochodów w majątku:				Wydatki w ciągu r. 1875. w majątku:				Stan z końcem r. 1875. majątku:			
zarodowym.		obrotowym.		zarodowym.		obrotowym.		zarodowego.		obrotowego.	
zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.
1,352.420	23½	256.650	83	551.646	68	235.324	94½	800.773	55½	21.325	88½
2.084	79	465	14	1.163	93	410	87	920	86	54	27
42.428	20	1.701	44	19.050	.	1.402	63½	23.378	20	298	80½
4.929	84	129	84	4.929	84	129	84	.	.	.	.
607	20	59	41½	26	27	59	41	580	93	.	00½
5.660	33	402	.	200	.	170	.	5.460	33	232	.
3.205	02½	70	88	.	00½	.	.	3.205	02	70	88
100.545	67	10.340	56	1.239	67	8.469	10½	99.306	.	1.871	45½
2.056	99	99	.	.	.	4	50	2.056	99	94	50
7.749	87	551	.	500	.	551	.	7.249	87	.	.
57.898	07	17.227	18	39.687	69	17.227	18	18.210	38	.	.
4.596	68	1.006	25	2.433	69	967	77	2.162	99	38	48
1.168	23	59	25½	.	.	6	.	1.168	23	53	25½
6.756	64	1.217	61½	3.700	.	1.110	10	3.056	64	107	51½
2.090	89	688	13	1.578	02	628	95	512	87	59	18
6.074	44	292	50	100	.	149	.	5.974	44	143	50
2.948	41	266	85	600	.	148	39½	2.348	41	118	45½
34.205	05	5.853	85	13.750	.	5.853	85	20.455	05	.	.
5.797	43	172	06	3.200	.	21	45	2.597	43	150	61
21.487	11	2.844	06	2.181	41	2.599	06	19.305	70	245	.
11.585	90	706	48½	1.511	40	688	98½	10.074	50	17	50
8.654	80	1.640	10½	5.685	64	1.377	39½	2.969	16	262	71
2.013	59	132	67	1.650	.	53	33½	363	59	79	33½
523	61	70	87	500	.	.	.	23	61	70	87
13.289	44	3.616	76	9.500	.	3.220	08½	3.789	44	396	67½
10.000	.	.	.	.	.	.	.	10.000	.	.	.
620	86	36	.	500	.	.	.	120	86	36	.
4.321	76	877	55	2.050	.	733	83	2.271	76	143	72
1.674	22	252	.	143	86	248	.	1.530	36	4	.
3.004	57	223	28	1.536	23	139	28	1.468	34	84	.
2.000	.	150	.	.	.	105	60	2.000	.	44	40
20.769	64	1.835	.	900	.	1.307	90	19.869	64	527	10
384.286	64	40.235	75½	189.484	78	29.150	65	194.801	86	11.085	10½
557	13	55	44½	200	.	25	22	357	13	30	22½
79.423	81½	22.760	53	49.909	05½	22.760	53	29.514	76	.	.
83.569	71	35.024	40½	44.038	64	35.024	40½	39.531	07	.	.
6.964	74	384	.	500	.	307	80	6.464	74	76	20
49.802	11	3.841	50	23.700	.	2.570	55½	26.102	11	1.270	94½
41.727	.	3.657	64½	30.988	86	3.657	64½	10.738	14	.	.
116.815	19	6.216	44½	9.500	.	4.573	10	107.315	19	1.643	34½
2,506.315	82½	421.814	30	1,018.285	67	381.178	37½	1,488.030	15½	40.635	92½

Fundusze stypendyjne.

---

6. alegat.

Wykaz alfabetyczny

stypendystów, wedle poszczególnych funduszów stypendyjnych

z a r o k 1875.

LW. 17.136/1876.

Wykaz alfabetyczny

stypendystów, wedle poszczególnych funduszów stypendyjnych

za rok 1875.

Fundusze stypendyjne.

Liczba porządkowa.	Fundacya:		Stypendyści:	Szczegół. zł.	Szczegół. ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
I.	Artymowicz:	1	Sierociński Eugeniusz	90	.	90	.
II.	Brześciańska:	1	Limanowski Lucyan	150	.	150	.
III.	Brzeski:	1	Ujejski Gustaw	150	.	150	.
IV.	Brzeżany:	1	Kolberg Władysław	63	.	63	.
V.	Chełmecki:	1	Pospoła Karol, Paweł	60	.	60	.
VI.	Cesarz Franciszek Józef I:	1	Bandrowski Ernest, Tytus	1.000	.		
		2	Doboszyński Adam	500	.		
		3	Halicki Władysław	500	.		
		4	Jarzymowski Stefan	500	.		
		5	Merunowicz Dr. Józef	500	.	3.000	.
VII.	Czajkowski:	1	Czajkowski Tymkowicz	180	.	180	.
VIII.	Czuczawa:	1	Amirowicz Kajetan	165	.	165	.
IX.	Dydyński:	1	Bojarski Piotr	300	.		
		2	Dydyński Adolf	450	.		
		3	Dydyński Antoni	150	.		
		4	Dydyński Jan	300	.		
		5	Dydyński Józef	300	.		
		6	Dydyński Stanisław	300	.		
		7	Gumowski August. Jan	300	.		
		8	Nowosielecki Zdzisław	300			
		9	Urbański Juljusz	300	.	2 700	.
X.	Egierski, dla Egierskich I:	1	Baczyński Juljan, Maryan	238	.	238	.
XI.	Egierski, dla Egierskich II:	1	Ołtarzewski Edward	174	.	174	.
XII.	Egierski, dla Siedleckich II:	1	Rzepiński Stanisław, Mikołaj . . .	174	.	174	.
XIII.	Głowiński:	1	Adamski Roman	210	.		
		2	Balzer Oswald, Maryan	157	50		
		3	Bauer Bronisław	157	50		
		4	Bełej Jan	157	50		
		5	Bereźnicki Juljan	210	.		
		6	Białas Piotr	157	50		
		7	Biela Jan	157	50		
		8	Bielski Józef, Antoni	210	.		
		9	Birkenmajer Ludwik, Antoni . . .	157	50		
		10	Blauth Jan, Emiljan	157	50		
		11	Błażek Juljusz	210	.		
		12	Boczarski Wiktor, Józef	210	.		
		13	Bogucki Włodzimierz	157	50		
			Do przeniesienia . . .	2.310	.	7.144	.

Fundusze stypendyjne.

Liczba porządkowa	Fundacya:		Stypendyści:	Szczegół. zł.	Szczegół. ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
			Z przeniesienia . .	2.310	.	7.144	.
XIII.	Głowiński, (ciąg dalszy):	14	Brzostowicz Kasper	210	.		
		15	Capiński Piotr	157	50		
		16	Cegliński Grzegorz	157	50		
		17	Chrzanowski Wiktor	157	50		
		18	Cięglewicz Filip, Władysław . . .	157	50		
		19	Czechowski Dymitr	157	50		
		20	Czermieński Feliks, Stanisław . . .	157	50		
		21	Dadlez Juljan, August	157	50		
		22	Dąbrowiecki Wojciech	157	50		
		23	Doboszyński Adam, Michał	210	.		
		24	Dolnicki Juljan	210	.		
		25	Dubler Franciszek	157	50		
		26	Dutkowski v. Dudek Franciszek . .	157	50		
		27	Dybka Antoni	157	50		
		28	Dziubaniuk Józef	157	50		
		29	Ekielski Władysław, Antoni . . .	210	.		
		30	Engel Karol, Maryan	210	.		
		31	Feichtinger Józef, Piotr	210	.		
		32	Franko Jan	157	50		
		33	Gałkiewicz Tadeusz	157	50		
		34	Goliński Jan	157	50		
		35	Gołąb Franciszek	157	50		
		36	Górski Kazimierz, Kajetan	210	.		
		37	Gromnicki Józef	210	.		
		38	Gugalski recte Gugała Józef . . .	210	.		
		39	Gukler Jan Kapistran	210	.		
		40	Heck Eugeniusz, Zygmunt	210	.		
		41	Hodole Ludwik	157	50		
		42	Holzer Gustaw, Adam	210	.		
		43	Hołubowicz Hilary	210	.		
		44	Horążak Maciej	157	50		
		45	Hoszard Edmund	210	.		
		46	Jabłoński Jacek, Stanisław	210	.		
		47	Jabłoński Wincenty, Tadeusz . . .	157	50		
		48	Jakubowski Józef	210	.		
		49	Janelli Franciszek	105	.		
		50	Janicki Alfons, Mieczysław	157	50		
		51	Jarema Aleksy	157	50		
		52	Jarosz Eugeniusz Karol	210	.		
		53	Jaworski Bolesław, Jan	157	50		
		54	Izak Włodzimierz	157	50		
		55	Kędzior Andrzej	157	50		
		56	Kicz Jan	157	50		
		57	Kieszkowski Leonard	157	50		
		58	Kohman Józef	157	50		
			Do przeniesienia . .	10.237	50	7.144	.

Fundusze stypendyjne.

Liczba porządkowa.	Fundacya:		Stypendyści:	Szczegół. zł.	Szczegół. ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
			Z przeniesienia . .	10.237	50	7.144	.
XIII.	Głowiński, (ciąg dalszy):	59	Kołczykiewicz Maciej	157	50		
		50	Korol Michał	157	50		
		61	Kostecki Juljan	157	50		
		62	Kozicki Zygmunt	105	.		
		63	Kramarzyński Mieczysław	210	.		
		64	Kranz Ignacy	157	50		
		65	Krasuski Kazimierz	157	50		
		66	Krówczyński Wincenty	157	50		
		67	Krupa Józef	210	.		
		68	Kwieciński Maciej, Zygmunt . . .	210	.		
		69	Lachowicz Zdzisław	210	.		
		70	Latoszyński Filemon, Bazyli . . .	210	.		
		71	Leganowicz Bronisław	210	.		
		72	Leszko Władysław, Juljan	210	.		
		73	Łachota Bazyli	157	50		
		74	Machnowski Wacław	105	.		
		75	Machowski Mikołaj	210	.		
		76	Malc Jan	157	50		
		77	Maryniak Grzegorz.	210	.		
		78	Matusiak Michał	157	50		
		79	Matusiński Teofil	210	.		
		80	Michalski Włodzimierz	157	50		
		81	Mikrot Walenty.	157	50		
		82	Morański Jan, Stanisław.	157	50		
		83	Müller Artur	157	50		
		84	Niemczyk Jan	157	50		
		85	Nowosielecki Stanisław, Jan . . .	157	50		
		86	Obtułowicz Ferdynand, Jakub . . .	210	.		
		87	Obmiński Stanisław	210	.		
		88	Ogonowski Piotr	210	.		
		89	Osmitowski Mikołaj	157	50		
		90	Ostrożyński Władysław, Celestyn . .	157	50		
		91	Pająk Józef	210	.		
		92	Papée Frydryk	157	50		
		93	Piotrowicz Zygmunt	157	50		
		94	Podlewski Seweryn, Stanisław . . .	157	50		
		95	Pohorecki Piotr	210	.		
		96	Poluszyński Ferdynand, Teobald . .	157	50		
		97	Rajewski Jan	157	50		
		98	Rembacz Jan	210	.		
		99	Rękowicz Jan	157	50		
		100	Ringler Karol, Jan	210	.		
		101	Rozłucki Michał	157	50		
		102	Rozner Jan	210	.		
		103	Rudzki Józef	210	.		
			Do przeniesienia . .	18.217	50	7.144	.

Fundusze stypendyjne.

Liczba porządkowa.	Fundacya:		Stypendyści:	Szczegół. zł.	ct.	Ogół. zł.	ct.
			Z przeniesienia . .	18.217	50	7.144	.
XIII.	Głowiński, (ciąg dalszy):	104	Rzehak Jan, Antoni	78	75		
		105	Sanocki Władysław	157	50		
		106	Sawicki Wiktor	157	50		
		107	Schneder Leopold	157	50		
		108	Schneider Edward, Jan, Czesław . .	210	.		
		109	Sierosławski Jan, Antoni	157	50		
		110	Semler Seweryn, Ludwik	157	50		
		111	Skórski Marjan	157	50		
		112	Skowron Franciszek, Józef	157	50		
		113	Skwarczyński Felicyan, Władysław .	78	75		
		114	Sokołowski Jakub	210	.		
		115	Solecki Leon, Kazimierz	237	.		
		116	Stolarczyk Józef	157	50		
		117	Strutyński Jan	157	50		
		118	Świejkowski Aleksander	157	50		
		119	Świerz Szczęsny	157	50		
		120	Sysak Gabryel, Józef	210	.		
		121	Szczerba Michał, Wacław	157	50		
		122	Szmettauer Stanisław	157	50		
		123	Szydłowski Henryk, Kalikst . . .	210	.		
		124	Szydłowski Stanisław	210	.		
		125	Szymusik Franciszek	157	50		
		126	Taborski Józef	210	.		
		127	Terlecki Tytus	210	.		
		128	Tralka Jan	157	50		
		129	Tuzinkiewicz Antoni	157	50		
		130	Twardochleb Antoni	210	.		
		131	Tychowicz Ignacy	157	50		
		132	Urbański Romuald, Juljan	157	50		
		133	Walczyński Antoni, Józef	157	50		
		134	Warmski Mieczysław	210	.		
		135	Wiczkowski Józef	157	50		
		136	Wieluch Jan	157	50		
		137	Wiszniowski Leszek, Stanisław . .	157	50		
		138	Witkowski Edward	210	.		
		139	Wojcicki Stanisław	157	50		
		140	Woliński Józef, Stanisław	210	.		
		141	Wolski Mieczysław	157	50		
		142	Wolter Jan, Maryan	157	50		
		143	Wróbel Walenty	210	.		
		144	Zakrzewski Aleksander, Józef . . .	157	50		
		145	Załużny Otto, Jan	157	50		
		146	Zenczak Władysław, Antoni . . .	157	50		
		147	Zygmuntowski Józef, Stanisław . .	78	75	25.620	75
			Do przeniesienia . .	.	.	32.764	75

Fundusze stypendyjne.

Liczba porządkowa.	Fundacya:		Stypendyści:	Szczegół. zł.	Szczegół. ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
			Z przeniesienia . .	.	.	32.764	75
XIV.	Gizella:	1	Witkowski August, Wiktor	150	.	150	.
XV.	Gołuchowski:	1	Czanderna Karol, Józef	200	.		
		2	Dąbrowski Włodzimierz, Leon . . .	100	.		
		2	Lukas Stanisław, Jan, Karol . . .	200	.		
		4	Olesieński Ferdynand, Wincenty . .	300	.	800	.
XVI.	Harbut:	1	Głodowski Józef	70	.	70	.
XVII.	Hauer:	1	Kozik Marcin, Andrzej	37	50	37	50
XVIII.	Horeccy:	1	Gromnicki Eugeniusz	45	.		
		2	Marcinków Tomasz	90	.	135	.
XIX.	Janowski:	1	Gąsior Ludwik	51	.		
		2	Pękalski Henryk	51	.	102	.
XX.	Jarosław:	1	Kowalski Karol	105	.		
		2	Kozłowski Aleksander	105	.		
		3	Olkiszewski Władysław	105	.		
		4	Ślusarz Jan	105	.		
		5	Wojciechowski Karol	105	.	525	.
XXI.	Karol Ludwik:	1	Bohosiewicz Zacharjasz	157	50		
		2	Teodorowicz Kajetan	78	75	236	25
XXII.	Koniecki:	1	Bieniasz Franciszek	200	.		
		2	Bujak Franciszek	200	.		
		3	Dzierzyński Jan	150	.		
		4	Feliks Zygmunt	200	.		
		5	Hankiewicz Józef	150	.		
		6	Hubrich Teodor	150	.		
		7	Kruk Kazimierz	200	.		
		8	Kusionowicz Michał	200	.		
		9	Lic Henryk	200	.		
		10	Pawłowski Adolf	150	.		
		11	Ponikło Stanisław	150	.		
		12	Waśkowski Wawrzyniec	150	.		
		13	Wyszatycki Franciszek	150	.		
		14	Znamirowski Franciszek	150	.	2.400	.
XXIII.	Koenigsberg:	1	Berger Michał	300	.		
		2	Reiss Eljasz	300	.	600	.
XXIV.	Kraków:	1	Bieroński Jan	157	50		
			Do przeniesienia . .	157	50	37.820	50

Fundusze stypendyjne.

Liczba porządkowa.	Fundacya:		Stypendyści:	Szczegół. zł.	Szczegół. ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
			Z przeniesienia . .	157	50	37.820	50
XIV.	Kraków, (ciąg dalszy):	2	Bobek Kazimierz	210	.		
		3	Dolnicki Antoni	210	.		
		4	Godfrejów Adolf	210	.		
		5	Gońka Józef	157	50		
		6	Grzębski Edmund	210	.		
		7	Kaleczyński Jan	157	50		
		8	Korasadowicz Kazimierz	157	50		
		9	Lepszy Leonard, Jan	157	50		
		10	Macieliński Karol	210	.		
		11	Mączka Tomasz	210	.		
		12	Malsburg Karol, Ignacy	210	.		
		13	Mockford Jan, Henryk	157	50		
		14	Radomyski Józef	157	50		
		15	Sandecki Wilhelm	210	.		
		16	Szczyrbuła Jakób	210	.		
		17	Wilczyński Stanisław Marcin . . .	157	50	3 150	.
XXV.	Krakowiec:	1	Lisiewicz Tomasz Antoni	62	.	62	.
XXVI.	Krausnecker:	1	Majewski Bronisław	605	.		
		2	Schmidt Jan, Edmund	580	.	1.185	.
XXVII.	Krościenko:	1	Myjak Piotr	63	.	63	.
XXVIII.	Krzeczunowicz Ignacy:	1	Kahane Zygmunt	200	.		
		2	Prażmowski Adam	200	.	400	.
XXIX.	Krzeczunowicz Waleryan:	1	Markowski Kazimierz	140	.		
		2	Przebyszewski Jan, Antoni	140		280	.
XXX.	Kulczycki:	1	Kulczycki Władysław	145	.	145	.
XXXI.	Laskowska:	1	Olszewski Adam, Franciszek . . .	375	.		
		2	Olszewski Stanisław, Kazimierz . .	75	.	450	.
XXXII.	Lewicki:	1	Grabowski Wojciech	500	.		
		2	Kochanowski Stanisław	300	.		
		3	Kuhl Konrad	100	.		
		4	Wasilewski Roman	200	.	1.100	.
XXXIII.	Łoś:	1	Dzieduszycki hr. Leon	236	25		
		2	Łoś hr. Maryan	236	25		
		3	Zagórski Zdzisław	236	25	708	75
XXXIV.	Małecki:	1	Ziebrowski Stanisław	47	25	47	25
			Do przeniesienia . .	.	.	45.411	50

Fundusze stypendyjne.

Liczba porządkowa.	Fundacya:		Stypendyści:	Szczegół. zł.	Szczegół. ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
			Z przeniesienia . .	.	.	45.411	50
XXXV.	Matczyński:	1	Babiński Adam	210	.		
		2	Czarnek Józef	157	50		
		3	Dobrzański Józef	52	50		
		4	Kuczyński Franciszek	157	50		
		5	Wierzbicki Józef	157	50	735	.
XXXVI.	Mikiewicz:	1	Wnęk Stanisław	58	.	58	.
XXXVII.	Mikołajów:	1	Hałan Jan	50	.		
		2	Howikowicz Mikołaj	75	.		
		3	Korecki Michał	25	.		
		4	Szuchowski Jan	50	.	200	.
XXXVIII.	Mieroszewski:	1	Iłłakowicz Kazimierz	200	.		
		2	Szołajski Maryan, Karol	200	.		
		3	Warzycki Bronisław	200	.	600	.
XXXIX.	Morawski (niefamilijny):	1	Boroń Ignacy, Józef	25	.		
		2	Latocha Jan Ewangielista . . .	48	62		
		3	Minasowicz Antoni	25	.		
		4	Niemiłowicz Władysław	48	62	147	24
XL.	Moszczeńska:	1	Habowska Helena	63	93	63	93
XLI.	Niezabitowska:	1	Bielawski Jan, Walenty	210	.		
		2	Micewski Stanisław, Jan	210	.		
		3	Niezabitowski Witołd	210	.		
		4	Orłowski Stanisław	210			
		5	Rodakowski Kazimierz	210	.	1.050	.
XLII.	Otowski:	1	Syrek Jan, Piotr	24	.	24	.
XLIII.	Paprocki:	1	Zajączkowski Stanisław	150	.	150	.
XLIV.	Petryczyn:	1	Balicki Stanisław	250	.		
		2	Bednarz Stanisław	250	.		
		3	Borko Stanisław	250	.		
		4	Chlebek Józef	200	.		
		5	Dąbrowski Ludwik, Henryk . . .	200	.		
		6	Dudrewicz Wojciech Zygmunt . .	125	.		
		7	Dunin Wiktor	125	.		
		8	Gebhardt Kamil, Florjan	250	.		
		9	Gołda Kazimierz	125	.		
		10	Górski Bronisław, Józef	200	.		
		11	Homułka Antoni, Maksymiljan . .	200	.		
			Do przeniesienia . .	2.175	.	48.439	67

Fundusze stypendyjne.

Liczba porządkowa.	Fundacya:		Stypendyści:	Szczegół. zł.	Szczegół. ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
			Z przeniesienia . .	2.175	.	48.439	67
XLIV.	Petryczyn, (ciąg dalszy):	12	Jaklicz Adolf, Albert	200	.		
		13	Królikowski Wiktor, Mikołaj . . .	125	.		
		14	Matułowski Karol	125	.		
		15	Mazgaj Piotr	225	.		
		16	Midowicz Józef, Władysław	200	.		
		17	Mroziński Stanisław, Antoni . . .	225	.		
		18	Myszkowski Stanisław, Ludwik . .	125	.		
		19	Niebrzydowski Stanisław	125	.		
		20	Peszkowski Władysław	200	.		
		21	Rupik Karol	250	.		
		22	Schramm Hilary	150	.		
		23	Siekierski Jan	125	.		
		24	Śmietana Stanisław, Jan	225	.		
		25	Sopiński Roman, Ignacy	250	.		
		26	Świerczewski Stanisław	125	.		
		27	Szerautz Aleksander	125	.		
		28	Tarnawski Apolinary	250	.		
		29	Tumidajowicz Józef	250	.		
		30	Udziela Edward Antoni	225	.	5.700	.
XLV.	Potocki:	1	Juchnowicz Ignacy	157	50		
		2	Laskowski Ryszard, Antoni	157	50		
		3	Łodziński Jan, Mieczysław	157	50		
		4	Maciejowski Andrzej	157	50		
		5	Maciejowski Zygmunt, Jan	157	50		
		6	Madejski Konstanty, Józef	157	50		
		7	Matkowski Jan	210	.		
		8	Thulie Maksymiljan	157	50	1.312	50
XLVI.	Przemyśl:	1	Goryl Michał	80	.	80	.
XLVII.	Radymno:	1	Matyka Grzegorz	20	.		
		2	Ślizak Szczepan	40	.	160	.
XLVIII.	Rappaport:	1	Kalinowicz Mikołaj	125	.	125	.
XLIX.	Russyan:	1	Czajkowski Kazimierz	157	50		
		2	Jaworski Bazyli	157	50		
		3	Jezierski Adam	210	.		
		4	Ortyński Włodzimierz	157	50		
		5	Przysiecki Ludwik, Władysław . .	157	50	840	.
XL.	Sapieha:	1	Maryniak Bogdan	240	.		
		2	Olszewski Dr. Stanisław	245	.		
		3	Szyszkowski Dr. Michał	480	.	965	.
			Do przeniesienia . .	.	.	57.522	17

Fundusze stypendyjne.

Liczba porządkowa.	Fundacya:		Stypendyści:	Szczegół. zł.	Szczegół. ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
			Z przeniesienia . .	.	.	57.522	17
LI.	Seidler:	1	Epler Karol, Edward	52	50	52	50
LII.	Sielecka:	1	Sielecki Dżurdż Stefan	210	.	210	.
LIII.	Szmoniewski:	1	Pawłowski Tytus, Kazimierz . . .	90	.	90	.
LIV.	Tchórznicka:	1	Miączyńska Stanisława	100	.	100	.
LV.	Towarnicki Dr:	1	Brodnicki Józef, Franciszek . . .	200	.		
		2	Dobrowolski Wincenty, Wojciech . .	75	.		
		3	Hirschberg Kazimierz	200	.		
		4	Hirschberg Marceli, Władysław . .	150	.		
		5	Kronstein Hipolit	200	.		
		6	Leniński Eljasz	200	.		
		7	Malinowski Józef	75	.		
		8	Marynowski Józef	120	.		
		9	Misiągiewicz Alfred, Leon	150	.		
		10	Smolecki Hipolit, Tadeusz	75	.		
		11	Stanisz Stanisław Kostka	200	.		
		12	Stefanowski Karol, Tadeusz	300	.		
		13	Towarnicki Edward	75	.		
		14	Towarnicki Wojciech, Konstanty . .	75	.		
		15	Wolski Eustachy, Zygmunt	100	.		
		16	Wyspiański Gwido, Lambert . . .	200	.	2.395	.
LVI.	Towarnicki-Bazylewicz:	1	Franke Stanisław, Franciszek . . .	100	.		
		2	Orłowicz Michał	100	.		
		3	Skwarczyński Feliks	100	.		
		4	Zarzycki Leon	100	.	400	.
LVII.	Zawadzki Korwin:	1	Buszyński Stefan, Józef	157	50		
		2	Dubanowicz Paweł	210	.		
		3	Dzbański Stanisław, Jan	157	50		
		4	Gromnicki Feliks	157	50		
		5	Horodyński Jan Antoni	157	50		
		6	Jaworski Juljan Ihnaciewicz . . .	210	.		
		7	Łysakowski Józef, Leopold	157	50		
		8	Niewiadomski Gabryel	157	50		
		9	Niwicki Władysław	210	.		
		10	Paszczyński Adam	157	50		
		11	Słotwiński Józef, Bogumił	157	50		
		12	Steblecki Jan	210	.		
		13	Studziński Józef	210	.		
		14	Tychowski Aleksander	157	50		
		15	Wysoczański Józef	157	50		
			Do przeniesienia . .	2.625	.	60.769	67

Fundusze stypendyjne.

Liczba porządkowa.	Fundacya:		Stypendyści:	Szczegół. zł.	ct.	Ogół. zł.	ct.
			Z przeniesienia . .	2.625	.	60.769	67
LVII.	Zawadzki Korwin, (c. d.)	16	Zaleski Mieczysław, Modest . . .	157	50		
		17	Zubrzycki Antoni	210	.	2.992	50
LVIII.	Zawadzki Rogala:	1	Klemensiewicz Andrzej, Eugeniusz .	60	.		
		2	Sokołowski Henryk, Bolesław . . .	60	.	120	.
LXI.	Żalchocki:	1	Bielowski Jan, Tadeusz	105	.		
		2	Biliński Józef	105	.		
		3	Czarkowski Tadeusz	105	.		
		4	Giziński Kazimierz, Bolesław . . .	157	50		
		5	Gromnicki Stanisław, Władysław . .	105	.		
		6	Kluczyński Kazimierz	157	50		
		7	Kluczyński Kornel, Stanisław . . .	105	.		
		8	Lassota Witołd, Władysław . . .	105	.		
		9	Lewicki Włodzimierz	105	.		
		10	Podhorecki Włodzimierz, Józef . .	105	.		
		11	Przybylski Józef, Michał	105	.		
		12	Rutkowski Kazimierz, Zygmunt . .	105	.		
		13	Starowiejski Leon, Stanisław . . .	105	.		
		14	Strusiewicz Antoni	105	.		
		15	Stupnicki Tymon, Józef	105	.		
		16	Szydłowski Zdzisław, Filip	105	.		
		17	Wierzbicki Jan, Stanisław	105	.		
		18	Wolański Eustachy, Bazyli	105	.		
		19	Zarzycki Witold	105	.		
		20	Zawadzki Zygmunt, Józef	105	.	2.205	.
LX.	Żebrowski:	1	Gotkowski Józef, Bogumił	210	.		
		2	Jasieniecki Apolinary	210	.		
		3	Krynicki Włodzimierz	210	.		
		4	Madejski Roman	105	.		
		5	Pajączkowski Józef, Jan	210	.	945	.
LXI.	Żurakowski:	1	Antoniewicz Wacław	157	50		
		2	Chołodecki Tomasz, Dominik . . .	262	50		
		3	Garlicki Tomasz	210	.		
		4	Gaszyński Antoni, Henryk	262	50		
		5	Knapczyk Andrzej	105	.		
		6	Kosiński Stanisław, Nikodem . . .	262	50		
		7	Krobicki Tadeusz	262	50		
		8	Małaczyński Kazimierz	210	.		
		9	Nowakowski Stanisław, Józef . . .	262	50		
		10	Nowosielecki Michał, Stanisław . .	210	.		
		11	Pawlikowski Kazimierz	210	.		
		12	Pietruski Maryan, Maksymiljan . .	157	50		
			Do przeniesienia . .	2.572	50	67.032	17

Fundusze stypendyjne.

Liczba porządkowa.	Fundacya:		Stypendyści:	Szczegół. zł.	Szczegół. ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
				2.572	50	67.032	17
LXI.	Żurakowski, (ciąg dalszy):	13	Piękoś Juljan	157	50		
		14	Pilecki Marceli	262	50		
		15	Prokopowicz Władysław	157	50		
		16	Rawer Karol, Franciszek	210	.		
		17	Sendzimir Mieczysław, Włodzimierz .	210	.		
		18	Smarzewski Tadeusz, Józef	262	50		
		19	Wierzbicki Eustachy, Hieronim . .	157	50		
		20	Znamirowski Włodzimierz, Tytus . .	262	50		
		21	Żurakowski Konstanty, Stanisław .	210	.	4.462	50
			W ogóle wypłacono w ciągu roku 1875 **405 stypendystom**	.	.	71.494	67

Liczba porządkowa.	Fundacya:		Stypendyści:	Szczegół. zł.	Szczegół. cr.	Ogół. zł.	Ogół. cr.
				2.672	50	67.082	17
LXI.	Żurakowski, (ród dalszy):	13	Piękos Julian	157	50		
		14	Pilecki Marceli	262	50		
		15	Prokopowicz Władysław	157	50		
		16	Sławor Karol, Franciszek	210	.		
		17	Swadzimir Mieczysław, Włodzimierz .	210	.		
		18	Smarzewski Tadeusz, Józef	262	50		
		19	Wierzbicki Kazimierz, Hieronim . .	157	50		
		20	Zaminowski Włodzimierz, Tytus . .	262	50		
		21	Żurakowski Konstanty, Stanisław .	210	.	1.462	50
			W ogóle wypłacono w ciągu roku 1875				
			40 stypendyatom			71.404	67

Fundusze stypendyjne.

7. alegat.

Wykaz kursu

zakupionych i spieniężonych efektów.

LW. 17.136/76.

Fundusze stypendyjne.

A. Zakupno.

Liczba porządkowa.	Dzień.	Artykuł dziennika kasy krajowej.	Nazwa efektu:	Wartość imienna. zł.	Wartość imienna. ct.	Kurs za 100. zł.	Kurs za 100. ct.
I.			**Obligacye indemnizacyjne.**				
	5/5	450	„ „	1.000	.	89	.
	9/6	611	„ „	250	.	88	20
	24/7	1196	„ „	13.050	.	87	25
	6/10	1398	„ „	50	.	88	.
	4/11	1497	„ „	12.400	.	89	50
	17/11	1657	„ „	50	.	87	40
II.			**6% Obligacye pożyczki krajowej z r. 1873.**				
	18/1	86	„ „ „ „	2.400	.	89	.
	28/4	434	„ „ „ „	100	.	91	50
III.			**5% Listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego.**				
	13/1	77	„ „	200	.	85	.
	22/1	95 dep.	„ „	500	.	86	.
	18/3	581 dep.	„ „	50.000	.	86	.
	„	586 dep.	„ „	24.000	.	86	.
	20/3	597	„ „	3.000	.	86	.
	10/5	455	„ „	4.500	.	87	75
	20/5	564	„ „	700	.	87	80
	1/7	956	„ „	1.200	.	88	60
	„	960	„ „	1.200	.	88	60
	20/7	1170	„ „	3.700	.	88	50
	„	1174	„ „	700	.	88	50
	17/9	1348	„ „	100	.	87	50
	29/10	1433	„ „	100	.	88	.
	5/11	1505	„ „	5.800	.	87	60
	„	1507	„ „	100	.	87	60
	15/11	1613	„ „	100	.	87	75
	28/12	1965	„ „	100	.	86	90
	„	1966	„ „	100	.	86	90
	„	1967	„ „	100	.	86	90
	„	1968	„ „	600	.	86	90
IV.	27/3	371/372	**6% Listy zastawne krakowskiego Zakładu kredytowego.**	64.600	.	89	.

A. Zakupno.

Liczba porządkowa.	Dzień	Artykuł dziennika kasy krajowej	Nazwa efektu:	Wartość imienna. zł.	Wartość imienna. ct.	Kurs za 100. zł.	Kurs za 100. ct.
V.			6% Listy zastawne Banku hipotecznego.				
	22/1	91	» »	1.000	.	90	50
	18/2	153 dep.	» »	600	.	90	50
	18/3	583	» »	75.000	.	90	20
	10/5	453	» »	1.100	.	93	.
	24/5	573	» »	100	.	92	85
	9/6	594	» »	800	.	93	.
	»	596	» »	400	.	93	.
	»	598	» »	100	.	93	.
	»	600	» »	400	.	93	.
	»	602	» »	100	.	93	.
	»	604	» »	2.700	.	93	.
	»	606*a*	» »	100	.	93	.
	»	607	» »	200	.	93	.
	»	609	» »	900	.	93	.
	17/6	833	» »	200	.	93	25
	1/7	958	» »	500	.	93	25
	7/7	1069	» »	1.200	.	93	25
	»	1071	» »	100	.	93	25
	20/7	1172	» »	800	.	93	25
	4/9	1331	» »	2.700	.	93	25
	14/9	1344	» »	700	.	93	30
	6/10	1394	» »	300	.	93	20
	»	1396	» »	500	.	93	20
	5/11	1501	» »	100	.	92	60
	»	1503	» »	5.500	.	93	.
	»	1509	» »	100	.	93	.
	»	1511	» »	300	.	93	.
	»	1513	» »	200	.	93	.
	»	1515	» »	200	.	93	.
	»	1517	» »	100	.	93	.
	10/12	1848	» »	1.000		91	55
	»	1850	» »	200	.	91	55
	14/12	1858	» »	2.200	.	91	25
	20/12	1914	» »	4.200	.	91	80

stypendyjne.

B. Sprzedaż.

Liczba porządkowa.	Dzień.	Artykuł dziennika kasy krajowej.	Nazwa efektu:	Wartość imienna. zł.	ct.	Kurs za 100 zł.	ct.
I.	18/3	288/312	**Renta państwowa, w srebrze %.**	26.550	.	75	70
II.	„	313/336	**Renta państwowa, w papierach %.**	240.800	.	71	15
III.			**Obligacye indemnizacyjne.**	Mon. konw.		al pari	
			Wylosowane.				
	3/5	439	„ „	850	.	„	
	„	441	„ „	1.000	.	„	
	„	443	„ „	2.000	.	„	
	23/7	1190	„ „	10.000	.	„	
	2/11	1492	„ „	10.000	.	„	
	„	1494	„ „	10.000	.	„	
IV.			**Obligacye pożyczki krajowej z r. 1873.**	Wal. austr.			
			Wylosowane.				
	3/5	445	„ „	200	.	„	
	„	447	„ „	200	.	„	
	25/5	575	„ „	200	.	„	
	1/11	1481	„ „	300	.	„	
	„	1483	„ „	200	.	„	
	„	1485	„ „	100	.	„	
	„	1487	„ „	100	.	„	
V.			**4% Listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego.**	Wal. austr.			
			Wylosowane.				
	22/1	93	„ „	500	.	„	
	2/7	962	„ „	1.100	.	„	
	„	964	„ „	500	.	„	
	27/12	1942	„ „	100	.	„	
	„	1944	„ „	100	.	„	
VI.			**5% Listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego.**	Wal. austr.			
			Wylosowane.				
	5/1	73	„ „	1.000	.	„	
	2/7	966	„ „	1.000	.	„	
	27/12	1946	„ „	100	.	„	
	„	1948	„ „	500	.	„	

Fundusze stypendyjne.

B Sprzedaż.

Liczba porządkowa.	Dzień.	Artykuł dziennika kasy krajowej.	Nazwa efektu:	Wartość imienna. zł.	ct.	Kurs za 100 zł.	ct.
VII.			**6% Listy zastawne Banku hipotecznego.**	Wal. austr.			
	5/11	1499	Spieniężony „ „ „	100	.	92	60
	10/12	1847	„ „ „ „	1.000	.	91	55
	„	1849	„ „ „ „	200	.	91	55
	3/9	1328	Wylosowany „ „ „	2.500	.	al pari	
VIII.	20/7	1168	**Akcye kolei Karola Ludwika.**	3.000	.	224	.
IX.	14/12	1854	**5% Listy zastawne królestwa polskiego w rubl. srebr.**	1.400	.	140	.
X.	14/12	1856	**Ruble rossyjskie.**	200	.	1	50

Uwaga. Reszta wynikłości zawarta w rubrykach „zakupione“ i „spieniężone efekta“ dotyczy książeczek Kasy oszczędności i asygnat bankowych, które jako kursowi niepodlegające, niniejszym wykazem objęte nie zostały.

III.

Fundusz stypendyjny Głowińskiego.

Administracya dóbr Winniki.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 11.212/1876.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta zł.	Efekta ct.
		I. Stan funduszu z początkiem r. 1875	.	.	.	.
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
		A. Gospodarstwo gruntowe.				
I.		Czynsze dzierżawne.				
	1	Z gruntów	31	25	.	.
	2	„ łąk	290	90	.	.
	3	„ jatek	10	37½	.	.
		Suma rubryki I. . . .	332	52½		
II.	4	Dochody z propinacyi	11.000	.	.	.
III.	5	Dochody z młynów	.	.	.	.
IV.	6	Zwroty kosztów zarządu		.	.	.
V.		Dochody rozmaite.				
	7	Odsetki zwłoki	41	16½	.	.
	8	Zwrot kosztów stemplowych i portoryów	6	33	.	.
	9	Zwroty rozmaite od gminy Winniki	50	.	.	.
	10	Za sprzedaną starą wagę	22	50	.	.
		Suma rubryki V. . . .	119	99½		
		Sumaryczne zestawienie gospodarstwa gruntowego.				
I.		Czynsze dzierżawne	332	52½	.	.
II.		Dochody z propinacyi	11.000	.	.	.
V.		„ rozmaite	119	99½	.	.
		Suma dochodów z gospodarstwa gruntowego . . .	11.452	52	.	.

dóbr Winniki. *Wydatki.*

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
I.		*A. Gospodarstwo gruntowe.*				
	1	Utrzymanie budynków	100	.	.	.
	2	Wydatki rozmaite	75	50	.	.
		Suma rubryki I.	175	50	.	.
II.		*B. Gospodarstwo lasowe.*				
	3	Utrzymanie budynków	182	26	.	.
	4	Koszta wyrąbania drzewa opałowego	956	.	.	.
	5	„ „ „ materyałowego	.	.	.	.
	6	Wydatki rozmaite	595	76½	.	.
		Suma rubryki II.	1.734	02½	.	.
III.		Koszta zarządu.				
	7	Płace urzędników lasowych i służby:				
		a) Leśniczy 400 zł. — ct.				
		b) Sześciu leśnych po 100 zł. 80 ct. 604 „ 80 „				
		c) Kominiarz 131 „ 25 „	1.136	05	.	.
	8	Pensye i dary z łaski:				
		a) Hauptman Franciszka 169 zł. 60 ct.				
		b) Hauptman Karolina 39 „ 86 „				
		c) Neuber Flora 35 „				
		d) Chrabowska Marya, jednorazowo 50 „	294	46	.	.
	9	Emolumenta w gotówce i w drzewie:				
		a) Leśniczy, na utrzymanie konia i drzewem 161 zł. 10 ct.				
		b) „ dodatek drożyźniany 100 „ — „				
		c) Leśni, w drzewie 395 „ 76 „	656	86	.	.
	10	Koszta kancelaryjne i podróży	275	22	.	.
		Suma rubryki III.	2.362	59	.	.
IV.	11	Podatki i daniny	3.757	46	.	.
V.		Wydatki z prawem patronatu połączone.	.	.	.	.
	12	Płace nauczycieli i księży:				
		a) Lewicki Wojciech, nauczyciel 49 zł. 28 ct.				
		b) Abrysowski Emil, nauczyciel 43 „ 75 „				
		c) Dr. Peltz Franciszek, pleban 591 „ 50 „	684	53		
		Do przeniesienia	684	53	.	.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
VI.		*B. Gospodarstwo lasowe.*				
	11	Sprzedaż drzewa opałowego	8.228	99	.	.
	12	„ „ materyałowego	111	99	.	.
	13	Dochód z grzywien lasowych	10	.	.	.
	14	Zwroty kosztów rąbania	40	60	.	.
	15	Rozmaite dochody leśne	81	50	.	.
		Suma dochodów z gospodarstwa lasowego . . .	8.473	08	.	.
		„ „ „ gruntowego . .	11 452	52	.	.
		Suma ogólna dochodów .	19.925	60	.	.

dóbr Winniki. *Wydatki.*

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
V.		Z przeniesienia . . .	684	53	.	.
	2	Inne wydatki z prawem patronatu połączone.				
		Radzie szkolnej w Winnikach, na zakupno premiów dla tamtejszej szkoły	10	.	.	.
		Suma rubryki V. . . .	694	53	.	.
		Sumaryczne zestawienie wydatków.				
I.		Gospodarstwo gruntowe	175	50	.	.
II.		„ lasowe	1.734	02½	.	.
III		Koszta zarządu	2.362	59	.	.
IV.		Podatki i daniny	3.757	46	.	.
V.		Wydatki z prawem patronatu połączone	694	53	.	.
		Ogólna suma wydatków rzeczywistych . . .	8.724	10½	.	.
		w porównaniu ze sumą dochodów rzeczywistych . . .	19.925	60	.	.
		okazuje się **pozostałość z rachunków z końcem roku 1875** . którą przeniesiono do dochodów stypendyjnego funduszu Głowińskiego.	11 201	49½	.	.

1. alegat.

Administracya

Dochody. Ogólny obrót

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Zapas kasowy z początkiem roku	[illegible]		.	.
2	Czynsze dzierżawne	~~38~~	52½	.	.
3	Dochody z propinacyi	11.000	.	.	.
4	„ rozmaite	119	99½	.	.
5	„ z gospodarstwa lasowego	8.473	08	.	.
		19.925	60	.	.

dóbr Winniki.

kasowy za rok 1875. *Wydatki.*

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Gospodarstwo gruntowe	175	50	.	.
2	„ lasowe	1.734	02½	.	.
3	Koszta zarządu	2.362	59	.	.
4	Podatki i daniny	3.757	46	.	.
5	Wydatki z prawem patronatu połączone	694	53	.	.
6	Przeniesiono do funduszu stypendyjnego Głowińskiego	11.201	49½	.	.
		19.925	60		

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytości czynne zł.	Należytości czynne ct.	Należytości bierne zł.	Należytości bierne ct.
	A. W dochodach.				
	Rubr. I. Czynsze:				
1	Od rozmaitych stron	155	40½	.	.
	Rubr. II. Dochody z propinacyi:				
2	Od Döllera Emanuela pro praeterito	847	86	.	.
	Rubr. III. Dochody z młynów:				
3	Od Lema Fedka pro praeterito	111	20	.	.
	Rubr. IV. Zwroty kosztów zarządu:				
4	Od c. k. Dyrekcyi poczt — zł. 15 ct.				
5	„ gminy Winniki 45 „ 94 „	46	09	.	.
	Rubr. V. Dochody rozmaite:				
6	Od rozmaitych stron pro praeterito	855	56	.	.
	Rubr. VI. Gospodarstwo lasowe:				
7	Od rozmaitych stron	369	69	.	.
	B. W wydatkach.				
	Rubr. III. Koszta zarządu:				
8	Pensya Flory Neuber 18 zł. 02 ct.				
9	Koszta kancelaryjne i podróży 20 „ 72 „	.	.	38	74
	Rubr. V. Wydatki z prawa patronatu:				
10	Płaca nauczyciela Abrysowskiego 17 zł. 50 ct.				
11	„ plebana Dra Peltza 32 „ 87½ „	.	.	50	37½
	Suma	2.385	30½	89	11½
	Nadwyżka należytości czynnych	.	.	2.296	69
		2.385	30½	2.385	30½

IV.

Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 10.850/1876.

Dochody. **Fundusz galicyjski**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		I) Stan funduszu z początkiem r. 1875.				
	1	Listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego imiennej wartości . . . . . 33.900 zł. — ct.				
	2	Książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności imiennej wartości . . . . . 11 „ 96 „	.	.	33.911	96
		2) Dochody rzeczywiste w ciągu r. 1875.				
	3	Dopełniono książeczkę galicyjskiej Kasy oszczędności . . .	.	.	1	69
		Majątek obrotowy.				
		I) Stan funduszu z początkiem r 1875.				
	1	Gotówka	703	00½	.	.
		2) Dochody rzeczywiste w ciągu r. 1875.				
		Odsetki od kapitałów:				
	2	Od listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego na . . . . . 33.900 zł.	1.356	.	.	.
	3	Od książeczki galicyjskiej Kasy oszczędności	15	69	.	.
		Suma . . .	1.371	69	.	.

inwalidów wojskowych.

Wydatki.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		3) Wydatki rzeczywiste w ciągu r. 1875.				
	1	Żadne	.	.	.	.
		4) Stan funduszu z końcem r. 1875.				
	2	Listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego, imiennej wartości	.	.	33.900	.
	3	Książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności na	.	.	13	65
		Suma . . .	.	.	33.913	65
		Majątek obrotowy.				
		3) Wydatki rzeczywiste w ciągu r. 1875.				
	1	Stypendya wypłacone inwalidom	1.395	.	.	.
	2	Na lokacyę w galicyjskiej Kasie oszczędności	1	69	.	.
		Suma . . .	1.396	69	.	.
		4) Stan funduszu z końcem r. 1875.				
	3	Gotówka	678	00½	.	.

1. alegat. **Fundusz galicyjski**

Dochody. **Ogólny obrót**

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	ct.	Efekta. zł.	ct.
1	Zapas kasowy z początkiem r. 1875.	703	00½	33.911	96
2	Odsetki od kapitałów	1.371	69	.	.
3	Zakupiona książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności . . .	.	.	691	65
4	Ze sprzedaży efektów	689	96	.	.
		2.764	65½	34 603	61

inwalidów wojskowych.

Wydatki.

kasowy za rok 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Wsparcia wypłacone inwalidom	1.395	.	.	.
2	Na zakupno książeczki galicyjskiej Kasy oszczędności . . .	691	65	.	.
3	Spieniężona książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności . . .	.	.	689	96
4	Zapas kasowy z końcem r. 1875	678	00½	33 913	65
		2.764	65½	34.603	61

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
	Niema żadnych.	.	.	.	.

3. alegat.

Wyjaśnienia.

Stan funduszu z końcem r. 1874 wynosił	703	00½	33.911	96
„ „ „ „ 1875 wynosi	678	00½	33.913	65
przeto okazuje się z końcem r. 1875 ubytek w gotówce	25	.	.	.
zaś przyrost w efektach	.	.	1	69

Obecnie pobiera wsparcie z tego funduszu 54 inwalidów po 25 zł. w. a., jeden zaś po 20 zł. rocznie.

Rozchody za rok 1875.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Ilość	Cena	Kwota
			zł.	zł.
1	Wpisano wydatnie inwentarz			
2	Na zasadzie dyspozycji gen. dywizji Kuy otrzymano			
3	Zgodnie z tego wydatnie gabinetu Kuy otrzymano			
4	Razem Kuy z końcem r. 1875			

5. oddział.

Wykaz należytości czynszu i dzierżaw z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Ilość	Należytości czynsz	Należytości dzierżawa
			zł.	zł.
1	Nieco budynku.			

6. oddział.

Wydatki.

Na budowę z końca r. 1874 wydano			
" " " " 1875 wydano			
Razem wydano na budowę z końca r. 1875			
Na przyrost w przyszłości			

Dzienne pobory wynoszą z tego tytułu do rozdania po 2½ zł. w. a., jeden raz po 30 zł. rocznie.

V.

Fundusz niżankowicki inwalidów wojskowych.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 10.849/1876.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		I. Stan funduszu z początkiem roku 1875.				
	1	Obligacya indemnizacyjna imiennej wartości 2.050 zł.				
	2	Książeczka galic. Kasy oszczędności „ 21 „ 22 ct. . .	.	.	2.071	22
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	3	Zakupiona książeczka galic. Kasy oszczędności na	.	.	.	66
		Majątek obrotowy.				
		I. Stan funduszu z początkiem roku 1875.				
	1	Gotówka	80	25	.	.
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
		Odsetki od kapitałów:				
	2	Od obligacyi indemnizacyjnej na 2.050 zł.	96	86	.	.
	3	„ książeczki galic. Kasy oszczędności		66	.	.
		Suma . . .	97	52	.	.

inwalidów wojskowych.

Wydatki.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
		Żadne.	.	.	.	.
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	1	Obligacya indemnizacyjna imiennej wartości	.	.	2.050	.
	2	Książeczka gal. Kasy oszczędności	.	.	21	88
		Suma . . .	.	.	2.071	88
		Majątek obrotowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Dożywocia wypłacone inwalidom	72	.	.	.
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	2	Gotówka	105	11	.	.

1. alegat.

Fundusz niżankowicki

Dochody. Ogólny obrót

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Zapas kasowy z początkiem roku 1875	80	25	2.071	22
2	Odsetki od kapitałów	97	52	.	.
3	Zakupiona książeczka galic. Kasy oszczędności	.	.	.	66
		177	77	2.071	88

inwalidów wojskowych.

kasowy zarok 1875. *Wydatki.*

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Dożywocia wypłacone inwalidom	72	.	.	.
2	Na zakupno książeczki Kasy oszczędności	.	66	.	.
3	Zapas kasowy z końcem roku 1875	105	11	2.071	88
		177	77	2.071	88

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
	Niema żadnych.	.	.	.	.

3. alegat.

Wyjaśnienia.

1. Stan funduszu z końcem roku 1874 wynosił 80 25 2.071 22
„ „ „ „ 1875 wynosi 105 11 2.071 88
przeto z końcem roku 1875 okazał się przyrost w gotówce . . . . . 24 86 . .
zaś w efektach 66
jako dolokowanych na książeczkę Kasy oszczędności.

2. Obecnie pobiera z tego funduszu dwu inwalidów wsparcia roczne po 36 zł.

VI.

Fundusz posagowy Jana i Filipiny Komarnickich.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 10.823/1876.

Dochody. **Fundusz posagowy Jana**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		1) Stan funduszu z początkiem roku 1875.				
	1	Obligacya indemnizacyjna imiennej wartości	.	.	1.000	.
		2) Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	2	Żadne.	.	.	.	.
		Majątek obrotowy.				
		1) Stan funduszu z początkiem roku 1875.				
	1	Gotówka	23	62½	.	.
		2) Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	2	Odsetki od obligacyi indemnizacyjnej	47	25	.	.

i Filipiny Komarnickich.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		3) Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Żadne.	.	.	.	.
		4) Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	2	Obligacya indemnizacyjna imiennej wartości	.	.	1.000	.
		Majątek obrotowy.				
		3) Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Posag dla jednej dziewczyny z Magierowa	47	25	.	.
		4) Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	2	Gotówka	23	62½	.	.

1. alegat.

Fundusz posagowy Jana

Ogólny obrót

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Zapas kasowy z początkiem roku 1875.	23	62½	1.000	.
2	Odsetki od obligacyi indemnizacyjnej	47	25		.
		70	87½	1.000	.

i Filipiny Komarnickich.

kasowy za rok 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct
1	Posag dla dziewczyny z Magierowa	47	25	.	.
2	Zapas kasowy z końcem roku 1875	23	62½	1.000	.
		70	87½	1.000	.

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
	Niema żadnych.	.	.	.	.

3. alegat.

Wyjaśnienia.

Majątek zarodowy tej fundacyi stanowi obligacya indemnizacyjna obrębu lwowskiego Nr. 23.347 na 1.000 zł. Odsetki od tejże stanowią corocznie posag dla jednej dziewczyny z Magierowa, który za rok 1875. asygnowano do LW. 10 704/1875.

Półroczne odsetki, w Listopadzie pobierane, wykazuje się jako zapas kasowy w gotówce który wraz z odsetkami majowymi służy na wypłatę posagu roku następnego.

VII.

Zakład narodowy imienia Ossolińskich.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

Dochody.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Gotówka zł.	Gotówka ct.	Efekta zł.	Efekta ct.
1	**I. Stan funduszu z początkiem r. 1875**	552	50½	156.435	56
	Dochody w ciągu r. 1875				
2	W Styczniu	1.000	.	.	.
3	„ Lutym	1.030	43	1.500	.
4	„ Marcu	3.072	15	1.339	70
5	„ Kwietniu	295	30½	100	.
6	„ Maju	4.687	74½	.	.
7	„ Czerwcu	4.794	90	.	.
8	„ Lipcu	1 286	30	1.000	.
9	„ Sierpniu	268	19	.	.
10	„ Wrześniu	2.288	.	.	.
11	„ Październiku	858	.	.	.
12	„ Listopadzie	3.032	51½	.	.
13	„ Grudniu	9.942	14	2.000	.
	Razem . .	33.108	18	162.375	26

imienia Ossolińskich.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Gotówka zł	Gotówka ct.	Efekta zł.	Efekta ct.
	Wydatki w ciągu r. 1875.				
1	W Styczniu	83	13	1.000	.
2	„ Lutym	1.947	30	.	.
3	„ Marcu	3.072	15	.	.
4	„ Kwietniu	295	.	.	.
5	„ Maju	5.188	05	.	.
6	„ Czerwcu	3.729	.	.	.
7	„ Lipcu	2.025	79	.	.
8	„ Sierpniu	647	.	.	.
9	„ Wrześniu	2.288	.	.	.
10	„ Październiku	858	.	.	.
11	„ Listopadzie	3.032	52	.	.
12	„ Grudniu	6.196	87	1.000	.
		29.362	81	2.000	.
13	**Stan funduszu z końcem roku 1875**	3.745	37	160.375	26
	Razem	33.108	18	162.375	26

Wyjaśnienia.

W sumie wydatków 29.362 zł. 81 ct. mieści się ulokowana na rzecz Zakładu w Banku hipotecznym kwota 131 zł. 32 ct.

Pozostałość w efektach:

1.	Listy zastawne gal. Towarzystwa kredyt. imiennej wartości	49.200 zł.
2.	Obligacye indemnizacyjne „ „	106.400 „
3.	Renty państwowe	2.500 „
4.	Obligacye pożyczki papieskiej	300 franków
5.	Książeczka gal. kasy oszczędności	75 „ 26 ct
	Razem	158.475 „ 26 ct..
	do tego kaucye:	
a)	Trzeciaka dzierżawcy dóbr, w listach zastawnych	1.000 „
b)	Vogla dzierżawcy drukarni, w obligacyach indemnizacyjnych	900 „
	Ogółem	160.375 zł. 26 ct.

Funduszem tym zarządza Kuratorya Zakładu i prowadzi specyalny rachunek, który w osobnej drodze przez Wydział krajowy sprawdzanym bywa; zaś kasa krajewa przechowuje tylko zapasy pieniężne funduszu zarodowego i nadwyżki majątku obrotowego; nadto pobiera sumarycznie dochody i uskutecznia wydatki na podstawie asygnacyi Kuratoryi.

Obecne zamknięcie rachunków wykazujące sumarycznie obrót pieniężny, zgodne jest z rachunkiem specyalnym z a rok przedmiotowy do L. W. kr. 11.967/1876 zrewidowanym i załatwionym.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Ostatnia	
		zł	ct
	Wydatki w czasie r. 1875		
1	H. ogólnego		
2	„ Ludzia		
3	„ Mienia		
4	„ Komunikacyi		
5	„ Długu		
6	„ Czasowe		
7	„ Ulgowe		
8	„ Sierocińc		
9	„ Wyrównawcze		
10	„ Nadzwyczajne		
11	„ Ubezpieczenia		
12	„ Inwalidzkie		
13	**Stan funduszu z końcem roku 1875**		
	Razem		

Wydatki.

W ciągu wydatków 23.502 zł. 81 ct. mieści się wydatek na rzecz Zakładu w Białej Ogólnej kwota 181 zł. 32 ct.

Pozostałość w gotówce.

1. Listy zastawne wył. Towarzystwa Kredyt. ziemiany wartości . . . . . 12.500 zł.
2. Obligacye hipoteczne . . . . . 205.600 „
3. Listy państwowe . . . . . 2.500 „
4. Obligacye pożyczki pobitej . . . . . 800 franków
5. Kapitały pod listy zastawnej . . . . . 75 „ 00 ct.

Razem . . . . . 126.175 „ 32 ct.

do tego kaucye:

a) Zwrócone dzierżawcy dóbr, w listach zastawnych . . . . . 1.000 „
b) Togle dzierżawcy dóbrami, w obligacyach hipotecznych . . . . . 993 „

Ogółem . . . . . 129.875 zł. 32 ct.

Fundusze tym zarządza Komitet Zakładu i prowadzi specyalny rachunek, który w osobnej drodze przez Wydział krajowy sprawdzanym bywa; na które przedmiotowe tylko zapisy pieniężne funduszowego i zadwyżki dochodowe; nadto polecia summaryczne dochody i rozchody wydatki na podstawie sprawozdań Komitetu.

Obecne zamknięcie rachunków wykazuje znaczne obroty pieniężne, zgodne jest z rachunkiem specyalnym z nim przedłożonym do l. N. Nr. 12.307/1876 rozwidowanym i zaktywowym.

VIII.

Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

do LW. 956/77.

Dochody. **Fundusz zapomogi byłego**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		I. Stan funduszu z początkiem roku 1875.				
	1	Gotówka	112	28	.	.
	2	Obligacye pożyczki krajowej z roku 1873. imiennej wartości . .	.	.	2.500	.
		Suma . .	112	28	2.500	.
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Zwrot od zapomożonych: a) w kapitale	56	63	.	.
		b) w odsetkach	6	81	.	.
	2	Odsetki od kapitałów:				
		a) 5% od listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego na 200 zł.	10	.	.	.
		b) 6% od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873. na 2.500 zł.	150	.	.	.
		Suma . .	223	44	.	.

obwodu tarnowskiego.

Wydatki.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
		Żadne	.		.	
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	1	Gotówka	120	77	.	
	2	Obligacye pożyczki krajowej z roku 1873. imiennej wartości .	.	.	2.500	.
	3	Listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego, imiennej wartości	.	.	200	.
	4	Książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności Nr. 8.807 na . . .	.	.	32	56
		Suma . .	120	77	2.732	56

1. alegat.

Fundusz zapomogi

Dochody. Ogólny obrót

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł	Efekta. ct.
1	Zapas kasowy z początkiem roku 1875	112	28	2.500	.
2	Zwrot od zapomożonych: a) w kapitale	56	63	.	.
	b) w odsetkach	6	81	.	.
3	Zakupno efektów:				
	a) 5% listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego, imiennej wartości	.	.	200	.
	b) Książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności Nr. 8.807/75 na	.	.	32	56
4	Odsetki od kapitałów	160	.	.	.
		335	72	2.732	56

byłego obwodu tarnowskiego.

kasowy za rok 1875. *Wydatki.*

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Zakupno efektów:				
	a) za 5% listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego imiennej wartości 200 zł., po kursie 89 zł. . . . . 178 zł. — ct.				
	za kupon . . . . . 4 „ 39 „	182	39	.	.
	b) za książeczkę galicyjskiej Kasy oszczędności Nr. 8.807/75	32	56	.	.
2	Zapas kasowy z końcem roku 1875.	120	77	2.732	56
		335	72	2.732	56

Uwaga. Obrót w skryptach dłużnych (niemających właściwie żadnej wartości) nie mieści się w powyższym rachunku.

Wartość imienna tych skryptów wynosiła z początkiem roku 1875 . . . . 550 zł.
Zwrócono w ciągu roku 1875 dłużnikowi Józefowi Niejadlikowi . . . . . 35 „
Pozostało z końcem roku 1875 . . . 515 zł.

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
1	Od zapomożonych: a) w kapitale	125	76½	.	.
2	b) w odsetkach	75	53	.	.
	Suma . . .	201	29½	.	.

3. alegat.

Rachunek szczegółowy z dłużnikami za rok 1875.

Liczba porz.	Imię i nazwisko dłużnika	Należytość.						Uiszczenie.						Pozostałość.				Uwaga.
		Kapitał.		Odsetki zaległe.		Odsetki bieżące.		Kapitał.		Odsetki zaległe.		Odsetki bieżące.		Kapitał.		Odsetki.		
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1	Skrobot Michał	15	.	17	31	.	60	.	.	.	.	.	.	15	.	17	91	
2	Łępa Jan	10	.	11	80	.	40	.	.	.	.	.	.	10	.	12	20	
3	Paździor Wawrzyniec	40	.	19	51½	1	60	.	.	.	.	.	.	40	.	21	11½	
4	Czermak Jędrzej	10	.	7	05½	.	40	5	.	.	.	.	.	5	.	7	45½	
5	Piórkowski Jan	5	.	10	59	.	20	.	.	.	.	.	.	5	.	10	79	
6	Robak Wojciech	25	38½	2	02	1	01	.	.	.	.	.	.	25	38½	3	03	
7	Robak Maciej	25	38	2	02	1	01	.	.	.	.	.	.	25	38	3	03	
8	Niejadlik Jan	26	25	3	15	.	38	26	25	3	15	.	38	.	.	.	.	
9	Niejadlik Józef	25	38	2	02	.	27	25	38	2	02	.	27	.	.	.	.	
10	Tyrka Katarzyna	.	.	.	99	.	.	.	.	.	99	.	.	.	.	.	.	
	Razem	182	39½	76	47	5	87	56	63	6	16	.	65	125	76½	75	53	
														201 zł.		29½ ct.		

IX.

Fundusz zapomogi z roku 1868.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 27148/1876.

Dochody. **Fundusz zapomogi**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		I. Stan funduszu z początkiem roku 1875.	.	.	.	.
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
		Zwroty od zapomożonych:				
		a) w kapitale	124	81	.	.
		b) „ odsetkach	14	17	.	.
		Suma . .	138	98	.	.

1. alegat.

Dochody. **Ogólny obrót ka-**

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Zapas kasowy z początkiem roku 1875	.	.	.	.
2	Zwroty od zapomożonych	138	98	.	.
		138	98	.	.

z roku 1868. *Wydatki.*

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		I. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Zwrot częściowy bezprocentowej zaliczki funduszowi krajowemu	138	98	.	.
		2. Stan funduszu z końcem roku 1875.	.	.	.	.

sowy za rok 1875. *Wydatki.*

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Zwrot częściowy bezprocentowej zaliczki funduszowi krajowemu	138	98	.	.
2	Zapas kasowy z końcem roku 1875	.	.	.	.
		138	98	.	.

2. alegat.

Fundusz zapomogi z roku 1868.

Wykaz należytości czynnych i biernych
z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytość w kapitale. zł.	ct.	odsetkach. zł.	ct.	Razem. zł.	ct
	A. Należytości czynne.						
1	Powiat Bircza, gmina Łopuszanka	90	.	6	75		
	„ Łopusznica	68	66	3	43		
	„ Michowa	100	.	7	50		
	„ Przedzielnica	156	74	5	.		
	„ Rosenberg	156	50	11	74½		
	„ Starzawa	70	45½	.	.		
	„ Grązziowa, Wna Nowosielecka	300	.	22	50		
	„ Łodźina, Wny Tergonde	300	.	22	50		
	„ Wojtkówka, W. Laskowscy	117	33	5	87		
		1.359	68½	85	29½	1.444	98
2	„ Grybów, gmina Mogilna, Wny Głębocki Feliks	266	66	20	.		
	„ „ „ Franciszek	266	66	20	.		
	„ Krużlowa Wyżna, Wny Reklewski	333	33	25	.		
	„ Lipniczka, Wna Rożnowa	266	66	20	.		
		1.133	31	85	.	1.218	31
3	„ Lisko, gmina Weremień	18	04	2	57½	20	61½
4	„ Przemyśl, gmina Krowniki	37	87	16	67		
	„ Krzywcza	83	33	9	17		
	„ Łuczyce	9	.	.	45		
	„ Stanisławczyk	8	78	3	33		
	„ Stubienko	141	33	12	22		
		280	31	41	84	322	15
5	„ Rzeszów, gmina Boguchwała	71	.	7	50		
	„ Pobitno i Załęże	27	78	6	33		
	„ Ruskawieś z Rudkami	66	66	3	33		
		165	44	17	16	182	60
6	„ Tarnobrzeg, gmina Baranów	78	51	.	.	78	51
	Suma należytości czynnych	.	.	.	.	3.267	16½
	B. Należytości bierne.						
1	Funduszowi krajowemu, reszta z udzielonej bezprocentowej pożyczki	.	.	.	.	8.838	05½
2	Zwrot nadpłat zapomożonym	.	.	.	.	24	73
	Suma należytości biernych	.	.	.	.	8.862	78½
	Z porównania okazuje się **przewyżka należytości biernych**	.	.	.	.	5.595	62

X.

Pozostały fundusz zapomogi z r. 1866.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 35.782/1876.

Dochody. **Pozostały fundusz**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		I) Stan funduszu z początkiem r. 1875.				
	1	Gotówka	1.074	27½	.	.
	2	Asygnaty galicyjskiego Banku kredytowego (6½%)	.	.	74.400	.
	3	Książeczka gal. Kasy oszczędności na	.	.	118	13
		Suma . .	1.074	27½	74.518	13
		2) Dochody rzeczywiste w ciągu r. 1875.				
	4	Zwroty od zapomożonych w roku 1866:				
		a) w kapitale . . . . . 1.221 zł. 69½ ct.				
		b) „ odsetkach . . . . . 131 „ 06 „				
		c) „ kosztach administracyjnych . . 50 „ 90 „				
		d) „ zbożowych . . . . 137 „ 56 „	1.541	21½	.	.
	5	Zwrot pożyczek udzielonych Wydziałom powiatowym:				
		a) w kapitale . . . . . 8.680 zł. 40 ct.				
		b) „ odsetkach . . . . . 5.987 „ 19 „	14.667	59	.	.
	6	Odsetki zwłoki od gmin i Wydziałów powiatowych, za niedotrzymanie terminów płacenia	235	60	.	.
	7	Odsetki od chwilowo lokowanych kapitałów	5.426	44	.	.
	8	Zwrot nadpłaconych kuponów	120	.	.	.
		Suma . .	21.990	84½	.	.

zapomogi z roku 1866.

Wydatki.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.		Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		3) Wydatki rzeczywiste w ciągu r. 1875.					
	1	Pożyczki udzielone Wydziałom powiatowym		79.700	.	.	.
	2	Koszta administracyjne:					
		a) płace dzienne 2 pisarzy	1.374 zł.				
		b) porta i stemple	18 „ 85 ct.	1.392	85	.	.
	3	Spłata zaległej obligacyi amortyzowanej		100	.	.	.
			Suma . .	81.192	85	.	.
		4) Stan funduszu z końcem r. 1875.					
	4	Gotówka w kasie		2.852	12	.	.
	5	Asygnaty galicyj. Banku kredytowego ($6^1/_2\%$)	13.400 zł.				
	6	Książeczki galicyjskiej Kasy oszczędności . .	118 „ 13 ct.	.	.	13.518	13
			Suma . .	2.852	12	13.518	13

4. alegat. **Pozostały fundusz**

Dochody. **Ogólny obrót**

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Zapas kasowy z początkiem r. 1875	1.074	27½	130.418	13
2	Zwroty od zapomożonych w r. 1866	1.541	21½	.	.
3	Zwroty pożyczek od Wydziałów powiatowych	14.797	59	.	.
4	Odsetki zwłoki od gmin i Wydziałów powiatowych	235	60	.	.
5	„ od chwilowo lokowanych kapitałów	5.426	44	.	.
6	Zwrot nadpłaconych kuponów	120	.	.	.
7	„ kosztów kancelaryjnych	18	33	.	.
8	Sprzedaż asygnat bankowych	61.000	.	.	.
9	Karty dłużne od Wydziałów powiatowych	.	.	73.700	.
		84.213	45	204.118	13

zapomogi z r. 1866.

kasowy za rok 1875. *Wydatki.*

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Pożyczki udzielone Wydziałom powiatowym	79.700	.	.	.
2	Płace dzienne	1.374	.	.	.
3	Koszta kancelaryjne	37	18	.	.
4	Lokacye chwilowe w bankach	20	15	61.000	.
5	Spłata wylosowanej obligacyi zaległej	100	.	.	.
6	Zwrot nadpłaconych odsetków Wydziałom powiatowym . . .	130	.	.	.
7	Zapas kasowy z końcem roku 1875	2.852	12	143.118	13
		84.213	45	204.118	13

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem r. 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytości czynne zł.	Należytości czynne ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
1	Od zapomożonych w roku 1866:				
	a) w kapitale . . . . . 4.454 zł. 96 ct.				
	b) „ odsetkach . . . . . 46 „ 56½ „				
	c) „ kosztach administracyjnych . . . 593 „ 34 „				
	d) „ „ zbożowych . . . . . 1.973 „ 81½ „	7.068	68	.	.
2	Od Wydziałów powiatowych:				
	a) w kapitale . . . . . 125.368 zł. 80 ct.				
	b) „ odsetkach . . . . . 926 „ 92½ „	126.295	72½	.	.
3	Od c. k. Urzędu podatkowego w Horodence, zaliczka	10	.	.	.
4	Pozostałość kapitałów lokowanych w bankach	441	42	.	.
5	Obligacye dotąd niewykupione	.	.	100	.
		133.815	82½	100	.
	Nadwyżka należytości czynnych . . .	.	.	133.715	82½
		133.815	82½	133.815	82½

XI.

Fundusz budowy domu podrzutków we Lwowie.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 29.032/1876.

Fundusz budowy domu

Dochody. **Majątek**

Rubryka	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		I) Stan funduszu z początkiem r. 1875.				
	1	Obligacye indemnizacyjne imiennej wartości . . 4.300 zł.				
	2	„ pożyczki krajowej z r. 1873. „ . . 200 „				
	3	Książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności . . 36 „ 05 ct		.	4.536	05
		2) Dochody rzeczywiste w ciągu r. 1875.				
		Odsetki od kapitałów:				
	4	Od obligacyj indemnizacyjnych na . . . . . 4.300 zł	206	70½		
	5	„ „ pożyczki krajowej „ . . . . . 200 „	12	.		
	6	„ książeczki Kasy oszczędności . . . . . „	1	92		
		Suma . .	220	62½	.	.

podrzutków we Lwowie.

z a r o d o w y. ***Wydatki.***

Rubryka.	Pozycya.	P o s z c z e g ó l n i e n i e.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		3) Wydatki rzeczywiste w ciągu r. 1875.				
	1	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu	7	05½	.	.
		4) Stan funduszu z końcem r. 1875.				
	2	Gotówka	111	13	.	.
	3	Efekta: *a)* Obligacye indemnizacyjne	.	.	4.450	.
		b) „ pożyczki krajowej z r. 1873	.	.	200	.
		c) Książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności	.	.	5	51
		Suma . .	111	13	4.655	51

1. alegat.

Fundusz budowy domu

Ogólny obrót

Dochody.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Gotówka zł.	Gotówka ct.	Efekta zł.	Efekta ct.
1	Zapas kasowy z początkiem r. 1875	.	.	4.536	05
2	Odsetki od kapitatów	220	62½	.	.
3	Ze sprzedaży książeczki Kasy oszczędności	36	32	.	.
4	Zakupione obligacye indemnizacyjne	.	.	150	.
5	Zakupiona książeczka Kasy oszczędności	.	.	5	78
		256	94½	4.691	83

podrzutków we Lwowie.

kasowy za rok 1875. *Wydatki.*

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	1	Zaliczka zwrócona funduszowi krajowemu	7	05½	.	.
	2	Na zakupno obligacyj indemnizacyjnych na 150 zł.: po kursie 87 zł. 50 ct. . . . . 131 zł. 25 ct. za kupon . . . . . 1 „ 73 „	132	98	.	.
	3	Na zakupno książeczki Kasy oszczędności	5	78	.	.
	4	Sprzedana książeczka „ „	.	.	36	32
	5	Zapas kasowy z końcem roku 1875.	111	13	4.655	51
			256	94½	4 691	83

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
	Niema żadnych.				

3. alegat.

Wyjaśnienia.

Z końcem roku 1874. stan funduszu wynosił:

		zł.	ct.	zł.	ct.
	w gotówce .	.	—	.	—
	w efektach .	„	„	4.536 „	05 „
„ „	1875 wynosi	111 „	13 „	4.655 „	51 „
	powiększył się zatem o . .	111 „	13 „	119 „	46 „

Gotówka pozostała z końcem roku 1875. użytą została z początkiem roku 1876. na zakupno listu zastawnego Banku hipotecznego i książeczki Kasy oszczędności. (L. W. 5.281/1876.)

Podatkowe we Lwowie.

Kasowy rok 1875.

Przykład.

Liczba porządkowa	Liczba kwitu	Poszczególnie.	Dochód zł.	Dochód ct.	Pozostałość zł.	Pozostałość ct.
1		Zaliczka zwrócona Gminowi krajowemu				
2		Na zaległe obligacye, indemnizacyjne na 150 zł.				
		po kursie 81 zł. 50 ct. . . . . 191 zł. 25 ct.				
		za kupon . . . . . 1 „ 75 „				
3		Na zaległe kwatery Klasy czwartej				
4		Sprzedana księga				
5		Zapas kasowy z końcem roku 1874.				

2. aleqat.

Wykaz należytości czynszu i dzierżeń z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnie.	Należytości czynsz. zł.	Należytości czynsz. ct.	Należytości dzierż. zł.	Należytości dzierż. ct.
	Stoma radzyń.				

3. aleqat

Wyjaśnienia.

Z końcem roku 1874 stan funduszu wynosił:
 w kotłowcu . . . zł. — ct.
 w elektarii . . . „ — „
„ „ 1875 wynosi . . . . . 111 „ 78 „ 1 „ 31 „
powiększył się zatem o . . 111 „ 78 „ 1 „ 31 „

Dotówka pozostała z końcem roku 1875, użyta została z pożyczkim roku 1870.
na zaległe listy zastawnego Banku Hipotecznego i kwitowki Klasy czwartej.
(L. W. 5.281/1876.)

XII.

Depozyta gminne serwitutowe.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 35.753/1876.

Dochody. **Depozyta**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Obligacye indemnizacyjne. zł.	Obligacye indemnizacyjne. ct.	Książeczki Kasy oszczędności. zł.	Książeczki Kasy oszczędności. ct.	Razem. zł.	Razem. ct.
		1. Stan funduszu z początkiem r. 1875. .	43.661	49½	586.020	.	25.817	79	655.499	28½
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.								
	1	Kapitały otrzymane	13.690	88	28.125	.	.	.	.	.
	2	Odsetki od obligacyj	27.620	44	.	.	.	.	.	.
		Suma . .	41.311	32	28.125		.	.	69.436	32

gminne serwitutowe.

Wydatki.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka.		Obligacye indemnizacyjne.		Książeczki Kasy oszczędności.		Razem	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.								
		Kapitały wydane	33.977	46	50 055	.	.	.	84.032	46
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875. .	36.234	83½	590.120	.	20.133	68	646.488	51½

1. alegat.

Depozyta gminne

Dochody. Ogólny obrót

Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	ct	Obligacye indemnizacyjne. zł.	ct	Książeczki kasy oszczędności. zł.	ct.	Razem. zł.	ct.
1	Zapas kasowy z początkiem roku 1874	43.661	49½	586.020	.	25.817	79		
2	Kapitały otrzymane	13.690	88	28.125	.	.	.		
3	Obligacye zakupione	.	.	59 900	.	.	.		
4	Książeczki Kasy oszczędności	.	.	.	.	4.949	90		
5	Gotówka za spieniężone obligacye	18.273	14½	.	.	.	.		
6	„ „ „ książeczki	11.221	68	.	.	.	.		
7	„ „ wylosowane obligacye	13.723	50	.	.	.	.		
8	Zamiana obligacyj	.	.	11.800	.	.	.		
9	Odsetki od obligacyj	27.620	44	.	.	.	.		
10	Zaliczki pobrane od innych gmin	53	17	.	.	.	.		
		128 244	31	685.845	.	30.767	69	844.857	.

serwitutowe.

kasowy za rok 1875. ***Wydatki.***

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Obligacye indemnizacyjne. zł.	Obligacye indemnizacyjne. ct.	Książeczka Kasy oszczędności. zł.	Książeczka Kasy oszczędności. ct.	Razem. zł.	Razem. ct.
1	Kapitały wydane	33.977	46	50.055	.	.	.		
2	Na zakupno obligacyj	53.025	54½	.	.	.	.		
3	Ulokowano w Kasie oszczędności	4.949	90	.	.	.	.		
4	Obligacye spieniężone	.	.	20.800	.	.	.		
5	Książeczki Kasy oszczędności spieniężone	.	.	.	.	10.634	01		
6	Obligacye wylosowane	.	.	13 070	.	.	.		
7	Zamiana obligacyj	3	40	11.800	.	.	.		
8	Zwrot nadebranych odsetków	.	.	.	.	.	.		
9	Zaliczki dane	53	17	.	.	.	.		
10	Zapas kasowy z końcem roku 1875	36.234	83½	590.120	.	20.133	68		
		128.244	31	685.845	.	30.767	69	844.857	

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
1	Od funduszu krajowego, zwrot taksy depozytowej, za gminę Wojsław i Smoczek	.	35	.	.

3. alegat.

Wykaz kursu sprzedanych obligacyj indemnizacyjnych w roku 1875.

W miesiącu	Dnia	Sprzedano obligacye imiennej wartości	Otrzymano					
			po kursie za 100		za kupony		razem	
		zł.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.
Styczniu	7	1.000	84	.	8	80	848	80
Marcu	10	2.150	86	25	36	40	1.890	77½
Czerwcu	3	7.600	87	20	31	92	6.659	12
„	21	900	87	50	5	90	793	40
„	24	400	87	70	2	78	353	58
Lipcu	20	750	87	80	9	37	667	87
„	26	1.900	86	50	21	21	1.664	71
Sierpniu	20	800	87	25	11	44	709	44
Wrześniu	27	1.900	86	20	36	41	1.674	21
Październiku	15	2.100	87	60	45	20	1.884	80
Listopadzie	20	1.300	86	40	3	24	1.126	44
Razem	.	20 800	.	.	.	.	18.273	14½

4. alegat.

Wykaz kursu zakupionych obligacyj indemnizacyjnych w roku 1875.

W miesiącu	Dnia	Kupiono obligacye imiennej wartości	Zapłacono po kursie za 100		za kupony		razem	
		zł.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Styczniu	29	2.200	80	50	25	41	1.906	41
Maju	5	4.600	89	.	2	42	4.096	42
„	18	8.950	87	75	19	98	7.873	60
Czerwcu	3	1.600	87	20	6	72	1.401	92
„	15	2.500	88	70	14	45	2.231	95
„	15	5.000	88	90	28	86	4.473	86
Lipcu	7	100	87	75	.	86	88	71
„	20	500	87	80	5	18½	444	18½
„	20	6.050	88	.	62	82½	5.386	82½
Sierpniu	7	1.400	87	70	27	64	1.245	44
„	20	800	87	25	11	44	709	44
Wrześniu	6	2.000	86	25	32	82	1.757	82
„	6	17.700	86	45	289	38	15.591	03
„	14	100	85	60	1	74½	87	34½
Listopadzie	4	6.400	89	50	2	59	5.730	59
Razem		59.900	.	.	.	.	53.025	54½

5. alegat.

Wyjaśnienia.

Różnica, jaka okazuje się w kursie zakupionych obligacyj w dniu 15. Czerwca, 20. Lipca, 6. Września pochodzi ztąd, że na targu pieniężnym nie można było znaleść potrzebnej ilości obligacyj po 100 zł., przeto zakupiono obligacye po 1000 zł. i te dano do przepisania na setki, za co zapłacono taksy po 20 ct. od każdej obligacyi na 100 zł. opiewającej.

Wykaz kursu zakupionych obligacyj indemnizacyjnych w roku 1875.

Wmieszczu	Liczba	Kapitał obligacyj imiennych	Za paczkę po kursie za 100 zł.		Za paczkę za kapitał		Za paczkę razem	
		zł.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Stycznia	20	12,000	80	50	12	60	1,200	41
Maja	5	4,000	89	—	3	42	4,030	42
"	18	8,820	87	75	18	38	1,873	60
Czerwca	5	1,000	87	20	0	12	1,401	82
"	15	2,800	88	70	14	45	2,231	95
"	18	3,000	89	90	28	86	4,478	80
Lipca	7	100	87	75		80	88	71
"	20	500	87	80		618	444	18
"	20	6,050	88	—	62	82	5,380	82
Sierpnia	1	1,400	87	70	27	04	1,240	14
"	20	800	87	25	11	44	709	14
Września	5	2,000	86	20	32	32	1,747	52
"	4	17,700	86	40	280	38	15,430	03
"	14	100	86	00	1	14	87	14
Października	1	6,400	89	50	5	70	5,730	70
Razem		70,970					63,019	24

Wyjaśnienia.

Różnica, jaka okazuje się w kursie zakupionych obligacyj w dniu 15. Czerwca, 20. Lipca, 5. Września pochodzi stąd, że na targu pieniężnym nie można było zaraz potrzebnej ilości obligacyj po 100 zł. przeto zakupiono obligacye po 1000 zł i to dano do przepisania na wekl. za co zapłacono także po 20 ct. od każdej obligacyi na 100 zł. opłowy(ej).

6. alegat do zamknięcia rachunku

depozytów gminnych serwitutowych.

Rachunek szczegółowy według gmin

za rok 1875.

Rachunek szczegółowy depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy.	Nazwa powiatu	Pozostałość z końcem roku 1874. Gotówka zł.	ct.	½	Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Książeczki Kasy oszczędności zł.	ct.	Dochody w roku 1875. Gotówka zł.	ct.	½	Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Książeczki Kasy oszczędności zł.	ct.
1	Augustówka	Brzeżany	101	87	1	1.100	—	—	—	1.103	01	1	100	—	—	—
2	Alwernia	Chrzanow	41	69	1	780	—	—	—	36	85	—	—	—	—	—
3	Bohorodczany	Bohorodczany	189	82	1	3.750	—	—	—	184	27	—	300	—	—	—
4	Buków	Brzozów	98	41	—	700	—	—	—	35	43	1	100	—	—	—
5	Buszcze	Brzeżany	15	35	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Bobrek	Chr zanów	41	68	1	150	—	—	—	7	08	—	—	—	—	—
7	Budzanów	Czortków	103	78	—	800	—	—	—	40	16	—	100	—	—	—
8	Budzanów i Skomorosze	„	49	42	1	700	—	—	—	33	07	—	—	—	—	—
9	Biała Wyżna	Grybów	—	—	—	—	—	156	50	—	—	—	—	—	—	—
10	Bińczarowa	„	—	—	—	—	—	649	62	—	—	—	—	—	—	—
11	Bogusza	„	28	35	—	600	—	20	67	28	35	—	—	—	—	—
12	Brzyska Kłodowa i Ujazd	Jasło	142	98	1	1.350	—	—	—	66	14	1	100	—	—	—
13	Bukowiec	Kolbuszowa	48	66	1	150	—	—	—	7	08	—	—	—	—	—
14	Bachlowa	Lisko	21	26	1	450	—	22	92	21	26	—	—	—	—	—
15	Basiówka	Lwów	109	24	1	1.000	—	—	—	50	79	—	150	—	—	—
16	Biedaczów	Łańcut	120	54	—	1.400	—	—	—	69	69	—	150	—	—	—
17	Brzoza Królewska	„	398	64	—	7.100	—	—	—	349	64	1	600	—	—	—
18	Brzoza Stadnicka	„	132	66	—	2.400	—	—	—	118	12	—	200	—	—	—
19	Budy Łańcuckie	„	32	77	1	600	—	—	—	28	35	—	—	—	—	—
20	Brzyska Mała	„	249	17	1	5.200	—	—	—	255	15	—	400	—	—	—
21	Babule	Mielec	47	20	1	300	—	—	—	276	34	1	—	—	—	—
22	Balice	Mościska	47	62	1	200	—	—	—	9	44	—	—	—	—	—
23	Bystra i Jordanów	Myślenice	111	73	—	1.600	—	—	—	77	96	—	100	—	—	—
24	Barnowiec	Nowy-Sącz	35	86	—	600	—	—	—	28	35	—	—	—	—	—
25	Bącz	„	97	20	1	700	—	—	—	35	43	1	100	—	—	—
26	Bilsko z Białą i Rozmirową	„	54	05	—	250	—	—	—	11	81	—	—	—	—	—
27	Brzyna	„	68	06	—	300	—	—	—	14	17	—	—	—	—	—
28	Byków	Przemyśl	—	—	—	—	—	627	02	642	24	—	—	—	—	—
29	Błędowa	Rzeszów	50	61	—	200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—
30	Boguchwała	„	78	11	1	1.350	—	—	—	66	14	1	100	—	—	—
31	Budy	„	320	11	1	5.320	—	—	—	3.782	36	—	4.300	—	—	—
32	Bratkowice	„	379	39	1	7.700	—	—	—	377	99	1	600	—	—	—
33	Bukaczowce	Rohatyn	126	26	—	800	—	17	69	58	38	—	100	—	—	—
34	Bukowa	Sambor	82	61	1	1.600	—	—	—	182	96	—	200	—	—	—
35	Bykowce	Sanok	82	93	—	600	—	—	—	30	71	—	100	—	—	—
36	Biliłówka	Skałat	69	83	1	450	—	—	—	22	44	—	50	—	—	—
37	Biłka z Koziną	„	127	59	—	1.100	—	—	—	55	51	1	150	—	—	—
38	Borki Małe	„	38	84	—	3.000	—	—	—	70	87	—	2.050	—	—	—
39	Bucyki	„	29	00	1	2.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	Boberka	Turka	—	—	—	—	—	—	—	1.938	82	—	2.100	—	—	—
41	Białogłowy	Złoczów	—	—	—	—	—	—	—	52	43	—	500	—	28	81
42	Biała	Tarnopol	50	13	—	1.000	—	52	23	903	43	—	—	—	—	—
43	Bedrykowce z Żyrawką	Zaleszczyki	314	98	—	5.050	—	—	—	248	06	—	400	—	—	—
44	Błyszczanka	„	81	85	—	350	—	—	—	18	89	1	100	—	—	—
45	Bałuczyn	Złoczów	56	04	1	8.500	—	—	—	406	34	1	200	—	—	—
	I. do przeniesienia		4.276	40	—	71.200	—	1.546	65	11 755	01	1	13.350	—	28	81

gminnych serwitutowych.

Razem						Wydatki						Pozostałość z końcem roku 1875.					
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności
zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł. ct.	zł.	ct	½	zł.	ct.	zł. ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł. ct.
1.204	89	—	1.200	—	— —	1.204	89	—	1.200	—	— —	—	—	—	—	—	— —
78	54	1	780	—	— —	—	—	—	—	—	— —	78	54	1	780	—	— —
374	09	1	4.050	—	— —	268	43	1	—	—	— —	105	66	—	4.050	—	— —
133	84	1	800	—	— —	87	62	—	—	—	— —	46	22	1	800	—	— —
15	35	1	—	—	— —	15	25	1	—	—	— —	—	10	—	—	—	— —
48	76	1	150	—	— —	—	—	—	—	—	— —	48	76	1	150	—	— —
143	94	—	900	—	— —	87	62	—	—	—	— —	56	32	—	900	—	— —
82	49	1	700	—	— —	—	—	—	—	—	— —	82	49	1	700	—	— —
—	—	—	—	—	156 50	—	—	—	—	—	— —	—	—	—	—	—	156 50
—	—	—	—	—	649 62	—	—	—	—	—	— —	—	—	—	—	—	649 62
56	70	—	600	—	20 67	—	—	—	—	—	— —	56	70	—	600	—	20 67
209	13		1.450	—	— —	89	47	1	—	—	— —	119	65	1	1.450	—	— —
55	74	1	150	—	— —	—	—	—	—	—	— —	55	74	1	150	—	— —
42	52	1	450	—	22 92	—	—	—	—	—	— —	42	52	1	450	—	22 92
160	03	1	1.150	—	— —	131	43	—	—	—	— —	28	60	1	1.150	—	— —
190	23	—	1.550	—	— —	131	43	—	—	—	— —	58	80	—	1.550	—	— —
748	28	1	7.700	—	— —	535	87	—	—	—	— —	212	41	1	7.700	—	— —
250	78	—	2.600	—	— —	175	24	—	—	—	— —	75	54	—	2 600	—	— —
61	12	1	600	—	— —	—	—	—	—	—	— —	61	12	1	600	—	— —
504	32	1	5.600	—	— —	357	91	—	—	—	— —	146	41	1	5.600	—	— —
323	55	—	300	—	— —	323	55	—	300	—	— —	—	—	—	—	—	— —
57	06	1	200	—	— —	—	—	—	—	—	— —	57	06	1	200	—	— —
189	69	—	1.700	—	— —	89	47	1	—	—	— —	100	21	1	1.700	—	— —
64	21	—	600	—	— —	—	—	—	—	—	— —	64	21	—	600	—	— —
132	64	—	800	—	— —	87	62	—	—	—	— —	45	02	—	800	—	— —
65	86	—	250	—	— —	—	—	—	—	—	— —	65	86	—	250	—	— —
82	23	—	300	—	— —	—	—	—	—	—	— —	82	23	—	300	—	— —
642	24	—	—	—	627 02	642	24	—	—	—	627 02	—	—	—	—	—	— —
60	06	—	200	—	— —	—	—	—	—	—	— —	60	06	—	200	—	— —
144	26	—	1.450	—	— —	87	62	—	—	—	— —	56	64	—	1.450	—	— —
4.102	47	1	9.620	—	— —	3.829	26	—	3 420	—	— —	273	21	1	6.200	—	— —
757	39	—	8.300	—	— —	535	87	—	—	—	— —	221	52	—	8.300	—	— —
184	64	—	900	—	17 69	89	47	1	—	—	17 69	95	16	1	900	—	— —
265	57	1	1.800	—	— —	175	94	1	100	—	— —	89	63	—	1.700	—	— —
113	64	—	700	—	— —	87	62	—	—	—	— —	26	02	—	700	—	— —
92	27	1	500	—	— —	43	81	—	—	—	— —	48	46	1	500	—	— —
183	10	1	1 250	—	— —	131	43	—	—	—	— —	51	67	1	1.250	—	— —
109	71	—	5.050	—	— —	109	71	—	5 050	—	— —	—	—	—	—	—	— —
29	00	1	2.000	—	— —	29	00	1	2.000	—	— —	—	—	—	—	—	— —
1 938	82	—	2.100	—	— —	1.819	75	—	—	—	— —	119	07	—	2.100	—	— —
52	43	—	500	—	28 81	28	81	—	—	—	— —	23	62	—	500	—	28 81
953	56	—	1 000	—	52 23	953	56	—	1.000	—	52 23	—	—	—	—	—	— —
563	04	—	5 450	—	— —	357	91	—	—	—	— —	205	13	—	5 450	—	— —
100	74	1	450	—	— —	87	62	—	—	—	— —	13	12	1	450	—	— —
462	39	—	8.700	—	— —	178	96	—	—	—	— —	283	43	—	8.700	—	— —
16.031	41	1	84 550	—	1 575 46	12.774	41	1	3.070	—	696 94	3.257	00	—	71.480	—	878 52

Rachunek szczegółowy depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy.	Nazwa powiatu	Pozostałość z końcem roku 1874						Dochody w roku 1875					
			Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności
			zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł. ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł. ct.
46	Brzyszcze, Szabelnia i Żuki	Żółkiew	76	42	—	350	—	— —	123	89	1	200	—	— —
47	Brzozdowce	Bóbrka	—	—	—	—	—	— —	294	06	—	2.700	—	— —
48	Brzyska Wola	Łańcut	—	—	—	—	—	— —	22	54	1	200	—	— —
49	Czystopady	Brody	83	80	—	400	—	— —	21	26	—	100	—	— —
50	Charzewice	Brzesko	84	70	1	1.150	—	— —	56	69	1	100	—	— —
51	Ceniów	Brzeżany	21	94	—	2.750	—	— —	132	29	—	100	—	— —
52	Chełmek	Chrzanów	47	35	—	200	—	— —	9	45	—	—	—	— —
53	Cytynia	Cieszanów	56	61	—	200	—	— —	9	45	—	—	—	— —
54	Cmolas	Kolbuszowa	96	60	1	1.100	—	— —	54	33	1	100	—	— —
55	Cergowa	Krosno	72	77	1	350	—	— —	18	89	1	100	—	— —
56	Choceń	Lisko	14	89	1	200	—	34 —	9	45	—	—	—	— —
57	Czarna Łańcucka	Łańcut	58	08	1	200	—	— —	9	45	—	—	—	— —
58	Czarna i Kołki	„	115	11	—	1.950	—	— —	94	49	1	100	—	— —
59	Chałupki	„	47	78	—	150	—	— —	60	76	1	100	—	— —
60	Czajkowa	Mielec	38	54	1	800	—	— —	728	34	—	—	—	— —
61	Czermin	„	67	07	1	900	—	— —	44	88	1	100	—	— —
62	Czaczów	Nowy Sącz	76	81	—	800	—	— —	40	16	—	100	—	— —
63	Czorsztyn	Nowy Targ	10	73	—	100	—	— —	4	72	—	—	—	— —
64	Czarny Dunajec	„	—	00	1	3.020	—	2.597 34	—	—	—	—	—	— —
65	Ciche	„	—	00	1	2.940	—	2.521 78	—	—	—	—	—	— —
66	Chochołów	„	—	00	1	1 540	—	1.322 98	—	—	—	—	—	— —
67	Choronów	Rawa	84	18	—	1.600	—	— —	37	79	1	100	—	— —
68	Czahrów	Rohatyn	56	70	—	2.400	—	33 40	150	25	—	100	—	— —
69	Czarna	Ropczyce	2	04	—	7.050	—	— —	335	46	1	100	—	— —
70	Cierpisz	„	78	11	—	950	—	— —	47	24	1	100	—	— —
71	Chliple	Rudki	100	75	1	1.000	—	— —	23	62	1	—	—	— —
72	Czudec	Rzeszów	104	72	—	1.000	—	— —	49	61	—	100	—	— —
73	Czudeckie Przedmieście	„	67	27	1	900	—	— —	44	88	1	100	—	— —
74	Czaple	Sambor	54	66	—	200	—	— —	9	45	—	—	—	— —
75	Chlebów i Tarasówka	Skałat	133	43	1	2.650	—	— —	129	93	1	200	—	— —
76	Chmielów	Tarnobrzeg	145	53	—	2.150	—	— —	106	30	1	200	—	— —
77	Czasław i Wzary	Wieliczka	23	04	—	100	—	— —	4	72	—	—	—	— —
78	Czernichowce	Zbaraż	4	72	1	200	—	40 93	9	45	—	—	—	— —
79	Czerniów	Rohatyn	—	—	—	—	—	— —	2.675	94	—	—	—	2.675 94
80	Dąb	Chrzanów	34	11	1	—	—	— —	—	—	—	—	—	— —
81	Dubie	Brody	7	08	—	100	—	2 33	4	72	—	—	—	— —
82	Dydnia	Brzozów	161	53	1	3.350	—	— —	163	00	1	200	—	— —
83	Dołhe	Drohobycz	36	61	1	1.550	—	162 72	1.564	92	1	—	—	— —
84	Dąbrówka	Jasło	52	10	1	300	—	— —	14	17	—	—	—	— —
85	Dziurdziów	Lisko	40	16	—	850	—	42 94	192	49	—	200	—	— —
86	Daszówka	„	34	64	1	100	—	— —	4	72	—	—	—	— —
87	Dąbrówka	Łańcut	81	54	1	700	—	— —	35	43	1	160	—	— —
88	Dembno	„	384	54	—	7.500	—	— —	368	54	1	600	—	— —
89	Dembina	„	78	79	—	950	—	— —	98	56	1	100	—	— —
90	Dornbach	„	73	81	—	1.550	—	— —	75	59	1	100	—	— —
	II. do przeniesienia		2.809	36	—	56.250	—	6.758 42	7.881	98	1	6.300	—	2.675 94

gminnych serwitutowych.

Razem							Wydatki							Pozostałość z końcem roku 1875.						
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	
zł.	ct.	½	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct
200	31	1	550	—	—	—	178	57	1	100	—	—	—	21	74	—	450	—	—	—
294	6	—	2.700	—	—	—	294	06	—	2.700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	54	1	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	54	1	200	—	—	—
105	6	—	500	—	—	—	89	47	1	—	—	—	—	15	58	1	500	—	—	—
141	40	—	1.250	—	—	—	87	62	—	—	—	—	—	53	78	—	1.250	—	—	—
154	23	—	2.850	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	65	19	1	2.850	—	—	—
56	80	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56	80	—	200	—	—	—
66	06	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	06	—	200	—	—	—
150	94	—	1.200	—	—	—	89	47	1	—	—	—	—	61	46	1	1.200	—	—	—
91	67	—	450	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	2	63	1	450	—	—	—
24	34	1	200	—	34	—	—	—	—	—	—	—	—	24	34	1	200	—	34	—
67	53	1	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	53	1	200	—	—	—
209	60	1	2.050	—	—	—	89	47	1	—	—	—	—	120	13	—	2.050	—	—	—
108	54	1	250	—	—	—	87	97	1	50	—	—	—	20	57	—	200	—	—	—
766	88	1	800	—	—	—	766	88	1	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
111	96	—	1 000	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	22	92	1	1 000	—	—	—
116	97	—	900	—	—	—	87	62	—	—	—	—	—	29	35	—	900	—	—	—
15	45	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	45	—	100	—	—	—
—	—	1	3.020	—	2.597	34	—	—	—	3.020	—	—	—	—	00	1	—	—	2.597	34
—	—	1	2.940	—	2.521	78	—	—	—	2.940	—	—	—	—	00	1	—	—	2.521	78
—	—	1	1.540	—	1.322	98	—	—	—	1.540	—	—	—	—	00	1	—	—	1.322	98
121	97	1	1.700	—	—	—	121	97	1	1.700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
206	95	—	2.500	—	33	40	89	47	1	—	—	33	40	117	47	1	2.500	—	—	—
337	50	1	7.150	—	—	—	89	47	1	—	—	—	—	248	03	—	7.150	—	—	—
125	35	1	1.050	—	—	—	89	47	1	—	—	—	—	35	88	—	1.050	—	—	—
124	38	—	1.000	—	—	—	124	38	—	1.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
154	33	—	1.100	—	—	—	89	47	1	—	—	—	—	64	85	1	1.100	—	—	—
112	16	—	1.000	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	23	12	1	1.000	—	—	—
64	11	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64	11	—	200	—	—	—
263	37	—	2.850	—	—	—	178	96	—	—	—	—	—	84	41	—	2.850	—	—	—
251	83	1	2.350	—	—	—	178	96	—	—	—	—	—	72	87	1	2.350	—	—	—
27	76	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	76	—	100	—	—	—
14	17	1	200	—	40	93	—	—	—	—	—	—	—	14	17	1	200	—	40	93
2.675	94	—	—	—	2.675	94	2.675	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.675	94
34	11	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	11	1	—	—	—	—
11	80	—	100	—	2	33	—	—	—	—	—	—	—	11	80	—	100	—	2	33
324	54	—	3.550	—	—	—	178	96	—	—	—	—	—	145	58	—	3.550	—	—	—
1.601	54	—	1.550	—	162	72	1.601	54	—	1.550	—	162	72	—	—	—	—	—	—	—
66	27	1	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	27	1	300	—	—	—
232	65	—	1.050	—	42	94	175	94	1	100	—	42	94	56	70	1	950	—	—	—
39	36	1	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	36	1	100	—	—	—
116	98	—	800	—	—	—	89	47	1	—	—	—	—	27	50	1	800	—	—	—
753	08	1	8.100	—	—	—	536	87	—	—	—	—	—	216	21	1	8.100	—	—	—
177	35	1	1.050	—	—	—	87	97	1	50	—	—	—	89	38	—	1.000	—	—	—
149	40	1	1.650	—	—	—	89	47	1	—	—	—	—	59	93	—	1.650	—	—	—
10.691	34	1	62.550	—	9.434	36	8.525	65	1	15.550	—	239	06	2.165	69	—	47.000	—	9.195	30

Rachunek szczegółowy depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy.	Nazwa powiatu	Pozostałość z końcem roku 1874. Gotówka zł.	ct.	½	Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Książeczki Kasy oszczędności zł	ct.	Dochody w roku 1875. Gotówka zł.	ct.	½	Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Książeczki Kasy oszczędności zł.	ct.
91	Domacyny	Mielec	93	03	1	900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
92	Drohojów	Przemyśl	116	19	—	1.800	—	—	—	1.716	73	1	100	—	—	—
93	Drozdowice	„	37	66	—	800	—	—	—	37	80	—	—	—	—	—
94	Dzianisz	Nowy-Targ	—	—	—	1.240	—	1.064	81	—	—	—	—	—	—	—
95	Dubrynów	Rohatyn	86	11	—	550	—	—	—	28	34	1	100	—	—	—
96	Domatków	Ropczyce	79	14	1	1 350	—	—	—	66	14	1	100	—	—	—
97	Dublany	Sambor	49	69	1	350	—	—	—	16	53	—	—	—	—	—
98	Dolina ad Załuż	Sanok	71	31	1	150	—	—	—	7	08	—	—	—	—	—
99	Dolina	„	36	55	—	300	—	—	—	14	17	—	—	—	—	—
100	Dobrzany	Stryj	223	04	1	3.900	—	—	—	191	36	—	300	—	—	—
101	Dąbrowica	Tarnobrzeg	11	49		2.450	—	—	—	220	76	—	100	—	—	—
102	Dolina	Tłumacz	76	21	—	450	—	—	—	23	61	1	100	—	—	—
103	Fryców	Nowy-Sącz	21	68	1	150	—	—	—	7	08	—	—	—	—	—
104	Futoma	Rzeszów	29	22	—	50	—	—	—	2	36	—	—	—	—	—
105	Fojna	Żółkiew	29	11		200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—
106	Grojec	Biała	28	59	—	200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—
107	Grabownica Starzeńska	Brzozów	81	27	1	400	—	—	—	21	26	—	100	—	—	—
108	Gorajec	Cieszanów	111	34	—	1.900	—	—	—	92	13	—	100	—	—	—
109	Gorzów	Chrzanów	23	21	1	150	—	—	—	7	08	—	—	—	—	—
110	Gromiec z Szyjkami	„	41	97	1	250	—	—	—	11	81	—	—	—	—	—
111	Głojsce	Krosno	—	—	—	—	—	274	20	281	54	—	—	—	—	—
112	Glisne	Limanowa	69	03	1	300	—	—	—	14	17	—	—	—	—	—
113	Gielarowa	Łańcut	341	47	—	6.900	—	—	—	337	83	1	500	—	—	—
114	Gilersdorf	„	82	56	1	700	—	—	—	140	43	1	200	—	—	—
115	Gniewczyn	„	87	43	1	1.100	—	—	—	54	33	1	100	—	—	—
116	Grzęska	„	42	33	1	700	—	—	—	33	07	—	—	—	—	—
117	Głuchów	„	102	98	1	1.000	—	—	—	49	61	—	100	—	—	—
118	Grochów	Mielec	121	04	1	1.100	—	—	—	54	33	1	100	—	—	—
119	Głowaczowa z Gołąbkami	Pilzno	28	35	—	600	—	7	57	28	35	—	—	—	—	—
120	Gdeszyce	Przemyśl	96	26	—	400	—	—	—	21	26	—	100	—	—	—
121	Godowa	Rzeszów	56	51	1	300	—	—	—	14	17	—	—	—	—	—
122	Grzymałów	Skałat	139	66	1	1.350	—	—	—	31	89	—	900	—	—	—
123	Gilowice	Żywiec	194	10	—	1.750	—	—	—	87	40	1	200	—	—	—
124	Gąsienicowy Potok (polana)	Nowy-Targ	—	—	—	—	—	—	—	14	57	—	—	—	—	—
125	Huta Komorowska	Kolbuszowa	41	00	1	850	—	—	—	40	16	—	—	—	—	—
126	Hodowice	Lwów	176	29	—	2.850	—	—	—	139	38	1	200	—	—	—
127	Hryniówka	Bohorodczany	42	09	—	350	—	—	—	16	53	—	—	—	—	—
128	Humniska (kmiecie)	Brzozów	21	26	—	900	—	26	26	818	41	—	—	—	—	—
129	Hudziejowa	Dolina	62	94	—	900	—	—	—	42	52	—	—	—	—	—
130	Hadykówka	Kolbuszowa	59	96	1	450	—	—	—	128	62	—	200	—	—	—
131	Hucisko	„	42	37	—	860	—	—	—	40	65	—	—	—	—	—
132	Horodek	Lisko	84	79	—	550	—	—	—	28	34	1	100	—	—	—
133	Hoczew	„	64	32	1	1.350	—	—	—	66	14	1	100	—	—	—
134	Hussów	Łańcut	85	04	1	900	—	59	90	110	41	1	100	—	—	—
135	Hohenbach	Mielec	104	29	—	1.100	—	—	—	54	33	1	100	—	—	—
	III. do przeniesienia		3.392	98	1	44.800	—	1.432	74	5.131	65	—	4.000	—	—	—

gminnych serwitutowych.

Razem							Wydatki						Pozostałość z końcem roku 1875.					
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	
zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.
93	03	1	900	—	—	—	93	03	1	900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1.832	92	1	1.900	—	—	—	1.832	92	1	1.900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
75	46	—	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	46	—	800	—	—	—
—	—	—	1.240	—	1.064	81	—	—	—	1.240	—	—	—	—	—	—	—	—	1.064	81
114	45	1	650	—	—	—	89	47	1	—	—	—	—	24	98	—	650	—	—	—
145	29	—	1.450	—	—	—	89	47	1	—	—	—	—	55	81	1	1.450	—	—	—
66	22	1	350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	22	1	350	—	—	—
78	39	1	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78	39	1	150	—	—	—
50	72	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	72	—	300	—	—	—
414	40	1	4.200	—	—	—	268	43	1	—	—	—	—	145	97	—	4 200	—	—	—
232	25	—	2 550	—	—	—	89	54	—	100	—	—	—	142	71	—	2.450	—	—	—
99	82	1	550	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	10	79	—	550	—	—	—
28	76	1	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	76	1	150	—	—	—
31	58	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	58	—	50	—	—	—
38	56	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	56	—	200	—	—	—
38	04	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	04	—	200	—	—	—
102	53	1	500	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	13	50	—	500	—	—	—
203	47	—	2.000	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	114	43	1	2.000	—	—	—
30	29	1	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	29	1	150	—	—	—
53	78	1	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	78	1	250	—	—	—
281	54	—	—	—	274	20	281	54	—	—	—	274	20	—	—	—	—	—	—	—
83	20	1	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83	20	1	300	—	—	—
679	30	1	7.400	—	—	—	446	39	—	—	—	—	—	232	91	1	7.400	—	—	—
223	00	—	900	—	—	—	175	94	1	100	—	—	—	47	05	1	800	—	—	—
141	77	—	1.200	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	52	73	1	1.200	—	—	—
75	40	1	700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	40	1	700	—	—	—
152	59	1	1.100	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	63	56	—	1.100	—	—	—
175	38	—	1.200	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	86	34	1	1 200	—	—	—
56	70	—	600	—	7	57	—	—	—	—	—	—	—	56	70	—	600	—	7	57
117	52	—	500	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	28	48	1	500	—	—	—
70	68	1	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	68	1	300	—	—	—
171	55	1	2.250	—	—	—	171	55	1	2.250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
281	50	1	1.950	—	—	—	178	07	1	—	—	—	—	103	43	—	1.950	—	—	—
14	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	57	—	—	—	—	—
81	16	1	850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81	16	1	850	—	—	—
315	67	1	3.050	—	—	—	178	07	1	—	—	—	—	137	60	—	3.050	—	—	—
58	62	—	350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	62	—	350	—	—	—
839	67	—	900	—	26	26	839	67	—	900	—	26	26	—	—	—	—	—	—	—
105	46	—	900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	105	46	—	900	—	—	—
188	58	1	650	—	—	—	175	94	1	100	—	—	—	12	64	—	550	—	—	—
83	02	—	860	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83	02	—	860	—	—	—
113	13	1	650	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	24	10	—	650	—	—	—
130	47	—	1 450	—	—	—	89	04	—	—	—	—	—	41	43	—	1.450	—	—	—
195	46	—	1.000	—	59	90	89	03	1	—	—	59	90	106	42	1	1.000	—	—	—
158	62	1	1.200	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	69	59	—	1.200	—	—	—
8.524	63	1	48.800	—	1.432	74	5.889	47	—	7.490	—	360	36	2.635	16	1	41.310	—	1.072	38

Rachunek szczegółowy depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy.	Nazwa powiatu	Pozostałość z końcem roku 1874.						Dochody w roku 1875.					
			Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki kasy oszczędności	Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki kasy oszczędności
			zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł. ct.	zł.	ct	½	zł.	ct.	zł. ct.
136	Hyki z Dębiakami	Mielec	30	72	1	200	—	— —	9	45	—	—	—	— —
137	Hucisko	Nisko	139	35	—	1.350	—	— —	66	14	1	100	—	— —
138	Homrzyska I	Nowy-Sącz	115	63	1	1.800	—	— —	87	41	—	100	—	— —
139	Homrzyska II	„	104	53	—	650	—	— —	33	07	—	100	—	— —
140	Hałuszowa	Nowy-Targ	47	01	—	150	—	— —	7	08	—	—	—	— —
141	Hołhocze	Podhajce	120	48	—	2 550	—	32 79	159	63	1	200	—	— —
142	Humieniec	Sambor	68	56	—	250	—	— —	11	81	—	—	—	— —
143	Horbowiec z Huciskiem	Żółkiew	54	—	1	250	—	— —	11	81	—	—	—	— —
144	Hranki i Kuty	Bóbrka	—	—	—	—	—	— —	137	08	—	1 000	—	— —
145	13tu włościan z Hranek	„	—	—	—	—	—	— —	84	59	—	300	—	— —
146	Horodyszcze Cetnarskie	„	—	—	—	—	—	— —	665	42	—	—	—	— —
147	Horodyszcze	Sokal	—	—	—	—	—	— —	531	40	—	—	—	— —
148	Juszkowce	Bóbrka	70	36	—	900	—	— —	44	88	1	100	—	— —
149	Iwanie	Brzeżany	162	88	1	3.350	—	— —	163	00	1	200	—	— —
150	Jabłonka	Brzozów	161	91	—	2.100	—	— —	103	94	1	200	—	— —
151	Jamelna	Gródek	126	09	—	1.300	—	— —	63	78	—	100	—	— —
152	Iwanówka	Husiatyn	48	13	—	300	—	— —	14	17	—	—	—	— —
153	Iwonicz	Krosno	75	03	—	1 550	—	— —	75	59	1	100	—	— —
154	Jwla	„	—	—	—	—	—	200 —	203	15	—	—	—	— —
155	Jankowce	Lisko	28	34	—	300	—	8 40	340	68	1	400	—	— —
156	Jaślany i Pierzchne	Mielec	50	02	1	900	—	— —	42	52	—	—	—	— —
157	Josefsdorf	„	75	70	1	600	—	— —	30	71	—	100	—	— —
158	Janda - Ruda	Nisko	106	71	1	1.100	—	— —	54	33	1	100	—	— —
159	Jelna	„	168	01	—	3.400	—	— —	270	37	1	300	—	— —
160	Jazowsko	Nowy-Sącz	88	65	1	400	—	— —	21	26	—	100	—	— —
161	Janów	Sambor	21	04	—	100	—	— —	4	72	—	—	—	— —
162	Jastrzębica	Sokal	141	96	—	2.000	—	— —	99	22	1	200	—	— —
163	Jaśkowice	Tarnobrzeg	99	68	—	700	—	— —	35	43	1	100	—	— —
164	Jadachy	„	50	30	1	1.350	—	— —	63	78	—	—	—	— —
165	Jastkowice	„	—	—	—	—	—	1.528 60	1.639	05	—	—	—	— —
166	Jnwald	Wadowice	67	31	—	700	—	— —	558	07	—	550	—	— —
167	Josefsberg	Drohobycz	—	—	—	—	—	— —	368	46	—	400	—	— —
168	Jastrzębiec	Łańcut	—	—	—	—	—	— —	58	45	—	200	—	— —
169	Koniuchy	Brzeżany	232	81	1	3.900	—	— —	1.246	08	1	1.500	—	— —
170	Kozówka	„	21	26	—	—	—	— —	—	—	—	—	—	— —
171	Krasiejow	Buczacz	86	67	1	1.200	—	— —	164	06	—	200	—	— —
172	Korościatyn	„	30	24	1	200	—	— —	9	45	—	—	—	— —
173	Koropiec z Przewoźcem	„	—	—	—	—	—	1.854 44	—	—	—	—	—	— —
174	Kąclowa	Grybów	—	—	—	—	—	219 20	—	—	—	—	—	— —
175	Kąsna Górna	„	—	—	—	—	—	253 80	277	30	—	—	—	— —
176	Komorów	Kolbuszowa	50	79	—	400	—	— —	18	89	—	—	—	— —
177	Kolbuszowa Dolna	„	82	32	—	500	—	— —	25	98	1	100	—	— —
178	Kupno	„	135	64	—	2.750	—	— —	134	65	1	200	—	— —
179	Kułaczkowce	Kołomyja	46	68	1	150	—	— —	7	08	—	50	—	— —
180	Kobaki	Kossów	—	—	—	—	—	600 —	—	—	—	—	—	— —
	IV. do przeniesienia		2.908	87	1	37.350	—	4.697 23	7.944	01	—	7.000	—	— —

gminnych serwitutowych

Razem							Wydatki							Pozostałość z końcem roku 1875.						
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	
zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.
40	17	1	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	17	1	200	—	—	—
205	49	1	1.450	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	116	46	—	1.450	—	—	—
203	04	1	1.900	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	114	01	—	1.900	—	—	—
137	60	—	750	—	—	—	89	77	1	—	—	—	—	47	82	1	750	—	—	—
54	09	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	09	—	150	—	—	—
280	11	1	2.750	—	32	79	178	07	1	—	—	32	79	102	04	—	2.750	—	—	—
80	37	—	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	37	—	250	—	—	—
65	81	1	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	81	1	250	—	—	—
137	08	—	1.000	—	—	—	137	08	—	1.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
84	59	—	300	—	—	—	84	59	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
665	42	—	—	—	—	—	665	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
531	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	531	40	—	—	—	—	—
115	24	1	1.000	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	26	21	—	1.000	—	—	—
325	89	—	3.550	—	—	—	178	07	1	—	—	—	—	147	81	1	3.550	—	—	—
265	85	1	2.300	—	—	—	178	07	1	—	—	—	—	87	78	—	2.300	—	—	—
189	87	—	1.400	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	100	83	1	1.400	—	—	—
62	30	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	30	—	300	—	—	—
150	62	1	1.650	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	61	59	—	1.650	—	—	—
203	15	—	—	—	200	—	203	15	—	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—
369	02	1	700	—	8	40	356	19	1	300	—	8	40	12	83	—	400	—	—	—
92	54	1	900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92	54	1	900	—	—	—
106	41	1	700	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	17	38	—	700	—	—	—
161	05	—	1.200	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	72	01	1	1.200	—	—	—
438	38	1	3.700	—	—	—	267	61	1	100	—	—	—	170	77	—	3.600	—	—	—
109	91	1	500	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	20	88	—	500	—	—	—
25	76	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	76	—	100	—	—	—
241	18	1	2.200	—	—	—	178	07	1	—	—	—	—	63	11	—	2.200	—	—	—
135	11	1	800	—	—	—	89	03	1	—	—	—	—	46	08	—	800	—	—	—
114	08	1	1.350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	114	08	1	1.350	—	—	—
1.639	05	—	—	—	1.528	60	1.639	05	—	—	—	1.528	60	—	—	—	—	—	—	—
625	38	—	1.250	—	—	—	492	46	—	500	—	—	—	132	92	—	750	—	—	—
368	46	—	400	—	—	—	368	46	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
58	45	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	45	—	200	—	—	—
1.478	90	—	5.400	—	—	—	1.319	59	1	1.000	—	—	—	159	30	1	4.400	—	—	—
21	26	—	—	—	—	—	21	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
250	73	1	1.400	—	—	—	178	58	—	100	—	—	—	72	15	1	1.300	—	—	—
39	69	1	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	69	1	200	—	—	—
—	—	—	—	—	1.854	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.854	44
—	—	—	—	—	219	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	219	20
277	30	—	—	—	253	80	277	30	—	—	—	253	80	—	—	—	—	—	—	—
69	68	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69	68	—	400	—	—	—
108	30	1	600	—	—	—	89	04	—	—	—	—	—	19	26	1	600	—	—	—
270	29	1	2.950	—	—	—	178	07	1	—	—	—	—	92	22	—	2.950	—	—	—
53	76	1	200	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—	53	76	1	150	—	—	—
—	—	—	—	—	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	—
10.852	88	1	44.350	—	4.697	23	7.881	26	—	3.750	—	2.023	59	2.971	62	1	40.600	—	2.673	64

Rachunek szczegółowy depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy.	Nazwa powiatu	Pozostałość z końcem roku 1874.						Dochody w roku 1875.					
			Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności
			zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł. ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł. ct.
181	Kombornia	Krosno	128	45	—	2.000	—	— —	96	86	—	100	—	— —
182	Kopytowa z Stanowiskiem	„	72	59	1	350	—	— —	8	26	1	700	—	— —
183	Kobylany	„	54	20	—	700	—	64 13	104	70	1	100	—	— —
184	Kamienica	Limanowa	77	52	1	200	—	— —	105	85	—	800	—	— —
185	Kasinka Mała	„	70	36	1	400	—	— —	126	26	—	500	—	— —
186	Kalnica	Lisko	28	35	—	400	—	56 45	83	98	—	100	—	— —
187	Krzemienica	Łańcut	102	28	1	1.300	—	— —	168	78	1	200	—	— —
188	Kuryłówka	„	315	33	1	5.750	—	— —	283	49	—	500	—	— —
189	Königsberg	Nisko	124	91	1	1.200	—	— —	164	06	—	200	—	— —
190	Kotów	Nowy-Sącz	51	67	—	350	—	— —	16	53	—	50	—	— —
191	Kunin	„	58	94	1	500	—	— —	23	81	—	—	—	— —
192	Kicznia	„	—	—	—	—	—	— —	59	12	1	200	—	— —
193	Kurów i Wola Kurowska	„	—	—	—	—	—	— —	567	12	—	—	—	— —
194	Kłuszkowce	Nowy-Targ	75	16	—	350	—	— —	16	53	—	350	—	— —
195	Krosnica	„	30	78	—	300	—	— —	14	17	—	—	—	— —
196	Krzeptówka (polana)	„	—	—	—	—	—	— —	95	58	—	100	—	— —
197	Kozara	Rohatyn	1.078	35	—	200	—	87 57	1.409	55	1	1.300	—	— —
198	Kozodrza	Ropczyce	157	81	—	3.350	—	— —	687	99	1	750	—	— —
199	Kotowania	Sambor	81	10	—	500	—	— —	25	98	1	100	—	— —
200	Kowenice	„	37	28	1	300	—	— —	119	17	—	100	—	— —
201	Klimkówka	Sanok	38	84	1	650	—	— —	30	71	—	—	—	— —
202	Kałaharówka	Skałat	99	22	1	1.750	—	— —	85	04	1	100	—	— —
203	Kokoszyńce	„	113	30	—	1.700	—	— —	82	68	1	100	—	— —
204	Kręciłów	„	27	99	1	100	—	— —	4	72	—	50	—	— —
205	Koscieszyn	Sokal	42	52	1	900	—	52 29	99	40	1	100	—	— —
206	Krządki	Tarnobrzeg	193	29	—	2.900	—	— —	144	11	—	300	—	— —
207	Krawce	„	41	83	1	800	—	— —	37	80	—	—	—	— —
208	Kasperowce	Zaleszczyki	36	21	1	200	—	28 07	9	45	—	—	—	— —
209	Kniaże	Złoczów	1	25	—	1.250	—	— —	59	06	—	—	—	— —
210	Krechów	Żółkiew	101	62	1	500	—	— —	25	98	1	100	—	— —
211	Krzeszów	Żywiec	247	11	—	4.650	—	— —	439	16	—	600	—	— —
212	Kukowa	„	133	67	1	1.800	—	— —	87	41	—	100	—	— —
213	Kurów	„	93	04	1	1.250	—	— —	61	42	—	100	—	— —
214	Kocoń	„	9	95	1	1.150	—	— —	54	33	—	—	—	— —
215	Königsau	Drohobycz	—	—	—	—	—	— —	121	53	—	450	—	— —
216	Krzywe	Kamionka Str.	—	—	—	—	—	— —	1.708	22	1	1.850	—	— —
217	Leszczawa Górna	Bircza	56	70	—	800	—	151 —	184	42	—	—	—	— —
218	Lesiówka	Bohorodczany	61	46	—	200	—	— —	9	45	—	—	—	— —
219	Libiąż Wielki	Chrzanów	38	81	—	250	—	— —	11	81	—	—	—	— —
220	Lubień Wielki	Gródek	173	99	1	3.700	—	— —	179	64	1	200	—	— —
221	Lubień Mały	„	60	56	1	1.200	—	— —	164	05	1	200	—	— —
222	Lipnica Dolna	Jasło	18	60	1	650	—	— —	67	85	1	400	—	— —
223	Łubno Opackie	Krosno	58	20	1	300	—	— —	14	17	—	—	—	— —
224	Lacka Wola	Mościska	125	96	—	2.000	—	— —	1 149	22	1	2.350	—	— —
225	Lipnica Wielka	Nowy-Sącz	7	08	—	100	—	86 22	92	35	—	—	—	— —
	V. do przeniesienia		4.326	39	—	46.950	—	525 73	9.101	85	—	13.150	—	— —

gminnych serwitutowych.

Razem								Wydatki								Pozostałość z końcem roku 1875.							
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności			Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności			Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		
zł.		ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.		ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.		ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.
225	31	—		2.100	—	—	—	89	03	—	1	—	—	—	—	136	27	—	1	2.100	—	—	—
80	86	—		1.050	—	—	—	80	86	—		1.050	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—
158	90	—	1	800	—	64	13	88	96	—		—	—	64	13	69	94	—	1	800	—	—	—
183	37	—	1	1.000	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	183	37	—	1	1.000	—	—	—
196	62	—	1	900	—	—	—	176	18	—	1	400	—	—	—	20	44	—		500	—	—	—
112	33	—		500	—	56	45	88	96	—		—	—	56	45	23	37	—		500	—	—	—
271	07	—		1.500	—	—	—	178	58	—		100	—	—	—	92	49	—		1.400	—	—	—
598	82	—	1	6.250	—	—	—	444	18	—	1	—	—	—	—	154	64	—		6.250	—	—	—
288	97	—	1	1.400	—	—	—	178	58	—		100	—	—	—	110	39	—	1	1.300	—	—	—
68	20	—		400	—	—	—	—	—	—		50	—	—	—	68	20	—		350	—	—	—
82	75	—	1	500	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	82	75	—	1	500	—	—	—
59	12	—	1	200	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	59	12	—	1	200	—	—	—
567	12	—		—	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	567	12	—		—	—	—	—
91	69	—		700	—	—	—	91	69	—		700	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—
44	95	—		300	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	44	95	—		300	—	—	—
95	58	—		100	—	—	—	87	34	—	1	—	—	—	—	8	23	—	1	100	—	—	—
2.487	90	—	1	1.500	—	87	57	2.487	90	—	1	1.500	—	87	57	—	—	—		—	—	—	—
845	80	—	1	4.100	—	—	—	670	53	—	1	500	—	—	—	175	27	—		3.600	—	—	—
107	08	—	1	600	—	—	—	89	04	—		—	—	—	—	18	04	—	1	600	—	—	—
156	45	—	1	400	—	—	—	87	97	—	1	100	—	—	—	68	48	—		300	—	—	—
69	55	—	1	650	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	69	55	—	1	650	—	—	—
184	27	—		1.850	—	—	—	89	04	—		—	—	—	—	95	23	—		1.850	—	—	—
195	98	—	1	1.800	—	—	—	89	04	—		—	—	—	—	106	94	—	1	1.800	—	—	—
32	71	—	1	150	—	—	—	—	—	—		50	—	—	—	32	71	—	1	100	—	—	—
141	93	—		1.000	—	52	29	88	96	—		—	—	52	29	52	97	—		1.000	—	—	—
337	40	—		3.200	—	—	—	266	88	—		—	—	—	—	70	52	—		3.200	—	—	—
79	63	—	1	800	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	79	63	—	1	800	—	—	—
45	66	—	1	200	—	28	07	—	—	—		—	—	—	—	45	66	—	1	200	—	28	07
60	31	—		1.250	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	60	31	—		1.250	—	—	—
127	61	—		600	—	—	—	89	04	—		—	—	—	—	38	57	—		600	—	—	—
686	27	—		5.250	—	—	—	535	23	—		200	—	—	—	151	04	—		5.050	—	—	—
221	08	—	1	1.900	—	—	—	89	03	—	1	—	—	—	—	132	05	—		1.900	—	—	—
154	46	—	1	1.350	—	—	—	88	96	—		—	—	—	—	65	50	—	1	1.359	—	—	—
64	28	—	1	1.150	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	64	28	—	1	1.150	—	—	—
121	53	—		450	—	—	—	89	54	—		100	—	—	—	31	99	—		350	—	—	—
1.708	22	—	1	1.850	—	—	—	1.627	1	—		—	—	—	—	80	71	—	1	1.850	—	—	—
241	12	—		800	—	151	—	241	12	—		800	—	151	—	—	—	—		—	—	—	—
70	91	—		200	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	70	91	—		200	—	—	—
50	62	—		250	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	50	62	—		250	—	—	—
353	64	—		3.900	—	—	—	176	18	—		—	—	—	—	177	46	—		3.900	—	—	—
224	62	—		1.400	—	—	—	177	63	—		100	—	—	—	46	99	—		1.300	—	—	—
86	46	—		1.050	—	—	—	86	46	—		1.050	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—
72	37	—	1	300	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	72	37	—	1	300	—	—	—
1.275	18	—	1	4.350	—	—	—	1.207	66	—		2.000	—	—	—	67	52	—	1	2.350	—	—	—
99	43	—		100	—	86	22	99	43	—		100	—	86	22	—	—	—		—	—	—	—
13.428	24	—		60.100	—	525	73	9.881	55	—		8.900	—	497	66	3.546	69	—		51.200	—	28	07

Rachunek szczegółowy depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy.	Nazwa powiatu	Pozostałość z końcem roku 1874.							Dochody w roku 1875.								
			Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki kasy oszczędności			
			zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	½	zł.	ct.	zł.	ct.		
226	Lipia	Rzeszów	—	—	—	2.050	—	—	—	201	85	—	100	—	—	—		
227	Lutoryż	„	130	78	—	1.100	—	—	—	54	33	1	100	—	—	—		
228	Leżanówka	Skałat	80	07	—	1 700	—	—	—	292	68	1	300	—	—	—		
229	Liski	Sokal	—	—		—	—	—	—	235	95		2.175	—	—	—		
230	Laszki Murowane	Staremiasto	98	11	1	850	—	—	—	42	52	—	100	—	—	—		
231	Lisiatycze	Stryj	22	89	1	200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—		
232	Lachowice	Żywiec	228	42	—	4.050	—	—	—	198	44	1	1.300	—	—	—		
233	Las	„	143	49	1	1.950	—	—	—	147	43	1	200	—	—	—		
234	Lipy	Dolina	—	—	—	—	—	—	—	139	30	—	—	—	—	—		
235	Łuczany	Bóbrka	7	08	—	150	—	8	10	7	08	—	—	—	—	—		
236	Łęki	Brzesko	44	94	—	800	—	—	—	37	80	—	—	—	—	—		
237	Łowce	Jarosław	136	59	1	2.100	—	—	—	103	94	1	200	—	—	—		
238	Łęki Kobylańskie	Krosno	2	36	—	50	—	378	48	421	51	—	400	—	—	—		
239	Łososina Górna	Limanowa	87	53	1	400	—	—	—	21	26	—	100	—	—	—		
240	Łabowiec	Myslenice	98	52	1	1.650	—	—	—	80	32	—	100	—	—	—		
241	Łoniska vel Łowisko	Nisko	129	78	—	1.750	—	—	—	85	04	1	100	—	—	—		
242	Łukowa	„	80	06	1	1.000	—	—	—	49	61	—	100	—	—	—		
243	Łazów ad Brzyna	Nowy-Sącz	29	59	—	100	—	—	—	4	72	—	—	—	—	—		
244	Łososina Dolna z Sadową i Łączną	„	15	47	—	50	—	—	—	2	36	—	—	—	—	—		
245	Łęgi	„	74	85	—	700	—	—	—	630	30	1	—	—	—	—		
246	Łysie v. Łosie	„	54	45	—	150	—	—	—	60	76	1	100	—	—	—		
247	Łuka Mała	Skałat	97	34	1	1.200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
248	Łany	Stanisławów	79	12	1	500	—	—	—	25	98	1	150	—	—	—		
249	Łękawica ad Kalwarya	Wadowice	371	76	1	6.300	—	—	—	309	48	1	500	—	—	—		
250	Latacz	Zaleszczyki	81	49	1	400	—	—	—	21	26	—	100	—	—	—		
251	Łysina	Żywiec	60	58	1	250	—	—	—	11	81	—	—	—	—	—		
252	Łękawica ad Okrajnik	„	71	94	1	300	—	—	—	14	17	—	—	—	—	—		
253	Monasterzyska	Buczacz	151	53	1	1.100	—	—	—	1.183	13	1	200	—	—	—		
254	Małczyce	Gródek	103	83	—	2.000	—	—	—	201	86	—	200	—	—	—		
255	Michalcza	Horodenka	26	74	1	150	—	—	—	7	08	—	—	—	—	—		
256	Miękisz Nowy	Jarosław	89	11	1	1.700	—	—	—	82	67	1	1.100	—	—	—		
257	Mechawiec	Kolbuszowa	48	42	—	250	—	—	—	11	81	—	—	—	—	—		
258	Mazury	„	—	—	—	—	—	—	—	94	12	—	3.500	—	—	—		
259	Mszana Dolna	Limanowa	155	79	—	2.300	—	—	—	113	39	1	200	—	—	—		
260	Medynia Łańcucka	Łańcut	63	73	—	200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—		
261	Mirocin	„	57	44	—	400	—	—	—	18	90	—	—	—	—	—		
262	Maciejów	Nowy-Sącz	99	04	1	850	—	—	—	42	52	—	100	—	—	—		
263	Mokre	Pilzno	44	76	—	100	—	—	—	4	72	—	—	—	—	—		
264	Mełna	Rohatyn	—	—	—	—	—	834	84	861	27	—	—	—	—	—		
265	Mrówla	Rzeszów	192	96	1	2.890	—	—	—	141	26	1	200	—	—	—		
266	Majnicz	Sambor	67	77	1	150	—	—	—	7	08	—	—	—	—	—		
267	Mazurówka	Skałat	55	82	1	500	—	—	—	23	62	—	—	—	—	—		
268	NowaWieś	Biała	—	—	—	—	—	37	80	48	90	—	—	—	48	90		
269	Niwra	Borszczów	65	45	—	600	—	—	—	28	35	—	—	—	—	—		
270	Niebocko	Brzozów	91	37	1	250	—	—	—	14	17	—	100	—	—	—		
	VI. do przeniesienia.		3.541	07	1	43.190	—	1.259	22	6.103	72	—	11.725	—	48	90		

gminnych serwitutowych.

Razem							Wydatki							Pozostałość z końcem roku 1875							
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	
zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	½	zł.	ct.	zł.	ct.
201	85	—	2.150	—	—	—	140	12	—	100	—	—	—	61	73	—	2.050	—	—	—
185	11	1	1.200	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	97	02	1	1.200	—	—	—
372	75	1	2.000	—	—	—	268	04	—	200	—	—	—	104	71	1	1.800	—	—	—
235	95	—	2.175	—	—	—	176	18	—	25	—	—	—	59	77	—	2.150	—	—	—
140	63	1	950	—	—	—	88	96	—	—	—	—	—	51	67	1	950	—	—	—
32	34	1	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	34	1	200	—	—	—
426	86	1	5.350	—	—	—	266	88	—	1.000	—	—	—	159	98	1	4.350	—	—	—
290	93	—	2.150	—	—	—	176	18	—	—	—	—	—	114	75	—	2.150	—	—	—
139	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	139	30	—	—	—	—	—
14	16	—	150	—	8	10	—	—	—	—	—	—	—	14	16	—	150	—	8	10
82	74	—	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	82	74	—	800	—	—	—
240	54	—	2.300	—	—	—	176	18	—	—	—	—	—	64	36	—	2.300	—	—	—
423	87	—	450	—	378	48	352	36	1	—	—	378	48	71	50	1	450	—	—	—
108	79	1	500	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	20	70	1	500	—	—	—
178	84	1	1.750	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	90	75	1	1.750	—	—	—
214	82	1	1.850	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	126	73	1	1.850	—	—	—
129	67	1	1.100	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	41	58	1	1.100	—	—	—
34	31	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	31	—	100	—	—	—
17	83	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	83	—	50	—	—	—
705	15	1	700	—	—	—	705	15	1	700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
115	21	1	250	—	—	—	87	97	1	50	—	—	—	27	24	—	200	—	—	—
97	34	1	1.200	—	—	—	97	34	1	1.200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
105	11	—	650	—	—	—	88	09	—	50	—	—	—	17	02	—	600	—	—	—
681	25	—	6.800	—	—	—	439	45	1	—	—	—	—	241	79	1	6.800	—	—	—
102	75	1	500	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	14	66	1	500	—	—	—
72	39	1	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72	39	1	250	—	—	—
86	11	1	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86	11	1	300	—	—	—
1.334	67	—	1.300	—	—	—	1.334	67	—	1.300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
305	69	—	2.200	—	—	—	178	25	—	100	—	—	—	127	44	—	2.100	—	—	—
33	82	1	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	82	1	150	—	—	—
171	79	—	2.800	—	—	—	88	09	—	1.000	—	—	—	83	70	—	1.800	—	—	—
60	23	—	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	23	—	250	—	—	—
94	12	—	3.500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	94	12	—	3.500	—	—	—
269	18	1	2.500	—	—	—	176	18	—	—	—	—	—	93	00	1	2.500	—	—	—
73	18	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73	18	—	200	—	—	—
76	34	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76	34	—	400	—	—	—
141	56	1	950	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	53	47	1	950	—	—	—
49	48	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	48	—	100	—	—	—
861	27	—	—	—	834	84	861	27	—	—	—	834	84	—	—	—	—	—	—	—
334	23	—	3.090	—	—	—	176	18	—	—	—	—	—	158	05	—	3.090	—	—	—
74	85	1	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74	85	1	150	—	—	—
79	44	1	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79	44	1	500	—	—	—
48	90	—	—	—	86	70	48	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86	70
93	80	—	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93	80	—	600	—	—	—
105	54	1	350	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	17	45	1	350	—	—	—
9.644	79	1	54.915	—	1.308	12	6.631	18	1	5.725	—	1.213	32	3.013	61	—	49.190	—	94	80

Rachunek szczegółowy depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy.	Nazwa powiatu	Pozostałość z końcem roku 1874. Gotówka zł.	ct.	½	Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Książeczki Kasy oszczędności zł	ct.	Dochody w roku 1875. Gotówka zł.	ct.	½	Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Książeczki Kasy oszczędności zł.	ct.
271	Nagórzanka	Buczacz	222	02	1	3.800	—	—	—	186	63	—	350	—	—	—
272	Nowosiółki	„	35	36	1	150	—	—	—	7	08	—	—	—	—	—
273	Nowesioło	Cieszanów	34	33	—	100	—	—	—	4	72	—	—	—	—	—
274	Nienadówka Górna	Kolbuszowa	220	28	1	3.000	—	—	—	148	83	1	300	—	—	—
275	Nienadówka Dolna	„	252	22	—	4.000	—	—	—	303	45	—	500	—	—	—
276	Nowawieś	„	51	20	1	350	—	—	—	16	53	—	—	—	—	—
277	Niwiska	„	55	06	—	1.000	—	—	—	47	25	—	—	—	—	—
278	Nadwórna	Nadwórna	—	—	—	—	—	712	87	1.451	22	—	—	—	—	—
279	Nowojowa	Nowy Sącz	100	40	1	1.800	—	—	—	87	53	—	100	—	—	—
280	Niżyniec	Przemyśl	115	15	1	900	—	—	—	44	88	1	100	—	—	—
281	Nowosiółki	„	23	62	1	1.000	—	114	13	169	73	—	100	—	—	—
282	Nowoszyn	Rohatyn	16	53	1	700	—	20	14	33	07	—	—	—	—	—
283	Nowawieś	Rzeszów	88	07	—	550	—	—	—	28	34	1	100	—	—	—
284	Nowosiółki Przednie	Rawa	—	—	—	—	—	—	—	269	20	—	—	—	—	—
285	Nowosiółka	Skałat	143	47	1	1.350	—	—	—	66	14	1	100	—	—	—
286	Nieżuchów	Stryj	196	94	1	4.100	—	—	—	200	81	—	300	—	—	—
287	Olesin	Brzeżany	55	03	—	200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—
288	Opary	Drohobycz	29	53	1	1.250	—	149	63	1.281	29	—	—	—	—	—
289	Ostrów	Jarosław	244	20	1	4.250	—	—	—	768	27	1	1.550	—	—	—
290	Ostrowa	Kamionka str.	138	32	1	1.650	—	—	—	—	—	—	50	—	—	—
291	Ostrów z Toporowem	Kolbuszowa	119	76	—	1.550	—	—	—	75	59	—	150	—	—	—
292	Ostrów ad Baranów	„	118	24	1	1.150	—	—	—	132	16	1	—	—	—	—
293	Ozanna	Łańcut	118	30	—	2.150	—	—	—	103	94	1	100	—	—	—
294	Obidza vel Obidna	Nowy Sącz	324	28	—	3.050	—	—	—	153	56	—	400	—	—	—
295	Ostrów Wojtawski	Ropczyce	78	11	—	650	—	—	—	33	07	—	100	—	—	—
296	Ostapie	Skałat	277	92	1	5.400	—	—	—	369	60	—	500	—	—	—
297	Okno	„	173	81	—	2.900	—	—	—	141	74	1	200	—	—	—
298	Orzechowice	„	147	45	—	2.300	—	—	—	113	39	1	200	—	—	—
299	Ostrów	Tarnów	—	—	—	—	—	—	—	95	88	1	260	—	—	—
300	Okrajnik	Żywiec	39	20	—	1.650	—	—	—	77	96	—	—	—	—	—
301	Oczków	„	157	95	1	1.750	—	—	—	87	40	1	200	—	—	—
302	Polanka Wielka	Biała	176	79	1	2.550	—	—	—	230	20	1	300	—	—	—
303	Potutory	Brzeżany	105	77	1	1.850	—	—	—	89	77	—	100	—	—	—
304	Poruczyn	„	60	98	—	600	—	—	—	33	72	1	—	—	—	—
305	Piotrowice	Wadowice	—	—	—	—	—	327	20	344	10	—	—	—	—	—
306	Poremba Żegota	Chrzanów	257	07	1	4.750	—	—	—	233	88	—	400	—	—	—
307	Popiele	Drohobycz	—	—	—	—	—	1.666	20	1.732	87	—	—	—	—	—
308	Przybyłów	Grybów	—	—	—	—	—	11	36	12	27	—	—	—	—	—
309	Przewrotne	Kolbuszowa	—	96	1	3.530	—	—	—	166	79	—	—	—	—	—
310	Pogwizdów	„	72	76	1	910	—	—	—	45	34	1	100	—	—	—
311	Poręb	„	66	82	1	550	—	—	—	238	34	1	300	—	—	—
312	Poręby z Rudką i Dymarką	„	36	36	—	300	—	—	—	14	17	—	—	—	—	—
313	Postołów	Lisko	35	43	—	500	—	24	80	23	62	—	—	—	—	—
314	Polanka	Lwów	124	01	—	2.550	—	59	95	296	27	1	300	—	—	—
315	Podzwierzyniec	Łańcut	89	21	1	600	—	—	—	30	71	—	100	—	—	—
	VII. do przeniesienia		4.603	02	1	71.390	—	3.086	28	10.000	84	—	7.260	—	—	—

gminnych serwitutowych.

Razem							Wydatki							Pozostałość z końcem roku 1875.							
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	
zł.	ct.	½	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.
408	65	1	4.150	—		—	264	27	1	50	—	—	—	144	38	—	4.100	—	—	—
42	44	1	150	—		—	—	—	—	—	—	—	—	42	44	1	150	—	—	—
39	05	—	100	—		—	—	—	—	—	—	—	—	39	05	—	100	—	—	—
369	12	—	3.300	—		—	266	04	—	—	—	—	—	103	08	—	3.300	—	—	—
555	67	—	4.500	—		—	439	86	1	100	—	—	—	115	80	1	4.400	—	—	—
67	73	1	350	—		—	—	—	—	—	—	—	—	67	73	1	350	—	—	—
102	31	—	1.000	—		—	—	—	—	—	—	—	—	102	31	—	1.000	—	—	
1.451	22	—	—	—	712	87	1.451	22	—	—	—	712	87	—	—	—	—	—	—	—
187	93	1	1.900	—		—	88	09	—	—	—	—	—	99	84	1	1.900	—	—	—
160	04	—	1.000	—		—	88	09	—	—	—	—	—	71	95	—	1.000	—	—	—
193	35	1	1.100	—	114	13	88	09	—	—	—	114	13	105	26	1	1.100	—	-	—
49	60	1	700	—	20	14	—	—	—	—	—	—	—	49	60	1	700	—	—20	14
116	41	1	650	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	28	32	1	650	—	—	—
269	20	—	—	—	—	—	269	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
209	62	—	1.450	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	121	53	—	1.450	—	—	—
397	75	1	4.400	—	—	—	264	27	1	—	—	—	—	133	48	—	4.400	—	—	—
64	48	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64	48	—	200	—	—	—
1.310	82	1	1.250	—	149	63	1.310	82	1	1.250	—	149	63	—	—	—	—	—	—	—
1.012	48	—	5.800	—	—	—	1.012	48	—	5.800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
138	32	1	1.700	—	—	—	138	32	1	1.700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
195	35	—	1.700	—	—	—	88	09	—	50	—	—	—	107	26	—	1.650	—	—	—
250	41	—	1.150	—	—	—	250	41	—	1.150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
222	24	1	2.250	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	134	15	1	2.250	—	—	—
477	84	—	3.450	—	—	—	352	36	1	—	—	—	—	125	47	1	3.450	—	—	—
111	18	—	750	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	23	09	—	750	—	—	—
647	52	1	5.900	—	—	—	439	86	1	100	—	—	—	207	66	—	5.800	—	—	—
315	55	1	3.100	—	—	—	176	18	—	—	—	—	—	139	37	1	3.100	—	—	—
260	84	1	2.500	—	—	—	176	18	—	—	—	—	—	84	66	1	2.500	—	—	—
95	88	1	260	—	—	—	95	88	1	260	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
117	16	—	1.650	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	117	16	—	1.650	—	—	—
245	36	—	1.950	—	—	—	176	18	—	—	—	—	—	69	18	—	1.950	—	—	—
407	00	—	2.850	—	—	—	263	92	—	100	—	—	—	143	08	—	2.750	—	—	—
195	54	1	1.950	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	107	45	1	1.950	—	—	—
94	70	1	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	94	70	1	600	—	—	—
344	10	—	—	—	327	20	344	10	—	—	—	327	20	—	—	—	—	—	—	—
490	95	1	5.150	—	—	—	352	36	1	—	—	—	—	138	59	—	5.150	—	—	—
1.732	87	—	—	—	1.666	20	1.732	87	—	—	—	1.666	20	—	—	—	—	—	—	—
12	27	—	—	—	11	36	12	27	—	—	—	11	36	—	—	—	—	—	—	—
167	75	1	3.530	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	167	75	1	3.530	—	—	—
118	11	—	1.010	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	30	02	—	1.010	—	—	—
305	17	—	850	—	—	—	265	48	1	200	—	—	—	39	68	1	650	—	—	—
50	53	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	53	—	300	—	—	—
59	05	—	500	—	24	80	—	—	—	—	—	—	—	59	05	—	500	—	24	80
420	28	1	2.850	—	59	95	265	72	—	100	—	59	95	154	56	1	2.750	—	—	—
119	92	1	700	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	31	83	1	700	—	—	—
14.603	86	1	78.650	—	3.086	28	11.289	29	—	10.860	—	3.041	34	3.314	57	1	67.790	—	44	94

Rachunek szczegółowy depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy.	Nazwa powiatu	Pozostałość z końcem roku 1874							Dochody w roku 1875						
			Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	
			zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.
316	Przychojec	Łańcut	103	48	—	1.850	—	—	—	89	77	—	100	—	—	—
317	Pławo	Mielec	105	51	1	800	—	—	—	719	86	—	—	—	—	—
318	Padew kolonia	„	46	97	1	1.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
319	Padew	„	121	60	—	2.500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
320	Piechoty	„	81	05	1	200	—	—	—	184	22	1	—	—	—	—
321	Podole	„	124	54	—	1.000	—	23	92	82	78	1	200	—	—	—
322	Przykop	„	89	52	1	400	—	—	—	359	92	—	—	—	—	—
323	Przedmieście	Łańcut	112	63	—	700	—	—	—	35	43	1	100	—	—	—
324	Paszyn	Nowy Sącz	119	02	—	1 700	—	—	—	82	68	1	100	—	—	—
325	Posadów i Bartków	„	7	89	1	100	—	—	—	109	72	—	100	—	—	—
326	Podczerwone	Nowy Targ	—	00	1	930	—	799	11	—	—	—	—	—	—	—
327	Packowice	Przemyśl	15	69	—	300	—	—	—	119	17	—	100	—	—	—
328	Pleszowice	„	—	—	—	—	—	418	80	438	79	—	—	—	—	—
329	Przemyślany	Przemyślany	266	66	1	2.300	—	—	—	115	74	1	300	—	—	—
330	Popowice	Przemyśl	—	—	—	—	—	288	46	—	—	—	—	—	—	—
331	Poświerz	Rohatyn	5	90	1	250	—	32	71	11	81	—	—	—	—	—
332	Pajówka	Skałat	51	40	1	950	—	—	—	44	88	—	—	—	—	—
333	Podlesie	„	80	31	1	1.250	—	—	—	1.099	28	1	50	—	—	—
334	Przewodów	Sokal	94	50	—	2.000	—	20	30	118	02	—	100	—	—	—
335	Podhorce	Stryi	100	58	—	500	—	—	—	25	99	—	100	—	—	—
336	Pietniczany	„	66	90	1	1.200	—	—	—	59	06	—	100	—	—	—
337	Pieczarna	Zaleszczyki	12	90	—	50	—	—	—	2	36	—	—	—	—	—
338	Prowała	Żółkiew	37	93	1	200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—
339	Pokrowce	Żydaczów	59	67	—	750	—	—	—	35	43	—	—	—	—	—
340	Pawełka	Żywiec	110	44	1	850	—	—	—	42	52	—	100	—	—	—
341	Paweł	„	173	57	1	1.850	—	—	—	617	13	1	750	—	—	—
342	Ruda i Rysie	Brzesko	28	14	—	150	—	—	—	7	08	—	—	—	—	—
343	„ „ i 3 Sołtysów	„	44	50	—	350	—	—	—	121	53	—	100	—	—	—
344	Robaczyn miasteczko	Brzeżany	71	21	1	400	—	—	—	126	26	—	200	—	—	—
345	„ wieś	„	55	48	1	500	—	—	—	23	62	—	—	—	—	—
346	Rudawka	Bircza	—	—	—	—	—	—	—	42	17	1	200	—	—	—
347	Rabczyce	Drohobycz	46	07	—	1 950	—	200	44	1.964	31	1	—	—	—	—
348	Rozdziele	Gorlice	82	08	—	200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—
349	Rodatycze	Gródek	167	33	—	3.550	—	—	—	172	45	1	200	—	—	—
350	Ruda	Kamionka	46	56	—	700	—	—	—	33	07	—	—	—	—	—
351	Ranizów Polski	Kolbuszowa	—	—	—	—	—	—	—	91	27	1	1.850	—	—	—
352	Rakowczyk	Kołomyja	23	62	—	500	—	23	04	23	62	—	—	—	—	—
353	Radziejów	Lisko	106	46	—	700	—	—	—	35	43	1	100	—	—	—
354	Rybne	„	67	23	—	400	—	—	—	18	90	—	—	—	—	—
355	Rozbórz	Łańcut	76	93	1	550	—	—	—	28	34	1	100	—	—	—
356	Rzuchów	„	85	64	1	1.100	—	—	—	54	33	1	100	—	—	—
357	Reichsheim	Mielec	95	65	1	800	—	—	—	40	16	—	100	—	—	—
358	Rzyska	„	78	90	—	300	—	—	—	119	17	—	100	—	—	—
359	Radochońce	Mościska	34	45	—	1.400	—	—	—	171	15	—	1 100	—	—	—
360	Raba Wyżna	Myślenice	62	76	—	400	—	—	—	20	75	—	—	—	—	—
	VIII. do przeniesienia		3.161	76	1	37.580	—	1.806	78	7.507	14	—	6 350	—	—	—

gminnych serwitutowych.

Razem							Wydatki							Pozostałość z końcem roku 1875.					
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	
zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.
193	25	—	1 950	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	105	16	—	1.950	—	—	—
825	37	1	800	—	—	—	825	37	1	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46	97	1	1.000	—	—	—	46	97	1	1.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
121	60	—	2.500	—	—	—	121	60	—	2.500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
265	28	—	200	—	—	—	265	28	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
207	32	1	1.200	—	23	92	176	18	—	—	—	23	92	31	14	1	1.200	—	—	—
449	44	1	400	—	—	—	449	44	1	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
148	06	1	800	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	59	97	1	800	—	—	—
201	70	1	1.800	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	113	61	1	1.800	—	—	—
117	61	1	200	—	—	—	89	54	—	100	—	—	—	28	07	1	100	—	—	—
—	00	1	930	—	799	11	—	—	—	930	—	—	—	—	00	1	—	—	799	11
134	86	—	400	—	—	—	87	97	1	100	—	—	—	46	88	1	300	—	—	—
438	79	—	—	—	418	80	438	79	—	—	—	418	80	—	—	—	—	—	—	—
382	41	—	2.600	—	—	—	264	27	1	—	—	—	—	118	13	1	2.600	—	—	—
—	—	—	—	—	288	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	288	46
17	71	1	250	—	32	71	—	—	—	—	—	—	—	17	71	1	250	—	32	71
96	28	1	950	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96	28	1	950	—	—	—
1 179	60	—	1.300	—	—	—	1.179	60	—	1.300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
212	52	—	2 100	—	20	30	88	09	—	—	—	20	30	124	43	—	2.100	—	—	—
126	57	—	600	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	38	48	—	600	—	—	—
125	96	1	1.300	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	37	87	1	1.300	—	—	—
15	26		50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	26		50	—	—	—
47	38	1	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	38	1	200	—	—	—
95	10	—	750	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95	10		750	—	—	—
152	96	1	950	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	64	87	1	950	—	—	—
790	71	—	2.600	—	—	—	668	64	—	500	—	—	—	122	07		2.100	—	—	—
35	22	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	22	—	150	—	—	—
166	03	—	450	—	—	—	89	54	—	100	—	—	—	76	49	—	350	—	—	—
197	47	1	600	—	—	—	175	94	1	100	—	—	—	21	53	—	500	—	—	—
79	10	1	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79	10	1	500	—	—	—
42	17	1	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	17	1	200	—	—	—
2.010	38	1	1.950	—	200	44	2.010	38	1	1 950	—	200	44	—	—	—	—	—	—	—
91	53	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91	53	—	200	—	—	—
339	78	1	3.750	—	—	—	176	18	—	—	—	—	—	163	60	1	3.750	—	—	—
79	63	—	700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79	63	—	700	—	—	—
91	27	1	1.850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91	27	1	1 850	—	—	—
47	24	—	500	—	23	04	—	—	—	—	—	—	—	47	24	—	500	—	23	04
141	89	1	800	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	53	80	1	800	—	—	—
86	13	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86	13	—	400	—	—	—
105	28	—	650	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	17	19	—	650	—	—	—
139	98	—	1 200	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	51	89	—	1 200	—	—	—
135	81	1	900	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	47	72	1	900	—	—	—
198	07	—	400	—	—	—	89	54	—	100	—	—	—	108	53	—	300	—	—	—
205	60		2.500	—	—	—	87	97	1	1.100	—	—	—	117	62	1	1.400	—	—	—
83	51	—	400	—	—	—	83	51	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—	—	—
10.668	90	1	43.930	—	1.806	78	8.295	74	—	11.180	—	663	46	2.373	16	1	32.750	—	1.143	32

Rachunek szczegółowy depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy.	Nazwa powiatu	Pozostałość z końcem roku 1874								Dochody w roku 1875							
			Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności			Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		
			zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.		zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	
361	Rabka	Myślenice	9	45	1	400	—	23	81		18	90	–	—	—	—	—	
362	Rdzawka	„	18	90	—	800	—	23	83		37	80	—	—	—	—	—	
363	Roztoka Mała	Nowy-Sącz	86	54	—	450	—	—	—		23	62	–	100	—	—	—	
364	Roztoka Mała ze Składzistem	„	61	31	—	1.000	—	—	—		47	24	1	—	—	—	—	
365	Rzeczyca z Hubinkiem	Rawa	—	—	—	—	—	124	11		—		—	—	—	—	—	
366	Rzyczki	„	15	12	—	50	—	—	—		2	36	—	—	—	—	—	
367	Rakowa	Sanok	105	26	1	1.300	—	—	—		168	78	1	200	—	—	—	
368	Rakowa	Sambor	—	—	—	—	—	—	—		124	85	—	800	—	62	22	
369	Rudki	Tarnów	53	41	1	500	—	—	—		23	62	—	—	—	—	—	
370	Racichowice	Wieliczka	34	64	–	150	—	—	—		7	08	–	—	—	—	—	
371	Ruda i Chamy	Żółkiew	53	93	–	250	—	—	—		11	81	–	—	—	—	—	
372	Rudniki	Żydaczów	99	63	1	1.900	—	—	—		92	13	1	100	—	—	—	
373	Rychwałek	Żywiec	93	89	—	450	—	—	—		23	62	–	100	—	—	—	
374	Sadzawa	Bohorodczany	98	80	1	1 100	—	—	—		54	33	1	100	—	—	—	
375	Sapahów	Borszczów	171	24	1	2.900	—	—	—		141	74	1	200	—	—	—	
376	Szyszkowice	Brody	—	—	—	—	—	9	28		—		—	—	—	—	—	
377	Strzelce Wielkie	Brzesko	47	70	1	1.250	—	—	—		59	06	—	—	—	—	—	
378	Szybalin	Brzeżany	151	45	1	2.150	—	—	—		50	79	–	50	—	—	—	
379	Sniatynka	Drohobycz	66	11	—	950	—	—	—		44	88	—	—	—	—	—	
380	Stara wieś	„	79	49	—	300	—	—	—		14	17	–	—	—	—	—	
381	Słońsko	„	31	89	1	1.350	—	115	47		1.335	50	–	—	—	—	—	
382	Siołkowa z Sofinowem	Grybów	—	—	—	—	—	304	20		342	63	1	300	—	—	—	
383	Siedlanka	Kolbuszowa	85	22	1	1.100	—	—	—		54	33	1	100	—	—	—	
384	Staniszewskie	„	—	—	—	—	—	—	—		91	94	1	3.700	—	—	—	
385	Stupnica Królewska	Limanowa	162	95	1	2.800	—	—	—		137	02	1	200	—	—	—	
386	Słomka	„	84	25	1	800	—	—	—		40	16	—	100	—	—	—	
387	Szczawa	„	—	—	—	—	—	—	—		103	20	–	200	—	—	—	
388	Serednie Wielkie	Lisko	67	32	1	950	–	76	24		132	28	1	100	—	—	—	
389	Stare Miasto	Łańcut	247	39	—	4.600	—	—	—		226	80	—	400	—	—	—	
390	Strażów	„	63	16	1	500	—	—	—		23	62	–	—	—	—	—	
391	Smolarzyny	„	38	31	1	250	—	—	—		11	81	–	—	—	—	—	
392	Sonina	„	146	10	—	1.450	—	—	—		73	23	1	200	—	—	—	
393	Schönanger	Mielec	56	32	1	900	–	—	—		42	52	—	—	—	—	—	
394	Skawa	Myślenice	37	36	1	100	–	—	—		4	72	—	—	—	—	—	
395	Skomielna Biała	„	9	45	—	400	—	45	51		123	90	—	100	—	—	—	
396	Słonne	„	14	18	—	600	—	91	96		127	65	—	100	—	—	—	
397	Starzyny	Nisko	404	43	1	7 000	—	—	—		344	92	1	600	—	—	—	
398	Studzieniec	„	58	71	—	600	—	—	—		28	35	—	—	—	—	—	
399	Sławikowa	Nowy-Sącz	45	74	1	200	—	—	—		9	45	–	—	—	—	—	
400	Siedlec	„	39	55	—	400	—	—	—		363	03	—	—	—	—	—	
401	Sromowce Niżne	Nowy-Targ	53	49	—	500	—	—	—		23	62	–	—	—	—	—	
402	„ Wyżne	„	84	32	—	500	—	—	—		25	98	1	700	—	—	—	
403	Sokołów z Chatami	Podhajce	30	24	—	50	—	—	—		2	36	—	—	—	—	—	
404	Szwejków i Czeremchów	„	4	72	1	200	—	167	40		169	48	–	—	—	—	—	
405	Sierakośce	Przemyśl	52	78	—	150	–	—	—		7	08	–	—	—	—	—	
	IX. do przeniesienia		3 064	85	—	41.300	—	981	81		4.792	42	1	8.450	—	62	22	

gminnych serwitutowych.

Razem							Wydatki							Pozostałość z końcem roku 1875.						
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	
zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł	ct.	zł.	ct.
28	35	1	400	—	23	81	—	—	—	—	—	—	—	28	35	1	400	—	23	81
56	70	—	800	—	23	83	—	—	—	—	—	—	—	56	70	—	800	—	23	83
110	16	—	550	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	22	07	—	550	—	—	—
108	55	1	1.000	—	—		—	—	—	—	—	—	—	108	55	1	1.000	—	—	—
—	—	—	—	—	124	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	124	11
17	48	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	48	—	50	—	—	—
274	05	—	1.500	—	—		175	94	1	100	—	—	—	98	10	1	1.400	—	—	—
124	85	—	800	—	62	22	124	85	—	800	—	62	22	—	—	—	—	—	—	—
77	03	1	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77	03	1	500	—	—	—
41	72	—	150	—	—	—	1	85	—	—	—	—	—	39	87	—	150	—	—	—
65	74	—	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	74	—	250	—	—	—
194	77	—	2.000	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	103	68	—	2.000	—	—	—
117	51	—	550	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	29	42	—	550	—	—	—
153	14	—	1.200	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	65	05	—	1.200	—	—	—
312	99	—	3.100	—	—	—	176	18	—	—	—	—	—	136	81	—	3.100	—	—	—
—	—	—	—	—	9	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	28
106	76	1	1.250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	106	76	1	1.250	—	—	—
202	24	1	2.200	—	—	—	202	24	1	2.200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
110	99	—	950	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110	99	—	950	—	—	—
93	66	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93	66	—	300	—	—	—
1.367	39	1	1.350	—	115	47	1.367	39	1	1 350	—	115	47	—	—	—	—	—	—	—
342	65	1	300	—	304	20	264	27	1	—	—	304	20	78	36	—	300	—	—	—
139	56	—	1.200	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	51	47		1 200	—	—	—
91	94	1	3 700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91	94	1	3.700	—	—	—
299	98	—	3.000	—	—	—	176	18	—	—	—	—	—	123	80	—	3.000	—	—	—
124	41	1	900	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	36	32	1	900	—	—	—
103	20	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	103	20	—	200	—	—	—
199	61	—	1.050	—	76	24	88	09	—	—	—	76	24	111	52	—	1 050	—	—	—
474	19	—	5 000	—	—	—	352	36	1	—	—	—	—	121	82	1	5.000	—	—	—
86	78	1	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	86	78	1	500	—	—	—
50	12	1	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	12	1	250	—	—	—
219	13	1	1.650	—	—	—	176	18	—	—	—	—	—	43	15	1	1.650	—	—	—
98	84	1	900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98	84	1	900	—	—	—
42	08	1	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	08	1	100	—	—	—
133	35	—	500	—	45	51	89	54	—	100	—	—	—	43	81	—	400	—	45	51
141	83	—	700	—	91	96	88	09	—	—	—	91	96	53	74	—	700	—	—	—
749	36	—	7.600	—	—	—	527	54	1	—	—	—	—	221	81	1	7.600	—	—	—
87	06	—	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87	06	—	600	—	—	—
55	19	1	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	19	1	200	—	—	—
402	58	—	400	—	—	—	402	58	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
77	11	—	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77	11	—	500	—	—	—
110	30	1	1.200	—	—	—	110	30	1	1 200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	60	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	60	—	50	—	—	—
174	20	1	200	—	167	40	174	20	1	200	—	167	40	—	—	—	—	—	—	—
59	86		150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	86	—	150	—	—	—
7.857	27	1	49.750	—	1.044	03	5.026	36	—	6.350	—	817	49	2.830	91	1	43.400	—	226	54

Rachunek szczegółowy depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy.	Nazwa powiatu	Pozostałość z końcem roku 1874. Gotówka zł.	ct.	½	Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Książeczki kasy oszczędności zł.	ct.	Dochody w roku 1875. Gotówka zł.	ct.	½	Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Książeczki kasy oszczędności zł.	ct.
406	Stroniowice	Przemyśl	62	11	1	350	—	—	—	16	53	—	—	—	—	—
407	Siedliska	Rawa	—	—	—	1.050	—	—	—	49	61	—	—	—	—	—
408	Sałasze	„	19	88	—	100	—	—	—	4	72	—	—	—	—	—
409	Słobudka	Rohatyn	7	08	1	300	—	5	88	14	17	—	—	—	—	—
410	Sułkowice	Rudki	51	16	1	400	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—
411	Szklary	Rzeszów	66	40	1	400	—	—	—	123	90	—	100	—	—	—
412	Strachociny	Sanok	24	90	1	550	—	—	—	25	98	—	—	—	—	—
413	Stróże Małe	„	278	24	1	6.650	—	—	—	326	02	—	1.500	—	—	—
414	Stawki	Skałat	49	88	—	400	—	—	—	18	90	—	—	—	—	—
415	Saszyca	Stare miasto	133	91	1	1.400	—	—	—	68	51	—	100	—	—	—
416	Strzałków	Stryj	115	42	1	1.900	—	—	—	92	13	1	100	—	—	—
417	Siechów	„	—	—	—	—	—	367	14	—	—	—	—	—	—	—
418	Sobów	Tarnobrzeg	62	15	—	200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—
419	Stale	„	141	38	1	1.500	—	22	72	100	76	1	200	—	—	—
420	Strzyżawa	Żywiec	260	39	—	4.850	—	—	—	238	61	—	400	—	—	—
421	Sucha	„	217	25	—	3.900	—	—	—	296	36	—	400	—	—	—
422	Ślemień	„	270	39	—	3.400	—	—	—	167	73	1	300	—	—	—
423	Trościanicc	Brzeżany	104	70	—	1.300	—	—	—	63	78	1	100	—	—	—
424	Trześniów	Brzozów	266	69	1	4.250	—	—	—	315	26	—	500	—	—	—
425	Temeszów	„	71	49	1	500	—	—	—	23	62	—	—	—	—	—
426	Turzepole	„	5	90	1	250	—	23	68	11	81	—	—	—	—	—
427	Trójca z przysiołkiem	Kąty	—	—	—	—	—	—	—	27	36	—	100	—	—	—
428	Trzebinie	Chrzanów	57	53	—	200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—
429	Tuchla	Jarosław	79	24	—	1.700	—	—	—	82	68	—	100	—	—	—
430	Tuczempy	„	181	11	—	3.200	—	31	51	296	53	1	400	—	—	—
431	Tarnowiec	Jasło	52	13	—	300	—	—	—	14	17	—	—	—	—	—
432	Tadanie	Kamionka str	144	30	—	950	—	—	—	47	24	1	150	—	—	—
433	Trzebś	Kolbuszowa	42	39	—	150	—	—	—	7	08	—	—	—	—	—
434	Trzebuśko	„	—	—	—	—	—	—	—	544	41	—	—	—	—	—
435	Trzciana	Krosno	—	—	—	—	—	163	20	—	—	—	—	—	—	—
436	Tuszów Polski	Mielec	113	52	1	1.700	—	—	—	82	68	1	100	—	—	—
437	Tuszów kolonia	„	93	25	—	400	—	—	—	126	26	—	200	—	—	—
438	Twierdza	Mościska	55	62	1	5.900	—	—	—	1.333	49	1	1.350	—	—	—
439	Toporzyska	Myślenice	99	52	1	900	—	—	—	44	88	1	100	—	—	—
440	Tarnogóra	Nisko	97	20	—	900	—	—	—	44	88	1	100	—	—	—
441	Trzetrzewina	Nowy Sącz	29	17	—	650	—	—	—	30	71	—	—	—	—	—
442	Tyszkowice	Przemyśl	30	64	1	400	—	94	16	124	79	—	100	—	—	—
443	Tarnoszyn	Rawa	57	65	1	250	—	—	—	11	80	—	—	—	—	—
444	Tumirz	Stanisławów	47	13	—	700	—	—	—	33	07	—	—	—	—	—
445	Tatarsko	Stryj	35	09	1	750	—	—	—	35	43	—	—	—	—	—
446	Turbia z Obojną	Tarnobrzeg	132	53	1	2.750	—	—	—	239	65	1	300	—	—	—
447	Tustogłowy	Złoczów	47	80	—	350	—	—	—	16	53	—	—	—	—	—
448	Tarnawa	Żywiec	190	17	—	3.200	—	—	—	158	28	1	300	—	—	—
449	Ulicko Zarąbane	Rawa	78	22	1	400	—	—	—	18	89	—	—	—	—	—
450	Ulhówek	„	68	57	1	950	—	—	—	47	24	1	100	—	—	—
	X. do przeniesienia		3.942	20	1	60.350	—	708	29	5.354	86	1	7.100	—	—	—

gminnych serwitutowych.

Razem							Wydatki							Pozostałość z końcem roku 1875.						
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	
zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	½	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct
78	64	1	350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78	64	1	350	—	—	—
49	61		1.050	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	61	—	1.050	—	—	—
24	60	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	60	—	100	—	—	—
21	25	1	300	—	5	88	—	—	—	—	—	—	—	21	25	1	300	—	5	88
60	61	1	400	—	—	—	60	61	1	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
190	30	1	500	—	—	—	89	54	—	100	—	—	—	100	76	1	400	—	—	—
50	88	1	550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	88	1	550	—	—	—
604	26	1	8.150	—	—	—	443	40		1.000	—	—	—	160	86	1	7.150	—	—	—
68	78		400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	78	—	400	—	—	—
202	42	1	1.500	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	114	33	1	1.500	—	—	—
207	56	—	2.000	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	119	47	—	2.000	—	—	—
—	—	—	—	—	367	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	367	14
71	60	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71	60	—	200	—	—	—
242	15	—	1.700	—	22	72	176	18	-	—	—	22	72	65	97	—	1.700	—	—	—
499	00	—	5.250	—	—	—	352	36	1	—	—	—	—	146	63	1	5.250	—	—	—
513	61	—	4.300	—	—	—	351	89	—	100	—	—	—	161	72	-	4.200	—	—	—
438	12	1	3.700	—	—	—	264	27	1	—	—	—	—	173	85		3.700	—	—	—
168	48	1	1.400	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	80	39	1	1.400	—	—	—
581	95	1	4.750	—	—	—	439	86	1	100	—	—	—	142	09	—	4.650	—	—	—
95	11	1	500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95	11	1	500	—	—	—
17	71	1	250	—	23	68	—	—	—	—	—	—	—	17	71	1	250	—	23	68
27	36	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	36	—	100	—	—	—
66	98	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	98	—	200	—	—	—
161	92	—	1.800	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	73	83		1.800	—	—	—
477	64	1	3.600	—	31	51	351	89	—	100	—	31	51	125	75	1	3.500	—	—	—
66	30	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	30	-	300	—	—	—
191	54	1	1.100	—	—	—	88	09	—	50	—	—	—	103	45	1	1.050	—	—	—
49	47	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	47	—	150	—	—	—
544	41	—	—	—	—	—	3	03	—	—	—	—	—	541	38	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	163	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	163	20
196	21	—	1.800	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	108	12		1.800	—	—	—
219	51	—	600	—	—	—	175	94	1	100	—	—	—	43	56	1	500	—	—	—
1.389	12	-	7.250	—	—	—	1.205	92	—	1.000	—	—	—	183	20		6.250	—	—	—
144	41	—	1.000	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	56	32	—	1.000	—	—	—
142	08	1	1.000	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	53	99	1	1.000	—	—	—
59	88		650	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	59	88	—	650	—	—	—
155	43	1	500	—	94	16	88	09	—	—	—	94	16	67	34	1	500	—	—	—
69	45	1	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69	45	1	250	—	—	—
80	20	—	700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	20	—	700	—	—	—
70	52	1	750	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	52	1	750	—	—	—
372	19	—	3.050	—	—	—	263	92	—	100	—	—	—	108	27	—	2.950	—	—	—
64	33	—	350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	64	33	—	350	—	—	—
348	45	1	3.500	—	—	—	264	27	1	—	—	—	—	84	18		3.500	—	—	—
97	11	1	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97	11	1	400	—	—	—
115	82	—	1.050	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	27	73	—	1.050	—	—	—
9.297	07	—	67.450	—	708	29	5.324	01	—	3.050	—	148	39	3.973	06		64.400	—	559	90

Rachunek szczegółowy depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy.	Nazwa powiatu	Pozostałość z końcem roku 1874.							Dochody w roku 1875							
			Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		
			zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł	ct.	zł.	ct.	
451	Uhersko	Stryj	205	96	1	3.100	—	—	—	153	56	—	300	—	—	—	
452	Wolica	Bochnia	30	03	—	50		—	—	2	36	—	—	—	—	—	
453	Wysocko vel Wysoka	Brody	89	66	1	1.050	-	—	—	156	97	—	200	—	—	—	
454	Wertełka	„	38	25	—	200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—	
455	Wierzbów	Brzeżany	120	60	—	1 000	—	—	—	49	61	—	100	—	—	—	
456	Wacowice	Drohobycz	112	17	1	750	—	—	—	37	79	1	100	—	—	—	
457	Wysoka	Jasło	61	41	1	1.250	—	—	—	61	42	-	100	—	—	—	
458	Widełka	Kolbuszowa	—	—	—	3.850	—	13	93	198	69	—	100	—	—	—	
459	Warzochy Wilki i Lisy	„	—	—	-	—	—	—	—	51	88	—	—	—	—	—	
460	Wulka Sokołowska	„	—	—	—	—		—	—	1.237	14	—	—	—	—	—	
461	Wojkówka	Krosno	47	62	1	200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—	
462	Wola Skrzydlańska	Limanowa	78	12		500	-	—	—	130	98	1	200	—	—	—	
463	Wola Gorzańska	Lisko	64	28	—	400	—	—	—	18	90	—	—	—	—	—	
464	Wola Postołowa	„	24	79	1	350	—	45	90	16	53	—	—	—	—	—	
465	Wola Bliższa	Łańcut	86	54	1	400	—	—	—	21	26	—	100	—	—	—	
466	Wola Dalsza Mała	„	64	07	1	1.200	—	—	-	59	06	—	100	—	—	—	
467	Wulka v. Wola Niedzwiedzka	„	161	33		2 250	-	—	-	111	03	1	200	—	—	—	
468	Wierzaniec	„	404	28	—	7.050	—	—	-	347	28	1	600	—	—	—	
469	Wola Pławska	Mielec	60	85	—	400	-	—	—	18	90	—	—	—	—	—	
470	Wojków	„	72	02	—	900	—	—	—	814	66	-	—	—	—	—	
471	Wojsław i Smoczek	„	104	32	1	900	—	69	94	119	73	1	200	—	—	—	
472	Wysoka	Myślenice	23	35	-	50	—	—	-	2	36	—	—	—	—	—	
473	Wola Zarzycka	Nisko	491	90	—	9.350	—	—	—	400	68	—	800	—	—	—	
474	Wulka Łętowska	„	—	53	1	450	—	—	—	—	—	—	300	-	—	—	
475	Wronowice z Łyczanką	Nowy-Sącz	22	30	—	50	-	—	—	2	36	-	—	—	—	—	
476	Wola Kosnowa	„	—	—	-	—	—	—	-	17	52	1	200	—	—	—	
477	Wola Piskulina	„	—	-	—	—	-	—		42	56	-	100	—	—	—	
478	Witów	Nowy-Targ	—	00	1	1.280	—	1.099	10	—		—	—	-	—	—	
479	Wróblówka	„	—	00	1	930	—	799	11	—	-	—	—	—	—	—	
480	Wołoszczyzna	Podhajce	84	05	—	1.000	—	—	—	49	61	—	100	—	—	—	
481	Wiszniów	Rohatyn	31	89	—	1.350		46	34	219	59	1	200	—	—	—	
482	Wola Chlipelska	Rudki	40	05	—	250	—	—	—	5	90	1	—	—	—	—	
483	Wyżne z Piekarówką	Rzeszów	80	66	—	600	—	—	—	30	71	—	100	—	—	—	
484	Wysoka	„	85	90	-	500		—	—	28	34	1	100	—	—	—	
485	Więckowice	Sambor	193	20	—	3.300	—	—	—	163	01	—	300	—	—	—	
486	Wola Rajnowa	„	23	52	1	100		—	—	4	72	—	—	—	—	—	
487	Wola v. Wulka Więckowska	„	133	20	—	1.300		—	—	63	78	1	100	—	—	—	
488	Wojskie	Sanok	196	26	—	3.770	—	—	—	290	20	1	400	—	—	—	
489	Wysoczane i Kożuszne	„		—	—	—	—	205	00	233	96	1	200	—	—	—	
490	Wolica	Skałat	133	49	—	1.400		—	—	68	51	—	100	—	—	—	
491	Wychwatyńce	„	61	48	1	400	—	—	—	18	89	—	—	—	—	—	
492	Wołcza Dolna	Stare Miasto	57	86	—	300	—	—	—	14	17	—	—	—	—	—	
493	Wierczany	Stryj	56	97	1	1.200		—	—	61	42	-	—	—	—	—	
494	Wolica	„	91	96	1	300	—	—	—	16	53	1	100	—	—	—	
495	Wownia	„	98	95	1	1 250	—	—	—	61	42	—	100	—	—	—	
	XI. do przeniesienia		3.733	90	1	55.080	—	2.279	32	5.482	95	1	5.500	—	—	—	

gminnych serwitutowych.

Razem								Wydatki								Pozostałość z końcem roku 1875							
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności			Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności			Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		
zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.		zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.		zł.	ct	½	zł.	ct.	zł.	ct.	
359	52	1	3.400	—	—	—		264	27	1	—	—	—	—		95	25	—	3.400	—	—	—	
32	39	—	50	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		32	39	—	50	—	—	—	
246	63	1	1 250	—	—	—		175	94	1	100	—	—	—		70	69	—	1.150	—	—	—	
47	70	—	200	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		47	70	—	200	—	—	—	
170	21	—	1.100	—	—	—		88	09	—	—	—	—	—		82	12	—	1.100	—	—	—	
149	97	—	850	—	—	—		88	09	—	—	—	—	—		61	88	—	850	—	—	—	
122	83	1	1.350	—	—	—		88	09	—	—	—	—	—		34	74	1	1.350	—	—	—	
198	60	—	3.950	—	13	93		88	09	—	—	—	13	93		110	60	—	3.950	—	—	—	
51	88	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		51	88	—	—	—	—	—	
1.237	14	—	—	—	—	—		6	89	—	—	—	—	—		1.230	25	—	—	—	—	—	
57	07	1	200	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		57	07	1	200	—	—	—	
209	10	1	700	—	—	—		177	63	—	100	—	—	—		31	47	1	600	—	—	—	
83	18	—	400	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		83	18	—	400	—	—	—	
41	32	1	350	—	45	90		—	—	—	—	—	—	—		41	32	1	350	—	45	90	
107	80	1	500	—	—	—		88	09	—	—	—	—	—		19	71	1	500	—	—	—	
123	13	1	1 300	—	—	—		88	09	—	—	—	—	—		35	04	1	1.300	—	—	—	
272	36	1	2.450	—	—	—		176	18	1	—	—	—	—		96	18	—	2.450	—	—	—	
751	56	1	7.650	—	—	—		527	54	1	—	—	—	—		224	02	—	7.650	—	—	—	
79	75	—	400	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		79	75	—	400	—	—	—	
886	68	—	900	—	—	—		886	68	—	900	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	
224	06	—	1.100	—	69	94		176	18	—	—	—	69	94		47	88	—	1.100	—	—	—	
25	71	—	50	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		25	71	—	50	—	—	—	
952	58	—	10.150	—	—	—		703	73	—	—	—	—	—		248	85	—	10.150	—	—	—	
—	53	1	750	—	—	—		—	53	1	750	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	
24	66	—	50	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		24	66	—	50	—	—	—	
17	52	1	200	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		17	52	1	200	—	—	—	
42	56	—	100	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		42	56	—	100	—	—	—	
—	00	1	1.280	—	1.099	10		—	—	—	1.280	—	—	—		—	00	1	—	—	1.099	10	
—	00	1	930	—	799	11		—	—	—	930	—	—	—		—	00	1	—	—	799	11	
133	66	—	1.100	—	—	—		88	09	—	—	—	—	—		45	57	—	1.100	—	—	—	
251	48	1	1.550	—	46	34		177	63	—	100	—	46	34		73	85	1	1.450	—	—	—	
45	95	1	250	—	—	—		45	95	1	250	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	
111	37	—	700	—	—	—		88	09	—	—	—	—	—		23	28	—	700	—	—	—	
114	24	1	650	—	—	—		88	09	—	—	—	—	—		26	15	1	650	—	—	—	
356	21	—	3.600	—	—	—		264	27	1	—	—	—	—		91	93	1	3 600	—	—	—	
28	24	1	100	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		28	24	1	100	—	—	—	
196	98	1	1.400	—	—	—		88	09	—	—	—	—	—		108	89	1	1.400	—	—	—	
486	46	1	4.170	—	—	—		353	81	1	100	—	—	—		132	65	—	4 070	—	—	—	
233	96	1	200	—	205	—		176	18	1	—	—	205	—		57	78	—	200	—	—	—	
202	00	—	1.500	—	—	—		88	09	—	—	—	—	—		113	91	—	1.500	—	—	—	
80	37	1	400	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		80	37	1	400	—	—	—	
72	03	—	300	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		72	03	—	300	—	—	—	
118	39	1	1.300	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—		118	39	1	1.300	—	—	—	
108	50	—	400	—	—	—		88	09	—	—	—	—	—		20	41	—	400	—	—	—	
160	37	1	1.350	—	—	—		88	09	—	—	—	—	—		72	28	1	1.350	—	—	—	
9.216	86	—	60.580	—	2.279	32		5.258	62	1	4.510	—	335	21		3.958	23	1	56.070	—	1.944	11	

Rachunek szczegółowy depozytów

Liczba porządkowa	Nazwa gminy.	Nazwa powiatu	Pozostałość z końcem roku 1874. Gotówka zł.	ct.	½	Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Książeczki Kasy oszczędności zł	ct.	Dochody w roku 1875. Gotówka zł.	ct.	½	Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Książeczki Kasy oszczędności zł.	ct.
496	Wownia (26 włościan)	Stryj	17	80	—	50	—	—	—	2	36	—	—		—	—
497	Wola Rzeczycka	Tarnobrzeg	—	—	—	—	—	477	70	538	56	—	500	—	—	—
498	Wierzchosławice	Tarnów	—	—	—	—	—	—	—	831	47	1	2.190	—	—	—
499	Werniaki	Zbaraż	2	36	—	100	—	29	47	4	72	—	—	—	—	—
500	Zadarowa v. Zadarówka	Buczacz	140	23	1	1.400	—	—	—	68	51	—	100	—	—	—
501	Załośce	Brody	66	49	—	400	—	—	—	18	90	—	—	—	—	—
502	Załuże	Gródek	35	43	—	300	—	98	97	127	66	1	100	—	—	—
503	Żurawiczki Długie	Jarosław	2.134	03	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.134	03
504	Zawadka	Jasło	—			—	—	—	—	388	86	—	—	—	—	—
505	Zarąbek z Dubasem	Kolbuszowa	43	13	—	250	—	—	—	11	80	—	—	—	—	—
506	Zielonki	„	—	—	—			—	—	81	61	1	3.400	—	—	—
507	Zmiąca	Limanowa	126	09	1	1.100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
508	Zalesie	„	—	—	—	—	—	—	—	68	40	—	400	—	—	—
509	Zasadne	„	—	—	—	—	—	—	—	29	20	—	200	—	—	—
510	Zbłudza	„	—	—	—	—	—	—	—	28	80	—	300	—	—	—
511	Żorniska	Lwów	11	81	1	250	—	20	65	11	81	—	—	—	—	—
512	Zalesie	Łańcut	64	23	1	350	—	—	—	16	53	—	—	—	—	—
513	Żołynia	„	117	95	1	1.850	—	—	—	89	77	—	100	—	—	—
514	Zarównie	Mielec	64	50	1	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
515	Zachwiejów	„	28	11	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
516	Zaryte	Myślenice	5	91	—	250	—	8	49	64	31	—	50	—	—	—
517	Żezawa	Zaleszczyki	53	37	—	200	—	—	—	9	45	—	—	—	—	—
518	Złotne	Nowy-Sącz	67	46	—	6.0	—	—	—	30	71	—	—	—	—	—
519	Zagórzyn	„	—	—	—			—	—	71	65	—	400	—	—	—
520	Zastawce	Podhajce	58	95	1	600	—	—	—	28	35	—	—	—	—	—
521	Zrotowice	Przemyśl	44	23	—	600	—	—	—	28	35	—	—	—	—	—
522	Zadwórze	Przemyślany	—	—		—	—	22	48	—	—	—	—	—	—	—
523	Zaborze	Rawa	68	12	—	350	—	—	—	16	53	—	—	—	—	—
524	Zalipie	Rohatyn	15	35	1	650	—	20	52	21	13	—	—	—	—	—
525	Żurawienko	„	11	81	—	500	—	57	04	23	62	—	—	—	—	—
526	Zaborów	Rzeszów	70	34	1	300	—	—	—	14	17	—	—	—	—	—
527	Zabajki	„	203	00	—	2.650	—	—	—	132	29	1	300	—	—	—
528	Załuż	Sanok	40	45	—	1.930	—	—	—	91	17	1	—	—	—	—
529	Zamurze	Skałat	60	24	—	3.0	—	—	—	16	53	—	—	—	—	—
530	Zielona	„	102	70	—	1.650	—	—	—	80	32	—	100	—	—	—
531	Zagórnik v. Zagrodnik	Wadowice	76	58	—	300	—	—	—	14	17	—	—	—	—	—
532	Zembrzyce	„	169	94	1	2.850	—	—	—	244	38	1	300	—	—	—
533	Podhorce	Bóbrka	—	—	—	—	—	—	—	47	31	—	300	—	—	—
534	Ponice	Myślenice	—	—	—	—	—	—	—	149	33	—	700	—	—	—
535	Rzepniów	Kamionka strumił.	—	—		—	—	—	—	123	60	—	200	—	—	—
	XII. do przeniesienia		3.900	66		20.580	—	735	32	3.526	36	—	9.640		2.134	03

gminnych serwitutowych.

Razem							Wydatki							Pozostałość z końcem roku 1875.						
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności		Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	
zł.	ct.	½	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł.	ct
20	16	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	16	—	50	—	—	—
538	56		500	—	477	70	439	45	1	—	—	477	70	99	10	1	500	—	—	—
831	47	1	2.190	—	—	—	831	47	1	2.190	—	—	—	—	—	—	—	—	29	47
7	08	—	100	—	29	47	—	—	—	—	—	—	—	7	08	—	100	—	—	—
208	74	1	1.500	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	120	65	1	1.500	—	—	—
85	39	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85	39	—	400	—	—	—
163	09	1	400	—	98	97	88	09	—	—	—	98	97	75	00	1	400	—	—	—
2.134	03	—	—	—	2.134	03	2.134	03	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.134	03
388	86		—	—	—	—	388	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
54	93	—	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	93	—	250	—	—	—
81	61	1	3 400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81	61	1	3 400	—	—	—
126	09	1	1.100	—	—	—	126	09	1	1.100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
68	40	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	40	—	400	—	—	—
29	20	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	20	—	200	—	—	—
28	80	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	80	—	300	—	—	—
23	62	1	250	—	20	65	—	—	—	—	—	—	—	23	62	1	250	—	20	65
80	76	1	350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	76	1	350	—	—	—
207	72	1	1.950	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	119	63	1	1.950	—	—	—
64	50	1	600	—	—	—	64	50	1	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	11	—	100	—	—	—	28	11	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70	22	—	300	—	8	49	44	77	—	50	—	—	—	25	45	—	250	—	8	49
62	82	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	82	—	200	—	—	—
98	17	—	650	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98	17	—	650	—	—	—
71	65	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71	65	—	400	—	—	—
87	30	1	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87	30	1	600	—	—	—
72	58	—	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72	58	—	600	—	—	—
—	—	—	—	—	22	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	48
84	65	—	350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84	65	—	350	—	—	—
36	48	1	650	—	20	52	36	48	1	650	—	20	52	—	—	—	—	—	—	—
35	43	—	500	—	57	04	—	—	—	—	—	—	—	35	43	—	500	—	57	04
84	51	1	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84	51	1	300	—	—	—
335	29	1	2.950	—	—	—	264	27	1	—	—	—	—	71	02	—	2.950	—	—	—
131	62	1	1.930	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	131	62	1	1.930	—	—	—
76	77	—	350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76	77	—	350	—	—	—
183	02	—	1.750	—	—	—	88	09	—	—	—	—	—	94	93	—	1.750	—	—	—
90	75	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90	75	—	300	—	—	—
414	33	—	3.150	—	—	—	263	92	1	100	—	—	—	150	40	1	3.050	—	—	—
47	31	—	300	—	—	—	47	31	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
149	33	—	700	—	—	—	86	66	—	—	—	—	—	62	67	—	700	—	—	—
123	60	—	200	—	—	—	123	60	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7.427	02	—	30.220	—	2.869	35	5.231	91	1	5.290	—	597	19	2.195	19	1	24 930	—	2.272	16

Zestawienie

Liczba porządkowa	Stronica przeniesień	Pozostałość z końcem roku 1874. Gotówka zł.	ct.	½	Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Książeczki Kasy oszczędności zł.	ct	Dochody w roku 1875. Gotówka zł.	ct	½	Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Książeczki Kasy oszczędności zł.	ct.
I	Stronica 242	4.276	40	—	71.200	—	1.546	65	11.755	01	1	13.350	—	28	81
II	„ 244	2.809	36	—	56.250	—	6.758	42	7.881	98	1	6.300	—	2.675	94
III	„ 246	3.392	98	1	44.800	—	1.432	74	5,131	65	—	4.000	—	—	—
IV	„ 248	2.908	87	1	37 350	—	4 697	23	7.944	01	—	7.000	—	—	—
V	„ 250	4.326	39	—	46.950	—	525	73	9.101	85	—	13.150	—	—	—
VI	„ 252	3.541	07	1	43.190	—	1.259	22	6.103	72	—	11.725	—	48	90
VII	„ 254	4.603	02	1	71.390	—	3.086	28	10 000	84	—	7.260	—	—	—
VIII	„ 256	3.161	76	1	37.580	—	1.806	78	7.507	14	—	6.350	—	—	—
IX	„ 258	3.064	85	—	41 300	—	981	81	4.792	42	1	8.450	—	62	22
X	„ 260	3.942	20	1	60.350	—	708	29	5.354	86	1	7.100	—	—	—
XI	„ 262	3.733	90	1	55.080	—	2.279	32	5.482	95	1	5.500	—	—	—
XII	„ 264	3.900	66	—	20.580	—	735	32	3 526	36	—	9.640	—	2.134	03
	Suma .	43.661	49	1	586020	—	25.817	79	84.582	81	1	99.825	—	4.949	90

przeniesień.

Razem						Wydatki						Pozostałość z końcem roku 1875.					
Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności	Gotówka			Obligacye indemnizacyjne		Książeczki Kasy oszczędności
zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł. ct.	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł. ct	zł.	ct.	½	zł.	ct.	zł. ct.
16.031	41	1	84.550	—	1.575 46	12.774	41	1	13.070	—	696 94	3.257	00	—	71.480	—	878 52
10.691	34	1	62 550	—	9.434 36	8.525	65	1	15 550	—	239 06	2.165	69	—	47.000	—	9.195 30
8.524	63	1	48.800	—	1.432 74	5 889	47	—	7.490	—	360 36	2.635	16	1	41.310	—	1.072 38
10 852	88	1	44.350	—	4.697 23	7.881	26	—	3.750	—	2.023 59	2.971	62	1	40.600	—	2.673 64
13.428	24	—	60.100	—	525 73	9.881	55	—	8.900	—	497 66	3.546	69	—	51.200	—	28 07
9.644	79	1	54.915	—	1 308 12	6.631	18	1	5.725	—	1.213 32	3.013	61	—	49.190	—	94 80
14.603	86	1	78.650	—	3.086 28	11.289	29	—	10 860	—	3.041 34	3.314	57	1	67.790	—	44 94
10.668	90	1	43.930	—	1.806 78	8.295	74	—	11.180	—	663 46	2.373	16	1	32.750	—	1.143 32
7.857	27	1	49.750	—	1.044 03	5.026	36	—	6 350	—	817 49	2.830	91	1	43.400	—	226 54
9.297	07	—	67.450	—	708 29	5.324	01	—	3.050	—	148 39	3.973	06	—	64.400	—	559 90
9.216	86	—	60 580	—	2.279 32	5.258	62	1	4.510	—	335 21	3.958	23	1	56.070	—	1.944 11
7.427	02	—	30.220	—	2.869 35	5.231	91	1	5.290	—	597 19	2.195	10	1	24.930	—	2.272 16
128.244	31	—	685 845	—	30.767 69	92.009	47	1	95.725	—	10 634 01	36.234	83	1	590.120	—	20.133 68

XIII.

Fundusz Pelagii Russanowskiej dla inwalidów polskich.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

L. W. 11194/1876.

Dochody. **Fundusz Pelagii Russanowskiej**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		1. Stan funduszu z początkiem roku 1875.				
	1	4% Listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego, imiennej wartości	.	.	70.300	.
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	2	Przykupiona książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności z majątku obrotowego	.	.	29	89
		Majątek obrotowy.				
		1. Stan funduszu z początkiem roku 1875.				
	1	Gotówka	3.193	37	.	.
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	2	Odsetki:				
		a) od 4% listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego	1.490	09	.	.
		b) od 6% listów zastawnych Banku hipotecznego	861	.	.	.
		c) „ 6% „ „ krakowskiego Zakładu kredytowego	900	.	.	.
		d) „ książeczki galicyjskiej Kasy oszczędności	18	64	.	.
	3	Dochody rozmaite	.	37	.	.
		Suma . .	3.270	10	.	.

dla inwalidów polskich.

Wydatki.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Efekta spieniężone (patrz wyjaśnienia)	.	.	10 404	33
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	2	6% Listy zastawne krakowskiego Zakładu kredytowego, imiennej wartości	.	.	30.000	.
	3	6% Listy zastawne Banku hipotecznego, imiennej wartości . .	.	.	29 700	.
	4	Książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności	.	.	195	67
		Suma . .	.	.	59.89	67
		Majątek obrotowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Wsparcia dożywotnie 11 inwalidów polskich:				
		a) Goszczyński Seweryn . . . . . 290 zł.				
		b) Konarski Tomasz . . . . . 750 „				
		c) Masłowski Dyonizy . . . . . 450 „				
		d) Bliziński Feliks . . . . . 435 „				
		e) Szelechowski Jan . . . . . 435 „				
		f) Strzemieczny Stanisław . . . . . 435 „				
		g) Herubowicz Konstanty . . . . . 435 „				
		h) Nabielak Ludwik . . . . . 435 „				
		i) Poniński hr. Henryk . . . . . 435 „				
		k) Rupniewski Roch . . . . . 150 „				
		l) Brawacki Jan . . . . . 150 „	4.400	.	.	.
	2	Wydatki rozmaite:				
		a) Należytość spadkowa od tej fundacyi . . . 1.633 zł. — ct				
		b) Koszta insercyjne . . . . . 112 „ 11 „				
		c) Inne drobne wydatki . . . . . 5 „ 30 „	1.750	41	.	.
	3	Gotówka wydana na zakupno efektów	195	67	.	.
	4	„ przeniesiona do majątku zarodowego	29	89	.	.
		Suma . .	6.375	97	.	.
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	5	Gotówka	87	50	.	.

1. alegat.

Fundusz Pelagii Russanowskiej

Dochody. Ogólny obrót

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Zapas kasowy z początkiem roku 1875	3.193	37	70.300	.
2	Efekta zakupione	.	.	61.374	88
3	Efekta z winkulacyi odebrane	.	.	69.800	.
4	Gotówka otrzymana za spieniężone efekta	57.351	21	.	.
5	Odsetki od efektów	3.269	73	.	.
6	Dochody rozmaite	.	37	.	.
7	Przeprowadzenia rachunkowe	29	89	.	.
		63.844	57	201.474	88

dla inwalidów polskich.

kasowy za rok 1875. *Wydatki.*

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Efekta spieniężone	.	.	71.779	21
2	Efekta do winkulacyi oddane	.	.	69.800	.
3	Wsparcia dożywotnie 11 inwalidów polskich	4.400	.	.	.
4	Należytość spadkowa od fundacyi, tudzież inne wydatki rozmaite	1.750	41	.	.
5	Gotówka wydana na zakupno efektów	57.576	77	.	.
6	Przeprowadzenia rachunkowe	29	89	.	.
7	Zapas kasowy z końcem roku 1875	87	50	59.895	67
		63.844	57	201.474	88

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
	Niema żadnych.	.	.	.	.

3. alegat.

Wyjaśnienia.

1. W zamknięciu rachunku za rok 1874. uwidocznionym był cały majątek tej fundacyi jako zarodowy, z powodu, że takowa nie weszła była jeszcze w życie; gdy zaś w roku 1875. używać jej poczęto na cele statutem przepisane, t. j. na rozdawnictwo wsparć dożywotnich dla inwalidów polskich, rozdzielono majątek jej na *a)* zarodowy i *b)* obrotowy, przenosząc zapas z końcem roku 1874. pozostały w efektach do majątku zarodowego, zapas zaś gotówki do majątku obrotowego, ponieważ takowa użytą być musiała na wydatki bieżące (wsparcia i należytość rządową).

	Gotówka zł.	Gotówka ct.	Efekta zł.	Efekta ct.
2. Stan funduszu z końcem r. 1874. wynosił	3.193	37	70.300	.
„ „ „ „ 1875. wynosi	87	50	59.895	67
przeto okazuje się z końcem r. 1875 ubytek w gotówce	3.105	87	.	.
w efektach zaś	.	.	10.404	33

Ubytek ten w gotówce powstał w skutek ulokowania tejże w galicyjskiej Kasie oszczędności; natomiast ubytek w efektach powstał w skutek spieniężenia niekorzystnie oprocentowanych bo 4% listów zastawnych kredytowych na . . . . . 70.300 zł.
zakupno zaś korzystniej oprocentowanych, bo 6% listów zastawnych Zakładu kredytowego krakowskiego imiennej wartości . . . . . 30.000 „
tudzież 6% listów zastawnych Banku hipotecznego, imiennej wartości . . . . . 29.700 „

W skutek tej zamiany zmniejszył się wprawdzie pozornie stan majątku zarodowego, atoli z porównania rocznego dochodu od 4% listów zastawnych kredytowych, imiennej wartości 70.300 zł. w kwocie . . . . . 2.812 „
z dochodem rocznym od 6% efektów imiennej wartości 59.700 zł. w kwocie . . . . 3.582 „
okaże się *wzrost roczny w odsetkach o kwotę* . . . . . 770 „

dla inwalidów polskich.

Kasowy zarząd 1875 Wydatek.

Liczba porządkowa.	Pozostałość.	Kwota.
	zł.	zł.
1	Reszta spisu	71.179,21
2	Reszta do wypłaty	69,405
3	Wsparcia dożywotnie 11 inwalidów polskich	4.400
4	Należytości urzędowe od rachunku, zadzież inne wydatki rozmaite	1.700,11
5	Gotówka wydana na zakupno efektów	61.870,77
6	Przeprowadzenia rachunkowe	2000
7	Zapas kasowy z końcem roku 1875	1.500,00
		70.500,29
		201.879,99

2. ciąg dal.

Wykaz należytości czynszu i dzierżyn z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Pozostałość.	Należytości	
		zł.	ct.
	Niema żadnych.		

3. ciąg dal.

Wydatek.

1. W zamknięciu rachunku za rok 1874. uwidoczniono był cały majątek tej fundacyi jako zapadowy, z powodu że zakonnicy wcale była jeszcze w życiu w roku 1875. użytek jej powrócił na cele statutem przepisane, t. j. na przytułowisko wsparć dożywotnich dla inwalidów polskich, rozdzielono majątek jej na 9) zarobkowy i 9) obciążony. przeznaczyć zapas z końcem roku 1874. pozostały w obiektach do majątku zapadowego, razem też powrócił do majątku obciążonego, ponieważ takowa użytą być musiała na wypłaty terminowe (wsparcia i należytości rachunkowe).

Gotówka	Efekta	
zł.	zł.	ct.
3.104,37	70.500	
97,92	69.405,07	
3.107,87	70.500	
	70.104,29	

2. Stan fundusu z końcem r. 1874. wynosił 3.104,37
" " 1875. wynosi 97,92
przeto okazuje się z końcem r. 1875 ubytek w gotówce 3.107,87
w efektach zaś 70.104,29

Ubytek ten z gotówki powstał w skutek ulokowania tejże w galicyjskiej Kasie oszczędności; natomiast ubytek w efektach powstał w skutek spieniężenia niektórych papierów wartościowych po 1% lichwie wekslowych kredytowych na . . . . . 70.500 zł.
zakupno zaś korzystniej oprocentowanych, bo 6% listów zastawnych Zakładu kredytowego Ziemskiego kowskiego imienne) wartości 30.000
tnicze 6% listów zastawnych Banku hipotecznego, imienne) wartości 29.700

W skutek tej zamiany rentowność się wprawdzie pozornie stan majątku zapadowego, stosunku z powiększenia rocznego dochodu od 4% listów zastawnych kredytowych imienne) wartości 70.200 zł. w kwocie 2.808
z dochodem rocznym od 6% efektów imiennej wartości 69.700 zł. w kwocie 4.182
obacz na wzrost rocznej renty w dochodach o kwotę 1.374

XIV.

Fundusz szkół ludowych z roku 1872.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 10.754/1876.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		1. Stan funduszu z początkiem roku 1875.				
	1	Obligacye pożyczki krajowej	.	.	85.200	.
	2	Książeczka galic. Kasy oszczędności	.	.	32	47
	3	Gotówka	3.032	96	.	.
		Suma	3.032	96	85.232	47
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Przykupione efekta	.	.	5.893	03
	2	Odsetki:				
		a) od 6% obligacyj pożyczki krajowej z r. 1873.	5.103	.	.	.
		b) „ „ listów zastawnych Banku hipotecznego	90	.	.	.
		c) „ „ asygnat galic. Banku kredytowego	157	02	.	.
	3	Gotówka otrzymana z rozprzedaży dramatu „Renegat“ ofiarowanego przez hr. Łączyńskiego	63	30	.	.
		Suma	5.413	32	5.893	03

z roku 1872. *Wydatki.*

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		3) Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Gotówka wydana na zakupno efektów	5.711	37	.	.
		4) Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	1	6% obligacye pożyczki krajowej z roku 1873.	.	.	84.400	.
	2	„ asygnaty galic. Banku kredytowego	.	.	3.000	.
	3	„ listy zastawne Banku hipotecznego	.	.	3.500	.
	4	Książeczka galic. Kasy oszczędności	.	.	225	50
	5	Gotówka	2.734	91	.	.
		Suma . . .	2.734	91	91.125	50

1. alegat.

Fundusz szkół ludowych

Dochody.

Ogólny obrót

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Zapas kasowy z początkiem roku 1875	3.032	96	85.232	47
2	Efekta zakupione	.	.	6.693	03
3	„ z winkulacyi odebrane	.	.	1.300	.
4	Odsetki od efektów	5.350	02	.	.
5	Gotówka otrzymana z rozprzedaży dramatu „Renegat“ ofiarowanego przez hr. Łączyńskiego	63	30	.	.
6	Gotówka otrzymana za spieniężone efekta wylosowane	800	.	.	.
		9.246	28	93.225	50

z roku 1872.

kasowy za rok 1875. *Wydatki.*

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct
1	Efekta wylosowane	.	.	800	.
2	„ do winkulacyi oddane	.	.	1.300	.
3	Gotówka wydana na zakupno efektów	6.511	37	.	.
4	Zapas kasowy z końcem roku 1875	2.734	91	91.125	50
		9.246	28	93.225	50

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
	Niema żadnych.	.	.	.	.

3. alegat.

Wyjaśnienia.

	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
Stan funduszu wynosił z końcem roku 1874	3.032	96	85.232	47
„ „ wynosi „ „ 1875	2.734	91	91.125	50
przeto okazuje się z końcem roku 1875 ubytek w gotówce . .	298	05	.	.
zaś przyrost w efektach	.	.	5.893	03

XV.

Fundusz Wincentego Łodzia Ponińskiego dla czeladników rzemieślniczych.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 11.109/1876.

Dochody. **Fundusz Wincentego**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta zł.	Efekta ct.
		A. Majątek zarodowy.				
		1. Stan funduszu z początkiem roku 1875				
	1	Gotówka	.	00½	.	.
	2	Obligacye indemnizacyjne, imiennej wartości	.	.	51.550	.
	3	Książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności	.	.	25	63
		Suma . . .	.	00½	51.575	63
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	4	Dolokowano na książeczkę galic. Kasy oszczędności	.	.	5	45
		B. Majątek obrotowy.				
		1. Stan funduszu z początkiem roku 1875.				
	1	Książeczki galicyjskiej Kasy oszczędności	.	.	1.299	99
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	2	Odsetki: a) od obligacyj indemnizacyjnych . 2.435 zł. 72 ct. b) „ książeczek gal. Kasy oszczędności 58 „ 75 „	2.494	47	.	.
	3	Gotówka pozostała po zakupnie i sprzedaży książeczek galicyjskiej Kasy oszczędności	82	13	.	.
	4	Gotówka przeniesiona z majątku zarodowego	.	00½	.	.
		Suma . . .	2.576	60½	.	.

Łodzia Ponińskiego.

Wydatki.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		A. Majątek zarodowy.				
		3) Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Przeniesiono do majątku obrotowego	.	00½	.	.
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	2	Obligacye indemnizacyjne, imiennej wartości	.	.	51.550	.
	3	Książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności	.	.	31	08
		Suma . . .	.	.	51.581	08
		B. Majątek obrotowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Premia wypłacone czeladnikom:				
		a) I. premium $^{6}/_{18}$ . . . . . 828 zł.				
		b) II. „ $^{5}/_{18}$ . . . . . 690 „				
		c) III. „ $^{4}/_{18}$ . . . . . 552 „				
		d) IV. „ $^{3}/_{18}$ . . . . . 414 „	2.484	.	.	.
	2	Koszta losowania	15	.	.	.
	3	Wydatki insercyjne i inne rozmaite	52	86	.	.
	4	Ubytek w książeczkach gal. Kasy oszczędności	.	.	82	13
		Suma . . .	2.551	86	82	13
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	5	Książeczki galicyj. Kasy oszczędności, dwie po 500 zł., jedna na 217 zł. 86 ct., razem	.	.	1.217	86
	6	Gotówka	19	29½	.	.
		Suma . . .	19	29½	1.217	86

1. alegat.

Fundusz Wincentego

Dochody. Ogólny obrót

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł	Efekta. ct.
1	Zapas kasowy z początkiem roku 1875	.	00 1/2	52.875	62
2	Zakupione książeczki Kasy oszczędności	.	.	2.446	11
3	Odsetki od efektów	2.494	47	.	.
4	Gotówka ze sprzedaży książeczek Kasy oszczędności	2.522	79	.	.
5	Przeprowadzenia rachunkowe	5	45 1/2	.	.
		5.022	72	55.321	73

Łodzia Ponińskiego.

kasowy za rok 1875. ***Wydatki.***

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Spieniężone książeczki Kasy oszczędności	.	.	2.522	79
2	Premia dla czeladzi	2.484	.	.	.
3	Koszta losowania, insercyjne i inne rozmaite	67	86	.	.
4	Gotówka wydana na zakupno książeczek Kasy oszczędności . .	2.446	11	.	.
5	Przeprowadzenia rachunkowe	5	45 1/2	.	.
6	Zapas kasowy z końcem roku 1875	19	29 1/2	52.798	94
		5.022	72	55.321	73

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
	Niema żadnych.	.	.	.	.

3. alegat.

Wyjaśnienia.

a) *Zakupno i sprzedaż książeczek kasy oszczędności w majątku obrotowym:* Odsetki od obligacyj indemnizacyjnych lokuje się w Kasie oszczędności, zkąd podnoszone bywają wraz z narosłą prowizyą dopiero w terminie losowania. W ten sposób znaczne zapasy gotówki nie leżą w kasie krajowej bez korzyści.

b) *Zapas drobny gotówki* w kwocie 19 zł. 29 1/2 ct., ulokowany został w roku 1876 do LW. 10.390/1876 w Kasie oszczędności.

	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
c) *Stan* tego funduszu z końcem roku 1874 wynosił	.	00 1/2	52.875	62
„ „ 1875 wynosi zaś	19	29 1/2	52.798	94
okazuje się przeto przyrost w gotówce	19	29	.	.
ubytek zaś w efektach [w książeczkach Kasy oszczędności majątku obrotowego na 82 zł. 13 ct., przyrost zaś w majątku zarodowym na 5 zł. 45 ct. — przeto ubytek *netto*]	.	.	76	68

XVI.

Fundusz ś. p. Franciszka Kochmana rozdawnictwa premiów dla literatów polskich.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 10821/1876.

Dochody. **Fundusz ś. p. Franciszka**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		1. Stan funduszu z początkiem roku 1875.				
	1	Podniesiono z tutejszego c. k. Urzędu podatkowego dnia 16. Listopada 1875 :				
		a) 4% listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego, imiennej wartości	.	.	10.900	.
		b) 5% listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego, imiennej wartości	.	.	1.900	.
		c) gotówką	37	95	.	.
		Suma . .	37	95	12.800	.
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	2	Ściągnięto kapitał hipotekowany na real. Nr. 122 3/4 wraz z przyznanymi odsetkami i kosztami sądowymi	95	54 1/2	.	.
	3	Odsetki od listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego	784	.	.	.
		Suma . .	879	54 1/2	.	.

Kochmana dla literatów polskich.

Wydatki.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Uiszczona należytość depozytowa i koszta stemplowe	50	64½	.	.
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	2	4% Listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego, imiennej wartości	.	.	10.900	.
	3	5% Listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego, imiennej wartości	.	.	1.900	.
	4	Gotówka	866	85	.	.
		Suma . .	866	85	12.800	.

1. alegat.

Fundusz ś. p. Franciszka

Dochody.

Ogólny obrót

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Podniesiono z tutejszego c. k. Urzędu podatkowego: a) listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego . . .	.	.	12.800	.
	b) gotówkę	37	95	.	.
2	Ściągnięto kapitał hipotekowany na realności Nr. 122 2/4 wraz z przyznanemi odsetkami i kosztami sądowymi	95	54 1/2	.	.
3	Odsetki od listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego	784	.	.	.
		917	49 1/2	12.800	.

Kochmana dla literatów polskich.

kasowy za rok 1875. *Wydatki.*

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Uiszczona należytość depozytowa i koszta stemplowe	50	64½	.	.
2	Zapas kasowy z końcem roku 1875	866	85	12.800	.
		917	49½	12.800	.

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
	Niema żadnych.	.	.	.	.

3. alegat.

Wyjaśnienia.

1. *Do poz. 3. dochodów:* Odsetki od listów zastawnych wyniosły :
   a) Ściągnięta z c. k. kasy zaległość za czas od 1. Lipca 1873. do 30. Czerwca 1875 . 518 zł. 50 ct.
   b) Należytość bieżąca za czas od 1. Lipca do 31. Grudnia 1875 . . . . . 265 „ 50 „
   Razem jak wykazano . . 784 „ — „

2. Fundacya niniejsza, w myśl listu fundacyjnego na rozdawnictwo premiów dla literatów polskich przeznaczona, nie weszła jeszcze w życie z końcem roku 1875.

XVII.

Fundacya ś. p. Franciszka Kochmanna dla dziewcząt służących.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 10.822/1876.

Dochody. **Fundacya ś. p. Franciszka Koch-**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		I. Stan funduszu z początkiem r. 1875.				
	1	Podniesiono z tutejszego c. k. Urzędu podatkowego dnia 16. Listopada 1875:				
		a) 4% listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego . .	.	.	4.000	.
		b) 5% „ „ „ „ . .	.	.	1.300	.
		c) Książeczkę galic. Kasy oszczędności	.	.	18	99
		Suma . .	.	.	5.318	99
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu r. 1875.				
	2	Spłacony kapitał hipotekowany na realności Nr. 122¾ we Lwowie, wraz z przyznanymi odsetkami i kosztami sądowymi .	95	54½	.	.
	3	Odsetki od 4% i 5% listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego	737	90	.	.
	4	Gotówka otrzymana ze sprzedaży wylosowanych listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego	1.105	.	.	.
		Suma . .	1.938	44½	.	.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Majątek zarodowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu r. 1875.				
	1	Uiszczona należytość depozytowa i koszta stemplowe	31	75½	.	.
	2	Wylosowane dwa listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego na	.	.	1.100	.
		Suma . .	31	75½	1.100	
		4. Stan funduszu z końcem r. 1875.				
	3	a) 4% listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego . .	.	.	3.900	.
		b) 5% „ „ „ „ „ . .	.	.	300	.
		c) Książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności	.	.	18	99
		d) Gotówka	1.906	69	.	.
		Suma . .	1.906	69	4.218	99

Fundacya ś. p. Franciszka Koch-

Dochody. **Ogólny obrót**

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Podniesiono z tutejszego c. k. Urzędu podatkowego:				
	a) listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego . . .	.	.	5.300	.
	b) książeczkę galicyjskiej Kasy oszczędności	.	.	18	99
2	Spłacony kapitał hipotekowany na realności Nr. 122 2/4 we Lwowie, wraz z przyznanymi odsetkami i kosztami sądowymi .	95	54 1/2	.	.
3	Odsetki od listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego	737	90	.	.
4	Gotówka otrzymana za wylosowane listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego	1.105	.	.	.
		1.938	44 1/2	5.318	99

mana dla dziewcząt służących.

kasowy za rok 1875. *Wydatki.*

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	1	Uiszczona należytość depozytowa i koszta stemplowe	31	75½	.	.
	2	Wylosowane dwa listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego	.	.	1.100	.
	3	Zapas ostateczny:				
		a) Listy zastawne Towarzystwa kredytowego ziemskiego . .	.	.	4.200	.
		b) Książeczka galicyjskiej Kasy oszczędności	.	.	18	99
		c) Gotówka	1.906	69	.	.
			1.938	44½	5.318	99

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
	Niema żadnych.				

3. alegat.

Wyjaśnienia.

Do poz. 3. dochodów: W wykazanej z tytułu odsetków od listów zastawnych kwocie 737 zł. 90 ct. mieści się:

a) ściągnięta z c. k. Kasy podatkowej, jako depozytu sądowego zaległość za czas od 1. Lipca 1873. do 30. Czerwca 1875. . . . . 625 zł. — ct.

b) należytość bieżąca za czas od 1. Lipca do 3. Grudnia 1875 . . . . . 112 „ 90 „

razem . . . 737 zł. 90 ct.

Do poz. 4. dochodów: Gotówki otrzymanej za wylosowane listy zastawne, w kwocie . . . 1.105 zł. wraz z pozostałą resztą gotówki zapasowej, użyto z początkiem Stycznia 1876 r. na zakupno 5% listów zastawnych, imiennej wartości 2.200 zł. a. w.

Fundacya powyższa, w myśl listu fundacyjnego na uposażenie ubogich dziewcząt służących przeznaczona, nie weszła jeszcze w życie z końcem roku 1875.

XVIII.

Fundusz ś. p. Maryi de Prez Jędrzejowiczowej na wsparcie czteru wiekowych kobiet ubogich.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

LW. 11.072/1876.

Dochody. **Fundusz ś. p. Maryi**

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		A. Majątek zarodowy.				
		I. Stan funduszu z dniem odbioru pod zarząd Wydziału krajowego t. j. 22. Marca 1875.				
	1	W listach zastawnych 6% Banku hipotecznego, imiennej wartości . .	.	.	6.400	.
	2	W książeczce galicyjskiej Kasy oszczędności	.	.	65	60
		Suma . .	.	.	6.465	60
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	3	Przyrost w efektach po spieniężeniu książeczki Kasy oszczędności na 46 zł. 23 ct. a zakupnie listów zastawnych Banku hipotecznego na 200 zł.	.	.	153	77
		B. Majątek obrotowy.				
		I. Stan funduszu zdniem 22. marca 1875.	.	.	.	.
		2. Dochody rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	6% Odsetki od listów zastawnych Banku hipotecznego	342	.	.	.
	2	Dochody rozmaite	144	.	.	.
		Suma . .	486	.	.	.

de Prez Jędrzejowiczowej. *Wydatki.*

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		A. Majątek zarodowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Żadne	.	.	.	.
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875.				
	2	W listach zastawnych 6% Banku hipotecznego, imiennej wartości	.	.	6.600	.
	3	W książeczce galicyjskiej Kasy oszczędności	.	.	19	37
		Suma . .	.	.	6.619	37
		B. Majątek obrotowy.				
		3. Wydatki rzeczywiste w ciągu roku 1875.				
	1	Wsparcia dla 4 ubogich kobiet, mianowicie 3 po 97 zł. 50 ct. 1 po 49 zł. 50 ct., razem	342	.	.	.
	2	Na zakupno efektów (patrz poz. 3. dochodów majątku zarodowego)	144	.	.	.
		Suma . .	486	.	.	.
		4. Stan funduszu z końcem roku 1875.	.	.	.	.

1. alegat.

Fundusz ś. p. Maryi

Dochody.

Ogólny obrót

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka zł.	Gotówka ct.	Efekta zł.	Efekta ct.
1	Odebrano z c. k. Kasy głównej we Lwowie	.	.	6.465	60
2	Zakupiono listy zastawne Banku hipotecznego	.	.	200	.
3	Odsetki od listów zastawnych	342	.	.	.
4	Za spieniężoną książeczkę Kasy oszczędności	46	23	.	.
5	Pobrana zaliczka z funduszu krajowego	144	.	.	.
	Suma . .	532	23	6.665	60

de Prez Jędrzejowiczowej.

kasowy za rok 1875. *Wydatki.*

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Wsparcia	342	.	.	.
2	Na zakupno listów zastawnych Banku hipotecznego	190	23	.	.
3	Spieniężona część książeczki galicyjskiej Kasy oszczędności . .	.	.	46	23
4	Zapas kasowy z końcem roku 1875	.	.	6.619	37
	Suma . .	532	23	6.665	60

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem r. 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
	Zwrot zaliczki funduszowi krajowemu	.	.	144	.

3. alegat.

Zwrot wykazanej powyżej zaliczki nastąpił w roku 1876. do L. W. 12.128 i 23.408/76.

Wsparcia z tego funduszu dla 4 kobiet ubogich podniesione zostały L. W. 14.406/76. do wysokości po 99 zł. w. a. rocznie.

Dokupione d. 23. Czerwca 1875. listy zastawne Banku hipotecznego na 200 zł. nabyte zostały po kursie 93 zł. 25 ct. a. w.

XIX.

Fundusz pomnika Agenora hr. Gołuchowskiego.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

L. W. 35772/1876.

Dochody.

Fundusz pomnika

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		I) Stan funduszu z początkiem r. 1875.				
		Żaden	.	.	.	.
		2) Dochody rzeczywiste w ciągu r. 1875.				
	1	Datki na rzecz pomnika	7.408	12½	.	.

Agenora hr. Gołuchowskiego. *Wydatki.*

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		3) Wydatki rzeczywiste w ciągu r. 1875.				
		Żadne	.	.	.	.
		4) Stan funduszu z końcem r. 1875.				
	1	Książeczki galicyjskiej Kasy oszczędności	.	.	6.140	66
	2	Gotówka	1.267	46½	.	.
		Suma . .	1.267	46½	6.140	66

1. alegat.

Fundusz pomnika

Dochody. Ogólny obrót

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	1	Zapas kasowy z początkiem roku 1874	.	.	.	.
	2	Datki na rzecz pomnika	7.408	12½	.	.
	3	Zakupione książeczki galicyjskiej Kasy oszczędności	.	.	6.140	66
			7.408	12½	6.140	66

Agenora hr. Gołuchowskiego.

kasowy za rok 1875. *Wydatki.*

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
1	Na zakupno książeczek galicyjskiej Kasy oszczędności	6.140	66	.	.
2	Zapas kasowy z końcem roku 1875	1.267	46½	6.140	66
		7.408	12½	6.140	66

2. alegat.

Wykaz należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Należytości czynne. zł.	Należytości czynne. ct.	Należytości bierne. zł.	Należytości bierne. ct.
	Niema żadnych	.	.	.	.

3. alegat.

Wyjaśnienia.

Wykazane pod poz. 2. dochodów datki na rzecz pomnika zaczęły wpływać w skutek uchwały Wydziału krajowego z dnia 14. Września 1875. L. 21.357.

XX.

Fundusz budowy nowego szpitalu w Krakowie.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

L. W. 1015/1877.

Dochody.

Fundusz budowy nowego

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	1	Reszta z kwoty 45.000 zł. przeznaczonej z funduszu krajowego w latach 1868, 1869 i 1870. przeniesiona z depozytów . .	2.627	87	.	.
		Suma dochodów . . .	2.627	87	.	.

szpitalu w Krakowie.

Wydatki.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.		Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
I.		**Płace.**					
	1	Kierownik budowy, z rocznych 750 zł. . . .	187 zł. 50 ct.	.	.	.	.
	2	Pracownicy techniczni:					
		a) 1 po 100 zł. miesięcznie	440 „ — „	.	.	.	.
		b) 1 „ 75 „ „	300 „ — „	927	50	.	.
II.		**Remuneracye i zapomogi.**					
	3	Kierownik budowy, za opracowanie planów . .	500 zł.	.	.	.	.
	4	Tenże, tytułem zapomogi	150 „	650	.	.	.
III.	5	**Koszta podróży**		15	.	.	.
IV.	6	**Koszta kancelaryjne**		195	38	.	.
V.		**Koszta budowy**		.	.	.	.
	7	Komitetowi budowy, kredyt		839	99	.	.
		Suma wydatków . . .		2.627	87	.	.

Alegat do zamknięcia rachunku funduszu budowy szpitalu w Krakowie.

Wyjaśnienia

z poszczególnieniem dochodów i wydatków tego funduszu począwszy od r. 1873.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Szczegół. zł.	Szczegół. ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
	Na budowę nowego szpitalu w Krakowie przeznaczył Wysoki Sejm:				
1	W roku 1868. 1869. i 1870. roczną subwencyę z funduszu krajowego po 15.000 zł., razem	45.000	.	.	.
2	W roku 1871. z zarodowego majątku szpitali św. Łazarza i św. Ducha, kwotę	300.000	.	.	.
	ad 1.				
	Do subwencyi w kwocie 45.000 zł. którą przeniesiono do depozytów kasy krajowej, włączono jeszcze inne pomniejsze dochody przeznaczone na cele nowej budowy w ogólnej kwocie tudzież dochody z fruktyfikacyi kapitału powyższego.	554	20	.	.
	Wydział krajowy w przedmiocie rachunku z użycia częściowego tego funduszu przedkłada w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 25. Kwietnia 1876. osobne sprawozdanie do Wys. Sejmu z dnia 22. Sierpnia 1876. L. 20582. z którego się okazuje, iż na przebudowanie 2-go piętra w szpitalu św. Łazarza poczyniono z tego funduszu usprawiedliwione w zamknięciach rachunkowych za lata 1871. i 1872. wydatki w kwocie 35.269 zł. 91 ct.				
	Dopiero od roku 1873. rozpoczynają się wydatki dotyczące właściwej budowy szpitalu.				
	Dla należytego poglądu poszczególnia się cały obrót kasowy tego funduszu, złożonego w depozytach kasy krajowej, zacząwszy od roku 1873.				
	Dochody.				
1	Pozostałość z końcem r. 1872 wynosiła:				
	w gotówce	.	.	11.138	61
	w efektach . . . . . 3.550 zł. 89 ct.				
2	Dochód z lokacyi w r. 1873	179	44	.	.
	„ „ „ 1874	164	48	.	.
	„ „ „ 1875	170	31	514	23
	Ogólny dochód w gotówce . . .	.	.	11.652	84

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Szczegół zł.	Szczegół ct.	Ogół. zł.	Ogół. ct.
	Wydatki.				
1	Płace w r. 1875	333	32	333	32
2	Remuneracye i zapomogi w r. 1873	500	.	.	.
	„ „ „ 1875	1.800	.	2.300	.
3	Koszta podróży w r. 1873	990	21	.	.
	„ „ „ 1875	141	56	1.131	77
4	Koszta kancelaryjne w r. 1874	1	35	1	35
5	Koszta zakupna gruntu pod budowę w r. 1873.	1.006	25	1.006	25
6	Zwrot do funduszu budowy w r. 1875.	2.627	87	2.627	87
	Ogólny wydatek w gotówce . . .	.	.	7.400	56
	Z porównania ogólnej sumy dochodów w gotówce 11.652 zł. 84 ct. z ogólną sumą wydatków „ 7.400 „ 56 „ pozostaje z końcem r. 1875. w depozytach kasy krajowej na rzecz funduszu budowy szpitalu w Krakowie w gotówce . . . . . 4.252 zł. 28 ct. zaś w efektach, wykazana pozostałość z końcem r. 1872. w kwocie . . . . . 3.550 „ 89 „				
	Uwaga: W r. 1876. przeniesione zostały zapasy tego funduszu z depozytów kasy krajowej w zupełności do funduszu budowy szpitali. Wykazany w wydatkach pod poz. 6. zwrot z depozytów do funduszu budowy w kwocie . . . . . 2.627 zł. 87 ct. stanowi sumę dochodów wykazaną w zamknięciu rachunku tego funduszu za r. 1875.				
	ad 2.				
	Wydatki.				
1	Koszta zakupna gruntu pod budowę w r. 1873.	.	.	23.000	.
2	Remuneracye i zapomogi „ 1874.	.	.	1.000	.
	Ogólna suma wydatków . . .	.	.	24.000	.
	Z porównania przyzwolonego kredytu w wysokości 300.000 zł. z wykazanymi wydatkami w ogólnej kwocie . . . 24.000 „ okazuje się z końcem r. 1875. pozostałość w kwocie 276.000 zł.				

XXI.

Depozyta.

Zamknięcie rachunku

za rok 1875.

Do tego dołącza się:

Wykaz szczegółowy depozytów pozostałych z końcem r. 1875.

LW. 29.130/1876.

Depo-

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	1	**Pozostałość z r. 1874**	36.438	30½	229.853	23
		Dochody w ciągu roku 1875.				
I.	2	Kaucye służbowe urzędników i sług, tudzież kaucye i wadya przedsiębiorców	12.205	15	43.842	98
II.	3	Kaucye, wadya i inne depozyta ze spraw drogowych wynikłe .	16.160	17½	68.669	07
III.	4	Podatek dochodowy od płac urzędników	3.887	85½	.	.
IV.	5	Mylne pobory c. k. Kas rządowych	2.086	38½	.	.
V.	6	Depozyta rozmaite	85.498	13	114.746	16
VI.	7	Depozyta funduszów stypendyjnych.	196.110	29	179.050	.
VII.	8	Depozyta administracyi dóbr funduszowych „Winniki“	1.954	70	100	.
VIII	9	Depozyta funduszu kultury krajowej	.	.	.	.
IX.	10	Depozyta funduszu szpitalu św. Łazarza	.	.	.	.
X.	11	Depozyta funduszu szpitalu św. Ducha	.	.	.	.
XI.	12	Zwrot zasiłków chwilowych od dzienników funduszowych . . .	59.300	.	16.050	78
		Suma dochodów	377.202	68½	422.458	99
		Razem . . .	413.640	99	652.312	22

Uwaga. W wykonaniu uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 14. Października 1874. oddzielono depozyta od funduszu krajowego.

z y t a.

Rubryka.	Pozycya.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
		Wydatki w ciągu r. 1875.				
I.	1	Kaucye służbowe urzędników i sług, tudzież kaucye i wadya przedsiębiorców	11.474	89	26.213	09
II.	2	Kaucye, wadya i inne depozyta ze spraw drogowych wynikłe .	16.126	37	80.948	.
III.	3	Podatek dochodowy od płac urzędników	4.290	07	.	.
IV.	4	Mylne pobory c. k. Kas rządowych	6.059	47	.	.
V.	5	Depozyta rozmaite	94.476	32½	148.701	97
VI.	6	Depozyta funduszów stypendyjnych.	196.110	29	156.216	.
VII.	7	Depozyta administracyi dóbr funduszowych „Winniki“	4.106	52	3.100	.
VIII.	8	Depozyta funduszu kultury krajowej	.	.	.	.
IX.	9	Depozyta funduszu szpitalu św. Łazarza	.	.	550	.
X.	10	Depozyta funduszu szpitalu św. Ducha	.	.	.	.
XI.	11	Zasiłki chwilowe dziennikom funduszowym udzielane	59.300	.	16.050	78
		Suma wydatków . . .	391.943	93½	431.779	84
	12	**Pozostałość z końcem roku 1875.**	21.697	05½	220.532	38
		Razem . .	413.640	99	652.312	22

Wykaz szczegółowy depozytów pozostałych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	I. Kaucye służbowe urzędników, tudzież kaucye i wadya przedsiębiorców.				
1	Bajdaff Jakób, przedsiębiorca	.	.	200	.
2	Białczyński Stanisław, „	.	.	608	53
3	Cybulski i Weber, przedsiębiorcy	.	.	150	.
4	De Goll Giovanni Battista, przedsiębiorca	.	.	100	.
5	Dyszkiewicz Władysław, kasyer szpitalu lwowskiego	.	.	1.050	.
6	Ekstein Jan, przedsiębiorca	108	49	.	.
7	Gamski Tomasz, „	625	.	10.750	.
8	Goligowska Apolonia, dzierżawczyni	.	.	125	
9	Gołogórski Antoni, przedsiębiorca	.	.	1.625	91
10	Grabowicz Piotr, rachmistrz szpitalu lwowskiego	.	22	651	52
11	Grodzki Michał, dzierżawca	.	.	300	.
12	Gryglaszewski Erazm, przedsiębiorca	.	.	405	64
13	Heilberg Hersch, „	.	.	100	.
14	Hermiński Walenty, woźny kasy krajowej	.	.	650	.
15	Horoszkiewicz Julian, kasyer kasy krajowej	.	.	2.700	.
16	Karłowicz Jan, przedsiębiorca	.	.	540	.
17	Kłosowski Ignacy i Neuwohner, przedsiębiorcy	300	.	700	.
18	Koestlich Ferdynand, kasyer zakładu podrzutków	.	.	730	.
19	Kotiers Franciszek, adjunkt kasy krajowej	.	.	105	.
20	Krug Alfred, przedsiębiorca	.	.	100	.
21	Lewicki Jan, „	.	.	600	.
22	Lisiewicz Jan „	568	.	.	.
23	Malinowski Erazm, rządca szpitala lwowskiego	.	.	1.300	.
24	Mandel, przedsiębiorca	35	.	.	.
25	Menkes Jula, „	.	.	300	.
26	Neuwohner Mendel Izak, przedsiębiorca	175	.	.	.
27	Olszewski Konstanty, adjunkt kasy krajowej	.	.	1.300	.
28	Radoszewski Aleksander, przedsiębiorca	.	.	1.000	.
29	Rawski Wincenty, „	22	00½	17.821	19
30	Rawski Wincenty i Gryglaszewski Erazm, przedsiębiorcy	.	.	2.300	.
31	Rosenzweig Tomasz, przedsiębiorca	.	.	1.600	.
32	Sadłowski Wiktor, „	.	.	1.050	.
33	Sawracki Hipolit, „	.	.	434	63
34	Senkowski Michał, „	.	.	30	.
35	Sidorowicz Władysław, adjunkt kasy krajowej	.	20	1.273	02
36	Sierzputowski Juliusz, przedsiębiorca	.	.	267	15
37	Silkiewicz Władysław, kontrolor kasy krajowej	.	.	1.950	.
38	Steinig Markus i Geuser Aba, przedsiębiorca	200	.	.	.
39	Spoliński Wawrzyniec, „	205	.	.	.
40	Sternal Ludwik, adjunkt kasy krajowej	.	.	355	23
41	Sturm Markus, przedsiębiorca	25	.	.	.
42	Świerczewski Erazm, kontrolor zakładu podrzutków	.	.	526	28
43	Tillinger i Starzecki, przedsiębiorcy	.	.	50	.
44	Towarzystwo przemysłowe, przedsiębiorstwo	.	.	300	.
45	Widacki Kasper, przedsiębiorca	.	.	955	79
	Do przeniesienia	2.263	91½	55.004	89

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	Z przeniesienia . . .	2.263	91½	55.004	89
46	Wierzbiański Michał, froter	.	.	30	.
47	Wojtan Maciej, przedsiębiorca	152	.	.	.
48	Wolski Tadeusz, „	48	.	.	.
	Suma . . .	2.463	91½	55.034	89
	II. Kaucye, wadya i inne depozyta ze spraw drogowych wynikłe.				
	A) W kasie krajowej.				
49	Amsterdam Naftali	20	.		.
50	Baranowski Stefan	.	70	.	.
51	Bednarczyk Emil	158	37	.	.
52	Bednarski Emilian	.	.	480	.
53	Bienek Hugo	303	.	.	.
54	Binder Jakub	.	.	6.800	.
55	Borodajkiewicz Emil	12	37½	.	.
56	Braksmajer Feige	78	50	.	.
57	Braksmajer Josl i Wieser Lejb	23	.	.	.
58	Braksmajer Lejb i Hersch	139	.	.	.
59	Brodheim Samuel	45	.	.	.
60	Brückner Lejzor	392	41½	.	.
61	Bukowski Romuald	120	.	100	58
62	Chajęcki Tadeusz	2	50	.	.
63	Chranicki Jan	.	.	2.000	.
64	Citrona Majer Josel i Friedmann Wolf Leizor	292	85	.	.
65	Czuba Jan i Mikulski Andrzej	233	59	.	.
66	Degena Samuel	21	.	.	.
67	Deskur Bronisław	217	67	.	.
68	Dobrowolski Stefan	37	50	.	.
69	Eckstein Judko	106	66	.	.
70	Falk Mojżesz	100	.	.	.
71	Falk Chaskel	38	.	100	.
72	Feldmann Samuel	62	29	.	.
73	Flieg Saul	120	.	.	.
74	Folkmann Natan	66	66	.	.
75	Fränkel Markus i Dworzaczek Wincenty	100	.	.	.
76	Freundlich Izaak	68	.	.	.
77	Friedmann Wolf Leizor i Citron Majer Josel	490	.	.	.
78	Gedroić Gedeon i Gralewski Mateusz	29	17	.	.
79	Grubner Naftali i Markus Hersch	132	50	.	.
80	Grünhaus Hersch	200	.	.	.
81	Grzyb Szaja i Gebhard Maschler	.	.	200	.
82	Haspel Majer	44	17	.	.
83	Jasiński Teodor	.	.	2.000	.
84	Karłowicz Jan	.	.	300	.
	Do przeniesienia . . .	3.654	92	11.980	58

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	Z przeniesienia . . .	3.654	92	11.980	58
85	Kałłauer Szymon	.	.	1.300	.
86	Kawałek Izaak	181	33½	.	.
87	Klagsbrunn Izaak	15	.	.	.
88	Klugmann Wiktor	28	04½	.	.
89	Kupernicki Franciszek i Kinel Ignacy	.	.	4.200	.
90	Kresch Abraham	60	.	.	.
91	Kwaśniewski Władysław	8	.	441	32
92	Lachowicz	33	.	.	.
93	Landesberg Izrael	53	.	.	.
94	Lehrer Ruchla	2	47½	.	.
95	Leitner Mojżesz	.	.	300	.
96	Łotocki Jan	150	.	.	.
97	Machalski	14	90½	.	.
98	Maciniewicz Jan i Cyrwns Michał	34	.	.	.
99	Matijów Andrzej	179	33	.	.
100	Mehl Izaak	310	95	.	.
101	Mejer Józef i Citron Szapo	115	.	.	.
102	Miecznikowski Kazimierz	.	.	600	.
103	Merl Franciszek	70	.	.	.
104	Meller Jakub	38	.	.	.
105	Nemrower Abraham	3	.	.	.
106	Nęcki Aleksander	175	.	2.000	.
107	Parnas Naftali i Lejb Mojżesz.	16	.	.	.
108	Polak Boruch	320	.	.	.
109	Raitmann Lejb i Grün Mojżesz	48	.	.	.
110	Rittermann Abraham	27	.	.	.
111	Rittersporn Aron Selig	125	.	.	.
112	Schenkelbauch Markus	78	.	.	.
113	Schwarzbrand Berl i Berisch Hornig	135	.	.	.
114	Spirer Aron Itzig	100	.	.	.
115	Steinreich Jeruchim	18	.	.	.
116	Szapira Izaak	111	.	.	.
117	Szuman August	.	.	500	.
118	Trantzel Jan	.	.	2.300	.
119	Wereszczyński Jan	88	54	.	.
120	Wertheimer Lejbe	200	25	.	.
121	Wiśniewski Leonard	.	.	18.000	.
122	Wiśniewski Leonard i Chodorowski Aleksander	.	.	1.000	.
123	Zakrzewski Gustaw i Jasiński Teodor	111	38	.	.
124	Zakrzewski Gustaw	2.200	.	.	.
125	Zazulak Iwan	61	42	.	.
126	Zeisler Lejb	374	77	.	.
127	Zimmermann Aron	8	.	.	.
	Razem w kasie krajowej . . .	9.148	32	42.621	90

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	B) W c. k. Kasach podatkowych.				
	a) w Bórbce:				
128	Reitmann Leib i Grün Mojżesz	.	.	200	.
	b) w Borszczowie:				
129	Bienek Hugo	.	.	160	.
	c) w Brzesku:				
130	Folkmann Nathan	.	.	200	.
	d) w Brzozowie:				
131	Fink Jankiel	.	.	450	.
	e) w Czortkowie:				
132	Ehrensdorf Süsskunde	.	.	100	.
133	Wiser Lejb	.	.	100	.
134	Zimmermann Aron	.	.	200	.
135	Braksmajer Josl i Wieser Lejb	.	.	600	.
136	Ekstein Mojżesz	.	.	100	.
	f) w Gorlicach:				
137	Denega Samuel	.	.	100	.
138	Sobel Aron	.	.	1.150	.
	g) w Horodence:				
139	Haspel Majer	.	.	300	.
140	Seligier Samuel i Mähler Szaja	.	.	200	.
	h) w Kołomyi:				
141	Bocher Mojżesz Aron	.	.	100	.
142	Borodajkiewicz Emil	.	.	100	.
143	Hermann Samuel	.	.	100	.
	i) w Krakowie:				
144	Friedmann Aron	.	.	100	.
145	Gralewski Mateusz	.	.	450	.
146	Klagsbrunn Izaak	.	.	250	.
147	Reiner Walenty	.	.	150	.
148	Seeligier Baruch	.	.	150	.
	k) w Mielcu:				
149	Amsterdam Naftali	.	.	800	.
150	Kresch Abraham	.	.	391	.
151	Kresch Abraham i Bergstein Dawid	.	.	2.600	.
152	Wydział Rady powiatowej tamże	.	.	50	.
	l) w Przemyślu:				
153	Schiffer Mojżesz	.	.	1.250	.
	m) w Rohatynie:				
154	Schwarzbrand Berl i Berisch Hornig	.	.	300	.
	n) w Sączu Nowym:				
155	Steinreich Jeruchim	.	.	800	.
156	Wadowski Jan i Ungar Józef	.	.	300	.
	o) w Śniatynie:				
157	Weiselberg Mendel	.	.	8.500	.
	p) w Stanisławowie:				
158	Schenkelbauch Markus	.	.	50	.
	r) w Tarnobrzegu:				
159	Kaufmann Jakub	.	.	250	.
	Do przeniesienia . . .	.	.	20.551	.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	Z przeniesienia . . .	.	.	20.551	.
	s) w Tarnopolu:				
160	Jahr Lejb, Kries Mendel i Parnas Chaim	.	.	1.650	.
161	Krystyampoler Jakób	.	.	300	.
162	Nemrower Abraham	.	.	500	.
163	Parnas Majer	.	.	250	.
	t) w Tłumaczu:				
164	Bardach Izrael i Hersch	.	.	920	.
165	Wereszczyński Jan	.	.	700	.
	u) w Trembowli:				
166	Feldmann Samuel i spółka	.	.	650	.
	w) w Zaleszczykach:				
167	Citrona Majer Josel i Friedmann Wolf	.	.	500	.
	x) w Złoczowie:				
168	Seiden Chaim	.	.	600	.
169	Steinwurzel Dawid	100	.	500	.
	y) w Żółkwi:				
170	Fränkel Markus i Dworzaczek Wincenty		.	100	.
	Razem w c. k. Kasach podatkowych . . .	100	.	27.221	.
	do tego w kasie krajowej	9.148	32	42.621	90
	Suma depozytów drogowych	9.248	32	69.842	90
	III. Podatek dochodowy.				
171	Od płac Marszałka i Członków Wydziału	1.852	22	.	.
172	„ „ urzędników Wydziału krajowego	877	34 ½	.	.
	Suma . . .	2.729	56 ½	.	.
	IV. Mylne pobory c. k. Kas rządowych.				
173	W c. k. Kasie podatkowej w Birczy	4	41	.	.
174	„ „ „ „ Bochni	9	50	.	.
175	„ „ „ „ Brodach	46	25	.	.
176	„ „ „ „ Brzesku	4	47	.	.
177	„ „ „ „ Brzozowie	.	36	.	.
178	„ „ „ „ Cieszanowie	59	71 ½	.	.
179	„ „ „ „ Dolinie	1	20	.	.
180	„ „ „ „ Gródku	3	60	.	.
181	„ „ „ „ Krakowie	128	87	.	.
182	„ „ „ „ Lisku	250	37	.	.
183	„ „ „ „ Lwowie	33	45	.	.
184	„ „ „ „ Podhajcach	359	46	.	.
185	„ „ „ „ Rawie	8	10	.	.
186	„ „ „ „ Ropczycach	8	92 ½	.	.
187	„ „ „ „ Rzeszowie	1	73	.	.
	Do przeniesienia . . .	920	41	.	.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	Z przeniesienia . . .	920	41		
188	w c. k. Kasie podatkowej w Sanoku	1	12½	.	.
189	„ „ „ „ Sączu	32	75	.	.
190	„ „ „ „ Stanisławowie	77	72	.	.
191	„ „ „ „ Śniatynie	19	09½	.	.
192	„ „ „ „ Tłumaczu	.	15	.	.
193	„ „ „ „ Wadowicach	7	12½	.	.
194	„ „ „ „ Wieliczce	66	60	.	.
195	„ „ „ „ Zbarażu	82	44	.	.
196	„ „ „ „ Żółkwi	4	22	.	.
197	w c. k. Dyrekcyi Skarbu we Lwowie	9	.	.	.
	Suma . . .	1.220	63½	.	.
	V. Depozyta rozmaite.				
198	Bier Joel, legat	.	.	157	67
199	Broda J., zadatek na przedsiębiorstwo	.	.	200	.
200	Borszczów, wydział powiatowy, zwrot kosztów stemplowych . .	1	.	.	.
201	Chuwas Efroim na rzecz funduszu policyjnego	1	.	.	.
202	Ciemnych Zakład we Lwowie — fundusz	.	.	76	79
203	Doliński ks. Jan, nadesłane efekta	.	.	1.000	.
204	Englowej fundusz stypendyjny	.	.	246	10
205	Głuchoniemych Zakład we Lwowie — fundusz	.	.	76	79
206	Hołhocze, Wolna, Wierzbów, Dobrowody i Zastawne, gminy, fundusz ubogich	105	.	15.967	76
207	Iwaczów gmina, koszta egzekucyi wojskowej	.	96	.	.
208	Konkurencya drogi Sanocko-przemyskiej	105	98	.	.
	Koszta leczenia, szczepienia i sanitarne:				
209	od Baca Onufrego	1	.	.	.
210	„ Bielska, magistratu	8	50	.	.
211	„ Bochni, c. k. Starostwa	20	65	.	.
212	„ Hołubic, gminy	2	83½	.	.
213	„ Iwanickiego Karola	15	30	.	.
214	„ Kraszenicy, gminy	12	18	.	.
215	„ Łąki, gminy	7	59½	.	.
216	„ Łętowicy, gminy	3	04	.	.
217	„ Sanoka, c. k. Starostwa	4	80	.	.
218	Krzemiński Ignacy, należytość stemplowa	8	12	.	.
219	Łazarza szpital, fundusz budowy	4.252	28	3.550	89
220	Miłoszowice, gmina, skrypt	.	.	1.000	.
221	Nowak Michał, kara uiszczona	2	.	.	.
222	Okolska Anastazya, zwrot kuponów	.	.	398	45
223	Pokropiwna gmina, efekta nadesłane do dewinkulacyi i spieniężenia	.	.	505	.
224	Rudnicki Dr,, zwrot zaliczki	10	.	.	.
225	Sanok, powiat, nieudokumentowana pozycya dochodu	7	.	.	.
	Do przeniesienia . . .	4.569	24	23.179	45

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	Z przeniesienia . . .	4.569	24	23.179	45
226	Sącz Nowy, gmina, nadesłane efekta i gotówka, celem zawinkulowania i zakupna	84	26	18.000	.
227	Śniatyn, fundusz szpitalny	.	½	.	.
228	Sobek Emil, premium stemplowe	.	41½	.	.
229	Stanisławów, c. k. Sąd obwodowy, na rzecz Leśniewiczowej Ludwiki	.	.	200	.
230	Świątkiewicz Mieczysław, premium stemplowe	.	41½	.	.
231	Skotnicki, należytość stemplowa od kontraktu	50	50	.	.
232	Szpital powszechny lwowski, zwrot	10	50	.	.
233	Świerzowa gmina, , ...	2	55	.	.
234	Szeliski Henryk, taksa na fundusz podrzutków	4	72½	.	.
235	Tarnów, c. k. Urząd podatkowy na rzecz funduszu szpichlerzowego	.	½	34	49
236	Tartaków, gmina, fundusz ubogich	8	65½	24.953	79
237	Tomaszówka, gmina, zwrot	4	24	.	.
238	Utiasz Anastazya, grzywna uiszczona	1	.	.	.
239	Wędrychowska Zofia, zwrot	184	68	.	.
240	Węgry, przez c. k. Poselstwo w Petersburgu, zwrot	36	13	.	.
241	Weinberg, należytość stemplowa od kontraktu	8	75	.	.
	Suma . . .	4.966	07	66.367	73
	VI. Depozyta stypendyjne.				
242	„Sokół“, towarzystwo gimnastyczne, datek z funduszu Dr. Towarnickiego	.	.	300	.
243	Szajnochy fundusz stypendyjny	.	.	23.450	.
	Suma . . .	.	.	23.750	.
	VII. Depozyta administracyi Winnik.				
244	Bojaruk Filip	12	60	.	.
245	Bredy Filip	5	.	.	.
246	Breuer Jakub	19	42½	.	.
247	Cizon Anastazya	1	29	.	.
248	Czerwiński Wacław	26	99	.	.
249	Deligtisch Selig	22	25	.	.
250	Glanz Hersch	21	.	.	.
251	Gorgosz Ferdynand	1	70	.	.
252	Gostyński Franciszek	33	60	.	.
253	Grabowski Franciszek	6	52½	.	.
254	Grund Antoni	22	69	.	.
255	Grund Ferdynand	228	.	.	.
256	Hauptmann, kontrolor		07	.	.
257	Kondracki Kazimier	3	28	.	.
258	Kövess Aureli	10	18½	.	.
259	Kuziemski Jakób	2	10	.	.
260	Immerdauer Lejzor	350	.	.	.
	Do przeniesienia . . .	766	70½	.	.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	Z przeniesienia . . .	766	70½	. .	
261	Lem Fedko	40	07₂/¹	.	.
262	Lem Pańko	1	.	.	.
263	Michalski Franciszek	2	04	.	.
264	Minczeles Natan i Romer Wolf	2	68	.	.
265	Myszków Michał	5	.	.	.
266	Nichel Iwan	1	05	.	.
267	Nikolisch Józef	3	50	.	.
258	Pitschak, koncepista	13	20	.	.
269	Posławski Michał	1	.	.	.
270	Rochmes Samuel	21	.	.	.
271	Rozmaici	11	11	.	.
272	Socha Pelagia	37	80	.	.
273	Sratz Jan	2	10	.	.
274	Steindl Antoni	4	.	.	.
275	Tand Salamon	.	.	3.000	.
276	Tuśpisiewicz Mateusz	2	44	.	.
277	Weinreb Izrael	.	31	.	.
278	Winniki, gmina	142	53½	.	.
279	Włoch Jan	4	.	.	.
280	Wolf Karol	1	31	.	.
281	Zacz Jan	.	31½	.	.
	Suma . .	1.063	17	3.000	.
	VIII. Depozyta funduszu kultury krajowej.				
282	Lwów, magistrat, grzywna ściągnięta w Hołosku Wielkiem . .	5	38	.	.
	Suma . . .	5	38	.	.
	IX. Depozyta szpitalu św. Łazarza w Krakowie.				
283	Jędrzejewski Napoleon, b. rządca szpitalu	.	.	20	.
284	Suski Adam, dzierżawca „Prądnika Czerwonego“	.	.	750	.
285	Szeyrychowie, dzierżawcy „Rącznej“	.	.	1.266	86
	Suma . .	.	.	2.036	86
	X. Depozyta szpitalu św. Ducha w Krakowie.				
286	Świerzbiński Ignacy, rządca szpitalu	.	.	500	.
	Suma . . .	.	.	500	.

Liczba porządkowa.	Poszczególnienie.	Gotówka. zł.	Gotówka. ct.	Efekta. zł.	Efekta. ct.
	Rekapitulacya.				
	I. Kaucye i wadya	2.463	91½	55.034	89
	II. Depozyta drogowe	9.248	32	69.842	90
	III. Podatek dochodowy	2.729	56½	.	.
	IV. Mylne pobory c. k. Kas rządowych	1.220	63½	.	.
	V. Depozyta rozmaite	4.966	07	66.367	73
	VI. „ funduszów stypendyjnych	.	.	23.750	.
	VII. „ administracyi Winnik	1.063	17	3.000	.
	VIII. „ funduszu kultury krajowej	5	38	.	.
	IX. „ „ szpitalu św. Łazarza w Krakowie	.	.	2.036	86
	X. „ „ „ „ Ducha „ „	.	.	500	.
	Ogólny zapas depozytów	21.697	05½	220.532	38
	Zapas powyższy znajduje się:				
	a) w kasie krajowej	21.597	05½	193.311	38
	b) w c. k. Kasach podatkowych	100	.	27.221	.
	Razem, jak wyżej	21.697	05½	220.532	38
		242.229 zł. 43½ ct.			

LW. 34.525/1876.

Alegat lit. D. do sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem funduszów krajowych za rok 1875.

Lit. D.

SUMARYCZNE ZESTAWIENIE

obrotu brutto

wszystkich funduszów krajowych

W MAJĄTKU OBROTOWYM I ZARODOWYM

za rok

1875.

a) Rachunek majątku obrotowego . . . . 2— 5
b) „ „ zarodowego . . . . 6— 9
c) Rachunek depozytów . . . . . 10—11
d) Zestawienie ogólnego stanu majątku z końcem r. 1875 ——12
e) Wykaz zapasów kasowych . . . . . ——13
f) „ kapitałów lokowanych . . . . ——13
g) Poszczególnienie papierów wartość. według ich rodzaju 14—15
h) Wykaz dóbr i realności . . . . . ——16

a) Rachunek mająt-

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu.	Stan z początkiem roku 1875. W kasie gotówka zł.	ct.	W kasie efekta zł.	ct.	W bankach zł.	ct.	Dochody w ciągu roku 1875. Gotówka zł.	ct.	Efekta zł.	ct.	Razem Gotówka zł.	ct.	Efekta zł.	ct.
	Fundusze dotowane ze środków kraju														
I.	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	262.778	79½	150.000	.	62.519	12	3,794.540	04	120.805	32	4,057.318	83½	270.805	32
II.	Krajowy szpital powszech. we Lwowie, oddział chorych	.	.	.	.	.	.	392.516	07½	.	.	392.516	07½	.	.
III.	Krajowy szpital powszech. we Lwowie, oddział położnic	.	.	.	.	.	.	26.436	06	.	.	26.436	06	.	.
IV.	Krajowy zakład dla obłąkanych	.	.	.	.	.	.	162.906	03½	.	.	162.906	03½	.	.
V.	Fundusz podrzutków we Lwowie	.	.	.	.	.	.	28.685	13	.	.	28.685	13	.	.
VI.	Szpital św. Łazarza w Krakowie, oddział chorych .	.	.	.	.	.	.	103.815	59	.	.	103.815	59	.	.
VII.	Szpital św. Łazarza w Krakowie, oddział położnic i podrzutków	.	.	.	.	.	.	39.584	19½	.	.	39.584	19½	.	.
VIII.	Szpital św. Ducha w Krakowie, oddział syfilitycznych	.	.	.	.	.	.	42.404	44½	.	.	42.404	44½	.	.
IX.	Szpital św. Ducha w Krakowie, oddział obłąkanych .	.	.	.	.	.	.	20.784	23½	.	.	20.784	23½	.	.
X.	Fundusz policyi krajowej	.	.	.	.	.	.	15.121	44	.	.	15.121	44	.	.
XI.	Fundusz szkolny krajowy	.	.	.	.	.	.	191.019	72½	.	.	191.019	72½	.	.
	Suma funduszów dotowanych	**262.778**	**79½**	**150.000**	.	**62.519**	**12**	**4,817.812**	**97**	**120.805**	**32**	**5,080.591**	**76½**	**270.805**	**32**
	Fundusze samoistne (niedotowane) budżetem objęte.														
XII.	Fundusz domestykalny	94	45½	.	.	.	.	4.750	88½	.	.	4.845	34	.	.
XIII.	„ kultury krajowej	8.232	22½	.	.	.	.	13.658	64½	.	.	21.890	87	.	.
XIV.	„ stanowy sierociński	756	74	.	.	.	.	1.592	79	.	.	2.349	53	.	.
XV.	„ Aleksandra hr. Stadnickiego	471	55	3.088	.	.	.	2.332	38	.	.	2.803	93	3.088	.
XVI.	„ szkoły weterynaryi	.	.	.	.	.	54½	42.586	51	.	.	42.586	51	.	.
XVII.	„ budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	66.625	47½	.	.	.	.	194.879	81½	.	.	261.505	29	.	.
XVIII.	„ pożyczki krajowej z roku 1873	1.320	86	1,380.600	.	723	72	270.472	62½	98.075	.	271.793	48½	1,478.675	.
	Suma funduszów samoistnych budżetem objęt.	**77.501**	**30½**	**1,383.688**	.	**724**	**26½**	**530.273**	**65**	**98.075**	.	**607.774**	**95½**	**1,481.763**	.

* **Uwaga.** Sumy drobno drukowane i gwiazdką oznaczone wykazują skrypta, karty dłużne i tym podobne dokumenta, które, jako niemające właściwie żadnej wartości niewpływają na stan majątkowy funduszów — i służą tylko do zabezpieczenia majątku.

ku obrotowego.

Wydatki w ciągu roku 1875.				Stan z końcem roku 1875.													
				W kasie				Należytości						Czysty stan			
								czynne									
								w bankach		inne		bierne		czynny		bierny	
Gotówka		Efekta		gotówka		efekta											
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
3,689.807	95	122.337	90	367.510	88½	148.467	42	351.783	80	1,149.598	93	168.076	23	1,849.284	80½	.	.
392.516	07½	.	.	.	.	.	.	.	.	279.478	20½	153.049	49	126.428	71½	.	.
26.436	06	.	.	.	.	.	.	.	.	14.171	56½	122	57	14.048	99½	.	.
162.906	03½	.	.	.	.	.	.	.	.	100.567	98½	8.928	96½	91.639	02	.	.
28.685	13	.	.	.	.	.	.	.	.	1.013	85	6.990	87	.	.	5.977	02
103.815	59	.	.	.	.	.	.	.	.	13.893	06½	254	56½	13.638	50	.	.
39.584	19½	.	.	.	.	.	.	.	.	1.602	70½	100	.	1.502	70½	.	.
42.404	44½	.	.	.	.	.	.	.	.	1.527	01½	.	½	1.527	01	.	.
20.784	23½	.	.	.	.	.	.	.	.	1.272	42½	.	.	1.272	42½	.	.
15.121	43½	.	.	.	½	.	.	.	.	14	45	.	.	14	45½	.	.
191.019	72½	.	.	.	.	.	.	.	.	40.936	21	8.436	45½	32.499	75½	.	.
4,713.080	**87½**	**122.337**	**90**	**367 510**	**89**	**148.467**	**42**	**351.783**	**80**	**1,604.076**	**40½**	**345.959**	**15**	**2,131.856**	**38½**	**5.977**	**02**
														2,125.879	*36½*		
4.839	45	.	.	5	89	.	.	.	.	.	.	.	.	5	89	.	.
15.355	98½	.	.	6.534	88½	.	.	.	.	14.981	80	.	.	21.516	68½	.	.
2.259	53	.	,	90	.	.	.	.	.	.	.	90	.	.	.	.	.
1.602	05	.	.	1.201	88	3.088	.	.	.	.	.	.	60	4.289	28	.	.
42.586	51	.	.	.	.	.	.	.	.	206	.	.	.	206	.	.	.
232.228	26½	.	.	29.277	02½	.	.	.	.	18.127	89	950	12	46.454	79½	.	.
260.270	11	62.900	.	11.523	37½	* 1,155.775 260.000	.	762	90	871.664	66½	1,590.310	61	.	.	446.359	67
559.141	**90**	**62.900**	**.**	**48.633**	**05½**	* 1,155.775 **263.088**	.	**762**	**90**	**904.980**	**35½**	**1.591.351**	**33**	**72.472**	**65**	**446.359**	**67**
																373.887	*02*

a) Rachunek mająt-

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu.	Stan z początkiem roku 1875. W kasie gotówka zł.	ct.	W kasie efekta zł.	ct.	W bankach zł.	ct.	Dochody w ciągu roku 1875. Gotówka zł.	ct.	Efekta zł.	ct.	Razem Gotówka zł.	ct.	Efekta zł.	ct.
	Fundusze samoistne (niedotowane) budżetem nieobjęte.														
I.	Fundusz pomnika Tadeusza Kościuszki	.	.	.	.	.	.	350	05	.	.	350	05	.	.
II.	Fundusze stypendyjne (93)	12.673	63	.	.	1.642	81	409.140	67	.	.	421.814	30	.	.
III.	Administracya dóbr Wiśniki	.	.	.	.	.	.	19.930	10	.	.	19.930	10	.	.
IV.	Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych	703	½	.	.	.	.	2.061	65	.	.	2.764	65½	.	.
V.	„ niżankowicki „ „	80	25	.	.	.	.	97	52	.	.	177	77	.	.
VI.	„ posagowy Jana i Filipiny Komarnickich	23	62½	.	.	.	.	47	25	.	.	70	87½	.	.
VII.	Zakład narodowy imienia Ossolińskich	552	50½	.	.	5.055	53	32.555	67½	.	.	33.108	18	.	.
VIII.	Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego	112	28	3.050	.	.	.	223	44	232	56	335	72	3.282	56
IX.	„ zapomogi z roku 1868	.	.	.	.	.	.	138	98	.	.	138	98	.	.
X.	„ pozostały zapomogi z roku 1866	1.074	27½	130.418	13	421	27	83.139	17½	73.700	.	84.213	45	204.118	13
XI.	„ budowy domu podrzutków we Lwowie	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
XII.	Depozyta gminne serwitutowe	43.661	49½	611.837	79	.	.	84.582	81½	104.774	90	128.244	31	716.612	69
XIII.	Fundusz Pelagii Russanowskiej	3.193	37	.	.	.	.	4.749	31	.	.	7.942	68	.	.
XIV.	„ szkół ludowych z roku 1872	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
XV.	„ Wincentego Łodzia Ponińskiego	.	.	1.299	99	.	.	5.043	09½	2.415	03	5.043	09½	3.715	02
XVI.	„ Franciszka Kochmana, dla literatów polskich	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
XVII.	„ Franciszka Kochmana, dla dziewcząt służących	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
XVIII.	„ Maryi de Prez Jędrzejowiczowej	.	.	.	.	.	.	532	23	.	.	532	23	.	.
XIX.	„ pomnika ś. p. Agenora hr. Gołuchowskiego	.	.	.	.	.	.	7.408	12½	6.140	66	7.408	12½	6.140	66
XX.	„ budowy nowego szpitalu w Krakowie	.	.	.	.	.	.	2.672	87	.	.	2.672	87	.	.
	Suma funduszów samoistnych, budżetem nieobjętych	**62.074**	**43½**	**746.605**	**91**	**7.119**	**61**	**652.672**	**95½**	**187.263**	**15**	**714.747**	**39**	**933.869**	**06**
	Rekapitulacya.														
	Suma funduszów dotowanych	262.778	79½	150.000	.	62.519	12	4,817.812	97	120.805	32	5,080.591	76½	270.805	32
	„ „ samoistnych budżetem objętych	77.501	30½	1,383.688	.	724	26½	530.273	65	98.075	.	607.774	95½	1,481.763	.
	„ „ „ budżetem nieobjętych	62.074	43½	746.605	91	7,119	61	652.672	95½	187.263	15	714.747	39	933.869	06
	Ogólna suma majątku obrotowego	**402.354**	**53½**	**2,280.293**	**91**	**70.362**	**99½**	**6,000.759**	**57½**	**406.143**	**47**	**6,403.114**	**11**	**2,686.437**	**38**

k u o b r o t o w e g o.

Wydatki w ciągu roku 1875.				Stan z końcem roku 1875.													
				W kasie				Należytości						Czysty stan			
								czynne									
				gotówka		efekta		w bankach		inne		bierne		czynny		bierny	
Gotówka		Efekta															
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
350	05		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
381.178	37½	.	.	40.635	92½	.	.	1.614	.	8.390	79	8.143	01½	42.497	70	.	.
19.930	10		.	.	.	.	.	.	.	2.385	80½	89	11½	2.296	60	.	.
2.086	65	.	.	678	½	.	.	.	.	.	.	.	.	678	½	.	.
72	66	.	.	105	11	.	.	.	.	.	.	.	.	105	11	.	.
47	25	.	.	23	62½	.	.	.	.	.	.	.	.	23	62½	.	.
29.362	81	.	.	3.745	37	* 515	.	210	34	.	.	.	.	3.955	71	.	.
214	95	35	.	120	77	2.732	56	.	.	201	29½	.	.	3.054	62½	.	.
138	98	.	.	.	.	* 129.600	.	.	.	3.267	16½	8.862	78½	.	.	5.595	62
81.361	33	61.000	.	2.852	12	13.518	13	441	42	133.374	40½	100	.	150.086	07½	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
92.009	47½	106.359	01	36.234	83½	610.253	68	.	.	.	35	.	.	646.488	86½	.	.
7.855	18	.	.	87	50	.	.	.	.	.	.	.	.	87	50	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
5.023	80	2.497	16	19	29½	1.217	86	.	.	.	.	.	.	1.237	15½	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
532	23	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	144	.	.	.	144	.
6.140	66	.	.	1.267	46½	6.140	66	.	.	.	.	.	.	7.408	12½	.	.
2·672	87	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
628.977	**37**	**169.891**	**17**	**85.770**	**02**	* 130.115 **633.862**	**89**	**2.265**	**76**	**147.619**	**81**	**17.338**	**91½**	**857.919**	**18½**	**5.739**	**62**
														852.179	*56½*		
4,713.080	87½	122.337	90	367.510	89	148.467	42	351.783	80	1,604.076	40½	345.959	15	2,125.879	36½	.	.
559.141	90	62.900	.	48.633	05½	* 1,155.775 263.088	.	762	90	904.980	35½	1,591.351	33	.	.	373.887	02
628.977	37	169.891	17	85.770	02	* 130.115 633.862	89	2.265	76	147.619	81	17.338	91½	852.179	56½	.	.
5,901.200	**14½**	**355.129**	**07**	**501.913**	**96½**	* 1,285.890 **1,045.418**	**31**	**354.812**	**46**	**2,656.676**	**57**	**1,954.649**	**39½**	**2,978.058**	**93**	**373.887**	**02**
														2,604.171	*91*		

b) Rachunek mająt-

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu.	Stan z początkiem roku 1875. W kasie gotówka zł.	ct.	W kasie efekta zł	ct.	Wartość dóbr i realności zł.	ct.	Kapitały hipotekowane zł.	ct.	W bankach zł.	ct.	Dochody w ciągu roku 1875. Gotówka zł.	ct.	Efekta zł.	ct.	Wartość dóbr i realności zł.	ct.	Kapitały hipotekowane zł.	ct.	Ra- Gotówka zł.	ct.	Efekta zł.	ct.
	Fundusze dotowane ze środków kraju:																						
I.	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	.	.	.	.	18.525	.	.	.	.	.	.	.	.	.	148.801	49	.	.	.	.	.	.
II.	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, oddział chorych	639	22½	10.664	05	81.041	24	.	.	.	.	66.812	39	1.618	68	99.306	02	.	.	67.451	61½	12.282	73
III.	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, oddział położnic	75	98	1.333	42½	8.980	.	.	.	.	.	290	32½	366	30½	5.644	26½	.	.	366	30½	1.699	73
IV.	Krajowy zakład dla obłąkanych . .	375	93½	6.274	25½	39.271	.	.	.	.	.	785	77	1.430	20½	.	.	.	.	1.161	70½	7.704	46
V.	Fundusz podrzutków we Lwowie .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
VI.	Szpital św. Łazarza w Krakowie, oddział chorych	.	.	294.617	80	302.332	70	52.083	48½	.	.	10.507	76	10.483	87	.	.	.	.	10.507	76	395.101	67
VII.	Szpital św. Łazarza w Krakowie, oddział położnic i podrzutków . .	.	.	32.278	80	50.492	50	2.360	08	.	.	2.150	.	2.050	.	.	.	.	.	2.150	.	34.328	80
VIII.	Szpital św. Ducha w Krakowie, oddział syfilitycznych	.	.	5.511	05	.	.	3.214	75	.	.	190	55	190	55	.	.	.	.	190	55	5.701	60
IX.	Szpital św. Ducha w Krakowie, oddział obłąkanych	.	.	2.380	05	.	.	5.250	75	.	.	2.501	60	2.551	60	.	.	.	.	2.501	60	4.931	65
X.	Fundusz policyi krajowej	.	.	31.722	37	.	.	27	25	54	89	8.000	.	15.467	42	.	.	.	.	8.000	.	47.189	79
XI.	„ szkolny krajowy . . .	35	81	318.888	87	63.441	99½	23.862	31	.	.	7.952	88	300.057	81	.	.	.	.	7.988	69	618.946	63
	Suma funduszów dotowanych	**1.126**	**95**	**703.670**	**67**	**564 084**	**43½**	**86.798**	**62½**	**54**	**89**	**99.191**	**27½**	**334.216**	**44**	**253.751**	**77½**	.	.	**100.318**	**22½**	**1,037.887**	**11**
	Fundusze samoistne (niedotowane) **budżetem objęte**																						
XII.	Fundusz domestykalny	.	.	5.225	16	.	.	.	.	2.704	97	2.182	95	2.452	39	.	.	.	.	2.182	95	7.677	55
XIII.	„ kultury krajowej	6.316	36½	39.133	39	.	.	.	.	3	46½	40.255	05	616	13	.	.	.	.	46.571	41½	39.749	52
XIV.	„ stanowy sierociński . . .	.	.	30.965	20	.	.	10.500	.	90	38	929	09	1.040	19	.	.	.	.	929	09	32.005	39
XV.	„ Aleks. hr. Stadnickiego .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
XVI.	„ szkoły weterynaryi . . .	.	.	.	.	66.650	.	.	.	.	.	.	.	.	.	33.994	47½	.	.	.	.	.	.
XVII.	„ budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie . .	.	.	.	.	605.817	11½	.	.	.	.	.	.	.	.	183.989	03½	.	.	.	.	.	.
XVIII.	„ pożyczki krajowej z r. 1873.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma funduszów samoistnych budżetem objętych . .	**6.316**	**36½**	**75.323**	**75**	**672.467**	**11½**	**10.500**	.	**2.798**	**81½**	**43.367**	**09**	**4.108**	**71**	**217.983**	**51**	.	.	**49.683**	**45½**	**79.432**	**46**

ku zarodowego

zem				Wydatki w ciągu roku 1875.								Stan z końcem roku 1875.															
												W kasie								Należytości						Czysty stan			
																				czynne				bierne					
												gotówka		efekta						w bankach		inne							
Wartość dóbr i realności		Kapitały hipotekowane		Gotówka		Efekta		Wartość dóbr i realności		Kapitały hipotekowane						Wartość dóbr i realności		Kapitały hipotekowane											
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
167.326	49	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	167.326	49	.	.	.	.	.	.	.	.	167.326	49	.	.
180.347	26	.	.	67.422	42½	1.422	79	.	.	.	.	29	19	10.859	94	180.347	26	.	.	.	.	.	.	45.705	38½	145.531	00½	.	.
14.624	26½	.	.	366	30½	184	67	.	.	.	.	.	.	1.515	06	14.624	26½	.	.	.	.	.	.	.	.	16.139	32½	.	.
39.271	.	.	.	1.161	70½	274	45	.	.	.	.	.	.	7.430	01	39.271	.	.	.	.	.	.	.	.	.	46.701	01	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
302.332	70	52.083	48½	10.145	26	1.660	31	.	.	8.427	65	362	50	303.441	36	302.332	70	43.655	83½	.	.	.	.	500	.	649.292	39½	.	.
50.492	50	2.360	08	2.150	.	.	.	.	.	.	.	.	.	34.328	80	50.492	50	2.360	08	.	.	.	.	.	.	87.181	38	.	.
.	.	3.214	75	190	55	189	05	.	.	.	.	.	.	5.512	55	.	.	3.214	75	.	.	.	.	.	.	8.727	30	.	.
.	.	5.250	75	2.501	60	14	70	.	.	2.486	75	.	.	4.916	95	.	.	2.764	.	.	.	.	.	.	.	7.680	95	.	.
.	.	27	25	8.000	.	7.467	42	.	.	.	.	.	.	39.722	37	.	.	27	25	57	90	88.000	.	.	.	127.807	52	.	.
63.441	99½	23.862	31	7.988	54	291.622	.	1.030	05	.	.	.	15	327.324	68	62.411	94½	23.862	31	.	.	.	.	18.242	92	395.356	16½	.	.
817.836	**21**	**86.798**	**62½**	**99.926**	**38½**	**302.835**	**39**	**1.030**	**05**	**10.914**	**40**	**391**	**84**	**735.051**	**72**	**816.806**	**16**	**75.884**	**22½**	**57**	**90**	**88.000**	.	**64.448**	**30½**	**1.651 743**	**54**	.	.
.	.	.	.	2.182	95	.	.	.	.	.	.	.	.	7.677	55	.	.	.	.	3.367	.	59.758	05	.	.	70.802	60	.	.
.	.	.	.	37.871	41½	21.900	.	.	.	.	.	8.700	.	17.849	52	.	.	.	.	8.079	84	.	.	.	.	34.629	36	.	.
.	.	10.500	.	929	08½	300	.	.	.	.	.	.	½	* 10.500 . 21.205	39	.	.	10.500	.	95	31	.	.	.	.	31.800	70½	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
100.644	47½	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	100.644	47½	.	.	.	.	.	.	.	.	100.644	47½	.	.
789.806	15	.	.	.	.	.	.	27.523	71	.	.	.	.	.	.	762.282	44	.	.	.	.	.	.	.	.	762.282	44	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
890.450	**62½**	**10.500**	.	**40 983**	**45**	**22.200**	.	**27.523**	**71**	.	.	**8.700**	½	* 10.500 . 46.732	**46**	**862.926**	**91½**	**10 500**	.	**11 542**	**15**	**59.758**	**05**	.	.	**1.000 159**	**58**	.	.

b) Rachunek mająt-

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu.	Stan z początkiem roku 1875. W kasie gotówka zł.	ct.	W kasie efekta zł.	ct.	Wartość dóbr i realności zł.	ct.	Kapitały hipotekowane zł.	ct.	W bankach zł.	ct.	Dochody w ciągu roku 1875. Gotówka zł.	ct.	Efekta zł.	ct.	Wartość dóbr i realności zł.	ct.	Kapitały hipotekowane zł.	ct.	Ra- Gotówka zł.	ct.	Efekta zł.	ct.
	Fundusze samoistne (niedotowane) budżetem nieobjęte:																						
	Fundusz pomnika Tadeusza Kościuszki . . .	.	.	12.300	.	.	.	.	.	.	.	1.205	.	224	26	.	.	.	.	1.205	.	12.524	26
I.	Fundusze stypendyjne	820	.	1,610.345	16½	364.501	35	.	.	.	.	1.754	62	893.396	04	.	.	122.093	86½	2.574	62	2,503.741	20½
II.	Administracya dóbr Winniki.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
III.	Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych . .	.	.	33.911	96	.	.	.	.	.	.	.	.	691	65	.	.	.	.	.	.	34.603	61
IV.	„ niżankowicki inwalidów wojskowych .	.	.	2.071	22	.	.	.	.	.	.	.	.	.	66	.	.	.	.	.	.	2.071	88
V.	„ posagowy Jana i Filipiny Komarnickich	.	.	1.000	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1.000	.
VI.	Zakład narodowy imienia Ossolińskich . . .	.	.	156.435	56	.	.	.	.	.	.	.	.	5.939	70	.	.	.	.	.	.	162.375	26
VII.	Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
VIII.	Fundusz zapomogi z roku 1868	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
IX.	Fundusz pozostały zapomogi z roku 1866 . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
X.	Fundusz budowy domu podrzutków we Lwowie	.	.	4.536	05	.	.	.	.	.	.	256	94½	155	78	.	.	.	.	256	94½	4.691	83
XI.	Depozyta gminne serwitutowe	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
XII.	Fundusz Pelagii Russanowskiej	.	.	70.300	.	.	.	.	.	.	.	55.901	89	131.174	88	.	.	.	.	55.901	89	201.474	88
XIII.	Fundusz szkół ludowych z roku 1872 . . .	3.032	96	85.232	47	.	.	.	.	.	.	6.213	32	7.993	03	.	.	.	.	9.246	28	93.225	50
XIV.	Fundusz Wincentego Łodzia Ponińskiego . .	.	½	51.575	63	.	.	.	.	.	.	31	08	31	08	.	.	.	.	31	08½	51.606	71
XV.	Fundusz Fr. Kochmana, dla literatów polskich .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	917	49½	12.800	.	.	.	.	.	917	49½	12.800	.
XVI.	Fundusz Fr. Kochmana, dla dziewcząt służących	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1.938	44½	5.318	99	.	.	.	.	1.938	44½	5.318	99
XVII.	Fundusz Maryi de Prez Jędrzejowiczowej . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6.665	60	.	.	.	.	.	.	6.665	60
XVIII.	Fundusz pomnika Agenora hr. Gołuchowskiego	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
XIX.	Fundusz budowy szpitalu w Krakowie . . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
XX.	**Suma funduszów samoistnych budżetem nieobjętych**	**3.852**	**96½**	**2,027.708**	**05½**	**364.501**	**35**	.	.	.	.	**68.218**	**79½**	**1,064.391**	**67**	.	.	**122.093**	**86½**	**72.071**	**76**	**3,092.099**	**72½**
	Rekapitulacya.																						
	Suma funduszów dotowanych	1.126	95	703.670	67	564.084	43½	86.798	62½	54	89	99.191	27½	334.216	44	253.751	77½	.	.	100.318	22½	1,037.887	11
	„ „ samoistnych budżetem objętych	6.316	36½	75.323	75	672.467	11½	10.500	.	2.798	81½	43.367	09	4.108	71	217.983	51	.	.	49.683	45½	79.432	46
	„ „ samoistnych budżetem nieobjętych	3.852	96½	2,027.708	05½	364.501	35	.	.	.	.	68.218	79½	1,064.391	67	.	.	122.093	86½	72.071	76	3,092.099	72½
	„ majątku zarodowego	11.296	28	2,806.702	47½	1,601.052	90	97.298	62½	2.853	70½	210.777	16	1,402.716	82	471.735	28½	122.093	86½	222.073	44	4,209.419	29½
	„ majątku obrotowego	402.354	53½	2,280.293	91	.	.	.	.	70.362	99½	6,000.759	57½	406.143	47	.	.	.	.	6,403.114	11	2,686.437	38
	Razem	**413.659**	**81½**	**5,086.996**	**38½**	**1,601.052**	**90**	**97.298**	**62½**	**73.216**	**70**	**6,211.536**	**73½**	**1,808.860**	**29**	**471.735**	**28½**	**122.093**	**86½**	**6,625.187**	**55**	**6,895.856**	**67½**

tku zarodowego.

zem				**Wydatki w ciągu roku 1875.**								**Stan z końcem roku 1875.**													
												W kasie						**Należytości**						**Czysty stan**	
												gotówka		efekta				czynne				bierne			
																		w bankach		inne					
Wartość dóbr i realności		Kapitały hipotekowane		Gotówka		Efekta		Wartość dóbr i realności		Kapitały hipotekowane						Wartość dóbr i realności		Kapitały hipotekowane							
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
.	.	.	.	204	99½	1.200	.	.	.	.	.	1.000	½	11.324	26	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12.324	26½	.	.
364.501	35	122.093	86½	2.574	62	1,015.711	05	2.502	17	.	.	.	.	* 98.349 1,389.680	67½ 48	361.999	18	122.093	86½	.	.	232 678	49½	.	.	2,106.452	02	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	689	96	.	.	.	.	.	.	33.913	65	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	33.913	65	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2.071	88	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2.071	88	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1.000	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1.000	.	.	.
.	.	.	.	.	.	2.000	.	.	.	.	.	.	.	160.375	26	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	160.375	26	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	145	81½	36	32	.	.	.	.	111	13	4.655	51	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4.766	64	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	55.901	89	141.579	21	.	.	.	.	.	.	59.895	67	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	59.895	67	.	.
.	.	.	.	6.511	37	2.100	.	.	.	.	.	2.734	91	91.125	50	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	93.860	41	.	.
.	.	.	.	31	08½	25	63	.	.	.	.	.	.	51.581	08	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	51.581	08	.	.
.	.	.	.	50	64½	.	.	.	.	.	.	866	85	12.800	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	13.666	85	.	.
.	.	.	.	31	75½	1.100	.	.	.	.	.	1.906	69	4.218	99	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6.125	68	.	.
.	.	.	.	.	.	46	23	.	.	.	.	.	.	6.619	37	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6.619	37	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
364.501	**35**	**122.093**	**86½**	**65.452**	**17½**	**1,164.488**	**40**	**2.502**	**17**	.	.	**6.619**	**58½**	* 98 349 **1,829.261**	67½ **65**	**361.999**	**18**	**122 093**	**86 /2**	.	.	**232.678**	**49½**	.	.	**2.552.652**	**77½**	.	.
817.836	21	86 798	62½	99.926	38½	302.835	39	1.030	05	10.914	40	391	84	735.051 * 10.500	72 .	816.806	16	75.884	22½	57	90	88.000	.	64.448	30½	1,651.743	54	.	.
890.450	62½	10.500	.	40.983	45	22.200	.	27.523	71	.	.	8.700	½	46.732 * 98.349	46 67½	862.926	91½	10.500	.	11.542	15	59.758	05	.	.	1,000.159	58	.	.
364.501	35	122.093	86½	65.452	17½	1,164.488	40	2.502	17	.	.	6.619	58½	1,829.261	65	361.999	18	122.093	86½	.	.	232.678	49½	.	.	2 552.652	77½	.	.
2,072.788	18½	219.392	49	206.362	01	1,489.523	79	31.055	93	10.914	40	15.711	43	* 108.849 2,611.045 * 1,285.890	67½ 83	2,041.732	25½	208.478	09	11.600	05	380.436	54½	64.448	30½	5,204·555	89½	.	.
.	.	.	.	5,901.200	14½	355.129	07	.	.	.	.	501.913	96½	1,045.418	31	.	.	.	.	354.812	46	2.656.676	57	1,954.649	39½	2,604.171	91	.	.
2,072.788	**18½**	**219.392**	**49**	**6,107.562**	**15½**	**1,844.652**	**86**	**31.055**	**93**	**10.914**	**40**	**517.625**	**39½**	* 1,394.739 **3,656.464** *5,051.203*	67½ **14** *81½*	**2,041.732**	**25½**	**208.478**	**09**	**366.412**	**51**	**3,037.113**	**11½**	**2,019.097**	**70**	**7,808.727**	**80½**	.	.

c) Rachunek

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu.	Stan z początkiem roku 1875. W kasie gotówka zł.	ct.	W kasie efekta zł.	ct.	Wartość dóbr i realności zł.	ct.	Kapitały hipotekowane zł.	ct.	W bankach zł.	ct.	Dochody w ciągu roku 1875. Gotówka zł.	ct.	Efekta zł.	ct.	Wartość dóbr i realności zł.	ct.	Kapitały hipotekowane zł.	ct.	Ra- Gotówka zł.	ct.	Efekta zł.	ct.
	Depozyta.																						
I.	Depozyta w ogólności	36.438	30½	229.853	23	.	.	.	.	.	.	377.202	68½	422.458	99	.	.	.	.	413.640	99	652.312	22
II.	„ szpit. powszech. we Lwowie, oddział chorych . .	1.399	34	7.064	41	.	.	.	.	.	.	15.073	13½	10.400	62	.	.	.	.	16.472	47½	17.465	03
III.	„ funduszu podrzutków . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	240	.	.	.	.	.	.	.	240	.	.	.
IV.	„ szpitalu św. Łazarza, oddział chorych	.	.	16.330	.	.	.	.	.	.	.	11.572	03½	52.333	26	.	.	.	.	11.572	03½	68.663	26
V.	„ szpitalu św. Ducha, oddział syfilitycznych	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2.514	33½	.	.	.	.	.	.	2.514	33½	.	.
	Suma depozytów . .	37.837	64½	253.247	64	.	.	.	.	.	.	406.602	19	485.192	87	.	.	.	.	444.439	83½	738.440	51
	do tego suma funduszów krajowych .	413.650	81½	5,086.996	38½	1,601.052	90	97.298	62½	73.216	70	6,211.536	73½	1,808.860	29	471.735	28½	122.093	86½	6,625.187	55	6,895.856	67½
	Ogółem . .	**451.488**	**46**	**5,340.244**	**02½**	**1,601.052**	**90**	**97.298**	**62½**	**73.216**	**70**	**6,618.138**	**92½**	**2,294.053**	**16**	**471.735**	**28½**	**122.093**	**86½**	**7.069.627**	**38½**	**7,634.297**	**18½**

depozytów.

zem				**Wydatki w ciągu roku 1875.**								**Stan z końcem roku 1875.**															
Wartość dóbr i realności		Kapitały hipotekowane		Gotówka		Efekta		Wartość dóbr i realności		Kapitały hipotekowane		**W kasie**				Wartość dóbr i realności		Kapitały hipotekowane		**Należytości**						**Czysty stan**			
												gotówka		efekta						czynne				bierne		czynny		bierny	
																				w bankach		inne							
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
.	.	.	.	391.943	93½	431.779	84	.	.	.	.	21.697	05½	220.532	38	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	242.229	43½	.	.
.	.	.	.	14.087	63½	7.448	57	.	.	.	.	2.384	84	10.016	46	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12.401	30	.	.
.	.	.	.	240	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	11.027	84	39.730	.	.	.	.	.	544	19½	28.933	26	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	29.477	45½	.	.
.	.	.	.	2.486	75	.	.	.	.	.	.	27	58½	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	27	58½	.	.
.	.	.	.	419.786	16	478.958	41	.	.	.	.	24.653	67½	259.482	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	284.135	77½	.	.
2,072.788	18½	219.392	49	6,107.562	15½	1,844.652	86	31 055	93	10.914	40	517.625	39½	*1,394.739 3,656.464	67½ 14	2,041.732	25½	208.478	09	366.412	51	3,037.113	11½	2,019.097	70	7,808.727	80½	.	.
2,072.788	**18½**	**219 392**	**49**	**6,527.348**	**31½**	**2,323.611**	**27**	**31.055**	**93**	**10.914**	**40**	**542.279**	**07**	*1,394.739 **3,915.946** *5,310.685*	67½ **24** *91½*	**2,041.732**	**25½**	**208.478**	**09**	**366.412**	**51**	**3,037.113**	**11½**	**2,019.097**	**70**	**8,092.863**	**58**	.	.

d) Zestawienie

ogólnego stanu majątku obrotowego wraz z majątkiem zarodowym z końcem roku 1875,

(po wyłączeniu skryptów, kart dłużnych i t. p. efektów bez wartości.)

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu.	Czysty majątek czynny				Razem			
		obrotowy		zarodowy		czynny		bierny	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	1,849.284	80½	167.326	49	2,016.611	29½	.	.
2	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, — oddział chorych	126.428	71½	145.531	½	271.959	72	.	.
3	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, — oddział położnic	14.048	99½	16.139	32½	30.188	32	.	.
4	Krajowy zakład dla obłąkanych	91.639	02	46.701	01	138.340	03	.	.
5	Fundusz podrzutków we Lwowie	.	.	.	.	.	.	5.977	02
6	Szpital św. Łazarza w Krakowie, — oddział chorych	13.638	50	649.292	39½	662.930	89½	.	.
7	Szpital św. Łazarza w Krakowie. — oddział położnic i podrzutków	1.502	70½	87.181	38	88.684	08½	.	.
8	Szpital św. Ducha w Krakowie, —oddział syfilitycznych	1.527	01	8.727	30	10.254	31	.	.
9	Szpital św. Ducha w Krakowie,—oddział obłąkanych	1.272	42½	7.680	95	8 953	37½	.	.
10	Fundusz policyi krajowej	14	45½	127.807	52	127.821	97½	.	.
11	Fundusz szkolny krajowy	32.499	75½	395.356	16½	427.855	92	.	.
12	Fundusz domestykalny	5	89	70.802	60	70.808	49	.	.
13	Fundusz kultury krajowej	21.516	68½	34.629	36	56.146	04½	.	.
14	Fundusz stanowy sierociński	.	.	31.800	70½	31.800	70½	.	.
15	Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego	4.289	28	.	.	4.289	28	.	.
16	Fundusz szkoły weterynaryi	206	.	100.644	47½	100.850	47½	.	.
17	Fundusz budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	46.454	79½	762.282	44	808.737	23½	.	.
18	Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873	.	.	.	.	.	.	446.359	67
19	Fundusz pomnika Tadeusza Kościuszki	.	.	12.324	26½	12.324	26½	.	.
20	Fundusze stypendyjne	42.497	70	2,106.452	02	2,148.949	72	.	.
21	Administracya dóbr Winniki	2.296	69	.	.	2.296	69	.	.
22	Fudusz galicyjski inwalidów wojskowych	678	½	33.913	65	34.591	65½	.	.
23	Fundusz niżankowicki inwalidów wojskowych	105	11	2.071	88	2.176	99	.	.
24	Fundusz posagowy Jana i Filipiny Komarnickich	23	62½	1 000	.	1.023	62½	.	.
25	Zakład narodowy imienia Ossolińskich	3.955	71	160.375	26	164.330	97	.	.
26	Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego	3.054	62½	.	.	3.054	62½	.	.
27	Fundusz zapomogi z roku 1868	.	.	.	.	.	.	5.595	62
28	Fundusz pozostały zapomogi z roku 1866	150.086	07½	.	.	150.086	07½	.	.
29	Fundusz budowy domu podrzutków we Lwowie	.	.	4.766	64	4.766	64	.	.
30	Depozyta gminne serwitutowe	646.488	86½	.	.	646.488	86½	.	.
31	Fundusz Pelagii Russanowskiej	87	50	59.895	67	59.983	17	.	.
32	Fundusz szkół ludowych z roku 1872	.	.	93.860	41	93.860	41	.	.
33	Fundusz Wincentego Łodzia Ponińskiego	1.237	15½	51.581	08	52.818	23½	.	.
34	Fundusz Franciszka Kochmana dla literatów polskich	.	.	13.666	85	13.666	85	.	.
35	Fundusz Franciszka Kochmana dla dziewcząt służących	.	.	6.125	68	6.125	68	.	.
36	Fundusz Maryi de Prez Jędrzejowiczowej	.	.	6.475	37	6.475	37	.	.
37	Fundusz pomnika Agenora hr. Gołuchowskiego	7.408	12½	.	.	7.408	12½	.	.
38	Fundusz budowy nowego szpitalu w Krakowie	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma	3,062.248	22	5,204.411	89½	8,266.660	11½	457.932	31
						7,808.727	80½		
	Depozyta					284.135	77½		
	Razem					**8,092.863**	**58**		

e) Wykaz zapasów kasowych
z końcem roku budżetowego 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Gotówka zł.	Gotówka ct.	Efekta zł.	Efekta ct.
	A. w kasie krajowej.				
1	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	367.510	88½	148.467	42
2	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, oddział chorych	29	19	10.859	94
3	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, oddział położnic	.	.	1.515	06
4	Krajowy zakład dla obłąkanych	.	.	7.430	01
5	Fundusz podrzutków we Lwowie	.	.	.	.
6	Szpital św. Łazarza w Krakowie, oddział chorych	362	50	303.441	36
7	Szpital św. Łazarza w Krakowie, oddział położnic i podrzutków	.	.	34.328	80
8	Szpital św. Ducha w Krakowie, oddział syfilitycznych	.	.	5.512	55
9	Szpital św. Ducha w Krakowie, oddział obłąkanych	.	.	4.916	95
10	Fundusz policyi krajowej	.	½	39.722	37
11	Fundusz szkolny krajowy	.	15	327.324	68
12	Fundusz domestykalny	5	89	7·677	55
13	Fundusz kultury krajowej	15.234	88½	17.849	52
14	Fundusz stanowy sierociński	90	½	31.705	39
15	Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego	1.201	88	3.088	.
16	Fundusz szkoły weterynaryi	.	.	.	.
17	Fundusz budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	29.277	02½	.	.
18	Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873	11.523	37½	1,415.775	.
19	Fundusz pomnika Tadeusza Kościuszki	1.000	½	11.324	26
20	Fundusze stypendyjne (93)	40.635	92½	1,488.030	15½
21	Administracya dóbr Winniki	.	.	.	.
22	Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych	678	½	33.913	65
23	Fundusz niżankowicki inwalidów wojskowych	105	11	2.071	88
24	Fundusz posagowy Jana i Filipiny Komarnickich	23	62½	1.000	.
25	Zakład narodowy imienia Ossolińskich	3.745	37	160.375	26
26	Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego	120	77	3.247	56
27	Fundusz zapomogi z roku 1868	.	.	.	.
28	Fundusz pozostały zapomogi z roku 1866	2.852	12	143.118	13
29	Fundusz budowy domu podrzutków we Lwowie	111	13	4.655	51
30	Depozyta gminne serwitutowe	36.234	83½	610.253	68
31	Fundusz Pelagii Russanowskiej	87	50	59.895	67
32	Fundusz szkół ludowych z roku 1872	2.734	91	91.125	50
33	Fundusz Wincentego Łodzia Ponińskiego	19	29½	52.798	94
34	Fundusz Franciszka Kochmana, dla literatów polskich	866	85	12.800	.
35	Fundusz Franciszka Kochmana, dla dziewcząt służących	1·906	69	4.218	99
36	Fundusz Maryi de Prez Jędrzejowiczowej	.	.	6.619	37
37	Fundusz pomnika śp. Agenora hr. Gołuchowskiego	1.267	46½	6.140	66
38	Fundusz budowy nowego szpitalu w Krakowie	.	.	.	.
39	Depozyta	21.597	05½	193.311	38
	Suma	**539.222**	**45**	**5,244.515**	**19½**
	B. W innych kasach.				
40	W c. k. kasach rządowych: depozyta drogowe	100	.	27.221	.
41	W kasie krajowego szpitalu powszechnego we Lwowie: depozyta	2.384	84	10.016	46
42	W kasie szpitalu św. Łazarza w Krakowie: depozyta	544	19½	28.933	26
43	W kasie szpitalu św. Ducha w Krakowie: depozyta	27	58½	.	.
	Suma	**3.056**	**62**	**66.170**	**72**
	Zestawienie sumaryczne.				
	A. W kasie krajowej	539.222	45	5,244.515	19½
	B. W innych kasach	3.056	62	66.170	72
	Razem (jak w zestawieniu ogól. obrotu pod lit. *c.* strona 11)	**542.279**	**70**	**5,310.685**	**91½**

f) Wykaz kapitałów

pozostałych w bankach na rachunku bieżącym z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Kwota. zł.	ct.
1	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	351.783	80
2	Fundusz pożyczki z roku 1873	762	90
3	Fundusz policyi krajowej	57	90
4	Fundusz domestykalny	3.367	.
5	Fundusz kultury krajowej	8.079	84
6	Fundusz stanowy sierociński	95	31
7	Fundusz Ossolińskich	210	34
8	Fundusze stypendyjne	1.614	.
9	Fundusz zapomogi z roku 1866	441	42
	Suma	**366.412**	**51**
	Powyższe kapitały lokowane są w następujących bankach:		
1	Galicyjski Bank hipoteczny	221.026	75
2	Bank włościański	61.221	84
3	Filia zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	54.980	70
4	Galicyjski Bank kredytowy	28.400	75
5	Galicyjskie Towarzystwo kredytowe ziemskie	782	47
	Razem jak wyżej . . .	**366.412**	**51**

Uwaga do poz. **7.**

Kapitał ulokowany wynosi . . . . . 131 zł. 32 ct.
Odsetki 5% po koniec Grudnia 1875 . 79 „ 02 „
Razem . . **210** zł. **34** ct.

g) Poszczególnych papierów wartościowych, według

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu.	Listy zastawne: galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego	Listy zastawne: Zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie	Listy zastawne: Królestwa polskiego	Listy hipoteczne galicyjskiego Banku hipotecznego
					Wa r-
1	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	.	.	.	.
2	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, — oddział chorych	.	.	.	.
3	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, — oddział położnic	.	.	.	.
4	Krajowy zakład dla obłąkanych	.	.	.	.
5	Fundusz podrzutków we Lwowie	.	.	.	.
6	Szpital św. Łazarza w Krakowie, — oddział chorych	.	.	5.150	5.400
7	Szpital św. Łazarza w Krakowie, — oddział położnic i podrzutków	.	.	.	.
8	Szpital św. Ducha w Krakowie, — oddział syfilitycznych	.	.	.	.
9	Szpital św. Ducha w Krakowie, — oddział obłąkanych	.	.	.	800
10	Fundusz policyi krajowej	.	.	.	.
11	Fundusz szkolny krajowy	.	11.000	.	15.500
12	Fundusz domestykalny	2.400	.	.	.
13	Fundusz kultury krajowej	.	.	.	.
14	Fundusz stanowy sierociński	6.900	.	.	200
15	Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego	.	.	.	.
16	Fundusz szkoły weterynaryi	.	.	.	.
17	Fundusz budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	.	.	.	.
18	Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873	.	.	.	.
19	Fundusz pomnika Tadeusza Kościuszki	7.500	.	.	.
20	Fundusze stypendyjne	512.100	.	.	247.000
21	Administracya dóbr Winniki	.	.	.	.
22	Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych	33.900	.	.	.
23	Fundusz niżankowicki inwalidów wojskowych	.	.	.	.
24	Fundusz posagowy Jana i Filipiny Komarnickich	.	.	.	.
25	Zakład narodowy imienia Ossolińskich	50.200	.	.	.
26	Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego	200	.	.	.
27	Fundusz zapomogi z roku 1868	.	.	.	.
28	Fundusz pozostały zapomogi z roku 1866	.	.	.	.
29	Fundusz budowy domu podrzutków we Lwowie	.	.	.	.
30	Depozyta gminne serwitutowe	.	.	.	.
31	Fundusz Pelagii Russanowskiej	30.000	.	.	29.700
32	Fundusz szkół ludowych z roku 1872	.	.	.	3.500
33	Fundusz Wincentego Łodzia Ponińskiego	.	.	.	.
34	Fundusz Franciszka Kochmana, dla literatów polskich	12.800	.	.	.
35	Fundusz Franciszka Kochmana, dla dziewcząt służących	4.200	.	.	.
36	Fundusz Maryi de Prez Jędrzejowiczowej	.	.	.	6.600
37	Fundusz pomnika śp. Agenora hr. Gołuchowskiego	.	.	.	.
38	Fundusz budowy nowego szpitalu w Krakowie	.	.	.	.
	Suma papierów funduszowych	**660 200**	**11.000**	**5.150**	**308.700**
	do tego:				
39	Depozyta	.	.	.	.
	Razem	.	.	.	.

Potrąciwszy od wykazanej sumy papierów funduszowych	5,051.203 zł. 81½ ct.
sume skryptów i innych (służących tylko do zabezpieczenia majątku) dokumentów bez wartości	1,394.739 „ 67½ „
pozostaje suma papierów wartościowych	**3,656.464 „ 14 „**

g ó l n i e n i e

i c h r o d z a j u, z k o ń c e m r o k u 1 8 7 5.

Obligacye				Renty państwowe	Losy państwowe	Akcye kolei			Asygnaty bankowe	Książeczki Kasy oszczędności		Zapisy dłużne, weksle i inne dokumenta		Razem	
indemnizacyjne	pożyczki krajowej z roku 1873	Księstwa styryjskiego	pożyczki papiezkiej			Karola Ludwika	węgierskiej północno-wschodniej	dniestrzańskiej							
t o ś ć i m i e n n a.															
.	.	.	.	.	.	.	.	.	148.400	67	42	.	.	148.467	42
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	19.200	605	01	.	.	19.805	01
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	226.300	.	.	.	.	.	.	.	100.650	270	16	.	.	337.770	16
.	.	.	.	.	.	.	.	.	200	112	55	.	.	5.512	55
.	5.200	.	.	.	.	.	.	.	1.700	316	95	.	.	4.916	95
.	2.100	.	.	.	.	.	.	.	32.000	22	37	.	.	39.722	37
.	7.700	.	.	.	.	.	.	.	.	124	68	.	.	327.324	68
9.080	.	.	.	291.620	.	.	.	.	.	277	55	.	.	7.677	55
4.000	1.000	.	.	.	.	.	.	.	.	149	52	.	.	17.849	52
100	17.600	.	.	.	.	.	.	.	.	55	39	10.500	.	31.705	39
3.450	10.600	.	.	.	.	.	.	.	2.800	88	.	.	.	3.088	.
.	200	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	96.100	.	.	1,155.775	.	1,415.775	.
.	163.900	.	.	.	.	.	.	.	.	24	26	.	.	11.324	26
3.800	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8.830	48	98.349	67½	1,488.030	15½
330.350	152.600	2.000	.	6.000	2.100	124.000	1.200	2.000	1.500	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	13	65	.	.	33.913	65
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	21	88	.	.	2.071	88
2.050	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1.000	.
1.000	.	.	.	.	.	.	.	.	.	75	26	.	.	160.375	26
107.300	.	.	300	2.500	.	.	.	.	.	32	56	515	.	3.247	56
.	2.500	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	13.400	118	13	129.600	.	143.118	13
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5	51	.	.	4.655	51
4.450	200	.	.	.	.	.	.	.	.	20.133	68	.	.	610.253	68
590.120	.	.	.	.	.	.	.	.	.	195	67	.	.	59.895	67
.	.	.	.	.	.	.	.	.	3.000	225	50	.	.	91.125	50
.	84.400	.	.	.	.	.	.	.	.	1.248	94	.	.	52.798	94
51.550	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	12.800	.
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	18	99	.	.	4.218	99
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	19	37	.	.	6.619	37
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6.140	66	.	.	6.140	66
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
1,107.250	**674.300**	**2.000**	**300**	**300.120**	**2.100**	**124.000**	**1.200**	**2.000**	**418.950**	**39.194**	**14**	**1,394.739**	**67½**	**5,051.203**	**81½**
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	**259.482**	**10**
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	**5,310.685**	**91½**

h) Wykaz dóbr i realności

stanowiących własność funduszów krajowych z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie.	Wartość Szczegól zł.	ct.	Ogół zł.	ct.
I.	**Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu** posiada:				
	1.) Realność pod Nr. 937½ na umieszczenie szkoły gospodarstwa lasowego, z uwzględnieniem wartości części przybudowanych	20.838	74		
	2.) Realność pod Nr. 717½ przeznaczoną pod budowę gmachu sejmowego: Cena kupna 141.128 zł. — ct. Należytość rządowa . . 5.293 „ 50 „ Koszta legalizacyjne i stempl. 66 „ 25 „	146.487	75	167.326	49
II.	**Krajowy szpital powszechny we Lwowie:**				
	1.) Gmach popijarski we Lwowie Nr. 349½, t. j. zabudowanie stare, którego wartość dzieli się na trzy oddziały: *a)* Oddział chorych . .	81.041	24		
	b) „ położnic . .	8.980	.		
	c) „ obłąkanych . .	39.271	.		
	2.) Część nowo dobudowana do powyższego gmachu, stanowiąca również własność pomienionych powyżej trzech oddziałów	99 306	02		
	3.) Grunt zakupiony pod dom położnic, pod nazwą „Wulka szpitalna“, należący do oddziału położnic .	5.644	26½	234.242	52½
III.	**Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie:** Gmach nowo wybudowany Nr. 38. i 39. wraz ze staremi zabudowaniami folwarcznemi, gruntami, cegielniami i propinacyą	762.282	44	762.282	44
IV.	**Szpital św. Łazarza w Krakowie:** Gmach szpitalny w Krakowie Nr. 50, (dzielnica VIII. na Wesołej) z wszystkiemi przynależnościami i zabudowaniami, wartości 159.785 zł. 20 ct., stanowi własność dwóch oddziałów.				
	1.) Oddział chorych:				
	a) Część wartości wspólnego gmachu Nr. 50	132 032	70		
	b) Dobra Tropiszów (w Królestwie Polskiem) .	110.250	.		
	c) „ Rączna (w Galicyi)	9.950	.		
	d) „ Prądnik Czerwony (w Galicyi) . .	27.100	.		
	e) Folwark Blich (w Krakowie) . . .	23.000	.	302.332	70
	2.) Oddział położnic i podrzutków:				
	a) Część wartości wspólnego gmachu Nr 50 .	27.752	50		
	b) Dobra Browarek i propinacya w Krowodrzy (w Galicyi) . . .	22.740	.	50.492	50
V.	**Fundusz szkolny krajowy:**				
	1.) Grunt z pod spalonego budynku szkolnego we Lwowie, (część placu Castrum)	49.294	.		
	2.) Budynek szkolny w Tarnowie	6.117	94½		
	3.) Realność z ogrodem ad Sta Mariam w Krakowie .	7.000	.	62.411	94½
VI.	**Fundusz szkoły weterynaryi:** Realność we Lwowie Nr. 466½ z ogrodem . .	100.644	47½	100.644	47½
VII.	**Fundusze stypendyjne:**				
	1.) Fundusz Dydyńskiego: *a)* Dobra Godowa z przyległ. 39.972 zł. — ct. *b)* Realność w Strzyżowie Nr. 97 3.527 „ — „	43.499	.		
	2.) Fundusz Głowińskiego: *a)* Dobra Winniki . . 83.140 „ 03 „ *b)* Gmach we Lwowie ad St. Nicolaum . . . . 197.213 „ — „	280.353	03		
	3.) Fundusz Dr. Jana Towarnickiego: Realność w Rzeszowie	38.147	15	361.999	18
	Razem . .	.	.	**2.041.732**	25½

Z drukarni K. Pillera.

LW. 34.525/1876. Alegat E. do sprawozdania Wydziału krajowego o zamknięciu rachunkowem funduszów krajowych za rok 1875.

Lit. E.

Fundacya Stanisława hr. Skarbka.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1875.

BILANS OGÓLNY

z zamknięciem roku 1875.

Karol książę Jabłonowski w. r.
kurator.

Fundacya

Bilans majątku

z zamknięciem

		Gotówka		Efekta	
1.	Z końcem roku 1874. czysty stan czynny:				
	a) majątku zarodowego	2,581.838	84½	320.090	—
	b) „ obrotowego	182.740	33½	19.840	—
	Razem . . .	2,764.579	18	339.930	—
2.	Z końcem roku 1875. czysty stan czynny:				
	a) majątku zarodowego	2,639.548	—	320.660	—
	b) „ obrotowego	187.265	87	19.840	—
	Razem . . .	2,826.813	87	340.500	—
3.	Z porównania czystego stanu czynnego:				
	a) w roku 1875	2,826.813	87	340.500	—
	b) „ „ 1874	2,764.579	18	339.930	—
	Przyrost:				
	a) w majątku zarodowym	57.709	15½	570	—
	b) „ „ obrotowym	4.525	53½	—	—
	Ogółem przyrost	62.234	69	570	—

St. hr. Skarbka.

Bilans strat i zysków

roku 1875.

			Winien		Ma	
I.		**W majątku obrotowym.**				
	1.	Kasa w gotowiźnie	9.718	12	—	—
	2.	Zaległości czynne	—	—	16.295	02
	3.	„ bierne	529	98	—	—
	4.	Ruchomości:				
		a) fundacyi	—	—	9.266	97½
		b) zakładu	19.839	43	—	—
		Razem	30.087	53	25.561	99½
		Przyrost	—	—	4.525	53½
		Zgodnie	30.087	53	30.087	53
II.		**W majątku zarodowym.**				
	1.	Instytut w Drohowyżu:				
		a) gmach główny	45.315	12½		
		b) budynki uboczne	7.800	—		
	2.	Długi hipoteczne	4.594	03		
	3.	Papiery wartościowe	*570*	—		
		Razem	58.209	15½		
		Przyrost:				
		a) gotowizną	—	—	57.709	15
		b) efektami	—	—	*570*	—
		Zgodnie	58.209	15½	58.209	15½

Bilans majątku zarodowego

z zamknięciem r. 1875.

		Winien		Ma	
I.	Instytut w Drohowyżu	478.850	68		
II.	Dobra ziemskie	1,614.175	—		
III.	Realności lwowskie	616.182	72		
IV.	Papiery wartościowe	*320.660*	—		
V.	Długi hipoteczne	—	—	69.660	47
		320.660	—	—	—
	Razem	2,709.208	47	69.660	47
	Saldo:				
	czysty stan czynny				
	a) na gotówkę			2,639.548	—
	b) na efekta			*320.660*	—
		320.660	—	*320.660*	—
	Zgodnie	2,709.208	47	2,709.208	47

Fundacya St. hr. Skarbka.

Rachunek majątku zarodowego.

Winien. Ma.

I.		**Instytut w Drohowyżu.**					I.		**Instytut w Drohowyżu.**						
	1.	Wartość z końcem r. 1874.	425.735	55½					Wartość z końcem r. 1875:						
	2.	„ dalszej budowy gmachu głównego w r. 1875.	45.315	12½				1.	Gmachu głównego	437.380	98				
	3.	Wartość przebudowy budynków pobocznych w r. 1875. a mianowicie:						2.	Budynków pobocznych	36.369	70				
		a) ekonomii i magazynu na budynek gospodarczy . . . . . 7206 zł.						3.	Ogrodu i gruntów	5.100	—				
		b) budowa domku dla dozorcy ogrodu . 594 „	7.800	—											
		Ogółem	—	—	478.850	68			Ogółem	—	—	478.850	68		
II.		**Dobra ziemskie.**					II.		**Dobra ziemskie.**						
		Wartość z końcem r. 1874. wedle bilansu	1.614.175	—					Wartość z końcem r. 1875:						
								1.	Brzozdowce	199.069	—				
								2.	Drohowyże	606.396	—				
								3.	Opary i Słońsko	172.668	—				
								4.	Ostałowice	80.752	—				
								5.	Rożniatów	160.162	—				
								6.	Smorze i Klimiec	96.20	—				
								7.	Żabie	116.080	—				
								8.	Żydaczów	182.842	—				
		Ogółem	—	—	1,614.175	—			Ogółem	—	—	1,614.175	—		
III.		**Realności lwowskie.**					III.		**Realności lwowskie.**						
		Wartość z końcem r. 1874. wedle bilansu	616.182	79					Wartość z końcem r. 1875:						
								1.	Gmachu teatralnego	581.255	20				
								2.	Kortumówki	34.927	59				
		Ogółem	—	—	616.182	—			Ogółem	—	—	616.182	79		

Fundacya St. hr. Skarbka.

Rachunek majątku zarodowego.

Winien. **Ma.**

IV.		**Papiery wartościowe.**						IV.		**Papiery wartościowe.**				
	1.	Stan z końcem r. 1874. wedle bilansu			320.090	—			1.	Za wydatek wylosowanego listu Banku hipotecz. Ser. A. Nr. 5.658 na	—	—	100	—
	2.	Za przychód w r. 1875:							2.	Stan z końcem r. 1875:				
		a) list banku hipotecznego, Ser. A. Nr. 12152 na	100	—						*a)* oblig. indemnizacyjne	234.510	—		
		b) oblig. indemnizacyjne wink. z 1/11853. L. 11453	570	—	670	—				*b)* „ długu państwa	350	—		
										c) listy Banku hipot.	12.500	—		
										d) „ gal. Tow. kredytowego	23.200	—		
										f) priorytety kolei Karola Ludwika.	50.100	—	320.660	—
		Ogółem	—	—	320.760	—				Ogółem	—	—	320.760	—
V.		**Długi hipoteczne.**						V.		**Długi hipoteczne.**				
	1.	Za spłacone w r. 1875.								Stan z końcem r. 1874. wedlę bilansu.	74.254	50		
		a) gal. Tow. kredytowemu	2.594	03										
		b) buk. fundusz. relig. (p. mająt. obr. rubr. XI)	2.000	—	4.594	03								
	2.	Stan z końcem r. 1875:												
		a) gal. tow. kredytowemu z dóbr Drohowyża . .	32.861	88½										
		„ „ „ „ Ostałowiec . .	6.309	20½										
		b) buk. fund. religijnemu	14.000	—										
		c) masie po M. hr. Dulskim	13.898	69½										
		d) „ „ K. Jaźwińskim	155	38										
		f) c. k. Skarbowi państwa	2.435	30½	69.660	47								
		Ogółem	—	—	74 254	50				Ogółem	—	—	74.254	50

Bilans majątku obrotowego
z zamknięciem rachunku za rok 1875.

L. p.	Wyszczególnienie	Winien				Ma			
		gotówka		efekta		gotówka		efekta	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1.	**Zapasy kasowe.**								
	a) gotówką	74.974	09	—	—	—	—	—	—
	b) efektami	—	—	19.840	—	—	—	—	—
2.	**Zaległości.**								
	a) czynne	27.930	76½	—	—	—	—	—	—
	b) dłużne	—	—	—	—	695	98½	—	—
3.	**Ruchomości.**								
	a) fundacyi w ogóle	65.217	57	—	—	—	—	—	—
	b) zakładu w Drohowyżu	19.839	43	—	—	—	—	—	—
	Razem	187.961	85½	19.840	—	695	98½	—	—
	Saldo:								
	czysty stan czynny	—	—	—	—	187.265	87	19.840	—
	Zgodnie	187.961	58½	19.840	—	187.961	85½	19.880	—

Fundacya Stan. hr. Skarbka.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

majątku obrotowego

za rok

1 8 7 5.

Do tego dołącza się:

1) Ruch gotówki.
2) Wykaz zaległości czynnych i dłużnych.
3) Rachunek czynszów z gmachu teatru.
4) Ruch zaliczek.
5) Rachunek kasowy zakładu drohowyzkiego.

Fundacya Stanisława hr. Skarbka.

S U M A

Rubryka	Pozycya	Dochody.	Należytość: zaległa zł.	ct.	bieżąca zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Pozostałość ostateczna zł.	ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	ct.	większa zł.	ct.	Wyjaśnienia
		***A).* Rzeczywiste.**																	
I.		Zarząd centralny	110	—	79	46	189	46	66	46	123	—	50	—	—	—	16	46	
II.		Legata	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
III.		Gmach teatru	2.061	61½	45.293	79	47.355	40½	45.683	32½	1.672	08	44.875	—	—	—	808	32½	
IV.		Teatr	—	—	21.115	80	21.115	80	20.630	07	485	73	14.328	—	—	—	6.302	07	
V.		Dobra	19.140	44½	120.440	68½	139.581	13	126.963	38	12.617	75½	116.784	—	—	—	10.179	38	
VI.		Lasy	18.063	09½	39.805	08½	57.868	18	50.331	64½	7.536	53½	38.304	—	—	—	12.027	64½	
VII.		Przedsiębiorstwa	—	—	126	25	126	25	126	25	—	—	70	—	—	—	56	25	
VIII.		Realności lwowskie	170	—	4.612	50	4.782	50	4.502	50	280	—	4.428	—	—	—	74	50	
IX.		Papiery wartościowe	—	—	*300*	—	*300*	—	*300*	—	—	—	—	—	—	—	*300*	—	
X.		Prowizye czynne	—	—	16.835	33	16.835	33	16.835	33	—	—	15.494	15	—	—	1.341	18	
XI.		Prowizye dłużne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
XII.		Instytut	—	—	24.328	76	24.328	76½	24.328	76½	—	—	20.000	—	—	—	4.328	76½	
XIII.		Przygodne	42	43½	1.760	04½	1.802	48	1.799	39½	3	08½	500	—	—	—	1.299	39½	
		Razem	39.587	59	274.397	71	313.985	30	291.267	12	22.718	18½	254.833	15	—	—	36.433	97	
			—	—	*300*	—	*300*	—	*300*	—	—	—	—	—	—	—	*300*	—	
		***B).* Przenośne.**																	
1.		Dotacye	—	—	71.160	—	71.160	—	71.160	—	—	—							
2.		Zaliczki	1.064	53½	5.197	91	6.262	44½	1.049	86	5.212	58½							
3.		Kaucye	—	—	38	78	38	78	38	78	—	—							
		Razem	1.064	53½	76.396	69	77.461	22½	72.248	64	5.212	58½							
					300	—	*300*	—	*300*	—	—	—							
		Ogółem	40.652	12½	350.794	40	391.446	52½	363.515	76	27.930	77							
		Zapas kasowy z 1. Stycznia 1875.																	
		1) gotówką	—	—	—	—	—	—	65.255	97									
		2) efektami	—	—	—	—	—	—	*19.840*	—									
									20.140	—									
		Zgodnie	—	—	—	—	—	—	428.771	73									

RYUSZ.

Fundacya Stanisława hr. Skarbka.

Rubryka	Pozycya	Wydatki.	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
		***A).* Rzeczywiste.**																	
I.		Zarząd centralny	—	—	15.300	51	15.300	51	15.220	27	80	24	15.210	50	—	—	9	77	
II.		Legata	322	35½	11.571	50	11.893	85½	11.518	65	375	20½	11.622	—	103	35	—	—	
III.		Gmach teatru	—	—	27.717	68	27.717	68	27.717	68	—	—	26.353	60	—	—	1.364	08	Na pokrycie wydatków uchwalono budżetem kwotę . 169.375 złt. 10½ ct.
IV.		Teatr	—	—	22.533	42	22.533	42	22.533	42	—	—	11.350	—	—	—	11.183	42	
V.		Dobra	59	45	62.285	64	62.345	09	62.266	56	78	53	56.955	30	—	—	5.311	26	a kredytami dodatkowymi w rubr. II, V, XII
VI.		Lasy	242	66	21 822	76	22.065	42	22.065	42	—	—	19.408	—	—	—	2.657	42	i XIII, ... 94.255 „ 32½ „
VII.		Przedsiębiorstwa	—	—	95	—	95	—	95	—	—	—	70	—	—	—	25	—	razem . . 263.630 złt. 42½ ct.
VIII.		Realności lwowskie	—	—	1.219	72	1.219	72	1.199	49	20	23	1.042	—	—	—	157	49	
IX.		Papiery wartościowe	—	—	*300*	—	*300*	—	*300*	—	—	—	—	—	—	—	*300*	—	
X.		Prowizye czynne	—	—	1.338	26	1.338	26	1.338	26	—	—	1.371	—	32	74	—	—	
XI.		Prowizye dłużne	—	—	7.011	75	7.011	75	7.011	75	—	—	7.012	—	—	25	—	—	
XII.		Instytut	—	—	106.580	94	106.580	94	106.568	94	12	—	108.155	66½	1.586	72½	—	—	
XIII.		Przygodne	10	50	3.792	70	3.803	20	3.803	20	—	—	5.080	36	1.277	16	—	—	
		Razem	634	96½	281.269	88	281.904	84½	281.338	64	566	20½	263.630	42½	—	—	17.708	21½	
			—	—	*300*	—	*300*	—	*300*	—	—	—	—	—	—	—	*300*	—	
		***B).* Przenośne.**																	
1.		Dotacye	—	—	71.160	—	71.160	—	71.160	—	—	—							
2.		Zaliczki	—	—	1.299	—	1.299	—	1.299	—	—	—							
3.		Kaucye	91	—	38	78	129	78	—	—	129	78							
		Razem	91	—	72.497	78	72.588	78	72.459	—	129	78							
			—	—	*300*	—	*300*	—	*300*	—	—	—							
		Ogółem	725	96½	353.767	66	354.493	62½	353.797	64	695	98½							

Co do zapasów kasowych w gotówce, patrz dołączony „Ruch gotówki“, zaś co do efektów, to w porównaniu z zapasem z r. 1874. zaszła ta zmiana, że za wylosowany list Banku hipotecznego Ser. B. N. 1347. na 300 zł. przykupiono listy tegoż Banku Ser. A. N. 1.1713, 11.714 i 11.975, po 100 zł. w. a.

Zapas kasowy z 31. Grudnia 1875.

1)	gotówką	—	—	—	—	—	—	74.974	09
2)	efektami	—	—	—	—	—	—	*19.840*	
		—	—	—	—	—	—	*20.140*	
	Zgodnie	—	—	—	—	—	—	428.771	73

d) Zestawienie

ogólnego stanu majątku obrotowego wraz z majątkiem zarodowym z końcem roku 1875,

(po wyłączeniu skryptów, kart dłużnych i t. p. efektów bez wartości.)

Liczba porządkowa	Nazwa funduszu.	Czysty majątek czynny				Razem			
		obrotowy		zarodowy		czynny		bierny	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	1,849.284	80½	167.326	49	2,016.611	29½	.	.
2	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, — oddział chorych	126.428	71½	145.531	½	271.959	72	.	.
3	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, — oddział położnic	14.048	99½	16.139	32½	30.188	32	.	.
4	Krajowy zakład dla obłąkanych	91.639	02	46.701	01	138.340	03	.	.
5	Fundusz podrzutków we Lwowie	.	.	.	.	.	.	5.977	02
6	Szpital św. Łazarza w Krakowie, — oddział chorych	13.638	50	649.292	39½	662.930	89½	.	.
7	Szpital św. Łazarza w Krakowie. — oddział położnic i podrzutków	1.502	70½	87.181	38	88.684	08½	.	.
8	Szpital św. Ducha w Krakowie, — oddział syfilitycznych	1.527	01	8.727	30	10.254	31	.	.
9	Szpital św. Ducha w Krakowie, — oddział obłąkanych	1.272	42½	7.680	95	8 953	37½	.	.
10	Fundusz policyi krajowej	14	45½	127.807	52	127.821	97½	.	.
11	Fundusz szkolny krajowy	32.499	75½	395.356	16½	427.855	92	.	.
12	Fundusz domestykalny	5	89	70.802	60	70.808	49	.	.
13	Fundusz kultury krajowej	21.516	68½	34.629	36	56.146	04½	.	.
14	Fundusz stanowy sierociński	.	.	31.800	70½	31.800	70½	.	.
15	Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego	4.289	28	.	.	4.289	28	.	.
16	Fundusz szkoły weterynaryi	206	.	100.644	47½	100.850	47½	.	.
17	Fundusz budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	46.454	79½	762.282	44	808.737	23½	.	.
18	Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873	.	.	.	.	.	.	446.359	67
19	Fundusz pomnika Tadeusza Kościuszki	.	.	12.324	26½	12.324	26½	.	.
20	Fundusze stypendyjne	42.497	70	2,106.452	02	2,148.949	72	.	.
21	Administracya dóbr Winniki	2.296	69	.	.	2.296	69	.	.
22	Fudusz galicyjski inwalidów wojskowych	678	½	33.913	65	34.591	65½	.	.
23	Fundusz niżankowicki inwalidów wojskowych	105	11	2.071	88	2.176	99	.	.
24	Fundusz posagowy Jana i Filipiny Komarnickich	23	62½	1.000	.	1.023	62½	.	.
25	Zakład narodowy imienia Ossolińskich	3.955	71	160.375	26	164.330	97	.	.
26	Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego	3.054	62½	.	.	3.054	62½	.	.
27	Fundusz zapomogi z roku 1868	.	.	.	.	.	.	5.595	62
28	Fundusz pozostały zapomogi z roku 1866	150.086	07½	.	.	150.086	07½	.	.
29	Fundusz budowy domu podrzutków we Lwowie	.	.	4.766	64	4.766	64	.	.
30	Depozyta gminne serwitutowe	646.488	86½	.	.	646.488	86½	.	.
31	Fundusz Pelagii Rnssanowskiej	87	50	59.895	67	59.983	17	.	.
32	Fundusz szkół ludowych z roku 1872	.	.	93.860	41	93.860	41	.	.
33	Fundusz Wincentego Łodzia Ponińskiego	1.237	15½	51.581	08	52.818	23½	.	.
34	Fundusz Franciszka Kochmana dla literatów polskich	.	.	13.666	85	13.666	85	.	.
35	Fundusz Franciszka Kochmana dla dziewcząt służących	.	.	6.125	68	6.125	68	.	.
36	Fundusz Maryi de Prez Jędrzejowiczowej	.	.	6.475	37	6.475	37	.	.
37	Fundusz pomnika Agenora hr. Gołuchowskiego	7.408	12½	.	.	7.408	12½	.	.
38	Fundusz budowy nowego szpitalu w Krakowie	.	.	.	.	.	.	.	.
	Suma	3,062.248	22	5,204.411	89½	8,266.660	11½	457.932	31
						7,808.727	80½		
	Depozyta					284.135	77½		
	Razem					**8,092.863**	**58**		

e) Wykaz zapasów kasowych
z końcem roku budżetowego 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Gotówka zł.	Gotówka ct.	Efekta zł.	Efekta ct.
	A. w kasie krajowej.				
1	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	367.510	88½	148.467	42
2	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, oddział chorych	29	19	10.859	94
3	Krajowy szpital powszechny we Lwowie, oddział położnic	.	.	1.515	06
4	Krajowy zakład dla obłąkanych	.	.	7.430	01
5	Fundusz podrzutków we Lwowie	.	.	.	.
6	Szpital św. Łazarza w Krakowie, oddział chorych	362	50	303.441	36
7	Szpital św. Łazarza w Krakowie, oddział położnic i podrzutków	.	.	34.328	80
8	Szpital św. Ducha w Krakowie, oddział syfilitycznych	.	.	5.512	55
9	Szpital św. Ducha w Krakowie, oddział obłąkanych	.	.	4.916	95
10	Fundusz policyi krajowej	.	½	39.722	37
11	Fundusz szkolny krajowy	.	15	327.324	68
12	Fundusz domestykalny	5	89	7·677	55
13	Fundusz kultury krajowej	15.234	88½	17.849	52
14	Fundusz stanowy sierociński	90	½	31.705	39
15	Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego	1.201	88	3.088	.
16	Fundusz szkoły weterynaryi	.	.	.	.
17	Fundusz budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	29.277	02½	.	.
18	Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873	11.523	37½	1,415.775	.
19	Fundusz pomnika Tadeusza Kościuszki	1.000	½	11.324	26
20	Fundusze stypendyjne (93)	40.635	92½	1,488.030	15½
21	Administracya dóbr Winniki	.	.	.	.
22	Fundusz galicyjski inwalidów wojskowych	678	½	33.913	65
23	Fundusz niżankowicki inwalidów wojskowych	105	11	2.071	88
24	Fundusz posagowy Jana i Filipiny Komarnickich	23	62½	1.000	.
25	Zakład narodowy imienia Ossolińskich	3.745	37	160.375	26
26	Fundusz zapomogi byłego obwodu tarnowskiego	120	77	3.247	56
27	Fundusz zapomogi z roku 1868	.	.	.	.
28	Fundusz pozostały zapomogi z roku 1866	2.852	12	143.118	13
29	Fundusz budowy domu podrzutków we Lwowie	111	13	4.655	51
30	Depozyta gminne serwitutowe	36.234	83½	610.253	68
31	Fundusz Pelagii Russanowskiej	87	50	59.895	67
32	Fundusz szkół ludowych z roku 1872	2.734	91	91.125	50
33	Fundusz Wincentego Łodzia Ponińskiego	19	29½	52.798	94
34	Fundusz Franciszka Kochmana, dla literatów polskich	866	85	12.800	.
35	Fundusz Franciszka Kochmana, dla dziewcząt służących	1·906	69	4.218	99
36	Fundusz Maryi de Prez Jędrzejowiczowej	.	.	6.619	37
37	Fundusz pomnika śp. Agenora hr. Gołuchowskiego	1.267	46½	6.140	66
38	Fundusz budowy nowego szpitalu w Krakowie	.	.	.	.
39	Depozyta	21.597	05½	193.311	38
	Suma	**539.222**	**45**	**5,244.515**	**19½**
	B. W innych kasach.				
40	W c. k. kasach rządowych: depozyta drogowe	100	.	27.221	.
41	W kasie krajowego szpitalu powszechnego we Lwowie: depozyta	2.384	84	10.016	46
42	W kasie szpitalu św. Łazarza w Krakowie: depozyta	544	19½	28.933	26
43	W kasie szpitalu św. Ducha w Krakowie: depozyta	27	58½	.	.
	Suma	**3.056**	**62**	**66.170**	**72**
	Zestawienie sumaryczne.				
	A. W kasie krajowej	539.222	45	5,244.515	19½
	B. W innych kasach	3.056	62	66.170	72
	Razem (jak w zestawieniu ogól. obrotu pod lit. *c.* strona 11)	**542.279**	**70**	**5,310.685**	**91½**

f) Wykaz kapitałów

pozostałych w bankach na rachunku bieżącym z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Kwota. zł.	ct.
1	Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu	351.783	80
2	Fundusz pożyczki z roku 1873	762	90
3	Fundusz policyi krajowej	57	90
4	Fuudusz domestykalny	3.367	.
5	Fundusz kultury krajowej	8.079	84
6	Fundusz stanowy sierociński	95	31
7	Fundusz Ossolińskich	210	34
8	Fundusze stypendyjne	1.614	.
9	Fundusz zapomogi z roku 1866	441	42
	Suma	**366.412**	**51**
	Powyższe kapitały lokowane są w następujących bankach:		
1	Galicyjski Bank hipoteczny	221.026	75
2	Bank włościański	61.221	84
3	Filia zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu	54.980	70
4	Galicyjski Bank kredytowy	28.400	75
5	Galicyjskie Towarzystwo kredytowe ziemskie	782	47
	Razem jak wyżej	**366.412**	**51**

Uwaga do poz. **7.**

Kapitał ulokowany wynosi . . . . . 131 zł. 32 ct.
Odsetki 5% po koniec Grudnia 1875 . 79 „ 02 „
Razem . . **210** zł. **34** ct.

Dochody. **Fundacya Stani**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	ct.	bieżąca zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Pozostałość ostateczna zł.	ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	ct.	większa zł.	ct.	Wyjaśnienia
III.		**III. Gmach teatru.**																	
	1.	Czynsze z gmachu	2.049	46	44.212	86	46.262	32	45.622	42½	1.672	08	44.875	—	—	—	747	42½	
	2.	Dodatek do czynszów na konserwacyę	12	15½	1.020	03	1.032	18½	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	3.	Zwrot z podatku gminnego	—	—	60	90	60	90	60	90	—	—	—	—	—	—	60	90	
		Suma rubryki III	2.061	61½	45.293	79	47.355	40½	45.683	32½	1.672	08	44.875	—	—	—	808	32½	
IV.		**IV. Przedsiębiorstwo teatru.**																	
	1.	Subwencya dla sceny	—	—	12.200	—	12.200	—	12.200	—	—	—	4.200	—	—	—	8.000	—	
	2.	Od dzierżawców sceny	400	—	8.262	57	8.662	57	8.262	57	—	—	10.128	—	1.865	43	—	—	ad 2). *Wynik nickorzystny*, gdyż z powodu rozwiązania kontraktu z był. dzierżawcami odpisano na mocy uchw. Rady adm. z 3 Czerwca L. P. 124. kwotę 1.641 zł. a od nowej Dyrekcyi pobiera się czynsz roczny nie 4.100 zł. jak preliminowano, lecz 2.000 zł.
	3.	Rozmaite zwroty	—	—	53	23	653	23	167	50	485	73	—	—	—	—	167	50	
		Razem	400	—	21.115	80	21.515	80	20.630	07	485	73	14.328	—	—	—	6.302	07	
		Z powodu rozwiązania kontraktu z byłymi dzierżawcami sceny, na mocy uchwały Rady adm. z d. 3/6. 1875. L. P. 124 odpisano	400	—	—	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		Do przeniesienia	—	—	21.115	80	21.115	80	20.630	07	485	73	14.328	—	—	—	6.302	07	

sława hr. Skarbka. **Wydatki.**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza ł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
III.		**III. Gmach teatru.**																	
	1.	Stemple do kwitów czynszowych i książki na czynsze	—	—	31	60	31	60	31	60	—	—	—	—	—	—	31	60	Nie było preliminowane.
	2.	Podatki i ekwiwalent	—	—	18.441	64½	18.441	64½	18.441	64½	—	—	18.494	—	52	35½	—	—	
	3.	Płace urzędników i sług:																	
		a) Inspicyent techniczny	—	—	100	—	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—	—	—	
		b) Dozorca	—	—	423	—	423	—	423	—	—	—	423	—	—	—	—	—	
		c) Stróże gmachu	—	—	1.013	40	1.013	40	1.013	40	—	—	1.013	40	—	—	—	—	
		d) Oświetlarz	—	—	120	—	120	—	120	—	—	—	120	—	—	—	—	—	
	4.	Utrzymanie zwyczajne:																	
		a) Kominiarze	—	—	300	—	300	—	300	—	—	—	213	20	—	—	86	80	ad *a)*. Pokrywa się zaoszczędzeniem z R. IV poz. 3 lit. *h*.
		b) Oświetlenie	—	—	950	11½	950	11½	950	11½	—	—	900	—	—	—	50	11½	
		c) Asekuracya	—	—	661	—	661	—	661	—	—	—	740	—	79	—	—	—	
		d) Czystość	—	—	341	40	341	40	341	40	—	—	150	—	—	—	191	40	ad *d)*. Z powodu nawalnej zimy, wywóz śniegu.
		e) Pomniejsze restauracye	—	—	2.718	30	2.718	30	2.718	30	—	—	500	—	—	—	2.218	30	Z powodu nieprzewidzianych robót konserwacyjnych.
	5.	Naprawy i odnowy	—	—	2.617	22	2.617	22	2.617	22	—	—	3.700	—	1.082	78	—	—	
		Suma rubryki III	—	—	27.717	68	27.717	68	27.717	68	—	—	26.353	60	—	—	1.364	08	
IV.		**IV. Przedsiębiorstwo teatru.**																	
	1.	Subwencya dla sceny	—	—	14.455	66	14.455	66	14.455	66	—	—	4.200	—	—	—	10.255	66	ad 1) po strąceniu 8.000 zł. do poz. I dochodu właściwe przekroczenie 2.255 zł. 66 ct. gdyż z powodu bankructwa jednej Dyrekcyi, zaliczka dana tejże na subwencyę w kwocie 2.000 zł. nie mogła być ściągniętą, a 255 zł. 66 ct. powtórnie nowej Dyrekcyi pro rata wypłacić musiano.
	2.	Utrzymanie sceny:																	
		a) Garderoba, loże i maszynerye	500	—	934	58	1.434	58	934	58	—	—	900	—	—	—	34	58	
		b) Dekoracye	—	—	477	91	477	91	477	91	—	—	500	—	22	09	—	—	
		c) Czystość	—	—	138	50	138	50	138	50	—	—	100	—	—	—	38	50	
		d) Magazyn na dekoracye	—	—	1.050	—	1.050	—	1.050	—	—	—	1.000	—	—	—	50	—	
		e) Asekuracya	—	—	501	67	501	67	501	67	—	—	540	—	38	33	—	—	
		f) Lokalności dodane	—	—	975	—	975	—	975	—	—	—	665	—	—	—	320	—	ad 2) lit. *f)* z powodu przeprowadzenia przez kasę czynszu od Dyrekcyi za lokal pod Nr. 59 i 60, z czego dochód pod poz. 2. wpisano.
		g) Opał malarni	—	—	121	50	121	50	121	50	—	—	123	60	2	10	—	—	
	3.	Płace służby:																	
		a) Dekorator	—	—	1.000	—	1.000	—	1.000	—	—	—	1.000	—	—	—	—	—	
		b) Pomocnik tegoż	—	—	120	—	120	—	120	—	—	—	120	—	—	—	—	—	
		c) Maszynista	—	—	420	—	420	—	420	—	—	—	420	—	—	—	—	—	
		d) Szatny	—	—	540	—	540	—	540	—	—	—	540	—	—	—	—	—	
		Do przeniesienia	500	—	20.734	82	21.234	82	20.734	82	—	—	10.108	60	62	52	10.698	64	

Dochody. **Fundacya Stani**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	ct.	bieżąca zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Pozostałość ostateczna złr.	ct.	Na rok 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	ct.	większa zł.	ct.	Wyjaśnienia
IV.		**IV. Przedsiębiorstwo teatru.**																	
		Z przeniesienia . . .	—	—	21.115	80	21.115	80	20.630	07	485	73	14.328	—	—	—	6.302	07	
		Suma rubryki IV. . . .	—	—	21.115	80	21.115	80	20.630	07	485	73	14.328	—	—	—	6.302	07	
V		**V. Dobra ziemskie.**																	
		1). Brzozdowce.																	
1.		Czynsz z gruntów i propinacyi	2.803	53	14.000	—	16.803	53	16.803	53	—	—	14.000	—	—	—	2.803	53	Z powodu ściągnięcia zaległości z r. 1874.
2.		„ z pastwisk	—	—	510	—	510	—	510	—	—	—	510	—	—	—	—	—	
3.		„ z kamieniołomu	—	—	50	—	50	—	50	—	—	—	50	—	—	—	—	—	
4.		„ z chałup dla parobków	—	—	100	—	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—	—	—	
		Razem . . .	2.803	53	14.660	—	17.463	53	17.463	53	—	—	14.660	—	—	—	2.803	53	

nisława hr. Skarbka.

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie.	Należytość zaległa zł.	ct.	bieżąca zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.
IV.		**IV. Przedsiębiorstwo teatru.**								
		Z przeniesienia . . .	500	—	20.734	82	21.234	82	20.734	82
	3.	*e)* Bibliotekarz . . .	—	—	120	—	120	—	120	—
		f) Inspicyent . . .	—	—	100	—	100	—	120	—
		g) Stróże nocni . . .	—	—	300	—	300	—	300	—
		h) Kominiarze . . .	—	—	151	20	151	20	151	20
	4.	Podatek . . .	—	—	392	82	392	82	392	82
	5.	Rozmaite:								
		a) Zaliczka zwrotna Dyrekcyi teatru . . .	—	—	485	73	485	73	485	73
		b) Należytość od kontraktu o scenę . . .	—	—	167	—	167	—	167	—
		c) Rozmaite . . .	—	—	81	85	81	85	81	85
		Razem . . .	500	—	22.533	42	23.033	42	22.533	42
		Od tego odpisano poz. 2 lit. *a)* na mocy uchwały z 3/6 b. r. L. P. 124. . . .	500	—	—	—	500	—	—	—
		Ogółem . . .	—	—	22.533	42	22.533	42	22.533	42
V.		**V. Dobra ziemskie.**								
		1) Brzozdowce.								
	1.	Płaca inspicyenta dóbr wraz z woźnym . . .	—	—	564	80	564	80	564	80
	2.	Podatki i ekwiwalent . . .	—	—	3.181	67	3.181	67	3.181	67
	3.	Datki konkurencyjne . . .	—	—	217	12	217	12	217	12
	4.	Asekuracya budynków we własnem używaniu . . .	—	—	58	48	58	48	58	48
	5.	Drzewo dodane do dzierżawy dóbr . . .	—	—	1.160	—	1.160	—	1.160	—
	6.	Utrzymanie budynków . . .	—	—	576	20	576	20	576	20
		Razem . . .	—	—	5.758	27	5.758	27	5.758	27

Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość mniejsza zł.	Z porównania z budżetem wynikłość mniejsza ct.	Z porównania z budżetem wynikłość większa zł.	Z porównania z budżetem wynikłość większa ct.	Wyjaśnienia
—	—	10.108	60	62	52	10.698	74	
—	—	120	—	—	—	—	—	
—	—	100	—	—	—	—	—	
—	—	300	—	—	—	—	—	
—	—	238	—	86	80	—	—	
—	—	393	—	—	18	—	—	
—	—	—	—	—	—	485	73	ad 5) lit. *a*) do zwrotu w latach 1875, 1876, i 1877. Patrz poz. 3. dochodu.
—	—	—	—	—	—	167	—	ad 5. lit. *b)* z powodu zawarcia nowego kontraktu.
—	—	100	—	18	15	—	—	
—	—	11.350	—	—	—	11.183	42	
—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	11.350	—	—	—	11.183	42	
—	—	559	—	—	—	5	80	ad 1) z powodu wyższej ceny drzewa deputatowego.
—	—	3.046	—	—	—	135	67	ad 2) z powodu wyższego dodatku powiatowego i dodatków szkolnych.
—	—	265	—	47	88	—	—	
—	—	66	—	7	52	—	—	
—	—	880	—	—	—	280	—	ad 5) z powodu wyższej wartości drzewa, znosi się dochodem pod rubr. VI. dział 4. poz. 3.
—	—	400	—	—	—	176	20	ad 6) budowa piwnicy i wychodków przy domu dzierżawcy kosztowała 501 zł. 50 ct. a materyałami do naprawy budynków wydano prócz tego 69 zł. 90 ct.
—	—	5.217	—	—	—	541	27	

Fundacya Stani

Dochody.

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	ct.	bieżąca zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Pozostałość ostateczna zł.	ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	ct.	większa zł.	ct.	Wyjaśnienia
V.		**Dobra ziemskie.**																	
		2) Drohowyże.																	
	1.	Czynsz z dóbr	—	—	8.010	—	8.010	—	8.010	—	—	—	8.010	—	—	—	—	—	
	2.	„ „ propinacyi	—	—	13.100	—	13.100	—	13.100	—	—	—	13.100	—	—	—	—	—	
	3.	„ „ departamentu (zakładu stadników)	—	—	12.000	—	12.000	—	12.000	—	—	—	12.000	—	—	—	—	—	
	4.	„ „ austeryi	—	—	430	—	430	—	430	—	—	—	430	—	—	—	—	—	
	5.	„ „ wapniarek	—	—	80	—	80	—	80	—	—	—	80	—	—	—	—	—	
	6.	„ „ domów	4	20	195	50	199	70	195	50	4	20	147	—	—	—	48	50	
	7.	„ „ gruntów w Demni	163	89	90	56	254	45	100	42	154	03	90	—	—	—	10	42	
	8.	„ „ sianożęci i pasz	—	—	6.450	—	6.430	—	6.450	—	—	—	6.450	—	—	—	—	—	
	9.	„ „ podstawia w Demni	—	—	82	—	82	—	82	—	—	—	160	—	78	—	—	—	
	10.	Od własnej asekuracyi, za spalone budynki	2.000	—	458	—	2.458	—	1.458	—	1.000	—	—	—	—	—	1.458	—	
	11.	Zwrot z zaliczek na utrzymanie budynków w departamencie	—	—	226	03½	226	03½	226	03½	—	—	—	—	—	—	226	03½	
	12.	Zwrot z zaliczek na utrzymanie budynków dzierżawnych	—	—	585	78½	585	78½	585	78½	—	—	—	—	—	—	585	78½	
		Razem	2.168	09	41.707	88	43.875	97	42.717	74	1.158	23	40.467	—	—	—	2.250	74	
		3) Smorze i Klimiec.																	
	1.	Czynsz z gruntów, tartaków i wyrobu zapałkowego w Smorzu	1.099	56	4.750	—	5.849	56	4.750	—	1.099	56	4.750	—	—	—	—	—	ad 1). Zaległość z r. 1868. w procesie z Aronem Laufer.
	2.	Czynsz z propinacyi w Smorzu	—	—	1.548	26	1.548	26	1.548	26	—	—	1.700	—	151	74	—	—	ad 2) preliminowano za czas od 2/2 1875. do 2/2 1876, lecz z powodu upływu kontraktu z dniem 31/12 1875. pobrano tylko za czas od 2/2 do 31/12 1875.
	3.	„ „ młyna „ „	—	—	120	—	120	—	90	—	30	—	—	—	—	—	—	—	
	4.	„ „ domu Nr. 50 w Smorzu	—	—	10	—	10	—	10	—	—	—	10	—	—	—	—	—	
	5.	„ „ tartaku, młyna i wyrobu zapałkowego w Klimcu	—	—	1.600	—	1.600	—	1.600	—	—	—	1.600	—	—	—	—	—	
	6.	„ „ propinacyi „ „	—	—	700	—	700	—	700	—	—	—	700	—	—	—	—	—	
	7.	„ „ domu Nr. 26 „ „	—	—	10	—	10	—	5	—	5	—	10	—	5	—	—	—	
	8.	„ „ gruntów „ „	—	—	254	—	254	—	254	—	—	—	254	—	—	—	—	—	
	9.	„ „ kamieniołomów „ „	1	71	1	50	3	21	3	21	—	—	3	—	—	—	—	21	
	10.	„ „ suszni „ „	—	—	23	—	23	—	23	—	—	—	8	—	—	—	15	—	
	11.	Czynsze i zapomogi od gmin	3.463	52	—	—	3.463	52	314	63	3.148	89	400	—	85	37	—	—	ad 11) z powodu nieurodzaju w górach.
	12.	Za stary materyał z budynków	—	—	10	—	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	10	—	
		Razem	4.564	79	9.026	76	13.591	55	9.308	10	4.283	45	9.555	—	246	90	—	—	

sława hr. Skarbka. **Wydatki.**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
V.		**V. Dobra ziemskie.**																	
		2) Drohowyże.																	
	1.	Płaca woźnego	—	—	14	40	14	40	14	40	—	—	164	40	150	—	—	—	
	2.	„ kominiarza	—	—	164	40	164	40	164	40	—	—	164	40	—	—	—	—	
	3.	Podatki i ekwiwalent	—	—	10.593	14½	10.593	14½	10.593	14½	—	—	10.365	—	—	—	228	14½	ad 3.) z powodu dodatku powiat. na szkoły.
	4.	Datki konkurencyjne	—	—	1.716	91	1.716	91	1.716	91	—	—	1.907	—	190	09	—	—	
	5.	Asekuracya budynków	—	—	647	49	647	49	647	49	—	—	546	—	—	—	101	49	ad 5.) z powodu podniesienia się wartości budynków.
	6.	Drzewo do dzierżawy:																	
		a) Dóbr	—	—	1.323	—	1.323	—	1.323	—	—	—	1.318	—	—	—	5	—	
		b) Propinacyi	—	—	205	—	205	—	205	—	—	—	270	—	65	—	—	—	
		c) Austeryi	—	—	54	—	54	—	54	—	—	—	54	—	—	—	—	—	
	7.	Utrzymanie budynków:																	
		a) Dzierżawnych	—	—	4.973	42	4.973	42	4.973	42	—	—	2.615	—	—	—	2.358	42	ad 7. lit. *a)* z powodu, że budowa nowej karczmy w Stulsku preliminowana na 1.500 zł., kosztowała więcej . 1.013 zł. 52½ ct. a odbudowa zgorzałej karczmy na Dąbrowie (nieprelim.) . . . . . 656 „ 43½ „ 1.669 zł. 96 ct. reszta przekroczenia znosi się nadwyżką dochodów pod poz. 10) na . . . 458 zł. — ct. i poz. 12) . . 585 „ 78½ „ } 1.043 zł. 78½ ct.
		b) W departamencie	—	—	515	90	515	90	515	90	—	—	200	—	—	—	315	90	ad poz. 7. lit. *b)* przekroczenie w kwocie . 315 zł. 90 ct.
	8.	Ogrodzenie pasz	—	—	427	76	427	76	427	76	—	—	300	—	—	—	127	76	umniejsza się korelatywnym dochodem poz. 11. 226 „ 03½ „ na 89 zł. 86½ ct. a niezniknione z powodu zbyt drobiazgowych restauracyj przewidzieć się nie dających.
	9.	Drzewo masie po F. Singerze	—	—	526	13	526	13	526	13	—	—	471	—	—	—	55	13	ad 9.) z powodu wyższej ceny drzewa.
	10.	Rozmaite	—	—	290	—	290	—	290	—	—	—	40	—	—	—	250	—	ad 10.) z powodu defalki z czynszu za propinacyę, z przyczyny zniesienia kantyny przy instytucie, za czas od 24/9 1875. do 24/3 1876.
		Razem	—	—	21.651	55½	21.651	55½	21.651	55½	—	—	18.415	—	—	—	3.236	55½	
		3) Smorze i Klimiec.																	
	1.	Płaca rządcy z woźnym	—	—	940	—	940	—	940	—	—	—	960	—	20	—	—	—	
	2.	„ kominiarza	—	—	35	—	35	—	35	—	—	—	36	—	1	—	—	—	
	3.	„ stróża do cegielni	—	—	6	—	6	—	6	—	—	—	12	—	6	—	—	—	
	4.	Podatki	—	—	943	56½	943	56½	943	56½	—	—	1.048	—	104	43½	—	—	
	5.	Asekuracya	—	—	48	18	48	18	48	18	—	—	67	—	18	82	—	—	
	6.	Datki konkurencyjne	—	—	31	70	31	70	31	70	—	—	232	—	200	30	—	—	
	7.	Utrzymanie budynków	—	—	1.760	½	1.760	½	1.760	½	—	—	1.225	—	—	—	535	—	ad 7.) z powodu, że na budowę stajni, wozowni etc. dla rządcy i restauracyę pomieszkania tegoż, preliminowano na rok 1874 a w tym roku dopiero ukończono, dopłacono nadwyrkę kosztorysową w ilości łącznej 451 zł. 75 ct., a na budowę piwnicy dla rządcy preliminarzem nie objętą, wydano 66 zł. 46 ct. zaś drewutnia nad preliminarz 16 zł. 79½ ct. kosztowała.
	8.	Najem gruntów pod tartak	—	—	23	—	23	—	23	—	—	—	23	—	—	—	—	—	
	9.	Defalka za młyn	—	—	82	—	82	—	82	—	—	—	90	—	8	—	—	—	
	10.	Drzewo do dzierżawy:																	
		a) Tartaków w Smorzu	—	—	3.400	—	3.400	—	3.400	—	—	—	3.040	—	—	—	360	—	ad 10), Wartość drzewa pod lit. *a)* wyżej zarachowana, znosi się korelatywnym dochodem w rubr. VI, dział *g)* poz. 3.
		b) Propinacyi „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	—	54	—	—	—	Pod lit. *b)* nie wydano drzewa.
		c) Tartaków w Klimcu	—	—	1.250	—	1.250	—	1.250	—	—	—	1.250	—	—	—	—	—	
		d) Propinacyi w Klimcu	—	—	54	—	54	—	54	—	—	—	54	—	—	—	—	—	
		Razem	—	—	8.573	45	8.573	45	8.573	45	—	—	8.091	—	—	—	482	45	

Dochody. **Fundacya Stani**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	ct.	bieżąca zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Pozostałość ostateczna zł.	ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	ct.	większa zł.	ct.	Wyjaśnienia
V.		**V. Dobra ziemskie.**																	
		4) Opary i Słońsko.																	
	1.	Czynsz z dóbr Opary	12	89	8.312	—	8.324	89	8.324	89	—	—	8.316	—	—	—	8	89	Z powodu ściągnięcia zaległości z r. 1874.
	2.	„ „ Słońsko	—	—	3.116	90	3.116	90	3.116	90	—	—	3.116	—	—	—	—	90	
		Razem	12	89	11.428	90	11.440	79	11.441	79	—	—	11.432	—	—	—	9	79	
		5) Ostałowice.																	
	1.	Czynsz z dóbr	500	—	6.577	77	7.077	77	7.077	77	—	—	6.500	—	—	—	577	77	Z powodu ściągnięcia zaległości z r. 1874.
	2.	Zwrot z podatków	—	—	—	01½	—	01½	—	01½	—	—	—	—	—	—	—	01½	
	3.	Za stare materyały z budynków	—	—	110	55	110	55	110	55	—	—	—	—	—	—	110	55	
		Razem	500	—	6.688	33½	7.188	33½	7.188	33½	—	—	6.500	—	—	—	688	33½	
		6) Rożniatów.																	
	1.	Czynsz z dóbr i propinacyi	4.418	08	13.000	—	17.418	08	16.624	08	794	—	13.000	—	—	—	3.624	—	ad 1) z powodu ściągnięcia zaległości z roku 1874.
	2.	„ z tartaku na Olchówce	—	—	310	—	310	—	155	—	155	—	310	—	155	—	—	—	ad 2) z powodu pozostałej zaległości.
	3.	„ z młyna na Fryszerce	—	—	200	—	200	—	200	—	—	—	200	—	—	—	—	—	
	4.	„ ze źródeł nafty	—	—	160	—	160	—	160	—	—	—	160	—	—	—	—	—	
	5.	„ z gruntów na Lecówce	—	—	12	50	12	50	12	50	—	—	12	50	—	—	—	—	
	6.	„ z zamku i ogrodu	—	—	702	60	702	60	702	60	—	—	702	60	—	—	—	—	
	7.	Datki na restauracyę budynków	—	—	200	71	200	71	200	71	—	—	—	—	—	—	200	71	
	8.	Od funduszu własnej asekuracyi, za pogorzałe budynki na gumnie	—	—	2.502	30	2.502	30	502	30	2.000	—	—	—	—	—	502	30	
		Razem	4.418	08	17.088	11	21.506	19	18.557	19	2.949	—	14.385	—	—	—	4.172	19	

sława hr. Skarbka. **Wydatki.**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
V.		**V. Dobra ziemskie.**																	
		4) Opary i Słońsko.																	
	1.	Podatki	—	—	2.805	78½	2.805	78½	2.805	78½	—	—	2.710	—	—	—	95	78½	ad 1.) z powodu wyższego dodatku powiatowego i dodatków szkolnych.
	2.	Datki konkurencyjne	—	—	540	01	540	01	540	01	—	—	254	—	—	—	286	01	ad 2.) z przyczyny znaczniejszego wydatku materyałów własnych do dróg gminnych w kwocie 216 zł. 25 ct. na preliminowane 50 zł. i większych datków na utrzymanie kościołów.
	3.	Asekuracya	—	—	19	90	19	90	19	90	—	—	25	—	5	10	—	—	
	4.	Utrzymanie budynków	—	—	2.030	94	2.030	94	2.030	94	—	—	800	—	—	—	1.230	94	ad 4.) z powodu, że: 1) pobicie spichrza nie 300 zł. lecz 473 zł. 40 ct., 2) szopa nie 200 zł. lecz 425 zł. kosztowała, a prócz tego wydano własnych materyałów do budynków za kwotę 706 zł. 40 ct. w a.
	5.	Drzewo do dzierżawy:																	
		a) Opar	—	—	829	80	829	80	829	80	—	—	828	—	—	—	1	80	
		b) Słońska	—	—	103	—	103	—	103	—	—	—	103	—	—	—	—	—	
	6.	Leśniczemu, za zastępstwo obszaru dworskiego	—	—	60	—	60	—	60	—	—	—	60	—	—	—	—	—	
		Razem	—	—	6.389	43½	6.389	43½	6.389	43½	—	—	4.780	—	—	—	1.609	43½	
		5) Ostałowice.																	
	1.	Podatki	—	—	1.407	97½	1.407	97½	1.407	97½	—	—	1.375	—	—	—	32	97½	ad 1.) jak wyżej.
	2.	Datki konkurencyjne	—	—	73	89	73	89	63	05	10	84	84	—	20	95	—	—	
	3.	Asekuracya	—	—	20	61	20	61	20	61	—	—	24	—	3	39	—	—	
	4.	Utrzymanie budynków	—	—	776	95	776	95	776	95	—	—	685	—	—	—	91	95	ad 4.) znosi się poz. 3. dochodu.
	5.	Drzewo do dzierżawy	—	—	788	—	788	—	788	—	—	—	776	—	—	—	12	—	ad 5.) z powodu wyższej wartości drzewa.
	6.	Leśniczemu, za zastępstwo obszaru dworskiego	—	—	60	—	60	—	60	—	—	—	60	—	—	—	—	—	
		Razem	—	—	3.127	42½	3.127	42½	3.116	58½	10	84	3.004	—	—	—	112	58½	
		6) Rożniatów.																	
	1.	Płaca rządcy z woźnym	—	—	1.126	—	1.126	—	1.126	—	—		1.130	—	4	—	—	—	
	2.	„ kominiarza	—	—	21	71	21	71	21	71	—		35	—	13	29	—	—	
	3.	Podatki	—	—	2.791	54½	2.791	54½	2.791	54½	—		2.783	—	—	—	8	54½	
	4.	Datki konkurencyjne	—	—	276	69	276	69	264	—	12	69	577	—	313	—	—	—	
	5.	Asekuracya	—	—	64	05	64	05	64	05	—		66	—	1	95	—	—	
	6.	Utrzymanie budynków	—	—	6.884	20	6.884	20	6.884	20	—		6.889	30	5	10	—	—	ad 6.) tu do preliminowanych 405 zł. kredyta dodatkowe: z 1/2 1875. L. 1.374. na 3.984 zł. 30 ct. „ 13/4 „ „ 1.362. „ 500 „ — „ „ 6/3 1876 „ 332. „ 2.000 „ — „ Ogółem . . . 6.484 zł. 30 ct. z powodu odbudowy spalonych budynków, przybudowy stajni przy gorzelni i zakupna młyna amerykańsk.
	7.	Drzewo do dzierżawy dóbr	—	—	1.422	58	1.422	58	1.422	58	—	—	1.140	—	—	—	282	58	ad 7.) prócz kontraktem dodanych do dzierżawy 1000 sągów drzewa opałowego i 200 fur zbiórki wartości 1.140 zł., wydano dzierżawcy rozmaitych materyałów za 282 zł. 58 ct. na ogrodzenia i drobne restauracye.
	8.	Zwrot za budowę tartaku	—	—	100	—	100	—	100	—	—	—	100	—	—	—	—	—	
	9.	Stemple do kwitów na czynsz za zamek i posłańce	—	—	3	80	3	80	3	80	—	—	6	—	2	20	—	—	
		Razem	—	—	12.690	57½	12.690	57½	12.677	88½	12	69	12.726	30	48	41½	—	—	

Dochody. **Fundacya Stani**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	ct.	bieżąca zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Pozostałość ostateczna zł.	ct.	Na rok 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	ct.	większa zł.	ct.	Wyjaśnienia
V.		**V. Dobra ziemskie.**																	
		7) Żydaczów.																	
	1.	Czynsz z gruntów, pasz i propinacyi	1.843	17	15.205	—	17.048	17	15.205	—	1.843	17	15.205	—	—	—	—	—	Zaległość ta cięży na Krzyżanowskim R. z. r. 1868. w procesie.
	2.	„ z lokalu c. k. Kasy	—	—	350	—	350	—	350	—	—	—	350	—	—	—	—	—	
	3.	„ z ogrodów	—	—	35	—	35	—	35	—	—	—	30	—	—	—	5	—	
		Razem	1.843	17	15.590	—	17.433	17	15.590	—	1.843	17	15.585	—	—	—	5	—	
		8) Żabie.																	
	1.	Czynsz z całego klucza z lasami	—	—	4.200	—	4.200	—	4.200	—	—	—	4.200	—	—	—	—	—	
		9) Nieprzewidziane	2.829	89½	50	70	2.880	59½	496	69	2.383	90½	—	—	—	—	496	69	
		Sumaryusz rubryki V.																	
	1.	Brzozdowce	2.803	53	14.660	—	17.463	53	17.463	53	—	—	14.660	—	—	—	2.803	53	
	2.	Drohowyże	2.168	09	41.707	88	43.875	97	42.717	74	1.158	23	40.467	—	—	—	2.250	74	
	3.	Smorze i Klimiec	4.564	79	9.026	76	13.591	55	9.308	10	4.283	45	9.555	—	246	90	—	—	
	4.	Opary i Słońsko	12	89	11.428	90	11.441	79½	11.441	79½	—	—	11.432	—	—	—	9	79½	
	5.	Ostałowice	500	—	6.688	33½	7.188	33½	7.188	33½	—	—	6.500	—	—	—	688	33½	
	6.	Rożniatów	4.418	08	17.088	11	21.506	19	18.557	19	2.949	—	14.385	—	—	—	4.172	19	
	7.	Żydaczów	1.843	17	15.590	—	17.433	17	15.590	—	1.843	17	15.585	—	—	—	5	—	
	8.	Żabie	—	—	4.200	—	4.200	—	4.200	—	—	—	4.200	—	—	—	—	—	
	9.	Nieprzewidziane	2.829	89½	50	70	2.880	59½	496	69	2.383	90½	—	—	—	—	496	69	
		Suma rubryki V.	19.140	44½	120.440	68½	139.581	13½	126.963	38	12.617	75½	116.784	—	—	—	10.179	38	

sława hr. Skarbka. **Wydatki.**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
V.		**V. Dobra ziemskie.**																	
		7) Żydaczów.																	
	1.	Podatki	—	—	2.393	64½	2.393	64½	2.393	64½	—	—	2.332	—	—	—	61	64½	Z powodu wyższego dodatku powiatowego i dodatków szkolnych.
	2.	Utrzymanie budynków i przewozu.	—	—	14	45	14	45	14	45	—	—	75	—	60	55	—	—	
	3.	Datki konkurencyjne	—	—	46	36	46	36	46	36	—	—	298	—	251	64	—	—	
	4.	Asekuracya	—	—	23	68	23	68	23	68	—	—	23	—	—	—	—	68	
		Razem	—	—	2.478	13½	2.478	13½	2.478	13½	—	—	2.728	—	249	86½	—	—	
		8) Żabie.																	
	1.	Ekwiwalent	—	—	193	69	193	69	193	69	—	—	194	—	—	31	—	—	
	2.	Budowa leśniczówki	—	—	600	—	600	—	600	—	—	—	600	—	—	—	—	—	
		Razem	—	—	793	69	793	69	793	69	—	—	794	—	—	31	—	—	
		9) Nieprzewidziane	59	45	823	10½	882	55½	827	55½	55	—	1.200	—	372	44½	—	—	
		Sumaryusz rubryki V.																	
	1.	Brzozdowce	—	—	5.758	27	5.758	27	5.758	27	—	—	5.217	—	—	—	541	27	
	2.	Drohowyże	—	—	21.651	55½	21.651	55½	21.651	55½	—	—	18.415	—	—	—	3.236	55½	
	3.	Smorze i Klimiec	—	—	8.573	45	8.573	45	8.573	45	—	—	8.091	—	—	—	482	45	
	4.	Opary i Słońsko	—	—	6.389	43½	6.389	43½	6.389	43½	—	—	4.780	—	—	—	1.609	43½	
	5.	Ostałowice	—	—	3.127	42½	3.127	42½	3 116	58½	10	84	3.004	—	—	—	112	58½	
	6.	Rożniatów	—	—	12.690	57½	12.690	57½	12.677	88½	12	69	12.726	30	48	41½	—	—	
	7.	Żydaczów	—	—	2.478	13½	2.478	13½	2.478	13½	—	—	2.728	—	249	86½	—	—	
	8.	Żabie	—	—	793	69	793	69	793	69	—	—	794	—	—	31	—	—	
	9.	Nieprzewidziane	59	45	823	10½	882	55½	827	55½	55	—	1.200	—	372	44½	—	—	
		Suma rubryki V.	59	45	62.285	64	62.345	09	62.266	56	78	53	56.955	30	—	—	5.311	26	

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość zaległa zł.	ct.	bieżąca zł.	ct.	razem zł.	ct.
VI.		**VI. Lasy fundacyi.**						
		1) Zarząd ogólny.						
		2) Rewir Rozwadów.						
	1.	Czynsze	—	—	34	—	34	—
	2.	Sprzedaż drzewa	1.308	—	9.599	15	10.907	15
	3.	Wartość drzewa do dzierżawy	—	—	1.465	10	1.465	10
	4.	Zwroty za rąbanie sągów	15	—	706	25	721	25
	5.	„ „ budowy i regulacyę	—	—	141	07	141	07
		Razem	1.323	—	11.945	57	13.268	57
		3) Rewir Stulsko.						
	1.	Czynsze	93	—	168	—	261	—
	2.	Sprzedaż drzewa	2.312	25	1.522	76	3.835	01
	3.	Wartość „	—	—	1.166	70	1.166	70
	4.	Zwroty za rąbanie	19	80	458	80	478	60
	5.	„ z budowy etc.	—	—	1	23	1	23
		Razem	2.425	05	3.317	49	5.742	54
		4) Rewir Brzozdowce.						
	1.	Czynsze	—	—	40	—	40	—
	2.	Sprzedaż drzewa	4.407	75	2.319	25	6.727	—
	3.	Wartość „	—	—	1.308	—	1.308	—
	4.	Zwroty za rąbanie	—	—	433	60	433	60
	5.	„ z budowy etc.	—	—	31	71	31	71
		Razem	4.407	75	4.132	56	8.540	31

Fundacya Stani

Uiszczenie zł.	ct.	Pozostałość ostateczna zł.	ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	ct.	Z porównania z budżetem wynikłość mniejsza zł.	ct.	większa zł.	ct.	Wyjaśnienia
34	—	—	—	45	—	11	—	—	—	
8.838	90	2.068	25	4.913	—	—	—	3.925	90	ad 2.) z powodu ściągnięcia zaległości z r. 1874. znaczniejszej sprzedaży i wyższych cen.
1.465	10	—	—	880	—	—	—	585	10	ad 3.) znosi się mniejszym dochodem w dziale 3cim poz. 2.)
706	25	15	—	332	—	—	—	374	25	ad. 4.) znosi się mniejszym dochodem w dziale 3. poz. 2.
141	07	—	—	—	—	—	—	141	07	
11.185	32	2.083	25	6.170	—	—	—	5.015	32	
253	—	8	—	209	—	—	—	44	—	
3.835	01	—	—	2.741	—	—	—	1.094	01	ad 2.) z powodu ściągnięcia zaległości z r. 1874.
1.166	70	—	—	1.818	—	651	30	—	—	ad 3.) vid: dział 2. poz. 3.
478	60	—	—	842	—	363	40	—	—	ad 4.) „ „ „ „ 4.
1	23	—	—	—	—	—	—	1	23	
5.734	54	8	—	5.610	—	—	—	124	54	
40	—	—	—	45	—	5	—	—	—	
6.727	—	—	—	4.430	—	—	—	2.297	—	ad 2) z powodu ściągnięcia zaległości z r. 1874.
1.308	—	—	—	988	—	—	—	320	—	
433	60	—	—	518	—	84	40	—	—	ad 4) z powodu niższych kosztów rąbania.
31	71	—	—	—	—	—	—	31	71	
8.540	31	—	—	5.981	—	—	—	2.559	31	

sława hr. Skarbka. **Wydatki.**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
VI.		**VI. Lasy fundacyi.**																	
		1) Zarząd ogólny.																	
	1.	Nadleśniczy z woźnym	—	—	1.353	10	1.353	10	1.353	10	—	—	1.339	—	—	—	14	10	Przekroczenie w tym dziale spowodowane wstawieniem wyższej wartości drzewa deputatowego.
	2.	Iszy praktykant	—	—	381	90	381	90	381	90	—	—	381	—	—	—	—	90	
	3.	IIgi	—	—	150	—	150	—	150	—	—	—	150	—	—	—	—	—	
		Razem	—	—	1.885	—	1.885	—	1.885	—	—	—	1.870	—	—	—	15	—	
		2) Rewir Rozwadów.																	
	1.	Służba lasowa	—	—	1.202	40	1.202	40	1.202	40	—	—	1.226	—	23	60	—	—	
	2.	Budowy, uprawa	—	—	645	29	645	29	645	29	—	—	531	—	—	—	114	29	ad 2) znosi się korrelatywnym dochodem pod poz. 5.
	3.	Rąbanie sągów	—	—	1.400	—	1.400	—	1.400		—	—	1.279	—	—	—	121	—	ad 3) j. w. poz. 4.
		Razem	—	—	3.247	69	3.247	69	3.247	69	—	—	3.036	—	—	—	211	69	
		3) Rewir Stulsko.																	
	1.	Służba lasowa	—	—	1.226	80	1.226	80	1.226	80	—	—	1.255	—	28	20	—	—	ad 2) z powodu zakupna sadzonek za . . . . 19 zł. 50 ct. znaczniejszego kopania rowów . . . . . 53 „ — „ i innych robót przy budynkach wyż. preliminarza o . 46 „ 48 „
	2.	Budowy etc.	—	—	545	98	545	98	545	98	—	—	427	—	—	—	118	98	
	3.	Rąbanie sągów	—	—	1.181	30	1.181	30	1.181	30	—	—	1.035	—	—	—	146	30	ad 3) z powodu rąbania sągów dla zakładu.
		Razem	—	—	2.954	08	2.954	08	2.954	08	—	—	2.717	—	—	—	237	08	
		4) Rewir Brzozdowce.																	
	1.	Służba lasowa	—	—	960	80	960	80	960	80	—	—	969	—	8	20	—	—	ad 2) przekroczenie to w ilości . . . . . 118 zł. 02 ct. umniejsza się korrelatywnym dochodem poz. 5 o . . 31 „ 71 „ na . . . . . 86 „ 31 „ a spowodowane spłatą zaległości z r. 1874 . . . 66 „ 65 „ zatem tylko o . . . . 19 „ 65 „ przekroczono właściwie.
	2.	Budowy etc.	66	66	137	36	504	02	504	02	—	—	386	—	—	—	118	02	
	3.	Rąbanie sągów	—	—	549	90	549	90	549	90	—	—	518	—	—	—	31	90	ad 3) z powodu większej sprzedaży rąbanego drzewa.
		Razem	66	66	1.948	06	2.014	72	2.014	72	—	—	1.873	—	—	—	141	72	

Dochody. **Fundacya Stani**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na rok 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na rok 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
VI.		**VI. Lasy fundacyi.**																	
		5) Rewir Iłów.																	
	1.	Czynsze	—	—	127	—	127	—	127	—	—	—	55	—	—	—	72	—	
	2.	Sprzedaż drzewa	8.381	60	3.207	20	11.588	80	7.398	—	4.190	80	5.239	—	—	—	2.159	—	ad 2) z powodu zrealizowania zaległości z r. 1874.
	3.	Wartość „	—	—	142	60	142	60	142	60	—	—	152	—	9	40	—	—	
	4.	Zwroty za rąbanie	13	80	190	73	204	53	185	33	19	20	74	—	—	—	111	33	
	5.	„ z budowy etc.	—	—	57	12½	57	12½	57	12½	—	—	—	—	—	—	57	12½	
		Razem	8.395	40	3.724	65½	12.120	05½	7.910	05½	4.210	—	5.520	—	—	—	2.390	05½	
		6) Rewir Opary.																	
	1.	Czynsze	—	—	14	—	14	—	14	—	—	—	15	—	1	—	—	—	
	2.	Sprzedaż drzewa	—	—	1.774	69	1.774	69	1.774	69	—	—	2.195	—	420	31	—	—	ad 2) z powodu nie przyjścia do skutku sprzedaży narąbanych zapasów.
	3.	Wartość „	—	—	1.049	40	1.049	40	1.049	40	—	—	1.053	—	3	60	—	—	
	4.	Zwroty za rąbanie	—	—	413	84	413	84	413	84	—	—	416	—	2	16	—	—	
	5.	„ z budowy etc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		Razem	—	—	3.251	93	3.251	93	3.251	93	—	—	3.679	—	427	07	—	—	
		7) Rewir Ostałowice.																	
	1.	Czynsze	10	—	—	—	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	10	—	
	2.	Sprzedaż drzewa	—	—	789	41	789	41	789	41	—	—	719	—	—	—	70	41	
	3.	Wartość drzewa	—	—	855	20	855	20	855	20	—	—	862	—	6	80	—	—	
	4.	Zwroty za rąbanie	210	—	458	—	668	—	458	—	210	—	522	—	64	—	—	—	
	5.	„ z budowy etc.	17	90	97	78	115	68	115	68	—	—	—	—	—	—	115	68	
		Razem	237	90	2.200	39	2.438	29	2.228	29	210	—	2.103	—	—	—	125	29	
		8) Rewir Rożniatów-Duba.																	
	1.	Sprzedaż drzewa	—	—	1.441	78	1.441	78	1.354	38	87	40	1.642	—	287	62	—	—	Z powodu mniejszej sprzedaży.
	2.	Wartość „	—	—	1.205	60	1.205	60	1.205	60	—	—	1.217	—	11	40	—	—	
	3.	Zwroty za rąbanie	—	—	1.019	80	1.019	80	991	—	28	80	125	—	—	—	866	—	Znosi się przekroczeniem w wydatku poz. 3.
	4.	„ „ budowy	—	—	—	80	—	80	—	80	—	—	—	—	—	—	—	80	
		Razem	—	—	3.667	98	3.667	98	3.551	78	116	20	2.984	—	—	—	567	78	

sława hr. Skarbka. **Wydatki.**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
VI.		**VI. Lasy fundacyi.**																	
		5) Rewir Ilow.																	
	1.	Służba	—	—	1.117	20	1.117	20	1.117	20	—	—	1.127	—	9	80	—	—	
	2.	Budowy etc.	—	—	410	—	410	—	410	—	—	—	410	—	—	—	—	—	
	3.	Rąbanie	—	—	615	95	615	95	615	95	—	—	593	—	—	—	22	95	znosi się poz. 4. dochodu.
		Razem	—	—	2.143	15	2.143	15	2.143	15	—	—	2.130	—	—	—	13	15	
		6) Rewir Opary.																	
	1.	Służba	—	—	758	40	758	40	758	40	—	—	771	—	12	60	—	—	
	2.	Budowy	—	—	266	20	266	20	266	20	—	—	263	—	—	—	3	20	
	3.	Rąbanie	—	—	991	13	991	13	991	13	—	—	585	—	—	—	406	13	ad 3) z powodu traczki materyałów dla Instytutu i znaczniejszego rąbania sągów na sprzedaż.
		Razem	—	—	2.015	73	2.015	73	2.015	73	—	—	1.619	—	—	—	396	73	
		7) Rewir Ostałowice.																	
	1.	Służba	6	—	822	20	828	20	828	20	—	—	842	—	13	80	—	—	
	2.	Budowy	—	—	187	22	187	22	187	22	—	—	171	—	—	—	16	22	ad 2) znosi się korrelatywnym przychodem
	3.	Rąbanie	—	—	398	60	398	60	398	60	—	—	522	—	123	40	—	—	poz. 5.
		Razem	6	—	1.408	02	1.414	02	1.414	02	—	—	1.535	—	120	98	—	—	
		8) Rewir Rożniatów-Duba.																	
	1.	Służba	—	—	1.373	20	1.373	20	1.373	20	—	—	1.373	—	—	—	—	20	
	2.	Budowa	—	—	152	92	152	92	152	92	—	—	150	—	—	—	2	92	
	3.	Rąbanie	—	—	976	60	976	60	976	60	—	—	125	—	—	—	851	60	znosi się korrelatywnym przychodem poz. 3.
		Razem	—	—	2.502	72	2.502	72	2.502	72	—	—	1.648	—	—	—	854	72	

Dochody. **Fundacya Stani**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	ct.	bieżąca zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Pozostałość ostateczna zł.	ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	ct.	większa zł.	ct.	Wyjaśnienia
VI.		**VI. Lasy fundacyi.**																	
		9) Rewir Smorze-Klimiec.																	
	1.	Czynsze	—	—	336	50	336	50	336	50	—	—	300	—	—	—	36	50	
	2.	Sprzedaż drzewa	—	—	1.090	98	1.090	98	1.090	98	—	—	717	—	—	—	373	98	
	3.	Wartość „	—	—	4.819	70	4.819	70	4.819	70	—	—	4.398	—	—	—	421	70	
	4.	Zwroty za rąbanie	—	—	42	—	42	—	42	—	—	—	42	—	—	—	—	—	
		Razem	—	—	6.289	18	6.289	18	6.289	18	—	—	5.457	—	—	—	832	18	
		10) Lasy w Żabiu.																	
	1.	Czynsze z połonin	—	—	382	29	382	29	382	29	—	—	200	—	—	—	182	29	
	2.	Zwrot z regulacyi	—	—	205	94	205	94	205	94	—	—	—	—	—	—	205	94	
		Razem	—	—	588	23	588	23	588	23	—	—	200	—	—	—	388	23	
		11) Rozmaite.																	
	1.	Kary lasowe	599	40½	385	26	984	66½	388	14	596	52½	100	—	—	—	288	14	
	2.	Pieńkowe	492	32	199	89	692	21	561	92	130	29	500	—	—	—	61	92	
	3.	Nieprzewidziane	182	27	101	95	284	22	101	95	182	27	—	—	—	—	101	95	
		Razem	1.273	99½	687	10	1.961	09½	1.052	01	909	08½	600	—	—	—	452	01	
		Sumaryusz rubryki VI.																	
	1.	Zarząd centralny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	2.	Rewir Rozwadów	1.323	—	11.945	57	13.268	57	11.185	32	2.083	25	6.170	—	—	—	5.015	32	
	3.	„ Stulsko	2.425	05	3.317	49	5.742	54	5.734	54	8	—	5.610	—	—	—	124	54	
	4.	„ Brzozdowce	4.407	75	4.132	56	8.540	31	8.540	31	—	—	5.981	—	—	—	2.559	31	
	5.	„ Iłów	8.395	40	3.724	65½	12.120	05½	7.910	05½	4.210	—	5.520	—	—	—	2.390	05½	
	6.	„ Opary	—	—	3.251	93	3.251	93	3.251	93	—	—	3.679	—	427	07	—	—	
	7.	„ Ostałowice	237	90	2.200	39	2.438	29	2.228	29	210	—	2.103	—	—	—	125	29	
	8.	„ Rożniatów	—	—	3.667	98	3.667	98	3.551	78	116	20	2.984	—	—	—	567	78	
	9.	„ Smorze	—	—	6.289	18	6.289	18	6.289	18	—	—	5.457	—	—	—	832	18	
	10.	„ Żabie	—	—	588	23	588	23	588	23	—	—	200	—	—	—	388	23	
	11.	Rozmaite	1.273	99½	687	10	1.961	09½	1.052	01	909	08½	600	—	—	—	452	01	
		Suma rubryki VI	18.063	09½	39.805	08½	57.868	18	50.331	64½	7.536	53½	38.304	—	—	—	12.027	64½	

sława hr. Skarbka. **Wydatki.**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
VI.		**VI. Lasy fundacyi.**																	
		9) Rewir Smorze-Klimiec.																	
	1.	Służba	—	—	852	—	852	—	852	—	—	—	838	—	—	—	14	—	Z powodu wyższej wartości drzewa deputatowego.
	2.	Budowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100	—	100	—	—	—	
	3.	Rąbanie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	—	42	—	—	—	
		Razem	—	—	852	—	852	—	852	—	—	—	980	—	128	—	—	—	
		10) Lasy w Żabiu.																	
	1.	Służba	—	—	80	—	80	—	80	—	—	—	200	—	120	—	—	—	
	2.	Regulacya	—	—	211	04	211	04	211	04	—	—	—	—	—	—	211	04	Znosi się korrelatywem pod poz. 2. dochodu.
		Razem	—	—	291	04	291	04	291	04	—	—	200	—	—	—	91	04	
		11) Rozmaite.																	
	1.	Służbie lasowej procenta od kar i pniowe	—	—	1.267	—	1.267	—	1.267	—	—	—	600	—	—	—	667	—	ad 1) przekroczenie zo 667 zł. umniejsza się korrelatywem dochodu poz. 1 i 2. o kwotę 350 zł. 05 ct. na 316 zł. 95 ct. spowodowane znaczniejszą sprzedażą drzewa.
	2.	„ „ remuneracye	—	—	591	—	591	—	591	—	—	—	600	—	9	—	—	—	
	3.	Nieprzewidziane	170	—	717	27	887	27	887	27	—	—	660	—	—	—	287	27	ad 3) korrelatywem dochodu pozycyi 3. umniejsza się na . . . . . 185 zł. 32 ct. z powodu spłaty zaległości z r. 1874. za regulacyę lasów w Rożniatowie.
		Razem	170	—	2.575	27	2.745	27	2.745	27	—	—	1.800	—	—	—	945	27	
		Sumarjusz rubryki VI.																	
	1.	Zarząd ogólny	—	—	1.885	—	1.885	—	1.885	—	—	—	1.870	—	—	—	15	—	
	2.	Rewir Rozwadów	—	—	3.247	69	3.247	69	3.247	69	—	—	3.036	—	—	—	211	69	
	3.	„ Stulsko	—	—	2.954	08	2.954	08	2.954	08	—	—	2.717	—	—	—	237	08	
	4.	„ Brzozdowce	66	66	1.948	06	2.014	72	2.014	72	—	—	1.873	—	—	—	141	72	
	5.	„ Iłów	—	—	2.143	15	2.143	15	2.143	15	—	—	2.130	—	—	—	13	15	
	6.	„ Opary	—	—	2.015	73	2.015	73	2.015	73	—	—	1.619	—	—	—	396	73	
	7.	„ Ostałowice	6	—	1.408	02	1.414	02	1.414	02	—	—	1.535	—	120	98	—	—	
	8.	„ Rożniatow	—	—	2.502	72	2.502	72	2.502	72	—	—	1.648	—	—	—	854	72	
	9.	„ Smorze	—	—	852	—	852	—	852	—	—	—	980	—	128	—	—	—	
	10.	„ Zabie	—	—	291	04	291	04	291	04	—	—	200	—	—	—	91	04	
	11.	Rozmaite	170	—	2.575	27	2.745	27	2.745	27	—	—	1.800	—	—	—	945	27	
		Suma rubryki VI.	242	66	21.822	76	22.065	42	22.065	42	—	—	19.408	—	—	—	2.657	42	

Dochody.

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość zaległa zł.	ct.	bieżąca zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.
VII.		**VII. Przedsiębiorstwa.**								
	1.	Cegielnia w Rożniatowie	—	—	70	—	70	—	70	—
	2.	„ „ Ostałowicach	—	—	3	75	3	75	3	75
	3.	„ „ Smorzu	—	—	52	50	52	50	52	50
		Suma rubryki VII	—	—	126	25	126	25	126	25
VIII.		**VIII. Realności lwowskie.**								
	1.	Czynsz za strzelnicę i plac mustry	—	—	2.150	—	2.150	—	2.150	—
	2.	„ „ kościopalnię	—	—	600	—	600	—	600	—
	3.	„ „ grunta i kamieniołomy	—	—	367	50	367	50	87	50
	4.	„ „ ogród i domy	—	—	905	—	905	—	905	—
	5.	„ „ realność na Janowskiem	160	—	590	—	750	—	750	—
	6.	Sprzedaż starego budulcu	10	—	—	—	10	—	10	—
		Suma rubryki VIII	170	—	4.612	50	4.782	50	4.502	50
IX.		**IX. Papiery wartościowe.**	—	—	*300*	—	*300*	—	*300*	—
X.		**X. Prowizye czynne.**								
	1.	Od obligów indemnizacyjnych	—	—	13.233	30	13.233	30	13.334	30
	2.	„ „ długu państwa	—	—	29	40	29	40	29	40
	3.	„ listów hipotecznych	—	—	918	—	918	—	918	—
	4.	„ „ kredytowych	—	—	1.160	—	1.160	—	1.160	—
	5.	„ chwilowo lokowanych kapitałów	—	—	1.494	63	1.494	63	1.494	63
		Suma rubryki X	—	—	16.835	33	16.835	33	16.835	33
XI.		**XI. Prowizye dłużne.**								
			—	—	—	—	—	—	—	—

Pozostałość ostateczna zł.	ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	ct.	Z porównania z budżetem wynikłość mniejsza zł.	ct.	większa zł.	ct.	Wyjaśnienia
—	—	70	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	3	75	
—	—	—	—	—	—	52	50	
—	—	70	—	—	—	56	25	
—	—	2.150	—	—	—	—	—	
—	—	600	—	—	—	—	—	
280	—	338	—	250	50	—	—	
—	—	750	—	—	—	155	—	
—	—	590	—	—	—	160	—	
—	—	—	—	—	—	10	—	
280	—	4.428	—	—	—	74	50	
—	—	—	—	—	—	*300*	—	
—	—	13.701	45	468	15	—	—	
—	—	14	70	—	—	14	70	
—	—	918	—	—	—	—	—	
—	—	460	—	—	—	700	—	
—	—	400	—	—	—	1.094	63	
—	—	15.494	15	—	—	1.341	18	
—	—	—	—	—	—	—	—	

sława hr. Skarbka. **Wydatki.**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
VII.		**VII. Przedsiębiorstwa.**																	
	1.	Cegielnia w Rożniatowie	—	—	70	—	70	—	70	—	—	—	70	—	—	—	—	—	Z powodu płacy cegielnika za Styczeń b. r. t. j. do wyjścia kontraktu służbowego.
	2.	„ „ Drohowyżu	—	—	25	—	25	—	25	—	—	—	—	—	—	—	25	—	
		Suma rubryki VII.	—	—	95	—	95	—	95	—	—	—	70	—	—	—	25	—	
VIII.		**VIII. Realności lwowskie.**																	
	1.	Podatki i ekwiwalent	—	—	565	93	565	93	565	93	—	—	636	—	70	07	—	—	Z powodu niektórych budżetem nieprzewidzianych robót, jak czyszczenie kominów, paliki do sadu itp. Z powodu zaasekurowania niektórych budynków we własnem używaniu będących lub czynszowych.
	2.	Budynki i sad	—	—	473	10	473	10	452	87	20	23	300	—	—	—	152	87	
	3.	Stemple od czynszów	—	—	7	50	7	50	7	50	—	—	10	—	2	50	—	—	
	4.	Dozorca realności	—	—	96	—	96	—	96	—	—	—	96	—	—	—	—	—	
	5.	Asekuracya	—	—	77	19	77	19	77	19	—	—	—	—	—	—	77	19	
		Suma rubryki VIII.	—	—	1.219	72	1.219	72	1.199	49	20	23	1.042	—	—	—	157	49	
IX.		**IX. Papiery wartościowe.**	—	—	*300*	—	*300*	—	*300*	—	—	—	—	—	—	—	*300*	—	
X.		**X. Prowizye czynne.**																	
	1.	Podatek dochodowy od procentów z obligów indemnizacyi.	—	—	1.320	76	1.320	76	1.320	76	—	—	1.371	—	50	24	—	—	Z powodu podniesienia mniejszej ilości odsetków, patrz dochód.
	2.	Eskont gotówki chwilowo lokowanej	—	—	17	50	17	50	17	50	—	—	—	—	—	—	17	50	Eskont z powodu nieprzewidzianej potrzeby kasy.
		Suma rubryki X.	—	—	1.338	26	1.338	26	1.338	26	—	—	1.371	—	32	74	—	—	
XI.		**XI. Prowizye dłużne.**																	
	1.	Galicyjskie Towarzystwo kredytowe:																	
		a) Prowizye	—	—	1.642	72	4.236	75	4.236	75	—	—	4.237	—	—	25	—	—	
		b) Spłata długu	—	—	2.594	03													
	2.	Bukowiński fundusz religijny:																	
		a) Prowizye	—	—	775	—	2.775	—	2.775	—	—	—	2.775	—	—	—	—	—	
		b) Spłata długu	—	—	2.000	—													
		Suma rubryki XI.	—	—	7.011	75	7.011	75	7.011	75	—	—	7.012	—	—	25	—	—	

Dochody. **Fundacya Stani**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	ct.	bieżąca zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Pozostałość ostateczna zł.	ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	ct.	większa zł.	ct.	Wyjaśnienia
XII.		**XII. Instytut.**																	
	1.	**Zwroty z budowy**	—	—	25	41	25	41	25	41	—	—	—	—	—	—	25	41	
	2.	**Zwroty z płac**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	3.	**Z ogrodu i pól instytutowych.** Za sprzedane Zakładowi ziemiopłody.	—	—	687	29½	687	29½	687	29½	—	—	—	—	—	—	687	29½	
	4.	**Sprzedaż materyałów.** Z magazynu budowlanego	—	—	20.869	18½	20.869	18½	20.869	18½	—	—	20.000	—	—	—	869	18½	

sława hr. Skarbka. **Wydatki.**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
XII.		**XII. Instytut.**																	
		1) Koszta budowy																	
	1.	Przy głównym gmachu:																	ad 1) Na pokrycie wydatków w tym dziale uchwaliła Rada administracyjna kredyta dodatkowe z 13/4 i 9/7 b. r. do L. 315 i 743 na kwotę obecną 42.357 zł. w. a. a przekroczenie tejże spowodowały większe koszta plantowania o 2.053 zł. 76 ct. tak, że przy innych robotach a mianowicie przy poz. c) jedynie o 904 zł. 36½ ct. kredyt przekroczono.
		a) Budowa traktu, warstatów i wykończenie traktów środkowego i dla dziewcząt	—	—	27.873	31½													
		b) Urządzenie kuchni, pralni, suszni, łazien, wodociągów etc.	—	—	6.363	18	45.327	12½	45.315	12½	12	—	42.357	—	—	—	2.958	12½	
		c) Osztachetowanie dziedzińców	—	—	7.419	21													
		d) Plantowania około gmachu	—	—	3.453	76													
		e) Rozmaite wydatki z powodu budowy	—	—	217	66													
	2.	Przy budynkach ubocznych:																	ad 2). Na pokrycie wydatków uchwalono kredyt z 13/4 b. r. do L. 315 na 8.836 zł. a przekroczenie tegoż spowodowała przebudowa magazynu i nieprzewidziane wydatki pod poz. c.
		a) Przebudowa ekonomii wraz z dobudową drewutni, chlewów, piwnic etc.	—	—	3.953	80													
		b) Przeistoczenie budynku magazynu na cele gospodarcze	—	—	5.535	64½	9.632	79½	9.632	79½	—	—	8.836	—	—	—	1.796	79½	
		c) Restauracye domów dla urzędników	—	—	143	35													
		Razem	—	—	54.959	92	54.959	92	54.947	92	12	—	51.193	—	—	—	3.754	92	
		2) Płace personalu przy budowie.																	
		1) Podmajstrzy za r. b.	—	—	454	50													Zaoszczędzenie, ponieważ urzędnicy od 3—5 z otwarciem zakładu na etat tegoż przeszli.
		2) Praktykant „ „ „	—	—	360	—													
		3) Kasyer }	—	—	580	50	2.324	20	2.324	20	—	—	2.685	—	360	80	—	—	
		4) Magazynier } za czas od 1/1 do 30/9.	—	—	444	—													
		5) Ogrodnik }	—	—	452	40													
		6) Opał rzemieślnikom	—	—	32	80													
		3) Ogród i pola instytutu.																	
		1) Nowy parkan koło szkółki owocowej	—	—	702	76													Na pokrycie tych wydatków uchwalono jedynie pod 13/4 b. r. do L. 315. kwotę 650 zł. na koszta poz. 2) na resztę wydatków nie było nic preliminowanem, lecz wydatki poz. 3 i 4 znoszą się prawie korrelatywnym dochodem.
		2) Budowa domu dla dozorcy	—	—	594	15													
		3) Zakładanie dalsze ogrodu	—	—	566	08	2.171	01	2.171	01	—	—	650	—	—	—	1.521	01	
		4) Uprawa pól	—	—	380	02													
		4) Przykupno materyałów																	
		Do magazynu	—	—	12.501	80	12.501	80	12.501	80	—	—	20.000	—	7.498	20	—	—	Zaoszczędzenie z powodu zapasów z r. 1874.

Dochody. **Fundacya Stani**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
XII.		**XII. Instytut.**																	
		5) Koszta otwarcia.																	
		6) Zwrot z dotacyi na Zakład.	—	—	2.746	87½	2.746	87½	2.746	87½	—	—	—	—	—	—	2.746	87½	
		Sumaryusz rubryki XII.																	
1.		Zwroty z budowy	—	—	25	41	25	41	25	41	—	—	—	—	—	—	25	41	
2.		Zwroty z płac	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3.		Z ogrodu i z pól	—	—	687	29½	687	29½	687	29½	—	—	—	—	—	—	687	29½	
4.		Magazyn	—	—	20.869	18½	20.869	18½	20.869	18½	—	—	20.000	—	—	—	869	18½	
5.		Otwarcie Zakładu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6.		Zwrot z dotacyi na Zakład	—	—	2.746	87½	2.746	87½	2.746	87½	—	—	—	—	—	—	2.746	87½	
		Suma rubryki XII.	—	—	24.328	76½	24.328	76½	24.328	76½	—	—	20.000	—	—	—	4.328	76½	

Sława hr. Skarbka. **Wydatki.**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie.	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.	Pozostałość ostateczna zł.	Pozostałość ostateczna ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	mniejsza ct.	większa zł.	większa ct.	Wyjaśnienia
XII.		**XII. Instytut.**																	
		5) Koszta otwarcia Zakładu.																	
	1.	**Wewnętrzne urządzenia:**																	ad 1) na pokrycie tych wydatków otworzono nieoznaczony kredyt uchwałą z d. 9/7 b. r. do L. 315, wyznaczając tylko specyalnie na kaplicę kwotę 2000 zł. uchwałą z 17/3 b. r. L. 228, i na portret fundatora 300 zł. uchwałą z d. 13/9 b. r. L. 1051.
		a) Kaplicy	—	—	2.643	25													
		b) Szatni	—	—	6.341	08													
		c) Sypialni, kuchni, kredensu	—	—	8.368	37	18.535	56	18.535	56	—	—	18.535	56	—	—	—	—	
		d) Inwentarz żywy	—	—	1.182	86													
	2.	**Płaca dyrektora** Przed otwarciem Zakładu	—	—	566	48	566	48	566	48	—	—	566	48	—	—	—	—	ad 2) kredyt z 22/6 b. r. L. 670 z powodu zamianowania.
	3.	**Uroczystość otwarcia.**	—	—	654	21	654	21	654	21	—	—	600	—	—	—	54	21	ad 3) kredyt 6/10 1875 L. 1125.
	4.	**Rozmaite.**																	ad 4) na pokrycie tych wydatków dozwolono:
		a) Remuneracye	—	—	2.255	—													ad *a)* pod 16/11 b. r. do L. 1317 i 1326 kwotę . . 2.205 zł.
		b) Frachty, porta, koszta podróży	—	—	1.216	99½													
		c) Ankiety, podjęcia gości, przedsiębiorców i rzemieślników	—	—	383	96													ad *c)* pod 13/4 b. r. do L. 315 kwotę . . . . . 300 „
		d) Koszta przesiedlenia zamianowanych urzędników	—	—	350	—	5.697	58½	5.697	58½	—	—	5.513	62½	—	—	183	96	ad *d)* pod 23/7 b. r. L. 839 . . . . . 300 „
		f) Druki, litografie	—	—	709	81													zaś inne wydatki pod *b, f, g* i *h* objęte były uchwałą z d. 9/7 b. r. L. 315 bez oznaczenia cyfry.
		g) Inseraty	—	—	209	85													Przekroczenie miało miejsce:
		h) Drobne urządzenia, jakoto: napisy i t. p.	—	—	571	97													w dziale *a)* . . . . . 50 zł. — ct.
		Razem	—	—	25.453	83½	25.453	83½	25.453	83½	—	—	25.215	66½	—	—	238	17	„ „ *c)* . . . . . 83 „ 96 „
																			„ „ *d)* . . . . . 50 „ — „
		6) Utrzymanie Zakładu.																	Na wydatki w tym dziale kredyt dodatkowy z 5/10 b. r. b. L. 1091. przekroczenie znosi się korrelatywnym dochodem.
		W czasie od 1 Października do 31 Grudnia b. r.	—	—	9.170	17½	9.170	17½	9.170	17½	—	—	8.412	—	—	—	758	17½	
		Sumaryusz rubryki XII.																	
	1.	Budowa	—	—	54.959	92	54.959	92	54.947	92	12	—	51.193	—	—	—	3.754	92	
	2.	Personal przy tejże	—	—	2.324	20	2.324	20	2.324	20	—	—	2.685	—	360	80	—	—	
	3.	Ogród i pola	—	—	2.171	01	2.171	01	2.171	01	—	—	650	—	—	—	1.521	01	
	4.	Magazyn	—	—	12.501	80	12.501	80	12.501	80	—	—	20.000	—	7.498	20	—	—	
	5.	Otwarcie Zakładu	—	—	25.453	83½	25.453	83½	25.453	83½	—	—	25.215	66½	—	—	238	17	
	6.	Utrzymanie „	—	—	9.170	17½	9.170	17½	9.170	17½	—	—	8.412	—	—	—	758	17½	
		Suma rubryki XII.	—	—	106.580	94	106.580	94	106.568	94	12	—	108.155	66½	1.586	72½	—	—	

Dochody. **Fundacya Stani**

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	ct.	bieżąca zł.	ct.	razem zł.	ct.	Uiszczenie zł.	ct.	Pozostałość ostateczna zł.	ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	ct.	Z porównania z budżetem wynikłość: mniejsza zł.	ct.	większa zł.	ct.	Wyjaśnienia
XIII.		**XIII. Przygodne.**																	
	1.	Ze sprzedaży efektów	—	—	373	—	373	—	373	—	—	—	—	—	—	—	373	—	
	2.	Z prowizyi zwłoki	5	—	1.333	04½	1.338	04½	1.338	04½	—	—	500	—	—	—	926	39½	
	3.	Rozmaite	37	43½	53	99½	91	43	88	35	3	08							
		Suma rubryki XIII	42	43½	1.760	04	1.802	47½	1.799	39½	3	08	500	—	—	—	1.299	39½	
		Rachunki przenośne.																	
	1.	Dotacye kas filialnych	—	—	71.160	—	71.160	—	71.160	—	—	—							
	2.	Zaliczki zwrotne:																	
		a) Urzędnikom na płacę	868	86	1.134	—	2.002	86	1.049	86	953	—							
		b) Stronom obcym	195	67½	165	—	360	67½	—	—	360	67½							
	3.	Zaliczki do wyrachowania	3.173	66	70.613	66	73.787	32	—	—	3.898	91							
	4.	Kaucye w kasach filialnych	—	—	38	78	38	78	38	78	—	—							
			4.238	19½	143.111	44	147.349	63½	72.248	64	5.212	58½							
		Od tego zaliczki w r. 1875. wyrachowane	3.173	66	66.714	75	69.888	41	—	—	—	—							
		Ogółem	1.064	53½	76.396	69	77.461	22½	72.248	64	5.212	58½							

sława hr. Skarbka.

Rubryka	Pozycya	Poszczególnienie	Należytość: zaległa zł.	zaległa ct.	bieżąca zł.	bieżąca ct.	razem zł.	razem ct.	Uiszczenie zł.	Uiszczenie ct.
XIII.		**XIII. Przygodne.**								
	1.	Na kupno efektów	—	—	372	—	372	—	372	—
	2.	Zwrot prowizyi zwłoki	—	—	90	56	90	56	90	56
	3.	Rozmaite								
		Zapomogi i remuneracye:								
		Arłamowski kasyer, dodatek osobisty . . . . . 60 zł.								
		Barlińska, wdowa po leśniczym, zapomoga . . . 25 „								
		Gostyński, rachmistrz „ . . . 310 „								
		Gregorowicz, inspicyent dóbr, remuneracya . . . 50 „								
		Kaliczyńska, wdowa po stróżu, zapomoga . . . 20 „								
		Łopuszański, buchalter, „ . . . 150 „								
		Maryański, leśniczy, „ . . . 100 „								
		Path, wdowa po oficyaliście „ . . . 25 „								
		Piotrowski, podleśniczy, remuneracya . . . . . 20 „								
		Rudnicki, leśniczy, zapomoga . . . . . 150 „							910	—
		Sporządzenie inwentarza:	10	50	3.330	14	3.340	64		
		Majątku fundacyi . . . . . 299 zł. 19 ct.								
		Gmachu teatralnego . . . . . 800 „ „ „	—	—	—	—	—	—	1.099	19
		Defalka z czynszu dzierżawcy Reif w Żydaczowie	—	—	—	—	—	—	500	—
		Koszta komisyjne	—	—	—	—	—	—	67	90
		Koszta sądowe, egzekucyjne i stemplowe	—	—	—	—	—	—	55	90½
		Podatki i należytości stemplowe od urzędników	—	—	—	—	—	—	152	67
		Rządowe należytości od zamiany gruntów	—	—	—	—	—	—	26	25½
		Żydaczów, c. k. Starostwo, na założenie linii telegraficznej	—	—	—	—	—	—	100	—
		Składka na pomnik ś. p. hr. Gołuchowskiego	—	—	—	—	—	—	100	—
		Dyurnista za 2 miesiące	—	—	—	—	—	—	82	—
		Stolarskie roboty przy gorzelni w Oparach	—	—	—	—	—	—	22	14
		Tapicerskie roboty	—	—	—	—	—	—	104	70
		Koszta leczenia przynależnego do gminy	—	—	—	—	—	—	29	55
		Rozmaite drobne	—	—	—	—	—	—	90	33
		Suma rubryki XIII	10	50	3.792	70	3.803	20	3.803	20
		Rachunki przenośne.								
	1.	Dotacye kas filialnych	—	—	71.160	—	71.160	—	71.160	—
	2.	Zaliczki zwrotne:								
		a) Urzędnikom na płacę	—	—	1.134	—	1.134	—	1.134	—
		b) Stronom obcym	—	—	165	—	165	—	165	—
	3.	Kaucye w kasach filialnych	91	—	38	78	129	78	—	—
		Ogółem	91	—	72.497	78	72.588	78	72.459	—

Pozostałość ostateczna zł.	ct.	Na r. 1875 budżetem oznaczona kwota zł.	ct.	Z porównania z budżetem wynikłość mniejsza zł.	ct.	większa zł.	ct.	Wyjaśnienia
—	—	—	—	—	—	372	—	Na pokrycie wydatków tej rubryki, prócz preliminowanych pierwiastkowo 3000 zł. kredyta dodatkowe
—	—	90	56	—	—	—	—	z 13/4 b. r. L. 312 na 200 zł. „ 23/7 „ „ „ 828 „ 150 „ „ 13/9 „ „ „ 937 „ 800 „ „ „ „ „ „ 258 „ 500 „ „ „ „ „ „ 987 „ 150 „ „ 7/1 1876 „ 54 „ 60 „ „ „ „ „ 6 „ 129 „ 80 ct. „ 6/3 „ „ 1448 „ 90 „ 56 „ Ogółem 5.080 zł. 36 ct.
—	—	4.989	80	1.649	16	—	—	
—	—	5.080	36	1.277	16	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	
129	78	—	—	—	—	—	—	
129	78	—	—	—	—	—	—	

1. alegat do zamknięcia rachunku fundacyi Stanisława hr. Skarbka za rok 1875.

Ruch gotówki w roku 1875.

Ruch gotówki w roku 1875.	Kasa centralna				Kasa Brzozdowce				Kasa Drohowyże				Kasa Ostałowice				Kasa Rożniatów				Kasa Smorze				**Ogółem**			
	Dochód		Rozchód		Dochód		Rozchód		Dochód		Rozchód		Dochód		Rozchód		Dochód		Rozchód		Dochód		Rozchód		Dochód		Rozchód	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
W Styczniu	5.140	35	4.944	50½	341	09	272	64	1.008	05	967	94	65	03	96	71	17	39	294	55	25	60	136	49	6.597	51	6.712	83½
„ Lutym	8.721	48	7.143	56½	317	67	368	30	3.452	94	3.271	38	149	93	102	16	537	54	699	84	405	91½	458	49	13.585	47½	12.043	73½
„ Marcu	6.172	49	7.271	02	913	04	683	64	856	42	1.051	12	217	46	66	16	564	44	615	79	327	98	220	49	9.051	83	9.908	22
„ Kwietniu	12.808	34	15.919	27	821	66	541	64	2.254	13	3.897	62	524	92	972	50	797	74	548	49	14	68	94	58	17.221	47	21.974	10
„ Maju	25.531	91½	7.637	32	624	32	1063	59	6.295	27½	7.775	37	260	30	250	82	19	08	346	38	456	83½	236	56	33.187	78½	17.310	04
„ Czerwcu	25.200	72½	16.897	69½	376	75	251	64	4.496	20	994	87	57	28	67	66	422	58	393	78	85	—	152	49	30.638	53½	18.758	13½
„ Lipcu	30.885	87	38.870	11½	335	25	311	34	10.447	01	13.105	75	315	08	82	56	334	15	411	86	736	36	748	15	43.054	72	53.529	77½
„ Sierpniu	12.000	42	14.700	44	518	66	407	16	7.827	10	1.538	48	2	—	205	64	624	57	335	74	33	—	166	49	21.005	75	17.353	95
„ Wrześniu	16.767	32½	18.191	68	221	72	236	92	11.217	15	16.852	40	13	18	62	82	38	03	357	15	459	08	342	49	28.716	48½	36.043	46
„ Października	11.825	47	21.007	29	370	32	276	16	750	11	1.651	85	422	86	376	45½	695	39	296	13	112	50	145	24	14.176	65	23.753	12½
„ Listopadzie	27.793	76½	33.472	—	358	87½	713	89	7.446	03	7.466	14	75	51	114	54½	598	06	794	39	332	22½	218	95	36.604	46½	42.779	91½
„ Grudniu	15.064	92	30.943	61½	811	52	291	02	9.351	30	3.449	38	439	46	126	72	864	68	899	64	865	30½	787	49½	37.397	18½	36.497	87
Dodatkowo	67.127	05½	46.473	95½	—	—	—	—	5.151	84½	10.658	52½	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72.278	90	57.132	48
Suma	275.040	18½	263.472	47	6.010	87½	5.417	94	70.553	56	72.680	82½	2.543	01	2.524	75	5.513	65	5.993	74	3.854	48	3.707	91½	363.515	76	353.797	64
Zapas początkowy	60.915	10½	—	—	52	88	—	—	3.144	93	—	—	303	85	—	—	675	20	—	—	164	00½	—	—	65.255	97	—	—
„ ostateczny	—	—	72.482	82	—	—	645	81½	—	—	1.017	66½	—	—	322	11	—	—	195	11	—	—	310	57	—	—	74.974	09
Razem	335.955	29	335.955	29	6.063	75½	6.063	75½	73.698	49	73.698	49	2.846	86	2.846	86	6.186	85	6.188	85	4.018	48½	4.018	48½	428.771	73	428.771	73

Ruch gotówki w roku 1875.

| Ruch gotówki w roku 1875 | Kasa centralna | | Kasa Drogowskazowa | | Kasa Drukowania | | Kasa Ubezpieczeń | | Kasa Emerytalna | | Kasa Pożyczkowa | | Kasa Budowlana | | Kasa Sanitarna | | Kasa Spółdzielcza | | Kasa Rolnicza | | Kasa Handlowa | | Kasa Miejska | | Kasa Wojskowa | | Kasa Skarbowa | | Kasa Sądowa | | Kasa Więzienna | | Kasa Szkolna

2. alegat do zamknięcia rachunku fundacyi St. hr. Skarbka za rok 1875.

WYKAZ

zaległości czynnych i dłużnych z zamknięciem rachunku za rok 1875.

Liczba porządkowa	Wyszczególnienie	Czynne zł.	Czynne ct.	Dłużne zł.	Dłużne ct.
1.	Zwrot kosztów podróży oficyalistom ze Smorza	—	—	80	24
2.	Zwrot kosztów egzekucyjnych:				
	a) od p. St. Dobrzańskiego	15	94	—	—
	b) „ „ W. Woleńskiego	5	26	—	—
	c) „ „ K. Kozłowskiego	1	80	—	—
3.	Markowski A. zwrot zapomogi	100	—	—	—
4.	Zubrzycki J. zaległa gracya	—	—	30	65
5.	Massom po zmarłych gracyalistach	—	—	204	55½
6.	Rudnicki T. reszta stypendyum	—	—	80	—
7.	Hlavaty J. reszta stypendyum	—	—	60	—
8.	Zaległości z czynszów gmachu teatru, wedle wykazu i zamknięcia	1.672	8	—	—
9.	Dyrekcya teatru, zwrot zaliczki	485	73	—	—
10.	C. k. Rząd, czynsz z domu mytniczego w Rozwadowie	4	20	—	—
11.	Czynszownicy w Demni	154	03	—	—
12.	Asekuracya własna za spalone budynki:				
	a) w Drohowyżu	1.000	—	—	—
	b) „ Rożniatowie	2.000	—	—	—
13.	Laufer Aron, czynsz z r. 1868. z gruntów i tartaków w Smorzu	1.099	56	—	—
14.	Markus S. czynsz z młyna tamże	30	—	—	—
15.	Czynsze i zapomogi od gmin klucza Smorze, zwrotne ratami	3.148	89	—	—
16.	Rothbauer F. czynsz z domu l. 26. w Klimcu	5	—	—	—
17.	Asderbahl A. czynsz z Rożniatowa	749	—	—	—
18.	Tanne O. Spółka czynsz z tartaku tamże	155	—	—	—
19.	Datki konkurencyjne dla szkół ludowych:				
	a) w Ostałowicach	—	—	10	84
	b) „ Cieniawie	—	—	2	40
	c) „ Rożniatowie	—	—	10	29
20.	Krzyżanowski R. czynsz z propinacyi w Żydaczowie z r. 1868.	1.843	17	—	—
21.	Ochs S. pretensye z powodu dzierżawy Drohowyża	2.383	90½	—	—
22.	Hołyńska T. zwrot kosztów sądowych	—	—	5	—
23.	Asderbahl A. za naprawę opustu na stawie w Rożniatowie	—	—	50	—
24.	Rozenberg J. za sekcyę i sągi z rewiru Rozwadów	2.068	25	—	—
25.	Iwasiuk i Dmytruk. zwrot pobranego zadatku na rąbanie sągów w rewirze Rozwadów w 1874	15	—	—	—
26.	Schorr B. za paszę w rewirze Stulsko	8	—	—	—
27.	Rozenberg J. za sekcyę w rewirze Hów, spłatne w r. 1876.	4.190	80	—	—
	Do przeniesienia	21.126	61½	533	97½

Liczba porządkowa	Wyszczególnienie	Czynne zł.	Czynne ct.	Dłużne zł.	Dłużne ct.
	Z przeniesienia	21.126	61½	533	97½
28.	Brzozdowce gr. kat. probostwo, zwrot za narąbanie drzewa dodanego na mocy erekcyi	19	20	—	—
29.	Blaustein N. zwrot za narąbanie drzewa dodanego do dzierżawy dóbr Ostałowice w r. 1875/6	210	—	—	—
30.	Kettler S. za kupione sągi w rewirze Duba	87	40	—	—
31.	Zwrot za narąbanie drzewa dodanego na mocy erekcyi gr. kat. probostwu w Rożniatowie	14	40	—	—
	w Olchówce	14	40	—	—
32.	Kary lasowe z czasów administracyi rządowej	596	52½	—	—
33.	Pieńkowe za sprzedaż drzewa:				
	Rosenberg J.	125	73	—	—
	Kettler S.	4	56	—	—
34.	Hudetz J. za polowanie w lasach drohowyzkich	87	—	—	—
35.	Żydaczów c. k. Starostwo, zwrot kaucyi na dzierżawę polowania na gruntach gminy Stulsko	6	50	—	—
36.	Zadorecki A. b. leśniczy fund. sprzeniewierzone	88	77	—	—
37.	Berenfeld A. czynsz za kamieniołom na Kortumówce	280	—	—	—
38.	Rudnicki T. za 5 kóp kołów dębowych z Ostałowic	—	—	20	23
39.	Hamajda T. dozorca przy budowie Instytutu, zapomoga	—	—	12	—
40.	Milerowicz F. zwrot kosztów sądowych	3	8	—	—
	Razem	22.718	18	566	20½

B. Przenośne.

1.	**Zaliczki zwrotne od urzędników.**				
	1). Szeląg T. woźny przy Adm. centr.	24	—	—	—
	2). Matecki K. rządca w Smorzu	90	—	—	—
	3). Łopuszański T. centr. buchhalter	32	—	—	—
	4). Markowski A. adj. rachmk.	20	—	—	—
	5). Zwarycz J. stróż nocny teatru	20	—	—	—
	6). Czajkowski W. inspicyent w Brzozdowcach	30	—	—	—
	7). Markowski J. rządca w Rożniatowie	300	—	—	—
	8). Gostyński J. rachmistrz	105	—	—	—
	Do przeniesienia	621	—	—	—

Liczba porządkowa	Wyszczególnienie	Czynne zł.	ct.
	Z przeniesienia . .	621	—
	9). Rudnicki T. leśniczy z Ostałowic	35	—
	10). Kobryn J. ochmistrz Zakładu drohowyzkiego	72	—
	11). Sochaniewicz L. b. pisarz Adm.	35	—
	12). Arłamowski A. kasyer w Drohowyżu	40	—
	13). Wiśniowski J. leśniczy w Iłowie	45	—
	14). Maryański W. „ „ Stulsku	50	—
	15). Zadorecki A. b. „ „ Rozwadowie	35	—
2.	**Zaliczki od stron.**		
	1). Włościanie ze Stulska w skutek pogorzeli	165	—
	2). Laufer A. zwrot kosztów spornych	24	69
	3). Ochs S. „ „ „	19	41
	4). Krzyżanowski R. zwrot kosztów spornych	8	04
	5). Jaźwińska	1	50
	6). Oryszczuk i Paneczny, zwrot zadatku na rąbanie sągów . .	66	—
	7). Koszta komisyjne w sprawie szkół ludowych	76	03½
3.	**Zaliczki do wyrachowania**	3.898	91
4.	**Kaucye w kasach filialnych.**		
	1). Rappaport M.	—	—
	2). Markus S.	—	—
	3). Faust Fr.	—	—
	4). Kettler S.	—	—
	5). Stegman L.	—	—
	Razem	5.212	58
	Zestawienie.		
A).	W rachunku stałym	22.718	18
B).	„ „ przenośnym	5.212	58½
	Ogółem	27.930	76½

Dłużne	
zł.	ct.
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
6	—
60	—
25	—
20	—
18	78
129	78
566	20½
129	78
695	98½

Fundacya Stanisława hr. Skarbka.

RACHUNEK

CZYNSZÓW Z GMACHU TEATRU

za rok

1875.

Fundacya Stanisława hr. Skarbka

Liczba porządkowa	Rodzaj pomieszkania	Oznaczenie lokatora	Czynsz z r. 1874 zaległy zł.	ct.	Należytość bieżąca zł.	ct.	3% dodatku administr. zł.	ct.	Razem zł.	ct.	Odpisano zł.	ct.	Uiszczono zł.	ct.	Zalega zł.	ct.	Nadpłacono na rok 1876 zł.	ct.	Uwagi
	I. Sklepy	**pod terasą**																	
1.	Nr. 1.	Bick Abraham	—	—	105	—	3	16	108	16	—	—	108	16	—	—	—	—	
2.	2.	Rohr Ovadie	—	—	75	60	2	28	77	88	—	—	77	88	—	—	—	—	
3.	3.	Weinreb Chaje	—	—	75	60	2	28	77	88	—	—	77	88	—	—	—	—	
4.	4.	Weinreb Chaje	—	—	75	60	—	38	75	98	63	—	12	98	—	—	—	—	Opróżniony od 1/3 do 31/12 1875.
5.	5.	Kormes Elukim	31	50	75	60	—	57	107	67	56	70	50	97	—	—	—	—	Opróżniony od 1/4 do 31/12 1875.
6.	6.	Chajes Eidel	—	—	75	60	2	28	77	88	—	—	77	88	—	—	—	—	
7.	7.		—	—	75	60	—	—	75	60	75	60	—	—	—	—	—	—	Opróżniony od 1/1 do 31/12 1875.
8.	8.	Menkes Taube	—	—	75	60	2	28	77	88	—	—	77	88	—	—	—	—	
9.	9.		—	—	75	60	—	—	75	60	75	60	—	—	—	—	—	—	Opróżniony od 1/1 do 31/12 1875.
10.	10.	Marmor Leib	—	—	120	—	3	60	123	60	—	—	123	60	—	—	—	—	
		Razem	31	50	829	80	16	83	878	13	270	90	607	23	—	—	—	—	
	II. Sklepy	**na terasie**																	
11.	Nr. 1.	Winnicka Anna	—	—	204	—	6	12	210	12	—	—	210	11	—	—	—	—	
12.	2.	Heller Szymon	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
13.	3.	Steinfeld Mojżesz	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
14.	4.	Szulz Leib	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
15.	5.	Eichler Isser	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
16.	6.	Gut Rebeka	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
17.	7.	Schifra Tima	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
18.	8.	Kliszewski Stanisław	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
19.	9.	Kozłowski Józef	—	—	180	—	5	40	185	40	46	35	139	05	—	—	—	—	Opróżniony od 3/10 do 31/12 1875.
20.	10.	Bosiak Mikołaj	—	—	180	—	5	40	185	40	140	87	54	52½	—	—	—	—	Opróżniony od 1/1 do 15/2 i od 1/6 do 31/12 1875.
21.	11.	Halber Markus	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
22.	12.	Klapp Wolf	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
23.	13.	Karol Jakób	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
24.	14.	Stock Jakób	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
25.	15.	Pinzin Rubin	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
26.	16.	Meisner Wolf	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
27.	17.	Denikiewicz Eliasz	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
28.	18.	Meisels Israel	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
29.	19.	—	—	—	180	—	5	40	185	40	185	40	—	—	—	—	—	—	Opróżniony od 1/1 do 31/12 1875.
30.	20.	Weber Mojżesz	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	186	75	—	—	1	35	
		Do przeniesienia	—	—	3.524	—	108	72	3.732	92	362	62½	3.371	44½	—	—	1	35	

Sława hr. Skarbka.

Liczba porządkowa	Rodzaj pomieszkania	Oznaczenie lokatora	Czynsz z r. 1874 zaległy zł.	ct.	Należytość bieżąca zł.	ct.	3% dodatku administr. zł.	ct.	Razem zł.	ct.	Odpisano zł.	ct.	Uiszczono zł.	ct.	Zalega zł.	ct.	Nadpłacono na r. 1876 zł.	ct.	Uwagi
	II. Sklepy	**na terasie**																	
		Z przeniesienia .	—	—	3.624	—	108	72	3.732	72	362	62½	3.371	44½	—	—		1 35	
31.	Nr. 21.		—	—	180	—	5	40	185	40	169	95	15	45	—	—	—	—	Opróżniony od 1/1 do 30/11 1875.
32.	22.	Ambes et Bernfeld	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
33.	23.	Ehrenpreis et Lauterst	—	—	180	—	5	40	185	40	115	87½	69	52½	—	—	—	—	Opróżniony od 1/1 do 15/8 1875.
34.	24.	Sieb Feiwel	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
35.	25.	Korn Meyer Sussie	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
36.	26.	Luft Nuchim	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
		Razem . . .	—	—	4.704	—	141	12	4.845	12	648	45	4.198	02	—	—	1	35	
	III. Sklepy	**i pomieszkania na dole**																	
37.	Szynki	Winnicka Anna	—	—	1.006	—	30	18	1.036	18	—	—	1.036	18	—	—	—	—	
38.	Sklep	Wein Abraham	—	—	380	—	11	40	391	40	—	—	391	40	—	—	—	—	
39.		Rozenstrauch D.	—	—	380	—	11	40	391	40	—	—	391	40	—	—	—	—	
40.	Warstat ślusarski	Puchalski Piotr	—	—	144	—	4	34	148	34	—	—	148	34	—	—	—	—	
41.	Kantor	Doms Robert	—	—	1.500	—	45	—	1.545	—	—	—	1.545	—	—	—	—	—	
42.	Traktyernia	Kasyno narodowe	—	—	1.200	—	36	—	1.236	—	—	—	1.236	—	—	—	—	—	
43.	Pomieszkanie	Drohojewski Józef	—	—	550	—	16	50	566	50	—	—	566	50	—	—	—	—	
44.		Dawid Franciszek	—	—	63	—	—	—	63	—	—	—	63	—	—	—	—	—	Pomieszkanie deputatowe dozorcy gmachu.
45.	Kawiarnia	Schlosser Julian	—	—	2.200	—	—	—	2.200	—	—	—	2.200	—	—	—	—	—	Kontrakt do 7 Maja 1880.
46.	Budki	Schlosser Julian	—	—	60	—	1	80	61	80	—	—	61	80	—	—	—	—	
47	Sklepy dwa	Kisling Leisor	—	—	870	—	26	10	896	10	—	—	896	10	—	—	—	—	
48.	Pomieszkanie	Kozłowski Grzegorz	—	—	180	—	5	40	185	40	30	—	155	40	—	—	—	—	Opróżnione od 1/1—31/1 i od 1/8—31/8.
49.	Biblioteka teatralna	Fundacya Stanisława hr. Skarbka .	—	—	250	—	—	—	250	—	—	—	250	—	—	—	—	—	W używaniu własnem.
50.	Sklep	Landesberg Bruno	—	—	350	—	10	50	360	50	—	—	360	50	—	—	—	—	
51.	Warstat stolarski	Buryło Kazimierz	—	—	126	—	3	78	129	78	—	—	129	78	9	45	—	—	
52.	Stragan szewski	Kozłowski Józef	—	—	37	—	—	—	37	80	28	35	—	—	—	—	—	—	Opróżniony od 1/1—30/9 1875.
53.	Piwnica	Koppel Chajes	—	—	75	—	2	28	77	88	19	47	58	41	—	—	—	—	Opróżniony od 1/10—31/12 1875.
54.		Czeszer Chaim	—	—	75	—	2	28	77	88	—	—	77	88	—	—	—	—	
		Razem . . .	—	—	9.448	—	206	96	9.654	96	77	82	9.567	69	9	45	—	—	

Fundacya Stani

Liczba porządkowa	Rodzaj pomieszkania	Oznaczenie lokatora	Czynsz z r. 1874 zaległy zł.	ct.	Należytość bieżąca zł.	ct.	3% dodatku administr. zł.	ct.	Razem zł.	ct.	Odpisano zł.	ct.	Uiszczono zł.	ct.	Zaległa zł.	ct.	Nadpłacono na r. 1876 zł.	ct.	Uwagi
	IV. Pomieszkania na półpiętrze.																		
55.	Nr. 1.	Jawecki Stanisław	—	—	75	60	—	—	75	60	—	—	75	60	—	—	—	—	
56.	2.	Fedorowska Kl.	—	—	50	40	—	—	50	40	—	—	50	40	—	—	—	—	
57.	3.	Nowakowska M.	—	—	50	40	—	—	50	40	—	—	50	40	—	—	—	—	
58.	4.	Janiszewski T.	—	—	50	40	—	—	50	40	—	—	50	40	—	—	—	—	
59.	5.	Dradrach Jan	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	—	—	
60.	6.	Opoka Wojciech	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	—	—	
61.	7 i 8.	Kozłowski Grzegorz	—	—	100	80	—	—	100	80	8	40	92	40	—	—	—	—	Opróżnione przez m. Sierpień 1875.
62.	9 i 10.	Sommer Jan	—	—	105	—	—	—	105	—	—	—	105	—	—	—	—	—	
63.	11.	Schäfer Jan	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	34	65	3	15	—	—	
64.	12.	Bojkowski Józef	—	—	50	40	—	—	50	40	—	—	50	40	—	—	—	—	
65.	13 i 14.	Trawka wdowa	—	—	100	80	—	—	100	80	—	—	100	80	—	—	—	—	
66.	15 i 16.	Fedorowski Jan	—	—	75	60	—	—	75	60	—	—	75	60	—	—	—	—	
67.	17.	Zwarycz Jan	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	—	—	
68.	18.	Głowacki Michał	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	—	—	
69.	19.	Kaliczyński Jan	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	—	—	
70.	20.	Weiss Józef	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	—	—	
71.	21.	Borucki Jerzy	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	—	—	
72.	22.	Haeger Anna	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	37	80	—	—	—	—	
73.	23 i 24.	Salomon Michał	—	—	75	60	—	—	75	60	—	—	75	60	—	—	—	—	
		Razem	—	—	1.075	20	—	—	1.075	20	8	40	1.063	65	3	15	—	—	
	V. Pomieszkania na I. piętrze.																		
74.	Nr. 1, 3. 5.	Kasyno narodowe	—	—	3.560	—	106	80	3.666	80	—	—	3.666	80	—	—	—	—	
75.	2.	Bufet teatru	—	—	300	—	—	—	300	—	—	—	300	—	—	—	—	—	Dodane Dyrekcyi teatru.
76.	6. 7. 8.	Książę Kurator	—	—	1.029	—	—	—	1.029	—	—	—	1.029	—	—	—	—	—	Pomieszkanie Kuratora fundacyi.
77.	9.	Schlosser Julian	—	—	520	—	—	—	520	—	—	—	520	—	—	—	—	—	Kontrakt po 7 maja 1880 r.
78.	10.	Miączyński Jan	—	—	360	—	10	80	370	80	—	—	370	80	—	—	—	—	
79.	11.	Szymanowska Z.	—	—	600	—	18	—	618	—	—	—	618	—	—	—	—	—	
80.	12—14.	Wydział Krajowy	—	—	5.000	—	150	—	5.150	—	—	—	5.150	—	—	—	—	—	
81.	15.	Hohendorf K.	—	—	400	—	12	—	412	—	—	—	412	—	—	—	—	—	
82.	16—19.	Bióra Administracyi Skarbkowskiej	—	—	1.000	—	—	—	1.000	—	—	—	1.000	—	—	—	—	—	
		Razem	—	—	12.769	—	297	60	13.066	60	—	—	13.066	60	—	—	—	—	

sława hr. Skarbka.

Liczba porządkowa	Rodzaj pomieszkania	Oznaczenie lokatora	Czynsz z r. 1874. zaległy zł.	ct.	Należytość bieżąca zł.	ct.	3% dodatku administr. zł.	ct.	Razem zł.	ct.	Odpisano zł.	ct.	Uiszczono zł.	ct.	Zalega zł.	ct.	Nadpłacono na r. 1876 zł.	ct.	Uwagi
	VI. Pomie	**szkania na II piętrze.**																	
83.	Nr. 20.	Kobyliński Józef	—	—	157	50	—	—	157	50	—	—	175	50	—	—	—	—	Pomieszkanie in natura rządcy gmachu.
84.	21 — 23.	Pietruski Oktaw	—	—	1.200	—	15	—	1.215	—	—	—	1.215	—	—	—	—	—	Kontrakt po 1/8 1875 od tegoż czasu 3%.
85.	24.	Cetner Albert hr.	—	—	264	—	7	92	271	92	—	—	271	92	—	—	—	—	
86.	25.	Augustynowicz Z.	—	—	300	—	9	—	309	—	—	—	309	—	—	—	—	—	
87.	26.	Hoppen Maryan	—	—	369	—	8	37	377	37	—	—	377	37	—	—	—	—	Od 1/1—31/3 br. po 30 zł. mies. a od 1/4 po 31 zł.i 3%.
88.	27.	Obertyński Henryk	—	—	320	—	7	20	327	20	—	—	327	20	—	—	—	—	Kontrakt po 1/4 1875. Od 1/4 b. r. 3%.
89.	28.	Dzieduszycki Tad.	—	—	700	—	21	—	721	—	—	—	721	—	—	—	—	—	
90.	29.	Dziokowski Sew.	—	—	300	—	6	75	306	75	—	—	306	75	—	—	—	—	Kontrakt po 1/4 1875. Od 1/4 b. r. 3%.
91.	30.	Pawłowski Zyg.	—	—	200	—	6	—	206	—	25	75	189	68	—	—	9	43	Opróżnione od 1/4—15/5 1875.
92.	31.	Kövess Kornel	—	—	400	—	—	—	400	—	—	—	400	—	—	—	—	—	Pomieszkanie deputatowe dyr. dóbr fund.
93.	31½	Obertyński Stanisław	33	—	200	—	6	—	239	—	—	—	239	—	—	—	—	—	
					529	—	15	87	544	87	—		—		—		—		
94.	32 — 34.	Hagen Marya hr.	—	—	1.360	—	40	80	1.400	80	—	—	1.945	67	—	—	—	—	
95.	35.	Strowska Karolina	—	—	216	—	6	48	222	48	—	—	222	48	—	—	—	—	
96.	36.	Alexandrowicz W.	438	48	216	—	6	48	660	96	74	16	149	94	436	86	—	—	Opróżnione od 1/6—30/9 1875. Zaległość K. Macewicza z r. 1869
97.	36½	Berthold Fryd.	1	50	120	—	3	60	125	10	1	50	123	60	—	—	—	—	Wypis 1 zł. 50 ct. z powodu nieściągalności,
98.	37.	Dyrekcya teatru	—	—	180	—	5	40	185	40	15	45	169	95	—	—	—	—	Opróżnione przez m. Wrzesień b. r.
99.	37½	Rulf Antoni	—	—	120	—	3	60	123	60	10	30	93	—	20	30	—	—	Opróżnione przez m. Lipiec b. r. Zaległość G. Adler.
100.	38.	Krzyżanowski St.	—	—	180	—	5	40	185	40	—	—	185	40	—	—	—	—	
101.	39 — 40.	Wiszniewski Tad.	—	—	1.050	—	31	50	1.081	50	—	—	1.081	50	—	—	—	—	
102.	40 — 42.	Potocka Filip. hr.	865	—	600	—	—	—	1.465	—	—	—	800	—	665	—	—	—	
103.	43.	Batowski Józef	—	—	150	—	4	50	154	50	—	—	154	50	—	—	—	—	
104.	44.	Kobyliński Józef	—	—	72	—	—	—	72	—	—	—	72	—	—	—	—	—	Jak poz. 83.
		Razem	1.337	98	9.203	50	210	87	10.752	35	127	16	9.512	46	1.122	16	9	43	
	VII. Pomie	**szkania na III piętrze.**																	
105.	Nr. 45.	Duszyński Hipolit	—	—	240	—	7	20	247	20	—	—	247	20	—	—	—	—	
106.	46.	Gostyński Franc.	100	—	300	—	—	—	400	—	—	—	400	—	—	—	—	—	Pomieszkanie deputatowe rachmistrza fund.
107.	47.	Kasyno narodowe	—	—	240	—	7	20	247	20	—	—	247	20	—	—	—	—	
108.	48.	Chrzanowski M.	—	—	252	—	7	56	259	56	—	—	259	56	—	—	—	—	
109.	49.	Sorger Zofia	—	—	240	—	7	20	247	20	—	—	247	20	—	—	—	—	
110.	50.	Kwieciński Łuc.	—	—	300	—	9	—	309	—	—	—	309	—	—	—	—	—	
111.	51.	Kalicińska Teof.	—	—	240	—	3	60	243	60	—	—	243	60	—	—	—	—	Od 1/7 1875. 3% na utrzymanie czystości.
112.	52.	Aszperger Aniela	464	10	264	—	7	92	736	2	—	—	271	92	464	10	—	—	Zaległość Adolfa Grochowalskiego.
		Do przeniesienia	564	10	2.076	—	49	68	2.689	78	—	—	2.225	68	464	10	—	—	

Fundacya Stani- sława hr. Skarbka.

Liczba porządkowa	Rodzaj pomieszkania	Oznaczenie lokatora	Czynsz z r. 1874. zaległy zł.	ct.	Należytość bieżąca zł.	ct.	3% dodatku administr. zł.	ct.	Razem zł.	ct.	Odpisano zł.	ct.	Uiszczono zł.	ct.	Zalega zł.	ct.	Nadpłacono na r. 1876 zł.	ct.	Uwagi
	VII. Pomie	**szkania na III piętrze.**																	
		Z przeniesienia . .	564	10	2.076	—	49	68	2.689	78	—	—	2.225	68	464	10	—	—	
113.	Nr. 53.	Łopuszański T.	—	—	300	—	—	—	300	—	—	—	300	—	—	—	—	—	Pomieszkanie deputatowe buchhaltera fund.
114.	54.	Pożakowski Hier.	—	—	277	50	8	32½	285	82½	—	—	285	82½	—	—	—	—	Od 1/4 b. r. podwyższono z 240 zł. na 290 zł.
115.	55.	Kozłowski Karol	—	—	240	—	7	20	247	20	—	—	247	20	—	—	—	—	
116.	55½	Zuccani Julia	—	—	150	—	5	—	155	—	—	—	155	—	—	—	—	—	
117.	56.	Löve Anna	—	—	240	—	7	20	247	20	40	60	206	60	—	—	—	—	Opróżnione od 1/9—31/10 1865.
118.	57.	Pohlman Emilia	—	—	120	—	3	60	123	60	—	—	123	60	—	—	—	—	
119.	58.	Pohlman Emil	3	96	264	—	7	92	275	88	45	32	230	56	—	—	—	—	Opróżnione od 1/7—30/8 1875.
120.	59 — 60.	Dyrekcya teatru	1	80	640	—	—	—	641	80	1	80	640	—	—	—	—	—	Kontrakt po 1/4 1881. Wypis 1 zł. 80 ct. z powodu nieściągalności.
121.	61.	Konarski Emilian	—	—	120	—	3	60	123	60	—	—	123	60	—	—	—	—	
122.	62.	Matolla Helena	—	—	60	—	1	80	61	80	—	—	61	80	—	—	—	—	
123.	62½	Jarecki Henryk	—	—	108	—	3	24	111	24	—	—	111	24	—	—	—	—	
124.	63.	Hubert Karol	1	62½	150	—	4	50	156	12½	—	81½	155	25	—	—	—	—	Wypis 87½ ct. z powodu śmierci K. Köberlein.
125.	64.	Gering Anna	—	—	120	—	3	60	123	60	—	—	123	60	—	—	—	—	
126.	65.	Koehler Jan	30	—	180	—	5	40	215	40	—	—	215	40	—	—	—	—	
127.	66.	Skalski Jakób	—	—	120	—	3	60	123	60	—	—	123	60	—	—	—	—	
128.	71.	Skarbek Wł. hr.	—	—	105	—	—	—	105	—	—	—	105	—	—	—	—	—	Pomieszkanie opłacone z legatu.
129.	72.	Koehler Jan	—	90	120	—	4	11	125	01	—	—	125	01	—	—	—	—	
130.	72½	Jarecki Henryk	—	—	84	—	2	52	86	52	—	—	86	52	—	—	—	—	
131.	73.	Ładnowski B.	5	75	120	—	3	60	129	35	—	—	129	35	—	—	—	—	
132.	74.	Ten sam	—	—	264	—	7	92	271	92	—	—	271	92	—	—	—	—	
133.	75.	Nowakowska T.	—	—	444	—	13	32	457	32	—	—	457	32	—	—	—	—	
134.	76.	Komorowski B.	—	—	240	—	7	20	247	20	—	—	247	20	—	—	—	—	
135.	77.	Zalewska M.	—	—	144	—	4	32	148	32	—	—	148	32	—	—	—	—	
136.	78.	Woleński Wł.	—	—	300	—	9	—	309	—	—	—	309	—	—	—	—	—	
137.	79.	Düll Jan	84	—	126	—	3	78	213	78	—	—	129	78	84	—	—	—	Zaległość F. Milerowicza z r. 1873.
138.	80.	Schlosser Julian	—	—	150	—	5	—	155	—	—	—	155	—	—	—	—	—	
139.		Komórki dla 6ciu stróżów gmachu .	—	—	113	40	—	—	113	40	—	—	113	40	—	—	—	—	
		Razem . . .	692	13½	7.375	90	175	43½	8.243	47	88	59½	7.606	77½	548	10	—	—	
		Zestawienie.																	
	Dział I.	Sklepy pod terasą	31	50	829	80	16	83	878	13	270	90	607	23	—	—	—	—	
	„ II.	„ na terasie	—	—	4.704	—	141	12	4.845	12	648	45	4.198	02	—	—		1 35	
	„ III.	Na dole	—	—	9.448	—	206	96	9.654	96	77	82	9.567	69	9	45	—	—	
	„ IV.	„ półpiętrze	—	—	1.075	20	—	—	1.075	20	8	40	1.063	65	3	15	—	—	
	„ V.	„ I piętrze	—	—	12.769	—	297	60	13.066	60	—	—	13.066	60	—	—	—	—	
	„ VI.	„ II „	1.337	98	9.203	50	210	87	10.752	35	127	16	9.512	46	1.122	16		9 43	
	„ VII.	„ III „	692	13½	7.375	90	175	43½	8.243	47	88	59½	7.606	77½	548	10	—	—	
		Ogółem . . .	2.061	61½	45.405	40	1.048	81½	48.515	83	1.221	32½	45.622	42½	1.682	86		10 78	

4. alegat do zamknięcia rachunku fundacyi St. hr. Skarbka za rok 1875.

Ruch zaliczek
do wyrachowania w ciągu roku 1875.

Liczba porządkowa	Wyszczególnienie	Pozostało z r. 1874 niewyrachowanych zł.	ct.	Wydano w ciągu 1875 do wyrachowania zł.	ct.	Razem zł.	ct.	W r. 1875 wyrachowano zł.	ct.	Pozostało z końcem r. 1875 do wyrachowania zł.	ct.
1.	Przy kasie Drohowyże	1.180	—	50.185	30	51.365	30	49.302	80	2.062	50
2.	„ „ Brzozdowce	717	70	1.944	—	2.661	70	2.335	30	326	40
3.	„ „ Ostałowice	200	—	1.203	—	1.403	—	1.253	—	150	—
4.	„ „ Rożniatów	—	—	574	90	574	90	574	90	—	—
5.	„ „ Smorzo	780	—	1.291	46	2.071	46	1.630	—	441	46
6.	„ „ centralnej:										
	a) Kobyliński J.	100	—	—	—	100	—	—	—	100	—
	b) Kövess K.	—	—	14.000	—	14.000	—	14.000	—	—	—
	c) Starzewski H.	100	—	—	—	100	—	—	—	100	—
	d) Dr. Gregorowicz	95	96	200	—	295	96	177	41	118	55
	e) Gregorowicz J.	—	—	600	—	600	—	—	—	600	—
	f) Maryański W.	—	—	425	—	425	—	425	—	—	—
	g) Starkel J.	—	—	190	—	190	—	190	—	—	—
	Razem	3.173	66	70.613	66	73.787	32	69.888	41	3.898	91

Rudy zaliczek

do wypłacenia w tego roku 1875.

Fundacya Stanisława hr. Skarbka.

RACHUNEK KASOWY

Zakładu dla sierót i ubogich w Drohowyżu

za czas

od 1. Października do 31. Grudnia

1875.

Zestawienie sumaryczne.

	Wynikłość zł.	ct.	Preliminarz zł.	ct.	W porównaniu z preliminarzem wynik korzystny zł.	ct.	mniej korzystny zł.	ct.	Uwagi
W okresie od 1 Października do 31 Grudnia 1875:									
a) wydano	8.395	03	8.700	—	304	97	—	—	
b) pobrano	1.971	73	509	69	1.462	04	—	—	
Wydatek czysty	6.423	30	8.190	31	—	—	—	—	
W porównaniu z kwotą preliminowaną									
zaoszczędzenie	—	—	—	—	1.767	01	—	—	
a to:									
1) gotówką większy pobór . 18 zł. 30 ct.									
2) „ mniejszy wydatek 304 „ 97 „									
3) zapasy wiktuałów . . . 1.443 „ 73 „									

Dochody

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Pobrano zł.	Pobrano ct.	Preliminowano zł.	W porównaniu z preliminarzem pobrano mniej zł.	mniej ct.	więcej zł.	więcej ct.	Uwagi
	I. Koszta administracyi.								
1.	Od Fundacyi, zwrot zaliczki na płacę, wydanej ochmistrzowi	80	—	—	—	—	80	—	
2.	Wartość pozostałego z końcem roku zapasu owsa	265	26½	—	—	—	265	26½	
	Razem .	345	26½	—	—	—	345	26½	
	II. Żywność.								
3.	Odprzedany chleb i bułki urzędnikom . .	38	12	—	—	—	38	12	
4.	Wartość zapasu wiktuałów	801	15½	—	—	—	801	15½	
	Razem .	839	27½	—	—	—	839	27½	
	III. Odzież, obuwie, pościel.								
5.	Wartość zapasu surowych materyałów . .	221	69	221	69	—	—	—	ad 5. Wstawiono w kolumnę preliminarza z powodu, że materyały te in natura przez Fundacyę dostarczono.
	IV. Opał i oświetlenie.								
6.	Odprzedana nafta urzędnikom	5	2	—	—	—	5	2	
7.	Wartość zapasu świec łojowych	—	71½	—	—	—	—	71½	
	Razem .	5	73½	—	—	—	5	73½	
	V. Pranie.								
8.	Wartość zapasu mydła	44	—	—	—	—	44	—	

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Wydano zł.	Wydano ct.	Preliminowano zł.	W porównaniu z preliminarzem wydano mniej zł.	mniej ct.	więcej zł.	więcej ct.	Uwagi
	I. Koszta administracyi.								
	1) Płace urzędników i sług.								
1.	Dyrektor	500	02	500	—	—	—	02	
2.	Kasyer	150	—	150	—	—	—	—	
3.	Magazynier	150	—	150	—	—	—	—	
4.	Lekarz	150	—	150	—	—	—	—	
5.	Nauczyciel I. oraz gr. kat. kapelan	220	—	220	—	—	—	—	
6.	„ II. „ pisarz	90	—	90	—	—	—	—	
7.	Nauczycielka I.	75	—	75	—	—	—	—	
8.	„ II.	25	—	75	50	—	—	—	Posada obsadz. od 1/12.
9.	Kapelan rz. kat.	75	—	75	—	—	—	—	
10.	Ochmistrz	234	75	155	—	—	80	—	Patrz dochód poz. 1.
11.	Ochmistrzyni	—	—	100	100	—	—	—	
12.	Ogrodnik	150	—	150	—	—	—	—	
13.	Ekonom	120	—	120	—	—	—	—	
14.	Kucharka	41	50	45	3	50	—	—	Od 9. Paźdz.
15.	Praczka	34	—	45	11	—	—	—	„ 25. „
16.	Dozorcy	108	2	145	36	98	—	—	
17.	Dozorczynie	63	25	75	11	75	—	—	
18.	Krawczyni	60	—	60	—	—	—	—	
19.	Odźwierny	55	—	55	—	—	—	—	
20.	Lampiarz	55	—	55	—	—	—	—	
21.	Dozorca ogrodu	16	—	18	2	—	—	—	Od 11. Paźd.
22.	Stróże i parobcy	86	9	90	3	91	—	—	
23.	Dziewki	98	9	120	21	91	—	—	
24.	Furman	15	87	18	2	13	—	—	Od 12. Paźd.
	Suma płac	2.572	59	2.736	163	41	—	—	
25.	2) Wydatki kancelaryjne	91	44	100	8	56	—	—	
26.	3) Utrzymanie koni i powozu	341	6	345	3	94	—	—	
	Razem	3.005	9	3.181	175	91	—	—	
	II. Żywność.								ad II. a to dla: 1. 12 urzędników 2. 18 sług 3. 120 sierot
27.	Wikt dla urzędników, sług i sierót	3.021	53½	3.000	—	—	21	53½	
	III. Odzież, obuwie, pościel.								
28.	Odzież dla sług	261	57	267	5	43	—	—	
29.	„ „ sierot	13	24	100	86	76	—	—	
30.	Słoma na pościel	—	—	25	25	—	—	—	
	Razem	274	81	392	117	19	—	—	
	IV. Opał i oświetlenie.								
31.	Opał dla urzędników i sług	194	40	194	—	—	—	—	a to: 90 metr. kub.
32.	„ gmachu	438	48	540	101	13	—	—	„ 203 „ „
33.	Oświetlenie	124	60½	269	144	39½	—	—	
	Razem	757	48½	1.003	245	51½	—	—	
	V. Pranie.								
34.	Pranie bielizny dla sierót	74	66½	60	—	—	14	66½	

Dochody.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Pobrano zł.	Pobrano ct.	Preliminowano zł.	Preliminowano ct.	W porównaniu z preliminarzem pobrano mniej zł.	mniej ct.	więcej zł.	więcej ct.	Uwagi
	VI. Łazienki	—	—	—	—	—	—	—	—	
	VII. Apteka i szpital.	—	—	—	—	—	—	—	—	
	VIII. Kaplica.	—	—	—	—	—	—	—	—	
	IX. Szkoła.	—	—	—	—	—	—	—	—	
	X. Utrzymanie budynków	—	—	—	—	—	—	—	—	
	XI. Ogród.									
9.	Za sprzedane jarzyny	46	53	40	—	—	—	6	53	
	XII. Folwark.									
10.	Za sprzedane mleko	130	63½	248	—	117	36	—	—	
11.	„ skóry	6	—	—	—	—	—	6	—	
12.	Wartość zapasu produktów	332	60	—	—	—	—	332	60	
	Razem	469	23½	248	—	—	—	221	23½	
	XIII. Przygodne.	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Sumaryusz.									
	Rubryka I	345	26½	—	—	—	—	345	26½	
	II	839	27½	—	—	—	—	839	27½	
	III	221	69	221	69	—	—	—	—	
	IV	5	73½	—	—	—	—	5	73½	
	V	44	—	—	—	—	—	44	—	
	VI	—	—	—	—	—	—	—	—	
	VII	—	—	—	—	—	—	—	—	
	VIII	—	—	—	—	—	—	—	—	
	IX	—	—	—	—	—	—	—	—	
	X	—	—	—	—	—	—	—	—	
	XI	46	53	40	—	—	—	6	53	
	XII	469	23½	248	—	—	—	221	23½	
	XIII	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Ogółem	1.971	73	509	69	—	—	1.462	04	
	Dotacye od Fundacyi	8.820	17½							
	Zgodnie	10.791	90½							

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Wydano zł.	Wydano ct.	Preliminowano zł.	W porównaniu z preliminarzem wydano mniej zł.	mniej ct.	więcej zł.	więcej ct.	Uwagi
35.	**VI. Łazienki**	—	—	10	10	—	—	—	
36.	**VII. Apteka i szpital.**	50	02	50	—	-	—	2	
37.	**VIII. Kaplica**	21	07	25	3	93	—	—	
	IX. Szkoła.								
38.	Środki naukowe dla sierót	117	79	90	—	—	27	79	
39.	Przybory do robót ręcznych	20	45	25	4	55	—	—	
40.	Ogólne przybory naukowe	100	—	100	—	—	—	—	
	Razem	238	24	215	—	—	23	24	
	X. Utrzymanie budynków.								
41.	Czyszczenie kominów	25	—	25	—	—	—	—	
42.	Konserwacya	14	20	10	—	—	4	20	
	Razem	39	20	35	—	—	4	20	
	XI. Ogród.								
43.	Potrzeby potoczne	4	60	50	45	40	—	—	
	XII. Folwark.								
44.	Utrzymanie krów	664	75½	479	—	—	185	75½	
	XIII. Przygodne.	243	56	200	—	—	43	56	
	Sumaryusz.								
	Rubryka I	3.005	09	3.181	175	91	—	—	
	II	3.021	53½	3.000	—	—	21	53½	
	III	274	81	392	117	19	—	—	
	IV	757	48½	1.003	245	51½	—	—	
	V	74	66½	·60	—	—	14	66½	
	VI	—	—	10	10	—	—	—	
	VII	50	02	50	—	—	—	02	
	VIII	21	07	25	3	93	—	—	
	IX	238	24	215	—	—	23	24	
	X	39	20	35	—	—	4	20	
	XI	4	60	50	45	40	—	—	
	XII	664	75½	479	—	—	185	75½	
	XIII	243	56	200	—	—	43	56	
	Ogółem	8.395	03	8.700	304	97½	—	—	
	Zwrócono Fundacyi z końcem roku:								
	a) gotówką	731	45	—	—	—	—	—	
	b) zapasami magazynu	1.665	42½	—	—	—	—	—	
	Zgodnie	10.791	90½	—	—	—	—	—	

Fundacya Stanisława hr. Skarbka.

FUMDUSZ ASEKURACYJNY WŁASNY

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

za rok

1875.

Trudacya Stanisława hr. Skarbka

FUMDUSZ ASEKURACYJNY WŁASNY

ZAMKNIĘCIE BACHUNKU

za rok

1875.

A) Rachunek funduszu za rok 1875.

Liczba porządkowa		Dochody						Wydatki					
		Należytość		Uiszczenie		Zalega		Należytość		Uiszczenie		Zalega	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	I. Premie asekuracyjne												
1.	Od stron obcych	3.192	71½	3.190	31½	2	40	48	31½	48	31½	—	—
2.	„ skarbu fundacyi . . .	959	58	959	58	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem .	4.152	29½	4.149	89½	2	40	48	31½	48	31½	—	—
	II. Wynagrodzenia za pożary i kontrasekuracya.												
3.	Fundacyi za spalone budynki	—	—	—	—	—	—	4.960	30	1.960	30	3.000	—
4.	Kontrasekuracya.	—	—	—	—	—	—	963	—	963	—	—	—
	Razem .	—	—	—	—	—	—	5.923	30	2.923	30	3.000	—
	III. Prowizye od kapitałów.												
5.	Od własnych efektów . . .	1.796	—	1.326	—	470	—	—	—	—	—	—	—
6.	Za kupony przy kupnie efektów.	—	—	—	—	—	—	5	85	5	85	—	—
	Razem	1.796	—	1.326	—	470	—	5	85	5	85	—	—
	IV. Zasiłki.												
	V. Obrót efektami.												
7.	Na zakupno	—	—	—	—	—	—	2.125	85	2.125	85	—	—
8.	Ze zakupna	2.300	—	2.300	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9.	Wylosowane	500	—	500	—	—	—	500	—	500	—	—	—
	Razem .	2.800	—	2.800	—	—	—	2.625	85	2.625	85	—	—
	VI. Przygodne.												
10.	Prowizye zwłoki od premij .	30	45	30	45	—	—	—	73	—	73	—	—
	Zestawienie.												
	Rubryka I.	4.152	29½	4.149	89½	2	40	48	31½	48	31½	—	—
	II.	—	—	—	—	—	—	5.923	30	2.923	30	3.000	—
	III.	1.796	—	1.326	—	470	—	5	85	5	85	—	—
	IV.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	V.	2.800	—	2.800	—	—	—	2.625	85	2.625	85	—	—
	VI.	30	45	30	45	—	—	—	73	—	73	—	—
	Ogółem .	8.778	74½	8.306	34½	472	40	8.604	4½	5.604	4½	3.000	—
	Doliczywszy zapas:												
	a) z 1 Stycznia 1875.												
	α) gotówką	—	—	608	87½	—	—	—	—	—	—	—	—
	β) efektami	—	—	21.700	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) z 31 grudnia 1875.												
	α) gotówką	—	—	—	—	—	—	—	—	1.511	17½	—	—
	β) efektami	—	—	—	—	—	—	—	—	23.500	—	—	—
	Zgodnie .	—	—	30.615	22	—	—	—	—	30.615	22	—	—

B) Bilans funduszu z końcem roku 1875.

Liczba porządkowa		Winien zł.	Winien ct.	Ma zł.	Ma ct.
	A. Stan czynny.				
1.	Zapas kasy z 31 Grudnia 1875:				
	a) w listach banku hipotecznego	23.500	—	—	—
	b) „ gotówce	1.511	17	—	—
2.	Zaległości czynne:				
	a) w premiach asekuracyjnych	2	40	—	—
	b) „ prowizyach od efektów	470	—	—	—
	B. Stan bierny.				
3.	Fundacya hr. Skarbka, za szkody ogniowe	—	—	3.000	—
	Saldo:				
	C. Czysty stan czynny	—	—	22.483	57½
	Zgodnie	25.483	57½	25.483	57½

C) Rachunek strat i zysków.

Liczba porządkowa		Przyrost zł.	Przyrost ct.	Ubytek zł.	Ubytek ct.
1.	W kasowym zapasie:				
	a) w gotówce	902	30	—	—
	b) „ efektach	1.800	—	—	—
2.	W zaległościach czynnych:				
	a) w premiach	—	—	320	34
	b) „ prowizyach	36	—	—	—
3.	W wynagrodzeniach za szkody ogniowe	—	—	1.000	—
	Ogółem	2.738	30	1.320	34
	Czysty zysk przez przyrost do majątku	—	—	1.417	96
	Zgodnie	2.738	30	2.738	30

WYKAZ

zaległości funduszu asekuracyjnego

fundacyi Stanisława hr. Skarbka.

z końcem r. 1875.

Liczba porządkowa		Czynne		Bierne	
		zł.	ct.	zł.	ct.
1.	Rappaport Małke, premia asekuracyjna za dom Nr. 50 w Smorzu.	2	40	—	—
2.	Prowizye od listów Banku hipotecznego — nominalnej wartości 22.500 zł. po 6% za czas od 1/9—31/12. 1875 . . .	470	—	—	—
3.	Fundacya Stanisława hr. Skarbka, reszta wynagrodzenia za szkody ogniowe w Drohowyżu i Rożniatowie	—	—	3.000	—
	Suma	472	40	3.000	—
	Nadwyżka należytości biernych . .	2.527	60	—	—
		3.000	—	3.000	—

LW. 34.524/1876.

Aleg. 2.

Sprawozdanie Wydziału krajowego

o budżecie krajowym

na rok 1878.

Wysoki Sejmie!

W dopełnieniu przepisów Statutu krajowego (§. 18.) i Instrukcyi (§. 7.) Wydział krajowy przedkłada pod A. projekt sumaryczny budżetu krajowego wraz z 16ma specyalnymi preliminarzami, a mianowicie: A.

I. Fundusze i zakłady pobierające dotacye z funduszu krajowego.

Preliminarz funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu . . . . pod lit. B.
„ szpitalu lwowskiego: Oddział chorych . . . . . „ C.
„ „ położnic . . . . . „ D.
„ zakładu obłąkanych w Kulparkowie . . . . . „ E.
„ funduszu podrzutków we Lwowie . . . . . „ F.
„ Szpitalu św. Łazarza w Krakowie: Oddział chorych . „ G.
„ „ położnic i podrzutków „ H.
„ szpitalu św. Ducha w Krakowie: Oddział syfilitycznych „ I.
„ „ obłąkanych . „ K.
„ funduszu policyi krajowej . . . . . „ L.
„ „ szkolnego krajowego, jako alegat do prelimiuarza funduszu krajowego.

II. Fundusze samoistne.

Preliminarz funduszu domestykalnego . . . . . „ M.
„ „ kultury krajowej . . . . . „ N.
„ „ stanowego sierocińskiego . . . . . „ O.
„ „ Aleksandra hr. Stadnickiego . . . . . „ P.
„ „ szkoły weterynaryi . . . . . „ R.
„ „ pożyczki krajowej z r. 1873. . . . . „ S.

Uchwałą z dnia 25. Kwietnia 1876. polecił Wysoki Sejm, ażeby w przedkładanym projekcie budżetu krajowego zamieszczano także preliminarze funduszów: pożyczki krajowej z roku 1873. i budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie. W skutek tej uchwały, preliminarz funduszu pożyczki krajowej z roku 1873. zamieszczono powyżej pod lit. S. — zaś preliminarz funduszu budowy zakładu w Kulparkowie nie mógł być sporządzonym dla braku podstaw i materyałów, o czem nadmieniono w sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego.

Do każdego preliminarza specyalnego dołączone są wyjaśnienia, a przy każdej pozycyi uzasadnienia i porównanie wykazujące różnice pomiędzy kwotami uchwalonemi na rok 1877. a projektowanemi na rok 1878. Tutaj przeto wyjaśniamy tylko sumarycznie te różnice, a mianowicie:

I. Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu.

Wydatki.

W rubryce I. w dziale wydatków zwyczajnych preliminuje się więcej o . . . . . 200 zł.
na koszta podróży pp. Posłów, stosownie do rzeczywistej potrzeby, zaś w dziale wydatków nadzwyczajnych mniej o . . . . . 47.043 zł.
ponieważ ostatnia rata należytości za grunt kupiony pod gmach krajowy została zapłaconą w roku 1877.

W rubryce II. preliminuje się więcej o . . . . . 3.889 „
z powodu: przyjęcia o jednego stróża więcej do rozszerzonych ubikacyj kancelaryjnych, — przyrostu dodatków pięcioletnich dla urzędników na podstawie odnośnej ustanowy, — podwyższenia czynszu za najem rozszerzonych lokalności kancelaryjnych Wydziału krajowego — i zwiększonej potrzeby kosztów podróży komisyjnych.

W rubryce III. preliminuje się więcej o . . . . . 50.000 „
ponieważ ilość leczonych chorych ubogich ciągle wzrasta, i taksy dzienne podwyższone zostały w wielu zakładach leczniczych.

W rubryce IV. preliminuje się więcej o . . . . . 8 030 „
z powodu zaprowadzenia szczepienia ospy corocznego

W rubryce V. preliminuje się mniej o . . . . . 600 „
wedle prawdopodobnej potrzeby.

W rubryce VII preliminuje się więcej o . . . . . 40.903 „
ponieważ: podwyższono potrzeby szkoły gospodarstwa lasowego o 210 zł. — nieodtrącono dochodów tejże szkoły w kwocie 5.300 zł, lecz wstawiono takowe do działu dochodów, — dodano jako nową pozycyę kwotę 500 zł. na szkołę koszykarstwa, na podstawie osobnego sprawozdania, i wstawiono zwiększony niedobór funduszu szkolnego w kwocie 43.703 zł. na podstawie odnośnego preliminarza specyalnego. Natomiast ubyły pozycye jednorazowo na rok 1877. uchwalone, a to: szkoła na Podwalu 5.000 zł., odnowienie sali teatralnej 2.000 zł., administracya realności szkoły weterynaryi 1.010 zł.. zasiki dla A. Nawratila 500 zł. i T. Błotnickiego 300 zł.

W rubryce VIII. preliminuje się mniej o . . . . . 3.000 „
które były przeznaczone jako wydatek nadzwyczajny na odnowienie kaplic na Wawelu, grobowca Długosza i pomników w Bieczu.

W rubryce IX. preliminuje się więcej o . . . . . 2.125 „
z powodu pomnożenia stacyj żandarmeryjnych.

do przeniesienia . . . . . 105.147 zł. 50.643 zł.

z przeniesienia	105.147 zł.	50.643 zł.
W rubryce X. preliminuje się:		
w dziale wydatków zwyczajnych więcej o	57.882 „	
„ wydatków nadzwyczajnych mniej o		89.978 „

Większy wydatek spowodowanym jest przybytkiem 178, a właściwie 187 kilometrów dróg nowych, w skutek czego wzrosły koszta utrzymania takowych, i liczba służby drogowej zwiększoną została, — zaś mniejszy wydatek okazuje się przy nowo budować się mających drogach, których koszt ogólny zniżono ze względu na konieczniejsze potrzeby zwiększone rubryk innych, i ponieważ rozpocząć się mająca budowa nowej seryi dróg, prawdopodobnie mniej raźnie postępywać będzie. Jako nowa pozycya przybył w tejże rubryce koszt budowy mostu na Dunajcu 9.322 zł. na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 17. Października 1871.

W rubryce XI. preliminuje się więcej o . . . . . 40.402 „
z powodu zwiększonych potrzeb zakładów leczniczych i wzmagających się w tychże ilości chorych, szczególnie w zakładzie obłąkanych w Kulparkowie.

W rubryce XII. preliminuje się więcej o . . . . . 5.000 „
ze względu na ciągle wzmagającą się ilość rachunków, a względnie kosztów szupasowych, tak stacyj krajowych jako też i innych krajów koronnych.

Rubryka XIII. „Budowy wodne“ nie istniała dotąd pod osobnym tytułem w budżecie; obecnie otworzono takową, ponieważ wydatki uchwalane przez Wysoki Sejm na regulacye rzek, i dalsze projekta w tej gałęzi, do żadnej dotychczasowej rubryki budżetu nie należą.

Wydatki tej rubryki w kwocie . . . . . 13.143 „
preliminuje się na mocy uchwał sejmowych z dnia 3. Października 1874. i 25. Maja 1875. na regulacyę rzek: Sanu i Brnia.

W rubryce XIV. (dawniej XIII.) preliminuje się mniej o . . 28.000 „
ponieważ odpadły liczne przez Wysoki Sejm jednorazowo uchwalone pozycye, poszczególnione w „Wyjaśnieniach“ do preliminarza funduszu krajowego na stronicy 52.

Suma różnic	221.574 zł.	168.621 zł.
z porównania	168.621 „	
okazuje się *zwiększenie* wydatków	52.953 zł.	

Dochody.

Do działu dochodów przybyły trzy nowe rubryki, a mianowicie: zwroty pożyczek, dochody szkoły gospodarstwa lasowego i zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich. Wpływy tych rubryk nie należą do żadnej z dotychczasowych rubryk budżetowych, i bywały dawniej odtrącane od sumy ogólnej odnośnych rubryk wydatkowych, lub umieszczane w rubryce „Rozmaite“.

Dopełniając uchwał Wysokiego Sejmu postanawiających, aby dochody wszelkiego rodzaju były wykazywane pod tytułami odpowiednimi, podobnie jak przy mytach i zaliczkach, a nadto dla uzyskania jednostajności i jasności rachunkowej, otworzono powyższe trzy nowe rubryki, i uporządkowano dział dochodów w formie obecnej.

W rubryce I. preliminuje się mniej o . . . . . 58.323 zł.
ponieważ uchwałami sejmowemi z dnia 5. i 26. Kwietnia 1876. przeznaczono pozostałość z rachunków z roku 1875. na utworzenie funduszu budowy gmachu krajowego, dalej na pokrycie kredytów dodatkowych na rok 1876. i niedoborów przewidzianych budżetem na rok 1877. Z tych przeto powodów, i ponieważ dochody i wydatki w budżetach na r. 1876. i 1877. obliczone zostały bardzo ściśle, nie można się spodziewać żadnej pozostałości z końcem roku 1877.

W rubryce III. preliminuje się mniej o . . . . . 3.300 „
ponieważ w obec wyjaśnienia powyższego przy rubryce I. danego, będziemy mieli znacznie mniej zapasów pieniężnych do lokowania na procencie.

W rubryce IV. preliminuje się więcej o . . . . . 22.000 zł.
z powodu pomnożenia stacyj mytniczych na drogach nowo zbudowanych o 178 kilometrów, i wstawienia do dochodów odsetków zwłoki, kar konwencyonalnych i grzywien za przestępstwa drogowe.

W rubryce V. preliminuje się więcej o . . . . . 6.496 „
ponieważ z powodu odroczenia sprawy o domach poprawczych i robót przymusowych, nadwyżkę funduszu policyi wcielono napowrót do funduszu krajowego.

W rubryce VI. preliminuje się mniej o . . . . . 2.000 „
wedle prawdopodobnego dochodu ze zwrotów zaliczek z lat ubiegłych.

Dochody nowo otworzonych rubryk: VII. w kwocie . . . 5.130 „
VIII. „ . . . 5.300 „
IX. „ . . . 600 „
uzasadniono na wstępie tego działu, a z powodu przyrostu tych rubryk, umniejsza się także dochód rubryki X. o . . . . . 2.472 „

W rubryce XI. preliminuje się więcej o . . . . . 102.000 „
z powodu zwiększonej należytości podatków a ztąd spodziewanego większego dochodu dodatków krajowych.

Suma różnic . . . . . 66.095 zł. 141.526 zł.
z porównania . . . . . 66.095 „
okazuje się dochód *większy o* . . 75.431 zł
odtrąciwszy od tego wyżej wykazany większy wydatek w kwocie . . . 52.953 „
okazuje się budżet *korzystniejszym o* . . . . . 22.478 zł
i pomimo znacznie większych wydatków w niektórych rubrykach, nie zachodzi potrzeba podwyższenia dodatków.

II. Fundusze dotowane z funduszu krajowego.

Suma ogólna dochodów tego działu przedstawia *zwiększoną* kwotę o 2.933 zł.
zaś w wydatkach dto 86.778 zł.

Podstawą tych wynikłości są specyalne preliminarze szczegółowych funduszów, przy których znajdują się jak już wyżej powiedziano, wyczerpujące uzasadnienia każdej pozycyi. Ogólnikowo tylko zauważa się tu, że głównym powodem zwiększonych wydatków jest ciągle wzrastająca ilość leczonych w zakładach, tudzież znacznie podwyższony budżet szkolny. Wynikłości zakładów chorych, położnic i podrzutków zamieszczono w rezultacie w rubryce XI. pod

tytułem: „Dotacye dla zakładów krajowych“ zaś wynikłości funduszu szkolnego krajowego w rubryce VII. poz. 80. „Zasiłki dla zakładów naukowych.“ Nadwyżkę dochodów funduszu policyi krajowej zamieszczono w dziale dochodów funduszu krajowego, w rubryce V. poz. 7. o czem przy tejże rubryce uczyniono stosowną wzmiankę.

III. Fundusze samoistne.

Nadwyżki dochodów funduszów tego działu, do których obecnie wcielono także fundusz pożyczki krajowej z r. 1873. wynoszą . . . . . 100.349 zł.
i zostaną skapitalizowane.

Sumaryusz preliminarza funduszu krajowego przedstawia:

własnych dochodów . . .	243.026 zł.
zaś wydatków	2,566.548 „
Z porównania wynika *niedobór* w kwocie	2,323.522 zł.

który musi być pokrytym dodatkami do podatków.

W myśl sprawozdania Komisyi budżetowej, przyjętego uchwałą sejmową z dnia 3. Kwietnia 1876., nasz Oddział rachunkowy sporządził załączony do wyjaśnień preliminarza funduszu krajowego (stronica 61) wykaz należytości podatków stałych i dodatków krajowych i zaległości tychże *w przybliżeniu*, na podstawie wykazów kwartalnych, przedkładanych c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu przez c. k. Urzęda podatkowe.

Wedle tego wykazu wynosi należytość podatków stałych za r. 1876.	7,049.557 zł.
Odtrąciwszy od tego kwotę	149.557 „
z powodu szkód elementarnych i niemożności ściągnięcia przypisanych podatków, pozostaje zaokrąglona kwota	6,900.000 zł.
Licząc po 34 centy dodatku od każdego złotego austryackiego, otrzymamy sumę	2,346.000 zł.
W porównaniu z wyżwykazanym niedoborem	2,323.522 „
okazuje się *nadwyżka dochodów*	22.478 zł.

Na podstawie tych wynikłości, Wydział krajowy wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego na rok 1878. pobieranym być ma dodatek do podatków stałych z dodatkiem $^1/_3$ części po 34 centy od każdego złotego austryackiego;

II. Upoważnia się Wydział krajowy do przenoszenia oszczędności w dziale potrzeb zwyczajnych jednej rubryki, na potrzeby rubryk innych, udzielając podobnego upoważnienia także krajowej Radzie szkolnej, co do krajowego funduszu szkolnego.

Lwów dnia 2. Maja 1877.

Oktaw Pietruski w. r.
Członek Wydziału krajowego.
Przewodniczący.

Dr. Józef Wereszczyński w. r.
Sprawozdawca.

LW. 34.524/1876

Lit. A.

Projekt budżetu krajowego

na rok 1878.

Projekt budżetu funduszów

Liczba porządkowa	Litera alegatu	Rubryka	A. Fundusze i zakłady dotowane z funduszu krajowego.	Dochody	Wydatki	Z porównania okazuje się	
						nadwyżka dochodów	niedobór
1.	B.		**Fundusz krajowy w ściślejszem znaczeniu.**				
		I.	Koszta reprezentacyi kraju	.	102.600	.	.
		II.	„ zarządu	.	198.841	.	.
		III.	„ leczenia ubogich chorych	.	350.000	.	.
		IV.	„ szczepienia	.	34.330	.	.
		V.	Wydatki sanitarne	.	37.900	.	.
		VI.	Zasiłki dla zakładów dobroczynności	.	13.802	.	.
		VII.	„ „ „ naukowych i wychowania publicznego	.	443.920	.	.
		VIII.	Utrzymanie pomników historycznych	.	1.750	.	.
		IX.	Kwaterunkowe żandarmeryi	.	62.507	.	.
		X.	Drogi krajowe	.	999.738	.	.
		XI.	Dotacye dla zakładów krajowych	.	251.154	.	.
		XII.	Wydatki na szupaśnictwo	.	25.000	.	.
		XIII.	Budowy wodne	.	13.143	.	.
		XIV.	Rozmaite wydatki	.	31.863	.	.
		I.	Pozostałość z rachunku z lat ubiegłych	.	.	.	.
		II.	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.200	.	.	.
		III.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych . . .	2.000	.	.	.
		IV.	Z myt na drogach krajowych	182.000	.	.	.
		V.	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych . .	6.496	.	.	.
		VI.	Zwroty zaliczek	40.000	.	.	.
		VII.	„ pożyczek	5.130	.	.	.
		VIII.	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego	5.300	.	.	.
		IX.	Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich . .	600	.	.	.
		X.	Rozmaite dochody	300	.	.	.
		XI.	Dodatki do podatków	2,346.000	.	.	.
			Suma funduszu krajowego .	2,589.026	2,566.548	22.478	.
			Fundusze krajowe w obszerniejszem znaczeniu.				
2			Krajowy szpital powszechny we Lwowie:				
	C		*a*) Oddział chorych	132.684	161.831	.	29.147
	D		*b*) „ położnic	770	14 850	.	14.080
3	E		Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie . .	16.384	153.836	.	137.452
4	F		Fundusz podrzutków we Lwowie	.	19.373	.	19.373
5			Szpital św. Łazarza w Krakowie:				
	G		*a*) Oddział chorych	50.671	64.618	.	13.947
	H		*b*) „ położnic i podrzutków	5.215	34.456	.	29.241
6			Szpital św. Ducha w Krakowie:				
	I.		*a*) Oddział syfilitycznych	25.670	29.093	.	3.423
	K.		*b*) „ obłąkanych	15.103	19.594	.	4.491
7	L		Fundusz policyi krajowej	7.771	1.275	6.496	.
8	alegat do B		„ szkolny krajowy	93.786	389.236	.	295.450
			Suma ogólna funduszów i zakładów dotowanych z funduszu krajowego	348.054	888.162	6.496	546.604

krajowych na rok 1878.

Liczba porządkowa	Litera alegatu	B. Fundusze samoistne (niedotowane)	Dochody	Wydatki	Z porównania okazuje się	
					nadwyżka dochodów	niedobór
9	M	Fundusz domestykalny	3.863	3.425	438	.
10	N	„ kultury krajowej	12.041	5.525	6.516	.
11	O	„ stanowy sierociński	1.628	1.530	98	.
12	P	„ Aleksandra hr. Stadnickiego	2.259	1.785	474	.
13	R	„ szkoły weterynaryi	4.185	4.183	2	.
14	S	„ pożyczki krajowej z roku 1873	197.282	104.461	92.821	.
		Suma ogólna funduszów samoistnych .	221.258	120.909	100.349	.

Budżet krajowy

na rok

1878.

uchwalony na posiedzeniach sejmowych z d. 29. i 30. Sierpnia 1877.

Fundusz krajowy.

Sumaryusz

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Uchwała Sejmu Razem
			Złote austryackie				
I.	1— 13	Koszta reprezentacyi kraju	102.600	102.600	101.600	—	101.600
II.	14— 29	„ zarządu	198.841	198.186	198.186	—	198.186
III.	30	„ leczenia	350.000	350.000	350.000	—	350.000
IV.	31— 33	„ szczepienia	34.330	34.330	34.330	—	34.330
V.	34— 35	Wydatki sanitarne	37.900	37.900	37.900	—	37.900
VI.	36— 40	Zasiłki dla zakładów dobroczynności	13.802	13.802	12.302	1.500	13.802
VII.	41— 85	„ „ „ naukowych i wychowania publicznego	443.920	379.470	381.420	800	382.220
VIII.	86— 87	Utrzymanie pomników historycznych	1.750	8.750	2.000	7.000	9.000
IX.	88—104	Kwaterunkowe żandarmeryi	62.507	62.507	62.507	—	62.507
X.	105—150	Drogi krajowe	999.738	998.638	605.316	412.322	1.017.638
XI.	151—155	Dotacye dla zakładów krajowych	251.154	235.454	235.454	—	235.454
XII.	156	Wydatki na szupaśnictwo	25.000	25.000	25.000	—	25.000
XIII.	157—158	Budowy wodne	13.143	13.143	—	13.143	13.143
XIV.	159—172	Rozmaite wydatki	31.863	39.813	49.463	—	49.463
		Suma wydatków	2,566.548	2,499.593	2,095.478	434.765	2,530.243
		Dochody.					
I.	1	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—	—	—	—	—
II.	2	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.200	1.200	1.200	—	1.200
III.	3	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	2.000	2.000	2.000	—	2.000
IV.	4— 6	Z myt na drogach krajowych	182.000	185.329	182.510	—	182.510
V.	7	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	6.496	6.496	6.496	—	6.496
VI.	8	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	40.000	50.000	50.000	—	50.000
VII.	9— 14	Zwroty pożyczek	5.130	5.130	5.130	—	5.130
VIII.	15— 17	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego	5.300	5.300	5.300	—	5.300
IX.	18	Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich	600	600	600	—	600
X.	19	Rozmaite dochody	300	400	400	—	400
		Suma dochodów własnych	243.026	256.455	253.636	—	253.636
XI.	20	Dodatki do podatków (po 34 centy)	2,346.000	2,346.000	2,346.000	—	2,346.000
		Ogólna suma dochodów	2,589.026	2,602.455	2,599.636	—	2,599.636
		W porównaniu z wydatkami	2,566.548	2,499.593	—	—	2.530.243
		okazuje się nadwyżka dochodów	22.478	102.862	—	—	**69.393**

Fundusz krajowy. Wydatki.

Rubr. I. Koszta reprezentacyi kraju. — Rubr. II. Koszta zarządu.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
I.		**Koszta reprezentacyi kraju**	102.600	102.600	101.600	—	
		Poszczególnienie					
I.		*A. Sejm krajowy.*					
	1	a) Czynsz najmu sali i ubikacyj sejmowych . . . . . 5.150 zł.					
		b) Dodatek gminny 5% . . . . . 250 „	5.400	5.400	5.400	—	
	2	Koszta podróży p. p. Posłów	6.700	6.700	6.700	—	
	3	Dyety p. p. Posłów	42.000	42.000	42.000	—	
	4	Koszta druków	14.000	14.000	14.000	—	
	5	Spisywanie sprawozdań	4.000	4.000	4.000	—	
	6	Remuneracye dla urzędników Wydziału krajowego za dodatkowe zajęcie podczas Sejmu . . .	—	1.200	1.200	—	
	7	Urządzenie sali, opał, oświetlenie i inne drobne wydatki	3.350	2.150	2.150	—	
	8	Pisarze dzienni	650	650	650	—	
	9	Uzupełnienie biblioteki sejmowej	300	300	300	—	
		B. Wydział krajowy.					
	10	Marszałek krajowy	4.200	4.200	4.200	—	
	11	Sześciu Członków Wydziału po 3.000 zł. . . .	18.000	18.000	18.000	—	
	12	Zastępcy	3.000	3.000	2.000	—	
	13	Dodatek dla Członka Wydziału, mianowanego przez Marszałka zastępcą do kierownictwa w Wydziale krajowym	1.000	1.000	1.000	—	
		Suma rubryki I. . .	102.600	102.600	101.600	—	
II.		**Koszta zarządu**	198.841	198.186	198.186	—	
		Poszczególnienie					
II.		*Płace urzędników, dyurnistów i sług.*					
	14	*Oddział konceptowy.*					
		a) 2 radców, płaca po 2.800 zł. 5.600 zł.					
		dodatek aktywalny „ 480 „ 960 „	6.560				
		b) 4 sekretarzy, płaca po 2.000 „ 8.000 „					
		dodatek aktywalny „ 360 „ 1.440 „	9.440				
		c) 6 koncepistów, płaca po 1.300 „ 7.800 „					
		dodatek aktywalny „ 240 „ 1.440 „	9.240				
		d) 2 adjunktów, płaca po 1.000 „ 2.000 „					
		dodatek aktywalny „ 200 „ 400 „	2.400				
		e) 2 asystentów, płaca po 700 „ 1.400 „					
		dodatek aktywalny „ 100 „ 200 „	1.600				
		Do przeniesienia . .	29.240	29.240	29.240	—	

29. Sierpnia 1877.

Wydatki. Fundusz krajowy.

Rubr. II. Koszta zarządu.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała sejmu Zwyczajne	Uchwała sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
II.		Z przeniesienia . .	29.240	29.240	29.240	—	
	15	*Oddział rachunkowy.*					
		a) Dyrektor, płaca . . . . . 2.600 zł.					
		dodatek aktywalny . . . . . 400 „	3.000				
		b) Zastępca dyrektora, płaca . . . . 2.000 „					
		dodatek aktywalny . . . . . 360 „	2.360				
		c) 14 adjunktów, płaca po 1.200 zł. 16.800 „					
		dodatek aktywalny „ 240 „ 3.360 „	20.160				
		d) 10 asystentów, płaca „ 700 „ 7.000 „					
		dodatek aktywalny „ 100 „ 1.000 „	8.000				
		e) Woźny, płaca . . . . . 500 „					
		dodatek aktywalny . . . . . 50 „	550				
			34.070	34.070	34.070	—	
	16	*Oddział kasowy.*					
		a) Kasyer, płaca . . . . . 2.000 zł.					
		dodatek aktywalny . . . . . 360 „	2.360				
		b) Kontrolor, płaca . . . . . 1.600 „					
		dodatek aktywalny . . . . . 300 „	1.900				
		c) 4 adjunktów, płaca po 1.200 zł. 4.800 „					
		dodatek aktywalny „ 240 „ 960 „	5.760				
		d) Woźny, płaca . . . . . 600 „					
		dodatek aktywalny . . . . . 50 „	650				
			10.670	10.670	10.670	—	
	17	*Oddział techniczny.*					
		a) Nadinżynier, płaca . . . . . 3.000 zł.					
		dodatek aktywalny . . . . . 1.000 „	4.000				
		b) 2 inżynierów, płaca po 2.000 zł. 4.000 „					
		dodatek aktywalny „ 360 „ 720 „	4.720				
		c) 2 asystentów, płaca „ 1.000 „ 2.000 „					
		dodatek aktywalny „ 120 „ 240 „	2.240				
			10.960	10.960	10.960	—	
	18	*Oddział sanitarny.*					
		Inspektor szpitali, płaca . . . . . 2.000 zł.					
		dodatek na mieszkanie . . . . . 300 „	2.300	2.300	2.300	—	
	19	*Oddział statystyczny.*					
		a) Naczelnik Oddziału	2.000				
		b) Koncepista, płaca . . . . . 1.300 zł.					
		dodatek aktywalny . . . . . 240 „	1.540				
		c) Pisarze dzienni	1.460				
			5.000	5.000	5.000	—	
		Do przeniesienia . .	92.240	92.240	92.240	—	

29. Sierpnia 1877.

Rubr. II. Koszta zarządu.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
II.		Z przeniesienia . .	92.240	92.240	92.240	—	
	20	*Oddział manipulacyjny.*					
		a) Dyrektor kancelaryi, płaca	2.000				
		b) Archiwista, płaca . . . . . 1.500 zł.					
		dodatek aktywalny . . . . . 300 „	1.800				
		c) Protokolista, płaca . . . . . 1.200 „					
		dodatek aktywalny . . . . . 240 „	1.440				
		d) 6 kancelistów, płaca po 1000 zł. 6.000 „					
		dodatek aktywalny „ 200 „ 1.200 „	7.200				
		e) Odźwierny, płaca	600				
		f) Portyer, „	500				
		g) 4 woźnych, płaca po 500 zł. . . 2.000 „					
		dodatek aktywalny po 50 „ . . . 200 „	2.200				
			15.740	15.740	15.740	—	
		Suma wszystkich płac stałych wraz z dodatkiem aktywalnym	107.980	107.980	107.980	—	
	21	*Dyurniści.*					
		a) Dla Oddziału konceptowego.					
		1 po 3 zł. 60 ct. dziennie . . . . . 1.314 zł.					
		1 „ 3 „ — „ „ . . . . . 1.095 „					
		1 „ 2 „ 50 „ „ . . . . . 913 „					
		1 „ 2 „ 40 „ „ . . . . . 876 „					
		3 „ 2 „ — „ „ . . . . . 2.190 „					
		1 „ 1 „ 50 „ „ . . . . . 548 „	6.936				
		b) Dla Oddziału rachunkowego.					
		14 po 1 zł. 80 ct. dziennie . . . . 9.198 zł.					
		3 „ 1 „ 40 „ „ . . . . 1.533 „					
		4 „ 1 „ 20 „ „ . . . . 1.752 „					
		3 „ 1 „ — „ „ . . . . 1.095 „	13.578				
		c) Dla Oddziału kasowego.					
		1 po 1 zł. 80 ct. dziennie	657				
		d) Dla Oddziału technicznego.					
		2 po 2 zł. 20 ct. dziennie . . . . 1.606 zł.					
		2 „ 2 „ — „ „ . . . . 1.460 „					
		2 „ 1 „ 80 „ „ . . . . 1.314 „	4.380				
		e) Dla Oddziału manipulacyjnego.					
		1 po 2 zł. 20 ct. dziennie . . . . 803 zł.					
		7 „ 1 „ 65 „ „ . . . . 4.216 „					
		15 „ 1 „ 10 „ „ . . . . 6.023 „	11.042				
		f) Na zastępstwa urzędników	1.000				
			37.593	37.593	37.593	—	
		Do przeniesienia . . .	145.573	145.573	145.573	—	

29. Sierpnia 1877.

Wydatki. Fundusz krajowy.

Rubr. II. Koszta zarządu.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
II.		Z przeniesienia . .	145.573	145.573	145.573	—	
	22	*Zasługi.*					
		a) 7 stróżów dla Oddziału manipulacyjnego po 260 zł. . . . . 1.820 zł.					
		b) 2 stróżów dla Oddziału rachunkowego po 260 zł. . . . . 520 „	2.340				
		c) Froter	801				
			3.141	3.141	3.141	—	
	23	*Emolumenta.*					
		a) Dyrektor kancelaryi na fiakra	50				
		b) „ „ na 21·6 metr. sześć. drzewa	86				
		c) Ubranie urzędowe dla odźwiernego i 6ciu woźnych po 50 zł.	350				
		d) Ubranie urzędowe dla portyera	200				
		e) Opał dla odźwiernego i portyera po 7·2 metr. sześciennych drzewa	58				
		f) Dodatki pięcioletnie dla urzędników	5.993				
			6.737	6.737	6.737	—	
	24	*Najem pomieszkania.*					
		a) Na kancelarye Wydziału krajowego	15.700				
		b) Dodatek gminny 5%	785	16.485	16.485	—	
	25	*Remuneracye.*					
		I. Stałe:					
		a) Rzecznik prawny za zastępstwo	1.500				
		b) Tłumacz języka ruskiego	300				
		c) „ języków obcych	10				
		d) Odźwierny Prokopowicz, dodatek osobisty do płacy	120				
		II. Niestałe: Urzędnicy, dyurniści i słudzy Wydziału krajowego	1.000				
			2.930	2.930	2.930	—	
	26	*Potrzeby kancelaryjne.*					
		a) Wydawnictwo rozporządzeń krajowych . . .	5.900				
		b) Sprawienie i odnowienie sprzętów	800				
		c) Potrzeby do pisania i rysowania	1.300				
		d) Papier do druków, druk ksiąg i wzorów . .	1.500				
		e) Oprawa ksiąg i druków	700				
		f) Oświetlenie	300				
		g) Opał	1.300				
		h) Uzupełnienie biblioteki Wydziału krajowego .	600				
		i) Rozmaite pomniejsze	500				
			12.900	12.900	12.900	—	
	27	*Koszta podróży i dyety.*					
		a) Dla urzędników w ogóle	2.600				
		b) Dla inspektora szpitali	400				
			3.000	3.000	3.000	—	
		Do przeniesienia . .	190.766	190.766	190.766	—	

29. Sierpnia 1877.

Fundusz krajowy. Wydatki.

Rubr. II. Koszta zarządu. — Rubr. III. Koszta leczenia. — Rubr. IV. Koszta szczepienia.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
II.		Z przeniesienia . .	190.766	190.766	190.766	—	
	28	*Pensye i zaopatrzenia.*					
		a) Mochnacka Eleonora	280	280	280		
		b) Jankowska Karolina	400	400	400		
		c) Pawulska Paulina (przedtem Pawulski Jan) .	1.400	350	350		
		d) Wagilewiczowa Amelia	200	200	200		
		e) Madeyski Wojciech	1.200	1.200	1.200		
		f) Tarczyńska Marcyanna	350	350	350		
		g) Skarzyński January	2.400	2.400	2.400		
		h) Łopuszańska Walerya	350	350	350		
		i) Łopuszańskiego sieroty	100	100	100		
		k) Iwanickiego sieroty	175	175	175		
		l) Karatnicka Zofia, sierota po sekretarzu Wydziału krajowego	300	300	300		
			7.155	6.105	6.105	—	
	29	*Dary z łaski.*					
		a) Bojarskie: Walerya, Józefa, Adolfina i Gabryela	400	400	400		
		b) Rzepińska Ludwika, Franciszka	120	120	120		
		c) Szczęsnowicza dwie sieroty po 200 zł. . .	400	400	400		
		d) Pawulska Paulina	—	250	250		
		e) Iwanickiego sieroty, (na jeden rok)	—	145	145		
			920	1.315	1.315	—	
		Suma rubryki II. .	198.841	198.186	198.186	—	
III.		**Koszta leczenia ubogich**	350.000	350.000	350.000	—	
		Poszczególnienie					
III.	30	Koszta leczenia ubogich w szpitalach krajowych, zagranicznych i wojskowych	350.000	350.000	350.000	—	
IV.		**Koszta szczepienia**	34.330	34.330	34.330	—	
		Poszczególnienie					
IV.	31	Utrzymanie i odświeżanie krowianki	1.200				
	32	Koszta podróży i dyety lekarzy z powodu szczepienia	32.500				
	33	Premia dla lekarzy odszczególniających się przy szczepieniu	630				
		Suma rubryki IV. .	34.330	34.330	34.330	—	

29. Sierpnia 1877.

Wydatki. Fundusz krajowy.

Rubr. V. Wydatki sanitarne. — Rubr. VI. Zasiłki dla zakładów dobroczynności. Rubr. VII. Zasiłki dla zakładów naukowych.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
V.		**Wydatki sanitarne**	37.900	37.900	37.900	—	
		Poszczególnienie					
V.	34	Koszta podróży lekarzy z powodu komisyj w sprawach sanitarnych i $^1/_3$ część za lekarstwa dla epidemicznych chorych	33.000				
	35	Koszta strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło i zamknięcie miejsc zarazy za pomocą wojska i żandarmeryi	4.900				
		Suma rubryki V. .	37.900	37.900	37.900	—	
VI.		**Zasiłki dla zakładów dobroczynności** . . .	13.802	13.802	12.302	1.500	
		Poszczególnienie					
VI.	36	Szpitale Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie	1.198	1.198	1.198		
	37	Szpital Sióstr Miłosierdzia w Nowosiółkach . .	400	400	400		
	38	Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424	5.424	5.424		
	39	Amortyzacya pożyczki zaciągniętej na budowę domu obłąkanych w Kulparkowie	5.280	5.280	5.280		
	40	Szpital dziecięcy św. Zofii we Lwowie	1.500	1.500	—	1.500	
		Suma rubryki VI. .	13.802	13.802	12.302	1.500	
					13.802		
VII.		**Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego**	443.920	379.470	381.420	800	
		Poszczególnienie					
VII.		*A. Zasiłki dla zakładów.*					
	41	Zakład głuchoniemych we Lwowie	4.000	6.000	6.000		
	42	„ ciemnych „ „	2.000	2.000	2.000		
	43	Szkoła gimnastyczna „Sokół„ we Lwowie . . .	1.000	750	750		
	44	Teatr polski w Krakowie	8.000	8.000	8.000		
	45	„ „ we Lwowie, zasiłek stały	4.200	4.200	4.200		
	46	„ „ i opera polska we Lwowie, do rozporządzenia Wydziału krajowego	12.000	15.800	15.800		
	47	Teatr ruski pod zarządem towarzystwa „Besida“	3.000	3.000	3.000		
	48	Towarzystwo muzyczne we Lwowie	1.800	1.800	1.800		
	49	a) Towarzystwo muzyczne w Krakowie, zasiłek roczny.	300	800	800		
		b) Towarzystwo muzyczne w Krakowie, na sprawienie organów, jednorazowo	—	800	—	800	
		Do przeniesienia . .	36.300	43.150	42.350	800	

29. Sierpnia 1877.

Fundusz krajowy. Wydatki.

Rubr. VII. Zasiłki dla zakładów naukowych.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała sejmu Zwyczajne	Uchwała sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
VII.		Z przeniesienia . .	36.300	43.150	42.350	800	
	50	Akademia umiejętności w Krakowie	15.000	15.000	15.000		
	51	Szkoła sztuk pięknych w Krakowie, rata umorzenia pożyczki na budowę własnego gmachu zaciągniętej w kwocie . . . . 100.000 zł.	7.000	7.000	7.000		29. Sierpnia 1877.
	52	Czasopismo „Szkoła“	500	500	500		
	53	Na wydawnictwo ruskiej gazety szkolnej . . .	—	—	500		
	54	Na wydawnictwo ruskich książek szkolnych . .	—	—	2.000		
		Szkoły żeńskie.					
	55	W Jarosławiu	400	400	400		
	56	„ Jaworowie	300	300	300		
	57	„ Kołomyi	400	400	400		
	58	„ Krakowie	2.500	2.500	2.500		
	59	„ Krakowie, św. Tomasza	500	500	500		
	60	„ Krakowie pp. Augustyanek	500	500	500		
	61	We Lwowie u Dominikanów, dla nauczyciela języka ruskiego	200	200	200		
	62	W Rzeszowie	400	400	400		
	63	„ Starym Sączu, pp. Klarysek	500	500	750		
	64	„ Stanisławowie	400	400	400		
	65	„ Tarnowie	800	800	800		
	66	„ Wadowicach	400	400	400		
	67	„ Stryju	—	400	400		
		B. Na cele gospodarstwa krajowego.					
	68	Zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach . . .	7.000	7.000	7.000		
	69	„ „ „ „ w Czernichowie . .	7.000	7.000	7.000		
	70 a)	Towarzystwo tatrzańskie	400	400	400		30. Sierpnia 1877.
	70 b)	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie:					
		I. Płace nauczycieli.					
		a) Profesor fachowy, zarazem dyrektor . . . . . 2.560 zł.					
		b) Drugi profesor fachowy . 1.540 „					
		c) Adjunkt . . . . . 800 „					
		Siu docentów.					
		d) Matematyki i fizyki . . 800 „					
		e) Łowiectwa: (wniosek Wydziału kr. 800 zł.) . . 100 „					
		f) Miernictwa . . . . . 500 „					
		g) Rysunków . . . . . 400 „					
		h) Chemii . . . . . 300 „					
		i) Inżynieryi . . . . . 300 „					
		k) Stylistyki. . . . . 300 „					
		l) Ekonomii politycznej i administracyi . . . . . 200 „ 7.800 zł.					
		Do przeniesienia 7.800 „	80.500	87.750	89.700	800	

Wydatki. Fundusz krajowy.

Rubr. VII. Zasiłki dla zakładów naukowych.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
VII.		Z przeniesienia 7.800 zł.	80.500	87.750	89.700	800	
		II. Zasługi.					
		a) Stróż . . . . . 300 zł.					
		b) Pomocnik stróża . . . 180 „ 480 „					
		III. Koszta administracyjne.					
		a) Asekuracya budynku szkolnego i składu okazów . . 45 zł.					
		b) Opał i oświetlenie . . . 300 „					
		c) Potrzeby kancelaryjne . . 200 „					
		d) Podatki i inne pomniejsze 195 „ 740 „					
		IV. Potrzeby naukowe.					
		a) Środki naukowe . . . . 720 zł.					
		b) Wycieczki naukowe . . 600 „					
		c) Utrzymanie ogrodu doświadczalnego na Szumanówce 200 „ 1.520 „					
		V. Spłata pożyczki.					
		Kasie oszczędności VII. i VIII. rata w kapitale 162 zł. 88 ct.					
		„ odsetkach 506 „ 72 „ 670 „	11.910	11.210	11.210		30. Sierpnia 1877.
	71	Muzeum przemysłowe we Lwowie	2.000	2.000	2.000		
	72	Muzeum przemysłowe w Krakowie	2.000	2.000	2.000		
	73	Komisya fizyograficzna w Krakowie . 3.000 zł. i na stypendya geologiczne . . 2.000 „	5.000	5.000	5.000		
	74	Towarzystwo ogrodniczo-sadowniczo-pszczelnicze we Lwowie	700	700	700		
	75	Towarzystwo gospodarskie galicyjskie na utrzymanie inżyniera kultury	1.200	1.200	1.200		
	76	Szkoła koszykarstwa w Krakowie	500	500	500		
		Stypendya.					
	77	Dla jednego ucznia weterynaryi . . . 200 zł. i na koszta podróży . . . . . 60 „	260	260	260		
	78	Dla uczniów szkół pozakrajowych weterynaryi, rolnictwa i leśnictwa	2.000	2.000	2.000		
	79	Dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach . .	1.000	1.000	1.000		
	80	Dla uczniów szkoły parobków w Dublanach . .	1.000	1.000	1.000		
	81	Dla uczniów szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	2.400	2.400	2.400		
		C. Na cele wykształcenia i oświaty.					
	82	Rada szkolna krajowa, na pokrycie niedoboru krajowego funduszu szkolnego	295.450	224.450	224.450		
	83	Sześciu członków Rady szkolnej krajowej po 1.200 zł.	7.200	7.200	7.200		
	84	Schmitt Henryk, członek Rady szkolnej krajowej, remuneracya	800	800	800		
	85	Stypendya dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich i kursów przygotowawczych .	30.000	30.000	30.000		
		Suma rubryki VII.	443.920	379.470	381.420	800	
					382.220		

Fundusz krajowy. Wydatki.

Rubr. VIII. Utrzymanie pomników historycznych. — Rubr. IX. Kwaterunkowe żandarmeryi.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
VIII.		**Utrzymanie pomników historycznych** . . .	1.750	8.750	2.000	7.000	
		Poszczególnienie					
VIII.	86	Restauracya pomników w ogóle	1.500	1.500	1.500	—	
	87 a)	Badanie i ocalanie zabytków historycznych, piśmiennych i archeologicznych, dla Zakładu narodowego imienia Ossolińskich we Lwowie	250	250	500	—	
	87 b)	Na restauracye kaplicy Batorego i Zygmuntowskiej, tudzież pomnika Długosza na Skałce . . .	—	7.000	—	7.000	
		Suma rubryki VIII. .	1.750	8.750	2.000	7.000	
					9.000		
IX.		**Kwaterunkowe żandarmeryi**	62.507	62.507	62.507	—	30 Sierpnia 1877.
		Poszczególnienie					
IX.	88	Czyszczenie koszar i innych pomieszkań, zapalanie lamp i dostarczanie miotel	4.368				
	89	Oświetlenie koszar	1.657				
	90	Oświetlenie stajen, utrzymanie i sprawienie sprzętów stajennych	6				
	91	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów i pościeli dla oficerów i służących	450				
	92	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni	20				
	93	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla żołnierzy	1.517				
	94	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów kuchennych .	538				
	95	Pranie bielizny pościelnej dla szeregowców, furyerów i woźnych	1.761				
	96	Naprawa bielizny pościelnej	154				
	97	Pranie koców zimowych i letnich, sienników, poduszek włosiennych i słomianych	411				
	98	Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych	963				
	99	Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek	3.798				
	100	Opał i oświetlenie kancelaryj oddziałowych . .	673				
	101	Opał i oświetlenie pomieszkań oficerów, rachmistrzów, furyerów i woźnych	840				
	102	Rozmaite inne wydatki	500				
	103	Podatek czynszowy od pomieszkań we Lwowie i Krakowie	421				
	104	Najem pomieszkań i koszar	44.430				
		Suma rubryki IX. .	62.507	62.507	62.507	—	

Wydatki. Fundusz krajowy.

Rubr. X. Drogi krajowe.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
X.		**Drogi krajowe**	999.738	998.638	605.316	412.322	
		Poszczególnienie					
X.		**A. Koszta zarządu.**					
	105	*Płace urzędników i sług.*					
		a) 4 inżynierów na prowincyi po . . 1.500 zł.	6.000	6.000	6.000		
		b) 3 „ „ „ „ . . 1.200 „	3.600	3.600	3.600		
		c) 20 konduktorów I. klasy „ . . 500 „	10.000	10.000	10.000		
		d) 20 „ II. „ „ . . 400 „	8.000	8.000	8.000		
		e) Pełniący obowiązki inżyniera na drodze Gorlickiej	840	840	840		
		f) „ „ „ „ „ Słotwina-Brzesko-Sącz	900	900	900		
		g) „ „ „ „ „ Dębica-Nadbrzezie . .	1.500	1.500	1.500		
		h) „ „ „ „ „ w Buczaczu	1.400	1.400	1.400		
		150 drożników I. klasy po . . . . 150 zł.	22.500	—	—		
		150 „ II. „ „ . . . . 120 „	18.000	—	—		
		i) 256 drożników po . . . . . 150 „	—	38.400	38.400		
	106	k) 5 pomocników (dyurnistów) dziennie po 2 „	3.650	3.650	3.650		
		Ryczałty.					
		a. Koszta podróży na obowiązkowe zwiedzanie dróg.					
		1. dla 7 inżynierów okręgowych po . . 500 zł.	3.500	3.500	3.500		
		2. „ 15 konduktorów po . . . . . 150 „	2.250	2.250	2.250		
		3. „ 25 „ „ . . . . . 120 „	3.000	3.000	3.000		
		b. Koszta kancelaryjne.					
		1. dla 7 inżynierów po . . . . . 48 zł.	336	336	336		
		2. „ 40 konduktorów po . . . . . 16 „	640	640	640		
		c. Na umieszczenie biur.					
		1. dla 2 inżynierów we Lwowie i Krakowie po 100 zł.	200	200	200		
		2. „ 5 „ na prowincyi „ 60 „	300	300	300		
	107	*Remuneracye i zapomogi*, ryczałt dla konduktorów i reszty służby drogowej	6.000	7.000	7.000		
	108	*Sprawienie, uzupełnienie i naprawa wzorów* i naczyń dla Oddziału technicznego, inżynierów okręgowych, konduktorów i drożników . . .	3.600	3.600	3.600		
	109	*Koszta podróży* dla inżynierów Wydziału krajowego, delegatów, inspektorów i komisyj nadzwyczajnych	4.500	4.500	4.500		
		Suma kosztów zarządu .	100.716	99.616	99.616	—	30. Sierpnia 1877.

Fundusz krajowy. Wydatki.

Rubr. X. Drogi krajowe.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
X.		Z przeniesienia . .	100.716	99.616	99.616	—	
		B. Nowe budowy i rekonstrukcye dróg.					
	110	Na budowę nowych i rekonstrukcyę istniejących dróg, oraz na budowę większych mostów .	400.000	400.000	—	400.000	
		C. Utrzymanie dróg.					
	111	Barańska	16.000				
	112	Bełzec-Jarosław	30.000				
	113	Borszczów-Okopy-Mielnica	7.000				
	114	Brzeżany-Podwołoczyska	30.000				
	115	Brzeżany-Złoczów	18.300				
	116	Brzeżany-Rohatyn	7.800				
	117	Czorsztyn-Nowytarg-Zabornia	7.000				
	118	Czortków-Manasterzyska	14.000				
	119	Dębica-Nadbrzezie	23.000				
	120	Gorlice-Konieczna	7.000				
	121	Husiatyn-Kopyczyńce	7.000				
	122	Iwanie-Mossorówka	1.700				
	123	Krasne-Busk	4.000				
	124	Krościenko-Szczawnica	1.500				
	125	Lubelska	6.000				
	126	Lwów-Rohatyn	22.000				
	127	Prusko-Szląska	18.000				
	128	Sanok-Przemyśl	12.000				
	129	Sanok-Rzeszów	12.000				
	130	Sędziszowska	200				
	131	Sielec-Zaleszczyki	24.000				
	132	Skała-Czortków	7.000				
	133	Skała-Zaleszczyki	15.000				
	134	Słotwina-Brzesko-Nowy-Sącz	16.000				
	135	Sniatyn-Horodenka-Załucze	6.000				
	136	Stanisławów-Bursztyn	6.000				
	137	Strussów-Buczacz	6.000				
	138	Tarnów-Sącz-Niedzica	24.000				
	139	Tarnów-Szczucin	15.000				
	140	Tarnopol-Zbaraż	8.000				
	141	Tłuste-Buczacz	7.300				
	142	Tyśmienica-Kołomyja	5.000				
	143	Zator-Wadowice-Sucha	6.000				
	144	Zimnawoda-Hoszany	8.000				
	145	Zółkiew-Mosty-Krystynopol	14.000				
		Suma utrzymania dróg . .	411.800	411.800	411.800	—	
		Do przeniesienia . .	912.516	911.416	511.416	400.000	30. Sierpnia 1877.

Wydatki. Fundusz krajowy.

Rubr. X. Drogi krajowe. — Rubr. XI. Dotacye dla zakładów krajowych.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
X.		Z przeniesienia . .	912.516	911.416	511.416	400.000	
		D. Zasiłki.					
	146	Dla dróg powiatowych i gminnych	70.000	70.000	70.000	—	
	146a)	Na dokończenie drogi powiatowej Kolbuszowsko-Głogowskiej	—	—	4.000	—	24. Sierpnia 1877.
	146b)	Na dokończenie drogi od Podhajec ku kolei żelaznej do Dryszczowa	—	—	15.000	—	
		Suma zasiłków . .	70.000	70.000	89.000	—	
		E. Wydatki na myta.					
	147	Budowa i utrzymanie domków mytniczych . . .	3.000	—	—	—	
	148	Koszta komisyjne	2.400	—	—	—	
	149	Przerwy z powodu szkód elementarnych . . .	2.500	—	—	—	
		Suma wydatków na myta . .	7.900	7.900	4.900	3.000	
		F. Most na Dunajcu.					
	150	Na spłatę mostu na Dunajcu pod Niedzicą . . . . . 9.321 zł. 74½ ct.	9.322	9.322	—	9.322	
		Suma rubryki X. .	999.738	998.638	605.316	412.322	
					1,017.638		
XI.		**Dotacye dla zakładów krajowych**	251.154	235.454	235.454	—	30. Sierpnia 1877.
		Poszczególnienie					
XI.	151	Krajowy szpital powszechny we Lwowie:					
		a) Oddział chorych	29.147	23.140	23.140		
		b) Oddział położnic	14.080	14.044	14.044		
	152	Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie .	137.452	136.602	136.602		
	153	Fundusz podrzutków	19.373	15.666	15.666		
	154	Szpital św. Łazarza w Krakowie:					
		a) Oddział chorych	13.947	13.147	13.147		
		b) Oddział położnic i podrzutków	29.241	27.941	27.941		
	155	Szpital św. Ducha w Krakowie:					
		a) Oddział syfilitycznych	3.423	1.423	1.423		
		b) Oddział obłąkanych	4.491	3.491	3.491		
		Suma rubryki XI. .	251.154	235.454	235.454	—	

Fundusz krajowy. Wydatki.

Rubr. XII. Wydatki na szupaśnictwo. — Rubr. XIII. Budowy wodne. — Rubr. XIV. Rozmaite wydatki.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
XII.		**Wydatki na szupaśnictwo**	25.000	25.000	25.000	—	
		Poszczególnienie					
XII.	156	Ryczałt na pokrycie wydatków szupasowych . .	25.000				
		Suma rubryki XII. .	25.000	25.000	25.000	—	
XIII.		**Budowy wodne**	13.143	13.143	—	13.143	
		Poszczególnienie					
XIII.	157	Na regulacyę rzeki Sanu, pierwsza rata z przeznaczonej kwoty . . . . . 50.000 zł.	7.143				30. Sierpnia 1877.
	158	Na regulacyę rzeki Brnia	6.000				
		Suma rubryki XIII. .	13.143	13.143	—	13.143	
XIV.		**Rozmaite wydatki**	31.863	39.813	49.463	—	
		Poszczególnienie					
XIV.	159	Do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .	30.000	30.000	30.000		
	160	Na pokrycie skradzionych pieniędzy pożyczkowych w Wydziale powiatowym w Jaśle	1.863	1.863	1.863		
	161	Dla księży Unitów chełmskich	—	3.000	3.000		
	162	Dla Sióstr Miłosierdzia w Przeworsku, na budowę szkoły	—	1.000	1.000		
	163	Pożyczka ks. Parochowskiemu, na odnowienie kościoła w Budzanowie (bez procentu)	—	2.000	2.000		
	164	Dla Błotnickiego Tadeusza, ucznia akademii sztuk pięknych we Wiedniu	—	250	250		
	165	Dla Rosenthala Maurycego, na kształcenie się w muzyce (po raz ostatni)	—	300	300		
	166	Dla zakładu św. Józefa w Krakowie, rocznie . .	—	500	500		
	167	Dla bursy ubogiej chrześciańskiej młodzieży w Brodach (jednorazowo)	—	300	300		
	168	Dla stowarzyszenia „Gwiazda“ (jednorazowo) . .	—	300	300		
	169	Dla stowarzyszenia pracy kobiet (jednorazowo) .	—	300	300		
	170	Na utworzenie i uposażenie szkół rękodzielniczych i na koszt opisu wystawy krajowej	—	—	9.000		28. Sierpnia 1877.
	171	Dla komitetu ochronek w Krakowie	—	—	550		29. Sierpnia 1877.
	172	Dla Wisłockiego Emila	—	—	100		
		Suma rubryki XIV. .	31.863	39.813	49.463	—	

Dochody. Fundusz krajowy.

Rubr. I. Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych — Rubr. II. Z odnajmu ubikacyj sejmowych. Rubr. III. Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych. — Rubr. IV. Dochody z myt.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Dochody	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
I.	1	**Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych** .	—	—	—	—	
II.		**Z odnajmu ubikacyj sejmowych**	1.200	1.200	1.200	—	
		Poszczególnienie					
II.	2	Czynsz z pomieszkań w gmachu teatralnym hr. Skarbka	1.200				
		Suma rubryki II. .	1.200	1.200	1.200	—	
III.		**Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych** .	2.000	2.000	2.000	—	
		Poszczególnienie					
III.	3	Od banków	2.000				
		Suma rubryki III. .	2.000	2.000	2.000	—	
IV.		**Dochody z myt na drogach krajowych, z odsetków zwłoki, kar konwencyonalnych i grzywien**	182.000	185.329	182.510	—	
		Poszczególnienie					
IV.	4	Myta	181.500	184.819	182.000		
	5	Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne	360	360	360		
	6	Grzywny za przestępstwa drogowe	140	150	150		
		Suma rubryki IV. .	182.000	185.329	182.510	—	

29. Sierpnia 1877.

Rub. V. Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych. — Rubr. VI. Zwroty zaliczek z lat ubiegłych. — Rubr. VII. Zwroty pożyczek. — Rubr. VIII. Dochody szkoły gospodarstwa lasowego.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Dochody	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
V.		**Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych** .	6.496	6.496	6.496	—	
		Poszczególnienie					
V.	7	Od funduszu policyi krajowej	6.496				
		Suma rubryki V. .	6.496	6.496	6.496	—	
VI.		**Zwroty zaliczek z lat ubiegłych**	40.000	50.000	50.000	—	
		Poszczególnienie					
VI.	8	Od rozmaitych stron obowiązanych	40.000				
		Suma rubryki VI. .	40.000	50.000	50.000	—	
VII.		**Zwroty pożyczek**	5.130	5.130	5.130	—	
		Poszczególnienie					
VII.	9	Od gminy Uwsie	265				
	10	„ klasztoru pp. Benedyktynek w Przemyślu . .	950				
	11	„ Wilda Karola	1.137				
	12	„ Zgromadzenia pp. Kanoniczek w Krakowie . .	669				
	13	„ gminy Piwniczna	1.145				
	14	„ „ miasta Sanoka	964				
		Suma rubryki VII. .	5.130	5.130	5.130	—	
VIII.		**Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie**	5.300	5.300	5.300	—	
		Poszczególnienie					
VIII.	15	Subwencya od c. k. Skarbu Państwa	5.000				
	16	Od uczniów, wpisowe	60				
	17	„ „ czesne	240				
		Suma rubryki VIII. .	5.300	5.300	5.300	—	

29. Sierpnia 1877.

Rubr. IX. Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich. — Rubr. X. Rozmaite dochody. Rubr. XI. Dodatki do podatków.

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
IX.		**Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich**	600	600	600	—	29. Sierpnia 1877.
		Poszczególnienie					
IX.	18	Od szpitali powszechnych	600				
		Suma rubryki IX. .	600	600	600	—	
X.		**Rozmaite dochody**	300	400	400	—	
		Poszczególnienie					
X.	19	Przypadkowe	300				
		Suma rubryki X. .	300	400	400	—	
XI.		**Dodatki do podatków**	2,346.000	2,346.000	2,346.000	—	30. Sierpnia 1877
		Poszczególnienie					
XI.	20	Po 34 centy od 1 zł. austr.	2,346.000				
		Suma rubryki XI. .	2,346.000	2,346.000	2,346.000	—	

Wykaz kredytów dodatkowych

uchwalonych w roku 1877.

Dzień uchwały	Do rubryki budżetu	Przedmiot	Zł.
		a) Na rok 1877.	
17. Sierpnia 1877.	VII.	Dla szkoły rolniczej w Czernichowie	5.000
21. „ „	XIII.	„ Janowicza Konstantego, zapomoga	100
„ „ „	„	„ Małachowskiego Teodora	50
24. „ „	„	„ pogorzelców w Maryampolu	2.000
„ „ „	VII.	„ wystawy krajowej	6.000
25. „ „	XIII.	Na budowę latryn w szpitalu lwowskim	21.640
„ „ „	„	Dla pogorzelców w Wieliczce	1.000
29. „ „	VII.	„ Rady szkolnej krajowej, — dodatek do rubryki I. budżetu funduszu szkolnego krajowego	25.000
„ „ „	XIII.	„ komitetu ochronek w Krakowie	550
„ „ „	„	„ pogorzelców w Jazłowcu	2.000
		Suma .	63.340
		b) Na rok 1877. z przydłużeniem po koniec roku 1878.	
28. Sierpnia 1877.	VII.	Dla Rady szkolnej krajowej	120.424
„ „ „	XIII.	Na budowę zakładu w Kulparkowie 78.396 zł. 98 ct.	78.397
		Suma .	198.821
		Ogółem .	262.161

Z drukarni krajowej **A. Waydowicz** (przedt. M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

L. W. 34524/1876
Alegat B. do sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.

Lit. B.

FUNDUSZ KRAJOWY

w ściślejszem znaczeniu.

PRELIMINARZ

na rok 1878.

Sumaryusz . . .	Stronica	2
Wydatki	„	3—18
Dochody	„	19—23
Wyjaśnienia . .	„	25

LW. 6983/1877.

Fundusz krajowy.

Sumaryusz.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.	1—12	Koszta reprezentacyi kraju	102.600	—	102.600
II.	13—29	Koszta zarządu	198.841	—	198.841
III.	30	Koszta leczenia	350.000	—	350.000
IV.	31—33	Koszta szczepienia	34.330	—	34.330
V.	34—35	Wydatki sanitarne	37.900	—	37.900
VI.	36—40	Zasiłki dla zakładów dobroczynności	12.302	1.500	13.802
VII.	41—83	Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego	443.920	—	443.920
VIII.	84—85	Utrzymanie pomników historycznych	1.750	—	1.750
IX.	86—102	Kwaterunkowe żandarmeryi	62.507	—	62.507
X.	103-148	Drogi krajowe	587.416	412.322	999.738
XI.	149-153	Dotacye dla zakładów krajowych	251.154	—	251.154
XII.	154	Wydatki na szupaśnictwo	25.000	—	25.000
XIII.	155-156	Budowy wodne	—	13.143	13.143
XIV.	157-158	Rozmaite wydatki	31.863	—	31.863
		Suma wydatków	2,139.583	426.965	2,566.548
		Dochody.			
I.	1	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—	—	—
II.	2	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.200	—	1.200
III.	3	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	2.000	—	2.000
IV.	4—6	Z myt na drogach krajowych	182.000	—	182.000
V.	7	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	6.496	—	6.496
VI.	8	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	40.000	—	40.000
VII.	9—14	Zwroty pożyczek	5.130	—	5.130
VIII.	15—17	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego	5.300	—	5.300
IX.	18	Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich	600	—	600
X.	19	Rozmaite dochody	300	—	300
		Suma dochodów własnych	243.026	—	243.026
XI.	20	Dodatki do podatków (po 34 centy)	2,346.000	—	2,346.000
		Ogólna suma dochodów	2,589.026	—	2,589.026
		Z porównania ze sumą wydatków	—	—	2,566.548
		okazuje się **nadwyżka dochodów**	—	—	22.478

Wydatki.

Fundusz krajowy.

Rubryka I. Koszta reprezentacyi kraju.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		Koszta reprezentacyi kraju	102.600	—	102.600
		Poszczególnienie.			
I.		**A. Sejm krajowy.**			
	1	a) Czynsz najmu sali i ubikacyj sejmowych 5.150 zł. b) Dodatek gminny 5% . . . . . 250 „	5.400		
	2	Koszta podróży pp. Posłów	6.700		
	3	Dyety pp. Posłów	42.000		
	4	Koszta druków	14.000		
	5	Spisywanie sprawozdań	4.000		
	6	Urządzenie sali, opał, oświetlenie i inne drobne wydatki	3.350		
	7	Pisarze dzienni	650		
	8	Uzupełnienie biblioteki sejmowej	300	—	76.400
		B. Wydział krajowy.			
	9	Marszałek krajowy	4.200		
	10	Sześciu Członków Wydziału po 3.000 zł.	18.000		
	11	Zastępcy	3.000		
	12	Dodatek dla Członka Wydziału, mianowanego przez Marszałka zastępcą do kierownictwa w Wydziale krajowym	1.000	—	26.200
		Suma rubryki I. .	102.600	—	102.600

Fundusz krajowy.

Rubryka II. Koszta zarządu.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
II.		Koszta zarządu	198.841	—	198.841

Poszczególnienie.

II.	13	**Płace urzędników, dyurnistów i sług.**					
	14	**Oddział konceptowy.**					
		a) 2ch radców, płaca po 2.800 zł.	5.600 zł.				
		dodatek aktywalny „ 480 „	960 „	6.560			
		b) 4ch sekretarzy, płaca „ 2.000 „	8.000 „				
		dodatek aktywalny „ 360 „	1.440 „	9.440			
		c) 6ciu koncepistów, płaca „ 1.300 „	7.800 „				
		dodatek aktywalny „ 240 „	1.440 „	9.240			
		d) 2ch adjunktów, płaca „ 1.000 „	2.000 „				
		dodatek aktywalny „ 200 „	400 „	2.400			
		e) 2ch asystentów, płaca „ 700 „	1.400 „				
		dodatek aktywalny „ 100 „	200 „	1.600	—	29.240	
	15	**Oddział rachunkowy.**					
		a) Dyrektor, płaca	2.600 zł.				
		dodatek aktywalny	400 „	3.000			
		b) Zastępca dyrektora, płaca	2.000 „				
		dodatek aktywalny	360 „	2.360			
		c) 14tu adjunktów, płaca po 1.200 zł.	16.800 „				
		dodatek aktywalny „ 240 „	3.360 „	20.160			
		d) 10ciu asystentów, płaca „ 700 „	7.000 „				
		dodatek aktywalny „ 100 „	1,000 „	8.000			
		e) Woźny, płaca	500 „				
		dodatek aktywalny	50 „	550	—	34.070	
	16	**Oddział kasowy.**					
		a) Kasyer, płaca	2.000 zł.				
		dodatek aktywalny	360 „	2.360			
		b) Kontrolor, płaca	1.600 „				
		dodatek aktywalny	300 „	1.900			
		c) 4ch adjunktów, płaca po 1.200 zł.	4.800 „				
		dodatek aktywalny „ 240 „	960 „	5.760			
		d) Woźny, płaca	600 „				
		dodatek aktywalny	50 „	650	—	10.670	
		Do przeniesienia . .		—	—	73.980	

Fundusz krajowy.

Rubryka II. Koszta zarządu.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
II.		Z przeniesienia . .	—	—	73.980
	17	**Oddział techniczny.**			
		a) Nadinżynier, płaca . . . . . 3.000 zł.			
		dodatek aktywalny . . . . . 1.000 „	4.000		
		b) 2ch inżynierów, płaca po 2.000 zł. . . 4.000 „			
		dodatek aktywalny „ 360 „ . . . 720 „	4.720		
		c) 2ch asystentów, płaca „ 1.000 „ . . 2.000 „			
		dodatek aktywalny „ 120 „ . . . 240 „	2.240	—	10.960
	18	**Oddział sanitarny.**			
		Inspektor szpitali, płaca . . . . . 2.000 zł.			
		dodatek na mieszkanie . . . . . 300 „	2.300	—	2.300
	19	**Oddział statystyczny.**			
		a) Naczelnik Oddziału	2.000		
		b) Koncepista, płaca . . . . . 1.300 zł.			
		dodatek aktywalny . . . . . 240 „	1.540		
		c) Pisarze dzienni	1.460	—	5.000
	20	**Oddział manipulacyjny.**			
		a) Dyrektor kancelaryi, płaca	2.000		
		b) Archiwista, płaca . . . . . 1.500 zł.			
		dodatek aktywalny . . . . . 300 „	1.800		
		c) Protokolista, płaca . . . . . 1.200 „			
		dodatek aktywalny . . . . . 240 „	1.440		
		d) 6cin kancelistów, płaca po 1.000 zł. 6.000 „			
		dodatek aktywalny „ 200 „ 1.200 „	7.200		
		e) Odźwierny, płaca	600		
		f) Portyer „	500		
		g) 4ch woźnych, płaca po 500 zł. . . . 2.000 zł.			
		dodatek aktywalny „ 50 „ . . . . 200 „	2.200	—	15.740
		Suma wszystkich płac stałych wraz z dodatkiem aktywalnym	—	—	107.980
	21	**Dyurniści.**			
		a) Dla Oddziału konceptowego.			
		1 po 3 zł. 60 ct. dziennie . . . . . 1.314 zł.			
		1 „ 3 „ — „ . . . . . 1.095 „			
		1 „ 2 „ 50 „ „ . . . . . 913 „			
		1 „ 2 „ 40 „ „ . . . . . 876 „			
		3ch „ 2 „ — „ . . . . . 2.190 „			
		1 „ 1 „ 50 „ „ . . . . . 548 „	6.936		
		Do przeniesienia . .	6.936	—	107.980

Fundusz krajowy.

Rubryka II. Koszta zarządu.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
II.	21	Z przeniesienia . .	6.936	—	107.980
		b) Dla Oddziału rachunkowego.			
		14tu po 1 zł. 80 ct. dziennie . . . . . 9.198 zł.			
		3ch „ 1 „ 40 „ „ . . . . . 1.533 „			
		4ch „ 1 „ 20 „ „ . . . . . 1.752 „			
		3ch „ 1 „ — „ „ . . . . . 1.095 „	13.578		
		c) Dla Oddziału kasowego.			
		1 po 1 zł. 80 ct. dziennie	657		
		d) Dla Oddziału technicznego.			
		2ch po 2 zł. 20 ct. dziennie . . . . . 1.606 zł.			
		2ch „ 2 „ — „ „ . . . . . 1.460 „			
		2ch „ 1 „ 80 „ „ . . . . . 1.314 „	4.380		
		e) Dla Oddziału manipulacyjnego.			
		1 po 2 zł. 20 ct. dziennie . . . . . 803 zł.			
		7miu „ 1 „ 65 „ „ . . . . . 4.216 „			
		15tu „ 1 „ 10 „ „ . . . . . 6.023 „	11.042		
		f) Na zastępstwa urzędników . . .	1.000	—	37.593
	22	**Zasługi.**			
		a) 7miu stróżów dla Oddziału manipulacyjnego po 260 zł. . . . . 1.820 zł.			
		b) 2ch stróżów dla Oddziału rachunkowego po 260 zł. . . . . 520 „	2.340		
		c) Froter	801	—	3.141
	23	**Emolumenta.**			
		a) Dyrektor kancelaryi, na fiakra	50		
		b) „ „ 21·6 metrów sześciennych drzewa	86		
		c) Ubranie urzędowe dla odźwiernego i 6 woźnych po 50 zł.	350		
		d) Ubranie dla portyera	200		
		e) Opał dla odźwiernego i portyera po 7·2 metrów sześciennych drzewa	58		
		f) Dodatki pięcioletnie dla urzędników, według imiennego wykazu (*patrz wyjaśnienia*) . . .	5.993	—	6.737
	24	**Najem pomieszkania.**			
		a) Na kancelarye Wydziału krajowego	15.700		
		b) Dodatek gminny 5%	785	—	16.485
		Do przeniesienia . .	—	—	171.936

Fundusz krajowy.

Rubryka II. Koszta zarządu.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
II.		Z przeniesienia . .	—	—	171.936
	25	**Remuneracye.**			
		I. Stałe.			
		a) Rzecznik prawny, za zastępstwo	1.500		
		b) Tłumacz języka ruskiego	300		
		c) Tłumaczenia z języków obcych	10		
		d) Odźwierny Prokopowicz, dodatek osobisty do płacy	120		
		II. Niestałe.			
		Urzędnicy, dyurniści i słudzy Wydziału krajowego .	1.000	—	2.930
	26	**Potrzeby kancelaryjne.**			
		a) Wydawnictwo rozporządzeń krajowych	5.900		
		b) Sprawienie i odnowienie sprzętów	800		
		c) Potrzeby do pisania i rysowania	1.300		
		d) Papier do druków, druk ksiąg i wzorów . . .	1.500		
		e) Oprawa ksiąg i druków	700		
		f) Oświetlenie	300		
		g) Opał	1.300		
		h) Uzupełnienie biblioteki Wydziału krajowego . .	600		
		i) Rozmaite pomniejsze	500	—	12.900
	27	**Koszta podróży i dyety.**			
		a) Dla urzędników w ogóle	2.600		
		b) Dla inspektora szpitali	400	—	3.000
	28	**Pensye i zaopatrzenia.**			
		a) Mochnacka Eleonora	280		
		b) Jankowska Karolina	400		
		c) Pawulski Jan	1.400		
		d) Wagilewiczowa Amelia	200		
		e) Madeyski Wojciech	1.200		
		f) Tarczyńska Marcyanna	350		
		g) Skarzyński January	2.400		
		h) Łopuszańska Walerya	350		
		i) Łopuszańskiego sieroty	100		
		k) Iwanickiego sieroty	175		
		l) Karatnicka Zofia, sierota po sekretarzu Wydziału krajowego	300	—	7.155
	29	**Dary z łaski.**			
		a) Bojarskie: Walerya, Józefa, Adolfina i Gabryela	400		
		b) Rzepińska Ludwika, Franciszka	120		
		c) Szczęsnowicza dwie sieroty, po 200 zł. . . .	400		920
		Suma rubryki II. . .	—	—	198.841

Fundusz krajowy.

Rubryka III. Koszta leczenia. Rubryka IV. Koszta szczepienia. Rubryka V. Wydatki sanitarne.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
III.		Koszta leczenia ubogich	350.000	—	350.000
		Poszczególnienie.			
III.	30	Koszta leczenia ubogich w szpitalach krajowych, zagranicznych i wojskowych	350.000		
		Suma rubryki III. .	350.000	—	350.000
IV.		Koszta szczepienia	34.330	—	34.330
		Poszczególnienie.			
IV.	31	Utrzymanie i odświeżanie krowianki	1.200		
	32	Koszta podróży i dyety lekarzy z powodu szczepienia	32.500		
	33	Premia dla lekarzy odszczególniających się przy szczepieniu	630		
		Suma rubryki IV. .	34.330	—	34.330
V.		Wydatki sanitarne	37.900	—	37.900
		Poszczególnienie.			
V.	34	Koszta podróży lekarzy z powodu komisyj w sprawach sanitarnych i $^1/_2$ część za lekarstwa dla epidemicznych chorych	33.000		
	35	Koszta strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło, i zamknięcia miejsc zarazy za pomocą wojska i żandarmeryi	4.900		
		Suma rubryki V. .	37.900	—	37.900

Fundusz krajowy.

Rubryka VI. Zasiłki dla zakładów dobroczynności.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austyackie		
VI.		Zasiłki dla zakładów dobroczynności	12.302	1.500	13.802
		Poszczególnienie.			
VI.	36	Szpitale Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie	1.198		
	37	Szpital Sióstr Miłosierdzia w Nowosiółkach	400		
	38	Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424		
	39	Amortyzacya pożyczki zaciągniętej na budowę Zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie	5.280		
	40	Szpitalik św. Zofii dla ubogich dzieci we Lwowie . .	—	1.500	
		Suma rubryki VI. . .	12.302	1.500	13.802

Fundusz krajowy.

Rubryka VII. Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
VI.		Rubryka VII. Zasiłki dla zakładów naukowych	443.920	—	443.920
		Poszczególnienie.			
VII.		**A. Zasiłki dla zakładów.**			
	41	Zakład głuchoniemych we Lwowie	4.000		
	42	Zakład ciemnych we Lwowie	2.000		
	43	Szkoły gimnastyczne we Lwowie	1.000		
	44	Teatr polski w Krakowie	8.000		
	45	Teatr polski we Lwowie, zasiłek stały	4.200		
	46	Teatr polski i opera polska we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego	12 000		
	47	Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida“ . .	3.000		
	48	Towarzystwo muzyczne we Lwowie	1.800		
	49	Towarzystwo muzyczne w Krakowie	300		
	50	Akademia umiejętności w Krakowie	15.000		
	51	Szkoła sztuk pięknych w Krakowie, rata umorzenia pożyczki zaciągniętej na budowę własnego gmachu w kwocie 100.000 zł.	7.000		
	52	Czasopismo „Szkoła“	500		
		Szkoły żeńskie:			
	53	W Jarosławiu	400		
	54	„ Jaworowie	300		
	55	„ Kołomyi	400		
	56	„ Krakowie	2.500		
	57	„ Krakowie, św. Tomasza	500		
	58	„ Krakowie, pp. Augustyanek	500		
	59	We Lwowie u Dominikanów, dla nauczyciela języka ruskiego	200		
	60	W Rzeszowie	400		
	61	„ Starym-Sączu pp. Klarysek	500		
	62	„ Stanisławowie	400		
	63	„ Tarnowie	800		
	64	„ Wadowicach	400		
	65	Towarzystwo tatrzańskie	400	—	66.500
		B. Na cele gospodarstwa krajowego.			
	66	Zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach	7.000		
	67	Zasiłek dla szkoły rolniczej w Czernichowie	7.000		
		Do przeniesienia .	14.000	—	66.500

Fundusz krajowy.

Rubryka VII. Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
		Z przeniesienia .	14.000	—	66.500
VII.					
	68	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie.			
		I. Płace nauczycieli.			
		a) Profesor fachowy, zarazem dyrektor 2.560 zł.			
		b) Drugi profesor fachowy . . . . 1.540 „			
		c) Adjunkt . . . . . 800 „			
		8ᵐ docentów:			
		d) Matematyki i fizyki . . . . . 800 „			
		e) Łowiectwa . . . . . 800 „			
		f) Miernictwa . . . . . 500 „			
		g) Rysunków . . . . . 400 „			
		h) Chemii . . . . . 300 „			
		i) Inżynieryi . . . . . 300 „			
		k) Stylistyki . . . . . 300 „			
		l) Ekonomii politycznej i administracyi 200 „ 8.500 zł.			
		II. Zasługi.			
		a) Stróż . . . . . 300 „			
		b) Pomocnik stróża . . . . . 180 „ 480 „			
		III. Koszta administracyjne.			
		a) Asekuracya budynku szkolnego i składu okazów . . . . . 45 „			
		b) Opał i oświetlenie . . . . . 300 „			
		c) Potrzeby kancelaryjne . . . . 200 „			
		d) Podatki i inne pomniejsze . . . 195 „ 740 „			
		IV. Potrzeby naukowe.			
		a) Środki naukowe . . . . . 720 „			
		b) Wycieczki naukowe . . . . . 600 „			
		c) Utrzymanie ogrodu doświadczalnego na Szumanówce . . . . . 200 „ 1.520 „			
		V. Spłata pożyczki.			
		Kasie oszczędności VII. i VIII. rata w kapitale . . . . . 162 zł. 88 ct.			
		„ odsetkach . . . . . 506 „ 72 „ 670 „	11.910		
	69	Muzeum przemysłowe we Lwowie	2.000		
	70	Muzeum przemysłowe w Krakowie	2.000		
		Do przeniesienia .	29.910	—	66.500

Fundusz krajowy.

Rubryka VII. Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
		Z przeniesienia .	29.910	—	66.500
VII.					
	71	Komisya fizyograficzna w Krakowie . . . 3.000 zł. i na stypendya geologiczne . . . . 2.000 „	5.000		
	72	Towarzystwo ogrodniczo-sadownicze-pszczelnicze . .	700		
	73	Towarzystwo gospodarskie galicyjskie, na utrzymanie inżyniera kultury	1.200		
	74	Szkoła koszykarstwa	500		
		Stypendya:			
	75	Dla jednego ucznia weterynaryi . . . . . 200 zł. i na koszta podróży . . . . . 60 „	260		
	76	Dla uczniów szkół pozakrajowych weterynaryi, rolnictwa i leśnictwa	2.000		
	77	Dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach	1.000		
	78	Dla uczniów szkoły parobków w Dublanach	1.000		
	79	Dla uczniów szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	2.400	—	43.970
		C. Na cele wykształcenia i oświaty.			
	80	Rada szkolna krajowa, na pokrycie niedoboru krajowego funduszu szkolnego	295.450		
	81	Sześciu Członków Rady szkolnej krajowej po 1.200 zł.	7.200		
	82	Schmitt Henryk, Członek Rady szkolnej krajowej, remuneracya	800		
	83	Stypendya dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich i kursów przygotowawczych .	30.000	—	333.450
		Suma rubryki VII. .	—	—	443.920

Fundusz krajowy.

Rubryka VIII. Utrzymanie pomników historyczych. Rubryka IX. Kwaterunkowe żandarmeryi.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
VIII.		Utrzymanie pomników historycznych	1.750	—	1.750
		Poszczególnienie.			
VIII.	84	Restauracye pomników w ogóle	1.500		
	85	Badanie i ocalanie zabytków historycznych, piśmiennych i archeologicznych, dla Zakładu narodowego imienia Ossolińskich we Lwowie	250		
		Suma rubryki VIII. .	1.750	—	1.750
IX.		Kwaterunkowe żandarmeryi	62.507	—	62.507
		Poszczególnienie.			
IX.	86	Czyszczenie koszar i innych pomieszkań, zapalanie lamp i dostarczanie mioteł	4.368		
	87	Oświetlenie koszar	1.657		
	88	Oświetlenie stajen, utrzymanie i sprawienie sprzętów stajennych	6		
	89	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów i pościeli dla oficerów i służących	450		
	90	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla niższych stopni	20		
	91	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów dla żołnierzy .	1.517		
	92	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów kuchennych . .	538		
	93	Pranie bielizny pościelnej dla szeregowców, furyerów i woźnych	1.761		
	94	Naprawa bielizny pościelnej	154		
	95	Pranie koców zimowych i letnich, sienników, poduszek włosiennych i słomianych	411		
	96	Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych	963		
	97	Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek	3.798		
	98	Opał i oświetlenie kancelaryj oddziałowych	673		
	99	Opał i oświetlenie pomieszkań oficerów, rachmistrzów, furyerów i woźnych	840		
	100	Rozmaite inne wydatki	500		
	101	Podatek czynszowy od pomieszkań we Lwowie i Krakowie	421		
		Razem . . .	18.077	—	18.077
	102	Najem pomieszkań i koszar	44.430	—	44.430
		Ogólna suma rubryki IX. . .	62.507	—	62.507

Fundusz krajowy.

Rubryka X. Drogi krajowe.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
X.		Drogi krajowe	587.416	412 322	999.738
		Poszczególnienie.			
X.		*A. Koszta zarządu.*			
	103	**Płace urzędników i sług.**			
		a) 4ch inżynierów na prowincyi po . . . 1.500 zł.	6.000		
		b) 3ch „ „ „ „ . . 1.200 „	3.600		
		c) 20tu konduktorów I. klasy . „ . . 500 „	10.000		
		d) 20tu „ II. „ . „ . . 400 „	8.000		
		e) Pełniący obowiązki inżyniera na drodze Gorlickiej .	840		
		f) „ „ „ „ „ Słotwina-Brzesko-Sącz	900		
		g) „ „ „ „ „ Dębica-Nadbrzezie . .	1.500		
		h) „ „ „ „ „ w Buczaczu	1.400		
		i) 150ciu drożników I. klasy po . . . . . 150 zł.	22.500		
		k) 150ciu „ II. „ „ . . . . . 120 „	18.000		
		l) 5ciu pomocników (dyurnistów) dziennie po 2 „	3.650		
	104	**Ryczałty.**			
		a) Koszta podróży na obowiązkowe zwiedzanie dróg			
		1) dla 7miu inżynierów okręgowych po . . . 500 zł.	3.500		
		2) „ 15tu konduktorów po . . . . . 150 „	2.250		
		3) „ 25ciu „ „ . . . . . 120 „	3.000		
		b) Koszta kancelaryjne			
		1) dla 7miu inżynierów po . . . . . 48 zł.	336		
		2) „ 40tu konduktorów po . . . . . 16 „	640		
		c) Na umieszczenie biur			
		1) dla 2ch inżynierów we Lwowie i Krakowie po 100 zł.	200		
		2) „ 5ciu „ na prowincyi . . . „ 60 „	300		
	105	**Remuneracye i zapomogi,** ryczałt dla konduktorów i reszty służby drogowej	6.000		
	106	**Sprawienie, uzupełnienie i naprawa wzorów** i naczyń dla Oddziału technicznego, inżynierów okręgowych, konduktorów i drożników	3.600		
	107	**Koszta podróży** dla inżynierów Wydziału krajowego, delegatów, inspektorów i komisyj nadzwyczajnych	4.500	—	100.716
		Do przeniesienia . .	—	—	100.716

Fundusz krajowy.

Rubryka X. Drogi krajowe.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
X.		Z przeniesienia . .	—	—	100.716
		B. Nowe budowy i rekonstrukcye dróg.			
	108	Na budowę nowych i rekonstrukcyę istniejących dróg, oraz na budowę większych mostów	—	400.000	400.000
		C. Utrzymanie dróg.			
	109	Barańska	16.000		
	110	Bełzec-Jarosław	30.000		
	111	Borszczów-Okopy-Mielnica	7.000		
	112	Brzeżany-Podwołoczyska	30.000		
	113	Brzeżany-Złoczów	18.300		
	114	Brzeżany-Rohatyn	7.800		
	115	Czorsztyn-Nowytarg-Zabornia	7.000		
	116	Czortków-Manasterzyska	14.000		
	117	Dębica-Nadbrzezie	23.000		
	118	Gorlice-Konieczna	7.000		
	119	Husiatyn-Kopyczyńce	7.000		
	120	Iwanie-Mossorówka	1.700		
	121	Krasne-Busk	4.000		
	122	Krościenko-Szczawnica	1.500		
	123	Lubelska	6.000		
	124	Lwów-Rohatyn	22.000		
	125	Prusko-Szląska	18.000		
	126	Sanok-Przemyśl	12.000		
	127	Sanok-Rzeszów	12.000		
	128	Sędziszowska	200		
	129	Sielec-Zaleszczyki	24.000		
	130	Skała-Czortków	7.000		
	131	Skała-Zaleszczyki	15.000		
	132	Słotwina-Brzesko-Nowy-Sącz	16.000		
	133	Śniatyn-Horodenka-Załucze	6.000		
	134	Stanisławów-Bursztyn	6.000		
	135	Strussów-Buczacz	6.000		
	136	Tarnów-Sącz-Niedzica	24.000		
	137	Tarnów-Szczucin	15.000		
	138	Tarnopol-Zbaraż	8.000		
	139	Tłuste-Buczacz	7.300		
	140	Tyśmienica-Kołomyja	5.000		
	141	Zator-Wadowice-Sucha	6.000		
	142	Zimnawoda-Hoszany	8.000		
	143	Żółkiew-Mosty-Krystynopol	14.000	—	411.800
		Do przeniesienia . .	—	—	912.516

Fundusz krajowy.

Rubryka X. Drogi krajowe.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
X.		Z przeniesienia . .	—	—	912.516
		D. Zasiłki.			
	144	Dla dróg powiatowych i gminnych	70.000	—	70.000
		E. Wydatki na myta.			
	145	Budowa i utrzymanie domków mytniczych	—	3.000	
	146	Koszta komisyjne	2.400	—	
	147	Przerwy z powodu szkód elementarnych	2.500	—	7.900
		F. Most na Dunajcu.			
	148	Na spłatę mostu na Dunajcu pod Niedzicą	—	9.322	9.322
		Suma rubryki X. .	—	—	999.738

Fundusz krajowy.

Rubryka XI. Dotacye dla zakładów krajowych. Rubryka XII. Wydatki na szupaśnictwo. Rubryka XIII. Budowy wodne.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
XI.		Dotacye dla zakładów krajowych	251.154	—	251.154
		Poszczególnienie.			
XI.	149	Krajowy szpital powszechny we Lwowie:			
		a) Oddział chorych	29.147		
		b) Oddział położnic	14.080		
	150	Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie . .	137.452		
	151	Fundusz podrzutków	19.373		
	152	Szpital św. Łazarza w Krakowie:			
		a) Oddział chorych	13.947		
		b) Oddział położnic i podrzutków	29.241		
	153	Szpital św. Ducha w Krakowie:			
		a) Oddział syfilitycznych	3.423		
		b) Oddział obłąkanych	4.491		
		Suma rubryki XI. . .	251.154	—	251.154
XII.		Wydatki na szupaśnictwo	25.000	—	25.000
		Poszczególnienie.			
XII.	154	Ryczałt na pokrycie wydatków szupasowych	25.000		
		Suma rubryki XII. . .	25.000	—	25.000
XIII.		Budowy wodne	—	13.143	13.143
		Poszczególnienie.			
XIII.	155	Na regulacyę rzeki Sanu, druga rata z przeznaczonej kwoty . . . . . 50.000 zł.	—	7.143	
	156	Na regulacyę rzeki Brnia	—	6.000	
		Suma rubryki XIII. . .	—	13.143	13.143

Fundusz krajowy.

Rubryka XIV. Rozmaite wydatki.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austyaokie		
XIV.		Rozmaite wydatki	31.863	—	31.863
		Poszczególnienie.			
XIV.	157	Do rozporządzalności Wydziału krajowego	30.000		
	158	Na pokrycie skradzionych pieniędzy pożyczkowych w Wydziale powiatowym w Jaśle	1.863		
		Suma rubryki XIV. . .	31.863	—	31.863

Dochody.

Fundusz krajowy.

Rubryka I. Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych. Rubryka II. Z odnajmu ubikacyj sejmowych. Rubryka III. Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych. Rubryka IV. Dochody z myt.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Dochody.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.	1	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych . .	—	—	—
II.		Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.200	—	1.200
		Poszczególnienie.			
II.	2	Czynsz z pomieszkań w gmachu teatralnym hr. Skarbka	1.200		
		Suma rubryki II. . .	1.200	—	1.200
III.		Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych . .	2.000	—	2.000
		Poszczególnienie.			
III.	3	Od banków	2.000		
		Suma rubryki III. .	2.000	—	2.000
IV.		Dochody z myt na drogach krajowych, z odsetków zwłoki, kar konwencyonalnych i grzywien .	182.000	—	182.000
		Poszczególnienie.			
IV.	4	Myta	181.500		
	5	Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne	360		
	6	Grzywny za przestępstwa drogowe	140		
		Suma rubryki IV. .	182.000	—	182.000

Fundusz krajowy.

Rubryka V. Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych. Rubryka VI. Zwroty zaliczek z lat ubiegłych. Rubryka VII. Zwroty pożyczek. Rubryka VIII. Dochody szkoły gospodarstwa lasowego.

Liczba		Dochody.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
V.		Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	6.496	—	6.496
		Poszczególnienie.			
V.	7	Od funduszu policyi krajowej	6.496		
		Suma rubryki V. . .	6.496	—	6.496
VI.		Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	40.000	—	40.000
		Poszczególnienie.			
VI.	8	Od rozmaitych stron obowiązanych	40.000		
		Suma rubryki VI. . .	40.000	—	40.000
VII.		Zwroty pożyczek	5.130	—	5.130
		Poszczególnienie.			
VII.	9	Od gminy Uwsie	265		
	10	„ klasztoru pp. Benedyktynek w Przemyślu . . .	950		
	11	„ Wilda Karola	1.137		
	12	„ Zgromadzenia pp. Kanoniczek w Krakowie . .	669		
	13	„ gminy Piwniczna	1.145		
	14	„ gminy miasta Sanoka	964		
		Suma rubryki VII. . .	5.130	—	5.130
VIII.		Dochody szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie	5.300	—	5.300
		Poszczególnienie.			
VIII.	15	Subwencya od c. k. Skarbu Państwa	5.000		
	16	Od uczniów wpisowe	60		
	17	„ „ czesne	240		
		Suma rubryki VIII. .	5.300	—	5.300

Fundusz krajowy.

Rubryka IX. Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich.
Rubryka X. Rozmaite dochody. Rubryka XI Dodatki do podatków.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Dochody.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
IX.		Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich	600	—	600
		Poszczególnienie.			
IX.	18	Od szpitali powszechnych	600		
		Suma rubryki IX. . .	600	—	600
X.		Rozmaite dochody	300	—	300
		Poszczególnienie.			
X.	19	Przypadkowe	300		
		Suma rubryki X. . .	300	—	300
XI.		Dodatki do podatków	2,346.000	—	2,346.000
		Poszczególnienie.			
XI.	20	Po 34 centy od 1 zł. austr.	2,346.000		
		Suma rubryki XI. . .	2,346.000	—	2.346.000

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu krajowego

na rok 1878.

Fundusz krajowy.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki.	Preliminowano na rok 1878: Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Uchwalono na rok 1877: Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
						Złote		
I.	1—12	Koszta reprezentacyi kraju	102.600	—	102.600	102.400	47.043	149.443
II.	13—29	„ zarządu	198.841	—	198.841	194.952	—	194.952
III.	30	„ leczenia	350.000	—	350.000	300.000	—	300.000
IV.	31—33	„ szczepienia	34.330	—	34.330	26.300	—	26.300
V.	34—35	Wydatki sanitarne	37.900	—	37.900	38.500	—	38.500
VI.	36—40	Zasiłki dla zakładów dobroczynności.	12.302	1.500	13.802	12.302	1.500	13.802
VII.	41—83	Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego	443.920	—	443.920	403.017	—	403.017
VIII.	84—85	Utrzymanie pomników historycznych.	1.750	—	1.750	1.750	3.000	4.750
IX.	86—102	Kwaterunkowe żandarmeryi. . . .	62.507	—	62.507	60.382	—	60.382
X.	103—148	Drogi krajowe	587.416	412.322	999.738	529.534	502.300	1,031.834
XI.	149—153	Dotacye dla zakładów krajowych . .	251.154	—	251.154	210.752	—	210.752
XII.	154	Wydatki na szupaśnictwo	25.000	—	25.000	20.000	—	20.000
XIII.	155—156	Budowy wodne	—	13.143	13.143	—	—	—
XIV.	157—158	Rozmaite wydatki	31.863	—	31.863	59.363	500	59.863
		Suma wydatków . .	2,139.583	426.965	2,566.548	1,959.252	554.343	2,513.595
		Dochody.						
I.	1	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—	—	—	58.323	—	58.323
II.	2	Z odnajmu ubikacyj sejmowych . .	1.200	—	1 200	1.200	—	1.200
III.	3	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	2.000	—	2.000	5.300	—	5.300
IV.	4—6	Z myt na drogach krajowych . . .	182.000	—	182.000	160.000	—	160.000
V.	7	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	6.496	—	6.496	—	—	—
VI.	8	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych . .	40.000	—	40.000	42.000	—	42.000
VII.	9—14	Zwroty pożyczek	5.130	—	5.130	—	—	—
VIII.	15—17	Dochody szkoły gospodarstwa lasowego	5.300	—	5.300	—	—	—
IX.	18	Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich	600	—	600	—	—	—
X.	19	Rozmaite dochody	300	—	300	2.772	—	2.772
		Suma dochodów własnych . .	243.026	—	243.026	269.595	—	269.595
XI.	20	Dodatki do podatków po 34 centy .	2,346.000	—	2,346.000	2,244.000	—	2,244.000
		Ogólna suma dochodów . . .	2,589.026	—	2,589.026	2,513.595	—	2,513.595
		Z porównania ze sumą wydatków . .	2,139.583	426.965	2,566.548			
		okazuje się: **nadwyżka dochodów**	—	—	22.478			

na rok 1878. z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878:				Ogółem na rok 1878:		Uwaga.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
a u s t r y a c k i e						
200	—	—	47.043	200	47.043	
3.889	—	—	—	3.889	—	
50.000	—	—	—	50.000	—	
8.030	—	—	—	8.030	—	
—	600	—	—	—	600	
—	—	—	—	—	—	
40.903	—	—	—	40.903	—	
—	—	—	3.000	—	3.000	
2.125	—	—	—	2.125	—	
57.882	—	—	89.978	57.882	89.978	
40.402	—	—	—	40.402	—	
5.000	—	—	—	5.000	—	
—	—	13.143	—	13.143	—	
—	27.500	—	500	—	28.000	
208.431	28.100	13.143	140.521	221.574	168.621	
				52.953		
—	58.323	—	—	—	58.323	
—	—	—	—	—	—	
—	3.300	—	—	—	3.300	
22.000	—	—	—	22.000	—	
6.496	—	—	—	6.496	—	
—	2.000	—	—	—	2.000	
5.130	—	—	—	5.130	—	
5.300	—	—	—	5.300	—	
600	—	—	—	600	—	
—	2.472	—	—	—	2.472	
39.526	66.095	—	—	39.526	66.095	
102.000	—	—	—	102.000	—	
141.526	66.095	—	—	141.526	66.095	
				75.431	—	

Fundusz krajowy.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
I.			**Koszta reprezentacyi kraju.**		
	1*a.b.*	Czynsz najmu sali i ubikacyj sejmowych 5.400 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 22. Kwietnia 1876.	5.400	5.400
	2	Koszta podróży pp. Posłów 6.700 zł.	Wynikłość z roku 1874 . . . 6.872 zł. „ „ 1875 . . . 6.557 „ „ „ 1876 . . . 6.760 „ razem . . 20.189 „ przeciętnie . . 6.729 „ Preliminuje się w zaokrągleniu 6.700 „	6.557	6.500
	3	Dyety pp. Posłów 42.000 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 22. Kwietnia 1876. z uwzględnieniem dwumiesięcznego trwania Sejmu, dla 143 pp. Posłów po 5 zł.	35.985	42.000
	4	Koszta druków 14.000 zł.	Wynikłość z roku 1873 . . . 16.393 zł. „ „ 1874 . . . 14.550 „ „ „ 1875 . . . 14.977 „ razem . . 45.920 „ przeciętnie . . 15.306 „ Preliminuje się jednak tylko 14.000 zł. jak w roku 1877.	14.977	14.000
	5	Spisywanie sprawozdań 4.000 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 22. Kwietnia 1876.	4.045	4.000
	6	Urządzenie sali i inne drobne wydatki 3.350 zł.		3.053	3.350
	7	Pisarze dzienni 650 zł.		575	650
	8	Uzupełnienie biblioteki sejmowej 300 zł.		300	300
	9	Marszałek krajowy 4.200 zł.	Preliminuje się jak w latach poprzednich.	3.838	4.200
	10	Sześciu Członków Wydziału krajowego 18.000 zł.		17.025	18.000
	11	Zastępcy 3.000 zł.		2.650	3.000

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
I.	12	Dodatek dla zastępcy Marszałka w Wydziale krajowym 1.000 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 22. Kwietnia 1876.	—	1.000
II.			**Koszta zarządu.**		
	13	Płace:			
	14	Oddział konceptowy 29.240 zł.		28.933	29.240
	15	Oddział rachunkowy 34.070 zł.	Preliminuje się jak w latach poprzednich, na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 3. Stycznia 1874.	35.128	34.070
	16	Oddział kasowy 10.670 zł.		13.069	10.670
	17	Oddział techniczny 10.960 zł.		10.960	10.960
	18	Oddział sanitarny 2.300 zł.		2.300	2.300
	19	Oddział statystyczny 5.000 zł.	Preliminuje się na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 24. Marca 1876. przeznaczającej dla biura statystycznego stałą roczną dotacyę w kwocie 5.000 zł.	4.994	5.000
	20	Oddział manipulacyjny 15.740 zł.	Preliminuje się jak w latach poprzednich, na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 3. Stycznia 1874.	18.769	15.740
	21	Dyurniści 37.593 zł.	Preliminuje się kwoty uchwalone na r. 1877.	29.620	37.593
	22	Zasługi 3.141 zł.	Preliminuje się o 260 zł. więcej jak na rok 1877. z powodu konieczności utrzymywania jednego stróża więcej, w skutek rozszerzenia ubikacyj kancelaryjnych.	2.553	2.881
	23	Emolumenta:			
	a.	Dyrektor kancelaryi na fiakra 50 zł.	Preliminuje się jak w latach poprzednich.	50	50

Fundusz krajowy.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
II.	23 *b.*	Dyrektor kancelaryi na opał 86 zł.	W moc uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 3. Stycznia 1874. pobiera dyrektor kancelaryi 6 sągów niższo-austryackich drzewa, które w skutek zaprowadzenia nowych miar, równają się 21·6 metrom sześćściennym. Preliminuje się więc za 21·6 metrów sześćściennych po 4 zł. kwotę 86 zł. 40 ct. czyli w zaokrągleniu 86 zł.	76	90
	c.	Ubranie dla odźwiernego i sześciu woźnych 350 zł.	Preliminuje się jak w latach poprzednich.	350	350
	d.	Ubranie dla portyera 200 zł.	Preliminuje się więcej aniżeli na rok 1877. o 100 zł. gdyż zajdzie potrzeba odnowienia futra.	181	100
	e.	Opał dla odźwiernego i portyera 58 zł.	Preliminuje się dla każdego na opał po 7·2 metrów sześćściennych, w tym samym stosunku jak pod pozycyą 23, *b*, łączną kwotę . . . . . 57 zł. 60 ct. czyli w zaokrągleniu . . 58 „ — „	51	60
	f.	Dodatki pięcioletnie dla urzędników 5.993 zł.	Na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 3. Stycznia 1874. przypadają dodatki pięcioletnie w roku 1878. następującym urzędnikom i sługom: 2 *sekretarzy*: Wolański Juliusz . . . . . 200 zł. Marek Józef . . . . . 200 „ 4 *koncepistów*: Dr. Ekielski Józef . . . . . 200 „ Dr. Niedzielski Wacław . . . 200 „ Kalicki Bernard . . . . . 200 „ Ożwad Emil . . . . . 200 „ 1 *dyrektor Oddziału rachunkowego*: Pierożyński Ludwik . . . . . 300 „ 11 *adjunktów rachunkowych*: Żółkiewski Karol 2 po 150 zł. 300 „ Sapałaczyński Robert 2 „ 150 „ 300 „ Janikowski Tomasz 2 „ 150 „ 300 „ Mrozowicki Jan . . . . . 150 „ Orzechowski Antoni. . . . . 150 „ Tranda Edward . . . . . 150 „ Sidorowicz Władysław . . . . 150 „ Do przeniesienia . 3.000 zł.	2.483	5.293

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
II.	23. *f.*	Dodatki pięcioletnie dla urzędników (ciąg dalszy).	Z przeniesienia . 3.000 zł.		
			Urbański Aureli . . . . . 150 „		
			Semetkowski Stanisław . . . . 150 „		
			Tarnawski Teofil . . . . . 150 „		
			Gołębski Władysław od 27. Czerwca 77 „		
			1 *woźny Oddziału rachunkowego*:		
			Kuźniar Jan 3 po 30 zł. . . . 90 „		
			1 *kasyer*:		
			Horoszkiewicz Julian 2 po 200 zł. 400 „		
			1 *kontrolor*:		
			Silkiewicz Władysław . . . . 175 „		
			1 *adjunkt kasowy*:		
			Olszewski Konstanty . . . . 150 „		
			1 *woźny kasowy*:		
			Hermiński Walenty 2 po 30 zł. 60 „		
			2 *inżynierów*:		
			Czaderski Emil . . . . . 200 „		
			Reutt Gustaw od 1. Kwietnia . 150 „		
			1 *asystent techniczny*:		
			Baranowski Teofil . . . . . 80 „		
			1 *archiwista*:		
			Duszyński Hipolit od 7. Stycznia 172 „		
			1 *protokolista*:		
			Bieńkowski Ludwik od 7. Stycznia 148 „		
			5 *kancelistów*:		
			Olewiński Lubin . . . . . 100 „		
			Zabierzowski Stanisław . . . 100 „		
			Kiszelka Albin . . . . . 100 „		
			Krzeczkowski Władysław . . . 100 „		
			Kunisch Leon od 11. Marca . . 81 „		
			1 *odźwierny*:		
			Prokopowicz Jan 3 po 30 zł. . 90 „		
			1 *portyer*:		
			Karmalita Andrzej 2 po 30 zł.. 60 „		
			Do przeniesienia . 5.783 zł.		

Fundusz krajowy.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
II.	23 *f.*	Dodatki pięcioletnie dla urzędników (ciąg dalszy.)	Z przeniesienia . 5.783 zł. 4 *woźnych*: Gorczyca Marcin 2 po 30 zł. . 60 „ Kalita Józef 2 „ 30 „ . 60 „ Kowalski Józef 2 „ 30 „ . 60 „ Hermiński Michał . . . . . 30 „ razem . . 5.993 zł.		
	24	Najem pomieszkania 16.485 zł.	Czynsz opłacany obecnie wynosi rocznie na mocy kontraktów: 1) za dom p. Glixellego . . . 10.000 zł. 2) „ „ „ Bałłabana . . . 5.700 „ razem . . 15.700 „ do tego 5% dodatek gminny . 785 „ razem . . 16.485 „	15.422	14.600
	25	Remuneracye I. Stałe			
	a.	Rzecznik prawny za zastępstwo 1.500 zł.	Preliminuje się o 500 zł. więcej jak na rok 1877. z powodu coraz bardziej mnożących się spraw, które często o Trybunał administracyjny się opierają i czynności prawniczych wymagają. (LW. 1534/1877).	1.250	1.000
	b.	Tłumacz języka ruskiego 300 zł.		300	300
	c.	Tłumaczenia z języków obcych 10 zł.		16	10
	d.	Odźwierny Prokopowicz, dodatek osobisty do płacy 120 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 22. Kwietnia 1876.	120	120
		II. Niestałe Urzędnicy, dyurniści i słudzy 1.000 zł.		1.000	1.000
	26	Potrzeby kancelaryjne 12.900 zł.	Preliminuje się kwotę uchwaloną na rok 1877.	13.560	12.900
	27	Koszta podróży i dyety:	Wynikłość z roku 1873 . . . 1.820 zł. „ 1874 . . . 2.177 „ „ 1875 . . . 2.917 „ razem . . 6.914 „ przeciętnie . . 2.304 „		
	a.	Dla urzędników 2.600 zł.	ze względu na wynikłość roku obserwacyjnego i z powodu wzrastających z każdym rokiem potrzeb wysyłania urzędników na rozmaite komisye, preliminuje się kwotę 2.600 zł.	2.917	2.000

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
II.	27	Koszta podróży i dyety: (ciąg dalszy.)			
	b.	Dla inspektora szpitali 400 zł.	Preliminuje się jak w latach ubiegłych.	400	400
	28	Pensye i zaopatrzenia 7.155 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. na podstawie uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 22. i 25. Kwietnia 1876.	7.426	7.155
	29	Dary z łaski 920 zł.	Preliminuje się mniej o 150 zł. jak w roku 1877. z powodu, że Michał Rudnicki, który pobierał 150 zł. rocznie, zmarł na dniu 13. Października 1876.	1.070	1.070
III.			**Koszta leczenia.**		
	30	Koszta leczenia ubogich w szpitalach krajowych, zagranicznych i wojskowych 350.000 zł.	Wydatki na koszta leczenia wynosiły: Stałe z rubr. III. — Zaliczkowo za gminy. — Razem. w r. 1873 . . 138.259 zł. 94.796 zł. 233.055 zł. „ 1874 . . 187.169 „ 115.582 „ 302.751 „ „ 1875 . . 236.029 „ 91.713 „ 327.742 „ razem . . 561.457 „ 302.091 „ 863.548 „ przeciętnie . . 187.152 „ 100.697 „ 287.849 „ Na podstawie powyższego obliczenia wypadałoby preliminować na rok 1878. zaokrągloną kwotę przeciętną 290.000 zł. ze względu jednak na okoliczność, iż według powyższego zestawienia cyfer, koszta leczenia corocznie znacznie się wzmagają, że dalej w roku 1875. i 1876. podwyższono taksę dzienną o 10 centów w szpitalach: w Białej, Brzeżanach, Jaśle, Samborze, Śniatynie, Stanisławowie, Tarnowie i Wadowicach, zaś o 5 centów w szpitalu w Nowym-Sączu, co (przyjąwszy za podstawę przeciętną ilość dni leczenia z lat 1873. 1874. i 1875. — (94.947) spowoduje zwiększenie wydatku o 9.137 zł., że nakoniec przewidywać się daje potrzeba podwyższenia taksy jeszcze w kilku szpitalach krajowych, a podobne podwyższenia w bardzo wielu szpitalach zagranicznych w roku 1875. i 1876. zaprowadzono (naprzykład znaczniejsze: Leoben 20 ct., Znaim 20 ct., Rann 20 ct., Linz 15 ct., Kesmanos 15 ct., Praga 12 ct., Pettau 12 ct., Ołomuniec 10 ct., Radkersburg 10 ct., Insbruk 10 ct., Pressburg 10 ct. itd. itd.) preliminuje się kwotę 350.000 zł.	292.611	300.000

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
IV.			**Koszta szczepienia.**		
	31	Utrzymanie i odświeżanie krowianki 1.200 zł.	Za krowiankę wypłacono: w roku 1875 . . . . . 1.200 zł. „ 1876 (do końca Paźdz.) 1.290 „ a ponieważ ilość potrzebnych fiolek naprzód dokładnie obliczoną być nie może, przeto preliminuje się prawdopodobną kwotę 1.200 zł.	1.200	800
	32	Koszta podróży i dyety lekarzy 32.500 zł.	Koszta podróży i dyety lekarzy z powodu szczepienia ospy wynosiły: w roku 1873 . . . . . 25.210 zł. „ 1874 . . . . . 27.874 „ „ 1875 . . . . . 32.165 „ razem . . 85.249 „ przeciętnie . . 28.416 „ przecięcie to jednak nie może służyć za podstawę do obliczenia potrzeb na rok 1878. albowiem dopiero w roku 1875. zaprowadzone zostało szczepienie coroczne, co znacznie wpłynęło na podwyższenie kosztów; preliminuje się zatem kwotę wynikłości z roku 1875. zaokrągloną na 32.500 zł.	32.165	25.500
	33	Premia dla lekarzy szczepiących 630 zł.	W celu zachęcenia lekarzy do gorliwego wykonywania szczepienia, postanowił Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, wyznaczyć dla odszczególniających się lekarzy 4 premia, a mianowicie: 200 zł., 180 zł., 150 zł. i 100 zł. czyli razem 630 zł. (LW. 6970/1876).	—	—
V.			**Wydatki sanitarne.**		
	34	Koszta podróży lekarzy i $^1/_3$ za lekarstwa 33.000 zł.	Koszta podróży lekarzy z powodu komisyj w sprawach sanitarnych i $^1/_3$ za lekarstwa dla epidemicznych chorych wynosiły: w roku 1873 . . . . . 32.476 zł. „ 1874 . . . . . 62.779 „ „ 1875 . . . . . 27.044 „ razem . 122.299 „ przeciętnie . 40.766 „ Wynikłość przeciętna nie może służyć za podstawę do obliczenia potrzeb na rok 1878.	27.044	33.000

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
V.	34	Koszta podróży lekarzy (ciąg dalszy).	albowiem wydatek w roku 1874. był nadzwyczajnie wielkim, z powodu uiszczenia znacznych kwot za lekarstwa dla chorych na cholerę. Preliminuje się zatem prawdopodobną kwotę 33.000 zł., która już i na rok 1877. uchwaloną została.		
	35	Strzeżenie granic podczas zarazy na bydło 4.900 zł.	Koszta strzeżenia granic wynosiły w roku 1873 . . . . . 6.565 zł. „ 1874 . . . . . 5.328 „ „ 1875 . . . . . 2.686 „ razem . 14.579 „ przeciętnie . 4.859 „ W braku innych, pewnych podstaw, preliminuje się wynikłość przeciętną, zaokrągloną na 4.900 zł.	2.686	5.500
VI.			**Zasiłki dla zakładów dobroczynności.**		
	36—37	Szpitale Sióstr Miłosierdzia 1.598 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. w myśl uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 22. Kwietnia 1876.	1.198	1.598
	38	Dom ubogich i sierót w Krakowie 5.424 zł.		5.424	5.424
	39	Amortyzacya pożyczki kulparkowskiej 5.280 zł.	Preliminuje się ratę przypadającą funduszowi domestykalnemu. Z końcem roku 1877. pozostanie do spłacenia resztujący kapitał . . . . . 55.059 zł. 25 ct. w roku 1878. umorzy się część kapitału w kwocie 2.527 „ 04 „ poczem pozostanie jeszcze do spłacenia . . . . 52.532 „ 21 „	5.280	5.280
	40	Szpitalik św. Zofii 1.500 zł.	Preliminuje się zasiłek przyznany na rok 1877. z powodu, iż dotąd uchwalona dla tego szpitaliku pożyczka udzieloną nie została i niema pewności, kiedy będzie mogła być wypłaconą. (LW. 2397/1877).	—	1.500

Fundusz krajowy.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
VII.		*A. Zasiłki.*	**Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.**		
	41	Zakład głuchoniemych we Lwowie 4.000 zł.		2.000	4.000
	42	Zakład ciemnych we Lwowie 2.000 zł.		2.000	2.000
	43	Szkoły gimnastyczne we Lwowie 1.000 zł.		1.000	1.000
	44	Teatr polski w Krakowie 8.000 zł.		8.000	8.000
	45	Teatr polski we Lwowie 4.200 zł.		4.200	4.200
	46	Teatr polski i opera we Lwowie 12.000 zł.		12.000	12.000
	47	Teatr ruski 3.000 zł.	Preliminuje się jak na r. 1877. stosownie do uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 22. i 24. Kwietnia 1876.	3.000	3.000
	48	Towarzystwo muzyczne we Lwowie 1.800 zł.		1.800	1.800
	49	Towarzystwo muzyczne w Krakowie 300 zł.		—	300
	50	Akademia umiejętn. w Krakowie 15.000 zł.		10.000	15.000
	51	Szkoła sztuk piękn. w Krakowie 7.000 zł.		5.000	7.000
	52	Czasopismo „Szkoła“ 500 zł.		500	500
		Szkoły żeńskie.			
	53	Jarosław 400 zł.		400	400
	54	Jaworów 300 zł.		—	300

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
VII.		Szkoły żeńskie:			
	55	Kołomyja 400 zł.		300	400
	56	Kraków 2.500 zł.		2.500	2.500
	57	Kraków — św. Tomasza 500 zł.		—	500
	58	Kraków — pp. Augustyanek 500 zł.		—	500
	59	Lwów — u Dominikanów 200 zł.		—	200
	60	Rzeszów 400 zł.		400	400
	61	Stary-Sącz — pp. Klarysek 500 zł.	Preliminuje się jak w roku 1877. stosownie do uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 22. Kwietnia 1876.	—	500
	62	Stanisławów 400 zł.		400	400
	63	Tarnów 800 zł.		800	800
	64	Wadowice 400 zł.		400	400
	65	Towarzystwo Tatrzańskie 400 zł.		—	400
		B. Gospodarstwo krajowe.			
	66	Szkoła rolnicza w Dublanach 7.000 zł.		7.000	7.000
	67	Szkoła rolnicza w Czernichowie 7.000 zł.		7.000	7.000
	68	Szkoła gosp. lasowego we Lwowie 11.910 zł.	W myśl wskazówek Wysokiego Sejmu danych przy uchwaleniu budżetu na r. 1877. preliminuje się pełną cyfrę wydatków, a dochody wstawia się w dziale ogólnych dochodów pod rubr. VIII.	11.743	11.400

Fundusz krajowy.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
VII.	68	Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie (ciąg dalszy).			
	I. a-l.	Płace nauczycieli 8.500 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877.	7.750	8.500
	II. a, b.	Zasługi 480 zł.		358	480
	III. a-d.	Koszta administracyjne 740 zł.	Preliminuje się o 10 zł. więcej jak na rok 1877. ponieważ zabezpieczyć wypada od ognia także skład okazów wybudowany w roku 1876.	547	730
	IV. a-c.	Potrzeby naukowe 1.520 zł.	Preliminuje się o 200 zł. więcej jak na rok 1877. na pokrycie kosztów uprawy ogrodu doświadczalnego o 5ciu morgach, które Wydział krajowy uznał za konieczne przeznaczyć z gruntów na Szumanówce do ćwiczeń praktycznych dla uczniów szkoły lasowej.	1.720	1.320
	V.	Spłata pożyczki 670 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877.	670	670
	69	Muzeum przemysłowe we Lwowie 2.000 zł.		2 000	2.000
	70	Muzeum przemysłowe w Krakowie 2.000 zł.		1.000	2.000
	71	Komisya fizyograficzna w Krakowie 3.000 zł.			
		i na stypendya geologiczne 2.000 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. na podstawie uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 22. Kwietnia 1876.	—	5.000
	72	Towarzystwo ogrodniczo-sadowniczo-pszczelnicze 700 zł.		—	700
	73	Towarzystwo gospodarskie, na inżyniera kultury 1.200 zł.		—	1.200

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
VII.					
	74	Szkoła koszykarstwa 500 zł.	Preliminuje się na podstawie osobnego sprawozdania Wydziału krajowego przedłożonego Wys. Sejmowi.	—	—
		Stypendya:			
	75	Dla ucznia weterynaryi 260 zł.		460	260
	76	Dla uczniów szkół pozakrajowych weterynaryi, rolnictwa i leśnictwa 2.000 zł.		—	2.000
	77	Dla uczniów szkoły rolnictwa w Dublanach 1.000 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. na podstawie uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 22. Kwietnia 1876.	1.000	1.000
	78	Dla uczniów szkoły parobków w Dublanach 1.000 zł.		—	1.000
	79	Dla uczniów szkoły lasowej we Lwowie 2.400 zł.		2.400	2.400
		C. Wykształcenie i oświata.			
	80	Niedobór krajowego funduszu szkolnego 295.450 zł.	Preliminuje się kwotę niedoboru wykazaną w szczegółowym preliminarzu *(patrz alegat)*	100.457	251.747
	81	Członkowie Rady szkolnej 7.200 zł.		6.943	7.200
	82	Schmitt, Radca szkolny 800 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. na podstawie uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 22. Kwietnia 1876.	800	800
	83	Stypendya dla uczniów seminaryów nauczycielskich 30.000 zł.		17.520	30.000

Fundusz krajowy.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
VII.			**Uwagi ogólne.**		
			W budżecie na rok 1877. uchwalono kwotę . . . . . 402.717 zł.		
			a po doliczeniu kwoty . . . 300 „ uchwalonej rubryce XIII. dla Towarzystwa muzycznego w Krakowie		
			razem . . 403.017 zł.		
			Na rok 1878. preliminuje się . 443.920 „		
			zatem *więcej* o . . 40.903 „		
			z powodów następujących:		
			W preliminarzu na rok 1878. *dodano:*		
			Pod poz. 68. Szkoła gospodarstwa lasowego.		
			a) Rzeczywiste podwyższenie wydatków . . . 210 zł.		
			b) Z powodu przeniesienia dochodów szkoły do działu dochodów funduszu krajowego . 5.300 „ 5.510 zł.		
			Pod poz. 74. Szkoła koszykarstwa . . . . . 500 „		
			Pod poz. 80. Niedobór funduszu szkolnego . . . . . 43.703 „		
			przybyło razem . . 49.713 „		
			natomiast *ubyły* pozycye jednorazowo na rok 1877 uchwalone:		
			1) Szkoła na Podwalu . . . 5.000 zł.		
			2) Odnowienie sali teatralnej . 2.000 „		
			3) Administracya realności szkoły weterynaryi . . . 1.010 „		
			4) Dla Nawratila Arnolfa . . 500 „		
			5) „ Błotnickiego Tadeusza . 300 „		
			ubyło razem . . 8.810 „		
			Z porównania z kwotą *dodaną* . 49.713 „		
			okazuje się preliminarz na rok 1878. *wyższy* od roku 1877. o . . . . . 40.903 „		
			potrąciwszy jednak kwotę . . 5.300 „		
			przeniesioną przy szkole gospodarstwa lasowego, do działu dochodów, wynika		
			rzeczywiste podwyższenie preliminarza o . . . 35.603 „		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
VIII.			**Utrzymanie pomników historycznych.**		
	84	Restauracye pomników w ogóle 1.500 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877.	3.000	1.500
	85	Zakład imienia Ossolińskich 250 zł.	Uwaga: W rubryce tej opuszczono kwotę 3.000 zł. uchwaloną na rok 1877., jako wydatek nadzwyczajny na restauracyę kaplicy Batorego itp. itp.	250	250
IX.			**Kwaterunkowe żandarmeryi.**		
	86-102	Kwaterunkowe żandarmeryi 62.507 zł.	Za podstawę do obliczenia potrzeb korpusu całego, służy prawo organiczne c. k. żandarmeryi z dnia 18. Stycznia 1851. Przy wymiarach ilości materyałów, stosowano się ile możności do uchwał sejmowych z lat 1866, 1869. i 1872. Stan czynny korpusu żandarmeryi w Galicyi zawiera wedle tabeli dyslokacyjnej, począwszy od 1. Lipca 1876: 1 komendant, pułkownik, 1 major, zastępca komendanta, 1 porucznik, adjutant, 1 rotmistrz rachmistrz, 5 rotmistrzów, 5 poruczników, 4 podporuczników, 2 wachmistrzów rachmistrzów, 2 pisarzy, 2 woźnych, 79 wachmistrzów, 184 komendantów posterunkowych, 987 żołnierzy, 18 służących oficerskich, 6 żon żołnierzy, 2 koni oficerskich, 257 stacyj posterunkowych, 13 komend oddziałowych, 1 szkoła wyższych stopni żołnierzy. Szczegółowy preliminarz potrzeb na rok 1878. sporządziła c. k. Komenda żandarmeryi i przedłożyła Wydziałowi krajowemu do LW. 29.964. z r. 1876.	58.680	60.382

Fundusz krajowy.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
IX.	86-102	Kwaterunkowe żandarmeryi. (ciąg dalszy).	Oddział rachunkowy Wydziału krajowego sprawdził wykaz czynszów za wynajęte pomieszkania dla sztabu i na koszary oddziałowe c. k. Komendy żandarmeryi na kwotę . . . . . 61.768 zł. — ct. odtrąciwszy od tej kwoty za kwaterunek sztabu i noclegowe niższych stopni żołnierzy, kwotę . . 17.338 „ 25 „ pozostaje należytość . 44.429 „ 75 „ którą to kwotę zamieszcza się w zaokrągleniu pod poz. 102. Na rok 1877. uchwalono . . . 60.382 zł. w porównaniu z preliminowaną na rok 1878. kwotą . . 62.507 „ okazuje się *więcej o* . . 2.135 „ z powodu pomnożenia posterunków i podwyższenia czynszów.		
X.	103-148	Drogi krajowe.	**Drogi krajowe.** *Uwagi ogólne.* W budżecie na rok 1877. uchwalono na potrzeby drogowe pod rubryką X.: A) Koszta zarządu . . . . . 92.334 zł. B) Nowe budowy . . . . . 500.000 „ C) Utrzymanie dróg . . . . 363.000 „ D) Zasiłki . . . . . 70.000 „ E) Wydatki na myta . . . . 6.500 „ razem 1,031.834 „ Na rok 1878. preliminuje się: A) Koszta zarządu 100.716 zł. B) Nowe budowy 400.000 „ C) Utrzymanie . 411.800 „ D) Zasiłki . . . 70.000 „ E) Wydatki na myta 7.900 „ F) Most na Dunajcu 9.322 „ 999.738 „ z porównania okazuje się preliminarz na rok 1878. *większy* w dziale A) o kwotę 8.382 zł. „ C) „ 48.800 „ „ E) „ 1.400 „ „ F) „ 9.322 „ 67.904 „ *mniejszy* w dziale B) o kwotę . . . 100.000 „		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
X.		Drogi krajowe. (ciąg dalszy.)	Powyższe zwiększenie wydatków uzasadnia się niżej przy poszczególnych działach, tutaj tylko zauważa się w ogólności, że powodem podwyższenia wydatków jest, oprócz potrzeby zaspokojenia zaległości za most w Niedzicy król. Rządowi węgierskiemu — głównie przybytek dróg nowozbudowanych; gdy bowiem według wykazów załączonych do sprawozdania Komisyi Wysokiego Sejmu wyznaczonej do zbadania sprawozdania Wydziału krajowego z czynności za czas od 1. Lipca 1874. do końca Stycznia 1875. *(Aleg. CIV. do sprawozdań stenograficznych za rok 1875.)* przestrzeń dróg istniejących wynosiła 174 mil 844 sążni, a na podstawie świeżo dokonanego przemiaru na kilometry ściśle kilometrów . . . . . 1.328 to z końcem roku 1877. wynosić będzie . . . . . 1.506 to jest więcej o . . . . . 178 Przestrzeń przybudowana wynosić będzie właściwie 187 kilometrów, jednakowoż 9 kilometrów potrąca się z powodu, iż zastąpiona nową budową przestrzeń drogi z Prałkowic do Olszan dalej konserwowaną nie będzie. *Wyjaśnienia szczegółowe.*		
	103-107	Koszta zarządu 100.716 zł.	*A. Koszta zarządu.* Preliminarz tego działu *podwyższono* w stosunku do roku 1877. o kwotę . . . . . 8.382 zł. a to z powodów następujących: Dla przestrzeni dróg kilometrów . . 1.328 przyzwolonych było dotąd posad konduktorów . . . . . 35 wypada zatem: na 1 konduktora przestrzeń w zaokrągleniu kilometrów . . . . 37 a gdy do końca roku 1877. przybędzie dróg kilometrów . . . . . 178 przeto stosunkowo pomnaża się ilość konduktorów o pięciu, a mianowicie dla nowych dróg: 1) Sucha-Wadowice-Zator 2) Tarnów-Szczucin	86.610	92.334

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
X.	103-107	Drogi krajowe. Koszta zarządu. (ciąg dalszy).	3) Rzeszów-Nadbrzezie 4) Tarnopol-Zbaraż 5) Krzywcze-Borszczów i wstawia się tychże w I. klasę z powodu, iż za niższą płacę trudno dostać ludzi zaufania godnych; nadto konserwacya dróg świeżo wybudowanych wymaga obsługi przez ludzi stosunkowo lepiej ukwalifikowanych. *Podwyższenie* wydatków w tej pozycyi wynosi: dla 5 konduktorów po 500 zł. . 2.500 zł. Pomimo przybycia nowych dróg o 178 kilometrów wydatek na inżynierów okręgowych *zwiększa się tylko* o kwotę . . . . . 452 „ przeznaczoną na podwyższenie płacy i ryczałtu na objazdy dla pełniącego obowiązki inżyniera drogi Dębicko-Nadbrzeziańskiej, któremu do nadzoru przydzieloną być musi także nowo wybudowana droga Tarnów-Szczucin. Inne drogi nowo wybudowane wcielone zostaną do okręgów drogowych dotąd istniejących, *bez zwiększenia* etatu inżynierów. Z powodów przytoczonych przy pomnożeniu ilości konduktorów, *pomnożoną być musi* również ilość drożników. Dla przestrzeni dróg kilometrów 1.328 przeznaczonych było drożników 270, wypada zatem na 5 kilometrów w zaokrągleniu jeden drożnik, czyli na kilometrów 1.506 300 drożników. Proponuje się *pomnożenie* o 30tu drożników I. klasy po 150 zł. . 4.500 „ Pomnożenie ilości drożników II. klasy nie prowadzi do pożądanego celu, uzyskanie bowiem porządnych ludzi za niższą płacę, aniżeli pobierają drożnicy rządowi jest nader utrudnione, a nawet wątpliwe. Do przeniesienia . 7.452 „		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
X.	103-107	Drogi krajowe. Koszta zarządu. (ciąg dalszy.)	Z przeniesienia . 7.452 zł. Stosunkowo do wyżej wykazanych pomnożeń etatu, *podwyższa się* wydatek i na ryczałty, a mianowicie: poz. 104. *a.* Koszta podróży dla 5 nowych konduktorów po 150 zł. . . . . 750 „ poz. 104. *b.* Koszta kancelaryjne dla tychże po 16 zł. . . . . 80 „ poz. 105. Zwyczajne zapomogi dla tychże po 100 zł. . . . . 500 „ *Suma podwyższeń* . 8.782 „ Natomiast *umniejsza się* wydatek na instrumenta, wzory i naczynia o kwotę . . . . . 400 „ z powodu iż zmiana znaków wskutek zaprowadzenia miar metrycznych, uskutecznioną będzie w latach 1876. i 1877. pozostaje przeto *powiększenie* wydatku o kwotę . . . . . 8.382 „ jak na wstępie wykazano.		
	108	Nowe budowy dróg 400.000 zł.	*B. Nowe budowy dróg.* Na rok 1878. preliminuje się zamiast corocznie przeznaczanej kwoty 500.000 zł. tylko kwotę . . . . . 400.000 „ z powodów: 1. Że w innych rubrykach budżetu okazuje się konieczność znacznego podwyższenia potrzeb, a dochody zmniejszyły się przez wyłączenie pozostałości z lat ubiegłych na rzecz osobnego funduszu budowy gmachu sejmowego, w skutek czego unikać należało zbytecznego przeciążenia budżetu ogólnego. 2. Że budowa znacznej części dróg nowych ukończoną będzie w roku 1877. a w roku 1878. rozpocznie się budowa nowej seryi dróg; doświadczenie zaś uczy, iż w pierwszym roku rozpoczęta budowa dróg nowych mniej raźnie postępuje, aniżeli po jej rozwinięciu.	430.506	500.000

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
X.	109-143	Utrzymanie dróg 411.800 zł.	*C. Utrzymanie dróg.* Na rok 1877. przeznaczono na utrzymanie dróg kwotę . . 363.000 zł. czyli na 1.328 kilometrów po 274 „ w zaokrągleniu. Na rok 1878. z powodu przybycia 178 kilometrów nowych dróg, preliminuje się stosunkowo *większą* kwotę . . . . . 411.800 „ którą podzielono na poszczególne drogi stosownie do ich potrzeby, zwiększenie zatem wydatku na utrzymanie, zostaje w ścisłym stosunku do przestrzeni przybudowanych dróg. Na częściowe pokrycie zwiększonego tego wydatku służyć będzie preliminowany zwiększony dochód z myt. Kwoty preliminowane na zarząd wraz z utrzymaniem dróg wynosiły: w roku 1873 . . . . . 551.000 zł. „ 1874 . . . . . 561.300 „ „ 1875 . . . . . 458.612 „ „ 1876 . . . . . 455.334 „ „ 1877 . . . . . 455.334 „ na rok 1878 preliminuje się 512.516 „ a zatem *mniej* jak w latach 1873. i 1874. pomimo, iż corocznie przestrzeń dróg, konserwacyi wymagających, znacznie się powiększa.	333.778	363.000
	144	Zasiłki 70.000 zł.	*D. Zasiłki.* Preliminuje się jak na rok 1877.	69.218	70.000
	145-147	Wydatki na myta 7.900 zł.	*E. Wydatki na myta.* W budżecie na rok 1877. uchwalono w tym dziale: a) na utrzymanie domków . . 2.300 zł. b) koszta komisyj . . . . . 2.000 „ c) przerwy z powodu szkód elementarnych . . . . . 2.200 „ razem . 6.500 „	2.848	6.500

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
X.	145-147	Wydatki na myta. (ciąg dalszy).	Na rok 1878. preliminuje się . 7.900 zł. zatem *więcej o* . . . . . 1.400 „ a to z powodów następujących: W skutek wybudowania nowych dróg okaże się potrzeba wybudowania niektórych nowych domków, — na ten cel podwyższa się poz. a) o kwotę . . . . 700 „ Koszta komisyjne wzrosną z powodu komisyj lokalnych przy zaprowadzaniu nowych myt z udziałem delegatów władz autonomicznych i politycznych; podwyższa się zatem wydatek pod poz. b) o kwotę . . . . 400 „ Na przerwy z powodu szkód elementarnych preliminuje się pod poz. c) więcej o kwotę . . . 300 „ stosunkowo do przybytku nowych dróg i stacyj. *Suma podwyższenia* . 1.400 „ jak wyżej wykazano.		
	148	Most na Dunajcu 9.322 zł.	*F. Most na Dunajcu.* Według uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 17. Października 1871. (LS. 662/1871) połowa kosztów budowy mostu na Dunajcu pod Niedzicą pokrytą być ma z funduszu krajowego. Wskutek usiłowań przy przeprowadzeniu rokowań z Ministerstwem węgierskiem, uzyskano obniżenie tej połowy, na fundusz krajowy galicyjski przypadającej, do kwoty . . . . . 9.321 zł. 74½ ct.		

Fundusz krajowy.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
XI.			**Dotacye dla zakładów krajowych.**		
	149	Krajowy szpital powszechny we Lwowie:			
	a.	Oddział chorych 29.147 zł.		29.068	25.746
	b.	Oddział położnic 14.080 zł.		16.808	13.520
	150	Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie 137.452 zł.		87.575	110.980
	151	Fundusz podrzutków 19.373 zł.	Preliminuje się kwoty niedoborów wykazane w szczegółowych preliminarzach zakładów dotowanych z funduszu krajowego.	28.448	17.746
	152	Szpital św. Łazarza:			
	a.	Oddział chorych 13.947 zł.	Ogólna suma dotacyj preliminowanych na rok 1878. wynosi . . . . 251.154 zł.	5.247	5.480
	b.	Oddział położnic i podrzutków 29.241 zł.	Na rok 1877. uchwalono . . 210.752 „ preliminuje się zatem na rok 1878. *więcej o* . . . . . 40.402 „	30.917	27.423
	153	Szpital św. Ducha:			
	a.	Oddział syfilitycznych 3.423 zł.		6.748	4.411
	b.	Oddział obłąkanych 4.491 zł.		5.706	5.446

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
XII.	154	Wydatki na szupaśnictwo 25.000 zł.	**Wydatki na szupaśnictwo.** I. Praktyczne wykonanie ustawy szupasowej z dnia 15. Listopada 1874. (Nr. 65. dz. u. i r. kraj.) rozpoczęło się w krajn naszym dopiero od dnia 1. Stycznia 1876. i nie wdrożyło się jeszcze w tory należyte, gdyż mimo wszelkich usiłowań Wydziału krajowego, dokładniejsze obznajamianie się Wydziałów powiatowych, a najszczególniej gmin, będących stacyami szupasowemi z przepisami odnośnymi, postępuje dotąd bardzo powolnie. Stacyj szupasowych mamy 262. Po koniec Listopada 1876. przedłożyło nam rachunki za I. i II. kwartał 1876. tylko 97 stacyj szupasowych na łączną kwotę 3.390 zł., zaś za III. kwartał 1876. tylko 44 stacye szupasowe na łączną kwotę 1.139 zł. 89½ ct. Według stosunkowego obliczenia wyniosą koszta szupasowe przy wszystkich stacyach za I. półrocze 1876. kwotę przeszło 12.000 zł. „ II. „ 1876. „ „ 13.000 „ czyli razem . 25.000 „ Od tej kwoty przypadnie wprawdzie dla funduszu krajowego zwrot od zamożniejszych szupaśników i od gmin przynależności a to w ⅙, lub za rewertentów w ⅓ cześci; zwrot ten wynosić będzie około 5.000 zł., a chociaż nie można się spodziewać, ażeby ten zwrot wpłynął do funduszu krajowego prędzej jak w trzech latach, toć jednak potrącając go od powyższej sumy, wyniosą koszta przy galicyjskich stacyach szupasowych 20.000 zł. rocznie. II. Z obcych funduszów krajowych zażądały od nas w roku 1876: 1. Morawa za czas od r. 1868. aż do 1875. łącznej kwoty 4.173 zł. 25 ct. 2. Austrya-Niższa za II. półrocze 1874. i za I. półrocze 1875. łącznej kwoty 480 „ 16 „ Do przeniesienia . 4.653 „ 41 „	4.371	20.000

Fundusz krajowy.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
			Z przeniesienia . 4.653 zł. 41 ct.		
XII.	154	Wydatki na szupaśnictwo. (ciąg dalszy).	3. Szląsk za II. półrocze 1874. za rok 1875. i za I. półrocze 1876. łącznej kwoty . . . . . 2.518 „ 56 „ 4. Kraina za rok 1874. łącznej kwoty . . . . 54 „ 68½ „ 5. Styrya za rok 1874. łącznej kwoty . . . . . 127 „ — „ Wreszcie Austrya Niższa, Gorycya, Karyntya, Salzburg, zażądały od nas drobniejszych kwot wynoszących razem . . . . 19 „ — „ czyli łącznie . 7.372 „ 65½ „ Z uwagi wreszcie, iż Istrya, Gradyska, Tyrol, Vorarlberg, Czechy i Bukowina nie zgłosiły się dotąd ze swymi rachunkami, a takowe szczególniej z Czech i Bukowiny będą znaczne, preliminujemy według przeciętnego obrachowania na zwroty dla obcych funduszów krajowych w r. 1878. kwotę 5.000 zł., a to z uwzględnieniem tychże zwrotów, których galicyjski fundusz krajowy od innych funduszów krajowych za czas od 1. Stycznia 1876. począwszy domagać się może. Ze względu przeto na stan rzeczy wyłuszczony w pozycyi I. i II., preliminujemy na koszta szupasowe i pokrycie wynikających ztąd potrzeb rubryki XII. funduszu krajowego na rok 1878. kwotę łączną 25.000 zł.		
XIII.			**Budowy wodne.**		
	155	Regulacya Sanu 7.143 zł.	Wysoki Sejm uchwałą z dnia 3. Października 1874. przeznaczył na regulacyę rzeki Sanu między Przemyślem a Składem Solnym zasiłek w kwocie 50.000 zł. pod warunkiem, jeżeli c. k. Rząd dokona regulacyi w przeciągu lat czterech. Gdy jednak c. k. Rząd oświadczył, iż nie mógłby uzyskać funduszów potrzebnych do wykonania robót regulacyjnych w krótszym aniżeli *siedmio*-letnim okresie, Wydział		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
XIII.	155	Regulacya Sanu (ciąg dalszy).	krajowy osobnem sprawozdaniem do liczby 35.459/1876 przedstawia Wysokiemu Sejmowi wniosek o zmianę warunku wyżej przytoczonego i preliminuje jako 1/7 część sumy 50.000 zł. tytułem pierwszej raty kwotę 7.143 zł.		
	156	Regulacya rzeki Brnia 6.000 zł.	Wysoki Sejm przeznaczył w budżecie na rok 1876. na regulacyę rzeki Brnia, jako jednorazowy zasiłek kwotę 6.000 zł. pod warunkiem, na który wprawdzie c. k. Rząd nie przystał, lecz oświadczył gotowość udzielenia z funduszów państwowych zasiłku w kwocie 6.000 zł., jeżeli kraj takiego zasiłku udzieli, a resztę wydatków strony interesowane pokryją. Preliminuje się zatem 6.000 zł. w myśl osobnego sprawozdania przedłożonego Wysokiemu Sejmowi do L. 1601/1877. w którem Wydział krajowy stawia wnioski dotyczące modyfikacyi pierwotnej uchwały.		
XIV.			**Rozmaite wydatki.**		
	157	Do rozporządzalności Wydziału krajowego 30.000 zł.	Preliminuje się jak w latach poprzednich, na podstawie §. 9. Instrukcyi dla Wydziału krajowego.	19.341	30.000
	158	Na pokrycie kradzieży w Jaśle 1.863 zł.	Preliminuje się dwie raty, przypadające w roku 1878., stosownie do uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 9. i 17. Października 1874. a mianowicie: w kapitale . . . . 1.537 zł. 91 ct. „ odsetkach . . . . 325 „ 57 „ razem . 1.863 „ 48 „	3.427	1.863

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka / Pozycya preliminarza	Tytuł.	Wydatki.	Wynik ilość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
XIV.	Rozmaite wydatki (ciąg dalszy).	W rubryce tej uchwaloną była na rok 1877. kwota . . . . 59.863 zł. na rok 1878. preliminuje się tylko kwotę . . . . . 31.863 „ zatem mniej o . . . . . 28.000 „ a to z powodu, iż opuszczono pozycye jednorazowo na rok 1877. uchwalone: *a.* Zasiłek dla Zakładu św. Józefa w Krakowie 1.000 zł. *b.* Zasiłek dla księży unitów Chełmskich . 3.000 „ *c.* Zasiłek na wydawnictwo czasopisma „Gazeta szkolna“ . . . 500 „ *d.* Zasiłek na wydawnictwo ruskich książek szkolnych dla szkół średnich . . . . . 2.000 „ *e.* Zasiłek dla opuszczonych małych dzieci we Lwowie . . . . 400 „ *f.* Pożyczka Zakonowi pp. Sakramentek we Lwowie . . . . . 5.000 „ *g.* Pożyczka gminom: Brzyska, Błaszkowa, Ujazd, Wróblowa, Kłodawa, Lipnica Dolna i Dąbrówka . . . . 1.000 „ *h.* Pożyczka gminie Brzeszczów . . . . . 1.000 „ *i.* Pożyczka gminie Chłopczyce . . . . . 1.000 „ 14.900 „ dalej opuszczono: *k.* Koszta prowadzenia dalszej budowy w Kulparkowie . . . . 7.500 „ *l.* Koszta rekonstrukcyi latryn w szpitalu lwowskim . . . . 5.600 „ 13.100 „ Razem jak wyżej . . 28.000 „ W końcu zauważa się, iż kwota 100 zł. uchwalona w Rubryce XIII. budżetu na rok 1877. dla Zofii Karatnickiej, należy właściwie do Rubryki II.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł.	Dochody.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
I.			**Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych.**		
	1	Pozostałość z rachunków	Pozostałość z rachunku z roku 1875. przeznaczył Wysoki Sejm głównie na utworzenie funduszu budowy gmachu sejmowego (*uchwała z dnia 5. Kwietnia 1876),* dalej na pokrycie kredytów dodatkowych, uchwalonych na rok 1876. a w końcu na pokrycie niedoborów budżetu na rok 1877. (*uchwała z dnia 26. Kwietnia 1876.)* Tym więc sposobem, w obec ściśle obliczonych potrzeb i pokrycia na lata 1876. i 1877. żadnej pozostałości z końcem roku 1876. i 1877. spodziewać się nie można — i z tego powodu nic się w tej rubryce nie preliminuje.	867.762	58.323
II.			**Z odnajmu ubikacyj sejmowych.**		
	2	Z odnajmu ubikacyj sejmowych 1.200 zł.	Wynikłość z roku 1873 . . . 1.278 zł. „ „ 1874 . . . 1.046 „ „ „ 1875 . . . 1.293 „ razem . . 3.617 „ przeciętnie . . 1.208 „ preliminuje się w zaokrągleniu . 1.200 „ jak na rok 1877.	1.293	1.200
III.			**Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych.**		
	3	Odsetki z lokacyj 2.000 zł.	Na tę rubrykę wpływały w ostatnich latach większe dochody z powodu, iż fundusz krajowy posiadał z roku na rok znaczne zapasy kapitałów lokowanych w bankach, wynikłe tak z nadwyżek w dochodach po nad kwoty preliminowane, jako też z zaoszczędzeń w rubrykach wydatków. — Obecnie zaś, gdy cała pozostałość funduszu krajowego po zamknięciu rachunków za rok 1875. prze-	17.819	5.300

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Dochody.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
III.	3	Odsetki z lokacyj (ciąg dalszy)	znaczoną została w części na utworzenie funduszu budowy gmachu sejmowego, a w części na pokrycie kredytów dodatkowych z roku 1876. i niedoborów budżetowych na rok 1877. dochody z chwilowej lokacyi mogą być bardzo nieznaczne, — w obec bowiem ściśle budżetem określonych potrzeb i pokrycia, lokować będzie można gotówkę rozporządzalną tylko na czas krótki, z powodu interwałów między odbiorem nadwyżek od c. k. kas rządowych, a potrzebą wypłat. Z tych powodów preliminuje się tylko prawdopodobną kwotę 2.000 zł.		
IV.	4	Myta 181.500 zł.	**Dochody z myt na drogach krajowych.** Na rok 1877. uchwalono w tej rubryce dochody w kwocie . . 160.000 zł. a gdy przestrzeń dróg do końca roku 1877. zwiększy się o 178 kilometrów, przeto preliminuje się stosunkowo więcej na dochody z myt. Stosunek przestrzeni dróg z r. 1875. (1328 kilometrów) do przestrzeni przewidywanej z końcem r. 1877. (1506 kilometrów) wykazuje podwyżkę dochodów w kwocie 21.494 zł., którą preliminuje się w zaokrągleniu na . . . 21.500 „ czyli razem . . . 181.500 „	153.110	160.000

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Dochody.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
IV.		Myta (ciąg dalszy)			
	5	Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne 360 zł.	Z odsetków za zwłokę w uiszczaniu czynszów mytniczych, tudzież z kar konwencyonalnych uzyskano: w roku 1873 . . . . . 463 zł. 72½ ct. „ „ 1874 . . . . . 262 „ 52½ „ „ „ 1875 . . . . . 363 „ 68½ „ razem . . . 1.089 „ 93½ „ przeciętnie . . 363 „ preliminuje się w zaokrągleniu 360 „	364	—
	6	Grzywny 140 zł.	Z grzywien za przestępstwa drogowe wpłynęło: w roku 1873 . . . . . 119 zł. 88½ ct. „ „ 1874 . . . . . 121 „ 84 „ „ „ 1875 . . . . . 207 „ 17 „ razem . . 448 „ 89½ „ przeciętnie . . 149 „ prelimin. się w zaokrągleniu 140 „	207	—
V.			**Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych.**		
	7	Od funduszu policyi krajowej 6.496 zł.	Preliminuje się nadwyżkę wykazaną w specyalnym preliminarzu funduszu policyi krajowej.	7.467	—
VI.			**Zwroty zaliczek z lat ubiegłych.**		
	8	Zwroty zaliczek 40.000 zł.	Dochody w tej rubryce nie dadzą się ściśle naprzód obliczyć, główne bowiem źródło takowych stanowią zaległe należytości od gmin za koszta leczenia, a niepodobna przewidzieć ile na ten rachunek wpłynie do końca roku budżetowego 1877. t. j. do końca Czerwca 1878. Należytości zaległe z końcem roku 1875. wynoszą, według zamknięcia rachunku 187.921 zł. preliminuje się więc prawdopodobny dochód w kwocie 40.000 zł.	128.290	42.000

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł.	Dochody.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
VII.			**Zwroty pożyczek.**		
	9	Gmina Uwsie 265 zł.	Preliminuje się piątą i ostatnią ratę pożyczki w kwocie 1.250 zł. udzielonej w roku 1873. w kapitale . . . . . 250 zł. w 6% odsetkach . . . . . 15 „ razem . . 265 „	310	280
	10	Klasztor Benedyktynek w Przemyślu 950 zł.	Preliminuje się dwie raty przypadające z pożyczek bezprocentowych, a mianowicie: a.) Piątą ratę pożyczki w kwocie 8.000 zł. udzielonej w roku 1873. w skutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 7. Grudnia 1872 . . . . . 500 zł. b.) Trzecią ratę pożyczki w kwocie 8.000 zł. udzielonej w roku 1876. w skutek uchwały Wys. Sejmu z dnia 26. Maja 1875 . . . 450 „ razem . . 950 „	500	500
	11	Wild Karol 1.137 zł.	Preliminuje się siódmą i ósmą ratę pożyczki w kwocie 6.000 zł. udzielonej w roku 1874. w skutek uchwały Wys. Sejmu z dnia 15. Stycznia 1874. a mianowicie: w kapitale . . . . . 1.000 zł. — ct. w 5% odsetkach . . . . 137 „ 50 „ razem . . 1.137 „ 50 „	1.413	1.198
	12	Zgromadzenie Kanoniczek w Krakowie 669 zł.	Preliminuje się szóstą i siódmą ratę pożyczki w kwocie 5.000 zł. udzielonej w roku 1875. w skutek uchwały Wys. Sejmu z dnia 17. Października 1874. a mianowicie: w kapitale . . . . . 500 zł. — ct. w 5% odsetkach . . . . 168 „ 75 „ razem . . 668 „ 75 „	425	694
	13	Gmina Piwniczna 1.145 zł.	Preliminuje się czwartą i piątą ratę pożyczki w kwocie 9.600 zł. udzielonej w roku 1876. w skutek uchwały Wys. Sejmu z dnia 26. Kwietnia 1876. a mianowicie: w kapitale . . . . . 707 zł. 62 ct. w 5% odsetkach . . . . 437 „ 58 „ razem . . 1.145 „ 20 „	—	—

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Dochody.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
VII.		Zwroty pożyczek (ciąg dalszy)			
	14	Gmina Sanok 964 zł.	W myśl uchwały W. Sejmu z dnia 24. Kwietnia 1876. (L. S. 120) przyrzekł Wydział krajowy zwierzchności gminnej miasta Sanoka udzielić z funduszów krajowych pożyczki na budowę szpitalu powszechnego w kwocie 10.000 zł. — zwrotnej w 32 półrocznych ratach za opłatą 6% odsetków (LW. 12561/1876). Pożyczka ta wypłacona zostanie prawdopodobnie w ciągu roku 1877. (LW. 2101/1877), preliminuje sie wiec według planu umorzenia, 2 raty za rok 1878. po 482 zł. czyli razem 964 zł. (LW. 12561/1876.)	—	—
VIII.			**Dochody szkoły gospodarstwa lasowego.**		
	15	Od c. k. Skarbu 5.000 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. na podstawie reskryptu W. Ministerstwa rolnictwa z dnia 1. Lipca 1874 (L. 1868/180.)	5.000	5.000
	16	Od uczniów wpisowe 60 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. przyjmując za podstawę przeciętną ilość uczniów 30 od których według §. 3. statutu organizacyjnego szkoły, pobiera się wpisowe po 2 zł.	44	60
	17	Od uczniów czesne 240 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877.	280	240
IX.			**Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich.**		
	18	Od szpitali 600 zł.	W latach ubiegłych preliminowano na tę pozycyę kwotę 100 zł. z powodu, iż farmaceuta pobierał za sprawdzanie rachunków	—	100

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Dochody.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
IX.	18	Sprawdzanie rachunków aptekarskich (ciąg dalszy.)	aptekarskich wynagrodzenie roczne w kwocie 500 zł., a szpitale zwracają kwotę 600 zł.; preliminowana zatem kwota 100 zł. stanowiła nadwyżkę dochodów, z których 500 zł. potrącano od rubryki III. wydatków na koszta leczenia, jako zwrot wypłacanego z tejże rubryki wynagrodzenia farmaceuty. Obecnie wynagrodzenie to wynosi 600 zł. i takąż samą kwotę zwracają szpitale. Odpowiednio do zasady przyjętej przez Wysoki Sejm przy uchwaleniu budżetu na rok 1877. (że wszelkie dochody i wydatki w pełnych kwotach uwidoczniane być powinny), wstawia się w tej rubryce pełną kwotę zwrotów 600 zł.		
X.			**Rozmaite dochody.**		
	19	Rozmaite dochody przypadkowe 300 zł.	W obec utworzenia osobnych rubryk na wszelkie dochody przewidziane, pozostają do wstawienia w tę rubrykę tylko dochody przypadkowe, jako to: odsetki zwłoki z powodu niedotrzymania terminów przy spłacie rat pożyczkowych, dochód ze szkartowania aktów i druków itp. itp. Dochody podobne wynosiły: ze szkartowania: w roku 1873 . . . . 279 zł. „ 1874 . . . . 42 „ „ 1875 . . . . 934 „ rozmaite dochody przypadkowe: „ 1873 . . . . 145 „ „ 1874 . . . . 491 „ „ 1875 . . . . 444 „ razem . . 2.335 „ przeciętnie . . 339 „ Ponieważ w wynikłościach powyższych mieszczą się znaczne kwoty ze sprzedaży Zoologii Nowickiego, na którą corocznie liczyć nie można, przeto preliminuje się tylko prawdopodobną kwotę 300 zł.	444	—

Wyjasnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł.	Dochody.	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
XI.	20	Dodatki do podatków po 34 centy od 1 zł. austr. wal. 2,346.000 zł.	**Dodatki do podatków.** Według załączonego pod /. wykazu należytości podatków i dodatków za rok 1876. zestawionego *w przybliżeniu*, wynosi ogólna należytość podatków, od których dodatek krajowy pobieranym bywa, kwotę 7,049.557 zł. potrąciwszy od takowej na odpisania, zwroty i zaległości, kwotę . . . . . 149.557 „ pozostaje zaokrąglona należytość podatkowa . . . . . 6,900.000 „ jeden cent dodatku przyniesie zatem . . . . . 69.000 „ a 34 centy . . . . . 2,346.000 „	2,285.417	2,244.000

LWÓW.
Z drukarni K. Pillera.
1877.

L. W. 34.524/1876.
4.834/1877.

Alegat

do preliminarza funduszu krajowego

na rok 1878.

(Rubryka VII. poz. 80.)

PRELIMINARZ

funduszu szkolnego krajowego

na rok 1878.

Uchwalono na posiedzeniu sejmowem z dn. 30 sierpnia 1877

Przy tem odezwa Rady szkolnej krajowej z dnia 29 Stycznia 1877. L. 305.

Adres

do preliminarza funduszu krajowego

na rok 1878.

(Broszura VII. poz. 80.)

PRELIMINARZ

funduszu szkolnego krajowego

na rok 1878.

Z drukarni W. Łozińskiego.

Rada szkolna krajowa.
L. 305.

LW. 4834/1877.

Odezwa!

Odnośnie do Szanownej odezwy z dnia 7 Stycznia 1877 l. 375, przesyła c. k. krajowa Rada szkolna Świetnemu Wydziałowi krajowemu, ułożony w myśl artyk. 34 ustawy z dnia 2 Maja 1873 (Dz. ust. i rozp. kr. l. 850) preliminarz wydatków krajowego funduszu szkolnego na cele szkół ludowych na rok 1878 z uprzejmą prośbą o wyjednanie u Wysokiego Sejmu krajowego uchwalenia wykazanej w preliminarzu kwoty 389.236 zł. w. a. na pokrycie wydatków na utrzymanie szkół ludowych niezbędnie potrzebnej, i upoważnienia dla c. k. Rady szkolnej do przenoszenia możliwych zaoszczędzeń w jednej rubryce wydatków na pokrycie możliwego niedoboru innych rubryk (virrement).

Przytem pozwala sobie c. k. krajowa Rada szkolna udzielić Świetnemu Wydziałowi krajowemu co do pojedyńczych rubryk preliminarza, następujących wyjaśnień:

W rubryce I. „Zasiłki dla okręgowych funduszów szkolnych“ wykazano kwotę 220.000 zł. na podstawie sprawdzonych preliminarzy okręgowych funduszów szkolnych na rok 1877.

Na podstawie tych preliminarzy, sporządzono załączony wykaz, który wykazuje dla każdego powiatu i każdego okręgu szkolnego dochody okręgowych funduszów szkolnych, i podobnie też wydatki, które z okręgowych funduszów szkolnych pokryte być mają, a to tak w razie przyjęcia systemizowanych płac nauczycieli, jako też w razie przyjęcia płac nauczycielom rzeczywiście wypłacać się mających.

Według tego wykazu, wynoszą dochody 21 okręgów szkolnych, z pominięciem okręgu szkolnego miejskiego we Lwowie, który bez wszelkiego zasiłku wystarcza na pokrycie potrzeb szkół ludowych w obrębie miasta Lwowa znajdujących się, 869.963 zł. $32^1/_2$ ct. w. a., wydatki zaś w razie przyjęcia systemizowanych płac nauczycieli 1,129.745 zł. 62 ct. w. a., a w razie przyjęcia płac, rzeczywiście nauczycielom wypłacać się mających 1,025.924 zł. $43^1/_2$ ct. w. a. Okazuje się przeto w pierwszym wypadku niedobór w kwocie 259.782 zł. 30 ct. w. a., w drugim zaś w kwocie 155.961 zł. 38 ct. w. a. Do tego niedoboru musi być jednak doliczona w pierwszym wypadku kwota 4.567 zł. 5 ct. w. a., a w drugim kwota 23.265 zł. $27^1/_2$ ct. w. a. Pochodzi to ztąd, że w wykazanej sumie dochodów okręgowych funduszów szkolnych objęte są i nadwyżki dochodów miejscowych funduszów szkolnych i powiatowych, które, o ile tyczą się miejscowych funduszów szkolnych, na rzecz innych szkół, a o ile tyczą się powiatów, na rzecz innych powiatów użyte być nie mogą, lecz z krajowego funduszu szkolnego pokryte być muszą.

Nadwyżki te wynoszą w porównaniu z wydatkami, w razie przyjęcia systemizowanych płac nauczycieli 4.567 zł. 5 ct. w. a., a w razie przyjęcia płac rzeczywiście nauczycielom asygnowanych 23.265 zł. $27^1/_2$ ct. w. a.

Właściwy zatem niedobór okręgowych funduszów szkolnych wynosi w razie przyjęcia systemizowanych płac nauczycieli 264.349 zł. $34^1/_2$ ct. w. a., a w razie przyjęcia płac rzeczywiście nauczycielom wyznaczonych 179.226 zł. 38 ct. w. a. czyli w okrągłej sumie 180.000 zł.

Te ostatnią kwotę przyjęto jako niedobór okręgowych funduszów szkolnych na utrzymanie zorganizowanych szkół ludowych w obecnym ich składzie, który to niedobór z krajowego funduszu szkolnego pokryty być ma.

Do tego wydatku musi być jeszcze doliczona kwota 10.000 zł. potrzebna na podniesienie 200 szkół filialnych do rzędu szkół etatowych, a dalej jeszcze kwota 30.000 zł. potrzebna na utrzymanie 200 szkół dotąd

niezreorganizowanych, które w r. 1878 jako zorganizowane wejdą w życie. Liczba zreorganizowanych szkół filialnych z płacą nauczyciela 250 zł. wynosi obecnie 821.

Według dotychczasowych doświadczeń nie można dla tych szkół z powodu małej płacy pozyskać odpowiednich sił nauczycielskich. Zachodzi zatem już obecnie konieczna potrzeba podniesienia przeważnej części tych szkół, a mianowicie takich, w których jest znaczna frekwencya i wymaga odpowiedniego wynagrodzenia nauczyciela za jego z tego powodu większe trudy, do rzędu szkół etatowych z roczną płacą nauczyciela 300 zł. w. a.

Przynajmniej 200 takich szkół filialnych musi być podniesionych do rzędu szkół etatowych, a wydatek z tego powodu wyniesie 10.000 zł. w. a.

Obok zreorganizowanych szkół znajduje się jeszcze w kraju dość znaczna liczba publicznych szkół niezreorganizowanych, których reorganizacya jest w toku. Z tych szkół zorganizuje się w bieżącym roku przynajmniej 200, tak, że szkoły te, po części już w tym roku, po części z początkiem roku 1878 jako zorganizowane wejdą w życie.

Wydatek na te szkoły, przyjmując dla każdej najniższą płacę nauczyciela t. j. rocznie 300 zł. wyniesie w roku 1878. 60.000 zł. a ponieważ według dotychczasowych doświadczeń tylko połowa tego wydatku będzie mogła być pokryta z miejscowych funduszów, przeto resztująca kwota pomienionego wydatku t. j. kwota 30.000 zł. będzie musiała być pokrytą z krajowego funduszu szkolnego.

Z powyższego zestawienia wynika, że na rok 1878 potrzeba kwoty 220.000 zł. na zasiłki dla okręgowych funduszów szkolnych, i tę kwotę wstawiono w rubrykę I. preliminarza.

Celem uzasadnienia rubryki II. preliminarza, w której wykazana jest kwota 20.000 zł. na czasowe uzupełnienie sił nauczycielskich i substytucye, powołuje się krajowa Rada szkolna na szczegóły zawarte w jej odezwie z dnia 31 Stycznia 1876. l. 875, którą świetnemu Wydziałowi krajowemu preliminarz krajowego funduszu szkolnego na rok 1877 przesłano.

Przytem nadmienia się, że na tę rubrykę preliminowano o 5.000 zł. więcej jak w r. 1877, ponieważ frekwencya w szkołach od czasu wejścia w życie organizacyi szkół tak znacznie się powiększa, iż wymaga znaczniejszego jak przedtem pomnożenia pomocniczych sił nauczycielskich w pojedyńczych szkołach.

Stosunek, w jakim wzmaga się frekwencya, wykazują sprawozdania krajowej Rady szkolnej o stanie szkół ludowych. Według sprawozdań z lat 1874. i 1875. uczęszczało w roku szkolnym 1873/4. 172.206 — a już w roku 1874/5. 188.470 uczniów.

Według nadesłanych dotąd na rok szkolny 1875/6. wykazów frekwencyi w siedmiu okręgach szkolnych, powiększyła się tylko w tych okręgach frekwencya o 9.819 uczniów, co stosunkowo w 22 okręgach szkolnych wskazuje na powiększenie się frekwencyi o 19.477 uczniów w roku szkolnym 1875/6. Spodziewać się też należy, że przy ścisłem wykonaniu przymusu szkolnego w obec wykazanych w sprawozdaniach okręgowych Rad szkolnych w roku 1875. 464.217 dzieci obowiązanych do szkoły, frekwencya w szkołach i w latach 1877. i 1878. jeżeli nie w większym to przynajmniej w takim samym stosunku jak w latach poprzednich się wzmoże.

C. k. krajowa Rada szkolna wstrzymuje się od systemizowania nowych posad nauczycielskich odpowiednio do wzmagającej się frekwencyi, ażeby nie przysparzać stałego ciężaru dla funduszu krajowego, musi jednak starać się o dostarczenie odpowiedniej ilości nauczycieli dla szkół, wyręczając się pomocniczymi nauczycielami.

Wydatek na utrzymanie tych pomocniczych nauczycieli, który w roku 1876. wynosił 15.207 zł., musi się ze względu na wzmagającą się frekwencyę powiększyć w roku 1878. co najmniej o 5000 zł. W roku 1878. bowiem będzie musiała być liczba pomocniczych nauczycieli powiększona przynajmniej o 20 nauczycieli, których koszta utrzymania, mając to na względzie, że frekwencya najwięcej wzmaga się po miastach, w których i płace nauczycieli są większe, wynosić będą co najmniej 5.000 zł.

W rubryce III. preliminarza wstawiono kwotę 2.500 zł. na zasiłki dla klasztoru PP. Benedyktynek obrz. orm. we Lwowie, który utrzymuje ośmio-klasową szkołę żeńską, i dla klasztoru PP. Benedyktynek obrz. łać. w Przemyślu, utrzymującego pospolitą szkołę żeńską; ponieważ szkoły te utrzymywane przeważnie z funduszów pomienionych klasztorów zawsze były subwencyonowane z normalnego funduszu szkolnego, i z tego powodu jako publiczne a dotąd niezreorganizowane, muszą być i nadal z krajowego funduszu szkolnego zasilane.

Oprócz pomienionych dwu szkół zasługują jeszcze na uwzględnienie:

a) szkoła sześcio-klasowa żeńska w klasztorze PP. Klarysek w Starym-Sączu,

b) szkoła żeńska w klasztorze PP. Duchaczek w Krakowie, i

c) szkoła żeńska w klasztorze PP. Augustyanek w Krakowie.

Szkoły te dostarczają znacznej liczbie młodzieży żeńskiej bez różnicy wyznania, nauki szkolnej z pomyślnym skutkiem, i zastępując szkoły publiczne przyczyniają się znacznie do ulżenia ciężaru krajowemu funduszowi szkolnemu w jego obowiązku do utrzymywania szkół publicznych.

Z tego powodu jako też ze względu, że w pomienionych trzech klasztorach, a szczególnie w klasztorze PP. Klarysek w Starym-Sączu przy nader szczupłem wyposażeniu tych klasztorów, znaczna liczba dziewcząt klasy uboższej pobiera nie tylko naukę, ale ma także i przytułek, poczytuje sobie c. k. krajowa Rada szkolna za obowiązek, polecić pomienione zakłady jako bardzo pożyteczne w kraju łaskawym względom świetnego Wydziału krajowego i upraszać o wyjednanie u Wysokiego Sejmu krajowego odpowiednich zasiłków dla tych zakładów z funduszu krajowego.

Zasiłków tych nie może krajowa Rada szkolna wstawiać do preliminarza krajowego funduszu szkolnego, ponieważ fundusz ten w myśl ustawy z dnia 2 Maja 1873. (dz. ust. i rozp. kr. l. 250) li tylko do utrzymywania publicznych szkół ludowych powołany jest, a szkoły o których tu mowa jako klasztorne należą do rzędu szkół prywatnych.

Co do reszty rubryk preliminarza powołuje się c. k. krajowa Rada szkolna na uzasadnienie odnośnych rubryk preliminarza na rok 1877. zawarte w jej odezwie z dnia 31. Stycznia 1876. l. 875.

Nadmienia się tu tylko, że w rubryce XII. preliminowano na rok 1878. o 5.000 zł. mniej, jak w roku 1877, ponieważ w roku 1878. nie będzie konferencyi nauczycielskiej, a w rubrykę XIII. wstawiono o 500 zł. większą kwotę, ponieważ już w roku 1876. okazała się potrzeba większej kwoty na wydatki w tej rubryce pomienione.

Lwów dnia 29. Stycznia 1877.

Potocki w. r.

Fundusz szkolny krajowy.

Preliminarz

na rok

1878.

Do tego dołącza się:

1) Wyjaśnienia do preliminarza.
2) Wykaz zreorganizowanych szkół ludowych, tudzież dochodów i wydatków okręgowych funduszów szkolnych.
3) Wykaz zaliczek gminom na budynki szkolne udzielonych i rat, w r. 1878 spłacić się mających.

Preliminarz sumaryczny.

Liczba porząd.	Nazwa rubryk.	Asygnowana kwota w r. 1876.	Sprawdzona kwota na rok 1877.	Wniosek na rok 1878.	Uwaga.
		Złote waluty austr.			Uchwała sejmowa
	Wydatki.				
I.	Zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych	226.619	160.000	220.000	209000
II.	Substytucye	15.207	15.000	20.000	20000
III.	Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye	3.566	2.500	2.500	2500
IV.	Adjuta	3.165	5.000	5.000	5000
V.	Remuneracye i zapomogi	10.605	10.106	10.000	10000
VI.	Podatki i daniny	6	161	161	161
VII.	Koszta podróży i dyety	473	2.000	2.000	2000
VIII.	Dodatki pięcioletnie dla nauczycieli	6.649	10.000	10.000	10000
IX.	Dodatek do funduszu emerytalnego	12.800	12.800	12.800	12800
X.	Na emerytury dla nauczycieli, którzy utracą posady w skutek organizacyi	2.625	5.000	5.000	5000
XI.	Dary z łaski	3.010	3.775	3.775	3775
XII.	Potrzeby szkolne ogólnej natury	1.740	10.000	5.000	5000
XIII.	Rozmaite wydatki	2.585	2.500	3.000	3000
XIV.	Zasiłki na budynki szkolne, tudzież zaliczki zwrotne	63.364	100.000	90.000	200000
	Suma wydatków	352.414	338.842	389.236	388.236
	Dochody.	Wynikłość z roku 1875.			
I.	Odsetki od kapitałów	14.539	15.486	15.757	
II.	Dochody z dóbr, realności i innych praw	17	68	68	
III.	Dodatki	1.775	3.218	3.218	
IV.	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	3.621	3.000	3.800	
V.	Zapisy i darowizny	—	—	—	
VI.	Taksy od spadków	9.177	6.690	7.500	
VII.	Rozmaite dochody	432	696	500	
VIII.	Dodatek ze Skarbu państwa	54.943	54.943	54.943	
IX.	Zwroty zaliczek gminom na budynki szkolne udzielonych	—	3.000	8.000	
	Suma dochodów	84.504	87.101	93.786	93786
	Suma wydatków	352.414	338.842	389.236	388236
	Z porównania okazuje się *niedobór*	—	251.741	295.450	294450

Wydatki. Fundusz szkolny krajowy.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki.

Liczba porząd.	Przedmiot.	Asygnowana kwota w r. 1876.	Sprawdzona kwota na rok 1877.	Wniosek na rok 1878.	Uzasadnienie.
		Złote waluty austr.			
	I. Zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych	226.619	160.000	220.000	*Do rubr. I.* W wyniku roku 1876. zawierają się 17.000 zł. wydane jako zaliczki zwrotne, z powodu iż dochody okręgowych funduszów szkolnych nie wpływały w przeznaczonych terminach.
	II. Substytucye.				
	Na czasowe uzupełnienie sił nauczycielskich	15.207	15.000	20.000	
	III. Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye.				
1	Dla konwentu pp. Benedyktynek obrz. orm. we Lwowie	2.000	2.000	2.000	
2	Dla konwentu pp. Benedyktynek obrz. łać. we Lwowie	500	500	500	
3	Inne zasiłki	1.066	—	—	*Do poz. 3.* Wstrzymano z końcem Grudnia 1876.
	Suma rubr. III .	3.566	2.500	2.500	
	IV. Adjuta.				
	Dla kandydatów i kandydatek stanu nauczycielskiego	3.165	5.000	5.000	
	V. Remuneracye i zapomogi.				
	a) Stałe remuneracye.				
1	Borowiczowi Antoniemu, nauczycielowi w Niepołomicach, w uznaniu gorliwości	—	20	—	*Do poz. 1. do 4.* Wymienione remuneracye zamknięto z końcem Grudnia 1876.
2	Dębickiemu Kazimierzowi, nauczycielowi szkoły w Brzozdowcach, za udzielanie nauki niedzielnej	—	26	—	
3	Rudnickiemu Maciejowi, nauczycielowi w Dobrze. za udzielanie nauki niedzielnej	—	30	—	
4	Krzyście Franciszkowi, nauczycielowi w Zawoju, za udzielanie nauki niedzielnej	—	30	—	
	b) Zmienne.				
5	Remuneracye zmienne i zapomogi . . .	—	10.000	—	
	Suma rubr. V .	10.605	10.106	10.000	
	VI. Podatki i daniny . .	6	161	161	
	VII. Koszta podróży i dyet dla nauczycieli art. 8.	473	2.000	2.000	
	VIII. Dodatki pięcioletnie dla nauczycieli etatowych art. 35. I. art. 12. II. .	6.649	10.000	10.000	

Wydatki. **Fundusz**

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki.					
Liczba porząd.	Przedmiot.	Asygnowana kwota w r. 1876	Sprawdzona kwota na rok 1877	Wniosek na rok 1878	Uzasadnienie.
		Złote waluty austr.			
	IX. Dodatek do funduszu emerytalnego.				
	Na emerytury dla nauczycieli. wdów i sierót po nauczycielach	12.800	12.800	12.800	
	X. Na emerytury dla nauczycieli, którzy utracą posady w skutek organizacyi	2.625	5.000	5.000	
	XI. Dary z łaski				
	a) Stałe.				*Do poz. 2.* Zamknięto z końcem Września 1874. R. S. k. 30/9. 1876., L. 9.599.
1	Klos Franciszka	35	35	35	
2	Klos Honorata . . . . . sieroty po nauczycielu w Zaleszczykach.	—	35	—	
3	Hołubowicz Petronela, wdowa po nauczycielu w Zaleszczykach	63	63	63	
4	Klesiewicz Julia. wdowa po nauczycielu szkoły głównej	36	36	36	
5	Dubil Amalia. sierota po dyrektorze szkoły normalnej	63	63	63	
6	Theil Anna. sierota po nauczycielu szkoły normalnej w Złoczowie . . .	53	53	53	
7	Prokopowicz Emilia. sierota po dyrektorze szkoły głównej w Brzeżanach . .	30	30	30	
8	Mikiewicz Eleonora. sierota po nauczycielu szkoły głównej	20	20	20	
9	Konopnicka Katarzyna, sierota po nauczycielu szkoły głównej w Jaśle . . .	105	105	105	
10	Potocka Walerya dtto.	31	31	31	
11	Praszałowicz Marya dtto.	40	40	40	
12	Runie Leokadya dtto.	12	12	12	
13	Filipowska Joanna dtto.	52	52	52	
14	Kołdrasińska Zofia dtto.	80	80	80	
15	Rogozińska Zofia, sierota po nauczycielu trywialnym	40	40	40	
16	Elzner Karolina. była naucz. przy szkole żeńskiej w Chrzanowie	80	80	80	
17	Hurakowska Marya. wdowa po nauczyc. i jej 2 sieroty	138	—	64	*Do poz. 17.* Zaasygnowano rozp. 21/2. 1876., L. 11.574.
18	Januszewska Wiktorya. wdowa po nauczycielu	389	—	167	*Do poz. 18.* Zaasygnowano od 1/9. 1874. rozp. z dnia 29/9. 1876., L. 7.162.
	b) Jednorazowe.				
19	Na jednorazowe dary z łaski dla nauczycieli. jakoteż wdów i sierót po nauczycielach	1.743	3.000	—	
	Suma rubr. XI .	3.010	3.775	3.775	

szkolny krajowy. **Wydatki.**

Liczba porząd.	Przedmiot.	Asygnowana kwota w r. 1876	Sprawdzona kwota na rok 1877	Wniosek na rok 1878	Uzasadnienie.
	Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki.	Złote waluty austr.			
	XII. Potrzeby szkół ogólnej natury.				
	a) Na potrzeby szkół ogólnej natury . .	1.740	5.000	5.000	
	b) Na konferencyę nauczycielską, która w roku 1877. ma być zwołaną . . .	—	5.000	—	
	Suma rubr. XII .	1.740	10.000	5.000	
	XIII. Rozmaite wydatki.				
	a) Na pokrycie zobowiązań stron co do płacy nauczycieli, którym to zobowiązaniom strony z powodu klęsk elementarnych uczynić nie będą mogły zadość	865	2.000	2.000	
	b) Na koszta komisyj z powodu lustracyi budynków szkolnych i rozmaite nie przewidziane wydatki, które sprowadza administracya tak licznych szkół . .	1.720	500	1.000	
	Suma rubr. XIII .	2.585	2.500	3.000	
	XIV. Na budynki szkolne gminom.				
	Zasiłki	23.920	30.000	30.000	
	Zaliczki zwrotne	39.444	70.000	~~60.000~~	
	Suma rubr. XIV .	63.364	100.000	~~90.000~~ 30.000	Na zaliczki zwrotne dla gmin na budynki szkolne Sejm uchwalą z dnia 28go sierpnia 1877 upoważnił ck. Radę szkolną do wydatkowania w ciągu lat budżetowych 1877 i 1878 tej kwoty, która w Rub. I. wydatków funduszu szkolnego w r. 1876. zawszeczoną została, a to o tyle, o ile ta kwota na podstawie uchwały z d. 3go kwietnia 1876. w całości tej uchwały nieaczonym nie została zużytkowaną.

Dochody. Fundusz

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki

Liczba porząd.	Przedmiot.	Wynikłość z roku 1875.	Sprawdzona kwota na rok 1877.	Wniosek na rok 1878.	Uzasadnienie.
		Złote waluty austr.			
	I. Odsetki od kapitałów.				
1	5% od obligacyj indemnizacyjnych 9080 złr. m. k.	429	477	477	*Do poz. 1.* Różnicę 48 zł. stanowi 10% podatek dochodowy, który w wydatkach pod rubryką VI. „Podatki i dani ny“ zamieszczony został.
2	5% od obligacyj jednolitego długu państwa 156.620 złr.	12.187	12.247	6.578	*Do poz. 2.* Wynikłość za r. 1875. jest mniejszą od preliminowanej z powodu, że przy dewinkulacyi zapłacono odsetki wyrównawcze. W skutek uchwały sejmowej z dnia 14. Październ. 1874., polecającej lepszą fruktyfikacyą funduszów szkolnych, spieniężono renty państwowe w wartości 135.000 zł. i zakupiono za takowe obligacye pożyczki krajowej, wykazane pod pozycyą 5. Dochód przeto w roku 1878. od pozostałych 156.620 zł. będzie wynosił 6.578 zł. 16% podatek dochodowy od odsetków strąca się z góry według istniejących przepisów, jak w latach poprzednich.
3	6% od listów zastawnych Banku hipotecznego na 15.500 zł.	678	930	930	*Do poz. 3.* Jak w roku zeszłym.
4	6% od listów zastawnych Zakładu kred. ziemskiego w Krakowie na 11.000 zł.	660	660	660	*Do poz. 4.* Jak w roku zeszłym.
5	6% od obligacyj pożyczki krajowej z r. 1873. na 99.000 zł.	—	—	5.940	*Do poz. 5.* W skutek uchwały Wys. Sejmu z dnia 14. Paźdz. 1874. i rozporządzenia Wydziału kraj. z dnia 5. Września 1876.. L. 22.762. zakupiono, celem korzystniejszej fruktyfikacyi funduszu szkolnego, za spieniężone renty państwowe im. wartości 135.000 zł.
	Do przeniesienia .	13.954	14.314	14.585	

szkolny krajowy. **Dochody.**

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki.					
Liczba porząd.	Przedmiot.	Wynikłość z roku 1875.	Sprawdzona kwota na rok 1877.	Wniosek na rok 1878.	Uzasadnienie.
		Złote waluty austr.			
	Z przeniesienia .	13.954	14.314	14.585	
6	*5% od kapitałów hipotekowanych w wal. wied. mianowicie:*				(patrz uzasadnienie do poz. 2. dochodów) 6% obligacye pożyczki kraj. z r. 1873. wartości 99.000 zł. po 89 zł. W skutek tej operacyi dochód z odsetków będzie większym o 271 zł.
	1) od kapitału bractwa Jarosławskiego S. Anny wynoszącego 75 zł. 1zł.57				
	2) od kapitału literatorów w Mościskach zabezpieczonego na real. Nr. 35 tamże na 7 zł. 30 . . — „ 16				
	3) dtto dtto na realności 40, 106, 202, i 48 tamże na 31 złr. 15 — „ 67				
	4) od kapitału bractwa rożańcowego w Dobczycach zabezpieczonego na Dobrach Stojanowice na 125 złr. . . . . 2 „ 62				
	5) od kapitału bractwa rożańcowego w Gdowie, zabezpieczonego na dobrach Gdów na 187 zł. 30 c. 3 „ 94				
	6) od kapitału bractwa szkaplerzowego bocheńskiego na 50 złr. 1 „ 05				
	7) od kapitału bractwa Niepokalanego Poczęcia N. M. P. w Łukawicy na 47 złr. 25 ct. . . 2 „ 36				
	8) od kapitału bractwa rożańcowego w Bośniku na 250 złr. . . . 5 „ 25				
	9) od kapitału bractwa Pocieszenia N. M. P. w Tuchowie, hipotekowanego na dobrach Siedliska, na 990 złr. . . . . 20 „ 79				
	10) od kapitału bractwa Sw. Maryi Magdaleny w Brzesku hipotekowanego na dobrach Wola Lubecka, na 267 złr. 30 ct. . . 5 „ 62				
	11) od kapitału bractwa Pocieszenia N. M. P. w Pryszowie, na 125 zł. 2 „ 62				
7	*Od kapitałów w walucie polskiej na 5% na hipotekach prywatnych ulokowanych, mianowicie:*				*Do poz. 7. 4.* Preliminuje się wynikłość brutto; odnośny podatek dochodowy zamieszczono w wydatkach (Rubr. VI.) „Podatki i daniny“.
	1) od kapitału zabezpieczonego na dobrach Branice na 5.000 złp. 62zł.52				
	2) dtto dtto Głęboka na 17.418 złp. 5 gr. . . . . 217 „ 73				
	3) dtto dtto Dojazdów na 28.712 złp. 22 gr. . . . . 358 „ 91				
	4) dtto dtto Mistrzowice na 16.966 złp. 12 gr. . . . . 212 „ 08				
	Od kapitałów zabezpieczonych na realnościach w Krakowie:				
	5) na Nr. 73.I. 99. w wysokości 2.815 złp. 22 gr. . . . . 35 zł. 20				
	Do przeniesienia .	13.954	14.314	14.585	

Dochody. **Fundusz**

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki.					
Liczba porząd.	Przedmiot.	Wynikłość z roku 1875.	Sprawdzona kwota na rok 1877.	Wniosek na rok 1878.	Uzasadnienie.
		Złote waluty austr.			
7	*Z przeniesienia* .	13.954	14.314	14.585	
	6) na Nr. 73.I. 99. w wysokości 1.435 złp. 18 gr. . . . . 17 zł. 94				
	7) na Nr. 73.I 99 w wysokości 1.388 złp. 27 gr. . . . . 17 „ 36				*Do poz. 7. 16.* Odsetki w kwocie 5 zł. 28 ct. pobiera corocznie najstarszy z księży u P. Maryi w Krakowie, jako nadzorca szkoły ludowej w Bronowicach.
	8) na Nr. 141.I. 194.I. w wysokości 2.815 złp. 14 gr. . . . 35 „ 19				
	9) na Nr. 93.I. 203.II. w wysokości 132 złp. 10 gr. . . . . 1 „ 66				
	10) na Nr. 151.I. 224.II. w wysokości 3.387 złp. 15 gr. . . . 42 „ 34				
	11) na Nr. 151.I. 224.II. w wysokości 4.000 złp. . . . . 50 „ —				*Uwaga do sumy dochodów od kapitałów hipotekowanych.* Preliminowana kwota jest rzeczywistą należytością coroczną.
	12) na Nr. 208.I. 334.III. w wysokości 1.196 złp. 11 gr. . . . 14 „ 94				
	13) na Nr. 342.I. 551.IV. w wysokości 949 złp. 13 gr. . . . . 11 „ 86				
	14) na Nr. 328.VIII. 193.IV. w wysokości 3.483 złp. 4 gr. . . 43 „ 54				
	15) na Nr. 327.VIII. 193.IV. w wysokości 389 złp. 10 gr. . . . 4 „ 86				Wynikłość z roku 1875. jest mniejszą od preliminowanej kwoty na r. 1877. i 1878. z powodu, że zarządzone pod dniem 3go Maja 1876., do L. 10.468. ściągnięcie zaległości, skutku nie odniosło.
	16) na Nr. 171.I. 256.I. w wysokości 421 złp. 26 gr. . . . . (5 „ 28)	585	1.172	1.172	
	Suma rubr. I .	14.539	15.486	15.757	
	II. Dochody z dóbr, realności i innych praw.				
8	1) Czynsz z ogrodu, własności bractwa różańcowego w Dunajowie . . . . . 1 zł.	—	—	—	
	2) Czynsz z ogrodu, własności bractwa Bożego Ciała we Lwowie . . . . . 1 „	1	—	—	*Do poz. 8. 3.* Wynikłość tej pozycyi jest większa z powodu, iż wpłynęła zaległość z lat dawniejszych, i nadpłacono należytość za r. 1876.
	3) Czynsz z ogrodu, własności bractwa Serca Jezusowego, wydzierżawionego probostwu w Krukienicach . . . . 2 „	11	—	—	
	4) Czynsz z ogrodu, własności bractwa różańcowego w Bieczu . . . . . 2 „	—	—	—	
	5) Czynsze z wydzierżawionych gruntów, należących do uposażenia nauczycieli szkół trywial. mianowicie:				
	a) od 2 morgów 392 □° w Dąbiu, rocznie . . . . . 56 „ 60	—	—	—	
	b) od 4 morgów w Zagórzu rocznie . . . . . 5 „ —	5	—	—	*Uwaga do dochodów rubr. II.* Jak wyżej, uwaga do sumy Rubr. I.
	Suma rubr. II. .	17	68	68	

Liczba porząd.	Przedmiot.	Wynikłość z roku 1875.	Sprawdzona kweta na rok 1877.	Wniosek na rok 1878.	Uzasadnienie.
	Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki.	Złote waluty austr.			
	III. Dodatki.				
9	Od lwowskiej kasy miejskiej, jako dodatek do płacy grona nauczycielskiego przy tutejszej szkole wzorowej obrz. łać. tudzież jednego stypendyum dla kandydata nauczycielskiego przy tymże zakładzie	1.774	1.774	1.774	*Do poz. 9.* Według rzeczywistego wpływu z lat 1874. i 1875.
10	Od c. k. Skarbu salin, $^1/_3$ część pensyi dla nauczycieli i nauczycielek szkoły głównej tudzież szkoły panieńskiej w Wieliczce	—	682	682	*Do poz. 10.* Zwrot od c. k. Skarbu salin, w myśl rozp. c. k. Nam. L. 12.097/1869.
11	Od gminy chrześciańskiej miasta Chrzanowa. na utrzymanie tamtejszej szkoły głównej	—	302	302	*Do poz. 10, 11. 12, 14.* Wynikłości żadnej z powodu, że wezwanie o ściągnięcie odnośnych należytości, do L. 10.468. z r. 1876. nie odniosło skutku.
12	Od gminy starozakonnej miasta Chrzanowa. na utrzymanie tamtejszej szkoły żeńskiej	—	420	420	
13	Od Dominium Zaleszczyki, dodatek na wydatki kancelaryjne dla tamtejszej szkoły głównej	1	14	14	
14	Od tarnowskiej gminy żydowskiej, dodatek na utrzymanie IV. klasy przy tamtejszej szkoły głównej	—	26	26	*Do poz. 13,* Wynikłość nieznaczna. z powodu niewpłynięcia pełnej należytości.
	Suma rubr. III .	1.775	3.218	3.218	
	IV. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	3.621	3.000	3.800	*Do rubr. IV.* W r. 1874. wpłynęło za r. 1873 . . . . 4.324 zł w r. 1875. wpłynęło za r. 1874. . . . . 3.584 „ w r. 1876. wpłynęło za r. 1875. . . . . 3.621 „ razem 11.529 „ przeciętnie około 3.800 „ Preliminuje się kwotę większą od preliminowanej w r. 1877., ponieważ frekwencya szkół się zwiększa.
15	Przypadająca część zysku z nakładu książek szkolnych we Wiedniu, sprzedanych w Galicyi z W. Ks. krakowskiem				
	Suma rubr. IV .	3.621	3.000	3.800	
16	**V. Zapisy i darowizny**	—	—	—	*Do rubr. V.* Nie preliminuje się dla braku jakichkolwiek wynikłości z lat przeszłych.

Dochody. **Fundusz**

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki.					
Liczba porząd.	Przedmiot.	Wynikłość z roku 1875.	Sprawdzona kwota na rok 1877.	Wniosek na rok 1878.	Uzasadnienie.
		Złote waluty austr.			
17	**VI. Taksy od spadków**	9.177	6.690	7.500	*Do rubr. VI.* Dochód w r. 1873. 6.076 zł. „ „ 1874. 7.711 „ „ „ 1875. 9.177 „ razem 22.964 „ przeciętnie 7.650 „ atoli preliminuje się tylko 7.500 zł., gdyż jedynie epidemią spowodowana większa śmiertelność lat ubiegłych, wpłynęła na wzrost wynikłości tej rubryki.
18	**VII. Rozmaite dochody**	432	696	500	*Do poz. 18.* Na tę rubrykę zapisuje się zwroty wypłat mylnie przez c. k. Urzęda podatkowe uskutecznionych i innych podobnej natury przeprowadzeń rachunkowych. Kwota wynikłości za rok 1875. obejmuje: a) Dochody rozmaite rzeczywiste . . 432 zł. b) Mylne pobory i zwroty mylnych wydatków . . . 2.268 „ razem . 2.700 „ Ze względu na nieznaczną wynikłość *rzeczywistych* wpływów za r. 1875. preliminuje się mniejszą kwotę jak w r. 1877., uwzględniając jednak zawsze tylko wpływy rzeczywiste, z pominięciem zwrotów przenośnych i przeprowadzeń rachunkowych, które na budżet wpływać nie mogą.

Poszczególnienie pozycyj każdej rubryki.

Liczba porząd.	Przedmiot.	Wynikłość z roku 1875.	Sprawdzona kwota na rok 1877.	Wniosek na rok 1878.	Uzasadnienie.
		Złote waluty austr.			
19	**VIII. Dodatek ze Skarbu państwa**	54.943	54.943	54.943	*Do poz. 19.* Na mocy reskryptu c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 29. Września 1869., L. 6.863 (§. 66. Ust. państw. z dnia 14. Maja 1869. d. u. p.
20	**IX. Zwroty zaliczek, gminom na budynki szkolne udzielonych**	—	3.000	8.000	*Do poz. 20.* W roku 1878. wpłynie od gmin, zaliczkami na budowę szkół w roku 1876. obdzielonych, kwota 5.905 zł. 67 ct. (patrz alegat 1). Z uwagi jednak, że i w ciągu r. 1877. dalsze zaliczki gminom będą udzielone, których spłata częściowa w r. 1878. przypadnie, preliminuje się wyższą kwotę okrągłą 8.000 zł.

1. alegat do preliminarza funduszu szkolnego krajowego na rok 1878.

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu szkolnego

na rok

1878.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki.	Preliminowano na rok 1878.			Uchwalono na rok 1877.		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
						Złote		
I.		Zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych	220.000	—	220.000	160.000	—	160.000
II.		Substytucye	20.000	—	20.000	15.000	—	15.000
III.		Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye	—	2.500	2.500	—	2.500	2.500
IV.		Adjuta	5.000	—	5.000	5.000	—	5.000
V.		Remuneracye i zapomogi	10.000	—	10.000	10.000	106	10.106
VI.		Podatki i daniny	161	—	161	161	—	161
VII.		Koszta podróży i dyety	2.000	—	2.000	2.000	—	2.000
VIII.		Dodatki pięcioletnie dla nauczycieli	10.000	—	10.000	10.000	—	10.000
IX.		Dodatek do funduszu emerytalnego	12.800	—	12.800	12.800	—	12.800
X.		Na emerytury dla nauczycieli, którzy utracą posady w skutek organizacyi	—	5.000	5.000	—	5.000	5.000
XI.		Dary z łaski	3.775	—	3.775	3.775	—	3.775
XII.		Potrzeby szkolne ogólnej natury	5.000	—	5.000	5.000	5.000	10.000
XIII.		Rozmaite wydatki	3.000	—	3.000	2.500	—	2.500
XIV.		Zasiłki na budynki szkolne, tudzież zaliczki zwrotne	—	90.000	90.000	—	100.000	100.000
		Suma	291.736	97.500	389.236	226.236	112.606	338.842
		Dochody.						
I.		Odsetki od kapitałów	15.757	—	15.757	15.486	—	15.486
II.		Dochody z dóbr, realności i innych praw	68	—	68	68	—	68
III.		Dodatki	3.218	—	3.218	3.218	—	3.218
IV.		Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	3.800	—	3.800	3.000	—	3.000
V.		Zapisy i darowizny	—	—	—	—	—	—
VI.		Taksy od spadków	7.500	—	7.500	6.690	—	6.690
VII.		Rozmaite dochody	500	—	500	696	—	696
VIII.		Dodatek ze Skarbu państwa	54.943	—	54.943	54.943	—	54.943
IX.		Zwroty zaliczek, gminom na budynki szkolne udzielonych	—	8.000	8.000	—	3.000	3.000
		Suma	85.786	8.000	93.786	84.101	3.000	87.101

na rok 1878. z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878.				Ogółem na rok 1878.		Uwaga
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
austryackie						
60.000	—	—	—	60.000	—	Wyjaśnienia szczegółowe znajdują się przy każdej pozycyi preliminarza.
5.000	—	—	—	5.000	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	106	—	106	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	5.000	—	5.000	
500	—	—	—	500	—	
—	—	—	10.000	—	10.000	
65.500	—	—	15.106	65.500	15.106	
				50.394		
271	—	—	—	271	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
800	—	—	—	800	—	
—	—	—	—	—	—	
810	—	—	—	810	—	
—	196	—	—	—	196	
—	—	—	—	—	—	
—	—	5.000	—	5.000	—	
1.881	196	5.000	—	6.881	196	
				6.685		

WYKAZ

zreorganizowanych szkół ludowych w każdym powiecie, tudzież dochodów i wydatków okręgowych funduszów szkolnych na te szkoły, odnośnie do każdego powiatu.

Liczba porządkowa	Nazwa powiatu	A. Dochody																													
		Liczba i kategory szkół ludowych							I		II		III						IV						V		VI		VII		VIII	
		filialna	etatowa pospolita o nauczycielach 1	2	3	4	5	wydziałowa	Dochód z obligacyj i kapitałów szkolnych		Dochód z gruntów i realności szkolnych		Dochód z prestacyj i naturaliów: od gmin		od obszarów dworskich		od innych stron		Dochód w gotówce, już to z mocy dawniejszych zobowiązań, już to z mocy ustawy: od gmin		od obszarów dworskich		od innych stron		Dochody przygodne w gotówce z darowizn, kar pieniężnych i t. p.		Suma dochodów miejscowych		4% powiatowy dodatek do podatku		Suma dochodów rubryki VI i VII	
									zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
I. Rada szkolna okręgowa																															
1	Miasto Kraków	—	—	—	2	5	1	—	41	10	—	—	—	—	—	—	—	—	26075	—	—	—	—	—	360	—	26476	10	8575	—	35051	10
II. Rada szkolna okręgowa																															
1	Chrzanów	8	24	4	1	2	—	—	5	—	186	63	—	—	—	—	—	—	7659	74	768	29	615	76	146	85	9382	27	3264	49½	12646	76½
2	Kraków	5	34	5	—	—	—	—	1	75	254	57	—	—	—	—	—	—	8549	43	1573	65	19	14	246	—	10644	54	3201	88	13846	42
3	Wieliczka	4	11	1	2	2	1	1	324	91	22	70	—	—	—	—	—	—	12786	20	535	99	10	—	93	19	13772	99	2578	75½	16351	74½
	Suma	17	69	10	3	4	1	1	331	66	463	90	—	—	—	—	—	—	28995	37	2877	93	644	90	486	4	33799	80	9045	13	42844	93
III. Rada szkolna okręgowa																															
1	Biała	—	18	5	2	4	—	—	476	15	75	73	34	50	15	—	—	—	11013	7	454	47	23	—	—	—	12091	92	4209	80	16301	72
2	Myślenice	3	19	5	—	1	—	—	556	86	24	16	—	—	—	—	—	—	5443	17	395	78	67	24	—	—	6487	21	1408	80	7896	1
3	Wadowice	3	21	3	—	4	—	—	366	55	43	40	—	—	10	—	—	—	8335	79	523	76	125	—	—	—	9404	50	2198	4	11602	54
4	Żywiec	—	14	3	2	—	1	—	95	72	16	—	—	—	—	—	—	—	5008	57	327	24	—	—	—	—	5447	53	2278	—	7725	53
	Suma	6	72	16	4	9	1	—	1495	28	159	29	34	50	25	—	—	—	29800	60	1701	25	215	24	—	—	33431	16	10094	64	43525	80
IV. Rada szkolna okręgowa																															
1	Bochnia	—	12	4	3	1	—	1	67	27	136	89	34	50	57	75	—	—	11242	44	442	86	5	—	43	25	11029	96	3744	76	14774	72
2	Limanowa	1	9	—	—	1	—	—	120	96	32	34	—	—	4	20	—	—	1963	17	179	77	47	25	38	—	2385	69	1800	—	4185	69
3	Brzesko	1	10	6	1	2	—	—	545	75	90	75	—	—	25	75	—	—	5189	36	765	64	27	73	33	—	6677	98	2758	82	9436	80
	Suma	2	31	10	4	4	—	1	733	98	259	98	34	50	87	70	—	—	17394	97	1388	27	79	98	114	25	20093	63	8303	58	28397	21

B. Rozchody

I				II		III		IV		V		VI		VII		VIII				IX				Uwaga
Płace nauczycieli				Remuneracye katechetów		Mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe		Przybory naukowe		Konferencya okręgowa		Biblioteka okręgów		Rozmaite wydatki		Suma z kolumn				w porównaniu dochodów z wydatkami okazuje się niedobór mogący być pokryty z krajowego funduszu szkolnego w razie wykazanych wydatków				
a) orzeczeniami organizacyjnemi ustanowione		b) rzeczywiście wypłacić się mające z doliczeniem interkalariów fund. emerytal. od opróżnionych posad														I a) i od II do VII		II b) i od II do VII		w sumie z kolumn I a) i od II do VII		w sumie z kolumn I b) i od II do VII		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
miejska w Krakowie.																								
29800	—	29800	—	1100	—	255	—	600	—	—	—	150	—	300	—	32205	—	32205	—	*2846*	*10*	*2846*	*10*	Nadwyżka przychodu wynosi 2.846 zł. 10 ct.
zamiejska w Krakowie.																								
16550	—	16300	—	720	—	440	—	390	—	440	80	50	—	66	67	18657	47	18407	47	6010	11 70	89 5760	32½ 70	Nadwyżka funduszów miejscowych.
14200	—	13400	—	—	—	435	—	440	—	423	50	50	—	66	67	15615	17	14815	17	1768	85	332 968	55 85	Nadwyżka funduszów miejscowych.
19130	—	18630	—	680	—	335	—	230	—	345	70	50	—	66	66	20837	36	20337	36	4485	19½ 61	290 3985	23 61½	Nadwyżka funduszów miejscowych.
49880	—	48330	—	1400	—	1210	—	1060	—	1210	—	150	—	200	—	55110	—	53560	—	12265	26	11427	17	
w Wadowicach.																								
18145	70	18085	97	600	—	395	—	290	—	334	18	37	50	50	—	19852	38	19792	65	3550	66	3490 154	93 60	Nadwyżka funduszów miejscowych.
11970	—	11205	29	—	—	300	—	280	—	265	82	37	50	50	—	12903	32	12138	61	5007	31	4242	60	
15940	—	15896	60	—	—	410	—	310	—	364	56	37	50	50	—	17112	6	17068	66	5509	52	5463	12	
11290	—	11274	—	—	—	255	—	200	—	235	44	37	50	50	—	12067	94	12051	94	4342	41	4326	41	
57345	70	56461	86	600	—	1360	—	1080	—	1200	—	150	—	200	—	61935	70	61051	86	18409	90	17680	66	
w Bochni.																								
17440	—	14168	25	300	—	320	—	210	—	93	34	50	—	100	—	18513	34	15241	59	3738	62	466	87 50	Nadwyżka miejscowych funduszów szkolnych.
4200	—	3463	46	—	—	115	—	110	—	93	33	50	—	100	—	4668	33	3931	79	482	64	*253*	*90*	
11067	16	10099	75	—	—	275	—	200	—	93	33	50	—	100	—	11785	49	10818	8	2348	69	1381	28	
32707	16	27731	46	300	—	710	—	520	—	280	—	150	—	300	—	34967	16	29991	46	6569	95	1858	65	

Liczba porządkowa	Nazwa powiatu	A. Dochody: Liczba i kategorya szkół ludowych — filialna	etatowa pospolita o nauczycielach 1	2	3	4	5	wydziałowa	I Dochód z obligacyj i kapitałów szkolnych zł.	ct.	II Dochód z gruntów i realności szkolnych zł.	ct.	III Dochód z prestacyj i naturaliów: od gmin zł.	ct.	od obszarów dworskich zł.	ct.	od innych stron zł.	ct.	IV Dochód w gotówce, już to z mocy dawniejszych zobowiązań, już to z mocy ustawy: od gmin zł.	ct.	od obszarów dworskich zł.	ct.	od innych stron zł.	ct.	V Dochody przygodne w gotówce z darowizn, kar pieniężnych i t. p. zł.	ct.	VI Suma dochodów miejscowych zł.	ct.	VII 4% powiatowy dodatek do podatku zł.	ct.	VIII Suma dochodów rubryki VI i VII zł.	ct.
V. Rada szkolna okręgowa																																
1	Nowy-Targ	8	5	3	—	1	—	—	138	65	15	—	—	—	—	—	—	—	3004	92	93	63	—	—	—	—	3252	20	1000	—	4252	20
2	Nowy-Sącz	13	15	3	—	2	—	1	128	3	168	40	93	—	109	1	—	—	6820	30	387	89	—	—	—	—	7706	63	3100	—	10806	63
3	Grybów	8	8	—	—	1	—	—	186	10	30	—	80	50	4	—	—	—	2349	91	182	3	1	82	—	—	2834	36	1205	—	4039	36
	Suma	29	28	6	—	4	—	1	452	78	213	40	173	50	113	1	—	—	12175	13	663	55	1	82	—	—	13793	19	5305	—	19098	19
VI. Rada szkolna okręgowa																																
1	Gorlice	14	18	—	—	3	—	—	667	61	37	40	12	—	—	—	—	—	7312	13	327	—	—	—	133	26	8489	40	2500	—	10989	40
2	Jasło	4	23	1	1	2	—	—	30	70	10	—	6	—	—	—	—	—	5864	27	440	23	5	25	189	95	6546	40	3000	—	9546	40
3	Krosno	10	10	4	—	1	—	1	760	34	35	73	48	51	—	—	—	—	6779	76	301	31	26	85	146	11	8098	61	2300	—	10398	61
	Suma	28	51	5	1	6	—	1	1458	65	83	13	66	51	—	—	—	—	19956	16	1068	54	32	10	469	32	23134	41	7800	—	30934	41
VII. Rada szkolna okręgowa																																
1	Tarnów	6	28	1	1	2	1	1	89	83	63	50	135	—	3	—	—	—	13767	54	517	73	42	—	—	—	14618	65	4897	1	19515	66
2	Pilzno	8	12	1	—	3	—	—	235	72	394	49	84	—	—	—	—	—	5140	71	594	42	—	—	—	—	6449	34	2678	46½	9127	80
3	Mielec	6	19	4	—	2	—	—	16	6	185	30	194	65	—	—	—	—	7100	60	396	68	16	31	—	—	7909	60	2283	½ 8	10192	½ 68
4	Dąbrowa	1	5	—	—	1	—	—	—	—	3	—	42	—	—	—	—	—	1618	11	252	79	31	50	—	—	1947	40	1602	41	3549	½ 81
	Suma	21	64	6	1	8	1	1	341	66	646	29	455	65	3	—	—	—	27626	96	1761	62	89	81	—	—	30924	99	11460	97	42385	½ 96

B. Rozchody																Uwaga
I		II	III	IV	V	VI	VII	VIII		IX						
Płace nauczycieli		Remuneracye katechetów	Mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe	Przybory naukowe	Konferencya okręgowa	Biblioteka okręgów	Rozmaite wydatki	Suma z kolumn		w porównaniu dochodów z wydatkami okazuje się niedobór mogący być pokryty z krajowego funduszu szkolnego w razie wykazanych wydatków					
a) orzeczeniami organizacyjnemi ustanowione	b) rzeczywiście wypłacić się mające z doliczeniem interkalariów fund. emerytal. od opróżnionych posad							I a) i od II do VII	II b) i od II do VII	w sumie z kolumn I a) i od II do VII		w sumie z kolumn I b) i od II do VII			
zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.		zł. ct.			
w Nowym-Sączu.															
7140 —	5610 —	200 —	200 —	230 —	69 —	50 —	50 —	7939 —	6409 —	3686	80	265	64		Nadwyżka funduszów miejscowych.
												2156	80		
18870 —	17120 —	100 —	395 —	340 —	139 —	50 —	50 —	19944 —	18194 —	9137	37	176	85		Nadwyżka funduszów miejscowych.
												7387	37		
5450 —	4700 —	— —	185 —	170 —	52 —	50 —	50 —	5957 —	5207 —	1917	64	25	17		Nadwyżka funduszów miejscowych.
												1167	64		
31460 —	27430 —	300 —	780 —	740 —	260 —	150 —	150 —	33840 —	29810 —	14741	81	11179	47		
w Jaśle.															
										104	—	705	40		Nadwyżka miejscowych funduszów szkolnych.
14030 —	12880 —	— —	395 —	350 —	246 40	50 —	50 —	15121 40	13971 40	4132	—	2982	—		
										54	1	355	71		Nadwyżka miejscowych funduszów szkolnych.
13300 —	11950 —	210 —	355 —	310 —	224 —	50 —	50 —	14499 —	13149 —	4952	60	3602	60		
												180	43		Nadwyżka miejscowych funduszów szkolnych.
14860 —	14360 —	300 —	330 —	260 —	229 60	50 —	50 —	16079 60	15579 60	5680	99	5180	99		
42190 —	39190 —	510 —	1080 —	920 —	700 —	150 —	150 —	45700 —	42700 —	14923	60	13007	13		
w Tarnowie.															
25760 —	23140 —	900 —	430 —	400 —	212 18	50 —	50 —	27802 18	25182 18	8286	52	5666	52		
											1/2	521	34 1/2		Nadwyżka przy dochodach miejscowych.
10370 —	8933 —	— —	240 —	240 —	136 15	50 —	50 —	11086 15	9649 15	1958	34	200	—		
											1/2				
13429 15	10329 15	— —	305 —	310 —	164 17	50 —	50 —	14308 32	11208 32	4115	63	1015	63 1/2		
3340 —	3182 —	— —	85 —	70 —	40 4	50 —	50 —	3635 4	3477 4	85	23	72	77		
52899 15	45584 15	900 —	1060 —	1020 —	552 54	200 —	200 —	56831 69	49516 69	14445	73	7403	50		

Liczba porządkowa	Nazwa powiatu	A. Dochody																													
		Liczba i kategorya szkół ludowych						I		II		III						IV						V		VI		VII		VIII	
		filialna	etatowa pospolita o nauczycielach 1	2	3	4	5	wydziałowa	Dochód z obligacyj i kapitałów szkolnych zł.	ct.	Dochód z gruntów i realności szkolnych zł.	ct.	Dochód z prestacyj i naturaliów: od gmin zł.	ct.	od obszarów dworskich zł.	ct.	od innych stron zł.	ct.	Dochód w gotówce, już to z mocy dawniejszych zobowiązań, już to z mocy ustawy: od gmin zł.	ct.	od obszarów dworskich zł.	ct.	od innych stron zł.	ct.	Dochody przygodne w gotówce z daroviizn, kar pieniężnych i t. p. zł.	ct.	Suma dochodów miejscowych zł.	ct.	4% powiatowy dodatek do podatku zł.	ct.	Suma dochodów rubryki VI i VII zł.	ct.

VIII. Rada szkolna okręgowa

1	Ropczyce	—	12	—	1	1	—	—	—	—	4	—	30	—	—	—	—	—	3446	40	233	93	500	—	—	—	4214	33	255	0 —	6764	33
2	Rzeszów	—	21	6	—	—	—	1	142	45	23	—	8	—	36	—	—	—	6573	10	529	33	15	60	—	—	7327	48	5179	—	12497	48
3	Kolbuszowa	—	8	1	—	1	—	—	63	52	19	11	—	—	—	—	—	—	1883	32	150	28	10	—	—	—	2126	23	2110	—	4236	23
4	Tarnobrzeg	—	1	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	594	25	56	28	—	—	—	—	650	53	2000	—	2650	53
5	Nisko	—	6	2	—	1	—	—	—	—	91	89	—	—	—	—	—	—	1447	47	393	35	—	—	—	—	1932	71	2350	—	4282	61
	Suma	—	48	9	1	7	—	1	205	97	138	—	38	—	36	—	—	—	13944	54	1363	17	525	60	—	—	16251	28	14800	—	30431	28

IX. Rada szkolna okręgowa

1	Brzozów	14	20	2	—	2	—	—	91	72	29	—	90	—	27	—	—	—	6136	21	458	45	20	50	—	—	6852	88	2700	—	9552	88
2	Sanok	9	17	—	—	2	—	—	15	60	55	—	36	—	—	—	—	—	6138	5	385	39	16	—	—	—	6646	4	2980	—	9626	4
3	Lisko	1	4	—	—	1	—	—	103	93	32	—	—	—	—	—	—	—	1127	94	95	67	73	46	—	—	1433	—	2207	—	3640	—
	Suma	24	41	2	—	5	—	—	211	25	116	—	126	—	27	—	—	—	13402	20	939	51	109	96	—	—	14931	92	7887	—	22818	92

X. Rada szkolna okręgowa

1	Jarosław	21	31	7	3	1	2	—	645	49	314	5	142	50	87	61	—	—	12544	5	1876	81	15	60	—	—	15626	11	4736	16	20362	27
2	Łańcut	9	12	2	4	2	—	—	33	—	47	56	30	40	68	96	—	—	8014	15	567	87	21	—	—	—	8782	94	3038	81	11821	75
3	Cieszanów	19	13	2	1	1	—	—	607	90	146	—	305	50	—	—	—	—	6026	58	497	9	32	—	—	—	7615	7	2595	90	10210	97
	Suma	49	56	11	8	5	2	—	1286	39	507	61	478	40	156	57	—	—	26584	78	2941	77	68	60	—	—	32024	12	10370	87	42394	99

B. Rozchody																		Uwaga
I				II		III		IV		V		VI		VII		VIII		IX				
Płace nauczycieli				Remuneracye katechetów		Mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe		Przybory naukowe		Konferencya okręgowa		Biblioteka okręgów		Rozmaite wydatki		Suma z kolumn		w porównaniu dochodów z wydatkami okazuje się niedobór mogący być pokryty z krajowego funduszu szkolnego w razie wykazanych wydatków				
a) orzeczeniami organizacyjnemi ustanowione		b) rzeczywiście wypłacić się mające z doliczeniem interkalariów fund. emerytal. od opróżnionych posad														I a) i od II do VII		II b) i od II do VII		w sumie z kolumn I a) i od II do VII		w sumie z kolumn I b) i od II do VII	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
Rzeszowska.																								
6820	—	6320	—	—	—	165	—	140	—	99	—	30	—	40	—	7294	—	6794	—	529	67	29	67	
15860	—	15660	—	—	—	360	—	280	—	240	—	30	—	40	—	16810	—	16610	—	4312	52	4112	52	
4900	—	4900	—	—	—	115	—	100	—	73	—	30	—	40	—	5258	—	5258	—	1021	77	1021	77	
2150	—	2150	—	—	—	50	—	20	—	26	—	30	—	40	—	2316	—	2316	—	*334*	*53*	*334*	*53*	
4210	—	3670	—	—	—	100	—	80	—	62	—	30	—	40	—	4522	—	3982	—	239	29	*300*	*71*	
33940	—	32700	—	—	—	790	—	620	—	500	—	150	—	200	—	36200	—	34960	—	6103	25	5163	96	
w Sanoku.																								
																						324	63	Nadwyżka funduszów miejscowych.
14620	—	10876	45	—	—	410	—	380	—	205	—	50	—	66	68	15731	68	11988	13	6178	80	2435	25	
																						66	25	Nadwyżka funduszów miejscowych.
11100	—	9373	—	—	—	305	—	280	—	150	—	50	—	66	66	11951	66	10224	66	2325	62	598	62	
2940	—	2918	—	—	—	75	—	60	—	40	—	50	—	66	66	3231	66	3209	66	*408*	*34*	*430*	*34*	
28660	—	23167	45	—	—	790	—	720	—	395	—	150	—	200	—	30915	—	25422	45	8504	42	3424	75	
w Jarosławiu.																								
27610	—	27610	—	—	—	685	—	650	—	342	23	50	—	66	67	29403	90	27853	90	9041	63	7491	63	
16040	—	15740	—	—	—	375	—	290	—	194	44	50	—	66	66	17016	10	16716	10	5194	35	4894	35	
13260	—	11560	—	—	—	335	—	360	—	163	33	50	—	66	67	14235	—	12535	—	4024	3	2324	3	
56910	—	53360	—	—	—	1395	—	1300	—	700	—	150	—	200	—	60655	—	57105	—	18260	1	14710	1	

Liczba porządkowa	Nazwa powiatu	A. Dochody																															
		Liczba i kategorya szkół ludowych							I		II		III						IV						V		VI		VII		VIII	
		filialna	etatowa pospolita o nauczycielach					wydziałowa	Dochód z obligacyj i kapitałów szkolnych		Dochód z gruntów i realności szkolnych		Dochód z prestacyj i naturaliów						Dochód w gotówce, już to z mocy dawniejszych zobowiązań, już to z mocy ustawy						Dochody przygodne w gotówce z darowizn, kar pieniężnych i t. p.		Suma dochodów miejscowych		4% powiatowy dodatek do podatku		Suma dochodów rubryki VI i VII	
			1	2	3	4	5						od gmin		od obszarów dworskich		od innych stron		od gmin		od obszarów dworskich		od innych stron									
									zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
XI. Rada szkolna okręgowa																																	
1	Przemyśl	9	30	5	—	1	—	1	438	88	102	—	107	22	44	—	—	—	13273	57	1124	35	—	—	67	8	15157	10	5200	—	20357	10
2	Dobromil (Bircza)	9	6	1	—	—	1	—	16	32	104	—	12	—	24	—	—	—	4135	32	351	96	—	—	1	—	4644	60	1512	27	6156	87
3	Mościska	12	24	—	1	1	—	—	242	31	123	1	—	—	—	—	—	—	7734	59	1066	36	—	—	24	64	9190	91	2641	65	11832	56
4	Jaworów	5	19	—	—	1	—	1	268	27	74	2	—	—	7	50	2	—	9091	89	429	57	—	—	42	48	9915	73	2656	75	12572	48
	Suma	35	79	6	1	3	1	2	965	78	403	3	119	22	75	50	2	—	34235	37	2972	24	—	—	135	20	38908	34	12010	67	50919	1
XII. Rada szkolna okręgowa																																	
1	Staremiasto	—	6	—	—	1	—	—	—	—	20	—	32	40	—	—	—	—	1607	33	206	18	—	—	—	—	1865	91	1502	54	3368	45
2	Sambor	15	15	—	—	—	1	1	15	79	85	49	209	23	53	43	—	—	11037	1	416	54	23	50	—	—	11840	99	4398	—	16238	99
3	Rudki	4	11	2	—	1	—	—	5	—	9	—	—	—	—	—	—	—	3370	—	310	83	53	—	—	—	3747	83	2737	13	6484	96
4	Drohobycz	2	14	—	1	1	5	—	27	30	30	—	130	50	6	—	—	—	7397	73	932	69	12	—	—	—	8536	22	4385	51	12921	73
5	Turka	—	7	—	—	1	—	—	—	—	8	78	58	75	7	38	—	—	1165	9	207	65	—	—	—	—	1447	65	1702	—	3149	65
	Suma	21	52	2	1	4	6	1	48	9	153	27	430	88	66	81	—	—	24577	16	2073	89	88	50	—	—	27438	60	14725	18	42163	78
XIII. Rada szkolna okręgowa																																	
1	Stryj	34	20	1	—	—	—	2	166	—	212	60	56	34	—	—	—	—	12835	56	673	39	25	30	466	—	14435	19	2844	72	17279	91
2	Żydaczów	21	13	3	—	2	1	—	—	—	34	50	—	—	54	16	—	—	8462	57½	605	4½	63	13½	104	—	9323	41½	2534	66	11858	7½
3	Dolina	14	13	2	1	—	—	2	217	86	43	—	—	—	167	41	—	—	7206	30	622	14	—	—	290	—	8546	71	1801	40	10348	11
	Suma	69	46	6	1	2	1	4	383	86	290	10	56	34	221	57	—	—	28504	43½	1900	57½	88	43½	860	—	32305	31½	7180	78	39486	9½

B. Rozchody

I				II		III		IV		V		VI		VII		VIII				IX				Uwaga
Płace nauczycieli				Remuneracye katechetów		Mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe		Przybory naukowe		Konferencya okręgowa		Biblioteka okręgów		Rozmaite wydatki		Suma z kolumn				w porównaniu dochodów z wydatkami okazuje się niedobór mogący być pokryty z krajowego funduszu szkolnego w razie wykazanych wydatków				
a) orzeczeniami organizacyjnemi ustanowione		b) rzeczywiście wypłacić się mające z doliczeniem interkalariów fund. emerytal. od opróżnionych posad														I a) i od II do VII		II b) i od II do VII		w sumie z kolumn I a) i od II do VII		w sumie z kolumn I b) i od II do VII		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
w Przemyślu.																								
																				15	66	15	66	Nadwyżka funduszów miejscowych.
23930	—	22930	—	—	—	540	—	460	—	243	25	37	50	50	—	25260	75	24260	75	4903	65	3903	65	
6720	—	6720	—	—	—	215	—	170	—	87	73	37	50	50	—	7280	23	7280	23	1123	36	1123	36	
13497	42	13497	42	—	—	420	—	380	—	171	47	37	50	50	—	14556	39	14556	39	2723	83	2723	83	
																				10	33	10	33	Nadwyżka funduszów miejscowych.
14100	—	14100	—	—	—	305	—	260	—	147	55	37	50	50	—	14900	5	14900	5	2327	57	2327	57	
58247	42	57247	42	—	—	1480	—	1270	—	650	—	150	—	200	—	61997	42	60997	42	11104	40	10104	40	
w Samborze.																								
																						380	48	Zwyżka dochodów miejscowych.
3290	—	2590	20	—	—	75	—	70	—	53	—	30	—	40	—	3558	—	2858	20	189	55	*510*	*25*	
																						1693	33	Zwyżka funduszu miejscowego.
19870	—	15497	52	—	—	390	—	320	—	233	—	30	—	40	—	20883	—	16510	52	4644	1	271	53	
																						356	12	Zwyżka funduszu miejscowego.
6710	—	5650	—	—	—	190	—	170	—	109	—	30	—	40	—	7249	—	6189	—	764	4	*295*	*96*	
																						413	81	Zwyżka funduszu miejscowego.
15320	—	13037	50	—	—	255	—	190	—	166	—	30	—	40	—	16001	—	13718	50	3079	27	796	77	
																						329	17	Zwyżka funduszu miejscowego.
3590	—	2558	98½	—	—	95	—	80	—	57	—	30	—	40	—	3892	—	2860	98½	742	35	*288*	*66*	
48780	—	39334	20½	—	—	1005	—	830	—	618	—	150	—	200	—	51583	—	42137	20½	9419	22	4241	21	
w Stryju.																								
																				38	—	723	15	Nadwyżka funduszów miejscowych.
22415	—	16286	17	400	—	600	—	580	—	251	—	50	—	66	67	24362	67	18233	84	7082	76	953	93	
																						1688	77½	Nadwyżka funduszów miejscowych.
15715	—	12570	80	105	—	420	—	390	—	177	—	50	—	66	67	16923	67	13779	47	5065	59½	1921	39	
																						332	36	Nadwyżka funduszów miejscowych.
13260	—	10912	87	200	—	350	—	300	—	139	—	50	—	66	66	14365	66	12018	53	4017	55	1670	42	
51390	—	39769	84	705	—	1370	—	1270	—	567	—	150	—	200	—	55652	—	44031	84	16203	90½	7290	2½	

Liczba porządkowa	Nazwa powiatu	A. Dochody																																	
		Liczba i kategorya szkół ludowych							I		II		III						IV						V		VI		VII		VIII	
		filialna	etatowa pospolita o nauczycielach 1	2	3	4	5	wydziałowa	Dochód z obligacyj i kapitałów szkolnych		Dochód z gruntów i realności szkolnych		Dochód z prestacyj i naturaliów: od gmin		od obszarów dworskich		od innych stron		Dochód w gotówce, już to z mocy dawniejszych zobowiązań, już to z mocy ustawy: od gmin		od obszarów dworskich		od innych stron		Dochody przygodne w gotówce z darowizn, kar pieniężnych i t. p.		Suma dochodów miejscowych		4% powiatowy dodatek do podatku		Suma dochodów rubryki VI i VII	
									zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
XIV. Rada szkolna okręgowa																																			
1	Lwów miasto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XV. Rada szkolna okręgowa																																			
1	Bóbrka	28	17	—	—	1	—	—	71	40	96	21	350	56	83	—	—	—	6569	92	844	9	—	—	—	—	8015	18	3300	—	11315	18				
2	Gródek	8	10	1	—	—	—	1	90	50	96	53	85	50	24	—	—	—	10989	6	511	98	7	25	—	—	11804	82	2100	—	13904	82				
3	Lwów	50	18	—	3	—	—	—	139	69	477	46	606	37	24	33	7	—	9467	70	1170	49	41	35	—	—	11934	39	4500	—	16434	39				
	Suma	86	45	1	3	1	—	1	301	59	670	20	1042	43	131	33	7	—	27026	68	2526	56	48	60	—	—	31754	39	9900	—	41654	39				
XVI. Rada szkolna okręgowa																																			
1	Brzeżany	7	11	2	1	1	—	1	71	40	13	16	674	3	4	96	—	—	6584	16	635	39	15	25	62	70	8061	5	3961	41	12022	46				
2	Podhajce	4	17	1	—	1	—	—	—	—	128	—	463	24	49	—	—	—	4794	90	650	23	5	25	138	29	6228	91	3243	—	9471	91				
3	Przemyślany	21	21	1	—	1	—	—	39	50	132	30	312	47	—	—	—	—	7464	11	862	85	—	—	213	10	9024	33	3090	37	12114	70				
4	Rohatyn	28	20	2	1	1	—	—	238	54	85	50	564	25	36	—	—	—	9812	83	1181	66	187	60	149	—	12255	38	3692	11	15947	49				
	Suma	60	69	6	2	4	—	1	349	44	358	96	2013	99	89	96	—	—	28656	—	3330	13	208	10	563	9	35569	67	13986	89	49556	56				
XVII. Rada szkolna okręgowa																																			
1	Żółkiew	15	22	3	—	—	—	—	231	—	179	—	130	40	25	—	6	—	7537	42	854	61	33	84	135	—	9132	27	4264	86	13397	13				
2	Rawa	10	14	4	—	1	—	—	750	43	159	29	907	—	—	—	—	—	4672	19	538	45	—	—	145	50	7172	86	3733	42	10906	28				
3	Sokal	38	22	1	2	—	—	2	419	4	73	12	2343	27	20	—	—	—	12482	89	963	56	45	—	49	50	16396	38	3392	42	19788	80				
	Suma	63	58	8	2	1	—	2	1400	47	411	41	3380	67	45	—	6	—	24692	50	2356	62	78	84	330	—	32701	51	11390	70	44092	21				

B. Rozchody																				Uwaga
I				II		III		IV		V		VI		VII		VIII				IX				
Płace nauczycieli				Remuneracye katechetów		Mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe		Przybory naukowe		Konferencya okręgowa		Biblioteka okręgów		Rozmaite wydatki		Suma z kolumn				w porównaniu dochodów z wydatkami okazuje się niedobór mogący być pokryty z krajowego funduszu szkolnego w razie wykazanych wydatków				
a) orzeczeniami organizacyjnemi ustanowione		b) rzeczywiście wypłacić się mające z doliczeniem interkalariów fund. emerytal. od opróżnionych posad														I a) i od II do VII		II b) i od II do VII		w sumie z kolumn I a) i od II do VII		w sumie z kolumn I b) i od II do VII		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
miejska we Lwowie.																								
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
zamiejska we Lwowie.																								
13740	—	10919	97	—	—	455	—	460	—	227	50	50	—	66	67	14999	17	12179	14	3683	99	448	41	Nadwyżka funduszów miejscowych.
																						863	96	
																						583	75	Nadwyżka funduszów miejscowych.
13800	—	12062	42	400	—	175	—	200	—	148	75	50	—	66	66	14840	41	13102	83	935	59	*801*	*99*	
																						1066	28	Nadwyżka funduszów miejscowych.
20060	—	15474	82	—	—	670	—	710	—	323	75	50	—	66	67	21880	42	17295	24	5446	3	860	85	
47600	—	38457	21	400	—	1300	—	1370	—	700	—	150	—	200	—	51720	—	42577	21	10065	61	3823	25	
w Brzeżanach.																								
																				20	2	20	2	Nadwyżka funduszów miejscowych.
12410	—	12410	—	250	—	295	—	230	—	190	—	50	—	138	—	13563	—	13563	—	1540	54	1540	54	
																				36	—	321	7	Nadwyżka funduszów miejscowych.
8557	—	8067	—	—	—	240	—	230	—	232	—	50	—	138	—	9447	—	8957	—	*24*	*91*	*514*	*91*	
																				—	—	911	27	Nadwyżka funduszów miejscowych.
13990	—	12390	—	—	—	400	—	400	—	304	—	50	—	264	—	15448	—	13848	—	3333	30	1733	30	
																				—	—	236	76	Nadwyżka funduszów miejscowych.
17850	—	16810	—	200	—	537	—	520	—	384	—	50	—	312	—	19853	—	18813	—	3905	51	2865	51	
52807	—	49677	—	450	—	1472	—	1420	—	1110	—	200	—	852	—	58311	—	55181	—	8835	37	7628	47	
w Żółkwi.																								
																						218	65	Nadwyżka funduszów miejscowych.
12780	—	11356	95	150	—	415	—	400	—	132	71	50	—	66	66	13994	37	12571	32	597	24	*825*	*81*	
																						390	8	Nadwyżka funduszów miejscowych.
11640	—	9688	25	200	—	300	—	290	—	108	3	50	—	66	67	12654	70	10702	95	1748	42	*203*	*33*	
																						325	5	Nadwyżka funduszów miejscowych.
27740	—	21475	12	550	—	735	—	650	—	259	26	50	—	66	67	30050	93	23786	5	10262	13	3997	25	
52160	—	42520	32	900	—	1450	—	1340	—	500	—	150	—	200	—	56700	—	47060	32	12607	79	4931	3	

Liczba porządkowa	Nazwa powiatu	A. Dochody																															
		Liczba i kategorya szkół ludowych							I		II		III						IV						V		VI		VII		VIII	
		filialna	etatowa pospolita o nauczycielach 1	2	3	4	5	wydziałowa	Dochód z obligacyj i kapitałów szkolnych zł.	ct.	Dochód z gruntów i realności szkolnych zł.	ct.	Dochód z prestacyj i naturaliów: od gmin zł.	ct.	od obszarów dworskich zł.	ct.	od innych stron zł.	ct.	Dochód w gotówce, już to z mocy dawniejszych zobowiązań, już to z mocy ustawy: od gmin zł.	ct.	od obszarów dworskich zł.	ct.	od innych stron zł.	ct.	Dochody przygodne w gotówce z darowizn, kar pieniężnych i t. p. zł.	ct.	Suma dochodów miejscowych zł.	ct.	4% powiatowy dodatek do podatku zł.	ct.	Suma dochodów rubryki VI i VII zł.	ct.
XVIII. Rada szkolna okręgowa																																	
1	Złoczów	56	38	8	—	2	—	—	435	82	196	—	1380	54	200	40	—	—	19066	47	1599	9	59	36	570	77	23508	45	4357	33	27865	78
2	Brody	37	34	2	—	—	2	—	6	30	169	96	747	46	91	80	50	—	14377	22	1676	33	86	60	123	25	17328	92	3959	57	21288	49
3	Kamionka	37	27	2	—	2	1	—	156	—	139	50	737	82	139	13	10	—	12676	32	1088	18	44	25	324	74	15315	94	3350	—	18665	94
	Suma	130	99	12	—	4	3	—	598	12	505	46	2865	82	431	33	60	—	46120	1	4363	60	190	21	1018	76	56153	31	11666	90	67820	21
XIX. Rada szkolna okręgowa																																	
1	Tarnopol	10	41	7	—	—	1	1	86	10	32	—	2941	88	14	20	3	50	16516	8	1035	60	75	5	955	—	21659	41	7000	—	28659	41
2	Zbaraż	4	10	4	1	—	1	—	—	—	—	—	2411	67	—	—	—	—	3179	23	278	3	9	25	315	—	6229	18	2400	—	8629	18
3	Skałat	9	20	5	—	1	—	—	6	30	7	—	3441	51	107	40	2	50	4937	40	656	76	89	65	759	—	10007	52	3600	—	13607	52
4	Trembowla	14	14	4	1	1	—	—	—	—	—	—	1963	94	168	—	—	—	7292	93	426	55	—	—	567	—	10418	42	1750	30	12168	72
5	Husiatyn	8	29	4	—	1	—	—	309	37	100	50	2227	13	69	—	—	—	8365	28	963	65	11	45	663	—	12709	38	2600	—	15309	38
	Suma	45	114	24	2	3	2	1	401	77	139	50	12986	13	358	60	6	—	40290	92	3360	59	185	40	3295	—	61023	91	17350	30	78374	21
XX. Rada szkolna okręgowa																																	
1	Kałusz	33	14	1	—	—	2	—	304	18	42	60	8	—	—	—	—	—	6114	86	745	17	15	10	—	—	7229	91	1861	75	9091	66
2	Stanisławów	11	13	1	—	1	2	1	58	80	46	50	63	—	25	—	1	—	9945	78	548	76	43	65	—	—	10732	49	4066	50	14798	99
3	Bohorodczany	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	115	5	—	—	360	—	142	69	300	—	—	—	917	74	815	50	1733	24
4	Nadwórna	14	11	1	—	—	1	—	7	98	137	50	37	17	—	—	—	—	3758	47	343	28	383	25	—	—	4667	65	1394	7	6061	72
	Suma	58	38	3	—	2	5	1	370	96	226	60	108	17	140	5	1	—	20179	11	1779	90	742	—	—	—	23547	79	8137	82	31685	61

B. Rozchody																				Uwaga
I				II		III		IV		V		VI		VII		VIII				IX				
Płace nauczycieli				Remuneracye katechetów		Mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe		Przybory naukowe		Konferencya okręgowa		Biblioteka okręgów		Rozmaite wydatki		Suma z kolumn				w porównaniu dochodów z wydatkami okazuje się niedobór mogący być pokryty z krajowego funduszu szkolnego w razie wykazanych wydatków				
a) orzeczeniami organizacyjnemi ustanowione		b) rzeczywiście wypłacić się mające z doliczeniem interkalariów fund. emerytal. od opróżnionych posad														I a) i od II do VII		II b) i od II do VII		w sumie z kolumn I a) i od II do VII		w sumie z kolumn I b) i od II do VII		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
w Złoczowie.																								
34872	—	29861	20	350	—	1100	—	1040	—	525	—	50	—	50	—	37987	—	32976	20	10121	22	5110	42	Nadwyżka funduszów miejscowych.
27540	—	24389	93	105	—	766	—	740	—	420	—	50	—	50	—	29671	—	26520	93	8382	51	5232	44	Nadwyżka funduszów miejscowych.
24680	—	21278	99	200	—	755	—	690	—	378	—	50	—	50	—	26803	—	23401	99	8137	6	4736	5	Nadwyżka funduszów miejscowych.
87092	—	75530	12	655	—	2621	—	2470	—	1323	—	150	—	150	—	94461	—	82899	12	26663	40	15218	54	
w Tarnopolu.																								
29858	83	28265	47	600	—	690	—	600	—	284	87	30	—	40	—	32103	70	30510	34	3444	29	1850	93	Nadwyżka funduszów miejscowych.
8436	99	8436	99	—	—	255	—	200	—	162	53	30	—	40	—	9124	52	9124	52	495	34	495	34	Nadwyżka funduszów miejscowych.
13207	55	12947	41	—	—	390	—	350	—	321	96	30	—	40	—	14339	51	14079	37	731	99	471	85	Nadwyżka funduszów miejscowych.
14278	—	13969	43	—	—	380	—	340	—	285	2	30	—	40	—	15353	2	15044	45	3184	30	2875	73	Nadwyżka funduszów miejscowych.
16024	48	15949	58	—	—	455	—	420	—	548	4	30	—	40	—	17517	52	17442	62	2208	14	2133	24	Nadwyżka funduszów miejscowych.
81805	85	79568	88	600	—	2170	—	1910	—	1602	42	150	—	200	—	88438	27	86201	30	10614	23	8562	78	
w Stanisławowie.																								
14270	—	13770	—	—	—	405	—	400	—	151	57	45	—	60	—	15331	57	14831	57	6239	91	5739	91	
22610	—	21010	—	240	—	380	—	290	—	157	90	45	—	60	—	23782	90	22182	90	8983	91	7383	91	
1670	—	1670	—	—	—	25	—	40	—	12	63	15	—	20	—	1782	63	1782	63	49	39	49	39	
9950	—	8200	—	200	—	250	—	270	—	97	90	45	—	60	—	10872	90	9122	90	4811	18	3061	18	
48500	—	44650	—	440	—	1060	—	1000	—	420	—	150	—	200	—	51770	—	47920	—	20084	39	16234	39	

Liczba porządkowa	Nazwa powiatu	A. Dochody																													
		Liczba i kategorya szkół ludowych						I		II		III						IV						V		VI		VII		VIII	
		filialna	etatowa pospolita o nauczycielach 1	2	3	4	5	wydziałowa	Dochód z obligacyj i kapitałów szkolnych zł.	ct.	Dochód z gruntów i realności szkolnych zł.	ct.	Dochód z prestacyj i naturaliów: od gmin zł.	ct.	od obszarów dworskich zł.	ct.	od innych stron zł.	ct.	Dochód w gotówce, już to z mocy dawniejszych zobowiązań, już to z mocy ustawy: od gmin zł.	ct.	od obszarów dworskich zł.	ct.	od innych stron zł.	ct.	Dochody przygodne w gotówce z darowizn, kar pieniężnych i t. p. zł.	ct.	Suma doohodów miejsoowych zł.	ct.	4% powiatowy dodatek do podatku zł.	ct.	Suma doohodów rubryki VI i VII zł.	ct.
1	Borszczów	7	14	2	—	1	—	—	938	27	67	—	287	54	—	—	11	18	4037	31	813	95	48	42	282	11	6485	78	2114	—	8599	78
2	Buczacz	14	17	2	1	1	—	—	305	83	85	—	221	44	355	76	10	—	6172	66	1122	68	42	—	170	14	8485	51	2771	82	11257	33
3	Czortków	7	17	1	—	1	—	—	340	26	409	—	302	1	75	—	—	—	5236	31	926	76	11	58	178	15	7479	7	2400	—	9879	7
4	Horodenka	11	15	—	—	1	1	—	1075	88	51	—	188	2	48	—	—	—	5635	—	740	24	4	—	343	78	8085	92	3152	—	11237	92
5	Zaleszczyki	8	17	1	—	1	—	—	184	80	25	—	543	63	54	78	41	51	4042	34	664	33	17	—	146	78	5720	17	2442	20	8162	37
	Suma	47	80	6	1	5	1	—	2845	4	637	—	1542	64	533	54	62	69	25123	62	4267	96	123	—	1120	96	36256	45	12880	2	49136	47

XXI. Rada szkolna okręgowa

1	Borszczów	7	14	2	—	1	—	—	938	27	67	—	287	54	—	—	11	18	4037	31	813	95	48	42	282	11	6485	78	2114	—	8599	78
2	Buczacz	14	17	2	1	1	—	—	305	83	85	—	221	44	355	76	10	—	6172	66	1122	68	42	—	170	14	8485	51	2771	82	11257	33
3	Czortków	7	17	1	—	1	—	—	340	26	409	—	302	1	75	—	—	—	5236	31	926	76	11	58	178	15	7479	7	2400	—	9879	7
4	Horodenka	11	15	—	—	1	1	—	1075	88	51	—	188	2	48	—	—	—	5635	—	740	24	4	—	343	78	8085	92	3152	—	11237	92
5	Zaleszczyki	8	17	1	—	1	—	—	184	80	25	—	543	63	54	78	41	51	4042	34	664	33	17	—	146	78	5720	17	2442	20	8162	37
	Suma	47	80	6	1	5	1	—	2845	4	637	—	1542	64	533	54	62	69	25123	62	4267	96	123	—	1120	96	36256	45	12880	2	49136	47

XXII. Rada szkolna okręgowa

1	Kossów	4	9	—	1	2	—	—	—	—	39	—	—	—	—	—	—	—	3578	40	423	15	—	21	103	—	4143	76	1571	9	5714	85
2	Śniatyn	4	17	—	—	—	—	—	274	96	121	—	289	—	—	—	—	—	8052	88	349	94	18	20	190	50	9296	48	2247	3	11543	51
3	Kołomyja	10	20	—	—	2	1	—	52	50	89	50	124	80	51	—	—	—	8096	2	607	81	46	50	379	50	9447	63	3450	—	12897	63
4	Tłumacz	13	8	—	1	—	1	—	79	82	18	—	64	75	19	50	—	—	3286	46	620	17	49	80	147	50	4286	—	2750	—	7036	—
	Suma	31	55	—	2	4	2	—	407	28	267	50	478	55	70	50	—	—	23013	76	2001	7	114	71	820	50	27173	87	10018	12	37191	99

B. Rozchody

I				II		III		IV		V		VI		VII		VIII				IX				Uwaga
Płace nauczycieli				Remuneracye katechetów		Mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe		Przybory naukowe		Konferencya okręgowa		Biblioteka okręgów		Rozmaite wydatki		Suma z kolumn				w porównaniu dochodów z wydatkami okazuje się niedobór mogący być pokryty z krajowego funduszu szkolnego w razie wykazanych wydatków				
a) orzeczeniami organizacyjnemi ustanowione		b) rzeczywiście wypłacić się mające z doliczeniem interkalariów fund. emerytal. od opróżnionych posad														I a) i od II do VII		II b) i od II do VII		w sumie z kolumn I a) i od II do VII		w sumie z kolumn I b) i od II do VII		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
w Czortkowie.																								
10090	—	8861	2	—	—	250	—	120	—	118	—	30	—	40	—	10648	—	9419	2	34	11	233	7	Nadwyżka funduszów miejscowych.
12135	24	11341	53	—	—	357	—	175	—	177	—	30	—	40	—	12914	24	12120	53	2048	22	819	24	
10032	64	9504	76	150	—	285	—	130	—	126	—	30	—	40	—	10793	64	10265	76	14	—	15	12	Nadwyżka funduszów miejscowych.
11640	—	10253	34	—	—	275	—	140	—	148	—	30	—	40	—	12273	—	10886	34	1656	91	863	20	
9540	—	8482	5	—	—	220	—	135	—	131	—	30	—	40	—	10096	—	9038	5	2	15	38	26	Nadwyżka funduszów miejscowych.
53437	88	48442	70	150	—	1387	—	700	—	700	—	150	—	200	—	56724	88	51729	70	914	57	386	69	
																				48	55	54	58	Nadwyżka funduszów miejscowych.
																				1035	8	*351*	*58*	
																				3	37	23	40	Nadwyżka funduszów miejscowych.
																				1933	63	875	68	
																				7690	59	3309	24	
w Kołomyi.																								
8710	—	8352	—	200	—	198	50	160	—	114	70	37	50	50	—	9470	70	9112	70	3755	85	3397	85	
15110	—	13802	71	500	—	275	—	230	—	141	20	37	50	50	—	16343	70	15036	41	4800	19	3492	90	
17210	—	15591	95	700	—	385	—	330	—	202	90	37	50	50	—	18915	40	17297	35	6017	77	4399	72	
8640	—	6761	70	—	—	200	—	230	—	141	20	37	50	50	—	9298	70	7420	40	2262	70	384	40	
49670	—	44508	36	1400	—	1058	50	950	—	600	—	150	—	200	—	54028	50	48866	86	16836	51	11674	87	

Rekapi

Liczba porządkowa	Rady okręgowe	A. Dochody: Liczba i kategorya szkół ludowych: filialna	etatowa pospolita o nauczycielach: 1	2	3	4	5	wydziałowa	I: Dochód z obligacyj i kapitałów szkolnych zł.	ct.	II: Dochód z gruntów i realności szkolnych zł.	ct.	III: Dochód z prestacyj i naturaliów: od gmin zł.	ct.	od obszarów dworskich zł.	ct.	od innych stron zł.	ct.	IV: Dochód w gotówce, już to z mocy dawniejszych zobowiązań, już to z mocy ustawy: od gmin zł.	ct.	od obszarów dworskich zł.	ct.	od innych stron zł.	ct.	V: Dochody przygodne w gotówce z darowizn, kar pieniężnych i t. p. zł.	ct.	VI: Suma dochodów miejscowych zł.	ct.	VII: 4% powiatowy dodatek do podatku zł.	ct.	VIII: Suma dochodów rubryki VI i VII zł.	ct.
1	Krakowska miejska .	—	—	—	2	5	1	1	41	10	—	—	—	—	—	—	—	—	26075	—	—	—	—	—	360	—	26476	10	8575	—	35051	10
2	Krakowska zamiejska .	17	69	10	3	4	1	1	331	66	463	90	—	—	—	—	—	—	28995	37	2877	93	644	90	486	4	33799	80	9045	13	42844	93
3	Wadowice	6	72	16	4	9	1	—	1495	28	159	29	34	50	25	—	—	—	29800	60	1701	25	215	24	—	—	33431	16	10094	64	43525	80
4	Bochnia	2	31	10	4	4	—	1	733	98	259	98	34	50	87	70	—	—	17394	97	1388	27	79	98	114	25	20093	63	8303	58	28397	21
5	Nowy Sącz	29	28	6	—	4	—	1	452	78	213	40	173	50	113	1	—	—	12175	13	663	55	1	82	—	—	13793	19	5305	—	19098	19
6	Jasło	28	51	5	1	6	—	1	1458	65	83	13	66	51	—	—	—	—	19956	16	1068	54	32	10	469	32	23134	41	7800	—	30934	41
7	Tarnów	21	64	6	1	8	1	1	341	66	646	29	455	65	3	—	—	—	27626	96	1761	62	89	81	--	--	30924	99	11460	97	42385	96
8	Rzeszów	—	48	9	—	7	—	1	205	97	138	—	38	—	36	—	—	—	13944	54	1363	17	525	60	—	—	16251	28	14180	—	30431	28
9	Sanok	24	41	2	—	5	—	—	211	25	116	—	126	—	27	—	—	—	13402	20	939	51	109	96	—	—	14931	92	7887	—	22818	92
10	Jarosław	49	56	11	8	5	2	—	1286	39	507	61	478	40	156	57	—	—	26584	78	2941	77	68	60	—	—	32024	12	10370	87	42394	99
11	Przemyśl	35	79	6	1	3	1	2	965	78	403	3	119	22	75	50	2	—	34235	37	2972	24	—	—	135	20	38908	34	12010	67	50919	1
12	Sambor	21	52	2	1	8	6	2	48	09	153	27	430	88	66	81	—	—	24577	16	2073	89	88	50	—	—	27438	60	14725	18	42163	78
13	Stryj	69	46	6	1	2	1	4	383	86	290	10	56	34	221	57	—	—	28504	43½	1900	57½	88	43½	860	—	32305	31½	7180	78	39486	9½
14	Lwowska miejska . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Lwowska zamiejska .	86	45	1	3	1	—	1	301	59	670	20	1042	43	131	33	7	—	27026	68	2526	56	48	60	—	—	31754	39	9900	—	41654	39
16	Brzeżany	60	69	6	2	4	—	1	349	44	358	96	2013	99	89	96	—	—	28656	—	3330	13	208	10	563	9	35569	67	13986	89	49556	56
17	Żółkiew	63	58	8	2	1	—	2	1400	47	411	41	3380	67	45	—	6	—	24692	50	2356	62	78	84	330	—	32701	51	11390	70	44092	21
18	Złoczów	130	99	12	—	4	3	—	598	12	505	46	2865	82	431	33	60	—	46120	1	4363	60	190	21	1018	76	56153	31	11666	90	67820	21
19	Tarnopol	45	114	24	2	3	2	1	401	77	139	50	12986	13	358	60	6	—	40290	92	3360	59	185	40	3295	—	61023	91	17350	30	78374	21
20	Stanisławów	58	38	3	—	2	5	1	370	96	226	60	108	17	140	5	1	—	20179	11	1779	90	742	—	—	—	23547	79	8137	82	31685	61
21	Czortków	47	80	6	1	5	1	—	2845	4	637	—	1542	64	533	54	62	69	25123	62	4267	96	123	—	1120	96	36256	45	12880	2	49136	47
22	Kołomyja	31	55	—	2	4	2	—	407	28	267	50	478	55	70	50	—	—	23013	76	2001	7	114	71	820	50	27173	87	10018	12	37191	99
	Suma . .	821	1195	149	38	84	27	20	14631	12	6650	63	26431	90	2612	47	144	69	538375	27½	45638	74½	3635	80½	9573	12	647693	75½	222269	57	869965	32½

B. Rozchody

I		II	III	IV	V	VI	VII	VIII		IX				Uwaga
Płace nauczycieli		Remuneracye katechetów	Mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe	Przybory naukowe	Konferencya okręgowa	Biblioteka okręgów	Rozmaite wydatki	Suma z kolumn		w porównaniu dochodów z wydatkami okazuje się niedobór mogący być pokryty z krajowego funduszu szkolnego w razie wykazanych wydatków				
a) orzeczeniami organizacyjnemi ustanowione	b) rzeczywiście wypłacić się mające z doliczeniem interkalariów fund. emerytal. od opróżnionych posad							I a) i od II do VII	II b) i od II do VII	w sumie z kolumn I a) i od II do VII	w sumie z kolumn I b) i od II do VII			
zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.	zł. ct.			
tulacya.														
29800 —	29800 —	1100 —	255 —	600 —	— —	150 —	300 —	32205 —	32205 —	— —	— —			Nadwyżki wynikające z porównania dochodów z przychodami przy pojedynczych szkołach, tudzież przy każdym powiecie
49880 —	48330 —	1400 —	1210 —	1060 —	1210 —	150 —	200 —	55110 —	53560 —	12265 26	11427 17			2846 zł. 10 ct.
57345 70	56461 86	600 —	1360 —	1080 —	1200 —	150 —	200 —	61935 70	61051 86	18409 90	17680 66			— „ 19 „
32707 16	27731 46	300 —	710 —	520 —	280 —	150 —	300 —	34967 16	29991 46	6569 95	1848 65			712 „ 10 „
31460 —	27430 —	300 —	780 —	740 —	260 —	150 —	150 —	33840 —	29810 —	14741 81	11179 47			— „ — „
42190 —	39190 —	510 —	1080 —	920 —	700 —	150 —	150 —	45700 —	42700 —	14923 60	13007 13			154 „ 60 „
52899 15	45584 15	900 —	1060 —	1020 —	552 54	200 —	200 —	56831 69	49516 69	14445 73	7403 50			254 „ 40 „
33940 —	32700 —	— —	790 —	620 —	500 —	150 —	200 —	36200 —	34960 —	6103 25	5163 96			467 „ 66 „
28660 —	23167 45	— —	790 —	720 —	395 —	150 —	200 —	30915 —	25422 45	8504 42	3424 75			1241 „ 54 „
56910 —	53360 —	— —	1395 —	1300 —	700 —	150 —	200 —	60655 —	57105 —	18260 1	14710 1			272 „ 77 „
58247 42	57247 42	— —	1480 —	1270 —	650 —	150 —	200 —	61997 42	60997 42	11104 40	10104 40			635 „ 24 „
48780 —	39334 20½	— —	1005 —	830 —	618 —	150 —	200 —	51583 —	42137 20½	9419 22	4241 21			821 „ 22 „
51390 —	39769 84	705 —	1370 —	1270 —	567 —	150 —	200 —	55652 —	44031 84	16203 90½	7290 2½			408 „ 34 „
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —			— „ — „
47600 —	38457 21	400 —	1300 —	1370 —	700 —	150 —	200 —	51720 —	42577 21	10065 61	3823 25			38 „ — „
52807 —	49677 —	450 —	1472 —	1420 —	1110 —	200 —	852 —	58311 —	55181 —	8835 37	7628 47			— „ — „
52160 —	42520 32	900 —	1450 —	1340 —	500 —	150 —	200 —	56700 —	47060 32	12607 79	4931 3			2900 „ 43 „
87092 —	75530 12	655 —	2621 —	2470 —	1323 —	150 —	150 —	94461 —	82899 12	26663 40	15218 54			80 „ 93 „
81805 85	79568 88	600 —	2170 —	1910 —	1602 42	150 —	200 —	88438 27	86201 30	10614 23	8562 78			2004 „ 3 „
48500 —	44650 —	440 —	1060 —	1000 —	420 —	150 —	200 —	51770 —	47920 —	20084 39	16234 39			22 „ 61 „
53437 88	48442 70	150 —	1387 —	700 —	700 —	150 —	200 —	56724 88	51729 70	7690 59	3309 24			1962 „ 92 „
49670 —	44508 36	1400 —	1058 50	950 —	600 —	150 —	200 —	54028 50	48866 86	16836 51	12037 75			139 „ 63 „
1047282 16	943460 97½	10810 —	25803 50	23110 —	14587 96	3250 —	4902 —	1129745 62	1025924 43½	264349 34½	179226 38½			550 „ 17 „
														1241 „ 54 „
														— „ — „
														272 „ 77 „
														334 „ 53 „
														635 „ 24 „
														— „ — „
														821 „ 22 „
														408 „ 34 „
														— „ — „
														— „ — „
														25 „ 99 „
														4267 „ 78½ „
														2744 „ 28 „
														— „ — „
														2900 „ 43 „
														2004 „ 3 „
														1962 „ 92 „
														139 „ 63 „
														735 „ 69 „
														— „ — „
														716 „ 1 „
														362 „ 88 „
														4567 „ 5 „ 23265 „ 27½ „

3. alegat do preliminarza funduszu szkolnego krajowego na rok 1878.

WYKAZ

zaliczek gminom na budynki szkolne udzielonych i rat w r. 1878. spłacić się mających.

Liczba porządk.	Poszczególnienie.								Zaliczka zł.	Zaliczka ct.	Raty w r. 1878. do spłaty przypadające zł.	Raty w r. 1878. do spłaty przypadające ct.
1	Bernardówka	w	6	półrocznych	ratach	od	1/7	1876.	500	—	166	66
2	Lubaczów	„	8	„	„	„	1/1	1878.	2.000	—	500	—
3	Rudki	„	4	rocznych	„	„	31/12	1876.	1.600	—	400	—
4	Wołoskowce	„	4	„	„	„	1/3	1877.	1.000	—	250	—
5	Stubno	„	3	„	„	„	1/11	„	600	—	200	—
6	Biskowice	„	4	„	„	„	1/6	„	1.000	—	250	—
7	Komarno	„	4	„	„	„	1/11	„	1.000	—	250	—
8	Łańcut	„	20	półrocznych	„	„	1/5	„	4.000	—	400	—
9	Zakliczyn	„	4	rocznych	„	„	1/10	„	3.322	80	80	70
10	Leszniów	„	8	półrocznych	„	„	1/5	„	400	—	100	—
11	Żydaczów	„	10	„	„	„	1/1	„	2.000	—	200	—
12	Żulice	„	6	„	„	„	1/1	1876.	400	—	133	33
13	Kobierzyn	„	3	rocznych	„	„	27/7	„	250	—	83	33
14	Łukowa	„	3	„	„	„	27/7	„	250	—	83	33
15	Boniszyn	„	6	półrocznych	„	„	1/1	„	500	—	166	66
*) 16	Lisowice	„	4	„	„	„	1/1	„	900	—	225	—
17	Koropiec	„	8	„	„	„	1/1	1877.	400	—	100	—
18	Szmańkowce	„	4	rocznych	„	„	1/6	„	400	—	100	—
19	Uścieczko	„	4	„	„	„	1/10	„	200	—	50	—
20	Lisowice	„	8	półrocznych	„	„	1/11	1876.	300	—	75	—
21	Czyszki	„	6	„	„	„	1/3	1877.	200	—	66	66
22	Reniów	„	4	„	„	„	15/11	„	200	—	100	—
23	Dylągówka	„	6	rocznych	„	„	1/4	„	300	—	50	—
24	Ostrowczyk	„	6	półrocznych	„	„	30/6	„	300	—	100	—
25	Leżajsk	„	10	rocznych	„	„	1/11	„	5.000	—	500	—
26	Sokołów	„	4	„	„	„	1/10	„	300	—	75	—
27	Nałuże	„	2	„	„	1/5 1877.		15/4 1878.	400	—	200	—
28	Pisarzowice	„	4	„	„	od	1/6	1877.	500	—	125	—
29	Kulików	„	5	„	„	„	1/11	„	2.000	—	400	—
30	Turza	„	4	„	„	„	3/10	„	200	—	50	—
31	Kozy	„	4	„	„	„	26/5	„	500	—	125	—
32	Włosań	„	4	„	„	„	15/11	„	400	—	100	—
33	Żurawno	„	20	półrocznych	„	„	15/2	„	2.000	—	200	—
							Suma . .		30.322	80	5.905	67

*) Gminie Lisowice jedną ratę przydłużono.

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

FUNDUSZ CHORYCH.

BUDŻET

na rok

1878.

uchwalony na posiedzeniu sejmowem dnia 30. Sierpnia 1877.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — Fundusz chorych.

Sumaryusz

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Uchwała Sejmu Razem
			Złote austryackie				
I	1 — 12	Płace i emolumenta etatowe	25.514	25.514	25.489	25	25.514
II	13 — 21	Koszta utrzymania osób nieetatowych	35.722	30.299	29.099	1.200	30.299
III	22 — 28	Pensye i emerytury	3.253	3.253	3.253	—	3.253
IV	29 — 33	Zaopatrzenia i dary z łaski	317	317	317	—	317
V	34	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	300	300	300	—	300
VI	35 — 36	Remuneracye i zapomogi	940	940	940	—	940
VII	37 — 45	Koszta gospodarcze	72.267	76.803	68.383	8.400	76.783
VIII	46 — 49	Koszta sanitarne	11.090	11.590	11.590	—	11.590
IX	50	Potrzeby kancelaryjne	933	933	933	—	933
X	51	Potrzeby kapliczne	300	300	300	—	300
XI	52 — 53	Utrzymanie budynków	3.121	3.121	3.121	—	3.121
XII	54	Najem pomieszkań	7.554	7.554	7.554	—	7.554
XIII	55 — 56	Rozmaite	520	520	520	—	520
		Suma wydatków	161.831	161.444	151.799	9.625	161.424
		Dochody.					
I	1	Zapisy i legaty	7.000	7.600	7.600	—	7.600
II	2 — 3	Dodatki	25.484	25.484	25.484	—	25.484
III	4 — 6	Zwroty kosztów leczenia	100.000	105.000	105.000	—	105.000
IV	7	Rozmaite	200	200	200	—	200
		Suma dochodów	132.684	138.284	138.284	—	138.284
		W porównaniu z wydatkami	161.831	161.424			161.424
		okazuje się **niedobór**	29.147	23.140			23.140

Uwaga.

Z Rub. II. przeniesiono do Rub. VII.
kwotę . . . . . 4.536 zł.
zamiast kwoty . . . . . 4.368 „
która wynikła z obniżenia ceny wiktu służby kuchennej, zatem więcej o . . . . . 168 „
Ogólna uchwalona kwota wydatków wynosi . . . . . 161.424 „
Pojedyńczo zaś uchwalone pozycye wynoszą kwotę . . . 161.444 „
dla wyrównania różnicy . . 20 „
wstawiono do Rub. VII. poz. 37 d) „koszta służby kuchennej“
kwotę . . . . . 4.516 „
zamiast . . . . 4.536 „

Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — Fundusz chorych. **Wydatki.**

Poszczególnienie							
Liczba		Wydatki	Wniosek		Uchwała Sejmu		Dzień uchwały
Rubryki	Pozycyi		Wydziału krajowego	Komisyi sejmowej	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			Złote austryackie				
I.		**Płace i emolumenta etatowe.**					
	1	Dyrektor, płaca . . . . z rocznych 1600 zł.	1.493	1.493	1.493	—	
		Dodatek pięcioletni . . „ 300 „	173	173	173	—	
		Dodatek na mieszkanie „ 400 „	373	373	373	—	
	2	6 prymaryuszów po . . „ 1200 „	7.200	7.200	7.200	—	
		Dodatki pięcioletnie dla 5 po „ 200 „	868	868	868	—	
	3	Prosektor . . . . . „ 1200 „	1.120	1.120	1.120	—	
		Dodatek pięcioletni . . „ 200 „	160	160	160	—	
	4	Chemik patologii . . . . „ 1000 „	933	933	933	—	
		Dodatek pięcioletni . . „ 150 „	140	140	140	—	
	5	7 sekundaryuszów po . . „ 600 „	4.200	4.200	4.200	—	
	6	4 asystentów po . . . . „ 500 „	2 000	2.000	2.000	—	
	7	2 kapelanów po 600 . . „ 1200 „	1.120	1.120	1.120	—	
		Dodatek na pomieszkanie po 200 zł. . . „ 400 „	373	373	373	—	
	8	Rządca, płaca . . . . . „ 1200 „	1.120	1.120	1.120	—	
		Dodatek pięcioletni . . „ 200 „	187	187	187	—	
	9	2 oficyałów po 1000 zł. . „ 2000 „	1.867	1.867	1.867	—	
		Dodatek pięcioletni dla jednego oficyała . . „ 150 „	140	140	140	—	
	10	2 pisarzy po 600 zł. . . „ 1200 „	1.120	1.120	1.120	—	
		Dodatek osobisty pisarza Jezierskiego „	25	25	—	25	
		Dodatek pięcioletni dla tegoż „ 100 „	77	77	77	—	
	11	Woźny, płaca . . . . . „ 400 „	373	373	373	—	
		Dodatek pięcioletni . . „ 30 „	16	16	16	—	
		Dodatek na ubiór . . „ 50 „	47	47	47	—	
	12	Odźwierny, płaca . . . . „ 350 „	326	326	326	—	
		Dodatek pięcioletni . . „ 30 „	16	16	16	—	
		Dodatek na ubiór . . „ 50 „	47	47	47	—	
		Suma rubryki I.	25.514	25.514	25.489	25	
					25.514		
II.		**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**					
	13	Przełożona S. Miłosierdzia, płaca z rocznych 80 zł.	75	75	75	—	
		Wikt wraz z pieczywem, winem i inne potrzeby „ 225 „	210	210	210	—	
	14	16 Sióstr Miłosierdzia oddziałowych, płaca po „ 80 „	1.280	1.280	1.280	—	
		Wikt dla tychże wraz z pieczywem	3.328	3.328	3.328	—	
		Inne potrzeby, wino, piwo desery, krochmal, farbka itp.	272	272	272	—	
	15	9 Sióstr Miłosierdzia zatrudnionych wspólnie przy czynnościach dwóch oddziałów, płaca po 80 zł. z rocznych 720 zł.	672	672	672	—	
		Do przeniesienia . .	5.837	5.837	5.837	—	

30. Sierpnia 1877.

Wydatki. Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — Fundusz chorych.

Poszczególnienie						
Liczba		Wydatki	Wniosek		Uchwała Sejmu		Dzień uchwały
Rubryki	Pozycyi		Wydziału krajowego	Komisyi sejmowej	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			Złote austryackie				
II.		Z przeniesienia . .	5.837	5.837	5.837	—	
		Wikt dla tychże wraz z pieczywem po 208 zł. z roczn. 1872 zł.	1.747	1.747	1.747	—	
		Inne potrzeby, wino, piwo, desery, krochmal, farbka itp. po 17 zł. . . z rocznych „ 153 „	143	143	143	—	
	16	Dyetaryusze: 1 po 1 zł. 50 ct. dziennie „ 547 zł. 50 ct. 2 po 1 zł. 30 ct. „ „ 949 „ — „ 3 po 1 zł. — ct. „ 1095 „ — „					
		Wikt dla pisarza w izbie przyjęcia, z pieczywem po 17 zł. 30 ct. 207 zł. 60 ct.					
	17	Dla 6 pisarzy dodatek drożyzny po 36 zł. . . . 216 „ — „					
		Razem z rocznych 3015 zł. 10 ct.	2.815	2.815	2.815	—	
	18	Maszynista z pomocnikiem, płaca . . . . . z roczn. 1000 zł. — ct.	933	933	933	—	
	19	Opał dla tychże. 3 sągi drzewa po 16 zł. 80 ct. . „ 50 „ 40 „	47	47	47	—	
	20	Służba z wiktem i ubiorem	23.000	17.577	17.577	—	
	21	Naczelnik oddziału chirurgicznego	1.200	1.200	—	1.200	
		Suma rubryki II. .	35.722	30.299	29.099	1.200	
					30.299		
III.		**Pensye.**					
	22	Grund Ludwika, wdowa po rządcy z rocznych 245 zł.	204	204	204	—	
	23	Burkart Franciszka, wdowa po kontrolorze . „ 175 „	146	146	146	—	
	24	Bodaszewska Agnieszka, wdowa po nadzorcy domu . . . . . „ 105 „	88	88	88	—	
	25	Dr. Neuhauser Franciszek, były prymaryusz . „ 1200 „	1.200	1.200	1.200	—	
	26	Dr. Berthleff, były dyrektor „ 1400 „	1.168	1.168	1.168	—	
	27	Nagel Józefa, wdowa po prymaryuszu . . . „ 210 „	210	210	210	—	
	28	Dr. Finger Józef, były profesor kliniki . . „ 236 „ 25 ct.	237	237	237	—	
		Suma rubryki III. .	3.253	3.253	3.253	—	
IV.		**Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski.**					
	29	Christl Laura, sierota po kontrolorze z rocznych 63 zł.	53				
		Do przeniesienia . .	53				

30. Sierpnia 1877.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — Fundusz chorych. **Wydatki.**

Poszczególnienie							
Liczba		Wydatki	Wniosek		Uchwała Sejmu		Dzień uchwały
Rubryki	Pozycyi		Wydziału krajowego	Komisyi sejmowej	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			Złote austryackie				
IV.		Z przeniesienia . .	53	—	—	—	
	30	Hammer Joanna, sierota po pisarzu . . . „ 63 zł.	53				
	31	Tomaszewska Marya, wdowa po woźnym, dziennie po 14 ct. . . . „ 51 „	43				
	32	Drabikowska Elżbieta, była dozorczyni chorych po 30 ct. dziennie . . „ 109 „ 50 ct.	110				
	33	Graas Maciej, kwieskowany pisarz . . . . „ 70 „	58				
		Suma rubryki IV. .	317	317	317	—	
V.	34	**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych** . .	300	300	300	—	
VI.		**Remuneracye i zapomogi.**					
	35	Za sprawdzanie recept	278				
	36	Remuneracye i zapomogi	662				
		Suma rubryki VI. .	940	940	940	—	
VII.		**Koszta gospodarcze.**					
	37	Wyżywienie:					
		a) zwykła strawa i dodatki	38.000	38.000	38.000	—	
		b) pieczywo	4.500	4.500	4.500	—	
		c) wino	2.300	2.300	2.300	—	
		d) koszta służby kuchennej	—	4.536	4.516	—	
		e) drzewo na kuchnie	—	1.944	1.944	—	
		f) naczynia kuchenne	—	900	900	—	
	38	Wikt dla lekarza dyżurnego, wraz z pieczywem i innemi potrzebami, winem, piwem, i t. p. po 29 zł. miesięcznie, z rocznych 348 zł. — ct.	325	325	325	—	
	39	Wikt dla pisarza pełniącego obowiązki dozorcy domu, z pieczywem z rocznych 207 „ 60 „	194	194	194		
	40	Sprzęty	3.100	2.200	100	2.100	
	41	Bielizna i pościel	7.500	7.500	1.200	6.300	
	42	Pralnia, z kwoty . . . „ 5.500 „ — „	5.346	5.346	5.346	—	
	43	Słoma do leży	800	800	800	—	
	44	Drzewo opałowe, z kwoty „ 9.000 „ — „	8.186	6.242	6.242	—	
	45	Oświetlenie, z kwoty . . „ 2.250 „ — „	2.016	2.016	2.016		
		Suma rubryki VII. .	72.267	76.803	68.383	8.400	
					76.783		

30. Sierpnia 1877.

Wydatki. Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — Fundusz chorych.

Poszczególnienie							
Liczba		Wydatki	Wniosek		Uchwała Sejmu		Dzień uchwały
Rubryki	Pozycyi		Wydziału krajowego	Komisyi sejmowej	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			Złote austryackie				
VIII		**Koszta sanitarne.**					
	46	Sanitarne w ścisłem znaczeniu	4.700	4.700	4.700	—	
	47	Lekarstwa	5.400	5.400	5.400	—	
	48	Instrumenta chirurgiczne	950	950	950	—	
	49	Koszta pogrzebowe	40	540	540	—	
		Suma rubryki VIII. .	11.090	11.590	11.590	—	
IX		**Potrzeby kancelaryjne.**					
	50	Rozmaite potrzeby dla kancelaryi zarządu z rocznych 1000 zł.	933	933	933	—	
X	51	**Potrzeby kapliczne**	300	300	300	—	
XI		**Utrzymanie budynków.**					
	52	Konserwacye i reparacye, z kwoty rocz. 3120 zł.	2.806				
	53	Kominiarze i straż ogniowa „ „ 350 „	315				
		Suma rubryki XI. .	3.121	3.121	3.121	—	
XII		**Najem pomieszkań.**					
	54	Czynsz za najem filii Hoffmana wraz z podatkiem gminnym, z rocznych 8.400 zł.	7.554	7.554	7.554	—	30. Sierpnia 1877
XIII		**Rozmaite.**					
	55	Na utrzymanie biblioteki, z rocznych 100 zł.	90				
	56	Przypadkowe	430				
		Suma rubryki XIII. .	520	520	520	—	

Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — Fundusz chorych. **Dochody.**

Poszczególnienie							
Liczba		Dochody	Wniosek		Uchwała Sejmu		Dzień uchwały
Rubryki	Pozycyi		Wydziału krajowego	Komisyi sejmowej	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			Złote austryackie				
I.	1	**Zapisy i legaty**	7.000	7.600	7.600	—	30. Sierpnia 1877.
II.		**Dodatki.**					
	2	Od c. k. Skarbu, za 681·58 metrów sześciennych drzewa opałowego, przypadająca część na ten oddział, z kwoty 2.230 zł.	1.430				
	3	Z kasy miejskiej:					
		a) ½ dochodu z rogatek	24.000				
		b) na utrzymanie trupiarni, z rocznych 84 zł.	54				
		Suma rubryki II. .	25.484	25.484	25.484	—	
III.		**Zwroty kosztów leczenia.**					
	4	Od płacących za siebie	15.000	12.000	12.000	—	
	5	Od funduszów obcokrajowych i innych publicznych	5.000	6.000	6.000	—	
	6	Od funduszu krajowego galicyjskiego	80.000	87.000	87.000	—	
		Suma rubryki III. .	100.000	105.000	105.000	—	
IV.		**Rozmaite.**					
	7	Ze sprzedaży sprzętów i inne mniejsze dochody .	200	200	200	—	

Lit. D.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

FUNDUSZ POŁOŻNIC.

BUDŻET

na rok

1878.

uchwalony na posiedzeniu sejmowem dnia 30. Sierpnia 1877.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — Fundusz położnic.

Sumaryusz

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie				
I	1 — 12	Płace i emolumenta etatowe	2.491	2.491	2.491	—	2.491
II	13 — 21	Koszta utrzymania osób nieetatowych	2.475	2.115	2.115	—	2.115
III	22 — 26	Pensye i emerytury	178	178	178	—	178
IV	27 — 31	Zaopatrzenia i dary z łaski	70	70	70	—	70
V	32	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	30	30	30	—	30
VI	33 — 34	Remuneracye i zapomogi	103	103	103	—	103
VII	35 — 43	Koszta gospodarcze	5.209	5.533	4.783	750	5.533
VIII	44 — 46	Koszta sanitarne	500	500	500	—	500
IX	47	Potrzeby kancelaryjne	67	67	67	—	67
X		Potrzeby kapliczne	—	—	—	—	—
XI	48 — 49	Utrzymanie budynków	349	349	349	—	349
XII	50	Najem pomieszkań	846	846	846	—	846
XIII	51	Odsetki od kapitałów dłużnych	352	352	352	—	352
XIV	52	Zapomogi dla położnic	2.000	2.000	2.000	—	2.000
XV	53	Koszta utrzymania dzieci, zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	100	100	100	—	100
XVI	54 — 55	Rozmaite	80	80	80	—	80
		Suma wydatków	14.850	14.814	14.064	750	14.814
		Dochody.					
I	1 — 2	Dodatki	166	166	166	—	166
II	3	Zwroty kosztów leczenia	600	600	600	—	600
III	4	Rozmaite	4	4	4	—	4
		Suma dochodów	770	770	770	—	770
		W porównaniu z wydatkami	14.850	14.814			14.814
		okazuje się **niedobór**	14.080	14.044			14.044

Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — Fundusz położnic. **Wydatki.**

Liczba		Wydatki	Wniosek		Uchwała Sejmu		Dzień uchwały
Rubryki	Pozycyi		Wydziału krajowego	Komisyi sejmowej	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			Złote austryackie				
		Poszczególnienie					
I.		**Płace i emolumenta etatowe.**					
	1	Dyrektor, płaca . . . . z rocznych 1600 zł.	107				
		Dodatek pięcioletni . . „ 300 „	12				
		Dodatek na mieszkanie „ 400 „	27				
	2	Profesor akuszeryi, płaca rocznie	650				
	3	Prosektor . . . . . z rocznych 1200 „	80				
		Dodatek pięcioletni . . „ 200 „	11				
	4	Chemik patologii . . . . „ 1000 „	67				
		Dodatek pięcioletni . . „ 150 „	10				
	5	Sekundaryusz, rocznie	600				
	6	Akuszerka pierwsza, rocznie	400				
		Dodatek pięcioletni	40				
	7	2 kapelanów, płaca po 600 zł. z roczn. 1200 „	80				
		Dodatek na pomieszkanie po 200 zł. . . „ 400 „	27				
	8	Rządca, płaca . . . . . „ 1200 „	80				
		Dodatek pięcioletni . . „ 200 „	13				
	9	2 oficyałów po 1000 zł. . „ 2000 „	133				
		Dodatek pięcioletni dla jednego oficyała . . „ 150 „	10				
	10	2 pisarzy, płaca po 600 zł. „ 1200 „	80				
		Dodatek pięcioletni dla jednego pisarza . . „ 100 „	5				
	11	Woźny, płaca . . . . . „ 400 „	27				
		Dodatek pięcioletni . . „ 30 „	1				
		Dodatek na ubiór . . „ 50 „	3				
	12	Odźwierny, płaca . . . . „ 350 „	24				
		Dodatek pięcioletni . . „ 30 „	1				
		Dodatek na ubiór . . „ 50 „	3				
		Suma rubryki I.	2 491	2.491	2.491	—	30. Sierpnia 1877.
II.		**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**					
	13	Przełożona S. Miłosierdzia, płaca z rocznych 80 zł.	5				
		Wikt wraz z pieczywem, winem i inne potrzeby . . 225 „	15				
	14	1 Siostra Miłosierdzia oddziałowa. płaca rocznie	80				
		Wikt dla tejże wraz z pieczywem i innemi potrzebami, rocznie	225				
	15	9 Sióstr Miłosierdzia zatrudnionych wspólnie przy czynnościach obudwu oddziałów, płaca po 80 zł. z rocznych 720 „	48				
		Wikt dla tychże wraz z pieczywem po 208 zł. z roczn. 1872 „	125				
		Do przeniesienia . .	498	498	498	—	

Wydatki. Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — Fundusz położnic.

Poszczególnienie							
Liczba		Wydatki	Wniosek		Uchwała Sejmu		Dzień uchwały
Rubryki	Pozycyi		Wydziału krajowego	Komisyi sejmowej	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			Złote austryackie				
II.		Z przeniesienia . .	498	498	498	—	
	16	Inne potrzeby, dla tychże, wino, piwo, desery, krochmal, farbka itp. po 17 zł. . . z rocznych 153 zł. — ct.	10	10	10		
	17	6 pisarzy dziennych „ 3.015 „ 10 „	201	201	201		
	18	Maszynista z pomocnikiem, płaca . . . . . z roczn. 1.000 „ — „	67	67	67		
	19	Opał dla tychże, 3 sągi drzewa po 16 zł. 80 ct. . „ 50 „ 40 „	4	4	4		
	20	Akuszerka druga, płaca rocznie	250	250	250		
	21	Służba z wiktem i ubiorem	1.445	1.085	1.085		
		Suma rubryki II. .	2.475	2.115	2.115	—	
III.		**Pensye i emerytury.**					
	22	Plau Henryka, wdowa po profesorze akuszeryi. z rocznych 350 zł.	64				
	23	Grund Ludwika, wdowa po rządcy . . . . . „ 245 „	15				
	24	Burkart Franciszka, wdowa po kontrolorze . . . „ 175 „	10				
	25	Bodaszewska Agnieszka, wdowa po nadzorcy domu . . . . . „ 105 „	6				
	26	Dr. Berthleff, były dyrektor . „ 1.400 „	83				
		Suma rubryki III. .	178	178	178	—	
IV.		**Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski.**					
	27	Christl Laura, sierota po kontrolorze z rocznych 63 zł.	4				
	28	Hammer Joanna, sierota po pisarzu . . . „ 63 „	4				
	29	Tomaszewska Marya, wdowa po woźnym, dziennie po 14 ct. . . . „ 51 „	3				
	30	Swoboda Marya, akuszerka, dziennie po 15 ct. rocznie	55				
	31	Graas Maciej, kwieskowany pisarz . . . . „ 70 „	4				
		Suma rubryki IV. .	70	70	70	—	

30. Sierpnia 1877.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — Fundusz położnic. **Wydatki.**

Poszczególnienie							
Liczba		Wydatki	Wniosek		Uchwała Sejmu		Dzień uchwały
Rubryki	Pozycyi		Wydziału krajowego	Komisyi sejmowej	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			Złote austryackie				
V.	32	**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych** . .	30	30	30	—	
VI.		**Remuneracye i zapomogi.**					
	33	Za sprawdzanie recept	3				
	34	Remuneracye i zapomogi	100				
		Suma rubryki VI. .	103	103	103	—	
VII.		**Koszta gospodarcze.**					
	35	Wyżywienie:					
		a) zwykła strawa i dodatki	2.500	2.500	2.500		
		b) pieczywo	350	350	350		
		c) wino	20	20	20		
		d) koszta służby kuchennej	—	324	324		
		e) drzewo na kuchnię	—	193	193		
		f) naczynia kuchenne	—	90	90		
	36	Wikt dla lekarza dyżurnego, wraz z pieczywem i innemi potrzebami, winem, piwem, i t. p. po 29 zł. miesięcznie, z rocznych 348 zł. — ct.	23	23	23	—	
	37	Wikt dla pisarza pełniącego obowiązki dozorcy domu, z pieczywem z rocznych 207 „ 60 „	14	14	14	—	
	38	Sprzęty	300	210	10	200	
	39	Bielizna i pościel	700	700	150	550	
	40	Pralnia, z kwoty . . . „ 5.500 „ — „	154	154	154	—	
	41	Słoma do leży	100	100	100	—	
	42	Drzewo opałowe, z kwoty „ 9.000 „ — „	814	621	621	—	
	43	Oświetlenie, z kwoty . . „ 2.250 „ — „	234	234	234	—	
		Suma rubryki VII. .	5.209	5.533	4.783	750	30. Sierpnia 1877.
					5.533		
VIII.		**Koszta sanitarne.**					
	44	Sanitarne w ścisłem znaczeniu	100				
	45	Lekarstwa	300				
	46	Instrumenta chirurgiczne	100				
		Suma rubryki VIII. .	500	500	500	—	
IX.		**Potrzeby kancelaryjne.**					
	47	Rozmaite potrzeby dla kancelaryi zarządu z rocznych 1000 zł.	67	67	67	—	

Wydatki. Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — Fundusz położnic.

Poszczególnienie							
Liczba		Wydatki	Wniosek		Uchwała Sejmu		Dzień uchwały
Rubryki	Pozycyi		Wydziału krajowego	Komisyi sejmowej	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			Złote austryackie				
X		**Potrzeby kapliczne**	—	—	—	—	
XI		**Utrzymanie budynków.**					
	48	Konserwacye i reparacye, z kwoty rocz. 3120 zł.	314				
	49	Kominiarze i straż ogniowa „ „ 350 „	35				
		Suma rubryki XI. .	349	349	349	—	
XII		**Najem pomieszkań.**					
	50	Czynsz za najem filii Hoffmana wraz z podatkiem gminnym. z rocznych 8.400 zł.	846	846	846	—	
XIII		**Odsetki od kapitałów dłużnych.**					
	51	Funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego, za część budynku użytego dla oddziału położnic, oszacowanego na kwotę 6.705 zł. 3 kr. m.k. — 5%	352	352	352	—	30. Sierpnia 1877
XIV		**Zapomogi dla położnic.**					
	52	Dla położnic, opuszczających wraz z dzieckiem zakład położnic, po 6 zł.	2.000	2.000	2.000	—	
XV		**Koszta utrzymania dzieci, zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic.**					
	53	Wynagrodzenie dla mamek, za karmienie dzieci, których matki na oddział chorych przeniesione zostały, po 15 ct. dziennie	100	100	100	—	
XVI		**Rozmaite.**					
	54	Na utrzymanie biblioteki, z rocznych 100 zł.	10				
	55	Przypadkowe	70				
		Suma rubryki XVI. .	80	80	80	—	

Krajowy szpital powszechny we Lwowie. — Fundusz położnic. **Dochody.**

P o s z c z e g ó l n i e i e

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Dochody	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
I.		**Dodatki.**					30. Sierpnia 1877.
	1	Od c. k. Skarbu, za 200 sągów drzewa opałowego, część przypadająca na ten oddział, z kwoty 2.230 zł.	160				
	2	Od kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni, z rocznych 84 „	6				
		Suma rubryki I. .	166	166	166	—	
II.		**Zwroty kosztów leczenia.**					
	3	Od płacących za siebie i z funduszów publicznych	600	600	600	—	
III.		**Rozmaite.**					
	4	Ze sprzedaży zużytych sprzętów i inne mniejsze dochody	4	4	4	—	

Lit. E.

Krajowy zakład

dla

OBŁĄKANYCH

na Kulparkowie.

BUDŻET

na rok

1878.

uchwalony na posiedzeniu sejmowem dnia 30. Sierpnia 1877.

Wydatki. Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

Sumaryusz

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie				
I	1 — 9	Płace i emolumenta etatowe	11.915	11.915	11.915	—	11.915
II	10 — 17	Koszta utrzymania osób nieetatowych . .	28.251	23.285	23.285	—	23.285
III	18 — 22	Pensye i emerytury	205	205	205	—	205
IV	23 — 27	Zaopatrzenia i dary z łaski	27	27	27	—	27
V	28	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych .	40	40	40	—	40
VI	29 — 30	Remuneracye i zapomogi	560	560	560	—	560
VII	31 — 39	Koszta gospodarcze	75.800	79.566	73.566	6.000	79.566
VIII	40 — 43	Koszta sanitarne	2.720	2.870	2.870	—	2.870
IX	44	Potrzeby kancelaryjne	500	500	500	—	500
X	45	Potrzeby kapliczne	200	200	200	—	200
XI	46 — 49	Koszta utrzymania budynków	3 950	3.950	3.950	—	3.950
XII	50 — 54	Koszta utrzymania chorych na umyśle, pomieszczonych w Żółkwi i Przemyślu .	26.410	26.410	—	26.410	26.410
XIII	55	Odsetki od kapitałów dłużnych	1.408	1.408	1.408	—	1.408
XIV	56	Podatki i daniny	200	200	200	—	200
XV	57 — 60	Rozmaite	1.650	1.650	1.650	—	1.650
		Suma wydatków .	153.836	152.786	120.376	32.410	152.786
		Dochody.					
I	1 — 2	Dodatki	664	664	664	—	664
II	3	Zwroty kosztów leczenia	15.000	15.000	15.000	—	15.000
III	4	Dochody z dóbr	700	700	700	—	700
IV	5	Rozmaite	20	20	20	—	20
		Suma dochodów .	16.384	16.384	16.384	—	16.384
		W porównaniu z wydatkami .	153.836	152.786			152.786
		okazuje się **niedobór** .	137.452	136.402			136.402

Uwaga.

Rubr. II. poz. 17. Zamiast uchwalonego kosztu wiktu dla służby w kwocie 8.906 zł. wstawiono rzeczywiście 9.581 „
Różnica 675 „

Rubr. VII. poz. 39. a. Podwyższono w ogóle o 6.869 „
zaś w szczególe o 6.697 „
Różnica 172 „

Obniżenie wydatków w ogóle wynosi 850 „
rzeczywiste zaś obniżenie okazuje się w kwocie 1.050 „
Różnica 200 „

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie. **Wydatki.**

Poszczególnienie							
Liczba		Wydatki	Wniosek		Uchwała Sejmu		Dzień uchwały
Rubryki	Pozycyi		Wydziału krajowego	Komisyi sejmowej	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			Złote austryackie				
I.		**Płace i emolumenta etatowe.**					
	1	Dyrektor, płaca . . . . . rocznie	2.200				
		„ dodatek osobisty . . „	800				
	2	3 lekarzy, płaca . . . . . „ po 1.000 zł.	3.000				
		„ wikt . . . . . „ „ 326 „	978				
	3	Rządca, płaca . . . . . „	1.200				
	4	Oficyał „ . . . . . „	700				
		„ wikt . . . . . „	246				
	5	Pisarz, płaca . . . . . „	600				
		„ wikt . . . . . „	246				
	6	Nadzorca służby, płaca . . . „	400				
		„ „ wikt . . . „	210				
	7	Nadzorczyni służby, płaca . . „	300				
		„ „ wikt . . „	210				
	8	Woźny, płaca . . . . . „	150				
		„ wikt . . . . . „	210				
		„ dodatek na ubiór . . „	50				
	9	Odźwierny, płaca . . . . . „	150				
		„ dodatek pięcioletni . „ „ 30 „	5				
		„ wikt . . . . . „	210				
		„ dodatek na ubiór . „	50				
		Suma rubryki I. .	11.915	11.915	11.915	—	30. Sierpnia 1877.
II.		**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**					
	10	2 kapelanów, płaca rocznie po 120 zł.	240	240	240		
		„ „ wikt „ „ 246 „	492	492	492		
	11	8 Sióstr Miłosierdzia, płaca rocz. po 80 „	960	640	640		
		„ „ „ wikt z pieczywem „ 217 „	2.604	1.736	1.736		
		Inne potrzeby dla tychże: desery, krochmal, farbka i t. p. po 11 „ 50 ct.	138	138	138		
	12	1 pisarz dzienny, rocznie	360	360	360		
		„ „ wikt z pieczywem	246	246	246		
	13	Ogrodnik, płaca rocznie	180	—	—		
		„ wikt „	210	—	—		
	14	Nauczyciel rzemiosła stolarskiego, płaca rocznie .	208	208	208		
		„ „ „ wikt	210	210	210		
	15	Nauczyciel krawiectwa, płaca rocznie	208	208	208		
		„ „ wikt „	210	210	210		
	16	Nauczyciel rzemiosła ślusarskiego, płaca rocznie .	208	208	208		
		„ „ „ wikt	210	210	210		
		Do przeniesienia . .	6.684	5.106	5.106	—	

Wydatki. Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

P o s z c z e g ó l n i e n i e

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
II.		Z przeniesienia . .	6.684	5.106	5.106	—	
	17	Służba z wiktem i ubiorem: 10 sług po 15 zł. miesięcznie, rocznie 1.800 zł. 10 „ „ 12 „ „ „ 1.440 „ 10 „ „ 10 „ „ „ 1.200 „ 31 „ „ 8 „ „ „ 2.976 „ Wikt z pieczywem dla 61 sług, „ 9.581 „					
	18	Ubiór dla służby oddziałowej: 25 mężczyzn rocznie po 20 zł. 75 ct. 518 zł. 75 ct. 25 kobiet, rocznie po 26 zł. 53 ct. 663 „ 25 „ 1.182 „	21.567	18.179	18.179	—	
		Suma rubryki II. .	28.251	23.285	23.285	—	
III.		**Pensye i emerytury.**					
	19	Grund Ludwika, wdowa po rządcy . . . . . z rocznych 245 „	26				
	20	Burkart Franciszka, wdowa po kontrolorze . . . „ 175 „	19				
	21	Bodaszewska Agnieszka, wdowa po nadzorcy domu . . . . . „ 105 „	11				
	22	Dr. Berthleff, były dyrektor . „ 1.400 „	149				
		Suma rubryki III. .	205	205	205	—	30. Sierpnia 1877.
IV.		**Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski.**					
	23	Christl Laura, sierota po kontrolorze z rocznych 63 zł.	7				
	24	Hammer Joanna, sierota po pisarzu . . . „ 63 „	7				
	25	Tomaszewska Marya, wdowa po woźnym, dziennie po 14 ct. . . . „ 51 „	5				
	26	Graas Maciej, kwieskowany pisarz . . . . „ 70 „	8				
		Suma rubryki IV. .	27	27	27	—	
V.	27	**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych** . .	40	40	40	—	

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie. **Wydatki.**

Liczba Rubryki	Liczba Pozycyi	Poszczególnienie Wydatki	Wniosek Wydziału krajowego	Wniosek Komisyi sejmowej	Uchwała Sejmu Zwyczajne	Uchwała Sejmu Nadzwyczajne	Dzień uchwały
			Złote austryackie				
VI.		**Remuneracye i zapomogi.**					
	28	Za sprawdzanie recept	60				
	29	Remuneracye i zapomogi	500				
		Suma rubryki VI.	560	560	560	—	
VII.		**Koszta gospodarcze.**					
	30	Wyżywienie:					
		a) zwykła strawa i dodatki	40.000	46.697	46.697		
		b) pieczywo	7.000	7.000	7.000		
		c) wino	800	600	600		
	31	Sprzęty	3.000	1.500	500	1.000	
	32	Bielizna i pościel	6.000	6.000	1.000	5.000	
	33	Pralnia	4.000	4.000	4.000		
	34	Słoma do leży	600	600	600		
	35	Drzewo opałowe	9.000	7.379	7.379		
	36	Oświetlenie	3.000	3.000	3.000		
	37	Utrzymanie ogrodu wraz z ogrodnikiem	1.000	1.390	1.390		
	38	Utrzymanie 2 par koni wraz z reparacyą wozów, uprzęży tudzież innemi potrzebami	1.400	1.400	1.400		
		Suma rubryki VII.	75.800	79.566	73.566	6.000	
					79.566		
VIII.		**Koszta sanitarne.**					
	40	Sanitarne w ścisłem znaczeniu	1.500	1.500	1.500		
	41	Lekarstwa	1.000	1.000	1.000		
	42	Instrumenta chirurgiczne	170	170	170		
	43	Koszta pogrzebowe	50	200	200		
		Suma rubryki VIII.	2.720	2.870	2.870	—	
IX.		**Koszta kancelaryjne.**					
	44	Rozmaite potrzeby dla kancelaryi zarządu	500	500	500	—	
X.	45	**Koszta kapliczne**	200	200	200	—	30. Sierpnia 1877.

Wydatki. Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

Poszczególnienie							
Liczba		Wydatki	Wniosek		Uchwała Sejmu		Dzień uchwały
Rubryki	Pozycyi		Wydziału krajowego	Komisyi sejmowej	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			Złote austryackie				
XI		**Koszta utrzymania budynków.**					
	46	Konserwacye i reparacye	1.800				
	47	Asekuracye budynków i ruchomości	250				
	48	Pokostowanie podłóg	1.500				
	49	Kominiarze i straż ogniowa	400				
		Suma rubryki XI. .	3.950	3.950	3.950	—	
XII		**Koszta utrzymania chorych na umyśle, pomieszczonych w Żółkwi i Przemyślu.**					
	50	Utrzymanie 70 obłąkanych w Żółkwi po 70 ct. dzien.	17.885				
	51	Dr. Muszket Karol, za pełnienie obowiązków tamże	500				
	52	Utrzymanie 30 kobiet obłąkanych w Przemyślu po 70 ct. dziennie	7.665				
	53	Dr. Orłowski Stanisław, za pełnienie obowiązków prymaryusza tamże	300				
	54	Dr. Biber Maurycy, za pełnienie obowiązków sekundaryusza tamże	60				
		Suma rubryki XII. .	26.410	26.410	—	26.410	30. Sierpnia 1877
XIII		**Odsetki od kapitałów dłużnych.**					
	55	Funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego, 5% od dłużnej sumy 26.820 zł. m. k.	1.408	1.408	1.408	—	
XIV	56	**Podatki i daniny**	200	200	200	—	
XV		**Rozmaite.**					
	57	Na utrzymanie biblioteki lekarskiej	50		50		
	58	Na książki i czasopisma dla chorych	300		300		
	59	Myto drogowe	300		300		
	60	Przypadkowe	1.000		1.000		
		Suma rubryki XV. .	1.650	1.650	1.650	—	

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie. **Dochody.**

Poszczególnienie							
Liczba		Dochody	Wniosek		Uchwała Sejmu		Dzień uchwały
Rubryki	Pozycyi		Wydziału krajowego	Komisyi sejmowej	Zwyczajne	Nadzwyczajne	
			Złote austryackie				
I.		**Dodatki.**					30. Sierpnia 1877.
	1	Od c. k. Skarbu, za 200 sągów drzewa opałowego, część przypadająca na ten oddział, z kwoty 2.230 zł.	640				
	2	Od kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni, z rocznych 84 „	24				
		Suma rubryki I.	664	664	664	—	
II.		**Zwroty kosztów leczenia.**					
	3	Od płacących za siebie i z funduszów publicznych	15.000	15.000	15.000	—	
III.		**Dochody z dóbr.**					
	4	Czynsz z propinacyi na Kulparkowie	700	700	700	—	
IV.		**Rozmaite.**					
	5	Ze sprzedaży zużytych sprzętów i inne mniejsze dochody	20	20	20	—	

Z drukarni krajowej A. Waydowicz (przedt. M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

LW. 34524/1876

Preliminarze

na rok

1878.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Lit. C. Oddział chorych.

„ D. Oddział położnic.

Preliminarze

na rok

1878.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Lit. C. Oddział chorych.

„ D. Oddział położnic.

Z drukarni W. Łozińskiego we Lwowie.

Indeks.

Strona.

Preliminarz oddziału chorych 1

Wyjaśnienia 9

Preliminarz oddziału położnic 23

Wyjaśnienia 31

Index.

Strona

Preliminary oddział chorych 1

Wyjaśnienia 8

Preliminary oddziału położnic 23

Wyjaśnienia 31

L. W. **34524**/1876.
Alegat **C.** do sprawozdania
Wydziału krajowego o budżecie
krajowym na rok 1878.

Lit. C.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Fundusz chorych.

Preliminarz

na rok

1878.

L. W. 33236/1876.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Sumaryusz

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryaokie		
I.	1—12	Płace i emolumenta etatowe	25.489	25	25.514
II.	13—21	Koszta utrzymania osób nieetatowych	34.522	1.200	35.722
III.	22—28	Pensye i emerytury	3.253	—	3.253
IV.	29—33	Zaopatrzenia i dary z łaski	317	—	317
V.	34	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	300	—	300
VI.	35—36	Remuneracye i zapomogi	940	—	940
VII.	37—45	Koszta gospodarcze	63.867	8.400	72.267
VIII.	46—49	Koszta sanitarne	11.090	—	11.090
IX.	50	Potrzeby kancelaryjne	933	—	933
X.	51	Potrzeby kapliczne	300	—	300
XI.	52—53	Utrzymanie budynków	3.121	—	3.121
XII.	54	Najem pomieszkań	7.554	—	7.554
XIII.	55—56	Rozmaite	520	—	520
		Suma wydatków	152.206	9.625	161.831

Dochody.

I.	1	Zapisy i legaty	7.000	—	7.000
II.	2—3	Dodatki	25.484	—	25.484
III.	4—6	Zwroty kosztów leczenia	100.000	—	100.000
IV.	7	Rozmaite	200	—	200
		Suma dochodów	132.684	—	132.684
		W porównaniu z wydatkami	—	—	161.831
		okazuje się **niedobór**	—	—	29.147

Fundusz chorych. **Wydatki.**

Poszczególnienie

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		**Płace i emolumenta etatowe.**			
	1	Dyrektor, płaca . . . . z rocznych 1.600 zł.	1.493		
		Dodatek pięcioletni . . . „ 300 „	173		
		Dodatek na mieszkanie . . „ 400 „	373		
	2	6 prymaryuszów po . . . „ 1.200 „	7.200		
		Dodatki pięcioletnie dla 5 po „ 200 „	868		
	3	Prosektor . . . . . „ 1.200 „	1.120		
		Dodatek pięcioletni . . . „ 200 „	160		
	4	Chemik patologii . . . . „ 1.000 „	933		
		Dodatek pięcioletni . . . „ 150 „	140		
	5	7 sekundaryuszów po . . „ 600 „	4.200		
	6	4 asystentów po. . . . „ 500 „	2.000		
	7	2 kapelanów po 600 zł. . . „ 1.200 „	1.120		
		Dodatek na pomieszkanie po 200 zł. „ 400 „	373		
	8	Rządca, płaca . . . . „ 1.200 „	1.120		
		Dodatek pięcioletni . . . „ 200 „	187		
	9	2 oficyałów po 1.000 zł. . . „ 2.000 „	1.867		
		Dodatek pięcioletni dla jednego oficyała „ 150 „	140		
	10	2 pisarzy po 600 zł. . . . „ 1.200 „	1.120		
		Dodatek osobisty pisarza Jezierskiego	—	25	
		Dodatek pięcioletni dla tegoż . „ 100 „	77		
	11	Woźny, płaca . . . . „ 400 „	373		
		Dodatek pięcioletni . . . „ 30 „	16		
		Dodatek na ubior . . . „ 50 „	47		
	12	Odźwierny, płaca . . . „ 350 „	326		
		Dodatek pięcioletni . . . „ 30 „	16		
		Dodatek na ubior . . . „ 50 „	47		
		Suma rubryki I. .	25.489	25	25.514
II.		**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**			
	13	Przełożona SS. Miłosierdzia, płaca z rocznych 80 zł.	75		
		Wikt wraz z pieczywem, winem i inne potrzeby, z rocznych . . . . . 225 „	210		
	14	16 Sióstr Miłosierdzia oddziałowych, płaca po 80 „	1.280		
		Wikt dla tychże wraz z pieczywem . .	3.328		
		Inne potrzeby, wino, piwo, desery, krochmal, farbka i t. p.	272		
	15	9 Sióstr Miłosierdzia zatrudnionych wspólnie przy czynnościach dwóch oddziałów, płaca po 80 zł. z rocznych . . . 720 „	672		
		Wikt dla tychże wraz z pieczywem po 208 zł. z rocznych . . . . . 1.872 „	1.747		
		Do przeniesienia . .	7.584	—	—

Wydatki. Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Poszczególnienie

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki		Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
				Złote austryaokie		
II.		Z przeniesienia . .		7.584		
		Inne potrzeby, wino, piwo, desery, krochmal, farbka i t. p. po 17 zł. z rocznych	153 zł. — ct.	143		
	16	Dyetaryusze:				
		1 pisarz dzienny po 1 zł. 50 ct. .	547 „ 50 „			
		2 pisarzy dziennych „ 1 „ 30 „ .	949 „ — „			
		3 „ „ „ 1 „ — „ .	1.095 „ — „			
		Wikt dla pisarza w izbie przyjęcia, z pieczywem po 17 zł. 30 ct. . .	207 „ 60 „			
	17	Dla 6 pisarzy dodatek drożyzny po 36 zł.	216 „ — „			
		Razem z rocznych	3.015 zł. 10 ct.	2.815		
	18	Maszynista z pomocnikiem, płaca z rocznych	1.000 „ — ct.	933		
	19	Opał dla tychże, 3 sągi drzewa po 16 zł. 80 ct. z rocznych	50 „ 40 „	47		
	20	Służba z wiktem i ubiorem		23.000		
	21	Naczelnik oddziału chirurgicznego		—	1.200	
		Suma rubryki II. .		34.522	1.200	35.722
III.		**Pensye.**				
	22	Grund Ludwika, wdowa po rządcy, z rocznych	245 zł.	204		
	23	Burkart Franciszka, wdowa po kontrolorze, z rocznych	175 „	146		
	24	Bodaszewska Agnieszka, wdowa po nadzorcy domu, z rocznych . . .	105 „	88		
	25	Dr. Neuhauser Franciszek, były prymaryusz, z rocznych	1.200 „	1.200		
	26	Dr. Berthleff, były dyrektor, z roczn. .	1.400 „	1.168		
	27	Nagel Józefa, wdowa po prymaryuszu, z rocznych	210 „	210		
	28	Dr. Finger Józef, były profesor kliniki, z rocznych	236 „ 25 ct.	237		
		Suma rubryki III. .		3.253	—	3.253

Fundusz chorych. **Wydatki.**

Poszczególnienie

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
IV.		**Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski.**			
	29	Christl Laura, sierota po kontrolorze, z rocznych . . . . . 63 zł.	53		
	30	Hammer Joanna, sierota po pisarzu, z rocznych . . . . . 63 „	53		
	31	Tomaszewska Marya, wdowa po woźnym, dziennie po 14 ct. z rocznych 51 „	43		
	32	Drabikowska Elżbieta, była dozorczyni chorych, po 30 ct. dziennie, z rocznych . . . . . 109 „ 50 ct.	110		
	33	Graas Maciej, kwieskowany pisarz, z rocznych . . . . . 70 „	58		
		Suma rubryki IV. .	317	—	317
V.	34	**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych**	300	—	300
VI		**Remuneracye i zapomogi.**			
	35	Za sprawdzanie recept	278		
	36	Remuneracye i zapomogi	662		
		Suma rubryki VI. .	940	—	940
VII.		**Koszta gospodarcze.**			
	37	Wyżywienie:			
		a) zwykła strawa i dodatki	38.000		
		b) pieczywo	4.500		
		c) wino	2.300		
	38	Wikt dla lekarza dyżurnego wraz z pieczywem i innemi potrzebami, winem, piwem i t. p. po 29 zł. miesięcznie, z rocznych . . . . 348 „	325		
	39	Wikt dla pisarza pełniącego obowiązki dozorcy domu, z pieczywem, z rocznych 207 „ 60 ct.	194		
	40	Sprzęty	1.000	2.100	
	41	Bielizna i pościel	1.200	6.300	
	42	Pralnia, z kwoty . . . . . 5.500 „	5.346		
	43	Słoma do leży	800		
	44	Drzewo opałowe, z kwoty . . . . 9.000 „	8.186		
	45	Oświetlenie z kwoty . . . . . 2.250 „	2.016		
		Suma rubryki VII. .	63.867	8.400	72.267

Wydatki. **Krajowy szpital powszechny we Lwowie.**

Poszczególnienie

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
VIII.		**Koszta sanitarne.**			
	46	Sanitarne w ścisłem znaczeniu	4.700		
	47	Lekarstwa	5.400		
	48	Instrumenta chirurgiczne	950		
	49	Koszta pogrzebowe	40		
		Suma rubryki VIII.	11.090	—	11.090
IX.		**Potrzeby kancelaryjne.**			
	50	Rozmaite potrzeby dla kancelaryi zarządu z rocznych 1.000 zł.	933	—	933
X.	51	**Potrzeby kapliczne**	300	—	300
XI.		**Utrzymanie budynków.**			
	52	Konserwacye i reparacye, z kwoty 3.120 zł.	2.806		
	53	Kominiarze i straż ogniowa „ 350 „	315		
		Suma rubryki XI.	3.121	—	3.121
XII.		**Najem pomieszkań.**			
	54	Czynsz za najem filii Hoffmana wraz z podatkiem gminnym, z rocznych 8.400 zł.	7.554	—	7.554
XIII.		**Rozmaite.**			
	55	Na utrzymanie biblioteki, z rocznych 100 zł.	90		
	56	Przypadkowe	430		
		Suma rubryki XIII.	520	—	520

Fundusz chorych. Dochody.

Poszczególnienie

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Dochody	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.	1	**Zapisy i legaty**	7.000	—	7.000
II.		**Dodatki.**			
	2	Od c. k. Skarbu za 681·58 metrów sześćściennych drzewa opałowego, przypadająca cześć na ten oddział. z kwoty . . . . . 2.230 zł.	1.430		
	3	Z kasy miejskiej:			
		a) $^1/_5$ dochodu z rogatek	24.000		
		b) na utrzymanie trupiarni, z rocznych 84 zł.	54		
		Suma rubryki II. .	25.484	—	25.484
III.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	4	Od płacących za siebie	15.000		
	5	Od funduszów obcokrajowych i innych publicznych	5.000		
	6	Od funduszu krajowego, galicyjskiego	80.000		
		Suma rubryki III. .	100.000	—	100.000
IV.		**Rozmaite.**			
	7	Ze sprzedaży sprzętów i inne mniejsze dochody . .	200	—	200

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu chorych

na rok

1878.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz chorych.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki	Preliminowano na rok 1878. Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Uchwalono na rok 1877. Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
						Złote		
I.	1—12	Płace i emolumenta etatowe . . .	25.489	25	25.514	24.924	25	24.949
II.	13—21	Koszta utrzymania osób nieetatowych .	34.522	1.200	35.722	27.945	1.200	29.145
III.	22—28	Pensye i emerytury	3.253	—	3.253	3.272	—	3.272
IV.	29—33	Zaopatrzenia i dary z łaski	317	—	317	317	—	317
V.	34	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	300	—	300	300	—	300
VI.	35—36	Remuneracye i zapomogi	940	—	940	940	—	940
VII.	37—45	Koszta gospodarcze	63.867	8.400	72.267	72.729	—	72.729
VIII.	46—49	Koszta sanitarne	11.090	—	11.090	10.990	120	11.110
IX.	50	Potrzeby kancelaryjne	933	—	933	933	—	933
X.	51	Potrzeby kapliczne	300	—	300	—	—	—
XI.	52—53	Utrzymanie budynków	3.121	—	3.121	3.121	4.500	7.621
XII.	54	Najem pomieszkań	7.554	—	7.554	7.194	—	7.194
XIII.	55—56	Rozmaite	520	—	520	520	—	520
		Suma wydatków .	152.206	9.625	161.831	153.185	5.845	159.030
		Dochody.						
I.	1	Zapisy i legaty	7.000	—	7.000	7.600	—	7.600
II.	2—3	Dodatki	25.484	—	25.484	25.484	—	25.484
III.	4—6	Zwroty kosztów leczenia	100.000	—	100.000	100.000	—	100.000
IV.	7	Rozmaite	200	—	200	200	—	200
		Suma dochodów .	132.684	—	132.684	133.284	—	133.284

na rok 1878. z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878.				Ogółem na rok 1878.		Uwaga
Zwyczajne		Nadzwyczajne				
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze	
austryackie						
565	—	—	—	565	—	
6.577	—	—	—	6.577	—	
—	19	—	—	—	19	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	8.862	8.400	—	—	462	
100	—	—	120	—	20	
—	—	—	—	—	—	
300	—	—	—	300	—	
—	—	—	4.500	—	4.500	
360	—	—	—	360	—	
—	—	—	—	—	—	
7.902	8.881	8.400	4.620	7.802	5.001	
				2.801		
—	600	—	—	—	600	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	600	—	—	—	600	

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz chorych.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1—12	Płace i emolumenta etatowe 25.514 zł.	Na podstawie etatu i statutu uchwalonego na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 22 Maja 1875, jak na rok 1877. z doliczeniem w myśl rzeczonej uchwały przypadających dodatków pięcioleci, tudzież z uwzględnieniem załączonego przy końcu wyjaśnień dzielnika stałego. preliminuje się, a mianowicie:	17.907	24.949
	1	Dodatki pięcioletnie.	a) Dyrektorowi Dr. Głowackiemu Bolesławowi, z dodatku pięcioletniego o rocznych 300 zł. od 20. Maja 1878: z funduszu chorych . . . 173 zł. „ „ położnic . . . 12 „ 185 zł.		
	2	„	b) Prymaryuszom, z dodatków pięcioletnich o rocznych 200 zł.: Dr. Chądzyńskiemu Janowi za cały rok 200zł. „ Widmanowi Oskarowi „ „ 200 „ „ Opolskiemu Wiktorowi „ „ 200 „ „ Różańskiemu Józefowi „ „ 200 „ „ Sawickiemu Edwardowi od dnia 29. Sierpnia 1878 . . . . . 68 „ razem . 868 „ w całości z funduszu chorych.		
	3	„	c) Prosektorowi Dr. Longinowi Feiglowi, z dodatku pięcioletniego, o rocznych 200 zł. od 23. Lutego 1878: z funduszu chorych . . 160 zł. „ położnic . . 11 „ 171 zł.		
	4	„	d) Chemikowi patologii, Dr. Żulińskiemu Tadeuszowi z dodatku pięcioletniego o rocznych 150 zł. za cały rok: z funduszu chorych . . 140 zł. „ położnic . . 10 „ 150 zł.		
	8	„	e) Rządcy Malinowskiemu Erazmowi, z dodatku pięcioletniego o rocznych 200 zł. za cały rok: z fund. chorych 187 zł. „ położnic 13 „ 200 zł.		
	9	„	f) Oficyałowi Grabowiczowi Piotrowi, na mocy rozporządzenia do LW. 26313/1876 z dodatku pięcioletniego, o rocznych 150 zł. za cały rok: z fund. chorych 140 zł. „ położnic 10 „ 150 zł.		

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz chorych.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	10	Dodatki pięcioletnie. (ciąg dalszy.)	g) Pisarzowi Jezierskiemu Eustachemu, z dodatku pięcioletniego o rocznych 100 zł., od dnia 7. Marca 1878: z funduszu chorych 77 zł. „ położnic 5 „ 82 zł.		
	11	„	h) Woźnemu Piro Karolowi, z dodatku pięcioletniego o rocznych 30 zł. od dnia 13. Czerwca 1878: z funduszu chorych 16 zł. „ położnic 1 „ 17 zł.		
	12	„	i) Odźwiernemu Kukawskiemu Rajmundowi, z dodatku pięcioletniego o rocznych 30 zł. od dnia 13. Czerwca 1878: z funduszu chorych 16 zł. „ położnic 1 „ 17 zł.		
II.	13—21	Koszta utrzymania osób nieetatowych 35.722 zł.	Poz. 13 do 15. W tutejszym szpitalu jest Sióstr miłosierdzia 27, z tych jedna jest przełożoną, której pobory zarachowuje się wedle dzielnika na fundusz chorych i położnic z powodu, iż kieruje czynnościami Sióstr na tychże oddziałach. Resztę Sióstr zarachowuje się, a mianowicie: 16 Sióstr na fundusz chorych, 1 Siostrę „ położnic, jako zatrudnionych wyłącznie na powyższych oddziałach, zaś 9 Sióstr zarachowuje się wedle dzielnika na fundusz chorych i położnic, jako sprawujących czynności wspólne na obudwóch oddziałach. Pobory dla powyższych Sióstr z wyjątkiem rozmaitych potrzeb, preliminuje się jak na rok 1877. a mianowicie: Płaca rocznie po . . . . 80 zł. Wikt „ „ . . . . 180 „ Pieczywo „ „ . . . . 28 „ zaś desery, piwo, farbka, krochmal i inne, preliminuje się wedle praktykowanej potrzeby i w myśl rozporządzenia do LW. 25133 z r. 1875. rocznie po . . 17 zł.	23.049	29.145
	16—17	Dyetaryusze.	Preliminuje się w myśl rozporządzenia do LW. 33236/76 dla 6 pisarzy dziennych z dodatkiem drożyzny po 36 zł. dla każdego: oraz wikt dla pisarza w izbie przyjęcia przypadającą część wedle dzielnika z kwoty 3015 zł. 10 ct. a to: z funduszu chorych . 2815 zł. „ położnic . 201 „		

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz chorych.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
II.	18—19	Maszynista z pomocnikiem.	Z powodu zaprowadzonego oświetlenia gazowego tudzież z powodu ciągłych robót przy wodociągach i innych urządzeniach. wymagany jest dla szpitalu tutejszego rutynowany maszynista z pomocnikiem. dla których na mocy uchwały Wydziału kraj. do LW. 26313/1876, zamiast dotychczasowego opłacania robót od każdej sztuki i oprócz pobieranych 3 sągów drzewa, preliminuje się płacę o rocznych 1.000 zł., z której wedle dzielnika na ten fundusz przypada kwota 933 zł.		
	20	Służba z wiktem i ubiorem.	Uchwałą z dnia 22. Maja 1875. Wysoki Sejm upoważnił Wydział krajowy do wyznaczenia wysokości płac i emolumentów dla służby etatem nieobjętej. Zgodnie z tą uchwałą i w myśl przedstawienia do LW. 20970/1874. wprowadza Wydział krajowy odpowiednio do rzeczywistej potrzeby klasyfikacyę służby na 3 kategorye z uwzględnieniem faktycznego stanu onejże, a mianowicie: 10 sług oddziałowych z płacą po 144 zł. rocznie . . . 1.440zł. 10 sług oddziałowych z płacą po 120 zł. rocznie . . . 1.200 „ 20 sług oddziałowych z płacą po 96 zł. rocznie . . . . 1.920 „ Wikt dla powyższej służby po 147 zł. rocznie . . . . . 5.880 „ Ubior dla tejże: 20 kobiet po 26 zł. 53 ct. rocznie . . . . . 530 „ 60 c. 20 mężczyzn po 20 zł. 75 ct. rocznie . . . . . 415 „ Razem 11.385 „ 60 „ Służba wspólna: 30 sług domu, płaca po 96 zł. z rocznych 2.880 zł. wedle dzielnika . . . . . 2.688 „ Wikt dla tychże po 147 zł. z rocznych 4.410 zł. . . . 4.116 „ 20 sług kuchennych po 96 zł. z rocznych 1920 zł. . . . 1.792 „ Wikt dla tychże po 147 zł. z rocznych 2.940 zł. . . . 2.744 „ Razem 22.725 „ 60 „ czyli w zaokrągleniu 23.000 zł. Potrzeb ta przedstawia się wyższą jak w roku ubiegłym, ponieważ wydatki służby kuchennej		

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz chorych.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
II.		Służba z wiktem i ubiorem. (ciąg dalszy.)	dawniej zarachowywane były w rubryce „Żywienie chorych“ (patrz wyjaśnienia przy poz. 37), nadto z przyczyny podrożenia kosztu wiktu, który dotychczas liczony był po 138 zł. na każdą sługę, zaś obecnie się oblicza wedle rzeczywistej potrzeby, a mianowicie: roczny koszt wiktu po . . . . 110 zł. „ „ pieczywa po . . . 37 „ razem po . 147 „		
	21	Naczelnik oddziału chirurgicznego	Jak na rok 1877.		
III.	22—28	Pensye 3.253 zł.	Jak na rok 1877. z wyjątkiem pensyi dla Wagner Ludwiki i Popławskiego Jana, dla których z powodu zaszłej śmierci nic się nie preliminuje. W poz. 28. preliminuje się przyznaną na mocy uchwały Wydziału krajowego do LW. 13949/1876. pensyę Dr. Fingera o rocznych 236 zł. 25 ct.	3.340	3.272
IV.	29—33	Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski 317 zł.		353	317
V.	34	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych 300 zł.	Jak na rok 1877.	84	300
VI.	35—36	Remuneracye i zapomogi 940 zł.		766	940
VII.	37—45	Koszta gospodarcze 72.267 zł.		69.028	72.729
	37. a.	Zwykła strawa 38.000 zł.	Koszta strawy dla chorych zarachowywane były dotąd w ten sposób, iż prócz zwykłych artykułów żywności wliczano tu także koszta prowadzenia kuchni a mianowicie utrzymanie służby kuchennej, zakupno drzewa, sprzętów i inne kuchenne potrzeby. Sposób ten zarachowywania był przyczyną, iż koszta żywienia chorych w tutejszym szpitalu przedstawiały się za wysokie. Dla wykazania zatem rzeczywistych kosztów, zaliczamy obecnie wydatki niestanowiące w ścisłem słowa znaczeniu kosztów żywienia chorych, na właściwe rubryki, zaś tutaj wstawia się		

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz chorych.

Wyjaśnienia.

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878,

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
VII.		Zwykła strawa. (ciąg dalszy.)	tylko potrzeb na zakupno artykułów żywności a to na podstawie wyniku z r. 1875. wynoszącego kwotę . 42.361 zł. 54½ ct. z którego strąciwszy zarachowany koszt prowadzenia kuchni, w kwocie . 5.781 „ 21 „ okazuje się rzeczywisty koszt strawy . . . . 36.580 „ 33½ „ preliminuje się zatem z uwzględnieniem corocznie wzmagającej się ilości chorych i drożyzny, okrągłą kwotę . . 38.000 zł.		
	37 b.	Pieczywo.	Pieczywo kosztowało w r. 1875 4.274 zł. 25 ct. preliminuje się zatem na podstawie wyniku tego z uwzględnieniem corocznie pomnażającej się ilości chorych kwotę 4.500 zł. jak na rok 1877.	4.274	
	37 c.	Wino.	Wino kosztowało w r. 1875 2.242 zł. 70 ct. preliminuje się zatem z powodu jak wyżej zaokrągloną kwotę . . . . 2.300 zł.	2.242	
	38	Wikt z innemi potrzebami dla lekarza dyżurnego.	Jak na rok 1877.		
	39	Wikt z pieczywem dla pisarza pełniącego obowiązki dozorcy domu.	Preliminuje się w myśl rozporządzenia do LW. 33.236/76. a to z funduszu chorych 194 zł. „ położnic 14 „		
	40	Sprzęty.	Wynik z roku 1875. bez wliczenia sprzętów kuchennych wynosi . . 2.918 zł. 54 ct. ze względu jednak na poczynione zakupna w r. 1875. i 1876. preliminuje się tylko kwotę . . . . . 2.200 zł. jak na rok 1877. z doliczeniem tylko potrzeby na zakupno sprzętów kuchennych zarachowywanych dotąd w koszcie żywienia chorych a obecnie tamże wyłączonych (patrz wyjaśn. do poz. 37 a.) wynoszących wedle doświadczonej coroczn. potrzeby około 900 „ Razem preliminuje się . 3.100 zł. z których na podstawie praktykowanych wydatków zalicza się na potrzeby zwyczajne (reparacye) . . . . . 1.000 zł. zaś na sprawienie nowych sprzętów jako potrzebę nadzwyczajną, kwotę 2.100 „	2.918	

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz chorych.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
VII.	41	Bielizna i pościel.	Wynik z r. 1875. wynosi . 3.265 zł. 83 ct. z powodu iż w roku tym wyjątkowo poczyniono tylko nieznaczne zakupna nowych rzeczy, w skutek czego potrzeba na lata następne okazuje się wyższą a to tem więcej iż bardzo znaczna część rzeczy i bielizny została wydzieloną dla zakładu obłąkanych w Kulparkowie. Z tych zatem powodów preliminuje się potrzebę jak na rok 1877. w kwocie . . . . . 7.500 zł. licząc na potrzeby zwyczajne (reparacye) kwoty . . . . . 1.200 „ zaś na sprawienie nowych rzeczy jako wydatek nadzwyczajny . 6.300 „	3.265	7.500
	42	Pralnia.	Wynik z roku 1875. wynosi: w funduszu chorych . 5.350 zł 85½ ct. „ położnic . 110 „ — „ razem . 5.460 „ 85½ „ preliminuje się zatem z uwzględnieniem pomnażającej się ilości chorych. zaokrągloną kwotę . . . . . 5.500 zł. z której wedle dziennika na ten fundusz przypada kwota . . . . . 5.346 zł.	5.350	3.888
	43	Słoma do leży.	Preliminuje się na podstawie wynikłości z r. 1875. potrzebę jak na r. 1877.	520	800
	44	Drzewo opałowe.	W roku 1875. kosztowało drzewo: w funduszu chorych . 5.847 zł. 94 ct. „ położnic . 378 „ — „ razem . 6.225 „ 94 „ a po doliczeniu z powodów wymienionych przy poz. 37., drzewa spotrzebowanego na kuchnię, zaliczanego poprzednio na rachunek żywienia . . 1.944 „ — „ wynosiła potrzeba . . 8.169 „ 94 „ preliminuje się zatem z uwzględnieniem pomnożenia potrzeby, z powodu oddzielenia obłąkanych i rozszerzenia budynku. przypadającą część wedle dzielnika z okrągłej kwoty . . . . . 9.000 zł.	5.847	6.500
	45	Oświetlenie.	Oświetlenie kosztowało w r. 1875: w funduszu chorych . 1.388 zł. 09½ ct. „ położnic . 200 „ 70 „ razem . 1.588 „ 79½ „ preliminuje się jednak ze względu na zapro-	1.388	2.016

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz chorych.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
VII.		Oświetlenie. (ciąg dalszy.)	wadzenie oświetlenia gazowego, które prawdopodobnie kosztować będzie nieco drożej, przypadającą część wedle dzielnika z ogólnej potrzeby . . . . . 2.250 zł. jak na rok 1877.		
VIII.	46—49	Koszta sanitarne 11.090 zł.		7.583	11.110
	46	Sanitarne w ścisłem znaczeniu.	Wynik z roku 1875. wynosi 4.695 zł. 27½ ct. preliminuje się zatem zaokrągloną kwotę . . . . . 4.700 zł. która tem pewniej będzie potrzebną, ile że potrzebę na lekarstwa preliminuje się niżej.	4.695	3.000
	47	Lekarstwa.	Preliminuje się na podstawie przeciętnego trzechletniego wyniku, wynoszącego w roku 1873. . . . 9.455 zł. 94 ct. „ 1874. . . . 4.715 „ 19 „ 1875. . . . 2.008 „ 08 „ razem . 16.179 „ 21 „ przeciętnie . . . . 5.393 „ 07 „ w zaokrąglonej kwocie 5.400 „	2.008	7.000
	48—49	Instrumenta chirurgiczne i koszta pogrzebowe.	Jak na rok 1877.	850	950
IX.	50	Potrzeby kancelaryjne 933 zł.		956	933
X.	51	Potrzeby kapliczne 300 zł.	Jak na rok 1877., z wyłączeniem wydatków nadzwyczajnych, które w roku 1878. prawdopodobnie nie powtórzą się.	—	—
XI.	52—53	Utrzymanie budynków 3.121 zł.		10.197	7.621
XII.	54	Najem pomieszkań 7.554 zł.	Preliminuje się w myśl rozporządzenia do LW. 29.215/76., przypadającą część dawniejszego czynszu wedle dzielnika z dodaniem 5% podatku gminnego, z rocznych 8.400 zł.	8.547	7.194
XIII.	55—56	Rozmaite 520 zł.	Preliminuje się w wysokości uchwalonej kwoty na rok 1877. z tą uwagą, iż wynikłość z roku 1875. zawiera w sobie wydatki zaliczkowe, przeniesione w moc uchwały sejmowej na rubryki stałe.	25.604	520

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz chorych.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1	Zapisy i legaty 7.000 zł.	Wyniki trzyletnie wynoszą: w roku 1873. . . . 6.861 zł. 70 ct. „ 1874. . . . 7.288 „ 97½ „ „ 1875. . . . 6.108 „ — „ razem . 20.258 „ 67½ „ przeciętnie 6.752 „ 89 „ z uwagi jednak, że w powyższej przeciętnej, legata od spadków po izraelitach mieszczą się dopiero od 1. Czerwca 1874., preliminuje się okrągłą kwotę . . 7.000 zł.	6.108	7.600
II.	2—3	Dodatki 25.484 zł.		25.198	25.484
	2	Od c. k. Skarbu za drzewo opałowe.	Jak na rok 1877.	—	1.430
	3 a.	⅕ dochodu z rogatek.	Wynik trzyletni wynosi: w roku 1873. . . . 20.682 zł. 27 ct. „ 1874. . . . 26.244 „ 27½ „ „ 1875. . . . 25.144 „ 11 „ razem . 72.070 „ 65½ „ przeciętnie 24.023 „ 55½ „ preliminuje się zatem okrągłą kwotę, jak na rok 1877. . . . . 24.000 zł.	25.144	24.000
	3 b.	Na utrzymanie trupiarni.	Dochód stały, wpływający z kasy miejskiej w kwocie 84 zł., z którego przypada wedle dzielnika na fundusz chorych . . 54 zł. „ położnic . . 6 „ „ obłąkanych . 24 „	54	54
III.	4—6	Zwroty kosztów leczenia 100.000 zł.	Dochód rzeczywisty tej rubryki wynosił: w roku 1873. . . . . 45.899 zł. „ 1874. . . . . 87.251 „ „ 1875. . . . . 98.521 „ Ilość dni leczenia wynosiła: w roku 1873. . . . . 151.310 „ 1874. . . . . 146.486 „ 1875. . . . . 160.508 razem . 458.304 przeciętnie 152.768 licząc wedle ustanowionej taksy dziennie po 90 ct., wypada . . 137.491 zł. 20 ct. Z uwagi jednak, iż przeprowadzenie dochodzenia przynależności i stosunków majątkowych znacznej ilości chorych długo się przeciąga i z tej przyczyny wielka część kosztów pozostaje w zaległości, tudzież z uwzględ-	98.521	100.000

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz chorych.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
III.		Zwroty kosztów leczenia (ciąg dalszy.)	dnieniem wynikłości z roku 1875., preliminuje się uchwaloną na rok 1877. kwotę . . . . . 100.000 zł.		
IV.	7	Rozmaite 200 zł.	Jak na rok 1877., przyczem nadmienia się, iż w wynikłościach z roku 1875. zawarte są dochody zaliczkowe, przeniesione w moc odnośnej uchwały sejmowej na rubryki stałe.	8.738	200

Załącznik do wyjaśnień preliminarza szpitalu powszechnego we Lwowie.

Dzielnik

do obliczania wspólnych przychodów i wydatków przypadających na oddziały: chorych, położnic i obłąkanych,

zatwierdzony rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z dnia 17. Marca 1854. L. 43945,

z uwidocznieniem stosunku procentowego, który przypada po odłączeniu zakładu obłąkanych (LW. 30477/1875.)

Kategorya	Pozycya	Rubryki		Dywidenda											
				Wedle dawnego dzielnika przypada od 100 zł. na fundusz						Wedle obecnego dzielnika przypada od 100 zł. na fundusz					
				chorych		położnic		obłąkan.		chorych		położnic		obłąkan.	
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		Dochody.													
I. W stosunku do współwłasności budynków.	1	Dodatek z kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni		64	10	7	18	28	72	64	10	7	18	28	72
	2	Czynsz z kliniki		64	10	7	18	28	72	—	—	—	—	—	—
	3	Dodatek na drzewo opałowe		64	10	7	18	28	72	64	10	7	18	28	72
		Wydatki.													
	3^1	Czyszczenie kominów, straż ogn.	ad 3^1, 4 i 5.												
	4	Na budowy i reparacye		64	10	7	18	28	72	89	93	10	07	—	—
	5	Rozmaite													
	6	Płaca i ubranie portyera		89	93	10	07	—	—	89	93	10	07	—	—
		Wydatki.													
	7	Płace zarządu	ad 7, 8 i 9.												
	8	Dodatki do płac		83	40	5	96	10	64	93	33	6	67	—	—
	9	„ osobiste													
	10	Odstawne		83	40	5	96	10	64	83	40	5	96	10	64
	11	Pensye i dodatki na wychowanie		83	40	5	96	10	64	83	40	5	96	10	64
	12	Płace wszystkich sług		83	40	5	96	10	64	93	33	6	67	—	—
II. Wedle rzeczywistej potrzeby.	13	Prowizye i dary z łaski		83	40	5	96	10	64	83	40	5	96	10	64
	14	Adjuta	ad 14, 15 i 16.												
	15	Substytucye		83	40	5	96	10	64	93	33	6	67	—	—
	16	Dyurna													
	17	Alimentacye		83	40	5	96	10	64	83	40	5	96	10	64
	18	Dopłaty na pomieszkanie													
	19	Remuneracye	ad 18.												
	20	Dodatek na fiakra	19, 20.	83	40	5	96	10	64	93	33	6	67	—	—
	21	Potrzeby kancelaryjne	21, 21^1												
	21^1	Zapomogi													
		Dochody.													
III. Wedle ilości łóżek.	22	Zysk ze sprzedaży rzeczy													
		Wydatki.													
	23	Bielizna i naprawianie takowej		69	34	2	—	28	66	97	20	2	80	—	—
	24	Sprzęty domowe													
	25	Bielizna i pościel													
	26	Słoma do sienników													
	27	Wydatki na utrzymanie kaplicy													
		Dochody.													
IV. Wedle objętości lokalów.	28	Od kliniki, wynagrodzenie za 15 sągów drzewa opałowego		63	40	6	30	30	30	—	—	—	—	—	—
		Wydatki.													
	29	Opał		63	40	6	30	30	30	90	96	9	04	—	—
		Wydatki.													
V. Wedle ilości pokoi dla chorych.	30	Oświetlenie		67	19	7	81	25	—	89	59	10	41	—	—

L. W. **34524**/1876.
Alegat **D.** do sprawozdania
Wydziału krajowego o budżecie
krajowym na rok 1878.

Lit. D.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Fundusz położnic.

Preliminarz

na rok

1878.

L. W. 33236/1876.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Sumaryusz

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryaokie		
I.	1—12	Płace i emolumenta etatowe	2.491	—	2.491
II.	13—21	Koszta utrzymania osób nieetatowych	2.475	—	2.475
III.	22—26	Pensye i emerytury	178	—	178
IV.	27—31	Zaopatrzenia i dary z łaski	70	—	70
V.	32	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	30	—	30
VI.	33—34	Remuneracye i zapomogi	103	—	103
VII.	35—43	Koszta gospodarcze	4.459	750	5.209
VIII.	44—46	Koszta sanitarne	500	—	500
IX.	47	Potrzeby kancelaryjne	67	—	67
X.		Potrzeby kapliczne	—	—	—
XI.	48—49	Utrzymanie budynków	349	—	349
XII.	50	Najem pomieszkań	846	—	846
XIII.	51	Odsetki od kapitałów dłużnych	352	—	352
XIV.	52	Zapomogi dla położnic	2.000	—	2.000
XV.	53	Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	100	—	100
XVI.	54—55	Rozmaite	80	—	80
		Suma wydatków	14.100	750	14.850

Dochody.

I.	1—2	Dodatki	166	—	166
II.	3	Zwroty kosztów leczenia	600	—	600
III.	4	Rozmaite	4	—	4
		Suma dochodów	770	—	770
		W porównaniu z wydatkami	—	—	14.850
		okazuje się **niedobór**	—	—	14.080

Fundusz położnic. **Wydatki.**

Poszczególnienie					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
I.		**Płace i emolumenta etatowe.**			
	1	Dyrektor, płaca . . . . z rocznych 1.600 zł.	107		
		Dodatek pięcioletni . . . „ 300 „	12		
		Dodatek na mieszkanie . . „ 400 „	27		
	2	Profesor akuszeryi. płaca rocznie	650		
	3	Prosektor . . . . . z rocznych 1.200 „	80		
		Dodatek pięcioletni . . . „ 200 „	11		
	4	Chemik patologii . . . . „ 1.000 „	67		
		Dodatek pięcioletni . . . „ 150 „	10		
	5	Sekundaryusz, rocznie	600		
	6	Akuszerka pierwsza, rocznie	400		
		Dodatek pięcioletni	40		
	7	2 kapelanów, płaca po 600 zł. z rocznych 1.200 „	80		
		Dodatek na mieszkanie po 200 „ „ 400 „	27		
	8	Rządca, płaca . . . . „ 1.200 „	80		
		Dodatek pięcioletni . . . „ 200 „	13		
	9	2 oficyałów, płaca po 1.000 zł. „ 2.000 „	133		
		Dodatek pięcioletni dla jednego oficyała „ 150 „	10		
	10	2 pisarzy, płaca po 600 zł. . „ 1.200 „	80		
		Dodatek pięcioletni dla jednego pisarza „ 100 „	5		
	11	Woźny, płaca . . . . „ 400 „	27		
		Dodatek pięcioletni . . . „ 30 „	1		
		Na ubior . . . . . „ 50 „	3		
	12	Odźwierny, płaca . . . „ 350 „	24		
		Dodatek pięcioletni . . . „ 30 „	1		
		Dodatek na ubior . . . „ 50 „	3		
		Suma rubryki I.	2.491	—	2.491
II.		**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**			
	13	Przełożona Sióstr Miłosierdzia, z rocznych 80 zł.	5		
		Wikt wraz z pieczywem, winem i inne potrzeby, z rocznych . . . . 225 „	15		
	14	1 Siostra Miłosierdzia oddziałowa, płaca rocznie	80		
		Wikt dla tejże z pieczywem i innemi potrzebami, rocznie	225		
	15	9 Sióstr Miłosierdzia zatrudnionych wspólnie przy czynnościach obudwu oddziałów, płaca po 80 zł., z rocznych 720 „	48		
		Wikt dla tychże wraz z pieczywem po 208 zł. z rocznych . . . . . 1.872 „	125		
		Do przeniesienia . .	498	—	—

Wydatki. **Krajowy szpital powszechny we Lwowie.**

Poszczególnienie					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
		Z przeniesienia . .	498		
II.	16	Inne potrzeby dla tychże: piwo, wino. desery, krochmal, farbka i t. p. po 172 zł., z rocznych . . . . . 153 zł.	10		
	17	6 pisarzy dziennych, z rocznych . . 3.015 „ 10 ct.	201		
	18	Maszynista z pomocnikiem, płaca z rocznych . . . . . 1.000 „ — „	67		
	19	Opał dla tychże, 3 sągi drzewa po 16 zł. 80 ct. z rocznych . . . . 50 „ 40 „	4		
	20	Akuszerka druga, płaca rocznie	250		
	21	Służba z wiktem i ubiorem	1.445		
		Suma rubryki II. .	2.475	—	2.475
III.		**Pensye i emerytury.**			
	22	Pfau Henryka, wdowa po profesorze akuszeryi, z rocznych . . . . . 350 zł.	64		
	23	Grund Ludwika, wdowa po rządcy, z rocznych . . . . . 245 „	15		
	24	Burkart Franciszka, wdowa po kontrolorze. z rocznych . . . . . 175 „	10		
	25	Bodaszewska Agnieszka. wdowa po nadzorcy domu. z rocznych . . . 105 „	6		
	26	Dr. Berthloff. były dyrektor. z rocznych . 1.400 „	83		
		Suma rubryki III. .	178	—	178
IV.		**Zaopatrzenia i dary z łaski.**			
	27	Christl Laura, sierota po kontrolorze, z rocznych . . . . . 63 zł.	4		
	28	Hammer Joanna, sierota po pisarzu, z rocznych . . . . . 63 „	4		
	29	Tomaszewska Marya, wdowa po woźnym. dziennie po 14 ct., z rocznych . 51 „	3		
	30	Swoboda Marya, akuszerka, dziennie po 15 ct., rocznie	55		
	31	Graas Maciej. kwieskowany pisarz. z rocznych . . . . . 70 „	4		
		Suma rubryki IV. .	70	—	70

Fundusz położnic. Wydatki.

Poszczególnienie					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
V.	32	**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych**	30	—	30
VI		**Remuneracye i zapomogi.**			
	33	Za sprawdzanie recept	3		
	34	Remuneracye i zapomogi	100		
		Suma rubryki VI. .	103	—	103
VII.		**Koszta gospodarcze.**			
	35	Wyżywienie:			
		a) zwykła strawa i dodatki	2.500		
		b) pieczywo	350		
		c) wino	20		
	36	Wikt dla lekarza dyżurnego wraz z pieczywem i innemi potrzebami, winem. piwem i t. p. po 29 zł. miesięcznie, z rocznych . . . . 348 „	23		
	37	Wikt dla pisarza pełniącego obowiązki dozorcy domu, z pieczywem. z rocznych 207 „ 60 ct.	14		
	38	Sprzęty	100	200	
	39	Bielizna i pościel	150	550	
	40	Pralnia. z kwoty . . . . . 5.500 „	154		
	41	Słoma do leży	100		
	42	Drzewo opałowe, z kwoty . . . . 9.000 „	814		
	43	Oświetlenie, z kwoty . . . . . 2.250 „	234		
		Suma rubryki VII. .	4.459	750	5.209
VIII.		**Koszta sanitarne.**			
	44	Sanitarne w ścisłem znaczeniu	100		
	45	Lekarstwa	300		
	46	Instrumenta chirurgiczne	100		
		Suma rubryki VIII. .	500	—	500
IX.		**Potrzeby kancelaryjne.**			
	47	Rozmaite potrzeby dla kancelaryi zarządu z rocznych . . . . . 1.000 zł.	67	—	67

Wydatki. Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Poszczególnienie					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
X.		**Potrzeby kapliczne** . . .	—	—	—
XI.		**Utrzymanie budynków.**			
	48	Konserwacye i reparacye. z kwoty . . 3.120 zł.	314		
	49	Kominiarze i straż ogniowa „ . . . . 350 „	35		
		Suma rubryki XI. .	349	—	349
XII.		**Najem pomieszkań.**			
	50	Czynsz za filię Hoffmana wraz z podatkiem gminnym, z rocznych . . . . . 8.400 zł.	846	—	846
XIII.		**Odsetki od kapitałów dłużnych.**			
	51	Funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego. za część budynku użytego dla oddziału położnic, oszacowanego na kwotę 6.705 zł. 3 kr. m. k. — 5%	352	—	352
XIV.		**Zapomogi dla położnic.**			
	52	Dla położnic opuszczających wraz z dzieckiem zakład położnic. po 6 zł.	2.000	—	2.000
XV.		**Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic.**			
	53	Wynagrodzenie dla mamek. za karmienie dzieci, których matki na oddział chorych przeniesione zostały. po 15 ct. dziennie	100	—	100
XVI.		**Rozmaite.**			
	54	Na utrzymanie biblioteki, z rocznych . . 100 zł.	10		
	55	Przypadkowe	70		
		Suma rubryki XVI. .	80	—	80

Fundusz położnic. Dochody.

Poszczególnienie					
Liczba		Dochody	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
I.		**Dodatki.**			
	1	Od c. k. Skarbu za 200 sągów drzewa opałowego, część przypadająca na ten oddział, z kwoty 2.230 zł.	160		
	2	Od kasy miejskiej na utrzymanie trupiarni, z rocznych . . . . . 84 „	6		
		Suma rubryki I. .	166	—	166
II.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	3	Od płacących za siebie i z funduszów publicznych .	600	—	600
III.		**Rozmaite.**			
	4	Ze sprzedaży zużytych sprzętów i inne mniejsze dochody	4	—	4

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu położnic

na rok

1878.

Krajowy szpital powszechny we Lwowie. Fundusz położnic.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki	Preliminowano na rok 1878. Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Uchwalono na rok 1877. Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
						Złote		
I.	1—12	Płace i emolumenta etatowe . . .	2.491	—	2.491	2.460	—	2.460
II.	13—21	Koszta utrzymania osób nieetatowych .	2.475	—	2.475	2.034	—	2.034
III.	22—26	Pensye i emerytury	178	—	178	300	—	300
IV.	27—31	Zaopatrzenia i dary z łaski	70	—	70	70	—	70
V.	32	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	30	—	30	30	—	30
VI.	33—34	Remuneracye i zapomogi	103	—	103	103	—	103
VII.	35—43	Koszta gospodarcze	4.459	750	5.209	4.939	—	4.939
VIII.	44—46	Koszta sanitarne	500	—	500	500	—	500
IX.	47	Potrzeby kancelaryjne	67	—	67	67	—	67
X.		Potrzeby kapliczne	—	—	—	300	—	300
XI.	48—49	Utrzymanie budynków	349	—	349	349	—	349
XII.	50	Najem pomieszkań	846	—	846	806	—	806
XIII.	51	Odsetki od kapitałów dłużnych . .	352	—	352	352	—	352
XIV.	52	Zapomogi dla położnic	2.000	—	2.000	2.000	—	2.000
XV.	53	Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic .	100	—	100	100	—	100
XVI.	54—55	Rozmaite	80	—	80	80	—	80
		Suma wydatków .	14.100	750	14.850	14.490	—	14.490
		Dochody.						
I.	1—2	Dodatki	166	—	166	166	—	166
II.	3	Zwroty kosztów leczenia	600	—	600	800	—	800
III.	4	Rozmaite	4	—	4	4	—	4
		Suma dochodów .	770	—	770	970	—	970

na rok 1878. z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878.				Ogółem na rok 1878.		Uwaga
Zwyczajne		Nadzwyczajne				
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze	
austryackie						
31	—	—	—	31	—	
441	—	—	—	441	—	
—	122	—	—	—	122	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	480	750	—	270	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	300	—	—	—	300	
—	—	—	—	—	—	
40	—	—	—	40	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
512	902	750	—	782	422	
				360		
—	—	—	—	—	—	
—	200	—	—	—	200	
—	—	—	—	—	—	
—	200	—	—	—	200	

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz położnic.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 187
I.	1—12	Płace i emolumenta etatowe 2.491 zł.	Preliminuje się na podstawie etatu i statutu uchwalonego na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 22. Maja 1875. jak na rok 1877. z doliczeniem w myśl rzeczonej uchwały przypadających na ten fundusz wedle dzielnika pięcioleci. (Patrz wyjaśn. fund. chorych poz. 1—12. i w dodatku dzielnik do obliczania wynikłości).	1.544	2.460
II.	13—21	Koszta utrzymania osób nieetatowych 2.475 zł.	Poz. 13—16. Preliminuje się w całości na ten fundusz utrzymanie jednej Siostry oddziałowej, tudzież przypadającą wedle dzielnika część utrzymania Siostry przełożonej i 9 Sióstr zatrudnionych wspólnie na obudwu oddziałach przy kuchni, pralni i magazynie bielizny. (Patrz wyjaśnienia funduszu chorych poz. 13—15).	1.562	2.034
	17	Pisarze dzienni	Preliminuje się na mocy rozporządzenia do LW. 33.236/76., przypadającą część wedle dzielnika (Patrz wyjaśnienia fund. chorych poz. 16 i 17).		
	18	Maszynista	Preliminuje się na mocy rozporządzenia do LW.26.313/76. (Patrz wyjaśnienia funduszu chorych, poz. 18 i 19).		
	20	Akuszerka druga	Preliminuje się płacę dla akuszerki drugiej na mocy rozporządzenia do LW. 1813/75.		
	21	Służba z wiktem i ubiorem.	Preliminuje się w myśl rozporządzenia do LW. 20.970/74. dla dwóch sług oddziałowych: płaca po 144 zł. rocznie 288 zł. wikt „ 147 „ „ 294 „ ubior „ 26 „ 53 ct. „ 53 „ razem 635 „ tudzież przypadającą część utrzymania wedle dzielnika a) dla 30 służby domu, z rocznego kosztu płac 2.880 zł. . . . . 192 zł. z rocznego kosztu wiktu 4.410 zł. 294 „ b) dla 20 służby kuchennej, z rocznego kosztu płac 1.920 zł. 128 „ „ „ wiktu 2.940 „ 196 „ ogółem preliminuje się 1.445 „ (Patrz wyjaśnienia fund. chorych poz. 20)		

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz położnic.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
III.	22—26	Pensye i emerytury 178 zł.	Jak na rok 1877. z opuszczeniem pensyj Ostrowskiej Henryki i Popławskiego Jana, dla których z powodu zaszłej śmierci nic się nie preliminuje.	201	300
IV.	27—31	Zaopatrzenia i dary z łaski 70 zł.		87	70
V.	32	Odprawy 30 zł.	Jak na rok 1877.	5	30
VI.	33—34	Remuneracye i zapomogi 103 zł.		100	103
VII.	35—43	Koszta gospodarcze 5.209 zł.	Pozycye 35—36, 38—39, 41 i 43, jak na rok 1877., z uwzględnieniem podrożenia cen, wzmagania się potrzeb i wynikłości z roku 1875. z powiększeniem tylko przy sprzętach o kwotę 100 zł. na sprzęty kuchenne, które poprzednio wciągane były do rubryki żywienia. Potrzeby przy pozycyach sprzętów i bielizny podzielono odpowiednio do uchwały sejmowej z d. 24. Kwietnia 1876. na wymogi zwyczajne, a osobno na sprawienie nowych, w rubryce „nadzwyczajne“. Pozycya 37, 40, 42. Preliminuje się przypadającą część wedle dzielnika. (Patrz wyjaśnienia fund. chorych poz. 39, 42, 44).	4.257	4.939
VIII.	44—46	Koszta sanitarne 500 zł.		270	500
IX.	47	Potrzeby kancelaryjne 67 zł.	Jak na rok 1877.	59	67
X.		Potrzeby kapliczne	Nie preliminuje się nic z powodu, iż wydatki tej rubryki ponosić ma w roku 1878. z kolei fundusz chorych.	315	300
XI.	48—49	Utrzymanie budynków 349 zł.	Jak na rok 1877.	1.099	349
XII.	50	Najem pomieszkania 846 zł.	Preliminuje się przypadającą część wedle dzielnika. (Patrz wyjaśnienia fund. chorych p. 54).	1.584	806
XIII.	51	Odsetki od kapitałów dłużnych 352 zł.	Jak na rok 1877.	352	352

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.
Fundusz położnic.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
XIV.	52	Zapomogi dla położnic 2.000 zł.	Do poz. 52 i 53. Wydatki tego rodzaju nie dadzą się ustalić ani też przewidzieć, a z powodu zwinięcia zakładu podrzutków, pomnaża się ilość ubogich położnic; z tej przyczyny bez względu na wynikłości z r. 1875., preliminuje się uchwalone na rok 1877. kwoty.	1.608	2.000
XV.	53	Karmienie dzieci 100 zł.		2	100
XVI.	54—55	Rozmaite 80 zł.	Jak na rok 1877., z nadmienieniem, iż w wynikłościach z roku 1875., zawarte są wydatki zaliczkowe, przeniesione w moc uchwały sejmowej na rubryki stałe.	4.222	80
			Dochody.		
I.	1—2	Dodatki 166 zł.	Jak na rok 1877.	6	166
II.	3	Zwroty kosztów leczenia 600 zł.	Wynik z trzech lat wynosił: w roku 1873. . . . . 525 zł. 80 ct. „ 1874. . . . . 789 „ 49 „ „ 1875. . . . . 451 „ 22 „ razem 1.766 „ 51 „ przeciętnie 588 „ 83 „ preliminuje się zatem zaokrągloną kwotę 600 zł. Ilość dni leczenia w r. 1875. wynosiła 8.911.	451	800
III.	4	Rozmaite 4 zł.	Jak na rok 1877.	1	4

L. W. 34524/1876
Alegat **E.** do sprawozdania
Wydziału krajowego o budżecie
krajowym na rok 1878.

Lit. E.

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

Preliminarz

na rok

1878.

L. W. 32312/1876

Krajowy zakład dla

Sumaryusz.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.	1—9	Płace i emolumenta etatowe	11.915	—	11.915
II.	10—17	Koszta utrzymania osób nieetatowych	28.251	—	28.251
III.	18—22	Pensye i emerytury	205	—	205
IV.	23—27	Zaopatrzenia i dary z łaski	27	—	27
V.	28	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	40	—	40
VI.	29—30	Remuneracye i zapomogi	560	—	560
VII.	31—39	Koszta gospodarcze	68.800	7.000	75.800
VIII.	40—43	Koszta sanitarne	2.720	—	2.720
IX.	44	Koszta kancelaryjne	500	—	500
X.	45	Koszta kapliczne	200	—	200
XI.	46—49	Koszta utrzymania budynków	3.950	—	3.950
XII.	50—54	Koszta utrzymania chorych na umyśle, pomieszczonych w Żółkwi i Przemyślu	—	26.410	26.410
XIII.	55	Odsetki od kapitałów dłużnych	1.408	—	1.408
XIV.	56	Podatki i daniny	200	—	200
XV.	57—60	Rozmaite	1.650	—	1.650
		Suma wydatków	120.426	33.410	153.836
		Dochody.			
I.	1—2	Dodatki	664	—	664
II.	3	Zwroty kosztów leczenia	15.000	—	15.000
III.	4	Dochody z dóbr	700	—	700
IV.	5	Rozmaite	20	—	20
		Suma dochodów	16.384	—	16.384
		W porównaniu z wydatkami			153.836
		okazuje się **niedobór**			137.452

obłąkanych na Kulparkowie. **Wydatki.**

Poszczególnienie.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		**Płace i emolumenta etatowe.**			
	1	Dyrektor, płaca . . . rocznie	2.200		
		„ dodatek osobisty „	800		
	2	3 lekarzy, płaca . . . „ . . . po 1.000 zł.	3.000		
		„ wikt . . . . „ . . . „ 326 „	978		
	3	Rządca, płaca . . . . „	1.200		
	4	Oficyał, „ . . . . „	700		
		„ wikt . . . . „	246		
	5	Pisarz, płaca . . . . „	600		
		„ wikt . . . . „	246		
	6	Nadzorca służby, płaca „	400		
		„ „ wikt „	210		
	7	Nadzorczyni służby, płaca „	300		
		„ „ wikt „	210		
	8	Woźny, płaca . . . . „	150		
		„ wikt . . . . „	210		
		„ dodatek na ubior „	50		
	9	Odźwierny, płaca . . „	150		
		„ dodatek pięcioletni „ . . . . . 30 zł.	5		
		„ wikt . . . . „	210		
		„ dodatek na ubior „	50		
		Suma rubryki I. . .	11.915	—	11.915
II.		**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**			
	10	2 Kapelanów, płaca rocznie po . . . . . 120 zł.	240		
		„ wikt „ „ . . . . . 246 „	492		
	11	12 Sióstr Miłosierdzia, płaca rocznie po . . 80 „	960		
		„ „ wikt z pieczywem po 217 „	2.604		
		Inne potrzeby dla tychże: desery, krochmal, farbka itp. po . . . . . 11 zł. 50 ct.	138		
	12	1 pisarz dzienny, rocznie	360		
		„ „ wikt z pieczywem	246		
	13	Ogrodnik, płaca rocznie	180		
		„ wikt „	210		
	14	Nauczyciel rzemiosła stolarskiego, płaca rocznie . . .	208		
		„ „ „ wikt	210		
		Do przeniesienia . .	5.848	—	—

*

Wydatki. **Krajowy zakład dla**

Poszczególnienie.					
Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
II.		Z przeniesienia . . .	5.848		
	15	Nauczyciel krawiectwa, płaca rocznie	208		
		„ „ wikt „	210		
	16	Nauczyciel rzemiosła ślusarskiego, płaca rocznie . . .	208		
		„ „ „ wikt „	210		
	17	Służba z wiktem i ubiorem:			
		10 sług po 15 zł. miesięcznie . . . . . 1.800 zł.			
		10 „ „ 12 „ „ . . . . . 1.440 „			
		10 „ „ 10 „ „ . . . . . 1.200 „			
		45 „ „ 8 „ „ . . . . . 4.320 „			
		Wikt z pieczywem dla 75 sług rocznie po 155 zł. . . . . 11.625 „			
	18	Ubior dla służby oddziałowej:			
		25 mężczyzn rocznie po 20 zł. 75 ct. . . . 518 zł. 75 ct.			
		25 kobiet rocznie po 26 zł. 53 ct. . . . 663 „ 25 „ . . . 1.182 „	21.567		
		Suma rubryki II. . .	28.251	—	28.251
III.		**Pensye i emerytury.**			
	19	Grund Ludwika, wdowa po rządcy, z rocznych . . . . . 245 zł.	26		
	20	Burkart Franciszka, wdowa po kontrolorze, z rocznych . . . . . 175 „	19		
	21	Bodaszewska Agnieszka, wdowa po nadzorcy domu, z rocznych . . . . . 105 „	11		
	22	Dr. Berthleff, były dyrektor, z rocznych . . 1.400 „	149		
		Suma rubryki III. . .	205	—	205

Poszczególnienie.					
Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
IV.		**Zaopatrzenia i dary z łaski.**			
	23	Christl Laura, sierota po kontrolorze, z rocznych 63 zł.	7		
	24	Hammer Joanna, sierota po pisarzu „ 63 „	7		
	25	Tomaszewska Marya, wdowa po woźnym po 14 ct. dziennie, z rocznych . . . . . 51 „	5		
	26	Graas Maciej, kwieskowany pisarz, z rocznych 70 „	8		
		Suma rubryki IV. . .	27	—	27
V.	27	**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych** .	40	—	40
VI.		**Remuneracye i zapomogi.**			
	28	Za sprawdzanie recept	60		
	29	Remuneracye i zapomogi	500		
		Suma rubryki VI. . .	560	—	560
VII.		**Koszta gospodarcze.**			
	30	Wyżywienie:			
		a) zwykła strawa i dodatki	40.000		
		b) pieczywo	7.000		
		c) wino	800		
	31	Sprzęty	1.000	2.000	
	32	Bielizna i pościel	1.000	5.000	
	33	Pralnia	4.000		
	34	Słoma do leży	600		
	35	Drzewo opałowe	9.000		
	36	Oświetlenie	3.000		
	37	Utrzymanie ogrodu	1.000		
	38	Utrzymanie 2 par koni wraz z reparacyą wozów, uprzęży, tudzież innemi potrzebami	1.400		
		Suma rubryki VII. . .	68.800	7.000	75.800

Wydatki. **Krajowy zakład dla**

Poszczególnienie					
Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
VIII.		**Koszta sanitarne.**			
	40	Sanitarne w ścisłem znaczeniu	1.500		
	41	Lekarstwa	1.000		
	42	Instrumenta chirurgiczne	170		
	43	Koszta pogrzebowe	50		
		Suma rubryki VIII. .	2.720	—	2.720
IX.		**Koszta kancelaryjne.**			
	44	Rozmaite potrzeby dla kancelaryi zarządu	500	—	500
X.	45	**Koszta kapliczne**	200	—	200
XI.		**Koszta utrzymania budynków.**			
	46	Konserwacye i reparacye	1.800		
	47	Asekuracya budynków i ruchomości.	250		
	48	Pokostowanie podłóg	1.500		
	49	Kominiarze i straż ogniowa	400		
		Suma rubryki XI. . .	3.950	—	3.950
XII.		**Koszta utrzymania chorych na umyśle, pomieszczonych w Żółkwi i Przemyślu.**			
	50	Utrzymanie 70 obłąkanych w Żółkwi, po 70 ct. dziennie		17.885	
	51	Dr. Muszkiet Karol, za pełnienie obowiązków tamże . .		500	
	52	Utrzymanie 30 kobiet obłąkanych w Przemyślu, po 70 ct. dziennie		7.665	
	53	Dr. Orłowski Stanisław, za pełnienie obowiązków prymaryusza tamże		300	
	54	Dr. Biber Maurycy, za pełnienie obowiązków sekundaryusza tamże		60	
		Suma rubryki XII. . .	—	26.410	26.410

Poszczególnienie.					
Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
XIII.		**Odsetki od kapitałów dłużnych.**			
	55	Funduszowi stypendyjnemu Głowińskiego 5% od dłużnej sumy 26.820 zł. m. k.	1.408	—	1.408
XIV.	56	**Podatki i daniny**	200	—	200
XV.		**Rozmaite.**			
	57	Na utrzymanie biblioteki lekarskiej	50		
	58	Na książki i czasopisma dla chorych	300		
	59	Myto drogowe	300		
	60	Rozmaite	1.000		
		Suma rubryki XV. . .	1.650	—	1.650

Dochody. Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

Poszczególnienie.					
Liczba		Dochody.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
I.		**Dodatki.**			
	1	Od c. k. Skarbu za 681·58 sześć. metr. drzewa opałowego, część przypadająca na ten oddział z kw. 2.280 zł.	640		
	2	Z kasy miejskiej, na utrzymanie trupiarni, z rocznych 84 zł.	24		
		Suma rubryki I. . .	664	—	664
II.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	3	Od płacących za siebie i z funduszów publicznych . .	15.000	—	15.000
III.		**Dochody z dóbr.**			
	4	Czynsz z propinacyi na Kulparkowie	700	—	700
IV.		**Rozmaite.**			
	5	Ze sprzedaży zużytych sprzętów i inne mniejsze dochody	20	—	20

Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza

na rok

1878.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki.	Preliminowano na rok 1878.			Uchwalono na rok 1877.		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
								Złote
I.	1—9	Płace i emolumenta etatowe	11.915	—	11.915	12.180	—	12.180
II.	10—17	Koszta utrzymania osób nieetatowych .	28.251	—	28.251	20.950	—	20.950
III.	18—22	Pensye i emerytury	205	—	205	250	—	250
IV.	23—27	Zaopatrzenia i dary z łaski	27	—	27	119	—	119
V.	25	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	40	—	40	40	—	40
VI.	29—30	Remuneracye i zapomogi	560	—	560	560	—	560
VII.	31—39	Koszta gospodarcze	68.800	7.000	75.800	60.310	—	60.310
VIII.	40—43	Koszta sanitarne	2.720	—	2.720	2.320	300	2.620
IX.	44	Koszta kancelaryjne	500	—	500	500	—	500
X.	45	Koszta kapliczne	200	—	200	200	—	200
XI.	46—49	Koszta utrzymania budynków . . .	3.950	—	3.950	2.800	—	2.800
XII.	50—54	Koszta utrzymania chorych na umyśle, pomieszczonych w Żółkwi i Przemyślu	—	26.410	26.410	—	22.577	22.577
XIII.	55	Odsetki od kapitałów dłużnych . . .	1.408	—	1.408	1.408	—	1.408
XIV.	56	Podatki i daniny	200	—	200	200	—	200
XV.	57—60	Rozmaite	1.650	—	1.650	1.650	—	1.650
		Suma wydatków . .	120.426	33.410	153.836	103.487	22.877	126.364
		Dochody.						
I.	1—2	Dodatki	664	—	664	664	—	664
II.	3	Zwroty kosztów leczenia	15.000	—	15.000	14.000	—	14.000
III.	4	Dochody z dóbr	700	—	700	700	—	700
IV.	5	Rozmaite	20	—	20	20	—	20
		Suma dochodów . .	16.384	—	16.384	15.384	—	15.384

na rok 1878. z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878.				Ogółem na rok 1878.		Uwaga.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
austryackie						
—	265	—	—	—	265	
7.301	—	—	—	7.301	—	
—	45	—	—	—	45	
—	92	—	—	—	92	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
8.490	—	7.000	—	15.490	—	
400	—	—	300	100	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
1.150	—	—	—	1.150	—	
—	—	3.833	—	3.833	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
17.341	402	10.833	300	27.874	402	
				27.472		
—	—	—	—	—	—	
1.000	—	—	—	1.000	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
1.000	—	—	—	1.000	—	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1—9	Płace i emolumenta etatowe 11.915 zł.	Preliminuje się na podstawie etatu i statutu, uchwalonego na posiedzeniu Wys. Sejmu z dnia 25. Maja 1875. z doliczeniem przy pozycyi 9. przypadającego dodatku pięcioletniego dla odźwiernego, z rocznych 30 zł. począwszy od 10. Listopada 1878. tudzież ze zmianą kosztów wiktu w myśl rozporządzenia do L. W. 3.834/1876. obliczonego: dla lekarzy z winem, rocznie po 326 zł. „ urzędników, bez wina „ „ 246 „ „ służby wyższej „ „ 210 „	9.375	12.180
II.	10—17	Koszta utrzymania osób nieetatowych 28.251 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877. z obliczeniem kosztów wiktu wedle potrzeby, w myśl rozporządzenia do L. W. 3.834/1876. i z wprowadzeniem dla zachodzącej potrzeby następujących nowych funkcyonaryuszów, a mianowicie:	12.470	20.950
	11	Siostry Miłosierdzia.	Preliminuje się, w myśl uchwały do L. W. 70/877. w miejsce 8, dla 12 Sióstr Miłosierdzia.		
	12	Pisarz dzienny.	Już przy zaprowadzeniu nowego zarządu do L. W. 11.504/1876. okazał się uchwalony etat urzędników dla zakładu niewystarczającym, w skutek czego uznano do L. W. 14.634/1876. potrzebę ustanowienia posady etatowej dla czwartego urzędnika i zastąpiono go tymczasowo pisarzem dziennym, z płacą po 30 zł. miesięcznie, czyli rocznie 360 zł. oraz wiktem, przeznaczonym dla urzędników, w kwocie . . . . . 246 zł.		
	13	Ogrodnik.	W budżecie na rok 1877. zamieszczono koszt utrzymania ogrodnika niewłaściwie w rubryce wydatków gospodarczych; chcąc każdy wydatek przedstawić w rubryce odpowiedniej, wykazuje się obecnie płacę ogrodnika w rubryce utrzymania osób nieetatowych, a to na mocy uchwały Wydziału krajowego		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
			z dnia 17. Października 1876. L. 25.884, miesięcznie po 15 zł. czyli rocznie 180 zł. tudzież wikt przeznaczony dla służby wyższej . . . . . 210 zł.		
	16	Nauczyciel rzemiosła ślusarskiego.	Z powodu zachodzącej potrzeby wykonywania rozmaitych robót ślusarskich i zatrudniania przy tychże obłąkanych dla rozrywki, preliminuje się koszt utrzymania nauczyciela rzemiosła ślusarskiego, w wysokości jak dla innych rzemieślników.		
	17	Służba z wiktem.	Preliminuje się jak na rok 1877. z uwzględnieniem faktycznego stanu i dodaniem w tej rubryce służby kuchennej, której koszta utrzymania dotąd zamieszczano w ogólnej sumie wydatków, łożonych na żywienie chorych. (Rub. VII.) Obecnie przeniesiono ztamtąd te koszta do Rub. II., (patrz wyjaśnienia przy poz. 31) a nadto doliczono także koszta wiktu, w myśl rozporządzenia do L. W. 3.834/1876. wedle rzeczywistej potrzeby łącznie z pieczywem, rocznie po . . . . . 155 zł.		
III.	18—22	Pensye i emerytury 205 zł.	Jak na rok 1877. z wyjątkiem pensyi Ludwiki Wagner, dla której się nic nie preliminuje z powodu śmierci tej emerytki.	307	250
IV.	23—27	Zaopatrzenia i dary z łaski 27 zł.	Jak na rok 1877. z wyjątkiem daru dla Dmitrasza Mikołaja, dla którego z powodu zaszłej śmierci, nic się nie preliminuje.	139	119
V.	28	Odprawy 40 zł.	Jak na rok 1877.	31	40
VI.	29—30	Remuneracye i zapomogi 560 zł.		358	560

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
VII.	31—39	Koszta gospodarcze 75.800 zł.		58.924	60.310
	31 *a)*	Zwykła strawa i dodatki.	Wynik z r. 1875. wynosi . 38.805 zł. 17 ct. a po potrąceniu od tego zarachowanych kosztów prowadzenia kuchni, a mianowicie utrzymania służby kuchennej, zakupna drzewa i sprzętów do kuchni, z powodu preliminowania takowych na właściwe rubryki, w kwocie . . . 4.533 „ — „ wynosił właściwie . . . 34.272 zł. 17 ct. Jednakże z uwagi, iż z rozwinięciem zakładu ilość chorych corocznie się pomnaża i artykuły żywności drożeją, nadto z uwzględnieniem wyniku pierwszego półrocza 1876. wynoszącego 22.245 zł. 5½ ct., preliminuje się okrągłą kwotę . . . . . 40.000 zł.		34.500
	31 *b)* 31 *c)*	Pieczywo. Wino.	Preliminuje się z powodów jak wyżej, na podstawie wyniku 1go półrocza 1876. a mianowicie przy pieczywie 3.394 zł. 58 ct. zaś przy winie 359 zł. 7 ct. prawdopodobną potrzebę.		
	32	Sprzęty.	Wynikłość z r. 1875. oprócz sprzętów kuchennych, wciągniętych do kosztów żywienia, wynosiła 2.916 zł. 78 ct., preliminuje się jednak, z uwagi na już poczynione i w moc uchwały sejmowej z dnia 24. Kwietnia 1876. poczynić się mające zakupna nowych sprzętów, z uwzględnieniem sprzętów kuchennych, kwotę . . . . . 3.000 zł. z której przypada na potrzeby zwyczajne kwota . . . . . 1.000 „ zaś na sprawienie nowych sprzętów jako wydatek nadzwyczajny, kwota 2.000 „		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
	33	Bielizna i pościel.	Wynik z roku 1875. wynosił 5.097 zł. 95 ct. preliminuje się jednak, z odwołaniem się na uchwałę Wys. Sejmu z d. 24. Kwietnia 1876. w obec ciągle wzmagającej się ilości chorych i niedostatecznych zapasów bielizny, jak na rok 1877 . . . 6.000 zł. i wpisuje się z takowej na potrzeby zwyczajne kwotę . . . . . 1.000 „ zaś na sprawienie nowych rzeczy jako wydatek nadzwyczajny, kwotę 5.000 „		
	34	Pralnia.	Wynik z roku 1875. wynosił wprawdzie tylko kwotę. . . . . 2.254 zł. 08 ct. z uwagi jednak, iż w roku tym pranie bielizny odbywało się wspólnie w szpitalu lwowskim, a obecnie istnieje osobna pralnia w zakładzie, preliminuje się zwiększoną potrzebę, z uwzględnieniem wynikłości z roku 1876. w kwocie . . . . . 4.000 zł.		2.000
	35	Słoma do leży.	Wynik z roku 1875. wynosi kwotę 405 zł. 69 ct. z uwagi jednak, iż takowy obejmuje tylko 7 miesięcy odrębnej gospodarki, preliminuje się prawdopodobną, zwiększoną potrzebę w kwocie . . . . . 600 zł.		300
	36	Drzewo opałowe.	Wynik z roku 1875. wynosił 3.071 zł. $32^1/_2$ ct. Doliczywszy do tego wydane na kuchnię drzewo, które dawniej wciągane było do rachunku żywienia . . . . . 1.621 „ 50 „ wynosi wydatek tej poz. 4.692 „ $82^1/_2$ „ z uwagi jednak, iż wynik ten obejmuje tylko 7 miesięcy odrębnej gospodarki, a nadto budynek przybudowaniem dwóch skrzydeł znacznie powiększony został i drożyzna drzewa się wzmaga, preliminuje się prawdopodobną potrzebę . . 9.000 zł. która co najmniej będzie wymaganą, zwłaszcza, iż prócz powyższych wymogów znaczna ilość lekarzy, urzędników i sług pobiera opał w naturze.		5.000

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
	37	Oświetlenie.	Z powodów jak wyżej, preliminuje się na podstawie praktykowanej potrzeby z roku 1876. zwiększoną kwotę . . . . . 3.000 zł.		2.250
	38	Utrzymanie ogrodu.	Z powodu przeniesienia płacy ogrodnika na rubrykę osób nieetatowych, (II) preliminuje się zniżoną potrzebę, w kwocie . 1.000 zł.		1.300
	39	Utrzymanie koni.	Jak na rok 1877.		1.400
VIII.	40—43 Koszta sanitarne 2.720 zł.		Poz. 41. 42. 43. jak na rok 1877. z wyjątkiem kosztów sanitarnych w ścisłem znaczeniu, których wynikłość z roku 1875. wynosiła . . . . . 1.410 zł. 63 ct. preliminuje się przeto na rok 1878. z powodu wzmagającej się ilości chorych 1.500 zł.	2.090	2.620
	40	Sanitarne w ścisłem znaczeniu.			1.100
IX.	44	Koszta kancelaryjne 500 zł.	Jak na rok 1877.	129	500
X.	45	Koszta kapliczne 200 zł.		54	200
XI.	46—49	Koszta utrzymania budynków 3.950 zł.	Poz. 46. i 49. jak na rok 1877.	1.208	2.800
	47	Asekuracya budynków i ruchomości.	Z powodu, iż prócz budynków ubezpieczono także do L. W. 15.178/76. wszelkie ruchomości inwentaryalne, preliminuje się zwiększoną kwotę . . . . . 250 zł.		
	48	Pokostowanie podłóg.	Preliminuje się większą kwotę niż na rok 1877. z powodu. iż po zupełnem wykończeniu budowy zakładu, dział tych wydatków zwiększyć się musi.		
	49	Kominiarze i straż ogniowa.	Preliminuje się w myśl uchwały do L. W. 31.914/1876. przyznane wynagrodzenie kominiarzowi w kwocie . . . . . 400 zł.		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
XII.	50—54	Koszta utrzymania chorych na umyśle, pomieszczonych w Żółkwi i Przemyślu 26.410 zł.	Preliminuje się zwiększoną kwotę z powodu iż w myśl uchwały do L. W. 24.119/1876. w szpitalu żółkiewskim pomieszczonych być ma w miejsce dotychczasowych 55 — obłąkanych 70.	15.277	22.577
XIII.	55	Odsetki od kapitałów dłużnych 1.408 zł.	Jak na rok 1877. z pozostawieniem uchwalonej kwoty na rozmaite wydatki z powodu, iż zakład będąc w dalszym rozwoju, co najmniej w tej wysokości nieprzewidziane potrzeby mieć będzie.	1.408	1.408
XIV.	56	Podatki i daniny 200 zł.		—	200
XV.	57—60	Rozmaite 1.650 zł.		1.680	1. 50

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Dochody.	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1—2	Dodatki 664 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877.	24	664
II.	3	Zwroty kosztów leczenia 15.000 zł.	Wynikłość z roku 1875.wynosi . 14.872 zł. z powodu jednak corocznie wzmagającej się ilości chorych, wynoszącej w ostatnich trzech latach, a mianowicie: w roku 1873 — 114.700 dni leczenia „ „ 1874 — 121.306 „ „ „ „ 1875 — 132.921 „ „ preliminuje się zaokrągloną kwotę 15.000 zł.	14.872	14.000
III.	4	Dochody z dóbr 700 zł.	Jak na rok 1877. z nadmienieniem, iż wynik rozmaitych dochodów w roku 1875. zawiera w sobie wyjątkowo otrzymany zasiłek od funduszu krajowego, na przewiezienie chorych i pierwsze potrzeby zakładu.	—	700
IV.	5	Rozmaite 20 zł.		1.877	20

L. W. 34524/1876.

Alegat F. do sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na r. 1878.

Lit. F.

Fundusz podrzutków we Lwowie.

Preliminarz

na rok

1878.

Uchwalony na posiedzeniu Sejmowem z dnia 16go Sierpnia 1877

L. W. 32.995/1876.

Fundusz podrzutków

Sumaryusz

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.	1—2	Płace	946 ~~1.603~~	—	946 ~~1.603~~
II.	—	Zasługi	—	—	—
III.	3	Czynsze	150	—	150
IV.	4	Potrzeby kancelaryjne	60	—	60
V.	5—8	Remuneracye i zapomogi	130	—	130
VI.	9	Koszta utrzymania dzieci	~~17~~.000	—	~~17~~.000
VII.	10	Koszta leczenia dzieci	20	—	20
VIII.	11-13	Rozmaite	360 ~~410~~	—	360 ~~410~~
		Suma wydatków	~~19.373~~	—	~~19.373~~
			15.666		15.666

30 Sierpnia 1877

we Lwowie

Poszczególnienie

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		**Płace.**			
	1	Płaca zastępcy kasyera z dodatkami	946	—	—
	2	„ 1 pisarzowi dziennemu, użytemu do cenzury, likwidatury i kontroli rachunkowej, po 1 zł. 80 ct. dziennie .	~~657~~	—	—
		Suma rubryki I. . .	~~1.603~~ 946	—	~~1.603~~ 946
III.		**Czynsze.**			
	3	Za najem lokalu na kancelaryę	150	—	150
IV.		**Potrzeby kancelaryjne.**			
	4	Potrzeby do pisania i opał	60	—	60
V.		**Remuneracye i zapomogi.**			
	5	Akuszerce zakładu położnic, za stręczenie żywicielek dzieciom, którym matki pomarły . . . . . 6 zł.			
	6	Tejże, pieluszkowe . . . . . 14 „	20	—	—
	7	Żywicielkom, za gorliwe pielęgnowanie dzieci w 1. roku życia	10	—	—
	8	Żywicielkom, za gorliwe dozorowanie dorosłych dzieci . .	100	—	
		Suma rubryki IV. . .	130	—	130
VI.	9	**Koszta utrzymania dzieci**	~~17~~ 14.000	—	~~17~~ 14.000
VII.	10	**Koszta leczenia dzieci**	20	—	20
VIII.		**Rozmaite.**			
	11	Żywicielkom na koszta pogrzebowe, ryczałt.	60	—	—
	12	Zwrot kosztów utrzymania dzieci do gminy miasta Lwowa przydzielonych	300	—	—
	13	Różne nieprzewidziane	~~50~~	—	—
		Suma rubryki VIII. . .	~~410~~ 360	—	~~410~~ 360

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu podrzutków

na rok

1878.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki	Preliminowano na rok 1878			Uchwalono na rok 1877		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			złote					
I.		Płace	1.603	—	1.603	946	—	946
II.		Zasługi	—	—	—	—	—	—
III.		Czynsze	150	—	150	150	—	150
IV.		Potrzeby kancelaryjne	60	—	60	60	—	60
V.		Remuneracye i zapomogi	130	—	130	70	—	70
VI.		Koszta utrzymania dzieci	17.000	—	17.000	20.000	—	20.000
VII.		Koszta leczenia dzieci	20	—	20	20	—	20
VIII.		Rozmaite	410	—	410	500	—	500
		Suma	19.373	—	19.373	21.746	–	21.746

Dochodów zakład ten niema żadnych.

na rok 1878, z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878.				Ogółem na rok 1878.		UWAGA.
Zwyczajne		Nadzwyczajne				
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze	
austryackie.						
—	—	—	—	—	—	
657	—	—	—	657	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
60	—	—	—	60	—	
—	3.000	—	—	—	3.000.	
—	—	—	—	—	—	
—	90	—	—	—	90	
717	3.090	—	—	717	3.090	
2.373				2.373		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1—2	Płace — 1.603 zł.	Ponieważ kasa niemoże istnieć bez kontroli i likwidatury, przeto uchwałą Wydziału krajowego z d. 14go Grudnia 1875. L. 15.916 uznano potrzebę przyjęcia dyurnisty do cenzury i kontroli rachunkowej	1.954	946
III.	3	Czynsz za najem pomieszkania—150 zł.	Kasę podrzutków umieszczono w lokalnościach Wydziału krajowego i preliminuje się częściowy zwrot za zajęte ubikacye.	337	150
IV.	4	Potrzeby kancelaryjne — 60 zł.	Preliminuje się prawdopodobną potrzebę:	308	60
V.		Remuneracye i zapomogi — 130 zł.	Wedle uchwały Wydziału krajowego z dnia 22go Sierpnia 1873. L. 13.270 przeznaczono dla akuszerki zakładu położnic, za stręczenie żywicielek dla dzieci tych matek, które na tym oddziale umarły, po 1 zł. tudzież za pieluszkowe po . . . . . 2 „ Wynikłość z roku 1875 wynosi . . . . . 9 „ Na podstawie tego wyniku i ze względu na nieprzewidziane potrzeby preliminuje się kwotę 20 zł.	9	30
	5—6	Akuszerce zakładu położnic — 20 zł.			
	7	Żywicielkom za pielęgnowanie dzieci w 1. roku życia—10 zł.	Na mocy rozp. guber. z dnia 14go Maja 1855. L. 21697 udziela się mamkom za pielęgnowanie dziecka do ukończenia 1. roku życia: w pierwszem półroczu 2 zł. 10 ct. w drugiem „ 1 „ 05 „ Ponieważ w skutek nowej ustawy, normującej przyjmowanie dzieci, zmniejsza się ilość tychże tak dalece, iż w roku 1875. tylko 4 dzieci przybyło, przeto preliminuje się potrzebę maksymalną dla 5 dzieci w kwocie 10 zł.	11	20
	8	Żywicielkom, za gorliwe dozorowanie dorosłych dzieci—100 zł.	Wynikłość wynosi: w roku 1873 . . . . . 146 zł. „ 1874 . . . . . 14 „ „ 1875 . . . . . 104 „ Ze względu na wynikłość z roku obserwacyjnego, tudzież na okoliczność że żywicielki posyłają dzieci do szkoły, a Wydział krajowy udziela zapomogi na odzież i potrzeby szkolne, preliminuje się prawdopodobną potrzebę 100 zł.	104	20
VI.	9	Koszta utrzymania dzieci — 17.000 zł.	Po koniec Czerwca 1876. wynosiła ilość utrzymywanych dzieci: *a.* w 2gim roku życia 3 głowy licząc miesięcznie po 2 zł. roczny koszt utrzymania wynosi . 72 zł. *b.* w 3. roku życia i dalej do lat 10. 840 głów po 1 zł. 70 ct. co uczyni . . . 17.136 „ 17.208 zł.	25259	20000

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
			Stan ten w stosunku do zbyt małej ilości przyrostu, zawsze zmniejszać się będzie, z tego względu preliminuje się okrągłą kwotę 17.000 zł.	11	20
VII.	10	Koszta leczenia dzieci — 20 zł,	Wydatek tej rubryki wynosił: w roku 1873 . . . . . — „ 1874 . . . . . 5 zł. „ 1875 . . . . . 11 „ Ze względu na nieprzewidzianą potrzebę, preliminuje się przyjętą na r: 1877 kwotę 20 zł.		
VIII.	11	Rozmaite — 390 zł. Koszta pogrzebowe — 60 zł.	Uchwałą Wydziału krajowego z dnia 9go Sierpnia 1872 L. 9757. przeznaczono żywicielkom na pokrycie kosztów pogrzebowych po 2 zł. od dziecka zmarłego. W ciągu roku 1873 umarło . . . . 258 dzieci „ „ 1874 „ . . . . . 117 „ zaś w roku 1875 „ . . . . . 47 „ Razem 422 dzieci Zważywszy jednak, iż stan dzieci ciągle się zmniejsza i że w starszym wieku zdarzają się rzadziej wypadki śmierci, preliminuje się z uwzględnieniem potrzeb nadzwyczajnych, kwotę 60 zł.	90	100
	12	Różne nieprzewidziane: Zwrot kosztów utrzymania dzieci do miasta Lwowa przydzielonych (§. 19. 3 U. o przynależności) — 300 zł.	Wedle uchwały Wydziału krajowego z dnia 23go Sierpnia 1873. L. 13270. odnośnie do §. 27 Ustawy z dnia 3go Grudnia 1863. Nr. 105 dz. P. P. winien fundusz krajowy tej gminie, w której zakład położnic się znajduje, zwracać koszta utrzymania dziecka, urodzonego w tymże zakładzie, i z tego powodu na mocy §. 19 l. 3. powołanej uchwały do związku tejże gminy przydzielonego,—preliminuje się jak na rok 1877. 300 zł..		300
	13	Rozmaite nieprzewidziane — 50 zł.	Wydatek w roku 1875 wynosił . . . . . 93 zł. i wynikł z powodu, iż kasę i kancelaryę przeprowadzono z gmachu teatralnego do Wydziału krajowego, i woźnemu dano odprawę; obecnie nie powtórzą się takie wydatki, przeto preliminuje się prawdopodobną potrzebę w kwocie 50 zł.	93	100

L. W. 34524 / 1876.

Do Sp... 23994/77.

PRELIMINARZE

na rok 1878.

Lit. G. Szpital św. Łazarza. Oddział chorych.
„ H. „ „ „ „ położnic i podrzutków.
„ I. „ św. Ducha. „ syfilitycznych.
„ K. „ „ „ „ obłąkanych.

Uchwalono na posiedzeniu dzisiejszem z dnia 30. Sierpnia 1877.

Sapr. Stolz

PRELIMINARZE

na rok 1878.

INDEKS.

Preliminarz szpitalu św. Łazarza. Oddział chorych . . . . . 1.

Wyjaśnienia . . . 11.

Oddział położnic i podrzutków . . 23.

Wyjaśnienia . . . 31.

Preliminarz szpitalu św. Ducha. Oddział syfilitycznych . . . . 39.

Wyjaśnienia . . . 47.

Oddział obłąkanych . . . . 55.

Wyjaśnienia . . . 61.

INDEKS

L. W. 34.524/1876.
Alegat G. do sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.

Lit. G.

Fundusz szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Oddział chorych.

Preliminarz

na rok

1878.

L. W. 34168/1876.

Fundusz szpitalu św. Łazarza

Sumaryusz

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.	1—9	Płace i emolumenta etatowe	8.149	—	8.149
II.	10—23	Koszta utrzymania osób nieetatowych	15.936	—	15.936
III.	—	Substytucye	—	—	—
IV.	24 26	Pensye i emerytury	650	667	1.317
V.	27	Zaopatrzenia i dary z łaski	100	—	100
VI.	—	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	—	—	—
VII.	28—29	Remuneracye i zapomogi	667		667
VIII.	30—39	Koszta gospodarcze	25.484	4.500	29.984
IX.	40—43	„ sanitarne	3 150	—	3.150
X.	44	„ kancelaryjne	400	—	400
XI.	45	„ kapliczne	166	—	166
XII.	46—47	„ utrzymania budynków	1.740	—	1.740
XIII.	48	Odsetki od kapitałów dłużnych	20	—	20
XIV.	49—50	Zapisy	76	—	76
XV.	51—59	Podatki i daniny	1.463	—	1.463
XVI.	60	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi	150	—	150
XVII.	61	Dyety i koszta podróży	300	—	300
XVIII.	62	Rozmaite	1.000	—	1.000
		Suma wydatków	59.451	5.167	64.618

Dochody.

I.	1—2	Odsetki od kapitałów	2 146	—	2.146
II.	3—9	Dochody z realności i dóbr	9.500	—	9.500
III.	10—11	Zwroty kosztów leczenia	39.000	—	39.000
IV.	12	Dochody rozmaite	25	—	25
		Suma dochodów	50.671	—	50.671
		W porównaniu z wydatkami	—	—	64.618
		okazuje się niedobór	—	—	13.947

Oddział chorych. Wydatki.

Poszczególnienie					
Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki		Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
				Złote austryackie		
I.		**Płace i emolumenta etatowe.**				
	1	*a)* Dyrektor szpitalu, z roczn. 1.600 zł.	711 zł.			
		b) dodatek pięciolecia „ 100 „	45 „	756	—	—
	2	*a)* 2 prymaryuszów rocznie po 1 200 „	2 400 zł.			
		b) dodatek pięciolecia	100 „	2.500	—	—
	3	2 sekundaryuszów rocznie po . .	600 zł.	1.200	—	—
	4	2 praktykantów „ „ . .	400 zł.	800	—	—
	5	*a)* Zarządca, płaca z roczn. 1.000 zł.	667 zł.			
		b) dodatek drożyźniany „ 200 „	133 „			
		c) „ na opał i światło „ 100 „	67 „	867	—	—
	6	*a)* Kontrolor, płaca „ 800 „	534 zł.			
		b) „ dodatek drożyźniany z rocznych 400 „	133 „			
		c) „ dodatek na pomieszkanie z roczn. 200 „	133 „	800	—	—
	7	*a)* Kancelista, płaca „ 600 „	400 zł.			
		b) „ dodatek drożyźniany z rocznych 150 zł. . .	100 „			
		c) „ dodatek na pomieszkanie z rocznych 120 zł. . .	80 „	580	—	—
	8	*a)* Kapelan, płaca z roczn. 600 zł. . .	267 zł.			
		b) „ dodatek na pomieszkanie z rocznych 200 zł. . .	89 „	356	—	—
	9	*a)* Woźny, płaca „ 300 „ . .	200 zł.			
		b) „ dodatek drożyźniany z rocznych 75 zł. . .	50 „			
		c) „ na ubior z roczn. 60 „ . .	40 „	290	—	—
		Suma rubryki I . .		8.149	—	8.149
II		**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**				
	10	Prosektor, z rocznych	600 zł.	300	—	—
	11	Chemik patologiczny, z rocznych . .	500 „	250	—	—
	12	Zastępca prosektora „ . .	200 „	100	—	—
	13	„ chemika patolog. „ . .	200 „	100	—	—
	14	*a)* Prowizor apteki, płaca z roczn. 800 zł.	534 „			
		b) „ dodatek na pomieszkanie z rocznych 200 zł. .	133 „	667	—	—
	15	Sześć Sióstr miłosierdzia oddziałowych:				
		a) płaca rocznie po 80 zł. . . .	480 zł.			
		b) żywienie tychże po 15 zł. 30 ct. miesięcznie	1.101 „	1.581	—	—
		Do przeniesienia . .		2 998	—	—

*

Wydatki. Fundusz szpitalu św. Łazarza

Poszczególnienie					
Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
II.		Z przeniesienia .	2.998	—	—
	16	Jedenaście Sióstr wspólnych po 80 zł.:			
		a) płaca z rocznych 880 zł. . . . 587 zł.			
		b) żywienie tychże po 15 zł. 30 ct. miesięcz. z rocznych 2.019 zł. . . . 1.346 „	1.933	—	—
	17	Żywienie 3 emerytek i 4 postulantek po 15 zł. 30 ct. miesięcznie, z roczn. 1.287 zł.	857	—	—
	18	Żywienie lekarza dyżurnego po 25 zł. 33 ct. miesięcznie, z rocznych . . . 304 „	203	—	—
	19	Służba oddziałowa:			
		a) 8 posługaczów po 64 zł. rocznie . . .	512	—	—
		b) 7 posługaczek „ 48 „ „ . . .	336	—	—
		c) Żywienie tychże po 13 zł. 88½ ct. miesięcznie .	2.500	—	—
	20	Służba wspólna:			
		a) 1 odźwierny, z rocznych 120 zł. . 80 zł.			
		„ dodatek na ubior, z roczn. 60 zł. 40 „	120	—	—
		b) 1 parobek do pomocy, z rocznych . 48 zł.	32	—	—
		c) 5 posługaczek do kuchni po 48 zł. z rocznych . . . . 240 „	160	—	—
		d) 1 parobek do kuchni, z rocznych . 60 „	40	—	—
		e) 1 piekarz „ . 120 „	80	—	—
		f) 1 parobek w piekarni „ . 60 „	40	—	—
		g) 8 praczek po 48 zł. „ . 384 „	256	—	—
		h) 1 parobek w pralni „ . 60 „	40	—	—
		i) 1 stolarz „ . 120 „	80	—	—
		k) 1 murarz „ . 80 „	53	—	—
		l) 1 ogrodnik „ . 80 „	53	—	—
		m) 1 lampiarz „ . 64 „	43	—	—
		n) 2 grabarzy po 64 zł. „ . 128 „	85	—	—
		o) 3 stróżów „ 64 „ „ . 192 „	128	—	—
		p) 1 fornal „ . 64 „	43	—	—
		r) 1 parobek w aptece „ . 64 „	43	—	—
		s) 1 szwaczka „ . 48 „	32	—	—
		t) 1 posługacz do gazu „ . 240 „	160	—	—
	21	Żywienie 31 służby wspólnej, po 13 zł. 88½ ct. mies. z rocznych . . . . . 5.166 zł.	3.444	—	—
	22	Żywienie posługacza do gazu, po 17 zł. 94½ ct. miesięcznie, z rocznych . . . 216 zł.	144	—	—
	23	Płace dzienne dyurnistów w kancelaryi zarządu, a to: jednemu po 2 zł. dziennie, dwom po 1 zł. 50 ct. dziennie, jednemu po 1 zł. 25 ct. dziennie; razem z rocznych . . . . . 2.282 zł.	1.521	—	—
		Suma rubryki II . .	15.936	—	15.936

Oddział chorych. Wydatki.

Poszczególnienie					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
III.		**Substytucye**	—	—	—
IV.		**Pensye i emerytury.**			
	24	Bobrzyńska Zofia, wdowa po prymaryuszu oddziału chorób wewnętrznych, rocznie	250	—	—
	25	Jędrzejewski Napoleon, były rządca szpitalny, dożywotni dodatek do emerytury, z rocznych 600 zł.	400	—	—
	26	Ten sam, zaliczka zwrotna z wymierzyć się mającej emerytury, z rocznych 1.000 zł.	—	667	—
		Suma rubryki IV	650	667	1.317
V.		**Zaopatrzenia i dary z łaski.**			
	27	Bobrzyńska Zofia, wdowa po prymaryuszu oddziału chorób wewnętrznych, na wychowanie nieletniej córki Zofii, rocznie	100	—	—
		Suma rubryki V	100	—	100
VI.		**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych**	—	—	—
VII.		**Remuneracye i zapomogi.**			
		A) Stałe.			
	28	Urzędnicy c. k. Kasy krakowskiej, za sprawowanie czynności kasowych tego funduszu, z roczn. 100 zł.	67	—	—
		B) Niestałe.			
	29	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa	600	—	—
		Suma rubryki VII	667	—	667
VIII.		**Koszta gospodarcze.**			
	30	Żywienie chorych	18.600	—	—
	31	Opał, z roczn. 5.700 zł.	3.800	—	—
	32	Oświetlenie, „ 1.200 „	800	—	—
	33	Sprzęty gospodarcze i ich reparacye „ 900 „	100	500	—
	34	Utrzymanie koni „ 300 „	200	—	—
	35	„ ogrodu „ 450 „	300	—	—
	36	„ pralni „ 500 „	334	—	—
	37	Słoma do sienników	400	~~3700~~	—
	38	Bielizna i odzież	800	~~4.000~~	—
	39	Rozmaite	150	—	—
		Suma rubryki VIII	25.484	~~4.500~~	~~29.984~~
				3700	29184.

Wydatki. Fundusz szpitalu św. Łazarza

Poszczególnienie					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
IX.		**Koszta sanitarne.**			
	40	Lekarstwa	2.000	—	—
	41	Na odczynniki chemikowi patologicznemu	50	—	—
	42	Instrumenta chirurgiczne i inne potrzeby sanitarne	1000	—	—
	43	Koszta pogrzebowe Sióstr Miłosierdzia i ubogich chorych	100	—	—
		Suma rubryki IX	2.750	—	2.750
X.		**Koszta kancelaryjne.**			
	44	Druki, litografie, potrzeby do pisania i t. p.	400	—	—
		Suma rubryki X	400	—	400
XI.		**Koszta kapliczne.**			
	45	Zgromadzeniu Sióstr Miłosierdzia, wynagrodzenie za utrzymanie kościoła, z rocznych 250 zł.	166	—	—
		Suma rubryki XI	166	—	166
XII.		**Utrzymanie budynków.**			
	46	Czyszczenie kominów, kanałów, tudzież inne reparacye budynku szpitalnego i zabudowań gospodarczych	1.500	—	—
	47	Wynagrodzenie za czynności techniczne w sprawach szpitalnych, po 30 zł. miesięcznie, z roczn. 360 zł.	240	—	—
		Suma rubryki XII	1.740	—	1.740
XIII.		**Odsetki od kapitałów dłużnych.**			
	48	4% od kapitału 2.000 złp., ubezpieczonego na dobrach „Prądnik Czerwony“, na rzecz kościoła Panny Maryi w Krakowie	20	—	—
		Suma rubryki XIII	20	—	20

Oddział chorych. Wydatki.

Poszczególnienie					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
XIV.		**Zapisy.**			
	49	Zapis ś. p. Biskupa Szembeka, na odprawianie mszy świętej przez Kapitułę krakowską . . .	38	—	—
	50	Zapis Wencla, na obdzielenie rekonwalescentów	38	—	—
		Suma rubryki XIV . .	76	—	76
XV.		**Podatki i daniny.**			
		A) Z realności i dóbr.			
	51	Od realności szpitalnych	59	—	—
	52	Z dóbr „Rączna“	360	—	—
	53	Z dóbr „Prądnik Czerwony“	625	—	—
		B) Ekwiwalenta.			
	54	Od nieruchomego majątku szpitalnego . . .	20	—	—
	55	Z dóbr „Rączna“	95	—	—
	56	Z dóbr „Prądnik Czerwony“	165	—	—
		C) Podatki gminne i dochodowe z dóbr w Królestwie polskiem położonych.			
	57	Z dóbr „Tropiszów“ 459 złp. 16 gr. . . .	115	—	—
	58	Podatek gminny od pomieszkania kapelana szpitalnego	4	—	—
		D) Podatek dochodowy od prowizyi.			
	59	7% od prowizyi 289 zł. 78 ct. pobieranej od kapitałów ubezpieczonych na realnościach i dobrach w okręgu krakowskim	20	—	—
		Suma rubryki XV . .	1.463	—	1.463

Wydatki. Fundusz szpitalu św. Łazarza

Poszczególnienie					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
XVI.	60	**Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi**	150	—	150
XVII.		**Dyety i koszta podróży.**			
	61	Na podróże komisyjne w sprawach funduszu, jako właściciela dóbr	300	—	—
		Suma rubryki XVII. .	300	—	300
XVIII.		**Rozmaite.**			
	62	Koszta sądowe i inne nieprzewidziane wydatki . .	1.000	—	—
		Suma rubryki XVIII. .	1.000	—	1.000

Oddział chorych. Dochody.

Poszczególnienie

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Dochody	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		**Odsetki od kapitałów.**			
	1	Od papierów publicznych:			
		a) 6% od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873. imiennej wartości 126.900 zł.	—	—	—
		b) 6% od listów zastawnych banku hipotecznego im. wartości 3.400 zł.	—	—	—
		c) Fundacya dzieci „Wenclów“ od kapitału 635 zł.	38	—	—
	2	Od kapitałów hipotekowanych:			
		a) 4% od kapitału 12.802 zł. 511 zł.			
		b) 5% „ „ 13.028 „ 650 „			
		c) 6% „ „ 10.583 „ 635 „			
		d) 5% od renty papierowej jednolitego długu Państwa z dnia 1/8 1872. Nr. 69.848 pochodzącej z fundacyi Ligęzy, na 12.500 zł., połowa od 625 zł. . . . 312 „	2.108	—	—
		Suma rubryki I . .	2.146	—	2.146
II.		**Dochody z realności i dóbr.**			
	3	Czynsz dzierżawny z dóbr „Tropiszów“ w Królestwie polskiem 2.700 rsr.	4.500	—	—
	4	Czynsz z dóbr „Rączna“	791	—	—
	5	„ z gruntów w Rącznej „Pustki“ zwanych .	29	—	—
	6	„ z dóbr „Prądnik Czerwony“ . . .	3.805	—	—
	7	„ z folwarku „Przeginia Duchowna“ . .	50	—	—
	8	„ z realności w Krakowie pod l. 242 — 243 „Akademia“ zwanej	75	—	—
	9	Dochód z ogrodu szpitalnego	250	—	—
		Suma rubryki II . .	9.500	—	9.500
III.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	10	Z funduszu krajowego, galicyjskiego . . .	35.000	—	—
	11	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	4.000	—	—
		Suma rubryki III .	39.000	—	39.000
IV.	12	**Rozmaite dochody** . . .	25	—	25

Fundusz szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza oddziału chorych

na rok

1878.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki	Preliminowano na rok 1878			Uchwalono na rok 1877		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
								Złote
I.	1—9	Płace i emolumenta etatowe	8.149	—	8.149	8.149	—	8.149
II.	10-23	Koszta utrzymania osób nieetatowych	15.936	—	15.936	15.728	—	15.728
III.	—	Substytucye	—	—	—	—	—	—
IV.	24—26	Pensye i emerytury	650	667	1.317	650	667	1.317
V.	27	Zaopatrzenia i dary z łaski	100	—	100	100	—	100
VI.	—	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	—	—	—	—	—	—
VII.	28—29	Remuneracye i zapomogi	667	—	667	667	—	667
VIII.	30—39	Koszta gospodarcze	25.484	4.500	29.984	24.457	—	24.457
IX.	40-43	„ sanitarne	2.750	—	2.750	2.725	—	2.725
X.	44	„ kancelaryjne	400	—	400	200	—	200
XI	45	„ kapliczne	166	—	166	166	—	166
XII.	46—47	„ utrzymania budynków	1.740	—	1.740	1.740	—	1.740
XIII.	48	Odsetki od kapitałów dłużnych	20	—	20	20	—	20
XIV.	49—50	Zapisy	76	—	76	76	—	76
XV.	51—59	Podatki i daniny	1.463	—	1.463	1.406	—	1.406
XVI.	60	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi	150	—	150	100	—	100
XVII	61	Dyety i koszta podróży	300	—	300	300	—	300
XVIII	62	Rozmaite	1.000	—	1.000	1.000	—	1.000
		Suma	59.951	5.167	64.218	57.484	667	58.151
		Dochody.						
I	1—2	Odsetki od kapitałów	2.146	—	2.146	8.146	—	8.146
II.	3—9	Dochody z realności i dóbr	9.500	—	9.500	9.500	—	9.500
III.	10—11	Zwroty kosztów leczenia	39.000	—	39.000	35.000	—	35.000
IV.	12	Dochody rozmaite	25	—	25	25	—	25
		Suma	50.671	—	50.671	52.671	—	52.671

na rok 1878, z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878				Ogółem na rok 1878		Uwaga
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
austryackie						
—	—	—	—	—	—	W porównaniu z budżetem na rok 1877. uchwalonym, preliminuje się na rok 1878. w wydatkach więcej o . . 6.967 zł.
208	—	—	—	208	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	w dochodach mniej o 2.000 „
—	—	—	—	—	—	Wynik zatem na rok 1878. jest w ogóle niekorzystniejszy o . . 8.967 zł.
—	—	—	—	—	—	
1.027	—	4.500	—	5.527	—	
425	—	—	—	425	—	
200	—	—	—	200	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
57	—	—	—	57	—	
50	—	—	—	50	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
1.967	—	4.500	—	6.967	—	
—	6.000	—	—	—	6.000	
—	—	—	—	—	—	
4.000	—	—	—	4.000	—	
—	—	—	—	—	—	
4.000	6.000	—	—	4.000	6.000	
					2.000	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.		Płace i emolumenta etatowe 8149 zł.	Ogólny wydatek na płace preliminuje się jak w roku 1877. a to w skutek uchwały W. Sejmu z dnia 3. Października 1871.	9.192	8.149
	1	Dyrektor 1 600 zł.	Płacę Dyrektora ponosi w $^2/_3$ częściach fundusz św. Łazarza, zaś w $^1/_3$ fundusz św. Ducha. W dalszym rozkładzie ponosi z pierwszego funduszu oddział chorych $^2/_3$ części, zaś oddział położnic i podrzutków $^1/_3$ – z drugiego funduszu ponosi $^2/_3$ części oddział syfilitycznych, zaś $^1/_3$ oddział obłąkanych.	711	756
			Pięciolecie przypada w tym samym stosunku jak płaca, a to na mocy uchwały W. Sejmu z dnia 3. Października 1871.		
	2	2 prymaryuszów	Należytość tę oddział chorych ponosi w całości, tak samo pięciolecie 1 prymaryusza.	2.173	2.500
	3	2 sekundaryuszów		1.070	1.200
	4	2 praktykantów		615	800
	5	Rządca	Płace i emolumenta wykazano na mocy uchwały W. Sejmu z dnia 3. Października 1871. w $^2/_3$ częściach na ten oddział przypadających.	867	867
	6	Kontrolor		466	800
	7	Kancelista		550	580
	8	Kapelan		355	356
	9	Woźny		275	290
		Dodatek drożyźniany	Dodatek ten przyznał W. Sejm uchwałą z dnia 7go Grudnia 1872., a to w $^2/_3$ częściach z funduszu chorych, zaś w $^1/_3$ części z funduszu położnic i podrzutków.		
II.		Koszta utrzymania osób nieetatowych 15.936 zł.		1.968	15.728
	10—13	Prosektor, chemik i ich zastępcy.	Na mocy uchwały W. Sejmu z dnia 7. Grudnia 1872. i rozporządzenia Wydziału krajowego do L. W. 9468/873. ponosi połowę fundusz św. Łazarza, zaś drugą połowę fundusz św. Ducha.		
	14	*a/b* Prowizor apteki	Na mocy uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 17 Października 1874, i kontraktu zawartego przy L. W. 15376/874.	533	667
	15—16	Siostry Miłosierdzia.	Na mocy uchwały W. Sejmu z dnia 17. Października 1874. i kontraktu zawartego do L. W. 14226/874.	1.066	1.067
		Żywienie			
	15 *b.*	6 Sióstr oddziałowych		–	1.101
	16 *b.*	11 „ wspólnych		3.536	1.346
	17	3 „ emerytek i 4 postulantek.	Preliminuje się jak na rok 1877.	—	857
	18	Lekarz dyżurny.		—	203
	19 *c.*	15 służby oddziałowej		2.520	2.500
	21	31 „ wspóluej.		4.080	3.444

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
II.	19 *a b.*	Służba oddziałowa	Na mocy powyższej uchwały W. Sejmu i uchwały Wydziału krajowego do L. W. 4008—17820 - 30299 z r. 875. którą podwyższono płacę posługacza ze 120 zł. na 240 zł. bez ubioru, na co dawniej była wyznaczona kwota 25 zł.	861	848
	20	„ wspólna.		1.107	1.328
	22	Posługa cz do gazu.	Na mocy uchwały Wydziału krajowego do L. W. 17840/876. ustanowiono osobnego pomocnika do gazu z płacą roczną 240 zł. tudzież wiktem lepszym jak pobiera służba wspólna, obliczonym w rocznej kwocie 216 zł. którą ponoszą obadwa oddziały szpitalu św. Łazarza, a to wedle stałego dzielnika.	—	96
	23	Dyurna 1.521 zł.	Z powodu ciągle wzrastających czynności kancelaryjnych, preliminuje się taką samą kwotę jak na r. 1877.	1.197	1.521
III		Substytucye.	Nic się nie preliminuje.		
IV.		Pensye i emerytury 1.317 zł.		1.317	1.317
	24	Zofia Bobrzyńska wdowa	Pobiera pensyę na mocy uchwały Wydziału krajowego z dnia 2go Lutego 1872. L. W. 1368. i 20.836/872.	250	250
	25—26	Napoleon Jędrzejewski były rządca	Preliminuje się jak w roku 1877. ponieważ sprawa rządcy o emeryturę z c. k. Rządem nie została dotychczas rozstrzygniętą. (Patrz uchwałę sejmową z dnia 17 Paźdz. 1874.)	1.067	1.067
V.	27	Zaopatrzenia i dary z łaski 100 zł.	Zofia Bobrzyńska, wdowa po prymaryuszu pobiera dla swej córki Zofii dar z łaski na mocy uchwały W. Sejmu z dnia 7go Grudnia 1872. i rozporządzenia Wydziału krajowego do L. W. 22173/1872.	100	100
VI.		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.	Nic się nie preliminuje.		
VII.		Remuneracye i zapomogi 667 zł.		368	667
	28	Urzędnicy c. k. Kasy krakowskiej.	Część przypadająca na fundusz tego oddziału, wedle dzielnika, jak w latach dawniejszych.	67	67

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
VII.	29	Niestałe.	Preliminuje się jak w roku 1877. kwotę 600 zł. ponieważ z tej rubryki pokrywane bywają wydatki na chwilowo przyjętych dyurnistów w czasie koniecznej potrzeby.	301	600
VIII.		Koszta gospodarcze 29.984 zł.	Wydatki tej rubryki nie mogą być obliczane wedle cyfer przeciętnych z lat dawnych, gdyż własna administracya w kuchni została dopiero z końcem roku 1874 zaprowadzoną. Przy wstawianiu szczegółowych pozycyj do preliminarza brano za podstawę wynikłości rzeczywiste z roku 1875, tudzież uwzględniano wykazy potrzebnych wydatków na rok 1878. nadesłane przez Dyrekcyę szpitali do L. W. 25715 876.	—	24.457
	30	Żywienie chorych 18.600 zł.	Wynikłość tej pozycyi w roku 1875. wynosiła kwotę 17.981 zł.	17.981	16.000
			Ilość dni żywienia chorych wynosiła: w roku 1873 . 55.612 „ 1874 . 58.366 „ 1875 . 61.228 Ze względu na te wynikłości, preliminuje się w zaokrągleniu kwotę 18.600 zł.		
	31	Opał 3.800 zł.	Opał kosztował w roku 1875. 2.489 złr. Ponieważ w roku 1878, chorzy w części do nowego gmachu szpitalnego przeniesieni zostaną, a świeże mury więcej opału wymagają, przeto preliminuje się na rok 1878. dla obudwu oddziałów kwotę 5.700 złr., z której ponosi oddział chorych $^2/_3$ części, t. j. . . . 3.800 zł.	2.489	3.400
	32	Oświetlenie 800 zł.	Z powodu nowo zaprowadzonego urządzenia oświetlenia gazem całego gmachu, wstawiono kwotę 1.200 zł. dla obu oddziałów, zatem wyższą o 500 zł. jak na rok 1877. Wynikłość tej pozycyi w roku 1875. wynosiła 835 zł.	835	467
	33	Sprzęty gospodarcze i naprawa tychże 600 zł.	Wynikłość tej pozycyi wynosiła w roku 1875. kwotę 763 zł. preliminuje się przeto dla obudwóch oddziałów w zaokrągleniu 900 zł. a z tych w dziale chorych na zwyczajne potrzeby 100 zł., zaś na sprawienie nowych sprzętów, jako nadzwyczajne 500 zł.	763	300

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
VIII.	36	Utrzymanie pralni 334 zł.	Koszta utrzymania pralni wynosiły w roku 1875. dla obu oddziałów kwotę 500 zł. preliminuje się prawdopodobny wydatek na rok 1878. w kwocie 500 zł.	377	240
	38	Bielizna i odzież 4.800 zł.	Ze względu na wynikłość z roku 1875. która wynosiła 4.731 zł., dalej z powodu większego napływu chorych i dla braku dostatecznego zapasu bielizny nowej, preliminuje się na rok 1878. o 1.800 zł. więcej aniżeli w roku 1877. a to na potrzeby zwyczajne 800 zł., zaś na sprawienie nowej bielizny, jako nadzwyczajne 4.000 zł.	4.731	3.000
	34	Utrzymanie koni.	Wedle prawdopodobnych potrzeb, preliminuje się takie kwoty, jakie na rok 1877. uchwalono.	146	200
	35	„ ogrodu.		228	300
	37	Słoma do sienników.		324	400
	39	Rozmaite.		731	150
IX.		Koszta sanitarne 2.750 zł.		2.876	2.725
	40	Lekarstwa 2.000 zł.	Ze względu na ilość chorych i wymogi medyczne, tudzież na ciągle wzmagające się ceny artykułów aptecznych, preliminuje się uchwaloną na rok 1877. kwotę 2.000 zł.	1.705	2.000
	41	Chemikowi patologicznemu na odczynniki 50 zł.	Wedle uchwały W. Sejmu z dnia 7. Grudnia 1872. i L. W. 9468 873. jak na rok 1877.	50	50
	42	Instrumenta chirurgiczne i inne potrzeby sanitarne 600 zł.	Wynikłość z roku 1875. wynosiła 202 zł. Obecnie preliminuje się potrzebę na uzupełnienie instrumentów i inne wymogi sanitarne ~~uchwaloną na rok 1877. kwotę.~~	202	600
	43	Koszta pogrzebowe Sióstr i ubogich chorych 100 zł.	Z powodu znacznej ilości chorych, i ze względu na wynik z roku 1875. tudzież na wniosek Dyrekcyi do L. W. 25715/876 nadesłany, preliminuje się kwotę 100 zł.	44	75
X.	44	Koszta kancelaryjne 400 zł.	Wynikłość z roku 1875 . 439 zł. „ po dzień 31 Paźdz. 1876 . 474 „ razem 913 zł. przeciętnie 457 „ Ze względu na rzeczywistą potrzebę, preliminuje się w zaokrągleniu 400 zł.	439	200
XI.	45	Koszta kapliczne 166 zł.	Wedle uchwały Wydziału krajowego z dnia 15 Stycznia 1876. l. 393. i uchwalonej na rok 1877. kwoty.	—	166

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
XII.		Utrzymanie budynków 1.740 zł.		1.114	1.740
	46	Reparacye i czyszczenie kominów, kanałów i inne 1.500 zł.	Preliminuje się prawdopodobną potrzebę, jak w latach poprzednich.	934	1.500
	47	Czynności techniczne 240 zł.	Preliminuje się jak w roku 1877.	180	240
XIII.	48	Odsetki od kapitałów dłużnych 20 zł.	Przypadające 4% odsetki, wedle rozporządzenia byłego c. k. Krajowego Rządu z dnia 1. Lipca 1859. l. 19226.	—	20
XIV.		Zapisy 76 zł.		76	76
	49	ś. p. Szembeka 38 zł.	Na mocy rozporządzenia b. Senatu Rzeczypospolitej krakowskiej z dnia 30. Grudnia 1840, l. 1327.	37	38
	50	Wencla 38 zł.	Na mocy aktu fundacyjnego. (Patrz dochody, rubryka I. poz. 1/c.)	37	38
XV.		Podatki i daniny 1.463 zł.	. . . . .	1.846	1.406
	51—53	Z realności i dóbr.	Na podstawie wykazów przez c. k. Urząd podatkowy w Krakowie sporządzanych.	1.013	1.061
	54—56	Ekwiwalenta.	Preliminuje się w większej kwocie jak na rok 1877. gdyż ekwiwalenta zostały w roku 1876. na nowo obliczone.	470	206
	57	Dań dla Królewstwa Polskiego.	Na mocy kontraktu z dnia 29. Lipca 1873. przy L. W. 12071/1873.	—	115
	58	Od pomieszkania kapelana.	Na mocy rozporządzenia b. Rządu krajowewego z dnia 24. Listopada 1858. l. 38985.	—	4
	59	7% podatek dochodowy.	Przypadający wedle ustawy finansowej z dnia 26. Czerwca 1868. (dz. ust. ministr. finansów Nr. 24 ex 1868) podatek w stosunku do dochodów.	82	20
XVI.	60	Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi 150 zł.	Preliminuje się wedle trzyletniej wynikłości, która wynosiła:	371	100
			w roku 1873 kwotę . . 50 zł.		
			„ 1874 „ . . 2 „		
			„ 1875 „ . . 371 „		
			razem 423 zł.		
			przeciętnie 141 „		
			w zaokrągleniu 150 „		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
XVII.	61	Dyety i koszta podróży 300 zł.	Preliminuje się prawdopodobną potrzebę, jak na rok 1877.	—	300
XVIII.	62	Rozmaite 1.000 zł.		3 330	1 000

*

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.		Odsetki od kapitałów 2.146 zł.		21.616	8.146
	1. a. b.	Odsetki od papierów publicznych.	Kapitały tego funduszu przeznaczone są na budowę nowego szpitalu w Krakowie. a to w myśl uchwały W. Sejmu z dnia 17. Października 1871. Ponieważ na powyższą budowę po koniec Października 1876. już kwotę 170.000 zł. spotrzebowano, reszta zaś kapitałów prawdopodobnie w ciągu roku 1877. zużytą zostanie, dla tego żadnego dochodu się nie preliminuje.	18.278	6.109
	1. c.	Fundacya dzieci „Wenclów“ 38 zł	Wedle rzeczywistego dochodu, jaki kapitał tejże fundacyi składający się z 6% listów gal. banku hipotecznego na 600 zł i 5% książ. gal. kasy oszczędności na 35 zł. 10 ct. przynosi. (Patrz uchwałę Wydz. kraj. do L. W. 21083/1876.)	—	—
	2. od a do d	Odsetki od kapitałów hipotekowanych 2.108 zł.	Preliminuje się cały dochód z tych kapitałów, ponieważ takowe nie będą użyte na budowę szpitalu w Krakowie. 5% kapit. hipotekowane zwiększono o kwotę 1.464 zł. w. a., gdyż w tych mieszczą się kapitały fund. Małeckiego na 1.356 złp. i na dobrach Radwanowice ubezpieczone w kwocie 4.500 złp.	3.338	2.037
II.		Dochody z realności i dóbr 9.500 zł.	. . . . .	9.000	9.500
	3	Tropiszów 4.500 zł.	Na mocy kontraktu przy L. W. 12071/1873. wydzierżawiono Tropiszów na czas od 24. Czerwca 1873, do 23. Czerwca 1885. (lat 12) za czynsz roczny 2.700 R. sr. obrączkowych.	4.500	4.500
	4	Rączna 791 zł.	Na mocy kontraktu przy L. W. 4610/1869. i 13497/1872 wydzierżawiono Rączną na czas od 24. Czerwca 1869. do 23. Czerwca 1877. (lat 8.)	541	791
	5	Pustki 29 zł.	Na mocy rozporządzenia Wydziału krajowego l. 3839/1867. na czas od 27. Paźdz. 1871 do 26. Października 1877.	29	29
	6	Prądnik Czerwony 3 805 zł.	Na mocy zatwierdzonej umowy do L. W. 19573/1874. na czas od 24. Czerwca 1875. do 23. Czerwca 1887. (lat 12.)	3.805	3.805

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
II.	7	Przeginia Duchowna 50 zł.	Na mocy rozporządzenia b. krakowskiej Rady administracyjnej z dnia 27. Sierpnia 1850. l. 4873. czynsz emfiteutyczny.	50	50
	8	Akademia 75 zł.		75	75
	9	Dochód z ogrodu szpitalnego 250 zł.	Preliminuje się prawdopodobny dochód, jak w roku 1877.	—	250
III.		Zwroty kosztów leczenia 39.000 zł.		39.157	35.000
	10	Z funduszu krajowego galicyjskiego 35.000 zł.	Wynikłość z roku 1873 . . 36.830 zł. „ „ „ 1874 . . 37.998 „ „ „ „ 1875 . . 34.870 „ razem 109.698 zł. przeciętnie 36.566 „ w zaokrągleniu 35.000 „	34.870	31.000
	11	Z funduszów obcokrajowych i stron samopłacących 4.000 zł.	Wynikłość z roku 1873 . . 4.186 zł. „ „ „ 1874 . . 4 326 „ „ „ „ 1875 . . 4 287 „ razem 12.799 zł. przeciętnie 4 266 „ w zaokrągleniu 4.000 „	4.287	4.000
IV.	12	Rozmaite dochody 25 zł.	Preliminuje się prawdopodobny dochód, jak w roku 1877.	945	25

L. W. 34.524 1876.
Alegat H. do sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.

Lit. H.

Fundusz szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Oddział położnic i podrzutków.

Preliminarz

na rok

1878.

M. W. 34168/1876.

Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Sumaryusz

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.	1—9	Płace i emolumenta etatowe	3.023	—	3.023
II.	10—19	Koszta utrzymania osób nieetatowych	6.513	—	6.513
III.	—	Substytucye	—	—	—
IV.	20—21	Pensye	200	333	533
V.	—	Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski	—	—	—
VI.	—	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	—	—	—
VII.	22—23	Remuneracye i zapomogi	233	—	233
VIII.	24—32	Koszta gospodarcze	8.100	1.000	9.100
IX.	33—35	„ sanitarne	500	—	500
X.	36	„ kancelaryjne	200	—	200
XI.	37	„ kapliczne	84	—	84
XII.	38—39	„ utrzymania budynków	620	—	620
XIII.	—	Odsetki od kapitałów dłużnych	—	—	—
XIV.	40—41	Podatki i daniny	250	—	250
XV.	42—43	Koszta utrzymania podrzutków	~~12.300~~	—	~~12.300~~
XVI.	44	„ „ dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	11000 200	—	11000 200
XVII.	45	Zapomogi dla położnic	600	—	600
XVIII.	46	Wydatki rozmaite	300	—	300
		Suma wydatków	~~33.123~~ 31873	1.333	~~34.456~~ 33156

Dochody.

I.	1—2	Odsetki od kapitałów	268	—	268
II.	3	Dochody z realności i dóbr	1.027	—	1.027
III.	4—5	Zwroty kosztów leczenia	3.900	—	3.900
IV.	6	Dochody rozmaite	20	—	20
		Suma dochodów	5.215	—	5.215
					33156
		W porównaniu z wydatkami	—	—	~~34.456~~
		okazuje się niedobór	—	—	~~29.241~~ 27941

Oddział położnic i podrzutków. Wydatki.

Poszczególnienie						
Liczba		Wydatki		Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi			Złote austryackie		
I		**Płace i emolumenta etatowe.**				
	1	Dyrektor *a*) płaca, z rocznych 1.600 zł.	356 zł.			
		b) dodatek pięciolecia, z rocznych 100 „	22 „	378	—	—
	2	Prymaryusz, profesor położnictwa, rocznie . .		200	—	—
	3	Asystent		600	—	—
	4	Akuszerka		400	—	—
	5	Zarządca *a*) płaca, z rocznych 1.000 zł.	333 „			
		b) dodatek drożyzny 200 „	67 „			
		c) na opał i światło 100 „	33 „	433	—	—
	6	Kontrolor *a*) płaca, z rocznych 800 „	266 „			
		b) dodatek drożyzny 200 „	67 „			
		c) „ na pomieszkanie, z rocznych 200 „	67 „	400	—	—
	7	Kancelista *a*) płaca, z rocznych 600 „	200 „			
		b) dodatek drożyzny 150 „	50 „			
		c) „ na pomieszkanie z rocznych 120 „	40 „	290	—	—
	8	Kapelan *a*) płaca, z rocznych 600 „	133 „			
		b) dodatek na pomieszk. 200 „	44 „	177	—	—
	9	Woźny *a*) płaca, z rocznych 300 „	100 „			
		b) dodatek drożyzny 75 „	25 „			
		c) na mundur 60 „	20 „	145	—	—
		Suma rubryki I . .		3.023	—	3.023
II.		**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**				
	10	Prowizor apteki:				
		a) płaca, z rocznych 800 zł.	266 zł.			
		b) dodatek na pomieszk. 200 „	67 „	333	—	—
	11	2 Siostry oddziałowe:				
		a) po 80 zł rocznie		160	—	—
		b) żywność dla tychże po 15 zł. 30 ct. miesięcznie		367	—	—
	12	11 Sióstr wspólnych:				
		a) po 80 zł. z rocznych 880 zł.	293 „			
		b) żywność dla tychże po 15 zł. 30 ct. miesięcznie, z rocznych 2.019 zł.	673 „	966	—	—
	13	Służba oddziałowa:				
		a) 4 posługaczki po 48 zł.	192 „			
		Do przeniesienia	192 „	1.826	—	—

Wydatki. Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Poszczególnienie					
Liczba rubryki	Liczba pozycyi	**Wydatki**	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
II.		Z przeniesienia 192 zł.	1.826	—	—
		b) żywność dla tychże po 13 zł. 88½ ct. miesięcznie, czyli rocznie . 667 „	859	—	—
	14	Żywienie 3 emerytek i 4 postulantek po 15 zł. 30 ct miesięcznie, z rocznych 1.285 zł.	428	—	—
	15	Żywienie lekarza dyżurnego po 25 zł. 33 ct. miesięcznie, z rocznych . . . 304 „	101	—	—
	16	Służba wspólna:			
		a) 1 odźwierny *a*) z rocznych 120 zł. 40 „			
		b) na mundur 60 „ 20 „	60	—	—
		b) 1 parobek do piwnicy, z rocznych . 48 zł.	16	—	—
		c) 5 posługaczek do kuchni po 48 zł. z roczn. 240 „	80	—	—
		d) 1 parobek „ „ 60 „	20	—	—
		e) 1 piekarz „ 120 „	40	—	—
		f) 1 parobek do piekarni „ 60 „	20	—	—
		g) 8 praczek po 48 zł. „ 384 „	128	—	—
		h) 1 parobek w pralni „ 60 „	20	—	—
		i) 1 stolarz „ 120 „	40	—	—
		k) 1 murarz „ 80 „	27	—	—
		l) 1 ogrodnik „ 80 „	27	—	—
		m) 1 lampiarz „ 64 „	21	—	—
		n) 2 grabarze po 64 zł. „ 128 „	43	—	—
		o) 3 stróże „ 64 „ „ 192 „	64	—	—
		p) 1 fornal „ 64 „	21	—	—
		r) 1 parobek w aptece „ 64 „	21	—	—
		s) 1 posługacz do gazu „ 240 „	80	—	—
		t) 1 szwaczka „ 48 „	16	—	—
	17	Żywienie 31 służby wspólnej po 13 zł. 88½ ct. mies. z rocznych . . . . . 5.166 zł.	1.722	—	—
	18	Żywienie posługacza do gazu po 17 zł. 94½ ct. mies. z rocznych . . . . . 216 zł.	72	—	—
	19	Dyurny: 1 dyurnista w kancelaryi zarządu po 2 zł. dziennie, dwóch po 1 zł. 50 ct. dziennie, 1 po 1 zł. 25 ct. dziennie; razem z rocznych . 2.282 zł.	761	—	—
		Suma rubryki II . .	6.513		6.513
III.		**Substytucye**	—	—	—
IV.		**Pensye.**			
	20	Jędrzejewski Napoleon, były zarządca szpitalny, dożywotni dodatek do emerytury, z rocznych 600 zł.	200	—	—
	21	Ten sam, zaliczka zwrotna z wymierzyć się mającej emerytury, z rocznych . . 1.000 „	—	333	—
		Suma rubryki IV . .	200	333	533

Oddział położnic i podrzutków. Wydatki.

Poszczególnienie					
Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
V.		**Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski**	—	—	—
VI.		**Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych**	—	—	—
VII.		**Remuneracye i zapomogi.**			
	22	Urzędnicy c. k. Kasy krakowskiej za czynności kasowe, z rocznych . . . . . 100 zł.	33	—	—
	23	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa . . .	200	—	—
		Suma rubryki VII. . .	233	—	233
VIII.		**Koszta gospodarcze.**			
	24	Żywienie chorych	5.000	—	—
	25	Opał z roczn. 5.700 zł.	1.900	—	—
	26	Oświetlenie „ 1.200 „	400	—	
	27	Sprzęty gospodarcze i ich reparacye „ 900 „	100	200	—
	28	Utrzymanie koni „ 300 „	100	—	—
	29	„ ogrodu „ 450 „	150	—	—
	30	„ pralni „ 450 „	150	—	
	31	Słoma do sienników	100		—
	32	Bielizna i odzież	200	800	—
		Suma rubryki VIII . .	8.100	1.000	9 100
IX.		**Koszta sanitarne.**			
	33	Lekarstwa	250	—	—
	34	Instrumenta chirurgiczne i inne potrzeby sanitarne .	200	—	—
	35	Koszta pogrzebowe Sióstr i ubogich chorych . .	50	—	—
		Suma rubryki IX . .	500	—	500
X.		**Koszta kancelaryjne.**			
	36	Druki litografie, potrzeby do pisania i t. p. . .	200	—	
		Suma rubryki X . .	200	—	200
XI.		**Koszta kapliczne.**			
	37	Wynagrodzenie Siostrom Miłosierdzia, za utrzymanie kościoła, z rocznych . . . . . 250 zł.	84	—	—
		Suma rubryki XI . .	84	—	84

*

Wydatki. Fundusz szpitalu św. Łazarza.

Poszczególnienie					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
XII.		**Koszta utrzymania budynków.**			
	38	Czyszczenie kominów i kanałów, tudzież inne reparacye budynku szpitalnego i zabudowań gospodarczych .	500	—	—
	39	Wynagrodzenie za czynności techniczne w sprawach szpitalnych po 30 zł. miesięcznie, z rocznych 360 zł.	120	—	—
		Suma rubryki XII . .	620	—	620
XIII.		**Odsetki od kapitałów dłużnych . . .**	—	—	—
XIV.		**Podatki i daniny.**			
	40	Z Krowodrzy	242	—	
	41	7% podatek dochodowy z prowizyi 118 zł. od kapitałów hipotekowanych	8	—	—
		Suma rubryki XIV . .	250	—	250
XV.		**Koszta utrzymania podrzutków.**			
	42	Utrzymanie podrzutków przyjętych na wieś przed 29. Sierpnia 1873	~~12.000~~ 11000	—	—
	43	Utrzymanie podrzutków przyjętych na wieś po 29. Sierpnia 1873	~~300~~	—	—
		Suma rubryki XV . .	~~12.300~~ 11000	—	~~12.300~~ 11000
XVI.		**Koszta utrzymania dzieci, zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic.**			
	44	Wynagrodzenie dla mamek po 15 ct. dziennie za karmienie dzieci, których matki na oddział chorych przeniesione zostały	200	—	200
XVII.		**Zapomogi dla położnic.**			
	45	Dla położnic opuszczających wraz z dzieckiem bezpłatny oddział położnic	600	—	600
XVIII.		**Rozmaite.**			
	46	Koszta sądowe i inne nieprzewidziane wydatki . .	300	—	300

Oddział położnic i podrzutków. Dochody.

Poszczególnienie					
Liczba		Dochody	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
I.		**Odsetki od kapitałów.**			
	1	Od papierów publicznych	—	—	—
	2	Od kapitałów hipotekowanych:			
		a) 5% od kapitału 2.360 zł. . . 118 zł.			
		b) 6% od reszty ceny kupna za realność „Browarkiem“ zwaną, w kwocie 2.500 zł. 150 „	268	—	—
		Suma rubryki I . .	268	—	268
II.		**Dochody z realności i dóbr.**			
	3	Czynsz dzierżawny z propinacyi w Krowodrzy . .	1.027	—	—
		Suma rubryki II . .	1.027	—	1.027
III.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	4	Z funduszu krajowego, galicyjskiego . . .	3.500	—	—
	5	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	400	—	—
		Suma rubryki III . .	3.900	—	3.900
IV.	6	**Dochody rozmaite** . . .	20	—	20

Fundusz szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza oddziału położnic i podrzutków

na rok

1878.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki	Preliminowano na rok 1878			Uchwalono na rok 1877		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
								Złote
I.	1—9	Płace i emolumenta etatowe	3.023	—	3.023	3.023	—	3.023
II.	10—19	Koszta utrzymania osób nieetatowych	6.513	—	6.513	7.103	—	7.103
III.	—	Substytucye	—	—	—	—	—	—
IV.	20—21	Pensye	200	333	533	200	333	533
V.		Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski	—	—	—	—	—	—
VI.		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	—	—	—	—	—	—
VII.	22—23	Remuneracye i zapomogi	233	—	233	233	—	233
VIII.	24—32	Koszta gospodarcze	8.100	1.000	9.100	8.853	—	8.853
IX.	33—35	„ sanitarne	500	—	500	425	—	425
X.	36	„ kancelaryjne	200	—	200	100	—	100
XI.	37	„ kapliczne	84	—	84	84	—	84
XII.	38—39	„ utrzymania budynków	620	—	620	420	—	420
XIII.		Odsetki od kapitałów dłużnych	—	—	—	5	—	5
XIV.	40—41	Podatki i daniny	250	—	250	227	—	227
XV.	42—43	Koszta utrzymania podrzutków	12.300	—	12.300	15.300	—	15.300
XVI.	44	Koszta utrzymania dzieci, zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic	200	—	200	200	—	200
XVII.	45	Zapomogi dla położnic	600	—	600	600	—	600
XVIII	46	Wydatki rozmaite	300	—	300	300	—	300
		Suma	33.123	1.333	34.456	37.073	333	37.406
		Dochody.						
I.	1—2	Odsetki od kapitałów	268	—	268	836	—	836
II.	3	Dochody z realności i dóbr	1.027	—	1.027	1.027	—	1.027
III.	4—5	Zwroty kosztów leczenia	3.900	—	3.900	5.100	—	5.100
IV.	6	Dochody rozmaite	20	—	20	20	—	20
		Suma	5.215	—	5.215	6.983	—	6.983

na rok 1878, z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878				Ogółem na rok 1878		Uwaga
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
austryackie						
—	—	—	—	—	—	
—	590	—	—	—	590	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	753	1.000	—	247	—	
75	—	—	—	75	—	
100	—	—	—	100	—	
—	—	—	—	—	—	
200	—	—	—	200	—	
—	5	—	—	—	5	
23	—	—	—	23	—	
—	3.000	—	—	—	3 000	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
398	4.348	1.000	—	645	3 595	
					2.950	
—	568	—	—	—	568	
—	—	—	—	—	—	
—	1 200	—	—	—	1 200	
—	—	—	—	—	—	
—	1.768	—	—	—	1.768	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.		Płace i emolumenta 3.023 zł.		3.050	3.023
	1	Dyrektor 378 zł.	Płacę dyrektora ponosi w $^2/_3$ częściach fundusz szpitalu św. Łazarza, zaś w $^1/_3$ części fundusz św. Ducha. Z pierwszego funduszu ponosi $^2/_3$ oddział chorych, zaś $^1/_3$ oddział położnic i podrzutków. Pięciolecie przypada w tym samym stosunku, na mocy uchwały W. Sejmu z 3. Października 1871. która obowiązuje od 1. Stycznia 1872.	356	378
	2	Prymaryusz.	Na mocy uchwały W. Sejmu z dnia 3. Października 1871. Płace te ponosi ten fundusz w całości.	200	200
	3	Asystent.		600	600
	4	Akuszerka.		400	400
	5	Rządca.	Według uchwały W. Sejmu z dnia 3. Października 1871. część przypadająca na fundusz tego odziału, wedle dzielnika.	333	433
	6	Kontrolor.		169	400
	7	Kancelista.		200	290
	8	Kapelan.		177	177
	9	Woźny.		100	145
II.		Koszta utrzymania osób nieetatowych 6.513 zł.	Z powodu zwinięcia IV. oddziału dzieci chorych i przeniesienia tegoż do szpitalu św. Ludwika, odpada w tej rubryce na rok 1878. jedna Siostra i dwie posługaczki. (Patrz L. W. 14943/1876).	—	7.103
	10	Prowizor.	Na mocy uchwały W. Sejmu z dnia 17. Października 1874. i kontraktu przy L. W. 15376/1874. wedle dzielnika.	267	333
	11—12	Siostry miłosierdzia.	Na mocy powyższej uchwały W. Sejmu, tudzież kontraktu zawartego do L. W. 14226/1874.	534	533
	13—17 18	Służba szpitalna i żywienie.	Na mocy powyższej uchwały W. Sejmu i uchwały Wydziału krajowego przy L. W. 4008/1875. 17820/875. i 17840/876. przypadająca część na fundusz tego oddziału, wedle dzielnika.	851 3.120	1.001 2.722
	16	Posługacz do gazu.	Podwyższono płacę do L. W. 17.840/1876. (patrz wyjaśnienia przy oddziale chorych.)		
	19	Dyurna.	Preliminuje się wedle rzeczywistej potrzeby, jak w roku 1877. wedle dzielnika przypadającą $^1/_3$ część.	598	761
III.		Substytucye.	Nic się nie preliminuje.	—	—

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
IV.	20—21	Pensye 533 zł.	Preliminuje się wedle uchwały W. Sejmu z dnia 14. Października 1874. jak w roku 1877, ponieważ sprawa o emeryturę Jędrzejewskiego nie została ukończoną.	533	533
V.		Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski.	Nic się nie preliminuje.		
VI.		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.			
VII.		Remuneracye i zapomogi 233 zł.		46	233
	22	Urzędnicy c. k. Kasy krakowskiej.	Przypadająca $^1/_3$ część wedle dzielnika na fundusz tego odziału, jak w latach dawniejszych.	33	33
	23	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa.	Preliminuje się prawdopodobną potrzebę, jak w roku 1877.	13	200
VIII.		Koszta gospodarcze 9.100 zł.		—	8.853
	24	Żywienie położnic 5.000 zł.	Żywienie chorych położnic kosztowało w roku 1875. kwotę 5.031 zł. preliminuje się przeto w zaokrągleniu kwotę 5.000 zł.	5.031	4.800
	25	Opał		1.243	1.700
	26	Oświetlenie.	Preliminuje się $^1/_3$ część przypadającą na fundusz tego oddziału, wedle dzielnika.	417	233
	27	Sprzęty gospodarcze.		345	150
	28	Utrzymanie koni	(Patrz wyjaśnienie przy oddziale chorych).	73	100
	29	„ ogrodu.		114	150
	30	„ pralni.		189	120
	31	Słoma do sienników 100 zł.	Preliminuje się wedle prawdopodobnej potrzeby, jak w roku 1877.	162	100
	32	Bielizna 1.000 zł	Ponieważ z preliminowanej na rok 1877. kwoty 1.500 zł. znaczniejszy zapas bielizny sprawionym zostanie, przeto preliminuje się na rok 1878. tylko kwotę 1.000 zł. a to: na potrzeby zwyczajne 200 zł. na sprawienie nowej bielizny jako nadzwyczajne 800 zł.	489	1.500
IX.		Koszta sanitarne 500 zł.		—	425
	33	Lekarstwa 250 zł.	Wynikłość tej pozycyi w roku 1875. wynosiła kwotę 248 zł. Z powodu ciągle wzmagających się cen artykułów aptecznych preliminuje się kwotę 250 zł. jak w roku 1877.	248	250

*

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
IX.	34	Instrumenta chirurgiczne 200 zł.	Wynikłość tej pozycyi wynosiła w roku 1875. kwotę 240 zł. dlatego preliminuje się większą o 50 zł. kwotę, niżeli na rok 1877.	239	150
	35	Koszta pogrzebowe Sióstr i ubogich chorych 50 zł.	Preliminuje się wedle prawdopodobnej potrzeby, obliczonej przez zarząd szpitalny.	22	25
X.	36	Koszta kancelaryjne 200 zł.	Z powodu zaprowadzenia własnej gospodarki w kuchni, czynności i potrzeby kancelaryjne znacznie się powiększyły, z tego powodu potrzebną jest większa ilość druków, papieru itp. Wydatki kancelaryjne wynosiły w roku 1875. kwotę 212 zł.	212	100
XI.	37	Koszta kapliczne 84 zł.	Wedle uchwały Wydziału krajowego z dnia 15. Stycznia 1876. L. 393. przypadająca część na ten oddział wedle dziennika.	—	84
XII.		Koszta utrzymania budynków 620 zł.		2.597	420
	38	Reparacye budynku i czyszczenie kominów i kanałów 500 zł.	Wynikłość tej pozycyi wynosiła w roku 1875. kwotę 573 zł. preliminuje się prawdopodobną potrzebę w kwocie 500 zł	573	300
	39	Wynagrodzenie za czynności techniczne 120 zł.	Preliminuje się część na oddział ten przypadającą, jak w roku 1877. (Patrz wyjaśnienia przy oddziale chorych.)	90	120
XIII.		Odsetki od kapitałów dłużnych.	Ponieważ kapitał dłużny w kwocie 400 złp. ubezpieczony na folwarku „Krowodrza“ w skutek rozporządzenia Wydziału krajowego do L. W. 11723/875. na dniu 24. Lipca 1875. spłaconym został, przeto nic się nie preliminuje.	3	5
XIV.		Podatki i daniny 250 zł.		312	227
	40	Z Krowodrzy 242 zł.	Na podstawie wykazów przez c. k. Urząd podatkowy w Krakowie sporządzonych (L. W. 5443 875.)	306	219
	41	7% podatek dochodowy 8 zł.	Przypadający wedle ustawy finansowej z dnia 26. Czerwca 1868. (Dz. ust min. fin. Nr. 24. z r. 1868) podatek od preliminowanych dochodów	6	8
XV.		Koszta utrzymania podrzutków 12.300 zł.	Wynikłość z roku 1874 . 20 520 zł. „ „ 1875 . 14.633 „ „ po 31/10 1876 . 11.500 „	14.633	15.300

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
XV.	42	Utrzymanie podrzutków przyjętych przed 29. Sierpnia 1873. 12.000 zł.	Ponieważ ograniczonem zostało dalsze przyjmowanie podrzutków, dlatego, z uwzględnieniem wyniku z roku 1876. preliminuje się prawdopodobną potrzebę w kwocie 12.000 zł. jak na rok 1877.	14.550	15.000
	43	Utrzymanie podrzutków przyjętych po 29. Sierpnia 1873. 300 zł.	Preliminuje się prawdopodobną potrzebę, jak w roku 1877.	83	300
XVI.		Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic, 200 zł.			
	44	Wynagrodzenie mamek po 15 ct. dziennie.	Wynikłość z roku 1874 . . 202 zł. „ „ 1875 . . 93 „ „ po 31 Paźdz. 1876 . . 180 „ razem . 475 zł. przeciętnie . 158 „ preliminuje się w zaokrągleniu . 200 „ jak na rok 1877.	66	200
XVII.	45	Zapomogi dla położnic 600 zł.	Wynikłość z roku 1874 . . 638 zł. „ „ 1875 . . 512 „ „ po 31 Paźdz. 1876 . . 668 „ Ze względu na wydatki z r. 1876. preliminuje się w zaokrągleniu 600 zł.	512	600
XVIII.	46	Rozmaite 300 zł.	Preliminuje się prawdopodobną potrzebę, jak w roku 1877.	413	300

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.		Odsetki odkapitałów 268 zł.		2.564	836
	1	Od papierów publicznych.	Kapitały tego funduszu przeznaczono uchwałą W. Sejmu z dnia 17. Października 1871. na budowę nowego szpitalu w Krakowie. Ponieważ asygnaty galic. banku kredytowego i hipotecznego w roku 1876. na powyższą budowę już spieniężono, przeto nic się nie preliminuje.	2.250	686
	2 a. b.	Od kapitałów hipotekowanych 268 zł.	Preliminuje się cały dochód z tych kapitałów, albowiem takowe nie będą użyte na budowę szpitalu.	314	150
II.		Dochody z realności i dóbr 1.027 zł.		1.027	1.027
	3	Propinacya w Krowodrzy.	Na mocy kontraktu zatwierdzonego przy L. W. 25466/874. wydzierżawiono propinacyę na czas od 1. Stycznia 1875. do 31. Grudnia 1877. (3 lata) za czynsz roczny 1.027 zł. 50 ct. Ponieważ kontrakt powyższy nie został dotychczas na dalszy ciąg czasu potwierdzonym, przeto preliminuje się prawdopodobny dochód, jak na rok 1877.	1.027	1.027
III.		Zwroty kosztów leczenia 3.900 zł.		3.142	5.100
	4	Z funduszu krajowego galicyjskiego 3.500 zł.	Wynikłość z roku 1873. . . 2.173 zł. „ „ 1874. . . 5.688 „ „ „ 1875. . . 2.852 „ razem . 10.713 zł. przeciętnie . 3.571 „ preliminuje się w zaokrągleniu kwotę . . . . 3.500 „	2.852	4.700
	5	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących 400 zł.	Wynikłość z roku 1873. . . 243 zł. „ „ 1874 . . 714 „ „ „ 1875. . . 290 „ razem . 1.247 zł. przeciętnie . 415 „ w zaokrągleniu . 400 „	290	400
IV.	6	Dochody rozmaite 20 zł.	. . . . .	1.059	20
			W wynikłości z roku 1875. zawarte są zwroty zaliczek dawnych, które w moc uchwały W. Sejmu z dnia 14. Października 1874. pobrano w rachunek rubryk stałych, dlatego preliminuje się prawdopodobny dochód, jak na rok 1877.		

L. W. 34.524/1876.
Alegat I. do sprawozdania
Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.

Lit. I.

Fundusz szpitalu św. Ducha w Krakowie.

Oddział syfilitycznych.

Preliminarz

na rok

1878.

L. W. 34168/1876.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Sumaryusz.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.	1—7	Płace i emolumenta etatowe	4.248	—	4.248
II.	8—17	Koszta utrzymania osób nieetatowych	5.698	—	5.698
III.	—	Substytucye	—	—	—
IV.	—	Pensye i emerytury	—	—	—
V.	18	Zaopatrzenia odstawne i dary z łaski	73	—	73
VI.	—	Odprawy i spłaty pośmiertnych kwartałów	—	—	—
VII.	19	Remuneracye i zapomogi	200	—	200
VIII.	20—27	Koszta gospodarcze	15.150	1.000	16.150
IX.	28—31	„ sanitarne	1.633	—	1.633
X.	32	„ kancelaryjne	150	—	150
XI.	33	„ kapliczne	100	—	100
XII.	34—35	„ utrzymania budynków	780	—	780
XIII.	~~36—37~~	Czynsz za najem lokalności szpitalnych	—	—	—
XIV.	36	Podatki i daniny	11	—	11
XV.	37	Rozmaite	50	—	50
		Suma wydatków	28.093	1.000	29.093
		Dochody.			
I.	1—2	Odsetki od kapitałów	160	—	160
II.	3—4	Zwroty kosztów leczenia	25.500	—	25.500
III.	5	Dochody rozmaite	10	—	10
		Suma dochodów	25.670	—	25.670
		W porównaniu z wydatkami	—	—	29.093
		okazuje się niedobór	—	—	3.423

Oddział syfilitycznych. Wydatki.

Poszczególnienie						
Liczba		**Wydatki**		Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi			Złote austryackie		
I.		**Płace i emolumenta etatowe.**				
	1	*a*) Dyrektor szpitalu, z rocznych 1.600 zł.	355 zł.			
		b) „ dodatek pięciolecia, z rocznych 100 „	22 „	377	—	—
	2	Prymaryusz, rocznie		1.200	—	—
	3	Sekundaryusz „		600	—	—
	4	*a*) Zarządca, płaca roczna 800 zł. . .	534 zł.			
		b) „ dodatek drożyzny 200 zł. .	144 „			
		c) „ na pomieszkanie, opał i światło z rocznych 200 zł. . .	133 „	801	—	—
	5	*a*) Pisarz dyrekcyi, płaca z roczn. 800 zł.	534 zł.			
		b) „ dodatek drożyzny „ 200 „	134 „			
		c) „ dodatku „ 200 „	134 „	802	—	—
	6	*a*) Woźny, płaca „ 300 „	200 zł.			
		b) „ dodatek drożyzny „ 75 „	50 „			
		c) „ na mundur „ 60 „	40 „	290	—	—
		a) Kapelan, płaca „ 600 „	133 zł.			
		b) „ na mieszkanie „ 200 „	45 „	178	—	—
		Suma rubryki I . .		4.248	—	4 248
II.		**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**				
	8	Prosektor, z rocznych	600 zł.	300	—	—
	9	Chemik patologiczny, z rocznych . .	500 „	250	—	—
	10	Zastępca prosektora „ . .	200 „	100	—	—
	11	„ chemika „ . .	200 „	100	—	—
	12	Służba oddziałowa:				
		a) 3 posługacze po 64 zł. rocznie . . .		192	—	—
		b) 4 posługaczki „ 48 „ „		192	—	—
	13	Służba wspólna:				
		a) Odźwierny, z rocznych 120 zł. . .	80 „			
		b) „ na mundur, z roczn. 60 zł. .	40 „	120	—	—
		c) 1 parobek w łazienkach „ 60 „ . .		40	—	—
		d) 3 posługaczki do kuchni po 48 zł. z rocznych	144 zł.	96	—	—
		e) 4 praczki po 48 zł. z rocznych . .	192 „	128	—	—
		f) 4 „ po 30 ct. dziennie, z roczn.	360 „	240	—	—
		g) 2 stróże po 64 zł. „	128 „	85	—	—
		h) 1 szwaczka po 30 ct. dziennie „	90 „	60	—	—
	14	Żywienie 7 służby oddziałowej po 13 zł. 88½ ct. mies.		1.166	—	—
	15	„ 16 służby szpitalnej „ 13 „ 88½ „ „ z rocznych	2.665 zł.	1.777	—	—
		Do przeniesienia . .		4.846	—	—

Wydatki. Fundusz szpitalu św. Ducha.

Poszczególnienie					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
II.		Z przeniesienia . .	4.846	—	—
	16	Dyurnista w kancelaryi dyrekcyi po 2 zł. dziennie, z rocznych . . . . 730 zł.	487	—	—
	17	Dyurnista w kancelaryi zarządu po 1 zł. 50 ct. dziennie, z rocznych . . . . 548 „	365	—	—
		Suma rubryki II . .	5.698	—	5.698
III.		**Substytucye** . . .	—	—	—
IV.		**Pensye i emerytury** . . .	—	—	—
V.		**Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski.**			
	18	Okońska Anastazya, była nadzorczyni chorych po 20 ct. dziennie	73	—	—
		Suma rubryki V . .	73	—	73
VI.		**Odprawy i spłaty pośmiertnych kwartałów**	—	—	—
VII.		**Remuneracye i zapomogi.**			
	19	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa . . .	200	—	—
		Suma rubryki VII . .	200	—	200
VIII.		**Koszta gospodarcze.**			
	20	Żywienie chorych	~~12.000~~	—	—
	21	Opał, z roczn. 3.000 zł.	2.000	—	—
	22	Oświetlenie, „ 500 „	300	—	—
	23	Sprzęty gospodarcze i ich reparacye „ 500 „	100	200	—
	24	Utrzymanie pralni „ 300 „	200	—	—
	25	Słoma do sienników „ 300 „	200	—	—
	26	Bielizna i odzież	200	800	—
	27	Rozmaite	150	—	—
		Suma rubryki VIII . .	~~15.150~~	1.000	~~16.150~~
			13150.		14150.

Oddział syfilitycznych. Wydatki.

Poszczególnienie					
Liczba rubryki	Liczba pozycyi	**Wydatki**	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
IX.		**Koszta sanitarne.**			
	28	Lekarstwa, z rocznych . . . . 2.000 zł.	1.333	—	—
	29	Chemik patologiczny na odczynniki . . .	50	—	—
	30	Instrumenta chirurgiczne i inne potrzeby sanitarne .	200	—	—
	31	Koszta pogrzebowe ubogich chorych . . .	50	—	—
		Suma rubryki IX . .	1.633	—	1.633
X.	32	**Koszta kancelaryjne** . . .	150	—	150
XI.		**Koszta kapliczne.**			
	33	Siostrom Miłosierdzia, wynagrodzenie za utrzymanie kościoła, z rocznych . . . . 150 zł.	100	—	—
		Suma rubryki XI . .	100	—	100
XII.		**Koszta utrzymania budynków.**			
	34	Wywiezienie nieczystości z beczek kloacznych, czyszczenie kominów i inne reparacye budynku szpitalnego	700	—	—
	35	Wynagrodzenie za czynności techniczne w sprawach szpitalnych po 10 zł. miesięcznie, z roczn. 120 zł.	80	—	—
		Suma rubryki XII . .	780	—	780
XIII.		**Czynsz za najem lokalności szpitalnych** .	—	—	—

*

Wydatki. Fundusz szpitalu św. Ducha.

Poszczególnienie					
Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
XIV.		**Podatki i daniny.**			
	36	7% podatek dochodowy od prowizyi w kwocie 160 zł. pobieranej z kapitałów hipotekowanych . .	11	—	—
		Suma rubryki XIV . .	11	—	11
XV.		**Rozmaite.**			
	37	Koszta sądowe, portorya i inne przypadkowe .	50	—	—
		Suma rubryki XV . .	50	—	50

Oddział syfilitycznych. Dochody.

Poszczególnienie					
Liczba		**Dochody**	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
I.		**Odsetki od kapitałów.**			
	1	5% od kapitałów hipotekowanych, imiennej wartości . . . . . 3.214 zł. 75 ct.	160	—	—
		Suma rubryki I .	160	—	160
II.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	2	Z funduszu krajowego, galicyjskiego . . .	22.000	—	—
	3	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	3.500	—	—
		Suma rubryki II . .	25.500	—	25.500
III.	4	**Dochody rozmaite** . . .	10	—	10

Fundusz szpitalu św. Ducha w Krakowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza oddziału syfilitycznych

na rok

1878.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki	Preliminowano na rok 1878			Uchwalono na rok 1877		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
								Złote
I.	1—7	Płace i emolumenta etatowe .	4.248	—	4.248	4.248	—	4.248
II.	8—17	Koszta utrzymania osób nieetatowych	5.698	—	5.698	5.698	—	5.698
III.	—	Substytucye	—	—	—	—	—	—
IV.	—	Pensye i emerytury . .	—	—	—	—	—	—
V.	18	Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski	73	—	73	73	—	73
VI.	—	Odrawy i spłaty pośmiertnych kwartałów	—	—	—	—	—	—
VII.	19	Remuneracye i zapomogi . .	200	—	200	200	—	200
VIII.	20—27	Koszta gospodarcze . . .	15.150	1.000	16.150	13.776	—	13.776
IX.	28—31	„ sanitarne . . .	1.633	—	1.633	1.633	—	1.633
X.	32	„ kancelaryjne . . .	150	—	150	100	—	100
XI.	33	„ kapliczne . . .	100	—	100	100	—	100
XII.	34—35	„ utrzymania budynków .	780	—	780	780	—	780
XIII.		Czynsz za najem lokalności szpitalnych	—	—	—	4.020	—	4.020
XIV.	36	Podatki i daniny . . .	11	—	11	11	—	11
XV.	37	Rozmaite	50	—	50	50	—	50
		Suma . .	28.093	1.000	29.093	30.689	—	30.689
		Dochody.						
I.	1	Odsetki od kapitałów . .	160	—	160	268	—	268
II.	2—3	Zwroty kosztów leczenia . .	25.500	—	25.500	26.000	—	26.000
III.	4	Dochody rozmaite . . .	10	—	10	10	—	10
		Suma . .	25.670	—	25.670	26.278	—	26.278

na rok 1878, z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878				Ogółem na rok 1878		Uwaga
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
austryackie						
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
1.374	—	1.000	—	2.374	—	
—	—	—	—	—	—	
50	—	—	—	50	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	4.020	—	—	—	4.020	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
1.424	4.020	1.000	—	2.424	4.020	
					1.596	
—	108	—	—	—	108	
—	500	—	—	—	500	
—	—	—	—	—	—	
—	608	—	—	—	608	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.		Płace i emolumenta etatowe 4.248 zł.		4.719	4.248
	1	Dyrektor.	Płacę dyrektora z rocznych 1.600 zł. preliminuje się w $^1/_3$ części, t. j. 533 zł., z których $^2/_3$ części ponosi oddział syfilitycznych a $^1/_3$ oddział obłąkanych. W tym samym stosunku rozdzielono pięciolecie z rocznych 100 zł. należące się temuż od dnia 1. Stycznia 1877. a to w myśl uchwały W. Sejmu z dnia 3. Października 1871.	354	377
	2	Prymaryusz.	Na mocy uchwały W. Sejmu z dnia 3go Października 1871.	1.200	1.200
	3	Sekundaryusz.	Dodatek dla pisarza w kwocie 200 zł. wedle uchwały W. Sejmu z dnia 25. Maja 1875; dodatek drożyzniany przyznany uchwałą W. Sejmu z dnia 7go Grudnia 1872, i rozporządzeniem Wydziału krajowego do L. W. 21288/872, rozdzielono w $^2/_3$ częściach na oddział syfilitycznych, w $^1/_3$ części na oddział obłąkanych.	511	600
	4	Rządca.		734	801
	5	Pisarz.		764	802
	6	Woźny.		200	290
	7	Kapelan.		109	178
II.		Koszta utrzymania osób nieetatowych 5.698 zł.		—	5.698
	8	Prosektor.	Na mocy uchwały W. Sejmu z dnia 7. Grudnia 1872. i rozporządzenia Wydziału krajowego do L. W. 9468/872. ponosi jedną połowę oddział syfilitycznych, zaś drugą oddział obłąkanych.	300	300
	9	Chemik patologiczny		250	250
	10—11	i ich zastępcy.		199	200
	12—13	Służba oddziałowa i wspólna.	Wedle uchwały W. Sejmu z dnia 17. Października 1874, i rozporządzeuia Wydziału krajowego do L. W. 15704/874.	987	1.153
	14—15	Żywienie.	Preliminowano wedle prawdopodobnej potrzeby obliczonej w r. 1877.	3.180	2.943
	16—17	Dyurna.	Z powodu zwiększających się czynności w kancelaryi Dyrekcyi i zarządu preliminuje się na rok 1877. uchwaloną kwotę. (Patrz L. W. 11611/874—28484/875).	707	852
III.	—	Substytucye.	Nic się nie preliminuje.	—	—
IV.	—	Pensye i emerytury.		—	—

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
V.		Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski 73 zł.		73	73
	18	Okońska, nadzorczyni 73 zł.	Na mocy rozp. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 5. Lipca 1860. L. 21057. i b. Rządu krajowego z 7. Sierpnia 1860. L. 20480. należytość, którą fundusz tego oddziału w całości ponosi.	73	73
VI.		Odprawy i spłaty pośmiertnych kwartałów.	Nic się nie preliminuje.	—	—
VII.		Remuneracye i zapomogi 200 zł.		—	—
	19	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa.	Preliminuje się uchwaloną na r. 1877. kwotę. Wynikłość z roku 1873. . . 248 zł. „ „ 1874. . . 192 „ „ „ 1875. . . 96 „	96	200
VIII.		Koszta gospodarcze 16.150 zł.	Ponieważ własna administracya w kuchni została dopiero z końcem roku 1874. zaprowadzoną, dlatego wydatków tej rubryki nie można było wedle przecięcia trzy letniego ściśle obliczyć. Przy wstawianiu pojedyńczych pozycyj do preliminarza brano za podstawę rzeczywistą wynikłość z roku 1875. tudzież uwzględniano wykazy prawdopodobnych potrzeb na rok 1878, które Dyrekcya szpitali do L. W. 25715. 1876. nadesłała.	—	13.776
	20	Żywienie chorych 12.000 zł.	Wynikłość z roku 1875. wynosiła 9.816 zł. z powodu spodziewanej większej ilości chorych i ciągle wrastających cen wszystkich artykułów, wreszcie uwzględniając wynikłości rachunkowe za rok 1876. preliminuje się stosunkowo więcej.	9.816	10.000
	21	Opał 2.000 zł.	Drzewo i węgle kosztowały w roku 1875. dla obu oddziałów 2 013 zł. 77 ct. z powodu zaś że chorzy w roku 1878. już do nowego obszerniejszego gmachu szpitalnego przeniesieni zostaną i świeże mury więcej opału wymagają, przeto preliminuje się prawdopodobną potrzeb w kwocie 3.000 zł. z której oddział tego funduszu wedle dzielnika $^2/_3$ części ponosi.	1.343	1.913

*

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
VIII.	22	Oświetlenie 300 zł.	Oświetlenie naftą i świecami kosztowało w r. 1875. dla obu oddziałów 319 zł. 74 ct. — Z powodu urządzenia oświetlenia gazowego w nowym gmachu szpitalnym, do którego chorzy w r. 1878. przeniesieni zostaną, preliminuje się na oba oddziały 500 zł.	213	240
	23	Sprzęty gospodarcze i ich reparacye 300 zł.	Wynikłość z roku 1875. wynosiła 567 zł. 11 ct. Obecnie preliminuje się prawdopodobną potrzebę w kwocie 300 zł. a z tej na wydatki zwyczajne . . 100 zł. „ nadzwyczajne . . 200 „	567	167
	24	Utrzymanie pralni 200 zł.	Preliminuje się uchwaloną na rok 1877. kwotę. Wynikłość z roku 1875. wynosiła 170 zł. 34 ct.	170	200
	25	Słoma do sienników 200 zł.	Z powodu spodziewanej większej ilości chorych tudzież znacznego podrożenia tego artykułu, preliminuje się prawdopodobną potrzebę w kwocie 200 zł., Słoma kosztowała w roku 1875. kwotę 221 zł.	221	156
	26	Bielizna i odzież 1.000 zł.	Preliminuje się prawdopodobną potrzeb jak na rok 1877. w kwocie 1.000 zł. z której przypada na wydatki zwyczajne 200 zł. zaś na nadzwyczajne 800 zł.	1.404	1 000
	27	Rozmaite 150 zł.	Preliminuje się o 50 zł. większą kwotę, jak na rok 1877. gdyż z powodu przeniesienia chorych do nowego budynku okaże się potrzeba poczynienia wydatków nadzwyczajnych, które nie dadzą się stałymi pozycyami objąć.	235	100
IX.		Koszta sanitarne 1.633 zł.		—	1.633
	28	Lekarstwa.		250	1.333
	29	Chemik patologiczny na odczynniki.	Wynikłość tej rubryki w ogóle wynosiła w roku 1875. kwotę 1.106 zł., z powodu spodziewanego powiększenia ilości chorych, preliminuje się prawdopodobną potrzebę uchwaloną na rok 1877. bez zmiany.	50	50
	30	Instrumenta chirurgiczne.		55	200
	31	Koszta pogrzebowe Sióstr i ubogich chorych.			50
X.	32	Potrzeby kancelaryjne 150 zł.	Wynikłość z roku 1874. . . 45 zł. „ „ 1875. . . 238 „ „ po 31 Paźdz. 1876. . . 190 „ razem . 473 „ przeciętnie . 157 „ w zaokrągleniu . 150 „	238	100

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
XI.	33	Koszta kapliczne 100 zł.	Wedle uchwały W. Sejmu z dnia 24. Kwietnia 1876 i Wydziału krajowego z dnia 15. Stycznia 1876 r. L. 393. jak na rok 1877.	—	100
XII.		Utrzymanie budynków 780 zł.		1.078	780
	34	Reparacye budynków, czyszczenie kanałów i kominów 700 zł.	Wynikłość z roku 1875. wynosi 1.078 zł. 46 ct. Ponieważ chorzy przeniesieni zostaną do budynku nowego, który prawdopodobnie nie będzie wymagać tyle reparacyj, przeto preliminuje się kwotę na rok 1877. uchwaloną.	1.018	700
		Wynagrodzenie za czynności techniczne 80 zł.	Preliminuje się prawdopodobny wydatek jak na rok 1877. gdyż niewiadomo w jakiej wysokości przyznanem będzie wynagrodzenie nowo przyjąć się mającemu nadzorcy technicznemu. Dotychczasowy nadzorca techniczny zrezygnował ze swej posady dnia 30. Września 1876. (L. W. 13.098/876)	60	80
XIII.		Czynsz za najem lokalności szpitalnych		3.000	4.020
		Za wynajęcie budynku szpitalnego.	Wedle kontraktu zawartego do L. W. 2.8415/1875. zastrzegła sobie gmina miasta Krakowa wynajęcie budynku dla użytku szpitalnego, najpóźniej do końca Marca 1878. roku, ponieważ czynsz za czas od 1go Stycznia do 31. Marca 1878. w preliminowanej kwocie na rok 1877. jest zawarty, a nowy budynek szpitalny do powyższego czasu ukończonym będzie, dlatego na rok 1878. nic się nie preliminuje.	3.000	4.000
		Czynsz za trupiarnię.	Z powodu przeniesienia chorych do nowego gmachu, odpada potrzeba najęcia trupiarni, przeto nic się nie preliminuje.	—	20
XIV.		Podatki i daniny 11 zł.		—	11
	36	70/0 podatek dochodowy.	Na mocy ust. finansowej z dnia 26. Czerwca 1868. (Dz. ust. min. finan. Nr. 24 z r. 1868) od preliminowanych dochodów.	—	11
XV.	37	Wydatki rozmaite 50 zł.	Preliminuje się prawdopodobną potrzebę, jak na rok 1877.	54	50

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.		Odsetki od kapitałów 160 zł.		413	268
		Od papierów wartościowych.	Ponieważ kapitały tego funduszu przeznaczone są uchwałą W. Sejmu z dnia 17. Października 1871. na budowę szpitalu, która obecnie jest już rozpoczętą, przeto z tego tytułu żadnego dochodu się nie preliminuje.	325	108
	1	Od kapitałów hipotekowanych 160 zł.	Preliminuje się cały dochód, ponieważ te kapitały nie są na budowę gmachu szpitalnego przeznaczone.	88	160
II.		Zwroty kosztów leczenia 25.500 zł.		24.472	26.000
	2	Z funduszu krajowego galicyjskiego 22.000 zł.	Wynikłośc z roku 1874. . 23.786 zł. „ „ 1875. . 20.545 „ „ po 31. Paźdz. 1876. . 21.198 „ razem . 65.529 zł. przeciętnie . 21.843 „ preliminuje się w zaokrągleniu . 22.000 „	20.544	23.000
	3	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących 3.500 zł.	Wynikłość z roku 1873. . 3.210 zł. „ „ 1874. . 3.411 „ „ „ 1875. . 3.928 „ razem 10.549 zł. przeciętnie 3.516 „ w zaokrągleniu 3.500 „	3.927	3.000
III.	4	Dochody rozmaite 10 zł.	Preliminuje się prawdopodobny dochód, jak na rok 1877.	60	10

L. W. 34.524/1876.
Alegat K. do sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.

Lit. K.

Fundusz szpitalu św. Ducha w Krakowie.

Oddział obłąkanych.

Preliminarz

na rok

1878.

L. W. 34168/1876.

Fundusz szpitalu św. Ducha.

Sumaryusz

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.	1—7	Płace i emolumenta etatowe	3.120	—	3.120
II.	8—13	Koszta utrzymania osób nieetatowych	6.291	—	6.291
III.	—	Substytucye	—	—	—
IV.	—	Pensye i emerytury	—	—	—
V.	—	Zaopatrzenia i dary z łaski	—	—	—
VI.	—	Odprawy i spłaty pośmiertnych kwartałów	—	—	—
VII.	14	Remuneracye i zapomogi	100	—	100
VIII.	15—21	Koszta gospodarcze	8.050	650	8.700
IX.	22—24	„ sanitarne	842	—	842
X.	25	„ kancelaryjne	100	—	100
XI.	26	„ kapliczne	50	—	50
XII.	27—28	„ utrzymania budynków	340	—	340
XIII.	—	Czynsz za najem lokalności szpitalnych	—	—	—
XIV.	29	Podatki i daniny	1	—	1
XV.	30	Rozmaite	50	—	50
		Suma wydatków	18.944	650	19.594

Dochody.

I.	1—2	Odsetki od kapitałów	93	—	93
II.	3—4	Zwroty kosztów leczenia	15.000	—	15.000
III.	5	Dochody rozmaite	10	—	10
		Suma dochodów	15.103	—	15.103
		W porównaniu z wydatkami	—	—	19.594
		okazuje się niedobór	—	—	4.491

Oddział obłąkanych. Wydatki.

Poszczególnienie					
Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		**Płace i emolumenta etatowe.**			
	1	Dyrektor szpitalu:			
		a) płaca, z rocznych 1.600 zł. . . 178 zł.			
		b) dodatek pięciolecia, z roczn. 100 zł. . 11 „	189	—	—
	2	Prymaryusz:			
		a) płaca, rocznie . . . . 1.200 zł.			
		b) dodatek pięciolecia . . . 100 „	1.300	—	—
	3	Sekundaryusz, rocznie	600	—	—
	4	Zarządca:			
		a) płaca, z rocznych 800 zł. . . 266 zł.			
		b) dodatek drożyźniany, z roczn. 200 zł. 66 „			
		c) na mieszkanie, opał i światło z rocznych . . . 200 „ 67 „	399	—	—
	5	Pisarz dyrekcyi:			
		a) płaca, z rocznych 800 zł. . . 266 zł.			
		b) dodatek drożyźniany, z roczn. 200 zł. 66 „			
		c) „ „ 200 „ 66 „	398	—	—
	6	Woźny:			
		a) płaca „ 300 „ 100 zł.			
		b) dodatek drożyźniany „ 75 „ 25 „			
		c) na ubiór „ 60 „ 20 „	145	—	—
	7	Kapelan:			
		a) płaca „ 600 „ 67 zł.			
		b) na mieszkanie „ 200 „ 22 „	89	—	—
		Suma rubryki I . .	3.120	—	3.120
II.		**Koszta utrzymania osób nieetatowych.**			
	8	9 Sióstr miłosierdzia po 80 zł.	720	—	—
	9	Służba oddziałowa:			
		a) 4 posługacze po 90 zł.	360	—	—
		b) 5 posługaczek „ 72 „	360	—	—
	10	Służba wspólna:			
		a) Odźwierny, zasługa, z roczn. 120 zł. 40 zł.			
		b) „ na mundur „ 60 „ 20 „	60	—	—
		c) jeden parobek w łazienkach z roczn. 60 zł.	20	—	—
		d) 3 posługaczki w kuchni po 48 zł. z rocznych . . . . . 144 „	48	—	—
		e) 4 praczki po 48 zł. . . . 192 „	64	—	—
		f) 4 „ „ 30 ct. dziennie . . 360 „	120	—	—
		g) 2 stróże po 64 zł. . . . 128 „	43	—	—
		h) 1 szwaczka po 30 ct. dziennie . 90 „	30	—	—
		Do przeniesienia . .	1.825	—	—

Wydatki. Fundusz szpitalu św. Ducha.

Poszczególnienie					
Liczba		Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
II.		Z przeniesienia . .	1.825	—	—
	11	Żywienie:			
		a) 9 Sióstr miłosierdzia po 15 zł. 30 ct. miesięcz.	1.652	—	—
		b) 9 służby oddziałowej „ 13 „ 88½ ct. . .	1.500	—	—
		c) 16 służby wspólnej po 13 zł. 88½ ct. 2.665 zł.	888	—	—
	12	Dyurnista w kancelaryi dyrekcyi po 2 zł. dziennie, z rocznych . . . . 730 „	243	—	—
	13	Dyurnista w kancelaryi zarządu po 1 zł. 50 ct. dziennie, z rocznych . . . . 548 „	183	—	—
		Suma rubryki II. .	6.291	—	6.291
III.		**Substytucye . . . .**	—	—	—
IV.		**Pensye i emerytury . . .**	—	—	—
V.		**Zaopatrzenia i dary z łaski . .**	—	—	—
VI.		**Odprawy i spłaty pośmiertnych kwartałów**	—	—	—
VII.		**Remuneracye i zapomogi.**			
	14	Wsparcia przypadkowe i zastępstwa . . .	100	—	100
VIII.		**Koszta gospodarcze.**			
	15	Żywienie chorych	9.500	—	—
	16	Opał z roczn. 3.000 zł.	1.000	—	—
	17	Oświetlenie „ 500 „	200	—	—
	18	Sprzęty gospodarcze i ich reparacye „ 500 „	50	150	—
	19	Utrzymanie pralni „ 300 „	100	—	—
	20	Słoma do sienników „ 300 „	100	—	—
	21	Bielizna i odzież	100	500	—
		Suma rubryki VIII . .	8.050	650	8.700
IX.		**Koszta sanitarne.**			
	22	Lekarstwa, z rocznych . . . 2.000 zł.	667	—	—
	23	Instrumenta chirurgiczne i inne potrzeby sanitarne .	100	—	—
	24	Koszta pogrzebowe Sióstr i ubogich chorych . .	75	—	—
		Suma rubryki IX . .	842	—	842

Oddział obłąkanych. Wydatki.

Poszczególnienie					
Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
X.	25	**Koszta kancelaryjne . . .**	100	—	100
XI.		**Koszta kapliczne.**			
	26	Siostrom Miłosierdzia, wynagrodzenie z roczn. 150 zł.	50	—	50
XII.		**Koszta utrzymania budynków.**			
	27	Wywiezienie nieczystości z beczek kloacznych, czyszczenie kominów i inne reparacye budynku szpitalnego	300	—	—
	28	Wynagrodzenie za czynności techniczne w sprawach szpitalnych po 10 zł. miesięcznie, z roczn. 120 zł.	40	—	—
		Suma rubryki XII . .	340	—	340
XIII.		**Czynsz za najem lokalności szpitalnych.**	—	—	—
XIV.		**Podatki i daniny.**			
	29	7% podatek dochodowy od prowizyi w kwocie 13 zł. pobieranej od kapitałów hipotekowanych . .	1	—	1
XV.	30	**Rozmaite . . .**	50	—	50

Dochody. Fundusz szpitalu św. Ducha.

Poszczególnienie					
Liczba		Dochody	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
I.		**Odsetki od kapitałów.**			
	1	5% od kapitałów hipotekowanych im. wartości 264 zł.	13	—	—
	2	4% od kapitału 10.000 złp., czyli 2.500 zł. na dobrach „Kazimierza Wielka“ w Królestwie polskiem ubezpieczonego . . . . 100 zł. a po odtrąceniu podatku zwanego „ofiarą“ w kwocie . . . . 19 „ 55 ct.	—	—	—
			80 „ 45 „	80	—	—
		Suma rubryki I . .	93	—	93
II.		**Zwroty kosztów leczenia.**			
	3	Z funduszu krajowego, galicyjskiego . . .	12.000	—	—
	4	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących	3.000	—	—
		Suma rubryki II . .	15.000	—	15.000
III.	5	**Rozmaite dochody** . . .	10	—	10

Fundusz szpitalu św. Ducha w Krakowie.

Wyjaśnienia

do

preliminarza oddziału obłąkanych

na rok

1878.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki	Preliminowano na rok 1878			Uchwalono na rok 1877		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
								Złote
I.	1—7	Płace i emolumenta etatowe .	3.120	—	3.120	3.120	—	3.120
II.	8—13	Koszta utrzymania osób nieetatowych	6.291	—	6.291	6.291	—	6.291
III.	—	Substytucye	—	—	—	—	—	—
IV.	—	Pensye i emerytury . . .	—	—	—	—	—	—
V.	—	Zaopatrzenia i dary z łaski . .	—	—	—	—	—	—
VI.	—	Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych	—	—	—	—	—	—
VII.	14	Remuneracye i zapomogi .	100	—	100	100	—	100
VIII.	15—21	Koszta gospodarcze . . .	8.050	650	8.700	7.237	—	7.237
IX.	22—24	„ sanitarne . . .	842	—	842	842	—	842
X.	25	„ kancelaryjne . . .	100	—	100	100	—	100
XI.	26	„ kapliczne . . .	50	—	50	50	—	50
XII.	27—28	„ utrzymania budynków .	340	—	340	340	—	340
XIII.		Czynsz za najem lokaluości szpitalnych	—	—	—	2.010	—	2.010
XIV.	29	Podatki i daniny . . .	1	—	1	1	—	1
XV.	30	Rozmaite	50	—	50	50	—	50
		Suma .	18.944	650	19.594	20.141	—	20.141
		Dochody.						
I.	1—2	Odsetki od kapitałów . .	93	—	93	185	—	185
II.	3—4	Zwroty kosztów leczenia . .	15.000	—	15.000	14.500	—	14.500
III.	5	Dochody rozmaite . . .	10	—	10	10	—	10
		Suma . .	15.103	—	15.103	14.695	—	14.695

na rok 1878. z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1877.				Ogółem na rok 1878.		Uwaga
Zwyczajne		Nadzwyczajne				
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze	
austryackie						
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
813	—	650	—	1.463	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	2.010	—	—	—	2.010	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
813	2.010	650	—	1.463	2.010	
					547	
—	92	—	—	—	92	
500	—	—	—	500	—	
—	—	—	—	—	—	
500	92	—	—	500	92	
				408		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.		Płace i emolumenta etatowe 3.120 zł.	Uwagi ogólne nad tą rubryką zamieszczono w wyjaśnieniach przy funduszu szpitalu św. Łazarza (oddział chorych) i szpitalu św. Ducha (oddział syfilitycznych)	3.462	3.120
		Płace i dodatki :			
	1	Dyrektora,	Na mocy uchwały W. Sejmu z dnia 3go Października 1871. Dodatek drożyźniany Wedle uchwały W. Sejmu z dnia 7. Grudnia 1872. dodatek do płacy pisarza wedle uchwały W. Sejmu z dnia 25. Maja 1875. wstawiono tu w przypadającej jednej trzeciej części.	178	189
	2	Prymaryusza,		1.200	1.300
	3	Sekundaryusza,		600	600
	4	Rządcy,		266	399
	5	Pisarza,		277	398
	6	Kapelana i		81	89
	7	Woźnego		100	145
II.		Koszta utrzymania osób nieetatowych 6.291 zł.		—	6.291
	8	Siostry Miłosierdzia.	Na mocy kontraktu zawartego przy L. W. 14226/1874.	720	720
	9—10	Służba szpitalna.	Na mocy uchwały W. Sejmu z dnia 17. Października 1874. i rozporządzenia Wydziału krajowego do L. W. 24700/871—15704 1874. r. i 4008/875. zamieszczono służbę oddziałową w całości na ten oddział, zaś służbę wspólną w jednej trzeciej części, wedle stałego dzielnika.	1.021	1.105
	11	Żywienie Sióstr i służby.	Preliminuje się wedle prawdopodobnej potrzeby, obliczonej na rok 1877.	4.416	4.140
	12—13	Dyurna.	Preliminuje się 1/3 część na fundusz tego oddziału przypadającej kwoty, jak na rok 1877.	353	426
III.		Substytucye.	Nic się nie preliminuje.		
IV.		Pensye i emerytury.			
V.		Zaopatrzenia i dary z łaski.	Nic się nie preliminuje.		
VI.		Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych.			
VII.		Remuneracye i zapomogi 100 zł.		53	100
	14	Przypadkowe 100 zł.	Preliminuje się prawdopodobną potrzebę, jak w roku 1877.	53	100

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
VIII.		Koszta gospodarcze 8.700 zł.	Ogólne uwagi nad tą rubryką zamieszczono w wyjaśnieniu do rubryki VIII. oddziału syfilitycznych.	7.868	7.237
	15	Żywienie chorych 6.500 zł.	Wynikłość z roku 1875. wynosiła 5.945 zł. Z powodu ciągle wzrastających cen artykułów żywności, tudzież spodziewanej większej ilości chorych, preliminuje się stosunkowo większą kwotę.	5.945	5.500
	16	Opał.	Wyczerpujące uzasadnienie potrzeb pojedyńczych pozycyj na rok 1878. zamieszczono w wyjaśnieniach przy oddziale syfilitycznych, tutaj wstawiono 1/3 część na fundusz tego oddziału przypadającą.	671	956
	17	Oświetlenie.		106	120
	18	Sprzęty.		310	83
	19	Pralnia.		85	100
	20	Słoma.		110	78
	21	Bielizna i odzież 600 zł.	Z powodu spodziewanej większej ilości chorych, tudzież ze względu na potrzebę sprawienia zapasu bielizny, preliminuje się większą kwotę o 200 zł. jak na rok 1877. a mianowicie na potrzeby zwyczajne 100 zł. zaś na sprawienie nowej bielizny, jako wydatek nadzwyczajny . 500 „	211	400
IX.		Koszta sanitarne 767 zł.		—	767
	22	Lekarstwa 667 zł.	Preliminuje się na rok 1877. uchwaloną kwotę, a przypadającą w 1/3 części na fundusz tego oddziału.	296	667
	23	Instrumenta chirurgiczne 100 zł.	Preliminuje się prawdopodobną potrzebę, jak na rok 1877. Wynikłość tej pozycyi wynosiła w roku 1875. kwotę 17 zł.	17	100
	24	Koszta pogrzebowe 75 zł.	Z powodu zmienności tej pozycyi preliminuje się jak na rok 1877.	—	75
X.	25	Koszta kancelaryjne 100 zł.	Wynikłość z roku 1874. . 23 zł. „ „ 1875. . 120 „ „ po dzień 31 Paźdz. 1876. . 97 „ razem 240 zł. przeciętnie 80 „ Ze względu na wynikłości z lat 1875. i 1876. preliminuje się w zaokrągleniu 100 zł. jak na rok 1877.	120	100
XI.	26	Koszta kapliczne 50 zł.	Wedle uchwały Wydziału krajowego z dnia 15. Stycznia 1876. L. W. 393.	—	50

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
XII.		Utrzymanie budynków 340 zł.		764	340
	27	Reparacye i czyszczenie 300 zł.	Obłąkani zostaną przeniesieni do nowego budynku, który wprawdzie nie będzie potrzebować naprawek zdarzających się w budynkach starych, jednakże ze względu na swą obszerność i urządzenia, zawsze wymagać będzie wydatku na nieprzewidziane reparacye, przeto preliminuje się na to, jako też na czyszczenie kloak, kominów i t. d. uchwaloną na rok 1877. kwotę.	734	300
	28	Czynności techniczne 40 zł.	Preliminuje się 1/3 część na oddział ten przypadającą, jak w latach dawniejszych.	30	40
XIII.		Czynsz na najem lokalności szpitalnych.		1.500	2.010
		Za najem budynku szpitalnego.	Wedle kontraktu zawartego przy L. W. 28415/875. wynajęto budynek szpitalny najdalej do 31. Marca 1878. Ponieważ czynsz do tegoż czasu zawarty jest w kwocie preliminowanej na rok 1877. a chorzy w tymże roku do nowego gmachu przeniesieni zostaną, przeto nic się nie preliminuje.	1.500	2.000
		Czynsz za trupiarnię.	Z powodu przeniesienia chorych do nowego gmachu, odpada potrzeba najęcia trupiarni, przeto nic się nie preliminuje.	—	10
XIV.		Podatki i daniny 1 zł.		6	1
	29	7% podatek dochodowy.	Na mocy ustawy finan. z dnia 26. Czerwca 1868. (Dz. ust. min. fin. Nr. 24. z r. 1868). od pobieranej prowizyi w kwocie 13 zł.	6	1
XV.	30	Wydatki rozmaite 50 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877.	—	50

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.		Odsetki od kapitałów 93 zł.		319	185
		Od papierów wartościowych.	Ponieważ kapitały tego funduszu, składające się z papierów wartościowych przeznaczone są uchwałą W. Sejmu z dnia 17go Października 1871. na budowę nowego szpitalu, a budowa ta obecnie uskuteczniona, wymagać będzie zużycia wszystkich zasobów kapitałowych, przeto żadnych odsetków się nie preliminuje.	204	92
	1. 2.	Od kapitałów hipotekowanych 93 zł.	Preliminuje się prawnie zabezpieczone procenta w całej przypadającej należytości, ponieważ te kapitały nie będą na budowę użyte.	115	93
II.		Zwroty kosztów leczenia 15.000 zł.		14.747	14.500
	3	Z funduszu krajowego 12.000 zł.	Wynikłość z roku 1874. . 12.147 zł. „ „ 1875. . 10.630 „ „ po 31. Paźdz. 1876. . 10.706 „ razem 33.483 zł. przeciętnie 11.161 „ Ze względu na powyższe wynikłości i z powodu spodziewanej większej ilości chorych, preliminuje się kwotę 12.000 zł. jak na rok 1877.	10.630	12.000
	4	Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących 3.000 zł.	Wynikłość z roku 1873. . 2.267 zł. „ „ 1874. . 2.130 „ „ „ 1875. . 4 116 „ razem 8.513 zł. przeciętnie 2.837 „ w zaokrągleniu 3.000 „	4.116	2.500
III.	5	Dochody rozmaite 10 zł.	Preliminuje się ze względu na wynikłość z roku 1875. prawdopodobny dochód jak na rok 1877.	12	10

L. W. 34524/1876.

Alegat L. do sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.

Lit. L.

Fundusz policyi krajowej.

Preliminarz

na rok 1878.

L. W. 710/1877.

Sumaryusz.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		Koszta gospodarcze	1.213	—	1.213
II.		Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek	20	—	20
III.		Zwroty grzywien policyjnych	20	—	20
IV.		Zwroty należytości posłańców karnych	2	—	2
V.		Remuneracye	10	—	10
VI.		Rozmaite przypadkowe	10	—	10
		Suma wydatków	1.275	—	1.275
		Dochody.			
I.		Odsetki	7.729	—	7.729
II.		Policyjne grzywny	20	—	20
III.		Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów	20	—	20
IV.		Rozmaite przypadkowe	2	—	2
		Suma dochodów	7.771	—	7.771
		W porównaniu z wydatkami	—	—	1.275
		okazuje się **nadwyżka dochodów**	—	—	6.496

krajowej. Wydatki

Poszczególnienie.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I		**Koszta gospodarcze.**			
	1	Utrzymanie korekcyonistów	150	—	—
	2	Koszta leczenia	30	—	—
	3	Ubior	100	—	—
	4	Pościel	10	—	—
	5	Bielizna	50	—	—
	6	Utrzymanie korekcyonistek u Maryi Magdaleny	800	—	—
	7	Potrzeby domowe	30	—	—
	8	Opał	15	—	—
	9	Pranie bielizny	8	—	—
	10	Rozmaite potrzeby	20	—	—
		Suma rubryki I.	1.213	—	1.213
II.	11	**Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek**	20	—	20
III.	12	**Zwroty grzywien policyjnych**	20	—	20
IV.	13	**Zwroty należytości posłańców karnych**	2	—	2
V.	14	**Remuneracye**	10	—	10
VI.	15	**Rozmaite przypadkowe**	10	—	10

Dochody. Fundusz policyi krajowej.

Poszczególnienie.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Dochody.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		**Odsetki.**			
	1	5% od kapitału zabezpieczonego na domu Nr. 86 i 87. w Krakowie, w kwocie 109 złp. 1 gr. — 1 zł. 37 ct. . .	1	—	—
	2	6% od obligacyj pożyczki krajowej z r. 1873. na 7.700 zł.	462	—	—
	3	6½% od ulokowanych w galicyjskim banku kredytowym na asygnaty 40.000 zł.	2.600	—	—
	4	6½% od 8.000 zł., które 15. Maja 1877. jako przypadająca rata ceny kupna wpłyną i w podobny sposób ulokowane zostaną	520	—	—
	5	6½% od 8.000 zł., które 15. Maja 1878. wpłyną, licząc za miesięcy siedm	303	—	—
	6	6% przypadających w 1878. r. od resztującej ceny kupna 64.000 zł. za realność t. z. Maryi Magdaleny . . .	3.840	—	—
	7	5% od chwilowo lokowanych kapitałów	3	—	—
		Suma rubryki I. .	7.729	—	7.729
II.	8	**Policyjne grzywny**	20	—	20
III.	9	**Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów**	20	—	20
IV.	10	**Rozmaite przypadkowe**	2	—	2

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu policyi krajowej

na rok 1878.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki.	Preliminowano na rok 1878			Uchwalono na rok 1877		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
						Złote		
I.		Koszta gospodarcze	1.213	—	1.213	1.463	—	1.463
II.		Koszta transportu korekcyonistów i korekcyonistek	20	—	20	20	—	20
III.		Zwroty grzywien policyjnych	20	—	20	20	—	20
IV.		Zwroty należytości posłańców karnych	2	—	2	2	—	2
V.		Remuneracye	10	—	10	10	—	10
VI.		Rozmaite przypadkowe	10	—	10	10	—	10
		Suma .	1.275	—	1.275	1.525	—	1.525
		Dochody.						
I.		Odsetki	7.729	—	7.729	7.689	—	7.689
II.		Policyjne grzywny	20	—	20	50	—	50
III.		Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów	20	—	20	20	—	20
IV.		Rozmaite przypadkowe	2	—	2	2	—	2
		Suma .	7.771	—	7.771	7.761	—	7.761

na rok 1878. z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878.				Ogółem na rok 1878.		UWAGA.
Zwyczajne		Nadzwyczajne				
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze	
austryackie.						
—	250	—	—	—	250	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	250	—	—	—	250	
40	—	—	—	40	—	
—	30	—	—	—	30	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
40	30	—	—	40	30	
				10		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki.	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1—10	Koszta gospodarcze 1.213 zł.	*Do poz.* 1. Utrzymanie korekcyonistów. Wynikłość z roku 1873. 176 zł. 76½ ct. „ „ 1874. 133 „ 89 „ „ „ 1875. 3 „ 96½ „ razem 314 „ 62 „ przeciętnie 104 „ 87 „ preliminuje się w zaokrągleniu . . . . . 150 zł. *Do poz.* 2. Koszta leczenia . . . . . 30 „ „ „ 3. Ubior . . . . . 100 „ „ „ 4. Pościel . . . . . 10 „ „ „ 5. Bielizna . . . . . 50 „ preliminuje się jak na rok 1877. *Do poz.* 6. Utrzymanie korekcyonisteku Maryi Magdaleny. Wynikłość z roku 1873. 1.084 zł. 78 ct. „ „ 1874. 1.050 „ 10½ „ „ „ 1875. 179 „ 58 „ razem 2.314 „ 46½ „ przeciętnie 771 „ 48 „ preliminuje się w zaokrągleniu . . . . . 800 zł. *Do poz.* 7. Potrzeby domowe . . . . . 30 „ „ „ 8. Opał . . . . . 15 „ „ „ 9. Pranie bielizny . . . . . 8 „ „ „ 10. Rozmaite potrzeby . . . . . 20 „ preliminuje się jak na rok 1877.	184	1.463
II.	11	Koszta transportu 20 zł.	Preliminuje się prawdopodobne potrzeby, jak na rok 1877.	—	20
III.	12	Zwroty grzywien 20 zł.		—	20
IV.	13	Zwroty należytości posłańców 2 zł.		—	2
V.	14	Remuneracye 10 zł.		—	10
VI.	15	Rozmaite 10 zł.		—	10

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Dochody		Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1—7	Odsetki 7.729 zł.	*Do poz.* 1. 5% od kapitału zahipotekowanego na realności Nr. 86 i 87. w Krakowie, w kwocie 109 złp. 1 gr. czyli 27 zł. 25 ct. w. a. preliminuje się jak na rok 1877	1 zł.		
			Do poz. 2. 6% od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873. — Ser. A. Nr. 4174 do 4191, dalej Nr. 4193 do 4220, Nr. 4222 do 4250, Nr. 4901 i 4902. t. j. 77 sztuk po 100 zł. czyli od imiennej wartości 7.700 zł. . . .	462 „		
			Do poz. 3. 6½ % od asygnat gal. banku kredytowego Nr. 209 do 212. — Nr. 431, 477, sztuk 6. po 5000 zł. . . . . 30.000 zł. Nr. 447, 448, 462, 787 do 789, Nr. 972 do 974, sztuk 9 po 1000 zł. . . . . 9.000 „ Nr 325 i 326. po 500 zł. . . 1.000 „ razem od kwoty . . 40.000 „	2.600 „	7.654	7.689
			Do poz. 4. 6½ % od efektów na 8.000 zł. które za ratę ceny kupna i sprzedaży realności Nr. 20²/₄ dnia 15. Maja 1877. przypadającą, zakupione zostaną	520 „		
			Do poz. 5. 6½ % od takiejże kwoty 8.000 zł przypadającej dnia 15. Maja 1878. licząc za miesięcy siedm	303 „		
			Do poz. 6. 6% od resztującej ceny kupna realności t. z. Maryi Magdaleny w kwocie 64.000 zł. Z umówionej kontraktem ceny kupna 120.000 zł. spłacono po koniec 1876. kwotę 40.000 zł. Dalsze umorzenie rozdzielono na roczne raty po 8.000 zł. aż do roku 1886. spłacać się mające.	3.840 „		
			Do poz. 7. 5% od chwilowo lokowanej gotowizny	3 „		
II.	8	Policyjne grzywny 20 zł.	Z powodu, iż na rubrykę tę już od lat kilku nic nie wpływa, preliminuje się tylko 20 zł.		—	50
III.	9	Zwroty kosztów leczenia i zaopatrzenia korekcyonistów 20 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877.		—	20
IV.	10	Rozmaite 2 zł.			—	2

do LW 28992/77

LW. **84.524**/1876.

Preliminarze

na rok 1878.

Lit. **M.** Fundusz domestykalny.
„ **N.** „ kultury krajowej.
„ **O.** „ stanowy sierociński.
„ **P.** „ Al. br. Stadnickiego.
„ **R.** „ szkoły weterynaryi.
„ **S.** „ pożyczki krajowej z roku 1873.

Uchwalono na posiedzeniu Sejmowem
w dniu 30. Sierpnia 1877

Preliminaries

na rok 1878.

Indeks.

Strona

Preliminarz funduszu domestykalnego **1**

Wyjaśnienia **5**

Preliminarz funduszu kultury krajowej **11**

Wyjaśnienia **15**

Preliminarz funduszu stanowego sierocińskiego **21**

Wyjaśnienia **25**

Preliminarz funduszu Aleks. hr. Stadnickiego **31**

Wyjaśnienia **35**

Preliminarz funduszu szkoły weterynaryi **39**

Wyjaśnienia **43**

Preliminarz funduszu pożyczki krajowej z roku 1873 . . . . . **51**

Wyjaśnienia **55**

Index.

L. W. **34524/**
Alegat **M.** do sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.

Lit. **M.**

Fundusz domestykalny.

Preliminarz

na rok 1878.

L. W. 383/1877.

Sumaryusz.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		Płace	~~600~~ 1.200	—	~~600~~ 1.200
II.		Najem lokalności	~~500~~ 315	—	~~500~~ 315
III.		Wydawnictwo aktów grodzkich	1.200	—	1.200
IV.		Koszta druku i oprawy Encyklopedyi	~~700~~	—	~~700~~
V.		Rozmaite	10	—	10
		Suma wydatków	~~3.425~~	—	~~3.425~~
			2310		2310
		Dochody.			
I.		Odsetki	3.714	—	3.714
II.		Sprzedaż dzieł	9 ~~149~~	—	9 ~~149~~
III.		Rozmaite	—	—	—
		Suma dochodów	~~3.863~~	—	3723 ~~3.863~~
		W porównaniu z wydatkami	3722	—	2310 ~~3.425~~
		okazuje się **nadwyżka dochodów**	—	—	1413 ~~438~~
		która użytą zostanie na pomnożenie majątku zarodowego.			

d o m e s t y k a l n y. W y d a t k i.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
		Poszczególnienie.	Złote austryackie		
I.		**Płace**			
	1	Schneider Antoni, za wydawnictwo Encyklopedyi i zbieranie dat potrzebnych . *pensya dożywotna*	600	—	—
	2	Komitet wydawnictwa powyższej Encyklopedyi, na utrzymanie pomocnika przy temże wydawnictwie .	~~600~~	—	—
		Suma rubryki I. .	~~1.200~~ *600*	—	~~1.200~~ *600*
II.	3	**Najem lokalności** wraz z 5% podatkiem czynszowym dla gminy miasta Lwowa	~~500 315~~ *500*	—	~~500 315~~ *500*
III.	4	**Wydawnictwo** starożytnych aktów grodzkich z archiwum bernardyńskiego (dotacya dla funduszu Aleksandra hr. Stadnickiego)	1.200	—	1.200
IV.	5	~~**Koszta druku i oprawy Encyklopedyi Antoniego Schneidera** . . . . . .~~	~~700~~	—	~~700~~
V.	6	**Rozmaite** przypadkowe	10	—	10

Dochody. # Fundusz domestykalny.

Poszczególnienie.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Dochody	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		**Odsetki.**			
	1	5% od kapitału wypożyczonego funduszowi kulparkowskiemu, według planu amortyzacyjnego . .	2.753	—	—
	2	5% od obligacyj indemnizacyjnych, imiennej wartości . . . . . 3.500 zł. m. k.	165	—	—
	3	6% od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873. imiennej wartości 1.600 zł. w. a.	96	—	—
	4	5% od listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego, ziemskiego, imiennej wartości . . . . 10.700 zł. w a. z uwzględnieniem kuponów pro rata temporis .	500	—	—
	5	5% od chwilowo ulokowanej gotowizny . . .	200	—	—
		Suma rubryki I. .	3.714	—	3.714
II.		**Sprzedaż dzieł.**			
	6	~~Ze sprzedaży Encyklopedyi Antoniego Schneidera, prawdopodobny dochód . . . . . .~~	~~140~~	—	—
	7	Ze sprzedaży dzieła pod tytułem: „Poczet szlachty galicyjskiej i bukowińskiej“ prawdopodobny dochód	9	—	—
		Suma rubryki II. .	~~9 149~~	—	~~9 149~~
III.	8	**Rozmaite** przypadkowe	—	—	—

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu domestykalnego

na rok 1878.

Fundusz domestykalny.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki	Preliminowano na rok 1878.			Uchwalono na rok 1877.		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
								Złote
I.		Płace	1.200	—	1.200	1.200	—	1.200
II.		Najem lokalności	315	—	315	315	—	315
III.		Wydawnictwo aktów grodzkich . .	1.200	—	1.200	1.200	—	1.200
IV.		Koszta druku i oprawy Encyklopedyi	700	—	700	700	—	700
V.		Rozmaite	10	—	10	10	—	10
		Suma .	3.425	—	3.425	3.425	—	3.425
		Dochody						
I.		Odsetki	3.714	—	3.714	3.684	—	3.684
II.		Sprzedaż dzieł	149	—	149	140	—	140
III.		Rozmaite	—	—	—	—	—	—
		Suma .	3.863	—	3.863	3.824	—	3.824

na rok 1878. z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878				Ogółem na rok 1878		Uwaga
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
a u s t r y a c k i e						
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
30	—	—	—	30	—	
9	—	—	—	9	—	
—	—	—	—	—	—	
39	—	—	—	39	—	

Fundusz domestykalny.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1—2	Płace 1.200 zł.	Na mocy uchwały Wysokiego Sejmu z d. 16. Października 1871. i Wydziału krajowego do l. 4391 r. 1872.	1.200	1.200
II.	3	Najem lokalności 315 zł.	dtto dtto dtto 300 zł. tudzież 5% podatek czynszowy dla gminy miasta Lwowa, w kwocie . . . . . 15 „	300	315
III.	4	Wydawnictwo aktów grodzkich 1.200 zł.	Według uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 16. Stycznia 1866.	1.200	1.200
IV.	5	Koszta druku Encyklopedyi 700 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877.	385	700
V.	6	Rozmaite 10 zł.		1	10
			Dochody.		
I.	1—5	Odsetki 3.714 zł.	*Do poz. 1.* Funduszowi budowy domu obłąkanych w Kulparkowie wypożyczono w roku 1873. kapitału . . . . . 66.000zł —c. Z tego spłacono w latach 1873, 1874 1875, 1876. i umorzy się w r. 1877 razem . . . . . 10.940 „ 75 „ Pozostanie jeszcze . . 55.059 „ 25 „ Od tego przypada wedle planu umorzenia do l. 5731/1873. 5% na r. 1878. 2.752 „ 96 „	3.640	3.684
			Do poz. 2. Od obligacyj indemnizacyjnych okręgu krakowskiego Nr. 1035 i 1036 po 1000 zł. m. k. 2.000zł. Nr. 26085, 26086 i 26940 po 100 zł. m. k. . . . 300 „ okręgu lwowskiego Nr. 9504 na 500 zł. m. k. . . . 500 „ Nr. 11263, 11641, 12138, 12357, 12633, 18378 i 25318. po 100 zł. m. k. . . . 700 „ razem od imiennej wartości 3.500 „ 5% po potrąceniu 10% podatku dochodowego . . . . . 165 „ — „ *Do poz. 3.* Od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873. ser. *C.* Nr. 438 na . . . . . 500 zł. ser. *B.* Nr. 302. na . . . 300 „ Do przeniesienia . 800 „		

Fundusz domestykalny.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Dochody		Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
			Z przeniesienia . 800 zł.			
I.	1—5	Odsetki. (ciąg dalszy)	Ser. *A.* Nr. 5225, 5226, 5227, 5228, 5229, 1112, 1113, 1114 i 1180. sztuk 8 po 100 zł. 800 „			
			razem od imiennej wartości 1.600 „			
			odsetki po 6%	96 zł.		
			Do poz. 4. Od listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego, ziemskiego (okresowe)			
			Ser. III. Nr. 1300. na 1.000 zł.			
			Ser. IV. Nr. 406, 472, 553, 682, 946, 1150, i 2061. po 500 zł. . 3.500 „			
			Ser. V. Nr. 449, 926, 950, 1225, 2994, 1462 i 4188. po 100 zł. . 700 „			
			razem od imiennej wartości . . . 5.200 zł. 5%	260 „		
			Wedle planu umorzenia wpłynie w roku 1877. od funduszu budowy zakładu kulparkowskiego kapitał w kwocie 2.406 „ 70 ct. za który zakupi się w r. 1877. 5% listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego, ziemskiego, po kursie 88 zł. imiennej wartości 2.700 zł. które przyniosą procentu po 5% .	135 „		
			Z przypadającej raty na r. 1878. od funduszu kulparkowskiego w kwocie 2527 zł. 4 ct. wpłynie na dniu 2. Marca 1878. r., pierwsza kwartalna rata 631 zł. 76 ct.			
			zaś na dniu 2. Czerwca 1878 r. druga kwartalna rata . . . 631 „ 76 „			
			razem . 1.263 zł. 52 ct.			
			za co zakupiwszy 5% galicyjskie listy zastawne wraz ze spłatą kuponów pro rata, po kursie 88 zł. imiennej wartości 1.400 zł. przypadnie procentu po 5%	70 „		
			Dnia 2. Września 1878. wpłynie trzecia rata kwartalna . . 631 zł. 76 ct.			
			a dnia 2. Grudnia 1878. czwarta rata kwartalna 631 „ 76 „			
			razem . 1.263 zł. 52 ct.			

Fundusz domestykalny.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Dochody		Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1—5	Odsetki. (ciąg dalszy)	za które znowu zakupiwszy 5% listy zastawne wraz z wartością kuponów po kursie 88 zł. imiennej wartości 1400 zł. otrzyma się procentu za pół roku po 5% . . .	35 zł.		
			Każdoczesne przy zakupnach pozostałości w gotówce, ulokowane będą w książeczkach gal. kasy oszczędności, które w roku przyszłym zrealizowane i wraz z przypadającemi odsetkami na zakupno efektów użyte zostaną, przeto od takowych nic się nie preliminuje.			
			Do poz. 5. Od chwilowo lokowanej gotowizny, jak w roku 1877. — 5% .	200 „		
II.	6—7	Sprzedaż dzieł 149 zł.	*Do poz. 6.* Dochód ze sprzedaży Encyklopedyi wynosił w r. 1873 — 148 zł. 60 c. „ 1874 — 123 „ 65 „ razem . 272 zł. 25 c. przeciętnie . 136 „ 12½ „ preliminuje się w zaokrągleniu .	140 „	—	140
			Do poz. 7. Dochód ze sprzedaży dzieła: „Poczet szlachty galicyjskiej“ wynosił: w roku 1874. i 1875. — 18 zł. 90½ c. przeciętnie . 9 „ 45 „ preliminuje się w zaokrągleniu .	9 „		
III.	8	Rozmaite.	Nie preliminuje się nic, dla braku wynikłości.		—	—

LW. **34524**/1876.
Alegat **N.** do sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.

Lit. **N.**

Fundusz kultury krajowej.

Preliminarz

na rok 1878.

Sumaryusz.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.	1	Zwroty kar	25	—	25
II.	2	Wydatki rozmaite	5.500	—	5.500
		Suma wydatków .	5.525	—	5.525
		Dochody.			
I.	1—4	Odsetki	2.041	—	2.041
II.	5	Kary	10.000	—	10.000
III.	6	Rozmaite	—	—	—
		Suma dochodów .	12.041	—	12.041
		W porównaniu z wydatkami .	—	—	5.525
		okazuje się **nadwyżka dochodów** .	—	—	6.516

która zostanie użytą na pomnożenie majątku zarodowego.

krajowej.

Poszczególnienie.					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
I.	1	**Zwroty kar**	25	—	25
II.		**Rozmaite.**			
	2	Zasiłek dla szkoły dublańskiej	5.000	—	—
	3	Wydatki nieprzewidziane	500	—	—
		Suma rubryki II. .	5.500	—	5.500
		Dochody.			
I.		**Odsetki.**			
	1	6% od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873. imiennej wartości . . . . . 17.600 zł.	1.056	—	—
	2	5% od obligacyj indemnizacyjnych na 10.000 „ po odtrąceniu podatku dochodowego . . .	477	—	—
	3	5% od ulokowanych w galic. kasie oszczędności w książeczkach: Nr. 11411. z dnia 11. Maja 1875. na 44 zł. 52 ct. „ 26418. „ 9. Listopada 1874. „ 105 „ — „	8	—	—
	4	6% od chwilowo ulokowanej gotówki w galic. banku kredytowym	500	—	—
		Suma rubryki I. .	2.041	—	2.041
II.	5	**Kary** za przestępstwa polowe i lasowe . . .	10.000	—	10.000
III.	6	**Rozmaite**	—	—	—

Liczba		Wyszczególnienie	Złote austryackie		
rubryki	pozycji		Złote austryackie	Złote austryackie	
I.	1	Zwroty kar	25	—	25
II.		Rozmaite.			
	2	Zasiłek dla szkoły ludowej	5.000	—	—
	3	Wydatki nieprzewidziane	500	—	—
		Suma rubryki II.	5.500	—	5.500
		Dochody.			
I.		Odsetki			
	1	Od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1870. zniżenie [illegible]	1.060	—	—
	2	Od obligacyj uchwalonych na [illegible]	171	—	—
	3	Od ulokowanych w gmin. kasie oszczędności [illegible]	5	—	—
	4	Od obwiązku ulokowanej pożyczki w gmin. kasie [illegible]	805	—	—
		Suma rubryki I.	2.041	—	2.041
II	5	Kary za przekroczenie policyjne i leśne	10.000	—	10.000
III	6	Rozmaite			

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu kultury krajowej

na rok 1878.

Z 1 alegatem.

Fundusz kultury krajowej.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki	Preliminowano na rok 1878			Uchwalono na rok 1877		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
								Złote
I.	1	Zwroty kar	25	—	25	25	—	25
II.	2	Zasiłek dla szkoły dublańskiej . .	5.000	—	5.000	5.000	—	5.000
	3	Wydatki nieprzewidziane . . .	500	—	500	500	—	500
		Suma .	5.525	—	5.525	5.525	—	5.525
		Dochody.						
I.	1—4	Odsetki	2.041	—	2.041	1.068	—	1.068
II.	5	Kary	10.000	—	10.000	8.610	—	8.610
III.	6	Rozmaite	—	—	—	—	—	—
		Suma .	12.041	—	12.041	9.678	—	9.678

na rok 1878. z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878.				Ogółem na rok 1878.		Uwaga
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
a u s t r y a c k i e						
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
973	—	—	—	973	—	
1.390	—	—	—	1.390	—	
—	—	—	—	—	—	
2.363	—	—	—	2.363	—	

Fundusz kultury krajowej.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1	Zwroty kar 25 zł.	Wynikłość z roku 1873 . . 35 zł. — ct. „ „ 1874 . . 26 „ 65 „ „ „ 1875 . . 12 „ — „ razem . 73 zł. 65 ct. przeciętnie . 25 „ — „	12	25
II.	2	Zasiłek dla szkoły dublańskiej 5.000 zł.	Według uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 16. Października 1871. i z dnia 24. Kwietnia 1876.	5.000	5.000
	3	Wydatki nieprzewidziane 500 zł.	Na zasiłki i inne nieprzewidziane wydatki preliminuje się jak w latach przeszłych.	515	500
			Dochody.		
I.		Odsetki 2.041 zł.		2.190	1.068
	1	Od obligacyj pożyczki krajowej z r. 1873 1.056 zł.	Obligacye pożyczki krajowej z roku 1873. Ser. A. N. 6192 na . . . . 100 zł. Ser. C. N. 212. do 246. po 500 zł. sztuk 35 na . . . . 17.500 „ razem . 17.600 zł.		
	2	Od obligacyj indemnizacyjnych 477 zł.	Obligacya indemnizacyjna okręgu administracyjnego lwowskiego Nr. 39447. na 100 zł. po potrąceniu podatku dochodowego 10% . . . . . 4 zł. Za nadwyżkę majątku obrotowego zakupiwszy obligacye indemnizacyjne, przyjmując kurs po 87 zł. imiennej wartości . . . 10 000 zł. otrzyma się procentu, po potrąceniu podatku dochodowego . . . 473 „		
	3	Od książeczki kasy oszczędności 8 zł.	W galic. kasie oszczędności ulokowano dnia 11. Maja 1875. na książeczkę Nr. 11.411. . . 44 zł. 52 ct. i dnia 9. Listopada 1874. na książeczkę Nr. 26.418. . 105 „ — „ razem . 149 zł. 52 ct.		
	4	Od chwilowo lokowanych kapitałów 500 zł.	Od chwilowo lokowanej gotówki w galic. banku kredytowym na 6% Do tego dołącza się rachunek specyalny gotówki i efektów.		
II.	5	Kary 10.000 zł.	Dochod tej rubryki wynosił w roku 1873. 8153 zł. 97 ct. „ 1874. 10722 „ 15 „ „ 1875. 11468 „ 48 „ razem . 30344 zł. 60 ct. przeciętnie 10.114 „ — „ ze względu iż w roku 1875. z powodu dezolacyi lasów nałożone kary w znacznych kwotach ściągnięto, a takowych w następnych latach spodziewać nie niemożna, preliminuje się w zaokrągleniu, kwotę . . 10.000 zł.	11.468	8.610

Fundusz kultury krajowej.

Wyjaśnienia

Alegat do wyjaśnień rub. I. dochodów, poz. 1—4.

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubr. prelim.	Liczba porządk.	Rachunek gotówki i efektów	Gotówka zł.	Gotówka ct.	Efekta: Obligacye indemnizacyjne zł.	ct.	Obligacye pożyczki krajowej zł.	ct.	Książeczki kasy oszczędności zł.	ct.
I.		Stan z końcem roku 1874. wynosił	6.316	36½	100	—	38.900	—	133	39
		W ciągu roku 1875. otrzymano:								
	a.	Do LW. 25922/1874. spieniężono obligacye pożyczki krajowej z roku 1873. po kursie 89 zł.	19.198	85	—	—	—	—	—	—
	b.	„ „ 25922/1874. pobrano z zamiany obligacyę pożyczki krajowej z roku 1873. . . .	—	—	—	—	500	—	—	—
	c.	„ „ 9676/1875. za wylosowaną obligacyę indemnizacyjną	105	—	—	—	—	—	—	—
	d.	„ „ 15740/1876. odebrano z banku kredytowego	12.251	05	—	—	—	—	—	—
	e.	Z majątku obrotowego	8 700	—	—	—	—	—	—	—
		Dochód ogólny w gotówce . .	46.571	26½	—	—	—	—	—	—
		Z tego zakupiono:								
	f.	Do LW. 9676/1875. obligacyę indemnizacyjną, po kursie 88 zł. 75 ct.	88	87	100	—	—	—	—	—
	g.	zaś pozostałą resztę ulokowano na książeczkę kasy oszczędności	16	13	—	—	—	—	16	13
	h.	Wydano na pokrycie niedoboru kosztów przekształcenia realności l. 466¼ szkoły weterynaryi w moc uchwały sejmowej z dnia 14. Października 1874. r.	18.567	41½	—	—	—	—	—	—
	i.	Ulokowano na rachunku bieżącym w banku kredytowym w roku 1875	19.198	85	—	—	—	—	—	—
		Suma wydatków w gotówce .	37.871	26½	—	—	—	—	—	—
		Suma dochodów w efektach .	—	—	200	—	39.400	—	149	52
		W moc uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 14. Października 1874. i z d. 20. Maja 1875. użyto części powyższego kapitału na pokrycie niedoboru kosztów przekształcenia realności, przeznaczonej na szkołę weterynaryi.								
		W tym celu spieniężono:								
		W roku 1875.								
		a) Do LW. 25922/1874. Obligacye pożyczki krajowej z roku 1873	—	—	—	—	21.300	—	—	—
		b) „ „ 9676/1875. obligacyę indemnizacyjną wylosowaną	—	—	100	—	—	—	—	—
		c) „ „ 25922/1874. do zamiany obligacye pożyczki krajowej z roku 1873 .	—	—	—	—	500	—	—	—
		Suma wydatków .	37.871	26½	100	—	21.800	—	—	—
		Odtrąciwszy od wykazanej sumy dochodów .	46.571	26½	200	—	39.400	—	149	52
		Pozostaje w kasie krajowej . .	8.700	—	100	—	17.600	—	149	52
		Nadto znajduje się na lokacyi w galic. banku kredytowym z końcem roku 1876 . . . . jak wyjaśnienienie do Rubr. I. poz. 2. i 4. dochodów.	8.360	92	—	—	—	—	—	—

L. W. **34524**/1876.
Alegat **O.** do sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.

Lit. **O.**

Fundusz stanowy sierociński.

Preliminarz

na rok 1878.

L. W. 659/1877.

Sumaryusz.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		Utrzymanie sierót	1.527	—	1.527
II.		Rozmaite wydatki	3	—	3
		Suma wydatków .	1.530	—	1.530
		Dochody.			
I.		Odsetki	1.628	—	1.628
II.		Rozmaite dochody	—	—	—
		Suma dochodów .	1.628	—	1.628
		W porównaniu z wydatkami	—	—	1.530
		okazuje się **nadwyżka dochodów** . . .	—	—	98
		która użytą zostanie na pomnożenie majątku zarodowego.			

sierociński. Wydatki

Poszczególnienie.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		**Utrzymanie sierót.**			
	1	Siedm miejsc w zakładzie św. Antoniego we Lwowie, po . . . . . 120 zł.	840	—	—
	2	Cztery miejsca w szkole ogrodniczej w ogrodzie botanicznym we Lwowie, po . . . . . 63 zł.	252	—	—
	3	Cztery miejsca w zakładzie św. Józefa w Krakowie, po . . . . . 80 zł.	320	—	—
	4	Jedno miejsce w zakładzie św. Wincentego w Krakowie, na	115	—	—
		Suma rubryki I.	1.527	—	1.527
II.	5	**Rozmaite wydatki**	3	—	3

Dochody. # Fundusz stanowy sierociński.

Poszczególnienie.					
Liczba		Dochody	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
I.		**Odsetki.**			
	1	Od obligacyj indemn. imiennej wartości 3.450 zł. mk.	163	—	—
	2	Od listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego, ziemskiego:			
		a) 4% od imienej wartości . . . 3.200 zł.	128	—	—
		b) 5% „ „ . . . 3.700 „	185	—	—
	3	Od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873. imiennej wartości . . . . . 10.600 zł.	636	—	—
	4	Od listów galicyjskiego banku hipotecznego, imiennej wartości . . . . . 200 zł.	12	—	—
	5	Od długu prywatnego, zahipotekowanego na dobrach Łosiacz, w kwocie . . . . . 10.500 zł.	499	—	—
	6	Od chwilowo lokowanej gotówki	5	—	—
		Suma rubryki I. .	1.628	—	1.628
II.	7	**Rozmaite dochody**	—	—	—

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu stanowego sierocińskiego

na rok 1878.

Fundusz stanowy sierociński.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki	Preliminowano na rok 1878.			Uchwalono na rok 1877.		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote					
I.		Utrzymanie sierót	1.527	—	1.527	1.527	—	1.527
II.		Rozmaite wydatki	3	—	3	3	—	3
		Suma wydatków .	1.530	—	1.530	1.530	—	1.530
		Dochody.						
I.		Odsetki	1.628	—	1.628	1.593	—	1.593
II.		Rozmaite dochody	—	—	—	—	—	—
		Suma dochodów .	1.628	—	1.628	1.593	—	1.593

na rok 1878. z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878.				Ogółem na rok 1878.		Uwaga.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
a u s t r y a c k i e						
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
35	—	—	—	35	—	
—	—	—	—	—	—	
35	—	—	—	35	—	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki		Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1—4	Utrzymanie sierót 1.527 zł.	*Do poz. 1.* Utrzymanie siedmiu sierót w zakładzie u św. Antoniego we Lwowie, na mocy uchwały Wydziału krajowego l. 13.550/1872. rocznie po 120 zł. jak w roku przeszłym . .	840 zł.	—	—
			Do poz. 2. Utrzymanie czterech uczniów w szkole ogrodniczej w ogrodzie botanicznym we Lwowie, na mocy uchwały Wydziału krajowego l. 4.314/1875. rocznie po 63 zł jak w roku przeszłym	252 „	1.623	1.527
			Do poz. 3. Utrzymanie czterech sierót w zakładzie u św. Józefa w Krakowie na mocy uchwały Wydziału krajowego l. 14.605/1868. rocznie po 80 zł. jak w roku przeszłym	320 „		
			Do poz. 4. Utrzymanie jednego sieroty w zakładzie u św. Wincentego w Krakowie, jak na rok 1877. rocznie .	115 „		
II.	5	Rozmaite 3 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877.		3	3
			Dochody.			
I.	1—6	Odsetki 1.628 zł.	*Do poz. 1.* Od obligacyj indemnizacyjnych okręgu lwowskiego:		1.593	1.593
			Lit. A. Nr. 12.132. na . 1.000 zł.			
			„ A. „ 5.491. „ . 1.500 „			
			„ A. „ 6.038. „ . 600 „			
			„ A. „ 3.866. „ . 350 „			
			razem od imiennej wartości 3.450 zł. 5% po potrąceniu 10% podatku dochodowego	163 zł.		
			Do poz. 2. Od listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego, ziemskiego:			
			a) Ser. III. Nr. 13.194, 13.341 i 18.547. po 1.000 zł. . 3.000 zł.			
			Ser. V. Nr. 18.996. i 18.997. po 100 zł. . 200 „			
			razem od imiennej wartości . . . 3.200 zł. 4%	128 „		
			b) Ser. III. Nr. 2.269. i 2.532. po 1.000 zł. 2.000 „			
			Ser. IV. Nr. 914 i 978. po 500 zł. . 1.000 „			
			Ser. V. Nr. 280, 839, 845, 1.224, 2.803, 2.492 i 2.493. po 100 zł. 700 „			
			razem od imiennej wartości . . . 3.700 zł. 5%	185 „		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1—6	Odsetki. (ciąg dalszy).	*Do poz. 3.* Od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873: Ser. A. Nr. 4251 do 4254. Nr. 4256 do 4296. Nr. 4298 do 4358, sztuk 106 po 100 zł. razem od imiennej wartości 10.600 zł. 6% . . . . . 636 „ *Do poz. 4.* Od listów galicyjskiego Banku hipotecznego: Ser. A. Nr. 2406 i 5630. po 100 zł. razem od imiennej wartości 200 zł. 6% 12 „ *Do poz. 5.* Od zapisu na dobrach Łosiacz z dnia 19. Października 1846. na . . . . 10.500 zł. po potrąceniu 5% podatku dochodowego 5%. . . . . 499 „ *Do poz 6.* Od chwilowo ulokowanej gotówki, preliminuje się jak w roku przeszłym . . . . . 5 „ Nadto posiada fundusz ten książeczkę galicyjskiej kasy oszczędności Nr. 15569. na kwotę 55 zł. 39 ct. ulokowaną z pozostałości gotówki przy zakupnie efektów; od takowej nic się nie preliminuje, gdyż w swoim czasie zrealizowaną i wraz z przypadającemi odsetkami na zakupno papierów wartościowych użytą zostanie.		
II.	7	Rozmaite.	Nie preliminuje się nic, jak w roku 1877.	—	—

L. W. **34524**/1876.
Alegat P. do sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.

Lit. **P.**

Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Preliminarz

na rok 1878.

L. W. 658/1877.

Sumaryusz.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		Płace	800	—	800
II.		30% rabat od sprzedaży ksiąg	75	—	75
III.		Koszta druku i oprawy dzieł	900	—	900
IV.		Rozmaite wydatki	10	—	10
		Suma wydatków	1.785	—	1.785

Dochody.

I.		Dotacya	1.200	—	1.200
II.		Sprzedaż aktów grodzkich	250	—	250
III.		Odsetki	199	—	199
IV.		Rozmaite dochody	10	—	10
V.		Pozostałość kasowa, spodziewana z końcem roku 1877.	600	--	600
		Suma dochodów	2.259	—	2.259
		W porównaniu z wydatkami	—	—	1.785
		okazuje się **nadwyżka dochodów**	—	—	474

hr Stadnickiego. Wydatki.

Poszczególnienie.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		**Płace.**			
	1	Dr. Liske Ksawery, płaca za czynności około wydawnictwa aktów grodzkich z archiwum bernardyńskiego, rocznie	800	—	800
II.		**Rabat księgarski.**			
	2	Za sprzedaż aktów grodzkich, 30%	75	—	75
III.	3	**Koszta druku** i oprawy aktów grodzkich . . .	900	—	900
IV.		**Rozmaite wydatki.**			
	4	Sporządzenie spisu dokumentów i inne nieprzewidziane wydatki	10	—	10

Dochody. Fundusz Aleksandra hr. Stadnickiego.

Poszczególnienie.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Dochody.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.		**Dotacye.**			
	1	Z funduszu domestykalnego, na wydawnictwo aktów grodzkich i ziemskich z archiwum bernardyńskiego .	1.200	—	1.200
II.	2	**Ze sprzedaży** aktów grodzkich i ziemskich po 2 zł. 50 ct.	250	—	250
III.		**Odsetki.**			
	3	6% od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873. imiennej wartości . . . . . 200 zł.	12	—	—
	4	6½% od asygnat galicyjskiego banku kredytowego na . . . . . 2.800 „	182	—	—
	5	6% od książeczki oszczędności gal. banku kredytowego na . . . . . 88 „	5	—	—
		Suma rubryki III. .	199	—	199
IV.	6	**Rozmaite** dochody	10	—	10
V.	7	**Pozostałość kasowa** spodziewana z końcem roku 1877.	600	—	600

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu Aleks. hr. Stadnickiego

na rok 1878.

Fundusz Al. hr. Stadnickiego.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki.	Preliminowano na rok 1878.			Uchwalono na rok 1877.		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
						Złote		
I.		Płace	800	—	800	800	—	800
II.		30% rabat od sprzedaży ksiąg . .	75	—	75	75	—	75
III.		Koszta druku i oprawy dzieł . . .	900	—	900	750	—	750
IV.		Rozmaite wydatki	10	—	10	25	—	25
		Suma .	1.785	—	1.785	1.650	—	1.650
		Dochody.						
I.		Dotacya	1.200	—	1.200	1.200	—	1.200
II.		Sprzedaż aktów grodzkich	250	—	250	250	—	250
III.		Odsetki	199	—	199	199	—	199
IV.		Rozmaite dochody	10	—	10	10	—	10
V.		Pozostałość kasowa, spodziewana z końcem roku 1877.	600	—	600	—	—	—
		Suma .	2.259	—	2.259	1.659	—	1.659

na rok 1878. z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878.				Ogółem na rok 1878.		Uwaga.
Zwyczajne		Nadzwyczajne		Większe	Mniejsze	
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze			
a u s t r y a c k i e						
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
150	—	—	—	150	—	
—	15	—	—	—	15	
150	15	—	—	150	15	
				135		
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	
600	—	—	—	600	—	
600	—	—	—	600	—	

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1	Płace 800 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877 . .	800	800
II.	2	30% rabat 75 zł.	Wedle umowy zawartej do LW. 5.911/1868.	57	75
			Wynikłość z roku 1873. 78 zł. 75 ct.		
			„ „ 1874. 54 „ — „		
			„ „ 1875. 71 „ 25 „		
			razem 207 zł. — ct.		
			przeciętnie 69 „		
			preliminuje się w zaokrągleniu . . 75 zł.		
III.	3	Koszta druku i oprawy 900 zł.	Wynikłość z roku 1873. 871 zł. 12 ct.		
			„ „ 1874. 1.053 „ 45 „	4	750
			„ „ 1875/6. 904 „ 45 „		
			razem 2.829 zł. 02 ct.		
			przeciętnie 943 „		
			preliminuje się w zaokrągleniu . . 900 zł.		
IV.	4	Rozmaite 10 zł.	Na podstawie wynikłości z roku 1876. 2 zł. 35 ct.		
			preliminuje się prawdopodobną potrzebę 10 zł.	—	25
			Dochody.		
I.	1	Dotacya 1.200 zł.	Wedle uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 16. Stycznia 1866.	1.200	1.200
II.	2	Sprzedaż aktów grodzkich 250 zł.	Wynikłość z r. 1873. ze sprzed. 105 egz. 262 zł. 50 ct.		
			„ „ 1875. „ „ 76 „ 190 „ — „	191	250
			„ „ 1876. „ „ 95 „ 237 „ 50 „		
			razem 690 zł. — ct.		
			przeciętnie 230 „		
			preliminuje się w zaokrągleniu . . 250 zł.		
III.	3—5	Odsetki 199 zł.	*Do poz. 3.* Od obligacyj pożyczki krajowej z roku 1873. Ser. A. Nr. 964 i 965. po 100 zł. 200 zł. 6% . . 12 „		
			Do poz. 4. Od asygnat gal. banku kred. Nr. 477 i 478. po 1.000 zł. 2.000 zł.		
			Nr. 310 na . . . 500 „	200	199
			Nr. 719. 720 i 721. po 100 zł. 300 „		
			razem 2.800 zł. 6½% 182 „		
			Do poz. 5. Od książeczki oszczędności galic. banku kredyt. Nr. 1.353/1874. na 88 zł. 6% . . . . . 5 „		
IV.	6	Rozmaite 10 zł.	Preliminuje się jak na rok 1877.	—	10
V.	7	Pozostałość kasowa 600 zł.	Pozostałość kasowa nie może być dokładnie obliczoną dopóki rachunki za lata 1876. i 1877. zamknięte nie zostaną. Na podstawie pozostałości z końcem roku 1875. w kwocie 1201 zł. 88 ct. z uwzględnieniem jednak, iż takowa w latach 1876. i 1877. na wydawnictwo VI. i VII. tomu aktów grodzkich częściowo spotrzebowaną zostanie, preliminuje się prawdopodobną pozostałość z końcem roku 1877 . . . 600 „	—	—

Lit. **R.**

Fundusz szkoły weterynaryi.

Preliminarz

na rok 1878.

L. W. 2395/1877.

Sumaryusz.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.	1—2	Płace i zasługi	510	—	510
II.	3—5	Utrzymanie budynków	607	—	607
III.	6—8	Utrzymanie ogrodu	150	—	150
IV.	9—10	Podatki	1.436	—	1.436
V.	11—12	Spłata pożyczki	1.190	—	1.190
VI.	—	Rozmaite wydatki	290	—	290
		Suma wydatków .	4.183	—	4.183
		Dochody.			
I.	1—4	Czynsze z realności pod l. 466¼	3.603	—	3.603
II.	5—6	Dochód z ogrodu	309	—	309
III.	7—9	Dochód ze stawu	273	—	273
		Suma dochodów .	4.185	—	4.185
		W porównaniu z wydatkami	—	—	4.183
		okazuje się **nadwyżka dochodów**	—	—	2

szkoły weterynaryi. Wydatki.

Poszczególnienie.					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
I.		**Płace i zasługi.**			
—	1	Zarządca domu realności pod l. 466⁴/₄ . . .	250	—	—
—	2	Stróż, zasługa	260	—	—
		Suma rubryki I. .	510	—	510
II.		**Utrzymanie budynków.**			
	3	Asekuracya	57	—	—
	4	Czyszczenie komiuów i kloak	50	—	—
	5	Reparacye i inne wydatki	500	—	—
		Suma rubryki II. .	607	—	607
III.		**Utrzymanie ogrodu.**			
	6	Czyszczenie drzew	50	—	—
—	7	Czyszczenie i utrzymanie stawu	50	—	—
—	8	Rozmaite inne	50	—	—
		Suma rubryki III. .	150	—	150
IV.		**Podatki.**			
	9	Podatek gruntowy z dodatkami	40	—	—
	10	Podatek czynszowy z dodatkami kraj. indem. i powiat.	1.396	—	—
		Suma rubryki IV. .	1.436	—	1.436
V.		**Spłata pożyczki.**			
	11	Kasie oszczędności V. i VI. rata kapitału . . .	272	—	—
	12	„ „ odsetki	918	—	—
		Suma rubryki V. .	1.190	—	1.190
VI.	13	**Rozmaite wydatki**	290	—	290

Dochody. **Fundusz szkoły weterynaryi.**

Poszczególnienie.					
Liczba		**Dochody.**	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
I.		**Czynsz za pomieszkania pod l. 466 1/4.**			
	1	Z budynku II. za 2 pokoje, kuchnię, kuźnię i pomost do kucia koni	400	—	—
	2	„ III. „ prosektoryum i stajnię . . .	200	—	—
	3	„ IV. „ szpital zwierzęcy	400	—	—
	4	„ VI. „ 26 pokoi, 1 przedpokój i 5 kuchen	2.603	—	—
		Suma rubryki I. .	3.603	—	3.603
II.		**Dochody z ogrodu.**			
	5	Za siano i grunt orny	259	—	—
	6	„ sad	50	—	—
		Suma rubryki II. .	309	—	309
III.		**Dochody ze stawu.**			
	7	Za staw wydzierżawiony na ślizgawkę . . .	250	—	—
	8	„ ryby	20	—	—
	9	„ trzcinę	3	—	—
		Suma rubryki III. .	273	—	273

Wyjaśnienia

do

preliminarza funduszu szkoły weterynaryi

na rok 1878.

Fundusz szkoły weterynaryi.

Sumaryczne porównanie kwot preliminowanych

Rubryka	Pozycya	Wydatki	Preliminowano na rok 1878.			Uchwalono na rok 1877.		
			Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
								Złote
I.	1-2	Płace i zasługi	510	—	510	410	—	410
II.	3-5	Utrzymanie budynków . . .	607	—	607	593	—	593
III.	6-8	Utrzymanie ogrodu	150	—	150	150	—	150
IV.	9-10	Podatki	1.436	—	1.436	606	—	606
V.	11-12	Spłata pożyczki	1.190	—	1.190	1.190	—	1.190
VI.	13	Rozmaite	290	—	290	—	—	—
		Suma .	4.183	—	4.183	2.949	—	2.949
		Dochody.						
I.	1-4	Czynsze z realności pod l. 466¾ .	3.603	—	3.603	1.634	—	1.634
II.	5-6	Dochody z ogrodu	309	—	309	200	—	200
III.	7-9	Dochody ze stawu	273	—	273	105	—	105
		Suma .	4.185	—	4.185	1.939	—	1.939

na rok 1878. z uchwalonemi na rok 1877.

Z porównania okazują się kwoty preliminowane na rok 1878				Ogółem na rok 1878		Uwaga
Zwyczajne		Nadzwyczajne				
Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze	Większe	Mniejsze	
a u s t r y a c k i c						
100	—	—	—	100	—	
14	—	—	—	14	—	
—	—	—	—	—	—	
830	—	—	—	830	—	
—	—	—	—	—	—	
290	—	—	—	290	—	
1.234	—	—	—	1.234	—	
1.969	—	—	—	1.969	—	
109	—	—	—	109	—	
168	—	—	—	168	—	
2.246	—	—	—	2.246	—	

Fundusz szkoły weterynaryi.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1-2	Płace i zasługi 510 zł.	*Do poz. 1—2.* Zarządcy realności tytułem wynagrodzenia za administracyę, pomieszkanie w oficynach, 2 pokoje, przedpokój i kuchnia w wartości . . 250 zł. Zasługa stróża, rocznie . . . 260 „ wedle uchwały Wydziału krajowego do L. 14976. z r. 1874. i 25622/1875.	260	410
II.	3-5	Utrzymanie budynków 607 zł.	*Do poz. 3.* Asekuracya budynków od wartości 20.000 zł. wedle policy za rok 1877. 57 zł. *Do poz. 4.* Na czyszczenie kominów i kloak preliminuje się kwotę 50 zł., ponieważ wszystkie mieszkalne części budynku zakładowego są wynajęte. *Do poz. 5.* Nieprzewidziane reparacye i inne niezbędne wydatki dla utrzymania porządku i czystości, jak w roku 1877. . . . 500 zł.	128	593
III.	6-8	Utrzymanie ogrodu 150 zł.	*Do poz. 6.* Na czyszczenie drzew owocowych, kupno szczepów i pielęgnowanie takowych . 50 zł. *Do poz. 7.* Utrzymanie i czyszczenie stawu i grobli . . . . . 50 zł. *Do poz. 8.* Wydatki na sianokosy, uprawę gruntu, naprawę parkanów i t. d. prawdopodobną potrzebę . . . . . 50 zł. preliminuje się jak na rok 1877.	250	150
IV.	9-10	Podatki 1.436 zł.	*Do poz. 9* Podatek gruntowy . . 40 zł. *Do poz. 10.* Podatek czynszowy od dochodu i od użytkowania pomieszkań, wedle odnośnych norm finansowych, ... 1.396 zł.	718	606
V.	11-12	Spłata pożyczki 1.190 zł.	*Do poz. 11.* Preliminuje się V. i VI. ratę, przypadającą od wypożyczonego kapitału w Kasie oszczędności w kwocie 16.000 zł. według planu umorzenia . . . . . 271 zł. 98 ct. *Do poz. 12.* 6% odsetki od resztującej kwoty kapitału 15.369 zł. 40 ct. wynoszą na rok 1878. . . . 918 zł. 02 ct.	480	1.190

Fundusz szkoły weterynaryi.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
VI.		Rozmaite 290 zł.	Ze względu, że nim rokowania ustanowienia własnej szkoły kucia koni załatwione zostaną, może zajść potrzeba umieszczenia uczniów cywilnych w c. k. wojskowej szkole kucia koni, preliminuje się na podstawie wynikłości z r. 1874 — 287 zł. 09 ct. „ 1875 — 282 „ 54½ „ razem . 569 zł. 63½ „ przeciętnie . 284 „ 81 „ w zaokrągleniu . 290 „ — „		
			Dochody.		
I.			Realność pod l. 466¾ urządzona na szkołę weterynaryi wraz ze szkołą kucia konia i ze szpitalem dla zwierząt składa się z następujących budynków:		
		Budynek I.	Mieszkanie dla odźwiernego o 2 pokoikach, w których mieści się kuchnia.		
		Budynek II.	Kuźnia *a*) kuźnia, *b*) pomost do kucia koni, *c*) 2 pokoje i kuchnia.		
		Budynek III.	Prosektoryum *a*) obora dla bydła, *b*) prosektoryum, *c*) stajnia dla koni.		
		Budynek IV.	Szpital *a*) psiarnia (2 ubikacye w piwnicach), *b*) 1 stajnia (o 11 zagrodach): *c*) 2 „ (o 11 „) *d*) 1 obora (o 12 „) *e*) 1 sala operacyjna.		
		Budynek IV. główny.	1. Sutereny: 3 pokoje i kuchnia, 2. Parter: *a*) 1 pokój, stajnia, sionka, *b*) 1 pokoik i sień przerobiona na pokoik, *c*) 3 pokoje bez kuchni (i sień), *d*) 2 pokoje. 3. 1. piętro: *a*) 2 pokoje z kuchnią, *b*) 4 pokoje bez kuchni, *c*) 3 pokoje z kuchnią. 4. Oficyny: 2 pokoje z kuchnią. Z przekształconej na cele naukowe realności, wynajęto pomieszkania na czas nim rokowania z Rządem co do utrzymania tego zakładu załatwione zostaną — z tego powodu preliminuje się dochód na podstawie dochodów uzyskanych w r. 1876. z odnajętych następujących mieszkań:		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Dochody		Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
I.	1-4	Czynsz z realności 3603 zł.	Z budynku II. Za kuźnię, pomost do kucia koni, 2 pokoje z kuchnią .	400 zł.	758	1.634
			Z budynku III. Za prosektoryum i stajnię dla koni (na skład maszyn) . . .	200 „		
			Z budynku IV Za szpital zwierzęcy, 2 stajnie i salę operacyjną (na skład maszyn)	400 „		
			Z budynku V. Szopa z 3 przedziałami na drzewo jako dodatek do mieszkań . .	—		
			Z budynku VI.			
			Suterreny za 2 pokoje z kuchnią .	144 zł.		
			za 1 pokój . . .	60 „		
			Parter: Za 1 pokój i stajnię .	200 „		
			„ 1 „ . . .	84 „		
			„ 1 „ przerobiony z siónki . . .	36 „		
			I. piętro: za 2 pokoje z przedpokojem i kuchnią . .	250 „		
			za 2. pokoje tow. lyżwiarzy . . .	150 „		
			za 1 pokój i piwnicę .	144 „		
			„ 1 „ . . .	96 „		
			„ 1 „ . . .	72 „		
			„ 1 „ . . .	72 „		
			„ 1 „ . . .	60 „		
			II. piętro: za 2 pokoje z kuchnią	200 „		
			„ 3 „ „ „	360 „		
			„ 2 „ . . .	250 „		
			„ 2 „ . . .	225 „		
			Oficyny: „ 2 „ z kuchnią	200 „		
			Razem	3.603 zł.		
II.	5-6	Dochody z ogrodu 309 zł.	*Do poz. 5.*			
			a) Za siano preliminuje się prawdopodobny dochód	251 zł.	260	200
			b) Za odnajęcie gruntu ornego $^2/_5$ morga od *a* i *b* na podstawie wynikłości z roku 1876.	8 „		
			Do poz. 6. Za sad w r. 1876. niebyło żadnego dochodu z powodu powszechnego nieurodzaju. Preliminuje się prawdopobny dochód jak w roku 1877	50 zł.		

Fundusz szkoły weterynaryi.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
III.	7-9	Dochód ze stawu 273 zł.	*Do poz.* 7. Do LW. $10133/_{76}$ wydzierżawiono staw Towarzystwu łyżwiarzy na ślizgawkę, od dnia 1. Maja 1876. do 30. Kwietnia 1882. za roczny czynsz . . . . . 250 zł. *Do poz.* 8. Za łówkę ryb preliminuje się 20 wedle wynikłości z r. 1876. *Do poz.* 9. Za trzcinę . . . 3 „ wedle wynikłości z r. 1876. w kwocie 3 zł. 50 ct.	27	105

LW. **34524**/1876.
Alegat **S.** do sprawozdania Wydziału krajowego o budżecie krajowym na rok 1878.

Lit. **S.**

Fundusz pożyczki krajowej z r. 1873.

Preliminarz

na rok 1878.

Fundusz pożyczki

Sumaryusz.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Wydatki.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
I.	1	Umorzenie pożyczki przez losowanie obligacyj . .	12.800	—	12.800
II.	2	Wypłata kuponów od obligacyj w obiegu będących .	83.000	—	83.000
III.	3—4	Koszta administracyjne	8.391	—	8.391
IV.	5	Wydatki rozmaite	270	—	270
		Suma wydatków .	104.461	—	104.461
		Dochody.			
		Zwrot waloryzacji stemplowej Dk. Sanok.	9900		9900
I.	1	Zwrot kapitału wypożyczonego Wydziałom powiatowym	148.916	—	148.916
II.	2—5	Odsetki	44.706	—	44.706
III.	6—9	Rozmaite dochody	3.660	—	3.660
		Suma dochodów .	~~197.282~~ 207182	—	~~197.282~~ 207182
		W porównaniu z wydatkami .	—	—	104.461
		okazuje się **nadwyżka dochodów** .	—	—	~~92.821~~ 102721
		Doliczywszy do takowej prawdopodobną pozostałość z rachunków z roku 1877. (patrz wyjaśnienia do poz. 4. dochodów) . .	—	—	183.653
		okazuje się ogólna z końcem roku 1878. **rozporządzalna gotówka w kwocie** .	—	—	286 374 ~~276.474~~

krajowej z roku 1873.

Poszczególnienie.					
Liczba		Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
rubryki	pozycyi		Złote austryackie		
I.	1	**Umorzenie pożyczki przez losowanie obligacyj**	12.800	—	12.800
II.	2	**Wypłata kuponów od obligacyj w obiegu będących**	83.000	—	83.000
III.		**Koszta administracyjne.**			
	3	C. k. Skarbowi Państwa 10% podatek dochodowy od kuponów	8.300	—	—
	4	Potrzeby kancelaryjne i inne pomniejsze	91	—	—
		Suma rubryki III.	8.391	—	8.391
IV.	5	**Rozmaite wydatki**	270	—	270
		Dochody.			
I.	1	**Zwrot kapitału wypożyczonego Wydziałom powiatowym**	148.916	—	148.916
II.		**Odsetki.**			
	2	Od kapitałów wypożyczonych Wydziałom powiatowym 6%	32.466	—	—
	3	„ Wydziałów powiatowych za niedotrzymanie terminów rat 10%	300	—	—
	4	„ kapitałów chwilowo lokowanych w bankach 5½%	12.000	—	—
	5	„ sprzedanych obligacyj, zwrot za kupon 6%	—	—	—
		Suma rubryki II.	44.706	—	44.706

Fundusz pożyczki krajowej z roku 1873.

Poszczególnienie.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Dochody.	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
			Złote austryackie		
III.		**Rozmaite dochody.**			
	6	Sprzedaż obligacyj	—	—	—
	7	Dochód z wylosowanych na korzyść funduszu obligacyj	1.500	—	—
	8	Wpływy od Wydziałów powiatowych na poczet rat roku następnego	600	—	—
	9	Od Banków, zwrot zaliczek na wypłatę kuponów udzielonych w latach ubiegłych	1.560	—	—
		Suma rubryki III. .	3.660	—	3.660
IV.		Zwrot należytości stemplowych (nadpłaconych) od ek. Skarbu	9900	—	9900

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Wydatki	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
I.	1	Umorzenie pożyczki przez losowanie obligacyj 12.800 zł.	Preliminuje się na podstawie planu amortyzacyjnego do LW. 16.009/1873.	7.800	—
II.	2	Wypłata kuponów od obligacyj w obiegu będących 83.000 zł.	Wedle planu umorzenia przypada na wypłatę kuponów w r. 1878. 93.159 zł. Ponieważ jednak takowy zastosowany jest do całej emisyi obligacyj pożyczki wynoszącej 1,600.000 zł. podczas gdy faktycznie puszczono w obieg tylko 1,433.000 zł. przeto z uwzględnieniem obligacyj już wylosowanych, i jeszcze po 1. Lutego 1878. r. wylosować się mających, preliminuje się w przybliżeniu jak obok.	84.732	—
III.		Koszta administracyjne 8.391 zł.		8.496	—
	3	C. k. Skarbowi Państwa 10% podatek dochodowy od kuponów 8.300 zł.	Tytułem podatku dochodowego preliminuje się 10% od spodziewanej w r. 1878. wypłaty kuponów. Na należytości stemplowe nic się nie preliminuje, ponieważ ustawą z dnia 28. Marca 1875. (Dz. U. P. N. 60.), uwolniono od opłaty stemplowej kupony przypadające do końca roku 1882. od obligacyj użytych na cele wskazane artykułem II. ustawy z dnia 12. Lutego 1873. Zanim jednak wyszła ustawa wyżwspomniana z dnia 28. Marca 1875. zapłacono należytości stemplowe. Ztąd wynikła nadpłata, którą zostaną kompenzowane należytości, jakichby zażądały c. k. Władze skarbowe — w latach późniejszych.	7.748	—
	4	Potrzeby kancelaryjne i inne pomniejsze 91 zł.	Preliminuje się wedle wynikłości z roku 1875.	748	—
IV.	5	Rozmaite wydatki 270 zł.	W tej rubryce mieszczą się zaliczki niewyrachowane przez Banki, które wypłacają kupony. Preliminuje się potrzebę wedle wynikłości z roku 1875.	270	—

Fundusz pożyczki krajowej z r. 1873.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
I.	1	Zwrot kapitału wypożyczonego Wydziałom powiatowym 148.916 zł.	Wedle planu umorzenia.	126.425	—
II.		Odsetki 44.706 zł.		74.870	—
	2	Od kapitału wypożyczonego Wydziałom powiatowym 6% 32.406 zł.	Wedle planu umorzenia	62.044	—
	3	Od Wydziałów powiatowych odsetki zwłoki 10% 300 zł.	Preliminuje się wedle trzechletniego przecięcia: Wynikłość z r. 1873. . . . . 83 zł. „ „ 1874. . . . . 404 „ „ „ 1875. . . . . 409 „ razem 896 zł. przeciętnie 298 „ w zaokrągleniu 300 „	409	—
	4	Od kapitałów chwilowo lokowanych w Bankach 5½% 12.000 zł.	Preliminuje się na podstawie spodziewanej gotówki rozporządzalnej, a to wedle następującego zestawienia:	12.355	—
			Rok 1876.		
			Pozostałość z rachunku z roku 1875 . . . 107.623 zł. Prawdopodobny dochód w ciągu roku 1876 . . 188.750 „ razem . 296.373 zł.		
			Wydatki: a) Umorzenie pożyczki przez losowanie . 11.400 zł. b) Wypłata kuponów . . . 84.300 „ c) Koszta administracyjne . 8.656 „ d) Dane w moc uchwały Wysokiego Sejmu z d. 15. Paździer. 1874 r. na budowę zakładu w Kulparkowie . . 85.294 „ 189.650 „		
			Nadwyżka dochodów . . . . 106.723 zł.		

Fundusz pożyczki krajowej z r. 1873.

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya preliminarza	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1875	Kwota uchwalona na rok 1877
			Z przeniesienia nadwyżka dochodów 106.723 zł. **Rok 1877.** Dochody . . . 181.330 zł. Wydatki . . . . 104.400 „ Nadwyżka dochodów . . . . 76.930 „ Razem z końcem roku 1877. prawdopodobna *gotówka rozporządzalna* . 183.653 zł. **Rok 1878.** Dochody z pominięciem odsetków od lokacyj (rubr. II. poz. 4.) 185.282 zł. Wydatki . . . . 104.461 „ Nadwyżka dochodów . 80.821 zł. z których, ze względu na stopniowe wpływy, przyjmuje się do oprocentowania tylko . . . . . 40.000 „ razem . 223.653 zł. która to suma na 5½% lokowana daje w zaokrągleniu odsetki w kwocie **12.000 zł.** Doliczywszy do powyższych . . 12.000 zł. 1) Zapas z początkiem roku 1878 . 183.653 „ 2) Nadwyżkę dochodów bieżących z roku 1878 . . . . . 80.821 „ otrzyma się wykazaną w sumaryuszu niniejszego preliminarza ogólną w r. 1878. spodziewaną *nadwyżkę dochodów* w kwocie . . . 276.474 zł.		
	5	Zwrot za kupon od sprzedanych obligacyj 6%.	Nie preliminuje się nic.	62	—
III.		Rozmaite dochody 3.660 zł.		10.244	—
	6	Sprzedaż obligacyj.	Nie preliminuje się nic z powodu, iż dane Wydziałowi krajowemu (art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Lutego 1873 r.) upoważnienie do udzielania powiatom pożyczek ustało z końcem Grudnia r. 1874., w skutek czego nie zachodzi potrzeba dalszej sprzedaży obligacyj, nie przynoszącej zresztą żadnej dla funduszu korzyści.		
	7	Dochód z wylosowanych na korzyść funduszu obligacyj 1.500 zł.	Wynikłość z r. 1874 . . . 1.900 zł. „ „ 1875 . . . 1.200 „ „ „ 1876 . . . 1.400 „ razem 4.500 zł. przeciętnie 1.500 „		

Wyjaśnienia

do szczegółowych pozycyj preliminarza na rok 1878.

Rubryka preliminarza	Pozycya	Tytuł	Dochody	Wynikłość z roku 1875.	Kwota uchwalona na rok 1877.
III.	8	Wpływy od Wydziałów powiatowych na poczet rat z roku następnego 600 zł.	Wynikłość z r. 1873 . . . — zł. „ „ 1874 . . . 850 „ „ „ 1875 . . . 1017 „ razem 1867 zł. przeciętnie 622 „ w zaokrągleniu 600 „		
	9	Od banków, zwrot zaliczek udzielonych w latach ubiegłych na wypłatę kuponów, 1.560 zł.	Preliminuje się wedle wynikłości z roku 1875.		

L. W. kraj. 25032/76

Aleg. 5.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o reformie ordynacyi wyborczych Izb handlowo-przemysłowych we Lwowie, Krakowie i Brodach.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 25. kwietnia 1876 Wysoki Sejm załatwiając petycyę przełożonych korporacyi rękodzielniczych we Lwowie powziął następującą uchwałę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zbadał ordynacye wyborcze Izb handlowych i przemysłowych, lwowskiej, krakowskiej i brodzkiej, tudzież praktyczne zastosowanie przepisów tych ordynacyi wyborczych, niemniej sposób postępowania przy wyborach, i rezultat tego badania razem z wnioskami, które uzna za potrzebne, przedłożył Sejmowi na sesyi najbliższej.“

Przełożeni korporacyi rękodzielniczych mieli na oku tylko ordynacyę wyborczą lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej. Reforma tej ordynacyi miałaby w myśl wspomnionej petycyi dwa cele: po pierwsze powiększenie reprezentacyi stanu rękodzielniczego a po drugie usunięcie z ordynacyi wyborczej postanowienia, które głosować każe rękodzielnikom razem z małymi kupcami, kramarzami i szynkarzami opłacającymi najniższą kwotę zarobkowego podatku.

Petenci przyjęli i przedłożyli Wysokiemu Sejmowi do poparcia wniosek postawiony w lwowskiej Izbie handlowo-przemysłowej jeszcze w roku 1875 przez jednego z jej członków, księgarza W. Gubrynowicza, gdyż wniosek ten odpowiada najlepiej obu powyżej wskazanym kierunkom reformy ordynacyi wyborczej. Wniosek p. W. Gubrynowicza proponuje, ażeby lwowska Izba handlowo-przemysłowa składała się z 36 (zamiast 24) członków, z których 18 (zamiast 16) należeć ma do sekcyi handlowej a 18 (zamiast 8) do sekcyi przemysłowej. Członkowie rzeczywiści obu sekcyj mieliby być wybierani z trzech kategoryi a mianowicie 18 (zamiast 16) ze stanu handlowego, 4 (zamiast 2) z wielkiego przemysłu, 14 (zamiast 6) z rękodzieł, do których w przyszłości nie mają należyć inne kategorye pomniejszej zarobkowości.

W myśl dalszego ustępu przytoczonego wniosku wybierałby pierwszy okręg wyborczy (miasto Lwów z okręgami politycznemi Lwów i Gródek) 11 członków (zamiast 9) do sekcyi handlowej a 9 (zamiast 3) do sekcyi przemysłowej.

Siedm dalszych okręgów wyborczych miałoby wybierać po jednym członku do sekcyi handlowej i po jednym do sekcyi przemysłowej. Wyborcy z wielkiego przemysłu w okręgu Izby tworzyliby jedno ciało wyborcze z miejscem wyborczem we Lwowie i wybieraliby 4 (zamiast 2) członków. W końcowym ustępie wniosek p. Gubrynowicza żąda, ażeby z kategoryi przemysłowców wykluczono kupców opłacających najniższy podatek zarobkowy i ażeby natomiast w stanie handlowym przypuszczeni zostali do głosowania także kupcy, którzy opłacają rocznie tytułem podatku zarobkowego 3 złr. 15 ct. (zamiast jak dotąd 8 złr. 40 ct.)

Przyjąwszy powyższy wniosek p. Gubrynowicza za własny, przełożeni korporacyi rękodzielniczych we Lwowie uzasadnili go w swojej petycyi sejmowej następującemi uwagami: W lwowskiej Izbie handlowo-przemysłowej zasiada dotąd obok 16 reprezentantów stanu handlowego tylko 8 reprezentantów stanu przemysłowego, chociaż znacznie większa liczba mieszkańców trudni się przemysłem. Według spisu ludności z r. 1869 liczba mieszkańców w Galicyi trudniących się przemysłem wynosiła 179.262, z czego 65.061 przypada na samodzielnych przedsiębiorców a liczba mieszkańców trudniących się handlem wynosiła tylko 85.010, z czego 31.012 przypada na samodzielnie handel prowadzących. Jak w kraju całym, tak i w okręgu lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej, liczba przemysłowców przeważa znacznie liczbę kupców (20.794 przemysłowców na 9.510 kupców). Petycya dotyka następnie kwestyi podatków opłacanych przez stan przemysłowy i handlowy a choć nie przytacza szczegółowych dat, przypuszcza, że stosunek opłacanych podatków w żaden sposób nie może być tak niekorzystny dla stanu przemysłowego, ażeby usprawiedliwiał przewagę, jaką nad nim w Izbie handlowo-przemysłowej stan handlowy posiada. Zresztą zdaniem petentów kwoty podatków opłacanych nie powinny wpływać na stosunek reprezentacyi obu stanów w Izbie handlowo-przemysłowej tak, jak w innych ciałach reprezentacyjnych. Ciała te bowiem nakładają podatki i inne ciężary publiczne na ogół ludności i już z tego powodu powinny w swoim składzie i podziale członków na reprezentantów różnorodnych kategoryi interesów przyjąć stosunek opłacanych podatków za podstawę systemu wyborczego. Izby handlowo-przemysłowe zaś nie nakładają takich ciężarów na ogół ludności z wyjątkiem drobnych opłat na pokrycie swoich nieznacznych budżetów, więc stosunek podatków opłacanych nie powinien zdaniem petentów nawet w najgorszym razie wpływać rozstrzygająco na przewagę jednego lub drugiego stanu. Izby te mają z równą usilnością pracować nad podniesieniem handlu i przemysłu, więc powinny jednej i drugiej gałęzi zapewniać równie silną reprezentacyę. Petenci nie przypuszczają, ażeby reprezentanci handlu zapoznając łączność i harmonię między interesami obu stanów wyzyskiwali swoją przewagę wprost na szkodę przemysłu, ale „rzecz naturalna, (są to słowa petycyi) że kupiec w Izbie zasiadający będzie zawsze podnosił sprawy handlowe, będzie czynił wnioski w tych sprawach zostawiając przemysłowcom inicyatywę w rzeczach przemysłu. Przemysłowiec odwrotnie będzie w sprawach handlowych tylko głosować, lecz nie będzie w nich brać inicyatywy, nie będzie pracować. Z czego wynika, że jeżeli damy w Izbie przewagę kupcom nad przemysłowcami lub odwrotnie, interesa jednej klasy mając więcej obrońców i pracowników biorących inicyatywę w działaniu, będą lepiej bronione a interesa drugiej klasy słabiej. Tymczasem rękodzieła nasze stojące na niższym stopniu rozwoju niż nasz handel, potrzebują silniejszej niż on obrony, potrzebują więcej pracowników.“

Po tej uwadze ogólnej petenci żalą się, że rzeczywiście lwowska Izba handlowo-przemysłowa nie jest tak troskliwą o podniesienie rękodzieł i przemysłu, jak o obronę i podniesienie interesów stanu handlowego.

W końcu podnoszą petenci, że w skutek zaliczenia kramarzy i szynkarzy do wyborców ze stanu przemysłowego, rękodzielnicy posiadają obecnie w Izbie handlowo-przemysłowej właściwie tylko jednego reprezentanta. Postanowienie ordynacyi wyborczej grupujące tak niestosownie wyborców, jest szczególnie szkodliwe dla rękodzielników w małych miastach, gdzie zawsze ulegają przewadze

wyborców, należących z zatrudnienia do stanu handlowego, a mimo to głosujących w klasie przemysłowców tylko z powodu niskiej stopy opłacanego podatku.

Ponieważ petycya zawierała tylko ogólną charakterystykę obecnego stanu rzeczy i nie dostarczała na poparcie dat potrzebnych, przeto Wydział krajowy przystępując do wykonania przytoczonej na wstępie uchwały Wysokiego Sejmu, udał się do c. k. Prezydyum Namiestnictwa dnia 13. czerwca 1876. l. 12610 z prośbą o przysłanie ordynacyi wyborczych wszystkich galicyjskich Izb handlowo-przemysłowych i następujących dat: 1. liczby wszystkich handlujących i przemysłowców (z rękodzielnikami) w każdym okręgu wyborczym Izb handlowo-przemysłowych; 2. ogólnej liczby uprawnionych do głosowania ze stanu handlowego i przemysłowego, tudzież liczby wyborców obu kategoryj, którzy głosowali przy ostatnich wyborach; 3. kwoty podatku zarobkowego, opłacanej w każdym okręgu wyborczym przez handlujących i przemysłowców w ogóle i kwoty tego podatku opłacanej przez uprawnionych do wyboru z obu stanów, wreszcie 4. kwoty podatku dochodowego w takiem samem zestawieniu, jak co do podatku zarobkowego.

Według dat dostarczonych przez Izby handlowo-przemysłowe za pośrednictwem Prezydyum c. k. Namiestnictwa, stan rzeczy tak się przedstawia:

I. Lwowska Izba handlowo-przemysłowa.

Według statystycznego spisu po koniec roku 1870 wynosi liczba wszystkich handlujących i przemysłowców (z rękodzielnikami) w całym okręgu Izby 30.304.

Ogólna liczba uprawnionych do głosowania ze stanu handlowego i przemysłowego wynosi w okręgu Izby 10.403, zaś liczba wyborców, którzy głosowali przy ostatnich wyborach, wynosiła 4119.

Sprawozdanie Izby nie zawiera cyfry dla każdego stanu z osobna.

Kwoty podatku zarobkowego, opłacanej przez handlujących i przemysłowców w ogóle, nie podała Izba handlowo-przemysłowa, gdyż zajęta jest dopiero zestawieniem opłacanych podatków. Kwota podatku zarobkowego, opłacana przez uprawnionych do wyboru z obu stanów, wynosiła po koniec roku 1875: 163.780 złr. 67 ct. w. a.

Kwota podatku dochodowego. opłacana przez handlujących i przemysłowców nie jest znaną Izbie, gdyż dodatek dla Izby rozpisywany, nie obejmuje tego podatku.

II. Krakowska Izba handlowo-przemysłowa.

Liczba wszystkich handlujących i przemysłowców wraz z rękodzielnikami w dwóch okręgach tej Izby (krakowskim z 12 i tarnowskim z 13 powiatami) wynosi razem 24.290 (7.474 ze stanu handlowego i 16.816 ze stanu przemysłowego).

Ogólna liczba uprawnionych do głosowania wynosi 10.916 (ze stanu handlowego 1.577 a ze stanu przemysłowego 9.339). Z tej liczby głosowało przy ostatnich wyborach 2.450 (433 ze stanu handlowego i 2.017 ze stanu przemysłowego).

Kwota podatku zarobkowego, opłacana w obu okręgach wyborczych przez handlujących i przemysłowców w ogóle wynosi 128.496 złr. $1^1/_2$ ct., a kwota tego podatku, opłacana przez uprawnionych do wyboru 60.492 złr. $69^1/_2$ ct. (ze stanu handlowego 17.502 złr. 88 ct., ze stanu prze-

mysłowego 42.989 złr. 81½ ct). Z tej ostatniej kwoty przypadają prawie ⅔ na okręg krakowski, do którego oprócz Krakowa należy także Biała.

Kwota podatku dochodowego nie jest Izbie znaną, gdyż dodatek na Izbę opłaca się od podatku zarobkowego.

III. Brodzka Izba handlowo-przemysłowa.

Liczba handlujących we wszystkich czterech okręgach wyborczych wynosi 7.530, a liczba przemysłowców 13.528 (w okręgu złoczowskim 1769 handlujących i 2868 przemysłowców, w okręgu brzeżańskim 1126 handlujących i 2989 przemysłowców, w okręgu tarnopolskim 3144 handlujących i 4871 przemysłowców, w okręgu zaleszczyckim 1491 handlujących i 2800 przemysłowców).

Liczba uprawnionych do głosowania wynosi w stanie handlowym 1417, a w stanie przemysłowym 4355. Miasto Brody liczy 190 uprawnionych do głosowania ze stanu handlowego, a 464 uprawnionych do głosowania ze stanu przemysłowego.

Przy ostatnich wyborach głosowało 1164, mianowicie 393 wyborców ze stanu handlowego i 771 ze stanu przemysłowego.

Kwoty opłaconego podatku zarobkowego wynosiły: w złoczowskim okręgu wyborczym 15.928 złr., w brzeżańskim 9797 złr., w zaleszczyckim 10.250 złr., w tarnopolskim 15087 złr.

Kwota podatku dochodowego nie jest znaną Izbie handlowo-przemysłowej. Wiadomo tylko, że przypisany w Brodach na rok 1876 podatek dochodowy wynosił 1288 złr. 86 ct. w stanie handlowym a 914 zł. 50 ct. w stanie przemysłowym.

Uzyskawszy w powyższych wykazach statystyczną illustracyę do ogólnikowo stylizowanej petycyi przełożonych korporacyi rękodzielniczych we Lwowie a zarazem punkt oparcia w dalszem badaniu, Wydział krajowy wziął najpierw pod rozwagę pierwszą część przytoczonej na wstępie uchwały Wysokiego Sejmu, polecającą zbadanie obowiązujących ordynacyj wyborczych dla Izb handlowo-przemysłowych we Lwowie, w Brodach i w Krakowie. Zbadanie to wykonał Wydział krajowy w dwóch kierunkach:

Najpierw starał się zbadać i wykazać, o ile przepisy ordynacyi wyborczych wpływają wprost z obowiązującej ustawy państwowej z dnia 29. czerwca 1868. (Dz. u. p. Nr. 85), którą zorganizowane zostały Izby handlowo-przemysłowe, a o ile zawierają szczegółowe postanowienia pozostawione inicyatywie Izb i zastosowane do ustroju okręgów wyborczych lub potrzeb lokalnych, wreszcie czy i o ile ordynacye wyborcze nie zawierają postanowień niezgodnych z literą lub duchem wspomnianej ustawy organizacyjnej.

Po zbadaniu tych okoliczności wydawało się Wydziałowi krajowemu potrzebnem porównawcze zestawienie ordynacyj wyborczych galicyjskich Izb handlowo-przemysłowych z ordynacyami wyborczemi innych austryacko-węgierskich Izb handlowo-przemysłowych, mianowicie co do postanowień o liczbie członków, o ich podziale na sekcye, o podziale obszaru Izb na okręgi wyborcze i o wysokości podatku zarobkowego, wymaganej dla uprawnionych do wyboru.

Alegat 1. 2. 3. Wynik tego badania w powyższym kierunku przekonał Wydział krajowy, że wszystkie postanowienia załączonych ordynacyi wyborczych dla galicyjskich Izb handlowo-przemysłowych są zgodne z ustawą z dnia 29. czerwca 1868, której zmiana lub uzupełnienie może przyjść do skutku tylko w drodze ustawodawstwa państwowego. Postanowienia §§. 4—6 i 8—14 w ordynacyi wyborczej lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej, §§. 1, 4, 5, 6 i 8—15 w ordynacyi krakowskiej Izby, wreszcie §§. 2—7 i 9—16 w ordynacyi brodzkiej Izby wprost i obowiązująco wypływają z ustawy państwowej, są wszystkim ordynacyom austryackich Izb handlowo-przemysłowych wspólne i zmienione być mogą tylko w drodze ustawodawstwa państwowego.

Dalsze postanowienia ordynacyi, oznaczające liczbę członków Izb w ogóle: 24 w lwowskiej (§. 1), 24 w krakowskiej (§. 2) i 27 w brodzkiej (§. 1), tudzież postanowienia o podziale całego obszaru Izby na okręgi wyborcze, mianowicie na 8 w lwowskiej (§. 3), na 2 w krakowskiej (§. 3) i na 5 w brodzkiej Izbie (§. 1), usuwają się z pod rozbioru, gdyż nie podniesiono w tej mierze zarzutów ani w petycyi, ani w rozprawie Wysokiej Izby nad tą petycyą.

Podział członków zaś na dwie sekcye: handlową i przemysłową, spowodował petycyę przełożonych korporacyi rękodzielniczych we Lwowie i stanowił główny przedmiot rozprawy sejmowej. Petenci żalą się tylko na przewagę sekcyi handlowej nad przemysłową w lwowskiej Izbie handlowej, gdyż pierwsza liczy 16, a druga 8 członków (§§. 1. i 2. ord. wyb.) Przewaga ta zachodzi jednak w obu innych galicyjskich Izbach handlowo-przemysłowych. W krakowskiej Izbie bowiem sekcya handlowa liczy 14 a przemysłowa 10 członków (§. 2. ord. wyb.), w brodzkiej Izbie sekcya handlowa liczy 18 a przemysłowa 9 członków (§. 1. ord. wyb.).

Porównanie galicyjskich Izb handlowo-przemysłowych z 39 Izbami Austro-Węgier wykazuje, że większa, równa lub zbliżona przewaga sekcyi handlowej nad przemysłową istnieje w 19 Izbach, mianowicie: w Bozen (17 : 8), w Czerniowcach, w Pradze (23 : 22), w Raguzie (12 : 3), w Rovigno (12 : 6), w Salzburgu (8 : 6), w Spalato (13 : 6), w Zadarze (11 : 6), w Tryeście (36 : 12), w Budapeszcie (22 : 20), w Zagrzebiu (13 : 11), w Essegg (6 : 5), w Fiumie (18 : 14), w Klausenburgu (26 : 24), w Kronstadt (17 : 15), w Oedenburgu (18 : 15), w Sissek (12 : 10), w Temesvarze (17 : 16), w Zengg (5 : 3). Więc nie tylko w takich Izbach handlowo-przemysłowych, które przeważnie handlowe interesa reprezentują, jak w Tryeście, Fiume, Raguzie i t. p., lecz i w takich, gdzie przemysł silnie się rozwinął, jak w Budapeszcie, a nawet w jednej Izbie, w której okręgu przemysł niewątpliwie prześcignął handel w doniosłości t. j. w Pradze, sekcya handlowa posiada przewagę nad przemysłową.

W 6 austryackich Izbach handlowo-przemysłowych: w Wiedniu, Linzu, Lublanie, Roveredo, w Koszycach i Presburgu liczba członków sekcyi handlowej i przemysłowej jest równa, w 14. zaś Izbach (Berno, Budweis, Eger, Feldkirch, Gorycya, Graz, Innsbruk, Celowiec, Leoben, Ołomuniec, Reichenberg, Pilzno, Opawa i Debreczyn), sekcya przemysłowa liczy więcej członków niż sekcya handlowa. Ale w Grazu, Leoben i Celowcu sekcya przemysłowa posiada przewagę dlatego, że przyłączono do niej sekcyę górnictwa. Bez wliczenia sekcyi górnictwa słabszą jest sekcya przemysłowa od handlowej w Celowcach a równa handlowej w Grazu i Leoben.

Powyższy pogląd porównawczy wykazuje zatem, że wszędzie, gdzie istnieją stosunki do naszych podobne, gdzie przemysł jest mało rozwinięty i ogranicza się przeważnie do rękodzielnictwa z miejscowym tylko odbytem a wpływem i obrotem kapitałów nie dorównuje handlowi, wyznaczono mu mniejszy udział w Izbach handlowo-przemysłowych aniżeli handlowi.

Przełożeni korporacyi rękodzielniczych we Lwowie uzasadniają w swojej petycyi potrzebę powiększenia liczby członków sekcyi przemysłowej głównie tem, że w okręgu lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej liczba przemysłowców i rękodzielników (20.794) przewyższa znacznie liczbę handlujących (9.510). Ale liczebna przewaga przemysłowców nad handlującymi istnieje nietylko w okręgu lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej, nietylko w Galicyi całej (60.000 : 31.000), lecz we wszystkich krajach i miastach, nawet w Tryeście, mieście czysto handlowem (5400 : 4500). Samą bowiem naturą rzeczy przemysł, zwłaszcza drobny przemysł rękodzielniczy, musi poruszać nierównie więcej rąk od handlu celem wytworzenia równego obrotu ekonomicznego. Gdyby tedy suma liczebna przewagę przemysłowców nad handlującymi miała rozstrzygać o stosunku sekcyi przemysłowej do handlowej, pierwsza musiałaby być równą drugiej lub przewyższać ją nawet we wszystkich Izbach handlowo-przemysłowych nie wyłączając tryesteńskiej. Przełożeni korporacyi rękodzielniczych we Lwowie uzasadniają dalej swoją petycyę tem, że kwota podatku opłacanego przez przemysłowców

jest zapewne wyższą od kwoty podatku opłacanego przez handlujących. Pewną jest tylko rzeczą, że cyfra podatku zarobkowego opłacanego przez uprawnionych do wyboru przemysłowców jest większa od cyfry tegoż podatku opłacanego przez uprawnionych do wyboru handlujących. Ale wobec faktu, że ordynacya wyborcza lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej wyklucza od prawa głosowania handlujących, którzy tytułem podatku zarobkowego płacą mniej niż 8 złr. 40 ct., gdy tymczasem w klasie przemysłowców już podatek zarobkowy w kwocie 3 złr. 15 ct. uprawnia do wyboru, — sama wysokość kwot bez uwzględnienia powyższej okoliczności nie może stanowić dyrektywy w zmianie obecnego stanu rzeczy.

Kwoty podatku zarobkowego, opłacanego przez wszystkich przemysłowców i wszystkich handlujących w okręgu każdej Izby handlowo-przemysłowej w Galicyi, nie są nam znane.

Ze sprawozdań jednak dwóch Izb handlowo-przemysłowych dają się wysnuć wnioski objaśniające stan rzeczy: I tak w okręgu krakowskiej Izby z 7474 handlujących tylko 1577 t. j. piąta część była uprawnioną do wyboru a z 16.816 przemysłowców 9.339 t. j. większa połowa używała tego prawa. Ponieważ uprawnieni handlujący płacili przeciętnie 11 złr. 20 ct. podatku zarobkowego a uprawnieni przemysłowcy tylko 4 złr. 60 ct., więc przyjmując między nieuprawnionymi handlującymi (5900) i przemysłowcami (7500) analogiczny stosunek w rozdziale podatku zarobkowego, musimy dójść do tego rezultatu, że przynajmniej w okręgu krakowskiej Izby handlowo-przemysłowej kwoty podatku zarobkowego opłacane przez ogół handlujących i przemysłowców są sobie równe, jeżeli pierwsza nie przewyższa cokolwiek drugiej, za czem powyższa kombinacya przemawiać się zdaje.

Sprawozdanie brodzkiej Izby handlowo-przemysłowej wykazuje, że 190 uprawnionych do wyboru handlujących z Brodów opłacało 1288 złr. podatku dochodowego, przeciętnie po 6 złr. 70 ct. zaś 464 uprawnionych przemysłowców z Brodów 914 złr., przeciętnie po 1 złr. 96 ct., że zatem już uprawnieni do wyboru handlujący płacą więcej podatku dochodowego, niż uprawnieni przemysłowcy. Jeżelibyśmy wzięli w rachubę ogół handlujących i przemysłowców, to różnica w opłacanych kwotach podatku dochodowego wypadałaby jeszcze więcej na korzyść stanu handlowego.

Jakkolwiek pogląd porównawczy na stosunki innych austryackich Izb handlowo-przemysłowych i zestawienie dat statystycznych nie przemawia tak stanowczo na korzyść petycyi przełożonych korporacyi rękodzielniczych we Lwowie o powiększenie liczby członków w sekcyi przemysłowej lwowskiej Izby, to jednak Wydział krajowy wyraża przekonanie, że tak względy słuszności jak i wzgląd na dobro publiczne wymagają częściowego uwzględnienia tej petycyi. Nasz przemysł zaczyna się obecnie dopiero dźwigać i w tym początkowym okresie rozwoju musi staczać ciężką walkę z wielu nadzwyczajnemi trudnościami. W takim stanie rzeczy wzgląd na dobro publiczne nakazuje zasilić reprezentacyę przemysłu w korporacyi, która w pierwszym rzędzie powołaną jest do niesienia pomocy na tem polu i w atrybucyach swoich posiada wszelkie warunki pożytecznej działalności. Wydział krajowy mniema, że tak względom słuszności jak i wskazanej powyżej potrzebie, stałoby się zadość jeżeliby sekcya przemysłowa lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej wzmocnioną została czterma członkami z okręgu Sanockiego, Samborskiego, Żółkiewskiego i Kołomyjskiego. W ten sposób sekcya przemysłowa liczyłaby 12 członków.

Badając ordynacye wyborcze wszystkich galicyjskich Izb handlowo-przemysłowych, zrobił Wydział krajowy co do krakowskiej następujące spostrzeżenie:

Kwota podatku zarobkowego, wymagana od uprawnionych do wyboru, wynosi w okręgu lwowskiej Izby handlowo-przemysłowej 8 złr. 40 ct. co do handlujących a 3 złr. 15 ct. co do przemysłowców (§. 7. A. i B. ord. wyb.), w okręgu Izby brodzkiej 5 złr. 25 ct. co do handlujących a 3 złr. 15 ct. co do przemysłowców (§. 8. ord. wyb.), w okręgu krakowskiej Izby zaś dla miasta

Krakowa 15 złr. 73 ct. co do handlujących a 8 złr. 40 ct. co do przemysłowców, dla reszty okręgu 5 złr. 25 ct. co do handlujących a 2 złr. $62^1/_2$ ct. co do przemysłowców (§. 7. b. ord. wyb.).

Nałożenie potrójnej kwoty podatkowej na uprawnionych do wyboru z miasta Krakowa, wydaje się Wydziałowi krajowemu niesłusznem. Ordynacye wyborcze Izb handlowo-przemysłowych we Lwowie, Brodach, Pradze, Tryeście i wielu innych nie wprowadzają żadnej różnicy między wyborcami stołecznego miasta i reszty okręgu.

Jedynie ordynacya wyborcza wiedeńskiej Izby nakłada na wyborców stolicy podwójną kwotę podatkową w porównaniu z wyborcami okręgu. Krakowscy kupcy i przemysłowcy zaś muszą opłacać potrójną kwotę podatkową, ażeby uzyskać równe prawo z swoimi współzawodnikami w okręgu. A przecież różnica między przeciętną zamożnością kupców i przemysłowców Wiednia, a niższej Austryi, po części rzadko zaludnionej, rolniczej i lesistej, jest niezawodnie większa, aniżeli różnica między kupcem krakowskim a tarnowskim, lub przymysłowcem krakowskim a chrzanowskim. Słuszność tedy wymaga zniżenia kwoty podatkowej w Krakowie co najmniej na 10 złr. 50 ct. co do handlujących a na 5 złr. 25 ct. co do przemysłowców.

W ordynacyi wyborczej brodzkiej Izby handlowo-przemysłowej, Wydział krajowy nie proponuje żadnej zmiany. W rozprawie Wysokiego Sejmu nad petycyą przełożonych korporacyi rękodzielniczych we Lwowie podniesiono zarzuty przeciw postanowieniom §. 1. tej ordynacyi, gdyż wyznacza Brodom 15 reprezentantów w Izbie, a reszcie okręgu tylko 12. Na pierwszy rzut oka rozdział ten wydaje się rzeczywiście niesłusznym, ale przy bliższem zbadaniu stosunków zmiana §. 1. nie wydała się Wydziałowi krajowemu pożądaną. Ośmnaście austryacko-węgierskich Izb handlowo-przemysłowych posiada w swoich ordynacyach wyborczych podobne postanowienia. Mianowicie miasta Salzburg, Leoben, Gorycya, Roveredo, Tryest, Fiume, Zara, Spalato, Raguza, Koszyce, Budapest, Zengg, Zagrzeb, Debreczyn, Pressburg, Kronstadt, Temesvar i Essegg, wybierają do Izb handlowo-przemysłowych więcej członków, aniżeli otaczające je okręgi. Stosunek między ludnością miast Leoben, Temeszvar, Zengg, Essegg a ludnością okręgów Izb odnośnych, jest jeszcze niekorzystniejszy niż w Brodach. Znaczna liczba członków przyznana Brodom w ordynacyi wyborczej przynosi tę korzyść, że daje rękojmię regularnego toku czynności w Izbie. Nie należy bowiem zapominać o tem, że Izby handlowo-przemysłowe są ciałami funkcyonującemi cały rok, odbywającemi najmniej raz na miesiąc pełne a częściej sekcyjne posiedzenia, którym w obec znacznego zakresu działania Izb pewnie nie braknie nigdy ważnych i pilnych spraw, że dalej członkowie Izby nie pobierają żadnych dyet a odległość z niektórych okręgów obwodu od Brodów jest bardzo znaczna.

Zresztą sami wyborcy z okręgów po za Brodami położonych powodowali się przy ostatnich wyborach względami utylitarnemi i wybrali do Izby 11 mieszkańców Brodów a tylko jednego członka z Brzeżan. Samo powiększenie liczby członków z okręgów po za Brodami położonych, nie zmieniłoby w obec takiego postępowania wyborców ani ustroju Izby, ani kierunku w jej czynnościach.

Druga część na wstępie przytoczonej uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 25. kwietnia 1876, polecająca zbadanie „praktycznego zastosowania przepisów ordynacyi wyborczych, niemniej sposobu postępowania przy wyborach“, nie mogła być odrębnie traktowana i musi być uważana za załatwioną samem zbadaniem ordynacyi wyborczych.

Praktyczne zastosowanie przepisów ordynacyi wyborczych i sposób postępowania przy wyborach, mogą być albo prawidłowe, a w takim razie ordynacye wyborcze podają dostateczne wskazówki, albo nieprawidłowe i niezgodne z temi ordynacyami, a w takim razie tylko fakta stwierdzone zażaleniem kół interesowanych mogą służyć za przedmiot osobnego badania, względnie dochodzenia i śledztwa. Takich faktów nie podaje petycya przełożonych korporacyi rękodzielniczych we Lwowie, więc Wydział krajowy nie miał ani powodu, ani podstawy do spowodowania dochodzeń za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa.

Jako rezultat ścisłego, porównawczego zbadania ordynacyi wyborczych galicyjskich Izb handlowo-przemysłowych, Wydział krajowy przedstawia Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby na podstawie ustawy z dnia 29. czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 85.) spowodował zmianę ordynacyi wyborczych Izb handlowo-przemysłowych we Lwowie i Krakowie w tym kierunku, by:

1) Liczba członków sekcyi przemysłowej w lwowskiej Izbie handlowo-przemysłowej powiększoną została o czterech: przez Sanocki, Samborski, Żółkiewski i Kołomyjski okrąg wybierać się mających;

2) Kwota podatku zarobkowego, uprawniająca do wyboru członków Izby handlowo-przemysłowej w Krakowie, zniżona została co do handlujących z miasta Krakowa z 15 złr. 75 ct. na 10 złr. 50 ct., a co do przemysłowców z miasta Krakowa z 8 złr. 40 ct. na 5 złr. 25 ct. w. a.

Z Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 2. marca 1877.

Przewodniczący:
Oktaw Pietruski w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:
Dr. Józef Wereszczyński w. r.
Członek Wydziału krajowego.

I. Alegat do L. W. kr. 25.032/76.

Ordynacya wyborcza

Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie,

potwierdzona rozporządzeniem Wys. c. k. Ministerstwa handlu z dnia 12. maja 1869. r. l. 9808/934, udzielona rozporządzeniem Wys. c. k. Namiestnictwa z dnia 8. czerwca 1869 l. 26681.

§. 1.

Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie dzieli się na dwie sekcye: na handlową i na przemysłową. Do sekcyi przemysłowej należy także i górnictwo.

Izba składa się z *dwudziestu czterech* członków rzeczywistych, z których 16 należy do sekcyi handlowej a 8 do sekcyi przemysłowej.

Z liczby ogólnej rzeczywistych członków musi być 12 zamieszkałych w miejscu siedziby Izby.

§. 2.

Członkowie rzeczywiści obydwóch sekcyi wybierani są z trzech kategoryi, a mianowicie: 16 ze stanu handlowego, 2 z wielkiego przemysłu, 6 z rękodzieł i pomniejszej zarobkowości, z których odnośnie 8, 1, 3 członków w miejscu siedziby Izby zamieszkali być muszą.

§. 3.

Obwód Izby dzieli się na następujące ośm okręgów wyborczych:

1. stołeczne miasto Lwów, jakoteż okręgi polityczne Lwów, Gródek;
2. okręgi polityczne Przemyśl, Jarosław, Mościska, Jaworów;
3. okręgi polityczne Stanisławów, Bohorodczany, Nadwórna, Tłumacz, Buczacz;
4. okręgi polityczne Stryj, Dolina, Kałusz, Żydaczów;
5. okręgi polityczne Sanok, Lisko, Bircza, Brzozów, Krosno;
6. okręgi polityczne Sambor, Staremiasto, Turka, Drohobycz, Rudki;
7. okręgi polityczne Żółkiew, Sokal, Rawa, Cieszanów;
8. okręgi polityczne Kołomyja, Horodenka, Śniatyn, Kossów.

Pierwszy okręg wyborczy wybiera 9 członków do sekcyi handlowej, a 3 do sekcyi przemysłowej;

Drugi, trzeci i czwarty okręg wybierają po 1 członku do sekcyi handlowej, jakoteż do sekcyi przemysłowej; piąty, szósty, siódmy i ósmy okręg po 1 członku do sekcyi handlowej.

Wyborcy wielkiego przemysłu, w okręgu Izby tworzą jedno ciało wyborcze z miejscem wyborczem we Lwowie i wybierają dwóch członków.

§. 4.

Członkiem rzeczywistym Izby obranym być może tylko ten, kto w sobie następujące łączy warunki:

a) prawo obywatelstwa austryackiego;

b) zupełne używanie wszystkich praw obywatelskich i politycznych;

c) wiek najmniej lat 30;

d) przynajmniej aż do czasu przeprowadzenia wyborów trzyletnie samodzielne profesyjne wykonywanie przedsiębiorstwa handlowego, przemysłowego lub górniczego, albo trzyletny udział jako jawny spólnik w tych przedsiębiorstwach, albo trzyletnie kierownictwo jako naczelnik lub dyrektor akcyjnego przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego, jeżeli od tego przedsiębiorstwa opłaca się podatek oznaczony w §. 7. jako cenzus do uprawnienia wyborczego;

e) zwyczajne zamieszkanie w okręgu Izby.

Od wykonywania czynnego i biernego prawa wyborczego, wykluczone są osoby, które wedle ustaw istniejących wykluczone są od wykonywania czynnego i biernego prawa wyborczego w gminie.

§. 5.

Członkowie rzeczywiści wybierani są na lat sześć. Połowa członków występuje kolejno według wieku służbowego, po upływie trzech lat z dniem 31. grudnia i uzupełnia się przez nowe wybory. Przy równym wieku służbowym, los rozstrzyga kolej wystąpienia. Występujący mogą być ponownie wybrani.

§. 6.

Jeżeli zachodzą takie okoliczności, któreby członka Izby pozbawiały prawa obieralności natenczas takowe powodują wystąpienie członka z Izby.

§. 7.

Wybór członków rzeczywistych odbywa się bezpośrednio. Do wyboru tego uprawnieni są tylko ci, którzy jako członkowie stanu handlowego lub przemysłowego, używają w zupełności praw obywatelskich i wykonują w okręgu lwowskiej Izby handlowej handel, górnictwo lub przemysł samoistnie, albo jako jawni wspólnicy, albo też kierują jako naczelnicy lub dyrektorowie przedsiębiorstwami handlowemi lub przemysłowemi, a w myśl końcowego ustępu §. 4. nie są wykluczeni od czynnego i biernego prawa wyboru.

Tutaj należą:

A) Sekcya handlowa.

W stanie handlowym wszyscy bankierowie i wekslarze, spedytorowie, ajenci handlowi, zakłady kredytowe i asekuracyjne, przedsiębiorstwa kolejowe i żeglugi parowej, jakoteż kupcy, którzy rocznego podatku zarobkowego bez dodatków płacą 8 złr. 40 ct. i wyżej.

B) Sekcya przemysłowa.

a) *W stanie wielkiego przemysłu* wszyscy fabrykanci, przemysłowcy lub wykonujący górnictwo, tudzież właściciele przywilejów, którzy 100 złr. rocznego podatku zarobkowego albo tej kwocie podatku zarobkowego wyrównywający podatek górniczy od jednego lub więcej przedsiębiorstw opłacają;

b) *w stanie przemysłowym* wszyscy inni przemysłowcy lub wykonujący górnictwo, którzy w powyższej kategoryi handlu i wielkiego przemysłu nie są uprawnieni do wyborów i najmniej 3 złr. 15 ct. rocznego podatku zarobkowego bez dodatków, lub tej kwocie podatku zarobkowego wyrównywający podatek górniczy opłacają.

§. 8.

Każdy wyborca wykonuje swoje prawo wyborcze do Izby w tej kategoryi, w której według cenzusu wyborczego jest podatkującym.

Jeżeli wyborca opłaca podatek w kilku kategoryach, natenczas oświadczyć ma, do której kategoryi wcielonym być pragnie, ponieważ wyborca uprawniony do wyborów w kilku kategoryach okręgu lwowskiej Izby handlowej, tylko w jednej kategoryi wybierać może.

§. 9.

Jeżeli kobiety albo osoby zostające pod opieką lub kuratelą, posiadają jakie przedsiębiorstwo, natenczas wykonywuje kierownik przedsiębiorstwa w ich imieniu prawo wyborów.

W innych zaś wypadkach prawa wyborczego przez pełnomocników wykonywać nie można.

§. 10.

Do zarządzenia i przeprowadzenia wyborów wyznacza c. k. Namiestnictwo galicyjskie *komisyę wyborczą* we Lwowie. Przewodniczącym w komisyi wyborczej jest komisarz mianowany przez ministra handlu.

Komisya wyborcza składa się z jednego członka lwowskiej Rady gminnej, czterech członków rzeczywistych Izby handlowej i prowadzącego pióro.

Komisya wyborcza sporządza na podstawie prowadzonych przez Izbę spisów *listy uprawnionych do wyborów*, które do wniesienia możebnych reklamacyi z oznaczeniem na to terminu 14. dniowego, tak w Izbie handlowej we Lwowie, jakoteż u wszystkich starostw okręgu Izby jawnie złożonemi będą.

Listy uprawnionych do wyborów zawierać mają następujące rubryki: Imię, zatrudnienie, okręg wyborczy, miejsce zamieszkania uprawnionego do wyborów, podatek zarobkowy bez dodatków, uwaga.

Reklamacye rozstrzyga komisya wyborcza i oznajmia reklamantom orzeczenie swoje. Ona sprostowuje następnie listy wyborców, wydaje na podstawie tych list karty legitymacyjne, jakoteż kartki do głosowania, i rozseła takowe uprawnionym do wyborów wraz z rozpisaniem wyborów, które zawiera liczbę i kategoryę obrać się mających członków, jakoteż dzień i godzinę wyborów.

§. 11.

Wybór odbywa się jawnie, a to według woli wyborcy albo przez ustne głosowanie, albo przez osobiste oddanie przed komisyę wyborczą wypełnionej kartki do głosowania, albo też przez nadesłanie do komisyi wyborczej podpisanej przez wyborcę kartki do głosowania wraz z kartką legitymacyjną.

Każda klasa (kategorya §. 7.) handlowa i przemysłowa wybiera odrębnie przypadającą jej liczbę członków do Izby.

Głosów różnych kategoryi wyborczych skupiać nie można.

Wybory stanu handlowego i przemysłowego odbywają się w przerwach oznaczonych przez komisyę wyborczą.

Kto w dotyczących kategoryach jest obieralnym i względnie największą ilość głosów otrzyma, ten uznanym będzie za obranego.

W razie równości głosów rozstrzyga los wyciągnięty przez jednego członka komisyi wyborczej.

Wszystkie do komisyi wyborczej należące orzeczenia są stanowcze.

Skutek wyborów ogłasza urzędownie komisya wyborcza.

§. 12.

Każda kartka do głosowania zawierać ma imiona osób, na których wyborca głosuje, z dokładnem oznaczeniem kategoryi, i tylko w liczbie oznaczonej przez komisyę wyborczą. Mylnie wypełnione kartki do głosowania są nieważne.

Kartki do głosowania, jakoteż wszystkie inne podania wyborców do komisyi wyborczej, nie podlegają opłacie pocztowej, jeżeli na adresie jest wyrażonem: „w sprawach wyborów do lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej“.

§. 13.

Komisya wyborcza zawiadamia wybranych członków o ich wyborze. Jeżeli w przeciągu ośm dni, licząc od dnia wykazanego osobistego zawiadomienia, nienadeszło od wybranego do komisyi wyborczej oświadczenie względem przyjęcia wyboru, wtedy w miejsce jego będzie ten uważany za obranego, kto po nim *w tej samej kategoryi* najwięcej otrzymał głosów.

Wybrani członkowie mają być z oznaczeniem ich kategoryi wykazani przez komisyę wyborczą ministrowi handlu w drodze politycznej władzy krajowej.

Po ukończeniu wyborów i po przyjęciu wyborów ze strony wybranych, złożone być mają akta wyborcze w Izbie handlowej.

§. 14.

Jeżeli przez śmierć, wystąpienie lub wydzielenie, zawakuje jedno lub więcej miejsc na członków przy Izbie handlowej i przemysłowej, wtedy powołuje Izba tych na członków rzeczywistych, którzy przy ostatnich wyborach, po pierwszych obranych najwięcej otrzymali głosów.

Przy równej ilości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez jednego z członków Izby.

Powołani w ten sposób członkowie urzędują tylko do najbliższego okresu wyborczego.

II. Alegat do L. W. kr. 25.032/76.

Ordynacya wyborcza
Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

Na mocy ustawy z dnia 25. czerwca 1868 (Dz. u. p. z dnia 29. lipca 1868 XXXIV N. 85) i zatwierdzenia przez c. k. Ministerstwo handlu z dnia 11. czerwca 1873 r. Nr. 17451, obowiązuje co do Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie następująca Ordynacya wyborcza:

§. 1.

Podział Izby na sekcye.

Izba handlowo-przemysłowa w Krakowie podzielona jest na dwie sekcye: handlową i przemysłową; do ostatniej należą także sprawy górnicze.

§. 2.

Izba składa się z 24 rzeczywistych członków mianowicie: sekcya handlowa z 14 a sekcya przemysłowa z 10 członków.

Członków sekcyi handlowej wybierają osoby, trudniące się handlem; członków zaś sekcyi przemysłowej, osoby trudniące się przemysłem.

§. 3.

Okręgi wyborcze.

Cały okrąg Izby dzieli się na dwa okręgi wyborcze, z których pierwszy obejmuje powiaty polityczne:

1. Kraków, 2. Chrzanów, 3. Biała, 4. Żywiec, 5. Wadowice, 6. Myślenice, 7. Wieliczka, 8. Bochnia, 9. Brzesko, 10. Limanowa, 11. Nowytarg, 12. Nowy Sącz;

drugi zaś, powiaty należące do okręgu Tarnowskiego, jako to:

1. Tarnów, 2. Pilzno, 3. Ropczyce, 4. Rzeszów, 5. Łańcut, 6. Dąbrowa, 7. Mielec, 8. Tarnobrzeg, 9. Nisko, 10. Kolbuszowa, 11. Grybów, 12. Gorlice, 13. Jasło.

Trudniący się handlem wybierają w pierwszym okręgu wyborczym na 14 członków sekcyi handlowej: 8, a w drugim okręgu 6 członków.

Trudniący się przemysłem wybierają na 10 członków sekcyi przemysłowej w pierwszym okręgu 4 a w drugim 6 członków.

Z całej liczby 24 rzeczywistych członków muszą przynajmniej 12 stale zamieszkiwać w Krakowie.

§. 4.

Kto może być wybranym. *(Prawo wyborcze bierne.)*

Na rzeczywistego członka Izby ten tylko wybranym być może, kto następne kwalifikacye posiada:

a) prawo obywatelskie austryackie;
b) pełne używanie wszystkich praw cywilnych i politycznych;
c) skończonych lat 30 wieku;
d) musi stałe mieszkanie swoje mieć w okręgu Izby handlowej krakowskiej i posiadać przynajmniej od lat 3 warunki wymagane po tych, co mają czynne prawo wybierania.

§. 5.

Czas urzędowania.

Członkowie Izby wybrani są na sześć po sobie idących lat słonecznych, wszakże połowa członków co trzy lata ustępuje w dniu 31. grudnia, według starszeństwa służby; a w razie równego czasu służby według wypadku losowania. W ich miejsce zaś nowy wybór nastąpi.

Występujący mogą być napowrót wybrani.

§. 6.

Wystąpienie przed upływem czasu urzędowania.

Każda zachodząca co do osoby członka okoliczność, któraby go przy wyborach od powołania do Izby była wykluczała, pociąga również za sobą wystąpienie jego z Izby.

Każdy nadto rzeczywisty członek Izby może być zmuszony do wystąpienia z Izby, jeżeli wyrokiem Izby handlowo-przemysłowej, wydanym skutkiem zawiązania się jej jako sądu koleżeńskiego przynajmniej większością głosów wszystkich członków do składu Izby należących, winnym uznany będzie uderzającego zaniedbania swych obowiązków.

§. 7.

Prawo wybierania. *(Prawo wyborcze czynne.)*

Wybieranie członków Izby następuje przez bezpośrednie wybory. W ogólności tym tylko służy prawo do wybierania, którzy w czasie wyboru:

a) używają bez ograniczenia wszelkich praw cywilnych;
b) w okręgu Izby bądź na własną rękę bądź jako jawni spólnicy takie przedsiębiorstwo handlowe, przemysłowe lub górnicze prowadzą, od którego co do handlu: w Krakowie

rocznie najmniej 15 złr. 75 ct., a w innych miejscowościach okręgu rocznie najmniej 5 złr. 25 ct. w. a., co do przemysłu zaś w Krakowie rocznie najmniej 8 złr. 40 ct. w. a. a w innych miejscowościach okręgu rocznie najmniej 2 złr. 62½ ct. w. a. tytułem podatku zarobkowego opłacają.

W szczególności należą do tego:

aa) Z stanu handlowego: bankierowie i wekslarze, wszystkie protokołowane albo też książek handlowych używające handle hurtowe i drobne, przedsiębiorstwa zabezpieczeń lub przesyłek, tudzież kolei żelaznych i żeglugi parowej, lub właściciele statków wodnych.

bb) Z stanu przemysłowego: wszystkie ukoncesyonowane lub uprzywilejowane fabryki lub przedsiębiorstwa przemysłowe, wszystkie, bądź to od władzy górniczej bądź od politycznej ukoncesyonowane zakłady hamerń lub hut, górnictwo, budownictwo i stawiania statków wodnych.

§. 8.

Wykonanie prawa głosowania przez pełnomocnika.

Zakłady przemysłowe, fabryczne, towarzystwa handlowe i akcyjne wykonują prawo głosowania przez naczelnika lub pierwszego dyrektora. Jeżeli przedsiębiorstwo jest w wyłącznem posiadaniu niewiasty albo też osób, będących pod opieką lub kuratelą, wykonuje w ich imieniu prawa wyboru prowadzący przedsiębiorstwo. Wykonywanie prawa wyboru przez pełnomocnika w wszystkich innych wypadkach, prócz wyliczonych, nie ma miejsca.

§. 9.

Wzbronienie udziału w różnych wyborach przez tego samego wyborcę.

Każdy wyborca przy jednym i tym samym wyborze głosować może tylko raz i tylko do jednej sekcyi, to jest albo jako kupiec, albo jako przemysłowiec. Podwójne używanie tego prawa pociąga za sobą nieważność wszystkich głosów tegoż wyborcy.

Kto posiada więcej przedsiębiorstw, z których każde dawałoby mu prawo głosowania do innej sekcyi, wybiera tylko do tej, do której główne jego przedsiębiorstwo należy.

§. 10.

Komisya wyborcza.

Do bezpośredniego przeprowadzenia wyborów postanawia się komisyę wyborczą w Krakowie. Przed nią odbywają się wybory członków Izby.

Komisya ta składa się z komisarza, wyznaczonego do tego jako przewodniczącego przez ministra handlu, z członka Rady miasta Krakowa, trzech członków Izby handlowo-przemysłowej i z trzymającego pióro.

§. 11.

Spisy wyborców.

Komisya wyborcza sporządza na zasadzie rejestrów przez Izbę handlowo-przemysłową utrzymywanych, spisy wyborców, i dozwala każdemu przeglądać je jawnie, wyznaczając termin nieprzekraczalny dwóch tygodni do wniesienia rzekomych reklamacyi.

Po tym terminie komisya wyborcza rozstrzyga reklamacye i zawiadamia reklamujących o swem orzeczeniu.

Przysługujące komisyi wyborczej orzeczenia są stanowcze.

§. 12.

Ogłoszenie dnia wyborów.

Po tej czynności sporządza komisya wyborcza sprostowany spis wyborców, wydaje na podstawie tegoż legitymacye i zapełnić się mające karty głosowania, przesyłając takowe wyborcom wraz z ogłoszeniem wyboru, zawierającem oznaczenie liczby i kategoryi członków wybrać się mających, jakoteż dzień i godzinę wyborów.

§. 13.

Wybór i ogłoszenie wyniku.

Wybór odbywa się jawnie, a to według woli wyborcy albo ustnie, wymienieniem przed komisyą wyborczą liczby osób, na które wyborca głosuje, albo pisemnie bądź to przez osobiste złożenie przed komisyą kart głosowania nazwiska zawierających i stosownie zapełnionych, bądź też przez nadesłanie do komisyi wyborczej tak zapełnionych i przez wyborcę własnoręcznie podpisanych kart głosowania.

Legitymacya winna być okazaną przy ustnem głosowaniu, przy pisemnem zaś załączoną wraz z kartą głosowania.

Każda karta głosowania, pod rygorem jej bezzwłocznego unieważnienia, winna zawierać dokładnie imię i nazwisko, tudzież miejsce zamieszkania tych osób, na które wyborca głosuje; tudzież sekcyi, do której się ten wybór odnosi.

Do każdej sekcyi wybiera się odrębnie przypadającą nań liczbę członków Izby.

Niewolno skupiać głosów wyborczych, do różnych sekcyi należących.

Jako wybrany uważany jest ten, kto będąc wybieralnym otrzyma stosunkowo największą ilość głosów.

Po skończonych wyborach komisya wyborcza ogłasza wynik wyborów.

§. 14.

Przyjęcie wyboru.

Wybrani członkowie zawiadomieni zostają przez komisyę wyborczą o przypadłym na nich wyborze. Jeżeli w 8 dniach po doręczeniu im osobiście zawiadomienia nie nadeszlą do komisyi wyborczej oświadczenia swego, iż wybór przyjmują, jako wybrany uważany będzie zamiast

nich ten, co po nich w tej samej sekcyi i w tym samym okręgu wyborczym najwięcej otrzymał głosów.

Komisya wyborcza podaje nazwiska wybranych członków z wymienieniem sekcyi i okręgu wyborczego na ręce c. k. Namiestnictwa galicyjskiego do wiadomości Ministerstwa handlu; akta wyborcze zaś odsyła do Izby handlowo-przemysłowej w Krakowie.

§. 15.

Uzupełnienie się Izby. — Los.

W razie śmierci albo wystąpienia jednego lub więcej członków, Izba powołuje do grona swego tych jako członków, co przy ostatnich wyborach w tej samej sekcyi i w tym samym okręgu wyborczym po ubyłych najwięcej mieli głosów.

W razie równości głosów rozstrzyga los, przez jednego z członków Izby wyciągnięty.

Aleg. III. do L. 25032/76

Wahl-Ordnung

der Brodyer Handels- und Gewerbekammer.

§. 1.

Die Handels- und Gewerbekammer besteht aus 27 Mitgliedern. Sie zerfällt in die Handels- und Gewerbesection, in welch' Letztere auch die Angelegenheiten des Bergbaues gehören. Die Handelssection besteht aus 18 Mitgliedern, von denen 10, — die Gewerbesection aus 9 Mitgliedern, von denen 5 — in der Stadt Brody sesshaft sein müssen.

Die Stadt Brody wählt 15, und zwar 10 Mitglieder aus dem Handels- und 5 aus dem Gewerbestande.

Die Bezirke: Brody, Kamionka strumiłowa und Złoczów wählen 3, nemlich 2 Mitglieder aus dem Handels- u 1 Mitglied aus dem Gewerbestande.

Die Bezirke: Brzeżan, Bóbrka, Podhajce, Przemyślany und Rohatyn wählen 3 Mitglieder: 2 aus dem Handels- und 1 Mitglied aus dem Gewerbestande.

Die Bezirke: Tarnopol, Skałat, Trembowla und Zbaraż wählen 3 Mitglieder nemlich 2 vom Handels- und 1 Mitglied vom Gewerbestande.

Die Bezirke: Borszczów, Czortków, Husiatyn und Zaleszczyki wählen 3 Mitglieder, 2 vom Handels- und 1 Mitglied vom Gewerbestande.

§. 2.

Die Kammer erneuert sich alle 6 Jahre, indem nach Ablauf von 3 Jahren am 31. Dezember abwechselnd die grössere (14) und die kleinere (13) Hälfte der Mitglieder nach der Anciennität im Dienste, oder — wo diese gleich ist — durch das Loos ausgeschieden wird.

Die Austretenden können wieder gewählt werden.

§. 3.

Zum Zwecke der Wahlvornahme verfasst die Handelskammer auf Grund der von ihr geführten Repartitionsregister die Verzeichnisse der Wahlberechtigten jener Kategorien und Bezirke, in denen die Wahlen vorzunehmen sind.

§. 4.

Die Listen der Wahlberechtigten werden der Wahlcommission übergeben und von dieser unter Festsetzung einer Fallfrist von 14 Tagen zur Einbringung allfälliger Einsprüche öffentlich aufgelegt.

§. 5.

Zur Einleitung und Durchführung der Wahlen wird in Brody eine Wahlcommission durch die politische Behörde bestellt, den Vorsitz in der Wahlcommission führt ein vom Handelsminister ernannter Commissär. Die Wahlcommission besteht aus Einem Mitgliede des Gemeinderathes von Brody, aus den Vertretern der Brodyer Handels- und Gewerbekammer und aus einem Schriftführer.

§. 6.

Die Wahl geschieht öffentlich, beginnt und schliesst zu den bekannt gemachten Stunden.

§. 7.

Die beiden Sectionen (Handels- und Gewerbestand) wählen gesondert die auf sie entfallende Mitgliederzahl aus ihrer Mitte.

§. 8.

Wahlberechtigt sind:

Jene Mitglieder des Handels- und Gewerbestandes, welche im Vollgenusse der bürgerlichen Rechte sind, im Bezirke der Kammer eine Handlung, ein Gewerbe oder einen Bergbau selbstständig oder als öffentliche Gesellschafter betreiben und jene Personen, welche als Vorstände oder Direktoren commerzielle oder industrielle Actienunternehmungen leiten, wenn sie eine Erwerbesteuer von mindestens 5 fl. 25 kr. aus einem im Kammerbezirke bestehenden Handelsgeschäfte oder eine Erwerbesteuer von mindestens 3 fl. 15 kr. aus einer Gewerbeunternehmung, oder eine dem letzterwähnten Erwerbsteuerbetrage gleichkommende Massengebühr von einem Bergbau im Kammerbezirke entrichten.

Als wirkliche Mitglieder können jene Mitglieder des Handels- und Gewerbestandes gewählt werden, welche österreichische Staatsbürger und mindestens 30 Jahre alt sind, ihren regelmässigen Wohnsitz im Kammerbezirke und seit mindestens 3 Jahren die Erfordernisse für das active Wahlrecht haben.

§. 9.

Ausgeschlossen aus der Berufung zur Wahl sind Personen, welche nach den bestehenden Gesetzen von der Ausübung des Wahlrechtes in der Gemeinde ausgeschlossen sind.

§. 10.

Die Wahl geschieht öffentlich, und zwar nach dem Willen des Wählers, entweder durch mündliche Abstimmung oder durch persönliche Abgabe der Stimmzettel unter Beibringung der Legitimationskarten vor der Wahlcommission, oder durch Einsendung der vom Wähler unterschriebenen Stimmzettel, unter Anschluss der Legitimationskarte.

§. 11.

Wenn Frauen oder solche Personen, die unter Vormundschaft oder Curatel stehen, in Alleinbesitze eines Geschäftes sich befinden, so übt das Wahlrecht in ihren Namen der Geschäftsleiter.

§. 12.

Personen, die in mehreren Categorien des Kammerbezirkes wahlberechtigt sind, können nur in Einer derselben das Wahlrecht ausüben.

§. 13.

Jede Section wählt selbstständig die auf sie entfallende Anzahl von Mitgliedern in die Kammer. Eine Cumulirung der Stimmen aus den beiden Sectionen findet nicht statt.

Wer für die bezügliche Cathegorie wählbar ist und die relativ meisten Stimmen bei der Wahl erhält, erscheint als gewählt.

Bei gleicher Stimmenzahl entscheidet das Loos zwischen den Candidaten. Hat sich die Wahlcommission gegen die Zulassung desjenigen Individuums ausgesprochen, welches die meisten Stimmen hat, so rückt jenes vor, welches die nächstmeisten Stimmen erhalten.

Alle der Wahlcommission zustehenden Entscheidungen sind endgiltig.

§. 14.

Das Resultat der Wahl ist Seitens der Wahlcommission bekannt zu machen und die Gewählten aufzufordern, binnen 8 Tagen die Annahmserklärung abzugeben.

§. 15.

Ist binnen 8 Tagen, vom Tage der ausgewiesenen persönlichen Verständigung an gerechnet, vom Gewählten eine Erklärung bei der Wahlcommission nicht eingelangt, so wird derjenige als gewählt angesehen, welcher nach ihm in derselben Cathegorie die meisten Stimmen erhalten hat. Besitzen die Nächstgewählten nach dem Ausspruche der Wahlcommission nicht die im Gesetze vorgeschriebene Qualification, so hat binnen 14 Tagen auf Grund der früheren Wahlliste eine Neuwahl für die in der betreffenden Section noch erforderlichen Kammermitglieder stattzufinden.

§. 16.

Die gewählten Mitglieder werden unter Angabe ihrer Section von der Wahlcommission im Wege der politischen Landesbehörde dem Handelsministerium angezeigt.

Die Wahlacten werden von der Wahlcommission nach beendigtem Wahlgeschäfte an die Handels - und Gewerbekammer in Brody geleitet.

Sprostowanie. Na 5 stronie sprawozdania w 15 wierszu od góry opuszczono po słowach: w Czerniowcach, dodatek: (9 : 8).

L. W. kr. 11.732/877.

Alleg. 4.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w sprawie założenia szkół rękodzielniczych.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu Wys. Sejmu z dnia 29. maja 1875. r. postawił poseł Biłous następujący wniosek:

„1. Zważywszy, że przemysł małomiejski w Galicyi na najniższym stoi stopniu, tak, że wyroby tutejsze z wyrobami innych krajów sąsiednich żadną miarą konkurencyi wytrzymać nie mogą, w skutek czego przy rozprzestrzeniającej się sieci kolei żelaznych i wzmagającej się liczbie fabryk ubóstwo między ludnością małomiejską w zastraszający wzrasta sposób;

„2. zważywszy, że rolnictwo wiejskie w wschodnich stronach kraju od wieków w niczem nie postępuje, w skutek czego przy wzmagających się ciężarach z jednej a wydarzających się wypadkach elementarnych, klęskach mieszkańców i chorobach epidemicznych z drugiej strony, ludność wiejska bardzo podupadła;

„3. zważywszy, że i inne gałęzie gospodarstwa krajowego tak nisko stoją, jak może w żadnym innym kraju;

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się Wysoki c. k. Rząd do utworzenia szkoły garncarstwa w Białymkamieniu, garbarstwa w Bolechowie, kuśnierstwa w Starym Samborze, druciarstwa w Kańczudze, sadownictwa w Kulikowie i rolnictwa w Czortkowie, chociażby w najskromniejszych rozmiarach.“

W skutek wniosku powyższego uchwalił Wys. Sejm na posiedzeniu z dnia 29. maja 1875. co następuje:

„Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w porozumieniu z Radą szkolną i zarządami muzeum przemysłowego miejskiego we Lwowie i technicznego w Krakowie i przy pomocy bióra statystycznego zbadał, o ile stosunki miejscowe a mianowicie rodzaj przemysłu czyniłyby odpowiedniem zaprowadzenie szkół rękodzielniczych w tych właśnie miejscach, które w tym celu wskazuje wniosek posła Biłousa; a następnie w razie uznanej odpowiedności poczynił do Rządu stosowne kroki o ich założenie, w razie zaś przeciwnym lub w uznaniu potrzeby tego w innych jeszcze miejscach, zdał z tego sprawę i przedstawił wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.“

W myśl polecenia Wys. Sejmu zajął się Wydział krajowy przedewszystkiem zebraniem materyału statystycznego, potrzebnego do wyświecenia kwestyi. W tym celu wezwał dnia 9. lipca

1875. L. 13.366. c. k. Izby handlowo-przemysłowe we Lwowie, Krakowie i Brodach, tudzież zarządy muzeum przemysłowego miejskiego we Lwowie i techniczno-przemysłowego w Krakowie, aby mu w przedmiocie założenia szkół rękodzielniczych w Galicyi udzieliły swych uwag, dostarczając zarazem jak najobfitszego materyału statystycznego; jednocześnie zaś przesłał wszystkim Wydziałom Rad powiatowych kwestyonarz odnoszący się do zajęć rzemieślniczych i przemysłu domowego ludności małomiejskiej i wiejskiej.

Zażądane relacye poczęły nadchodzić już w ciągu roku 1875. Do dnia jednakże, w którym Wys. Sejm podjął na nowo swoją czynność t. j. do 7. marca 1876, uczyniły zadość wezwaniu Wydziału krajowego tylko Izby handlowo-przemysłowe, zarząd muzeum przemysłowego miejskiego we Lwowie i 29 Wydziałów Rad powiatowych; a ponieważ materyał powyższy nie zdawał się wystarczającym do opracowania kwestyi, przeto Wydział krajowy pomimo polecenia Wys. Sejmu, aby wnioski w przedmiocie założenia szkół rękodzielniczych przedłożone były już na najbliższej sesyi sejmowej, poprzestał tymczasowo na przedłożeniu wniosku względem założenia szkoły garncarstwa w Kołomyi, do którego Wys. Sejm przychylił się uchwałą z dnia 23. marca 1876., uchwalając przy tej sposobności jednomyślnie co następuje:

„Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w myśl zeszłorocznej uchwały sejmowej dalsze wnioski co do szkół odnoszących się do przemysłu miejscowego na rok przyszły wygotował.“

W myśl tego polecenia, jako też polecenia z dnia 29. maja 1875. wydał Wydział krajowy okólnik z dnia 5. lipca 1876. L. 16.484., którym ponowił wezwanie swe z dnia 9. lipca 1875. L. 13.366., o ile wówczas zachodziła jeszcze tego potrzeba z powodu częściowej bezskuteczności wezwania pierwotnego. Jakkolwiek zaś i ten okólnik w ciągu następnych dwóch miesięcy nie wszędzie odniósł skutek pożądany, to przecież Wydział krajowy, obawiając się, ażeby dłuższe wyczekiwanie zalegających sprawozdań nie naraziło sprawy na nową zwłokę, już w sierpniu 1876. postanowił wyzyskać o ile możności materyał, jaki do owej pory zebrać zdołał.

W tym celu rozpatrzyło się biuro statystyczne w materyale i oznaczyło miejscowości, w których szkoły lub warsztaty rękodzielnicze najwięcej są pożądane. Na podstawie zaś relacyi tegoż biura zawiązał Wydział krajowy dnia 29. sierpnia 1876. r. L. 21.780 rokowania względem założenia kilkunastu szkół rękodzielniczych, do których w skutek dalszych sprawozdań Wydziałów Rad powiatowych później jeszcze kilka przybyło.

Przystępując do zawiązania rokowań, Wydział krajowy musiał mieć na względzie, że w obec znanych zasad, jakich się trzyma c. k. Rząd co do udziału swego w tworzeniu szkół rękodzielniczych z jednej, a stosunków finansowych gmin i powiatów kraju naszego z drugiej strony, szkoły rękodzielnicze dadzą się powołać do życia tylko wtedy, gdy do przeprowadzenia projektu przyczyni się materyalnie obok odnośnych gmin i powiatów, jako najbliżej interesowanych, niemniej c. k. Rządu także i kraj w podobnym stosunku jak przy szkole garncarstwa w Kołomyi; gdy więc gmina lub powiat, albo też gmina wspólnie z powiatem co najmniej dopełnią warunku, od którego Rząd w podobnych wypadkach udział swój zwykł czynić zawisłym to jest: zapewnią szkole lokal z opałem, usługą i oświetleniem, przynajmniej na lat pięć; gdy dalej Rząd przyjmie na siebie obowiązek utrzymywania nauczyciela, a wreszcie kraj dostarczy funduszu na urządzenie szkoły i zakupno środków naukowych, tudzież skłoni się do wyznaczenia rocznej zapomogi na pokrycie kosztów uzupełnienia środków naukowych w ciągu istnienia szkoły. Nadto zaś zdawała się uchwała, jaką Wys. Sejm powziął w sprawie założenia szkoły garncarstwa w Kołomyi, uprawniać do wniosku, że Wysoki Sejm podziela w tej mierze zapatrywanie Wydziału krajowego i skłoniłby się w razie potrzeby do przyjęcia na fundusz krajowy pewnych ciężarów w celu utworzenia szkół rękodzielniczych.

W skutek tego nie wahał się Wydział krajowy dla zachęcenia gmin i powiatów zaraz przy zawiązywaniu rokowań wyrazić nadziei, że Wys. Sejm pod pewnymi warunkami udzieli część funduszu

potrzebnego do utworzenia szkół rękodzielniczych; jednocześnie zaś zażądał od Wydziałów Rad powiatowych tych powiatów, w których obrębie położone są miejscowości wybrane, ażeby:

1. zachęciły reprezentacye odnośnych gmin, aby w miarę środków swych wyznaczyły fundusze na założyć się mające szkoły fachowe;

2. wzięły pod rozwagę, czy i jakiemi funduszami mogłyby się przyczynić ze swej strony do założenia i utrzymywania pomienionych szkółek.

Dalszy przebieg i wynik rokowań przeprowadzonych dotąd tak z Wydziałami Rad powiatowych, jakoteż za ich posrednictwem z reprezentacyami gmin jest następujący:

I. Szkoły garncarstwa.

1. **W Białymkamieniu.** Białykamień jest jedną z miejscowości, wymienionych we wniosku posła Biłousa, dla której, o ile wnosić można z niezbyt wyczerpującej relacyi Wydziału powiatowego w Złoczowie, szkoła garncarstwa byłaby pożądaną. Gdy Wydział powiatowy z polecenia Wydziału krajowego zawiązał rokowania z gminą w Białymkamieniu, zdawała się takowa początkowo skłonną do ofiar materyalnych na rzecz założyć się mającej szkoły. Ostatecznie jednakże doniosła Zwierzchność gminna, że gmina podług uchwały Rady gminnej z powodu braku funduszów na teraz do założenia i utrzymania szkoły fachowej żadnym datkiem przyczynić się nie może, w skutek czego dalsze rokowania o założenie takiej szkoły w Białymkamieniu zostały zaniechane.

2. **W Glińsku.** W gminie Glińsk, z którą Wydział krajowy polecił zawiązać rokowania na podstawie relacyi Wydziału powiatowego w Żółkwi, napotkała myśl założenia szkoły garncarstwa na opór samychże garncarzy tamtejszych obawiających się, aby szkoła nie pozbawiła ich zarobku. Oporu zaś tego, który się udzielił i Radzie gminnej, nie podobna było przełamać pomimo że pan Zastępca Marszałka powiatowego wraz z Sekretarzem Rady powiatowej zjechali umyślnie do Glińska na posiedzenie Rady gminnej, na którem sprawa założenia szkoły miała powtórnie przyjść pod obrady, aby zwalczyć uprzedzenia garncarzy glińskich. Na posiedzeniu tem bowiem odrzucono większością głosów wniosek, aby gmina dla założyć się mającej szkoły garncarstwa obowiązała się dostarczyć lokal z opałem, oświetleniem i usługą na lat pięć.

Tym sposobem rokowania spełzły tymczasowo na niczem.

Przytoczyć przecież wypada jako pocieszający objaw rokujący nadzieję, że z czasem gmina Glińsk uzna pożyteczność szkółki fachowej najpierw, że p. Zenon Dąbrowiecki członek Rady gminnej i Dyrektor fabryki fajansu w Glińsku, zobowiązał się przyczynić do założenia szkoły garncarstwa tamże jednorazowym datkiem w kwocie 100 złt. a pisarz gminy p. Marceli Walkowski datkiem w kwocie 2 złr. w. a., co więcej zaś, że znaleźli się i pomiędzy tamtejszymi garncarzami dwaj, będący również członkami Rady gminnej a mianowicie pp. Michał Gawroński i Michał Staziurkiewicz, którzy na tenże sam cel ofiarowali po 15 złr. w. a.

3. **W Mikołajowie.** Pomyślniejszym niż w dwóch poprzednich wypadkach jest wynik rokowań, które Wydział krajowy na podstawie relacyi Wydziału powiatowego w Żydaczowie polecił przeprowadzić względem założenia szkoły garncarstwa w Mikołajowie. Reprezentacya bowiem gminy Mikołajów, która już w r. 1874. upominała się za pośrednictwem lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej o szkołę garncarstwa, oświadczyła obecnie, że gotową jest przyjąć na siebie obowiązek dostarczenia potrzebnego dla szkoły takiej lokalu z opałem, oświetleniem i usługą na lat pięć. Wydział powiatowy zaś zrobił nadzieję, że i Reprezentacya powiatowa nie uchyli się od materyalnego udziału w założeniu i utrzymaniu szkółki, którą uważa za bardzo pożądaną.

4. **W Porembie.** Projekt założenia szkółki garncarstwa w Porembie powstał jeszcze przed nadejściem relacyi dotyczącego powiatu.

Otrzymawszy jednakże relacye Wydziału powiatowego w Chrzanowie i krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej, powziął Wydział krajowy przekonanie, że właściwiej będzie projektowaną szkółkę fachową umieścić w Alwerni, w skutek czego zaniechał dalszych rokowań względem umieszczenia tej szkółki w Porembie.

5. **W Alwerni.** Uchwałą z dnia 25. kwietnia 1876. polecił Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu, aby zbadał, jakie byłyby środki umiejętnego dla kraju więcej niż dotąd pożytecznego zużytkowania glinki ogniotrwałej w okolicy Alwerni.

W jaki sposób Wydział krajowy z zadania tego się wywiązał, podanem będzie w sprawozdaniu ogólnem z czynności Wydziału krajowego. Tutaj zaś nadmienić tylko wypada, że tak Wydział powiatowy w Chrzanowie, jak i c. k. Izba handlowo-przemysłowa w Krakowie, których opinii Wydział krajowy zasięgnął w sprawie zużytkowania wspomnianej glinki, przedkładając relacye swe podniosły przy tej sposobności naglącą potrzebę założenia w tamtej okolicy szkółki garncarstwa, którąby umieścić należało w Alwerni jako punkcie środkowym tamecznego przemysłu garncarskiego.

W skutek relacyi powyższych porzucił Wydział krajowy, jak już wyżej wspomniano, myśl założenia szkółki garncarstwa w Porembie, a natomiast wszedł z Wydziałem powiatowym w Chrzanowie w bliższe porozumienie co do założenia takiej szkółki w Alwerni. W krótce jednakże dowiedział się Wydział krajowy z przykrością, że gmina w Alwerni jest zbyt ubogą, aby do założenia lub utrzymania szkółki czemkolwiek przyczynić się mogła, a nadto, że i Wydział powiatowy w Chrzanowie dla braku funduszów żadnej pomocy materyalnej na ten cel udzielić nie jest w stanie. W obec takiego obrotu rzeczy postanowił Wydział krajowy dołożyć wszelkich starań, ażeby przynajmniej obszar dworski w Alwerni skłonić do jakiejkolwiek ofiary na rzecz projektowanej szkółki i w tym duchu wystosował dnia 12. grudnia 1876. L. 32.394 prośbę do p. hr. Józefa Szembeka, jako właściciela wzmiankowanego obszaru. Na pismo to jednakże Wydział krajowy do tej pory żadnej nie otrzymał odpowiedzi, pomimo że dnia 28. lutego r. b. L. 34.507/876. ponowił już prośbę.

6. **W Sassowie.** Gdy rokowania w sprawie założenia szkółki garncarstwa w Białymkamieniu okazały się bezowocnemi, zwrócił się Wydział powiatowy w Złoczowie z własnej inicyatywy z projektem założenia takiej szkółki do gminy w Sassowie. Rokowania zaś przeprowadzone dotąd w sprawie założenia szkoły garncarstwa w Sassowie osiągnęły ten skutek, że garncarze tamtejsi ofiarowali na rzecz szkółki pomieszkanie dla nauczyciela i 40 zł. w. a. jako datek jednorazowy na pokrycie kosztów założenia, a gmina zobowiązała się uchwałą z dnia 31. stycznia r. b. przyczynić się do założenia szkółki jednorazowym zasiłkiem w kwocie 10 zł. w. a. Jeżeli przeto jeszcze i Rada powiatowa Złoczowska zechce udzielić w tej sprawie pomocy materyalnej, to Wydział krajowy uzyskać może podstawę do zawiązania rokowań o założenie szkółki garncarstwa w Sassowie z c. k. Rządem.

II. Szkoły tkactwa.

1. **W Horodence.** W skutek relacyi Wydziału powiatowego w Horodence powziął Wydział krajowy myśl założenia tamże szkoły tkactwa i polecił Wydziałowi powiatowemu, aby w tym celu przeprowadził rokowania z gminą. Sprawa ta jednakże dotąd ani na krok nie postąpiła z powodu, że Wydział powiatowy nie mając nadziei, aby Rada gminna w Horodence w ówczesnym składzie okazała się się przychylną projektowi, wstrzymywał się długi czas z zawiązaniem rokowań, czekając na ukonstytuowanie się nowej Rady gminnej.

2. **W Komarnie.** Za założeniem szkoły tkactwa w Komarnie przemówił jak najgoręcej Wydział powiatowy w Rudkach. Rada gminna zaś w Komarnie okazała się bardzo przychylnie usposobioną dla tego projektu, gdyż oświadczyła w ciągu rokowań z wielką skwapliwością, że nie tylko trwa w zamiarze dostarczenia założyć się mającej szkole lokalu z opałem, oświetleniem i usługą przez lat pięć, do czego była się zobowiązała na wezwanie c. k. Izby handlowo-przemysłowej we

Lwowie już w r. 1874., ale w razie potrzeby gotowa ponieść i większe jeszcze ofiary, aby założenie szkoły tkactwa w Komarnie doprowadzić do skutku. Wynik rokowań dotychczasowych można przeto w tym wypadku nazwać zupełnie pomyślnym, zwłaszcza że i Rada powiatowa zobowiązała się udzielać szkółce roczną subwencyę w kwocie 50 zł. w. a. przez lat 5, pod warunkiem jednakże, że szkółka ta otwartą zostanie jeszcze w r. 1877.

3. **W Korczynie.** Zdaniem Wydziału powiatowego w Krośnie byłoby założenie szkoły tkactwa w Korczynie bardzo pożądanem. Do rokowań z gminą jednakże nie przyszło jeszcze w tej sprawie, gdyż Wydział powiatowy nie mógł uczynić zadość żądaniu Wydziału krajowego, ażeby przedewszystkiem uzupełnił daty potrzebne do ocenienia stanu przemysłu tkackiego w tamtejszej okolicy. Uchylając się od spełnienia polecenia powyższego dla braku odpowiednich sił, wyznaczył natomiast Wydział powiatowy fundusz w kwocie 200 zł. w. a. na pokrycie kosztów wysłania znawcy, któryby go w tej pracy zastąpił, z której to ofiary Wydział krajowy nie omieszka w swoim czasie zrobić właściwego użytku.

4. **W Ślemieniu.** Przychylając się do opinii Wydziału powiatowego w Żywcu, zajął się Wydział krajowy sprawą założenia szkoły tkactwa w Ślemieniu i polecił wspomnianemu Wydziałowi powiatowemu, aby uzupełnił daty statystyczne i przeprowadził rokowania z gminą. O ile jednakże Wydział powiatowy z zadania tego się wywiązał, do tej pory niewiadomo, gdyż pomimo kilkakrotnych urgensów nieotrzymał Wydział krajowy żadnej dalszej relacyi, krom doniesienia z dnia 4. listopada 1876. L. 1276., że Wydział powiatowy zajmuje się wykonaniem udzielonych mu w tej sprawie poleceń.

5. **W Glinianach.** W ostatnim czasie polecił jeszcze Wydział krajowy, w skutek relacyi Wydziału powiatowego w Przemyślanach, przeprowadzenie rokowań o założenie szkoły tkactwa w Glinianach. Do tej pory jednakże nie otrzymał w tej sprawie od wspomnianego Wydziału powiatowego żadnej bliższej wiadomości.

III. Szkoły sukiennictwa.

1. **W Leżajsku.** O ile pierwotnie, w braku relacyi Wydziału powiatowego w Łańcucie, ocenić było można na podstawie informacyi zkądinąd zaczerpniętych, zdawało się Wydziałowi krajowemu pożądanem, aby w powiecie Łańcuckim założoną została szkoła sukiennictwa i aby szkółka ta umieszczoną była w Rakszawie lub Leżajsku. Na te dwie miejscowości zwrócił przeto Wydział krajowy uwagę Wydziału powiatowego. Z relacyi tegoż Wydziału dowiedział się jednakże, że reprezentacya gminy Rakszawy nietylko odmówiła wszelkiej pomocy materyalnej na założenie i utrzymanie szkółki, ale nawet jest dla projektu założenia takiej szkółki wprost nieprzyjaźnie usposobioną.

Pomyślniejszym był natomiast wynik rokowań z gminą miasta Leżajska, gdyż reprezentacya gminy uchwaliła wskutek wezwania Wydziału powiatowego, że uznaje potrzebę założenia szkoły sukiennictwa w Leżajsku i gotową jest dostarczyć szkole takiej bezpłatnie lokal. Za Leżajskiem przemawia dalej jeszcze i ta okoliczność, że tamtejszy cech sukienniczy posiada drogocenne maszyny, które otrzymał w darze od J. E. Alfreda hr. Potockiego, a z których w danym razie szkoła mogłaby korzystać. Ponieważ zaś nadto podług relacyi Wydziału powiatowego i Reprezentacya powiatu gotową jest wstawić do budżetu przyszłorocznego odpowiednią kwotę na subwencyonowanie założyć się mającej szkółki, przeto są wszelkie widoki, że dalsze rokowania w tej sprawie, które są jeszcze w toku, doprowadzą do rezultatu pożądanego.

IV. Szkoły garbarstwa i kuśnierstwa.

1. **W Bolechowie.** Nie mogąc się doczekać zażądanej relacyi Wydziału powiatowego w Dolinie o przemyśle domowym i zajęciach rzemieślniczych mieszkańców tamtejszego powiatu, postanowił Wydział krakjowy, podobnie jak w kilku innych wypadkach, poruszyć ze swej strony myśl założenia w powiecie Doliniańskim szkółki fachowej dla przemysłu, który inne źródła wskazały Wydziałowi krajowemu jako zasługujący na uwagę w tymże powiecie t. j. przemysłu garbarskiego i kuśnierskiego. W tym celu polecił Wydziałowi powiatowemu w myśl wniosku posła Biłousa przeprowadzenie rokowań z gminą miasta Bolechowa, których wynikiem dotychczasowym jest, że Reprezentacya gminy Bolechów jednomyślną uchwałą przeznaczyła dla założyć się mającej szkółki stałą roczną dotacyę w kwocie 300 złr. w. a. oświadczając zarazem, że skoro powetuje nieco straty wynikłe ze świeżej klęski pożaru, gotowa ponieść dla szkółki i większe jeszcze ofiary; że dalej Reprezentacya powiatu objawiła również gotowość do wyznaczenia na subwencyonowanie szkółki pewnego funduszu, którego wysokość jednakże zamierza oznaczyć dopiero wtedy, gdy jej będzie udzielony szczegółowy plan organizacyi szkółki.

2. **W Rohatynie.** Podług relacyi Wydziału powiatowego w Rohatynie oświadczyła gmina miasta Rohatyna już wówczas, kiedy Wydział powiatowy wezwał ją do zebrania i podania dat statystycznych o przemyśle domowym i zajęciach rzemieślniczych, że pragnie, aby dla jednego z rękodzieł najwięcej w Rohatynie rozpowszechnionych, do których należy przedewszystkiem kuśnierstwo i białoskórnictwo, utworzoną została szkółka fachowa w połączeniu z szkołą wydziałową, o którą się gmina już od roku 1875. bezskutecznie upomina i dla której wyznaczyła roczną dotacyę w kwocie 3280 złr. w. a., podwyższoną przez Radą powiatową o rocznych 542 złr. w. a.

W skutek tego polecił Wydział krajowy wspomnianemu Wydziałowi powiatowemu, aby wszedł w bliższe porozumienie z gminą Rohatyńską w sprawie założenia tamże szkółki garbarstwa i kuśnierstwa. Zalecone rokowania nie mogły jednakże być przeprowadzone, ponieważ wybrana w październiku 1876. Rada gminna Rohatyńska z powodu protestu wniesionego przeciw ważności wyborów dotąd się nie ukonstytuowała. Tymczasem zaś doniósł Wydział powiatowy, że Rada powiatowa Rohatyńska gotowa jest przyczynić się materyalnie do zaprowadzenia projektowanej szkółki, skoro udzielonym jej zostanie plan organizacyi tejże szkółki.

3. **W Starym Sączu.** Najwięcej dbałą o pozyskanie szkółki fachowej a zarazem i najofiarniejszą okazała się gmina miasta Starego Sącza. Pierwotnie bowiem gmina ta pominiętą była w rokowaniach o założenie szkółek fachowych z powodu, że Wydział krajowy wówczas, kiedy do rokowań tych przystępywał, nie otrzymał był jeszcze od Wydziału powiatowego w Nowym Sączu żadnej relacyi w sprawie drobnego przemysłu. Zwierzchność gminy zaś, dowiedziawszy się z pism publicznych, że zawiązane zostałe rokowania o założenie szkółek garbarstwa i kuśnierstwa w Bolechowie i Rohatynie, pospieszyła sama przedstawić Wydziałowi krajowemu potrzebę zaopatrzenia w szkółkę tego rodzaju także i miasta Starego Sącza. Przychylając się do życzenia powyższego, polecił Wydział krajowy Wydziałowi powiatowemu w Nowym Sączu przeprowadzenie rokowań, w ciągu których Rada gminna Staro-Sądecka przyjęła na siebie jednomyślną uchwałą obowiązek bezpłatnego dostarczenia dla założyć się mającej szkółki lokalu niemniej pomieszkania dla nauczyciela a nadto udzielania rocznej subwencyi w kwocie 300 złr. w. a. przez cały czas istnienia szkółki. Na przypadek zaś, gdyby się okazała potrzeba połączenia ze szkołą większego zakładu fabrycznego, zobowiązała się Rada udzielić na ten cel w miejsce wyżej wyszczególnionego rocznego zasiłku pożyczkę bezprocentową w kwocie 4.000 złr. w. a. na lat sześć. Obok powyższych zobowiązań i Rada powiatowa, popierając wniosek gminy jak najusilniej, nieposkąpiła na ten cel ofiary, gdyż wyznaczyła dla założyć się mającej szkółki również jednomyślnie roczną dotacyę w kwocie 500 złr. w. a. na lat trzy.

V. Szkoły wyrobów z drzewa.

1. W **Żywcu.** Podobnie jak w sprawie projektu założenia szkółki tkactwa w Slemieniu (II. 4.) zalega Wydział powiatowy w Żywcu także z relacyą w sprawie szkółki wyrobów z drzewa w Żywcu, wskutek czego Wydział krajowy nie może podać, czy i z jakim skutkiem wzmiankowany Wydział powiatowy spełnił dane mu polecenie, aby przeprowadził rokowania z gminą miasta Żywca o założenie takiej szkółki.

2. W **Karwodrzy.** O założenie szkółki wyrobów z drzewa w Karwodrzy upomniał się właściciel tamtejszego obszaru dworskiego p. Karol Berke. Wydział powiatowy w Tarnowie jednakże, któremu Wydział krajowy podanie pana Berke przesłał do zaopiniowania, dotąd nietylko w tej sprawie nie objawił swego zapatrywania, ale nie przedłożył nawet ogólnego sprawozdania o przemyśle domowym i zajęciach rzemieślniczych mieszkańców tamtejszego powiatu, w skutek czego Wydziałowi krajowemu zbywa jeszcze na materyale, na podstawie którego mógłby ocenić projekt p. Berke.

3. W **Zaleszczykach.** Z relacyi Wydziału powiatowego w Zaleszczykach powziął Wydział krajowy wiadomość, że gmina miasta Zaleszczyk wniosła w ciągu roku ubiegłego do c. k. Namiestnictwa prośbę o założenie tamże szkółek stolarstwa i koszykarstwa, przyczem oświadczyła, że gotową jest dostarczyć szkółkom tym lokal z opałem i usługą przez lat pięć. Co się tyczy projektu założenia szkółki koszykarstwa, to podług opinii Wydziału powiatowego szkółka taka nie mogłaby w Zaleszczykach prosperować z powodu braku odpowiedniego materyału. Natomiast poparł Wydział powiatowy jak najsilniej tak w obec c. k. Namiestnictwa jak niemniej w obec Wydziału krajowego usiłowania gminy dążące do utworzenia szkółki stolarstwa, i w tym też kierunku zamierza Wydział krajowy przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem.

VI. Szkoły kamieniarstwa.

1. W **Krzeszowicach.** Dla powiatu Chrzanowskiego zdawała się Wydziałowi krajowemu pożądaną szkoła kamieniarstwa. Szkołę tę Wydział krajowy zamierzał pierwotnie umieścić w Czernie; w skutek relacyi Wydziału powiatowego w Chrzanowie i c. k. Izby handlowo-przemysłowej w Krakowie uznał jednakże za odpowiedniejsze, aby szkoła ta umieszczoną została w Paczołtowicach lub Krzeszowicach. Powziąwszy zaś jednocześnie z relacyi Wydziału powiatowego wiadomość, że niema żadnego widoku, aby którakolwiek z powyższych dwóch gmin chciała i mogła przyczynić się materyalnie do założenia szkółki fachowej, postanowił Wydział krajowy i w tym wypadku wejść w porozumienie z właścicielami dotyczących obszarów dworskich, aby ich skłonić do udzielenia pomocy materyalnej na założenie i utrzymanie szkółki. Jednakże Zgromadzenie OO. Karmelitów na Czernie, do którego Wydział krajowy odniósł się w tej sprawie jako do właściciela Paczołtowic, uchyliło się od udziału materyalnego w przeprowadzeniu projektu. Lepszy skutek odniosła natomiast prośba wystosowana do właściciela obszaru dworskiego w Krzeszowicach p. Artura hr. Potockiego, który oświadczył, że gotów jest popierać zaprowadzenie szkółki kamieniarstwa w Krzeszowicach. Jednocześnie wszakże nadmienił p. hr. Potocki, że rzeczowe zobowiązania w tym względzie przyjąć będzie mógł dopiero wówczas, gdy Wydział krajowy oznaczy szczegółowo potrzeby szkółki i określi ściśle, w jakim stosunku właściciel obszaru dworskiego do zaspokojenia ich ma się przyczynić. Dalsze przeto rokowania z p. hr. Potockim poprzedzić musi zestawienie preliminarza kosztów założenia i utrzymania szkółki.

VII. Szkoły haftów i wyrobu koronek.

1. **W Makowie.** Podług relacyi Wydziału powiatowego w Myślenicach zasługuje w tamtejszym powiecie na szczególną uwagę przemysł hafciarski, którego głównem siedliskiem jest miasto Maków. Zgodnie z opinią Wydziału powiatowego postanowił Wydział krajowy poczynić kroki, aby doprowadzić do skutku utworzenie szkółki haftów i wyrobu koronek w Makowie i dał w tym celu odpowiednie polecenia Wydziałowi powiatowemu. Jednakże starania delegata Wydziału powiatowego, aby gminę miasta Makowa, nieprzychylnie usposobioną dla projektu założenia szkółki fachowej, skłonić do ofiar materyalnych na rzecz założyć się mającej szkółki, dotąd żadnego nie odniosły skutku. Natomiast przyjął na siebie tamtejszy obszar dworski, którego właścicielem jest p. hr. St. Genois, obowiązek dostarczania szkółce lokalu wraz z opałem przez lat trzy, a Rada powiatowa objawiła chęć przyczyniania się do utrzymania szkółki przez takiż sam przeciąg czasu roczną subwencyą w kwocie 100 zł. Zresztą Wydział powiatowy ma nadzieję, że po ukonstytuowaniu się nowej Rady gminnej w Makowie uzyska i od gminy subwencyę dla szkółki, tak że i w tym wypadku zawiązane rokowania prawdopodobnie osiągną cel zamierzony.

Szkoła snycerstwa w Zakopanem.

Przystępując do rokowań względem założenia nowych szkółek rękodzielniczych, postanowił zarazem Wydział krajowy poczynić odpowiednie kroki, aby zapewnić byt i rozwój istniejącej już od początku lipca 1876. szkółce snycerstwa w Zakopanem pow. Nowotargskim.

Towarzystwo Tatrzańskie, za którego staraniem szkółka ta weszła w życie, uzyskało było już w roku 1875. od c. k. Ministerstwa handlu przyrzeczenie, że dla założyć się mającej szkółki snycerstwa na Podhalu, ustanowionym będzie nauczyciel na koszt skarbu państwa. Jak zwykle jednakże w wypadkach podobnych, łączył się i tym razem z przyrzeczeniem c. k. Ministerstwa handlu warunek, aby gmina dostarczyła potrzebny lokal z opałem, oświetleniem i usługą. Warunku tego żadna z gmin okolicy tamtejszej dopełnić nie chciała, w skutek czego założenie szkółki nie byłoby przyszło do skutku, gdyby Towarzystwo Tatrzańskie nie było się zdecydowało ponosić wszystkich kosztów urządzenia i utrzymania szkółki. O własnych siłach jednakże nie mogło Towarzystwo uposażyć szkółki dostatecznie w środki naukowe, ani też dać jej zupełnie odpowiedniego nauczyciela. Funkcye nauczyciela przy szkółce w Zakopanem pełni przeto tymczasowo góral z tamtejszej okolicy, którego Towarzystwo kazało w tym celu wykształcić u artysty rzeźbiarza w Krakowie. Pomimo tego uczniowie szkółki, których w jesieni było już 12, przy wrodzonych swych zdolnościach do snycerstwa, robią widoczne postępy, o czem Wydział krajowy miał sposobność przekonać się z okazów prac tychże uczniów, nadesłanych mu przez Towarzystwo Tatrzańskie po zaledwie czteromiesięcznem istnieniu szkółki.

Zapoznawszy się z powyższym stanem rzeczy, umyślił Wydział krajowy poprzeć usiłowania Towarzystwa Tatrzańskiego przedewszystkiem przez wznowienie rokowań z c. k. Rządem o ustanowienie dla szkoły snycerstwa na Podhalu nauczyciela na koszt skarbu państwa, i to bez względu na to, czy szkółka ta pozostanie nadal w Zakopanem, czy też przeniesioną będzie do innej miejscowości. Nadmienić bowiem należy, że Towarzystwo Tatrzańskie powzięło zamiar przeniesienia szkółki do Poronina, który zdaje się istotnie zasługiwać w tym wypadku z wielu względów na pierwszeństwo. Wydział krajowy tuszy, że rokowania z c. k. Rządem tym razem nie pozostaną bez skutku, ponieważ Towarzystwo Tatrzańskie na wezwanie Wydziału krajowego złożyło deklaracyę, mocą której przyjęło na siebie obowiązek dostarczania szkółce lokalu z opałem, usługą i oświetleniem przez lat pięć, a więc w zupełności zastąpiło gminę w dopełnieniu warunku postawionego przez c. k. Ministerstwo

handlu. Prócz tego zaś wypadnie zdaniem Wydziału krajowego udzielić Towarzystwu zasiłku z funduszu krajowego na uzupełnienie środków naukowych szkółki.

Biorąc za podstawę powyższe sprawozdanie z przebiegu i wyniku dotychczasowych rokowań względem założenia szkółek rękodzielniczych, zwraca Wydział krajowy uwagę Wys. Sejmu na następujące projekta, co do których czynność jego osiągnęła już rezultat dodatni mniej lub więcej pomyślny, a mianowicie na projekta założenia:

1. 2. Szkół garncarstwa w Mikołajowie i Sassowie;
3. 4. Szkół tkactwa (płócienniczego) w Komarnie i Korczynie;
5. Szkoły sukiennictwa w Leżajsku;
6. 7. 8. Szkół garbarstwa i kuśnierstwa w Bolechowie, Rohatynie i Starym Sączu;
9. Szkoły stolarstwa w Zaleszczykach;
10. Szkoły kamieniarstwa w Krzeszowicach;
11. Szkoły haftów i wyrobu koronek w Makowie.

Z miejscowości co dopiero wymienionych tylko Bolechów należy do tych miejscowości, które wskazał poseł Biłous w znanym swym wniosku. O drugiej z zaproponowanych przez tegoż posła miejscowości, t. j. o Białymkamieniu, już wyżej była wzmianka. Co się tyczy dalej projektu założenia szkoły kuśnierstwa w Starym Samborze, to projekt ten utracił podstawę w skutek oświadczenia Wydziału powiatowego w Starem mieście, że wszelkie usiłowania, aby w powiecie tamtejszym powołać do życia szkoły rękodzielnicze, musiałyby pozostać bezowocnemi dla braku funduszów jako też młodzieży, któraby w szkołach takich chciała pobierać naukę.

O Kańczudze nakoniec, gdzie poseł Biłous chciał umieścić szkołę druciarstwa, Wydział powiatowy łańcucki ani wspomniał; zaś podług twierdzenia Izby handlowej krakowskiej miejscowość ta wcale nie posiada druciarzy. Twierdzenie to nie zdaje się wprawdzie uzasadnionem, lecz w każdym razie wnosić wypadało z milczenia Wydziału powiatowego łańcuckiego w połączeniu z wspomnianą relacyą Izby handlowej, że przemysł druciarski w Kańczudze nie ma takich rozmiarów, aby założenie szkoły druciarstwa tamże mogło przynieść owoce, w skutek czego Wydział krajowy pominął Kańczugę w rokowaniach.

Wracając do wypadków, w których rokowania względem założenia szkół rękodzielniczych wydały rezultat dodatni, podnosi Wydział krajowy raz jeszcze, że zdaniem jego dalsze kroki w tej sprawie mogą mieć powodzenie tylko w takim razie, jeżeli zgodnie z zasadą, którą się Wydział krajowy kierował dotąd, oprą się na założeniu, że fundusz krajowy poniesie na rzecz założyć się mających szkółek pewne ofiary. Z własnych funduszów bowiem żadna prawie z wymienionych wyżej gmin nie jest w stanie pokryć kosztów urządzenia szkółki, a w wielu wypadkach nawet dostarczenie lokalu z opałem, oświetleniem i usługą ze strony gmin napotyka na nieprzezwyciężone trudności. Wiadomo zaś, że c. k. Rząd bierze udział w utrzymywaniu szkół rękodzielniczych przez ustanawianie nauczyciela na koszt skarbu państwa tylko wtedy, gdy zaspokojenie wszelkich innych potrzeb szkół jest zapewnionem. Ofiary zresztą, jakieby kraj na ten cel ponieść musiał, nie obciążyłyby zbytecznie budżetu krajowego. Na urządzenie bowiem jednej szkółki i zaopatrzenie jej w środki naukowe wystarczy w przecięciu kwota 1500 zł. w. a. Przewidzieć zaś nie trudno, że nawet przy najlepszych chęciach wszystkich władz, które w rokowaniach biorą udział, corocznie zaledwie w kilku wypadkach sprawa do tego stopnia dojrzeje, iżby szkoła mogła wejść w życie. Wyznaczając zatem na szkółki rękodzielnicze corocznie 5—6000 zł. w. a. osiągnąłby Wys. Sejm w krótkim czasie cel utworzenia sieci takich szkółek, któreby niechybnie wywarły na drobny przemysł krajowy wpływ równie korzystny, jak istniejące już szkółki w Liszkach (Krakowie) Zakopanem, Rymanowie i t. d.

Wydział krajowy wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie założenia szkół rękodzielniczych i upoważnia Wydział krajowy do pokrycia kosztów urządzenia założyć się mających szkół tego rodzaju i zaopatrzenia ich w środki naukowe, niemniej do udzielania im rocznych zasiłków na uzupełnienie środków naukowych pod warunkiem, że c. k. Rząd ustanowi dla każdej z tych szkół nauczyciela na koszt skarbu państwa, a gmina dotycząca lub powiat, albo też gmina wspólnie z powiatem przyjmą na siebie obowiązek zaspokojenia wszystkich innych jej potrzeb, a mianowicie dostarczenia lokalu, opału, usługi i oświetlenia.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zastosowania zasad powyższych również i w tym wypadku, gdyby przedmiotem rokowań były szkoły rękodzielnicze już istniejące w kraju.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył sprawozdanie z przebiegu i wyniku przeprowadzić się mających rokowań z odpowiednimi wnioskami.

Z Rady Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. ks. krak.

We Lwowie dnia 20. kwietnia 1877.

Przewodniczący:

Oktaw Pietruski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Z drukarni W. Łozińskiego.

L. W. kr. 5.200/1877.

Aleg. 5.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o projekcie ustawy budowniczej dla miast i miasteczek galicyjskich z wyjątkiem Lwowa i Krakowa.

Wysoki Sejmie!

Towarzystwo lekarzy galicyjskich wniosło w ubiegłym roku do Wysokiego Sejmu petycyę o wydanie ustawy budowniczej dla całego kraju a przynajmniej dla miast i miasteczek. Petycya ta dla braku czasu nie dostała się na porządek dzienny i wraz z innemi w Izbie niezałatwionemi petycyami przekazana została w skutek uchwały z dnia 26 kwietnia 1876 Wydziałowi krajowemu do załatwienia. Wydział krajowy otrzymał tę petycyę z gotowem już sprawozdaniem komisyi, która przedstawić zamierzała Wysokiemu Sejmowi następujący wniosek:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: Uznając w zasadzie konieczność ustawy budowniczej dla miast i miasteczek naszego kraju, poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przybrawszy ludzi fachowych projekt ustawy budowniczej dla miast i miasteczek Galicyi z W. Księstwem Krakowskiem z wyjątkiem miast Lwowa i Krakowa wypracował i zasięgnąwszy opinii pojedynczych miast i miasteczek co do takowego, takowy na najbliższej sesyi Wysokiemu Sejmowi do obrady i uchwały przedłożył". Wniosek ten odpowiadał zawartemu w petycyi obrazowi stosunków kraju naszego, mianowicie obrazowi częstych klęsk epidemicznych i pożarów, których cyfra coroczna przedstawia się w urzędowych wykazach statystycznych bardzo niekorzystnie dla Galicyi. Z statystyki chorób epidemicznych i pożarów pokazuje się, że wskutek wadliwego sposobu budowania domów na prowincyi i braku jasno określonych przepisów budowniczych, obie te klęski przybierają u nas rozmiary nierównie straszniejsze, niż w każdym innym kraju koronnym monarchii austryacko-węgierskiej.

Potrzebę wydania jednolitych i dzisiejszym stosunkom odpowiadających przepisów budowniczych uznał c. k. Rząd dawno, gdyż już w r. 1860 otrzymało c. k. Namiestnictwo z Ministerstwa wiedeńską ustawę budowniczą z r. 1859 z poleceniem, ażeby według tego wzoru spowodowane zostało wydanie ustawy budowniczej dla całego kraju. C. k. Namiestnictwo wydało stosowne polecenie władzom obwodowym, które wskutek tego przedłożyły wypracowane przez inżynierów obwodowych projekty regulaminów budowniczych dla miast i miasteczek. Niektóre projekty obejmowały obok miast i miasteczek także gminy wiejskie.

Jeżeli jeszcze dziś z powodów poniżej podanych uważamy wydanie jednej ustawy budowniczej dla miast, miasteczek i wsi za zadanie nie dające się praktycznie rozwiązać, jeżeli nawet w ankiecie przez Wydział krajowy dla załączonego projektu zwołanej, odzywały się poważne głosy doradzające ścieśnienie ram ustawy i wypracowanie osobnego projektu dla dawnych miast obwodowych a osobnego dla reszty miast i miasteczek, to nie można się dziwić, że powzięty przez c. k. Namiestnictwo o tyle lat wcześniej zamiar wydania jednego regulaminu budowniczego dla całego kraju nie doprowadził do pożądanego celu. Jedna z władz obwodowych nie przystąpiła nawet do opracowania regulaminu budowniczego, przedstawiając c. k. Namiestnictwu, że dotąd obowiązujące przepisy budownicze, ogniowe i sanitarne wystarczają na razie a wydanie jednego regulaminu budowniczego dla Galicyi jest zadaniem bardzo trudnem. Za tą opinią poszło także c. k. Namiestnictwo, orzekając 20 maja 1865, że „z powodu różnorodności stosunków miejscowych wydanie ogólnego regulaminu budowniczego dla Galicyi jest niewykonalne".

Powziąwszy takie zdanie o ogólnym regulaminie budowniczym dla miast i wsi, c. k. Namiestnictwo wybrało inną drogę. Poleciło bowiem władzom obwodowym, ażeby wypracowane przez inżynierów obwodowych projekty regulaminów budowniczych przedłożyły magistratom i reprezentacyom gminnym do rozpoznania, a ewentualnie do uchwalenia z zastrzeżeniem, że uchwały przedłożone zostaną do zatwierdzenia. W skutek tego polecenia kilkanaście miasteczek otrzymało własne przez c. k. Namiestnictwo zatwierdzone regulaminy budownicze.

Wydział krajowy już w roku 1867 uznał potrzebę zastąpienia obecnych niejednolitych i pod wielu względami niewystarczających przepisów budowniczo-policyjnych nowemi, do wymagań nauki i bieżących potrzeb zastosowanemi normami. W celu skutecznego zaradzenia potrzebie zaczął Wydział krajowy już wtedy zbierać materyały do ścisłego opracowania przedmiotu. Ustawy budownicze innych państw nie mogły dostarczyć Wydziałowi krajowemu praktycznych informacyi, gdyż niezawodnie w tej gałęzi ustawodawstwa nie zachodzi żadna analogia między stosunkami kraju naszego a zagranicy. Ustawy budownicze obowiązujące w innych krajach koronnych, były pod tym względem nierównie przystępniejszym materyałem, ale przy bliższem rozpatrzeniu się i tutaj także znaczna różnica stosunków uniemożliwiała rozległe zużytkowanie gotowych i już praktycznie wypróbowanych wzorów.

W styczniu b. r. przedłożył Wydział krajowy własny projekt ustawy budowniczej osobnej ankiecie, której zwołanie było w tym wypadku koniecznością. Do ankiety zaprosił Wydział krajowy mężów, którzy nauką, długą praktyką w zawodzie publicznym i znajomością stosunków dawali rękojmię, że zajmą się szczegółowo przedmiotem i poprawią projekt ustawy tam, gdzie tylko fachowa wiedza może wskazać najwłaściwsze i w danych warunkach możliwe do wykonania środki. W skład ankiety weszli: burmistrz miasta Stanisławowa i poseł sejmowy, dr. Ignacy Kamiński; fizyk miejski we Lwowie, dr. Józef Kosiński; prymaryusz szpitala powszechnego we Lwowie, dr. Edward Sawicki i nadinżynier c. k. Namiestnictwa, Karol Setti. Zasięganie opinii wszystkich burmistrzów, jak wskazywał przytoczony powyżej wniosek komisyi petycyjnej, wydawało się Wydziałowi krajowemu niestosownem. Narażałoby to bowiem sprawę na bardzo długą zwłokę wskutek komplikacyi różnorodnych wniosków i życzeń, z których niezawodnie przebijałby się więcej jednostronny partykularyzm, aniżeli wzgląd na całość kraju i jednolitość postanowień.

Zwołana przez Wydział krajowy ankieta obradowała szczegółowo nad przedłożonym projektem ustawy i przyjęła go z poprawkami w części technicznej.

W rozprawach ankiety, której członkowie oddali sprawie publicznej wielką, na wdzięczne uznanie zasługującą przysługę, rozbierana była starannie kwestya, czy nie wypadałoby ograniczyć się

do wydania ustawy budowniczej tylko dla znaczniejszych miast prowincyonalnych, mianowicie dawnych obwodowych. Za tem ograniczeniem przemawiała znaczna różnica stosunków ekonomicznych i społecznych, zachodząca między ubogiem miasteczkiem a miastem drugorzędnem, które od dawna było i jest ciągle siedzibą władz a tem samem posiada większy procent ludności inteligentnej i zamożniejszej. Zapadła jednak uchwała wydania jednej ustawy dla wszystkich miast i miasteczek, a to z tych powodów, że jednolitość przepisów budowniczych ułatwia znacznie ich wykonanie, wytyka rozwojowi miast prowincyonalnych stały i jednakowy kierunek i daje się przytem pogodzić z słusznemi ustępstwami dla małych miasteczek. Ustępstwa te stanowić będą wyjątki a po za niemi stanie się zupełnie zadość tym wymaganiom, jakie stawiane być muszą miastom prowincyonalnym, stanowiącym siedziby kilku urzędów a tem samem i żywsze ogniska ruchu ekonomicznego i społecznego.

Po uchwaleniu zasady, że ma być wydana jedna ustawa dla wszystkich miast i miasteczek prowincyonalnych, ankieta zastanawiała się dokładnie nad techniczną częścią, przyczem miała zawsze na oku wskazaną powyżej potrzebę wyjątkowych ulg dla małych miasteczek, a zarazem starała się ująć te ulgi w formę, wykluczającą dowolność organów wykonawczych w zbyt pobłażliwem pojmowaniu wyjątków. Wydział krajowy wyraża nadzieję, że zadanie to zostało szczęśliwie rozwiązane przez ankietę.

W projekcie ustawy przez ankietę przyjętym, zrobił Wydział krajowy tylko jednę zmianę, mianowicie wstawił napowrót wypuszczony przez ankietę paragraf, który modyfikuje przepisy o planach budowy, jeżeli chodzi o stawianie małych domów przedmiejskich w miasteczkach, w których notoryczny brak sił fachowych uniemożliwia sporządzenie planów umiejętnych w myśl warunków w ustawie wskazanych. Modyfikacya ta wydawała się Wydziałowi krajowemu niezbędną, gdyż bez niej w wielu miejscowościach kraju budowa niepokaźnego domku byłaby uniemożliwioną.

Po przedstawieniu genezy projektu ustawy budowniczej Wydział krajowy pozwala sobie uzasadnić i objaśnić szczegółowo niektóre jego postanowienia, mianowicie te, które stanowią samo założenie ustawy albo znacznie zmieniają obecny tok i sposób załatwiania spraw budowniczych. Przedewszystkiem zaś wypada bliżej uzasadnić, dlaczego zamiast ustawy dla całego kraju przedkłada Wydział krajowy tylko ustawę dla miast i miasteczek prowincyonalnych?

Dwa powody skłoniły Wydział krajowy do takiego ścieśnienia ram ustawy: najpierw wynikająca z odmienności stosunków trudność, prawie niemożliwość objęcia wsi i miast jedną ustawą a powtóre ta okoliczność, że dla gmin wiejskich jeszcze długo wystarczą obecnie obowiązujące przepisy budownicze, jeżeli na przyszłość z większą ścisłością przestrzegane będą przez organa do tego powołane.

Co do pierwszego powodu wystarczy samo wskazanie na wielką różnicę stosunków, jaka zachodzi między miasteczkiem najskromniejszem a wsią średniego nawet rozmiaru i dobrobytu. W żadnym kraju koronnym Austryi różnica ta nie występuje na jaw tak jaskrawo, to też przykład obcego ustawodawstwa nie mógł stanowić dyrektywy dla Wydziału krajowego.

Drugim powodem ścieśnienia ram ustawy jest, jak wyżej powiedziano, ta okoliczność, że obecnie obowiązujące przepisy budownicze wystarczają dla gmin wiejskich. Można nawet powiedzieć, że gdyby przepisy te były wszędzie z potrzebnym naciskiem i bezwzględną ścisłością wykonywane, to nasze wsie w krótkim przeciągu czasu zmieniłyby się do niepoznania. Wydana w roku 1768 a w r. 1856 ponownie ogłoszona ustawa ogniowa dla gmin wiejskich zawiera mianowicie w §§. 1 do 10 przepisy, których ścisłe dopełnienie wpłynęłoby znakomicie tak na zniżenie corocznej cyfry pożarów jak na poprawę stosunków sanitarnych. Luki, jakie zawierała ustawa ogniowa, wypełniły późniejsze rozporządzenia, mianowicie dekret gubernialny z dnia 2 marca 1804 l. 5059, instrukcya gubernialna z dnia 7. lipca 1812 l. 24015 i dekret gubernialny z dnia 3. listopada 1806 l. 45584.

Że postanowienia tych przepisów nie w każdym kierunku są ściśle przestrzegane, dowodzi najlepiej ogólny brak kominów w chatach wiejskich. Ustawa ogniowa dla gmin wiejskich wyra-

źnie przepisuje w §. 5 kształt i budowę kominów. Stawianie kominów w myśl ustawy ogniowej zostało powtórnem rozporządzeniem unormowane (rozporządzenie z dnia 14. listopada 1856 l. 7197/pr.), przyczem nakazano, żeby władze nie wydawały konsensów na budowę domów bez kominów ogniotrwałych a nawet aby drogą przymusową znaglały do zaopatrywania domów istniejących w kominy.

Nie ulega zatem wątpliwości, że ludność wiejska nie przestrzega przy budowie chat przepisów, które prawnie obowiązują i mają jej dobro na celu. Na ten niepomyślny stan rzeczy składają się różne czynniki, głównie zaś ciemnota ludu niepozwalająca mu zerwać z szkodliwemi przyzwyczajeniami i poznać korzyści zmian, nawet skromnemi środkami osiągnąć się dających a powtóre niski stopień dobrobytu, niepozwalający rzeczywiście w wielkiej liczbie wypadków stawiać wymagań najskromniejszych. Zgubnie działa w tej mierze także nieznajomość przepisów, która z nielicznemi wyjątkami utrudnia wszystkim naczelnikom gmin wiejskich ważną ich działalność w rozległym zakresie spraw §. 27 ustawy gminnej objętych. Naczelnicy gmin wiejskich niemają potrzebnego wyobrażenia o obowiązkach, jakie wkłada na nich policya budownicza. Tej nieznajomości przepisów starał się Wydział krajowy zaradzić wydając w ostatnich latach w porozumieniu i za współdziałaniem c. k. Namiestnictwa okólniki, mające na celu pouczenie zwierzchności gminnych o ich obowiązkach w dziale policyi budowniczej. W tym kierunku Wydział krajowy i nadal działać nie przestanie.

W dalszem uzasadnieniu niniejszego projektu ustawy wskazać musimy główną zasadę, którą się Wydział krajowy kierował a której trafność ankieta zupełnie uznała. Wydział krajowy wychodził z tego założenia, że zupełna zmiana systemu budowania domów małomiejskich nieda się wykonać naraz w każdym kierunku, niejako za jednym zamachem. Mianowicie ogólne zaprowadzenie obowiązku używania ogniotrwałego materyału do budowy domów i pokrywania dachów, jest na razie niemożliwe bez wywołania wielkiej stagnacyi w budownictwie a ustawa okupująca reformę stosunków budowniczych taką stagnacyą, rozminęłaby się z jednym z najważniejszych celów. Pod tym względem tedy Wydział krajowy musiał umieścić w swoim projekcie ustawy wyjątkowe ulgi dla małych miasteczek i odległych przedmieść, które w niejednem mieście prowincyonalnem tylko nominalnie stanowią z niem jedną całość a zresztą co do położenia, stosunków, nawet trybu życia zaliczone być mogą do gmin wiejskich. Na takich przedmieściach nawet doraźne zastąpienie dachów słomianych innym materyałem nieogniotrwałym spotkałoby się z oporem, trudnym do przezwyciężenia, bo stanowiłoby rzeczywiście reformę zbyt nagłą i stanowczą. Ulgi przyznane pod tym względem w projekcie ustawy mają stanowić naturalne przejście do stanu takiego, jaki w innych krajach koronnych już istniał w chwili wydania ustaw budowniczych o wiele więcej wymagających.

Co do pokrywania dachów ogniotrwałym materyałem projekt ustawy budowniczej idzie w ustępstwach nierównie dalej, aniżeli co do ogniotrwałego materyału do budowy, gdyż zawiera paragraf (§ 44), na mocy którego Wydział krajowy w ciągu jednego roku od dnia wejścia ustawy w życie, będzie mógł uwolnić niektóre miasteczka na pewien ściśle oznaczony okres czasu od obowiązkowego pokrywania dachów ogniotrwałym materyałem. Paragraf ten znajduje uzasadnienie najpierw w tem, że ogniotrwałe pokrywanie dachów uważa ogół ludności często za uciążliwszy a przytem mniej potrzebny obowiązek, aniżeli używanie ogniotrwałego materyału do budowy. Prywatny przedsiębiorca nawet w stolicy kraju opiera się dotąd ile możności temu obowiazkowi, nie mogąc czy niechcąc uznać wielkich korzyści ogniotrwałego pokrycia dachów. Jestto faktem, że budujący chętnie pożyczkę zaciągnie, ażeby zamiast drewnianego domu wystawić sobie murowany, a natomiast żałuje nadwyżki, jaką pociąga za sobą użycie ogniotrwałego materyału w miejsce gontów. Obliczając tę nadwyżkę budujący nie bierze w rachubę tej korzyści, że jednorazowy znaczniejszy wydatek na ogniotrwały dach uwalnia go od tak często ponawiających się późniejszych wydatków na naprawę dachu gontowego. Te częste naprawy których nie wymaga dach z ogniotrwałego materyału, dorównują nadwyżce powyżej wspomnionej. Pozostaje zaś zawsze w dodatku jedna nieoceniona korzyść t. j. bezpieczeństwo na wypadek ognia.

Dopóki tych błędnych zapatrywań na kosztowność i wrzekomo małą użyteczność dachów ogniotrwałych nie osłabi trafniejsze pojmowanie własnych interesów i stopniowo wzrastający rygor przepisów, dotąd ustawa budownicza usiłująca doraźnie przełamać opór musiałaby, zwłaszcza na prowincyi wywołać stagnacyę w budownictwie, a więc skutek wręcz przeciwny jednemu z jej najgłówniejszych celów.

Drugim powodem, dla którego projekt Wydziału krajowego jest pobłażliwszy dla nieogniotrwałego pokrywania dachów, aniżeli dla budynków drewnianych, jest ta okoliczność, że w tym kierunku najprędzej dadzą się uczuć postanowienia nowej ustawy. Ponieważ ustawa wstecz nie działa, przeto paragraf o ogniotrwałym materyale do budowy nie dotknie tak rychło właściciela domu drewnianego, położonego w tej części miasta, w której Rada gminna wykluczy nieogniotrwały materyał (§ 19). Nową ustawę uczuje taki właściciel dopiero wtedy, gdy konieczność zmusi go postawić dom całkiem nowy w miejsce starego. Pozostanie mu zatem dość czasu do postarania się o środki potrzebne w tym celu, ażeby nowa budowla mogła przyjść do skutku w myśl przepisów nowej ustawy budowniczej. Inaczej ma się rzecz z dachami nieogniotrwałemi, które w krótkim czasie zużywają się zupełnie, lub wymagają znacznej naprawy.

Jeżeliby ustawa budownicza bezwzględnie wykluczała nieogniotrwałe pokrywanie dachów, w niejednem miasteczku ubogiem ogół właścicieli domów zostałby zaskoczony tym zakazem i narażony na znaczne straty. Koszta bowiem nowego pokrycia ogniotrwałego nie stałyby w odpowiednim stosunku do wartości budynków wprawdzie już starych, ale jeszcze używanych i długo używać się dających. W niejednem miasteczku zatem taka bezwzględność równałaby się, jeżeli nie faktycznemu wyzuciu z własności, to w każdym razie nagłemu i znacznemu zniżeniu cen realności, które dla nabywców posiadających kapitały odpowiednie kosztom nowej budowy, miałyby tylko wartość gruntów budowlanych. Paragraf powyżej wspomniony ma zapobiedz tej wcale niepożądanej ewentualności, gdyż wcześnie przygotowuje niezamożnych właścicieli domów w ubogich miasteczkach na zmianę, której poddać się muszą w przyszłości, a tem samem ułatwia im uporządkowanie interesów i stanowić będzie naturalne przejście ze stanu obecnego do reformy.

Cel ten dawał się osiągnąć jeszcze w inny sposób, mianowicie przez rozszerzenie ustępstw co do łatania starych dachów gontowych. Środek ten jednak wydał się Wydziałowi krajowemu mniej właściwym, gdyż pozostawiałby organom wykonawczym, mianowicie zwierzchnościom gminnym, zbyt rozległą swobodę w zastosowaniu ustępstw, a w takim razie rygor ustawy stałby się illuzyą. Praktyka administracyjna przekonuje nas, że swoboda w zastosowaniu wyjątkowych przepisów nigdzie nie jest wystawiona na tak częste nadużycia, jak właśnie w gałęzi policyi budowniczej.

Pobłażliwość dla obecnego stanu rzeczy, którą Wydział krajowy powodował się w przepisach nakładających na właścicieli realności znaczne ciężary, t. j. w przepisach o materyale i samym systemie budowy, musiała ustąpić tam, gdzie chodziło o poprawę stosunków sanitarnych. Trudno tworzyć od razu miasta murowane i regularnie zabudowane za pomocą kategorycznych postanowień, gdyż nie pozwalają na to stosunki materyalne. Ale za to łatwo podnieść o wysoki procent wymagania pod względem sanitarnym, gdyż znaczna ich część nie pociąga za sobą wielkich kosztów. Miasto prowincyonalne może być z powodu ubóstwa ludności nędznie i nieregularnie zabudowane, ale jeżeli jest przytem brudne a tem samem niezdrowe, to nie można tego kłaść wyłącznie na karb niedostatku, lecz w pewnej i to zazwyczaj znacznej części także na karb niezdarności i niedbalstwa właścicieli domów. Ustanowienie pewnej miary, którą posiadać powinny okna i drzwi tak w szerokości jak i wysokości, nieznaczne podniesienie nowego budynku po nad powierzchnię gruntu budowlanego, pomieszczenie wychodków i kloak w stosownem miejscu, urządzenie łatwego odpływu dla nieczystości i wiele innych postanowień tego rodzaju nie powiększy znacznie kosztów budowy, nie pokrzywdzi nawet właścicieli istniejących budynków, a natomiast podniesie znakomicie warunki sanitarne, których stan dotychczasowy wywołuje tak częste i aż nadto uzasadnione skargi.

W projekcie ustawy budowniczej pamiętał Wydział krajowy także i o tem, ażeby fizyognomia naszych miast prowincyonalnych przynajmniej odtąd zaczęła ulegać stopniowej i stałej zmianie na lepsze. Niepodobna wyprostować ulic już zabudowanych i ująć w kształtniejszą całość domów obecnie w większej części miast tak bezładnie rozrzuconych, ale za to możliwem a nawet dość łatwem do wykonania w przyszłości jest takie uporządkowanie miast i miasteczek, jeżeli ściśle przestrzegane będą przy nowych budowlach zawarte w projekcie ustawy postanowienia o linii regulacyjnej i o położeniu budynków. W tym celu musiał Wydział krajowy umieścić w projekcie postanowienia, umożliwiające w pewnych wypadkach wywłaszczenie gruntu, do przedsiębiorcy budowy lub do gminy należącego. Nie ma ani jednej prowincyonalnej ustawy budowniczej bez takich postanowień, gdyż tylko w ten sposób można się zapewnić, że przynajmniej w przyszłości fizyognomia miast i miasteczek nie będzie tak rażąca, jak obecnie. Nie chodzi tu zresztą wyłącznie o piękne kształty ulic i placów, o dogodzenie dobremu smakowi i oku, przyzwyczajonemu do piękniejszego widoku obcych miast. I tutaj wchodzą w grę względy na zdrowie ludzkie i na bezpieczeństwo publiczne. Ulice bowiem wązkie lub przerywane zaułkami, które zazwyczaj bywają stekiem wszelkich nieczystości, a w razie pożaru stają się przeszkodą dla skutecznego ratunku, są nietylko brzydkie lecz także szkodliwe dla ogółu.

Wielkie znaczenie przypisywał Wydział krajowy uproszczeniu i przyspieszeniu postępowania w sprawach budowniczych, a ankieta przyjęła bez zmiany wszystkie do tego celu dążące postanowienia pierwotnego projektu.

Długa i rozwlekła pertraktacya w sprawach budowniczych zniechęca do budowania nowych domów, a dotychczasowa pertraktacya była właśnie tak rozwlekła, że złośliwemu sąsiadowi, jeżeli tylko posiadał żyłkę pieniacką i znał się cokolwiek na rabulisteryi, z łatwością przychodziło przewlec udzielenie prawomocnego konsensu na budowę o całe miesiące, czasem nawet o całe lata. Jestto zaś rzeczą niewątpliwą, że w sprawach budowniczych głównie zależy na tem, ażeby wyzyskana została pora roku stosowna do budowania i ażeby budujący jeszcze przed nadejściem tej pory mógł się zaopatrzyć w potrzebne zapasy różnorodnego materyału bez obawy, że w skutek zwlekania długiego materyały te leżeć będą niepotrzebnie, a w częstych wypadkach ulegną powolnemu zepsuciu.

Rozwlekłość dotychczasowej pertraktacyi budowniczej, która z powodu różnicy w kosztach budowy nierównie więcej czuć się daje w miastach aniżeli po wsiach, wynika głównie z długiego toku instancyi. Obecnie pierwszą instancyą w sprawach budowniczych jest zwierzchność gminna, po niej następuje Rada gminna, potem Wydział powiatowy, wreszcie Wydział krajowy jako czwarta instancya. Od roku urzęduje Trybunał administracyjny, przed który wnoszone być mogą skargi na orzeczenia wydawane dawniej przez Wydział krajowy w ostatniej instancyi. Czasem nawet liczba instancyj może wzróść w dwójnasób, jeżeli w tok pertraktacyi wda się polityczna władza powiatowa, z powodu wrzekomego naruszenia lub mylnego zastosowania ustawy (§. 106 ustawy gminnej). W takich wypadkach merytoryczne załatwienie sprawy musi być zaniechane dopóki ta formalna kwestya nie doczeka się decyzyi prawomocnej w jednej z rządowych instancyj. Ważniejszej sprawie budowniczej grozi zatem w obecnym stanie rzeczy zwłoka nie dająca się nawet z góry obliczyć, w każdym razie jednak najmniej rok trwająca, jeżeli tylko ten, komu zależy na wywołaniu zwłoki, zechce korzystać z obecnego ustroju instancyi.

Wobec takiego stanu rzeczy nasuwała się konieczność uproszczenia toku instancyi przez wykluczenie tej, która wydaje się najzbyteczniejszą dla słusznego załatwienia spraw i na którą najczęściej spada wina za zwłokę w ostatecznem załatwieniu sprawy. Z praktyki administracyjnej powziął Wydział krajowy przekonanie, że taką instancyą jest Rada gminna, powołana w §. 37 ustawy gminnej do rozstrzygania zażaleń przeciw rozporządzeniom zwierzchności gminnej w sprawach własnego zakresu działania gminy, a więc i w sprawach budowniczych.

Praktyka administracyjna wykazała licznemi przykładami zbyteczność tej instancyi, bo rzadko zdarza się, aby Rada gminna informowana o stanie sprawy przez zwierzchność gminną z jej łona wybraną, zarządzała dodatkowe dochodzenia w pewnym, wyraźnie wskazanym kierunku, starała się o uzyskanie nowej podstawy do decyzyi i dopiero wtedy załatwiała rekursy całkiem samodzielnie. Najczęściej Rada gminna idzie za głosem i wnioskiem zwierzchności gminnej, która przecież na zaufaniu Rady gminnej opiera swoje urzędowanie i wskutek tego liczyć może na wielką jej uległość w sprawach nieposiadających wielkiej doniosłości dla interesów gminy jako całości. Gdzie takie interesa wchodzą w grę, gdzie wszechstronne zbadanie sprawy jest pożądane dla gminy, gdzie wreszcie przypuszczać można, że rada gminna nie będzie polegała na samych wskazówkach i wnioskach zwierzchności gminnej, tam i nadal zastrzeżoną zostaje dla niej szeroka ingerencya, jak np. przy budowie budynków na cele gminne, przy oznaczeniu granic części miasta, w której do budowy domów i pokrywania dachów ma być używany materyał ogniotrwały, przy uwolnieniu pewnych miast od obowiązku pokrywania dachów ogniotrwałym materyałem na ściśle oznaczony okres czasu, przy odbudowaniu zniszczonych części miasta, przy podziale znaczniejszych obszarów na parcele budowlane i t. d. (§. 73).

Rada gminna jako instancya jest nadto ociążałem ciałem, zwłaszcza w sprawach, które jak wszystkie budownicze załatwiane być powinny z pospiechem większym, aniżeli sprawy innych kategoryi. W wielu wypadkach Rada gminna nawet mimowoli staje się powodem dotkliwej dla budującego zwłoki w załatwieniu rekursu. Zwierzchności gminne nietylko po wsiach lecz także w miasteczkach mimo częstych pouczeń wpadają w ten błąd, że albo wnoszą sprawę wprost do Rady gminnej, jak gdyby ona była pierwszą instancyą albo rekurs przeciw własnemu orzeczeniu wnoszą do Wydziału powiatowego, z pominięciem Rady gminnej. Nie zawsze Wydziały powiatowe spostrzegają się na tem i z tego powodu wiele rekursów wnoszonych do Wydziału krajowego jako do najwyższej instancyi przeciw orzeczeniom Wydziału powiatowego, wraca tam napowrót bez merytorycznej decyzyi z wezwaniem, ażeby sprawa była na nowo traktowana w najniższej instancyi. Ponieważ Wydział powiatowy będzie według projektu drugą instancyą w sprawach budowniczych, przeto wypadało zaostrzyć normy, według których odbywać się ma pertraktacya budowniczo-policyjna w pierwszej instancyi. Dotąd bowiem czynności poprzedzające wydanie konsensu odbywały się pobieżnie, pertraktacyę prowadzono po większej części ustnie a akta nie dostarczały potrzebnych informacyi dla wyższej instancyi. Tego braku szczegółowych informacyj nie czuła Rada gminna, gdyż jej członkowie patrzali z bliska na przedmiot i tok spraw. W niniejszym projekcie Wydział krajowy przepisał, jak się ma odbywać badanie planów budowy i wprowadził wszędzie protokolarne odbywanie czynności przy udziale osób interesowanych i rzeczoznawców, ażeby później Wydział powiatowy jako druga instancya posiadał dostateczny materyał i podstawę do wszechstronnego, ścisłego i sumiennego przekonania się o stanie rzeczy. To zaostrzenie przepisów formalnych wynagradza sowicie strony interesowane za utratę jednej instancyi.

Wspomnieliśmy powyżej, że wdanie się władzy politycznej w tok sprawy budowniczej na mocy §. 106 ustawy gminnej może na długi czas przewlec ostateczne załatwienie. Nasuwało się tedy pytanie, czy nie wypadałoby wyjąć spraw budowniczych z pod postanowień §. 106 ustawy gminnej? Nie uczynił tego Wydział krajowy w przedłożonym projekcie, najpierw z obawy, ażeby takie ścieśnienie nadzorczej ingerencyi organów rządowych nie naraziło ustawy na odmówienie sankcyi, powtóre dlatego, że w praktyce bardzo rzadko zdarzały się wypadki zwłoki tego rodzaju, a nie można przypuszczać, że §. 106 ustawy gminnej będzie dopiero w przyszłości nadużywany w sposób niekorzystny dla spraw budowniczych.

Wydziałom powiatowym przybyła w projekcie nowej ustawy budowniczej ingerencya w sprawach budowli wykonywanych w małych miasteczkach na obszarze dworskim i przez obszar dworski. Projekt ustawy wymaga, ażeby plany takich budowli przedkładane były Wydziałowi po-

wiatowemu do zatwierdzenia. Jestto poniekąd anomalia, ażeby obszar dworski wydawał konsensy na własne budowle, do czego uprawniał go dotąd §. 13 ustawy o obszarach dworskich. W gminach wiejskich prawo takie nie wyrządza przynajmniej nikomu ujmy, bo przełożony obszaru dworskiego jest niezawodnie w własnym interesie więcej wymagającym co do swoich budowli, aniżeli zwierzchność gminna co do budowli w obrębie gminy stawianych. W miasteczkach jednak dalsze pozostawienie obszarom dworskim takiej swobody, jaką one dotąd posiadają, mogłoby w wielu wypadkach ubezwładnić zwierzchność gminną w jej zabiegach około uregulowania ulic i placów w myśl przepisów w projekcie niniejszym zawartych. Wydziałowi powiatowemu przyznaje projekt w tych wypadkach nie prawo formalnego udzielania konsensów, lecz tylko prawo zatwierdzania planów. Uzyska się w ten sposób rękojmia, iż budowle obszaru dworskiego zostawać będą w harmonii z całością ulic lub placów, a niema obawy, ażeby kontrola taka była uciążliwą albo łączyła się ze stratami dla osób interesowanych. W sprawach bowiem tego rodzaju tok instancyi będzie jeszcze krótszy niż w innych, a łatwość odwołania się do Wydziału krajowego usuwa zupełnie wszelkie obawy.

W obec powyższych uwag przedstawiających w głównych zarysach tak genezę jak i motywa ważniejszych postanowień projektu ustawy budowniczej Wydział krajowy kończy wnioskiem:

Projekt ustawy. „Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy budowniczej dla miast i miasteczek kraju z wyjątkiem król. stoł. miasta Lwowa i kr. gł. miasta Krakowa.“

Z Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem.

We Lwowie dnia 23 lutego 1877.

Przewodniczący:

Oktaw Pietruski,
Członek Wydziału krajowego w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński,
Członek Wydziału krajowego.

L. W. kr. 5200/77.

PROJEKT

USTAWA

z dnia . . . . . zawierająca przepisy budownicze dla miast i miasteczek Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z wyjątkiem kr. stoł. miasta Lwowa i kr. gł. miasta Krakowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Rozdział I.

O pozwoleniu na budowę (konsensie).

§. 1.

Budowy wymagające konsensu w ogóle.

Do budowy nowego lub przekształcenia starego budynku, do zaprowadzenia w istniejącym budynku takich zmian, które wpłynąć mogą na jego trwałość, bezpieczeństwo wobec ognia lub warunki sanitarne, potrzebnem jest zezwolenie zwierzchności gminnej (konsens)

§. 2.

Główne wypadki wymagające konsensu.

Do rzędu robót wymagających konsensu należą oprócz budowy nowych domów i przekształcania starych budowli przedewszystkiem następujące:

a) Dobudowanie nowej części do istniejącego budynku.
b) Budowa studzien i piwnic.
c) Budowa nowych lub zmiana istniejących kanałów, ścieków, jam kloacznych, wychodków i zbiorników na wodę lub nawóz.
d) Budowa nowych lub zmiana istniejących palenisk i kominów.
e) Przeistoczenie pomieszkań na sklepy, szopy, warsztaty, budynki gospodarskie lub łazienki i odwrotnie.

f) Wyprowadzenie lub zniesienie murów ogniowych, wyprowadzenie lub zniesienie wszelkich ścian.
g) Zmiana frontu ulicy.
h) Wybicie drzwi lub okien ku ulicy lub ku domom sąsiednim i urządzenie wystawy sklepowej.
i) Przeistoczenie lub podwyższenie dachu.
k) Zmiana powały, legarów, wiązań, sklepień i t. d.
l) Stawianie słupów żelaznych, kamiennych lub drewnianych przy ulicy albo placu publicznym, oraz ustawianie ciężkich przedmiotów (posągów, kopuł i t. d.) nad gzémsami okapowemi.
m) Wszelkie roboty połączone z wykopami ziemnemi.
n) Przeistoczenie niezamieszkanych budynków lub części takowych na mieszkania.
o) Odgraniczenie i odgrodzenie gruntów prywatnych od ulic i placów publicznych.

§. 3.

Pomniejsze zmiany.

Pomniejsze zmiany w istniejącym budynku, które nie należą do kategoryi wypadków w §. 2 wymienionych, nie wpływają na trwałość budynku. jego bezpieczeństwo wobec ognia lub warunki sanitarne, wreszcie nie dotykają praw sąsiadów, mogą być wykonane bez konsensu, jeżeli zwierzchność gminna, którą strona interesowana ma o tem naprzód pisemnie uwiadomić, nie oznajmi do trzech dni, że do wykonania zamierzonych zmian potrzebny jest formalny konsens.

Przeciw orzeczeniu zwierzchności gminnej, uznającemu potrzebę ubiegania się o konsens, rekurs nie może być wniesiony.

§. 4.

Utrzymanie budynków w dobrym stanie.

Bez uwiadomienia zwierzchności gminnej (§. 3) mogą być wykonane tylko roboty mające na celu utrzymanie budynków w dobrym stanie, a mianowicie: zewnętrzne i wewnętrzne oczyszczenie lub odświeżenie, ułożenie nowej podłogi, naprawa drzwi i okien dotąd istniejących, naprawa komina niepołączona z żadną zmianą jego konstrukcyi wewnętrznej lub zewnętrznej, wreszcie pomniejsze naprawy pieców i ognisk na dotychczasowem miejscu.

§. 5.

Linia regulacyjna i poziom.

Jeżeli nowy budynek ma stanąć przy ulicy lub placu publicznym, budujący jest obowiązany wyjednać sobie u zwierzchności gminnej przed wniesieniem poda-

nia o konsens albo równocześnie z tem podaniem, oznaczenie linii regulacyjnej i poziomu.

W tym celu załączyć należy do podania plan sytuacyjny i niwelacyjny w dwóch egzemplarzach. Na planie sytuacyjnym mają być dokładnie oznaczone granice ulicy lub placu publicznego i granice sąsiednich realności. Zwierzchność gminna zarządzi w skutek takiego podania oględziny w obecności zawezwanych sąsiadów, którym służy prawo wnoszenia zarzutów do protokołu. Na podstawie takiego dochodzenia zwierzchność gminna oznaczy w ciągu ośmiu dni linię regulacyjną i poziom zamierzonej budowy.

Jeżeli przy oznaczeniu linii regulacyjnej okaże się potrzeba zajęcia kawałka gruntu budowlanego na rozszerzenie albo sprostowanie ulicy lub placu, właściciel takowego jest obowiązany odstąpić potrzebną przestrzeń na rzecz gminy, a w razie potrzeby posunięcia budowli naprzód, nabyć potrzebną przestrzeń od gminy za umówionem wynagrodzeniem. Jeżeli ugoda o cenę nie może przyjść do skutku, następuje oszacowanie w drodze sądowej, co jednak nie wstrzymuje dalszej pertraktacyi budowniczej.

Co do kwestyi, jak ma być oznaczona linia regulacyjna i jaką przestrzeń gruntu budowlanego odstąpić lub zająć należy, strona interesowana nie może udawać się na drogę prawa.

§. 6.

Plan budowy.

Plan budowy, na którym podpisać się powinien jego autor i budujący, ma obejmować:

a) Plan sytuacyjny, uwidoczniający położenie i granice: gruntu zabudować się mającego przyszłego budynku; istniejących na gruncie budowlanym starych zabudowań; dziedzińców i ogrodów; sąsiednich realności i budynków z wymienieniem ich właścicieli i oznaczeniem numerów; wreszcie przylegającej ulicy lub placu publicznego, z oznaczeniem szerokości i linii frontowych.

b) Plan niwelacyjny a mianowicie przekrój podłużny i poprzeczny przez środek ulicy, z dokładnem oznaczeniem liczbami wszystkich znaczniejszych wzniesień i wysokości progu drzwi wchodowych nowej budowy.

c) Plany poziome wszystkich piątr, piwnic i poddasza, przekrój podłużny i poprzeczny, tudzież widok zewnętrzny budynku z oznaczeniem wysokości sąsiednich domów.

Na planie piwnic powinny być uwidocznione doły kloaczne, kanały domowe, ich połączenie z kanałem głównym, przekrój poprzeczny i spadek, wreszcie ścieki wodne i studnie.

Na planie poddasza przedstawić należy wszystkie mury strychowe, kominowe i ogniowe.

Niezwykłe konstrukcye, mianowicie żelazne mają być przedstawione w szczegółowych rysunkach.

§. 7.

Skala planów.

Wszelkie plany mają być rysowane według miary metrycznej, a mianowicie:

a) Plany sytuacyjne przy większej rozciągłości w skali 1 : 500 czyli 10 cm. = 50 m., przy mniejszej rozciągłości w skali 1 : 250 czyli 10 cm = 25 m.

b) Plany niwelacyjne co do długości, należy oznaczyć według skali planu sytuacyjnego a miarę wysokości według skali 10 razy powiększonej.

c) Plany budowy mają być zastosowane do skali 1 : 100 czyli 10 cm. = 10 m.

Rysunki szczegółowe i konstrukcyjne mają być w takiej skali rysowane, ażeby umożliwione zostało ich dokładne rozpoznanie a mianowicie w stosunku 1 : 10, 1 : 20, 1 : 50 itd.

§. 8.

Wyjątek dla domów przedmiejskich i małych miasteczek.

Przy budowie małych domów przedmiejskich i i w miasteczkach, w których notoryczny brak sił fachowych uniemożliwia sporządzenie umiejętnych planów w myśl warunków §§. 6 i 7, zwierzchność gminna może wziąć za podstawę pertraktacyi budowniczo-policyjnej także plany nie odpowiadające wszystkim tym warunkom, jeżeli tylko one dają trafny obraz sytuacyi, kształtu i rozkładu budowli.

§. 9.

Komisyjne zbadanie planów.

W przeciągu ośmiu dni po wniesieniu podania o konsens, odpowiadającego wszelkim wymaganiom niniejszej ustawy, zwierzchność gminna zarządzi przez swoje organa techniczne i administracyjne zbadanie planów na miejscu zamierzonej budowy w obecności budującego lub jego pełnomocnika, sąsiadów, a jeżeli ustanowiony został fachowy kierownik budowy, także i w jego obecności.

W braku własnego organu technicznego, zwierzchność gminna powoła do komisyjnego badania planów

jednego rzeczoznawcę nieinteresowanego w tej sprawie. Jeżeliby to połączone było z kosztami, ponosić ma takowe podający o konsens.

Naczelnik gminy naznacza termin komisyjnego zbadania planów, wzywa do udziału osoby powyżej wskazane i jeżeli sam nie może kierować czynnością, deleguje do tego innego członka zwierzchności gminnej.

§. 10.

Postępowanie przy komisyjnem zbadaniu planów.

Czynność komisyi, mającej zbadać plan budowy na miejscu, odbywa się protokolarnie.

Po technicznem zbadaniu planu i wyświeceniu zachodzących wątpliwości, następuje wysłuchanie opinii sąsiadów, którzy mają być zapytani, czy zgadzają się na zamierzoną budowę lub sprzeciwiają się jej z powodów dokładnie wskazać się mających.

W razie podniesienia zarzutów ze strony sąsiadów, komisya starać się będzie o ich usunięcie w drodze ugodowej i wynik rokowań zapisze do protokołu.

Protokół ten podpisany przez wszystkich uczestników komisyi, służyć będzie za podstawę ostatecznego załatwienia podania o konsens ze strony zwierzchności gminnej, która w przeciągu dziesięciu dni po odbyciu komisyi wydać ma pisemne orzeczenie, zezwalające na zamierzoną budowę lub odmawiające zezwolenia. W razie warunkowego zezwolenia, zastrzeżone warunki lub zmiany, mają być dokładnie wskazane w orzeczeniu i ile możności zaznaczone na planach, z których jeden egzemplarz tak w tym wypadku jak i w razie bezwarunkowego zezwolenia pozostanie w aktach a drugi zwrócony zostanie podającemu o konsens.

Załatwienie konsensu w wypadkach w §. 3 wskazanych, nastąpić musi w trzech dniach.

§. 11.

Prawa prywatne.

Jeżeli przeciw zamierzonej budowie podniesiono zarzuty tyczące się praw prywatnych i takowe przy komisyjnem zbadaniu planów nie mogły być w drodze ugodowej usunięte, zwierzchność gminna odeszle strony z pretensyami tego rodzaju do drogi prawa a proszącego o konsens uwiadomi, czy zamierzonej budowie nie stoją na przeszkodzie względy publiczne.

§. 12.

Załatwienie podania o konsens.

O załatwieniu podania o konsens zawiadomi zwierzchność gminna pisemnie w każdym razie oprócz budu-

jącego, także jego sąsiadów, i w ogóle osoby, bezpośrednio tem interesowane.

§. 13.

Rozpoczęcie budowy.

Budowa może być rozpoczęta dopiero wtedy, gdy orzeczenie konsens zawierające stało się prawomocnem. Prawomocnem zaś staje się to orzeczenie wtedy, jeżeli do 14 dni po jego doręczeniu nie wniesiono żadnego rekursu.

§. 14.

Odnowienie konsensu.

Otrzymany konsens na budowę gaśnie, jeżeli dozwolona w nim budowa nie została rozpoczęta w przeciągu dwóch lat po zapadłej prawomocności orzeczenia. Jeżeli budowa rozpoczęta przed upływem tego terminu uległa przerwie długo trwającej, zwierzchność gminna ma być naprzód uwiadomiona o zamierzonem wznowieniu budowy celem rozstrzygnięcia, czy budowa może być dokończona na podstawie pierwotnego planu, lub czy ze względu na zmienione stosunki zachodzi potrzeba rewizyi planów i odnowienia konsensu.

Postępowanie w razie odnowienia konsensu ma być zastosowane do postanowień §§. 9 i 10.

§. 15.

Budowy na cele przemysłowe.

Przy budowach na przedsiębiorstwa przemysłowe, które w myśl ustawy przemysłowej wymagają zezwolenia władzy politycznej, pertraktacya budownicza ma być ile możności połączona z pertraktacyą przemysłowo-policyjną.

W każdym razie konsens na taką budowę może być udzielony dopiero po prawomocnem zezwoleniu na prowadzenie przedsiębiorstwa.

§. 16.

Budowy obok dróg publicznych.

Przy budowach obok dróg publicznych lub kolei żelaznych, konsens może być wydany dopiero po zaciągnięciu opinii organu wykonującego zarząd techniczny na tych drogach i kolejach.

Co do odległości budynków od dróg państwowych i kolei żelaznych, zastosowywane będą i nadal dotąd obowiązujące przepisy. Odległość budynku od drogi krajowej ma wynosić przynajmniej trzy metry a od drogi powiatowej i gminnej półtora metra.

Wyjątek stanowią ulice i place, posiadające ustalone linie regulacyjne.

Rozdział II.

Szczegółowe przepisy o budowlach.

§. 17.

Kierownictwo budowy.

Przy budowie nie wolno w ogóle używać murarzy i cieśli nie posiadających koncessyi przepisanej w ustawie przemysłowej.

Jeżeli do wykonania budowy ustanowiony zostaje kierownik, upoważniony w myśl ustawy przemysłowej do wykonywania takich czynności, budujący jest obowiązany uwiadomić o tem zwierzchność gminną i wskazać nazwisko kierownika. Wszelka zmiana w tem kierownictwie ma być także podaną do wiadomości zwierzchności gminnej.

Przy znaczniejszych budowlach zwierzchność gminna udzielając konsens może znaglić budującego do ustanowienia takiego kierownika.

Kierownik budowy jest zarówno jak budujący odpowiedzialny za wszelkie naruszenie warunków konsensu, za odstąpienie od zatwierdzonych planów i w ogóle za wszelkie uchybienie przeciw przepisom tej ustawy.

Odstąpienie od zatwierdzonych planów jest dozwolone tylko w wypadkach, w których według §. 3. wystarcza uwiadomienie zwierzchności gminnej. Każde jednak odstąpienie od planu zatwierdzonego ma być podane do wiadomości zwierzchności gminnej.

§. 18.

Skład materyałów budowlanych.

Bez zezwolenia zwierzchności gminnej nie wolno składać na ulicy lub placu publicznym ani rumowiska ani materyału budowlanego.

Udzielając takie zezwolenie zwierzchność gminna może ustanowić stosowną opłatę, która wpływać ma do funduszu przeznaczonego na utrzymanie ulic i placów w stanie odpowiednim.

W żadnym wypadku zezwolenie na zajęcie kawałka ulicy lub placu nie może pociągać za sobą dotkliwej ujmy dla komunikacyi publicznej.

§. 19.

Chwilowe przerwanie komunikacyi.

Plac budowy powinien być parkanem otoczony a budujący jest obowiązany uwiadomić zwierzchność gminną o rozpoczęciu budowy tak wcześnie, by ze względu na publiczną komunikacyę i oświetlenie ulic zarządzone być mogły środki potrzebne do utrzymania porządku.

Przy budowlach i naprawie ścian przypierających do ulic lub placów publicznych, jak niemniej w wypadkach, w których nieuniknionem staje się chwilowe przerwanie komunikacyi publicznej, budujący jest obowiązany ustawić przepisane znaki ostrzeżenia a w razie potrzeby barjerę, w nocy zaś oświetlić miejsce budowy latarnią i ustanowić tam stróża.

§. 20.

Materyał do budowy.

Do budowy używać wolno w ogóle tylko materyału ogniotrwałego.

Na odleglejszych ulicach i przedmieściach, gdzie domy oddzielone są od siebie dziedzińcami, pustemi placami lub drzewami, wolno używać do budowy wyjątkowo pruskiego muru i drzewa.

Rada gminna oznaczy części miasta, w których stosownie do powyższego postanowienia domy budowane być mogą tylko z materyału ogniotrwałego.

§. 21.

Grubość murów.

Grubość murów powinna być dokładnie oznaczona w planach budowy a komisya badająca plany na miejscu orzeknie, czy projektowana grubość murów odpowiada bezpieczeństwu publicznemu lub musi uledz zmianie.

Jeżeli mury są ceglane grubość na ostatniem piętrze powinna wynosić co najmniej: przy ścianach zewnętrznych 45 cm. a przy ścianach wewnętrznych, na których pułapy spoczywają, 30 cm. Na każdem piętrze niżej grubość murów ma być powiększona o 15 cm.

Grubość filarów z cegły powinna wynosić najmniej 75 cm.; węższe filary muszą być z ciosu sporządzone.

Mury fundamentów powinny być o 15 cm. grubsze aniżeli spoczywające na nich ściany.

§. 22.

Gatunek materyału budowlanego.

Gatunek materyału do budowy użyć się mającego może być w każdej chwili przez żwierzchność gminną zbadany. Jeżeli gatunek materyału nie odpowiada warunkom bezpieczeństwa lub zdrowia, zwierzchność gminna ma zastanowić budowę aż do sprowadzenia materyału w gatunku odpowiednim, co urzędownie ma być sprawdzone.

§. 23.

Wysokość pokojów, wysokość i szerokość drzwi i okien.

Budynki mieszkalne powinny być suche i posiadać dostateczny przystęp powietrza i światła.

Pokoje i izby powinny być najmniej 2·50 m. wysokie, okna najmniej jeden metr wysokie a 60 cm. szerokie, drzwi najmniej 2 m. wysokie a jeden metr szerokie.

Wstęp do pokojów i izb bezpośrednio z ulicy lub dziedzińca urządzony, musi być zaopatrzony w drzwi podwójne.

Okna mają być podwójne.

§. 24.

Stosunek wysokości pokojów do poziomu.

W budynkach mieszkalnych podłoga parterowych pokojów powinna leżyć przynajmniej 30 cm. po nad powierzchnią terenu budowlanego.

§. 25.

Piwnice.

Piwnice pod budynkami powinny być sklepione. Wzbronionem jest budowanie piwnic pod ulicą lub placem publicznym, urządzenie wchodu do piwnic od ulicy lub placu publicznego, wreszcie urządzenie drzwi leżących.

Okna piwniczne ku ulicy lub placowi publicznemu muszą być tak urządzone, ażeby nie przeszkadzały komunikacyi publicznej, nie zagrażały bezpieczeństwu publicznemu i nie szpeciły ulicy lub placu.

§. 26.

Zamieszkanie piwnic.

Urządzenie pomieszkań w piwnicach jest wzbronione. Na warsztaty, kuchnie i stajnie mogą być użyte sklepione piwnice tylko w takim razie, jeżeli ich wysokość od podłogi do podniebienia w sklepieniu wynosi $2^1/_2$ metra a powała sięga o 75 cm. po nad poziom ulicy.

Powietrze i światło muszą mieć dostateczny przystęp do piwnic za pomocą okien zamykalnych.

§. 27.

Zabezpieczenie od wylewów.

W miejscach wystawionych na częsty wylew rzeki, poziom podłogi w parterowem mieszkaniu powinien wznosić się przynajmniej o pół metra po nad zwykły stan wody w czasie wylewu.

§. 28.

Schody i klatka schodowa.

W domach piątrowych powinna istnieć za pomocą schodów komunikacya do wszystkich mieszkań, na strych, do piwnicy, na podwórze i na ulicę. Schody mają być przynajmniej jeden metr szerokie. Wysokość stopni na schodach nie powinna mierzyć więcej jak 16 cm., sze-

rokość mniej jak 29 cm. w linii podziałowej. Linia podziałowa przyjmuje się w odstępie 45 cm. od ściany.

Poręcze muszą być tak urządzone, ażeby zesuwanie się po nich było niemożliwe.

Wzbronione są komórki i t. p. pod schodami, tudzież ogniska, otwory kominowe i t. p. w klatce schodowej.

Klatka schodowa musi być ogniotrwale urządzona. Od strychu klatkę tę ma oddzielać powała u dołu wyprawiona a na strychu wyłożona cegłą albo polepą z gliny 8 cm. grubą. Drzwi na strych prowadzące powinny być żelazne, albo żelazną blachą od strony strychu pobite i w ogniotrwałej osadzie. Drzwi leżące są wzbronione.

§. 29.

Powała.

Powała ostatniego piątra powinna być urządzona ogniotrwale z cegły albo polepy glinnej 8 cm. grubej.

Powały pomiędzy piątrami muszą być tak urządzone, aby podłoga na nich spoczywająca była oddzielona należytym nasypem.

§. 30.

Pomieszkania na poddaszu.

Pomieszkania w obrębie poddasza czyli strychu są wzbronione.

Wyjątek stanowią pojedyncze pokoje w pałacach lub wilach ozdobnych, których dachy ze względów architektonicznych mają strome kształty i tworzą przestronne poddasza, jednak tylko wtedy, jeżeli te pałace lub wile są na mieszkanie dla jednej rodziny urządzone, od najbliższej granicy sąsiedniej najmniej 10 m. oddalone, od strychu i sieni murowanemi lub przynajmniej ryglowemi i tynkowanemi ścianami oddzielone i odpowiadają warunkom sanitarnym.

§. 31.

Latarnie w dachu.

Klatki okna górnego czyli latarnie w dachu powinny być całkowicie z cegły murowane i ogniotrwale od poddasza zamknięte. Ramy, okna i pręty przedzielające należy z żelaza sporządzić.

§. 32.

Kominy.

Kominy muszą być z cegły murowane. Ściany kominów powinny być najmniej 15 cm. grube. Wnętrze komina ma być gładko wytynkowane, a w obrębie strychu zewnętrzna część wyprawiona.

Zakładanie kominów na belkach lub podkładach drewnianych jest wzbronione, a wszelkie drzewo powinno być najmniej o 15 cm. oddalone od wewnętrznego obwodu komina.

Wpuszczanie drzewa w ściany kominowe jest wzbronione.

§. 33.

Otwory kominów.

Otwór wewnętrzny kominów przełazowych wynosić ma najmniej 48 cm. w kwadrat, a otwór kominów wązkich (rossyjskich) najmniej 15 cm. w przekroju okrągłym, jeżeli zaś do jednego przewodu wchodzi dym z kilku palenisk, średnica ostatnich kominów ma wynosić najmniej 20 cm.

Każdy komin powinien sięgać po nad grzbiet dachu ogniotrwałego przynajmniej 50 cm. a dachu nieogniotrwałego przynajmniej jeden metr.

§. 34.

Kierunek kominów.

Wszystkie kominy a szczególnie wązkie (rossyjskie), powinny być ile możności w pionowym kierunku stawiane. Pochyłość nie może sięgać poniżej 60tego stopnia.

Jeżeli konieczność nakazuje zrobić wyjątek co do kominów wązkich, należy w miejscach, gdzie się kierunek zmienia urządzić otwory do czyszczenia.

W miejscach, gdzie zachodzi taka zmiana kierunku, mur powinien być tak zabezpieczony, ażeby kule do czyszczenia kominów nie uszkadzały takowego,

§. 35.

Kominy fabryczne.

Kominy fabryczne i w ogóle kominy dla wielkich ognisk mają być tak urządzone, aby dym i sadza nie zanieczyszczały powietrza w sposób dla zdrowia szkodliwy albo dla sąsiadów dokuczliwy.

§. 36.

Kominy rossyjskie.

Wązkie (rossyjskie) kominy powinny poczynać się w piwnicach, a gdzie piwnic nie ma, w parterze.

Nad podłogą, gdzie się te kominy poczynają, również na strychu, powinny być $1^1/_2$ metra nad posadzką lub polepą zaopatrzone w podwójne, żelazne, szczelnie na klucz zamykać się dające drzwiczki do czyszczenia.

Jeżeli w pobliżu tych drzwiczek znajduje się materyał drewniany, powinien być ogniochronnie osłonięty.

§. 37.

Liczba kominów.

W budynkach piątrowych liczba przewodów kominowych powinna odpowiadać liczbie piątr tak, by do jednego przewodu nie wchodził dym z ognisk dwóch piątr.

§. 38.

Piece piekarskie, wędzarnie.

Piece piekarskie i w ogóle piece dla celów przemysłowych, powinny być umieszczone w lokalu sklepionym. Posadzka przed paleniskiem powinna być ogniotrwale urządzona.

W wędzarniach ściany muszą być sporządzone z ogniotrwałego materyału i zaopatrzone w drzwi żelazne lub co najmniej blachą od środka obite.

Zawieszanie wędlin jest tylko na hakach lub prętach żelaznych dozwolone.

§. 39.

Stawianie kotłów parowych.

Kotły parowe powinny ile możności stać w odrębnem zabudowaniu. Stanowczo wzbronione jest ustawianie kotłów parowych pod lokalem mieszkalnym lub roboczym.

§. 40.

Piece pokojowe.

Piece pokojowe stojące bezpośrednio na podłodze, powinny być podmurowane na 30 cm. a piece na nóżkach stojące na 15 cm. Przed drzwiczkami pieców powinny znajdować się płyty blaszane.

Wzbronione jest używanie pieców żelaznych tam, gdzie się wyrabia lub gromadzi materyał łatwo zapaleniu podlegający. Wzbronionem jest także zastępywanie murowanych kominów rurami blaszanemi wewnątrz budynku i prowadzenie tych rur przez ściany drewniane.

Rury do odprowadzenia dymu nie mogą wychodzić na dziedziniec lub inne miejsce otwarte.

§. 41.

Kuchnie.

Podłoga w kuchni powinna być dokoła ogniska kamieniem lub cegłą wyłożona. Bezpośrednia komunikacya kuchni z innemi zabudowaniami gospodarskiemi jest wzbroniona.

Nad ogniskiem otwartem umieścić należy murowaną albo blaszaną kapę tak, by po wszystkich stronach o 30 cm. po za krawędzie wystawała. Dym z otwartych

ognisk wolno odprowadzać tylko kominami przełazowemi.

W kuchniach tak zwanych angielskich mają być urządzone celem odprowadzania pary otwory wentylacyjne z drzwiczkami żelaznemi.

§. 42.

Drewutnie, stodoły i szopy.

Składy na drzewo muszą być z takiego materyału budowane i tak pokryte, jak budynek główny.

Stodoły, szopy, drewutnie i inne tego rodzaju budynki, jeżeli są zbudowane z materyału nieogniotrwałego lub nieogniotrwale pokryte, nie mogą zostawać ani ze sobą, ani z domem mieszkalnym w bezpośredniem połączeniu, lecz muszą być od siebie i od budynku mieszkalnego dziesięć metrów oddalone.

Do stodoły lub szopy nie mogą być dobudowane izby mieszkalne.

§. 43.

Piekarnie, suszarnie, cegielnie i piece do wypalania wapna.

Piekarnie i suszarnie powinny być od innych budynków przynajmniej trzydzieści metrów oddalone.

Cegielnie i piece do wypalania wapna powinny zawsze stać po za obrębem miasta lub miasteczka.

§. 44.

Pokrywanie dachów.

Dachy budynków mają być w ogóle pokrywane łupkiem, dachówką, blachą lub innym ogniotrwałym materyałem.

Używanie nieogniotrwałego materyału do pokrywania dachów jest tylko tam dozwolone, gdzie w myśl §. 20 tej ustawy wolno używać nieogniotrwałego materyału do budowy domów.

Rada gminna oznaczy szczegółowo granice tej części miasta, w której dachy domów mają być pokrywane tylko materyałem ogniotrwałym.

§. 45.

Wyjątek od obowiązku pokrywania dachów ogniotrwałym materyałem.

W ciągu jednego roku od dnia wejścia w życie tej ustawy Wydział krajowy może uwolnić na pewien ściśle oznaczony okres czasu od obowiązku pokrywania dachów ogniotrwałym materyałem te miasteczka, które posiadają ludność ubogą i położone są w okolicach, gdzie pokrywanie dachów ogniotrwałym materyałem spotkałoby się na razie z trudnemi do pokonania przeszkodami.

Prośbę o takie wyjątkowe uwolnienie wniesie zwierzchność gminna na podstawie uzasadnionej uchwały

rady gminnej do Wydziału powiatowego, który w porozumieniu z polityczną władzą powiatową zbada stosunki i sprawę całą przedstawi Wydziałowi krajowemu.

§. 46.

Pokrywanie dachów słomą.

Pokrywanie dachów słomą jest wzbronione w obrębie miasta lub miasteczka, nawet co do zabudowań gospodarskich.

Tylko na przedmieściach zupełnie oddzielonych od miasta lub miasteczka, wolno pokrywać dachy słomą, jeżeli odległość jednego budynku od drugiego odpowiada warunkom bezpieczeństwa publicznego, albo jeżeli jeden budynek jest szeregiem drzew od drugiego oddzielony.

§. 47.

Mury ogniochronne.

W budynkach murowanych, których długość wynosi więcej jak 25 m., strych powinien być przedzielony ogniochronnym murem.

Mur ogniochronny powinien oddzielać także dachy budynków, łączących się ze sobą lub oddzielonych od siebie przestrzenią nie przewyższającą dziesięciu metrów.

Mur ogniochronny powinien sięgać po nad dach o 35 cm.

Przejścia znajdujące się w murze ogniochronnym w obrębie strychu muszą być zaopatrzone w drzwi żelazne, ogniotrwale osadzone i na obie strony otwierać się dające.

§. 48.

Wiązanie dachowe.

Wiązanie dachowe należy budować oddzielnie od powały strychowej i od muru ogniochronnego. Ani w powałę ani w mur nie wolno wpuszczać żadnych drewnianych części konstrukcyi dachów.

§. 49.

Rynny.

Od ulic i placów publicznych dachy budynków mają być zaopatrzone w rynny odpowiednich rozmiarów z kruszcu lub innego nieprzemakalnego materyału.

Rury spustowe powinny być jak najbliżej muru urządzone i ile możności wprost do kanału wprowadzone, a jeżeliby to połączone było z trudnościami na uwzględnienie zasługującemi, to w takim razie wylot ma być najwyżej 30 cm. nad chodnikiem umieszczony.

§. 50.

Wychodki i zbiorniki kloaczne.

W domach piątrowych wychodki znajdować się muszą w bezpośredniem połączeniu z budynkiem, w par-

terowych zaś mogą być urządzone obok, w bliskości budynku, jednak w ten sposób, ażeby nie były widoczne od ulicy lub placu publicznego. Wychodki mają być budowane według prawideł hygienicznych i w takiej liczbie, aby na dwa mieszkania przynajmniej jedna komórka przypadała.

Zbiorniki dla nieczystości z wychodków powinny być urządzone z łatwym i trwałym odpływem do jam kloacznych, kanałów albo przyrządów beczkowych, stosownie do systemu zaprowadzonego w gminie co do odpływu nieczystości. Rada gminna wyda obowiązujące przepisy co do tego systemu.

Oddalenie zbiorników od granicy sąsiedzkiej musi wynosić najmniej 2 metry, a oddalenie od najbliższej studni najmniej ośm metrów. W gęsto zabudowanych częściach miasta zbiorniki te powinny być murowane na cemencie z dnem nieprzepuszczalnem i zaopatrzone w odpowiednie nakrycie z otworem do czyszczenia.

Jeżeli nieczystości spływają do głównego kanału, budujący jest obowiązany urządzić w swojej realności kanały poboczne, murowane i kryte.

§. 51.

Odpływ nieczystości na ulice.

Odprowadzanie wszelkich nieczystości z budynków na ulice lub place publiczne, jest bezwarunkowo wzbronione nawet w starych budynkach.

§. 52.

Balkony i ganki.

Przy budowie balkonów i ganków, które w budynkach murowanych ogniotrwale mają być urządzone, jeżeli służą za wyłączną komunikacyę do pomieszkań, zwierzchność gminna jest obowiązana czuwać nad tem, ażeby nic nie ucierpiała ani komunikacya publiczna, ani regularny kierunek ulicy.

§. 53.

Przedmioty za linię frontową sięgające.

Schody przed domami, kraty i poręcze wystające, jakoteż inne tego rodzaju przedmioty po za linię frontową sięgające, nie są dozwolone.

Okna lub okiennice na ulice wychodzące, które nie są umieszczone w wysokości przynajmniej 2 do 3 m. nad chodnikiem, należy urządzić do otwierania na wewnątrz lub tak, aby na ulicę nie sterczały i zupełnie do muru przylegały. W ten sam sposób mają być urządzone drzwi, na zewnątrz od ulicy otwierane.

§. 54.

Położenie budynków przy ulicach i placach publicznych.

W miastach i miasteczkach posiadających ściśle oznaczony okrąg, w którym budynki mają być tylko z materyału ogniotrwałego stawiane i ogniotrwale pokrywane (§§. 20 i 44), wolno stawiać na ulicach głównych przy froncie tylko budynki główne. Budynki podrzędne, służące na gospodarcze lub tym podobne cele, jako to: stajnie, wozownie itd., mają być w podwórzu umieszczone.

Gdyby ze względu na położenie miejscowe budynki te tylko przy froncie postawione być mogły, a względy publiczne nie stały na przeszkodzie, może być pozwolenie na to wyjątkowo udzielone. W takim razie jednak budynki te powinny posiadać odpowiednią fasadę.

Budynki frontowe muszą przypierać bezpośrednio do siebie lub do granicy sąsiedniej. W przeciwnym razie odległość ich powinna wynosić najmniej 12 m., a fasada przyczółka domu ma być zastosowaną do fasady frontowej.

§. 55.

Domy parterowe przy głównych ulicach.

W miastach i miasteczkach, w których na ulicach głównych przy froncie stawiać wolno tylko budynki główne (§. 54), budowa domu parterowego przy głównej ulicy może być dozwolona pod warunkiem wyprowadzenia murów w takiej grubości, ażeby w danym razie nasadzenie piętra było możliwe. Wyjątek stanowią tylko wile w ogrodzie położone.

§. 56.

Cofnięcie budynków głównych od frontu.

Bydynki główne na ulicach głównych (§. 54) należy stawiać bezpośrednio w linii frontowej tych ulic. Jeżeli przed takiemi budynkami ma być urządzony ogród lub zajazd, cofnięcie od frontu może być dozwolone pod następującemi warunkami:

a) budynek cofnięty powinien być tak budowany, jak to dla domów frontowych przepisano;

b) odstęp budynku od ulicy nie powinien wynosić mniej jak 3 m., a plac ten nie może być użyty na budynki podrzędne, magazyny, składy lub w inny sposób szpecący;

c) od ulicy budynek powinien być odgraniczony sztachetami.

§. 57.

Chodniki.

Budujący jest obowiązany urządzić przed swoim domem chodnik, którego późniejsze utrzymywanie w dobrym stanie należy do gminy.

Z jakiego materyału chodnik ma być urządzony, oznacza rada gminna.

§. 58.

Niezabudowane grunta.

Zwierzchność gminna może rozporządzić, ażeby niezabudowane grunta przy ulicy zostały oparkanione lub ogrodzone.

Na ulicach i placach głównych wszystkie grunta niezabudowane, powinny być parkanem zamknięte.

§. 59.

Fasady domów.

Fasady domów frontowych powinny być ile możności zgodne z zasadami dobrego smaku. Wzbronionem jest używanie takich kolorów, które jaskrawością szpecą widok albo są dla oczu szkodliwe.

§. 60.

Studnie.

Gdzie miejscowe stosunki tego wymagają i nie zachodzą nadzwyczajne trudności, budujący jest obowiązany urządzić studnię w miejscu dostatecznie odległem od jam kloacznych, kanałów i gnojowisk.

§. 61.

Zabudowanie znaczniejszego obszaru.

Jeżeli na budowę ma być użyta część znaczniejszego obszaru do zabudowania przeznaczonego, budujący jest obowiązany postarać się najpierw o zatwierdzenie podziału tego obszaru na parcele budowlane. W tym celu, budujący winien przedłożyć zwierzchności gminnej plan podziału w dwóch egzemplarzach wraz z planami sytuacyjnemi i niwelacyjnemi. Zwierzchność gminna zarządzi oględziny w taki sam sposób, jak przy pertraktacyi o konsens na budowę, a spisany protokół przedłoży radzie gminnej, która zatwierdzi projektowany podział bezwarunkowo lub z pewnemi zastrzeżeniami.

Przy zatwierdzeniu planów takiego podziału powinny być uwzględnione potrzeby komunikacyi publicznej, bezpieczeństwo przyszłych budynków na wypadek pożaru i ich warunki sanitarne.

Jeżeli odpowiedni podział gruntu na parcele budowlane, wymaga rozszerzenia ulicy przylegającej lub utworzenia nowej ulicy grunt ten przerzynającej, właściciel obowiązany jest potrzebną na ten cel przestrzeń odstąpić gminie za wynagrodzeniem równającem się połowie wartości sądownie oszacowanej.

§. 62.

Odbudowanie zniszczonych części miasta.

W razie zniszczenia całej części miasta lub miasteczka w skutek pożaru, wylewu lub innych wypadków elementarnych, zwierzchność gminna ma przed odbudowaniem zniszczonych domów sporządzić plan regulacyjny tej części miasta.

W tym celu zwierzchność gminna zarządzi oględziny, odbudować się mającej części miasta lub miasteczka. W skład komisyi wchodzi naczelnik gminy lub jego zastępca z assesorami, dwoma rzeczoznawcami w spawach budowniczych i lekarzem. Strony interesowane otrzymają zaproszenie do udziału z oznaczeniem terminu oględzin. Pertraktacya odbywa się protokolarnie.

Na podstawie protokołu oględzin sporządzi zwierzchność gminna plan regulacyjny i przedłoży go radzie gminnej do zatwierdzenia.

§. 63.

Szczegóły planu regulacyjnego.

Przy sporządzeniu planu regulacyjnego zwierzchność gminna przestrzegać będzie głównie następujących okoliczności:

1. aby w odbudować się mającej części miasta lub miasteczka usunięto ile możności wszystko, coby w przyszłości grozić mogło ponowieniu się klęski w tak znacznych rozmiarach;

2. aby rozkład i położenie budynków, odpowiadały jak najlepiej sanitarnym wymaganiom;

3. aby ścieki, kanały i w ogóle odprowadzanie nieczystości zostało w system ujęte;

4. aby drogi i ulicy były szerokie, proste i równe.

§. 64.

Sadzenie drzew między budynkami.

Przy stawianiu budynków, słomą pokryć się mających, budujący jest obowiązany oddzielić szeregiem drzew jeden budynek od drugiego.

§. 65.

Plantacye

Zwierzchność gminna jest obowiązana pielęgnować starannie istniejące plantacye i urządzać ile możności nowe na pustych placach, należących do gminy.

Gdzie na to stosunki miejscowe zezwalają, obowiązaną jest zwierzchność gminna zasadzać drzewa na placach publicznych zabudowanych i na ulicach obok chodników.

Rozdział III.

Zamieszkanie nowo wybudowanych i utrzymanie istniejących budynków.

§. 66.

Zezwolenie na zamieszkanie.

Budynki nowo wystawione lub przekształcone nie mogą być ani zamieszkane ani na inny cel użyte przed uzyskaniem zezwolenia zwierzchności gminnej.

Przed udzieleniem takiego zezwolenia, odbyć się musi na miejscu komisyjne zbadanie stanu budynku pod względem sanitarnym i bezpieczeństwa publicznego.

Komisya badająca stan budynku, składać się ma z naczelnika gminy lub jego zastępcy, lekarza i rzeczoznawcy. Komisya zbada przedewszystkiem, czy wykonana budowa jest zgodna z planem zatwierdzonym, a następnie, czy odpowiada wymaganiom sanitarnym i warunkom bezpieczeństwa publicznego.

§. 67.

Termin zamieszkania.

Budynek murowany, podczas wiosny pod dach doprowadzony a w jesieni narzucony, może być dopiero w następnej wiośnie zamieszkany. Budynek zaś w jesieni pod dach doprowadzony a w następnej wiośnie narzucony, może dopiero w jesieni do zamieszkania być oddany. Jeżeli w powyższych okresach czasu tylko niektóre części domu zostały wykończone, zwierzchność gminna może udzielić zezwolenie także i na częściowe zamieszkanie budynku, jeżeli zachodzą warunki końcowego ustępu (§. 66.)

§. 68.

Taksy za oględziny.

Oględziny nowo wybudowanych domów, ze strony zwierzchności gminnej odbywają się bezpłatnie. Tylko dla rzeczoznawców uiścić ma budujący taksę przez radę gminną ustanowić się mającą.

§. 69.

Oczyszczenie placu budowy.

Właściciel budynku jest obowiązany, usunąć po wykonaniu budowy własnym kosztem gruz, ziemię wykopaną i wszystkie inne przedmioty, tamujące komunikacyę lub zanieczyszczające ulicę albo plac publiczny, dalej doły zasypać, nadwerężony chodnik lub bruk naprawić, słowem plac lub ulicę do pierwotnego stanu przywrócić.

§. 70.

Utrzymanie istniejących budynków.

Każdy właściciel budynku jest obowiązany pod rygorem następstw prawnych (§. 81) utrzymywać takowy w dobrym stanie, czysto i schludnie. Mianowicie zapobiegać powinien właściciel budynku wszelkim uszkodzeniom, które mogą niekorzystnie wpłynąć na bezpieczeństwo publiczne lub zdrowie mieszkańców albo oszpecić ulicę lub plac publiczny.

§. 71.

Budynki zawaleniem się grożące.

Jeżeli budynek zamieszkany lub na inny cel używany grozi niebezpieczeństwem zawalenia się, zwierzchność gminna zarządzi komisyjne zbadanie stanu rzeczy i stosownie do stopnia sprawdzonego niebezpieczeństwa poleci właścicielowi z zagrożeniem następstw prawnych (§. 81) opróżnienie i zabezpieczenie starego budynku aż do wykonania potrzebnych napraw, albo nawet całkowite lub częściowe rozebranie budynku.

§. 72.

Naprawa dachów.

W tych częściach miast i miasteczek, w których w przyszłości tylko domy z ogniotrwałym dachem mogą być budowane (§. 44), łatanie istniejących dachów gątowych dozwolone jest tylko w tych wypadkach, jeżeli wiązanie stolca jest zdrowe, a pokrycie w tak dobrym stanie zachowane, że jednorazowe wyłatanie w granicach $^1/_4$ płaszczyzny dachu na każdej połaci jest wystarczające.

Przed rozpoczęciem łatania dachu należy uzyskać zezwolenie zwierzchności gminnej.

Rozdział IV.

Organa wykonawcze.

§. 73.

Naczelnik i zwierzchność gminy.

Naczelnik gminy czuwa nad przestrzeganiem przepisów tej ustawy. W czasie trwania budowy naczelnik gminy może w każdej chwili zbadać na miejscu, czy plany zatwierdzone są ściśle przestrzegane i czy do budowy używani są budowniczy i rzemieślnicy, posiadający prawnie wymagane warunki (§. 17).

Pozwolenia na budowę (konsensy) udziela naczelnik gminy z dwoma assesorami.

Wyjęte są co do konsensu z pod władzy zwierzchności gminnej budowle wykonywane kosztem państwa,

kraju, powiatu, lub kosztem funduszu publicznego, zostającego pod bezpośrednim zarządem państwa, kraju, lub powiatu. Przy budowlach tego rodzaju organa zatwierdzające plany i kosztorysy porozumiewać się będą z naczelnikiem gminy tylko celem wysłuchania sąsiadów i oznaczenia linii regulacyjnej i poziomu.

§. 74.

Rada gminna.

Rada gminna załatwia następujące sprawy:

1. zatwierdza plany budynków, na cele gminy lub zakładów gminnych przeznaczonych;
2. oznacza granice części miasta lub miasteczka, w której do budowy może być użyty tylko materyał ogniotrwały (§. 20);
3. oznacza granice części miasta lub miasteczka, w której dachy domów mogą być pokrywane tylko materyałem ogniotrwałym (§. 44);
4. wnosi przedstawienia w sprawie wyjątkowego uwolnienia miasta lub miasteczka od obowiązku pokrywania dachów ogniotrwałym materyałem (§. 45);
5. zatwierdza plany podziału znaczniejszych obszarów na parcele budowlane (§. 61);
6. zatwierdza plany regulacyjne przy odbudowaniu zniszczonych części miasta (§. 62);
7. zarządza sporządzenie ogólnego planu miasta i czuwa nad jego peryodycznem uzupełnianiem przez zwierzchność gminną
8. wydaje obowiązujące rozporządzenie o systemie kanalizacyi (§. 50);
9. oznacza materyał, z jakiego właściciele nowo wybudowanych domów urządzać mają chodniki (§. 57);
10. oznacza taksy, jakie uiszczać mają właściciele nowo wybudowanych domów, z powodu oględzin poprzedzających konsens na użycie budynku (§. 68).

§. 75.

Wydział powiatowy.

Wydział powiatowy załatwia w drugiej instancyi rekursy przeciw orzeczeniom zwierzchności gminnej w sprawach budowniczych i przeciw uchwałom rady gminnej, w §. 74 wyszczególnionych.

Rekursy przeciw orzeczeniom zwierzchności gminnej i uchwałom rady gminnej wnoszone być mają w nieprzekraczalnym 14-dniowym terminie za pośrednictwem urzędu gminnego.

Plany budynków mających stanąć w miasteczkach na obszarze dworskim, muszą być przedłożone Wydzia-

łowi powiatowemu do zatwierdzenia, jeżeli obszar dworski występuje jako budujący.

§. 76.

Wydział krajowy.

Wydział krajowy załatwia jako trzecia instancya rekursy przeciw orzeczeniom Wydziału powiatowego w sprawach budowniczych traktowanych w zwierzchności lub radzie gminnej jako pierwszej instancyi. Sprawy wymienione w drugim ustępie §. 75, załatwia Wydział krajowy w drugiej instancyi.

Rekursy do Wydziału krajowego mają być wnoszone w nieprzekraczalnym 14to dniowym terminie za pośrednictwem Wydziału powiatowego.

Rekurs przeciw orzeczeniu Wydziału krajowego nie może być wniesiony.

Rozdział V.

Kary za przekroczenia przepisów budowniczych.

§. 77.

Przekroczenia objęte ustawą karną.

Przekroczenia przepisów budowniczych objęte ustawą karną, będą dochodzone i karane przez kompetentne organa sądowe.

§. 78.

Inne przekroczenia.

Co do reszty przekroczeń przepisów w tej ustawie zawartych, prawo karania służy naczelnikowi gminy z dwoma assesorami. Przekroczenia te karane będą stosownie do stopnia winy i wynikającego z niej niebezpieczeństwa publicznego, pieniężnie w wysokości od 5 do 100 złr. albo wrazie niemożności uiszczenia kary pieniężnej aresztem od 24 godzin do 20 dni.

§. 79.

Rekursy przeciw orzeczeniom karnym.

Rekursy przeciw orzeczeniom karnym zwierzchności gminnej (§. 78.) mają być wnoszone do politycznej władzy powiatowej (§. 61 ustawy gminnej).

§. 80.

Budowy wykonane bez konsensu lub wbrew konsensowi.

W razie rozpoczęcia budowy bez konsensu lub wykonania takowej wbrew zatwierdzonemu planowi, zwierzchność gminna może obok kary pieniężnej lub kary aresztu zarządzić zniesienie nieprawnie wykonanej bu-

dowy albo wskazać dodatkowo warunki, do których budujący winien się zastosować.

§. 81.

Wykonanie prawomocnych poleceń.

Jeżeli właściciel budynku mimo nałożenia kary pieniężnej za niedotrzymanie pierwszego terminu nie uczyni w drugim przez zwierzchność gminną oznaczyć się mającym terminie zadość prawomocnemu poleceniu organów powołanych do wykonania tej ustawy, zwierzchność gminna wykona to polecenie na jego koszt i stratę.

§. 82.

Uchylenie dotąd obowiązujących przepisów.

Z dniem wejścia w życie tej ustawy przestają obowiązywać w miastach i miasteczkach sprzeczne z jej postanowieniami dotychczasowe przepisy ogniowo- i budowniczo-policyjne.

§. 83.

Klauzula wykonawcza.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Sprostowanie:

Na pierwszym arkuszu, w sprawozdaniu Wydziału krajowego, wydrukowano mylnie:

na str. 4 w wierszu 14 od dołu: §. 44, zamiast: §. 45.
„ „ 5 „ „ 11 od góry: §. 19, „ §. 20.
„ „ 7 „ „ 15 „ „ §. 73, „ §. 74.

Lwów.
Z drukarni W. Łozińskiego.
1877.

Do L. W. kr. 21.909/876.

Aleg. 6.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z projektem do ustawy o nadzorze władz wyższych nad urzędnikami (pisarzami i innymi tej kategoryi funkcyonaryuszami) gmin wiejskich.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z dnia 25. stycznia 1876. L. 1.961., przedłożył Wydział krajowy Wys. Sejmowi projekt do ustawy o nadzorze władz wyższych nad urzędnikami gmin wiejskich i małomiejskich (miasteczek). W sprawozdaniu tem uzasadnił Wydział krajowy w głównych zarysach potrzebę tej noweli do ustawy gminnej.

Mianowicie podniósł Wydział krajowy, że Wydziały powiatowe mające bezpośredni nadzór nad gminami, objawiały bardzo często przy nadarzającej się sposobności to przekonanie, że uporządkowanie stosunków gmin wiejskich jest prawie niemożliwe, jeżeli im nie zostanie nadany odpowiedni kontrolujący wpływ nad działalnością pisarzy gminnych.

Opinia ta Wydziałów powiatowych, stwierdzona zresztą i wielostronnemi spostrzeżeniami Wydziału krajowego — uzasadnioną jest stosunkami gmin wiejskich, a nawet często i małomiejskich, — a przedewszystkiem niskim stopniem oświaty członków gminy w ogólności, a naczelników gmin i członków Zwierzchności gminnej w szczególności, którzy, jak to urzędowo sprawdzono, po większej części ani pisać ani czytać nie umieją. Wśród takich stosunków zdarza się bardzo często, że urzędnicy gminni (pisarze) przewyższają wykształceniem umysłowem Zwierzchność i Radę gminną i tym sposobem stają się rzeczywistymi doradcami gminy, a raczej wykonawcami ustawy gminnej, dla nich bowiem przystępne są prawie wyłącznie pisemne rozporządzenia władz, oni prowadzą księgi uchwał, rachunkowe, kasowe i t. d.

Jeżeli gmina posiada urzędnika (pisarza) uzdolnionego i sumiennie swe obowiązki wykonującego, natenczas odznacza się ona korzystnie od innych gmin ściślejszem wykonywaniem postanowień ustawy gminnej i porządkiem w prowadzonych rachunkach gminnych. Jeżeli zaś naczelnik gminy i członkowie Zwierzchności gminnej, a często i cała Rada gminna pozostają pod wpływem człowieka wyższego od nich inteligencyą, a przy tem przewrotnego i wyzyskującego fundusze gminne na swą własną korzyść, natenczas znajduje się gospodarstwo gminne w nader smutnym stanie a nawet i ostrzejsze środki zaradcze nie odnoszą pożądanego skutku, bo ani władze rządowe ani

autonomiczne nie posiadają żadnego skutecznego środka, ażeby pociągnąć do odpowiedzialności właściwego sprawcę, zasłoniętego Zwierzchnością i Radą gminną. Również nie odnoszą zazwyczaj żadnego skutku polecenia wystosowane do Zwierzchności i do Rad gminnych celem usunięcia urzędnika (pisarza) gminnego, działającego ze szkodą gminy, gdyż urzędnicy (pisarze) gminni rozwijają w takim razie w swym własnym interesie skrzętną agitacyę pomiędzy członkami Rady i gminy i obałamucają takowych.

Zważywszy z jednej strony przeważny wpływ, jaki urzędnicy (pisarze) gminni na tok spraw wywierają, zaś z drugiej strony zważywszy na odpowiedzialność Wydziałów powiatowych za całość zakładowego majątku gmin i zakładów gminnych, jako też na obowiązek nadzorowania, ażeby Zwierzchności gminne ustawami nałożone obowiązki nie zaniedbywały i przekroczeń się nie dopuszczały — sądził Wydział krajowy, że wyższe władze autonomiczne nie powinne być pozostawione bez wpływu przynajmniej wyjątkowego i negatywnego na działalność urzędową urzędników (pisarzy) gminnych.

Te były w krótkości zebrane powody, dla których Wydział krajowy wzmiankowaną nowelę Wys. Sejmowi do uchwały przedłożył.

Po dłuższych rozprawach w komisyi administracyjnej i po dwudniowej jeneralnej debacie odbytej na posiedzeniach Wys. Sejmu w dniach 20. i 22. marca 1876. przyjął Wys. Sejm wniosek komisyi administracyjnej: przejście do porządku dziennego, w imiennem głosowaniu 63 głosami przeciw 49.

Gdy wszelako uporządkowanie administracyi gmin wiejskich jest niezbędne, a Wydziałom powiatowym powinny być oddane wszelkie środki dążące do tego celu, jeżeli zadaniu swojemu odpowiedzieć mają, gdy zresztą proponowana nowela niewątpliwie jeden z takich środków zawiera, uchwalił Wydział krajowy, czerpiąc otuchę z poważnej zeszłorocznej mniejszości Wys. Sejmu, przedstawić Wys. Sejmowi ponownie projekt do noweli, jakkolwiek co do formy i treści odmienny od pierwszego przedłożenia.

Zmiany w formie i treści, będące przeważnie wynikiem uwag i spostrzeżeń, poczynionych w toku dyskusyi, są następujące:

Przedewszystkiem ograniczamy postanowienia niniejszego projektu do gmin wiejskich, które ze względu na ich stan zasobów intelektualnych większej nadzorczej opieki ze strony wyższych władz autonomicznych potrzebują.

Powtóre uważaliśmy za najodpowiedniejsze proponowaną nowelę oznaczyć jako dodatek do §. 52. ust. gmin., chcąc w ten sposób podnieść, że postanowienie tego paragrafu oddające Radzie gminnej prawo oddalania urzędnika lub sługi, pozostaje w zasadzie nienaruszone, a ingerencya Wydziału powiatowego a względnie krajowego jest tylko wyjątkową w następujących wypadkach i pod następującymi warunkami:

Przedewszystkiem musi być stwierdzoną dochodzeniem szkodliwa działalność urzędnika (pisarza lub innego tej kategoryi funkcyonaryusza) gminy wiejskiej. Rozumie się samo przez się, jak to w Wys. Izbie również nadmieniono, że nie wymaga się tutaj koniecznie dochodzenia na miejscu, bo dowód szkodliwej działalności pisarza gminnego może być przeprowadzony na podstawie aktów samej gminy jako też i zeznań naczelnika i członków gminy zawezwanych do kancelaryi Wydziału powiatowego.

Powtóre, skoro szkodliwa działalność urzędnika (pisarza) gminnego urzędowo sprawdzoną zostanie, następuje wezwanie Rady gminnej, ażeby swój obowiązek wypełniła i takowego usunęła. A dopiero wówczas, gdyby Rada gminna wzbraniała się wypełnić to zawezwanie, następuje złożenie z urzędu na wniosek Wydziału powiatowego przez polityczną władzę powiatową.

Co do ingerencyi politycznej władzy powiatowej, zachowaną jest analogia do postanowień §. 102. u. gm. i noweli z dnia 17. czerwca 1874.

Zarzut czyniony tej ingerencyi władzy politycznej powinien upaść, jeżeli się zważy, że usunięcie pisarza gminnego nie może inaczej nastąpić, jak tylko w skutek inicyatywy i na wniosek Wydziału powiatowego a względnie krajowego.

W skutek uwag poczynionych w Wys. Izbie co do kosztów dochodzenia, które według zeszłorocznego projektu gminy ponosić miały, uchyliliśmy zupełnie ten ustęp, a to z tego powodu, ponieważ dochodzenia tego rodzaju powinny być przeprowadzone z uniknięciem wszelkich kosztów (jak to powyżej nadmieniono), jeżeliby zaś koszta były nieodzowne, natenczas ponosićby je winien fundusz powiatowy a względnie krajowy a to z tytułu naczelnego nadzoru nad gminami.

Zamiast tego ustępu zamieściliśmy natomiast postanowienie co do ograniczenia powtórnego przyjęcia oddalonego pisarza gminnego, a to w tym celu, ażeby mozolnie przeprowadzona czynność przez obejście prawa nie stała się bezowocną.

W końcu uważamy za potrzebne zamieścić kilka bliższych wyjaśnień co do zasadniczych zarzutów podniesionych przeciw projektowi.

Zasadnicze zarzuty streszczają się w trzech punktach, a mianowicie:

1) że postanowienia obowiązującej ustawy gminnej (§§. 102—107—109) wystarczają do uchylenia urzędników gminnych działających ze szkodą gminy, a zatem, że proponowana nowela jest niepotrzebną;

2) że projektowana ustawa narusza widocznie autonomię gmin, przelewając prawa autonomiczne gminy na wyższe władze autonomiczne, a przeważnie rządowe;

3) że projektowana ustawa mogłaby tylko zniechęcić naczelników gminy w pełnieniu obowiązków nadzorowania urzędników podwładnych i wprowadzićby mogła jeszcze większy rozstrój w gminach.

Co do pierwszego zarzutu a mianowicie, że ustawa gminna wystarcza w zupełności do usunięcia szkodliwych pisarzy gminnych, a zatem proponowana nowela jest niepotrzebną, to Wydział krajowy przyznać musi, że na ten zarzut był najmniej przygotowany, skoro tak on jak i Wydziały powiatowe wykonując ustawę gminną — i wydając orzeczenia dyscyplinarne przeciwko naczelnikom gmin, brak ten wielokrotnie uczuwali, co było głównym powodem przedstawienia sprawy Wys. Sejmowi.

Przystępując do rozpatrzenia środków zastąpić mających proponowaną nowelę nadmieniamy, że §. 102. jest środkiem dyscyplinarnym przeciw naczelnikowi gminy, a choćby był najczęściej zastosowany, to wpłynie chyba na ustąpienie naczelnika gminy, ale nie na oddalenie z jakiegokolwiek względu szkodliwego pisarza gminy, bo prawo oddalania urzędników i sług gminnych nie należy do niego ale do Rady gminnej, a nie tak rzadko spotkać się można z usprawiedliwieniem naczelnika gminy, że on zgodziłby się chętnie na oddalenie pisarza gminnego, ale Rada gminna sprzeciwia się temu. Jeżeli zaś rzeczywiście zdarza się taki wypadek, to wpływać może niewątpliwie na zniechęcenie naczelnika gminy.

§. 109. ustawy gminnej nadaje c. k. Namiestnikowi prawo rozwiązania Rady gminnej. Pominąwszy już tę okoliczność, że to jest najskrajniejszy środek wywołujący chwilowe zwichnięcie życia autonomicznego, który w nieoświeconych gminach wiejskich nawet pewien zamęt pojęć i wyobrażeń wywołaćby mógł, — zachodzi wielkie pytanie, czy przy użyciu onegoż zamierzony skutek osiągnięty zostanie, zwłaszcza gdy pisarz gminny rozpocznie w ukryciu obałamucającą agitacyę.

Jeżeli bowiem gmina wybierze tę samą Radę gminną a takowa pisarza zatrzyma, to wynikiem całej działalności byłby tylko uszczerbek powagi władz wyższych.

Pozostaje trzeci proponowany środek a mianowicie zastosowanie §. 107. ust. gm.

Paragraf ten opiewa:

„Jeżeli Rada gminna zaniedbuje albo wzbrania się dopełnić obowiązków w moc ustaw na gminie ciążących, polityczna władza powiatowa ma na koszt i stratę gminy zarządzić środki zaradcze.

Jeżeli sprawa należy do własnego zakresu działania gminy a nie zachodzi przypadek nagłego niebezpieczeństwa, polityczna władza powiatowa winna przed zarządzeniem środków zaradczych porozumieć się z Wydziałem powiatowym.“

Przytoczony w dosłownem brzmieniu paragraf ustawy gminnej nie da się wcale zdaniem Wydziału krajowego, zastosować do danego wypadku uchylenia ze szkodą gminy działającego pisarza gminnego.

Postanowienie to ustawy gminnej, oddając inicyatywę działania w ręce władzy politycznej i dozwalając jej na koszt i stratę gminy zarządzać środki zaradcze, winno być jak najściślej interpretowane. jest to bowiem wyjątkowy środek, który łamie rzeczywiście całą autonomię gmin. Używany był dotąd w razie rażących zaniedbań ze strony Rady gminnej jak n. p. przerwy komunikacyi publicznej.

Ażeby zaś władza polityczna działając z własnej inicyatywy uprawnioną była ustanowić na koszt i stratę gminy funkcyonaryusza, któryby załatwiał czynności bieżące gminy w miejsce pisarza działającego w jakikolwiekbądź sposób ze szkodą gminy, na taką interpretacyę nie moglibyśmy się w żaden sposób zgodzić, albowiem taki środek byłby właśnie rzeczywistem pogwałceniem autonomii gmin — a nadto nie doprowadziłby do celu, gmina mogłaby mimo podobnego zarządzenia, pisarza na jego posadzie utrzymać.

Że środek proponowany przez Wydział krajowy jest o wiele łagodniejszy i daleko w wyższym stopniu szanujący zasadę autonomii gmin, niżeli środki, które go zastąpić mają, a nadto że w ten sposób jedynie osiągnie się cel zamierzony — to wykazał już szczegółowy rozbiór noweli powyżej zamieszczony.

Co do drugiego zarzutu podniesionego a mianowicie, że projektowana ustawa narusza widocznie autonomiczne prawa gminy, bo przelewa je nie tylko na wyższe władze autonomiczne a przeważnie i rządowe, to w tej mierze mógłby Wydział krajowy ograniczyć się jedynie na powołaniu nader poważnych głosów podniesionych w Wys. Izbie w tym przedmiocie, które wyświecają rzecz wyczerpująco z rozmaitych punktów widzenia.

Nie mogąc wszystkiego, co w tej mierze tak trafnie wypowiedziano powtarzać i powołując się dla tego na stenograficzne sprawozdania, musimy dla nawiązania dalszych wywodów podnieść jedną argumentacyę osnutą na tle pojęcia istoty „samorządu“.

Zarząd autonomiczny jest wprawdzie organizmem składającym się z pojedyńczych członków, dla siebie indywidualne życie wiodących (gminy, obszary dworskie, Wydziały i Rady powiatowe), ale tylko wtedy skutecznie i dobrze działających, jeżeli do życia i rozwoju całości w miarę swego powołania się przyczyniają.

W organizmie autonomicznym mają pojedyncze kółka zarządu autonomicznego większe lub mniejsze znaczenie. Dopóki zaś cały ustrój autonomiczny jest dopiero w rozwinięciu, dopóki samorząd przed kilkoma laty dany, ledwie przez pojedynczych należycie pojmowanym być zaczyna — dopóty te zarządy autonomiczne muszą mieć największą ważność i znaczenie, gdzie się łączą obszar dworski z gminą i handlem i przemysłem, w których się skupia inteligencya kraju. Do kategoryi tych kółek autonomicznych należą przedewszystkiem Wydziały powiatowe, ich przeto działalność zasilić jest pierwszym naszym obowiązkiem.

Że Wydziały powiatowe są w obecnym ustroju najważniejszem kółkiem autonomicznem, to czuje to najlepiej opinia publiczna kraju, bo czy droga jest złą, czy zarząd w gminie nieodpo-

wiedni, lub jeżeli w kasie zaliczkowej gminnej dzieją się nadużycia, to opinia publiczna domaga się natarczywie poprawy stosunków od Reprezentacyj powiatowych.

W takim stanie rzeczy uważać należy każde wzmocnienie stanowiska Wydziałów powiatowych jako wzmocnienie autonomii krajowej.

Jeżeli w tem miejscu tę argumentacyę podniesioną w Wys. Izbie przytoczyliśmy, to tylko z tego powodu, że takowa była punktem wyjścia wniosku Wydziału krajowego i podstawą jego zapatrywania.

W ustroju naszym autonomicznym jest organizm naszych gmin wiejskich słabym, a to nie tylko dla braku sił materyalnych, ale co najważniejsza dla braku sił intelektualnych, które to siły dopiero z czasem przez oświatę i podniesienie dobrobytu w naturalny sposób rozwinąć się mogą.

Czuł to dobrze Wys. Sejm, uchwalając ustawę gminną z dnia 12. sierpnia 1866., dla tego też ustanowił dla tych słabych organizmów naturalnych opiekunów w gminach wyższej kategoryi, jak w toku dyskusyi Wydziały powiatowe nazywano, w których właściciele większych posiadłości z właścicielami mniejszych posiadłości i z reprezentantami handlu i przemysłu w jedną całość połączeni zostali.

Zanadto daleko zaprowadziłoby nas, gdybyśmy chcieli kreślić dzieje Reprezentacyj powiatowych, wielokrotne objawy prawdziwie obywatelskiego poświęcenia, usiłowania wprowadzenia porządku w gminach ich opiece i odpowiedzialnemu nadzorowi poruczonych, tudzież rozliczne przeszkody, które w swym rozwoju zdybywały, a które istnieją przedewszystkiem w niedostatecznem uposażeniu skutecznymi środkami.

To tylko jedynie podnieść musi Wydział krajowy, że w obecnym ustroju autonomicznym uważać musi Wydziały powiatowe jako główne podpory i filary autonomii krajowej, i każdy środek dążący do wzmocnienia stanowiska, organizacyi i wpływu tych gmin wyższych kategoryj, uważać za wzmocnienie autonomii krajowej.

To też i obecnie, poddając w pierwszym rzędzie wpływowi Wydziałów powiatowych pisarzów gminnych w wypadkach określonych nowelą, uważał proponowany wniosek jako jeden ze środków dążących do wzmocnienia autonomii.

Co się zaś tyczy zarzutu jakoby naczelnicy gmin wiejskich zniechęcili się w nadzorowaniu urzędników swoich, to jeżeli się uwzględni, że gminie pozostawionem jest w pierwszym rzędzie prawo przyjmowania, władza dyscyplinarna i prawo oddalania urzędników i sług — zaś ingerencya Wydziałów powiatowych jest tylko wyjątkową w wypadkach określonych — która w niczem praw naczelnika gminy nie uszczupla, to zaiste nie możemy nawet sobie wytłómaczyć, w jaki sposób mógłby zniechęcić się naczelnik gminy.

Zdaniem naszem mógłby rzeczywiście naczelnik gminy tylko wówczas zniechęcić się, gdyby otrzymywał kary dyscyplinarne za niedbalstwo pisarza gminnego, którego Rada gminna przeciw jego woli utrzymuje.

Zważywszy wszystkie powyżej przytoczone okoliczności a przedewszystkiem potrzebę oddania Wydziałom powiatowym wszystkich środków potrzebnych do uporządkowania stosunków gmin wiejskich, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ·/. projekt do ustawy.

We Lwowie dnia 27. marca 1877.

Przewodniczący:

Oktaw Pietruski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:

Dr. Józef Wereszczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Alegat *do L. W. kr. 21.909/1876.*

Projekt.

Ustawa z dnia .....

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmieniająca postanowienie §. 52. ust. gm. z dnia 12. sierpnia 1866.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

§. 52. ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866. L. 19. Dz. ust. kraj. zostaje uchylonym w dotychczasowem brzmieniu i ma opiewać jak następuje:

§. 52.

Naczelnikowi podlegają urzędnicy i słudzy gminy; on wykonywa nad nimi władzę dyscyplinarną.

Naczelnik gminy może suspendować w urzędowaniu nawet takich urzędników i takie sługi, których mianowanie Rada sobie zastrzega; prawo jednak oddalania ich ze służby ma tylko Rada.

Jeżeliby z dochodzenia przeprowadzonego przez Wydział powiatowy okazało się, że urzędnik (pisarz lub inny tej kategoryi funkcyonaryusz) gminy wiejskiej, staje się powodem do przekroczenia lub zaniedbania obowiązków przez członków Zwierzchności gminnej lub Radę gminną, lub że działa w ogólności w sposób dla gminy szkodliwy, a Naczelnik gminy a względnie Rada gminna wzbrania się usunąć go od urzędowania mimo zawezwań Wydziału powiatowego, natenczas może usunąć go c. k. polityczna władza powiatowa na wniosek i za zgodą Wydziału powiatowego.

W razie niezgodności tych władz, w razie odwołania się od orzeczenia politycznej władzy powiatowej, lub gdyby przewinienie urzędnika (pisarza lub innego tej kategoryi funkcyonaryusza) gminy wiejskiej, sprawdzonem zostało przez dochodzenie przeprowadzone bezpośrednio z ramienia Wydziału krajowego — orzeka w tej mierze ostatecznie polityczna władza krajowa za zgodą Wydziału krajowego.

Orzeczeniem władz powiatowych a względnie władz krajowych oddalony urzędnik (pisarz lub inny tej kategoryi funkcyonaryusz) gminy wiejskiej, nie może być w tej samej gminie powtórnie do służby przyjętym — a zarazem może być uznanym na wniosek Wydziału powiatowego a względnie krajowego za niezdolnego do piastowania posady urzędnika lub sługi gminnego w innych gminach kraju, aż do trzechletniego czasu.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Z drukarni W. Łozińskiego.

Do L. W. kr. 22782/1877.

Alegat. 7.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie założenia szkoły górnictwa i hutnictwa w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 19. kwietnia 1876 uchwalił Wysoki Sejm na wniosek komisyi edukacyjnej co następuje:

„Wzywa się c. k. Rząd o założenie w Krakowie szkoły górnictwa i hutnictwa."

W sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego w czasie od 1. stycznia 1876 do 30. kwietnia 1877 nadmieniono na str. 63., że kroki, jakie poczynił Wydział krajowy, aby skłonić c. k. Rząd do udzielenia odpowiedzi na wezwanie powyższe, po dzień zamknięcia tegoż sprawozdania nie odniosły skutku.

Dopiero odezwą z dnia 11. czerwca r. b. l. 7553 podało c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie do wiadomości Wydziału krajowego treść reskryptu, jaki J. E. p. Minister rolnictwa wystosował w tej sprawie do pomienionego Prezydyum dnia 27. lipca 1876 l. 8546.

Z reskryptu powyższego wynika przedewszystkiem, że dla p. Ministra rolnictwa było wątpliwem, jakiej kategoryi szkołę górniczą Wys. Sejm miał na myśli przy powzięciu uchwały z d. 19. kwietnia 1876., a mianowicie: czy szkoła górnicza, do której założenia Wys. Sejm wezwał c. k. Rząd, ma być pospolitą szkołą górniczą, czy też wyższą szkołą t. j. akademią górniczą, czy też wreszcie zakładem, któryby pod względem naukowym zajmował w obec wymienionych dwóch kategoryj szkół górniczych stanowisko pośrednie, i któryby przeto średnią szkołą górniczą nazwać wypadało.

Przechodząc z kolei wszystkie trzy alternatywy, przypomniał najpierw p. Minister rolnictwa, że założenie **pospolitej szkoły górniczej** w Krakowie lub Jaworznie zaprojektowanem było już w r. 1869. Wspomniawszy dalej o okolicznościach, które stanęły na przeszkodzie wykonaniu powyższego projektu, niemniej o fakcie, że pospolita szkoła górnicza, utrzymywana kosztem funduszów Państwa, urządzona jednakże przedewszystkiem w celu wyuczenia robotników dla kopalni soli, istnieje już w Wieliczce, — oświadczył p. Minister rolnictwa: że Rząd gotów jest przyczynić się odpowiednią subwencyą do utrzymania szkoły górniczej, przeznaczonej do wykształcenia przemysłowców reszty zawodów górnictwa i wstawić odpowiedni wydatek do budżetu Państwa, jednak tylko w takim razie, jeżeli koszta utrzymania tego zakładu, o ile przewyższą subwencyę rządową, zostaną pokryte bądź z funduszu krajowego podobnie jak się to stało w Styryi, gdy założono tamże szkołę górniczą i hutniczą w Leoben, bądź też przez interesowanych w tej mierze przedsiębiorców wedle przykładu danego przy założeniu szkół górniczych w Celowcu, Karbitz i w Ostrowiu.

Na przypadek, gdyby w myśl drugiej alternatywy Wys. Sejm uchwałą z dnia 19. kwietnia 1876 miał był chcieć skłonić Rząd do założenia w Krakowie wyższej szkoły górniczej t. j. **akademii górniczej,** zwrócił p. Minister rolnictwa uwagę na okoliczność, że istnieją już akademie górnicze w Styryi i Czechach (Leoben i Pribram), które mogą wykształcić do wyższych zawodów górnictwa także tych ludzi fachowych, których przedsiębiorstwa galicyjskie i krakowskie rzeczywiście potrzebują. — Mnożenie zaś zakładów naukowych górniczych w tym celu, ażeby każdy kraj koronny posiadał osobną szkołę górniczą, jest według zdania p. Ministra wogóle niemożebnem i zbytecznem, tembardziej że przedsiębiorstwa górnicze zatrudniają zawsze w porównaniu do innych przedsiębiorstw tylko mały zastęp ludzi fachowych. Nadto wyraził p. Minister przekonanie, że wyższa szkoła górnicza utworzona dla Galicyi i Wiel. Księstwa Krakowskiego nie mogłaby wykazać liczniejszej frekwencyi a wskutek tego nie mogłaby także otrzymać takiego uposażenia i takich dotacyi na potrzeby naukowe, jakie posiadają inne istniejące już akademie górnicze, że przeto galicyjska akademia górnicza nie dałaby uczniom swym takiego fachowego wykształcenia, jakie mogą uzyskać kandydaci zawodów górnictwa w istniejących już zakładach naukowych tej kategoryi, mających znakomitych nauczycieli, bogate zbiory naukowe i materyał potrzebny do ugruntowania nauki naocznym poglądem.

Co się tyczy nakoniec **trzeciej kategoryi szkół górniczych,** t. j. zakładów, któreby w obec akademii górniczych i pospolitych szkół górniczych zajmowały pod względem naukowym stanowisko pośrednie, to p. Minister rolnictwa oznajmił, że Rząd zakładom tego rodzaju jest stanowczo przeciwnym, mianowicie z tej przyczyny, że średnia szkoła górnicza nie ma właściwie żadnego wydatnego celu obok takich akademii górniczych, jakie istnieją w Austryi, skoro te akademie kształcą młodzież nietylko teoretycznie ale także o ile możności praktycznie i nie zdążając zresztą do najwyższych szczytów wiedzy, zajmują właściwie miejsce pomiędzy wszechnicami i szkołami średniemi. Przytem nadmienił p. Minister, że przeciw zakładaniu średnich szkół górniczych oświadczyła się także ankieta, zwołana w roku 1870. do ułożenia programu nauk dla szkół górniczych.

Komunikując Wydziałowi krajowemu powyższą rezolucyę p. Ministra rolnictwa, dodało c. k. Prezydyum Namiestnictwa ze swej strony następujące wyjaśnienia i uwagi:

Przedewszystkiem nadmieniło, że c. k. Namiestnictwo już przy reorganizacyi instytutu technicznego w Krakowie poruszyło myśl urządzenia szkoły górnictwa i hutnictwa, jako integralnej części nowego instytutu techniczno-przemysłowego proponując wówczas, aby bez utworzenia osobnego oddziału wykładane były niektóre nauki z działu górnictwa i hutnictwa, mianowicie na oddziale mechaniki i chemii, na razie przynajmniej w takich rozmiarach, na jakie dozwalają fundusze przeznaczone na urządzenie i utrzymanie całego instytutu; że jednakże c. k. Ministerstwo oświecenia propozycyi tej nieuwzględniło, motywując odmowę swą tem, że skoro faktyczne stosunki krajowego przemysłu górniczego nie są tego rodzaju, iżby wymagały koniecznie utworzenia dla Galicyi osobnej szkoły górnic-

twa i hutnictwa, a stan finansów państwa pozwala tylko na uwzględnienie potrzeb nieodzownych, to należy zaniechać wszelkich zarządzeń, których skuteczność pod względem zapewnienia rozwoju nauki górnictwa i hutnictwa jest problematyczną.

Z przywiedzionych rezolucyj c. k. Ministerstw rolnictwa i oświecenia wnosi c. k. Prezydyum Namiestnictwa, że c. k. Rząd nie odmówiłby udziału materyalnego w założeniu szkoły górnictwa i hutnictwa dla Galicyi, jeżeliby i kraj przeznaczył na ten cel odpowiedni fundusz. — C. k. Prezydyum Namiestnictwa uważa dalej założenie wyższej szkoły górnictwa i hutnictwa za nierównie więcej pożądane, aniżeli utworzenie szkoły niższej tego rodzaju; projekt zaś utworzenia szkoły wyższej, stojącej pod względem naukowym mniej więcej na równi z akademiami górniczemi, dałby się zdaniem tegoż Prezydyum przeprowadzić najłatwiej przez urządzenie osobnego oddziału dla górnictwa i hutnictwa przy instytucie techniczno-przemysłowym w Krakowie, gdyż koszta utrzymania takiego oddziału, któryby mógł korzystać z sił nauczycielskich i środków naukowych instytutu, nie przenosiłyby rocznie kwoty 5—6000 złr. w. a., potrzebnej na pokrycie płac co najwięcej trzech nauczycieli, którymiby grono nauczycieli instytutu w danym razie wzmocnić potrzeba.

Wychodząc z powyższych założeń oznajmiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa w swej odezwie, że gotowe jest podjąć na nowo i poprzeć jak najusilniej w obec c. k. Ministerstwa projekt utworzenia osobnego oddziału dla górnictwa i hutnictwa przy instytucie techniczno-przemysłowym w Krakowie, jeżeli kraj przyjmie na siebie obowiązek pokrywania $^2|_3$ części obliczonych wyżej kosztów utrzymania tegoż oddziału, a obok tego wyznaczy odpowiedni fundusz na urządzenie pomienionego oddziału i uzupełnienie środków naukowych zakładu przez zakupno zbiorów i przyrządów naukowych, potrzebnych wyłącznie do udzielania nauki górnictwa i hutnictwa.

Przywiedziona na wstępie uchwała Wys. Sejmu nie określiła bliżej, do której z wyszczególnionych wyżej kategoryj szkół górnictwa i hutnictwa należeć ma szkoła w Krakowie założyć się mająca, ani nie mieści w sobie wzmianki, czy Wys. Sejm pragnie założenia osobnej szkoły górnictwa i hutnictwa w Krakowie, czy też tylko utworzenia oddziału dla górnictwa i hutnictwa przy instytucie techniczno-przemysłowym w Krakowie. Znaczenie tej uchwały wyjaśnia jednakże dostatecznie rezolucya Wys. Sejmu z dnia 26. maja 1875, której ustęp pierwszy brzmi jak następuje:

„Sejm wzywa Wys. Rząd ażeby:

„1) Przyspieszając zdawna oczekiwaną reorganizacyę instytutu technicznego w Krakowie, „zaprowadził przy tymże szkołę górnictwa z wszelkiemi zakładom tego rodzaju przynależnemi prawami.“

Rezolucya powyższa jako też treść obrad, których takowa jest wynikiem, nie pozostawiają żadnej wątpliwości, że Wys. Sejm przy powzięciu uchwały z dnia 19. kwietnia 1876 miał na oku wyższą szkołę górniczą i to jako integralną część zreorganizowanego instytutu technicznego w Krakowie, że przeto założenie w kraju pospolitej szkoły górnictwa, za jaką się oświadczył p. Minister rolnictwa w reskrypcie z dnia 27. lipca 1876, w żadnym razie nie zadowolniłoby Wys. Sejmu. Projekt c. k. Prezydyum Namiestnictwa natomiast, o ile takowy odnosi się do charakteru naukowego i organizacyi szkoły górnictwa i hutnictwa, odpowiada najzupełniej zapatrywaniom, jakie Wys. Sejm pod tym względem objawił.

Z rezolucyi Wys. Sejmu z dnia 26. maja 1875 i uchwały z d. 19. kwietnia 1876, wynika jednakże równocześnie jasno, że Wys. Sejm uważał zaprowadzenie szkoły górnictwa i hutnictwa za obowiązek i zadanie c. k. Rządu i nie miał zgoła zamiaru przyczynić się do pokrycia kosztów założenia i utrzymania tejże szkoły, a tem mniej w tak znacznej mierze, jak obecnie zaproponowało c. k. Prezydyum Namiestnictwa. Z tego powodu nie mógł Wydział krajowy propozycyi wspomnianej przyjąć za podstawę do dalszych rokowań z c. k. Rządem w sprawie utworzenia oddziału dla górnictwa i hutnictwa przy instytucie techniczno-przemysłowym w Krakowie, ale musiał na razie poprzestać na oświadczeniu, że sprawę tę przedłoży Wys. Sejmowi celem uzyskania potrzebnej dyrektywy.

Wywiązując się z zadania tego, Wydział krajowy nie widzi potrzeby wyłuszczać powodów, dla których założenie wyższej szkoły górnictwa i hutnictwa bądź jako szkoły samoistnej bądź też jako oddziału instytutu techniczno-przemysłowego w Krakowie, uważa za wielce pożądane dla kraju. Kwestya ta bowiem była już po kilkakroć przedmiotem wszechstronnego rozbioru w łonie Wys. Sejmu, a wszystkie uchwały Wys. Sejmu, które się do niej odnoszą, są wyrazem zupełnie tego samego zapatrywania. Zapatrywanie to podziela także c. k. Prezydyum Namiestnictwa; pomimo tego jednakże przywiedziony na wstępie reskrypt, w którym p. Minister rolnictwa tak stanowczo neguje potrzebę założenia wyższej szkoły górnictwa i hutnictwa dla Galicyi, nie pozwala zdaniem Wydziału krajowego żywić nadziei, aby c. k. Rząd dał się skłonić do założenia takiej szkoły kosztem skarbu państwa, kiedy p. Minister nawet dla pospolitej szkoły górniczej, której potrzebę zdaje się uznawać, żąda udziału materyalnego ze strony kraju lub przedsiębiorców. Przeciwnie Wydział krajowy doszedł do przekonania, że w danych okolicznościach kraj uzyskać może wyższą szkołę górniczą tylko wtedy, jeżeli Wys. Sejm w myśl propozycyi c. k. Prezydyum Namiestnictwa zgodzi się na zasadę, że szkoła ta utrzymywaną będzie wspólnym kosztem funduszów państwowych i funduszu krajowego.

Z tego powodu Wydział krajowy, jakkolwiek ubolewa, że przeprowadzenie projektu c. k. Prezydyum Namiestnictwa połączone będzie dla kraju z ofiarami na rzecz zakładu, którego założenie i utrzymanie powinnoby obciążyć wyłącznie skarb Państwa, przecież ze względu na uznaną potrzebę a nawet konieczność utworzenia takiego zakładu dla podźwignięcia krajowego przemysłu górniczego, czuje się zniewolonym oświadczyć się w zasadzie za wspomnionym projektem.

Co się tyczy jednakże szczegółów projektu, to Wydział krajowy nie może żadną miarą przemawiać za tem, aby kraj, obowiązując się do ponoszenia dwóch trzecich części wydatków na utrzymanie oddziału dla górnictwa i hutnictwa przy instytucie techniczno-przemysłowym w Krakowie w kwocie przez c. k. Prezydyum Namiestnictwa obliczonej, obok tego brał jeszcze na siebie obowiązek pokrycia kosztów utworzenia tegoż oddziału. Wydział krajowy mniema bowiem, że względy słuszności wymagają co najmniej, aby c. k. Rząd pokrył koszta urządzenia pomienionego oddziału jako części własnego instytutu. — Nadto zaś należałoby zdaniem Wydziału krajowego w zamian za subwencyę udzielać się mającą z funduszu krajowego na utrzymanie oddziału górniczego, zastrzedz dla naczelnéj władzy autonomicznej prawo ingerencyi tak względem ułożyć się mającego planu organizacyi tegoż oddziału, jakoteż co do sposobu zużycia powyższej subwencyi krajowej, podobnie jak to zwykł sobie zastrzegać c. k. Rząd, ilekroć skłoni się do subwencyonowania zakładów krajowych.

Wydział krajowy wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. 1) Sejm wzywa c. k. Rząd do utworzenia oddziału dla górnictwa i hutnictwa z charakterem wyższej szkoły górniczej przy c. k. instytucie techniczno-przemysłowym w Krakowie.

2) Sejm zobowiązuje się do pokrywania dwóch trzecich części kosztów utrzymania tegoż oddziału z funduszu krajowego do wysokości 4000 zł. w. a. rocznie pod warunkiem, że c. k. Rząd poniesie koszta urządzenia oddziału i pokrywać będzie resztę wydatków rocznych na jego utrzymanie, a nadto przyzna Wydziałowi krajowemu prawo do udziału w ustanowieniu planu organizacyi pomienionego oddziału niemniej w oznaczaniu sposobu zużycia każdorocznej subwencyi krajowej przeznaczonej na jego utrzymanie.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia z c. k. Rządem rokowań o założenie oddziału dla górnictwa i hutnictwa przy c. k. instytucie techniczno - przemysłowym w Krakowie na zasadach powyższych i poleca mu zarazem, ażeby z wyniku rokowań zdał sprawę Sejmowi krajowemu na najbliższej sesyi.

Z Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 3. lipca 1877.

Przewodniczący:
Oktaw Pietruski m. p.
Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:
Dr. Józef Wereszczyński m. p.
Członek Wydziału krajowego.

Z drukarni krajowej **A. Waydowicz** (przedt. M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

LWkr 22.029. z r. 1877.

Aleg. B.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zubożenia kraju i zasilania kas zaliczkowych z funduszu krajowego.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z d. 21. marca 1876. powziął Wys. Sejm na wniosek komisyi głodowej następujące uchwały:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby dla zbadania przyczyn zubożenia powszechnego kraju i zwiększającego się upadku gospodarstw wiejskich, tudzież obmyślenia środków dla podźwignięcia kraju z tego smutnego stanu zwołał ankietę, i wynik jej czynności przedłożył przyszłemu Sejmowi".

„Zwołać się mającej ankiecie Sejm przekazuje do rozpoznania wniosek następującej treści:

1. Wydział krajowy dołoży starań, aby każda ile możności rada powiatowa, założyła w swoim powiecie kasę zaliczkową. W powiatach posiadających już kasy zaliczkowe, dążyć należy do zasilenia tychże.

2. Każda rada powiatowa, która tego zażąda, otrzyma na założenie nowej, lub zasilenie istniejącej już kasy zaliczkowej powiatowej pożyczkę z funduszu krajowego w wysokości przynajmniej 5000 zł. a. w. Od pożyczki tej opła-

cać będzie kasa zaliczkowa funduszowi krajowemu procent po 6 od sta, sam zaś kapitał zwróci najdalej w latach dziesięciu.

3. Sejm przeznacza na ten cel rozporządzalne fundusze pożyczki z r. 1873. w odpowiedniej wysokości.

4. Z uwagi, że powyższa dotacya kas zaliczkowych okaże się niedostateczną, Wydział krajowy zaprosi towarzystwo kredytowe ziemskie, towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń, tudzież kasy oszczędności, aby ze swej strony pożyczkami przyszły radom powiatowym w pomoc.

5. W miarę dalszych potrzeb, Wydział krajowy przedkładać będzie Sejmowi odpowiednie wnioski, dążące do rozwinięcia powiatowych kas zaliczkowych w całym kraju.

6. Wydział krajowy wypracuje projekt warunków, wskazujący radom powiatowym, w jaki sposób powiatowe kasy zaliczkowe zakładane i w jaki sposób pożyczki mieszkańcom powiatu udzielane być winny".

Celem wykonania powyższej uchwały Wys. Sejmu, Wydział krajowy zarządził przedewszystkiem zebranie szczegółowych wiadomości o położeniu materyalnem ludności krajowej i w tym celu rozesłał po całym kraju pytania odnoszące się do stosunków większej własności, włościan, tudzież ludności przemysłowej i handlowej.

Następnie uchwałą z d. 23. stycznia b. r. l. 2570 złożył w myśl polecenia Wys. Sejmu komisyę ankietową dla szczegółowego rozbioru kwestyj wskazanych we wniosku komisyi głodowej, oraz dla rozpoznania dodatkowego wniosku o pożyczkach z funduszu krajowego dla kas zaliczkowych, i zaprosił do składu tej komisyi pp. Leona Bilińskiego, Piotra Grossa, Ottona Hausnera, Maryana Hoppena, Zdzisława Marchwickiego, Józefa Pajączkowskiego, Tadeusza Pilata, Tadeusza Skałkowskiego i Józefa Wereszczyńskiego Członka Wydziału krajowego, który przewodniczył obradom.

Komisyi tej przekazał Wydział krajowy do użytku przy spełnieniu jej zadania materyały statystyczne, zawarte w nadsyłanych odpowiedziach na pytania o położeniu ludności krajowej.

Rezultat dotychczasowych prac komisyi ankietowej i sformułowaną przez nią opinię o zasilaniu kas zaliczkowych pożyczkami z funduszu krajowego, zawiera załączone ·/. sprawozdanie które w myśl końcowego ustępu przytoczonej uchwały Sejmowej — Wydział krajowy ma zaszczyt przedłożyć Wys. Sejmowi.

Alegat A.

Równocześnie ze względu na bezpośredni związek ze sprawą, o którą tu chodzi, Wydział krajowy ma zaszczyt przedłożyć Wys. Sejmowi w dalszem załączeniu ·/. sprawozdanie komisyi dla kredytu rolniczego, która w skutek inicyatywy Wydziału krajowego w r. 1875. złożoną została z pp. Piotra Grossa, Ferdynanda Krattera, Józefa Pajączkowskiego, Tadeusza Pilata, Tadeusza Skałkowskiego i Alfreda Zgórskiego, pod przewodnictwem Członka Wydziału krajowego Józefa Wereszczyńskiego. Komisya ta obradowała od tego czasu z dłuższemi przerwami i dopiero w bieżącym miesiącu rozwiązaną została, ukończywszy w zupełności swoje prace.

Alegat B.

Wynik tych prac, zawarty w załączonem sprawozdaniu i trzech referatach I, II, III. — raczy Wys. Sejm przyjąć tymczasem do wiadomości, zaś Wydział krajowy nie omieszka po szczegółowym rozbiorze wniosków i zapatrywań

I. II. III.

komisyi dla kredytu rolniczego, zarządzić w drodze administracyjnej, co uzna za odpowiednie, i zdać sprawę o tem Wys. Sejmowi a ewentualnie przedłożyć swoje wnioski w tej sprawie Wys. Sejmowi do uchwały na przyszłej sesyi.

Z Rady Wydziału krajowego.

Lwów d. 20. lipca 1877.

Przewodniczący:
Oktaw Pietruski w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:
Otton Hausner w. r.
Zastępca członka Wydziału krajowego.

Odpis

sprawozdania komisyi ankietowej w sprawie zubożenia kraju, wniesionego do Wydziału krajowego 10. lipca 1877. do L. 22.029.

Na posiedzeniu z dnia 28. marca 1876 powziął Wys. Sejm na wniosek komisyi głodowej następujące uchwały:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby dla zbadania przyczyn zubożenia powszechnego kraju i zwiększającego się upadku gospodarstw wiejskich, tudzież obmyślenia środków dla podźwignięcia kraju z tego smutnego stanu, zwołał ankietę i wynik jej czynności przedłożył przyszłemu Sejmowi.“

„Zwołać się mającej ankiecie Sejm przekazuje do rozpoznania wniosek następującej treści:

1. Wydział krajowy dołoży starań, aby każda ile możności rada powiatowa założyła w swoim powiecie kasę zaliczkową. W powiatach posiadających już kasy zaliczkowe dążyć należy do zasilenia tychże.

2. Każda rada powiatowa która tego zażąda, otrzyma na założenie nowej lub zasilenie istniejącej już kasy zaliczkowej powiatowej pożyczkę z funduszu krajowego w wysokości przynajmniej 5000 złr. w. a. Od pożyczki tej opłacać będzie kasa zaliczkowa funduszowi krajowemu procent po 6 od sta, sam zaś kapitał zwróci najdalej w latach dziewięciu.

3. Sejm przeznacza na ten cel rozporządzalne fundusze pożyczki z r. 1873. w odpowiedniej wysokości.

4. Z uwagi że powyższa dotacya kas zaliczkowych okazuje się niedostateczną, Wydział kraj. zaprosi towarzystwo kredytowe ziemskie, towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń, tudzież kasy oszczędności, aby ze swej strony pożyczkami przyszły radom powiatowym w pomoc.

5. W miarę dalszych potrzeb, Wydział krajowy przedkładać będzie Sejmowi odpowiednie wnioski, dążące do rozwinięcia powiatowych kas zaliczkowych w całym kraju.

6. Wydział krajowy wypracuje projekt warunków, wskazujący radom powiatowym, w jaki sposób kasy pożyczkowe zakładane i w jaki sposób pożyczki mieszkańcom powiatu udzielane być winne.“

W wykonaniu tych poleceń Wys. Wydział krajowy postarał się najpierw o zebranie materyału statystycznego i w tym celu rozesłał zeszyty z pytaniami do stosunków miejscowych odnoszą-

cemi się po całym kraju. Następnie złożył Wys. Wydział krajowy komisyę ankietową, która miała na podstawie zebranych materjałów wskazać przyczyny niepomyślnego położenia materyalnego i zaproponować środki zaradcze. Komisyi tej poruczono też w myśl powyższego polecenia Wys. Sejmu rozpoznanie przytoczonego powyżej wniosku posła Zyblikiewicza.

Z pierwszej części swego zadania t. j. rozpoznania przyczyn niepomyślnego położenia kraju i obmyślenia środków zaradczych, podpisana komisya nie mogła się dotąd wywiązać. Koniecznie potrzebną podstawą ku temu są wiadomości o istotnem położeniu materyalném rozmaitych warstw ludności w różnych okolicach kraju, które to wiadomości zawarte są w odpowiedziach na pytania rozesłane przez Wys. Wydział krajowy. Tymczasem odpowiedzi te nietylko powoli wpływały, ale i teraz, kiedy liczba ich jest wcale już znaczną, parę powiatów i ważniejszych miast nie jest jeszcze reprezentowanych ani jedną odpowiedzią, na innych kilka, przypada zbyt mała ilość odpowiedzi. W ogóle z rozesłanych zeszytów z pytaniami odnoszącemi się do:

większej własności	901	nadeszło	381	brakuje	520
mniejszej własności	944	„	477	„	467
handlu i przemysłu	698	„	258	„	440

Z góry liczono wprawdzie na to, że około połowa tylko lub najwięcej $^2/_3$ zeszytów wróci wypełnionych, lecz rezultat dotychczasowy okazuje, że tylko o stosunkach włościańskich otrzymano więcej niż połowę zeszytów z odpowiedziami, ilość odpowiedzi większej własności choć niedochodzi połowy rozesłanych zeszytów, jednakże wystarcza ze względu, że stosunki większej własności nie są lokalnie tak dalece różne; natomiast ilość odpowiedzi o stosunkach handlu i przemysłu jest niezadowalniającą. Obok tego należyte zbadanie i opracowanie zebranego materyału z powodu obszerności jego i rozmaitości, musi koniecznie potrwać przez czas dłuższy, jak to zresztą ma miejsce z ankietami statystycznemi za granicą, tutaj żaś tembardziej, że bióro statystyczne, któremu przypadnie największa część pracy w tym względzie, miało oprócz tego i inne jeszcze zajęcia obowiązkowe. Dopiero tedy po opracowaniu rezultatów ankiety statystycznej, komisya będzie mogła wziąść pod rozbiór sprawę upadku materyalnego kraju i przedłożyć Wys. Wydziałowi krajowemu swoje zapatrywania.

Co się tyczy drugiej części przekazanego sobie zadania, to jest wniosku p. Zyblikiewicza o zakładaniu kas zaliczkowych i udzielaniu im pożyczek z funduszów krajowych, komisya znalazła się w możności stanowczego załatwienia sprawy i przedkłada Wys. Wydziałowi krajowemu następny wynik swoich obrad:

Komisya ankietowa uznała, iż jest w wysokim stopniu pożądanem dla rozwoju stowarzyszeń zaliczkowych w Galicyi, ażeby kraj, jak to proponuje poseł Zyblikiewicz, przyszedł w pomoc tym towarzystwom pożyczkami ze swoich funduszów, nie mogła jednak zgodzić się na formę tej pomocy, proponowaną przez posła Zyblikiewicza, to jest na to, aby kraj udzielał w tym celu pożyczek powiatom, te zaś za pomocą założonych i zarządzanych przez rady powiatowe kas zaliczkowych, rozpożyczały owe fundusze pomiędzy ludność. Albowiem z jednej strony poruczenie powyższego obowiązku radom powiatowym oderwałoby je od właściwych ich rozległych czynności administracyjnych i ze szkodą tych czynności obarczyłoby je sprawami zarządu finansowego i kontroli, którym często nie potrafiłyby podołać, zaś tak na zaniedbaniu właściwych czynności administracyjnych, jak na nieodpowiednim zarządzie funduszem pożyczkowym, cierpiałby ogół opodatkowanych tak korzystających jak niekorzystających z pożyczek w kasach.

Z drugiej strony, Wydział krajowy przychodząc kasom zaliczkowym w pomoc w sposób proponowany, musiałby bezwarunkowo zdać się na rady powiatowe, gdyż przy kompletnej decentralizacyi kas tych nie byłby w stanie przez dotychczasowe swe organa wykonywać skuteczną i samoistną kontrolę i przekonywać się, o ile każda kasa istotnie zasługuje na pomoc publiczną.

Ztąd komisja ankietowa orzekła w zasadzie, iż kraj powinienby udzielać stowarzyszeniom pożyczek za pośrednictwem zakładu centralnego. którego zadaniem byłoby pośredniczyć na własną odpowiedzialność między krajem a stowarzyszeniami zaliczkowemi, bądź to już teraz istniejącemi bądź, mającemi się tworzyć z inicjatywy lokalnej. Atoli co do formy takiego zakładu, ankieta na razie nie powzięła była uchwały, lecz wybrała podkomitet złożony z p. p. Bilińskiego Hausnera, Marchwickiego i Pilata, który miał z uwzględnieniem toczących się właśnie w tym samym przedmiocie obrad w „Związku stowarzyszeń“ przedłożyć ankiecie stosowne wnioski.

Podkomitet ten odbył dwa posiedzenia, a nadto brał udział w naradach w tutejszem stowarzyszeniu zaliczkowem, jako też na walnem zebraniu delegatów „Związku“. — Te dwie ostatnie czynności nie doprowadziły jednak do pożądanych wyników; albowiem na pierwszem z powyższych zgromadzeń znalazł podkomitet zdania zupełnie rozstrzelone, na drugiem zaś, referent żadnych nie stawiał wniosków, a gdy jeden z członków podkomitetu postawił wniosek podkomitetu, do którego zdawała się przychylać większość delegatów, referent wniósł odroczenie całej sprawy i wywołał stosowną uchwałę. W obec takiego stanu rzeczy, podkomitet nie uznał za rzecz pożądaną, czekać aż do ostatecznej decyzyi „Związku“. a lubo jeden z jego członków, ów stawiany na zgromadzeniu wniosek doręczył wraz z motywami patronowi „Związku“ celem umieszczenia go w uchwalonym na zgromadzeniu okólniku, to jednak podkomitet nie sądził, by to miało powstrzymywać dalszy tok sprawy w ankiecie.

Podkomitet przedłożył przeto załączone sprawozdanie wypracowane przez prof. Bilińskiego, w którem rozebrawszy szczegółowo możliwe formy centralnego zakładu kredytowego dla stowarzyszeń, oświadczył się za formą spółki akcyjnej.

Komisya ankietowa zgodziła się w zupełności na zdanie podkomitetu, że z pomiędzy przedstawionych trzech form zakładu centralnego dla stowarzyszeń zaliczkowych, jedynie forma spółki akcyjnej zasługuje na zalecenie i że wypadałoby utworzyć w tym celu spółkę akcyjną z wskazanym przez referenta zakresem działania. W łonie komisyi objawiło się jednak zarazem przypuszczenie, że może nie tak łatwo udałoby się w obecnej chwili złożyć taką spółkę. Z jednej strony bowiem ilość kapitałów szukających umieszczenia w przedsiębiorstwie bankowem, choćby tak pewnem jak projektowane, nie zdaje się być znaczną w kraju, z drugiej strony zaś kapitaliści chcący umieścić swoje fundusze w akcyjnem przedsiębiorstwie bankowem, żądają wysokich zysków i osiągają je w istniejących w kraju bankach akcyjnych które dają 10% i więcej dywidendy, nie bawiąc się w hazardowne interesa, podczas gdy spółka akcyjna zawiązana w celu udzielenia kredytu stowarzyszeniom zaliczkowym i wypożyczania w tym celu funduszów krajowych, gdyby nawet obok tego trudniła się innemi interesami wymienionemi w programie, mogłaby nieść tylko bardzo skromne zyski, jeżeli ma nieść istotną pomoc stowarzyszeniom, inaczej bowiem pośrednictwo zakładu centralnego stałoby się za drogiem dla stowarzyszeń.

Członek komisyi Dr. Skałkowski podniósł myśl utworzenia centralnego zakładu kredytowego dla stowarzyszeń zaliczkowych na jeszcze innych podstawach niż te, których rozbiorem zajmował się podkomitet. Wskazał on na propozycyę utworzenia krajowego zakładu hipotecznego, którą na wniosek jego przyjęto w komisyi dla kredytu rolniczego, obradującej osobno w Wydziale krajowym i uchwalono przedłożyć Wys. Wydziałowi do uwzględnienia. Jeżeliby taki zakład (którego urządzenie obmyślone na wzór podobnych zakładów w Czechach i na Szląsku bliżej jest wyłuszczone w referacie Dr. Skałkowskiego uchwalonym w komisyi dla kredytu rolniczego) został istotnie utworzonym, natenczas mógłby z wielką korzyścią funkcyonować zarazem jako zakład centralny dla stowarzyszeń zaliczkowych i pośredniczyć w udzielaniu im kredytu z funduszów krajowych, a pośrednictwo to dając wszelką rękojmię należytego postępowania, nie podrożałoby niczem kredytu stowarzyszeń, ponieważ koszta administracyi zakładu byłyby pokryte dochodami z interesu hipotecznego. Komisya ankietowa uznała, że w razie utworzenia krajowego zakładu hipotecznego, zakład mógłby z największą korzyścią funkcyono-

wać jako zakład centralny dla stowarzyszeń, a referent podkomitetu przyjął propozycyę Dr. Skałkowskiego do rzędu form możliwych zakładu centralnego i na wypadek utworzenia krajowego zakładu hipotecznego postawił tę propozycyę na pierwszem miejscu.

Tak utworzenie krajowego zakładu hypotecznego jak i założenie spółki akcyjnej, któraby miała być centralnym zakładem kredytowym dla stowarzyszeń zaliczkowych, będzie wymagało koniecznie trochę dłuższego czasu, podczas gdy jest ważną rzeczą, aby pomoc kredytowa dla stowarzyszeń zaliczkowych z funduszów krajowych, nastąpiła ile możności rychło i poparła rozwój tych pożytecznych instytucyj, w których słusznie upatrują dzielną obronę od lichwy. Z tego względu wniósł prof. Dr. Pilat, ażeby do czasu wejścia w życie krajowego zakładu hipotecznego, któryby stał się organem centralnym dla stowarzyszeń, lub też do czasu wejścia w życie spółki akcyjnej, któraby miała to samo zadanie, Wydział krajowy na podstawie opinii komitetu cenzuralnego złożonego z osób obeznanych ze stosunkami stowarzyszeń zaliczkowych, udzielił każdemu stowarzyszeniu zaliczkowemu które się ote zgłosi, pożyczki z funduszów krajowych na to przeznaczyć się mających. Pożyczka taka byłaby umorzoną stopniowo w przeciągu kilku lat. Dla ocenienia, na jaki kredyt każde stowarzyszenie zasługuje, musiałyby takowe przedłożyć spisy członków i wykazy stanu i obrotu majątkowego a następnie przedkładać takowe aż do zupełnego spłacenia pożyczki w stosownych odstępach czasu (n. p. kwartalnie, spisy członków corocznie), zaś Wydział zastrzegłby sobie prawo wypowiedzenia całej niespłaconej dotąd pożyczki, gdyby się okazały w składzie stowarzyszenia lub w jego stosunkach majątkowych zmiany, któreby narażały nadal bezpieczeństwo pożyczki.

Komisya ankietowa zgodziła się i na tę ewentualną propozycyę, uchwaliła zatem doradzać Wysokiemu Wydziałowi krajowemu, aby do czasu otworzenia centralnej instytucyi dla stowarzyszeń zaliczkowych, czy to przy krajowym zakładzie hipotecznym, czy też w razie niedojścia do skutku takiego zakładu, w formie spółki akcyjnej, udzielał stowarzyszeniom kilkaletnich ratami umarzających pożyczek po poprzedniem zbadaniu ich stosunków przez komitet cenzurowy. Ten sposób udzielania pożyczek zbliża się bardzo do wniosku posła Zyblikiewicza i w części trafia na zarzuty poprzednio podniesione przeciw temu wnioskowi, jednakowoż dzieląc z tym wnioskiem możność natychmiastowego urzeczywistnienia przedstawia nadto tę ważną korzyść, że z jednej strony nie obarcza reprezentacyi powiatowych niewłaściwemi dla nich czynnościami, z drugiej strony zaś niezaleca Wydziałowi krajowemu przy badaniu zdolności kredytowej stowarzyszeń spuszczać się na Wydziały powiatowe, które często nie potrafią wydać należytego sądu w tej mierze, lecz przypisuje ścisłe ocenienie stosunków każdego stowarzyszenia przez komitet cenzurowy a wreszcie przez Wydział krajowy jako instancyę rozstrzygającą, zatem w każdym razie przez fachowe siły.

Co do stopy procentowej, jakąby opłacać miały stowarzyszenia od pożyczek udzielonych z funduszów krajowych, nie powzięto żadnej uchwały, gdyż stopa ta nie da się ogólnie oznaczyć, skonstatowano jedynie, że z jednej strony stowarzyszenia zaliczkowe płacą dziś od bardzo znacznej części pożyczonych kapitałów 8, 9 i 10%, a mianowicie stowarzyszenia na prowincyi, które z kredytu w banku narodowym tylko pośrednio korzystać mogą, — z drugiej strony zauważył Członek Wydziału krajowego Dr. Wereszczyński, że Wydział krajowy nie będzie miał w przyszłości najbliższej innych funduszów, z których mógłby udzielać pożyczek stowarzyszeniom zaliczkowym, jak fundusze pożyczki krajowej z r. 1873, od którego to kapitału Wydział sam musi około 7% opłacać. W tych zatem granicach obracałaby się stopa procentowa pożyczek, gdyż nie brano pod dyskusyę tej ewentualności, żeby Wydział krajowy miał pożyczać stowarzyszeniom na procent niższy od tego, który sam płaci.

W razie pośrednictwa zakładu akcyjnego, musiałoby w procencie płaconym przez stowarzyszenia, zawierać się także wynagrodzenie dla tego zakładu, które wynosiłoby według wyjaśnień p. Dyrektora Marchwickiego przynajmniej 1½%.

Ze względu na nierozstrzygniętą kwestyę, w jaki sposób miałyby stowarzyszenia otrzymywać kredyt z funduszów krajowych, nie wchodziła komisya ankietowa też w dalsze szczegóły co do warunków tego kredytu, w której to mierze po powzięciu uchwały w kwestyi zasadniczej Wysoki Wydział krajowy będzie mógł wypracować instrukcyę, o której mowa w punkcie 6. wniosku posła Zyblikiewicza.

Lwów w lipcu 1877.

Dr. Wereszczyński w. r. Józef Pajączkowski w. r. Profesor Dr. Tadeusz Pilat w. r. Profesor Dr. Leon Biliński w. r. Dr. Tadeusz Skałkowski w. r. Dr. Zdzisław Marchwicki w. r. Otton Hausner w. r.

Subalegat do Alegatu **A.**

Referat

Profesora Dr. Bilińskiego

o formie, jaką należałoby nadać centralnemu zakładowi dla Stowarzyszeń zaliczkowych.

Centralny zakład kredytowy dla stowarzyszeń może się opierać na trzech formach:

1) na stowarzyszeniu,

albo 2) na spółce komandytowej,

albo 3) na spółce akcyjnej.

ad 1. **Centralne Stowarzyszenie,** popierane usilnie przez członków niektórych wydziału „Związku towarzystw zarobkowych", musiałoby na podobieństwo Raiffeisen'a „Rheinische landwirthschaftliche Genossenschaftsbank" polegać na ustawie z dnia 9 kwietnia 1873. r. i składać się z pojedynczych stowarzyszeń jako członków.

Komisya nie może ankiecie polecić tej formy, a to z powodów następujących:

a) Według §. 15. pomienionej ustawy, stowarzyszenie wybiera zarząd z pomiędzy członków. Ponieważ tedy do zarządu muszą z natury rzeczy należeć tylko osoby fizyczne, przez to należałoby obok stowarzyszeń przypuszczać także inne osoby na członków centralnego zakładu, które to osoby, dostawszy się do zarządu, mogłyby kierować zakładem wbrew interesom stowarzyszeń. Zakład nadreński rozróżnia też w art. 2. swych statutów dwie kategorye członków, a jeżeli według art. 3. pojedyncze stowarzyszenia wykonywują prawo głosowania przez umocowanych członków, którzy wraz z członkami 2. kategoryi mają wybierać (art. 5.) do zarządu osobno z pomiędzy osób

fizycznych, zaś osobno z pomiędzy członków pojedynczych stowarzyszeń w ogóle, to jestto przepis niezgodny z §. 17. ustawy niemieckiej, jak niemniej byłby niezgodny z §. 15. ustawy naszej. „(Jede Genossenschaft muss einen aus der Zahl der Genossenschaft zuwählenden Vorstand haben")

b) Za zobowiązania stowarzyszenia odpowiadają członkowie nieograniczenie lub przynajmniej do wysokości podwójnego udziału. Ta odpowiedzialność odnosiłaby się w niniejszym wypadku do pojedynczych stowarzyszeń, których członkowie tym sposobem w 1. linii odpowiadaliby za długi swego stowarzyszenia, w 2. za długi zakładu centralnego. Chociaż tedy dotykalne skutki tej drugiej odpowiedzialności istotnie mogłyby się dać czuć chyba już przy najgorszej administracyi, to przecież zamożniejsi członkowie stowarzyszeń mogliby się obawiać o swój majątek, zwłaszcza, że jak pod *a* wykazano, nie mieliby wpływu na zarząd zakładu centralnego.

W skutek tego, stowarzyszenia mogłyby potracić zamożniejszych członków, co w ich interesie nie byłoby pożądanem.

c) Ponieważ fundusze krajowe nie mogłyby wystarczyć raz na zawsze, przeto na każdy sposób centralny zakład musiałby się uciekać do zwykłego kredytu bankowego. Otóż trudno przypuścić, by kapitaliści z wielkiem zaufaniem zbliżyli się do zakładu o formie znanej dotąd tylko w jednym zakątku Niemiec i formie, która właśnie mimo swych korzyści niezaprzeczonych, nie wywołuje tyle zaufania, by zakład centralny był zbędnym. Forma stowarzyszeń bardzo jest stosowną dla związków lokalnych, które łącząc miejscowe drobne siły ekonomiczne, ściągają też drobne zapasy pieniężne z okolicy. Ponieważ jednak te fundusze nie starczą, dlatego właśnie potrzebnym jest zakład centralny, który też musi być przystępną dla kapitalistów potęgą ekonomiczną, jeżeli ma liczyć na ich pomoc.

d) Wprawdzie zwolennicy formy stowarzyszenia odpowiadają na to, iż pojedyncze stowarzyszenia stworzą dostateczną dotacyę zakładu za pomocą udziałów i wkładek swoich funduszów rezerwowych. Atoli pominąwszy pytanie, czy to byłby stosowny sposób pomieszczenia „rezerwy" (którąby przez to de facto przestała nią być) stajemy w obec dylematu: czy stowarzyszenia potrzebują centralnego zakładu, czy też nie?

Jeżeli mają na tyle funduszów, że mogą dotować duży zakład, to byłby to dowód, iż ten zakład jest zbędny; jeżeli zaś powszechność i same stowarzyszenia uznają potrzebę takiego zakładu, to jestto dowodem, że ich fundusze nie są tak znaczne. Toż istotnie prócz kilku większych stowarzyszeń (jak w Stanisławowie, Tyśmienicy, Samborze, Gorlicach, Lwowie, Krakowie i t. d.) wszystkim innym daje się czuć brak funduszów; gdyby więc nawet istotnie wszelkie rezerwy przeniesiono do zakładu centralnego, to przecież utworzony tym sposobem fundusz, żadną miarą nie starczyłby na obdzielenie wszystkich stowarzyszeń, — o co właśnie chodzi w całej tej sprawie. Toż zakład nadreński nie tylko nie liczy na fundusze stowarzyszeń, lecz systemem Raiffeisena nie tworzy nawet udziałów (art 3.), liczy zaś na pożyczki i emisyę obligacyj bez wypowiedzenia (art. 8.) które u nas ani by się przyjęły, ani by uzyskały zezwolenia rządu.

ad 2. **Spółka komandytowa**, której komandytystami byłyby stowarzyszenia, znaną jest wprawdzie w Niemczech (Deutsche Genossenschafts-Bank, Sörgel, Parissius et Comp.) i we Francyi (Societé du credit au travail: Beluze et Comp. w Paryżu, i takież tow. Flottard et Comp. w Lyonie). Jednakowoż i jej nie możemy polecić z powodów następujących:

a) Forma ta jest w Austryi w praktyce zupełnie nie znaną, co już samo przez się nie rokuje jej wielkiego wzięcia u kapitalistów;

b) trudno byłoby wynaleść kilku mężów zamożnych, a zarazem powszechnie znanych w kraju, którzyby byli gotowi przyjąć nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki;

c) ale z resztą, przypuściwszy nawet taką gotowość, nie należy zapominać, iż gerantom potrzeba koniecznie bardzo wysokie dać wynagrodzenie, nie tylko za ich pracę, lecz także za przyjęte ryzyko. W skutek tego administracya, a w dalszej konsekwencyi i kredyt stałyby się droższemi;

d) nie należy też w końcu przepomnieć, iż w kraju, gdzie nie mają podobnej formy kapitaliści, choćby z góry nieuprzedzeni, będą kredyt dla spółki mierzyli nie objętością jej interesów, lecz majątkiem gerantów, przez co kredyt byłby i niedostateczny i nienormalny.

ad 3. Pozostała **forma spółki akcyjnej** nie jest wprawdzie wolną od stron słabych, a mianowicie zdyskredytowaną jest trochę od r. 1873. i sama przez się nie daje rękojmi postępowania zgodnego z potrzebami kraju i stowarzyszeń. Mimo to komisya poleca ankiecie spółkę akcyjną, z powodów następujących i z następującemi zastrzeżeniami:

a) Spółka akcyjna z natury przeznaczoną jest do centralizowania kapitałów, do reprezentowania potęgi finansowej.

b) Posiadając z góry kapitał zakładowy nie potrzebuje absorbować rezerwy stowarzyszeń, lubo jej nie wyklucza (ob. §. 3. projektu).

c) Nadto choćby tylko według doświadczeń targu lwowskiego, spółka akcyjna zdoła gromadzić depozyta ludzi zamożnych, któreto depozyta, rozszerzone z czasem na wielką skalę, mogą z jednej strony dostarczać, jak w bankach szkockich, tanich funduszów dla warstw mniej zamożnych, z drugiej zaś strony zaszczepić w ludności zwyczaj angielski, by nie trzymała gotówki bez procentu w domu.

d) Spółki akcyjne, jako takie oparte na odpowiedzialności ograniczonej, wolne są od odnośnych niedogodności stowarzyszenia; mimo to można do nich dołączyć niejako zasadę odpowiedzialności nieograniczonej, a to zapomocą tak zw. „związku kredytowego“, byleby przystąpienie doń nie było przymusowym (ob. §. 8. projektu). Związki takie praktykują się w trzech najznakomitszych zakładach austryackich.

e) Nadużycia dzieją się wprawdzie przy spółkach akcyjnych, ale nie pochodzą z ich formy, lecz z rodzaju ich czynności. To też niniejszy zakład centralny wypada statutem ograniczyć tak, by był tylko bankiem depozytowym i eskontowym (ob. §. 4 i 5. projektu). Nadto możnaby z obawy nadużyć przez spekulantów — ustanowić akcye imienne, których nie wolno pozbywać bez zezwolenia walnego zgromadzenia, lubo zachodzi obawa, iż zakład straci przez to pożądaną ruchliwość.

f) Gdyby zresztą kraj przyszedł zakładowi centralnemu w pomoc, to musiałby przez stosowny organ wykonywać kontrolę, iż nie cała klientela zakładu, lecz tylko stowarzyszenia będą stąd czerpały, i że to będzie następowało według norm, jakie Wydział ustanowi co do wysokości procentu, terminu spłat, sposobu cenzurowania weksli itp.

g) Nie zawadzi na koniec dodać, że sławne „Societe du credit populaire de Mulhouse“ jak niemniej założona w roku 1864. przez byłego ministra L. Saya „caisse d' escompte des associations populairs“ w Paryżu, są spółkami akcyjnemi, a mimo to działają wybornie.

W myśl tych wywodów powstałby następujący

Projekt

centralnego zakładu kredytowego do stowarzyszeń.

§. 1. Utworzy się spółka akcyjna (ewentualnie z akcyami imiennemi) pod nazwą: „galicyjski depozytowy i eskontowy bank dla stowarzyszeń gospodarczych“.

§. 2. Kapitał ustanawia się w wysokości 500.000 złr., na które z początku ma być wydanych 2500 akcyj po 100 złr.

§. 3. Stowarzyszenia gospodarcze m o g ą nabywać akcye banku, lecz nie są do tego zobowiązane.

§. 4. Do czynności banku należą:

a) przyjmowanie depozytów na asygnacye z terminem wypowiedzenia, jako też girodepozytów;

b) eskontowanie (skup) weksli;

c) w braku gotówki reeskont weksli;

d) w braku innej lokacyi zakupno lub lombard papierów według norm, przyjętych w tym względzie przez bank narodowy, wszakże z prawem dalszego ich ścieśnienia przez zarząd.

§. 5. Wszelkie inne czynności są wzbronione a w szczególności:

a) pożyczki hipoteczne,

b) depozyta, na asygnacye bez terminu wypowiedzenia,

c) pożyczki na zastaw,

d) lombard i zakupno papierów niezgodne z §. 4 lit. *d.*,

e) w ogóle handel papierami lub monetami i utrzymywanie kantoru wymiany,

f) wreszcie jakiekolwiek czynności założycielskie i giełdowe.

§. 6. Bank ustanawia dyskonto podwójne:

a) niższe, o 1% dla związku kredytowego dłużników ze solidarną poręką członków

b) wyższe o 1% dla innych dłużników.

§. 7 Stowarzyszenia gospodarcze polecone przez patronat, mają przed wszystkiemi innemi osobami pierwszeństwo przy skupie weksli. o ile w ogóle zasługują na kredyt (§. 9.).

§. 8. Każdemu stowarzyszeniu wolno wybierać między dyskontem wyższem a niższem. Tylko w tym ostatnim razie musi ono przystąpić do związku kredytowego, tak, że to przystąpienie i połączona z nim odpowiedzialność solidarna, będą zależały od woli każdego stowarzyszenia.

§. 9. Zarządowi banku będzie służyło prawo, stowarzyszeń, któreby w ogóle nie zasługiwały na kredyt, nie przypuścić do skupu weksli (§. 7.) lub do związku kredytowego (§. 8.). Odmowa musi być pisemnie umotywowaną i będzie się opierała na opinii lustratorów banku, którym stowarzyszenie żądające kredytu, musi dozwolić wszechstronnej rewizyi swych interesów.

§. 10. Zresztą bank będzie wchodził w interesa poszczególnione w §. 4. z każdą inną osobą bez wyjątku.

§. 11. Bank będzie ogłaszał co miesiąc dokładne wykazy o stanie swych interesów.

§. 12. Jeżeli Wydział krajowy ulokuje swe fundusze w banku, to:

a) delegat jego będzie zasiadał w radzie nadzorczej z głosem stanowczym;

b) bank podda się przepisom Wydziału co do stopy procentowej, sposobu cenzurowania weksli i t. p., o ile będzie chodziło o pożyczki dla stowarzyszeń z funduszów krajowych.

§. 13. W razie potrzeby mógłby Wydział krajowy wziąść pewną ilość akcyj zakładu, miasto mu pożyczać.

Ponieważ tedy podobna instytucya nietylko bez wszelkiego dla funduszów krajowych niebezpieczeństwa, otworzyłaby obfity kredyt dla stowarzyszeń, lecz nadto przez czynność depozytową mogłaby się stać prawdziwem dla kraju dobrodziejstwem, przeto komisya wnosi, by ankieta zaproponowała Wydziałowi krajowemu, ażeby pożyczkę krajową dla stowarzyszeń udzielił na ręce takiego tylko zakładu, któryby do swych statutów przyjął zasady, objęte powyższym projektem.

W komisyi objawiły się zresztą także głosy, czy Wydział nie mógłby funduszów odnośnych powierzyć któremuś z istniejących we Lwowie banków akcyjnych. Myśli takiej nie możemy jednak polecać, mimo że n. p. „Länder-Banken-Verein“ wiedeński funkcyonował jako zakład dla stowarzyszeń. Najprzód bowiem czynności naszych banków zbyt wychodzą po za ramy §§. 4. i 5. projektu, dalej wybór banku byłby trudny i sprowadziłby namiętne agitacye we wielu sferach, w końcu zachodzi wątpliwość, czy który bank podjąłby się tej misyi.

Zresztą wypada korzystać z dogodnej sposobności, aby stworzyć zakład tyle zbawienny dla kraju.

We Lwowie dnia 14. kwietnia 1877.

Dr. Leon Biliński. w. r.

Odpis

sprawozdania komisyi ankietowej w sprawie kredytu rolniczego, wniesionego do Wydziału krajowego 11. lipca 1877 do L. 22120.

Wysoki Wydziale krajowy!

Kongres rolniczy, który obradował we Wiedniu na początku 1873. r. zajął się między innemi kwestyami. odnoszącemi się do podźwignienia rolnictwa, także sprawą ułatwienia kredytu gospodarstwom rolniczym i w memoryale w tej mierze przedłożonym Ministerstwu rolnictwa podniósł potrzebę użycia w tym celu dwóch środków, mianowicie:

1) Zakładania krajowych instytutów kredytowych ziemskich pod zarządem Wydziałów krajowych i gwarancyą krajów, które wydając listy zastawne oprocentowane i amortyzowane w bieżącej monecie, mogłyby ściągnąć z zagranicy tanie kapitały.

2) Zakładania stowarzyszeń kredytowych (zaliczkowych) na zasadzie przyjętej w stowarzyszeniach Raiffeisena w Prusiech nadreńskich, obliczonych na mniejszych gospodarzy wiejskich.

P. Minister rolnictwa wziąwszy pod rozwagę powyższe życzenia kongresu rolniczego, uznał potrzebę zbadania przedewszystkiem stosunków kredytowych w każdym kraju koronnym i skutków dotychczasowej działalności istniejących już zakładów kredytowych ziemskich, oraz stowarzyszeń kredytowych (zaliczkowych), aby tym sposobem zyskać pewne podstawy do ocenienia i ewentualnego wprowadzenia w życie projektowanych przez kongres rolniczy urządzeń. P. Minister rolnictwa polecił tedy Namiestnictwu galicyjskiemu, aby porozumiawszy się z Wydziałem krajowym, zdało mu sprawę o stosunkach kredytu rolniczego w kraju, a mianowicie o wpływie działalności galicyjskiego towarzystwa kredytowego ziemskiego na kredyt rolniczy.

Wys. Wydział krajowy uznając ważność tej sprawy dla rolnictwa krajowego, skoro c. k. Namiestnictwo udało się doń z prośbą o wyjaśnienia i daty o stosunkach kredytowych w kraju, tudzież z prośbą o opinię co do projektów podniesionych przez kongres rolniczy wiedeński, postanowił zająć się szczegółowo tą sprawą. W tym celu zebrawszy poprzednio potrzebne materyały a mianowicie statuty, regulaminy i sprawozdania zakładów kredytowych ziemskich, tak krajowych jak obcych, oraz wiadomośei o innych instytucyach kredytowych w kraju, złożył komisyę, której

polecił zbadać, „o ile źródła kredytu hipotecznego są przystępne dla własności ziemskiej, czy pożądanem jest utworzenie nowego zakładu hipotecznego, w jaki sposób należałoby urządzić taki zakład, a mianowicie, czy galicyjskie towarzystwo kredytowe ziemskie nie mogłoby zaspakajać w zupełności wszelkie potrzeby kredytu ziemskiego.“ Następnie miała ta komisya zbadać: „czyli projektowane przez kongres rolniczy stowarzyszenia kredytowe zdołają w istocie przyczynić się do przysporzenia kapitałów dla produkcyi rolniczej pod przystępnemi warunkami, jaką należałoby dać im organizacyę i wreszcie czyli i w jaki sposób kraj miałby się przyczynić do utworzenia odpowiedniej liczby tych instytucyj i do ułatwienia ich działalności“ Komisya, której przypadło zadanie zbadania sprawy tu wymienionej, na pierwszem zebraniu swojem uznała potrzebę oddzielnego rozpatrywania stosunków i potrzeb kredytowych większej a mniejszej własności ziemskiej, które w kraju naszym z tylu względów odmienne zajmują stanowiska. W tym celu podzieliła się na dwa podkomitety, które miały pracować oddzielnie, a następnie pełnej komisyi przedłożyć swoje elaboraty dla ostatecznej uchwały

Rozmaite zewnętrzne od komisyi niezależne okoliczności, mianowicie choroba i ustąpienie Członka Wydziału krajowego, przewodniczącego komisyi, poniekąd zaś także rozliczne obowiązkowe zajęcia i czasowa nieobecność niektórych członków komisyi, utrudniały i opóźniły znacznie jej prace, a nawet gdy referaty zostały wygotowane, odwlekły powzięcie ostatecznych uchwał. Z opóźnieniem tem połączoną była jednak niejaka korzyść w tem leżąca, że gdy na wiosnę roku 1876. p. Minister rolnictwa słysząc o rozpaczliwych stosunkach kredytowych mniejszej własności w Galicyi, wysłał profesora Dr. Marcheta z poleceniem, aby zetknąwszy się z osobami znającemi stosunki miejscowe, zdał sprawę tak o tych stosunkach jak i o sposobach poprawy takowych; — członkowie komisyi dla kredytu rolniczego, mając po największej części udział w konferencyach, odbywanych we Lwowie z profesorem Marchetem, mieli nową sposobność do wyczerpującego przedyskutowania wszystkich kwestyj, odnoszących się do kredytu mniejszej własności ziemskiej w naszym kraju.

W ostatecznym rezultacie prac swoich przedkłada, komisya Wysokiemu Wydziałowi krajowemu:

A. o stosunkach kredytowych większej własności ziemskiej —
referat wypracowany przez członka komisyi, adwokata Dr. Ferdynanda Krattera;

B. o stosunkach kredytowych mniejszej własności ziemskiej, dwa referaty, mianowicie:
o gminnych kasach pożyczkowych, referat wypracowany przez członka komisyi, prof. Dr. Tadeusza Pilata,
o innych zakładach kredytowych dla mniejszej własności, referat wypracowany przez członka komisyi, Dr. Tadeusza Skałkowskiego.

Komisya dodaje, iż referaty te, w których uwzględnione są poprawki, poczynione przy obradach komisyi nad wnioskami referentów, zostały przez komisyę przyjęte, a wnioski ostateczne w końcu każdego referatu umieszczone, stały się uchwałami komisyi, która przedkłada je Wysokiemu Wydziałowi krajowemu do łaskawego ocenienia i dalszego zarządzenia.

Lwów dnia 30. czerwca 1877.

Dr. Wereszczyński wr. Józef Pajączkowski wr. Dr. Tadeusz Skałkowski wr. Dr. Alfred Zgórski wr. Prof. Dr. Tadeusz Pilat wr. Kratter wr.

Subalegat 1. do Alegatu B.

Referat

adwokata Dr. Ferdynanda Krattera

o sposobach podniesienia kredytu większej własności ziemskiej.

Zebrany w Wiedniu w r. 1873. kongres rolników, podjął pierwszy myśl utworzenia instytutów hipotecznych pod gwarancyą dotyczącego kraju koronnego, a pod zarządem Wydziału krajowego.

Minister rolnictwa poruczył zatem projekt ten do zaopiniowania galicyjskiemu Wydziałowi krajowemu, który ustanowił komisyę ankietową dla zbadania stosunków kredytowych kraju, niemniej też i kwestyi, czy i o ile istniejące zakłady kredytowe odpowiadają swemu zadaniu.

Jako członkowi tej komisyi przypadło mi to zaszczytne zadanie, wyjaśnić stosunki kredytowe właścicieli większych posiadłości.

W tej mierze wypada mi najpierw zauważyć, że kraj nasz posiada najstarszy w całej monarchii instytut hipoteczny. Już bowiem w r. 1841. powstało u nas pod gwarancyą stanów „galicyjskie stanowe towarzystwo kredytowe“, które postawiło sobie za zadanie udzielać pożyczki w wysokości nad 1000 złr. m. k. na hipotekę osobnych ciał tabularnych i wydawać listy zastawne.

Ogłoszone najwyższym patentem z 3. grudnia 1811. r. statuta, normują stosunki uczestników tego towarzystwa kredytowego, jakoteż i posiadaczy listów zastawnych w ten sposób, iż jak z jednej strony odpowiadają wymaganiom kredytu właścicieli posiadłości tabularnych, tak z drugiej strony dają posiadaczom listów zastawnych potrzebną gwarancyę. W pierwszym kierunku postanowiono, iż każdy właściciel odrębnego ciała tabularnego, o ile na takowe pożyczka w wysokości najmniej tysiąca złr. m. k. udzieloną być może, będzie do towarzystwa przyjętym i może żądać pożyczki w wysokości statutem określonej. Potrzebę kredytu na czas długi a niską stopę procentową dla egzystencyi i wzrostu gospodarstwa wiejskiego niezbędną, uwzględniono tu przez postanowienie, że pożyczka jest regularnie niewypowiedzialną (§. 63. statutu), że pożyczka udziela się do połowy wartości hipoteki i oprocentowuje tylko po 4% od sta (§§. 18, 36 i 29). O bezpieczeństwo posiadaczy listów zastawnych postarano się przedewszystkiem przez staranną organizacyę zarządu zakładu, który składa się z dyrekcyi i komisyi nadzorczej - tudzież wydaniem dokładnych przepisów co do sposobu oznaczenia wartości dóbr i co do postępowania przy udzielaniu i zaliczaniu pożyczek, które nigdy połowy wartości dóbr nie mogą przewyższać i z reguły na pierwszem miejscu muszą być zahipotekowane.

Przepisy te co do bezpieczeństa udzielanych pożyczek tak były skuteczne, że ten instytut hipoteczny przy wszystkich wypadkach licytacyi, jakie się w ciągu 35ciu lat wydarzyły, żadnych nie poniósł strat.

Dla poparcia swej działalności, dla ogółu tak korzystnej, uzyskało galicyjskie stanowe towarzystwo kredytowe bardzo znaczne i na owe czasy nadzwyczajne przywileje.

Zakład ten uwolniony został bowiem od wielu uciążliwych i z stratą czasu połączonych formalności przy realizowaniu pretensyi z udzielonych pożyczek, a mianowicie został on uprawniony na podstawie ksiąg głównych, którym znaczenie publicznych dokumentów przyznano, przeprowadzić wprost egzekucyjną sprzedaż hypoteki, za przyjęciem wartości tejże, przy udzielaniu pożyczki oznaczonej, bez sądowego oszacowania.

Zastrzeżono również temu zakładowi prawo przedkładania warunków licytacyjnych w wypadkach egzekucyi przez innych wierzycieli hipotecznych, — jakoteż różne wyjątkowe prawa w postępowaniu konkursowem naówczas obowiązującem

Oprócz tego przyznano galicyjskiemu stanowemu towarzystwu kredytowemu jeszcze dwa nader ważne prawa wyjątkowe, które mu i obecnie między zakładami kredytowymi uprzywilejowane nadają stanowisko; są to:

Prawo politycznej egzekucyi w celu ściągnięcia zaległych odsetek i przynależytości, tudzież uwolnienie wszystkich dokumentów zakładu, niewyłączając i listów zastawnych, od należytości stemplowych.

Takimi przywilejami wyposażony, mógł galicyjski stanowy zakład kredytowy zaspokoić snadnie potrzeby kredytu właścicieli dóbr tabularnych i pokonać wszelką konkurencyę.

Jakkolwiek jednak czynności tego zakładu hipotecznego dla kraju bardzo błogie wydawały skutki, gdy przez udzielone pożyczki gospodarstwu wiejskiemu tani kapitał przysporzono, i przez to o wiele łatwiej przebyto kryzys gospodarczą raptownem zniesieniem pańszczyzny wywołaną, to przecież nie ziściły się wszystkie słuszne oczekiwania. — Właściciele dóbr ziemskich zmuszeni byli bowiem w innych zakładach kredytowych pod daleko uciążliwszymi warunkami zaciągać pożyczki, co by przecież nigdy nastąpić nie mogło, gdyby galicyjskie stanowe towarzystwo kredytowe zadanie swe należycie wypełniało.

Przyczyny tej znacznej a skutecznej konkurencyi innych zakładów kredytowych, należy szukać przedewszystkiem w tem, że statuta i instrukcye galic. stan. towarzystwa kredytowego z tego jeszcze pochodziły czasu, gdzie skomplikowanie formalności uważano za niezbędną potrzebę do bezpieczeństwa praw, podczas kiedy naówczas ruch kredytowy nie czuł jeszcze potrzeby tak szybkiego załatwiania interesów.

W skutek tych właściwości statutów i instrukcyi wyrobiła się w tym zakładzie hipotecznym procedura tego rodzaju, jakaby może odpowiadała wymaganiom czasu, kiedy to jeszcze do zawierania wszelkich kontraktów ustanowiony był zwyczajem tylko pewien czas peryodyczny, i obrót pieniężny był ograniczony; lecz żadną miarą już nie odpowiada wymaganiom obecnym, gdzie ruch pieniężny przybrał tak potężne rozmiary, o jakich pierwej nawet wyobrażenia nie miano, i gdzie pospiech w sprawach pieniężnych w skutek zaprowadzenia kolei i telegrafów do gorączkowości jest posuniętym.

Do tego przyłączyła się jeszcze ta okoliczność, że przez zniesienie stosunku poddańczego i wynagrodzenie danin poddańczych, zasady obliczenia wartości dóbr wedle dawnych norm okazały się niepraktyczne, gdyż udzielona pożyczka nie odpowiadała już wartości dóbr, ani potrzebom kredytu.

Prócz tego uwzględniano w statucie gal. towarzystwa kredytowego przy oprocentowaniu listów zastawnych więcej potrzebę taniego kredytu dla gospodarstwa wiejskiego, niż wymagania kapitału, gdyż oprocentowanie po 4% wcale nie odpowiadało zwyczajnej w kraju stopie procentowej. Ta okoliczność, tudzież brak pewnego okresu do wylosowania listów zastawnych, miały ten skutek, iż kurs listów zastawnych tak znacznie poniżej wartości nominalnej upadł, iż biorący pożyczkę przy spieniężaniu listów, ponosili stratę 30 do 40% na różnicy kursu. Przez taki spadek kursu listów zastawnych

stało się także niskie oprocentowanie pożyczek pierwotnie zamierzone, iluzorycznem, gdyż stopa procentowa od rzeczywiście otrzymanej gotówki, okazała się znacznie niższą. Otóż wszystkie te wady razem wzięte, tamowały rozwój i korzystną działalność gal. stan. towarzystwa kredytowego, podczas gdy ciągłe wzmaganie się wartości ziemi wywoływało coraz większą potrzebę kredytu dla właścicieli tabularnych i zmuszało ich do szukania nowych źródeł do zaspokojenia tej potrzeby.

W r. 1856. otwarto dział hypoteczny w „uprzyw. austr. banku narodowym“ i od tego czasu udzielono tamże na hipotekę dóbr tabularnych w naszym kraju pożyczki w łącznej sumie około 17½ milionów.

Ze względu iż bank ten udziela pożyczki zwykle na przeciąg czasu 32 lat za opłatą odsetek 6% od sta i 1% amortyzacyą, tudzież iż kurs listów tego banku przy wypłacie wynosi obecnie 95 złr. w. a. tedy stopa procentowa jest właściwie 6·31% a cała spłata z procentami i amortyzacyą w 32 latach wynosi 235·6% od 100.

Pożyczki banku narodowego należy zatem uważać jako odpowiednie i korzystne dla stosunków kredytowych naszego kraju. Jednakże dział hypoteczny banku narodowego nie zaspokoił w zupełności potrzeb kredytu większych posiadłości naszych głównie z powodu, iż uzyskanie pożyczki tamże zawisło przeważnie od zapatrywania i dobrej woli referenta. Wskutek tego założyło kilku właścicieli większych posiadłości kapitalistów, pojmując prawdziwą potrzebę kraju, w r. 1865. akcyjne towarzystwo w kapitale zakładowym 3,000.000 pod nazwą; „Galicyjski akcyjny bank hipoteczny“. Hipoteczny ten instytut udziela pożyczki w 6% listach hipotecznych do wysokości połowy wartości dóbr, a przy lasach do ⅓ciej części wartości. Stopa procentowa wynosi 7% od stu a najdłuższy czas amortyzacyi 47½ lat. Przy kursie listów hipotecznych po 88 zł. w. a. przybiera zatem oprocentowanie wysokość 7·95% a cała spłata z procentami i amortyzacyą w 47½ latach wynosi 403·8% od 100 złr. w. a.

Mimo takiego wysokiego procentu, mimo trudnego odbytu listów hipotecznych prowincyonalnego towarzystwa akcyjnego, wzmógł się przecież ten instytut w ciągu 10ciu lat tak znacznie, iż dntychczas, na podstawie udzielonych pożyczek, wydał listów hypotecznych na przeszło 24 milionów złr., z czego przypada 16·2milionów złr. na dobra ziemskie i nawet obecnie wytrzymuje on konkurencyę z gal. towarzystwem kredytowem.

Powodzenie to zawdzięczyć ma gal. akcyj. bank hypotyczny jedynie fachowemu należytemu kierownictwu oddziału hipotecznego, gdzie każda sprawa pożyczki pomimo skrupulatnej dokładności, jednak z pominięciem wszelkiego biurokratycznego pedantyzmu, z bezprzykładną szybkością natychmiast załatwioną bywa.

Ubolewać jedynie wypada, iż zaciąganie pożyczek w tym zakładzie okazuje się dla właścicieli większych posiadłości mniej pożądanem z powodu za wysokiej stopy procentowej; inaczej śmiało możnaby gal. bank hipoteczny nazwać wzorem zakładów w swoim rodzaju.

Równocześnie rozszerzył też c. k. uprz. austr. ogólny zakład kredytowy ziemski (k. k. priv. allg. öster. Bodencreditanstalt) w Wiedniu swą działalność na Galicyę i w ciągu lat 12 zaliczył tu pożyczki w łącznej wysokości 16½ milionów, pożyczając zwykle na 42 lat za oprocentowaniem 5½% i ¾% na amortyzacyę. Zakład ten może żądać wypłaty rat i w złocie, a gdy obecnie z tego prawa czyni użytek, tedy stopa procentowa jest zmienną, tak iż obecnie kiedy ażio złota wynosi 25%, przybiera procent wysokość 7·23% od sta (bez ażia 5·79%) a spłata cała z procentami i amortyzacyą w 42 latach wynosi 2·5·3% od stu złr. bez ażia, a z 25% ażio 344·1%. Obawa przed znacznym wzrostem ażia złota stała się powodem, iż ostatniemi laty prawie wcale żadnych pożyczek w tym zakładzie nie zaciągano.

Udzielały też i inne zakłady hypoteczne pożyczki na dobra tabularne galicyjskie jako to: **„Niemiecki bank hypoteczny w Meiningen, Austryacki bank hypoteczny, kasa hypoteczna, bank zaliczkowy i hypoteczno kredytowy (Hipotekar Kredit- und Vorschuss-Bank), centralny bank kredytowy ziemski galicyjski, zakład kredytowy ziemski w Krakowie.**

Gdy jednak zaciągnięte w tych zakładach sumy razem wzięte nie dosięgają 3 miljonów a niektóre z tych zakładów jak n. p. bank zaliczkowy i hipoteczno kredytowy, doszły już do kresu swego krótkiego żywota, tedy przy ocenianiu stosunków kredytowych kraju odgrywają one jedynie podrzędną rolę i z tej przyczyny tutaj się pomijają.

Również nie uwzględnia się pożyczek przez kasę oszczędności na dobra ziemskie udzielanych, chociaż one są dość znaczne i w samej galicyjskiej kasie oszczędności wynoszą przeszło 3 i pół miliona, gdyż pożyczki te są tylko wypowiedzialną każdego czasu lokacyą kapitału i zależą w skutek tego od gotówki, jaką kasa oszczędności każdocześnie rozporządzać może.

Tego rodzaju pożyczki nie mogą przeto żadną miarą zaspokoić właściwych potrzeb kredytu właścicieli posiadłości większych.

Nadmienić tu jeszcze wypada że pierwsza austryacka kasa oszczędności w Wiedniu zasadniczo nie udziela obecnie żadnych pożyczek na hypoteki w Galicyi położone i ściąga jedynie pożyczki w dawnych latach rozdane.

W obec spotęgowanej potrzeby kredytu właścicieli większych posiadłości i skutecznie występującej konkurencyi, nie zachowywał się też zarząd gal. towarzystwa kredytowego bezczynnie, bo poznawszy, że swymi zastarzałymi statutami i regulaminami już żadną miarą nie podoła swemu zadaniu, starał się wprowadzić reformy, potrzebom czasu odpowiadające.

Piękne te usiłowania natrafiły jednak na wielkie trudności, gdy już formalne traktowanie sprawy zmiany statutów niemało wymagało trudów, albowiem już od roku 1845. nie było przez wiele lat właściwego organu do uchwalania reform, bo z początku stanów galicyjskich nie zwoływano, a później je zniesiono i dopiero Sejm krajowy od r. 1861. zaprowadzony mógł się tem zająć.

Ułożone zmiany nie znalazły też przez dłuższy czas u Rządu życzliwego przyjęcia. Dopiero po mozolnych i długoletnich usiłowaniach udało się galicyj. stanowemu towarzystwu kredytowemu przeprowadzić pożądane zmiany i w skutek najwyższego postanowienia z 20. maja 1868 odrodzić się, jako „galicyjskie towarzystwo kredytowe ziemskie“. Nowe statuta następujące zawiorają zmiany: „Solidarna poręka wszystkich członków aż do wysokości 5% każdocześnie zaintabulowanych pożyczek zwiększa bezpieczeństwo listów zastawnych, —

najniższa pożyczka ustanowioną została na kwotę 500 złr., a działalność towarzystwa rozszerzono i na Wielkie Księstwo Krakowskie. Dopuszczono notaryalną legalizacyę dokumentów, z wyjątkiem ustępstw pretensyi lub pierwszeństwa tychże. —

zezwolono, by gotówka do funduszu umorzenia wpływająca, użytą być mogła do zakupywania listów zastawnych, celem zmniejszenia ich obiegu, —

podwyższono stopę procentową od nowych listów zastawnych na 5% od 100. Kurs tych listów wynosi obecnie 85 złr.; — z uwzględnieniem tego kursu przedstawia się oprocentowanie tejże pożyczki na 5·88% a opłata cała z procentami i amortyzacyą w 36½ latach wynosi 257·9% od 100 złr. a. w.

Walne zgromadzenie towarzystwa stanowiło pierwotnie dwustu delegatów z grona właścicieli większych posiadłości. Później jednak w r. 1869. zmniejszono tę liczbę na 66 delegatów z Galicyi i Krakowskiego i 7 z Bukowiny.

W r. 1873. oznaczono wreszcie stały okres czasu wylosowania nowych listów zastawnych na 37 lat, podczas gdy dawniej wydane listy zastawne odrębnie w prawie ściśle oznaczonym czasie zostaną wylosowane.

Dla oznaczenia wartości dóbr na hipotekę ofiarowanych, postanowiono nowe normy, wedle których prawdziwa wartość dóbr ma być z wielką dokładnością oznaczoną, jednakże z ogromną stratą czasu jest połączoną.

Zmiany te umożebniły wprawdzie galicyjskiemu towarzystwu kredytowemu ziemskiemu rozpocząć na nowo konkurencyą z innymi zakładami hipotecznymi, jednak konkurencyi innych zakładów wcale ono nie pokonało jak to następujące cyfry dowodzą:

Od roku 1866. do końca 1875. udzieliło na hipotekę dóbr ziemskich w Galicyi:

a) Galicyjskie towarzystwo kredytowe ziemskie pożyczki w sumie . 21,400.000 złr.
b) Galicyjski akcyjny bank hipoteczny . . . . . 16.200.000 „
c) Ogólny zakład austr. kredyt. ziem. . . . . 15 500 000 „
d) Bank narodowy . . . . . 15,700.000 złr

(nie wliczając w to poczynionych już spłat).

Przyczyna, dla której galic. towarzystwo kredytowe ziemskie nie może całkiem opanować kredytu hipotecznego dla właścicieli większych posiadłości, leży głównie w tem, że mimo przedsięwziętych reform taki tam pozostał nawał zbytecznych formalności, które bieg interesów ogromnie utrudniają i przewlekają, iż w tym zakładzie ci jedynie mogą zaciągać pożyczki, którzy w tem szczęśliwym znajdują się położeniu, iż mogą sobie powiedzieć: „możemy czekać!“ Gdy bowiem w innych zakładach hipotecznych z góry oznaczyć się da, w jakim czasie uzyskać można pożyczkę, to w gal. towarzystwie kredytowym ziemskiem nie można tego ani w przybliżeniu przewidzieć, w jakim czasie ukończy się oznaczenie wartości dóbr, która zresztą dyrekcyi po największej części dobrze jest znaną.

Chcąc podnieść wszystkie zbędne formalności statutów i instrukcyi gal. towarzystwa kredytowego ziemskiego, wypadłoby chyba nowe projekta tychże przedkładać, co przecież nie może być zadaniem komisyi ankietowej. Dla przykładu podnoszą się tu jedynie niektóre złe strony.

Przedewszystkiem jest całkiem nieodpowiednio unormowaną działalność rady nadzorczej, gdyż zamiast zastrzedz radzie nadzorczej jedynie prawo nieograniczonej kontroli z prawem ewentualnego wstrzymania wykonania uchwały w ten sposób, aby przez to w ogóle przebieg spraw kwestyi niepodlegających nic nie ucierpiał, stworzono przez obowiązek kontroli wstępnej formalność zbędną a sprawę ogromnie przewlekającą.

Jak wielki nawał środków ostrożności w gal. towarzystwie kredytowem ziemskiem utworzono jako stałą normę, można poznać już z tego, iż podania o wydanie pożyczki, chociaż wcale nie zakwestyonowane, po poprzedniem zaopiniowaniu syndyka, załatwione być muszą na pełnem posiedzeniu dyrekcyi a nadto potrzebują jeszcze przyzwolenia rady nadzorczej i komisarza rządowego.

Warunki udzielania pożyczki są z taką precyzyą określone, że każdy może łatwo po przejrzeniu podania o wydanie sprawdzić, czy wszystkim wymogom wydania zadość uczyniono.

Wszystkie inne zakłady porusżyły przeto tę czynność, która przy jednem podaniu może zająć przeciętnie najwięcej godzinę czasu, wyłącznie referentowi pod pojedyńczą kontrolą drugiej osoby a li tylko takie podania, które nie zupełnie odpowiadają wymaganiom promessy, zastrzeżone są w uchwale dyrekcyi, mimo to uproszczona ta manipulacya nie wyrządziła jeszcze żadnej szkody tym zakładom.

Jak mało znaczącą wyda się na pozór ta różnica w manipulacyi, to jest ona mimo to dla starających się o pożyczkę nader uciążliwą, gdyż, chociaż już trudności pożyczki są usunięte, chociażjuż i intabulacya przy znanej powolności sądu została dokonaną i jednem słowem wszystkie warunki pożyczki spełniono, to jeszcze zwykle po kilka tygodni trzeba czekać na wydanie pożyczki w towarzystwie kredytowem, zanim wszystkie formalności żadnego praktycznego celu nie mające, dopełnione nie zostaną. W innych zakładach hipotecznych trwa załatwienie podania o wydanie pożyczki zazwyczaj 3 dni, w gal. banku hipotecznym zawsze tylko 24 godzin, podczas gdy w gal. towarzystwie kredytowem ziemskiem trzeba na to 2—3 tygodni czekać.

Kto umie ocenić wartość czasu w sprawach pieniężnych, pojmie jakie straty ponoszą starający się o pożyczkę w gal. towarzystwie kredytowem ziemskiem li tylko dla zadośćuczynienia czczym formalnościom.

Drugą wadą jest sposób oznaczania wartości hipoteki i ograniczona przytem działalność dyrekcyi.

Według istniejących regulaminów przyjmuje się bowiem stokrotny podatek grunt wraz z $^1/_3$ dodatku jako wartości dóbr ofiarowanych na hypotekę, a dyrekcyi przysłuża prawo w wyjątkowych, uwzględnienia godnych wypadkach, przyjąć wyższą wartość dóbr aż do wysokości 200 krotnego podatku stałego z $^1/_3$ dodatku, przedtem bywa jednak zwykle zasięgane zaopiniowanie ze strony członków towarzystwa z tej okolicy. Zapytywania takie wywołują naturalnie dłuższe lub krótsze przewleczenie sprawy, nie mając najmniejszej praktycznej doniosłości, gdyż w ostatnich latach wartość ziemi tak się wzmogła, że w ogóle rzeczywista wartość dóbr t. j. ta, jakąby przy przedaży uzyskać można, przewyższa o wiele 200krotny stały podatek z $^1/_3$ dodatku. Zresztą okoliczność ta, jak niemniej wartość prawie każdych dóbr w szczególności znaną jest dobrze dyrekcyi — z właścicieli większych posiadłości i członków towarzystwa złożonej, zasięganie przeto opinii u pojedynczych członków towarzystwa nie może innego mieć celu, jak chybaby usunąć w tej mierze odpowiedzialności dyrekcyi.

Jak nieodpowiednem jest oznaczenie wartości na podstawie stokrotnego podatku gruntowego z $^1/_3$ dodatku, można się łatwo z tego przekonać, że galic. kasa oszczędności na tej samej podstawie udziela pożyczki do wysokości $^2/_3$ wartości w ten sposób obliczonej, a pożyczki te mają mimo to pokrycie w pierwszej połowie rzeczywistej wartości.

Bank narodowy opiera się też na tej samej podstawie przy udzieleniu pożyczki z tą różnicą, że referent nie powodując się żadną bojaźnią, nie uznaje potrzeby zaciągania opinii jeszcze osób trzecich.

Jeżeli zaś żąda kto w towarzystwie kredyt. pożyczkę do połowy rzeczywistej wartości, tedy musi poprzednio nastąpić oszacowanie dóbr na hypotekę ofiarowanych na miejscu przez zaprzysiężonych członków towarzystwa.

Wydana w tej mierze dla detaksatorów instrukcya może być — z teoretycznego stanowiska biorąc — cennym elaboratem, jednak w zastosowaniu nie okazała się wcale praktyczną.

Instrukcya ta przepisuje oznaczenie wartości w tak drobnostkowy sposób, jak gdyby tu chodziło o uzyskanie matematycznych rezultatów na wieczne czasy.

Wartość dóbr jest jednak i będzie zawsze zmienną, gdyż zależy nietylko od ogólnych stosunków ekonomicznych i handlowych kraju, lecz także od sposobu prowadzenia gospodarstwa przez każdoczesnego posiadacza. Zadaniem ocenienia dóbr nie może być przeto oznaczenie wartości tychże aż do krajcara i ułamków, lecz jedynie w ten sposób, by skonstatować, czy udzielić się mająca pożyczka mniej więcej w połowie wartości będzie się mieścić.

Każdy więc środek, który ten cel przekracza i szybkie załatwienie sprawy wstrzymuje, musi być uważany jako błędny i szkodliwy i powinien być co najrychlej cofniętym.

Ocenienie dóbr uskuteczniają jak już nadmieniono — członkowie towarzystwa i to niby za wynagrodzeniem, gdyż im przyznane są dyety po 5 złr. dziennie i 1 złr. za milę jako koszta podróży.

Tak niskie wynagrodzenie ma ten skutek, iż misya ta bywa uważana więcej jako spełnienie obowiązku obywatelskiego; liczba obywateli zaś, którym u nas bezpłatne obowiązki obywatelskie do spełnienia przypadają, jest tak nieznaczną, że obowiązki te stają się dla każdego zosobna nie małym ciężarem, tak iż nie wypada żadną miarą ciężar ten jeszcze zwiększać.

Zresztą zalicza się zazwyczaj także szacowanie dóbr do najnieprzyjemniejszych zadań, gdyż wywołuje często kolizyę z obowiązkami z stosunku sąsiedztwa.

Leży to już w naturze ludzkiej, że każdy przecenia wartość swego majątku, i w tej mierze znajduje się w błędzie! Otóż sąsiad-taksator, musi tu, chcąc wiernie dopełnić swego obowiązku, sprzeciwić się mylnemu zapatrywaniu się właściciela i niejako nadwerężyć tym sposobem oddawna

utrzymywany przyjaźny stosunek, gdyż starający się o pożyczkę obstając przy swym błędzie co do wartości dóbr, upatrywać będzie zawsze w prawem postępowaniu taksatora jakiś objaw nieprzyjaźny.

Z powodu takiej kolizyi wynika zwyczaj usuwania się od udziału pod rozmaitemi wymówkami, albo też oszacowanie wypada całkiem po myśli ubiegającego się o pożyczkę.

Jeżeli zaś taksatorowie dadzą się zanadto powodować stosunkiem sąsiedzkim, tedy dyrekcya wykonując zawsze swe zadanie sumiennie i mając na oku tylko bezpieczeństwo posiadaczy listów zastawnych, czyni użytek z swej gruntownej znajomości kraju i zniża oznaczenie wartości na odpowiedne cyfry.

Chociaż więc oznaczenie przez członków towarzystwa dorównywa, a czasem znacznie przewyższa wartość przez inne zakłady hipoteczne przyjętą, to przecież każdy zaciąga daleko chętniej pożyczkę w innym zakładzie kredytowym głównie z powodu, iż w innym zakładzie kredytowym daleko rychlej otrzyma pożyczkę.

W towarzystwie kredytowem potrzeba bowiem do oszacowania trzech taksatorów, z których regularnie jeden jest przeszkodzonym, często zaś wydarza się, że komisya pomimo mianowanego zastępcy w żaden sposób nie może się zebrać, gdyż raz jeden taksator zajęty jest publicznymi lub prywatnymi interesami, to znowu drugi smutnem zajęciem familijnem przeszkodzony, albo też trzeciemu znowu jako lekka słabość lub niedyspozycya przeszkadza.

Tak mijają miesiące, podczas których dyrekcya nadaremnie stara się przyspieszyć sprawę przez urgensa lub mianowanie zastępców. Zresztą także oszacowania na miejscu oczywiście w czasie zimy, kiedy ziemia śniegem pokryta, odbywać się nie mogą, przezco uzyskanie pożyczki na tej podstawie zwykle przez połowę roku jest niemożliwe.

W instrukcyi szacunkowej muszą się zresztą znachodzić nie małe wady, skoro taksatorowie, by oznaczyć wartość dóbr w niektórych rubrykach np. co do gruntu ornego, często wyższą wykazują wartość nad cenę, jaka się zwykle w tych okolicach od morga ziemi płaci. Używany sposób ocenienia nie daje więc równie zupełnej gwarancyi, że ocenienie jest odpowiednie.

Okoliczność, że zaciągający pożyczkę ma swemu rywalizującemu sąsiadowi na żądanie okazywać swe księgi i rejestra gospodarcze do przeglądu, musi niemniej odstręczać wielu od zaciągania pożyczek na tej podstawie.

Z powyższego okazuje się, iż obecny sposób dochodzenia wartości dóbr t. j. za pomocą ocenienia przez członków towarzystwa, jest całkiem nieodpowiednim z powodu powstającej ztąd zwłoki i innych niedogodności, tudzież że wymarzone w teoryi a w rzeczywistości nigdy nieistniejące większe bezpieczeństwo, żadną miarą nie zrównoważy i nie wynagrodzi szkody, jaka dla kraju powstaje przez to, iż tak wielu właścicieli dla uniknienia tej rozwlekłej procedury udawać się muszą o pożyczki do innych zakładów, wyższe odsetki pobierających i tam rocznie tytułem odsetek prawie o 300.000 złr. w. a. więcej opłacają.

Wady te dałyby się najłatwiej usunąć w ten sposób, gdyby dyrekcyi pozostawiono oznaczenie wartości pod odpowiedzialnością, a wtedy będzie jej rzeczą postarać się o sprawdzenie wartości dotyczącej hypoteki w najwygodniejszy sposób. Dyrekcya n. p. podzieliwszy z góry kraj na pewne okręgi oceni w każdym z osobna wartość jednego morgu, tak iż starający się o pożyczkę, natychmiast będzie mógł otrzymać stanowczą odpowiedź, w jakiej wysokości pożyczka może mu być udzieloną. — Stan budynków i lasów mogliby w razie potrzeby w krótkim czasie członkowie rady nadzorczej zbadać i sprawdzić.

Jednej jeszcze wady nie można pominąć. Nader rzadko zaciąga się pożyczkę na dobra zupełnie od ciężarów wolne i prawie regularnie mają być właśnie z funduszów pożyczki intabulowane długi zaspokojone, a wtedy zachodzi wypadek, iż do przeprowadzenia pożyczki potrzebne są zaliczki.

Tymczasem statut i instrukcye niedozwolają dyrekcyi towarzystwa kredytowego ziemskiego przez zaliczki przyjść w pomoc starającemu się o pożyczkę, musi on się zatem w takich wypad-

kach udawać do innych rywalizujących zakładów jak n. p. do gal. akc. banku hipotecznego, aby uzyskać tam potrzebnych do pożyczki funduszów.

Procent od takich zaliczek wynosi co najmniej 8 do 9 od sta a nadto płaci się jeszcze ćwierć procent prowizyi, — odmówienie więc pomocy w tej mierze ze strony gal. towarzystwa kredytowego ziem. naraża zaciągającego pożyczkę na spłatę najmniej 12% od wziętej zaliczki, gdy zaliczka bierze się zwykle na bardzo krótki czas, a od niej opłacić trzeba 8 — 9% za czas wypożyczenia, i oprócz tego całą ¼% prowizyi bez względu na czas wypożyczenia.

Dyrekcya gal. towarzystwa kred. ziem. mogłaby jednak bez obawy otrzymać upoważnienie do udzielania zaliczek do spłaty długów przed pożyczką intabulowanych, skoro główne warunki pożyczki są dopełnione, zwłaszcza, że po największej części w ten sposób pożyczki się przeprowadzają, a nie zdarzył się wypadek, by z tego powodu dotyczące instytucye jaką szkodę doznały.

Zwiększona czynność i odpowiedzialność dyrekcyi, tudzież syndyka i tak bardzo licho opłacanego, wymagałyby może podwyższenia płac dyrektorów i syndyka, lecz na to chętnie przystaliby pewnie członkowie towarzystwa w obec tak znacznych korzyści dla nich stąd wynikających.

Gdyby takie reformy wprowadzono bezzwłocznie w gal. towarzystwie kred. ziem., mogło by ono między innymi zakładami hipotecznymi zająć przeważne i wybitne stanowisko, i odpowiedzieć w zupełności swemu zadaniu.

Badając nareszcie podniesioną przez kongres rolników konieczność i użyteczność wydawania listów zastawnych opiewających na srebro, trzeba przyjść do wniosku, iż zapatrywanie takie musi być obecnie jako mylne uważane.

Nie mając bowiem na oku zagranicy, to w kraju wydawanie listów zastawnych opiewających na srebro jest całkiem zbyteczne, gdyż i listy na walutę austryacką opiewające, w kraju chętny znajdą pokup, — jeżeli zaś co do zakupna listów zechcemy zagranicę uwzględnić, to wypadałoby, chcąc osiągnąć cel, w obec teraźniejszej zmniejszonej wartości srebra, listy zastawne na złoto opiewające wydawać. Dla kredytu hipotecznego jednak nie można oprocentowanie w złocie, które w obec chwiejnego ażya złota musiałoby wywołać zmienną stopę procentową, uważać jako pożądane i odpowiednie.

Zebrawszy zatem zbadane tu stosunki w jedną całość, przychodzimy do następujących rezultatów:

I. Założenie „krajowego banku hipotecznego“ dla właścicieli większych posiadłości, pod gwarancyą kraju, nie jest potrzebnem.

II. Wydawanie listów zastawnych, opiewających na srebro lub złoto, byłoby nieodpowiedniem.

III. Galicyjskie towarzystwo kredytowe ziemskie jest najzupełniej w stanie zadośćuczynić potrzebom kredytu właścicieli większych posiadłości tabularnych naszej prowincyi.

IV. Do osiągnięcia tego celu potrzebną zaś jest niezbędnie odpowiednia reforma statutów i instrukcyi tego zakładu, a mianowicie w tym duchu, by

a) kontrolę wstępną rady zawiadowczej zniesiono;
b) działalność dyrekcyi przy ocenianiu dóbr zwiększono;
c) współdziałanie zakładu przy przeprowadzeniu pożyczki ułatwiono;
d) wszelkie czcze formalności, mianowicie przy zarządzeniu wydania pożyczki, usunięto.

Przez umożliwienie zaciągania pożyczki do połowy wartości dóbr, pod odpowiedniemi warunkami, uczyni się zadość potrzebom kredytu hipotecznego, a ułatwienie dalszego obciążania dóbr nie leży wcale w interesie gospodarstwa, gdy podatki, dodatki krajowe, powiatowe, indemnizacyjne, konkurencyjne, w połączeniu z ratami odsetek i amortyzacyi pożyczek, które z dóbr opłacone być mają, stanowią dość znaczny ciężar.

Potrzebę kredytu właścicieli większych posiadłości, o ile takowa przewyższa połowę wartości dóbr, powinien zatem pokryć kredyt osobisty.

W tym punkcie nader smutne spotykamy stosunki, albowiem podczas gdy kupca i fabrykanta wspiera kredyt w bankach, mianowicie: w banku narodowym, i może on liczyć na kapitał o niskiej stopie procentowej do wysokości przyznanego mu kredytu; to natomiast właściciel dóbr ziemskich, który wobec produkcyi znacznej ilości płodów surowych i przerabiania takowych, np. w gorzelniach, tartakach i t. p. zasługuje co najmniej na takie same traktowanie, jak kupiec i mniejszy fabrykant, ograniczony jest zupełnie na kredyt w bankach prywatnych i u osób prywatnych. — Chociaż zwykle naówczas, kiedy dla właściciela posiadłości ziemskich okazuje się potrzeba kredytu, istniejące zapasy zboża jakoteż część dóbr od ciężarów wolna, daje pożyczce na krótki czas zaciąganej, zupełne bezpieczeństwo, to przecież procent jest nadzwyczaj wysoki, gdyż wynosi w bankach 9 — 24% a u osób prywatnych 12 — 24%.

Ta trudność uzyskania kredytu osobistego na niski procent jest w kraju naszym, gdzie handel zbożowy tak często ulega zupełnej stagnacyi, większą klęską, aniżeliby się zdawać mogło, gdyż wprowadza ona właściela dóbr nierozporządzającego zwykle wielkiemi kapitałami, w przykre położenie, iż albo płody w niekorzystnym czasie za bezcen musi sprzedawać, lub okupywać kapitał na potrzeby gospodarstwa takiemi procentami, jakich z dóbr nie może uzyskać.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie zasłużyło się wprawdzie wielce w sprawie ułatwienia tego kredytu osobistego, przez założenie towarzystwa wzajemnego kredytu właścicieli dóbr ziemskich, udzielając na ten cel swoich funduszów, lecz tu dopiero się rozwijające towarzystwo, chociaż udzieliło już pożyczek do 500.000 zł., nie może oczywiście dla braku odpowiednich funduszów zaspokoić potrzeb w tej mierze.

Ten niekorzystny stosunek da się niestety łatwiej podnieść, aniżeli usunąć, gdyż zmiana co do udzielania kredytu przez bank narodowy, a w szczególności rozszerzenie tegoż dla właścicieli większych posiadłości, jest przynajmniej podczas obecnego zarządu banku narodowego niemożliwą.

Jednak, jeżeliby bank narodowy przeznaczył dla banków krajowych odpowiednią sumę, w celu reeskontowania weksli właścicieli większych posiadłości, byłoby to już wielką korzyścią, gdyż procent zniżyłby się w tym wypadku dla właścicieli ziemskich mniej więcej do 7% od sta.

Postępowanie to byłoby dla obu stron korzystnem, gdyż bankowi narodowemu daje tu zabezpieczenie żyro dotyczącego banku krajowego, eskontujący zaś bank pobierałby pewną prowizyę, jako delcredere, a właściciel dóbr otrzymałby na potrzeby gospodarcze kapitał oprocentowany, odpowiednio do stosunków krajowych.

Uzyskanie specyalnego kredytu w filiach banku narodowego, w celu reeskontowania weksli właścicieli większych posiadłości, byłoby przeto dla ułatwienia stosunków kredytowych, nader pożądanem.

Lwów dnia 15. listopada 1876.

Kratter m. p.

Subalegat 2. do Alegatu B.

Referat

Dr. Tadeusza Skałkowskiego

o sposobach ułatwienia kredytu dla mniejszej własności ziemskiej.

W sprawie kredytu dla mniejszej własności ziemskiej, ankieta miała odpowiedzieć na dwa pytania:

1) czyli źródła kredytu hipotecznego są dla tej własności przystępne i czyli pożądanem byłoby utworzenie nowego zakładu hipotecznego?

2) czyli i o ile spółki kredytowe (towarzystwa zaliczkowe) zdolne są zaspokoić potrzeby kredytu rolniczego mniejszej własności i w jaki sposób kraj miałby się przyczynić do ich rozwoju?

Odpowiadając na te pytania należy przedewszystkiem przedstawić obecny stan rzeczy.

Równocześnie ze zniesieniem stosunków poddańczych, wyzwolono włościan z pod wszelkich ograniczeń prawnych co do zaciągania długów, a w roku 1868. znikły ograniczenia co się tyczy podzielności gruntów włościańskich i nabywania realności rustykalnych przez żydów.

Nagłe to przejście musiało niekorzystnie wpłynąć na stosunki majątkowe ludu, który niemiał takiego wykształcenia, aby mógł rozumnie korzystać z nadanej mu zupełnej swobody rozporządzania swojem mieniem.

Przez długi czas po zniesieniu poddańczych stosunków, nie było w kraju naszym żadnej instytucyi publicznej dla włościańskiego kredytu. Od roku 1848. do 1868. a zatem przez lat dwadzieścia, wszystkie potrzeby kredytu włościańskiego załatwiali jedynie prywatni spekulanci, których jedynem celem było wyzyskać ile możności trudne położenie dłużników.

Jakkolwiek stopa procentowa była aż do roku 1866. ograniczoną, spekulanci umieli najczęściej obejść ustawę, do czego najdogodniejszą sposobność nastręczało im prawo wekslowe. Włościanin, który niema i niemoże mieć należytego pojęcia o zobowiązaniach wekslowych, padał ofiarą bezwzględnej surowości praw i opłacał lichwę przez doliczanie odsetek do kapitału i akceptowanie wekslu na całą sumę.

Zniesienie ograniczonej stopy procentowej uwolniło kapitalistów od wszelkiej w tej mierze przeszkody i dozwoliło im przez ogromne procenta i kary konwencyonalne ściągać dowolne zyski. Zgubne następstwa tej fałszywie pojętej swobody kapitałów były tem straszniejsze, ponieważ jak wspomniano, żaden zakład kredytowy publiczny nie paraliżował działalności lichwiarzy.

Inne prowincye austryackie były w tym względzie daleko szczęśliwsze. Przedewszystkiem kasy oszczędności, rozwinięte w ościennych krajach austryackich daleko wcześniej i potężniej,

aniżeli w Galicyi, dostarczyły i włościanom taniego kredytu. Już w roku 1860. istniało w Czechach 14 kas oszczędności z kapitałem obrotowym 30,603.478 złr.

U nas istniała wówczas tylko jedna kasa oszczędności we Lwowie z kapitałem wkładkowym 3,672 835 złr., która na weksle nie udzielała i nie udziela kredytu włościanom.

Od tego czasu do dziś powstało wprawdzie w Galicyi 13 kas oszczędności, lecz postęp w tym kierunku w porównaniu z ościennemi prowincyami austryackiemi jest zbyt powolny.

Z końcem roku 1875. było w Galicyi tylko 12 kas oszczędności z kapitałem wkładkowym 15,790.309 złr., z czego na hipotekach 8,979.270 złr. ulokowano, lecz włościanie prawie wcale nie korzystali z tego kredytu. Cała suma wypożyczona przez galicyjskie kasy oszczędności na hipotekę, ulokowaną jest na dobrach tabularnych i realnościach miejskich. W innych zaś prowincyach austryackich są kasy oszczędności nietylko jednem z najobfitszych źródeł kredytu hypotecznego w ogóle, lecz także specyalnie dla posiadłości rustykalnych.

W całej Przedlitawii było z końcem 1875. roku 289 kas oszczędności z sumą wkładek 589 miljonów, z czego przeszło połowa to jest 389 miljonów była ulokowana na hypotekach, podczas gdy lokacye wszystkich innych zakładów publicznych tylko 367 miljonów wynosiły.

W samych Czechach było z końcem 1875. roku 73 kas oszczędności z kapitałem wkładkowym przeszło 190 miljonów, które ulokowały na hypotekach 120,110.913 złr. Niewiadomo, jaka część tych sum ulokowaną jest na realnościach włościańskich, ale bez wątpienia jest to kwota dość znaczna. Można o tem wnosić ze sprawozdania wiedeńskiej kasy oszczędności, która z końcem roku 1872. miała na 5944 realnościach rustykalnych w niższej Austryi łączną sumę 2,777.064 złr.

Uznając jednak niedostateczność kredytu udzielanego przez kasy oszczędności, reprezentacya Królestwa Czech, zaraz w pierwszych latach swego działania zajęła się gorliwie tą sprawą, a wiedziona przekonaniem, że utworzenie tanich, nieobliczonych na zysk istytucyj kredytowych jest jednem z głównych zadań Sejmu, postanowiła założyć instytucyę tego rodzaju pod własnym zarządem.

W ten sposób powstał w roku 1864. bank hypoteczny Królestwa Czeskiego, który udziela pożyczki hypoteczne w listach zastawnych na wszelkie nieruchomości w Czechach położone.

Zakład ten, za którego zobowiązania ręczy fundusz krajowy, nie jest wcale obliczonym na zysk; pobiera tylko 5% i 1% na amortyzacyę, tudzież $^1/_4$% na koszta zarządu i utworzenie rezerwowego funduszu.

Już w pierwszym roku istnienia udzielił zakład przeszło 4,000 000 złr. pożyczek. Z końcem roku 1875. wynosiła suma rozdanych pożyczek 45,773.000 złr., z czego przypada na posiadłości rustykalne przeszło trzecia część, to jest 15,600.100 złr. Ilość gospodarstw włościańskich obciążonych pożyczką z tego banku, wynosiła z końcem 1875. roku 7278. Pięcioprocentowe listy zastawne banku czeskiego miały w roku 1875. kurs 92,25% a Wydział Król. Czeskiego w odezwie swej z dnia 24. marca 1873 l. 8157 zapewnia, że zakład ten zupełnie odpowiedział swemu zadaniu.

Co się tyczy kredytu osobistego, włościanie czescy oprócz kas oszczędności mieli obfite źródło w towarzystwach zaliczkowych, których z końcem roku 1876. w samych Czechach 463 istniało.

W ślad reprezentacyi Królestwa czeskiego uchwalił sejm szlązki w dniu 19. grudnia 1866 utworzenie hypotecznego zakładu kredytowego, opartego również na gwarancyi kraju i urządzonego zupełnie na wzór czeskiego banku. Zakład ten rozpoczął działalność w roku 1869. Do końca roku 1874. udzielono w samym Szlązku 617 pożyczek, a mianowicie 21 na dobra tabularne, 138 na domy, a 458 na realności rustykalne. Suma pożyczek udzielonych na rustykalne realności wynosiła z końcem 1874. roku 1,024.000 złr. Listy zastawne 5% miały w roku 1875. stały kurs 84%, a w r. 1876.

kurs podniósł się na 89·50%. Suma listów zastawnych tego zakładu w obiegu zostających wynosiła z końcem r. 1875: 3,994.700 złr.

Szlązki Wydział krajowy zapewnia w odezwie z dnia 23. marca 1875 l. 1259, że zakład ten zupełnie odpowiedział oczekiwaniom i wpływa nader dobroczynnie na stosunki kredytowe posiadłości ziemskich.

Oprócz tego istniały na Szlązku już w roku 1860. trzy kasy oszczędności z kapitałem obrotowym 133.389 złr. Z końcem roku 1875. posiadał Szlązk 13 kas oszczędności, podczas gdy w Galicyi było tylko 12. Szlązkie kasy prawie cały fundusz wkładkowy, wynoszący z końcem 1875. roku 5,871.273 złr. lokowały na hypotekach, suma bowiem lokacyj hypotecznych wynosiła 5,471.416 złr. I tu nieznaną jest kwota przypadająca na rustykalne posiadłości, lecz biorąc miarę z ilości pożyczek udzielonych na te realności przez krajowy zakład hypoteczny, przypuszczać trzeba, że i z kas oszczędności znaczną sumę wypożyczyli szlązcy włościanie.

W Galicyi pierwsze usiłowania w celu organizacyi zakładów kredytowych dla mniejszych posiadłości rozpoczęły się w roku 1867. Wówczas to podniesiono myśl zakładania gminnych kas pożyczkowych, a równocześnie udzielił rząd koncesyę na utworzenie zakładu kredytowego włościańskiego.

O kasach pożyczkowych gminnych przedkładamy osobne sprawozdanie. Pominąwszy usterki zarządu, kasy te nie mogły znacznie wpłynąć na polepszenie stosunków kredytu włościańskiego, ponieważ fundusze ich są nader szczupłe.

Natomiast bank włościański, który w statucie swym łączy formę stowarzyszeń zaliczkowych z instytucyą listów zastawnych, rozwinął się nader szybko.

Ogólna suma pożyczek udzielonych przez bank włościański w przeciągu 9 lat (1869—1875) wynosi 10,304.270 złr., a ilość udzielonych pożyczek wynosi 50.592 złr. — Przeciętnie wysokość pożyczki wynosi zatem 200 złr.

Wobec tak rozgałęzionej czynności banku włościańskiego, małoznaczącemi są operacye innych publicznych zakładów kredytowych w tym kierunku działających.

Koncesyonowany w r. 1868. galicyjski bank hypoteczny ma wprawdzie w §. 9. statutu nadane prawo udzielania pożyczek na wszelkie nieruchomości w księgach publicznych zapisane, lecz dla braku hypotecznych ksiąg rustykalnych, działalność tego banku w wyjątkowych tylko wypadkach, mogła obejmować gospodarstwa rustykalne.

Ogólna ilość pożyczek udzielonych przez bank hypoteczny do końca roku 1875. na realności na prowincyi (niezapisane w tabuli krajowej, lecz w księgach gruntowych) wynosi 1458, a suma udzielonych pożyczek 4,381.000 złr.

Niewiadomo dokładnie, jaka część tych pożyczek przypada na realności włościańskie, lecz jest pewnem, że przeważną ilość tych pożyczek udzielono na realności miejskie, co już stąd widoczne, że przeciętna wysokość pożyczek tej kategoryi wynosi przeszło 3000 złr. a wedle §. 97. statutu banku hypotecznego najmniejszą pożyczką hypoteczną jest kwota 500 złr.

W r. 1875. wydał bank hypoteczny na realności prowincyonalne, niezapisane w tabuli krajowej, 178 pożyczek w łącznej sumie 661.200 złr. Przeciętna wysokość pożyczki wynosiła 3.600 zł. Jasnem jest przeto, iż z kredytu tego korzystali włościanie tylko w nader małej części.

Zakład kredytowy ziemski w Krakowie, koncesyonowany w roku 1872., udziela również wedle §. 57. statutu pożyczki na wszelkie realności wpisane w księgi hypoteczne. Najniższa kwota,

na którą list zastawny może być wydany, wynosi 50 złr. (§. 72. stat.), za pośrednictwem związków kredytowych udziela zakład pożyczki także na realności niebędące przedmiotem ksiąg gruntowych.

W końcu roku 1875. udzielił zakład krakowski na realności rustykalne 1143 pożyczek, których suma wynosi 408.370 złr.

Pożyczki te rozdane są za pośrednictwem związków kredytowych, których dotychczas 8 w całym kraju istnieje. Związki te obejmują po kilka okręgów sądowych. I tak: związki w Bochni, Jarosławiu i Krakowie po 4 okręgi, związek wielicki 6 okręgów, wadowicki i tarnowski po 7 okręgów, rzeszowski 9 okręgów, a podhajecki 21 okręgów.

Wreszcie koncesjonowany w r. 1873. ogólny zakład rolniczo-kredytowy dla Galicyi i Bukowiny miał z końcem roku 1875. rozdanych pożyczek 454.325 złr.

Organizacya i działalność banku włościańskiego zasługuje na szczególnie dokładne zbadanie zarówno ze względu na to, iż jest on najdawniejszym kredytowym zakładem dla włościan i był wzorem przy tworzeniu innych podobnych zakładów, jak też przez wzgląd na wielki rozmiar czynności tego banku, obejmującego cały kraj i liczącego 48.000 dłużników.

Bank włościański jest połączeniem systemu listów zastawnych z systemem stowarzyszeń zaliczkowych o solidarnej poręce.

Pożyczki przez bank rozdzielane są dwojakie, albo na jeden rok, spłacalne w miesięcznych ratach, albo na czas dłuższy, na lat 6, 10 lub 14.

Pożyczki na rok rozdane być mają w kwotach przez 10 podzielnych, pożyczki na lat kilka udzielane bywają w kwotach przez 100 podzielnych i to w listach dłużnych.

Każdy, kto żąda pożyczki, złożyć musi wstępne 1 złr. i udział przynajmniej 10 złr. Przy wyższych pożyczkach strąca bank na udział zawsze 5%. Stopa procentowa wynosi 12%, obecnie 10%.

Dla braku ksiąg gruntowych wierzytelności banku są po największej części nie hipotekowane, lecz mimo tego uzyskali założyciele banku przywilej emisyi listów dłużnych, którym obecnie nawet tytuł listów zastawnych przyznano.

Naczelną władzą banku jest rada zawiadowcza, złożona z sześciu założycieli i sześciu radców mianowanych przez założycieli. Po sześciu latach istnienia zakładu występuje z radców mianowanych po dwóch corocznie, tak, iż wszyscy założyciele zostają w radzie zawiadowczej przynajmniej przez 9 lat.

Na ogólnem zebraniu mają głos i dłużnicy i wierzyciele zakładu, a mianowicie:

a) Reprezentanci powiatowych stowarzyszeń zaliczkowych t. j. dłużników banku zamieszkałych w tym samym powiecie, mają na każdy powiat jeden głos, a oprócz tego jeden głos na każde 2.000 złr. złożonych udziałów;

b) ci, którzy ulokowali w zakładzie kapitały w kwocie przynajmniej 10.000 złr. na lat trzy, za każde 10,000 złr. jeden głos;

c) posiadacze listów zastawnych za każde 10.000 złr. jeden głos.

Rada zawiadowcza mianuje dyrekcyę i uczestników, dyrekcya zaś wykonywa zarząd właściwy.

Organami banku włościańskiego na prowincyi są cenzorowie miejscowi i naczelnicy kas powiatowych. W każdej miejscowości, gdzie 30 członków do zakładu przystąpiło, wybierają ci członkowie z pomiędzy siebie dwóch cenzorów, z zastrzeżeniem zatwierdzenia rady zawiadowczej banku, bank zaś mianuje trzeciego. Cenzorowie mają dawać opinię o stosunkach kredytowych osób, żądających pożyczki.

Wszyscy członkowie zakładu mieszkający w tym samym powiecie, mają tworzyć stowarzyszenie zaliczkowe i wybierają zarząd w sposób następujący:

Cenzorowie każdej miejscowości wybierają z pomiędzy siebie jednego wyborcę, a ci wyborcy zjechawszy się w mieście powiatowem, mają wybrać wydział z 4 członków, znowu z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez radę zawiadowczą banku. Naczelnikiem kasy powiatowej jest zawsze mianowany przez bank urzędnik.

Wydział ma prawo rozdawać zaliczki na rok jeden aż do kwoty 100 złr. a za spłatę ręczą w obec banku wszyscy członkowie stowarzyszenia pięciokrotną kwotą swoich udziałów.

Lecz stowarzyszenia te nie weszły w życie, jak oświadczył bank włościański w odezwie swej do towarzystw zaliczkowych, wydanej w dniu 15. marca 1877, w której oznajmia, że tylko w latach 1869 i 1870 udzielał zaliczek w gotówce w kwotach 67.235 złr. i 1.625 złr.

Ubolewać wypada, że nie zostały jak najwięcej rozpowszechnione przez bank zaliczki na czas krótki, udzielane gotówką w kwotach drobnych, zastósowanych do każdoczesnej rzeczywistej potrzeby włościanina. Lecz operacye w tym kierunku już z tego powodu z trudnością tylko mogłyby się rozwinąć, ponieważ bank, utworzony bez żadnego kapitału zakładowego, nie miał i mieć nie mógł odpowiedniego dla potrzeb całego kraju zapasu gotówki.

Rozdawano przeto prawie wyłącznie tylko pożyczki w listach zastawnych nie niższe jak 100 złr., spłacalne w latach 6, 10 lub 14.

Wspomnieliśmy powyżej. że przeciętna wysokość tych pożyczek wynosi 200 złr., a wiadomo, że rozdano wiele pożyczek w najniższej możliwej wysokości 100 złr.

Biorąc pożyczkę 200 złr. z banku włościańskiego na spłatę w przeciągu 10 lat, wynosi strata na listach dłużnych około 20 zł., wkładka wstępna i koszta wystawienia listów 2 złr. 50 ct., koszta zastawniczego opisania wynoszą najmniej około 4 złr. Strata w kapitale wynosi około 26 złr.

Płacąc więc 12% od 200 złr. nominalnie pożyczonych, opłacało się właściwie 13½% a obecnie płacąc nominalnie 10% płaci się 11⅓%.

Oprócz tego zatrzymuje bank tytułem pierwszej raty przy pożyczce 200 złr. kwotę 12 złr. a przy każdej pożyczce na wkładkę udziałową 5% sumy pożyczonej.

Ile korzysta bank z dyferencyi na kursie listów zastawnych, wykazują sprawozdania, wedle których zyski z tego tytułu wynosiły:

w roku 1873. . . .	35.541 złr.	14 ct.
„ „ 1874. . . .	16.641 „	70 „
„ „ 1875. . . .	44.773 „	30 „
razem	96.956 złr.	14 ct.

w przeciągu tylko trzech lat.

Należy jeszcze wspomnieć. że przy zaciąganiu pożyczki wymagającej dopełnienia licznych formalności, nieporadny włościanin opłaca rozliczne wydatki uboczne, które często pochłaniają znaczn część pożyczonych pieniędzy.

Niewłaściwem jest także dołączanie kuponów na dywidendę do książeczki udziałowej i postanowienie, że dywidendę płaci się za przedłożeniem kuponu, a po trzech latach przepada. Daleko stosowniej byłoby dopisywać dywidendę do udziałów, jak to czynią towarzystwa zaliczkowe, co ochroniłoby także włościan od nadużyć możliwych przy systemie kuponowym.

Ważną bardzo niedogodnością jest strata czasu połączona z udzieleniem pożyczki w listach zastawnych. Włościanin zwykł wtedy dopiero starać się o pożyczkę, kiedy jej pilno potrzebuje. Zanim promesa pożyczki zostanie zrealizowaną, korzystają z chwilowych kłopotów włościanina usłużni lichwiarze i wyzyskują go niemiłosiernie. udzielającemu kredytu na rachunek owej pożyczki bankowej, której zrealizowanie nieraz dość długo przewlec się musi.

Za asekuracyę budynków od ognia pobiera bank 2% sumy pożyczonej, jeżeli dłużnik nie jest już asekurowany. Pominąwszy tę okoliczność, że taka opłata asekuracyjna jest dowolną, skoro nie jest ściśle zastósowaną do wartości ubezpieczonych budynków, — okazuje się ze sprawozdania banku za rok 1875, że asekuracya ta jest bardzo drogą. Po opłaceniu bowiem wszelkich premij asekuracyjnym towarzystwom przypadających, pozostał jeszcze z końcem roku 1875. na rzecz banku fundusz rezerwowy 217,000 złr. t. j. więcej, aniżeli wynosiły wszystkie odszkodowania wypłacone przez 8 lat w łącznej sumie 211,175 złr.

Z końcem roku 1876. wynosił rezerwowy fundusz asekuracyjny 271.819 złr., podczas gdy wszystkie odszkodowania do końca roku 1876. wypłacone wynosiły tylko 234.372 złr.

Kredyt więc udzielany przez bank włościański jest drogim, a to nietylko w skutek przyjętej przez bank stopy procentowej, na której wysokość wpływają koszta rozgałęzionej administracyi bankowej, ale także ze względu na uciążliwe warunki, połączone z udzieleniem pożyczki, i rozliczne wydatki uboczne, nieuchronne przy zaciąganiu pożyczki w listach zastawnych, a tem więcej podrożające kredyt. im mniejszą jest kwota pożyczki.

Lecz wiadomo także, iż włościanin poddaje się daleko uciążliwszym jeszcze warunkom, ilekroć zaciąga pożyczkę u prywatnych kapitalistów.

Jeżeli więc działalność banku włościańskiego nie zdołała powstrzymać spustoszeń lichwy, co przyznaje dyrekcya banku w sprawozdaniu za rok 1875., — jeżeli kredyt bankowy nie przyniósł tych błogich owoców, jakich się spodziewano, to przyczynę tego nie można upatrywać wyłącznie w kosztowności bankowego kredytu, ale przeważnie w tem, iż nieoświecony lud wiejski nie umie korzystać z kredytu bankowego.

A ta okoliczność, że bank włościański udzielał kredytu tylko w kwotach przez 100 podzielnych musiała spowodować zmarnowanie bardzo znacznych sum pożyczonych.

Przy zupełnym niemal braku innych publicznych zakładów kredytowych było rzeczą naturalną i konieczną, że włościanin, potrzebujący 40, 50 lub 60 złr. pożyczki, musiał zaciągać pożyczkę przynajmniej 100 złr. nominalnie. Kto potrzebował 110, 120 złr., musiał pożyczyć przynajmnie 200 złr. nominalnie i tak dalej. Przy znanej lekkomyślności naszego ludu zostały niewątpliwie zmarnowane prawie wszystkie różnice między kwotą rzeczywiście potrzebowaną a pożyczoną.

Oprócz tego łatwa sposobność otrzymania pieniędzy skłaniała do zaciągnięcia pożyczki wielu włościan, którzy nie potrzebowali kredytu na cele produkcyjne. Przykłady takiej lekkomyślności, dość częste pomiędzy oświeconemi warstwami społeczeństwa, ileż liczniejsze być musiały pomiędzy niedojrzałym umysłowo ludem wiejskim, któremu pierwszy raz dostępnym był kredyt z publicznego zakładu, kredyt wielce ponętny dla włościanina zarówno ze względu na stopę procentową, o tyle niższą od praktykowanej przez kapitalistów prywatnych, jak też ze względu na możność spłaty w długim szeregu lat.

Pośrednikami banku włościańskiego przy rozdzielaniu pożyczek byli ajenci, ludzie płatni, których interesem było rozdzielić jak najwięcej pożyczek, aby przyczynić się do rozszerzenia działalności banku i w ten sposób zasłużyć sobie na remuneracyę. Niepodobieństwem byłoby wymagać, aby ci ludzie powstrzymywali włościan od lekkomyślnego zaciągania pożyczek. Przeciwnie interes ajentów w jak największem rozpowszechnieniu działalności banku mógł łatwo spowodować nader niebezpieczne dla ludu wiejskiego zachęcanie do zaciągania długów, bez względu na to, czyli żądający pożyczki rzeczywiście jej potrzebuje.

Dyrekcya banku we Lwowie mając do załatwienia co roku tysiące podań z całego kraju, nie mogła wcale zastanawiać się nad tem, w jaki sposób dłużnicy użyją pożyczonych pieniędzy. Rozdzielanie pożyczek musiało przeto odbywać się w zwykły sposób bankowy t. j. iż bank badał tylko, czyli zabezpieczenie pożyczki jest dostateczuem.

Wprawdzie w statutach banku włościańskiego i w skryptach dłużnych zawarte są postanowienia, że dłużnikowi nie wolno zmarnować pożyczki, że dyrekcya banku ma prawo wypowiedzieć pożyczkę, gdyby dłużnik zaniedbał swe gospodarstwo i t. d. lecz w obec tak rozgałęzionej działalności banku postanowienia te nie mogły zapobiedz złemu użyciu rozdanych pożyczek.

Żaden zakład bankowy, rozciągający swą działalność na kraj cały, nie może czuwać nad odpowiedniem użyciem pożyczek i opiekować się dłużnikami swymi, którzy nie mają należytego pojęcia o doniosłości przyjętych zobowiązań. Tylko instytucye lokalne, działające nie dla własnego zysku, lecz jedynie dla użytku powszechnego, mogą rozciągnąć nad dłużnikami swymi troskliwą opiekę i nie dopuścić zmarnowania udzielonych pożyczek.

Jeżeli więc w ogóle słusznem jest zdanie, że kredyt obosieczną jest bronią, to dla włościan naszych zwykły kredyt bankowy wyjątkowo tylko jest pożytecznym, najczęściej zaś szkodliwym być musi, a wielkie przedsiębiorstwa bankowe udzielające kredytu włościanom, niekorzystnie wpłynąć muszą na stosunki majątkowe ludu wiejskiego i nie tylko że nie powstrzymają lichwy, ale owszem przyczyniają się do upadku i wywłaszczania ludu.

Że tak jest rzeczywiście, że pożyczki rozdawane przez bank włościański były zaciągane lekkomyślnie i bądź to w całości, bądź też w znacznych częściach zmarnowane zostały, o tem świadczą najwymowniej ogromne zaległości rat pożyczkowych banku włościańskiego, które w przeciągu lat ostatnich wzmogły się w zastraszających rozmiarach.

Już z końcem r. 1873. wynosiły te zaległości sumę 617.276 złr. na 8,168.020 złr. rozdanych pożyczek. Zaległości wynosiły zatem przeszło 7% sumy rozdanych pożyczek.

W przeciągu roku 1874. pomnożyły się zaległości o 50% i wynosiły z końcem r. 1874. sumę 939.540 złr. czyli przeszło 10% sumy rozdanych do tego czasu pożyczek.

Z końcem roku 1875. zaległości wynosiły już olbrzymią sumę 1,382.760 złr. a zatem przeszło 13% ogólnej sumy pożyczek do końca r. 1875. rozdanych, a przeszło 17% stanu pożyczek niespłaconych.

W bilansie za rok 1876. wykazał bank zaległe raty w sumie 1,200.016 złr. a oprócz tego niewykazywane dawniej odrębne zaległości asekuracyjnych premij 237.989 złr., ogólna przeto suma zaległości z końcem roku 1876. wynosi 1,458.006 złr. czyli przeszło 17% stanu pożyczek niespłaconych.

Jestto stosunek niesłychany w świecie finansowym zwłaszcza jeżeli zważymy, że towarzystwo kredytowe ziemskie z końcem r. 1875. miało na 44 miliony rozdanych a 30,103.940 zł. niespłaconych pożyczek tylko 292.555 złr. zaległości, a zatem mniej niż $^{7}/_{1000}$ pożyczek rozdanych, a mniej niż $^{1}/_{100}$ stanu pożyczek niespłaconych.

To nagromadzenie zaległości jest dla ludu wiejskiego wielce groźnem, włościanin bowiem nie może spłacić kilku zaległych rat w inny sposób, jak przez częściową lub zupełną sprzedaż swej posiadłości. Wzrasta też corocznie ilość przymusowych sprzedaży włościańskich gospodarstw na żądania banku włościańskiego, jak wykazują zestawienia porównawcze z lat kilku, zebrane przez bióro statystyczne Wysokiego Wydziału krajowego

W takim składzie rzeczy rozwój banku włościańskiego nie mógł postępować dalej tak szybko, jak w pierwszych latach istnienia tej instytucyi, lecz przeciwnie znacznie zmniejszyła się ilość pożyczek, corocznie przez bank rozdzielanych. Fakt ten zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ wiadomo, że w naszym kraju potrzeba kredytu coraz się wzmaga, a podnosi się także stopniowo i wartość hipotek, przez stopniowe wzrastanie wartości ziemi. Widzimy też, że zakłady kredytowe hipoteczne, których kredyt jest niezbyt uciążliwy, co roku większą sumę pożyczek rozdają, a stan pożyczek szybko i nieustannie wzrasta.

I tak np. towarzystwo kredytowe ziemskie w roku 1869. jako w pierwszym roku po dokonanej zmianie statutów, rozdzieliło 1,700.000 złr., w r. 1870. przeszło 3 miliony, — w r. 1871.

przeszło 1,800.000 — w r. 1872. 3 miliony — w r. 1873. 3 miliony — w r. 1874. przeszło $4^1/_2$ miliona — w r. 1875. przeszło $4^1/_2$ miliona — w r. 1876. przeszło 4 miliony, stan pożyczek niespłaconych wzrastał następnie:

z końcem roku	1870	było	. .	18,626.602
„ „	1871	„	. .	19,631.809
„ „	1872	„	. .	21,726.370
„ „	1873	„	. .	23.917.872
„ „	1874	„	. .	26,191.335
„ „	1875	„	. .	30,103.940
„ „	1876	„	. .	33 796.908

W banku włościańskim zaś suma udzielonych pożyczek wynosiła w pierwszym i drugim roku istnienia przeszło 1,400.000 złr. rocznie, w r. 1872. doszła sumy 2,389.500 złr., następnie spadła w r. 1873. na 1,848.000, w r. 1874. zniżyła się do 1,215.000 złr., w r. 1875. wynosiła tylko 921,250 złr. a w r. 1876. podniosła się do 1,031,350 złr.

Jeszcze wyraźniej przedstawia się stopniowe zmniejszenie operacyj banku włościańskiego, jeżeli przeglądniemy statystyczne wykazy, dołączane do corocznych sprawozdań banku, w których z porównania między kwotą pożyczek udzielonych a spłaconych w każdym powiecie, okazuje się przybytek lub ubytek stanu pożyczek.

W r. 1873. tylko w dwóch powiatach okazał się ubytek stanu pożyczek w łącznej sumie tylko 2.933 złr.

W r. 1874. widzimy ubytek stanu pożyczek już w 14 powiatach w łącznej sumie 46.498 złr. w. a.

W r. 1875. ubytek ten znajdujemy już w 35 powiatach w łącznej sumie 200,738 złr.

W r. 1876. ubytek wynosił w 32 powiatach łączną sumę 121.095 złr.

Widzimy zaś, iż działalność banku włościańskiego zmniejsza się szczególniej w tych powiatach, gdzie udzielają ludowi kredytu inne instytucye, a mianowicie towarzystwa zaliczkowe.

Wedle statystycznego wykazu, zamieszczonego w sprawozdaniu banku włościańskiego za rok 1875. rozdano w przeciągu roku 1875:

w powiecie	rzeszowskim	3	pożyczki	w łącznej sumie	550 złr.
„	krośnieńskim	4	„	„ „	1.200 „
„	tarnowskim	4	„	„ „	1.100 „
„	tłumackim	7	„	„ „	800 „
„	brzeskim	8	„	„ „	1.700 „
„	dąbrowskim	11	„	„ „	2.950 „
„	łańcuckim	7	„	„ „	2.200 „

W przeciągu roku 1876. rozdano:

w powiecie	brzeskim	9	pożyczek	w sumie	2.700 „
„	dąbrowskim	6	„	„ „	1.050 „
„	jarosławskim	9	„	„ „	1.550 „
„	mościskim	14	„	„ „	2.150 „
„	tarnowskim	10	„	„ „	1.350 „

Widzimy więc, że w tych powiatach działalność banku włościańskiego do bardzo szczupłych rozmiarów ograniczoną została.

Porównując zaś działalność banku włościańskiego w całym kraju w przeciągu roku 1875. z działalnością w latach poprzednich okazuje się, iż udzielono pożyczek:

W roku	Ilość powiatów, w których rozdano								
	mniej niż 10	od 10 do 20	od 20 do 50	od 50 do 100	od 100 do 150	od 150 do 200	od 200 do 250	więcej jak 250	Ogółem rozdano
	pożyczek								
1873	1	1	12	36	12	3	5	4	7404
1874	—	8	24	31	7	2	1	1	4815
1875	15	17	25	11	5	1	—	—	2662
1876	12	11	23	17	7	4	—	—	3850

W roku	Ilość powiatów, w których rozdano						
	mniej niż 5.000	od 5.000 do 10.000	od 10.000 do 20.000	od 20.000 do 30.000	od 30.000 do 40.000	od 40.000 do 50.000	więcej jak 50.000
	złotych wal. austr.						
1873	6	10	28	15	7	5	3
1874	11	18	30	8	5	1	1
1875	34	15	13	4	3	2	1
1876	23	21	20	7	1	1	1

Okazuje się przeto, iż w roku 1875. było już 34 takich powiatów, w których mniej niż 5.000 złr. rozdzielano pożyczek, a z pomiędzy tej liczby były 4 powiaty, w których suma rozdzielonych pożyczek nie dochodziła 1.000 złr., 10 powiatów, w których suma pożyczek przewyższała kwotę 1.000 lecz nie dochodziła 2.000 złr. W r. 1876. było 7 powiatów, w których suma rozdzielonych pożyczek nie dochodziła 1.000 złr., a 8 powiatów, gdzie od 1.000 do 2.000 złr. rozdano.

Stan pożyczek podniósł się
w przeciągu roku 1873 o sumę 1,323.369 złr. 52 ct.
„ „ 1874 „ 696.145 „ 71 „
„ „ 1875 „ 282 770 „ 53 „
„ „ 1876 „ 344.807 „ — „

Przybytek więc stanu pożyczek w r. 1875. nie wynosił nawet czwartej części sumy przybytku w r. 1873.

W miarę jak rozpowszechniało się w kraju przekonanie, że kredyt bankowy, przy dzisiejszym stanie rozwoju umysłowego włościan, niepomyślnie wpływa na majątkowe ich stosunki, — zaczęły stowarzyszenia zaliczkowe działalność swoją rozszerzać także na lud wiejski, a zachęcone pomyślnymi rezultatami, coraz śmielej w tym kierunku postępują.

Wiadomo, że inicyatywa do zawiązania tych stowarzyszeń wyszła od krakowskiego towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń, które każdemu nowo utworzonemu stowarzyszeniu udziela kredyt na 6% pod nader dogodnymi warunkami spłaty w przeciągu 3½ lat.

Ważną przeszkodą rozwoju tych istytucyj był brak ustawy, normującej stosunki prawne stowarzyszonych. Przeszkoda ta usuniętą została przez wejście w życie ustawy z dnia 9. kwietnia 1873. r. i odtąd też widzimy znacznie żywszy ruch na tem polu, a rezultaty do dziś osiągnięte są wielce pomyślne.

Z końcem r. 1874. było tow. zal. 54, nadesłało wykazy 35, liczba członków 13496, suma udziałów 708.046 złr., funduszów rezerwowych 41.587 złr., kapitałów obcych 1,184.001 złr.

Z końcem r. 1875. było towarzystw 71, nadesłało wykazy 61, — liczba członków 21.023 (nie licząc towarzystwa kred. miejskiego), suma udziałów 1,155.282 złr., funduszów rezerwowych 86.473 złr., kapitałów obcych 2,472.161 złr.

Suma pożyczek udzielonych przez stowarzyszenia zaliczkowe, które nadesłały wykazy, wynosiła w ciągu r. 1874. 2,600.000 złr., a w ciągu r. 1875. 7,071.385 złr.

Wprawdzie w sumach tych jest znaczna ilość pożyczek wekslowych trzechmiesięcznych i pożyczek prolongowanych, — lecz niemniej przeto sumy te wykazują znakomity rozmiar operacyj stowarzyszeń, i nader szybki ich rozwój. Okazuje się to mianowicie przez porównanie stowarzyszeń w naszym kraju ze stowarzyszeniami w W. Ks. Poznańskiem i Prusiech zachodnich, gdzie jak wiadomo, ruch ten daleko wcześniej się rozpoczął, a ustawa o stowarzyszeniach istnieje od r. 1868.

Wedle sprawozdania patrona wielkopolskich spółek zarobkowych za rok 1875., istniało w ziemiach pod rządem pruskim zostających, 86 polskich stowarzyszeń zaliczkowych, z których 50 nadesłało patronowi sprawozdania ze swoich czynności.

Te 50 stowarzyszeń liczyły z końcem 1875. r. 10.479 członków, suma udziałów wynosiła 816.762 marek, fundusze rezerwowe wynosiły 111.115 marek — a kapitały obce 3,701.305 marek.

Stowarzyszenia nasze miały przeto trzykroć większą ilość członków, posiadały przeszło dwakroć większy kapitał własny i znacznie większe kapitały obce, a stosunek funduszów obcych do własnych był jak 1 99 : 1, w Wielkopolsce zaś jak 3 6 : 1.

Znakomity rozwój stowarzyszeń zaliczkowych jeszcze lepiej się uwydatni, jeżeli przyglądniemy się poszczególnym towarzystwom i porównamy cyfry ich sprawozdań rachunkowych z ostatnich trzech lat:

Firma i siedziba Towarzystwa	z końcem roku	liczyło członków	udziałów wpłaconych	fundusz rezerwowy	Stan pożyczek rozdanych
	złotych walutą austryacką				
Towarzystwo zaliczkowe w Dąbrowie	1874	506	8.072	1.433	65.780
	1875	675	14.179	—	97.580
	1876	—	20.201	4.396	110.471
Towarzystwo zaliczkowe w Gorlicach	1874	591	20.497	830	69.347
	1875	694	37.270	2.150	137.465
	1876	951	57.166	3.259	178.335
Towarzystwo zaliczkowe rolne w Przemyślu	1875	—	12.360	263	58.473
	1876	—	15.779	650	102.403
	—	—	—	—	—
Towarzystwo zaliczkowe i przemysłowe w Samborze	1874	162	8.180	166	39.372
	1875	219	14.340	792	82.733
	1876	241	25.922	1.546	94.896
Bank zaliczkowy w Stanisławowie	1874	326	28.531	807	87.389
	1875	445	51 296	1.537	169.418
	1876	586	75.189	2.790	227.569
Towarzystwo zaliczkowe „Wiara“ w Tyśmienicy	1874	363	6.269	264	32.829
	1875	482	10.870	920	49.039
	1876	615	18 995	1 571	61.695

Lecz dotychczasowy rozwój stowarzyszeń naszych, jakkolwiek bardzo pomyślny, zwłaszcza jeżeli uwzględnimy nader trudne stosunki, w jakich ten rozwój się odbywa, — dalekim jest jeszcze od tego stanu, do którego doszły stowarzyszenia zaliczkowe w sąsiednich krajach Przedlitawii, nie mówiąc już o stowarzyszeniach w Niemczech.

Jak świadczy sprawozdanie patrona związku austryackich stowarzyszeń p. Zillera, już w roku 1873. — a zatem w chwili, gdy dopiero weszła w życie ustawa o stowarzyszeniach zarobkowych,

istniało w Przedlitawii 1.111 towarzystw zaliczkowych, a mianowicie w samych Czechach 463, w Morawii 311.

Z pomiędzy tych towarzystw 185 nadesłało panu Zillerowi żądane wykazy. Liczba członków w tych towarzystwach wynosiła 68.358 — Towarzystwa te posiadały w udziałach 6,527.458 zł.
w funduszu rezerwowym . . . . . 670.617 „
we wkładkach oszczędności . . . . . 21,830.693 „
pożyczyły od innych zakładów . . . . . 1,219.921 „
suma obrotowych funduszów wynosiła . . . . . 31,214.449 zł.
a suma kredytu udzielonego przez towarzystwa członkom swoim w ciągu roku wynosi 65,685.913 zł.

Szczególniej potężne są towarzystwa czeskie, (nie niemieckie) których 14 nadesłało p. Zillerowi wykazy.

Te 14 stowarzyszeń posiadały:
w udziałach . . . . . 401.653 zł.
w fund. rezer. . . . . 187.955 „
we wkładkach oszczędności . . . . . 5,699.433 „
pożyczyły od innych zakładów . . . . . 124.789 „

Suma udzielonych przez te stowarzyszenia pożyczek w ciągu roku wynosi 10.151.699 złr. z czego przeszło 6 milionów na weksle, a przeszło 2 miliony na pożyczki hypoteczne przypada.

Widzimy przeto, że działalność towarzystw zaliczkowych w naszym kraju ma przed sobą niezmierne pole, zwłaszcza jeżeli zważymy, że kasy oszczędności są w kraju naszym bardzo nieliczne, a zakładanie tych instytucyj w ostatnich latach ustało.

Towarzystwa zaliczkowe mogą i powinne brak ten zastąpić, a gromadząc wkładki oszczędności, przyczynią się znakomicie do podniesienia dobrobytu kraju.

Porównując Galicyę z sąsiednimi krajami Przedlitawii, widzimy, że z końcem 1875. r. było w Czechach 73 kas oszczędności, tak iż przypada jedna kasa na 12 mil kwadr. a 72.000 mieszkańców; w Morawii 33 kas oszczędności. tak iż przypada jedna kasa na 12 mil kwadr. a 62.000 mieszkańców; w Szląsku 13 kas oszczędności, tak iż przypada jedna kasa na 12 mil kwadr. a 42.000 mieszkańców; w Galicyi 12 kas oszczędności, tak iż przypada jedna kasa na 118 mil kwadr. a 49.200 mieszkańcó

W porównaniu więc z Czechami mamy ze względu na przestrzeń dziesięć razy mniej kas oszczędności. Obok tego było w r. 1873. w Czechach 463 towarzystw zaliczkowych, u nas zaś tylko 27.

W przeciągu trzech lat powstało u nas 54 towarzystw zaliczkowych, a tylko dwie kasy oszczędności. Towarzystwa zaliczkowe gromadzą też już dziś znaczne wkładki oszczędności, a w miarę wzrastającego zaufania coraz większe kapitały w ten sposób będą im powierzane. Już dziś posiadają niektóre towarzystwa tyle wkładek oszczędności, że prawie zupełnie nie potrzebują zaciągać pożyczek w innych zakładach finansowych.

Przechodząc do odpowiedzi na pytanie, czyli spółki kredytowe zdolne są uczynić zadość potrzebom kredytu rolniczego, konstatujemy przedewszystkiem fakt, że już dziś towarzystwa zaliczkowe w kraju naszym oddają znakomite usługi rolnikom w ogóle, w szczególności zaś włościanom.

Wedle statystyki członków, zestawionej na podstawie wykazów nadesłanych przez 32 stowarzyszeń, było w roku 1875. na 10.681 członków 4.742 włościan, a 331 właścicieli większych posiadłości.

Już dziś przeto znaczna ilość rolników a w szczególności włościan, korzysta z kredytu w towarzystwach zaliczkowych, a niektóre stowarzyszenia jak w Dąbrowie, Przemyślu — wzięły sobie za wyłączne zadanie udzielać kredytu włościanom.

Rezultat dotychczasowych czynności stowarzyszeń wobec włościan jest nader zadawalniający; towarzystwa bowiem ściśle badają, o ile włościanin potrzebuje kredytu, i w jaki sposb zamierza

użyć takowy, słowem postępowanie stowarzyszeń względem włościan jest podobne do postępowania ojca z marnotrawnym lub małoletnim synem, jak trafnie wyraziła się dyrekcya towarzystwa zaliczkowego w Dąbrowie.

Kontrola nad dłużnikami stowarzyszeń jest wykonywana w pierwszym rzędzie przez poręczycieli, którzy gwarantując za spłatę długu, we własnym interesie muszą czuwać nad postępowaniem dłużnika, — w drugim rzędzie zaś przez osoby, które towarzystwo do tej czynności zaprasza, starając się aby w każdej parafii była osobistość, na której opinii o dłużniku polegać można.

Towarzystwa zaliczkowe podejmują się także spłacenie długów lichwiarskich, zaciągniętych przez włościan, jeżeli ratunek jest jeszcze możebnym. W takim razie przestrzeganą jest zasada udzielać pożyczki zadłużonym w takiej wysokości, aby ich całkowicie wydobyć z rąk lichwiarzy, a gdzie nie ma ratunku — wcale nie udziela się pożyczki.

Przeznaczonych na ten cel pieniędzy nie wydaje się włościaninowi, lecz zwołuje się wierzycieli — lichwiarzy, z któremi dyrekcya w imieniu włościanina zawiera ugodę, a przy tem można uzyskać opust po kilkanaście a nawet kilkadziesiąt złotych od każdej setki pretensyj lichwiarskich.

Ten sposób postępowania z włościanami jest możliwym tylko w instytucyach, utworzonych nie dla zysku założycieli, lecz wyłącznie dla pożytku ogólnego, a zostających pod zarządem i kontrolą obywateli, zaszczyconych powszechnem zaufaniem. Na tem polega ogromna wyższość stowarzyszeń zaliczkowych w porównaniu z wszelką instytucyą bankową.

Nie ulega więc żadnej wątpliwości, że co do postępowania przy udzielaniu pożyczek i zachowania wszelkich ostrożności w tym celu, aby pożyczka zaciągnięta przez włościanina została dobrze użytą — najwłaściwszemi są towarzystwa zaliczkowe.

Zachodzi jednak pytanie, czyli kredyt, którego towarzystwa zaliczkowe mogą udzielać, jest odpowiednim dla włościan co się tyczy:

1. stopy procentowej
2. sposobu i terminu spłaty
3. wysokości kwot pożyczanych

Ad 1. Stopa procentu pobieranego przez towarzystwa zaliczkowe wynosi w pierwszych latach istnienia towarzystw zwykle 12% — następnie, w miarę pomnożenia funduszów towarzystwa, zniża się na 10% i 9% a pewnem jest, że będzie zniżoną stopniowo na 8%. Tow. zal. w Cieszynie już dziś pożycza na 8%, a lwowskie tow. zal. zamierza od 1. lipca rb. również stopę procentową od pożyczek zniżyć na 8%. — Zauważyć wypada, że otwarcie taniego kredytu dla towarzystw zal. w zakładach finansowych, i lokacya funduszów publicznych w tych towarzystwach na procent umiarkowany, najskuteczniej zdoła się przyczynić do zniżenia stopy procentowej pożyczek, przez towarzystwa udzielanych.

Ad 2. & 3. Towarzystwa zal. udzielają włościanom kredytu w kwotach bardzo rozmaitych, od 20—30—50 złr. do 100—200—300 złr. każdy włościanin może otrzymać kwotę ściśle zastosowaną do jego potrzeb, podczas gdy w banku włościańskim najmniejsza kwota pożyczkowa wynosi 100 złr. nominalnie.

Spłata odbywa się w ratach zastosowanych do miejscowych warunków. Gdzie włościanin ma sposobność częstego choć drobnego zarobku, mianowicie w pobliżu większych miast, ustanawia towarzystwo raty tygodniowe lub miesięczne. Gdzie niema tej sposobności — spłata odbywa się w ratach kwartalnych lub półrocznych.

Pożyczki bywają udzielane zwykle na rok — mniej często na dwa lata lub na czas dłuższy. Lecz w praktyce okazuje się, że włościanin nie może pożyczki znaczniejszej spłacić w ciągu jednego roku, zwykle żąda prolongaty, po dokonanej częściowej spłacie.

Zachodzi przeto pytanie, czy towarzystwo może udzielać kredytu na dłuższy przeciąg czasu

nie narażając się na niewypłacalność w takim razie, gdyby znaczniejsze fundusze zostały wypowiedziane towarzystwu.

Fundusze obrotowe towarzystw zaliczkowych składają się *a*) z udziałów i funduszu rezerwowego.

b) z wkładek oszczędności,

c) z kredytu udzielonego przez inne zakłady finansowe.

Co się tyczy udziałów — takowe są wedle statutów płatne od 6 do 18 miesięcy po wypowiedzeniu.

Termina wypowiedzenia wkładek oszczędności są rozmaite, zastosowane do zasobów, jakiemi towarzystwa rozporządzają.

Z pomiędzy kredytów, udzielanych towarzystwom przez inne zakłady finansowe, najdogodniejszym jest kredyt w towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń, udzielany na $3^1/_2$ lat ze spłatą w 6 ratach półrocznych. Lwowska kasa oszczędności daje pożyczki na rok, lecz po upływie roku prolonguje za spłatą pewnej części kakitału. Samborska kasa oszczędności pożycza na dwa lata, ze spłatą co pół roku. Inne zakłady udzielają towarzystwom kredytu wekslowego.

Towarzystwa zaliczkowe przeto, co się tyczy terminu zwrotu pewnej części obrotowych funduszów, a mianowicie udziałów, znajdują się w korzystnem położeniu. Wedle wykazów za rok 1875. towarzystwa zaliczkowe na 2,472,161 obcego kapitału miały 1.241,755 złr. własnego funduszu, t. j, w udziałach i funduszu rezerwowym. Udziały mogą być cofnięte nie inaczej, jak przez wystąpienie członków, którzy najczęściej są zarazem dłużnikami towarzystwa. W każdym zaś razie wypłata udziałów nie następuje wcześniej jak w 6—18 miesięcy. Wypowiedzenie udziałów więc nie może spowodować nagłego braku gotówki w kasie towarzystwa.

Okazuje się przeto, iż w towarzystwach zaliczkowych znaczna część kapitału obrotowego, nie może być nagle cofniętą, lecz jest ulokowaną na czas dłuższy. Towarzystwa zaliczkowe mogą więc tę część funduszów swoich wypożyczać na dwa lub trzy lata. Dla ostrożności jednak należy przy takich pożyczkach zastrzedz sobie wypowiedzenie półroczne pożyczonego kapitału w każdym czasie, podobnie jak to czynią kasy oszczędności, aby w razie nadzwyczajnych przesileń finansowych zebrać potrzebną gotówkę. Tow. zal. mogłyby więc udzielać włościanom kredytu także na czas dłuższy, t. j. na dwa lub trzy lata, najwłaściwiej zaś za pośrednictwem kółek kredytowych, w których łączy się grono włościan przyjmujących odpowiedzialność solidarną.

Jeżeli dyrekcya tow. zal. potrzebnych starań nie szczędzi. to pewnem jest, że prawie w każdej wsi uda się połączyć w kółko kredytowe gospodarzy trzeźwych, pracowitych i rzetelnych, a zatem zasługujących na zaufanie i dających towarzystwu dostateczną gwarancyą, iż udzielona im pożyczka będzie punktualnie spłacaną. Tym sposobem zyskuje kółko silną podstawę moralną; dostateczną zaś prawną gwarancyą spłaty jest skrypt, zeznany przez wszystkich, należących do kółka, jako solidarnych współdłużników.

Po zeznaniu skryptu otrzymują uczestnicy kółka przypadający im kwoty. Przy 100 złr. przypada:

na udział	10 zł.
„ procent półroczny	5 „
koszta notaryalne	1 zł. 50 ct.
Razem	16 zł. 50 ct.
pozostaje do wypłacenia	83 zł. 50 ct.

Przy pożyczce z banku włościańskiego w wysokości 100 złr. strąca się na wkładkę wstępną . . . . . 1 zł.
na stratę kursową . . . . . 10 zł.

na udział	5 zł.
na wygotowanie listu	1 zł. 50 ct.
pierwsza rata	6 zł.
koszta notaryalne co najmniej	3 zł.
Razem	26 zł 50 ct.
Otrzymuje więc włościanin	73 zł. 50 ct.

a zatem 10 zł. mniej, aniżeli przy pożyczce w kółku kredytowem. Nie liczymy tu jeszcze kosztów wyrobienia pożyczki z banku włościańskiego.

Wypada także nadmienić, że strącenie 10% na udział w towarzystwie zal. jest dowolnem, i może być zmniejszonem.

Spłata pożyczki przez kółko zaciągniętej odbywa się w Stanisławowie w 5 ratach, co jest daleko właściwsze, aniżeli długoterminowe pożyczki z włościańskiego banku. Zastrzeżone jest półroczne wypowiedzenie każdego czasu, podobnie jak przy pożyczkach z kas oszczędności, lecz w zwykłym toku interesów nie ma obawy, aby towarzystwo miało potrzebę z tego prawa korzystać.

Kółka kredytowe mogłyby przeto stać się bardzo zbawiennemi dla ludu wiejskiego we wszelkich wypadkach, gdy lud potrzebuje kredytu na czas dłuższy, niż na jeden rok, n. p. na dwa lub trzy lata.

Co się tyczy wysokości pożyczek — widocznem jest z dotychczasowej działalności banku włościańskiego, że kwoty przez włościan pożyczane są drobne, a przeciętną wysokością jest suma 200 złr. Kwoty takie mogą być pożyczane najwłaściwiej przez towarzystwa zaliczkowe, zwrot bowiem kwoty pożyczonej może się odbyć w przeciągu roku, dwóch lub najwięcej trzech lat, a nie ma wcale potrzeby rozkładać takiej małej pożyczki na spłatę w długim przeciągu lat.

Okazuje się przeto, że pożyczki udzielane przez tow. zal. są zupełnie odpowiednie dla przeważnej ilości włościan zarówno ze względu na stopę procentową jak też co się tyczy sposobu i terminów spłaty, niemniej też co do wysokości kwot pożyczanych.

Tylko w takich wypadkach, gdy włościanin potrzebuje kredytu w sumie znaczniejszej n. p. 500 do 1000 złr. i to na spłatę w przeciągu kilku lub kilkunastu lat, nie wystarcza już kredyt w towarzystwie zaliczkowem i jest potrzeba właściwego kredytu hipotecznego.

Lecz wypadki takie są tylko wyjątkowe; wiadomo bowiem, że przeważna ilość posiadłości włościańskich składa się z kilku lub kilkunastu morgów, których dochód nie wystarcza nawet na zupełne zaspokojenie osobistych potrzeb właściciela i jego rodziny. Chcąc przeto potrzeby swoje zaspokoić w zupełności, a oprócz tego jeszcze spłacać długi, włościanin, posiadający małe gospodarstwo, nie może poprzestać na dochodach z tego gospodarstwa, lecz musi szukać zarobku po za obrębem posiadłości swojej i dopiero w ten sposób jest w stanie nietylko siebie utrzymać, ale także spłacać długi.

Drobna posiadłość włościańska nie może być zatem wyłączną podstawą kredytu, lecz udzielony włościaninowi kredyt opierać się musi także na osobistych jego przymiotach, na jego pracowitości i oszczędności. Jest to więc kredyt osobisty, którego gwarancyą jest gospodarstwo włościanina, tak, iż w ostatecznym razie wierzyciel ma zapewnione pokrycie ze sprzedaży tej posiadłości, nie może jednak liczyć na to, aby raty pożyczki były spłacane z dochodów gospodarstwa.

Nie jest to zatem kredyt hipoteczny, którego spłata bez uszczerbku substancyi majątku długiego szeregu lat wymaga, — lecz jest to kredyt opierający się i na posiadłości gruntowej i na osobistych przymiotach właściciela, kredyt rolniczy w ścisłem znaczeniu tego słowa (crédit agricole), którego spłata, ze względu na małą kwotę pożyczki, w przeciągu roku, dwóch lub trzech lat nastąpić może.

Kredyt tego rodzaju najwłaściwiej może być dostarczonym przez stowarzyszenia kredytowe oparte na zasadzie wzajemności i pomocy własnej, które zdołają zbadać należycie nietylko majątkowe

Rachunki spółek zaliczkowych

Tow. zaliczkowe w	Stan: Udziały z końcem miesiąca zł	ct.	Stan: Fundusz rezerwowy z końcem miesiąca zł	ct.	Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca zł.	ct.	Wkładki oszczędności: Włożono w ciągu miesiąca zł	ct	Wkładki oszczędności: Wyjęto w ciągu miesiąca zł.	ct.	Wkładki oszczędności: Stan z końcem miesiąca zł.	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca zł.	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Zaciągnięte w ciągu miesiąca zł.	ct.	Pożyczki zaciągnięte: Spłacono w ciągu miesiąca zł.	ct.
Białej	10.956	29	972	—	27.427	1	7.314	30	1.645	—	33.096	31	12.850	—	600	—	1.200	—
Birczy	1 553	67	217	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.753	1	3.200	—	507	—
Bóbrce	2 002	7	566	81	2.175	67	22	80	52	13	2.146	34	9.570	—	1.500	—	700	—
Brzesku	29.889	60	807	8	42.063	54	4.485	58	1.431	67	45.117	37	666	—	—	—	—	—
Busku	9.669	80	1.170	18	188	4	322	30	75	34	435	—	10.978	—	—	—	—	—
Dąbrowie	21.474	19	4.552	5	—	—	—	—	—	—	—	—	91.416	38	3.282	7	1.164	—
Delatynie	7.886	21	436	57	2.057	43	167	96	25	—	2.200	39	11.000	—	—	—	—	—
Drohobyczu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Glinianach	3.853	96	417	80	5.406	54	1 336	14	131	1	6.611	67	6.000	—	600	—	—	—
Gorlicach	62.887	70	4.613	25	81.185	2	7.845	1	6.140	61	82.889	42	53.333	62	1.900	—	7.200	—
Kałuszu	1.936	56	143	91	190	—	99	—	180	—	109	—	5.800	—	3.000	—	1.200	—
Kołomyi	3.616	48	263	—	2.374	—	325	—	599	—	2 100	77	4.000	—	2.000	—	—	—
Komarnie	1.391	—	119	50	3.884	7	1.329	50	245	—	4.968	57	5.000	—	—	—	—	—
Lwowie (Tow. zal.)	90.882	38	7.746	64	131305	75	66.249	50	50.230	37	147324	88	74.267	8	21.961	93	20.614	64
Mielcu	6·019	51	633	24	10 418	78	926	61	166	77	11.178	62	5.400	—	—	—	—	—
Mościskach	8.540	85	812	—	8.043	8	1.006	—	975	—	8.074	8	10.600	—	—	—	—	—
Przemyślu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Radziechowie	1 522	—	284	—	2.168	15	1.142	—	450	—	2.860	15	9.000	—	3.000	—	—	—
Rohatynie	4.678	18	714	—	6.844	78	312	39	520	23	6.636	94	13.295	—	2.000	—	375	—
Rozdole	2.095	37	369	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1.200	—	—	—	—	—
Rudkach	1.948	24	382	83	3.391	28	71	—	226	—	3.236	28	4.100	—	200	—	—	—
Samborze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Śniatynie	1.894	50	190	—	—	—	200	—	—	—	200	—	4.000	—	—	—	—	—
Sokalu	9.026	8	348	12	4.818	3	412	—	283	1	4.947	2	24.742	5	—	—	—	—
Stanisławowie	79.502	91	3.672	21	143566	7	12.037	49	21.390	26	134213	30	18.000	—	1.800	—	2.000	—
Szczercu	1.821	55	416	84	549	59	42	—	25	—	566	59	3.331	67	—	—	333	33
Tłumaczu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toporowie	7.878	50	1.235	25	7 807	66½	56	20	672	99	7.190	87½	—	—	—	—	—	—
Tarnowie	14.759	54	4.029	56	35 843	90	295	—	3.891	30	32.247	60	18.250	—	460	—	675	—
Tyśmienicy	19.825	66	1.868	31	7 237	11	284	50	95	—	7.426	61	31.125	—	3.000	—	800	—
Wykotach	1.269	71	78	43	1.773	36	6	60	4	—	1.775	06	4.250	—	1.980	—	1.050	—
Złoczowie	1 770	4	264	—	1.990	75	213	40	—	—	2.204	15	4.460	—	—	—	—	—

za miesiąc maj 1877.

te		Odsetki		Reszta *) pozycyi stanu biernego		S t a n c z y n n y											
						Pożyczki udzielone						Koszta założ. ruchomości i administr.		Reszta *) pozycyi stanu czynnego		Gotówka	
Stan z końcem miesiąca		z końcem miesiąca				Stan na początku miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		z końcem miesiąca			
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
12.250	—	2.476	84	—	—	50.620	90	3.544	—	4.513	—	51.589	90	1.433	69	108	55	6.619	40
8.446	1	887	60	26	38	7.216	8	354	50	3.422	—	10.283	58	591	72	148	53	106	83
10.270	—	—	—	139	22	12.953	7	402	66	546	30	13.096	71	129	60	997	56	920	57
666	—	6.584	72	1.246	40	78.012	33	11.139	83	16.200	—	83.072	50	479	13	225	31	534	23
10.978	—	2.113	32	1	60	22.403	5	588	61	945	—	22.759	44	1.383	96	81	74	142	76
95.534	45	6.702	92	3.823	45	121.246	74	2.089	40	5.395	—	124.552	34	532	73	2.581	53	2.420	46 ½
11.000	—	1.714	30	48	49	21.502	96	1.096	18	1.017	—	21.423	78	982	48	862	5	17	73
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6.600	—	1.515	96	44	96	15.653	63	700	6	2.710	—	17.663	57	614	75	42	61	723	42
48.033	62	5.524	55	—	—	205.968	—	21.209	—	19.488	—	204.247	—	241	13	-	-	418	—
7.600	—	4	20	761	70	7.359	66	361	54	2.190	—	9.188	12	527	9	13	60	826	95
6.000	—	480	60	66	2	10.345	49	1.903	—	3.808	95	12.251	44	—	-	523	21	113	6
5.000	—	1.039	73	—	—	10.915	21	589	47	985	—	11.310	74	200	74	1	38	1.005	94
75.614	37	13.408	7	22	90 ½	308.996	80	47.747	6	66.019	—	327.268	74	5.264	89	1.070	73	1.394	88 ½
5.400	—	1.203	10	39	66	23.289	6	1.322	35	1.993	50	23.960	21	197	5	—	—	316	85
10.600	—	—	—	820	74	27.682	77	3.978	44	4.395	—	28.099	33	30	—	570	5	148	29
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12.000	—	553	96	41	7	12.711	26	183	76	3.485	—	16.012	50	311	—	28	67	909	1
14.920	—	2.294	83	698	13	27.725	65	4.058	27	2.621	66	26.289	4	633	66	613	33	2.406	5
1.200	—	—	—	1.022	99	3.293	31	165	20	276	—	3.404	11	443	26	798	83	20	61
4.300	—	773	99	—	—	9.942	40	1.111	99	1.305	—	10.135	41	261	69	—	—	244	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	- -	—	—	—	--	—	-	
4.000	—	53	25	—	--	6.780	—	451	97	1.025	—	7.805	—	—	—	—	—	211	62
24.742	5	3.073	63	623	15	40.353	47	803	30	432	—	39.982	17	1.059	90	1.028	3	689	95
17.800	—	10.256	41	12.469	73	235.700	43	42.617	84	36.996	—	230.078	59	2.215	27	22.048	5	3.572	65
2.998	34	321	23	—	—	5.942	38	110	—	120	—	5.952	38	31	50	13	69	126	98
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	727	27	1.269	82	17.108	60	1.995	06	1.288	84	16.402	38	409	35	1.434	75	55	23 ½
18.035	—	186	33	286	8	65.638	84	5.016	31	3.862	50	64.485	3	1.415	3	3.421	26	222	31
33.325	—	3.511	52	—	—	61.952	47	3.545	50	6.334	—	64.740	97	693	50	—	—	522	63
5.180	—	325	37	47	—	7.554	73	926	56	1.974	—	8.612	17	39	29	--	—	35	1
4.460	—	635	64	—	—	8.446	24	586	50	910	—	8.769	74	658	63	81	20	124	26

ale i osobiste stosunki dłużnika, i dopiero wówczas udzielają pożyczkę, jeżeli nabędą przekonania, że kredyt udzielony będzie użytym z pożytkiem dla dłużnika.

Stowarzyszenia zaliczkowe mogą przeto uczynić zadość potrzebom kredytu przeważnej ilości włościan. Co się zaś tyczy organizacyi tych stowarzyszeń, tudzież środków rozpowszechniania ich i spotęgowania ich działalności, dostateczne w tej mierze wskazówki podaje praktyka sześcioletnia, której rezultaty, łącznie z wynikiem rozpraw nad tym przedmiotem przeprowadzonych, streszczamy w sposób następujący:

Stowarzyszenia kredytowe, których działalność ma być skierowaną na lud wiejski, powinne być oparte na nieograniczonej poręce członków. Obszar kraju, na który zakres działania poszczególnych towarzystw ma się rozciągać, powinien być nie zbyt rozległy. Obecnie należy dążyć do tego, aby każdy powiat sądowy miał osobne stowarzyszenie. W każdym razie jednak przedewszystkiem trzeba zapewnić towarzystwu administracyę, złożoną z ludzi zdolnych i wykształconych.

Zakładanie nowych towarzystw zaliczkowych w okolicach, gdzie takowe nieistnieją, jest rzeczą nadzwyczaj potrzebną i nagłą. W czynności tej powinny władze autonomiczne wziąć żywy udział, a dla związku stowarzyszeń powinien być przeznaczony stosowny zasiłek z funduszu krajowego, na pokrycie wydatków połączonych z zawiązywaniem nowych stowarzyszeń.

Towarzystwa zaliczkowe powinne tylko członkom swoim udzielać kredytu; mogą jednak część funduszów swoich lokować u innych towarzystw zaliczkowych.

Wysokość udziałów zawisła od stosunków miejscowych. Udziały te nie powinny być zbyt wysokie, ani też nie powinny przynosić zbyt wysokiej dywidendy. Oznaczenie najwyższej możliwej dywidendy w statucie jest pożądanem. Przed rozdzieleniem dywidendy należy odpowiednio zasilać fundusz rezerwowy.

Każdy członek stowarzyszenia z nieograniczoną poręką powinien mieć na ogólnem zebraniu jeden głos bez względu na ilość udziałów, jakie posiada.

Fundusze obrotowe stowarzyszeń kredytowych (zaliczkowych) z następujących mogą powstać źródeł:

1. Z udziałów członków;

2. z wkładek oszczędności, które stowarzyszenia mogą przyjmować zarówno od członków, jak i od osób do stowarzyszenia nienależących. W tych miejscowościach, gdzie nie istnieją kasy oszczędności, jest rozwinięcie tego działu czynności towarzystw zaliczkowych szczególnie pożądanem.

3. Miejscowe fundusze publiczne, jak n. p. powiatowe, gminne, konkurencyjne itp. — mogą i powinne być lokowane w towarzystwach zaliczkowych.

4. Jest również rzeczą potrzebną i pożądaną, aby Wydział krajowy lokował część rozporządzalnych funduszów swoich w towarzystwach zaliczkowych.

5. Kasy oszczędności, jako instytucye założone dla publicznego pożytku, a szczególnie dla polepszenia bytu ludności niezamożnej, powinne wspierać towarzystwa zaliczkowe otwieraniem kredytu pod warunkami jak najprzystępniejszemi.

6. Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie będzie zapewne i nadal skutecznie wspierać stowarzyszenia zaliczkowe kredytem, którego spłata rozdzieloną jest na kilka lat. Podwyższenie funduszu na ten cel przeznaczonego jest pożądanem.

7. Rząd powinien wpłynąć na austryacki bank narodowy, aby więcej niż dotychczas wspierał stowarzyszenia zaliczkowe, a mianowicie:

a) przez podwyższenie dotacyi filij bankowych w Krakowie i we Lwowie;

b) przez założenie nowych filij;

c) przez powołanie osób, obznajomionych ze stosunkami stowarzyszeń, do składu komitetów cenzorów, istniejących przy filiach.

d) przez przyjęcie postanowienia, że weksle stowarzyszeń mogą być eskontowane w filiach bankowych i wówczas, jeżeli są tylko domicylowane, choć nie żyrowane w siedzibie filii.

Celem uzyskania wymienionych tu ustępstw od banku narodowego należałoby wnieść do wys. Rządu uzasadnione przedstawienie.

8. Założenie centralnej instytucyi finansowej, której specyalnem zadaniem byłoby udzielanie kredytu stowarzyszeniom zaliczkowym, jest pożądanem.

9. Towarzystwa zaliczkowe powinne wspierać się przez wzajemne udzielanie żyra tudzież przez stosowne lokowanie funduszów rozporządzalnych, a towarzystwa dawniej istniejące powinne w tym względzie przyjść z pomocą nowo powstającym.

Zastanawiając się nad działalnością zakładów kredytowych, obecnie istniejących, i badając stosunki ludu wiejskiego doszliśmy do przekonania, że towarzystwa zaliczkowe są najwłaściwszem źródłem kredytu dla przeważnej ilości włościan.

Niepodobna jednak zaprzeczyć, że są gospodarstwa włościańskie, dla których kredyt udzielany przez towarzystwa zaliczkowe nie wystarczy. Są to mianowicie gospodarstwa większe, objętości kilkunastu do kilkudziesięciu morgów, przedstawiające hipotekę dostateczną dla pożyczki 500 — 1000 złr. lub wyższej jeszcze snmy. Właściciel takiego gospodarstwa mógłby z korzyścią dla siebie zaciągnąć dług hipoteczny, spłacalny w prz ciągu kilku lub kilkunastu lat, bądź to na spłatę części spadkowej, bądź też na wkłady dla podniesienia gospodarstwa. Zwrot pożyczki znaczniejszej, zaciągniętej na takie cele, niemoże nastąpić w krótkim czasie; niewystarczy bowiem na to spotęgowana praca włościanina. Trzeba przeto dać sposobność spłacenia takiej pożyczki w dłuższym przeciągu czasu z dochodów gospodarstwa, z których po zaspokojeniu osobistych potrzeb właściciela, pozostaje jeszcze pewna nadwyżka.

W podobnem położeniu pod względem kredytu, jak włościanie posiadający gospodarstwa większej objętości, są także właściciele realności miejskich, mianowicie na prowincyi.

Jest także przy każdej niemal posiadłości dominikalnej pewna ilość gruntów rustykalnych, które nie są przedmiotem tabuli krajowej, a zatem niemogą być obciążone pożyczką z Towarzystwa kredytowego ziemskiego. Okoliczność ta utrudnia wielce przeprowadzenie komasacyi, przez zamianę gruntów dominikalnych za rustykalne. Pewnem też jest, że otwarcie taniego źródła kredytu na hipotekę gruntów rustykalnych, przydzielonych faktycznie do obszarów dworskich, byłoby pożądane dla wielu właścicieli ziemskich i ułatwiłoby częstokroć przeprowadzenie komasacyi.

W ościennych krajach Przedlitawii są kasy oszczędności obfitem źródłem hipotecznego kredytu na wszelkie nieruchomości. U nas jak wiadomo, kasy te zbyt są nieliczne i mało zasobne. Pozostaje przeto dla ruchomości niezapisanych w tabuli kraj. tylko kredyt w akcyjnych bankach hipotecznych lub włościańskim, wreszcie w towarzystwie kredytowem miejskiem, stowarzyszeniu o nieograniczonej poręce, które nader powoli się rozwija.

Akcyjny zakład musi żądać prowizyi dla akcyonaryuszów musi przy ułożeniu planu umorzenia i w ogóle wszelkich warunków pożyczki, własnej tylko przestrzegać korzyści.

Towarzystwo zaś oparte na solidarnej poręce a obejmujące cały kraj, tylko w takim razie zasługuje na zaufanie, jeżeli członkowie mają możność wglądnięcia w tok interesów towarzystwa bądź to osobiście bądź też za pośrednictwem swoich delegatów.

Bezpośredni udział członków towarzystwa w ogólnych zgromadzeniach jest stosowny tylko przy niezbyt wielkiej ilości członków, nie powinien przeto być zastosowanym do towarzystw, które liczą tysiące członków, rozsypanych po całym kraju.

Jeżeli więc statut towarzystwa kredytowego miejskiego liczącego 15.000 członków, dozwala 60 członkom ukonstytuować się jako walne zgromadzenie, to postanowienie takie musi budzić nieufność do działalności towarzystwa.

Co się tyczy wyboru delegatów z pośród włościan i małomieszczan, wiadomem jest, jak dalece wybór taki zależy od zabiegów kandydata a wreszcie od przypadku.

Wobec tych trudności, niedozwalających członkom towarzystwa mieć należytą kontrolę nad czynnościami, zastraszającą być musi nieograniczona poręka za zobowiązania towarzystwa. Gdy zaś każdy, kto chce uzyskać kredyt w towarzystwie, musi być jego członkiem, przeto nieograniczona poręka odstręczy od udziału w takiem towarzystwie ludzi zamożnych i rozważnych, których uczestnictwo najwięcej byłoby pożądanem, a przystąpią do towarzystwa jedynie tacy, których ostateczna zmusza potrzeba, lub którzy nie zastanawiają się nad doniosłością przyjętych zobowiązań.

W takim składzie rzeczy nie można też liczyć na zaufanie publiczności i na pomyślny kurs listów zastawnych, wydawanych przez podobne towarzystwa.

Pozostaje przeto jeden jeszcze rodzaj publicznych zakładów kredytowych a mianowicie krajowy zakład hipoteczny, utworzony przez reprezentacyę kraju i oparty na jego gwarancyi.

Dłużnicy zakładu odpowiedzialni są tylko za spłatę zaciągniętych pożyczek — nie mają więc prawa mieszać się do administracyi. Kraj zaś, który gwarantuje za zobowiązania zakładu, ma prawo i obowiązek za pośrednictwem reprezentacyi swojej mianować zarząd zakładu i kontrolować jego czynności.

Kredyt udzielany przez krajowy zakład hipoteczny musi być tańszym najpierw dlatego, ponieważ dłużnik niepotrzebuje opłacać prowizyi dla akcyonaryuszów, — powtóre zaś ze względu na wysoki kurs, jaki mają listy zastawne, oparte na gwarancyi kraju.

Za rychłem utworzeniem krajowego instytutu hipotecznego przemawia ta okoliczność, że w miarę postępu prac około zakładania ksiąg hipotecznych — powiększa się co roku ilość takich realności włościańskich i miejskich, które mogłyby korzystać z hipotecznego kredytu w zakładzie krajowym. Jeżeli taki zakład nie będzie utworzonym — potrzebujący kredytu właściciele realności rustykalnych i miejskich muszą zwrócić się do prywatnych kapitalistów lub istniejących już zakładów, i będą zmuszeni ponosić daleko większe ciężary od tych, jakich wymagałby zakład krajowy. W ślad za przeciążeniem hipotek pójdzie zubożenie i wywłaszczenie znacznej ilości takich właścicieli, których ocaliłby kredyt tani, udzielany przez krajowy zakład hipoteczny.

Jako wzór do organizacyi takiego zakładu mógłby posłużyć statut hipotecznego banku Królestwa czeskiego, ze zmianami odpowiedniemi stosunkom naszego kraju.

Ponieważ istnieje w kraju naszym towarzystwo kredytowe ziemskie, które pod warunkami jak najkorzystniejszemi udziela kredytu na dobra, będące przedmiotem tabuli krajowej, przeto zakres działania zakładu obejmowałby tylko realności rustykalne i miejskie, t. j. takie, które nie są przedmiotem tabuli krajowej.

Zakład utworzony przez reprezentacyę kraju, zostawałby pod zarządem i kontrolą tej reprezentacyi, t. j. Sejmu a względnie Wydziału krajowego. Dyrekcyę banku mianowałby Sejm na wniosek Wydziału krajowego; kontrolę nieustanną wykonywałby Wydział krajowy i delegowałby jednego z członków swoich do podpisywania listów zastawnych z klauzulą stwierdzającą, że list wydanym został na podstawie prawnie nabytej hipoteki; naczelny nadzór przysługałby Sejmowi, któremu Wydział krajowy przedkładałby sprawozdania z corocznej działalności zakładu.

Na kapitał obrotowy zakładu wypadałoby przeznaczyć z funduszu krajowego pewną sumę tytułem pożyczki na lat kilka, za spłatą częściową w miarę tworzącego się funduszu rezerwowego.

Oprócz tego mógłby Wydział krajowy lokować w kasie zakładu zbędną chwilowo gotówkę na rachunek bieżący.

Zebrane w ten sposób fundusze używałby zakład na

a) eskontowanie wylosowanych już własnych listów zastawnych i kuponów;

b) udzielanie zaliczek na własne listy zastawne;

c) udzielanie kredytu towarzystwom zaliczkowym bądź to na weksle, bądź też w rachunku bieżącym, spełniając w ten sposób funkcyę centralnego zakładu finansowego dla stowarzyszeń kredytowych.

W miarę wzrostu powierzonych zakładowi przez Wydział krajowy funduszów i pomnożenia się własnego funduszu rezerwowego mógłby zakład

d) zakupywać własne listy zastawne i podnosić w ten sposób ich kurs.

Wreszcie mógłby zakład

e) przyjmować lokacye funduszów publicznych na rachunek bieżący i używać je w sposób powyżej wymieniony.

Pożyczki udzielane przez zakład byłyby wydawane w sumie np najmniej 500 złr. w listach zastawnych na zapisane w księgach gruntowych realności rustykalne i miejskie, a mianowicie na grunta, w miastach zaś mających np przynajmniej 5000 mieszkańców także na domy czynszowe, zawsze z zachowaniem pupilarnego bezpieczeństwa.

Stopa procentowa pożyczek byłaby zawsze równą stopie oprocentowania listów zastawnych. Zmiana stopy procentowej zależałaby od Sejmu.

Oprócz procentów na kupon listów zastawnych opłacałby dłużnik 1% lub $1^1/_2$% na amortyzacyę i $^1/_4$% na koszta zarządu, dopóki nie utworzyłby się dostateczny fundusz rezerwowy.

Za zobowiązania zakładu ręczyłby kraj co wpłynęłoby bez wątpienia nader korzystnie na kurs listów, tak, iż niepotrzebaby oznaczać wyższej stopy procentowej pożyczek i kuponów, jak 5%.

W ten sposób możnaby właścicielom średnich realności rustykalnych i miejskich dostarczyć kredyt równie korzystny, jako kredyt udzielany właścicielom dóbr tabularnych przez towarzystwo kredytowe ziemskie.

Listy zastawne, wydawane przez zakład oparte na gwarancyi kraju a zostające pod zarządem i kontrolą reprezentacyi kraju, znalazłyby niezawodnie wielki pokup, czego dowodem jest wysoki kurs listów zastawnych, wydawanych przez krajowe zakłady hipoteczne w Czechach i na Szląsku.

Gwarancya kraju zaś nienarażałaby kraj na żadne niebezpieczeństwo, ponieważ zakład nie mógłby prowadzić żadnych ryzykownych operacyj.

Lokacya przeznaczonych na ten cel lub rozporządzalnych chwilowo funduszów krajowych w kasie zakładu, umożliwiłaby zakładowi utrzymać wysoki kurs listów zastawnych, a zarazem załatwionąby została kwestya utworzenia centralnego zakładu finansowego dla stowarzyszeń zaliczkowych.

Nieulega też wątpliwości, że zakład taki w krótkim czasie rozwinąłby się świetnie i przyniósłby krajowi nieobliczone korzyści. Jeżeli bowiem w Czechach i na Szląsku, gdzie stosunki kredytowe są tyle pomyślniejsze, uznano potrzebę utworzenia krajowych zakładów hipotecznych i jeżeli utworzone tam zakłady krajowe przyniosły wielkie korzyści, — to ileż naglejszą jest potrzeba, ileż większą będzie pożyteczność takiego zakładu w naszym kraju.

Otwierając tani kredyt hipoteczny właścicielom średnich posiadłości włościańskich i miejskich, a równocześnie popierając rozwój towarzystw zaliczkowych, które przy odpowiednich funduszach

mogłyby stać się dostatecznem źródłem kredytu dla przeważnej ilości włościan, reprezentacya kraju przyczyni się najskuteczniej do podniesienia dobrobytu powszechnego a biorąc czynny udział w utworzeniu kredytowego systemu, odpowiadającego interesom społeczeństwa, spełni jedno z głównych zadań swoich.

III. Subalegat do alegatu B.

Referat

Profesora Dr. Tadeusza Pilata

o gminnych kasach pożyczkowych.

Po zniesieniu stosunków poddańczych w r. 1848. ustał ciężący na byłych zwierzchnościach gruntowych obowiązek wspierania poddanych swoich w razie niedostatku bądź zbożem na zasiew lub na wyżywienie się, bądź materyałem budowlanym lub w inny sposób. Ludność wiejska znalazła się tedy w potrzebie uciekania się w podobnych wypadkach do kredytu, którego bez wszelkich ograniczeń dozwolono jej dotąd używać. Poprzednio bowiem według okólnika gubernialnego z d. 26 lipca 1784 i dekretu nadwornego z d. 1 czerwca 1835. r. l. 14158 nie było wolno poddanym pożyczyć bez zezwolenia zwierzchności gruntowej więcej niż 5 zł. czyli 20 złp. Na podstawie pożyczki przenoszącej tę kwotę i bez zezwolenia zaciągniętej, nie mógł wierzyciel uzyskać ani prawa zastawu ani sądowej egzekucyi. — Istniejące w wielu okolicach szpichlerze gminne, z których wypożyczano zboże **in natura**, jeśli nawet utrzymały się po uchyleniu opieki dominikalnej, zaspakajały w jednym tylko kierunku i niedostatecznie potrzebę kredytu, którego coraz bardziej w formie pieniężnej poszukiwano, kredyt zaś pieniężny użyczany przez prywatnych kapitalistów skutkiem wysokich odsetków i innych uciążliwych warunków, zamiast ratować byt materyalny ludności wiejskiej, tylko podkopywał go jeszcze bardziej. Okazywała się przeto nagląca konieczność zapomożenia ludności wiejskiej kredytem tanim, a co ważniejsza, dogodnym pod względem spłaty kapitału i odsetków. Wszakże niski stan oświaty ludności wiejskiej nieprzyzwyczajonej do tego, żeby radzić samej sobie, ubóstwo przeważnej części gmin, brak inicyatywy należytej ze strony sfer, które mogły podówczas tém się zająć, i rozliczne inne trudności sprawiły, iż urządzenia mające na celu zasilać ludność wiejską tanim i dogodnym kredytem, dopiero po upływie dość znacznej liczby lat i zrazu bardzo powoli zaczęły powstawać w formie gminnych kas pożyczkowych, jakie tu i owdzie już za czasów pańszczyzny istniały. Kasy te tworzono z kapitałów pregrawacyjnych lub serwitutowych, po części też z wynagrodzeń za grunta gminne zajęte pod kolej lub z innych kapitałów gminnych i oddawano w zarząd zwierzchności gminnej z przeznaczeniem udzielania pożyczek pieniężnych tym członkom gminy, którzy, jak opiewają wszystkie prawie dawniejsze statuta, „w skutek różnych wypadków lub nieszczęść tak dalece podupadli, że dla utrzymania gospodarstwa potrzebują na czas pewien wsparcia czy to na zakupno bydła, czy też na wyżywienie lub na zasiew.“ Nadano przeto owym kasom cechę zakładów dobroczynności raczej niż instytucyj kredytowych, choć pożyczki musiały być oprocentowane i zabezpieczone poręczeniem dwóch członków gminy.

Pierwsza urzędowa wiadomość o istnieniu gminnych kas pożyczkowych, znajduje się dopiero w szematyzmie galicyjskim na r. 1864., który wymienia dziesięc takich kas w dawniejszym obwodzie tarnopolskim, dwie w brzeżańskim a jedną w przemyskim. Wyliczenie to nie jest wyczerpującem, gdyż jak dowodzą daty podane poniżej, istniało wtenczas już więcej kas pożyczkowych. Szematyzm na r. 1866. wymienia prócz poprzednich dwie dalsze kasy w byłym obwodzie brzeżańskim, szematyzm na r. 1868. nadto jeszcze jedną w powiecie husiatyńskim a dwie w kołomyjskim, zaś dotąd wykazują następne szematyzmy wcale już znaczną i z każdym rokiem powiększającą się liczbę tych kas.

Stopniowy rozwój kas pożyczkowych i stan ich z końcem r. 1875. opisany jest szczegółowo na podstawie badań dwukrotnie zarządzonych przez Wydział krajowy w dwóch pracach referenta, z których pierwsza pod tytułem: „Kasy pożyczkowe gminne i powiatowe, fundusze pożyczkowe dla przemysłowców i towarzystwo zaliczkowe“ była ogłoszoną we wstępnym zeszycie „Wiadomości statystycznych“ z r. 1873. druga zaś pod tytułem: „Stan gminnych kas pożyczkowych w Galicyi“ została umieszczoną w II. roczniku tychże „Wiadomości“. W pracach tych są też opisane środki, których używał Wys. Wydział krajowy, aby zapewnić należytą administracyę kas i bezpieczeństwo dla złożonych w nich kapitałów, oraz zestawione są spostrzeżenia Wydziałów powiatowych nad administracyą kas i ich opinie o potrzebnych reformach w tej mierze.

Odwołując się tedy pod względem szczegółów do obu tych prac, tutaj podnoszę jedynie, że z końcem r. 1875. — kiedy przeprowadzonem zostało ostatnie badanie, ogólna liczba kas pożyczkowych doszła była do 1246 a kapitały ich wynosiły około 1,100.000 złr. w. a., które to cyfry od tego czasu znacznie się zwiększyły, gdyż nowe kasy ciągle powstają.

Pod względem stanu administracyi — streszczam w krótkości ostateczny wynik badań w roku 1876. przedsięwziętych:

Znaczna ilość kas pożyczkowych gminnych, które powstały w ostatnich latach i ciągle jeszcze powstają, świadczy, że tworzenie tych zakładów, którem wiele Wydziałów powiatowych gorliwie się zajmuje, nie napotyka obecnie na przeszkody ze strony gmin, owszem powziąść można z niektórych sprawozdań przekonanie, że gminy same dopraszają się o urządzenie kas pożyczkowych.

Jednakże wnosić trzeba z przedstawionego stanu rzeczy, że skłonność gmin do przeznaczenia kapitałów swoich na kasy pożyczkowe, zbyt często pochodzi nie tyle ze zrozumienia doniosłości tych zakładów i dobroczynnego ich wpływu, ile ztąd, że członkowie gminy a nawet w szczególności koła decydujące o założeniu kasy liczą na to, iż uzyskają pożyczki, na których spłatę nikt zbyt nie będzie nalegał, zwłaszcza — skoro w zarządzie zasiądą osoby, które same będą dłużnikami kasy albo będą zostawały w bliskich z niemi stosunkach.

Nie można bowiem w ogóle spodziewać się, żeby nacisk ze strony tych, którzy później chcieliby uzyskać pożyczki, był w stanie znaglić dłużników do zwrotu. W samym tedy zarodzie gminnych kas pożyczkowych objawia się tendencya do tworzenia się i ciągłego wzrostu zaległości, a powyżej już opisaliśmy, jakie okoliczności tendencyę tę jeszcze wspierają. Oczywiście w miarę jak zaległości wzrastają, słabnie coraz bardziej działalność kasy i płynący z niej pożytek, niekiedy zaś rzeczy dochodzą do tego stopnia, że dla braku zwrotów kasa zupełnie przestaje funkcyonować.

Brak energii, jakie zarządy kas okazują w obec opieszałych dłużników, a któremu w części dało by się zapobiedz naciskiem z góry, nie jest jedyną i nie jest może nawet największą wadą tych zakładów.

Dalsze złe w tem leży, że warstwy ludności, z których w największej części rekrutują się zarządy kas pożyczkowych gminnych, tak dobrze jak zwierzchności i reprezentacye gminne, nadzwyczajnie mało liczą osób, któreby umiały na tyle czytać, pisać i rachować i w ogóle posiadały ów skromny stopień oświaty, żeby mogły jako tako prowadzić niezbędne księgi kasowe i utrzymywać kasę w porządku. — Pisarze gminni, na których w skutek nieudolności zarządu przechodzi prowadzenie ksiąg a w części i manipulacya kasowa, najczęściej również nie umieją wywiązać się z tego zadania i nie dbają o to a zresztą bądź nie mają na to czasu, sprawując czynności pisarskie naraz w znaczniej-

szej liczbie gmin, bądź też niestety często niezasługują na zaufanie. Na utrzymywanie uzdolnionych a uczciwych pisarzy gminnych nie mogą zdobyć się gminy z powodu połączonych z tem znaczniejszych kosztów. Zresztą przeniesienie czynności połączonych z prowadzeniem kasy na pisarza gminnego, ma ten zły skutek, że zarząd kasy spoczywa nie w ręku powołanych do tego przez statuta i odpowiedzialnych za to trzech osób (naczelnika gminy i dwóch wybranych w tym celu członków gminy), lecz w ręku jednej osoby wcale do zarządu niepowołanej i nieodpowiedzialnej. Obok niezdolności daje się widzieć także w zarządzie kas pożyczkowych powszechny u ludu wiejskiego **brak dbałości o dobro publiczne, jakiem są fundusze kas,** niepojmowanie doniosłości i celu właściwego tych zakładów, tudzież potrzeby o obowiązku strzeżenia ich funduszów w obec pożyczających członków gminy. Skontrowania wykazały, że tu i ówdzie nie prowadzono wcale ksiąg przepisanych statutami, gdzieindziej zaś często prowadzono je w sposób taki, że nie można było wyśledzić właściwego stanu rzeczy i uzyskać daty o obrocie. Okazało się też, że w wielu kasach pożyczkowych pożyczki bądź wszystkie, bądź w znacznej części udzielane bywają bez wystawiania skryptów dłużnych; tak jednym śladem udzielonej pożyczki jest zapis w księgach kasy, który oczywiście nie stanowi dowodu prawnego przeciw dłużnikowi. Do takiej praktyki przyczynia się po trosze pamięć, że przy dawnych szpichlerzach gromadzkich zadawalniano się spisami dłużników, obok tego zaś chęć uniknienia opłat stemplowych. Niepotrzeba wspominać, że ostrożności przepisane w statutach przy udzielaniu pożyczek, tudzież w razie obawy o wypłatność dłużnika wywołanej zmianą w jego gospodarczem położeniu, często były zaniedbywane i że tak te przepisy jak i przepisy o poręczeniu, nieraz okazały się martwą literą.

Usiłowania, aby nieudolności zarządów kasowych zaradzić przez ścisły i ciągły nadzór a nawet poniekąd i kierownictwo kas ze strony Wydziałów powiatowych i ich urzędników lub delegatów, albo opiekunów ustanowionych stale z ramienia Wydziału powiatowego, tylko w części odniosły pożądany skutek. Okazała się prawie wszędzie trudność w znalezieniu nadzorców bezpłatnych a chętnych i należycie spełniających swe zadanie. Nadzór płatny, o którym wskutek tego musiano pomyśleć w wielu powiatach, uznany został tu i ówdzie za zbyt uciążliwy dla funduszów powiatowych, jednakże w pewnej liczbie powiatów niewahano się przyjąć na siebie i ten ciężar i urządzić płatny nadzór nad całą administracyą gminną, któryby obejmował także kasy pożyczkowe.

Jakie rezultaty wyda dla kas pożyczkowych nadzór sprawowany przez objażdżki płatnych urzędników a w szczególności, czy bytność tych organów będzie dość częstą, aby utrzymać kasy pożyczkowe na drodze rozwoju, tego niewiemy i musimy oczekiwać rezultatów praktyki. Dzisiaj pod względem nadzoru rozróżnić musimy najpierw pewną liczbę kas pożyczkowych, głównie w gminach miejskich, których zarząd jest uzdolnionym do należytego prowadzenia ksiąg i manipulacyi kasowej, dla których przeto wystarczyć powinna kontrola Wydziału powiatowego obmyślona w statutach. — Następnie jest niewielka liczba kas, dla których udało się pozyskać opiekę i kierownictwo osób wykształconych, stojących po za obrębem zarządu, do czego zmierzał okólnik Wydziału krajowego z r. 1874. — Wszystkie inne kasy pożyczkowe, a liczba ich niewątpliwie bardzo znacznie przeważa liczbę tamtych, wskutek nieudolności zarządu i braku stałej opieki a raczej kierownictwa, narażone są na niebezpieczeństwo zatraty kapitałów, któremu nie da się zaradzić przez nadzór sprawowany z daleka, lub objawiający się w bytności organów nadzorczych raz lub dwa razy do roku.

Niebezpieczeństwo o którem mowa, dotąd dopiero w niewielkiej części owych kas ziściło się lub bliskiem jest ziszczenia, lecz wystarcza ono zanadto, aby usprawiedliwić stanowcze kroki celem zapobieżenia dalszym i większym stratom. — Potrzebę zarządzeń w téj mierze podnoszą też Wydziały powiatowe w swoich sprawozdaniach, a między nimi Wydział powiatowy Kałuski wręcz oświadcza, że trzeba coś stanowczego zrobić, inaczéj bowiem wszystkie fundusze kas pożyczkowych z czasem zupełnie znikną.

Środki, jakie dałyby się użyć, aby zaradzić opisanemu tutaj stanowi rzeczy, który grozi zmarnieniem znacznéj części funduszów gminnych, są szczegółowo wymienione i ocenione na str. 26—33 wspomnianéj drugiéj pracy o stanie gminnych kas pożyczkowych. Odwołując się tedy do wyłożonych tam motywów, dochodzę do następujących wniosków:

Należy doradzać Wysokiemu Wydziałowi krajowemu, aby:

1. Polecił Wydziałom powiatowym, ażeby odtąd tylko wtedy przyzwalały na zakładanie nowych kas pożyczkowych gminnych, jeżeli się przekonają poprzód, że zapewnionym jest taki skład zarządu, który usuwa obawy złego gospodarstwa funduszami kasy i obawy szkód ztąd wynikających dla gminy;

2. aby Wydział krajowy postarał się o umieszczenie w skryptach dłużnych klauzuli „że dłużnik poddaje się postępowaniu drobiazgowemu“ i ażeby w tym celu rozesłał nowe formularze skryptów dłużnych.

[Według §. 1. ustawy o postępowaniu w sprawach drobnych (w brzmieniu zmienionem ustawą z dnia 1. marca 1876 Nr. 23 Dz. pp.) postępowanie to ma być zastosowanem w sporach do 50 złr. w. a., a według §. 5. tejże ustawy mogą strony zgodzić się na wprowadzenie takiego postępowania przy sporach do 500 złr. w. a.]

3. Aby polecono Wydziałom powiatowym celem ściągnięcia zaległych rat pożyczkowych, zastosować w razie potrzeby §. 103 u. g. t. j. ustanowić dla gminy zastępcę do rewindykowania funduszów pożyczkowych w drodze prawa.

4. Wnieść projekt do ustawy krajowej, któraby upoważniała Wydziały powiatowe:

a) do objęcia kasy pożyczkowéj gminnéj w swój zarząd i administrowania jéj podług statutów w tym razie, gdyby zagrażało jej marnowanie funduszów a niebyło możliwem w inny sposób zapewnić należytą administracyę takowych.

Zarządzenie takie pozostałoby w swéj mocy tak długo, dopókiby nie zostały uchylone przyczyny, które je spowodowały, lub dopókiby rada gminna nie uchwaliła dla funduszów pożyczkowych innego przeznaczenia w granicach obowiązujących ustaw;

b) do zwinięcia kasy pożyczkowéj której zarząd nie troszczy się o ściąganie pożyczek zaległych tak dalece, iż zaległości w kapitale i procentach wynoszą wyżéj 50% kapitału kasy.

Wydział powiatowy przeprowadziwszy na koszt gminy likwidacyę funduszów kasy, wezwałby gminę do uchwalenia innéj lokacyi dla tych funduszów a w razie nieoznaczenia takowego w przepisany termin, zarządziłby lokacyę tymczasową.

Obecnie zwinięcie kasy pożyczkowej gminnéj bez zezwolenia rady gminnej jest niedopuszczalnem, zaś do objęcia kasy pożyczkowéj w swój zarząd, potrzebuje Wydział powiatowy za każdym razem osobnego upoważnienia ze strony Wydziału krajowego, który może zarządzić objęcie kasy pożyczkowéj w administracyę prowizoryczną Wydziału powiatowego na podstawie § 98 u. gm. — Konieczność uzyskania zezwolenia Wydziału krajowego wydaje się komisyi zwłoką niebezpieczną dla funduszów kasy.

Dr. **Tadeusz Pilat** w. r.

Z drukarni krajowej **A. Waydowicz** (przedt M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

L. W. kr. 5.148/1877.

do oprawy

Alegat 9.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie budowy gmachu na pomieszczenie Wysokiego Sejmu i Wydziału krajowego.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 14. października 1869 uchwalił Wysoki Sejm, iż ma być wybudowany lub też na własność kraju nabyty i stosownie urządzony gmach dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału krajowego. Zaś na posiedzeniu z dnia 13. października 1871 odroczył Wysoki Sejm wykonanie tej uchwały do czasu, który w przyszłości uzna za właściwy.

Od tego czasu kwestya ta spoczywała w zawieszeniu przez trzy lata, bo do roku 1874. W tym roku wykazał Wydział krajowy w sprawozdaniu swem z dnia 14. sierpnia 1874 konieczność przystąpienia do wybudowania gmachu na pomieszczenie Sejmu i Wydziału krajowego, a Wysoki Sejm w uznaniu powodów przez Wydział krajowy przytoczonych, wydał na posiedzeniu z dnia 5. października 1874 uchwałę treści następującej:

„Podnosząc uchwałę swoją z dnia 14. października 1869, a mianowicie ustęp „jej orzekający, iż ma być wybudowany gmach dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału „krajowego, Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, iżby bezzwłocznie przystąpił do przygoto- „wawczych czynności i przedłożył Sejmowi na następnej sesyi do uchwalenia umowę o grunt „pod budowę, plany gmachu z kosztorysami i plan finansowy, bacząc uważnie na to, iż „koszt budowy nie ma przechodzić sumy 500.000 zł. w. a., i że w końcu budowa ta ma „być w drodze przedsiębiorstwa wykonana.“

W częściowem wykonaniu tej uchwały, bo krótki czas między sesyą jesienną 1874 a sesyą wiosenną 1875 nie wystarczył już na przedsięwzięcie wszystkich powyżej poleconych czynności, a mianowicie na wypracowanie konkursowych planów i kosztorysów, przedłożył Wydział krajowy Wysokiej Izbie sprawozdaniem z dnia 23. marca 1875 wniosek o upoważnienie Wydziału krajowego do nabycia na rzecz kraju realności pod l. 717$^{2}/_{4}$ położonej za sumę 141.128 zł. w. a., a otrzymawszy na to od Wysokiego Sejmu upoważnienie w uchwale z dnia 19. kwietnia 1875 spisał Wydział krajowy kontrakt kupna i sprzedaży dnia 30. kwietnia 1875, uzyskał uchwałą c. k. Sądu krajowego Lwowskiego z dnia 15. maja 1875 l. 24.194 intabulacyę funduszu krajowego za właściciela tej realności, i wszedł w jej fizyczne posiadanie.

Następnie zajął się Wydział krajowy uregulowaniem gruntu pod budowę, a gdy się okazała potrzeba zamiany niektórych części nabytej realności Nr. 717²/₄ z gruntami sąsiedniemi realności P. Stanisława Brykczyńskiego pod liczbami 568²/₄ i 683²/₄ położonych, zabezpieczył Wydział krajowy tę zamianę przedwstępną umową, wydał program budowy, rozpisał konkurs na plany budowy i przyznał na propozycyę sądu, umyślnie na ten cel złożonego, premia za cztery najlepsze plany, nabywając przez to własność ich na rzecz kraju.

W końcu oparty na zdaniu znawców, iż budowa gmachu zamierzonego kosztować będzie około 1,200.000 zł. w. a., wniósł do Wysokiego Sejmu sprawozdanie z dnia 15. lutego 1876 l. 4046, w którem postawił wniosek następujący: Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z P. Stanisławem Brykczyńskim kontraktu zamiany realności N. 717²/₄ z realnościami pod liczbami 568²/₄ i 683²/₄ we Lwowie położonemi w rozmiarach i granicach i podług warunków w protokole z dnia 21. czerwca 1875 zawartych;

2) Wyznacza na budowę gmachu sumę 1,200.000 zł. w. a.;

3) Suma ta stanowić będzie osobny fundusz pod nazwą: „fundusz budowy gmachu sejmowego“ i składać się będzie ze sum w powyższem sprawozdaniu bliżej określonych. Tu tylko przytaczamy, że sumy te miały pochodzić z zaoszczędzeń funduszu krajowego, z odsetek od nich przypadających, z czynszów realności pod l. 717²/₄, z zysków z powyższej zamiany spodziewanych i z nieużytej części pożyczki krajowej z r. 1873.;

4) Poleca Wydziałowi krajowemu, aby przystąpił bezzwłocznie do wprowadzenia w życie budowy.

Wysoki Sejm, wychodząc z zapatrywania, iż koszt 1,200.000 zł. w. a. za wysoki jest na siły finansowe kraju, i że ostateczny plan i kosztorysy powinne być przez Wysoki Sejm zbadane, godząc się zresztą co do zawarcia kontraktu zamiany z P. Stanisławem Brykczyńskim i co do utworzenia osobnego funduszu budowy, wydał dnia 5. kwietnia 1876 uchwały treści nastepującej:

Uchwała I.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z P. Stanisławem Brykczyńskim kontraktu zamiany realności N. 717²/₄ z realnościami pod liczbami 568²/₄ i 683²/₄ w granicach i rozmiarach i podług warunków; wyrażonych w protokole z dnia 21. czerwca 1875 z tem jednakże co do punktu 5. art. I. tegoż kontraktu ograniczeniem, iż P. Brykczyńskiemu, gdyby niezabudował lub nie odprzedał całego lub części nabytego kompleksu w protokole art. I. lit. D. E. F. G. H. h. oznaczonego, wolno będzie używać budynku dziś na łazienki służącego, o ile tenże na tym kompleksie stoi, jako łazienek, tylko do dnia 31. marca 1877 r. i do tegoż dnia użytkować z wodociągów, znajdujących się na gruncie funduszu krajowego, na inny zaś cel wolno mu będzie używać tego budynku do dnia 31. marca 1879. r. Po upływie tego czasu, a najpóźniej do dnia 31. maja 1879. r obowiązany będzie P. Brykczyński budynek ten w każdym razie rozebrać.

Uchwała II.

Zważywszy, że Sejm r. 1874. orzekł, iż koszt budowy gmachu dla Sejmu i Wydziału krajowego nie ma przekroczyć zł. 500.000., a wyznaczenie na ten cel sumy

zł. 1,200.000., jak to Wydział krajowy wnosi, przenosi o wiele możność kraju, bacząc na stan jego ekonomiczny i finansowy,

zważywszy, że w programie budowy przez Wydział krajowy ułożonym, zaprowadzone być mogą znaczne oszczędności, bez uszczerbku trwałości i dogodności budowy,

zważywszy, że żaden z premiowanych planów gmachu nie jest całkowicie odpowiedni, jak to Wydział krajowy stwierdza, i że plan ostateczny musi być jeszcze wypracowany,

zważywszy, że tylko na podstawie takiego planu i opartego na nim kosztorysu, można z niejaką rękojmią oznaczyć koszt, jaki postawienie gmachu za sobą pociągnie, — a bez tej świadomości Sejm nie może upoważnić Wydziału krajowego do rozpoczęcia budowy:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zarządził wypracowanie planu gmachu dla pomieszczenia Sejmu i Wydziału krajowego, zastosowanego do rzeczywistej potrzeby, z zachowaniem w każdym kierunku ścisłej oszczędności, o ile bezpieczeństwo, trwałość, dogodność i odpowiednia przeznaczeniu przyzwoitość dozwoli, tudzież, aby plan ten wraz z kosztorysem na nim opartym Sejmowi na najbliższej sesyi do uchwały przedłożył. Na koszta wypracowania tego planu wraz z kosztorysem i potrzebnemi do takowego planami szczegółowemi, Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 12.000 zł. w. a.

Uchwała III.

Sejm ustanawia fundusz budowy gmachu dla Sejmu i Wydziału krajowego. Na uposażenie tego funduszu przeznacza Sejm obecnie:

a) Pozostałość z rachunków z r. 1875.,

b) Przychody i korzyści z realności 717²/₄ przez fundusz krajowy nabytej,

c) Odsetki z lokacyi powyższych funduszów.

Z tego funduszu pokrytym zostanie kredyt do wysokości 12.000 zł. uchwałą II. Wydziałowi krajowemu otwarty.

Wobec tej uchwały miał Wydział krajowy trzy zadania do rozwiązania:

I) Zawarcie kontraktu zamiany z P. Stanisławem Brykczyńskim;

II) Wypracowanie ostatecznego planu i kosztorysów;

III) Oznaczenie liczebne funduszu budowy.

Z tych trzech zadań wywiązał się Wydział krajowy w sposób następujący:

ad I):

Dnia 11. kwietnia 1876 l. 8770 otrzymał Wydział krajowy uwiadomienie o powyższych trzech uchwałach Wysokiego Sejmu i juz tego samego dnia udał się Wydział krajowy do Najjaśniejszego Pana z prośbą o zatwierdzenie uchwały I., gdyż zawiera ona pozbycie majątku krajowego.

Najwyższem postanowieniem z dnia 2. maja 1876 raczył Najjaśniejszy Pan zatwierdzić najłaskawiej tę uchwałę, a Wydział krajowy przystąpił do zawarcia kontraktu zamiany na podstawie warunków w protokole z dnia 21. czerwca 1875 zawartych z odmianą przez Wysoki Sejm w uchwale I. poleconą.

¹/. Odpis kontraktu.

Kontrakt ten, którego odpis załączamy pod ¹/., został dnia 31. maja 1876. r. podpisany a fizyczne posiadanie protokolarnie dnia 1. czerwca 1876. roku każdej z kontraktujących stron oddane. W kontrakcie tym wydzierżawiliśmy P. Stanisławowi Brykczyńskiemu na czas do 31. marca 1877 ową część budynku łazienkowego, który na pozostałym nam gruncie stoi, za czynsz 400 zł. w. a.; niemniej zezwoliliśmy, aby suma 7143 zł. 50 ct. a. w., która się należy funduszowi krajowemu jako nadwyżka z wymiany gruntów pochodząca, pozostała przy hypotece na lat trzy za procentem po 6 od sta.

Nakoniec uzyskaliśmy uchwałę c. k. Sądu krajowego Lwowskiego z dnia 2go września 1876 l. 40234, mocą której prawa funduszu krajowego do własności nabytych gruntów i obowiązki P. Stanisława Brykczyńskiego gdzie należy intabulowane zostały.

ad II):

Stosownie do uchwały II. przystąpiliśmy do zarządzenia wypracowania planu gmachu i kosztorysów.

Przedewszystkiem należało wyszukać architektę, któryby się tą pracą zajął. Po dłuższem rozważeniu padł wybór nasz na P. Juliusza Hochbergera, Dyrektora urzędu budowniczego miejskiego we Lwowie, którego zdolności znakomite nam i całej publiczności znane były z jego prac w obrębie miasta Lwowa przeprowadzonych a mianowicie z budowy gmachu na pomieszczenie gimnazyum Franciszka Józefa i szkoły realnej we Lwowie. Pan Hochberger mógł tem łatwiej zająć się naszą budową, ile że na razie nie prowadził znaczniejszej budowy, gdy tymczasem inni znakomici architekci zajęci byli innemi znacznemi budowami.

Zawarliśmy więc z nim dnia 5. maja 1876 odpowiednią umowę, a w instrukcyi jemu udzielonej zawarowaliśmy ścisłe przeprowadzenie zasady przez Wysoki Sejm w uchwale II. wyrzeczonej, iżby gmach zastosowany był do potrzeby rzeczywistej z zachowaniem w każdym kierunku ścisłej oszczędności, o ile bezpieczeństwo, trwałość, dogodność i odpowiednia przeznaczeniu przyzwoitość dozwoli.

Na posiedzeniu z dnia 23. czerwca 1876 przedłożył nam P. Hochberger szkic planu, który po dokładnem rozpatrzeniu się z niektóremi zmianami został w zasadzie przyjęty — a gdy na posiedzeniu z dnia 4. lipca 1876 P. Hochberger wykazał, iż zastosował się do powyższych wskazówek, a nadto przyrzekł inne jeszcze drobniejsze zmiany uskutecznić, przeto nie stało już nic w drodze, aby przystąpić do wypracowania ostatecznego planu i kosztorysu.

Jakoż p. Hochberger przystąpił do tej ostatecznej pracy i w terminie umówionym 15. lutego 1877 przedłożył:

1) Wszystkie plany,
2) Kosztorysy,
3) Analizę cen,
4) Opisanie.

Plany, kosztorysy i analizę cen przedkładamy w oryginałach osobno — zaś opi-

²/. Odpis opisu budowy.

sanie budowy i opinię Nadinżyniera załączamy do tego sprawozdania w przedruku pod ²/.

³/. Opinia Nadinżyniera.

³/., albowiem te dwa alegaty wyjaśniają dokładnie, jak znakomicie wywiązał się autor ze swojego zadania, jak mianowicie korzystał ze wskazówek danych przez komisyę, zajmującą się zeszłego roku tą sprawą — tak, iż mógł nam przedłożyć plan, w którym zaniechał budowy jednego pawilonu, a mimo to pomieścił w pozostałych częściach wszystko, czego potrzeba wymaga.

Każde streszczenie tych dwóch pism byłoby tylko niejasną ich parafrazą i dlatego w całości je dołączamy, przez co umożliwiamy wszystkim Członkom W. Izby dokładne obznajomienie się z przedmiotem.

⁴/. Planik.

Załączamy wreszcie pod ⁴/. planik, z którego się W. Izba przekona, które części mają się teraz zabudować, które zabudowane będą na przyszłość, jeżeliby ku temu okazała się potrzeba, a która część już teraz jako zbędna, odprzedaną być może.

Nie możemy w końcu pominąć tutaj dwóch kwestyj, których zbadanie komisya specyalnie wskazała w swojem sprawozdaniu zeszłorocznem.

Temi są:

1) Kwestya oświetlenia sali sejmowej z góry;

2) Kwestya odprzedania pewnej części gruntu na planiku ⁴/. literami a, b, c, d, oznaczonego.

ad 1): Kwestyę oświetlenia sali sejmowej wzięliśmy pod dokładną rozwagę. Rezultat narad z P. Hochbergerem i Nadinżynierem był, iż oświetlenie z góry pod każdym względem a mianowicie dobroci światła, zdrowia i kosztów zasługuje na pierwszeństwo przed oświetleniem z boku za pomocą okien.

Bliższe umotywowanie i odparcie argumentów za oświetleniem za pomocą okien bocznych znajduje się w alegatach ²/. i ³/., a tutaj niech nam wolno będzie przytoczyć, że oświetlenie z góry będzie o blisko 5.000 zł. w. a. tańszem niż oświetlenie za pomocą bocznych okien.

ad 2): Również wzięliśmy pod rozwagę poruszoną przez komisyę kwestyę, „czy niebyłoby korzystniej przy zachowaniu pewnej części gruntu na planiku ⁴/. literami a, b, c, d, oznaczonego, otrzymać lepszą całość budynku krajowego, a przez to samo wpłynąć i na oszczędzenie kosztów budowy".

Tak nasza jak i znawców opinia wypadła wszelako po temu, iż żaden wzgląd nie przemawia za zatrzymaniem tego kawałka, że takowy jest zupełnie zbyteczny i że należy go odprzedać, a to tem więcej, że już w zeszłym roku zgłosił się chętny do zakupienia tego gruntu.

Powody obszerne za tem zdaniem znajdują się również w alegatach ²/. i ³/.

Ta część zbędna tego gruntu wynosi około 117 sążni kwadratowych, a uzyskawszy za nią tylko tę cenę, którą sami wyłożyliśmy, wróciłaby nam się suma 7605 zł. w. a.

Przystępujemy obecnie do kosztów budowy. Kosztorys wykazuje sumę 964.377 zł. 66 ct. a. w.

⁵/. Odpis podania P. Hochbergera.

W podaniu swojem, przy którem P. Hochberger przedkłada plany i kosztorysy, a którego odpis załączamy pod ⁵/., motywuje autor tę sumę, przytacza, iż tylko za taką sumę można wybudować gmach trwały i odpowiedni, że suma ta nie będzie przekroczoną i raczej zaoszczędzeń spodziewać się należy, że nakoniec w ostatecznym razie możnaby niektóre redukcye wprowadzić, że wszelako autor nie proponuje „ich jako niegodnych budynku" i że taniej jak za 900.000 zł. gmach sejmowy bez znacznej redukcyi programu wykonanym być nie może.

Wydział krajowy poddał ten kosztorys pod rozbiór swojego bióra technicznego, a opinia tegoż bióra złożona jest w alegacie ³/. Wedle tej opinii wywiązał się P. Hochberger w zupełności z nałożonych mu umową warunków, uwzględnił o ile tylko można było uwagi przez komisyę poczynione, a nawet w chęci zastosowania się do nich, posunął się w oszczędności jak n. p. przy schodach za daleko, i nie należałoby kosztów budowy, bo nie są wygórowane, obniżać.

Jeżeliby zaś tylko bezwzględna a najczęściej pozorna bo chwilowa okoliczność musiała zapanować nad przeznaczeniem i charakterem budynku, nad estetyką jego form i układu, to wtenczas i w obecnym kosztorysie możnaby zaprowadzić pewne redukcye, które wszelako nie będą zupełnie odpowiedniemi, a to:

1) Przez zupełne pominięcie niektórych robót,
2) Przez zmniejszenie kosztów niektórych robót,
3) Przez obniżenie cen niektórych robót.

Bióro techniczne wymienia te wszystkie redukcye, oblicza je na 115.481 zł. 24 ct. a. w. i wyprowadza w takim razie koszt budowy na 858.896 zł. 42 ct. w. a.

Wydział krajowy sądzi, że istotnie niektóre zaoszczędzenia dadzą się przeprowadzić, a mianowicie w dziale robót rzeźbiarskich, przy kosztach udekorowania Sali Sejmowej i Sali Radnej Wydziału krajowego, a najgłówniej przy cenach robót, które przy zupełnem prawie ustaniu budowli we Lwowie nadzwyczaj się obniżyły. I tak wedle pisma Prezydyum Magistratu miasta Lwowa z dnia 22. marca 1877 l. 159 uskuteczniono we Lwowie następujące budowle:

w roku	1874.	165
„ „	1875.	179
„ „	1876.	163
	Razem . . .	507

zatem w przecięciu rocznie 169 budowli.

Na rok bieżący zaś zgłoszono tylko 31 budowli.

Wskutek tak słabych widoków spadły też w rażący sposób ceny materyału i robotnika, a na dowód przytacza Prezydyum Magistratu miasta Lwowa, iż przy przeprowadzeniu licytacyi w miejskim urzędzie budowniczym na oddanie w przedsiębiorstwo robót przy budowie szkoły świętego Antoniego, opuszczono z cen jednostkowych za roboty z materyałem:

przy robotach	stolarskich . . .	21½%
„ „	szklarskich . . .	26%
„ „	ślusarskich . . .	25%
„ „	lakierniczych . .	25½%

czego w latach poprzednich nigdy nie praktykowano; przeciwnie bywał zawsze dodatek do cen jednostkowych.

Nadto spadła cena cegły, za którą w lecie 1876 po 28 zł. w. a. płacono, obecnie na 16 zł. w. a. i jest prawdopodobieństwo, iż cena ta jeszcze się obniży.

Z tych tedy powodów sądzi Wydział krajowy, że przy należytej oszczędności, zawsze trzymając się postawionej przez W. Sejm zasady, iż oszczędność nie powinna uwłaczać bezpieczeństwu, trwałości, dogodności i odpowiedniej przeznaczeniu przyzwoitości, budowa ta nie powinna przekroczyć sumy 900.000 zł. w. a.

ad III):

Uchwałą z d. 5. kwietnia 1876 przeznaczył W. Sejm pozostałość rachunkową funduszu krajowego, jaka się okaże po zamknięciu rachunku za rok budżetowy 1875, na utworzenie funduszu budowy gmachu.

Wprawdzie z pozostałości tej ujął W. Sejm część na inne cele, a mianowicie:

1)	Na pokrycie ogólnych potrzeb budżetu funduszu krajowego z roku 1876 . . .	130.000 zł.	Właściwie pozostałość z roku 1874., która jednak weszła w rachunek za r. 1875. i mieści się w pozostałości z tegoż roku.
2)	Na pokrycie kredytów dodatkowych, uchwalonych na rok 1876.	112.310 „	
3)	Na pokrycie potrzeb budżetu z roku 1877.	58.323 „	
	razem . .	300.633 „	

gdy wszelako suma ta, jak zaraz udowodnimy, znachodzi dostateczne pokrycie w dochodach lat 1876. i 1877. tak, iż nie okaże się potrzeba uciekania się do pozostałości z r. 1875.,

przeto suma 300.633 zł. w. a. okazuje się jako irrealny ciężar funduszu budowy a tem samem pozostaje ten fundusz w całości.

Że zaś w celu pokrycia powyższej sumy 300.633 zł. nie potrzebujemy się uciekać do funduszu budowy, wypływa z następujących okoliczności:

a)	Że już w budżecie na rok 1876. okazała się nadwyżka w sumie	94.868	zł. w. a.
b)	Że wedle wykazu dołączonego do budżetu na rok 1878. wynosiła należytość podatkowa za rok 1879., nie jak w budżecie na rok 1876. przyjęto 6,600.000, ale 6,900.000 zł., że zatem jeden cent dodatku nie uczynił, jak przyjęto 66.000 zł. a. w. ale 69.000 zł., przez co dochód wzrósł za rok 1876. o . .	102.000	„ „ „
c)	Że taka sama nadwyżka okazać się musi za rok 1877., co znowu uczyni	102.000	„ „ „
bo należytość podatkowa za rok 1877. nie jest mniejszą od należytości za rok 1876.			
Co czyni razem		298.868	„ „ „
Okazuje się, że temi źródłami pokrytą jest powyższa suma . .		300.633	„ „ „
aż do małej reszty		1.765	„ „ „

a gdy nadto zważymy, że niemal każdy rok wykazuje oszczędzenia i to bardzo znaczne, i tak w r. 1873.: 131.096 zł. w. a., w roku 1874.: 95.004 zł. w. a., w roku 1875.: 393.649 zł. w. a., to z wszelkiem prawdopodobieństwem równającem się pewności liczyć można na to, iż pozostałość rachunkowa z r. 1875. nie będzie przez dodatkowe kredyta uszczuploną, a nawet, że i dalsze kredyta, jeżeliby jeszcze W. Sejm takowe uchwalił, znajdą dostateczne pokrycie w dochodach z lat 1876. i 1877.

Te znaczne nadwyżki i zaoszczędzenia były też przyczyną, że chociaż Wysoki Sejm przy uchwaleniu budżetu na rok 1875. wstawił na pokrycie niedoboru sumę 150.000 zł. w. a. z aktywów pożyczki kr. z r. 1873., Wydział krajowy nie korzystał z tej pożyczki i pokrył niedobór ten z bieżących dochodów.

Gdy tym sposobem powyższe kredyty ciążące na funduszu budowy okazują się nierealnemi, przeto przyjmujemy całą pozostałość rachunkową z r. 1875.

Pozostałość rachunkowa z r. 1875. wynosi według sumarycznego zamknięcia rachunku funduszu kraj. za rok 1875. . . 867.762 zł. 10½ ct.

a podniosła się przez oprocentowanie i inne wpływy z końcem roku 1876. do sumy . . . . . 889.551 „ 49 „

Doliczając do tej sumy:

a)	odsetki za czas od 1. stycznia 1877 do 30. czerwca 1877 .	24.462	„ 67 „
b)	odsetki za czas od 1. lipca 1877 do 30. września 1877 .	12.567	„ 69 „
c)	sumę na realności P. Brykczyńskiego intabulowaną . .	7.143	„ 50 „
d)	półroczny od niej procent po 6%	214	„ 30 „
wynosić będzie fundusz budowy z końcem września 1877. . .		933.939	zł. 65 ct.

W tej sumie nie są jeszcze zawarte dochody z realności, w której „Sokół“ jest umieszczony, za czas od 1. stycznia 1877 do końca września 1877, ponieważ pomijamy je jako fundusz na pokrycie bieżących wydatków, jak nie mniej spodziewana suma 7.605 zł., ze sprzedaży zbędnej części naszej realności, o której powyżej mowa.

Administracya podczas budowy pokrytą zostanie z procentów niezużytych jeszcze części funduszu budowy.

Według zdania fachowych wynoszą koszta te 5 do 6 procent, to jest 45 do 50 tysięcy zł. w. a.

Ta suma znajdzie tem łatwiej pokrycie w procentach funduszu budowy, ile że budowa ta potrwa trzy do cztery lata a znaczna część należytości wypłaconą będzie dopiero po ukończeniu budowy ze względu na kolaudacyę, która ostateczną wypłatę poprzedzać musi.

Ukończyliśmy więc wszystkie prace przygotowawcze z zachowaniem zasady możliwej oszczędności. Plany i kosztorysy wypracowane, fundusz dostateczny leży w pogotowiu i stoimy w chwili, w której powzięto przez W. Sejm po długich i wyczerpujących debatach dnia 5. października 1874 uchwałę: **iż ma być wybudowany gmach dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału krajowego,** czeka tylko ostatecznego orzeczenia W. Sejmu, iż należy do tej budowy przystąpić.

Gdy ze względu na znaczne wyżej wykazane spadnięcie cen robocizny i materyałów chwila obecna jest najstosowniejszą do rozpoczęcia i przeprowadzenia tej budowy, przeto Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Upoważnia się Wydział krajowy do rozpoczęcia i przeprowadzenia budowy gmachu na pomieszczenie W. Sejmu i Wydziału krajowego na podstawie przedłożonych planów i kosztorysów z zachowaniem w każdym kierunku zasady ścisłej oszczędności, o ile bezpieczeństwo, trwałość, dogodność i odpowiednia przeznaczeniu przyzwoitość dozwoli i poleca Wydziałowi krajowemu, aby W. Sejmowi na każdej sesyi zdawał sprawę z postępu robót i o stanie funduszu budowy.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do odprzedania w drodze publicznej licytacyi części realności pod l. 683 $^{1}/_{4}$ położonej.

Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 30. marca 1877.

Przewodniczący i sprawozdawca:

Oktaw Pietruski m. p.
Członek Wydziału krajowego.

I. Alegat do L. W. kr. 5148/1877.

Odpis kontraktu.

L. R. 14.502. Akt notaryalny. Przedemną Julianem Szemelowskim c. k. notaryuszem we Lwowie. w Galicyi jawią się osobiście mnie znani JWny Oktaw z Siemuszowy Pietruski, Członek Wydziału krajowego i Zastępca Marszałka krajowego, JWny Władysław hr. Badeni, Członek Wydziału krajowego i JWny Dr. Jan Czajkowski Zastępca Członka Wydziału krajowego, wszyscy we Lwowie zamieszkali, imieniem galicyjskiego funduszu krajowego, działający z jednej, a Wny Stanisław Brykczyński, właściciel dóbr w Pacykowie, powiecie Stanisławowskim zamieszkały, z drugiej strony, i zawierają następujący Kontrakt zamiany: **I.** Wny Stanisław Brykczyński, za świadectwem ksiąg Tabuli miasta Lwowa Dom. 109. pag. 195 n. 22 i 23 haer. właściciel realności pod l. $683^2/_4$ i realności pod l. $586^2/_4$ lit. a. we Lwowie położonej po wydzieleniu części onejże jak Dom 109. pag. 197 n. 24. haer. jako nowe ciało tabularne z przestrzenią ośmset jeden (801) sążni kwadratowych z domem parterowym mieszkalnym i zabudowaniami gospodarskiemi Dom. 234. pag. 241. n. 1. haer. na Imię Jego zapisanej, odstępuje obydwie te realności pod l. $683^2/_4$ i pod l. $586^2/_4$ lit. a. we Lwowie ze wszystkiemi przynależytościami, w granicach w jakich obecnie te realności posiada — z wyłączeniem wszakże z realności pod l. $586^2/_4$ lit. a. parceli F. na planie do kontraktu niniejszego pod ⁄. przyłączonym, który przez obie strony podpisany integralną część kontraktu tego stanowi, — literami g, f, e, r, oznaczonej, siedmdziesiąt dwa (72) metrów kwadratowych, czyli dwadzieścia (20) sążni kwadratowych przestrzeni obejmującej, — Wydziałowi krajowemu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, a względnie funduszowi krajowemu na tegoż zupełną i nieograniczoną własność, i pozwala oraz, ażeby fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem za właściciela pomienionych realności pod l. $683^2/_4$ i pod l. $586^2/_4$ lit. a. jak Dom. 109. pag. 195. n. 22. i 23. haer., Dom. 234. pag. 241. n. 1 haer. na imię cedującego Wgo Stanisława Brykczyńskiego zapisanych, w stanie ich czynnym z mocy niniejszego kontraktu bezwarunkowo był zaintabulowany. — **II.** Wyłączona powyżej z realności pod l. $586^2/_4$ lit. a. parcela F. na planie załączonym lit. q, f, e, r, oznaczona, od ulicy Kościuszki w linii q. f, długości czterech i czterdzieści pięć setnych (4·45) metrów, od strony południowo-wschodniej w linii f, e, długości czternastu i ośmnaście setnych (14·18) metrów, a od strony południowo-zachodniej w linii e, r, długości pięciu (5) metrów, z realnością pod l. $717^2/_4$, nakoniec od strony północno-zachodniej w linii r, q, ku ulicy Kościuszki bieżącej, z resztą gruntu realności pod l. $586^2/_4$ lit. a. graniczącą, przestrzeń dwudziestu (20) sążni kwadratowych obejmująca — pozostaje nadal własnością Wgo Stanisława Brykczyńskiego. zaczem Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zezwala niniejszem, ażeby pomieniona część gruntu w granicach powyżej opisanych z komplexu realności pod l. $586^2/_4$ lit. a. na mocy niniejszego kontraktu fizycznie i tabularnie była wydzieloną i do realności przyległej wedle następnego punktu kontraktu Wmu Stanisławowi Brykczyńskiemu z realności pod l. $717^2/_4$ odstąpionej, nowe ciało tabularne tworzyć mającej, była wcieloną. Wedle pozycyi Dom. 109. pag. 195. n. 23 haer. i Dom. 234. pag. 241. n. 1. haer. zapisaną jest w Tabuli miejskiej realność pod l. $586^2/_4$ lit. a. z przestrzenią ośmset jeden (801) sążni kwadratowych, przy ściślejszym pomiarze teraz z polecenia Wydziału krajowego dokonanym, okazało się, że realność pod l. $586^2/_4$ lit. a. po wyłączeniu parceli F. jeszcze ośmset dwadzieścia dziewięć i czterdzieści setnych

(829·40) sążni kwadratowych zawiera, którą przestrzeń obie strony jako rzeczywistą uznają, atoli bez ewikcyi za jakąkolwiek różnicę miary, aczkolwiek przy obliczeniu wartości gruntów zamienianych, przyjęto przestrzeń odstąpionej na własność funduszu krajowego realności pod l. $586^2/_4$ lit. a. w objętości ośmiuset dwudziestu dziewięciu i cztérdzieści setnych (829·40) sążni kwadratowych. — **III.** W zamian za powyższe realności pod l. $683^2/_4$ i pod l. $586^2/_4$ lit. a. wedle punktu I. niniejszego kontraktu przez Wgo Stanisława Brykczyńskiego funduszowi krajowemu ustąpione, Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, mając prawo rozporządzania realnością pod l. $717^2/_4$ do funduszu krajowego jak Dom. 210 pag. 12 n. 41 haer. należącą, odstępuje niniejszem z tejże realności pod l. $717^2/_4$ imieniem funduszu krajowego Wmu Stanisławowi Brykczyńskiemu na jego zupełną i nieograniczoną własność następujące dwa komplexy gruntu: *a)* część gruntu do ulicy Mickiewicza przypierającą, na planie do kontraktu przyłączonym, kolorem żółtym oznaczoną, literami: i, b, k, j, określoną, w objętości tysiąca siedmdziesięciu czterych (1074) metrów kwadratowych, czyli dwieście dziewięćdziesiąt ośm i sześćdziesiąt setnych (298.60) sążni kwadratowych, od frontu do ulicy Mickiewicza w linii i, b, długości dwadzieścia siedm i jedenaście setnych (27·11) metrów; od strony północno-wschodniej z realnością pod l. $586^2/_4$ do p. Gabryeli z hr. Mierów hr. Tyszkiewiczowej należącą, w linii b, k, długości trzydzieści sześć i ośm setnych (36·08) metrów; od strony południowo-wschodniej z realnością pod l. $717^2/_4$ w linii k, j, długości trzydzieści trzy i pięć setnych (33.05) metrów; nakoniec od strony południowo-zachodniej z resztą gruntu realności pod l. $717^2/_4$ w linii j, i, długości trzydzieści pięć i ośmdziesiąt sześć setnych (35·86) metrów graniczącą; *b)* część gruntu do ulicy Majerowskiej przypierającą, na planie rzeczonym kolorem żółtym oznaczoną, literami g, t, s, r, e, f, określoną w objętości tysiąca ośmiuset trzydziestu dziewięciu (1839) metrów kwadratowych, czyli pięćset jedenaście i trzydzieści setnych (511.30) sążni kwadratowych; od strony południowo-wschodniej do ulicy Majerowskiej w linii g, t, długości sześćdziesiąt cztéry i siedm setnych (64·07) metrów; od strony południowo-zachodniej z realnością pod l. $717^2/_4$ w linii t, s, długości trzydzieści pięć i dwadzieścia pięć setnych (35·25) metrów; od strony północno-zachodniej z resztą gruntu realności pod l. $717^2/_4$ w linii s, r, długości pięćdziesiąt dziewięć i cztérdzieści setnych (59·40) metrów; następnie od strony północno-wschodniej w linii r, e, do gruntu z realności pod l. $586^2/_4$ lit. a, p. Stanisławowi Brykczyńskiemu zachowanego, przytykającej; długości pięć (5) metrów; dalej w linii e, f, ku ulicy Kościuszki wzdłuż gruntu p. Stanisława Brykczyńskiego bieżącej, długości czternaście i ośmnaście (14·18) setnych metrów, nakoniec od strony północno-wschodniej do ulicy Kościuszki w linii f, g, w długości dwadzieścia trzy i czterdzieści setnych (23·40) metrów graniczącą. Obydwa te komplexy gruntu odstępuje Wydział krajowy Wmu Stanisławowi Brykczyńskiemu wraz z budynkami i wszelkiemi przynależytościami na tychże częściach gruntu znajdującemi się, a mianowicie z budynkiem na łazienki służącym, o ile na komplexie odstąpionym stoi, wszakże bez wszelkiego inwentarza i bez prawa utrzymywania w tejże realności łazienek. Wydział krajowy zezwala niniejszem, ażeby określone powyżej pod *a)* i *b)* części gruntu, w rozmiarach i granicach tamże wyszczególnionych z komplexu realności pod l. $717^2/_4$ fizycznie i tabularnie były wydzielone, dla każdego z tychże komplexów nowe ciało tabularne pod osobnym numerem konskrypcyjnym było utworzone i Wny Stanisław Brykczyński za właściciela tychże na mocy niniejszego kontraktu w stanie ich czynnym został zaintabulowany. Tym celem obowiązuje się Wydział krajowy poczynić wspólnie z Wnym Stanisławem Brykczyńskim odpowiedne kroki, i wszelkie ku temu potrzebne prośby czy podania wnieść do kompetentnych Władz bądź sądowych, bądź politycznych. — **IV.** Wartość realności pod l. $683^2/_4$ i pod l. $586^2/_4$ lit. a, które Wny Stanisław Brykczyński wedle punktu I. niniejszego kontraktu funduszowi krajowemu, za części z realności pod l. $717^2/_4$ wedle punktu III. od funduszu krajowego nabyte, w zamian daje, przyjmują strony kontraktujące, z uwagi na położenie ku północy mniej korzystne, po sześćdziesiąt pięć (65) złr. wal. austr. za jeden sążeń kwadratowy przestrzeni; — a gdy obie te realności zawierają według planu przyłączonego łącznie trzy tysiące czterysta czternaście (3414) metrów kwadratowych, czyli dziewięćset czterdzieści dziewięć i dwadzieścia setnych (949·20) sążni kwadratowych, przeto wartość ich przedstawia sumę szacunkową sześćdziesiąt jeden tysięcy sześćset dziewięćdziesiąt ośm (61.698) złotych waluty austryackiej. Wartość części z realności pod l. $717^2/_4$, które Wydział krajowy imieniem funduszu krajowego Wmu Stanisławowi Brykczyńskiemu odstępuje, przyjmują obie strony z uwagi na korzystne położenie od frontu po ośmdziesiątpięć (85) złotych wal. austr. za jeden sążeń kwadratowy przestrzeni; — a gdy obydwa te komplexy w punkcie III. pod *a)*, *b)*, określone zawierają łącznie dwa tysiące dziewięćset trzynaście (2913) metrów kwadratowych, czyli ośmset dziewięć i dziewięćdziesiąt setnych (809·90) sążni kwadratowych, przeto wartość ich daje sumę szacunkową sześćdziesiąt ośm tysięcy ośmset czterdzieści jeden

złotych pięćdziesiąt centów (68.841 złr. 50 ct.) waluty austryackiej. Z porównania obliczonej tak wartości zamienianych gruntów okazuje się, że wartość gruntu, które Wny Stanisław Brykczyński za grunta funduszowi krajowemu odstąpione bierze, przechodzi wartość gruntów przez Niego danych o sumę 7143 zł. 50 cnt. w. a. wyraźnie: Siedm tysięcy sto czterdzieści trzy złotych pięćdziesięt centów wal. austr. Tę kwotę wyrównywającą różnicę szacunku w sumie siedm tysięcy sto czterdzieści trzy złotych, pięćdziesiąt centów (7.143 zł. 50 ct.) wal. austr. zobowiązuje się p. Stanisław Brykczyński za lat trzy od dnia podpisania niniejszej umowy licząc, w gotówce i bez jakichkolwiek wyrachowywań lub kompenzat do kasy krajowej na rzecz funduszu krajowego złożyć pod rygorem sądowego ściągnienia jej wraz z dwanaście procentem (12%) zwłoki. Od sumy tej zobowiązuje się pan Stanisław Brykczyński przez cały przeciąg lat trzech opłacać funduszowi krajowemu po 6 (sześć) procent rocznie tytułem odsetków a to w dwóch równych półrocznych ratach z góry. Pierwszą półroczną antycypacyjną ratę procentów złożył pan Stanisław Brykczyński zaraz przy podpisie niniejszego kontraktu i z takowej podpisem niniejszej umowy zostaje zakwitowanym. Dla zabezpieczenia należytej na czas zapłaty tej sumy 7143 zł. 50 ct. w. a. wraz z umówionymi 6% odsetkami niemniej ewentualnemi 12% zwłoki ustanawia pan Stanisław Brykczyński hipotekę na obydwu ciałach tabularnych z realności pod l. $717^2/_4$ na rzecz jego wydzielić się mających i powyż w punkcie 3. pod *a)* i *b)* określonych i zezwala niniejszem wyraźnie, aby równocześnie z intabulacyą jego za właściciela tychże ciał tabularnych w stanie ich czynnym pomieniona suma 7143 zł. 50 ct. w. a. wraz z obowiązkiem p. Stanisława Brykczyńskiego zapłacenia jej w gotowiźnie do kasy krajowej za lat trzy od dnia podpisania niniejszej umowy, dalej wraz z 6% od tejże sumy półrocznie z góry płatnemi ratami odsetek, niemniej — w razie zaniedbania spłaty na czas z 12% odsetkami zwłoki w stanie biernym tychże ciał tabularnych na rzecz funduszu krajowego z tem, że aktowi temu moc egzekucyjną przyznano została zaintabulowaną. — **V.** Grunta zamieniane obowiązują się obie strony oddać sobie wzajemnie zupełnie wolne od wszelkich ciężarów hipotecznych. — ponieważ zaś na realności pod l. $683^3/_4$ intabulowaną jest Dom. 132 pag. 181 n. 32 on. wierzytelność galicyjskiej kasy oszczędności w sumie: Tysiąc trzysta (1.300) złotych w. a. z przynależytościami, obowiązuje się Wny Stanisław Brykczyński spłacić i wyextabulować pomienioną sumę z hipoteki realności pod l. $683^1/_4$ najpóźniej do sześciu miesięcy od podpisania niniejszego kontraktu licząc, ile że w razie przeciwnym służy Wydziałowi krajowemu prawo dług ten własnym kosztem ze stanu biernego pomienionej realności wykreślić i od Wgo Stanisława Brykczyńskiego za złożeniem kwitu na zapłaconą sumę ściągnąć takową w podwójnej wysokości tytułem kary konwencyonalnej. — **VI.** Fizyczne posiadanie zamienianych części realności (wyżej opisanych) oddają sobie strony kontraktujące przez podpisanie niniejszego kontraktu i zezwalają, ażeby wydzielić się mające części gruntu z realności pod l. $717^2/_4$ i realności pod l. $586^2/_4$ lit. a. według granic oznaczonych na planie do kontraktu przyłączonym przez Wydział krajowy parkanem odgraniczone zostały. Faktyczne oddanie posiadania zamienianych części realności a względnie budynków na tychże częściach stojących nastąpi dnia pierwszego czerwca tysiąc ośmset siedmdziesiątego szóstego roku (1. czerwca 1876), przyczem formalny protokół tradycyi spisanym i przez obydwie strony podpisanym będzie. Wszelkie ciężary, podatki i należytości z zamienianych realności ponosi każda strona według dotychczasowej własności po dzień 1. czerwca 1876 roku i pobiera po ten dzień wszelkie dochody z tych realności, które przed dokonaną zamianą do niej należały. Tym celem obliczą się wzajemnie strony kontrakt zawierające najdalej do dnia piątego (5) czerwca bieżącego roku, a po czyjej stronie okaże się z obrachunku tego niedobór w dochodach, lub zwyżka w wydatkach, ta strona drugiej różnicę zaszłą natychmiast zapłacić jest obowiązaną. — **VII.** Wny Stanisław Brykczyński obowiązany jest znajdujące się na realności pod l. $586^2/_4$ lit. a. budynki jakiegokolwiek rodzaju najdalej do dwóch miesięcy od dnia podpisania kontraktu licząc własnym kosztem do gruntu rozebrać, materyał i rumowisko, jako swoją własność w tym czasie zabrać, i doły należycie powypełniać, tak, iżby rzeczony grunt Wydziałowi krajowemu niniejszym kontraktem oddany, był zupełnie równy i wolny od wszystkich budynków i rumowisk. Gdyby Wny Stanisław Brykczyński obowiązku tego w terminie oznaczonym nie wypełnił, wolno Wydziałowi krajowemu dokonać oczyszczenie i wyrównanie rzeczonego gruntu na koszt Wgo Brykczyńskiego i wydatkowaną tym celem kwotę ściągnąć w podwójnej wysokości od Wgo Stanisława Brykczyńskiego. — **VIII.** Wny Stanisław Brykczyński życzy sobie budynek po dziś na łazienki służący, o ile tenże na parceli realności pod l. $717^2/_4$ jemu odstąpionej, literami g, t, s, r, e, f, oznaczonej stoi, używać na łazienki, dopóki tej realności nie zabuduje, lub komu innemu nie sprzeda. Wydział krajowy dozwala Wmu Stanisławowi Brykczyńskiemu używać te budynki, a względnie odstąpione jemu części budynku, na łazienki i użytkować do tychże wodociągi na gruncie funduszu krajowego istniejące, lecz tylko do dnia trzydziestego pierwszego marca

tysiąc ośmset siedmdziesiątego siódmego roku (1877 r.). Na dniu pierwszym kwietnia tysiąc ośmset siedmdziesiątego siódmego (1877) roku obowiązany Wny Stanisław Brykczyński łazienki z rzeczonego budynku bezwarunkowo usunąć, a względnie używania onegoż na łazienki zaprzestać, ile że z dniem tym służy Wydziałowi krajowemu prawo, części rzeczonego budynku na gruncie do funduszu krajowego należącym, stojące, niemniej wodociągi do łazienek idące, bez odniesienia się do Wgo Brykczyńskiego, lub jego prawonabywcy znieść i łazienki, gdyby w budynku rzeczonym jeszcze istniały, przez Magistrat miejski niezwłocznie usunąć, którego zarządzeniu Wny Brykczyński tak siebie, jak swoich dzierżawców lub prawonabywców bezwarunkowo poddaje z uchyleniem oraz wszelkiej ingerencyi Sądów i postępowania sądowego. Od dnia pierwszego kwietnia tysiąc ośmset siedmdziesiątego siódmego (1877) roku począwszy, wolno Wmu Stanisławowi Brykczyńskiemu używać budynek rzeczony, o ile tenże na odstąpionym Jemu komplexie f, g, t, s. r, e, f, stoi, na inny cel niż na łazienki, jeszcze lat dwa, mianowicie aż do trzydziestego pierwszego marca tysiąc ośmset siedmdziesiątego dziewiątego (31. marca 1879) roku; — o którego upływie obowiązany tak te części budynku, jak i wszelkie inne na wspomnianym gruncie istniejące zabudowania do trzech miesięcy rozebrać i znieść, pod surowością, iż w razie przeciwnym wolno będzie Wydziałowi krajowemu zniesienie tychże budynków na koszt Wgo Brykczyńskiego uskutecznić, a kwotę na ten cel wydatkowaną w podwójnej wysokości ściągnąć od Wgo Stanisława Brykczyńskiego w drodze egzekucyi politycznej przez Magistrat miasta Lwowa. Prawa wyżej przyznane służą jednak wyłącznie tylko Wmu Stanisławowi Brykczyńskiemu, i nie mogą żadnym zgoła tytułem przelane być na inną osobę, tak że skoro tylko realność rzeczona, czy to w całości czy w części, przejdzie w posiadanie lub własność kogo innego, winien budynek rzeczony natychmiast, a najdalej w dwa miesiące, od dnia zmiany własności czy posiadania, być rozebranym pod rygorem powyżej w tym ustępie kontraktu określonym. Udzielone Wmu Stanisławowi Brykczyńskiemu prawo do używania budynku dziś na łazienki służącego, o ile na odstąpionym mu komplexie stoi, nie uwłacza bynajmniej prawu Wydziału krajowego przystąpienia każdego czasu, z wyjątkiem wypadku w art. IX. niniejszego kontraktu określonego, do rozebrania do gruntu tych części rzeczonego budynku, które na gruncie funduszu krajowego stoją. Rzeczą zaś Wgo Stanisława Brykczyńskiego będzie, własnym kosztem i staraniem, bez pociągania funduszu krajowego do jakiejkolwiek odpowiedzialności lub kosztów, zabezpieczyć się od możliwych złych skutków przedsięwziętego przez Wydział krajowy rozebrania budynku i fundamentów. Owszem Wny Stanisław Brykczyński obowiązuje się wyraźnie pozostające części budynku swojego odgraniczyć murem ogniowym (Feuermauer) od gruntu funduszu krajowego w sposób zabezpieczający bezpieczeństwo wszelkie. — **IX.** Ponieważ budowa gmachu sejmowego nie będzie rozpoczętą przed 1. kwietnia 1877 r. i nie ma potrzeby rozbierania części budynku dziś na łazienki służącego, które na gruncie funduszu krajowego pozostają, — przeto Wydział krajowy wypuszcza one w najem Wmu Stanisławowi Brykczyńskiemu na czas do końca marca tysiąc ośmset siedmdziesiątego siódmego (1877) roku z prawem składania drzewa sągowego na potrzebę łazienek w dziedzińcu realności pod l. 717²/₄, a to za czynsz najmu ryczałtem w kwocie czterystu (400) złotych w. a. dobrowolnie ugodzony, który Wny Brykczyński przy podpisaniu niniejszego kontraktu w całości do kasy krajowej składa, i z tegoż pokwitowanym zostaje. Czynsz ten najmu zostanie pro rata temporis p. Stanisławowi Brykczyńskiemu przez Wydział krajowy wówczas zwróconym, gdyby łazienki na gruncie p. Brykczyńskiego przed upływem ostatniego marca tysiąc ośmset siedmdziesiątego siódmego (1877) r., zostały rozebrane i jako łazienki przestały istnieć. Z upływem trzydziestego pierwszego marca tysiąc ośmset siedmdziesiąt siódmego (1877) roku, wszelki najem przez się ustaje i Wydział krajowy mocen, bez odniesienia się do Wgo Brykczyńskiego lub jego dzierzawcy przystąpić do rozebrania rzeczonych części budynku, wedle postanowień w punkcie VIII. tego kontraktu określonych i rygorów tamże zawartych. — **X.** Wydział krajowy udziela Wnemu Stanisławowi Brykczyńskiemu i jego prawonabywcom co do odstąpionych mu części z realności pod l. 717²/₄ prawo utrzymywania okien, wychodzących na grunta funduszu krajowego, a to na linii od frontu do ulicy Słowackiego, literami i, j, tudzież s, t, oznaczonych, pod warunkiem, aby fasada i struktura budynku od frontu do ulicy Słowackiego tak na linii i, j, jakoteż na linii s, t, wystawić się mającego, w zupełności, — a szczególniej pod względem ilości i wysokości piąter i okien, jak niemniej kształtu, ornamentyki i koloru budynku, kształtu i wysokości dachu, i materyału pokrycia onegoż, wykonane były według planu, do tego kontraktu pod ²/₂ przyłączonego, który to plan przez obie strony podpisany, stanowi integralną część kontraktu. Nawet niezawiśle od tego prawa utrzymywania okien, obowiązany jest bezwarunkowo Wny Stanisław Brykczyński i każdy następujący właściciel orzeczonych części realności l. 717²/₄ dopiero wspomnianą fasadę i strukturę budynku tak na linii i, j, jakoteż na linii s, t, wykonać w zupełności podług tego planu ²/₂ i w ogóle w sposób

dopiero określony. Styl bowiem fasady i struktury tego budynku musi być zastosowany do stylu gmachu sejmowego i z nim poniekąd jedną artystyczną stanowić całość. Do powyższych postanowień i planu ²/. winni właściciele odstąpionych części gruntu z realności pod l. 717²/₄ zastosować się ściśle, w przeciwnym bowiem razie służy Wydziałowi krajowemu prawo, każdą tym postanowieniom i temu planowi sprzeciwiającą się budowę wstrzymać i zniesienia tejże domagać się; jak niemniej traci Wny Stanisław Brykczyński i jego prawonabywcy wyżwzmiankowane prawo utrzymywania okien wychodzących na grunta funduszu krajowego na liniach i, j, tudzież s, t, i Wydziałowi krajowemu wolno będzie zamurować te okna. Oprócz tego obowiązanym jest Wny Stanisław Brykczyński i każdy następujący właściciel orzeczonych części gruntu i budynków na linii i, j, tudzież s, t, wystawionych utrzymywać wyżej wspomnianą fasadę i strukturę tych budynków, ciągle w stanie dobrym i żadnych w tem nie robić i nie dopuszczać zmian, któreby nie były zgodne z planem ²/., a względnie z stanem jaki pierwotnie istniał i przez Wydział krajowy przyjętym został; w każdym bowiem razie, gdyby temu obowiązkowi nie stałe się zadość, wolno będzie Wydziałowi krajowemu naprawę tej fasady i struktury a względnie zniesienie zmian i przywrócenie pierwotnego stanu według własnego zdania, bez odniesienia się do właścicieli tych budynków na ich koszt i stratę uskutecznić i wydatki na to łożone w takiej ilości jaką wykaże — a przeciw której żaden zarzut miejsca nie ma — w krótkiej drodze od właścicieli ściągnąć. Zresztą rozumie się samo przez się, że grunta frontowe między ulicą Słowackiego i linią i, j, — tudzież linią s, t, leżące, pozostają w nisograniczonem posiadaniu i używaniu funduszu krajowego jako właściciela tych gruntów; przeto wolno będzie w szczególności Wydziałowi krajowemu na tych gruntach także drzewa, krzewy, trawniki i t. p. utrzymywać i grunta te od ulicy odgrodzić. Dopóki nowe fasady takie nie będą wybudowane, właściciele rzeczonych komplexów z realności pod l. 717²/₄ wydzielonych winni są cierpieć, iżby drzewa, które Wydział krajowy zasadzi na liniach i, j, tudzież s, t, gałęzie swe rozprzestrzeniały nad komplexami ich gruntu. — Za ścisłe dopełnienie zobowiązań w tym punkcie kontraktu objętych, daje Wny Stanisław Brykczyński, prócz zaostrzeń wyżej określonych, ewikcyę aż do wysokości pięciu tysięcy złr. w. a. za każdy komplex zosobna, i pozwala, ażeby to prawo ewikcyi w ilości pięciu tysięcy (5000) zł. w. a. w stanie biernym każdej z realności powyżej w punkcie III. pod *a)* i *b)* opisanych, nowe ciało tabularne tworzyć mających, równocześnie z intabulacyą prawa własności Wnego Stanisława Brykczyńskiego na rzecz funduszu krajowego było zaintabulowane. Skoro fasady budynku na rzeczonych gruntach zostaną dokonane według dołączonego planu, ustaje ta ewikcya i ze stanu biernego tej realności, na której zobowiązanie rzeczone dopełniono, na żądanie właściciela, bez dalszej percepcyi Wydziału krajowego extabulowanem być może. Wszakże mimo extabulacyi tej ewikcyi pozostaną nietknięte wszystkie prawa Wydziału krajowego a względnie obowiązki Wgo Stanisława Brykczyńskiego i jego prawonabywców w niniejszym artykule określone. Gdyby pan Stanisław Brykczyński kupiony kompleks lit. E. na dwie mniej więcej równe połowy rozdzielił i dla połowy takiej od strony ulic Kościuszki i Majera nowe ciało tabularne sobie utworzył i na takowym kamienicę wybudować chciał, wówczas z uwagi, iż postanowienia ustępu niniejszego o fasadzie i strukturze budynku do takiej budowy od ulicy Kościuszki i Majera nie mają zastosowania, — zezwoli Wydział krajowy na każde odnośne żądanie pana Stanisława Brykczyńskiego lub jego prawonabywcy lub prawonastępcy, aby ewikcya 5000 złr. dopieroco pisana z ciała tabularnego, które z komplexu E. jak wyżej otworzyć się ma, została wykreśloną i extabulowaną. — **XI.** Koszta niniejszego kontraktu, jakoteż koszta wydzielenia części realności pod l. 586³/₄ lit. a. i pod l. 717²/₄ w punkcie II. i III. opisanych, niemniej należytość rządową od przeniesienia własności, a względnie zwyżki wartości zamienianych gruntów obowiązany zapłacić w całości fundusz krajowy bez regresu do Wgo Stanisława Brykczyńskiego; — zaś należytość rządową od intabulacyi wyrównywającej kwoty szacunku w sumie siedmiu tysięcy sto czterdziestu trzech złotych, pięćdziesiąt centów waluty austryackiej (7143 zł. 50 ct. w. a.) powyżej w punkcie IV. opisanej, poniesie p. Stanisław Brykczyński z własnych funduszów bez regresu do funduszu krajowego. — **XII.** Wny Stanisław Brykczyński zezwala wyraźnie, by akt ten co do wszelkich zobowiązań jego w tymże zawartych w myśl §. 3. ust. not. z dnia 25. lipca 1871. Dz. p. p. Nr. 75. stał się natychmiast wykonalnym. — **XIII.** Obie strony kontrakt ten zawierające zrzekają się prawa żądania unieważnienia kontraktu z jakiegobądź powodu, a w szczególności z powodu pokrzywdzenia nad połowę wartości. Takowy Kontrakt strony działające w przytomności świadków podpisują i do ksiąg hipotecznych w całej osnowie wpisać, a prawa i obowiązki ztąd wypływające przy odnośnych realnościach, na których hipotekę dlań niniejszem zapisują, intabulować zezwalają. Który tak sporządzony akt stronom działającym odczytanym, a to w obecności osobiście mnie znanych zdolnych świadków Wgo Dra Aleksandra Pomianowskiego, Adwokata krajowego, i Wgo Dra Antoniego Grotta,

Dyrektora kancelaryi Wydziału krajowego, i przez nie jako z ich wolą zgodnie spisany z przeznaczeniem wypisu wierzytelnego w jednym egzemplarzu dla Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, — a w drugim egzemplarzu dla Wgo Stanisława Brykczyńskiego stwierdzonym, tudzież w obec mnie przez obie strony podpisanym został. Lwów dnia trzydziestego pierwszego maja tysiąc ośmset siedmdziesiątego szóstego roku. Oktaw z Siemuszowy Pietruski, Zastępca Marszałka krajowego, w. r.; — Władysław hr. Badeni, Członek Wydziału kraj. w. r.; — Jan Czajkowski, Zastępca Członka Wydziału kraj. w. r.; — Stanisław Brykczyński w. r. — Jako świadek: Dr. Aleksander Pomianowski w. r. — Jako świadek: Dr. Antoni Grott w. r. — Wobec mnie: Julian Szemelowski, c. k. Notaryusz w. r. (Pieczęć Wydziału krajowego).

Wypis ten z pierwopisem w aktach moich notaryalnych przechowanym, z czterech arkuszy i dwóch planów idealnych, z których tak każdy plan, jakoteż i każdy arkusz aktu marką stemplową na 50 ct. austr. wal. opatrzonym i przezemnie podpisanym jest, się składającym, dosłownie zgodny, wydałem dla Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem (dla Wgo Stanisława Brykczyńskiego) z tą uwagą, że odpis tego aktu c. k. Urzędowi wymiaru należytości udzielam. Lwów dnia trzeciego czerwca roku tysiąc ośmset siedmdziesiątego szóstego. Podpisano: Julian Szemelowski w. r. c. k. notaryusz. (L. S.) pis. 3 zł. widim 2 zł. 45 ct.

2. Alegat do L. W. kr, 5148/1877.

Odpis opisu

projektu budowy gmachu dla Sejmu i biór Wydziału krajowego.

Podstawa, na której załączony projekt został sporządzonym, jest wzięta jednostronnie z programu ogłoszonego w swoim czasie przez Wydział krajowy, przy wezwaniu do publicznego konkursu, drugostronnie zaś z uchwał Sejmu krajowego, o ile takowe program powyżej wymieniony modyfikowały. Skutkiem tego różni się załączony projekt od planów konkursowych kardynalnie tém, że sala ustępowa czyli foyer jest pominiętą, że opuszczono 2 sale konferencyjne w pobliżu sali sejmowej i pokój Wice-marszałka, że zmniejszono ilość lokalności dla sal konferencyjnych, dla bióra komisarza rządowego, dla czytelni, bufetu i kancelaryi sejmowéj, że dla Marszałka Sejmowego zaprojektowano jedno tylko bióro przy lokalnościach Wydziału krajowego, podczas gdy przy sali sejmowej przeznaczono dla tegoż tylko jeden pokój mniejszy, dla chwilowego wypoczynku; który to pokój może w razie potrzeby być użytym na konferencye wśród rozpraw; że ilość pokoi nadliczbowych zredukowano z 30 na 6, których to pokoi nie zaprojektowano umyślnie, ale zostawiono je jako superplus mimowolny, nieunikniony przy tak trudnych warunkach wewnętrznego rozkładu, że w końcu lokalności pod salą sejmową, przeznaczone dawniej na aparaty do ogrzewania, spożytkowano przez umieszczenie tamże Archiwu.

Przez powyższą redukcyę osiągnięto tyle, iż przestrzeń zabudowana w załączonym projekcie jest bardzo znacznie mniejszą, aniżeli w którymbądź z premiowanych planów, pomimo, że niektóre z nich nie zawierały nawet wszystkich tych ubikacyi, które w programie były wymagane.

W dalszem następstwie uzyskano podwórza takiej rozległości, jakich żaden z planów premiowanych nie posiada.

Uwagi komissyi administracyjnej odnoszące się do wewnętrznych urządzeń gmachu uwzględniono albo bezpośrednio w projekcie i kosztorysie, albo, gdzie autor załączonego projektu odmiennego był zapatrywania, trzymano rzecz sporną tak oddzielnie, że powrót do alternatywy komissyi trudnościom nie podlega. Odnosi się to mianowicie do oświetlenia sali sejmowej, o którem poniżej obszerniej będzie mowa.

Przechodząc do szczegółowego opisu, przedewszystkiem wyjaśnić trzeba warunki i punkta widzenia przy **wewnętrznem ugrupowaniu budynku.**

Warunki programu, niemniej warunki racyoalnego rozkładu dawały z góry jasne ku temu wskazówki: sala sejmowa miała najwłaściwsze swe umieszczenie w środku placu budowy, przeto miejsce dla lokalności sejmowych wskazanem było w najbliższém otoczeniu tejże sali, a w konsekwencyi w środkowem skrzydle podwórzowem; — bióra referentów Wydziału krajowego miały według programu na głównym froncie budynku być umieszczone reszta biór Wydziału musiała być rozlokowaną w budynku frontowym przy ulicy Kościuszki i skrzydle bocznem podwórzowém. Jeżeli się uwzględni szczegółowe warunki odnoszące się do umieszczenia kasy, kancelary Wydziału krajowego, Archiwu, etc., to okaże się, że rozkład, który w załączonym projekcie został przyjętym, jako wynikający z natury rzeczy musiał być takim a nie innym. Przy rozkładzie takim zyskano zwłaszcza tę korzyść, że lokalności sejmowe, jakkolwiek mające w każdem miejscu łatwą komunikacyę z biórami Wydziału krajowego,

zawarte są w części gmachu odrębną całość stanowiącej i tak są scentralizowane, że w najbliższej ze sobą znajdują się styczności.

Komisya administracyjna Sejmu krajowego dała w sprawozdaniu swém wskazówkę autorowi załączonego projektu, aby budować tylko to, co ściśle potrzeba, ale budować tak, aby w dalszej przyszłości, w razie potrzeby można niektóre części podnieść lub przybudować.

Autor załączonego projektu postąpił sobie o tyle odmiennie, iż zamiast liczyć na przyszłe powiększenie budynku przez nasadzenie lub przebudowanie tegoż, zaprojektował takowe przez dobudowanie z fundamentu. W tym celu przyjęto w załączonym projekcie, iż lewe skrzydło podwórzowe zostanie na razie wypuszczonem, i że w razie potrzeby będzie mogło być częściowo dobudowaném.

Podniesienie budynku ma w porównaniu do dobudowania tę niedogodność, iż pociąga za sobą koszt zmiany dachu, wymaga już od razu zastosowania grubości murów do przyszłego nasadzenia, przeto nie nastręcza na razie zaoszczędzeń, — wreszcie, iż budynek przed całkowitem swem wykończeniem traci na architektonicznej piękności.

Z takich to powodów uważa autor załączonego projektu za stosowniejsze zaprojektować dobudowanie w miejscu nasadzenia. Zanim dobudowanie to nastąpi, byłoby odpowiedniem część dziedzińca na takowe przeznaczoną, użyć na ogród. Dobudowanie może w miarę potrzeby częściowo być wykonanem i nie pociąga za sobą żadnych zmian istniejących części.

W szczegółowy opis wewnętrznego podziału, autor załączonego projektu nie widzi potrzeby się wdawać, ponieważ rzut oka na plany lepiej rzecz objaśnia; przeto wystarczającém będzie na niektóre punkta widzenia uwagę zwrócić.

Oprócz głównych schodów dla Członków Sejmu, jest zaprojektowanych troje głównych schodów dla biór Wydziału krajowego, a to z powodów, że wielka przestrzeń budynku i położenie bram wjazdowych, umieszczenie takiej ilości schodów w równooddalonych od siebie odstępach koniecznem czyniły. Schody te sięgają tylko na II. piętro, podczas gdy na strych mniejsze i gęściej rozłożone schody prowadzą.

Schody dla galeryi są tak założone, iż łatwy do nich z podwórza jest przystęp.

Publiczność idąca na galerye, nie może się po budynku rozchodzić, drugostronnie zaś jest możebnem po schodach tych z sali sejmowej do galeryi się dostać.

Za prawdopodobny główny przystęp dla urzędników Wydziału krajowego i publiczności, uważa autor załączonego projektu bramę w domu frontowym od strony ulicy Kościuszki, jako najbliżej położoną więcej zabudowanych części miasta. Z tego powodu otrzymała brama ta boczne przejścia dla pieszych i dla tego też pomiemieszczono przy niej protokół podawczy i lokalności kasowe.

W każdej bramie przejazdowej znajdują się w suterenach loże dla odźwiernych, do których po kilku schodach się schodzi, niemniej pomieszkania dla strużów. Rozstawienie odźwiernych może przeto nastąpić w miarę potrzeby w każdej bramie.

Dla większego zabezpieczenia skarbca zostało przy tymże urządzone pomieszkanie odźwiernego, prócz tego przyjęto, iż piwnica pod skarbcem założoną nie będzie.

W suterenach, których posadzka nie leży głębiej jak $1'_{00}$ — $1^1/_2$ metrów poniżej terenu, umieszczono wszystkie te pomieszkania sług, na które miejsca na piętrach już nie było.

Gdyby ilość sług z czasem powiększoną być miała, nie będzie trudności z pomieszczeniem tychże w suterenach, ponieważ z takowych znaczna ilość na razie jeszcze do rozporządzenia pozostaje.

Na garderobę użyto lokalności znajdujące się pod głównemi schodami dla Członków Sejmu. Położenie takie jest ze wszech miar najdogodniejsze, — prócz tego można było spożytkować miejsce, które na inne cele użyć się nie dało. Garderoby te otrzymują światło z korytarzy, wprawdzie drugorzędne, jednakże na cele właściwe dostateczne.

Co do formy głównych schodów dla Członków Sejmu nadmienić należy, że założenie 3 ramion schodów obok siebie wskazanem było przez wzgląd na to, iż posłowie powinni mieć możność dostania się na najkrótszej drodze i bez dalekiego obiegania tak do sali sejmowej położonej po za schodami, jako też innych lokalności bocznych sejmowych. Wybór zaś innego systemu schodów nie byłby warunkowi powyższemu czynił zadosyć i pociągałby za sobą niewłaściwe i niewątpliwie powód do zarzutów dające kołowanie.

Wyrażonem było życzenie, aby Członkowie Sejmu mieli dla swego użytku lożę, o ile możności z sali sejmowej przystęp mającą. Życzeniu temu uczyniono zadość i założono dwie małe loże w rogach sali tak, iż z zupełną łatwością z wnętrza sali do nich dostać się można.

Autorowi załączonego projektu dano wskazówkę, iż sala obrad Wydziału krajowego tak ma być założoną, aby tamże obraz Matejki „Unia“ odpowiednio mógł być umieszczony. Wymaganiu temu uczyniono zadość i zastosowano salę tak, iż „Unia“ tak pod względem światła, jak pod względem wzajemnej proporcyi między obrazem a lokalem, nader korzystne mieć będzie pomieszczenie. Nie można tu pominąć uwagi, iż sala sejmowa nie byłaby zupełnie odpowiedniem miejscem dla „Unii“ a to z powodu, że „Unia“ nie jest dość kolosalną, aby w sali tak ogromnych rozmiarów jaką jest sala sejmowa, bez ujmy dla siebie ostać się mogła, następnie że wrażenie architektoniczne wnętrza sali doznałoby uszczerbku przez umieszczenie obrazu nieodpowiednio działającego. Jednem słowem i obraz i sala wyszłyby źle w takim przypadku.

Z powodu przeznaczenia „Unii“ do sali obrad Wydziału krajowego, trzeba było sufit tejże nieco wyżej założyć, aniżeli w innych lokalnościach I. piętra. Technicznej trudności w tem nie było żadnej, ponieważ w lokalności nad salą obrad Wydziału, przeznaczonej na bibliotekę bióra statystycznego, mogła podłoga bez niedogodności być wyżej założoną, aniżeli w ubikacyach innych II. piętra.

Zwraca się jeszcze uwagę na oświetlenie biblioteki statystycznej. — Ponieważ ze względów architektonicznych nie można było okien do frontu założyć, przeto wyprowadzono takowe tak, że lokalność biblioteczna z światła górnego klatki schodowej zupełnie dostateczne otrzymuje oświetlenie.

W powyższem objaśniono niektóre części projektu dotyczące wewnętrznego układu i ugrupowania lokalności; obecnie pozostaje jeszcze do przedstawienia sposób wykonania ważniejszych części budowy.

Rzeczą bardzo trudną było **usytuowanie budynku i uregulowanie linii frontowych.**

Od strony ulicy Słowackiego zachodziła ta trudność, iż nie było dość miejsca, aby z występami fasady pomieścić się na własnym gruncie, ale trzeba było wejść z Reprezentacyą miasta w układy o pozwolenie wysunięcia występów na grunt należący do drogi publicznej.

Jakkolwiek przyzwolenie Reprezentacyi miasta pod tym względem z góry uważać można było za prawdopodobne, to jednakże ta okoliczność, że front główny położonym jest nie przy placu, ale przy zwykłej ulicy, zmuszała projektanta do ograniczeń przy wysunięciu gmachu na ulicę. Mianowicie trzeba było porzucić myśl utworzenia zajazdu czyli tak zwanej rampy przed głównym występem, ponieważ tyle byłoby potrzeba zabrać miejsca z ulicy, iż względy komunikacyi publicznej byłyby na tem cierpiały.

Usytuowanie budynku od strony ulicy Słowackiego jest tak zaprojektowaném, iż tło muru traktów między środkowym i narożnemi występami w wysokości parteru licuje z linią dotychczasową ulicy. Cokół suterenowy i występy w środku i na rogach znajdują się przeto na gruncie publicznym.

Aby nie tamować komunikacyi na chodniku, utworzono w środkowym występie przejście po pod balkonem.

Ponieważ ogród miejski wznosi się dość znacznie przed gmachem sejmowym, i to przewidzieć się da, iż zachowując dotychczasowy poziom ulicy Słowackiego miałoby się wrażenie, jakoby budynek w ziemi był zatopiony, przeto uważano za rzecz niezbędną, ulicę Słowackiego przed środkowym występem o 1 metr nad dzisiejszy poziom podnieść, aby przyjść w pomoc optycznemu złudzeniu.

Wprawdzie i większe podniesienie nie byłoby szkodziło, ponieważ jednak zbyt wielkie koszta ztąd powstają, przeto kontentował się projektujący tem, co za minimalne uważał.

Dla lepszego uwydatnienia budynku, byłoby rzeczą nader pożądaną, aby dolna część ogrodu tak przeistoczoną została, aby z gmachem sejmowym piękną stanowiła całość. Pertraktacye z Reprezentacyą miasta w tym celu już zostały rozpoczęte i nastręczają nadzieję, iż zmiany te, jako też w ogóle uporządkowanie otoczeń gmachu, przez miasto w właściwym czasie uskutecznione zostaną.

Szczególnie trudną była regulacya ulicy Kościuszki. Linia frontowa tamże leży niemal w łuku, a ulica jest tak wązką, iż wyprostowanie zupełnie było niemożebnem. To też z powodu niemożności radykalnego rozwiązania zachodzących trudności, nie pozostało projektantowi jak taką tylko wybrać alternatywę, która jest względnie najodpowiedniejszą. Zaprojektowano przeto także łamanie się linii frontowej, iż obadwa boczne występy fasady symetrycznie są nachylone. Skutkiem tego wypadło odstąpić nieco gruntu na rozszerzenie ulicy Kościuszki jak z planu sytuacyjnego bliżej wynika.

Jedną z najważniejszych kwestyi przy wykonaniu budowy jest kwestya **fundamentowania,** z którą ściśle się łączy kwestya **odprowadzenia wody** czyli **osuszenia gruntu.**

Wykonane dawniej z polecenia Wydziału krajowego wiercenia, stwierdzone przez odkopanie na 4 rogach i w środku placu budowy, które to odkopanie za pozwoleniem Wydziału krajowego dla informacyi autora załączonych planów nastąpiło, wykazują, iż rodowity spód ziemny, na którym fundamenta budynku mogą być założone, jest tak zwana opoka. Gatunek ten gruntu ciągnie się w górę ku ulicy Nowego świata i jest powodem, że osady atmosferyczne, nie mogące wsiąknąć w nieprzepuszczalny grunt, ściekają po nim w kierunku spadku i gromadzą się w najniższym punkcie, którym jest wklęsłość terenu w dolnej części ogrodu miejskiego. Że woda tamże nie pochodzi z gruntu, ale przypływa z górnych części otoczeń, wykazuje niwelacya zwierciadła wody zaskórnej na placu budowy, bo gdy ordynata tegoż wynosi przy budce sodowej Szubuta 98·78 m., znajduje się woda na rogu placu budowy naprzeciw realności Dra Tarnawieckiego w wysokości 97·65 m.

Osuszenie otoczeń ulicy Słowackiego, to jest odprowadzenie stagnującej obecnie wody zaskórnej do Pełtwi, byłoby rzeczą dla budowy nader pożądaną, jednakże spodziewać się na razie niemożna, by miasto znaczny koszt ztąd wynikający podjąć chciało; dlatego potrzeba będzie liczyć się z wodą i tak fundamentowanie wykonać, aby pompowanie ad minimum ograniczyć. W tym celu mają nasamprzód zewnętrzne mury po nad zwierciadło wody z kamienia na zaprawie cementowej przy nieustannem pompowaniu wody być wyprowadzone, następnie ma woda wewnątrz tychże murów, cały plac budowy pokrywająca być wypompowana tak, że wszystkie wewnętrzne mury będą mogły bez trudności w suchym gruncie być wykonane.

Ponieważ w wysokości 98·88 m. ma być założoną warstwa izolacyjna z asfaltu nad wszystkiemi murami, przeto będzie mimo zatopienia fundamentów w mokry grunt zupełna suchość górnych murów osiągnięta.

Nadmienić tu należy, że poziomy placu budowy, gruntu rodowitego, wody zaskórnej, kanałów w pobliżu, ulic i chodników przyległych i t. p., zostały z wszelką dokładnością niwelowane i ordynaty niwelacyjne odniesione do główki gwoździa wbitego w pień drzewa, znajdującego się na placu budowy w środku frontu ulicy Kościuszki.

Główka gwoździa ma ordynatę 100·00 metrów. Prócz tego wciągnięto w niwelacyę najwyższy punkt kamienia opornego w bramie domu ulicy Kościuszki Nr. 18. po prawej ręce; punkt ten ma ordynatę 100·90 m.

Ordynaty niwelacyjne poniżej 100·00 leżą w ziemi, nad 100·00 nad ziemią.

Od zamierzonego w programie konkursowym betonowania fundamentów, odstąpił projektant z tego powodu, że stan wody zaskórnej nie jest jeszcze tak wysoki, aby bezpośredniego fundamentowania, które jest od betonu tańsze i nie nastręcza takiego ryzyka przy wykonaniu jak beton, uskutecznić nie można.

Nadmienić tu trzeba, że pilotowanie pod fundamenta, albo kładzenie rusztów z drzewa nie jest w obecnym przypadku wskazanem.

Przy odkopaniu rodowitego gruntu, o którem powyżej była mowa, przekonano się, że warstwa opoki nie leży w jednostajnym poziomie i zmienia się na rogach od 98.10 m. do 97.14 m. wysokości, zaś w środku placu budowy spada do 96.19 m. głębokości. Przy układaniu kosztorysu nie można było wszystkich tych nieregularności terenu uwzględnić i dla tego przyjęto ordynatę 97.45 jako przeciętną głębokość rodowitego gruntu.

Przechodząc z kolei do **konstrukcyi nadziemnych** nadmienić należy, że budowa z wyjątkiem fundamentów i cokołów, niektórych gzymsów i konstrukcyjnych części ma być z cegły na zaprawie wapiennej wykonaną. — Tak wewnątrz budynku jak też i na frontach, unikano starannie kamieniarskich robót, aby kosztów bez nieodzownej potrzeby nie powiększać. To też ornamentacye, gdzie to możebnem było, są zaprojektowane po części z wapna hydraulicznego, poczęści jako sgrafito w wyprawie wykonać się mające.

Gzymsy główne a w części nawet attyki nadokapowe, mają dla taniości być z cynku wykonane.

Z wyjątkiem sieni głównej, wuty w klatce schodowej, wszystkich kurytarzy i lokalności kasowych, w których to lokalnościach **sklepienia** są zaprojektowane, następnie z wyjątkiem stropu w sali sejmowej mają wszystkie **ubikacye w zwykłe** sufity być zaopatrzone. Sufity sali obrad Wydziału krajowego i sali sejmowej mają ozdobnie być kasetowane, reszta sufitów ma być gładko wykonana, lub jak w pokoju Marszałka sejmowego i klatkach bocznych schodów, skromnemi sztukateryami przyozdobiona. Belkowania mają tak być konstruowane, iż jedne i te same belki do dźwigania sufitu i podłogi użyte będą. W klatkach schodów Wydziału krajowego mają jedynie, stosownie do przepisów ustawy budowniczej, dyblowe sufity być zastosowane.

W lokalnościach sejmowych i ważniejszych Wydziału krajowego, mają posadzki, zaś w innych ubikacyach dla taniości podłogi fryzowe być kładzione.

W sieni głównej i kurytarzach, które do lokalności sejmowych przypierają, mają być kładzione **płyty z kamienia trembowelskiego**, starannie szlifowane i w dwóch kolorach dobierane, a to z powodu, aby otrzymać harmonią z schodami głównemi, które również z kamienia trembowelskiego mają być wykonane.

Reszta kurytarzy powinna według zdania autora planów być **asfaltowana**, bo jakkolwiek koszt asfaltu jest dwa razy tak wielki jak koszt ordynaryjnej drewnianej podłogi, to jednakże trwałość większa posadzki asfaltowej, łatwość utrzymania jej w czystości bez rozlewania wody i inne względy za tem przemawiają, aby przy gmachu tak znacznym i kosztownym nie gonić za oszczędnościami, które nie są właściwe.

Z tego samego powodu są nawet **boczne schody** biór Wydziału krajowego z **kamienia trembowelskiego** z podparciem przez belki żelazne zaprojektowane.

Projektant mniemał, że jeżeli gdziekolwiek, to w tem miejscu pośledniejsze wykonanie, mianowicie z drzewa nieodpowiadałoby nietylko godności gmachu, ale i względom na bezpieczeństwo od pożaru.

Dlatego też jedynie schody prowadzące do galeryi sali sejmowej, jako podrzędne z drzewa wykonane być mają.

Schody biór Wydziału krajowego sięgają tylko do drugiego piętra i kończą się tamże, zaś na strych prowadzą schody osobne mniejsze i z drzewa wykonać się mające.

Schody wreszcie okrągłe, znajdujące się w trzech rogach sali sejmowej, mają z lanego żelaza być wykonane.

Wiązania dachów są zaprojektowane z drzewa, z wyjątkiem dachu nad salą sejmową i nad klatką głównych schodów. W miejscach tych był projektant zmuszony do wyboru **konstrukcyi żelaznej**, mianowicie w sali sejmowej z powodu kolosalnej rozpiętości tejże, zaś w klatce głównych schodów z powodu potrzeby urządzenia światła górnego. Przy obecnie niesłychanie niskich cenach żelaza, można śmiało twierdzić, że konstrukcya dachów z żelaza mało jest kosztowniejszą od konstrukcyi z drzewa tam przynajmniej, gdzie konstrukcye kompilacyi wymagają.

Rysunki na konstrukcye dachów i sufitów w wymienionych ubikacyach, sporządzone przez jednego z renomowanych wiedeńskich inżynierów, są tak jasne i tak szczegółowo opracowane, że bardzo mało tylko pozostaje objaśnień do dodania.

Zaczynając od **konstrukcyi dachu nad salą sejmową** na to zwrócić uwagę należy, że ciężar sufitu umyślnie jest przeniesiony na inne części muru, aniżeli ciężar wiązania dachowego, jako też, że wiązanie dachu zupełnie jest oddzielone od stropu, aby przy rachunku statystycznym uniknąć komplikacyi. Wiązanie dachu składa się z ośmiu półwiązarów w wierzchołku połączonych i prętami prężnemi przeciw bocznemu wychyleniu się centralnie powiązanych. Prócz tego są wiązary narożne w połowie długości swej, podparte z dwóch stron przez dwa tak zwane szyftery, aby tem łatwiej unosić ciężar belka kratowego, który w temże miejscu dach dokoła obiega, służąc za podporę dla drewnianych kozłów i szalunków. Najwęższe miejsca półbinderów, te właśnie gdzie belki kratowe są przyczepione, są 30 c/m wysokie, i przeciw pionowemu wygięciu w sile Ca. 700 k. o. na □ c/m. obliczone. Przesunięcia się czyli deformacyi konstrukcyi w kierunku poziomym, zapobiegają kozły i szalunek drewniany. Ponieważ jeden półwiązar i jeden szyfter przypadały na bokach sali na otwory, w których stoją po 2 słupy kamienne nieznoszące wielkiego nacisku, przeto dla ulżenia tymże słupom umieszczono w grubości muru pod kamieniami podkładowemi półwiązarów każdostronnie po jednym nitowanym belku żelaznym 26 c/m wysokości.

Przy **konstrukcyi stropu nad salą sejmową** użyto przeważnie takich części muru, które obciążenia zkądinnąd nie mają a do dźwigania nacisku w pewnych granicach są przydatne. Są to filary kamienne w 4 rogach sali, i słupy w łukowej części sali.

Nad 3 bokami sali pomiędzy wzmiankowanemi słupami narożnemi leżą 3 belki kratowe po 80 c/m. wysokości, na których spoczywają związane z murem kotwami belki unoszące obwód okna w suficie sali. Powyże wymienione belki kratowe tworzą równocześnie szkielet architrawu sufitowego, podczas gdy w części łukowej na ten cel zawieszonym jest do belków w kierunku promieni kładzionych, belek łukowy 25 c/m. wysoki. Okno sufitu jest za pomocą 3 belków kratowych po 30 c/m. wysokich na 4 części podzielone i opasane w obwodzie żelazem kątowem.

Przy obliczeniu siły przyjęto za podstawę, iż aparat do oświetlenia w wadze 1800 Ko. będzie na belkach kratowych okna przesuwany.

Konstrukcye żelazne dachu i sufitu w głównej klatce schodowej są tak proste, iż dalszych objaśnień do rysunku dodać nie potrzeba.

Aby ułatwić czyszczenie **szklannego nakrycia dachu nad klatką** schodów i salą sejmową, zaprojektowano pomosty z desek w miejscach, które rysunek wskazuje, tak iż odgartywanie i zamiatanie śniegu, na który w klimacie Lwowa szczególnie baczyć należało, nie przedstawia ani niebezpieczeństwa ani trudności.

Czyszczenie okien sufitowych w sali sejmowej będzie się uskuteczniać z desek, które na belki kratowe nakładać i w miarę potrzeby przesuwać można.

Nie tak łatwem jest **czyszczenie okna sufitowego w klatce głównej** schodów z powodu, iż takowa słabszej jest konstrukcyi. Dla tego jest tamże zaprojektowana drabina żelazna na kółkach po nad oknem się przesuwająca, na której człowiek siedzący czyszczenie łatwo uskutecznić może.

Pokrycie dachów ma być wykonane z blachy cynkowej Nr. 12. w sposób tak zwany pruski zwykle we Lwowie praktykowany. Do pokrycia kopuł na froncie przy ulicy Słowackiego ma być użyty cynk wyciskany. Jakkolwiek pokrycie dachów cynkiem, nie odpowiada warunkom zupełnej nienaganności, jednakże w tutejszych miejscowych stosunkach jest względnie najodpowiedniejszem.

Strychy

są stosownie do przepisów ustawy budowniczej ogniotrwałe, od reszty domu oddzielone i murami ogniowymi tak poprzegradzane, że w razie pożaru, lokalizacya tegoż może nastąpić. Strychy te są, za pomocą drzwi żelaznych w kamiennych węgarach osadzonych, i schodów, w takiej pomiędzy sobą komunikacyi, iż wyszedłszy gdziebądź na jeden strych można, wszystkie wygodnie obejść.

Oświetlenie sali

było tak w komisyi administracyjnej jak i w Sejmie przedmiotem dłuższej rozprawy. Z różnych stron podnoszoną była kwestya, czyby nie było odpowiedniejszem oświetlenie z boku za pomocą okien, zamiast oświetlenia z góry, a to równie ze stanowiska kosztów, jak ze względu na trudne klimatyczne stosunki we Lwowie.

Autor załączonych planów zastanawiał się nad powyższą alternatywą gruntownie, jednakże z całą stanowczością musi się oświadczyć za oświetleniem sali sejmowej z góry z następujących powodów:

1. Co do kwestyi kosztów daje kosztorys alternatywy oświetlenia sali sejmowej z boku dowód, że alternatywa taka jest droższą, aniżeli oświetlenie z góry, co w tem ma swe uzasadnienie, że konstrukcya dachu z powodu ogromnej tegoż rozpiętości i ze względów bezpieczeństwa od pożaru w jednym i drugim przypadku musi z żelaza być sporządzoną, że koszt dekoracyi sufitu w miejsce opuścić się mającego okna w najkorzystniejszym razie nie będzie mniejszy, aniżeli zaoszczędzenie konstrukcyi okna, wreszcie że koszt kamieniarszczyzny i urządzenia okien w ścianie, przy której fotel Marszałka się znajduje, jest znacznie większym, aniżeli koszt wyprowadzenia zwykłej ściany według załączonego projektu
2) W wyborze oświetlenia czy ono ma być z góry, czy z boku najwięcej powinna decydować kwestya, które oświetlenie jest lepszem. Otóż co do tego punktu stanowczo orzec wypada, że jedynie tylko oświetlenie z góry daje jednostajne, przyjemne i nierażące światło, podczas gdy oświetlenie boczne będzie dostatecznem w pobliżu ale nie wystarczającem przy głębokości takiej, jaką ma sala projektowana, a będzie w każdym przypadku razić część posłów, którzy będą musieli patrzeć pod światło.
3) Co do niedogodności przepuszczenia wody deszczowej przez oszklenie dachu nadmienić należy, że niedogodność tę dzielić będą i okna boczne, jak każde okna wielkich rozmiarów, tylko że takie okna jako umieszczone w wielkiej wysokości i bez wygodnego przystępu, daleko trudniejsze są do opatrzenia aniżeli oszklenie na dachu. Zresztą nadmienić tu trzeba, że konstrukcye górnych świateł są obecnie już tak udoskonalone, iż niegodności powyżej wymienione, obecnie rzadko się już zdarzają, czego dowodem jest liczne używanie górnych świateł w większych miastach.

Aby w sądzie być zupełnie nieparcyalnym, nie można pominąć, że oświetlenie z boku pod jednym względem mogłoby być dogodnem i pociągnąć za sobą redukcyę wydatku, albowiem ułatwiłoby nadzwyczajne

oświetlenie wieczorne, o którego trudnościach poniżej będzie mowa; — możnaby w środku sali zawiesić lustre, na ścianach kandelabry, co w urządzeniu i utrzymaniu byłoby względnie najtańszem.

Jeżeli jednakże weźmie się tę okoliczność na uwagę, że palenie gazu wewnątrz sali bardzo silnie oddziaływa na zepsucie się powietrza i na podniesienie się temperatury, i że w salach, gdzie się toczą wielogodzinne rozprawy, absorbujące ducha i pociągające fizyczne zmęczenie za sobą, jednego i drugiego starannie unikać należy, aby nie dawać powodu do dekompletowania zgromadzenia i do stagnacyi w pracach sejmowych, to nie trudno przyjść do przekonania, że z małej korzyści powyżej wymienionej w obecnym wypadku korzystać nie można.

Tak tedy wszystkie okoliczności za tem przemawiają, że oświetlenie sali tylko z góry powinno nastąpić. Trudności klimatyczne, tylekrotnie cytowane, nie mają dla tego być zaprzeczone, przeciwnie autor załączonych planów przyznaje je zupełnie, ale uważa je za nieszkodliwe, byle tylko były uznane i byle przeciw nim istnały i zaradźcze środki. Otóż środków tych odnoszących się do łatwego oczyszczenia oszklenia dachowego ze śniegu i do utworzenia łatwego przystępu do części dachu oszklonych, użyto w takich rozmiarach, że podpisany, polegając tak na opinii znakomitego fachowego inżyniera w Wiedniu jak na własnem zdaniu, do skuteczności obranych konstrukcyi i środków zupełne ma zaufanie.

Alternatywa oświetlenia sali sejmowej z boku, o której powyżej była mowa, odnosi się do tej myśli, iż niezmieniając formy i architektury sali, możnaby w niszach ściany, przy której stoi fotel Marszałka, okna poumieszczać.

Alternatywa ta mogłaby być jeszcze w inny sposób wykonaną n. p. przez umieszczenie rzędu okien do koła pod stropem sali. W waryantę takąnie wchodził piszący to, ponieważ nie widział dla niej racyi bytu; — światło leciałoby tak wysoko, że wprawdzie sufit byłby jasny, ale oświetlenie dołu byłoby bez kwestyi zupełnie niedostateczne. Prócz tego musiałaby forma sali z powodu umieszczenia okien nad galeryami tak być wyciągniętą w kierunku wysokości, iż architektoniczne wyglądanie sali nie mogłoby być inaczej jak szpetne.

W końcu dla poparcia opinii powyżej złożonej pominąć nie można, że gdzie w nowszym czasie sale sejmowe stawiano, wszędzie oświetlano je z góry, że przeto decyzyą w tym kierunku fachowych i po wielkiej części znakomitych ludzi, którzy niewątpliwie równie starannie, jak ci, którzy w obecnym przypadku są interesowani, pro et contra jednej i drugiej alternatywy brali pod rozwagę, dając oparcie i wskazówkę, co za korzystniejsze należy uważać.

Z kwestyą oświetlenia dziennego sali jest ściśle złączona

kwestya oświetlenia wieczornego.

Podpisany porozumiewał się w tej sprawie z jednym fachowym inżynierem z Wiednia i korzystał z materyałów, odnoszących się do urządzenia oświetlenia wieczornego w nowo wybudowanym prowizorycznym gmachu parlamentu Rzeszy niemieckiej w Berlinie. Na rozprowadzenie sprawy w całych szczegółach nie jest tutaj miejsce. dla tego tylko ogólnikowo się nadmienia, że według zapatrywań obecnie praktykowanych, powinno oświetlenie sali bezwarunkowo z góry to jest z umieszczeniem źródła światła po nad sufitem, nastąpić.

Pod względem gatunku światła istnieje alternatywa oświetlenia gazem lub światłem elektrycznem. Oświetlenie gazem może również być dwojakie: za pomocą płomieni stale przytwierdzonych albo ruchomo urządzonych.

Który z tych sposobów jest najlepszy, o tem podpisany bez dalszych badań i bez oglądania różnych oświetleń na miejscu, tudzież bez zasięgnięcia informacyi od osób kompetentnych zdecydować nie może, i nie czuje się do tego powołanym, ponieważ oświetlenie nie jest integralną częścią projektu budowy i nie stanowi kwestyi, ktorą podpisany miałby rozstrzygnąć.

O ile tymczasowo i bez głębokich studyów mówić można, to mniema podpisany, że oświetlenie będzie trzeba wykonać albo w sposób w wzmiankowanym berlińskim parlamencie zaprowadzony, to jest, iż płomienie będą przytwierdzone do ruchomych na kołach i relsach poruszalnych wózków, które przy dziennem oświetleniu z okna sufitowego będą odprowadzane, albo iż użyje się elektryczności, która w obecnym wypadku z powodu intenzywnego światła, łatwości urządzenia i lekkości aparatów nadzwyczajnie się nadaje. Ponieważ lepiej jest mieć w kosztorysie za wysokie cyfry, zamiast za niskie, przeto autor załączonych planów przyjął w kosztorysie alternatywę droższą to jest koszt oświetlenia gazowego.

Bardzo ważnem jest **urządzenie wychodków i kanalizacyi.**

Z uwagi, że bióra Wydziału krajowego nie mają wielkiej styczności z publicznością i że przeto utrzymanie porządku w wychodkach uważać należy jako rzecz możebną do przeprowadzenia, z uwagi następnie, że

znajduje się wodociąg w budynku, z innych względów potrzebny, uważał projektant za wskazane zaprowadzenie waterklosetów w budynku, jako jedynego systemu, który wymogom sanitarnym i wygody rzeczywiście czyni zadość. Wyjątek stanowi tylko kilka wychodków w suterenie, przeznaczonych dla służby najniższej, gdzie urządzenie waterklosetów z powodów blisko leżących nie jest wskazanem.

Nieczystości kloaczne mają rurami żelaznemi umieszczonemi w ścianach wewnętrznych i otoczonemi warstwą zamkniętą powietrza być odprowadzane do zbiorników w suterenie. Urządzenie zbiorników było rzeczą wielkiego zastanowienia wymagającą, zwłaszcza, że liczyć się było trzeba z dwoma czynnikami: małym spadkiem do kanału i przepisem Magistratu, iż tylko płynne nieczystości w nowo budujących się domach mogą być odprowadzane do kanałów ulicznych. Jako jedyne urządzenie jamy kloacznéj, odpowiadające rozlicznym wymaganiom uważał projektant takie, iż w ubikacyach suterenowych pod wychodkami się znajdujących, mają z doborowej cegły na zaprawie cementowej być zbudowane oddzielne od murów budynku zbiorniki wolno stojące, bynajmniej w ziemi nie zatopione przyparte z 2 lub 3 stron do murów budynku. W miejscach tych mają mury te warstwą asfaltu być izolowane. Rury tranzetowe mają treść kloaczną z waterklosetów bezpośrednio do zbiorników oddawać.

Zbiorniki mają być murowane tak nieprzepuszczalnie, aby żadna infekcya spodu ziemnego nastąpić nie mogła. Jedna z ścian zbiornika jest utworzona przez tak zwany dywizer z drzewa dębowego w celu przepuszczenia płynnych a zatrzymywania gęstych nieczystości. Wysokość zbiorników niepotrzebuje wynosić więcej jak 1·25 do 1·50 metra.

Ubikacye, w których zbiorniki znajdować się będą, mają otrzymać podwójne sztucznie zaszczelnione zamknięcie, prócz tego wentylacyę po nad dach budynku wyprowadzoną.

Przy urządzeniu takiem zbiorników jest kontrola, o ile takowe są pełne, nadzwyczajnie ułatwiona i może przez zawiadowcę gmachu być wykonywana, czyszczenie zaś również nadzwyczajnie jest łatwe i nie wymaga żadnych przygotowań.

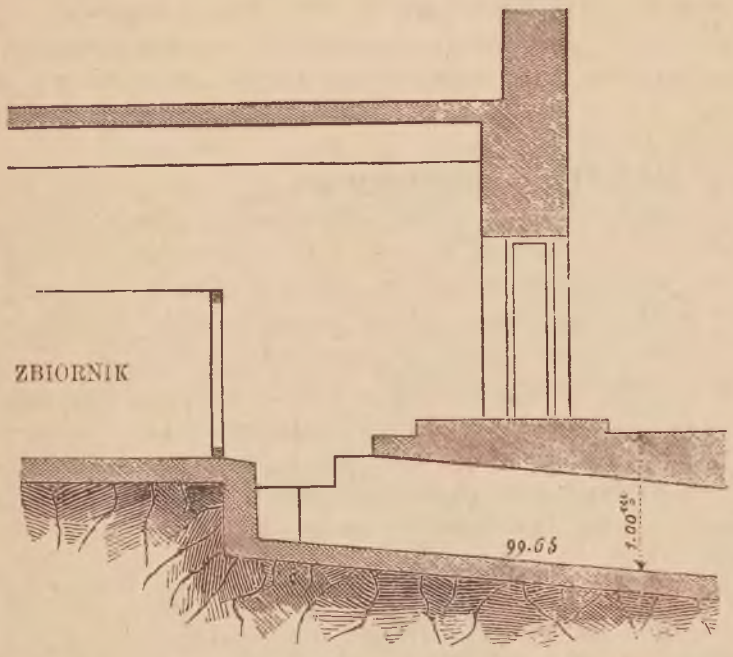

Szkic całego urządzenia jest obok załączony.

Jedną z korzyści projektowanego systemu jest ta okoliczność, że z powodu wysokiego założenia zbiornika zyskuje się korzystny spadek dla odprowadzenia płynnych nieczystości, wody deszczowej etc. do kanału ulicznego. Zakładając bowiem kanał odpływowy kloak znajdujących się na rogach budynku od strony ulicy Słowackiego najdalej od kanału ulicznego oddalonych, w wysokości 99·65 (conf. szkic) to jest o 1 metr poniżej terenu, który tamże ma ordynatę 100·65, ma się do kanału publicznego w ulicy Jagiellońskiej, którego ordynata przy kracie w przedłużeniu ulicy Kościuszki wynosi 97·04, na ca. 200 metrów długości 3·61 met. spadku, czyli 1·55. Spadek ten tem bardziej jest wystarczający, ponieważ tylko płynne nieczystości i woda deszczowa mają być odprowadzane.

Sieć kanałowa

jest tak zaprojektowana, aby nietylko nieczystości kloaczne, ale i wodę deszczową z dziedzińców na najbliższej drodze odprowadzała, — dla tego umieszczone są w miejscach na planie oznaczonych kraty kanałowe. Kanały boczne łączą się przed główną bramą przy ulicy Kościuszki. Było to z tego powodu najkorzystniejszém, ponieważ kanał publiczny w ulicy Jagiellońskiej nie leży dalej aniżeli kanał w ulicy Majera, a jest od tego znacznie głę-

biej założony. W kosztorysie jest preliminowany koszt kanału, według tego co powyżej przedstawiono; przy wykonaniu budowy niebyłoby w celu zmniejszenia wydatku od rzeczy pertraktować z p. Dr. Tarnawieckim właścicielem domu i kanału w ulicy Kościuszki, czyby tenże, w razie gdyby głębokość kanału tegoż była dostateczną, nie zgodził się pod pewnemi warunkami na wpuszczenie do takowego kanału z gmachu sejmowego. — W bliskim związku z wychodkami i kanalizacyą jest kwestya **zaopatrzenia gmachu sejmowego w wodę.**

W tym celu ma w budynku być założony wodociąg, który będzie dostarczał wodę do waterklosetów, na cele domowe i pożarnicze.

W jednej z ubikacyj suterenowych ma być ustawiona pompa, pędzona przez motor gazowy o sile jednego konia, która wodę dostarczaną przez zbiornik w ogrodzie miejskim się znajdujący a dotąd do zasilania łazienek używany, tłoczyć będzie do rezerwoarów nad salą sejmową umieszczonych. W wysokości 2go piętra będą rozchodziły się rury wodociągowe, jak w planach uwidoczniono, tak iż na każdem piętrze w czterech jednostajnie od siebie oddalonych punktach a mianowicie zawsze w przedsionkach wychodków, będzie można po otworzeniu kurka wody dobywać. Woda ta w skutek suspendowanych w niej części organicznych nie jest przydatną do picia, i dla tego tylko ma służyć na cele powyżej wyłuszczone. Aby dostarczyć tak zwanej wody do karafki, będzie w jednym z dziedzińców ustawiony hydrant, zasilany źródłową wodą z wodociągu miejskiego tak zwanego Wuleckiego.

Na ogrzewanie i wentylacyę sali sejmowej, głównej klatki schodowej i wychodków dla Członków Sejmu, kazał projektant w celu uzyskania podstawy do oznaczenia cyfry kosztorysowej, sporządzić plany przez inżynierów specyalistów pp. Holdorff et Brückner w Wiedniu.

Plany te nie są załączone, ponieważ projektant nie był do tego zobowiązany, a właściwie z tego powodu, iż takowe wymagają przed ostatecznem ich zatwierdzeniem pewnych zmian, których bez osobistego zetknięcia się i porozumienia architekty z wymienionymi inżynierami uskutecznić nie było można.

Stosownie do polecenia, które projektant otrzymał, jest projekt ogrzewania i wentylacyi podzielony na dwie grupy, jedną dla sali sejmowej, galeryi i wychodków przy sali, drugą dla klatki schodowej i otaczających takową kurytarzy.

Podział ten miał na celu danie swobody w wykonaniu w miarę środków jednej lub obu grup. Ogrzewanie ma nastąpić za pomocą kaloryferów, zaś wentylacya uskuteczni się, na podstawie różnicy temperatury wewnętrznej i zewnętrznej, bez mechanicznych aparatów.

Kaloryfery będą umieszczone w suterenach pod salą sejmową i pod klatką schodów. Mieszanie powietrza nastąpi w kanale urządzonym na ten cel pomiędzy przypierającymi do sali łukowymi korytarzami parteru i I. piętra, jako też w kanałach prowadzonych pod podłogą sali sejmowej.

Projektowany system jest patentowany inżynierom Holdorff et Brückner, — odznacza się prostotą w urządzeniu a w konsekwencyi taniością obok zadowalniającego efektu. Według tego systemu jest ogrzanym we Wiedniu gmach wesołej opery. Koszta urządzenia podają wzmiankowani inżynierowie na 7606 złr. w. a. dla I. grupy. 3318 złr. dla II. grupy, koszta transportu i montowania na 1200 złr. dla I. grupy, względnie 1600 złr. dla obu grup. Stosownie do tych dat są ceny kosztorysowe unormowane.

Nadmienić tu należy, że projektant przyjął w kosztorysie wykonanie obu grup, dlatego że ogrzewanie sali sejmowej samej nie jest dostatecznem i dawałoby nieustannie powód do skarg, gdyby posłowie chcący iść do wychodków, do bufetu, czytelni, pokoi konferencyjnych i t. p. przy opuszczeniu sali każdorazowo wierzchnie okrycie na się brać musieli. Lokalności, gdzie Członkowie Sejmu czynności swe odbywają, powinny wszystkie taką mieć temperaturę, aby po oddaniu sukien w garderobie dalsze manipulacye z temiż nie były potrzebne.

Potrzebie takiej tem łatwiej zadość uczynić można, ponieważ koszt ogrzewania klatki schodowej ani w urządzeniu, ani w utrzymaniu nie jest tak znacznym, aby dla zaoszczędzenia wydatku, warto było znosić wielkie ztąd wynikające niedogodności.

Ogrzewanie innych lokalności gmachu ma nastąpić za pomocą **pieców żelaznych** systemu Meidingera w ubikacyach większych i trudniejszych do ogrzania, lub za pomocą **pieców kamykowych** w mniejszych pokojach.

Piece kaflowe wykluczył projektant, pomimo, że w programie konkursowym były polecone, z powodu, że obok wyższej znacznie ceny, gorzej ogrzewają, aniżeli zwykłe piece kamykowe.

W końcu nadmienić wypada, że dziedzińce mają być **brukowane kostkami kwarcytowemi,** w regularny sześcian obrobionemi. Bruk taki jest o połowę tańszy od asfaltu, a trwałość posiada większą; jeżeli zaś ma niedogodność tę, że wydaje turkot, to na takową w obecnym przypadku zważać nie trzeba, ponieważ jeżdżenie po dziedzińcach często praktykować się nie będzie.

Zwraca się jeszcze uwagę na to, że do obu wązkich a długich podwórz przy granicach sąsiedzkich utworzono, jak w planach suterenów widać, sienie komunikacyjne tego rodzaju, iż w potrzebie czyszczenia, wywiezienia śniegu i t. p. ręczne wózki przez takowe przeprowadzić można. —

W powyższem przedstawieniu skreślił autor załączonych planów uwagi swe i objaśnienia o tyle, o ile uważał, że tychże dla lepszego zrozumienia i uzupełnienia projektu potrzeba.

Objaśnienia te są w takiej myśli dane, aby niefachowi zaczerpnęli z nich ogólną informacyę, fachowi zaś wskazówki, jak wykonanie tej lub owej rzeczy jest pomyślanem. Wyczerpujące przedstawienie poruszonych powyżej spraw, jak jednostronnie nie miałoby celu, tak drugostronnie wymagałoby nazbyt rozległych granic, dla tego nie miał autor planów w tym kierunku ani zamiarów ani pretensyi.

Lwów dnia 15. lutego 1877.

Hochberger r. w.

Dodatkowo:

W sprawozdaniu komisyi administracyjnej w przedmiocie budowy gmachu sejmowego str. 3., alinea 1 wyrażoną jest opinia, iż kawałek gruntu, który Wydział krajowy odprzedać zamierzył, mógłby na cele budowy z korzyścią być użytym. Otóż obecnie zwłaszcza po ukończeniu projektu, dosadnie można rozpoznać, iż wzmiankowany kawałek gruntu na cele budowy ani ze względów potrzeby ani dogodności do użytku nie jest przydatnym, jakoteż w razie gdyby miał być zabudowanym, powstałby annex, nieorganicznie łączący się z ogólną symetryczną konfiguracyą gmachu. Z tego powodu, jako też z uwagi, że przez odprzedanie wzmiankowanego kawałka gruntu fundusz budowy da się zredukować o cyfrę, którą gardzić nie można, wykluczono takowy z projektu i powiększono jeszcze przez skrawki gruntu o tyle, że przy sprzedaży cena 8000 złr. osiągniętą być może.

Hochberger r. w.

3. Alegat do l. W. kr. 5148/77.

Odpis

raportu nadinżyniera Wydziału krajowego L. Raciborskiego składającego swą opinię o planach i kosztorysach na budowę gmachu sejmowego,

z dnia 18. Marca 1877. r. do L. W. 9411.

Zastępca Marszałka Jaśnie Wielmożny Oktaw Pietruski wydał mi ustne polecenie, abym rozpoznał i zbadał plan i kosztorys na budowę gmachu sejmowego i pomieszczenie biór Wydziału krajowego, wypracowany przez P. Juljusza Hochbergera, Dyrektora urzędu budowniczego M. Lwowa.

W wykonaniu tego polecenia, mam zaszczyt złożyć mą opinię o pomienionym planie w trojakim kierunku:

A) O ile projektujący wywiązał się z warunków ugody zawartej z Wysokim Wydziałem krajowym o wyrobienie tego planu;

B) o ile odpowiedział wymaganiom komisyi administracyjnej Wysokiego Sejmu, przeznaczonej do zbadania planów konkursowych na budowę gmachu sejmowego;

C) co do kosztów wyliczonych na tę budowę.

Co do A.

Rozpoznawszy szczegółowo wszystkie przedstawione plany, analizę cen, kosztorysy i opis projektu, mogę stanowczą wyrazić opinię, że P. Hochberger z nałożonych mu rozporządzeniem Wys. Wydziału krajowego z dnia 5. maja 1876. r. L. 7583 warunków, w zupełności się wywiązał.

Co do B.

Komisya administracyjna Wys. Sejmu przeznaczona do zbadania uwieńczonych nagrodą planów konkursowych, w sprawozdaniu swem złożonem dnia 5. kwietnia 1876. Wys. Sejmowi dała wskazówki, jakich zasad winien się trzymać przyszły projektant przy układaniu planu na budowę gmachu sejmowego.

I tak komisya sejmowa żądała:

1) aby sala sejmowa na 230 posłów przeznaczona, miała wymiary ściśle zastosowane do tej ilości, a przytem zaleciła zbadać, czyby zamiast projektowanego w planach konkursowych oświetlenia z góry, nie można urządzić oświetlenia sali z boków. Co do tego warunku, a mianowicie pierwszego jego punktu, projektant zadosyć mu uczynił. Projektowana sala sejmowa ma ściśle oznaczone wymiary i zupełnie odpowiednie potrzebie, przeznaczeniu i ilości posłów.

Co się zaś tyczy sposobu oświetlenia sali sejmowej, plan obejmuje system oświetlenia z góry. Autor projektu badał dokładnie tę kwestyę i przyszedł do przekonania, jak to w opisie projektu zupełnie słusznie wy-

kazuje, że oświetlenie sali z boków z niektórych względów jest niemożliwe, a gdyby nawet pomimo całej swej niższości było wprowadzone, jest droższem o 4953 zł. 34 ct. od oświetlenia z góry.

2) Co do systemu ogrzewania i wentylacyi, projekt odpowiada wymaganiom komisyi. Zamiast bowiem dawniej projektowanego systemu dla sal i otwartych lokalności sejmowych — systemu przez aspiracyę i pulsacyę, projektuje się obecnie dla ogrzewania system kaloryferowy Holdorfa i Brücknera, a dla wentylacyi przyjęto najprostszy system, polegający na różnicy temperatury wewnętrznej i zewnętrznej bez mechanicznych aparatów.

3. Foyer t. j. sala ustępowa uznana przez komisyę sejmową za zbyteczną, w obecnym projekcie jest zupełnie pominiętą.

4. Dwa pokoje konferencyjne w bliskości sali sejmowej, oraz osobny pokój dla Vice-Marszałka, uznane przez komisyę sejmową za zbyteczne, są również w obecnym planie pominięte.

Pokój z przedpokojem dla komisarza rządowego zaprojektowano w myśl żądania komisyi.

Zamiast zaś żądanych tylko 6 pokoi dla komisyi sejmowych, projekt obejmuje 7, z których 6 na parterze a 1 na pierwszem piętrze.

To zwiększenie jednak o jeden pokój nie jest umyślne, lecz wynikło z ogólnego rozkładu planu.

5. Czytelnię i bufet zaprojektowano w myśl wymagań komisyi.

6. Kancelarye sejmowe i pokoje dla stenografów zaprojektowano zgodnie z wymaganiami komisyi sejmowej.

7. Wymiar lokalności dla biór Wydziału krajowego zastosowano ściśle do potrzeb, a z 30 dawniej projektowanych nadliczbowych pokoi, obecnie zachowano tylko 6. Jakkolwiek jest to już mała bardzo ilość, a i ta wynikła tylko z ogólnego rozkładu planu tak rozległego i w trudnych warunkach znajdującego się budynku.

8. Sala audjencyonalna przy biórze Marszałka w Wydziale krajowym jest pominięta, jak tego wymagała komisya. Obecnie projektuje w Wydziale krajowym przy sali posiedzeń tegoż tylko jeden pokój dla Marszałka z pokojem dla Sekretarza i przedpokojem. Zaś przy sali sejmowej jeden pokój dla Marszałka, mający służyć za miejsce chwilowego odpoczynku lub konferencyi podczas rozpraw.

9. Co do rozmiarów mieszkania dla portjera, jak również liczby pomieszkań dla stróżów, to projekt obecny odstępuje nieco od wymagań komisyi, kwestję tę jednakże można uważać za podrzędną. Umyślnych pomieszczeń dla niższej służby, jak portjerzy, stróże, odźwierni, nie buduje się według obecnych planów. Pomieszczenie dla służby jest w suterenach, które i bez służby, gdyby to być mogło, zawsze w budynku znajdować się muszą. Czy więc jest projektowane pomieszczenie dla 6 czy 7 lub więcej stróżów, czy portjer będzie miał 1, 2, lub 3 izby w suterenach, jest rzeczą obojętną, bo ani na rozkład, ani na koszta budynku wpływu nie wywrze.

10. Komisya sejmowa wyraziła życzenie, aby architektura głównego gmachu była poważną i nie przeciążoną bogactwem ornamentacyi; — front zaś drugi (od ulicy Kościuszki) aby był raczej skromnym.

W obec nadzwyczaj rozległych granic i ram, w których powaga, bogactwo ornamentacyi i skromność (architektoniczna) pomieścić się mają, autor planu starał się z tego wywiązać.

11. Komisya sejmowa żądała, aby nie wszędzie dawać schody ogniotrwałe t. j. kamienne lub żelazne, lecz aby także mogły być zastosowane schody drewniane.

Projekt obejmuje czworo schodów głównych. Jedne z nich największe i najokazalsze prowadzą z frontu do sali i lokalności sejmowych, dwoje przeznaczonych jest dla lokalności Wydziału krajowego od ulicy Słowackiego, a jedne mają ten sam cel od ulicy Kościuszki. Schody te projektowane są z kamienia. Schody zaś prowadzące na strychy i galerye sejmowe są drewniane.

Co do tych ostatnich, zdaniem mojem autor projektu zanadto kierował się względami oszczędności. Schody będące jedyną komunikacyą wszystkich galeryi z podwórzami, winne być bezwzględnie ogniotrwałe — więc jak inne główne schody — kamienne.

Schody i dachy ogniotrwałe, jako kosztowne, są zwykle przedmiotem opozycyi ze strony właścicieli prywatnych, którym wydatek na ten cel wyłożony nie procentuje się należycie w czynszach. Lecz w budynkach publicznych, już dla samego przykładu nie powinno być żadnych schodów drewnianych, przeciwko którym walczą wszystkie statuta budownicze miast większych.

W miejsce projektowanych poprzednio posadzek kamiennych w korytarzach, obecny plan obejmuje posadzki asfaltowe. Posadzki drewniane a mianowicie sosnowe lub jodłowe mogłyby kosztować o połowę mniej. Oszczędność jednak w ten sposób otrzymana byłaby tylko czasową i pozorną. Już ta sama okoliczność, że posadzki

asfaltowe są co najmniej 10 razy trwalsze jak drewniane, przemawia za ich użyciem. A jeśli się do tego doda względy czystości, bezpieczeństwa od ognia i wilgoci, to bezwzględna korzyść okaże się po stronie posadzek asfaltowych.

12. Komisya sejmowa żądała, aby tylko w ważniejszych ubikacyach dano posadzki drewniane, w innych zaś zwykłe podłogi.

Projekt obecny zastosowuje się do tego żądania, z tym wyjątkiem, że tylko w najniższej kategoryi pokoi i umieszczeń daje zwykłe podłogi, w średnich podłogi klejone we fryzach dębowych, a tylko w lokalnościach sejmowych, ważniejszych salach Wydziału krajowego posadzki taflowe. —

W miejsce pieców kaflowych, przeciw którym komisya sejmowa się oświadczyła, projektowane są obecnie w większych pokojach piece żelazne systemu Meidingera, a w mniejszych zwykłe piece kamyczkowe.

13. Żądaniu komisyi, aby budowa całości gmachu i pojedyńczych jego części składowych tak była prowadzoną, iżby w razie potrzeby zwiększenia lokalności, można łatwo było przeprowadzić przybudowanie lub nadbudowanie, w projekcie obecnym stało się zadość w zupełności.

Projektant tak zręcznie, umiejętnie i symetrycznie potrafił wyzyskać plac budowy, że umieściwszy wszystko, co według programu budynek miał obejmować, pozostawił jeszcze wolne miejsce, na którym może w razie potrzeby stanąć nowy lewy trakt podwórzowy, symetrycznie położony względem prawego.

Nadto zaś z placu budowy pozostaje pewna część w obec planu i potrzeb rzeczywistych zupełnie zbędna i jako taka kwalifikująca się do sprzedaży, co 7000 — 8000 złr. zysku przynieść może.

W obec tego zestawienia wymagań komisyi sejmowej pokazuje się, że autor planu obecnego wymaganiom tym w zupełności zadosyć uczynił.

Co do C.

(Koszta)

Wysoki Sejm uchwałą z r. 1874. orzekł, iż koszt budowy gmachu na Sejm i bióra Wydziału krajowego niema przekraczać sumy 500.000 złr.

Po bliższem rozpatrzeniu charakteru i potrzeb tych budowli, Wydział krajowy zażądał w r. 1876. na ten cel sumy 1,200.000 złr.

Obecny plan przez P. Hochbergera wypracowany, według szczegółowego i bardzo dokładnego kosztorysu wymaga sumy 964.377 złr. 66 ct.

Jeśli się zważy, że budynki gmachu sejmowego i Wydziału krajowego, mają być budynkami publicznemi, kosztem całego kraju wzniesionemi — że jako posiadające ten charakter muszą być koniecznie i okazalszemi i ozdobniejszemi niż budynki prywatne, przy których tylko wysokość czynszów wpływa zwykle na koszta budowy — to przyznać należy, że obliczone koszta nie są wygórowanemi, i że w niczem redukować by ich nie należało.

Lecz jeśli z drugiej strony tylko bezwzględna, a najczęściej pozorna bo chwilowa oszczędność musiała zapanować nad przeznaczeniem i charakterem budynku, nad estetyką jego form i układu, to wówczas i w obecnym kosztorysie możnaby zaprowadzić pewne redukcye, które, raz jeszcze powtórzyć muszę, nie będą zupełnie odpowiedniemi.

Redukcye te można zaprowadzić w trojakim kierunku:

I. przez zupełne pominięcie niektórych robót;

II. przez zmniejszenie kosztów niektórych robót;

III. przez obniżenie cen niektórych robót.

Ad I.

Można pominąć postawienie:

1) dwóch grup figur przy głównym wchodzie za	7000	złr.	00 ct.
2) dwóch sztuk lwów przy bramie od ulicy Kościuszki	360	„	00 „
3) dwóch posągów dolnych i dwóch górnych w głównej klatce schodowej . .	2100	„	00 „
4) wodociągów z motorem gazowym o sile jednego konia za . . .	12.000	„	00 „
5) dzwonków elektrycznych	3.000	„	00 „
do przeniesienia	24460	zł.	00 ct.

	z przeniesienia	24460 zł. 00 ct.
6) balustrad żelaznych w lożach sejmowych		4000 „ 00 „
7) modeli pojedyńczych części jak i całego budynku		3000 „ 00 „
	Razem	31460 złr. 00 ct.

Ad II.

Zmieniając roboty droższe na tańsze można zredukować koszta:

8) przez zmianę posadzek asfaltowych w korytarzach na zwykłe drewniane		11206 złr. 28 ct.
9) podłogi klejone na zwykłe sosnowe		1784 „ 51 „
10) posadzki parketowe na podłogi klejone		5997 „ 73 „
11) przez zmianę figur przy herbie głównym		800 „ 00 „
12) przez zmianę trapezoforów w głównych schodach		400 „ 00 „
13) przez mniej ozdobne ubranie sufitów		
w sali sejmowej	7000 zł.	
w sali radnej Wydziału krajowego	5000 „	
w ganku głównym	1000 „	13000 „ 00 „
14) przez mniej ozdobne ubranie ścian zewn. sali sejmowej i przybudowań do niej		4000 „ 00 „
15) przy urządzeniu gazociągów		5000 „ 00 „
16) przy kaloryferach		2000 „ 00 „
17) przez zmianę waterklosetów na zwykłe siedzenia		3000 „ 00 „
18) na piecach kamyczkowych		520 „ 00 „
19) na piecach żelaznych		840 „ 00 „
20) na malowaniu wewnętrznem		5000 „ 00 „
21) na ozdobach z cynku przy kopułach		400 „ 00 „
22) na konstrukcyach żelaznych		5200 „ 00 „
	Razem	49448 zł. 22 ct.

Ad III.

Jeśliby ceny materyałów budowlanych, jak cegła, kamień, wapno, cement, piasek, gips, drzewo, żelazo i wszelkiego rodzaju robotnika, utrzymały się na lata następne w tym stanie obniżenia, jak się dziś znajdują, można zredukować podane ceny kosztorysowe:

	23) w robotach ziemnych o	816 zł. 97 ct.
	24) na murach fundamentowych	2463 „ 20 „
	25) na murach ceglanych	10732 „ 40 „
	26) na robotach kamieniarskich	4000 „ 00 „
	27) na robotach rzeźbiarskich	4560 „ 45 „
a nadto	28) nieprzewidziane roboty można zredukować na sumę mniejszą o	12000 „ 00 „
	Razem	34573 zł. 02 ct.

Zestawienie

projektowanych w razie niezbędnego wymagania oszczędności:

ad I.		31460 zł. 00 ct.
ad II.		49448 „ 22 „
ad III.		34573 „ 02 „
	Razem	115481 zł. 24 ct.
A że kosztorys obejmuje		964377 „ 66 „
Po zaprowadzeniu więc redukcyi koszta budowy wynosiłyby		858896 „ 42 „

D. j. w.

5. Alegat do L. W. kr. 5,148/1877.

Odpis

podania Dyrektora urzędu budowniczego miejskiego we Lwowie, Pana Hochbergera, przedłożonego do L. W. kr. 5.148/1877 wraz z projektem budowy gmachu sejmowego.

Stosownie do podjętych zobowiązań przedkłada niżej podpisany Wysokiemu Wydziałowi w dniu dzisiejszym, jako terminie stypulowanym, projekt na budowę gmachu dla Sejmu i biór Wydziału krajowego wraz z kosztorysem i opisem projektu.

Załączony projekt jest najściślej do programu zastosowany i z całą sumiennością opracowany, tak, że podpisany pod tym względem podejmuje wszelką odpowiedzialność. Ponieważ plan budowy z powodu istniejących tamże zabudowań przedstawiał przy dawniejszych pomiarach trudności, przeto kazał podpisany uskutecznić nowe precyzyjne zdjęcie geometryczne i użył takowe za podstawę przy opracowaniu projektu.

W porównaniu do planów na konkursie premiowanych, okazuje się, że przestrzeń zabudowana, w załączonym projekcie jest o wiele mniejszą, aniżeli w tamtych planach, pomimo, że w każdym z tychże mniejsza lub większa ilość programem żądanych ubikacyj brakuje. Rezultat ten ztąd pochodzi, że podpisany kierował się przy wymiarze przestrzeni najściślejszą ekonomią i unikał owych rozległych korytarzy, sieni i t. p., które autorowie premiowanych planów ze względu na architektoniczne upiększenie tychże zaprojektowali.

Mimo ekonomii co do przestrzeni, jakoteż mimo oszczędności w wewnętrznem ukształtowaniu gmachu, mimo zaniechania nadbudowań kopulistych nad salą sejmową i kosztownych kolonad na froncie, nie było podpisanemu możebnem, cyfrę kosztów postawić niżej, jak to kosztorys wykazuje, — jeżeli wykonanie budowy ma tak nastąpić, jak tego powaga i godność gmachu najwyższego autonomicznego rządu i kraju wymaga. Wprawdzie w ostatecznym razie, gdyby redukcya bądźcobądź musiała nastąpić, możnaby przez zmianę posadzek asfaltowych w korytarzach na podłogi drewniane, przez wykonanie mniejszej ilości i tańszych posadzek w pokojach, przez skromniejsze wykonanie robót rzeźbiarskich, sztukaterskich i kamieniarskich, przez skreślenie kosztów na modele i telegrafy, przez redukcyą w wykonaniu oświetlenia, ogrzewania i wodociągów, przez porzucenie waterklozetów i t. p., ostateczny koszt budowy obniżyć do 900.000 zł., jednakże podpisany nie może redukcyj takich proponować, jako niegodnych budynku takiego znaczenia.

Nadmienić tu należy, że koszta budowy są tak wyczerpująco obliczone, iż nowych nieprzewidzianych w kosztorysie robót spodziewać się nie potrzeba. Ceny robót i materyałów są ustanowione ze spożytkowaniem doświadczeń, jakie budowa gmachu akademii technicznej w tym względzie nastręczała i po zasięgnięciu w trudniejszych przypadkach — jak n. p. przy obliczeniu kosztów konstrukcyj żelaznych, oświetlenia, ogrzewania, wodociągów i t. p. — zdania fachowych inżynierów wiedeńskich. Ponieważ wszystkie ceny są brane in maximo, przeto podpisany sądzi, że przy zwykłych konjunkturach wykonanie budowy raczej taniej, jak drożej od kosztorysu nastąpi i uważa przeto kwotę 21.544 zł. 63 ct. na fluktuacyę cen wyznaczoną, jako taką, której zaoszczędzenie z góry przewidzianem być może.

Taniej, jak za 900.000 zł., nie może gmach sejmowy bez znacznej redukcyi programu być wykonanym, — to jest twierdzenie, które podpisany, jako obecnie najlepiej pod tym względem poinformowany, z całą pewnością i sumiennem przekonaniem postawić może.

Nadmienić tu należy, że koszta urządzenia sali sejmowej, jakoteż koszta zarządu budowy, jako bezpośrednio do kosztorysu nienależące, tamże nie zostały uwzględnione, — na ostatni cel należałoby w miarę okoliczności, czy zarząd spoczywałby w rękach urzędników zkądinąd płatnych, albo osobistości całą płacę z funduszu budowy pobierających, wyznaczyć 5—6% od sumy kosztorysowej.

Podpisany oddaje pracę swoją nie bez wrażenia deprymującego, z powodu, że koszt budowy przekroczył sumę spodziewaną i zamierzoną, — jednakże czerpie pociechę z tego przekonania, raz, że podając koszt rzeczywisty nie minął się z prawdą i nie użył mistyfikacyi, aby podaniem mniejszych kosztów do budowy zachęcić, — następnie że projektował bez zbytku i tak tylko, jak tego charakter gmachu bez ujmy dla siebie wymagał.

Skoro Wysoki Wydział w przedłożonej pracy się rozpatrzy i uzna, iż podjętym zobowiązaniom stało się zadość, uprasza podpisany o łaskawe wyasygnowanie reszty honoraryum. — Hochberger w. r.

Plan sytuacyjny

gruntu przeznaczonego na budowę gmachu Sejmowego i biór Wydziału krajowego.-

Skala 1/500

Ulica Kościuszki

Ulica Mickiewicza

Ulica Majera

Ulica Słowackiego

B

dom prywatny czynszowy.

C

dom prywatny czynszowy.

Gmach Sejmowy.

Elewacya do zaprojektowania

Square

Elewacya do zaprojektowania

Square

Ogrod miejski

Północ

a

b

c

d

(11.33)

55.85

(11.10)

167°00

35.50

b (10.25)

(10.13)

24.50

(10.16)

65.25

37.12

65.00

91°30

36.25

88°00

(10.06)

120.00

(10.55)

100.06

(11.26)

(11.25)

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90

metr

L. W. 15666.

Alegat. 10.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie zaliczania czasu służby zastępcom nauczycieli w szkołach średnich od chwili złożenia przysięgi.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 24. marca 1876 przekazał Wysoki Sejm komisyi edukacyjnéj wniosek członka Sejmu rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego Dr. Zolla treści następującéj:

Zważywszy, że stanowisko nauczycieli w szkołach średnich bardzo wiele cierpi na tém, iż według obowiązujących przepisów czas służby liczy im się dopiero od chwili otrzymania posady stałéj;

Zważywszy następnie, że w dzisiejszych stosunkach zastępcy nauczycieli w szkołach średnich mający zupełną kwalifikacyę, czekać mogą długie lata, zanim zdołają otrzymać stałą posadę;

Zważywszy wreszcie, że okoliczność powyższa odstręczyć musi znakomitsze talenta od wybrania sobie zawodu, w którym i tak nie wielkie odsłaniają się im na przyszłość widoki, a to tem więcéj, skoro urzędnikom rządowym w innych gałęziach czas służby liczy się od chwili złożonéj przysięgi;

Wysoki Sejm uchwalić raczy rezulucyę treści następującéj:

Wzywa się c. k. Rząd o wyjednanie w drodze właściwéj dla zastępców nauczycieli w szkołach średnich prawa, mocą któregoby im od chwili uzyskania kwalifikacyi na rzeczywistych nauczycieli a względnie od chwili, w któréj kwalifikowany kandydat złoży przysięgę na zastępcę nauczyciela, czas służby liczony był jako czas służby rządowéj, spędzony w zawodzie nauczycielskim.

Komisya edukacyjna wywiązała się z poruczonego jéj zadania w sprawozdaniu z dnia 6. kwietnia 1876, którego odpis załączamy ·/. pod *a.* w którym stawia następujący wniosek: ·/·

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w drodze właściwéj wyjednał zastępcom nauczycieli szkół średnich prawo, mocą którego liczonoby im lata na zastępstwie nauczycielskiém spędzone jako czas służby rządowéj, spędzonéj w zawodzie nauczycielskim.

Sprawa ta nie przyszła już pod ostateczną decyzyę Wys. Sejmu.

Wydział krajowy przekonany słusznością powodów przez wnioskodawcę i komisyę edukacyjną przytoczonych, postanowił podnieść w Wys. Izbie tę sprawę i oto powód teraźniejszego sprawozdania i wniosku Wydziału krajowego.

Nim wszelako Wydział krajowy przystąpi do postawienia swojego wniosku, uważa za stosowne wyłożyć, co mają wspólnego wnioski Dr. Zolla i komisyi edukacyjnéj a w czem się różnią.

Owóż wspólne mają to, iż żądają, aby czas spędzony na suplenturze policzony był do czasu rzeczywistéj służby.

Różnią się zaś w następujących szczegółach:

1. Że wniosek Dr. Zolla żąda, aby czas służby liczył się od dnia złożonéj przysięgi na zastępcę nauczyciela, gdy tymczasem wniosek komisyi edukacyjnéj nie żąda téj przysięgi, ale domaga się, aby cała służba na suplenturze przebyta policzoną była do służby rzeczywistéj i nie robi wzmianki o przysiędze.

2. Że wniosek Dr. Zolla przyznaje to dobrodziejstwo tylko od chwili uzyskania kwalifikacyi na rzeczywistego nauczyciela, gdy tymczasem wniosek komisyi edukacyjnéj tego warunku nie wymaga, zatem całą służbę na suplenturze czy to przed czy po uzyskanéj kwalifikacyi na rzeczywistego nauczyciela przebytą chce mieć policzoną do rzeczywistéj służby.

Wydział krajowy po dokładnem zbadaniu téj sprawy przyszedł do następującego rezultatu.

1. Że cały czas służby na suplenturze, począwszy od dnia przysięgi bez względu, czy ona spędzoną została przed lub po uzyskaniu kwalifikacyi, policzoną być winna do rzeczywistéj służby. Skoro bowiem kandydat przyjęty został na suplenta i jako taki złożył przysięgę, obowiązany jest w zakładzie, który mu władza wskaże bez różnicy czy to w wyższem czy w niższém gimnazyum lub w szkole realnéj, pełnić obowiązki rzeczywistego nauczyciela w całéj pełni ich znaczenia a jeżeli ich pełni, jeżeli zastępuje istotnie rzeczywistego nauczyciela, to nie tylko słusznem ale i sprawiedliwem jest, ażeby mu te lata policzone zostały do rzeczywistéj służby. Ta słuszność tem jaskrawiéj występuje, jeżeli zważymy, że suplent chociaż pełni obowiązki nauczyciela rzeczywistego, nie pobiera jego płacy ale tylko 60 procent téj płacy bez wszelkich dodatków; jeżeli zważymy, że właśnie pełnienie obowiązków rzeczywistego nauczyciela zabiera mu największą i najlepszą część czasu i on tylko w godzinach wolnych od nauki i poprawiania tematów pisemnych może się oddawać studyum do przyszłego egzaminu własnego, jeżeli na koniec zważymy, że największa część suplentów, bo wszyscy którzy nie są umieszczeni przy szkołach średnich we Lwowie lub w Krakowie, z największą tylko trudnością mogą się przygotowywać do swoich egzaminów, gdyż na prowincyi brak im wszelkich środków naukowych.

2. Że czas spędzony na suplenturze może być tylko takim suplentom policzony, którzy później zostali rzeczywistymi nauczycielami. Suplent bowiem nie jest urzędnikiem etatowym, nie może więc mieć zasadniczego prawa do emerytury a nadto usunięcie tego warunku dałoby niejednemu może pochop do zaniedbywania się w składaniu egzaminu nauczycielskiego i do dążenia do osiągnięcia posady rzeczywistego nauczyciela. Na prowincyi szczególnie pewne zardzewienie człowieka, zwłaszcza jeżeli ma małe potrzeby, nie jest rzadkie i mamy przykłady, że suplenci po kilkanaście lat pozostawali na suplenturze, nie zdając egzaminu i tylko całego nacisku kraj. Rady szkolnéj potrzeba było, aby ich do większéj energii doprowadzić.

3. Że czas spędzony na suplenturze służby, może być policzonym do rzeczywistéj służby tylko przy wymiarze emerytury. W każdym innym względzie policzenie takie nie powinno przynosić żadnych korzyści, bo nie byłoby słusznem, żeby ci, którzy pilnością i wytrwałością pokonali wszystkie trudności postponowani byli takim, którzy w tym względzie mniéj odpowiedzieli, lub żeby nauczyciele na podstawie służby nieetatowéj przychodzili do korzyści, które tylko do etatowéj służby przywiązane są.

Nadto zrównanie całkowite służby etatowéj ze służbą na suplenturze doprowadziłoby do zawikłań, któreby w praktyce trudno dały się usunąć.

Z tych tedy względów Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w drodze właściwéj wyjednał prawo, iżby nauczycielom szkół średnich przy przenoszeniu ich w stan spoczynku policzone zostały lata na zastępstwie nauczycielskiem spędzone, jako czas służby rządowéj spędzonéj w zawodzie nauczycielskim.

We Lwowie dnia 7. lipca 1876.

Oktaw Pietruski m. p.
Przewodniczący i sprawozdawca.

Alegat ·/.

Odpis sprawozdania

komisyi edukacyjnéj o wniosku posła rektora Zolla z dnia 6. kwietnia 1876 L. 453 S.

Uchwałą z dnia 24. marca r. b. Wys. Sejm przekazał komisyi edukacyjnéj wniosek p. rektora Zolla treści następującéj: „Zważywszy, że stanowisko nauczycieli w szkołach średnich bardzo wiele cierpi na tém, iż według obowiązujących przepisów czas służby liczy się im dopiero od chwili otrzymania posady stałéj; zważywszy następnie, że w dzisiejszych stosunkach zastępcy nauczycieli w szkołach średnich, mający zupełną kwalifikacyą, czekać mogą długie lata, zanim zdołają otrzymać stałą posadę; zważywszy wreszcie, ze okoliczność powyższa odstręczyć musi znakomitsze talenta od wybrania sobie zawodu, w którym i tak niewielkie odsłaniają się im na przyszłość widoki, a to tém więcéj, skoro urzędnikom rządowym w innych gałęziach czas służby liczy się od chwili złożonéj przysięgi; Wys. Sejm uchwalić raczy rezolucyą treści następującéj: „Wzywa się c. k. Rząd o wyjednanie w drodze właściwéj dla zastępców nauczycieli w szkołach średnich prawa, mocą któregoby im od chwili uzyskania kwalifikacyi na rzeczywistych nauczycieli, a względnie od chwili, w któréj kwalifikowany kandydat złoży przysięgę na zastępcę nauczyciela, czas służby liczony był jako czas służby rządowéj, spędzony w zawodzie nauczycielskim".

Komisya zbadawszy wniosek, składa niniejszem następujące o nim sprawozdanie:

Przepisy tyczące się zarządu szkół, a w ogóle zakładów naukowych w Monarchii, stanowią między innemi, że posady nauczycielskie, na których braknie nauczycieli ukwalifikowanych, powierzane być mają tymczasowo aspirantom do zawodu nauczycielskiego, jako zastępcom nauczycieli lub profesorów, czyli tak zwanym suplentom. Rozporządzenie byłéj c. k. Komisyi nadwornej naukowéj, szczegółowe przepisało normy względem remuneracyi i służby suplentów. Normy te po dzień dzisiejszy obowiązują.

Powołani do zastępowań suplenci, złożywszy przysięgę pobiérają, jeśli przytem innych nie sprawiają urzędów, 60% od płacy nauczyciela, którego zastępują. Zastępstwo trwa do czasu stałego obsadzenia posady i żadnych suplentowi praw nie nadaje, nawet w razie, gdy w czasie zastępstwa uzyskawszy kwalifikacyą, stałą otrzyma posadę; lata bowiem na zastępstwie spędzone nie liczą się do służby nauczycielskiéj, a tylko w drodze łaski w szczególniejszych przypadkach wliczone bywają, gdy się rozchodzi o przyznanie emerytury. Za dawniejszego urządzenia szkół, zastępstwa należały do

rzadkich wyjątków, gdyż szkoły niższe obok nauczycieli miały pomocników, gimnazya zaś a nawet wydziały uniwersyteckie miały adjunktów, którzy w razie braku nauczycieli lub profesorów pełnili ich obowiązki. Znacznie jednak zmienił się stan rzeczy po reformie szkół średnich dokonanéj w roku 1849. Wydany w tym roku „projekt organizacyi gimnazyów i szkół realnych“ stał się podstawą nowego urządzenia szkół średnich, za czém też poszło, że dawniejsze sześcioklasowe gimnazya po zwinięciu dwuletniego kursu filozoficznego jako przygotowawczego do wydziałów teologicznego, prawniczego i lekarskiego, zamieniono w gimnazya o ośmiu klasach, przedmiotom naukowym dawniéj udzielanym wytknięto inny cel, i szerszy zakreślono zakres, nowe, w dawniejszym planie gimnazyalnym nieobjęte, przepisano przedmioty, szkoły zaś realne jako całkiem nowe zaprowadzono zakłady, a wreszcie dawniejszy system nauczycieli klasowych na system nauczycieli fachowych t. j. ukwalifikowanych do poszczególnych przedmiotów, w grupy ujętych, zamieniono.

Wszedł więc w życie nowy plan szkolny, do którego wykonania pozostały tylko siły nauczycielskie dawniejsze, a mianowicie nauczyciele tak zwani gramatykalni ukwalifikowani do udzielania wszystkich przedmiotów w czterech klasach gimnazyalnych niższych, nauczyciele udzielający również wszystkich przedmiotów w dwóch klasach ostatnich, zwanych humanioramі i profesorowie zwiniętych dwuletnich kursów filozoficznych. Pozostały więc tym sposobem siły niedostateczne, tak ze względu na znacznie większą ilość przedmiotów w nowym planie umieszczonych a zwłaszcza przedmiotów, do których dawniejsi nauczycieli wcale się nie kwalifikowali, jakoteż ze względu na nowy i znacznie szerszy i co do saméj nauki bardziéj umiejętny zakres tychże przedmiotów. Reforma więc dokonana była nagle, od razu plan nowy wprowadzono w życie, nie postarawszy się przedtém o przysposobienie nowych sił, do jej wykonania należycie uzdatnionych. Przepisano wprawdzie nowy tryb kształcenia nauczycieli w nowourządzonych wydziałach filozoficznych po uniwersytetach, ale nauczyciele ci dopiero kształcić się mieli, a tymczasem nowe urządzenie gimnazyów i szkół realnych już od razu weszło w życie. To też zabraknąć musiało na razie nauczycieli tak w gimnazyach jak i szkołach realnych, zwłaszcza, że te szkoły całkiem nowymi były zakładami. W obec tych tedy stosunków uciec się przyszło do zapełnienia potrzebnych w gimnazyach i szkołach realnych sił nauczycielskich suplentami; a tym sposobem środek ten dawniej tylko rzadko używany, teraz użyty być musiał w rozmiarach bardzo szerokich. Znaczną część posad w każdéj szkole średniéj obsadzono suplentami, a ponieważ liczba nauczycieli z dawniejszemi kwalifikacyami ubywała, a nie przybywało nauczycieli z nową kwalifikacyą, więc téż poszło zatém w dalszém następstwie, że niezadługo w każdym prawie zakładzie przeważała liczba suplentów liczbę nauczycieli stałych, a bywały i takie zakłady, gdzie tylko dyrektor, jako nauczyciel z dawniejszą kwalifikacyą był nauczycielem stałym, resztę zaś posad zajmowali sami suplenci.

Jakież zadanie do spełnienia przypadło téj znacznéj ilości suplentów? — Oto najpierw pełnienie obowiązków nauczycielskich w całéj pełni; udzielanie nauk w szkole 18 do 20 godzin tygodniowo i to, co się z zadaniem szkoły łączyło, jak np. poprawianie wypracowań uczniów. Przyszło więc im jako w zawodzie początkującym przysposabiać się do udzielania nauki, jakotéż następnie udzielać téj nauki w szkole, a powtóre przysposabiać się także do examinu nauczycielskiego celem uzyskania nowo przepisanéj kwalifikacyi a tém samém zabezpieczenia sobie jakiéj takiéj przyszłości. Że spełnienie zadania w dwóch tych kierunkach było, jeśli nie niepodobném, tedy bardzo trudném, rzecz łatwa do zrozumienia, jeśli się zważy, że początkujący zastępca nauczyciela, przedewszystkiém zwracać musiał uwagę na swe zadanie w szkole, jużto aby w obec swych uczniów godne zająć stanowisko, już, aby wobec władz przełożonych nie narażać się na zarzut lekceważenia obowiązków, do których sumiennego wypełnienia, obejmując zastępstwo zobowiązał się przysięgą. To téż czas wolny od zatrudnień szkolnych poświęcał głównie przysposabianiu się do należytego wedle sił swych pełnienia obowiązków szkolnych, a tylko i mniejsza stosunkowo część czasu i siły już pracą codzienną szkolną znużone, pozostawały mu do tém żmudniejszego i trudniejszego przysposabiana się do examinu nauczycielskiego, który miał stanowić o zabezpieczeniu własnéj jego przyszłości.

Nabywał wprawdzie przez takie w szkole zajęcie wprawy nauczycielskiéj zastępca, kształcił się pod względem pedagogicznym i dydaktycznym, ale mało przysposabiał się do examinu nauczycielskiego, przy którym wymagano rozległego i ściśle umiejętnego w poszczególnych przedmiotach zasobu naukowego, do czego opracowywanie z uczniami, chociażby najstaranniejsze przepisanych do szkół podręczników, tylko w bardzo małéj przyczyniać się mogło cząstce. A i téj jeszcze pominąć nie należy okoliczności, że znacznéj części suplentów, osobliwie tym, którzy w gimnazyach prowincyonalnych byli umieszczeni, brak niezbędnych środków naukowych, których dostarczały tylko biblioteki i zbiory naukowe nauczycielskie, czynił prawie niemożliwém przygotowywanie się do examinu nauczycielskiego.

Pracy więc takiéj w dwóch naraz kierunkach zaledwie suplenci najzdolniejsi, i to tylko w pomyślnych warunkach podołać mogli, a to, jeśli powołani do zastępstwa, tych samych zawsze uczyli przedmiotów, a mianowicie takich, które dla siebie stanowiły już grupę wedle przepisu examinacyjnego. Często bowiem i to suplentami zdolniejszymi zapełniano każdą pod względem sił nauczycielskich powstałą lukę; dodawano więc takim suplentom bądź naukę tych samych przedmiotów jeszcze w jakiejś klasie, lub co gorsza, przeznaczono im przedmiot nowy, z którego nie zamierzali składać examinu, nieraz zaś i to się wydarzyło, że suplent jednego roku uczył tych, drugiego innych przedmiotów; rozstrzygały bowiem w takim razie potrzeby zakładu, a nie jego wybór i wzgląd na examin, który składać zamyślał.

Na pracy wśród takich okoliczności upływały suplentom lata; wielu sumiennie i gorliwie pełniło obowiązki zyskując uznanie władz przełożonych krajowych a nawet władzy oświecenia centralnéj; ale obowiązki te pełnili za część płacy nauczycielskiéj, a lata te upływały im ze względu na przyszłość marnie, bo do służby się nie liczyły.

Spostrzegły wreszcie i władze oświecenia, że owo w dwóch kierunkach wytknięte suplentom zadanie, tj. sprawowanie de facto urzędu nauczycielskiego w całéj pełni i równocześnie gotowanie się do examinu nauczycielskiego, nie da się tak łatwo osiągnąć. Co też wziąwszy na uwagę, już pierwszy w Austryi Minister oświecenia hr. Thun udzielał suplentom urlopów i zapomóg zazwyczaj mniejszych od remuneracyi suplentom przyznawanéj, aby w uniwersytetach przysposabiali się do examinów nauczycielskich.

Najczęściéj przeznaczono takim suplentom uniwersytet wiedeński, rzadziéj pragski, celem przysposabiania się do examinów; ba nawet osobném rozporządzeniem przepisano suplentom, którzy za dawniejszego urządzenia uniwersytetów, jakie istniało w Austryi przed rokiem 1849, ukończyli nauki filozoficzne, składanie examinow nauczycielskich tylko przed komisyami examinacyjnemi w Wiedniu i Pradze; przed komisyą lwowską ci tylko mogli składać examina, którzy w uniwersytecie lwowskim po roku 1849. odbyli nauki w wydziale filozoficznym.

Rozporządzenie to trudne do wytłumaczenia zabroniło nawet tym nauczycielom, którzy w pierwszych latach po ustanowieniu komisyi examinacyjnéj we Lwowie przed nią złożyli examina na gimnazyum niższe, uzupełniania we Lwowie examinów na całe gimnazyum, a komisyę wiédeńską i pragską do tego im przeznaczyło. Że przepis ten dopiero za ministerstwa hr. Belcredego w kraju naszym uchylony, nie ułatwiał suplentom naszych gimnazyów — za dawniejszego systemu uniwersyteckiego kształconym — składania examinów, tudzież, że jedna tylko we Lwowie wówczas na cały kraj ustanowiona komisya examinacyjna dla nauczycieli gimnazyalnych, a brak zupełny takiéj komisyi w kraju dla nauczycieli szkół realnych nie przyczynił się do ułatwienia w spełnieniu tego zadania suplentom naszym w ogóle, rzecz łatwa do zrozumienia.

Wobec takich właśnie co określonych stosunków i okoliczności nie zadziwi zjawisko, że w szkołach naszych średnich spotkać można było suplentów, którzy po lat kilka, a nawet kilkanaście pełnili tymczasowo obowiązki nauczycielskie; że liczba ich była znaczna, zwłaszcza, że przy coraz bardziéj wzrastającym napływie uczącéj się młodzieży, coraz nowe powstawały bądź klasy równo-

rzędne, bądź uzupełniane lub nowe zakłady. Toż przytoczone tu uwagi posłużyć mają do objaśnienia stosunków szkolnych i nauczycielskich, wywołanych reformą w r. 1849. od razu dokonaną, a oraz do wytłumaczenia i bezstronnego ocenienia zjawiska w ustroju szkolnym nietylko w kraju naszym, lecz i w innych monarchii krajach uderzającego, a nieznanego w ustroju szkolnym państw innych.

Od ustanowienia przed kilkoma laty drugiéj komisyi examinacyjnéj gimnazyalnéj w Krakowie, a ulżenia suplentom w zajęciu szkolném przez zmniejszenie godzin szkolnéj nauki, skoro się zabierali do złożenia examinu nauczycielskiego, tudzież od ustanowienia przed rokiem we Lwowie komisyi examinacyjnéj dla nauczycieli szkół realnych, wzrasta coraz bardziéj liczba ukwalifikowanych kandydatów do szkół średnich. W niektórych zawodach szczegółowych liczba kandydatów ukwalifikowanych przechodzi liczbę posad wolnych, etatem szkół objętych. Tacy więc kandydaci, mimo uzyskanéj kwalifikacyi pełnią obowiązki nauczycielskie jako suplenci. Wpływa na to niemało i ta okoliczność, że w szkołach średnich — zwłaszcza miast większych — powtarzający się z roku na rok znaczny napływ młodzieży wywoływał potrzebę stałego utrzymywania licznych klas równorzędnych, tak, że niektóre zakłady, jak lwowskie i krakowskie, są podwójnymi, a czasem potrójnymi zakładami, wszelako tylko z liczbą posad etatowych na jeden zakład wyznaczonych. To też w równorzędnych klasach uczyć mogą tylko suplenci, chociażby już ukwalifikowani. Wywiązują się zaś z tego stosunki nie we wszém prawidłowe. I tak np. kandydat stanu nauczycielskiego złoży examin nauczycielski z pewnéj grupy przedmiotów i uzyska kwalifikacyą tylko na gimnazyum niższe, obowiązany jest jednak do uzupełnienia téj kwalifikacyi w ciągu lat kilku. Jeżeli odbył przepisany rok próby, lub był rok przynajmniej suplentem, kandydat taki z niezupełną jeszcze kwalifikacyą otrzymuje posadę stałą — jeżeli posada jest wolną — z całą płacą i dodatkiem służbowym. Uzupełniwszy w lat kilka examin, uzyskuje nietylko zatwierdzenie w nauczycielstwie, ale nadto, jeżeli pełnił obowiązki nienagannie, lata służby, od nominacyi — chociaż tylko na podstawie niezupełnéj kwalifikacyi uzyskanéj — ubiegłe liczą mu się prawnie nietylko do emerytury, lecz i do wymiaru dodatku pięcioletniego. Tymczasem drugi kandydat równocześnie złożył od razu examin na całe gimnazyum a zdarzyć się może, że go o rok lub dwa lata wcześniej złożył niż tamten; odbył rok próby i pozostaje ciągle suplentem, bo niema posady wolnéj do tych przedmiotów, z których na całe gimnazyum otrzymał kwalifikacyą; pełni więc obowiązki nauczycielskie jako suplent przez lat kilka za remuneracyą 60% od płacy nauczycieli, i bez prawa, aby mu te lata — nawet w razie znakomitego pełnienia obowiązków — po otrzymaniu stałéj posady, kiedyś przynajmniéj do emerytury były zaliczone.

W tamtym razie już kwalifikacya niezupełna wszelkie nadaje prawa, w tym kwalifikacya zupełna żadnych praw nie zabezpiecza, a nabycie lub nienabycie tychże praw nie na kwalifikacyi, nie na jakości pełnienia obowiązków, lecz na prostym polega przypadku, t. j. na tém tylko, czy posada do tych lub do owych przedmiotów jest opróżnioną. Można wprawdzie na to powiedzieć, że nabycie praw tylko na uzyskaniu nominacyi może zależeć. Zapewne byłabyto uwaga całkiem słuszna i zgodziłby się na nią można w stosunkach całkiem uregulowanych, tj. wtedy, kiedyby wszystkie posady we wszystkich szkołach miały nauczycieli stałych. W takim stanie rzeczy wszyscy aspiranci do zawodu nauczycielskiego, odbywszy bezpłatnie rok próby, czekaćby musieli na opróżnienie posad i na nominacye, któreby im prawa nadawały. Ależ w stosunkach naszych dzisiejszych rzecz się ma inaczéj: posady nieobsadzone są, bo inaczéj nie byłoby suplentów po szkołach średnich. Ta tylko zachodzi okoliczność, że wedle dzisiejszego ustanowienia w szkołach średnich co do obsadzania posad w każdym zakładzie, jest pewna tylko liczba posad ustanowiona, i to wedle poszczególnych grup przedmiotów naukowych.

Jeżeli więc posady np. dla historyi i geografii są obsadzone, a nie są obsadzone inne posady filologiczne, wtedy na te posady powołuje się suplentów, którzy uczą bądź języków starożytnych, bądź nowożytnych, bądź — jeśli w zakładzie są klasy równorzędne — uczą przedmiotów, do których otrzymali kwalifikacyą. W takim razie praca ich w zakładzie jest niezbędna, a przypuszczać można, że jeźli już uzyskali kwalifikacyą, także przydatną będzie.

Wszak nabyta w jakimkolwiek kierunku kwalifikacya nauczycielska służy już za rękojmię, chociażby tylko pod tym względem, że ten, kto otrzymał kwalifikacyą, przez lat kilka musiał się oddawać pracy naukowéj, a ostatecznie przed powołaną do tego komisyą złożył jéj dowody. Toż i władza szkołami zarządzająca, skoro ma do wyboru między kandydatem już ukwalifikowanym a kandydatem bez kwalifikacyi, prędzéj się skłoni do nadania suplentury ukwalifikowanemu. Słuszność więc w takich razach wymagałaby, aby suplentowi mającemu kwalifikacyą nauczycielską a pełniącemu obowiązki w całym zakresie albo płacono całą płacę nauczycielską jako nauczycielowi tymczasowemu do czasu, dopóki nie otrzyma stałéj posady, lub jeśli płacąc mu 60% od płacy nauczycielskiéj, skarb na pracy jego 40% dodatku służbowego i kwotę na pięciolecie przypadającą, któreby stałemu nauczycielowi płacić musiał, zaoszczędza, aby mu lata na zastępstwie spędzone przynajmniéj prawnie do emerytury zaliczono.

Ale nietylko położenie suplentów ukwalifikowanych, lecz i dola ich kolegów bez kwalifikacyi zwrócić musi na siebie uwagę, zwłaszcza jeśli porówna się ich położenie z położeniem tak zwanych praktykantów w różnych gałęziach służby rządowéj. Wszak praktykantom tym, którzy ukończywszy studya uniwersyteckie, a nawet i takim, którzy ich nieodbywali — z wyjątkiem pisarzy dziennych — liczą się lata służby od złożenia przysięgi. Suplenci szkół średnich, ukończywszy studya w wydziale filozoficznym, złożywszy dowody przysposobienia się naukowego w seminaryach uniwersyteckich i w licznych odbytych tak zwanych kollokwiach, bo takim tylko władza szkolna zastępstwo nauczycieli powierza, składają wprawdzie przysięgę, obejmując pełnienie obowiązków, wszelako lata ich pracy w zawodzie, chociażby skutecznéj i uznawanéj, nie nadają im nawet praw praktykantów, nie stanowią służby, uprawnionéj do zaliczenia w emeryturę.

To téż stosunki te wszystkie zważywszy, komisya edukacyjna sądzi, że daje wyraz uczuciu słuszności, jeżeli wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w drodze właściwéj wyjednał zastępcom nauczycieli szkół średnich prawo, mocą którego liczonoby im lata na zastępstwie nauczycielskiém spędzone, jako czas służby rządowéj, spędzonéj w zawodzie nauczycielskim.

We Lwowie dnia 6. kwietnia 1876.

Dr. Józef Majer.
Przewodniczący.

Zygmunt Sawczyński.
Sprawozdawca.

Z drukarni „Gaz. narod.“ J. Dobrzańskiego i K. Gromana.

L. W. kr. 29.891/76.

Aleg. II.

SPRAWOZDANIE

Wydziału krajowego w przedmiocie odebrania w zarząd Reprezentacyi krajowej Archiwów akt grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Wywiązując się z polecenia przez Wysoki Sejm uchwałą z dnia 12. Stycznia 1874 udzielonego, Wydział krajowy w sprawozdaniu z dnia 30. Czerwca 1874 l. 12310 przedstawił Wysokiemu Sejmowi na sesyi jesiennej r. 1874 wniosek w przedmiocie utrzymania i odpowiedniego zachowania aktów grodzkich i ziemskich w Krakowie i we Lwowie. Gdy zaś w dyskusyi nad tym wnioskiem podniosły się głosy przeciw projektowanemu Etatowi urzędników archiwalnych, jako zbyt kosztownemu, Wysoki Sejm odesłał cały wniosek ponownie do komisyi prawniczej. Elaborat jednak komisyi tej dla braku czasu nie mógł już przyjść na porządek dzienny obrad sejmowych a tak sprawa urządzenia Archiwów chwilowo zawieszoną została.

Dopiero na sesyi wiosennej 1876 podjął ją Wysoki Sejm na nowo, poruczając Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z Akademiją Umiejętności w Krakowie przedstawił projekt urządzenia Archiwów, któreby odpowiadało celom ich praktycznym i naukowym. Otóż wypełniając to polecenie, Wydział krajowy porozumiawszy się z Akademiją Umiejętności w Krakowie, przedstawia Wysokiemu Sejmowi pod A./ projekt do ustawy urządzającej krajowe Archiwa aktów ziemskich i grodzkich we Lwowie i w Krakowie.

A./

W głównych swoich zarysach opiera się ten projekt na poprzednim z r. 1874, trzymając się przedewszystkiem tych granic i warunków, pod któremi Wysokie c. k. Władze zgodziły się na oddanie Archiwów aktów grodzkich i ziemskich Reprezentacyi krajowej. (Zob. str. 10 sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 30. Czerwca 1874 l. 12310).

Od dawniejszego atoli projektu zbacza projekt obecny w trzech punktach a mianowicie:

I. Opierając się na ostatniej uchwale Wys. Sejmu, nowy projekt obmyśla takie urządzenie Archiwów, któreby czyniło zadość zarówno ich celom praktycznym, jakoteż naukowym.

Cel praktyczny Archiwów polega na dostarczaniu stronom wierzytelnych odpisów i wyciągów dokumentów, stanowiących dowód rozlicznych praw, jakie z dawnych czasów im służą.

Wielkiej w tej mierze przezorności naszych przodków i rozwojowi prawa polskiego zawdzięczamy instytucyę aktów grodzkich i ziemskich, która prowadzona wzorowo przechowała nam cały materyał prawny ubiegłych stóleci, na którym się obecne nasze opierają stosunki i do którego uciekamy się z zaufaniem zarówno we wszystkich wątpliwościach prawnych i sporach odnoszących się do dawniejszych stosunków, jakoteż ilekroć nam przychodzi bronić się i wykazywać stanowisko nasze i prawa familijne, społeczne i polityczne.

Cel praktyczny wiąże się tu jak najściślej z naukowym. Rzecz, z którą mamy w danej chwili skutecznie wystąpić, należy pierwej odszukać, wiedzieć, że istnieje, naukowo opracować i w prawdziwem przedstawić świetle. Inaczej chwila potrzeby znajduje nas nieprzygotowanych a w ówczas trudno dopiero i niepodobna dla jednego szczegółu przetrząsać tysiące foliantów nieuporządkowanych a częstokroć wystawionych na bezpowrotne zniszczenie.

Dla tego też Archiwum, które w najskromniejszych granicach ma zadosyć uczynić swemu przeznaczeniu, musi koniecznie: 1) zapewnić aktom dobre i bezpieczne zachowanie (art. X.); 2) przedstawiać akta systematycznie ułożone (art. V.); 3) otworzyć przystęp do aktów i ułatwiać korzystanie z nich pod dostatecznym nadzorem (art. IV.); 4) posiadać wypracowane umiejętnie indeksa, za pomocą których żądany akt da się w każdej chwili odszukać. Opracowanie takich indeksów nietylko niezaciąży w budżecie Archiwów, jak to w dalszym ciągu Wys. Sejm poznać raczy, ale owszem będzie jedyną możebną kontrolą pracy urzędników archiwalnych, rękojmią ich pożyteczności i dokładności.

II. Projekt niniejszy liczy się z faktem niepodpadającym żadnej wątpliwości, że prace archiwalne, chociażby w kierunku najwyłączniej praktycznym przedsięwzięte, muszą się opierać na umiejętnej znajomości przedmiotu ze strony tych, którym poruczone zostaną. Smutne doświadczenie stwierdziło, że wyrzucono już marnie tysiące na indeksa, które prowadzone przez ludzi na rzeczy się nie znających, chybiły zupełnie celu i nie tylko są niepraktyczne i bezpożyteczne, ale nadto przepełnione błędami niedają najmniejszej rękojmi wiarogodności. Dla tego też projekt niniejszy w art. III. Etatu przywiązuje wielkie wymogi do posady Dyrektora, jako urzędnika, na którego spada cała odpowiedzialność za kierownictwo pracami archiwalnemi, zaś na aplikantów pozwala przyjmować tylko uczniów Uniwersytetu, poświęcających się historyi lub prawu, bo zwykli dyurniści dla braku znajomości rzeczy stanowiliby w Archiwum jedynie szkodliwą zawadę a na posadę aplikanta o 300 złr. w. a. adjutum oprócz uczniów uniwersyteckich, innych osób posiadających odpowiednie kwalifikacye niepodobna by było pozyskać.

Gdy zaś czynności archiwalne są po części administracyjnej, po części naukowej natury, dla tego też nadzór i kontrola nad Archiwum koniecznie podwojonemi być muszą. Zarząd Archiwów i nadzór urzędników służyć ma Wydziałowi krajowemu jako organowi Reprezentacyi krajowej, zaś w kontroli nad stroną naukową prac archiwalnych Wydział krajowy korzystać ma z pomocy, z jaką mu Akademija Umiejętności, jako najwyższa instytucya naukowa w kraju, chętnie pospieszyć gotowa (art. III.). Współudział Akademii polegać więc ma:

a) Na zaprojektowaniu planu prac archiwalnych około ułożenia ksiąg i indeksów.

b) Na ocenianiu kwalifikacyi kandydatów na posady urzędników archiwalnych i przedstawianiu ich Wydziałowi krajowemu do mianowania (art. VII.).

c) Na współudziale w wypracowaniu instrukcyj dla urzędników archiwalnych (art. VIII.)

III. Projekt niniejszy liczy się przedewszystkiem ze względem na oszczędność i dla tego:

1. Zamiast proponowanych w dawniejszym projekcie posad Dyrektora i Archiwaryusza z płacami 2000 złr., i 1300 złr., dodatkami aktywalnemi, pięcioletniemi i emeryturą, proponuje w art. I. Etatu płacę dwóch Dyrektorów z wynagrodzeniem rocznem 1200 zł. w. a. i 1000 zł. w. a. bez dodatków i emerytury. Pod takiemi warunkami możebną bowiem jest rzeczą pozyskać na Dyrektorów Archiwów ludzi zajmujących inne posady n. p. profesorów uniwersyteckich, którzy obok innych zajęć znajdą dość czasu i woli na kierownictwo pracami archiwalnemi a dadzą rękojmię, że je skutecznie i ze znajomością rzeczy prowadzić zdołają. Tworząc zaś samoistne posady Dyrektorów, należałoby je stosunkowo wysoko wyposażyć, chcąc na nie znaleść odpowiednich, umiejętnie ukwalifikowanych kandydatów.

2) Znosi zupełnie dwie posady skryptorów o płacy 1000 zł., posadę asystenta o płacy 700 i woźnych o płacy 500 złr. z dodatkami. Posady te muszą być stałemi, bo głównym obowiązkiem adjunktów będzie dozorowanie osób korzystających z Archiwów a więc pilnowanie ścisłe godzin urzędowych. Płaca ich natomiast może być niższą, bo wymogi ich wykształcenia nie są zbyt wielkie z uwagi, że Dyrektor z pomocą aplikantów zdoła prace wymagające umiejętnego kierownictwa i znajomości rzeczy prowadzić.

Budżet więc roczny na Archiwa podług obecnego projektu wynosić będzie:

1) Czynsz za najem lokalu dla Archiwum we Lwowie	600	złr.
2) Ryczałt na opał i potrzeby kancelaryjne obu Archiwów	500	„
3) Płace dwóch dyrektorów	2.200	„
4) Płace dwóch adjunktów	2.000	„
5) Sześć adjutów po 300 złr. dla aplikantów	1.800	„
6) Utrzymanie stróżów	600	„
Razem .	7.700	złr.

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy załączony pod A./· wniosek wraz z dołączonym projektem Etatu osób płac i dołączonemi rotami przysięgi i przyrzeczenia, uchwalić.

We Lwowie dnia 30. Stycznia 1877. r.

Oktaw Pietruski
Zastępca Marszałka krajowego i
Sprawozdawca.

WNIOSEK.

Art. I.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby Archiwa aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie znajdujące się, odebrał jako zakłady krajowe od c. k. Rządu w zarząd Reprezentacyi krajowej a względnie Wydziału krajowego, a to pod warunkami między c. k. Rządem a Wydziałem krajowym już ułożonemi.

Art. II.

Archiwa te pozostaną w dotychczasowym swym składzie i miejscu i nosić będą nazwy: „Krajowe Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie“ i „Krajowe Archiwum aktów grodzkich i ziemskich w Krakowie“.

Art. III.

Zarząd Archiwów tych należy do zakresu działania Wydziału krajowego z zachowaniem wszakże dla c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie wpływu niniejszą uchwałą określonego.

Art. IV.

Archiwa otwarte będą pod dozorem urzędników archiwalnych do przeglądania aktów i robienia z nich wyciągów w celach praktycznych i naukowych.

Wydział krajowy ustanowi należytości od stron za przeglądanie aktów i sporządzanie przez organa archiwalne odpisów w celach praktycznych.

C. k. Władzom służyć będzie prawo wglądania do aktów i robienia wyciągów bezpłatnie.

Również bezpłatnie i tylko za zwrotem kosztów expedycyi wydawane będą autentyczne odpisy, których zażąda Ces. Rząd rosyjski, czy to bezpośrednio czy też za pośrednictwem c. k. Konsulatu jeneralnego w Warszawie.

Osoby wreszcie pragnące z Archiwów w celach naukowych korzystać, będą to mogły czynić bez opłaty jakichkolwiek należytości za wykazaniem się legitymacyą od c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie i w miarę sił urzędowych, jakie Archiwa posiadają.

Tylko organa archiwalne sporządzać mogą wypisy z aktów archiwalnych.

Należytości od stron wpływają do funduszu krajowego. Urzędnicy i słudzy nie mają w nich żadnego udziału, ani też nie mają prawa do jakiejkolwiek opłaty od stron.

Art. V.

Oba Archiwa prowadzić będą pracę około:

1) systematycznego ułożenia ksiąg archiwalnych;

2) sporządzenia do nich odpowiednich indeksów, podług planu, który c. k. Akademja Umiejętności w Krakowie poda a Wydział krajowy zatwierdzi.

Art. VI.

Uchwala się dla Archiwów krajowych załączony pod A./· etat osób i płac urzędników i sług, który to etat wchodzi w życie z dniem odebrania Archiwów w zarząd Wydziału krajowego.

A./·

Art. VII.

Wydział krajowy mianować będzie urzędników archiwalnych na przedstawienie c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie, nie będąc do tego przedstawienia związanym.

Art. VIII.

Wydział krajowy porozumiawszy się z Akademją Umiejętności w Krakowie, ustanowi odpowiednie instrukcye dla urzędników i sług archiwalnych.

Art. IX.

Uchwala się załączone pod B. i C. roty przysięgi dla urzędników archiwalnych a dla aplikantów załączoną pod D./· rotę przyrzeczenia w miejsce przysięgi.

B./· C./·

D./·

Art. X.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby bezzwłocznie po odebraniu w swój zarząd Archiwów, uskutecznił konieczne naprawy w Archiwach z sumy 2663 złr. 85 ct. przez c. k. Rząd wypłacić się mającej.

Art. XI.

Upoważnia się Wydział krajowy do podniesienia OO. Bernardynom we Lwowie czynszu najmu za lokalności obecnie przez Archiwum Lwowskie zajęte do sumy 600 złr. rocznie, wszakże z zatrzymaniem reszty dotychczasowych warunków i z tym dodatkiem, że w razie potrzeby konwent OO. Bernardynów obowiązanym będzie dodać do teraźniejszych ubikacyj dwa pokoje za czynsz w stosunku do czynszu reszty ubikacyj wymierzyć się mający.

Art. XII.

Na potrzeby kancelaryjne i opał otrzymają Dyrektorowie Archiwów ryczałt, z którego Wydziałowi krajowemu z końcem każdego roku złożyć rachunek będą obowiązani.

Suballegat A.

ETAT

osób i płac krajowych Archiwów aktów grodzkich i ziemskich.

Art. I.

Grono urzędników i sług Archiwów krajowych aktów grodzkich i ziemskich składa się:

1) Z dwóch dyrektorów Archiwów, jednego we Lwowie, drugiego w Krakowie, którzy pobierać będą remuneracyę, pierwszy o rocznych 1.200 złr. w. a., drugi o rocznych 1.000 złr. w. a. bez prawa do emerytury i bez wszelkich dodatków.

2) Z dwóch adjunktów, jednego we Lwowie, drugiego w Krakowie, o rocznej płacy, pierwszy w kwocie 1.100 złr. w. a., drugi w kwocie 900 złr. w. a. z dodatkiem aktywalnym po 100 złr. w. a. i z prawem do pięciolecia po 80 złr. w. a.

3) Z sześciu aplikantów o rocznem adjutum po 300 złr. w. a., z których czterech przydzielonych będzie do Archiwum we Lwowie a dwóch do Archiwum w Krakowie.

4) Ze stróżów, których liczbę i wynagrodzenie Wydział krajowy wyznaczy.

Art. II.

Adjunkci są urzędnikami krajowymi i do nich mają zastosowanie wszystkie postanowienia ustanowy służby krajowej i uchwały Sejmu krajowego z dnia 3. Stycznia 1874 o uregulowaniu etatu i płac urzędników i sług Wydziału krajowego.

Art. III.

Przy obsadzeniu posad dyrektorów i adjunktów wolno będzie Wydziałowi krajowemu nie zważać na wiek paragrafem 3cim ustanowy służby krajowej wymagany.

Art. IV.

Dyrektorem może zostać tylko historyk lub prawnik, który pracami swemi naukowemi w dziedzinie historyi polskiej lub prawa polskiego złożył dowody, że czynnościami archiwalnemi zdoła kierować z umiejętną metodą i rozumieniem przedmiotu.

Osoby ubiegające się o posadę adjunkta, złożyć winny świadectwo dojrzałości z ukończonego z dobrym skutkiem gimnazyum wyższego.

Na aplikantów przyjmowani będą tylko uczniowie Uniwersytetów Lwowskiego i Krakowskiego, oddający się studyom historycznym lub historyczno-prawniczym.

Art. V.

Dyrektor jest bezpośrednim kierownikiem Archiwum w szczególności, zaś spoczywa w jego ręku prowadzenie indeksów i układanie ksiąg archiwalnych.

Dyrektorowie i aplikanci nie są urzędnikami krajowymi i mogą być każdej chwili z posady usunięci.

Wszakże winni są zastosować się w swem urzędowaniu do instrukcyi i poleceń Wydziału krajowego.

Adjunktowie obowiązani są do pracy w Archiwum przez godzin 5, aplikanci przez godzin trzy.

Subalteg. B.

Rota przysięgi

dla urzędników Archiwów krajowych.

„Przysięgniesz Panu Bogu Wszechmogącemu, że Najjaśniejszemu Monarsze, Najmiłościwszemu Panu „naszemu Franciszkowi Józefowi I., Cesarzowi austryackiemu, królowi Węgier i Czech, Galicyi i Lodomeryi „i t. d. i wszystkim od Niego pochodzącym w Rządzie Następcom wiernym i posłusznym będziesz, że gdy przez „nadanie Ci (dla dyrektorów) posady Dyrektora Archiwum akt grodzkich i ziemskich (we Lwowie—w Krakowie) do „grona urzędników tegoż Archiwum przyjętym zostałeś, (dla adjunktów) stałej (prowizorycznej) posady adjunkta „Archiwum aktów grodzkich i ziemskich (we Lwowie — w Krakowie) do grona urzędników krajowych przyjętym „zostałeś“;

(dla wszystkich) „wedle konstytucyjnych ustaw Monarchii, a w szczególności naszego kraju koronnego, ściśle się „zachowywać, przełożonym swoim przynależne uszanowanie okazywać“;

(dla dyrektorów) „powierzone sobie bezpośrednie kierownictwo Archiwum (Lwowskiego—Krakowskiego) sumiennie „sprawować, przydzielone sobie wedle Instrukcyi służbowej lub szczególnych poleceń Wydziału krajowego prace „i zatrudnienia pilnie i gorliwie wykonywać, nad ścisłem pełnieniem obowiązków służbowych przez podwładnych „czuwać“;

(dla adjunktów) „przydzielone przez nich prace i zatrudnienia pilnie i gorliwie wykonywać“;

(dla wszystkich) „akta zawsze w należytym porządku utrzymywać będziesz, że do żadnego kroku, obowiązkom „Twoim przeciwnego, ani darowizną, obietnicą, łaską lub niełaską, ani też przyjaźnią lub nieprzyjaźnią uwieść „się nie dasz, lecz owszem wszelką szkodę i niebezpieczeństwo odwracać, największą korzyść i dobro powie- „rzonego sobie urzędu pomnażać, mianowicie akta archiwalne od wszelkiego uszkodzenia, lub zaprzepaszczenia „z całą gorliwością i sumiennością ochraniać, tajemnice urzędu zachowywać i w ogólności tak się zachowywać „będziesz, jak na człowieka honoru i wiernego sługę kraju przystoi“.

„Na ostatek przysięgniesz, że z żadnem tajnem Towarzystwem lub bractwem ani w kraju ani za gra- „nicą w związkach nie zostajesz, ani też w podobne związki pod żadnym pozorem nie wejdziesz“.

„Tak, jak mi tu przeczytano, wszystko dobrze i dokładnie zrozumiałem i według tego powinienem „i chcę wiernie, poczciwie i pilnie zachowywać się“.

„Tak mi Boże dopomóż!“

Suballeg. C.

Rota przyrzeczenia

w miejsce przysięgi dla aplikantów Archiwów krajowych.

„Zaręczam honorem i uczciwością, że w czasie praktyki urzędowej w Archiwum aktów grodzkich i ziem-
„skich (we Lwowie — w Krakowie), wedle konstytucyjnych ustaw Monarchii, a w szczególności naszego kraju
„koronnego, ściśle się zachowywać, przełożonym moim winne uszanowanie okazywać, polecone mi zatrudnienia
„dokładnie, pilnie, gorliwie i bezinteresownie załatwiać, postanowienia Wydziału krajowego i polecenia przeło-
„żonych moich ochoczo wypełniać, tajemnice urzędu wiernie zachowywać, papiery i akta w porządku utrzymy-
„wać i od wszelkiego niebezpieczeństwa i szkody ochraniać będę, że żadnych podarunków i korzyści z powodu
„zatrudnień moich urzędowych, czy to bezpośrednio czy pośrednio od nikogo i pod żadnym pozorem nie przyj-
„mę, lecz w ogólności tak się zachowam, jak to przystoi na człowieka, który się kształci na urzędnika krajowego."

L. W. kr. 4357/77.

Alegat LXII.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego na żądanie c. k. krajowej Rady szkolnej dodatkowego kredytu w sumie 30.000 Złotych wal. aust. na rok 1877. na zasiłki dla okręgowych funduszów szkolnych.

Wysoki Sejmie!

Rada szkolna krajowa wykazała w preliminarzu funduszu szkolnego na rok 1877 pod rubr. I. wydatków

„Zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych“ — potrzebę w kwocie .	220.393 Zł.
zaś Wysoki Sejm uchwalił na tę rubrykę tylko kwotę	160.000 „
zatem mniej o . .	60.393 Zł.

Powodem tego obniżenia cyfry było sprawozdanie komisyi budżetowej (alegat LXII. do sprawozdań stenograficznych za rok 1876), w którem wyraziła komisya, iż dochody i wydatki funduszów okręgowych nie są w wykazie załączonym do preliminarza dość dokładnie podane — i że mając przekonanie, „że suma rzeczywiście na płace nauczy-„cielskie potrzebna, nie będzie wynosić kwoty w alegacie podanej, t. j. 997.073 Zł., a nie-„mając dostatecznej rachunkowej podstawy do obliczenia różnicy między rzeczywistą po-„trzebą a cyfrą w alegacie podaną, musiała się ograniczyć na przypuszczalnem i ryczał-„towem zniżeniu tej pozycyi na kwotę“ . . . . . 160.000 Zł.

Obecnie Rada szkolna krajowa przedkładając preliminarz na rok 1878., dołączyła do takowego szczegółowy wykaz dochodów i wydatków funduszów okręgowych, sporządzony na podstawie sprawdzonych preliminarzy na rok 1877.

Według tego wykazu wynoszą **dochody** 21 okręgów szkolnych (z pominięciem miejskiego lwowskiego) . . . . . 869.963 Zł.

wydatki zaś, w razie przyjęcia systemizowanych płac nauczycieli 1,129.745 zł. 62 ct. a w razie przyjęcia płac, rzeczywiście nauczycielom wypłacać się mających . . 1,025.924 Zł.

Okazuje się więc w tym ostatnim wypadku **niedobór**	155.961 Zł.
a po doliczeniu kwoty . .	23.265 „

z powodu, iż w sumie dochodów mieszczą się nadwyżki dochodów funduszów miejscowych i powiatowych, które na potrzeby innych szkół a względnie innych powiatów użyte być nie mogą — **ogółem niedobór** . . . . . 179.226 Zł.

Dalej twierdzi Rada szkolna w swej odezwie z dnia 1. Lutego r. b. L. 1090 (L. W. 4357/77), że w roku 1877, — 100 szkół filialnych musi być podniesionych do rzędu szkół etatowych, co przysporzy wydatków . . . . . 5.000 Zł.

do przeniesienia niedobór . . 184.226 Zł.

z przeniesienia niedobór . .	184.226 Zł.
a z dniem 1. Września 1877 wejdzie w życie 100 szkół nowo zorganizowanych, których koszt utrzymania, niepokryty z funduszów miejscowych, wyniesie .	5.000 Zł.
wyniknie zatem niedobór razem . .	189.226 Zł.
a z porównania z preliminowaną kwotą	160.000 „
brak kredytu . .	29.226 Zł.

Z powodów wyżej wyłuszczonych prosi Rada szkolna krajowa o wyjednanie u Wysokiego Sejmu kredytu dodatkowego „na zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych“ na rok 1877. w zaokrąglonej kwocie . . . . . 30.000 Zł.

Z w a ż y w s z y:

1. że odmówienie tego kredytu mogło by stanąć na przeszkodzie zamierzonej organizacyi szkół;
2. że, jak świadczą zamknięcia rachunków za rok 1875., Rada szkolna krajowa nader oszczędnie wydatkami funduszu szkolnego zarządza (wydano bowiem mniej, aniżeli budżet dozwalał, o 158.419 Zł., a nadto niezużyto wcale kredytu w kwocie 78.000 Zł. przyznanego na podwyższenie płac nauczycieli);
3. że wątpić nie można, iż kredyt obecnie żądany li tylko w miarę koniecznej potrzeby użytym będzie —

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. „Udziela się c. k. Radzie szkolnej krajowej do rubryki I. wydatków funduszu szkolnego krajowego — na zasiłki dla okręgowych funduszów szkolnych, kredytu dodatkowego na rok 1877 w kwocie . . . . . 30.000 Zł.
2. „Upoważnia się Wydział krajowy do pokrycia wynikłego ztąd rzeczywistego niedoboru — z ogólnych dochodów funduszu krajowego z roku 1877“.

We Lwowie dnia 27. Lutego 1877.

Przewodniczący i sprawozdawca:

Oktaw Pietruski

Członek Wydziału krajowego.

L. W. 20.420/1877.

100228 III

Aleg. 13. 418423

III 1877 13-10

Sprawozdanie

z czynności Wydziału krajowego za czas od 1. stycznia 1876 do 30. kwietnia 1877.

Wysoki Sejmie!

Stosownie do postanowienia §. 26. statutu krajowego przedkłada Wydział krajowy Sprawozdanie z czynności swoich za czas od 1. stycznia 1876 do 30. Kwietnia 1877.

I. Najwyższe postanowienia.

Tyczące się obrad W. Sejmu z r. 1876.

Według reskryptu c. k. Prezydyum Namiestnictwa raczył Najjaśniejszy Pan najwyższem postanowieniem z dnia 23. grudnia 1876 przyjąć najłaskawiej do najwyższej wiadomości obrady W. Sejmu na ostatniej kadencyi roku 1876.

W przedmiocie założenia drugiej szkoły realnej we Lwowie i takiej samej w Krakowie.

(Pismem z dnia 18. maja 1877 l. 3765/Pr. uwiadomiło nas c. k. Prezydyum Namiestnictwa, iż Jego c. i kr. Apostolska Mość raczył Najw. postanowieniem z dnia 10. czerwca 1876, zezwolić najmiłościwiej na systemizowanie czterech posad nauczycielskich nad dotychczasową liczbę etatową dla c. k. wyższej szkoły realnej we Lwowie a trzech takich posad dla c. k. wyższej szkoły realnej w Krakowie począwszy od roku 1877 i na czas potrzeby tych posad; jak niemniej, iż Pan Minister oświecenia zamianował już tych nauczycieli.)

BIBLIOTHECA UNIV. JAGELL. CRACOVIENSIS

II. Ustawy i uchwały podlegające najwyżs. sankcyi.

A. Sankcyonowane.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 9. października 1876 najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Wys. Sejmu z dnia 13. marca 1876, którą dozwolono gminom: Czeremchów, Podliski i Wołowe powiatu Bobreckiego, Podgórzany pow. Trembowelskiego, Berezów niżny, Dobrowódka i Młodiatyn pow. Kołomyjskiego, Moszków pow. Sokalskiego, Budomierz pow. Jaworowskiego, Folwarki pow. Buczackiego, Wierzbowiec, Daleszowe i Olejowa-Korniów pow. Horodeńskiego, Chyszów, Kielanowice i Rzuchowa pow. Tarnowskiego, Majdan pow. Drohobyckiego, Bór łodygowski, Bór wilkowski, Osiek, Rajsko, Straconka, Hecznarowice, Bujaków i Kozy pow. Bialskiego, na pobór wyższych dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie potrzeb gminnych.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 9. lipca 1876 najmiłościwiej zatwierdzić uchwały Wys. Sejmu z dnia 15. marca 1876, któremi dozwolono gminie m. Brzeżan na pobór 60% dodatku do podatku konsumcyjnego od wina na przeciąg lat sześciu od 1876 r. począwszy, — zaś gminie Ciężkowice pow. Grybowskiego na pobór 75% dodatku do podatku konsumcyjnego od wina na przeciąg lat trzech od 1876 r. począwszy.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 3. lipca 1876 najłaskawiej udzielić najwyższej sankcyi ustawie przez Wys. Sejm uchwalonej, którą zezwolono gminie Bóbrka, pow. Bobreckiego na pobór opłat od nafty w obręb gminy wprowadzanej i tamże spotrzebowanej przez lata 1877, 1878 i 1879.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 15. lipca 1876 najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Wys. Sejmu z dnia 1. kwietnia 1876, którą dozwolono gminom: Rypianka, Jaworówka i Bania powiatu Kałuskiego, Worochta pow. Sokalskiego, Podmanasterek i Majnicz pow. Samborskiego, Machliniec pow. Stryjskiego, Krasiczyn i Rożanka pow. Żółkiewskiego i Łahodów pow. Brodzkiego, — na pobór wyższych dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie potrzeb gminnych.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 5. lipca 1876 najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Wys. Sejmu z dnia 1. kwietnia 1876, którą dozwolono gminie m. Sanoka na pobór 80% dodatku do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina przez lata 1877, 1878 i 1879.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 17. lipca 1876 najłaskawiej udzielić najwyższej sankcyi uchwalonej przez Wysoki Sejm ustawie o ochronie własności polnéj.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 22. lipca 1876, najłaskawiej udzielić najwyższéj sankcyi ustawie przez Wys. Sejm uchwalonéj, którą zezwolono gminie m. Stanisławowa na pobór opłaty gminnéj od psów, od 1. stycznia 1877 począwszy.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 5. sierpnia 1876. najłaskawiej udzielić najwyższej sankcyi ustawom przez Wys. Sejm uchwalonym, któremi zezwolono gminie Jordanów powiatu Myślenickiego na pobór opłat od słodzonych trunków spirytusowych i araku, zaś gminie m. Stryja na pobór opłat od napojów spirytusowych i od piwa.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 1. października 1876 najłaskawiej udzielić najwyższej sankcyi ustawie przez Wys. Sejm uchwalonej, którą zezwolono gminie Nadwórna na pobór opłat od napojów spirytusowych w obręb tego miasta wprowadzanych, na lat trzy od 1. stycznia 1877 począwszy.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 23. września 1876 najłaskawiej udzielić najwyższej Sankcyi ustawie przez Wys. Sejm uchwalonej, którą zezwolono gminie m. Buczacza na pobór opłat od nafty w obręb gminy wprowadzanej i tamże spotrzebowanej na przeciąg lat sześciu.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 10. sierpnia 1876 najmiłościwiej zatwierdzić uchwały Wys. Sejmu z d. 25. kwietnia 1876, któremi dozwolono gminom: Żyznomierz powiatu Buczackiego, Pisarzowic pow. Bialskiego i Stara ropa i Szumina pow. Staromiejskiego na pobór wyższych dodatków do podatków bezpośrednich na pokrycie potrzeb gminnych.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 14. lutego 1876 najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Wys. Sejmu z dnia 28. maja 1875 r., którą przyzwolono gminie Kicznia powiatu Nowy Sącz na pobór 200% dodatków do podatków bezpośrednich na przeciąg lat 27 od 1. stycznia 1876 r. począwszy.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 22. lipca 1876 r. zatwierdzić najłaskawiej uchwały Wys. Sejmu krajowego, nadające prawo do pobierania opłat mytniczych:

1. Radzie powiatowéj w Mościskach, do pobierania myta drogowego przy drodze powiatowej od kolei żelaznej w Hodyniach ku Krukienicom;

2. Radzie powiatowej w Drohobyczu do pobierania myta drogowego od drogi powiatowej Drohobycko-Bogusławskiej;

3. Radzie powiatowej w Ropczycach, myta mostowego od mostu na rzece Wielopolce przy drodze powiatowej Czekaj-Wielopole;

4. Radzie powiatowej w Krośnie, myta mostowego na rzece Jasiołce, między Krosnem i Żmigrodem;

5. Obszarowi dworskiemu w Nowej Grobli, myta mostowego od dwóch mostów na rzece Lubaczówce;

6. Obszarowi dworskiemu w Gumniskach myta przewozowego na rzece Dunajcu pomiędzy Niedomicami a Głowem;

7. Obszarowi dworskiemu w Ujściu Jezuickiem myta przewozowego przez rzekę Wisłę;

8. Obszarowi dworskiemu w Hanowcach myta przewozowego przez rzekę Dniestr;

9. Gminie Podmanasterek, myta mostowego na rzece Bystrzycy.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 6. sierpnia 1876 r. najłaskawiej zatwierdzić uchwały Wys. Sejmu krajowego, nadające prawo do pobierania opłat mytniczych:

1. Obszarowi dworskiemu w Wołczyńcu myta mostowego, na rzece Bystrzycy, przy drodze gminnej, ze Stanisławowa do Kołodziejówki;

2. Obszarowi dworskiemu w Małnowie myta mostowego, od dwóch mostów na rzece Wiszni i jej odnodze;

3. Obszarom dworskim w Gawłuszowicach i w Brzyściu, myt przewozowych, na rzece Wisłoce;

4. Gminie łącznie z obszarem dworskim w Sokołowie, myta mostowego, na rzece Strypie przy drodze z Podhajec do Tarnopola;

5. Gminie łącznie z obszarem dworskim w Rychcicach, myta mostowego na rzece Bar (czyli Zbiór).

Jego ces. i król. Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 10. sierpnia 1876 r. najłaskawiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego, którą udzielono gminie miasta Brodów, pozwolenie na pobór kopytkowego, przy wjazdach miejskich.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z d. 5. listopada 1876 r. najłaskawiej zatwierdzić uchwały Sejmu krajowego, nadające prawo do pobierania opłat mytniczych:

1. Obszarowi dworskiemu w Łososinie górnej myta mostowego na rzece Łososinie przy drodze Bocheńsko-Sowlińskiej;

2. Obszarowi dworskiemu w Bereźnicy królewskiej z przyległością Żurawków, myta mostowego, na odnodze rzeki Dniestru;

3. Obszarowi dworskiemu w Jasionce wspólnie z tamtejszą gminą, myta od dwóch mostów na drodze gminnej z Rzeszowa do Sokołowa;

4. Gminie Mosty, wspólnie z miejscowym obszarem dworskim myta mostowego, na rzece Dniestrze, przy drodze z Drohobyczy do Lwowa;

5. Gminie Łuchów, wspólnie z obszarem dworskim, myta mostowego na rzece Ilemce przy drodze z Łuchowa ku Spasom;

6. Radzie powiatowej w Podhajcach myta drogowego w Podhajcach i myta mostowego w Zawałowie, od trzech mostów przy drodze powiatowej z Podhajec do Zawałowa;

7. Radzie powiatowej w Brzozowie myta drogowego i mostowego przy drodze Brzozowsko-Limanowskiej, z odnogą do Krościenka;

8. Radzie powiatowej w Jarosławiu, myta drogowego, przy drodze powiatowej Jarosławsko-Pruchnickiej za dalszą przestrzeń tejże drogi wynoszącą blisko 12 kilometrów;

9. Radzie powiatowej Dąbrowskiej, łącznie z Radą powiatową Tarnowską, myta drogowego, na drodze z Dąbrowy przez Żabno do Otwinowa;

10. Gminie Szczerca, myta mostowego, od dwóch mostów, prowadzących do Piasków i do Łan;

11. Gminie Babina, myta mostowego na rzece Strwiążu, przy drodze gminnej, prowadzącej przez Brzegi do Budek.

Najwyższem postanowieniem z dnia 19. sierpnia 1876 raczył Jego ces i król. Apostolska Mość zatwierdzić najłaskawiej uchwalony przez Sejm krajowy rozkład dodatków do podatków na rok 1877 a mianowicie dla funduszów

indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej po 51 centów, dla funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego po 41 centów, a dla funduszu krajowego po 34 centów od jednego złotego w. a. podatków bezpośrednich z dodatkiem jednej trzeciej części.

B. Niesankcyonowane.

Wedle odezwy Prezydyum c. k. Namiestnictwa z dnia 30. lipca 1876 l. 4441 nie raczył Najjaśniejszy Pan udzielić Najwyższej Sankcyi uchwalonemu przez Wysoki Sejm dnia 28. maja 1875 r. projektowi do ustawy przeciw pijaństwu — zarazem raczył Najjaśniejszy Pan upoważnić c. k. Ministerstwo do udzielenia Wys. Sejmowi powodów tej odmowy.

Pominąwszy trudności, jakie nasuwają się co do niektórych poszczególnych postanowień w mowie będącego projektu, — które jednak w dopiero co powołanej odezwie bliżej określonemi nie są, podaje c. k. Rząd, jako główny powód odmówienia Najwyższej Sankcyi, kwestyę kompetencyi Wys. Sejmu do wydawania takiej ustawy.

Zdaniem c. k. Rządu bowiem ustawa, która według swej osnowy przedstawia się jako specyalna ustawa przeciw nałogowemu pijaństwu, należy do ustawodawstwa policyjno-karnego, zatem tylko ustawodawstwo państwowe byłoby według §. 11. lit. *k.* zasadniczej ustawy państwowej z dnia 21. grudnia 1867 powołanem do wydania takowej. — W obec tego, argumentuje dalej c. k. Rząd, nie może się ostać kompetencya, jaką Wys. Sejm wyprowadza dla siebie z przysługującego Mu prawa uchwalania ustawy gminnej, tudzież obowiązku gmin do czuwania nad bezpieczeństwem osób i ich mienia, jakoteż sprawowania policyi zdrowia i obyczajów, tu bowiem chodzi o wydanie nowych postanowień policyjno-karnych a nie o sprawę, która należy do zakresu Sejmów kraj. na mocy statutu krajowego lub zasadniczej ustawy państwowej. Z tego to powodu nie mogło c. k. Ministerstwo wchodzić w bliższy rozbiór poszczególnych postanowień rzeczonego projektu, zajmuje się jednak kwestyą zapobieżenia nałogowemu pijaństwu w ogólności, w szczególności zaś przygotowaniem dla Rady państwa projektu do ustawy postanawiającej kary policyjne w pewnych wypadkach nałogowego pijaństwa.

Co do rezolucyi 2. dołączonej do powyższego projektu ustawy, a na posiedzeniu Wys. Sejmu z dnia 7. kwietnia 1876 wydanej, względem rozciągnięcia sądowej kurateli na pijaków nałogowych, i względem odmówienia prawa zaskarżania pretensyi wynikłych ze sprzedaży trunków spirytusowych, to załatwienie takowej ma według tej samej odezwy Prezydyum Namiestnictwa nastąpić później.

Wyczekując tego załatwienia ogranicza się Wydział krajowy na przedstawieniu Wys. Sejmowi obecnego stanu tej sprawy, wstrzymując się na razie od stawiania jakichkolwiek wniosków.

Najwyższem postanowieniem z dnia 5. listopada 1876 nie raczył Jego ces. i król. Apostolska Mość zatwierdzić uchwały Sejmu krajowego, podwyższającej taryfę myta mostowego w Michałkówce przy drodze powiatowej

Rzeszów-Ujazdy, — podwyższenie to bowiem, odnosiło się tylko do myta mostowego, które pierwotną ustawą z dnia 12. lipca 1870 (Dziennik ustaw i rozp. kraj. N. 49.) połączonem było z mytem drogowem przy tejże drodze i miało być pobieranem na jednej stacyi mytniczej, a powody i prawomocność późniejszego oddzielenia opłaty mostowej od drogowej na dwie osobne stacye nie zostały dostatecznie usprawiedliwione.

C. Których sankcya jeszcze nie nastąpiła.

Do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania nieotrzymał Wydział krajowy wiadomości o sankcyonowaniu uchwalonej przez Wys. Sejm ustawy budowniczej dla król. stoł. miasta Lwowa.

III. Sprawy przez Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu poruczone.

Petycya prymaryasza Dra. Jana Chądzyńskiego i Rządcy Erazma Malinowskiego o przyznanie dodatku pięcioletniego (kwinkwenium).

Uchwałą z dnia 24. kwietnia 1876 odstąpił Wysoki Sejm petycyę Dra Jana Chądzyńskiego i Rządcy Erazma Malinowskiego o przyznanie dodatku pięcioletniego (kwinkwenium) — Wydziałowi krajowemu do załatwienia **w myśl uchwały z 22. maja 1875.**

Stosownie do tego polecenia rozpatrzył Wydział krajowy żądania w pomienionych petycyach zawarte i zostawił je odmownie, albowiem uchwała Sejmu z 22. maja 1875 przyznaje prawo do dodatku pięcioletniego dopiero za czas służby pełnionej na jednej i tej samej posadzie po 1. stycznia 1872, a petenci domagali się, żeby im policzono czas służby pełnionej przed 1. stycznia 1872 roku.

Uchwała udzielająca szpitalikowi św. Zofii pożyczkę w kwocie 10.000 Zł.

Uchwałę Wysokiego Sejmu z 8. kwietnia 1876, udzielającą szpitalikowi św. Zofii we Lwowie pożyczkę w kwocie 10.000 złr. z funduszu krajowego — zaintymowano w całej osnowie komitetowi Towarzystwa opiekującego się pomienionym szpitalem z tem nadmienieniem, że wypłata uchwalonej przez Wysoki Sejm pożyczki może nastąpić dopiero po wykazaniu się, że Towarzystwo uczyniło zadość wszystkim warunkom w uchwale Wysokiego Sejmu zawartym.

Główny warunek był ten, że budowa szpitaliku ma tak postąpić, iżby wyrównała wartością sumie pożyczki w kwocie 10.000 złr.

W skutek tego zajęło się Towarzystwo zakupnem odpowiedniego placu pod budowę i nabyło go kontraktem kupna i sprzedaży dto 5. grudnia 1876 od Michała i Wiktoryi małżonków Begińskich za cenę kupna 6040 złr., lecz budowy jeszcze nie rozpoczęło, gdyż pora roku tego niedozwalała, a plany i kosztorysy nie są jeszcze gotowe.

Wydział krajowy niemógł przeto wypłacić uchwalonej przez Wysoki Sejm pożyczki, a ponieważ zamieszczono ją jako kredyt dodatkowy na rok 1876, któryby asygnować należało najdalej po koniec marca 1876, do tego zaś czasu budowa szpitaliku nie postąpiła tak daleko, iżby pożyczka 10.000 złr. miała odpowiednią hypotekę, przeto Wydział krajowy zamieszcza w budżecie na rok 1878 pomienione 10.000 złr. jako kredyt dodatkowy na rok 1877.

Polecenie aby pozycyą 40 (sprzęty) i 41 (bielizna i pościel) w przyszłorocznym preliminarzu szpitala Lwowskiego podzielić na rubrykę zwyczajnych i nadzwyczajnych wydatków.

Poleceniu Wysokiego Sejmu z 22. kwietnia 1876, aby pozycyą 40 (sprzęty) i 41 (bielizna i pościel) w przyszłym preliminarzu szpitala Lwowskiego podzielić na rubrykę zwyczajnych i nadzwyczajnych wydatków, stało się zadość, jak o tem świadczy przedłożony przez Wydział krajowy preliminarz na rok 1878.

Polecenie ścisłego wprowadzenia w wykonanie uchwały Sejmu z 22. maja 1875 co do poborów Rządcy szpitala powszechnego we Lwowie.

W skutek polecenia Wysokiego Sejmu z 25. kwietnia 1876, ażeby Wydział krajowy uchwałę sejmową z dnia 22. maja 1875 co do poborów Rządcy Erazma Malinowskiego ściśle w wykonanie wprowadził, zarządził Wydział krajowy rozporządzeniem z 2. maja 1876 do l. 10.378, ażeby z dniem doręczenia Dyrektorowi szpitala wspomnionego rozporządzenia — ustał dotychczasowy pobór wiktu Rządcy Malinowskiego w ilości dwóch porcyj, co też dnia 2. maja 1876 nastąpiło tak, że z dniem 3. maja Rządca Malinowski już nieotrzymał wiktu z kuchni zakładu.

Polecenie przedstawienia na początku przyszłej sesyi Sejmowi projektu wystawienia i urządzenia pralni, łazienek i łaźni parowej przy Lwowskim szpitalu.

Na posiedzeniu dnia 25. kwietnia 1876 wydał Wysoki Sejm następującej treści uchwałę:

„Odraczając załatwienie sprawy budowy pralni i kuchni, tudzież urządzenia łazienek przy Lwowskim szpitalu powszechnym, poleca Sejm Wydziałowi krajowemu, ażeby na początku przyszłej sesyi przedstawił Sejmowi projekt wystawienia i urządzenia pralni, łazienek i łaźni parowej czy to w jednym budynku, czy oddzielnie w taki sposób, ażeby obok zaspokojenia istotnej potrzeby jak największa oszczędność z oka spuszczoną nie była. Projekt ten ma być wyczerpująco umotywowany a dołączone doń plany i kosztorysy mają być poprzednio sprawdzone“. —

Komisya sejmowa poczytała za najgłówniejszy powód, który za budową osobnej pralni w szpitalu Lwowskim przemawiał — tę okoliczność, że zachodziła nagląca potrzeba usunięcia pralni z suterenów gmachu szpitalnego, w których pod każdym względem była jak najgorzej umieszczoną, a za najgłówniejszy powód, który za odroczeniem tej sprawy pomimo uznanej naglącej potrzeby zaradzenia złemu przemawiał, uznała komisya niedostateczne uzasadnienie programu służącego za podstawę planu, podnosząc wyraźnie, że z powodu tego braku niepodobna wyrobić sobie stanowczego zdania o korzyściach, jakie z proponowanego urządzenia parowej pralni i kuchni wynikać mogą, ani o stosunku tych rzekomych korzyści do kapitału wymaganego na pomienione urządzenia. W wykonaniu powyższej uchwały zajął się Wydział krajowy przedewszystkiem zbieraniem dat, któreby mogły posłużyć do uzasadnienia programu i wykazania korzyści, jakieby z urządzenia parowej pralni wypłynąć mogły.

W tem zaszła okoliczność, która postawiła tę sprawę na gruncie zupełnie nowym. Oto z powodu grożącego niebezpieczeństwa, jakie spowodowało

umieszczenie pralni w suterenach gmachu szpitalnego, zażądał miejski urząd budowniczy ze względów publicznych bezzwłocznego jej usunięcia z gmachu szpitalnego. Chcąc złemu zaradzić, oddał Wydział krajowy pranie bielizny szpitalnej w przedsiębiorstwo na lat dwa a mianowicie do 8. sierpnia 1878 i zawierając z przedsiębiorczynią Maryanną Rożkiewiczową 2° voto Pianowską i Anną Owadowską formalny kontrakt zabezpieczający pod każdym względem prawa szpitala Lwowskiego, uzyskał tę korzyść, że obok usunięcia pralni z suteren gmachu szpitala, przysporzył funduszowi szpitalnemu znaczne oszczędności, gdy bowiem we własnym zarządzie przy pomocy znacznej liczby obłąkanych pranie bielizny szpitalnej kosztowało, licząc w przecięciu za lat kilka, od sztuki $5^5/_{100}$ cta, kosztuje w drodze przedsiębiorstwa tylko $3^1/_2$ ct.

Niezależnie od tego prowadzi Wydział krajowy dalej sprawę poruczoną mu uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 25. kwietnia 1876 o budowie własnej pralni i innych urządzeń a mianowicie: ułożył kwestyonarz, którym objął wszystkie uwagi i wytknienia komisyi budżetowej zawarte w jej sprawozdaniu z 20. kwietnia 1876 l. 557/S. i zasięgnął o wszystkich kwestyach zdania ankiety lekarsko-technicznej, nie występuje jednak już w obecnej sesyi z przedwczesnym projektem budowy własnej pralni i innych urządzeń, chciałby bowiem uzbierać jeszcze doświadczenia, jak też przedstawi się stan rzeczy przy oddaniu prania bielizny szpitalnej w przedsiębiorstwo, które jest zapewnione do 8. sierpnia 1878. Lubo jesteśmy przeświadczeni, że pranie bielizny we własnej mechanicznej pralni znacznie taniej wypadnie, gdyż w szpitalu na Wiedeniu kosztuje pranie od sztuki 1·57 cta (Jahresbericht ex 1874), a nadto zważyć należy, że ten szpital nie posiada własnej pralni, lecz oddaje pranie w przedsiębiorstwo Towarzystwu, „für Dampfwäscherei", a zatem należy jeszcze z kwoty 1·57 cta potrącić zysk Towarzystwa — stosunek tych korzyści do kapitału wymaganego na urządzenie własnej pralni mechanicznej nie jest jeszcze jasno przedstawiony, zwłaszcza, że wedle zdania technika budowa i prowadzenie pralni mniej kosztować będzie, skoro się połączy z kuchnią parową.

Wreszcie powstała myśl urządzenia przy Lwowskim szpitalu własnej piekarni, gdyż urządzenie takie w Krakowskim szpitalu znakomite oddaje korzyści.

Wydział krajowy zamierza przeto wziąć pod ścisły rozbiór potrzeby szpitala co do następujących urządzeń: pralnia, łaźnia, łazienki, kuchnie parowe, pomieszkanie dla parobków i piekarnia, i zbadawszy, które z tych urządzeń są dla Lwowskiego szpitala najniezbędniejsze, obejmie swym programem razem wszystkie najniezbędniejsze i najkorzystniejsze urządzenia, gdyż jedne przy drugich mogą być znacznie tańszym kosztem urządzone i prowadzone.

Osobne sprawozdanie w tym przedmiocie przedłoży Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi dopiero na najbliższej, następnej sesyi sejmowej.

Polecenie nieobsadzenia posady jednego sekundaryusza w szpitalu powszechnym we Lwowie.

Na posiedzeniu dnia 26. kwietnia 1876 uchwalił Wysoki Sejm co następuje:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby posady jednego sekundaryusza w szpitalu powszechnym we Lwowie dopóty ani prowizorycznie ani stale nieobsadzał, dopóki sprawa prymarjatów zgodnie z etatem nie będzie załatwiona.

Spełniając to polecenie, zarządził Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 6. czerwca 1876 do l. 12658 uwolnienie Dra Festenburga (który zajmował jedną posadę prowizorycznie) od pełnienia obowiązków przy Lwowskim szpitalu i nieobsadza stosownie do Wysokiego polecenia Sejmu jednej posady Sekundaryusza.

Uchwała zezwalająca na przyjęcie kredytu dodatkowego do budżetu szpitala głównego oddziału obłąkanych na rok 1876 w kwocie 11.305 Zł.

Uchwałą z 25. kwietnia 1876 przyzwolił Wysoki Sejm przyjąć kredyt dodatkowy do budżetu szpitala głównego oddziału obłąkanych na rok 1876 w kwocie 11.305 złr. na potrzeby zakładu kulparkowskiego.

Uchwałą tą przyzwolony kredyt, użyto na cel wskazany, a mianowicie: na uzupełnienie potrzeb zakładu co do bielizny, pościeli i odzieży, tudzież sprzętów i mebli, oraz na zaopatrzenie chorych w myśl §. 22. statutów, środki leczenia, służące do ich zatrudnienia i rozrywki.

Rachunek z użycia tego kredytu w swoim czasie przedstawiony będzie w zamknięciach rachunkowych.

Uchwała otwierająca Wydziałowi krajowemu na wykończenie robót w zakładzie obłąkanych na Kulparkowie kredyt dodatkowy na rok 1876 do wysokości 31973 Zł. 30 ct.

Na posiedzeniu dnia 26. kwietnia 1876 powziął Wysoki Sejm uchwałę otwierającą Wydziałowi krajowemu na wykończenie robót w zakładzie obłąkanych na Kulparkowie kredyt dodatkowy na rok 1876 do wysokości 31.973 złr. 30 ct.

Uchwałą tą przyzwolony kredyt uważaliśmy jako uzupełnienie funduszu budowy, z którego użycia jak innych wydatków poniesionych z tego funduszu w myśl zapowiedzenia naszego w sprawozdaniu z 2. kwietnia 1876 l. 5889, przedłożymy Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie wraz z rachunkami budowy.

Zaznaczyć tu jednak należy, że sprawa mechanicznych urządzeń zakładu, na które przeznaczony fundusz w ogólnej kwocie 24.817 złr. 65 ct. i sprawa budowy prosektoryum, z przyzwolonym wydatkiem 7.350 złr., jest w toku przeprowadzenia.

Petycya Leokadyi Rudyńskiej o udzielenie pomocy przez nastręczenie sposobu do zarobkowania.

Uchwałą z dnia 24. marca 1876 przekazał Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do stosownego załatwienia petycyę p. Leokadyi Rudyńskiej, o ile ta zawiera prośbę o nastręczenie sposobu do zarobkowania.

Po zasięgnięciu zdania dyrektora zakładu kulparkowskiego, że p. Rudyńskiej — z powodu jej wątłego zdrowia i osłabionego wzroku — nie można poruczyć odpowiedniego zajęcia w zakładzie — Wydział krajowy nie mógł uwzględnić wyż wzmiankowanej petycyi.

Polecenie, aby pozycyę 30 (sprzęty) i 31 (bielizna i pościel) w przyszłorocznym preliminarzu zakładu kulparkowskiego podzielić na rubrykę zwyczajnych i nadzwyczajnych wydatków.

Poleceniu Wysokiego Sejmu z 24. kwietnia 1876, aby pozycyę 30 (sprzęty) i 31 (bielizna i pościel) w przyszłorocznym preliminarzu zakładu kulparkowskiego podzielić na rubrykę zwyczajnych i nadzwyczajnych wydatków, stało się zadość, jak o tem świadczy przedłożony przez Wydział krajowy preliminarz na rok 1878.

Polecenie względem ubezpieczenia ruchomości dotąd nieasekurowanych zakładu kulparkowskiego.

Na posiedzeniu dnia 24. kwietnia 1876 polecił Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu ubezpieczyć ruchomości dotąd nieasekurowane zakładu kulparkowskiego.

Jeszcze przed otrzymaniem powyższego polecenia starał się Wydział krajowy sprawę ubezpieczenia ruchomości zakładu odpowiednio przeprowadzić, co faktycznie dokonanem zostało w Towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie.

Sprawa założenia filii zakładu dla obłąkanych w Żółkwi i Przemyślu.

W tym przedmiocie przedkładamy osobne sprawozdanie.

Uchwała polecająca Wydziałowi krajowemu zamieszczać fundusz budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie — w dziale funduszów uposażonych ze skarbu krajowego lub objętych budżetem a w przedstawionym Sejmowi projekcie budżetu zamieszczać także preliminarz dochodów i wydatków wyżej wymienionego funduszu na ten rok, na który jest projektowany budżet.

Uchwałą Wys. Sejmu 25. kwietnia 1876 polecono Wydziałowi krajowemu zamieszczać fundusz budowy zakładu obłąkanych w Kulparkowie w dziale funduszów uposażonych ze skarbu krajowego, lub objętych budżetem, a w przedstawionym Sejmowi projekcie budżetu zamieszczać także preliminarz dochodów i wydatków wyżej wymienionego funduszu na ten rok, na który jest projektowany budżet. — Osobnego preliminarza funduszu budowy na rok 1878 już teraz Wydział krajowy żadną miarą przedłożyć nie może — gdyż pertraktacya będąca w toku wskaże rzeczywiste potrzeby budowy. Wydział krajowy zastrzega sobie przeto, gdyby tego okazała się potrzeba, przedłożenia osobnego sprawozdania o dodatkowy kredyt.

Polecenie zaniechania na teraz urządzenia oświetlenia gazowego i użycia kwoty 2000 zł. na ten cel przeznaczonej na pokrycie wydatków urządzenia łazienek w zakładzie kulparkowskim.

Uchwałą z 26. kwietnia 1874 polecił Wys. Sejm zaniechanie na teraz urządzenia oświetlenia gazowego i użycia kwoty 2000 zł. uchwałą 14. stycznia 1874 na ten cel przeznaczonej, na pokrycie wydatków urządzenia łazienek w zakładzie kulparkowskim.

Zastosowano się ściśle do powyższego polecenia i wyłączono z programu mechanicznych urządzeń oświetlenie gazowe, a kwota ztąd pozostała przeznaczona jest na urządzenie łazienek.

Polecenie wykonania robót w zakładzie kulparkowskim dozwolonych — funduszami na ten cel uchwalonymi.

Na posiedzeniu dnia 26. kwietnia 1876 powziął Wys. Sejm uchwałę, polecającą Wydziałowi krajowemu, ażeby się starał wykonać roboty przez Sejm dozwolone funduszami, jakie na ten cel były uchwalone.

Wydział krajowy dokładał wszelkich starań, aby o ile możności granice przyzwolonych funduszów na roboty budowlane, nie były przekroczone.

Polecenie przedstawienia na przyszłej sesyi sejmowej programu umieszczenia administracyi w zakładzie kulparkowskim.

Stosując się do uchwały Wys. Sejmu z 26. kwietnia 1876, przedłoży Wydział krajowy odpowiedni program umieszczenia administracyi w zakładzie.

Polecenie nieobsadzenia posady trzeciego lekarza pomocniczego w zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie aż po ukończeniu tegoż zakładu.

Uchwałą z 22. kwietnia 1876 polecił Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu nie obsadzać posady trzeciego lekarza w zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie, aż do ukończenia tegoż zakładu. Stosując się do tej uchwały, wstrzymujemy się z obsadzeniem wzmiankowanej posady — przyczem staramy się wyrozumieć przedstawioną nam przez Dyrektora zakładu propozycyę, aby na miejsce trzeciego lekarza etatem posad dla zakładu ustanowionego, przyjąć dwóch lekarzy młodszych z płacą roczną po 500 złr. i emolumentami przyznanymi dla lekarzy w zakładzie.

Petycya rękodzielników lwowskich w sprawie zmiany ordynacyi wyborczych dla Izb handlowych.

W sprawie tej przedkładamy Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdanie.

Petycya Towarzystwa lekarzy galicyjskich w sprawie ustawy budowniczej dla całego kraju.

W sprawie tej przedkładamy Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdanie z projektem ustawy budowniczej dla miast i miasteczek.

Szkoła weterynaryi.

Na posiedzeniu z dnia 25. kwietnia 1876, Wysoki Sejm powziął uchwałę następującej treści:

„Ponawia się rezolucyę na posiedzeniu z dnia 20. maja 1875 zapadłą:

„Sejm wzywa Rząd, ażeby założył we Lwowie szkołę weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i szpitalem dla zwierząt, ofiarując mu na ten cel zabudowania w realności pod l. 466⁴/₄ we Lwowie położone i odpowiedni obszar gruntu, niemniej roczną subwencyę w sumie 2000 złr. z funduszu krajowego, obowiązując się nadto do ratalnego spłacania pożyczki hipotecznej na tę realność zaciągniętej i upoważnia się Wydział krajowy do prowadzenia rokowań z Rządem w myśl czwartej rezolucyi pod tym względem na posiedzeniu z dnia 20. maja 1875 zapadłej.“

W wykonaniu tej uchwały Wydział krajowy wystosował odezwę do c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 2. czerwca 1876 l. 8630 (Aleg. 1.), w której starał się wykazać, że powody odmownej odpowiedzi c. k. Rządu na uchwałę Wysokiego Sejmu z dnia 20. maja 1875 nieodpowiadają ani stosunkom faktycznym ani rzeczywistej potrzebie kraju naszego. Nieotrzymawszy na tę odezwę żadnej odpowiedzi Wydział krajowy korzystał zaraz z najbliższej sposobności, przy której mógł ponowić swoje przedstawienie z nadzieją pomyślniejszego skutku. Gdy w lecie ubiegłego roku J. E. pan Minister rolnictwa hr. Mannsfeld zwiedzał zakłady rolnicze w Galicyi a przy tej sposobności także i realność szkoły weterynaryi, referent spraw kultury krajowej w Wydziale krajowym zwrócił jego uwagę na niezałatwioną dotąd choć tak wielce ważną dla kraju i w znacznej części już przygotowaną sprawę utworzenia szkoły weterynaryi.

Alegat 1.

J. E. pan Minister rolnictwa wyraził się życzliwie o przygotowaniach poczynionych kosztem kraju celem zaprowadzenia szkoły weterynaryi we Lwowie i wyraził przytem gotowość do poparcia tej sprawy. Chcąc dostarczyć panu Ministrowi rolnictwa materyału do ścisłego zbadania sprawy i utwierdzić go w przychylnej dla niej opinii, Wydział krajowy wystosował do niego obszerny, datami statystycznemi i ekonomicznymi wywodami uzasadniony memoryał z dnia 29. sierpnia 1876 l. 21823 (Alegat 2.), który w odpisie przesłany został także Prezydyum c. k. Namiestnictwa z prośbą o poparcie.

Alegat 2.

Jakkolwiek do chwili zamknięcia tego sprawozdania Wydział krajowy nieotrzymał odpowiedzi na ten memoryał, mimo to nie waha się wyrazić nadziei, że ten ostatni krok jego znacznie przyczyni się do nadania sprawie pomyślniejszego zwrotu. Nadzieja ta ma nawet silną podstawę, gdyż na schyłku ubiegłego roku J. E. pan Minister spraw wewnętrznych oświadczył w Izbie deputowanych Rady państwa wśród rozprawy budżetowej, że Rząd zamierza urządzić szkołę weterynaryi w Galicyi; a to samo oświadczył ustnie członkowi Wydziału krajowego Pietruskiemu, który w tej sprawie urzędownie z panem Ministrem się zniósł.

Co do zarządu realności, zakupionej przez kraj na szkołę weterynaryi (l. 466⁴/₄ na Rurach), Wydział krajowy podnosi przedewszystkiem wynik do-

konanej w ubiegłym roku kolaudacyi nowych budowli i adaptacyi w starych budynkach.

Komisya kolaudacyjna, w której skład oprócz technicznych i administracyjnych organów Wydziału krajowego wchodzili Pp. Juliusz Hochberger, dyrektor miejskiego urzędu budowniczego, Ludwik Wierzbicki, inżynier kolei Lwowsko-Czerniowieckiej i Józef Kubicki weterynarz miejski, — złożyła sprawozdanie (Alegat 3.), w którem „orzeka z całem przekonaniem, że budowa nadzwyczajnie tanio wykonaną została, co na karb zapobiegliwego i trudu nieszczędzącego kierownictwa położyć należy". Budowa, o której fachowa komisya kolaudacyjna takie orzeczenie zdała, wykonaną została w własnym zarządzie przez organa techniczne Wydziału krajowego. W zarządzie realności szkoły weterynaryi Wydział krajowy miał zawsze na myśli uchwałę Wysokiego Sejmu z 20. maja 1875 polecającą, ażeby aż do zakończenia rokowań o utworzenie szkoły weterynaryi starano się o uzyskanie jak największych dochodów. Dochody te wzrosły istotnie znacznie z tego powodu, że powiodło się Wydziałowi krajowemu wynająć nawet nowe budynki i sale wykładowe, które dotąd próżno stały. Nie wyniknie ztąd żadna szkoda dla budynków a cała realność może mimo to w każdej chwili być oddaną na użytek właściwy. Budynki przeznaczone na szpital zwierzęcy i prosektoryum wynajęte zostały bez żadnych adaptacyi i tylko za sześciotygodniowem wypowiedzeniem, na skład maszyn i narzędzi rolniczych z handlu p. Szeliskiego we Lwowie. Lokal na kuźnię przeznaczony wynajęty był w lecie na warstat ciesielski, a obecnie na pracownię rzeźbiarską. Ani skład maszyn i narzędzi rolniczych, ani warstat ciesielski i pracownia rzeźbiarska nie grożą nowym budynkom żadnemi uszkodzeniami a natomiast przysparzają funduszowi krajowemu nowe dochody. Także i sale wykładowe na drugim piętrze, które tylko pod warunkami wskazanemi w zeszłorocznem sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego mogły być wynajęte, znalazły już od kilku miesięcy lokatorów. Wynajęcie a względnie przekształcenie tych sal na mieszkania niewyrządzi żadnej ujmy celom, na jakie są przeznaczone. Nieznaczne bowiem i prowizoryczne adaptacye dadzą się w każdej chwili małym kosztem usunąć a lokatorowie przyjęci pod zwykłymi warunkami mogą być w każdej chwili zniewoleni do opróżnienia pomieszkań. I tutaj funduszowi krajowemu przybyły nowe dochody.

Allegat 3.

Staw realności przynosić będzie stale wyższy dochód niż dotąd z tego powodu, że wydzierżawiony został na sześć lat Towarzystwu łyżwiarzy na urządzanie publicznej ślizgawki, gdy tymczasem dawny dochód ze sprzedaży lodu często cuchnącego a tem samem nieprzydatnego dla przedsiębiorców, był nietylko niższy lecz nawet problematyczny, zwłaszcza wśród zimy tak łagodnej jak obecna. Zawierając z Towarzystwem łyżwiarzy notaryalny kontrakt na sześć lat, Wydział krajowy zastrzegł sobie wyraźnie wcześniejsze rozwiązanie takowego, jeżeliby użycie realności na cele szkolne niedało się pogodzić z dalszem trwaniem dzierżawy.

Sad realności szkoły weterynaryi jakkolwiek bardzo obszerny nieprzyniósł i w ostatnich latach odpowiedniego dochodu a to dlatego, że zdaniem rzeczoznawców grunt jest lichy i wymagałby znacznej i kosztownej melioracyi, ażeby drzewa mogły wydać owoce. Dochód ze siana w sadzie odpowiada cenie tego artykułu na targach. Pięciomorgową przestrzeń ogrodu przeznaczył? Wy-

dział krajowy do użytku szkoły lasowej dla ćwiczeń praktycznych jej uczniów. Jestto oczywiście tylko prowizoryczne zarządzenie, gdyż trwałe udotowanie szkoły lasowej tą przestrzenią gruntu wymaga uchwały Wysokiego Sejmu i mogła by nastąpić dopiero po utworzeniu szkoły weterynaryi, dla której w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 20. maja 1875 ma być także odstąpioną odpowiedna przestrzeń ogrodu.

Wynik dochodów z realności szkoły wetenaryi przedstawia w cyfrach preliminarz funduszu szkoły weterynaryi na rok 1878.

Sprawa utworzenia szkoły garncarstwa w Kołomyi.

Na posiedzeniu z dnia 23. marca 1876 wydał Wysoki Sejm na wniosek Wydziału krajowego jednomyślnie uchwałę treści następującej:

„1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrycia z funduszu kra„jowego aż do wysokości 2000 złr. w. a. kosztów urządzenia szkoły garncar„stwa w Kołomyi i zakupna środków naukowych dla takowej pod warunkiem, „jeżeli c. k. Rząd utrzymywać będzie dla tej szkoły nauczyciela fachowego na „koszt skarbu państwa a gmina miasta Kołomyi zobowiąże się dostarczać przy„najmniej przez pierwszych lat pięć potrzebny dla szkoły lokal z opałem, oświe„tleniem i usługą.

„2. Na ten cel otwiera się Wydziałowi krajowemu dodatkowy kre„dyt na rok 1876 do wysokości 2000 złr. w. a.“

Uchwałę powyższą zakomunikował Wydział krajowy odezwą z dnia 9. maja 1876 L. 7354 c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie, równocześnie zaś zawezwał za pośrednictwem Wydziału powiatowego w Kołomyi gminę tamtejszą, która już poprzednio (uchwałą z dnia 22. grudnia 1874) dopełniła była warunku w uchwale Wysokiego Sejmu wymienionego, t. j. zobowiązała się dostarczać dla szkoły garncarstwa, założyć się mającej w Kołomyi, lokal z opałem, oświetleniem i usługą, — ażeby zajęła się wcześnie obliczeniem kosztów urządzenia szkoły i przedłożyła kosztorys Wydziałowi krajowemu. Odezwa wystosowana do c. k. Prezydyum Namiestnictwa odniosła skutek pożądany, gdyż niebawem odebrał Wydział krajowy od tegoż c. k. Prezydyum wiadomość, że JE. pan Minister handlu, w zamiarze założenia szkoły garncarstwa w Kołomyi, postanowił wysłać na miejsce komisyę, któraby zbadała jakość materyału surowego, dotychczasowy sposób produkcyi, wrodzone zdolności mieszkańców do tego przemysłu i t. d.

Gdy zaś komisya ta złożona z P. P. profesora Adolfa Sterza, naczelnika zakładu naukowego dla przemysłu garncarskiego w Znaim, i Grzegorza Bächera majstra z Wirtembergskiej fabryki pieców, zwiedziwszy Kołomyję wspólnie z członkiem Wydziału krajowego W. Dr. Józefem Wereszczyńskim, przedstawiła w swem sprawozdaniu stosunki produkcyi garncarskiej w Kołomyi jako bardzo sprzyjające rozwojowi tego przemysłu, zarządził J. E. P. Minister handlu reskryptem z dnia 15. października 1876 L. 29922 bezzwłoczne urządzenie wzorowego warstatu naukowego dla garncarstwa w Kołomyi, przeznaczając wspomnianego wyżej p. Grzegorza Bächera na stałego kierownika tego zakładu z roczną remuneracyą w kwocie 800 złr. w. a. W skutek powyższego postanowienia J.E. p. Ministra handlu, które c. k. Prezydyum Namiestnictwa podało do wiadomości Wydziału krajowego odezwą z dnia 31. października 1876 L. 8833 pospieszył Wydział krajowy na wniosek c. k. Prezydyum Namiestnictwa za asygnować rozporządzeniem z dnia 3. listopada 1876 L. 28934 Wydziałowi po-

wiatowemu w Kołomyi 500 złr. w. a. tytułem zaliczki na pokrycie kosztów urządzenia szkoły garncarstwa w Kołomyi, zawiadamiając jednocześnie c. k. Prezydyum Namiestnictwa, że dalsze wypłaty z funduszu przeznaczonego na ten cel przez Wys. Sejm krajowy nastąpią w miarę potrzeby, skoro P. Bächer złoży rachunek z otrzymanej zaliczki, niemniej przedłoży Wydziałowi krajowemu kosztorys, którego wypracowanie poleciło mu c. k. Prezydyum Namiestnictwa.

Otwarcie szkoły nastąpiło dnia 6. grudnia 1876. W marcu zaś roku bieżącego P. Bächer, składając rachunek z użycia otrzymanej zaliczki, zażądał jednocześnie dalszej zaliczki w kwocie 500 złr. w. a., którą też Wydział krajowy zaasygnował Wydziałowi powiatowemu w Kołomyi rozporządzeniem z dnia 30. marca r. b. L. 6808.

W ciągu rokowań, jakie się toczyły w sprawie powyższej między c. k. Rządem a Wydziałem krajowym, przyszła gmina miasta Kołomyi do przekonania, że w braku odpowiedniego lokalu na pomieszczenie szkoły garncarstwa wypadnie jej postawić w tym celu osobny budynek na własnym gruncie. Niemając zaś funduszu na pokrycie kosztów budowy, udała się do Wydziału krajowego z prośbą o udzielenie pożyczki w kwocie 3000 złr. w. a. z funduszu krajowego. Prośbę powyższą postanowił Wydział krajowy uwzględnić i oznajmił w skutek tego Zwierzchności gminnej w Kołomyi rozporządzeniem z dnia 22. sierpnia 1876 L. 15611, że gotów jest udzielić gminie z pozostałości funduszu zapomogi z roku 1866 pożyczk w ęoznaczonej wysokości na 6% spłacić się mającą ratami w lat 8, pod warunkiem, że Rada powiatowa w Kołomyji przyjmie na siebie gwarancyę, przepisaną uchwałą Wysokiego Sejmu krajowego. Warunkowi temu podług relacyi Wydziału powiatowego w Kołomyi z dnia 9. grudnia 1876 L. 1617 stało się już zadość. W relacyi swej przedstawił i poparł jednakże Wydział powiatowy zarazem prośbę gminy, aby spłata pożyczki rozłożoną została na lat 16, do czego też Wydział krajowy przychylił się rozporządzeniem z dnia 19. stycznia 1877 L. 1762, tak, że wykonaniu zamierzonej budowy nic już nie stoi na przeszkodzie.

Sprawa objęcia szkół rolniczych w Dublanach w zarząd kraju.

Wskutek uchwały Wys. Sejmu z d. 8. kwietnia 1876, dotyczącej uznania szkół rolniczych w Dublanach za zakłady krajowe, poczynił Wydział odpowiednie kroki celem wykonania powyższej uchwały, z których wyniku dotychczasowego zdaje sprawę Wys. Sejmowi w osobnem sprawozdaniu.

Szkoła rolnicza w Czernichowie.

Nad szkołą rolniczą w Czernichowie wykonywał Wydział krajowy, podobnie jak w latach poprzednich, nadzór, w myśl uchwał Wys. Sejmu z d. 28. marca i 24. grudnia 1866, tudzież warunków nadzoru, wyszczególnionych w rozporządzeniu Wydziału krajowego z d. 21. stycznia 1867 L. 4431, za pośrednictwem ustanowionego ad hoc komisarza w osobie p. Józefa br. Bauma. Nadto zaś wykonywał Wydział krajowy, stosownie do zobowiązania, jakie przyjął wobec c. k. Rządu, za pośrednictwem inżyniera okręgu krakowskiego, kontrolę nad budową gmachu szkolnego, na którą c. k. Ministerstwo wypłaciło w roku ubiegłym resztę pożyczonej na ten cel subwencyi w kwocie 5.900 złr. w. a.

Sprawa zużytkowania glinki ogniotrwałej w okolicy Alwerni.

Na posiedzeniu z d. 25. kwietnia 1876 wydał W. Sejm, wskutek wniosku posła ks. Chełmeckiego w przedmiocie odpowiedniejszego zużytkowania ogniotrwałej glinki w okolicy Alwerni, uchwałę następującej treści:

„Wzywa się Wydział krajowy, aby zbadał:

1) „jakieby były środki umiejętnego, dla kraju więcej niż dotąd pożytecznego „zużytkowania tej glinki, tudzież

2) „czy przez zaprowadzenie szkoły garncarstwa w Alwerni lub okolicy, osią- „gnęłoby się cel wskazany?

„a po zbadaniu przedłożył przy stosownem sprawozdaniu na najbliższej sesyi „sejmowej ewentualne wnioski".

W myśl uchwały powyższej zawezwał Wydział krajowy rozporządzeniem z d. 25. lipca 1876 L. 12626 Wydział powiatowy w Chrzanowie, aby mu w sprawie zużytkowania glinki ogniotrwałej w okolicy Alwerni objawił swe zapatrywanie, niemniej nadesłał próbkę tejże glinki; pismem zaś z d. 15. sierpnia 1876 L. 20716 zażądał w tej samej sprawie relacyi od c. k. Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

Nadesłane przez Wydział powiatowy w Chrzanowie dwie próbki glinki, przesłał Wydział krajowy do zbadania wiedeńskiemu c. k. Instytutowi geologicznemu, który szczególniej jedną z nich uznał za wyborną. Podług relacyi c. k. Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie z d. 27. listopada 1876 L. 2611, glinka ta znajduje się jednakże na 8 do 26 sążni pod ziemią, a wymagając skutkiem tego exploatacyi górniczej, jest za drogą, aby mogła być użytą w garncarstwie, ile że do trwałości naczyń mało się przyczynia. W dalszej relacyi (z d. 27. grudnia 1876 L. 1.310) objawiła Izba handlowa zdanie, że pożądaną jest wprawdzie fabryka, któraby glinkę pomienioną w miarę przydatności jej zużytkowała, że jednakże założenie takiej fabryki nie jest zadaniem ani rządu ani kraju, lecz rzeczą prywatnych przedsiębiorców, na których nie będzie zbywało, skoro okoliczności będą sprzyjały przedsiębiorstwu więcej niż dotąd, a mianowicie skoro szkoła garncarstwa, którąby w tej okolicy założyć należało, podchowa zdolnych robotników.

Za utworzeniem szkoły garncarstwa w Alwerni lub jej okolicy oświadczył się także i Wydział powiatowy w Chrzanowie. W myśl zapatrywań powyższych postanowił przeto Wydział krajowy wdrożyć rokowania o utworzenie takiej szkoły. O skutku zaś kroków w tym celu poczynionych zdaje sprawę Wys. Sejmowi w obecnem sprawozdaniu, które obejmuje rezultat starań Wydziału krajowego, dotyczących utworzenia szkół rękodzielniczych.

Petycya w przedmiocie urządzenia składów zbożowych we Lwowie.

Komisya dla zbadania niepomyślnego stanu krajowego handlu zbożowego, złożona z delegatów komitetu c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie i lwowskiej c. k. Izby handlowej i przemysłowej, wniosła była do Wys. Sejmu petycyę L. 421 z d. 2. kwietnia 1876, w której prosi, ażeby Wys. Sejm raczył przyjąć na kraj gwarancyę za oprocentowanie kapitału zakładowego, potrzebnego na wybudowanie składów zbożowych we Lwowie, do wysokości 6.000 zł. w. a.

W załatwieniu powyższej petycyi, tudzież petycyi treści podobnej komitetu c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego L. 537 i lwowskiej c. k. Izby handlowej i przemysłowej L. 582, uchwalił Wys. Sejm na posiedzeniu z d. 24. kwietnia 1876, co następuje:

„Petycye: L. 421, 537 i 582 przekazuje się Wydziałowi krajowemu „do zbadania i zdania sprawy".

Spełniając polecenie Wys. Sejmu, wezwał Wydział krajowy rozporządzeniem z d. 13. czerwca 1876 L. 12627 wyżej wymienioną komisyę do przedłożenia szczegółowego planu urządzenia składów zbożowych we Lwowie. Wezwanie to ponowione zostało jeszcze po dwakroć, a mianowicie rozporządzeniami z d. 18. października 1876 L. 27.076 i z d. 5. grudnia 1876 L. 32.708, pomimo tego jednakże komisya dotąd żadnej nie przedłożyła relacyi.

Ustawa o ochronie własności polnej.

Uchwaliwszy na posiedzeniu z d. 5. kwietnia 1876 ustawę o ochronie własności polnej, wydał Wys. Sejm uchwałę treści następującej:

„Zważywszy, że w projekcie do ustawy o ochronie własności polnej „powołane są postanowienia, których znajomość przy wykonaniu ustawy jest „potrzebną:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

„1) aby równocześnie z ogłoszeniem niniejszej ustawy polecił wydrukować książeczkę w obydwóch językach krajowych, któraby, oprócz tej ustawy, zawierała ustawy i postanowienia, na jakie się ona powołuje;

„2) aby książeczkę tę jak najrychlej wszystkim gminom i przełożonym obszarów „dworskich bezpłatnie rozesłał".

Gdy przeto c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie oznajmiło odezwą z d. 10. sierpnia 1876 L. 6786, że Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dn. 17. lipca 1876 najłaskawiej udzielić uchwalonej przez Wys. Sejm ustawie o ochronie własności polnej najwyższej sankcyi, zarządził Wydział krajowy w myśl polecenia Wys. Sejmu oddrukowanie ustawy wraz z powołanemi w ustawie ustawami i postanowieniami w 10.000 egzemp., z których 6.500 w języku polskim, a 3.500 w języku polskim i ruskim, i rozesłał takowe rozporządzeniem z d. 25. sierpnia 1876 L. 21.290 Wydziałom powiatowym tudzież Magistratom król. stół. miast Lwowa i Krakowa.

Petycya pana Januarego Struszkiewicza o subwencyę na oczyszczenie lasów od owadów.

Uchwałą z d. 21. kwietnia 1876 przekazał Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycyę p. Januarego Struszkiewicza z d. 19. kwietnia 1876, w której p. Struszkiewicz, jako właściciel dóbr Mszany dolnej w powiecie Limanowskim uprasza, aby Wys. Sejm udzielił mu na wytępienie szkodników lasowych, które się zagnieździły w lasach do Mszany dolnej należących, subwencyę w kwocie 4.000 złr. w. a., lub przynajmniej polecił Wydziałowi krajowemu, aby zasiłek ten starał się dlań wyjednać u c. k. Rządu.

Ponieważ w petycyi znachodziła się wzmianka, że komisya, wysłana przez c. k. Starostwo w Limanowie zbadała stan rzeczy na miejscu, a nawet uznała za stosowne zarządzić, aby właściciel Mszany do d. 15. kwietnia 1876 poczynił wszystko, co przeprowadzić należy w celu oczyszczenia lasów Mszańskich ze szkodników, przeto Wydział krajowy udał się pismem z d. 27. czerwca 1876 L. 9.553 do wzmiankowanego Starostwa z prośbą, aby go obznajmiło z wynikiem badań swej komisyi.

W skutek prośby powyższej nadeszła relacya c. k. Starostwa w Limanowie z d. 14. lipca 1876 L. 3809, z której się okazało:

1) że właściciele dóbr Mszana dolna, Glizne i Słomka, małżonkowie January i Teofila Struszkiewiczowie, pozwolili od r. 1873 począwszy, exploatować kupcowi za cenę 8000 zł. w. a. lasy dworskie w tych dobrach na tak rozległe rozmiary, że c. k. Starostwo, dla zachowania pomienionych lasów od zupełnej

zagłady, widziało się zniewolonem wkroczyć z urzędu, wyznaczające etat ścięć rocznych i wydając odpowiednie zarządzenia pod względem czyszczenia porębów itd.; gdy zaś się przekonało, że zarządzenia te albo wcale nie są wykonywane, albo tylko bardzo niedokładnie, ustanowić nawet dla lasów Mszańskich fachowego gospodarza.

2) że w lasach Mszańskich zagnieździł się w rzeczy samej kornik i ryjkowiec na przestrzeni około 270 morgów, co uważać należy za skutek wyżej wspomnianego zaniedbania tychże lasów; wreszcie

3) że właściciele lasów Mszańskich, zniewoleni zarządzeniami c. k. Starostwa, wydanemi w roku bieżącym, przedsięwzieli roboty odpowiednie celem wytępienia szkodników, a roboty te postąpiły do owej pory tak daleko, że już wówczas były wszelkie widoki zupełnego wytępienia szkodników w ciągu 4. miesięcy kosztem 500 złr. w. a.

Z uwagi na powyższy stan rzeczy oznajmił Wydział krajowy p. Januaremu Struszkiewiczowi rozporządzeniem z d. 15. września 1876 L. 18716, że do prośby jego w żadnym punkcie przychylić się nie może.

Sprawa reformy ustawy lasowej.

Na posiedzeniu z dnia 26. kwietnia 1876 uchwalił Sejm na wniosek komisyi kultury krajowej co następuje:

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wypracował i Sejmowi przedłożył na „najbliższej sesyi projekt nowej ustawy lasowej na podstawie uchwał 3iej kra„jowej ankiety, która obradowała na wezwanie c. k. Rządu w końcu roku 1875 i w bieżącym roku.“

Uchwałę powyższą podało Biuro Sejmowe do wiadomości c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie odezwą z dnia 26. kwietnia 1876. L. 546. Gdy zaś do jesieni tegoż roku żadna w tej sprawie nie nadeszła wiadomość, wystósował Wydział krajowy odezwą z dnia 18. października L. 27075 do c. k. Prezydyum Namiestnictwa zapytanie, jakie postanowienie powziął? C. k. Ministerstwo rolnictwa w skutek przytoczonej uchwały Wysokiego Sejmu, a w szczególności, czy c. k. Rząd zamierza w myśl tej (ustawy) uchwały przedłożyć Wys. Sejmowi na najbliższej sesyi projekt nowej ustawy lasowej?

Zanim nadeszła odpowiedź na odezwę powyższą, powziął Wydział krajowy wiadomość, że J. E. p. Minister rolnictwa oświadczył na posiedzeniu Izby posłów Rady państwa z dnia 17. Grudnia 1876, że wkrótce przedłoży tejże Izbie projekt nowej ustawy.

W skutek tego pospieszył Wydział krajowy wystosować do J. E. p. Ministra załączony ./ memoryał z dnia 16. stycznia r. b. L. 1763 (Alegat 4.), w którym zastrzegł się przeciw uchwaleniu ustawy lasowej, któraby i Galicyę miała obowiązywać, przez Radę państwa.

Alegat 4.

Wkrótce potem oznajmiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa odezwą z dnia 21. stycznia r. b. L. 467 — w skutek reskryptu J. E. p. Ministra rolnictwa z dnia 9. stycznia r. b. L. 12705, że p. Minister zamierza niebawem przedłożyć Radzie państwa projekt nowej ustawy lasowej do konstytucyjnego traktowania, że przeto nie da się na razie, choćby w przybliżeniu oznaczyć czas, w którym Wys. Sejm będzie mógł przystąpić do dalszych prac około ustawodawstwa lasowego dla Galicyi. Odezwę tę, która się skrzyżowała ze wspo-

mnionym co dopiero memoryałem, uważał Wydział krajowy za załatwioną przez tenże memoryał. Od tej pory zaś c. k. Rząd żadnych dalszych w tej sprawie nie poczynił kroków.

Sprawa zbadania kraju co do jego przyrodniczych właściwości, tudzież wykształcenia ukończonych akademików górniczych w zawodach przemysłu z górnictwem się stykających a nasz kraj bliżej obchodzących.

Uchwałą z dnia 1. kwietnia 1876 przyjął Wys. Sejm do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie wykonania dwóch pierwszych części uchwały Wys. Sejmu z d. 26. Maja 1875, które brzmią jak następuje:

„1) Sejm uznając potrzebę systematycznego, wszechstronnego zbadania kraju co do jego przyrodniczych własności, wyznacza w tym celu dla komisyi fizyograficznej przy Akademii umiejętności w Krakowie roczny zasiłek w ilości 3000 złr. w. a.

„2) Komisya fizyograficzna corocznie zdawać będzie sprawę Wydziałowi krajowemu o postępie i skutku dokonanych badań.“ —

Jak już nadmieniono we wspomnionem wyżej sprawozdaniu, zarządził był Wydział krajowy w myśl ustępu 1) uchwały Wys. Sejmu krajowego na podstawie planu przedłożonego przez komisyę fizyograficzną, wypłatę zasiłku przypadającego na rok 1876 rozporządzeniem z dnia 4. marca 1876 l. 5195. Relacji zaś, przewidzianej w ustępie 2) uchwały Wys. Sejmu, do tej pory nieodebrał i dla tego nie może jeszcze zdać Wys. Sejmowi sprawy z postępu i skutku badań kraju, dokonanych przez Komisyę fizyograficzną w ciągu r. z.

Przy tej sposobności wypada uzupełnić wzmiankę o przeprowadzeniu części trzeciej uchwały Wys. Sejmu z dnia 26. maja 1875 mieszczącą się w przeszłorocznem sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego. Ustęp odnośny uchwały powyższej brzmi jak następuje:

„3) Sejm przeznacza celem wykształcenia specyalnego w zawodach „przemysłu z górnictwem się stykających a nasz kraj bliżej obchodzących, „z funduszu krajowego dla ukończonych akademików górniczych dwa stypendya, „każdy po 1000 złr. w. a. rocznie i na czas trzyletni.“

Celem nadania tych dwóch stypendyów rozpisał był Wydział krajowy, jak wiadomo już Wys. Sejmowi, konkurs. Z pięciu kandydatów, jacy w skutek rozpisanego konkursu wnieśli podania do Wydziału kraj., tylko trzej byli ukończonymi Akademikami górniczymi, a pomiędzy tymi trzema, dwaj w służbie rządowej, której opuścić zgłaszający się nie mieli zamiaru, pragnąc korzystać ze stypendyów jedynie w ciągu urlopu, jakiby sobie na ten cel wyjednali. — W braku przeto dostatecznej liczby odpowiednich kandydatów nadał Wydział krajowy, zasięgnąwszy poprzednio opinii komisyi fizyograficznej Akademii umiejętności w Krakowie, dekretem z dnia 30. maja 1876 L. 5964 tylko jednemu kandydatowi stypendyum o rocznych 1000 złr. na lat trzy, drugiemu zaś przyznał zasiłek w kwocie 500 złr. na jedno półrocze, na które kandydat wyjednał był sobie urlop. —

Petycye Towarzystwa ogrodniczo-sadowniczo-pszczelniczego we Lwowie o subwencyę z funduszu krajowego na cele Towarzystwa.

W załatwieniu petycyi Towarzystwa ogrodniczo - sadowniczo - pszczelniczego we Lwowie z dnia 26. marca 1876 L. 446 uchwalił Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 22. kwietnia 1876 przy rozprawie nad Rub. VII. budżetu funduszów krajowych na rok 1877 co następuje:

„Dla Towarzystwa ogrodniczo-sadowniczo-pszczelniczego we Lwowie „rocznie 700 złr. w. a.“

Podług uchwały powyższej przypadała pierwsza wypłata rocznego zasiłku przyznanego przez Wys. Sejm Towarzystwu ogrodniczo - sadowniczo-pszczelniczemu we Lwowie, dopiero z początkiem roku 1877. Wydziałowi krajowemu jednakże zdawało się koniecznem uwzględnić okoliczność, że Towarzystwo pomienione wykazało naglące potrzeby, które o ile możności jeszcze w ciągu roku 1876 zaspokoić pragnęło, skutkiem czego zaasygnował Towarzystwu już rozporządzeniem z dnia 28. kwietnia 1876 l. 9728 kwotę 700 złr. w. a. tytułem zaliczki na rachunek zasiłku przyznanego na rok 1877.

Petycya Komisyi dla krajowej Wystawy rolniczej i przemysłowej, mającej się urządzić w roku 1877 o subwencyę z funduszu krajowego na urządzenie tejże Wystawy.

Załatwiając petycyę Komisyi dla krajowej Wystawy rolniczej i przemysłowej, mającej się urządzić w r. 1877 z d. 21 kwietnia 1876 l. 15 o subwencyę z funduszu krajowego na urządzenie tejże Wystawy, uchwalił Wys. Sejm na posiedzeniu z dnia 26. kwietnia 1876, co następuje:

„1. Zawiązanemu Komitetowi Wystawy na cele Wystawy wyznacza „się subwencyę jednorazową w kwocie 5000 złr. w. a., którąby Wydział kraj. „wypłacił częściowo w miarę wykazanej przez Komitet potrzeby“.

„2. Suma ta ma być zwróconą w całości lub w części, o ile by „zyski z Wystawy przewyższały wydatki“.

„3. Suma ta ma być wstawioną jako kredyt dodatkowy na r. 1876“.

Uchwałę powyższą podał Wydział krajowy d. 30. maja 1876 l. 12593 do wiadomości Komisyi dla krajowej Wystawy rolniczej i przemysłowej. Otrzymawszy zaś zawiadomienie, że Komitet Wystawy się ukonstytuował, zaasygnował temuż komitetowi na prośbę jego rozporządzeniem z d. 7. lipca 1876 l. 16825 na rachunek subwencyi przyznanej przez Wys. Sejm kwotę 1000 złr w. a. Dalsze 1000 złr. w. a. zaasygnował Wydział krajowy Komitetowi wystawy rozporządzeniem z d. 23. lutego r. b. l. 34849/76. Gdy wreszcie komitet doniósł, że niebawem rozpocząć się mają roboty około budowy ubikacyi dla wystawy, wypłaconą mu została na mocy rozporządzenia Wydziału krajowego z d. 30. marca r. b. l. 9535 reszta subwencyi przez Wysoki Sejm przyznanej w kwocie 3000 złr. w. a.

Nadmienić jeszcze wypada, że Komitet Wystawy udał się do Wydziału krajowego z prośbą, aby mu oprócz subwencyi udzieloną została z funduszu krajowego pożyczka w kwocie 5000 złr. w. a., przeznaczona na zaliczki dla niezamożnych przemysłowców, którzyby potrzebowali funduszu na przysposobienie okazów na wystawę. Do prośby powyższej przychylił się Wydział krajowy w zasadzie rozporządzeniem z d. 2. marca r. b. l. 6759 stawiając przytem za warunek, aby członkowie Komitetu Wystawy poręczyli solidarnie zwrot udzielić się mającej pożyczki. — Dotąd jednakże Komitet nie zgłosił się o wypłatę tej pożyczki. —

Petycya Komitetu galic. Towarzystwa gospodarskiego o subwencyę z funduszu krajowego na inżyniera kultury i bióro melioracyjne.

W załatwieniu petycyi komitetu c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego z d. 1. kwietnia 1876 l. 556/I. o subwencyę z funduszu krajowego na inżyniera kultury i bióro melioracyjne wydał Wys. Sejm na posiedzeniu z d. 22. kwietnia 1876 uchwałę treści następującej:

„I. Na inżyniera kultury i bióro melioracyjne udziela się komitetowi c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego roczną subwencyę w kwocie 1200 zł. w. a. „z warunkiem, aby Towarzystwo starało się wprowadzać także melioracye go- „spodarstw mniejszych i o wyniku z końcem każdego roku zdawało sprawę Wy- „działowi krajowemu.

„II. Na ten cel otwiera się Wydziałowi dodatkowy kredyt na rok „1876 w kwocie 1200 złr. w. a. oraz zamieści się w budżecie na rok 1877 równąż kwotę 1200 złr. w. a".

Kwotę wymienioną w ustępie I. powyższej uchwały zaasygnował Wydział krajowy Komitetowi c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego jako subwencyę na rok 1876 rozporządzeniem z dnia 2. czerwca 1876 l. 12623 z wyszczególnieniem warunków, pod jakimi subwencya ta została przyznaną. Komitet jednakże od tej pory nie zdał jeszcze sprawy z użycia wypłaconego mu zasiłku.

W sprawie petycyi Marceliny Kochańskiej o subwencyę celem dalszego kształcenia się w obranym zawodzie.

Mając sobie, w skutek uchwały Wys. Sejmu z d. 28. marca 1876 przekazaną do odpowiedniego załatwienia petycyę p. Marceliny Kochańskiej przyznaliśmy petentce kwotę 200 złr. w. a. a to w intencyi, by jej datkiem tym ułatwić dalsze kształcenie się w nauce muzyki i spiewu.

Datek 200 zł. w. a. dla nauczyciela języka ruskiego przy szkole u OO. Dominikanów we Lwowie.

Uchwałą z dnia 22. kwietnia 1876, zamieścił Wys. Sejm w budżecie funduszu krajowego kwotę 200 złr. jako subwencyę dla szkoły u OO. Dominikanów we Lwowie a mianowicie dla nauczyciela języka ruskiego, którato subwencya usuniętą została z budżetu Rady szkolnej.

Porozumiawszy się z Radą szkolną krajową codo osoby, mającej pobierać subwencyę, jakoteż co do formalności, jakie wypłacie towarzyszyć powinny, wydaliśmy asygnatę dla p. Mikołaja Halikowskiego, który przy szkole OO. Dominikanów jest obecnie nauczycielem języka ruskiego.

Bezprocentowa pożyczka 8000 zł. w. a. udzielona pp. Benedyktynkom w Przemyślu na rozszerzenie gmachu szkolnego.

Wypłatę pożyczki pp. Benedyktynkom w Przemyślu na rozszerzenie gmachu szkolnego, przyznanej jeszcze uchwałą Wys. Sejmu z d. 26. maja 1875, zarządziliśmy dopiero z końcem marca 1876, gdy wszystkim warunkom zastrzeżonym przez nas w interesie funduszu krajowego stało się zadosyć.

Spłata pożyczki udzielonej pp. Kanoniczkom św. Ducha w Krakowie.

Spłata pożyczki, jaką na mocy uchwały Wys. Sejmu z d. 17. października 1874, otrzymało Zgromadzenie pp. Duchaczek w Krakowie, odbywa się jak najpunktualniej.

Pożyczka bezprocentowa 5000 zł. dla zakonu Sióstr Sakramentek we Lwowie.

Uchwałą z d. 24. kwietnia 1876 przyznał Wys. Sejm zakonowi Sióstr Sakramentek we Lwowie bezprocentową pożyczkę 5000 złr. w. a. a to na cel przebudowania i pokrycia dachem klasztoru.

O uchwale tej zawiadomiliśmy Panią Przełożoną konwentu, dając z naszej strony wskazówki w sprawie gwarancyi, jakich w interesie funduszu krajowego na zabezpieczenie zwrotu w podobnych wypadkach żądać zwykliśmy. Aż do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania nie otrzymaliśmy od konwentu odpowiedzi na nasze wezwanie, tak, iż sądzimy, że klasztor z pożyczki korzystać nie będzie.

W sprawie pożyczki przyznanej:
a) Gminie Chłopczyc
b) „ Brzyszczów
c) Gminom: Brzyska, Błażkowa, Ujazd, Wróblowa, Kłodowa, Lipnica dolna i Dąbrówka.

Załatwiając petycyą gminy Chłopczyc o subwencyę na budowę cerkwi, przyznał Wys. Sejm uchwałą z dnia 24. kwietnia 1876 proszącej gminie bezprocentową pożyczkę w kwocie 1000 złr. w. a., spłacalną w 10. latach, które jednak liczą się dopiero po dwóch latach od dnia zaliczenia pożyczki.

Pod podobnymi warunkami przyznał Wys. Sejm pożyczki w kwocie 1000 złr w. a. gminie Brzyszcze w powiecie Bialskim położonej i gminom Brzyska, Błażkowa, Ujazd, Wróblowa, Kłodowa, Lipnica dolna i Dąbrowka, położonym w powiecie Jasielskim.

Za pośrednictwem Wydziałów powiatowych zawiadomiliśmy gminy o decyzyi Wys. Sejmu, przepisując zarazem bliższe warunki, które uważaliśmy za potrzebne dla zagwarantowania bezpieczeństwa zwrotu.

Gminy Chłopczyce i Brzyszcze uczyniły zadość naznaczonym warunkom, wypłaciliśmy więc przyznane pożyczki — grupa zaś gmin zapomożonych powiatu jasielskiego nie zgłosiła się dotychczas o wypłatę pożyczki; zdaje się więc, że z pomocy przyznanej im uchwałą Wys. Sejmu korzystać nie będzie.

W sprawie petycyi wysłużonego nauczyciela szkół ludowych Piotra Nikorowicza.

Uchwałą z dnia 4. kwietnia 1876 przekazał nam Wys. Sejm do uwzględnienia petycyę p. Piotra Nikorowicza, emerytowanego nauczyciela szkół ludowych, proszącego o wyznaczenie mu alimentacyi.

Idąc za wskazówką uchwały sejmowej, nie mogąc jednak obciążać funduszu krajowego stałym wydatkiem, przyznaliśmy petentowi tylko jednorazowy datek w kwocie 100 złr. w. a.

W sprawie konserwacyi pomników i zabytków historycznych.

Z działu tego podnosimy przedewszystkiem sprawy, które były przedmiotem uchwał Wys. Sejmu bądź dawniej bądź w ostatniej sesyi.

Do rzędu tych należy: 1) sprawa restauracyi zabytków i pomników w kościele Bieckim. Sprawa ta nie postąpiła wiele naprzód w roku 1876 i nie mogła postąpić, bo wprawdzie Wysoki Sejm pamiętał o pomnikach kościoła w Bieczu, wymienił je bowiem w uchwale z dn. 22. kwietnia uchwalając w załatwieniu podania konserwatora p. Łępkowskiego kwotę 3000 złr. Uchwalona jednak subwencya objęta jest budżetem na r. 1877, dla tego wypłata i spożytkowanie tej subwencyi mogły dopiero w tymże roku nastąpić.

O ile z pomocą tej subwencyi potrafi p. Łępkowski podołać dziełu zamierzonych restauracyi t. j. restauracyi kaplicy Zygmuntowskiej i Batorowskiej na Wawelu, grobu Długosza na Skałce i w dodatku pomników w kościele Biekim, czas pokaże, — tymczasem zaś, gdy nam p. konserwator wykazał, iż ks. Jaszczor, proboszcz biecki, zapobiegliwy o dobro powierzonego jego pieczy kościoła, przeprowadził już częściowo restauracyę kilku pomników, dodaliśmy uchwałą z d. 24. marca 1877 z remanentu zeszłorocznej subwencyi na rzecz tejże restauracyi kwotę 564 złr. w. a.

Uchwałą z dnia 28. marca 1876 przekazał nam Wys. Sejm do odpowiedniego załatwienia petycyę ks. Biegi, proszącego o subwencyę na odrestaurowanie ołtarza i obrazu w kościele obrządku łacińskiego w Zagórzu.

Jak zwykle w podobnych sprawach, gdy idzie o ochronę pamiątki narodowej lub cennego sztuki zabytku, odnieśliśmy się w tej sprawie do pana Mieczysława Potockiego, piastującego urząd c. k. konserwatora budowli i po-

mników krajowych we wschodniej części kraju. Opinia p. konserwatora każe się spodziewać, iż obraz w ołtarzu Zagórskim pomimo niefortunnej restauracyi, jakiej uległ przed laty kilku, da się odrestaurować i przywrócić do pierwotnego stanu. Idąc za tą opinią i mając na względzie, że obraz w ołtarzu kościoła Zagórskiego jest wedle tradycyi pamiątką po królu Kazimierzu Wielkim, przyrzekliśmy p. konserwatorowi, iż funduszu na restauracyę potrzebnego dostarczymy z zasobów oddanych nam na cele konserwatorskie do dyspozycyi.

3) Petycyę OO. Dominikanów w Jarosławiu o subwencyę na restauracyę ich kościoła, przekazał nam Wys. Sejm uchwałą z d. 24. kwietnia 1876 do załatwienia.

Staraliśmy się przedewszystkiem zasięgnąć wiadomości o potrzebie restauracyi i o jej rozmiarach; petycya bowiem pod tym względem nie dawała wyjaśnień.

P. Konserwator ze wschodniej części kraju, któremu tę kwestyę oddaliśmy do zbadania, wykazał nam dosadnie potrzebę restauracyi i obliczył koszta, wysokość ich jednak — obliczone są na 18.000 złr. — odstraszyła nas od przyjścia z pomocą, pomoc bowiem, jakiej z zasobów na cele konserwatorskie przeznaczonych, moglibyśmy użyczyć, byłaby w obec wyżwspomnianych kosztów restauracyjnych niemal nic nie znaczącą.

Wychodząc z tego stanowiska, daliśmy konwentowi odpowiedź odmowną pod względem przyjścia z pomocą, nadmieniliśmy nadto, iż wysokość kosztów restauracyjnych nie pozwala nam stawiać od siebie wniosków do Wys. Sejmu o danie subwencyi, zrobiliśmy jednak nadzieje, iż do restauracyj pomniejszych przyczynilibyśmy się w miarę środków.

Ze spraw, które nie były przedmiotem mandatu Sejmowego, wspominamy o sprawie restauracyi pomnika ks. Józefa Poniatowskiego w Lipsku. Pan Potocki, jeden z mężów piastujących godność konserwatora, doniósł nam, iż skromny pomnik, jakie wojsko polskie wzniosło temu bohaterowi narodowemu a swemu wodzowi w pobliżu miejsca jego zgonu, chyli się ku upadkowi. Na wiadomość tę nie wahaliśmy się przyrzec i użyczyć pomocy z funduszu krajowego, pewni będąc, iż nie znajdzie się ani jeden głos, któryby się nie zgodził na użycie skromnej kwoty, by dźwignąć pomnik tego, który czynami swymi dodał nie jedną świetną kartę do dziejów narodu, a zgonem swym według słów przechowanych w tradycyi chciał Bogu oddać honor Polaków, jego dowództwem podówczas powierzony.

Z pomocą zasiłku z funduszu na konserwacyę pomników przeznaczonego, wsparty opieką c. k. konsula jeneralnego w Lipsku i radami osiadłego tamże rodaka Adolfa hr. Ponińskiego, dokonał p. konserwator Potocki, dzieła restauracyi, a gdy władza miejska m. Lipska okazała się skłonną do odstąpienia na własność pomnika i gruntu, na którym pomnik stoi, rozpoczęliśmy rokowania w tej mierze, o których rezultacie nie omieszkamy w swoim czasie donieść.

Subwencya dla szkół żeńskich w klasztorze Pp. Augustyanek i św. Tomasza w Krakowie, jakoteż dla szkoły żeńskiej pp. Klarysek w Star. Sączu.

Na posiedzeniu z d. 22. kwietnia przyznał Wys. Sejm po 500 złr. dla szkół żeńskich, utrzymywanych przy klasztorach pp. Augustyanek i Duchaczek w Krakowie, jakoteż dla szkoły żeńskiej utrzymywanej przy klasztorze pp. Klarysek w Starym Sączu.

Dwie pierwsze subwencye tj. pp. Duchaczkom i Augustyankom zostały wypłacone, pp. Klaryski nie zgłosiły się dotychczas o wypłatę.

Szkoła sztuk pięknych w Krakowie.

Reskryptem z d. 16. lipca 1873 L. 9136 przyzwolił Pan Minister oświecenia na reorganizacyę szkoły sztuk pięknych w Krakowie, jeźli gmina m. Krakowa dostarczy dla tej szkoły bezpłatnie potrzebnej lokalności.

Gdy gmina m. Krakowa nie była w możności dostarczenia funduszu do budowy a natomiast ofiarowała odpowiedni grunt, zaś Pan Minister nie chciał się zadowolnić czasową tą ofiarą, wydał Wys. Sejm na wniosek posła Rydzowskiego dnia 25. maja 1875 uchwałę treści następującej:

Na umieszczenie szkoły sztuk pięknych w Krakowie celowi odpowiednie tudzież na umieszczenie jej kierownika, Sejm wyznacza z funduszu krajowego rocznie 5000 złr.

Skoro uchwała ta doszła rąk Wydziału krajowego, zniósł się tenże bezzwłocznie z P. Prezydentem m. Krakowa w celu obmyślenia sposobu przeprowadzenia umieszczenia tej szkoły, zaś z c. k. Rządem w celu rychłej reorganizacyi tejże, wychodząc z zasady, że Wys. Sejm fundusz umieszczenia tylko dla zreorganizowanej szkoły przyzwolił.

Składając w r. 1876 Wys. Sejmowi sprawę z swoich czynności za czas od 1. lutego 1876 do 31. grudnia b. r. nie był Wydział krajowy jeszcze w posiadaniu planu reorganizacyjnego szkoły, natomiast ukończył był rokowanie z gminą miasta Krakowa o sposób przysporzenia kapitału na wybudowanie gmachu, na umieszczenie szkoły i jej kierownika i przedłożył Wys. Izbie sprawozdaniem z dnia 23. stycznia 1876 L. 533 wniosek treści następującej:

1) Sejm przyjmuje na fundusz krajowy obowiązek opłacania 6% procentu i kwot amortyzacyjnych przez lat 33 od pożyczki w sumie 100.000 złr. w. a., jeżeli ją gmina m. Krakowa zaciągnie na wybudowanie w Krakowie gmachu w celu odpowiednego umieszczenia zreorganizować się mającej szkoły sztuk pięknych i jej kierownika.

2) Sejm poleca Wydziałowi kraj., aby gminę miasta Krakowa o tej uchwale uwiadomił.

Dnia 23. lutego 1876 L. 4728/W. otrzymaliśmy od c. k. Prezydyum Namiestnictwa pismo z d. 16. lutego 1876 L. 1140, którem zostaliśmy uwiadomieni, że reskryptem z dnia 1. lutego 1876 L. 1497 oznajmił Pan Minister oświecenia, że Najj. Pan raczył zatwierdzić Najwyższem postanowieniem z d. 29. stycznia 1876 nowy statut szkoły sztuk pięknych w Krakowie, że urządzenie tej szkoły na podstawie naszego statutu nastąpi dopiero wtenczas, gdy Wys. Sejm przyzwoli na wystawienie prawomocnej deklaracyi, którą przyjmie na siebie począwszy od r. 1876 na fundusz kraj. koszta umieszczenia stosownego szkoły sztuk pięknych.

W nowym planie opuszczono szkołę rzeźbiarstwa i oświadczył oraz P. Minister, że co do tego oddziału nie zapadła jeszcze stanowcza decyzja.

Pismo to udzielone zostało w krótkiej drodze komisyi budżetowej, której przydzielone zostało do rozpoznania powyższe sprawozdanie Wydziału kraj. a gdy komisya ta przedłożyła swoje sprawozdanie, wydał Wys. Sejm na posiedzeniu z d. 8. kwietnia 1876 uchwałę treści następującej:

1. Sejm przyjmuje na fundusz krajowy obowiązek płacenia gminie m. Krakowa przez lat 33 po 7000 złr. rocznie na umorzenie kosztów budowy budynku, na odpowiednie celowi umieszczenie szkoły sztuk pięknych i jej kierownika, jeżeli gmina m. Krakowa budynek w mowie będący kosztem najmniej 100.000 złr. wystawi.

2. W roku, w którym fundusz krajowy wypłaci gminie na powyższe umorzenie pierwszą ratę 7000 złr., ustaje obowiązek funduszu kraj. płacenia na umieszczenie szkoły kwoty 5000 złr. rocznie przez Sejm uchwałą z dnia 25. maja 1875 na fundusz krajowy przyjęty.

3. Gdyby szkoła sztuk pięknych w Krakowie zwiniętą została, budynek wystawić się mający pozostanie własnością gminy m. Krakowa, wszelako musi być używany na inne cele oświaty publicznej, które gmina m. Krakowa w porozumieniu z Reprezentacyą oznaczy.

4. Szczegóły, jakichby wykonanie powyższych uchwał wymagało, ułoży w granicach powyższych zobowiązań Wydział krajowy w porozumieniu z gminą miasta Krakowa.

5. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zaniósł petycyę do Najj. Pana o zreorganizowanie i przyłączenie do szkoły sztuk pięknych w Krakowie szkoły rzeźbiarstwa. —

6. Wydział kr. uwiadomi gminę miasta Krakowa o powyższych uchwałach.

Dnia 2. Maja 1876 za l. 9369 uwiadomiliśmy gminę m. Krakowa o tej uchwale, zaś dnia 14. czerwca 1876 l. 14430 przedłożyliśmy prośbę do tronu
Alegat 5. o przyłączenie do nowej szkoły także oddziału rzeźbiarstwa, jak alegat 5.

Pismem z d. 18. lipca 1876 l. 5877 uwiadomiło nas c. k. Prezydyum Namiestnictwa, iż Prezydent miasta Krakowa wzbrania się jeszcze wystąpienia przed Radą miejską krakowską z wnioskiem o dostarczenie kwoty 100.000 zł. na budowę szkoły z przyczyny, że według statutu tej szkoły ma jej być odjęty dział rzeźbiarstwa, a zatem obawiać się należy, że gmina nie zechce się podjąć tak ciężkich ofiar dla szkoły, zredukowanej z trzech na dwa oddziały, i ponieważ rezultat petycyi do tronu, zawotowanej przez Wys. Sejm nie jest jeszcze wiadomym. Wzywa nas przeto c. k. Prezydyum Namiestnictwa, abyśmy wpłynęli na gminę miasta Krakowa w celu rozpoczęcia budowy.

Musieliśmy przyznać słuszność powodom przez p. Prezydenta m. Krakowa przytoczonym, tem więcej, że leżały one zupełnie w duchu rozpraw i uchwał W. Sejmu i dlatego w odpowiedzi naszej z d. 25. lipca 1876 l. 18558 uchyliliśmy się od żądanej od nas ingerencyi.

Tak stała sprawa, kiedy otrzymaliśmy od p. Jana Matejki dyrektora
Alegat 6. szkoły sztuk pięknych w Krakowie pismo dtto Kraków 31. paźdz. 1876 (alegat 6.), w którem radzi zastosować się do żądań c. k. Rządu, aby nie wstrzymywać dozwolonej już reorganizacyi, a nie wyrzekać się nadziei na przyszłość pozyskania oddziału rzeźbiarskiego, przyczem daje do zrozumienia, że w przeciwnym razie złoży dyrekcyę tej szkoły.

Przy grożącem niebezpieczeństwie utracenia tak znakomitego dyrektora, a tem samem przy niebezpieczeństwie zatracenia całej instytucyi, — i gdy nadto c. k. Namiestnictwo oświadczyło nam pismem z d. 3. grudnia 1876 L. 57443, iż P. Minister nie zdaje się mieć zamiaru zwinięcia oddziału rzeź-

biarstwa, albowiem pismem z dn. 2. grudnia 1876 L. 17956 zapytał Namiestnictwo, czy nie było by stosownem, ażeby naukę w szkole sztuk pięknych poruczyć nadal rz[illegible]arzowi Gadomskiemu, oświadczyliśmy pismem z d. 5. grudnia 1876 L. 33008 c. k. Namiestnictwu, iż gotowiśmy zaasygnować czynsz rocznych 5000 złr., byle tylko reorganizacya w dozwolonych już rozmiarach przyszła do skutku, i wezwaliśmy P. Prezydenta miasta Krakowa, ażeby w porozumieniu z c. k. Rządem zajął się wyszukaniem odpowiedniego lokalu i Wydziałowi krajowemu kontrakt najmu do podpisania przedłożył.

W końcu zakomunikowało nam c. k. Prezydyum Namiestnictwa reskrypt P. Ministra oświecenia z d. 4. grudnia 1876 L. 19560, wedle którego Najj. Pan najwyższem postanowieniem z d. 28. listopada 1876 nie raczył na teraz przychylić się do prośby Wys. Sejmu o pozostawienie szkoły rzeźbiarstwa, natomiast najłaskawiej upoważnił P. Ministra do wprowadzenia rokowań o otwarcie szkoły rzeźbiarstwa w czasie, w którym stosunki na to zezwolą. Niemniej rozporządził Najj. Pan, że nowy statut szkoły dopiero po zawarciu pisemnego kontraktu między c. k. Rządem, Wydziałem kraj. i gminą m. Krakowa na podstawie uchwały Sejmowej z d. 8. kwietnia 1876, i nie pierwej jak z początkiem roku szkolnego 1877/78 w życie wejść ma.

W obec tej Najwyższej woli i w obec nalegań P. Dyrektora Matejki powyżej wspomnionych wezwaliśmy dnia 9. stycznia 1877 P. Prezydenta m. Krakowa do przedłożenia nam projektu żądanej umowy.

Dnia 6. Maja 1877 l. 13856 przesłał nam P. Prezydent miasta Kra-
Alegat 7. kowa uchwały ℣. Rady miasta Krakowa zapadłe na posiedzeniu z d. 1. marca 1877, mocą których Rada m. Krakowa uchwały W. Sejmu z d. 8. kwietnia 1876 tyczące się szkoły sztuk pięknych z **wdzięcznością** przyjęła do wiadomości, a wskutek tego zobowiązała się do wystawienia odpowiedniego budynku, i upraszał, aby Wydział krajowy uchwały te Rady miasta Krakowa podał do wiadomości Wys. Sejmu i podniósł wdzięczność, z jaką Rada postanowienia Wys. Sejmu przyjęła, co też Wydział krajowy niniejszem czyni.

Przedłożył oraz P. Prezydent m. Krakowa odpis projektu dokumen-
Alegat 8. tu ℣. jaki wraz z planem i projektem budowy przedłożył c. k. Namiestnictwu. W projekcie tym wyraziła gmina miasta Krakowa warunek, iż tylko na ten wypadek bierze wszystkie w tym projekcie poszczególnione obowiązki na siebie, jeżeli szkoła sztuk pięknych już na rok szkolny 1877/78 zreorganizowaną zostanie.

Pismem naszem z dnia 11. maja 1877 l. 13856 poparliśmy gorąco
Alegat 9. tę sprawę w c. k. Namiestnictwie jak alegat 9.

W przedmiocie podwyższenia płac niektórych nauczycieli ludowych.

Na posiedzeniu z dnia 25. kwiet. 1876 wydał Wys. Sejm nad petycyami nauczycieli szkół w Podgórzu, Zwierzyńcu, Łobzowie, Krowodrzy i Woli Justowskiej do l. 45/S, tudzież nauczycieli w Busku do l. 78/S, w Tarnowie do l. 81/S, w Mikołajowie do l. 106/S, w Kamionce strumiłowej do l. 214/S, wreszcie nad petycyą Towarzystwa pedagogicznego do l. 307/S — o podwyższenie płac, ewentualnie o zmianę ustawy szkolnej, następującej treści uchwałę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by słuszność przedstawionych w powyższych petycyach żądań zbadał i w miarę wyników, jakie te badania

okażą, Sejmowi na przyszłej sesyi odpowiednie przedstawił wnioski.

Zastosowując się do tego polecenia, Wydział krajowy zażądał wyjaśnień i zdania od wszystkich odnośnych Wydziałów powiatowych i od gminy miasta Krakowa, jak nie mniej zdania krajowej Rady szkolnej.

Z zapytanych Wydziałów powiatowych oświadczyły się Wydziały powiatowe w Wieliczce, w Krakowie, w Tarnowie i w Kamionce strumiłowej przychylnie, zaś Wydział powiatowy w Żydaczowie i krajowa Rada szkolna nieprzychylnie. Równie przychylnie oświadczył się P. Prezydent miasta Krakowa.

Kwestya ta rozpada się na dwie części:

1) Na podwyższenie ogólne płac nauczycieli w szkołach ludowych.

2) Na podwyższenie płac tym nauczycielom, którzy powyższe petycye wnieśli do Wysokiego Sejmu.

ad 1. Wydział krajowy ze względu, iż ustanowione w r. 1873. płace już w roku 1875. podwyższone zostały, że fundusz krajowy bardzo znacznym dodatkiem przychodzi krajowemu funduszowi szkół ludowych w pomoc, że dodatek ten z każdym rokiem rośnie, że przeważna część szkół ludowych nie jest jeszcze obsadzoną nauczycielami ze wszech miar odpowiadającymi, że ciągłe zmiany w ustawie niekorzystnie wpływają na publiczność i wywołują często nieuzasadnione nadzieje, Wydział krajowy nie widzi się w możności przedstawienia Wysokiemu Sejmowi jakiegokolwiekbądź wniosku o podwyższenie ogólne płac nauczycieli szkół ludowych.

ad 2. Lecz i pod względem podwyższenia płacy pojedyńczym nauczycielom nie stawia Wydział krajowy żadnego wniosku.

Alegat 10. Jak świadczy odpis odezwy krajowej Rady szkolnej z dnia 31. października 1876 l. 6639 (alegat 10), uważa ona tę kwestyę już za przesądzoną przez art. 11. ustawy krajowej z dnia 6. marca 1875 l. 32 dz. ustaw krajowych, który orzeka, iż płace w tym artykule wykazane uważane być mają jako minimum płac. Utrzymuje dajej krajowa Rada szkolna, że podwyższenie płac w pojedyńczych wypadkach należy do jej atrybucyi i przyrzeka, że będzie się w tym względzie porozumiewać z Wydziałem krajowym. Wydział krajowy nie może jak tylko przyznać słuszność zapatrywania się krajowej Rady szkolnej, zważywszy, że wyrazy ustawy: „wszystkie powyższe płace uważać trzeba za minimum rocznych płac“ — nie miałyby inaczej praktycznego znaczenia.

Takie podwyższenie w pojedyńczych wypadkach jest tylko wykonaniem ustawy, do czego krajowa Rada szkolna jest powołaną z zastrzeżeniem Wydziałowi krajowemu wpływu wynikającego z przysługującego Wydziałowi krajowemu zarządu funduszem szkolnym krajowym.

Archiwa aktów grodzkich i ziemskich.

Stosownie do polecenia Wysokiego Sejmu z dnia 19. kwietnia 1876 przedkładamy osobnem sprawozdaniem wnioski co do odebrania i dalszego prowadzenia archiwów aktów grodzkich i ziemskich.

Sprawa odstąpienia gminie miasta Sanoka realności pod l. 236 na pomieszczenie szkoły ludowej.

Uchwałą z 3. kwietnia 1876 postanowił Wysoki Sejm odstąpić bezpłatnie gminie miasta Sanoka należącą do funduszu szkół ludowych realność położoną w Sanoku pod l. 236 na umieszczenie tamtejszej szkoły ludowej.

Ponieważ chodziło tu o pozbycie części majątku krajowego, przeto

wymagała powyższa uchwała w myśl §. 20. statutu krajowego do swej prawomocności najwyższej sankcyi.

Sankcya ta udzieloną została najwyższem postanowieniem z 5. sierpnia 1876, o czem Wydział krajowy zawiadomił gminę miasta Sanoka, zarządzając zarazem wykreślenie wyżej wspomnianej realności ze składu majątku zarodowego krajowego funduszu szkół ludowych.

W myśl ustępu drugiego wyżej wspomnianej uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 3. kwietnia 1876 i pod zastrzeżeniem wyrażonem w tymże ustępie odpisaną została z majątku obrotowego pomienionego funduszu również kwota 1417 złr. 50 cnt, którą gmina miasta Sanoka dłużną była z tytułu nieuiszczonych dodatków do płac nauczycielskich z lat 1847 do 1865.

Sprzedaż gmachu ad St. Nicolaum.

Uchwałą z dnia 8. kwietnia 1876 upoważnił nas Wysoki Sejm do sprzedania c. k. Rządowi realnosci ad St. Nicolaum za sumę 220.000 złr. pod warunkami przez Wydział krajowy c. k. Namiestnictwu odezwą z dnia 14. września 1875 L. 21556 oznajmionymi z dodatkiem, że należytość rządową kupujący ujści.

Wszelako dnia 2. grudnia 1876 L. 32702 otrzymaliśmy pismo c. k. Namiestnictwa z dnia 28. listopada 1876 L. 56080 z uwiadomieniem, iż Pan Minister wyznań i oświecenia oznajmił reskryptem z dnia 16. Listopada 1876 L. 14346, iż kupno to okazało się na razie niemożebnem i że niepozostaje na razie nic innego, jak odnowienie dotychczasowego kontraktu najmu.

Przyczyną zwichnięcia tej sprawy była uchwała Izby posłów Rady Państwa która odmówiła środków na to kupno.

Wydział krajowy nie omieszka, skoro nowa sesja Rady Państwa się rozpocznie, poruszyć tę sprawę na nowo.

Subwencya na dzieło historyczne Pana Zarańskiego „Rys dziejów narodu Polskiego“.

Uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 25. kwietnia 1876 poleconem zostało Wydziałowi krajowemu, aby przekonawszy się o użyteczności dzieła Pana Stanisława Zarańskiego, „Rys dziejów narodu polskiego“ przyszedł autorowi w pomoc stosowną kwotą.

Wydział krajowy, zasięgnąszy opinii mężów kompetentnych, nie widział się w możności, przychylić się do prośby autora.

Suma 2000 złr. na cele wydawnitwa ruskich książek szkolnych.

Uchwałą z dnia 26. maja 1875 zamieścił Wysoki Sejm w budżecie na rok 1876 dla Towarzystwa „Proświty“ sumę 2000 złr., i polecił Wydziałowi krajowemu, iżby tę kwotę o tyle wypłacił Towarzystwu, o ile się wykaże potrzebami wydawnictwa książek szkolnych ruskich.

Gdy wszelako rzeczone Towarzystwo w piśmie z dnia 28. maja 1875 do Wysokiego Sejmu wystosowanem, zrzekło się tej subwencyi, przeto Wysoki Sejm uchwałą z dnia 26. maja 1875 nie cofając powyższej pozycyi z budżetu, odstąpił to zrzeczenie się Wydziałowi krajowemu.

W takim stanie rzeczy, udał się Wydział krajowy pismem z dnia 22. czerwca 1875 L. 13374 do krajowej Rady szkolnej z prośbą o wskazanie najwłaściwszego sposobu, jakimby zdążyć można do celu przez Wysoki Sejm za-

mierzonego, to jest do subwencyonowania wydawnictwa ruskich książek szkolnych.

Krajowa Rada szkolna zniosła się w tym względzie ze swoją komisyą ustanowioną do oceniania i układania ruskich książek szkolnych i oświadczyła nam pismem z dnia 9. listopada 1875 l. 10799 po wysłuchaniu jej zdania, iż weźmie we własne ręce to wydawnictwo, skoro powyższa subwencya będzie do jej dyspozycyi.

Wydział krajowy przystał na tę propozycyę i oświadczył pismem z dnia 7. stycznia 1876 l. 29230, iż nie omieszka na każde wezwanie kr. Rady szkolnej zaasygnować potrzebną kwotę.

Jakoż istotnie z subwencyi 2000 złr. na rok 1876 zaasygnowaliśmy na żądanie kraj. Rady szkolnej:

1. Uchwałą z dnia 24. lipca 1876 l. 18190 kwotę 301 złr. tytułem zwrotu kosztów nakładu dzieła szkolnego pod tytułem „Uczebnyk katolickoj religii piśla Antoniego Wapplera, czast I“, przełożonego na język ruski przez Dr. Pełesza.

2. Uchwałą z dnia 9. sierpnia 1876 L. 19900 kwotę 223 złr. w. a. a to na zaspokojenie należytości za wydrukowanie poleconej do użytku szkolnego Arytmetyki i Algebry Dr. Močnika w tłumaczeniu ruskiem.

3. Uchwałą z dnia 2. listopada 1876 L. 27959 kwotę 128 złr. 50 ct. na zaspokojenie kosztów nakładu książki pod tytułem: „Nauka geometryi Dr. Franciszka Močnika.“

4. Uchwałą z dnia 12. listopada 1876 L. 28969 za przekład i druk książki: „Ystorya biblijna staroho zawita, perełożena na jazyk ruskij B. J. piśla Antonyja Tyca“, kwotę 606 złr.

W końcu uważamy, iż Wysoki Sejm przychylił się do sposobu postępowania przez Wydział krajowy obranego, gdyż w budżecie na rok 1877 uchwałą z dnia 24. kwietnia 1876 umieścił sumę 2000 złr. na ten sam cel do rozporządzalności c. k. krajowej Rady szkolnej.

Pożyczka bezprocentowa dla bursy St. Kazimierza w Tarnowie.

Uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 26. kwietnia 1876 otrzymał Wydział krajowy upoważnienie do udzielenia Kuratoryi bursy dla ubogiej kształcącej się młodzieży w Tarnowie pożyczki bezprocentowej ze skarbu krajowego do wysokości 2000 złr. pod warunkiem zabezpieczenia jej zwrotu.

Majątek bursy rzeczonej wynosi według ostatniego inwentarza 14.160 złr. 97, ct. a ciężą na nim długi w kwocie 4859 złr. 87 ct.

W skład majątku tego wchodzą dwie raalności, położone w Tarnowie, z których jedna pod l. 94 na przedmieściu Pogwizdowie w wartości szacunkowej 3156 złr. 85 ct., druga zaś pod l. 279 na Zawalu, oszacowana sądownie na 10.785 złr. 72 ct.

Ta ostatnia realność zajmuje 2150 sążni kwadratowych przestrzeni i składa się z murowanego domu frontowego na suterenach, z takiejże oficyny (wszystko kryte gontem), oparkanionego podwórza i kawałka ornego pola z łąką.

Na wezwanie Wydziału krajowego, postarała się Kuratorya bursy o zabezpieczenie na tej ostatniej realności na rzecz skarbu krajowego, prawa zastawu dla sumy 2000 złr. wraz z obowiązkiem oddania tejże sumy w trzech latach od dnia 2. marca 1877 licząc, lub też i pierwej, jeżeliby ubezpieczenie

od pożaru tej realności do wysokości 3000 złr. zostało zaniedbanem — dalej z procentem zwłoki po 6% od dnia uchybienia terminu odpłaty kapitału aż do zupełnego umorzenia długu liczyć się mającym i z kaucyą 200 złr. za dotrzymanie obowiązku poniesienia wszystkich kosztów i podatków, jakieby możliwie od rzeczonej pożyczki przypaść mogły.

Ponieważ Kuratorya bursy tym sposobem uczyniła zadość wymaganiom co do zabezpieczenia zwrotu pożyczki, przyzwolonej przez Wysoki Sejm uchwałą z d. 26. kwietnia 1876, przeto Wydział krajowy wypłacił w maju r. b. przyzwoloną sumę 2000 złr., a w przyszłości czuwać będzie nad wypełnieniem wszystkich zobowiązań, jakie Kuratorya bursy przyjęła na siebie z tytułu tej pożyczki.

Sprawa przeistoczenia i odnowienia sali teatralnej w gmachu Skarbkowskim.

Uchwałą z dnia 22. kwietnia 1876 polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu ponowić rokowania z gminą miasta Lwowa, tudzież z administracyą fundacyi hr. Skarbka względem restauracyi sali teatralnej, i wyznaczył na ten cel 2000 złr. pod warunkiem, jeżeli gmina miasta Lwowa równym przynajmniej datkiem się przyczyni, a administracya fundacyi Skarbkowskiej resztę kosztów restauracyi poniesie.

Stosując się do powyższej uchwały i pragnąc rokowania o ile możności przyspieszyć, sprosił Wydział krajowy osobną ankietę, w której skład weszli obok zastępców Wydziału krajowego, delegaci Reprezentacyi gminy miasta Lwowa, administracyi i Rady administracyjnej fundacyi hr. Skarbka i zastępca Dyrekcyi teatru polskiego we Lwowie.

Zadaniem ankiety było, porozumieć się co do zakresu i objętości potrzebnych w sali teatralnej przeistoczeń i restauracyj, jak niemniej oznaczenie środków, jakichby ku temu celowi potrzeba było użyć.

Zbadawszy rzecz na miejscu, uznała ankieta jako potrzebne:

1) Ulepszenie oświetlenia gazowego, a to tak na scenie przez urządzenie oświetlenia sufitowego i sztenderów kulisowych, jakoteż orkiestry, sali i kurytarzy.

Koszta połączone z temi ulepszeniami miałyby wynosić okrągło 5000 zł.

2) Zaprowadzenie w parterze czterech rzędów foteli i czterech rzędów nowych krzeseł, cofnięcie teraźniejszych krzeseł ku tyłowi i ich przerobienie, co razem miałoby kosztować 1650 złr.

3) Przerobienie teraźniejszego trzeciego piętra w ten sposób, iżby zamiast lóż urządzony został amfiteater z ławkami kosztem 1500 złr.

4) Częściowe odnowienie podłogi na scenie kosztem 600 złr.

5) Naprawą i uzupełnienie maszyneryi za 500 złr.

6) Wymianę drzwi wchodzących do amfiteatru i w kurytarzach kosztem 600 złr.

7) Sciany podziałowe w kurytarzu pierwszego piętra za 300 złr.

8) Urządzenie wychodków kosztem 1000 złr.

9) Urządzenie garderoby w kurytarzu prowadzącym dziś do krzeseł parterowych kosztem 150 złr.

10) Wytapetowanie kurytarzy prowadzących do lóż za 200 złr.

11) Oczyszczenie sali teateralnej i poprawki w złoceniu i lakierowaniu za 200 złr.

12) Reparacya tapetowania w lożach i na parterze, malowanie schodów i kurytarzy za 200 złr.

13) Naprawy siedzeń i balustrad w lożach za 100 złr.

14) Podłogi w kurytarzach i lożach, naprawa drzwi razem z nowemi zamkami 500 złr.

15) Poprawienie wentylacyi w sali teatralnej kosztem 150 złr. nakoniec

16) Naprawę pieców majssnerowskich i rur doprowadzających ogrzane powietrze za 150 złr.

Według tej specyfikacyi miałyby wynosić ogólne koszta reparacyj i przeistoczeń potrzebnych w teatrze hr. Skarbka łączną sumę 12.800 złr.

Mając sobie udzielony powyższy rezultat obrad ankiety, odpowiedziała Rada administracyjna fundacyi hr. Skarbka Wydziałowi krajowemu, iż przedewszystkiem „wyłącza z kosztorysu wydatki niewłaściwie w tymże zamieszczo„ne, których pokrycie cięży obowiązkowo na fundacyi, jako właścicielu gmachu „teatralnego, jak n. p. restauracye wychodków, naprawę podłogi i t. p. a które „bądź co bądź do porządku doprowadzone być muszą.

„Do wydatków innych kosztorysem objętych, oświetlenie i urządze„nie sceny na celu mających, Rada administracyjna gotowa przyłączyć się su„mą 4000 złr. jeżeli z innych składek na ten cel taka suma zostanie złożoną. „iż za nią zamierzony cel zdoła być osiągniętym".

Zaś Reprezentacya miejska uchwaliła przyczynić się do kosztów przeistoczenia teatru kwotą 2000 złr. pod warunkiem, że wypłata tejże nastąpi. skoro fundacya hr. Skarbka wszystkich powyżej preliminowanych restauracyj i adaptacyj dokona.

Kwotą pomienioną ma się przyczynić gmina miasta Lwowa do rzeczonych kosztów „bez względu na to, czy w preliminarzu wykazane roboty na„leżą do konserwacyi budynku, czy do przeistoczenia i odnowienia sali teatral„nej, oraz bez względu na to, czy przez udzielenie zasiłku ze strony Wysokiego „Sejmu w kwocie 2000 złr. i ze strony gminy miasta Lwowa 2000 złr. wraz „z tem co administracya fundacyi hr. Skarbka wyłożyć postanowiła, cel zamie„rzony osiągniętym zostanie lub nie."

Ponieważ rokowania w sprawie powyższej przeciągnęły się do późnej jesieni, przeto restauracye zamierzone niemogły być rozpoczęte w ciągu roku 1876 i będą mogły być dokonane dopiero w lecie roku bieżącego.

Z zestawienia streszczonych powyżej oświadczeń Reprezentacyi miejskiej i Rady administracyjnej fundacyi hr. Skarbka wypływałoby, że dotąd, razem z subwencyą przeznaczoną przez Wysoki Sejm, na zamierzone restauracye, zapewniony jest fundusz sięgający tylko 8000 złr. w. a., z uwagi jednak, że z całej sumy kosztów, która według preliminarza obliczoną została na 12.800 zł., potrąci się znaczna część na adaptacye, które fundacya hr. Skarbka, jako właścicielka gmachu teatralnego pokryć będzie obowiązaną, jest nadzieja, że sprawa przeistoczenia i odnowienia sali teatralnej do pomyślnego skutku doprowadzoną zostanie.

Petycya gminy Horodenki o prawo na pobór opłat kopytkowych.

Wysoki Sejm uchwałą z dnia 30. marca 1876 r. przekazał Wydziałowi krajowemu jako komisyi, petycyę gminę Horodenki o nadanie jéj prawa do pobierania opłat kopytkowych.

Po rozpatrzeniu sprawy okazało się, że petycya ta nie była popartą przepisanymi dowodami, przyczem pominięto §. 29 ustawy drogowéj i §. 100 ustawy gminnéj, i dla tego pod obrady Wysokiego Sejmu przedłożoną być nie mogła.

Petycya gmin Iwanowce, i Sadzawka, względem myta pobieranego w Iwanowcach przy drodze rządowéj.

Uchwałą z dnia 26. kwietnia 1876 r. Wysoki Sejm przekazał Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycyę gmin Sadzawka i Iwanowce, względem rogatki ustawionéj do poboru myta w Iwanowcach, przy drodze rządowéj, prowadzącéj z Delatyna ku Kołomyi.

Wydział krajowy odstąpił sprawę powyższą c. k. Namiestnictwu i przemawiał za możliwem uwzględnieniem petycyi stron interesowanych, przeciążonych wymiarem opłat mytniczych.

Gminy Sadzawka i Iwanowce zawiadomione o tem równocześnie zostały przez pośrednictwo Wydziałów powiatowych.

Petycya obszaru dworskiego w Bartkówce o odnowienie koncessyi na pobór myta przewozowego na Sanie.

Wysoki Sejm uchwałą z dnia 26. kwietnia 1876 r. przekazał Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycyę obszaru dworskiego w Bartkówce o odnowienie koncessyi na pobór myta przewozowego przez rzekę San.

Wspomniona petycya winna była być przedstawioną przez pośrednictwo Wydziału powiatowego, z zastosowaniem się do wskazówek, podanych przez Wydział krajowy w okólniku z dnia 28. sierpnia 1869 r. l. 9649.

Dla braku téj formalności i spóźnionéj już pory Sejmowéj, jakkolwiek przewóz w Bartkówce odnośnie do okólnika Wydziału krajowego z dnia 13. lipca 1875 r. l. 11169, należy do kategoryi myt, które są dotąd pobierane bez przepisanéj koncessyi, a właściciele takowych mają obowiązek postarać się o nadanie im prawa mytniego w drodze ustawodawstwa krajowego, sprawa jednak, o któréj mowa, w czasie ostatniéj sesyi Wysokiemu Sejmowi przedłożoną być nie mogła.

Wydział krajowy poruczył Wydziałowi powiatowemu w Brzozowie dalsze prowadzenie i ponowienie téj sprawy.

Petycya obszaru dworskiego w Kopkach o podwyższenie taryfy myta przewozowego, o odnowienie koncessyi na takowe i o stałą subwencyę pieniężną.

Wysoki Sejm uchwałą z dnia 26. kwietnia 1876, — przekazał Wydziałowi krajowemu do załatwienia petycyę obszaru dworskiego w Kopkach, o odnowienie koncesyi na pobór myta przewozowego przez rzekę San, i o podwyższenie dotychczasowéj taryfy, oraz o subwencyę.

Petycya ta, jako wniesiona z pominięciem Wydziału powiatowego, a przedewszystkiem bez zachowania przepisanych formalności i bez dołączenia odpowiednich dowodów, przesłaną została Wydziałowi powiatowemu z poleceniem udzielenia obszarowi dworskiemu potrzebnych instrukcyi.

Skutkiem tego sprawa powyższa została dostatecznie wyjaśnioną, i będzie przedstawioną Wysokiemu Sejmowi podczas bieżącéj sessyi.

W sprawie regulacyi górnego Dniestru i rzek doń wpadających, celem osuszenia bagien i moczarów przyległych.

W wykonaniu uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 7. kwietnia 1876, polecającéj wypracowanie projektu regulacyi górnego Dniestru i rzék doń wpadających, celem osuszenia bagien i moczarów przyległych, oraz wzięcie inicyatywy w utworzeniu spółki w myśl ustawy wodnéj, — Wydział krajowy poczynił dotąd następujące kroki:

Odezwą z dnia 8. kwietnia 1876 odniósł się do c. k. Namiestnictwa z prośbą o udzielenie wszystkich dotyczących akt i planów, a równocześnie do J.E. p. Ministra rolnictwa o zezwolenie, ażeby p. Emil Skowroński, inżynier c. k. galicyjskiej Dyrekcyi domen i lasów, mający wedle zdania znawców wiele doświadczenia w robotach tego rodzaju, — mógł wspólnie z inżynierem p. Józefem Jankowskim, przeznaczonym do téj czynności przez Wydział krajowy, udać się na miejsce dla wytknięcia ogólnych zarysów wypracować się mającego projektu.

Pan Minister rolnictwa przychylił się do prośby Wydziału krajowego a c. k. Namiestnictwo udzieliło akta żądane.

Po zgłoszeniu się p. inżyniera Skowrońskiego odbyła się dnia 15. maja 1876 w Wydziale krajowym pod przewodnictwem Referenta Departamentu komunikacyi piérwsza w tym przedmiocie konferencya, złożona przeważnie z ludzi fachowych, celem oznaczenia rozmiarów przedsięwziąć się mających studyów technicznych. — Zebranie to zgodziło się jednomyślnie na to, iż dopiero po powrocie inżynierów Skowrońskiego i Jankowskiego z rekonesansu odbyć się mającego, i wysłuchania ich sprawozdania, będzie można wydać pewne orzeczenie w téj kwestyi.

Po ukończeniu rekonesansu odbyła się dnia 29. maja 1876 w Wydziale krajowym powtórna konferencya, w której oprócz Referenta Departamentu komunikacyi, JW. Władysława hr. Badeniego i Członka Wydziału krajowego, W. Macieja Zenona Serwatowskiego, jako interesującego się sprawą od lat wielu, oraz inżynierów pp. Skowrońskiego i Jankowskiego, tudzież nadinżyniera Wydziału krajowego p. Ludwika Raciborskiego, wzięli udział dwaj delegaci c. k. Namiestnictwa W. Franciszek Tomek c. k nadradca budownictwa i W. Wilhelm Szayer, c. k. inżynier, również delegat c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego, W. Bolesław Augustynowicz.

Głównym celem narady było ułożenie programu przedsięwziąść się mających studyów technicznych. Po odczytaniu sprawozdania inżynierów pp. Skowrońskiego i Jankowskiego, przeprowadzoną została bardzo szczegółowa dyskusya, której wynikłością było zakreślenie planu dalszego postępowania, w szczególności zaś załatwienie kwestyi, czy i jaki użytek można zrobić z udzielonych przez c. k. Namiestnictwo planów, które zdejmowane były jeszcze w latach 1818 — 1819 przez sześciu inżynierów przy pomocy geometrów, a następnie wypracowywane w biórze przez lat kilka.

Jakkolwiek od wykonania tych planów upłynęło lat pięćdziesiąt i kilka, jakkolwiek nie rozporządzano wówczas tak dokładnemi instrumentami niwelacyjnemi jak dzisiaj, — jakkolwiek nareszcie stosunki hidrometryczne górnego Dniestru i jego dopływów uległy od owego czasu znacznym zmianom: to jednak konferencya przystąpiła do zdania objawionego przez p. nadradcę Tomka, że plany udzielone równie jak odnośne mapy katastralne, rektyfikowane w 1862 r., mogłyby być użyte za podstawę do wypracowania **jeneralnego** projektu i koszto-

rysu, lecz że w każdym razie należałoby przekonać się na miejscu o dzisiejszym stanie biegu rzeki i terenu inundacyjnego, oraz sprawdzić niwelacyę przynajmniej w niektórych miejscach.

Zgodzono się również na to, że zdjęcie i wypracowanie zupełnie nowych planów dla zrobienia zamierzonego projektu, wymagałoby nie tylko bardzo wiele czasu, lecz byłoby zarazem tak kosztowne, iż suma 4000 złr. na wydatki przez Wysoki Sejm przeznaczona, nie pokryłaby nawet w części kosztów niezbędnych.

Podniesiono przytem i tę jeszcze okoliczność, że na teraz idzie tylko o wypracowanie projektu jeneralnego, na podstawie którego będzie można oznaczyć, **jakie roboty należy wykonać, i coby one kosztowały.** — Dopiero gdyby przyszło do wykonania robót i wypracowania projektu szczegółowego, natenczas nie możnaby już obejść się bez zdjęć i pomiarów nowych, jak to zawsze dzieje się bezpośrednio przed wykonaniem większych i ważniejszych robót wodnych.

Z obrad tej konferencyi spisany został protokół, który znajduje się w aktach Wydziału krajowego.

Po dokładnem zbadaniu akt i planów udzielonych przez c. k. Namiestnictwo, rozpoczął inżynier p. Jankowski przy pomocy dodanego mu asystenta w połowie czerwca 1876 r. zdjęcia na gruncie i stosując się do otrzymanej instrukcyi Wydziału krajowego, wykonał następujące prace:

1. Niwelacyą wzdłuż Dniestru, zaczynając od Sambora do Czartoryi; 95 kilometrów, z których 29·5 kilometrów wykonał inżynier Rebczyński w czasie choroby inżyniera Jankowskiego, spowodowanej wyziewami bagien naddniestrzańskich.

2. Profile poprzeczne i podłużne około 163 kilometrów.

3. Profile poprzeczne rzeki i zbadanie prędkości wody w głównych miejscach.

4. Badanie gruntu.

Na podstawie dat zebranych do 10. listopada 1876 przystąpił inżynier Jankowski przy odpowiedniej pomocy do wypracowania jeneralnego projektu i kosztorysu robót, mających na celu regulacyę górnego Dniestru i rzek doń wpadających, oraz osuszenie i użyźnienie gruntów przyległych.

Praca ta postąpiła o tyle, iż inżynier projektujący był w stanie już dnia 8. marca b. r. przedstawić Wydziałowi krajowemu ogólne sprawozdanie o swym projekcie, wedle którego regulacya górnego Dniestru od ujścia Strwiąża do Czartoryi, Strwiąża od Babina do ujścia, częściowa regulacya rzek Bystrzycy i Tyśmienicy, tudzież regulacya rzeki Błożewki, projektowana już dawniej przez inżyniera Skowrońskiego, również osuszenie. melioracya i częściowe namulenie (colmatage) gruntów na przestrzeni około **siedmiu** mil kwadratowych mogłyby być wykonane kosztem 2,000.000 Złr. przy rozłożeniu robót na lat 14.

Jakkolwiek projekt ten zapowiada osiągnięcie korzyści znacznie wyższych od kosztu, którego pokrycie przy pomocy państwa i kraju nie przekracza granic możności: to jednak idąc za przykładem obcych krajów, w których o tego rodzaju trudnych i doniosłych projektach, chociażby wypracowanych przez odpowiednio uzdolnionych inżynierów, zasięgają opinii najznakomitszych fachowych powag krajowych lub zagranicznych, i dopiero po przekonaniu się

dokładnem o wykonalności i trafności środków projektowanych, przystępują do wykonania robót zamierzonych, jak to uczyniono n. p. w Austryi dolnej w sprawie nawodnienia „Marchfeldu“ — Wydział krajowy, nie chcąc narazić ani kraju, ani stron bezpośrednio interesowanych na jakiekolwiek zawody, postanowił przed rozpoczęciem rokowań celem wzięcia inicyatywy w zawiązaniu spółki wodnej i przedstawienia następnie Wysokiemu Sejmowi wniosków odpowiednich, zasięgnąć przedewszystkiem zdania najcelniejszych w naszym kraju znawców robót wodnych, tak co do wykonalności i trafności projektu wypracowanego, jak i co do prawdopodobieństwa kosztów obliczonych.

W tym celu zwołaną została na dzień 26. kwietnia r. b. ankieta, w której oprócz Referenta Departamentu IV., jako przewodniczącego, wzięli udział pp. Franciszek Tomek, c. k. nadradca budownictwa, Antoni Möser, c. k. radca budownictwa i Karol Pregmacz, c. k. nadinżynier, jako delegaci c. k. Namiestnictwa; p. Józef Rychter, profesor robót wodnych w c. k. Akademii technicznej we Lwowie, p. Gwalbert Ziembicki, inżynier i dyrektor Towarzystwa przemysłowego we Lwowie; p. Seweryn Karpuszko, inżynier kultury krajowej jako delegat komitetu c. k. Towarzystwa gospodarskiego, i p. Ludwik Raciborski, nadinżynier Wydziału krajowego.

W łonie ankiety zdania się podzieliły, podczas bowiem gdy jedne przemawiały za projektem inżyniera Jankowskiego, — inne żądały znacznych jego modyfikacyi, i po dłuższych obradach, spisanych protokolarnie, zgodzono się w końcu na to, iż chcąc wydać sumienną i uzasadnioną opinię o projekcie przedstawionym, należałoby go pierwej bardzo dokładnie i szczegółowo zbadać na miejscu.

W tym celu wybrano subkomisyę, złożoną z pp. Mösera, Rychtera i Ziembickiego, której zadaniem będzie, zbadać projekt teoretycznie, sprawdzić go potem na gruncie i przedstawić następnie pełnej ankiecie wnioski odpowiedne.

Skoro subkomisya ukończy swą pracę, zbierze się powtórnie pełna ankieta dla wysłuchania sprawozdania i powzięcia uchwały, mającej posłużyć Wydziałowi krajowemu za wskazówkę do dalszych czynności, z których Wydział krajowy zda Wysokiemu Sejmowi sprawę na przyszłej sesyi, i przedstawi zarazem swe wnioski.

Na teraz nadmienia Wydział krajowy, iż kredyt 4000 złr., otworzony uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 7. kwietnia 1876 na pokrycie kosztów przedwstępnych robót, jest już bliskim wyczerpania i że dalsze możliwe, w każdym razie już mniej znaczne wydatki, — zmuszony byłby Wydział krajowy pokryć z funduszu dyspozycyjnego lub z oszczędności innych pozycyi budżetu krajowego.

Budowa drogi krajowej z Rzeszowa do Nadbrzezia—regulacya Sanu między Przemyślem a Składem solnym i rzeki Brnia w powiecie Mieleckim, uregulowanie sprawy mostu granicznego w Niedzicy.

W sprawie budowy drogi krajowej z Rzeszowa do Nadbrzezia, przekazanej Wydziałowi krajowemu uchwałą Wys. Sejmu z d. 4. kwietnia 1876, w sprawie regulacyi Sanu między Przemyślem a Składem solnym odnośnie do uchwały Wys. Sejmu z dnia 3. października 1874 — i w sprawie regulacyi rzeki Brnia w powiecie Mieleckim, poruczonej Wydziałowi krajowemu uchwałą Wys. Sejmu z d. 25. maja 1875, tudzież w sprawie mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzicą, przedkłada Wydział krajowy specyalne sprawozdania.

Sprawa budowy mostu na Dunajcu pod Gołkowicami.

W myśl uchwały Wys. Sejmu z d. 8. kwietnia 1876 zarządził Wydział krajowy budowę mostu na Dunajcu pod Gołkowicami. W dopełnieniu warunków tej uchwały, złożyły Reprezentacye powiatu Sandeckiego i Limanowskiego oraz gmina miasta Starego Sącza deklaracye obowiązujące je do spłaty ofiarowanych na budowę powyższą datków do końca roku 1881. uiścić się mających.

Budowa dróg strategicznych kosztem państwa.

W sprawie kilkakrotnie od r. 1871. ponawianej o wyjednanie u Wys. Rządu dotacyi ze skarbu państwa na utrzymanie i budowę ważniejszych dróg, a w szczególności tak zwanych równoległych dróg wojskowych Podgórsko — Bialskiej, Proszowsko — Niepołomickiej, Gdowsko — Gorlickiej i Gorlicko — Żmigrodzkiej otrzymał Wydział krajowy w załączonej odezwie c. k. Prezydyum Namiestnictwa z d. 29. stycznia 1876 l. 789 (alegat 11) ponownie odpowiedź odmowną p. Ministra spraw wewnętrznych.

Alegat 11.

Mimo to Wydział krajowy wykazał jeszcze raz obowiązek państwa do utrzymywania dróg, mających znaczenie strategiczne i domagał się u c. k. Namiestnictwa wyjednania na ten cel stałej dotacyi w budżecie państwowym.

W sprawie budowy kolei ze Lwowa do Tomaszowa, z Husiatyna do Stanisławowa i Zagórza na Grybów Żywiec do Czaczy — oraz w sprawie budowy drugorzędnych kolei.

W ślad za uchwałami Wys. Sejmu z d. 26. kwietnia 1876, zawierającymi wezwania do c. k. Rządu: *a)* o zarządzenie budowy kolei ze Lwowa do Tomaszowa — *b)* o wniesienie w Radzie państwa przedłożenia względem budowy kolei z Husiatyna do Stanisławowa i z Zagórza na Grybów-Żywiec do Czaczy — *c)* o wzięcie udziału odpowiednią subwencyą z funduszu państwowego w budowie dwóch drugorzędnych kolei w północno-wschodniej części kraju — wystosował Wydział krajowy załączone w odpisie memorjały (alegaty 12 i 13) do Jego Excelencyi p. Ministra handlu, w których wyłuszczył doniosłość spraw powyższych dla kraju.

Alegat 12.
Alegat 13.

Petycya p. Dwernickiego o rekonstrukcyę drogi gminnej w Temeszowie.

W uwzględnieniu petycyi p. Wincentego Dwernickiego, przekazanej Wydziałowi kraj. uchwałą Wys. Sejmu z d. 17. marca 1876 w sprawie rekonstrukcyi drogi gminnej w Temeszowie pow. Brzozowskiego, udzielił Wydział kraj. Wydziałowi powiatowemu odpowiednią subwencyę.

Petycye Sejmowe w Izbie niezałatwione i Wydziałowi krajowemu przekazane.

W załatwieniu petycyj przekazanych Wydziałowi krajowemu uchwałą Wys. Sejmu z 26. kwietnia 1876 jako niezałatwionych w Izbie, dał Wydział kraj. odpowiedź odmowną na petycyę Wydziału powiat. Łańcuckiego o rozpoczęcie budowy części drogi krajowej między Kańczugą a Przeworskiem, ponieważ przedewszystkiem z funduszu przeznaczonego na budowę, drogi rozpoczęte wykończone być muszą.

Petycyą gminy miasta Horodenki, domagającej się, ażeby drzewka przy drogach publicznych sadzone były nie jak dotąd na gruntach obok dróg przyległych lecz na bankietach lub w fosach tychże, załatwił Wydział krajowy odmownie, jako niezgodne z przepisami policyi drogowej.

Petycyę Jana Ostrowskiego, byłego poczmistrza w Mielcu, w której tenże po odrzuceniu przez Rząd pretensyi przez niego roszczonych ze stosunku służbowego wobec Dyrekcyi poczt, zażądał od funduszu krajowego wynagro-

dzenia strat poniesionych wrzekomo z powodu budowy drogi kraj. Dembickiej w roku 1869 i 1870, załatwił Wydział kraj. odmownie.

Następujące petycye odstąpił Wydział krajowy c. k. Namiestnictwu jako należące do zakresu władz rządowych:

Petycyę gminy Makowa powiatu Myślenickiego o zapomogę na wykonanie robót ochronnych przeciw wylewom rzeki Skawy;

Petycye gmin i obszarów dworskich Beska, Wzdowa, Trzesniowa, Bukowa, Bzianki, Haczowa w powiatach Sanockim i Brzozowskim, oraz Rady oddziału Sanockiego galic. Towarzystwa gospodarskiego o subwencyę z funduszu państwowego na uregulowanie koryta rzeki Wisłoka od Beska do Iskrzyni;

Petycyę galic.-bukowińskiego Stowarzyszenia c. k. poczmistrzów o podwyższenie ceny milowego i pauszaliów;

Petycyę Wydziału powiat. Jasielskiego o subwencyę w sumie 15.000 złr. na budowę dróg gminnych (w części uwzględnioną udzielaniem subwencyi na drogę z Frysztaku do Brzostka) — odstąpił Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa polecając ją do uwzględnienia przy udzielaniu zapomogi państwowej.

Petycya Wydziału powiatowego Grybowskiego o subwencyę na budowę dróg gminnych i Wydz. powt. Jaworowskiego o subwencyę dla drogi z Jaworowa do kolej żelaznej w Sądowej Wiszni — tudzież petycya Wydz. powt. Rawskiego o subwencyę dla drogi powt. Michałówka - Uhnów — odstąpiona Wydziałowi kraj. uchwałą Wys. Sejmu z dnia 17. marca 1876, uwzględnione zostały przy rozdzielaniu dotacyi subwencyjnej.

Petycye gmin: Posady Chyrowskiej, Stohyni, Grodowic, Posady Fulsztyńskiej i Fulsztyna o uznanie drogi z Chyrowa do Sambora za drogę krajową, lub o wyznaczenie dla tejże stałej subwencyi na utrzymanie, tudzież petycye Wydziałów powt. Kosowskiego i Śniatyńskiego o uznanie drogi ze Śniatyna do Kosowa — i Wydz. powt. Rzeszowskiego o uznanie drogi powt. Boguchwalsko-Strzyżowsko-Frysztackiej za krajowe — następnie petycye Reprezentacyi miasta Nowego Sącza o interpretacyę §. 12. ust. drog. lub uwolnienie tejże od obowiązków wypływających z postanowień tegoż paragrafu — Wydział krajowy załatwił odmownie.

Petycye Mościskiego Wydz. powt. i Awita Wilkoszewskiego z Toporzysk o reformę ustawy drogowej, znajdują załatwienie w przedłożonym projekcie ustawy drogowej; wreszcie petycya gminy i obszaru dworskiego Strzałkowic co do kierunku drogi kraj. Krzywcze - Borszczowskiej — w zarządzeniach co do budowy tej drogi.

Rachunki konkurencyjne z budowy dróg krajowych.

W sprawie zalegających dotąd rachunków konkurencyjnych z budowy dróg krajowych, odniósł się Wydział kraj. ponownie do c. k. Namiestnictwa o przyspieszenie załatwienia takowych.

Alegat 14.

W załączonym wykazie (alegat 14) poszczególnione są zalegające jeszcze rachunki drogowe.

Sprawy funduszów szpitali krakowskich.

Na posiedzeniu z dnia 25. kwietnia 1876 polecił Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej sesyi sejmowej przedstawił:

a) dokładny wykaz sum pochodzących z taks na muzykę w Krakowie;

b) rachunek z użycia częściowego sumy 45.000 złr. w. a. z funduszu krajowego, która początkowo przeznaczona na budowę nowego szpitala, została w znacznej części użytą na adaptacyę dawnego, wraz z odpowiedniemi wnioskami co do możliwego refundowania tego wydatku z funduszów szpitalnych;

c) wykaz i rozdział sum, do różnych fundacyi krakowskich należących, z których Wys. Sejm uchwałą swą na budowę szpitala św. Łazarza tymczasowo 300.000 złr. przekazał.

Wreszcie polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, ażeby w założonej księdze budowy szpitala św. Łazarza prowadził osobne Conto wydatków na oddział obłąkanych.

W wykonaniu powyższych poleceń przedkłada Wydział krajowy osobne do każdego przedmiotu sprawozdanie.

Sprawa przyjmowania podejrzanych o obłąkanie do szpitali prowincyonalnych.

W sprawozdaniu Komisyi sejmowej, wysadzonej do zbadania czynności Wydziału krajowego, a przedstawionem Wysokiemu Sejmowi na posiedzeniu z dnia 26. kwietnia 1876 r., umieszczono uwagę następującą:

„Wydział krajowy zamieścił w instrukcyi, wydanej dla lekarzy szpitali prowincyonalnych postanowienie, że do szpitali powszechnych nie wolno przyjmować umysłowo chorych. Postanowienie to, o ile się tyczy obłąkanych, których choroba umysłowa jest skonstatowaną, na uznanie zasługuje. O ile jednak ma być stosowane do osób, dopiero podejrzanych o obłąkanie, których stan zdrowia obserwacyi wymaga, zdaje się być komisyi niewłaściwe; przeto wzywamy Wydział krajowy do powtórnego światłego zbadania, czyby dla tych ostatnich chorych nie wypadało zrobić wyjątku?“

Czyniąc zadość temu wezwaniu, Wydział krajowy podjął ponownie dokładne zbadanie sprawy poruczonej, którego rezultat przedkłada równocześnie osobnem sprawozdaniem.

Sprawa uregulowania taks w szpitalach powszechnych.

Na posiedzeniu z dnia 22. kwietnia 1876 powziął Wys. Sejm następującą uchwałę:

„Wzywa się Wydział krajowy, ażeby po dokładnem porównaniu danych, na podstawie których podniesione zostały taksy szpitali z danemi, które inspektorowi szpitali służyły do ułożenia wykazu kosztów leczenia w szpitalach w r. 1874 i po ścisłem zbadaniu tego przedmiotu, taksy szpitalne, gdzie wypadnie, uregulował.“

Komisya budżetowa w motywach do powyższej uchwały podniosła, że w wykazach załączonych do sprawozdania Inspektora szpitali taksa leczenia nie odpowiada nigdzie rzeczywistym kosztom leczenia, gdyż w 10 szpitalach jest większą a w 13 mniejszą niż koszta leczenia. A ponieważ taksa ustanawianą bywa przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem według przepisów, które wymagają jej zastosowania do istotnej potrzeby, nasunęło się podejrzenie, że albo obydwie najwyższe władze krajowe zezwalając na podwyższenie taks w niektórych szpitalach mylnemi wykazami wydatków w błąd zostały wprowadzone, albo też koszta dnia leczenia w tych szpitalach mylnie przez Inspektora szpitali wykazane zostały.

Co się tyczy różnic cyfr w sprawozdaniu Inspektora szpitali podanych, te wyjaśniają dwie okoliczności:

1) Sposób wymierzania taksy szpitalnej określa rozporządzenie ministeryalne z 10. kwietnia 1857 do l. 10946. Według tegoż obliczaną bywa taksa na podstawie wydatków z przecięcia trzechletniego. Otóż jakkolwiek wymierza się ją z ścisłem uwzględnieniem potrzeb rzeczywistych, suma tych potrzeb w każdym roku pojedyńczym nie może zrównać się zawsze z kwotą wynikłą z sumy poczynionych wydatków, podzielonej przez cyfrę dni leczenia tegoż roku. Stąd w latach pojedyńczych wypada nieunikniona różnica *in plus* lub *minus*, która wyrównuje się sama przez się w ciągu trzechlecia administracyjnego.

2) Co do zarzutu, że wykaz porównawczy daje w rezultacie odmienne cyfry od liczb, wyrażających koszt leczenia w wykazie pierwszym, tłumaczy się takowy tem, że cyfry porównawcze zawarte są tylko w dziesiętnych częściach z opuszczeniem setnych i tysiącznych, które przy sumowaniu mogłyby wyrównać całą cyfrę kosztu.

Wykonując polecenie Wysokiego Sejmu z 22. kwietnia 1876 roku, wezwał Wydział krajowy wszystkie zarządy szpitalne, ażeby według formularza, sporządzonego w myśl rozp. ministerj. z roku 1857. zestawiły zamknięcia rachunkowe szpitali z lat 1873, 1874 i 1875. Nadesłane sprawozdania są obecnie przedmiotem szczegółowego opracowania, które służyć będzie za podstawę uregulowania taks w szpitalach powszechnych.

W związku z tą sprawą, postanowił Wydział krajowy uregulować drugą, mianowicie zaprowadzenie funduszów rezerwowych przy szpitalach prowincyonalnych.

Potrzebę zaprowadzenia takich funduszów uzasadnia powołane już dwukrotnie rozp. minist. z r. 1857. tem, że takowy służyć ma do pokrycia takich wydatków, które ani z góry przewidzieć się nie dają, ani też szłusznie zaliczone być mogą w rachunku przy obliczaniu potrzeb i wydatków do wymierzenia taksy szpitalnej. Sposób, w jaki te fundusze uzbierane być mają, przepisuje toż samo rozporządzenie.

Sprawa usiłowań, w celu ograniczenia chorób syfilitycznych.

Na posiedzeniu z 29. maja 1875 przekazał Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do załatwienia między innemi także petycyę Dra. Rożańskiego o uregulowanie prostytucyi z powodu szerzenia się chorób syfilitycznych w kraju. W grudniu tegoż roku 1875 Towarzystwo lekarzy galicyjskich przedstawiło Wydziałowi krajowemu memoryał o potrzebie zbadania środków powstrzymania szerzącej się zarazy kiłowej i sporządzenia odpowiedniego regulaminu dla gmin.

Obydwie te petycye odstąpił Wydział krajowy c. k. Namiestnictwu prosząc o oznajmienie, jak dalece sprawa uregulowania prostytucyi postąpiła, i co c. k. Rząd w tym przedmiocie uczynić zamierza.

Odezwą z 18. grudnia 1876 do l. 926 doniosło c. k. Namiestnictwo Wydziałowi krajowemu, iż poleciło równocześnie Dyrekcyom policyi we Lwowie i w Krakowie, aby na podstawie wydanej instrukcyi dla tych Dyrekcyi, regulaminu dla prostytutek i instrukcyi dla lekarza policyjnego, wprowadziły bezzwłocznie w życie biura sanitarne, których zadaniem będzie wykonywać ścisły nad-

zór nad kobietami oddającemi się nierządowi w obrębie obu wyszczególnionych miast. Zarazem poleciło c. k. Namiestnictwo Starostom w Brodach, Brzeżanach Drohobyczy, Jarosławiu, Kołomyi, Przemyślu, Stanisławowie, Stryju, Tarnowie i Tarnopolu, ażeby wezwali Zwierzchności gminne tych miast do uregulowania w sposób podobny nadzoru nad prostytutkami, modyfikując według stosunków miejscowych instrukcye dla Lwowa i Krakowa wydane.

Wreszcie wezwało c. k. Namiestnictwo wszystkich c. k. Starostów do czuwania nad tem, aby Zwierzchności gminne i przełożeni obszarów dworskich ściśle przestrzegali przepisów w przedmiocie bezzwłocznego odstawiania do szpitala osób, dotkniętych chorobą syfilityczną.

Na prośbę c. k. Namiestnictwa, ażeby Wydział krajowy w tej sprawie ze swej strony wpływ odpowiedni wywarł, wezwał Wydział krajowy Zwierzchności gminne miast drugorzędnych, powyżej wymienionych, ażeby bezzwłocznie i energicznie zajęły się tym przedmiotem, tembardziej, że choroby syfilityczne, które w prostytucyi miast większych główne swoje mają źródło, rozszerzając się ztamtąd po całym kraju, nieobliczone klęski na całą społeczność sprowadzają. Zarazem wezwał Wydział krajowy wszystkie Wydziały powiatowe, ażeby jak najskuteczniej popierały c. k. Starostów w ścisłem przestrzeganiu przepisów co do bezzwłocznego odstawiania do szpitali osób chorobą syfilityczną dotkniętych.

W przedmiocie wsparcia dotkniętych nieurodzajem w r. 1876.

Uchwałą powziętą na posiedzeniu dnia 27. i 28. marca 1876 otworzył Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 300.000 złr. z funduszów rozporządzalnych na wypadek, jeżeliby uchwalona przez Radę Państwa suma 200.000 i 500.000 złr. niodostatkowi panującemu w kraju z powodu nieurodzaju i braku paszy niewystarczyła, — przeznaczając 200.000 złr. na pożyczki, zaś 100.000 złr. na zapomogi bezzwrotne, udzielać się mające powiatom, pod warunkami określonemi w powołanej uchwale, w razie koniecznej potrzeby.

Reskryptem z dnia 26. marca 1876 l. 2348/pr. zawiadomiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa Wydział krajowy o zarządzeniach, jakie poczynione zostały celem wykonania postanowień ustawy Państwa z dnia 15. marca 1876, przeznaczającej sumy 200.000 i 500.000 złr. ze skarbu Państwa na udzielanie bezzwrotnych zapomóg i zwrotnych zaliczek dla nawiedzonych niedostatkiem okolic Królestwa Galicyi.

Podania, jakie — po wydaniu rzeczonej ustawy i uchwały Wysokiego Sejmu na wstępie powołanej — wpływały do Wydziału krajowego o udzielenie zapomóg i zaliczek na cele powyżej wskazane, — odsyłaliśmy do c. k. Prezydyum Namiestnictwa celem uwzględnienia tych próśb w myśl powołanej ustawy. Uczyniliśmy to samo z petycyami gmin Majdan lipowiecki, Lipowiec, Turynka i Wydziału pow. w Kolbuszowie — przekazane nam przez Wysoki Sejm z dnia 27. marca i 4. kwietnia 1876.

Wydział krajowy nie otrzymał od c. k. Namiestnictwa do końca roku 1876 uwiadomienia, by fundusze wyznaczone na cele wskazane ze skarbu Państwa zostały wyczerpane, Wydział krajowy nie użył więc otworzonego mu kredytu — tenże został zatem nietknięty. Dopiero w roku bieżącym a to pismem z dnia 10. kwietnia 1877 do l. 2559/prez. zawiadomiło nas c. k. Prezydyum Namiestnictwa — zwracając nam kilka podań o pożyczki, że fundusz przeznaczony ustawą z dnia 15. marca 1876 na pożyczki został już wyczerpany.

W roku bieżącym nie naruszono powołanego kredytu, albowiem Wysoki Sejm otworzył Wydziałowi krajowemu ten kredyt na rok 1876 celem zapobieżenia niedostatkowi panującemu w początku roku 1876 z powodu nieurodzaju poprzednich lat i braku paszy.

W przedmiocie zwrotu gminie miasta Jarosławia odsetek od pożyczki 30.000 złr.

Uchwała Wysokiego Sejmu powzięta na posiedzeniu dnia 24 kwietnia 1876 polecająca Wydziałowi krajowemu, — ażeby w załatwieniu petycyi gminy miasta Jarosławia — zwrócił tej gminie odsetki w kwocie 1800 złr. od pożyczki 30.000 złr. za czas od 1. marca 1873 do końca lutego 1874 zapłaconych, została wykonaną.

Rozporządzeniem z dnia 30. maja 1876 l. 9729. polecił Wydział krajowy kasie krajowej, ażeby odesłała kwotę 1800 złr. gminie miasta Jarosławia na ręce tamtejszego Wydziału powiatowego — co też z początkiem czerwca 1876 r. dokonanem zostało.

W przedmiocie pożyczek dla kas zaliczkowych.

Uchwałami z dnia 24. i 26. kwietnia 1876 przekazał Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu petycyę Towarzystwa galicyjskiej kasy zaliczkowej we Lwowie o pożyczkę 50.000 złr. — do uwzględnienia w miarę możności i bezpieczeństwa, — dalej zaś petycyę Towarzystwa zaliczkowego w Busku o pożyczkę z funduszu krajowego i petycyę Dyrekcyi Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie w przedmiocie lokowania kapitałów funduszu krajowego w kasie spółki zaliczkowej do załatwienia. Wydział krajowy podaje do wiadomości Wysokiego Sejmu krajowego, iż niemógł uwzględnić rzeczonych petycyi — albowiem pozostały fundusz zapomogi z r. 1866 — przeznaczony na udzielanie pożyczek powiatom w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 6. grudnia 1872 był już wyczerpany, a dalej ze względu na postanowienia §. 11. Instrukcyi dla Wydziału krajowego, wydanej przez Wysoki Sejm stosownie do §. 32. statutu krajowego, wedle których Wydział krajowy jest obowiązanym lokować gotowiznę rozrządzalną, na razie niepotrzebną — na prowizyę w instytucyach publicznych — jednakże z zastrzeżeniem zwrotu w krótkich terminach.

Rzeczone Towarzystwa prosiły o pożyczki — lub o lokowanie w ich kasach gotowizny funduszu krajowego na czas dłuższy — za zwrotem w terminach kilkuletnich. Wydział krajowy niemógł zatem zadośćuczynić żądaniom tych Towarzystw.

Encyklopedya krajowa.

Uchwałą z dnia 24. kwietnia 1876 polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, ażeby czuwał nad pozostaniem wydawnictwa Encyklopedyi krajowej w granicach zakreślonych mu w porozumieniu się z Akademią umiejętności w Krakowie. Wydział krajowy postanowił przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek celem nabycia materjałów P. Sznajdera — służących do wydawnictwa Encyklopedyi — i oddania ich Akademii umiejętności w Krakowie i przedłoży Wysokiemu Sejmowi w tej sprawie osobne sprawozdanie.

Przeniesienie siedziby c.k. Sądu powiatowego z Janowa do Zalesia.

Na mocy uchwały Wys. Sejmu z dnia 25 kwietnia 1876 upoważniającej Wydział krajowy ażeby po zbadaniu sprawy złożył c. k. Rządowi imie-

niem Sejmu zdanie w przedmiocie przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Janowa do Zalesia, przedsięwziął Wydział krajowy dokładne zbadanie tej sprawy, a po zasięgnięciu opinii Rady powiatowej Gródeckiej, oświadczył c. k. Rządowi imieniem Wys. Sejmu zdanie w myśl §. 2. ustawy z dnia 11. czerwca 1868 L. 59. dz. u. p., iż siedziba tegoż Sądu powiatowego z Janowa do tuż przyległej i z Janowem stykającej się gminy Zalesia przeniesioną być ma, a to na tak długo, aż odpowiednie lokalności na pomieszczenie tegoż Sądu powiatowego w samym Janowie znajdywać się będą, przyczem urzędujący w Zalesiu Sąd zachowałby i nadal swą nazwę jako c. k. Sąd powiatowy Janowski.

W skutek tego też przeniósł P. Minister sprawiedliwości z dniem 16. grudnia 1876 rzeczony Sąd powiatowy z Janowa do Zalesia (Nr. 59. dz. ust. kraj. z r. 1876).

IV. Inne czynności Wydziału krajowego.

Sprawa budowy domu dla zakładu położnic we Lwowie.

Uchwałą z dnia 1. kwietnia 1876 odroczył Wysoki Sejm sprawę budowy domu dla zakładu położnic we Lwowie na czas nieograniczony.

Wydział krajowy nieodstąpił wprawdzie od myśli podjęcia na nowo tej sprawy w stosownym czasie, lecz ponieważ grunt zakupiony pod budowę domu położnic został uznany za niestosowny a niewyszukano dotychczas innego odpowiedniejszego gruntu — nieprzedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi w tej sesyi żadnego wniosku tyczącego się tego przedmiotu, zwłaszcza żeniemiał do tego żadnego polecenia Wysokiego Sejmu. Nadmienić tu tylko wypada, że Wydział krajowy przedłużył kontrakt na dwa lata z panem Alderem właścicielem realności, w której się mieści oddział położnic i oddział chirurgiczny i że ten dwuletni okres najmu rozpoczyna się od 1. maja 1877. Tak więc pomieszczenie zakładu położnic w tak zwanej filii Hofmana jest zapewnione po koniec maja 1879.

Uchwała o kredytach dodatkowych na budowę szpitala Lwowskiego.

Kredyt dodatkowy przyzwolony na rok 1876. na budowę szpitala powszechnego we Lwowie, uchwalony na dniu 1. kwietnia 1876 użył Wydział krajowy do właściwego celu i wykaże wydatek przyzwolonych funduszów szczegółowo w zamknięciach rachunkowych za rok 1876.

Szpital Lwowski.

W składzie lekarskiego personalu szpitala Lwowskiego zaszły następujące zmiany:

Sekundarjusz zakładu położnic Dr. Małaczyński wystąpił ze służby szpitala wskutek zamianowania lekarzem miejskim.

Posadę po Drze Małaczyńskim opróżnioną nadaliśmy Drowi Strojnowskiemu, asystentowi Lwowskiego szpitala, a gdy i ten wskutek zamianowania c. k. asystentem kliniki położniczej z posady sekundaryusza ustąpił — nadaliśmy tę posadę Drowi Antoniemu Marsowi z Wiednia.

Druga posada asystenta lekarskiego została opróżnioną po Drze Berezowskim, który został mianowany lekarzem domu karnego.

Na posady opróżnione po Drze Strojnowskim i Berezowskim zamianował Wydział krajowy płatnemi asystentami lekarskiemi Dra Sieradzkiego i Dra Gostyńskiego.

W roku 1876. zarządzono kollaudacyę i odbiór robót, dokonanych około podniesienia drugiego piętra i pokrycia nowym dachem gmachu szpitalnego, niemniej dokonanej rekonstrukcyi i restauracyi w parterze i na pierwszem piętrze opróżnionych po obłąkanych, którzy w maju 1875 zostali przeniesieni na Kulparków.

Stosownie do uchwały Wys. Sejmu z dnia 1. kwietnia 1876 rozwiązano biuro budowy Lwowskiego szpitala po przeprowadzeniu kollaudacyi — z końcem czerwca roku 1876.

W tym roku uskuteczniono też roboty, na które Wysoki Sejm uchwałą z dnia 1. kwietnia 1876 przyzwolił kredyt dodatkowy w wysokości 6988 zł. w. a. jako to: wstawiono 44 nowych okien, obrukowano rynsztoki, założono chodnik z płyt do głównego wejścia, wyszutrowano drogi w obejściu szpitalnem i założono ogród. Gazometr został zupełnie wykończony i urządzony. Zakład posiada 229 płomieni gazowych, z których 200 prawie stale są czynne. Na to w miesiącach zimowych wychodzi dziennie około 20 kub. metrów gazu, zbiornik zaś zawiera około 60 kub. metrów. Na wypadek więc rozszerzenia zakładu przez dobudowanie skrzydła lub osobnego budynku, ten sam gazometr może obsłużyć cały zakład z przyległościami. Wprawdzie oświetlenie gazowe wymagało w roku 1876. znaczniejszego wydatku, gdyż wskutek podwyższenia cen nafty o 60% odpadki nafty niezmiernie podrożały. Dawniej cetnar cłowy odpadków kosztował ze sprowadzeniem 3 zł. 50 ct., w tym zaś roku 6 zł. loco Drohobycz, oświetlenie więc będzie dość kosztownem.

Ceny te są jednak tylko przejściowe, albowiem w skutek nadzwyczajnych wypadków na targach zagranicznych naftowych, podskoczyły ceny produktów naftowych w sposób dotychczas niepraktykowany, co wszelako wedle zdania ludzi fachowych jest tylko chwilowem i w bliskiej przyszłości ceny te znacznie się obniżą. Zresztą wyższy koszt oświetlenia w szpitalu Lwowskim niezostał spowodowany wyłącznie zaprowadzeniem gazowego oświetlenia gdyż i bez urządzenia gazometru zwykłe oświetlenie szpitala byłoby w tym czasie z powodów wyżej poszczególnionych znacznie kosztowniejsze.

Uchwałą z dnia 9. stycznia 1877 do l. 31917 zatwierdził Wydział krajowy kontrakt z mechanikiem Bujno względem obsługi gazometru, wodociągów i innych reparacyj w szpitalu Lwowskim i zapewnił tym sposobem dla zakładu gazowego fachowe kierownictwo.

We właściwem miejscu podajemy do wiadomości Wysokiej Izby, że pranie bielizny oddaliśmy w przedsiębiorstwo, przyczem obok uzyskania znacznej oszczędności w tym dziale wydatków, zaradziliśmy naglącej potrzebie, usunięcia pralni z suterenów gmachu szpitalnego, w których pod każdym wzglę-

dem była jak najgorzej umieszczoną i gdzie na jej dalsze pozostawienie niezezwalały względy policyjno-sanitarne i budownicze.

W skutek tych licznych ulepszeń w szpitalu Lwowskim zmienił ten zakład swą postać tak zewnętrznie jak i wewnętrznie.

To też stosunki zdrowotne z każdym rokiem są lepsze i pod względem leczniczym szpital Lwowski w porównaniu z innymi szpitalami w granicach państwa austryackiego a nawet w porównaniu z zagranicznymi nader korzystne przedstawia rezultaty, jak świadczą następujące wykazy z porównawczymi poglądami sporządzone przez Dyrektora szpitala.

Ruch chorych w szpitalach poniżej wymienionych.

Mianowicie

Szpital powszechny we Lwowie w latach				Szpital cywilny w Tryeście w latach		Szpital Rudolfa w Wiédniu	Szpital powszechny w Wiédniu	Szpital na Wiédeniu	Szpital miejski w Wrocławiu	Szpital powszechny w Pradze z filiami				Ilość ogółem leczonych	Ilość ubyłych			Ilość pozostałych na rok następny
1873	1874	1875	1876	1873	1874	W roku 1875.				Szpital powszechny sam	Filia szpitala Sióstr Miłosierdzia	Filia Szpitala dla dzieci imienia „Franciszka Józefa“	Szpital klasztorny Sióstr Miłosierdzia		wyzdrowiałych	z polepszeniem lub nieuleczonych	zmarłych	Razem
														7027	4591	941	770	6302	725
														6700	4404	937	663	6004	699
														7484	4977	978	683	6648	836
														7442	5348	986	601	6935	507
														6847	3870	1412	862	6144	703
														6956	3877	1497	807	6181	775
														6692	3461	1898	784	6143	549
														21297	12035	5036	2548	19619	1678
														6366	4209	865	779	5853	513
														5740	3303	1162	790	5255	485
										9681	2075	375	2075		7617		1337	8954	727
															1344		488	1832	243
															256		95	351	24
															830	516	489	1835	240

Uwaga

Wykazana w latach 1873, 1874, 1875 i 1876 ilość leczonych w szpitalu tutejszym, obejmuje także i leczonych na oddziałach obłąkanych i położnic a to:

W r. 1873. Na oddziale obłąkanych 568 chorych; dtto położnic 457 matek 384 dzieci
W r. 1874. Na oddziale obłąk. 556 chorych; dtto położnic 368 matek 306 dzieci
W r. 1875. Na oddziale obłąk. 626 chorych; dtto położnic 390 matek 315 dzieci
W r. 1876. Na oddziale położ. 414 matek 324 dzieci

Tak samo i w szpitalu tryestyńskim mieści się w ogólnej liczbie leczonych:

w roku 1873: obłąkanych 181 położnic 188
w roku 1874: dtto 158 dtto 194

Zaś w liczbie ogólnej leczonych w szpitalu Wrocławskim w r. 1875: 465 obłąkanych.

Zestawienie porównawcze

różnych statystycznych danych w szpitalach na odwrotnej stronnicy wymienionych.

Mianowicie		Szpital powszechny we Lwowie w latach				Szpital cywilny w Tryeście w latach	
		1873	1874	1875	1876	1873	1874
Ilość chorych leczonych		7027	6700	7484	7442	6847	6956
Ilość ogólna dni leczenia		276·094	260·981	280·405	177·830	246·408	260·514
Procent śmierlelności względnie do wszystkich leczonych		10·98%	9·89%	9·13%	8·08%	12·59%	11·60%
Procent śmiertelności względnie do ubyłych		12·22%	11·04%	10·29%	8·67%	14·04%	13·05%
Procent wyzdrowienia względnie do ubyłych		72·85%	73·35%	74·98%	77·11%	62·98%	62·72%
Procent niewyleczonych i z polepszeniem ubyłych względnie do ubyłych		14·93%	15·60%	14·73%	14·21%	22·98%	24·22%
Czas leczenia jednego chorego		39·28 d.	39·22 d.	36·70 d.	24 dni	35·98 d.	37·45 d.
Koszt wyżywienia jednego chorego	chorych	8 z. 71·61 c	9 z. 10·32 c	7 z. 90 c.	dla braku zamkniętych rachunkowych niewiadoma dotychczas wysokość kosztów za rok 1876	—	—
	położnic	6 z. 65·98 c	7 z. 24·90 c	6 z. 43 c.			
Koszt żywienia w jednym dniu leczenia	chorych	32·60 ct.	33·79 ct.	30·29 ct.		—	—
	położnic	30·68 ct.	32·05 ct.	28·26 ct.			
Wydatki na środki lecznicze: a) Za sprawdzenie recept b) Za leki c) Na instrumenta i przyrządy lekarskie d) Wydatki sanitarne i desinfekcya	chorych	7·37 ct.	6.06 ct.	4.85 ct.		—	—
	położnic	3·13 ct.	4·00 ct.	3·12 ct.			
Koszt dzienny utrzymania jednego chorego (licząc w to wszelkie wydatki	chorych	91·31 ct.	94·74 ct.	85·06 ct.		—	—
	położnic	1 z. 9·50 c.	1 z. 58.27 c	1 z. 39·29 c			

Szpital Rudolfa w Wiedniu	Szpital powszechny w Wiedniu	Szpital na Wiedeniu	Szpital miejski w Wrocławiu	Szpital powszechny w Pradze z filiami: Szpital powszechny sam	Filia szpitala Sióstr Miłosierdzia	Filia szpitala dla dzieci „Fr. Józefa"	Szpital klasztor. Sióstr Miłosierdzia	Uwaga
W r o k u 1875								
6692	21297	6366	5740	9681	2075	375	2075	Przy zestawieniu kosztów utrzymania chorych w szpitalu powszechnym lwowskim, wliczono pozycye, które w szpitalach innych nie wchodzą w ten rachunek.
207·425	622·447	178·759	192·953	261·050	83·024	10·256	—	
11.71%	11·96%	12·24%	13·76%	13·81%	23·51%	25·33%	23·56%	
12·76%	12·99%	13·30%	15·03%	14·92%	26·63%	27·06%	26·64%	
56·34%	61·34%	71·91%	62·86%	—	—	—	—	
30·89%	25·67%	14·78%	22·11%	—	—	—	—	
30·97 d.	28·60 d.	26·50 d.	34·54 d.	26·96 d.	—	—	—	
9 z. 47 c.	8 z. 02·71 c.	7 z. 17·02 c.	—	14 z. 63.95 c.	—	—	—	a) Płaca i dodatek na mieszkanie dla kapelanów szpitalnych (w obu funduszach) 1101 z. 25 ct. (które to wydatki w innych szpitalach ponosi fundusz religijny);
29·67 c.	28·02 c.	25·55 c.	44 pfenigi czyli 26·40 c.	54·29 c.	—	—	—	b) Czynsz za najem lokalności . . . 8095 zł.
8·70 c.	7·13 c.	2·93 c.	25 pfenigów czyli 15 ct.	18·95 c.	—	—	—	c) Wydatki kapliczne i koszta pogrzeb. 566 z. 15 c. (które w innych szpitalach ponosi fundusz rezerwowy oddzielny)
85·83 c.	1 z. 00·04 c.	92·12 c.	1 markę 41 pfenig czyli 84·6 ct.	1 z. 15.94 c.	—	—	—	d) Emerytury w samym funduszu szpit. 3845 z. 42 c. (które w innych szpitalach ponosi fundusz szpitalny oddzielny).

Dodatkowe zestawienie porównawcze wyniku leczniczego w szpitalach poniżej wymienionych, obejmujące jedynie oddziały chorych (z wyjątkiem obłąkanych i położnic).

Mianowicie	Szpital powszechny we Lwowie w latach				Szpital Rudolfa we Wiedniu	Szpital powszechny w Wiedniu	Szpital na Wiedeniu	Szpital powszechny w Pradze (bez filij)	Uwaga
	1873	1874	1875	1876	W roku 1875				
Ilość chorych leczonych	5618	5435	6153	6704	6692	21.297	6366	9681	
Ilość dni leczenia	151.310	146.486	153.312	168.812	207.425	622.447	178.759	261.050	
Procent śmiertelności względnie do wszystkich leczonych	11·47%	10·14%	9·15%	8.12%	11·71%	11·96%	12·24%	13·81%	
Procent śmiertelności względnie do ubyłych	12·40%	10·89%	9·91%	8·73%	12·76%	12·99%	13·30%	14·92%	
Procent wyzdrowienia względnie do ubyłych	71·45%	71·85%	74·96%	75·79%	56.34%	61·34%	71·91%	—	
Procent niewyleczonych i z polepszeniem ubyłych względnie do ubyłych	16·15%	17.25%	15·13%	15·48%	30·89%	25.67%	14·78%	—	
Czas leczenia jednego chorego	26·73 dni	26·95 dni	24·91 dni	25·18 dni	30·97 dni	28·60 dni	26·50 dni	26·96 dni	

Dyrektor szpitala powszechnego.

We Lwowie dnia 17. kwietnia 1877.

Dr. Głowacki w. r.

Z tych wykazów widzimy, że w szpitalu Lwowskim

a) procent śmiertelności jest najmniejszy,

b) procent wyzdrowienia największy,

c) procent nieuleczonych najmniejszy,

d) czas leczenia jednego chorego w roku 1876. najkrótszy,

e) koszt na leki bardzo mały (t. j. mniejszy jak we wszystkich innych szpitalach, z wyjątkiem szpitala na Wiedeniu),

f) koszt dzienny utrzymania jednego chorego w roku 1875. — najniższy z wyjątkiem szpitala w Wrocławiu, z którym stoi niemal na równi, lecz zważyć należy, że niewiadomy jest sposób układania i zestawiania rachunków szpitala Wrocławskiego, i może by się koszt okazał większy, gdyby był obliczany w ten sam sposób jak w szpitalu Lwowskim, gdzie wzięto w rachubę wszystkie pozycye zamieszczone w uwadze wykazu II. a nadto niektóre koszta budowy.

Wydział krajowy dokładał wszelkiego starania, żeby nietylko specyalne polecenia Wysokiego Sejmu jak najściślej wykonać, lecz żeby się też z całą ścisłością zastosować do uwag i wskazówek zawartych w poszczególnych sprawozdaniach komisyi sejmowych — i tak:

a) W skutek uchwały Wysokiego Sejmu z 24. marca 1876 przechodzącej do porządku dziennego nad wnioskiem Wydziału krajowego o ustanowieniu siódmej posady prymarjusza przy Lwowskim szpitalu — zarządził Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 2. czerwca 1876 l. 6402 nowy podział szpitala na oddziały i zwinięcie oddziału obserwacyjnego jako samoistnego **przy ścisłem uwzględnieniu uwag komisyi administracyjnej** zawartych w jej sprawozdaniu do l. 91/S.

Po przedłożeniu sprawozdania, w którem Dyrektor szpitala Lwowskiego doniósł, że oddział obserwacyjny został zwinięty i przedłożył projekt nowego podziału szpitala na oddziały, zatwierdził Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 4. sierpnia 1876 do l. 16015 ten podział i unormował sposób przyjmowania chorych na umyśle do Lwowskiego szpitala i odsyłania ich do Kulparkowa zgodnie z postanowieniami statutu i z należytem uwzględnieniem uwag komisyi administracyjnej zawartych w jej sprawozdaniu do l. 91/S, wysłuchawszy poprzednio w tym przedmiocie zdania Dyrektora zakładu Kulparkowskiego. —

b) W sprawozdaniu komisyi sejmowej, do zbadania czynności Wydziału krajowego za czas od 1. lutego do 31. grudnia 1875 na stronicy 9tej mieści się następujący ustęp:

„Co do kosztów gospodarki szpitalnej wykazuje Wydział krajowy, iż w roku ubiegłym niebyła droższą od lat poprzednich, lecz nawet wcale pomyślny przedstawia rezultat. Wydział krajowy nieodpowiada jednak na pytanie Wysokiej Izby przed dwoma laty zrobione: dla czego w powszechnym szpitalu we Lwowie koszta leczenia są większe niż w innych n. p. wiedeńskich szpitalach. Komisya spodziewa się jednak, że Wydział krajowy przedłoży tę sprawę na przyszłej sesyi i że będzie się starał uczynić zadość życzeniom Sejmu kilkakrotnie objawionym, aby koszta żywienia wypadły mniejsze i aby przywróconą została równowaga między wydatkami a dochodami szpitala.“

W tym przedmiocie przedkładamy następujące wyjaśnienie:

Po otrzymaniu powyższego polecenia przed dwoma laty (wydanego na dniu 15. stycznia 1874) starał się Wydział krajowy uzbierać autentyczne daty i potrzebne materyały do zbadania przyczyn wysokości kosztów leczenia w Lwowskim szpitalu i do porównawczego poglądu ze szpitalami wiedeńskiemi.

Wprawdzie w bezpośrednio potem następującej sesyi sejmowej nieprzedłożył Wydział krajowy w tym przedmiocie żadnego sprawozdania dla braku potrzebnych dat, lecz po późniejszem nagromadzeniu i spożytkowaniu tych dat i materyałów przedłożył Wydział krajowy w sesyi sejmowej z roku 1875. Wysokiej Izbie dokładne zestawienie rachunkowe kosztów leczenia chorych w Lwowskim szpitalu w porównaniu z Wiedeńskiemi szpitalami i wyczerpujące uzasadnienie wysokości tych kosztów.

Oraz usprawiedlił Wydział krajowy, czemu tego niemógł uczynić w poprzedniej sesyi (str. 61 i 62 sprawozdania Wydziału krajowego z jego czynności, alegat II. ex 1875). — Wysoka Izba przyjęła na posiedzeniu dnia 28. maja 1875 to sprawozdanie do wiadomości. Wydział krajowy sądzi przeto, że spełnił polecenie w tej sprawie przez Wysoki Sejm przed dwoma laty wydane.

Wykazując obecnie koszta żywienia chorych w Lwowskim szpitalu w roku 1875. nadmieniamy, że Wydział krajowy przy każdej sposobności dokłada starania, aby te koszta wypadły mniejsze.

Oraz winniśmy zauważyć, że w roku 1875. jeszcze po koniec maja obłąkani, którzy jako fizycznie zdrowi, obfitszego wymagają żywienia, byli żywieni na rachunek Lwowskiego szpitala wraz z chorymi tego zakładu, gdyż dopiero po przeniesieniu obłąkanych na Kulparków w maju 1875 wprowadzono osobną administracyę z dniem 1. czerwca 1875.

Alegat 15. *Alegat 16.* *Alegat 17.* Pomimo tego rezultat okazuje się nadzwyczaj korzystny, jak dowodzą obliczenia rachunkowe pod 15, 16, 17.

Pierwsze obliczenie sporządzone na podstawie rachun ków kuchennych i protokołów stanu chorych, obejmuje dnie żywienia i leczenia tutejszego szpitala za rok 1875. łącznie z obłąkanymi przez czas wspólnej administracyi, t. j. po koniec maja 1875; — drugie obliczenie sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych, przedstawia szczegółowo poniesione w roku 1875. wydatki za strawę, pieczywo i wino dla każdego oddziału z osobna, łącznie z obłąkanymi przez czas wspólnej administracyi, t. j. po koniec maja 1875 i wykazuje szczegółowe rozliczenie przypadających kosztów na jeden dzień leczenia wraz z porównaniem z kosztami tego rodzaju za rok 1874.

Wreszcie obliczenie trzecie przedstawia wydatki zarachowane w kosztach żywienia za rok 1875. na cele takie, które w ściślejszem tego słowa znaczeniu do kosztów żywienia nie należą.

Otóż wedle dołączonych obliczeń, a mianowicie wedle przedłożonego obliczenia pod 2/., koszta żywienia tutejszego szpitala przedstawiają się w roku 1875. (jakkolwiek w roku tym żywiono oddział obłąkanych, wymagający stosunkowo najwięcej żywności, jeszcze przez pięć miesięcy) wcale korzystnie, — wypada bowiem jeden dzień leczenia znacznie taniej jak w roku poprzednim a

mianowicie: w roku 1874. kosztował jeden dzień leczenia na wszystkich trzech oddziałach łącznie z pieczywem i winem 35.400 centów

zaś w roku 1875. 30.940 „

jest zatem tańszy o 4.460 centów

Właśnie wykazane koszta obejmują nie tylko wydatki na zakupno artykułów żywności, lecz oraz koszta, które są koniecznem następstwem prowadzenia kuchni we własnym zarządzie, albowiem celem układania i zestawienia rachunków było: rozpoznanie, czy żywienie przy kuchni zostającej we własnym zarządzie, jest tańsze od żywienia przy kuchni oddanej w przedsiębiorstwo.

W skutek tego zaliczano na rachunek żywienia nietylko wydatki na artykuły żywności, ale i inne wydatki, jako to: utrzymanie Sióstr miłosierdzia przy kuchni zajętych, utrzymanie służby kuchennej, zakupno drzewa, naczyń do kuchni, fiakry dla rządcy w interesach żywienia, koszta insercyjne na ogłoszenia licytacyi dostaw i t. p.

Celem przekonania się, ile wynoszą wydatki na same artykuły żywności, sporządzono obliczenie kosztów spowodowanych prowadzeniem kuchni we własnym zarządzie (tabela 3).

Wedle tego wykazu wynosiły one w roku 1875. kwotę 9521 zł. 34 ct. Z kwoty tej, biorąc stosunek ogólnej ilości dni żywienia szpitala 254.402 do ilości dni żywienia trzech odziałów 206.726 (wedle wykazu pod ·/.) przypadnie na żywienie chorych trzech odzziałów

$$\frac{206.726 \times 9521{\cdot}34}{254.402} = 7737 \text{ złr.}$$

Wedle wykazu pod 2/. ogólny koszt żywienia trzech oddziałów wynosi . . . . . 66277 zł. 10½ ct.

potrąciwszy zatem od tego powyżej obliczoną kwotę 7737 „ — „

okazuje się rzeczywisty koszt żywienia t. j. czysty koszt artykułów żywności w roku 1875. 58540 „ 10½ „

z którego na jeden dzień leczenia przypada tylko 27·329 ct.

W szpitalach Wiedeńskich, gdzie żywienie chorych oddane jest w przedsiębiorstwo, — jest znacznie gorsze i nie tak obfite jak w tutejszym szpitalu — wynosił koszt żywienia na jeden dzień leczenia (jak to w roku 1875. Wysokiemu Sejmowi przedstawiono) w roku 1873, kiedy drożyzna nie była tak wielką jak obecnie:

w głównym szpitalu Wiedeńskim 29.70 ct.

„ „ na Wiedeniu 26·34 „

„ „ Rudolfa 29·20 „

Z wszelkiem prawdopodobieństwem możemy utrzymywać, że te koszta w roku 1875. znacznie się wzmogły i przewyższają we wszystkich trzech szpitalach Wiedeńskich, koszta tutejszego szpitala z pomienionego roku.

W roku 1876. wypadną koszta żywienia chorych w Lwowskim szpitalu stosunkowo jeszcze mniejsze, albowiem w tym roku nie żywiono już z kuchni tego zakładu obłąkanych, gdyż ci w miesiącu maju 1875 zostali przeniesieni na Kulparków. — Nie mając jednak zamknięć rachunkowych za rok 1876, nie możemy już obecnie wykazać wysokości tych kosztów, uczynimy to jednak w sprawozdaniu z czynności za rok 1876.

c) Uwagę komisyi lustracyjnej, że zanadto ubikacyj, opróżnionych przez przeniesienie obłąkanych na Kulparków, zajętych zostało na kancelaryę zarządu i to takich, któreby z wielką korzyścią na sale dla chorych użyte być mogły, uwzględnił Wydział krajowy należycie i odejmując kancelaryom zarządu jedną wielką salę, oddał ją do użytku oddziałowi chorób ocznych.

d) Równie starał się Wydział krajowy uwzględnić uwagę komisyi lustracyjnéj, że ilość sił kancelaryjnych (dyurnistów) użytych w szpitalu powszechnym, pomimo przeniesienia obłąkanych na Kulparków, i po przyjęciu kosztów leczenia za ubogich na fundusz krajowy — jest zbyt wielką. W skutek tego zarządził Wydział krajowy ścisłe dochodzenie zajęć i czynności całéj służby administracyjnéj i dyurnistów przy téj służbie pomocnych, i po przeprowadzeniu tego dochodzenia zmniejszył rozporządzeniem z dnia 12. grudnia 1876 do l. 33595 liczbę dyurnistów o jednego, a natomiast wyznaczył jako godziny urzędowe dla służby administracyjnéj szpitala—czas od godziny 8. rano do godziny 3. w południe, dodając postanowienie, że sprawy niecierpiące zwłoki, mają być załatwiane w razie potrzeby i w godzinach nadobowiązkowych.

e) Co do pomieszczenia sekundarjuszów w gmachu szpitalnym, wyraziła komisya, wybrana do zbadania czynności Wydziału krajowego nadzieję, że statut w tym względzie w jak najkrótszym czasie stanowczo wykonanym zostanie.

Stosując się do téj uwagi komisyi sejmowej, wydał Wydział krajowy w tym przedmiocie rozporządzenie z 15. sierpnia, 2. września, 6. października i 3. listopada 1876 liczba 20400, 21434, 25561 i 27367, i pomimo przeszkód, które nastręczał brak ubikacyj, doprowadził Wydział krajowy do tego, że umieścił w gmachu szpitalnym i we filii Hoffmana siedmiu lekarzy pomocniczych, a mianowicie: sześciu sekundarjuszów i jednego praktykanta lekarskiego, jeden sekundarjusz bowiem, Dr. Krówczyński, z powodu bardzo nadwątlonego zdrowia w skutek choroby piersiowej, połączonej z wybuchem krwi, został na razie uwolniony od obowiązku zamieszkania w szpitalu pod warunkiem, żeby go w tém wyręczył praktykant lekarski tego samego oddziału, Dr. Kozłowski (rozporządzenie Wydziału krajowego z 12. grudnia 1876 do liczby 33434).

Celem przeprowadzenia postanowień statutu o pomieszczeniu sekundarjuszów w szpitalu, widział się Wydział krajowy spowodowanym, rozporządzeniem swém z 1. grudnia 1876 l. 30219 zarządzić umeblowanie pomieszkań sekundarjuszów na koszt funduszu szpitala i zezwolić na pobieranie wiktu z kuchni szpitala po cenie, jaką sam zakład za ten wikt ponosi, t. j. po cenie, jaka przypada za żywność z doliczeniem kosztów przyrządzania (rozporządzenie l. 34853/76).

Winniśmy też podać do wiadomości Wysokiej Izby, że Wydział krajowy zarządził przybudowanie warsztatu ślusarskiego obok gazometru, gdyż utrzymywanie takiego warsztatu przy szpitalu jest niezbędnie potrzebném, zwłaszcza po urządzeniu gazometru, a dotychczas mieścił się ten warsztat w wynajętym na ten cel przyległym budynku za czynsz najmu 120 złr. rocznie. Ten budynek został jednak z powodu budowy szkoły Św. Antoniego zburzony. Koszta budowy pokrył Wydział krajowy z rubryki: „Konserwacye budynków“ i wykaże ten wydatek w zamknięciach rachunkowych za rok 1876.

Wydział krajowy powiększył posiadłości szpitala nabyciem sąsiedniego gruntu od p. Antoniego Klimowicza w przestrzeni 102·46 kwadratowych metrów za cenę kupna 400 złr. — Nabycie téj parceli było ze wszech miar nader pożądanem dla arondacyi posiadłości szpitala i urządzenia spaceru dla rekonwalescentów.

W przedmiocie uregulowania stosunku Sióstr Miłosierdzia do Lwowskiego szpitala, i przedłożenia Wysokiemu Sejmowi do zatwierdzenia warunków zawrzeć się mającego kontraktu o „pielęgnowanie i obsługę chorych“ w Lwowskim szpitalu, jak tego §. 5 statutu wymaga, uznał Wydział krajowy za stosowne, zbadać dokładnie stosunki, jakie w tym względzie w innych szpitalach istnieją, odniósł się przeto do wszystkich Wydziałów krajowych innych krajów koronnych państwa austryackiego, niemniej do c. k. poselstwa austryackiego w Bruxelii i w Paryżu. Do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania nadeszły odpowiedzi od wszystkich pomienionych władz z wyjątkiem ambasady w Paryżu.

Po nadejściu tej ostatniej odpowiedzi i po spożytkowaniu przesłanego materyału, przeprowadzi Wydział krajowy rokowania z Przełożoną Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia, i przedłoży wynik rokowań Wysokiemu Sejmowi z odpowiedniemi wnioskami.

Zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

Z wejściem w życie 1. stycznia 1876 statutu, nadanego uchwałą Wys. Sejmu z dnia 25. maja 1875 zakładowi dla obłąkanych na Kulparkowie, Wydział krajowy przeprowadził stałą organizacyę w tymże zakładzie.

1.) Za pośrednictwem delegowanej ad hoc komisyi:

a) wprowadził w urzędowanie dyrektora i innych funkcyonaryuszów zakładu;

b) w myśl §. statutu wydał dla zakładu dyrektywę, normującą tymczasowo czynności dyrektora zakładu przy pomocy innych funkcyonaryuszów zakładu. W dyrektywie tej, z uwzględnieniem postanowień statutu i z uwzględnieniem rozpoznanych na miejscu stosunków i właściwych potrzeb zakładu unormowano w ogólności:

a) dział czynności lekarskich dyrektora przy pomocy lekarzy zakładu,

b) dział czynności administracyjnych dyrektora przy pomocy rządcy, oficyała, pisarza i. t. d.,

c) dział czynności dyrektora administracyjno-lekarskich przy pomocy lekarzy, urzędników i innych funkcyonaryuszów zakładu;

w szczególności określono:

d) obowiązki rządcy;

e) oficyała;

f) pisarza;

g) nadzorcy służby;

h) odźwiernego i

i) dozorców i dozorczyń;

k) zajęcia Sióstr Miłosierdzia na zasadach kontraktu z dnia 1. grudnia 1870 (któryto kontrakt dopiero pożniej zastąpiony został prowizoryczną umową z dnia 12. maja 1876 zatrzymującą z małemi zmianami postanowienia pop rzedniego kontraktu), nadto

l) podano wskazówki dla prowadzenia magazynów i inwentarza zakładu. Dyrektywę tę w miarę potrzeby uzupełniamy specyalnemi rozporządzeniami.

Unormowanie zaś stosunków służbowych zakładu szczegółowymi instrukcyami służbowemi w myśl postanowień statutu — poprzedzić musi zupełne przeprowadzenie organizacyi zakładu i uregulowanie wszystkich stosunków zakładu, w czem oczekuje się w pierwszym rzędzie załatwienia w myśl §. 7. statutu sprawy Sióstr miłosierdzia w zakładzie, niemały wpływ wywierającego na stosunki służbowe w zakładzie.

Przyczem pominąć trudno uwagi, że nie mało szpitali w krajach koronnych austryackich a w szczególności zakładów dla obłąkanych, datujących swoje istnienie od wielu lat, — nie posiadają dotąd szczegółowych instrukcyi służbowych. Główna przyczyna leży w tem, że instrukcye nie dadzą się wprowadzić zupełnie na modłę przepisów w tym względzie gdzieindziej obowiązujących — zwłaszcza w zakładach dla chorych na umyśle, których organizacya pod niejednym względem różni się od organizacyi w zwykłych szpitalach — zresztą praktyka dłuższoletnia podać może najlepsze wskazówki do unormowania stosunków służbowych, w miarę rozwoju i potrzeb zakładu.

c) Wprowadził w zastosowanie ułożone wzory kancelaryjne dla czynności kancelaryjnych zakładu, z których protokół stanu chorych, w myśl §. 17. statutu do wymogów rozp. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 16. maja 1874. Nr. 71 Dz. ust. p. w zupełności zastosowano i prowadzenie takowego z całą dokładnością polecono dyrektorowi zakładu;

d) Przeprowadził akt odbioru za czasów prowizorycznej administracyi nowo utworzonego inwentarza zakładu z rzeczy wydzielonych z inwentarza szpitala powszechnego we Lwowie. Przyczem się zauważa, że zupełny rozdział inwentarza w obu zakładach jest w toku przeprowadzenia.

e) Uskuteczniono inwentaryczny odbiór zakładu.

2) Wydział krajowy wstrzymał stabilizacyą tych funkcyonaryuszy zakładu, dla których systemizowane są stałe posady — z zastosowaniem się w myśl §. 8. statutu do postanowień ustanowy służby krajowej do czasu sprawdzenia czynności każdego z tych funkcyonaryuszów przez osobną komisyę, celem przekonania się, czy uzdolnieni są do pełnienia poruczonych im obowiązków i czy odpowiadają wymaganiom służby w zakładzie.

Po należytem sprawdzeniu sprawy uznał Wydział krajowy potrzebnem zawiesić w urzędowaniu p. Władysława Dyszkiewicza, prow. rządcę zakładu, odstępując akt dochodzenia c. k. Prokuratoryi Państwa.

3. Z powodu nadzwyczajnych czynności w urządzającym się zakładzie na przedstawienie dyrektora zakładu, przyzwoliliśmy na powołanie p. Danilewicza do pomocy w czynnościach kancelaryjnych zakładu i na poruczenie p. Posingerowi pełnienia zastępczo obowiązków nadzorcy służby. Jeżeliby personal urzędników etatem posad dla zakładu oznaczony, jak dotąd nie zdołał podołać czynnościom do nich należącym, Wydział krajowy będzie się czuł zniewolonym przedstawić później Wys. Sejmowi projekt względem ustanowienia czwartego urzędnika dla zakładu.

Zezwoliliśmy także na powierzenie p. Wojtowiczowej bezpośredniego dozoru pralni w zakładzie, prowadzonej tymczasowo przez Siostry Miłosierdzia.

4. Przy zaprowadzeniu uchwalonego przez Wys. Sejm etatu posad dla zakładu, urządził Wydział krajowy w porozumieniu z metropolitarnemi konsystorzami obrz. łać. i obrządku gr. kat. obsługę duchowną dla zakładu, powołując dla sprawowania odpowiednich funkcyi duchownych w zakładzie ks. Leona Żelechowskiego i ks. Józefa Panasińskiego, którym przyznano płacę roczną po 120 złr. z pomieszkaniem i wiktem w zakładzie i z innymi emolumentami.

5. Etat służby niższej, której posady w myśl postanowień statutu nie są systemizowane, obejmuje wedle wykazów dyrektora zakładu w miesiącu grudniu 1876 nam przedstawionych:

a) dozorców oddziału mężczyzn w liczbie 32; z tych jednego z płacą miesięczną 15 złr. — 9ciu z płacą mies. 9 złr. i 22ch z płacą mies. 8 złr.

b) posługaczek na oddziale kobiet w liczbie 33, z których pobierają płacę miesięczną 4 po 8 złr. a 29 po 7 złr. Przyczem się zauważa, że liczba tej służby zostaje w stosunku do liczby chorych, wynoszącej w tym czasie na oddziale mężczyzn 195, na oddziale kobiet 247.

c) służby kuchennej w liczbie 15. z płacą mies. po 7 złr. dla 2. i po 6 złr. dla 13.;

d) służby domu w liczbie 12 z której pobierają płacę miesięczną: stróż nocny 10 złr., pierwszy kapliczny 9 złr., dwóch stajennych po 8 złr., drugi kapliczny, łaziennik, lampiarz i czterech posługaczy po 7 złr. i 1 posługacz 6 złr.;

e) kierownicy warstatów i pracowni obłąkanych, jak: warsztatu stolarstwa, krawiectwa, szewstwa i ślusarstwa z płacą tygodniową, tudzież inna służba w miarę potrzeby za wynagrodzeniem dziennem.

Wyż wymieniona służba prócz płacy, otrzymuje w zakładzie pomieszkanie i wikt odpowiedni, oznaczony normą żywienia.

Organizacya niższej służby zakładu przeprowadzona została za czasów prowizorycznej administracyi i po przeniesieniu obłąkanych do Kulparkowa, o ile to być mogło, na zasadach przyjętych z szpitala głównego we Lwowie. Zastęp tej służby pierwej na oddziale obłąkanych w szpitalu lwowskim był mniejszy, na Kulparkowie zaś znacznie się zwiększył ze wzrostem chorych, a nawet przybyły nowe kategorye jak służba domu, która przedtem łączyła się przy wspólnej administracyi w szpitalu Lwowskim — i nowo wprowadzona służba stajenna. To spowodowało zwiększenie kosztów preliminowanych, które później wykazane będą Wys. Sejmowi.

Statusquo co do tej służby trwa dotąd, zamierzamy jednakże na zasadach stałej organizacyi częściowo uwzględnionych już w preliminarzu funduszu obłąkanych na rok 1877. przeprowadzić, reorganizacyą służby, przedewszystkiem oddziałowej męzkiej — o czem później zdamy sprawę Wys. Sejmowi.

6. Siostry Miłosierdzia powołano do pełnienia obowiązków w zakładzie na warunkach kontraktu z d. 1. grudnia 1870 później wprowadzonych do prowizorycznej umowy z 25. maja 1876, pełnią dotąd prawie te same czynności, jakie poruczone są Siostrom Miłosierdzia w szpitalu powszechnym we Lwowie. Pragnąc atoli zastosować się ściśle do postanowień statutu, Wydział krajowy zamierza unormować stosunek zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia do zakładu, na

podstawie zbieranych przezeń materyałów pod względem organizacyi, w zagranicznych zakładach, o ile takowa da się zastosować w zakładzie naszym. Po przeprowadzeniu pertraktacyi w tej mierze, przedłoży Wydział krajowy w myśl §. 5. statutu do decyzyi Wys. Izby projekt warunków umowy ze zgromadzeniem Sióstr Miłosierdzia o pielęgnowanie i obsługę chorych w zakładzie.

7. Obsługę kominiarską w zakładzie zapewniono najpierw, godząc się z przedsiębiorcą na podstawie cen praktykowanych we Lwowie, następnie z końcem roku 1876. zawarto umowę o roboty kominiarskie w całym zakładzie za ryczałtowem wynagrodzeniem 400 złr. Wydział krajowy atoli zamierza po wprowadzeniu w wykonanie mechanicznych urządzeń dla zakładu — przyjąć funkcyonaryusza, któryby oprócz czynności kominiarskich służył do pomocy maszyniście zakładu.

8. Z wprowadzeniem stałej organizacyi zakładu podejmowaliśmy niejedne środki celem zapewnienia należytej opieki chorych w zakładzie, których stan liczebny w zakładzie od stycznia 1876 do 30. kwietnia 1877 wedle przedłożonych nam wykazów przez dyrektora zakładu przedstawia się jak następuje:

W miesiącu	Stan najniższy			Stan średni			Stan najwyższy			Z liczby ogólnej przeciętna
	Mężczyzn	Kobiet	Razem	Mężczyzn	Kobiet	Razem	Mężczyzn	Kobiet	Razem	
Styczniu 1876 r.	137	173	310	141	174	315	145	176	321	318½
Lutym „	144	174	318	149	176	325	151	178	329	323
Marcu „	150	177	327	153	180	333	157	183	340	332
Kwietniu „	152	184	336	154	188	342	156	193	349	342½
Maju „	153	192	345	162	195	357	172	199	371	355½
Czerwcu „	170	200	370	177	207	384	184	218	402	385½
Lipcu „	180	216	396	183	223	406	187	230	417	407
Sierpniu „	183	230	413	192	237	429	202	245	447	433
Wrześniu „	194	239	433	198	242	440	203	246	449	440
Październiku	195	242	437	196	245	441	198	247	445	438
Listopadzie „	174	246	420	181	252	433	196	258	454	431
Grudniu „	167	250	417	171	252	423	174	255	429	424
Styczniu 1877 r.	169	240	409	171	245	416	173	250	423	416
Lutym „	163	234	397	167	237	404	171	241	412	404
Marcu „	162	238	400	165	240	405	168	243	411	405
Kwietniu „	164	239	403	166	241	407	168	243	411	406

Alegat 18. Niektóre bliższe data odnoszące się do chorych na umyśle w zakła-
Alegat 19. dzie, zebrane są w załączonych alegatach 18. i 19.

Zaznaczamy także, że w r. 1876. przybyła ilość znaczniejsza chorych na umyśle, pierwej przebywających w zakładach obłąkanych w Niższej Austryi.

Wzrost nadzwyczajny chorych zgłaszających się do zakładu, zniewolił nas do zaostrzenia przepisów statutowych względem przyjmowania obłąkanych

do zakładu i oraz do zawezwania władz rządowych do odpowiedniego współdziałania, skutkiem czego, stosownie do naszych wskazówek, wydało c. k. Namiestnictwo okólnik do c. k. Starostw, które w załączonym odpisie poniżej zamieszczamy pod 20.

Alegat 20.

Ulegając przedstawieniu Dyrekcyi zakładu użalającej się na przepełnienie chorych, umieściliśmy dodatkowo w r. 1876. z przestrzeganiem wszelkich ostrożności 21 chorych z oddziału mężczyzn w szpitalu powszechnym w Żółkwi, o czem bliższe szczegóły podamy w osobnem sprawozdaniu do Wys. Sejmu.

Przy tej sposobności pozwalamy sobie zwrócić uwagę Wys. Izby na następną okoliczność:

To co dotąd podjęła Reprezentacya krajowa w interesie opieki publicznej nad obłąkanymi, nawet ze znacznymi ofiarami, przez podjęcie budowy zakładu Kulparkowskiego i budowy domu obłąkanych w Krakowie, ma podniosłe znaczenie, jednakże nie zaradza w zupełności potrzebom wzmagającej się liczby chorych na umyśle w kraju naszym.

Alegat 21.

Polegając na wykazie pod 21 załączonym — udzielonym nam przez c. k. Namiestnictwo zaznaczamy, że pośród krajowców w r. 1875. cierpiących na chorobę umysłową nie doznawało wcale żadnej opieki w zakładzie publicznym 1726.

Liczba ta, jeżeli nie wzrosła, to z pewnością nie zmniejszyła się. Gdybyśmy posiadali prywatne zakłady dla obłąkanych, jakimi cieszy się W. Brytania, Francya, Belgia, Hollandya, Niemcy i t. d., zrobiłoby to wielką ulgę w opiece nad obłąkanymi. Nie posiadając zaś takich instytucyj, łudzić się nie można, aby zakłady krajowe same przez się mogły dać opiekę dla tak znacznego zastępu obłąkanych w kraju; zachodzi więc potrzeba obmyślenia innych odpowiednich środków, zaradzających tej potrzebie. W tym względzie przyjdzie zapewne Wydział krajowy w konieczność wyszukania zaradczych środków i przedstawienia ich Wys. Sejmowi.

9) Zaopatrzenie chorych w potrzebne leki odbywa się w drodze przedsiębiorstwa, w czem staraliśmy się uzyskać jak najprzystępniejsze warunki dla zakładu.

10) Dla odbywania badań naukowych przez lekarzy zakładu, przychyliliśmy się do przedstawienia dyrektora zakładu, względem sprawienia potrzebnych a niezbędnych instrumentów i narzędzi i zarazem dla odbywania sekcyi, które sami lekarze zakładu pod kierownictwem dyrektora dokonują, — zezwoliliśmy na urządzenie prowizorycznego prosektoryum w lokalu zakładu na ten cel przeznaczonym, atoli do czasu wystawienia osobnego budynku.

11) Niedostatki rażące w salach chorych, sprawdzone na miejscu w miesiącu marcu 1876 przez komisye Wys. Sejmu budżetową i administracyjną, staraliśmy się o ile możności uchylić zaopatrzeniem chorych w nową bieliznę, pościel i odzież, częścią zamówioną, częścią w zakładzie sporządzoną także przy pomocy chorych, tudzież w sprzęty i meble, które o ile tylko można było, zrobiono w samym zakładzie.

Stan obecny w tym względzie wprawdzie bez porównania zmienił się na korzyść — jednakże pozostawia jeszcze wiele do życzenia. Przyczem się zauważa, że fundusze na potrzeby wewnętrznego urządzenia oddziału mężczyzn i kobiet na ostatniej sesyi sejmowej przyzwolone, okazały się niedostatecznemi.

12) Z przyzwolonych funduszów przez Wysoki Sejm na środki lecznicze wskazanych w §. 22. statutu, zrobiono w roku 1876. o ile możności odpowiedni użytek, a mianowicie: urządzono warstat ślusarski — wprowadzono warstat tokarski — urządzono kręgielnię — objęto projektem zaprowadzenie gimnastyki, skoro tylko ogródki przeznaczone dla chorych zostaną całkowicie urządzone, wprowadzono na razie potrzebne instrumenta muzyczne i oraz postarano się o odpowiednie gry i zabawy dla chorych, dla czytelni chorych postarano się o odpowiednie czasopisma, przyczem pomyślano o pomnożeniu biblioteki chorych w odpowiednie dzieła.

Chorzy na umyśle zajęci są w urządzonych dla nich w zakładzie warstatach i pracowniach, pracują w warstacie ślusarskim i stolarskim, w pracowni szewskiej i krawieckiej — zajmują się wyrabianiem plecionek ze słomy, używani bywają także do robót polnych i ogrodowych i oraz przy zajęciach domowych przy gospodarstwie. Niewyczerpany zasób środków leczniczych wskazany przez psychyatrów, otwiera ogromne pole do działania między chorymi na umyśle. Zdaniem dyrektora zakładu, każde zatrudnienie lub rozrywka bardzo dobrze wpływa na chorych, zwłaszcza praca odpowiednio zastosowana doprowadza uleczalnych do prędszego uzyskania zdrowia, na nieuleczalnych zaś oddziaływa uspakajająco.

W myśl powołanego §. 22. statutu, ustanowiliśmy taryfę zapłaty na niektóre roboty obłąkanych, które dały się już unormować, jak: roboty wchodzące w dział krawiectwa i szewstwa.

13) Surowe wiktuały i inne artykuły zabezpieczają się dla zakładu w znacznej części przez zakontraktowanych przedsiębiorców przynajmniej na rok jeden, w części przez zakupna w własnym zarządzie, o ile względy oszczędności tego się domagają.

Względy te i inne wskazane doświadczeniem nabytem w szpitalach krakowskich, zalecają administracyi Wydziału krajowego potrzebę zaprowadzenia własnej piekarni, co podejmuje się równocześnie ze sprawą mechanicznych urządzeń zakładu.

14) Zaopatrzenie chorych i innych funkcyonaryuszów w odpowiednie pożywienie, dokonuje się w kuchni zakładowej, zostającej pod zawiadywaniem Sióstr miłosierdzia, a pod kontrolą dyrektora, rządcy i lekarzy.

Potrzebne wiktuały wydawane bywają z magazynu wiktuałów, prowadzonego przez Siostry miłosierdzia pod kotrolą zarządu. Normę żywienia z wprowadzeniem stałej organizacyi ustanowiliśmy w myśl §. 19. statutu.

15) Środki przedsięwzięte w ciągu roku 1876. celem polepszenia wody w zakładzie, doprowadziły do stosunkowo pomyślnych rezultatów. Przez należyte oczyszczenie studni zakładowej, potrzebną naprawę i zabezpieczenie od zewnętrznych wpływów doprowadziło się do tego, że woda obecnie posiada podostatkiem kwasu węglowego, do picia jest dobra i używana przez wszystkich mieszkańców zakładu; — głębokość rzeczonej studni wedle ostatniego wymiaru

wykazuje stan wody na 9 metrów i 20 centymetrów, przeto co do obfitości dostatecznie, tylko jak pierwej tak i teraz do celów gospodarskich woda w zakładzie mniej przydatna. bywa zastąpiona sprowadzoną wodą z sąsiednich studni. Druga studnia znajdująca się na folwarku zakładu co do głębokości wymierzona na 7 metrów, również do użytku zakładu przydatna.

16) Przez delegowaną z ramienia naszego komisyę, oddaliśmy pod bezpośredni zarząd dyrektora zakładu grunta wraz z zabudowaniami gospodarskiemi należące do funduszu obłąkanych.

Na rzeczonych gruntach przedsięwzięto w roku 1876. co następuje:

a) z upływem dni wiosennych roku 1876. zostały grunta zakładu tak obok cegielni, jakoteż za folwarkiem i koło karczmy położone, na pastwisko włościanom wydzierżawione;

b) pola zaś koło drogi wjazdowej do zakładu położone, zostały częściowo jarzynami zasadzone, a jarzyny zebrane użyte na potrzeby kuchni zakładowej;

c) ogród koło samego zakładu i folwarku położony, został na sianożęcie obrócony, trawa dwa razy skoszoną, a uzyskane siano zużytkowuje się jako pasza dla czterech koni zakładowych;

d) ogród koło domu folwarcznego położony, został częściowo uregulowany i drogi w tymże bite porobione;

e) pola pod b) wymienione, jesienną porą zostały po większej części zregulowane celem użycia ich z wiosną roku 1877. do zasiewu jarzyn;

f) na polu przy cegielniach położonem wykopano rów aż do kolei, który oznacza granicę własności zakładu, spuszczono wodę z moczaru tamże znajdującego się, rozpoczęto ten moczar zasypywać ziemią.

Celem finalnego uregulowania sprawy, a przedewszystkiem celem ułożenia dokładnego programu i warunków dla najodpowiedniejszego zużytkowania gruntów zakładu — podejmuje sprawę Wydział krajowy za pośrednictwem rzeczoznawców, co stanowić będzie w swoim czasie przedmiot osobnego sprawozdania do Wysokiego Sejmu.

Zarządzone przez nas utrzymywanie trzody chlewnej odpadkami z kuchni zakładu, okazało rezultat bardzo pomyślny.

17) Trzymając się programu robót budowlanych, wskazanych przez nas w sprawozdaniu do Wysokiego Sejmu z dnia 2. kwietnia 1876 l. 5889 zaznaczamy następny postęp robót wykonanych:

A) W dawniejszych częściach zakładu:

a) w gmachu głównym: wykończono sygnaturkę nad kaplicą — przemalowano dach cały, uskuteczniono rekonstrukcyę kloak w skrzydle bocznem oddziału mężczyzn, ustawiono balustrady kamienne przy schodach głównych zakładu, ustawiono trzy kuchenki angielskie dla podręcznego użytku chorych.

b) W korytarzach łączących gmach główny z budynkiem ekonomicznym osadzono bramy przejazdowe, asfaltowano dwa przejazdy.

c) W łazienkach przerobiono dwa dawne przejazdy na łazienki I. i II. klasy, urządzono schody obok łazienek, wykończono piąterko nad dawnymi przejazdami na prowizoryczne pomieszczenie służby czeladnej urządzono rozbieralnię dla łaźni zimnej obok łaźni parowej.

d) W budynku ekonomicznym ukończono roboty prowizorycznej pralni, zrobiono poręcze żelazne na gankach około kuchni zakładu — urządzono kanały w tylnej części budynku ekonomicznego, wiodące do głównego kanału, obrukowano tylną część budynku ekonomicznego, osuszono piwnice za pomocą rur dreniarskich, osadzono schodki kamienne w tylnej części budynku ekonomicznego przy wychodkach i przed pralnią, wykończono roboty asfaltowe w sieniach budynku ekonomicznego w parterze i suterenach, założono żelazne okno dachowe oświecające korytarz koło pomieszkania Sióstr miłosierdzia, — obmurowano dwa kotły w kuchni zakładu, dając jeden nowy a przystawiając drugi, urządzono poręcze w korytarzach schodowych około pomieszkania Sióstr miłosierdzia.

B) W nowych częściach zakładu przedsiębiorcy Tomasz Gamski i Eugeniusz Pfeiffer w moc zawartego z niemi kontraktu z 2. maja 1875 ukończyli budowę dalszych części gmachu głównego wraz z przyległemi częściami dla furyatów.

C) Ciż sami przesiębiorcy wykonali także budowę nowych zabudowań gospodarskich, obejmujących stajnię, wozownię i magazyn na rekwizyta ogniowe.

Przyczem się naznacza, że w wyż wymienionych częściach zakładu pozostają jeszcze uzupełniające roboty budowlane, które w roku 1877. zostaną wykończone.

18) Do prowadzenia i nadzoru technicznego robót budowlanych zakładu, zajęte było w ciągu roku 1876. bióro techniczne budowy pod kierownictwem p. Adolfa Kuhna przy udziale pracowników technicznych p. p. Stanisława Chołoniewskiego, Ignacego Müllera, Floryana Baczewskiego, i Romualda Winiarskiego. Bióro to z końcem roku rozwiązaliśmy, i następnie zawarliśmy z p. Kuhnem układ służbowy względem dalszych czynności budowlanych w zakładzie w załączonym wykazie wyszczególnionych. *Alegat 22.*

19) Wydział krajowy ustanowił specyalną komisyę dla podjęcia kolaudacyi techniczno-rachunkowej wykonanej budowy.

Komisya ta przeprowadziła dotąd kolaudacyę robót wykonanych przez przedsiębiorców w dawniejszych częściach zakładu — a w szczególności: *a)* robót ziemnych, murarskich i ciesielskich, *b)* szklarskich, *c)* blacharskich, *d)* ślusarskich. *e)* stolarskich, *f)* kaflarskich, *g)* asfaltowych, i *h)* lakierniczych.

W toku załatwienia: kolaudacya robót w dawniejszych częściach zakładu, wykonanych w własnym zarządzie i kolaudacya nowej budowy, wykonanej w myśl kontraktu z 2. maja 1875 przez przedsiębiorców Tomasza Gamskiego i Eugeniusza Pfeiffra.

Z czynności komisyi kolaudacyjnej przedłożymy Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie wraz z rachunkami budowy.

20) Po zamknięciu ostatniej sesyi sejmowej, Wydział krajowy starał się przystąpić do wykonania budowy prosektoryum, w granicach przyzwolonych na ten cel funduszów w kwocie 7350 złr. i polecił najprzód zarządowi technicznemu budowy przerobienie już przygotowanego projektu i kosztorysu. Podwójne jednakże to przerobienie nie osiągnęło żądanego rezultatu, co spowodowało nas do dalszej pertrakcyi w tej sprawie za współudziałem rzeczoznawców.

21) W program wewnętrznych mechanicznych urządzeń budowy w granicach przyzwolonych na ten cel funduszów przez Wysoki Sejm, wchodzą:

a) Wodociągi	14,000	złr.	— ct.
b) Łazienki	3.915	„	14 „
c) Pralnia i suszarnia	4.000	„	— „
d) Kuchnia	2.000	„	— „
e) Piekarnia	600	„	— „
f) Piła cyrkularna	302	„	51 „

Celem należytego przeprowadzenia sprawy, uznał Wydział krajowy potrzebnem, rozpatrzyć się dokładnie w szczegółach tejże sprawy za pośrednictwem rzeczoznawców. — Wysłuchawszy w tej mierze opinii lekarskiej, udzielił operat zarządu technicznego budowy wraz z programem lekarskim ankiecie technicznej. — Na podstawie operatu tejże ankiety zamierzamy traktować z przedsiębiorcami. — O dalszym przebiegu sprawy nicomieszkamy donieść Wysokiemu Sejmowi.

22) Między robotami pozostałemi do wykonania w gmachu głównym mieszczą się roboty tyczące się ukończenia kaplicy zakładu jak: wstawienie drzwi wchodowych i do zakrystyi wiodących — danie posadzki w głównej nawie, w galerjach i w chórze; — pomalowanie wnętrza kaplicy i uzupełnienie niektórych pomniejszych robót kamieniarskich. względem czego wydaliśmy odpowiednie zarządzenie.

Prócz tego pozostaje do wprowadzenia całe wewnętrzne urządzenie kaplicy jak: ołtarza, kazalnicy, organów i potrzebnych sprzętów, na co nie posiadamy funduszów. — To nas zniewala do zapowiedzenia osobnego sprawozdania na te i inne nadzwyczajne, nieprzewidziane potrzeby budowy.

23) W sprawie latrynowej zakładu, przedłożymy później osobne sprawozdanie Wysokiemu Sejmowi.

24) Zły stan dróg komunikacyjnych łączących zakład, spowodował Wydział krajowy do ponownego podjęcia sprawy rekonstrukcyi drogi wiodącej od rogatki grodeckiej do zakładu. — Tym celem zawezwał Wydział krajowy Reprezentacyę miasta Lwowa i Wydział powiatowy lwowski do rozprawy komisyjnej przy udziale delegatów stron, w moc ustawy drogowej interesowanych. Skutkiem czego odbyły się narady, na ostatniej z nich orzekła komisya jednomyślnie, że tylko wybudowanie rzeczonej drogi fundamentowanej o wierzchnim pokładzie szutru i wystawienie potrzebnych mostów, odpowiadać może celowi i potrzebom zakładu; — przyczem przyjęła komisya za podstawę opracowane ku temu projekt i kosztorys z następnym rozdziałem co do kosztów:

I. Lwów - Sygniówka	5653	złr.	86 ct.
II. Kolej Lwowsko - Czerniowiecka	1590	„	20 „
III. Lwowska gmina	11588	„	97 „
IV. Koszta nieprzewidziane 5%	941	„	68 „
Razem	19774	złr.	68 ct.

W piśmie następnie wystosowanem do p. Prezydenta miasta, wskazał Wydział krajowy potrzebę gruntownej rekonstrukcyi pomienionej drogi przy udziale w pierwszym rzędzie gminy lwowskiej i wyraził gotowość przyczynienia się z funduszu krajowego subwencyą i materyałem w wymiarze większym, ni-

żeli od zakładu jako części obszaru dworskiego w granicach ustawy drogowej wymaganem być może, z wezwaniem zarazem, aby Reprezentacya miejska swoich delegatów upoważniła do porozumienia się z Wydziałem krajowym w sprawie tejże drogi i do oświadczenia, z czem gmina m. Lwowa przyczynić się zechce do odpowiedniej, przez pomienioną komisyę wskazanej rekonstrukcyi drogi po większej części przez terytoryum miejskie prowadzącej.

Pertraktacya w tej sprawie nie doprowadziła jeszcze do stanowczego rezultatu, od czego zawisły propozycye nasze, jakie zamierzamy przedstawić Wysokiemu Sejmowi.

Wykonywanie nadzoru nad powiatami i gminami w myśl §. 48 ust. o Repr. powiat. i 98 i 102 ust. gm. i odnośnych nowel.

Wykonywanie nadzoru nad administracyą i nad zakładowym majątkiem powiatów, gmin i zakładów gminnych, w granicach ustawami określonych, było przedmiotem stałego i rozległego zajęcia Wydziału krajowego, które dla swéj obszerności i różnorodności ramami sprawozdania objęte być nie może, składa się bowiem z całego szeregu pouczeń, decyzyi w drodze rekursów a w końcu i z orzeczeń w myśl §. 102 ust. gm.

Ograniczamy się przeto do nadmienienia, że Wydział krajowy starał się przedewszystkiem, ażeby nadzór nad gminami ujęty był przez Wydziały powiatowe w pewną systematyczną całość, do czego dostatecznej podstawy dostarczył okólnik z d. 17. sierpnia 1875 l. 14358, którym Wydział krajowy udzielił Wydziałom powiatowym instrukcyę, w jaki sposób wykonywać mają nadzór nad gminami, stosownie do postanowień ustawy gminnej i ustawy o Reprezentacyi powiatowej, wraz z stosownemi formularzami.

Staraniem przeto Wydziału krajowego było, ażeby przytoczony okólnik niepozostał martwą literą. W tym celu przypominaliśmy Wydziałom powiatowym, że uporządkowanie gospodarstw gminnych i wykonywanie nadzoru nad zakładowym majątkiem gmin i zakładów gminnych i nad działalnością zwierzchności gminnych, jest najpierwszym i najważniejszym obowiązkiem Reprezentacyj powiatowych i żądaliśmy i żądamy szczegółowych relacyj co do postępu w wytkniętej działalności. W skutek tych usiłowań Wydziału krajowego wspartych skutecznie przez przeważną część Reprezentacyj powiatowych, postępuje, jakkolwiek z wolna, sprawa uporządkowania gospodarstw gminnych. W miarę gorliwej lub mniej gorliwej działalności Reprezentacyi powiatowej i jej delegatów, poczynają się gminy **wiejskie** obznajamiać bliżej z trybem uporządkowanego gospodarstwa **budżetowego**; wybieranie datków od chaty do chaty na pokrywanie wydatków po za obrębem budżetu, ustaje zwolna, a Naczelnicy gmin składają rachunki w obec Rady gminnej i delegata Wydziału powiatowego do pomocy i pouczenia Rady wyznaczonego. Nadto z większej części powiatów spisane już są należyte inwentarze zakładowego majątku gmin i zakładów gminnych i sprawdzone przez Wydziały powiatowe, i jest uzasadniona nadzieja, że ta nader ważna czynność inwentowania majątków gminnych ukończoną zostanie w krótkim czasie w całym kraju z należytą dokładnością.

Również nadmienić wypada, że w wielu powiatach ustanowieni są do spraw gminnych specyalni delegaci, płatni z funduszów powiatowych, których zadaniem jest objeżdżać gminy powiatu, wglądać w rachunki gminne i udzielać stosownych pouczeń Zwierzchnościom i Radom gminnym.

Niemożemy atoli tego zataić, że to wszystko, co tylko dotychczas w sprawie uporządkowania gospodarstw gmin wiejskich zdziałano, jest tylko początkiem, i że będziemy musieli wymagać od Wydziałów powiatowych dużo obywatelskiej gorliwości i niemal poświęcenia, jeżeli gminy wiejskie naszego kraju wprowadzone być mają w systematyczny porządek, jakiego ustawa gminna po nich wymaga.

Co do wykonywania skutecznego nadzoru nad gospodarstwem miast i miasteczek w powiatach, to w tej mierze doznawały Wydziały powiatowe wielorakich przeszkód, a to tak dla braku sił fachowych, do lustracyi gmin miejskich niezbędnie potrzebnych, jako też często i z tego powodu, że w łonie samego Wydziału powiatowego zasiadali członkowie Zwierzchności i Rady gminnej, stanowiący czasem większość Wydziału powiatowego.

W obec tego stanu rzeczy zmuszeni byliśmy częściej zastosowywać postanowienia ustawy krajowej z dnia 18. lutego 1875 i delegować na miejsce komisye administracyjne i rachunkowe, celem zbadania stanu administracyi miejskiej skontrowania kas, a w razie potrzeby i zlikwidowania. — Delegowanie takich komisyj odbywało się zawsze bądź na prośbę Wydziału powiatowego lub samej gminy, bądź też w skutek odezwy c. k. Rządu krajowego lub uzasadnionego doniesienia o zaszłych nieporządkach lub brakach.

W ten sposób przeprowadzono w okresie od złożenia ostatniego sprawozdania lustracyę w 16 miastach.

Czynnością tą zajęty był prawie wyłącznie jeden sekretarz, a w razie gdy tego potrzeba wymagała, co w ostatnich czasach nawet częściej się powtarzało, zmuszeni byliśmy delegować zarazem drugiego, chociaż w odrębnym dziale administracyi pracującego.

Oprócz powyższych dwóch urzędników, zajętych było czynnościami likwidacyjnemi 6 urzędników rachunkowych przez 470 dni, a nadto zachodziła potrzeba wydelegowania kilkakrotnie komisyi technicznej, celem rozpoznania na miejscu spraw budowlanych.

Z zebranych doświadczeń przyszliśmy do przekonania, że takie fachowe rewizye administracyi miejskiej, są z powodów powyżej wymienionych i wielu innych nietylko użyteczne ale nawet niezbędne i życzyćby należało, ażeby większa część miast w kraju, przynajmniej co lat kilka była fachowo zlustrowaną.

Zważywszy wszelako na okoliczność, że miast i miasteczek jest przeszło 300, że Wydział krajowy do tego rodzaju czynności żadnemi siłami nie dysponuje, musimy zrzec się wszelkiego działania z własnej inicyatywy i ograniczać się jedynie do zadośćuczynienia prośbom Reprezentacyj powiatowych i gminnych i żądaniom c. k. Rządu, i to tylko o tyle, o ile stać się to może bez większego uszczerbku w zwykłych agendach Wydziału krajowego.

Sprawa założenia szkoły górnictwa i hutnictwa w Krakowie.

Na posiedzeniu z dnia 19. kwietnia 1876 wydał Wysoki Sejm uchwałę treści następującej:

„Wzywa się c. k. Rząd o założenie w Krakowie szkoły górnictwa „i hutnictwa.“

Uchwałę powyższą podało bióro Wysokiego Sejmu do wiadomości J. E. Hrabiego Namiestnika pod tąż samą datą do L. 408. — Gdy zaś po

upływie pięciu miesięcy nienadeszła jeszcze w tej sprawie rezolucya c. k. Rządu, udał się Wydział krajowy odezwą z dnia 25. września 1876 l. 15616. do c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie z prośbą. aby go raczyło zawiadomić, czyli i co Wysoki c. k. Rząd zarządził lub zarządzić zamierza w sprawie założenia szkoły górnictwa i hutnictwa w Krakowie w skutek odnośnej uchwały Wysokiego Sejmu. — Prośba ta jednakże. pomimo że została ponowioną odezwą z dnia 12. grudnia 1876. l. 32394, do tej pory nie odniosła skutku.

Krajowa szkoła gospodarstwa lasowego

W składzie kuratoryi krajowej szkoły gospodarstwa lasowego nie zaszła w peryodzie objętym niniejszem sprawozdaniem żadna zmiana.

Z grona nauczycieli natomiast ubył p. Leonard Marconi, docent rysunków, który z posady tej zrezygnował z końcem roku szkolnego 1875/6. W miejsce p. Marconiego objął wykład rysunków z początkiem roku szkolnego 1876/77 p. Wincenty Tscherschnitz, nauczyciel rysunków przy muzeum przemysłowem we Lwowie. Zamianowanie jednakże p. Tscherschnitza docentem rysunków przy szkole leśnej przez Wydział krajowy nastąpiło dopiero dnia 19. grudnia 1876 l. 34504 z powodu, że kuratorya spóźniła się z przedłożeniem propozycyi. Dla katedry łowiectwa nie zdołała kuratorya i na rok szkolny 1876/77 pozyskać kandydata, wskutek czego katedra ta do tej pory jest opróżniona.

Co się tyczy urządzenia szkoły, to Wydział krajowy już w poprzedniem sprawozdaniu swem wspomniał o zamiarze postawienia werandy, którąby służyła do pomieszczenia grubszych okazów leśnych a zarazem mieściła w sobie pracownię botaniczną i zoologiczną. Budowa werandy tej przeprowadzoną została we własnym zarządzie w ciągu roku 1876. Na pokrycie zaś kosztów budowy, wynoszących 2724 zł. 24 ct. w. a., użyto przedewszystkiem oszczędności w budżecie szkoły lasowej z roku 1875. w kwocie 545 zł. 74 ct. w. a. Resztę zaś kosztów pokryto częścią z oszczędności w budżecie szkoły z r. 1876, częścią z funduszu dyspozycyjnego Wydziału krajowego. Prócz powyższej większej adaptacyi wykonano w roku 1876. także naprawę części parkanu przy szkole lasowej kosztem 147 złr. w. a. tudzież naprawę dachu budynku szkolnego kosztem 97 złr. w. a., a obadwa te wydatki pokryto również z oszczędności w budżecie szkoły z r. 1876.

Przy końcu drugiego roku istnienia szkoły (roku szkolnego 1875/76) przystąpiło do egzaminu 13 uczniów kursu II., z których uzyskało: 3 postęp bardzo dobry, 5 postęp dobry, 2 postęp dostateczny a 3 mniej dostateczny. Z ostatnich jeden powtarza kurs w roku obecnym, reszta zaś umieściła się jak następuje: 3 zapisali się na akademię rolniczo-leśną w Wiedniu, 3 którzy już przed wstąpieniem do szkoły leśnej odbyli dłuższą praktykę, zajmują posady leśniczych, a 6 odbywa praktykę.

Równocześnie z powyższymi uczniami przystąpiło do egzaminu 18 uczniów kursu I., z których tylko jeden dla postępu mniej dostatecznego nie przeszedł z następnym rokiem szkolnym na kurs II. Na kurs I. zaś przyjęto z początkiem roku szkolnego 1876/77: 3 uczniów bez egzaminu (maturzystów) a 15 uczniów na podstawie egzaminu wstępnego. Prócz tego zapisał się na kurs I. jeden uczeń nadzwyczajny. Z początkiem roku szkolnego 1876/77 liczyła przeto szkoła:

	zwycz.	nadzw.
1) na kursie I. uczniów	18	1
2) „ „ II. „	18	1
razem .	36	2

czyli o dwóch uczniów zwyczajnych więcej, a dwóch uczniów nadzwyczajnych mniej, niż z początkiem poprzedniego roku szkolnego.

Kwotę 2.400 złr. w. a. przeznaczoną przez Wysoki Sejm na stypendya dla uczniów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego w roku 1876, rozporządził Wydział krajowy po potrąceniu kwoty 300 złr. w. a. zaasygnowanej już w grudniu roku 1875. dekretem z dnia 23. czerwca 1876 l. 14494 na podstawie wniosków kuratoryi jak następuje:

I. Nadano stypendya	
1) Trzem uczniom I. roku po 150 złr. . . .	450 złr.
2) Dziewięciu uczniom I. roku po 100 złr. . . .	900 „
II. Udzielono zapomogi	
1) Jednemu uczniowi II. roku	100 „
2) Dwom uczniom I. roku i jednemu uczniowi II. roku po 50 złr.	150 „
III. Oddano do dyspozycyi kuratoryi na drobne zapomogi w ciągu roku szkolnego 1875/76	95 „
IV. Zarezerwowano na stypendya w pierwszym kwartale roku szkolnego 1876/77	405 „
Razem .	2100 złr.

Nakoniec wspomnieć wypada, ponieważ stoi w związku z sprawami szkoły lasowej, że p. dyrektor tejże szkoły brał udział w kongresie leśnym, który obradował w Wiedniu w marcu r. b. jako delegat c. k. gal. Towarzystwa gospodarczego, któremu Wydział krajowy udzielił na wysłanie powyższego delegata subwencyę w kwocie 150 złr. w. a. z funduszu dyspozycyjnego.

Wydawnictwo dzieła o zwierzętach gospodarstwu krajowemu szkodliwych.

Pan Dr. Maksymilian Nowicki, profesor zoologii przy c. k. uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, udał się do Wydziału krajowego z prośbą o udzielenie pożyczki z funduszu krajowego w kwocie 3000 złr. w. a. na wydawnictwo dzieła ilustrowanego o zwierzętach, gospodarstwu krajowemu szkodliwych. Uznając wielką pożyteczność zamierzonego wydawnictwa, z drugiej zaś strony ze względu na bardzo znaczne koszta z wydawnictwem tem połączone, konieczność udzielenia wydawcy materyalnego poparcia, przychylił się Wydział krajowy do prośby powyższej pod warunkiem, że petent pokryje pożyczkę odpowiednią ilością egzemplarzy swej zoologii obrazowej dla klas niższych i wyższych szkół średnich. Gdy zaś p. Dr. Nowicki warunku tego dopełnił, zaasygnował mu Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 5. sierpnia 1876 l. 20079 żądaną pożyczkę z funduszu dyspozycyjnego.

Subwencye na cele kultury krajowej.

Oprócz wymienionych już powyżej subwencyj na cele kultury krajowej, udzielił Wydział krajowy z funduszu dyspozycyjnego w ciągu peryodu objętego niniejszem sprawozdaniem jeszcze następujące:

1) P. Drowi Juljanowi Grabowskiemu wówczas docentowi przy c. k. uniwersytecie we Lwowie 1000 złr. w. a. na podróż w celu poznajomienia się z przemysłem naftowym Ameryki północnej, niemniej zwiedzenia wystawy powszechnej w Filadelfii i wystawy przyrządów naukowych w Londynie;

2) p. Drowi Romanowi Wawnikiewiczowi, profesorowi chemii przy szkole gospodarstwa wiejskiego w Dublanach 250 zł. w. a. na podróż naukową w celu zbadania stanu krajowego przemysłu rolniczego i leśnego;

3) p. Romanowi Bastyanowi, profesorowi rolnictwa przy tejże samej szkole, 120 złr. w. a. na podróż do Proszkowa w celu odbycia dwutygodniowego kursu mleczarstwa;

4) p. Drowi Teofilowi Ciesielskiemu, profesorowi botaniki przy c. k. uniwersytecie we Lwowie, 200 złr. w. a. na częściowe pokrycie wydawnictwa czasopisma „Bartnik postępowy;“

5) Komitetowi c. k. gal. Towarzyswa gosp. we Lwowie 360 złr. w. a. na stypendya dla uczniów zakładu uprawy i wyprawy lnu w Gródku;

6) Temuż komitetowi 400 złr. w. na urządzenie popularnych kursów weterynaryi;

7) Towarzystwu ogrodniczo-sadowniczemu we Lwowie 250 złr. w. a. na urządzenie wystawy owrów i roślin, tudzież przedmiotów pszczelnictwa i jedwabnictwa, która to wystawa odbyła się w dniach od 7. do 11. września 1876; nakoniec

8) Związkowi spółek zarobkowych we Lwowie 1000 złr. w. a. na pokrycie kosztów administracyi, a mianowicie podróży przedsięwziętych w celu zakładania nowych spółek lub reorganizowania już istniejących;

9) Szkole koszykarskiej, dawniej w Liszkach a obecnie w Krakowie 500 złr. w. a. na rok 1876. i tyleż na rok bieżący.

Szkoła handlowo-przemysłowa we Lwowie.

Na wniosek c. k. Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, postanowiło Prezydyum Magistratu lwowskiego zwołać ankietę, któraby wzięła pod rozwagę projekt przekształcenia istniejącej we Lwowie szkoły przemysłowej na szkołę przemysłowo-handlową.

Do udziału w powyższej ankiecie zaprosiło Prezydyum Magistratu, prócz wspomnianej Izby handlowej i przemysłowej także c. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy, w skutek czego ostatni wyznaczył pismem z dnia 30. czerwca r. b. L. 14197 ze swej strony dwóch delegatów w osobach pp. Dra Tadeusza Pilata i Ludwika Wierzbickiego, inspektora koleji Lwowsko-Czerniowieckiej. O dalszym przebiegu sprawy tej nie odebrał wszakże Wydział krajowy w drodze urzędowej żadnej wiadomości.

Sprawa maczania lnu i konopi w wodach i stawach.

C. k. Namiestnictwo we Lwowie zakomunikowało Wydziałowi krajowemu odezwą z dnia 5. kwietnia r. b. l. 9335 wniosek c. k. Rady zdrowia: „aby z powodu uznanej szkodliwości nie wolno było pod żadnym warunkiem moczyć lnu i konopi w wodach płynących i stawach;“ z czem połączyło wezwanie, ażeby Wydział krajowy na mocy §. 27. ustawy gminnej i §. 3. ustawy z dnia 30. kwietnia 1870 zarządził w tej sprawie, co uzna za stosowne.

Wobec doniosłości, jakąby proponowany zakaz moczenia lnu i konopi w wodach płynących i stawach miał pod względem gospodarczym, uważał Wydział krajowy za właściwe, zaciągnąć w tej sprawie opinii obudwóch krajowych Towarzystw rolniczych. Towarzystwa te oświadczyły się w relacyach swych zgodnie przeciw wnioskowi c. k. Rady zdrowia, lubo nie z jednakich motywów. Pomiędzy innemi podniósł Komitet c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego, że sadzawki nie wszędzie dadzą się urządzić dla braku wody, że przeto zakaz roszenia w wodach płynących i stawach zatamowałby w wielu miejscach rozwój tej gałęzi gospodarstwa, a mniejszych właścicieli, oddających się uprawie lnu i konopi, przyprawił gdzieniegdzie o zupełną utratę zarobku. Argument ten zdawał się obok innych i Wydziałowi krajowemu wystarczającym, aby w odezwie, wystosowanej do c. k. Namiestnictwa z dnia 17. listopada 1876 L. 27826 oświadczyć się również przeciw zaproponowanemu zakazowi.

Reforma ustawy o ochronie ptaków.

Pomiędzy Rządami c. k. austryacko-węgierskim i kr. włoskim zawarta została dnia 29. listopada 1875. roku w przedmiocie ochrony ptaków pożytecznych konwencya, której postanowienia obadwa Rządy obowiązały się wprowadzić w życie w drodze ustawodawstwa. W czasie zawarcia konwencyi, sprawa ochrony pożytecznych ptaków uregulowaną już była prawie we wszystkich krajach koronnych w Radzie Państwa reprezentowanych ustawami krajowemi, w skutek czego okazała się potrzeba rewizyi tychże ustaw w celu zastósowania ich do postanowień konwencyi. Przystępując do przeprowadzenia rewizyi, umyśliło c. k. Ministerstwo rolnictwa skorzystać z tej sposobności, aby dać inicyatywę do jeszcze gruntowniejszej reformy ustaw krajowych o ochronie ptaków, niż tego wymagała zawarta konwencya. Taką zaś reformę mając na oku, zawezwało reskryptem z dnia 13. maja 1876 L. 5687 wszystkie główniejsze Towarzystwa rolnicze i leśne krajów w Radzie Państwa reprezentowanych do objawienia swej opinii w przedmiocie zamierzonej reformy, a równocześnie poleciło c. k. Namiestnictwo, aby na podstawie relacyj powyższych Towarzystw i w porozumieniu z Wydziałami krajowymi przedłożyły mu swe wnioski.

Co się tyczy galicyjskiej ustawy o ochronie niektórych pożytecznych zwierząt z dnia 21. grudnia 1874, to takowa z powodu konwencyi nie potrzebowałaby uledz żadnej zmianie, gdyż w przepisach swych jest nawet ostrzejszą niż postawienia konwencyi. Pomimo tego krajowe Towarzystwa rolnicze w relacyach swych przedłożonych c. k. Namiestnictwu zaproponowały dalsze obostrzenie ustawy, a mianowicie żądają obadwa zgodnie zmiany §§. 1. i 2. tej ustawy w ten sposób, aby unikając wyliczanie w ustawie gatunków ptaków pożytecznych, których łowienie, zabijanie i sprzedaż jest zakazaną, zostało postanowionem tak jak to postanawiają §§. 1. i 2. ustawy dla Karyntyi, że oprócz ptactwa dzikiego, na które się poluje i oprócz ptactwa szkodliwego drapieżnego, nie wolno ptaków łowić, zabijać i zabitych sprzedawać.

Wydział krajowy zapytany przez c. k. Namiestnictwo o zdanie swe w tej sprawie, oświadczył się w odezwie z dnia 27. marca 1877 L. 2964 za powyższą poprawką głównie z tego powodu, że zdaniem jego zaprowadzenie proponowanej zmiany ułatwi niezmiernie wykonanie ustawy, gdyż trudno wymagać, aby organa, których obowiązkiem jest przestrzegać tej ustawy i karać przekra-

czających ją, miały dostateczną znajomość ornitologii dla wyróżnienia 55 gatunków ptaków, które wylicza teraźniejsza ustawa w dodatku do §. 2.

Stypendya dla uczniów szkół weterynaryi i akademii rolniczych.

Podobnie jak w budżecie na rok 1876. umieścił Wysoki Sejm także i w budżecie na rok bieżący kwotę 2000 złr. w. a. na stypendya dla uczniów szkół pozakrajowych weterynaryi, rolnictwa i leśnictwa.

Prócz powyższej kwoty pozostawała podług poprzedniego sprawozdania z czynności Wydziału krajowego, jeszcze na rok 1876. do rozporządzenia kwota 600 złr. w. a., przeznaczona na podróż naukową dla ukończonego ucznia Akademii rolniczej w Wiedniu.

Celem odpowiedniego zużycia kwot powyższych rozpisał Wydział krajowy dnia 8. sierpnia 1876 L. 16092, względnie dnia 18. września 1876 L. 23994 konkurs na:

1. Jedno stypendyum w kwocie 600 złr. w. a. przeznaczone na podróż naukową dla agronoma, który ukończył c. k. Akademię rolniczą w Wiedniu;

2. Jedno stypendyum w kwocie 600 złr. w. a., przeznaczone dla słuchacza wyższego rolniczego zakładu naukowego za granicą;

3. Trzy stypendya po 200 złr. w. a. przeznaczone dla uczniów szkoły weterynaryi w Wiedniu; i

4. Dwa stypendya po 400 złr. w. a. przeznaczone dla zwyczajnych słuchaczów c. k. Akademii rolniczej w Wiedniu.

Kandydatów zgłosiło się:
w kategoryi 1) jeden, w kategoryi 2) jeden, w kategoryi 3) jedenastu, w kategoryi 4) również jedenastu.

Wszystkie zaś wyznaczone stypendya zostały nadane a mianowicie:

1. stypendyum ad 1) dekretem z dnia 10. października 1876 L. 25431 p. Mikołajowi Wojciechowskiemu, ukończonemu słuchaczowi c. k. Akademii rolniczej w Wiedniu, na podróż naukową w celu zwiedzenia zagranicznych gospodarstw wzorowych;

2. stypendyum ad 2) dekretem z dnia 10. października 1876 L. 25431 p. Zygmuntowi Kahonemu, byłemu asystentowi chemii przy szkole gospodarstwa wiejskiego w Dublanach, a obecnie słuchaczowi Akademii rolniczej w Lipsku;

3. stypendya ad 3) dekretem z dnia 1. listopada 1876 l. 24482 trzem uczniom szkoły weterynaryi w Wiedniu; wreszcie

4. stypendya ad 4) dekretem z dnia 1. listopada 1876. L. 20936 dwom zwyczajnym słuchaczom c. k. Akademii rolniczej w Wiedniu.

Prócz powyższych stypendyów udzielił Wydział krajowy jednemu z celujących słuchaczów c. k. Akademii rolniczej w Wiedniu dekretem z dnia 17. maja 1876 L. 9317 jednorazową zapomogę w kwocie 50 złr. w. a. z funduszu dyspozycyjnego.

Z tegoż samego funduszu uzyskał nadto słuchacz filozofii na uniwersytecie w Wiedniu, kształcący się na geologa, na mocy dekretu Wydziału krajowego z dnia 1. grudnia 1876 L. 32201, jednorazową zapomogę w kwocie 300 złr. w. a.

Zmiany w składzie Reprezentacyi krajowej.

Wybory do Wysokiego Sejmu odbyły się w październiku 1876, w ciągu jednak kilku miesięcy, dzielących nas od tego czasu, zaszły już zmiany wskutek rezygnacyi wybranych i śmierci dwu posłów, tj. ks. Wojciecha Stępka, posła z okręgu mniejszych posiadłości w b. powiatach Brzozów - Dubiecko i Maurycego hr. Dzieduszyckiego, posła z okręgu większych posiadłości dawnego obwodu Stryjskiego. Na krzesła poselskie, opróżnione wskutek rezygnacyi i śmierci ks. Stępka, wybrano już nowych posłów, wolnem jest tylko jeszcze krzesło poselskie z okręgu większych posiadłości dawnego obwodu Stryjskiego, zapewne jednak przed zebraniem się Wys. Sejmu odbędzie się i tam wybór uzupełniający, a Wydział krajowy będzie w możności złożyć (w myśl §. 51. kr. ordynacyi wyborczej) relacyę o wszystkich wyborach.

Zmiany w składzie Wydziału krajowego.

Najwyższem postanowieniem z 11. lutego 1876 raczył Jego ces. król. Apostolska Mość zamianować Włodzimierza hr. Dzieduszyckiego Marszałkiem krajowym. Rozpoczął on urzędowanie w dniu 16. lutego b. r.

W dniu 4. marca 1876 złożył p. Oktaw Pietruski w ręce hr. Marszałka krajowego urząd Zastępcy Marszałka krajowego w Wydziale krajowym, powierzony mu dawniej przez ks. Leona Sapiehę, a następnie i przez Jego Excelencyę Alfreda hr. Potockiego, wskutek czego hr. Włodzimierz Dzieduszycki, pismem z d. 4. marca 1876 za L. 10/pr. mianował p. Oktawa Pietruskiego nanowo Zastępcą Marszałka krajowego.

W krótce po zamknięciu ostatniej sesyi sejmowej, bo już w miesiącu czerwcu 1876, pożegnał się z Wydziałem krajowym Włodzimierz hr. Dzieduszycki, złożywszy swą godność w ręce Monarchy. — Rezygnacyę tę raczył przyjąć Jego ces. i król. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z d. 11. czewca 1876, wyrażając przytem hr. Dzieduszyckiemu Najwyższe swe uznanie za jego patryotyczną działalność.

Wybrany wskutek rezygnacyi p. Skwarczyńskiego Członkiem Wydziału krajowego p. Waleryan Podlewski, rozpoczął urzędować bezpośrednio po wyborze.

W czasie nieobecności Członków Wydziału krajowego pp.: hr. Badeniego, Serwatowskiego, Smolki i Wereszczyńskiego, zastępowali ich w Wydziale krajowym Zastępcy Członków Wydziału krajowego pp.: Czaykowski, Hausner, Sawczyński i Szemelowski.

Zmiany w składzie urzędników Wydziału krajowego.

Zmiany, zaszłe w ciągu roku 1876. w etacie urzędników Wydziału krajowego, podajemy wedle oddziałów:

a) **W oddziale konceptowym.** P. Ignacy Niewiadomski, który piastował dotychczas urząd sekretarza, zamianowany został w miesiącu kwietniu Radcą przy Wydziale krajowym.

P. Artura Wiktora, który uzyskał stopień doktora praw, stabilizowaliśmy na posadzie asystenta konceptowego w dniu 1. sierpnia 1876. r.

W tymże dniu przyznaliśmy posadę asystenta konceptowego, z której jeszcze w miesiącu lutym zrezygnował p. Zygmunt Ciepielowski, p. Eugeniuszowi Pierożyńskiemu, ukończonemu prawnikowi, znanemu nam z poprzednich prac od lat kilku, od lat bowiem kilku pracował on już jako dyetaryusz, początkowo w oddziale rachunkowym, później w oddziale konceptowym. Nominacya p. Pierożyńskiego jest jednak warunkową; p. Pierożyński bowiem nie

złożył jeszcze wszystkich egzaminów, dlatego naznaczyliśmy mu termin po koniec lipca 1877, w którym to czasie, pod utratą posady, ma się wykazać z uzupełnienia przepisanych studjów.

Od końcowych dni października pozyskał Wydział krajowy bezpłatnego aplikanta, w osobie p. Franciszka Starowiejskiego, który jednak następnie przeniósł się do c. k. Namiestnictwa.

Uważamy za nasz obowiązek nadmienić na tem miejscu, iż w miesiącu lipcu zapytało nas Prezydyum c. k. Namiestnictwa, czyli między urzędnikami naszymi i między urzędnikami przy reprezentacyach powiatowych są tacy urzędnicy, którzyby na mocy §. 26. ustawy o służbie wojskowej w razie mobilizacyi armii mogli pomimo obowiązku służenia wojskowo, ubiegać się o uwolnienie od tejże. Udzielenie tego uwolnienia od służby wojskowej jest atrybucyą korony. Zawezwawszy Wydziały powiatowe do przedłożenia odnośnych wykazów przedstawiliśmy prośbę, by w obec rosnącego z dnia na dzień zajęcia w Wydziale krajowym, a szczupłego personalu konceptowego, uwolnienie to mogło przypaść w udziale wszystkim trzem urzędnikom (tj. pp. koncypiście Łozińskiemu, adjunkowi konceptowemu Stadnickiemu i asystentowi konceptowemu Pierożyńskiemu), którzy w gronie naszych urzędników konceptowych obowiązani są do służby wojskowej.

Prośba nasza doznała tylko w części uwzględnienia, Jego ces. król. Apostolska Mość bowiem raczyła uwolnić od służby wojskowej na wypadek wojny tylko p. Bronisława Łozińskiego.

b) **W oddziale statystycznym.** Wprowadzając w życie uchwałę Wys. Sejmu z d. 24. marca 1877, zamianowaliśmy koncypistą Dra. Józefa Kleczyńskiego, który już przeszło od roku był współpracownikiem w biórze statystycznem.

c) **W oddziale rachunkowym i kasowym.** Pierwszy powód do zmian w tym oddziale dała rezygnacya asystenta rachunkowego, p. Zbigniewa Iłowieckiego, który z powodów familijnych prosił o uwolnienie od służby i takowe otrzymał. Opróżnioną po p. Iłowieckim posadę, przyznaliśmy p. Henrykowi Hupczycowi, który już kilka lat pracował w oddziale rachunkowym jako dyetaryusz.

W miesiącu wrześniu najstarszy z naszych adjunktów, p. Adolf Stroner, zamianowany został naczelnikiem izby obrachunkowej m. Lwowa, otwarł się więc nowy wakans; celem obsadzenia jednak wakującej posady postanowiliśmy nie rozpisywać konkursu, wiedząc, iż w gronie sił pracujących znajdzie się dostateczny zasób do wyrównania luki, przez posunięcie którego z urzędników niższego stopnia i przez zamianowanie którego z zasłużeńszych dyetaryuszy. Rzeczywiście, korzystając z wykansu, zgłosili się o posadę po p. Stronerze wszyscy 4 adjunkci kasy krajowej. Uwzględniliśmy najstarszego w służbie p. Władysława Sidorowicza, wskutek czego w miejsce posady adjunkta rachunkowego przyszło obsadzić posadę adjunkta kasowego. Posadę tę przyznaliśmy p. Włodzimierzowi Bujnowskiemu, asystentowi oddziału rachunkowego, opróżnioną po nim posadę przyznaliśmy stale p. Władysławowi Mystkowskiemu, pod warunkiem jednak, iż do roku ma się wykazać z uzyskania prawa obywatelstwa austryackiego. Warunkowi temu stało się zadość, p. Mystkowski bowiem jest już obecnie obywatelem państwa austryackiego równie jak i p. Jakób Gordon,

który w r. 1875. zamianowany został asystentem oddziału rachunkowego, także pod warunkiem uzyskania tutejszego obywatelstwa.

O oddziale technicznym zamieszczamy sprawozdanie w dziale spraw drogowych, z oddziału manipulacyjnego zaś nie mamy do zanotowania żadnej zmiany, kończymy więc wzmianką, iż we wszystkich oddziałach posiłkowaliśmy się pracą dyetaryuszów; przybierając ich jednak, staraliśmy się mieć zawsze na oku granice przyzwolonych nam na ten cel dotacyj. Tylko przy spożytkowaniu wszystkich naszych stałych sił roboczych i wyżwspomnianych sił przybranych, wydołaliśmy mnożącemu się zajęciu, pomimo bowiem, iż sprawy propinacyi nie przybyły, sprawdziło się wyrażone w zeszłym roku na tem miejscu przewidywanie przyrostu zajęcia, i tak: gdy w roku zeszłym w d. 31. grudnia liczba protokołu wynosiła 31691, w roku bieżącym doszła ona do 35900, a w bieżącym roku, sądząc podług dotychczasowego wpływu, sięgnie ona jeżeli nie przekroczy, liczby 41.000.

W sprawie zwrotu pożyczki, udzielonej p. Karolowi Wildowi.

Odnośnie do uchwały Wys. Sejmu z d. 15. stycznia 1874., którą udzielono p. Karolowi Wildowi na wydawnictwo polskich książek szkolnych pożyczkę 6000 złr. w. a., donosimy, iż wypłata rat zwrotnych w r. 1875. i 1876. jest faktem dokonanym. Z wypłatą w roku bieżącym nieidzie tak pomyślnie. Zamiast raty przypadłej w dniu 1. stycznia b. r. wniósł p. Karol Wild podanie o zezwolenie, by dwie raty, przypadające do zapłacenia w dniu 1. stycznia i 1. lipca b. r. mógł zapłacić po zapłaceniu w swoim czasie raty 12. t. j. dopiero w roku 1881. Innemi słowy, prosił p. Wild o pauzę w wypłacie przez rok bieżący. W obec tego, że Wys. Sejm zastrzegł zwrot pożyczki w ratach i terminach wyraźnie określonych, nie przychyliliśmy się do żądania p. Wilda, przeciwnie wezwaliśmy go po kilkakrotnie o uczynienie zadość przyjętym przezeń zobowiązaniom, jeżeli zaś droga ta okaże się bezskuteczną, nie omieszkamy korzystać z rygorów egzekucyjnych, jakie przy wydaniu pożyczki zastrzegliśmy w interesie funduszu krajowego.

Wypłata subwencyi dla szkół gimnastycznych we Lwowie.

Subwencyę 1000 zł. w. a. wyznaczoną dla szkół gimnastycznych we Lwowie na rok 1876, rozdzieliliśmy w tymsamym stosunku co w r. 1875. t. j. zakład gimnastyczny, utrzymywany przez Towarzystwo „Sokoła“, otrzymał 750 zł. w. a., zakład zaś p. Edwarda Madeyskiego otrzymał resztę.

W roku bieżącym zamierzaliśmy przystąpić do rozdziału subwencyi w tej samej proporcyi, gdyż, uchwalając subwencyę dla szkół gimnastycznych we Lwowie, nadmienił Wys. Sejm w odnośnej uchwale z dnia 22. kwietnia 1876, iż uchwala wydatek 1000 zł. w załatwieniu wniosku Wydziału krajowego i petycyi Dra Madeyskiego, dał więc Wys. Sejm tem samem poznać, iż miał na oku także i zakład Dra Madeyskiego, ponieważ jednak zakład ten przestał istnieć, przeto ograniczyliśmy się na wydaniu z subwencyi kwoty 750 złr. w. a. na rzecz zakładu gimnastycznego „Sokoła“, kwotę zaś 250 zł. w. a. zarezerwowaliśmy aż do czasu, w którym się przekonamy, iż w zakładzie „Sokoła“, obecnie jedynym zakładzie gimnastycznym we Lwowie, pobiera naukę gimnastyki większa ilość młodzieży ze szkół średnich, niż to dotychczas miało miejsce.)

Wypłata subwencyi dla zakładów Sióstr Miłosierdzia.

Jak po inne lata, wypłata subwencyi przyznanej przez Wys. Sejm zakładom Sióstr Miłosierdzia na rok 1876., nastąpiła w styczniu tegoż roku. O uchwale Wys. Sejmu z dnia 24. kwietnia 1876., przyznającej dla szpitali Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie, dalej dla szpitala Sióstr Miłosierdzia w Nowosiółkach 1.598 zł. w. a., zawiadomiliśmy wizytatorkę Sióstr Miłosierdzia, celem porozumienia się z nią, w jakim stosunku zarządzić wypłatę subwencyi między pojedyncze zakłady. Porozumienie to przyszło do skutku a wypłata nastąpiła z początkiem stycznia 1877. Zakład w Rozdole otrzymał kwotę 398 złr. w. a., zakłady zaś w Czerwonogrodzie, Bursztynie i Nowosiółkach otrzymały po 400 złr. w- a.

Subwencya dla Towarzystwa pedagogicznego, na wydawnictwo czasopisma „Szkoły“

Subwencyę na rok 1876. dla wydawnictwa „Szkoły“, wypłaciliśmy w 2 równych ratach, otrzymawszy poprzód rachunek wydawnictwa za rok 1875., który przez komisyę lustracyjną, wybraną na IX. walnem zgromadzeniu towarzystwa pedagogicznego w Stanisławowie, sprawdzony i zatwierdzony został. Wypłatę subwencyi, przyznanej na wydawnictwo „Szkoły“ na rok 1877. uchwałą Wys. Sejmu z d. 22. kwietnia 1876, uczyniliśmy również zależną od poprzedniego złożenia rachunków z r. 1876, co gdy nastąpiło, wyasygnowaliśmy subwencyę w dwóch równych ratach, z których pierwsza płatna była w styczniu, druga zaś przypadnie w dniu 1. lipca b. r.

Wypłata subwencyi dla szkół średnich, utrzymywanych przez filie towarzystwa pedagogicznego.

Jak w poprzednich latach, tak i w budżet na rok 1877. wstawił Wys. Sejm. dla szkół żeńskich, utrzymywanych w Jarosławiu, Kołomyi, Rzeszowie, Stanisławowie, Tarnowie i Wadowicach przez filie towarzystwa pedagogicznego subwencye po 400 złr. w. a. (dla szkoły w Tarnowie 800 zł. w. a.) Wypłata odbywa się w dwóch półrocznych ratach, za pośrednictwem Wydziałów powiatowych, które przedkładają nam sprawozdania i rachunki subwencyonowanych.

Sprawy wytoczone przed c. k. Trybunałem administracyjnym.

Ustawą państwową z d. 22. paźdź. 1875 L. 26. Dz. ust. państ. urządzony został c. k Trybunał administracyjny.

Przysporzenie tej nowej instancyi, pod której decyzję poddane dziś być mają uchwały Wydziału krajowego, wydane w sprawach administracyjnych, przyczyniło się nie mało do pomnożenia czynności Wydziału krajowego.

Dotychczas wyszliśmy ze wszystkich spraw, wytoczonych nam przed rzeczony c. k. Trybunał, o ile już ukończone zostały zwycięzko.

Sprawy te są następujące:

I. Sprawy odrzucone przez rzeczony c. k. Trybunał bez wprowadzenia postępowania (a limine).

1) Zażalenie gminy Ropczyce przeciw uchwale Wydziału kraj. z dnia 17. lipca 1876 L. 9804 tyczące się zwrotu kosztów szupasowych za czas od 30. paźdź., do końca grudnia 1875.

2) Zażalenie Henryka Dalnera przeciw uchwale Wydziału kraj. z dnia 15. listopada 1876 L. 29722, którą oferta jego na dzierżawę miejskiej propinacyi w Wadowicach nie została zatwierdzoną.

3) Zażalenie gminy miasta Śniatyna przeciw uchwale Wydziału krajowego z dnia 10. listopada 1875 L. 20915 tycząca się nadania posady lekarza szpitala w Śniatynie.

4) Zażalenie Leiby Fränkla z Buczaczowiec przeciw uchwale Wydziału krajowego z dnia 28. listopada 1876 l. 27176 w przedmiocie unieważnienia sprzedaży gruntu.

Zażalenie Justyna Zubrzyckiego, byłego przełożonege gminy miasta Śniatyna przeciw uchwale Wydziału krajowego z dnia 14. listopada 1876 L. 29898, mocą której skazany został na zapłacenie kosztów przeprowadzonego przeciw niemu śledztwa dyscyplinarnego.

6) Zażalenie Jana Kopcińskiego, byłego przełożonego gminy Kęt przeciw uchwale Wydziału krajowego z dnia 5. grudnia 1876 L. 32309, mocą której skazany został na zapłacenie kosztów przeprowadzonego przeciw niemu śledztwa dyscyplinarnego w kwocie 112 złr. 93 ct.

7) Zażalenie Katarzyny Serwackiej właścicielki realności we Lwowie przeciw uchwale Wydziału krajowego z dnia 24. listopada 1876 i 29. grudnia 1876 L. 34850 tyczących się urządzeń latrynowych w jej realności.

8) Zażalenie dr. Antoniego Krziša c. k. lekarza powiatowego w Złoczowie przeciw uchwale Wydziału krajowego z dnia 28. listopada 1876. roku L. 25714 tyczącej się partykularzów z powodu szczepiecia ospy w latach 1875 i 1876.

9) Zażalenie przełożonego gminy Stare Brody przeciw uchwale Wydziału krajowego z dnia 23. stycznia 1877 L. 35571/76 w przedmiocie unieważnienia uchwały Rady gminnej z dnia 11. czerwca 1876 tyczącej się 20% dodatku do podatku konsumcyjnego.

10) Zażalenie Jana Guli przołożonego gminy Dzidziłowa przeciw uchwale Wydziału krajowego z dnia 12. lutego 1877 tyczącej się nałożonej na niego kary 10 złr.

II. Po przeprowadzonym sporze piseminym wstrzymaliśmy się z naszą uchwałą z dnia 25. listopada 1876 L. 17787, tyczącą się sprawy budowniczej Dawida Heimana w Zbarażu.

III. Po przeprowadzeniu sporu w drodze pisemnej i ustnej w sprawie gminy Meteniowa przeciw naszej uchwale z dnia 17. października 1876. roku L. 22639 w przedmiocie utrzymywania pewnej drogi gminnej, uzyskaliśmy wyrok rzeczonego c. k. Trybunału administracyjnego z dnia 9. maja 1877. r. L. 604, mocą którego gmina Meteniów z jej zażaleniem odsuniętą i na koszta sporu w kwocie 50 złr. w. a. skazaną została.

W toku mamy jeszcze trzy sprawy:

1. Zażalenie gminy Iwonicza w przedmiocie utrzymania mostu.

2. Zażalenie gminy miasta Brodów w przedmiocie wydzierzawienia dodatku do podatku konsumcyjnego.

3. Zażalenie gminy miasta Lwowa w sprawie dyscyplinarnej urzędnika miejskiego Kosteckiego.

Internaty nauczycielskie.

Poruszonej na ubiegłej sesyi przez posła p. Pawła Popiela myśli internatów nauczycielskich, chociaż nie dojrzałą była do decyzyi Wys. Sejmu, nie spuściliśmy z oka. W tym względzie dowiedziawszy się, iż Wydział krajowy niższo-austryacki założył podobny internat, udaliśmy się do niego pismem z d. 9. lutego 1877 o wyjaśnienia, a mianowicie o udzielenie nam orgauizacyi tego zakładu pod względem naukowym i ekonomicznym. Dotychczas mimo powtórnego pisma nie otrzymaliśmy odpowiedzi. Lecz to milczenie nie odstraszy nas w zbieraniu potrzebnych materyałów i czynieniu potrzebnych studyów, bo przekonani jesteśmy, że sama instrukcya bez moralnego i religijnego prowadzenia nie przysporzy nam jeszcze takich nauczycieli, jakich potrzeba aby wychować przyszłe pokolenie na ludzi nietylko oświeconych, ale także zacnych i religijnych.

W przedmiocie zrównania urzędników krajowych z urzędnikami państwowymi.

Idąc za głosami nieraz już w gronie Wys. Sejmu objawionymi, iż byłoby do życzenia, aby urzędników krajowych zrównać z urzędnikami państwowymi, a mianowicie aby przy przestąpieniu urzędników ze służby krajowej do państwowej i przeciwnie, służba już odbyta policzoną została przy wymiarze emerytury, — i przekonani, iż takie wolne przejście nietylko byłoby pożądane dla samych urzędników, ale także dla służby publicznej, albowiem urzędnicy nabyliby dokładnego wykształcenia w obu gałęziach administracyi — zawiązaliśmy w tym względzie rokowania z c. k. Rządem z zastrzeżeniem przyzwolenia Wys. Sejmu. Rokowania te są w toku, a skoro przedmiot wyczerpnięty zostanie, nie omieszkamy przedłożyć rzecz Wys. Sejmowi do ostatecznej decyzyi.

Dotacya duchowieństwa wszystkich trzech obrządków w kraju.

Wezwanie Wys. Sejmu z dnia 24. kwietnia 1876 do c. k. Rządu o spieszne uregulowanie i podwyższenie dotacyi dla duchowieństwa trzech katolickich obrządków, zajętego pieczą duszpasterstwa, wywarło o tyle skutek, iż wedle pisma c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 3. maja 1877 L. 3255 sprawa ta przez c. k. Rząd została uznaną za naglącą, że w celu odpowiedniego załatwienia jej, wniesiono jeszcze w zeszłym roku przedłożenie rządowe do Rady państwa, że przedłożenie to nie otrzymało dotychczas mocy ustawy, że wszelako c. k. Rząd chcąc w miarę możności przyjść w pomoc duszpasterzom katolickim, przyzwolił jak dawniej, tak i w bieżącym roku pewną z góry oznaczoną kwotę na zapomogi dla wsparcia potrzebnego duchowieństwa katolickiego.

Wydział lekarski przy uniwersytecie lwowskim.

Uchwałą z dnia 19. kwietnia 1876 wezwał W. Sejm c. k. Rząd, iżby zgodnie z uchwałą Rady państwa w r. 1870. wydaną, przystąpił do utworzenia Wydziału lekarskiego w uniwersytecie lwowskim na koszt skarbu państwa.

Gdy wezwanie to nie doznało odpowiedzi, Wydział krajowy wystosował dnia 14. listopada 1876 L. 30221 memoryał (alegat 23) do Jego Excelencyi P. Ministra oświecenia z usilną prośbą o zaprowadzenie Wydziału lekarskiego w rzeczonym uniwersytecie i przesłał odpisy tegoż memoryału Jego Excelencyi P. Ministrowi oświecenia i Jego Excelencyi P. Ministrowi Lasserowi z prośbą o poparcie.

Alegat 23.

Na ten memoryał nie otrzymaliśmy żadnej odpowiedzi.

Jak koniecznym jest Wydział lekarski w uniwersytecie lwowskim, przekona każdego rzut oka na mapy śmiertelności dołączone do memoryału.

Wizytacya szkół średnich przez inspektora Marescha.

Z gazet i z relacyi delegata swojego do Rady szkolnej dowiedział się Wydział krajowy, iż P. Minister oświecenia wydelegował do nadzwyczajnej inspekcyi szkół średnich w naszym kraju inspektora z innej prowincyi P. Marescha i o niestosownem postępowaniu tegoż inspektora przy wizytacyi szkół; wystosował więc dnia 14. czerwca 1876 L. 14485 ·/. pismo, w którem odwołując się do swojego obowiązku czuwania nad prawami i swobodami kraju (§ 2 instr. dla Wydz. kraj.) i do ustaw krajowych i wykazując niestosowność, szkodliwość i surowość delegacyi podobnej, zastrzegł kraj przeciw ponowieniu podobnej wizytacyi.

Alegat 24.

W przedmiocie zaliczania czasu służby zastępcom nauczycieli szkół średnich.

Na posiedzeniu z dnia 24. marca 1876 przekazał Wys. Sejm komisyi edukacyjnej do rozpoznania wniosek Członka Sejmu, Rektora uniwersytetu Jagiellońskiego, Dr. Zolla treści następującej:

„Wzywa się c. k. Rząd o wyjednanie w drodze właściwej dla zastępców nauczycieli w szkołach średnich prawa, mocą któregoby im od chwili uzyskania kwalifikacyi na rzeczywistych nauczycieli, a względnie od chwili, w której kwalifikowany kandydat złoży przysięgę na zastępcę nauczyciela, czas służby liczony był jako czas służby rządowej, spędzony w zawodzie nauczycielskim.“

Komisya edukacyjna wywiązała się ze swego zadania, lecz sprawa ta nie przyszła pod obrady Wys. Izby. Ze względu na jej słuszność, postanowił Wydział krajowy podnieść tę sprawę na nowo z własnego ramienia i przedstawić ją osobnem sprawozdaniem, aczkolwiek z nieco odmienionym wnioskiem.

Mianowanie dwóch członków kraj. Rady szkolnej na propozycyę Wydz. kraj.

Ponieważ trzechlecie, na które Najwyższem postanowieniem z dnia 28. stycznia 1874 PP. Zygmunt Sawczyński i Henryk Schmitt mianowani zo-

stali na propozycyę Wydziału krajowego członkami kraj. Rady szkolnej z dniem 26. stycznia 1877 kończyło się, przeto Wydział krajowy na podstawie art. IV. ustępu 7 regulaminu dla krajowej Rady szkolnej, przystąpił dnia 19. września 1876 L 24031 do przedstawienia Najj. Panu tych samych mężów jako dobrze zasłużonych na dalszy trzechletni okres, którzy też istotnie Najwyższem postanowieniem z d. 19. stycznia 1877 zamianowani zostali.)

Sprawy fundacyj stypendyjnych.

Zamknięcia rachunków funduszów samoistnych mieszczą w sobie również obraz obrotu majątkowego funduszów stypendyjnych.

Gospodarka w tych funduszach polega na przepisach listów fundacyjnych, jest zatem ściśle unormowana; z tego też powodu o administracyi tych funduszów w ogóle tylko tyle można powiedzieć, że takowe postępuje prawidłowo i przynosi korzyści tak uczącej się młodzieży jakoteż funduszom samym.

O ile pozwalają postanowienia poszczególnionych aktów fundacyjnych, stara się Wydział krajowy o jak najkorzystniejszą fruktyfikacyę majątków fundacyjnych.

Z kapitałów pochodzących jeszcze z pierwotnych dawniejszych fundacyj, które ulokowane były na dobrach ziemskich i przynosiły tylko 5%, ściągnięto ostatniemi czasy pozycyj 15 w łącznej sumie 43715 złr.; pozostaje jeszcze do ściągnienia pozycyj 11. Z tych niektóre ulokowane są na hipotekach w takich warunkach, że spłaty niemożna się domagać w drodze sądowej, lecz trzeba wyczekiwać pewnych terminów, lub dobrowolnej spłaty.

Inne zostały powypowiadane bądź sądownie, gdzie tego potrzeba wymagała, bądź pozasądownie, jeżeli można było liczyć na to, że pozasądowne wypowiedzenie pomyślny odniesie skutek.

Z pomiędzy fundacyj, o których utworzeniu wspominaliśmy w dawniejszych sprawozdaniach, weszła w wykonanie w bieżącym roku szkolnym:

a) fundacya ś. p. Stanisława Ładuńskiego, z której wypłaca się 6 stypendyów po 40 dukatów holenderskich rocznie;

b) fundacya Zygmunta i Maryi Wiktoryi ze Świderskich małżonków Laskowskich, z której to fundacyi rozdano w bieżącym półroczu w myśl woli ś. p. fundatorów 20 stypendyów, a to 8 stypendyów po 200 złr. i 12 stypendyów po 150 złr. Majątek tej fundacyi wynoszący obecnie 77845 złr. 21 ct. imiennej wartości, obciążony jest jeszcze pensyami dożywotnemi rocznych 1350 zł. tudzież obowiązkiem utrzymywania w dobrym stanie pomników na grobach fundatorów;

c) również weszła w wykonanie fundacya Wnej Teofili z Bilińskich Englowej z której na razie wypłaca się jedno stypendyum na 200 złr.;

d) fundacya Joela Biera z dwoma stypendyami po 186 złr. dla izraelitów a nakoniec dwie nowe fundacye o których będzie mowa poniżej.

Liczba systemizowanych stypendyów wynosi w obecnej chwili 491 z. a suma na nie przeznaczona 87280 złr. 75 ct., wynosi zatem każde stypendyum w przecięciu w przybliżeniu $177^{3}/_{4}$ złr.

Cyfry te niemieszczą w sobie stypendyów wypłaconych z funduszu krajowego, a nieobejmują też siedmnastu fundacyj samoistnych, których majątek sięgający sumy 57000 złr. znajduje się w zarządzie Wydziału krajowego, których dochody jednak jeszcze na teraz na wypłatę stypendyów nie mogą być obra-

cane, bądź dla tego, że obciążone są dożywociem ustanowionym przez samych fundatorów, bądź też, iż niedoszły jeszcze tej wysokości, ażeby w myśl dotyczących postanowień ku wypłacie stypendyów służyć mogły i t. p.

Fundacya Ignacego Königsberga

W ciągu roku 1876. zdarzył się wypadek zwinięcia fundacyi, która od dłuższego czasu istniała, o takowem więc podajemy do wiadomości Wysokiego Sejmu co następuje :

Pomiędzy fundacyami stypendyjnemi które w r. 1869. przeszły w zarząd Wydziału krajowego, znajdowała się również fundacya Ignacego Königsberga, utworzona w r. 1847. a przeznaczona ku wspieraniu ubogich kandydatów niższej chirurgii wyznania mojżeszowego, kształcących się na patronów chirurgii.

Z fundacyi tej wypłacono ostatniemi czasy dwa stypendya po 300 złr Z mocy postanowienia fundatora, zawartego w ostatniej woli rozporządzeniu z 4. stycznia 1847, weszło do listu fundacyjnego tej fundacyi również postanowienie, iż na przypadek, gdyby studyum chirurgiczne zniesione zostało, kapitał przeznaczony na cele fundacyi przejść ma na własność osób prywatnych a mianowicie dzieci uniwersalnego sukcesora po założycielu fundacyi.

Ponieważ zwinięcie zakładów medyczno-chirurgicznych, jakie istniały we Lwowie, Ołomuńcu i Salzburgu, orzeczone zostało Najwyższem postanowieniem z dnia 20. marca 1871 a zwinięcie nastąpić miało w ten sposób, iż rok szkolny 1871/2 oznaczony został jako ostatni termin do przyjmowania uczniów do rzeczonych zakładów, przeto tem samem oznaczony został i kres istnienia fundacyi Königsberga.

Ponieważ dla spraw tyczących się zmiany lub zwinięcia istniejących fundacyi zastrzeżoną jest ingerencya c. k. władz rządowych, przeto odstąpił Wydział krajowy podanie spadkobierców ś. p. fundatora o wydanie majątku fundacyi c. k. Namiestnictwu do urzędowania.

Rzecz traktowaną była w dalszem toku w c. k. Ministerstwie wyznań i oświecenia, które reskryptem z dnia 24. marca 1876 l. 2172 orzekło, iż gdy zakłady medyczno chirurgiczne zwinięte zostały; — wskutek wyżej wspomnianego postanowienia fundatora również i przeznaczenie dotychczasowe majątku fundacyi Königsberga a zatem i sama fundacya istnieć przestaje.

Wobec tego orzeczenia nie pozostawało nic innego, jak wydać cały majątek fundacyi do rąk sądu, który niegdyś spadek po założycielu fundacyi pertraktował.

Majątek ten wynosił w chwili wydania 17666 złr. 19 ct. w efektach tudzież 374 złr. 50½ ct w gotówce, i przesłany został w ciągu roku 1876. do rąk c. k. sądu obwodowego w Tarnowie.

Tym sposobem ubyło z ogólnego majątku fundacyj stypendyjnych 18040 złr. 79½ ct. w. a.

Nowe fundacye.

W ciągu roku 1876. przybyły następujące nowe fundacye :

Fundacya Ożańska ś. p. Terleckiego.

Ostatniej woli rozporządzeniem z dnia 23. czerwca 1867 przeznaczył ś. p. Marceli Wincenty Leopold tr. im. z Unichowa Terlecki, z dochodów

dóbr Ożańsko roczną kwotę 150 złr. na stypendyum dla młodzieńca uczącego się w szkołach lub zakładach agronomicznych w Galicyi, zastrzegając pierwszeństwo dla krewnych i imienników swoich, po których korzystać mają z fundacyi młodzieńcy urodzeni z rodziców polaków w krajach, które przed rokiem 1772 stanowiły Królestwo polskie.

Rozdawnictwo stypendyum poruczył ś. p. fundator na propozycye Wydziału krajowego właścicielom dóbr Ożańska, o ile ci będą pochodzić z jego familii i nosić nazwiska Terleckich, a gdyby dobra pomienione wyszły z posiadania familii, naówczas przechodzi prawo rozdawnictwa na Wydział krajowy.

Ś. p. fundator pozostawił spadkobiercy swemu możność uwolnienia się od opłaty rocznej renty 150 złr., jeżeli na rzecz fundacyi złoży w gotówce sumę 2000 złr. w. a.

Jak długo to nie nastąpi, ciężyć ma roczna renta 150 złr. na dobrach Ożańsko.

Prawa fundacyi zabezpieczone zostały na dobrach pomienionych, a z dochodów, które od śmierci fundatora miały być opłacane na rzecz fundacyi zakupiono listy zastawne towarzystwa kredytowego w łącznej wartości 1.600 złr. i stanowią fundusz, który swojego czasu umożliwi utworzenie drugiego stypendyum na 150 złr.

Sprawy fundacyi zostały już uregulowane, a od 2. półrocza r. b. rozpoczęło się rozdawnictwo stypendyum.

Fundacya Filipa Wiktora dw. im. Obniskiego.

Zmarły we Wiedniu dnia 26. czerwca 1869 Filip Wiktor dw. im. Obniski zapisał testamentem z dnia 2. lutego 1862 sumę 14.000 złr. intabulowaną na dobrach Hruszów na utworzenie stypendyum dla jednego ucznia prawa, szlachcica polaka z dobremi świadectwami.

Drugą taką sumę zapisał śp. Obniski córce swojej i jej dzieciom zastrzegając, że pod pewnemi warunkami również i ta druga suma miałaby się stać własnością fundacyi i posłużyć do utworzenia drugiego stypendyum z takiem samem przeznaczeniem jak pierwsze.

Warunki wspomniane są tego rodzaju, iż prawdopodobnie nigdy nie nastąpią, wszakże prawa fundacyi do drugiej sumy 14.000 złr., która obecnie znajduje się w depozycie sądowym, zabezpieczone zostały należycie.

Z pierwszej sumy, która bez ograniczenia zapisaną została na rzecz fundacyi i polegała na rozmaitych pretensyach śp. fundatora do właściciela dóbr Hruszowa, pewne części nie były należycie ubezpieczone, a w ciągu procesu wytoczonego celem wywalczenia pretensyj na fundacyę przeznaczonych przyszło do ugody, z mocy której właściciel dóbr Hruszowa na zaspokojenie rzeczonych pretensyj złożył na rzecz fundacyi 7.000 złr. w 5% listach zastawnych towarzystwa kredytowego ziemskiego wraz z odsetkami od 1. stycznia 1873.

Wywalczeniem pretensyi i ubezpieczeniem praw fundacyi zajmowała się z polecenia c. k. Namiestnictwa c. k. Prokuratorya skarbu, która też wyżej wspomnianą ugodę z właścicielem dóbr Hruszowa z upoważnienia c. k. Namiestnictwa zawarła.

Prawo zarządu fundacyą i rozdawnictwo stypendyów, przekazał śp. fundator Wydziałowi krajowemu, a ponieważ list fundacyjny uzyskał już wymagane zatwierdzenie, zaś majątek fundacyi wynoszący 7.900 złr. w listach zastawnych towarzystwa kredytowego ziemskiego oddany został do rąk Wydziału krajowego, przeto od drugiego półrocza roku bieżącego nadane już zostało jedno stypendyum, wynoszące rocznie 395 złr. w. a.

Fundacya imienia Kopernika.

Dla uczczenia pamięci Mikołaja Kopernika, zajął się dyrektor c. k. gimnazyum realnego w Wadowicach Wny Teodor Stahlberger zbieraniem składek na utworzenie fundacyi, któraby posłużyła ku wspieraniu ubogich uczniów wyżej wspomnianego gimnazyum. Zebrane składki uczyniły tyle, iż można było nabyć 1.000 złr. w 7% listach dłużnych zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie.

Z dochodów tego kapitaliku, który jednak ma być ulokowany w sposób dający bezpieczeństwo pupilarne, rozdawać będzie każdoczesny kierownik gimnazyum realnego w Wadowicach na propozycyę grona nauczycieli zasiłek dla jednego lub dwóch uczniów klas wyższych wspomnianego gimnazyum.

Zarząd majątku fundacyi oddany będzię Wydziałowi krajowemu który w tej mierze oddał już swoje oświadczenie.

Fundacya ta zostaje dotąd w stadyum urządzenia, jest jednak nadzieja, że już w najbliższym czasie będzie mogła być wykonaną.

Fundacya Dyzmy Chromego.

Zapisem z d. 30. stycznia 1875 przeznaczył Wny Dyzma Chromy z majątku jaki po nim pozostanie, sumę 20000 złr. w gotowiznie na wieczysty fundusz, który służyć ma celom publicznym, a w szczególności ku podniesieniu oświaty ludowej.

Na zabezpieczenie zapisu swego, złożył fundator do kasy miejskiej gminy m. Krakowa 87 sztuk obligacyj pierwszeństwa węgierskiej kolei żelaznej północno-wschodniej po 300 złr.

Kapitał jaki fundacya swojego czasu otrzyma, pozostawać będzie na procencie składowym tak długo, aż wyrośnie do wysokości czterech milionów złr. w. a. czyli 400000 funtów szterlingów, poczem dopiero ma się rozpocząć właściwe wykonanie fundacyi w ten sposób, iż trzy czwarte części dochodów obracane będą na szerzenie oświaty między ludem polskim przedewszystkiem w Galicyi i W. Księstwie Krakowskiem, resztującej zaś jednej czwartej części nada Reprezentacya gminy m. Krakowa takie przeznaczenie, jakie uzna za stosowne, przedewszystkiem zaś na utrzymanie pamiątek narodowych polskich i kościołów w Krakowie.

Fundacya ma mieć osobnego kuratora, którym ma być zawsze członek familii hrabiów Potockich, zarządem majątku trudnić się ma Reprezentacya gminy m. Krakowa, zaś Wydział krajowy rozstrzygać będzie w takich wypadkach w którychby kurator fundacyi uznał, że powzięta przez Reprezentacyę m. Krakowa uchwała w sprawach fundacyi sprzeciwia się przepisom prawa lub postanowieniom listu fundacyjnego. Również otrzymać ma Wydział krajowy z końcem każdego roku wykaz obrotu funduszów tej fundacyi.

List zapisu fundacyjny W. Dyzmy Chromego uzyskał już zatwierdzenie a Wydział krajowy przyjął wypływające dlań z tego dokumentu prawa i obowiązki.

Zakład narodowy imienia Ossolińskich.

Zamknięcie rachunków zakładu narodowego imienia Ossolińskich za r. 1875 zamieszczone jest osobno między zamknięciami rachunków funduszów samoistnych. — Na tem więc miejscu pomijamy sprawy majątkowe zakładu a natomiast podajemy niektóre uwagi o rozwoju zakładu, w ogóle czerpane ze sprawozdania z czynności za r. 1876.

W roku tym prowadzono dalej prace rozpoczęte w latach poprzednich tak na polu wydawnictw naukowych, jak kompletowania zbiorów bibliotecznych i muzealnych. W pierwszym kierunku zasługuje na uwagę ukończenie „Kodeksu dyplomatycznego klasztoru tynieckiego“, dalej ogłoszenie drukiem „Autobiografii Jerzego Ossolińskiego“, wreszcie część katalogu muzeum imienia Lubomirskich.

Zakład zawiązał stosunki z towarzystwami i instytucyami pruskiemi i krajów nadbałtyckich zajmującemi się badaniem starożytności dawnych Prus i Inflant; dalej z towarzystwem geograficznem w Petersburgu i archeologicznem w Moskwie; z odeskiem towarzystwem historyi i starożytności, akademią duchowną w Moskwie i towarzystwem geograficznem w Kijowie. Wreszcie zgłosili się do zakładu towarzystwo muzeum narodowego w Rio Janeiro w Brazylii.

W skutek tych relacyj otrzymała biblioteka znaczny nabytek w wydawnictwach pomienionych instytucyj. Zakład starał się ułatwić korzystanie z nagromadzonych zbiorów tak miejscowym jakoteż i zamiejscowym. Ogółem wypożyczono w ciągu roku 1977 dzieł i 3137 tomów.

Ze zbiorów muzealnych korzystało również wiele osób, a między tymi i znakomici artyści i uczeni, poświęcający się archeologii, antropologii, numizmatyce itd.

Muzeum zakładu nabiera coraz szerszego rozgłosu, tak iż nawet już zagraniczni uczeni niewahają się podejmować podróż do Lwowa w celu zwiedzenia onego. Zbiory muzealne zwiedziło w roku ubiegłym 1657 osób. Studyowało w muzeum osób 151.

Zakład cieszy się też ogólnem uznaniem i poparciem publiczności, otrzymał bowiem i w roku ubiegłym wiele cennych darów tak w rzeczach muzealnych jakoteż w księgach, rękopismach itp.

W czytelni naukowej pracowało w ciągu 11 miesięcy czyli 204 dni, (w których biblioteka była otwartą) 1329 osób, którym wydano do użytku 810 rękopisów, 3749 dzieł i 7082 tomów.

W czytelni tak zwanej górnej było czytających w ciągu 183 dni ogółem 5895 osób, zaś pozwolenia do wypożyczania książek do domu udzielono 135 osobom, które wypożyczyły w ciągu roku 1977 dzieł w 3137 tomach.

Fundacya Aleksandra Stadnickiego.

Tom VI. aktów grodzkich i ziemskich ogłaszanych drukiem wskutek fundacyi ś. p. Aleksandra hr. Stadnickiego, oddany został do rąk publiczności w lipcu r. 1876.

Co do sposobu opracowania materyałów zawartych w tym tomie, trzymano się tych samych zasad jakie zachowane były przy tomach poprzednich. Mieści zaś w sobie ten tom szereg dokumentów, odnoszących się do historyi m.

Lwowa dalej materyały do historyi miasta Przemyśla wyświecające wiele stosunków miast dawnego województwa pruskiego. Wreszcie zamieszczono w tym tomie szereg dokumentów tyczących się rodu Melirtyńskich i Samborszczyzny, która niegdyś była własnością wspomnianego rodu.

Wydawnictwo polega ciągle jeszcze na przyzwolonej przez Wysoki Sejm dotacyi z funduszu domestykalnego, właściwy bowiem majątek fundacyi ś. p. Aleksandra Stadnickiego służy dotąd na dożywocie dla rodziny ś. p. fundatora. Obrót majątkowy fundacyi podajemy osobno pomiędzy innemi podobnemi funduszami.

Fundacya Stanisława hr. Skarbka.

W przedmiocie zarządu majątkiem fundacyi ś. p. Stanisława hr. Skarbka, odwołujemy się do zamknięcia rachunków, które stosownie do życzenia Wysokiego Sejmu, wyrażonego na ostatniej sesyi, zamieszczamy osobno w wymaganej formie.

O zakładzie Drohowyzkim, który jest właściwym celem fundacyi i jak nadmieniliśmy w zeszłorocznem sprawozdaniu, otwarty został w październiku 1875, podajemy co następuje:

Organizacya zakładu postępuje w myśl postanowień statutu — stopniowo, i dojdzie do zupełnego rozwoju dopiero w ciągu lat kilku.

Dzieci przyjmowane do zakładu, wstępują doń w takim wieku, iż przedewszystkiem muszą nabrać sił fizycznych i nabyć wiadomości początkowych, ażeby następnie mogły ze skutkiem oddać się nauce rękodzielniczej i gospodarskiej, która z czasem będzie główną gałęzią wychowania w zakładzie.

Pomiędzy dziećmi, które przyjęte zostały zaraz przy otwarciu zakładu, znajdowała się pewna liczba takich, które już nabyły nieco początków nauki szkolnej.

Ta okoliczność umożliwiła rozpoczęcie nauki w zakładzie od razu dwoma klasami.

Od otwarcia zakładu przyjęto doń dotychczas 100 dzieci, z których ubyło sześcioro, a obecnie mieści zakład 184 dzieci, pomiędzy temi 122 chłopców i 62 dziewcząt.

Tryb życia dzieci i i podział zajęć odpowiada wymaganiom racyonalnego wychowania.

Nauka szkolna odbywa się przez $4^1/_2$ do pięć godzin dziennie a w szczególności od 8ej do 12tej z rana z półgodzinną przerwą, popołudniu zaś od 2giej do 3ej. Resztę czasu zajmują zajęcia pożyteczne i ćwiczenia gimnastyczne.

Plan nauki zastosowany jest w ogóle do przepisów obowiązujących w publicznych szkołach ludowych a przedmiotami nauki były dotąd religia, język polski jako wykładowy, język ruski jako drugi krajowy, rachunki, pisanie, śpiew, gimnastyka i rysunki z wolnej ręki. Z początkiem bieżącego roku szkolnego rozpoczęto w otworzonej równocześnie trzeciej klasie naukę języka niemieckiego geografii i t. z. realjów.

Mając na oku przyszłe przeznaczenie wychowańców, zwrócono większą uwagę na naukę rysunków, dla której przeznaczono większą nieco liczbę godzin niż tego wymaga plan nauk w szkołach pospolitych.

Ze względu na potrzeby fizycznego rozwoju dzieci, zwrócono się ze szczególniejszą bacznością ku nauce gimnastyki, która na razie obejmuje ćwiczenia wolne, pochody gimnastyczne i początkowe ćwiczenia na przyrządach.

W nauce gimnastyki brali udział sami tylko chłopcy.

Czas zbywający od nauki szkolnej począwszy od 3ciej godziny po południu, spędzają dzieci na zajęciach pożytecznych, zastosowanych do sił i wieku dzieci.

Najmniejsze i najmniej rozwinięte dzieci obojga płci, zatrudniają się w urządzonym na ten cel ogródku frebłowskim zajęciami z zabawami właściwemi tej metodzie wychowywania a nadto każda dziewczynka w porze letniej ma małą grządkę w ogrodzie, którą pielęgnować, podlewać i czyścić była obowiązaną.

Starsze dziewczęta oddają się w czasie wolnym od nauki szkolnej nauce robót ręcznych w pracowni krawieckiej i wykonują roboty pończoszkowe, zajmują się szyciem i cerowaniem, w czem najstarsze doprowadziły już nawet do pewnej wprawy, zkąd też rychło dla zakładu i pewnego pożytku spodziewać się można.

Dziewczęta biorą też udział w zajęciach około robót w kuchni i pralni, jakkolwiek udział ten ze względu na siły fizyczne dzieci jest nateraz jeszcze bardzo ograniczony.

Dla chłopców starszych urządzone są już teraz dwie specyalne pracownie. W jednej z nich wyrabiają plecionki i koszyki, w drugiej zaś pudełka papierowe na zapałki.

Pracownie te nie są jeszcze fabrykami lub pracowniami w przemysłowem znaczeniu, lecz mają na celu dostarczanie dzieciom pożytecznego zajęcia, a zadanie ich jest głównie wychowawcze. Dają one wychowańcom poznać pracę, zaprawiają ich do ciągłego zajęcia ręcznego przez kilka godzin dziennie i umożliwiają im kształcenie ręki. Organizacya pracowni i sama natura wyrobów daje dzieciom praktyczne pojęcie o wytwarzaniu wartości przez pracę i o ważności podziału pracy a nadto przygotowuje je do przyszłych zajęć we właściwych warstwach.

Pracownie te, jakkolwiek niemają na celu właściwej produkcyi, wydają jednak już teraz przedmioty dające się spożytkować i opłacają jak dotąd choć w części nakład na ich utrzymanie. Mianowicie zaś dostarcza pracownia koszykarska zakładowi plecionek do czyszczenia obówia, koszów na chleb i bieliznę, trzcinkowych i słomianych mat dla ogrodu i t. d., z pracowni zaś pudełek spieniężono po koniec r. 1876. przeszło 3000 tuzinów wyrobu gotowego.

Zajęcia około utrzymania czystości i porządku w obrębie zakładu, dają dzieciom również niemało zatrudnienia.

W miarę sił przyczyniają się dzieci do wykonywania zwykłych robót w tym kierunku, a nadto mają obowiązek same wyłącznie czyścić swą odzież i obuwie, tudzież naczynia po jedzeniu i sprzątać w salach jadalnych.

Spełnienie tych posług odbywa się systematycznie według ułożonych naprzód wskazówek, a dzieci podzielone są w tym celu na oddziały. W porze letniej miały dzieci pożyteczne a ze względu na zdrowie bardzo zbawienne zajęcie w ogrodzie zakładowym.

Używano ich w miarę sił do utrzymywania w porządku ścieżek ogrodowych, do czyszczenia drzewek owocowych, do okopywania grządek, podlewania kwiatów plantowania ogrodu i t. d.

Przy zajęciach tego rodzaju posługują się dzieci o ile tego potrzeba wymaga, narzędziami zastosowanemi do ich sił.

Swoboda, jaka przy zatrudnieniach tych panuje, nieprzeszkadza w niczem porządkowi; owszem nieustaje ani na chwilę ścisły nadzór i systematyczne kierownictwo, ztąd też obok nauki dostarczają te zatrudnienia wychowańcom zakładu bezustannego zajęcia, zaprawiają ich wcześnie do spełnienia poleceń i służą zarazem do wzbudzenia pracowitości i skrzętności i wpłyną niezawodnie na wytworzenie charakterów czynnych, wytrwałych i samodzielnych. Obok kształcenia umysłu przez naukę szkolną i wyrabiania dzielności przez pracę, niezaniedbuje też zakład i strony moralnej i religijnej wychowanków swoich, owszem poświęca kierunkowi temu szczególniejszą troskliwość.

Wpływ religii wyrabiający i utrwalający w młodocianych umysłach prawdziwie chrześciańskie cnoty, nie ogranicza się jedynie dla lekcyi religii i nabożeństwa kościelnego w kaplicy zakładu, lecz działa za pośrednictwem obu duchownych zakładu, w każdym choćby drobnym wypadku przewiny i zboczenia.

Pierwszy egzamin w zakładzie odbył się w sierpniu 1876. r. w obecności kuratora zakładu, zaproszonych członków Rady szkolnej krajowej i licznych gości. Wynik okazał się zadowalniającym a w niektórych względach przewyższył on wymagania stawiane do uczniów w dobrych szkołach publicznych tego samego rzędu.

Wychowańcy zakładu otrzymują pożywienie zdrowe, dobrze przyrządzone i obfite.

Chléb wypieka zakład we własnej piekarni, mléka dostarcza obora zakładu, innych artykułów żywności dostarcza zakładowi dostawca wybranej licytacyi. Odzież mają dzieci dwojaką: zimową i letnią, zastosowaną do potrzeb i zajęcia.

Zakład posiada łazienki urządzone do kąpieli wannowych i parowych, w letniej porze służy do kąpieli znajdujące się w obrębie ogrodu zakładowego jeziorko odznaczające się czystą wodą i dość rozległe.

Tym sposobem ułatwione jest zimą i latem utrzymanie czystości ciała, na co zarząd szczególniejszą baczność zwraca. Stan zdrowia wychowanków zakładu jest teraz w ogóle zadowalniający, zwłaszcza zaś u tych, którzy zostają już dłuższy czas w zakładzie obyli się już w takowym i niejako się zaaklimatyzowali, gdyż na ogólny stan zdrowia nie jest bez wpływu okoliczność, iż do zakładu przybywają dzieci ze wszystkich okolic kraju, posiadających często dość odmienne warunki klimatyczne.

Z powodu iż gmach zakładu jeszcze nie jest zupełnie wykończony a i w wewnętrznem urządzeniu jeszcze nie wszystko gotowe, niemoże zakład na razie urządzić na większe rozmiary przytuliska dla starców.

To też w r. 1876. mieściło się w nim tylko sześciu ubogich starców, z których dwaj udzielają pomocy przy szpitalu i apteczce zakładowej, jeden dozoruje czystości w oddziale gospodarskim zakładu i w łazienkach, zaś jeden przestrzega porządku w pracowni koszykarskiej. —

Zakładem interesuje się już i szersza publiczność, o czem świadczą liczne odwiedziny, które też i dla zakładu niepozostają bez korzyści. Tak n. p. zwiedzał zakład Dr. Emanuel Herman, referent spraw drobnego przemysłu w c. k. Ministerstwie handlu, który bawił w zakładzie przez dwa dni, badał szczegółowo jego urządzenie i obdarował zakład piękną kollekcyą modelów wybornego koszykarstwa, pochodzących ze szkoły koszykarskiej w Siejowicach.

Oczekiwać należy z wszelką otuchą, że zakład, jeżeli i dalej tak jak dotychczas będzie poprowadzony, ziści nadzieje, jakie kraj cały do istnienia jego przywiązuje.

Teatr polski we Lwowie.

Stosunki teatru polskiego we Lwowie, jak je przedstawiliśmy w sprawozdaniu naszem za rok 1875. w ogóle nie uległy zmianom.

Zwrot ku lepszemu, który objawił się zaraz przy objęciu kierownictwa przez teraźniejsze przedsiębiorstwo, okazał się być stałym, a usiłowania podjęte w tym kierunku odnoszą pożądany skutek. — Bardzo szczęśliwym pomysłem teraźniejszego kierownictwa sceny Lwowskiej, jest zaprowadzenie przedstawień popołudniowych, które początkowo odbywały się tylko w niedzielę, ostatniemi zaś czasy w niedziele, soboty i dnie świąteczne. Przedstawienia te dały młodszym siłom personalu teatralnego pożądaną sposobność kształcenia się w obranym zawodzie, zaś publiczności, szczególniéj uboższéj, nastręczyły one możność bywania częstszego w teatrze.

Dobre skutki téj nowości objawiły się już z jednéj strony tym sposobem, że pomiędzy młodszymi artystami odznaczyło się już kilka nazwisk, i że do téj praktycznéj szkoły garnie się młodzież nawet z Krakowa i z Warszawy, — z drugiéj strony zaś wyrabia ona w publiczności zamiłowanie do bywania w teatrze i przyczynia się niezawodnie do wykształcenia na widzów teatralnych znacznéj części ludności, która nigdy przedtém w teatrze nie bywała.

Popołudniowe przedstawienia bywają zawsze przepełnione, dostarczają téż przedsiębiorstwu odpowiedniego dochodu, ile że koszta ich urządzenia są stosunkowo niewielkie.

W pismach publicznych pojawiają się liczne artykuły, omawiające stosunki naszej sceny, a wszystkie bez wyjątku, o ile nie chodzi o drobne szczegóły, zgadzają się ze zdaniem publiczności odwiedzającéj teatr, iż wszystkie stosunki tegoż w porównaniu z dawniejszemi są o wiele lepsze, gdy nadto i przyjezdni, którzy znają inne teatry polskie, wyrażają się bardzo korzystnie o tutejszym teatrze, — przeto Wydział krajowy sądzi, że na zdaniach tych oprzeć można korzystną opinię, jaką wypowiedzieliśmy powyżej o stanie teatru Lwowskiego i jego kierownictwie.

Członkowie komitetu ustanowionego dla nadzoru sceny Lwowskiéj i opery, złożyli mandaty swoje z końcem r. 1876, nieudzieliwszy Wydziałowi krajowemu spostrzeżeń swoich za rok ubiegły. W ich miejsce sprosił Wydział krajowy inny komitet, który z końcem pierwszego kwartału 1877 zdał sprawę o stanie teatru.

Zdając sprawę o czynnościach Wydziału krajowego za rok 1875, wyraziła komisya, wybrana w tym celu przez Wysoki Sejm, w sprawozdaniu swojém z 19. kwietnia 1876. r. życzenie, aby treść sprawozdań komitetu, jeżeli nie w całéj objętości, to przynajmniéj co do głównych punktów sceny teatru

o ile możności szczegółowo była umieszczona w wykazie z czynności Wydziału krajowego i przychodziła tym sposobem nietylko do wiadomości członków Wysokiego Sejmu, lecz na téj drodze oraz do wiadomości ogółu kraju.

Stosując się do tego życzenia, Wydział krajowy podaje w alegacie *Alegat 25.* 25. wyżéj wspomniane sprawozdanie komitetu o stanie teatru za pierwszy kwartał roku 1877.

Teatr polski w Krakowie.

Uchwalając subwencyę 8000 zł. dla teatru polskiego w Krakowie, zastrzegł Wysoki Sejm uchwałą z dnia 22. kwietnia 1876, iż z takowej kwota 2000 złr. rocznie obracaną być winna na odświeżenie sali, dekoracyi i garderoby.

Do wykonania kontroli, o ile dyrekcya teatru krakowskiego stosuje się do powyższego zastrzeżenia, zaprosił Wydział krajowy Wgo. Prezydenta. m. Krakowa, który sprosiwszy osobny komitet, zajął się zbadaniem wydatków poczynionych w ciągu r. 1875. na cele wskazane uchwałą Wysokiego Sejmu.

Okazało się przytem, że dyrekcya teatru krakowskiego poczyniła na rachunek subwencyi z r. 1877. następujące wydatki, mianowicie:
na odnowienie sali 1319 złr. — na garderobę 170 złr., na dekoracye 55 złr., — czyli ogółem 1544 złr.

W obec tego rezultatu zaasygnował Wydział krajowy dyrekcyi teatru Krakowskiego pierwszą połowę subwencyi za r. 1877.

Teatr ruski.

Teatr ruski zostający pod kierownictwem towarzystwa „Ruska besida“, dawał w ostatnich tygodniach r. 1875. tudzież w ciągu roku 1876. przedstawienia w Stanisławowie, Drohobyczu, Złoczowie, Brzeżanach, Buczaczu, Kołomyi, Dolinie, a od 28. listopada 1876 we Lwowie.

Trupa zostawała pod dyrekcyą p. Teofili Romanowicz i składała się z 16 stale zaangażowanych członków.

Ustanowiony z ramienia Wydziału krajowego dla artystycznego nadzoru nad tym teatrem komitet, przedstawił w ciągu tego okresu dwa sprawozdania, w których poświadcza, że teatr ruski, dając przedstawienia na prowincyi, — przyczyniał się nie mało do rozbudzenia moralności, poczucia narodowego i zamiłowania języka narodowego.

Sama gra artystów poczyniła w tymże czasie znaczne postępy, i zjednała trupie powszechną sympatyę, której wyrazem były liczne artykuły zamieszczone w dziennikach.

Uchwalonej przez Wysoki Sejm subwencyi użył Wydział towarzystwa „Besida ruska“ nietylko na wspieranie samejże trupy, lecz również po części na przepisywanie i przekłady utworów dramatyczcych, na zasilenie biblioteki teatralnej i t. p.

Subwencya wypłaconą została w dwóch równych półrocznych ratach.

Fundusz szkół ludowych z r. 1872.

Nawiązując do sprawozdania naszego o funduszu szkół ludowych z r. 1872, zamieszczonego na stronie 14 i 15 sprawozdania z czynności Wydziału krajowego za r. 1875, podajemy do wiadomości Wysokiego Sejmu, że w skutek prośby Wydziału krajowego zezwoliło c. k. Ministerstwo skarbu reskryptem z 19. kwietnia 1876. L. 10291 na spłatę należytości rządowej, wy-

mierzonej od wspomnianego funduszu w 20 ratach rocznych, z których pierwsza płatną była 15. maja 1876, a to z pominięciem prowizyi zwłoki.

Sama należytość wymierzoną została w kwocie 7330 zł. — Przeciw temu wymiarowi wniósł Wydział krajowy przedstawienie, żądając stosownie do istniejących przepisów sprostowania wymiaru na 7090 złr., a mając przekonanie, że przedstawienie to uwzględnione być powinno, zarządziliśmy uiszczenie pierwszej raty należytości w kwocie 354 złr. 50 ct. w. a.

Uporządkowanie sprawy spłaty należytości rządowej, pozwoliło obrócić resztę dochodów fundacyi na właściwe jej cele, t. j. na zasiłki dla gmin, które zamierzają wybudować nowe lub przeistoczyć istniejące już budynki szkolne.

Z zasobów roku 1876. otrzymały zasiłki: Wiśnicz Nowy w okręgu szkolnym Bocheńskim, Mistkowice w okręgu Samborskim, Boguchwała w Rzeszowskim, Witków w Lwowskim, Lachowice w Wadowickim, Siedliska w Sądeckim, Ustrzyki w Sanockim, Mosty wielkie w Żółkiewskim, Trojczyce w Przemyskim, Dunkowice w Jarosławskim, Potutory w Brzeżańskim, Ładzkie w Kołomyjskim, Grudna w Tarnowskim, nakoniec Ryków w Złoczowskim okręgu szkolnym.

Ośm pierwszych z gmin powyższych otrzymały po 400 złr., zaś sześć ostatnich po 300 złr., ogółem więc otrzymało 14 gmin ogólną kwotę 5000 złr. w. a.

Rozdanie nastąpiło stosownie do postanowień listu fundacyjnego na wniosek Rady szkolnej krajowej, sporządzony na podstawie propozycyi Rad szkolnych okręgowych i za porozumieniem z Wydziałami powiatowymi, a wypłatę zarządził Wydział krajowy do rąk Zwierzchności gminnych obdarowanych gmin za kwitami poświadczonymi przez przewodniczących w poszczególnych Radach szkolnych okręgowych.

Te ostatnie zaprosił Wydział krajowy do czuwania nad tem, ażeby udzielone gminom zasiłki stosownie do przeznaczenia swego użyte zostały. Ponieważ odtąd każdego roku powtarzać się będzie rozdawnictwo zasiłków z fundacyi powyższej, — przeto wystosował Wydział krajowy okólnik do wszystkich Wydziałów powiatowych wzywając je, ażeby zbadawszy stosunki, jakie w poszczególnych gminach powiatu istnieją pod względem zamożności gmin, istnienia i jakości budynków szkolnych, — zechciały ocenić, którymby gminom w myśl postanowień listu fundacyjnego najprędzej w pomoc przyjść należało.

Spostrzeżeniami swemi mają Wydziały powiatowe podzielić się z właściwemi Radami szkolnemi okręgowemi, które co roku dostarczać będą materyału do sporządzenia wniosku Rady szkolnej krajowej. Wnioski Wydziałów powiatowych przyczynią się niezawodnie również do ułatwienia rozdziału zasiłków zwrotnych z dotacyi, którą Wysoki Sejm na ten cel przyzwala. Na rok 1877. rozdzieloną została z funduszu szkół ludowych z r. 1872. kwota 5330 złr. w. a.

Pogląd na czynności krajowej Rady szkolnej. a) szkoły ludowe.

W organizacyi szkół ludowych nie nastąpiły w r. 1876. żadne ważniejsze zmiany. Podniesiono jednak w tym roku jedną szkołę pospolitą

do rzędu szkół wydziałowych, a 40 szkół do rzędu szkół o większej liczbie systemizowanych posad nauczycielskich jak zostały pierwotnie zorganizowane. Natomiast odroczono wejście w życie reorganizacyi w 18 przeważnie filialnych szkołach, a to głównie dla braku odpowiedniego umieszczenia szkoły. Stan szkół zorganizowanych przedstawia się w roku 1876. jak następuje:

a) 15 szkół wydziałowych,
b) 32 szkół o 5ciu lub więcej nauczycielach,
c) 94 szkół o 4ch nauczycielach,
d) 38 szkół o 3ch „
e) 149 szkół o 2ch „
f) 1195 szkół o 1m „
g) 821 szkół filialnych

Razem 2344 szkół.

Względem organizacyi szkół w r. 1876. jeszcze niezreorganizowanych są rozprawy w toku i spodziewać się należy, że w r. 1877. przeszkody, które tamowały reorganizacyę tych szkół, będą usunięte i szkoły w przeważnej części przejdą na nowy etat.

Od czasu reorganizacyi szkół wzmaga się frekwencya bardzo znacznie. Odpowiednio do tej frekwencyi musiano w znacznej liczbie szkół oprócz posad systemizowanych, utworzyć posady tymczasowe.

Odpowiednych budynków szkolnych zawsze jeszcze wielki brak.

Krajowa Rada szkolna stara się wszelkiemi możliwemi sposobami temu brakowi zapobiedz, natrafia jednak przy powszechnem ubóstwie w kraju na nieprzezwyciężone prawie przeszkody. Z przyzwolonego na r. 1876. kredytu na zasiłki i zaliczki zwrotne na budynki szkolne, udzieliła krajowa Rada szkolna:

A) Zasiłków bezzwrotnych następującym gminom: gminie Kulików 1540 złr., gminom Biecz i Sokołów po 1000 złr., gminie Zakliczyn 645 złr., gminie Bursztyn 600 złr., gminie Sieniawa 500 zł., gminom Maniowy, Ostrów, Myślakowice, Brzoskwinia, Hryniowce, Szeszory, Jaworów i Kołów po 400 złr., gminie Trzebinia 350 złr., gminie Felsztyn 320 złr., gminom Cieniawa, Mołodiatyn. Nowosielica, Markowce, Staszkówka, Biskowice, Bylice, Stobno, Brzeźnica, Wygodowice, Kołodziejówka, Bereźnica, Nazawizów, Zorajsko i Radłów po 300 złr., gminie Krowniki 250 złr., gminom Przewozieć, Majdan, Sędziszów, Tarnobrzeg, Koropiec, Uścieczko, Pohorce, Bukowe, Biała niżna, Librantowa, Dynów, Balowice, Tuligłowy, Cieplice, Balicze podgórne, Korczyn, Skole, Stulsko, Weryn, Narajów, Szybalin, Chlebowice swirskie, Kucirz, i Pupiatyńce po 200 złr., gminom Niepołomice i Brzesko po 161 złr., gminom Czortowiec, Skała, Walawa, Dukowce, Hałaszczyńce, Dyczków, Luzowa, Poznanka gniła, Lisko i Gnojnica po 150 złr., gminie Stary Wisnicz 130 złr., gminom Podłęże i Męcina po 129 złr., gminom Dylęgówka, Kopki, Tyczyn, Ulanów, Przybówka, Sreknia, Szminkowce, Świdowa, Petlikowce, Pietnice, Kosztowa, Jaśliska, Czerteć, Brzanka, Jurowce, Suchawola i Pieniaki po 100 złr., gminom Skwarzawa, Wołczkowce, Ruda brodzka, Ostrowczyk, Poczapy, Jasionówka, Firlejówka, Stronibaby, Rzepniów, Czyżki, Reniów, Za-

komarze po 80 złr., gminom Kędzierzawce, Rusiłów, Sławna, Machicowce, Strutyn i Zawidcze po 60 złr., gminom Wierzblany i Lepica dolna po 50 złr., gminom Jelechowice, Szpikłosy po 30 złr.; razem 24.820 złr.

B. Zaliczek zaś zwrotnych następującym gminom: gminie Leżajsk 5000 złr., gminie Łańcut 4000 złr., gminie Radziechów 3500 złr, gminie Radymno 3000 złr., gminom Lubaczów, Żydaczów, Żurawno i Kulików po 2000 złr., gminie Rudki 1600 złr., gminom Wołczków, Biskowice, Komarno po 1000 złr., gminie Stobno 600 złr., gminom Starzawa, Pisarzowice, Osiek i Kozy po 500 złr, gminom Krowniki, Leszniów, Koropiec, Szmańkowice, Naluże, Włosów po 400 złr., gminom Zakliczyn i Uście solne po 322 złr. 50 ct., gminom Lisowice, Dylęgówka, Ostrowczyk, Sokołów i Tarnobrzeg po 300 złr, gminie Mysiowa 250 złr., gminom Uścieczko, Czyszki, Reniow, Turza, Narajów, Szybalin po 200 złr, gminie Stary Wiśnicz 130 złr., gminom Męcina i Podłęże po 129 złr., razem 37244 złr.

Podnieść tu wypada spostrzeżenie, że jakkolwiek gminy są bardzo pochopne do zasiłków bezzwrotnych, to nie są tak skłonne do brania zaliczek jakby to przypuszczać należało, wobec oznajmienia gminom iż mogą otrzymać zaliczki i bez oprocentowania i pod warunkami bardzo przystępnemi.

Ciągle jest jeszcze brak uzdolnionych należycie nauczycieli; zastęp jednak nauczycieli wzrasta bardzo pomyślnie. Przyczyniają się do tego seminarya nauczycielskie (6 męzkich, 3 żeńskie), zaprowadzone w seminaryach męzkich kursa przygotowawcze, liczne stypendya, tak z funduszów państwowych jakoteż krajowych, kursa feryalne dla nauczycieli, przypuszczanie prywatystów do egzaminów kwalifikacyjnych, a przedewszystkiem polepszenie bytu nauczycieli przy podwyższonych wskutek organizacyi placach.

W roku 1876. doszła liczba uczniów na kursach przygotowawczych do 206, kandydatów, zaś w pierwszej kl. do 260, w drugiej do 140, a w trzeciej do 83; kandydatek zaś w pierwszej klasie do 192, w drugiej do 103, w trzeciej do 82, a w 4tej do 60. Ogółem 689 kandydatów i 437 kandydatek stanu nauczycielskiego.

Z końcem roku szkolnego 1875/6 złożyło egzamin dojrzałości 61 kandydatów, a 23 kandydatek. Egzamin zaś kwalifikacyjny złożyło w dwóch terminach w roku 1876: A. do szkół wydziałowych 12 kandydatów i 29 kandydatek, B. do szkół pospolitych 189 kandydatów a 77 kandydatek. Przybyło zatem w r. 1876. w ogóle wykształconych odpowiednio nauczycieli 391.

Ogrody freblowskie urządzone przy 3 seminaryach nauczycielskich żeńskich, rozwijają się bardzo pomyślnie i przysparzają także odpowiednich sił nauczycielskich w tym zawodzie.

Sprawa wydawnictwa polskich książek dla szkół ludowych jest już na ukończeniu i będzie niebawem panu Ministrowi wyznań i oświaty do ostatecznego załatwienia przedłożona.

Terytoryalnego podziału kraju na okręgi szkolne w myśl ustawy z dnia 25. czerwca 1873 nie przeprowadzono jeszcze, ponieważ pan Mini-

ster pomimo kilkakrotnych przedstawień odmówił ustanowienia osobnego etatu dla inspektorów okręgowych, gdyż tego wymaga powołana ustawa.

Ażeby jednak przeprowadzić ostatecznie podział kraju na okręgi szkolne, widziała się krajowa Rada szkolna spowodowaną, niewyczekiwać ustanowienia osobnego etatu dla inspektorów okręgowych, lecz przedłożyć Panu Ministrowi wnioski do zamianowania 17 inspektorów okręgowych pod temi samemi warunkami, pod jakiemi teraźniejsi inspektorowie okręgowi zamianowani zostali, a po przychylnem załatwieniu tych wniosków przystąpić natychmiast do torytoryalnego podziału kraju na okręgi szkolne w myśl powołanej ustawy.

W roku 1876. odbyła krajowa Rada szkolna 10 posiedzeń (rady pełnej). W składzie jej członków zaszła w tym roku ta tylko zmiana, że w miejsce zmarłego radcy namiestnictwa ś. p. Leona Rodakowskiego mianowany został c. k. starosta Stanisław Kurowski radcą namiestnictwa, i objął referat spraw administracyjnych sekcyi I. krajowej Rady szkolnej. Od 8. lipca 1876 zasiada w krajowej Radzie szkolnej jako delegat Wydziału krajowego JWny. hr. Badeni zamiast Wgo. Pietruskiego.

Z ważniejszych spraw w zakresie szkół ludowych załatwiono w roku 1876. sprawę względem urządzenia krajowego funduszu emerytalnego szkolnego i sprawę względem remuneracyi katechetów za naukę religii w szkołach ludowych.

Celem ostatecznego załatwienia tej ostatniej sprawy wypracowano projekt do noweli celem zmiany art. 14. ustawy z dnia 2. maja 1873 (dz. ust. i rozp. kraj. l. 251). Projekt ten wniósł poseł na Sejm krajowy Wny. Sawczyński na jednem z posiedzeń sejmowych w roku 1876.

b) szkoły średnie.

Liczba szkół średnich nie powiększyła się od czasu ostatniego naszego sprawozdania, przybyły tylko z początkiem roku szkolnego 1876/7 nowe klasy w zakładach rozszerzających się stopniowo: w szkole realnej stryjskiej klasa VII., w szkole realnej stanisławowskiej klasa VI. w gimnazyum złoczowskiem klasa IV. i w gimnazyum brodzkiem otwarto wskutek zarządzenia Pana Ministra oświecenia prowizorycznie także klasę VI. z językiem wykładowym niemieckim. W gimnazyum akademickiem we Lwowie zaprowadzono w myśl ustawy krajowej z dnia 31. maja 1874 język ruski jako wykładowy także w klasie VII.

Starania gminy bocheńskiej o rozszerzenie tamtejszego gimnazyum na zupełne 8-klasowe i gminy miasta Sanoka o założenie w Sanoku gimnazyum realnego, pozostały dotychczas bez skutku; w toku jest obecnie sprawa rozszerzenia gimnazyum złoczowskiego na zupełne 8-klasowe i wprowadzenia w życie gimnazyum IV. we Lwowie. Reprezentacya miasta Lwowa uchwaliła, oprócz ofiarowanego już dawniej umieszczenia dla tego nowego gimnazyum w zabudowaniu Bernardyńskiem do roku 1884. jakoteż opału i oświetlenia na ten przeciąg czasu, przychylić się do dodatkowego żądania Ministerstwa o odstąpienie na rzecz funduszu naukowego placu, zwanego „Jatki bosackie“, między zabudowaniem gimnazyum II. a ulicą poniżej klasztoru Karmelitów; można więc słusznie przypuszczać, że z początkiem następnego roku szkolnego 1877/8 wejdzie już w życie drugie gimnazyum we Lwowie z językiem wykładowym polskim.

Kosztem gminy miasta Lwowa wybudowany okazały gmach szkolny dla gimnazyum Franciszka Józefa przy ulickiej halickiej, został oddany do użytku szkolnego w wrześniu 1876. W nowych budynkach, odpowiadających potrzebom nauki i warunkom hygieniczuym mieszczą się już także gimnazyum złoczowskie i szkoła realna jarosławska. Nowy gmach gimnazyum tarnowskiego wybudowany kosztem rządu, jest już na ukończeniu i nastąpiło także przeniesienie szkoły realnej lwowskiej do nowego budynku szkolnego, wystawionego kosztem gminy miasta Lwowa przy ulicy kamiennej obok gimnazyum Franciszka Józefa.

Frekwencya w szkołach średnich wzmogła się znacznie w stosunku do upłynionego roku szkolnego.

W szkołach realnych ubyło w prawdzie 158 uczniów, natomiast przybyło w gimnazyach 596, zatem przybyło razem 428 uczniów; a ogólna suma wszystkich uczniów w szkołach średnich (w 17. gimnazyach, 4. gimnazyach realnych i 6. szkołach realnych) wynosi 10429.

Największym zakładem w kraju jest lwowskie gimnazyum Franciszka Józefa; liczy bowiem 1025 uczniów publicznych; drugim z kolei zakładem jest szkoła realna krakowska o 718 uczniach; w szkole realnej lwowskiej jest 688, w gimnazyum ś. Anny w Krakowie 662, w gimnazyum rzeszowskiem 578 uczniów, prócz tego wynosi liczba uczniów w jednym zakładzie 501, w trzech nad 450, w jednym 400, w trzech nad 350 a w czterech nad 300.

Gimnazyum Franciszka Józefa we Lwowie liczy także najwięcej oddziałów klasowych: 21, szkoła realna krakowska 18, szkoła realna lwowska 17, gimnazum św. Anny w Krakowie 15, gimnazyum rzeszowskie i tarnowskie po 13; prócz tego jest w jednym zakładzie 4, w trzech zakładach po 3, w trzech zakładach po 2 a w 10. zakładach po jednej klasie równorzędnej więcej nad normalną liczbę klas.

Liczba klas głównych wynosi w gimnazyach i w gimnazyach realnych 154, w szkołach realnych 55, zatem razem 209; oddziałów równorzędnych jest w gimnazyach i gimnazyach realnych 38, w szkołach realnych 25, razem więc 63. Ogółem jest zatem klas głównych 192, oddziałów równorzędnych 80.

Z powodu wielkiej liczby oddziałów równorzędnych, tudzież wielkiej liczby godzin nauki szkolnej w (gimnazyach 227, w szkołach realnych 218 dla samych tylko klas głównych), nie może się także w składzie gron nauczycielskich ustalić normalny stosunek między liczbą nauczycieli rzeczywistych a liczbą zastępców nauczycieli. Oprócz 27 dyrektorów 50 nauczycieli religii jest obecnie w szkołach średnich 229 nauczycieli rzeczywistych i prawie tyle, bo 206 zastępców nauczycieli. W tej liczbie mieści się 57 posiadających przepisaną kwalifikacyę nauczycielską (43 dla gimnazyów, 14 dla szkół średnich), zatem uprawnionych do uzyskania stałych posad nauczycielskich.

Wspomniany w naszem ostatniem sprawozdaniu wniosek Rady szkolnej krajowej o powiększenie etatu nauczycieli w szkole realnej lwowskiej i krakowskiej doznał przychylnego załatwienia. Na mocy Najwyższego postanowienia z dnia 10. czerwca 1876. został powiększony etat szkoły realnej lwowskiej o 4. a szkoły realnej krakowskiej o 3 nauczycieli rzeczywistych.

Drogi krajowe.

Stan dróg krajowych.

A. Konserwacya.

Stan istniejących dróg w przeważnej ich części jest zadawalniający, przestrzegamy bowiem ciągle regularnej konserwacyi, wczesnego zabezpieczania robót i dostaw drogowych a ścisłej kontroli z oka nie spuszczamy.

Celem przekonania się naocznego o stanie dróg istniejących, równie jak o postępie budowy dróg nowych, — celem zbadania na miejscu czynności organów drogowych, równie jak wszystkich warunków będących w związku z administracyą drogową: Szef departamentu komunikacyi odbył w ubiegłym roku osobiście inspekcyę wszystkich dróg we wschodniej części kraju położonych.

Na podstawie spostrzeżeń podczas inspekcyi poczynionych, wydaliśmy odpowiednie liczne zarządzenia bądź w administracyi ogólnej, bądź też pojedyńczych dróg i organów służbowych dotyczące.

W sprawozdaniu naszem za rok 1875. (str. 82 i 83) przedstawiliśmy Wysokiemu Sejmowi, że sumy 1,250.000 złr. w r. 1872. na rekonstrukcyę preliminowanej, całkowicie zużytkować nie zamierzamy, że przeciwnie koszta wielu robót mających na celu uporządkowanie dróg, starać się będziemy pokryć z funduszów preliminowanych na zwykłą konserwacyę, niemniej jednak wówczas już uprzedziliśmy Wysoki Sejm, że dla doprowadzenia dróg krajowych do należytego stanu, potrzeba zawsze będzie pewnego zasiłku z funduszów specyalnych, które starać się będziemy sprowadzić do rozmiarów znacznie niższych od funduszu pierwotnie zażądanego.

Trzymając się stale tej zasady, w projekcie robót przeznaczonych do wykonania na rok 1877. zamieściliśmy kwotę 60000 złr. na rekonstrukcyę niektórych dróg, w pierwszym rzędzie takowej potrzebujących.

Niestała zima a nadzwyczaj mokra wiosna sprawiły, że w ogóle na wszystkich drogach potrzeba będzie w roku bieżącym stosunkowo większych nakładów na konserwacyę, a nadto klimatyczne te warunki przyczyniły się do zniszczenia niektórych przestrzeni, które w odleglejszych okresach czasu były zaniedbane. Rekonstrukcyi ich na dalsze lata odkładać nie mogliśmy, — zaś nie zwykle znaczne szkody elementarne sprawiły, żeśmy nie mogli użyć na ten cel jak zwykle funduszów na zwyczajną konserwacyę dróg przeznaczonych.

Do dróg tej kategoryi należą:

1) Droga **Bełzec - Jarosław**. — Ruch na tej drodze w ubiegłym roku był bardzo znaczny, głównie z powodu znacznych sprzedaży w okolicy drzewa materyałowego, najcięższego gatunku, spławianego do Gdańska, na konserwacyę zaś jej używa się od Jarosławia do Oleszyc szutru sanowego, a od Oleszyc do Bełzca kamienia łamanego.

Pierwszy z tych materyałów jest w tej okolicy zbyt drobnym żwirem a przytem ze względu na daleki transport stosunkowo kosztownym. — Drugi zaś jako składający się z miękkiego wapniaka, jest materyałem nie trwałym, a więc nieodpowiadającym celowi, zwłaszcza że lepsze warstwy tego wapniaka z używanych kamieniołomów coraz bardziej się wyczerpują.

Dla zaradzenia obecnemu stanowi drogi, spowodowanemu powyższemi okolicznościami, musieliśmy wyjątkowo zwiększyć jej preliminarz, a nadto celem uzyskania lepszego na przyszłość materyału, robimy dalsze poszukiwania.

2) Droga **Barańska** na przestrzeni między Krakowem a Czyżynami wymaga znaczniejszego nakładu.

Przestrzeń ta jest nadzwyczaj uczęszczaną z powodu, że prowadzi do Krakowa od dwóch komór celnych niedaleko siebie położonych, mianowicie: Barana i Cła.

Do konserwacyi tej drogi używany był poprzednio kamień wapienny,—gdy jednakże i najlepsze jego gatunki, jakie się wblizkości znajdują, są zbyt miękkim materyałem w obec ciężarów, jakie po drodze kursują, próbowaliśmy wapniak zastąpić szutrem wiślanym. Lecz i ten materyał, chociaż na sąsiedniej drodze Lubelskiej z pożytkiem używany,—dla drogi Barańskiej okazał się niedostatecznym.

Dla tego też już na rok 1877. postanowiliśmy część drogi między Krakowem a Czyżynami konserwować kosztowniejszym porfirem.

Przy użyciu jednorazowej pewnej kwoty z funduszu budowy za znaczniejszą dostawę porfiru, mamy nadzieję, że stan tej drogi polepszy się.

3) Droga **Prusko-Szląska.** (od Krakowa do Chełmka). Przestrzeń tej drogi między Krakowem a Liszkami nie jest zadowalniająca. Tak większy ruch, jak miękkość wapniaka używanego do konserwacyi, są tego przyczyną. Dla tego też już w roku 1876. postanowiliśmy i tę drogę zaopatrywać w kamień porfirowy. — W tym celu nabyliśmy korzystnie kamieniołom porfirowy w Porębie. Gdy zaś przedsiębiorcy zażądali za dostawę tego kamienia zbyt wygórowanych cen, postanowiliśmy na razie prowadzić dostawę we własnym zarządzie.

4) Droga **Zakluczyn-Nowy Sącz-Niedzica.** Cała ta droga wskutek położenia swego znajduje się w najniekorzystniejszych warunkach. Przecina górzyste okolice Sandeckiej ziemi, prowadzi często uboczami wysokich gór, w sąsiedztwie wielkich rzek, przerznięta jest licznemi, gwałtownemi potokami. Naturalne położenie tej drogi oddziałało na pierwotną jej budowę, a oddziałało bardzo niekorzystnie. Sztuką można wprawdzie przezwyciężyć naturalne przeszkody, lecz to wymaga odpowiednich środków pieniężnych; przy zakładaniu zaś tej drogi właśnie tych środków nie było do rozporządzenia. Przy objęciu jej w zarząd krajowy, w znacznej części z nazwy tylko istniała, a o ile nazwa Tarnów-Sącz-Niedzica odpowiadała istocie, może świadczyć już ta okoliczność, że drogę prowadzącą łożyskiem górskiej rzeki Paleśnicy, na przestrzeni $1^1/_2$ milowej, potrzeba było 40 razy w bród przejeżdzać lub przebywać górę Posadowską, mającą 23% spadku. Inne części tej drogi tak nieprawidłowo były budowane, iż gdy jedne przestrzenie miały 5 sążni szerokości, inne wykazywały tylko $1^1/_2$ sążnia. Spadki do 22% nie były również rzadkością.

Od czasu objęcia drogi tej w zarząd krajowy, postać jej znacznie się zmieniła.

Między Zakluczynem bowiem a Paleśnicą na długości $2^1/_4$ mil, wybudowano zupełnie nową drogę; przestrzeń zaś między Starem Sączem

a Łąckiem w długości $2^1/_2$ mil przyprowadzono do normalnych warunków, z wyjątkiem jedynie gór w Jazowsku i Kłodnie. Na przestrzeni dalszej między Łąckiem a Krościenkiem w długości $2^1/_2$ mil, rokrocznie przybywa z funduszu konserwacyjnego po parę ćwierci uregulowanej drogi, mającą i normalną szerokość i łagodniejsze spadki. Odnoga tej drogi prowadząca do Szczawnicy, ze zwyczajnej, górskiej wiejskiej drożyny, stała się istotną drogą wyższego rzędu.

Góra Czorstyńska, postrach podróżnych, jadących do Szczawnicy lub w Tatry, ominięta i zastąpiona wygodną i bezpieczną drogą. Mimo jednak wszystkich tych zmian i ulepszeń, droga ta wymagałaby jeszcze nakładu przynajmniej 130.000 złr., jeżeli ma być doprowadzoną do należytego stanu. Na razie nie zamierzamy żądać tak znacznych funduszów, przedewszystkiem z uwagi, że są okolice, które nie tylko złej, ale żadnej drogi nie mają, dalej z uwagi, że cały wydatek na rekonstrukcyę tak kosztowną, mógłby w znacznej części stać się zbędnym przez wybudowanie tańszej od tego drogi od Szczawnicy do Piwnicznej.

Ograniczamy się przeto tylko na żądaniu małej dotacyi, która przy funduszu konserwacyjnym, przyczyniać się będzie do powolnego lecz systematycznego polepszenia stanu drogi.

5) Droga **Żółkiew-Mosty Wielkie**. Droga ta od wielu lat w nadzwyczajnie złym znajdowała się stanie. Zły materyał kamienny, jakim musi być zaopatrywana, mimo znacznych pieniężnych nakładów, liczna frenkwencya do stolicy kraju, są głównemi przyczynami, dla których doprowadzenie jej do należytego stanu, napotyka na trudności.

Budowa dalsza od Mostów Wielkich do Krystynopola, dla której kamień wzdłuż całej zbudowanej już przestrzeni w znacznych ilościach przewożony być musi, potęguje szczególnie te trudności. Wydział krajowy zwrócił baczną uwagę na tę linię, a przekonawszy się z doświadczenia lat poprzednich, że pomimo wysokich cen, faktycznie żaden z przedsiębiorców kontraktowych nie wywiązał się ze swych zobowiązań, że dostawa kamienia z roku na rok zalegała, co dopełniało miary zniszczenia, zaprowadziliśmy własny zarząd dla dostawy kamienia nietylko na konserwacyę drogi od Żółkwi do Mostów Wielkich, ale i na nową budowę od Mostów Wielkich ku Krystynopolu.

Rezultatu tego zarządzenia nie można nazwać ujemnym. W ciągu roku 1876. po raz pierwszy cała dostawa, tak do konserwacyi istniejącej, jak i budowy nowej drogi, uskutecznioną została we właściwym czasie, a ceny dostawy, wliczając w to koszta administracyi, prawie nie przewyższają cen kontraktowych, poprzednio praktykowanych.

Już w roku 1876. na poprawienie stanu drogi między Żółkwią a Mostami Wielkiemi na 8miu kilometrach użyliśmy do 10 000 złr. z funduszu budowy. Nakład ten jednakże jest jeszcze niedostateczny i dlatego drogę Żółkiew-Mosty zamieszczamy w kategoryi tych dróg, które oprócz zwykłej dotacyi na konserwacyę, wymagają dodatkowych nakładów na rekonstrukcyę.

6) Droga **Brzeżany-Złoczów** jest także jedną z tych, które potrzebują nakładu dodatkowego, a to ze względu na dawniejsze niedostateczne dotacye, równie jak ze względów na nizkie w wielu miejscach położenie.

Do tej samej kategoryi zaliczyć nareszcie należy i część drogi:

7) **Czortków-Monasterzyska** między Monasterzyskami a Buczaczem i w samem mieście Buczaczu.

B) Budowa nowych dróg i rekonstrukcya istniejących.

W sprawozdaniu naszem za rok 1875. (str. 79 alegat 27) przedstawiono wykaz robót wykonanych w ciągu r. 1875. i plan robót mających się wykonać w latach 1876 i 1877.

Obecnie przedkładamy w alegacie 26. wykaz robót wykonauych tylko do 31. grudnia 1876 i plan wykończenia tych robót na lata 1877 i 1878.

Niestała zima a nader mokry kwiecień r. b. niedozwoliły znacznego postępu tak w dostawach, jak w robotach w ciągu pierwszych 4ch miesięcy r. b. Postęp robót z tego peryodu wykazany będzie w sprawozdaniu następnem.

Z wykazu obecnie przedłożonego wynika, że działalność nasza w ciągu ostatnich dwóch lat, wydała następnjące — jak mniemamy — pomyślne rezultaty:

a) Co do budowy nowych dróg.

1) Na ogólną długość budujących się dróg (226·700 kilometrów) wykonano na przestrzeni 142·050 kilometrów, robót ziemnych 469.302 metrów sześciennych.

2) Na ogólną ilość 191.416 metrów sześciennych potrzebnego do bndowy nowych dróg kamienia dostawiono na drogi 128.849 m. sz., a oprócz tego nałamano 11.824 m. sz.

3) Wybudowano 207 nowych mostów, z których 35 całych z kamienia, 103 na przyczółkach murowanych, a tylko 69 drewnianych.

Mosty te kosztowały ogółem 105.300 złr., w której to sumie zawarte są także dobrowolne ofiary w naturze uiszczone w wartości 8900 złr.

4) **Otworzono komunikacyę na 112 kilometrach.**

5) Oprócz ilości kilometrów powyżej (poz. 4) wykazanych, wykonano roboty ziemne na 31 dalszych kilometrach, dowieziono i potłuczono kamień na 25 kilometrach.

b) Co do rekonstrukcyi dróg starych.

6. Przeprowadzono rekonstrukcyę na 11 kilometrach.

7) Zrekonstruowano w części jeden wielki most (w Haliczu).

c) Pod względem kosztów.

Co do kosztów:

1) Koszta administracyi wynoszą tylko około 7% funduszu wyłożonego.

2) W wykazie przedłożonym w r. 1875. zamieszczono plan budowy w granicach 1,500.000 złr., z których:

a)	Na budowę nowych dróg preliminowano	963.160 złr.
b)	„ dróg dawniej rozpoczętych	325.240 „
c)	„ wielkich mostów i rekonstrukcyę	211.600 „
	Razem jak wyżej	1,500.000 złr

Obecny wykaz, który przedstawia rezultaty faktycznie już osiągnięte przy wykonaniu znaczniejszej części robót tak około nowéj budowy, jak i rekonstrukcyi w latach 1875 i 1876, tudzież plan pozostałych jeszcze robót na rok bieżący i następny, zawiera w porównaniu z preliminarzem przeszłorocznym następujące wynikłości:

a) na budowę nowych dróg	928.000	złr
b) na budowę dróg dawniej rozpoczętych . .	331.500	„
c) na budowę wielkich mostów i rekonstrukcyę .	286.600	„
d) na konserwacyę dróg nowo wybudowanych .	20.000	„
Razem .	1,566.100	złr.

Czyli w porównaniu z planem robót w roku 1875. ułożonym, obecnie potrzeba więcej o 66.100 złr. a właściwie doliczając zużyte powyżéj wspomnione datki dobrowolne w naturze, potrzeba . . . . . 75.000 złr.
nad sumę półtoramilionową na lata 1875, 1876 i 1877 przeznaczoną.

Do sumy powyższej dodać jeszcze należy wypuszczoną z obecnego planu z powodu zasystowania budowy, drogę między Nienadówką a Rzeszowem (droga Rzeszów, - Nisko - Nadbrzezie) w kierunku na Głogów, preliminowaną pierwotnie na sumę 69.000 złr. właściwie przeto obecnie przedstawiający się plan budowy, jest droższy od przedstawionego w r. 1875. o sumę 144.000 złr.

Gdy jednak zważymy, że planem finansowym z roku 1875. nie był jeszcze objęty most w Gołkowicach, co do którego uchwała Wysokiego Sejmu zapadła dopiero 8. kwietnia 1876 a który kosztować będzie po potrąceniu datków dobrowolnych (w sumie 10.000 złr.) . . . . 53.000 złr.
gdy nadto obecnie preliminuje się na rekonstrukcyę drogi Wadowice - Sucha . . . . . 25.000 „
Razem więc . 78.000 złr.
przeto wykaz na podstawie dzisiejszego stanu rzeczy głównie z powodu nader niepomyślnych warunków klimatycznych i z tąd wynikłéj potrzeby **niezwłocznego** przeprowadzenia znaczniejszych rekonstrukcyi, różni się o 66.000 złr. od preliminarza zeszłorocznego.

Wydział krajowy trzymając się w zarządzie dróg krajowych i nadal zasad, któremi obecnie się kieruje i przy chętnym jak dotąd udziale obywatelskich komitetów budowy, ma niepłonną nadzieję, że i na przyszłość preliminarz kosztu nowych robót około dróg krajowych będzie się mógł tak ziścić, jak się ziściły dotąd projekty nasze w roku zeszłym Wysokiemu Sejmowi przedłożone.

W końcu nadmieniamy, iż niezwłocznie po ukończeniu pojedynczych dróg w budowie będących, zamierzamy w razie przyzwolenia przez Wysoki Sejm preliminowanych funduszów, w dalszém wykonaniu ustawy krajowéj z 12. lutego 1873 przystąpić do budowy następujących pozostałych dróg krajowych:

1) **Szklary - Przeworsk** (na razie na przestrzeni od Przeworska do Kańczugi);

2) **Nienadówka - Rzeszów** lub Nienadówka - Głogów (cześć drogi Rzeszów-Nisko-Nadbrzezie) stosownie do zapaść mającéj uchwały Wysokiego Sejmu.

3) **Zborów - Załośce.**

4) **Smykowce - Kopyczyńce** na przestrzeni między Chorostkowem a Grzymałowem.

Na te budowy w preliminarzu na rok 1878. zamieściliśmy sumę 400.000 złr.

C. Zarząd dróg krajowych w ogólności.

W dalszem rozwinięciu zasad administracyjnych podanych już do wiadomości Wys. Sejmu, wydał Wydział krajowy następujące normy:

Alegat 27. *a)* w sprawie kontroli publicznej nad wydatkami czynionemi z funduszu krajowego, alegat 27,

Alegat 28. *b)* w sprawie robót obowiązkowo przez drożników na drogach krajowych wykonywać się mających, alegat 28,

Alegat 29. *c)* w sprawie przestrzegania obowiązujących przepisów, przy udzielaniu konsensów na budynki stykające się z drogami krajowemi, alegat 29,

Alegat 30. *d)* w sprawie obliczania kosztów podróży detaksatorów, urzędników, i delegatów Wydziałów powiatowych, wysełanych do czynności na drogach krajowych, alegat 30.

Administracya myt krajowych.

Rezultat licytacyj mytniczych.

W roku 1876. upływał termin dzierżawny na 57 stacyach mytniczych a nadto przy trzech stacyach nowych, a mianowicie w Stecowy i Jesiennowy powiatu Śniatyńskiego i Horodeńskiego, oraz pod Sielcem powiatu Sokalskiego, prowadzone były własne zarządy.

Odbyły się zatem rozprawy licytacyjne co do 60ciu stacyj, przed któremi jednak z uwagi, że w wielu miejscowościach nastapiła zmiana stosunków handlowo-komunikacyjnych, Wydział krajowy zażądał opinij Wydziałów powiatowych co do oznaczenia wysokości poszczególnionych cen wywołania.

Na podstawie rzeczonych opinij, jak również wedle prywatnie zebranych wiadomości, niektóre z cen dotychczasowych zniżyć, inne zaś podwyższyć było potrzeba.

Rezultat ostateczny tych licytacyj przedstawia się jak następuje:

Sześćdziesiąt stacyj mytniczych wystawionych na licytacyę, wedle cen dzierżawnych lub średniego dochodu pozyskanego w czasowym własnym zarządzie, z początkiem roku 1876, przedstawiały wartość w kwocie . . . . . 89566 zł. 78½ ct.

	z przeniesienia .	89566 zł. 78 ½ ct.
	pozyskane oferty na czas od 1. stycznia 1877. r. czynić mają razem kwotę	99462 zł. 29 ½ ct.
Alegat 31.	jak alegat 31, czyli, że rezultat ostatnich licytacyj wypadł dla funduszu krajowego z początkiem r. 1877 a względnie do 60 stacyj, wyżej o . . .	9895 zł. 50 ½ ct.

Rezultat ten pomyślny przeważnie zawdzięczać należy tej okoliczności, że Wydział krajowy od lat kilku przyjmuje wprost u siebie oferty zbiorowe, podawane przed terminem licytacyj powiatowych, i przechowywa takowe w opieczętowaniu aż do nadejścia poszczególnionych wyników z Wydziałów powiatowych.

System podobny znacznie wpłynął na usunięcie zmowy konkurentów licytacyjnych na prowincyi; żaden z nich bowiem nie może być pewnym, czy nie spotka się z ofertą, o której nie ma wiadomości, przechowaną w Wydziale krajowym.

Jako przykład przytoczymy, że przy trzykrotnej licytacyi na myta w powiecie Brzeżańskim, nawet cen fiskalnych, obniżonych na podstawie opinii Wydziału powiatowego, nie ofiarowano, podczas gdy Wydział krajowy uzyskał za te myta na lat trzy wyżej od ceny wywołania, przeszło o kwotę 2600 zł. — myta w Podwołoczyskach i Białej Karczmie powiatu Skałackiego, na trzecim dopiero terminie w kancelaryi powiatowej zapewniały kwotę roczną 7800 zł; z pertraktacyi zaś ustnej z oferentami w Wydziale krajowym, wynikł czynsz coroczny po 12200 zł., czyli na lat trzy wyżej o kwotę 13.200 zł.

W reszcie oferty składane w Wydziale krajowym, dały mniej lub więcej korzyści i w innych powiatach, jako to: w Buczackim, Chrzanowskim, Czortkowskim, Krakowskim, Pilzneńskim, Ropczyckim.

Oprócz wykazanego rezultatu licytacyjnego z r. 1876. zauważyć jeszcze potrzeba, że stacye mytnicze w Repechowie i Spilczynie (Bóbrka) nie są objęte wykazem obecnym, należały bowiem do licytacyj w r. 1875. Podówczas mimo że najwyższa oferta na te myta wystawioną była z żądaniem terminu trzyletniego Wydział krajowy uważając takową za nieodpowiednią, bo wynoszącą kwotę roczną 980 zł., zatwierdził ją na termin tylko jednoroczny. Pozycya więc ta, w sprawozdaniu zeszłorocznem, w ten sposób jest podaną.

Późniejsze jednak rokowania z tym samym przedsiębiorcą, skłoniły go do podwyższenia ceny rocznej na dalsze lat dwa do kwoty 1155 zł.

Porównanie ogólnych dochodów mytniczych.

Na podstawie zatwierdzonych ofert i kontraktów dzierżawnych, jak przekonywa zestawienie rachunków (allegat 32), dochody mytnicze w r. 1877.

Alegat 32.	obliczone są na kwotę	171.171 zł. 73 ct.
	Dodając do tej kwoty dochód, spodziewany ze stacyj prowadzonych we własnym zarządzie, w Tłumaczu i pod Sielcem, mogący wynosić, jeżeli zostaną osiągnięte ceny wywołania .	3.400 zł. 51 ct.
	dochód mytniczy w roku 1877., przynieść powinien kwotę . . .	174.572 zł. 24 ct.

z przeniesienia 174.572 zł. 24 ct.

W roku zaś 1876. podobny dochód z pominięciem nowych stacyj powiatu Śniatyńskiego i Horodeńskiego, wykazany był przypuszczalnie w kwocie . . . . . 155,893 zł. 81½ ct.

Okazuje sie zatem nadwyżka w końcu roku 1876. o kwotę. . . . . 18.678 zł. 42½ ct.

Cyfry powyższe nie należy jednak uważać jako ostateczne, w miarę bowiem postępu budowy nowych dróg i zaprowadzenia nowych stacyj mytniczych, dochody te powiększą się jeszcze, co szczegółowo będzie wykazanem w latach następnych, po zamknięciu ksiąg rachunkowych.

Obecnie zauważyć można, że już do preliminarza na rok 1878., Wydział krajowy, obliczając spodziewaną nadwyżkę w dochodach mytniczych, wstawił do rubr. III. jako dochód kwotę 182.000 zł., gdy tymczasem w roku 1877. w rubryce tej preliminowano tylko 160.000 zł.

Po zamknięciu ksiąg rachunkowych z r. 1875., okazało się, że spodziewany dochód mytniczy w kwocie: 153.335 zł. 34½ ct. uczynił w rzeczywistości kwotę 153.100 zł. 33 ct. Prócz tego procenta za zwłokę w opłacaniu czynszów, przyniosły 363 zł. 68½ ct., a kary za przystępstwa drogowe 207 zł. 17 ct.

Nowe stacye mytnicze.

Przy drodze Horodeńsko-Śniatyńskiej, oprócz myta mostowego na rzece Prucie pod Śniatynem, wykazanego w sprawozdaniu zeszłorocznem, zaprowadził już Wydział krajowy inne jeszcze dwie stacye myta drogowego. Jedna z tych przypadała pod Jasiennową, z wymiarem 16to-kilometrowym, druga zaś z podwójną zaporą rogatkową pod Stecową, z wymiarem 8mio-kilometrowym.

Most na rzece Błotni pod Sielcem, przy drodze Żółkiewsko-Krystynopolskiej, został omycony, a początkową administracyę oddano komitetowi budowy drogi w zastępstwie Wydziału powiatowego Sokalskiego.

Po inspekcyi dróg kolejowych, odbytej przez Szefa departamentu komunikacyi, przy której rozpatrzonym został postęp budowy dróg nowych, Wydział krajowy wydał stosowne rozporządzenia względem omycenia przestrzeni już zbudowanych, lub przy ukończeniu budowy będących.

A mianowicie:

Wydziałowi powiatowemu w Kamionce strumiłowej, o zaprowadzenie myta przy drodze Krasne-Busk, od trzech mostów łącznej długości 40 m. b.;

Wydziałowi powiatowemu w Tarnobrzegu, o omycenie drogi Dębicko-Nadbrzeziańskiej, na przestrzeni 1¾ mili, czyli przeszło 13 kilometrów, licząc od Tarnobrzega do Nadbrzezia;

Wydziałowi powiatowemu Sokalskiemu, o omycenie drogi Mostyńsko-Krystynopolskiej, na wykończonej przestrzeni 12 kilometrów;

Wydziałowi powiatowemu w Brzeżanach, wspólnie z Wydziałem powiatowym Rohatyńskim, względem omycenia 32 kilometrów drogi Rohatyńsko-Brzeżańskiej;

Wydziałowi powiatowemu w Dąbrowie łącznie z Wydziałem powiatowym Tarnowskim, o omycenie drogi Tarnowsko-Szczecińskiej, na przestrzeni 24 blisko kilometrów.

Ze spraw wymienionych, wymagających komisyonalnego dochodzenia na gruncie, przy udziale c. k. władzy politycznej, załatwiono ostatecznie po koniec miesiąca kwietnia r. b.:

1. Zaprowadzenie myta mostowego na drodze Krasne Busk;

2. Zaprowadzenie myta drogowego w Parchaczu, przy drodze Mosty-Krystynopolskiej

Prócz tego, na drodze krajowej Strussowsko-Buczackiej, w myśl ustawy z dnia 25. grudnia 1871, pomiędzy stacyami Strussowem i Dobropolem, urządzono nową stacyę pośrednią pod Darachowem.

Budowa i zakupno domków mytniczych.

W roku 1876. kosztem funduszu krajowego, wykończone zostały budowy domków mytniczych na stacyach: pod Sielcem powiatu Sokalskiego, i w Maliniu (dawniej Tuszów) powiatu Mieleckiego, wreszcie już jest na ukończeniu podobny domek pod Śniatynem.

Prócz tego zakupił Wydział krajowy na własność od dawniejszych dzierżawców. domki mytnicze:

w Dżurynie powiatu Czortkowskiego, za kwotę 90 złr.;

w Podwołoczyskach, powiatu Skałackiego, za kwotę 600 złr.; i

pod Serafińcami powiatu Horodeńskiego, za kwotę 120 złr.

Wypadki elementarne i wynagrodzenia za straty.

Pomimo bardzo licznych żądań o wynagrodzenia za straty z powodu przerwy w komunikacyi podczas pory zimowej, Wydział krajowy, trzymając się ściśle warunków kontraktowych, przyznał wynagrodzenia z tego tytułu w r. 1876. w dwóch tylko wypadkach:

Dzierżawca stacyi mytniczej w Brzeżanach przy rogatce od strony Złoczowa, otrz mał wynagrodzenie w kwocie 536 złr. 25 ct. za dwumiesięczną przerwę w komunikacyi podczas zasp śnieżnych, przez cały bowiem ten peryod urządzono stały objazd rogatki drogami bocznemi przez staw Brzeżański;

Dzierżawca stacyj w Dobropolu i Strusowie otrzymał 200 złr., również w uwzględnieniu dłuższych zasp śnieżnych.

Własny zarząd dochodów mytniczych.

Własny zarząd dochodów mytniczych prowadzonym był czasowo na czterech stacyach:

w powiecie Śniatyńskim: w Jasiennowy, w Stecowy, i pod Śniatynem;

w powiecie zaś Sokalskim: na stacyi pod Sielcem.

Wszystkie wymienione stacye są zaprowadzone niedawno, na niektórych z nich własny zarząd był koniecznym dla oznaczenia ich przybliżonej wartości, na innych dla niepomyślnych rezultatów licytacyi.

Zaległości dzierżawne i zaprowadzanie sekwestracyi dochodów mytniczych.

Z roku 1875., po zamknięciu ksiąg rachunkowych, nie pozostało **żadnych** zaległości dzierżawnych.

Co do r. 1876., już dzisiaj twierdzić można stanowczo, że również żadnej zaległości nie będzie; jeżeli bowiem w niektórych miejscowościach nie opłacono czynszu pod koniec terminu dzierżawnego, to jednak podobna zaległość znajduje wraz z procentami zwłoki dostateczne pokrycie w odnośnych kaucyach dzierżawnych.

Taki rezultat wpływów należytości mytniczych wynika z przestrzegania ścisłego warunków kontraktowych, Wydział krajowy bowiem nie dopuszcza dłuższej nad kilkunastudniową zaległość, a w razie przeciwnym zaleca stosować kroki sekwestracyjne.

Sekwestracye podobne miewały miejsce w r. 1876. na stacyach mytniczych:

w Strusowie. Dobrempolu. w Pomianowy, Grojniku, Iwkowy, na górze Just, w Buczaczu, Zaleszczykach małych, w Tłumaczu i w Dawidowie, a bywało, że dzierżawca zaraz po wprowadzeniu środków sekwestracyjnych, całkowitą należytość uiścił.

Regulacya stacyi i zapór mytniczych.

Stacya myta drogowo-mostowego w Niezwiskach, przy drodze Sielecko-Zaleszczyckiej, odległą jest od stacyi sąsiedniej w Tłumaczu o mil trzy, a z drugiej strony od stacyi w Raszkowie o mil dwie (około 24.116 kilometrów).

Mimo to, wymiar myta drogowego, w moc dawniejszych rozporządzeń rządowych, stosowanym był tylko za jedną milę, czyli jak dzisiaj za ośm kilometrów.

Wydział krajowy opierając się na ustawie z dnia 25. grudnia 1871. roku, podwyższył na pomienionej stacyi opłatę drogową do wymiaru dwumilowego (16 kilometrów).

Przy drodze krajowej Prusko-Szląskiej, stacya mytnicza w Przegini duchownej, że wszystkich stron łatwo objeżdżaną być mogła.

Uwzględniając niejednokrotne a zgodne ze sobą przedstawienia Wydziału powiatowego Krakowskiego, oraz tamtejszego zarządu dróg krajowych, i po zbadanin opinii technicznej, Wydział krajowy przeniósł myto drogowe z Przegini duchownej do Kaczowa, odległego z jednej strony od Przegorzał o 10 przeszło kilometrów, z drugiej strony od stacyi w Babicach około 23 kilometrów.

Przy drodze Sanocko-Rzeszowskiej, na stacyi drogowo-mostowej w Dynowie, pobieranem było myto przy jednej tylko rogatce, z przeciążeniem dla gmin położonych od strony tej rogatki, a z zupełną ulgą dla gmin położonych od strony przeciwnej stacyi Dynowskiej.

Po przeprowadzeniu komisyonalnego dochodzenia, w porozumieniu z c. k. władzą polityczną, Wydział krajowy rozdzielił tamtejszą opłatę mytniczą w ten sposób, że przy dotychczasowej rogatce pozostawił nadal myto mostowe za każdorazowe przebycie mostu, myto zaś drogowe z wymiarem 16to kilometrowym, pobieranem jest przy obydwóch stronach miasta, z tą jednakże ulgą, że pobór opłaty drogowej odbywa się raz tylko jeden, to jest przy pierwszym wjeździe do miasta, wyjeżdżający zatem z miasta, powtórnej opłaty drogowej, jak to było dawniej, dzisiaj nie ponoszą.

Sprawa ustawienia drugiej zapory rogatkowej na stacyi w Tłumaczu, ciągnie się od lat dawnych.

Wykonanie uzyskanej decyzyi c. k. Namiestnictwa w ostatniej chwili wstrzymanem być musiało z powodu rekursów, wniesionych przez strony interesowane do c. k. Ministerstwa.

Wydział krajowy odniósł się ponownie do c. k. Namiestnictwa o przyspieszenie i rozstrzygnięcie kwestyi dla funduszu krajowego najsłuszniejszej, droga bowiem Sielecko-Zaleszczycka pod Tłumaczem, wymagająca najznaczniejszych corocznie wydatków, niszczoną zawsze była przez fury ładowane sąsiedniej fabryki, nie ponoszący żadnego ciężaru drogowego, a dochody mytnicze z tej stacyi w ciągu ostatnich lat kilku zniżyły się blisko o 2000 złr. rocznie.

W takich warunkach Wydział krajowy zmuszonym był zaprowadzić tamże własny zarząd do poboru opłat mytniczych i w miarę odnoszonych korzyści nad oferty licytacyjne, utrzyma takowy aż do nadejścia ostatecznej odpowiedzi, co do zaprowadzenia drugiej zapory ochronnej.

Uwolnienia od opłat mytniczych.

C. k. Namiestnictwo odezwą z dnia 14. sierpnia 1876 L. 28075 zawiadomiło Wydział krajowy, że właściwe władze centralne orzekły, ażeby opłaty mytnicze od koni przeprowadzanych dla klasyfikacyi, na przyszłość pobieranemi nie były.

W wykonaniu przytoczonej decyzyi, zakomunikowanej c. k. Namiestnictwu reskryptem c. k. Ministerstwa obrony krajowej z dnia 20. maja 1876. r. L. 6546/1407 II Wydział krajowy wydał stosowny okólnik do wszystkich Wydziałów powiatowych.

Środki zaradcze przeciwko nieszczęściom z powodu przeciążania promów.

C. k Ministerstwo spraw wewnętrznych — w porozumieniu z c. k. Ministerstwami handlu i rolnictwa, wydało rozporządzenie z dnia 16. października 1876 L. 9554, obmyślające środki zaradcze przeciwko wydarzającym się nieszczęściom przy przewozach, z powodu przeciążania promów.

Mianowicie: prom wolno obciążać o tyle tylko, ażeby w połowie swej długości nie zagłębiał się nigdy więcej niż do 0.25 metrów poniżej burty. Linia graniczna największego możliwego zagłębienia się promu, ma być oznaczoną za pomocą przybitych szerokich desek, po obu podłużnych zewnętrznych ścianach promu w odległości 0.25 metrów niżej burty, w taki

sposób, by takowe z promu mogły być widziane, a jeżeli przy ładowaniu promu znajdują się na równi z powierzchnią wody, wówczas nie wolno nikogo więcej wpuścić na prom, ani też przyjmować jakiegokolwiek ciężaru.

W zastosowaniu rozporządzenia tego względem przewozów na drogach krajowych, powiatowych i gminnych, Wydział krajowy wydał okólnik do interesowanych Wydziałów powiatowych i służby technicznej, z poleceniem ścisłego stosowania się do rozporządzenia ministeryalnego.

Drogi powiatowe. *Alegat 33.*

Załączony wykaz dróg powiatowych, ułożony na podstawie dat dostarczonych w dwóch latach ubiegłych przez Wydziały powiatowe, przedstawia, o ile zmienił się stan dróg powiatowych Wys. Sejmowi poprzednio wykazany.

Podług załącznika tego, długość dróg powiatowych w chwili zamknięcia wykazu wynosiła:

I. Zbudowanych

a) przed okresem autonomicznym . . .	940 kilom.
b) w okresie autonomicznym około . . .	343 „
Razem .	1283 kilom.
II. Niezbudowanych około . .	200 „
Ogółem około .	1483 kilom.

Z pomiędzy 74 jest 31 takich powiatów, przeważnie we wschodniej części kraju położonych, w których drogi powiatowe wcale nie istnieją.

W innych 43 powiatach posiadających takowe, dbałość o drogi powiatowe przedstawia się bardzo rozmaicie, jak o tem świadczy dział załączonego wykazu, noszący tytuł „Pokrycie“.

Obok takich powiatów jak np. Ropczycki, który na rzecz dróg powiatowych przeznacza 16% dodatku do podatków, albo jak Pilzneński, który stosunkowo jeszcze większe ponosi ofiary, można przytoczyć przykład powiatu Drohobyckiego, który nie tylko że na drogi powiatowe żadnego funduszu dodatkowego nie przeznacza, lecz jeszcze rok rocznie kapitalizuje część dochodów z myt ustanowionych na drogach powiatowych, zbudowanych w okresie przedautonomicznym, nie obracając go bynajmniej na dalszy rozwój komunikacyi w powiecie.

Drogi powiatowe zbudowane w okresie autonomicznym w ilości około 328 kilometrów, przypadają po największej części na zachodnie powiaty kraju, podczas gdy powiaty wschodnie z wyjątkiem kilku, prawie żadnego postępu w rozwoju powiatowych środków komunikacyjnych nie wykazują.

Wydział krajowy jak w latach ubiegłych, tak i w tym roku nie szczędził ze swej strony usiłowań i wpływał ile możności na rozwój komunikacyj powiatowych, zachęcając, doradzając i spiesząc z pomocą tam, gdzie widział ofiarność i szczere a gorliwe zajęcie się sprawą; przekonał się jednak, iż pominąwszy sporadycznie występujące dążenia ku rozwojowi i polepszeniu komunikacyj powiatowych, niestety większa część reprezentacyj powiatowych nie jest jeszcze dostatecznie przejętą ważnością dróg dla rozwoju ekonomicz-

nego, że przy obecnie obowiązującej ustawie drogowej, nie ma nadziei na pomyślniejszy ogólny zwrot w tym kierunku i że tylko włożenie na wszystkie powiaty obowiązku przeznaczenia w miarę potrzeby corocznie pewnych stałych, choćby mniej znacznych zasobów na cele drogowe, zdoła przywrócić równowagę w ponoszeniu ciężarów drogowych między pojedynczymi powiatami i zapewnić powiatowemu gospodarstwu drogowemu we wszystkich okolicach kraju rozwój harmonijny a tak pożądany w interesie ogółu.

Oprócz dat wykazem objętych, Wydział krajowy uważa za potrzebne przedłożyć co do niektórych dróg powiatowych szczegółowe sprawozdanie o tyle, o ile w ciągu roku 1876. drogi te były przedmiotem specyalnych rozporządzeń albo bliższym ulegały badaniom ze strony Wydziału krajowego.

Drogi powiatowe w powiecie Nowosądeckim.

Rokowania w sprawie dróg powiatowych Nowosądeckich, dążące do uporządkowania gospodarstwa drogowego w rzeczonym powiecie, nie wszystkie dotąd zostały doprowadzone do ostatecznego rezultatu.

a) W sprawie uregulowania stosunku, w jakim powiat Grybowski do utrzymania drogi z Huty na Mochnaczkę i Tylicz do Muszynki przyczyniać się winien, wyszła propozycya od Wydziału krajowego, ażeby zmienieniem kierunku tej drogi z Huty na Krynicę i Tylicz uniknąć scysyi z powiatem Grybowskim. Rada powiatowa Nawosądecka nie objawiła jednak gotowości do przyjęcia tego kierunku drogi i kwestya powyższa pozostała w zawieszeniu aż do decyzyi, zapaść mającej w sprawie przyłączenia gmin Mochnaczki wyższej i niższej do powiatu Nowosądeckiego.

b) W sprawie zaniechania dróg wiodących ze Starego Sącza na Piwniczną do Mniszka i z Żegestowa do Muszyny, jako powiatowych, w skutek zbudowania w tym samym kierunku kolei żelaznej Tarnowsko-Leluchowskiej i zaliczenia ich do kategoryi dróg gminnych, Wydział krajowy nie powziął jeszcze ostatecznej decyzyi z powodu, że Wydział powiatowy nie udzielił dotąd stosownych wyjaśnień co do przyszłego utrzymania dróg pomienionych.

c) Zapowiedziana w zeszłorocznem sprawozdaniu rekonstrukcya drogi powiatowej z Muszyny do Krynicy, w celu ułatwienia komunikacyi stacyi kolei żelaznej w Muszynie ze zdrojowiskami leczniczemi w Krynicy, została już uskutecznioną. Na ten cel użytą była oprócz kwoty 5000 złr. udzielonej przez c. k. Ministerstwo rolnictwa w skutek interwencyi Wydziału krajowego, także subwencya z funduszu krajowego, udzielona aż do wysokości sumy 10000 złr. z warunkiem, iż resztę kosztów sam powiat pokryje.

d) Wydział krajowy ze względu na znaczne wydatki stałe, ciężące na powiecie Nawosądeckim co do utrzymania dróg powiatowych, przedsięwziął starania o uzyskanie stałej rocznej dotacyi od c. k. Ministerstwa rolnictwa dla utrzymania dróg powiatowych, wiodących z Nowego Sącza i od stacyi kolei w Muszynie do zakładu zdrojowego w Krynicy, będącego własnością funduszu religijnego. Rokowania w tym przedmiocie, podjęte nie doprowadziły jednak dotąd do rezultatu pożądanego.

Droga powiatowa Baligrodzka. Starania Wydziału krajowego o uzyskanie zasiłku z funduszu państwowego na rzecz dróg, mających obok znaczenia ekonomicznego także ważność strategiczną, powiodły się o tyle, że c. k. Rząd po przeprowadzeniu rokowań z Szefem departamentu komunikacyi jako delegatem Wydziału krajowego, postanowił ofiarować na rekonstrukcję i wykonanie drogi powiatowej Baligrodzkiej, wymagającej wedle obliczeń inżynierów Wydziału krajowego i inżynierów rządowych nakładu około 90.000 złr. w. a.— zasiłek w wysokości, dającej możność wykonania robót projektowanych przy niejakiej pomocy stron bezpośrednio interesowanych i subwencyi z funduszu krajowego w sumie 12.000 złr. w. a. przeznaczonej, pokrywającej prawie siódmą część wydatku ogólnego, a przeznaczonej w pierwszym rzędzie na utrzymanie służby technicznej przez Wydział krajowy na czas budowy dodać się mającej.

Nadzór nad wykonaniem robót powierzony został komitetowi, złożonemu z delegatów Wydziału krajowego, Wydziału powiatowego i c. k. Namiestnictwa: W. W. Teofila Żurowskiego posła kraj., Benona Minkwitza i c. k. komisarza Józefa Studzińskiego, a zorganizowanemu w porozumieniu z c. k. Prezydyum Namiestnictwa na wzór komitetów kierujących budową dróg krajowych.

Komitet, któremu do pomocy dodany został ze strony c. k. Namiestnictwa nadinżynier p. Wilhelm Rappe, ze strony zaś Wydziału krajowego inżynier Józef Leniecki, — rozpoczął już czynność, i jest wszelka nadzieja, że tak ważna droga jeszcze w ciągu lata roku bieżącego uporządkowaną zostanie.

Droga powiatowa Smykowiecko-Grzymałowska. Uchwałą powziętą na posiedzeniu dnia 24. kwietnia 1876 Wysoki Sejm polecił Wydziałowi krajowemu zbadać dokładnie stan drogi powiatowej ze Smykowiec do Grzymałowa i potrzebę jej rekonstrukcyi, celem udzielenia Wydziałowi powiatowemu Skałackiemu odpowiedniej subwencyi.

Po przeprowadzeniu bliższych badań na miejscu okazało się, że w celu doprowadzenia tej zaniedbałej drogi do stanu znośnego, potrzebny będzie fundusz wynoszący kwotę około 19.000 złr.

Wydział krajowy postanowił udzielić z funduszów subwencyjnych kwotę 10.000 złr., z warunkiem, iż brakująca reszta pokrytą będzie z funduszów powiatowych. Rada powiatowa Skałacka w myśl propozycyi Wydziału krajowego postanowiła przypadającą na fundusz powiatowy część wydatków pokryć dodatkiem do podatków i dochodami z myt w ciągu lat 1877. i 1878.

W ciągu zimy zwieziono znaczną ilość materyału potrzebnego, a z wiosną przystąpiono do robót rekonstrukcyjnych.

Droga powiatowa z Michałówki do Uhnowa. Przy pomocy subwencyi w kwocie 2000 złr. udzielonej na budowę drogi z Uhnowa do Michałówki w skutek uchwały Wys. Sejmu z d. 17. marca 1876. r., droga powiatowa z Michałówki do Uhnowa była w dalszym ciągu budowana w roku 1876.

Cała przestrzeń dotąd zbudowana wynosi około 3.000 m. b. Jednak już w roku bieżącym okazał się deficyt około 8.000 złr. wynoszący, który w części przypisać należy niedość oględnej administracyi miejscowej, co też Wydziałowi powiatowemu Rawskiemu zostało wytkniętém.

Podług obrachowania technicznego, ukończenie budowy najgorszej przestrzeni na długości około 1000 m. wymagałoby jeszcze 8.360 złr. Przeszło zatem 16.500 złr. potrzeba do ukończenia drogi z Michałówki do Uhnowa, którą to sumę tem trudniej będzie pokryć środkami powiatu, że cięży na nim obowiązek spłaty pożyczki krajowej zaciągniętej poprzednio w kwocie 20.000 złr. z funduszu krajowego na budowę pomienionej drogi.

Droga powiatowa z Podhajec do Halicza. Droga powiatowa z Podhajec do Halicza budowana pod bezpośrednim zarządem i kierunkiem Wydziału krajowego, ukończoną została na przestrzeni przeszło 16 kilometrów.

Przy pomocy komitetu, którego skład podaliśmy w roku zeszłym do wiadomości Wys. Sejmu, osiągnięte zostały rezultaty bardzo pomyślne tak co do postępu jak i kosztów budowy rzeczonej drogi.

Ponieważ cała subwencya, przeznaczona z funduszu krajowego w kwocie 21920 złr. na budowę drogi Podhajecko-Halickiej, wypłaconą została, podczas gdy raty dotacyi powiatowej nie były regularnie uiszczane, Wydział krajowy chcąc umożliwić prowadzenie dalszej nieprzerwanej budowy tej drogi, udzielił Reprezentacyi powiatu Podhajeckiego pożyczkę w kwocie 10000 złr. z funduszu „pozostałego z zapomogi 1866. r.“ oraz zaliczkę zwrotną z funduszu powiatowego w sumie 3000 złr.

Zbudowanie drogi Podhajecko-Halickiej do zetknięcia się jej z drogą krajową lub koleją żelazną, poczytuje Wydział krajowy za tak ważną sprawę dla całej okolicy a nawet dla kraju, iż oświadczył się z gotowością nietylko przemienienia wyżej oznaczonej zaliczki zwrotnej na subwencyą bezzwrotną, lecz udzielenia jeszcze dalszego zasiłku, jeżeliby Reprezentacya powiatowa Podhajecka zdołała porozumieć się z Reprezentacyą powiatową Rohatyńską względem uznania całej drogi powiaty te przeciągającej za powiatową i zbudowania jej aż do punktu zetknięcia się z istniejącą drogą krajową lub kolejową linią komunikacyjną.

Droga powiatowa Mszana-Stradcz-Janów. W skutek niekorzystnych rezultatów tak pod względem technicznego kierunku jak i pod względem zarządu funduszami przy budowie drogi powiatotowej z Mszany do Janowa, Wydział krajowy przedsięwziął w roku zeszłym zaradcze środki podane do wiadomości Wys. Sejmu w ostatniem sprawozdaniu. W roku bieżącym udzieloną została Wydziałowi powiatowemu Gródeckiemu instrukcja co do dalszego postępowania w celu ocalenia funduszu powiatowego od straty z nadużyć poprzedniego zarządu drogi wyniknąć mogących. Po ustąpieniu poprzedniego Prezesa i Wydziału Rady powiatowej, Wydział obecny przystąpił do uporządkowania sprawy i do dalszej budowy, którą przy użyciu subwencyi udzielonej z funduszu państwowego w sumie 7.000 zł. i zasiłku krajowego w kwocie 1.000 złr., znacznie postąpiła, wszakże w skutek powodzi wiosennych, uległa uszkodzeniom, których sprawdzenie Wydział krajowy właśnie zarządził.

Droga powiatowa Głogoczowska. W skutek niejednokrotnych skarg ze strony zarządu pocztowego na zły stan drogi powiatowej Głogoczowskiej, Wydział krajowy polecił Wydziałowi powiatowemu w Myślenicach przeprowadzenie naprawy pomienionej drogi.

W sprawozdaniu swem Wydział powiatowy Myślenicki jako główny powód złego stanu drogi przedstawia nieodpowiedną wymaganiom technicznym jej pierwotną budowę, uskutecznioną jeszcze przed objęciem tej drogi w zarząd władz autonomicznych. Chcąc skutecznie zaradzić złemu stanowi drogi, reprezentacya powiatowa przeznaczyła na drogę Głogoczowską sumę 7.600 złr. w 1877. r. użyć się mającą. Nadto przyrzekł Wydział krajowy udzielić na rekonstrukcyę rzeczonej drogi subwencyę z funduszu krajowego, przy której to pomocy spodziewać się można, iż droga Głogoczowska doprowadzoną zostanie jeszcze w roku bież. do stanu należytego.

Subwencye dla dróg powiatowych.

W ocenieniu dążności ku rozwojowi i polepszeniu komunikacyj powiatowych, asygnował Wydział krajowy z przeznaczonej przez W. Sejm dotacyi następujące subwencje Wydziałom powiatowym w roku 1876:

Ropczyckiemu na budowę mostu na rzece Wielopolce na drodze Ropczycko-Wielopolskiej . . . . . 500 złr.

Bialskiemu na budowę dwóch mostów na drodze Międzybrodzkiej . . . . . 1300 złr.

Bocheńskiemu na budowę drogi Bocheńsko-Łapanowskiej 2000 złr.

Chrzanowskiemu na budowę drogi z Jaworzna do granicy Pruskiej . . . . . 2000 złr.

Grodeckiemu na budowę drogi z Mszany do Stradcza 1000 złr.

Grybowskiemu na budowę mostów na drodze z Grybowa do Florynki. . . . . 2000 złr.

Jarosławskiemu na budowę drogi Jarosławsko-Pruchnickiej 2500 złr.

Krośnieńskiemu na budowę drogi Komborsko-Żmigrodzkiej 1500 złr.

Limanowskiemu na budowę drogi Kamieniecko-Stopnickiej 2.500 złr.

Mieleckiemu na budowę drogi Mielecko-Radomyskiej 1500 złr.

Nowo-Sądeckiemu na rekonstrukcyę drogi z Krynicy do Muszyny . . . . . 7000 złr.

Pilzneńskiemu na budowę drogi z Pilzna do Radomyśla 1500 złr.

Podhajeckiemu na budowę drogi Podhajecko-Halickiej (reszta obiecanej subwencyi) . . . . . 7487 zł. 30 ct.

Rawskiemu na budowę drogi z Michałówki do Uhnowa 2000 złr

Ropczyckiemu na budowę drogi Czekaj-Wielopole . 2000 „

Rudeckiemu na budowę drogi z Komarna do Gródka 1000 „

Skałackiemu na rekonstrukcyę drogi Smykowiecko-Grzymałowskiej . . . . . 2050 „

Tarnowskiemu na rekonstrukcję dróg powiatowych . 2000 „

Wielickiemu na ukończenie drogi Wielicko-Dobczyckiej 2000 „

Drogi gminne.

Wydział krajowy wyłuszczył w zeszłorocznem sprawozdaniu powody, dla których rozwój dróg gminnych w naszem kraju nie postępuje bynajmniej w odpowiednim stosunku do zasobu prestacyjnego, jakim możnaby rozporządzać na podstawie obowiązującej ustawy drogowej przy dobrej woli kontrybuentów, i należytem z ich strony ocenieniu wartości i doniosłości komunikacyi.

Powodów tych nie podobna usunąć zupełnie środkami administracyjnemi nawet przy największych wysileniach ze strony władz nadzorczych.

Wydział krajowy na podstawie zrobionych doświadczeń tak przy rozstrzyganiu rekursów drogowych, jak i przy wykonywaniu naczelnego nadzoru nad utrzymaniem dróg, nabył przekonania, iż dopóki ustawa krajowa stanowczo nie orzeknie, iż pewna niezbędna ilość prestacyj drogowych musi być corocznie zużytą na drogi gminne — dopóki nie odda bezpośredniego zarządu tych dróg w ręce władz jednolitych i nie zapewni mu możności istotnego wykonywania tego zarządu: dopóty nie podobna nawet oczekiwać, ażeby rozwój dróg gminnych w naszem kraju mógł postąpić przy dzisiejszym braku pojęć ekonomicznych, których lud nasz tak rychło jeszcze nie nabędzie. Rok ubiegły nieszczęśliwy z powodu niedostatku panującego w znaczniejszej części kraju był jednak dla rozwoju dróg gminnych o tyle pomyślnym, że dostarczył na ich poprawę funduszów, na które w zwyczajnych latach liczyć nie można.

Jak wiadomo z przedłożonego Wys. Sejmowi w r. z. sprawozdania Wydziału krajowego, przeznaczono ustawą państwową z dnia 15. marca 1876 na bezzwrotne zapomogi dla ludności wiejskiej niedostatkiem nawiedzonej sumę 200.000 złr. — Wydział krajowy korzystając z tej sposobności wystosował natychmiast odezwę do c. k. Prezydyum Namiestnictwa, w której wymieniwszy szczegółowo wszystkie ważniejsze roboty publiczne, a przedewszystkiem roboty drogowe potrzebne w powiatach nawiedzonych klęską, upraszał o użycie zapomogi państwowej na dostarczenie zarobku przy wykonaniu tych robót. C. k. Prezydyum Namiestnictwa z największą gotowością przychyliło się do tej prośby, oświadczając już w odezwie z 4. kwietnia 1876 l. 2625/pr. iż „nie omieszka uwzględnić wedle możności wniosków przedstawionych w odezwie Wydziału krajowego i zawiadomi w swoim czasie o wysokości kwot, które na roboty publiczne z funduszu bezzwrotnej zapomogi państwowej przeznaczy."

Zasiłki z funduszu państwowego.

Według oznajmień dalszych udzieliło c. k. Prezydyum Namiestnictwa następujące zasiłki:

Na obwałowanie Uszwicy w pow. Brzeskim . .	3000 złr.
i na obwałowanie Uszewki	500 „
Na naprawę drogi gminnej w Międzybrodziu w pow. Sanockim	700 „
Dla dróg gminnych w pow. Wadowickim . . .	5000 „
Na obwałowanie Wisły i Krzemiennicy w pow. Tarnobrzeskim	3000 „

Na naprawę wałów rzeki Brnia w pow. Dąbrowskim	1200	zł.
Dla dróg gminnych w pow. Przemyślańskim . .	674	„
Dla dróg gminnych w pow. Brzozowskim i na ubezpieczenie brzegów Sanu przy Wołodzi i Woli Wołodzkiej . . .	2500	„
Na drogę dojazdową z Jaworowa do Sądowej Wiszni .	240	„
Dla dróg gminnych w pow. Kolbuszowskim . . .	8000	„
Dla dróg gminnych w pow. Rudczańskim . . .	4000	„
Dla dróg gminnych w pow. Tarnowskim i na ubezpieczenie brzegów Białej pod Dąbrówką tuchowską	5000	„
Dla dróg gminnych w pow. Pilzneńskim . . .	5000	„
Dla dróg gminnych w pow. Sądeckim	5750	„
Na most w Zarzeczu w pow. Zadworniańskim . .	500	„
Na drogę dojazdową do kolei w Wołoszczyźnie w pow. Bobreckim	1500	„
Na drogę gminną z Biecza do stacyi kolei w Ciężkowicach w powiecie Gorlickim	4000	„
Dla drogi gminnej z Powłokowej do Bartkówki w powiecie Brzozowskim	150	„
Dla dróg gminnych w pow. Grybowskim . . .	8608	„
Na budowę dróg gminnych z Birczy do Dobromila i z Nowej wsi na Sawczynę do Jękuni w powiecie Dobromilskim .	6000	„
Dla dróg gminnych i na obwałowanie Wisłoki i Jasiółki w pow. Krośnieńskim	5000	„
Na naprawę wałów nadwiślańskich w gminach Niepołomice, Wola batorska i Zabierzów w powiecie Bocheńskim . .	2538	„
dtto w gminach Zaduszniki, Przykop, Domacyny, Kębłów i Wajków w pow. Mieleckim, oraz dla drogi gminnej w Przecławiu	5500	złr.
Na naprawę wałów wiślanych w powiecie krakowskim .	5884	„
i dla drogi gminnej w Kłokoczynie	500	„
Dla dróg gminnych powiatu Jasielskiego . . .	2000	„
Dla drogi Mszana-Stradcz w powiecie Grodeckim . .	6000	„
Na roboty ochronne około brzegów rzeki Stryja w gminie Tatarsko	500	„
Dla dróg gminnych w powiecie Tarnowskim . . .	3000	„
Dla dróg gminnych w powiecie Rzeszowskim . .	2000	„
Na budowę tam dla ochrony brzegów Sanu pod Nową wsią w powiecie Niżańskim	2000	„

Dla dróg gminnych w powiecie Przemyskim, a mianowicie dla drogi z Nienadowy do Pruchnika i z Cisowy przez Rokszyce do Gdesyc . . . . . 3200 „

Na roboty około dróg gminnych Ujsoły, Żabnica i Brusnik w powiecie Żywieckim . . . . . 2000 „

Ogółem . 106.444 złr.

Uprzejmości c. k. Prezydyum Namiestnictwa należy również zawdzięczyć, że Wydział krajowy mając wiadomość o każdym zasiłku rządowym, mógł dotacyę, przeznaczoną przez Wysoki Sejm na wsparcie dla dróg powiatowych i gminnych rozdzielić z uwzględnieniem pomocy państwowej, asygnując w 1876 r. na rzecz dróg gminnych Wydziałom powiatowym następujące subwencye:

Subwencya dla dróg gminnych.

Wydziałowi powiatowemu w Birczy dla drogi Bircza-Dubiecko, wiodącej po nad San w gminie Iskani . . . . . 500 złr.

Wydziałowi powiatowemu Brzozowskiemu na rekonstrukcyę drogi w Temeszowie . . . . . 250 „

a na drogę Brzozów-Nozdrzec . . . . . 1500 „

Wydziałowi powiatowemu Czortkowskiemu na budowę drogi z Czortkowa do Białej . . . . . 1000 „

Wydziałowi powiatowemu Drohobyckiemu na budowę mostu w Oparach . . . . . 700 „

Wydziałowi powiatowemu Jarosławskiemu na uporządkowanie drogi łączącej drogę krajową Bełzec-Jarosławską z drogą rządową Krakowiec-Radymno . . . . . 500 „

Wydziałowi powiatowemu Jasielskiemu na budowę drogi z Frysztaku do Brzostka ku Tarnowu . . . . . 4000 „

Wydziałowi powiatowemu Kałuskiemu na rekonstrukcyę drogi Nowica-Łdziany . . . . . 250 „

Wydziałowi powiatowemu Kolbuszowskiemu na budowę drogi z Głogowa do Kolbuszowy . . . . . 500 „

Wydziałowi powiatowemu w Lisku na budowę mostu w Baligrodzie . . . . . 100 „

Wydziałowi powiatowemu Mościskiemu na budowę drogi z Hodyń do Sambora . . . . . 2000 „

Wydziałowi powiatowemu Przemyskiemu na budowę drogi z Nienadowy do Jarosławia . . . . . 3000 „

i na drogę do stacyi kolei w Żurawicy do Rokietnicy . 2000 „

Wydziałowi powiatowemu Samborskiemu na wyszutrowanie drogi do Czukwi, w obrębie gminy Uherce zapłatyńskie . . 250 „

Wydziałowi powiatowemu Sanockiemu na urządzenie drogi w Międzybrodziu pod „Skałką“ . . . . . 1900 „

Wydziałowi powiatowemu Sądeckiemu na budowę dróg Gródek-Tropie i Siena-Wojnarowa . . . . . 2000 „

oraz na dojazd do kolei w Starym Sączu . . . 500 „

Wydziałowi powiatowemu Sokalskiemu na uporządkowanie drogi z Mostów wielkich do Sokala . . . . . 1000 „

Wydziałowi powiatowemu w Starem Mieście na budowę mostu w Turzu . . . . . 400 „

Wydziałowi powiatowemu Wadowickiemu na budowę mostu nad Skawą na drodze z Wadowic do Czernichowa . . . 2500 „

Również zaasygnował Wydział krajowy z dotacyi specyalnej, wyznaczonej przez Wysoki Sejm w r. 1875. dla drogi Wełdzirskiej w sumie 10000 złr.

resztę w kwocie . . . . . 4000 zł.

Nadto zarządził Wydział krajowy na prośbę komitetu kościelnego w Podwysokiem, wypracowenie planu i kosztorysu na urządzenie dojazdu od drogi krajowej do kościoła w Podwysokiem i wyznaczył inżyniera do rekonstrukcyi drogi gminnej ze Zgłobic do Zakluczyna w powiecie Tarnowskim z przyjęciem kosztów utrzymania wyznaczonego inżyniera do wysokości kwoty 500 zł.

Z dotacyi 70.000 złr. przeznaczonej przez Wysoki Sejm na zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych r. b., przeznaczył Wydział krajowy po dzień zamknięcia niniejszego sprawozdania sumę . . 45948 zł. 96½ ct. z czego równie jak i z rozdzielenia pozostałej jeszcze sumy zda Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi szczegółową sprawę w roku następującym.

Szpitale prowincyonalne.

Szpitale prowincyonalne rozwijają się stale.

Ilość chorych, szukających opieki szpitalnej od chwili przyjęcia kosztów leczenia ubogich na fundusz krajowy wzmogła się znakomicie, tak, że w niektórych szpitalach, szczególniej w porze zimowej, brak miejsca czuć się daje

Z uregulowaniem obsługi lekarskiej i polepszeniem pielęgnowania chorych, śmiertelność w tych zakładach zmalała znacznie. Stosownie do życzenia wyrażonego w sprawozdaniu komisyi sejmowej, wyznaczonej dla zbadania czynności Wydziału krajowego w 1875. r., wydano instrukcyą dla zarządów i szpitali powszechnych, która uregulowała i ujednostajniła manipulacye administracyjne i gospodarcze.

Skutkiem wydania tej instrukcyi, ktorą zawiadujące szpitalami władze przyjęły, bieg spraw administracyjnych i gospodarskich stał się sprężystym a kontrola znacznie się ulepszyła z wielką korzyścią dla zakładów.

Oprócz tego wydaliśmy wykaz ruchomości, jakie znajdować się powinny w każdym szpitalu z oznaczeniem, na jak długo służyć mają, jako normę ekonomicznego zawiadywania efektami szpitali, przez co uregulują się powoli rubryki budżetów tych szpitali, odpowiednio do wymagań ministeryalnego

rozporządzenia z dnia 10. kwietnia 1857 l. 10946. Ze względu, że żywienie chorych we wszystkich szpitalach zaprowadza się we własnym zarządzie, wydaliśmy odpowiednią normę żywienia chorych z podziałem stosownym: na dyetę, $^1/_3$, $^1/_2$ porcyi i całą porcyą. Lekarska część została zreorganizowana. Z przyjemnością możemy zaznaczyć, że w Bochni, Jaśle i Rzeszowie, na posady sekundaryuszów zgłosili się doktorowie medycyny; mamy więc nadzieję, że z czasem i wszystkie posady lekarzy pomocniczych w naszych prowincyonalnych szpitalach zostaną zajęte przez zupełnie naukowo ukwalifikowanych ludzi. Koszt na leki, w skutek oszczędnej ordynacyi, wszędzie zmniejszył się znacznie. Wszystkie szpitale, oprócz Śniatyńskiego i Wadowickiego, posiadają dostateczny arsenał chirurgicznych narzędzi; w tych zaś ostatnich, z powodu małej ilości chorych i braku funduszów, operacyę odbywały się narzędziami należącemi do lekarzy ordynujących.

Ilość zmian bielizny, z wyjątkiem kilku szpitali, jest dostateczną. Powoli wprowadzają się wszędzie żelazne łóżka w szpitalach, co przyczyni się do większej czystości.

Budynki szpitalne polepszają się nieustannie. W Białej, Przemyślu i w Żółkwi stanęły piękne nowe budowy. W Kołomyi, Podhajcach, Samborze, Stanisławowie i w Zaleszczykach rozszerzono zakłady. W Stryju buduje się nowy szpital. W Sanoku i w Sokalu zebrano już znaczną część potrzebnych sum na budowę i w krótce do niej przystąpią. Z wyjątkiem kilku szpitali, wszystkie prowincyonalne zakłady nasze posiadają ładne ogródki dla odpoczynku rekonwalescentów.

Wszędzie w szpitalach — o ile możność pozwalała—ulepszono ogrzewanie i wentylacyę. W Białej szpital jest oświetlany gazem. W Przemyślu ze względu na to, że osoby dostatnie często szukają opieki szpitalnej, musieliśmy zezwolić na urządzenie stósowne dla chorych pierwszej i drugiej klasy. Prawdopodobnie tożsamo wkrótce będziemy musieli zrobić i w Stanisławowie. Posługa szpitalna z wyjątkiem bardzo małym jest w ogóle zła i nieodpowiednia.

Nie mają jeszcze budynków swoich i muszą mieścić się w najętych, szpitale: w Rzeszowie, w Brzeżanach, Drohobyczu, Sanoku, Stryju i Wadowicach. Bardzo nędzne budynki posiadają: Brody, Nowy-Sącz, Sambor i Tarnopol.

Szczegółowe zarządzenia w przedmiocie szpitali prowincyonalnych były następujące:

1. Szpital w Białej.

Na prośbę Zwierzchności gminnej, wydelegował Wydział krajowy na koszt gminy p. Niewiadomskiego, inżyniera drogowego okręgu krakowskiego, dla skolaudowania nowego budynku szpitalnego.

Reskryptem do L. 9292/1877. zatwierdził Wydział krajowy uchwałę Rady gminnej z dnia 25. stycznia 1877, mocą której postanowiła wybudować pralnię i trupiarnię przy szpitalu Bialskim kosztem funduszu szpitalnego.

Również zatwierdziliśmy plan i kosztorys rzeczonej budowli, sprawdzony przez nasz oddział techniczny na kwotę 1716 zł. 5 ct. a właściwie po strąceniu opustu $6^1/_{10}\%$ na kwotę 1611 zł. 37 ct. i ofertę budowniczego Gustawa Bleicherta na budowę rzeczonej pralni i trupiarni.

2. Szpital w Bochni. Ogłoszeniem do L. 11866/1877. podwyższyliśmy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem taksę leczenia na 54 ct. od osób dorosłych.

3. Szpital w Brodach. Pismem do L. 22271/1877 udaliśmy się do c. k. Namiestnictwa o podwyższenie taksy leczenia z 50 ct. na 52 ct. od osób dorosłych.

4. Szpital w Brzeżanach. Reskryptem z 27. lutego 1877. L. 2012, odmówił Wydział krajowy dla braku podstaw, zatwierdzenia uchwały Rady gminnej z dnia 24. lutego 1876 mocą której postanowiła usunąć Antoniego Żurakowskiego z posady zarządcy szpitalnego.

5. Szpital w Drohobyczu. Reskryptem do L. 22445/1876. zatwierdzono umowę zawartą z konwentem OO. Bazylianów o najem budynku na umieszczenie szpitala za czynsz roczny 650 zł.

Pismem do L. 2189176 udaliśmy się do c. k. Namiestnictwa o podwyższenie taksy leczenia na 57 ct. od osób dorosłych.

6. Szpital w Jaśle. Reskryptem do L. 33262/1876 zatwierdziliśmy uchwałę Rady gminnej, przyznającą Karolinie Zaudererowéj, wdowie po ś. p. Saulu Zaudererze, lekarzu pomocniczym, kondukt kwartalny w kwocie 75 zł. i pensyą wdowią w kwocie 150 zł. rocznie z funduszu szpitalnego, począwszy od dnia 1. lutego 1876.

7. Szpital w Przemyślu. Rozporządzeniem do L. 34085/1876 i 34089/1876 zatwierdziliśmy stabilizacyę Dra Józefa Orłowskiego na posadzie lekarza ordynującego i Aleksandra Mierzeńskiego na posadzie rządcy.

Reskryptem do L. 34091/1876 zatwierdziliśmy plan i kosztorys na budowę części szpitala, według zmian przez nasz oddział techniczny proponowanych.

Koszta rzeczonéj budowy obliczono na 19085 zł. 83 ct.

8. Szpital w Rzeszowie. W porozumieniu z c. k. Namiestnictwem podwyższyliśmy taksę leczenia od osób dorosłych na 60 ct. od dzieci na 30 ct.

9. Szpital w Nowym Sączu. W porozumieniu z c. k. Namiestnictwem podwyższyliśmy taksę leczenia od osób dorosłych na 60 ct. od dzieci na 30 ct.

Posada lekarza ordynującego, opróżniona wskutek rezygnacyi Dra Józefa Kołączkowskiego, nadaną została Drwi wszech nauk lekarskich Łucyanowi Zengtellerowi uchwałą Rady gminnéj z dnia 9. grudnia 1876. L. 4312., zatwierdzoną przez Wydział krajowy.

10. Szpital w Samborze. Poleciliśmy Zwierzchności gminnéj rozporządzeniem do L. 23609 z r. 1876 rozpisanie konkursu na posadę rządcy szpitala.

11. Szpital w Sanoku.

Sprawa budowy własnego budynku szpitalnego w Sanoku, dotychczas jeszcze nie wyszła z fazy zbierania składek na budowę. Sądząc jednak po gorącém i gorliwém zajęciu się tą sprawą tamtejszego burmistrza, okolicznego i miejscowego obywatelstwa, tudzież z ofiarności sąsiedniego Wydziału powiatowego Liskiego, nie wątpimy, iż usiłowania te uwieńczone zostaną pomyślnym skutkiem.

W myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 24. kwietnia 1876, powziętéj w skutek petycyi gminy Sanockiéj, przyrzekliśmy udzielić gminie Sanockiej żądanéj zaliczki z funduszu krajowego na budowę szpitala w kwocie 10.000 zł., pod warunkiem, że gmina miasta Sanoka zaciągnie ją za pośrednictwem Sanockiéj Reprezentacyi powiatowéj, która miałaby ją pożyczyć na własne imię z obowiązkiem udzielenia takowéj gminie na budowę szpitala powszechnego.

Rozporządzeniem z dnia 13. marca b. r. L. 6209 została powyższa kwota 10.000 zł. wydaną Wydziałowi powiatowemu na ręce Prezesa Rady powiatowej Wgo. Słoneckiego.

Według planu amortyzacyjnego, pożyczka ta będzie spłaconą w ratach półrocznych z procentem 6 od sta (po 482 zł. w. a. ostatnia zaś rata 470 zł. 17 ct.) przez umieszczenie w budżecie szpitalnym przez przeciąg lat 16. rocznej kwoty 964 zł.

Uznając doniosłość uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 24. kwietnia 1876. r. przedłożyła Zwierzchność gminna uchwałę tamtejszej Rady gminnej z dnia 17. sierpnia 1876. r. zawierającą podziękowanie dla Wysokiego Sejmu za pozwolenie udzielenia pożyczki, z prośbą przedstawienia tego podziękowania Wysokiemu Sejmowi.

Wzmagająca się liczba chorych i stąd potrzeba rozszerzenia szpitala z 35 łóżek obecnie na 58 wymagała, żeśmy zatwierdzając budżet na rok 1876. L. W. 1514 — podnieśli płacę ordynującego lekarza dla szpitala w Sanoku z dotychczasowych 300 złr. na 500 złr., zaś lekarza-pomocnika z dotychczasowych 100 na 150 zł., rządcy zaś z 250 na 300 zł.

Przy zarządzonej regulacyi taks leczenia w prowincyonalnych publicznych szpitalach powszechnych na podstawie trzech-letnich zamknięć rachunkowych, nie okazała się potrzeba podwyższenia lub zmniejszenia jej, dlatego też zostawiliśmy taksę w szpitalu Sanockim w dotychczasowym wymiarze.

12. Szpital w Śniatynie.

Celem podniesienia szpitalu powszechnego w Śniatynie zezwoliliśmy na umorzenie reszty ceny kupna budynku na szpital w kwocie 993 zł. 73 ct. spieniężyć obligacye jednolitego długu państwa z dnia 1. lutego 1871 Nr. 49657 F. na 1250 złr. przeznaczając pozostałą resztę na umieszczenie w kasie oszczędności. Zarazem dla dźwignięcia szpitala z krytycznego położenia, w którem z powodu zakupienia nowego budynku, oraz zaciągniętych długów się znajdował, zezwoliliśmy na ściąganie resztującej zaliczki w kwocie 500 złr, udzielonej, w miejsce ustanowionych dwóch rat w pięciu ratach, zaś zaliczki udzielonej 1500 zł. w miejsce 4 rat w 10 równych kwartalnych ratach.

Przeciw rozporządzeniu naszemu z dnia 10. listopada 1876. L. 30915 wzywającem zwierzchność gminną, ażeby wykonała rozporządzenie nasze z dnia 2. czerwca 1876. L, 18659 mianowicie powołała w miejsce chirurga Izaaka

Beera Dra Bolesława Józefczyka i poruczyła temuż prowizorycznie ordynacyę w szpitalu, wniosła Zwierzchność gminna na dniu 15. stycznia 1877. r. zażalenie do najwyższego Trybunału administracyjnego. Uchwałą z dnia 22. stycznia 1877. L. 76 najwyższy Trybunał administracyjny odrzucił to zażalenie.

Z powodu niedokładności w przedłożnych zamknięciach rachunkowych za lata 1873., 1874 i 1875, musieliśmy sprawę uregulowania taksy w tym szpitalu odłożyć aż do nadesłania żądanych wyjaśnień.

13 Szpital w Starem mieście przy Podhajcach.

Terytoryum szpitala Podhajeckiego zostało rozszerzone przez zakupno przylegającej realności za kwotę 850 złr. Ponieważ fundusze szpitalne niemiały pokrycia na cel powyższy, staraliśmy się przyjść w pomoc Wydziałowi powiatowemu, udzielając zaliczkę w wysokości 850 złr. na poczet rachunku kosztów leczenia za III. kwartał 1876. roku, celem zakupienia i adaptacyi wzmiankowanej realności.

Zatwierdziliśmy stabilizacyę Dra Ludwika Zminkowskiego na posadzie ordynującego lekarza w Podhajeckim szpitalu powszechnym.

Przy przedsięwziętej rewizyi taks nieokazała się potrzeba zmiany, przeto zostawiliśmy ją w dotychczasowej wysokości.

14. Szpital w Stanisławowie.

Z dniem 1. marca 1876 podniesiono w Stanisławowskim szpitalu powszechnym taksę leczenia od dorosłych na 55 ct., zaś od dzieci do lat 7 na 30 ct.

Z powodu strat przy dostarczaniu żywności w r. 1875. dla szpitala Stanisławowskiego przez Jojnę Gutentaga poniesionych i rzeczywiście udowodnionych, przyznaliśmy temuż przedsiębiorcy na podstawie umotywowanych przedstawień i uchwały Rady gminnej z opinią Rady szpitalnej, wynagrodzenie w kwocie 800 złr. pod warunkiem złożenia deklaracyi, iż żadnych innych pretensyi z tytułu dostawy mieć nie będzie.

Zarządzona likwidacya rachunków szpitalnych w Stanisławowie, której przeprowadzenie poruczonem zostało c. k. emerytalnemu poborcy podatkowemu Sawczuczyńskiemu, oraz wdrożone z tego powodu śledztwo dyscyplinarne przeciw kontrolorowi szpitalnemu Zajączkowskiemu prowadzone przez zastępcę burmistrza pana Szydłowskiego, zostało wprawdzie ukończone, jednak wynik tych zarządzeń z powodu znalezionych niedokładności nie jest jeszcze znane.

Wiadomość o nieodpowiednim stanie robót w dobudowanem skrzydle, oraz około restauracyi budynku szpitalnego, spowodowała zarządzenie rekolaudacyi wszystkich robót.

Sprawa zaprowadzenia własnej kuchni doczekała się ostatecznego załatwienia. Dr. Mroczkowski, ordynaryusz tamtejszego szpitala, wypracował szczegółowy projekt zaprowadzenia kuchni, w którym usuwa wszelkie dotychczasowe wady Projekt ten przyjęty przez Radę gminną i Radę szpitalną zatwierdziliśmy, zalecając Zwierzchności gminnej wprowadzić go w wykonanie z dniem 1. lipca b. r. jako z dniem upłynięcia dotychczasowego kontraktu.

Szpital Stanisławowski mając łóżek 125 dosięga obecnie najwyższej liczby dni leczenia (29886) w szpitalach prowincyonalnych, ztego powodu przy załatwieniu budżetu na rok 1876. podwyższyliśmy płacę lekarzowi ordynującemu z dotychczasowych 500 złr. na 600 złr.

15. Szpital w Stryju.

W myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 24. kwietnia z. r. powziętej wskutek petycyi wniesionej przez Zwierzchność gminną miasta Stryja o subwencyę na budowę szpitala, wezwaliśmy Zwierzchność gminną aby po dopełnieniu warunków, pod jakiemi pożyczki żądała, mianowicie po udowodnieniu, że na budowę 23000 złr. już wydała i że do wykończenia budowy i urządzenia szpitala jeszcze dalszej kwoty potrzebuje, stosowne poczyniła kroki celem uzyskania uchwały Rady powiatowej o zaciągnięciu dalszej pożyczki.

Po wypełnieniu powyższych warunków gotów będzie Wydz. krajowy udzielić pożyczkę w wysokości potrzebą wskazanej.

Wedle sprawozdania Zwierzchności gminnej z dnia 2. grudnia 1876 są już ukończone wszystkie przygotowania do budowy szpitala: plan i kosztorys wypracowany, plac pod budowę wyznaczony, licytacya dla oddania budowy w przedsiębiorstwo przeprowadzona i uzyskana uchwała Rady powiatowej dla pierwotnej pożyczki w sumie 20000 zł. tak, że wciągu bieżącego roku pożyczka zostanie niezawodnie podjętą.

Rozporządzeniem z dnia 20. marca b. r. l. 7980 zatwierdziliśmy uchwałę Rady gminnej z dnia 7. lutego 1876 stabilizującą pana Tomasza Czecha na zajmowanej dotąd prowizorycznie posadzie rządcy szpitala powszechnego w Stryju, przyznając mu prawo do emerytury z funduszu szpitalnego według opinii Rady szpitalnej za wszystkie lata służby prowizorycznej od czasu uznania szpitala Stryjskiego za publiczny i powszechny.

Przy przeprowadzonej rewizyi taks szpitalnych, zostawiliśmy taksę w szpitalu Stryjskim w dotychczasowej wysokości t. j. od dorosłych 60 ct. zaś od dzieci do lat 7miu 35.

16. Szpital w Tarnopolu.

Ponieważ rokowania z gminą miasta Tarnopola o odebranie niedokończonego budynku w zarząd własny, z powodu oporu gminy niedoprowadziły do żadnego rezultatu, Wydział krajowy pod dniem 29. grudnia 1876 l. 34.673 zawezwał gminę do bezzwłocznego spełnienia polecenia naszego z dnia 7. kwietnia 1877 l. 3171 i objęcia niedokończonego budynku w zarząd gminy na rzecz funduszu szpitala powszechnego Tarnopolskiego, w razie zaś dalszego sprzeciwiania się i nieuznania gmachu własnością funduszu szpitala, do przedłożenia Wydziałowi krajowemu uchwały Rady gminnej ze stanowczem oświadczeniem, iż zrzeką się imieniem tegoż funduszu wszelkich pretensyj do rzeczonego gmachu i jego administracyi. W odpowiedzi na to nasze wezwanie zwierzchność gminna oznajmiła, iż gotowa jest objąć gmach w zarząd gminny, jednak pod następującemi warunkami:

1) Że wszelkie koszta zarządu i dozorowania gmachu pójdą wyłącznie na rachunek funduszu szpitalnego Tarnopolskiego, i że gmina do żadnych wydatków tego rodzaju pociąganą być nie może.

2) Że ani gmina ani fuudusz szpitala miejscowego do wykończenia pomienionego budynku na szpital obowiązane nie są i nie będą.

3) Że gmach ten ma być w jak najkrótszym czasie na podstawie oszacowania sądowego sprzedany, a uzyskana zań suma przypadnie wyłącznie dla funduszu szpitala publicznego w Tarnopolu.

4) Że ani fundusz szpitala Tarnopolskiego, a tem samem kasa miejska nie będą przed sprzedaniem gmachu do zwrotu ciążących na takowym zaliczek 6032 złr 91 ct. z fund. wojskowego ochotników i w kasie 5400 złr. z fund. krajowego obowiązane i ze zaliczki te dopiero z uzyskanej ceny kupna mogą być w ogóle zaspokojone.

Gdy zastrzeżenie w punkcie czwartym uczynione, nie mogło zależeć od decyzyi naszej, gdyż fundusz ochotników wojskowych pozostaje pod zarządem i kierunkiem c. k. Namiestnictwa, przeto przed powzięciem merytorycznej decyzyi musieliśmy się odnieść do c. k. Namiestnictwa, o zadecydowanie nad tem zastrzeżeniem.

Tymczasowo przystaliśmy na odnajęcie trzech sal gmachu szpitalnego spółce rolniczej na rok jeden.

Szpital Tarnopolski mając 70 łóżek liczy obecnie do 15000 dni leczenia i wymaga gorliwej obsługi lekarskiej, z tego powodu zatwierdzając budżet na rok 1876, podnieśliśmy płacę lekarza ordynującego z dotychczasowych . . . . . 250 złr. na 500 złr.
a lekarza pomocnika . . . z 150 „ „ 200 „

Sprawę uregulowania taksy w szpitalu Tarnopolskim musieliśmy odłożyć, aż do przedłożenia zamknięć rachunkowych za rok 1876.

17. Szpital w Tarnowie.

Odmówiliśmy prośbie Zwierzchności gminnej miasta Tarnowa o przeprowadzenie ponownego sprawdzenia z wszystkich rachunków szpitalnych za cały czas urzędowania byłego rządcy Brzezińskiego, osądzonego za zbrodnię oszustwa i sprzeniewierzenia aż do najnowszych czasów, ponieważ sprawdzenie ponowne rachunków mogłoby być uskutecznione tylko na podstawie tychże samych dokumentów, przeto zamierzone drugie sprawdzenie nie doprowadziłoby do żadnego rezultatu.

Przy uskutecznionej rewizyi taks szpitalnych pozostawiono taksę w szpitalu Tarnowskim w dotychczasowej wysokości 60 ct. od osób dorosłych, a 35 od dzieci do lat 7miu.

18. Szpital w Wadowicach.

Z powodu okazujących się niedoborów podwyższono taksę leczenia w szpitalu Wadowickim począwszy od 1. maja 1876. z 50 ct. na 60 ct. dla dorosłych, zaś dla dzieci do lat 7miu na 30 ct. Ze względu zaś na krytyczne położenie zakładu, rozłożyliśmy dłużne funduszowi kraj. zaliczki w kwocie 1000 złr. w miejsce ustanowionych 3ch rat na 6 rat kwartalnych. Czujemy się w obowiązku podnieść, że szpital Wadowicki jest jednym z najuboższych zakładów w kraju i najmniej uposażony w zapasy bielizny, pościeli, koce i sprzęty.

Przy przedsięwziętej rewizyi taks szpitalnych nie okazała się w Wadowickim szpitalu potrzeba zarządzenia zmiany, przeto zostawiliśmy taksę szpitalną w dotychczasowej wysokości, t. j. 60 ct. od osób dorosłych, zaś 30 ct. od dzieci do lat 7miu.

W uznaniu gorliwości i starania tamtejszego lekarza, Dr. Zapałowicza około podniesienia zakładu chorych, odnieśliśmy się do c. k. Namiestnictwa o udzielenie mu nagrody honorowej.

19. Szpital w Zaleszczykach.

Odnieśliśmy się do c. k. Namiestnictwa o wyjednanie odpowiedniej nagrody honorowej dla radnych miasta Zaleszczyk: pp. Władysława Niewiadomskiego, Leona Schillera de Schildenfeld, oraz ordynującego lekarza szpitalnego, Dr. Juliana Grünsteina za gorliwe i skuteczne starania około podniesienia tamtejszego zakładu.

Szpital Zaleszczycki zostaje powiększonym przez przybudowanie jednej sali chorych; budowa jest już rozpoczętą, a z nadejściem wiosny zostanie całkowicie ukończoną.

Prócz tego gmina tamtejsza traktuje o nabycie $^5/_6$ części Kuliczówki na własność szpitala celem zaokrąglenia realności szpitalnej, będącej właścicielką $^1/_6$ tejże realności.

Przedsięwzięta rewizya taks szpitalnych nie wykazała potrzebę zmiany taksy, przeto zostawiliśmy takową w dotychczasowym stanie, t. j. od dorostka 50 ct., zaś od dzieci do lat 7miu — 30 ct.

20. Szpital w Złoczowie.

Dla dostarczenia kapitału obrotowego na gospodarstwo szpitalne, udzieliliśmy zakładowi 3000 złr. tytułem zaliczki zwrotnej w ciągu trzech lat po 1000 złr. rocznie w ratach kwartalnych.

W uznaniu trudów i gorliwości JW. Hr. Wodzickiego, prezesa Rady powiatowej w Złoczowie, oraz Wgo Józefa Wesołowskiego, wiceprezesa tejże Rady, około podniesienia szpitala Złoczowskiego, wyraziliśmy wymienionym panom uznanie i podziękowanie imieniem Reprezentacyi krajowej.

Ponieważ zamknięcie rachunkowe za lata 1873., 1874. i 1875. wykazało, iż taksa w szpitalu Złoczowskim od dorosłych 50 ct. a od dzieci do lat 7 — 25 ct. jest niedostateczną, przeto w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem ustanowiliśmy w tymże szpitalu, począwszy od 1. lipca br. taksę leczenia wedle rzeczywistej potrzeby od dorosłych na 57 ct., zaś od dzieci do lat 7miu na 30 ct.

21. Szpital w Żółkwi.

Budowa pawilonu dla chorych w ogrodzie szpitala Żółkiewskiego została wykończoną. Zebrana komisya kolaudacyjna uznała wykonane roboty za odpowiednie i bez usterek; z tego powodu udzieliliśmy przyrzeczoną zaliczkę w kwocie 3000 złr. zwrotną w kwartalnych ratach po 250 złr. z rachunków kosztów leczenia.

Zarządzona regulacya taks w szpitalach prowincyonalnych nie wykazała potrzeby jakiejkolwiek zmiany, przeto zostawiliśmy ją w dotychczasowej wysokości.

W uznaniu zasług około podniesienia zakładu szpitalnego z powodu przedsięwziętych w tymże szpitalu reform w 3ch latach ostatnich, Rada miasta Żółkwi nadała Dr. Stelli-Sawickiemu, inspektorowi szpitali krajowych, honorowe obywatelstwo.

22. Szpital w Sokalu.

Zatwierdziliśmy plany i kosztorysy budować się mającego szpitala powiatowego w Sokalu.

Wedle obliczenia kosztorysowego koszt ogólny wystawić się mającego budynku wynosi 17.476 złr. 29 ct. Na pokrycie tej sumy znajdują się następujące fundusze:

W listach zastawnych towarzystwa kredytowego galicyjskiego . . .	8508 złr.	65 ct.
Z daru JW. Włodzimierza Hr. Dzieduszyckiego	1000 „	— „
Z daru prezesa Rady powiatowej .	300 „	— „
Z wpływów od kontrybujących gmin .	3000 „	— „
Razem	12808 złr.	— ct

Brakującą resztę Wydział powiatowy spodziewa się uzbierać z darów i składek między gminami i obszarami dworskiemi.

Wedle ostatniego sprawozdania Wydziału powiatowego, budowa szpitala nastąpi z rozpoczynającą się wiosną; z naszej strony zaleciliśmy Wydziałowi powiatowemu energiczne przeprowadzenie sprawy.

Przedstawiamy wreszcie następujące wykazy statystyczne:

A) **Wykaz udzielonych** w r. 1876. z funduszu krajowego zaliczek na rachunek kosztów leczenia, niemniej niewyrachowanych z lat przeszłych, załączamy pod 34. *Alegat 34.*

B) **o ruchu** chorych w galicyjskich szpitalach powszechnych (alegat 35). *Alegat 35.*

C) **o ruchu** pielęgnowanych w kraj. zakładach **położnic** we Lwowie i w Krakowie (alegat 36). *Alegat 36.*

D) **o ruchu** pielęgnowanych w krajowych zakładach **podrzutków** we Lwowie i Krakowie (alegat 37). *Alegat 37.*

E) **o ruchu obłąkanych** pielęgnowanych w kraj. zakładach dla **obłąkanych** w **Krakowie** i na **Kulparkowie** (alegat 38). *Alegat 38.*

F) **o ruchu** pielęgnowanych obłąkanych w **Przemyślu** i **Żółkwi** (alegat 39). *Alegat 39.*

G) Udzielony Wydziałowi krajowemu przez c. k. Namiestnictwo wykaz sumaryczny obłąkanych nieumieszczonych w żadnym zakładzie dla obłąkanych za r. 1875. (alegat 40). *Alegat 40.*

W sprawie petycyi miasta Krakowa o przyznanie 80 łóżek bezpłatnych ubogim miasta w szpitalu św. Łazarza.

Kilkakrotne petycye miasta Krakowa w przedmiocie przyznania 80 łóżek bezpłatnych w szpitalu ś. Łazarza dla ubogich miejskich, dotychczas nie mogły być załatwione. Rozpatrując sprawę przekonał się Wydział krajowy, że żądanie miasta Krakowa szukać musi uzasadnienia w naturze funduszów szpitalnych i zasadach erekcyi szpitali krakowskich. Dopóki przeto sprawa funduszów szpitala ś. Łazarza, którą osobnem sprawozdaniem przedkładamy, przez Wysoki Sejm zdecydowaną nie zostanie, dopóty też żądanie miasta Krakowa stanowczo załatwionem być nie może.

Statut i etat dla szpitali Krakowskich.

Statut, który dotychczas obowiązywać powinien szpitale krakowskie, pochodzi z r. 1839. — potrzeba nowego statutu, zwłaszcza wskutek zmiany charakteru tych szpitali przez uznanie je instytucyami krajowemi, jest rzeczywistą; pomimo to nie mógł Wydział kraj. przystąpić dotąd do wypracowania nowego statutu i etatu. Powód jest ten, że chcąc wypracować przedłożenie praktyczne, potrzeba oprzeć się na faktycznym stanie rzeczy przed przeniesieniem szpitala św. Ducha do nowo budującego się gmachu, przez zastosowanie administracyi do nowych w nowym gmachu stosunków; przed wypróbowaniem praktyczności tych zastosowań, uskutecznić się to żadną miarą nie da. Zauważać wreszcie musimy, że według czasowych doświadczeń brak nowego statutu bynajmniej niekorzystnie na tok administracyi nie wpłynie. Statut z r. 1839. obowiązuje właściwie tylko imiennie; cała administracya opiera się prawie wyłącznie na zupełnie innych późniejszych rozporządzeniach, które w ciągu lat zasady statutu z r. 1839. prawie w zupełności zmieniły. Jeżeli w niektórych szczególnych wypadkach stan taki powoduje pewne niedogodności, to administracya sama nie wiele na tem cierpi, gdyż opiera się zawsze na zasadach ustaw i rozporządzeń obowiązujących, które w przyszłym statucie bezwarunkowo uwzględnione być muszą.

Po ukończeniu budowy nowego szpitala i odpowiedniem rozmieszczeniu oddziałów, podejmie Wydział krajowy niezwłocznie prace około wypracowania nowego statutu i etatu i nie zaniedba w czasie właściwym, opierając się na zebranych doświadczeniach i praktycznych zastosowaniach, przedstawić Wysokiemu Sejmowi odpowiednie wnioski.

Budowa nowego szpitala w Krakowie.

W dalszym ciągu sprawozdania z 28. stycznia 1876 do l. 1221, które Wysokiemu Sejmowi w ciągu zeszłorocznej sesyi sejmowej przedłożyliśmy, zawiadamiamy o następujących czynnościach w przedmiocie budowy nowego gmachu przy szpitalu ś. Łazarza w Krakowie:

Po przyjęciu deklaracyi p. Antoniego Łuszczkiewicza na zamierzoną budowę, zleciliśmy komitetowi budowy spisanie kontraktu z przedsiębiorcą, który po zasięgnięciu opinii syndyka Wydziału krajowego, zatwierdziliśmy na dniu 19. maja 1876. r. Tegoż dnia zatwierdziliśmy umowę z p. Antonim Łuszczkiewiczem przez komitet budowy zawartą, w przedmiocie rozbioru i wydobycia dawnych fundamentów szpitalnych, na placu budowy nowego szpitala znajdujących się. — Według tej umowy, winien przedsiębiorca czynność wskazaną uskutecznić bez jakiegokolwiek wynagrodzenia; materyał budowlany z rozbioru dawnych murów pochodzący, przechodzi na własność przedsiębiorcy, z wyjątkiem

ciosów kamiennych, które bez uszkodzenia wydobyć, funduszowi szpitalnemu oddać i według wskazówek kierującego budową ułożyć jest przedsiębiorca obowiązany. — Inny materyał wydobyty, w razie uznania jego przydatności przez kierującego budową, może być do nowej budowy użytym; w wypadku przeciwnym natychmiast z miejsca ma być usunięty.

W krótce po rozpoczęciu budowy, bo już z końcem maja 1876, zaszły ważne zmiany w składzie biura technicznego budowy. Inżynier Henryk Niewiadomski kierujący budową wniósł prośbę o uwolnienie go od obowiązków z powodu nadwątlonego zdrowia i nawału czynności, którym jako inżynier okręgowy zadość czynić musi. — Na wniosek komitetu budowy przyjęliśmy tę rezygnacyę, zamianowaliśmy kierownikiem budowy p. Karola Zarembę, pierwszym konduktorem zaś i zastępcą kierującego p. Felixa Zarembę. Tym sposobem skład biura technicznego budowy, przedstawiony w zeszłorocznem sprawozdaniu, powiększył się o jednego pracownika.

Co się tyczy samej budowy, takowa postępuje w myśl ułożonego programu i zawartego z przedsiębiorcą kontraktu.

Pawilon dla obłąkanych, dwa pawilony dla chorych i pawilon administracyjny, których budowę rozpoczęto z wiosną r. 1876, przed upływem jesieni tegoż roku zostały pod dach wyprowadzone i dachem pokryte. Oprócz tego wykonano niektóre wewnętrzne roboty, jak: sklepienia, ślepe pułapy, a z nastaniem pory zimowej, zawieszono prace, zabezpieczywszy odpowiednio budynki na zimę. Budowa wykonywaną jest ściśle według zatwierdzonych projektów i z zachowaniem terminów kontraktem oznaczonych. — Jest przeto uzasadniona nadzieja, że dalsza część programu budowy równie ściśle w naznaczonym czasie zostanie wykonaną.

Podnieśliśmy również sprawę nowej kuchni, pralni i łazienek, z powodu że teraźniejsze budynki na cele poszczególnione, po zapełnieniu chorymi budujących się pawilonów, żadną miarą potrzebie wystarczyć nie będą mogły. Plany i kosztorysy tych budowli opracowuje techniczne biuro budowy za współudziałem komitetów: budowy i administracyjnego. — Skoro takowe zostaną wygotowane i przez Wydział krajowy strutynowane, przedłożymy je jako osobne wnioski Wysokiemu Sejmowi, razem z wnioskiem na urządzenie ogrodu przy szpitalu ś. Łazarza. — Oprócz tego zajmuje się komitet budowy przy współudziale fachowej komisyi sprawą uregulowania kanalizacyi i wodociągów.

Co się wreszcie tyczy stanu funduszów budowy nowego szpitala w Krakowie, takowy przedstawia się następnie:

W sprawozdaniu przedłożonem Wysokiemu Sejmowi z dnia 28. stycznia 1876 wykazaliśmy stan funduszów po koniec października 1875. roku w kwotach:

Dochody w ogóle	311.166 zł. 20½ ct.	
Wydatki po koniec września 1875 . .	24.500 „ — „	
Reszta .	286.666 „ 20½ „	

Po koniec roku 1876. przybyło:

a) Taxy na muzykę	3.440 „ 27 zł.	
b) Z fruktyfikacyi (10.621 z. 32 ct.) . .	308 „ 74 „	
Razem .	3.749 „ 1 „	

Z przeniesienia .		3.749 zł. 01 ct.
Co czyni z resztą przeszłoroczną . .		286.666 zł. 20½ ct.
sumę w dochodach .		290.415 „ 21½ „
Wydatki po koniec roku 1876. wynosiły:		
a) płace . . .	7.087 zł. 86 ct.	
b) remuneracye . .	915 „ — „	
c) koszta podróży . .	437 „ 20 „	
d) kancelaryjne . .	258 „ 18 „	
e) koszta budowy . .	164.964 „ 99 „	
f) rozmaite . . .	51 „ 40 „	
razem .	173.714 „ 63 „	
Różnica na kursie sprzedanych obligacyj pierwszeństwa kolei Karola Ludwika	134 „ 25 „	
Suma wydatków		173.848 „ 88 „
W porównaniu z sumą dochodów .		290.415 „ 21½ „
pozostaje na budowę suma .		116.566 zł. 33½ ct.

według zamknięcia rachunków z d. 31. grudnia 1876. r.

Oświetlenie gazowe w szpitalu św. Łazarza.

W preliminarzu budżetu na rok 1874. wstawił Wydział krajowy kwotę 5.800 złr. na urządzenie oświetlenia gazowego w szpitalu św. Łazarza. Na posiedzeniu z dnia 15. stycznia 1874 uchwalił Wysoki Sejm tę kwotę bez zmiany.

Wniosek Wydziału krajowego opierał się na planach budowniczego szpitali krakowskich. Przystępując do wykonania okazało się, że preliminowana kwota wystarczyć nie może. Najpierw pomimo usilnych starań nie można było uzyskać ofert w granicach sumy preliminowanej, powtóre zaskoczyły nas wydatki nieuniknione a preliminarzem nie objęte.

Na dostarczenie i urządzenie aparatu gazowego, przyjęto ofertę pp. Suckow et Comp. z Wrocławia; na wybudowanie domku i zbiornika, ofertę p. Latkowskiego majstra murarskiego w Krakowie. Roboty te według protokołów odbiorczych. zostały całkiem dobrze wykonane. Koszta wynosiły:

a) pp. Suckow et Comp.		4.531 ct. 70½ ct.
b) p. Latkowski		2.235 „ 89 „
Razem .		6.767 „ 59½ „
W porównaniu przeto z kwotą preliminowaną		5.800 „ — „
Okazała się nadwyżka wydatków . .		967 zł. 59½ ct.

Nieprzewidziane zaś a nieuniknione wydatki były następujące:

1. Koszta frachtu za części aparatu z Wrocławia	15 zł. 89 ct.
2. Cło od nadesłanych materyałów . .	226 „ 22 „
3. Fracht od tychże materyałów . .	177 „ 35 „
4. Retorty zapasowe, kuźnia polowa, tudzież inne niezbędne dla gazownika narzędzia . . .	149 „ 84 „
5. Zwiększona robota przy pokryciu dachu i polerowaniu zbiornika	97 „ 88 „
razem .	667 zł. 18 ct.

Z przeniesienia .	667 złr. 18 ct.
Doliczając nadwyżkę wydatków z powodu nieuniknionej zmiany pierwotnego kosztorysu . . .	967 „ 59½ „
wypada nadwyżka preliminarza z roku 1874. w kwocie	1.634 zł. 77½ ct.

która to kwota w r. 1876. na rachunek funduszu szpitala św. Łazarza z rubr. „Utrzymanie budynków“ wypłaconą została.

Zapis fundacyjny ś. p. Józefa Dąbkowskiego.

Testamentem z dnia 15. stycznia 1871 ś. p. Józef Dąbkowski uczynił zapis następujący:

„Dla szpitala św. Łazarza na Wesołej, dla chorych ubogich, zapisuję kapitał złr. w. a. 3000 w listach zastawnych galicyjskiego Towarzyrzystwa kredytowego ziemskiego à 4% jako fundusz stały z procentem“.

Na podstawie tego dosłownego brzmienia zapisu, c. k. Namiestnictwo w odezwie z d. 26. listopada 1876. r. do l. 46859 wyprowadziło następujące wnioski:

„Gdy zaś ci chorzy ubodzy leczeni są w szpitalu na koszt niegdyś ich gminy a dziś funduszu krajowego, gdy również wolę fundatora w ten sposób tłumaczyć należy, że tenże fundacyą swoją los chorych chciał polepszyć, przeto fundacya ta a raczej jej dochody obracane byćby powinny dla ubogich chorych, szpital św. Łazarza opuszczających.“

Na to oświadczył Wydział krajowy, że z takiem tłómaczeniem woli fundatora żadną miarą zgodzić się nie może. — Według dosłownego brzmienia testamentu uczyniony jest zapis dla szpitala św. Łazarza na Wesołej jako fundusz stały; ustęp zaś: „dla chorych ubogich“ uważać należy jako bliższe określenie charaktern samego szpitala. Fundatorowi szło widocznie o to, aby zapis jego otrzymał nie inny szpital tylko św. Łazarza, umieszczony na Wesołej i przeznaczony do leczenia ubogich chorych.

Gdyby fundator miał inny zamiar, mianowicie taki, jakiego się domyśla c. k. Namiestnictwo, wówczas musiałby to wyrazić jasno i całkiem inaczej, niżeli w testamencie wyraził. Między fundacjami szpitala św. Łazarza jest jedna, pod nazwą „dzieci Wenclów“, której dochody używane są na wsparcie wychodzących ze szpitala rekonwalescentów. — Lecz ten cel w akcie fundacyjnym wyrażony jest jak najdokładniej. Wszystkie zaś fundacye, które uczynione zostały dla szpitala św. Łazarza często z wyraźnem poszczególnieniem „na rzecz chorych ubogich“ zawsze od czasów najdawniejszych, równie jak i w ciągu administracyi szpitalem przez c. k. Rząd, uważane były jako fundacye szpitalne i używane w myśl rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewn. z dnia 10. kwietnia 1857 do l. 10916. — W punkcie 15. tegoż rozporządzenia przepisano, że: „przyrostki wpływajace dla szpitali z f u n d a c y i, legatów, darów, wskutek zawartych umów itp., należy według przeznaczenia takowych przy wyrachowaniu taksy za pielęgnowanie w ogólności lub przy wyrachowaniu taksy dla pewnej kategoryi chorych potrącić“.

Otóż jak dochody innych podobnych fundacyj, tak samo i dochody fundacyi ś. p. Józefa Dąbkowskiego, według powyższego przepisu powinny być użytkowane.

Okoliczność, że dziś fundusz krajowy opłaca koszta leczenia ubogich, i że przeto ubodzy nie korzystaliby z dobrodziejstwa fundacyi, mylnie także została tłumaczoną. Wiadomo, że szpitale publiczne głównie do leczenia chorych ubogich są przeznaczone, że dla zamożniejszych istnieją w tych szpitalach klasy wyższe, z taksą znacznie droższą, na której wymiar według powołanego rozporządzenia z 10. kwietnia 1857 punkt 15. żadnego wpływu nie wywiera. Wreszcie według obowiązujących przepisów płaci fundusz krajowy koszta leczenia tylko za takich ubogich, od których żadną miarą ściągnąć ich nie można. Przeto o ile taksa leczenia jest mniejszą, o tyle wychodzi to na korzyść ubogich; a że na umniejszenie taksy wpływają dochody z fundacyi, więc każda fundacya dla szpitala w ogóle zrobiona, jest aktem dobroczynności na rzecz ubogich.

Na skutek tego przedstawienia, c. k. Namiestnictwo nadesłało zarys aktu fundacyjnego, który Wydział krajowy w ten sposób wypełnił, że fundacya według zapisu testamentowego opiewa: „dla szpitala św. Łazarza na Wesołej w Krakowie dla ubogich chorych, jako fundusz stały z procentem“. Akt fundacyjny przesłaliśmy c. k. Namiestnictwu do zatwierdzenia.

Według zawiadomienia tegoż c. k. Namiestnictwa, iż przy podziale masy spadkowej po ś. p. Józefie Dąbkowskim przyjęto zasadę, że ś. p. Józef Dąbkowski zapisał legata w listach zastawnych galicyjskich, uiścić się mające w wartości realnej, otrzymała fundacya wyżej określona na rachunek legatu 3000 złr, sumę 4040 złr. 40 ct w. a. w nominalnej wartości 4% listów zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego mianowicie:

a) cztery listy zastawne galic. 4% po 1000 złr.

b) za 40 złr. 40 ct. w. a. nominalnej wartości kwotę 31 złr. 83 ct. w. a. gotówką, a po potrąceniu taksy depozytowej kwotę 15 złr. 52 ct. w. a.

Efekta zostały na polecenie c. k. Namiestnictwa zawinkulowane na rzecz wyżrzeczonej fundacyi.

Należytość prawną w skutek nakazu płatniczego uiszczono zaliczkowo z funduszów szpitala ś. Łazarza.

Po uskutecznieniu winkulacyi i zatwierdzeniu aktu fundacyjnego, nastąpi oddanie fundacyi Wydziałowi krajowemu.

Fundacya ś. p. Józefy Czyżowskiej.

Expozytura c. k. Prokuratoryi skarbu w Krakowie zawiadomiła Wydział krajowy, iż zmarła na dniu 30. kwietnia 1875 w szpitalu ś. Łazarza Józefa Czyżowska, rozporządzeniem swej ostatniej woli uczyniła tenże szpital ś. Ła-

zarza uniwersalnym swoim spadkobiercą pod warunkiem, ażeby tenże z pozostałego po niej majątku utworzył fundusz wieczysty, którego procenta służyć mają na opłacenie czterech corocznych mszy w kościele ś. Łazarza i odnawianie ołtarza w sali szpitalnej.

Według urzędowego inwentarza wynosi czysty spadek w gotówce 1 złr. 98 ct. w. a. Oprócz tego ma istnieć wierzytelność w kwocie 575 złr. w. a., którą jednakowoż należałoby dopiero w drodze sporu wywalczać. Według zdania Expozytury c. k. Prokuratoryi skarbu w Krakowie nietylko wątpliwą jest możność wygrania tego sporu, ale nawet w razie wygrania, dla braku majątku dłużnika, niebyłoby zkąd ściągnąć należytości. Zgodnie przeto z opinią Expozytury c. k. Prokuratoryi skarbu, zawiadomił Wydział krajowy c. k. Namiestnictwo, iż imieniem szpitala ś. Łazarza odmawia przyjęcia tej fundacyi.

Wstrzymanie egzekucyi w okolicach głodem dotkniętych.

Uchwałą z dnia 28. marca 1876. wezwał Wysoki Sejm c. k. Rząd o wstrzymanie egzekucyi podatków, w okolicach niedostatkiem dotkniętych i wyjednanie zmiany dotychczasowych przepisów co do odpisania podatków. Wydział krajowy poruszył tę sprawę u c. k. Prezydyum Namiestnictwa pismem z dnia 11. października 1876. L. 26021, na co otrzymał odpowiedź z dnia 17. listopada 1876. L. 9237/pr. załączoną pod 41/., że tutejsza c. k. Dyrekcya skarbu przedłożyła tę sprawę c. k. Ministerstwu skarbu do dalszego postanowienia, a wślad tego dalsze pismo c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 11. stycznia 1877 L. 1473/pr. załączone pod 42/, wraz z odpisem reskryptu c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 19. lutego 1876. L. 4871 wydanego w tej sprawie.

Alegat 41.

Alegat 42.

C. k. Ministerstwo zezwoliło, ażeby w gminach nieurodzajem dotkniętych wstrzymano się z przymusowem ściąganiem należytości podatkowych aż do końca października 1876., tak co do należytości z mniejszych jak i większych posiadłości, jakoteż ażeby urosłe do tego czasu należytości podatkowe uiścić w czterech (4) ratach kwartalnych.

Co do wezwania o przedłożenie Radzie Państwa wniosku do zmiany w ustawodawstwie, na podstawie którego odpisanie podatków gruntowych zarządzonem byćby mogło, również w razie nieurodzaju, szkód w polu przez myszy, robactwo, szarańczę i inne tym podobne klęski w obsiewach zrządzonych, powołało się c. k. Ministerstwo na zeszłoroczny reskrypt z dnia 22. kwietnia 1876. L. 3926, wydany z powodu podobnej uchwały Sejmu krajowego, że sprawa ta będzie wzięta pod rozwagę przy wniesieniu projektu do ustawy przewidzianej w §. 6. ustawy o regulacyi podatku gruntowego z dnia 24. maja 1869. roku.

Zniżenie należytości rządowych od przelania własności.

Wskutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 19. kwietnia 1876 przedłożonym został c. k. Rządowi na podstawie §. 19. statutu krajowego wniosek dotyczący zniżenia należytości prawnych od przelewania prawa własności i prawa użytkowania rzeczy nieruchomych, jako też obniżenia tych należytości w miarę lat, które upłynęły od ostatniego przelania, także w wypadkach, w których przedostatnia zmiana posiadania nie była w księgach hypotecznych uwidocznioną, a nareszcie zaprowadzenia opłat od interesów giełdowych.

Pismem z dnia 4. grudnia 1876. roku L. 9747/prezyd. *Alegat 47.* Alg./43 zawiadomiło nas c. k. Prezydyum Namiestnictwa, że c. k. Ministerstwo skarbu oznajmiło reskryptem z dnia 13. listopada 1876. iż z powodów w załączonem piśmie wyszczególnionych, nie może się zgodzić z tym wnioskiem, co do zniżenia istniejących należytości i zaprowadzenia opłat od interesów giełdowych, że jednak co do obniżenia należytości z powodu poprzedzającego przelania praw własności rzeczy nieruchomych, stałoby się zadość uchwale Sejmu krajowego, gdyby uzyskał moc prawną projekt rządowy zmierzający do niektórych zmian w ustawie o należytościach skarbowych, albowiem w myśl tego projektu mają być uchylone obowiązujące dotąd postanowienia, iż jedynie zmiany w posiadaniu uwidocznione w księgach publicznych, mogą być uwzględnione.

W związku z tym wnioskiem stoi uchwała Wysokiego Sejmu powzięta toż samo na posiedzeniu z dnia 19. kwietnia 1876. dotycząca wezwania c. k. Rządu względem pouczenia c. k. urzędów skarbowych co do zastosowania niektórych przepisów podatkowych i pomnożenia c. k. urzędów lub urzędników podatkowych.

W tym względzie nie otrzymał Wydział krajowy aż do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania, wiadomości o decyzyi c. k. Rządu, poruszyliśmy jednak tę sprawę u c. k. Prezydyum Namiestnictwa pismem z dnia 16. stycznia 1877 L. 33284.

W przedmiocie podatku konsumcyjnego od mięsa.

Co do wniosku Wys. Sejmu uchwalonego na posiedzeniu dnia 19. kwietnia 1876 na podstawie §. 19. statutu krajowego — w przedmiocie wymiaru podatku konsumcyjnego od mięsa, — oznajmiło nam c. k. Prezydyum *Alegat 44.* Namiestnictwa pismem z dnia 6. listopada 1876. L. 9143/pr. pod 44 załączonem, że c. k. Ministerstwo skarbu nie może się zgodzić na reformę proponowaną wnioskiem Wys. Sejmu. Co się zaś tyczy wezwania Wysokiego Sejmu, uchwalonego w przedmiocie poboru podatku konsumcyjnego od mięsa na powołanem posiedzeniu, zarządziło c. k. Ministerstwo dochodzenia — względem zabezpieczenia tego poboru w drodze ugody ze stronami interesowanemi, a po tychże przeprowadzeniu — zostanie pomieniona kwestya wzięta pod ścisłą rozwagę i ocenienie c. k. Ministerstwa skarbu.

W przedmiocie odebrania funduszów indemnizacyjnych w zarząd Reprezentacyi krajowej.

Uchwałą z dnia 25. kwietnia 1876 Wys. Sejm wezwał c. k. Rząd do przystąpienia do ostatecznego załatwienia rokowań, przeprowadzonych między c. k. Rządem i Wydziałem krajowym względem dotacyi galicyjskich funduszów indemnizacyjnych i oddania ich w zarząd Reprezentacyi kraju.

Wydział krajowy poruszył tę sprawę u c. k. Prezydyum Namiestnictwa pismem z dnia 13. czerwca 1876 L. 12619. Gdy jednak minęło już lat pięć od czasu (1871) ukończenia i zamknięcia rokowań powyżej powołanych, a pomimo wznawianych rok rocznie uchwał Wys. Sejmu o ukończenie tej sprawy Reprezentacya krajowa nie otrzymała dotąd żadnej wiadomości o odnośnej decyzyi c. k. Rządu — ani o stanie tej sprawy, postanowił Wy-

dział krajowy przedłożyć c. k. Rządowi memoryał, przedstawiający przebieg sprawy — trudności z jakiemi Reprezentacya kraju walczyć musiała do ukończenia rzeczonych rokowań i szkodę, jaką kraj poniesie z powodu zwłoki zachodzącej w załatwieniu tej sprawy — i upraszał go o jak najrychlejsze przedłożenie wyniku powołanych rokowań Reprezentacyi Państwa do powzięcia postanowień, potrzebnych dla ostatecznego załatwienia tej sprawy. Memoryał ten przedłożyliśmy Jego Excelencyi Panu Ministrowi spraw wewnętrznych, upraszając go o wyjednanie potrzebnej w tym względzie uchwały Rady Państwa i o poinformowanie Wydziału krajowego o teraźniejszym stanie tej sprawy.

Równocześnie przedłożyliśmy odpisy tego memoryału JE. Panu Prezydentowi Ministerstwa, JE. Panu Ministrowi skarbu i JE. Panu Ministrowi Dr. Floryanowi Ziemiałkowskiemu — upraszając ich o poparcie tej sprawy.

Alegat 45. Odpis tego memoryału załączamy pod 45, podając tym sposobem treść jego do wiadomości Wys. Sejmu.

W przedmiocie założenia filii c. k. Banku narod.

Uchwałą z dnia 26. kwietnia 1876 wezwał Wys. Sejm c. k. Rząd o poczynienie odpowiednich kroków w celu założenia w Stanisławowie filii c. k. Banku narodowego — w skutek czego oznajmiło nam c. k. Prezydyum Namiestnictwa pismem z dnia 15. września 1876 L. 7343 pr. Al. 46, iż według *Alegat 46.* zawiadomienia Pana Ministra skarbu tę sprawę możnaby wnieść ponownie — gdy sprawa banków będzie na nowo uregulowaną w drodze ustawodawczej, gdyż w dzisiejszej chwili nie uważa za odpowiedne podnoszenie tego przedmiotu wobec c. k. Banku narodowego.

W sprawie uporządkowania stosunków gmin wyznaniowych izraelickich.

Wys. Sejm uchwalił 30. marca 1876 rezolucyę w treści następującej:

„Sejm krajowy ponawia rezolucyę z 8. października 1868 wzywając „c. k. Rząd, aby wszelkie ustawy, przepisy i rozporządzenia wyłączne dla lud„ności mojżeszowego wyznania wydane, i tejże ludności wyjątkowe stanowisko „nadające, jak najrychlej rozpoznane i zniesione zostały, tudzież wzywa pono„wnie c. k. Rząd, aby uporządkowanie stosunków gmin wyznaniowych izraelic„kich w myśl art. 15. ustawy zasadniczej państwa z 21. grudnia 1863 (o pra„wach obywateli) jak najspieszniej było przeprowadzone, oraz aby uchwała „Sejmu z 11. maja 1875 żądająca unormowania w prowadzeniu ksiąg metry„kalnych dla żydów rychłe zastosowanie znalazła“.

W odpowiedzi na powyższą relacyę oświadczyło nam c. k. Prezydyum Namiestnictwa w swej odezwie z 29. czerwca 1876 do L. 2730/pr., iż wszelkie dawniejsze dla izraelitów wyłącznie wydane przepisy, o ile nielicują z obecnym stanem ustawodawstwa, nie mają już mocy obowiązującej, — tudzież iż równouprawnienie żydów z innemi obywatelami państwa, a to w myśl art. 15. ustawy zasadniczej z 21. grudnia 1867 zostało już zupełnie przeprowadzonem, wreszcie iż co do uregulowania stosunków gmin wyznaniowych izraelickich i prowadzenia metryk, zarządza c. k. Namiestnictwo co potrzeba celem jak najrychlejszego uporządkowania tej sprawy. W skutek tej odpowiedzi c. k. Rządu zajął się Wydział krajowy dokładnem zbadaniem całej tak zwanej „kwestyi żydowskiej“ — a mianowicie zebrał wszystkie do tej sprawy odnoszące się materyały, porównał wszelkie dawniejsze dla żydów wyłącznie wydane przepisy

z najnowszemi ustawami zasadniczemi państwa i nabył istotnie przekonania następującego:

Patent Józefiński z 7. maja 1789, r. tudzież dekret gubernialny z 22. lipca 1833 l. 26418 obowiązują dotąd tylko w tym względzie, o ile regulują stosunki wyznaniowe gmin izraelickich i zabespieczają datki wyznaniowe czyli tak zwane opłaty domestykalne na wewnętrzne cele wyznaniowe.

Zaś we wszystkich innych punktach zniesiono już postanowienia patentu Józefińskiego, a to po części przepisami w dzienniku ustaw państwa aż po rok 1860. zamieszczonymi, a po części także i najnowszemi rozporządzeniami mininisteryalnemi; te ostatnie tworzą zarazem dodatkowe przepisy regulujące bliżej stosunki wyznaniowe gmin izraelickich w myśl. art. 15. ustawy zasadniczej z 21. grudnia 1867 Nr. 142. dz. u. p.

W szczególności stanowią te rozporządzenia ministeryalne, iż każda gmina wyznaniowa izraelicka może przez swych legalnych zastępców ułożyć dla siebie statut i wyłuszczają szczegółowo trzynaście punktów, które w każdym statucie stanowczo uregulowane być muszą; statut ten potrzebuje zatwierdzenia c. k. Rządu, — a gdzie niema dotąd takiego zatwierdzonego statutu, w takich gminach izraelickich obowiązuje patent Józefiński, o ile takowe normuje urządzenie gmin wyznaniowych, a tojako podstawa dekretu gubernialnego z 22. lipca 1833 L. 26418 o datkach na cele wyznaniowe i kontroli władz rządowych nad majątkiem gmin izrealickich.

Niema przeto żadnego powodu do żądania, ażeby powyższe specyalne przepisy dla izraelitów, — które zupełnie są zgodne z najnowszemi ustawami zasadniczemi państwa, zniesione zostały; prócz tego zaś zaznaczyć trzeba, iż oprócz powyż nadmienionych nie ma już żadnych innych wyłącznie dla izraelitów wydanych przepisów; — dalej musimy podnieść i tę ważną okoliczność, którą powzięliśmy z dokładnego rozpoznania sprawy, iż austr. ustawodawstwo nie nadaje ludności izraelickiej żadnego wyjątkowego stanowiska.

W końcu przytaczamy, iż c. k. Namiestnictwo zamieściło dnia 10. października 1876 pod N. 55. w dzienniku ustaw krajowych rozporzędzenie ministeryalne z dnia 15. marca 1875 do l. 12944 normujące sposób prowadzenia metryk izraelickich w Galicyi, a dołączyło do tego instrukcyę ministeryalną i wykaz wszystkich okręgów metrykalnych w kraju.

W szczególności zaś stanowią te przepisy, iż każdy okręg metrykalny musi być położonym w granicach powiatu politycznego i obejmować w sobie z reguły tylko jedną gminę wyznaniową; z tego też winika, iż rzeczony wykaz okręgów metrykalnych zawiera w sobie oraz wszystkie pojedyńcze prawnie istniejące gminy wyznaniowe izraelickie.

Wydział krajowy uznaje zatem, iż uporządkowano nietylko w ogóle stosunki gmin wyznaniowych izraelickich w myśl art. 15. ustawy zasadniczej z 21. grudnia 1867 Nr. 142. dz. u. p., lecz też uregulowano faktycznie stosunki tych gmin wyznaniowych izraelickich, które wyszły z karbów przepisów obowiązujących; zarazem też stało się zadość rezolucyi Wysokiego Sejmu z dnia 11. maja 1875. żądającej unormowania w prowadzeniu ksiąg metrykalnych.

Wezwanie do c. k Rządu o jak najrychlejsze zaprowadzenie hipotek mniejszych posiadłości i o udzielenie pożyczek towarzystwom zaliczkow. przez Bank narodowy.

Wydział krajowy podnosił w swych pismach z 2. października i 22. grudnia 1876 do L. 25438 i do L. 34457 uchwałę Wys. Sejm z dnia 1. kwietnia 1876 powziętą z powodu petycyi Wydziałów powiatowych w Gorlicach, Kolbuszowie, Jaśle, Sanoku, Łańcucie, Krośnie i Rudkach i wzywającą c. k. Rząd:

a) o poczynienie stosownych kroków celem jak najrychlejszego zaprowadzenia hypotek mniejszych posiadłości;

b) o użycie odpowiedniego wpływu, ażeby Bank narodowy udzielił pożyczek towarzystwom zaliczkowym nastręczającym dostateczną gwarancyę.

W szczególności podnosił Wydział krajowy w powyższych pismach swoich do c. k. Prezydyum Namiestnictwa wystosowanych ten ostatni punkt ad *b*., który przy obecném położenin ekonomicznem całego kraju jest nader ważnym i nagłym, a któremu też zaraz zadosyć uczynić można.

Na to otrzymaliśmy odpowiedź c. k. władzy krajowej, iż przedłożyła powyższą uchwałę sejmową dnia 7. lipca 1876 Pp. Ministrom sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i rolnictwa; z tego też powodu udaliśmy się do c. k. Prezydyum Namiestnictwa dnia 26. stycznia 1877 do L. 768 z ponownem przedstawieniem, ażeby wyjednało u Pp. Ministrów przychylne załatwienie tej sprawy.

Wskutek tego też oznajmiło nam c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 12. kwietnia 1877 do L. 11230, iż Pan Minister spraw wewnętrznych otrzymawszy odnośne zawiadomienie od Pana Ministra sprawiedliwości, polecił nam donieść o pracach już przedsięwziętych i w toku będących przy założeniu nowych ksiąg hypotecznych. A mianowicie ukończono dla 852 gmin czynności przygotowawcze, dla 515 gmin dochodzenia na miejscu, a dla 405 gmin sporządzenie wykazów hipotecznych.

Dla 82 gmin są w toku czynności przygotowawcze, dla 75 gmin dochodzenia na miejscu, a dla 36 gmin są w toku czynności połączone ze sporządzeniem wykazów hipotecznych.

Wydział krajowy w odpowiedzi swej na powyższe pisma zwrócił uwagę c. k. Prezyd. Namiestnictwa a to dnia 13. kwietnia 1877 do L. 11230, iż nie otrzymał dotąd żadnego załatwienia c. k. Rząd na powyż wspomniany punkt *b*. uchwały Wys. Sejmu z 1. kwietnia 1876 i upraszał ponownie o wyjednanie pomyślnego załatwienia tej sprawy, na co jednak do tej chwili nie otrzymał jeszcze żadnej odpowiedzi.

Rezolucya względem zmiany § 60. instrukcyi do ustawy o służbie wojskowej.

Wydział krajowy zapytywał kilkakrotnie c. k. Rząd o rezultat uchwały Wys. Sejmu z dnia 19. kwietnia 1876, wzywającej c. k. Rząd, aby postanowienia §. 60 instrukcyi do ustawy o służbie wojskowej tak zmienił, iż koszta za popisowych, oddanych do szpitala dla obserwacyi lekarskiej (§. 60—1) lub wyleczenia chorób (§. 60—2) tylko w tym przypadku pokryte będą w sposób przepisany dla szpitalów publicznych, jeżeli popisowy udawał chorobę.

W tym względzie doniosło nam c. k Prezydyum Namiestnictwa dnia 21. czerwca 1877 do L. 4845, iż Pan Minister obrony krajowej oświadczył, że nie może się zgodzić na rzeczoną zmianę §. 60. instrukcyi dla wykonania ustawy o służbie wojskowej, ponieważ odnośne przepisy nie mają wy-

łącznie tylko interesa państwowego na celu, lecz wydane zostały w interesie popisowych wogóle.

W sprawie utworzenia nowych trybunałów I. instancyi.

Wysoki Sejm w uchwale swej z 25. kwietnia 1876. odstąpił c. k. Rządowi petycye miast Stryja, Sanoka, Jasła i Brzeżan o rychłe ustanowienie trybunałów I. instancyi w tych miastach z tem wezwaniem: ażeby uznanej uchwałami Sejmu z 15. grudnia 1873 i z 4. maja 1875 naglącej potrzebie ustanowienia trybunałów I. instancyi w Wadowicach, Jaśle, w Brzeżanach, Sanoku, Stryju i Czortkowie jak najrychlej zadosyć uczynił.

W tej sprawie nadmieniamy, iż c. k. Ministerstwo sprawiedliwości w reskrypcie z 19. września 1876 do L. 24670 zawiadomiło Wydział krajowy, że Jego ces. i król. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z 8go września 1876 przyzwolić raczył na utworzenie nowego sądu obwodowego w Wadowicach z okręgiem, obejmującym w sobie sądy powiatowe w Białej, Kętach, Oświęcimie, Żywcu, Milówce, Ślemieniu, Andrychowie, Wadowicach, Kalwaryi, Makowie, Jordanowie i Myślenicach, — obok równoczesnego zwinięcia sądu powiatowego w Wadowicach; — tudzież, iż czas wprowadzenia w życie tegoż trybunału później ogłoszonym zostanie.

W tym ostatnim względzie nie otrzymaliśmy dotąd żadnego dalszego zawiadomienia.

Wezwanie o rychłe wprowadzenie w życie uchwały Wys. Sejmu z 29. maja 1875 a w szczególności co do utworzenia nowych sądów powiatowych.

Uchwałą z 25. kwietnia 1876 odstąpił Wysoki Sejm petycye miast Biecza i Czarnego Dunajca o spieszne utworzenie tamże sądów powiatowych, c. k. Rządowi z wezwaniem: ażeby uchwałę Sejmu z 29. maja 1875 względem podziału kraju na okręgi sądów powiatowych, a w szczególności co do utworzenia nowych sądów powiatowych, spiesznie w życie wprowadził.

Wydział krajowy ze swej strony wniósł dnia 22. września 1876 do L. 15718 do PP. Ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych przedstawienie tej treści, ażeby uchwała Wys. Sejmu z 29. maja 1875 nietylko w IV. ustępie, lecz we wszystkich punktach, a zatem w całości wykonaną została, zaś odpis tegoż przedstawienia udzielił zarazem Jego Excelencyi P. Ministrowi Dr. Ziemiałkowskiemu, upraszając o skuteczne poparcie tej sprawy.

W skutek tego otrzymał Wydział krajowy odpowiedź P. Ministra sprawiedliwości z dnia 9. listopada 1876 do l. 30093 zawierającą w sobie zapewnienie, iż nie zamierzano nigdy ograniczyć się tylko do IV. ustępu powyższej uchwały sejmowej a resztę punktów tej uchwały pozostawić bez uwzględnienia, lecz uznano za stosowne, ażeby względem dalszego traktowania i przeprowadzenia rzeczonej uchwały sejmowej, obrać drogę postępowania sukcesywnego a to według pewnego porządku, i że p. Minister z całą szczerością do tego dąży, ażeby wszelkie jako potrzebne lub stosowne uznane zmiany w podziale kraju na okręgi sądów powiatowych, przeprowadzone zostały.

W końcu nadmienić tu musimy, iż niektóre gminy wniosły do Wydziału krajowego reklamacye przeciwko przyłączeniu ich do tych sądów powiatowych, do których przydzieliła je uchwała Wysokiego Sejmu z 29. maja 1875.

Wypadki te odnoszą się tylko do kilkunastu gmin, w którym względzie zarządziliśmy dokładne zbadanie rzeczy i przedstawimy w osobnem sprawozdaniu Wysokiemu Sejmowi wnioski względem niektórych drobnych zmian tejże uchwały sejmowej z 29. maja 1875.

Sprawa utworzenia nowego sądu powiatowego w Zakliczynie, tudzież przeniesienia siedziby sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny.

Obydwie te sprawy poruszył P. Minister sprawiedliwości w r. 1876. i przedkładamy takowe Wysokiemu Sejmowi wraz z wnioskami naszemi w dwóch osobnych sprawozdaniach.

Sprawa przeniesienia siedziby sądu powiatowego z Radłowa do Szczurowej.

Wreszcie wspominamy, iż na prośbę gminy Szczurowej i kilkunastu gmin okolicznych o przeniesienie siedziby sądu powiatowego z Radłowa do Szczurowej, uznaliśmy uchwałą naszą z 6. grudnia 1876 do l. 21685, iż niema potrzeby tego przeniesienia, gdyż inne interesowane gminy z większą ludnością pragną zatrzymania sądu powiatowego w Radłowie.

Petycye sejmowe gmin Wiśniowa, Jazowa, Kalembina, Niewodna, Szufnarowa, Korzuchów i Kozłówek o przyłączenie do starostwa Jasielskiego.

Wysoki Sejm w uchwale swej z d. 1. kwietnia 1876 odstąpił powyższe petycye c. k. Rządowi do uwzględnienia.

Uchwała ta jest co do gmin: Wiśniowa, Jazowa, Kalembina, Niewodna, Szufnarowa i Korzuchowa zupełnie zgodną z uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 29. maja 1875, która pozostawiła te miejscowości przy sądzie powiatowym we Frysztaku, mającym się mieścić w obrębie c. k. starostwa Jasielskiego; zaś co do gminy Kozłówek, powyższa uchwała Wysokiego Sejmu z d. 1. kwietnia 1876 zmieniła **faktycznie** dawniejszą uchwałę sejmową z d. 29. maja 1875, która przydzieliła Kozłówek do sądu powiatowego w Strzyżowie mającym się mieścić w obrębie c. k. starostwa w Rzeszowie.

Wydział krajowy wnosi zatem w osobnem sprawozdaniu, tyczącem się zmian uchwały sejmowej z dnia 29. maja 1875, na pozostawienie Kozłówka przy dotychczasowym sądzie we **Frysztaku**, czego pragnie Kozłówek i który to sąd Frysztacki mieścić się będzie w Starostwie Jasielskiem.

Wezwanie względem postarania się o obfitsze żywienie szeregowców c. k. armii.

W tej sprawie donosimy, że c. k. Prezydyum Namiestnictwa zawiadomiło nas 7. września 1876 do L. 23220, iż c. k. Ministerstwo obrony krajowej udzieliło uchwałę Wysokiego Sejmu z 26. kwietnia 1876 w sprawie żywienia szeregowców c. k. armii, do rąk c. k. Ministerstwa wojny z odwołaniem się na rezolucyę powziętą przez delegacyę Rady państwa z dnia 2. czerwca 1876, którą wspólne Ministerstwo wojny wezwanem zostało, ażeby kwestyę obfitszego żywienia żołnierzy szeregowców wzięło pod należytą rozwagę i przedłożyło najbliższej delegacyi odpowiednie wnioski.

Rezolucya Wysokiego Sejmu z 22. grudnia 1873.

C. k. rząd nie załatwił dotąt rezolucyi Wysokiego Sejmu z 22. grudnia 1873, która udzielając c. k. Namiestnictwu petycyę Rady powiatowej

w sprawie rekrutacyi czyli poboru do wojska.

Kolbuszowskiej w sprawie uchylania się żydów od służby wojskowej, wezwała c. k. Rząd krajowy, ażeby wpłynąć zechciał na rychłe załatwienie postawionych przez Wydział krajowy do L. 4299/1870, do L. 7003/871, do L. 14589/1871, do L. 22203/1872. i do L. 16527/1873 wniosków dążących do ulepszeń w sprawie przeprowadzenia poboru do wojska, tudzież zwróciła uwagę c. k. Rządu krajowego na wzmagającą się liczbę wypadków samokalectwa u żydów, przeciwko czemu trzebaby roszerzyć atrybucyę komisyj asenterunkowych w tym kierunku, ażeby upoważnione były asenterować podejrzanych o to nadużycie do dowolnych usług w c. k. armii, do których mimo skaleczenia są zdolni.

W tejże sprawie donosimy Wysokiemu Sejmowi, iż dnia 7 listopada 1876 do L. 19985 udzieliliśmy c. k. Prezydyum Namiestnictwa podania Wydziału powiatowego w Horodence i 27 innych Wydziałów powiatowych o wyjednanie wpływu stanowczego dla delegatów rad powiatowych przy komisyach rekrutacyjnych; — przy tej sposobności podnieśliśmy na nowo dawniejsze wnioski nasze do L. 4299/770, tudzież rezolucyę Wysokiego Sejmu z 22. grudnia 1873, a w szczególności przedstawiliśmy potrzebę, ażeby c. k. Rząd przyznał delegatom powiatowym stanowisko istotnych członków komisyi rekrutacyjnej czyli poborowej, a to z prawem wglądania we wszystkie akta poboru wojskowego, jak też każdoczesnego zabierania głosu, dalej z prawem odsyłania popisowych do superrewizyi, wreszcie z prawem stawienia wniosków, które gdyby przez politycznych i wojskowych naczelników komisyi poborowej na razie uwzględnione nie były, nie mogłyby wprawdzie powstrzymywać rzeczy, jednakże podlegaćby miały rozpoznaniu i rozstrzygnięciu wyższych władz poborowych.

Z uwagi więc, iż powyższe wnioski Wydziału krajowego ułożono z uwzględnieniem wszelkich wymogów potęgi państwowej, iż dalej powstały one wskutek inicyatywy Wysokiego Sejmu, który wnosił w tej mierze dnia 28. grudnia 1866 prośbę do Najjaśniejszego Pana, iż dalej poparła je rezolucya Wysokiego Sejmu z 22. grudnia 1873, wreszcie, iż rzeczone wnioski które nawet przez c. k. Jeneralną Komendę jako słuszne uznane zostały, przyniosłyby tak ludności całej jak też c. k. Rządowi prawdziwe i praktyczne korzyści, wnieśliśmy najusilniejsze przedstawienie, ażeby c. k. Prezydyum Namiestnictwa wyjednało przychylne załatwienie tej sprawy.

Na powyższe przedstawienie nie otrzymaliśmy dotąd żadnej odpowiedzi.

Niezałatwione dotąd uchwały Wysokiego Sejmu z 21. maja 1875 r. względem reformy ustaw o należytościach prawnych, tudzież postępowania w spadkowych sprawach sierocińskich.

Odwołując się do zeszłorocznego sprawozdania naszego (str. 27) donosimy w tej sprawie, iż dnia 1. lutego 1877 do L. 3473 udaliśmy się do c. k. Prezydyum Namiestnictwa z zapytaniem, jaki skutek odniosły powyższe uchwały Wysokiego Sejmu u Pp. Ministrów skarbu i sprawiedliwości, tudzież na ten wypadek, gdyby nie było dotąd załatwienia ministerjalnego, wezwaliśmy c. k. Rząd krajowy o wyjednanie przychylnego załatwienia tych spraw.

C. k. Prezydyum Namiestnictwa zawiadomiło nas 3. kwietnia 1877 do l. 10190, iż c. k. Rząd przygotował już dawno projekt do ustawy o postępywaniu w sprawach spadkowych sierocińskich, że jednakże zaniechano dalszych czynności, ponieważ musiano wnieść poprzednio projekta do ustaw, które

były naglejsze i ponieważ pierwej musi nastąpić wyjaśnienie sprzecznych między sobą zapatrywań co do stanowiska Notaryatu w obec pertraktacyj spadkowych, nie mniej kwestyi co do rad familijnych. W tej mierze więc oświadczył P. Minister sprawiedliwości, iż nie może na razie oznaczyć czasu, w którym c. k. Rząd będzie mógł wystąpić z wnioskami szczegółowemi.

Wreszcie przyrzekło nam c. k. Prezydyum Namiestnictwa, iż co do ustępu uchwały sejmowej z 21. maja 1875 w przedmiocie przeprowadzenia reformy ustaw o należytościach prawnych, zawiadomi nas zaraz jak tylko nadejdzie załatwienie ze strony c. k. Ministerstwa skarbu.

W sprawie uregulowania szupaśnictwa.

Odwołując się do zeszłorocznego sprawozdania Wydziału krajowego z jego czynności za czas od 1. lutego 1875. do 31. grudnia 1875, (str. 124), donosimy Wysokiemu Sejmowi, iż położenie tej sprawy jest następujące:

A) Dnia 25. stycznia 1876. pojawiły się w dzienniku ustaw krajowych pod Nr. 1. i 2.,

a) zarządzenia Wydziału krajowego, odnoszące się do wykonywań szupasowych;

b) obwieszczenie Wydziału krajowego, ustanawiające ryczałty szupasowe na lata 1876., 1877. i 1878.

Powyższe przepisy obowiązują od dnia 1. stycznia 1876.

B) Wnioski Wydziału krajowego z dnia 10. września 1875. do L. 18112, zmierzające do tego celu. by szupaśnictwo we wszystkich w Radzie państwa reprezentowanych krajach w ten sposób uregulowanem zostało, ażeby zapobieżono stanowczo wszelkim nieprawnym szupasowaniom, nie doczekały się jeszcze stanowczego załatwienia ze strony P. Ministra spraw wewnętrznych.

Z tego powodu wnieśliśmy dnia 4. lipca 1876. do L. 13938 ponowne przedstawienie do P. Ministra spraw wewn. i udaliśmy się do wszystkich innych Wydziałów krajowych, ażeby poparły ze swej strony rzeczone wnioski nasze u tegoż P. Ministra.

W powyższym względzie nie otrzymaliśmy dotąd żadnej odpowiedzi c. k. Rządu, jednakże doniosły nam Wydziały krajowe w Tryeście i w Parenzo a to dnia 25. września 1876 do L. 26109, iż P. Minister spraw wewnętrznych zarządził w tej sprawie rozprawę u wszystkich Wydziałów krajowych i odnośnych Rządów krajowych, tudzież, iż rzeczone Wydziały krajowe popierały wspomniane wnioski nasze.

Toż samo musiało zapewne nastąpić ze strony Wydziałów krajowych w Gracu, w Pradze i Gorycyi, gdyż te trzy Wydziały krajowe oświadczyły nam jeszcze wprzód a to całkiem stanowczo, iż przystępują bezwzględnie do wniosków naszych z 10. września 1875. do L. 18112; podczas gdy kilka innych Wydziałów krajowych oświadczyły nam iż chociaż zgadzają się z naszymi wnioskami, toć jednak wprzódy radeby wiedzieć, co zadecyduje P. Minister spraw wewnętrznych.

Oczekujemy zatem w tej sprawie załatwienia ministerjalnego, a skoro takowe nadejdzie, sądzimy, iż wówczas będzie czas najstosowniejszy do wzno-

wienia rokowań z c. k. Namiestnictwem względem ostatecznego zregulowania szupaśnictwa w kraju naszym.

W tym ostatnim względzie bowiem zawiadomiło nas c. k. Prezydjum Namiestnictwa dnia 9. lutego 1876. do L. 3361, iż dotychczasowe uregulowanie szupaśnictwa w Galicyi uważa na razie zaś dostateczne, i że dopiero później a to w wypadku, gdyby okazała się w praktyce potrzeba tego, będzie korzystać z uwag Wydziału krajowego.

Ograniczamy się zatem na razie tylko do takich częściowych rokowań, gdzie tego potrzeby w praktyce koniecznie i natychmiast wymagają.

A mianowicie świadczą o naszej działalności w tej mierze wydane za naszą inicyatywą i wskutek porozumienia się z nami:

a) rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 7. lipca 1876. do L. 19767 (Nr. 27. dz. u. kr).

b) rozporządzenie c. k. Namiestnictwa z dnia 21. grudnia 1876 do L. 54274., które 27. stycznia 1877. Nr. 14. ukazało się w dzienniku ustaw krajowych.

Prócz tego wydaliśmy kilka okólników a w szczególności instrukcyę z dnia 14. kwietnia 1876. do L. 5359. dla wszystkich stacyi szupasowych, którą to instrukcyę udzieliło c. k. Namiestnictwo wszystkim PP. Starostom i c. k. Dyrekcyom Policyi we Lwowie i Krakowie, wytykając tymże władzom szupasowym dostrzeżone przez nas usterki i błędy w postępowaniu; wreszcie wydaliśmy zarządzenie z dnia 16. stycznia 1877. do L. 35.662., które ukazało się w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych dnia 8. maja 1877. Nr. 25.

Sprawa ponoszenia kosztów policyi miejscowej, wynikająca z §. 14. ustawy szupasowej z 27. lipca 1871. Nr. 88. dz. u. p. i ust. z 10 maja 1873 Nr. 108 dz. u. p.

Nie załatwiona na ostatniej sesyi sejmowej petycya gminy Żmigród i późniejsze do nas wniesione podania kilku innych gmin, w których znajdują się siedziby c. k. Sądów powiatowych, wykazują iż żandermerya — wyłapując włóczęgów w całym powiecie — odstawia takowych do najbliższego Sądu powiatowego, który według ustawy z dnia 10. maja 1873. Nr. 108. dz. u. p. karze tych włóczęgów aresztem od 8 dni do jednego miesiąca, zawiadamia o tem c. k. Starostwo a włóczęgów po karze odbytej oddaje tej gminie miejscowej, w której znajduje się Sąd powiatowy.

Ta ostatnia gmina musi tych włóczęgów utrzymać w swoich aresztach tak długo, aż c. k. Starostwo sprawdzi ich przynależność i wyda orzeczenie szupasowe, co trwa zwykle 2, 3, aż do ośmiu tygodni.

Otóż rzeczone gminy przedstawiają, iż nie są w stanie ponosić tych kosztów i proszą o przyjęcie takowych na fundusz krajowy a to w myśl §. 14. ust. państw. z 27. lipca 1871. Nr. 88. który zastrzega tu wolne pole dla ustawodawstwa krajowego.

W tej sprawie uznał Wydział krajowy, iż zachodzi tu rzeczywiście uzasadniona obawa, że gminy uboższe nie będą w stanie podołać tym ciężarom, dlatego udał się dnia 15. września 1876. L. 21.792 do c. k. Namiestnictwa z tem przedstawieniem: iż z §§. 8 i 14. ustawy z 27. lipca 1871. Nr. 88., tudzież z §§. 39. i 43. ustawy o przynależności z 3. grudnia 1863. Nr. 105. dz. u. p. wypływa niewątpliwie, że koszta wyżywienia włóczęgów, przydybanych przez żandarmeryę i odstawionych do c. k. Sądu powiatowego, przynależą do

miejscowej policyi tej gminy, gdzie włóczęga przydybanym został, tudzież, iż od niej domagać się może gmina będąca siedzibą Sądu powiatowego zwrotu tych kosztów, co w drodze politycznej nastąpić ma a wktórym względzie zaproponowaliśmy stosowny sposób uregulowania tej sprawy.

C. k. Namiestnictwo w odezwie swej z 28. lutego 1877. do L. 7615 zgodziło się zupełnie ze zdaniem naszem i wydało okólnik do wszystkich władz szupasowych, zawierający w sobie uregulowanie tej sprawy, o czem też Wydział krajowy ze swej strony zawiadomił wszystkie Wydziały powiatowe a to w celu poinformowania gmin w ich obrębie położonych.

W sprawie pokrywania kosztów szupasowych.

Wysoki Sejm przeznaczył na pokrycie kosztów szupasowych w roku 1876. kwotę 10.000 zł. a to w Rubr. XII. funduszu krajowego.

Uchwalenie powyższej kwoty nastąpiło na podstawie doświadczeń z lat poprzedzających, w których jednakże odnośne wydatki funduszu krajowego ograniczały się tylko do zwrotów szupasowych na rzecz obcych funduszów krajowych.

Gdy zaś począwszy od 1. stycznia 1876 poczęliśmy pokrywać koszta szupasowe, ponoszone przez galic. stacye szupasowe, wzmogły się tak bardzo wydatki odnośne, iż już w ciągu miesiąca lutego 1877 wyczerpaliśmy zupełnie a nawet przekroczyliśmy rubrykę powyzszą.

I tak w ciągu roku 1876. aż do dnia 20. lutego 1877 asygnowaliśmy na koszta szupasowania tak dla obcych funduszów kraj. jak też dla naszych stacyi szupasowych łączną sumę w ilości 12186 zł. 95 $^1/_2$ ct., w skutek czego też przekroczyliśmy rubr. XII. fund. kraj. za rok 1876 o kwotę 2.186 złr. 95$^1/_2$ ct. w. a.

Nadwyżkę tę pokryliśmy stósownie do uchwały finansowej z d. 26. maja 1875 z oszczędności innych rubryk a na usprawiedliwienie tego przekroczenia, które w zamknięciu rachunkowem za rok 1876 uzasadnionem zostanie, przytaczamy, iż wydatki te tak według ust państw. z d. 27. lipca 1871. Nr. 88., jak też według ustawy krajowej z d. 15. listopada 1874 Nr. 65. dz. ust. kraj. były bezwzględnie konieczne i w miarę zcenzurowania i sprawdzenia rachunków w żaden sposób odroczone być nie mogły.

Nie możemy tu wreszcie pominąć tej uwagi, iż pomimo wszelkich usiłowań Wydziału krajowego, dokładniejsze obznajomienie się tak Wydziałów powiatowych, jak też stacyi szup. z odnośnymi przepisami szupasowymi, postępywało dotąd bardzo powolnie a szczególniej stacye nie zdołały dotad wdrożyć się należycie w tory nowego postępywania i przepisanej manipulacyi rachunkowej.

Do tej chwili pomimo wielokrotnych nalegań naszych, nie przedłożyły nam jeszcze 23 stacyj szupasowych rachunków za rok 1876, zaś rachunki 242 stacyj za rok 1876. złożone, wynoszą w ogóle zarachowaną nam kwotę w łącznej ilości 24.342 złr. w. a.

Rzeczone rachunki znajdują się dotąd po największej części jeszcze w toku cenzurowania, gdyż dotychczasowe asygnaty dla galic. stacyj szupasowych uskutecznialiśmy po największej części tylko tytułem zaliczek do wyrachowania się a taki sposób postępywania okazał się nam z wielu względów

wskazanym, zwłaszcza, iż pomiędzy rachunkami pojedynczych stacyj szupasowych istnieje pewna łączność i dokładna kontrola dopiero z poglądu na rachunki wszystkich odnośnych stacyj szupasowych, przez które przechodziła osoba szupasowana, powziętą być może.

Niezałatwiona petycya sejmowa Rady powiatowej Kolbuszowskiej o podwyższenie cen podwodowych dla wojska.

Powyższą, przez Wysoki Sejm niezałatwioną petycyę, odstąpiliśmy dnia 6. czerwca 1876 do l 11045 z poparciem c. k. Namiestnictwu, które odpowiedziało nam dnia 8. grudnia 1876, iż p. Minister obrony krajowej zwrócił rzeczoną petycyę z oznajmieniem: że projekt rządowy do ustawy o podwodach ma się opierać na zasadach odpowiednich zasadom ustawy o kwaterunkach wojskowych, której projekt przyjdzie wkrótce pod obradę Rady Państwa, że przeto przed załatwieniem konstytucyjnem ustawy kwaterunkowej, uregulowanie sprawy podwodowej nastąpić nie może.

Emigracya włościan naszych do Ameryki.

Wskutek doniesienia Wydziału powiatowego w Tarnowie, iż emigracya włościan z Tarnowskiego i okolicznych powiatów do Ameryki, przybiera coraz większe rozmiary, wezwaliśmy dnia 2. czerwca 1876 wszystkie w zachodniej części kraju położone reprezentacye powiatowe, ażeby doniosły nam natychmiast o istotnem położeniu tej sprawy, a sprawozdanie Wydziału powiatowego w Tarnowie udzieliliśmy tegożsamego dnia 2. czerwca 1876 c. k. Prezydyum Namiestnictwa — z przedstawieniem, ażeby użyto stosownych środków zaradczych przeciwko bałamuceniu ludu naszego wiejskiego.

C. k. Prezydyum Namiestnictwa odpowiedziało nam już 11. czerwca 1876, iż wydało stosowne polecenia wceln pociągnięcia do surowej odpowiedzialności ajentów namawiających włościan do wychodźtwa, tudzież zaleciło Pp. Starostom, ażeby za pośrednictwem zwierzchności gminnych, nauczycieli ludowych i organów bezpieczeństwa, przedstawiali włościanom opłakane stosunki wychodźców do Ameryki, tudzież ażeby zgłaszającym się o paszporta zagraniczne nie wydawali takowych, jeżeli petenci nie wykażą się dostatecznymi środkami utrzymania.

Wreszcie z zawezwanych przez nas reprezentacyj powiatowych, które złożyły nam swe sprawozdania, doniósł nam tylko Wydział powiatowy w Jaśle, a to dnia 10. lipca 1876, że według pozbieranych dat, wyemigrowało w r. 1876. do Ameryki, a to:

z Dębowca	97	osób
z Olpin	4	„
z Czermny	60	„
z Szerzyn	24	„
z Zarzyca	13	„
Z Majscowej	6	„

a z parafii Harklowskiej 150 osób, czyli razem 354 osób; z innych gmin również wyemigrowało wiele osób, lecz nie zdołano zebrać dat dokładnych; wreszcie doniósł nam Wydział powiatowy nazwiska dwóch ajentów namawiających do emigracyi.

Powyższe sprawozdanie Wydziału powiatowego w Jaśle udzieliliśmy 11. lipca 1876 do L. 17.551 do rąk c. k. Prezydyum Namiestnictwa a to w celu przedsięwzięcia stosownych kroków zaradczych.

W sprawie założenia nowych ksiąg hipotecznych i postępywania z kapitałami indemnizacyjnemi

W tejże sprawie wezwało nas c. k. Prezydyum Namiestnictwa dnia 28. czerwca 1876, a to wskutek inicyatywy P. Ministra spraw wewn. o powtórne objawienie zdania naszego w sprawie zamierzonego zaniechania przenoszeń kapitałów indemnizacyjnych do nowych ksiąg hipotecznych i nalegało na nas usilnie, abyśmy przychylili się do wniosku postawionego przez Prezydyum c. k. wyższego Sądu krajowego we Lwowie, a to do zmiany §. 32. ustawy krajowej z 20. marca 1874 L. 29. dz. ust. kraj.

Wydział krajowy wskutek uchwały swej z 15. września 1876 do l. 15915, oświadczył c. k. Prezydyum Namiestnictwa w obszernym wywodzie, iż nie może proponować zmiany §. 32. powyższéj ustawy hipotecznej, lecz stosownie do zawartych tamże postanowień musi obstawać przy wniosku swym już dawniej objawionym (sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego za czas od 1. lipca 1874 do 31. Stycznia 1875 str. 49), ażeby przenoszono do nowych ksiąg hipotecznych te kapitały indemnizacyjne, które tabularnie, a to w stanie biernym realności na rzecz funduszu indemnizacyjnego zabezpieczone są, — zaś co do wszystkich wypadków, w których to zabezpieczenie tylko z powodu braku księgi hipotecznej nastąpić dotąd nie mogło, zaproponował Wydział krajowy stósowny sposób postępowania, ażeby w nowych księgach hipotecznych zamieszczano na karcie ciężarów a to z wszelką dokładnością, jakie restancye indemnizacyjne obciążają rzeczoną realność.

Zdanie to uzasadnił Wydział krajowy ścisłymi powodami jurydycznymi, do czego przyłączają się względy na dobro i interesa całej ludności, a które wymagają usilnie, ażeby cała ludność z ksiąg hipotecznych osiągnąć mogła jak najdokładniejszą ewidencyą co do wszystkich ciężarów hipotecznych.

Fundacya ś. p. Pelagii Russanowskiej.

We funduszach tej fundacyi zaszła w roku 1876. ta zmiana, iż wylosowano we wrześniu 1876 dwa listy zastawne galic. zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie na łączną sumę 2000 złr., z której to gotówki zakupiliśmy nowe winkulowane listy zastawne tegoż samego zakładu w łącznej sumie nominalnej 2.200 złr. w. a.

Z osób pobierających wsparcie dożywotne z tej fundacyi, zmarli w roku 1876: Seweryn Goszczyński, Felix Bliziński, Jan Brawacki i Roch Rupniewski.

W kwietniu 1876 nadał kurator fundacyi opróżnione po Goszczyńskim miejsce, Feliksowi Breańskiemu w Paryżu, zaś w grudniu 1876 nadał opróżnione po Blizińskim miejsce, Jerzemu Bułharynowi w Jersey w Anglii zamieszkałemu. Wreszcie opróżnione po Brawackim i Rupniewskim miejsca nadał kurator fundacyi w marcu 1877 Franciszkowi Kowalskiemu i Antoniemu Kotarasińskiemu we Francyi zamieszkałym.

Galicyjski fundusz inwalidów z lat 1813, 1814 i 1815., pozostający dotąd w rękach c. k. Rządu

Poruszaliśmy tę sprawę ponownie, a mianowicie w pismach naszych z dnia 15. września 1876 do L. 15719 i z dnia 4. stycznia 1877 do L. 769 do c. k. Prezydyum Namiestnictwa wystósowanych, domagaliśmy się

wyjednania, ażeby rzeczone fundusze jak najrychlej pod zarząd Wydziału krajowego oddane zostały, o co też udało się c. k. Prezydyum Namiestnictwa do P. Ministra obrony krajowej.

W sprawie kwaterunkowej c. k. żandarmeryi.

Z uwagi, iż czynsze najmu koszar żandarmeryjnych wzmagają się ciągle i przyczyniają się w znacznej części do zwiększenia corocznego budżetu żandarmeryjnego, rozwinęliśmy już od dłuższego czasu usilniejszą czynność naszą, a w roku 1876. objęliśmy nietylko kierownictwo, ale też i całe przeprowadzenie tej sprawy kwaterunkowej w nasze ręce; w szczególności zastrzegliśmy się stanowczo przeciwko temu, ażeby c. k. komenda żandarmeryi krajowej jakikolwiek z już zawartych kontraktów co do najmu koszar żandarmeryjnych bez naszej wiedzy i bez naszego udziału przedwcześnie awizować niemogła i sprowadziliśmy całą sprawę na te tory, iż rozpoznajemy wprzód powody do awizowania kontraktów, dalej, iż zarządzamy wprzód za pośrednictwem Wydziałów powiatowych poszukiwania na miejscu za innem stosownem i taniem pomieszczeniem posterunków żandarm., co też zachowywujemy bezwzględnie przy każdej expiracyi kontraktów, a to w ten sposób, iż bez naszego czynnego udziału i przyzwolenia, żadne powiększenie czynszu najmu miejsca mieć nie może.

W sprawie posterunków żandarmeryjnych.

W roku 1876. weszły w kraju naszym następujące nowe posterunki żandarmeryjne w życie, a to:

w Olpinach od 1. maja 1876, w Bukaczowcach od 1. września 1876, w Jagielnicy, w Wełdzierzu, w Bieczy i w Łanczynie od 1. listopada 1876; posterunki w tych sześciu miejscowościach składają się z jednego naczelnika i trzech żandarmów.

Prócz tego zaprowadzono na próbę expozytury, składające się z jednego żandarma. a to:

w Nawaryi i w Lubieniu od 1. października 1876, w Tartakowie i Janczynie od 1. listopada 1876. Takież same expozytury mają być jeszcze urządzone w Dobrotworze i Ihrowicach.

Wreszcie zwykły posterunek żandarmeryjny przeniesiono ze Smorzego do Tuchołki. W r 1877. utworzono nowe posterunki żandarmeryjne w Sierczy w powiecie Chrzanowskim i w Wielkich Oczach w powiecie Jaworowskim; jednakże do tej chwili nie mamy jeszcze żadnej wiadomości, czyli takowe już rzeczywiście w życie wprowadzone zostały.

Niezałatwiona petycya sejmowa gminy Chocimierz o ustanowienie tamże posterunku żandarmeryjnego.

Powyższą przez Wysoki Sejm niezałatwioną petycyę odstąpiliśmy dnia 6. czerwca 1876. do l. 11398 c. k. Namiestnictwu, które nam odpowiedziało, iż tej petycyi uwzględnić nie może, a to z tego powodu, ponieważ

Chocimierz leży bardzo blisko Tłumacza, gdzie się znajduje posterunek żandarmeryi.

Wysoki Sejm raczy niniejsze sprawozdanie przyjąć do wiadomości.

Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 3. lipca 1877.

Przewodniczący i sprawozdawca

OKTAW PIETRUSKI w. r.

Odpis

odezwy Wydziału krajowego z dnia 2. czerwca 1876 l. 8630 do Świetn. Prezydyum c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Szanowną odezwą z d. 27. marca br. l. 2390/pr. Świetne Prezydyum zawiadomiło Wydział krajowy wskutek reskryptu Jego Exc. p. Ministra wyznań i oświecenia, że c. k. Rząd nie znajduje powodu do popierania sprawy urządzenia krajowej szkoły weterynaryi w myśl uchwały powziętej przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z d. 20. maja 1875. Wydział krajowy w odpowiedzi na interpelacyę p. Skrzyńskiego i towarzyszy o wynik rokowań z c. k. Rządem celem utworzenia szkoły weterynaryi, podał do wiadomości Wysokiego Sejmu wspomnianą na wstępie odmowną odezwę Św. Prezydyum Namiestnictwa. Wysoki Sejm podzielając zdanie Wydziału krajowego, ze odezwy tej nie można uważać za ostatnie słowo c. k. Rządu w sprawie założenia szkoły weterynaryi we Lwowie, gdyż opiera się ona na powodach nie osłabiających bynajmniej potrzeby założenia takiej szkoły, powziął na posiedzeniu z d. 25. kwietnia br. uchwałę następującej treści:

„Ponawia się rezolucyę na posiedzeniu z d. 20. maja 1875 zapadłą:

„Sejm wzywa Rząd, ażeby założył we Lwowie szkołę weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i szpitalem dla zwierząt, ofiarując na ten cel zabudowania w realności pod l. 466$^{1}/_{4}$ we Lwowie położone i odpowiedni obszar gruntu, niemniej roczną subwencyę w sumie 2.000 złr. z funduszu krajowego, obowiązując się nadto do ratalnego spłacania pożyczki hipotecznej na tę realność zaciągniętej i upoważnia się Wydział krajowy do prowadzenia rokowań z Rządem w myśl czwartej rezolucyi pod tym względem na posiedzeniu d. 20. maja 1875 zapadłej".

Wskutek powyższej uchwały Wysokiego Sejmu Wydział krajowy ma zaszczyt odnośnie do swojej odezwy z d. 1. czerwca 1875 l. 11575 upraszać ponownie Świetne Prezydyum c. k. Namiestnictwa, ażeby przedstawiło Wysokiemu Ministerstwu całą sprawę w jej obecnem stadyum i wyjednało przychylne oświadczenie się c. k. Rządu co do założenia szkoły weterynaryi we Lwowie pod warunkami wskazanymi w uchwale sejmowej z d. 20. maja 1875.

Na poparcie niniejszej prośby Wydział krajowy pozwala sobie przedstawić Świetnemu Prezydyum Namiestnictwa kilka uwag o powodach przytoczonych w szanownej odezwie z d. 27. marca br. l. 2390/pr. a mających wykazać, że nie zachodzi potrzeba założenia szkoły weterynaryi we Lwowie, że nawet założenie i utrzymanie takowej szkoły byłoby poniekąd niemożliwem.

J. Ex. p. Minister wyznań i oświecenia nie uwzględnił w swojej odmownej odpowiedzi niedostatecznej organizacyi zakładu weterynaryjnego we Wiedniu wobec potrzeb naszego kraju i wystąpił z argumentami, których bynajmniej nie uzasadniają rzeczywiste stosunki krajowe. Mianowicie

można to powiedzieć o przypuszczeniu, że szkoła weterynaryi we Lwowie nie miałaby tak znacznej liczby uczniów, by korzyść stąd odniesiona usprawiedliwiała znaczne koszta utrzymania tego zakładu. Twierdzenie to opiera J. Ex. p. Minister wyznań i oświecenia na tym fakcie, że w zakładzie weterynaryjnym w Wiedniu frekwencya uczniów ciągle się zmniejsza. Jednakże to zmniejszanie się frekwencyi uczniów w Wiedniu nie jest, przynajmniej co do Galicyi, dowodem braku kandydatów do zawodu weterynaryjnego, lecz raczej wymowną wskazówką, że wiedeński zakład uwzględniający głównie, prawie wyłącznie, chów koni, nie może wykształcić weterynarzy, którzyby odpowiedzieć mogli potrzebom tak rozległego u nas chowu bydła rogatego. Takie zdanie o zakładzie weterynaryjnym we Wiedniu objawiają u nas wszyscy znawcy fachowi i kompetentni do sądu. Komitet c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie tak samo wyraził się o wiedeńskim zakładzie weterynaryjnym wnosząc wskutek uchwały Walnego Zgromadzenia Rady Ogólnej Towarzystwa petycye do Wysokiego Sejmu w sprawie założenia szkoły weterynaryi we Lwowie.

Dalsze w szanownej odezwie z d. 27. marca br. l. 2390/pr. przytoczone zdanie J. Ex. pana Ministra wyznań i oświecenia, że zaopatrzenie lwowskiej szkoły weterynaryi w potrzebne siły nauczycielskie byłoby zadaniem nader trudnem, jeżeli już nie wprost niemożliwem, wydaje się Wydziałowi krajowemu także nieuzasadnionem, gdyż możnaby to dopiero utrzymywać po niepomyślnym wyniku konkursu na jaką posadę w zakładzie wetenaryjnym. Takiej wskazówki niema dotąd a Wydział krajowy polegając na zdaniu mężów fachowych, ma owszem wszelkie powody do mniemania, że w razie założenia szkoły weterynaryi we Lwowie nie braknie nauczycieli uzdolnionych zupełnie do wykładania przedmiotów w języku polskim.

W obec uwag powyższych a mianowicie w obec uwagi o jednostronnej i potrzebom Galicyi wcale nie odpowiadającej organizacyi zakładu weterynaryjnego w Wiedniu, Wydział krajowy nie może przypisywać wielkiego znaczenia danemu w szanownej odezwie z d. 27. marca br. l. 2390/pr. przyrzeczeniu, że wkrótce przedłożonym zostanie Radzie państwa projekt ustawy organizującej służbę weterynaryjną i uposażającej te posady w sposób odpowiedni. Nowo zorganizowane posady nie przyniosą spodziewanych korzyści, jeżeli z konieczności dostaną się kandydatom wykształconym jednostronnie i do tego w kierunku nieodpowiadającym warunkom podniesienia tak doniosłego dla nas pod względem ekonomicznym chowu bydła rogatego.

Tyle w odpowiedzi na przedmiotowe wywody szanownej odezwy z d. 27. marca rb. l. 2390/pr. Pozostaje jeszcze jedna okoliczność, która zdaniem Wydziału krajowego przemawia silnie za ponownem wzięciem pod rozwagę i za pomyślnem załatwieniem rezolucyi Wysokiego Sejmu z dnia 20. maja 1875.

Do tej chwili pozostaje w zawieszeniu uchwalona w Radzie państwa na posiedzeniu z d. 1. lutego 1875 rezolucya, którą przytaczamy w dosłownem brzmieniu:

„Die hohe Regierung wird aufgefordert, dem allgemeinen Mangel an geeigneten Bildungs-Anstalten für Thierärzte durch die Sorge für die Errichtung solcher Institute in der südlichen, nordwestlichen und nordöstlichen Gruppe der österreichischen Länder abzuhelfen“.

Na 159. posiedzeniu Izby deputowanych Rady państwa z d. 9. grudnia 1875 deputowany Jaworski przypomniał Wysokiemu Rządowi pilną sprawę założenia szkół weterynaryjnych, a J. Ex. p. Minister spraw wewnętrznych odpowiedział na to temi słowy (stenogr. prot. str. 5503):

„Ich versichere den Herrn Abgeordneten aus Galizien, dass nicht bloss mir, sondern auch den anderen betheiligten Mitgliedern der Regierung es gewiss am Herzen liegt, seinem schliesslich ausgesprochenen Wunsche zu entsprechen.“

Wobec powyższego oświadczenia J. Ex. p. ministra spraw wewnętrznych nie ulega wątpliwości, że Rada państwa nie przestanie nalegać na Rząd, ażeby uczynił zadość powyżej przytoczonej rezolucyi z d. 1. lutego 1876. Jeżeli zaś c. k. Rząd skłoni się do tego, o czem wątpić nie pozwala zapewnienie J. Ex. p. Ministra spraw wewnętrznych, to interes państwowy przemawia jak najdobitniej

za założeniem szkoły weterynaryi we Lwowie. Nasz kraj bowiem czując najwięcej potrzebę takiego zakładu, oświadczył za pośrednictwem swojej reprezentacyi gotowość do poniesienia na ten cel ofiar tak znacznych, że wobec nich skarb państwa nie będzie wystawiony nawet na połowę takich wydatków, jakieby go niezawodnie czekały w razie założenia szkoły weterynaryi w innej prowincyi.

Wydział krajowy kończy niniejsze przedstawienie swoje usilną prośbą o pospieszne traktowanie sprawy, gdyż Wysoki Sejm zechce niezawodnie na najbliższej sesyi położyć kres dzisiejszemu prowizoryum, które w obec zakupienia tak znacznej realności i przekształcenia takowej na cele szkolne, nie może być obojętnem dla funduszu krajowego.

D. j. w.

Odpis

przedstawienia Wydziału krajowego z dnia 29. sierpnia 1876 L. 21823 do JE. c. k. Ministra rolnictwa hr. Mannsfeld, rzeczywistego tajnego Radcy.

Wasza Ekscelencyo!

Powszechnie znana żywa troskliwość Waszej Ekscelencyi o kulturę krajową Galicyi zniewala podpisany Wydział krajowy do prośby, aby Wasza Ekselencya raczył udzielić mu swego poparcia w sprawie, która pod względem gospodarczym dla tutejszego kraju koronnego nadzwyczaj jest ważną.

Jak wiadomo dotyczącym Wysokim Władzom centralnym, usiłuje galicyjska Reprezentacya kraju od lat wielu wprowadzić w życie powstałą już w roku 1823 myśl utworzenia w Galicyi Szkoły weterynaryi. O tem zaś, że te konsekwentne, dotąd niestety bezowocne usiłowania mają źródło swe w głęboko poczutej istotnej potrzebie, wątpić nie pozwala, chociażby najpobieżniejszy rzut oka na stosunki ekonomiczne kraju. Podpisany Wydział krajowy sądzi przeto, że omawiając stosunki pomienione poprzestać może na przytoczeniu co najważniejszych tylko dat z odnośnego materyału statystycznego, zebranego prawie bez wyjątku w drodze urzędowej, do których nawiąże w krótkości kilka wniosków.

Podług spisu z roku 1869. posiadają królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane następującą ilość bydła.

Kraje	konie	muły	osły	woły, krowy	owce	kozy	świnie
Niższa Austrya	93558	38	278	503992	313618	50896	261243
Wyższa Austrya	51306	14	26	475519	125594	19502	182512
Salzburg	11134	12	14	167369	92052	33675	15397
Styrya	59709	24	184	595947	203820	38507	485030
Karyntya	22979	57	99	232791	176832	36630	99243
Kraina	19365	24	198	189540	85161	16555	63358
Tryest	8792	1720	11124	108026	341298	19707	47416
Tyrol	15743	2157	2285	461439	327412	137698	58932
Czechy	189337	83	402	1,602015	1,106290	194273	228180

Kraje	konie	muły	osły	woły, krowy	owce	kozy	świnie
Morawa	118469	40	289	537305	323503	80386	161419
Szląsk	27150	7	114	173141	73037	16012	54464
Galicya	698240	922	969	2070572	966763	35824	734572
Bukowina	42649	30	54	224424	217913	18786	133385
Dalmacya	16792	6497	15315	83132	673105	280656	26332

Na jedną milę kwadratową przypada przeto w przecięciu:

	w Galicyi:	w reszcie krajów razem:
koni	510·66	270·29
bydła rogatego	1526·20	1423·03
owiec	713·28	963·56
kóz	26·43	187·69
świń	541·97	489·12

Ze względu na liczbę ludności przypada w przecięciu na 1000 mieszkańców:

	w Galicyi:	w reszcie krajów razem:
koni	127·75	69·74
bydła rogatego	381·80	367·16
owiec	178·43	248·62
kóz	6·61	48·43
świń	135·58	126·20

Wartość wreszcie bydła wszelkiego rodzaju wynosi podług urzędowych obliczeń:

	Złr. wa.
w Niższej Austryi . .	34,008.000
„ wyższej Austryi . .	27,509.000
„ Salcburgu . . .	8,720.000
„ Styryi	37,426.000
„ Karyntyi . . .	14,044.000
„ Krainie . . .	10,936.000
„ Tryeście . . .	7,699.000
„ Tyrolu . . .	23,400.000
„ Czechach . . .	91,644.000
„ Morawie . . .	36,607.000
„ Szląsku . . .	10,718.000
„ Galicyi . . .	159,083.000
„ Bukowinie . . .	15,772.000
„ Dalmacyi . . .	9,333.000

Z powyższych zestawień wynika przedewszystkiem, że wartość bydła galicyjskiego ma się do wartości bydła wszystkich królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych razem wziętych

mniej więcej jak 1 do 3, czyli innémi słowy stanowi blisko trzecią część téj wartości; dalej, że Galicya nie tylko przewyższa każdy z wymienionych krajów koronnych z osobna pod względem ilości i wartości bydła, ale niemniej także w stosunku równie do obszaru, jak do liczby ludności w rubrykach wszystkich niemal ważniejszych gatunków bydła poszczycić się może wyższemi liczbami przeciętnemi, niż pozostała część téj połowy Monarchii.

Galicya przeto jest ze względu na obfitość swego bydła, a mianowicie koni, bydła rogatego i świń pomiędzy krajami koronnymi téj połowy Monarchii niezaprzeczenie głównym producentem koni i mięsa; przy przewadze zaś względnej, jaką Galicya ma obok tego co do ilości bydła w porównaniu z innemi krajami koronnemi, nasuwa się z góry także domysł, że tutejsza produkcya bydła znacznie przewyższa potrzeby krajowe i że po zaspokojeniu tych potrzeb pozostaje jeszcze znakomita nadwyżka płodów zwierzęcych. Jakoż są w rzeczy samej konie, dalej bydło rogate i świnie lub mięso z nich, obok zboża, głównemi artykułami wywozu galicyjskiego, a jako takie jedném z głównych źródeł dochodów kraju, które dla kraju tem wyższą ma wartość i tem większą wagę, że przy zupełnym niemal braku przedsięwzięć przemysłowych dochody wspomniane stanowi prawie wyłącznie zysk, osiągnięty ze sprzedaży wywiezionych płodów rolniczych.

Z tego też powodu musiała galicyjska reprezentacya krajowa zaliczać zawsze podniesienie chowu zwierząt domowych w Galicyi do najważniejszych zadań swych na polu ekonomicznem.

Ale i wysoki c. k. Rząd winienby chów ten najtroskliwszą otoczyć pieczą i to nie tylko dla dobra pojedyńczego kraju, lecz niemniej i z tego powodu, że z nadwyżki produkcyi galicyjskiej w koniach i mięsie korzysta bezpośrednio lub pośrednio cała Monarchia. Bezpośrednio o tyle, że Galicya dostarcza armii znacznej liczby przydatnych koni, pośrednio zaś przezto, że zaopatrza zachodnią część tej połowy Monarchii a w szczególności miasto stołeczne Wiedeń w dobre i stosunkowo tanie mięso. W jakich rozmiarach się to dzieje, wykazują w przybliżeniu następujące cyfry wywozu:

Koleją Karola Ludwika wywieziono:

w roku	koni	bydła rogatego	świń	mięsa
	s z t u k			cetnarów
1863	1294	87788	169627	66·56
1864	1466	104014	379121	119·80
1865	1000	61159	396760	525·56
1866	610	49852	262380	22·56
1867	628	91116	327014	6550·77
1868	656	96653	325853	12782·00
1869	879	115411	420503	21294·00
1870	741	122758	538202	27527·00
1871	988	93384	575803	33343·00
1872	1082	105462	584687	50561·00

Mniemając, że na tem zakończyć może uwagi o niepospolitem, zkądinąd powszechnie uznanem znaczeniu galicyjskiego chowu zwierząt domowych dla kraju i Monarchii, pozwala sobie podpisany Wydział krajowy tylko jeszcze powołać się na sprawozdanie Komisyi Wysokiej Izby posłów Rady państwa w przedmiocie znanego wniosku posła Heilsberga. W sprawozdaniu pomienionem znachodzi się bowiem pomiędzy innemi taki ustęp:

„Ze względu na geograficzne położenie tej połowy Monarchii pomiędzy stepami wschodu a gęstą zaludnioną zachodnią częścią Europy przypada jej wyraźnie zadanie, z jednej strony, aby

dostarczała wschodowi odpowiedniego materyału do hodowli, z drugiej zaś, aby zaopatrywała zachód w dostateczną ilość dobrego mięsa“. To zaś, co w przytoczonym co dopiero ustępie powiedziano o tej połowie Monarchii, da się widocznie w nierównie wyższym jeszcze stopniu zastosować do Galicyi.

Nie potrzeba zapewne dowodzić, że chów zwierząt domowych w Galicyi nie może się rozwijać tak samo, jakby w podobnych warunkach nigdzie rozwijać się nie mógł, Galicya przeto nie może spełnić swego zadania, jeżeli jest bezbronną w obec chorób bydła, które tem częściej i w tem większej liczbie pojawiać się zwykły, im więcej bydło do rozmaitych celów użytkowych się wykształca. Codzienne doświadczenie uczy wszędzie, gdzie pomoc weterynarska jest niedostateczną, ile zwierząt, szczególnie koni i bydła rogatego ginie marnie wskutek zupełnego zaniedbania lub przewrotnego leczenia w czasie choroby, do czego dodać jeszcze wypada nieobliczone straty, jakie hodowca ponosi skutkiem nieumiejętnego kucia koni.

Jeżeli zaś brak pomocy weterynarskiej już w zwykłych warunkach tamuje wielce rozwój chowu zwierząt domowych, to przeszkoda ta musi się stać wprost niepokonaną, skoro do powszechnych powodów chorób zwierzęcych przyłączą się tak nadzwyczajne i zgubne jak w naszem kraju. Jak wiadomo bowiem jest Galicya nietylko znakomitym producentem bydła rogatego, lecz zarazem skutkiem swego położenia geograficznego głównym traktem dla międzynarodowego handlu bydłem pomiędzy krajami obcemi, graniczącemi z nią od północy i wschodu z jednej, a zachodnią częścią Monarchii z drugiej strony, przyczem po części występuje jako pośrednik, gdyż sprowadza chude bydło stepowe, które następnie jako opasy wysyła na zachód. I tak wprowadzono podług urzędowych wykazów przez 6 nadgranicznych zakładów kontumacyjnych:
w Brodach, Horoszowie, Husiatynie, Kozaczówce, Podwołoczyskach i Skale, częścią aby wprost przewieść dalej, częścią zaś celem utuczenia w tutejszych gospodarstwach, posiadających gorzelnie:

		sztuk bydła rogatego
w roku	1864	13659
„	1865	4786
„	1866	3415
„	1867	14118
„	1868	27367
„	1869	41949
„	1870	28905
„	1871	17063
„	1872	16429
„	1873	25438

Ponieważ zaś przeważnie sucha granica Galicyi od północy i wschodu niesłychanie ułatwia wprowadzanie bydła bez kontroli, przeto zdaje się uzasadnionem przypuszczenie, że przytoczone co dopiero a i tak już wysokie cyfry import rzeczywisty znacznie jeszcze przewyższą.

Jaki wpływ ten znaczny import bydła w ogóle a mianowicie import usuwający się z pod kontroli, któremu ze względu na wspomniane trudności bodaj kiedykolwiek w zupełności i trwale będzie można położyć tamę, musi wywrzeć koniecznie nas tan zdrowia bydła krajowego, łatwo ocenić, uprzytomniwszy sobie, że kraje ościenne, z których transporta bydła przez Galicyę idą na zachód, osławione są bardzo słusznie jako siedliska zaraz bydlęcych.

Wspomnione już sprawozdanie komisyi Wysokiej Izby posłów Rady państwa twierdzi pomiędzy innemi, że „szczególniej w północnych krajach (Monarchii) skutkiem dowozu żywności, mianowicie do miasta stołecznego Wiednia, najstraszniejszy wróg chowu bydła (księgosusz) niemal stale się zagnieździł“. Słuszności zaś twierdzenia powyższego dowodzą następujące cyfry od r. 1861 aż do 1871 włącznie, a więc w ciągu lat 11., nawiedził księgosusz w 1532 miejscowościach Galicyi 11067 obejść, posiadających 679.644 sztuk bydła rogatego. Zachorowało na księgosusz ogółem 51784

sztuk, z których 8859 wyzdrowiało, 32840 uległo chorobie, a 10.085 wypałkowano. Ponieważ zaś przy tej sposobności wypałkowano nadto 13263 sztuk bydła pozornie zdrowego, przeto całkowita strata w bydle, jaką w ciągu periodu wspomnianego spowodował księgosusz, wynosi 56.188 sztuk. Obok straty, jaką w obec powyższego księgosusz wyrządził krajowi, poniósł skarb państwa na środki zaradcze przeciw zarazie następujące koszta:

w roku	1865	około	70384 zł.
„	1866	.	45383 „
„	1867	.	49061 „
„	1868	.	100856 „
„	1869	.	173204 „
„	1870	.	100723 „
„	1871	.	158577 „
„	1872	.	142263 „
„	1873	.	186642 „

Treścią dotychczasowych wywodów jest w krótkości co następuje: Zdaniem podp. Wydziału krajowego nie podlega żadnej wątpliwości, że rozwój lub upadek chowu zwierząt domowych w Galicyi ma na teraz dla kraju znaczenie niemal kwestyi bytu ekonomicznego, która zarazem obchodzi bardzo blisko wszystkie kraje koronne w Radzie państwa reprezentowane; dalej, że chów ten w ogóle nie może się rozwijać bez należytej pomocy weterynarskiej, a co się tyczy w szczególności bydła rogatego jeszcze tém mniej, ponieważ Galicya skutkiem znanych okoliczności bywa bardzo często nawiedzaną przez zarazy bydlęce a mianowicie przez księgosusz, co znów równie kraj, jako też państwo jako takie o dotkliwe przyprawia straty. Obok tego wypada jeszcze podnieść, że w razie braku weterynarzy tak często niestety w Galicyi pojawiające się zarazy bydlęce muszą niechybnie trwać dłużej i więcej się rozprzestrzeniać, porówno z czem wzmaga się trudność zapobieżenia zawleczeniu zarazy do innych części Monarchii, że przeto Galicya ma prawo żądać, aby w tym względzie uważaną i traktowaną była jako przedmurze, które z natury rzeczy najwięcej wystawione na niebezpieczeństwo ma przytem zadanie osłaniania całej Monarchii.

Badając z uwzględnieniem przedstawionych stosunków, o ile liczba weterynarzy obecnie w Galicyi czynnych odpowiada potrzebie, dochodzi się do arcysmutnego rezultatu. Galicya posiada w tej chwili tylko następujących weterynarzy:

1) C. k. weterynarza krajowego (przy c. k. Namiestnictwie we Lwowie) . .	1
2) C. k. weterynarzy powiatowych w Brodach, Borszczowie, Husiatynie, Krakowie, Oświęcimie i Skałacie	6
3) C. k. Dyrektorów zakładów kontumacyjnych w Brodach, Husiatynie, Kozaczówce i Podwołoczyskach	4
4) Weterynarzy miejskich we Lwowie i Krakowie	2
5) Weterynarzy bez urzędowego stanowiska	17
razem .	30

pomiędzy którymi tylko 11 urzędników państwowych. Przypuściwszy przeto, że kraj zaopatrzonym jest w weterynarzy i bydło wszędzie w równej mierze, pełniłaby jedna osoba służbę weterynarską na przestrzeni około 45 mil kwadratowych u mniej więcej 23088 koni, 69019 sztuk bydła rogatego, 32225 owiec i 24485 świń; w rzeczywistości zaś stosunek ten jest jeszcze o wiele niekorzystniejszym już z tego powodu, że czynność urzędowa czterech weterynarzy wymienionych pod 3), w której zakres leczenie bydła krajowego zgoła nie wchodzi, siły ich w zupełności wyczerpuje.

Rażąca dysproporcya pomiędzy liczbą galicyskich weterynarzy z jednej strony, a rozległością kraju i ilością jego bydła w tak niezwykłej mierze śmiertelnymi chorobami nawiedzanego z dru-

giej, musiała koniecznie na bydło to wpłynąć zgubnie. Jakoż nie pomyli się z pewnością, kto fakt skonstatowany przez spis z roku 1869, że liczba bydła rogatego w Galicyi umniejszyła się w ciągu poprzedzających lat dwunastu o 255000 sztuk, będzie uważał za stojący w związku z powyższą okolicznością, a nawet ubytek ten przypisze w wielkiej części niedostatkowi weterynarzy. Przypuścić więc należy, że ani Wys. c. k. Rząd ani ktokolwielwiek inny nie wystąpi przeciw twierdzeniu, że pomnożenie weterynarzy w Galicyi jest naglącą potrzebą.

Na zakończenie pozostaje tylko jeszcze do zbadania, jakich środków użyć wypada, aby ową potrzebę zaspokoić. Jak się okazuje z odnośnych rozpraw Wys. Rady państwa i galicyjskiego Sejmu krajowego, są wszyscy, od których w tej sprawie zawisła decyzya, o tyle zgodni, że widzą środek skuteczny do osiągnięcia pożądanego celu w pomnożeniu systemizowanych posad weterynarzy powiatowych. Sporną zaś kwestyę, czy państwo czy kraj ma obowiązek ponieść koszta ztąd wynikające, można tutaj, jako do rzeczy nie należącą pominąć. Jakkolwiek pomnożenie posad weterynarzy powiatowych zasługuje ze wszech miar na polecenie, to przecież z drugiej strony jasnem jest, że środek ten sam jeden nie byłby dostatecznym, albowiem w obec małej liczby weterynarzy, jakich kraj w tej chwili posiada i w obec okoliczności, że podług dotychczasowych doświadczeń także bardzo ich mało corocznie przybywa, nie ulega z góry wątpliwości, że nowo utworzone posady musiałyby w części z powodu braku odpowiednich kandydatów pozostać nieobsadzone, jeżeli usiłowania nie będą zwrócone więcej jak do tej pory ku wykształceniu takich kandydatów. Spodziewać się zaś, że brak kandydatów w zawodzie weterynaryi rolniczej da się usunąć kiedykolwiek za pomocą półśrodków jak n. p. przez wyznaczenie stypendjów dla uczniów c. k. zakładu weterynaryi w Wiedniu, znaczyłoby narażać się na niechybny zawód.

Pominąwszy już, że wspomniany zakład, mając plan nauk zastosowany głównie do potrzeb armii, nie może całkowicie zadowolnić wymagań, jakie w tym wypadku ze stanowiska rolnictwa stawiane być muszą, przypuścić zaledwie podobna, aby jeden jedyny zakład tego rodzaju był w stanie wykształcić liczbę uczniów wystarczającą do zaopatrzenia w weterynarzy wszystkich krajów tej połowy Monarchii; w każdym razie zaś mógłby tego dokazać tylko wtedy, jeżeliby mu kraje koronne dostarczały uczniów w liczbie odpowiedniej. Owoż co się tyczy Galicyi, to nie ma żadnego prawdopodobieństwa, ażeby liczba uczniów, udających się ztąd corocznie do zakładu weterynaryi w Wiedniu wzrosła do wysokości odpowiadającej potrzebom kraju. Po pierwsze bowiem nie uprawnia zwykły stopień wykształcenia przygotowawczego przyszłych uczniów weterynaryi w ogólności do nadziei, aby uczniowie ci, nawet i w tym razie, gdy jak w naszym kraju nie należą do narodowości niemieckiej, dostatecznie byli biegli w języku niemieckim, ażeby można obiecywać sobie dla nich korzyść z wykładów w tym języku. Z tego powodu zaś prawdopodobnie tylko wyjątkowo nastręczyłaby się sposobność do zrobienia użytku z stypendyów, któreby wyznaczone były dla uczniów zakładu weterynaryi we Wiedniu z Galicyi pochodzących. Z drugiej strony okazują wprawdzie przynajmniej u nas prawie tylko synowie mniej lub więcej niezamożnych rodziców skłonność do zawodu weterynarskiego, jednakże kandydaci ci w czasie studyów swoich po największej części albo wcale by nie potrzebowali pomocy materyalnej, albo tylko bardzo małą, gdyby im dano sposobność do odbycia studyów fachowych w kraju, gdy przeciwnie rzadko który z nich jest w stanie opędzić koszta połączone z odbywaniem studyów w wiedeńskim zakładzie weterynaryi, jeżeli nie uzyska na ten cel znacznego stypendyum. Jeżeliby przeto Galicyi i nadal tylko pomieniony zakład miał dostarczać weterynarzy, to wyznaczyć się mające dla uczniów jego stypendya, musiałyby być nie tylko bardzo liczne, ale i tak wysokie, że spowodowałyby nieproporcyonalnie znaczny nakład, któryby słusznie odstręczył galicyjską reprezentacyę krajową.

W tych okolicznościach nie waha się podp. Wydział krajowy twierdzić stanowczo, że jedyną do celu prowadzącą drogą jest w tym wypadku utworzenie szkoły weterynaryi połączonej z szkołą

kucia koni w Galicyi, pozwalając sobie zarazem przypomnieć, że Wys. Izba posłów Rady państwa w rezolucyi swej z dnia 1. lutego 1875 wypowiedziała takież same zapatrywanie.

Celem należytego uwzględnienia tych dla dobra kraju wielce ważnych okoliczności i celem najrychlejszego zadośćuczynienia powszechnie uznanej potrzebie szkoły weterynaryi w Galicyi, przyznała reprezentacya kraju podpisanemu Wydziałowi krajowemu już przed dwoma laty znaczne fundusze na zakupienie i przekształcenie odpowiedniej realności. Wywiązując się bezzwłocznie z tego zadania zakupił Wydział krajowy realność obejmującą przestrzeń około 17 morgów. W skutek znacznych z starannem uwzględnieniem specyalnych celów naukowych podjętych a tem samem kosztownych robót adaptacyjnych, realność ta została już przed dziesięciu miesiącami przekształconą w sposób jak najlepiej odpowiadający zamierzonemu celowi. Dwupiątrowy główny budynek zawiera w sobie obszerne sale wykładowe i wygodne pomieszkanie dla nauczycieli i służby zakładu. Obok przekształconego głównego budynku wybudowano szpital dla chorych zwierząt, prosektorjum i kuźnię. Przy budowie tych trzech budynków uwzględniono w zupełności wszystkie fachowe wskazówki tutejszego weterynarza miejskiego, a tem samem stało się zadość wszelkim umiejętnym wymaganiom.

Wkrótce po rozpoczęciu robót adaptacyjnych wezwał Sejm galicyjski na posiedzeniu z dnia 20. maja 1875 wysoki Rząd, ażeby założył we Lwowie, kosztem skarbu państwa szkołę weterynaryi wraz ze szkołą kucia koni i szpitalem dla chorych zwierząt. W tejże uchwale ofiarował wysoki Sejm c. k. Rządowi bezpłatnie na cel wskazany wymienione powyżej budynki z odpowiednią przestrzenią ogrodu. Nadto zobowiązał się Sejm wyznaczać corocznie z funduszów krajowych subwencyę w kwocie 2000 złr. na rzecz otworzyć się mającej szkoły weterynaryi i spłacić w umówionych kontraktem ratach pożyczkę zaciągniętą na hipotekę ofiarowanej Rządowi realności.

Na podstawie upoważnienia zawartego w dalszym ustępie tej uchwały rozpoczął podpisany Wydział krajowy za pośrednictwem c. k. Prezydyum Namiestnictwa rokowania z Wysokim Rządem.

W skutek wysokiego reskryptu Jego Excelencyi Pana Ministra wyznań i oświecenia z dnia 18. lutego 1876 l. 4599 Prezydyum c. k. Namiestnictwa we Lwowie odezwą z dnia 27. marca 1876 l. 2390/pr. uwiadomiło Wydział krajowy, że wysoki c. k. Rząd nie widzi się spowodowanym popierać podniesionej przez Sejm galicyjski sprawy założenia szkoły weterynaryi we Lwowie, gdyż w obec ciągłego zmniejszania się liczby kandydatów oddających się zawodowi weterynarskiemu nie można przypuszczać, ażeby frekwencya w nowym zakładzie i osiągnięte stąd praktyczne skutki odpowiadały kosztom wyłożonym na jego założenie i utrzymanie a nadto w obecnym stanie rzeczy wyposażenie otworzyć się mającego zakładu w odpowiednie siły nauczycielskie i materyały naukowe jest zadaniem trudnem, może nawet wprost niemożliwem.

Jego Excelencya Pan Minister wyznań i oświecenia uczynił nadto uwagę, że cel wytknięty lwowskiej szkole weterynaryi dałby się o wiele łatwiej osiągnąć przez rychłą organizacyę służby weterynaryjnej i odpowiednie udotowanie odnośnych posad, tudzież przez znaczniejsze wspieranie uczniów uczęszczających do wiedeńskiego zakładu naukowego, że dalej w ostatnim kierunku na galicyjskiej reprezentacyi krajowej cięży obowiązek zjednania służbie weterynaryjnej większej liczby galicyjskich kandydatów za pomocą stypendyów i innych środków.

O tej odmownej odpowiedzi Jego Excelencyi Pana Ministra wyznań i oświecenia uwiadomiony został Sejm galicyjski na tegorocznej Sesyi z powodu interpelacyi wniesionej przez posła Skrzyńskiego w sprawie przebiegu i skutku zawiązanych z Rządem rokowań.

Odpowiadając na tę interpelacyę oświadczył podpisany Wydział krajowy, że odpowiedzi Wysokiego Rządu nie może uważać za stanowcze załatwienie sprawy i że zamierza ponowić rokowania, gdyż wspomniony powyżej reskrypt Jego Excelencyi Pana Ministra wyznań i oświecenia opiera się na powodach, które bynajmniej nie osłabiają ogólnie uznanej potrzeby założenia szkoły weterynaryi we Lwowie.

Zdanie to podzielił Sejm krajowy, gdyż wkrótce potem ponowił swoją zeszłoroczną, powyżej przytoczoną uchwałę i wezwał podpisany Wydział krajowy, ażeby w myśl tej ponowionej uchwały prowadził dalsze rokowania z Wysokim c. k. Rządem.

Czyniąc zadość temu wezwaniu Wydział krajowy odezwą z dnia 2. czerwca b. r. l. 8630 udał się do Prezydyum c. k. Namiestnictwa z prośbą, ażeby wyjednało pomyślniejsze postanowienie u c. k. Rządu i przy tej sposobności starał się w następujący sposób odeprzeć przytoczone przez Jego Excelencyę Pana Ministra wyznań i oświecenia motywa odmownej odpowiedzi.

Motywa te są przedewszystkiem z tego powodu nieprzekonujące, że opierają się na stosunkach innych krajów koronnych, gdy tymczasem Galicya ze względu na przedstawione w pierwszej części tego pisma stosunki ekonomiczne jest zupełnie uprawnioną upominać się o wyjątkowe stanowisko i traktowanie co do chowu bydła.

Odrębne stosunki Galicyi w tej mierze zostały pominięte, mianowicie, w wyrażonem na wstępie przypuszczeniu, że nieznaczna frekwencya założyć się mającej szkoły weterynaryi we Lwowie nie mogłaby usprawiedliwić potrzebnych na to znacznych wydatków. Przypuszczenie to opiera Jego Excelencya Pan Minister wyznań i oświecenia na fakcie, że frekwencya we Wiedniu ciągle się zmniejsza, co jednakże chyba w obec innych krajów koronnych, ale żadną miarą w obec Galicyi dowodzić nie może braku kandydatów do służby weterynaryjnej. Fakt ten stanowi raczej dowód prawdziwości uwagi wypowiedzianej powyżej przez Wydział krajowy co do niedostatecznej organizacyi wiedeńskiej szkoły weterynaryi. Z upadku frekwencyi w wiedeńskiej szkole da się mianowicie wysnuć ten wniosek, że szkoła ta z powodu jednostronnego uwzględniania chowu koni w przeważnie wojskowych celach nie jest w stanie wykształcić weterynarzy, którzyby zupełnie odpowiedzieć mogli potrzebom chowu bydła prowadzonego w Galicyi w tak wielkich rozmiarach. Zdanie to podzielają tutejsi fachowi znawcy a komitet galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego wyraził się w ten sam sposób w petycyi sejmowej, uchwalonej na pełnem posiedzeniu Rady ogólnej w sprawie założenia szkoły weterynaryi we Lwowie.

Dalsze twierdzenie Jego Excelencyi Pana Ministra wyznań i oświecenia, że zaopatrzenie lwowskiej szkoły weterynaryi w potrzebne siły nauczycielskie byłoby zadaniem trudnem a może nawet niemożliwem, niema także faktycznej podstawy. Twierdzenie to mogłoby być postawione dopiero po bezskutecznem rozpisaniu konkursu, co dotąd nie nastąpiło. — Wydział krajowy mniema owszem, że polegać należy na zdaniu tutejszych znawców fachowych, iż w razie rozpisania konkursu nie okaże się brak kandydatów zupełnie uzdolnionych do wykładania przepisanych przedmiotów naukowych w polskim języku.

W obec faktu, że ukończeni uczniowie wiedeńskiego zakładu weterynaryjnego z powodów powyżej wyłuszczonych nie mogą odpowiedzieć wymaganiom ekonomicznego położenia Galicyi a mianowicie wymaganiom galicyjskiego chowu bydła, mniema podpisany Wydział krajowy, że zapowiedzianemu przez Jego Excelencyę Pana Ministra wyznań i oświecenia projektowi ustawy o organizacyi służby weterynaryjnej i odpowiedniem uposażeniu odnośnych posad niemożna przypisywać przynajmniej co do Galicyi doniosłej praktycznej skuteczności. — Cel wytknięty nie da się osiągnąć za pomocą nowo zorganizowanych posad służbowych, jeżeli takowe obsadzane być muszą kandydatami, których wykształcenie fachowe okaże się niedostatecznem z powodu powyżej przedstawionego stosunku wiedeńskiej szkoły weterynaryi do ekenomicznych stosunków Galicyi.

Pozostaje jeszcze jedna okoliczność, która najwięcej spowodowała podpisany Wydział krajowy do ponownego zawiązania dotychczas bezskutecznych rokowań z Wysokim c. k. Rządem.

Dnia 1. lutego 1875 W. Rada Państwa powzięła następującą uchwałę:

„Wzywa się Wysoki Rząd, ażeby powszechnemu brakowi stosownych szkół dla weterynarzy zaradził przez założenie takich zakładów w południowej, północno-zachodniej i północno-wschodniej grupie austryackich krajów.“

Na 159. posiedzeniu Izby deputowanych z dnia 9. grudnia 1875 deputowany Jaworski przypomiał tę uchwałę i otrzymał następującą odpowiedź od Jego Excelencyi Pana Ministra spraw wewnętrznych:

„Zapewniam Pana Deputowanego z Galicyi, że nietylko ja, lecz także inni członkowie Rządu pamiętają o tem, ażeby stało się zadość życzeniu przez niego w końcu mowy wyrażonemu.“

Jeżeli tedy Wysoki Rząd stosownie do powyżej przytoczonego oświadczenia Jego Excelencyi Pana Ministra spraw wewnętrznych zamierza jak najrychlej uczynić zadość uchwale Rady Państwa z dnia 1. lutego 1875, to nastręcza się teraz najlepsza sposobność do założenia stosunkowo nieznacznym kosztem zakładu naukowego nadzwyczajnej doniosłości dla całego państwa. Galicyjska reprezentacya kraju objawiła gotowość do poniesienia dla sprawy założenia szkoły weterynaryi we Lwowie ofiar tak znacznych, że gdyby Wysoki Rząd postanowił wykonać przytoczoną powyżej uchwałę W. Rady Państwa na rzecz innej prowincyi w północno-wschodniej grupie krajów, skarb państwa musiałby z tego powodu ponieść niezawodnie dwa razy większe koszta.

Podpisany Wydział krajowy ma zaszczyt upraszać najuprzejmiéj, ażeby Wasza Excelencya raczył przedstawione w tym memorjale stosunki i fakta wziąć pod życzliwą rozwagę, zawiązane za pośrednictwem Prezydyum c. k. Namiestnictwa we Lwowie rokowania poprzeć w kompetentnem miejscu i pomyślne załatwienie sprawy w miarę możności przyspieszyć.

D. j. w.

Odpis

sprawozdania kollaudacyjnego komisyi, wysadzonej do rewizyi budowy szkoły krajowej weterynaryi z dnia 28. lutego 1876 L. 5209.

Wysoki Wydziale krajowy!

W myśl rozporządzenia Wys. Wydziału do L. 3762 z r. 1876 przeprowadziła niżej podpisana komisya rewizyą budowy szkoły weterynaryi krajowej na Szumanówce.

Rewizya ta nie mogła być kollaudacyą budowy w ścisłem tego wyrazu znaczeniu, gdyż brakowało niezbędnych na ten cel, a znacznej pracy wymagających substratów, jak planów i kosztorysów kollaudacyjnych. Komisya tem mniej zajmowała się kollaudacyą budowy w określonem powyżej znaczeniu, ponieważ p. nadinżynier Raciborski jako wyłączne zadanie komisyi oznaczył zbadanie budowy co do przydatności na zamierzony cel, jako też co do kosztów, względnie do dobroci technicznego wykonania.

Stosując się do tych wskazówek przeprowadziła komisya ścisłą wizyę miejscową i składa orzeczenie swe jak następuje:

a) Co do przydatności budowy na zamierzony cel.

Ponieważ kierownictwo budowy działało we wszystkiem w porozumieniu z członkiem weterynarskim podpisanej komisyi, przeto już wśród budowy uwzględniono wszelkie potrzeby administracyi i manipulacyi wewnętrznej, a mianowicie rozszerzono stanowiska, które początkowo były za wązkie, umieszczono szpital chorób zaraźliwych w osobnym i odległej położonym budynku, urządzono lokalność do kucia koni odpowiedniej i t. p. Jako jedyną niedogodność uznała komisya umieszczenie podciągu w sali operacyjnej, który tak nisko zachodzi, że konie głową wyrzucające łatwo o niego uderzyć i uszkodzić się mogą. Podciąg ten powinien być zniesiony, belki zaś należałoby wzmocnić za pomocą konstrukcyi, która na strychu bez trudności da się urządzić.

b) Co do kosztów, względnie do dobroci technicznego wykonania.

Przy porównaniu ogólnych cyfr pierwotnych kosztorysów a rzeczywistych kosztów budowy podpadła komisyi ogromna między temiż różnica, wykazująca redukcyą kosztów budowy o circa 35% względnie do kwot preliminowanych. Komisya uważała za zadanie swoje dochodzenie powodów tej różnicy i wyjaśnienia, czy takowa polega na zaniechaniu robót, pierwotnie preliminowanych, czy też na taniem wykonaniu budowy. Tym celem badała komisya szczegółowe plany budowy i kosztorysy pierwotne, porównuwując z niemi budowę po wykonaniu i koszta tejże, — dochodząc pozycyę po

pozycyi, o ile przy wykonaniu zmiany, redukcye lub dodatki powstały, — porównując wreszcie ceny jednostkowe preliminowane z cenami rzeczywiście płaconemi.

Na podstawie tych dochodzeń przekonała się komisya, że redukcya kosztów budowy na 3ch polega czynnikach:

1. na zaniechaniu niektórych robót preliminowanych, które przeważnie do budynku głównego się odnosi i tamże przeszło 6000 zł. stanowi;

2. na użyciu starych materyałów mianowicie cegieł i kamienia z rozebranych budynków;

3. na tańszem wykonaniu niektórych robót, mianowicie murarskich, ciesielskich, blacharskich, przy których tak znaczne obniżenie cen uzyskano, iż nawet mimo dość znacznych nieprzewidzianych robót, n. p. około szpitala chorób zaraźliwych, kuźni, — oszczędności powyżej wymienione uzyskano.

Komisya przeto z całem przekonaniem orzec może, że budowa nadzwyczajnie tanio wykonaną została, — co na karb zapobiegliwego i trudu nieszczędzącego kierownictwa położyć należy.

Co do technicznego wykonania, to takowe względnie do kosztów odpowiedniem nazwać można, jednakże komisya pominąć nie może uwagi, że ze stanowiska racyonalnej techniki nie podziela dążności do bezwzględnej ekonomii, która przy wykonaniu budowy ze szkodą tejże jako rozstrzygający punkt widzenia zachowaną była i wobec której kierownictwo budowy, niezawodnie nieraz wbrew lepszemu swemu przekonaniu, niekiedy do wyboru nieodpowiednich środków zmuszonem było.

Tym to powodom przypisać należy, że n. p. parapety pod sztakiety frontowe i cokoły budynków i baryer zostały wykonane z cegły tynkiem wyprawionej, zamiast z trwałego kamienia. Skutkiem zaś jest oblatywanie wyprawy, które uchylić się nie da. Komisya proponuje w takich przypadkach odskrobanie wyprawy jako jedyny środek, jeżeli się nie chce ponosić nieustannych i znacznych kosztów konserwacyi. Z tegoż samego powodu zaleca się odskrobanie wyprawy na murze, który wspiera teraz wzdłuż szpitala zwierzęcego, jakoteż nadanie terasowi gwałtowniejszego spadku i nieprzepuszczalnej posadzki dla szybkiego i nieszkodliwego odpływu wody atmosferycznej.

Na tem zakończyła komisya czynności swe, mniemając, że odpowiedziała intencyi wymienionego powyżej rozporządzenia Wysokiego Wydziału.

D. j. w.

Wierzbicki w r. **Hochberger** w. r. **Józef Kubicki** w. r.

Odpis

przedstawienia Wydziału krajowego do JE. c. k. Ministra rolnictwa pana hr. Mannsfeld, rzeczywistego tajnego Radcy w Wiedniu z dnia 16. stycznia 1877 l. 1763.

Wasza Ekscelencyo!

Kiedy wskutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 30. kwietnia 1875 l. 19115 w ciągu lat 1875 i 1876 polityczne władze krajowe królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, postarały się o zebranie materyału, który Wys. c. k. Ministerstwu rolnictwa zdawał się jeszcze potrzebnym, aby módz przystąpić do rozwiązania kwestyi reformy obecnej ustawy lasowej, dotknął Wasza Ekscelencya przy sposobności ostatnich obrad nad budżetem państwowym na posiedzeniu Izby posłów Rady państwa z dnia 17. grudnia 1876 przedmiotu tego w sposób taki, że oświadczenie Waszej Ekscelencyi musiało niechybnie we wszystkich naczelnych władzach autonomicznych tej połowy Monarchii wzbudzić uczucie najwyższego i najboleśniejszego zadziwienia.

W odnośnem przemówieniu Waszej Ekscelencyi mieści się bowiem podług sprawozdań stenograficznych pomiędzy innymi następujący dosłowny ustęp:

„Z tego powodu czułem się zobowiązanym zebrać istniejący materyał, przystąpić do wypracowania projektu ustawy lasowej, i jak sądzę, mogę wyrazić nadzieję, że gdy Wysoka Izba podejmie na nowo swoją czynność, wkrótce potem będę w stanie projekt ten przedłożyć jej do ocenienia".

Podpisany Wydział krajowy nie sądzi, aby pojmował mylnie znaczenie ustępu końcowego powyższego oświadczenia, przypuszczając, że Wasza Ekscelencya chciał dać do zrozumienia, że ma zamiar przedłożyć Izbie posłów Rady państwa do konstytucyjnego załatwienia projekt ustawy lasowej mającej obowiązywać wszystkie kraje koronne tej połowy Monarchii. Jeżeli zaś przypuszczenie to jest trafnem, to dla podpisanego Wydziału krajowego nie będzie zgoła trudnem uspra-

wiedliwić najzupełniej uczucie bolesnego zadziwienia, które wobec przywiedzionego wyżej oświadczenia Waszej Ekscelencyi i nim owładnęło.

Zaraz bowiem przy pierwszem zebraniu się Komitetu ankietowego, zwołanego przez c. k. Namiestnictwo we Lwowie, celem rozebrania kwestyi reformy obecnej ustawy lasowej, w którego obradach w myśl życzenia Wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa i na wezwanie pomienionego Namiestnictwa z dnia 20. czerwca 1875 l. 24140 brali także udział delegaci podpisanego Wydziału krajowego, nie omieszkał już podpisany Wydział krajowy właśnie za pośrednictwem tychże delegatów z powołaniem się na §. 18. Statutu krajowego dla Królestw Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 26 lutego 1861 (Dz. pr. p z dnia 28. lutego 1861 l. 20) wyrazić stanowczego oczekiwania, że zamierzona reforma ustawy lasowej co do Galicyi nie będzie przeprowadzoną inaczej, jak w drodze ustawodawstwa krajowego. Aby zaś oczekiwanie to zawieść miało, tem mniej można było przypuszczać, że nietylko w ustępie I 1. wspomnianego paragrafu galicyjskiego Statutu krajowego wszelkie rozporządzenia tyczące się kultury krajowej, do których przecież ewentualną reformę ustawy lasowej niezaprzeczenie zaliczyć trzeba, uznane są za sprawy krajowe, ale nadto zdaniem podpisanego Wydziału krajowego nie może ulegać wątpliwości, że także i na mocy ustawy z dnia 21 grudnia 1867, którą zmieniona została ustawa zasadnicza o reprezentacyi państwa z dnia 26. lutego 1861 (Dz. pr. p. z dnia 22. grudnia 1867 l 141.) całe ustawodawstwo w sprawach kultury krajowej należy do zakresu działania krajów koronnych w Radzie państwa reprezentowanych. Owoż podpisanemu Wydziałowi krajowemu zdaje się wprawdzie prawie niepodobnem, aby twierdzeniu powyższemu cośkolwiek dało się zarzucić; niemniej przecież sądzi tenże, że wobec dzisiejszego stanu rzeczy nie powinien na wszelki wypadek szczędzić trudu, aby na podstawie postanowień rzeczonej ustawy zasadniczej i zapatrywań, jakie wśród obrad nad takową objawiła Reprezentacya państwa, wykazać z góry bezzasadność wszelkiej wątpliwości, jakaby w tej mierze powstać mogła. W §. 11. ustawy zasadniczej o Reprezentacyi państwa z d. 21. grudnia 1867 wyliczone są pod lit. *a*) do *o*) wszystkie sprawy zastrzeżone ustawodawstwu państwowemu. Paragraf 12. zaś tejże ustawy brzmi jak następuje:

„Wszystkie inne przedmioty ustawodawstwa, które w tej ustawie nie są wyraźnie zastrzeżone w Radzie państwa, należą do zakresu działania Sejmów krajowych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych i załatwiają się konstytucyjnie w tychże sejmach i wspólnie z niemi. Gdyby jednakże którykolwiek Sejm krajowy postanowił, że jeden lub drugi z przedmiotów ustawodawstwa jemu przekazanych ma wziąć pod obrady i załatwić Rada państwa, to przedmiot ten w tym wypadku i względem dotyczącego Sejmu krajowego przechodzi do zakresu działania Rady państwa“.

Ponieważ zaś o sprawach kultury krajowej nietylko w wspomnionym wyżej §. 11. ale nawet w ogóle w całej ustawie niema wzmianki, przeto już sam §. 12. wystarczyłby najzupełniej do uzasadnienia najwygórowańszych pretensyi Sejmów krajowych względem kompetencyi do załatwiania tychże spraw, o ile rozumie się Sejmy krajowe nie zechcą skorzystać z prawa zrzeczenia się, jakie im przyznano w ustępie drugim tegoż paragrafu.

Zupełnie tak samo pojął obadwa powyższe paragrafy Wydział konstytucyjny Izby posłów, który miał sobie poruczonem zdanie sprawy z odnośnego projektu rządowego. Wydział ten podług sprawozdania swego wziął był sobie za zadanie, zabezpieczyć autonomię Sejmów krajowych w taki sposób i zakres ich działania tak ściśle oznaczyć, aby Rada państwa w Statuta krajowe pod żadnym pozorem wedrzeć się nie mogła. Gdy więc zdawało mu się, że Statuta krajowe nie oznaczają zakresu działania Sejmów krajowych dość ściśle, aby wskutek przepisu §. 11. patentu z dnia 26. lutego 1861 prawo do uchwalania ustaw nie mogło być zaprzeczone Sejmom krajowym

nawet względem takich przedmiotów, które zdaniem jego śmiało ustąpić im można, nadał postanowieniom określającym kompetencyę Rady państwa owo brzmienie, odmienne równie od powyższego paragrafu, jak od nowego projektu rządowego, które odtąd we wspomnianych poprzednio §§. 11. i 12. ustawy z dnia 21. grudnia 1867 uzyskało moc prawa.

Nawiasem wspomnieć zresztą nie zawadzi, że w ciągu obrad, jakie się toczyły na posiedzeniach Izby posłów od 12. do 16. października 1867, równie zwolennicy jak przeciwnicy projektu Wydziału konstytucyjnego zaliczali wyraźnie sprawy kultury krajowej w ogóle a w szczególności lasowość do przedmiotów ustawodawstwa, które podług projektu, zatem i podług dzisiejszej ustawy, należą bezwarunkowo do zakresu działania Sejmów krajowych.

Powyższym wywodom podpisanego Wydziału krajowego możnaby w najgorszym razie tylko jeszcze przeciwstawić kwestję, czy kompetencya Sejmów krajowych w sprawach, których ustawodawcze załatwianie jest im oddanem, nie przechodzi przypadkiem na Radę państwa wtedy, gdy przy wykonywaniu odnośnej czynności ustawodawczej naruszyć przychodzi dziedzinę postanowień prawa karnego lub cywilnego. Atoli pominąwszy okoliczność, że w pewnych gałęziach ustawodawstwa, które podług statutów krajowych wyraźnie przydzielone są Sejmom krajowym, jak przedewszystkiem w sprawach kultury krajowej, tegoż rodzaju postanowienia są nieuniknione, że przeto, jeżeliby Sejmom krajowym zaprzeczono wiadomego uprawnienia, czynność ich ustawodawcza musiałaby tak dobrze jak ustać, co podług dotychczasowego wywodu przy nadawaniu ustawy z dnia 21. grudnia 1867 prawodawca żadną miarą nie mógł mieć na celu — zdarza się szczęśliwie, że wspomniana co dopiero ustawa umiała i w tej mierze zapobiedz powstaniu wątpliwości. W przytoczonym bowiem już kilkakrotnie §. 11. L. k. tej ustawy ustawodawstwo sądowo- i policyjno-karne, jakoteż ustawodawstwo cywilne zaliczone są wprawdzie do gałęzi prawodawstwa zastrzeżonych Radzie państwa, jednakże z następującem ograniczeniem: „z wyłączeniem ustawodawstwa dotyczącego wewnętrznego urządzenia ksiąg publicznych, niemniej takich przedmiotów, które na podstawie Statutów krajowych i niniejszej ustawy zasadniczej należą do zakresu działania Sejmów krajowych i t. d“ Jeżeliby zaś postanowienie zdawało się jeszcze nie dość jasnem i wyraźnem, to można nadto powołać się na okoliczność, która zdolną jest usunąć najlżejszą wątpliwość co do znaczenia restrykcyi zawartej w §. 11. L. k. Okolicznością tą jest, że kiedy Izba panów Rady państwa ów przez Izbę posłów już przyjęty ustęp dodatkowy opuściła, Wydział konstytucyjny Izby posłów czuł się zniewolonym wnieść, aby paragrafowi 11. L. k. przywrócono brzmienie pierwotne, a to podług wywodu sprawozdawcy Wydziału w tym zamiarze, ażeby Sejmy krajowe w wypadkach, gdzie już na mocy statutów krajowych przysługuje im kompetencya, nie były narażone na niebezpieczeństwo spotkania się może z zarzutem, że przedmiot stoi w związku z prawem cywilnem lub karnem, i z tego powodu nie należy do zakresu ich działania, — w myśl czego też wszystkie czynniki prawodawcze zgodziły się z wnioskiem Wydziału konstytucyjnego.

Podpisany Wydział krajowy sądzi przeto, że udowodnił niezbicie, jako Sejm krajowy galicyjski ma wszelkie prawo domagać się od Wys. Rządu, aby reforma ustawy lasowej, o ile takowa dotyczy Galicyi, przeprowadzoną była w drodze ustawodawstwa krajowego, i że żądanie to jest uzasadnionem, chociażby nawet nie przywiązywać żadnej wagi do okoliczności, że ze względu na tyle różnorodne właściwości gospodarczo-leśne krajów koronnych tej połowy Monarchii nie zdaje się podobnem, aby celu wytkniętego w dziedzinie ustawodawstwa leśnego dopiąć można na jakiejkolwiek innej drodze, o czem już delegaci podpisanego Wydziału krajowego w ciągu obrad Komitetu ankietowego po kilkakroć z przyciskiem wspomnieć nie omieszkali.

Że zaś galicyjski Sejm krajowy w tym wypadku wcale nie zamierza zrzec się prawa swego na rzecz Rady państwa w myśl drugiego ustępu §. 12. ustawy zasadniczej o reprezentacyi

państwa z dnia 21. grudnia 1867, dowodzi uchwała jego z dnia 26. kwietnia 1876, która swego czasu przedłożoną została Wys. c. k. Ministerstwu rolnictwa za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Wskutek tego podpisany Wydział krajowy jako wykonawcą woli galicyjskiego Sejmu krajowego czuje się zniewolonym zastrzedz się niniejszem przeciw uchwaleniu ustawy lasowej, któraby i Galicyę miała obowiązywać, przez Radę państwa na wypadek, jeżeliby Wasza Ekscelencya istotnie do tego dążył, przyczem jednakże nie sądzi bynajmniej, aby musiał porzucić nadzieję, że Wasza Ekscelencya w uwzględnieniu ze wszech miar usprawiedliwionych życzeń galicyjskiej Reprezentacyi krajowej skłoni się do przedłożenia galicyjskiemu Sejmowi krajowemu na najbliższej sesyi do konstytucyjnego załatwienia projektu ustawy lasowej, przeznaczonej tylko dla Galicyi.

D. j. w.

Odpis

petycyi Wydziału krajowego do Tronu z dnia 14. czerwca 1876 r. L. 14430.

Najjaśniejszy Panie!

Najwyższem postanowieniem z d. 29. stycznia rb. raczyłeś Wasza Cesarsko-Królewska Apostolska Mość zatwierdzić statut szkoły sztuk pięknych w Krakowie. Ponieważ c. k. Ministerstwo wyznań i oświecenia urządzenie szkoły na podstawie nowego statutu, uczyniło zawisłem od zabezpieczenia stósownego dla szkoły pomieszczenia, przeto postanowił Sejm galicyjski uchwałą z d. 8. kwietnia rb. umożliwić gminie miasta Krakowa wybudowanie odpowiedniego gmachu, i w tym celu przyjął zobowiązanie umorzyć z funduszu krajowego pożyczkę, którą gmina miasta Krakowa na pokrycie kosztów budowy w wysokości 100.000 złr. ma zaciągnąć.

W istniejącej obecnie prowizorycznej szkole sztuk pięknych w Krakowie uczono dotąd rysunków z wolnej ręki, malarstwa i rzeźbiarstwa.

Ponieważ według statutu, który właśnie uzyskał Najwyższe zatwierdzenie, w szkole sztuk pięknych w Krakowie na przyszłość tylko nauka rysunków z wolnej ręki i malarstwo jako główne przedmioty miałyby być udzielane, zakład więc stósownie do powyższych dwóch głównych działów tylko szkołę rysunków i ogólną szkołę malarstwa miałby posiadać, do czego specyalna szkoła dla malarstwa historycznego tylko w miarę potrzeby i możności miałaby być dodaną, o rzeźbiarstwie zaś w nowym statucie żadnej niema wzmianki, przeto polecił Sejm galicyjski tąż samą uchwałą z d. 8. kwietnia br. Wydziałowi krajowemu, ażeby tenże zaniósł uniżoną petycyę do Waszej Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości o zorganizowanie i przyłączenie do krakowskiej szkoły sztuk pięknych również szkoły rzeźbiarstwa.

Stosując się do powyższego polecenia, ośmiela się wierny Wydział krajowy złożyć prośbę niniejszą do stóp Tronu Waszej Ces. i Król. Apostolskiej Mości uzasadniając życzenie Sejmu galicyjskiego jak następuje:

Pomiędzy wszystkimi zakładami naukowymi są jedynie szkoły sztuk pięknych temi instytucyami, które mają kształcić młodzież obdarzoną zdolnościami odpowiednemi, w kierunku plastycznego piękna. Z zadania tego wynika potrzeba pewnego specyalnego zaokrąglenia nauki w szkołach sztuk pięknych przez odpowiednie kursa i wykłady, które tworzyć mają podstawy gruntownego wykształcenia artystycznego.

Szkoła sztuk pięknych w Krakowie, która na zasadzie nowego statutu ma być zreorganizowaną, istnieje od roku 1818.

Założyciele takowej pojęli należycie, że pojawiające się talenta kształcić należy głównie w dwóch kierunkach, mianowicie w malarstwie, jeżeli rozbudzonej twórczej fantazyi towarzyszy poczucie piękna w malowniczości, układu i kolorytu; — lub też w rzeźbie, jeżeli talent objawia się w spokojnej i poważnej czci dla piękna formy.

Ażeby obu tym kierunkom zadość uczynić, postarano się o to, ażeby oba w szkole sztuk pięknych były reprezentowane.

Jeżeli stosunki ówczesne nie pozwalały na większy rozwój szkoły i na utworzenie większej liczby katedr — to w każdym razie urządzone pierwotnie trzy katedry — dla rysunku, malarstwa i rzeźby — stanowiły minimum instytucyi naukowej dla sztuk pięknych, w której talenta pod jakąkolwiek występowałyby formą, pierwszą doraźną pomoc i opiekę znaleść mogły.

Jakiekolwiek następnie szkoła krakowska przechodziła koleje, zachowała ona zawsze i nieprzerwanie charakter artystycznego zakładu, pod którego opieką młodzież krajowa stosownie do skromnych zasobów szkoły dążyła do najwyższego celu sztuki.

Ten charakter zapewnił szkole następnie również cesarsko-austryacki Rząd, który szkole po r. 1847 nietylko ówczesne trzy katedry pozostawił, lecz również dla uzupełnienia nauki, docentów dla nauki perspektywy, dziejów powszechnych i dziejów sztuki ustanowił.

Że krakowska szkoła sztuk pięknych również ze strony Wysokiego Rządu jako zakład powszechnej użyteczności, stosowny do kształcenia pojawiających się talentów uznaną była, wypływa nietylko z tego, że obdarowywano ją niejednokrotnie kosztowniejszemi publikacyami, odlewami gipsowemi i t. p., lecz również i szczególniej z tej okoliczności, że w r. 1853 ustanowiono dla uczniów tej szkoły dwa stypendya po 315 złr., za których pomocą uczniowie ukończeni zyskiwać mieli możność dopełnienia w jednej z pięciu niemieckich akademii sztuki, wyższej artystycznej wiedzy. — Jedno z tych stypendyów przeznaczone było dla uczniów szkoły malarstwa, drugie zaś wyłącznie dla uczniów szkoły rzeźbiarstwa.

Że krakowska szkoła sztuk pięknych dzięki chociaż tylko prowizorycznemu obsadzeniu katedr (przezco jednak zawsze daną była możność pewnego zaokrąglenia artystycznej nauki i wiedzy), wypełniała należycie zadanie swoje i przygotowywała odpowiednio uczniów swoich do wyższych studyów na akademiach niemieckich, o tem świadczy szereg artystów galicyjskich, którzy zawdzięczają szkole tej pierwsze podstawy swego wykształcenia, a których imiona dziś już powszechnie są znane.

Szkoła niejednokrotnie otrzymywała uznanie, że prowadziła młodzież w warunkach rzetelnych pojęć sztuki.

Do zasług krakowskiej szkoły sztuk pięknych należy bezsprzecznie również zajęcie, jakie obudziło się dla usiłowań artystycznych w ogóle, również i w naszej prowincyi i znalazło wyraz głównie w dwóch towarzystwach przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie i w Krakowie istniejących, — niemożna też wreszcie pominąć i tej okoliczności, że szkoła ta wydała również wielu zdolnych pracowników na polu sztuki zastósowanej do przemysłu.

To byłyby ogólne uwagi o przeszłości krakowskiej szkoły sztuk pięknych i jej dotychczasowem działaniu. Obecnie zaświtać ma dla zakładu tego nowa epoka. Kraj koronny Galicya dumnym jest z tego, że obok innych wyższych zakładów naukowych, które w najnowszych już czasach uzyskał dzięki troskliwości Wysokiego Rządu, jeszcze więcej jednak dzięki szczególniejszej najwyższej łasce Waszej Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości — otrzymać ma nadto, choć skromny tylko zakład dla sztuk pięknych.

Możliwą opiekę nad tym zakładem i staranie o jego utrzymanie i podniesienie tudzież o zachowanie jego charakteru, zalicza kraj do swoich najpierwszych obowiązków. Wspomniana na

wstępie uchwała Sejmu galicyjskiego świadczy, ze kraj również nie uchyla się od materyalnych ofiar na cele szkoły.

Usiłowania jednak tego rodzaju, ażeby wspierać sztuki piękne, lub w jakim kraju obudzić ruch wyższy na polu sztuki, nie mogą nigdy mieć tego wysokiego znaczenia i wywołać takich rezultatów, jakie wydać może instytucya przez Rząd utrzymywana, która mając cel jasno wytknięty, w obec zmiennych dążeń i chwilowych gustów publiczności jak niemniej w obec drobnych wyobrażeń, — może jedynie utrzymać sztukę na właściwem stanowisku i zjednać należne poszanowanie dla wzniosłych pojęć artystycznych.

Nadzieje więc, które się łączą z oczekiwanym wpływem krakowskiej szkoły sztuk pięknych, mogą się ziścić w pełnej mierze tylko o tyle, o ile zakładowi temu przypadnie w udziale również opieka i troskliwość Wysokiego Rządu. Galicya jest wdzięczną za dotychczasowe utrzymanie szkoły jakoteż za zapewnienie jej dalszego istnienia a równie jak w kraju całym powitano z zapałem nominacyę jednego z najcelniejszych tegoczesnych artystów na dyrektora zakładu, tak samo z powszechną radością przyjęto zatwierdzony najmiłościwiej statut organizacyjny, w nadziei, że urządzenie szkoły na mocy tego statutu w niedługim czasie w czyn wejdzie.

O ile wyżej jednak kraj cały ceni wyświadczoną przez to naszej prowincyi łaskę Waszej Cesarskiej i Królewskiej Apostolskiej Mości, tem więcej uzasadnioną jest nadzieja, że Wasza Cesarska i Królewska Apostolska Mość zezwolić raczy najmiłościwiej na zadośćuczynienie przytoczonej na wstępie prośbie Sejmu galicyjskiego.

Na podstawie nowego statutu mają być z jednej strony stosunki szkoły trwale urządzone, a zastęp nauczycieli ma być w porównaniu do organizacyi z r. 1818 o jednego nauczyciela zwiększony.

Kształcenie sił nauczycielskich dla nauki rysunków w szkołach ludowych, wydziałowych i średnich, które dotąd było tylko celem pobocznym szkoły, ma odtąd stać się jednem z jej zadań głównych.

Z drugiej zaś strony ma być opisana w statucie szkoła specyalna dla malarstwa historycznego dopiero pod pewnemi warunkami otworzoną, zaś szkoła rzeźbiarska (ze względu, że o niej statut wcale niewspomina) miałaby być zupełnie zwinięta.

Szkoła jednak miała sposobność kształcenia nauczycieli rysunków również w czasie prowizorycznego istnienia swego, nie tracąc przytem swego wyłącznie artystycznego charakteru, rzeźbiarstwo było jednem z jej głównych zadań, a próby samoistnej kompozycyi znajdowały odpowiednie zastosowanie tak w malarstwie jako też i w rzeźbie. Wykonanie obrazu lub rzeźby było zawsze warunkiem, od którego zawisłem było uzyskanie stypendyum.

Na mocy nowego statutu miałby być zakres działania szkoły o wiele mniejszy, takowa staćby się miała niekompletną szkołą średnią a nawet w skutek całkowitego uchylenia rzeźbiarstwa zostać li tylko szkołą malarstwa.

Nie wchodząc w pobudki, jakiemi kierowało się c. k. Ministerstwo przepisując w statucie przedstawionym do Najwyższego zatwierdzenia właśnie tylko wyżej wskazane urządzenie szkoły, ośmiela się wierny Wydział krajowy z odwołaniem się na potrzeby kraju a nawet poniekąd w interesie państwa upraszać Waszą Cesarską i królewską Apostolską Mość o polecenie, ażeby dotychczasowe stanowisko szkoły na polu artystycznego kształcenia młodzieży przywrócone a raczej nadal utrzymane było.

Najwyższe zadanie na polu systematycznego kształcenia w sztuce przypadło c. k. Akademii sztuk pięknych we Wiedniu. Jak jednak centralizacya ruchu artystycznego w stolicy państwa jest naturalnem następstwem nagromadzonych tamże bogactw sztuki i różnorodnych środków pomocniczych, tak samo naturalnem i potrzebnem jest rozrzucenie poszczególnych ognisk nauczania

po stosownych ku temu miejscowościach na prowincyi. To bowiem jest właśnie najwięcej odpowiednim środkiem do pozyskania dla centralnej Akademii zdolnych uczniów, a dla stolicy państwa dzielnych artystów, przynosi wreszcie jeszcze i tę niemałą korzyść, że tym sposobem wyrabiają się w sposób odpowiedni te odcienia sztuki, które polegają na rozmaitych stosunkach rasowych, które dla swej różnorodności przynoszą zaszczyt artyzmowi austryackiemu.

Jedna tylko Akademia chociażby nawet tak bogato wyposażona, jak wiedeńska, nie może w tak rozległem państwie, jak Austrya, wystarczyć do skutecznego krzewienia sztuki, nie może bowiem wszędzie zwracać uwagi na pojawiające się talenta, na ich odpowiednie prowadzenie, jako też na miejscową sztukę, ażeby we wszystkich kierunkach sztuki stosownie przygotować przyszłych uczniów centralnej Akademii.

Przez zupełne zaniechanie rzeźbiarstwa w krakowskiej szkole sztuk pięknych traci zarówno sztuka austryacka w ogóle, jak sztuka w naszej prowincyi, ponieważ tym sposobem umniejsza się liczba tych ognisk, w których młode talenta miałyby otrzymywać pierwsze wskazówki, jakie często rozstrzygać mają o ich przyszłym losie.

Pierwsze objawy talentu artystycznego, któryby się okazał daleko od stolicy państwa, nie mogą zaraz skłonić do wysłania młodzieńca do Akademii wiedeńskiej, gdyż krok taki poprzedzać winny lata próby, zwłaszcza, że przyjęcie ucznia do Akademii wiedeńskiej zawisłem jest od pewnego stopnia przygotowania.

Syn ubogich rodziców, Matejko, którego świetny talent doraźnie nie objawiał się w jaskrawy sposób, byłby może, a nawet bardzo prawdopodobnie, na zawsze dla sztuki straconym, gdyby w swojem rodzinnem mieście Krakowie nie był mógł znaleźć doraźnie odpowiedniej sposobności do studyów na polu sztuki.

W skutek zupełnego uchylenia rzeźbiarstwa z programu krakowskiej szkoły sztuk pięknych mógłby więc dla braku należytej pomocy przepaść niejeden prawdziwy talent, któryby początkowo zaraz nie dawał wybitnych dowodów swego istnienia.

A właśnie zdolności w rzeźbiarstwie (które zresztą wogóle rzadziej się pojawiają), nie łatwo dadzą się wyśledzić u początkującego, ponieważ sztuka rzeźbiarska wzniosłego nastroju umysłu i poważniejszego usposobienia, a wreszcie kilkuletniego nieprzerwanego przygotowania wymaga.

O wiele też łatwiejszem stałoby się zadanie Akademii wiedeńskiej, gdyby takowa otrzymywała uczniów z rzeczywistym talentem należycie przygotowanych, niż gdyby jej przyszło mieć do czynienia z surowym materyałem.

Zaprzeczyć się nie da, że miasto prowincyonalne nie może dostarczyć rzeźbiarzowi środków do dopełnienia i wydoskonalenia studyów artystycznych, ponieważ w mieście takiem nie masz zazwyczaj ani zbiorów sztuki, ni też potrzebnego rozbudzonego ruchu artystycznego. Zanim jednak młodzieniec dojdzie do tego stopnia w nauce sztuki, ażeby to, czego dostarczyć może stolica państwa, mógł spożytkować w sposób należyty, iżby widok nagromadzonych tam dzieł sztuki wpłynąć mógł dodatnio na jego postęp, musi pierwej przejść owe studya, które ani żywego artystycznego ruchu stolicy, ani też wielkich zasobów dzieł sztuki nie wymagają.

Owszem jest rzeczą pewną, że w cichem, spokojnem oddaleniu od wrzawy stołecznego miasta i zbytniego natłoku dzieł sztuki, młody umysł może systematyczniej poddać się nauce i przejść lata koniecznych studyów szkolnych.

Zadaniem Akademii w mieście stołecznem jest dopełnienie pozyskanej już nauki poglądem na dzieła wielkich mistrzów, zaś zadaniem szkoły prowincyonalnej, wyszukanie młodych talentów, wspieranie ich pierwszych kroków i przygotowanie ich za pomocą skromnych środków do najwyższych studyów akademickich.

Niniejsza najuniżeńsza prośba nie ma zatem wcale na celu domagać się dla rzeźby równego uprawnienia z malarstwem w krakowskiej szkole sztuk pięknych.

Specyalnej szkoły rzeźbiarstwa i licznych osobnych katedr dla nauki rzeźby nie będzie potrzeba, jeżeli tylko to, co obecnie istnieje, będzie na przyszłość utrzymane i ustalone.

Krakowska szkoła sztuk pięknych zdziałała już niemało w zakresie rzeźbiarstwa, a w Krakowie nie brak pięknych wzorów, a zatem i zachęty dla tej gałęzi sztuk pięknych. Wysoki Rząd rozpoczął właśnie żywe zabiegi, ażeby za pomocą nauki rysunków i modelowania przyjść w pomoc przemysłowi, w którym sztuka znajduje zastosowanie.

Jaki zaś zbawienny wpływ wywrzećby mogła w tym kierunku szkoła rzeźbiarstwa w Krakowie, tego dowodzić nie potrzeba.

Opieki nad rzeźbą, jako sztuką, zdają się domagać szczególniej dzisiejsze właśnie czasy, bo chociaż z jednej strony zamiłowanie dla dzieł sztuki w ogóle stało się więcej powszechnem, to z drugiej strony nie masz dla tej gałęzi sztuki tak obszernego pola, jak niegdyś, kiedy to dokonywano monumentalnych dzieł na koszt Rządu lub bogatych miłośników sztuki, przyczem pod kierownictwem wielkich mistrzów całe szeregi, a nawet pokolenia artystów znaleźć mogły sposobność do wykształcenia się gruntownego.

W dzisiejszej epoce usiłuje rzeźba wynaleźć dla utworów swoich taką formę, któraby z jednej strony wymaganiom teraźniejszości odpowiadała, a zarazem była w harmonii z tradycyą sztuki. Z jednej strony bowiem szerzący się realizm usiłuje nakłonić rzeźbiarstwo do takiego traktowania przedmiotów, które z pogardą nieśmiertelnych zasad ideału formy, li tylko zmierza do naśladownictwa posuniętego do ścisłości fotografii, — z drugiej znów strony uparte stanie przy naśladownictwie klasycyzmu lub form średniowiecznych zraziło do rzeźby ogół publiczności i zrobiło zeń tylko obojętnego widza.

Połączenie dążności do ideału z zamiłowaniem dla prawdy natury i ustrzeżenie sztuki przed konwencyonalnością jest zadaniem zakładów dla nauki sztuk pięknych. One tylko pogodzić mogą w sposób szczęśliwy występujące dziś skrajne pojęcia o zadaniu rzeźby, one tylko zastąpić mogą nieistniejący dziś żywy ruch na polu monumentalnej sztuki.

Wobec nowego statutu krakowskiej szkoły sztuk pięknych, nie można też zataić obawy, czyli przy dzisiejszym zbyt realistycznym kierunku w malarstwie, przy braku wyższych dążności do ideału, ubytek rzeźby w krakowskiej szkole sztuk kięknych nie wpłynie ujemnie na rozwój samegoż malarstwa. Bo jakkolwiek innemi drogami idą obie te pokrewne sobie gałęzie sztuki, to jednak wpływ rzeźby na malarstwo nietylko nie jest obojętnym, lecz przeciwnie do poważniejszego pojęcia wymogów plastyki nawet bardzo potrzebnym. Upada rzeźba, jeżeli sięga w sfery malarstwa, lecz posągowość rzeźbiarska, o ile znajdowała zastosowanie w malarstwie, była zawsze charakterystyką lepszych epok malarstwa.

Z tych powodów jest rzeźba konieczną towarzyszką malarstwa w instytucyi, która oprócz odpowiedniego kształcenia młodzieży, również powagę sztuki winna mieć na oku, a jakkolwiekby skromna krakowska szkoła sztuk pięknych nie była w stanie doprowadzić do szczytu wykształcenia artystycznego, to najwyższe kierunkowe zasady o sztuce winna tu znaleźć młodzież, w ich nieskalanej czystości i we właściwem o nich pojęciu.

Ze względu więc na przeszłość i dotychczasowe działanie krakowskiej szkoły sztuk pięknych, ze względu na jej przyszłe stanowisko jako zakładu rządowego i jej zadanie wobec c. k. Akademii sztuk pięknych we Wiedniu, wreszcie ze względu na austryacką sztukę wogóle i jej rozwój w naszej prowincyi w szczególności, jest utrzymanie nadal nauki rzeźbiarstwa w krakowskiej szkole sztuk pięknych — według tego, co wyżej przytoczono — nietylko potrzebą kraju, lecz również w interesie samegoż państwa.

Ponieważ w szkole krakowskiej już na mocy zatwierdzonego najmiłościwiej statutu mają być zaprowadzone wykłady wszystkich nauk pomocniczych, które również i dla nauki rzeźbiarstwa są potrzebne, — przeto dla zaprowadzenia, a raczej utrzymania nadal ogólnej szkoły rzeźbiarstwa, wystarczy pomnożenie sił nauczycielskich li o jednego profesora fachowego, co ze względu, że profesorowie szkoły sztuk pięknych mają (co się tyczy płacy) niższe rangi, nawet stosunkowo tylko bardzo małe zwiększenie wydatków za sobą pociągnie.

Wierny Wydział krajowy ośmiela się więc upraszać najuniżeniej:

Wasza Cesarska Królewska Apostolska Mość raczy polecić najmiłościwiej, ażeby stosownie do życzenia Sejmu galicyjskiego, zorganizowaną i wcieloną została do krakowskiej szkoły sztuk pięknych, również szkoła rzeźbiarstwa.

D. j. w.

Odpis

podania Dyrektora szkoły sztuk pięknych w Krakowie z 31. października 1876 l. 186 do Wydziału krajowego we Lwowie do l. 29039.

Czwarty rok mija, jak zapowiedziana przez Wysoki Rząd organizacya szkoły sztuk pięknych w życie nie wchodzi.

Obecne prowizorium zmusza Dyrektora tej szkoły do porozumienia się w tym względzie z Wysokim Wydziałem krajowym jako władzą, z którą interes tej organizacyi jest ściśle związanym, nawet całkowicie zależnym, a to z następujących powodów:

Kiedy Wysoki Rząd zawezwał nasze miasto do przyjścia z pomocą przy zorganizowaniu szkoły sztuk pięknych przez wyznaczenie jej odpowiedniego pomieszczenia, naówczas Wysoki Sejm uwzględniając niezwykłe stosunkowo wydatki, jakie miasto Kraków na cele naukowe ponosi, uchwalił żądaniu Wysokiego Rządu zadość uczynić, i pomieszczenie szkoły z funduszów krajowych zapewnił. — Na mocy tej uchwały został przez Ministerium oświaty napisany statut dla szkoły, który następnie Najjaśniejszy Pan zatwierdził.

Mimo sankcyi Cesarskiej stan prowizorium szkoły trwa ciągle, czego powodem ma być postawiony warunek przez Wysoki Wydział krajowy, że wówczas dopiero dozwoli na wypłatę rat na cele budowy gmachu szkolnego, skoro Wysoki Rząd utrzyma nadal przy szkole sztuk pięknych katedrę rzeźbiarstwa, statutem rządowym nie objętą.

Postawienie tego warunku, z planami Wysokiego Rządu niezgodnego, wstrzymało wszelkie dalsze kroki w sprawie organizacyi szkoły rozpoczęte. Podpisany Dyrektor robił usilne starania za przychyleniem się Jego Ekscellencyi Pana Ministra do żądań Wysokiego Wydziału krajowego, — lecz jak się pokazało — bezskutecznie.

W takim stanie rzeczy nie mogąc mieć nadziei, niecierpiącej żadnej zwłoki organizacyi szkoły, — nie widząc celu zwalczania dłużej z każdym dniem mnożących się obecnem prowizorium powodowanych trudności, podpisany Dyrektor wystosował w miesiącu sierpniu b. r. za pośrednictwem c. k. Prezydyum Namiestnictwa pismo do c. k. Ministerium oświaty, w którem ostatecznie dopomina się z rozpoczęciem roku 1876/7 wprowadzenia tylekrotnie zapowiadanej organizacyi

z tem zastrzeżeniem, że jeżeli ta nie nastąpi w bieżącym jeszcze roku, zmuszonym będzie ustąpić z poruczonej mu posady.

Prócz tego pisma, wystosował list do Jego Ekscelencyi Pana Ministra w tej samej sprawie i z tem samem zastrzeżeniem, lecz na żadne z tych pism dotąd odpowiedzi nie otrzymał.

Natomiast prywatną drogą od osób w skład Ministeryum oświecenia wchodzących powziął następujące wiadomości:

„Organizacya szkoły sztuk pięknych jest wstrzymaną na tak długi czas, dopóki Wysoki Wydział krajowy nie zrzeknie się postawionego warunku utrzymania szkoły rzeźbiarskiej kosztem rządu, i nie przystąpi do budowy gmachu na pomieszczenie szkoły sztuk pięknych przeznaczonego. Nieprzychylenie się do żądań Wysokiego Wydziału krajowego ma ten powód, że Ministerstwo oświaty uznało za konieczność zaprowadzenia po większych miastach Monarchii szkół rysunku i modelowania w zastosowaniu do sztuk i przemysłu (für Kunst und Industrie), z których jedna na Kraków przydzieloną będzie, do nowo powstałego Instytntu Techniczno-Przemysłowego. — Dwóch więc podobnych posad do nauki rzeźbiarstwa w jednem mieście Rząd ani może, ani nie widzi potrzeby opłacać."

Celem więc niniejszego pisma jest przedłożenie Wysokiemu Wydziałowi krajowemu obecnego stadium sprawy organizacyi szkoły sztuk pięknych i poddanie pod Jego rozwagę, czy możebną jest dłuższa wytrwałość przy postawionym warunku, bez dalszego uszczerbku szkoły malarstwa, która w dotychczasowych warunkach mimo najgorliwszych starań kierownika, niemogła równie pomyślnie rozwinąć się, jakby była mogła przy powiększeniu personalu profesorskiego i odpowiednich dotacyach statutem objętych? — Przez wykluczenie działu rzeźbiarstwa ze składu szkoły, młodzież chcąca się kształcić w tej nauce nie traci do tego sposobności, mogąc uczęszczać w charakterze uczniów nadzwyczajnych do Instytutu Techniczno-Przemysłowego. — Zdaniem więc podpisanego, które ośmiela się wyjawić Wysokiemu Wydziałowi krajowemu jest: aby nateraz zastosować się do postanowienia Wysokiego Rządu a nie wyrzekać się nadziei na przyszłość odzyskania tego ustępstwa przy sprzyjających okolicznościach.

Wypowiedziawszy — pozostaje mi wyczekiwać powziętego w tej kwestyi przez Wysoki Wydział krajowy zadecydowania, co do dalszego działania z c. k. Ministerium oświaty.

W razie gdyby Wysoki Wydział krajowy raczył podzielać wypowiedziane zapatrywanie, oparte na przytoczonych powodach, i zrobionem ustępstwem umożebnił organizacyę szkoły, podpisany zmuszonym jest zwrócić uwagę Wysokiego Wydziału krajowego na zastrzeżenia zrobione w pismach wysłanych w miesiącu sierpniu b. r. do Ministerium oświaty, o zatrzymaniu urzędu Dyrektora w stanie prowizorium tylko do końca grudnia b. r., gdyż zastrzeżenie to wypływa z poczucia obowiązku, aby czas dotąd daremnie tracony na wyczekiwanie spełnienia przyrzeczonych obietnic, obrócić na pracę mogącą przynieść pożytek krajowi.

Kraków, dnia 31. października 1876 r.

Jan Matejko w. r.

Odpis

uchwały Rady miasta Krakowa z dnia 1. marca 1877.

Na dzisiejszem posiedzeniu pełnej Rady miejskiej uchwalone zostały następujące wnioski wzmocnionej Sekcyi Skarbowej, połączonej z komisyą uporządkowania miasta:

A) Uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 8. kwietnia 1876, wydane w sprawie umieszczenia Krakowskiej Szkoły sztuk pięknych w następującej treści:

1. Sejm przyjmuje na fundusz krajowy obowiązek płacenia gminie miasta Krakowa przez lat 33 po 7000 złr. w. a. rocznie na umorzenie kosztów budowy budynku na odpowiednie celowi umieszczenie Szkoły sztuk pięknych i jej kierownika, jeżeli gmina miasta Krakowa budynek w mowie będący kosztem, co najmniej 100.000 złr., wystawi.

2. W roku, w którym fundusz krajowy wypłaci gminie na powyższe umorzenie pierwszą ratę 7.000 złr. w. a. ustaje obowiązek funduszu krajowego płacenia na umieszczenie szkoły 5000 złr. w. a. rocznie, przez Sejm uchwałą dnia 25. maja 1875 na fundusz krajowy przyjętej.

3. Gdyby Szkoła sztuk pięknych w Krakowie zwiniętą została, budynek wystawić się mający pozostanie własnością gminy miasta Krakowa, wszelako używany być musi na inne cele oświaty publicznej, które gmina miasta Krakowa w porozumieniu z Reprezentacyą kraju oznaczy.

4. Szczegóły, jakichby wykonanie powyższych uchwał wymagało, ułoży w granicach powyższych zobowiązań Wydział krajowy w porozumieniu z gminą miasta Krakowa.

5. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zaniósł petycyą do Najjaśniejszego Pana, o zorganizowanie i przyłączenie do Szkoły sztuk pięknych w Krakowie szkoły rzeźbiarstwa.

6. Wydział krajowy uwiadomi gminę miasta Krakowa o powyższych uchwałach —

Rada miasta Krakowa z wdzięcznością przyjmuje do wiadomości.

B) Na podstawie powyższych uchwał Sejmowych Rada miasta postanawia:

1. Wybudować Szkołę sztuk pięknych.

2. Pod Szkołę sztuk pięknych przeznacza Rada miasta z gruntu miejskiego położonego na placu głównym na Kleparzu naprzeciw hotelu Lwowskiego dwie wschodnie parcele obejmujące około 1500 metr. kwadr.

3. Suma 100.000 złr. w. a. na budowę szkoły potrzebna, wzięta będzie z funduszu amortyzacyjnego miasta Krakowa, natomiast 33 rat każda po 7000 złr. w. a. gminie miasta Krakowa z funduszu krajowego w myśl uchwały sejmowej z dnia 8. kwietnia 1876 płacić się mające, wpływać będą do funduszu amortyzacyjnego miasta Krakowa.

C) Celem wprowadzenia w życie nowej organizacyi Szkoły sztuk pięknych Rada miasta upoważnia i wzywa Prezydenta:

1) do rozpoczęcia prac przygotowawczych dla budowy szkoły;

2) do przyjęcia na gminę miasta Krakowa obowiązku, względem kogo wypadnie wybudowanie szkoły jako warunku wprowadzenia w życie nowej organizacyi szkoły w następującym roku szkolnym.

Kraków, dnia 1. marca 1877.

Dr. Zyblikiewicz w. r.

---

8. Alegat do Sprawozdania z czynności Wydziału krajowego z r. 1877.

Odpis

Projektu dokumentu

Między c. k. Rządem z jednej a Gminą król. głów. miasta Krakowa i Wydziałem krajowym królestw Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zawartą została umowa następującej treści:

1. Na umieszczenie krakowskiej szkoły sztuk pięknych gmina król. głów. miasta Krakowa obowiązuje się dostarczać c. k. Rządowi odpowiednich ubikacyi, tudzież światła i opału od 1. września b. r. począwszy na tak długo, dopóki budynku na umieszczenie szkoły nie wystawi.
2. Na ten cel Wydział krajowy płacić będzie gminie miasta Krakowa po 5000 złr. w. a. rocznie tak długo, dopóki w myśl uchwały sejmowej z dnia 8. kwietnia 1876 ustępu 1. i 2. obowiązek ten nie ustanie.
3. Celem stałego umieszczenia szkoły sztuk pięknych gmina miasta Krakowa obowiązuje się wystawić na własnym placu i własnym kosztem odpowiedni budynek.
4. Koszt tej budowy, nie licząc wartości placu, nie może wynosić więcej jak 100.000 złr. w. a.
5. Po wykończeniu budowy gmina miasta Krakowa odda budynek wraz z placem Wysokiemu c. k. Rządowi na własność, poczem ustanie obowiązek gminy dostarczania i światła i opału do szkoły.
6. Obowiązki powyższe bierze gmina miasta Krakowa na siebie pod warunkiem, że krakowska szkoła sztuk pięknych już na rok 1877|78 wedle Najwyższych postanowień z dnia . . i z dnia . . zreorganizowaną zostanie.

7. Na wypadek, gdyby krakowska szkoła sztuk pięknych zwiniętą, przeniesioną lub w organizacyi swej uszczuploną została, budynek wraz z placem Rządowi na własność oddany być mający wraca na własność gminy miasta Krakowa.
8. Stemple i opłaty skarbowe, przypadające od tego dokumentu, poniesie c. k. Rząd.

---

9 Alegat do Sprawozdania z czynności Wydziału krajowego z r. 1877.

Odpis

odezwy Wydziału krajowego z dnia 11. maja 1877 L. 13856 do Świetnego c. k. Namiestnictwa w miejscu.

Prezydent miasta Krakowa P. Dr. Zyblikiewicz udzielił nam odpis projektu dokumentu wystawić się mającego w celu umieszczenia szkoły sztuk pięknych w Krakowie donosząc nam, iż równocześnie projekt ten przesłał Świetnemu c. k. Namiestnictwu.

Wydział krajowy upraszając o przyspieszenie ostatecznego załatwienia tej sprawy, pozwala sobie i z swej strony uczynić uwagę, iż przyjęcie do dokumentu obowiązku wystawienia osobnego budynku pociągnęłoby koniecznie za sobą znaczne przewleczenia reorganizacyi szkoły, bo trutynowanie planów połączone jest, jak doświadczenie uczy, ze znaczną zwłoką.

Wydział krajowy sądzi, że zabezpieczenie ubikacyj w ogóle byłoby dostatecznem a c. k. Rząd sam nie żądał pierwotnie więcej. Jeżeli dla ulżenia ciężaru funduszowi krajowemu Wysoki Sejm przeprowadził myśl osobnego budynku, jest to sprawa, która tylko między krajem a miastem traktowaną być winna, najmniej zaś może się ona stać powodem do przewleczenia organizacyi szkoły, przez Wysoki Sejm tak gorąco i z ofiarami materyalnemi popartej.

Wszakże przez uwagi te nie chcemy wyrazić, izbyśmy się upierali przy tem naszem zapatrywaniu się, owszem oświadczamy, jeżeliby c. k. Rząd i sprawę wystawienia budynku chciał koniecznie wciągnąć do dokumentu, Wydział krajowy i do tego życzenia się przychyli, byle tylko organizacya szkoły przyszła jak najrychlej do skutku.

Odpis

odezwy krajowej Rady szkolnej z dnia 31. października 1876. L. 6639 (L. W. 32517|76), wystosowanej do Wydziału krajowego we Lwowie.

Zwracając załączniki szacownej odezwy z dnia 4. lipca r. b. l. 12613, pozwala sobie c. k. krajowa Rada szkolna oznajmić świetnemu Wydziałowi krajowemu, iż zdaniem jej w obec postanowień ustawy krajowej z dnia 6. marca 1875 l. 32. dz. ust. kraj. nie zachodzi potrzeba uchwalenia noweli celem podwyższenia płac nauczycieli szkół ludowych, gdyż według art. 11. powołanéj ustawy płace w tym artykule wykazane mogą być jako minimum płac uważane, przypuszcza więc ten artykuł możliwość przyznawania nauczycielom wyższych płac jak ustanowione minimum. C. k. krajowa Rada szkolna postanowiła w każdym szczegółowym wypadku, w którym będzie zachodzić potrzeba podwyższenia po nad rzeczone minimum płac nauczycieli szkół ludowych, odnosić się do świetnego Wydziału krajowego o objawienie szacownego zdania i według przemawiających za tem okoliczności przyznawać nauczycielom stosowne płace.

D. j. w.

---

11. Alegat do Sprawozdania z czynności Wydziału krajowego z r. 1877.

Odpis

odezwy c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 26. stycznia 1876. l. 789. (L. W. 2799|76) wystosowanej do Wydziału krajowego.

Jego Ekscelencya Pan Minister spraw wewnętrznych oznajmił reskryptem z dnia 25. stycznia b. r. L. 16565, iż z powodów przytoczonych w dekretach z dnia 16. lutego 1873 l. 2802 i 2. sierpnia 1874 l. 1312 zaintymowanych świetnemu Wydziałowi krajowemu tutejszemi pismami z dnia 28. lutego 1873 l. 1368/pr. i 2. września 1874 l. 6537/pr. nie może się przychylić do ponownej prośby Wydziału krajowego o całkowite przyjęcie na koszt Państwa czterech równoległych dróg wojskowych w zachodniej części kraju.

Mam zaszczyt zawiadomić o tem świetny Wydział krajowy odnośnie do szacownego pisma z dnia 9. lipca z. r. l. 13754 i 3. stycznia b. r. l. 246.

D. j. w.

Odpis

przedstawienia Wydziału krajowego z 17. października 1876. l. 15598. do

Jego Ekscelencyi Pana Jana Chlumeckiego c. k. Ministra handlu w Wiedniu.

Ekscelencyo!

Sprawa sieci galicyjskich kolei żelaznych roztrząsaną bywa starannie od lat kilku tak w Wysokiej Radzie Państwa, jak i w Wysokim Sejmie galicyjskim.

Odnośne rezulucye Sejmu galicyjskiego z d. 29. maja 1875 i 26. kwietnia b. r. przedstawione c. k. Ministerstwu przez Prezydyum c. k. Namiestnictwa galicyjskiego, zawierają w ogólności te same zapatrywania i życzenia, które Wysoka Reprezentacya Państwa objawiła w tej mierze kilkakrotnie i w sposób stanowczy. Projekty ustaw w sprawie budowy przeszło stumilowej sieci kolejowej w Galicyi, przedstawione przez c. k. Rząd w drodze konstytucyjnej w latach 1872 — 1874, odnośne sprawozdania komisyjne i przychylne uchwały Wysokiej Reprezentacyi państwa powzięte w tym przedmiocie jednogłośnie i bez rozpraw wszelkich, dostarczyły niezbitego i sprawozdaniem komisyi Wysokiej Izby Deputowanych (Aleg. 300 do stenograf. prot. Izby Deput. z sesyi VII) stwierdzonego dowodu „że wzgląd na poparcie bardzo ważnych spraw państwowych wymaga niezbędnie zabezpieczenia budowy rozległej sieci linii kolejowych w Galicyi i że połączone z tą budową wydatki ze skarbu państwa są usprawiedliwione ważnością osiągnąć się mających celów“.

W ten sposób przyszły do skutku ustawy z d. 29. czerwca 1872 dz. u. p. Nr. 106, z d. 22. kwietnia 1873 dz. u. p. Nr. 60. i z d. 24. maja 1874 dz. u. p. Nr. 85, któremi zapewnioną została budowa galicyjskiej sieci kolejowej, a przedewszystkiem budowa następujących linii:

a) Z Bielska przez Żywiec do granicy galicyjsko-węgierskiej w kierunku ku Czaczy dla połączenia z koleją Koszycko-Bogumińską.

b) z Leluchowa na granicy galicyjsko-węgierskiej przez Nowy-Sącz, Grybów, do Tarnowa, w połączeniu z galicyjską koleją Karola Ludwika, wraz z liniami pobocznemi, a mianowicie: z Grybowa do Zagórza dla połączenia z pierwszą galicyjsko-węgierską koleją i z Nowego-Sącza przez Suchę do Żywca, tudzież z Suchej do Krakowa (Podgórza);

c) ze Lwowa do granicy kraju pod Netrebą (Tomaszów).

Jeżeli stosownie do jednogłośnie powziętych uchwał wysokiej Reprezentacyi Państwa należy ze względów państwowych poczytać budowę powyższych kolei za naglą i zwłoki niecierpiącą, to niemniej przyznać wypada, iż rozprawy w Radzie Państwa z 1872 r. i uchwalenie projektu ustawy, przedstawionego sprawozdaniem komisyi z d. 31. maja 1872 r. (aleg. 166. do stenograf. prot. Izby Deput. z sesyi VII) wykazały niewątpliwie, że ogólne względy państwowe i ekonomiczne wymagają uzupełnienia sieci głównych kolei galicyjskich w następujących jeszcze kierunkach:

d) z Tarnowa do Sandomierza;

e) od kolei Arcyksięcia Albrechta (Stanisławowa) do Husiatyna.

Budowa tych linii została odroczoną z przyczyn finansowych, jak to przyznaje wyraźnie sprawozdanie komisyi Wysokiej Izby Deputowanych z d. 15. marca 1873; niepodobna jednak zaprzeczyć, że dalsze odkładanie budowy tych linii, a mianowicie też linii, łączącej kolej Arcyksięcia Albrechta (Stanisławów) z Husiatynem nie byłoby zgodne z interesem publicznym.

Pomijając bowiem doniosłość tej kolei dla miejscowego ruchu handlowego w okolicy którą przecina, a która słynie z żyzności i obfitej produkcyi, przyznać jej należy niezwykłe znaczenie dla państwa, zwłaszcza, gdy w połączeniu z nowszemi kolejami galicyjskiemi, a mianowicie z koleją Arcyksięcia Albrechta, Naddniestrzańską, pierwszą węgiersko-galicyjską, tarnowsko-leluchowską, tudzież z liniami, uznanemi w drodze ustawodawczej za potrzebne, i budować się mającemi z Zagórza do Grybowa i z Nowego Sącza przez Żywiec do Bielska i Czaczy, wyobrażać nam będzie ostatnie wschodnie ogniwo południowo-galicyjskiej „kolei poprzecznej“ tak wielce pożądanej z przyczyn handlowo-politycznych, skarbowych i strategicznych.

Zbytecznemby było przytaczanie tych wszystkich względów, gdy najważniejsze z nich zostały przedstawione w sprawozdaniu komisyi Wysokiej Izby Deputowanych z d. 31. maja 1872 i uznane przez Wysoką Reprezentacyę Państwa.

Jeżeli zaś w dotyczących rozprawach szczególniejszy kładziono nacisk na tę okoliczność, iż, pomijając zaspokojenie potrzeb komunikacyjnych części kraju, obfitującej w skarby przyrody, dające możność znakomitego rozwoju ekonomicznego — wybudowanie w Galicyi południowej kolei poprzecznej, łączącej w sobie wszystkie warunki powodzenia, pożądane jest w interesie państwa już dlatego, że zapomocą tej kolei dałoby się osiągnąć trwałe polepszenie w stosunkach obrotu i dochodu, gwarantowanych z niedoborami walczących mniejszych kolei galicyjskich i nadanie tymże właściwej wartości, — to Wydział krajowy czuje się w obowiązku do dania do powyższych powodów i ogólnych jeszcze następujących uwag objaśniających:

Linia z Husiatyna na Stanisławów, Stryj, Sambor, Chyrów, Zagórz, Grybów, Nowysącz, Żywiec, wraz z odnogami do Bielska i Czaczy, tworzy najprostszą i najkrótszą linię komunikacyjną między południowo-wschodnią a środkową i północno-zachodnią częścią Europy.

Wskutek skrócenia odległości musiałby się naturalnie podnieść znacznie ruch w tym kierunku, co zapewniłoby nietylko odpowiednie dochody kolejom wybudować się mającym, lecz wywarłoby zarazem wpływ bardzo zbawienny na stan bilansu linii istniejących.

W obecnem położeniu niepodobna nawet przypuścić, ażeby nowsze koleje galicyjskie obejść się mogły bez pomocy państwowej, ażeby zatem skarb państwa mógł się kiedy uwolnić od ciężaru nań włożonego. Dopiero po zapewnieniu tym kolejom swobodniejszego rozwoju, po rozszerzeniu ich obrotu poza granice dotąd zakreślone i po połączeniu tych kolei w sieć zostającą pod kierunkiem jednolitym, można będzie słusznie oczekiwać, iż w miarę wzrastania spotęgowanego obrotu i względnej redukcyi obecnych nieproporcyonalnie wysokich kosztów ruchu, państwo uwalniałoby się stopniowo od obowiązku pokrywania niedoboru, a względnie udzielania zaliczek.

Chociażby zatem wybudowanie linij, potrzebnych do utworzenia południowo-galicyjskiej „kolei poprzecznej“ wymagało ofiar finansowych ze strony państwa, ofiary te, ze względu na przyszłość, poczytać należy za produkcyjne.

Wyrażone w sprawozdaniu komisyi kolejowej Wysokiej Izby Deputowanych z d. 24. lutego r. b. (aleg. 533 do stenograf. prot. Izby Deput. z sesyi VIII) obawy, że wskutek wybudowania galicyjskiej „linii poprzecznej“ teraźniejszy ruch kolei Karola Ludwika rozdzieliłby się na obie linie i zmusił je do korzystania w znacznej bardzo mierze z gwarancyi państwa, okazałyby się płonnemi w razie wybudowania samoistnej, południowo-galicyjskiej „linii poprzecznej“ z Husiatyna — tego naturalnego składu Podola, do Bielska, tej bramy europejskiego targu między-narodowego. Dzięki swej linii najkrótszej, przecinającej ziemie rozległe i bogate w produkta, kolej ta nabrałaby nietylko znaczenia kolei między-narodowej, lecz zapewniłaby zarazem te korzyści, które Wys. c. k. Rząd pragnął osiągnąć, proponując w swem tegorocznem Wys. Izbie Deputowanych przedstawionem sprawozdaniu (aleg. 444. do stenogr. prot. Izby Deput. z sesyi VIII) połączenie rozdzielonych obecnie i na sprzeczne interesy narażonych kolei galicyjskich.

Obok handlowego i finansowego ma kolej południowo-galicyjska także strategiczne znaczenie dla państwa, gdyż daje Galicyi drugą główną linię operacyjną, która łączy środek Monarchii z kolejami Podkarpackiemi i koleją Karola Ludwika.

Prócz tego przedstawia budowa onej kolei inne niemniej ważne korzyści, jak n. p. wszechstronne spotęgowanie produkcyi, a przezto i siły podatkowej szkodzącej w znacznej części Monarchii i usunięcie olbrzymiego monopolu kolei Karola Ludwika, która utworzeniem linii konkurencyjnej byłaby zmuszona do zaniechania swej dotychczasowej bezwzględnej polityki taryfowej, szkodzącej — jak wiadomo — w wysokim stopniu taryfami dyferencyalnemi materyalnemu rozwojowi Galicyi i narażającej na szwank nietylko produkcyę rolniczą i handel surowych płodów, lecz także działalność przemysłową innych krajów austryackich.

Wprawdzie znaczenie galicyjskiej kolei poprzecznej dla pomyślnego rozwiązania galicyjskiej kwestyi taryfowej, która w skutek świeżo zawartej umowy między zarządami koleji austryackich i południowo-rosyjskich weszła w okres nowy i niemniej niebezpieczny, ucierpiało bardzo przez to, iż ustawą państwową z d. 12. marca r. b. (Dz. u. p. Nr. 45) nadaną została koncesya na budowę kolei z Bielska do Żywca w. a. uprzyw. kolei północnej Cesarza Ferdynanda, która tym sposobem wkracza w naturalny zakres ruchu przyszłej galicyjskiej „kolei poprzecznej“, a przez uzyskanie wejścia drugiego, może i nadal panować nad całym ruchem przewozowym między Galicyą i Prusami, i ten faktyczny monopol wyzyskiwać dowolnie ze szkodą produkcyi i handlu; lecz szkoda ta, jużci dla Galicyi dotkliwa, tudzież korzyści lokalne stoją na drugim planie, wobec względów państwowych, które południowo-galicyjskiej kolei poprzecznej nadają cechę linii, potrzebnej do uzupełnienia sieci kolejowej w interesie komunikacyj państwowych, a zatem cechę „linii głównej“.

Gdy kolej z Tarnowa do Leluchowa przez Grybów i Nowy Sącz została już zbudowaną a budowa kolei z Żywca do Bielska zabezpieczoną, przeto utworzenie południowo-galicyjskiej „kolei poprzecznej“ wymaga z jednej strony ponownego zabezpieczenia budowy linii z Husiatyna do kolei Arcyksięcia Albrechta (Stanisławowa) już raz za potrzebną uznanej (ustawą z d. 29. czerwca 1872); z drugiej zaś strony budowy kolei żelaznych z Zagórza do Grybowa i z Nowego Sącza przez Żywiec do Czaczy dla połączenia z koleją Koszycko-Bogumińską.

Co do tych ostatnich linii wysoki Rząd ustawą z d. 22. kwietnia 1873 dz. u. p. Nr. 60. został upoważniony do zabezpieczenia ich budowy w drodze koncesyi.

Jednakże przebieg rokowań, zmierzających do wykonania tej ustawy, wykazał jasno, że przyznane w ustawie korzyści nie są dostateczne do zachęcenia przedsiębiorców, i że w celu skutecznego zabezpieczenia budowy tych kolei, należy warunki koncesyi zmienić, albo też rozpocząć budowę na rachunek Skarbu państwa, tak samo, jak na linii Tarnowsko-Leluchowskiej, że zresztą odpowiadałoby może bardziej względom dobra publicznego, jak świadczą wynikłości, osiągnięte przy budowie kolei państwowych.

Do rzędu kolei, które Wasza Ekscelencya w mowie, mianej w Wys. Izbie Deputowanych dnia 29. października 1875, celem wyłuszczenia programu kolejowego — nazwałeś „kolejami głównemi“, należy również linia ze Lwowa do granicy kraju pod Netrebą (Tomaszowem).

Zbytecznemby było wykazywanie doniosłości tej kolei, która w połączeniu z koleją Lwowsko-Czerniowiecko-Jasską, i po wybudowaniu projektowanej w Rosyi linii, łączącej się z koleją warszawsko-terespolską, stanowić będzie najkrótszą komunikacyę kolejową z jednej strony z Gałaczu, z drugiej zaś z Odessy na Warszawę do Gdańska i Szczecina, a więc od Morza Czarnego do Bałtyku.

Ważność tej linii uznaną została ustawą z d. 24. maja 1874 Dz. p. p. Nr. 85., określającą warunki, z jakiemi budowę jej oddano towarzystwu kolei lwowsko-czerniowiecko-jaskiej. Mimo tego jednak, iż Wys. c. k. Rząd już dawno zwracał uwagę na tę kolej i w roku 1869 uznał ją za jedną z tych linii, które ze stanowiska ogólnego interesu państwowego i ze względów ekonomicznych przed innemi zbudowane być powinny, budowa jej dotąd nie została rozpoczętą, chociaż zdaje się, iż połączenie jej z koleją warszawsko-terespolską jest zapewnione i wszelkie inne trudności już usunięte.

Koleje dotąd niezbudowane, a przez Wydział krajowy wyliczone, wraz z linią Stryjsko-Beskidską, mającą przeważnie znaczenie strategiczne, tworzą razem „sieć galicyjskich kolei żelaznych uznaną w drodze ustawodawczej za potrzebną“, a wybudowanie której Wasza Ekscellencya raczyłeś zapowiedzieć, zaliczając ją w wspomnianej wyżej mowie programowej z d. 29. października 1875. „do tych już nielicznych linii kolejowych austryackich, które ze względu na swe ogólne znaczenie państwowe, a w szczególności znaczenie ekonomiczne, są tak ważne, iż staranie o ich budowę należeć musi do rzędu pierwszych zadań Rządu“.

Zapatrywanie, które Wasza Ekscellencya objawiłeś przy tej sposobności w Wys. Izbie Deputowanych, daje Galicyi zupełną rękojmię, iż życzenia jej, zgodne z interesem komunikacyj państwowych, zostaną tem rychlej spełnione, że Wasza Ekscelencya raczyłeś stwierdzić nierówne rozdzielenie sieci kolejowej w Austryi, kładąc szczególniejszy nacisk na tę okoliczność, iż państwu temu brakuje ważnych linij handlowych, podczas gdy z drugiej strony istnieją w niem linie kolejowe wiodące w *w jednym* kierunku. Spostrzeżenia te, a osobliwie nierówne rozdzielenie kolei wykazuje także następująca tablica porównawcza:

Na jedną milę istniejących kolei przypada:

	ziemi	mieszkańców
w Austryi Dolnej . . .	2.10m.□	12210
„ Austryi Górnej . . .	2.71	9250
„ Salzburgu	4.82	5683
„ Styryi	3.17	9071
„ Karyntyi	4.05	7269
„ Vorarlbergu	4.54	9936
„ Czechach	1.85	10369
„ Morawie	3.08	15695
„ Szląsku	2.62	14326
„ *Galicyi*	*6.69*	*27386*
„ Krainie	5.13	13259
„ Wybrzeżu	4.03	16970

Galicya, obfitująca w bogate skarby przyrody i posiadająca wszelkie warunki znakomitego rozwoju ekonomicznego, przedstawia w tem zestawieniu stosunek najniekorzystniejszy, albowiem przypada w niej na jedną milę kolei żelaznych największy obszar ziemi i największa ilość mieszkańców i to tak dalece, że niejeden z krajów austryackich posiada względnie prawie trzy razy większą sieć kolejową. Mimo-tak nieodpowiedniego stosunku między dwoma głównymi czynnikami produkcyi, a najważniejszą jej dźwignią, który okazałby się jeszcze bardziej niekorzystnym, po odtrąceniu linii kolejowych, zbudowanych w Galicyi wyłącznie w celach strategicznych — natrafiamy nieraz na zdanie, że kraj ten posiada już dostateczną sieć kolejową, albowiem daje tylko 11 procent surowego dochodu państwowego, a posiada już 8·5 procent (212·8 mil) całej sieci kolejowej austryackiej, podczas gdy n. p. Austrya Dolna jest stosunkowo gorzej uposażoną, gdyż dochód państwa z tego kraju czyni 28·4 procent, a sieć kolejowa dolno-austryacka tylko 6·9 procent (171 mil) całej sieci austryackiej.

Atoli pominąwszy okoliczność, iż istniejąca w Galicyi sieć kolejowa ogranicza się do „linii głównych“, zbudowanych w interesie państwa, a rozdzielenie kolei żelaznych na pojedyńcze kraje w stosunku do podatków opłacanych dałoby się poniekąd usprawiedliwić tylko przy wspieraniu budowy *krajowych kolei pobocznych*, pominąwszy również niewłaściwość porównywnania Galicyi co do siły podatkowej z Austryą Dolną, której miasto główne jest zarazem stolicą, najważniejszem i najludniejszem miastem, oraz ogniskiem handlu i przemysłu całego państwa — zapatrywanie powyższe sprzeciwia się kardynalnym zasadom gospodarstwa społecznego.

Właśnie dlatego, że Galicya w stosunku do czynników produkcyi posiada tak nieznaczną sieć kolejową, podatki, które opłaca, są względnie mniejsze.

A jeżeli kraj ten daje teraz tylko 10·7 czystego dochodu państwowego, to nieulega wątpliwości, iż stosunek ten wypadłby zupełnie inaczej, gdyby Galicya otrzymała sieć kolejową, potrzebną niezbędnie do jej rozwoju ekonomicznego.

Na podstawie powyższych wyłuszczeń podpisany Wydział krajowy uprasza:

Wasza Ekscellencya raczy:

I. Zarządzić budowę kolei żelaznej ze Lwowa do granicy kraju pod Netrebą (Tomaszów) zabezpieczoną ustawą z d. 24. maja 1874 dz. pr. p. Nr. 85.

II. Wnieść w drodze konstytucyjnej, podczas obecnej sesyi Rady państwa, projekt ustawy celem skutecznego zabezpieczenia budowy kolei żelaznych z Husiatyna do Stanisławowa, z Zagórza do Grybowa, i z Nowego Sącza do Żywca z odnogą do Czaczy.

D. j. w.

Odpis

memoryału Wydziału krajowego wystosowanego dnia 17. października 1876 L. W. 1559776 do J. Eksc. Pana Jana Chlumeckiego, c. k. Ministra handlu.

W odniesieniu się do przedłożonego Waszej Ekscelencyi przedstawienia tutejszego z dnia 9. lipca 1875 l. 10119 i do przedłożonych Wysokiemu c. k. Ministerstwu przez c. k. galicyjskie Prezydyum Namiestnictwa rezolucyi Sejmu galicyjskiego z dnia 13. października 1874 i 26. kwietnia b r. w przedmiocie subwencyi ze skarbu państwa na rzecz budowy dwóch kolei wicynalnych w trójkącie między granicą polsko - rosyjską a liniami kolei lwowsko - brodzkiej i lwowsko-tomaszowskiej, Wydział krajowy udaje się powtórnie do Waszej Ekscelencyi z prośbą o łaskawe poparcie życzeń wyrażonych w tej sprawie przez Wysoki Sejm galicyjski.

Koleje wicynalne, które galicyjska Reprezentacya krajowa do skutku doprowadzić zamierzyła, należą do tej kategoryi kolei żelaznych, które chociaż służyć mają szczególnie miejscowym interesom pojedyńczych krajów i ich części, to jednak poczytane być muszą za bardzo skuteczne dźwignie siły podatkowej zasługującej na podniesienie w interesie państwa, i które Wasza Ekscelencya w mowie mianej w Wysokiej Izbie Deputowanych dnia 29. października 1875 elem wyłuszczenia programu kolejowego nazwałeś „kolejami lokalnemi“ i uznałeś w ogólności za godne pomocy państwowej.

Wybudowanie takich kolei uczyniłeś Wasza Ekscelencya zależnem od potrzeby komunikacyjnej okolic i odpowiedniej ofiarności stron interesowanych, mianowicie zaś od bezpłatnego odstąpienia gruntów do budowy potrzebnych lub przynajmniej oddania ich po cenach umiarkowanych i tanich.

Z pomiędzy siedmiu „kolei lokalnych“ w łącznej długości 35.8 mil, których budowa wedle zeszłorocznego projektu rządowego miała być wykonaną na rachunek skarbu państwa przeciętnym nakładem 434000 złr. na jedną milę — tylko graniczni sąsiedzi kolei z Bozzen do Meranu ofiarowali na jej rzecz bezpłatnie grunta i pewne datki dobrowolne — co się zaś tyczy reszty sześciu kolei odnośne sprawozdanie rządowe nie zawiera żadnej wzmianki o ofiarach stron interesowanych (alegat 403 do stenograficznych sprawozdań Izby Deputowanych z sesyi VIII.).

Wobec tego faktu ofiarność Sejmu galicyjskiego, który domaga się tylko jednorazowej subwencyi państwowej po 150.000 złr. w. a. na milę — stanowi wyjątek i naśladowania godny przykład dla innych krajów austryackich i stron interesowanych, którym zależy na budowie kolei lokalnych.

Zważywszy przytem nagłą potrzebę komunikacyjną okolicy mającej około 100 mil kwadratowych przestrzeni, nader urodzajnej i słynącej z wielkiej obfitości zbóż i lasów a która dotąd nie mogła wystąpić do współzawodnictwa na wielkim targu międzynarodowym — zważywszy dalej, iż Galicya nie posiada prawie żadnych „kolei lokalnych“ i że wedle zapatrywania Waszej Ekscelencyi, objawionego w wspomnionej wyżej mowie programowej, „koleje lokalne“ powinne być rozdzielane ile możności równo w całym kraju — dochodzimy do uzasadnionego przekonania, że żądanie Sejmu galicyjskiego, wyrażone w uchwale z dnia 13. października 1874 zasługuje na poparcie ze strony państwa.

Na tej podstawie Wydział krajowy zanosi z wszelką otuchą prośbę:

Wasza Ekscelencya raczy przedstawić w drodze konstytucyjnej podczas obecnej sesyi Rady państwa, projekt ustawy, przyznającej subwencyę ze skarbu państwa na rzecz budowy kolei żelaznych na wstępie wymienionych.

D. j. w.

Wykaz

zaległych rachunków funduszu pro praeterito dróg krajowych po koniec grudnia 1876.

Liczba porządkowa	Nazwa			Zaległe		
	c. k. Starostwa	drogi krajowej	sekcyi	rachunki	wyjaśnienia	od roku
1	w Jarosławiu	Bełzec-Jarosławskiej	z całej przestrzeni	3	4	od r. 1555 do r. 1858 od r. 1866 do r. 1868
2	Brzeżanach	Brzeżany-Złoczowskiej	z całej przestrzeni dawnego obwodu	5		od r. 1864 do r. 1868
3	Tarnopolu	Brzeżany Tarnopol i Podwołoczyska	Słupki Kamionka Podwołoczyska	42		od roku 1855 aż do oddania władzom autonomicznym
4	Trembowli	Strusów-Buczackiej	Strusów Dobropole	14	12	od roku 1855 aż do odd. władz. auton. od r. 1861 do września 1867
5	Horodence	Sielecko-Zaleszczyckiej	Niezwiska Horodenka		10	od r. 1854 do końca r. 1857 i za r. 1859
6	Śniatynie	Śniatyńsko-Horodeńskiej	z całej przestrzeni	5		od r. 1862 do r. 1866

15. Alegat do Sprawozdania z czynności Wydziału krajowego z r. 1877.

Wykaz

ilości dni żywienia, tudzież dni leczenia w szpitalu lwowskim za rok 1875.

Dnie żywienia																	
Na oddziałach			Razem na 3ch oddziałach	Służby					rządcy	lekarzy dyżurnych	kapelana	Sióstr Miłosierdzia	dozorcy służby	pisarza w izbie przyjęcia	konduktora budowy	pracowników Suckowa & Cp.	Suma ogólna
Chorych	Położnic	Obłąkanych		na oddziałach			wspólnej										
				chorych	położnic	obłąkanych	domu	kuchni									
154469	8434	43823	206726	12906	926	4589	8862	6983	710	365	120	11063	383	365	245	159	254.402

Dnie leczenia			
na oddziałach			Razem na 3ch oddziałach
chorych	położnic	obłąkanych	
160508	8918	44773	214199

Różnica pomiędzy wykazaną ilością dni leczenia a dni żywienia 3ch oddziałów wynika ztąd, iż w dniach żywienia opuszczone są dnie wstępu chorych do szpitala, z powodu, iż dla wstępujących chorych żywność zapisaną bywa dopiero na dzień następny.

Uwaga: Ilość dni oddziału obłąkanych zaliczoną jest za czas wspólnej administracyi, t. j. po koniec maja 1875.

16. Alegat do Sprawozdania z czynności Wydziału krajowego za rok 1877.

Wykaz

porównawczy kosztów żywienia chorych w szpitalu lwowskim z roku 1875 z rokiem 1874.

Rok 1875	chorzy		obłąkani		położnice		Razem		Ogólna ilość dni leczenia trzech oddz. w r. 1875	Koszt jednego dnia leczenia przedstawia się				Uwaga
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.		w roku 1875	w r. 1874 w akcie obliczenia do LW.11589/75	w r. 1875 większy	w r. 1875 mniejszy	
Zwykła strawa i dodatki	42.361	54½	13.257	07½	2.263	65½	57.882	27½	214.199	27·022 ct.	30·021 ct.	—	2·999 ct.	Ilość dni leczenia, tudzież koszta żywienia obłąkanych zaliczone są tylko za czas wspóln. adm. t. j. po koniec maja 1875.
Pieczywo	4.274	25	1.536	30	244	28	6.054	83		2·826 „	4·001 „	—	1·175 „	
Wino	2.242	70	94	60	2	70	2.340	—		1·092 „	1·378 „	—	0·286 „	
Suma	48.878	49½	14.887	97½	2.510	63½	66.277	10½		30.940 ct.	33.400 ct.	—	4.460 ct.	

Wykaz

kosztów zarachowanych na żywienie obok kosztów artykułów żywności **z roku 1875.**

L. p.	Wyszczególnienie	złr.	ct.
1	Utrzymanie Sióstr Miłosierdzia zatrudnionych w kuchni:		
	a) Płaca 9 SS. Miłosierdzia za 5 miesięcy a dla 7 za 7 miesięcy . .	626	66
	b) Pieczywo tychże	170	13
	c) Wikt	1410	—
	d) Rozmaite potrzeby	37	57
2	Służba w kuchni:		
	a) Płaca *b)* Pieczywo	1721	34
	c) Wikt 6983 dni żywienia po 30 cnt.	2094	90
3	Malinowski Erazm rządca, na fiakry	150	—
4	Dyszkiewicz i Grabowicz remuneracya za codzienne wyrachowywanie potrzeb artykułów surowych na kuchnię	100	—
5	Najem do kuchni	31	15
6	Sprzęty kuchenne	932	74
7	Ogłoszenie licytacyi	302	85
8	Drzewo zużyte na kuchnię w r. 1875	1944	—
	Razem . .	9521	34

Przegląd chorych na umyśle

pielęgnowanych w Zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie w 1876. roku.

	Szaleństwo			Zaduma			Pomięszanie umysłowe			Niedołęstwo umysłowe			Choroba umysłowa porażenna			Choroba umysłowa połączona z padaczką			Razem		
	M.	K.	R.	M.	K.	R.	M.	K.	R.	M.	K.	R.	M.	K.	R.	M.	K.	R.	M.	K.	R.
Z r. 1875 zostało	35	72	127	16	35	51	13	13	26	30	38	68	2	—	2	22	17	39	138	175	313
W ciągu r. 1876 przybyło	81	97	178	59	45	104	9	4	13	28	25	53	22	—	22	14	7	21	213	178	391
Razem	136	169	305	75	80	155	22	17	39	58	63	121	24	—	24	36	24	60	351	353	704
Ubyło:																					
Wypuszczono wyleczonych	43	30	73	16	10	26	—	—	—	7	1	8	4	—	4	2	1	3	72	42	114
„ niewyleczonych	6	5	11	4	12	16	2	1	3	5	7	12	1	—	1	3	—	3	21	25	46
Oddano do innych zakładów	3	2	5	3	—	3	6	—	6	12	2	14	2	—	2	12	—	12	38	4	42
Umarło	18	9	27	3	10	13	3	3	6	7	9	16	15	—	15	4	1	5	50	32	82
Razem	70	46	116	26	32	58	11	4	15	31	19	50	22	—	22	21	2	23	181	103	284
Z końcem r. 1876 pozostało	66	123	189	49	48	97	11	13	24	27	44	71	2	—	2	15	22	37	170	250	420
wolnego stanu	37	45	82	35	14	49	7	4	11	22	28	50	1	—	1	11	15	26	113	106	219
zaślubionych	29	63	92	10	29	39	3	5	8	2	12	14	1	—	1	2	5	7	47	114	161
wdowców i wdów	—	15	15	4	5	9	1	4	5	3	4	7	—	—	—	2	2	4	10	30	40
Razem	66	123	189	49	48	97	11	13	24	27	44	71	2	—	2	15	22	37	170	250	420
Miejsce pochodzenia:																					
Austrya poniżej Anizy	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
„ powyżej „	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Tyrol i Vorarlberg	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Czechy	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Szląsk	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Galicya	65	117	182	42	46	88	10	11	21	25	41	66	—	—	—	13	22	35	155	237	392
Bukowina	—	2	2	2	—	2	—	—	—	1	3	4	—	—	—	—	—	—	3	5	8
Razem z krajów austryackich	65	121	186	45	48	93	10	11	21	26	44	70	—	—	—	13	22	35	159	246	405
Kraje korony węgierskiej	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	2
Niemcy	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	2	3
Włochy	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Rosya	—	1	1	2	—	2	1	1	2	1	—	1	1	—	1	—	—	—	5	2	7
Turcya	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1
Moldawia	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Razem z obcych krajów	1	2	3	4	—	4	1	2	3	1	—	1	2	—	2	2	—	2	11	4	15
Ogółem	66	123	189	49	48	97	11	13	24	27	44	71	2	—	2	15	22	37	170	250	420

Co do wieku:	Mężczyzn	Kobiet	Razem
Od 10 do 15 lat	3	1	4
„ 15 „ 20 „	12	12	24
„ 20 „ 25 „	17	29	46
„ 25 „ 30 „	31	53	84
„ 30 „ 35 „	32	50	82
„ 35 „ 40 „	25	33	58
„ 40 „ 45 „	18	30	48
„ 45 „ 50 „	12	9	21
„ 50 „ 55 „	4	25	29
„ 55 „ 60 „	6	1	7
„ 60 „ 65 „	3	3	6
„ 65 „ 70 „	5	3	8
„ 70 „ 75 „	1	—	1
„ 75 „ 80 „	—	1	1
Niewiadomego wieku	1	—	1
Razem	170	250	420

Co do zatrudnienia:			
Duchownych, zakonnic, nowicyuszów, żony i córki duchownych	2	4	6
Wojskowych	1	—	1
Urzędników publicznych i prywatnych, córki, żony lub wdowy urzędników	14	23	37
Profesorów, nauczycieli i nauczycielek	9	1	10
Uczniów szkół głównych, wyłącznych i średnich	9	—	9
Artystów	1	—	1
Lekarzy, chirurgów, akuszerek, aptekarzy, córki lub żony lekarzy	1	4	5
Inżynierów	1	—	1
Pracujących w gospodarstwie wiejskiem, leśnictwie, górnictwie, hutnictwie, właścicieli realności	3	—	3
Ogrodników	1	—	1
Rękodzielników, fabrykantów i ich pomocników, żony i córki tychże	25	21	46
Do stanu kupieckiego należących	3	12	15
Właściciele domów i posiadaczy rent	2	8	10
Rolników (ze stanu włościańskiego)	26	62	88
Sług i wyrobników wszelkiego rodzaju	37	93	130
Więźniów	3	2	5
Z domu ubogich	—	6	6
Osób bez stałego lub ściśle oznaczonego zarobku	32	14	46
Razem	170	250	420

Suma dni pielęgnowania:

Mężczyzn	63533	dni
Kobiet	77856	„
Razem	141.389	d.

Przyczyny choroby:	Mężczyzn	Kobiet	Razem
Wybryki płciowe	5	12	17
Nadużycie napojów wyskokowych	17	9	26
Poruszenia przytłumiające	16	20	36
Stosunki podbudzające	—	2	2
Skłonność rodowa	7	21	28
Wyniszczenie sił skutkiem natężenia umysłowego	1	—	1
Uraz	7	1	8
Wrodzona tępota umysłowa	1	2	3
Wiąd	2	6	8
Samogwałt	9	4	13
Zboczenia rozwojowe wieku dziecięcego	11	—	11
„ sprawy miesięczkowania	—	19	19
„ popołogowe	—	7	7
„ krążenia krwi	1	4	5
Cierpienie mózgu przewlekłe	1	16	17
„ „ ostre	4	2	6
Gruźlica	4	6	10
Woda sercowa	3	3	6
Niedokrewność	5	4	9
Nerwice maciennictwa	—	17	17
Padaczka	15	16	31
Ziemnica	1	—	1
Durzyca	4	—	4
Kiła	6	2	8
Nieżyt żołądka i jelit	1	—	1
Sprawy pory przechodowej	—	5	5
Praktyki religijne i przesądy	—	9	9
Cholera	—	1	1
Przyczyn niewiadomych	49	60	109
Choroby gorączkowe ostre	—	2	2
Razem	170	250	420

Czas pobytu chorych, którzy ubyli z zakładu:			
Aż do 1go miesiąca	2	15	17
Od 1go do 3ch miesięcy	4	38	42
„ 3 „ 6 „	36	12	48
„ 6 „ 9 „	38	8	46
„ 9 „ 12 „	28	12	40
„ 1 „ 2 lat	51	5	56
„ 2 „ 3 „	11	5	16
„ 3 „ 5 „	7	2	9
przeszło 5 lat	4	6	10
Razem	181	103	284

Wykaz

stanu liczebnego chorych I. i II. klasy za czas od 1. stycznia 1876 do końca kwietnia 1877.

Miesiąc i rok		Osób na klasie		Dnie żywienia	
		I	II	I	II
Styczeń	1876	1	13	31	376
Luty	„	2	14	52	362
Marzec	„	2	11	62	341
Kwiecień	„	2	15	55	388
Maj	„	2	16	57	469
Czerwiec	„	2	19	60	518
Lipiec	„	2	20	61	532
Sierpień	„	2	20	61	565
Wrzesień	„	3	21	61	552
Październik	„	2	23	61	655
Listopad	„	2	24	60	664
Grudzień	„	3	22	77	677
	Razem dni żywienia .			698	6099

1877.

Miesiąc i rok		Osób na klasie		Dnie żywienia	
		I	II	I	II
Styczeń	1877	2	21	62	673
Luty	„	2	22	56	589
Marzec	„	3	24	65	707
Kwiecień	„	3	25	90	733
	Razem dni żywienia .			273	2702

Odpis

okólnika c. k. Namiestnictwa z dnia 24. listopada 1876 l. 52337 wydanego do c. k. Starostw powiatowych.

Z nadaniem przez Sejm krajowy Statutu krajowego zakładowi dla obłąkanych na Kulparkowie z dnia 25. maja 1875 (D. U. R. kr. z r. 1876 Nr. 6) unormowane zostały warunki przyjmowania chorych na umyśle do zakładu, w szczególności w §§. 12—15 Statutu jak następuje:

§. 12. O ile lokalności zakładu dozwalają, winien być przyjętym do zakładu każdy chory na umyśle a mianowicie:

a) z chorobą uleczalną,

b) z chorobą nieuleczalną, jeżeli chory zagraża publicznemu bespieczeństwu lub obyczajności publicznej.

§. 13. Od przyjęcia do zakładu są wykluczeni:

a) wszelkiego rodzaju kaleki umysłowe nieszkodliwe,

b) osoby dotknięte padaczką bez choroby umysłowej.

Wydział krajowy może atoli wyjątkowo w wypadkach uwzględnienia godnych, zezwolić na przyjęcie chorych objętych ustępem *a)* niniejszego paragrafu.

§. 14. Chorych przyjmuje do zakładu dyrektor na żądanie stron interesowanych lub właściwej władzy bezpieczeństwa.

W celu uzyskania przyjęcia należy dyrektorowi przedłożyć następujące dokumenta:

1. Świadectwo władzy miejscowej z wymienieniem następujących danych: imienia i nazwiska chorego, wieku, wyznania, stanu, zatrudnienia, miejsca przynależności, miejsca ostatniego pobytu, stosunków rodzinnych, stosunków majątkowych chorego i jego rodziny w linii wstępnej i zstępnej, nazwiska i miejsca zamieszkania rodziców, opiekuna lub kuratora, a gdyby takowy nie był ustanowiony, tej osoby, która ma zastępywać chorego w obec zakładu.

2. Historyę choroby przez lekarza sporządzoną wedle wzoru przepisanego.

3. Oświadczenie c. k. lekarza powiatowego, względnie fizyka miasta Lwowa lub Krakowa, że osoba, która ma być oddaną do zakładu, kwalifikuje się do przyjęcia.

4. W wypadkach wspomnianych w §. 12. ustęp *b)* stosowne poświadczenie miejscowej władzy z wymienieniem faktów.

5. Co do płacących chorych, pisemne zobowiązanie się tej osoby, która ma opłatę uiszczać, że koszta leczenia i utrzymywania według ustanowionej taksy miesięcznie z góry płacić

będzie i oświadczenie, że się poddaje rygorowi ustanowionemu w §. 21. na wypadek nieuiszczenia w terminie opłaty. Możność płacenia musi być na tym rewersie przez miejscową władzę zatwierdzoną.

§. 15. Gdyby władze bezpieczeństwa były zmuszone w nagłych wypadkach oddać chorego do zakładu bez dokumentów wymienionych w §. 14., w takim razie powinny je dodatkowo dyrektorowi jak najspieszniej przedłożyć.

Tymczasem, wedle sprawdzonego przez Wydział krajowy sprawozdania dyrektora rzeczonego zakładu, wyszczególnione warunki w §. 14. przez dotyczące urzęda, pośredniczące w oddaniu chorych do zakładu, nie bywają ściśle przestrzegane, a w szczególności gminy przesyłają chorych do zakładu bez dostarczenia przepisanych dokumentów.

Wielokrotnie przekonano się, że c. k. Urzęda i gminy bardzo lekko biorą sprawę oddawania chorych do zakładu i odsyłają takowych z pominięciem przepisanych wymogów, bez podania dokładnego konstytutu, bez stwierdzenia przebiegu słabości historyą choroby, bez potwierdzenia ze strony c. k. lekarza powiatowego co do możności oddania chorej osoby do zakładu i oraz bez stosownego poświadczenia miejscowej władzy co do osób z nieuleczalną chorobą zagrażających publicznemu bezpieczeństwu lub obyczajności publicznej.

Wzywa się przeto niniejszem Pana c. k. Starostę do ścisłego przestrzegania przepisanych warunków pod względem oddawania chorych do zakładu Kulparkowskiego, jak równie do należytego pouczenia gmin co do obowiązujących w tej mierze postanowień Statutu, z tą uwagą, że chorzy niezaopatrzeni w dokładne dowody wymagane w §. 14. Statutu nie będą przyjmowani do zakładu, z wyjątkiem nadzwyczajnych wypadków w §. 15. wskazanych.

Pan c. k. Starosta będzie usilnie czuwać nad tem, aby tak lekarze jak i urzędy gminne z większą niż dotąd oględnością wydawali świadectwa żądane od stron interesowanych.

Wykaz

sumaryczny chorych na umyśle w kraju, w 1875. roku nieumieszczonych w żadnym publicznym zakładzie.

W wieku	Szaleństwo			Zaduma			Pomieszanie umysłu			Niedołęstwo umysłowe			Choroba umysłowa porażenia			Choroba umysłowa połączona z padaczką			Ogółem		
	M.	K.	R.	M.	K.	R.	M.	K.	R.	M.	K.	R.	M.	K.	R.	M.	K.	R.	M.	K.	R.
Niżej 10 lat	11	3	14	2	—	2	1	1	2	24	9	33	1	4	5	9	3	12	48	20	68
Od 10 — 15 lat	15	14	29	12	6	18	8	2	10	60	28	88	4	4	8	16	8	24	115	62	177
„ 15 — 20 „	7	9	16	19	17	36	27	9	36	115	59	174	11	7	18	27	25	52	206	126	332
„ 20 — 25 „	5	5	10	4	8	12	9	4	13	76	43	119	5	3	8	24	12	36	123	75	198
„ 25 — 30 „	12	5	17	17	9	26	17	13	30	106	57	163	2	2	4	28	19	47	182	105	287
„ 30 — 35 „	4	3	7	10	9	19	17	16	33	36	31	67	10	4	14	9	9	18	86	72	158
„ 35 — 40 „	11	2	13	7	9	16	14	22	36	49	27	76	7	3	10	20	17	37	108	80	188
„ 40 — 45 „	4	2	6	5	11	16	10	11	21	25	11	36	2	1	3	3	5	8	49	41	90
„ 45 — 50 „	4	3	7	9	8	17	12	9	21	21	10	31	2	2	4	14	5	19	62	37	99
„ 50 — 55 „	5	—	5	9	2	11	6	9	15	15	10	25	1	3	4	11	2	13	47	26	73
„ 55 — 60 „	—	1	1	3	2	5	1	6	7	4	4	8	2	—	2	—	5	5	10	18	28
Wyżej 60 lat	2	—	2	4	3	7	3	5	8	4	1	5	—	2	2	3	1	4	16	12	28
Razem .	80	47	127	101	84	185	125	107	232	535	290	825	47	35	82	164	111	275	1052	674	1726

Wykaz

czynności budowlanych zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie pozostałych do załatwienia w r. 1877 z odpowiednim udziałem architekty Adolfa Kuhna.

Pozycya	Przedmiot czynności	Uwaga
	A. Budynek główny.	
	1. Kaplica.	
a	Drzwi główne dębowe z okuciem i opokostowaniem.	Wyrysowane do zarządzenia i wykonania.
b	Drzwi do dwu zakrystyj kaplicy.	
c	Posadzka główna nawy i posadzka galeryi i chóru.	Już poprzednio zaprojektowana i zatwierdzona, na mocy uchwały ma być powtórnie projektowana i obliczona.
d	Balustrada i okratowanie tychże galeryi i chóru.	Dla zaprojektowania, obliczenia, przedłożenia i wykonania.
e	Konstrukcya ołtarza etc.	
f	„ ławek, kazalnicy i t. p.	
g	Kaloryfera.	dtto.
h	Odmalowania wnętrza kaplicy.	
i	Dzwonek sygnaturki i jego potrzeby.	
k	Wykończenie robót kamieniarskich na zewnątrz kaplicy.	do zarządzenia.
l	Statua Matki Boskiej w przygotowanej nyży.	Do zaprojektowania przedłożenia i zarządzenia.
	2. Schody główne.	
	Urządzenie balustrady kamiennej przy schodach głównych i w arkadzie nad schodami 1 piętro.	Zaprojektowane do ugodzenia, przedłożenia i wykonania.

Pozycya	Przedmiot czynności	Uwaga
	3. Dachy.	
a	*Dymniki.* Robota ciesielska, stolarska, ślusarska, lakiernicza i szklarska.	Do zarządzenia i wykonania.
b	Fugowanie kominów (robota murarska).	
c	Misy kamienne pod rury wodo-spływowe.	Do zarządzenia i wykonania.
	4. Kloaki.	
a	Przykrycia stałe na zewnątrz dołów wywozowych.	
b	Rokonstrukcya kloak: 1) Strona męzka, 2) strona żeńska.	
c	Rury przewiewne. wentylatory w klozetach w części środkowej, —	Do wyjednania uchwały i wykonania.
d	Odpowiednie urządzenie przyrządów do wyciągania kału z dołów kloacznych (robota murarska, ślusarska, stolarska, ciesielska, lakiernicza).	
	5. Facyaty.	
	Naprawa uszkodzonych tynków frontu głównego i tylnego, gzymsów, cokułów (robota murarska i kamieniarska).	Do wykonania.
	6. Piwnica.	
a	Drzwi piwniczne (robota stolarska i ślusarska).	
b	Zamknięcia hermetyczne drzwiczek podwójnych przy dołach kloacznych pawiljonów i części środkowej (robota stolarska, ślusarska i murarska).	Do zarządzenia i wykonania.
	7. Przyrządy.	
a	Urządzenie dwóch wind w nowych pawiljonach furyatów	
b	Urządzenie przezierników do cel furyatów.	
c	Urządzenie dwóch wózków ze schodkami do obserwacyi cel.	Zaprojektowane, przeprowadza się ugodą do przedłożenia i wykonania.
d	Urządzenie osłon drucianych do pieców żelaznych Geburtha.	
	8. Korytarze łączące budynki.	
a	Dokończenie bram przejazdowych (robota ślusarska, szklarska i lakiernicza).	
b	Oszklenie i opokostowanie świateł górnych w tychże bramach.	Częściowo już wykonane, do uzupełnienia.
c	Asfaltowanie przejazdów.	

Pozycya	Przedmiot czynności	Uwaga
	9. Łazienki.	
a	Posadzki ceglane, cementem zalane w rozbieralniach obok kąpieli zimnych.	Do wykonania.
b	Ocementowanie ścian w tychże.	
c	Sporządzenie, okucie i opokostowanie drzwi.	
d	Mosty oporęczowane nad basenami w łazienkach.	
e	Piece kamyczkowe w tychże.	
f	Drzwi do piwnic kanałowych przy rozbieralniach.	
g	Zamknięcia hermetyczne do odpływów w rozbieralniach.	
h	Otynkowanie ścian koło nowych schodów kamiennych w sionkach.	
i	Poręcze żelazne przy schodach kamiennych w sionkach.	
k	Naprawy tynków cementowych w łazienkach zimnych i parowych.	
l	Naprawa kanałów i basenów wraz z ich oczyszczeniem.	
m	Pomosty drewniane, ściany przedziałowe we wszystkich łazienkach w ogóle.	
n	Piece ruchome przenośne do ogrzewania łazienek wannowych.	
	B. Budynek ekonomiczny.	
	10. Urządzenie piąterek dla służby (robota murarska, stolarska, ciesielska, ślusarska, szklarska, lakiernicza).	Do zarządzenia i wykonania.
	11.	
a	Otynkowanie ścian w ubikacyi kotłów parowej maszyny.	
b	Okno do ustawienia w murze szczytowym z obmurowaniem.	dtto.
c	Sporządzenie tegoż okna z opokostowaniem, okuciem, oszkleniem i t. p.	
d	*U wieży*: zasklepienie pomiędzy szynami 3ch piątr wieży etc.	Do wykonania równocześnie z ustawieniem zbiorników.
e	Otynkowanie ścian w połowie wysokości wieży.	
f	Sporządzenie i ustawienie pomostów i podkładów pod wodozbiory i t. p.	
g	*Przy dołach kloacznych*. Wały do wyciągania kału.	Do wykonania.
h	*W klozetach*: Urządzenie stolców przy pralni i magłowni na dole i na piątrze.	
i	Wykończenie okna leżącego pod lukarną dachową przy schodach.	
k	Zamknięcie parapetowe, szklone w parterze przy schodach z suterenu do pralni.	
l	Przy wodospływach dachowych: Misy kamienne jak przy innych wodospływach budynkowych.	

Pozycya	Przedmiot czynności	Uwaga
m	Przy gankach nad dziedzińczykami przyczółki kamienne do drzwi od zewnątrz.	
n	Drzwi dębowe z okuciem, opokostowaniem etc.	
o	Opokostowanie galeryj żelaznych.	
p	Rury odpływowe z pralni stałej do kanałów etc.	Do wykonania.
r	Piece w prasowni i pomieszkaniach praczek.	
s	Zakończenie baryer, zamknięcie komunikacyi przez podmurowanie do wysokości 1 piętra (robota murarska, stolarska, ślusarska, lakiernicza).	
t	Naprawa tynków, gzymsów, na zewnątrz budynku ekonomicznego i wieży (robota murarska).	Do wykonania z wiosną.
u	Brukowanie i makadamizowanie zewnątrz budynku ekonomicznego.	dtto
w	Pokrycie blachą cynkową gzymsów gipsowych.	
x	Posadzki asfaltowe i cementowe przy kotłach i wieży.	Do wykonania z urządzeniem mechanicznem.
	12. Urządzenia wewnętrzne	
	w budynku głównym i ekonomicznym (robota murarska, ciesielska, stolarska, odbiór żelaziwa).	Do wykonania przy urządzeniu mechanicznem.
	C. Roboty rozmaite.	
a	Wykończenie brukowań i makademów w dziedzińcach zakładu.	
b	Drenowanie ogrodów (zdanie rachunków z obstalunków dren).	Do wykończenia z wiosną.
c	Wykończenie ujścia kanału głównego i zamknięcie tegoż kratą żelazną.	
d	Jamy, zbiorniki prowizoryczne na kał wydobyty i wywieziony z dołów kloacznych zakładu.	Zaprojektowanie przedłożone do uchwały i do wykonania.
e	Urządzenie mechaniczne zakładu: Wodociągi, pralnia, kuchnia, łazienki, piła cyrkularna.	Załatwienie czynności ankiety, przedłożenie sprawozdania do uchwały. Zakontraktowanie i dozór wykonać się mających urządzeń, odbiór, kolaudacya i rachunki.
	D. Czynności kancelaryjne	
	dotyczące rachunków i sprawozdań.	
13	Komisye dotyczące urządzeń wewnętrznych mechanicznych zakładu: Pralni, kuchni, łazienek, piły cyrkularnej, wodociągów i t. p. przedugodne porozumienia, kontrakty.	Do załatwienia.

Pozycya	Przedmiot czynności	Uwaga
14	Pomiar gruntów Kulparkowskich.	Do wykonania polecony Inżynierowi bióra tech. krajowego, p. Baranowskiemu i p. Winiarskiemu.
15	Kamieniołom na Wulce panieńskiej, pomiar, przeprowadzenie czynności oddawczych gminie ewangelickiej, deponowanie kamienia etc.	
16	Rachunki z Magistratem miasta Lwowa dotyczące drogi wuleckiej.	
17	Załatwienie podań p. Bazylego Lewickiego. Jana Lewickiego, dostawców drzewa opałowego do cegielni i zakładu, podania urzędu podatkowego względem wymiaru podatku murarza Haskiego, oraz podania przedsiębiorców budowy p. p. Gamskiego i Pfeiffra o przyjęcie pozostałych im z budowy materyałów.	Do wykonania.
18	Rachunki wydatków tygodniowych i podział tychże na kategorye.	
19	Rachunki za kuchenki na oddziałach chorych.	
	E. Nowa budowa 1875-6.	
20	Rachunki do kolaudacyi budowy przedsiębiorców p. p. Gamskiego i Pfeiffra.	
21	Wypracowanie planów do tychże.	
22	Urządzenie systemu beczkowego.	
23	Piece Geburtha do cel furyatów.	
24	Opis inwentaryczny budowy obecnie oddanej zakładowi do użytku.	Do wykonania.
25	Czynności protokólarne odbioru i oddania części zakładu do użytku.	
26	Odbiór i oddanie Władzy cegielni.	
27	Załatwienie czynności odbioru pozostałych materyałów od przedsiębiorców budowy.	
	F. Wypracowanie planów.	
a	Projekt i kosztorysy prosektorium „ „ na pomieszczenie Administracyi w zakładzie.	Projekta do wykonania i zatwierdzenia.

Odpis

przedstawienia Wydziału krajowego do JE. P. Ministra oświecenia z 14. listopada 1876 r. L. 30221.

Wasza Excellencyo!

Wysoka Izba posłów Rady Państwa uchwaliła na posiedzeniu 37em Sesyi Vtej dnia 24. marca 1870 następującą rezolucyę:

Wzywa się Rząd, ażeby studyum medyczne ułatwił przez utworzenie większej liczby fakultetów medycznych, w pierwszym rzędzie przez przeistoczenie zakładów medyczno-chirurgicznych we Lwowie, Ołomuńcu i Salcburgu istniejących, a do zwinięcia przeznaczonych.

W myśl tej rezolucyi i w uwzględnieniu naglących stosunków kraju, Wys. Sejm gal. na posiedzeniu z dnia 21. maja 1875 wezwał Wys. Rząd do zaprowadzenia medycznego fakultetu przy uniwersytecie lwowskim i wezwanie to powtórzył dnia 10. kwietnia 1876.

Rezultatem tych kroków W. Izby posłów Rady państwa i W. Sejmu galicyjskiego było, że wprawdzie z końcem roku szkolnego zwinięto przy uniwersytecie lwowskim zakład medyczno-chirurgiczny, że wszelako ze strony W. Rządu żadne kroki przedsięwzięte nie zostały, prowadzące do zastąpienia zwiniętego instytutu medyczno-chirurgicznego fakultetem medycznym we Lwowie.

Nie może być zadaniem gal. Wydziału krajowego domyślać się powodów, które skłoniły W. Rząd do kroczenia na drodze dla kraju naszego tak szkodliwej, ale przy coraz więcej pogorszających się stosunkach sanitarnych w kraju, uważa Wydział krajowy za obowiązek nieodzowny użyć wszelkich możliwych dróg, aby dojść do zaspokojenia koniecznej potrzeby kraju, potrzeby, która, jak tego poniżej dowiedziemy, z całem uprawnieniem puka do wrót kół decydujących.

Galicyjski Wydział krajowy pozwala sobie prosić najuniżeniej Waszej Excellencyi, ażebyś raczył wywody Wydziału krajowego wziąć pod ścisłą rozwagę. Oparte one są na historycznem uprawnieniu i na urzędowych statystycznych datach; wykazują gruntownie, jak ogromną kraj i cała Monarchia poniosą szkodę, jeżeliby zostało przy teraźniejszym stanie; dowodzą nakoniec jasno, że nawet prawa ludzkości domagają się rychłego zaradzenia.

I.

Jednym z pierwszych aktów panowania Najjaśniejszej Cesarzowej Maryi Teresy w nowo nabytem Królestwie Galicyi i Lodomeryi było, iż Najwyższym odręcznym listem z dnia 16. lutego 1773 rozporządziła zaprowadzenie pełnego uniwersytetu we Lwowie. Ponieważ zaś pełny uniwersytet nie dał się na razie w życie wprowadzić, rozporządziła Najjaśniejsza Pani, ażeby, w uwzględnieniu naglącej potrzeby kraju, zaprowadzono natychmiast collegium medicum, skutkiem czego już w tym samym roku 1773 rozpoczęto wykłady medyczne we Lwowie.

W r. 1784 na podstawie dyplomu Najjaśniejszego Cesarza Józefa utworzono we Lwowie zupełny uniwersytet o czterech wydziałach: medycznym, jurydycznym, filozoficznym i teologicznym i stan ten trwał aż do r. 1805, w którym w skutek podupadłych przez ciągłe wojny finansów ze względów oszczędności zwinięto fakultet medyczny we Lwowie i złączono go z fakultetem medycznym w Krakowie. Lwów zatrzymał tylko liceum o trzech fakultetach. Lecz już w następnym roku musiano uwzględnić potrzebę lekarzy w kraju i utworzono w r. 1806 szkołę chirurgiczną we Lwowie.

Stan ten trwał do r. 1817, w którym Najjaśniejszy Cesarz Franciszek I. Najwyższym dyplomem z dnia 7. sierpnia 1818 nadał lwowskiemu liceum prawa i przywileje uniwersytetu. Pozostał wprawdzie ten uniwersytet przy trzech tylko wydziałach, lecz że leżało w zamiarze Najjaśniejszego Cesarza Franciszka I. zaprowadzenie z czasem także Wydziału lekarskiego, dowodzi ta okoliczność, że w dyplomie znajduje się rysunek pieczęci z napisem: Sigillum facultatis medicae in regia Leopoliensi 1817.

Życzliwa ta i na słusznem uwzględnieniu potrzeb kraju oparta intencya Najjaśniejszego Cesarza Franciszka I. nie została wprawdzie ziszczoną, ale nigdy c. k. Rząd nie zaprzeczył potrzeby takiego zakładu. Liczne bowiem przez Senat akademicki uniwersytetu lwowskiego do W. Rządu wystosowane prośby o zaprowadzenie medycznego fakultetu nie doprowadziły wprawdzie do zamierzonego celu, wszelako odmówienia nastąpiły zawsze z powodów okolicznościowych, nigdy zaś z zasadniczych, jak tego dowodzi dekret nadwornej kancelaryi naukowej, który zawiera wyrazy: „że zaprowadzenie medycznego fakultetu w myśl Najwyższego postanowienia z dnia 17. maja 1776 nie może być uważanem za niedopuszczalne, a to z przyczyn jak najwięcej na uwagę zasługujących“. Zapatrywanie się takie przeszło z biegiem czasu na czynniki decydujące nowo przybyłe, jako to: na Wys. Radę Państwa i W. Sejm galicyjski, i tylko ta różnica zachodzi w stopniu zapatrywania się, iż w czasach przedkonstytucyjnych uważano odroczenie tej sprawy za możliwe, gdy tymczasem rezolucye W. Rady państwa i W. Sejmu galicyjskiego wszelkie opóźnienie wykluczają. Gal. Wydział krajowy sądzi, iż się nie myli, jeżeli w zgadzających się zapatrywaniach Korony, Reprezentacyi Państwa i kraju i w licznych petycyach wniesionych do Wys. Sejmu galicyjskiego, a mianowicie w petycyach Towarzystwa lekarzy we Lwowie, takiegoż samego w Krakowie, słuchaczów uniwersytetu lwowskiego, Towarzystwa przyrodników imienia Kopernika we Lwowie i Reprezentacyi miasta Lwowa, — upatruje pierwszy powód, dla którego dalsze opóźnienie tej sprawy nie powinno mieć miejsca.

II.

Jak po macoszemu traktowaną jest Galicya pod względem ilości fakultetów medycznych, zechce Wasza Excellencya przekonać się z następujących dat:

1. Lwowski uniwersytet jest jedynym między starszemi uniwersytetami w Austryi, który nie ma fakultetu medycznego. Uniwersytety w Gracu i Insbruku zostały w ostatnich latach uzu-

pełnione i utrzymuje je c. k. Rząd, chociaż Insbruk wykazuje frekwencyą roczną tylko 70—80 uczniów.

2. W Europie liczymy 109 uniwersytetów, z których tylko 17 nie mają Wydziału medycznego. Odtrąciwszy od tych 17tu uniwersytetów cztery, które w ostatnich czterech latach zostały zaprowadzone, jako to: Klausenburg, Zagrzeb, Odessa i Czerniowce, dalej pięć we Włoszech: Urbino, Camesino, Macerata, Sassari i Perugia, które przeznaczone są do zwinięcia, to pozostaje właściwie tylko 8 uniwersytetów bez Wydziałów medycznych, jako to: Münster, Genua, Lausamu, Louvain, Jassy, Aix, Rouen i Lwów. Z tych dat widocznem jest, że uniwersytety bez medycznego fakultetu są tylko wyjątkiem w świecie cywilizowanym, i że takie uniwersytety, tworzone głównie w takich okolicach, w których ilość fakultetów medycznych w innych miastach, dalsze tworzenie zbytecznem zrobiło.

Uniwersytet bez medycznego fakultetu nie jest właściwie uniwersytetem i zasługuje raczej na miano akademii lub liceum, nigdy zaś na miano uniwersytetu.

Przypatrzmy się stosunkowi fakultetów medycznych w Europie do ludności, to się okaże, że z wyjątkiem Rosji żaden kraj w całej Europie nie jest tak szczuple dotowany w fakultety medyczne, jak Galicya.

I tak wypada jeden fakultet medyczny:

w Szwajcaryi	na	860.000	mieszkańców
„ Włoszech	„	1,780.000	„
„ Niemczech	„	2,080.000	„
„ Anglii	„	2,820.000	„
„ Francyi	„	2,800.000	„
„ Grecyi	„	1,400.000	„
„ Szwecyi	„	2,050.000	„
„ Norwegii	„	1,700.000	„
„ Hiszpanii	„	1,860.000	„
„ Portugalii	„	2,150.000	„
„ Belgii	„	1,700.000	„
„ Holandyi	„	1,230.000	„
„ Danii	„	1,800.000	„
„ Cislajtawii	„	2,800.000	„
„ Rumunii	„	4,300.000	„
„ Galicyi	„	5,400.000	„

tak, że pod tym względem tylko Rosya stoi niżej Galicyi, przypada w niej bowiem jeden fakultet medyczny na 7,900.000 mieszkańców.

III.

Brak zakładów naukowych pociąga za sobą koniecznie brak lekarzy i pod tym względem zajmuje Galicya wschodnia (z wyjątkiem Lwowa) najwięcej politowania godne stanowisko.

Przypada bowiem jeden lekarz:

we Włoszech	na	2.300	mieszkańców
w Anglii	„	2.600	„

we Francyi	na	2.400	mieszkańców
„ Prusiech	„	3.300	„
„ Szwajcaryi	„	2.320	„
„ Baden	„	2.610	„
„ Saksonii	„	2.720	„
„ Wirtembergu	„	3.670	„
„ Szwecyi	„	7.700	„
„ Rosyi	„	17.800	„
„ Cislajtawii	„	5.450	„
a mianowicie:			
„ Niższej Austryi	„	2.020	„
„ Wyższej Austryi	„	6.150	„
„ Salcburgu	„	3750	„
„ Styryi	„	5.080	„
„ Karyntyi	„	7.600	„
„ Nadbrzeziu	„	4.100	„
„ Tyrolu	„	2.600	„
„ Vorarlbergu	„	2·700	„
„ Czechach	„	4.930	„
„ Morawii	„	8.300	„
„ Szląsku	„	10.400	„
„ Dalmacyi	„	4.800	„
„ Krainie	„	16.300	„
na Bukowinie	„	17.250	„
w Galicyi zachodniej	„	11 700	„

w Galicyi wschodniej (oprócz Lwowa) na 25.800 mieszkańców. Przypada mianowicie w całej Galicyi z Krakowem jeden lekarz na 14.100 mieszkańców. Z tego stosunku wypada w Galicyi zachodniej jeden lekarz na 11.700 mieszkańców, a w Galicyi wschodniej jeden lekarz na 16.200 mieszkańców. Odtrąciwszy wszelako 84 lekarzy, którzy we Lwowie praktykę wykonują, pozostaje dla Galicyi wschodniej bez Lwowa jeden lekarz na 25.800 mieszkańców.

IV.

Ten pożałowania godny brak pomocy lekarskiej pociąga za sobą fatalne następstwa oddziaływując na śmiertelność. Kiedy bowiem w ciągu roku jeden wypadek śmierci przypada

w Norwegii	na	62	mieszkańców
„ Irlandyi	„	57·3	„
„ Szwecyi	„	56·7	„
„ Danii	„	47·4	„
„ Anglii	„	46.3	„
„ Francyi	„	43·1	„
„ Belgii	„	42·5	„
„ Szwajcaryi	„	40·8	„
„ Grecyi	„	40·7	„

w	Hessendarmstadt	„ 38·4	mieszkańców
„	Rumunii	„ 38	„
„	Portugalii	„ 37·9	„
„	Hiszpanii	„ 37·1	„
„	Badenie	„ 35	„
„	Włoszech	„ 33·3	„
„	Holandyi	„ 33·1	„
„	Niemczech	„ 32·5	„
„	Prusiech	„ 32·1	„
„	Saksonii	„ 31·3	„
„	Serbii	„ 31,	„
„	Przedlitawii	„ 30·7	„
„	Bawaryi	„ 30·4	„
„	Wirtembergu	„ 30·1	„
„	Węgrzech	„ 29·3	„
„	Królestwie polskiem	„ 30·2	„
„	Rosyi	„ 28·9	„

umiera podczas tego (tj. w ciągu roku, w Galicyi jeden człowiek na 27·6 mieszkańców, w skutek zatem braku pomocy lekarskiej wykazuje Galicya najwyższą w Europie cyfrę śmiertelności!

Zaiste! straszny to rezultat braku lekarzy.

2. Równie smutny rezultat daje zestawienie dat statystycznych o śmiertelności dzieci.

Na 1.000 mieszkańców umiera w Galicyi w wieku do 5 lat 23 dzieci, podczas gdy w całej Austryi umiera takich dzieci tylko 15. W stosunku do liczby rodzin umiera w Galicyi w pierwszym roku życia 300 dzieci, w reszcie Austryi 272 dzieci, przed dojściem do piątego roku życia umiera w Galicyi 556 dzieci, w całej Austryi tylko 400.

Tę anormalną śmiertelność pociąga za sobą brak pomocy lekarskiej, jest on przyczyną, iż choroby, któreby można wyleczyć w zawiązku samym, dla braku rady lekarskiej wyradzają się w cięższe, chroniczne, często dziedziczne, oddziaływując tem samem szkodliwie na następną generacyą.

Następstwem tego jest ciągłe wzmaganie się śmiertelności w Galicyi. Jako dowód niech posłuży okoliczność, iz kiedy w r. 1871 umarło w Galicyi nie licząc nieżywo urodzonych 176.546 ludzi, liczba ta wzrosła w r. 1875 na 195.045.

V.

Z nadejściem epidemii, groza stosunków w Galicyi wzrosła.

W roku 1875 umarło w Galicyi na cholerę 90.749 ludzi, podczas gdy epidemia w innych krajach Przedlitawii razem zabrała tylko 15.699 ludzi. Umarło zatem w Galicyi na 1.000 ludzi — 16, podczas gdy we wszystkich innych krajach razem wziąwszy umarł na 1.000 ludzi tylko jeden człowiek, w Galicyi była zatem śmiertelność 16 razy większą.

Tylko naoczny świadek epidemii może pojąć całą grozę tego nieszczęścia w Galicyi. W ciągu cholery 1873 roku brak pomocy lekarskiej działał tak demoralizująco na ludność, iż włościanie zwątpiwszy o możności ratunku uciekali opuszczając najbliższych krewnych, którzy ginęli marnie. Całe gminy chroniły się z przerażenia do lasów a lekarze dla braku czasu nie mogli z pomocą pospieszyć. Często nie mieli bowiem lekarze czasu widzieć chorego. Przyjechać, wręczyć

wójtowi lekarstwa, podpisać spis zmarłych, było często jedyną czynnością lekarza, na więcej działalności nie mógł on znaleść czasu, mając sobie przydzielonych 20. a często i więcej gmin. Dwory z zapasem podręcznym środków leczniczych i duchowieństwo były często jedyną pomocą — gdzie ich zabrakło, nie było mowy o żadnym ratunku.

VI.

Może największe niebespieczeństwo zagrażające przyszłym generacyom w Galicyi ma swoje źródło w chorobie kiły, zyskującej coraz więcej na rozmiarach. Przyszliśmy do tego, iż są całe gminy, w których bez różnicy wieku i płci wszyscy mieszkańcy dotknięci są tą chorobą, podgryzającą cały organizm.

Skoro choroba ta przybrała takie rozmiary, nie zaradzą złemu szpitale publiczne, choćby nie wiedzieć jak były gęsto po kraju. Uczucie wstydu, często nieświadomość sprawia, iż włościanie tylko w małej liczbie szukają pomocy w szpitalach, najczęściej nie lecząc się zostawiają chorobę samej sobie i rozkrzewiają je w coraz szersze koła. Chcąc złemu zyskującemu ciągle na mocy zapobiedz, trzeba pospieszyć z należytą pomocą, trzeba mianowicie, aby lekarze rozsiani gęsto po kraju, nieśli ludności ulgę swą sztuką i potrafili powoli zyskać jej zaufanie.

VII.

Dawniej należała Galicya do rzędu tych krajów w Monarchii austryackiej, które dostarczały najsilniejszych rekrutów. Stosunek ten uległ zupełnej zmianie.

Statystyka wojskowa wykazuje, iż Galicya zajmuje w tym względzie przedostatnie miejsce, a co do wymagania odpowiedniego do służby wojskowej wzrostu, stoi Golicya nawet najniżej i rzeczywiście wystarcza dzisiaj rzut oka na polskie pułki, by się przekonać o różnicy w porównaniu do tego, jak one dawniej wyglądały.

VIII.

W roku 1873. przedstawił Wys. Rząd Sejmowi galicyjskiemu plan organizacyi służby zdrowia w kraju.

Według §. 2. i 3. wniosku rządowego nie miał okręg sanitarny obejmować więcej jak 7.000 ludności. Stosownie do tego podziału powinnoby w Galicyi, nie licząc miast Lwowa i Krakowa, być 739 lekarzy; pokazało się jednak, iż po odliczeniu doktorów medycyny i chirurgii zajmujących posady systemizowane, po odliczeniu 102 lekarzy mieszkających stale w Krakowie i we Lwowie, po odliczeniu tych, którzy praktykę zarzucili i po odliczeniu tych, którzy stale osiedli i pewną sobie praktykę wyrobili, byłaby zaledwie połowa sił rozporządzalnych, potrzebnych do obsadzenia nowo kreowanych posad.

Stosunek ten przedstawia się jeszcze niekorzystniej, jeżeli się zważy, iż na 767 lekarzy zamieszkałych w Galicyi w roku 1873. było tylko 329 doktorami medycyny, reszta zaś składała się z 35 magistrów i 340 patronów chirurgii.

W obec powyższych faktycznych stosunków przeszedł Wys. Sejm nad wyżwspomnianym wnioskiem rządowym do porządku dziennego, stawiając do W. Rządu wezwanie o przedstawienie nowego wniosku, w którymby okręgi sanitarne proponowane były na 15.000 ludności.

Wysoki Rząd nie zastosował się do tego wezwania, a Wydział krajowy sądzi może słusznie, jeżeli przyczynę, dla czego Rząd wstrzymał się z przedstawieniem nowego projektu, upatruje przynajmniej w części w tej wskazówce, jaką dał W. Sejm co do liczby mieszkańców w okręgach sanitarnych. Jak bądź jest, pozostanie faktem, iż w obec dzisiejszych sił lekarskich o uorganizowaniu prawidłowej służby sanitarnej nie może być mowy.

Jeżeli się dalej zważy, że przez zwinięcie szkoły chirurgiczno-medycznej przy uniwersytecie we Lwowie zniknęło i to źródło powiększenia sił lekarskich, że fakultety lekarskie w Krakowie i we Wiedniu, na której część młodzieży galicyjskiej także uczęszcza, ubytku tego nie zastępują, gdyż doświadczenie uczy, iż z roku na rok liczba lekarzy w Galicyi maleje, jeżeli się wreszcie rozważy, iż inne kraje Monarchii austryackiej nie są w stanie pokryć potrzeby Galicyi, bo naprzód lekarze pochodzący z innych prowincyi nie władając językiem polskim, tylko z niechęcią wdrażają się w tutejsze stosunki i wolą zadowolić się skromną praktyką w swej ojczyźnie, i że zresztą według dat statystycznych pod III. podanych i inne kraje koronne nie mają odpowiedniej do potrzeby liczby lekarzy, wówczas przyjdzie się do przekonania, iż przyszłość nie przedstawia się w lepszych barwach, lecz przeciwnie grozi następstwami, których szkodliwość nie da się obliczyć.

IX.

Wydział krajowy nie może pominąć jednej okoliczności, wykazującej, jak pokrzywdzoną jest Galicya pod względem liczby lekarzy uposażonych ze skarbu Państwa.

W Galicyi znajduje się 110 lekarzy pobierających płace częściowo ze skarbu Państwa, w Czechach mających obszar o 500 mil □ mniejszy a liczących o 400.000 mniej ludności, jest takich lekarzy 116, w Niższej Austryi jest ich 344, w Tyrolu 41, w Salzburgu 15; wypada zatem, iż w Tyrolu jest jeden lekarz uposażony ze strony W. Rządu na 20.800 mieszkańców, w Salzburgu jeden na 10.000, w Niższej Austryi jeden na 5.906 mieszkańców, w Galicyi zaś jeden na 50.000 ludności.

Że wywody powyższe polegają na dokładnem rozpatrzeniu się w stosunkach krajowych, ⁄. posłużyć może jako smutny ale prawdziwy dowód załączona ⁄. mapa, przedstawiająca graficznie stosunki śmiertelności. Rzut oka na tę kartę wystarczy, by zobaczyć, o ile wyższą jest śmiertelność we wschodniej Galicyi, która nie posiada fakultetu lekarskiego, w porównaniu do śmiertelności Galicyi zachodniej, dla której uniwersytet krakowski lekarzy dostarcza.

Karta przedstawiająca stosunek śmiertelności w czasie cholery r. 1873. dowodzi także, iż okolice położone we wschodniej Galicyi były również najwięcej tą chorobą nawiedzone i dotknięte a jeżeli w całości różnica między wschodnią a zachodnią Galicyą nie występuje na jaw tak jaskrawo na karcie pod 2) jak na karcie pod 1) załączonej, należy w tem szukać przyczyny, iż w niezwykłych stosunkach 1873. roku nie mogła i Galicya zachodnia wystawić potrzebnej liczby lekarzy.

Wykazawszy tak niezaprzeczoną potrzebę założenia lekarskiego wydziału na uniwersytecie lwowskim przechodzi Wydział krajowy do przedstawienia tych okoliczności, które dziełu założenia tej instytucyi mogą być pomocne.

I.

W dziale nauk przyrodniczych, stanowiących podstawę studyów medycznych, przygotowano już wiele na uniwersytecie lwowskim. Od r. 1850 w miejsce jednej katedry dla nauk przyrodzonych ustanowiono trzy: dla Zoologii, Botaniki i Mineralogii, pomnożono muzea, założono obszerny ogród botaniczny i rozdzielono katedrę fizyki na dwie katedry. Wszystkie te zarządzenia nie dałyby się usprawiedliwić, gdyby nie szło o praktyczne zastosowanie nauk przyrodniczych przy studyach na wydziale lekarskim.

Nie można przypuścić, iżby tak znaczne przygotowania urządzono tylko dla kandydatów stanu nauczycielskiego i farmaceutów, a jeżeli się nadto rozważy, iż powszechny szpital we Lwowie razem z zakładem obłąkanych w Kulparkowie wykazuje corocznie w przecięciu 6.400 chorych wziętych pod opiekę lekarską, naówczas pokaże się, iż we Lwowie jest teren dla założenia Wydziału lekarskiego nader przyjazny, tak że lepszego trudno sobie życzyć.

II.

Poczucie potrzeby kształcenia się i dążność ku temu, występuje u galicyjskiej młodzieży w niezwykłej mierze. Jak znamienicie z roku na rok wzrasta liczba uczniów w szkołach ludowych i średnich, wiadomo jest Waszej Ekscelencyi ze sprawozdań urzędowych. — Na tem zaś miejscu niech będzie wolno galicyjskiemu Wydziałowi krajowemu przytoczyć niektóre dane dotyczące tej części młodzieży galicyjskiej, która oddaje się naukom uniwersyteckim.

Za podstawę wywodu naszego w tym przedmiocie przyjmujemy zestawienie zamieszczone w miesięczniku wydawanym przez bióro c. k. statystycznej komisyi centralnej pod tytułem „Statistische Monatsschrift“ rocznik II. zeszyt VII., a mianowicie rozprawę: „Frekwencya w Uniwersytetach austryackich w latach od r. 1861 — 1875.

Według zestawienia tego opartego na autentycznych urzędowych źródłach, dostarczyli największej liczby uczniów w uniwersytetach austryackich, w okresie czasu od r. 1861 do 1875 obok Niemców i narodowości czesko-słowiańskich, — Polacy.

Porównawszy udział członków poszczególnych narodowości z ogółem ludności cywilnej w Austryi — znajdujemy, że Polacy w stosunkowo większej liczbie przyczyniali się do zwiększenia frekwencyi Uniwersytetów, niż wynosi ich udział w zaludnieniu Austryi.

W okresie czasu od r. 1861 do 1875 przewyższała liczba uczniów uniwersyteckich, średnią z ogólnej frekwencyi Uniwersytetów wyprowadzoną (przeciętną) liczbę — tylko u trzech narodowości, zamieszkujących kraje austryackie, a mianowicie: u Niemców, Polaków i Włochów

Gdy bowiem wynaleziona w powyższy sposób przeciętna liczba dająca miarę usiłowań mieszkańców Austryi ku nabyciu wykształcenia uniwersyteckiego, — wynosi w okresie czasu od r. 1861 — 1875 średnio 2.794 przypada jeden uczeń narodowości polskiej, już na 2.545 mieszkańców tejsamej narodowości.

Jeżeli wreszcie weźmiemy na uwagę wzrost udziału poszczególnionych narodowości w frekwencyi Uniwersytetów w powyższym okresie czasu, to wykazuje powyższe zestawienie c. k. Statystycznej komisyi centralnej, — że Polacy pod tym względem, — tak co do procentualnego wzrostu, jakoteż co do względnego wzmagania się liczby uczniów uniwersyteckich w ogóle pomiędzy wszystkiemi narodowościami Austryi najpierwsze zajmują miejsce.

W tej mierze przewyższyli oni znacznie nawet Niemców, którzy wskutek sprzyjających stosunków pod innymi względami przodować zwykli wszystkim innym narodowościom.

Nie należy zaś przytem pomijać tej okoliczności, że na okres czasu od r. 1861 do 1875 przypadają wypadki z r. 1863, które, jak tego również dowodzą statystyczne dane, — frekwencyą Polaków na Uniwersytetach, przez przeciąg trzech po sobie następujących lat w niezwykłej mierze zmniejszyły, — i że zatem, gdyby nie wypadki z r. 1863. wszystkie wyżej przytoczone stosunki tyczące się frekwencyi Polaków na Uniwersytetach — jeszcze o wiele korzystniej byłyby wypaść musiały.

Jeżeli druga narodowość naszego kraju, mianowicie Rusini, według powyższego zestawienia statystycznego w frekwencyi uniwersytetów faktycznie mniej żywy udział miała, a nawet frekwencya ich w okresie czasu od r. 1861 do 1875 poniekąd się zmniejszyła, to niemożna tego przypisać mniejszemu poczuciu potrzeby wykształcenia uniwersyteckiego, lub mniejszemu dążeniu ku takiemu wykształceniu, lecz raczej należy zjawisko to położyć na karb niezamożności, która w kraju naszym w ogóle panuje, a u Rusinów tem ważniejszą rolę odgrywa, ile że ta część narodowości ruskiej, która należy do stanów, choćby tylko względnie zamożniejszych, w porównaniu z ogółem austryackich poddanych ruskiej narodowości tylko bardzo drobny procent przedstawia.

Tym sposobem dzieje się, że po największej części tylko te indywidua doprowadzają aż do studyów uniwersyteckich, które będąc obdarzone celującemi zdolnościami i niezwykłą wytrwałością i samoistnością — nawet bez wszelkiej zewnętrznej materyalnej pomocy, lub też tylko przy pomocy zwykle bardzo niedostatecznego wsparcia z jakiej fundacyi stypendyjnej, dobijają się wyższego wykształcenia, lub raczej szukają w studyach uniwersyteckich nauki, któraby im na przyszłość materyalne utrzymanie dać mogła.

Lecz z drugiej strony widzimy, że właśnie ta gałęź nauk uniwersyteckich, o którą tutaj najwięcej chodzi, miała — jak świadczą dane statystyczne, — stosunkowo bardzo znaczną frekwencyą ruskiej młodzieży, a nawet spostrzegamy to uwagi godne zjawisko, że w ciągu pewnego szeregu lat szkolnych, liczba uczniów narodowości ruskiej poświęcających się nauce medycyny w Uniwersytecie wiedeńskim, większą była w półroczach letnich, niż w poprzedzających półroczach zimowych.

Zjawisko to przypisać należy okoliczności, że wielu niezamożnych uczniów narodowości ruskiej, właśnie z powodu braku odpowiedniego utrzymania, zaniechać musiała nauk uniwersyteckich we właściwych półroczach zimowych.

Jeżeli więc mimo tej żądzy nauki uniwersyteckiej, liczba przeciętna słuchaczów medycyny z Galicyi w latach 1871 do 1875 w uniwersytetach (krakowskim 210, w wiedeńskim 70·9, razem 280·9) nie jest większą, to musi przyczyna tego leżeć gdzie indziej. Nie trudno jej znaleźć. Leży ona na dłoni. Młodzież galicyjska oddająca się naukom jest po większej części niezamożną, nie może szukać zakładów naukowych, daleko leżących od jej siedziby. Koszta podróży, wynoszące od najdalszych punktów Galicyi wschodniej do Krakowa 80, do Wiednia 130 mil, utrudniona komunikacya z rodzinami i krewnymi daleko mieszkającymi, którzy jak to się zwykle w uboższych warstwach dzieje, nawet wiktuałami wspierają synów i krewnych, nakoniec okoliczność, iż w Krakowie, mieście o 50.000 ludności większa liczba uczącej się młodzieży nie może zarobić na swoje utrzymanie dawaniem lekcyi, są przyczyną że wiele młodzieńców, którzyby z największą chęcią oddali się nauce medycyny, zmuszeni są innym oddawać się gałęziom nauki. Oddają się więc naukom technicznym, jurydycznym, filozoficznym i teologicznym.

Stąd wynika, że w zawodzie jurydycznym i technicznym pokazuje się już nadmiar ukończonych słuchaczów, którzy w praktycznem życiu pomieszczenia znaleźć nie mogą, gdy tymczasem w kraju niesłychany brak lekarzy.

Zaiste! Stan anormalny i wielce wadliwy.

Zapobiedz temu stanowi, oto wzniosłe powołanie Wysokiego Rządu. Zadanie to tem łatwiej do rozwiązania, ile że posiadamy już gotowy i obfity materyał nauk przygotowawczych i liczną młodzież łaknącą wiedzy, ile że i W. Rada Państwa uchwalając rezolucyą na wstępie powołaną, temsamem pośrednio zgodziła się na środki pieniężne potrzebne do urzeczywistnienia swojego życzenia.

W imieniu więc kraju, w interesie całej Monarchii, którego siła zbrojna przez troskliwe pielęgnowanie fizycznie tak bardzo podupadłej ludności tylko zyskać może; w imieniu nakoniec ludzkości prosimy Waszej Ekscelencyi, abyś raczył uwagę Twoją zwrócić ku temu przedmiotowi i życzeniu gorącemu ludności galicyjskiej uzyskania fakultetu medycznego przy Uniwersytecie lwowskim, jak można najrychlej zadość uczynić.

W końcu upraszamy Waszej Ekscelencyi, abyś nam raczył swoje postanowienie jak najrychlej objawić, a tem samem postawić nas w możności przedłożenia Wysokiemu Sejmowi w tej sprawie wyczerpującego sprawozdania.

Lwów dnia 14. listopada 1876.

MAPA KRÓLESTWA GALICYI.

ŚMIERTELNOŚĆ

podczas cholery w 1873 r.

umarło	27 - 40	na mieszkańców	1000
„	40 - 50	„	„	„
„	51 - 60	„	„	„
„	61 - 70	„	„	„
„	71 - 80	„	„	„
„	81 - 90	„	„	„
„	91 - 100	„	„	„
„	100 - 104	„	„	„

POLSKA
POLSKA
ROSSYA
PRUSY
SZLĄZK
WĘGRY
WĘGRY
BUKOWINA
Tarnobrzeg
Nisko
MIELEC
Kolbuszów
Dąbrowa
LEZAYSK
SUNL
BELZ
Rawa
LUBACZÓW
CHRZANÓW
OŚWIĘCIM
ZATOR
KRAKÓW
KENTY
WADOWICE
ANDRYCHÓW
BIAŁA
ŻYWIEC
MYSŁENICE
JORDANÓW
WIELICZKA
BOCHNIA
BRZESKO
WOJNICZ
TARNÓW
PILZNO
DĘBICA
MOPCZYCE
RZESZÓW
ŁAŃCUT
PRZEWORSK
JAROSŁAW
JAWORÓW
ŻOŁKIEW
KAMIONKA STR.
BRODY
BUSK
CIĘŻKOWICE
Limanowa
BIECZ
JASŁO
KROSNO
NOWY SĄCZ
GRYBÓW
CORLICE
STARY SĄCZ
NOWY TARG
MUSZYN
DUKLA
SAMOK
Lisko
PRZEMYSL
MOSCISKA
SADOWA WISZ
GRÓDEK
LWOW
GLINIANY
ZŁOCZOW
Mizankowice
Rudki
SZCZERZEC
ZBARAZ
DOBROMIL
Chyrow
STARASOL
SAMBOR
STARE MIASTO
TARNOPOL
BRZEŻANY
Skałat
ROHATYN
TRĘBOWLA
Podhajce
UROHOWICZ
STRYJ
Turka
BOLECHOW
KAŁUSZ
HALICZ
MARJAMPOL
BUCZACZ
CZORTKOW
Hussiatyn
DOLINA
STANISŁAWOW
TYSMIENICA
Borszczów
SOLOTWINA
NADWÓRNA
ZALESZCZYKI
KOŁOMYJA
SNIATYN
KUTY
CZERNIOWCE

aut. Tow. przem. Lwów.

Odpis

memorjału Wydziału krajowego z dnia 14. czerwca 1876 do l. 14485 wystosowanego do Jego Ekscelencyi Jaśnie Oświeconego księcia Adolfa Auersperga, c. k. Prezydenta Ministrów.

Najwyższem postanowieniem z dnia 25. czerwca 1867, raczył Jego Ces. i Królewska Mość ustanowić dla Królestwa Galicji i Lodomeryi wraz z W. Księstwem Krakowskiem krajową Radę szkolną, której na mocy art. II. statutu organizacyjnego przyznano w sprawach szkół ludowych i średnich prawa najwyższej władzy nadzorczej i wykonawczej w kraju.

Ustawą z dnia 14. maja 1869. (Dz. praw państwa do l. 62) orzeczono, że zawarte w tejże ustawie postanowienia o kompetencyi, nienaruszają bynajmniej statutu organizacyjnego.

Na mocy ustawy krajowej z dnia 22. czerwca 1867 zaprowadzono w szkołach średnich Królestwa Galicyi i Lodomeryi tudzież W. Księstwa Krakowskiego z wyjątkiem dwóch gimnazyów we Lwowie i gimnazyum realnego w Brodach, jako wykładowy język polski. Na podstawie tych postanowień, wynikłych z woli Jego Ces. i Kr. Apostolskiej Mości i z uchwał galicyjskiego Sejmu krajowego rozpoczęła galicyjska krajowa Rada szkolna swą działalność. Podjęła się ona swego zadania z całą gorliwością, a czynność jej rozwinięta wydała w ciągu niewielu lat rezultaty, które w całym kraju przyjęto z zadowoleniem.

Przypływ młodzieży do zakładów naukowych wzrastał z roku na rok tak, że istniejące przedtem zakłady okazały się niewystarczającymi, powstała potrzeba założenia nowych, przyczem ofiarność gmin i to ofiarność w wysokim stopniu szczodrą podała rękę.

Kształcenie się młodzieży rozszerzało się coraz bardziej — a rezultaty egzaminów dojrzałości mogą dać najlepszy dowód, iż liczba uczniów, którzy ukończyli szkoły średnie, wzrastała z każdym rokiem, a nadto wykształcenie intellektualne abituryentów zrobiło znakomity postęp. Pomimo tych dla kraju tak pomyślnych rezultatów zapanowało ostatniemi laty dla krajowej Rady szkolnej w łonie Wysokiego c. k. Ministerstwa oświaty i wyznań usposobienie nieżyczliwe. Usposobienie to objawia się w stopniowem przygarnianiu do Wysokiego c. k. Ministerstwa tych agend, które dotychczas sprawowała krajowa Rada szkolna, jakoteż w wydawanych do Rady szkolnej krajowej dekretach, których osnowa nosiła na sobie cechę niedowierzania Radzie szkolnej krajowej.

Najwybitniejszym wyrazem tego niedowierzania było zarządzenie Wysokiego c. k. Ministerstwa oświecenia, z mocy którego p. Inspektor Maresch do nadzwyczanej wizytacyi szkół średnich w Galicyi został delegowany.

Krok ten zaniepokoił do wysokiego stopnia opinię publiczną w kraju a zaniepokojenie to znalazło żywy wyraz nietylko we wszystkich publicznych czasopismach i stowarzyszeniach fachowych, lecz także we wszystkich kołach towarzyskich.

Dalekim jest galicyjski Wydział krajowy od tego, ażeby miał w jakikolwiek sposób zaprzeczać Jego Ekscelencji panu Ministrowi oświecenia służącego mu prawa najwyższego nadzoru nad wychowaniem publicznem. Stojąc jednak na straży praw krajowi naszemu przyznanych, zmuszony jest galicyjski Wydział krajowy zastrzedz się przeciw sposobowi, w jaki to prawo najwyższego nadzoru przez zarządzenie wspomnionej nadzwyczajnej inspekcyi wykonanem zostało.

Pomimo tego, że galicyjska Rada szkolna krajowa na mocy cesarskiego rozporządzenia z 25. czerwca 1867 w sprawach szkół ludowych i średnich jest najwyższą władzą nadzorczą i wykonawczą w kraju — pominiętą ona została przy zarządzeniu tej nadzwyczajnej inspekcji zupełnie. Niezawiadomiono jej wcale o wysłaniu do Galicyi p. Inspektora Marescha, a galicyjska Rada szkolna krajowa dowiedziała się o zarządzeniu tego nadzwyczajnego kroku dopiero z dzienników.

Zarządzenie to miało ten skutek, że p. Inspektor Maresch z galicyjską Radą szkolną krajową w żadną styczność nie wchodził, i bez wiedzy najwyższej władzy szkolnej w kraju szkoły wizytował.

Względy, jakich galicyjska Rada szkolna krajowa, jako najwyższa władza nadzorcza i wykonawcza w kraju domagać się ma prawo, poszanowanie wzajemnego stosunku poszczególnych organów między sobą, wymagały przecież zawiadomienia Rady szkolnej krajowej o tem wysłaniu, a wówczas Rada szkolna krajowa byłaby nie omieszkała zawiadomić o tej inspekcyi Dyrekcye poszczególnych zakładów, wydać potrzebne w tej mierze polecenia i ułatwić delegatowi pana Ministra oświecenia jego zadanie.

Jeżeli już powyższe zarządzenie było niewłaściwem — to nazwać musimy postępowanie przy samejże wizytacyi wręcz nieprawnem i sprzeciwiającem się wszelkim zasadom pedagogiki.

Pan Inspektor oświadczył zaraz za przybyciem swoim do Lwowa, że nierozumie żadnego z języków krajowych, że zatem w jego obecności należy egzaminować uczniów w języku niemieckim. Następstwem tego było, że młodzież w ciągu tych kilku dni, które poprzedzały wizytacyę, poszukiwała z gorączkowym pospiechem podręczników niemieckich, ażeby według możności przygotować się dobrze do egzaminu.

Ponieważ na mocy ustawy z 22. czerwca 1867, języki polski i ruski zaprowadzone zostały jako języki wykładowe we wszystkich prawie szkołach średnich w Galicyi, przeto wynika stąd wniosek niezbity, że egzaminowanie uczniów odbywać się może i odbywać się powinno tylko w tych językach, i nie potrzeba słów wielu, ażeby dowieść, że odbywanie egzaminu w obcym języku, który nie jest językiem wykładowym, jest prostą niemożliwością — a nawet mieści w sobie surową bezwzględność, która niczem nie może być usprawiedliwioną.

Postępowanie takie wykracza jednak również przeciw wyraźnej ustawie, a mianowicie przeciw najwyższemu postanowieniu z 20. czerwca 1859 obwieszczonemu rozporządzeniem Ministerstwa wyznań i oświecenia z 8. sierpnia 1859. Dz. pr. państ. l. 150, które też w ustawie o językach krajowych z 22. czerwca 1867 znajduje się zacytowanem i stanowi, że w owych gimnazyach, w których język niemiecki nie jest językiem wykładowym, znajomości tego języka i biegłości w jego używaniu tylko przy egzaminach dojrzałości wymagać należy. Wymuszone egzaminowanie w innym, a nie wykładowym języku, nie mogło też wcale dostarczyć nadzwyczajnemu komisarzowi, jakiejkolwiek podstawy do właściwego ocenienia istotnego stopnia wiedzy uczniów, — ileże nawet dojrzali mężowie w sprawach naukowych tylko w tym języku wysłowić się zdołają gruntownie i odpowiednio do obszaru nabytej wiedzy, w którym studya naukowe odbywali — chociażby innymi językami całkiem biegle władali.

Jeżeli zaś Wysokie c. k. Ministerstwo oświecenia chciało tą drogą dojść do przeświadczenia, o ile polska i ruska młodzież postąpiła w języku niemieckim, natedy wybór środka ku powyższemu celowi był oczywistem przekroczeniem właściwej miary i przytoczonej powyżej obowiązującej ustawy.

Nauka języka niemieckiego jako przedmiotu obowiązkowego odbywa się z wszelką troskliwością, a Jego Ekscelencya p. Minister oświaty miał sposobność za ostatniej swej bytności w kraju przekonać się o tem osobiście.

Właśnie zaś dlatego nienależało przekraczać właściwej miary i możności, należało niepomijać ustawy i unikać zaniepokojenia, które we wszystkich kołach począwszy od młodzieży a skończywszy na dojrzałych i umiarkowanych mężach w całym kraju, głębokie niezadowolenie i obawy przed dalszemi podobnemi zarządzeniami wywołało.

Kraj przeświadczony jest o pożytku i potrzebie gruntownej znajomości języka niemieckiego. Rada szkolna krajowa używa wszelkich środków, ażeby w tym względzie dojść do jak najpomyślniejszych rezultatów. W tego rodzaju usiłowaniach potrzebuje kraj poparcia Wysokiego Rządu, potrzebuje zgodnego odpowiedniego postępowania.

Zarządzenia zaś takie, jak ostatnia wizytacya szkół, niepopierają sprawy, wywołują niezadowolenie i niechęć, podkopują zaufanie i psują owe dobre porozumienie między krajem a rządem, które również stanowi rękojmię dla rozwoju pomyślności kraju i monarchii.

Z tych więc powodów uprasza galicyjski Wydział krajowy, ażeby Wasza Ekscelencya zarządzić raczył co potrzeba, iżby w przyszłości niepowtarzały się tego rodzaju zarządzenia i ażeby na niekorzyść publicznego wychowania, a zatem ze szkodą kraju, nie naruszano praw zapewnionych krajowi z mocy ustaw i rozporządzeń cesarskich.)

D. j. w.

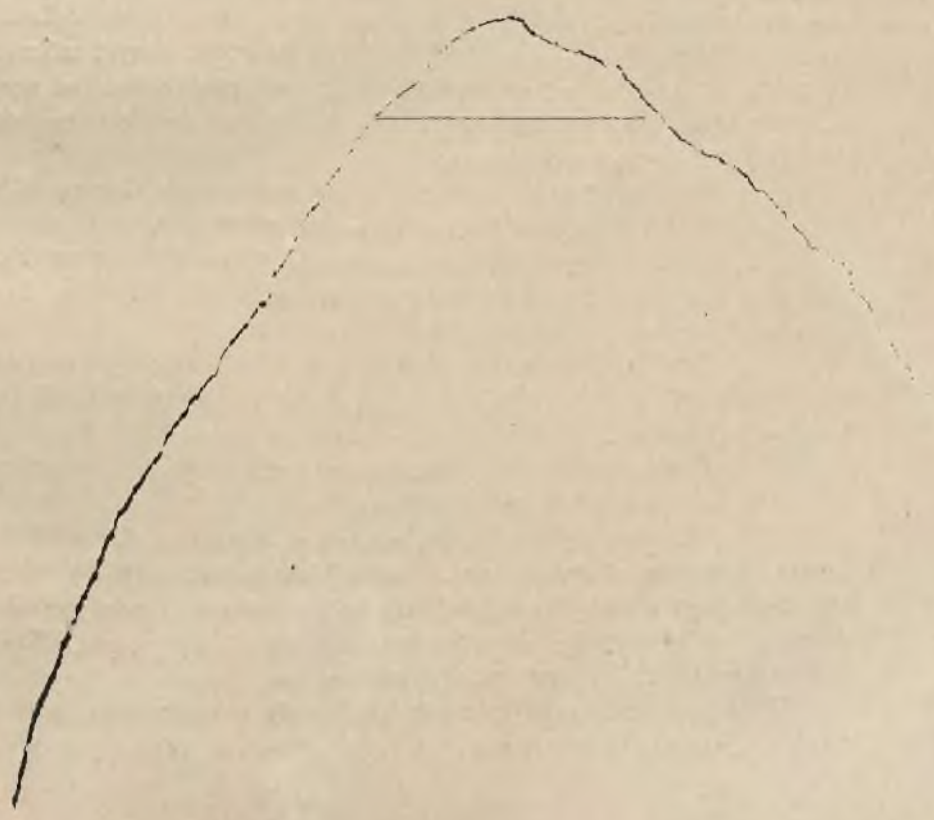

Odpis

Sprawozdania Komitetu teatralnego z I. kwartału 1877.

Reskryptem z dnia 9. lutego r. b. pod L. 2789 niżej podpisani członkowie komitetu teatralnego zostali upoważnieni do czuwania nad artystycznym kierunkiem sceny i opery polskiej i do przedłożenia swych spostrzeżeń wraz z odpowiednimi wnioskami, z czego niniejszem sprawozdaniem się wywiązują.

Takowe zamierza w ocenianiu zalet lub usterek, pomyślnego rozwoju lub ujemnych stron tutejszego teatru kierować się wszelką bezstronnością, na jaką się zdobyć można w rzeczach tyczących się smaku estetycznego i zawisłych od zapatrywań indywidualnych i przedewszystkiem nie sądzi stan rzeczy z punktu widzenia abstrakcyjnego, lecz z pełnem uwzględnieniem różnorodnych czynników na rozwój teatru wpływających i tylko częściowo od Dyrekcyi zawisłych, mianowicie z uwzględnieniem trudności stworzonych błędami lub niepowodzeniem poprzedników obecnej Dyrekcyi, do rzędu których zaliczyć wypada na pierwszem miejscu odwyknienie pewnej części publiczności od uczęszczania na teatr, które tylko bardzo powolnie i ostrożnie, nie bez koncesyj zkąd inąd nie zalecających się usunąć można.

Stan repertoaru w kwartale I. 1877 r.

W kwartale od 1. stycznia do 31. marca r. b. dawano 84 przedstawień wieczornych i 20 popołudniowych, razem zatem 104.

Cztery wieczory zostały bez przedstawień z powodu rocznicy śmierci Cesarza Franciszka I. i trzech ostatnich dni wielkiego tygodnia, 2 zaś z powodu przygotowań do nowych sztuk.

Z 84 przedstawień wieczornych, 43 (lub przeszło połowa) poświęcone były operze; 6 (lub 7%) operetce; 12 (lub 14%) dramatom i 23 (lub 27%) komedyom i farsom.

Z 20 przedstawień popołudniowych, 17 były wypełnione komedyami lub sztukami ludowemi, 3 zaś operetkami.

Przewaga opery w repertoarze jest słusznem i naturalnem następstwem obowiązku utrzymania opery, warunkiem subwencyi sejmowej na Dyrekcyę nałożonego i ztąd wynikającego nakładu pieniężnego bardzo znacznego, albowiem $^2/_3$ części wszystkich kosztów wynoszącego, którego pokrycie wymaga ustąpienia przynajmniej połowy przedstawień operze.

Z 43 przedstawionych oper, 16 były dzieła kompozytorów polskich, mianowicie „Straszny dwór“ dawano 13 razy, „Flis“ raz, więc dzieła Moniuszki 14

razy; prócz tego „Zamek na Czorsztynie“ i „Hugo“ Jareckiego zostały dwa razy przedstawione. Chociaż „Straszny Dwór“ już w 4. kwartale 1876 jako nowość się pojawił i w odnośnem sprawozdaniu zapewnie ocenionym został, jednak nadmienić wypada, że i w tym kwartale z coraz większą precyzyą wykonania i z nieustającem zajęciem publiczności dawanym bywał.

Oper włoskich dawano 17 (Aidę 11 razy, Lucia di Lamermoor 2 razy, Foskari, Lunatyczkę, Cyrulika Sewilskiego i Trawiatę po jeden raz, a więc Verdiego grano 13 razy, — Donizettego 2 razy, — Belliniego i Rossiniego po razu). — Wykonanie „Aidy“ co do działań solistów, chórów, orkiestry i co do ogólnego urządzenia, tak świetne, jakiego dotąd na naszej scenie niewidziano i w tym kwartale pomimo podwyższonych i dla naszego miasta i obecnych stosunków ekonomicznych bardzo wygórowanych cen (10 złr. za lożę, 3 złr. za balkonowe miejsce) nieutraciło władzy przyciągania publiczności. Z 6 oper francuzkich (Żydówka 2 razy, Faust 2 razy, Hugenoty raz, Afrykanka raz, a więc Halevy 2 razy, Gounod 2 razy, Meyerbeer 2 razy) — Żydówka w najstosowniejszem obsadzeniu dawaną była; — nareszcie z 4 oper niemieckich (Mar[illegible] 3 razy, Indigo raz) Marta została wykonaną z powodzeniem przypominającem najlepsze czasy byłej opery niemieckiej we Lwowie. tyl[illegible]

Uznania godnem jest stopniowe usunięcie operetki z repertoaru, po[illegible] mimo niezachwianej predylekcyi znacznej części publiczności dla tego rodzaju utworów, które na naszej scenie dla braku dobrej śpiewaczki koloraturowej z sympatyczną osobistością, z góry skazane są na niepowodzenie. Dwukrotne przedstawienie „Pięknej Heleny“ z nowemi kostiumami dla debiutantki bez głosu i należytego wykształcenia muzykalnego, której z powodów sztuce obcych owacyę przygotowano, uważać należy za wyjątkową, nie koniecznie stosowną koncesyę dla wielbicieli Offenbacha. — Szczupła liczba przedstawionych dramatów (5 polskich, 7 tłómaczonych z francuskiego) jest po części następstwem opłakanej, od długich lat trwającej niepłodności naszej literatury dramatycznej, po części zaś została spowodowaną brakiem dobrej, młodej artystki tragicznej, jakiej od chwili odejścia panny Deryng nasza scena nie posiada i o uzyskanie której Dyrekcya usilnie starać się powinna, jeżeli niechce, aby wyższy historyczny dramat zupełnie zniknął z naszej widowni, która jednak w panu Ładnowskim posiada talent, szczególnie do tych utworów przydatny.

Wybór przedstawionych dramatów w ogóle na pochwałę zasługuje. — „Emigracya chłopska“ (3 razy dana) pomimo słabej i nieprawdopodobnéj fabuły, jest obrazem z życia ludowego, z staranną fotograficzną, Anczycowi właściwą dokładnością wypracowanym. — „Haman“ (2 razy dany): dzieło od 20. lat drukowane, lecz teraz po raz pierwszy przedstawione, niema wprawdzie zalet scenicznych, posiada zaś jędrną dykcyę i silnie przeprowadzoną charakterystykę. „Daniszewy“ (4 razy dany) równie swą wzniosłą tendencyą, jako też zajmującą akcyą, wybornie oddaną barwą lokalną i wyśmienitym dyalogiem, zaliczyć wypada do najczystszych utworów nowéj szkoły dramatycznej francuskiéj. —

Przedstawienie tego dramatu z chwalebną starannością dokonano i w niektórych partyach (pani Aszperger i 2. pierwszych aktach pana Woleńskiego) nieustępywała wzorowej grze aktorów Odeonu. Jedynie obsadzenie An-

ny (dla braku wyżwspomnionego prawdziwie dramatycznej artystki) panią Wolińską, było niedostateczne. Przerobieniu roli Popa, w oryginale małodusznego zależnego księdza, na przekupionego niegodziwca, jest zbyt tendencyjnem pochlebstwem dla anti-rosyjskich uczuć publiczności. —

„Fromont i Risler“ (3 razy dany) zwątlone przerobienie doskonałego, nagrodą akademicką uwieńczonego romansu, nie wywarło u nas tak głębokiego wrażenia jak w Paryżu i Wiedniu, dla niepojętego i niczem nie usprawiedliwionego obsadzenia głównej roli przewrotnej Sydonii panią Zimayer, która swym cienkim głosem i powierzchownością podlotka, obaliła całą przychologiczną prawdę tej roli.

Z 23 komedyi i fars, 18 były oryginałami a 5 tłómaczenia z francuskiego. — Najważniejszą część pierwszych tworzyły pośmiertne dzieła Alexandra Fredry, którym 14 wieczorów poświęcono. — Wprawdzie 3 kilkuaktowe komedye („Wielki człowiek do małych interesów“, „Dwie bliźny“ i „Rewolwer“) nie w zupełności, dwie jednoaktowe sztuczki zaś („Z kim się wdajesz“ i „Świeczka zgasła“) wcale nie odpowiadały wygórowanym oczekiwaniom do tej upragnionéj spuścizny przywiązanym; jednak w „Wielkim człowieku“ tkwi dawna Fredrowska różczka czarodziejska, pobudzająca słuchacza do nieskończonego śmiechu, a „Rewolwer“ ta w świat nie polski przeniesiona satyra na polityczne tchórzostwo z swym gładkim wierszem i treściowym dyalogiem zasłużyła na lepsze przyjęcie i pobłażliwszą krytykę. — Ta serya pośmiertnych utworów na nowo dowiodła, że nasz teatr posiada dla Fredrowskiego repertoaru bardzo szanowne, po części (w pp. Dobrzańskim, Fiszerze i Zamojskim i p. Aszperger) znakomite obsadzenie.

Wybór innych nowych komedyi, nie zbyt szczęśliwym się okazał. Najniewdzięczniejszą zaś akwizycyą była „Komedya z oświatą“ Bałuckiego z wielce naganną tendencyą i scharakteryzowaniem naszego społeczeństwa od góry do dołu tak żółciowo nienawistnem, że pan Sacher-Masoch je autorowi zazdrościć mógłby.

Odgrzebanie starych fars, jedynie na wyjątkowej komice Nestroya polegających, jak: „Morderstwo na Zarwanicy“ żadną miarą pochwalić nie można, a „Pan starosta“ w niezręcznem tłómaczeniu i niedorzecznej lokalizacyi utracił całą werwę komiczną, którą oryginał w Palais Royal posiadał.

Przedstawienia popołudniowe wykazywały w ogóle repertoar stosowny i jak dawniej, tworzyły obfite źródła dochodów, posiadając za pomocą cen zniżonych, szczególny dar oswajania ludności izraelickiej z teatrem polskim.

Bardzo pożądanem byłoby okazanie się na naszej scenie „Ducha Wojewody“ Ludwika Grossmana z Warszawy, komicznej opery, która w Wiedniu oddawna z trwałem powodzeniem u publiczności i głośnem uznaniem krytyki przedstawianą bywa.

Tyle co do składu repertoaru, któremu pochwalnego świadectwa odmówić niemożna, gdy słuszny podział między operą, operetą, dramatem i komedyą, znaczna liczba nowości (14 w 90. dniach), niezaprzeczona wartość pewnej części tychże, każą zapomnieć o kilku mniej szczęśliwych próbach, za które ostatecznie większa odpowiedzialność cięży na komedyopisarzach lat ostatnich, niżeli na Dyrekcyi.

Wykonanie artystyczne. Co do wykonania artystycznego dzieł przedstawionych, należy odróżnić operę od sceny dramatycznej, a gdy pierwszej bezwzględnie przyznać musimy rozwój stanowczy i przechodzący oczekiwania, co do drugiej tylko usilne i zacne dążenia ku ulepszeniu zaznaczyć, zaś osiągnięte rezultaty, tylko z pewnem zastrzeżeniem uznać możemy.

Opera. Przy wykonaniu opery najgłówniejszymi czynnikami są chóry i orkiestra. — Solowe partye, lubo stanowią pole popisu dla artystów, tudzież podstawę do ocenienia wartości opery przez mniej obznajomionych z tajnikami muzyki, nie są dla znawców wyłącznym przedmiotem do zastanowienia się nad artystyczną wartością opery, której rdzeń polega na twórczości nowych myśli, na instrumentacyi, na kunsztownie ułożonych chórach, na znajomości kontrapunktu i na charmonijnem oddziaływaniu chórów na partye solowe.

Komu tylko pierwiastki muzyki są znane, przyznać musi, że nawet mniej wykształcony śpiewak przy dźwięcznym głosie i z odpowiednim rejestrem odspiewa swoją partję poprawnie, bo tłem tejże jest melodja oparta na przewodniej myśli i przeplatana recetatywami do których orkiestra zastósować się musi; zaś z chórami rzecz się ma inaczej, te bowiem stosować się muszą do orkiestry, bo wyjąwszy ustępy unisonowe, nie prowadzą melodyi, a środkowe głosy (alty i tenory) najtrudniejsze są do wyuczenia, bo przyczyniają się tylko do złożenia akordów, podczas gdy soprany, oddające przewodnią myśl chórowych ustępów, mają skalę za podstawę, zaś basy znajdują w całości tak zwany „Grundton", do którego przy dobrym słuchu z łatwością zastosować się mogą. Z tego powodu najtrudniejszem zadaniem jest przysposobić chóry i orkiestrę, bo wiele czasu upływa nim się do pierwszej próby z solistami przystąpi.

Na podstawie tych zasad wyradza się przekonanie, że do wykonania opery niezbędne są wyćwiczone chóry i dobra orkiestra, bo tylko przy spojeniu tych dwóch czynników praca kapelmistrza pomyślnym może być uwieńczona skutkiem.

Przyznać tedy trzeba, iż Dyrekcya opery Lwowskiej wywiązuje się z tego zadania nad spodziewanie, jeżeli się zważy, że dopiero poprzedni Dyrektor Miłaszewski położył zarodek do opery z polskimi spiewakami a walcząc z różnemi przeszkodami, ograniczył się przy braku chóru na drobniejsze operetki, a nawet ta lichota nie miała powodzenia, bo Miłaszewski nie umiał wlać ducha w ten organizm bez sił żywotnych.

Obecna Dyrekcya podjęła się zaprowadzić stałą operę w całem tego słowa znaczeniu, przystąpiła jednak do tej pracy z trwogą, bo opinia publiczna temu przedsiębiorstwu powodzenia wcale nie rokowała.

Wszelako sumienna i rzetelna praca pokonała wszelkie trudności i wykonanie oper pierwszorzędnych kompozytorów, dziś, stosunkowo do rozporządzalnych sił i okoliczności miejscowych wcale niekorzystnych, mało co pozostawia do życzenia. — Orkiestra składa się z 38 członków, między którymi znajdują się znakomite siły muzykalne (np. Jarecki, Brukmann, Wohlman, Kozłowski i Słomkowski) a do wzmocnienia orkiestry posługuje się Dyrekcya członkami muzyki wojskowej, za których oprócz honoraryum, także i taksy do kasy wojskowej opłaca. — W najnowszych czasach zaprowadziła Dyrekcya w orkiestrze nowy strój paryzki, w całym świecie muzykalnym jako „Kamerton"

który się od dawnego o pół tonu różni. Jest to ułatwienie dla sopranistek i tenorzystów, bo ten nowy „Kamerton“ jest o pół tonu niższy.

Ta nowość konieczna z powodu iż nowe opery na tej zasadzie są zbudowane, naraziła Dyrekcyę na znaczne wydatki, bo wedle tego nowego stroju musiała wszystkie dęte instrumenta usunąć i zupełnie nowe sprawić.

Chóry męzkie i żeńskie liczą obecnie 42 członków i bywają przy większych operach jeszcze dyletantami wzmocnione a przyznać trzeba, że dopiero obecna Dyrekcya chóry do takiego stanu doprowadziła, i że przy wykonaniu oper przeważnie na uznanie zasługują.

Prawie $^2/_3$ części występujących chórzystów nie miały wyobrażenia o spiewie, a Dyrekcya gdzie tylko jaki talent spostrzegła, angażowała go do chóru i mimo łożonych kosztów na naukę nie opuściła wytkniętej drogi i doprowadziła do tego, że chóry są silne, dobrze wyuczone i do powodzenia oper przeważnie się przyczyniają.

Nadmienić wypada, że orkiestra pod względem akustyki bardzo niekorzystnie jest umieszczoną, lecz mimo to z swego zadania korzystnie wywiązuje się, coraz więcej postępuje i myślą kompozytora się przejmuje.

Słowem powiedziawszy, wykonanie oper jest wcale poprawne, chóry wpadają, a tempo, intonacya jest czysta, instrumenta są strojne, tempa odpowiadają przepisom kompozytorów, tak że Dyrekcyi za troskliwe pielęgnowanie tego działu należy się pełne uznanie i życzyć wypada, aby na tej drodze dalej postępowała.

Scena dramatyczna.

Co do sceny dramatycznej, powtórzyć musimy, że w ostatnich czasach coraz bardziej cały skład personalu i repertoaru, wszelkie skuteczne usiłowania i ulepszenia obrócone były ku komedyi, w której też, nawet w jej najwyższych i najdelikatniejszych odcieniach: w komedyi obyczajowej, salonowej i tak zwanej „Comédie larmoyante“ (Komedyi łzawej) bardzo znakomite rezultaty osiągnięto. — I tak w tym kwartale wyliczyć możemy szereg ról tak samodzielnie, a jednak myśl autora tak głęboko przenikająco oddanych, z taką sumienną starannością i z wykluczeniem przesady stworzonych, jakie nawet pierwszorzędnym scenom zaszczyt przyniosłyby. — Do rzędu takich utworów zaliczamy rolę Arendarza w „Emigracyi chłopskiej“ i Jenialkiewicza w „Wielkim człowieku“ p. Fiszera, rolę Ojca Chèbe, typu niskiej zawiści i zarozumiałości, w „Fromot i Risler“ i rybaka Matteo w „Rewolwerze“ p. Zamojskiego, rolę aktora Delobelle w „Fromot i Risler“, Leona w „Wielkim Człowieku“ i Cezara Młodnickiego w „Baronowej Alinie“ p. Dobrzańskiego.

Ten ostatni popis miał największą zasługę, bo tutaj aktor musiał poprawić autora i z błahej, tuzinkowej, mdło naszkicowanej roli, stworzył typ egoisty-safanduły uderzający prawdą i publiczność tak zajmujący, iż śmiało wyrzec można, że tą grą, bardzo słabą sztukę od upadku ochronił. Lecz obok tych pojedynczych popisów w komedyach, szczególnie salonowych, z każdym kwartałem bardziej czuć się daje ta harmonia i zwartość (ensemble) gry wszystkich, która jedynie zamiary autora w całéj doniosłości urzeczywistnić i potrzebne złudzenie sprawić może. — Tutaj nadmienić należy, że scenario, akcesorja, na pozór drobiazgowe szczegóły urządzenia (n. p. że przy objadach aktorom mniej więcej to się podaje, co autor im spożywać każe, a nie kartonowe po-

trawy lub nędzne surrogaty) doznały tej starannej opieki, jaka do należytego oddania harmonijnéj całości niezbędną jest. Najcenniejszą zdobyczą zaś na naszej scenie w latach ostatnich dokonaną, jest wyrugowanie dziedzicznego wroga dobrej, naturalnéj i zajmującéj gry, to jest: szablonu, lub kulisowej rutyny, głównego, od dawna zakorzenionego, szczególnie po niemieckich teatrach bardzo rozpowszechnionego grzechu, który miał pewne, po największéj części mylne formułki i według których afekta się wyrażały i intonacya głosu, wyraz twarzy, gesty, poruszenia, chód, raz na zawsze się uregulowały. Zamiast prawdy czerpanej z codziennego życia i wzniesionéj dodatkiem estetycznéj cechy do prawdy typowéj, przechowano od generacyi do generacyi sztuczną fikcyę, która co chwila swym fałszem, swem wymuszeniem, raziła zdrowy zmysł widzów i odciągała kształcących się artystów od prawdziwych studyów, od pracy i ciągłego dostrzegania i badania poza teatrem, nastręczając im natomiast łatwiejsze, bezmyślne naśladowanie błędnych wzorów. — Tak naprzykład uważaliśmy z przyjemnością, że oznaczenie nagłéj emocyi, spowodowanej nagłą, niespodzianie udzieloną nowiną, przez stąpanie naprzód jednym wielkim tupającym krokiem, uwidocznienie wysokiego urodzenia lub wzniosłéj pozycyi sztywnością postawy i zadartą głową, wyrażenie wielkiej dystynkcyi przez cedzenie słów i wymawianie litery *a* jak *e*, że wszystkie te szablony (truc, ficelle, poncif) za czasów p. p. Kalicińskiego i Woźniakowskiego jeszcze bardzo ulubione, dzisiaj na naszej scenie nie bywają używane. — Tylko niektóre aktorki hołdują jeszcze złej tradycyi, wymawiając w rozczuleniu lub przerażeniu słowa: „mój Boże“ lub „mój Ojcze“ w sposób przeciągły i wymuszony, jak rzeczywista istota tych słów nigdy i nigdzie niewygłasza. Pewne drobne, ale złudzenie przerywające usterki, zostają jeszcze do usunięcia — tak przeczytanie listów, często treść nader komplikowaną zawierających w kilku sekundach, pisanie listów wtaki sposób i tak szybko, że najbieglejszy stenograf za piszącym nie podążyłby i t. p. Jak dalece najdrobniejszy szczegół w scenario powinien zwrócić uwagę reżysera, pouczyła nas drobna okoliczność w trzecim akcie „Daniszewów“. W tym akcie p. Woleński, który w dwóch pierwszych aktach téj sztuki znakomicie grał, niestosownem zachowaniem kapelusza w ręku sparalizował gwałtowny wybuch namiętności i osłabił efekt tej bardzo pięknej sceny.

Co do dramatów (o klasycznych tragedyach nawet nie wspominamy) z ubolewaniem wyrzec musimy, iż brak zupełny pierwszej dramatycznej aktorki (heroiny) tak dalece uniemożliwił od dłuższego czasu przedstawienia dramatów wyższego ustroju, historycznych lub wierszem napisanych, że już dla braku ćwiczenia, wprawy i przykładu, wszelkie uzdolnienia do deklamacyi i mimiki tragicznej marnieją i zatrzeć się muszą. Dziś już i dla ról ojców szlachetnych nieumielibyśmy wskazać stosownego obsadzenia. Jak szybko przewaga komicznego żywiołu nad tragicznym na naszej scenie postąpiła, jak niekiedy nasi aktorowie efekty rozczulenia lub przerażenia poświęcają ubocznym efektom komicznym, o tem przekonać się mogliśmy na przedstawieniu dramatu: „Ferréol“. Tutaj p. Zamojski (w roli Pericola) cały potężnie ułożony efekt sceny, w której skazanie niewinnego ogłoszonem jest, na szwank wystawił, swoją na uboczu wykonaną mimiką komiczną, która częściowo śmiech wywołała i zamiar autora w tej scenie zwichnęła. W takich chwilach obowiązkiem aktorów komicznych jest usuwanie się i nie oddziaływanie na główną akcyę.

Streszczając nasze uwagi, musimy wyrazić życzenie, aby Dyrekcya dążyła do wskrzeszenia dramatu wyższego, historycznego, który za czasów Smochowskiego kwitł już na naszej scenie, z tą samą energią i zręcznością, z jaką stworzyła operę, jakiej dotąd u nas nie było.

Stawiamy przeto jako główny wniosek do tego celu prowadzący: postaranie się jak najrychlejsze o stosowne obsadzenie zupełnie wakującego miejsca młodej tragicznej artystki z dobrą deklamacyą, dźwięcznym głosem i odpowiednią powierzchownością, tudzież zaangażowanie aktora do ról poważnych ojców, nareszcie, w następstwie dopełnienia tych niezbędnych warunków, zalecamy powrót do repertoaru dobrych dramatów historycznych wierszem napisanych, jakiego za czasów Dyrekcyi Smochowskiego i Nowakowskiego scena nasza posiadała.

Lwów, dnia 12. kwietnia 1877.

Wykaz robót

wykonanych w ciągu 1875 i 1876 roku,

tudzież

projektowanych na rok 1877 a w części i na rok 1878.

Liczba porządkowa	Nazwa budującej się drogi lub przedmiotu.	Długość całej drogi w kilometrach	Z tego po koniec 1876 roku wyko-					Produkcya kamie-			
			Robót ziemnych w ogólnej ilości		Mostów						
			Metrów sześciennych	Na długości kilometrów	Całych z drzewa	Całych z muru	Na przyczółkach murowanych	Potrzeba na całą drogę	Nałamano	Dowieziono na drogę	Potłuczono
								m. sz.	m. sz.	m. sz.	m. sz.
	A. Nowe drogi.										
1	Wadowice-Zator	14·300	52000	11·000	—	28	—	15000	8328	8328	8328
2	Tarnów-Szczucin	37·700	36000	23·000	1	1	23	30220	17500	17500	17500
3	Rzeszów-Nadbrzeże (od Nienadówki do Niska)	38·900	28900	13·000	19	—	—	32800	21650	19920	11385
4	Krasne-Busk	6·230	9848	5·650	8	1	—	6142	6142	6142	5650
5	Tarnopol-Zbaraż	20·000	55671	15·000	1	1	17	19800	15487	12820	10773
6	Brzeżany-Rohatyn	32·205	126000	29·000	10	3	44	34973	34363	30110	27157
	Razem budowa nowych dróg	149·335	308419	96·650	39	34	84	138925	103470	94820	80793
						157					
	B. Drogi dawniej rozpoczęte.										
1	Mosty wielkie-Krystynopol	15·000	31200	10·000	12	—	—	18495	12368	12363	12245
2	Krzywcze-Borszczów	15·335	46751	14·000	—	—	5	11501	6000	5050	4500
3	Dębica-Nadbrzeże (od Zakrzewa do Nadbrz.)	9.500	28940	9·500	—	—	12	8890	8890	6817	6816
	Razem budowa dróg dawniej rozpoczętych	39·835	106891	33·500	12	—	17	38886	27258	24234	23561
						29					
	C. Budowa mostów i rekonstrukcya istniejących dróg.										
1	Most w Gołkowicach z dojazdem	3·800	450	0·100	—	—	—	3800	150	—	—
2	Most w Kasperowcach z dojazdem	0·500	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Most w Haliczu (zmiana pokładu i tragarzy	0·000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Most w Śniatynie z dojazdami	1·000	19542	1·000	—	—	1	1125	1125	1125	1125
5	Droga Sanok-Przemysl (Prałkowce-Olszany)	10·800	34000	10·800	18	1	1	8670	8670	8670	8670
6	Droga Barańska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Droga Wadowice-Sucha	21·430	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Droga Żółkiew-Mosty wielkie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Zakluczyn-Niedzica (Czorsztyn-Tylmanowa)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem mosty i rekonstrukcye dróg	37·530	53992	11·900	18	1	2	13595	9945	9795	9795
						21					
	D. Konserwacya nowo wybudowanych przestrzeni.										
	E. Rekonstrukcya innych dróg (mianowicie: Barańska, Bełzec-Jarosław, Zakluczyn-Niedzica. Żółkiew-Mosty w., Brzeżany-Złoczów, Czortków-Monasterzyska)										
	Zestawienie ogólne.										
A.	Nowe drogi	149·335	308419	96·650	39	34	84	138935	103470	94820	80793
B.	Drogi dawniej rozpoczęte	39.835	106891	33·500	12	—	17	38886	27258	24234	23561
C.	Budowa mostów i rekonstrukcye	37·530	53992	11·900	18	1	2	13595	9945	9795	9795
D.	Konserwacya wybudowanych przestrzeni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
E.	Rekonstrukcye starych dróg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Ogołem	226.700	469302	142·050	69	35	103	191416	140673	128849	114149
						207					

Uwaga: W rubryce wydatków poczynionych w r. 1875 i 1876 zamieszczone są sumy rzeczywiście już wypłacone, nie zaś wyasygnowane po koniec 1876 r.

nano nia Rozsypano m. sz.	Otworzono komunikacyę na kilom.	Za wykonanie poszczególnionych wypłacono złr.	Przewidywany koszt budowy całej drogi złr.	Koszta administracyi zawarte w sumie wydatków po koniec 1876 r.	Droga prawdopodobnie ukończoną będzie w roku	Prawdopodobny dalszy postęp w wykończeniu budowy W r. 1877 Na kilometrach	W r. 1877 Za sumę złr.	W r. 1878 Na kilometrach	W r. 1878 Za sumę złr.	Uwagi
8250	7·000	48200	85000	6000	1877	7·300	36800	—	—	
16500	23·000	127500	220000	13000	1878	2·000	76000	2·700	16500	
11385	13·000	141000	220000	11690	1878	12·900	39500	13·000	39500	Budowa z Sokołowa do Głogowa w długości 11·100 wstrzymana do decyzyi Wys. Sejmu
5650	5·650	70115	80000	2520	1877	0.580	9885	—	—	
5700	3·000	69687	140000	9480	1877	17·000	70313	—	—	Przybyła przestrzeń odstąpiona przez kolej Karola Ludwika w długości 230 metrów.
27157	25·000	148862	183000	8490	1877	7·205	34138	—	—	
74642	76·650	605364	928000	51180	—	56·985	266656	15·700	56000	
12245	10·000	119876	170000	6000	1877	3·000	30000	2·000	20124	
3173	4·000	36736	84000	5960	1877	11·335	47264	—	—	Długość zmniejszona skutkiem zmiany trassy.
6180	9·500	75400	77500	1200	1877	—	2100	—	—	
21598	23·500	232012	331500	13160	—	14·335	79364	2·000	20124	
—	—	8845	63000	450	1877	i most 3·800 i most	54155	—	—	Na mocy uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 8. kwietnia 1876 r.
—	—	—	27000	—	1877	0.500	27000	—	—	
—	—	11000	21000	—	1877	—	10000	—	—	
1125	1·000	47500	47500	1375	1875	—	—	—	—	Wydatek zwiększony z powodu regulacyi Prutu.
8300	10·800	25000	25000	3600	1876	—	—	—	—	Przybyła przestrzeń odstąpiona przez c. k. Zarząd fortyfikacyi w długości 1·800 kilom.
—	—	3000	3000	—	1875	—	—	—	—	Fundusz użyty na zwiększenie pokładu kamiennego.
—	—	25000	25000	—	1877	21.430	25000	—	—	Droga dotąd powiatowa wymagająca rekonstrukcyi
—	—	9300	9300	—	1876	—	—	—	—	Fundusz użyty na gruntowną rekonstrukcyę drogi na długości 8 kilometrów
—	—	6000	6000	—	1876	—	—	—	—	Fundusz użyty na dokończenie drogi Czorsztyńskiej i rekonstrukcyę w Tylmanowej.
9425	11·800	110445	226600	5425	—	25.730	116155	—	—	
—	—	—	20000	—	—	—	20000	—	—	W budżecie na r. 1877 na konserwacyę nowo wybudowanych przestrzeni na nowych drogach, nic nie preliminowano.
—	—	—	60000	—	—	—	60000	—	—	
74642	76.650	605364	928000	51180	—	56·985	266636	15.700	56000	
21598	23·500	232012	331500	13160	—	14·335	79364	2·000	20124	
9425	11·800	110445	226600	5425	—	25·730	116155	—	—	
—	—	—	20000	—	1877	—	20000	—	—	
—	—	—	60000	—	1877	—	60000	—	—	
105665	111·950	947821	1566100	69765	—	97·050	542155	17·700	76124	

Odpis

okólnika Wydziału krajowego z dnia 12. września 1876 do l. 22892 do wszystkich Inżynierów dróg krajowych i pełniących obowiązki tychże wystosowanego a w odpisie wszystkim Wydziałom powiatowym i Delegatom zarządzającym budową dróg krajowych udzielonego.

Pragnąc rozszerzyć ile możności kontrolę publiczną nad wydatkami czynionymi z funduszu krajowego — Wydział krajowy zwykł otwierać kredyty na roboty drogowe w zarządzie własnym wykonywane: w pewnych razach na imię Inżynierów za kwitami koramizowanymi w myśl okólnika z 23. listopada 1875. l. 25020., najczęściej zaś na imię Wydziałów powiatowych drogami krajowemi zarządzających.

Od tego prawidła czyni Wydział krajowy wyjątek tylko w wypadkach nagłych i zwłoki niecierpiących z zachowaniem jednak i w takim razie kontroli odpowiedniej.

Postępowanie to, jak z jednej strony czyni Reprezentacye powiatowe, tudzież Delegatów i Inspektorów drogowych współodpowiedzialnymi za należyte użycie funduszu asygnowanego, dając im możność zbadania każdej roboty pod ich nadzorem wykonanej, oraz sposobność otoczenia swą powagą każdej czynności uskutecznionej na drodze przez służbę drogową, której reputacya na tem tylko zyskać może — tak z drugiej strony nie zmniejsza przez to bynajmniej odpowiedzialności ciążącej na organach rzeczonej służby.

Szef Departamentu komunikacyi w Wydziale krajowym w czasie teraźniejszej lustracyi dróg krajowych dostrzegł jednak, że niektórzy z panów Inżynierów drogowych mniemają, jakoby byli wolni od odpowiedzialności w razach, gdy kredyty na roboty drogowe nie są na ich imię asygnowane.

Mniemanie takie Inżynierów drogowych jest nietylko mylne, lecz wręcz przeciwne ich obowiązkom służbowym.

Inżynier, któremu poruczony został dozór nad drogą krajową, wiedzieć powinien o wszystkiem, co się na niej dzieje i odpowiedzialnym jest za ilość i jakość każdej roboty na niej uskute-

cznionej, bez względu na to, czy robota wykonywaną bywa przez przedsiębiorstwo czy w zarządzie własnym, jak również bez względu na sposób asygnowania kredytu.

Czyli robota, na którą asygnowany został kredyt, została wykonaną i w jaki sposób — czyli nie stoi na przeszkodzie, ażeby wypłata mogła być uiszczona i w jakiej wysokości — a przy robotach dziennych, czyli cena robotnika odpowiada tegoż fizycznej zdatności i w ogóle, czyli rozmiary i jakości roboty wykonanej zostają w odpowiednim stosunku do kosztów a względnie do warunków ugody: są to szczegóły, których dostarczyć może i powinien urzędnik techniczny.

Inżynier też powinien udzielać Wydziałom powiatowym, a względnie Delegatom lub Inspektorom dat i wskazówek potrzebnych do ocenienia robót i uskutecznić się mającej wypłaty, on jest odpowiedzialny za dokładność tych dat i za wszelkie straty, jakieby przez brak dozoru ze strony służby drogowej mógł ponieść fundusz krajowy bądź na ilości bądź na jakości robót drogowych.

Jak Wydział powiatowy w otworzeniu kredytu na imię Inżyniera, tak też odwrotnie Inżynier uwiadomionym bywa o każdym kredycie asygnowanym na imię Wydziału powiatowego, który nieomieszka dostarczyć mu danych potrzebnych do czuwania nad wykonać się mającemi robotami i do wydania o nich opini technicznej.

Wskazówek niniejszego okólnika przestrzegać Pan będziesz ściśle i wydasz odpowiednie rozporządzenia do konduktorów.

D. j. w.

---

28. Alegat do Sprawozdania z czynności Wydziału krajowego z r. 1877.

Odpis

rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 19. stycznia 1877 liczba 22885|76 wystosowanego do wszystkich inżynierów okręgowych.

Szef Departamentu komunikacyi w Wydziale krajowym przy sposobności inspekcyi dróg krajowych w r. 1876 odbytej, przekonał się osobiście, że częstokroć drożnicy nie bywają obecni na drodze każdodziennie przez przeciąg czasu wymagany, i że zwykli oni zajmować się ubocznymi zarobkami.

Obok tego faktu niestety skonstatowanego, rachunki nasze wykazują, że dział robót konserwacyjnych, jak rozsypka szutru, czyszczenie rowów, ścinanie bankietów, zgartywanie błota i kurzu, regulacya skarp drogowych i w ogóle wszystkie pomniejsze roboty mające na celu utrzymanie drogi w porządku, zwykle wykonywane bywają w nieznacznej części tylko przez drożników, głównie zaś we własnym zarządzie, za pomocą wynajętych dziennie lub od wymiaru robotników obcych.

Na roboty tego rodzaju fundusz krajowy ponosi corocznie znaczne wydatki, wynoszące w przecięciu około 30 złr. na kilometr.

Wydział krajowy pragnąc z jednej strony zniewolić drożników, aby byli na drodze stale i każdodziennie obecni, z drugiej strony pragnąc przynieść im materyalną pomoc, postanowił, że część robót powyższej kategoryi odtąd wykonywaną być ma obowiązkowo przez drożników za osobnem wynagrodzeniem.

Ilość robót w ten sposób przez każdego drożnika wykonać się mających wynosić ma w przybliżeniu corocznie wartość 30 złr., nie może jednak przenosić tej sumy, przyczem zarazem stanowczo i kategorycznie zastrzegamy, że roboty te za oddzielnem wynagrodzeniem nie powinny i nie mogą w niczem umniejszać zwykłych dotychczasowych prac obowiązkowych każdego drożnika.

W celu przeprowadzenia tej decyzyi, polecamy Panu:

1. Z dniem 1. marca każdego roku składać nam szczegółowy kosztorys wszystkich robót powyżej wymienionej kategoryi, dla każdej drogi oddzielnie z poszczególnieniem pojedyńczych oddziałów konduktorskich i stacyi drożnych.
2. Z ogólnego tego kosztorysu dla każdej drogi, zrobić wyciąg szczegółowy wykazujący pewną bliżej oznaczoną przestrzeń drogi w każdej sekcyi drożniczej, na której drożnik ma wykonać roboty za oddzielnem wynagrodzeniem w granicach maksymalnych 30 złr.
3. Z końcem czerwca i września każdego roku przedkładać nam wykaz robót wykonanych na przestrzeni wskazanej wykazem pod 2. wymienionym w porównaniu z pierwotnym kosztorysem.
4. Z końcem każdego roku składać nam ogólny wykaz robót tej kategoryi, w którym objęte być mają roboty wykonane przez drożników jako ich pracę obowiązkową, roboty wykonane za oddzielnem wynagrodzeniem i wykonane za pomocą wynajętych robotników.
5. Wszystkie powyższe wykazy mają być z pierwszej ręki przez konduktorów sformowane, przez Inżyniera okręgowego sprawdzone i zatwierdzone, a wykazy ad 3 & 4 wymienione i przez właściwego Inspektora drogowego poświadczone.

W końcu oznajmiamy, że asygnata należytości za roboty wykonane przez drożników następować będzie w lipcu i październiku każdego roku.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje już na rok bieżący i wykazów ad 1. poleconych, oczekujemy z dniem 1. marca r. b.

D. j. w.

Odpis

okólnika Wydziału krajowego z dnia 5. grudnia 1876 l. 23920. wystosowanego do wszystkich Wydziałów powiatowych a udzielonego w odpisie Inżynierom i pełniącym obowiązki Inżynierów dróg krajowych i c. k. Namiestnictwu.

Wedle oznajmienia c. k. Namiestnictwa z d. 1. września r. b. l. 40682. powtarzają się ciągle wypadki, że Zwierzchności gminne udzielając konsensu na budowy obok gościńców państwowych bez porozumienia się z zarządem dróg rządowych, nie przestrzegają przepisanej dekretem kancelaryi nadwornej z dnia 4. stycznia 1827 l. 32091. odległości budynków od krańca kontraszkarpy gościńca i narażają przez to nietylko fundusz drogowy na straty, ale też wywołać mogą ze szkodą stron ewentualność zburzenia wystawionych za blizko budynków.

Też same spostrzeżenia poczynił już Wydział krajowy niejednokrotnie także i co do dróg krajowych.

Gdy postanowienia w tej mierze obowiązujące odnoszą się do gościńców publicznych, w ogóle zatem tak dróg rządowych jak krajowych i powiatowych dotyczą, przeto wzywa się Wydział powiatowy, ażeby o obowiązku ścisłego stosowania się do przepisów tych Zwierzchności gminne pouczył i tymże zalecił, ażeby przy udzielaniu konsensów do budowy przy drogach rządowych, krajowych lub powiatowych, zawsze poprzednio dotyczący zarząd dróg rządowych, krajowych lub powiatowych jako współinteresowanego sąsiada o zarzuty zapytywały, w przeciwnym bowiem razie musiały by one być pociągane do odpowiedzialności.

Szczegółowe postanowienia w tej mierze obowiązujące są następujące:

a) Z żadnem zabudowaniem, murem lub parkanem nie można się bliżej do kraju rowu gościńca posuwać, jak o dwa sążnie;

b) na przestrzeni wspomnianych dwóch sążni nie można stawiać budynków, przybudowań, podwyższeń lub oparkanienia bez poprzedniego pisemnego zezwolenia Zwierzchności gminnej; Zwierzchność gminna zaś jest obowiązaną pod karą 50 złr. porozumieć się co do dróg rządowych za pośrednictwem c. k. władzy powiatowej z Inżynierem (jako urzędem drogowym) co do dróg krajowych zaś z Inżynierem okręgowym, co do dróg powiatowych nareszcie z Wydziałem powia-

towym, a to jeszcze przed wydaniem pozwolenia i tylko po uzyskaniu pozwolenia pisemnego władzy właściwej, udzielonym być może stronie konsens do budowania.

Jeżeliby w tym względzie strona pokrzywdzoną się czuła lub Inżynier na zasadzie dekretu gubern. z 31. stycznia 1828 l. 2576 opinii wyższej zasięgał, natenczas rozstrzygać będzie dotyczące zażalenie c. k. Namiestnictwo a względnie Wydział krajowy.

c) Od zasady niedozwalającej zabudowania dwóch sążni od kraju rowu gościńca władze właściwe tylko w miejscach zamieszkałych odstąpić mogą i tylko wtedy, jeżeli miejscowość cofnięcia budynku zupełnie nie dozwala.

D. j. w.

---

30. Alegat do Sprawozdania z czynności Wydziału krajowego z r. 1877.

Odpis

okólnika Wydziału krajowego z 7. lipca 1876 l. 17089 wystosowanego do Wydziałów powiatowych, Zarządu dróg krajowych w Krakowie i Inżynierów okręgowych.

Uchwałą Rady Wydziału krajowego z dnia 10. lutego 1872 LW. 2032 ustanowiono następującą normę do obliczania zwrotu kosztów podróży dla detaksatorów, urzędników i delegatów Wydziałów powiatowych, delegowanych do czynności w sprawach dróg krajowych:

a) za każdy dzień w podróży spędzony dyetę w kwocie (dwa) 2 złr. w. a.;

b) za każdą milę drogi po (jeden) 1 złr. w. a.;

c) zwrot mytowego, wyjąwszy myt na drogach krajowych.

Wskutek zaprowadzenia nowych miar metrycznych zastosowano uchwałą Rady Wydziału krajowego z dnia 7. lipca 1877 oznaczoną powyżej należytość milową jak następuje;

ad b) „ *Za każdy myriameter drogi po (jeden) 1 zł. i (trzydzieści dwa) 32 ct. w. a.*

Punkta *a* i *c* wyż wyszczególnionej uchwały, również rozporządzeniem z dnia 22. września 1873 LW. 863 oznaczone dyety dla służby drogowej obowiązują niezmiennie w przyszłości.

D. j. w.

	Powiat	Stacya mytnicza	Czynsz dzierżawny z początkiem roku 1876 złr.	ct.	Otrzymany rezultat licytacyjny na czas dalszy złr.	ct.	Termin dzierżawy i Uwagi
1	Borszczowski	Kozaczówka	475	05	800	.	lat trzy
2		Babince	237	53			
3	Brzeżański	Brzeżany	6460	.	9611	54	osobno czynsz za domek 25 złr. rocznie (lat trzy)
4		Horodyszcze	1043	42			domek 25 złr. rocznie (lat trzy)
5		Kozowa	1922	50			domek 25 złr. rocznie (lat trzy)
6	Brzeski	Bieśnik	2138	50	1155	.	lat trzy
7	Brzozowski	Grabownica	1100	.	821	20	lat trzy
8		Dynów	2040	67	2825	.	domek 24 złr. rocznie rok jeden
9		Niewistka	788	56	630	.	rok jeden
10		Nozdrzec	320	83			domek 18 złr. rocznie rok jeden
11	Buczacki	Buczacz	7836	25	8240	.	dwa domki po 20 zł. rocznie lat trzy
12		Manasterzyska	2841	67	3000	.	lat trzy
13		Zaleszczyki małe	1929	58	1800	.	
14	Chrzanowski	Podzagórnie	870	25	1215	.	domek 15 złr. rocznie lat trzy
15		Chełmek	428	08			lat trzy
16	Czortkowski	Czortków	1130	.	1155	.	domek 30 złr. rocznie rok jeden
17		Dzuryn	641	67	520	.	domek 10 złr. rocznie rok jeden
18		Koszyłowce	519	44	645	.	lat trzy
19		Dawidkowce	398	75	580	72	rok jeden
20	Dobromilski (Birecki)	Bircza	1710	50	1805	.	lat trzy
21	Grodecki	Stawczany	1721	50	2982	.	za domek 40 złr. rocznie lat trzy
22		Porzecze	1211	82½			lat trzy

	Powiat	Stacya mytnicza	Czynsz dzierżawny z początkiem roku 1876 zł.	ct.	Otrzymany rezultat licytacyjny na czas dalszy zł.	ct.	Termin dzierżawy i Uwagi
23	Horodenka	Niezwiska	1178	79	1075	.	lat trzy
24	Husiatyński	Husiatyn	940	04	1230	.	lat trzy
25		Krogulec	293	33	360	33	
26	Kołomyjski	Puchary	861	67	630	75	lat trzy
27	Krakowski	Przegorzały	1558	33	5534	.	lat trzy
28		Mogiła	1100	.			
29		Bińczyce	1724	42			lat trzy za domek 24 zł. rocznie
30	Lwowski	Dawidów	1651	83	2261	24	lat trzy
31	Nowo-Sandecki r. 1876 z Gródkiem	Gródek	2024	.	3700	.	Łącznie ze Starym Sączem rok jeden
32		Zabełcze			2210	.	lat trzy
33		Szczawnica	400	.	2046	51	za domek 24 zł. rocznie z Łękcicą lat trzy
34		Maszkowice r. (Łącko)	605	.			
35		Stary Sącz	3445	.	.	.	Łącznie z Gródkiem rok jeden
36		Łękcica (Krościenko)	550	.	.	.	Łącznie ze Szczawnicą i Łąckiem lat trzy
37	Nowo-Targski	Dębno	1031	25	1057	.	lat trzy
38		Obidowa z Klikuszową	705	.	741	.	za domek po 30 zł. rocznie lat trzy
39		Nowy Targ, Biały Dunajec (Zabornia)	2108	33	1911	.	lat trzy
40		Nowy Targ Czarny Dunajec	1155	92	1227	.	
41	Pilzneński	Brzeźnica	1929	58	2822	.	lat trzy
42	Ropczycki	Dąbie	916	67	1418	.	lat trzy

	Powiat	Stacya mytnicza	Czynsz dzierżawny z początkiem roku 1876 złr.	ct.	Otrzymany rezultat licytacyjny na czas dalszy złr.	ct.	Termin dzierżawy i Uwagi
43	Sanocki	Olchowce	322	30	605	.	lat trzy
44		Tyrawa	370	34			
45	Skałacki	Biała karczma	513	33	12260	.	lat trzy
46		Podwołoczyska	5866	67			za domek 60 zł. rocznie. — W razie drugiéj zapory rogatkowéj czynsz dzierżawny wzrośnie do 13.700 złr.
47	Śniatyński	Mikulińce	6504	.	8277	.	W Mikulińcach wstawiono jako czynsz z r. 1876—stosunek roczny z opłaty dzierżawnéj za miesiąc grudnia t. r. — lat trzy
48		Stecowa	815	.			lat trzy
49	Należy do powiatu (Horodeńskiego)	Jasiennów					W Stecowy i Jasiennowie wstawiono jako czynsz z r. 1876 cyfrę średnią dochodu z czasu własnego zarządu
50	Sokalski	Pod Sielcem most na Błotni	900	.	516	.	Stosunek czynszu za rok 1876 wstawiono wedle średn. doch. za czas własn. zarz. Zaprowadzono dalszy własny zarz., z powodu nieodpowiedniego wyniku licytacyjnego.
51	Stanisławowski	Jamnica	1375	.	1310	.	lat trzy
52		Halicz	3840	83	3220	.	
53		Jezupol	1283	33	1570	.	
54		Podbereże	294	25	430	.	
55	Tłumacki	Miłowanie	616	.	672	.	lat trzy
56		Tłumacz	2684	.	1800	.	Zaprowadzono własny zarząd w nadziei uzyskania lepszego rezultatu i przy spodziewaném zaprowadzeniu drugiéj zapory
57	Zaleszczycki	Tłuste	275	.	422	.	lat trzy
58		Korolówka	753	33	921	.	lat trzy domek 21 złr. rocznie
59		Bedrykowce	841	.	964	.	lat trzy domek 21 złr. rocznie
60		Kasperowce	366	67	486	.	rok jeden domek 21 złr. rocznie
	W ogóle .		**89566**	**78½**	**99462**	**29**	

Wr. 1876 wł. zarz. Wr. 1876 częściow wł. zarz.

Czyli, że rezultat licytacyj mytniczych, na czas od 1. stycznia 1877 r. w porównaniu z dochodem zapewnionym kontraktami r. 1876 względnie do powyższych 60ciu stacyj okazuje się wyższym o kwotę 9895 złr. 50½ ct.

Wykaz

czynszów z myt i domków na drogach krajowych

za rok 1876 i 1877 na podstawie kontraktów dzierżawnych lub zatwierdzonych ofert licytacyjnych.

Liczba porząd.	Nazwa stacyj mytniczych	Spodziewany czynsz dzierżawny za rok					
		1876			1877		
		wykazany w sprawozdaniu za rok 1876			wedle zatwierdzonych ofert i kontraktów		
		złr.	ct.	½	złr.	ct.	½
1	Annopol, 2 Tuszów	2289	—		2289	—	
3	Babice 4 Branice	1268	—		1268	—	
5	Babińce	237	53		—	—	
6	Kozaczówka	475	05		800	—	
7	Bedrykowce	841	—		964	—	
8	Białakarczma	513	33		—	—	
9	Podwołoczyska	5866	67		12260	—	
10	Białokiernica	1082	—		1082	—	
11	Bienczyce	1724	42		—	—	
12	Mogiła	1100	—		—	—	
13	Przegorzały	1558	33		5534	—	
14	Bieśnik	2138	50		1155	—	
15	Bełzec	982	—		982	—	
16	Bircza	1710	50		1805	—	
17	Bohutyn 18 Rozhadów	2001	60		2001	60	
19	Borszczów	640	—		640	—	
20	Brzeźnica	1929	58		—	—	
21	Dąbie	916	67		4240	—	
22	Brzeżany	6460	—		—	—	
23	Horodyszcze	1043	42		—	—	
24	Kozowa	1922	50		9611	54	
25	Buczacz	7836	25		8240	—	
26	Chełmek	428	08		—	—	
27	Podzagornia	870	25		1215	—	
28	Cieszanów	1353	—		1353	—	
29	Czortków	1130	—		1155	—	
30	Dawidów	1651	83		2261	24	
31	Dawidkowce	398	75		580	72	

Liczba porząd.	Nazwa stacyj mytniczych	Spodziewany czynsz dzierżawny za rok					
		1876			1877		
		wykazany w sprawozdaniu za rok 1876			wedle zatwierdzonych ofert i kontraktów		
		złr.	ct.	½	złr.	ct.	½
	z przeniesienia	87428	81		98515	95	
58	Iwanie	2554	50		2554	50	
59	Iwanków	531	75		531	75	
60	Kasperowce	366	67		486	—	
61	Konieczna	800	75		801	—	
62	Korolówka	753	33		921	—	
63	Koszyłowce	519	44		645	—	
64	Krogulec	293	33		360	33	
65	Manasterzyska	2841	67		3000	—	
66	Miłowanie	616	—		67	—	
67	Miechocin	1250	50		1250	50	
68	Mikulińce	stacja nowa			7079	64	
69	Mosty (drogowe)	788	—		788	—	
70	Mosty (mostowe)	798	—		798	—	
71	Niewistka	788	56		—	—	
72	Nożdrzec	320	83		630	—	
73	Niezwiska	1178	79		1075	—	
74	Nowytarg przy białym Dunajcu	2108	33		1911	—	
75	Nowytarg przy czarnym „	1155	92		1227	—	
76	Obydowa	705	84		741	—	
77	Odaje 78 Ottynia	3521	17		3521	17	
79	Olchowce	322	30		—	—	
80	Tyrawa-Wołoska	370	34		605	—	
81	Oleszyce	1154	—		1154	—	
82	Olszany 83 Przemyśl	3784	16		3784	16	
84	Płazów	1135	—		1135	—	
85	Pobereże	294	25		430	—	
86	Porzecze	1211	82	1	—	—	
87	Stawczany	1721	50		2982	—	

32	Dębno	1031	25	1057	—
33	Demianów 34 Podkamień	—	—	—	—
	35 Zalipie	3095	—	3095	—
36	Dobropol 37 Strusów	2581	76	2581	76
38	Dynów	2040	67	2825	—
39	Dziuryń	641	67	520	—
40	Gładyszów	426	—	426	—
41	Gnojnik 42 Iwkowa 43 Just	—	—	—	—
44	Kurów 45 Pomianowa	5600	—	5600	—
46	Grabownica	1100	—	821	20
47	Gródek, 48 Łękica, 49 Ma-	—	—	—	—
	szkowice 50 Stary Sącz	—	—	—	—
	51 Szczawnica	5845	—	5746	51
52	Halicz	3840	83	3220	—
53	Husiatyn	940	04	1230	—
54	Jamnica	1375	—	1310	—
55	Jarosław	7260	—	7260	—
56	Jasieniów	stacya nowa		816	38
57	Jezupol	1283	33	1570	—
	do przeniesienia	87428	81	98515	95

88	Przeginia duchowna	750	—		900	—	
89	Puhary	861	67		630	75	
90	Raszków 91 Serafince	2550	—		2550	—	
92	Repechów 93 Szpilczyn	980	—		1155	—	
94	Ropica ruska 95 Siary	3870	—		3870	—	
96	Rzyszki	2406	—		2406	—	
97	Smykowce 98 Zagrobela	7960	—		7960	—	
99	Stecowa	stacja nowad			380	98	
100	Tłuste	275	—		422	—	
101	Tłumacz	2684	—		własny zarząd		
102	Uście-Biskupie	1418	—		1418	—	
103	Wulka zapałowska	4426	—		4426	—	
104	Zabełcze	2024	—		2210	—	
105	Zaleszczyki	1929	58		1800	—	
106	Żółkiew	4444	—		4444	—	
	Razem	155893	81	1	171171	73	

Wykaz

dróg powiatowych Królestwa Galicyi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

ułożony

na podstawie dat, podanych w sprawozdaniach Wydziałów powiatowych.

Powiat	Nazwa drogi	Długość drogi: zbudowanej w okrosie przedautonomicznym Km.	M.	zbudowanej w okrosie autonomicznym Km.	M.	niezbudowanej Km.	M.	całej Km.	M.	Wydatki: Przedmiot	w kwocie uiszczone zł.	ct.	zaległe zł.	ct.	Razem zł.	ct.
Chrzanowski	Wrocławska	24	655	11	379	8	534	44	568	**A. Drogi**						
										Koszta nadzoru i zarządu, tj. płaca drogomistrza w stosunku do długości wszystkich dróg zawiadywanych rozrepartowana na mile 500 zł.						
										Pauszale na objażdżki . . . 200 zł.	300	—				
										Płaca 6 drożników w łącznej rocznej kwocie	720	—				
										Koszta utrzymania drogi, tj. zgartywanie błota, śniegu, naprawa mostów, etc. . . .	6075	85				
										Koszta nowej budowy	1019	70				
										Różne inne wydatki . . . . ,	508	31				
										razem	8923	86			8923	86
	Krzeszowice-Brodelska	13	275					13	275	Koszta zarządu i nadzoru drogi, a mianowicie płaca drogomistrza 200 zł. i dwóch drożników 240 zł.	440	—				
										Koszta utrzymania drogi w stanie odpowiednim	2803	95				
										Koszta nowej budowy, czyli odpłacanie raty zaciągniętego długu na budowę . ,	1270	50				
										Różne inne wydatki	92	19				
										razem	4606	64			4606	64
	Chrzanowsko-Oświęcimska	13	275					13	275	Płaca drogomistrza i drożników w łącznej kwocie	220	—				
										Koszta utrzymania drogi w dobrym stanie	529	90				
										Koszta nowej budowy (3cia rata zaciągniętego długu . :	1210	—				
										Różne inne wydatki	41	50				
										razem	2001	40			2001	40
	Trzebińsko-Łgocka	9	483					9	483	Płaca drogomistrza w rocznej kwocie .	100	—				
										„ dwóch drożników rocznie po 120 zł.	240	—				
										Koszta utrzymania drogi w charakterze odpowiednim	937	17				
										razem	1277	17			1277	17
	Chrzanowsko-Zatorska					15	571	15	571	Prócz subwencyi w kwocie 50 zł. w. a. do utrzymywania i naprawy danej — żadnych innych wydatków nie było — droga utrzymywaną jest prestacyami . . .	50	—			50	—
	Chrzanowsko-Alwernicka					15	172	15	172	Żadnych wydatków nie było . . .						

Pokrycie							Ważniejsze miejscowości położone przy drodze	Uwaga
Źródła dochodu	w kwocie							
	uiszczone		zalegle		Razem			
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.		
powiatowe								
Z myta w Zbiku . . 2035 zł.							Sowiarki. Krzeszowice, Trzebinia, Chrzanów, Jaworzno, Dąbrowa.	Droga ta pod względem komunikacyjnym z Prusami bardzo ważna, budowana jest najwięcej siłą dobrowolnej konkurencyi
„ „ Dulowy . . 1214 „								
„ „ Trzebinii . 1692 „ 54 ct.	4941	54						
Z ogólnych funduszów powiatowych .	2182	32						
Z subwencyi Wydziału krajowego . .	1500	—						
Z innych źródeł	200	—						
razem	8923	86			8923	86		
Z myt w Krzeszowicach 2271 zł. 50 ct.							Krzeszowice, Tenczynek, Załaś, Rudno, Brodła	Celem wybudowania tej drogi zaciągnęła Rada powiatowa pożyczkę w hrabstwie Tenczyńskim w kwocie 12.705 złr. w dziesięciu latach spłacić się mającą.
„ „ Zalesiu . . 1934 „ 11 „	4205	61						
Z osobnego 8% dodatku do podatku na cele drogowe	401	03						
razem	4606	64			4606	64		
Z myt w Libiążu małym 166 zł. 89 ct.							Chrzanów, Libiąż wielki, Libiąż mały, Bobrek.	Debit budowy tej drogi był 4000 złr., odpłacono 3 raty: 3000 złr., pozostaje debit 4 raty 1000 złr. i procenta 155 złr
„ „ Bóbrku . . . 190 „ 99 „								
Z przewozowego na Wiśle 20 „ — „	377	38						
Z osobnego dodatku do podatku . .	1424	02						
razem	1801	40			1801	40		
Z myta drogowego w Myślachowicach .	348	57					Myślachowice, Łgota	Łączy sie z drogą prowadzącą do Królestwa polskiego i miasta Olkusz
Z osobnego dodatku do podatku . .	928	60						
razem	1277	17			1277	17		
							Chrzanów, Pogorzyce, Wygiełzów, Lipowiec, Mętków	Wybudowanie tej drogi kosztować będzie 26000 złr. w r. 1873. przedstawiona na drogę powiatową; budowę z braku funduszów zaniechano.
								Budowa rozpocznie się dopiero po spłaceniu debitu na drogę Chrzanów, Oświęcim i Krzeszowice-Brodła

Powiat	Nazwa drogi	Długość drogi: zbudowanej w okresie przedautonomicznym Km.	M.	zbudowanej w okresie autonomicznym Km.	M.	niezbudowanej Km.	M.	calej Km.	M.	Wydatki: Przedmiot	w kwocie uiszczone zł.	ct.	zaległe zł.	ct.	Razem zł.	ct.
Kraków	Wrocławska	15	172					15	172	Koszta nadzoru i zarządu, tj. płaca drogomistrza i nadzorców w łącznej kwocie	662	—				
										Koszta utrzymania, a mianowicie dowóz szutru, zgartywanie błota i śniegu	1633	87½				
										Znaki metryczne (sprawienie takowych)	50	—				
										Budowa domku mytniczego, asekuracja i podatek	336	82				
										razem	2682	69½			2682	69½
	Lisiecko-Czernichowska	9	024					9	024	Płaca nadzorcy i drożników w łącznej kwocie	206	50				
										Zakupno rekwizytów drogowych dla drożników	30	—				
										Pomoc najemna drożnikom	14	50				
										Urządzenie rogatki mytniczej	40	96				
										razem	291	96			291	96
Mielec	Mielecko-Radomyska			7	837	9	438	17	275	Płaca inżyniera, drożników i dozorców rocznie łącznie	1278	80				
										Koszta utrzymania drogi w odpowiednim stanie	1324	28				
										Koszta nowej budowy tej drogi	4120	03				
										Sprawienie znaków drogowych i rekwizytów	446	65				
										razem	7169	76			7169	76
Kolbuszowa	Głogów-Kolbuszowa			8	—			8	—	Nie podane						
Tarnobrzeg	Majdan-Tarnobrzeg			2	274	23	895	26	169	Kosztów zarządu i nadzoru nie ma						
										Kossta nowej budowy wynoszą	3075	60				
										razem	3075	70			3075	60
Biała	Międzybrodzka			13	275			13	275	Płaca 2ch drożników rocznie po 120 zł. czyni	240	—				
										Koszta utrzymania drogi i budowy powodzią zerwanego mostu na Sole	5800	—				
										razem	6040	—			6040	—
Wadowice	Wadowicko-Suska	21	998					21	998	Płaca 3ch drożników po 100 zł. 80 ct. rocznie	277	20	25	20	302	40
										Wydatki na roboty konserwacyjne i koszta budowy	1577	04	1203	65	2580	69
										Koszta komisyjne z powodu zbadania drogi odbioru materyału	16	36			16	36
										Remuneracya za prowadzenie ksiąg kasowych i zasiłki drożnikom	104	—			104	—
										razem	1774	60	1428	85	3003	45

Źródła dochodu	Pokrycie w kwocie uiszczone zł.	ct.	zaległe zł.	ct.	Razem zł.	ct.	Ważniejsze miejscowości położone przy drodze	Uwaga
Pozostałość kasowa z r. 1874	421	17					Łobzów, Bronowice, Zabierzów.	
Czynsz z myt w Bronowicach wielkich 1000 zł.								
„ Niegoszowicach 800 „	1583	05	216	95				
Z osobnego dodatku do podatku	702	66						
Z innych źródeł	3	57						
razem	2710	45	216	95	2927	40		
Ogólny fundusz powiatowy z dodatku do podatku na cele drogowe	291	96					Liszki, Czernichów	Droga ta dopiero 1. maja 1876 wzięta na fundusz powiatowy. Gminy, przez których terytorya droga przechodzi, dostarczyły w r. 1875 potrzebny szuter
razem	291	96			291	96		
Myto mostowe w Zgórsku	583	02					Mielec, Wola mielecka, Piątkowice, Wadowice górne, Zgórsko, Radomyśl, Wulka dulecka	
Z dodatku do podatku na ogólne cele powiatu	4756	30						
Subwencya Wydziału krajowego	1500	—						
Z innych źródeł	330	44						
razem	7169	76			7169	76		
							Głogów, Kolbuszowa	Uznana za drogę powiatową uchwałą Rady powiatowej z d. 5. grudnia 1876. (1Wkr. 600 1877)
Z osobnego 2% dodatku do podatku na cele drogowe	960	—					Mokrzyczów, Szale, Alfredówka, Dęba	Wybudowanie tej drogi wynosić będzie 40.000 złr. Pokrycie niedoboru w kwocie 115 złr. 60 ct. nie wykazano.
Z subwencyi Wydziału krajowego	2000	—						
razem	2960	—			2960	—		
Z myta w Porąbce z czynszem	1635	—					Porąbka, Międzybrodzie kobiernickie	
Z 6%go dodatku do podatku, którego wynik w sprawozdaniu nie podany								
Pozostałość kasowa z końcem roku 1874	283	22			283	22	Wadowice, Sucha	Droga ta uznaną została za krajową, pozostaje dotąd jednak pod zarządem Wydziału powiatowego
Czynsz dzierżawny z myta w Gożyczkowcu i w Skawcach	2416	68	483	32	2900			
razem	2699	90	483	32	5183	22		

Powiat	Nazwa drogi	Długość drogi: zbudowanej w okresie przedautonomicznym Km.	M.	zbudowanej w okresie autonomicznym Km.	M.	niezbudowanej Km.	M.	całej Km.	M.	Wydatki: Przedmiot	w kwocie uiszczone zł.	ct.	zaległe zł.	ct.	Razem zł.	ct.
Myślenice	Głogoczowska	9	483					9	483	Płaca nadzorcy i 2ch drożników w łącznej kwocie	357	80				
										Koszta konserwacyjne pomienionej drogi	2149	84				
										Przebudowanie kanałów i postawienie poręczy	527	99				
										Inne różne wydatki	15	91				
										razem	3051	54			3051	54
Wieliczka	Wielicko-Gdowska	13	844					13	844	Płaca jednego nadzorcy i dwóch drożników	459	42				
										Koszta utrzymania tej drogi	2833	32				
										razem	3292	74			3292	74
	Wielicko-Dobczycka			12	668	2	269	14	937	Płaca nadzorcy i dwóch drożników w łącznej kwocie	459	42				
										Koszta utrzymania w odpowiednim stanie	1486	37				
										Koszta nowej budowy tej drogi	4096	76				
										Inne wydatki, a mianowicie spłata zaciągniętej pożyczki	4692	—				
										razem	10734	55			10734	55
Bochnia	Bochenisko-Nowo-Sandecka	25	33					25	33	Koszta nadzoru i zarządu, tj. płaca inżyniera, pomocnika inżyniera i 4ch drożników	2069	64			2069	64
										Koszta utrzymania drogi	4627	85	426	36	4454	21
										Zwrot należytości przypadającej Wydziałowi powiatowemu w Limanowy za rogatkę w Rzegocinie	1994	09			1994	09
										razem	8091	58	426	36	8517	94
	Bochenisko-Ujska			19	287			19	287	Płaca i wynagrodzenie trzech drożników rocznie	360	—			360	—
										Koszta utrzymania w dobrym stanie	667	85	1832	15	2500	—
										razem	1027	85	1832	15	2860	—
	Łapanowska			3	795	5	—	8	795	Koszta budowy drogi	9511	32				
										Dozór i zakupno narzędzi przy budowie drogi	680	22				
										Koszta projektowania budowy tej drogi	25	—				
										Na annuitety od zaciągniętej pożyczki w kwocie 19.000 zł.	2983	—				
										razem	13199	54			13199	54

Pokrycie w kwocie						Ważniejsze miejscowości położone przy drodze	Uwaga
Źródła dochodu	uiszczone		zaległe		Razem		
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	
Pozostałość kasowa z końcem r. 1874	225	29					Myślenice, Krzyszkowice, Jawornik, Głogoczów, Izdebnik
Czynsz z myta w Krzyżkowicach	2800	—					
Z ogólnego funduszu powiatowego	20	75					
Z innych źródeł, jak kar itp.	5	50					
razem	3051	54			3051	54	
Z myta drogowego w Przebieżanach	3516	86					Wieliczka. Tomaszkowice, Przebieżany, Trąbki, Łazany, Bilczyce, Gdów
Z innych różnych źródeł	50	34					
razem	3567	20			3567	20	
Z myta drogowego w Taszycach	1220	40½					Wieliczka, Rozicowa. Taszyce, Kaźnice małe, Raciborsko, Jankówka, Sieraków Dziekanowice, Dobczyce
Z 5% dodatku do podatku	5836	30½					W Koźmicach małych łączy się z drogą jeszcze niezbudowaną Wielicko-Myślenicką
Z ogólnych funduszów powiatu	260	00½					
Z subwencyi Wydziału krajowego	3000	—					
Z innych rozmaitych źródeł	143	37½					
razem	10460	09			10460	09	
Pozostałość kasowa z r. 1874	2920	09			2920	09	Czerwieniec, Dołuszyce, Kopaliny, Wiśnicz, Królówka, Lekla górna-Rzegocina.
Z myt, a to: w Serwońcu	4955	—	991	—	5946	—	
„ Rzegocinie	2220	—			2220	—	
razem	10095	09	991	—	11086	09	
Z osobnego dodatku do podatku 1%	927	81	463	90	1391	71	Bochnia, Karolina, Krzeczów, Słomka. Gawłów stary i nowy, Majkowice stare i nowe, Bogucice, Czekiew, Czesławice, Uście solne
Z myta na stacyi Karolina	1500	—			1500	—	
razem	2427	81	463	90	2891	71	
Pozostałość kasowa z r. 1874	12125	05					Doluszyce, Kopaliny-Zawada wielka. Nieprześnia, Sobolów, Kamyk, Kobylec i Łapanów
Z subwencyi Wydziału krajowego	2000	—					
Z osobnego 5¼ %go dodatku do podatku na annuitety	2983	—					
razem	17108	05			17108	05	

Powiat	Nazwa drogi	Długość drogi: zbudowanej w okresie przedautonomicznym Km.	M.	autonomicznym Km.	M.	niezbudowanej Km.	M.	całej Km.	M.	Wydatki: Przedmiot	w kwocie: uiszczone złr.	ct.	zaległe złr.	ct.	Razem złr.	ct.
Brzesko	Bogumiłowice-Znakliczyn	20	861	2	139			23	—	Płaca trzech drożników po 120 zł. rocznie	360	—				
										Koszta utrzymania drogi w charakterze odpowiednim	1577	50				
										razem	1967	50			1967	50
	Wrzępia Wola przemykowska			19	30			9	30	Płaca dwóch drożników po 120 zł. rocznie	240	—				
										Koszta utrzymania w stanie odpowiednim	848	—				
										razem	1088				1088	—
	Jurkow-Wyrzyszczka			4	40	4	—	8	40	Płaca jednego drożnika rocznie . .	120	—				
										Koszta utrzymania i nowej budowy .	2353	86				
										razem	2473	86			2473	86
Tarnów	Tarnów-Tuchów-Gromnik	27	499					27	499	Płaca konduktora i 4ch drożników łącznie koszta utrzymania drogi	1376					
	Tarnów-Żabno-Czyżów			23	326			23	326	Płaca 3ch drożników w łącznej rocznej kwocie	384	—				
	Tuchów-Rygliee-Kowalowa	13	27[illegible]	1	897			15	172	Płaca 2ch drożników	264	—				
	Janiny Swoszowa			5	690			5	690	Płaca drożnika rocznie	108	—				
	Zabno-Targowisko			2	152			2	152							
Pilzno	Pilzno-Czarna			2	124			11	124	Płaca inżyniera i dwóch drożników, również i koszta utrzymania wynosiły w r. 1874 łączną kwotę	2865	—			2865	—
	Czarna Radomyśl			1	699	16	272	11	971	Płaca drożnika i koszta utrzymania drogi wynoszą w r. 1875 łącznie	3583	55½			3583	55½

Pokrycie							Ważniejsze miejscowości położone przy drodze	Uwaga
Źródła dochodu	w kwocie							
	uiszczone		zaległe		Razem			
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.		
Z myta drogowego w Zamościu . .	1633	71					Bogumiłowce, Łentowice, Zaleszów, Wojnicz, Zamoście. Więckowice, Wielka wieś, Sukmanie, Olszyny, Roztoka, Lustawice, Zakliczyn	Rekonstrukcya całej tej drogi wynosiłaby w przybliżeniu 12.200 złr. w. a.
Z ogólnego dodatku do podatku na cele drogowe	2210	—						
razem	3843	71			3845	71		
Z dodatku do podatku z wynikiem .	2210	—					Wrzępia, Strzelce wielkie i małe, Szczurowa, Zaborów, Wola przemykowska	Kompletne zrekonstruowanie tej drogi kosztować może w przybliżeniu 12.923 złr. w. a.
Z subwencyi Wydziału krajowego . .	1000	—						
razem	3210				3210	—		
Z osobnego dodatku do podatku na drogi	2210	—					Jurków, Czchów, Będziszyna, Wytrzyszczka	Na ukończenie budowy potrzebny jest kapitał 14.000 złr.
Z subwencyi Wydziału krajowego . .	1500	—						
razem	3710	—			3710	—		
Ponieważ data źródeł pokrycia w sprawozdaniu Wydziału powiatowego nie są podane, niemożebnem było takowe specyfikować dla każdej drogi z osobna. Z dat zaczerpniętych z poprzednich wykazów okazuje się, iż wydatki na utrzymanie dróg znachodzą pokrycie w dochodach z myt w Klikowej, Tarnowcu, Tuchowie. Siedliskach i Ryglicach, dalej w osobnym dodatku do podatku na cele drogowe, a ostatecznie w subwencyach Wydziału krajowego. Koszta łączne utrzymania dróg wszystkich wynosiły w roku 1874 kwotę 23.453 zł. 87 ct.							Tarnów, Tarnowiec, Nowodworze. Porąba łękawska, Piotrowice, Zabłędza, Karwodrża. Tuchów, Dąbrówka. Siedliska, Chojnik, Gromnik	W roku 1874/5 udzielił Wydział krajowy znaczną subwencyę na utrzymanie dróg w powiecie Tarnowskim, popsutych dowozem materyałów do budowy drogi żelaznej Tarnów-Leluchow
							Tarnów. Klikowa. Lęg i Partyń. Rudno. Ilkowice, Niedomice, Żabno, Konary. Niecieczka.	
							Tuchów. Kiełanowice. Biestuszowa. Uniszowa. Ryglice. Joniny, Kowalowa	
							Nie podano	
							Nie podano	
Źródła dochodu na pokrycie wydatków są dla tych dróg wspólnie podane i uzasadniają się w dochodach z myt w Czarnej 400 zł., w Pilznionkach 100 zł., z osobnego dodatku do podatku, a to dla drogi Pilzno-Czarna 7%, dla Czarny-Radomyśl 9%. oraz z ogólnego powiatowego dodatku dla pierwszej 12%, zaś dla drugiej 19½ %.							Pilzno, Pilznionek. Lipiny, Chotowa. Głowaczowa, Czarna	Koszta wykończenia tej drogi wynosić mogą w przybliżeniu 30.000 złr., w którym to razie wybudowana będzie aż pod Radomyśl
							Czarna, Borowa, Róża. Zasów, Dąbie Zdziarzec	

Powiat	Nazwa drogi	Długość drogi: zbudowanej w okresie przedautonomicznym Km.	przedautonomicznym M.	autonomicznym Km.	autonomicznym M.	niezbudowanej Km.	niezbudowanej M.	całej Km.	całej M.	Przedmiot	Wydatki w kwocie uiszczone zł.	uiszczone ct.	zaległe zł.	zaległe ct.	Razem zł.	Razem ct.
Ropczyce	Czekaj-Wielopole			18	965	18	965	38	930							
	Frysztak-Strzyżów	5	689		998			6	687	Pensya drogomistrza wraz z ryczałtem na objażdżki i roboty inżynierskie . . .	730	—				
										Płaca 6ciu drożników po 144 zł. w. a. .	864	—				
	Sędziszów-Kolbuszowa			4	791	11	379	16	170	Koszta utrzymania dróg. a to:						
										drogi Czekaj-Wielopole . . .	8405	34				
										„ Frysztak-Strzyżów . . .	450	—				
	Sędziszów-Czudec					15	172	15	172	„ Sędziszów-Kolbuszowa . .	665	—				
										Inne wydatki	724	10				
										razem	11838	44			11838	44
Jasło	Warzyce-Lubelska			12	307			12	307	Płaca konduktora wraz z ryczałtem na objażdżki rocznie	300	—				
										Płaca dwóch drożników rocznie po 108 zł.	216	—				
										Utrzymanie tej drogi w odpowiednim stanie	1921	32				
										razem	2437	32			2437	32
	Frysztak-Strzyżów	13	265					13	265	Płaca konduktora i ryczałt na objażdżki	300	—				
										Płaca dwóch drożników rocznie po 108 zł.	216	—				
										Koszta utrzymania w dobrym stanie .	1889	31½				
										razem	2405	31½			2405	31½
Rzeszów	Boguchwalsko-Strzyżowska	37	709					37	709	Koszta zarządu i nadzoru, a to: płaca inżyniera i konduktora drogowego . .	400	—			400	—
										Płaca 5ciu drożników po 120 zł. rocznie	600	—			600	—
										Koszta utrzymania w dobrym stanie .	2169	41	437	—	2606	41
										Zwrot z dochodów myta Strzyżowskiego powiatu powiatowi Jasielskiemu i Ropczyckiemu i inne	687	72	168	82	856	54
										Zwrot pożyczki zaciągniętej u Wydziału krajowego	1339	38½	893	77	2233	15½
										razem						
	Domaradzko-Strzyżowska	9	483					9	483	Płaca Inżyniera i konduktora drogowego	300	—				
										Płaca dwóch drożników po 120 zł. . .	240	—				
										Koszta utrzymania	946	43				
										Inne różne wydatki	155	21				
										razem						

Źródła dochodu	Pokrycie w kwocie: uiszczone zł.	uiszczone ct.	zaległe zł.	zaległe ct.	Razem zł.	Razem ct.	Ważniejsze miejscowości położone przy drodze	Uwaga
Z myt, a to:							Czekaj, Ropczyce, Chochły, Okonin, Łopuchowa, Łączki Broniszów, Glinik, Rzegocin, Wielopole, Szufnarowa, Wiśniowa	
z drogi Czekaj-Wielopole	1146	—						
„ Frysztak-Strzyżów	325	—					Tutkowice, Rozuchów i Wiśniowa	
Z osobnego 16% dodatku do podatku na cele drogowe, co czyni	8717	—					Sędziszów, Kawęczyn, Krzywa, Czarna.	
Z subwencyi Wydziału krajowego	1500	—						
Z innych źródeł	150	—					Przedmieście, Sielec, Świerzyce, Nockowa, Wiśniowa, Pstrągowa.	
razem	11838	—			11688			
Pozostałość kasowa z r. 1874	206	17					Warzyce, Sieklówka, Twierdza	Wprawdzie podatek stały wynosi w powiecie Jasielskim 70471 złr. 67½ ct. lecz na odpadki gruntowe odpada kwota 5471 złr. 67½ ct.
Z myta drogi Frysztak-Strzyżów	842	19						
„ „ Warzycko-Lubelskiej	425	—					Krosno, Frysztak, Strzyżów, Czudec, Rzeszów	
Z osobnych dodatków do podatków na cele drogowe 55% od podatku stałego w kwocie 65.000 zł.	5575	—						
razem	5048	36			5048	86		
Pozostałość kasowa wynosi	1329	99½					Rzeszów, Czudec, Strzyżów, Przerzyna powiat Jasielski i Ropczycki na Frysztak do powiatu Krośnieńskiego aż do Turaszówki	Z pozostającej reszty kasowej w kwocie 4035 zł. 50½ ct. wa. przeznaczoną jest kwota 2600 złr. w. a. na wykupno gruntów pod drogę krajową. Droga przez Nowe miasto i Cyganówkę prowadząca, leży w środku miasta, uważaną właściwie być powinna za miejską
Dochody z myt w Wygnańcu	1902	03	17	91½				
Babica	1067	34½	153	—				
Struszów	971	68	88	33				
Godowa	40	20	61	46				
Staromieście	250	68½	233	33½				
Rudne	1741	67	158	33½				
Tyczyn	2412	35	267	67				
Michałówka i Kąkolówka	1534	14½	186	83				
Dodatek powiatowy do podatku na cele drogowe 5½%	5589	04½	933	35			Strzyżów, Żyznów, Domaradki, Rzeszów, Głogów.	
Subwencya udzielona przez Wydział krajowy w kwocie	2500	—						
Z innych źródeł	236	27						
razem	21801	86½	22[illegible]	22½	24147	09		

Powiat	Nazwa drogi	Długość drogi: zbudowanej w okresie przedautonomicznym Km.	M.	zbudowanej w okresie autonomicznym Km.	M.	niezbudowanej Km.	M.	całej Km.	M.	Wydatki: Przedmiot	w kwocie uiszczone zł.	ct.	zaległe zł.	ct.	Razem zł.	ct.
Rzeszów	Głogowska	15	172					15	172	Płaca inżyniera i konduktora drogi	300	—	72	90	1812	70
										Utrzymanie drogi w odpowiednym stanie	1739	80				
										Koszta rekonstrukcyi	2792	95				
										Płaca 2ch drożników po 120 zł.	24	—				
										Inne różne wydatki	30	55				
										razem						
	Głogów-Widełki	3	534					3	534	Płaca inżyniera i konduktora	300	—				
										Płaca 1go drożnika	120	—				
										Koszta utrzymania w odpowiednim stanie	291	02½				
										razem						
	Rzeszów-Ujazdy	27	518					27	518	Płaca inżyniera i konduktora drogowego	300	—				
										Płaca 5ciu drożników po 120 zł.	600	—				
										Koszta utrzymania w dobrym stanie	3447	23	992		4439	23
										Różne inne wydatki	274	38½				
										razem						
	Nowe Miasto-Cyganówka w Rzeszowie	—	702					—	702	Utrzymywaną przy drodze Głogowskiej						
Żywiec	Polhorska	23	895					23	895	Płaca 2ch dozorców drogowych po 120 zł. a 2ch po 100 zł.	441	60				
										Koszta utrzymania w odpowiednim stanie	3103	—				
										razem	3544	60			3544	60
	Międzybrodzka	10	430					10	430	Płaca 1go dozorcy drogowego rocznie	120	—				
										Koszta utrzymania w odpowiednim stanie	1848	31				
										razem	1968	31			1968	31
	Pietrzańska	3	382					3	382	Koszta zarządu i nadzoru	120					
										Koszta utrzymania w dobrym stanie	358					
										razem	478				478	

Pokrycie							Ważniejsze miejscowości położone przy drodze	Uwaga
Źródła dochodu	w kwocie							
	uiszczone		zaległe		Razem			
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.		
							Rzeszów, Głogów	
							Za Głogowem wychodzi do Widełki i Kolbuszowy	
							Rzeszów, Tyczyn, Błażowa, Wesoła przy drodze węgierskiej w powiecie Brzozowskim	
							Przechodzi tylko przez miasto Rzeszów	
Z dochodu myt drogowych . . .	4300	—			4300	—	Żywiec, Sporysz, Lwimna, Jelemnia Krzyżowa, Korbielów	
Czynsz z myta drogowego . . .	800	—					Szare	
Z funduszu powiatowego i innych źródeł .	1168	31						
razem	1968	31			1968	31		
							Zadziele, Czernichów, Międzybrodzie	
Z ogólnego funduszu powiatowego . .	478	—			478	—		

Powiat	Nazwa drogi	Długość drogi: zbudowanej w okresie przedautonomicznym Km.	M.	zbudowanej w okresie autonomicznym Km.	M.	niezbudowanej Km.	M.	całej Km.	M.	Przedmiot	Wydatki w kwocie uiszczone złr.	ct.	zaległe złr.	ct.	Razem złr.	ct.
Limanowa	Sowlińsko-Laskowska	8	949					8	949	Płaca konduktora drogowego Tożsamo 8miu drożników w łącznej kwocie Zwrot kosztów podróży Członkom Wydziału, delegatom i obcemu konduktorowi Koszta utrzymania i rekonstrukcyi drogi Sowlinsko-Laskowskiej „ Kamienicko-Stopnickiej Koszta nowej budowy drogi Kamienicko-Stopnickiej, a właściwie poprawa drogi do niej prowadzącej Rekonstrukcja drogi Dobrsko-Skrzydlniańskiej Inne różne wydatki (zapupno narzędzi, zwroty, etc.) razem	300 771 79 1150 1799 1903 109 1293 48 6305	— 50 28 78 52 84 86½ 00½ 49 50			6305	50
	Kamienicko-Stopnicka	11	568	7	933	989		29	490							
	Dobrsko-Skrzydlniańska	7	586			3	841	11	426							
Nowy Targ	Nowotargsko-Obchołowska Czarnodunajecko-Piekielnicka	29	482					29	482	Nazwa drogi: Nowo-Targsko-Czarnodunajecka-Piekielnicka i Czarno-Dunajecka-Suchogórska						
Sącz	Piwniczańska	20	861					20	861	Płaca inżyniera powiatowego wraz z ryczałtem Tożsamo konduktora i drożników łącznie Koszta utrzymania w dobrym stanie razem	223 682 863 1768	75 — 10 85			1768	85
Nowy Sącz	Nowy Sącz-Muszyńska	36	022	7	965			43	987	Płaca inżyniera z dodatkiem na objazdy Taksamo drożników i konduktora Koszta utrzymania i nowej budowy Inne wydatki i zwrot części czynszu z myta w Nawojowej razem	223 1289 5985 853 3351	75 — 34½ 07 66½			3351	66½
	Huta-Żegestów	17	069	10	481			27	550	Płaca inżyniera z ryczałtem na objazdy Drogomistrza i drożników płaca Koszta utrzymania drogi w stanie odpowiednim charakterowi drogi powiatowej razem	223 828 1188 2240	75 — 59 34			2240	34
	Zabrzeż-Stopnica	3	366					3	366	Płaca inżyniera z ryczałtem na objazdy Płaca konduktora i drożników razem	223 40 263	75 — 75			263	75

Pokrycie w kwocie							Ważniejsze miejscowości położone przy drodze	Uwaga
Źródła dochodu	uiszczone		zaległe		Razem			
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
Z myta w Rzegocinie część przypadająca powiatowi Limanowskiemu	1384	28					Laskowa, Młynne. Łososina górna, Sowliny	
Dodatek do posiadłości dworskiej w Łosinie	40							
Z myta na drodze Kamienicko-Stopnickiej	360						Kamienica, Zbłudza, Stopnice, Zamieście	
Zwrot czynszu z myta Rzegocińskiego, zatrzymanego przez Wydział powiatowy Bocheński z lat ubiegłych	609	81						
Za sprzedane stare drzewo z mostów	20	65						
Reszta z udzielonej przez Wydział krajowy subwencyi	109	86					Dobra, Porąbka, Skrzydlna	
Z dodatków do podatków na cele drogowe	3780	90						
razem	6305	50			6305	50		
Danych nie uzyskano pomimo wezwania Wydziału krajowego							Ludzimierz Progoźnik, Stare Bystre. Czarny Dunajec, Podczerwone, Chochołów	Data co do kosztów utrzymania i pokrycia wydatków nie są podane
Dochody z myta w Piwniczny	1651	56					Stary Sącz, Rytro. Piwniczna, Podolik	
Nawojowy	2100	—						
Muszynie	1275	72						
Krzyżówce	900	—						Reszta pozostałości kasowej obroconą została na subwencyonowanie dróg gminnych w powiecie Nowo-Sądeckim położonych.
Muszynce	402	24					Łabowa, Tylicz	
Z 9% dodatku do podatku na cele dróg	6162	06½						
Z zaległych dodatków do podatków	669	33						
Pozostałość kasowa z końcem r. 1874	1164	46						
Z innych źródeł	77	11					Krynica, Muszyna	
NB. Przychody wynoszą 14.402 zł. 48½ ct.								
Rozchody „ 12.704 „ 60½ „								
Pozostaje 1697 zł. 88 ct.							Łącko	
	14402	48½			14402	48½		

Powiat	Nazwa drogi	Długość drogi: zbudowanej w okresie przedautonomicznym Km.	M.	zbudowanej w okresie autonomicznym Km.	M.	niezbudowanej Km.	M.	całej Km.	M.	Wydatki: Przedmiot	w kwocie: uiszczone złr.	ct.	zaległe złr.	ct.	Razem złr.	ct.
Grybów	Grybów-Tylicz			45	326			46	326	Koszta zarządu i nadzoru, tj.: Płaca drogomistrza wraz z ryczałtem na objazdy i udzieloną remuneracyę	500	—				
										Płaca 4 drożników w łącznéj kwocie	594	—				
										Koszta konserwacyi i nowej budowy, względnie rekonstrukcyi	3979	54	410	50		
										Inne wydatki, a mianowicie spłata dwóch rat zaciągniętej pożyczki	—	—	484	—		
										razem	5073	54	894	50	5918	04
Krosno	Żmigród-Graab	28	447					28	447							
	Frysztak-Strzyżów	7	016					7	016							
	Komborn.-Żmigród			31	008	4	848	35	856	Koszta zarządu i nadzoru, a mianowicie: Płaca drogomistrza wraz z ryczałtem na objazdy	600	—				
										7miu drożników z płacą roczną po 120 zł.	840	—				
										Koszta utrzymania drogi Frysztak-Strzyżów	520	10				
										„ Żmigrod-Graab	1672	63				
										„ Komborsko-Żmigrod	1906	38				
										Koszta nowej budowy Komborsko-Żmigrodzkiej drogi, wraz z mostem pod Krosnem	1002	—	4608	63		
										Inne różne wydatki	228	54				
										razem	6763	65	4608	63	11372	28
Sanok	Rymanów-Brzozów	6	421					6	827	Płaca konduktora wraz z ryczałtem	500	—				
										Płaca drożnika	120	—				
										Koszta utrzymania drogi w dobrym stanie	603	—				
										Inne różne wydatki	70	—				
										razem	1293	—			1293	—
Lisko	Baligród	36	827	1	500	15	172	53	093	Płaca konduktora drogowego	420	—				
										Płaca drożnika	120	—				
										Koszta utrzymania w odpowiedniém stanie	2048	60				
										razem	2588	60			2588	60

Pokrycie							Ważniejsze miejscowości położone przy drodze	Uwaga
Źródła dochodu	w kwocie							
	uiszczone		zaległe		Razem			
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.		
Z myt drogowych w Białej i Siedliskach	1873	25					Zborowice, Zimna wódka, Sędziszowa, Siedliska, Bobora, Jerzow, Wilczyska, Stróże niżne i wyżne, Grybów, Biała niżna i wyżna, Kąsna, Florynka, Polany, Berest, Huta	Droga oddana została w r. 1867 jako zbudowana, aczkolwiek budowa jej na drogę powiatową rozpoczęta została dopiero. Ze względu, że zbudowanie przy oddaniu odpowiadało tylko drodze gminnej, a cała droga na nowo rekonstruowana być musi, przeto wzięto zbudowanie takowej na okres autonomiczny. (vide al. 10, strona 12/1873)
Z 10% dodatku do podatku na cele drogowe	3002	50						
Z zaległości lat ubiegłych z dodatku do podatku na cele drogowe	673	45						
Z ogólnego funduszu reprezentacyjnego	25	66						
	5074	86			5074	86		
Z myt drogi Frysztacko-Strzyżowskiej	407	24					Zmigród, Kąty, Krępna-Żydowskie, Graab	
Żmigrod-Grabskiej	1100	—						
Mostowego w Krośnie i Rzęcinie	550	—					Turaszówka, Ustrobna, Bajdy	
Z 10% dodatku do podatku na drogi	5754	17½						
Pozostałość kasowa z r. 1874	619	54					Kombornia, Korczyna, Krosno, Zręcin, Zlorkówka, Kobylany, Sulistrowa, Nienaszów, Sadki, Grabanina, Tuki	
Zaległe dodatki do podatków z lat ubiegłych	2032	37½						
Z fabryki nafty w Hurkowie	500	—						
Z subwencyi Wydziału krajowego	3000	—						
razem	14023	33			14023	33		
Z myta mostowego w Ładzinie	382	31					Posada dolna, Ładzin, Wróblik szlacheckі	Niedobór 500 złr. płacę konduktora pokryto z osobnych w budżecie ustanowionych rubryk
Z ogólnego funduszu powiatowego	390	69						
Za zaniechany kawałek drogi	20	—						
razem	793	—			793	—		
Z myta drogowego w Hoczew	933	—					Lesko, Hoczen, Baligród, Cisna	Niedobór pokryty dodatkiem do podatku, koszta ukończenia budowy oblicza Wydział powiatowy na 70000 złr, prócz mostu na Sanie
„ Baligrodzie	1161	50						
Przewozu na Sanie	180	—						
razem	2274	50			2274	50		

Powiat	Nazwa drogi	Długość drogi: zbudowanej w okresie przedautonomicznym Km.	M.	zbudowanej w okresie autonomicznym Km.	M.	niezbudowanej Km.	M.	całej Km.	M.	Wydatki: Przedmiot	w kwocie uiszczone zł.	ct.	zaległe zł.	ct.	Razem zł.	ct.
Lesko	Lutowiska	20		757		2		22	757	Płaca konduktora i drożnika . .	396					
										Utrzymanie drogi w dobrym stanie .	1274	20				
										razem	1770	20			1770	20
Turka	Lutowiska-Ustrzyki			3	224			3	224	Koszta nowej budowy wraz z materyałami i dostawą takowych	1955	26				
										razem	1925	26			1925	26
Kossów	Kossów-Żabie	47	413			5	689	53	102	Płaca 2ch drożników po 120 zł. . .	240	—				
										Płaca konduktora drogowego . . .	300	—				
										Koszta utrzymania	2137	94				
										razem	2677	94			2677	94
Kossów	Kuty-Hryniawa	73	963					73	963	Płaca konduktora drogowego . . .	300	—				
										Płaca 2ch drożników po 120 zł. . .	240	—				
										Koszta utrzymania w dobrym stanie .	516	94				
										razem	1056	94			1056	94
Brzozów	Brzozów-Domaradz	17	637					17	637	Płaca konduktora 400 zł. i 3ch drożników po 120 zł.	760	—				
										Koszta utrzymania tych dróg w dobrym stanie	2974	15				
										Inne różne wydatki	60	—				
	Jasienica	1	914	1	611			3	525	Razem dla obu dróg	3794	15			3794	15
	Brzozów-Rymanów	9	615	1	232	10	268	21	115	Koszta zarządu i nadzoru, tj. płaca 2ch drożników	170	—				
										Koszta utrzymania tych dróg w odpowiednim stanie	1008	—	127	56		
	Odnoga do Krosna					3	993	3	993	Inne różne wydatki	50	—				
										razem	1228	—	127	56	1355	56
Birweza	Birweza-Dobromil	79	826	7	965			87	791	Nie podane pomimo wielokrotnych wezwań ze strony Wydziału krajowego						

Pokrycie								
Źródła dochodu	w kwocie						Ważniejsze miejscowości położone przy drodze	Uwaga
	uiszczone		zaległe		Razem			
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.		
Z myta drogowego w Czarnem	572	50					Ustrzyki, Jasień, Hoszow, Czarna, Lutowiska	Koszta wykończenia oblicza Wydział powiatowy na kwotę 10.000 złr. w. a.
Z ogólnego funduszu powiatowego	1197	70						
razem	1770	20			1770	20		
Z subwencyi Wydziału krajowego	900	—					Czarna, Lutowiska	
Z ogolnego funduszu powiatowego	1025	26						
razem	1925	26			1925	26		
Od c. k. zarządu salin w Kossowie rocznie	100	—					Kossów, Monasterско Horod, Sokołówka, Jaworów, Jasieniów górny Krzyworównia, Żabie	W roku 1872 zrekonstruowano jedną część tej drogi w 4 mili w przestrzeni 1400 sążni ob.
Z osobnego 8% dodatku do podatku i z subwencyi pokryto niedobór								
Wydatki pokryto z 8% dodatku do podatku na cele drogowe i z subwencyi Wydziału krajowego							Kuty, Tudwin, Rożen mały i wielki, Podzacharycz, Roztoki, Lackie, Białobereska, Chorówna, Berwinkowa, Uścieryki, Stebne, Dołhopole, Polanki, Fereskul, Jabłonica, Hryniawa	
Pozostałość kasowa z końcem r. 1874	980	62	93	28½			Grabownica, Humniska, Brzozów, Stara wieś, Blizna, Domaradz	
Z myta drogowego w Brzozowie	940	69	85	51				
„ Humniskach	1270	70½	115	52½				
Z osobnego 3% dodatku do podatku na cele drogowe	1164	8½	438	27½			Blizna, Jasienica,	
Z innych źródeł	82	48						
razem	4438	65	732	59½	5171	24½		
Z osobnego 4% dodatku do podatku na cele drogowe	1552	13	584	39	2136	52	Humniska, Turzepole, Buków, Trześniów, Haczów.	
Z innych źródeł	16	72			16	72	Haczów	
razem	1568	85	584	39	2153	24		
Nie podane pomimo wielokrotnych wezwań ze strony Wydziału krajowego							Nie podane.	Droga ta istnieje tylko de nomine jako powiatowa i jest utrzymywaną w dobrym stanie.

Powiat	Nazwa drogi	Długość drogi: zbudowanej w okresie przedautonomicznym Km.	M.	zbudowanej w okresie autonomicznym Km.	M.	niezbudowanej Km.	M.	całej Km.	M.	Wydatki: Przedmiot	w kwocie uiszczone zł.	ct.	zaległe zł.	ct.	Razem zł.	ct.
Jarosław	Jarosław-Pruchnik	18	442					18	442	Płaca dwóch drożników rocznie	288	—				
										Koszta utrzymania w odpowiednim stanie	5531	62				
										razem	5819	62				
	Pruchnik-Dubiecko	7	898			4	79	12	691	Płaca drożnika w rocznej kwocie	120	—				
										Utrzymanie drogi w dobrym stanie	1436	31				
										razem	1556	31			1556	31
Mościska	Mościska-Krysowice			7	500			7	500	Płaca konduktora i drożników	576	—				
										Koszta konserwacyi	767	—				
										razem	1343	—				
Gródek	Mszana-Stradcz			2		8		10		Pomimo wielokrotnych wezwań ze strony Wydziału krajowego dane nie były nadesłane						
Rudki	Komarno-Gródek			6	322			6	322	Koszta utrzymania tej drogi i nowej budowy	2843	91			2843	91
Drohobycz	Borysławska	11	379					11	379	Płaca konduktora i drożników w łącznej kwocie	393	63½				
										Koszta utrzymania drogi i mostów	2033	60½				
										Koszta komisyi i różne inne	98	55				
										razem	2455	79			2455	79
	Stebnicko-Truskawiecka	17	069					17	069	Płaca konduktora i drożników razem	423	63½				
										Utrzymanie dróg i mostów	1018	90				
										Rozmaite	—	05				
										razem	1442	58½			1442	58½
Tłumacz	Jezierzany-Zabłotów	13	275	1	897			15	172	Koszta zarządu i nadzoru	31	50				
										Koszta nowej budowy względnie rekonstrukcyi	236	98				
										Różne inne	5	—				
										razem	273	48			273	48
	Tłumacz-Ottynia	18	965	1	897			20	862	Koszta zarządu i nadzoru	31	50				
										Koszta nowej budowy, względnie rekonstrukcyi	236	98				
										Różne inne	5	—				
										razem	273	48			273	48

Źródła dochodu	Pokrycie w kwocie uiszczone zł.	uiszczone ct.	zaległe zł.	zaległe ct.	Razem zł.	Razem ct.	Ważniejsze miejscowości położone przy drodze	Uwaga
Z myt w Mokrej i pod Jarosławiem	2500	—					Jarosław, Pawłosiów, Mokra, Rozwienica, Bystrowice, Tyniowice, Węgierka, Pruchnik wieś i miasto	
Z subwencyi Wydziału krajowego	2500	—						
Pokrycie niedoboru nie wykazano								
razem	5000	—			5000	—		
Pokrycie nie podane							Pruchnik miasto, Pruchnik wieś, Jodłówka	Dokończenie tej drogi kosztować będzie 8261 zł. 10 ct. w przybliżeniu
Dodatek do podatku							Sułkowszczyzna, Mościska, Zakościele, Krysowice,	Uznana za drogę powiatową uchwałą Rady pow. z dnia 2. grudnia 1876 (1Wk. 5735/1877).
Pomimo wielokrotnych wezwań ze strony Wydziału krajowego dane nie zostały nadesłane								
Z ogólnych funduszów powiatu	2810	57					Komarno, Buczały, Pożycze, Zadworne, Zaszkowice	
Datek gminy Komarna	533	34						
razem	2843	91			2843	91		
Pozostałość kasowa z końcem r. 1874	4457	38½					Hubicz, Borysław, Tustanowice	
Dochód z myta w Hubicach	2660	04						
Odsetki od kapitałów	1120	46						
Rozmaite (zwroty zaliczek)	7	51	9	37				
razem	8245	43½	9	37	8254	80½		
Pozostałość kasowa z końcem r. 1874	2886	25½					Drohobycz, Stebnik, Truskawiec	
Dochód z myta na Soleckiej Górze	2859	58						
Odsetki od kapitałów	597	45						
Rozmaite	15	79						
razem	6358	98½			6358	98½		
Z ogólnego funduszu powiatowego	273	48			273	48	Jezitrzany, Chocimierz, Obertyn	
Z ogólnego funduszu powiatowego	273	48			273	48	Thumacz, Kolince, Dryniowiec, Tarnawica, Zakrzewce, Grabicz, Ottynia	

Powiat	Nazwa drogi	Długość drogi: zbudowanej w okresie przedautonomicznym Km.	M.	zbudowanej w okresie autonomicznym Km.	M.	niezbudowanej Km.	M.	całej Km.	M.	Wydatki: Przedmiot	w kwocie uiszczone zł.	ct.	zaległe zł.	ct.	Razem zł.	ct.
Rawa	Uhnów-Michałówka			2	086	2	464	4	550	Koszta zarządu i nadzoru, a mianowicie: płaca drogomistrza, inżyniera i drożników	1381	14				
										Koszta utrzymania tej drogi			2600	—		
										Koszta nowej budowy	22523	09	5476	91		
										Różne inne wydatki	365	—	2000	—		
										Spłata annuitety pożyczki krajowej 20.000 zł.	6493	—	18346	75		
										razem	30762	23	27823	76	58585	99
Rohatyn	Demianowska			1	869			1	869	Nie podano pomimo wielokrotnych wezwań Wydziału krajowego						
Podhajce	Podhajecko-Zawałowska			16	120			16	120	Płaca inżyniera, konduktora i drożników	1392	—				
										Za wywłaszczenie gruntów pod budowę	180	—				
										Koszta nowej budowy tej drogi	13441	09				
										Koszta utrzymania w dobrym stanie	210	—				
										Różne inne wydatki						
										razem	15223	09			15223	09
Tarnopol	Smykowce-Grzymałów	12	896					12	896	Pomimo wielokrotnych wezwań ze strony Wydziału krajowego dane nie zostały nadesłane						
Skałat	Smykowiecko-Grzymałowska	21	800					21	800	Płaca konduktora i drożników	682	—				
										Koszta konserwacyi tej drogi	1638	21½				
										razem	2320	21½			2320	21½
Borszczów	Iwanków-Germakówka			500		17	500	18		Pomimo wielokrotnych wezwań ze strony Wydziału krajowego dane nie zostały nadesłane						

Uwaga: Oprócz dróg powyżej wykazanych uznane zostały jeszcze następujące drogi za powiatowe:

1. Z Glinian do stacyi kolei żelaznej w Zadwórzu
2. Z Przemyślan do stacyi kolei żelaznej w Chlebowicach wielkich

} w powiecie Przemyślańskim (LWkr. 34309/1876)

3. Od dworca kolei żelaznej w Załuczu przez Popielniki, Dżurów i Rożnów w powiecie Śniatyńskim aż do granicy powiatu Kossowskiego (LWkr. 13343/1877).

Pokrycie							Ważniejsze miejscowości położone przy drodze	Uwaga
Źródła dochodu	w kwocie							
	uiszczone		zaległe		Razem			
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.		
Z dodatku do podatku na drogi	5850	22	4469	76			Uhnów, Józefówka. Michałówka	Pokrycie niedoboru nie wykazane
Z subwencyi Wydziału krajowego	4000							
Z pożyczki krajowej	20000							
Z odsetek od pożyczki krajowej	978	67						
razem	30828	89	4469	76	35298	65		
Nie podano pomimo wielokrotnych wezwań Wydziału krajowego							Nie podano	Droga ta stanowi dojazd do drogi kraj. Stanisławów Bursztyn do dworca kolei Czerniowieckiej
Z osobnego dodatku do podatku	1000	—					Podhajce, Zawałów	Daty tu podane pochodzą już z r. 1876 a zaczerpnięte są od kierującego budową Inżyniera Zawadzkiego
Z ogólnego funduszu powiatowego	1901	09						
Z subwencyi Wydziału krajowego	12000	—						
Różne inne	322	—						
razem	15223	09			15223	09		
Pomimo wielokrotnych wezwań ze strony Wydziału krajowego dane nie zostały nadesłane								
Z myta drogowego	1807	06					Panasówka, Kołodziejówka, Skałat, Zarubińce, Grzymałów.	W r. 1875 wybudowano jeden most, drugi ukończonym będzie w r. 1876.
Z ogólnych funduszów powiatu	1000	—						
Za sprzedany materyał ze starego mostu	12	97						
razem	2820	03			2820	03		
Pomimo wielokrotnych wezwań ze strony Wydziału krajowego dane nie zostały nadesłane								

Rachunek zaliczek

udzielonych szpitalom na koszta leczenia ubogich od 1. stycznia do 31. grudnia 1876.

Liczba porządkowa	Nazwa szpitala	Pozostałość z dniem 1. stycznia 1876		Zaasygnowano po 31. grudnia 1876		Razem		Zwrot przez wyrachowanie kosztami leczenia		Pozostałość z dniem 30. kwietnia 1877	
		złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct
1	Brody	2800	—	—	—	2800	—	800	—	2000	—
2	Brzeżany	3250	—	—	—	3250	—	2031	25	1218	75
3	Jasło	1714	26	—	—	1714	26	1714	26	—	—
4	Kołomyja	1400	—	—	—	1400	—	1400	—	—	—
5	Przemyśl	—	—	500	—	500	—	500	—	—	—
6	Rzeszów	2579	—	1000	—	3579	—	2284	—	1295	—
7	Sanok	1721	—	—	—	1721	—	1721	—	—	—
8	Sącz Nowy	500	—	2000	—	2500	—	1500	—	1000	—
9	Śniatyn	2000	—	—	—	2000	—	650	—	1350	—
10	Staremiasto (przy Podhajcach)	2000	—	—	—	2000	—	1250	—	750	—
11	Stryj	624	—	—	—	624	—	624	—	—	—
12	Tarnów	9644	04	18	—	9662	04	2462	04	7200	—
13	Wadowice	800	—	—	—	800	—	500	—	300	—
14	Zaleszczyki	500	—	—	—	500	—	375	—	125	—
15	Złoczów	—	—	3000	—	3000	—	500	—	2500	—
16	Żółkiew	—	—	3000	—	3000	—	1250	—	1750	—
	Suma	29532	30	9518	—	39050	30	19561	55	19488	75

Wykaz statystyczny

o ruchu chorych w galicyjskich szpitalach powszechnych,

za rok 1876.

Nazwa szpitala	Ilość łóżek	Stan: Pozostało z końcem roku 1875			Przyjęto w ciągu roku 1876			Suma leczonych			U- w y- wyleczonych		
		m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.
Biała	77	43	18	61	255	126	381	298	144	442	193	101	294
Bochnia	55	17	26	43	349	309	658	366	335	701	224	194	418
Brody	55	13	17	30	194	205	399	207	222	429	144	160	304
Brzeżany	60	24	13	37	216	155	371	240	168	408	144	100	244
Drohobycz	46	27	13	40	248	103	351	275	116	391	199	85	286
Jasło	107	43	43	86	301	265	566	344	308	652	246	222	468
Kołomyja	69	16	26	42	224	158	382	240	184	424	174	137	311
Przemyśl	150	49	62	111	556	440	996	605	502	1107	403	373	776
Rzeszów	60	25	27	52	250	220	470	275	247	522	199	178	377
Nowy Sącz	76	34	17	51	282	181	463	316	198	514	243	149	392
Sambor	45	23	20	43	213	181	394	236	201	437	180	162	342
Sanok	58	29	38	67	239	195	434	268	233	501	207	186	393
Śniatyn	24	10	3	13	141	65	206	151	68	219	136	62	198
Stanisławów	131	52	53	105	458	317	775	510	370	880	354	272	626
Staremiasto	41	36	16	52	277	171	448	313	187	500	176	100	276
Stryj	66	22	43	65	266	190	456	288	233	521	213	158	371
Tarnopol	70	25	27	52	413	327	740	438	354	792	350	277	627
Tarnów	140	50	72	122	436	466	902	486	538	1024	359	402	761
Wadowice	44	7	7	14	91	83	174	98	90	188	77	73	150
Zaleszczyki	30	14	7	21	209	111	320	223	118	341	172	91	263
Złoczów	60	18	13	31	206	156	362	224	169	393	150	96	246
Żółkiew	36	11	12	23	168	108	276	179	120	299	98	80	178
Kraków: Szpital św Łazarza	225	92	91	183	1629	1283	2912	1721	1374	3095	880	619	1499
Kraków: Szpital św. Ducha Oddział chorób syfilitycznych i skórnych	100	35	46	81	344	330	674	379	376	755	295	319	614
Lwów Oddział chorych	560	256	219	475	3544	2685	6229	3800	2904	6704	2758	1973	4731
Suma	2385	971	929	1900	11509	8830	20339	12480	9759	22239	8574	6569	15143

chorych																		
bytek															Ilość dni pielęgnowania		Ilość leczonych na syfilis	Uwaga
puszczono									Suma ubytku			Pozostało z końcem r. 1876			Suma wszystk. dni pielęgnowania w r. 1876	średni czs leczenia jednego chorego		
w polepszonym stanie			nieuleczonych			umarło												
m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.				
11	5	16	2	4	6	47	23	70	253	133	386	45	11	56	17984	40·5	93	
53	39	92	12	13	25	53	58	111	342	304	646	24	31	55	17391	24·8	54	
7	8	15	3	6	9	42	31	73	196	205	401	11	17	28	11168	26	55	
37	23	60	12	6	18	19	13	32	212	142	354	28	26	54	12853	31·5	83	
2	1	3	4	1	5	45	16	61	250	103	353	25	13	38	10602	27·1	62	
12	3	15	19	13	32	37	36	73	314	274	588	30	34	64	22744	34·8	87	
7	7	14	11	7	18	24	16	40	216	167	383	24	17	41	11847	27·9	148	
53	24	77	19	14	33	65	58	123	540	469	1009	65	33	98	27359	24·7	187	
26	14	40	7	5	12	25	26	51	257	223	480	18	24	42	16152	30·9	115	
6	5	11	5	4	9	42	20	62	296	178	474	20	20	40	14717	28·6	121	
—	—	—	4	3	7	31	23	54	215	188	403	21	13	34	11254	25·7	89	
6	5	11	9	8	17	27	8	35	249	207	456	19	26	45	15175	30·2	145	
—	—	—	—	—	—	5	2	7	141	64	205	10	4	14	3904	17·8	61	
27	16	43	3	5	8	66	42	108	450	335	785	60	35	95	26343	29·9	320	
77	44	121	14	11	25	29	8	37	296	163	459	17	24	41	15842	31·6	62	
4	3	7	5	4	9	43	28	71	265	193	458	23	40	63	20160	38·6	148	
7	11	18	14	8	22	31	26	57	402	322	724	36	32	68	21761	27·4	216	
8	7	15	1	2	3	62	68	130	430	479	909	56	59	115	35008	34·1	117	
5	1	6	—	—	—	12	9	21	94	83	177	4	7	11	5220	27·7	49	
13	8	21	8	2	10	18	5	23	211	106	317	12	12	24	9093	26·6	138	
35	24	59	—	—	—	14	26	40	199	146	345	25	23	48	11889	30·2	97	
26	13	39	8	4	12	26	13	39	158	110	268	21	10	31	9321	31·1	59	
—	—	—	491	440	931	258	230	488	1629	1289	2918	92	85	177	67249	21·7	—	
45	27	72	—	—	—	2	2	4	342	348	690	37	28	65	23845	30·2	334	
*) 520	*) 446	*) 966	—	—	—	294	251	545	3572	2670	6242	228	234	462	168812	25·1	1020	*) obejmuje i nieuleczonych
987	734	1721	651	560	1211	1317	1038	2355	11529	8901	20430	951	858	1809	607643	—	3860	

Wykaz statystyczny

o ruchu pielęgnowanych w krajowych zakładach **położnic** we Lwowie i w Krakowie za rok 1876.

	Kraków				Lwów			
		Dzieci				Dzieci		
Ilość łóżek w zakładzie { krakowskim . . 18 / lwowskim . . . 50	matki	chłopcy	dziewczęta	razem	matki	chłopcy	dziewczęta	razem
Z końcem r. 1875. pozostało	3	1	—	1	33	8	7	15
W roku 1876. przybyło	108	45	32	77	381	180	129	309
Razem	111	46	32	78	414	188	136	324
U b y t e k:								
Wypuszczono	84	37	30	67	349	152	116	268
„ przed rozwiązaniem	16	—	—	—	20	—	—	—
Umarło	7	9	2	11	13	29	13	42
„ przed rozwiązaniem	—	—	—	—	1	—	—	—
Razem	107	46	32	78	383	181	129	310
Z końcem r. 1876. pozostało	4	—	—	—	31	7	7	14
Średnia ilość matek w jednym dniu	3				25·37			
Ilość porodów { bliźniętami	6				2			
trojakami	—				—			
ulicznych	4				4			
Ilość porodów w jednym dniu:								
najwyższa	3				5			
najniższa	0				0			
średnia	1				0·99			
Czas pobytu matek { Suma wszystkich dni pobytu	2374				9028			
Średni czas pobytu jednej matki	21·3				21·8			
Taksa leczenia dziennie	75 ct.				I. kl. 3 zł. II. „ 1 „ 50 ct. III. „ — „ 90 „			

Wykaz statystyczny

o ruchu pielęgnowanych w krajowych zakładach **podrzutków** w Krakowie i we Lwowie za rok 1876.

Zakłady podrzutków	Kraków			Lwów		
	chłopców	dziewcząt	razem	chłopców	dziewcząt	razem
Z końcem roku 1875. pozostało:						
w domu	11	3	14	—	—	—
wychowujących się gdzieindziej za opłatą	436	435	871	533	454	987
Razem	447	438	885	—	—	—
Przybyło w roku 1876:						
Zwrócono z wychowania do zakładu	36	29	65	—	—	—
Z zakładu położniczego bezpłatnie	3	—	3	2	—	2
Razem	39	29	68	2	—	2
Skądinnąd przyjęto bezpłatnie	3	—	3	—	—	—
Razem	3	—	3	—	—	—
Przybyło w ogóle	489	467	956	535	454	989
Ubytek:						
Wyszło z pod opieki zakładu (z domu	40	24	64	—	—	—
„ wychowanych za wynadrodzeniem	69	72	141	127	116	243
Umarło: w domu	3	2	5	—	—	—
Umarło: wychowanych za wynagrodzeniem	10	12	22	13	15	28
Razem ubyło	122	110	232	140	131	271
Z końcem roku 1876. pozostało:						
w domu	7	6	13	—	—	—
wychowanych za wynagrodzeniem	360	351	711	395	323	718
W ogóle	367	357	724	395	323	718

Wykaz statystyczny

o ruchu pielęgnowanych w krajowych zakładach dla **obłąkanych** w Krakowie i w Kulparkowie w r. 1876.

	Kraków			Kulparków		
Ilość łóżek w zakładzie { krakowskim 50 lwowskim	mężczyzn	kobiet	razem	mężczyzn	kobiet	razem
Z końcem roku 1875 pozostało	17	22	39	138	175	313
W roku 1876 przybyło	73	55	128	213	178	391
Razem	90	77	167	351	353	704
Ubyło: Wypuszczono wyleczonych	28	21	49	72	42	114
„ nieuleczonych	25	25	50	21	25	46
Oddano do innych zakładów	3	3	6	38	4	42
Umarło	12	5	17	50	32	82
Razem	68	54	122	181	103	284
Z końcem roku 1876 pozostało	22	23	45	170	250	420
Suma wszystkich dni pielęgnowania	16635			141389		
Taksa pielęgnowania dziennie	98 ct.			I. kl. 3 zł. II. kl. 1 zł. 50 c. III. kl. 90 ct.		

Alegat 39. do Sprawozdania z czynności Wydziału krajowego.

Wykaz

statystyczny o ruchu pielęgnowanych w filiach Kulparkowskiego zakładu dla **obłąkanych w Przemyślu i Żółkwi** w r. 1876.

	Przemyśl			Żółkiew		
Ilość łóżek w filii { przemyskiej . . 30 / żółkiewskiej . . 70	mężczyzn	kobiet	razem	mężczyzn	kobiet	razem
Z końcem roku 1875. pozostało	—	30	30	49	—	49
W roku 1876. przybyło	—	3	3	35	—	35
Razem . .	—	33	33	84	—	84
Ubyło: Wypuszczono wyleczonych . . .	—	—	—	—	—	—
„ nieuleczonych . . .	—	—	—	—	—	—
Oddano do innych zakładów . . .	—	1	1	—	—	—
Umarło	—	2	2	16	—	16
Razem . .	—	3	3	16	—	16
Z końcem r. 1876. pozostało	—	30	30	68	—	68
Suma wszystkich dni pielęgnowania	10875			18624		
Dzienna opłata za pielęgnowanie	70 ct.			70 ct.		

Alegat 40. do Sprawozdania z czynności Wydziału krajowego z r. 1877.

Wykaz sumaryczny

obłąkanych, nieumieszczonych w żadnym zakładzie obłąkanych za r. 1875.

Wiek	Szaleństwo			Zaduma			Pomieszanie umysłu			Niedołęstwo umysłowe			Choroba umysłowa porażenna			Choroba umysłowa połączona z padaczką			Razem		
	m.	k.	r.	m.	k.	r.	m.	k.	r.	m.	k.	r.	m.	k.	r.	m.	k.	r.	m.	k.	r.
Do lat 10	11	3	14	2		2	1	1	2	24	9	33	1	4	5	9	3	12	48	20	68
Od 10 do 15 lat	15	14	29	12	6	18	8	2	10	60	28	88	4	4	8	16	8	24	115	62	177
„ 15 „ 20 „	7	9	16	19	17	36	27	9	36	115	59	174	11	7	18	27	25	52	206	126	332
„ 20 „ 25 „	5	5	10	4	8	12	9	4	13	76	43	119	5	3	8	24	12	36	123	75	198
„ 25 „ 30 „	12	5	17	17	9	26	17	13	30	106	57	163	2	2	4	28	19	47	182	105	287
„ 30 „ 35 „	4	3	7	10	9	19	17	16	33	36	31	67	10	4	14	9	9	18	86	72	158
„ 35 „ 40 „	11	2	13	7	9	16	14	22	36	49	27	76	7	3	10	20	17	37	108	80	188
„ 40 „ 45 „	4	2	6	5	11	16	10	11	21	25	11	36	2	1	3	3	5	8	49	41	90
„ 45 „ 50 „	4	3	7	9	8	17	12	9	21	21	10	31	2	2	4	14	5	19	62	37	99
„ 50 „ 55 „	5		5	9	2	11	6	9	15	15	10	25	1	3	4	11	2	13	47	26	73
„ 55 „ 60 „		1	1	3	2	5	1	6	7	4	4	8	2		2		5	5	10	18	28
Nad 60 lat	2		2	4	3	7	3	5	8	4	1	5		2	2	3	1	4	16	12	28
Razem	80	47	127	101	84	185	125	107	232	535	290	825	47	35	82	164	111	275	1052	674	1726

Z Biura sanitarnego c. k. Namiestnictwa.

Odpis do l. 31229.

C. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie do Wydziału krajowego l. 9237/pr. Odezwa. Odnośnie do szacownej odezwy z dnia 11. z. m. l. 26021 mam zaszczyt oznajmić Świetnemu Wydziałowi krajowemu, iż uchwałę Sejmu krajowego z dnia 27. i 28. marca b. r. wzywającą c. k. Rząd:

1) ażeby powstrzymaną została egzekucya podatków do końca roku 1876. tak w gminach jak również na obszarach dworskich niedostatkiem w skutek zeszłorocznego nieurodzaju, lub tegorocznych powodzi dotkniętych, niemniej, aby zaległości podatkowe ztąd urosłe bez prowizyi zwłoki rozłożone zostałe na raty, aż do lat trzech, wreszcie, aby wydane w tym względzie rozporządzenia rządowe podane były do publicznej wiadomości;

2) ażeby najbliższej Radzie Państwa Rząd przedłożył wniosek do zmiany w ustawodawstwie państwowem, na podstawie którego odpisanie podatków gruntowych mogłoby być zarządzonem nietylko w wypadkach klęsk elementarnych, dotychczasową ustawą przewidzianych, lecz również wrazie nieurodzaju, szkód w polu przez myszy, robactwo, szarańczę i inne tym podobne klęski w obsiewach zrządzone — przedłożyła tutejsza c. k. krajowa Dyrekcya Skarbu Wys. c. k. Ministerstwu Skarbu do dalszego postanowienia.

Dezyzya rzeczonego c. k. Ministerstwa w tej sprawie dotąd jednak nie nadeszła.

We Lwowie dnia 17. listopada 1876.

Odpis

do L. W. 1473/77 pod. 13. stycznia 1877.

Odezwa c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie z dnia 11. stycznia 1877 do l. 10415|pr. wystosowana do Wydziału krajowego we Lwowie.

Odnośnie do szacownego pisma z dnia 28. marca r. z. l. 150/S, i tutejszej odezwy z dnia 17. listopada z r. l. 9237/pr. mam zaszczyt oznajmić Świetnemu Wydziałowi krajowemu co następuje:

Ad 1. Jeszcze przed powzięciem uchwały Wysokiego Sejmu wzywającej c. k. Rząd do powstrzymania egzekucyi stałych podatków do końca r. 1876 przedstawiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa J. E. Panu Ministrowi spraw wewnętrznych wnioski, w jaki sposób należałoby użyczyć pomocy rolnikom klęską zeszłorocznego nieurodzaju dotkniętym i zapobiedz grożącemu ludności niedostatkowi.

Między innemi postawiono też wniosek, aby w gminach, klęską powyższą dotkniętych, wstrzymano się z przymusowem ściąganiem należytości podatkowych aż do końca października 1876 i aby gminom tym dozwolono urosłe do tego czasu zaległości podatkowe uiścić w czterech (4) ratach kwartalnych, a to w ten sposób, iżby pierwsza rata była płatną dnia 1. listopada 1876, zaś druga już 1. stycznia 1877, a dwie ostatnie w ratach 1. kwietnia i 1. lipca. 1877. Aby jednak rolnikom klęską nieurodzaju dotkniętym, korzystanie z powyższego dobrodziejstwa ile możności ułatwić, wniosło zarazem c. k. Prezydyum Namiestnictwa, aby tutejsza c. k. krajowa Dyrekcya Skarbu została upoważnioną do przyzwalania powyższych ulżeń w uiszczeniu podatków nie tylko dla pojedyńczych podatkujących, lecz dla wszystkich członków tych gmin, których wniesione w tej mierze podania zostaną przez właściwą Władzę uznane za uzasadnione.

Przedkładając Panu Ministrowi powyższe wnioski, podniesiono zarazem, iż nietylko właściciele mniejszych posiadłości, ale także posiadacze większych majątków ziemskich doznali dotkliwych strat w skutek zeszłorocznego nieurodzaju, i zaproponowano, aby również prośby właścicieli większych posia-

dłości ziemskich o odroczenie terminów spłaty podatków i pozwolenie uiszczenia takowych w ratach, były ile możności uwzględniane. Postawiono również wniosek, aby powyższe wyjątkowe ulżenia przy uiszczaniu zaległych podatków były zastosowane także do spłaty niektórych należytości bezpośrednich.

W skutek tego przedstawienia zakomunikowanego przez Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych Wysokiemu c. k. Ministerstwu Skarbu, wydał J. E. Pan Minister Skarbu załączony w odpisie reskrypt z dnia 19. lutego r. z l. 4871, wedle którego powyżej przytoczone wnioski co do sposobu spłaty należytości podatkowych i bezpośrednich, w miejscowościach wówczas niedostatkiem zagrożonych, tak co do mniejszych jako też i większych posiadłości zostałe uwzględnione, a zarazem tutejsza c. k. krajowa Dyrekcya Skarbu upoważnioną do przyzwolenia pojedyńczym gminom zaproponowanych ulżeń w spłacie zaległości podatkowych, jako też należytości bezpośrednich. Otóż według odezwy c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu z dnia 22. z. m. l. 1848/pr. wskazał J. E. Pan Minister Skarbu w załatwieniu pierwszej z wyżprzytoczonych uchwał sejmowych na powyższy reskrypt ministeryalny i oznajmił zarazem reskryptem z d. 9. z. m. l. 28968, iż do dalszych ulżeń w spłacie zaległych podatków skłonić się niemoże.

Ad 2. W załatwieniu drugiej uchwały sejmowej z wezwaniem do Rządu o przedłożenie Radzie państwa wniosku do zmiany w ustawodawstwie państwowem, na podstawie którego odpisanie podatków gruntowych zarządzonem być by mogło również w razie nieurodzaju — szkód w polu przez myszy, robactwo, szarańczę i inne tym podobne klęski w obsiewach zrządzonych, powołał się Pan Minister Skarbu na udzielony Świetnemu Wydziałowi krajowemu tutejszą odezwę z d. 3. czerwca z. r. l. 3802/pr. reskrypt z dnia 22. kwietnia z. r. l. 3928, wydany z powodu podobnej uchwały Sejmu krajowego z dnia 1. października r. 1871., wedle któregoto reskryptu ministeryalnego kwestya rozszerzenia dotychczas obowiązujących przepisów co do odpisywania podatku gruntowego także na inne, jak dotychczasową ustawą przewidziane klęski w obsiewach, wziętą będzie pod rozwagę przy wniesieniu projektu do ustawy przewidzianej w §. 6. ustawy o regulacyi podatku gruntowego z dnia 24. maja 1869 mającej unormować przyzwolenie opustu w podatkach z powodu klęsk elementarnych.

Do alegatu 42. **Subalegat.**

K. k. Finanz - Ministerium Nr. 4871.

An Sne des H. k. k. Statthalters für das Königreich Galizien und Lodomerien sammt dem Grossherzogthum Krakau, Alfred Grafen Potocki — Excellenz. Mit Beziehung auf den von Euerer Excellenz an den H. Minister des Innern erstatteten Bericht vom 1. Februar 1876. Z. 793/pr. ermächtige ich in Uiberein-

stimmung mit den Anträgen Euerer Excellenz die k. k. Finanz-Landes-Direktion, den vom Misswachse betroffenen und vom Nothstande heimgesuchten Grundbesitzern über ein erhobenermassen begründetes Einschreiten eine Zufristung ihrer Steuerschuldigkeit in der Art zu gewähren, dass Letztere in den beantragten Quartalsraten abgestattet, bis dahin aber die zwangsweise Einbringung derselben sistirt werde. Gegen die beantragte Bewilligung von Zufristungen an Kleingrundbesitzer nach ganzen Gemeinden, habe ich unter der Bedingung nichts einzuwenden, wenn dem von einer Gemeinde gestellten Gesuche ein Individual-Verzeichniss der steuerpflichtigen Grund- oder Hausbesitzer beigefügt und mit Rücksicht auf die ökonomischen Verhältnisse derselben Seitens der Bezirkshauptmannschaft ein Antrag auf die Zufristung gestellt werde. Was die Groszgrundbesitzer betrifft, so ist der Finanz-Landes-Direktion nach Massgabe ihres Wirkungskreises die Möglichkeit geboten, bei Vorhandensein erwiesener momentaner Zahlungsunfähigkeit die beantragte Zufristung selbst zu gewähren, wobei vorausgesetzt wird, dass die zu gewährende Ratenbewilligung das beantragte Mass nich überschreite. Sollte übrigens mit Rücksicht auf den Zeitpunkt der Fälligkeit der Steuerrückstände die Gewährung der Zufristung nicht mehr in der Amtsmacht der Finanz-Landes-Direktion gelegen sein, so müssten die bezüglichen Gesuche der Grossgrundbesitzer von Fall u Fall der hierortigen Schlussfassung unterzogen werden. Schliesslich gestatte ich dem Antrage gemäss die Gewährung gleicher Begünstigungen bezüglich jener Gebühren, welche von unentgeltlichen Akten Grundbesitzern bemessen worden sind.

Wien am 19. Februar 1876.

Der k. k. Finanz-Minister

Pretis m. p.

Odpis

odezwy c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie z dnia 4. grudnia 1876 L. 9747 pr. wystosowanej do Wydziału krajowego w miejscu.

Szacownem pismem z dnia 19. kwietnia b. r. l. 411/S. udzieloną została c. k. Prezydyum Namiestnictwa uchwała Sejmu krajowego z dnia 19. kwietnia b. r. powzięta na podstawie §. 19. statutu krajowego tej treści:

1) ażeby należytości prawne od przelewania prawa własności i prawa użytkowania rzeczy nieruchomych wymierzane od wartości przedmiotu, zostały zniżone;

2) ażeby dla posiadłości, które są przedmiotem ksiąg hipotecznych obniżenie wspomnianych należytości przyznawane w miarę lat, które upłynęły od ostatniego przelania praw, następywało także w tych przypadkach, w których przedostatnia zmiana posiadania nie była w księgach hipotecznych uwidocznioną;

3) ażeby zaprowadzone zostały opłaty od interesów giełdowych i od wyroków rozjemczych sądów giełdowych, wymierzane od wartości rzeczy, która jest przedmiotem interesu lub wyroku.

Odnośnie do wyżpowołanego szacownego pisma mam zaszczyt oznajmić Świetnemu Wydziałowi krajowemu w skutek reskrytu JE. p. Ministra skarbu z dnia 13. z m. L. 19247 co następuje:

Co się tyczy ustępu pierwszego powyższej uchwały, to zwiększone potrzeby skarbu państwowego nie dozwalają obecnie na projektowane zniżenie należytości wymierzonych i opłacanych od przelewania prawa własności i prawa użytkowania rzeczy nieruchomych. Żądaniu postawionemu w ustępie drugim powyższej uchwały stałoby się zadość, gdyby uzyskał moc prawną projekt rządowy zmuszający do niektórych zmian w ustawie o należytościach skarbowych, albowiem w myśl tego projektu mają być uchylone obowiązujące dotąd postanowienia, iż jedynie zmiany w posiadaniu uwidocznione w księgach publicznych mogą być uwzględniane. Sprawe zaprowadzenia opłat od interesów giełdowych rozważał c. k. Rząd kilkakrotnie ściśle, ważne względy praktyczne przemawiają jednak przeciw zaprowadzeniu podobnych opłat. Pobór opłat od interesów giełdowych w sposób przez Sejm krajowy wskazany, wedle którego każdy pojedynczy interes giełdowy miałby podlegać chociażby nieznacznej opłacie bądź procentowej, bądź wymierzanej według pewnej skali

okazałby się ze względu na samą istotę ruchu giełdowego prawdopodobnie niewykonalnym, a gdyby nawet i ta trudność została uchyloną, to w obec niezmiernie częstych i szybkich z samej istoty handlowego obrotu wynikających zmian własności, jak niemniej w obec faktu, iż zysk z pojedynczych transakcyj giełdowych spodziewany lub osiągnięty często nadzwyczaj jest nieznaczny, wspomniana opłata przygniotłaby swym ciężarem obrót, a miasto zapobiedz grze giełdowej przyniosłaby ujmę rzetelnemu ruchowi na giełdzie publicznej, na korzyść giełd pokątnych. W skutek tego nie ziściłyby się też nadzieje uzyskania znaczniejszego dochodu z pomienionych opłat. Również rezultat osiągnięty z nałożenia stałej należytości stemplowej na każdą pojedynczą transakcyę giełdową lub z należytości ustanowionej na podstawie podobnej jaką przyjmuje ustawa z dnia 11. kwietnia 1876 D. u. p. N. 62 traktująca o przyczynianiu się towarzystw akcyjnych i kredytowych do funduszu giełdy wiedeńskiej byłby prawdopodobnie tak mały, iż mógłby może mieć pewne znaczenie dla celów lokalnych, jak się ma rzecz istotnie przy powołanej ustawie, lecz nigdy niemógłby stanowić znaczniejszego zasiłku dla skarbu państwa. W obec takiego stanu rzeczy nie może c. k. Rząd skłonić się obecnie do wprowadzenia zmiany obowiązujących przepisów w powyższym kierunku. Zarazem nadmienił Jego Ekscelencya p. Minister skarbu, iż zapatrywanie, jakoby terminatki (Schlusszettel) senzalów giełdowych także w przypadkach zrobienia z tychże użytku sądowego, nie uiegały opłacie według przepisanej skali nie jest uzasadnionem w §. 13. ust. 1. ustawy z dnia 29. lutego 1867 względnie w poz. 63. dotyczącej taryfy.

Co do opłat od wyroków rozjemczych sądów giełdowych odwołał się Jego E. p. Minister skarbu na ustawę z dnia 23. marca 1874 dz. ust. p. N. 30 tudzież na motywa tej ustawy wyjaśniające postanowienia tejże i wykazujące niewłaściwość ponownej zmiany.

D. j. w.

Odpis

reskryptu c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 5. listopada 1876 L. 9143|pr. wystosowanego do Wydziału krajowego we Lwowie.

L. 9143/pr. Odezwa. Odnośnie do szacownej odezwy z dnia 9. z. m. L. 16153 mam zaszczyt oznajmić Świetnemu Wydziałowi krajowemu w skutek reskryktu JE. p. Ministra skarbu z dnia 30. z. m. L. 27020 iż zarząd wysokiego skarbu nie mógł zgodzić się na wprowadzenie reformy w opodatkowaniu mięsa, wedle której podatek pobierany od sztuki bydła miałby być wymierzonym także podług wagi rzeźniej tegoż bydła i wedle której taryfa podatku konsumcyjnego od mięsa miałaby być ustanowioną dla każdego kraju koronnego z osobną podług przeciętnej ceny mięsa. Co się zaś tyczy zabezpieczenia poboru podatku konsumcyjnego od mięsa w drodze ugody ze stronami interesowanemi, to zarządzone zostały pod tym względem dochodzenia a po tychże przeprowadzeniu zostanie pomieniona kwestya wzięta pod ścisłą rozwagę i ocenienie wysokiego c. k. Ministerstwa skarbu.

D. j. w.

Memoryał

Wydziału krajowego wystosowany w sprawie funduszów indemnizacyjnych do Jego Ekscelencyi Pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia 19. grudnia 1876. r. L. 26023.

Excelencyo!

Fundusze oswobodzenia gruntów (indemnizacyjne) — w innych krajach koronnych oddane zostały w zarząd Reprezentacyj krajowych już od dawna, a mianowicie wkrótce po ogłoszeniu ustaw zasadniczych o Reprezentacyi Państwa z dnia 21. lutego 1861 — tudzież Statutów krajowych; w Galicyi atoli pozostają te fundusze dotychczas w rękach c. k Namiestnictwa, pomimo że w myśl §§. 21. i 26. galic. Statutu krajowego, zarządzać i szafować niemi ma Sejm — a względnie Wydział krajowy — i pomimo, że rokowania dotyczące oddania ich w zarząd wymienionej władzy krajowej, już przed kilku laty ukończone i c. k. Rządowi do ostatecznego załatwienia przedłożone zostały.

Taki stan rzeczy dotyka kraj nasz tem więcej, ile że Reprezentacya krajowa, walcząc w toku rzeczonych rokowań z niezwykłemi trudnościami, była zniewoloua przychylić się do zdania c. k. Rządu prawie w każdym kierunku li tylko dla tem rychlejszego ukończenia tej sprawy, jakoteż ażeby tym sposobem usunąć niekorzyści po-

Euere Excellenz!

Die Grundentlastungsfonde, welche in andere Kronländern schon längst — und zwar bald nach Kundmachung der Grundgesetze über die Reichsvertretung vom 21. Februar 1861 und der Landesordnungen, in die Verwaltung der Landesvertretungen übergegangen sind. werden in Galizien noch bis nun zu von der k. k. Statthalterei verwaltet, obwol, nach §§. 21. und 26. der galiz. Landesordnung, die Verwaltung und Verwendung derselben dem Landtage und beziehungsweise dem Landesausschusse zusteht, und die Verhandlungen wegen Uibergabe derselben an die gedachte Landesbehörde bereits seit mehreren Jahren beendiget und der hohen Regierung zur Schlussfassung vorgelegt worden sind.

Diess ist für das Land um desto empfindlicher — als die Landesvertretung bei den besagten Verhandlungeu bedeutende Schwierigkeiten überwinden und den Ansichten der hohen Regierung fast in jeder Richtung nachgeben musste, nur um die Beendigung dieser Angelegenheit zu beschleunigen, und den Nachtheilen, welche des Provisorium in

łączne z prowizorycznym zarządem tak znacznych funduszów.

Do uzasadnienia tego posłuży krótki pogląd na przebieg powołanych rokowań.

Pierwotne rokowania — rozpoczęte w roku 1861, nieodniosły pożądanego skutku, albowiem byłe c. k. Ministerstwo stanu wzbraniało się przyznać — prawo autonomicznego zarządzania temi funduszami Reprezentacyi krajowej bez uszczupleuia; powody tego przytoczone w reskryptach c. k. Ministerstwa stanu z dnia 29. czerwca i 17. sierpnia 1861 L. L. 4052 i 5455 — jako też w reskryptach z dnia 18. i 20. marca 1862 L. L. 379 i 381, są oparte na zdaniu, że ze względu biernego — do Skarbu Państwa — stosunku tych funduszów, takowe nie mogą być oddane w zarząd Wydziału krajowego, tak jak to nastąpiło w innych krajach koronnych.

C. k. Ministerstwo stanu nieuwzględniło odnośnych przedstawień Wydziału krajowego, chociaż tenże powołując się na — zgodne z Statutami innych krajów — postanowienia galic. Statutu krajowego, przyznające zarząd co do tych funduszów Reprezentacyi krajowej z jedynym warunkiem ścisłego przestrzegania ich celów i przeznaczeń prawem wskazanych, udowodnił, iż z powodu rzekomej bierności tych funduszów, konstytucyjne prawo Reprezentacyi krajowej — zarządzania i szafowania niemi — zakwestyonowanem być nie może.

Jak dalece c. k. Ministerstwo stanu zamierzało o ten czas ścieśnić rzeczone konstytucyjne prawo Reprezentacyi krajowej — okazuje się z tego, iż skłaniało się oddać Wydziałowi krajowemu jedynie kierownictwo spraw kasowych tych funduszów — lecz i to z ograniczeniem, określonem w reskrypcie z dnia 29. czerwca 1861 L. 4052.

Na tej podstawie kasa krajowa otrzymywałaby antycypacye z kasy rządowej, tylko w miarę bieżących wydatków i z obowiązkiem składania rachunków, zupełnie tak

der Verwaltung so wichtiger Fonde nach sich zieht, vorzubeugen.

Eine kurze Darstellung des Verlaufs der gedachten Verhandlungen wird diess klar stellen.

Die erste diessfalls im Jahre 1861 eingeleitete Verhandlung blieb erfolglos, weil das bestandene k. k. Staatsministerium der Landesvertretung das Recht auf die Selbstverwaltung dieser Fonde nicht unverkürzt zugestehen wollte, und zwar — wie diess aus den Erlässen desselben vom 29. Juni und 17. August 1861 Z. Z. 4052 u. 5455, dann vom 18. u. 20 März 1862 Z. Z. 379 und 381 zu entnehmen ist, desshalb — weil diese Fonde, nach Ansicht des k. k. Staatsministeriums dem Staatsschatze gegenüber passiv seien, daher — nicht ebenso wie in andern Kronländern, dem Landesausschusse zur Verwaltung übergeben werden könnten.

Die Vorstellungen des Landesausschusses, dass ebenso wie die Landesstatute anderer Kronländer — auch die Landesordnung Galiziens der Landesvertretung das Recht der Verwaltung und Verwendung der gedachten Fonde — nur mit der einzigen Bedingung zugestehe, dass die gesetzlichen Zwecke und Widmungen dieser Fonde genau zu beachten sind, dass daher aus Anlass der vom k. k. Staatsministerium eingewendeten Pasivität derselben, das verfassungsmässige Recht der Landesvertretung auf die Verwaltung und Verwendung derselben nicht in Frage gestellt werden könne, blieben fruchtlos.

Welche enge Grenzen das k. k. Staatsministerium dazumals dem verfassungsmässigen Rechte der Landesvertretung ziehen wollte, erhellet daraus, dass dasselbe dem Landesausschusse nur die Führung der Kassengeschäfte der besagten Fonde — und auch diess nur unter den, in dessen Erlasse vom 29. Juni 1861 Z. 4052 bezeichneten Beschränkungen zu überlassen geneigt war.

Hiernach sollte die Landeskasse, ebenso wie bisher die der Regierung unterstehende Grundentlastungsfonds - Kasse, aus dem Staatsschatze — nur Verläge gegen Ver-

samo, jak je otrzymuje dotąd kasa funduszów indemnizacyjnych podlegająca c. k. Rządowi, zaś wszystkie inne czynność i sprawowałyby jak dotychczas władze i kasy rządowe; mianowicie co do dochodów — te miały wpływać do kasy Państwa, władze rządowe miały też wydawać wszelkie rozporządzenia odnoszące się do właściwego zarządu i szafunku gotówką rzeczonych funduszów.

Co do bierności tych funduszów, podniesionej przez c. k. Ministerstwo Stanu, powołał się Wydział krajowy na to że w Galicyi pierwej aniżeli w innych krajach koronnych, zniesione zostały powinności urbarjalne na mocy ces. Patentu z dnia 17. kwietnia 1848 za wynagrodzeniem ze Skarbu Państwa, że zatem — zapatrując się na stosunek galic. funduszów indemnizajnych do Skarbu Państwa ze stanowiska prawnego, o bierności tych funduszów mowy być niemoże, chociaż w skutek późniejszych ustaw i rozporządzeń, wydanych dla obrębu całego Państwa, zawiadywano niemi w sposób przedstawiający te fundusze obecnie — jako zostające w stosunku biernym do Skarbu Państwa; powołując się dalej na Najwyższe postanowienie z dnia 13. października 1857 na mocy którego Skarb Państwa udziela galic. funduszowi indemnizacyjnemu rocznie sumę 2,500.000 złr. konw. m. (obecnie 2,625.000 złr. wal. austr.) — zażądał Wydział krajowy, ażeby po oddaniu funduszów w jego zarząd, dotacya ta wypłaconą była w dwóch ratach półrocznych.

Reskryptem z dnia 20. marca 1862 L. 381 — zakończającym te rokowania, odpowiedziało c k. Ministerstwo Stanu, że zaliczana rocznie suma 2½ milionowa nie ma bynajmniej cechy niezmiennej dotacyi — dla czego też nie może być mowy o udzielaniu regularnych półrocznych antycypacyj, obstając ostatecznie także przy oznaczonych powyżej ograniczeniach, znoszących prawie całkowicie prawo zarządzania rzeczonemi funduszami, przysługujące Reprezentacyi krajowej.

Według zapatrywania się na tę sprawę, objawionego w toku rokowań przez c. k.

rechnung nach Massgabe der vorfallenden Ausgaben — erhalten, während dem alle übrigen Agenden wie bisher von den Regierungs-Behörden und Kassen besorgt werden sollten; namentlich sollten alle Einkünfte des Fondes in die Staatskasse einfliessen, und alle Verfügungen, welche die eigentliche Verwaltung und Verwendung der Fondsgelder betreffen, auch weiterhin nur von den Regierungsbehörden ausgehen.

Rücksichtlich der vom k. k. Staatsministerium zur Sprache gebrachten Pasivität der galiz. Grundentlastungsfonde — wurde von Seiten des Landesausschusses darauf hingewiesen, dass, ehebevor diess in anderen Kronländern geschah — in Galizien die Grundlasten bereits zu Folge des A. H. Patentes vom 17. April 1848 gegen eine vom Staatsschatze zu übernehmende Entschädigung, aufgehoben wurden, dass daher die galiz. Grundentlastungsfonde dem Staatsschatze gegenüber — von Rechtswegen nicht als passiv angesehen werden können, wenn auch, in Folge späterer für das ganze Reich erlassener Gesetze und Verordnungen die Gebarung der galiz. Grundentlasungsfonde in der Art geführt wurde dass selbe sich derzeit gegenüber dem Staatsschatze als passiv darstellen. Weiters wurde auch auf die A. H. Entschliessung vom 13. Oktober 1857 hingewiesen, gemäss welcher den galiz. Grundentlastungsfonden aus dem Statsschatze ein järlicher Beitrag von 2,500.000 fl. Conv. M. (derzeit 2,625.000 fl. Oestrr. Whrg.) ausgezalt wird, und das Begehren gestellt, diese Dotation möge nach Uibernahme der Fonde durch den Landesausschuss, demselben in zwei halbjärigen Raten ausgefolgt werden.

Mit dem Erlasse vom 20. März 1862 Z. 381 — mit welchem die Verhandlung abgeschlossen wurde, erwiderte das k. k. Staatsministerium, der bewilligte Jahresbetrag von 2½ Milionen, habe durchaus nicht den Character einer unwandelbaren Dotation, daher von einer halbjährigen Vorauszahlung desselben keine Rede sein könne, und hielt auch die oberwähnten Beschränkungen — welche das Recht der Landessvertretung auf die Verwaltung dieser Fonde ganz aufheben, aufrecht.

Nach der, während dieser ersten Verhandlung vom k. k. Staatsministerium auf-

Ministerstwo Stanu, kraj byłby obowiązanym zwrócić do Skarbu Państwa wszystkie zaliczki udzielone funduszom indemnizacyjnym (niewyłączając wyżej wymienioną $2^1/_2$ milionową dotacyę roczną), to zaś byłoby dla kraju naszego niemożebnem, ponieważ na pokrycie bieżących wydatków indemnizacyjnych, w Galicyi obecnie już od lat kilku pobierane bywają dodatki wynoszące 51% podatków stałych, które wraz z subwencją $2^1/_2$ milionów złotych niewystarczają na całkowite umorzenie rocznej potrzeby funduszu indemnizacyjnego, tak, że Skarb Państwa pokrywa niedobór dalszemi zaliczkami.

Wspomnieliśmy już powyżej, iż prócz tego — c. k. Ministerstwo Stanu wzbraniało się przyznać Reprezentacyi krajowej zupełne prawo zarządzania oznaczonemi fundnszami, Wydział krajowy nie mógł zatem przystąpić do odbioru tych funduszów.

Nie bacząc na brak uwzględnienia stosunków krajowych, objawiony przy tych rokowaniach ze strony c. k. Ministerstwa Stanu, i pomimo, że Reprezentacya krajowa stała zawsze przy zasadzie, że powinności urbarjalne zostały zniesione ces patentem z dnia 17. kwietnia 1848. r. za wynagrodzeniem ze Skarbu Państwa, Sejm uchwalał rok rocznie podatki krajowe, potrzebne na pokrycie wydatków indemnizacyi — także po zerwaniu powołauych rokowań, co może posłużyć za dowód, że Reprezentacya krajowa chciała uwzględnić wypadki zaszłe po ogłoszeniu ces. patentu z dnia 17. kwietnia 1848. r. i że starała się jedynie o to, ażeby ochronić kraj od następstw, jakieby go dotknęły w razie przychylenia się Reprezentacyi kraju do zdania c. k. Ministerstwa Stanu.

Rzeczywiście też późniejsze żądania Reprezentacyi krajowej dotyczące tej sprawy były tego rodzaju, że c. k. Rząd mógł się do nich przychylić, jak to okazał wynik późniejszych rokowań, o których będzie mowa poniżej; jednak podnieść trzeba, iż to umożebnionem zostało tem, że c. k. Rząd nie obstawał nadal bezwzględnie przy zapatrywaniu się c. k. Ministerstwa stanu na kwestyę, dotyczącą stanu biernego galic. funduszów indemnizacyjnych, i niezaprzeczał przy następujących rokowaniach Reprezentacyi krajo-

gestellten Ansicht, hatte das Land dem Staate, alle den gedachten Fonden zugewendeten Beträge (auch die oberwähnte Jahresdotation jährlicher $2^1/_2$ Milionen Gulden) rückzuzahlen, was für unser Kronland unerschwinglich wäre, da hierlands derzeit und schon seit mehreren Jahren, zur Deckung des laufenden Grundentlastungs-Erfordernisses 51%ge Steuerzuschläge eingehoben werden, deren Ertrag sammt der Subvention järlicher $2^1/_2$ Milionen Gulden, den ganzen Jahresbedarf nicht deckt, und der Ansfall durch weitere Vorschüsse des Statsschatzes ausgeglichen werden muss.

Da ausserdem, wie oben dargestellt wurde, das k. k. Staatsministerium der Landesvertretung auch nicht das Recht auf Verwaltung dieser Fonde unverkürzt zugestehen wollte, so konnte der Landesausschuss zur Uibernahme dieser Fonde nicht schreiten.

Ungeachtet der rücksichtslosen Richtung, welche das k. k. Staatsministerium bei der gedachten Verhandlung unserm Kronlande gegenüber einhielt, und obwol die Rechtsanschauung der Landesvertretung dahin ging, dass mit dem A. H Patente vom 17. April 1848 die Entschädigung für die Aufhebung der Grundlasten vom Staate übernommen wurde. hat die Landesvertretung auch nach Abbruch der oberwähnten Verhandlung die Landessteuer zur Deckung des Grundentlastungserfordernisses jahr-järlich ohne Unterbrechung bewilliget was beweiset, dass dieselbe den, nach Erlass des A. H. Patents vom 17 April 1848 eingetretenen Verhältnissen Rechnung tragend, das Land nur vor den Folgen bewahren wollte, welche es getroffen hätten, falls die Landesvertretung sich der vom k. k. Staatsministerium aufgestellten Ansicht beigesellt hätte.

Die Landesvertretung hat auch thatsächlich, in der Folge in dieser Angelegenheit nur solche Forderungen gestellt, welche für die H. Regierung annehmbar waren, was durch das Resultat der zweiten Verhandlung, von welcher weiter unten die Rede sein wird, bestättiget worden ist; dieses Resultat wurde aber nur dadurch ermöglicht, dass die H. Regierung die frühere Ansicht des k. k. Staatsministeriums, betreff der Passivität der galiz. Grundentlastungsfonde nicht mehr in ihrer ganzen Härte aufrecht hielt,

wej, przysługującego jej prawa autonomicznego zarządzania temi funduszami. Przy takim składzie rzeczy Reprezentacya krajowa mogła przedstawić c. k. Rządowi propozycye prowadzące do zamierzonego celu.

Nim jednak przystąpimy do określenia treści tych propozycyj, podnieść tu musimy, iż po zamknięciu a względnie po zerwaniu dawniejszych rokowań w roku 1862. Sejm krajowy zebrał się wprawdzie dnia 12. stycznia 1863. roku. rokując jednak tylko do dnia 31. stycznia 1863. r., zaś następująca sesya sejmowa rozpoczęła się dopiero dnia 23. listopada 1865. r. Podczas sesyi następującej bezpośrednio po zerwaniu rzeczonych rokowań przedłożył Wydział krajowy Sejmowi dnia 31. stycznia 1863. r. wniosek celem wystosowania prośby do Jego C. K. Mości, ażeby:

1. Dotacya dopłacana rocznie do galic. funduszu indemnizacyjnego w kwocie $2^1/_2$ miljonów złotych jako stała i niezmienna uznaną i w dwóch półrocznych ratach dopłacaną była, i ażeby

2. zarząd tych funduszów oddanym został Reprezentacyi krajowej bez żadnych zastrzeżeń.

Odroczenie Sejmu z r. 1863. nastąpiło nagle i niespodziewanie, dlaczego też Sejm krajowy zdołał zbadać należycie ten przedmiot. na podstawie powtórnego sprawozdania Wydziału krajowego — dopiero podczas następującej sesyi (1865/66), poczem upoważnił swój Wydział uchwałą z dnia 26. lutego 1866. r. do rozpoczęcia z c. k. Rządem nowych rokowań o odbiór powołanych funduszów.

Równocześnie Wydział krajowy otrzymał upoważnienie do odebrania w swój zarząd tych funduszów, jeżeli Państwo prócz innych mniej ważnych warunków — zobowiąże się do opłaty połowy każdorocznej potrzeby indemnizacyi ze Skarbu Państwa, i jeżeli Skarb Państwa zrzeknie się pretensyi do zwrotu wszystkich subwencyj i za-

und auch das Recht der Landesvertretung auf Verwaltung dieser Fonde — bei der zweiten Verhandlung nicht in Frage gestellt hat. Die Landesvertretung konnte daher in der Folge der H. Regierung Vorschläge machen, welche zu einem gedeihlichen Abschlusse der Verhandlungen geführt haben.

Ehebevor wir auf den Inhalt der gedachten Vorschläge übergehen, erlauben wir uns nur noch zu bemerken. dass nach dem, im Jahre 1862 erfolgten Abschlusse — beziehungsweise Abbruche, der obbezogenen ersten Verhandlung, der galizische Landtag zwar am 12ten Jänner 1863 zusammentrat, jedoch nur bis zum 31. Jänner 1863 tagte, worauf die nächste Session erst am 23. November 1865 eröffnet wurde. Während der nächsten, nach dem Abbruche der besagten Verhandlung eröffneten Landtagssession wurde vom Landesausschusse dem Landtage am 31. Jänner 1863 der Antrag vorgelegt, von Seiten der Landesvertretung sei an S. Majestät die Bitte zu richten, dass:

1. Die den galiz. Grundentlastungsfonden bewilligte Dotation jährlicher $2^1/_2$ Millionen Gulden als feststehend und unabänderlich anerkannt und in zwei halbjährigen Raten ausgefolgt werde, und

2. diese Fonde der Landesvertretung ohne alle Beschränkungen zur Selbstverwaltung übergeben werden.

Diese Angelegenheit wurde wegen des im Jahre 1863 unerwartet erfolgten Abbruches der Landtagsberathungen erst in der nächsten Session (1865/66) vom Landtage in Folge einer wiederholten Vorlage des Landesausschusses in reifliche Erwägung gezogen, worauf mit dem Landtagsbeschlusse vom 28. Februar 1866 dem Landesausschusse die Ermächtigung ertheilt wurde, wegen Uibernahme dieser Fonde mit der H. Regierung in neuerliche Verhandlung zu treten.

Hiebei wurde dem Landesausschusse auch die Ermächtigung ertheilt, zur definitiven Uibernahme dieser Fonde zu schreiten, sobald der Staat ausser einigen minder erheblichen Verpflichtungen, auch jene der Deckung einer Hälfte der jährlichen Grundentlastungserfordernisse aus dem Staatsschatze übernehmen, und von der Forderung ablassen würde —

liczek udzielonych galic. funduszom krajowym aż do czasu przejścia ich w zarząd Reprezentacyi krajowej.

C. k. Rząd został zawiadomionym o tej uchwale Sejmu krajowego, poczem tutejsze c. k. Prezydyum Namiestnictwa oznajmiło Wydziałowi krajowemu pismem z dnia 17. października 1866 L. 8471, że Jego C. K. Mość raczył najmiłościwiej powziąść wiadomość o uchwale Sejmu — i polecić swemu Rządowi Najw. postanowieniem z dnia 10. października 1866. r., ażeby wygotowano i przedstawiono do najwyższego zatwierdzenia wniosek rządowy, tyczący się zasilania rzeczonych funduszów ze Skarbu Państwa, tudzież dalszego traktowania zaliczek wypłaconych dotąd przez Skarb Państwa na rzecz tych funduszów.

Później, a mianowicie przy zagajeniu Sesyi z r. 1868. przedłożoną została Sejmowi krajowemu odnośna propozycya rządowa dnia 22. sierpnia 1868 pismem c. k. Namiestnika z dnia tego samego do l. 4517/pr. Pismo to zawierało oraz zawiadomienie, że propozycya rządowa, po przyjęciu jej przez Sejm, zostanie przedłożoną Radzie Państwa do zatwierdzenia.

Ze względu, że ta propozycya rządowa była podstawą następujących rokowań, przytaczamy ją tu dosłownie jak następuje:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Uregulowanie sprawy oddania a względnie odebrania funduszów indemnizacyjnych galicyjskich i krakowskiego w zarząd autonomiczny Wydziału krajowego, będzie przedsięwziętem w następujących warunkach:

I. „Funduszom indemnizacyjnym wschodnio- i zachodnio galicyjskiemu razem dotychczas udzielana bezprocentowa zaliczka ze Skarbu Państwa w łącznej kwocie 2,625.000 złr. rocznie dla obu funduszów, ma być wywypłacaną tym funduszom począwszy od 1.

gemäss welcher das Land dem Staate alle frühern bis zur Uibernahme durch die Landesvertretung — den galiz. Grundentlastungsfonden zugewendeten Vorschüsse rückzuzahlen hätte.

Dieser Landtagsbeschluss wurde der H. Regierung mitgetheilt, worauf dem Landesausschusse mit der Zuschrift des h. o. k. k. Staatthalterei-Präsidiums vom 17. Oktober 1866 Z 8471 eröffnet wurde, S. Majestät habe den oberwähnten Landtagsbeschluss allergnädigst zur Kenntniss genommen und mit Ah. Entschliessung vom 10. Oktober 1866 angeordnet, dass bezüglich der Dotirung der gedachten Fonde und der Behandlung der diesen Fonden aus dem Staat-schatze bereits zugewendeten Vorschüsse, eine Regierungsvorlage ausgearbeitet und zur A. H. Bestättigung vorgelegt werde.

Späterhin — und zwar bei Eröffnung der Landtags-Session vom Jahre 1868, wurde die diesen Gegenstand betreffende Regierungsvorlage am 22. August 1868 im Landtage mittelst Zuschrift des k. k. Statthalters vom selben Tage Z. 4517/pr. eingebracht. Die gedachte Zuschrift enthielt auch die Mittheilung, dass diese Vorlage nach deren Annahme durch den Landtag, dem Reichsrathe zur Bestättigung vorgelegt werden wird.

Da diese Regierungsvorlage der nachfolgenden Verhandlung zur Grundlage gedient hat, so erlauben wir uns selbe hier wörtlich anzuführen; selbe lautet:

Der Hohe Landtag wolle beschliessen:

Die Regulirung der Angelegenheit, betreffend die Uibergabe beziehungsweise die Uibernahme des galizischen und des Krakauer Grundentlastungsfondes in die Selbstverwaltung des Landes-Auschusses, hat auf Grundlage der nachfolgenden Bestimmungen zu geschehen:

I. „Der bisher den Grundentlastungsfonden von Ost- und West-Galizien gemeinschaftlich gewährte unverzinsliche Staatsvorschuss von 2,625.000 fl. Oester. Whrg. jährlich für beide Fonde zusammen, soll diesen Fonden vom 1. Jänner 1868 ange-

stycznia 1868. r. już nie tytułem zaliczki, ale tytułem bezzwrotnej subwencyi aż po koniec roku 1897".

II. „W roku 1898. ma być udzieloną połowa tej subwencyi, zważywszy że spłata wylosowanych obligacyj funduszu indemnizacyjnego wschodnio-galicyjskiego kończy się już z rokiem 1897., obligacye zaś funduszu indemnizacyjnego zachodnio-galicyjskiego z rokiem 1898."

III. „O ileby w skutek niedoboru w przychodach z dodatków do podatków fundusze indemnizacyjne galicyjskie niebyły w możności zupełnego zadość uczynienia swym zobowiązaniom, udzielać im będzie Państwo zwrotne i pięcią od sta oprocentowane zaliczki ze Skarbu Państwa."

IV. „Zarząd funduszów indemnizacyjnych będzie oddanym Wydziałowi krajowemu ściśle w tych samych warunkach, w jakich te fundusze oddane zostały w innych prowincyach w zarząd Wydziałów krajowych."

Przedłożenie rządowe było przedmiotem szczegółowych narad tak komisyi budżetowej jak i pełnego Sejmu który dnia 9. października 1868 następujące wnioski przyjął i uchwalił:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do dalszych rokowań z c. k. Rządem o oddanie funduszów indemnizacyjnych galicyjskich i krakowskiego w zarząd Reprezentacyi krajowej;

2. Rokowania te prowadzić winien Wydział krajowy na podstawie, iżby pod własnym zarządem tych funduszów, kraj nie był zmuszony na potrzeby tych funduszów większe ciężary ponosić, jak dotąd ponosi.

3. Na tej podstawie może Wydział krajowy zawrzeć z c. k. Rządem umowę co

fangen nicht mehr als Vorschuss, sondern als nicht rückzahlbare Subvention flüssig gemacht werden und zwar bis zum Schlusse des Jahres 1897."

II. „Im Jahre 1898 wäre die Hälfte dieser Subvention zu gewähren, nachdem die Rückzahlung der verlosten Grundentlastungs-Obligationen in Ostgalizien bereits im Jahre 1897 und in West-Galizien in Jahre 1898 zu Ende geht."

III. „In so ferne in Folge eines Ausfalles in den Eingängen der Steuerzuschläge die galizischen Grundentlastungsfonde ihren Verpflichtungen nicht voll nachkommen könnten, würde ihnen der Staat mit fünf Prozent verzinsliche und rückzahlbare Vorschüsse gewähren."

IV. „Die Verwaltung der galizischen Grundentlastungsfonde wäre dem Landesausschusse genau unter den gleichen Bedingungen zu übergeben, unter welchen diese Fonde in den übrigen Ländern der Verwaltung der Landesausschüsse übergeben wurden."

Diese Regierungsvorlage bildete sowol in dem Finanzausschusse alss auch im Plenum des Landtages, während der Session des Jahres 1868 den Gegenstand eingehender Berathungen, nach deren Beendigung vom Landtage am 9. Oktober 1868 die nachfolgenden Anträge zum Beschlusse erhoben wurden:

1. Der Landtag ermächtiget den Landesausschuss, bezüglich der Uibernahme der galizischen sammt dem Krakauer Grundentlastungsfonde, mit der k. k. Regierung wieder in Verhandlung zu treten;

2. Diese Verhandlung ist der Landesausschuss verpflichtet in der Art durchzuführen, dass das Land, nach Uibernahme dieser Fonde in die Selbstverwaltung, zur Deckung des Erfordernisses dieser Fonde, keine höhere als die bisherigen Lasten zu tragen habe.

3. Auf dieser Grundlage kann der Landesausschuss, wegen Uibernahme der Grund-

do odebrania funduszów indemnizacyjnych w zarząd Reprezentacyi krajowej.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu do rokowań natychmiast przystąpić i takowe bez przerwy jak najspieszniej prowadzić.

5. Odebranie funduszów indemnizacyjnych poprzedzi ścisła oblikwidacya stanu czynnego i biernego tychże funduszów.

Uchwała sejmowa — co dopiero przytoczona świadczy, że Reprezentacya była już w owym czasie gotową do stanowczego odebrania funduszów indemnizacyjnych w swój zarząd, chociaż c. k. Rząd nie raczył uwzględnić wszystkich życzeń objętych dawniejszą uchwałą Sejmu z dnia 28. lutego 1866 poprzednio przytoczoną.

W tym względzie pozwalamy sobie wspomnąć o tem, że p komisarz rządowy oświadczył na posiedzeniu sejmowem z dnia 28. sierpnia 1868 przy pierwszem czytaniu powołanej propozycyi rządowej, iż subwencye i zaliczki udzielone galic. funduszom indemnizacyjnym w latach 1853 do końca roku 1867. zostały zaliczone do aktywów ogólnego Skarbu Państwa, w skutek czego c. k. Rząd nie może na razie przychylić się do życzenia Reprezentacyi krajowej, ażeby Państwo zrzekło się pretensyi do zwrotu tych subwencyj, gdyż co do nich nastąpić musi jeszcze obrachunek z krajami korony węgierskiej.

Po tem oświadczeniu p. komisarza rządowego, kwestya dotycząca umorzenia dawniejszych zaliczek, nie mogła już wywołać znacznych trudności i ostateczne porozumienie było łatwiejszem.

Znaczniejsze trudności zachodziły co do stanowczego porozumienia się o wysokość kwot, któremi Państwo miałoby przyczyniać się do pokrycia corocznych wydatków indemnizacyjnych i co do ustanowienia norm regulujących udział c. k. Rządu w ponoszeniu rzeczonych wydatków.

entlastungsfonde in die Verwaltung der Landesvertretung mit der k. k. Regierung ein Uibereinkommen abschliessen.

4. Der Landesausschuss wird angewiesen diese Verhandlung unverweilt zu eröffnen, und selbe ohne Unterbrechung des ehestens durchzuführen.

5. Der Uibernahme der Grudentlastungsfonde hat eine eingehende Liquidirung des Aktiv- und Passiv-Standes dieser Fonde vorauszugehen.

Hieraus ist zu ersehen, dass die Landesvertretung schon dazumals bereit war zur definitiven Uibernahme der Grundentlastungsfonde zu schreiten — trozt dem, dass die hohe Regierung sich nicht bewogen fand den in dem oberwähnten Beschlusse des Landtages vom 28. Februar 1866 ausgedrückten Wünschen derselben vollständige Rechnung zu tragen.

In dieser Hinsicht erlauben wir uns hervorzuheben, dass der Vertreter der hohen Regierung bei Gelegenheit der ersten Lesung der obangeführten Regierungsvorlage in der Sitzung des Landtages vom 28. August 1868, die Erklärung abgab, die den galiz. Grundentlastungsfonden in den Jahren 1853 bis Ende 1867 zugewendeten Subventionen und Vorschüsse seien den Activen der Gesammt-Monarchie zugerechnet worden, daher die Regierung dem Verlangen der Landesvertretung, der Staatsschatz möge auf die Rückzahlung dieser Vorschüsse verzichten, vor der Hand keine Folge geben könne, da derselben wegen eine Abrechnung mit den Ländern der ungarischen Krone stattfinden müsse.

Nach dieser Erklärung des Vertreters der h. Regierung konnte die Frage über die Abschreibung der Vorschüsse aus der Vorzeit für die Durchführung und den Abschluss der Verhandlungen kein unübersteigliches Hinderniss bilden.

Bedeutendere Schwierigkeiten stellten sich der Vereinbarung entgegen, welche über die Höhe der Beträge, die der Staat zur Deckung der jährlichen Erfordernisse der Grundentlastungsfonde beizutragen hätte — und über die Modalitäten dieser Beitragsleistung, nunmehr definitiv abzuschliessen war.

Uchwałą z dnia 2[3]. lutego 1866 powyżej już w kilku miejscach powołaną, Sejm krajowy żądał, ażeby Państwo ponosiło połowę corocznych wydatków indemnizacyjnych.

Późniejsza uchwała sejmowa z dnia 9. października 1868 nie zawiera w sobie podobnego żądania; ustęp drugi tej uchwały stanowi zasadę co do porozumienia się o wysokości obopólnych prestacyj i zawiera w tej mierze tylko ogólną wskazówkę — obowiązującą Wydział krajowy do prowadzenia rokowań na tej podstawie, iżby kraj nie był zmuszony większe ciężary ponosić, jak dotąd ponosi.

Okazuje się zatem, że Reprezentacya krajowa odstąpiła od warunku stawionego w roku 1866, aby Państwo i kraj pokrywał koszta indemnizacyjne po połowie, — i że postanowiła przystąpić do ugody, chociażby wypadało przyjąć na kraj wyższą prestacyę w porównaniu z prestacyą Państwa. Wysokość prestacyi kraju znachodziła granicę tylko w ogólnej wskazówce Sejmu, iżby kraj nie ponosił większe ciężary jak dotąd, — od czego Reprezentacya krajowa odstąpić nie mogła, albowiem istniała pewność, że kraj nie mógł ponosić wyższe ciężary nad dotychczasową opłatę dodatków indemnizacyjnych wynoszących 51% podatków stałych, które wyczerpywały siłę finansową naszego kraju.

Wiadomem było, iż te dodatki przynosiły dochód wyższy w porównaniu z sumą subwencyjną 2,625.000 złr.; według potocznego rachunku dochód z tych dodatków wynosił. w roku 1868 — 2,856 000 złr., co też uwidocznionem zostało w protokole spisanym przy następnych rokowaniach. Było też wiadomem, iż subwencya rządowa i dochód z dodatków do podatków nie wystarczał nigdy na pokrycie całkowite całorocznej potrzeby funduszu indemnizacyjnego; według sprawozdania komisyi budżetowej, załatwionego uchwałą sejmową z dnia 9. października 1868 — roczny niedobór wynosił w przecięciu 332.990 złr. — pokrywano go zwrotnemi 5% zaliczkami z kasy Państwa, o których jest mowa w III. ustępie propozycyi rządowej.

Mit dem schon mehrmals erwähnten Beschlusse vom 28. Februar 1866 hat der Landtag das Verlangen gestellt, dass der Staat die Deckung der Hälfte des jährlichen Grundentlastungs-Erfordernisses übernehme.

Der Landtagsbeschluss vom 9. Oktober 1868 enthält keine solche Forderung, denn im zweiten Absatze desselben, der für die Vereinbarung über die beiderseitigen Beitragsleistungen zu dem Grundentlastungs-Erfordernisse massgebend ist, hat der Landtag dem Landesausschusse nur eine allgemeine Direktive ertheilt, nämlich eine Vereinbarung anzustreben, welche für das Land keine höhere als die bisherigen Lasten zur Folge hätte.

Diess beweiset, dass die Landesvertretung, von der im Jahre 1866 gestellten Forderung, der Staat möge eine, und das Land die andere Hälfte der Grundentlastungskosten tragen, im Jahre 1868 zurückgetreten ist, und dass selbe nunmehr entschlossen war selbst einer Vereinbarung zuzustimmen, nach welcher das Land höhere Leistungen als der Staat zu übernehmen hätte. Die Höhe dieser Leistungen war nur durch die Bestimmung begrenzt, das Land habe keine höhere als die bisherigen Lasten zu tragen, was deshalb festgehalten werden musste — weil es evident war, dass schon die bisherigen, 51% der direkten Steuern betragenden Grundentlastungszuschläge, die Leistungsfähigkeit des Landes erschöpfen.

Es war bekannt, dass diese Zuschläge jährlich eine — gegen die Staatssubvention 2,625.000 fl. bedeutend höhere Summe abwarfen; selbe betrug nach einer annäherungsweisen Berechnung, im Jahre 1868 2,856.000 fl. wie diess auch in dem Protokolle, welches bei den nachfolgenden Verhandlungen aufgenommen wurde, ersichtlich gemacht worden ist. Auch war es bekannt, dass das jährliche Grundentlastungserforderniss durch die Staatssubvention und die Landessteuer nie vollständig gedeckt werden konnte; nach dem im Landtage am 9. Oktober 1868 erledigten Berichte des Finanzausschusses — betrug der Ausfall jährlich im Durchschnitte 332.990 fl. welche durch die, den Grundentlastungsfonden ertheilten rückzahlbaren und mit 5% verzinslichen Staatsvorschüsse, von welchen auch der Absatz III. der Regierungsvorlage handelt, gedeckt werden.

Z tego cośmy dotąd przytoczyli wypływa, że Reprezentacya krajowa była gotową przyjąć imieniem kraju obowiązek pokrywania wydatków indemnizacyjnych o ile na to starczą siły finansowe kraju, aby co rychlej zawartą być mogła ugoda o odbiór funduszów indemnizacyjnych.

Głównie do tego zmierzała powołana powyżej ogólna wskazówka, zawarta w drugim ustępie uchwały sejmowej z dnia 9. października 1868, — zmierzały do t go toż samo i postanowienia ustępu trzeciego i czwartego tej uchwały, ażeby Wydział krajowy zawarł ugodę z c. k. Rządem; celem tego natychmiast rozpoczął potrzebne rokowania i takowe bez przerwy jak najspieszniej prowadził.

Narady poprzedzające oznaczoną uchwałą świadczą, iż Sejm upoważnił Wydział krajowy do zawarcia ugody z c. k. Rządem — w skutek uwagi p. komisarza rządowego — że, — w razie przeciwnym, odwlokłoby się wniesienie ugody do Rady Państwa a tem samem także ostateczne załatwienie sprawy, gdyż przed wniesieniem tego przedmiotu do Rady Państwa, ugoda musiałaby być zatwierdzona nową uchwałą Sejmu.

Przystępując do uchwały z dn. 9. października 1868 Sejm spodziewał się z wszelkiem uprawnieniem, że wnet po zawarciu ugody, takowa na jednej z najbliższych sesyj Rady państwa tejże przedłożoną zostanie.

Dekretem wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 11. stycznia 1869 l. 155 otrzymało c. k. Namiestnictwo upoważnienie do rozpoczęcia oznaczonych rokowań na podstawie powołanej uchwały Sejmu krajowego, poczem roztrząsano przedewszystkiem kwestyę, jakim sposobem pokryć by się dały potrzeby indemnizacyi, zgodnie z propozycyą rządową, bez podwyższenia dotychczasowych ciężarów kraju.

Zadaniem Reprezentacyi krajowej należałoby uskuteczniać umorzenie kosztów indemnizacyi, po oddaniu oznaczonych funduszów

Aus dem Obigen ist zu ersehen, dass die Landesvertretung geneigt war, die Deckung der Grundentlastungskosten durch das Land, so weit es die Finanzkraft desselben zuliess, zu übernehmen, um nur den Abschluss des Uibereinkommens über die Uibergabe dieser Fonde zu beschleunigen.

Diess bezwekte die obbesprochene, dem Landesausschusse im zweiten Absatze des Beschlusses vom 9. Oktober 1868 gegebene allgemeine Direktive, diess bezweckten auch die dem Landesausschusse im dritten und vierten Absatze dieses Beschlusses ertheilten Weisungen, das Uibereinkommen mit der hohen Regierug abzuschliessen, und die diesfalls nothwendigen Verhandlungen sogleich zu eröffnen so wie auch selbe ohne Unterbrechung und des Ehestens durchzuführen.

Die diesem Beschlusse vorangegangenen Verhandlungen bezeugen, dass die Bestimmung, der Landesausschuss habe das Uibereinkommen mit der h. Regierung abzuschliessen, durch die Bemerkung des Vertreters der h. Regierung veranlasst wurde, im Gegenfalle würde sich die endliche Erledigung dieser Angelegenheit verzögern, da das Uibereinkommen dann vorerst durch einen neuerlichen Landtagsbeschluss bekräftiget werden müsste, ehe die hohe Regierung dasselbe dem Reichsrathe zur Annahme vorlegen könnte.

Der Landtag gab sich daher bei Fassung seiner Beschlüsse vom 9. Oktober 1868 der berechtigten Hoffnung hin, dass, falls das Uibereinkommen auf Grund der Regierungsvorlage zu Stande käme, die Vorlage desselben im Reichsrathe, in einer der nächsten Sessionen desselben erfolgen werde.

Das h. k. k. Ministerium des Innern hat mit Dekret vom 11. Jänner 1869 Z. 155 die k. k. Statthalterei zur Eröffnung der besagten Verhandlungen auf Grund des bezogenen Landtagsbeschlusses ermächtiget, und es wurde nun vor Allem der Umstand erörtert, in welcher Art das Grundentlastungserfoderniss, in Uibereinstimmung mit der Regierungsvorlage zu decken sein werde, ohne dass die bisherigen Lasten des Landes erhöhet würden.

Nach Absicht der Landesvertretung, sollte das Land, nach Uibergabe der gedachten Fonde an die Landesvertretung, zur Dec-

w zarząd władz krajowych, w sposób następujący: kraj pokrywałby dodatkami indemnizacyjnemi część potrzeby rocznej równającą się sumie uzyskanej przez te dodatki w roku 1868. (tj. 2,856.000 złr.) resztę — nieznajdującą swe pokrycie w tej sumie i w subwencyi rządowej 2,625.000 złr. zastąpił by Skarb Państwa zaliczkami, udzielać się mającemi funduszowi indemnizacyjnemu tytułem pożyczek (w myśl III ustępu propozycyi rządowej). W takim razie suma 2,856.000 zł. stanowiłaby maximum, jakie pobierać miano za pomocą krajowych dodatków indemnizacyjnych, celem pokrycia kosztów oswobodzenia gruntów.

C. k. Rząd nie chciał się z tem zgodzić i oświadczył, że przystałby na warunek zawarty w uchwale sejmowej z dnia 9. października 1863 — „iżby pod własnym zarządem funduszów indemnizacyjnych kraj nie był zmuszony na potrzeby tych funduszów ponosić większe ciężary jak dotąd“ — tylko w takim razie, jeżeli pod tem rozumieć się ma, iż dodatki na potrzeby funduszów indemnizacyjnych podniesione być nie mają, lub innemi słowy, że dotychczasowy wymiar dodatków na potrzeby indemnizacyi (51% podatku) nie może być zniżonym nawet w tym wypadku, jeżeli roczny dochód tej rubryki przewyższać będzie dochód z roku 1868. (2,856.000 złr.)

Oświadczenie tej treści udzielone zostało Wydziałowi krajowemu w skutek reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 6. marca 1870 l. 873 z tem, że tylko na podstawie takiej interpretacyi powołanej uchwały sejmowej, c. k. Rząd udzielać będzie funduszowi indemnizacyjnemu na pokrycie jego niedoborów zaliczki, pięcią od sta oprocentowane.

Przy rokowaniach, które potem nastąpiły — zastępcy Wydziału krajowego przyjęli rzeczony warunek c. k. Rządu; oświadczenie ich zgadzające się na wypowiedzianą przez delegatów Rządu zasadę, że dodatki do podatków wynosić mają i nadal 51% podatku i na zasadę co do stosunkowego obniżenia tych dodatków w miarę podwyższenia stopy procentowej podatków rządowych, wciągnięto do protokołu spisanego przy pertraktacyi, przeprowadzonej w tej sprawie między delegatami c. k. Rządu

kung der Grundentlastungskosten jährlich mittelst des Steuerzuschlages eine gleiche Summe wie im Jahre 1868 (2,856.000 fl.) — beitragen, und das Mehrerforderniss, welches mit dieser Summe und der Staatssubvention jährlicher 2,625.000 fl. nicht gedeckt wäre, sollte dem Grundentlastungsfonde vom Staatsschatze in Darlehenswege (nach Absatz III. der Regierungsvorlage) vorgeschossen werden. Hiernach sollte die Summe pr. 2,856.000 fr. ein Maximum bilden, welches jährlich mittelst des Steuerzuschlags zur Deckung der Grundentlastungskosten eingehoben werden sollte.

Die Regierung wollte dagegen die Bestimmung des Landtagsbeschlusses vom „9. Oktober 1868 „dass das Land nach Uibernahme der gedachten Fonde in die Selbstverwaltung keine höhern als die bisherigen Lasten zu tragen habe“ — nur dahin ausgelegt wissen, dass die Grundentlastungszuschläge nicht erhöht werden sollten, oder mit andere Worten, dass das bisherige Ausmass der Grundentlastungszuschläge (51% der Steuer) beizubehalten sei und zwar auch dann, wenn der jährliche Ertrag derselben jenen des Jahres 1868 (2,856.000 fr. übersteigen würde.

Diess wurde dem Landesausschusse in Folge des Erlasses des h. k. k. Ministeriums des Innern, vom 6. März 1870 Z. 873, mit dem Beisatze eröffnet, dass die Regierung nur im Falle einer solchen Auslegung des bezogenen Landtagsbeschlusses dem Lande mit 5% verzinsliche Vorschüsse zur Deckung eines weitern Ausfalles ertheilen werde.

Bei der sodann durchgeführten Verhandlung traten die Vertreter des Landesausschusses der Anschauung der Regierung bei; ihre Zustimmung zu dem von den Regierungsvertretern aufgestellten Grundsatze: dass die Grundentlastungszuschlage in Zukunft 51% der Steuer betragen sollen und dass selbe nur in dem Verhältnisse erniedriget werden können, in welcher der Prozentsatz der landesfürstlichen Steuern erhöht würde, wurde in dem Protokolle ersichtlich gemacht, welches aus Anlass der zwischen den Vertretern

i Wydziału krajowego. Rokowania rozpoczęły się dnia 28. listopada 1870. r., odbywały się w dalszym ciągu dnia 9. stycznia i 15. lutego 1871. r. i zostały zamknięte dnia 25. lutego 1871. r.; wspomnieliśmy już, iż w toku tych rokowań Wydział krajowy przyjął wszystkie podstawy zasadnicze wytknięte przez c. k. Rząd umowie zawrzeć się mającej z Reprezentacyą kraju.

Pozostaje nam jeszcze przedstawić tu w krótkości szczegóły umowy, ustanowione za zgodą delegatów obu stron.

Przedewszystkiem postanowiono na żądanie zastępców c. k. Rządu, że prócz propozycyi rządowej tylko uchwała Sejmu krajowego z dnia 9. października 1868 służyć będzie za podstawę rokowań.

Delegaci Wydziału krajowego podnieśli w myśl 5. ustępu tej uchwały — potrzebę oblikwidacyi stanu funduszów indemnizacyjnych; gdy jednak zastępcy c. k. Rządu odparli, iż taka oblikwidacya, wymagająca dłuższego czasu, przewlekłaby znacznie pertraktacyę w toku będącą, zastępcy Wydziału krajowego ograniczyli się na żądania, aby im wydano do przejrzenia dokumenta i wykazy rachunkowe, potrzebne dla ich informacyi przy rozprawie, co też zastępcy c. k. Rządu przyznali, zarządzając równocześnie co w tym względzie potrzebnem było.

O oświadczeniu zastępców kraju — zapisanem w protokole — a dotyczącem przyjętej na żądanie c. k. Rządu zasady, iż na przyszłość dodatki indemnizacyjne pobierane być mają w dotychczasowej wysokości, mówiliśmy powyżej już obszernie.

Wszystkie postanowienia propozycyi rządowej przyjęto bez zmiany delegaci Wydziału krajowego wnieśli wprawdzie do protokołu niektóre życzenia określające tylko sposób przeprowadzenia rzeczonych postanowień; zastępcy c. k. Rządu przyjęli je do

der h. Regierung und jenen des Landesausschusses, geführten Verhandlung aufgenommen worden ist. Diese Verhandlung wurde am 28. November 1870 begonnen, dann am 9. Jänner und 15. Februar 1871 fortgesetzt und am 25. Februar 1871 geschlossen; bei denselben wurden, wie schon aus Obigen erhellet die wesentlichsten Grundsätze, auf welche die h. Regierung, die mit der Landesvertretung einzugehende Vereinbarung basiren wollte, vom Landesausschusse vollinhaltlich angenommen.

Es bleibt nur noch übrig, die Details der zwischen den beiderseitigen Vertretern vereinbarten Bestimmungen in Kürze anzuführen.

Gleich Anfangs wurde auf ausdrückliches Verlangen der Regierungsvertreter festgestellt, dass ausser der Regierungsvorlage nur der Beschluss des Landtages vom 9. Oktober 1868 die Grundlage der Verhandlung bilden werde.

Im Sinne des fünften Absatzes dieses Landtagsbeschlusses, wurde von den Vertretern des Landesausschusses die Nothwendigkeit einer Liquidation des Standes der Grundentlastungsfonde zur Sprache gebracht; da die Vertreter der Regierung aber einwendeten, dass selbe sehr zeitraubend sei und die Verhandlung allzusehr verzögert würde, beschränkten sich die Landesvertreter auf das Verlangen, dass ihnen einige Rechnungsstücke und Ausweise ausgefolgt werden, deren Durchsicht ihnen zur Fortführung der Verhandlungen nothwendig schien, was von den Regierungsvertretern auch zugestanden und veranlasst worden ist.

Die im Protokoll aufgenommene Erklärung der Landesvertreter, bezüglich der Annahme des von der Regierung aufgestellten Grundsatzes, die Grundentlastungszuschläge seien auch in Zukunft in dem bisherigen Ausmasse fortzuerheben, wurde schon oben eingehend besprochen.

Die Bestimmungen der Regierungsvorlage wurden insgesammt und unverändert angenommen, die Landesvertreter gaben nur mehrere Begehren, die jedoch lediglich die Durchführung dieser Bestimungen betreffen, zu Protokoll; selbe wurden von den Regierungs-

wiadomości bez zastrzeżeń, zachowując co do tych żądań ostateczną decyzyę wys. c. k. Ministerstwu.

Powołane żądania są:

a) Państwo zrzeknie się pretensyi do zwrotu wszystkich subwencyi i zaliczek udzielonych galic. funduszom indemnizacyjnym aż do czasu odebrania tych funduszów w zarząd Reprezentacyi krajowej. Przy tem oświadczyli zastępcy kraju, że Wydział krajowy przystąpi do odbioru funduszów przed ostatecznem załatwieniem tej kwestyi, skoro c. k. Rząd poczyni potrzebne ku temu kroki, zważając na to, że ostateczne załatwienie może nastąpić dopiero po uskutecznionym obrachunku z krajami korony Węgierskiej — a dalej ze względu, że Sejm polecił Wydziałowi krajowemu jak najrychlejsze przeprowadzenie rokowań o odbiór tych funduszów.

b) Subwencya wypłacać się mająca tym funduszom ze Skarbu Państwa (ustęp I. i II. propozycyi rządowej) będzie im wydawaną w ratach kwartalnych z góry.

c) Zaliczki oprocentowane (ustęp III. propozycyi rządowej) będą w granicach budżetu funduszów indemnizacyjnych udzielane Wydziałowi krajowemu w miarę potrzeby na każdoczesne jego wezwanie. O ile by zaś zaszła potrzeba udzielenia zaliczki takiej nad preliminowaną w budżecie kwotę, w takim razie winien będzie Wydział krajowy potrzebę tej zaliczki wykazać Rządowi o miesiąc naprzód. Co do obliczania procentu od zaliczek zwrotnych, takowe ma się odbywać w sposób wykonywany dotąd przy przedsiębiorstwach, które tytułem gwarancyi ze Skarbu Państwa zaliczki oprocentowane otrzymują.

d) Oświadczenie c. k. Rządu dotyczące udzielania rzeczonych subwencyi bezwrotnych, jako też dalsze oświadczenie, iż prócz tego w miarę potrzeby tym funduszom także oprocentowane zaliczki zwrotne udzielane będą (ustępy I II. i III propozycyi rządowej) zagwarantowane będą ustawą państwową.

e) Nareszcie określono za zgodą obustronnych zastępców, szczegóły warunków —

vertretern ohne Einwedung zur Wissenschaft genommen, und die Schlussfassung hierüber dem hohen k. k. Ministerium vorbehalten.

Diese Begehren sind:

a) Der Staat habe auf die Rückzahlung aller Subventionen und Vorschüsse zu verzichten, welche den galiz. Grundentlastungsfonden vor der Uibernahme dieser Fonde durch die Landesvertretung zugewendet worden sind. Hiebei wurde erklärt, der Landesausschuss werde selbst vor endlicher Erledigung dieser Frage zur Uibernahme der gedachten Fonde schreiten, sobald die hohe Regierung diessfalls die nöthigen Schritte einleiten würde, weil die Durchführung dieser Angelegenheit von der Abrechnung mit den Ländern der ungarischen Krone abhängt und dem Landesausschusse vom Landtage die schleunigste Beendigung der, die Uibernahme der Fonde betreffenden Verhandlung, zur Pflicht gemacht wurde.

b) Die den besagten Fonden aus dem Staatsschatze anzuweisende Subvention (Absatz I. und II. der Regierungsvorlage) solle vierteljährig im Vorhinein ausgefolgt werden.

c) Die verzinslichen Vorschüsse (Absatz III. der Regierungsvorlage) sollen, in so weit selbe im Budget vorausgesehen sein werden, dem Landesausschusse nach Massgabe des Bedarfs auf dessen jedesmaliges Verlangen ertheilt werden. Die Nothwendigkeit solcher Vorschüsse über den präliminirten Betrag — wird der Landesausschuss, einen Monat im voraus der h. Regierung nachzuweisen haben. Die Berechnung der Zinsen dieser rückzuzahlenden Vorschüsse sei in derselben Art vorzunehmen, wie diess rücksichtlich der Vorschüsse, welche die vom Staate garantirten Unternehmungen erhalten, der Fall ist.

d) Die Erklärungen der h. Regierung, welche die Bewilligung der gedachten nicht rückzahlbaren Subvention und die Ertheilung der rückzuzahlenden verzinslichen Vorschüsse betreffen (Absatz I. II. III. der Regierungsvorlage) sollen durch ein Reichsgesetz garantirt werden.

e) Endlich wurden zwischen den beiderseitigen Vertretern noch die Modalitäten

wskazanych w ustępie IV. propozycyi rządowej, w jakich zarząd i odnośne sprawy urzędowe tych funduszów mają być oddane Wydziałowi krajowemu, mianowicie względem odłączenia spraw dotyczących judykatury od spraw administracyjnych, względem zastępstwa funduszów indemnizacyjnych w obec sądów, tudzież względem norm dotyczących kasowości jako też rachunków funduszowych i t. p.

W tym dziale tylko jedna propozycya zastępców c. k. Rządu spowodowała delegatów Wydziału krajowego do wniesienia szczegółowego życzenia, a mianowicie propozycya, że Wydział krajowy po odebraniu funduszów ustanowi własne zastępstwo prawne dla tych funduszów; w tej mierze objawili delegaci Wydziału krajowego życzenie, ażeby to zastępstwo pozostało i nadal przy c. k. Prokuratoryi Skarbu, ze względu że rzeczone fundusze należą do funduszów przez Skarb Państwa subwencyonowanych. Zastępcy c. k. Rządu przyjęli do wiadomości bez zastrzeżenia, zachowując i co do tego życzenia ostateczną decyzyę c. k. Ministerstwu.

Z tego zestawienia okazuje się, że wymienione życzenia nie sprzeciwiają się w niczem propozycyi rządowej, i że one dotyczą — niemal bez wyjątku tylko szczegułów odnoszących się do przeprowadzenia pojedyńczych postanowień propozycyi rządowej. Od czasu, w którym te życzenia objawione zostały (1871) minął juz rok piąty, przypuścić więc możemy, że Wysoki c. k. Rząd nie ma im nic do zarzucenia, w razie przeciwnym bowiem — otrzymałby Wydział krajowy bez wątpienia wiadomość o odnośnych postanowieniach wys. c. k. Ministerstwa, podobnie jak to miało miejsce dość często w toku pertraktacyi.

Żądanie dotyczące odpisania dawniejszych subwencyj i zaliczek (z lat 1853 do końca 1867) nie przyczynia się w niczem do zwłoki zachodzącej w tej sprawie, już dla tego, że Wydział krajowy oświadczył swoją gotowość odebrania rzeczonych fundnszów przed ostatecznem załatwieniem tego żądania, uwzględniając — że na razie c. k. Rząd nie może temu żądaniu zadość uczynić albowiem przedewszystkiem musi być ukończony odnośny obrachunek z krajami korony węgierskiej.

bezüglich der — im Absatze IV. der Regierungsvorlage angedeuteten Bedingungen vereinbart, unter welchen die Uibergabe der Amts-Gestion dieser Fonde an den Landesausschuss erfolgen soll, und welche die Ausscheidung der Judikatur in Grundentlastungs-Angelegenheiten von den Administrationsgeschäften, die Vertretung der Fonde vor Gericht, die einschlägigen Kassen- und Rechnungsgeschäfte u. dgl. betreffen.

Hier gab nur der Vorschlag der Regierungsvertreter, der Landesausschuss habe nach Uibernahme der Fonde die Vertretung der Fonde vor Gerichtzu regeln, zu dem von Seiten der Landesvertreter gestellten Begehren Anlass; die k. k. Finanz-Procuratur solle diese Vertretung auch weiterhin besorgen, und zwar aus dem Grunde, weil die gedachten Fonde zu den vom Staate subventionirten Fonden gehören. Auch dieses Begehren wurde von den Vertretern der h. Regierung ohne weitern Einwendung zur Wissenschaft genommen und die Schlussfassung hierüber dem h. k. k. Ministerium vorbehalten.

Aus dieser Darstellung ist zu ersehen, dass die eben bezeichneten Begehren mit der Regierungsvorlage in keinem Widerspruche stehen und fast insgesamt nur das Detail der Ausführung der Bestimmungen dieser Vorlage betreffen. Da seit deren Aufstellung (1871) schon mehr als fünf Jahre verflossen sind, — so kann zugelassen werden, dass auch die h. Regierung selbe annehmbar fand, da sonstens ohne Zweifel — weitere Eröffnungen des h. k. k. Ministeriums dem Landesausschusse zugekommen wären, wie diess im Laufe der Verhandlungen mehrmals der Fall war.

Das Begehren bezüglich der Abschreibung der ältern Subventionen und Vorschüsse (der J. 1853 in 1867) kann auf die Beendigung dieser Angelegenheit kaum einen verzögernden Einfluss üben, nachdem der Landesausschuss bereit ist, noch vor endlicher Erledigung dieses Begehrens zur Uibernahme der gedachten Fonde zu schreiten und die h. Regierung diesem Begehren, wegen der mit den Ländern der ungarischen Krone zu pflegenden Abrechnung, nur vor der Hand keine Folge geben konnte.

Co do życzenia — iżby oświadczenia c. k. Rządu były zagwarantowane ustawą państwową, — należy ono do warunków ustanowionych przez c. k. Rząd przy wnoszeniu propozycyi rządowej do Sejmu krajowego, gdyż w ówczas c. k. Rząd oznajmił Reprezentacyi krajowej — że po zawarciu ugody z Reprezentacyą kraju — takowa Radzie Państwa do zatwierdzenia przedłożoną zostanie.

Ta okoliczność spowodowała Sejm do upoważnienia Wydziału krajowego, ażeby sam zawarł ugodę z c. k. Rządem — a stało się to, jak już wyżej wspomniano — w skutek uwagi P. komisarza rządowego, że załatwienie sprawy spóźni się znacznie, jeśli przed wniesieniem jej do Rady Państwa będzie zachodzić potrzeba nowej uchwały sejmowej zatwierdzającej ugody imieniem kraju.

W sposób powyżej oznaczony zawartą została przy pertrakcyi ukończonej dnia 25. lutego 1871 ugoda między c. k. Rządem i Wydziałem krajowym, — mogliśmy się zatem spodziewać z wszelkiem uprawnieniem że ta ugoda zostanie przedłożoną Radzie Państwa do zatwierdzenia jak najrychlej.

Przy sesyi następującej bezpośrednio po ukończeniu opisanych rokowań — zagajonej dnia 14. września 1871, Wydział krajowy prócz faktu — że polecone mu rokowania ukończył i zawarł ugodę z c. k. Rządem — nic innego do wiadomości Sejmu podać nie mógł.

Treść tej umowy była przedmiotem sprawozdania sejmowej komisyi budżetowej, które to sprawozdanie zawierało także wnioski komisyi odnoszące się do budżetów funduszu indemnizacyjnego za lata 1871 i 1872 a gdy wiadomem już było — że rzeczona sprawa została przedłożoną Wys. c. k. Ministerstwu przez c. k. Namiestnictwo, — Sejm powziął dnia 12. października 1871 na wniosek komisyi budżetowej uchwałą polecającą Wydziałowi krajowemu, — ażeby poczynił u Rządu odpowiednie kroki, celem ostatecznego załatwienia sprawy dotyczącej

Was endlich das Begehren anbelangt, die Erklärungen der h. Regierung seien durch ein Reichsgesetz zu garantiren, muss hier hervorgehoben werden, dass selbes schon zu den Bedingungen gehört, welche die Regierung bei Einbringung ihrer Vorlage selbst statuirt hat, da bei Einbringung derselben dem Landtage eröffnet wurde, die zu treffende Vereinbarung werde nach ihrem Abschlusse dem Reichsrathe zur Bestättigung vorgelegt werden.

Im Hinblicke auf diesen Umstand hat der Landtag den Landesausschluss ermächtiget, das diesfällige Uibereinkommen mit der Regierung definitiv abzuschliessen und zwar eben in Folge der schon oben bezogenen Bemerkung des Regierungsvertreters, die Sache würde eine Verzögerung erleiden, — wenn noch ein weiterer Landtagsbeschluss notwendig wäre, ehebevor die erwähnte Bestättigung des Reichsrathes eingeholt werden könnte.

Da nun in dieser Angelegenheit — das Uibereinkommen zwischen der h. Regierung und dem Landesausschlusse bei der, wie erwähnt am 25. Februar 1871 geschlossenen Verhandlung zu Stande gekommen war, war auch die Erwartung berechtiget, dass die h. Regierung idasselbe in Bälde dem Reichsrathe zur Bestättgung vorlegen werde.

Bei der nächsten, nach Abschluss der besagten Verhandlung am 14. September 1871 eröffenten Landtagssession, konnte der Landesausschluss nur die Thatsache zur Wissenschaft des Landtages bringen — dass die ihm übertragene Durchführung der Verhandlung vollzogen, und eine Vereinbarung mit der h. Regierung zu Stande gekommen sei.

Der Inhalt des gedachten Uibereinkommens wurde von der Finanz- Komission des Landtages bei der Berichterstattung über die Voranschläge des Grundentlastungsfondes für die Jahre 1871 u. 1872 erörtert, und da es bekannt war, dass die bezügliche Verhandlung von der k. k. Statthalterei dem h. k. k. Ministerium vorgelegt worden ist, hat der Landtag am 12. Oktober 1871 mittelst eines über Antrag der Finanz-Komission gefassten Beschlusses, den Landesausschluss beauftragt, die nötigen Schritte vorzunehmen, damit die h. Regierung diese, die Dotation der Grund-

dotacyi funduszów indemnizacyjnych i oddania ich w zarząd Reprezentacyi krajowej.

W skutek tego udał się Wydział krajowy do c. k. Prezydyum Namiestnictwa upraszając go pismem z dnia 13. stycznia 1872 l. 14235 o wstawienie się do c. k. Rządu — ażeby rzeczona ugoda Radzie Państwa przedłożoną i stanowczo załatwioną została.

W okresie czasu pięcioletniego (1872 — 1876) który odtąd upłynął niedoszło w tej sprawie ani do Sejmu ani do Wydziału krajowego jakiekolwiek zawiadomienie rządowe, pomimo że tak Sejm jak i Wydział krajowy przypominali tę sprawę rok rocznie Wys. c. k. Rządowi i c. k. Prezydyum Namiestnictwa.

Uchwały Sejmu krajowego z dnia 5. grudnia 1872, z dnia 10. stycznia 1874 — z dnia 11. maja 1875 — i z dnia 25. kwietnia 1876 wzywające c k. Rząd, ażeby przystąpił do stanowczego załatwienia tej sprawy, nieodniosły, skutku do dnia dzisiejszego.

Pisma Wydziału krajowego z dnia 4. kwietnia 1873 l. 22174, z dnia 30. marca 1874 l. 2399, z dnia 17. sierpnia 1875 l. 11501 i z dnia 13. czerwca 1876 l. 12619, z prośbą o poruszenie tej sprawy u c. k. Rządu — i o zawiadomienie Wydziału krajowego o jej stanie, — pozostają dotąd bez odpowiedzi.

Uprawniona nadzieja Reprezentacyi krajowej - - że c. k. Rząd przedłoży umowę zawartą z Wydziałem krajowym — tuż po jej zawarciu przy jednej z najbliższych Sesyi Rady Państwa tejże do zatwierdzenia, — pozostała niestety tylko nadzieją, — co tem więcej dotyka Reprezentacyę krajową, ile że w pięć lat po ukończeniu oznaczonych rokowań nieotrzymała od c. k. Rządu uwiadomienia o stanie tej sprawy, a zatem w tej chwili jeszcze osądzić nie może, kiedy zastępcy kraju zaczną wykonywać prawo kon-

entlastungsfonde und deren Uibergabe an die Landesvertretung — betreffende Angelegenheit, der endlichen Erledigung zuführen.

In Folge dessen hat sich der Landesausschuss mit der Zuschrift vom 13. Janner 1872 Z. 14235 an das k. k. Statthalterei Praesidium mit der Bitte gewendet, dasselbe wolle bei der h Regierung die Vorlage des gedachten Uibereinkommens an die Reichsvertretung, behufs endlicher Erledigung desselben erwirken.

Im Verlaufe des hierauf folgenden Zeitraumes von fünf Jahren (1872 — 1876) ist weder an den Landtag, noch an den Landesausschuss in dieser Angelegenheit — eine — diesen Gegenstand betreffende Eröffnung der h. Regierung eingelangt, obwol diese Erledigung jahrjährlich sowol vom Landtage als auch vom Landesausschusse bei der h. Riegierung und dem h. o. k. k. Statthalterei-Präsidium in Anregung gebracht worden ist.

Die Beschlüsse des Landtages vom 5. Dezember 1872, vom 10. Janner 1874 — vom 11. Mai 1875 und vom 25. April 1876. mittelst welcher die h. Regierung aufgefordert wurde zur endlichen Erledigung dieser Angelegenheit zu schreiten, sind bis zum heutigen Tage ohne Erfolg geblieben.

Die an das h. o. k. k. Statthalterei-Praesidium von Seiten des Landesausschusses gerichteten Ersuchschreiben vom 4. April 1873 Z. 22174 vom 30. März 1874 Z. 2399 vom 17. August 1875 Z. 11501 und vom 13. Juni 1876 Z. 12619 diese Sache bei der h. Regierung anregen und dem Landesausschusse den Stand derselben mittheilen zu wollen, sind bis nunzu ohne Erwiederung geblieben.

Die berechtigte Hoffnung der Landes vertretung, die h. Regierung werde das mit den Landesvertretern geschlossene Uibereinkommen, bald nach dessen Abschluss — und bei einer diesem Abschlusse nächstfolgenden Session der Reichsvertretung, dieser letzteren zur Bestättigung vorlegen, ist leider nur eine Hoffnung geblieben, was die Landesvertretung um so empfindlicher berührt, als die h. Regierung — derselben im Laufe der fünf — seit der Beendigung der gepflogenen Verhandlungen — verflossenen Jahre, — keine Eröff-

stytucyą im nadane, to jest kiedy Reprezentacya krajowa odbierze rzeczone fundusze w swój własny zarząd.

Określiliśmy powyżej, jak się Reprezentacya krajowa zapatrywała na sprawę niniejszą ze stanowiska prawnego, — jeśli pomimo tego odstąpiła w toku rokowań od pierwotnych swoich warunków i przychyliła się do propozycyi rządowych, — czyniła to w zamiarze rychłego porozumienia się z c. k. Rządem, — Reprezentacya krajowa chciała bowiem przyspieszyć ostateczne załatwienie zawartej umowy, ażeby usunąć jak najrychlej niekorzyści połączone dla kraju z prowizorycznym zarządem funduszów indemnizacyjnych, który obecnie jeszcze istnieje.

Już podczas rozpraw sejmowych zastanawiano się nad tem, iż po oddaniu tych funduszów w zarząd Wydziału krajowego mogłyby nastąpić niektóre zmiany w dotychczasowym trybie administracyi i gospodarstwa pieniężnego tych funduszów, — i że za pomocą takich zmian możnaby zmniejszyć koszta zarządu — a chwilowe zapasy kasowe stosownie fruktyfikować. Tem samem zmniejszyłyby się — chociaż nie w najbliższej lecz w dalszej przyszłości — koszta indemnizacyi i ciężary jakie kraj ponosi z powodu oswobodzenia gruntów.

Rzeczone zmiany niemogą wejść w życie póki istnieje prowizoryum w zarządzie funduszów indemnizacyjnych, — a to już z tej przyczyny, że zniesienie tego prowizoryum w zasadzie już orzeczone w krótce nastąpić może.

Im dłużej prowizoryczny ten zarząd istnieć będzie, tem później mogą wejść w życie rzeczone zmiany — tem później będą mogły skutkować — i w tem dalszej przyszłości kraj spodziewać się może ulgi swoich ciężarów.

Dłuższe istnienie dotychczasowego prowizorycznego zarządu będzie zatem dla kraju

nung über den Stand dieser Angelegenheit zukommen liess, daher nicht einmal der Zeitpunkt vorausgesehen werden kann, in welchem die Landesvertretung zur Ausübung ihres verfassungsmässigen Rechtes — das ist zur Uibernahme der gedachten Fonde in die Selbstverwaltung, — gelangen wird.

Wie schon oben dargestellt worden ist, war die Landesvertretung — als sie ihrer Rechtsanschauung entgegen, im Laufe der Verhandlungen alle Forderungen fallen liess, welche mit der Regierungsvorlage und auch sonst mit den Anschauungen der h. Regierung nicht übereinstimmten — von dem Bestreben geleitet, den endlichen Abschluss eines Uibereinkommens und dessen Erledigung zu beschleunigen, um die Nachtheile, welche mit dem bisherigen Provisorium in der Verwaltung dieser Fonde, für das Land verbunden sind, so rasch als möglich zu beseitigen.

Schon bei den Berathungen im Landtage wurde hervorgehoben, — dass nach Uibergabe der besagten Fonde an den Landesausschuss, Aenderungen in dem bisherigen Verwaltungs-Modus derselben und in der Gebarung mit den Fondsgeldern eingeführt werden können, welche eine Verminderung der bisherigen Verwaltugskosten und eine zweckentsprechende Fruktifizirung der Kassenbestände dieser Fonde zur Folge haben würden. Hiedurch werden die Kosten der Grundentlastung und die Lasten, welche das Land aus Anlass derselben zu tragen hat — wenn nicht sogleich — so doch in Zukunft verringert werden.

Die besagten Aenderungen, können aber — so lange das Provisorium in der Verwaltung der Grundentlastungsfonde fortbesteht nicht ins Leben treten, — wenn auch schon desshalb nicht, weil die Aufhebung dieses Provisoriums grundsätzlich schon ausgesprochen ist, — und in Bälde erfolgen kann.

Je länger aber dieses Provisorium besteht, in um so fernere Zukunft wird der Zeitpunkt hinausgerückt, in welchem die einzuführenden Aenderungen wirksam werden, und eine Verminderung der Lasten des Landes zur Folge haben können.

Ein noch längerer Fortbestand des bisherigen Provisoriums wird also schon dess-

szkodliwem, ponieważ oznaczone zmiany nie będą mogły wejść w życie w należytem czasie, gdyż 40 letni okres — ustanowiony celem amortyzacyi obligacyi indemnizacyjnych — kończy się — jak wiadomo — w roku 1898.

Jeśli Wydział krajowy odbierze zarząd tych funduszów w czasie jak najbliższym — to i w tym najpomyślniejszym wypadku pozostanie Reprezentacyi krajowej tylko połowa wymienionego 40 letniego okresu do przygotowania, wdrożenia i przeprowadzenia potrzebnych zmian, — gdy tymczasem minął już lat dziesiątek z górą — od kiedy inne kraje zawiadują swemi funduszami indemnizacyjnemi — z rzeczywistą korzyścią, gdyż z powodu tego zdołały uregulować finanse swoich krajów.

Na pokrycie potrzeby indemnizacyi pobierane bywają w Galicyi dodatki w wysokości 51% podatków stałych — zaś na pokrycie wszelkich innych potrzeb kraju dodatki w wysokości 34% oznaczonych podatków Prócz tego muszą kontrybuenci podatków opłacać we wszystkich powiatach i prawie we wszystkich gminach znaczne dodatki na pokrycie wydatków powiatowych i gminnych.

Nie można powątpiewać, że te ciężary wyczerpują siłę podatkową kraju, — zaś z drugiej strony przemilczeć nie możemy, że kraj nasz będzie zmuszonym do ponoszenia jeszcze licznych i znacznych ofiar, celem podniesienia stanu szkół i zakładów naukowych, — dalej dróg i innych środków komunikacyi w kraju, — a nareszcie i zakładów służących ku polepszeniu kultury krajowej, zakładów dobroczynności i zakładów trudniących się pieczą ubogich, — do stanu nierównie doskonalszego — istniejącego obecnie w innych krajach.

Postęp naszego kraju w kierunku oznaczonym — zawisł od stosownego uporządkowania finansów krajowych, — które w tem dalszej przyszłości uskutecznionem by być mogło, — im dłużej Reprezentacya krajowa będzie pozbawioną prawa przysługującego jej do własnego zarządu funduszami indemnizacyjnemi, gdyż te ostatnie przysparzają krajowi naszemu ciężar najznaczniejszy — w porównaniu z innemi wydatkami krajowemi.

halb dem Lande grossen Nachtheil bringen, weil die angedeuteten Aenderungen nicht rechtzeitig durchgeführt werden könnten, da wie bekannt — der 40 jährige Zeitraum, innerhalb welchem die Grundentlastungs-Obligationen amortisirt werden sollen — im Jahre 1898 zu Ende geht.

Den günstigsten Fall vorausgesetzt, dass der Landesausschuss die Verwaltung dieser Fonde in nächster Zeit übernehmen wird, bleibt der Landesvertretung nur die Hälfte des besagten 40 jährigen Zeitraumes übrig, um die nothwendigen Aenderungen anzubahnen, einzuleiten und durchzuführen, während dem schon mehr als ein Dezenium verflossen ist, seitdem andere Kronländer ihre Grundentlastungsfonde — mit augenscheinlichem Nutzen für die Regelung ihrer Landesfinanzen, selbst verwalten.

In Galizien betragen die Steuerzuschläge für das Grundentlastungserforderniss 51% — jene für alle übrigen Landeserfordernisse 34% der direkten Steuern. Ausserdem werden von den Steuerpflichtigen in allen Bezirken und fast in allen Gemeinden verhältnissmässig bedeutende Zuschläge zur Deckung der Ausgaben der einzelnen Bezirke und Gemeinden eingehoben.

Dass diese Lasten die Leistungsfähigkeit des Landes erschöpfen — kann nicht bezweifelt werden — und doch ist es bekannt, dass unser Kronland noch viele und bedeutende Opfer wird bringen müssen — um den Stand seiner Schulen und Lehranstalten, seines Kommunikationswesens, so wie seiner Anstalten für Landes-Cultur, Wohlthätigkeits- und Armenpflege, — auf jene Höhe zu bringen, welche von andern Ländern schon längst erreicht worden ist.

Der diessfällige Fortschritt des Landes hängt von einer zweckentsprechenden Regelung der Landesfinanzen ab, welche in eine desto fernere Zukunft hinausgerückt wird, je länger der Landesvertretung das Recht vorenthalten werden wird, die Verwaltung und Verwendung der Grundentlastungsfonde, — die dem Lande im Verhältnisse zu den andern Landeserfordernissen die bedeutendsten Auslagen verursachen, selbst zu leiten und zu regeln.

Zastanawiając się nad okolicznościami powyżej przytoczonemi Wydział krajowy przekonał się, iż powinnością jego jest — udać się w tym przedmiocie raz jeszcze do Wys. c. k. Rządu — a przedewszystkiem do Waszej Excelencyi z prośbą:

Ażeby dla usunięcia szkody grożącej krajowi naszemu z powodu zwłoki zachodzącej w załatwienin powołanej sprawy, przyspieszonem zostało wniesienie do Rady Państwa ugody zawartej między zastępcami c. k. Rządu i Reprezentacyi krajowej a dotyczącej dotacyi galic. funduszów indemnizacyjnych i oddania ich w zarząd Wydziału krajowego, — celem zatwierdzenia tej ugody przez Reprezentacyę Państwa.

W końcu pozwalamy sobie prosić Waszej Excelencyi o łaskawe poinformowanie nas o teraźniejszym stanie tej sprawy.

We Lwowie dnia 19. grudnia 1876.

Diese Erwägungen haben den gefertigten Landesausschuss zu dem Entschlusse gedrängt, — sich in dieser Angelegenheit nochmals an das k. k. Ministerium und insbesondere an Euere Excellenz mit der Bitte zu wenden:

Euere Excellenz wollen in Berücksichtigung des Umstandes, dass die Verzögerung der hier besprochenen Angelegenheit unserem Kronlande empfindliche Nachtheile zufügt, die Veranlassung treffen, — da mit diezwischen der h. Regierung und der Landesvertretung bereits geschlossene Vereinbarung, wegen Dotirung der galiz. Grundentlastungsfonde — und Uibergabe derselben an den Landesausschuss, — so schnell als möglich — der Reichsvertretung zur Bestättigung vorgelegt werde.

Schliesslich erlauben wir uns Euere Excellenz um geneigte Mittheilung über den gegenwärtigen Stand dieser Angelegenheit zu bitten.

Lemberg am 19. December 1876.

Odpis

Odezwy c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 15. września 1876 L. 7343|pr. wystosowanej do Wydziału krajowego.

Jego Ekscelencya Pan Minister skarbu oznajmił reskryptem z dnia 16. sierpnia 1876 L. 3406 że nieuważa za odpowiednie, by w dzisiejszej chwili podnoszono w obec c. k. Banku narodowego sprawę założenia w Stanisławowie filii c. k. Banku narodowego. Przy tem nadmienił JE. Pan Minister skarbu, że sprawę tę możnaby podówczas wnieść ponownie, gdy sprawa banków w drodze ustawodawczej na nowo uregulowaną zostanie. O czem mam zaszczyt zawiadomić Świetny Wydział krajowy donośnie do szacownej odezwy z dnia 26. kwietnia 1876 L. 570/S przy zwrocie tejże załączników celem dalszego odpowiedniego zarządzenia.

Z drukarni **A. Waydowicz** (przedtem M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

L. W. kraj. 743/877

Akc. 14.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie umieszczenia pewnej liczby obłąkanych w szpitalach powszechnych w Żółkwi i Przemyślu.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu dnia 24. kwietnia 1876 przy rozprawie nad rub. XI. budżetu funduszów krajowych, wydał Wysoki Sejm następującej treści

Uchwałę:

1. „Wzywa się Wydział krajowy, aby wprzód, zanim urządzi pod jakąkolwiek nazwą zakłady nowe dla pomieszczenia i leczenia obłąkanych — przedłożył Sejmowi odpowiedni wniosek.“

2. „Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przedłożył Sejmowi wnioski względem utrzymania lub zwinięcia filii zakładu obłąkanych w Żółkwi i Przemyślu, a w razie ich utrzymania, względem uregulowania ich stosunku do zakładu głównego w Kulparkowie.“

Następnie przy rozprawie nad sprawozdaniem z czynności Wydziału krajowego na posiedzeniu dnia 26. kwietnia 1876 uchwalił Wysoki Sejm następującą rezolucyę:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby usprawiedliwił utworzenie filii zakładu dla obłąkanych w Żółkwi i Przemyślu i ażeby podobnych filij w przyszłości nie zakładał bez zezwolenia Sejmu.“

Przystępując do spełnienia tych poleceń Wysokiej Izby winniśmy przedewszystkiem usprawiedliwić zarządzone pomieszczenie pewnej liczby obłąkanych w Żółkwi i Przemyślu. Gdy w roku 1873. oddział obłąkanych stanowił jeszcze część lwowskiego szpitala, było przepełnienie tak wielkie, że trzymanie wszystkich chorych w tym zakładzie sprzeciwiało się nawet najskromniejszym wymo-

gom hygyeny. Zdarzyło się w tym czasie, że gmina miasta Żółkwi zbudowawszy nowy budynek szpitalny, oświadczyła gotowość umieszczenia i utrzymywania w swym szpitalu 40 obłąkanych za dziennem wynagrodzeniem po 60 centów od chorego (później podwyższono to wynagrodzenie na 70 centów), podczas gdy taksa dzienna dla lwowskiego szpitala wynosiła 90 centów od głowy.

Nadto żądała gmina miasta Żółkwi jednorazowej kwoty 500 złr. na stosowną adaptacyę szpitala i przyznania dodatku do płacy dla lekarza ordynującego i pomocnika z funduszu krajowego z powodu zwiększonych czynności.

Ze względu na przepełnienie lwowskiego szpitala i znaczne korzyści dla funduszu krajowego, które nastręczała oferta gminy miasta Żółkwi, postanowił Wydział krajowy rozporządzeniem z 26. września 1873 do l. 15592 przenieść 40 spokojniejszych obłąkanych mężczyzn do pomienionego szpitala pod wyżej streszczonemi warunkami i wykonał to postanowienie.

Tem zarządzeniem niezamierzał jednak Wydział krajowy pomieścić w szpitalu żółkiewskim pomienionej liczby obłąkanych tylko na czas, dokąd zakład kulparkowski niezostanie wykończonym, niezamierzał też umieścić ich raz na zawsze nieodwołalnie, przeciwnie Wydział krajowy zamierzał utrzymywać pewną liczbę obłąkanych w szpitalu żółkiewskim dopóty, dopóki to utrzymywanie wyda mu się niezbędnem i dla funduszu krajowego korzystnem.

Wypływa to niewątpliwie z treści rozporządzenia Wydziału krajowego z 26. września 1873 do l. 15592, wystosowanego do gminy miasta Żółkwi, w którem się mieszczą następujące zastrzeżenia:

„Lekarzowi tamtejszego szpitala przyznaje się dodatek 500 złr. z krajowego funduszu obłąkanych rocznie *przez czas pozostawienia obłąkanych w tamtejszym szpitalu.*“

„Wyszczególnione rzeczy, tudzież odzież i bielizna, którą obłąkani przy transferowaniu na sobie mieć będą, przejdą na własność tamtejszego szpitala a to za wynagrodzeniem ceny szacunkowej, która w swoim czasie Zwierzchności gminnej podaną zostanie, przyczem zwracamy uwagę, iż, *w razie, gdyby obłąkani z tamtejszego szpitala na powrót do tutejszego zakładu przeniesieni zostali,* pomienione rzeczy w cenie szacunkowej od tegoż zakładu napowrót przyjęte będą.“

Z tych zastrzeżeń wypływa, że Wydział krajowy niezastrzegł nigdzie, że umieszcza obłąkanych w szpitalu żółkiewskim tylko na czas, dokąd zakład kulparkowski nie będzie wykończony; wypływa oraz, że Wydział krajowy niezakładał w Żółkwi *stałej filii* czy to lwowskiego szpitala powszechnego, czy to zakładu kulparkowskiego, lecz uważał umieszczenie obłąkanych w pomienionym szpitalu jedynie jako zarządzenie administracyjne, każdej chwili odwołalne, nadzwyczaj korzystne, w pierwszym rzędzie dla szpitala lwowskiego i dla funduszu krajowego a wreszcie i dla szpitala żółkiewskiego, gdyż pobierając ustanowione wynagrodzenie za 40 obłąkanych z funduszu krajowego, została gmina miasta Żółkwi choć w części powetowaną za nakład, na który się wysiliła budując nowy budynek szpitalny.

Zresztą Wysoki Sejm miał już w roku 1874. wiadomość o tem zarządzeniu Wydziału krajowego.

Komisya budżetowa bowiem przedstawiając Wysokiemu Sejmowi budżet na rok 1875, powiada na str. 13:

„W wydatkach oddziału obłąkanych rub. XII. poz. 65. wstawiła komisya na utrzymanie obłąkanych w Żółkwi kwotę 14.052 złr., ponieważ rozporządzeniem Wydziału krajowego do l. 15242/74 wynagrodzenie za każdy dzień podniesione zostało z 60 na 70 centów.

Komisya proponuje zatem do przyjęcia następujący preliminarz obłąkanych i t. d. i t. d.“

Sejm przyjął bez wszelkiej uwagi zaprojektowany preliminarz, w którym się mieściła także podniesiona przez komisyę budżetową pozycya na żywienie obłąkanych w Żółkwi.

Tą uchwałą zatwierdził Wysoki Sejm zarządzenie Wydziału krajowego a ten widział się uprawniony do dalszych tego rodzaju zarządzeń.

Gdy więc w roku 1875. już po przeniesieniu obłąkanych na Kulparków, okazała się potrzeba zmniejszenia liczby obłąkanych kobiet z powodu przepełnienia zakładu, tudzież że w stosunku do mężczyzn ilość kobiet znacznie była większą, korzystał Wydział krajowy z gotowości gminy miasta Przemyśla do umieszczenia w tamtejszym, kosztem gminy stosownie urządzonym szpitalu, 30. umysłowo-chorych kobiet i zarządził rozporządzeniem z dnia 20. sierpnia 1875 do l. 19448 przewiezienie i pomieszczenie pomienionej ilości kobiet w szpitalu przemyskim *pod temi samemi warunkami* jak w Żółkwi, zaznaczając w swem rozporządzeniu po dwakroć ewentualność możliwego odebrania tych obłąkanych z tamtejszego szpitala, co też w ostatniem rozporządzeniu Wydziału krajowego z 22. maja 1877 do l. 15084 gminie miasta Przemyśla wyraźnie oznajmiono temi słowy:

„Rozumie się samo przez się, że gdyby Sejm niezezwolił na pomieszczenie obłąkanych w Przemyślu, wszyscy obłąkani, w tamtejszym szpitalu zostający, musieliby być z tamtąd odebrani, a Gmina nie mogłaby żądać zwrotu jakichkolwiek kosztów w ogóle, a w szczególności zwrotu kosztów adaptacyi tamtejszego szpitala, z wyjątkiem wynagrodzenia za sprzęty i odzież“.

Oprócz względów, które dawniej za pomieszczeniem pewnej liczby obłąkanych w Żółkwi przemawiały, widział się Wydział krajowy do pomieszczenia obłąkanych w Przemyślu jeszcze następującą okolicznością spowodowany:

Dopóki oddział obłąkanych stanowił część powszechnego szpitala we Lwowie, dopóty postępowano przy wydalaniu obłąkanych, czy to ozdrowieńców, którzy sami sobie zostawieni być nie mogli, czy też nieuleczalnych, którzy się nie kwalifikują do dalszej detencyi, tj. którzy niezagrażają publicznemu bezpieczeństwu lub obyczajności publicznej, stosownie do §. 28. ustawy państwowej o przynależności z dnia 3. grudnia 1863 Nr. 105 Dz. u. p. w ten sposób, że jeżeli gmina rodzinna (przynależności) nieodebrała ozdrowieńca lub nieuleczalnego w oznaczonym przez dyrekcyę terminie, oddawano go gminie miasta Lwowa, która z nim postępowała w myśl obowiązujących przepisów.

Zupełnie odmienne zapanowały stosunki po przeniesieniu obłąkanych na Kulparków, gdyż wiedzieć należy, że zakład kulparkowski położony jest na obszarze dworskim, a obszar ten nie jest połączony z gminą Kulparkowską.

Otóż w myśl §. 48. ustawy o przynależności z 3. grudnia 1863 te same obowiązki, które względem wydalonych ze szpitala lwowskiego ciężyły i ciężą na gminie miasta Lwowa, co do wydalonych z zakładu kulparkowskiego, ciężą one na obszarze dworskim kulparkowskim a względnie na tamtejszym zakładzie.

Dla tego też w statucie dla szpitala lwowskiego, zamieszczono w §. 41. obowiązek gminy miasta Lwowa do przyjmowania i zaopatrywania wydalonych ze szpitala chorych, czego w statucie dla kulparkowskiego zakładu obłąkanych co do gminy Kulparkowa, stosownie do obowiązujących przepisów nieuczyniono.

Praktyka wykazuje w tym względzie następujące rezultaty:

Szpital lwowski pozbywa się swych ozdrowieńców i nieuleczalnych w bardzo krótkim czasie, zakład kulparkowski zaś potrzebuje do tego stosunkowo bardzo długiego czasu, a przez ten czas pozostają pomienione osoby przynajmniej na razie aż do uregulowania tej sprawy w sposób właściwy, i nadal w zakładzie na koszt gminy rodzinnej, albowiem nawet przy najściślejszem zastosowaniu §. 25. 26. i 27. statutu, wydalenie tych osób z zakładu, przy znanej opieszałości naszych gmin wiejskich, które wcale się niespieszą z odbiorem ozdrowieńca lub nieuleczalnego z zakładu, natrafia na niemałe trudności. I tak w zimowej porze roku brak ciepłej odzieży i zupełny brak jakichkolwiek funduszów, jest zwykłą i nieustającą przeszkodą, równie jak w ogóle brak odpowiedniego dozoru nad osobami,

które przy transporcie same sobie zostawione być nie mogą, gdyż w myśl §. 27. statutu przydanie służby zakładowej może nastąpić tylko na żądanie interesowanych. Zresztą takie postępowanie wkładałoby zbyt wielkie koszta na gminy.

Niepozostaje więc nic innego jak zatrzymać tych wydalić się mających jeszcze przez jakiś czas w zakładzie na koszt gminy rodzinnej, a tymczasem przez częste upominanie gmin właściwych, że koszta utrzymania tych osób w zakładzie przez dłuższy czas znaczne przybiorą rozmiary i wielki ciężar włożą na gminy i przez udawanie się do władz gminom przełożonych, spowodować wreszcie odebranie ozdrowieńca lub nieuleczalnego z zakładu.

Lecz i przy najsprężystszem działaniu i najczęstszem upominaniu gmin i odnoszeniu się do przełożonych władz, niepodobna, szczególnie w porze zimowej pozbyć się osób, z zakładu wydalić się mających, w tak krótkim czasie, jak to się działo i dzieje w szpitalu lwowskim, gdzie to wydalenie w kilku a najdalej w 14 dniach bywa uskutecznianem.

Skutek tej niedogodności jest ten, że ozdrowieńcy i nieuleczalni, zostając jeszcze przez jakiś czas w zakładzie, zajmują miejsce innym chorym, szukającym i potrzebującym pomieszczenia w zakładzie.

Mając wreszcie przed sobą odezwę c. k. Namiestnictwa z 12. grudnia 1874 do l. 39561, wykazującą, że w kraju naszym znajduje się 1437 obłąkanych, nieumieszczonych w zakładzie a między temi znaczna ilość uleczalnych (których liczba wedle wykazu c. k. Namiestnictwa z 3. marca 1877 l. 10822. wzrosła do 1726), odezwę, domagającą się na podstawie uchwały c. k. Rady zdrowia rozszerzenia zakładu kulparkowskiego i oddziału obłąkanych w Krakowie, wziął Wydział krajowy pod rozwagę, czy nienależałoby, nierozszerzając tych zakładów, w inny sposób zaradzić złemu.

Inne kraje koronne utrzymują obok zakładów dla obłąkanych jeszcze zakłady detencyjne dla nieuleczalnych, którzy się nie kwalifikują do wydalenia. I tak zakład wiedeński umieszcza swych nieuleczalnych obłąkanych w Ybbs i Klosterneuburgu, zakład praski w Kosmanos i w Tyrnawie.

Kraj nasz zaś niemając zakładów detencyjnych, musiałby tych chorych, którzy już raz do zakładu przyjęci zostali a niekwalifikują się do wydalenia w myśl §. 25. lit. b) statutu, utrzymywać i nadal w zakładzie. Przez to i przez niedogodności przy wydalaniu ozdrowieńców i nieuleczalnych, zakład dla obłąkanych stałby się *przeważnie* zakładem detencyi zamiast zakładem leczniczym, a z biegiem czasu musiałby się stać zakładem wyłącznie detencyjnym, albowiem między oddawanymi do zakładu obłąkanymi jest zawsze większa część nieuleczalnych. Wydalając z zakładu wyleczonych a zatrzymując nieuleczalnych, musiałby zakład przy znacznej ilości obłąkanych w naszym kraju, w krótkim czasie przyjść w położenie, że byłby zapełniony tylko samymi nieuleczalnymi umysłowo-chorymi.

Mając przeto na względzie, że w obec skreślonych stosunków, zakład kulparkowski i oddział obłąkanych w Krakowie w stosunku do ilości obłąkanych w kraju zostających, może pomieścić tylko małą ilość tych chorych, a chcąc te zakłady uczynić przystępnymi dla większej ilości tych nieszczęśliwych, a głównie dla tych, którzy są uleczalni a więc ze skutkiem mogą korzystać ze zbawiennych środków, jakich im użyczyć może dobrze urządzony zakład, odpowiadający wszelkim tegoczesnym wymogom nauki i stojący na wysokości swego zadania, mając wreszcie doświadczenie, że w szpitalu żółkiewskim dało się ze skutkiem i ze znaczną korzyścią dla funduszu krajowego pomieścić 40 nieuleczalnych spokojniejszych umysłowo-chorych, postanowił Wydział krajowy nietylko nieodbierać obłąkanych z Żółkwi, lecz pomieścić jeszcze 30 obłąkanych kobiet w Przemyślu.

Atoli te zarządzenia Wydziału krajowego natrafiły w Wysokim Sejmie na bardzo ostry sąd i spowodowały uchwały Wysokiej Izby z 24. i 26. kwietnia 1876 na wstępie niniejszego sprawozdania w całej osnowie przytoczone, wzywające Wydział krajowy:

a) ażeby usprawiedliwił utworzenie filii zakładu dla obłąkanych w Żółkwi i Przemyślu;

b) ażeby podobnych filij w przyszłości niezakładał bez zezwolenia Sejmu i aby wprzód, zanim urządzi pod jakąkolwiek nazwą zakłady nowe dla pomieszczenia i leczenia obłąkanych, przedłożył Sejmowi odpowiedni wniosek;

c) aby przedłożył Sejmowi wnioski względem utrzymania lub zwinięcia filii zakładu obłąkanych w Żółkwi i Przemyślu, a w razie ich utrzymania względem uregulowania ich stosunku do zakładu głównego w Kulparkowie.

Ad *a)* Wyżej wykazane powody i okoliczności, które skłoniły Wydział krajowy do pomieszczenia pewnej liczby obłąkanych w Żółkwi i Przemyślu, są zdaniem naszem, dostatecznem usprawiedliwieniem tych zarządzeń, zwłaszcza gdy się zważy, że z tego powodu fundusz krajowy znaczne odnosi korzyści, albowiem za pomieszczenie obłąkanych w Żółkwi, których liczba wynosi obecnie 70 i za obłąkanych w Przemyślu, których liczba wynosi 36, a więc razem za 106 obłąkanych płaci fundusz krajowy po 70 ct. dziennie i dodatek dla lekarzy oprócz jednorazowego wydatku na adaptacye żółkiewskiego szpitala i kosztów transportu.

Utrzymanie tych obłąkanych w Kulparkowie (licząc wedle taksy tj. po 90 ct. dziennie), kosztowałoby rocznie:

34.821 złr.

W Żółkwi zaś i Przemyślu kosztuje:

a) utrzymanie chorych

27.083 złr.

b) dodatki do płac dla dwóch lekarzy ordynujących i dwóch pomocniczych 500 i 160, tudzież 300 i 60 zł., tj. 1020 zł., przeto razem

28.103 złr.

Jednorazowy wydatek na adaptacye szpitala w Żółkwi i koszta przewozu obłąkanych są zbyt małe, ażeby wpływać mogły na podwyższenie kosztów utrzymania, zwłaszcza, że utrzymanie obłąkanych na Kulparkowie obliczono wedle taksy t. j. po 90 centów dziennie, lecz w pierwszych latach istnienia zakładu wydatek ten będzie większy i przeważy znacznie owe koszta w rachunek niewzięte.

Oszczędność okazuje się przeto na 106 obłąkanych w wysokości **6718 złr. rocznie.**

Usprawiedliwiając nasze zarządzenie co do pomieszczenia obłąkanych w Żółkwi i Przemyślu, winniśmy przy tej sposobności odpowiedzieć na zarzut, że Wydział krajowy przekroczył swą kompetencyę.

Przedewszystkiem winniśmy nadmienić, że nie idzie tu o utworzenie nowych zakładów, któreby się zajmowały przyjmowaniem, leczeniem i wydalaniem umysłowo-chorych, którzy już zostają w zakładzie a których na podstawie statutu zakładu kulparkowskiego i w myśl ogólnie obowiązujących przepisów z zakładu wydalić niemożna, którzy muszą przeto i nadal pozostać w detencyi i pozostają nadal w ewidencyi w protokole stanu chorych zakładu kulparkowskiego. Niepotrzeba też dla szpitali w Żółkwi i Przemyślu ani osobnego statutu przez pana ministra potwierdzonego, ani dyrektora przez Najjaśniejszego Pana mianowanego; Wydział krajowy niezakładał bowiem w Żółkwi i Przemyślu ani stałych filij, ani samoistnych zakładów, lecz rozporządzenia Wydziału krajowego z 26. września 1873 do l. 15592 i 20. sierpnia 1875 do l. 19448 są czysto administracyjnej natury, niewkładają na kraj żadnych stałych zobowiązań i mogą być każdej chwili cofnięte na podstawie zastrzeżeń w pomienionych rozporządzeniach zawartych. Zresztą co do statutu przez pana ministra zatwierdzić się mającego i co do dyrektora, którego by miał mianować Najjaśniejszy Pan, nadmieniamy, że gdyby te postulata były potrzebne, byłoby obowiązkiem władzy

rządowej domagać się zadośćuczynienia tym wymogom. Tymczasem o przeniesieniu obłąkanych do Żółkwi i Przemyśla zawiadomił Wydział krajowy c. k. Namiestnictwo, które niepodniosło przeciw tym zarządzeniom żadnego zarzutu, chociaż w myśl §. 2. lit. b) ustawy z 30. kwietnia 1870 N. 68 Dz. u. p. władza rządowa wykonuje nadzór nad zakładami obłąkanych.

Wydział krajowy sądzi przeto, że w żadnym kierunku nieprzekroczył swej kompetencyi.

Ad b) Skoro Wysoki Sejm wydał uchwałę, żeby na przyszłość bez jego zezwolenia nie zakładać filij zakładu obłąkanych i nieurządzać pod jakąkolwiek nazwą, zakładów nowych dla pomieszczenia i leczenia obłąkanych, będziemy na przyszłość przestrzegać ściśle postanowienia Wysokiej Izby.

Ad c) Wywiązując się z trzeciego polecenia Wysokiego Sejmu, ażeby przedłożyć wnioski względem utrzymania lub zwinięcia filii zakładu obłąkanych w Żółkwi i Przemyślu, a w razie ich utrzymania, względem uregulowania ich stosunku do zakładu głównego w Kulparkowie — Wydział krajowy stanowczo przemawia za utrzymaniem swych zarządzeń, przez wzgląd na wielką ilość obłąkanych w kraju zostających a niepomieszczonych w zakładzie, przez wzgląd na wykazane niedogodności przy wydalaniu ozdrowieńców i nieuleczalnych, przez wzgląd na przeznaczenie zakładu kulparkowskiego, żeby niebył jedynie zakładem detencyi, lecz zakładem leczniczym, wreszcie przez wzgląd na znaczne korzyści dla funduszu krajowego.

Uzasadniwszy potrzebę pomieszczenia pewnej liczby obłąkanych w Żółkwi i Przemyślu, przedkłada Wydział krajowy oraz sposób uregulowania stosunku tych szpitali do zakładu głównego w Kulparkowie, który jest zawarty w niżej streszczonych wnioskach.

Wysoki Sejm raczy przeto uchwalić:

1) Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia w miarę potrzeby z zakładu obłąkanych w Kulparkowie i pomieszczania w szpitalu żółkiewskim co najwięcej ośmdziesiąt (80) obłąkanych mężczyzn a w szpitalu przemyskim co najwięcej ośmdziesiąt (80) obłąkanych kobiet.

2) W pomienionych szpitalach mogą być pomieszczani tylko obłąkani nieuleczalni, spokojniejsi, którzy jednak w myśl §. 25. lit. b.) statutu dla zakładu kulparkowskiego niemogą być wydaleni z zakładu t. j. przy których zachodzi obawa narażenia publicznego bezpieczeństwa lub publicznej obyczajności.

3) Pomieszczeni w szpitalu żółkiewskim i przemyskim obłąkani mogą być w każdym czasie z tamtejszych szpitali częściowo lub wszyscy odebrani, a gmina Żółkwi a względnie Przemyśla niemoże z tego powodu żadnych podnosić roszczeń do funduszu obłąkanych a względnie krajowego.

4) Wynagrodzenie za pomieszczenie pomienionych obłąkanych ustanawia Wydział krajowy w porozumieniu z gminą Żółkwi a względnie Przemyśla, lecz wysokość tego wynagrodzenia łącznie z wydatkami w ustępie 5tym poszczególnionemi musi być zawsze mniejszą od wysokości każdoczesnej taksy leczenia III. klasy, ustanowionej dla obłąkanych w Kulparkowie.

5) Oprócz wynagrodzenia za utrzymanie chorych ponosi fundusz krajowy jeszcze: koszta przewozu obłąkanych, dodatki do płac dla lekarzy szpitalnych w Żółkwi i Przemyślu, których wysokość oznacza Wydział krajowy, niemniej koszta podróży lustracyjnych dyrektora zakładu kulparkowskiego.

6) Obłąkani umieszczeni w Żółkwi i Przemyślu pozostają i nadal wpisani w protokole stanu chorych zakładu kulparkowskiego, a o ich przeniesieniu doniesie dyrektor zakładu władzy kuratelarnej.

7) Obłąkani w Żółkwi i Przemyślu winni być żywieni wedle normy przez Wydział krajowy ustanowionej i pielęgnowani wedle wskazówek przez Wydział krajowy udzielonych.

8) Lekarz szpitala żółkiewskiego i przemyskiego winien przedkładać dyrektorowi zakładu kulparkowskiego peryodyczne raporta o stanie zdrowia bawiących tam obłąkanych wedle instrukcyi

przez Wydział krajowy po wysłuchaniu dyrektora zakładu kulparkowskiego wydanej, a o ważniejszych wypadkach donosić bezzwłocznie.

9) O każdym wypadku śmierci doniesie bezzwłocznie zarząd szpitali w Żółkwi i Przemyślu dyrektorowi zakładu kulparkowskiego, przedkładając akt oględzin i sekcyi pośmiertnej.

10) Dyrektor zakładu kulparkowskiego winien dwa razy do roku zwiedzić i zlustrować oddział obłąkanych w szpitalu żółkiewskim i przemyskim i zdać sprawę Wydziałowi krajowemu.

Z Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 20. czerwca 1877.

Przewodniczący:
Oktaw Pietruski w. r.
Zastępca Marszałka krajowego.

Sprawozdawca:
Zygmunt Sawczyński w. r.
Zastępca Członka Wydziału krajowego.

Do l. 25806/1876.

Aleg. 15.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie urządzenia latryn w szpitalu Lwowskim.

Wysoki Sejmie!

Konieczna i nieodzowna potrzeba rekonstrukcyi latryn i kanałów w szpitalu Lwowskim była już kilkakrotnie przedmiotem rozpraw Wysokiego Sejmu i została za naglącą uznana.

Już na posiedzeniu dnia 7. Grudnia 1872 wydał Wysoki Sejm uchwałę, aby z funduszów przeznaczonych na konserwacyę i reperacyę budynków w łącznej kwocie 5646 zł. użyć część odpowiednią ze względów hygienicznych i sanitarnych na wyłożenie wychodków trwałym i nieprzepuszczalnym materyałem.

Nim jednak do tej roboty przystąpiono, doniosła Dyrekcya szpitala dnia 12. Kwietnia 1873 o potrzebie rekonstrukcyi kloak i dołu kloacznego a dnia 12. Maja 1873 o potrzebie zakratowania wszystkich okien w wychodkach, gdyż chory w malignie umknął oknem wychodkowem.

Ankiety zebrane w celu rozpoznania sprawy rekonstrukcyi wychodków uznały potrzebę coraz liczniejszych i radykalniejszych przeistoczeń a mianowicie: urządzenia wentylacyi za pomocą kaloryferów, przerobienia siedzeń itp. Wreszcie wskutek doniesienia Dyrekcyi szpitala z dnia 17. Lutego 1875, że wychodki coraz więcej się psują i powietrze zatruwają, zebrano ankietę lekarsko-techniczną pod przewodnictwem członka Wydziału krajowego. Ankieta ta uznała nagłą potrzebę radykalnej rekonstrukcyi rzeczonych wychodków, podając szczegóły w tej mierze.

Na podstawie tego orzeczenia przedłożył Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie, w którem usprawiedliwił, że dla braku odpowiednich funduszów niemógł uskutecznić radykalnej rekonstrukcyi wychodków i przedstawił potrzebę:

a) zupełnego przebudowania dołu kloacznego i wycementowania ścian kloacznych;
b) odnowienia podłogi i sufitów;
c) urządzenia kaloryferu do wietrzenia i postawienia pieców do ogrzewania;
d) urządzenia pisoarów i nowych siedzeń — i
e) wyasfaltowania podłóg.

Na pokrycie tych wydatków żądał Wydział krajowy kwoty 5800 zł., przeznaczonej pierwotnie na urządzenie oświetlenia gazowego.

W załatwieniu wniosku Wydziału krajowego — komisya budżetowa podniosła w swem sprawozdaniu z 12. Maja 1875 do l. 365/s.:

1) że Sejm już w roku 1872 uznał potrzebę naprawy wychodków;

2) że obecnie wszystkie sufity, powały i podłogi są zupełnie zbutwiałe i muszą być usunięte a nowemi zastąpione;

3) że wszystkie tynki muszą być odbite, odwietrzone i chemicznie desinfekcyonowane;

4) że cała wewnętrzna konstrukcya od fundamentów aż pod dach, musi dla urządzenia wentylacyi do szczętu być usunięta i nową konstrukcyą zastąpiona;

5) że dolne zbiorowisko musi być rozebrane, na nowo z kamienia wymurowane i cementem wylane;

6) że spadki dla odpływu muszą być odkopane, do tego zbiorowiska zastosowane i do kanałów wprowadzone;

7) że wszystkie podłogi muszą być asfaltowane, mury cementem wyprawione, a rury spadowe z masy kamiennej urządzone.

Przedstawiając wreszcie, że należyte rozwiązanie kwestyi latrynowej w szpitalach wedle zasad hygieny, jest jednem z najgłówniejszych zadań, gdyż złe urządzenia latrynowe stają się źródłem i ogniskiem różnorodnych chorób — przedstawiła komisya budżetowa Wysokiemu Sejmowi wniosek uchwalenia kwoty 5600 zł. na powyższą rekonstrukcyę.

Na posiedzeniu dnia 20. Maja 1875 uchwalił Wysoki Sejm żądaną kwotę 5600 zł. bez dyskusyi, wszelako tak wniosek komisyi jak i uchwała Sejmu opierały się tylko na przybliżonem obliczeniu kosztów.

Na podstawie tej uchwały polecono architekcie p. Janowskiemu wypracowanie planów i kosztorysów w granicach przyzwolonego kredytu.

Już w trakcie tej pracy okazało się, że przyzwolona suma niewystarczy na należyte urządzenie latryn we Lwowskim szpitalu, Wydział krajowy zamieścił przeto w preliminarzu na r. 1877 na rekonstrukcyę latryn po raz wtóry kwotę 5600 zł. a w wyjaśnieniach zauważył: „Wedle planów i sprawozdań technicznych kwota 5600 zł. przeznaczona na rok 1876 wystarczy zaledwie na rekonstrukcyę latryn w połowie gmachu szpitalnego, preliminuje się zatem takąż samą kwotę na rekonstrukcyę drugiej połowy tj... 5600 zł."

Wysoki Sejm uchwalił na posiedzeniu dnia 24. Kwietnia 1876 bez dyskusyi żądaną kwotę wedle wniosku Wydziału krajowego.

Fundusze przez Wysoki Sejm na urządzenie latrynowe przeznaczone wynoszą przeto:

a) w roku 1876	5600	zł.
b) w roku 1877	5600	„
Razem .	11200	zł.

Dnia 11. Sierpnia 1876 do l. 20539 przedłożył architekta p. Janowski plan i kosztorys rekonstrukcyi wychodków.

Co do systemu oświadczył się pomieniony architekta za systemem beczkowym ze względu na praktyczność tego systemu i mniejszy koszt, w porównaniu z systemem d' Arceta.

Koszta tego urządzenia, pomimo że sprowadzono je do minimum potrzeb i cen — wypadły podług kosztorysu dla jednego a mianowicie prawego pawilonu na . . . . 10189 zł. 77 ct.
a ponieważ oba pawilony są sobie równe i jednej i tej samej potrzebują rekonstrukcyi, —
przeto ten sam wydatek wypada i dla drugiego pawilonu t. j. . . . 10189 zł. 77 ct.
zatem razem . 20379 zł. 54 ct.

Nadto zaleca architekta p. Janowski zastąpienie konstrukcyi z drzewa konstrukcyą żelazną, coby powiększyło koszt przy jednym pawilonie o 4564 zł., i przedstawia, że rury odchodowe winne być żelazne, gdyż iluzyjną jest oszczędność użyć rur kamiennych (steingutowych), które się tłuką i pękają. Objął więc kosztorysem rury żelazne, a gdyby je chciano zastąpić kamiennemi, oszczędzonoby nie więcej jak 400 zł. niżej kosztorysu.

Koszt przerobienia jednego pawilonu tak jak być powinno, t. j. z żelazną konstrukcyą, wynosiłby przeto . . . . . 14753 zł. 77 ct.
a zatem koszt rekonstrukcyi obydwóch pawilonów jeszcze raz tyle, przeto . . . 29507 zł. 54 ct.

Jakkolwiek plan architekty p. Janowskiego z wyjątkiem rur spadowych żelaznych nie przedstawia żadnych innych robót i przeistoczeń jak tylko te, które komisya budżetowa w swem sprawozdaniu z 12. Maja 1875 jako nieodzowne uznała i które wyżej pod 1) do 7) poszczególniono — i jakkolwiek rekonstrukcya latryn we Lwowskim szpitalu jest nadzwyczaj naglącą, niemógł Wydział krajowy przystąpić do jej wykonania wedle wniosku architekty p. Janowskiego głównie z powodu nadzwyczaj rażącej różnicy, jaka zachodzi między uchwaloną przez Wysoki Sejm sumą 11200 zł. a sumą kosztorysową; powtóre z powodu, że pomieniony architekta objął wprawdzie kosztorysem konstrukcyę z drzewa, mając wzgląd na oszczędność, lecz w swem sprawozdaniu zaleca usilnie konstrukcyę żelazną.

Przy tym składzie rzeczy widział się Wydział krajowy spowodowany poddać tę sprawę jeszcze raz rozpoznaniu ankiety lekarsko-technicznej, w której skład powołał Dyrektora szpitala Dra. Głowackiego, Inspektora szpitali Dra. Stelli-Sawickiego, profesora akademii technicznej pana Zachariewicza, naczelnika miejskiego biura budowniczego pana Hochbergera i architektę pana Janowskiego.

Ankieta miała się zastanowić nad następującemi kwestyami:

1) czy niedałoby się osiągnąć jeszcze jakich oszczędności nad kosztorys architekty p. Janowskiego, nie spuszczając jednakże z oka głównego celu, tj. aby kwestya latrynowa w sposób zupełnie zadawalniający została rozwiązaną;

2) czy urządzenie z konstrukcyą żelazną i z rurami spadowemi żelaznemi jest pożądane;

3) ile kosztowałaby rekonstrukcya podobna lewego pawilonu w przybliżeniu.

Ankieta wzięła przedewszystkiem pod rozbiór system urządzenia wychodków w szpitalu Lwowskim i oświadczyła się większością głosów przeciw wnioskowi architekty p. Janowskiego — a za systemem zbiornikowym, czyniąc zależnem rozwiązanie kwestyi o możliwych oszczędnościach od ujęcia w projekt wniosków pod tym względem poczynionych.

Co do konstrukcyi latryn oświadczyli się wszyscy członkowie ankiety za **konstrukcyą żelazną** z rurami spadowemi żelaznemi i oświadczyli, że gdy oba pawilony są równe i symetryczne, koszt rekonstrukcyi lewego pawilonu będzie taki sam jak i prawego.

Dodatkowo do protokołu ankiety przedłożył architekta p. Janowski obszerny wywód popierając swój wniosek o zastosowanie systemu beczkowego.

W obec tej różnicy zdań udzielił Wydział krajowy tę sprawę swemu oddziałowi technicznemu do zaopiniowania przy współudziale Inspektora szpitali.

Oddział techniczny podniósł przedewszystkiem przy współudziale Inspektora szpitali, że rekonstrukcya latryn przy Lwowskim szpitalu jest niezbędną, konieczną i bardzo naglącą, albowiem wszystkie ulepszenia uskutecznione w pomienionym zakładzie, tracą wiele na swej wartości przy złem urządzeniu latrynowem.

Co do systemu oświadczył się oddział techniczny przy współudziale Inspektora szpitali za systemem beczkowym, proponowanym przez architektę p. Janowskiego a przeciw systemowi zbiornikowemu, za którym przemawiała większość ankiety, albowiem idzie tu nie o budowę nowych wychodków, lecz o rekonstrukcyę istniejących — w budynku już istniejącym. System wychodków musi bezwzględnie być zastosowany do istniejącego już kanału odpływowego, który stoi w związku z kanałami miejskiemi. Ani zmieniać tego kanału, ani też budować nowego niemożna. Gdyby według opinii większości ankiety urządzono dół z rozdzielaczem, znajdowałby się on poniżej głównego kanału odpływowego, a przez to zamierzony cel systemu zbiornikowego — chociaż w ogóle i w innych okolicznościach bardzo dobrego — niemógłby być osiągnięty.

Co do kosztów rekonstrukcyi oświadczył oddział techniczny, że wprawdzie ceny materyałów budowlanych (cegła i kamień) znacznie spadły, lecz ponieważ stanowczo i zgodnie ze zdaniem niektórych członków ankiety jest za zatrzymaniem obecnie istniejących wymiarów okien, co pociągnie za sobą pewne zwiększenie kosztów kosztorysem objętych — oszczędność w jednym kierunku uzyskana, pokryje wydatek w innym kierunku nad kosztorys uczyniony.

Zresztą przed ogłoszeniem licytacyi na budowę sprawdzi Wydział krajowy jeszcze raz kosztorys odpowiednio do cen, jakie w chwili rozpisania licytacyi istnieć będą i dołoży wszelkiego starania, żeby uzyskać wszelkie możliwe oszczędności.

Polegając na powyższym wywodzie i idąc za wskazówkami komisyi budżetowej zawartemi w sprawozdaniu z 12. Maja 1875 l. 365, że rozwiązanie kwestyi latrynowej według zasad **hygieny** jest jednem z najgłówniejszych zadań i że nie może być zadaniem komisyi ani też Wysokiego Sejmu zalecać ten lub ów system latrynowy, gdyż należy to do władzy wykonawczej — oświadcza się Wydział krajowy za systemem beczkowym i za konstrukcyą żelazną. Koszt tego urządzenia wynosić będzie wedle kosztorysu architekty p. Janowskiego, sprawdzonego przez oddział techniczny, dla jednego pawilonu . . . . . 14753 zł. 77 ct.
a dla obydwóch . . . . . 29507 „ 54 „

Na pokrycie kosztów rekonstrukcyi latryn uchwalił Wysoki Sejm po dwakroć po 5600 zł.
razem przeto . . . . . 11200 „
wymagałaby przeto rekonstrukcya latryn jeszcze kredytu w wysokości . . 18307 „ 54 „

Lecz ponieważ uchwalona przez Wysoki Sejm na posiedzeniu dnia 20. Maja 1875 kwota w wysokości 5600 zł. została zamieszczona w budżecie funduszu krajowego na rok 1876, przeto może być asygnowaną tylko po koniec Marca 1877, a ponieważ Wydział krajowy z powodów wyżej podanych a mianowicie z powodu różnicy między wysokością kredytu przez Wysoki Sejm uchwalonego a wysokością kosztów kosztorysowych, które przy żelaznej konstrukcyi jeszcze bardziej się wzmogły, niemógł przystąpić do przeprowadzenia rekonstrukcyi latryn — kwota 5600 zł. w budżecie na rok 1876 zamieszczona, niemoże już być użytą na powyższy cel.

Zostaje więc do dyspozycyi tylko kwota 5600 zł. zamieszczona w budżecie na rok 1877, a ponieważ ogólny koszt rekonstrukcyi latryn wynosi wedle kosztorysu 29507 zł. 54 ct., pozostaje do pokrycia jeszcze wydatek w wysokości **23907 zł. 54 ct.**

Przedstawiamy więc Wysokiemu Sejmowi sprawę rekonstrukcyi latryn z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Upoważnia się Wydział krajowy do przeprowadzenia rekonstrukcyi latryn w szpitalu krajowym we Lwowie.

II. Udziela się Wydziałowi krajowemu na ten cel kredytu dodatkowego na rok 1877 w wysokości 23907 zł. 54 ct.

We Lwowie, dnia 27. Lutego 1877.

Oktaw z Siemuszowy **Pietruski**
Zastępca Marszałka krajowego w. r.

Juljan Szemelowski
Zastępca członka Wydziału krajowego w. r.

L. W. 4982/77.

Projekt Wydziału krajowego.

Aleg. 16.

Ustawa

z dnia ..... 187 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o drogach publicznych nieeraryalnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

I. Ogólne postanowienia:

§. 1.

Ustawa niniejsza obejmuje postanowienia o drogach krajowych, powiatowych i gminnych.

Drogami krajowemi są drogi obecnie pod tą nazwą istniejące i te, które ustawą krajową za drogi krajowe uznane zostaną.

Drogami powiatowemi są drogi obecnie pod tą nazwą istniejące i te, które uchwałą Rady powiatowej, lub Sejmu krajowego (§. 2. ustęp 4.) za powiatowe uznane zostaną.

Wszystkie inne drogi do publicznego użytku przeznaczone, są drogami gminnemi. Dla dróg gminnych podzielony zostanie każdy powiat na okręgi drogowe, złożone z jednej gminy i obszaru dworskiego, lub kilku gmin i obszarów dworskich i reprezentowane przez komitety drogowe. Obszary dworskie łączyć można w okręgi drogowe tylko z temi gminami katastralnemi, do których należą. Mosty, przewozy i budowy sztuczne uważane będą za części tej drogi, na której się znajdują; ze względu jednak na szczególną ważność lub kosztowność budowy może zrobić wyjątek od tego prawidła Sejm krajowy, przyjmując koszta budowy lub utrzymania na fundusz krajowy, a co do dróg gminnych także Rada powiatowa, przyjmując one na fundusz powiatowy.

§. 2.

Do zakładania drogi krajowej i do przeistoczenia drogi innej kategoryi na drogę krajową potrzeba uchwały sejmowej.

Do zakładania drogi powiatowej, tudzież do przeistoczenia drogi gminnej na powiatową, potrzeba uchwały Rady powiatowej.

Prócz tego zakładanie dróg krajowych i powiatowych ma poprzedzać pertraktacya z stronami interesowanemi dla zbadania i oznaczenia konkurencyi dobrowolnej tak na rzecz budowy, jak i przyszłej konserwacyi — dla względów zaś politycznych i wojskowych — przyzwolenie właściwych władz, a przy drogach powiatowych także przyzwolenie Wydziału krajowego.

Za drogi powiatowe uznane być mają drogi ważniejsze dla handlowego i przemysłowego ruchu w powiecie, w szczególności zaś te, które miasta i znaczniejsze miasteczka targowe łączą tak między sobą jak i z drogami bitemi, lub stacyami kolei żelaznych. Jeżeliby Rada powiatowa ociągała się z powzięciem takiej uchwały, lub jeżeliby Rady sąsiednich powiatów nie mogły porozumieć się co do założenia drogi, przecinającej dwa lub więcej powiatów i mającej ważność komunikacyjną: natenczas Sejm krajowy po zbadaniu sprawy przez Wydział krajowy i wysłuchaniu zdania Rady powiatowej, może uznać taką drogę za powiatową.

Do zakładania dróg gminnych potrzeba uchwały komitetu okręgu drogowego tudzież przyzwolenia politycznej władzy powiatowej i Wydziału powiatowego.

§. 3.

Własność nieruchoma, na rzecz drogi publicznej potrzebna, winna być nabytą w drodze wywłaszczenia podług istniejących ustaw i przepisów.

§. 4.

Zaniechanie drogi krajowej wymaga: ustawy krajowej — drogi powiatowej: uchwały Rady powiatowej i przyzwolenia c. k. Namiestnictwa i Wydziału krajowego — drogi gminnej: uchwały komitetu okręgu drogowego tudzież przyzwolenia Rady powiatowej i politycznej władzy powiatowej.

Zaniechana droga krajowa nie uznana za powiatową, równie jak zaniechana droga powiatowa, stają się drogami gminnemi, jeżeli służą do użytku publicznego (§. 1. ustęp 4.).

Zaniechana droga do użytku publicznego nie służąca, sprzedaną zostanie na rzecz funduszu tej kategoryi dróg, do której należała. Wydział krajowy dla dróg kra-

jowych, Wydział powiatowy dla dróg powiatowych i gminnych zarządzi bezzwłocznie oszacowanie gruntów przez znawców nieinteresowanych i zawezwie do zapłacenia ceny szacunkowej tych właścicieli, których grunta z drogą się stykają. Jeżeli przez nich cena ta w przeciągu dni 60. od zawezwania złożoną nie zostanie, nastąpi sprzedaż przez licytacyę.

§. 5.

Niniejsza ustawa nie narusza praw i obowiązków opartych na dobrowolnych ugodach, lub innych specyalnych tytułach prawnych co do dróg wszelkich kategoryi.

Ugodę dobrowolną należy podać do wiadomości Wydziału krajowego.

II. Pokrycie kosztów.

§. 6.

Koszta budowy i utrzymania dróg krajowych ponosi fundusz krajowy.

Czy i o ile powiaty, przez które te drogi przechodzą, jeszcze osobno przyczyniać się mają do kosztów budowy i utrzymania dróg krajowych, oznaczonem będzie w każdym przypadku uchwałą sejmową.

§. 7.

Koszta budowy i utrzymania dróg powiatowych ciężą przedewszystkiem na funduszach właściwego powiatu.

Na cele drogowe obowiązaną jest Rada powiatowa nakładać corocznie, w miarę potrzeby, powiatowe dodatki do podatków bezpośrednich w wysokości od 5% do 10% tychże podatków.

Jeżeliby Rada powiatowa ociągała się z dopełnieniem tego obowiązku, a ztąd sprawa komunikacyi doznawała uszczerbku: natenczas Wydział krajowy ma prawo i obowiązek po wysłuchaniu zdania Reprezentancyi powiatowej, wstawić w budżet powiatowy potrzebną kwotę i nałożyć na jej pokrycie, w granicach powyższych, dodatki do podatków bezpośrednich.

Wyższe dodatki do podatków bezpośrednich na potrzeby drogowe uchwalić może Rada powiatowa tylko w granicach zakreślonych ustawą o Reprezentacyi powiatowej.

Prestacye (§. 9.) użyte być mogą tylko na rzecz takiej drogi powiatowej, która po ogłoszeniu niniejszej ustawy wyłączoną została z kategoryi dróg gminnych, należących do okręgu drogowego.

*

§. 8.

Koszta budowy i utrzymania dróg gminnych ponoszą wspólnie gminy i obszary dworskie, należące do okręgu drogowego.

A to:

a) prestacyami,

b) składką pieniężną.

§. 9.

Prestacye.

Źródłem funduszu dróg gminnych w okręgu drogowym są przedewszystkiem prestacye.

Każda rodzina, a względnie partya prowadząca samoistne gospodarstwo domowe, zamieszkała w gminie, lub na obszarze dworskim, należących do okręgu drogowego, odrabia rocznie trzy dni piesze.

Kto opłaca podatek bezpośredni, uiszcza, niezależnie od prestacyi osobistej, rocznie: od przepisanej mu w obrębie okręgu drogowego sumy podatkowej, nie przenoszącej sześciu złotych reńskich: jeden dzień pieszy, lub tegoż wartość pieniężną — od kwoty zaś wyższej: po pół dnia pieszego od każdych trzech złotych reńskich przepisanego podatku bezpośredniego.

Wszakże wolno będzie zarządowi, w razie uznanej przez niego potrzeby, zmienić robotę pieszą na ciągłą: w stosunku czterech dni pieszych do jednego parobydlanego dnia ciągłego z dodaniem parobka do każdego zaprzęgu.

Zamiany takiej żądać można jednak tylko od kontrybuenta posiadającego potrzebny inwentarz roboczy i uiszczającego prestacyę w naturze.

Zarząd drogowy winien prestacye przypadające w okręgu drogowym zużyć w całości, nie uiszczone zaś w terminie: wykonać, w razie potrzeby, niezwłocznie, na koszt obowiązanego lub przenieść na rok następny, a zasób pieniężny, pozostały z wykupna prestacyi (§. 13.), po opędzeniu wydatków rocznych, przelać do funduszu rezerwowego.

Gdyby jednak ilość prestacyi w pewnym okręgu drogowym przewyższała potrzebę: natenczas Wydział krajowy po przekonaniu się zniżyć może odpowiednio wymiar prestacyi z zachowaniem wszakże stosunku prestacyi osobistych do prestacyi od podatków.

§. 10.

Za podstawę do obliczenia prestacyi rocznej służyć będą spisy rodzin, a względnie partyi i opłacających podatki bezpośrednie.

Spisy te będą układane co lat 3 według stanu, jaki się znajdował w gminie i na obszarze dworskim dnia 31go grudnia.

§. 11.

Wolni od prestacyi są:

1) Osoby ustawą gminną uwolnione od ciężarów gminnych, o ile nie posiadają własności odpowiednio opodatkowanej, osoby zostające w zupełnem ubóstwie a z powodu wieku, słabości lub wątłego zdrowia niezdolne do roboty i nie mające w rodzinie członków do niej zdolnych.

2) Od uiszczenia prestacyi od podatku wolne są fundusze gmin, zakładów gminnych i powiatowych, tudzież towarzystwa zaliczkowe.

3) Mieszkańcy miast posiadających odrębne statuty gminne.

§. 12.

Robota dzienna rozpoczyna się od 1. kwietnia do końca września o godzinie 7. z rana, a od 1. października do końca marca o godzinie 8. z rana i trwa do zachodu słońca.

§. 13.

Robociznę prestacyjną można wykonać w naturze, a to: osobiście lub przez zastępcę uzdolnionego, wolno też wykupić się od niej w całości, lub częściowo, przez złożenie jej wartości pieniężnej, z potrąceniem piątego procentu, w przeciągu sześciu tygodni od dnia ogłoszenia repartycyi.

W razie potrzeby gotowizny uznanej za niezbędną przez zarząd drogowy, uiszczoną być musi w gotowiznie prestacya przypadająca od podatku.

W razie zaś ociągania się mieszkańców gminy, lub obszaru dworskiego od wykonania należnej prestacyi w naturze: może zarząd drogowy uchwalić ażeby ociągający się spłacali w gotowiznie wartość całej prestacyi.

Kontrybuentom odrabiającym prestacyę w naturze wyznaczoną będzie o ile możności robota wymiarowa.

§. 14.

Składka pieniężna.

O ile prestacye (osobiste i od podatków) i inne źródła funduszu dróg gminnych nie wystarczają na budowę i utrzymanie dróg gminnych w okręgu drogowym, może komitet tegoż okręgu uchwalić składkę pieniężną, do której każdy opłacający podatki bezpośrednie obowiązany jest przyczyniać się w miarę tychże podatków, przepisanych mu w obrębie okręgu drogowego.

Składka pieniężna na potrzeby drogowe nie może, wyjąwszy przypadek nie cierpiący zwłoki, wynosić w ciągu jednego roku więcej niż 5 centów od jednego złotego reńskiego.

Wyjątkowe nałożenie wyższej składki pieniężnej w wypadku nie cierpiącym zwłoki, należy następnie usprawiedliwić przed Wydziałem powiatowym.

Składka pieniężna nie wchodzi do budżetu gminnego.

Jeżeliby komitet okręgu drogowego nie uchwalił potrzebnej składki pieniężnej a ztąd sprawa komunikacyi gminnej doznawała uszczerbku: natenczas Wydział powiatowy, a w drodze odwołania się Wydział krajowy ma prawo i obowiązek wstawić w budżet okręgu drogowego potrzebną kwotę i nałożyć na jej pokrycie w granicach powyższych składkę pieniężną, w miarę opłacanych podatków bezpośrednich.

Składka pieniężna na potrzeby dróg gminnych ma być pobieraną przez te same organa i ściągana za pomocą tych samych środków co podatki.

§. 15.

Do funduszu krajowego jak również do funduszu dróg powiatowych i funduszu dróg gminnych w okręgu wpływają jeszcze:

1) Datki fabryk i przedsiębiorstw zużywających niezwykłym sposobem drogę nieomyconą, tudzież datki kolei żelaznych.

2) Dochody z myta.

3) Kary pieniężne za przekroczenia policyi drogowej, kary dyscyplinarne (§§. 29 i 34) i wynagrodzenia za szkody zrządzone na drogach.

4) Własne dochody zarządu dróg, jak n. p. ze sprzedaży starych materyałów, niepotrzebnych gruntów i budynków, z wydzierzawienia trawy i t. p.

5) Ofiary dobrowolne lub datki uiszczane na mocy specyalnych tytułów (§. 5).

A. do funduszu dróg powiatowych i gminnych także:

6) Odsetki od własnych kapitałów — i

7) Subwencye. —

Datki fabryk, przedsiębiorstw i kolei żelaznych, jak również dochody z myta na drogach powiatowych i gminnych tudzież subwencye, służą tylko dla tych dróg i przedmiotów, dla których są przeznaczone.

§. 16.

Datki fabryk, przedsiębiorstw i kolei żelaznych.

Jeżeli użytkowanie kopalń lub kamieniołomów, albo inne przedsiębiorstwo wyłącznie fabryczne drogę nieomyconą niezwykłym sposobem zużywa lub psuje, wykonywujący przedsiębiorstwo obowiązany będzie do osobnych datków na rzecz tej drogi.

Wysokość tych datków i sposób ich uiszczania należy oznaczyć dobrowolną ugodą między Wydziałem po-

wiatowym a stroną. Jeśli nie przyjdzie ugoda do skutku, orzeka Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem. Wysokość tych datków ma być wedle możności zastósowaną do tej miary, w jakiej zużycie drogi przez przedsiębiorstwo powiększa koszta jej utrzymania.

Niemniej też przyczyniać się będą przedsiębiorstwa kolei żelaznych osobnymi datkami do budowy i utrzymania publicznych dróg dojazdowych, łączących stacye kolei żelaznych z najbliższemi drogami bitemi, miastami i miasteczkami. Wysokość tych datków nie może przechodzić *połowy* kosztów ogólnych, chyba że przedsiębiorstwo kolejowe na mocy koncesyi lub specyalnej ustawy jest obowiązane do zupełnego onychże pokrycia.

Po zbadaniu sprawy na miejscu przez Wydział powiatowy w porozumieniu z polityczną władzą powiatową i przeprowadzeniu rokowań z przedsiębiorstwem dotyczącej kolei żelaznej co do wysokości datków i sposobu ich uiszczania: Wydział krajowy zatwierdzi dobrowolną ugodę zawartą w tej mierze między Wydziałem powiatowym a stroną, w braku zaś onej, lub gdy się na nią nie zgadza, wyda orzeczenie w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Jeżeli to porozumienie nie nastąpi, rozstrzyga Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu.

§. 17.

Myta.

Myta: drogowe, mostowe, przewozowe i kopytkowe, stanowią przedmiot osobnych ustaw, rozporządzeń i koncesyi mytniczych.

Strona prywatna, pobierająca myto na podstawie koncesyi mytniczej, obowiązaną jest aż do wygaśnienia nadanego jej prawa, utrzymywać przedmiot omycony własnym kosztem i w należytym stanie.

Miejsce dla stacyi mytniczych na drogach powiatowych i gminnych oznacza Wydział powiatowy w porozumieniu z polityczną władzą powiatową.

Spory co do uwolnienia od myta rozstrzygają władze rządowe.

§. 18.

Subwencye.

Do budowy albo rekonstrukcyi drogi powiatowej lub gminnej, ważnej pod względem komunikacyi, a zbyt kosztownej dla powiatu lub dla okręgu drogowego, może być udzielone bezzwrotne wsparcie, lub bezprocentowa pożyczka z funduszu krajowego.

Takaż subwencya może mieć miejsce z funduszu dróg powiatowych dla dróg gminnych.

W razie niezbędnej potrzeby i po wyczerpaniu środków wskazanych §§. poprzedniemi udzieloną być może

wyjątkowo subwencya z funduszu krajowego, także do konserwacyi drogi powiatowej lub gminnej, ważnej pod względem komunikacyi.

§. 19.

Jeżeli droga krajowa, powiatowa lub gminna przechodzi przez miejską lub wiejską osadę i jedynie z powodu szczególnych potrzeb tych osad wymaga większych kosztów na budowanie ścieków, kanałów, bruków i t. p.: całą z tąd wynikającą nadwyżkę kosztów budowy i utrzymania ponosi miejscowa osada.

§. 20.

Jeżeli z powodu uwzględnionych życzeń mieszkańców, zatem w interesie pewnej osady, drodze krajowej, powiatowej lub gminnej miałby być nadany kierunek przecinający tę osadę, która inaczej, bez uszczerbku powszechnego ruchu mogłaby być pominiętą, natenczas osada ta ponosi sama nadwyżkę wydatków kosztowniejszej budowy, spowodowaną przez zmianę zamierzonego kierunku drogi.

§. 21.

Dopóki droga uznana za krajową, lub powiatową nie będzie mogła być oddaną w całości lub w części do użytku publicznego, komunikacya w kierunku tejże drogi winna być utrzymywaną kosztem tych, którzy do jej utrzymania byli przedtem obowiązani.

§. 22.

Jeżeli komunikacya przez wypadki elementarne, jak n. p. zaspy śniegowe, powodzie i t. p. została zagrożoną, lub całkowicie przerwaną, natenczas obowiązani są do robót niecierpiących zwłoki, za wynagrodzeniem, mieszkańcy osady najbliższej miejsca, w którem robota ma być wykonaną. Rada powiatowa oznaczy okrąg osad, które — i kolej, w jakiej osady te mają być powoływane do wykonywania takich robót.

Wynagrodzenie oznacza Wydział krajowy co do dróg krajowych, Wydział powiatowy co do dróg powiatowych, a komitet okręgu drogowego co do dróg gminnych.

III. O zakresie działania

Reprezentacyi i władz autonomicznych w sprawach drogowych o ile nie jest oznaczony w paragrafach poprzedzających.

§. 23.

Sejm krajowy. Sejm krajowy stanowi:

1) o funduszach potrzebnych na budowę i utrzymanie dróg krajowych;

2) o zasiłku z funduszu krajowego na rzecz dróg powiatowych i gminnych (§. 18.).

§. 24.

Wydział krajowy.

Wydział krajowy:

1) prowadzi cały techniczny i administracyjny zarząd dróg krajowych, a naczelny nadzór nad budową i utrzymaniem dróg powiatowych i gminnych, tudzież nad ich funduszami i wydaje w granicach niniejszej ustawy i w celu jej przeprowadzenia potrzebne rozporządzenia i instrukcye;

2) oznacza, jakiemi środkami Rada powiatowa ma się przyczyniać do kosztów budowy i utrzymania dróg powiatowych oraz w jakim porządku i czasie drogi te mają być budowane, a jeżeli się przekona, że roboty drogowe postępują zbyt powolnie lub nie są prowadzone umiejętnie i z należytą oszczędnością, natenczas ma prawo i obowiązek objąć zarząd bezpośredni;

3) mianuje, — jeżeli tego uzna potrzebę — delegatów lub komitety dla spraw drogowych, oznaczając ich zakres działania;

4) wyznacza w granicach dotacyi sejmowej wsparcie lub bezprocentową pożyczkę z funduszu krajowego na rzecz dróg powiatowych i gminnych (§. 18.);

5) stanowi cenę wykupna prestacyi w powiecie, jeżeli Rada powiatowa tego obowiązku w należytym czasie nie dopełni (§. 25.);

6) rozstrzyga spory między Radami powiatowemi co do kierunku dróg powiatowych — również jak między komitetami okręgów drogowych, nie należących do tego samego powiatu: co do kierunku dróg gminnych — i w ogólności rozstrzyga sprawy drogowe w drodze odwołania się doń wniesione.

§. 25.

Rada powiatowa.

Rada powiatowa:

1) nadzoruje zarząd funduszu dróg powiatowych;

2) oznacza ceny wykupna robocizny pieszej (§. 13) przynajmniej na trzy miesiące przed rozpoczęciem każdego roku administracyjnego;

3) stanowi o zasiłku z funduszu dróg powiatowych na rzecz dróg gminnych;

4) dzieli powiat na okręgi drogowe (§. 1. ustęp 4.) na podstawie stosunków miejscowych i z uwzględnieniem ogólnej instrukcyi przez Wydział krajowy wydać się mającej;

5) oznacza, jaka część przestacyi (§. 9.) ma być użyta w okręgu drogowym, na rzecz drogi gminnej, przeistoczonej na powiatową (§. 7. ustęp 5.), pozostawiając wszakże na potrzeby dróg gminnych w okręgu pozostałych, taką ilość prestacyi, jaka tym potrzebom odpowiada.

§. 26.

Wydział powiatowy.

Wydział powiatowy:

1) prowadzi cały techniczny i administracyjny zarząd dróg powiatowych, utrzymuje ich inwentarz, przedstawia Wydziałowi krajowemu corocznie projekty i budżety drogowe do zatwierdzenia i zdaje z końcem każdego roku sprawę o stanie dróg powiatowych i gminnych tudzież o ich funduszach: Wydziałowi krajowemu i Radzie powiatowej;

2) nadzoruje komitety drogowe co do budowania i utrzymywania dróg gminnych, a mianowicie czuwa nad całością funduszu dróg gminnych, sprawdza i prostuje corocznie preliminarze i projekty dróg gminnych, zatwierdza ich budżety, odbywa przynajmniej raz w roku rewizyę wszystkich dróg gminnych i przekonuje się, czy prestacye drogowe zostały zużyte;

3) przeznacza w granicach dotacyi wsparcie lub bezzwrotną pożyczkę z funduszu dróg powiatowych na rzecz dróg gminnych (§. 18.);

4) rozstrzyga spory i rekursy w sprawach dróg gminnych;

5) przedkłada Wydziałowi krajowemu na żądanie daty statystyczne, tyczące się dróg powiatowych i gminnych;

6) kieruje budową i utrzymaniem dróg krajowych o ile ta czynność została mu przez Wydział krajowy poruczoną;

7) mianuje dla każdego okręgu drogowego w powiecie jednego członka i tegoż zastępcę także z poza grona swego a do załatwienia specyalnych spraw drogowych delegatów, których zakres działania oznacza.

§. 27.

Komitet okręgu dróg gminnych.

Komitet okręgu dróg gminnych jest organem zarządzającym i uchwalającym w sprawach dróg gminnych i uchwały jego w tym zakresie powzięte mają moc obowiązującą dla wszystkich gmin i obszarów dworskich, należących do okręgu drogowego.

Komitet nie może powziąć uchwały, jeżeli więcej, niż połowa członków nie jest na posiedzeniu obecną.

Do ważności uchwały potrzebna jest bezwzględna większość głosów obecnych.

W razie równości głosów rozstrzyga Wydział powiatowy.

Kto nie może być obrany członkiem Rady gminnej lub sprawować urzędu przełożonego obszaru dworskiego, nie może być członkiem komitetu.

Urząd członka komitetu jest bezpłatny.

Siedzibę komitetu oznacza sam komitet.

Od uchwały lub orzeczenia komitetu odwołać się można do Wydziału powiatowego.

Skład komitetu.

§. 28.

Komitet okręgu drogowego składa się:

a) z przepisanej poniżej ilości członków wybranych przez Rady gminne;

b) z przepisanej ilości członków reprezentujących obszary dworskie;

c) z członka mianowanego przez Wydział powiatowy.

Rada gminy połączonej z obszarem dworskim i stanowiącej dla siebie okrąg drogowy, wybiera dwóch członków do komitetu drogowego, Rada zaś każdej innej gminy wybiera jednego członka.

Każdy obszar dworski, należący do okręgu drogowego, ma w komitecie drogowym jednego reprezentanta.

Posiadacz obszaru dworskiego reprezentuje sam swój obszar albo też mianuje pod swoją odpowiedzialnością inną osobę.

Współposiadacze obszaru dworskiego mianują członkiem komitetu jednego z pośród siebie, albo inną osobę.

Każdy członek komitetu ma zastępcę.

Wybór i rozwiązanie komitetu.

§. 29.

Wydział powiatowy i Rada gminna, wybierają członków komitetu drogowego na czas trwania swego peryodu wyborczego.

Wydział krajowy może unieważnić wybór w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Aż do ukonstytuowania się nowego komitetu drogowego pozostają dawni członkowie w urzędzie.

W razie opróżnienia w ciągu peryodu wyborczego posady członka komitetu lub jego zastępcy, należy dokonać nowego wyboru najpóźniej do dni 14. na czas jeszcze pozostały.

W miejsce członka komitetu ubywającego przed końcem peryodu wyborczego lub nie mogącego brać udziału

w czynnościach komitetu, powoła przewodniczący do komitetu zastępcę.

Przewodniczącego wybiera komitet z grona swego.

Gdyby komitet nie mógł się ukonstytuować dla braku kompletu lub z jakichkolwiek bądź powodów, Wydział powiatowy zamianuje w porozumieniu z c. k. Starostwem komitet prowizoryczny na czas potrzeby.

Co do obowiązku przyjęcia wyboru na członka komitetu, ustąpienia z posady, nałożenia grzywien na członków wzbraniających się przyjąć wybór, nie chcących przyjętego urzędu dalej sprawować, lub nie usprawiedliwiających swej nieobecności na posiedzeniu komitetu, również jak i co do rozwiązania komitetu okręgu drogowego, zastosowane być mają analogiczne postanowienia §§. 20. 25. 42. i 109. ustawy gminnej.

Grzywny wymierza Wydział powiatowy.

Przeciw takiemu orzeczeniu Wydziału powiatowego, służy odwołanie się do Wydziału krajowego.

Kara pieniężna wpływa na rzecz dróg gminnych w okręgu.

Zakres działania.

§. 30.

Komitet okręgu drogowego:

1) prowadzi cały techniczny i administracyjny zarząd dróg gminnych w okręgu, orzeka o uwolnieniu osób w §. 11. ust. 1. wskazanych, od prestacyi drogowych, stanowi o sposobie użycia funduszu dróg gminnych i załatwia rachunki roczne;

2) utrzymuje kataster dróg gminnych, uchwala corocznie na podstawie tego katastru preliminarz robót i budżet tych dróg i utrzymuje ich inwentarz;

3) mianuje — do wykonywania zarządu — zawiadowcę dróg gminnych w okręgu, także z poza grona swego i oznacza zakres jego działania;

4) czuwa pod własną odpowiedzialnością nad należytym stanem dróg gminnych w okręgu, oraz nad tem, ażeby wszelkie prestacye i składki pieniężne (§§. 9 i 14) na rzecz dróg gminnych w okręgu uiszczane były w sposób właściwy i na czasie;

5) przedkłada na żądanie Wydziału powiatowego wszelkie wyjaśnienia i daty dróg publicznych się tyczące;

6) kieruje budową i utrzymaniem dróg powiatowych w okręgu drogowym o ile ta czynność została mu przez Wydział powiatowy poruczoną.

Regulamin.

§. 31.

Porządek czynności i postępowania, tok instancyi, sposób zawiadywania majątkiem, określenie odpowiedzialności komitetu okręgu dróg gminnych, również zasady co do ustanowienia służby drogowej i dyscyplinarnej nad nią władzy, oznaczy osobny regulamin, który Wydział krajowy wyda w granicach określonych ustawą niniejszą i analogicznemi postanowieniami ustawy gminnej.

§. 32.

Zwierzchność gminna.

Zwierzchność gminna:

1) sporządza spis kontrybuentów w gminie;

2) ogłasza składkę pieniężną i rozkład prestacyi oraz ceny wykupna robocizny;

3) użycza komitetowi okręgu drogowego wszelkiej pomocy w zarządzie dróg gminnych i ma według jego zarządzenia i pod jego odpowiedzialnością wykonywać czynności, które jej tenże poruczy;

4) sprowadza na miejsce roboty kontrybuentów, uiszczających prestacye w naturze (§. 13) również dostarcza robotników do wykonywania róbót, spowodowanych wypadkami elementarnymi (§. 22).

§. 33.

Przełożony obszaru dworskiego.

Przełożony obszaru dworskiego sprawuje analogicznie te same czynności na obszarze dworskim, które zwierzchność gminna obowiązaną jest wykonywać na obszarze gminnym.

IV. Środki zaradcze.

§. 34.

Jeżeliby Rada powiatowa lub Wydział powiatowy zaniedbywały w czemkolwiekbądź swe obowiązki, Wydział krajowy zaradzi temu w sposób, jaki za odpowiedni uzna na koszt i stratę powiatu. Taka sama władza przysługuje Wydziałowi powiatowemu nad komitetem okręgu drogowego, Radą gminną, zwierzchnością gminną i przełożonym obszaru dworskiego. a nadto może Wydział powiatowy członka zwierzchności gminnej i przełożonego obszaru dworskiego, zaniedbującego swoje obowiązki, skazać na grzywny aż do 20 zł. w. a.

Władza ta przechodzi na Wydział krajowy, jeżeli Wydział powiatowy nie wykonuje jej należycie.

Koszta komisyi wywołane przez żalącego się ponosi tenże, jeżeli zażalenie za niesłuszne uznanem zostało, w przeciwnym razie ponosi je dotyczący fundusz drogowy.

V. Nadzór rządowy.

§. 35.

Władza polityczna ma prawo i obowiązek czuwania, aby dróg publicznych każdy bez przeszkody mógł używać, tudzież, ażeby przez zaniedbanie drogi bezpieczeństwo osób i własności nie było zagrożone. W razie więc takiego zaniedbania zażąda zaradzenia od sprawującego bezpośrednią administracyę, a gdy krok ten zostanie bezskutecznym lub w razie niebezpieczeństwa, zarządzi stosowne środki na koszt obowiązanych i właściwy zarząd drogowy niezwłocznie o tem zawiadomi.

Ustawa niniejsza nie narusza przyznanego w ustawie gminnej i w ustawie o reprezentacyi powiatowej władzom rządowym prawa nadzoru nad reprezentacyą gminną i powiatową i systowania uchwał tych reprezentacyi. Toż samo prawo przysługuje władzom rządowym względem komitetu okręgu drogowego.

VI. Odwołanie się do wyższej władzy i przedstawienia.

§. 36.

Wszystkie odwołania się do wyższej władzy autonomicznej i przedstawienia, winny być wniesione w przeciągu dni 14. do tej władzy, która orzeczenie wydała lub jest organem wykonawczym reprezentacyi, która uchwałę powzięła. Jeżeli reprezentacya lub władza, która orzeczenie wydała, uważa odwołanie się do władzy wyższej za słuszne, natenczas przyjąć je może jako przedstawienie i zmienić swoje pierwotne orzeczenie.

Od orzeczeń władzy politycznej, wydanych z mocy §. 35. niniejszej ustawy, można odwołać się do c. k. Namiestnictwa, które rozstrzyga sprawę w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

VII. Egzekucya.

§. 37.

Prestacye, wykupno od prestacyi, dodatki do podatków, składki pieniężne na rzecz dróg gminnych, koszta

poniesione w skutek przedsięwzięcia środków zaradczych na koszt i stratę powiatu, okręgu dróg gminnych, gminy, przełożonego obszaru dworskiego, członka zwierzchności gminnej równie jak i kontrybuentów; kary dyscyplinarne, wynagrodzenia za szkody zrządzone na drogach, kary policyjne za przekroczenia przepisów drogowych, należytości wynikające z ugody dobrowolnej (§. 5.) zatwierdzonej przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, datki z powodu niezwykłego zużycia drogi i datki kolei żelaznych (§. 16.), tudzież koszta postępowania wykonawczego, ściągane będą w drodze egzekucyi politycznej.

Do prowadzenia tej egzekucyi powołanym jest względem gmin i obszarów dworskich starosta powiatowy, względem kontrybuentów w gminie zwierzchność gminna, a względem kontrybuentów na obszarze dworskim przełożony tegoż obszaru. Według okoliczności może jednak starosta z ominięciem gminy, a względnie obszaru dworskiego, jako całości, przystąpić do egzekucyi wprost przeciw pojedynczym kontrybuentom.

Zamiast ściągnięcia prestacyi w naturze lub w pieniądzach, można także w drodze egzekucyi zarządzić wykonanie roboty na koszt obowiązanego i ściągnąć od niego poniesione przez to wydatki.

VIII. Postanowienia końcowe.

§. 38.

Ustawa ta obowiązywać będzie w rok od dnia ogłoszenia jej w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych, z którym to dniem ustawa z dnia 18. sierpnia 1866. r. o prestacyach i kompetencyi co do dróg publicznych, traci moc obowiązującą.

§. 39.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Z drukarni A. Waydowicz (przedtem M. F. Poremby), we Lwowie 1877.

L. W. kr. 4.982/877.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o projekcie Ustawy drogowej.

Wysoki Sejmie!

I. Główny powód żądania reformy ustawy drogowej i trudności w rozwiązaniu tej kwestyi.

Głównym powodem tak często objawiającego się żądania reformy ustawy drogowej było od pierwszej chwili postanowienie §. 12. ustawy drogowej z 1866. roku, wedle którego gmina daje robotę, a obszar dworski dostarcza materyału drewnianego, potrzebnego do budowy i utrzymania dróg gminnych. Wszystkie wnioski w tym przedmiocie czynione, dążyły do usunięcia a przynajmniej do zmodyfikowania tego postanowienia, które nakładając inną powinność drogową na gminę a inną na obszar dworski i nie określając liczebnie stosunku jednej prestacyi do drugiej: nie daje podstawy do słusznego rozkładu ciężaru drogowego między gminę a obszar dworski. Wszakże, gdy szło o postawienie natomiast zasady innej : wyszły dopiero na jaw wszystkie trudności.

Czynione były rozmaite propozycye, żadna jednak nie potrafiła skupić około siebie większości sejmowej i o kwestyę prestacyi rozbijała się dotąd zawsze reforma ustawy drogowej.

Wydział krajowy, który od 1872. r. podnosił już cztery razy w Wysokim Sejmie bezskutecznie reformę ustawy drogowej, nie spuścił z oka tej nader ważnej i żywotnej dla kraju sprawy, a zbadawszy ją ponownie przedstawia Wysokiemu Sejmowi nie tylko swój wniosek, lecz zarazem wszystkie możliwe podstawy do rozwiązania tej kwestyi, która z natury swojej jest tak skomplikowaną, tyle łączy w sobie odmiennych interesów, że pomyślne jej rozwiązanie należy do najtrudniejszych zadań ustawodawczych.

Ta trudność nam tłumaczy, dlaczego np. Prusy nie mają dotąd jednolitej ustawy drogowej pomimo, iż od kilkudziesięciu lat nad nią pracują. Jeszcze w 1808. r. rozpoczęto tam prace, mające na celu radykalną zmianę prowincyonalnych praw drogowych. Osobna komisya złożona w 1820. r. wypracowała projekt pierwszy, który około 1830. r. oddany został komisyi rewizyjnej do objawienia opinii. Zanim jednak praca rewidenta mogła być wziętą pod obrady, wznowiły sprawę niektóre sejmy prowincyonalne. Nowa, z radców ministerstwa złożona komisya ukończyła wypracowanie projektu w 1833. r. Po dłuższych obradach udzieliło ministeryum stanu projekt ten w 1836. r. prowincyonalnym deputatom stanowym do objawienia opinii. Na podstawie tej opinii wypracowała komisya, złożona przez ministerstwo stanu, nowy projekt, który w 1837. r. przełożony został sejmom prowincyonalnym. Zdania w sejmach objawiane spowodo-

wały nowe zmiany. Postanowieniem królewskiem z 1842. r. przekazany został nowy projekt radzie stanu do zbadania i objawienia opinii. Rada stanu ukończyła w części tylko swe obrady, gdy dalsze prace przerwano w 1848 r. Wkrótce potem podjęło na nowo sprawę ministeryum handlu i komunikacyi publicznych. Projekt wypracowany w 1857. r. udzielony został sądowym i administracyjnym władzom prowincyonalnym do objawienia opinii. Uczynione propozycye były podstawą nowego projektu przełożonego w 1862. r. sejmowi monarchii. Projekt ten został jednak przez rząd cofnięty. W 1865. r. wniósł rząd do sejmu nowy projekt, który atoli zatwierdzenia nie uzyskał. Natomiast wyraziła tak Izba deputowanych, jak i Izba panów życzenie, ażeby rząd bez dalszej zwłoki i nie czekając reformy gminnej i prowincyonalnej wniósł projekt nowy. Z polecenia tego wywiązał się rząd 1875. roku, przedstawiając projekt ustawy drogowej, którego losów dalszych jeszcze nie znamy.

Trudność uregulowania kwestyi drogowej była również powodem licznych reform w ustawodawstwie drogowem krajów austryackich. W okresie autonomicznym wydane zostały pierwsze ustawy drogowe w 1863: dla Austryi dolnej, Salzburga, Szląska i Wybrzeża; w 1864. r.: dla Austryi górnej, Karyntyi, Krainy, Czech i Bukowiny; w 1865: dla Moraw, w 1866: dla Galicyi i Styryi, w 1870: dla Tyrolu a w 1873: dla Dalmacyi.

Wiele z tych ustaw jednak zmieniono potem lub zniesiono i zastąpiono nowemi.

W Austryi dolnej była reforma ustawy drogowej na porządku dziennym od chwili wydania pierwszej ustawy w 1863. aż do 1875. r. — W przeciągu lat dwunastu zmieniał kraj ten sześć razy ustawę drogową, w części lub w całości.

Prócz Austryi dolnej zmieniały swe ustawy drogowe w okresie autonomicznym następujące kraje austryackie: Austrya górna, Karyntya, Bukowina, Kraina, Salzburg, Styrya, Czechy, Morawy, Szląsk i Wybrzeże.

Nie mniejsze też trudności i liczne reformy ustaw drogowych napotykamy: w Badeńskiem, w królestwie kongresowem, w Węgrzech, gdzie przygotowują się obecnie do nowej reformy, a nawet w konserwatywnej Anglii, której prawo drogowe uległo w 1836. r. zmianie kardynalnej, a jednak bez zmian nowych obejść się nie może.

Praktyczny zmysł Francuzów najłatwiej potrafił pokonać te trudności i ustawa drogowa z 21. maja 1836. r., która wydała tak świetne owoce, jest wzorem w ustawodawstwie komunikacyjnem o tyle jednak trudnym do naśladowania o ile nie ma kwestyi bardziej zależnej od lokalnych stosunków, stanu ekonomicznego i społecznego, aniżeli kwestya drogowa.

II. Dwa systemy prestacyi drogowych.

Rozpatrując się w ustawodawstwie drogowem innych państw i krajów, widzimy dwa główne systemy prestacyi drogowych: jeden, który wymaga stałej mniej więcej z góry określonej powinności drogowej, — drugi zaś system, który nie przeznacza żadnego stałego zasobu i ciężar drogowy stosuje do każdorazowej potrzeby drogowej. — Pierwszy system znajdujemy we Francyi, Belgii, Węgrzech, w królestwie kongresowem, drugi: we wszystkich krajach austryackich, w Prusiech i w Badeńskiem.

Myślą przewodniczącą ustanowieniu stałej prestacyi jest z jednej strony jednostajny i ile możności niezmienny rozkład ciężaru drogowego na wszy-

stkich obywateli kraju — z drugiej zaś strony utworzenie na cele drogowe stałego zasobu, którego przewyżka nad zwykłą potrzebę daje możność ciągłego postępu w gospodarstwie drogowem.

System ten opiera się na tej regule ekonomicznej, iż rozwój środków komunikacyjnych nigdy ustawać nie powinien, albowiem każde polepszenie komunikacyi pociąga za sobą zmniejszenie zużycia mechanicznej siły pociągowej na korzyść ogólnej produkcyi i zapewnia społeczeństwu znakomite zyski przez zmniejszenie kosztów transportu.

Główną przedstawicielką tego ekonomicznego systemu prestacyi drogowych jest Francya, która oszczędzając już rocznie na kosztach przewozu po drogach bitych miliardy franków, nie ustaje jednak w dążeniu do polepszenia swych komunikacyi.

Ustanowiwszy w 1836. r. na rzecz dróg wicynalnych prestacyą w robociźnie (3 dni) i stały dodatek (5 centymów od 1 franka) do podatków bezpośrednich, posiadać będzie wkrótce około 500.000 kilometrów dróg bitych, przemieniając wszystkie drogi gminne na budowane sposobem szosowym; a łatwo przewidzieć, iż w niedalekiej przyszłości pokryje się dla większych transportów siecią kolei konnych, które dozwolą jej robić jeszcze większe oszczędności na kosztach transportu.

Podobne dążenie do ciągłego rozwoju dróg widzimy w Belgii.

Nie w tym stosunku, zawsze jednak bardzo znakomite rezultaty przedstawia system prestacyi stałych w królestwie kongresowem, osobliwie w tym czasie, w którym dozwolonem mu było, rozwijać się na gruncie ustawodawstwa krajowego. Od roku 1816, — t. j. od wydania pierwszej ustawy szarwarkowej, wedle której pobierano rocznie z dymu ciągłego po 6 dni ciągłych i 4 dni piesze, a z dymu pieszego po 10 dni pieszych — aż do 1870. r., w którym zamiast szarwarku znacznie zniżonego ustanowiono opłatę szarwarkową, zbudowano w królestwie kongresowem, przeważnie za pomocą prestacyi stałych, około 4.300 kilometrów dróg bitych i urządzono należycie około 24.000 kilometrów dróg średnich, pokrywających kraj siecią dróg poprzecznych i podłużnych.

W Węgrzech w jednym tylko pogranicznym komitacie Spiskim, mającym kilkadziesiąt mil kwadratowych powierzchni, zbudowano około 500 kilometrów dróg bitych, czerpiąc środki głównie z prestacyi stałych, dających 2 dni ciągłe od 1 sztuki bydła roboczego a 6 dni pieszych od jednego numeru domu. A jeżeli dziś jeszcze nie widzimy w tem królestwie ogólnej zamożności, jako niewątpliwego skutku dobrych komunikacyi: pochodzi to stąd, iż usiłowania ku podniesieniu komunikacyi w Węgrzech nie są tak dawne, i że długiego potrzeba jeszcze czasu, zanim sieć dróg bitych zostanie tam ukończoną.

Drugim głównym systemem uiszczania prestacyi drogowych jest system ściśle administracyjny. Jako zaletę tego systemu przedstawiają zwykle tę okoliczność, iż nie wymaga on większej prestacyi od kontrybuentów, aniżeli potrzeba. Zasada na pozór trafna, lecz w istocie prowadzi zwykle do zaniedbania gospodarstwa drogowego, zwłaszcza tam, gdzie obowiązani powołani są do orzekania o potrzebie.

W każdej innej gałęzi gospodarstwa łatwiej przychodzi ocenić potrzebę i zastosować do niej wydatek, aniżeli w gospodarstwie drogowem, gdzie oszczędność zbyt daleko posunięta mści się potem bardzo dotkliwie — sprowadzając nietylko utratę zysku, wynikającego z dobrych komunikacyi, lecz także szkodę, wynikającą z zaniedbania drogi, której naprawa wymaga potem znacznie większego wydatku od sumy oszczędzonej.

System, który stosuje wymiar powinności drogowej do każdorazowej potrzeby, wymaga przedewszystkiem należytego tej potrzeby ocenienia i tylko w takim razie rokować może te same korzyści, co system oparty na stałych prestacyach drogowych, jeżeli społeczeństwo rozumie dokładnie ważność dróg dla rozwoju ekonomicznego, ma na oku nietylko potrzeby dróg istniejących, lecz także ciągły postęp w gospodarstwie drogowem.

Jeżeli prestacye stałe dają większy zasób aniżeli potrzeba na drogi zwyczajne, gruntowe : natenczas pozostała przewyżka użytą być może na drogi bite, — a przypuściwszy nawet tak znakomity stan dróg, iż dalsze ulepszenia byłyby zbyteczne, to cóż łatwiejszego, jak prestacyę stałą zniżyć do właściwej miary.

Z tych powodów Wydział krajowy poczytuje system, oparty na stałych prestacyach drogowych, za odpowiedniejszy dla naszego kraju, który bez stałego zasobu na cele drogowe nie mógłby zaspokoić jednej ze swych najważniejszych potrzeb ekonomicznych, od której zawisła jego zamożność przyszła.

III. Podstawa wymiaru prestacyi.

W europejskiem ustawodawstwie drogowem znajdujemy następujące główne podstawy wymiaru prestacyi drogowych:

a) Ludność męską do roboty zdolną,
b) Rodzinę,
c) Dom,
d) Posiadłość ziemską,
e) Bydło robocze,
f) Podatek.

Z tych sześciu głównych podstaw wymiaru prestacyi drogowych, jedna tylko, a mianowicie podatek stanowi częstokroć wyłączną podstawę wymiaru, inne zaś natrafiamy tylko połączone w pewnej kombinacyi z sobą.

I tak n. p. we Francyi stanowi podstawę wymiaru prestacyi drogowych ludność męska do roboty zdolna (18—60 lat) zaprzężny wóz lub powóz i bydlę juczne, pociągowe i wierzchowe, tudzież podatek. Podobnież w Belgii. W Węgrzech: bydło pociągowe, numer domu i podatek.

W królestwie kongresowem wedle projektu z 1874. ma być pobierany zasadniczy podatek podymny od budynków z uwzględnieniem przestrzeni obszaru folwarków, zagród, osad leśnych i innych jednostek gospodarstwa wiejskiego, na których budynki się znajdują.

Wedle ustawy drogowej „wolnego miasta Krakowa i jego okręgu“ z dnia 7. czerwca 1817: „wewnętrzny rozdział robót około dróg po wsiach czyniony był w stosunku wielkości posiadanych gruntów.“

Wymiar prestacyi drogowych, wyłącznie na podstawie podatku, zdaniem Wydziału krajowego, nie da się usprawiedliwić ze stanowiska gospodarstwa społecznego.

Drogi służą w pierwszym rzędzie dla zaspokojenia pierwotnych potrzeb osobistych wszystkich mieszkańców kraju. Potrzeby te są jednakie a zatem i pierwotne korzyści z dróg dla wszystkich równe. Tym więc równym korzyściom powinny odpowiadać równe obowiązki. Na tej zasadzie żądać należy w pierwszym rzędzie od każdego obywatela kraju przedewszystkiem równej prestacyi drogowej na podstawie jego siły osobistej.

Jeżeli jednak w pierwszym rzędzie dla zaspokojenia pierwotnych potrzeb osobistych wszyscy zarówno z dróg korzystają i z tego tytułu równe powinni ponosić ciężary: to zaprzeczyć się nie da, iż obok użytkowania wszystkim wspólnego korzysta z dróg więcej ten, czyje potrzeby osobiste prze-

chodzą miarę potrzeb pierwotnych, kto ma większe gospodarstwo, kto ma przedsiębiorstwo, fabrykę, kto prowadzi handel itd., słowem kto używa drogi już nie tylko dla swej pierwotnej osobistej potrzeby, lecz używa jej także bezpośrednio lub pośrednio, jako jednego z czynników produkcyi, która zarazem daje możność zwiększenia potrzeb osobistych. Wynika z tego, iż dalsza prestacya drogowa oprzeć się powinna na sile poza osobą producenta będącej, a to: albo na sile pociągowej tych zwierząt, których w pierwszym rzędzie używa do produkcyi i do transportu produktów, a następnie na sile podatkowej — albo też wyłącznie już na sile podatkowej, która jest miarą dochodu producenta, zatem zamożności jego, i w której wszelka siła produkcyjna a więc i siła pociągowa już się mieścić może.

Z tego stanowiska się zapatrując i chcąc zbadać, jakiemi siłami prestacyjnemi możnaby w kraju naszym rozporządzać przy wymiarze nikogo nie przeciążającym a słusznym, — Wydział krajowy zarządził zebranie i zestawienie sześciu powyższych podstaw wymiaru prestacyi drogowych.

Pracą tą zajął się Oddział statystyczny Wydziału krajowego, a dokonawszy jej przedstawił Wydziałowi krajowemu następujące tablice, opracowane na podstawie dat, dostarczonych w części także przez c. k. Starostwa:

1) Wykaz ludności męskiej w całym kraju od lat 16—60, ułożony powiatami, których powierzchnie wyrażono w kilometrach kwadratowych. **Alegat 1.**

2) Wykaz rodzin (partyi) w gminach i na obszarach dworskich każdego powiatu, a następnie w każdem mieście i miasteczku. **Alegat 2.**

3) Wykaz domów w gminach i na obszarach dworskich każdego powiatu, a następnie w każdem mieście i miasteczku. **Alegat 3.**

4) Wykaz rozmiarów głównych kultur ziemi osobno dla większej a osobno dla mniejszej własności z obliczeniem procentowem udziału każdej własności w ogólnej przestrzeni i po wyłączeniu lasów. **Alegat 4.**

5) Wykaz bydła roboczego osobno w gminach a osobno na obszarach dworskich. **Alegat 5.**

6) Wykaz opłacanych podatków bezpośrednich bez dodatku nadzwyczajnego osobno w gminach a osobno na obszarach dworskich i osobno w każdem mieście i miasteczku. **Alegat 6.**

Pierwsze trzy wykazy zawierają podstawę do wymiaru osobistej prestacyi drogowej, — trzy zaś następne do wymiaru prestacyi drogowej ze względu na produkcyę.

Wydział krajowy rozebrawszy gruntownie każdę z powyższych podstaw, doszedł do następujących wynikłości:

Wymiar prestacyi osobistej na podstawie osób (jak np. we Francyi), byłby właściwie rodzajem opodatkowania całej do pracy zdolnej męskiej ludności kraju na cele publiczne i z tego względu miałby tę zaletę, że pociągając korzystających z dróg do ich utrzymania: tem samem mógłby całą sumę obowiązków tak rozdzielić, iż nie nakładałby na nikogo ciężaru, któremuby ten nie był w stanie podołać. W praktycznem jednak zastosowaniu system ten natrafiłby na wielkie niechęci, przypominając zniesione niegdyś pogłówne, do którego ludność kraju naszego czuje wstręt tak nieprzezwyciężony, iż zdrową i słuszną zasadę poświęcić mu wypadnie.

Również „dom“ nie jest zdaniem Wydziału krajowego — odpowiednią podstawą do wymiaru osobistej prestacyi drogowej.

„Dom“, który służy za przybytek osobom, a względnie rodzinom, ześrodkowuje poniekąd w sobie potrzeby osobiste swych mieszkańców, nie jest jednak potrzeb pierwotnych wyrazem — a z powodu, iż przedstawia jak największe różnice pod względem konstrukcyi, kosztów utrzymania, wygody i t. d. (np. lepianka — a pałac), nie powinien być wzięty za podstawę do uiszczenia równej prestacyi.

Najodpowiedniejszą — zdaniem Wydziału krajowego — podstawą do wymiaru osobistej prestacyi drogowej jest rodzina, czyli stosownie do nomenklatury, przyjętej w urzędowej statystyce austryackiej: partya, gdyż nie będąc identyczną z podstawą znienawidzonego u nas pogłównego, odpowiada przecież założeniu, iż obywatele kraju, korzystający w pierwszym rzędzie zarówno z dróg, powinni z tego tytułu ponosić równe ciężary drogowe.

Co się tyczy wymiaru prestacyi drogowej ze względu na produkcyę, Wydział krajowy sądzi, iż pewna przestrzeń posiadanego gruntu nie może służyć za słuszną podstawę wymiaru prestacyi drogowych z powodu różnicy w wartości gruntów, tak ze względu na rodzaj i jakość gleby, jak i kultury.

System wymierzania prestacyi drogowych w stosunku do rozległości posiadanych gruntów, przyjęty niegdyś w ustawie drogowej „wolnego i niepodległego miasta Krakowa i jego okręgu“, został najdokładniej rozwinięty w wspomnianym wyżej projekcie, wydanym w 1874. dla królestwa kongresowego.

Według projektu tego samoistne gospodarstwa ziemskie stanowiące jednostki do opłaty podatku podymnego, dzielą się na pięć kategoryi:

Do pierwszej kategoryi należą gospodarstwa, obejmujące			więcej, niż 600 morg. gruntu
Do drugiej	„	„	od 600—300 „ „
Do trzeciej	„	„	od 300— 90 „ „
Do czwartej	„	„	od 90— 15 „ „
Do piątej	„	„	od 15 i mniej „ „

Dla każdej z czterech pierwszych kategoryi ustanowiono wyższy i niższy wymiar, dla piątej zaś kategoryi tylko jeden wymiar podatku podymnego.

Wyższym wymiarem podatku podymnego w każdej z czterech pierwszych kategoryi obciążono główny dom mieszkalny, tudzież handlowe i przemysłowe zakłady, niższym zaś wymiarem wszystkie inne budynki, podlegające opłacie podatku podymnego.

Gdy zważymy, iż jednostka gospodarstwa ziemskiego, należąca według rzeczonego projektu do kategoryi niższej, może częstokroć mieć wartość znacznie większą od jednostki gospodarstwa kategoryi wyższej, nie możemy uznać za sprawiedliwą zasady, na której projekt ten polega.

Pozostaje więc tylko bydło robocze i podatek.

Wszystkie dotychczasowe projekta Wydziału krajowego opierały się głównie na prestacyi od bydła roboczego i zaprzeczyć się nie da, iż doświadczenie zrobione w innych krajach wykazuje w tej mierze bardzo świetne wynikłości.

Gdy jednak podstawa ta natrafiła w kraju naszym na ogólną prawie niechęć, która objawiła się nietylko na zgromadzeniu Prezesów Rad powiatowych, odbytem we Lwowie w lutym 1875. r., lecz także na ostatnich sejmowych zgromadzeniach przedwyborczych, na których tak wyborcy z grupy większych posiadłości, jak i z grupy gmin wiejskich oświadczali się bardzo stanowczo przeciw tej podstawie: Wydział krajowy nie chcąc i nie mogąc ignorować opinii prawie powszechnej, z drugiej zaś strony uznając trudność, wypływającą z konieczności pe-

ryodycznego poszukiwania tej ciągle zmieniającej się podstawy rozkładu ciężaru drogowego, postanowił przyjąć zamiast niej pewną kwotę przepisanego podatku bezpośredniego, czyli jednostkę podatkową, jako jeszcze ostatnią, jedynie możliwą podstawę wymiaru prestacyi drogowych, mających się uiszczać ze względu na produkcyę.

Z sześciu więc głównych podstaw wymiaru prestacyi drogowych Wydział krajowy wybrał dwie, a mianowicie rodzinę i jednostkę podatkową — i oparł na ich kombinacyi powinność drogową, powołując do niej mieszkańców kraju w jednostajnej mierze.

Wedle projektu Wydziału krajowego, każda rodzina bez względu, czy mieszka w gminie, czy na obszarze dworskim, uiszcza równą prestacyą osobistą, a obok tego uiszcza każdy opłacający podatki bezpośrednie rzeczową prestacyą drogową w miarę tychże podatków. Podstawy te dają możność sprawiedliwego rozkładu ciężaru drogowego nie tylko między obszar dworski i gminę, lecz także i w gminie samej.

Wedle dzisiejszej ustawy drogowej właściciel domu, posiadający przytem kilkadziesiąt morgów gruntu uiszcza taką samą prestacyą drogową, jak np. ubogi chałupnik.

Również niesprawiedliwym jest znany z poprzednich sesyi sejmowych wniosek posła Gniewosza, który rozkładając ciężar drogowy między obszar dworski i gminę w miarę opłacanych podatków bezpośrednich, gruntowego i domowego i pomijając zupełnie w tym stosunku osobistą prestacyą drogową, opiera rozkład ciężaru drogowego w gminie wyłącznie na prestacyi osobistej, stanowiąc, iż więcej jak sześć dni od jednego numeru domowego lub jednej rodziny nie można w ciągu jednego roku wymagać.

Projekt Wydziału krajowego znosi zupełnie różnicę między gminą a obszarem dworskim co do powinności drogowej, przyjmując dla wszystkich kontrybuentów jednostajne podstawy wymiaru prestacyi drogowych.

Podstawy te uznała również za sprawiedliwe ankieta, złożona ze znawców prawa drogowego, która odbyła się w Wydziale krajowym w styczniu r. b., i której zdanie w sprawie reformy ustawy drogowej streszcza protokół załączony·/..

Alegat 7.

IV. Wysokość wymiaru prestacyi i dodatków do podatków.

Chcąc oznaczyć wysokość wymiaru prestacyi drogowych, należy znać prócz możności a względnie siły prestacyjnej kontrybuentów także potrzeby dróg.

O sile prestacyjnej mieszkańców kraju dają wyobrażenie wykazane podstawy wymiaru prestacyi drogowych (Aleg. 1—6), o potrzebach zaś dróg dwie tablice załączone ·/. — z których pierwsza jest wykazem dróg gminnych i kosztów ich utrzymania, druga wyciągiem z sieci najpotrzebniejszych dróg powiatowych w naszym kraju, których wykaz szczegółowy ·/. i mapę ·/. w załączeniu przekładamy.

Alegat 8. i 9.

Alegat 10. i 14.

Projekt sieci dróg powiatowych, jak również wykazy potrzeb dróg gminnych i powiatowych ułożył Oddział techniczny Wydziału krajowego, mając do dyspozycyi następujące daty, zebrane przez Wydział krajowy przy pomocy c. k. Starostw i Wydziałów powiatowych:

1) Ilość istniejących dróg gminnych w każdym powiecie z osobna.

2) Drogi w powiecie łączące miasta i znaczniejsze miasteczka targowe, tak między sobą, jak i z drogami bitemi.

3) Drogi łączące stacye kolei żelaznych z najbliższemi miastami i miasteczkami (dojazdy kolejowe).

4) Inne z jakiegokolwiek względu ważne drogi w powiecie.

5) Daty odnoszące się do jakości, ilości i oddalenia materyału kamiennego, potrzebnego do budowy bitych dróg powiatowych.

6) Ilość i wymiary mostów i mostków na istniejących drogach gminnych, w każdym powiecie z osobna.

7) Średnią cenę dnia pieszego i ciągłego w każdym powiecie.

8) Średnią cenę w powiecie 1 m. b. drzewa twardego i miękkiego przy średnicy 30. centymetrów.

Wykazy ułożone na podstawie tych danych i zawierające szczegółowe daty co do ilości, również jak i co do kosztów dróg gminnych i powiatowych, dają wyobrażenie o potrzebach tych dróg w całym kraju i w każdym powiecie z osobna.

Chcąc drogi gminne, których w całym kraju jest 29.690 kilometrów, utrzymać w należytym stanie, a przytem zbudować w przeciągu lat kilkudziesięciu i utrzymywać sieć najpotrzebniejszych dróg powiatowych, wynoszącą 7.663 kilometrów, potrzebaby rocznego funduszu w sumie 3,658.386 zł.

Alegat II. Ażeby tej potrzebie ·/. zadość uczynić, należałoby żądać od każdej rodziny, a względnie partyi prowadzącej samoistne gospodarstwo domowe, rocznie 4—6 dni pieszych, tytułem prestacyi osobistej, a od każdych 3 zł. w. a. przepisanego podatku bezpośredniego: 1—2 dni pieszych, tytułem prestacyi rzeczowej, a przytem jeszcze w 16. powiatach [birczańskim (dobromilskim), brzozowskim, dąbrowskim, grybowskim, jaworowskim, kamioneckim, liskim, mościskim, przemyślańskim, rzeszowskim, rudeckim, sanockim, sokalskim, turczańskim, żółkiewskim i żydaczowskim] nałożyć dodatek do podatków od 1—10% i przeznaczyć z funduszu krajowego dla 10. powiatów [brzozowskiego, dąbrowskiego, jasielskiego, kamioneckiego, liskiego, przemyślańskiego, rudeckiego, sanockiego, sokalskiego i żydaczowskiego] roczną subwencyę w łącznej sumie 148.744 złr.

Ponieważ jednak kraj nasz ubogi tak wielkich ofiar na cele drogowe na teraz ponosić nie może i nałożenie nań ciężaru przechodzącego siły zamiast spotęgować produkcyą i dźwignąć zamożność, sprowadziłby musiało wysilenie, przeto Wydział krajowy postanowił zgodnie ze zdaniem ankiety zniżyć wymiar prestacyi do niezbędnej granicy i żądać najpierw:

I. na rzecz dróg gminnych:

a) od każdej rodziny, a względnie partyi: trzech dni pieszych;

b) od przepisanej kontrybuentowi sumy podatku bezpośredniego, nie przenoszącej sześciu złotych reńskich w. a.: jednego dnia pieszego, — od wyższej zaś kwoty podatkowej: po $^1/_2$ dnia pieszego od każdych 3 zł. przepisanego podatku bezpośredniego (§. 9. projektu);

o ileby zaś prestacye tu i ówdzie nie wystarczały:

c) składki pieniężnej aż do 5 centów od 1 zł. podatków bezpośrednich (§. 14).

II. na rzecz dróg powiatowych (§. 7.):

wymagać corocznie, w miarę rzeczywistej potrzeby, nakładania powiatowego dodatku do podatków bezpośrednich — w wysokości od 5% do 10% tychże podatków, pozostawiając przytem Radzie powiatowej możność uchwalenia większego dodatku, w granicach zakreślonych ustawą o Reprezentacji powiatowej i przeznaczając część prestacyi na rzecz takich dróg powiatowych, które po

ogłoszeniu nowej ustawy drogowej wyłączone zostaną z kategoryi dróg gminnych (§§. 7 i 25).

Robociznę prestacyjną można wedle projektu Wydziału krajowego (§. 13.) wykonać w naturze, lub wykupić się od niej spłatą jej wartości pieniężnej. W razie jednak potrzeby gotowizny uznanej za niezbędną przez zarząd drogowy, uiszczoną być musi w gotowiźnie prestacya przypadająca od podatku. W razie zaś ociągania się mieszkańców gminy, lub obszaru dworskiego od wykonania należnej prestacyi, może zarząd drogowy uchwalić, iż ociągający się obowiązani są spłacać wartość całej prestacyi tak rzeczowej jak i osobistej.

Zasoby, które na powyższej podstawie uzyska się dla dróg gminnych w każdym powiecie, wykazuje tablica załączona ·/., podług której siła prestacyjna w całym kraju czyni rocznie 1,910.810 zł. **Alegat 12.**

Porównanie tych zasobów z potrzebami dróg gminnych okaże, iż wymiar prestacyi przez Wydział krajowy proponowany, potrzebom tym w ogólności zadość czyni, jakkolwiek nakłada stosunkowo znacznie mniejszy ciężar, aniżeli obowiązująca ustawa drogowa, która daje roczną siłę prestacyjną w wartości 2,985.694 zł., rozłożoną jednak w ten sposób, iż w niektórych powiatach (np. brzeskim, brzozowskim, jaworowskim, kołomyjskim, nowosądeckim, krośniańskim, przemyskim, przemyślańskim, rzeszowskim, ropczyckim, rudeckim, sanockim) przeciążoneby były w razie uiszczania całkowitej prestacyi: obszary dworskie, — w innych zaś powiatach (np. bohorodczańskim, gorlickim, horodeńskim, husiatyńskim, kolbuszowskim, limanowskim, lwowskim, myślenickim, nadwórniańskim, nowotarskim, podhajeckim, samborskim) ponosiłyby gminy ciężar nieproporcyonalny. Atoli prestacye przypadające na podstawie obowiązującej ustawy drogowej zużywane bywają, jak uczy doświadczenie, zaledwie w pewnej części: podczas gdy projekt Wydziału krajowego całkowite zużycie prestacyi drogowych wyraźnie zastrzega (§. 9. ustęp 6.) i tym sposobem dla dróg gminnych dostateczny zasób prestacyjny zapewnia, zwłaszcza, że pomnażać się będzie ilość prestacyi przypadających od podatku bezpośredniego, który dziś już znacznie większy aniżeli wykazany w alegacie 6., na podstawie dat z 1873. r., w razie przeprowadzenia zamierzonej reformy podatkowej, spłynie z dodatkiem nadzwyczajnym w jednolity podatek bezpośredni i ciągle wzrastać będzie, tak, iż z czasem zaledwie w 11 powiatach (brzeskim, birczańskim, jarosławskim, jaworowskim, kołomyjskim, krośniańskim, liskim, rzeszowskim, ropczyckim, sanockim i turczańskim) wypadnie uciekać się bądź do większej składki pieniężnej, bądź też do pomocy powiatu lub kraju — o ile dochód z myta lub innego źródła (§. 15.) niedoboru nie pokryje.

Inaczej przedstawia się rzecz co do dróg powiatowych.

Chcąc rychło zbudować sieć dróg powiatowych, uznaną przez reprezentacye powiatowe za niezbędną — potrzebaby w ogólności przeszło 4 razy większego funduszu, aniżeli go uzyskać można nawet przy 10% dodatku do podatków bezpośrednich, przyczem jeszcze nadmienić wypada, iż między pojedynczymi powiatami zachodzą co do potrzeb dróg powiatowych ogromne różnice, tak, iż kiedy n. p. w powiecie bialskim, potrzebom tym 15% dodatek do podatków bezpośrednich, czyni zadość w zupełności: powiat sokalski musiałby stosunkowo przeszło jedenaście razy większe ponosić ciężary.

Wobec niemożności ponoszenia teraz tak wielkich ofiar Wydział krajowy sądzi, iż należy potrzeby dróg powiatowych zastosować do środków, którymi powiaty bez zbytniego przeciążenia rozporządzać mogą i ograniczyć budowę do

linii najbardziej potrzebnych, oczekując chwili pomyślniejszej do dalszego dróg rozwoju.

Wszakże i przy tak szczupłym preliminarzu gospodarstwo drogowe w powiatach będzie mogło znacznie postąpić w porównaniu z dzisiejszym stanem. Na 74 powiatów naszego kraju, jest obecnie tylko 39 [bialski, bocheński, brzeski, birczański (dobromilski), borszczowski, brzozowski, chrzanowski, drohobycki, grodecki, grybowski, jarosławski, jasielski, krakowski, krośniański, kossowski, limanowski, liski, mielecki, mościski, myślenicki, nowosądecki, nowotarski, pilźnieński, podhajecki, rzeszowski, rohatyński, ropczycki, rudecki, rawski, sanocki, skałacki, tarnopolski, tarnobrzeski, tarnowski, tłumacki, turczański, wadowicki, wielicki, i żywiecki], posiadających drogi powiatowe. Obowiązek nakładania corocznie, w miarę potrzeby, powiatowych dodatków do podatków bezpośrednich w każdym powiecie, w wysokości od 5%—10% tychże podatków, na cele drogowe (§. 7.) przywróci między pojedynczymi powiatami równowagę w ponoszeniu ciężarów drogowych i dostarczy środków na budowę dróg także i w tych powiatach, które ze szkodą własną i ogółu nie uczuły dotąd potrzeby utworzenia powiatowej sieci komunikacyjnej.

V. Kategorye dróg. W projekcie nowym zatrzymuje Wydział krajowy podział dróg zawarty w obowiązującej ustawie drogowej i w dawniejszych projektach — oraz żąda, aby koszta budowy i utrzymania dróg krajowych ponosił jak dotąd fundusz krajowy.

Za podziałem dróg nieeraryalnych na trzy kategorye, przemawiają prócz względów poruszonych w sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 25. lipca 1874. r. l. 12.397 (Aleg. VI. do sejmowych sprawozdań stenograf. z 1874. r.) także doświadczenia zrobione w innych krajach, wchodzących w skład państwa rakuskiego. I tak: znajdujemy drogi krajowe, powiatowe i gminne: w Czechach, Morawach, na Szlązku, w Austryi dolnej i Austryi górnej; — drogi krajowe, konkurencyjne i gminne: na Bukowinie i w Wybrzeżu; — krajowe, subwencyonowane i gminne: w Karyntyi, — krajowe tudzież gminne I. i II. klasy: w Salzburgu; — powiatowe I. i II. klasy tudzież gminne: w Styryi.

VI. Konkurencya. Zasada konkurencyi drogowej zyskała sobie powszechne prawie uznanie i stała się jedną z głównych podstaw europejskiego ustawodawstwa drogowego.

We Francyi*) budowa i utrzymanie dróg wielkiej i mniejszej komunikacyi, należy do konkurencyi gmin interesowanych w tych drogach w stosunku do korzyści, jakie im te drogi przynoszą.

Projekt ustawy drogowej pruskiej z 1875. r. żąda zaprowadzenia drogowych spółek konkurencyjnych, złożonych z sąsiednich gmin, a względnie samoistnych obszarów dworskich dla tem łatwiejszego i lepszego rozkładu ciężaru drogowego.

Ustawa drogowa badeńska opiera rozkład ciężaru drogowego na odpowiedniej konkurencyi gminy, okręgu i kraju.

W Anglii od najdawniejszych czasów polega administracya mostów na konkurencyi: czerpiąc potrzebne środki ze składek w każdem hrabstwie rozpisywanych. Konkurencya jest również przewodnią myślą nowszej ustawy angielskiej (z 1836. r.), na mocy której okręgi parafialne łączyć się muszą w gminy zbiorowe w celach administracyi drogowej.

---

*) System konkurencyjny znany był we Francyi przed wydaniem ustawy drogowej z 1836 r., która rozwinęła zasady przyjęte już w ustawie drogowej z 28. lipca 1824 r. a uzupełnioną została ustawą z dnia 11. lipca 1868 r. podnoszącą wymiar powinności w robociźnie do **czterech dni**.

W ustawach drogowych 12-tu krajów austryackich (Austryi dolnej, Austryi górnej, Salzburga, Styryi, Karyntyi, Krainy, Czech, Moraw, Szlązka, Tyrolu, Wybrzeża i Bukowiny) przeważa wszędzie zasada konkurencyi, przeprowadzona w niektórych z rzadką konsekwencyą, jak np. w zreformowanej w 1874. r. ustawie dolno-austryackiej, która dla wyrównania niesłuszności w rozkładzie ciężaru drogowego, dopuszcza kilka kombinacyj konkurencyjnych i daje przez to możność zaprowadzenia harmonii w gospodarstwie drogowem.

W Węgrzech gminy przyczyniają się w znacznej mierze prestacyami w naturze do budowy i utrzymania dróg krajowych.

Konkurencya znaną jest również w królestwie kongresowem, mianowicie też w czasach najświetniejszego rozwoju dróg tamtejszych.

Wedle obowiązującej niegdyś ustawy drogowej „wolnego i niepodległego miasta Krakowa i jego okręgu“ z 1817. r.: „roboty około traktów podzielone były między wsie w stosunku odległości miejsc, korzyści, jakie z dróg ciągnąć mogą i innych okoliczności“.

Z pomiędzy znanych nam ustaw drogowych jedna tylko ustawa drogowa galicyjska z 1866. r. wyklucza prawie zupełnie zasadę konkurencyi.

Wszakże rozkład ciężaru drogowego, oparty wyłącznie na podziale administracyjnym, okazać się musi w praktyce nieodpowiednim, nawet w takim razie, gdyby szło tylko o równowagę między korzyścią, wypływającą z bezpośredniego używania drogi, a ciężarem drogowym. Lecz z dróg korzystają nietylko ci, którzy ich bezpośrednio używają. Konsumenci korzystają z nich zarówno jak producenci, gdyż łatwość komunikacyi zmniejsza koszta przewozu i zniża ceny produktów. W ogóle zaś łatwość komunikacyi i zmniejszenie kosztów przewozu wpływają jak wiadomo w wysokim bardzo stopniu na zamożność mieszkańców, na handel i rolnictwo, na rozwój bogactwa i kultury krajowej.

Słuszną zatem jest rzeczą, ażeby oprócz bezpośrednio interesowanych przyczyniali się do kosztów dróg ci wszyscy, którzy z nich pośrednie ciągną korzyści, gdyż inaczej cały ciężar drogowy spadałby ze szkodą harmonii gospodarczej na tych tylko, którzy bezpośrednio dróg używają, a w cenie swych usług lub towarów ciężaru tego na innych przenieść nie mogą. Wynika to z natury dróg, które jako arterye gospodarstwa społecznego, roznoszące wszystkim jego częściom soki pożywne, służą ku powszechnej korzyści mającej równoważyć pojedynczym ofiarom wszystkich części organizmu społecznego.

Ażeby jednak ciężar drogowy mógł być rozłożony na wszystkie części organizmu społecznego w stosunku do korzyści bezpośrednio i pośrednio odnoszonych, potrzeba albo ustawy drogowej przewidującej wszystkie możliwe w tym względzie wypadki specyalne, albo też postanowień ogólnych dających możność uregulowania ciężaru drogowego w każdym wypadku na zasadzie sprawiedliwej i ekonomicznej. Wyliczenie z góry w ustawie wszystkich możliwych wypadków korzystania z dróg publicznych, należy do zadań niepodobnych do wykonania, pozostaje zatem tylko drugi sposób uregulowania ciężaru drogowego, polegający na tem, iż ustawa upoważnia reprezentacye i władze do zastosowania zasady konkurencyjnej w tych wypadkach, w których wymaga tego wzgląd na sprawiedliwość i harmonię gospodarczą.

Ustawa drogowa z 1866. r. upoważnienia takiego nie daje, a to z powodu, iż system konkurencyjny, jak się wyraża ówczesna komisya sejmowa w odno-

śnem sprawozdaniu (Alegat LXXXIII. z roku 1865—66.) — „opierając się na „wygórowanych opłatach pieniężnych, na których pokrycie całoroczny dochód „kontrybuenta nie zawsze wystarcza, stał się przyczyną tylu skarg i niesłusznie „ponoszonych ciężarów.“

Komisya sejmowa objawiając tak niekorzystne zdanie o „systemie konkurencyjnym“ miała na myśli tylko ten system, który w kraju naszym zaprowadzony został rozporządzeniem Namiestnictwa z dnia 13. marca 1855. i zastosowany najpierw do dróg krajowych, a następnie rozporządzeniem z dnia 5. grudnia 1857. r. także do dróg obwodowych — i który włożył istotnie na niektórych mieszkańców ciężar nietylko przechodzący ich siły, lecz zostający także w nierównym stosunku do korzyści z dróg osiągnąć się mających i dał powód do słusznych narzekań w kraju.

Niechęć ku temu systemowi była tak wielką, iż z nadaniem autonomii zwrócono się nie tylko przeciw niemu, lecz także przeciw zasadzie samej, zapominając, iż konkurencya, to właśnie najdzielniejszy środek do sprawiedliwego i zasadom gospodarstwa społecznego odpowiedniego rozkładu ciężarów drogowych.

Nie wątpimy, iż przy bliższym rozbiorze zasady konkurencyjnej znaczenie jej w gospodarstwie drogowem byłoby już wówczas na jaw wystąpiło: wszakże reakcya przeciw uciążliwemu i niesprawiedliwemu systemowi przez lat dwadzieścia z pewną bezwzględnością wykonywanemu stała się tak powszechną, iż nie było możności przeprowadzenia dyskusyi spokojnej w tak drażliwym przedmiocie. — Doświadczenie jednak zrobione w ciągu lat dziesięciu już dostatecznie wykazało, iż zupełne usunięcie konkurencyi jako podstawy do sprawiedliwego i ekonomicznego rozkładu ciężarów drogowych wydało złe owoce. Rozwój gospodarstwa drogowego nie postąpił wcale lub bardzo nieznacznie, a natomiast pojawiły się nowe skargi na niesłuszny rozkład ciężaru drogowego.

Nie osiągnięto więc skutku dodatniego, a popadnięto w nowe błędy. Sprawdziło się tu znane powszechnie głębokie spostrzeżenie, iż „ostateczności się stykają“.

Drogowy system konkurencyjny z czasów absolutnych, to jedna ostateczność, a ustawa drogowa, która wyklucza prawie zupełnie zasadę konkurencyi: to ostateczność druga.

Wydział krajowy, który już w swych wnioskach z 1872. 1873. 1874. i 1875. usiłował te ostateczności z sobą pogodzić, proponując zastosowanie zasady konkurencyjnej przy rozkładzie ciężaru drogowego: zasadzie tej nie tylko pozostał wiernym w projekcie, który obecnie Wysokiemu Sejmowi przedstawia, lecz utwierdziwszy się w niej jeszcze bardziej, wskutek swych ponownych studyów w zakresie europejskiego ustawodawstwa drogowego, ujął ją w system dokładniejszy.

Konkurencya dobrowolna.

Uznając przedewszystkiem konkurencyą dobrowolną za najwłaściwszą formę udziału w kosztach dróg, która w miarę rozpowszechnienia oświaty i pojęć ekonomicznych, w miarę zrozumienia ważności dróg dla produkcyi, stawać się będzie coraz to powszechniejszą formą konkurencyi drogowej: Wydział krajowy wkłada w §. 2. swego projektu na władze zarządzające obowiązek, ażeby przed zakładaniem dróg krajowych i powiatowych, przeprowadzały pertraktacye ze stronami interesowanemi dla zbadania i oznaczenia konkurencyi dobrowolnej tak na rzecz budowy, jak i przyszłej konserwacyi, — również żąda w §. 16. projektu, ażeby przed wydaniem orzeczenia w sprawie datków konkurencyjnych na rzecz pewnej drogi, tentowaną była przedtem ugoda dobrowolna.

Ponieważ jednak konkurencya dobrowolna nie zapewnia jeszcze należytego rozkładu ciężaru drogowego, przeto nie może być jedyną formą konkurencyi drogowej.

Dlatego Wydział krajowy żąda w §. 1. swego projektu, zgodnie ze zdaniem ankiety, ażeby dla dróg gminnych każdy powiat z wyłączeniem miast posiadających odrębne statuty gminne (§. 11. punkt 3.) podzielony został na konkurencyjne okręgi drogowe złożone, stosownie do miejscowych stosunków: z jednej gminy i obszaru dworskiego, lub kilku gmin i obszarów dworskich i reprezentowane przez komitety drogowe. Okręgi drogowe.

Koszta budowy i utrzymania dróg gminnych w okręgu drogowym ponoszą wspólnie gminy i obszary dworskie do okręgu tego należące.

Głównem źródłem funduszu dróg gminnych w okręgu drogowym są prestacye (§. 9.).

O ile by jednak prestacye i inne źródła (np. dochody z myta) nie wystarczały na budowę i utrzymanie dróg gminnych w okręgu drogowym, może komitet tegoż okręgu uchwalić składkę pieniężną (§. 14.), która nie wchodzi do budżetu gminnego i nie może wyjąwszy przypadek nie cierpiący zwłoki, wynosić w ciągu jednego roku więcej, niż 5 centów od jednego złotego reńskiego.

Nałożenie wyższej składki pieniężnej w wypadku nie cierpiącym zwłoki należy następnie usprawiedliwić przed Wydziałem powiatowym.

To są główne podstawy konkurencyi do dróg gminnych.

Oprócz powyższych przyjmuje Wydział krajowy w projekcie swoim jeszcze następujące rodzaje konkurencyi:

a) Część prestacyi w okręgu drogowym ma być użytą na rzecz dróg, które wyłączone zostały z kategoryi dróg gminnych w okręgu drogowym i uznane za drogi powiatowe (§. 7. ustęp 5. — i §. 25. ustęp 5.). Konkurencya na rzecz dróg przeistoczonych na powiatowe.

Postanowienie to będące wynikłością ogólnej zasady konkurencyjnej, przyczyni się znacznie do stopniowego przeistaczania dróg gminnych na drogi powiatowe i uchyli jeden z głównych powodów, dla którego Rady powiatowe ociągają się z uznaniem za powiatowe dróg ważnych dla handlowego i przemysłowego ruchu w powiecie, nie chcąc pozbawiać ich zasobu prestacyjnego.

Powiaty z większą ochotą przystępować będą do zwiększenia ilości dróg powiatowych, a okręgi drogowe nie poniosą szkody, pozbywając się — w zamian za część prestacyi drogowych — ciężaru większego, t. j. wyłącznego utrzymywania tych dróg i zachowując na potrzeby dróg gminnych w okręgu pozostałych taką ilość prestacyi, jaka tym potrzebom odpowiada.

b) Jeżeli użytkowanie kopalń lub kamieniołomów, albo inne przedsiębiorstwo wyłącznie fabryczne drogę nieomyconą niezwykłym sposobem zużywa lub psuje, wykonywujący przedsiębiorstwo obowiązany będzie do osobnych dodatków na rzecz tej drogi (§. 16. ustęp 1. i 2). Datki fabryk i przedsiębiorstw.

c) Przedsiębiorstwa kolei żelaznych przyczyniać się mają osobnemi datkami do budowy i utrzymania publicznych dróg dojazdowych, łączących stacye kolei żelaznych z najbliższemi drogami bitemi, z miastami i miasteczkami. Datki kolei żelaznych.

Dojazdy kolejowe.

Postanowieniem, wkładającem na przedsiębiorstwa kolei żelaznych obowiązek uiszczania datków konkurencyjnych (§. 16. ustęp 3. i 4.) pragnął Wydział krajowy przedewszystkiem rozwiązać kwestyę dojazdów kolejowych, która w znaczniejszej części krajów austryackich została już uregulowaną osobnemi ustawami.

Ustawy o dojazdach kolejowych wydane w krajach austryackich podzielić można, wedle przewodniczącej im myśli głównej, na trzy grupy:

Do pierwszej należą te, na mocy których powołane są do konkurencyi na rzecz dojazdowych dróg kolejowych, oprócz innych stron bezpośrednio interesowanych, także przedsiębiorstwa dotyczących kolei żelaznych bez oznaczenia jednak stałego stosunku rozkładu ciężarów.

Podług tych ustaw wysokość udziału ma być oznaczona ugodą dobrowolną między stronami interesowanemi, a dopiero w takim razie, gdy tentowanie ugody spełznie na niczem, lub gdy zawarta ugoda zatwierdzoną nie zostanie, ustanowiona być może specyalną ustawą krajową: konkurencya osobna tak dla budowy jak i utrzymania drogi dojazdowej. Do tego zaś czasu mocen jest Wydział krajowy w porozumieniu z polityczną władzą krajową ustanowić konkurencyę tymczasową. W braku porozumienia między Wydziałem krajowym a polityczną władzą krajową, rozstrzyga ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem handlu.

Ustawy na powyższych zasadach oparte, znajdujemy w Tyrolu i Austryi górnej. Ustawa górno-austryacka różni się tylko tem od ustawy tyrolskiej, iż pierwsza odnosi się tylko do kolei żelaznych nieeraryalnych, druga zaś do kolei żelaznych w ogólności, i że zawiera zarazem postanowienie względem ściągania datków konkurencyjnych w drodze egzekucyi politycznej.

Z licznych ustaw specyalnych, któremi w myśl ustawy zasadniczej zaprowadzono konkurencyą dla kolejowych dróg dojazdowych, wymieniamy ustawę z dnia 1. marca 1874. Dz. u. kr. Nr. 4., wydaną dla Austryi górnej, którą ustanowiono dla budowy i utrzymania dwóch dróg dojazdowych, wiodących do dworca kolejowego w Lincu, osobną konkurencyą, wkładając na c. k. uprzyw. kolej Cesarzowej Elżbiety obowiązek ponoszenia połowy kosztów i rozkładając drugą połowę na gminę Linc i gminę Uhrfahr w stosunku do przepisanych podatków bezpośrednich.

Drugą grupę ustaw o dojazdach kolejowych stanowią ustawy, które oznaczają z góry stosunek rozkładu kosztów budowy drogi dojazdowej.

Ustawy te przepisują zarazem, iż gdyby co do rozkładu kosztów konserwacyjnych nie nastąpiło porozumienie między stronami interesowanymi, natenczas droga dojazdowa ma być wcielona do jednej z kategoryi dróg publicznych i utrzymywana zgodnie z postanowieniami ustawy drogowej.

Wedle tych ustaw ponosi dotyczące przedsiębiorstwo kolejowe $^1/_3$ część kosztów budowy dróg dojazdowych, $^2/_3$ zaś kosztów rozkłada się w równych częściach, a mianowicie: w Krainie na kraj cały (fundusz krajowy) i dotyczący drogowy okrąg konkurencyjny — w Austryi dolnej zaś i w Szlązku: na dotyczący okrąg drogowy konkurencyjny i najbliższe gminy — wraz z interesowanymi właścicielami większych przedsiębiorstw przemysłowych, kopalń, hut itp.

Do trzeciej grupy nareszcie należą te ustawy, które w razach, gdy dotyczące przedsiębiorstwo kolejowe lub trzecia fizyczna albo moralna osoba, na

mocy odrębnej ustawy lub koncesyi nie jest obowiązaną do ponoszenia kosztów budowy, lub utrzymania dojazdowych dróg kolejowych: — tworzą dla tychże dróg osobną konkurencyą, bądź na zasadach ustawy drogowej, bądź też na podstawach odmiennych, nie zawierają jednak postanowienia zmuszającego przedsiębiorstwa kolei żelaznych do udziału w konkurencyi.

Podług ustawy styryjskiej ponosi kraj $^2/_3$ kosztów budowy, $^1/_3$ część zaś konkurencya powiatowa. Zbudowana dojazdowa droga kolejowa ma być uważana za drogę powiatową II. klasy — o ile dla swej szczególnej ważności lub kosztowności nie została uznana ustawą krajową za drogę powiatową klasy I.

Wedle ustawy wybrzeskiej koszta pierwszej budowy drogi dojazdowej ponosi konkurencya kraju i okręgów sądowych, a to w ten sposób, iż kraj pokrywa koszta robót sztucznych i wywłaszczenia gruntów, resztę zaś wydatków pokrywają dotyczące okręgi sądowe. W ten sposób zbudowana kolejowa droga dojazdowa oddawaną bywa po upływie roku komitetowi właściwego okręgu sądowego do dalszej konserwacyi.

W Morawach budowa i utrzymanie kolejowych dróg dojazdowych — należy do obowiązku konkurencyi powiatowej, której w pomoc przyjść może reprezentacya krajowa udzieleniem zasiłku z funduszu krajowego.

Również pociągnięte być mogą do konkurencyi prywatne strony interesowane.

Z przykładów przytoczonych widzimy wielką niejednolitość w rozwiązaniu kwestyi dojazdów kolejowych.

Wydział krajowy nie idąc wyłącznie za żadną z wydanych dotąd ustaw o dojazdach kolejowych, usiłuje odnośnem postanowieniem osiągnąć głównie pomoc przedsiębiorstw kolejowych do budowy i utrzymania dróg rzeczonych, przyczem oświadcza, iż gdyby w pewnym razie proponowane środki nie mogły doprowadzić do pożądanego celu, natenczas wypadnie zaradzić temu specyalną ustawą krajową na wzór ustaw tyrolskich lub górno-austryackich.

Subwencye.

d) Jeżeli celem konkurencyi na rzecz pewnej drogi jest jednostajne i o ile możności sprawiedliwe rozłożenie ciężaru drogowego na pojedyncze części organizmu społecznego, w miarę bezpośredniego korzystania z drogi: to słuszność i wzgląd na harmonią gospodarczą nakazują również uwzględnienie korzyści pośredniej, jaką przynoszą drogi gminne powiatowi, a drogi gminne i powiatowe krajowi — wpływając na rozwój ekonomiczny, który, nie mówiąc już o innych skutkach nieskończenie ważniejszych dla gospodarstwa społecznego, pojawia się w dotykalnej formie zwiększonego dochodu z dodatków na potrzeby krajowe i powiatowe. Na tej podstawie opiera się konkurencya funduszu drogowego kategoryi wyższej na rzecz takiegoż funduszu kategoryi niższej.

Projekt Wydziału krajowego zawiera dwa wypadki takiej konkurencyi:

1) Możność przyjęcia szczególnie ważnego lub kosztownego przedmiotu drogowego, należącego do drogi kategoryi niższej (powiatowej lub gminnej) na koszt funduszu kategoryi wyższej t. j. krajowego, a względnie powiatowego (§. 1. ustęp 5.).

2) Możność udzielenia zasiłku z funduszu krajowego na rzecz ważnej i kosztownej drogi powiatowej lub gminnej, a z funduszu dróg powiatowych na rzecz drogi gminnej (§. 18.).

Postanowienia streszczone w dwóch powyższych punktach, znajdują się również w ustawie drogowej z 1866. r. Pierwsze z nich weszło do projektu Wydziału krajowego w formie cokolwiek tylko zmienionej — drugie zaś uzupełnił Wydział krajowy w sposób następujący:

Wedle ustawy z 1866. r. udzielone być może wsparcie z funduszu kategoryi wyższej tylko do budowy drogi — podług projektu zaś Wydziału krajowego także do rekonstrukcyi — a nawet do konserwacyi drogi i to w formie zasiłku bezzwrotnego lub bezprocentowej pożyczki.

Natomiast określa Wydział krajowy dokładnie warunki, z jakiemi wsparcie może być udzielone, proponując, ażeby na konserwacyą drogi powiatowej lub gminnej udzieloną być mogła wyjątkowo subwencya z funduszu krajowego tylko w takim razie, jeżeli wszystkie inne ustawą przepisane źródła funduszu drogowego nie wystarczają na pokrycie wydatków niezbędnych.

Udzielanie subwencyi jest nie tylko środkiem do zrównoważenia korzyści i ofiar wszystkich części organizmu społecznego i wyrównania faktycznych różnic w miejscowych stosunkach drogowych, lecz także środkiem ekonomicznym do podniesienia dobrobytu powszechnego.

Z tego powodu przyjęły system ten niemal wszystkie państwa i kraje w swych ustawach drogowych.

Między ustawami drogowemi krajów austryackich nie ma żadnej, która by nie zawierała postanowienia o subwencyach i tylko ustawa bukowińska ogranicza je do pożyczek bezprocentowych. Inne ustawy zawierają mniej lub więcej rozwinięty system subwencyjny. Ustawa salcburgska dozwala wyjątkowego udzielania subwencyi tym gminom, w obrębie których nie ma ani eraryalnych ani krajowych dróg. Ustawa drogowa górno-austryacka stanowi, iż fundusz krajowy ponosi koszta budowy dróg powiatowych, na utrzymanie zaś tych dróg udzielona być może subwencya z funduszu krajowego zwyczajnie w wysokości równającej się połowie kosztów utrzymania drogi krajowej, mającej tę samą długość i znajdującej się w równych warunkach.

Wedle ustaw czeskiej, morawskiej i szląskiej udzielone być może wsparcie z funduszu krajowego tak do budowy, jak i konserwacyi drogi powiatowej lub gminnej, szczególnie ważnej pod względem komunikacyi, a zbyt kosztownej dla konkurencyi powiatowej lub gminy. Na tej zasadzie istnieje w Czechach osobna kategorya dróg powiatowych subwencyonowanych. Ustawa kraińska dozwala udzielenia subwencyi z funduszu krajowego, jeżeli udowodnionem zostanie, że opędzenie wydatków na potrzeby drogowe przechodzi siły okręgu konkurencyjnego — a względnie gminy. Ustawa karyntyjska ma osobną kategoryę dróg subwencyonowanych. Wedle ustawy dolno-austryackiej ponosi fundusz krajowy w razach godnych szczególnego uwzględnienia wydatki na roboty techniczne przy budowie albo rekonstrukcyi dróg powiatowych lub gminnych. Oprócz tego udzielone być mogą wyjątkowo z funduszu krajowego wsparcia bezzwrotne, jak również zaliczki i bezprocentowe pożyczki na budowę i utrzymanie pojedynczych szczególnie ważnych przedmiotów drogowych bądź na drogach powiatowych bądź też gminnych. Reszta ustaw drogowych krajów austryackich nie zawiera w tym względzie postanowień godnych szczególnej uwagi.

System subwencyjny nie jest również obcy prawu drogowemu w Węgrzech i w królestwie kongresowem, a hołduje mu także projekt ustawy drogowej pruskiej z 1875. r. Najświetniej jednak rozwinął się ten system we Francyi,

w której oprócz zasiłków udzielanych z funduszów departamentowych wyznaczono ze skarbu państwa, w 1868. r., na rzecz dróg wicynalnych, subwencyę w sumie 100 milionów franków, tudzież zaprowadzono na ten cel kasę pożyczkową, uposażoną ze skarbu państwa — sumą 200 milionów franków spłacalnych w 30. rocznych ratach.

Francya, która może najlepiej ze wszystkich krajów zrozumiała znaczenie dróg dla rozwoju ekonomicznego, i której zamożność rośnie w geometrycznej niemal progresyi od czasu właśnie, gdy poczęto zajmować się gorliwie drogami — zrozumiała również najlepiej, iż subwencya udzielona ze skarbu państwa na drogi wicynalne ulży nie tylko gminom i przyczyni się do sprawiedliwszego ciężaru drogowego, lecz przyniesie także państwu nieobliczone korzyści przez spotęgowanie produkcyi ogólnej.

Wydział krajowy wie dobrze, iż kraj nasz ubogi obecnie znaczniejszych ofiar dla podniesienia dróg powiatowych i gminnych ponosić nie może i dlatego w projekcie swym ogranicza system subwencyjny do wymagań koniecznej równowagi.

Jeżeli jednak ze względu na obecny stan finansowy kraju ogranicza w projekcie swoim subwencyą krajową do niezbędnej potrzeby i możności, to sądzi zarazem, iż możność ta z każdym rokiem zwiększać się powinna w miarę stopniowego wzrastania dobrobytu w skutek rozwoju środków komunikacyjnych, i że do właściwej miary wtedy dopiero dójdzie, gdy kraj, po zupełnem umorzeniu długu indemnizacyjnego, będzie mógł dzisiejszy dodatek indemnizacyjny obrócić na cele produkcyjne w szczególności zaś na wykończenie drogowej sieci komunikacyjnej.

VII. Zarząd dróg.

Techniczny i administracyjny zarząd dróg krajowych sprawuje Wydział krajowy (§. 24.), dróg powiatowych Wydział powiatowy (§. 26.), a dróg gminnych komitet okręgu drogowego (§. 27.).

Komitet okręgu drogowego jest organem zarządzającym i uchwalającym w sprawach dróg gminnych, i uchwały jego w tym zakresie powzięte mają moc obowiązującą dla wszystkich gmin i obszarów dworskich, należących do okręgu drogowego.

Od uchwały lub orzeczenia komitetu odwołać się można do Wydziału powiatowego.

Komitet okręgu drogowego składa się:

a) z przepisanej ilości członków wybranych przez Rady gminne,
b) z przepisanej ilości członków reprezentujących obszary dworskie,
c) z członka, mianowanego przez Wydział powiatowy.

Rada gminy, połączonej z obszarem dworskim i stanowiącej dla siebie okrąg drogowy, wybiera dwóch członków do komitetu drogowego, Rada zaś każdej innej gminy wybiera jednego członka.

Każdy obszar dworski, należący do okręgu drogowego, ma w komitecie drogowym jednego reprezentanta.

Posiadacz obszaru dworskiego reprezentuje sam swój obszar albo też mianuje pod swoją odpowiedzialnością inną osobę.

Współposiadacze obszaru dworskiego mianują członkiem komitetu jednego z pośród siebie albo inną osobę.

Gdyby komitet nie mógł się ukonstytuować dla braku kompletu lub z jakichkolwiekbądź powodów, Wydział powiatowy mianuje w porozumieniu z c. k. Starostwem komitet prowizoryczny na czas potrzeby.

Zakres działania komitetu zarządzającego drogami gminnemi da się streścić w dwóch punktach:

1) komitet uchwala składkę pieniężną w okręgu drogowym (§. 14);

2) sprawuje, przy pomocy zwierzchności gminnych i przełożonych obszarów dworskich (§§. 32 i 33), cały techniczny i administracyjny zarząd dróg gminnych w okręgu, poruczając samo wykonanie zawiadowcy drogowemu (§. 30).

Zakres ten daje możność jednolitego postępowania w zarządzie dróg gminnych i usuwa jednę z głównych wad obowiązującej ustawy drogowej.

Bezpośredni nadzór nad komitetem drogowym ma Wydział powiatowy — naczelny zaś nadzór nad Wydziałami powiatowemi i komitetami drogowemi Wydział krajowy, który:

1) czuwa nad budową i utrzymaniem dróg powiatowych i gminnych tudzież nad ich funduszami i wydaje w granicach ustawy drogowej i w celu jej przeprowadzenia potrzebne rozporządzenia i instrukcye;

2) oznacza, jakiemi środkami Rada powiatowa ma się przyczyniać do kosztów budowy i utrzymania dróg powiatowych oraz w jakim porządku i czasie drogi te mają być budowane, a jeżeli się przekona, że roboty drogowe postępują zbyt powolnie, lub nie są prowadzone umiejętnie i z należytą oszczędnością, natenczas ma prawo i obowiązek objąć zarząd bezpośredni;

3) rozstrzyga spory między Radami powiatowemi co do kierunku dróg powiatowych, również jak między komitetami okręgów drogowych nie należących do tego samego powiatu, co do kierunku dróg gminnych — i w ogólności rozstrzyga sprawy drogowe w drodze odwołania się doń wniesione.

Takie atrybucye przyznać wypada Wydziałowi krajowemu, jeżeli sieć dróg powiatowych i gminnych rozwijać się ma podług pewnego planu i systemu, i jeżeli w ogóle sprawa komunikacyi publicznej ma wejść na tory zgodne z dobrem ogółu.

VIII. Znaczenie dróg dla rozwoju ekonomicznego. Aleg. 13.

Jak ważną zaś jest ta sprawa dla rozwoju ekonomicznego, świadczy załączona ·/. tablica porównawcza kosztów utrzymania dróg i kosztów transportu, opracowana dla przybliżonego ocenienia korzyści, jakie kraj z budowy dróg osiągnąć może. Podług tej tablicy czysty zysk na jednym kilometrze drogi bardzo dobrze szutrowanej i znajdującej się w średnich warunkach, przy przewozie w ciągu jednego roku 20.000 beczek, czyni — w porównaniu do dróg nieszutrowanych — 2.500 złr.

Zysk ten dochodzący przy transporcie 100.000 beczek do sumy 15.700 złr., jakież olbrzymie sumy reprezentuje np. we Francyi, która wkrótce mieć będzie około pół miliona*) kilometrów dróg bitych tj. 1 kilometr drogi na 1 kilometr kwadratowy powierzchni, i jak daleko jeszcze naszemu krajowi do tak wzorowego stanu gospodarstwa drogowego!

Obecnie mamy:

dróg eraryalnych	2882	kilometrów
dróg krajowych (dopiero z końcem 1878 r.)	1534	„
dróg powiatowych	1268	„
razem .	5684	kilometrów

*) Według dat urzędowych posiada Francya więcej niż pół miliona kilometrów dróg bitych. Część tych dróg wymaga jednak przebudowania.

t. j. 1 kilometr drogi na 14 kilometrów kwadratowych powierzchni.

A gdy nawet po latach kilkudziesięciu, przy najpomyślniejszych okolicznościach, zbudowaną zostanie projektowana sieć dróg powiatowych, tak, iż wszystkich dróg bitych będzie razem 12.079 kilometrów, to jeszcze i w takim razie w stosunku do dzisiejszej Francyi posiadać będzie Galicya 6·5 razy mniej dróg bitych, albowiem wtedy przypadnie w niej na 1 kilometr drogi bitej: 6·5 kilometrów kwadratowych powierzchni, podczas gdy np. dziś już przypada na 1 kilometr drogi bitej w W. Księstwie Poznańskiem: 9 kilometrów kwadratowych, a w całem Państwie Pruskiem, któremu tylko w czasie od 1862. do 1875. r. przybyło około 21000 kilometrów dróg bitych: 7 kilometrów kwadratowych powierzchni.

IX. Uwagi do niektórych paragrafów projektu.

Do §. 1. Okrąg drogowy obejmować może najmniej jednę najwięcej zaś dziewięć miejscowości. Zależeć to będzie od stosunków miejscowych, jak n. p. od siły prestacyjnej, położenia topograficznego, od używania przez pewną miejscowość drogi, lub jej części znajdującej się w obcej miejscowości, tudzież innych okoliczności, wskazujących, czy miejscowość ma stanowić sama dla siebie okrąg drogowy, czy też ma być połączoną z innemi miejscowościami a względnie gminami i obszarami dworskimi. Rada powiatowa dokona podziału powiatu politycznego na okręgi drogowe (§. 24. ustęp 4.) na podstawie ogólnej instrukcyi przez Wydział krajowy wydać się mającej.

Do §. 7. Obowiązkowy dodatek do podatków bezpośrednich uchwalony na „cele drogowe“ użyty być może także na subwencye dla dróg gminnych (§. 18.) w tych powiatach, w których niepodobną przystępować od razu do budowy dróg powiatowych dla braku dostatecznych funduszów.

Drogi gminne, uporządkowane należycie przy pomocy funduszu dróg powiatowych, będą mogły przejść z czasem do kategoryi dróg powiatowych.

Jak fundusz dróg powiatowych przyczynia się do rozwoju dróg gminnych, tak też odwrotnie prestacye (§. 9.) używane w okręgu drogowym na rzecz drogi gminnej przechodzą z nią razem do zasobu powiatowego, jeżeli droga ta wyłączoną została z kategoryi dróg gminnych i uznana za powiatową.

Tak więc powiaty i okręgi drogowe będą się nawzajem wspierały dążąc do rozwoju dróg w powiecie bez względu na ich kategorye.

Do §. 9. „Partyą prowadzącą samoistne gospodarstwo domowe“ jest także osoba, która żyje sama, lecz zajmuje oddzielne mieszkanie t. j. składające się przynajmniej z jednej izby.

Wszelkie wątpliwości w tym względzie wypadnie rozstrzygać w specyalnych razach na podstawie urzędowej instrukcyi, wydanej dla spisu partyi, a której ustęp najważniejszy przytoczyliśmy w uwadze do alegatu 2.

Przy zamianie robocizny pieszej na ciągłą Wydział krajowy przyjmuje cztery dni piesze za jeden parobydlany dzień ciągły z obowiązkiem dodania parobka do zaprzęgu.

Postanowienie to wynika ze stosunku średniej ceny jednego dnia pieszego do średniej ceny dnia ciągłego w całym kraju, wykazanych w alegacie 8.

Składka pieniężna przechodząca 5% od jednego złotego reńskiego uchwaloną być może tylko w wypadku niecierpiącym zwłoki n. p. gdy most się zepsuje, lub droga albo też most wymagają zabezpieczenia, które w interesie komunikacyi i funduszu dróg gminnych, celem zapobieżenia większej szkodzie, musi być przedsięwzięte niezwłocznie.

Do §. 24. Wydział krajowy, który sprawuje naczelny nadzór nad budową i utrzymaniem dróg powiatowych i gminnych tudzież nad ich funduszami i wydaje w granicach ustawy drogowej potrzebne rozporządzenia i instrukcye, obowiązany będzie na tej podstawie wydać oprócz szczegółowej instrukcyi administracyjnej i rachunkowej, także instrukcyą techniczną, zawierającą szczegółowe przepisy co do budowy i utrzymania dróg powiatowych i gminnych.

Do §. 28. Jednego członka do komitetu okręgu drogowego wybiera Wydział powiatowy. Analogiczne postanowienie znajdujemy w §. 25. ustawy drogowej dolno-austryackiej z dnia 29. grudnia 1874. (dz. ust. kr. Nr. 7. z r. 1875.), na mocy którego tamtejszy Wydział krajowy ma prawo mianowania jednego członka do komitetu okręgu dróg powiatowych, złożonego z przepisanej ilości członków wybranych przez dotyczące Wydziały gminne i z kontrybuenta, opłacającego najwyższy podatek w okręgu drogowym.

Reszta postanowień projektu wynikających bądź z zasad wyżej wyłuszczonych, bądź też wziętych z ustawy obecnie obowiązującej i dawniejszych motywowanych projektów Wydziału krajowego, nie wymaga szczegółowego uzasadnienia.

Na podstawie powyższego wywodu uprasza Wydział krajowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić wniesiony projekt ustawy drogowej.

We Lwowie dnia 14. lutego 1877. r.

Przewodniczący

Oktaw Pietruski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca

Władysław hr. Badeni w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Alegat 1. do l. 4982|1877.

W y k a z*)

ludności męskiej od 16 do 60 lat na podstawie spisu z 1869 r.

Powiaty	ludność męska od 16 do 60 lat	Obszar powiatu w □kilometrach	Powiaty	ludność męska od 16 do 60 lat	Obszar powiatu w □kilometrach
Biała	21790	657·23	Mościska	16754	730·25
Bircza (Dobromil)	15371	863·65	Myślenice	20843	1132·75
Bóbrka	15600	998·78	Nadwórna	14141	1948·68
Bochnia	24853	811·33	Nisko	15758	995·32
Bohorodczany	14334	940·70	Nowy Sącz	26888	1340·90
Borszczów	20334	853·30	Nowytarg	15741	1121·83
Brody	32655	1861·85	Pilzno	18180	853·87
Brzesko	22477	525·12	Podhajce	17096	1052·25
Brzeżany	19323	1115·50	Przemyśl	23672	986 13
Brzozów	16896	717·02	Przemyślany	15881	956·22
Buczacz	23299	1082·72	Rawa	20980	1407 03
Chrzanów	18123	720·47	Rohatyn	21580	1131·02
Cieszanów	17610	1184·50	Ropczyce	15067	758·43
Czortków	16514	602·03	Rudki	15645	743 47
Dąbrowa	15486	619·27	Rzeszów	29947	1242 58
Dolina	19894	2515·63	Sambor	22427	1051·10
Drohobycz	26565	1417·37	Sanok	21693	1263·85
Gorlice	17802	862·50	Skałat	17265	832·03
Gródek	14931	787·75	Sniatyn	17800	603 75
Grybów	11057	594·55	Sokal	19427	1293·75
Horodenka	18714	834·33	Stanisławów	20086	784·87
Husiatyn	18958	972·90	Staremiasto	11702	779·70
Jarosław	24958	1434·05	Stryj	20739	1872·78
Jasło	20298	747·50	Tarnobrzeg	16252	971·75
Jaworów	17225	918·28	Tarnopol	25476	1078·12
Kałusz	17694	1111·47	Tarnów	24633	794·08
Kamionka strumiłowa	20969	1520·30	Tłumacz	23275	1022·35
Kolbuszowa	17548	875·15	Trembowla	11718	533·60
Kołomyja	27370	1210·37	Turka	15025	1457·05
Kossów	17366	1926·25	Wadowice	23596	909·07
Kraków	14931	497·38	Wieliczka	25426	726 23
Krosno	20999	948·17	Zaleszczyki	20825	839·50
Limanowa	17377	943·57	Zbaraż	14169	853·87
Lisko	19489	1896·93	Złoczów	29587	1735·93
Lwów	24829	1207 50	Żółkiew	17964	1255·80
Łańcut	28654	1144·83	Żydaczów	15986	920·00
Mielec	15720	779 70	Żywiec	21717	1111·47
			Razem	1,452.974	78.085·58

*) Uwaga. Wykaz ten również jak następne, nie obejmuje miast *Lwowa* i *Krakowa*.

Alegat 2.

Do LWkr. 4982|1877.

WYKAZ

partyi podług spisu

z 1869. r.

U w a g a:

Urzędowa statystyka austryacka rozumie przez „**partyą**“ tak rodzinę, jak i osobę żyjącą **samą,** lecz zajmującą mieszkanie oddzielne, najemcy zaś, który zajmuje lokal w celach handlowych, przemysłowych lub innych, jednak w nim nie mieszka, nie uważa z tego właśnie tytułu za „partyą“.

Dotyczący ustęp urzędowej instrukcyi, wydanej dla spisu partyi, brzmi w tekscie jak następuje: „Jede Wohnpartei hat einen eigenen Anzeigezettel auszufüllen. Einzeln lebende Personen, welche eigene Wohnung innehaben, werden auch als Wohnparteien behandelt. Miethparteien, welche blos ein Geschäfts- oder Gewerbe-Locale in dem Hause innehaben, in demselben jedoch nicht wohnen, sind eben deshalb **nicht** als Wohnparteien zu betrachten.“

Powiat	Liczba partyi w miejskich gminach		Liczba partyi w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba partyi	w gminach	na obszarach	razem	
Chrzanów	Chrzanów miasteczko Trzebinia „ Nowa góra „	1285 179 240	13564	583	14147	
Kraków	—	—	10703	752	11455	
Dąbrowa	Dąbrowa miasteczko Szczucin „	633 193	11442	767	12209	
Mielec	Mielec miastecko Radomyśl „ Rzochów „ Przecław „	901 579 160 234	11407	770	12177	
Kolbuszowa	Kolbuszowa miasteczko Sokołów „ Majdan „	520 972 299	12690	441	13131	
Tarnobrzeg	Baranów miasteczko Radomyśl „ Rozwadów „ Tarnobrzeg „	494 263 518 702	12806	511	13317	
Nisko	Ulanów miasteczko Rudnik „	862 569	11743	264	12007	
Biała	Biała miasto Kęty „ Oświęcim „ Willamowice miasteczko	1294 1030 852 413	17931	409	18340	
Wadowice	Wadowice miasto Lanckorona „ Zator „ Andrychów miasteczko Kalwarja „	760 405 319 339 246	18207	715	18922	
Myślenice	Jordanów miasto Myślenice „ Maków miasteczko	255 476 451	16161	177	16338	
Wieliczka	Wieliczka miasto Podgórze „ Dobczyce „ Skawina „	1304 981 624 228	18765	736	19501	
Bochnia	Bochnia miasto Niepołomice miasteczko Wiśnicz „ Uście solne „ Lipnica murow. miasteczko	1520 833 851 382 222	18391	441	18832	

Powiat	Liczba partyi w miejskich gminach		Liczba partyi w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba partyi	w gminach	na obszarach	razem	
Brzesko	Brzesko miasteczko	610	16662	1016	17678	
	Czchów „	328				
	Wojnicz „	327				
	Zakliczyn „	303				
Tarnów	Tarnów miasto	4136	17462	890	18352	
	Ryglice miasteczko	454				
	Tuchów „	514				
	Żabno „	285				
Pilzno	Pilzno miasto	453	13849	720	14569	
	Brzostek „	249				
	Dembica miasteczko	645				
	Jodłowa „	761				
Ropczyce	Ropczyce miasto	835	12380	399	12779	
	Wielopole miasteczko	235				
Jasło	Jasło miasteczko	570	15926	641	16567	
	Kołaczyce „	385				
	Dębowiec „	399				
	Frysztak „	280				
	Osiek miasto	181				
Rzeszów	Rzeszów miasto	1733	22360	917	23277	
	Błazowa miasteczko	946				
	Czudec „	185				
	Głogów „	623				
	Jawornik pols. miasteczko	167				
	Niebylec „	120				
	Strzyżów „	359				
	Tyczyn „	597				
Łańcut	Kańczuga miasteczko	447	22406	485	22891	
	Leżajsk „	1099				
	Łańcut „	726				
	Przeworsk „	665				
	Żołynia „	353				
Żywiec	Żywiec miasto	1010	18685	136	18821	
	Sucha miasteczko	622				
	Milówka „	440				
Limanowa	Limanowa miasto	256	12937	553	13490	
	Tymbark miasteczko	164				
Nowytarg	Nowytarg miasto	922	12209	151	12360	
	Krościenko miasteczko	304				

Powiat	Liczba partyi w miejskich gminach		Liczba partyi w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba partyi	w gminach	na obszarach	razem	
Nowy Sącz	Nowy Sącz miasto	1856	20209	824	21033	
	Stary Sącz „	859				
	Piwniczna miasteczko	620				
	Muszyna „	437				
	Tylicz „	291				
	Zbyszyce „	73				
Grybów	Ciężkowice miasto	400	7514	282	7796	
	Grybów miasteczko	362				
	Bobowa „	261				
Gorlice	Biecz miasto	615	11015	338	11353	
	Gorlice miasteczko	1021				
	Rzepiennik bisk. miasteczko	281				
	Uście ruskie „	132				
Krosno	Krosno miasto	569	15918	348	16266	
	Dukla miasteczko	766				
	Zmigród „	536				
	Jedlicze „	102				
Sanok	Sanok miasto	731	14482	299	14781	
	Bukowsko „	182				
	Jaćmierz „	157				
	Jaśliska „	194				
	Mrzygłód „	127				
	Nowotaniec miasto	123				
	Rymanów „	615				
	Tyrawa wołoska miasteczko	195				
	Zarżyn miasto	208				
Lisko	Lisko „	809	14663	617	15280	
	Baligród miasteczko	220				
	Lutowisko „	389				
	Ustrzyki dolne „	337				
Turka	Turka miasteczko	937	12896	41	12937	
Stryj	Stryj miasto	2100	17472	586	18058	
	Skole miasteczko	580				
Dolina	Bolechów miasteczko	822	15601	388	15989	
	Dolina „	1541				
	Rożniatów „	559				
Nadwórna	Nadwórna miasteczko	1393	11697	482	12179	
	Delatyn „	817				
Kossów	Kuty miasto	1104	13632	72	13704	
	Kossów miasteczko	378				
	Pisztyn „	560				
Brzozów	Brzozów miasto	756	13587	322	13909	
	Dynów „	600				
	Jasienica miasteczko	471				

Powiat	Liczba partyi w miejskich gminach		Liczba partyi w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba partyi	w gminach	na obszarach	razem	
(Bircza) Dobromil	Bircza miasto	270	11132	466	11598	
	Dobromil „	808				
	Nowemiasto miasto	196				
	Rybotycze „	369				
Przemyśl	Przemyśl miasto	2645	16721	881	17602	
	Dubiecko „	252				
	Babice miasteczko	127				
	Fredropol „	65				
	Krasiczyn „	102				
	Krzywcze „	189				
	Niżankowice „	316				
Jarosław	Jarosław miasto	3007	20880	835	21715	
	Pruchnik miasteczko	374				
	Radymno „	425				
	Sieniawa „	629				
Mościska	Mościska miasto	365	12524	346	12524	
	Sądowa-wisznia miasto	542				
	Krukienice miasteczko	190				
	Husaków „	188				
Staremiasto	Staremiasto miasto	780	10188	180	10368	
	Starasól „	359				
	Chyrów miasteczko	429				
	Felsztyn „	255				
	Laszki murow. „	162				
Sambor	Sambor miasto	2563	19188	552	19740	
	Rajtarowice miasteczko	181				
Gródek	Gródek miasto	2086	11061	428	11489	
	Janów miasteczko	477				
Rudki	Komarno miasto	1066	11674	327	12001	
	Rudki miasteczko	457				
Drohobycz	Drohobycz miasto	3761	20409	417	20826	
Żydaczów	Mikołajów miasto	516	12118	313	12431	
	Żydaczów „	558				
	Rozdół miasteczko	1021				
	Żurawno „	747				
Stanisławów	Stanisławów miasto	2686	14264	407	14671	
	Halicz „	703				
	Mariampol „	261				
	Jezupol miasteczko	691				
Kałusz	Kałusz miasteczko	1486	14461	275	14736	
	Wojniłów „	459				
Bohorodczany	Sołotwina miasto	636	11774	144	11918	
	Łysiec miasteczko	567				
	Bohorodczany „	979				

Powiat	Liczba partyi w miejskich gminach		Liczba partyi w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba partyi	w gminach	na obszarach	razem	
Tłumacz	Tyśmienica miasto	2017	17905	967	18872	
	Tłumacz miasteczko	787				
	Niżniów „	972				
	Ottynia „	737				
	Uście zielone „	508				
	Chocimierz „	498				
Cieszanów	Lubaczów miasto	948	13503	351	13854	
	Cieszanów miasteczko	598				
	Lipsko „	224				
	Narol „	334				
	Oleszyce „	453				
	Płazów „	152				
Jaworów	Jaworów miasto	1865	12766	292	13058	
	Krakowiec miasteczko	388				
	Wielkie oczy „	357				
Rawa ruska	Rawa ruska miasteczko	1206	16167	704	16871	
	Pytylicz „	710				
	Niemirów „	497				
	Magierów „	623				
	Uhnów „	998				
	Lubycza „	132				
	Mosty małe „	102				
Żółkiew	Żołkiew miasto	1024	13220	429	13649	
	Kulików miasteczko	673				
	Mosty wielkie „	648				
Lwów	Jaryczów miasto	628	17951	811	18762	
	Szczerzec „	327				
	Kukizów miasteczko	113				
	Nawarja „	186				
Bóbrka	Bóbrka miasto	835	10897	523	11420	
	Brzozdowce miasteczko	323				
	Chodorów „	441				
	Strzeliska nowe „	466				
Rohatyn	Rohatyn miasto	1018	17227	246	17473	
	Bołszowce miasteczko	483				
	Bukaczowce „	450				
	Bursztyn „	925				
	Knihinicze „	303				
	Konkolniki „	100				
	Podkamień „	242				
	Podgrodzie „	231				
	Stratyn „	189				

Powiat	Liczba partyi w miejskich gminach		Liczba partyi w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba partyi	w gminach	na obszarach	razem	
Przemyślany	Gliniany miasteczko	959	12296	658	12954	
	Przemyślany „	606				
	Dunajów „	356				
	Firlejów „	246				
	Świerz „	397				
Brzeżany	Brzeżany miasteczko	2060	15422	530	15952	
	Kozowa „	856				
	Narajów „	543				
Podhajce	Podhajce miasteczko	1092	12858	534	13392	
Złoczów	Złoczów miasto	1718	23310	301	23611	
	Olesko „	693				
	Pomorzany „	830				
	Biały kamień miasteczko	725				
	Gołogóry „	589				
	Jezierna „	829				
	Sassów „	701				
	Zarudzie „	127				
	Zborów „	820				
Brody	Brody miasto	3960	24390	1570	62560	
	Leszniów miasteczko	395				
	Łopatyn „	457				
	Markopol „	219				
	Podkamień „	652				
	Sokołówka „	419				
	Stanisławczyk „	298				
	Szczurowice „	323				
	Toporów „	714				
	Załośce „	1197				
Sokal	Sokal miasto	1333	13984	1284	15268	
	Bełz „	868				
	Krystynopol miasteczko	714				
	Tartaków „	283				
	Waręż „	292				
Kamionka Strumiłowa	Kamionka strumił. miasto	1209	13744	683	14427	
	Busk „	1017				
	Chołojów miasteczko	698				
	Dobrotwór „	512				
	Radziechów „	620				
	Stojanów „	346				
	Witków nowy „	302				
Tarnopol	Tarnopol miasto	4234	19728	919	20647	
	Mikulińce „	1052				
Zbaraż	Zbaraż miasto	1008	7948	380	8328	

Powiat	Liczba partyi w miejskich gminach		Liczba partyi w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba partyi	w gminach	na obszarach	razem	
Skałat	Skałat miasteczko	1006	12557	867	13424	
	Grzymałów „	1021				
	Touste „	763				
	Tarnoruda „	165				
Trembowla	Trembowla miasto	1199	8944	266	9210	
	Janów miasteczko	511				
	Strusów „	438				
Husiatyn	Husiatyn miasto	999	14230	879	15109	
	Chorostków miasteczko	1087				
	Kopyczyńce „	1234				
	Probużna „	443				
Czortków	Czortków miasto	604	11636	904	12540	
	Budzanów miasteczko	985				
	Jagielnica „	637				
	Ułaszkowce „	396				
Borszczów	Mielnica miasto	663	15488	747	16235	
	Jezierzany „	611				
	Skała miasteczko	854				
	Borszczów „	746				
	Uście biskup. „	522				
	Kudryńce „	488				
	Krzywcze „	150				
	Dzwinogród „	87				
Zaleszczyki	Zaleszczyki miasto	1176	16361	964	17325	
	Korolówka miasteczko	744				
	Tłuste „	559				
	Uścieczko „	541				
	Gródek „	162				
Buczacz	Jazłowiec miasto	586	18018	723	18741	
	Buczacz miasteczko	1774				
	Monasterzyska „	788				
	Barysz „	651				
	Potok złoty „	753				
Horodenka	Horodenka miasteczko	1874	15058	505	15563	
	Czernelica „	554				
	Obertyn „	1090				
Kołomyja	Kołomyja miasto	3847	22325	374	22699	
	Gwoździec miasteczko	301				
	Jabłonów „	326				
	Kamionka wielka „	412				
	Kułaczkowce „	509				
	Peczeniżyn „	949				
Śniatyn	Śniatyn miasto	2541	14598	157	14755	
	Zabłotów miasteczko	157				
		Razem	1,106.297	40.212	1,146.509	

Alegat 3.

Do LWkr. 4982|1877.

WYKAZ

domów podług spisu

z 1869. roku.

Powiat	Liczba domów w miejskich gminach		Liczba domów w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba domów	w gminach	na obszarach	Razem	
Chrzanów	Chrzanów miasteczko Trzebinia „ Nowa góra „	535 72 237	9251	278	9529	
Kraków	—	—	7464	342	7806	
Dąbrowa	Dąbrowa miasteczko Szczucin „	176 98	8396	472	8868	
Mielec	Mielec miasteczko Radomyśl „ Rzochów „ Przecław „	433 372 117 138	9012	437	9449	
Kolbuszowa	Kolbuszowa miasteczko Sokołów „ Majdan „	290 651 207	10606	303	10909	
Tarnobrzeg	Baranów miasteczko Radomyśl „ Rozwadów „ Tarnobrzeg „	266 180 235 313	9439	387	9826	
Nisko	Ulanów miasteczko Rudnik „	547 357	9584	158	9742	
Biała	Biała miasto Kęty „ Oświęcim „ Willamowice miasteczko	351 501 304 305	10595	212	10807	
Wadowice	Wadowice miasto Lanckorona „ Zator „ Andrychów miasteczko Kalwarja „	417 245 192 127 135	13533	466	13999	
Myślenice	Jordanów miasto Myślenice „ Maków miasteczko	191 300 399	13125	206	13331	
Wieliczka	Wieliczka miasto Podgórze „ Dobczyce „ Skawina „	637 216 500 198	13828	573	14401	
Bochnia	Bochnia miasto Niepołomice miasteczko Wiśnicz „ Uście solne „ Lipnica murow. miasteczko	846 568 359 297 165	13435	310	13745	

Powiat	Liczba domów w miejskich gminach		Liczba domów w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba domów	w gminach	na obszarach	Razem	
Brzesko	Brzesko miasteczko	274	13919	623	14542	
	Czchów „	261				
	Wojnicz „	257				
	Zakliczyn „	201				
Tarnów	Tarnów miasto	1348	12205	539	12744	
	Ryglice miasteczko	364				
	Tuchów „	389				
	Żabno „	167				
Pilzno	Pilzno miasto	216	10698	484	11182	
	Brzostek „	150				
	Dembica miasteczko	286				
	Jodłowa „	555				
Ropczyce	Ropczyce miasto	479	8981	299	9280	
	Wielopole miasteczko	135				
Jasło	Jasło miasteczko	320	11881	485	12366	
	Kołaczyce „	265				
	Dębowiec „	280				
	Frysztak „	127				
	Osiek miasto	146				
Rzeszów	Rzeszów miasto	463	17743	717	18460	
	Błażowa miasteczko	664				
	Czudec „	162				
	Głogów „	363				
	Jawornik pols. miasteczko	135				
	Niebylec „	86				
	Strzyżów „	174				
	Tyczyn „	331				
Łańcut	Kańczuga miasteczko	218	17497	309	17806	
	Leżajsk „	739				
	Łańcut „	322				
	Przeworsk „	316				
	Żołynia „	183				
Żywiec	Żywiec miasto	444	11749	70	11819	
	Sucha miasteczko	373				
	Milówka „	279				
Limanowa	Limanowa miasto	161	8690	400	9090	
	Tymbark miasteczko	107				
Nowytarg	Nowytarg miasto	40	10190	94	10284	
	Krościenko miasteczko	259				

Powiat	Liczba domów w miejskich gminach		Liczba domów w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba domów	w gminach	na obszarach	Razem	
Nowy Sącz	Nowy Sącz miasto	518	12748	551	13299	
	Stary Sącz „	553				
	Piwniczna miasteczko	443				
	Muszyna „	298				
	Tylicz „	226				
	Zbyszyce „	41				
Grybów	Ciężkowice miasto	325	6042	226	6268	
	Grybów miasteczko	233				
	Bobowa „	160				
Gorlice	Biecz miasto	383	10058	252	10310	
	Gorlice miasteczko	425				
	Rzepiennik bisk. miasteczko	221				
	Uście ruskie „	109				
Krosno	Krosno miasto	345	12187	225	12412	
	Dukla miasteczko	251				
	Zmigród „	307				
	Jedlicze „	65				
Sanok	Sanok miasto	296	12025	269	12294	
	Bukowsko „	93				
	Jaćmierz „	142				
	Jaśliska „	146				
	Mrzygłód „	119				
	Nowotaniec miasto	89				
	Rymanów „	312				
	Tyrawa wołoska miasteczko	153				
	Zarżyn miasto	177				
Lisko	Lisko miasto	459	10966	475	11441	
	Baligród miasteczko	132				
	Lutowisko „	157				
	Ustrzyki dolne „	205				
Turka	Turka miasteczko	534	10035	29	10064	
Stryj	Stryj miasto	1130	12032	437	12469	
	Skole miasteczko	244				
Dolina	Bolechów miasteczko	399	11305	302	11607	
	Dolina „	1002				
	Rożniatów „	383				
Nadwórna	Nadwórna miasteczko	980	9935	328	10263	
	Delatyn „	781				
Kossów	Kuty miasto	1104	13641	72	13713	
	Kossów miasteczko	378				
	Pisztyn „	560				
Brzozów	Brzozów miasto	453	9975	237	10212	
	Dynów „	370				
	Jasiennica miasteczko	296				

Powiat	Liczba domów w miejskich gminach		Liczba domów w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba domów	w gminach	na obszarach	Razem	
(Bircza) Dobromil	Bircza miasto	137	7844	358	8202	
	Dobromil „	292				
	Nowemiasto miasto	126				
	Rybotycze „	247				
Przemyśl	Przemyśl miasto	859	11803	471	12274	
	Dubiecko „	160				
	Babice miasteczko	103				
	Fredropol „	50				
	Krasiczyn „	58				
	Krzywcza „	120				
	Niżankowice „	246				
Jarosław	Jarosław miasto	1064	13864	407	14271	
	Pruchnik miasteczko	202				
	Radymno „	217				
	Sieniawa „	271				
Mościska	Mościska miasto	366	9092	347	9439	
	Sądowa-Wisznia miasto	550				
	Krukienice miasteczko	188				
	Hussaków „	192				
Staremiasto	Staremiasto miasto	502	8365	174	8539	
	Starasól „	768				
	Chyrów miasteczko	259				
	Felsztyn „	184				
	Laszki murow. „	143				
Sambor	Sambor miasto	1900	15015	320	15335	
	Rajtarowice miasteczko	167				
Gródek	Gródek miasto	1379	8220	316	8536	
	Janów miasteczko	264				
Rudki	Komarno miasto	674	9046	248	9294	
	Rudki miasteczko	248				
Drohobycz	Drohobycz miasto	1816	14905	299	15204	
Żydaczów	Mikołajów miasto	437	8662	242	8904	
	Żydaczów „	401				
	Rozdół miasteczko	547				
	Żurawno „	344				
Stanisławów	Stanisławów miasto	836	9653	336	9989	
	Halicz „	497				
	Mariampol „	193				
	Jezupol miasteczko	466				
Kałusz	Kałusz miasteczko	772	9997	212	10209	
	Wojniłów „	298				
Bohorodczany	Sołotwina miasto	479	8558	113	8671	
	Łysiec miasteczko	396				
	Bohorodczany „	528				

Powiat	Liczba domów w miejskich gminach		Liczba domów w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba domów	w gminach	na obszarach	Razem	
Tłumacz	Tyśmienica miasto	1263	13015	640	13655	
	Tłumacz miasteczko	451				
	Niżniów „	543				
	Ottynia „	490				
	Uście zielone „	376				
	Chocimierz „	393				
Cieszanów	Lubaczów miasto	802	10727	398	11125	
	Cieszanów miasteczko	408				
	Lipsko „	183				
	Narol „	244				
	Oleszyce „	322				
	Płazów „	150				
Jaworów	Jaworów miasto	1495	10405	208	10613	
	Krakowiec miasteczko	282				
	Wielkie oczy „	258				
Rawa	Rawa ruska miasteczko	654	12357	513	12870	
	Potylicz „	531				
	Niemirów „	357				
	Magierów „	436				
	Uhnów „	716				
	Lubycza „	92				
	Mosty małe „	78				
Żółkiew	Żółkiew miasto	698	10008	300	10308	
	Kulików miasteczko	463				
	Mosty wielkie „	509				
Lwów	Jaryczów miasto	396	14005	504	14509	
	Szczerzec „	159				
	Kukizów miasteczko	109				
	Nawarja „	120				
Bóbrka	Bóbrka miasto	542	8360	367	8727	
	Brzozdowce miasteczko	243				
	Chodorów „	265				
	Strzeliska nowe „	285				
Rohatyn	Rohatyn miasto	825	11537	461	11998	
	Bołszowce miasteczko	305				
	Bukaczowce „	189				
	Bursztyn „	438				
	Knihinicze „	227				
	Konkolniki „	86				
	Podkamień „	186				
	Podgrodzie „	171				
	Stratyn „	112				

Powiat	Liczba domów w miejskich gminach		Liczba domów w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba domów	w gminach	na obszarach	Razem	
Przemyślany	Gliniany miasteczko	658	8914	510	9424	
	Przemyślany „	342				
	Dunajów „	254				
	Firlejów „	199				
	Świerz „	296				
Brzeżany	Brzeżany miasteczko	1145	11185	329	11514	
	Kozowa „	558				
	Narajów „	412				
Podhajce	Podhajce miasteczko	629	9382	392	9774	
Złoczów	Złoczów miasto	730	16624	210	16834	
	Olesko „	500				
	Pomorzany „	642				
	Biały kamień miasteczko	470				
	Gołogóry „	406				
	Jezierna „	675				
	Sassów „	418				
	Zarudzie „	86				
	Zborów „	502				
Brody	Brody miasto	1384	14995	1096	16091	
	Leszniów miasteczko	295				
	Łopatyn „	292				
	Markopol „	147				
	Podkamień „	403				
	Sokołówka „	312				
	Stanisławczyk „	206				
	Szczurowice „	212				
	Toporów „	408				
	Załośce „	1010				
Sokal	Sokal miasto	886	9808	698	10506	
	Bełz „	491				
	Krystynopol miasteczko	353				
	Tartaków „	136				
	Waręż „	133				
Kamionka	Kamionka strumił. miasto	741	10826	537	11363	
	Busk „	801				
	Chołojów miasteczko	466				
	Dobrotwór „	401				
	Radziechów „	369				
	Stojanów „	321				
	Witków nowy „	234				
Tarnopol	Tarnopol miasto	1597	12949	720	13669	
	Mikulińce „	403				
Zbaraż	Zbaraż miasto	1259	8525	506	9031	

Powiat	Liczba domów w miejskich gminach		Liczba domów w całym powiecie			Uwaga
	nazwa gminy	liczba domów	w gminach	na obszarach	Razem	
Skałat	Skałat miasteczko	563	10004	566	10570	
	Grzymałów „	519				
	Touste „	602				
	Tarnoruda „	125				
Trembowla	Trembowla miasto	1054	7175	211	7386	
	Janów miasteczko	298				
	Strusów „	329				
Husiatyn	Husiatyn miasto	483	10606	719	11325	
	Chorostków miasteczko	754				
	Kopyczyńce „	793				
	Probużna „	270				
Czortków	Czortków miasto	401	9271	528	9799	
	Budzanów miasteczko	665				
	Jagielnica „	388				
	Ułaszkowce „	314				
Borszczów	Mielnica miasto	467	11865	537	12402	
	Jezierzany „	369				
	Skała miasteczko	554				
	Borszczów „	513				
	Uście biskup. „	388				
	Kudryńce „	357				
	Krzywcze „	306				
	Dzwinogród „	74				
Zaleszczyki	Zaleszczyki miasto	453	11666	768	12424	
	Korolówka miasteczko	399				
	Tłuste „	320				
	Uścieczko „	331				
	Grodek „	162				
Buczacz	Jazłowiec miasto	398	12456	573	13029	
	Buczacz miasteczko	904				
	Monasterzyska „	381				
	Barysz „	485				
	Potok złoty „	538				
Horodenka	Horodenka miasteczko	1396	11610	452	12062	
	Czernelica „	423				
	Obertyn „	801				
Kołomyja	Kołomyja miasto	2312	17303	320	17623	
	Gwoździec miasteczko	211				
	Jabłonów „	260				
	Kamionka wielka „	313				
	Kułaczkowce „	413				
	Peczeniżyn „	791				
Śniatyn	Śniatyn miasto	1790	11792	118	11910	
	Zabłotów miasteczko	552				
		Razem	825.154	28.591	853.745	

Alegat 4.

Do L. W. kr. 4982/1877.

WYKAZ

rozmiarów głównych kultur ziemi na podstawie dat, udzielonych przez archiwum map katastralnych.

Powiaty	Własność większa					Własność		
	role	łąki i ogrody	pastwiska	lasy	Razem	role	łąki i ogrody	pastwiska
	1	2	3	4	5	6	7	8
	morgów					mor		
Chrzanów	9861	2123	3119	43815	58918	43144	6796	9122
Kraków	18652	3248	2987	8545	33432	34897	7709	6958
Dąbrowa	26346	5549	4627	9885	46407	39111	8167	8284
Mielec	25414	4511	4758	37588	73271	45933	7774	10782
Kolbuszowa	10736	2771	1978	40764	56249	63184	13989	10585
Tarnobrzeg	16817	8229	7036	60364	92446	35930	11147	13064
Nisko	6250	5395	2520	65829	77994	53476	14653	11397
Biała	15954	2426	4084	19817	42281	45554	4989	8656
Wadowice	23251	2215	2958	19897	48321	64866	5177	14491
Myślenice	7235	614	1687	27480	37016	84693	6172	28938
Wieliczka	25691	4230	4492	14630	49043	46635	11425	9552
Bochnia	14508	2823	2713	33656	53700	55150	12242	8603
Brzesko	26601	4424	5193	21537	57755	51771	10106	9658
Tarnów	23543	3121	3319	19683	49666	58962	8420	10171
Pilzno	29594	2690	3127	24083	59494	61959	6525	8711
Ropczyce	21260	2565	2186	20860	46871	55276	7238	7394
Jasło	23974	3005	2702	25508	55189	58885	7554	10934
Rzeszów	30978	4101	3283	32115	70477	87669	11969	11646
Łańcut	22466	3537	2493	27682	56178	96452	15161	13073
Żywiec	4489	731	2104	68311	75635	59443	9105	41414
Limanowa	13065	1820	2634	33524	51043	57389	10163	24486
Nowy Targ	3010	1228	4816	44197	5 251	75025	12977	28800
Nowy Sącz	17255	1850	4904	47991	72000	82602	16468	32523
Grybów	11166	907	1980	13103	27156	42274	6997	10337
Gorlice	10505	1411	1458	21606	34980	64760	14654	23934
Krosno	16813	3122	2022	30467	52424	68299	11818	21963
Sanok	21194	5507	5606	49475	81782	86727	13986	23638
Lisko	29429	6976	9284	119557	165226	93797	21151	29754
Turka	8960	4628	4638	66477	84703	96537	20848	35253
Stryj	14402	10372	8733	116285	149792	68899	52967	34181
Dolina	3737	5789	9290	257500	276316	40926	63952	39351
Nadwórna	4250	4852	6300	188762	204164	20231	60222	35379
Kossów	195	612	7784	142739	151330	14765	71306	70522
Brzozów	17814	3172	2741	22025	45752	53774	6730	8825
Bircza (Dobromil)	16616	1944	2937	40397	61894	55142	5927	11590
Przemyśl	35031	5621	4456	38399	83507	65112	9040	11052
Jarosław	39366	7740	4899	46725	98730	83164	17232	18781
Mościska	23767	6616	2341	20597	53321	49524	9939	7795
Staremiasto	6337	1062	2537	26259	36195	52617	6819	17993
Sambor	22057	11977	2929	28144	65107	65487	22742	17969
Gródek	13964	7228	3019	39441	63652	47923	14234	8303
Rudki	18672	15174	1918	14931	50695	47119	17815	8029
Drohobycz	7933	7480	2274	72804	90491	66318	44129	29430
Żydaczów	15116	9755	10719	37073	72663	44058	26420	12852
Stanisławów	14731	4428	4925	20425	44507	49795	25676	8857
Kałusz	9107	5188	3980	65404	83679	44999	44456	14561
Bohorodczany	4246	1373	1574	51520	58713	38186	39191	15069
Tłumacz	25008	7210	7019	31844	71081	66679	22266	5998

m n i e j s z a		Ogółem w obu kategoryach (5 i 10)	Z wyłączeniem lasów rub. 1—3 i 6—8	Z ogólnej przestrzeni (rubryka 11) wypada na własność		Po wyłączeniu lasów wypada na własność		UWAGA
lasy	Razem							
9	10	11	12					
g ó w		m o r g ó w		większą %	mniejszą %	większą %	mniejszą %	
624	59686	118604	74165	50	50	20	80	
239	49803	83235	74455	40	60	33	67	
618	56180	102587	92084	45	55	40	60	
721	65210	138481	100172	53	47	36	64	
2355	90113	146362	103243	38	62	15	85	
949	61090	153536	92223	60	40	35	65	
2238	81764	159758	91691	48	52	13	87	
6038	65237	107518	81663	39	61	28	72	
8696	93230	141551	112958	34	66	25	75	
25550	145353	182369	129339	20	80	7	93	
4487	72099	121142	102025	40	60	34	66	
8291	84286	137986	96039	39	61	21	79	
6716	78251	136006	107753	42	58	34	66	
5573	83126	132792	107536	37	63	28	72	
4369	81564	141058	112606	42	58	31	69	
6945	76853	123724	95919	38	62	27	73	
6804	84177	139366	107054	40	60	28	72	
9743	121027	191504	149646	37	63	26	74	
7278	131964	188142	153182	30	70	19	81	
7269	117231	192866	117286	39	61	6	94	
14904	106942	157985	109557	32	68	16	84	
9172	125974	179225	125856	30	70	7	93	
23896	155489	227489	155602	32	68	15	85	
11848	71456	98612	73661	28	72	19	81	
10541	113889	148869	116722	23	77	11	89	
4313	106393	158817	124037	33	67	18	82	
7286	131637	213419	156658	38	62	21	79	
10015	154717	319943	190391	52	48	24	76	
10254	162892	247595	170864	34	66	11	89	
15964	172011	321803	189554	44	56	18	82	
5472	149701	426017	163045	65	35	12	88	
8683	124515	328679	131234	62	38	12	88	
21731	178324	329654	165184	47	53	5	95	
6246	75575	121327	93056	38	62	25	75	
10242	82901	144795	94156	43	57	23	77	
3488	88692	172199	130312	48	52	35	65	
3527	122704	221434	171182	45	55	12	88	
2476	69734	123055	99982	43	57	33	67	
6187	83616	119811	87365	30	70	11	89	
3587	109785	174892	143161	37	63	26	74	
1757	72217	135869	94671	47	53	26	74	
524	73287	123982	108527	41	59	33	67	
1732	141609	232100	157564	39	61	11	89	
617	83947	156610	118920	46	54	30	70	
1675	86003	130510	108410	34	66	22	78	
2783	106799	190478	122291	44	56	15	85	
3900	96346	155059	99639	38	62	7	93	
1808	96751	167832	134180	42	58	29	71	

Powiaty	Własność większa					Własność		
	role	łąki i ogrody	pastwiska	lasy	Razem	role	łąki i ogrody	pastwiska
	1	2	3	4	5	6	8	8
	morgów					mor		
Cieszanów	19045	5659	4382	58762	87848	72865	19862	15240
Jaworów	13433	6777	1742	46781	68733	68443	17114	11639
Rawa	23223	10820	4845	58578	97466	85619	32040	18798
Żółkiew	14935	9533	3220	58538	86226	60966	42068	10443
Lwów	24345	12481	3422	44694	84942	82366	28043	14894
Bóbrka	23462	7006	5323	41181	76972	52249	13609	7642
Rohatyn	32368	12146	7105	38855	90474	71651	24570	9087
Przemyślany	20939	7582	4997	43938	77456	57315	19792	9505
Brzeżany	34424	8887	3359	36821	83491	87361	15839	5617
Podhajce	38743	7990	3920	30535	81188	76377	15855	5318
Złoczów	46304	14386	5447	55027	121164	114245	33145	13317
Brody	35660	16403	8174	105845	166082	94344	42878	9852
Sokal	32470	10815	2932	62415	108632	76805	29650	6937
Kamionka strum.	29272	13937	6215	84192	133616	66940	40326	8583
Tarnopol	50688	8845	2953	14028	76514	105420	9637	4950
Zbaraż	32372	5608	1189	8001	47170	73165	8166	1953
Skałat	36019	4416	2937	18309	61681	77502	5430	2461
Trembowla	21861	4261	2216	10683	39021	49222	5491	2293
Husiatyn	46849	7029	2627	19635	76140	66674	7790	1468
Czortków	38620	3333	2525	19302	63780	62942	6583	2691
Borszczów	36111	4260	2869	21609	64849	65623	7901	3407
Zaleszczyki	41210	2912	3402	22945	70469	61273	6966	4425
Buczacz	38237	5645	5115	37531	86528	79136	14793	5038
Horodenka	31491	2661	2858	9356	46366	79356	5872	3532
Kołomyja	24242	4948	12573	47205	88968	62849	42533	7384
Sniatyn	15395	2650	2406	6418	26869	54603	8834	7351
Ogółem	1,610.084	412.340	303.834	3,310.884	5,637.142	4,690.432	1,381.030	1,054.483
	2,326 258					7,125.945		

mniejsza		Ogółem w obu kategoryach (5 i 10)	Z wyłączeniem lasów rub. 1—3 i 6-8	Z ogólnej przestrzeni (rubryka 11) wypada na własność		Po wyłączeniu lasów wypada na własność		UWAGA
lasy	Razem							
9	10	11	12					
gów		morgów		większą %	mniejszą %	większą %	mniejszą %	
3087	111054	198902	137053	44	56	21	79	
3702	100898	169631	119148	41	59	19	81	
1867	138324	235790	175345	41	59	22	78	
1233	114710	200936	141165	42	58	20	80	
1346	126649	211591	165551	40	60	24	76	
1726	75226	152198	109291	51	49	33	67	
890	106198	196672	156927	46	54	33	67	
2229	88841	166297	120130	47	53	28	72	
590	109407	192898	155487	43	57	30	70	
515	98065	179253	148203	45	55	3	97	
2617	163324	284488	226844	43	57	29	71	
2814	149888	315970	207311	53	47	29	71	
1024	114416	223048	159609	49	51	29	71	
1838	117687	251303	165273	53	47	30	70	
815	120822	197336	182493	39	61	34	66	
548	83832	131002	122453	36	64	32	68	
143	85536	147217	128765	42	58	34	66	
221	57227	96248	85344	41	59	33	67	
68	78000	152140	132437	50	50	43	57	
244	72460	136240	116694	47	53	38	62	
227	77158	142007	120171	46	54	36	64	
19	72683	143152	120188	49	51	40	60	
1541	100508	187036	147964	52	48	33	67	
341	89104	135470	125773	34	66	29	71	
842	113608	202576	154529	44	56	27	73	
455	71243	98112	91239	27	73	22	78	
351.073	7.477.018	13,114.160	9,452.203	43	57	25	75	

Alegat 5.

Do l. W. kr. 4982|1877.

WYKAZ

bydła roboczego podług spisu

z 1869 r.

Liczba porządk.	Powiaty	Gminy	Obszary dworskie	Razem	Uwagi
1	Chrzanów	4695	695	5390	
2	Kraków	5349	1843	7192	
3	Dąbrowa	5524	2721	8245	
4	Mielec	6129	2670	8799	
5	Kolbuszowa	7487	1031	8518	
6	Tarnobrzeg	10130	1734	11864	
7	Nisko	9557	571	10128	
8	Biała	3339	698	4037	
9	Wadowice	4565	1672	6237	
10	Myślenice	5868	462	6330	
11	Wieliczka	4164	2003	6167	
12	Bochnia	7550	1072	8622	
13	Brzesko	6857	2634	9491	
14	Tarnów	5794	2340	8134	
15	Pilzno	5834	2586	8420	
16	Ropczyce	6354	1693	8047	
17	Jasło	5935	2351	8286	
18	Rzeszów	9491	3061	12552	
19	Łańcut	11873	1644	13517	
20	Żywiec	5434	109	5543	
21	Limanowa	7482	1076	8558	
22	Nowytarg	8420	106	8526	
23	Nowy Sącz	11608	1485	13093	
24	Grybów	5143	815	5958	
25	Gorlice	7258	1013	8271	
26	Krosno	8146	1768	9914	
27	Sanok	11578	1820	13398	
28	Lisko	15566	2966	18532	
29	Turka	14298	506	14804	
30	Stryj	17540	2461	20001	
31	Dolina	14650	1015	15665	
32	Nadwórna	8192	1090	9282	
33	Kossów	7621	67	7688	
34	Brzozów	5622	1891	7513	
35	Bircza (Dobromil)	8209	1726	9935	
36	Przemyśl	12635	3540	16175	
37	Jarosław	14095	3235	17330	
	Do przeniesienia	309992	60170	370162	

Liczba porządk.	Powiaty	Gminy	Obszary dworskie	Razem	Uwagi
	Z przeniesienia	309992	60170	370162	
38	Mościska	11322	2792	14114	
39	Staremiasto	6865	620	7485	
40	Sambor	17273	2881	20154	
41	Grodek	9596	1290	10886	
42	Rudki	10849	2512	13361	
43	Drohobycz	20431	1143	21574	
44	Żydaczów	11669	2660	14329	
45	Stanisławów	10369	2537	12906	
46	Kałusz	11797	1367	13164	
47	Bohorodczany	8081	604	8685	
48	Tłumacz	13290	4686	17976	
49	Cieszanów	11872	2309	14181	
50	Jaworów	12257	1361	13618	
51	Rawa	14621	3814	18435	
52	Żółkiew	15058	1964	17022	
53	Lwów	15620	2380	18000	
54	Bóbrka	9899	3026	12925	
55	Rohatyn	13912	4627	18539	
56	Przemyślany	11809	2831	14640	
57	Brzeżany	14043	3266	17309	
58	Podhajce	11911	4303	16214	
59	Złoczów	20922	5259	26181	
60	Brody	21030	4351	25381	
61	Sokal	18550	4604	23154	
62	Kamionka strumiłowa	15748	3601	19349	
63	Tarnopol	15627	4944	20571	
64	Zbaraż	9555	3013	12568	
65	Skałat	10664	3968	14632	
66	Trembowla	6067	2054	8121	
67	Husiatyn	8534	4399	12933	
68	Czortków	7684	4143	11827	
69	Borszczów	7458	4899	12357	
70	Zaleszczyki	7962	3362	11324	
71	Buczacz	11640	4948	16588	
72	Horodenka	9973	4678	14651	
73	Kołomyja	14198	3231	17429	
74	Sniatyn	6209	2015	8224	
	Razem	764357	176402	**940759**	

Lp.	Powiaty	Liczba	Powierzchnia w km²	Razem	Uwagi
1	Augustów	8	1	9	
2	Białystok	12	1	13	
3	Bielsk	10	1	11	
4	Brańsk	9	1	10	
5	Grajewo	7	1	8	
6	Kolno	8	1	9	
7	Łapy	6	1	7	
8	Łomża	11	1	12	
9	Mońki	5	1	6	
10	Ostrołęka	9	1	10	
11	Ostrów Mazowiecka	7	1	8	
12	Pułtusk	8	1	9	
13	Radzymin	6	1	7	
14	Sokołów Podlaski	7	1	8	
15	Sokółka	8	1	9	
16	Suwałki	10	1	11	
17	Szczuczyn	6	1	7	
18	Wąsosz	5	1	6	
19	Wysokie Mazowieckie	9	1	10	
20	Zambrów	7	1	8	
21	Ciechanów	10	1	11	
22	Gostynin	8	1	9	
23	Kutno	9	1	10	
24	Lipno	7	1	8	
25	Mława	8	1	9	
26	Płock	11	1	12	
27	Płońsk	6	1	7	
28	Rypin	7	1	8	
29	Sierpc	8	1	9	
30	Włocławek	9	1	10	
31	Żuromin	6	1	7	
32	Żyrardów	7	1	8	
33	Grodzisk Mazowiecki	8	1	9	
34	Grójec	9	1	10	
35	Gąbin	5	1	6	
36	Garwolin	7	1	8	
37	Góra Kalwaria	6	1	7	
38	Grodzisk Mazowiecki	8	1	9	
39	Grójec	9	1	10	
40	Gąbin	5	1	6	
41	Garwolin	7	1	8	
42	Góra Kalwaria	6	1	7	
43	Grodzisk Mazowiecki	8	1	9	
44	Grójec	9	1	10	
45	Gąbin	5	1	6	
46	Garwolin	7	1	8	
47	Góra Kalwaria	6	1	7	
48	Grodzisk Mazowiecki	8	1	9	
49	Grójec	9	1	10	
50	Gąbin	5	1	6	
51	Garwolin	7	1	8	
52	Góra Kalwaria	6	1	7	
53	Grodzisk Mazowiecki	8	1	9	
54	Grójec	9	1	10	
55	Gąbin	5	1	6	
56	Garwolin	7	1	8	
57	Góra Kalwaria	6	1	7	
58	Grodzisk Mazowiecki	8	1	9	
59	Grójec	9	1	10	
60	Gąbin	5	1	6	
61	Garwolin	7	1	8	
62	Góra Kalwaria	6	1	7	
63	Grodzisk Mazowiecki	8	1	9	
64	Grójec	9	1	10	
65	Gąbin	5	1	6	
66	Garwolin	7	1	8	
67	Góra Kalwaria	6	1	7	
68	Grodzisk Mazowiecki	8	1	9	
69	Grójec	9	1	10	
70	Gąbin	5	1	6	
71	Garwolin	7	1	8	
72	Góra Kalwaria	6	1	7	
73	Grodzisk Mazowiecki	8	1	9	
74	Grójec	9	1	10	

Alegat 6.

Do l. W. kr. 4982|1877.

WYKAZ

podatków bezpośrednich opłacanych

w r. 1873.

(bez dodatku nadzwyczajnego.)

Powiat	Obszary dworskie	Gminy miejskie	Gminy wiejskie	Razem
	złr. w. a.	złr. w. a.	złr. w. a.	złr. w. a.
Chrzanów	20377	10794	31797	62968
Kraków	29467	273	44918	74658
Dąbrowa	21225	3134	35185	59544
Mielec	17595	4524	32012	54131
Kolbuszowa	8456	5347	39742	53545
Tarnobrzeg	13367	3854	29388	46609
Nisko	7071	2959	39401	49431
Biała	15954	35301	45677	96932
Wadowice	21434	7313	53196	81943
Myślenice	7174	3833	44277	55284
Wieliczka	25254	18338	53981	97573
Bochnia	20872	15719	56580	93171
Brzesko	26920	5533	58665	91118
Tarnów	21878	45026	40938	107842
Pilzno	18653	7997	39330	65980
Ropczyce	14513	2785	36113	53411
Jasło	17608	6922	45928	70458
Rzeszów	31250	32084	64980	128314
Łańcut	26004	15424	91889	133317
Żywiec	14157	5999	35860	56016
Limanowa	9284	1478	34573	45335
Nowytarg	3344	4762	27183	35289
Nowy Sącz	15372	22685	42054	80111
Grybów	6032	3279	24880	34191
Gorlice	10656	10088	42303	63047
Krosno	16532	7360	46034	69926
Sanok	18158	8851	45708	72717
Lisko	15118	4717	33788	53623
Turka	8522	2785	45837	57144
Stryj	16112	10561	31908	58581
Dolina	10825	8459	26023	45307
Nadwórna	8860	5458	18737	33055
Kossów	5216	7298	26520	39034
Brzozów	13445	5666	34302	53413
Bircza (Dobromil)	12792	4359	30038	47189
Przemyśl	37739	37463	60017	135219
Jarosław	40758	24298	75508	140564
Do przeniesienia	627.994	402.726	1,565.270	2,595.990

Powiat	Obszary dworskie	Gminy miejskie	Gminy wiejskie	Razem
	złr. w. a.	złr. w. a.	złr. w. a.	złr. w. a.
Z przeniesienia	627.994	402.726	1,565.270	2,595.990
Mościska	23939	9047	40454	73440
Staremiasto	6146	8100	21847	36093
Sambor	22356	21882	60079	104317
Gródek	19866	13593	34006	67465
Rudki	20104	3745	41187	65036
Drohobycz	18601	21429	60142	100172
Żydaczów	21950	10685	27724	60359
Stanisławów	13680	36308	27659	77647
Kałusz	10221	10793	26314	47328
Bohorodczany	7008	4483	20855	32346
Tłumacz	22593	14549	30730	67872
Cieszanów	14401	8713	39763	62877
Jaworów	17888	12585	48600	79073
Rawa ruska	18018	11633	48611	78262
Żółkiew	20057	9477	50722	80256
Lwów	33672	3558	75234	112464
Bóbrka	29143	8149	41750	79042
Rohatyn	34507	10117	46203	90827
Przemyślany	26820	8492	41456	76768
Brzeżany	31891	12182	48760	92833
Podhajce	31846	2008	46610	80464
Złoczów	42320	21968	63605	127893
Brody	40280	42299	55968	138547
Sokal	26514	11497	46022	84033
Kamionka strumiłowa	27535	17660	42431	87626
Tarnopol	36655	26966	52264	115885
Zbaraż	22288	3314	33693	59295
Skałat	23802	6515	31558	61875
Trembowla	13582	7354	21274	42210
Husiatyn	28236	8691	29490	66417
Czortków	24452	7426	28445	60323
Borszczów	27596	10623	29924	68143
Zaleszczyki	28780	8905	30977	68662
Buczacz	33716	11677	37292	82685
Horodenka	21775	11091	37821	70687
Kołomyja	20759	21587	34260	76606
Śniatyn	10892	5990	30645	47527
Ogółem	1,501.883	867.817	3,049.645	5,419.345

Alegat 7. do l. 4982|1877.

Protokół

spisany z powodu obrad ankiety w sprawie reformy Ustawy drogowej w skutek zaproszenia Wydziału krajowego z dnia 27. grudnia 1876 r. l. 35456.

Ankieta odbyła się w dniach: 10., 11. i 12. stycznia r. b. w sali radnej Wydziału krajowego. Oprócz Szefa Departamentu komunikacyi w Wydziale krajowym J. W. hr. Władysława Badeniego, udział w niej wzięli:

W. Dr. Piotr Gross, W. Józef Męciński, W. Apolinary Jaworski i W. Dr. Tadeusz Pilat.

Prowadzącym pióro był Dr. Wacław Niedzielski.

Obrady toczyły się na podstawie projektu Ustawy drogowej, wypracowanego przez Dep. IV. Wydziału krajowego i przedłożonego ankiecie.

Ankieta zaleciła następujące zasady do uwzględnienia przy ostatecznem zredagowaniu projektu Ustawy drogowej Wys. Sejmowi przedłożyć się mającego:

1. Prestacye w robociznie nie są spólnem źródłem zasobu dróg gminnych i powiatowych i służyć mają tylko dla dróg gminnych.

Każda rodzina, a względnie partya prowadząca samoistne gospodarstwo domowe, zamieszkała w gminie, lub na obszarze dworskim, odrabia rocznie trzy dni piesze.

Kto opłaca podatek bezpośredni, uiszcza niezależnie od prestacyi osobistej jeden dzień pieszy, lub tegoż wartość pieniężną od każdych sześciu [dziesięciu*)] złotych reńskich przepisanego podatku bezpośredniego.

Repartycya prestacyi od podatku między gminę i obszar dworski odbywa się w stosunku sum przepisanych podatków bezpośrednich.

Rozkład prestacyi przypadających na gminę jest wewnętrzną sprawą gminy, którą załatwia Zwierzchność gminna.

2. Robociznę prestacyjną można wykonać w naturze, wolno też wykupić się od niej w całości lub częściowo.

W razie potrzeby gotowizny przez zarząd drogowy uznanej za niezbędną, uiszczoną być musi w gotowiźnie prestacya przypadająca od podatku.

3. Fundusz dróg powiatowych ma być utworzony w równej mierze dla wszystkich powiatów ze stałego w każdym powiecie pobierać się mającego 10% dodatku do podatków bezpośrednich, który obracany być musi na potrzeby dróg powiatowych.

Ponieważ gminy i obszary dworskie nie przyczyniają się prestacyami do dróg powiatowych, przeto nie ma powodu tworzenia okręgów konkurencyjnych dla dróg powiatowych.

4. Jeżeli prestacye nie wystarczą na potrzeby dróg gminnych, a stały 10% dodatek powiatowy na potrzeby dróg powiatowych, natenczas udzielane być może wsparcie z funduszu krajowego.

Gdy wsparcie z funduszu krajowego udzielone być nie może, natenczas należy ograniczyć potrzebę stosując się do środków rozporządzalnych.

5. Fundusz drogowy powiatowy ma być użyty zawsze w obrębie powiatu, wyjąwszy, gdyby sam powiat zgodził się dobrowolnie na użycie tego funduszu w obrębie obcego powiatu. Obowiązkowa konkurencya do dróg powiatowych sąsiedniego powiatu nie może mieć zatem miejsca.

O sposobie użycia funduszu drogowego powiatowego stanowi Wydział krajowy, po wysłuchaniu zdania Rady powiatowej.

Dla dróg gminnych zaś ma być podzielony każdy powiat przez Radę powiatową na okręgi drogowe (konkurencyjne) z jednej gminy i obszaru dworskiego lub kilku gmin i obszarów dworskich złożone. Prestacye w okręgu drogowym idą na rzecz wszystkich dróg gminnych tegoż okręgu.

6. Bezpośredni zarząd dróg powiatowych prowadzi Wydział powiatowy — dróg zaś gminnych komitet drogowy. (Skład komitetu nie został podany.)

Naczelny nadzór nad budową i utrzymaniem dróg powiatowych i gminnych prowadzi Wydział krajowy, od zatwierdzenia którego zależeć będzie w szczególności, czy pewna droga powiatowa przez Reprezentacyę powiatową projektowana ma być budowaną, lub czy zamiast niej ma być budowana inna droga powiatowa, którą Wydział krajowy *ze względu na ogólną sieć dróg powiatowych za naglejszą lub odpowiedniejszą* poczytuje.

We Lwowie, dnia 18. stycznia 1877.

Przewodniczący ankiecie:
Dr. Piotr Gross m. p.

Prowadzący pióro:
Dr. Wacław Niedzielski m. p.

---

*) Głosy były podzielone.

Alegat 8.

do LWkr. 4982|77

TABLICA

obejmująca daty dróg gminnych i mostów na nich, tak pod względem ilości, jako też ich utrzymania.

Pozycja 1. przedstawia długość istniejących dróg gminnych w każdym powiecie.

Pozycja 2. przedstawia ilość mostów i mosików na istniejących drogach gminnych, w dziesięciu kategorjach ugrupowanych; mosty przenoszące 20 metrów w świetle, zostały pominięte jako takie, które ulegając omyceniu, nie są ciężarem gmin i obszarów dworskich.

Daty tych dwóch pozycji były zebrane przez c. k. Starostwa.

Pozycja 4. przedstawia ceny materjału drzewnego

Pozycja 12. przedstawia ceny jednego dnia ciągłego.

Pozycja 13. przedstawia ceny jednego dnia pieszego.

Daty tych trzech pozycji były udzielone przez Wydziały powiatowe.

Pozycja 17. przedstawia wartość mostów istniejących na drogach gminnych.

Cyfry tej pozycji po ich podzieleniu przez 10 dla drzewa miękkiego i przez 18 dla drzewa dębowego, przedstawiają wydatki, potrzebne na coroczne utrzymanie istniejących mostów na teraźniejszych drogach gminnych.

Pozycje: 3. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 15 i 16. przedstawiają pośrednie dane, otrzymane na podstawie specjalnych kosztorysów i analiz cen i służące do uzyskania cyfr pozycji 17. Pozycje 5 i 6, po podzieleniu przez 10 **dla drzewa miękkiego** i przez 18 **dla drzewa dębowego**, wyrażać będą albo pieniężną wartość materjału drzewnego, potrzebnego na coroczne utrzymanie mostów gminnych, albo jego wartość w dniach pieszych.

Pozycja 18. przedstawia długość gminnych dróg, jakaby pozostawała w powiatach po wyłączeniu z istniejących dróg gminnych, projektowanej sieci dróg powiatowych.

Pozycja 26. przedstawia koszta, potrzebne na coroczne utrzymanie istniejących dróg gminnych objętych pozycją 1. wraz z mostami.

Pozycja 23. przedstawia koszta, potrzebne na coroczne utrzymanie dróg gminnych wraz z mostami, po wyłączeniu sieci dróg powiatowych i objętych pozycją 18.

Pozycje: 19. 20. 21 i 22. jak również pozycje 24. i 25. przedstawiają pośrednie dane, dotyczące potrzeb corocznego utrzymania dróg gminnych; pierwsze przy uwzględnieniu sieci dróg powiatowych, a dwie ostatnie przy istniejących drogach gminnych.

Numer porządkowy	Wyszczególnienie przedmiotów	Nazwa	
		1 **Biała**	2 **Brzesko**
1	Długość dróg gminnych obecnie istniejących	314	727
2	Mosty na tych drogach:		
	I. Kategorja do 2 met. światła . . .	187	382
	II. Kategorja od 2 m. do 4 m. . . .	79	229
	III. Kategorja od 4 m. do 6 m.	66	122
	IV. Kategorja od 6 m. do 8 m.	31	42
	V. Kategorja od 8 m. do 10 m.	19	21
	VI. Kategorja od 10 m. do 12 m.	13	6
	VII. Kategorja od 12 m. do 14 m.	9	6
	VIII. Kategorja od 14 m. do 16 m.	8	5
	IX. Kategorja od 16 m. do 18 m.	2	6
	X. Kategorja od 18 m. do 20 m.	1	4
	Razem	415	823
3	Ilość w metrach bież. materjału drzewnego na powyższe mosty, biorąc za jednostkę kraglak 0 m. 30 średnicy . .	96910	166520
4	Cena jednostki materjału drzewnego	0·62 (mięk.)	1·15 mięk.)
5	Pieniężna wartość materjału drzewnego . . . zł.	60184	191498
6	Wartość materjału drzew. wyrażona w dniach pieszych	100307	382996
7	Ilość dni ciesielskich przy robocie mostów	14180	25267
8	Robota ciesielska wyrażona w dniach pieszych . . .	28360 (po 2 dni piesz.)	63167 (po 2½ dni p.)
9	Ilość dni pomocniczych przy budowie mostów . . .	78805	143592
10	Razem robota mostów w dniach pieszych (poz. 8. i 9.). .	107165	206759
11	Ilość dni ciągłych do dowozu materjału	4038	6938
12	Cena jednego dnia ciągłego . . . . . zł.	4·20	2·00
13	Cena jednego dnia pieszego . . . . . zł.	0·60	0·50
14	Pieniężna wartość roboty mostów . . . . . zł.	64299	103380
15	Pieniężna wartość dowozu materjałów . . . . zł.	16960	13876
16	Pieniężna wartość roboty kowalskiej . . . . zł.	1124	1228
17	Pieniężna wartość mostów istniejących (poz. 5., 14., 15., 16.) zł	142567	309982
18	Długość dróg gminnych po wyłączeniu nowo projektowanych dróg powiatowych	275	695
19	Pieniężna wartość budowy mostów na tych drogach . zł	124859	296337
20	Pieniężna wartość utrzymania tych mostów . . . zł.	12486	29634
21	Ilość dni pieszych do utrzymania dróg pod poz. 18. . .	9167	23166
22	Pieniężna wartość tegoż utrzymania . . . . zł.	5500	11583
23	Ogólna pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych wraz z mostami (poz. 20. i 22.) . . . . . zł	17986	41217
24	Pieniężna wartość utrzymania mostów na drogach gminnych istniejących . . . . . zł.	14257	30999
25	Pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych istniejących zł.	6280	12117
26	Ogólne koszta utrzymania tych dróg (poz. 24. i 25.) . zł.	20537	43116

powiatów

3 **Brzeżany**	4 **Dobromil (Birczа)**	5 **Bóbrka**	6 **Bochnia**	7 **Brody**	8 **Bohorodczany**
753	344	241	136	500	211
126	492	301	424	81	135
157	223	360	285	273	130
124	144	204	143	222	111
69	87	100	58	61	50
21	28	24	22	36	25
28	29	8	11	15	22
13	15	4	1	5	3
6	15	„	7	6	„
1	13	5	6	3	„
14	17	5	1	17	10
559	1063	1011	958	719	486
155340	263794	219550	193760	192092	123138
1·05 (dęb.)	0 27 (mięk.)	0 50 (dęb.)	0·58 (mięk.)	0 33 (dęb.)	0·34 (dęb.)
163107	71224	109775	112381	63390	41867
326214	178060	365917	280952	158475	69778
21340	37990	32035	29192	26188	17375
53350	113970	112123	87576	78564	34750
(po $2^1/_2$ dni p.)	(po 3 dni piesz.)	(po $3^1/_2$ dni p.)	(po 3 dni piesz.)	(po 3 dni piesz.)	(po 2 dni piesz.)
115970	213316	180220	165824	144347	95432
169320	327286	292343	253400	222911	130182
8630	10991	12197	8073	10672	6841
2.50	2·00	1·00	2·00	1·60	2·00
0 50	0·40	0·30	0·40	0·40	0·60
84660	130914	87703	101360	89164	78109
21575	21982	12197	16146	17075	13682
2140	3639	1040	1144	2272	1340
271482	227759	210715	231031	171901	134998
672	254	114	64	286	168
242788	168171	99674	108720	98327	102889
13488	16817	5537	10872	5463	5716
22400	8466	3800	2133	9533	5600
11200	3386	1140	853	3813	3360
24688	20203	6677	11725	9276	9076
15082	22776	11706	23103	9550	7450
12550	4453	2410	1813	6666	4220
27632	27229	14116	24916	16216	11670

Numer porządkowy	Wyszczególnienie przedmiotów	Nazwa	
		9 Borszczów	10 Brzozów
1	Długość dróg gminnych obecnie istniejących	194	236
2	Mosty na tych drogach:		
	I. Kategorja do 2 m. światła	82	319
	II. Kategorja od 2 m. do 4 m.	84	220
	III. Kategorja od 4 m do 6 m.	63	109
	IV. Kategorja od 6 m. do 8 m.	39	53
	V. Kategorja od 8 m. do 10 m.	15	45
	VI. Kategorja od 10 m. do 12 m.	9	37
	VII. Kategorja od 12 m. do 14 m.	4	22
	VIII. Kategorja od 14 m. do 16 m.	8	6
	IX. Kategorja od 16 m. do 18 m.	3	4
	X. Kategorja od 18 m. do 20 m.	8	1
	Razem	315	816
3	Ilość w metrach bież. materjału drzewnego na powyższe mosty, biorąc za jednostkę krąglak 0 m. 30 średnicy . .	87819	192439
4	Cena jednostki materjału drzewnego	1·00 (mięk.)	0·40 (mięk.)
5	Pieniężna wartość materjału drzewnego . . . zł.	87819	76976
6	Wartość materjału drzew. wyrażona w dniach pieszych .	219547	307904
7	Ilość dni ciesielskich przy robocie mostów	12052	28032
8	Robota ciesielska wyrażona w dniach pieszych . . .	36156 (po 3 dni piesz.)	112128 (po 4 dni piesz)
9	Ilość dni pomocniczych przy budowie mostów . . .	66154	155511
10	Razem robota mostów w dniach pieszych (poz. 8. i 9.), .	102310	267639
11	Ilość dni ciągłych do dowozu materjału	3659	8018
12	Cena jednego dnia ciągłego . . . . . zł	1·50	1·60
13	Cena jednego dnia pieszego . . . . . zł.	0·40	0·25
14	Pieniężna wartość roboty mostów . . . . . zł.	40924	66910
15	Pięniężna wartość dowozu materjałów . . . . zł.	5489	12829
16	Pieniężna wartość roboty kowalskiej . . . . zł.	1428	2028
17	Pieniężna wartość mostów istniejących (poz. 5., 14, 15., 16.,) zł.	135660	158743
18	Długość dróg gminnych po wyłączeniu nowo projektowanych dróg powiatowych	103	146
19	Pieniężna wartość budowy mostów na tych drogach . zł.	72025	98205
20	Pieniężna wartość utrzymania tych mostów . . . zł.	7202	9820
21	Ilość dni pieszych do utrzymania dróg pod poz. 18. . .	3433	4866
22	Pieniężna wartość tegoż utrzymania . . . . zł.	1373	1217
23	Ogólna pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych wraz z mostami (poz. 20. i 22) . . . . . zł.	8575	11037
24	Pieniężna wartość utrzymania mostów na drogach gminnych istniejących . . . . . zł.	13566	15874
25	Pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych istniejących zł.	2587	1967
26	Ogólne koszta utrzymania tych dróg (poz 24. i 25.) . zł.	16153	17847

p o w i a t ó w

11 **Buczacz**	12 **Chrzanów**	13 **Cieszanów**	14 **Czortków**	15 **Dąbrowa**	16 **Dolina**
364	166	321	391	603	419
230	105	302	112	156	515
213	95	224	34	181	275
104	76	105	47	86	180
44	19	65	23	34	146
31	7	20	8	7	34
17	1	5	6	4	17
5	1	4	12	3	4
7	„	8	5	2	3
7	„	2	5	„	12
13	„	6	10	1	7
671	304	741	262	474	1193
162809	60850	158588	64338	97024	262285
1·05 (dęb.)	0·80 (mięk.)	0·65 (dęb.)	1·50 (dęb)	0·88 (mięk)	0·49 (dęb)
170949	48680	103082	96507	85381	128520
341898	97360	206164	253966	224686	257040
23260	9176	23575	10212	14532	38817
58150	22940	58938	30636	43596	97043
(po $2^1/_2$ dni p.)	(po $2^1/_2$ dni p.)	(po $2^1/_2$ dni p.)	(po 3 dni piesz.)	(po 3 dni piesz)	(po $2^1/_2$ d. p.)
129812	51735	132900	55970	81989	214473
187962	74675	191838	86606	125585	311516
9045	2536	8814	3575	4043	14571
2·00	3·50	1·50	1·20	2·00	1·75
0·50	0·50	0·50	0·38	0·38	0·50
93981	37338	95919	32910	47722	155758
18090	8876	13221	4290	8086	25499
2228	116	1248	1504	356	1912
285248	95010	213470	135211	141545	311689
267	114	247	320	498	254
209234	65247	164259	85083	117836	188948
11624	6524	9126	4727	11784	10497
8900	3800	8233	10666	16613	8466
4450	1900	4117	4053	6313	4233
16074	8424	13243	8780	18097	14730
15847	9501	11859	7512	14155	17316
6067	2667	5350	5053	7638	6983
21914	12168	17209	12565	21793	24299

Numer porządkowy	Wyszczególnienie przedmiotów	Nazwa	
		17 **Drohobycz**	18 **Gorlice**
1	Długość dróg gminnych obecnie istniejących	841	443
2	Mosty na tych drogach:		
	I. Kategorja do 2 met. światła	667	157
	II. Kategorja od 2 m. do 4 m.	297	141
	III. Kategorja od 4 m. do 6 m.	108	58
	IV. Kategorja od 6 m. do 8 m.	71	25
	V. Kategorja od 8 m. do 10 m.	16	8
	VI. Kategorja od 10 m. do 12 m.	15	11
	VII. Kategorja od 12 m. do 14 m.	16	3
	VIII. Kategorja od 14 m. do 16 m	16	2
	IX. Kategorja od 16 m. do 18 m.	14	2
	X. Kategorja od 18 m. do 20 m	22	
	Razem	1242	407
3	Ilość w metrach bież. materjału drzewnego na powyższe mosty, biorąc za jednostkę kręglak 0 m. 30 średnicy	267092	84680
4	Cena jednostki materjału drzewnego	0·63 (dęb.)	0·75 (dęb.)
5	Pieniężna wartość materjału drzewnego zł	168269	63510
6	Wartość materjału drzew. wyrażona w dniach pieszych	280448	127020
7	Ilość dni ciesielskich przy robocie mostów	39925	9923
8	Robota ciesielska wyrażona w dniach pieszych	79850 (po 2 dni piesz.)	24807 (po 2½ d. p.)
9	Ilość dni pomocniczych przy budowie mostów	227339	71788
10	Razem robota mostów w dniach pieszych (poz. 8 i 9.)	307189	96595
11	Ilość dni ciągłych do dowozu materjału	14838	4704
12	Cena jednego dnia ciągłego zł.	3·00	2·50
13	Cena jednego dnia pieszego zł	0·60	0·50
14	Pieniężna wartość roboty mostów zł	184134	48298
15	Pieniężna wartość dowozu materjałów zł.	44514	11760
16	Pieniężna wartość roboty kowalskiej zł.	3536	512
17	Pieniężna wartość mostów istniejących (poz. 5., 14., 15., 16.) zł.	400453	114080
18	Długość dróg gminnych po wyłączeniu nowo projektowanych dróg powiatowych	729	361
19	Pieniężna wartość budowy mostów na tych drogach zł.	347123	92737
20	Pieniężna wartość utrzymania tych mostów zł.	19284	5152
21	Ilość dni pieszych do utrzymania dróg pod poz. 18.	24300	12033
22	Pieniężna wartość tegoż utrzymania zł.	14580	6017
23	Ogólna pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych wraz z mostami (poz. 20. i 22.) zł.	33864	11169
24	Pieniężna wartość utrzymania mostów na drogach gminnych istniejących zł.	22238	6337
25	Pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych istniejących zł.	16820	7383
26	Ogólne koszta utrzymania tych dróg (poz. 24. i 25.) zł.	39058	13720

powiatów

19 **Gródek**	20 **Gryböw**	21 **Horodenka**	22 **Husiatyn**	23 **Jarosław**	24 **Jasło**
273	134	355	164	791	278
288	98	128	83	582	414
176	32	120	122	365	294
94	24	58	79	206	192
17	33	20	40	63	81
7	8	7	21	29	21
2	4	3	11	18	8
1	2	1	3	14	3
„	„	„	7	10	2
„	1	1	5	3	
4	„	1	5	11	7
589	202	339	376	1301	1022
107548	44536	67508	100221	269777	208861
1·10 (dęb.)	1·00 (dęb.)	0 83 (dęb.)	0·48 (dęb.)	0·50 (mięk.)	0·28 (dęb.)
118303	44536	56032	48106	134889	58481
295757	127246	112064	96212	269778	194813
16850	6645	10232	13913	42502	31452
50550	23258	25580	34783	106255	110082
(po 3 dni piesz.)	(po $3^1/_2$ d. p.)	(po $2^1/_2$ d. p)	(po $2^1/_2$ d. p.)	(po $2^1/_2$ d. p)	(po $3^1/_2$ d. p)
96990	36780	58139	76618	229638	177565
147540	60038	83719	111401	335893	287647
5975	2474	3754	5568	11241	11603
2·50	2·50	2·00	2·00	2·70	2 50
0·40	0 35	0·50	0·50	0 50	0·30
59016	21013	41860	55700	167947	86294
14938	6185	7508	11136	30351	29007
388	240	260	1372	2188	872
192645	71974	105660	116314	335375	174654
195	69	275	80	644	206
137604	37061	81849	56739	273048	129420
7645	2058	4547	3152	27305	7190
6500	2300	9167	2666	21466	6866
2600	805	4584	1333	10733	2060
10245	2863	9131	4485	38038	9250
10703	3998	5870	6462	33537	9703
3640	1563	5917	2733	13183	2780
14343	5561	11787	9195	46720	12483

Numer porządkowy	Wyszczególnienie przedmiotów	Nazwa	
		25 **Jaworów**	26 **Kałusz**
1	Długość dróg gminnych obecnie istniejących	657	231
2	Mosty na tych drogach:		
	I. Kategorja do 2 met. światła	484	386
	II. Kategorja od 2 m. do 4 m.	448	278
	III. Kategorja od 4 m. do 6 m.	339	175
	IV. Kategorja od 6 m. do 8 m.	128	47
	V. Kategorja od 8 m. do 10 m.	75	33
	VI. Kategorja od 10 m. do 12 m.	48	15
	VII. Kategorja od 12 m. do 14 m.	42	5
	VIII. Kategorja od 14 m do 16 m.	16	8
	IX. Kategorja od 16 m. do 18 m.	27	1
	X. Kategorja od 18 m. do 20 m.	90	5
	Razem	1697	953
3	Ilość w metrach bież. materjału drzewnego na powyższe mosty, biorąc za jednostkę kraglak 0 m. 30 średnicy . .	495253	202930
4	Cena jednostki materjału drzewnego	0·50 (dęb.)	1·00 (dęb.)
5	Pieniężna wartość materjału drzewnego . . . . zł.	247627	202930
6	Wartość materjału drzew. wyrażona w dniach pieszych .	750385	368936
7	Ilość dni ciesielskich przy robocie mostów	65871	30241
8	Robota ciesielska wyrażona w dniach pieszych . . .	230549 (po $3^1/_2$ d. p.)	75603 (po $2^1/_2$ d. p.)
9	Ilość dni pomocniczych przy budowie mostów . . .	368162	170975
10	Razem robota mostów w dniach pieszych (poz. 8. i 9.). .	598711	246578
11	Ilość dni ciągłych do dowozu materjału	27625	11274
12	Cena jednego dnia ciągłego . . . . . zł	1·00	1·85
13	Cena jednego dnia pieszego . . . . . zł.	0·33	0·55
14	Pieniężna wartość roboty mostów . . . . . zł	197575	135618
15	Pieniężna wartość dowozu materjałów . . . . zł.	27625	20857
16	Pieniężna wartość roboty kowalskiej . . . . zł.	9884	1660
17	Pieniężna wartość mostów istniejących (poz. 5., 14., 15., 16.) zł.	482711	361065
18	Długość dróg gminnych po wyłączeniu nowo projektowanych dróg powiatowych	550	129
19	Pieniężna wartość budowy mostów na tych drogach . zł.	404096	201634
20	Pieniężna wartość utrzymania tych mostów . . . zł.	22450	11202
21	Ilość dni pieszych do utrzymania dróg pod poz. 18. . .	18333	4300
22	Pieniężna wartość tegoż utrzymania . . . . zł.	6050	2365
23	Ogólna pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych wraz z mostami (poz. 20. i 22.) . . . . . zł.	28500	13567
24	Pieniężna wartość utrzymania mostów na drogach gminnych istniejących . . . . . zł.	26817	20060
25	Pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych istniejących zł.	7227	4235
26	Ogólne koszta utrzymania tych dróg (poz. 24. i 25.) . zł.	34044	24295

powiatów

27 **Kamionka strumiłowa**	28 **Kraków**	29 **Kolbuszowa**	30 **Kołomyja**	31 **Krosno**	32 **Kosów**
1001	220	528	357	472	123
375	151	247	476	600	139
297	33	107	339	241	101
131	19	109	164	142	90
36	4	73	74	37	65
17	4	9	36	20	21
10	4	4	20	7	7
5	1	3	12	3	7
3		1	4	7	7
1		7	5	1	1
8		6	2	3	5
883	216	566	1132	1047	443
186471	36075	126459	235810	184054	112380
0·70 (dęb.)	1·50 (mięk.)	0 30 (mięk.)	1·30 (mięk.)	1·00 (mięk.)	0·50 (mięk.)
130530	54113	37930	306553	184054	56190
326325	135283	68978	613106	334644	112380
26763	5969	18546	35484	29462	15943
80289	17907	45365	88710	73655	39858
(po 3 dni piesz.)	(po 3 dni piesz.)	(po $2^1/_2$ d. p.)	(po $2^1/_2$ d. p.)	(po $2^1/_2$ d. p.)	(po $2^1/_2$ d. p.)
152491	34553	103104	199956	169911	86991
232780	52460	148469	288666	243566	126849
10360	1503	5269	9825	7669	4683
1·00	2·00	2·25	3·00	3·00	2·00
0·40	0·40	0·55	0·50	0·55	0·50
93102	20984	81658	144333	133961	63425
10360	3006	11855	29475	23007	9366
1148	128	1108	1504	528	1180
235140	78231	132559	481865	342050	130161
810	192	424	294	459	223
190273	68274	106449	396830	332629	235982
10571	6827	10645	39683	33263	23598
27000	6400	14133	9800	15300	7433
10800	2560	7772	4900	8415	3717
21371	9387	18417	44583	41678	27315
13063	7823	13256	48187	34205	13016
13346	2933	9680	5950	8653	2050
26397	10756	22936	54137	42858	15066

Numer porządkowy	Wyszczególnienie przedmiotów	Nazwa	
		33 **Limanowa**	34 **Lisko**
1	Długość dróg gminnych obecnie istniejących	235	556
2	Mosty na tych drogach:		
	I. Kategorja do 2 m. światła	82	937
	II. Kategorja od 2 m. do 4 m.	67	399
	III. Kategorja od 4 m do 6 m.	38	228
	IV. Kategorja od 6 m. do 8 m.	23	100
	V. Kategorja od 8 m. do 10 m.	7	56
	VI. Kategorja od 10 m. do 12 m.	5	30
	VII. Kategorja od 12 m. do 14 m.	1	15
	VIII. Kategorja od 14 m. do 16 m.	1	12
	IX. Kategorja od 16 m. do 18 m.	„	„
	X. Kategorja od 18 m. do 20 m.	6	10
	Razem	230	1787
3	Ilość w metrach bież. materjału drzewnego na powyższe mosty, biorąc za jednostkę kraglak 0 m. 30 średnicy . .	54461	357601
4	Cena jednostki materjału drzewnego	0·50 (mięk.)	0·22 (mięk.)
5	Pieniężna wartość materjału drzewnego . . . zł.	27231	78672
6	Wartość materjału drzew. wyrażona w dniach pieszych .	68078	238339
7	Ilość dni ciesielskich przy robocie mostów	7822	54855
8	Robota ciesielska wyrażona w dniach pieszych . . .	23466 (po 3 dni piesz.)	191993 (po $3^1/_2$ d. p.)
9	Ilość dni pomocniczych przy budowie mostów . . .	43772	309303
10	Razem robota mostów w dniach pieszych (poz. 8. i 9.), .	67238	501296
11	Ilość dni ciągłych do dowozu materjału	2269	14900
12	Cena jednego dnia ciągłego . . . . . zł.	2·25	1·25
13	Cena jednego dnia pieszego . . . . . zł.	0·40	0.33
14	Pieniężna wartość roboty mostów . . . . zł.	26895	165427
15	Pieniężna wartość dowozu materjałów . . . . zł.	5105	18625
16	Pieniężna wartość roboty kowalskiej . . . . zł.	612	2608
17	Pieniężna wartość mostów istniejących (poz. 5., 14., 15., 16.,) zł.	59843	265332
18	Długość dróg gminnych po wyłączeniu nowo projektowanych dróg powiatowych	219	448
19	Pieniężna wartość budowy mostów na tych drogach . zł.	55769	213793
20	Pieniężna wartość utrzymania tych mostów . . . zł.	5577	21379
21	Ilość dni pieszych do utrzymania dróg pod poz. 18. . .	7300	14933
22	Pieniężna wartość tegoż utrzymania . . . . zł.	2920	4927
23	Ogólna pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych wraz z mostami (poz. 20. i 22) . . . . . zł.	8497	26306
24	Pieniężna wartość utrzymania mostów na drogach gminnych istniejących . . . . . zł.	5984	26533
25	Pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych istniejących zł.	3133	6116
26	Ogólne koszta utrzymania tych dróg (poz. 24. i 25.) . zł.	9117	32649

powiatów

35 **Lwów**	36 **Łańcut**	37 **Mielec**	38 **Mościska**	39 **Myślenice**	40 **Nadwórna**
646	413	335	192	220	208
474	412	217	584	118	126
406	262	155	245	78	90
197	152	98	118	102	75
85	59	46	68	39	36
39	39	14	23	16	12
27	29	15	7	13	10
9	12	3	2	2	3
2	11	1	2	7	5
10	4	2	2	2	3
5	9	1	3	5	13
1254	989	552	1054	382	375
269511	223450	117639	195662	97248	97801
0·30 (dęb.)	0·60 (dęb.)	0·70 (dęb.)	0·60 (dęb.)	0·36 (mięk.)	0·50 (mięk.)
80853	134070	82347	117397	35009	48900
134755	268140	182993	293493	77798	69857
40317	32825	17553	30776	13710	13629
80634	82063	52659	92328	41130	27258
(po 2 dni piesz.)	(po $2^1/_2$ d. p.)	(po 3 dni piesz.)	(po 3 dni piesz.)	(po 3 dni piesz.)	(po 2 dni piesz.)
227974	183926	92743	175958	74412	75260
308608	265989	145402	268286	115542	102518
14973	12413	6536	9759	4052	4075
2·50	2·35	1·75	2·00	3·00	2·25
0·60	0·50	0·45	0·40	0·45	0·70
185164	132995	65431	107314	51994	71762
37433	29171	11431	19518	12156	9168
1940	2420	664	804	1184	1568
305390	298656	159880	245033	100343	131398
572	316	264	75	141	122
270407	228512	96141	95716	64311	77070
15023	12695	5341	5318	6431	7707
19066	10533	8800	2500	4700	4066
11439	5267	3960	1000	2115	2846
26462	17962	9301	6318	8546	10553
16966	16592	8882	13503	10034	13140
12920	6883	5025	2560	3299	4853
29886	23475	13907	16063	13333	17993

Numer porządkowy	Wyszczególnienie przedmiotów	Nazwa	
		41 **Nisko**	42 **Nowy Sącz**
1	Długość dróg gminnych obecnie istniejących	382	335
2	Mosty na tych drogach:		
	I. Kategorja do 2 met. światła	83	261
	II. Kategorja od 2 m. do 4 m.	112	158
	III. Kategorja od 4 m. do 6 m.	95	110
	IV. Kategorja od 6 m. do 8 m.	43	70
	V. Kategorja od 8 m. do 10 m.	11	50
	VI. Kategorja od 10 m. do 12 m.	14	24
	VII. Kategorja od 12 m. do 14 m.	8	17
	VIII. Kategorja od 14 m do 16 m.	6	5
	IX. Kategorja od 16 m. do 18 m.	4	6
	X. Kategorja od 18 m. do 20 m.	5	9
	Razem	381	710
3	Ilość w metrach bież. materjału drzewnego na powyższe mosty, biorąc za jednostkę krąglak 0 m. 30 średnicy . .	102167	181188
4	Cena jednostki materjału drzewnego	0.45 (mięk.)	0 70 (mięk.)
5	Pieniężna wartość materjału drzewnego . . . . . zł.	45975	127316
6	Wartość materjału drzew. wyrażona w dniach pieszych .	91950	254633
7	Ilość dni ciesielskich przy robocie mostów	14039	25042
8	Robota ciesielska wyrażona w dniach pieszych . . .	35098 (po $2^1/_2$ dni p.)	62605 (po $2^1/_2$ dni p.)
9	Ilość dni pomocniczych przy budowie mostów . . .	77160	141756
10	Razem robota mostów w dniach pieszych (poz. 8. i 9.). .	112258	204361
11	Ilość dni ciągłych do dowozu materjału	4257	7550
12	Cena jednego dnia ciągłego . . . . . zł	2·00	3·00
13	Cena jednego dnia pieszego . . . . . zł.	0·50	0·50
14	Pieniężna wartość roboty mostów . . . . . zł.	56129	102181
15	Pieniężna wartość dowozu materjałów . . . . zł.	8514	22650
16	Pieniężna wartość roboty kowalskiej . . . . zł.	1284	2360
17	Pieniężna wartość mostów istniejących (poz. 5., 14., 15., 16.) zł.	111902	254507
18	Długość dróg gminnych po wyłączeniu nowo projektowanych dróg powiatowych	277	309
19	Pieniężna wartość budowy mostów na tych drogach . zł.	81144	234754
20	Pieniężna wartość utrzymania tych mostów . . . zł.	8114	23475
21	Ilość dni pieszych do utrzymania dróg pod poz. 18. . .	9233	10300
22	Pieniężna wartość tegoż utrzymania . . . . zł.	4616	5150
23	Ogólna pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych wraz z mostami (poz. 20. i 22.) . . . . . zł.	12730	28625
24	Pieniężna wartość utrzymania mostów na drogach gminnych istniejących . . . . . zł.	11190	25451
25	Pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych istniejących zł.	6366	5583
26	Ogólne koszta utrzymania tych dróg (poz. 24. i 25.) . zł.	17556	31034

p o w i a t ó w

43 **Nowy Targ**	44 **Przemyśl**	45 **Przemy-ślany**	46 **Pilzno**	47 **Podhajce**	48 **Rawa**
184	286	421	480	961	663
66	505	235	607	141	276
47	360	255	176	156	267
38	238	171	65	147	126
19	205	79	20	47	52
13	33	43	7	22	25
6	17	24	5	7	17
3	14	22	2	8	4
3	8	10	2	3	5
2	17	9	„	3	3
5	7	12	2	7	1
202	1404	860	886	541	776
53766	327522	224078	143852	131595	165778
0·75 (dęb.)	0 60 (dęb)	0·60 (dęb.)	0·69 (dęb.)	0·36 (dęb.)	0 55 (dęb)
40345	196513	134447	99258	47374	91178
67242	655043	537788	300860	94748	151963
7532	47415	31367	23996	18662	24652
15064	165953	125468	95984	46655	49304
(po 2 dni piesz)	(po $3^1/_2$ dni p.)	(po 4 dni piesz.)	(po 4 dni piesz.)	(po $2^1/_2$ dni p.)	(po 2 dni piesz.)
41542	261886	171861	139607	103133	138144
56606	427839	297329	235591	149788	187448
2987	18195	12449	7992	7311	9210
3 80	1·50	1·25	1·50	1·50	1·60
0·60	0·30	0·25	0·30	0·50	0·60
33964	128352	74332	70677	74894	112469
11351	27293	15561	11980	10967	14736
860	2540	2932	420	1240	1084
86520	354698	227272	182343	134475	219467
126	210	299	356	846	556
59247	260442	161412	135238	118383	188573
3292	14469	8967	7513	6577	10476
4200	7000	9966	11867	28200	18533
2520	2100	2492	3560	14100	11120
5812	16569	11459	11073	20677	21596
3807	19705	12626	10130	7469	12193
3680	2860	3508	4800	16017	13260
7487	22565	16134	14930	23486	25453

Numer porządkowy	Wyszczególnienie przedmiotów	Nazwa 49 Rzeszów	50 Rohatyn
1	Długość dróg gminnych obecnie istniejących	438	178
2	Mosty na tych drogach:		
	I. Kategorja do 2 met światła	301	305
	II. Kategorja od 2 m. do 4 m.	300	248
	III. Kategorja od 4 m. do 6 m.	182	105
	IV. Kategorja od 6 m. do 8 m.	67	62
	V. Kategorja od 8 m. do 10 m.	37	28
	VI. Kategorja od 10 m. do 12 m.	13	10
	VII. Kategorja od 12 m. do 14 m.	18	5
	VIII. Kategorja od 14 m. do 16 m.	14	5
	IX. Kategorja od 16 m. do 18 m.	10	„
	X. Kategorja od 18 m. do 20 m	12	5
	Razem	954	773
3	Ilość w metrach bież. materjału drzewnego na powyższe mosty, biorąc za jednostkę krąglak 0 m. 30 średnicy . .	227543	164171
4	Cena jednostki materjału drzewnego	1·38 (miek.)	1·00 (dęb.)
5	Pieniężna wartość materjału drzewnego . . . zł	314009	164171
6	Wartość materjału drzew. wyrażona w dniach pieszych .	897169	328342
7	Ilość dni ciesielskich przy robocie mostów	33001	24496
8	Robota ciesielska wyrażona w dniach pieszych . . .	115504 (po $3^1/_2$ dni p.)	61240 (po $2^1/_2$ dni p.)
9	Ilość dni pomocniczych przy budowie mostów . . .	183915	138054
10	Razem robota mostów w dniach pieszych (poz. 8 i 9.) .	299419	199294
11	Ilość dni ciągłych do dowozu materjału	9481	9121
12	Cena jednego dnia ciągłego . . . . . zł.	2·50	1·50
13	Cena jednego dnia pieszego . . . . . zł	0·35	0·50
14	Pieniężna wartość roboty mostów . . . . zł	104797	99647
15	Pieniężna wartość dowozu materjałów . . . zł.	23703	13682
16	Pieniężna wartość roboty kowalskiej . . . . zł.	2860	1136
17	Pieniężna wartość mostów istniejących (poz. 5., 14., 15., 16.) zł.	445369	278636
18	Długość dróg gminnych po wyłączeniu nowo projektowanych dróg powiatowych	324	108
19	Pieniężna wartość budowy mostów na tych drogach . zł.	329451	169060
20	Pieniężna wartość utrzymania tych mostów . . zł.	32945	9392
21	Ilość dni pieszych do utrzymania dróg pod poz. 18. . .	10800	3600
22	Pieniężna wartość tegoż utrzymania . . . . zł.	3780	1800
23	Ogólna pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych wraz z mostami (poz. 20. i 22.) . . . . . zł.	36725	11192
24	Pieniężna wartość utrzymania mostów na drogach gminnych istniejących . . . . . zł.	44537	15479
25	Pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych istniejących zł.	5110	2967
26	Ogólne koszta utrzymania tych dróg (poz. 24. i 25.) . zł.	49647	18466

powiatów

51 **Ropczyce**	52 **Rudki**	53 **Sambor**	54 **Sanok**	55 **Skalat**	56 **Śniatyn**
210	686	425	247	515	292
188	518	400	490	„	125
140	161	189	281	68	152
76	37	109	159	113	70
33	23	46	75	„	18
25	14	31	27	96	6
24	13	4	33	„	7
25	3	8	42	„	2
25	4	8	6	„	„
35	3	5	4	16	1
4	9	3	29	„	2
575	785	803	1146	293	383
176830	144148	164764	278303	97096	78810
0·69 (mięk.)	1·35 (dęb.)	0·52 (dęb.)	0·70 (mięk.)	0·90 (dęb.)	0·80 (dęb.)
123013	194600	85677	194812	87386	63048
246026	648667	155776	487030	194191	105060
23872	21930	25000	39996	12811	11780
59680	76755	62500	119988	38433	23560
(po $2^1/_2$ dni p)	(po $3^1/_2$ dni p.)	(po $2^1/_2$ dni p)	(po 3 dni piesz.)	(po 3 dni piesz.)	(po 2 dni piesz.)
131108	132414	141879	220959	70703	66612
190788	209169	204379	340947	109136	90172
7368	8008	9154	11596	5394	4378
1·80	1·50	2·00	2·00	1·10	2·00
0·50	0·30	0·55	0·40	0·45	0·60
95394	62751	112408	136379	49111	54103
13262	12012	18308	23192	5933	8756
4220	1336	1380	3860	1920	392
235889	270699	217773	358243	144350	126299
147	569	266	149	377	236
165122	224530	136300	216106	105670	102077
16512	12474	7572	21611	5871	5671
4900	18967	8867	4967	12566	7867
2450	5690	4877	1987	6655	4720
18962	18164	12449	23598	12526	10391
23589	15039	12093	35824	8019	7016
3500	6860	7791	3293	7725	5839
27089	21899	19884	39117	15744	12855

Numer porządkowy	Wyszczególnienie przedmiotów	Nazwa	
		57 **Stanisławów**	58 **Staremiasto**
1	Długość dróg gminnych obecnie istniejących	215	210
2	Mosty na tych drogach:		
	I. Kategorja do 2 met. światła	223	141
	II. Kategorja od 2 m. do 4 m.	212	88
	III. Kategorja od 4 m. do 6 m.	121	61
	IV. Kategorja od 6 m. do 8 m.	58	49
	V. Kategorja od 8 m. do 10 m.	17	11
	VI. Kategorja od 10 m. do 12 m.	12	8
	VII. Kategorja od 12 m. do 14 m.	2	5
	VIII. Kategorja od 14 m. do 16 m.	8	6
	IX. Kategorja od 16 m. do 18 m.	1	
	X. Kategorja od 18 m. do 20 m.	5	1
	Razem	659	370
3	Ilość w metrach bież. materjału drzewnego na powyższe mosty, biorąc za jednostkę krąglak 0 m. 30 średnicy . .	147003	85877
4	Cena jednostki materjału drzewnego	1·00 (dęb.)	0·75 (dęb.)
5	Pieniężna wartość materjału drzewnego . . . zł.	147003	64408
6	Wartość materjału drzew. wyrażona w dniach pieszych	245005	134183
7	Ilość dni ciesielskich przy robocie mostów	21506	12510
8	Robota ciesielska wyrażona w dniach pieszych . . .	43012 (po 2 dni piesz.)	31275 (po $2^1/_2$ dn. p.)
9	Ilość dni pomocniczych przy budowie mostów . . .	120394	69116
10	Razem robota mostów w dniach pieszych (poz. 8. i 9.). .	163406	100391
11	Ilość dni ciągłych do dowozu materjału	8167	4771
12	Cena jednego dnia ciągłego . . . . . zł.	3·50	1·85
13	Cena jednego dnia pieszego . . . . . zł.	0·60	0·48
14	Pieniężna wartość roboty mostów . . . . . zł.	98044	48188
15	Pieniężna wartość dowozu materjałów . . . . zł.	28585	8926
16	Pieniężna wartość roboty kowalskiej . . . . zł.	1180	692
17	Pieniężna wartość mostów istniejących (poz. 5., 14., 15., 16.) zł	274772	122214
18	Długość dróg gminnych po wyłączeniu nowo projektowanych dróg powiatowych	135	156
19	Pieniężna wartość budowy mostów na tych drogach . zł	172531	90788
20	Pieniężna wartość utrzymania tych mostów . . . zł.	9585	5044
21	Ilość dni pieszych do utrzymania dróg pod poz. 18. . .	4500	5200
22	Pieniężna wartość tegoż utrzymania . . . . zł.	2700	2496
23	Ogólna pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych wraz z mostami (poz. 20. i 22.) . . . . . zł.	12285	7540
24	Pieniężna wartość utrzymania mostów na drogach gminnych istniejących . . . . . zł.	15265	6789
25	Pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych istniejących zł.	4300	3360
26	Ogólne koszta utrzymania tych dróg (poz. 24. i 25.) . zł.	19565	10149

p o w i a t ó w

59 **Sokal**	60 **Stryj**	61 **Tarnobrzeg**	62 **Tarnopol**	63 **Tarnów**	64 **Trembowla**
664	374	282	299	118	267
237	635	130	56	256	48
298	299	116	118	203	46
181	152	77	67	101	19
92	80	39	23	24	16
25	25	22	20	8	12
9	23	12	27	10	6
3	19	7	9	4	8
5	16	3	8	4	3
3	5	1	5	1	3
3	16	13	8	5	6
856	1270	410	341	616	167
188597	273622	109613	103362	125925	50640
0·90 (dęb.)	0·40 (dęb.)	1·00 (dęb.)	1·09 (dęb.)	1·00 (dęb.)	1·50 (dęb.)
169737	109449	109613	112664	125925	75960
424343	243220	313180	281660	251850	189900
27577	40855	15323	13925	18859	6839
82731	122565	53631	41775	47148	20517
(po 3 dni piesz.)	(po 3 dni piesz.)	(po $3^1/_2$ dni p.)	(po 3 dni piesz.)	(po $2^1/_2$ dni p.)	(po 3 dni piesz.)
153599	230397	84620	75831	107135	36831
236330	352962	138251	117606	154283	57348
10478	15201	6090	5742	6996	2813
2·00	1·60	1·75	1.50	2·15	1·20
0·40	0·45	0·35	0·40	0·50	0.40
94532	198833	48388	47042	77142	22939
20956	24322	10658	8208	15041	3376
876	3004	1592	1952	880	1040
286101	335608	170251	169866	218988	103115
548	287	205	288	102	193
236420	204063	123764	163616	189295	74536
13134	11336	6876	9090	10516	4141
18267	9567	6833	9600	3400	6433
7307	4305	2392	3840	1700	2573
20441	15641	9268	12930	12216	6714
15895	18845	9456	9437	12166	5729
8853	5610	3290	3986	1967	3560
24748	24455	12746	13423	14133	9289

Numer porządkowy	Wyszczególnienie przedmiotów	Nazwa 65 **Tłumacz**	Nazwa 66 **Turka**
1	Długość dróg gminnych obecnie istniejących	558	425
2	Mosty na tych drogach:		
	I. Kategorja do 2 met. światła	353	334
	II. Kategorja od 2 m. do 4 m.	436	200
	III. Kategorja od 4 m. do 6 m.	190	330
	IV. Kategorja od 6 m. do 8 m.	60	106
	V. Kategorja od 8 m. do 10 m.	31	50
	VI. Kategorja od 10 m. do 12 m.	12	21
	VII. Kategorja od 12 m. do 14 m.	9	37
	VIII. Kategorja od 14 m. do 16 m.	19	12
	IX. Kategorja od 16 m. do 18 m.	5	3
	X. Kategorja od 18 m. do 20 m.	16	16
	Razem	1131	1109
3	Ilość w metrach bież. materjału drzewnego na powyższe mosty, biorąc za jednostkę kręglak 0 m. 30 średnicy . .	257520	286707
4	Cena jednostki materjału drzewnego	0·90 (dęb.)	0·18 (mięk.)
5	Pieniężna wartość materjału drzewnego . . . . zł.	231768	51607
6	Wartość materjału drzew. wyrażona w dniach pieszych	463536	103214
7	Ilość dni ciesielskich przy robocie mostów	37273	40191
8	Robota ciesielska wyrażona w dniach pieszych . . .	93183 (po $2^1/_2$ dni p.)	100878 (po $2^1/_2$ dni p.)
9	Ilość dni pomocniczych przy budowie mostów . . .	204949	219441
10	Razem robota mostów w dniach pieszych (poz. 8. i 9.). .	298132	320319
11	Ilość dni ciągłych do dowozu materjału	14306	11946
12	Cena jednego dnia ciągłego . . . . . zł.	3·00	1·50
13	Cena jednego dnia pieszego . . . . . zł.	0·50	0·50
14	Pieniężna wartość roboty mostów . . . , . zł.	149066	160160
15	Pieniężna wartość dowozu materjałów . . . . zł.	42918	17919
16	Pieniężna wartość roboty kowalskiej . . . . zł.	2884	3272
17	Pieniężna wartość mostów istniejących (poz. 5., 14., 15., 16.) zł.	426636	232958
18	Długość dróg gminnych po wyłączeniu nowo projektowanych dróg powiatowych	455	279
19	Pieniężna wartość budowy mostów na tych drogach . zł	347884	152930
20	Pieniężna wartość utrzymania tych mostów . . . zł.	19326	15293
21	Ilość dni pieszych do utrzymania dróg pod poz. 18. . .	15166	9300
22	Pieniężna wartość tegoż utrzymania . . . . zł.	7583	4650
23	Ogólna pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych wraz z mostami (poz. 20. i 22.) . . . . . zł.	26909	19943
24	Pieniężna wartość utrzymania mostów na drogach gminnych istniejących . . . . . zł.	23591	23296
25	Pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych istniejących zł.	9300	7084
26	Ogólne koszta utrzymania tych dróg (poz. 24. i 25.) . zł.	32891	30380

powiatów

67 **Wadowice**	68 **Wieliczka**	69 **Zbaraż**	70 **Zaleszczyki**	71 **Złoczów**	72 **Żółkiew**
539	1165	201	514	487	347
220	354	29	61	274	144
164	211	65	70	367	294
173	107	59	59	229	143
47	31	33	18	93	25
15	5	6	17	43	2
17	1	7	6	20	-
6	4	16	20	8	1
8	-	17	9	14	6
1	-	2	13	13	2
1	2	2	3	6	8
652	715	236	276	1067	625
146430	129172	76933	87678	258099	133622
0·30 (mięk.)	1·00 (dęb.)	0·50 (dęb.)	0·90 (dęb.)	0·70 (dęb.)	0·80 (dęb.)
43929	129172	38467	78910	180669	106898
97620	430573	96138	197275	516197	213796
21402	20342	10159	11667	36796	19443
64206	71197	30477	35028	128786	48608
(po 3 dni piesz.)	(po $3^1/_2$ dni p.)	(po 3 dni piesz.)	(po 3 dni piesz.)	(po $3^1/_2$ d. p.)	(po $2^1/_2$ d. p.)
118876	116683	54529	63382	204227	110552
183082	187880	85006	98410	333013	159160
6101	7176	4274	4871	14339	7423
2·50	3·00	1·50	1·00	1·00	2·50
0·45	0·30	0·40	0·40	0·35	0·50
82387	56364	34002	39364	116555	79580
15253	21528	6411	4871	14339	18558
1044	268	1480	1868	2644	936
142613	207332	80360	125013	314207	205972
466	1107	122	453	302	250
123298	197010	48776	110177	206376	148395
12330	10945	2710	6121	11465	8244
15533	36900	4066	15100	10067	8333
6989	11070	1626	6040	3523	4166
19319	22015	4336	12161	14988	12410
14261	11518	4464	6945	17456	11442
8085	11650	2680	6853	5682	5783
22346	23168	7144	13798	23138	17225

Numer porządkowy	Wyszczególnienie przedmiotów	Nazwa powiatów	
		73 **Żydaczów**	74 **Żywiec**
1	Długość dróg gminnych obecnie istniejących	492	237
2	Mosty na tych drogach:		
	I. Kategorja do 2 m. światła	303	155
	II. Kategorja od 2 m. do 4 m.	279	131
	III. Kategorja od 4 m do 6 m.	152	99
	IV. Kategorja od 6 m. do 8 m.	59	79
	V. Kategorja od 8 m. do 10 m.	30	41
	VI. Kategorja od 10 m. do 12 m.	30	32
	VII. Kategorja od 12 m. do 14 m.	5	12
	VIII. Kategorja od 14 m. do 16 m.	5	7
	IX. Kategorja od 16 m. do 18 m.	.	3
	X. Kategorja od 18 m. do 20 m.	2	5
	Razem	865	564
3	Ilość w metrach bież. materjału drzewnego na powyższe mosty. biorąc za jednostkę krąglak 0 m. 30 średnicy	189034	149978
4	Cena jednostki materjału drzewnego	0·60 (dęb.)	0·40 (miękk.)
5	Pieniężna wartość materjału drzewnego zł.	113420	59991
6	Wartość materjału drzew. wyrażona w dniach pieszych	378066	119982
7	Ilość dni ciesielskich przy robocie mostów	27966	21554
8	Robota ciesielska wyrażona w dniach pieszych	97881 (po 3^1_2 d. p.)	53885 (po 2^1_2 d. p.)
9	Ilość dni pomocniczych przy budowie mostów	156419	117322
10	Razem robota mostów w dniach pieszych (poz. 8. i 9.)	254300	171207
11	Ilość dni ciągłych do dowozu materjału	10502	6249
12	Cena jednego dnia ciągłego zł.	1·50	3,50
13	Cena jednego dnia pieszego zł.	0·30	0·50
14	Pieniężna wartość roboty mostów zł.	76290	85604
15	Pieniężna wartość dowozu materjałów zł.	15753	21872
16	Pieniężna wartość roboty kowalskiej zł.	1288	1996
17	Pieniężna wartość mostów istniejących (poz. 5., 14., 15., 16.,) zł.	206751	169463
18	Długość dróg gminnych po wyłączeniu nowo projektowanych dróg powiatowych	327	181
19	Pieniężna wartość budowy mostów na tych drogach zł.	137414	129421
20	Pieniężna wartość utrzymania tych mostów zł.	7634	12942
21	Ilość dni pieszych do utrzymania dróg pod poz. 18.	10900	6033
22	Pieniężna wartość tegoż utrzymania zł.	3270	3017
23	Ogólna pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych wraz z mostami (poz. 20. i 22) zł.	10904	15959
24	Pieniężna wartość utrzymania mostów na drogach gminnych istniejących zł.	11486	16946
25	Pieniężna wartość utrzymania dróg gminnych istniejących zł.	4920	3950
26	Ogólne koszta utrzymania tych dróg (poz 24. i 25.) zł.	16406	20896

Razem	Uwagi
29.690	
20.628	
14.822	
9.063	
3 982	
1.749	
1.015	
635	
457	
340	
566	
53.257	
12,089.244	
0·66 prz.	
8,087.592	
19,233 518	
1,762.383	
5,048.653	
9,862.424	
14,911.077	
615 536	
1·95	
0·44	
6,534.955	
1,204 559	
121.995	
15,948.901	
23.185	
11,980.272	
857.023	
756.168	
349.120	
1.206.143	
1 126.616	
441.775	
1,568.391	

Alegat 9.

Do l. W. kr. 4982|1877.

Tablica

zawierająca daty nowoprojektowanej sieci dróg powiatowych, dla każdego powiatu oddzielnie.

Rubryki: I, II i **III** przedstawiają długość nowoprojektowanej sieci dróg powiatowych, z wyszczególnieniem części zbudowanych i niezbudowanych.

Rubryki: IV, V, VI, VII i **VIII** przedstawiają koszta budowy tych dróg albo tych części w nowej sieci, które jeszcze nie są zbudowane, z wyszczególnieniem robót ziemnych, dostawy szutru i robót pokładowych, trasowania, narzędzi i kosztów administracji, oraz robót budowlanych.

Rubryki: IX, X i **XI** przedstawiają koszta corocznego utrzymania całej nowoprojektowanej sieci dróg powiatowych, z wyszczególnieniem kosztów administracyjnych. Budowa dróg nowych mogłaby się odbywać środkami funduszu rozporządzalnego po pokryciu corocznych potrzeb utrzymania całej sieci dróg, dopóki zupełna budowa projektowanej sieci wykonaną nie zostanie.

Rubryki: XII i **XIII** obejmują średnie ceny kosztów tak budowy, jakoteż corocznego utrzymania jednego kilometra nowoprojektowanej sieci dróg powiatowych w każdym powiecie.

Rubryka: XIV przedstawia w centach wysokość dodatku do podatków, którymby można pokryć w każdym powiecie potrzeby corocznego utrzymania całej sieci nowoprojektowanych dróg, włączając w to i nową budowę.

Rubryki: I — XIII stanowią wyciąg ze specjalnego wykazu nowoprojektowanej sieci dróg powiatowych. (Alegat 10.)

Nr. porządkowy	Powiaty	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
		Długość dróg projektowanej sieci (w kilometr.)			Koszta budowy projektowanych dróg powiatowych (w złr.)				
		zbudowanych	niezbudowanych	Razem	Roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	Roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	Razem
1	Biała	49	5	54	10000	25500	2270	3000	40770
2	Brzesko	30	60	90	84000	159900	25583	36000	305483
3	Brzeżany	.	81	81	113400	212350	29203	48600	403553
4	Bircza (Dobromil)	.	90	90	108000	101205	59590	45000	322795
5	Bóbrka	5·5	121·5	127	91125	178480	106232	72900	448737
6	Bochnia	47	68	115	56700	118000	91733	32400	298833
7	Brody	.	214	214	192600	694109	73574	128400	1,088.683
8	Bohorodczany	.	43	43	45150	79940	27511	25800	178401
9	Borszczów	0·5	90·5	91	108600	107650	63285	54300	333835
10	Brzozów	53	56	109	67200	79700	37668	33600	218168
11	Buczacz	.	97	97	84875	182845	74020	58200	399940
12	Chrzanów	87·5	25 5	113	30600	48100	15048	15300	109048
13	Cieszanów	.	74	74	55500	252525	49211	44400	401636
14	Czortków	.	71	71	74550	75690	24552	42600	217392
15	Dąbrowa	17·5	87·5	105	51500	282670	20539	52500	407209
16	Dolina	22	143	165	200200	203560	106376	85800	595936
17	Drohobycz	20	121	141	169400	374370	57616	72600	673986
18	Gorlice	4	78	82	136500	126750	20086	46800	330136
19	Gródek	9	69	78	62100	125600	48695	41400	277795
20	Grybów	56	58	114	58000	51649	31153	34800	175602
21	Horodenka	.	80	80	112000	182000	23811	48000	365811
22	Husiatyn	8	76	84	106400	172400	53902	45600	378302
23	Jarosław	28	119	147	47600	512057	50455	71400	681512
24	Jasło	24	72	96	86400	135170	45728	43200	310498
25	Jaworów	.	107	107	80250	251771	78615	64200	474836
26	Kałusz	19	83	102	116200	119770	129820	49800	415590
27	Kamionka strum.	.	191	191	114600	634000	44867	114600	908067
28	Kraków	46	.	46	.	.	.	.	.
29	Kolbuszowa	25	79	104	55300	209500	17940	47400	330140
30	Kołomyja	9	72	81	100800	294840	97183	43200	536023
31	Krosno	67	12	79	16800	25740	8696	7200	158436
32	Kossów	28	24	52	42000	35724	25397	14400	17521
33	Limanowa	37	21	58	42000	26800	5350	12600	86750
34	Lisko	64	119	183	99000	142300	56789	71400	369489
35	Lwów	.	74	74	77700	331400	34983	44400	488483
36	Łańcut	2	95	97	99750	282865	68698	57000	508313
37	Mielec	8	80	88	60000	148200	38180	48000	294380
38	Mościska	12	109	121	130800	302530	139107	65400	637837
39	Myślenice	88	.	88	.	.	.	.	.
40	Nadwórna	.	86	86	90300	143660	54328	51600	339888
41	Nisko	.	105	105	73500	368550	30758	63000	535808
42	Nowy Sącz	41·5	80·5	122	140875	62790	61157	48300	313122
43	Nowytarg	32	53	85	63600	70320	23510	31800	189230
44	Przemyśl	36	40	76	19063	52260	49608	24000	144931
45	Przemyślany	1	121	122	90750	201344	65320	72600	430014
46	Pilzno	59	76	135	57000	86730	28871	45600	218201

IX	X	XI	XII	XIII	XIV		Uwagi
Koszta rocznego utrzymania projektowanych dróg powiatowych (w złr.)			Koszta budowy jednego kilometra dróg powiatowych nowoprojektowanych w złr.	Koszta rocznego utrzymania jednego kilometra dróg powiatowych nowoprojektowanych w złr.	Wysokość dodatku do podatków potrzebnego do pokrycia kosztów stopniowej budowy oraz rocznego utrzymania dróg nowoprojekt. sieci wyrażona w ct.		
konserwa	administracja	Razem					
13500	2700	16200	8154	300		15	
26910	4500	31410	5091	349		36	
23652	4050	27702	4982	342		31	
17910	4500	22410	2987	249		48	
26162	6350	32512	3693	256		41	
30015	5750	35765	4395	311		39	
63986	10700	74686	5087	349		55	
10191	2150	12341	4149	287		38	
18746	4550	23296	3689	256		33	
23980	5450	29430	3896	270		55	
22795	4850	27645	4123	285		37	
27685	5650	33335	4276	295		56	
23828	3700	27528	5428	372		47	
11644	3550	15194	3062	214		26	
28350	5250	33600	4654	320		52	
39270	8250	47520	4168	288		105	
46671	7050	53721	5571	381		55	
19844	4100	23944	4232	292		31	
17784	3900	21684	4026	278		29	
18468	5700	24168	3028	212		71	
21200	4000	25200	4573	315		35	
24528	4200	28728	4978	342		42	
50274	7350	57624	5727	392		41	
23808	4800	28608	4312	298		41	
27392	5350	32742	4438	306		43	
29988	5100	35088	5007	344		104	
52907	9550	62457	4754	327		72	
11500	2300	13800	.	300		18	
24856	5200	30056	4179	289		55	
36936	4050	40986	7445	506		54	
22515	3950	26465	4870	335		38	
14872	2600	17472	4897	336		49	
13630	2900	16530	4131	285		35	
31110	9150	40260	3105	220		74	
29600	3700	33300	6601	450		29	
30749	4850	35599	5351	367		38	
18040	4400	22440	3680	255		40	
42350	6050	48400	5852	400		70	
26400	4400	30800	.	350		55	
19178	4300	23478	3952	273		78	
31500	5250	36750	5103	350		78	
26718	6100	32818	3890	269		41	
20230	4250	24480	3570	288		69	
15352	3800	19152	3623	252		15	
24034	6100	30134	3554	247		39	
20385	6750	27135	2871	201		52	

Nr. porządkowy	Powiaty	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
		Długość dróg projektowanej sieci (w kilometr.)			Koszta budowy projektowanych dróg powiatowych (w złr.)				
		zbudowanych	niezbudowanych	Razem	Roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	Roboty budowlane	trasowanie narzędzia i administracja	Razem
47	Podhajce	16	99	115	.	193050	13854	59400	266304
48	Rawa ruska	4·5	102·5	107	89700	239850	33930	61500	424980
49	Rzeszów	95	100	195	90000	105300	101682	60000	356982
50	Rohatyn	2	106	108	95400	237016	165929	63600	561945
51	Ropczyce	34	56	90	49280	111460	62904	33600	257244
52	Rudki	6·5	110 5	117	99490	402940	43604	66300	612334
53	Sambor	90	69	159	72450	236800	35356	41400	386006
54	Sanok	58	84	142	126000	132680	121832	50400	430912
55	Skałat	.	138	138	144900	235911	38680	82800	502291
56	Sniatyn	25	31	56	43400	93900	13408	18600	169308
57	Stanisławów	.	80	80	84000	351520	102241	48000	585761
58	Staremiasto	.	54	54	75600	76520	31426	32400	215946
59	Sokal	.	116	116	69600	1,253.900	49982	69600	1,443.082
60	Stryj	.	87	87	130500	153800	78069	52200	414569
61	Tarnobrzeg	2	75	77	45000	237630	45280	45000	372910
62	Tarnopol	13	89	102	93450	170658	50562	53400	368070
63	Tarnów	55	35	90	36750	75530	64954	21000	198234
64	Trembowla	.	74	74	88800	151515	28580	44400	313295
65	Tłumacz	19	90	109	126000	210600	68812	54000	459412
66	Turka	40	106	146	185500	128850	58102	63600	436052
67	Wadowice	.	73	73	102200	162650	19315	43800	327965
68	Wieliczka	31	50	81	100000	70200	8900	30000	209100
69	Zbaraż	.	79	79	82950	180752	31584	47400	342686
70	Zaleszczyki	1·5	59·5	61	62475	57240	14471	35700	169886
71	Złoczów	41	144	185	144000	196560	92907	86400	519867
72	Żółkiew	.	97	97	101850	589570	57577	58200	807197
73	Żydaczów	69	96	165	72000	153500	40342	75600	323442
74	Żywiec	37	60	97	120000	133380	42902	36000	332282
	Razem	1675	5988	7663	6,253.983	14,616.596	3,714.203	3,584 400	28,169.182

IX	X	XI	XII	XIII	XIV	Uwagi
Koszta rocznego utrzymania projektowanych dróg powiatowych (w złr.)			Koszta budowy jednego kilometra dróg powiatowych nowoprojektowanych w złr.	Koszta rocznego utrzymania jednego kilometra dróg powiatowych nowoprojektowanych w złr.	Wysokość dodatku do podatków potrzebnego do pokrycia kosztów stopniowej budowy oraz rocznego utrzymania dróg nowoprojekt. sieci wyrażona w ct.	
konserwa	administracja	Razem				
23345	5750	29095	2690	253	36	
25252	5350	30602	4146	286	42	
38610	9750	48360	3570	248	40	
33804	5400	39204	5301	363	44	
23940	4500	28440	4593	316	79	
38493	5850	44343	5541	379	64	
52947	7950	60897	5594	383	57	
42884	7100	49984	5130	352	50	
28014	6900	34914	3640	253	54	
18144	2800	20944	5462	374	38	
35840	4000	39840	7322	498	59	
12258	2700	14958	3999	277	38	
91524	5800	97324	12440	839	172	
24186	4350	28536	4766	328	47	
22407	3850	26257	4972	341	56	
24072	5100	29172	4136	286	22	
30420	4500	34920	5664	388	35	
17908	3700	21608	4234	292	87	
32700	5450	38150	5105	350	56	
34164	7300	41464	4114	284	102	
18980	3650	22630	4493	310	26	
19359	4050	23409	4182	289	25	
19671	3950	23621	4338	299	37	
9150	3050	12200	2855	200	18	
37185	9250	46435	3610	251	36	
49955	4850	54805	8322	565	70	
30525	8250	38775	3369	235	65	
31913	4850	36763	5538	379	69	
2,069.093	383.150	2,452.243	4704 średnio	320 średnio	50 średnio	

Alegat 10.

Szczegółowy wykaz dróg powiatowych nowoprojektowanej sieci.

Wykaz ten sporządzony został na podstawie danych, nadesłanych przez wszystkie reprezentacje powiatowe, i obejmuje długość dróg, należących do nowej sieci, koszta budowy dróg téj sieci niezbudowanych, oraz koszta utrzymania dróg całej sieci, z wykazaniem średniej ceny ich budowy i utrzymania w każdym powiecie.

Do nowoprojektowanej sieci, oprócz istniejących dróg powiatowych, weszły ważniejsze gminne dotąd komunikacje, które czy to pod względem swych kierunków ku stacjom kolei żelaznych, czy to pod względem połączenia znaczniejszych miast i miasteczek, czy to wreszcie pod względem ułatwienia wyrobom miejscowym (tak fabrycznym jak przemysłowym, leśnym i rolniczym) należytego i pożądanego odbytu za konieczne i niezbędne uważane być mogły.

W wykazie tym zostało uwidocznionem, czy projektowana droga należy do **jednego** albo do **dwóch lub więcej** powiatów. Przez to samo sieć nowoprojektowana może z łatwością być traktowana albo w każdym powiecie oddzielnie, albo też w łączności z innemi powiatami uczestniczącemi w budowie drogi.

Uwaga 1. W rubryce 3. tego wykazu zamiast nazwy powiatów powołane są **numera**, odpowiadające następującym powiatom:

1	Biała	16	Dolina	31	Krosno	46	Pilzno	61	Tarnobrzeg
2	Brzesko	17	Drohobycz	32	Kossów	47	Podhajce	62	Tarnopol
3	Brzeżany	18	Gorlice	33	Limanowa	48	Rawa rus.	63	Tarnów
4	Bircza (Dobromil)	19	Gródek	34	Lisko	49	Rzeszów	64	Trembow'a
5	Bóbrka	20	Grybów	35	Lwów	50	Rohatyn	65	Tłumacz
6	Bochnia	21	Horodenka	36	Łańcut	51	Ropczyce	66	Turka
7	Brody	22	Husiatyn	37	Mielec	52	Rudki	67	Wadowice
8	Bohorodczany	23	Jarosław	38	Mościska	53	Sambor	68	Wieliczka
9	Borszczów	24	Jasło	39	Myślenice	54	Sanok	69	Zbaraż
10	Brzozów	25	Jaworów	40	Nadwórna	55	Skałat	70	Zaleszczyki
11	Buczacz	26	Kałusz	41	Nisko	56	Śniatyn	71	Złoczów
12	Chrzanów	27	Kamionka Strum.	42	Nowy - Sącz	57	Stanisławów	72	Żółkiew
13	Cieszanów	28	Kraków	43	Nowy - Targ	58	Stare - Miasto	73	Żydaczów
14	Czortków	29	Kolbuszowa	44	Przemyśl	59	Sokal	74	Żywiec
15	Dąbrowa	30	Kołomyja	45	Przemyślany	60	Stryj		

Uwaga 2. Według następstwa powiatów zachowano w tym wykazie porządek następujący:

74	Żywiec	18	Gorlice	23	Jarosław	16	Dolina	11	Buczacz
39	Myślenice	31	Krosno	44	Przemyśl	26	Kałusz	65	Tłumacz
1	Biała	24	Jasło	38	Mościska	8	Bohorodczany	30	Kołomyja
12	Chrzanów	46	Pilzno	25	Jaworów	40	Nadwórna	32	Kossów
67	Wadowice	51	Ropczyce	13	Cieszanów	57	Stanisławów	56	Śniatyn
28	Kraków	37	Mielec	48	Rawa rus.	50	Rohatyn	21	Horodenka
68	Wieliczka	61	Tarnobrzeg	59	Sokal	73	Żydaczów	70	Zaleszczyki
33	Limanowa	41	Nisko	72	Żółkiew	35	Lwów	14	Czortków
43	Nowy - Targ	29	Kolbuszowa	19	Gródek	5	Bóbrka	64	Trembowla
42	Nowy - Sącz	49	Rzeszów	52	Rudki	45	Przemyślany	62	Tarnopol
6	Bochnia	10	Brzozów	53	Sambor	27	Kamionka Str.	69	Zbaraż
2	Brzesko	54	Sanok	58	Stare - Miasto	7	Brody	55	Skałat
15	Dąbrowa	34	Lisko	66	Turka	71	Złoczów	22	Husiatyn
63	Tarnów	4	Dobromil (Bircza)	17	Drohobycz	3	Brzeżany	9	Borszczów
20	Grybów	36	Łańcut	60	Stryj	47	Podhajce		

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	74. Żywiec.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	**Żywiecko-Kamieńska (Półhorska)**	74	24	—	24	5 m. s. na 1 m. b. drogi; 1 m. s. po 0·40 zł.	0·65 m. s. na 1 m. b. drogi; 1 m. s. po 3 zł. 42 ct. (dowóz 3 kil.)	$\frac{60}{237} \times 169468$ zł.	600 zł. za 1 kil.	—	329 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.	36763	5538	379
II.	**Pietrasińska**	74	3	—	3										
III.	Cięcińsko-Rajecka	74	—	18	18										
IV.	Solsko-Ujsolska (przez Rajczę)	74	—	22	22										
V.	Lachowicko-Jeleśniańska	74	—	20	20										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
VI.	**Kobiernicko-Zadzielska (Międzybrodzka)**	74 i 1	10	—	10	—	—	—	—	—					
	Razem		37	60	97	120000	133380	42902	36000	332282	31913	4850	36763	5538	379
	39. Myślenice.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Peimsko-Jordanowska	39	16	—	16	Podług relacji Wydziału powiatowego, wszystkie drogi są należycie uszutrowane i zbudowane.					300 zł. za 1 kil.	50 zł. za 1 kil.			
II.	Makowsko-Strużowska	39	23	—	23										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	Myślenicko-Raciborska	39 i 68	8	—	8										
IV.	Myślenicko-Skawińska (w której się znajduje **9 kil. Głogoczowskiej p.** dr.)	39 i 68	16	—	16										
V.	Lubieńsko-Mszannska	39 i 33	4	—	4										
VI.	Jordanowsko-Chochołowska	39 i 43	16	—	16										
VII.	Sułkowicko-Zembrzycka	39 i 67	5	—	5										
	Razem		88	—	88						26400	4400	30800	—	350

	1. Biała.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Salmopolsko-Bystrowska	1	16	—	16										
II.	Bialsko-Jawiszowicka	1	17	—	17										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	**Kobiernicko-Zadzielska (Międzybrodzka)**	1 i 74	16	—	16										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IV.	Trzebińsko-Andrychowska (przez Polankę)	1, 12 i 67	—	5	5	5 m. s. na 1 m. b. po 40 ct. za 1 m. sz.	0·65 m. s. na 1 m. b.; 1 m. s. po 7 z. 85 ct. dowóz 9 klm.	$\frac{5}{314} \times 142567$ zł.	600 zł. za 1 km.		po 250 zł. za 1 klm.	po 50 zł. za 1 klm.			
	Razem		49	5	54	10000	25500	2270	3000	40770	13500	2700	16200	8154	300
	12. Chrzanów.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	**Trzebińsko-Lgocka**	12	11	—	11										
II.	**Chrzanowsko-Oświęcimska**	12	15	—	15										
III.	**Chrzanowsko-Alwernicka**	12	7.5	7.5	15										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
IV.	**Krakowsko-Mysłowicka (Wrocławska)**	12 i 28	41	4	45	3 m. s. na 1 m. bież. po 40 ct. za 1 m. s.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 2 zł. 90 ct. (dowóz 2 klm.)	$\frac{25.5}{161} \times 95010$ zł.	600 zł. za 1 klm.		po 245 zł. za 1 klm.	po 50 zł. za 1 klm.			
V.	Czernichowsko-Krzeszowicka	12 i 28	—	10	10										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VI.	Trzebińsko-Andrychowska (w niej **Brodelska 13 klm.**)	12, 1 i 67	13	4	17										
	Razem		87.5	25.5	113	30600	48100	15048	15300	109048	27685	5650	33335	4276	295
	67. Wadowice.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Barwałdzko-Skawiecka	67	—	10	10	4 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 35 ct.	17800 (3 klm. dowóz)	$\frac{73}{539} \times 142613$ zł.	600 zł. za 1 kil.		260 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Wadowicko-Laszecka	67 i 28	—	16	16		73850 (5·5 klm dowóz)								
III.	Kalwaryjsko-Skawińska	67 i 68	—	14	14										
IV.	Sułkowicko-Zembrzycka	67 i 39	—	15	15		26700 (3 km dowóz)								
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
V.	Trzebińsko-Andrychowska	67, 1 i 12	—	18	18		44300 (5·5 klm. dowóz)								
	Razem		—	73	73	102200	162650	19315	43800	327965	18980	3650	22630	4493	310

*I

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	28. Kraków.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Bronowicko - Modlnicka	28	6	—	6										
II.	Krowodersko - Zielońska	28	6	—	6										
III.	Dojazd do kolei w Zabierzowie	28	2	—	2										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
IV.	Czernichowsko - Krzeszowicka	28 i 12	8	—	8										
V.	**Krakowsko - Mysłowicka (Wrocławska)**	28 i 12	15	—	15						250 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
VI.	**Wadowicko - Laszecka**	28 i 67	9	—	9										
	Razem		46	—	46						11500	2300	13800		300
	68. Wieliczka.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	**Wielicko - Dobczycka**	68	11	2	13	5ms. na 1mb. 1 ms. po 40 ct.	0·65 m. s. na 1 mb.; 1 ms. po 3 zł. 06 ct. (dowóz 4 klm.) 4000		600 zł. za 1 km.						
II.	**Wielicko - Gdowska**	68	14	—	14	—	—		—						
III.	Dojazd do stacyi z Rzący do Bierżanowa	68	—	2	2	dtto	4300 (dowóz 4·5 km.)		dtto						
IV.	Podgórsko - Kobierzyńska	68	6	—	6	—	—		—						
	B. Drogi dwupowiatowe.														
V.	Dobczycko - Dobrska	68 i 33	—	18	18		17200 (dowóz 1|2 kl.)	$\frac{50}{1165} \times 207332$ zł.			239 zł. za 1 klm.	po 50 zł. za 1 klm.			
VI.	Myślenicko - Raciborska	68 i 39	—	9	9		12600 (dowóz 2 kl.)								
VII.	Biskupicko - Książnicka	68 i 6	—	12	12	dtto	22300 (dowóz 3·5 km.)		dtto						
VIII.	Myślenicko - Skawińska	68 i 39	—	3	3		9800 (dowóz 2 km)								
IX.	Kalwaryjsko - Skawińska	68 i 67	—	4	4										
	Razem		31	50	81	100000	70200	8900	30000	209100	19359	4050	23409	4182	289

33. Limanowa.

A. Drogi powiatowe

niema.

B. Drogi dwupowiatowe.

I.	**Limanowsko - Bocheńska (Sowlińsko - Laskowska)**	33 i 6	9	—	9	5 m.s. na 1 m. bież.; 1 ms. po 40 ct.	0·65 m. s. na 1 m. b.; za 1 m.s. po 1 zł. 81 c. (dowóz 1 klm.)	$\frac{21}{235}$ × 59843 zł.	600 zł. za 1 klm.	86750	po 235 zł. za 1 klm.	po 50 zł. za 1 klm.	16530	4131	285
II.	**Zamieścko - Zarzycka (Kamienicko - Stupnicka)**	33 i 42	20	2	22										
III.	**Dobczycko - Dobrska (w niej Dobrsko - Skrzydlniańska)**	33 i 68	8	4	12										
IV.	Kanińsko - Mostkowska	33 i 42	—	9	9										
V.	Lubieńsko - Mszannska	33 i 39	—	6	6										
	Razem		37	21	58	42000	26800	5350	12600	86750	13630	2900	16530	4131	285

43. Nowy Targ.

A. Drogi powiatowe.

I.	**Nowotargsko - Piekielnicka**	43	17	3	20	3 m. s. na 1 m. bież.: 1 m. s. po 40 ct.	11950 (dowóz 7 km.)	$\frac{50}{184}$ × 86520 zł.	600 zł. za 1 km.	189230	238 zł. za 1 km.	50 zł. za 1 km.	24480	3570	288
II.	Nowotargsko - Zakopańska	43	—	22	22		mają naturalny grunt twardy								
III.	Poronińsko - Bukowińska	43	—	10	10										
IV.	Nowotargsko - Białczańska	43	6	8	14		58370 dowóz 5 klm.								
	B. Drogi dwupowiatowe.														
V.	Jordanowsko - Chochołowska **w niej powiatowa Czarnodunajecko - Chochołowska**	43 i 39	9	10	19										
	Razem		32	53	85	63600	70320	23510	31800	189230	20230	4250	24480	3570	288

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	42. Nowy Sącz.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Tęgoborsko - Chełmiecka	42	—	14	14	5 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; Zał. 20ct. za 1 m.s. (podł. rel. Wydz. pow.)	$\frac{80.5}{335} \times 254507$ zł.	600 zł. za 1 klm.		219 zł. za 1 klm.	50 złotych za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Zamieśćko - Zarzycka	42 i 33	—	2	2										
III.	Kanińsko - Mostkowska	42 i 33	—	8	8										
IV.	Jakubkowicko - Jurkowska	42 i 2	—	10	10										
V.	Tropsko - Bobowska	42 i 20	2	12	14										
VI.	Sieńsko - Grybowska	42 i 20	3·5	6·5	10										
VII.	Nowosandecko - Jeżowska	42 i 20	—	13	13										
VIII.	**Zborowicko - Muszyńska**	42 i 20	15	—	15										
IX.	**Nowosandecko - Tylicka**	42 i 20	21	15	36										
	NB. Drogi powiatowe z Żegiestowa do Muszyny i ze Starego Sącza do Piwnicznej do zaniechania														
	Razem		41·5	80·5	122	140875	62790	61157	48300	313122	26718	6100	32818	3890	269
	6. Bochnia.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	**Bocheńsko - Solnoujska**	6	19	—	19	3 m. s. na 1 m. bież. | na 54 klm. 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 2 zł. 67 ct. (średni dowóz 4600 m.)	$\frac{54}{136} \times 231031$ zł.	600 zł. za 1 klm. (54 klm.)		261 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Wiśnicko - Lipnicka	6	—	8	8										
III.	**Bocheńsko - Łapanowska**	6	—	17	17										
IV.	Niepołomicko - Dziewińska	6	—	19	19										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
V.	**Limanowsko - Bocheńska**	6 i 33	24	—	24										
VI.	Biskupicko - Książnicka	6 i 68	—	1	1										
VII.	Lipnicko - Porąbkowska	6 i 2	—	8	8										
VIII.	Nieprześniańsko - Uszwicka	6 i 2	4	7	11										
IX.	Solnoujsko - Szczurowska	6 i 2	—	3	3										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
X.	Cerekiewsko - Jezuickoujska	6, 2 i 15	—	5	5										
	Razem		47	68	115	56700	118000	91733	32400	298833	30015	5750	35765	4395	311

2. Brzesko.

A. Drogi powiatowe.

I.	**Bogumiłowicko-Zakliczyńska**	2	23	—	23	4 m. s. na 1 m. bież. 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież. 1 m. s. po 4 zł. 10 ct. (średni dowóz 8 klm.)	$\frac{60}{727} \times 309982$	600 zł. za 1 klm.		299 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Słotwińsko-Szczurowska	2	—	15	15										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	Jakubkowicko-Jurkowska w niej powiatowa z **Jurkowa do Wytrzyszczki**	2 i 42	4	4	8										
IV.	Lipnicko-Porąbkowska	2 i 6	—	5	5										
V.	Nieprześniańsko-Uszwicka	2 i 6	—	3	3										
VI.	Solnoujsko-Szczurowska	2 i 6	—	3	3										
VII.	Paleśnicko-Ciężkowicka	2 i 20	—	2	2										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VIII.	Cerekiewsko-Jezuickoujska **w niej powiatowa z Wrzępi do Woli przemykowskiej**	2, 6 i 15	—	16	16										
IX.	Bogumiłowicko-Wietrzychowicka	2, 15 i 63	3·00	12	15										
	Razem		30	60	90	84000	159900	25583	36000	305483	26910	4500	31410	5091	349

15. Dąbrowa.

A. Drogi powiatowe.

I.	Jezuickoujsko-Słupiecka	15	—	38	38	2 m. s. na 1 m. bieżący 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. sz. na 1 m. bieżący 1 m. s. po 4 zł. 97 ct. (średni dowóz 12 klm.)	$\frac{87·5}{603} \times 141545$ zł.	600 zł. za 1 klm.		270 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Dąbrowsko-Bolesławska	15	3·5	10·5	14										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	Piątkowiecko-Słupiecka	15 i 37	—	4	4										
IV.	Tarnowsko-Jezuickoujska	15 i 63	8	6	14										
V.	Zabieńsko-Bagienicka	15 i 63	6	—	6										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VI.	Dąbrowsko-Przecławska	15. 37 i 46	—	16	16										
VII.	Łysogórsko-Mielecka	15 37 46 i 63	—	2	2										
VIII.	Cerekiewsko-Jezuickoujska	15, 2 i 6	—	7	7										
IX.	Bogumiłowicko-Wietrzychowicka	15, 2 i 63	—	4	4										
	Razem		17·5	87·5	105	51500	282670	20539	52500	407209	28350	5250	33600	4654	320

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	63. Tarnów.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	**Tarnowsko-Gromnicka**	63	25	—	25										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Szepietnicko-Jonińska	63 i 24	—	5	5										
III.	Jaworzegórsko-Tuchowska (**do Ryglic powiatowa 8 klm.**)	63 i 46	8	5	13										
IV.	Pilznieńsko-Tuchowska	63 i 46	—	10	10										
V.	**Tarnowsko-Jezuickoujska**	63 i 15	21	—	21										
VI.	Żabieńsko-Bagienicka	63 i 15	1	2	3										
VII.	Golankowsko-Biecka	63 i 18	—	1	1										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VIII.	Bogumiłowicko-Wietrzychowicka	63, 2 i 15	—	4	4	3 m. s. na 1 m, bieżący; 1 ms. po 85 ct.	0·65 ms. na 1 m. bieżący; 1 ms. po 3 zł. 32 ct. (średni dowóz 5 klm.)	$\frac{35}{118} \times$ 218988 zł.	600 zł. za 1 klm.		338 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
IX.	Łysogórsko-Mielecka	63, 15, 37 i 46	—	8	8										
	Razem		55	35	90	36750	75530	64954	21000	198234	30420	4500	34920	5664	388
	20. Grybów.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Ptaszkowsko-Wielkokamionecka	20	2	9	11										
II.	Siedlisko-Jastrzębska	20	6	4	10										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	Tropsko-Bobowska	20 i 42	1	9	10	4 ms. na 1 m. bieżący; 1 ms. po 25 ct.	0·65 ms. na 1 m. bieżący; 1 ms. po 1 zł. 37 ct. (średni dowóz 1 klm).	$\frac{58}{134} \times$ 71974 zł.	600 zł. za 1 klm.		162 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
IV.	Sieńsko-Grybowska	20 i 42	5	8	13										
V.	Nowosandecko-Jeżowska	20 i 42	4	5	9										
VI.	**Zborowicko-Muszyńska**	20 i 42	29	14	43										
VII.	**Nowosandecko-Tylicka**	20 i 42	6	2	8										
VIII.	Paleśnicko-Ciężkowicka	20 i 2	3	7	10										
	Razem		56	58	114	58000	51649	31153	34800	175602	18468	5700	24168	3028	212

18. Gorlice.

A. Drogi powiatowe.

I.	Biecko - Rozdzielska	18	—	11	11	5 ms. na 1 m. bieżący; 1 ms. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 2 zł. 50 ct. (średni dowóz 2 klm.)	$\frac{78}{443} \times 114080$ zł.	600 zł. za 1 klm		242 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Siarska (dojazd do kopalni nafty)	18	—	3	3										
III.	Ropsko - Blechnarkowska	18	—	28	28										
IV.	Gorlicko - Mszankowska	18	—	6	6										
V.	Sękowsko - Rozdzielska	18	—	10	10										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
VI.	Golankowsko - Biecka	18 i 63	4	20	24										
	Razem		4	78	82	136500	126750	20086	46800	330136	19844	4100	23944	4232	292

31. Krosno.

A. Drogi powiatowe.

I.	**Komborsko - Żmigrodzka**	31	32	—	32										
II.	**Żmigrodzko - Grabska**	31	28	—	28										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	Zarzycko - Chorkowska	31 i 24	—	7	7	4 m. s. na 1 m. bież.; 1. ms po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 3 zł. 30 ct. (dowóz 3 klm.)	$\frac{13}{472} \times 342050$ zł.	600 zł. za 1 klm.		285 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
IV.	Iskrzyńsko - Humniska	31 i 10	—	2	2										
V.	Jaślisko - Tylawska	31 i 54	—	3	3										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VI.	Brzostecko - Turaszowiecka (w niej pow. **Krośnieńsko - Frysztacka**)	21. 24 i 46	7	—	7	—	—	—	—	—					
	Razem		67	12	79	16800	25740	8696	7200	58436	22515	3950	26465	4870	335

24. Jasło.

A. Drogi powiatowe.

I.	Jasielsko - Sieniawska	24	—	14	14	4 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 30 ct.	61650 (dowóz 4 kl)								
II.	Łężyńsko - Przybówkowska	24	—	21	21										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	Szepietnicko - Jonińska	24 i 63	—	19	19		24200 (dowóz 2 km.)								
IV.	Zarzycko - Chorkowska	24 i 31	—	8	8		49320 dowóz (4 klm)								
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
V.	Brzostecko - Turaszowiecka (w niej 9 klm. drogi powiatowej **Krośnieńsko - Frysztackiej**)	24. 31 i 46	10	10	20			$\frac{72}{278} \times 174654$ zł.	600 zł. za 1 klm.		248 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
VI.	Warzycko - Rzeszowska (w niej 10 klm. drogi powiat. **Warzycko - Lubelskiej** i 4 klm. drogi powiatowej **Krośnieńsko-Frysztackiej**)	24. 51 i 49	14	—	14	—	—	—	—	—					
	Razem		24	72	96	86400	135170	45728	43200	310498	23808	4800	28608	4312	298

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa.	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	46. Pilzno.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Łatoszyńsko - Brzostecka	46	13	12	25	po 2·5 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 30 ct.	9330 (dowóz 1200 m.)	$\frac{76}{480}$ × 182343 zł.	600 zł. za 1 klm.		151 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Dojazd do stacji kolei w Dębicy	46	1	—	1										
III.	Łękogórsko - Machowska	46	2	2	4										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
IV.	Chotowsko - Mielecka	46 i 37	14	6	20		7250 (dowóz 4 klm.)								
V.	Zawadzko - Łopuchowska	46 i 51	1	3	4		18100 (dowóz 2800 m.)								
VI.	Jaworzogórsko-Tuchowska	46 i 63	9	6	15										
VII.	Pilznieńsko - Tuchowska	46 i 63	3	7	10										
VIII.	**Pilznieńsko - Radomyska**	46 i 37	13	16	29		17850 (dowóz 1500 m.)								
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IX.	Brzostecko - Turaszowiecka	46. 51 i 24	3	2	5		8000 (dow. 550 m.)								
X.	Dąbrowsko - Przecławska	46. 57 i 15	—	10	10		26200 (dow. 10klm.)								
XI.	Łysogórsko - Mielecka	46, 37, 15 i 63	—	12	12										
	Razem		59	76	135	57000	86730	28871	45600	218201	20385	6750	27135	2871	201
	51. Ropczyce.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Wiśniowsko-Dąbska (w niej powiatowa **Czekaj-Wielopole 28** km.)	51	22	22	44	2·5 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 35 ct.	51770 (dow. 8 klm.)	$\frac{56}{210}$ × 235889 zł.	600 zł. za 1 klm.		366 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	**Sędziszowsko - Nowowiejska**	51 i 49	4	12	16		24650 (dowóz 2400 m.)								
III.	Zawadzko - Łopuchowska	51 i 46	—	3	3										
IV.	Wielopolsko - Strzyżowska	51 i 49	—	9	9		17670 (dowóz 5 klm.)								
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
V.	Warzycko - Rzeszowska (w niej powiatowa **Strzyżowsko - Frysztacka**)	51, 24 i 49	6	—	6		—								
VI.	Sędziszowsko-Machowska (w niej powiatowa **Sędziszowsko - Kolbuszowska**)	51, 29 i 61	2	10	12		14370 (dowóz 2 klm.)								
	Razem		34	56	90	49280	111460	62904	33600	257244	23940	4500	28440	4593	316

37. Mielec.

	A. Drogi powiatowe.														
I.	Mielecko - Małoglińska	37	—	18	18	2·5 m.s. na 1 m. bieżący; 1 m.s. po 30 ct.	0·65 m.s. na 1 m. bież.; 1 m.s. po 2 zł. 85 ct. (dowóz średni 5 klm.)	$\frac{80}{335}$ × 159880 zł.	600 zł. za 1 klm.		205 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Chotowsko - Mielecka	37 i 46	—	15	15										
III.	Pilznieńsko - Radomyska	37 i 46	—	2	2										
IV.	Piątkowiecko - Słupiecka	37 i 15	—	9	9										
V.	Mielecko - Kolbuszowska	37 i 29	—	13	13										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VI.	Dąbrowsko - Przecławska	37. 46 i 15	—	14	14										
VII.	Łysogórsko - Mielecka (w niej powiatowa **Mielecko - Radomyska**)	37, 46, 15 i 63	8	9	17										
	Razem		8	80	88	60000	148200	38180	48000	294380	18040	4400	22440	3680	255

61. Tarnobrzeg.

	A. Drogi powiatowe.														
I.	Tarnobrzesko - Rozwadowska	61	2	27	29	2 m. s. na 1 m. bież.; 1 m s. po 30 ct.	189530 (dowóz 15 klm.)	$\frac{75}{282}$ × 170251 zł.	600 zł. za 1 klm.		291 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Chwałowicko - Bielińska	61 i 41	—	29	29										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
III.	Sędziszowsko-Machowska (w niej powiatowa **Tarnobrzesko - Majdańska**)	61, 51 i 29	—	19	19		48100 (dowóz 10 kl.)								
	Razem		2	75	77	45000	237630	45280	45000	372910	22407	3850	26257	4972	341

41. Nisko.

	A. Drogi powiatowe.														
I.	Ulanowsko - Nalepska	41	—	15	15	2 m. s. na 1 m. bieżący; po 35 ct. za 1 m. sześć.	0.65 m.s na 1 m. bież.; 1 m.s po 5 zł. 40 c. (średni dowóz 13 klm.)	$\frac{105}{382}$ × 111902 zł.	600 zł. za 1 klm.		300 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Chwałowicko - Bielińska	41 i 61	—	23	23										
III.	Nisko - Leżajska	41 i 36	—	31	31										
IV.	Tarnogórsko - Górnska	41 i 29	—	14	14										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
V.	Nisko-Rzeszowska (przez Raniżów)	41. 29 i 49	—	22	22										
	Razem		—	105	105	73500	368550	30758	63000	535808	31500	5250	36750	5103	350

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)		
			zbudowanej	niezbudowanej	całej
1.	2	3	4	5	6
	29. Kolbuszowa.				
	A. Drogi powiatowe.				
I.	Kolbuszowsko - Sokołowska	29	4	23	27
	B. Drogi dwupowiatowe.				
II.	Kolbuszowsko - Stykowska	29 i 49	9	4	13
III.	Mielecko - Kolbuszowska	29 i 37	—	11	11
IV.	Tarnogórsko - Górnska	29 i 41	—	4	4
	C. Drogi kilkupowiatowe.				
V.	Sędziszowsko - Machowska	29, 61 i 51	5	20	25
VI.	Nisko-Rzeszowska (przez Raniżów)	29, 41 i 49	7	17	24
	Razem		25	79	104
	49. Rzeszów.				
	A. Drogi powiatowe.				
I.	**Rzeszowsko - Ujazdowska**	49	27	—	27
II.	Niebylecko - Jawornicka	49	—	25	25
III.	Tyczyńsko - Szklarska	49	—	15	15
IV.	Przybyszówkowsko - Niebylecka	49	—	33	33
IV. bis	**Dwa dojazdy do kolei w Rzeszowie**	49	1	—	1
	B. Drogi dwupowiatowe.				
V.	**Kolbuszowsko - Stykowska**	49 i 29	4	—	4
VI.	Sędziszowsko - Nowowiejska	49 i 51	—	2	2
VII.	Wielopolsko - Strzyżowska	49 i 51	—	7	7
VIII.	Żarnowsko - Górnogwoźnicka	49 i 10	—	10	10
IX.	**Strzyżowsko - Domaradzka**	49 i 10	9	—	9
	C. Drogi kilkupowiatowe.				
X.	Nisko - Rzeszowska, przez Raniżów (w niej droga **pow. Głogowska 16 klm.**)	49, 29 i 41	16	3	19
XI.	**Warzycko-Rzeszowska (powiat.)**	49, 24 i 51	38	—	38
XII.	Kraczkowsko - Żurawicka	49, 36, 23 i 44	—	5	5
	Razem		95	100	195

Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	**koszta ogólne**	konserwa	administracja	**koszta ogólne**	budowy	konserwy
w złotych wal. austr.									
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2 m. s. na 1 m. bieżący; po 35 ct. za 1 m. s.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 4 zł. 08 ct. (średni dowóz 6500 metrów)	$\frac{79}{528} \times 132559$ zł.	600 zł. za 1 klm.		239 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
55300	209500	17940	47400	330140	24856	5200	30056	4179	289
3 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 1 zł. 62 ct. (średni dowóz 1 klm.)	$\frac{100}{438} \times 445369$ zł.	po 600 zł. za 1 klm.		118 zł. za 1 klm.	po 50 zł. za 1 klm.			
90000	105300	101682	60000	356982	38610	9750	48360	3570	248

10. Brzozów.

A. Drogi powiatowe.

I.	**Domaradzko - Grabownicka**	10	17	—	17	4 m. s. na 1 m. bieżący: 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bieżący: 1 m. s. po 2 zł. 19 ct. (średni dowóz 5 klm.)	$\frac{56}{236} \times 158743$ zł.	600 zł. za 1 klm.		220 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	**Jasienicko - Bliźniańska**	10	4	—	4										
III	Brzozowsko - Nozdrzecka	10	11	8	19										
IV.	Barycko - Hłudniańska	10	—	9	9										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
V.	**Strzyżowsko - Domaradzka**	10 i 49	5	4	9										
VI.	Iskrzyńsko - Humniska	10 i 31	12	4	16										
VII.	Komborniańsko - Jaśliska (w niej część powiatowej **Brzozów - Rymanów**)	10 i 54	2	5	7										
VIII.	Starodąbrowkowsko-Starobirecka	10 i 4	—	9	9										
IX.	Dydniańsko - Hłumecka	10 i 54	—	8	8										
X.	Jasionowsko - Długska	10 i 54	2	2	4										
XI.	Żarnowsko - Górnogwoźnicka	10 i 49	—	7	7										
	Razem		53	56	109	67200	79700	37668	33600	218168	23980	5450	29430	3896	270

54. Sanok.

A. Drogi powiatowe.

I.	Rymanowsko - Kułaczniańska	54	24	5	29	5 m. s. na 1 metr bieżący: 1 m. s. po 30 c.	0·65 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 2 zł. 43 ct. (średni dowóz 3300 metr.)	$\frac{84}{247} \times 358243$ zł.	600 zł. za 1 klm.		302 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Pisarowiecko - Nowotaniecka	54	6	2	8										
III.	Ruskodąbrowkowsko - Bukowska	54	—	12	12										
IV.	Sanocko - Mrzygłodzka	54	1	12	13										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
V.	Komborniańsko - Jaśliska (w niej pow. **Rymanowsko - Brzozowska 7 klm.**)	54 i 10	7	17	24										
VI.	Jasionowsko - Długska	54 i 10	6	2	8										
VII.	Jaślisko - Tylawska	54 i 31	—	6	6										
VIII.	Zagórsko - Radoszycka (dawniej powiatowa)	54 i 34	14	13	27										
IX.	Mrzygłodzko - Olszanicka	54 i 34	—	13	13										
X.	Dydniańsko - Hłumecka	54 i 10	—	2	2										
	Razem		58	84	142	126000	132680	121832	50400	430912	42884	7100	49984	5130	352

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)		
			zbudowanej	niezbudowanej	cała
1	2	3	4	5	6
	34. Lisko.				
	A. Drogi powiatowe.				
I.	**Łukawicko - Rostocka** (pow. Baligrodzka)	34	34	11	45
II.	Baligrodzko - Lutowiska	34	—	35	35
III.	Żurawińsko - Wołosacka	34	7	16	23
IV.	Wołkowyjsko - Uherecka	34	—	18	18
	B. Drogi dwupowiatowe.				
V.	Lutowisko - Niżnetureczkowska	34 i 66	4	3	7
VI.	**Ustrzycko - Lutowiska** (pow.)	34 i 66	19	2	21
VII.	**Zagórsko - Radoszycka** (pow.)	34 i 54	—	9	9
VIII.	Mrzygłodzko - Olszanicka	34 i 54	—	10	10
IX.	Lutowisko - Turecka	34 i 66	—	1	1
X.	Krościeniecko - Terszowska	34 i 58	—	12	12
XI.	Kuźmińsko - Krościeniecka	34 i 4	—	2	2
	Razem		64	119	183
	4. Bircza (Dobromil).				
	A. Drogi powiatowe.				
I.	**Birecko - Hubicka**	4	—	30	30
II.	Łomińsko - Trzcianiecka	4	—	6	6
III.	Dojazd do stacji w Dobromilu	4	—	2	2
	B. Drogi dwupowiatowe.				
IV.	Kuźmińsko - Krościeniecka	4 i 34	—	23	23
V.	Starodąbrowkowsko - Starobirecka	4 i 10	—	15	15
VI.	Nowomiejsko - Niżankowicka	4 i 44	—	2	2
	C. Drogi kilkupowiatowe.				
VII.	Jarosławsko-Birecka (przez Pruchnik)	4, 23 i 44	—	12	12
	Razem		—	90	90

Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	**koszta ogólne**	konserwa	administracja	**koszta ogólne**	budowy	konserwy
w złotych wal. austr.									
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
5 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 1 zł. 84 ct. (średni dowóz 3·600 klm.)	$\frac{119}{556} \times$ 265332 zł.	600 zł. za 1 klm.		170 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
99000	142300	56789	71400	369489	31110	9150	40260	3105	220
4 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 1 zł. 73 ct. (średni dowóz 1 klm.)	$\frac{90}{344} \times$ 227759 zł.	600 zł. za 1 klm.		199 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
108000	101205	59590	54000	322795	17910	4500	22410	2987	249

36. Łańcut.

A. Drogi powiatowe.

I.	Łańcucko - Staromiejska	36	2	30	32	3 m. s. na 1 m. b.; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. b.; 1 m. s. po 4 zł. 55 ct. (średni dowóz 8 klm.)	$\frac{95}{413} \times 398656$ zł.	600 zł. za 1 klm.		317 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Giedlarowsko - Gniewczyńska	36	—	17	17										
III.	Łańcucko - Wysocka	36	—	4	4										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
IV.	Nisko - Leżajska	36 i 41	—	6	6										
V.	Przeworsko - Sieniawska	36 i 23	—	16	16										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VI.	Kraczkowsko - Żurawicka	36, 23, 44 i 49	—	22	22										
	Razem		2	95	97	99750	282865	68698	57000	508313	30749	4850	35599	5351	367

23. Jarosław.

A. Drogi powiatowe.

I.	Jarosławsko - Majdańska	23	0·5	35·5	36	(drogi uregulowane) 1 m. b. drogi po 40 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 6 zł. 62 ct. (średni dowóz 12 klm.)	$\frac{119}{791} \times 335375$ zł.	600 zł. za 1 klm.		342 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Kidałowicko - Rokitnicka	23	2	10·5	12·5										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	Przeworsko - Sieniawska	23 i 36	—	2	2										
IV.	Sieniawsko - Oleszycka	23 i 13	—	18·5	18·5										
V.	Jarosławsko - Medycka	23 i 44	—	21	21										
VI.	Łazowsko - Lubaczowska	23 i 13	—	13	13										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VII.	Kraczkowsko - Żurawicka	23, 36, 44 i 49	0·5	17·5	18										
VIII.	**Jarosławsko - Birecka** (powiatowa Pruchnicka)	23, 4 i 44	25	1	26										
	Razem		28	119	147	47600	512057	50455	71400	681512	50274	7350	57624	5727	392

44. Przemyśl.

A. Drogi powiatowe
niema.

	B. Drogi dwupowiatowe.														
I.	Przemysko - Wołczyszczowicka	44 i 38	5·5	9·5	15	2·5 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 25 ct.	0·65 m. s. na 1 m. b.; 1 m. s. po 2 zł. 01 ct. (średni dow. 4 klm.)	$\frac{40}{286} \times 354698$ zł.	600 zł. za 1 klm.		202 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Hermanowicko - Witkowicka	44 i 53	13	—	13										
III.	Nowomiejsko - Niżankowicka	44 i 4	—	8	8										
IV.	Jarosławsko - Medycka	44 i 23	17·5	—	17·5										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
V.	Jarosławsko - Birecka	44, 4 i 23	—	9·5	9·5	—									
VI.	Kraczkowsko - Żurawicka	44, 23, 36 i 49	—	13	13	dtto									
	Razem		36	40	76	19063	52260	49608	24000	144931	15352	3800	19152	3623	252

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	38. Mościska.														
	A. Drogi powiatowe niema														
	B. Drogi dwupowiatowe.														
I.	Mościsko - Jaworowska	38 i 25	—	10	10	4 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 30 ct.	0.65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 4 zł. 27 ct. (średni dowóz 9½ klm.)	$\frac{109}{192} \times 245033$ zł.	600 zł. za 1 klm.		350 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Mościsko - Rudkowska	38 i 52	—	20	20										
III.	Przemysko - Wołczyszczowicka	38 i 44	—	31	31										
IV.	Sądowowiszeńsko - Rudkowska	38 i 52	—	11	11										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
V.	Jaworowsko - Babińska (w niej dojazd do kolei w Sądowej Wiszni)	38, 25, 52 i 53	—	19	19										
VI.	Gnojnicko - Samborska (w niej dojazd do kolei w Mościskach)	38, 25, 52 i 53	12	18	30										
	Razem		12	109	121	130800	302530	139107	65400	637837	42350	6050	48400	5852	400
	25. Jaworów.														
	A. Drogi powiatowe niema.														
	B. Drogi dwupowiatowe.														
I.	Dachnowsko - Krakowiecka	25 i 13	—	13	13	3 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 25 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m.s. po 3 zł. 62 ct. (średni dowóz 16½ klm.)	$\frac{107}{657} \times 482711$ zł.	600 zł. za 1 klm.		256 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Mościsko - Jaworowska	25 i 38	—	11	11										
III.	Gródecko - Senatowska	25 i 19	—	18	18										
IV.	Rawsko-Załużska (do Jaworowa)	25 i 48	—	18	18										
V.	Magierowsko - Szkłowska	25 i 48	—	18	18										
VI.	Lółkiewsko - Malatyńska	25 i 72	—	10	10										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VII.	Jaworowsko - Babińska (do Sambora)	25. 38. 52 i 53	—	15	15										
VIII.	Gnojnicko - Samborska	25,38,52 i 53	—	4	4										
	Razem		—	107	107	80250	251771	78615	64200	474836	27392	5350	32742	4438	306

13. Cieszanów.

A. Drogi powiatowe

niema.

B. Drogi dwupowiatowe.

I.	Dachnowsko - Krakowiecka	13 i 25	—	18	18	2·5 m.s. na 1 m. bież.; 1 m.s. po 30 ct.	0·65 m.s. na 1 m.b.: 1 m.s. po 5 zł. 25 c. (średni dowóz przybl. 16 klm.)	$\frac{74}{321} \times 213470$	600 zł. za 1 klm.		322 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Oleszycko - Potylicka	13 i 48	—	30	30										
III.	Sieniawsko - Oleszycka	13 i 23	—	13	13										
IV.	Łazowsko - Lubaczowska	13 i 23	—	13	13										
	Razem		—	74	74	55500	252525	49211	44400	401636	23828	3700	27528	5428	372

48. Rawa ruska.

A. Drogi powiatowe

niema.

B. Drogi dwupowiatowe.

I.	Rawsko-Załużska (do Jaworowa)	48 i 25	—	22	22	2·5 m s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 3 zł. 60 ct. (średni dowóz 7 klm.)	$\frac{102·5}{663} \times 219467$ zł.	600 zł. za 1 klm.		236 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Rawsko - Krechowska	48 i 72	—	18	18										
III.	Rawsko - Bełzka (przez Uhnów w niej powiatowa z Michałówki do Uhnowa)	48 i 59	4·5	29·5	34										
IV.	Rawsko - Wielkomosteńska	48 i 72	—	19	19										
V.	Oleszycko - Potylicka	48 i 13	—	10	10										
VI.	Magierowsko - Szkłowska	48 i 25	—	4	4										
	Razem		4·5	102·5	107	89700	239850	33930	61500	424980	25252	5350	30602	4146	286

59. Sokal.

A. Drogi powiatowe.

I.	Sokalsko - Krystynopolska	59	—	12	12	2 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 16 zł. 63 ct. (średni dowóz 50 klm.)	$\frac{116}{664} \times 286101$ zł.	600 zł. za 1 klm.		789 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Bełzko - Zawiszniańska (do Sokala)	59	—	19	19										
III.	Sokalsko - Uhrynowska (do granicy)	59	—	22	22										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
IV.	Krystynopolsko - Rudecka	59 i 27	—	20	20										
V.	Sokalsko - Radziechowska	59 i 27	—	26	26										
VI.	Rawsko - Bełzka	59 i 48	—	5	5										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VII.	Bełzko - Strumiłowokamionecka	59. 27 i 72	—	12	12										
	Razem		—	116	116	69600	1253900	49982	69600	1443082	91524	5800	97324	12440	839

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	72. Żółkiew.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Kulikowsko - Wielkokłodnieńska	72	—	15	15	3 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 8 zł. 12 ct. (średni dowóz 17 klm.)	$\frac{97}{347} \times 205972$ zł.	600 zł. za 1 klm.		515 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe														
II.	Rawsko - Krechowska	72 i 48	—	9	9										
III.	Rawsko - Wielkomosteńska	72 i 48	—	18	18										
IV.	Żółkiewsko - Malatyńska	72 i 25	—	16	16										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
V.	Bełzko - Strumiłowokamionecka	72, 27 i 59	—	27	27										
VI.	Zboisko - Stojanowska (ze Lwowa)	72, 35 i 27	—	12	12										
	Razem		—	97	97	101850	589570	57577	58200	807197	49955	4850	54805	8322	565
	19. Gródek.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	**Zalesko - Mszańska**	19	2	8	10	3 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 2 zł. 80 ct. (średni dowóz 3500 metr.)	$\frac{69}{273} \times 192645$ zł.	600 zł. za 1 klm.		228 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Gródecko-Porzycka (w niej Czerlańska)	19	5	3	8										
III.	Gródecko - Jaryńska	19	—	16	16										
IV.	Gródecko - Janowska	19	—	20	20										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
V.	Gródecko - Senatowska	19 i 25	—	8	8										
VI.	**Zawidowicko - Komarniańska**	19 i 52	2	3	5										
VII.	Gródecko - Hoszańska	19 i 52	—	6	6										
VIII.	Wielkolubieńsko - Szczerzecka	19 i 35	—	5	5										
	Razem		9	69	78	62100	125600	48695	41400	277795	17784	3900	21684	4026	278

52. Rudki.

A. Drogi powiatowe

niema.

B. Drogi dwupowiatowe.

I.	Mościsko - Rudkowska	52 i 38	—	12	12	3 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bieżący: 1 m. s. po 5 zł. 61 ct. (przypuszczalny średni dowóz 20 klm.)	$\frac{110{\cdot}5}{686} \times 270699$ zł.	600 zł. za 1 klm.	612334	38493	5850	44343	5541	379
II.	Sądowowiszeńsko - Rudkowska	52 i 32	—	7	7										
III.	Rudkowsko - Drohowyżska	52 i 73	—	39	39										
IV.	Gródecko - Hoszańska	52 i 19	—	6	6										
V.	**Zawidowicko - Komarniańska**	52 i 19	6·5	1·5	8										
VI.	Komarowsko - Humieniecka	52 i 35	—	4	4										
VII.	Koniuszecko - Ozimińska	52 i 53	—	3	3										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VIII.	Jaworowsko - Babińska	52,38, 25 i 53	—	7	7										
IX.	Gnojnicko - Samborska	dtto	—	2	2										
X.	Szczerzecko - Niżnokropiwnicka	52, 35 i 17	—	12	12										
XI.	Wisłowicko - Chyrowskoposadzka	52, 53 i 58	—	17	17										
	Razem		6·5	119·5	117	99490	402940	43604	66300	612334	38493	5850	44343	5541	379

53. Sambor.

A. Drogi powiatowe.

I.	Samborsko - Spryńska	53	17	—	17	3 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. sz. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 5 zł. 28 ct. (średni dowóz $11\frac{1}{2}$ klm.)	$\frac{69}{425} \times 217773$ zł.	600 zł. za 1 klm.	—	333 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.	60897	5594	383
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Koniuszecko - Ozimińska	53 i 52	6	8	14										
III.	Hermanowicko - Biskowicka	53 i 44	6	14	20										
IV.	Kalinowsko - Starowiejska	53 i 17	16	8	24										
V.	Wojutycko - Chyrowska	53 i 58	9	—	9										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VI.	Jaworowsko - Babińska	53,25,38 i 52	6	3	9										
VII.	Gnojnicko - Samborska	dtto	7	10	17										
VIII.	Wisłowicko - Chyrowskoposadzka	53, 52 i 58	—	26	26										
IX.	Samborsko - Wyżnesynewudzka	53. 17 i 60	23	—	23										
	Razem		90	69	159	72450	236800	35356	41400	386006	52947	7950	60897	5594	383

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	urasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	58. Staremiasto.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Lesicko - Turzewska	58	—	11	11	4 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 2 zł. 18 ct. (średni dowóz 2 klm.)	$\frac{54}{210}$ × 122214 zł.	600 zł. za 1 kil.		227 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Krościeniecko - Terszowska	58 i 34	—	19	19										
III.	Wojutycko - Chyrowska	58 i 53	—	9	9										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IV.	Wisłowicko - Chyrowskoposadzka	58, 52 i 53	—	6	6										
V.	Turecko - Smolńska	58, 17 i 66	—	9	9										
	Razem		—	54	54	75600	76520	31426	32400	215946	12258	2700	14958	3999	277
	66. Turka.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Niżnetarnawsko - Wyżneturecka	66	—	17	17	5 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 1 zł. 87 ct. (średni dowóz 1 klm.)	$\frac{106}{425}$ × 232958 zł.	600 zł. za 1 klm.		234 zł. za 1 kil.	50 zł. za 1 kil.			
II.	Turecko - Mochnacka	66	—	32	32										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	Lutowisko - Niżnetureczkowska	66 i 34	—	24	24										
IV.	**Ustrzycko - Lutowiska**	66 i 34	3	—	3										
V.	Lutowisko - Turecka	66 i 34	27	—	27										
VI.	Boryńsko - Tuchołkowska	66 i 60	10	19	29										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VII.	Turecko - Smolńska	66, 17 i 58	—	14	14										
	Razem		40	106	146	185500	128850	58102	63600	436052	34164	7300	41464	4114	284

17. Drohobycz.

A. Drogi powiatowe.

I.	**Drohobycko - Stebnicka**	17	8	—	8									
II.	**Odnoga Truskawiecka**	17	6	—	6									
	B. Drogi dwupowiatowe.													
III.	Kalinowsko - Starowiejska	17 i 53	—	9	9	4 m. s. na 1 metr bież.; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 4 zł. 76 ct. (średni dowóz 6 klm.)	$\frac{121}{841} \times 400453$ zł.	600 zł. za 1 klm.		331 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
IV.	Paniowicko - Podniestrzańskodemenkowska	17 i 73	—	25	25									
V.	Medenicko - Stryjska	17 i 60	—	8	8									
	C. Drogi kilkupowiatowe.													
VI.	Samborsko - Wyżnesynewudzka	17, 53 i 60	—	31	31									
VII.	Szczerzecko - Niżnekropiwnicka **(w niej powiatowa Borysławska 21 klm.)**	17, 35 i 52	6	44	50									
VIII.	Turecko - Smolńska	17, 58 i 66	—	4	4									
	Razem		20	121	141	169400	374370	57616	72600	673986	46671	7050	53721	5571	381

60. Stryj.

A. Drogi powiatowe.

niema.

B. Drogi dwupowiatowe.

I.	Boryńsko - Tuchołkowska	60 i 66	—	11	11	5 m. s. na 1 m. bież. 1 m. s. po 30 ct.	0·65 ms. na 1 m. bieżący: 1 ms. po 2 zł. 72 ct. (średni dowóz 5 klm).	$\frac{87}{374} \times 335608$ zł.	600 zł. za 1 klm.		278 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Medenicko - Stryjska	60 i 17	—	13	13									
III.	Słobódzko - Żurawińska	60 i 73	—	13	13									
IV.	Dobrzańsko - Woleniowska	60 i 73	—	9	9									
	C. Drogi kilkupowiatowe.													
V.	Samborsko - Wyżnesynewudzka	60, 17 i 53	—	18	18									
VI.	Bolechowsko - Żurawińska	60, 16 i 73	—	7	7									
VII.	Słobudzko - Nowokałuska	60, 16 i 26	—	16	16									
	Razem		—	87	87	130500	153800	78069	52200	414569	24186	4350	28536	4766	328

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przeciedzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szutr i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	16. Dolina.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Wyszkowsko-Dolińska (Wełdzirska)	16	12	33	45	¼ m. s. na 1 m. bieżący: 1 m. s. po 35 ct.	0·65 msz. na 1 m. bieżący: 1 ms. po 2 zł. 19 ct. (średni dowóz 2 klm.)	143/419 × 311689 zł.	600 zł. za 1 klm.		238 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Rożniatowsko - Perechińska	16	10	5	15										
III.	Dojazd do stacji w Krechowicach	16	—	3	3										
IV.	Dojazd do stacji w Dolinie	16	—	2	2										
V.	Rożniatowsko - Lipowicka	16	—	27	27										
VI.	Dolińsko - Wielkoturzańska	16	—	21	21										
VII.	Brzazecko - Bolechowska	16	—	19	19										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
VIII.	Rożniatowsko - Hołyńska	16 i 26	—	8	8										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IX.	Bolechowsko-Żurawińska (w niej dojazd do kolei w Bolechowie)	16, 60 i 73	—	13	13										
X.	Słobudzko - Nowokałuska (ze Stryja)	16, 26 i 60	—	12	12										
	Razem		22	143	165	200200	203560	106376	85800	595936	39270	8250	47520	4168	288
	26. Kałusz.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Kopankowsko - Wojniłowska	26	—	9	9	4 m.sz. na 1 m. bieżący; 1 m.sz. po 35 ct.	0·65 m. sz. na 1 m. bież.; 1 m. sz. po 2 zł. 22 ct. (średni dowóz 1½ kilom.)	83/231 × 361065 zł.	600 zł. za 1 klm.		294 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Kałusko - Ldziańska	26	—	16	16										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	Rożniatowsko - Hołyńska	26 i 16	—	2	2										
IV.	Rozwadowsko - Kałuska	26 i 73	—	18	18										
V.	Kałusko - Bohorodczańska	26 i 8	19	—	19										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VI.	Monasterzecko - Komarowska	26, 73 i 57	—	17	17										
VII.	Słobudzko - Nowokałuska (ze Stryja)	26, 16 i 60	—	21	21										
	Razem		19	83	102	116200	119770	129820	49800	415590	29988	5100	35088	5007	344

8. Bohorodczany.

A. Drogi powiatowe.

I.	Rosulniańsko-Hwozdzka (była powiatowa)	8	—	23	23	3 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. sz. po 2 zł. 86 ct. (średni dowóz 3 klm.)	$\frac{43}{311}$ × 134998 zł.	600 zł. za 1 klm	178401	237 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.	12341	4149	287
II.	Słotwińsko - Dzwinacka	8	—	7	7										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	Kałusko - Bohorodczańska	8 i 26	—	13	13										
	Razem		—	43	43	45150	79940	27511	25800		10191	2150			

40. Nadwórna.

A. Drogi powiatowe.

I.	Nadworniańsko - Łanczyńska	40	—	14	14	3 m. sz. na 1 m. bież.; 1 m. sz. po 35 ct.	0·65 m. sz. na 1 m. b.: 1 m. sz. po 2 zł. 57 ct. (średni dow. 3 klm.)	86 / 208 × 131398 zł.	600 zł. za 1 klm.	339888	223 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.	23478	3952	273
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Nadworniańsko - Stanisławowska	40 i 57	—	15	15										
III.	Cucyłowsko - Ottyniecka	40 i 65	—	8	8										
IV.	Kamienno - Markowiecka	40 i 65	—	3	3										
V.	Delatyńsko - Jabłonowska	40 i 30	—	16	16										
VI.	Łanczyńsko - Tłumacka	40 i 65	—	26	26										
VII.	Łanczyńsko - Kołomyjska	40 i 30	—	4	4										
	Razem		—	86	86	90300	143660	54328	51600		19178	4300			

57. Stanisławów.

A. Drogi powiatowe.

I.	Załukiewsko - Bednarowska	57	—	17	17	3 m. sz. na 1 m. bież.; 1 m. sz. po 35 ct.	0·65 m. sz. na 1 m. bieżący; 1 m. sz. po 6 zł. 76 ct. (średni dowóz 10 klm.)	$\frac{80}{215}$ × 274772 zł.	600 zł. za 1 klm.	585761	448 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.	39840	7322	498
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Halicko - Czerniejowska	57 i 50	—	34	34										
III.	Nadworniańsko - Stanisławowska	57 i 40	—	20	20										
IV.	Marjampolsko - Tłumacka	57 i 65	—	4	4										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
V.	Monasterzecko - Komarowska	57. 26 i 73	—	5	5										
	Razem		—	80	80	84000	351520	102241	48000		35840	4000			

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	50. Rohatyn.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Bukaczowiecko - Koniuszkowska (dojazd do stacji)	50	—	11	11	3 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 3 zł. 44 ct. (średni dowóz 8 klm.)	$\frac{106}{178} \times 278636$ zł.	600 zł. za 1 klm.		313 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Świstelnicko - Rohatyńska	50	—	23	23										
III.	**Dojazd do kolei w Demianowej**	50	2	—	2										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
IV.	Bursztyńsko - Podhajecka	50 i 47	—	14	14										
V.	Stratyńsko - Leśnicka	50 i 3	—	3	3										
VI.	Błotniańsko - Pukowska	50 i 45	—	12	12										
VII.	Halicko - Czerniejowska	50 i 57	—	4	4										
VIII.	Świstelnicko - Brzeżańska	50 i 3	—	10	10										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IX.	Rohatyńsko - Żydaczowska	50, 5 i 73	—	17	17										
X.	Knihyniczyńsko - Żurawińska	50, 5 i 73	—	10	12										
	Razem		2	106	108	95400	237016	165929	63600	561945	33804	5400	39204	5301	363
	73. Żydaczów.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Juseptycko - Królewskobrzeżnicka	73	—	15	15	3 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 25 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 2 zł. 46 ct. (średni dowóz 6 klm.)	$\frac{96}{492} \times 206751$ zł.	600 zł. za 1 klm.		185 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Rudkowsko - Drohowyżska	73 i 52	—	4	4										
III.	Paniowicko - Podniestrzańskodemenkowska	73 i 17	—	15	15										
IV.	Słobudzko - Żurawińska	73 i 60	11	10	21										
V.	Dobrzańsko - Woleniowska	73 i 60	15	—	15										
VI.	Rozwadowsko - Kałuska	73 i 26	30	17	47										
VII.	Młyniszczecko - Chodorowska	73 i 5	—	2	2										
VIII.	Rozdolsko - Chodorowska	73 i 5	—	5	5										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IX.	Bolechowsko - Żurawińska	73, 16 i 60	13	6	19										
X.	Monasterzecko - Komarowska	73, 26 i 57	—	8	8										
XI.	Rohatyńsko - Żydaczowska	73, 5 i 50	—	6	6										
XII.	Knihyniczyńsko - Żurawińska	dtto	—	8	8										
	Razem		69	96	165	72000	153500	40342	57600	323442	30525	8250	38775	3369	235

35. Lwów.

A. Drogi powiatowe.

I.	Lwowsko - Nawaryjska	35	—	14	14
II.	Lwowsko - Kulparkowska	35	—	2	2
	B. Drogi dwupowiatowe.				
III.	Wielkolubieńsko - Szczerzecka	35 i 19	—	8	8
IV.	Komarowsko - Humieniecka	35 i 52	—	3	3
V.	Kukizowsko - Buzecka	35 i 27	—	5	5
	C. Drogi kilkupowiatowe.				
VI.	Szczerzecko - Niżnekropiwnicka	35. 17 i 52	—	7	7
VII.	Zboisko-Stojanowska (ze Lwowa)	35. 27 i 72	—	21	21
VIII.	Winnicko - Brzuchowicka	35, 5 i 45	—	14	14
	Razem		—	74	74

5. Bóbrka.

A. Drogi powiatowe.

I.	Sokołówkowsko - Chodorowska	5	—	20	20
II.	Nowostrzelisko - Ottyniowicka	5	—	11	11
III.	Dojazd do kolei z Kołohor do Wybranówki	5	—	5	5
IV.	Dźwinogrodzko - Starosielska (dojazd do kolei w Staremsiole)	5	—	10	10
V.	Brzozdowiecko - Borynicka	5	1·5	5·5	7
	B. Drogi dwupowiatowe.				
VI.	Młyniszczecko - Chodorowska	5 i 73	1	14	15
VII.	Wielkochlebowicko - Przemyślańska (w niej dojazd do kolei z Bóbrki)	5 i 45	1	9	10
VIII.	Rozdolsko - Chodorowska	5 i 73	—	15	15
	C. Drogi kilkupowiatowe.				
IX.	Rohatyńsko - Żydaczowska	5, 50 i 73	1·5	14·5	16
X.	Knihyniczyńsko - Żurawińska	dtto	—	5	5
XI.	Winnicko - Brzuchowicka	5. 35 i 45	0·5	12·5	13
	Razem		5·5	121·5	127

91125	3 m. sz. na 1 m. bieżący; 1 m. sz. po 0·25 zł.	77700	3 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 35 ct.
178480	0·65 m. sz. na 1 m. bieżący; 1 m. sz. po 2 zł. 26 ct. (średni dowóz 8 klm.)	331400	0·65 m. s. na 1 m. bieżący: 1 m. s. po 6 zł. 89 ct. (średni dowóz 13 klm.)
106232	$\frac{121·5}{241} \times 210715$ zł.	34983	$\frac{74}{646} \times 305390$ zł.
72900	600 zł. za 1 klm.	44400	600 zł. za 1 klm.
448737		488483	
26162	206 zł. za 1 klm.	29600	400 zł. za 1 klm.
6350	50 zł. za 1 klm.	3700	50 zł. za 1 klm.
32512		33300	
3693		6601	
256		450	

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	45. Przemyślany.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Zadwórzecko - Przemyślańska	45	1	29	30	3 m. sz. na 1 m. bieżący; 1 m. sz. po 25 ct.	0·65 m. sz. na 1 m. bieżący; 1 m. sz. po 2 zł. 56 ct. (średni dowóz 10 klm.)	$\frac{121}{421} \times 227272$ zł.	600 zł. za 1 klm.		197 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Błotniańsko - Pukowska	45 i 50	—	8	8										
III.	Wielkochlebowicko - Przemyślańska	45 i 5	—	14	14										
IV.	Staromiłatyńsko - Zadwórzecka	45 i 27	—	2	2										
V.	Przemyślańsko - Zborowska	45 i 71	—	24	24										
VI.	Przemyślańsko - Jasieniowiecka	45 i 71	—	14	14										
VII.	Gliniańsko - Kraśnieńska	45 i 71	—	4	4										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VIII.	Winnicko - Brzuchowicka	45, 5 i 35	—	16	16										
IX.	Kraśnieńsko - Narajowska	45, 3 i 71	—	10	10										
	Razem		1	121	122	90750	201344	65320	72600	430014	24034	6100	30134	3554	247
	27. Kamionka strumiłłowa.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Rakobutsko - Nowomiłatyńska	27	—	5	5	2 m. sz. na 1 m. bieżący; 1 m. sz. po 30 ct.	0·65 m. sz. na 1 m. bieżący; 1 m. sz. po 5 zł. 8 ct. (średni dowóz 25 klm.)	$\frac{191}{1001} \times 335140$ zł.	600 zł. za 1 klm.		377 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Krystynopolsko - Rudecka	27 i 59	—	10	10										
III.	Sokalsko - Radziechowska	dtto	—	14	14										
IV.	Kukizowsko - Buzecka	27 i 35	—	23	23										
V.	Radziechowsko - Brodzka	27 i 7	—	12	12										
VI.	Kamionecko - Złoczowska	27 i 71	—	28	28										
VII.	Staromiłatyńsko - Zadwórzecka	27 i 45	—	9	9										
VIII.	Toporowsko - Buzecka	27 i 7	—	21	21										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IX.	Bełzko - Strumiłłowokamionecka	27, 59 i 72	—	2	2										
X.	Zboisko - Stojanowska (ze Lwowa)	27. 35 i 72	—	49	49										
XI.	Radziechowsko - Poczapska (do Złoczowa)	27, 7 i 71	—	18	18										
	Razem		—	191	191	114600	634000	44867	114600	908067	52907	9550	62457	4754	327

7. Brody.

A. Drogi powiatowe.

I.	Brodzko - Strzemilczowska	7	—	33	33	3 m. sz. na 1 m. sz. : 1 m. sz. po 30 ct.	0·65 m. sz. na 1 m. bieżący: 1 m. sz. po 4 zł. 99 ct. (średni dowóz przypuszczalny 13 klm.)	$\frac{214}{500}$ × 171901 zł.	600 zł. za 1 klm.		299 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Stanisławczycko - Wołkowiatska	7	—	16	16										
III.	Ponikwiańsko - Pieniacka	7	—	13	13										

B. Drogi dwupowiatowe.

IV.	Radziechowsko - Brodzka	7 i 27	—	34	34									
V.	Toporowsko - Buzecka	7 i 27	—	3	3									
VI.	Brodzko - Oleska (w niej dojazd do stacji w Zabłotcach)	7 i 71	—	23	23									
VII.	Brodzko - Tarnopolska	7 i 62	—	44	44									
VIII.	Podkamieńsko - Sasowska	7 i 71	—	19	19									

C. Drogi kilkupowiatowe.

IX.	Radziechowsko-Poczapska (w niej dojazd w Ożydowie)	7, 27 i 71	—	25	25									
X.	Starozałosiecko - Horodyszczewska	7, 71 i 3	—	5	5									
	Razem		—	214	214	192600	694109	73574	128400	1088683	63986	10700	74686	5087	349

71. Złoczów.

A. Drogi powiatowe.

I.	Złoczowsko - Czyżowska	71	—	15	15	4 m. sz. na 1 m. bieżący; 1 m. sz. po 25 ct.	0·65 m. sz. na 1 m. bieżący: 1 m. sz. po 2 zł. 10 ct. (średni dowóz przypuszczalny 6 klm.)	$\frac{144}{487}$ × 314207 zł.	600 zł. za 1 klm.		201 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Dojazdy do kolei: dwa w Jezierny, jeden w Zborowie i jeden w Złoczowie	71	6	—	6										

B. Drogi dwupowiatowe.

III.	Kamionecko - Złoczowska	71 i 27	15	11	26									
IV.	Przemyślańsko - Zborowska	71 i 45	2	20	22									
V.	Przemyślańsko - Jasieniowiecka	71 i 45	—	15	15									
VI.	Glinianśko - Kraśnieńska	71 i 45	—	9	9									
VII.	Brodzko - Oleska	71 i 7	—	7	7									
VIII.	Podkamieńsko - Sasowska	71 i 7	4	7	11									

C. Drogi kilkupowiatowe.

IX.	Zborowsko - Nowosiółkowska	71, 3 i 47	—	5	5									
X.	Radziechowsko - Poczapska	71, 7 i 27	—	11	11									
XI.	Krasnieńsko - Narajowska	71, 3 i 45	—	36	36									
XII.	Starozałosiecko-Horodyszczewska	71, 3 i 7	14	8	22									
	Razem		41	144	185	144000	196560	92907	86400	519867	37185	9250	46435	3610	251

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	3. Brzeżany.														
	A. Drogi powiatowe niema.														
	B. Drogi dwupowiatowe.														
I.	Stratyńsko - Leśnicka	3 i 50	—	12	12	4 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. b.; 1 m. s. po 3 zł. 90 ct. (średni dowóz przypuszczalny 6 klm.)	$\frac{81}{753} \times$ 271482 zł.	600 zł. za 1 klm.		292 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Świstelnicko - Brzeżańska	3 i 50	—	15	15										
III.	Kozłowsko - Mikuliniecka	3 i 62	—	7	7										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IV.	Zborowsko - Nowosiółkowska	3, 47 i 71	—	31	31										
V.	Krasnieńsko - Narajowska	3, 45 i 71	—	4	4										
VI.	Starozałosiecko-Horodyszczewska	3, 7 i 71	—	12	12										
	Razem		—	81	81	113400	212350	29203	48600	403553	23652	4050	27702	4982	342
	47. Podhajce.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	**Podhajecko - Horożańska**	47	16	5	21	—	0·65 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 3 zł. (średni dowóz przypuszczalny 6 klm.)	$\frac{99}{961} \times$ 134475 zł.	600 zł. za 1 klm.		203 zł. za 1 km.	50 zł. za 1 km.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Bursztyńsko - Podhajecka	47 i 50	—	20	20	—									
III.	Buczacko - Mondzielowiecka	47 i 11	—	11	11	—									
IV.	Podhajecko-Wielkochodaczkowska	47 i 62	—	29	29	—									
V.	Podhajecko - Trembowelska	47 i 64	—	27	27	—									
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VI.	Zborowsko - Nowosiółkowska	47, 3 i 71	—	7	7	—									
	Razem		16	99	115		193050	13854	59400	266304	23345	5750	29095	2690	253

11. Buczacz.

A. Drogi powiatowe.

I.	Korościatyńsko - Buczacka	11	—	20	20	2·5 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 2 zł. 90 ct. (średni dowóz 4 klm.)	$\frac{97}{364} \times 285248$ zł.	600 zł. za 1 klm.		235 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Buczacko - Budzanowska	11 i 14	—	12	12										
III.	Buczacko - Mondzielowiecka	11 i 47	—	14	14										
IV.	Żyznomirsko - Tłumacka	11 i 65	—	24	24										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
V.	Buczacko - Kołomyjska	11, 21 i 30	—	27	27										
	Razem		—	97	97	84875	182845	74020	58200	399940	22795	4850	27645	4123	285

65. Tłumacz.

A. Drogi powiatowe.

I.	Tłumacko - Bratyszowska	65	1	8	9	4 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 3 zł. 60 ct. (średni dowóz 4 klm.)	$\frac{90}{558} \times 426636$ zł.	600 zł. za 1 klm.		300 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Miłowańsko - Tyśmienicka	65	—	9	9										
III.	Strychaniecko - Dołhowska	65	—	5	5										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
IV.	Cucyłowsko - Ottyniecka	65 i 40	—	8	8										
V.	Kamienno - Markowiecka	65 i 40	—	9	9										
VI.	Łanczyńsko-Tłumacka **(w niej powiatowa z Tłumacza do Otynji)**	65 i 40	0·5	20	20·5										
VII.	Marjampolsko - Tłumacka	65 i 57	9	17	26										
VIII.	Żyznomirsko - Tłumacka	65 i 11	4·5	7	11·5										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IX.	Jezierzańsko - Obertyńska **(w niej powiatowa z Jezierzan do granicy powiatu)**	65, 21 i 30	4	7	11										
	Razem		19	90	109	126000	210600	68812	54000	459412	32700	5450	38150	5105	350

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczone tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szutor i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	30. Kołomyja.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Korszowsko-Wielkokamionecka (dojazd do stacji kolei żelaznej)	30	—	7	7	4 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. sz. na 1 m. bież.: 1 m. s. po 6 zł. 30 ct. (średni dowóz 10 klm.)	$\frac{72}{357} \times$ 481865 zł.	600 zł. za 1 klm.		456 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Delatyńsko-Jabłonowska	30 i 40	—	17	17										
III.	Łanczyńsko-Kołomyjska	30 i 40	9	8	17										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IV.	Kucko-Obertyńska	30, 21, 32 i 56	—	18	18										
V.	Buczacko-Kołomyjska	30, 11 i 21	—	20	20										
VI.	Jezierzańsko-Obertyńska	30, 21 i 65	—	2	2										
	Razem		9	72	81	100800	294840	97183	43200	536023	36936	4050	40986	7445	506
	32. Kossów.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	**Kossowsko-Żabiowska**	32	12	24	36	5 ms. na 1 mb. 1 ms. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. b.; 1 m. s. po 2 z. 29 ct. (średni dowóz 2 klm.)	$\frac{24}{123} \times$ 130161 zł.	600 zł. za 1 klm.		286 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Kossowsko-Załucka (do Śniatyna)	32 i 56	6	—	6										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
III.	Kucko-Obertyńska	32, 56, 30 i 21	10	—	10										
	NB. Droga powiatowa Kucko-Hryniawska do zaniechania														
	Razem		28	24	52	42000	35724	25397	14400	117521	14872	2600	17472	4897	336

56. Śniatyn.

A. Drogi powiatowe.

I.	Załucko - Waszkowiecka (na Bukowinie)	56	3	2	5	4 m. s. na 1 m. b.: 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. b.; 4 m. s. po 4 zł. 66 c. (średni dow. 9 klm.)	$\frac{31}{392} \times 126399$ zł.	600 zł. za 1 klm.		324 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Kossowsko - Załucka	56 i 32	14	15	29										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
III.	Kucko - Obertyńska	56, 21, 30i32	8	14	22										
	Razem		25	31	56	43400	93900	13408	18600	169308	18144	2800	20944	5462	374

21. Horodenka.

A. Drogi powiatowe.

I.	Horodeńsko - Chmielowska (do Dniestru)	21	—	23	23	4 m. s. na 1 m. bież.: 1 m. s. po 35 ct.	0·65 m. s. na 1 m. b.: 1 m. s. po 3 zł. 50 ct. (średni dowóz 6 klm.)	$\frac{80}{355} \times 105660$ zł.	600 zł. za 1 klm.		265 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Horodeńsko - Obertyńska	21	—	26	26										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
III.	Buczacko - Kołomyjska	21, 11 i 30	—	23	23										
IV.	Jezierzańsko - Obertyńska	21, 30 i 65	—	2	2										
V.	Kucko - Obertyńska	21, 30, 32i56	—	6	6										
	Razem		—	80	80	112000	182000	23811	48000	365811	21200	4000	25200	4573	315

70. Zaleszczyki.

A. Drogi powiatowe.

I.	Uścieczko - Koszyłowiecka	70	1·5	12·5	14	3·5 m. s. na 1 m. b.; 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. b.; 1 m. s. po 1 zł. 48 ct. (średni dowóz 1 klm.)	$\frac{59·5}{514} \times 125013$ zł.	600 zł. za 1 klm.		150 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Gródecko - Sińkowska	70	—	14·5	14·5										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	Tłustecko - Skalska	70 i 9	—	12·5	12·5										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IV.	Żyrawkowsko-Husiatyńska (z Zaleszczyk)	70, 9, 14 i 22	—	20	20										
	Razem		1·5	59·5	61	62475	57240	14471	35700	169886	9150	3050	12200	2855	200

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	14. Czortków.														
	A. Drogi powiatowe														
	niema.														
	B. Drogi dwupowiatowe.														
I.	Buczacko-Budzanowska	14 i 11	—	14	14	3·5 m.s. na 1 m. b.; 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. b.: 1 m.s. po 1 zł. 64 c. (średni dow. 2 klm.)	$\frac{71}{391} \times 135211$ zł.	600 zł. za 1 klm.		164 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Czortkowsko-Jezierzańska	14 i 9	—	16	16										
III.	Czortkowsko-Trembowelska	14 i 64	—	23	23										
IV.	Jezierzańsko-Jagielnicka	14 i 9	—	14	14										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
V.	Żyrawkowsko-Husiatyńska	14, 9, 22 i 70	—	4	4										
	Razem		—	71	71	74550	75690	24552	42600	217392	11644	3550	15194	3062	214
	64. Trembowla.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Strusowsko-Trembowelska	64	—	10	10	4 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 30 ct.	(0·65 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 3 zł. 15 ct. (średni dowóz 10 klm.)	$\frac{74}{267} \times 103115$ zł.	600 zł. za 1 klm.		242 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Ostrowsko-Hleszczawska	64 i 62	—	14	14										
III.	Czortkowsko-Trembowelska	64 i 14	—	16	16										
IV.	Podhajecko-Trembowelska	64 i 47	—	23	23										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
V.	Trembowelsko-Grzymałowska	64, 22 i 55	—	11	11										
	Razem		—	74	74	88800	151515	28580	44400	313295	17908	3700	21608	4234	292

62. Tarnopol.

A. Drogi powiatowe.

I.	Stupkowsko-Wielkoborkowska (dojazd do kolei)	62	—	1·5	1·5	3·5 m. s. na 1 m. bieżący: 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.: 1 m. s. po 2 zł. 95 ct. (średni dowóz 7 klm.)	$\frac{89}{299} \times 169866$ zł.	600 zł. za 1 klm.		236 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Brodzko-Tarnopolska	62 i 7	13	16	29										
III.	Kozłowsko-Mikuliniecka	62 i 3	—	20	20										
IV.	Podhajecko-Wielkochodaczkowska	62 i 47	—	11	11										
V.	Ostrowsko-Hleszczawska	62 i 64	—	16	16										
VI.	Mszaniecko-Zbaraźska	62 i 69	—	5	5										
VII.	Mikuliniecko-Krzywska (do Skałatu)	62 i 55	—	19·5	19·5										
	Razem		13	89	102	93450	170658	50562	53400	368070	24072	5100	29172	4136	286

69. Zbaraż.

A. Drogi powiatowe.

I.	Zbaraźsko-Maksymowiecka (dojazd do stacji kolei)	69	—	13	13	3·5 m. s. na 1 m. b.: 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.: 1 m. s. po 3 zł. 52 ct. (średni dowóz 9·5 klm.)	$\frac{79}{201} \times 80360$ zł.	600 zł. za 1 klm.		249 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Zbaraźsko-Tocka	69	—	34	34										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
III.	Mszaniecko-Zbaraźska	69 i 62	—	20	20										
IV.	Kretowiecko-Kołodziejówkowska	69 i 55	—	12	12										
	Razem		—	79	79	82950	180752	31584	47400	342686	19671	3950	23621	4338	299

55. Skałat.

A. Drogi powiatowe.

I.	Skałacko-Mołczanówkowska	55	—	15	15	3·5 m. s. na 1 m. bież.: 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1 m. bież.: 1 m. s. po 2 zł. 63 ct. (średni dowóz 7 klm.) (przypuszczalnie)	$\frac{138}{515} \times 144350$ zł.	600 zł. za 1 klm.		203 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Podwołoczysko-Grzymałowska	55	—	27	27										
III.	Iwanówkowsko-Toustecka	55	—	24	24										
IV.	Skałacko-Kahałorówkowska	55	—	27	27										
V.	Iwanówkowsko-Tarnorudzka	55	—	5	5										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
VI.	Grzymałowsko-Husiatyńska	55 i 22	—	15	15										
VII.	Mikuliniecko-Krzywska	55 i 62	—	8	8										
VIII.	Kretowicko-Kołodziejówkowska	55 i 69	—	9	9										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IX.	Trembowelsko-Grzymałowska	55, 22 i 64	—	8	8										
	Razem		—	138	138	144900	235911	38680	82800	502291	28014	6900	34914	3640	253

Nr. porządkowy	Nazwa powiatu i drogi NB. Drogi powiatowe obecnie istniejące odznaczono tłustym drukiem	Nr. powiatu, przez który droga przechodzi	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
			zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
						w złotych wal. austr.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	22. Husiatyn.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	Czabarówkowsko-Chorostkowska	22	—	22	22	4 m. s. na 1 m. bież.; 1 m. s. po 35 zł.	0·65 m. s. na 1 m. b.; 1 m. s. po 3 zł. 49 ct. (średni dowóz 6 klm.)	$\frac{76}{164}$ × 116314 zł.	600 zł. za 1 klm.		292 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
	B. Drogi dwupowiatowe.														
II.	Grzymałowsko-Husiatyńska	22 i 55	—	19	19										
III.	Husiatyńsko-Skalska	22 i 9	—	16	16										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
IV.	Trembowelsko-Grzymałowska	22, 55 i 64	—	7	7										
V.	Żyrawkowsko-Husiatyńska	22, 9, 14 i 70	8	12	20										
	Razem		8	76	84	106400	172400	53902	45600	378302	24528	4200	28728	4978	342
	9. Borszczów.														
	A. Drogi powiatowe.														
I.	**Iwankowsko-Germakowiecka**	9	0·5	17·5	18	4 m. s. na 1 m. bieżący; 1 m. s. po 30 ct.	0·65 m. s. na 1. m. bieżący; 1. m. s. po 1 zł. 83 ct. (średni dowóz 2 klm.)	$\frac{90·5}{194}$ × 135660 zł.	600 zł. za 1 klm.		206 zł. za 1 klm.	50 zł. za 1 klm.			
II.	Mielnicko-Kudryniecka	9	—	10	10										
III.	Borszczowsko-Łosiacka	9	—	12	12										
	B. Drogi dwupowiatowe.														
IV.	Tłustecko-Skalska	9 i 70	—	22	22										
V.	Czortkowsko-Jezierzańska	9 i 14	—	4	4										
VI.	Jezierzańsko-Jagielnicka	9 i 14	—	3	3										
VII.	Husiatyńsko-Skalska	9 i 22	—	7	7										
	C. Drogi kilkupowiatowe.														
VIII.	Żyrawkowsko-Husiatyńska	9, 14, 22 i 70	—	15	15										
	Razem		0·5	90·5	91	108600	107650	63285	54300	333835	18746	4550	23296	3689	256

SUMARJUSZ.

Nr. porządkowy	Sumarjusz — Nazwa powiatu.	długość drogi w powiecie (w kilometrach)			Koszta budowy drogi					Koszta utrzymania drogi			Koszta jednego kilometra	
		zbudowanej	niezbudowanej	całej	roboty ziemne	szuter i roboty pokładowe	roboty budowlane	trasowanie, narzędzia i administracja	koszta ogólne	konserwa	administracja	koszta ogólne	budowy	konserwy
					w złotych wal. austr.									
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	74 Żywiec	37	60	97	120000	133380	42902	36000	332282	31913	4850	36763	5538	379
2	39 Myślenice	88	—	88	—	—	—	—	—	26400	4400	30800	—	350
3	1 Biała	49	5	54	10000	25500	2270	3000	40770	13500	2700	16200	8154	300
4	12 Chrzanów	87·5	25·5	113	30600	48100	15048	15300	109048	27685	5650	33335	4276	295
5	67 Wadowice	—	73	73	102200	162650	19315	43800	327965	18980	3650	22630	4493	310
6	28 Kraków	46	—	46	—	—	—	—	—	11500	2300	13800	—	300
7	68 Wieliczka	31	50	81	100000	70200	8900	30000	209100	19359	4050	23409	4182	289
8	33 Limanowa	37	21	58	42000	26800	5350	12600	86750	13630	2900	16530	4131	285
9	43 Nowy Targ	32	53	85	63600	70320	23510	31800	189230	20230	4250	24480	3570	288
10	42 Nowy Sącz	41·5	80·5	122	140875	62790	61157	48300	313122	26718	6100	32818	3890	269
11	6 Bochnia	47	68	115	56700	118000	91733	32400	298833	30015	5750	35765	4395	311
12	2 Brzesko	30	60	90	84000	159900	25583	36000	305483	26910	4500	31410	5091	349
13	15 Dąbrowa	17·5	87·5	105	51500	282670	20539	52500	407209	28350	5250	33600	4654	320
14	63 Tarnów	55	35	90	36750	75530	64954	21000	198234	30420	4500	34920	5664	388
15	20 Grybów	56	58	114	58000	51649	31153	34800	175602	18468	5700	24168	3028	212
16	18 Gorlice	4	78	82	136500	126750	20086	46800	330136	19844	4100	23944	4232	292
17	31 Krosno	67	12	79	16800	25740	8696	7200	58436	22515	3950	26465	4870	335
18	24 Jasło	24	72	96	86400	135170	45728	43200	310498	23808	4800	28608	4312	298
19	46 Pilzno	59	76	135	57000	86730	28871	45600	218201	20385	6750	27135	2871	201
20	51 Ropczyce	34	56	90	49280	111460	62904	33600	257244	23940	4500	28440	4593	316
21	37 Mielec	8	80	88	60000	148200	38180	48000	294380	18040	4400	22440	3680	255
22	61 Tarnobrzeg	2	75	77	45000	237630	45280	45000	372910	22407	3850	26257	4972	341
23	41 Nisko	—	105	105	73500	368550	30758	63000	535808	31500	5250	36750	5103	350
24	29 Kolbuszowa	25	79	104	55300	209500	17940	47400	330140	24856	5200	30056	4179	289
25	49 Rzeszów	95	100	195	90000	105300	101682	60000	356982	38610	9750	48360	3570	248
26	10 Brzozów	53	56	109	67200	79700	37668	33600	218168	23980	5450	29430	3896	270
27	54 Sanok	58	84	142	126000	132680	121832	50400	430912	42884	7100	49984	5130	352
28	34 Lisko	64	119	183	99000	142300	56789	71400	369489	31110	9150	40260	3105	220
29	4 Dobromil (Bircza)	—	90	90	108000	101205	59590	54000	322795	17910	4500	22410	2987	249
30	36 Łańcut	2	95	97	99750	282865	68698	57000	508313	30749	4850	35599	5351	367
31	23 Jarosław	28	119	147	47600	512057	50455	71400	681512	50274	7350	57624	5727	392
32	44 Przemyśl	36	40	76	19063	52260	49608	24000	144931	15352	3800	19152	3623	252
33	38 Mościska	12	109	121	130800	302530	139107	65400	637837	42350	6050	48400	5852	400
34	25 Jaworów	—	107	107	80250	251771	78615	64200	474836	27392	5350	32742	4438	306
35	13 Cieszanów	—	74	74	55500	252525	49211	44400	401636	23828	3700	27528	5428	372
36	48 Rawa rus.	4·5	102·5	107	89700	239850	33930	61500	424980	25252	5350	30602	4146	286

37	59	Sokal	—	116	116	69600	1253900
38	72	Żółkiew	—	97	97	101850	589570
39	19	Gródek	9	69	78	62100	125600
40	52	Rudki	6·5	110·5	117	99490	402940
41	53	Sambor	90	69	159	72450	236800
42	58	Staremiasto	—	54	54	75600	76520
43	66	Turka	40	106	146	185500	128850
44	17	Drohobycz	20	121	141	169400	374370
45	60	Stryj	—	87	87	130500	153800
46	16	Dolina	22	143	165	200200	203560
47	26	Kałusz	19	83	102	116200	119770
48	8	Bohorodczany	—	43	43	45150	79940
49	40	Nadwórna	—	86	86	90300	143660
50	57	Stanisławów	—	80	80	84000	351520
51	50	Rohatyn	2	106	108	95400	237016
52	73	Żydaczów	69	96	165	72000	153500
53	35	Lwów	—	74	74	77700	331400
54	5	Bóbrka	5·5	121·5	127	91125	178480
55	45	Przemyślany	1	121	122	90750	201344
56	27	Kamionka str.	—	191	191	114600	634000
57	7	Brody	—	214	214	192600	694109
58	71	Złoczów	41	144	185	144000	196560
59	3	Brzeżany	—	81	81	113400	212350
60	47	Podhajce	16	99	115	—	193050
61	11	Buczacz	—	97	97	84875	182845
62	65	Tłumacz	19	90	109	126000	210600
63	30	Kołomyja	9	72	81	100800	294840
64	32	Kossów	28	24	52	42000	35724
65	56	Śniatyn	25	31	56	43400	93900
66	21	Horodenka	—	80	80	112000	182000
67	70	Zaleszczyki	1·5	59·5	61	62475	57240
68	14	Czortków	—	71	71	74550	75690
69	64	Trembowla	—	74	74	88800	151515
70	62	Tarnopol	13	89	102	93450	170658
71	69	Zbaraż	—	79	79	82950	180752
72	55	Skałat	—	138	138	144900	235911
73	22	Husiatyn	8	76	84	106400	172400
74	9	Borszczów	0·5	90·5	91	108600	107650
		Suma ogólna	**1.675**	**5.988**	**7.663**	**6,253.983**	**14,616.596**

49982	69600	1443082	91524	5800	97324	12440	839
57577	58200	807197	49955	4850	54805	8322	565
48695	41400	277795	17784	3900	21684	4026	278
43604	66300	612334	38493	5850	44343	5541	379
35356	41400	386006	52947	7950	60897	5594	383
31426	32400	215946	12258	2700	14958	3999	277
58102	63600	436052	34164	7300	41464	4114	284
57616	72600	673986	46671	7050	53721	5571	381
78069	52200	414569	24186	4350	28536	4766	328
106376	85800	595936	39270	8250	47520	4168	288
129820	49800	415590	29988	5100	35088	5007	344
27511	25800	178401	10191	2150	12341	4149	287
54328	51600	339888	19178	4300	23478	3952	273
102241	48000	585761	35840	4000	39840	7322	498
165929	63600	561945	33804	5400	39204	5301	363
40342	57600	323442	30525	8250	38775	3369	235
34983	44400	488483	29600	3700	33300	6601	450
106232	72900	448737	26162	6350	32512	3693	256
65320	72600	430014	24034	6100	30134	3554	247
44867	114600	908067	52907	9550	62457	4754	327
73574	128400	1088683	63986	10700	74686	5087	349
92907	86400	519867	37185	9250	46435	3610	251
29203	48600	403553	23652	4050	27702	4982	342
13854	59400	266304	23345	5750	29095	2690	253
74020	58200	399940	22795	4850	27645	4123	285
68812	54000	459412	32700	5450	38150	5105	350
97183	43200	536023	36936	4050	40986	7445	506
25397	14400	117521	14872	2600	17472	4897	336
13408	18600	169308	18144	2800	20944	5462	374
23811	48000	365811	21200	4000	25200	4573	315
14471	35700	169886	9150	3050	12200	2855	200
24552	42600	217392	11644	3550	15194	3062	214
28580	44400	313295	17908	3700	21608	4234	292
50562	53400	368070	24072	5100	29172	4136	286
31584	47400	342686	19671	3950	23621	4338	299
38680	82800	502291	28014	6900	34914	3640	253
53902	45600	378302	24528	4200	28728	4978	342
63285	54300	333835	18746	4550	23296	3689	256
3,714.203	3,584.400	28,169.182	2,069.093	383.150	2,452.243	4.704	320

Z drukarni **A. Waydowioz** (przedtem M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

Do LWkr. 4982|1877.

Alegat 11.

TABLICA

przedstawiająca sposób użycia prestacji, dodatków do podatków bezpośrednich i subwencji krajowej, któreby były potrzebne do utrzymania dróg gminnych i powiatowych przy uwzględnieniu nowo projektowanej sieci tych ostatnich.

Rubryki I., II. i III. przedstawiają potrzeby corocznego utrzymania dróg gminnych i powiatowych, w szczególności i w ogólności dla każdego powiatu.

Rubryka V. przedstawia pieniężną wartość prestacji zwyczajnej w przypuszczeniu 4 dni pieszych od jednej partji i jednego dnia pieszego od 3 złr. podatku bezpośredniego.

Rubryka X. przedstawia przewyżkę prestacji nadzwyczajnej nad prestacją zwyczajną, objętą pozycją 5, w przypuszczeniu dla tej pierwszej 6 dni pieszych od partji i 2 dni pieszych od 3 złr. podatku bezpośredniego.

Rubryka VI. obejmuje powiaty, w których potrzeby dróg gminnych i powiatowych mogą być pokryte prestacją zwyczajną, z oznaczeniem w procentach kwot, pozostających po użyciu tych prestacji.

Rubryka XI. przedstawia wysokość potrzeby użycia oprócz prestacji zwyczajnej, jeszcze przewyżki prestacji nadzwyczajnej, która to wysokość potrzeby jest wyrażona w procentach samej przewyżki.

Rubryka XIII. przedstawia powiaty i wysokość dodatku do podatków aż do 10%, którego te powiaty po całkowitem użyciu prestacji nadzwyczajnej potrzebywałyby jeszcze na opędzenie kosztów utrzymania dróg gminnych i powiatowych.

Rubryka XIV. przedstawia powiaty, w których potrzeby corocznego utrzymania dróg gminnych i powiatowych nie byłyby zaspokojone nadzwyczajną prestacją i dodatkiem do podatków, nieprzewyższającym 10 centów, wraz z oznaczeniem kwot brakujących, przedstawiających wysokość potrzebnej jeszcze subwencji krajowej.

Rubryka IV. przedstawia w centach wysokość dodatku do podatków, jaki byłby potrzebny na pokrycie kosztów corocznego utrzymania dróg gminnych i powiatowych bez użycia innych źródeł pokrycia.

Uwaga:

W przedstawieniu gospodarstwa drogowego na podstawie zasobu prestacyjnego, nie uwzględniono dochodu z myt, ani też tej okoliczności, iż w miarę rozwoju ekonomicznego zwiększać się będą podatki a z niemi prestacje rzeczowe.

Nr.	Powiaty	I	II	III	IV	V	VI
		Wyszczególnienie					
		Koszta utrzymania dróg (w złotych w. a.)			Wysokość dodatku do podatków pokrywającego potrzebę utrzymania dróg (wyrażona w centach)	Pieniężna wartość prestacji zwyczajnej (4 dni pieszych od partji i jeden dzień pieszy od 3 zł. w.a. podatku) (w złotych w. a.)	Kwota pozostająca od prestacji zwyczajnej po użyciu na utrzymanie dróg w złotych w. a.
		gminnych	powiatowych	Ogółem			
1	Biała	17986	16200	34186	31	63049	28863
2	Brzesko	41217	31410	72627	83	50496	.
3	Brzeżany	24688	27702	52390	59	47274	.
4	Bircza (Dobromil)	20203	22410	42613	91	24813	.
5	Bóbrka	6677	32512	39189	49	21567	.
6	Bochnia	11725	35765	47490	52	42449	.
7	Brody	9276	74686	83962	62	59727	.
8	Bohorodczany	9076	12341	21417	65	35026	13609
9	Borszczów	8575	23296	31871	45	34890	3019
10	Brzozów	11037	29430	40467	76	18337	.
11	Buczacz	16074	27645	43719	53	51166	7447
12	Chrzanów	8424	33335	41759	70	38699	.
13	Cieszanów	13243	27528	40771	69	38115	.
14	Czortków	8780	15194	23974	41	21295	.
15	Dąbrowa	18097	33600	51697	79	26080	.
16	Dolina	14730	47520	62250	138	39459	.
17	Drohobycz	33864	53721	87585	90	69802	.
18	Gorlice	11169	23944	35113	45	33130	.
19	Gródek	10245	21684	31929	43	27287	.
20	Grybów	2863	24168	27031	80	14871	.
21	Horodenka	9131	25200	34331	48	42815	8484
22	Husiatyn	4485	28728	33213	49	41215	8002
23	Jarosław	38038	57624	95662	70	66655	.
24	Jasło	9250	28608	37858	55	26891	.
25	Jaworów	28500	32742	61242	80	25864	.
26	Kałusz	13567	35088	48655	145	40997	.
27	Kamionka strumiłowa	21371	62457	83828	97	34648	.
28	Kraków	9387	13800	23187	30	28280	5093
29	Kolbuszowa	18417	30056	48473	89	38655	.
30	Kołomyja	44583	40986	85569	113	51986	.
31	Krosno	41678	26465	68143	97	48538	.
32	Kossów	27315	17472	44787	126	33853	.
33	Limanowa	8497	16530	25027	53	27618	2591
34	Lisko	26306	40260	66566	123	26042	.
35	Lwów	26462	33300	59762	53	67486	7724
36	Łańcut	17962	35599	53561	57	67873	14312
37	Mielec	9301	22440	31741	57	29997	.
38	Mościska	6318	48400	54718	79	30323	.
39	Myślenice	8546	30800	39346	70	37672	.
40	Nadwórna	10553	23478	34031	113	41749	7718
41	Nisko	12730	36750	49480	105	32228	.
42	Nowy Sącz	28625	32818	61443	77	55229	.
43	Nowytarg	5812	24480	30292	86	36674	6382
44	Przemyśl	16569	19152	35721	27	34457	.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
p r z e d m i o t ó w							
Kwota pozostająca od prestacji zwyczajnej po użyciu na utrzymanie dróg (w procentach)	Wysokość braku prestacji zwyczajnej do utrzymania dróg (w złot. w. a.)	Pieniężna wartość prestacji nadzwyczajnej, (6 dni pieszych od partji i 2 dni pieszych od 3ech zł. w. a. podatku) (w złotych w. a.)	Przewyżka prestacji nadzwyczajnej nad prestacją zwyczajną (w złotych w. a.)	Wysokość pokrycia braku prestacji zwyczajnej powyższą przewyżką, wyrażona w procentach przewyżki	Wysokość kwot brakujących na utrzymanie dróg po użyciu prestacji nadzwyczajnej (w złotych w. a.)	Wysokość dodatku do podatków potrzebnego na pokrycie powyższego niedoboru i nieprzewyższającego 10% (w centach)	Wysokość kwot brakujących na utrzymanie dróg po użyciu dodatku do podatków i wyrażających wysokość subwencji z funduszu krajowego (w złotych w. a.)
46							
.	22131	83311	32815	67%	.	.	.
.	5116	78596	31322	16 „	.	.	.
.	17800	40343	15530	100 „	2270	5	.
.	17622	39658	18091	97 „	.	.	.
.	5041	69833	27384	18 „	.	.	.
.	24235	98686	38959	62 „	.	.	.
39	.	.	.	.	.	.	.
9	.	.	.	.	.	.	.
.	22130	29720	11383	100 „	10747	10	5413
15	.	.	.	.	.	.	.
.	3060	63250	24551	12 „	.	.	.
.	2656	62375	24260	11 „	.	.	.
.	2679	44044	23749	11 „	.	.	.
.	25617	42881	16801	100 „	8816	10	2309
.	22791	62928	23469	97 „	.	.	.
.	17783	114613	44811	40 „	.	.	.
.	1983	54906	21736	9 „	.	.	.
.	4642	42986	15699	30 „	.	.	.
.	12160	24285	9414	100 „	2746	8	.
20	.	.	.	.	.	.	.
19	.	.	.	.	.	.	.
.	29007	111594	44939	65 „	.	.	.
.	10967	43849	16958	65 „	.	.	.
.	35378	43112	17248	100 „	18130	10	10452
.	7658	65784	24787	31 „	.	.	.
.	49180	57755	23107	100 „	26073	10	17443
18	.	.	.	.	.	.	.
.	9818	62866	24211	41 „	.	.	.
.	33583	88272	36286	93 „	.	.	.
.	19605	78844	30306	65 „	.	.	.
.	10934	54001	20148	54 „	.	.	.
9	.	.	.	.	.	.	.
.	40524	41999	15957	100 „	24567	10	19156
11	.	.	.	.	.	.	.
21	.	.	.	.	.	.	.
.	1744	52004	22007	8 „	.	.	.
.	24395	50350	20027	100 „	4368	6	.
.	1674	68454	30782	5 „	.	.	.
18	.	.	.	.	.	.	.
.	17252	52448	20220	85 „	.	.	.
.	6214	89429	34200	18 „	.	.	.
17	.	.	.	.	.	.	.
.	1264	60152	25695	5 „	.	.	.

Nr.	Powiaty	I	II	III	IV	V	VI
		Wyszczególnienie					
		Koszta utrzymania dróg (w złotych w. a)			Wysokość dodatku do podatków pokrywającego potrzebę utrzymania dróg (wyrażona w centach)	Pieniężna wartość prestacji zwyczajnej (4 dni pieszych od parji i jeden dzień pieszy od 3 zł. w. a. podatku) (w złotych w. a.)	Kwota pozostająca od prestacji zwyczajnej po użyciu na utrzymanie dróg w złotych w. a.
		gminnych	powiatowych	Ogółem			
45	Przemyślany	11459	30134	41593	54	19316	.
46	Pilzno	11073	27135	38208	74	24041	.
47	Podhajce	20677	29095	49772	62	40168	.
48	Rawa	21596	30602	52198	75	56026	3828
49	Rzeszów	36725	48360	85085	71	47370	.
50	Rohatyn	11192	39204	50396	56	50000	.
51	Ropczyce	18962	28440	47402	31	34436	.
52	Rudki	18164	44343	62507	90	20886	.
53	Sambor	12449	60897	73346	69	62462	.
54	Sanok	23598	49984	73582	73	33286	.
55	Skałat	12526	34914	47440	73	33381	.
56	Śniatyn	10391	20944	31335	57	44857	13522
57	Stanisławów	12285	39840	52125	77	50376	.
58	Staremiasto	7540	14958	22498	58	25744	3246
59	Sokal	20441	97324	117765	209	35556	.
60	Stryj	15641	28536	44177	72	41212	.
61	Tarnobrzeg	9268	26257	35525	75	24062	.
62	Tarnopol	12930	29172	42102	32	48305	6203
63	Tarnów	12216	34920	47136	47	54302	7166
64	Trembowla	6714	21608	28322	115	20315	.
65	Tłumacz	26909	38150	65059	96	48935	.
66	Turka	19943	41464	61407	151	35357	.
67	Wadowice	19319	22630	41949	48	46301	4352
68	Wieliczka	22015	23409	45424	48	33067	.
69	Zbaraż	4336	23621	27957	44	21208	.
70	Zaleszczyki	12161	12200	24361	36	36815	12454
71	Złoczów	14988	46435	61423	48	45066	.
72	Żółkiew	12410	54805	67215	86	40190	.
73	Żydaczów	10904	38775	49679	83	20900	.
74	Żywiec	15959	36763	52722	99	46928	.
	Razem	1,206.143	2,452.243	3,658 386	75(średn.)	2,866.145	164.015

VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV
p r z e d m i o t ó w							
Kwota pozostająca od prestacji zwyczajnej po użyciu na utrzymanie dróg (w procentach)	Wysokość braku prestacji zwyczajnej do utrzymania dróg (w złot. w. a.)	Pieniężna wartość prestacji nadzwyczajnej (6 dni pieszych od pary i 2 dni pieszych od 3ech zł. w. a. podatku) (w złotych w. a.)	Przewyżka prestacji nadzwyczajnej nad prestacją zwyczajną (w złotych w. a.)	Wysokość pokrycia braku prestacji zwyczajnej powyższą przewyżką, wyrażona w procentach przewyżki	Wysokość kwot brakujących na utrzymanie dróg po użyciu prestacji nadzwyczajnej (w złotych w. a.)	Wysokość dodatku do podatków potrzebnego na pokrycie powyższego niedoboru i nieprzewyższającego 10% (w centach)	Wysokość kwot brakujących na utrzymanie dróg po użyciu dodatków do podatków i wyrażających wysokość subwencji z funduszu krajowego (w złotych w. a.)
.	22277	32155	12839	100%	9438	10	1779
.	14167	39340	15299	93 „	.	.	.
.	9604	66944	26776	36 „	.	.	.
7	.	.	.	.	.	.	.
.	37715	78447	31077	100 „	6638	6	.
.	396	76898	26898	1 „	.	.	.
.	12966	55793	21357	61 „	.	.	.
.	41621	34571	13685	100 „	27936	10	21001
.	10884	97490	35028	31 „	.	.	.
.	40296	54747	21461	100 „	18835	10	8791
.	14059	54680	21299	66 „	.	.	.
30	.	.	.	.	.	.	.
.	1749	83147	32771	5 „	.	.	.
13	.	.	.	.	.	.	.
.	82209	58898	23342	100 „	58867	10	53219
.	2965	66172	24960	12 „	.	.	.
.	11463	38795	14733	78 „	.	.	.
13	.	.	.	.	.	.	.
13	.	.	.	.	.	.	.
.	8007	33962	12947	62 „	.	.	.
.	16124	78997	30062	54 „	.	.	.
.	26050	57812	22455	100 „	3595	9	.
9	.	.	.	.	.	.	.
.	12357	54433	21366	58 „	.	.	.
.	6749	39754	18546	36 „	.	.	.
34	.	.	.	.	.	.	.
.	16357	66604	21538	76 „	.	.	.
.	27025	66730	26540	100 „	485	1	.
.	28779	34544	13644	100 „	15135	10	9181
.	5794	75035	28107	21 „	.	.	.
.	957.526	3,318.576	1,303.582	.	238.646	.	148.744

Alegat 12.

Do l. W. kr. 4982|1877.

Prestacye

na podstawie §. 9. projektu ustawy drogowej.

Objaśnienie tablicy:

Kolumna 4ta zawiera wartość prestacyi drogowych w całym kraju.

Kolumna 5ta wykazuje, iż jest 18 powiatów, w których prestacye nie wystarczają na potrzeby dróg gminnych. Niedobór w tych 18 powiatach czyni 136.659 zł., który znajdzie pokrycie w składkach pieniężnych, dochodach z myt, subwencyach i t. d.

Kolumna 6ta wykazuje wysokość pieniężnej składki, potrzebnej do pokrycia niedoboru.

Kolumna 7ma wykazuje wartość nadwyżki prestacyi po opędzeniu potrzeb dróg gminnych. Nadwyżka ta czyni w 56 powiatach 478.962 zł. w. a. i użytą być może na rzecz dróg przeistoczonych na powiatowe, których potrzeby będą większe.

Liczba porządkowa	Powiaty	Od rodzin	Od podatków	Razem	Pieniężna wartość w zł. w. a.	Niedobór zł. w. a.	Brak wyrażony w cent. dodatku do podatków	Nadwyżka wartości prestacyi nad kosztami utrzymania dróg gm. wyrażona w zł. w. a.	Uwagi
1	Biała	55020	16155	71175	31317	.	.	10780	
2	Bochnia	56496	15529	72025	31691	.	.	6775	
3	Brzesko	53034	15186	68220	30016	13101	15	.	
4	Brzeżany	47856	15472	63328	27864	.	.	232	
5	Bircza (Dobromil)	34794	7865	42659	18770	8459	18	.	
6	Bóbrka	34260	13174	47434	20871	.	.	6755	
7	Brody	77880	23091	100971	44427	.	.	28211	
8	Bohorodczany	35754	5391	41145	18104	.	.	6434	
9	Borszczów	48705	11357	60062	26427	.	.	10274	
10	Brzozów	41727	8902	50629	22277	.	.	4430	
11	Buczacz	56223	13781	70004	30802	.	.	8888	
12	Chrzanów	42441	10495	52936	23292	.	.	11124	
13	Cieszanów	41562	10480	52042	22898	.	.	5689	
14	Czortków	37620	10054	47674	20977	.	.	8412	
15	Dąbrowa	36627	9924	46551	20482	1311	2	.	
16	Dolina	47967	7551	55518	24428	.	.	128	
17	Drohobycz	62478	16695	79173	34836	4222	4½	.	
18	Gorlice	34059	10508	44567	19609	.	.	5889	
19	Gródek	34467	11244	45711	20113	.	.	5770	
20	Grybów	23388	5699	29087	12798	.	.	7237	
21	Horodenka	46689	11781	58470	25727	.	.	13939	
22	Husiatyn	45327	11070	56397	24814	.	.	15620	
23	Jarosław	65145	23427	88572	38972	7748	6	.	
24	Jasło	49701	11743	61444	27035	.	.	14552	
25	Jaworów	39174	13179	52353	23035	11009	14½	.	
26	Kałusz	44208	7888	52096	22922	1373	4	.	
27	Kamionka strumiłowa	43281	14604	57885	25469	928	1	.	
28	Kraków	34365	12443	46808	20596	.	.	9840	
29	Kolbuszowa	39393	8924	48317	21259	1677	3	.	
30	Kołomyja	68097	12768	80865	35581	18556	25	.	
31	Krosno	48798	11654	60452	26599	16259	23½	.	
32	Kossów	41112	6506	47618	20952	.	.	5886	
33	Limanowa	40470	7556	48026	21131	.	.	12014	
34	Lisko	45840	8937	54777	24102	8547	16	.	
35	Lwów	56286	18744	75030	33013	.	.	3127	
36	Łańcut	68673	22220	90893	39992	.	.	16518	
37	Mielec	36531	9022	45553	20043	.	.	6136	
38	Mościska	37572	12240	49812	21917	.	.	5854	
39	Myślenice	49014	9214	58228	25620	.	.	12287	
40	Nadwórna	36537	5509	42046	18500	.	.	507	
41	Nisko	36021	8239	44260	19474	.	.	1918	
42	Nowy Sącz	63099	13352	76451	33638	.	.	2604	
43	Nowytarg	37080	5882	42962	18903	.	.	11416	
44	Przemyślany	38862	12795	51657	22729	.	.	6595	
45	Pilzno	43707	10997	54704	24069	.	.	9140	
46	Podhajce	40176	13411	53587	23578	.	.	92	

Liczba porządkowa	Powiaty	Od rodzin	Od podatków	Razem	Pieniężna wartość w zł. w. a.	Niedobór zł. w. a.	Brak wyrażony w cent. dodatku do podatków	Nadwyżka wartości prestacyi nad kosztami utrzymania dróg gm. wyrażona w zł. w. a.	Uwagi
47	Przemyśl	52806	22537	75343	33151	.	.	10586	
48	Rzeszów	69821	21386	91207	40131	9516	8	.	
49	Rohatyn	52419	15138	67557	29725	.	.	11259	
50	Ropczyce	38337	8902	47239	20785	6304	17½	.	
51	Rudki	36003	10839	46842	20610	1289	2	.	
52	Rawa ruska	50613	13044	63657	28009	.	.	2556	
53	Sambor	59220	17386	76606	33707	.	.	13823	
54	Sanok	44343	12186	56529	24873	14244	14½	.	
55	Skałat	40272	10313	50585	22257	.	.	6513	
56	Śniatyn	44265	7921	52186	22962	.	.	10107	
57	Stanisławów	44013	12941	56954	25059	.	.	5494	
58	Staremiasto	31104	6016	37120	16333	.	.	6184	
59	Sokal	45804	14007	59811	26317	.	.	1569	
60	Stryj	54174	9764	63938	28133	.	.	3678	
61	Tarnopol	61941	19314	81255	35752	.	.	22329	
62	Tarnobrzeg	39951	7768	47719	20996	.	.	8250	
63	Tarnów	55056	17974	73030	32133	.	.	18000	
64	Trembowla	27630	7032	34662	15251	.	.	5962	
65	Tłumacz	56616	11312	67928	29888	3003	4½	.	
66	Turka	38811	9524	48335	21267	9113	22½	.	
67	Wadowice	56766	13657	70423	30986	.	.	8640	
68	Wieliczka	58503	16262	74765	32897	.	.	9729	
69	Zbaraż	24984	9883	34867	15341	.	.	8197	
70	Zaleszczyki	51975	11444	63419	27904	.	.	14106	
71	Złoczów	70833	21312	92145	40543	.	.	17405	
72	Żółkiew	40947	13376	54323	23902	.	.	6677	
73	Żydaczów	37293	10060	47353	20835	.	.	4429	
74	Żywiec	56463	9336	66799	29392	.	.	8496	
	Razem	3,439,527	903.224	4,342.751	1,910.810	136.659	.	478.962	

Liczba porządkowa	Powiaty	Od hektara	Od podatku	Razem	Dodatkowe centowe w m. st. Warszawie	Stosunek procentowy do podatku	Uwagi
47	Przeworsk	229861	252861	758143	63191	.	10580
48	Rzeszów	180821	213249	613207	51131	8	9210
49	Robatyn	264110	161138	467067	38932	.	11239
50	Ropczyce	238317	58012	412719	34385	17	6804
51	Rudki	30003	31939	103832	8652	2	2590
52	Rawa ruska	180113	139011	458057	38171	.	2590
53	Sambor	302220	173866	578601	48217	.	18329
54	Sanok	443413	158169	574273	47856	14	6700
55	Skalat	40272	106113	278369	23197	.	0518
56	Sniatyn	44205	7821	82788	23065	.	1010
57	Stanisławow	440131	125011	296044	24670	.	2804
58	Stanomisko	31104	49010	85120	10593	.	0184
59	Sokal	43804	140071	306811	25567	.	1908
60	Stryj	54174	97104	253208	21100	.	3078
61	Tarnopol	61941	126814	312306	26025	.	12252
62	Tarnobrzeg	39051	7766	47113	3926	.	2236
63	Tarnów	66066	147874	436030	36219	.	18000
64	Trembowla	27030	7082	34802	15691	.	0069
65	Tłumacz	60116	11812	67026	23004	10	3603
66	Turka	38811	9254	48065	21207	22	0113
67	Jaworów	96700	13807	104129	8676	.	8640
68	Wielicka	86503	10252	74165	6180	.	9729
69	Zbaraż	24084	6963	84827	13041	.	8107
70	Zaleszczyki	31975	11444	63619	5301	.	14103
71	Złoczów	70803	21312	96145	8012	.	17809
72	Zółkiew	40017	13870	54822	4568	.	0077
73	Żydaczów	37208	10060	47358	3946	.	4320
74	Żywiec	56405	9386	65790	5482	.	2400
	Razem	8,180,927	4,009,224	12,362,761	1,030,230	.	178,302

Alegat 13.

Do l. W. kr. 4982|1877.

Tablica porównawcza

kosztów utrzymania dróg i kosztów transportu.

Dla **przybliżonego** ocenienia zysku, jaki kraj z budowy dróg osięgnąć może, potrzeba zestawić z jednej strony koszta budowy i utrzymania tych dróg, z drugiej zaś strony zysk, jaki ze zmniejszenia kosztów transportu wypadnie. Dla każdego pojedyńczego wypadku obliczenie może być dość ścisłe i pewne. W podaniu jednak wypadków średnich dla dróg w Galicyi, gdzie ceny robót i materjałów i techniczne warunki budowy są zbyt różnorodne, napotyka się znaczne trudności. Z tego powodu poniżej podane cyfry mogą tylko służyć jako ogólne wskazówki i przy zastosowaniu do szczególnych wypadków należy je sprawdzić i sprostować.

Liczba porządk.	Rodzaj drogi	Stosunek siły do ciężaru	Ciężar fury	Ładunek fury	Cena transportu 1000 kilogr. na 1 kilometr	Wydatek roczny	Czysty zysk przy przewozie w ciągu roku beczek				
			w kilogramach		zł. w. a.		5000	10000	20000	50000	100000
1	Grunt naturalny gliniasty nieubity, suchy	0·250	480	350	0·29	—	w porównaniu do dróg nieszutrowanych *w zł. wal. austr.*				
2	Grunt naturalny twardy (drogi nieszutrowane)	0·165	730	500	0·20	—					
3	Droga szutrowana średnia . . .	0·080	1500	1100	0·09	500	50	600	1700	5000	10500
4	Droga szutrowana bardzo dobra . .	0·033	3600	2800	0·035	800	25	850	2500	7450	15700
5	Bruk kostkowy	0·025	4800	3800	0·028	3000	—	—	440	5600	14200
6	Kolej żelazna konna	0·007	17000	14000	0·007	3000	—	—	860	6650	16300

Objaśnienie tablicy:

W kolumnie 3ciej liczby predstawiają stosunek siły pociągowej konia do ciężaru (ładunek i ciężar wozu) podług doświadczeń pp. Boilarda, Rumforta, Regniera i innych.

W kolumnie 4tej ciężar odpowiedni fury parokonnej, licząc siłę pociągową konia 60 kilgr.

W kolumnie 5tej ładunek bez wozu.

W kolumnie 6tej cena przewozu jednej beczki (1000 kilgr. = 18 centr.) na odległość jednego kilometra, licząc dzień fury 4 zł. i szybkość jazdy 40 kilometrów (5 mil) na dobę.

W kolumnie 7mej roczne koszta utrzymania drogi z amortyzacyą 8% kosztów budowy.

W kolumnach 8—12 oszczędność na kosztach transportu na 1 kilometrze i w ciągu jednego roku, — po potrąceniu kosztów utrzymania drogi i w porównaniu do dróg nieszutrowanych.

Z powyższych cyfr wypada:

1. Że budowa dróg szutrowanych przynosi korzyść krajowi w takim już razie, gdy przewóz roczny produktów dosięga 5.000 beczek (około 3000 fur parokonnych).
2. Że oszczędność na budowie i utrzymaniu dróg kosztem ich dobrego stanu nie przynosi zysku krajowi.
3. Że budowa kolei konnych żelaznych zamiast dróg szutrowanych (dobrych) będzie korzystną w takim razie, gdy roczny przewóz produktów dochodzi 100.000 beczek.

Uwaga. Wciągając w powyższe obliczenie: Ruch osobowy; możebność ruchu w każdej porze roku; rozwój przemysłu i handlu, oraz tę okoliczność, że kapitał wydany nie ginie, lecz pozostaje w kraju itp., cyfry wykazujące korzyści z budowy dróg zwiększyłyby się znacznie.

L. 35.459|76.

Aleg. 17.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie regulacyi Sanu między Przemyślem a Składem Solnym.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu dnia 3. października 1874 wydał Wysoki Sejm następującą uchwałę:

I. „Sejm krajowy Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upo-„ważnia Wydział krajowy do przystąpienia do wykonania regulacyi Sanu na przestrzeni „między Przemyślem a Składem Solnym, datkiem z funduszu krajowego do wysokości „50.000 zł. w. a., jednakże tylko w takim razie:

a) jeżeli c. k. Rząd odstąpi od projektowanego rozłożenia robót regulacyjnych na lat 10 a natomiast udzieli specyalnej dotacyi, któraby umożliwiła ich wykonanie w ciągu lat czterech;

b) jeżeli po potrąceniu powyższych 50.000 zł. w. a. reszta sumy od konkurencyi się należąca a do sumy kosztorysowej brakująca przez strony interesowane pokrytą zostanie.

II. „Sejm krajowy objawia życzenie, ażeby pierwszeństwo w uzyskaniu przedsiębiorstwa na „wykonanie robót regulacyjnych przez c. k. Rząd konkurencyi przyznanem zostało.“

W skutek tej uchwały odbyła się dnia 25. stycznia 1875 w c. k. Starostwie Przemyskiem rozprawa konkurencyjna, której wynikłość Wydział krajowy podał do wiadomości Wysokiego Sejmu w sprawozdaniu z czynności za czas od 1. lipca 1874 do 31. stycznia 1875 (str. 37 i alegat 15).

Podług odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 20. marca 1875 l. 9461 Jego Ekscelencya pan Minister spraw wewnętrznych oznajmił reskryptem z dnia 20. stycznia 1875 l. 19.257, w odpowiedzi na komunikat, którym udzieloną mu została przytoczona na wstępie uchwała Wys. Sejmu, „że w razie rozłożenia robót na cztery lata, wypadałoby żądać od Reprezentacyi Państwa nie-„zwykle wysokiej dotacyi, na której zezwolenie ze względu na wydatki na inne budowy wodne liczyć nie można.“

Stanowcze jednak orzeczenie o tej regulacyi zastrzegł sobie pan Minister po przełożeniu wyniku pertraktacyi konkurencyjnej. Ponieważ zaś pertraktacya przedsięwzięta dnia 25. stycznia 1875 nie zapewniła kwoty, przypadającej na konkurencyę, a nadto zachodziła potrzeba uwiadomienia stron konkurencyjnych o osnowie wyżej wspomnianego reskryptu ministeryalnego, przeto zarządziło c. k. Namiestnictwo ponowną rozprawę konkurencyjną, na podstawie zasad podanych do wiadomości Wysokiego Sejmu w sprawozdaniu z czynności za czas od 1. lutego 1875 do 31. grudnia 1876 (str. 76 i alegat 20).

W rozprawie tej miał udział Referent Departamentu komunikacyi jako delegat Wydziału krajowego i złożył dnia 13. marca 1876 w c. k. Starostwie Przemyskiem załączoną
alegat 1. deklaracyę ·|· w której wypłacenie zasiłku z funduszu krajowego w sumie 50.000 zł. w. a. na regulacyę Sanu uczynił zawisłem:

1. od wykonania robót regulacyjnych w czteroletnim a względnie pięcioletnim okresie za dodatkowem przyzwoleniem Wysokiego Sejmu;
2. od oddania komitetowi konkurencyjnemu, za kontraktem przedsiębiorstwa tych robót.

Gdy jednak przy rozprawie rzeczonej zażądały niektóre strony konkurencyjne zmiany projektu regulacyi Sanu, przeto pan Minister spraw wewnętrznych reskryptem z dnia 24. czerwca 1876 l. 6.086 zezwolił na przeprowadzenie rozprawy rewizyjnej, oświadczając przytem, iż chcąc ile możności zbliżyć się do życzeń Wysokiego Sejmu co do czasu, w którym regulacya ma być wykonaną, postanowił okres robót zamierzonych ograniczyć do lat **siedmiu** a najwięcej ośmiu z nadmienieniem, iż w razie obstawania przy okresie 4 lub 5-letnim, musiałby odstąpić od przeprowadzenia regulacyi, nie mogąc liczyć na uzyskanie z funduszu państwowego na ten cel tak znacznych dotacyi rocznych.

C. k. Namiestnictwo uwiadamiając nas o tem postanowieniu ministeryalnem, w odezwie
alegat 2. z dnia 7. lipca 1876, l. 31.301 ·|· zapytało, czy Wydział krajowy nie byłby skłonny do przełożenia Wysokiemu Sejmowi wniosku celem wyjednania zmiany warunku, z jakim Wysoki Sejm postanowił przyczynić się do kosztów regulacyi Sanu między Przemyślem a Składem Solnym.

W odpowiedzi na to zapytanie Wydział krajowy oznajmił c. k. Namiestnictwu w odezwie z dnia 14. lipca 1876 l. 17.620, iż gotów jest zalecić Wysokiemu Sejmowi rozszerzenie okresu regulacyi do lat **siedmiu** a wyraziwszy przytem nadzieję, iż Wysoki Sejm raczy przychylić się do tego wniosku, upraszał Wydział krajowy równocześnie c. k. Namiestnictwo o zarządzenie rozprawy rewizyjnej.

Wskutek tego oświadczenia Wydziału krajowego zezwolił pan Minister spraw wewnętrznych na przeprowadzenie rozprawy rewizyjnej, która odbyła się następnie w c. k. Starostwie przy udziale Referenta Departamentu komunikacyi jako delelegata i dwóch technicznych urzędników Wydziału krajowego.

alegat 3. Załączony protokół ·|· streszcza ostateczną wynikłość komisyi technicznej, przeprowadzonej na miejscu w czasie od 4. do 8. września 1876 r. przy udziale delegata ministeryalnego, delegatów c. k. Namiestnictwa i dwóch inżynierów Wydziału krajowego.

Wedle odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 8. grudnia 1876, l. 56.878 projekt regulacyi nie jest jeszcze ostatecznie zatwierdzony, wszakże rezultat komisyi rewizyjnej daje — zdaniem Wydziału krajowego — wszelką rękojmię, iż żądane zmiany, na które zgodził się również delegat ministeryalny, będą przyjęte i że rozpoczęciu robót nie stanie nic już w drodze, jeżeli zmieniony zostanie warunek, z jakim Wysoki Sejm przeznaczył na ten cel zasiłek krajowy.

Zważywszy, iż w obec przytoczonego wyżej oświadczenia pana Ministra spraw wewnętrznych nie ma możności, dokonania tak użytecznego i pożądanego dzieła w okresie krótszym — Wydział krajowy uprasza:

Wysoki Sejm raczy wydać następującą uchwałę:

„Sejm krajowy odstępuje od warunku zawartego w uchwale z dnia 3. października 1874 r., wedle którego regulacya Sanu między Przemyślem a Składem Solnym miała być wykonana w ciągu lat czterech i zgadza się na rozłożenie dotyczących robót regulacyjnych na lat siedm.“

We Lwowie dnia 10. marca 1877.

Przewodniczący:

Oktaw Pietruski r. w.

Członek Wydziału kraj.

Sprawozdawca:

Władysław hr. Badeni,

Członek Wydziału kraj.

Alegat 1 do l. W. kr. 35.459|876.

Odpis oświadczenia

złożonego przez Delegata Wydziału krajowego Władysława hr. Badeniego, przy naradzie konkurencyjnej, odbytej w c. k. Starostwie Przemyskiem dnia 13. marca 1876 r. w sprawie regulacyi Sanu między Przemyślem a Składem Solnym.

„Gdy wynik rozprawy można uważać jako zadawalniający, albowiem większość konkurencyi reprezentująca przeszło 90.000 zł. oświadczyła się za projektem regulacyi i gdy c. k. Starostwo Przemyskie wezwało Wydział krajowy, ażeby do uzupełnienia rozprawy mianowicie do złożenia deklaracyi co do zasiłku przez Wysoki Sejm przyzwolonego i oznaczenia stron, które z owego zasiłku korzystać mają, zesłał swego delegata; — przeto będąc przez Wydział krajowy uchwałą z dnia 29. lutego 1876 r. l. 4495 delegatem do tej czynności mianowanym i do złożenia deklaracyi upoważnionym, oświadczam imieniem Wydziału krajowego co następuje:

Wysoki Sejm krajowy uchwałą z dnia 3. października 1874 r. upoważnił Wydział krajowy do przystąpienia do wykonania regulacyi Sanu na przestrzeni między Przemyślem a Składem Solnym datkiem z funduszu krajowego do wysokości 50.000 zł. w. a. jednakże tylko w takim razie:

a) jeżeli c. k. Rząd odstąpi od projektowanego rozłożenia robót regulacyjnych na lat 10 a natomiast udzieli specyalnej dotacyi, któraby umożliwiła ich wykonanie w ciągu lat czterech;

b) jeżeli po potrąceniu powyższych 50.000 zł. w. a. reszta sumy od konkurencyi się należąca, a do sumy kosztorysowej brakująca, przez strony interesowane pokrytą zostanie;

c) przy tem objawił Wysoki Sejm życzenie, ażeby pierwszeństwo w uzyskaniu przedsiębiorstwa na wykonanie robót regulacyjnych przez c. k. Rząd konkurencyi przyznane zostało.

W myśl powyższej uchwały Wysokiego Sejmu przedmiotem deklaracyi mojej ma być oznaczenie wysokości zasiłku, z jakim Wydział krajowy do wykonania pomienionej wyżej regulacyi przystąpi, oraz oznaczenie, którym stronom konkurencyjnym i w jakiej wysokości fundusz

krajowy z pomocą przyjdzie, a przytem ścisłe oznaczenie warunków, od których Wydział krajowy przyznanie tego zasiłku zależnem czyni.

Co do wysokości zatem zasiłku, ze względu na ubogi stan okolicy wylewami Sanu zniszczonej, oraz ze względu na znaczny ciężar, jaki konkurencya ponieść będzie zmuszoną, zgadzam się, ażeby cała suma 50.000 zł. przez Wysoki Sejm przeznaczona, użytą została na przyjście w pomoc konkurencyi.

Co do rozdziału tego zasiłku pomiędzy strony konkurencyjne, przychylając się do życzenia przez wielką większość konkurencyi dziś wyrażonego, oświadczam, że Wydział krajowy zgadza się w zasadzie, ażeby suma 15.000 zł. została rozdzieloną pomiędzy wszystkie wchodzące do konkurencyi gminy wiejskie bez różnicy a to w stosunku do wysokości datku na nie wyznaczonego. Dalej Wydział krajowy zgadza się także w zasadzie, ażeby reszta zasiłku w sumie 35.000 zł. została rozdzieloną między te strony, które na regulacyi mniej od innych zyskują lub na niej stracą, jak również między te strony, które z powodu ich bezwzględnego ubóstwa, datku konkurencyjnego zapłacić nie będą mogły. Oświadczam zarazem, że przy zastosowaniu powyższych zasad Wydział krajowy ile możności stosować się będzie do wniosków komitetu konkurencyjnego, mających imiennie wykazać te strony, które mają być obdarzone z subwencyi krajowej, równie też mających wykazać i wysokość zasiłku, jaki każdej z tych stron będzie miał być przyznany. Zastrzegam jednak, że wnioski w tym względzie przez komitet konkurencyjny stawiane, zawsze do ostatecznego zatwierdzenia Wydziałowi krajowemu przedkładane będą.

Co do warunków, pod jakimi zasiłek z funduszu krajowego wypłaconym zostanie, to nie mogąc zmieniać znacznie okresu, w którym Wysoki Sejm pragnie mieć regulacyą Sanu między Przemyślem a Składem Solnym uskutecznioną, oświadczam, iż gdyby Wysokie c. k. Ministerium na okres czteroletni żadną miarą zgodzić się nie chciało, natenczas mógłby Wydział krajowy przystać także na pięcioletni okres i przyjąć na siebie obowiązek usprawiedliwienia tej zmiany przed Wysokim Sejmem.

Gdyby c. k. Rząd zamierzał projektowane roboty regulacyjne rozłożyć na dłuższy przeciąg czasu, to fundusz krajowy w obec uchwały wyraźnej Wysokiego Sejmu, nieprzyczyni się żadnym zasiłkiem do wykonania regulacyi Sanu między Przemyślem a Składem Solnym.

Co się tyczy objawionego przez Wysoki Sejm życzenia, ażeby pierwszeństwo w uzyskaniu przedsiębiorstwa na wykonanie robót regulacyjnych przez c. k. Rząd konkurencyi przyznanem zostało, nie tylko podzielam zapatrywanie się c. k. Rządu, zawarte w protokole pertraktacyi konkurencyjnej (spisany w czasie od 27. grudnia 1875. r. do 22. stycznia 1876 r.), iż w razie oddania konkurencyi przedsiębiorstwa regulacyi Sanu między Przemyślem a Składem Solnym, konkurencya winna będzie zawrzeć z c. k. Rądem kontrakt według zwykłych przepisów, lecz uważam zastrzeżenie to za odpowiednie.

Nie moją również rzeczą wpływać na cenę, po jakiej przedsiębiorstwo to ma być konkurencyi oddane. Pozostać jednak muszę na stanowisku wskazanem przez Wysoki Sejm krajowy, ażeby to przedsiębiorstwo oddanem zostało konkurencyi a to tem bardziej, że zdaniem Wydziału krajowego tylko wtedy będą roboty wykonane gruntownie, trwale i dadzą rękojmię pożądanego skutku, jeżeli je prowadzić będą ci, którzy odnieść z nich mają najwięcej pożytku i zabezpieczyć siebie od klęsk przyszłych Dla tego oświadczam, iż Wydział krajowy poczytuje objawione przez Wysoki Sejm życzenie, ażeby przedsiębiorstwo regulacyi oddanem zostało konkurencyi, za tak doniosłe w swych skutkach, iż niemógłby przystąpić do rozdzielenia zasiłku między strony konkurencyjne, gdyby powyższe życzenie przez Wysokie c. k. Ministerium uwzględnionem nie zostało.

Co do innych warunków zastrzeżonych przez c. k. Rząd ze strony Wydziału krajowego, nie mam nic do nadmienienia.

Zgadzając się zatem na zapatrywania c. k. Rządu w ogóle i czyniąc udzielenie zasiłku z funduszu krajowego na regulacyę Sanu zależnem tylko od spełnienia dwóch wyżej przezemnie określonych warunków t. j. 1. od wykonania regulacyi Sanu między Przemyślem a Składem Solnym w czteroletnim a względnie w pięcioletnim okresie i 2. od oddania komitetowi konkurencyjnemu za kontraktem przedsiębiorstwa tejże regulacyi, dodaję jeszcze, że — jakkolwiek ze względu na znaczny datek, którym fundusz krajowy przyczyni się do wykonania robót regulacyjnych oprócz komitetu konkurencyjnego powinienby także i Wydział krajowy być zapytywany o zdanie techniczne tak co do projektów samych jak i sposobu ich wykonania, poprzestaję jednak na oświadczeniu odnośnie do deklaracyi z dnia 25. stycznia 1875, iż inżynier fachowo uzdolniony komitetowi na koszt funduszu krajowego jako doradczy organ techniczny na czas potrzeby przydzielonym zostanie.“ d. j. w.

Alegat 2 do l. W. kr. 35.459|1876.

Odpis odezwy

c. k. Namiestnictwa z dnia 7. lipca 1876 l. 31301 wystosowanej do Wydziału krajowego.

Według wyniku ostatniej rozprawy konkurencyjnej w sprawie regulacyi Sanu w przestrzeni między Przemyślem a Składem Solnym uważać można oświadczenie znacznej większości interesowanych jako przystające na regulacyę, skoro warunki, od których niektórzy interesowani zawisłem czynią ich deklaracye, doprowadzić się uda do pożądanego rozwiązania.

Co do tych warunków, to żądanie o rewizyę projektu przy współudziale interesowanych i techników świetnego Wydziału krajowego nie podlega trudnościom, jeżeli przytem interes Rządu i stron konkurencyjnych przestrzeganym będzie.

W zadość uczynieniu temu żądaniu zezwolił Jego Ekscelencya pan Minister spraw wewnętrznych reskryptem z dnia 24. czerwca 1876 l. 6086 na przeprowadzenie takiej rewizyjnej rozprawy przy współudziale interesowanych i zamierza do niej ze swej strony delegować tamtejszego c. k. nadradcę budownictwa pana Wawrę.

Przy tej rozprawie także inne ze strony konkurencyjnej poruszone kwestje, wzięte być mają pod rozbiór, mianowicie: czyli i jakie budowy ochronne potrzebne będą w przestrzeniach rzeki, położonych po za projektowanemi przekopami, jak postąpić należy przy wykupnie gruntów, w jaki sposób uskutecznić się mają budowle czy to przez konkurencyę na podstawie kontraktu z przyjęciem cen przeciętnych, płaconych w ostatnich latach przedsiębiorcom, czy to w drodze własnego zarządu.

Ponieważ mniejszość konkurencyi utrzymuje, że ich do konkurencyi wciągnięto, mimo iż żadnych korzyści z tej regulacyi niespodziewają się, przeciwnie na szkody narażone będą, przeto także cały rozkład konkurencyjny podany być ma ścisłemu rozbiorowi i ocenieniu.

Co do uchwały Wys. Sejmu przyczynienie się kraju do rzeczonej regulacyi Sanu datkiem z funduszu krajowego w kwocie 50.000 zł. pod warunkiem, że budowle wykonane zostaną w przeciągu 4 lat, oświadczył pan Minister, że nie można liczyć na osiągnienie z funduszów państwowych tak znacznych dotacyi rocznych.

Przedłużenie terminu budowy na lat 5, które delegat świetnego Wydziału krajowego, według oświadczenia przy ostatniej rozprawie podjął usprawiedliwić przed Wysokim Sejmem, nie ulżyłoby znacznie trudności pod względem dotacyi rocznej.

Aby o ile możności zbliżyć się do życzenia Wysokiego Sejmu, przychyla się pan Minister na przyjęcie czasu budowy 7 do 8 lat, uważając, że tym sposobem ominie się niedogodności, z powodu których Wysoki Sejm oświadczył się za raźnem wykonaniem budowli i że także konkurencyi łatwiej będzie uiszczać datki konkurencyjne.

W końcu oświadczył Jego Ekscelencya, że w razie opierania się przy zatrzymaniu ograniczonego czasu budowy 4 do 5 lat nie mógłby zapuszczać się w przeprowadzenie tej regulacyi. —

Ponieważ przyjąć można, że Wysoki Sejm chętnie poprzeć zechce tak ważną sprawę i nie utrudnić jej urzeczywistnienia, stawiając warunki iluzoryczne, spodziewa się c. k. Namiestnictwo, że świetny Wydział krajowy nie będzie się wzbraniał od postawienia wniosku Wysokiemu Sejmowi na przedłużenie czasu budowy z 4 lat na 7 do 8 lat, i że tenże odpowiednio zmieni swą pierwotną uchwałę.

Od przychylnego zapatrywania i oświadczenia się w tej sprawie ze strony świetnego Wydziału krajowego, zależeć będzie, czy wspomniana na wstępie rozprawa rewizyjna nastąpić ma.

Uprasza się zatem o spieszną decyzyę, aby pod względem odpowiedniego terminu dla przedsiębrania rozprawy rewizyjnej a względnie względem wstawienia pewnej kwoty do budżetu na rok 1877 przedstawić można wniosek Wysokiemu Ministerstwu.

W obec objawiającej się opozycyi pewnej części interesowanych z uwagi, iż obszerne niwy zostają narażane na często powtarzające się wylewy wód, zechce świetny Wydział krajowy wziąść pod rozwagę, czy nie należałoby ustanowić spółki — w drodze ustawy krajowej.

D. j. w.

Alegat 3. do l. W. kr. 35.459|1876.

Odpis protokołu

spisanego na dniu 8. września 1876 wobec stron podpisanych w Przemyślu.

Zebrane na dniu 4. września 1876 r. strony interesowane względem porozumienia się co do zamierzonej regulacyi rzeki Sanu pomiędzy Przemyślem i Składem Solnym odnośnie do reskryptu Wys. Ministerstwa z dnia 24. czerwca 1876 r. do l. 6086 oświadczyły się za podjęciem powtórnej rewizyi projektu. Część stron interesowanych, na czele których J. O. ks. Adam Sapieha, zażądała zmiany projektu w takim kierunku aby przekopy wypadały w miejscach, gdzie najmniej znajduje się chałup, jak również aby podział gruntów był z jak najmniejszym uszczerbkiem dla gospodarstwa.

Na prośbę wydelegowanego do tej komisyi przez Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych nadradcy budownictwa Wgo Wawry, oświadczył książe Sapieha, iż z uwagi, że przez wykonanie przekopu przez Buszkowice, wieś w głównej jej części przeciętą, a reszta od kościoła i szkoły odciętą być ma, wypadałoby dla pominięcia tej niedogodności projekt tak zmienić, aby rzekę skierować pomiędzy Wilczę i Buszkowice, następnie pomiędzy Przekopaną, Buszkowiczki i Hureczko aż do dalszej projektowanej linji regulacyjnej.

Następnie oświadczył pan hrabia Michałowski żądanie, aby zamiast przekopu drugiego, któryby znaczną powierzchnię gruntów na prawy brzeg rzeki odłączył, wykonany był inny przekop na Chałupki Medyckie.

Zgodzono się na rozpoznanie na miejscu projektowanej linji regulacyjnej przez obecnych przy komisyi techników, mianowicie: c. k. nadradcę od Ministerstwa spraw wewnętrznych Wgo Wawrę, c. k. radcę budownictwa Wgo Moesera, c. k. nadinżyniera pana Stanowskiego ze strony Starostwa przemyskiego, pp. Reutta i Łuniewskiego inżynierów Wydziału krajowego, aby po wysłuchaniu zastępców gmin i stron interesowanych postanowiono, żądane zmiany projektu wziąść pod ścisłą uwagę i osądzić, czy takowe są z korzyścią i wogóle możebne do wykonania.

Rozpoznanie to przedsięwzięto przez wymienionych wraz z Wnym Wawrą nadradcą budownictwa na dniach 5. i 6. września na podstawie detajlicznych projektów wobec stron interesowanych. Okazało się z tej czynności, że pominięcie wsi Buszkowice i zaniechanie prrzekopu przez takową tylko za pomocą tak łukowatej i krzywej linji jest możebne, iż takowa ze stanowiska technicznego nie może być uważaną, jakoby się mogła przyczynić do polepszenia obecnego stanu rzeki.

Zastępcy gminy Buszkowice zgodziliby się nawet, gbyby linja przekopu o tyle na prawo była posuniętą, aby folwark książęcy pozostał na lewym brzegu i wskazali prostą linję od Wilczy aż po za Hureczko. Linja ta przecięłaby grunta Przekopanej, Buszkowiczek i Hureczka.

Właściciele gruntów w Buszkowiczkach w żaden sposób nie życzą sobie, aby ich grunta były przecięte, zatem oświadczają się przeciw wykonaniu przekopu dotyczącego, a to z przyczyny, iżby przez to zagrożeni byli z dwóch stron, to jest od nowego Sanu i Wiaru, któryby pozostał w starym Sanie, żądali zatem, aby San w przestrzeni, gdzie się z Wiarem łączy, pozostał w dotychczasowem łożysku.

Po rozpoznaniu stosunków miejscowych rzeki i z uwzględnieniem możebnem życzeń stron interesowanych wypośrodkowali podpisani technicy na planie przeglądowym linję regulacyjną pomiędzy Wilczą i Hureczkiem, na którą się pan zastępca księcia Sapiehy zgodził, gmina Buszkowice bez wątpienia także się zgodzi, gdyż San jeszcze więcej od wsi oddalony, aniżeli podług linji prostej przez gminę wskazanej, a właściciele gruntów w Buszkowiczkach również będą zupełnie zadowoleni.

Przekopana przeciętą ma być za pomocą linji powyższej regulacyjnej, jakoteż żądanej przez właścicieli gruntów w Buszkowicach, a Hureczko przecięte ma być podług projektu z tą różnicą, że do projektowanego przekopu Wiaru także i San ma być wprowadzony, zatem dla Sanu nie będzie osobnego łożyska.

Ponieważ się Hureczko bezwzględnie za regulacyą Sanu oświadczyło, prawdopodobnie przeciw powyższej temuż niedotkliwej zmianie nic nie zarzuci.

W Bolestraszycach, gdzie pan hrabia Michałowski bezwarunkowo przeciw, zaś gmina jako i ksiądz pleban warunkowo za przekopem się oświadczyli, okazało się przy zbadaniu miejscowych stosunków i po bliższem objaśnieniu projektu, iż się zastępca plebanii na rzeczony projekt zgodził.

Gmina Bolestraszyce posiada nie tak wiele gruntów za projektowanym przekopem drugim, któreby mogła z dworem z tej strony przekopu zamienić.

Przekop na Chałupki Medyckie byłby według życzenia p. hrabiego Michałowskiego możebny, usunięta zaś tymże krzywizna rzeki wynosiłaby zaś zaledwie połowę tej, którą za pomocą przekopu drugiego usunąć można. Przekop zatem pod Chałupkami Medyckiemi jest niedostateczny i nie kwalifikuje się do wykonania dla tego, albowiem zupełnie nie usuwa krzywizny powyżej Medyki, która jest bardzo rażącą i dla kolei niebezpieczną. Następstwem tego przekopu byłoby w końcu, że rzeka byłaby zbliżona do nizin w Forkach, z których wylewy rozciągają się na całą, nizko położoną znaczną okolicę do Nakła, Stubna i Stubienka. Zastępca tej okolicy prosił, aby od pierwotnego projektu pod żadnym warunkiem nie odstąpiono. Podpisani technicy nie mogą się oświadczyć za przekopem na Chałupki Medyckie i nie są w położeniu zaprojektowania linji regulacyjnej, którąby życzeniom p. hrabiego Michałowskiego odpowiadała.

Gminy Wyszatycze i Walawa, które się przy rozprawie konkurencyjnej przeciw regulacji oświadczyły, objawiły swoje zdanie podczas badania projektu na miejcu, że wypada przyjąć dawniej proponowane przekopy. Gmina Wyszatycze sprzeciwia się wykonaniu projektowanego przekopu w jej terytoryum z przyczyn, gdyż kilka zabudowań mieszkalnych i gospodarczych musiałyby być przeniesionych, a inne budynki pozostałyby na przeciwnym brzegu. Walawa zarzuca przeciw przekopowi projektowanemu w jej obrębie, że wielka część gruntów gminnych odpadłaby na drugą stronę rzeki. Co do tego zarzutu zauważa się, że posiadłość gminy Walawa także obecnie znajdnje się w znacznej powierzchni za Sanem i że przez wykonanie przekopu nie zaszłyby tak znaczne zmiany stosunków w posiadłości gminy.

Co do do Wyszatycz skonstatowano na miejscu, że budynki, któreby przez przekop musiały być przeniesione, są z drzewa, a stodoły z płotu, i nie są otoczone ogrodami owoco-

wemi lub warzywnemi większych powierzchni. Przeniesienie tych posiadłości na inne miejsce nie podlega zatem trudnościom. Gdyby ale życzenie było spełnione, aby liczba przenieść się mających, jakoteż na drugim brzegu pozostałych bydynków o ile możności była zmniejszoną, możnaby przekopowi nadać kierunek nieco łukowaty.

Przekopy, za przyjęciem których oświadczyły się gminy Wyszatycze i Wlawa a które wymagają dalszych przekopów w terytoryum Walawy i Dusowieci powiększyłyby znacznie koszta budowy, nie mogą się kwalifikować do przyjęcia. Podpisani technicy są zatem zdania, aby stosownie do życzeń stron interesowanych tylko powyżej wskazane projekta i zmiany pomiędzy Wilczą i Hurkiem wreszcie i pod Wyszatyczami, ponownie były zbadane i obliczone, następnie aby dla uzupełnienia regulacyi rzeki pod Sośnicą, Baryczem i Składem Solnym oznaczone linje regulacyjne podciągnąć bliższym technicznym studyom.

Na tem protokół zakończono i podpisano. D. u. s.

(podpisano) **Wawra.** (podpisano) **G. Reutt.**

(podpisano) **A. Möser.**

(podpisano) **Stanowski.** (podpisano) **J. A. Łuniewski.**

(podpisano) Wawra. (podpisano) (L. S.) Heun.

(podpisano) A. Höer.

(podpisano) Stanowski. (podpisano) J. A. Lautowski.

L. 1601/77.

Aleg. 13.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie regulacyi rzeki Brnia.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu dnia 25 maja 1875. r. wydał Wysoki Sejm w sprawie regulacyi rzeki Brnia, następującą uchwałę:

„1. Upoważnia się Wydział krajowy do przystąpienia do wykonania regulacyi Brnia jednorazowym datkiem 6.000 zł. jednakże tylko w takim razie, jeżeli c. k. Rząd na pokrycie ¼ części kosztów tej regulacyi udzieli subwencyi z funduszu państwa a strony interesowane zobowiążą się do pokrycia reszty kosztów;

2. W budżecie na rok 1876 zamieszcza się na powyższy cel kwotę 6.000 zł.“

O tej uchwale uwiadomił Wydział krajowy c. k. Namiestnictwo, upraszając je zarazem, ażeby chciało wyjednać u c. k. Ministerstwa rolnictwa żądaną subwencyę i zajęło się jak najrychlejszem przeprowadzeniem regulacyi zamierzonej.

Odezwą z dnia 9 listopada 1875 l. 49.804 zapytało c. k. Namiestnictwo Wydział krajowy, czy przyzwolona przez Wysoki Sejm subwencya 6.000 zł. tyczy się tylko regulacyi Starego Brnia, czy też regulacyi rzeki Brnia w ogóle.

W odpowiedzi na to zapytanie Wydział krajowy oznajmił c. k. Namiestnictwu w odezwie z dnia 26 listopada 1875 l. 27.700, iż jakkolwiek nie jest upoważniony do interpretacyi uchwały Wysokiego Sejmu, to jednak przyjęte bez dyskusyi dotyczące sprawozdanie komisyi sejmowej wskazuje, że Wysoki Sejm uchwalając warunkowo subwencyę na rzecz regulacyi rzeki Brnia, miał na względzie tylko te roboty regulacyjne przy pomienionej rzéce w powiecie Mieleckim, które Reprezentacya rzeczonego powiatu wszelkiemi siłami stara się doprowadzić do skutku i których projekt wypracował delegowany przez c. k. Namiestnictwo urzędnik techniczny, obliczając koszta na 94.051 zł. 34 ct. w. a.

Odnośnie do tego oznajmienia c. k. Namiestnictwo udzieliło Wydziałowi krajowemu
Alegat. odezwą z dnia 4. sierpnia 1876. r., l. 36.803 załączony odpis ·/. reskryptu z dnia 16. lipca 1876. r., l. 5.368, w którym J. E. pan Minister rolnictwa oświadcza się z gotowością wyjednania w drodze konstytucyjnej zasiłku z funduszu państwowego w sumie . . . . . 6.000 zł. na rzecz regulacyi Starego Brnia i jego dopływów, wszakże w takim tylko razie, jeżeli równy zasi-

łek udzielony zostanie z funduszu krajowego, koszta robót w zupełności będą zabezpieczone i strony interesowane rozpoczną regulacyę w przeciągu jednego roku.

C. k. Namiestnictwo komunikując wspomniany reskrypt, zapytało Wydział krajowy, czy nie byłby skłonnym do przedstawienia Wysokiemu Sejmowi wniosku o odpowiednią zmianę warunków, z jakiemi uchwaloną została subwencya z funduszu krajowego.

Wydział krajowy porozumiawszy się w tej sprawie z Wydziałem powiatowym Mieleckim i otrzymawszy w jego relacyi z dnia 23. września 1876 l. 1.409 zapewnienie, iż po potrąceniu subwencyi krajowej i państwowej razem w kwocie . . . . . 12.000 zł. „reszta kosztów zamierzonej regulacyi przez strony interesowane niewątpliwie złożoną będzie“, oznajmił c. k. Namiestnictwu w odezwie z dnia 4. października 1876 l. 25.094, iż żądany wniosek przedłoży Wysokiemu Sejmowi, a wyraziwszy przytem nadzieję, iż Wysoki Sejm raczy przychylić się do tego wniosku, upraszał równocześnie c. k. Namiestnictwo, ażeby wydało rozporządzenie celem zawiązania dotyczącej spółki wodnej, tak, iżby roboty mogły być jak najrychlej rozpoczęte.

W odpowiedzi na to uwiadomiło nas c. k. Namiestnictwo odezwami z dnia 10. stycznia i 10. marca r. b. l. 60.323/1876 i 11.897/1877, iż wedle przedłożonego statutu spółki wodnej dla regulacyi Starego Brnia z dopływami, dotyczące roboty mają być rozpoczęte dnia 15. marca b. r. i że pan Minister rolnictwa asygnował już na ten cel sumę 2.000 zł. w. a. tytułem pierwszej raty subwencyjnej.

Zważywszy, że regulacya rzeki Starego Brnia i jej dopływów ma na celu zabezpieczenie od zalewów przestrzeni wynoszącej 17.965 morgów i 412 s. kw., i że po wykonaniu robót melioracyjnych czysty dochód z tego obszaru, oszacowany obecnie na sumę . 75.281 zł. 50 ct. w. a. podniesie się o kwotę . . . . . 32.510 zł. 3 ct.

Zważywszy, iż w miarę zwiększonego dochodu z ulepszonych gruntów podniosą się także dodatki do podatków, uchwalane corocznie na potrzeby krajowe.

Zważywszy nakoniec, że celem warunków zawartych w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 25. maja 1875. r. było zabezpieczenie całkowite kosztów regulacyi rzeki Starego Brnia i jego dopływów i że bez większego obciążenia skarbu krajowego cel ten osiągnięty zostanie, jeżeli strony interesowane pokryją resztę kosztów.

Wydział krajowy uprasza. Wysoki Sejm raczy powziąć następującą uchwałę:

„Sejm krajowy odstępuje od warunku, zawartego w uchwale sejmowej z dnia 25. maja 1875. r., wedle którego $^1/_4$ część kosztów regulacyi Starego Brnia i jego dopływów miała być pokrytą ze skarbu państwa i żąda natomiast, ażeby po potrąceniu subwencyi krajowej w sumie 6.000 zł. i państwowej w sumie 6.000 zł. razem przeto w sumie 12.000 zł. w. a., reszta kosztów zamierzonej regulacyi pokrytą została przez strony bezpośrednio interesowane“.

We Lwowie dnia 27. marca 1877.

Przewodniczący:
Oktaw Pietruski w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:
Władysław hr. Badeni w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Alegat *do L. W. kr. 1.601/1877.*

Copia. Vom k. k. Ackerbau-Ministerium vom 16. Juli 1876 Zl. 5.368 an die k. k. Statthalterei in Lemberg.

In Erledigung des Berichtes vom 1. Mai 1876 Zl. 20.258 wird der k. k. Statthalterei unter Rückschluss der Beilagen, Folgendes eröffnet: Aus dem, dem ho. Erlasse vom 3. Juli 1876 Zl. 1.616 angeschlossenem Projekte, betreffend die Regulirung des Breń stary Baches sammt Nebengewässern, dann die Ableitung des Wiśnia Baches, geht hervor, dass es sich hiebei um die Sicherung einer Grund-Area im Flächengehalte von 17.965 Joch, 412 Quadr. Klftr. gegen weitere Ueberschwemmungen mit dem präliminirten Kostenaufwande von 94.051 fl. 35 kr. handelt, ferner, dass in Folge der Durchführung dieser Meliorationsarbeit sich der gegenwärtig auf 75.281 fl. 50 kr. geschätzte Reinertrag der fraglichen Area um den Betrag von 32.510 fl. 3 kr. erhöhen würde.

Gegenüber dieser namhaften Werterhöhung des Grundkapitals erscheint der anzulegende Meliorationsfond, der sich auf nur 5 fl. 24 kr. pr. Joch berechnet, als ein so minimaler, dass die Bestreitung des Aufwandes füglich den Betheiligten überlassen bleiben könnte.

Ich finde mich indessen dennoch bestimmt zur Förderung des Unternehmens eine Beihilfe von 6.000 fl. für den Fall der verfassungsmässigen Genehmigung meiner Präliminar-Anträge unter der Bedingung zu bewilligen, dass aus Landesmitteln ein Betrag in gleicher Höhe gegeben wird, dass die Durchführung der Arbeiten vollkommen gesichert erscheine, und dass mit der Inangriffnahme derselben binnen Jahresfrist begonnen werde.

Eine Flüssigmachung des Betrages wird in drei gleichen Raten erfolgen u. z. die erste, nach Vollendung des ersten, die zweite nach Vollendung des zweiten und die letzte Rate nach Beendigung und erfolgter Collaudirung des letzten Drittels der Arbeiten.

Hiernach ist das Erforderliche zu veranlassen, und sehe ich einem weiteren Berichte in dieser Angelegenheit unter gleichzeitiger Vorlage der Genossenschafts-Statuten, bis längstens Ende Oktober 1876 entgegen. D. u. s.

L. W. kr. 5854/77.

Aleg. 19.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie uregulowania stosunku prawnego między Galicyą a Węgrami co do własności i spólnej na przyszłość administracyi mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzicą.

Wysoki Sejmie!

W sprawie uregulowania stosunku prawnego między Galicyą a Węgrami co do własności i spólnej na przyszłość administracyi mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzicą, łączącego galicyjską drogę krajową Tarnów - Sącz - Niedzica z węgierskim gościńcem krajowym Poprad - Bela - Niedzica, powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 17. Października 1871 r. następującą uchwałę:

„1) Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uznaje, iż „fundusz krajowy w połowie do budowy mostu pogranicznego na Dunajcu pod Niedzicą przyczynić „się winien.

„2) Sejm upoważnia Wydział krajowy do traktowania z władzami węgierskiemi tak co do „cofnięcia żądanego zwrotu kwoty 7245 złr., jakoteż co do umorzenia zaległości w kwocie 4571 złr. „41 cnt. w. a., oraz co do budowy mostu nowego.“

W wykonaniu tej uchwały Wydział krajowy odniósł się odezwą z dnia 24. Października 1871 l. 14556 do król. węgierskiego Ministerstwa robót publicznych i komunikacyi z oznajmieniem, iż fundusz krajowy galicyjski ponosić będzie w połowie koszta mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzicą i że Wydział krajowy upoważniony został do cofnięcia żądania zwrotu sumy 7.245 złr. w. a. wyłożonej w czasie rządowej administracyi z galicyjskiego funduszu krajowego na postawienie mostu w latach 1859 - 1862 zbudowanego a w 1865 r. spalonego. Równocześnie rozpoczął Wydział krajowy z rzeczonem Ministerstwem rokowania tak co do umorzenia zaległości w sumie 4571 złr. 41 ct. w. a., roszczonej przez władze węgierskie z tytułu robót dodatkowych przy budowie mostu wyżej oznaczonego, jak i co do ustalenia kwoty przypadającej na galicyjski fundusz krajowy z tytułu budowy mostu nowego, oraz względem ułożenia warunków przyszłej administracyi spólnej, żądając przytem obrachunku z dochodów mytniczych, pobieranych dotąd wyłącznie przez władze węgierskie.

Odezwami z dnia 27. Grudnia 1873 l. 19172/871 i 6. Marca 1874 l. 2340 oznajmiło król. węgierskie Ministerium robót publicznych i komunikacyi Wydziałowi krajowemu, iż galicyjski fundusz krajowy obowiązany jest zapłacić węgierskiemu funduszowi drogowemu:

a)	**resztę** połowy kosztów budowy mostu w 1865 r. spalonego w sumie	4347 złr.	40¼ ct.
b)	połowę kosztów budowy mostu zbudowanego w. 1871 r. w sumie	7773 „	47½ „
	Razem . .	12120 złr.	88¼ ct.

W odpowiedzi na to żądanie Wydział krajowy oświadczył król. węgierskiemu Ministerstwu pismem z dnia 22. Kwietnia 1874 l. 4217, iż jakkolwiek Wysoki Sejm krajowy uchwałą z dnia 17. Października 1871 r. zgodził się w zasadzie na zwrot połowy kosztów mostu stanowiącego spólną własność Galicyi i Węgier, jednak przedewszystkiem muszą być wyrównane zachodzące w rachunku różnice a przed uiszczeniem sumy przypadającej z funduszu krajowego galicyjskiego na rzecz węgierskiego funduszu drogowego musi być określony wzajemny stosunek prawny co do spólnej na przyszłość administracyi tego mostu i dotyczących dochodów mytniczych.

Dla uzyskania dokładnej podstawy do ostatecznego załatwienia sprawy zaproponował Wydział krajowy wysłanie na miejsce komisyi złożonej z delegatów galicyjskich i węgierskich.

Ministerstwo węgierskie zgodziło się na tę propozycyę i rzeczona komisya lokalna odbyła się po raz pierwszy dnia 26. Sierpnia 1874 r.

Gdy jednak nieprzyszło wtedy do porozumienia z powodu, iż delegaci węgierscy nie byli w stanie przedłożyc wszystkich potrzebnych akt i dokumentów, delegowaną być musiała powtórna komisya, która zebrawszy się dnia 20. Czerwca 1876 r. w Niedzicy, dopełniła poruczonego jej zadania, sprostowawszy na podstawie przedłożonych akt i dokumentów rachunki tyczące się budowy mostu spalonego w 1865 r. jakotéż mostu nowego i określiwszy wzajemne Galicyi i Węgier prawa i obowiązki w protokolarnej ugodzie zawartej z zastrzeżeniem ratyfikacyi tak ze strony król. węgierskiego Ministerstwa jak i galicyjskiej Reprezentacyi krajowej.

Główne pozycye dokonanego obrachunku są następujące:

A. Wydatki spólne:

1) Koszta mostu w latach 1859 — 1862 zbudowanego, w 1865 r. spalonego oraz domku mytniczego	26.692 zł. 74½ ct.
2) Koszta budowy mostu nowego	15.546 „ 95 „
Razem	42.239 zł. 69½ ct.

B. Dochody spólne:

1) Z dochodów mytnicznych po koniec Czerwca 1876 r. po potrąceniu kosztów konserwacyjnych	6.905 zł. 77 ct.
2) Ze sprzedaży materyałów	420 zł. 20 ct.
Razem	7.325 zł. 97 ct.

Po potrąceniu powyższego dochodu od wydatku całego czyni spólny wydatek . . . . . 34.913 zł. 72½ ct.
z którego przypada na galicyjski fundusz krajowy połowa t. j. . . 17.456 „ 86¼ „

Ponieważ zaś na rachunek tej należytości wypłaciły rządowe władze galicyjskie . . . . . 7.248 złr. 96½ ct.
przeto galicyjski fundusz krajowy obowiązany byłby do zwrotu reszty t. j. sumy 10.207 złr. 89¾ ct.
w której mieści się już połowa kwoty . . . . . 3709 złr. 66 ct.
w. a. wydanej przez władze węgierskie na roboty **dodatkowe** bez wiadomości galicyjskich władz rządowych wykonane i wymagającej zatem dodatkowego przyzwolenia ze strony galicyjskiej Reprezentacyi krajowej.

Delegaci galicyjscy uznając w zasadzie słuszność dodatkowego przyjęcia kwoty wydanej na roboty potrzebne, zażądali z swej strony, ażeby węgierski fundusz drogowy zwrócił **połowę** wartości mostu powodziowego, przytykającego do głównego mostu w Niedzicy po stronie galicyjskiej, zbudowanego wyłącznie kosztem galicyjskiego funduszu krajowego i ocenionego przez komisyę na podstawie analizy cen dzisiejszych, na sumę . . . . . 1.796 złr. 36 ct. w. a.

Delegaci węgierscy przyznając słuszność temu żądaniu oświadczyli się z gotowością poparcia go w Ministerstwie węgierskiem z warunkiem, jeżeli stanie się zadość ich również słusznemu żądaniu dodatkowego przyjęcia **połowy** wyżej wspomnianej i na roboty dodatkowe rzeczywiście wydanej sumy . . . . . 3.709 złr. 66 ct.

Pismem z dnia 31. Października 1876 l. 10691 oznajmiło król. węgierskie Ministerium robót publicznych i komunikacyi Wydziałowi krajowemu, iż z swej strony zgadza się na obrachunek komisyonalnie dokonany, wedle którego galicyjski fundusz krajowy obowiązany jest zwrócić węgierskiemu funduszowi krajowemu po potrąceniu od sumy . . . . . 10.207 złr. 89 3/4 cnt.
połowy wartości mostu powodziowego przyjętej na fundusz drogowy węgierski
i sprostowanej na kwotę . . . . . 886 złr. 15 1/2 cnt.
sumę . . . . 9.321 złr. 74 1/4 cnt.

t. j. mniej o kwotę 2799 złr. 14 ct. aniżeli pierwotnie żądano.

*/. Również zgodziło się król. węgierskie Ministerstwo na ugodę objętą załączonym protokołem */. spisanym w celu określenia wzajemnego stosunku prawnego i sposobu wykonywania przyszłej administracyi mostu głównego i powodziowego oraz domku mytniczego w Niedzicy, mających stanowić po zapłaceniu wyżej oznaczonej sumy spólną własność Galicyi i Węgier, przyczem nadmieniło, iż przez „fundusz drogowy węgierski“, o którym ugoda wspomina, należy rozumieć **„fundusz budowy dróg w komitacie Spiskim“.**

Wydział krajowy dopełniwszy polecenia Wysokiego Sejmu z dnia 17. Października 1871., uprasza na podstawie powyższego wywodu, Wysoki Sejm raczy powziąść następującą uchwałę:

„Sejm krajowy zatwierdza ugodę protokolarną zawartą w dniach 22. i 23. Czerwca 1876 r. „w sprawie uregulowania stosunku prawnego między Królestwem Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem „Księstwem Krakowskiem a Węgrami co do własności i spólnej na przyszłość administracyi mostu „granicznego na Dunajcu pod Niedzicą — tak głównego jak i powodziowego — oraz należącego doń „domku mytniczego i przeznacza w budżecie krajowym na rok 1878 sumę . . . . 9322 złr. w. a. na „zapłacenie należytości przypadającej węgierskiemu funduszowi budowy dróg w komitecie Spiskim.“

We Lwowie dnia 11. Maja 1877.

Przewodniczący:
Oktaw Pietruski,
Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:
Władysław hr. Badeni,
Członek Wydziału krajowego.

Z drukarni **A. Waydowicz** (przedtem M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Rednarskiego.

Alegat do L. W. kr. 5854/77.

Protocoll

aufgenommen im Schlosse Nedecz, Zipser Comitat, am 23. Juni 1876 im Auftrage des h. königlichen ungarischen Ministeriums vom Monate April l. J. Z. 19609/1875 und mit Beistimmung des h. galizischen Landesausschusses vom 17. Mai 1876 Z. 10601.

Gegenwärtige:

Von Seite Galiziens:
Marcell Ritter v. **Drohojowski,**
Gutsbesitzer, als Praeses.
Dr. Wenzeslaus Niedzielski.
Landesausschuss-Concipist.

Von Seite Ungarns:
Franz Lejtényi,
k. ung. Landesbau-Inspektor als Praeses der Commission.
Gustav Scholz,
Zipser Comitats-Ober-Ingenieur.
Thomas Cornides,
Bezirks-Stuhlrichter.

Gegenstand

Ist die Feststellung des Rechtsverhältnisses in Angelegenheit des gemeinschaftlichen Eigenthums und der Modalitäten der zukünftigen gemeinschaftlichen Verwaltung und Erhaltung der Dunajecer Grenzbrücke bei Nedecz und des dazu gehörigen Mauthhauses.

Nach gepflogener gegenseitiger Besprechung und Würdigung der beiderseitigen Anträge einigten sich die Commissionsmitglieder der beiden Länder in nachstehenden Bestimmungen, welche sie dem h. k. ung. Communicatios-Ministerium, sowie dem h. galizischen Landesausschusse zur Annahme und endgiltigen Ratification empfehlen.

1. Die an der Grenze Galiziens und Ungarns am Dunajec zwischen den Ortschaften Czorsztyn und Nedecz bestehende und zur Verbindung der galizischen Landesstrasse Zakluczyn-(Tarnów)-Sandec-Nedecz, und der ungarischen Landesstrasse Poprad-Béla-Nedecz dienende 89·112 Meter lange Kunstbrücke mit der auf dem galizischen Territorium befindlichen 16·825 Meter langen Inundations-Brücke sammt allem Zugehör und dem auf dem ungarischen Territorium befindlichen Mauthhause

bilden ein gemeinschaftliches Eigenthum des Landesfondes des Königreiches Galizien und Lodomerien mit dem Grossherzogthume Krakau und des betreffenden Strassenfondes des Königreiches Ungarn.

2. Jeder der genannten Fonde bezieht die Hälfte der aus der bestehenden Brückenmauth, dem Verkaufe der unnützen Materialien, des Entschädigungs-Geldern und der aus anderen diesbezüglichen Quellen herrührenden Einkünfte und bestreitet die Hälfte der zur Erhaltung der Haupt- und Inundations-Brücke sowie des Mauthhauses nothwendigen Ausgaben.

3. Sollten die obengenannten Objekte zu Grunde gerichtet oder zum Verkehr untauglich werden, dann bilden die zurückgebliebenen Materialien und ebenso das Mauthhaus gleichfalls ein gemeinschaftliches Eigenthum des galizischen Landesfondes und des ungarischen Strassenfondes bei gleichen Rechten und Pflichten zur Erhaltung des Verkehrs über den Fluss Dunajec zwischen den Ortschaften Czorsztyn und Nedecz.

4. Im Falle der Zerstörung der Kunstbrücke wird der Verkehr mittelst einer Ueberfahrtsplätte oder einer Nothbrücke so lange erhalten werden, bis eine neue, zwischen den beiden Ländern abzuschliessende Vereinbarung festgesetzt haben wird, ob und auf welche Weise die Brücke wieder erbaut oder durch eine Ueberfuhr ersetzt werden soll.

5. Wenn eine Vereinbarung hinsichtlich der Wiedererbauung der Kunstbrücke nicht zu Stande kommt, dann soll der Verkehr über den Fluss Dunajec, zwischen Czorsztyn und Nedecz auf gemeinschaftliche Kosten des galizischen Landesfondes und des betreffenden ungarischen Strassenfondes erhalten werden.

6. Das Mautherträgniss, ebenso die zur Erhaltung der Ueberfahrtsplätte, der nöthigen Auffahrten und des Mauthhauses nothwendigen Ausgaben, fallen zu gleichen Theilen den beiden Fonden zu.

7. Die Administration des Verkehrsobjectes, des Mauthhauses, ebenso der Mautheinkünfte üben die den galizischen Landesfond und den ungarischen Strassenfond verwaltenden Behörden gemeinschaftlich durch ihre Bevollmächtigten und vor Uebernahme der Administration namhaft zu machenden Organe aus. Diese Administration wird abwechselnd durch je drei Jahre, einmal durch die galizische und das andere mal durch die ungarische Behörde besorgt werden. Die jeweilige dreijährige Verwaltungs-Periode hat immer am 1. Juli zu beginnen und am 30. Juni zu enden.

Jede der beiden verwaltenden Behörden übt die übernommene Admistration in der ihr zufallenden dreijährigen Verwaltungs-Periode selbstständig aus und wendet sich an die andere Behörde respective an das von derselben bestellte Organ nur dann, wenn sie es für nöthig erachtet oder in den in der gegenwärtigen Vereinbarung vorausgesehenen Fällen.

8. Jeder der beiden Verwaltungsbehörden steht in der dreijährigen Verwaltungs-Periode der anderen Behörde das Recht der Controlle zu. Namentlich soll die von dem administrirenden Theile vorzunehmende Verpachtung der Mauth-Einkünfte unter Zuziehung des Vertreters des anderen Theiles stattfinden.

9. Die administrirende Behörde bezieht in ihrer Verwaltungs-Periode allein oder durch ihre Organe sowohl die Mauth- als auch alle anderen Einkünfte. zugleich beaufsichtigt sie und erhält die in der gegenwärtigen Vereinbarung genannten Verkehrs-Objecte und das Mauthhaus auf entsprechende Weise. Der administrirenden Behörde steht jedoch nur das Recht zu, die Mautheinkünfte während ihrer Verwaltungs-Periode zu verpachten, es sei denn, dass die andere Parthei sich mit einer längeren Pachtzeit einverstanden erklärt, im welchem Falle sie dann zur Erfüllung der Bedingungen des in ihrer Vertretung abgeschlossenen Pachtvertrages verpflichtet ist. Nach je sechs Jahren d. i. nach Verlauf von zwei Verwaltungs-Parioden muss an Ort und Stelle eine gemeinschaftliche Abrechnung aus Anlass der gemeinschaftlichen Administration behufs Ausgleichung und Befriedigung der gegenseitigen Ansprüche erfolgen.

Alle Rechnungen müssen mittelst Belegen nachgewiesen sein. Keiner der beiden Behörden steht das Recht zu, die Verwaltungs- oder die Kommissions-Kosten zu verrechnen.

10. Jede der beiden Behörden bezieht alle diessbezüglichen Einkünfte während ihrer Verwaltungs-Periode auf gemeinschaftliche Rechnung und hat zugleich das Recht und die Pflicht, alle zur unmit-

telbaren Beaufsichtigung und zur Erhaltung der Verkehrs-Objecte und ebenso des Mauthhauses nothwendigen, jeweiligen Reparaturen bis zur Höhe von 300 fl. ohne vorhergehende Verständigung der anderen Behörde zu veranlassen und auf gemeinschaftliche Rechnung zu stellen. Ausnahmsweise steht in unvorhergesehenen, keinen Aufschub leidenden Fällen, bei Gefährdung des Objectes oder Unterbrechung des Verkehrs der administrirenden Behörde das Recht zu, auf gemeinschaftliche Rechnung zur Bestreitung der nothwendigen unaufschiebbaren Herstellung einen Vorschuss bis zum Betrage von 1000 Guld. ö. W. auf gemeinschaftliche Rechnung zu verwenden, respective im Sinne des Punktes 2 der gegenwärtigen Vereinbarung für die Communication Sorge zu tragen, wovon jedoch der andere Theil gleichzeitig zu benachrichtigen ist.

Alle voraussichtlichen ordentlichen Reparaturen, Umstaltungen und Bauten hingegen, deren Ausführung mehr als 300 fl. in Anspruch nehmen würden, können durch die administrirende Behörde nur im Einverständnisse mit der anderen Verwaltungs-Behörde bewerkstelligt werden.

11. Jede administrirende Behörde ist verpflichtet, in ihrer Verwaltungs-Periode die im 1. Punkte der gegenwärtigen Vereinbarung näher bezeichnete Kunstbrücke im entsprechenden Werth und auf eine über ihre Verwaltungs-Periode drei Monate hinauslaufende Zeit, mit Berücksichtigung des Termines der von der anderen Behörde besorgten Assecuranz-Gesellschaft, gegen die Gefahr des Feuers zu versichern und die ausbezahlte Praemie zu verrechnen. Den durch die Vernachlässigung der Versicherung erfolgten Schaden trägt der daran schuldige administrirende Theil.

12. Die oben bezeichnete gemeinschafliche Verwaltung tritt ins Leben erst nach erfolgter Auszahlung des dem ungarischen Strassenfonde vom galizischen Landesfonde gebührenden und endgiltig fest zu stellenden Betrages an dem darauffolgengen 1. Juli. Jedoch ist die nächste Mauthverpachtung, welche auf den 15. Februar 1877 fällt, unter Zuziehung eines Vertreters des galizischen Landesfondes vorzunehmen im Falle der Ratification der gegenwärtigen Vereinbarung.

Weil bisher die Verwaltung der Dunajecer Grenzbrücke und der diessbezüglichen Mauthcinkünfte die ungarischen Behörden besorgt haben, so wird in der ersten neuen dreijährigen Verwaltungs-Periode der Landesausschuss des Königreiches Galizien und Lodomerien mit dem Grossherzogthume Krakau die Administration in Vertretung des galizischen Landesfondes ausüben. Zu diesem Zwecke wird die diessbezügliche ungarische Behörde — an dem der neuen Verwaltungs-Periode vorangehenden 30. Juni dem galizischen Landesausschusse und respective dem von ihm delegirten Organe, die Kunstbrücke am Flusse Dunajec in Nedecz sammt allem Zugehör und dem auf ungarischem Boden befindlichen Mauthhause sammt den diessbezüglichen Acten inventarisch — auf die Zeit der dreijährigen Verwaltungs-Periode übergeben. — Auf dieselbe Weise wird nach Ablauf jeder dreijährigen Verwaltungs-Periode die Verwaltung jener Behörde übergeben werden, auf welche im Sinne der abgeschlossenen Vereinbarung die Reihe kommen wird.

13. Alle Streitigkeiten, welche aus Anlass des gemeinschaftlichen Eigenthums und der gemeinschaftlichen Verwaltung entstehen könnten, entscheidet das jeweilige competente Gericht des geklagten Theiles.

14. Durch die gegenwärtige Vereinbarung, insoferne dieselbe die Erhaltung der Grenzbrücke am Flusse Dunajec bei Nedecz betrifft, erachten sich die beiden Parteien nur so lange verpflichtet, bis die jetzt bestehende Kunstbrücke nicht derart zu Grunde gerichtet sein wird, dass die Nothwendigkeit der Wiedererbauung derselben eintritt.

15. Die eingeführte Brückenmauthgebühr wird auch künftighin nach folgendem jetzt bestehenden Tarif eingehoben werden:

	a) von jedem Stück eingespannten Zugvieh	6 kr. ö. w.
	b) von „ „ nicht eingespannten Zugvieh, von getriebenem schweren Vieh und von Reitpferden	4 kr. ö. w.
und	*c)* von jedem Stück getriebenen leichten Vieh	1 kr. ö. w.

16. Wenn die Brücke, von welcher die Mauthgebühr entrichtet wird, durch eine Uiberfuhr ersetzt werden müsste, so wird von einer solchen Uiberfuhr nicht die Uiberfuhrs-sondern die Brückenmauthgebühr nach dem obigen Tarifsatze erhoben werden. — Hierauf wurde das Protocoll geschlossen und beiderseitig gefertigt.

Schloss Nedecz am 23. Juni 1876.

Von Seite Galiziens:
Marceli Drohojowski m. p.
Delegirter des Landesausschusses.
Dr. Wacław Niedzielski m. p.
Landesausschuss-Concipist.

Von Seite Ungarns:
Franz Lejtényi m. p.
k. ung. Landesbauinspector als Praeses der Commission.
Gustav Scholz m. p.
Comitats-Ober-Ingenieur.
Thomas Cornides m. p.
Stuhlrichter.

Druck von A. Waydowicz (vormals M. F. Poremba) 1877.

L. W. kr. 10.071/1877.

Aleg. 20.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie kierunku drogi krajowej Rzeszowsko-Nadbrzeziańskiej na przestrzeni między Nienadówką a Rzeszowem.

Wysoki Sejmie!

Wysoki Sejm postanawiając uchwałą z dnia 4. kwietnia 1876 r., że droga krajowa z Niska do Rzeszowa ma być budowaną w kierunku na Sokołów, polecił równocześnie Wydziałowi krajowemu, ażeby wykonywał budowę tej drogi wyłącznie na przestrzeni między Niskiem a Nienadówką, co się zaś tyczy dalszej jej części między Nienadówką a Rzeszowem, przełożył Wysokiemu Sejmowi kosztorys budowy drogi na Stobiernę i Jasionkę do Rzeszowa a to celem porównania tego kierunku z kierunkiem na Głogów, przyjętym w ustawie krajowej z dnia 9. kwietnia 1875. r., uznającej drogę Rzeszowsko-Nadbrzeziańską za drogę krajową.

W wykonaniu tego polecenia zarządził Wydział krajowy budowę rzeczonej drogi także na przestrzeni między Niskiem a Nienadówką, co się zaś tyczy kierunku jej dalszego na przestrzeni między Nienadówką a Rzeszowem przekłada następujące sprawozdanie:

Droga z Nienadówki na Stobiernę i Jasionkę

do Rzeszowa idzie w kierunku istniejącej drogi gminnej, po części doliną rzeki Wisłoka.

Długość tej linii wynosi około 18 kilometrów, a koszta jej budowy, po wyłączeniu kosztów wywłaszczenia gruntów, które poniesie powiat Rzeszowski, przedstawiają się jak następuje:

1.	Roboty ziemne	14.000 złr.
2.	Roboty pokładowe	54.000 „
3.	Roboty budowlane	10.000 „
4.	Roboty nadzwyczajne i nieprzewidziane	2.000 „
	Razem .	80.000 złr.

Droga z Nienadówki na Głogów

do Rzeszowa dzieli się na dwie części:

a) część niezbudowaną na przestrzeni między Nienadówką a Głogowem w długości 11 kilm.

b) część zbudowaną, lecz wymagającą poniekąd rekonstrukcyi, na przestrzeni między Głogowem a Rrzeszowem w długości . . . . . 11½ „

Koszta budowy i rekonstrukcyi drogi w tym kierunku byłyby następujące:

I. Budowa drogi między Nienadówką a Głogowem:

1.	Wywłaszczenie gruntów i szutrowisk oraz roboty ziemne . .	16.200	złr.
2.	Roboty pokładowe	37.400	„
3.	Roboty budowlane i pomniejsze	2.400	„
4.	Roboty nadzwyczajne i nieprzewidziane	2.000	„
		58.000	złr.

II. Rekonstrukcya istniejącej drogi powiatowej

z Głogowa do Rzeszowa	11.000	złr.
Razem	69.000	złr.

Po zestawieniu kosztów obu kierunków drogi między Nienadówką a Rzeszowem okazuje się, że koszta budowy w kierunku na Stobiernę i Jasionkę są wyższe od kosztów budowy w kierunku na Głogów o 11.000 złr., od której to sumy należy jednak potrącić datki dobrowolne przyrzeczone wyłącznie na rzecz pierwszego kierunku a mianowicie: **w materyałach** ofiarowanych przez właściciela obszaru dworskiego w Jasionce w wartości . . . . . 600 złr.
i właściciela obszaru dworskiego w Zaczerniu, w wartości . . . . 300 „
oraz **w robociźnie** ofiarowanej przez gminę Ruska Wieś i ocenionej na . . 50 „
Razem w sumie . 950 złr.
tak, że przewyżka kosztów budowy drogi w kierunku na Stobiernę i Jasionkę wynosi 10.050 zł.

Okoliczność, że budowa drogi w tym kierunku jest kosztowniejszą, była powodem, iż budżetowa komisya Sejmowa w sprawozdaniu swem z dnia 11. października 1874. l, 388/S. dała pierwszeństwo kierunkowi na Głogów, który też został przyjęty w Wysokiej Izbie jedynie ze względów skarbowych.

Atoli bliższe zbadanie sprawy wykazuje, iż nawet dla skarbu kraju przyjęcie kierunku Głogowskiego nie jest bezwzględnie korzystnem, albowiem koszta konserwacyi drogi w tym kierunku, wynoszącym 22½ kilometrów, będą większe od kosztów utrzymania drogi w kierunku na Stobiernę i Jasionkę, mającym tylko około 18 kilometrów długości i idącym w znacznej części wzdłuż rzeki Wisłoka w pobliżu niewyczerpalnych szutrowisk rzecznych.

Licząc, że do konserwacyi jednego kilometru drogi potrzeba będzie w przecięciu 80 m. s. szutru rocznie i przyjmując cenę jednego metra sześć. szutru z rozścieleniem dla kierunku na Głogów w przecięciu najmniej 3 złr. a dla kierunku na Stobiernę po 2 złr. 50 ct., wyniosą koszta utrzymania drogi Nienadówka-**Głogów**-Rzeszów . . . . . 5.400 złr.
drogi zaś Nienadówka-**Stobierna**-Rzeszów . . . . . 3.600 „
Zatem na pierwszej więcej o . . . . . 1.800 „

Nadto na tej drodze, jako dłuższej potrzeba utrzymywać **o jednego** drożnika więcej, co z płacą i narzędziami kosztować będzie rocznie . . . 150 złr.

A dodawszy do tego koszt utrzymania rowów, mostów itd., wynoszący rocznie przynajmniej . . . . . 50 złr.
otrzymamy przewyżkę kosztów utrzymania rocznego drogi na Głogów wiodącej najmniej w sumie . . . . . 2.000 złr.

Z tego wynika, że po **pięciu** latach koszta budowy i utrzymania obu powyższych kierunków zrównoważą się zupełnie, w dalszych zaś latach traciłby fundusz krajowy na utrzymanie kierunku Głogowskiego rocznie po . . . . . 2.000 złr.

A strata ta doszłaby do znacznie większych rozmiarów **po wyczerpaniu ziemnych szutrowisk** znajdujących się w pobliżu kierunku Głogowskiego, dla którego z czasem wedle obliczeń naszych 1. m. s. kamienia z dalszych stron dostawionego, mógłby dosięgnąć ceny znacznie wyższej, **podczas**

gdy szutrowiska rzeczne zaopatrujące drogę w kierunku na Stobiernę i Jasionkę nigdy się niewyczerpią.

Do powyższych dodać należy jeszcze następujące względy publiczne, przemawiające za kierunkiem na Stobiernę i Jasionkę. Kierunek ten jest o $4^1/_2$ kilometrów krótszy od kierunku Głogowskiego, co przy znacznym ruchu na linii pierwszej, po której teraz przejeżdża rocznie około 25.000 fur parokonnych, jest nietylko wielką dogodnością dla używających tej drogi, lecz reprezentuje także znaczną oszczędność na kosztach przewozu, stanowiącą właśnie część tego zysku, który kraj cały odnosi z dróg kosztem swym utrzymywanych.

Nadto kierunek krótszy wiedzie przez liczne i ludne wsie jak np. Stobiernę, Jasionkę, Nową wieś i Trzebowisko, mające razem 4.200 mieszkańców, podczas gdy kierunek dłuższy **dotyka** tylko jednej wsi: Wysokiej, liczącej 1.730 osady.

Na podstawie powyższego wywodu Wydział krajowy uprasza:

Wysoki Sejm raczy dla drogi krajowej Rzeszowsko-Nadbrzeziańskiej, na przestrzeni między Nienadówką a Rzeszowem, zamiast kierunku na Głogów, przyjąć kierunek na Jasionkę i Stobiernę ./. i uchwalić w tym celu załączony ./. projekt ustawy.

We Lwowie dnia 25. maja 1877.

Przewodniczący:
Oktaw Pietruski m. p.
Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:
Władysław hr. Badeni m. p.
Członek Wydziału krajowego.

Allegat do L. W. kr. 10.071/77.

Projekt.

Ustawa

z dnia ..... dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca kierunek drogi krajowej Rzeszowsko - Nadbrzezianskiej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawiam co następuje:

Art. I.

Kierunek drogi krajowej Rzeszowsko - Nadbrzezianskiej, oznaczony w ustawie krajowej z dnia 9. kwietnia 1875 r. Dz. U. kr. Nr. 34., zmienia się w ten sposób, że droga rzeczona ma prowadzić z Rzeszowa do Niska nie na Głogów, lecz na Jasionkę i Stobiernę.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

Z drukarni krajowej A. Waydowicz (przedtem M. F. Poremby).

L. W.20246/ 76.

Nr. 21.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego, w przedmiocie zaprowadzenia osobnego Conta wydatków na pawilon obłąkanych w księdze budowy szpitala św. Łazarza w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 25. kwietnia 1876 powziął wysoki Sejm uchwałę treści następującej:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w założonej księdze budowy szpitala św. Łazarza prowadził osobne konto wydatków na oddział obłąkanych.“

O wypełnieniu tego polecenia, składa Wydział krajowy następujące sprawozdanie:

Wydatki na budowę szpitala św. Łazarza ponoszone, dzielą się na dwie kategorye, mianowicie:

a) wydatki na rzeczywistą budowę,

b) wydatki na wypracowanie planów i inne roboty wstępne, tudzież na zarząd budowy.

Wydatki pierwszego rodzaju dają się łatwo rozdzielić na podstawie szczegółowych rachunków budowy. Otworzone conto dla pawilonu obłąkanych wypełnia się w miarę, jak te rachunki szczegółowe przez komitet budowy Wydziałowi krajowemu są przedkładane.

Co się jednak tyczy wydatków wspólnych dla całej budowy, mianowicie kosztów zarządu, wypracowania planów i t. p., te mogą być rozdzielone między pawilon obłąkanych i resztę budynku tylko na podstawie pewnego uzasadnionego stosunku.

Obecnie podział taki możnaby uczynić według stosunku sum kosztorysowych. Kosztorys budowy pawilonu obłąkanych wynosi 88.733 złt. 29 ct. kosztorys innych pawilonów 187.764 złt. 91 ct. Stosunkowo więc do tych sum możnaby z niejakiem uzasadnieniem rozdzielić kwotę wspólnych wydatków na jedną i drugą budowę.

Wydział krajowy sądzi jednak, że rozdział taki, jakkolwiek uzasadniony, zupełnie sprawiedliwym byćby nie mógł. Mimo usilnego starania, ażeby trzymać się ściśle tak zatwierdzonych planów jak sum kosztorysowych, zdarzyć się może nieraz potrzeba zmian i zdarza się rzeczywiście. Choćby

nawet ogólna suma kosztorysów nie została zmienioną, jest prawie rzeczą niewątpliwą, że kosztorysy szczegółowe niejednej ulegną zmianie, że z ukończeniem budowy, czy to kosztorys pawilonu obłąkanych, czy któregokolwiek innego, wykaże zmianę in plus vel minus, skutkiem czego przyjęty z góry do rozdziału wspólnych wydatków dzielnik okazałby się niesprawiedliwym.

Chcąc tego uniknąć, postanowił Wydział krajowy rozdział wydatków wspólnych na pawilon obłąkanych i resztę budowy wstrzymać aż do zupełnego ukończenia budowy, co prawdopodobnie już w przyszłym roku nastąpi. Wówczas sumy wydatków na jedną i drugą budowę wyłożonych, dadzą całkiem sprawiedliwą podstawę do rozdziału wydatków wspólnych.

Wydatki te, jak wiadomo, stanowią bardzo małą cząstkę ogólnej sumy budowy. Tymczasowy brak wyszczególnienia tej kwoty w rachunkach pawilonu obłąkanych niewielką stanowi różnicę. Z tego powodu sądzi Wydział krajowy, iż czyniąc wyżej wyszczególnione zarządzenia, wypełnił według rzeczywistej możności polecenie Wysokiego Sejmu z 25. kwietnia 1876 r. i uprasza:

Wysoki Sejm raczy niniejsze sprawozdanie przyjąć zatwierdzająco do wiadomości.

Lwów dnia 11. sierpnia 1876.

Oktaw Pietruski
Zastępca Marszałka krajowego.

Zygmunt Sawczyński.
Zastępca Członka Wydziału krajowego.

Z drukarni „Gaz. narod." J. Dobrzańskiego i K. Gromana.

L. 20.582.

Aleg. 22.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie rachunku z użycia częściowego sumy 45.000. złt. w. a. która początkowo na budowę nowego szpitala w Krakowie była przeznaczoną.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 25. Kwietnia 1876. r. powziął Wysoki Sejm uchwałę następującą:

„Sejm poleca Wydziałowi przedstawić na najbliższej sesyi sejmowej:

Rachunek z użycia częściowego sumy 45.000 złt. w. a. z funduszu krajowego, która początkowo przeznaczona na budowę nowego szpitala, została w znacznej części użytą na adaptacyę dawnego, wraz z odpowiedniemi wnioskami co do możliwego refundowania tego wydatku z funduszów szpitalnych.“

W załatwieniu tego polecenia składa Wydział krajowy następujące sprawozdanie:

Uchwalone przez Wysoki Sejm w latach 1868, 1869 i 1870 dotacye po 15.000 złt. w. a. prowadzone były zawsze w ewidencyi, jako fundusz osobny, pod nazwą funduszu budowy nowego szpitala w Krakowie. Opierając się na uchwale Wysokiego Sejmu z r. 1868. która tę subwencyę z funduszu krajowego przeznaczyła na cel budowy, włączył Wydział krajowy do wymienionych wyżej kwot dwie mniejsze, które z innego wprawdzie wpłynęły źródła, ale które wyraźnie i wyłącznie także na cel budowy nowego szpitala w Krakowie były przeznaczone. Kwoty te są:

1) Z koncertów w Krakowie urządzonych	529	złt.	20 ct.
2) Zapis Arona Kolchorego	25	„	— „
Razem . . .	554	„	20 „

Pierwsza z tych kwot wpłynęła w r. 1869, druga w r. 1870. Włączone wówczas do funduszu powstałego z subwencyi krajowej, dzieliły one w zupełności losy tegoż funduszu, mianowicie razem z całą resztą sumy były fruktyfikowane. Gdyby obecnie z sumy tej wypadło wydzielić powyższe kwoty, rozrachowanie odsetków wymagałoby długiej i mozolnej pracy. Niemając wskazówki, czy rozliczenie takie istotnie będzie potrzebnem, czy może wskutek postanowienia Wysokiej Izby okaże się zbytecznem, Wydział krajowy uchwalił wstrzymać się z poleceniem zarządzenia takiego rozdziału, dopóki życzenie Wysokiej Izby w tej mierze niebędzie wiadome, i uprasza o przyjęcie do wiadomości niniejszego usprawiedliwienia.

Rachunek całego funduszu jest następujący:

A. Dochody.

1.	Subwencya po 15.000 złt. w latach 1868, 1869 i 1870 . .	45.000 złt.	— ct.
2.	Dochód z koncertów w Krakowie	529 „	20 „
3.	Zapis Kolchorego	25 „	— „
4.	Dochód z fruktyfikacyi po dzień 31. Maja 1876 . . .	4.760 „	29 „
	Razem . .	50.314 złt.	49 ct.

B. Wydatki.

1.	Przebudowanie drugiego piątra w szpitalu św. Łazarza usprawiedliwione w zamknięciach rachunkowych za lata 1871 i 1872	35.269 złt.	91 ct.
2.	Należytość rządowa od kontraktu na zakupno folwarku „Blich“ usprawiedliwiona w zamknięciu rachunkowem za rok 1873 .	1.006 „	25 „
3.	Częściowe wynagrodzenie za plany nowej budowy . . .	2.300 „	— „
4.	Koszta podróży w przedmiocie nowej budowy	1.131 „	77 „
5.	Płace bióra technicznego	499 „	98 „
6.	Koszta kancelaryjne	1 „	35 „
	Razem . .	40.209 złt.	26 ct.
	Reszta pozostała z dniem 31. maja 1876 r.	10.105 złt.	23 ct.

Pozycye 1. i 2. wydatków wypłacone zostały z funduszu budowy w zastępstwie funduszów szpitala św. Łazarza.

Obie pozycye ze sprawą budowy nowego szpitala nie mają związku; pierwsza wydaną została wprost na restauracyę budynku starego szpitala, druga na zapłacenie należytości od kupna folwarku, który stanowi nieruchomy majątek szpitala św. Łazarza.

W pozycyach 3 do 6 mieszczą się wydatki na cel nowej budowy poniesione. Są to właśnie wydatki całej budowie wspólne, które w myśl sprawozdania Wydziału krajowego z 11. sierpnia b. r. do l. 20.246 dopiero po ukończeniu budowy na pojedyńcze pawilony rozrachować będzie można.

Co się tyczy drugiej części polecenia Wysokiej Izby, mianowicie przedstawienia odpowiednich wniosków co do możliwego refundowania tych wydatków z funduszów szpitalnych, Wydział krajowy oświadcza, że zwłaszcza wydatki na stary szpital św. Łazarza poniesione, w razie uznania Wysokiej Izby z majątku zarodowego tegoż szpitala refundowane być mogą. Szczegółowego w tym względzie wniosku Wydział krajowy obecnie stawiać nie może z powodów następujących:

Uchwalając w roku 1868 pierwszą ratę subwencyi w kwocie 15.000 złt. w. a., Wysoki Sejm w myśl wniosku Wydziału krajowego przyjął zarazem motywa tego wniosku. Według tychże subwencya 15.000 złt. miała służyć na cel następny: 9.600 złt. miały być użyte na zwrot częściowy kapitału i odsetków od sumy 80.000 złt., które fundusz krajowy na budowę nowego szpitala miał pożyczyć; reszta 5.400 złt. miała być użytą na przyspieszenie tej budowy, naturalnie jako subwencya bezzwrotna.

Wówczas zamierzał Wydział krajowy wybudować nowy szpital w znacznie mniejszych rozmiarach t. j. kosztem 80.000 do 100.000 złt. a. a.; przeto subwencya podobnej wysokości corocznie w budżet wstawiana, umożliwiała, ażeby w ciągu lat 20 spłacić funduszowi krajowemu zaliczkę na budowę szpitala w sumie 80.000 złt. udzieloną, wybudować szpital i zachować w całości kapitały szpitalne.

W projekcie tym i w uchwale mieściło się przeto uznanie zasady, że nowy szpital ma być wybudowany nie za kapitały szpitalne, ale funduszem krajowym. Zaliczkę bowiem z funduszu krajowego udzieloną, miały spłacać nie fundusze szpitalne, lecz sam fundusz krajowy swoją własną subwencyą.

W budżetach na rok 1869 i 1870 wstawiono subwencyę po 15.000 złt. na tych samych podstawach.

Wydział krajowy, trzymając się ściśle uznanej raz przez Wysoki Sejm zasady, kiedy okazała się potrzeba wybudowania szpitala o większych rozmiarach i z większym kosztem, wniósł w r. 1871 przedłożenie, ażeby potrzebnej na budowę kwoty 300.000 złt. pożyczyć z funduszów szpitala św. Łazarza i św. Ducha, lecz ażeby suma ta zwróconą została funduszom szpitalnym z funduszu krajowego częściowemi spłatami.

W obradach nad tym wnioskiem powstała w Wysokiej Izbie różnica zdań co do kwestyi, czy fundusz krajowy może być obowiązany do zwrócenia funduszom szpitalnym wydanych na budowę kwot, lub czyli szpitale swojemi własnemi funduszami wydatek budowy pokryć mają. Jakkolwiek przy uchwalenin wniosku Wydziału krajowego Wysoki Sejm wykreślił ustęp zapewniający funduszom szpitalnym zwrot kwoty 300.000 złt. w. a. z funduszu krajowego, pytanie zasadnicze niezostało przez Wysoki Sejm rozstrzygnięte. Orzeczenie stanowcze odroczyła Wysoka Izba do czasu, kiedy zostanie jej przedłożony szczegółowy wykaz fundacyj, składających majątek szpitali krakowskich, zbadany ich charakter i wyświecony ich stosunek do funduszu krajowego.

Na sesyi sejmowej w roku 1876 mianowicie na posiedzeniu z dnia 25. kwietnia powtórzył Wysoki Sejm polecenie co do przedłożenia takiego wykazu, czemu Wydział krajowy osobnem sprawozdaniem obecnie zadość czyni.

Od decyzyi w tej sprawie, mianowicie od orzeczenia Wysokiej Izby w przedmiocie, jakie fundusze obciążyć mają koszta budowy nowego szpitala w Krakowie, zawisłem będzie również przeznaczenie, jakie Wysoka Izba nada kwocie 45.000 złt. uzbieranej w osobny fundusz w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z r. 1868. Wówczas dopiero okaże się, czy zajdzie w ogóle potrzeba refundowania kwot z tej sumy wydanych, jakoteż które wydatki refundowane być powinny.

Wydział krajowy uprasza przeto:

Wysoki Sejm raczy niniejsze sprawozdanie przyjąć do wiadomości.

Lwów dnia 22. sierpnia 1876.

Oktaw Pietruski.
Przewodniczący.

Maciej Zenon Serwatowski.
Członek Wydziału krajowego.

Z drukarni „Gaz. narod.“ J. Dobrzańskiego i K. Gromana.

do L. W. kr. 32118/76.

Aleg. 23.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie przyjmowania do szpitali prowincyonalnych na obserwacyę osób, podejrzanych o choroby umysłowe.

Wysoki Sejmie!

Komisya sejmowa, wysadzona w r. 1876 do zbadania czynności Wydziału krajowego, w sprawozdaniu swojem przedstawionem Wysokiemu Sejmowi na posiedzeniu z dnia 26. Kwietnia 1876 r. zamieściła uwagę następującą:

„Wydział krajowy zamieścił w instrukcyi wydanej dla lekarzy szpitali prowincyonalnych postanowienie: że do szpitali powszechnych nie wolno przyjmować umysłowo - chorych. Postanowienie to, o ile się tyczy obłąkanych, których choroba umysłowa jest skonstatowaną, na uznanie zasługuje. O ile jednak ma być stosowane do osób dopiero podejrzanych o obłąkanie, których stan zdrowia obserwacyi wymaga, zdaje się być komisyi niewłaściwe; przeto wzywamy Wydział krajowy, do powtórnego światłego zbadania, czyby dla tych ostatnich chorych nie wypadało zrobić wyjątku?“

Jakkolwiek we wnioskach z powodu tego sprawozdania przez Wysoki Sejm uchwalonych, powyższe wezwanie nie zostało wymienione, Wydział krajowy mimoto zbadał całą sprawę szczegółowo, zasięgnął opinii tak specyalnej ankiety lekarskiej, jakoteż władz zarządzających szpitalami prowincyonalnemi i rezultat tych badań ma zaszczyt przedłożyć niniejszem Wysokiemu Sejmowi.

Przedewszystkiem zwrócić musi uwagę Wydział krajowy, że w instrukcyi dla lekarzy przy szpitalach prowincyonalnych wydanej przez Wydział krajowy w r. 1874, § 18., zabraniający przyjmowania obłąkanych do tych szpitali, umieszczony został na podstawie przepisów obowiązujących. Przepisy te ściśle przestrzegać nakazują, ażeby osoby cierpiące na chorobę umysłową, nie prędzej, jak po sprawdzeniu obłąkania przez lekarza fachowego do zakładu leczniczego oddawane były.

Najdawniejsze w tej mierze obowiązujące rozporządzenie pochodzi z 24. Września 1824 roku (L. 54.783 ustęp 1.); najnowsze wydane zostało przez Ministerstwo spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości na dniu 14. Maja 1874 r. (Dzien. ust. państw. Część XXIV. Nr. 71). Stanowiąc, że do zakładu leczniczego tylko takie osoby mogą być przyjęte, które posiadają świadectwo lekarza kompetentnego, psychiatry, oraz że świadectwo innego lekarza przez psychiatrę musi być potwierdzone, ustawodawstwo austryackie, tak samo jak ustawodawstwa wszystkich krajów cywilizowanych, starało się ubezpieczyć wolność osobistą obywateli kraju pod możliwemi nadużyciami.

Jeżeli ostrożność taka wskazaną jest względem osób rzeczywiście obłąkanych, to tembardziej jeszcze jest ona potrzebną względem osób, dopiero o chorobę umysłową podejrzanych.

Co do tych ostatnich postępowanie dotychczasowe jest następne. Jeżeli indywiduum, podejrzane o chorobę umysłową cierpi także na inną niemoc, mianowicie: na słabość gorączkową lub, co często się zdarza, na obłęd opilczy, wówczas przyjmowane jest bezwarunkowo do każdego szpitala. W ciągu leczenia tej innej choroby okazuje się, czyli była rzeczywiście choroba umysłowa lub nie, i według tego zastosowuje się postępowanie z chorym. Jeżeli jednak podejrzany o słabość umysłową jest zresztą fizycznie całkiem zdrów, to do żadnego szpitala prowincyonalnego nie może być przyjętym.

Powody są następujące:

Osoby podejrzane o chorobę umysłową w szpitalach prowincyonalnych tylko w celu obserwacyi mogłyby być umieszczone. Otóż w tych szpitalach cel taki osiągnąćby się nie dał.

Obserwacya tego rodzaju osób wymaga dwóch niezbędnych warunków: raz odpowiedniej opieki lekarskiej — powtóre stosownego umieszczenia i pielęgnowania. Ani jednego ani drugiego szpitale prowincyonalne dostarczyć nie mogą.

1) Lekarze ordynujący w szpitalach prowincyonalnych, prócz bardzo rzadkich wyjątków nie są psychiatrami, a zatem takim chorym opieki lekarskiej dać nie mogą. Bo, jeżeli do poświadczenia zdecydowanej choroby umysłowej, obowiązujące przepisy wymagają udziału lekarza specyalnego, psychiatry, to w takich wyjątkowych wypadkach, gdzie istnienie choroby zaledwie tylko przypuszczać można, do jej skonstatowania inny, niżeli fachowy psychiatra wystarczyć nie może.

Obecnie z pomiędzy 22. szpitali prowincyonalnych żaden nie posiada lekarza psychiatrę. Na zapytanie czyli urządzenie izby obserwacyjnej byłoby możliwem, część tych lekarzy oświadczyła się stanowczo przeciw urządzeniu, wykazując szczegółowo, że takie przyjmowanie osób o chorobę umysłową podejrzanych do szpitali prowincyonalnych, byłoby niewłaściwem i zamierzonego nie osiągnęłoby skutku.

2) W celu obserwacyi osób o obłąkanie podejrzanych należałoby umieścić je odpowiednio i otoczyć odpowiednią usługą. Są to warunki niezbędne, a niemożliwe do uzyskania w szpitalach prowincyonalnych, które bez wyjątku cierpią na brak lokalności i potrzebnych urządzeń, a służby do obchodzenia się z takimi chorymi ukwalifikowanej nie posiadają. Pomieszczenie przeto osób takich w naszych szpitalach prowincyonalnych zamiast dopiąć celu obserwacyi, musiałoby oddziałać bardzo szkodliwie na stan zdrowia tak tych osób jak innych chorych w szpitalu.

Że praktyka dotychczasowa odpowiada rzeczywistym potrzebom, oraz że zaprowadzenie zmian jakichkolwiek na teraz przynajmniej, z korzyścią dla chorych i samych szpitali nie dałoby się uskutecznić, dowodzi rezultat badań, zarządzonych przez Wydział krajowy.

Na wezwanie Wydziału krajowego, wystosowane do szpitali prowincyonalnych oświadczyło się:

1) Przeciw urządzeniu Izby obserwacyjnej stanowczo	10
2) Wykazał, że potrzeba urządzenia właściwie nie zachodzi, ale urządzić można .	1
3) Zdania podzielone, mianowicie zarządy szpitalne i Zwierzchności gminne przeciw, a Rady szpitalne przeważnie za urządzeniem takiej izby oświadczyły	4
4) Zgodnie za urządzeniem Izby obserwacyjnej oświadczyło się szpitali	6
Razem . . .	21

Otóż znaczna większość samych szpitali prowincyonalnych z powodów poprzednio wyszczególnionych uznaje, że przyjmowanie podejrzanych o obłąkanie byłoby niewłaściwem, często wręcz niemożliwem. Jednakowoż wszystkie szpitale i władze niemi zarządzające, które przemawiają za przyjmowaniem, mają prawie bez wyjątku na myśli nie izbę obserwacyjną dla podejrzanych o obłąkanie, ale urządzenie oddziału dla przechowywania i leczenia rzeczywiście obłąkanych. Z tego też wypływa obawa, jaką niektóre raporta wyraźnie podnoszą, że w razie utworzenia izb obserwacyjnych przy szpitalach prowincyonalnych, w praktycznem zastosowaniu zmieniłyby się one w to, przeciw czemu komisya sejmowa w sprawozdaniu swojem stanowczo się oświadcza, t. j. w oddziały dla obłąkanych.

Za tem zdaniem przemawiają także wykazy przez szpitale prowincyonalne przedłożone.

W ciągu lat 1873 i 1874 w 20 szpitalach przyjęto obłąkanych 307, których dnie leczenia wyniosły razem 7667 dni.

W roku 1875, po wejściu w życie instrukcyi dla lekarzy ordynujących, zabraniającej w §. 18 stanowczo przyjmowania obłąkanych, przyjęto w 15 szpitalach osób 76, które razem pozostawały przez 2015 dni. W niewszystkich wykazach poszczególniono rodzaj słabości. Z wyszczególnionych jednak przy 51 osobach przypada: „Mania“ u 10, „Dementio“ u 12, „Melancholia“ u 8, „Hyperaemia“ u 3, „Meningitis“ u 1, „Monomania“ u 1, „Paresis universalis“ u 1, Obłąd opilczy u 9, Idiotyzm u 6.

Co się tyczy reszty, wykazanych pod ogólową kwalifikacyą chorób umysłowych, widać tak z ilości dni leczenia jakoteż z uwag: „wyleczony“ „oddany rodzinie„ „odesłany do zakładu dla obłąkanych“ — że byłito również obłąkani w całem tego słowa znaczeniu. Jaka część z pomiędzy tych wszystkich osób przypada na osoby dopiero o chorobę umysłową podejrzane, dójść niepodobna' ponieważ mimo bardzo wyraźnego naznaczenia w zapytaniach Wydziału krajowego, iż idzie o podejrzanych o obłąkanie a nie o obłąkanych, raporta szpitali prowincyonalnych z bardzo małymi wyjątkami ułożone zostały bez względu na to różróżnienie.

Natomiast szpital św. Ducha w Krakowie wykazał, że w ciągu trzech lat miał tylko dwa indywidua w ten właśnie sposób podejrzane o obłąkanie. To wskazuje, że ze względów humanitarnych nie zachodzi potrzeba dla tych nielicznych wypadków otwierać wrota szpitali prowincyonalnych.

Wydział krajowy nie może przeto doradzać zmiany w dotychczasowej praktyce z następujących powodów:

1) Ponieważ w razie ustanowienia, że do szpitali prowincyonalnych mają być przyjmowane bezwarunkowo osoby, o chorobę umysłową podejrzane, wypadałoby koniecznie na pomieszczenie ich urządzić osobne Izby obserwacyjne. Tymczasem nietylko urządzenie takich izb z wielkiemi byłoby połączone trudnościami, ale dla braku odpowiedniej opieki lekarskiej w ogóle nie prowadziłoby do celu. Przeciwnie dałoby sposobność do postępowania wbrew obowiązującym przepisom i wbrew zdaniu samejże komisyi sejmowej, t. j. do przyjmowania obłąkanych rzeczywistych jak to dotąd ma miejsce pomimo wyraźnych zakazów Wydziału krajowego.

2) Ponieważ urządzenie Izb obserwacyjnych przy szpitalach prowincyonalnych pociągnęłoby za sobą znaczne koszta, których same szpitale niemają zkąd pokryć, i które musiałyby spaść ciężarem na fundusz krajowy. Z uwagi że koszta te, jak punkt 1szy wskazuje byłyby wydatkiem bezowocnym, Wydział krajowy żadną miarą zalecać go nie może, i sądzi, że tym sposobem trafia całkiem w myśl Wysokiego Sejmu, wyrażoną niejednokrotnie, iż w szafunku groszem funduszu krajowego kierować się należy rzeczywistą potrzebą i najściślejszą oszczędnością.

3) Ponieważ urządzenie izb obserwacyjnych przy szpitalach prowincyonalnych w obce obowiązujących i powołanych już w niniejszem sprawozdaniu rozporządzeń, mogłoby nastąpić tylko za zezwoleniem c. k. władz rządowych. Otóż uzyskanie takiego zezwolenia byłoby zdaniem Wydziału krajowego wprost niemożliwe, a to z powodu, że w myśl rozporządzenia Ministeryalnego z 14. Maja 1874 roku c. k. Rząd musiałby wymagać, ażeby kierownikami takich izb byli lekarze kwalifikowani, psychiatrzy, co znowuż według skazówek wyżej przytoczonych byłoby niemożliwem.

Wydział krajowy uprasza przeto:

Wysoki Sejm raczy niniejsze sprawozdanie przyjąć do wiadomości.

We Lwowie dnia 8. Grudnia 1876 r.

Zastępca Marszałka Wydziału krajowego:

Oktaw Pietruski w. r.

Członek Wydziału krajowego:

Maciej Zenon Serwatowski w. r.

L. W. kr. 11735/1877.

Aleg. 24

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie sum pochodzących z taks na muzykę w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 25. kwietnia 1876. roku powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

„Sejm poleca Wydziałowi przedstawić na najbliższej sessyi sejmowej dokładny wykaz sum pochodzących z taks na muzykę w Krakowie.“

Wykonując powyższe polecenie, przedkłada Wydział krajowy w załączeniu ·/. wykaz taks od muzyk szynkowych spłaconych na rzecz budowy nowego szpitala w Krakowie.

Wykaz ten dochodzi po koniec roku 1876. Ostatnia pozycya obejmuje wpływ kwartalny za czas od 1. kwietnia do końca czerwca 1876. r., przyczem zauważać musimy, że te wpływy kwartalne odsyłane bywają do kasy Wydziału krajowego zwyczajnie po upływie kilku miesięcy.

Otóż po koniec roku 1876. wpłynęło do kasy Wydziału krajowego razem 3018 zł. 99½ ct.

Wpływy kwot na ten cel, zaczynają się od r. 1861 i były pobierane do funduszu szpitala św. Łazarza. Według załączonego wykazu rozliczono odsetki od tych kwot w stosunku 5% od sta, które po koniec maja 1876. r. wyniosły kwotę 966 zł. 16 ct.

Razem przeto wynosi cały fundusz z taks na muzyki powstały . . 3985 zł. 15½ ct.

Z końcem maja 1876 włączona została ta cała suma do funduszu budowy nowego szpitala w Krakowie. Tym sposobem z dniem 1. czerwca 1876 ustała fruktyfikacya, jednakowoż fundusz z taks na muzyki pochodzący, utrzymywany jest zawsze w należytej ewidencyi, a wpływające kwoty są do niego doliczane.

Wydział krajowy uprasza:

Wysoki Sejm raczy niniejsze sprawozdanie przyjąć do wiadomości.

We Lwowie dnia 22. Maja 1877. r.

Zastępca Marszałka krajowego
Oktaw Pietruski m. p.

Członek Wydziału krajowego
Maciej Zenon Serwatowski m. p.

Do LW. 11735/77.

Wykaz

taks od muzyk szynkowych spłaconych przez Magistrat w Krakowie na rzecz funduszu budowy nowego szpitala w Krakowie.

Liczba porządkowa	Wpłacone taksy: Wedle rozporządzenia	za czas: od	za czas: do	w gotówce: do funduszu	w gotówce: dnia	w gotówce: art.	w gotówce: w kwocie zł.	w gotówce: w kwocie ct.	Wpłacona gotówka została ulokowaną: dnia	Wpłacona gotówka została ulokowaną: w kwocie zł.	Wpłacona gotówka została ulokowaną: w kwocie ct.	Przypadające odsetki dla funduszu budowy od dnia ulokowanej gotówki po koniec maja 1876. r. a 5%	wkwocie zł.	wkwocie ct.	Uwaga
1	C. k. Nam. 5/7 861. l. 40346 Krak: rząd kr. 3/11 1859. l. 29352 Krak. kom. Nam. 13/7 866. l. 16038	1/11 1854	31/7 1861	Fund. szpit. ś. Łazarza	1/9 1866	od 113 do 116	538	34½	10/9 1866	527	8	9 lat 260 dni	256	18	ad 1) reszta w kwocie 11 zł. 26½ ct. pozostaje dotychczas w depozycie funduszu św. Łazarza i nie była wcale lokowaną.
2	LW. 9512/867	1/8 1861	31/12 1865	„ „	10/6 1867	1338	856	63	10/10 1867	884	95	8 „ 230 „	382	27	
	—	—	—	—	—	—	—	—	22/10 „	1	68	8 „ 218 „	—	69	
3	„ 14745/869	1/1 1866	31/12 1868	dep. fnd. kr	1869	1512	529	20	15/1 1870	529	20	6 „ 132 „	168	46	
4	„ 8365/870	1/7 1869	31/12 1869	Fund. szpit	30/6 1870	2550	75	21	8/7 „	75	21	5 „ 324 „	22	18	
	„ 12180 „	—	—	ś. Łazarza	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	„ 16926/870	1/7 1870	10/9 1870	„ „	31/12 „	5927	27	79½	12/1 1871	27	79½	4 „ 298 „	6	71	
	„ 17208/870														
6	„ 3351/871	1/1 1869	30/6 1869	„ „	22/6 1871	2322	230	53½	12/7 „	230	53½	4 „ 318 „	56	30	
	„ 8386/871	1/1 1870	30/6 1870	„ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	—	1/10 „	31/12 „	„ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	„ 9115/871	1/1 1871	31/3 1871	„ „	5/7 1871	2741	50	14	19/7 „	50	14	4 „ 313 „	12	22	
8	„ 15386/871	1/4 „	30/6 „	„ „	31/10 „	4770	25	61	24/11 „	25	61	4 „ 188 „	5	79	
9	„ 4917/872	1/7 „	30/9 „	„ „	13/4 1872	2070	28	34	5/5 1872	28	34	4 „ 25 „	5	78	
10	„ 7161/872	1/9 „	31/12 „	„ „	31/5 „	3277	24	52½	15/6 „	24	52½	3 „ 346 „	4	83	

	LW. 8757/872	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	„ 9177/872	1/1 1872	31/3 1872	„ „	1/7 „	4010	45	23½	9/7 „	45	23½	3	„	321	„	8	79
	„ 10756/872	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	„ 14223/872	1/4 „	30/6 „	„ „	1/10 „	5704	20	16½	27/2 1873	20	16½	3	„	93	„	3	29
	„ 16192/872	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	„ 20060/871																		
	i 72/873	1/7 „	30/9 „	„ „	2/1 1873	7354	22	89	14/2 „	22	89	3	„	106	„	3	75
14	„ 7298/873	1/10 1872	31/12 1872	„ „	3/6 1873	2982	23	98	14/6 1873	23	98	2	„	346	„	3	55
	„ 9528/873	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	„ 11208/873	1/1 1873	31/3 1873	„ „	2/7 „	3665	48	50	16/7 „	48	50	2	„	314	„	6	95
16	„ 15300/873	1/4 „	30/6 „	„ „	2/10 „	5403	15	26	23/10 „	15	26	2	„	217	„	1	98
	„ 16231/873	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	„ 79/874	1/7 „	30/9 „	„ „	2/1 1874	8427/74	2	62½	20/1 1874	2	62½	2	„	130	„	—	26
18	„ 3881/874	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ 5538/874	1/10 „	31/12 „	„ „	1/4 „	3047/73	31	6½	15/4 1874	31	6½	2	„	145	„	3	72
19	„ 15578/874	1/1 1874	31/3 1874	„ „	1/8 „	6196	53	95½	13/8 „	53	95½	1	„	289	„	4	87
	„ 15658/874	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	„ 20742/874	1/4 „	30/6 „	„ „	31/10 „	8561	20	16½	23/11 „	20	16½	1	„	187	„	1	53
	„ 21980/874	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	„ 25218/874	1/7 „	30/9 „	„ „	2/1 1875	10470	28	34	21/1 1875	28	34	1	„	129	„	1	93
	„ 109/875	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	„ 7843/875	1/10 „	31/12 „	„ „	1/4 „	1476	28	88	17/4 „	28	88	1	„	43	„	1	61
23	„ 14726/875	1/1 1875	31/3 1875	„ „	30/6 „	3609	52	32	4/2 1876	52	32	—		116	„	—	84
24	„ 21393/875	1/4 „	30/6 „	„ „	1/10 „	5568	30	52½	5/11 1875	30	52½	—		205	„	—	86
„	„ 22875/875	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	„ 31645/875	1/7 „	30/9 „	„ „	31/12 „	7838	42	51	15/1 1876	42	51	—		135	„	—	79
26	„ 10288/876	1/10 „	31/12 „	„ „	1/5 1876	2902	30	52	23/5 „	30	52	—		7	„	—	3
27	„ 16171/876	1/1 1876	31/3 1876	„ „	2/7 1876	4637	79	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	„ 28571/876	1/4 „	30/6 „	„ „	30/11 „	7807	26	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
				Suma			3018	99	—	2902	—	—		—		966	16		

Z drukarni krajowej **A. Waydowicz** (przedt. M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

L. W. kr. 29.348/1876.

Ang. 25.

SPRAWOZDANIE

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o stanie funduszów, stanowiących majątek szpitala św. Łazarza w Krakowie, oraz w przedmiocie podziału majątku tego między zakłady chorych, położnic i podrzutków, z których się szpital św. Łazarza składa.

Wysoki Sejmie!

Przy powzięciu uchwały z 14. Października 1874 (l. 393/S.), dotyczącéj uznania szpitali św. Łazarza i św. Ducha w Krakowie za zakłady krajowe, polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu: „aby „jak najspieszniéj sporządził wykaz dokładny majątku i fundacyi wszystkich oddziałów, składających „szpitale św. Łazarza i św. Ducha, tak w celu odłączenia majątku zakładu podrzutków, jakotéż i w celu „ścisłego dopełnienia przeznaczenia każdéj z fundacyi — oraz, aby przeprowadził — gdzie potrzeba — „rozrachowanie między oddziałami, według zasad wskazanych w uchwale sejmowéj z 31. Grudnia 1873 „(l. 267/S.)“

Powołana właśnie uchwała, którą Wydział krajowy przed uznaniem pomienionych szpitali za zakłady krajowe, upoważnionym był do rokowań z Reprezentacyą miasta Krakowa o oddanie téjże szpitali św. Łazarza i św. Ducha jako zakładów gminnych — wraz z wydzielonym dla nich majątkiem fundacyjnym, zawiéra w tym względzie następujące polecenie:

„Do uskutecznienia wydzielenia majątku tego Wydział krajowy przeprowadzi podział ma„jątku fundacyjnego między zakłady, z których powstał i składa się szpital św. Łazarza i św. Ducha „w Krakowie, trzymając się następujących zasad ogólnych:

„*a)* fundusze, które mają z mocy fundacyi wyraźnie wymienione przeznaczenie, wydzielone „być mają ściśle wedle tego przeznaczenia;

„*b)* fundusze przeznaczone dla szpitala św. Łazarza w ogóle, rozdzielone być winny między „trzy kategorye (oddziały) chorych, położnic i podrzutków;

„*c)* od epoki po roku 1788, w któréj zakład położnic i podrzutków z zakładem chorych „połączonym został, nazwa ogólna chorych stosuje się i do położnic, jeśli brzmienie fundacyi nie „wskazuje inaczéj;

„*d)* przy rozdziale funduszów wspólnych, Wydział krajowy trzymać się będzie zasady „słuszności, ustanawiając stosunek podziału według dotychczasowych rozmiarów każdego z zakładów „uprawnionych w podziale.“

Przeprowadzenie podziału majątku szpitali św. Łazarza i św. Ducha polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu pierwotnie już przy upoważnieniu go do wybudowania nowego gmachu szpitalnego w Krakowie i do użycia na ten cel kapitałów będących własnością tychże szpitali w uchwale z dnia 17. Października 1871, polecając wówczas Wydziałowi krajowemu: „ażeby gruntownie zbadał „charakter poszczególnych fundacyi, z których się majątek pomienionych szpitali składa, wyświecił „stosunek funduszu krajowego do majątku tychże szpitali i przedstawił wnioski względem uregulowa„nia tych stosunków majątkowych, tudzież wskrzeszenia fundacyi, specyalne cele mających.“

W skutek téj uchwały przedstawił Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi w sprawozdaniu z 21. Listopada 1873 L. 18.412 stan funduszów stanowiących majątek szpitali św. Łazarza i św. Ducha i przedłożył wnioski względem podziału majątku szpitala św. Łazarza na jego pojedyńcze oddziały: z powodu jednak podniesionych wątpliwości co do zasad i stosunku, jakieby przyjąć należało przy podziale majątku z mocy aktu fundacyjnego kilku oddziałom wspólnego, polecił Wysoki Sejm zreasumowanie téj pracy według zasad ogólnych, podanych w uchwale na wstępie przytoczonéj.

W wykonaniu téj uchwały zajął się przeto Wydział krajowy ponownem ścisłem zbadaniem poszczególnych fundacyi w dwóch kierunkach — mianowicie w celu wyśledzenia istotnego stanu ogólnego majątku z tych fundacyi powstałego, z uwidocznieniem zarazem fundacyi przepadłych, t. j. kapitałów tak zwanych illikwidów, wykazywanych przy majątku szpitali, których zrealizowanie jednak bądź w skutek wyroków sądowych i decyzyi władz administracyjnych, bądź dla braku lub niedostateczności hipoteki, nie przyszło do skutku; jakotéż — czego za dawniejszéj administracyi co do szpitala św. Łazarza wcale nie przestrzegano — w celu docieczenia specyalnego przeznaczenia pojedyńczych fundacyi dla każdego z oddziałów tego szpitala, a témsamem dójścia właściwego stanu majątkowego tychże z osobna.

Przy ponownym rozbiorze aktów fundacyjnych i dokumentów co do historycznego rozwoju szpitala św. Łazarza i tegoż pojedyńczych oddziałów, oraz co do specyalnych fundacyi, przyjął Wydział krajowy następujące, z pierwotnego badania już uzyskane, stanowcze rezultata ogólne:

I. Że pierwotny zakład chorych, zwany szpitalem PP. Miłosiernych, założony został za panowania króla Augusta II. w roku 1714 przez X. Michała Szembeka, biskupa krakowskiego w odstąpionéj przezeń tymczasowo na ten cel własnéj kamienicy, Szembekowską zwanéj, przy ulicy św. Jana w Krakowie, pod opieką i zarządem SS. Miłosierdzia.

Dokument lit. α. Jak świadczy odnośna umowa fundatora z Prowincyonałem XX. Misyonarzy i z Przełożoną SS. Miłosierdzia z Warszawy, zawarta dnia 5. Czerwca 1714 w Krakowie a zatwierdzona 20. tegoż miesiąca i roku w Warszawie i akt donacyi powyższéj kamienicy z 18. Sierpnia 1719.

II. Że przy zreformowaniu Akademii Krakowskiéj przez komisyą edukacyjną za panowania Stanisława Augusta w roku 1780 i założeniu szpitala akademickiego, czyli tak zwanéj szkoły lekarskiéj anatomiczno-chirurgicznéj albo klinik, w przeznaczonym na ten cel gmachu św. Barbary, zajętym po zniesieniu zakonu Jezuitów na cele naukowe, zakład powyższy z kamienicy Szembekowskiéj, która na własność XX. Misyonarzy przeszła, z ulicy św. Jana wraz z Siostrami Miłosierdzia za staraniem Dra profesora Jędrzeja Badurskiego, pierwszego rządcy szpitala akademickiego i za przyzwoleniem biskupa — w tymże roku do gmachu św. Barbary przeniesiony i ze szpitalem akademickim dla ulepszenia tegoż i zapewnienia chorym należytéj obsługi, połączony został — z zapewnieniem pozostawienia w nim zakładu i Sióstr Miłosierdzia na zawsze.

O czem świadczy dekret Kajetana Sołtyka księcia biskupa krakowskiego z 23. Października r. 1780.

III. Że, gdy wkrótce szpital u św. Barbary okazał się za szczupłym dla pomieszczenia chorych i z położenia swego w środku miasta temuż zapowietrzeniem zagrażał — na wniosek profesora Badurskiego i za staraniem księcia Michała Jérzego Poniatowskiego Prymasa oraz Prezesa komisyi

edukacyjnéj — nabyty został z funduszów na cele naukowe przeznaczonych, od Karmelitów Bosych gmach na przedmieściu „Wesoła“ wraz z kościołem i ogrodem i oddany mocą dekretu księcia Prymasa z dnia 8. i 9. Kwietnia 1788 ze wszystkiemi zabudowaniami i przynależytościami na szpital ogólny pod nazwą „św. Łazarza“ — dokąd szpital od św. Barbary, t. j. tak szpital akademicki, jakoteż zakład chorych wraz z Siostr. Mił. przeniesiony został z ponownem zapewnieniem tymże ich odrębnego majątku i pozostawienia ich tu na zawsze.

IV. Że równocześnie tymże samym dekretem, reformując wszystkie szpitale krakowskie — z mocy przysługującéj mu władzy biskupiéj, przyłączył książe Prymas do szpitala św. Łazarza zakład położnic i podrzutków, który dotąd znajdował się przy szpitalu św. Ducha.

V. Że tenże zakład ustanowiony w roku 1220 przez Iwona Odrowąża biskupa krakowskiego, pod opieką sprowadzonych z Wiédnia Braci zakonu św. Ducha, czyli kanoników regularnych de Saxia — znajdował się naprzód w Sławkowie, następnie w Prądniku a w roku 1244 przez Prandotę z Białaczewa, biskupa krakowskiego, przeniesiony został do Krakowa i umieszczony przy kościele św. Krzyża z przybudowaniem następnie kościoła św. Ducha.

O czém świadczy opisanie ustanowienia zakonu św. Ducha, pochodzące z czasu po r. 1474, w wyciągu „ex libro Monasteriorum beneficiorum“ powziętym z r. 1729, — i dokument odnowienia fundacyi i przywilejów klasztoru i szpitala św. Ducha w Krakowie przez króla Zygmunta I. z powodu zniszczenia oryginalnych przywilejów przez pożar miasta i klasztoru w r. 1527.

VI. Że od r. 1788 istnieje szpital św. Łazarza bez zmiany w dzisiejszym swym składzie o trzech oddziałach: Chorych, Położnic i Podrzutków.

Co do szpitala św. Ducha, obejmującego w dzisiejszym składzie swym zakład obłąkanych i syfilitycznych, nie mógł Wydział krajowy i teraz ani historycznego rozwoju, ani specyalnych fundacyi tegoż zbadać dla braku dokumentów i aktów fundacyjnych, którychby prawdopodobnie tylko poszukiwanie na miejscu wedle wskazówek tabuli i dawnych archiwów dostarczyć mogło.

Przechodząc do rozbioru specyalnych fundacyi szpitala św. Łazarza i mając na uwadze wyż poszczególnione fazy, jakie zakład ten od pierwotnego założenia swego przechodził, oraz uwzględniając postanowienia uchwały Wysokiego Sejmu z 31. Grudnia 1873, podzielić należy fundacye wedle aktów fundacyjnych na następujące kategorye:

a) fundacye ustanowione dla pierwotnego zakładu chorych, czyli szpitala PP. Miłosiernych od roku 1714, aż do wcielenia go do szpitala św. Łazarza z dniem 8. Kwietnia r. 1788;

b) fundacye od r. 1788, przeznaczone w ogóle dla ubogich chorych w szpitalu św. Łazarza;

c) fundacye od r. 1788, przeznaczone aktem fundacyjnym już to dla szpitala św. Łazarza w ogóle, już to dla chorych i podrzutków łącznie;

d) fundacye od r. 1788, przeznaczone wyraźnie dla położnic i podrzutków łącznie;

e) fundacye wyłącznie dla podrzutków przeznaczone — i

f) fundacye ustanowione dla celów specyalnych.

Wykaz I. **Fundacye ad a., objęte są wykazem I.** i stanowią wyłączną własność dzisiejszego tak zwanego oddziału chorych sporadycznych — a połączenie pierwotnego zakładu chorych w r. 1780, ze szpitalem akademickim w gmachu św. Barbary i następne wspólne pomieszczenie tychże w r. 1788, w gmachu na Wesołéj, czyli u św. Łazarza aż do roku 1827, pozostało bez wpływu na stan majątkowy zakładu chorych, gdyż odrębność majątku tegoż i SS. Miłosierdzia była zawsze ściśle zachowywaną a szpital akademicki utrzymywany wyłącznie z funduszów naukowych i specyalnych tegoż fundacyi. Co nietylko w pierwotnych dekretach księcia biskupa Sołtyka z r. 1780, i księcia Prymasa Poniatowskiego z r. 1788 zawarowano, lecz także i późniejszymi, jak: komisyi Policyi obojga narodów z 7. Lutego 1792 r. i komisyi Edukacyi narodowéj z 14. Marca 1792, następnie ordynacyą Prymasa z 10. Maja 1793, oraz konstytucyą z tegoż roku utwierdzono, a i późniéj dekretem komisyi organizacyjnéj trzech dworów z 11. Grudnia 1816 i w statucie dla szpitala od Senatu rządzącego 17. Listopada 1818 wydanym, określono.

Alegat β.

W roku 1827 przeniesione były kliniki ze szpitala św. Łazarza do osobnego domu, a w roku 1834 tylko klinika położnicza i chorób dziecięcych napowrót z tymże szpitalem złączona. Stosunki majątkowe były jednak również statutem z roku 1839 uregulowane.

Co do wykazu powyższego zauważa się dalej, iż jakkolwiek pierwotny zakład chorych, czyli szpital PP. Miłosiernych ustanowionym był przez X. sufragana Szembeka jeszcze w roku 1714, wykaz ten nie obejmuje jednak téj pierwotnéj fundacyi, lecz zaczyna się dopiéro od wiadomej następnéj najdawniejszéj fundacyi Jana Tarły, Wojewody Sandomierskiego, z roku 1750 a to z powodu, ponieważ co do fundacyi Szembeka, który wraz z fundacyą pierwotnego zakładu chorych ustanowił zarazem i fundacyą SS. Miłosierdzia, powołanych do utrzymywania tegoż zakładu, dotąd nie wyjaśniono, czyli wyznaczona przez fundatora dla obu fundacyi dotacya 43.000 zł. p. dopełniona następnie do 50.000 zł. p., ubezpieczona na dobrach Mieroszowie w Królestwie Polskiém, stanowiła własność wyłączną zakładu chorych lub Sióstr Miłosierdzia, albo też wspólną i w jakim stosunku.

Wyjaśnienie wątpliwości téj stanowi przedmiot osobnego zbadania na podstawie odnośnych dokumentów; — tu nadmienia się tylko, iż pierwotna ta fundacya zasadzała się na umowie X. biskupa Szembeka z Superyorem Misyonarzy i z Przełożoną SS. Miłosierdzia z Warszawy z 5. Czerwca r. 1714, mocą któréj pomieniony biskup „na pomnożenie chwały, usługę i poratowanie ubogich chorych w Krakowie“ Siostry Miłosierdzia w témże mieście stołecznem w ten sposób fundował, iż na zabezpieczenie téj fundacyi obligował się sumę 43.000 zł. p. na dobrach ziemskich lokować, albo za tę sumę dobra zakupić, na razie zaś deklarował się Siostrom Miłosierdzia corocznie na św. Michała 2.000 zł. p. wypłacać, z których 1.500 zł. p. na subsystencyą cztérech Sióstr i dwóch służebnic; 500 zł. p. zaś na ubogich chorych obracane być miały.

Nadto wyznaczył 15.000 zł. p. na sprowadzenie tych Sióstr do Krakowa, akomodowanie dla nich mieszkania, na sprawienie tak dla nich jak dla chorych utenzyliów, jako to: łóżek, pościeli, naczynia, chust itp. oraz na aptékę aż do wyczerpania powyższéj sumy; i kamienicę swą własną w ulicy św. Jana tymczasem Siostrom na mieszkanie oddał, póki stosowniejsze umieszczenie dla nich nie będzie obstaraném.

Następnie osobnym aktem z roku 1715 ubezpieczył powyższą sumę 50.000 zł. p. na dobrach swych Mieroszowie na rzecz Przełożonéj szpitala i całego szpitala „pro fundatione curandae valetudinis pauperum infirmorum juxta ordinationem suam“ — i wreszcie w r. 1723 oddał Siostrom same dobra w posesyą, których formalna intromisya w r. 1730 nastąpiła.

Z treści powyższych dokumentów i innych, oraz z ksiąg funduszowych, w których tak suma 50.000 zł. p., jakoteż dochody od niéj, zaliczone są do majątku szpitalnego i na rzecz szpitala do r. 1837 wykazane, wypływa, iż w każdym razie z fundacyi téj chociaż pewien udział dla szpitala przypada, który jednak obecnie żadnego z niéj dochodu nie pobiéra. Wydział krajowy zarządził przeto w tym kierunku specyalne dochodzenie.

Wykaz II. **Fundacye ad b.) objęte są wykazem II.** i takowe uważać należy w myśl powyższéj uchwały Wysokiego Sejmu, jako własność wspólną oddziałów chorych i położnic.

Wykaz III. W myśl téjże uchwały stanowić mają dalej **fundacye ad c.) objęte wykazem III.**, przeznaczone dla szpitala św. Łazarza w ogóle, wspólną własność oddziałów chorych, położnic i podrzutków:

Wykaz IV. **fundacye ad d.) objęte wykazem IV.**, przeznaczone dla położnic i podrzutków — wspólną własność tych zakładów; a

Wykaz V. **fundacye ad e.) objęte wykazem V.**, wyłączną własność podrzutków.

Wykaz VI. Co się wreszcie tyczy **fundacyi ad f.) objętych wykazem VI.**, mających specyalne cele, takowe wykonywano zawsze i wykonuje się dotąd wedle woli fundatorów, prócz fundacyi X. Jana Gałeckiego z r. 1802, połączonéj z fundacyą w wykazie II., pod poz. 7. zawartą, z mocy któréj z dochodu od kapitału 24.000 zł. p. przeznaczonego dla ubogich chorych w szpitalu św. Łazarza, utrzymywaną być winna kalóka z parafii Oleśnickiéj, któréj to fundacyi dotąd w życie wcale nie wprowadzono, ani obecnie wprowadzić nie można, ponieważ takowa dotyczy Oleśnicy, położonéj w Królestwie Polskiem gubernii Kieleckiéj, która w r. 1801 chwilowo do Austryi należała.

Wykaz VII. **Wykaz VII. obejmuje illikwida,** to jest fundacye przepadłe i jako takie mocą stanowczéj decyzyi władz kompetentnych uznane, z wyjątkiem kilku pozycyi, względem których wyjaśnienia dotąd są w toku, a które dla wątpliwego skutku poszukiwań do majątku zaliczone być nie mogą.

Pewna część wykazywanych przedtém illikwidów została bądź zrealizowaną, bądź stanowcze wyjaśnienia co do możliwości zrealizowania takowych osiągnięte i te zamieszczono w odnośnych wykazach majątku szpitalnego w rubryce kapitałów, których zrealizowanie jeszcze ma nastąpić.

Najznaczniejszą z tych jest fundacya X. Wosińskiego z r. 1807 w wykazie III. poz. 30. dla szpitala św. Łazarza w sumie 90.000 zł. p., czyli 22.500 zł. w. a., o któréj jest pewność, iż wraz z kasą cyrkularną Radomską, gdzie w depozyt złożoną była, w czasie wojny r. 1809 uwiezioną została przez Rząd austryacki, który jednak dotąd ociąga się ze zwrotem téj sumy.

Przystępując do kwestyi podziału majątku szpitalnego na podstawie powyższych wykazów, odróżnić należy naprzód majątek wartościowy w posiadłościach lub realnościach i majątek w gotowiźnie; a następnie wiadomy majątek wyłączny jednego lub drugiego oddziału i majątek wspólny dwom lub trzem oddziałom.

Z obu tych kategoryi majątek wyłączny, mianowicie — oddziału chorych, objęty wykazem I. i oddziału podrzutków, objęty wykazem V., wydzielony już został dla tychże oddziałów ściśle na mocy aktów fundacyjnych i przypada tymże w udziale z woli fundatorów.

Również pozostać musi majątek wartościowy i nadal w całości, dopókiby nie został sprzedanym. — Przedmiotem podziału może więc być tylko majątek wspólny w gotowiźnie i dochód wspólnego majątku wartościowego — zatém

a) majątek objęty wykazem II., wspólny oddziałom chorych i położnic;

b) majątek objęty wykazem III., wspólny oddziałom chorych, położnic i podrzutków — i

c) majątek objęty wykazem IV., wspólny oddziałom położnic i podrzutków.

Atoli dzisiejszy rzeczywisty stan majątku szpitalnego w ogóle, według ewidencyi ksiąg rachunkowych wzięty, różni się znacznie od poszczególnionego w powyższych wykazach, tak z powodu, iż w wykazach tych zestawione są kapitały z chwilą spłaty i przejścia w dalszą fruktyfikacyą, podczas gdy rzeczywisty stan majątku inwolwuje już zmiany zaszłe w skutek dalszego obrotu tych kapitałów i kumulacyi tychże w zakupionych efektach; jakotéż z powodu, iż wykazy powyższe obejmują także kapitały niehipotekowane, uważane już jako illikwida i jako takie w księgach rachunkowych do majątku niezaliczane, których zrealizowanie jednak obecnie w skutek poszukiwań zostało umożliwione i jest spodziéwane; jak kapitały z banku polskiego i niektóre z depozytów sądowych. Nadto w księgach rachunkowych nie prowadzono dotąd podziału majątku ani na wyłączny pojedyńczych oddziałów, ani na wspólny dwóch lub kilku w ten sposób, jak to wykazy powyższe przedstawiają, które sporządzone zostały dopiéro wedle wskazówek uchwały Wysokiego Sejmu; lecz księgi rachunkowe zawiérają podział majątku szpitalnego tylko na majątek „chorych“ w ogóle, bez odróżnienia chorych od położnic — i majątek wspólny zakładu położnic i podrzutków.

Wykazy powyższe są więc tylko zestawieniem fundacyi przeznaczonych wyłącznie lub wspólnie dla pojedyńczych oddziałów z mocy aktów fundacyjnych i stanowić będą podstawę do przyznania niezrealizowanych jeszcze kapitałów dotyczącym oddziałom, których kapitał fundacyjny dotyczy i tychże wyłączną lub wspólną własność stanowi.

Wykaz A. Dla podziału zaś majątku rzeczywistego, **sporządzono na podstawie wykazu A.,** zawié-
Wykaz B. rającego zestawienie majątku wedle podziału z wykazów I. do V. — **i na podstawie wykazu B.** zawiérającego rzeczywisty stan i podział majątku wedle ksiąg rachunkowych z dniem 31. Sierpnia 1876
Wykaz C. **wykaz C.** zawiérający stosunkowe zrównanie stanu majątku z obu powyższych wykazów wyprowadzone — i ten wykaz stanowić ma podstawę do ostatecznego podziału rzeczywistego majątku na pojedyńcze oddziały.

Wykaz D. Dla uzupełnienia zaś ewidencyi przedkłada Wydział krajowy także **wykaz D.** w którym przedstawiony jest rzeczywisty stan majątku szpitala św. Ducha, składającego się z oddziału obłąkanych i syfilitycznych.

Przytém nadmienia Wydział krajowy, że polecenie Wysokiego Sejmu, zawarte w uchwale z dnia 17. Października 1871 — względem wyświecenia stosunku funduszu krajowego do majątku szpitali św. Łazarza i św. Ducha, oraz przedstawienia wniosków uregulowania tych stosunków, dopełnioném być może — jeśli Wysoki Sejm, pomimo uznania tych szpitali za zakłady krajowe, potrzebę tego uzna — dopiéro na podstawie obecnie uskutecznić się mającego podziału majątku wspólnego, z którego właściwie osądzićby się dało, czyli dotąd a mianowicie za administracyi rządowéj, każdemu z tych zakładów liczono dochody, jakie mieć powinien.

W powołaném wyżéj sprawozdaniu z roku 1873 przedstawił już Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi trzy możliwe zasady podziału majątku wspólnego, a to:

a) podział na równe części na mocy postanowień prawnych §§. 555. i 557. kod. cyw.;

b) podział według ilości chorych i dni leczenia w każdym oddziale w przecięciu z ostatnich sześciu lat — i

c) podział według kosztów utrzymania każdego oddziału w przecięciu z tychże lat.

Najmniéj zalecał się podział pierwszy ze względu na faktyczną różnicę rozmiarów każdego z powyższych oddziałów od najdawniejszych aż do najnowszych czasów. Zawsze bowiem był i jest najliczniejszym oddział chorych, po nim oddział podrzutków a w końcu oddział położnic.

Przy równym podziale majątku, przypadłby zatem oddziałowi mniejszemu stosunkowo znaczniejszy udział, aniżeli oddziałowi większemu.

Niemniéj i podział według ilości chorych i dni leczenia, tudzież według kosztów utrzymania z pewnych lat w przecięciu, możnaby uważać za dowolny z tego względu, czyli właśnie rezultata z lat przyjętych i liczba tychże t. j. 9 lat ostatnich **na 100 lat przeszłości!** stanowią słuszną miarę podziału; oraz z uwagi, iż w kosztach utrzymania mieszczą się także zwroty od samopłacących, które ściśle wziąwszy, nie mogą iść na rachunek kosztów pokrywanych z funduszów szpitala.

Nadto obydwa te sposoby podziału dają i z tego powodu wątpliwą miarę, ponieważ od wejścia w życie uchwały Wysokiego Sejmu z 23. Października 1869, ograniczającéj przyjmywanie dzieci do zakładu podrzutków (dz. ust. i rozp. kraj. cz. XXI. Nr. 43/1869), a następnie uchwał Wysokiego Sejmu z 28. Listopada 1872 i z 10. Maja 1873, znoszących zakład ten jako zakład krajowy (dz. ust. i rozp. kraj. cz. XXVII. Nr. 249/1873 i cz. XXIX Nr. 252/1873), stan podrzutków i koszta utrzymania tychże, w stosunku do lat dawniejszych — zmieniły się w zupełności.

Pragnąc w myśl uchwały Wysokiego Sejmu jak najsłuszniejszy uskutecznić podział, zdaje się, iż najodpowiedniejszą miarę stanowić powinna intencya samychże fundatorów, którzy obdarzając wszystkie trzy zakłady wedle swego przekonania o potrzebie każdego z nich, przecież jeden hojniéj wyposażali jak drugi, i właśnie takie wyposażenie odpowiada rzeczywistym rozmiarom każdego oddziału.

W miarę więc, o ile jeden lub drugi oddział w ciągu lat 100 z woli fundatorów uzyskał większy lub mniejszy majątek wyłączny, winnoby i wydzielenie majątku wspólnego w stosunku do tego wyłącznego majątku każdego oddziału nastąpić.

Gdy zaś oddziały położnic i podrzutków z mocy fundacyi tylko bardzo szczupły posiadają majątek wyłączny, a natomiast aktem erekcyi przy połączeniu zakładów tych ze szpitalem św. Łazarza przyznano tymże odrębny ich majątek niepodzielny, przeto co do tego majątku wskazanym jest podział tegoż na równe części, które z nadwyżką osobnego majątku tych oddziałów, pochodzącą z fundacyi przeznaczonych dla każdego z nich wyłącznie, stanowić winny miarę podziału reszty majątku, wspólnego wszystkim trzem oddziałom.

Do powyższych więc trzech sposobów podziału majątku przedstawia Wydział krajowy i ten czwarty.

Według tego sposobu podziału, przypada dla oddziału chorych znaczniejszy udział ze wspólnego majątku, aniżeli wedle każdego z powyższych trzech sposobów, co — jeśli się zważy wątpliwość, czyli fundacye, przeznaczone dla „ubogich chorych“ w ogóle, dotyczyć mogą także i położnic, oraz czyli fundacye przeznaczone dla szpitala św. Łazarza w ogóle, miały na względzie także

zakład położnic i podrzutków — zdaje się być słusznem i odpowiada istotnym rozmiarom i potrzebie pojedyńczych oddziałów; a najlepszém poparciem tego sposobu podziału są cyfry, wzięte za podstawę przy drugim i trzecim sposobie podziału: gdy bowiem ilość chorych w przecięciu z 9. lat wynosi przeszło 57.000, ilość położnic z tychże lat wynosi tylko 6.000, a ilość podrzutków 11.000, a zatém ilość chorych przewyższa ilość położnic 9 razy, a ilość podrzutków 5 razy.

Stósownie do każdego z powyższych sposobów podziału majątku wspólnego, przedstawia Wydział krajowy:

Wykaz a. **W wykazie a.)** rezultat podziału na równe części;

Wykaz b. **w wykazie b.)** rezultat podziału według ilości chorych i dni leczenia w przecięciu z ostatnich dziewięciu lat, od r. 1867 włącznie do r. 1875 wedle zestawienia **w odnośnych wykazach** *Wykazy 1. 2. 3. 4.* **1. 2. 3. i 4.;**

Wykaz c. **w wykazie c.)** rezultat podziału według kosztów utrzymania w przecięciu z tychże dziewięciu lat, w powyższych wykazach zestawionych — i

Wykaz d. **w wykazie d.)** rezultat podziału wedle stosunku wyłącznego majątku każdego oddziału do majątku wspólnego tychże; a uważając ten ostatni sposób za najodpowiedniejszy zasadzie, wskazanéj w uchwale Wysokiego Sejmu względem podziału majątku wedle słuszności i według dotychczasowych rozmiarów każdego z uprawnionych w podziale zakładów — Wydział krajowy stawia wniosek, ażeby Wysoki Sejm w uznaniu tego ostatniego sposobu podziału za najwłaściwszy, uchwalić raczył następującą rezolucyą:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, przyjmując za podstawę uskutecznione przez Wydział krajowy w wykazach I. II. III. IV. i V. — wydzielenie funduszów szpitala św. Łazarza w Krakowie, wedle aktów fundacyjnych na wyłączne każdego z trzech oddziałów tenże szpital składających, t. j. chorych, położnic i podrzutków — i na wspólne wszystkim trzem; zatwierdza przedstawiony przez Wydział krajowy w wykazie d.) projekt podziału wspólnego majątku między zakłady chorych, położnic i podrzutków wedle stosunku uzyskanego z mocy fundacyi przez każdy oddział majątku wyłącznego, do przypadającego tymże z mocy fundacyi majątku wspólnego — i poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie tego podziału i oddanie zakładowi podrzutków, jako funduszowi samoistnemu, przypadającego dlań z tegoż podziału majątku odrębnego.

Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

we Lwowie dnia 5. Stycznia 1877. r.

Przewodniczący:
Oktaw Pietruski w. r.
Zastępca Marszałka krajowego.

Sprawozdawca:
Maciej Zenon Serwatowski w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

we Lwowie dnia 6. Sierpnia 1877 r.

Przewodniczący:
Orłan Pietrusza w. r.
Zastępca Marszałka Krajowego.

Sprawozdawca:
Maciej Zenon Bernatowski w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Do l. W. $\frac{29.348}{76}$

I. Wykaz

wyłącznego majątku pierwotnego zakładu chorych

(w ulicy św. Jana a następnie szpitala św. Barbary)

przed połączeniem go ze szpitalem św. Łazarza

(od r. 1714 do r. 1788).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundaoyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	rubli	k.	dukatów
1 1750	Jan **Tarło** Wojewoda Sandomierski, **(dok. I. 5½ i fascykuł akt.** poz. ks. fund. IV. pag. 10.) z fundacyi przeznaczonej z mocy testamentu w ogóle na szpitale krakowskie w sumie 100.000 złp. zredukowanej przez sukcesorów na 50.000 złp. — wydzielono z woli egzekutora testamentu w roku 1756 dla szpitala Panien Miłosiernych dochód roczny 300 złp.												
2 1758	Ks. Andrzej **Załuski** bisk. krakowski, **(dok. liczby 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 13½. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 20½. 20¾. 65½. 72.** (p. 9/III.) poz. ks. fund. V. pag. 15.) kodycylem z 22. lutego 1758 na wspomożenie funduszów ubogich w Krakowie, mianowicie Sióstr Miłosierdzia (które ze szpitalem na Wesołą przenieśćby potrzeba) i na wspomożenie szpitala św. Ducha — przeznaczył cenę wszystkich swych ruchomości, która wedle wyjaśnień zawartych w uwadze, ostatecznie uczyniła sumę	244.902	19	44 10.353 483 1344 748	4 27 15 — —	35.932 20.000 18.846 — — —	5 — 10 — — —	1828 1830 1860 1864 1866 1870 „ „ 1871¼ 1873 1874 „	32.806 599 9.000 83.800 25.344 8.248 4.000 4.000 15.000 300	20 — — — — — — — — —	943	— — — — — — — — — —	— — — — — — — — — —	1000

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania		Uwaga
w listach zastawn. Tow. kr. polsk.	w listach likw. królest. polsk.	złp.	g.	
				Według odnośnych dokumentów i aktów zawartych w dotyczącym fascykule przy dokumentach—**cały kapitał** ogólnej fundacyi z woli egzekutora testamentu **oddany w Zarząd wieczysty Arcybractwa Miłosierdzia i Banku pobożnego w Krakowie, który** od r. 1754 w miarę wpływów od lokowanych z kapitału tego sum dotyczącym zakładom wedle pierwotnego podziału **roczny procent opłaca** (l. W. 3856/76 w fasc.). Dochód ten nie jest stały i może się zwiększyć lub zmniejszyć w miarę korzystniejszej lokacyi kapitału lub strat z tejże pochodzących. **Obecnie pobiera szpital dochód roczny 66 zł. w. a.** t. j. 264 złp., co odpowiada 5% od kapitału 5280 złp., który wszakże ściągniętym być nie może.
— 3.900 — — — — — — — —				Jak wykazują odnośne dokumenta i akta, oraz zapiski w księdze funduszowej—testamentem i kodycylem z r. 1758 nie wyznaczył fundator pewnej sumy na fundacyę niniejszą, lecz tylko w ogóle wartość pieniężną wszystkich swych ruchomości, z zastrzeżeniem pierwszeństwa nabycia tychże dla następcy swego na stolicy biskupiej. Po nim objął biskupstwo książę biskup Kajetan Sołtyk w r. 1759, który ruchomości rzeczone w cenie szacunkowej z egzekutorami testamentu pierwotnie na 723.977 złp. ustanowionej — po zaspokojeniu zaś pretensyi do masy fundatora zgłoszonych i odszkodowaniu biskupa Sołtyka za wkłady po fundatorze w dobrach Stołowych poczynione — ostatecznie w drodze komplanacyi z r. 1766 w cenie 119.451 złp. 9½ gr. nabył, atoli takowej sam nie spłacił, lecz spłatę sukcesorom swej rodziny pozostawił, zszedłszy z świata tego w r. 1788. Z powodu zaszłej w krótce katastrofy politycznej, szpital nie miał sposobności dochodzenia należności swych drogą prawa, dopiero po zajęciu Krakowa w r. 1796 przez Austryę, rozpoczął fiskus z polecenia rządu w r. 1797 w imieniu szpitala św. Łazarza, z którym już szpital św. Ducha w jeden zarząd był połączony, kroki prawne przeciw Stanisławowi hr. Sołtykowi, uniwersalnemu spadkobiercy biskupa Sołtyka. Spór ten trwał aż do r. 1827, a w rezultacie przysądzoną została szpitalowi suma powyższa z przyznaniem alterum tantum tytułem prowizyi, razem więc 238.902 złp. 19 gr. Następnie Roman syn Stanisława hr. Sołtyka zawarł komplanacyę z 10. Października 1828 z delegatami Senatu i Rady gospodarczej szpitala św. Łazarza, zatwierdzoną przez Senat Rzeczp. krakowskiej względem sposobu spłaty powyższej sumy, która też o kwotę 6000 złp. tytułem procentu od dnia prawomocności wyroku sądowego do sumy 244.902 złp. gr. 19 wzrosła. Według dekretu Senatu rządz. z 12. Grudnia 1828. l. 4513, którym powyższa komplanacya zatwierdzoną została, odebrał już podówczas szpital na rachunek powyższej należytości od hr. Sołtyka 35.932 złp. 5 gr.; gdy jednakże ani co do czasu spłaty tej sumy, ani co do sposobu użycia jej — głównie zaś o jej lokowaniu jako kapitału — w aktach i księgach śladu nie ma, przeto zalicza się całą tę sumę w rubrykę ubytku, jako prawdopodobnie na bieżące potrzeby szpitali wydaną, zwłaszcza, gdy takowa a Conto prowizyi zaległej po r. 1827 spłaconą była.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnosne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną	gnienia kapitału w kwocie			
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	rubli	k. dukatów

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania		Uwaga
w listach zastawn. Tow. kr. polsk.	w listach likw. królest. polsk.	złp.	g.	
				Dalej pozostawiono z mocy powołanego reskryptu sumę 142.953 złp. przy hypotece dóbr Małkowice w Król. pols.; nieubezpieczone zaś 66.017 złp. 14 gr. spłacili spadkobiercy hr. Sołtyka gotówką, — a mianowicie: na mocy reskr. Sen. rządz. z 27. listopada 1829 l. 5.339 i z 27. kwietnia 1830 l. 2.172 w złocie dukatami 1000 sztuk = 20.000 złp., z których 542 duk. użyto na zaspokojenie masy Lochmana, a resztę 458 duk. obrócono na codzienne potrzeby szpitali; — zaczem i tę sumę w rubrykę ubytku się zalicza, dalsze 46.017 złp. 14 gr. tudzież 91.300 złp. z sumy ubezpieczonej na dobrach Małkowice spłacili spadkobiercy również w zupełności, i sumy te wraz z przyrostem w odsetkach w kwocie 10.353 złp. 27 gr. oraz 483 złp. 15 gr. ze zrealizowanych kuponów wypożyczono na inne hypoteki, na pozostałą jednak przy Małkowicach resztę w kwocie 51.653 złp. spłaconą i przyjętą została w skutek rozp. Rząd. kraj. z 28. Sierpnia 1860 l. 22.375 tylko kwota 32.806 złp. 20 gr. jako zupełne umorzenie tej należytości, zkąd dalszych 18.846 złp. 10 gr. w rubrykę ubytku się zalicza. Następnie ściągnięto resztę kwot z innych hypotek jak następuje: 554 złp. 26 gr. z przyrostem 44 złp. 4 gr. = 599 złp. z realn. N. 46. gm. I. w Krakowie, w sumie większej 10.000 złp. (rozp. kom. namiest. z 2. grudnia 1864 **l. 30.611 — 900 złp.** z realn. N. 357 (pałac. spiski) w sumie większej 16.596 złp. 1 gr. (rozp. kom. nam. z 26. maja 1866 **l. 12.793**) — **83.800 złp.** od rządu w sumie większej 145.700 złp. pożyczonej przez Sen. rządz. w r. 1842 na budowę mostu nad Wisłą w Krakowie ku Podgórzu. Spłata sumy tej nastąpiła w wal. austr. bez dopłaty ażya w skutek wyroku Sądu najw. z 2. lipca 1873 l. 10584 (l. W. **624. 6.920/870, 3.295/71, 4.809, 5.442, 5.741, 18.405/872, 7.626, 8.435, 13.740, 15.455, 16.214, 17.239, 18.888, 22.107/873**). 24.000 złp. z przyr. 1.344 złp. = **25.344** złp. z realn. N. $\frac{83 \text{ gm. VI.}}{79 \text{ dz. VII.}}$ (l. W. **16.471 — 17.208/870**) — 7.500 złp. z przyr. 748 złp. = **8.248 złp.** z dóbr Kościelec i Piła (l. W. **8.747**/870) — **4.000** złp. z realn. $\frac{471 \text{ gm. IV.}}{300 \text{ dz. I.}}$ (l. W. **6.401**/74) — 4.000 złp. z realn. Nr. 206—7—8 gm. VIII. w sumie większej 7.000 złp. (l. W. **475, 3.342, 15.020**/870, **8.812, 10.971**/871, **16.231, 17.244**/73)—**15.000 złp.** z realn. Nr. $\frac{61-62 \text{ gm. VI.}}{68. \text{ dz. VIII.}}$ (l. W. **16.075 — 24.694**/874) — **300** złp. z realn. Nr. $\frac{147-8 \text{ gm. VI.}}{9 \text{ dz. VIII.}}$ w sumie większej 10.000 złp. (l. W. **109**/875). Przy pozycyi tej wykazuje się cały kapitał fundacyjny jak został spłacony, gdy jednak według testamentu i kodycylu fundacya ta przeznaczoną była dla obydwu, podówczas oddzielnych szpitali Sióstr Miłosierdzia i św. Ducha wspólnie, przeto **od ogólnej sumy majątku z wykazu tego** na oddział chorych przypadającego **odliczyć należy połowę całego kapitału z fundacyi Załuskiego** tak z przyrostem jak z ubytkiem, czyli sumę 122.451 złp. $9\frac{1}{2}$ gr. + 6.486 złp. 23 gr. — 37.389 złp. $7\frac{1}{2}$ gr. t. j. **91.548 złp. 25 gr. na szpital św. Ducha, t. j. oddziały obłąkanych i syfilitycznych, tudzież na oddziały położnic i podrzutków**, które z tymże wówczas były połączone, **w równych częściach po 22.887 złp. 6 gr.** — Słuszność podziału takiego wypływa ztąd, iż od rozpoczęcia procesu o niniejszą fundacyę, aż do odzyskania tejże, równie jak i później, szpitale św. Łazarza i św. Ducha pod wspólną zostawały administracyą, zaczem przyjąć należy, iż sumy które na rachunek fundacyi tej do roku 1830 wpłynęły, i z wydatku których, prócz kwoty użytej na spłatę masy Lochmana, żadnej niema ewidencyi, użyte zostały na wspólne potrzeby obydwu szpitali, a przeto przyrost i ubytek zarówno na oba szpitale przypada.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośnie dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	rubli	k.	dukatów
3 1779	Franciszek Xaw. **Puszet** starosta Zawichostski, (**dok. I. 21.** poz. ks. fund. VI. pag. 21.) zeznaje dług należny szpitalowi SS. Mił. a to w sumie 28.000 złp. spłaconej na rzecz tegoż szpitala przez Romana hr. Sierakowskiego i 2000 złp. doliczonych przez Przełożoną tegoż szpitala czyli razem	30.000	—	960	—	—	—	$\frac{1870}{71}$ 1871 „	8.000 2.000 12.960	— — —	— 300 —	— — —	— — —
4 1779	Franciszek Xaw. **Puszet** starosta Zawichostski, (**dok. I. 22.** poz. ks. fund. VII. pag. 23.) zeznaje dług należny szpitalowi SS. Mił. w sumie . . . przeznaczonej pierwotnie od osoby bezimiennej na rzecz ubogich chorych tegoż szpitala.	20.000	—	—	—	—	—	1870	20.000	—			
5 1782	Fryderyk Piotr hr. na Skrzynnie **Dunin** starosta Zatorski, (**dok. I. 49. 50.** poz. ks. fund. XXIX. pag. 95.) egzekutorowie testamentu Andrzeja Badurskiego i opiekunowie												

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach: w listach zastaw. Tow. kr. polsk.	w listach likw. królest. polsk.	Pozostaje do zrealizowania złp.	g.	Uwaga
				Co się zaś tyczy wiadomego z ksiąg wydatku na spłatę masy Lochmana w sumie 542 dukt. czyli 10.840 złp., to gdy fundacya Lochmana uczyniona dla samych chorych i podrzutków, dotyczy tylko dzisiejszego szpitala św. Łazarza, a szpital św. Ducha w dzisiejszym składzie żadnego udziału w niej nie ma, przeto wydatek powyższy ponosić winny tylko oddziały chorych, położnic i podrzutków, każdy po 3.613 złp. 10 gr. — przyjąwszy zaś wyżej równy podział ubytku, przyjąć należy, iż w powyższym wydatku pokryto $^2/_5$ t. j. 4.336 złp. z udziału dzisiejszego szpitala św. Ducha (oddź. obłąkanych i syfilitycznych) któremu zatem zwrot tej sumy w równych częściach od oddziału chorych, położnic i podrzutków przypada. **Z ogólnego** więc **majątku oddziału chorych należy także kwotę 1445 złp. 10 gr. odliczyć**, jako zwrot dla szpitala św. Ducha, i toż samo z majątku oddziałów położnic i podrzutków po 1445 złp. 10 gr.
—	—	8.000	—	Z sumy tej ubezpieczonej pierwotnie na dobrach Biurków w król. pol. po spłacie w r. 1840 — 28.000 złp. wypożyczono 20.000 złp. na realn. N. $\frac{182 \text{ gm. II.}}{99 \text{ dz. I.}}$ a 8.000 złp. na realn. N. $\frac{448-9 \text{ g. IV.}}{275 \text{ dz. I.}}$ — reszta 2.000 złp. spłacona z Biurkowa (l. W. **2.468—6.521**/71.) Z realn. 182 spłacono 12.000 złp. z nadwyżką ażya 960 złp. (l. W. **16929**/869 **2275 — 13140**/870 **752**/871) — 8000 złp. zaś pozostaje na hypotece, i poczyniono kroki względem ściągnięcia tychże l. W. **10.852**/876. Z realn. N. 448/275 spłacono 8.000 złp. (l. W. **12.979**/870 **485**/871.
				Suma ta pierwotnie na dobrach Biurków ubezpieczona po spłacie z tychże wypożyczoną była na budowę mostu nad Wisłą w Krakowie i spłacona w sumie większej 145700 zł. w. a. jak przy poz. 2. wykazano.
				Zeznanie legatu tego nastąpiło według dokumentu l. 49. w r. 1790, gdy już szpital św. Łazarza istniał; gdy jednak legat ustanowiony został skryptem z r. 1782, przeto dotyczyć mógł tylko ówczesnego szpitala św. Barbary, zatem kapitał fundacyjny uważać należy jako wyłączną własność oddziału chorych. Kapitał ten ubezpieczony pierwotnie na dobrach Chmielów z obowiązkiem spłaty w złocie, spłacony w roku 1835. w listach zast. w sumie zewaluowa-

Pozycya i rok fundacyi	Imię fuudatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	rub.	k. dukatów
	małoletniego sukcesora tegoż, zeznają do akt ziemskich legat uczyniony przez fundatora na rzecz szpitala przedtem św. Barbary w sumie 777 dukatów i 14 złp. czyli powierzonej na ręce testatora.	— — 14.000	— — —	496 612 1.200	— — 	— —	— —	1864 1870	6.696 9.612	— —		
6 1783	Adam **Linowski** podstoli Wschowski, **(dok. I. 64, 65.** poz. ks. fund. XXXVI pag. 125) ostatnią dyspozycyą przeznacza szpitalowi św. Barbary 500 dukatów czyli	 9.000	 — 	 59 700	 1 —	 — —	 — —	 1864 1874	 59 9.700	 1 —		
7 1785	Teresa z hr. Sierakowskich **Ankwiczowa,** **(dok. I. 35, 36.** poz. ks. fund. XV. pag. 51.) zeznaniem do akt ziemskich przeznacza szpitalowi św. Barbary	 31.000	 —	 —	 —	 —	 —	1855 1861	25.000 6.000	— —	— —	— —
8 1785	Szymon **Chwalibóg,** **(dok. I. 28, 29, 29½.** poz. ks. fund. XI. pag. 35.) do akt grodzkich krak. zeznaje dług należny szpitalowi św. Barbary w sumie . . . . . powierzonej przez osobę bezimienną na ręce Andrzeja Badurskiego dla ubogich chorych.	 24.000	 —	 —	 —	 —	 —	1868 1870/71 1875	 9.100 800	 — —	— 	—

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania		Uwaga
w listach zastaw. Tow. kr. polsk.	w listach likw. królest. polsk.	złp.	g.	
				nej na 15.200 złp. zatem z przyrostem 1.200 złp. wypożyczony został następnie w sumie 9.000 złp. na realn. N. $\frac{211 \text{ gm. IX.}}{30 \text{ dz. III.}}$ i spłacony z nadwyżką ażya 612 złp. = **9612 złp.** (l. W. **760, 8071**/869, **1753, 1804, 2843**/870), i w sumie 6200 złp. **na realn. 46 gm. I.** spłacony również z nadwyżką ażya 496 złp. = **6696 złp.** w sumie większej 10.000 złp. (rozp. kom. Namiest. z $^2/_{12}$ 1864 l. 30611 — przy poz. 2.).
				Suma 500 duk. czyli 9000 złp. pierwotnie na dobrach Iwaniska w król. polsk. lokowana, spłaconą została w r. 1835 w list. zast. na sumę 9700 złp. z końcówką 55 złp. 16 gr., — końcówka ta wypożyczona na real. N. 46 gm. I. i spłacona z nadwyżką ażya 3 złp. 15 gr. = 59 złp. 1 gr. w sumie większej 10.000 złp. jak przy poz. 2. wykazano. Reszta 9700 złp. wypożyczona na realn. Nr. $\frac{147-8. \text{ gm. VI.}}{9 \text{ dz. VIII.}}$ i spłacona również w sumie większej 10.000 złp. jak przy poz. 2. wykazano.
3.750 900	— —	— —	— —	Suma 31.000 złp. pierwotnie na dobrach Soboszów w król. pols. zabezpieczona, częściowo w latach 1855 i 1861 spłacona, nadesłaną została z depozytu Towarzystwa kredytow. polsk. w listach zast. w r. 1873 (l. W. **4939**/869 **14472**/73 **14482**/873).
—	—	14.100	—	Z sumy 24.000 złp. pierwotnie na dobrach Kalina Wielka i Zagaje w król. pol. ubezpieczonej, spłacona część w r. 1836 w kwocie 9.900 złp. w list. zast. z których **9.100 złp.** wypożyczone na realn. $\frac{\text{N. 373 g. III.}}{234 \text{ dz. I.}}$ spłacone ratami (l. W. **8748, 12853**/870, **4906**/871) — a **800 złp.** pożyczone na realn. $\frac{81 \text{ g. I.}}{64 \text{ dz. I.}}$ również spłacone (l. W. **15577**/874 **1989. 4447**/876.). Reszta 14.100 złp. pozostaje dotąd na dobrach Kalina Wielka w król. pols. Wszakże na ubezpieczenie kapitału tego i prowizyi złożony został w r. 1868 do depozytu banku polskiego w Warszawie, przyznany z dóbr tych kapitał likwidacyjny w sumie 2.100 Rb. w listach likwid. z 13 kup. od 1. grudnia 1867 i 15 Rb. gotówką — a gdy obecny właściciel tym sposobem kapitał uważa za spłacony i żądanej dopłaty różnicy kursu listów likwid. do należnych 5% listów zast. Tow. kr. pols. oraz spłaty zaległych odsetek i przypadającej nadwyżki tychże zaprzeczył, toczy się od r. 1873 spór sądowy, prowadzony przez pełnomocnika w Królestwie, dotąd bez rezultatu (l. W **5617**/866 **3573, 10871**/868, **3694, 9948, 14988**/870, **15537, 18667**/871, **6958, 8318, 10372, 12983, 13353**/873, **799, 4236, 8563**/874, **14819, 20.916, 23.298**/876, **30483**.)

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
9 1786	X. Ign. Korwin **Bieńkowski** kanonik katedr. krak., **(dok. I. 30.** poz. ks. fund. XII. pag. 39.) Elżbieta z Przebendowskich 1-o v. Ożarowska 2-o v. Moszczeńska wdowa po wojewodzie Inowrocławskim zeznaje do akt grodzkich krak. dług należny szpitalowi św. Barbary w sumie 20.000 złp., pochodzącej z fundacyi osoby bezimiennej z grona kanoników krakowskich, a powierzonej kapitule krakowskiej, która opłaca dla szpitala prowizyę od sumy . .	16.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 1787	Urszula z Morsztynów **Dembińska**, **(dok. I. 31. 32, 33.** poz. ks. fund. XIII. pag. 43.) do akt ziemskich krak. zeznaje dług należny szpitalowi św. Barbary w sumie . . . . powierzonej od niewiadomego fundatora Jędrzejowi Badurskiemu na rzecz ubogich chorych u św. Barbary.	24.000	—	3.200 544	— —	— —	— —	1870 1871	19.200 8.544	— —	— —	— —	— —
11 1787	X. Ign. Korwin **Bieńkowski** schol. kat. krak., **(dok. I. 34.** poz. ks. fund. XIV. pag. 47.) do akt ziemskich krak. zeznany zapis fundatora dla ubogich chorych szpitalu św. Barbary w sumie	10.000	—	—	—	—	—	1871	10.000	—	—	—	—

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania		Uwaga
w listach zastawn. Tow. kr. polsk.	w listach likw. królest. polsk.	złp.	g.	
				Wedle oznajmienia kapituły katedr. krak. z 16. września 1873. l. 115. cały kapitał złp. 20.000 — pochodzi z fundacyi ks. Ignacego Korwina Bieńkowskiego scholastyka krak. i z mocy ordynacyi tegoż należy się 4.000 złp. kapitule „pro protectione“, szpitalowi zaś 16.000 złp. (l. W. **15682**/873.).
—	—	16.000	—	Kapitał ten pierwotnie na dobrach Chmielnik w król. pol. ubezpieczony, w r. 1829., spłacony został do banku pols. w Warszawie, lecz gdy wedle oznajmienia gener. konzula austr. w Warszawie z 11. maja 1870 w księgach hypotecznych zaintabulowanym był na rzecz kapituły kakowsk., przeto należał do kapitałów objętych interdyktem Rządu ros. z r. 1866 włożonym na dobra i kapitały duchowieństwa i instytutów duchownych krakowskich, aż do przeprowadzenia podziału majątku między dyecezye krakowską i kielecką. Podział ten nastąpił na mocy konwencyi Rządu ross. z austr. w r. 1874 (dz. pp. cz. XLVIII. N. 136/874) i Wydział krajowy odniósł się do c. k. Namiestnictwa względem odebrania powyższego kapitału za pośrednictwem konzulatu w Warszawie, któremu też potrzebne w tym celu pełnomocnictwo udzielono, lecz dotąd odpowiedź jeszcze nie nadeszła (l. W. **7678**/868, **6607**/870, **15682**/873 **6697, 14919, 20580 i 28294**/876.)
—	—	—	—	Suma ta pierwotnie na dobrach Czajowice i Prądnik ubezpieczona, spłacona w r. 1844 i z tejże 8.000 złp. pożyczone na dobra Ściejowice, spłacone z nadwyżką ażya 544 złp. = **8.544 złp.** (l. W. **2.883**/870 **1.239—1.247**/871).; 16.000 złp. zaś na dobra Pisary, również spłacone z nadwyżką ażya 3.200 złp. = **19.200** złp. (l. W. **2.011, 14.836**/869, **861**/870).
—	—	—	—	Kapitał ten pierwotnie na dobrach Balice a następnie Poremba lokowany, po spłacie w r. 1850, pożyczony na real. Nr. $\frac{629 \text{ g. V.}}{457 \text{ dz. I.}}$, spłacony zupełnie (l. W. 158/872.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośnie dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	rubli	k. dukatów
12 1788	Kajetan hr. **Sierakowski** kaszt. Słonimski, (**dok. I. 38.** poz. ks. fund. XVII. pag. 57.) do akt ziemskich krak. zeznaje dług należny szpitalowi św. Barbary w sumie . . . . pochodzącej z fundacyi osoby bezimiennej.	3.000	—	—	—	—	—	1870	3.000	—	—	— —
13 1788	Adam **Paprocki** chorąży wojsk koronnych, (**dok. I. 42¼.** poz. ks. fund. XXIV. pag. 79.) do akt grodzkich krakowskich zeznaje dług należny szpitalowi św. Barbary w sumie . . .	3.000	—	—	—	—	—	1870	3.000	—	—	— —
14 1789	Aleksander hr. **Szembek,** (**dok. I. 46. 46½** poz. ks. fund. XXVII. pag. 47.) zeznaje do akt grodzkich krakowskich dług zaciągnięty u kapituły krakowskiej w sumie . . od osoby bezimiennej z grona tejże kapituły dla szpitala św. Barbary przeznaczonej i opiece kapituły powierzonej.	22.000	—	79 315 —	20 — —	— 286	— —	1871 1871 1873	5.394 8.714 8.000	20 —	—	— — — — — —
15 1789	Ks. Jan Aloizy **Lipowiecki,** (**dok. 42½. 43. 44. 44½** poz. ks. fund. XXV. pag. 51.) Antoni Kniaź Szujski starosta Dymidowski zeznaje do akt grodzkich krakowskich dług w sumie . ofiarowanej w r. 1785 przez ks. Lipowieckiego do dyspozycyi Andrzeja Badurskiego, który takową ordynacyą z dnia 6. Stycznia 1787 dla ubogich chorych przeznaczył.	8.000	—	100 52	— —	— —	— —	1871 1872 „ 1873	2.100 2.052 2.000 2000	— — — —		
		458.902	19	21.291	7	75.064	15	—	367.029	11		
	do tego niezrealizowane								38.100	—		
	Razem								405.129	11		
	Potrąciwszy jak w uwadze przy poz. 2. połowę z fundacyi Załuskiego dla szpit. św. Ducha i dla oddź. położnic i podrzutków					91.548	25					
	oraz zwrot wydatku za oddział chorych na spłatę masy Lochmana w kwocie					1.445	10		92.994	5		
	wynosi wyłączny majątek oddziału chorych								312.135	6*		

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej w efektach: w listach zastaw. Tow. kr. polsk.	w efektach: w listach likw. królest. polsk.	Pozostaje do zrealizowania: złp.	g.	Uwaga
—	—	—	—	Kapitał ten pierwotnie na dobrach Wilczkowice a następnie Alexandrowice lokowany, ostatecznie spłacony w sumie większej 23.189 złp. 2 gr. z tychże dóbr (l. W. **4.765, 12.102, 12.514/870**).
—	—	—	—	Kapitał ten pierwotnie na dobrach Jankowice, następnie na Alexandrowicach lokowany, spłacony z tychże dóbr jak przy poz. 11. wykazano.
—	—	—	—	Kapitał ten pierwotnie na dobrach Poremba i Żegocina ubezpieczony po spłacie wraz z końcówką 79 złp. 20 gr. przeszedł na następujące hypoteki:
—	—	—	—	5.079 złp. 20 gr. na realn. Nr. $\frac{273 \text{ g. VIII.}}{78 \text{ dz. VI.}}$ spłacone z nadwyżką ażya 315 złp. = **5.394 złp. 20 gr.** (l. W. **10.497**/871);
—	—	—	—	8.000 złp. na realn. Nr. $\frac{376 \text{ g. III.}}{261 \text{ dz. I.}}$ spłacone ratami (l. W. **14.462, 10.539**/872
—	—	—	—	**3.611, 7.567, 13.038, 18.032**/873, **1.912, 7.732, 6.346, 7.856**/864;
—	—	—	—	9.000 złp. na realn. Nr. $\frac{75/6 \text{ g. VI.}}{73 \text{ dz. VIII.}}$ spłacone z ubytkiem 286 złp. powstałym z różnicy kursu przy sprzedaży srebra, której to różnicy od dłużnika domagać się nie było prawnej podstawy (l. W. **714, 3.611, 5.201, 7.725, 8.215, 10.332**/873).
				Suma ta pierwotnie na dobrach Wola więcławska, następnie na Opatkowicach, a w końcu na Alexandrowicach ubezpieczona, spłacona z dóbr tych ratami — z nadwyżką ażya 100 złp. od 1szej raty w sumie 2.000 złp. = **2.100 złp.** i 52 złp. od 2giej raty w sumie 2.000 złp. = **2.052 złp.** (l. W. **17.651**/871, **1.790**/872, **792, 1.195, 5.618**/873).
		38.100		

* czyli 78.033 złr. 80 ct. w. a. w kapitale i w osobnym dochodzie z poz. 1. rocznych 66 zł. w. a.
Przy tem z fundacyi Załuskiego: Szpitala św. Ducha t. j. Oddz. obłąkanych i syfilitycznych wspólne 45.774 złp. 12½ gr. czyli 11.443 złr. 60 ct. w. a.
Oddziału położnic 22.887 złp. 6 gr. czyli 5.721 złr. 80 ct. w. a.
Oddziału podrzutków 22.887 złp. 6 gr. czyli 5.721 złr. 80 ct. w. a.

II. Wykaz

wspólnego majątku „ubogich chorych“

to jest oddziału chorych i położnic po złączeniu w szpitalu św. Łazarza

w r. 1788.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
1 1783	Krzysztof **Szembek,** **(dok. I. 83. 84. 85. 85½** poz. ks. fd. L. pag. 165). zapisem przeznaczył na ubogich chorych w szpitalach krakowskich sumę	18.000	—	—	—	2.937	7	1870	15.062	23			
2 1789	Jan **Puszet** starosta Duninowski, **(dok. I. 45.** poz. ks. fd. XXVI. pag. 85.) mocą deklaracyi złożonej do akt. grodzkich krak. przeznacza dla ubogich chorych w szpitalu św. Łazarza na Wesołej sumę .	4.000	—	62 —	— —	— —	— —	1870 1874	1.062 3.000	— —			
3 1790	Agnieszka z Białachowskich **Oraczewska,** **(dok. I. 47. 48.** poz. ks. fd. XXVIII. pag. 91). zapisem do akt. ziemskich krak. przeznaczą dla szpitala św. Łazarza na wspomożenie ubogich chorych sumę	4.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach: w listach zastaw. Tow. kr. król. pol. rub.	akcye loteryi wiedeńs. w złr.	Pozostaje do zrealizowania złp.	g.	Uwaga
				Fundacya ta pochodząca z r. 1783. z przeznaczeniem dla ubogich chorych w szpitalach krakowskich w ogóle, dotyczyć może tylko oddziału chorych i położnic, oddział podrzutków zaś nie może mieć w niej udziału; natomiast **połowę należy przyznać szpitalowi św. Ducha (oddz. obłąkanych i syfilistycznych)** wraz z połączonym z nim wówczas oddziałem położnic. Według odnośnych dokumentów **fundator od sumy 18.000 złp.**, oddanej pod zarząd kapituły katedr. krakowskiej — **z procentów — przeznaczył 150 złp. rocznie na mszę św.** za duszę Zofii z Czarnkowskich Radzewskiej babki swej macierzystej; 10 złp. na koszta zakrystyi; 20 złp. na koszta poszukiwania w razie potrzeby dochodów z tego źródła (tj. z swej fundacyi); a resztę na ubogich chorych w szpitalach krakowskich. Z mocy protokolarnego układu Rady gospodarczej szpitalnej i kapituły katedr. krak. z 14. marca 1839. zatwierdzonego przez Senat Rządz. reskryptem z 24. sierpnia 1839. l. 3502, kapituła zrzekła się przyznanych jej aktem fundacyi opłat na koszta zakrystyi i koszta poszukiwania dochodów z tej fundacyi, warując tylko spłatę tak zaległych podówczas od r. 1802., jakoteż regularną opłatę nadal bieżących rocznych 150 złp. na mszę św. Co się tyczy spłaty kapitału, takowy pierwotnie na dobrach Kowala, następnie na Budziszowicach, a w końcu na Pławowicach ubezpieczony, spłacony został z dóbr tych w sumie zewaluowanej na 15.062 złp. 23 gr., zatem z ubytkiem 2.937 złp. 7 gr. i wypożyczony następnie na dobra Alexandrowice, z których w zupełności spłacony został w sumie większej 23.189 złp. 2 gr. (jak przy poz. 12. i 13. wykazu I. wykazano). Kapitał sam pozostaje własnością szpitala, a tenże winien tylko **rocznych 150 złp. kapitule na mszę św.** opłacać; gdy zaś połowa kapitału należy się **szpitalowi św. Ducha**, winien tenże także i **połowę należytości na mszę św. tj. 75 złp. opłacać.**
				Kapitał ten piewotnie na dobrach Minoga ubezpieczony, po spłacie z tychże w r. 1841. **3.000 złp.** a w roku 1845. **1.000 złp.** w listach zast. przeszedł na następujące hypoteki: 3.000 złp. na real. N. $\frac{240 \text{ gm. II.}}{14 \text{ dz. I.}}$ spłacone zupełnie (l. W. 24694/874 przy poz. 2. wyk. I.); — a 1.000 złp. na realn. N. $\frac{27, 28, 29, 30 \text{ gm. VI.}}{27-29 \text{ dz. VIII.}}$ również spłacone z nadwyżką ażya 62 złp. = **1062 złp.** (l. W. **390**/870).
—	—	4.000	—	Suma ta pierwotnie na Dobranicach, a następnie na dobrach **Jelcza** w król. pols. ubezpieczona. Na pokrycie sumy tej złożono w r. 1862. w banku Towarz. kred. pols. 600 rubli w list. zast., oraz 90 rbl. i 40 rbl. gotówką, o których podjęcie równie jak o ściągnienie należnych za lata dawniejsze zaległych odsetek, dotąd pełnomocnik funduszowy traktuje (**fascykuł aktów** byłej władzy obwod. krak. od r. 1854. i W. kr. od r. 1861—1876. **l. 15.675**).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a. ct.	rubli
4 1791	Antoni **Gruszecki** skarbnik księstw Zatorsk. i Oświęcim. **(dok. I. 54.** poz. ks. fd. XXXI. pag. 105.) Tomasz i Maryanna Wilkońscy aktem z r. 1793 zeznają dług w sumie . . . . . zapisanej przez fundatora na wspomożenie ubogich chorych w szpitalu św. Łazarza.	20.000	—	2.054	1	—	—	1854	22.054	1	— —	75
5 1791	Zofia z Małachowskich **Duninowa** wdowa po Staroście Zatorskim. **(dok. I. 55. 56. 56½ 56¾. 59. 60. 61. 62.** poz. ks. fund. XXXII. pag. 109 i XXXIV. pag. 117.) mocą ordynacyi powołanej w kontrakcie z 10. stycz. 1795 o sprzedaży kamienicy ze strony kapituły krak. Małachowskim do ksiąg magistratualnych krakowsk. zaciągniętym — darowała fundatorka kamienicę swą w rynku szpitalowi św. Łazarza na Wesołej — na wspomożenie ubogich chorych w tymże szpitalu zostających, oddając takową pod protekcyą kapituły katdr. krak., która kamienicę tę sprzedała za . . .			216	—	—	—	1864	2.916	—		
				452	18	—	—	1871	7.752	18		
				—	—	—	—		2.000	—		
				—	—	—	—	1876	—	—	93	66
		48.000	—	6.333	10	—	—	—	—	—	— —	—

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej		Pozostaje do zrealizowania		Uwaga
w efektach				
w listach zastaw. Tow. kr. król. pol. rub.	akcye loteryi wiedeńs. w złr.	złp.	g.	
3.000				Kapitał ten pierwotnie na dobrach Dziemierzyce ubezpieczony, spłacony został z tychże dóbr w listach zast. król. pol. wraz z zaległemi odsetkami w srebrze — a ze sprzedaży efektów i rubli sr. uzyskano w przyroście kapitału **2.054 złp. 1 gr.** (rozp. Rządu kraj. krak. **l. 25.540**/854).
—	—	42.333	10	Według wyjaśnienia zasięgnionego od kapituły katedr. krak. do l. W. 23.561, 26.709, 27.886/876, — nabywcy kamienicy fundacyi, Piotr i Tekla hr. Małachowscy na cenę kupna 48.000 złp. spłacili w r. 1795. tylko sumę 36.000 złp., resztę zaś 12.000 złp. ubezpieczyli na dobrach swych Niedźwiedź w król. polsk. Suma 36.000 złp. pierwotnie na dobrach Karniowice, następnie na dobrach Krzczonów i Czarkowa lokowana, spłaconą została w list. zast. w sumie 5.900 rb. czyli 39.333 złp. 10 gr. i w r. 1845. wypożyczona na hypotekę dóbr Wierzbica i Budziejowice w król. polsk. — Wskutek układu z obecnym właścicielem tych dóbr, spłacił tenże zaległe odsetki z wyjątkiem 450 rb., które do kapitału doliczono, a który przeto z 5.900 rb. do 6.350 rb. t. j. 42.333 złp. 10 gr. wzrósł. — Z odsetek spłaconych skapitalizowano drobniejsze kwoty, z których powstał przyrost w kapitale 93 zł. 66 cr. w. a. (l. W. **l.226**/876). Względem spłaty kapitału jest dotąd pertraktacya w toku (plik aktów W. kr. od r. 1867. l. 10.230. etc. i z r. 1876. l. 14.919, 20.580, 20.844, 23.294, 25.465/876). Co się tyczy sumy 12.000 złp. na dobrach Niedźwiedź, ta po spłacie z tychże lokowana na dobrach Regów i w r. 1829. w list. zast. spłacona, przeszła na następujące hypoteki: 2.000 złp. na real. Nr. 374. a następnie Nr. $\frac{229,\ 230,\ 231\ gm.\ VIII.}{34.\ 35.\ dz.\ VI.}$ spłacone w sumie większej 3.555 złp. 4 gr. (l. W. **2.896, 4.309, 7.552**/870, **2.620, 5.457, 6.884**/871, **3.762**/873). 7.300 złp. na real. Nr. $\frac{504\ gm.\ IV.}{327.\ dz.\ I.}$ spłacone z nadwyżką ażya 452 złp. 18 gr. = 7.752 złp. 18 gr. (l. W. **466, 2.692, 3.465, 5.150**/870, **6.522, 4.856, 6.916**/871). 2.700 złp. na real. Nr. 46. gm. I. spłacone z nadwyżką 216 złp. = 2.916 złp. (l. kom. Nam. 30.611/864(poz. 2/I).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
6 1799	Ks. Józef **Bogucicki** prof. akad. krak., **(dok. I. 66. 66½. 67. 68. 68½ 68¾** poz. ks. fund. XXXVII. pag. 129.) testamentem szpitalowi generalnemu krakowskiemu dla ubogich chorych i nędznych leguje sumę 600 dukatów zewaluowaną na sumę	12.231	3	18 88 —	15 — —	— — —	— — —	1864 1870 „	249 2.088 10.000	18 — —		
7 1800	Ks. Jan **Galecki** proboszcz Oleśnicy. **(dok. I. 79½. 80.** poz. ks. fd. XLVII. pag. 155.) wniesioną do urzędu Kieleckiego pisemną deklaracyą z 3. paźdz. 1801 zawiadamia fundator, że w umowie z SS. Mił. z 24. czerwca 1800 r. prawdziwie ubogim i nędznym chorym szpitala św. Łazarza przeznaczył sumę . . z czego też jedno łóżko dla kaleki (osoby nie do uleczenia) parafiana lub parafianki z dóbr państwa Oleśnicy zastrzega.	24.000	—	—	—	—	—	1870 1871	20.000 4.000	— —		
8 1803	dtto **(dok. I. 90.** poz. ks. fd. LV. pag. 183.) mocą umowy pisemnej z SS. Mił. i Józefem hr. Wodzickim 28. czerw. 1803 zawartej, przeznaczył fundator dla ubogich chorych w szpitalu św. Łazarza pożyczoną hr. Wodzickiemu sumę . . . od której z procentu dla kapelana na odprawianie mszy św. co tydzień rocznych 104. złp. wyznaczył.	30.000	—	619	16	5.609 —	23 —	1871	13.009	23	—	—	—

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach: w listach zastawn. Tow. kr. król. pol. rub.	akcye loteryi wiedeńs. w złr.	Pozostaje do zrealizowania złp.	g.	U w a g a
				Kapitał ten pierwotnie na dobrach Opatkowice ubezpieczony, po spłacie z tychże w r. 1826. w sumie zcawaluowanej na 12.231 złp. 3 gr. przeszedł następnie na następujące hypoteki: 231 złp. 3 gr. na realn. Nr. 46. gm. I. spłacone z nadwyżką ażya 18 złp. 15 gr. = 249 złp. 18 gr. w sumie większej 10.000 złp. (rozp. kom. Namst. l. 30.611/864 przy poz. 2. wyk. I.) — 2.000 złp. na real. Nr. $\frac{99.\ gm.\ I.}{73.\ dz.\ I.}$ spłacone z nadwyżką ażya 88 złp. razem **2.088** złp. w sumie większej 6.295 złp. $17^1/_2$ gr. (l. W. **12.928**/869, **1.135**, **8.077**/870.) i 10.000 złp. na dobra Ruszcze, potem na realn. Nr. 258. g. II. a w końcu na realn. Nr. $\frac{443.\ gm.\ IV.}{280.\ dz.\ I.}$ lokowane spłacone w zupełności (l. W. **8.979** i **12.364**/870.
				Kapitał ten pierwotnie na dobrach Oleśnica, a następnie na Małoszowie ubezpieczony i w r. 1840. z tychże w listach zast. spłacony, z których następnie w r. 1842. suma 20.000 złp. przez Rząd W. M. Krakowa na budowę mostu nad Wisłą do Podgórza wypożyczona, spłaconą została w sumie większej 145.700 złp., jak przy poz. 2. wykazu I. wykazano; suma zaś 4.000 złp. dana na hypotekę realn. Nr. $\frac{448|9\ gm.\ IV.}{275.\ dz.\ I.}$, również spłacona w sumie większej 7.000 złp. (l. W. **3.951**, **5.387**/871). Kapitał pozostaje własnością szpitala, który **z dochodu tegoż obowiązanym byłby dawać utrzymanie jednemu lub jednej kalece na zawsze nieuleczonej z parafii Oleśnickiej**, gdy jednak fundacya ta dotyczy Oleśnicy położonej w królestwie polskiem w gubernii Kieleckiej i w życie wprowadzoną być nie może, zatem i obowiązek na szpital włożony nie może być dopełnionym.
—	—	12.000	—	Kapitał ten ubezpieczony na dobrach Kościelniki, zewaluowany wedle uchwały senatu rządz. z 29. Września r. 1820. na sumę 24.390 złp. 7 gr. zkąd ubytek **5.609 złp. 23 gr.** — spłacony z tychże dóbr częściowo, a to: z nadwyżką ażya **619 złp. 16 gr.** od 1-ej raty w sumie 12.390 złp. 7 gr. = **13.009 złp. 23 gr.** (l. W. **12.838**/868, **3.178**, **7.903**/869, **4.852**, **6.189**, **6.676**, **11.547**/871). O ściągnienie reszty 12.000 złp. dotąd sprawa w toku (l. W. 16.808/876, 25.467/876, 28.868/876). **Z dochodu tej fundacyi** obowiązanym jest i **opłaca szpitał dla kapelana na mszę św. rocznie 140 złp. t. j. 26 złr. w. a.**; kapitał zaś jest własnością szpitala (l. W. 12.003/876).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
9 1806	Wincenty **Szaster** Med. Dr., prof. ak. krak., **(dok. I. 104.** poz. ks. fund. LXII. pag. 213). kodycylem przeznaczył szpitalowi św. Łazarza na wieczny dla ubogich chorych fundusz — w akcyach loteryi wiedeńskiej.	8.000	—	—	—	—	—	1806	8.000	—	—	—	—
10 1806	Fryderyk **Kloze** kupiec krak. **(dok. I. 30** poz. ks. fd. LXXV. pag. 253.) skryptem z r. 1809. do akt ziemskich Radomskich wniesionym margrabia Wielopolski zeznaje dług w sumie . . . legowanej przez fundatora dla ubogich chorych w szpitalu św. Łazarza.	4.000	—	542	8	—	—	1871	4.042	8	—	—	—
11 1809	Zofia z hr. Krasińskich hr. **Wodzicka.** **(dok. I. 143.** poz. ks. fund. LXXXII. pag. 279.) Łucya z hr. Wodzickich Przerembska, aktem notaryalnym z 26. listop. 1823 zeznaje, iż fundatorka w testamencie swym z 10. kwietnia 1809 na pomnożenie funduszu dla chorych ubogich szpitala św. Łazarza sumę . . . legowała.	12.000	—	575	24	—	—	1873	11.087	26	—	—	—

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach: w listach zastawn. Tow. kr. król. pol. rub.	akcye loteryi wiedeńs. w złr.	Pozostaje do zrealizowania złp.	g.	Uwaga
—	2.000			Pierwotne efekta w skutek wylosowania, a następnie zwykłego obrotu i wymiany, weszły w komput dzisiejszych efektów stanowiących majątek szpitala, a w szczególności oddziału chorych i położnic.
—	—	500	—	Kapitał ten pierwotnie na dobrach Regów z przyległ. w król. pols. ubezpieczony, spłacony został w r. 1828. do banku Warszawskiego w listach zast. Tow. kr. pols., skąd w r. 1871. nadesłaną została Wydz. kraj. suma 525 rb. tj. 3.500 złp. z odsetkami w kw. 113 rb. 13. kop., lecz dotąd nie wyjaśniono, czyli na spłatę tego samego kapitału; i sprawa ta jest w toku równie jak i poszukiwania co do reszty 500 złp. (l. b. Rz. kraj. krak. **37.859**/859 i l. W. 16.664/870, 1.312, 2.220/871, 22.070, 25.747/876). Ze sprzedaży powyższych efektów i gotówki uzyskano 1.010 zł. 57 ct. w. a. czyli 4.042 złp. 8. gr., zatem nadwyżkę 542 złp. 8 gr.
—	—	1.487	28	Kapitał ten pierwotnie na dobrach Igołomia i Sarbie, a następnie na dobrach Kuzki w król. polsk. ubezpieczony, spłacony został w listach zast. król. pols. w sumie 2.000 rubli i gotówką 26 rb. 62 kp. Przy sprzedaży tychże okazał się jednak w kapitale ubytek z powodu różnicy efektów do srebra w kwocie 1.487 złp. 28 gr., o którego ściągnienie przez pełnomocnika funduszowego sprawa jeszcze w toku (l. W. **19.827**/872, **10.514**/873, **4.236**/874, **14.819**/876,) z odsetek zaś skapitalizowanych przyrosło 575 złp. 24 gr.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośnie dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. a. w.	ct.	rubli
12 1816	Maryanna z Wawrzeckich **Badeniowa,** **(dok. I. 147.** poz. ks. fd. LXXXIV. pag. 287.) testamentem legowała szpitalowi św. Łazarza na Wesołej dla chorych	500	—	17	16	—	—	1863	517	16			
13 1825	Józefa z Frejów **Steinkellerowa,** **(dok. I. 160. 161. 161½ 161¾** poz. ks. fd. XCII. pag. 319.) według zeznania sukcesorów Piotra i Józefy Steinkellerów do akt notaryalnych dnia 11. paźdz. 1827 zapisała fundatorka testamentem z 26. czerwca 1825 Siostrom Miłosierdzia u św. Łazarza, a właściwie szpitalowi chorych sumę . .	6.000	—	—	—	—	—	1871	6.000	—			
14 1826	Towarzystwo **Wolnych Mularzy** w Krakowie, **(dok. I. 162.** poz. ks. fd. XCIII. pag. 323.) według deklaracyi do akt hypotecznych W. M. Krakowa dnia 7. sierpnia 1826 przez pełnomocników Zgromadzenia Wolnych Mularzy wniesionej, dotyczącej darowizny domów pod Nr. 242 i 243 na rzecz akademii krakowskiej, zawarowali ciż pełnomocnicy w tejże deklaracyi opłatę rocznych 300 złp. srebrem z dochodów powyższych realności dla szpitala św. Łazarza na rzecz ubogich chorych.											

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania		Uwaga
w listach zastawn. Tow. kr. król. pol. rub.	akcye loteryi wiedeńs. w złr.	złp.	g.	
				Kapitał ten pierwotnie na dobrach Prądnik Celarowski a po spłacie z tychże na realn. N. $\frac{253/4 \text{ gm. IX.}}{88 \text{ dz. III.}}$ ubezpieczony, spłacony w zupełności z nadwyżką ażya 17 złp. 16 gr. (l. kom. nam. krak. **29.472**/863, **6.642**/864).
				Suma ta pierwotnie na dobrach Balice, następnie na dobrach Poremba ubezpieczona, po spłacie wypożyczona na hypotekę realn. N. $\frac{575/6-683 \text{ gm. V.}}{391. \text{ dz. I.}}$ spłacona w zupełności (l. W. **12.761**/870, **8.808**/871).
				Kapitał odpowiadający dochodowi 300 złp. srb. pozostaje na zawsze własnością **Akademii krakowskiej, która szpitalowi tak w przeszłości 300 złp. rocznie opłacała**, jako też obecnie w skutek zarządzenia c. k. Namiestnictwa z 30. kwietnia 1869. l. 6189. z funduszu naukowego **rocznie 75 zł. w. a. opłaca** (l. W. **12.939**/868, **6.081**/869).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
15 1828	Ks. Mikołaj **Janowski** kan. katedr. krak., prof. św. Teologii uniwer. Jagiell., **(dok. l. 165. 165½.** poz. ks. fd. XCV. pag. 329.) wedle reskryptu Senatu Rządz. z 19. lutego 1828. fundator złożył w kasie Arcybr. Mił. i Banku pobożn. w Krakowie dla szpitala św. Łazarza na chorych . .	2.000	—	60	—	—	—	1864	2.060	—			—
16 1829	Zgromadzenie **Wolnych Mularzy** w Krakowie, **(dok. l. 168. 169.** poz. ks. fd. XCVII. pag. 337.) według reskryptu Senatu rządz. z 11. kwiet. 1829. l. 1435. Zgromadzenie Wol. Mul. przekazało szpitalowi św. Łazarza na fundusz utrzymywania chorych wierzytelność swą u Adama Krzyżanowskiego w sumie	4.500	—	—	—	—	—	$18\frac{75}{76}$	4.500	—			—
17 1847	Ks. Antoni **Bystrzanowski** kan. katedr. krak., **(pag. ks. fd. 408.)** testamentem legował szpitalowi św. Łazarza dla chorych . .	10.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej w efektach: w listach zastaw. Tow. kr. król. pol. rub.	akcye loteryi wiedeńs. w złr.	Pozostaje do zrealizowania złp.	g.	Uwaga
				Kapitał ten pierwotnie na dobrach Płoki ubezpieczony, spłacony został w sumie większej 5.000 złp. w biletach, bankowych według stopy $\frac{105}{100}$ złp. srb., skąd nadwyżka 60 złp. licząc na wal. austr. po 386 złp. na 100 zł. w. a. (l. kom. Nam. krak. 15.814/865 i l. W. **4.798**, **15.239**/869).
				Kapitał ten pierwotnie na dobrach Czulice, a następnie Boleń ubezpieczony, spłacony w zupełności w sumie większej 6.996 złp. 15 gr. (l. W. **12.829**/868, **1.206**, **4.041**, **6.889**, **7.424**/869, **4.853**, **6.603**/871, **3.140**/874, **7.843**, **28.995**/875, **12.979**, **13.335**/876).
—	—	10.000	—	Spadkobiercy fundatorai w połowie Arcybractwo Miłosierdza: i Banku pobożnego, a w połowie Towarzystwo dobroczynności w Krakowie, obowiązani do spłaty legatów dla szpitala, a to 10.000 złp. dla chorych i 6.000 złp. dla podrzutków, odstąpili na pokrycie tychże wspólne pretensye swe *a)* w sumie 11.000 złp. z dóbr Radwanowice i *b)* w sumie 5.000 złp. z realn. N. $\frac{160 \text{ gm. VI.}}{113 \text{ dz. VIII.}}$ i $\frac{439 \text{ gm. IV.}}{285 \text{ dz. I.}}$ na każdej po 2.500 złp. (l. kom. Namiest. krak. **1.918**/866, i l. W. **4.980**/866, **3.057**, **4.881**, **4.458**, **8.849**; **13.822**/867, **11.681**/868, **2.885**/70, **16.575**/871.). Względem przypadającej na pokrycie legatu dla chorych sumy 10.000 złp. z Radwanowic, wyjednaną została egzekucyjna sprzedaż tych dóbr, jednakże w skutek prośby obecnej właścicielki wstrzymano takową i Wydział kraj. przyzwolił na spłatę kapitału w ratach półrocznych po 400 złr. w. a. tj. 1.600 złp. począwszy od 1. Maja 1877. (Fascykuł akt. był. Rz. kraj. l. 1918/866 i W. kr. od r. 1867. do 1876. l. **24.537**/876.)

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.	w roku	złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
18 1875	Józef **Dąbkowski** testamentem dtto. Kraków 15. sierp. 1875. przeznaczył dla szpitala św. Łazarza na Wesołej dla chorych ubogich kapitał w list. zast. gal. Tow. kred. . . .	—	—	—	—	226	—		—	—	**3.000**		
		207.231	3	11.039	18	8.547	—	—	139.402	13	**3.093**	66	
	do tego niezrealizowane								70.321	8			
	razem . .								209.723	21			
	odliczywszy zaś w myśl uwagi przy poz. I. całą fundacyę Szembeka dla podziału na odnośne oddziały .								15.062	23			
	wynosi **majątek wspólny oddziałów chorych i położnic**								194.660	28	48.665	23	
	ogółem .										51.758	89	
	a potrąciwszy ubytek z poz. 18. w kwocie .										226	—	
	właściwie .										51.532	89	

prócz tego osobny dochód wspólny z pozycyi 14. rocznych 75 złr. — ct. w.a.
z którego potrąciwszy obowiązkowe wydatki:
a) z pozycyi 1. dla kapituły krak. na mszę św. rocznie 75 złp. czyli 18 zł. 75 ct. w. a.
b) z pozycyi 8. dla kapelana na mszę św. rocznie 104 złp. czyli 26 zł. — ct. w. a.
} 44 „ 75 „ w.a.

wypada osobny wspólny dochód roczny . . . 30 złr. 25 ct. w. a.

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej		Pozostaje do zrealizowania		Uwaga
w efektach				
w listach zastawn. Tow. kr. król. pol. rub.	akcye loteryi wiedeńs. w złr.	złp.	g.	
				Legatu tego nie otrzymał jeszcze Wydź. kraj. z masy spadkowej — **uiszczono** jednak **należytość prawną w kwocie 226 zł. w. a.**, które w rubryce ubytku się zamieszcza. O wydanie kapitału upomniano się (l. .W 21.579, 22.703/875, 7.174, 17.657/876).
		70.321	8	

w kapitale a nadto wyłączny z fundacyi Szembeka — oddziału chorych: 7.531 złp. 11½ gr. t. j. 1.882 zł. 84½ ct. w. a.
oddziału położnic: 2.510 złp. 14 gr. t. j. 627 zł. 61 ct. w. a.
i szpitala św. Ducha: 5.020 złp. 28⅔ gr. t. j. 1.255 zł. 23 ct. w. a.

t. j. po 15 złr. 12½ ct. w. a. na każdy oddział.

III. Wykaz

wspólnego majątku oddziału chorych, położnic i podrzutków

od połączenia tychże w szpitalu św. Łazarza

w roku 1788.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośnie dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. a. w.	ct.	rubli
1 1788	Michał Jerzy Ciołek książę **Poniatowski** Prymas i Prez. kom. eduk. król. pol. **(dok. I. 37.** oraz dok. pod **lit. E.** i alegat relacyi pod **lit. D.** poz. ks. fund. XVI. pag. 55.) według dekretu książe Prymas z upoważnienia Sejmu król. polsk. zakupił z funduszów naukowych gmach od Karmelitów Bosych na Wesołej z ogrodem, kościołem i przybudowaniami w cenie 20.000 złp. na pomieszczenie szpitala powszechnego pod nazwą „św. Łazarza“, w którym też wedle aktu fundacyi i Siostry Miłosierdzia na zawsze pozostać mają.											
2 1873	Jako część integralna gmachu powyższego — zakupiony w r. 1873 z funduszu szpitala św. Łazarza od SS. Miłosierdzia grunt czyli folwark „Blich“ pod N. $\frac{222 \text{ gm. VIII.}}{49 \text{ dz. VI.}}$ w cenie 23.000 zł. w. a. i wzniesione na tymże budynki gospodarcze i nowe pawilony szpitalne.											
3 1788	Michał Jerzy Ciołek książe **Poniatowski** Prymas i Prez. kom. eduk. król. pol. **(dok. I. 39.** poz. ks. fund. XVIII. pag. 61., XIX. p. 63. i XX. pag. 65. — **fascykuł dokumentów** i aktów nadania dóbr.) z upoważnienia Sejmu krol. polsk. do rozrządzania funduszami i dobrami duchowieństwa galicyjskiego, które z mocy konwencyi w r. 1786 z Cesarzem austr. Józefem II. zawartej, na własność Rzeczp. polskiej przeszły, nadał ks. Michał Jerzy Poniatowski szpitalowi św. Łazarza tytułem wyposażenia następujące dobra:											

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
Obligi kamery nadwor. złr. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w.a złr.	
					W skutek przyłączenia do szpitala św. Łazarza zakładu położnic i podrzutków, gmach ten z mocy odnośnego dekretu fundacyjnego jest wspólną własnością oddziału chorych, położnic i podrzutków, Siostrom Miłosierdzia zaś przysługa prawo pozostania w tymże na zawsze. Obecnie od roku 1870 gmach powyższy został przekształcony i o piętro podniesiony oraz blachą pokryty—z dotacyi przez W. Sejm na budowę wyznaczonej, zaczem przy wydzieleniu majątku zakładu podrzutków jak nie mniej przy obliczeniu majątku każdego oddziału z osobna, prawo wspólnej własności wszystkich oddziałów, i prawo przysługujące Siostrom Miłosierdzia uwzględnić, i przypadające pojedyńcze udziały według pierwotnej wartości gmachu z czasów nabycia tegoż, w stosunku do podniesienia się tejże w czasach dzisiejszych, oraz według stosunku w jakim z pojedyńczych fundacyi koszta przekształcenia i podniesienia gmachu pokryte zostały, równie jak wedle stosunku zajmywanych w gmachu przez każdy oddział i Siostry Miłosierdzia ubikacyi, obliczyć należy. (Akta Wydź. kraj. o budowie II. piętra i pokryciu dachu liczby **10.176**, **12.484**/870, **590**, **3.819**, **7.682**, **16.227**/871, **5.230**/872). Według protokołu szacunkowego z r. 1872. przedstawiały zabudowania i grunta szpitalne następującą wartość: grunta oszacowano na 42.775 złr. 20 ct. w. a; gmach szpitalny na 110.310 złr.; wartość kościoła 85.000 złr.; budynki gospodarcze 200 złr.; bruki, kanały i studnie 500 złr.; mury parkanowe 6.000 złr.; ogółem oszacowano całą realność na 244.785 złr. 20 ct. w. a. (l. W. **13.329**/872).
					Własność wspólna wszystkich trzech oddziałów: chorych, położnic i podrzutków, w miarę kapitałów użytych z pojedyńczych fundacyi na zakupno gruntów i nową budowę (l. W. **14.165**, **16.317**/873 i akta budowy). Wartość folwarku „Blich“ stanowi cena kupna 23.000 złr. w. a.
					Z mocy dekretu księcia Prymasa Poniatowskiego dtto Warszawa 10. Września r. 1788. i dokumentu dtto Kraków 29. Stycznia r. 1793. nadane zostały dobra Tropiszów, Rączna i Jeziorzany oraz folwark Prądnik Czerwony szpitalowi św. Łazarza w ogóle — z wyraźnem motywowaniem nadania tego tak względem na wzrastającą ilość chorych, jakoteż podrzutków. Dobra te stanowią zatem wspólną własność wszystkich 3 oddziałów t. j. chorych, położnic i podrzutków. Główny pożytek szpitala z dóbr tych stanowił dochód dzierżawny. Obecnie **dobra Tropiszów wydzierżawione na lat 12** od 24. Czerwca r. 1873. do 24. Czerwca r. 1885. **za rocznym czynszem 2.700 rub.** (12.071/873). Z dowodu liwerunkowego dla dominium Tropiszowa na 438 złp. 8 gr. skompenzowano w latach 1829. i 1837. należytości skarbowe z dóbr tych należne w kwocie 353 złp., które na rubrykę ubytku wykazano. Za resztę 85 złp. 8 gr. uzyskano przy sprzedaży 63 złp. 18 gr., zkąd dalszy ubytek w kwocie 21 złp. 20 gr. (l. W. **2.891**, **6.030**, **16.794**/871).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
	a) Tropiszów z przyl. Koźlice w król. polsk. *b*) Rączna, *c*) Jeziorzany — i *d*) Promnik v. Prądnik Czerwony w Galicyi. Z dóbr tych uzyskał szpital św. Łazarza następujące kapitały:											
	ad a).											
	Z Tropiszowa z dowodu liwerunkowego Nr. 3786 dtto 29. marca 1826 komisyi likwidacyjnej Warszawskiej za dostawę wołów dla wojsk pruskich w r. 1812 na	438	8	—	—	346 6 21	2 28 20	1829 1837 1871	63	18			
	Relutum za fundus instructus*) nabyty przez dzierżawcę Rożańskiego w r. 1862.	7938	9	—	—	—	—	1862	7.938	9			
	Indemnizacyę z uwłaszczenia włościan . . . . . (dok. I. 159, 159½, 159¾, 159⅗, 159⅚.)							1871	—	—	11.335 3.841 1	50 25 23	
	Z powodu zaś zniesienia służebnictwa „jutrzyny“, ciążącego na dobrach Tropiszów na rzecz dóbr Proszkowic, dopłacono w roku 1836, przy kompenzacyi tej powinności z pretensyą na dobrach Proszkowice z fundacyi Flaszkiewicza dla szpitala św. Łazarza w sumie 5.000 złp. ciążącą, w kapitale gotówką .	—	—	—	—	2.000	—						
	ad b).											
	Z Rączny z dowodu liwerunkowego centr. komisyi likwid. Warszawskiej N. 474 dtto 11. Sierpnia 1829 za dostawę w r. 1809 . .	115	23	170	13	—	—	1871	286	6			
	Ze sprzedaży lasu sekcyami:												
	z I. sekcyi							1868	—	—	3.041		
	z II. „							1869	—	—	2.050		
	z III. i IV.							1870	—	—	4.445		
	z V. sekcyi							1871	—	—	3.841		
	Z luźnej sprzedaży drzewa							1870/75	—	—	1.453	98	

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
w efektach					
Obligi kamery nadwor. zł. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w.a złr.	
					Wartość szacunkowa dóbr Tropiszowa na podstawie czynszu dzierżawnego w r. 1868. obliczona, **wynosi 110.250 złr. w.** a. (l. W. **5.576**/868). Kompenzacyę zniesionej powinności „jutrzyny“ z fundacyą ks. Flaszkiewicza w sumie 5.000 złp. wykazano przy pozycyi dotyczącej tejże fundacyi; dopłatę zaś w sumie 2.000 złp. zalicza się tu w rubr. ubytku. *)Relutum za fundus instructus użyto na zakupno efektów (l. Nam. **30.582**/862). Kapitał za uwłaszczenie z Tropiszowa nadesłany do l. W. **16.664**/870, **1.312**, **2.220**, **6.682**/871, a ze sprzedaży listów i gotówki w rublach uzyskano 15.177 złr. 98 ct. w. a. Co do dóbr Rączny, — dowód liwerunkowy dla tegoż dominium na 115 złp. 23 gr. sprzedany został wraz z dowodem z Tropiszowa jednakże z nadwyżką 170 złp. 13 gr. z zaległych odsetek (5%) i różnicy kursu. **Z objęciem zarządu szpitala** św. Łazarza w r. 1868 **Wydział krajowy** ze względu na zaniedbany stan lasu w Rączny postanowieniem z 24. lutego 1868. **l. 801. zarządził podział lasu na 10 sekcyi przeznaczonych do wycięcia i sprzedaży** kolejno w przeciągu lat 10. a następnie zaprowadzenia nowego zapustu według zasad gospodarstwa leśnego. Wpływy ze sprzedaży pojedyńczych sekcyi bez doliczenia 2% na fundusz kultury lasowej oraz pniakowego, wykazane są wedle lat w rubryce spłat na podstawie dotyczących aktów, a to: co do sekcyi I. l. W. **5.108**, **5.855**, **5.922**, **7.218**/868; co do sekcyi II. l. W. **3.759**, **5.019**, **5.199**/869; co do sekcyi III. i IV. l. W. **3.593**, **5.720**, **7.318**, **7.802**/870; co do sekcyi V. l. W. **15.150**, **17.651**/(poz. 15/I.), **18.772**/871; dochód z luźnej sprzedaży drzewa wykazany bez potrącenia kosztów administracyi (l. W. **1.132**/870, **220**, **2.347**/871, **19.878**, **9.500**, **13.123**, **14.402**, **14.951**, **17.505**, **18.213**, **18.539**/872, **3.611** (p. 14/I.), **10 146**, **11.208**/73, **19 761**/874. **W skutek uchwały wys. Sejmu z 17. grudnia 1871**, powziętej na wniosek Wydz. krajowego względem zupełnej sprzedaży dóbr Rączny i Jeziorzan (l. W. **10.564**/870—**1**/872 **sprzedano tak resztę lasu w Rączny za 15.000 zł.** z nadwyżką prowizyi zwłoki 75 zł. (l. W. **19.111**/72, **1.519**, **3.611**/(poz. 14/I.), **3.927**, **20.256**, **21.751**/873, **1.912**, **13.558**, **15.578**, **15.658**, **21.481**, **21.980**/74, **14.726**/875), **jako też grunt leśny** 191 mg. 1.385□ za 18.500 zł. w. a., za który **połowa ceny 9.250 zł. w. a. dotąd niespłacona** (l. W. **3.952**, **7.451**, **8.436**, **8.473**, **9.789**, **10.756**/872, **13.833**, **18.484**, **30.343**/875, **5.083**, **21.373**, **23.067**/876. **Pozostaje jeszcze własnością szpitala posiadłość dworska w Rączny wydzierżawiona** od 24. Czerwca 1869 do 23. Czerwca 1877 **za rocznych 791 zł. 48 c., tudzież pustki osobno wydzierżawione** do 26. października 1877. **za 29 zł. 38½ ct. rocznie** (l. W. 4.610/869, 13.497/872 i 3.839, 9.653/867). **Wartość szacunkowa tych posiadłości obliczona na 9.950 zł. w. a.** (l. W. 5.576/68).
			9.250		

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
	Za grunt leśny sprzedany za 18.800 zł. w. a. połowa ceny							1872	—	—	9.250	—	
	Za resztę 5 sekcyi lasu							$187\frac{3}{5}$	—	—	15.075	—	
	Indemnizacya z dóbr Rączny i Jeziorzan w kapitale . .							1856	—	—	—	—	—
	i w zaległych rentach . . .							1855	—	—	—	—	—
	ad c. z Jeziorzan.												
	Za grunt przez Rząd austr. w r. 1845 pod przekop Wisły zajęty	774	—					1850	774	—			
	Ze sprzedaży gruntów rozparcelowanych z posiadłości dworskiej w cenie ogólnej 9.050 zł. w. a.							1872	—	—	3.297	$66\frac{1}{2}$	
								1873	—	—	2.790	$31\frac{1}{2}$	
								1874	—	—	1.856	98	
								1875	—	—	1.382	19	
								1876	—	—	430	35	
	ad d. z folwarku Prądnik Czerwony.												
	Indemnizacyę za zniesione powinności poddańcze w kapitale .							1867	—	—	—	—	—
	w odsetkach wyrównawczych .								—	—	6.848	$38\frac{1}{2}$	
	w zaległych rentach . . .							1856	—	—	—	—	—
	Z nadwyżki dochodów ogólnych szpitala z lat 1864 i 1865 zakupiono obligacyę indemnizacyjną na							$18\frac{64}{65}$	—	—	—	—	—
4 1791	Ks. Walenty **Pruski** kanonik katedr. krak., **(dok. I. 51. 52. 53.** poz ks. fund. XXX pag. 99.) aktem fundacyjnym wniesionym do akt ziemskich krakowskich na wsparcie ubogich w szpitalu św. Łazarza przeznaczył prowizyę od 1.000 dukatów, które po 20 złp. 5 gr. policzone, czynią sumę . .	20.166	20										

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania		Uwaga
Obligi kamery nadwor. złr. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g. w. a. złr.	
—	36.500			**Co do Jeziorzan** wskutek powyższej uchwały W. Sejmu **sprzedano w r. 1872 posiadłość dworską** tamtejszej gminie za cenę ogólną 9.050 zł. w. a., którą gmina ratami jak w rubryce spłat wykazano, wraz z prowizyą zwłoki spłaciła (l. W. **7.158, 11.828, 13.497, 14.462**/(p. 14/I.), **14.539**/872, **5.618**/(p. 15/I.), **13.343, 16.231**/873/(p. 2/I.), **8.724, 19.732, 19.807**/874, **21.903, 22.875, 24.009, 26.356**/875, **24.254, 26.569**/876).
—	6.850			
—	10.870			**Folwark Prądnik czerwony wydzierżawiony na lat 12** od 24. Czerwca 1875 do 23. Czerwca 1887, **za rocznym czynszem 3.805 złr. w. a.** (l. W. 19.573/874).
—	1.950			**Wartość szacunkowa na podstawie czynszu obliczona na 27.100 zł. w. a.** Asygnacya wynagrodzenia indemnizacyjnego do l. W. **5.326**/866, i **5.992**/867.
—	200			
		20.166	20	Kapitał ten pierwotnie na dobrach Bieganów w król. polsk. ubezpieczony, wedle oznajmienia kapituły katedry krak., pod której zarządem z mocy fundacyi zostawał, spłacony został w listach zast. Tow. kredyt. polsk. do banku polsk. w Warszawie i należał do kapitałów zatrzymanych przez Rząd ross. do chwili podziału majątku dyecezyi Krakowskiej i Kieleckiej. O wydanie tego kapitału upomniał się Wydział krajowy i obecnie przesłano już za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa plenipotencyę dla konsula austr. w Warszawie w celu odebrania kapitału (l. W. 6.823/867, 20.580/876).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośnie dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. a. w.	ct.	rubli
5 1797	Konstanty **Olizar** **(dok. l. 57, 58.** poz. ks. fd. XXXIII. pag. 113.) według oznajmienia c. k. Prokuratoryi Skarbu z 22. kwiet. 1797. l. 928. zapłacił tytułem kary pieniężnej w kwocie 50 duk. przeznaczonej dla szpitala św. Łazarza na chorych i dzieci podrzutków obligacyę kam. Nadw. Nr. 24151. na 225 zł. w. a. czyli . .	900	—	—	—	—	—	1797	900	—	—	—	—
6 1797	Ks. Jan Kanty **Tarski** kan. kolleg. św. Anny w Krakowie, **(dok. l. 63.** poz. ks. fd. XXXV. pag. 121.) mocą transakcyi — pożyczoną Józefowi i Maryannie z Bartschów Kirchmajerom sumę . . . przeznaczył dla szpitala św. Łazarza na Wesołej.	20.000	—	—	—	—	—	1875	20.000	—		—	
7 1799	Józef **Chwalibóg.** **(dok. l. 69. 70.** poz. ks. fund. XXXVIII. pag. 133.) Na dobrach tegoż Przeginia ubezpieczona suma . . . na rzecz szpitala św. Łazarza z niewiadomej fundacyi.	6.000	—	—	—	6.000	—						
8 1800	Ks. Felix Paweł **Turski** biskup krakowski. **(dok. l. 97.** poz. ks. fund. LIX. pag. 201.) M. Xawery Turski zeznaje do akt hypotecznych dług w sumie . legowanej przez fundatora szpitalowi św. Łazarza na Wesołej.	2.000	—	243	25	425	26	1870	1.817	29			

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
Obligi kamery nadwor. zł. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w. a złr.	
225					Obligacya ta w skutek wylosowania i wymiany na inne efekta weszła w komput efektów stanowiących majątek szpitala (l. W. **13.649/867, 10.406/868, 6.169/870**).
					Kapitał ten ubezpieczony na realn. Nr. $\frac{496.\ \text{gm. IV.}}{39.\ \text{dz. I.}}$ spłacony z tejże w zupełności (l. W. **12.921, 16.939**/869, **2.124**/870, **8.797, 10.158**/871; — **17.089**/874, **26.356**/875).
					Kapitał ten wskutek ogłoszonej na majątek dłużnika krydy, spadł z hypoteki i mocą dekretu nadwor. z 29. Sierpnia r. 1799. obowiązani zostali kanonicy regularni Ciała Bożego na Kazimierzu jako nabywcy dóbr Przegini, do opłaty dla szpitala św. Łazarza **tylko rocznej renty 200 złp.**, którą dotąd opłacają w kwocie 50 złr. w. a.
					Suma ta pierwotnie na dobrach Kluczewsko ubezpieczona i z tychże w sumie zewaluowanej na 1.574 złp. 4 gr. zatem z ubytkiem 425 złp. 26 gr.—gotówką w sumie 236 rub. 10 kop. do banku Warsz. spłacona, nadesłaną została z tegoż banku wraz z odsetkami w kwocie 50 rub. 88 kop. w sumie większej 3.704 rub. 63 kop., z których sprzedaży uzyskano 5.866 złr. 92 ct. w. a. Z tych przypada na fundacyę niniejszą 454 złr. 49 ct. w. a. czyli 1.817 złp. 29 gr. a zatem nadwyżka 243 złp. 5 gr. (l. W. **7.678**/868 przy poz. 3/III., **6.607, 16.664**/870, **1.312, 2.220**/871).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a	ct.	rubli
9 1800	Andrzej **Badurski** Dr. Med. Prof. Akad. (**dok. I. 71.** poz. ks. fund. XXXIX. pag. 135.) Jacek Kluszewski zeznaje do akt magistratualnych krak. dług w sumie . . . . . lokowanej przedtem przez fundatora na realnościach Hallera na rzecz szpitala św. Łazarza.	5.000	—	—	—	303	5	1872	4.696	25			
10 1800	Urszula z Morsztynów **Dembińska,** (**dok. I. 73.** poz. ks. fund. XL. pag. 139.) zeznaje do akt ziemskich krak. dług na rzecz szpitala św. Łazarza w sumie . . . . z niewiadomej fundacyi.	6.000	—	—	—	438	—	1874	5.562	—			
11 1801	Teresa **Węgrzynowicz.** (**dok I. 78.** poz. ks. fund. XLV. pag. 149.) Według zapisku w księdze funduszowej legowała szpitalowi św. Łazarza	200	—	—	—	—	—	1801	200	—	—	—	—
12 1801	Ks. Jan **Gałecki** prob. Oleśnicki. (**dok. I. 79.** (przy poz. 7/II) poz. ks. fund. XLVI. pag. 151.) Ignacy Rawicz Dembiński właściciel Małoszowa zeznaje dług w sumie . . . . . przeznaczonej przez fundatora dla szpitala św. Łazarza.	26.000	—	—	—	3.000	—	1870 1871	20.000 3.000	— —		— —	

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
Obligi kamery nadwor. złr. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w.a złr.	
					Kapitał ten ubezpieczony na realn. Nr. $\frac{358 \text{ gm. VIII.}}{29 \text{ dz. V.}}$ (na Krysztoforach) w skutek ogólnej redukcyi długów za księstwa Warszawskiego w r. 1809., zewaluowany na sumę 4.696 złp. 25 gr., spłacony został w tejże kwocie, zatem z ubytkiem 303 złp. 5 gr. (l. W. **472**, **4.651**, **5.614**/870, **422**, **1.156**, **1.790**/872.)
					Kapitał ten ubezpieczony na dobrach Czajowice i Promnik w król. polsk., spłacony w sumie 900 rub., które sprzedano za 1.390 złr. 50 ct. w. a. czyli 5.562 złp. zatem z ubytkiem w kwocie 438 złp. (l. W. **9.598**/870, **2.706**, **10.929**/871, **5.370**/874).
50					Legat stanowiła obligacya kam. nadw. Nr. 43.098, która w skutek wylosowania i wymiany na inne efekta weszła w komput efektów stanowiących majątek szpitala (l. W. **13.649**/867 etc. poz. 5.).
					Kapitał ten pierwotnie na dobrach Małoszów ubezpieczony, w r. 1840. spłacony został w list. zast. w zupełności — i 20.000 złp. wypożyczył Rząd na budowę mostu Podgórskiego, które spłacone w sumie większej 145.700 złp. jak przy poz. 2/I. wykazano; 3.000 złp. zaś łącznie z 4.000 złp. jak przy poz. 6/II. wykazano, dane na hypotekę realn. Nr. $\frac{448/9 \text{ gm. IV.}}{275 \text{ dz. I.}}$ i w łącznej sumie 7.000 złp. spłacone. Co do reszty 3.000 złp. nie ma żadnej ewidencyi o użyciu lub lokacyi tychże i w tym względzie zażądano wyjaśnienia od zarządu szpitala (l. W. 23.540/876.) zamieszczając na teraz kwotę tę w rubr. ubytku.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośnie dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. a. w.	ct.	rubli
13 1801	Jan **Tuszek** Dr. Medycyny. (**dok. I. 94, 95, 96.** poz. ks. fd. LVIII. pag. 197.) Według zeznania Jana Richtera do akt magistr. krak. cedował fundator wierzytelność swą w sumie . . . . . szpitalowi św. Łazarza.	4.000	—	140	—	812	22½	1870	3.327	7½			
14 1802	Paweł **Olechowski.** (**dok. I. 26. 27.** poz. ks. fund. X. pag. 31.) W kontrakcie sprzedaży dóbr Trzemcha przez Ks. Pawła Olechowskiego bratu tegoż Janowi, w cenie kupna przekazaną została nabywcy suma szpitala św. Łazarza z fundacyi niewiadomej.	30.000	—										
15 1802	Paweł **Popiel.** (**dok. I. 72. 81.** (poz. 9. III.) poz. ks. fd. XLVIII pg. 159.) Do akt magistratualnych krak. Jacek Kluszewski zeznaje dług w sumie . . . . . hipotekowanej przedtem na rzecz szpitalu św. Łazarza na dobrach Czaple własności Popiela.	6.000	—	—	—	893	18	1866	5.106	12			

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania		Uwaga
Obligi kamery nadwor. zł. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	
				Suma ta pierwotnie na realn. Nr. 333 ubezpieczona, w skutek licytacyjnej sprzedaży tejże spłaconą została w r. 1824 w kwocie zewaluowanej na 3.187 złp. 7½ gr., zatem z ubytkiem 812 złp. 22½ gr., poczem na hypotekę realn. N. 57—58 a następnie N. $\frac{99 \text{ gm. I.}}{73 \text{ dz I.}}$ lokowana, spłacona z tejże z nadwyżką ażya 140 złp. = 3.327 złp. 7½ gr. w sumie większej 6.295. złp. 17½ gr. jak przy poz. 5/II. wykazano.
		30.000	—	Wedle zebranych w osobnym fascykule odnośnych aktów przeprowadzony został o fundacyę tę spór sądowy, ponieważ spadkobiercy Jana Olechowskiego nie uznając kontraktu kupna dóbr jako dokumentu na rzecz szpitala wydanego, żądali wykazania tytułu fundacyi pierwotnym zapisem fundatora, który zaginął. Spór ten od r. 1815. prowadzony i w dwóch instancyach przegrany, zakończył się w III. instancyi pomyślnym rezultatem dla szpitala, któremu ostatecznie wyrokiem IX. Dep. rządz. Senatu w Wydz. I. z 21. kwietnia (3 maja) 1873, kapitał fundacyjny w sumie 30.000 złp. czyli 4.500 rb. sr. przyznanym został. Kapitał ten w skutek sprzedaży dóbr przez Tow. kred. pols. złożony został w Banku polskim w listach likwid. i realizacya tej należytości dotąd jest w toku, ponieważ na podniesienie kapitału z banku pozyskaną być musi decyzya Wydziału hypotecznego na podstawie klasyfikacyi szacunku dóbr Trzemcha, która pod jurysdykcyą Trybunału cyw. w Radomiu jeszcze z początkiem Czerwca 1874 rozwinięta, dotąd nie jest ukończoną. Rzecz tę popiera pełnomocnik zastępujący fundusz (l. W. 18.860/76).
				Kapitał ten zewaluowany na 5.106 złp. 12 gr., zkąd ubytek 893 złp 18 gr. — ubezpieczony na realn. Nr. 357 (pałac spiski) spłacony w zupełności w sumie większej 16.596 złp. 1 gr. jak przy poz. 2/I. wykazano.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
16 1802	Z niewiadomej fundacyi, (**dok. I. 82.** poz. ks. fd. XLIX. pag. 163) od Rządu austryackiego obligacya kam. nadwor. N. 522 dla szpitala św. Łazarza na . .	900	—	—	—	—	—	1802	900	—	—	—	—
17 1802	Antoni **Gruner** kupiec krak., (**dok. I. 86.** poz. ks. fd. LI. pag. 169.) testamentem legował szpitalowi św. Łazarza na Wesołej . .	5.000	—	—	—	850	19	$18\frac{7}{12}$	4.149	11			
18 1802	dtto. (**dok. I. 87.** poz. ks. fd. LII. pag. 173.) Aktem do ksiąg magistratualnych krakowskich wciągniętym Jacek Kluszewski zeznaje dług w sumie . . . . . testamentem fundatora szpitalowi św. Łazarza legowanej.	3.000	—	—	—	510	11	1866	2.489	19			
19 1802	Ks. Jan **Gałecki** Proboszcz Oleśnicki. (**dok. I. 88. i 119.** poz. ks. fd. LIII. i LXX. pag. 177 i 239. Z testamentu fundatora reszta majątku, przeznaczona dla szpitala św. Łazarza na Wesołej, jaka od poczynionych innych legatów pozostać miała w sumie . .	6.000	—	—	—	5.496	—	1862	504	—			

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
Obligi kamery nadwor. złr. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w. a. złr.	
225					Obligacya ta wylosowana i w skutek wymiany przeszła w komput efektów stanowiących majątek szpitala (l. W. **13.649**/867 etc. jak poz. 5.)
					Kapitał ten ubezpieczony na realn. Nr. $\frac{261 \text{ gm. VIII.}}{83 \text{ dz. VI.}}$ zewaluowany na sumę 4.149 złp. 11 gr., zkąd ubytek 850 złp. 19 gr. — spłacony został w zupełności ratami (l. W. **2.895, 4.576, 4.748, 7.316, 17.027**/870, **8.241**/871, **158** (poz. 11/I.), **6.855, 7.166**/872).
					Kapitał ten ubezpieczony na realności Nr. 357. gm. III. zewaluowany na sumę 2.489 złp. 19 gr., zkąd ubytek 510 złp. 11 gr.—spłacony został w zupełności w sumie większej 16.596 złp. 1 gr. (rozp. Nam. kom. l. 12.793 r. 1866. poz. 2/I.)
					W testamencie z 31. Października r. 1802. legował fundator szpitalowi św. Łazarza w ogóle resztę majątku swego, jaka po zaspokojeniu innych legatów podług konsygnacyi egzekutorów do składania inwentarza nie obowiązanych pozostanie. Wedle aktu do l. **6.773**/860 w dołączonym fascykule Prokuratoryi skarbowej zawartego, ściągnęła krakowska Prokuratorya skarbu na mocy powołanego testamentu z masy spadkowej fundatora pozostałość majątku w sumie 5.000 złp. w kapitale i 1.000 złp. w odsetkach razem 6.000 złp., którą na rzecz szpitala św. Łazarza do kasy cyrk. krak. 27. Czerwca r. 1808. jako depozyt w banknotach złożono, a następnie z mocy rozp. gubern. w r. 1825 w kasie kameralnej w kwocie według skali redukcyjnej z r. 1811. na 300 złr. w. w. t. j. 504 złp. a zatem z ubytkiem 5.496 złp. obliczonej pobrano, zkąd dopiero w r. 1862. w kwocie stosunkowej 126 złr. w. a. t. j. 504 złp. na rzecz szpitala wydano i na zakupno oblig. indemn. użyto.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
20 1802	Ks. Jan **Galecki**, prob. Oleśnicki. **(pag. ks. fd. 392.)** Z tejże masy powtórnie przez austryacki Rząd dla szpitala św. Łazarza spłacone . . . . i z masy Klozów kwota . . dla tegoż szpitala przeznaczona.	504 330	— 4	— —	— —	504	—	1872 „	330	4			
21 1802	dtto. (pag. ks. fd. 396.) Z powyższej masy spłacony przez Eliasza hr. Wodzickiego dług	11.700	—	—	—	4.447	15	1867	7.252	15			
22 1802	**Olkuska** nar. kompania górnicza. **(dok. I. 89.** poz. ks. fd. LIV. pag. 181.) Wedle zeznania pełnomocników do akt ziemskich krakowskich cedowała kompania na rzecz i potrzeby szpitala św. Łazarza wierzytelności swe, mianowicie u kahału Olkuskiego sumę 680 zł. 15 kr. czyli . . . . . u Schwarzgrebera . . . u żyda Herschli w Olkuszu . u Kaucza szychmistrza . .	2.721 1.440 1.080 1.112	— — — —	— — — —	— — — —	1.777 1.440 1.080 1.112	22 — — —	—	—	—	—	—	—

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
Obligi kamery nadwor. zł. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w.a złr.	
					Kapitał 504 złp. jest identyczny z kapitałem w poprzedniej pozycyi wykazanym, i po spłacie od Rządu lokowany został wraz z kwotą 330 złp. 4 gr. z masy Klozów na hypotekę realn. Nr. $\frac{32 \text{ gm. VI. i } 249{,}56 \text{ gm. IX.}}{36 \text{ dz. VIII.}}$ i z tejże spłacony w sumie większej 6.834 złp. 4 gr., w której i kwota 330 złp. 4 gr. się mieści; (Rz. kraj. krak. l. **22.480**/858, **1.564**, **29.545**/859, **11.488**/860, i l. W. **2.873**, **2.891**, **4.575**, **6.697**//870, **9.951**, **10.756** poz. 3/III., **11.117**, **12.829**/872), gdy się jednak później okazało, iż od Rządu kapitał 504 złp. powtórnie był uiszczony, przeto zwrócono takowy do skarbu Państwa l. W. 7.813/869 — i ztąd dla ewidencyi wykazuje się tę pozycyę w rubryce ubytku.
					Gdy Eliasz hr. Wodzicki według skryptu z 29. Października r. 1802. winien był ks. Gałeckiemu sumę 11.700 złp., przeto suma ta w spadku po fundatorze przypadła szpitalowi św. Łazarza i pierwotnie na realn. Nr. 337. ubezpieczona — i z tejże w r. 1841. w sumie zewaluowanej 7.252 złp. 15 gr. — a więc z ubytkiem 4.447 złp. 15 gr. spłacona, następnie lokowaną została na hypotekę dóbr Wola justowska i z tychże w zupełności spłacona (l. W. **5.981**/866, **4.614**, **6.453**, **9.014**/867).
—	—	943	8		Z sum objętych cesyą kompanii Olkuskiej tylko za sumę należną od kahału Olkuskiego przyznała centr. komisya likwid. kwotę 943 złp. 8 gr., zkąd ubytek 1.777 złp. 22 gr., i wydała na kwotę tę dowód Nr. 377 dtto Warszawa 6. Października r. 1829. od którego szpital odsetki aż do końca r. 1864. pobierał. Względem dalszych odsetek jak również spłaty kapitału trwa od r. 1866. dotąd korespondencya z konsulatem Warszawskim o pośrednictwo u Rządu ross. (**fasc. aktów** od r. 1865. i urgens l. W. 23.901/876). Co do pretensyi prywatnych w dokumencie wyrażonych, o poszukiwaniu tychże śladu nie ma w księdze funduszowej ani w aktach, zaczem takowe tylko dla ewidencyi jako przepadłe w rubr. ubytku się zamieszcza.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
23 1803	Maryanna **Żuchowska,** **(dok. I. 120. 121.** (przy p. 19). poz. ks. fund. LXXI pag. 241.) według zawiadomienia urzędu cyrkularnego krak. legowała szpitalowi św. Łazarza sumę . .	1.000	—	—	—	—	—	1803	1.000	—	—	—	—
24 1803	Franciszek hr. **Wodzicki,** **(dok. I. 92. 93.** poz. ks. fund. LVII. pag. 191.) testamentem legował szpitalowi św. Łazarza na Wesołej pod Krakowem	80.000	—	— 15.869 248 310 7	— 16 — — 15	54.545 6.771 — — — —	½ 14 1 — — —	1865 1869 1870 „ 1864	4.722 20.731 4.248 5.310 106	½ 27 18 — — —			

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej		Pozostaje do zrealizowa- nia		Uwaga
w efektach				
Obligi kamery nadwor. zł. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	gr. w. a.	
250				Na sumę tę wydał Rząd austr. pierwotnie obligacyę kam. nadw. Nr. 77.308 z r. 1808. na 250 zł. w. w. a po wylosowaniu tejże, następnie zapis długu Państwa Nr. 7.419 z r. 1850, który w skutek wylosowania i wymiany przeszedł w komput efektów szpitala św. Łazarza jak przy poz. 5. wykazano.
				Wedle zapisków w ks. fund. kapitał ten pierwotnie na dobrach Siedliszowice ubezpieczony, spłacony został z tychże wedle skali redukcyjnej tylko w sumie 15.151 złr. 31 ct. w. w. czyli według kursu legalnego w mon. konw. 6.060 złr. t. j. 6.363 złr. 63 ct. w. a. czyli 25.454 złp. $15^1/_2$ gr. i w tejże sumie lokowany został na dobrach Ustrzyki, z których częściami spłacony (l. W. **5.576**/866, **12.778**, **11.973**, **12.836**/868, **1.170**, **7.269**, **8.413**, **9.141**/869). Z pierwotnego kapitału ubyła zatem suma 54.545 złp. $14^1/_2$ gr. — Wszakże z czasu sekwestru majątków instytutowych przez Rząd austr. od r. 1809. do r. 1828. otrzymał Senat rządz. dla szpitala w r. 1835. zwrot zaległych od pierwotnego kapitału odsetek w sumie 3.899 złr. 58 ct. m. k. czyli według ówczesnego kursu 15.869 złp. 16 gr., którą skapitalizowano i jak następuje ulokowano: Na realn. N. $\frac{521 \text{ gm. IV.}}{342 \text{ dz. I.}}$ 4.000 złp. — na realn. N. $\frac{139 \text{ gm. IX.}}{2 \text{ dz. IV.}}$ 3.000 złp. i 2.000 złp. = 5.000 złp., i na realn. N. 46 gm. I. 98 złp. 15 gr.; co do reszty zaś 6.771 złp. 1 gr. nie ma żadnej ewidencyi ani w ks. fund. ani w aktach, zaczem takową w rubr. ubytku się zamieszcza. Z sum zaś powyższych spłaconą została suma 4.000 złp. z realn. N. 521 z nadwyżką ażya 248 złp. = 4.248 złp. (l. W. **469**, **5.741**, **11.138**, **13.309**/870), suma 5.000 złp. z realn. N. 139 z nadwyżką ażya 310 złp. = 5.310 złp. (l. W. **11.061**/868, **763**, **3.448**, **9.427**/869, **6.633**, **8.253**, **9794**/870) a kwota 98 złp. 15 gr. z realn. N. 46 z nadwyżką ażya 7 złp. 15 gr. = 106 złp. w sumie większej 10.000 złp. jak przy poz. 2/I wykazano (L. kom. Nam. **30.611**/864).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct. rubli
25 1803	Ks. Karol **Lochmann** kan. katedr. i Archypr. krak., (dok. I. 91 1/2 poz. ks. fd. LVI 1/2 pag. 189.) testamentem legował resztę majątku swego, jaki po zaspokojeniu wszystkich legatów pozostanie, dla szpitala św. Łazarza, jednakże nie na fundusz wieczny, lecz na expensa potoczne codzienne, których nędzni i dzieci podrzucone w tym szpitalu potrzebują. Z masy spadkowej otrzymał szpital w ogóle	10.939	6	—	—	10.840	—	18 6/73	99	6		
26 1804	Maryanna **Klozowa,** (dok. I. 91. poz. ks. fund. LVI. pag. 187.) mocą cesyi wierzytelność swą na realn. N. 54 w sumie . . odstąpiła na rzecz szpitala św. Łazarza, przeznaczając z procentu 21 złp. na mszę św.	1.800	—	—	—	365	21	1875	1.434	9		
27 1804	Józef **Bartsch,** (dok. I. 113 i 118, pag. ks. fd. LXIX. pag. 235.) testamentem legował szpitalowi św. Łazarza	1.000	—	92	7	539	5	1869	553	2		

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
Obligi kamery nadwor. złr. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w. a. złr.	
					Według zapisku w księdze funduszowej przyjęto dla szpitala legat testatora z warunkiem spłaty wierzycieli masy — i szpital otrzymał z legatu tego 6.000 złp., a według wyjaśnień przy poz. 2. wyk. I. spłacił masę Lochmana w sumie 10.840 złp. — Gdy następnie kapituła krakowska także zaspokojenia legatu z tejże fundacyi dla kościoła P. Maryi w Krakowie żądała, powstał z tego powodu spór między szpitalem a kościołem P. Maryi, który się zakończył ugodą z tym warunkiem, iż z dalszych wpływów z masy Lochmana połowę otrzymać winien kościoł P. Maryi a połowę szpital. Ugoda ta zatwierdzoną została przez c. k. Namiestnictwo i przez Wydział krajowy i szpital otrzymał z dalszych wpływów z masy Lochmana 1.224 zł. 80 ct. t. j. 4.939 złp. 6 gr. razem z powyższemi 10.939 złp. 6 gr., z których 10.840 złp. zamieszcza się w rubr. ubytku na rachunek dawniejszej spłaty masy w tejże sumie, jak przy fundacyi Załuskiego poz. 2. wyk. I. wykazano (l. W. **12. 979**/868, **4.977**, **5.216**, **8.031**, **9.397**, **9.472**, **10.074**, **10.286**, **10.538**, **19.771**, **13.153**. **13.419**, **14.323**, **15.413**, **16.213**/869, **2.167**, **2.246**, **6.512**/870, **7.420**, **10.159**, **13.664**/871, **4.917**, **15.132**, **15.912**, **16192**, **16.604**/872, **2.189**, **2.364**, **5.652**, **10.636**/873.)
					Kapitał ten na realn. N. $\frac{54 \text{ gm. VII.}}{87 \text{ dz. V.}}$ ubezpieczony, zewaluowany na sumę 1.434 złp. 9 gr., zkąd ubytek 365 złp. 21 gr., spłacony został z ceny kupna powyższej realności do depozytu sądowego i z tegoż nadesłany (l. W. **2.898**, **5.774**, **8.177**/870, **16.359**, **24.009**/875, **24.254**, **26.569**, **32.346**, **32.503**/876). Z dochodu tej fundacyi obowiązanym jest i opłaca szpital dla kapelana na mszę św. rocznie 21 złp. czyli 5 zł. 25 ct. w. a., kapitał zaś jest własnością szpitala (l. W. 12.003/876).
					Kapitał ten ubezpieczony na realn. Nr. $\frac{219 \text{ gm. II.}}{148 \text{ dz. I.}}$ i zewaluowany na kwotę 460 złp. 25 gr., zkąd ubytek 539 złp. 5 gr. — spłacony został z nadwyżką ażya 92 złp. 7 gr. (l. W. **2.575**, **3.444**, **9.008**. **10.787**/869).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
28 1805	Ks. Kasper **Małecki,** (dok. I. 131. 131½, poz. ks. fd. LXXVI. pag. 257. testamentem legował szpitalowi św. Łazarza	4.000	—	—	—	2.086	28	1875	563	7	—	—	—
29 1805	Józef **Wierciński** właść. dóbr. (dok. I. 109 poz. ks. fund. LXV. pag. 223.) Bartłomiej Krzysztof na Wiercinie Wierciński zeznaje do akt ziemskich Sandomierskich dług zaciągnięty u Józefa Wiercińskiego w sumie 12.000 złp., z których suma . . . . . przeznaczona dla ubogich chorych i dzieci podrzutków w szpitalu na Wesołej pod dozorem i przy usłudze PP. Miłosiernych.	6.000	—	—	—	4209	17	1873	190 1.600	13 —			

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
Obligi kamery nadwor. zł. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w. a. złr.	
—	—	1.349	25		Fundusz ku zrealizowaniu rozmaitych legatów fundatora stanowiły prócz nieznacznej gotówki po części efekta a po części kapitały lokowane na dobrach i realnościach. Zarząd fundacyi tej oddany był testamentem kapitule katedr. krak., która jednak w r. 1818. zrzekła się takowego na rzecz Senatu rządz., po którym następnie Rząd zarząd ten objął i windykacyą przeznaczonych na różne fundacye pretensyi testatora zarządził. Na pokrycie legatów dla szpitala przeznaczonych oznaczone były specyalnie pretensye fundatora na realn. Nr. 241. i 200. Gdy wszakże cały majątek spadkowy tak w skutek dewaluacyi pierwotnych kapitałów, jakoteż z powodu przepadłej części tychże przy licytacyjnej sprzedaży dóbr i realności w ogóle znacznej uległ redukcyi, zmniejszyły się też w stosunku odpowiednim także i legaty dla szpitala, tak iż c. k. Namiestnictwo z realn. Nr. 241 dla szpitala ostatecznie tylko 135 złr. 56 ct. w. a. t. j. 542 złp. 7 gr. ściągnęło i wraz z przypadłym dla tegoż szpitala częściowym udziałem z obligacyi pożycz. nar. w kwocie 5 złr. 25 ct. w. a. czyli 21 złp. Wydziałowi kraj. wydało. W skutek tego na pokrycie legatu w pierwotnej sumie 4.000 złp. przypadła tylko powyższa kwota łączna 563 złp. 7 gr. i pozostaje jeszcze do ściągnienia kwota 1.349 złp. 25 gr. z hypoteki realn. Nr. $\frac{145/6.\ gm.\ VI.}{329\ dz.\ VIII.}$, na którą takowa z realn. Nr. 200 po spłacie z tejże przeszła. O ściągnienie tej sumy toczy się obecnie spór sądowy. Tym sposobem wynosi dotąd ogólny nbytek z fundacyi niniejszej 2.086 złp. 28 gr. (l. W. **1.968**, **9.527**/869, **3.423**, **5.912**/870, **21.965**/872, **4.122**, **8.912**, **16.273**, **22.467**/873, **8.895**, **17.855**, **20.328**, **21.487**/874, **29.179**/875, **21.145**/876.
					Kapitał ten pierwotnie na dobrach Wyżmuntów i Zawada hypotekowany zewaluowany został z ubytkiem 1.209 złp. 17 gr. na 4.790 złp. 13 gr., z których 1.600 złp. spłacone w list. zast. Tow. kred. pols. w r. 1833. i lokowane na realn. Nr. $\frac{250\ gm.\ IX.}{37\ dz.\ VII.}$ z tejże spłacone w zupełności (l. W. **2.892**, **5.740**/870, **21.876**/872, **79**, **4.065**/874). — Następnie z dóbr spłacone 190 złp. 13 gr. i zakupiona oblig. poż. narod. (l. Nam. **50377**/861, **8.996**/862 i l. W. **11.109**, **11.626**/867), reszta 3.000 złp. wykazane w księdze funduszowej jako illiquidum zamieszcza się w rubrykę ubytku, zarządzając jednak osobno bliższe wyjaśnienie tej okoliczności.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
30 1805	Ks. Augustyn **Lipiński** oficyał krakowski, **(dok. I. 98, 98½. 99. 100. 101.** poz. ks. fd. LX. pag. 205.) testamentem z 21. listopada 1805 i kodycylem z 29. maja 1810 przeznaczył cały swój pozostały majątek szpitalowi św. Łazarza dla chorych i dzieci znajdujących się w tymże, z zastrzeżeniem, ażeby Przełożona szpitala wszystko do rąk odebrała i na potrzeby tychże obróciła. — Z mocy reskr. Senatu rządz. z 21. czerwca 1820 przyjęła Przełożona szpitala spadek po fundatorze i wskutek tego otrzymał szpital z masy ks. Lipińskiego w bieliźnie, pościeli, sprzętach, powozach i innych ruchomościach ogólnej wartości . . . . 1195 złp. 26 gr. w gotówce zaś . 7868 „ 24 „ razem więc .	9.064	20	—	—	9.064	20	$\frac{1819}{1821}$				
31 1807	Ks. Jan Kanty **Wosiński,** **(dok. I. 114. 115.** poz. ks. fd. LXVII. pag. 231.) testamentem legował szpitalowi św. Łazarza wierzytelności swe u biskupa krakowskiego ks. Kajetana Sołtyka w sumach 30.000 złp. i 18.258 złp., razem	48.258	—	45.000	—	3.258	—	1806				

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach: Obligi kamery nadwor. złr. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	Pozostaje do zrealizowania: złp.	g.	w. a złr.	Uwaga
					Wedle zapisków w księdze funduszowej otrzymał szpital św. Łazarza ze spadku po fundatorze: *a)* w czasie liytacyi: z tytułu V. inwentarza bielizny i pościeli . . . . za 180 złp. 28 gr. „ VI. inwentarza bielizny stołowej . . . . za 96 „ — „ „ VIII. inwentarza miedzi blachy i żelaza . . za 136 „ — „ „ XII. inwentarza sprzętów domowych . . . za 142 „ 28 „ „ XIII. inwentarza w powozach . . . . . za 540 „ — „ Ogółem . . . . 1.195 złp. 26 gr. *b)* w gotówce do rąk Przełożonej od egzekutora wypłacono na potrzeby szpitala . . . . . 2.103 złp. — gr. i w kapitale od Feliksa Grodzickiego 5 duk. i 9 złp. wraz z prowizyą do 1. czerwca 1819. w mon. srebr. . 194 „ 17 „ Z upoważnienia Senatu rządz. z 23. paźdz. r. 1821. odebrała Przełożona gotowizną od hr. z Kluszewskich Krajewskiej za 29 duk. 8 złp. 10 gr. od Makarego Kluszewskiego do masy winnyoh 540 „ — „ Razem . . . . 2.837 złp. 17 gr. *c)* wypłacono za szpital długu za drzewo Penarzewskiemu do rąk tegoż cessyonaryusza Żuchowskiego . . . 5.031 złp. 7 gr. Ogółem . . . . 9.064 „ 20 „ Gdy w myśl aktu fundacyjnego uzyskane ze spadku powyższego kwoty, na bieżące potrzeby szpitala użyto, zatem zamieszcza się cały dochód z tej fundacyi w rubrykę ubytku.
—	—	90.000	—	—	Według wyjaśnień na podstawie aktów przy l. W. **5.159**/868 zebranych, uzyskała Prokuratorya skarbu w sporze sądowym o sumę przez fundatora legowaną wyrok sądu szlacheckiego w Krakowie z 25. lutego 1806, mocą którego przyznaną została szpitalowi suma 45.000 złp., zatem z ubytkiem 3.258 złp. kapitału, jednak z 5% odsetkami od dnia śmierci ks. biskupa Sołtyka. Spadkobierca tegoż Stanisław Sołtyk spłacił sumę tę wraz z procentem drugie tyle wynoszącym t. j. 90.000 złp. do rąk komornika sądowego Winnickiego dnia 29. lipca 1808 w Radomiu, który za zezwoleniem b. c. k. austr. urzęd. cyrk. w Radomiu, tego samego dnia sumę tę do depozytu kasy cyrk. za pokwitowaniem złożył. Z uwiezieniem kasy Radomskiej podczas wojny w r. 1809 przez Rząd austr. zabrano również i sumę powyższą, która też następnie stosownie do po-

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. a. w.	ct.	rubli
32 1809	Andrzej Korsyn **Goluchowski,** **(dok. l. 124. do 129.** poz. ks. fd. LXXIV. pag. 247.) testamentem legował szpitalowi św. Łazarza	10.000	—	—	—	6.453 1.062	27 15	1865	2.483	18			

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej		Pozostaje do zrealizowa- nia			Uwaga
w efektach					
Obligi kamery nadwor. złr. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w. a. złr.	
					stanowień konwencyi zawartych między Dworami opiekuńczemi z 3. Maja 1815 i 17. (29.) Kwietnia 1828 zgłoszoną została do centrl. komitetu likwid. w Warszawie jako pretensya szpitala do Rządów austr. i rossyj. Rokowania o zwrot tej sumy toczyły się już od roku 1818, a głównie rozchodziło się o odszukanie oryginalnego kwitu kasy cyrkul. Radomskiej. Po długoletnich poszukiwaniach uzyskano wreszcie pewność, iż odnośne dokumenta i oryginalny kwit kasy znajdują się w Archiwum Trybunału cyw. w Kielcach — zaczem Senat Rządz. w r. 1844 dalsze dochodzenie tej sumie komitetowi likwidacyjnemu w Krakowie polecił; z zajęciem zaś Krakowa w r. 1846 obowiązek ten przeszedł na Rząd austr. — Wszakże od owego czasu sprawa ta nie była poruszaną, aż w r. 1854 Rząd kraj. z powodu zamierzonej budowy gmachu szpitalnego, zażądał wykazu stanu majątku szpitalnego i gdy w tymże także powyższa suma objęta była, wznowiono sprawę tę i przedstawiono wreszcie c. k. Ministerstwu, które atoli reskryptem z 13. Czerwca 1872 l. 2.976 oświadczyło, iż jak niema pewności, czyli Rząd austryacki sumę tę ma lub nie ma, tak też i do upominania się u Rządu ross. nie ma żadnej podstawy reklamacyjnej. Wskutek tego oświadczenia Wydział krajowy opierając się na dowodach przejścia sumy tej do rąk Rządu austr. i spadłej nań ztąd odpowiedzialności, domaga się zwrotu tejże tylko od Rządu austr. Wedle oznajmienia c. k. Namiestnictwa, przedstawiło toż po zażądaniu jeszcze wyjaśnień od konsulatu Warszawskiego sprawę tę ponownie c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych jeszcze w Maju 1875, od którego jednak decyzya, pomimo licznych przypomnień dotąd nie nadeszła. (l. W. **11.611**/867, **5.159**/868, **7.893**/869, **7.119**, **9.264**, **14.832**/870, **3.560**, **15.216**/871, **7.016**, **13.350**/872, **7.694**, **20.884**/873, **12.449**, **14.593**, **21.947**/874, **18.315**, **24.431**/875, **1.759**, **12.976**, **22.266**/876.)
					Kapitał ten ubezpieczony na dobrach Rączki w król. pols. zewaluowany na sumę 3.546 złp. 3 gr. t. j. z ubytkiem 6.453 złp. 27 gr., spłacony został w list. zast. Tow. kredyt. pols. w sumie 525 rb. i gotówką 6 rb. 44½ kop. do banku polsk. w r. 1865, po których odebraniu i sprzedaży uzyskano 620 zł. 90 ct. w. a. t. j. 2.483 złp. 18 gr., zkąd dalszy ubytek 1.062 złp. 15 gr. (l. W. **5.272**/866, **12.433**, **13.181**/867).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
33 1811	Jan **Nerger**, blacharz krak. **(dok. I. 132. 133. 134.** poz. ks. fund. LXXVII. pag. 261.) testamentem legował na korzyść szpitala św. Łazarza, w wypadku śmierci syna swego, $^1/_{12}$ część pozostałego majątku swego. Wskutek spełnienia warunku przypadła dla szpitala z masy zlikwidowanej na 8918 złp. $^1/_{12}$ część w kwocie												
				201	5								
				20	13	—	—	1870	350	6			
		743	5	—	1	—	—	1872	329	23			
34 1811	Agnieszka z Percynów **Piekarska**, **(dok. I. 137. 137$^1/_2$**, poz. ks. fund. LXXIX. pg. 269.) testamentem legowała szpitalowi św. Łazarza . . .	182	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35 1811	Ks. Sebastyan **Wątróbka** Pleban Pełczyski, **(dok. I. 135. 136. 136$^1/_2$** poz. ks. fd. LXXVIII. pag. 265.) mocą ugody przed sędzią pokoju cedował wierzytelność swą u ks. Ludwika hr. Bystrzanowskiego w sumie . . . dla klasztoru PP. Miłosiernych św. Łazarza w Krakowie.	3.000	—	—	—	—	—	1871	3.000	—			

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania		Uwaga
Obligi kamery nadwor. zł. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	
				Według odnośnych dokumentów składała się masa po synie fundatora z sumy 5.500 złp. ubezpieczonej na dobrach Jankowice i z sumy 3.418 złp. na realn. N. **205 gm. II.** w Krakowie. Z tych 1-sza suma spłaconą została wraz z zaległemi odsetkami w sumie 7.960 złp. i po strąceniu portoryum 46 złp. ulokowaną na realności N. $\frac{309|1 \text{ gm. III.}}{242 \text{ dz. I.}}$, z której przypadającą dla szpitala $^1/_{12}$ część w kwocie 659 złp. 15 gr. spłacono ratami z nadwyżką ażya 20 złp. 14 gr. (l. W. **2.871**, **5.550**/870, **16.192**/872). Co do drugiej sumy, ta po sprzedaży realności N. 205 w sumie zredukowanej na 2.834 złp. lokowaną została na realności N. 123 gm. IX. a po tejże sprzedaży podniósł zastępca prawny szpitala w skutek rozp. Senatu rządz. z 25. Sierpnia 1845 l. 4217 przypadłą dla szpitala $^1/_{12}$ część w kwocie 236 złp. 5 gr., której jednak do kasy nie wniósł i takowa została dopiero w drodze egzekucyjnej z masy tegoż zastępcy w zupełności ściągniętą (l. W. **74**, **7.863**, **11.106**, **11.673**/867, **5.764**, **8.835**, **9.515**/868, **6.019**, **13.563**/869). Według powyższego wynosi przyrost z tej fundacyi przy pierwszej sumie 221 złp. 19 gr. a ubytek przy drugiej sumie 48 złp. 20 gr., czyli ogólny przyrost 172 złp. 29 gr.
—	—	182	21	Suma ta pierwotnie na realn. N. 80 a po spłacie z tejże na realn. N. $\frac{521 \text{ gm. IV.}}{342 \text{ dz. I.}}$ lokowana, i ściągnienie tejże jest jeszcze w toku (l. W. 25.188/876.)
				Kapitał ten był pierwotnie przy hypotece dóbr Niegosławice zapewniony, lecz przy sprzedaży tychże hr. Wodzickiemu, komisya hypoteczna z powodu, że ugoda odnośna do hypoteki w terminie podaną nie była, sumy tej do hypoteki nie przyjęła — dopiero za wdaniem się Rady gospodarczej przenieśli Stanisław i Anna hr. Wodziccy bezpieczeństwo sumy tej wedle reskryptu Sen. rządz. z 9. Lipca 1829 l. 3.124 na rzecz szpitala św. Łazarza na realn. N. $\frac{81 \text{ gm. XII.}}{5 \text{ dz. V.}}$, z której takowa spłacona w zupełności (l. W. **2.897**, **7.551**, **15,596**/870 1347/871 26.169 i 27.857/876 — i z mocy powyższego reskryptu Senatu rządz. uważać należy takową jako własność szpitala św. Łazarza.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
36 1813	Łucya **Czałczyńska,** **dok. I. 138. 139. 140.** poz. ks. fd. LXXX pag. 273. testamentem legowała szpitalowi Panien Miłosiernych na Wesołej .	3.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37 1817	Aleksander **Moszczyński,** **(dok. I. 141 do 142½,** poz. ks. fd. LXXXI. pg. 275.) testamentem legował na fundusz szpitala św. Łazarza na Wesołej sumę 1000 duk. w złocie, której ewaluacya przy spłacie z hypoteki wyniosła . . .	19.541	18	62	—	88 79 6.868	18 20 17 ½	1870 „ 1871 „	1.062 1.900 604 9.000	½ 22			
38 1816	Jan Nepomucen **Tomaszkiewicz,** **(dok. I. 144. do 146½,** poz. ks. fd. LXXXIII. pag. 283.) skryptem cedował na fundusz szpitala św. Łazarza sumę . .	600	—	600 12	— —	— —	— —	1870 1871	600 612	— —			

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach: Obligi kamery nadwor. złr. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	Pozostaje do zrealizowania złp.	g.	w. a złr.	Uwaga
—	—	3.000	—		Kapitał ten pierwotnie na realności Nr. 17 a następnie N. $\frac{381/2 \text{ gm. III.}}{245 \text{ dz. I.}}$ lokowany i ściągnienie tegoż jest jeszcze w toku (l. W. **467, 6.984**/871, **21.756**/872, **13.114**/873, **25.209. 27.787, 32.059**/876).
					Suma ta pierwotnie na dobrach Wadowie, Parcze górne i Oliwiny ubezpieczona i z tychże część 847 duk. zewaluowanych na 16.553 złp. w listach zastawnych w r. 1836 spłacona, która w tejże sumie na dobra Poremba wielka lokowana została. Reszta 153 duk. spłacona również list. zast. w sumie 2.988 złp. 18 gr., z której część 1.900 złp. wypożyczona od Rządu na budowę mostu Podgórskiego i spłacona jak przy poz. 2/I wykazano — a 1.000 złp. lokowane na dobrach Płazy; zaś co do reszty 88 złp. 18 gr. nie ma w księdze żadnej ewidencyi i z tego powodu zamieszcza się takowe na rubr. ubytku. Z sumy 16.553 złp. z dóbr Poremba spłaconej — 9.000 złp. lokowane na real. N. $\frac{89 \text{ gm. VII.}}{82 \text{ dz. IV.}}$ i z tejże spłacone z nadwyżką ażya (l. W. **2.872, 6.085**/870, **2.044**/871, **25.189** i **32.502**/876). — 7.473 złp. 10 gr. lokowane na realn. Nr. $\frac{22 \text{ gm. VII.}}{96 \text{ dz. IV.}}$, po której sprzedaży przypadło dla szpitala tylko 604 złp. $22^1/_2$ gr., reszta zaś spadła z hypoteki dla niedostateczności tejże, zkąd dalszy ubytek z tej fundacyi w kwocie 6.868 złp. $17^1/_2$ gr. (l. W. **11.063**/868, **171, 5.070**/869, **1151, 4.025**/871) Co do reszty w kwooie 79 złp. 20 gr. z sumy 16.553 złp. nie ma w księgach również ewidencyi, zatem zamieszcza się takowe w rub. ubytku. Nareszcie suma 1.000 złp. z dóbr Płazy spłacona z nadwyżką ażya 62 złp. = 1.062 złp. w sumie większej 6.983 złp. 10 gr. (l. W. **12.834**/868, **2.010, 2.119, 6.055, 6.056, 6.057, 8.326**/869, **93**/870).
					Suma ta pierwotnie na realn. N. $\frac{218 \text{ gm. IX.}}{24 \text{ dz. III.}}$ ubezpieczona, a po spłacie w roku 1831 lokowana na realności N. $\frac{677 \text{ gm. V.}}{426 \text{ dz. I.}}$ i z tejże również spłacona, wzrosła do sumy 1.212 złp., zkąd przyrost 612 złp.

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. a. w. ct.	rubli
39 1819	Ks. Jakób **Łatkiewicz,** Mansyonarz Wikary Archypr. kośc. P. Maryi, **(dok. l. 149 do 150.** poz. ks. fd. LXXXVI. pag. 293.) testamentem przeznaczył cały swój majątek jaki po śmierci pozostanie, dla ubogich w szpitalu św. Łazarza na Wesołej, z którego to majątku sumę . . . . zebrano.	2.302	25	142	29	—	—	1870 1871	819 1.626	3 21		
40 1819	Kryspin **Sikorski,** **(dok. l. 151,** poz. ks. fd. LXXXVII pag. 297.) wedle reskr. Senatu rządz. z z 14. Czerwca 1820 l. 1556 cedował na rzecz szpitala św. Łazarza wierzytelność swą na realnościach N. 165 i 166 w sumie 304 złr. czyli	1.216	—	12	24	1.056	—	1864	172	24		
41 1820	Jan Kanty **Bartsch,** Dr. medycyny, **(dok. l. 155 do 157¾,** poz. ks. fd. LXXXIX. pag. 305.) testamentem przeznaczył na wieczny fundusz dla szpitala św. Łazarza	10.000	—	13 170½ 100 —	— — — —	— — — —	— — — —	1872 1871 1871¾ 1875	513 2.670 3.100 4.000	— — — —		

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
Obligi kamery nadwor. zł. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w. a złr.	
					Suma ta na realn. N. $\frac{401\ g.}{265\ dz.\ I.}$ ubezpieczona, spłacona z tejże ratami z nadwyżką ażya 142 złp. 29 gr. = 2.445 złp. 24 gr. (l. W. **468, 3.967, 8.364, 12 853**/870 (p. 8/I), **485**/ (p. 3/I), **4.906**/ (p. 8/I), **10.497**/ (p. 14/I), **13.760, 15.386**/871).
					Na pokrycie wierzytelności ściągnięto w r. 1836 z realn. N. 165/6 w drodze egzekucyjnej tylko 160 złp., które na realn. N. 46 g. I. lokowane i z tejże z nadwyżką 12 złp. 24 gr. = 172 złp. 24 gr. w sumie większej 10.000 złp. spłacone zostały (l. kom. Nam. 30.611/864(p. 2/I). Ubyło więc z tej fundacyi 1.056 złp. z powodu niedostateczności hypoteki.
					Suma ta wedle działu masy przekazaną została w kwocie 4.000 złp. na real. N. $\frac{475\ gm.\ IV.}{304.\ dz.\ I.}$ — w kwocie 3.000 złp. na realn. N. 672 — w kwocie 2.500 złp. na realn. N. 452 — a 500 złp. spłacone gotówką z masy. Kwota 4.000 złp. z realn. N. 475 spłacona w zupełności (l. W. **12.929, 16.399**/869, **10.680, 11.944**/871, **3.909, 4.621, 485**l, **12.576**/875). — Kwota 3.000 złp. z realn. N. 672 spłacona z tejże z nadwyżką ażya 100 złp. (l. W. **12.930**/869, **2.573, 4.078, 6.614**/870, **963, 4.906, 10.497, 15.386**/871, **1.790**/ (p. 15/I), **12.829**/872, **5.618**/(p. 15/I), **9.026**/873). — Kwota 2.500 złp. z real. N. 452 przeszła na hypotekę realn. N. $\frac{1—7\ gm.\ VI.}{26\ dz.\ VII.}$ i z tejże spłacona z nadwyżką ażya 170 złp. = 2.670 złp. (l. W. **5.262**/870, **5.332, 5.542**/871). — W końcu kwota 500 złp. z masy spadkowej w r. 1825 gotówką spłacona, lokowaną została na real. N. $\frac{402\ gm.\ III.}{266\ dz.\ I.}$ i z tejże z nadwyżką ażya 13 złp. spłacona (l. W. **12.926**/869 **1.983**/870, **1.790**/872/(p. 15/I).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
42 1823	Ks. Andrzej **Trzciński** kan. kat. Krak., **(dok. l. 158. 158 1/2. 158 3/4. 158 a, b, c, d, e, f, g, h,** poz. ks. fund. XC. pag. 309.)											
				—	—	—	—	1854	2.064	—		
				22	3 3/5	—	—	1864	5.422	3 3/5		
				—	—	277	1	1865	1.177	17		
				28	—	—	—	18 70/74	2.028	—		
	testamentem przeznaczył 1/6 część swego majątku szpitalowi św. Łazarza, która, gdy cały spadek inwentaryalny wynosił 170.837 złp. 3 gr., dla szpitala w sumie . przypadła.			61	26 2/5	—	—	1870	1.165	26 2/5		
				215	28	—	—	„	3.699	8		
				49	—	—	—	„	1.157	10		
		28.472	25 1/2	—	—	7.438	25 1/2	„	2.126	9		
				—	—	—	—	18 75/76	2.496	15		
				1.758	6	—	—	1870	1.555	4		
				9.583	21	—	—	—	—	—	—	—	—

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania		Uwaga
Obligi kamery nadwor. złr. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g. w. a. złr.	
—	—	9.583	21	Według odnośnych aktów wynosił cały spadek inwentarzem objęty 170.837 złp. 3 gr., a w tem gotówki tylko 3.956 złp. 28 gr. — resztę zaś stanowiły 54 sum rozpożyczonych rozmaitym osobom. Z tych uznał b. Senat rządz. znaczną część nieubezpieczonych długów osobistych dla niemożności ściągnienia tychże za przepadłą, w sumie łącznej 42.633 złp. 3 gr.; — c. k. komisya Namst. krak. zaś rozp. z 10. Października 1863 l. 22.578 zarządziła odpisanie sumy 2.000 złp. spadłej z hypoteki przy sprzedaży realności N. 542 g. V., ztąd wynosił ubytek z przypadającej na szpital $^1/_6$ części — ogółem 7.438 złp. $25^1/_2$ gr. Z pozostałej reszty, część przez samychże dłużników została ubezpieczona, lub wprost spłacona, i następnie przez władze administracyjne ściągnięta i dalej lokowana; część zaś do depozytu sądowego na rzecz masy bądź już spłacona i tamże pozostaje, bądź jeszcze w dochodzeniu sądowem zostaje. Do I. kategoryi należą następujące w $^1/_6$ części dla szpitala przypadłe sumy: — **suma 103 duk. i 4 złp. 12 gr.** z dóbr Szyszyce spłacona w kwocie 2.064 złp. w 1854 r. i wskutek rozp. b. Rządu kraj. z 25. marca 1859 l. 4711 i 20. lutego 1860 l. 583 na zakupno obligacyi indemn. użyta; — **suma 5.420 złp.** z dóbr Boleń w list. zast. płacona, z których sprzedaży uzyskano 5.422 złp. $3^3/_5$ gr. i na zakupno oblig. ind. użyto (l. kom. Nam. **16.611, 25.128**/864); **suma 1.454 złp. 18 gr.** z realności N. 260 gm. II. spłacona z ubytkiem 277 złp. 1 gr. ze spadku ażya, zatem w kwocie 1.177 złp. 17 gr. (l. kom. Nam. **35.220**/865, **9.548**/866 i l. W. **3.483**/867); **suma 2.000 złp.** pierwotnie na dobrach Stawiszyce, a po spłacie z tychże na real. N. 137 gm. IX., później zaś na real. N. 27. 28. 29. 30. gm. VI. lokowana i z tejże ratami z nadw. ażya 28 złp. spłacona (l. W. **13.281**/867, **11.056, 12.057. 13.434**/868, **2.314, 4.880, 6.417**/869, **284, 8.791, 14.856**/870, **3.611**/(p. 14/I), **20.926**/873, **5.538**/874); **suma 1.104 złp.** z realn. N. $\frac{103 \text{ gm. IX.}}{18 \text{ dz. II.}}$ spłacona z nadw. ażya 61 złp. $26^3/_5$ gr. (l. W. **2.880, 5.946, 6.518, 6.971, 7.669**/870); **suma 3.483 złp. 10 gr.** z dóbr Płazy spłacona z nadw. ażya 215 złp. 28 gr. w sumie większej 6.983 złp. 10 gr. jak przy pozycyi 37/III wykazano; **suma 1.108 złp. 10 gr.** z realn. N. 99 gm. I. spłacona z nadw. ażya 49 złp. w sumie większej 6.295 złp. $17^1/_2$ gr. jak przy poz. 6/II wykazano; **suma 1.207 złp. 14 gr. i 347 złp. 20 gr. z odsetek skapitalizowanych, razem = 1.555 złp. 4 gr.** z realn. N. $\frac{229, 230, 231 \text{ gm. VIII.}}{4-35 \text{ dz. V.}}$ spłacona w sumie większej 3.555 złp. 4 gr. (jak przy poz. 5/II); **suma 2.126 złp. 9 gr.** z dóbr Aleksandrowice, spłacona w sumie większej 23.189 złp. 2 gr. (jak przy poz. 12, 13/I wykazano); **suma 500 złp. i 1.996 złp. 15 gr. = 2.496 złp. 15 gr.** z dóbr Boleń spłacona w sumie większej 6.996 złp. 15 gr. jak przy poz. 16/II wykazano. Wszakże same powyższe spłacone sumy przewyższają już o 1758 złp. 6 gr. wykazaną czystą $^1/_6$ część pierwotnej masy inwentaryalnej, w której także i sumy depozytowe mieścić się powinny. Pochodzi to ztąd, iż poszczególnione sumy powyższe nie są pierwotnemi sumami pojedyńczemi, z których się masa spadkowa składała, lecz są to pochodzące z tej masy później przez dłużników zgłoszone, lub na hypotekach odszukane kapitały i odsetki skapitalizowane i w skutek długoletniej operacyi znacznie pomnożone i skumulowane,

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania		Uwaga
Obligi kamery nadwor. zł. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g. w. a. złr.	
				z których pierwotnych składowych części masy inwentarzem objętych, wyprowadzić już nie podobna, a tylko tyle jest pewnem, iż przyrost z sum tych przewyższył nawet pierwotną sumę depozytową, która się przedtem w $^1/_6$ części inwentaryalnej masy spadkowej mieściła, tak, iż dzisiejszy depozyt sądowy wraz z powyższą przewyżką 1758 złp. 6 gr., stanowi już czysty przyrost pierwotnej $^1/_6$ części i przeto jako taki w odnośnej rubryce z przypadającą na szpital częścią z obligów na złp. opiewających w sumie 9.583 złp. 21 gr. się zamieszcza. Co do II. kategoryi t. j. właśnie co do sum z depozytu sądowego należnych, te dziś również z tego samego powodu, skumulowania ściągniętych kapitałów z odsetkami i łącznego kapitalizowania, nie dadzą się w pierwotnych z masy spadkowej pochodzących kwotach z przyrostem lub ubytkiem poszczególnić, lecz tylko w kwocie ogólnej wykazane być mogą jak się w depozycie znajdują. Według wyciągów depozytowych stan depozytu ogólnego jest następujący: *a)* w gotówce 144 zł. $27^1/_2$ ct. w. a. *b)* w efektach 1.250 zł. a to: Renta srebr. 100 złr. i oblig. indemn. 1.150 zł. m. k. *c)* w obligach czyli skryptach dłużnych 14.140 złp. Część jednak z depozytu tego dla szpitala przypadająca nie da się ściśle oznaczyć, ponieważ dotychczas nie nastąpił jeszcze podział depozytu i właśnie sprawa ta jest w toku. Nadto depozyt ten z powodu wypłaconych już dawniej części niektórym sukcesorom, a następnie przypadłych dla skarbu udziałów niewiadomych sukcesorów prawem caduca, obecnie podzielonym być ma w innym stosunku, o którego przyjęcie wedle propozycyi Prokuratoryi skarbowej właśnie sprawa się traktuje z c. k. Namiestnictwem. Jaki więc udział z gotówki i efektów dla szpitala przypadnie — niewiadomo, a tylko w przybliżeniu przyjmuje się część przypadająca ze skryptów dłużnych, wedle podanej przez Prokuratoryę proporcyi na 9.583 złp. 21 gr. (2.395 złr. 93 ct. w. a.), która jednak po uskutecznionym podziale zupełnie zmienić się może, a nadto skrypta te czyli obligi potrzeba jeszcze w drodze sądowej realizować, poczem dopiero rzeczywisty rezultat się okaże. Według wykazu depozytowego obligi obejmują następujące sumy: 8.000 złp. na realn. N. 3 na Zwierzyńcu, 4.000 złp. na real. N. 43 gm. VII, 1.000 złp. na realn. N. 124 gm. VIII., 840 złp. u Brzezińskich i 300 złp. na realn. N. 73 gm. VII. (Akta W. kr. l. **3.198**/(v. illiquid.), **11.108**, **13.957**/867, **2.931**, **6.134**, **11.941**, **13.114**/868, **3.487**, **6.849**, **7.938**/870, **1.818**, **13.953**/871; **13.571**/874, **15.264**/876).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct. rubli
43 1826	Ks. Franciszek **Flaszkiewicz**, pleban Jaworznicki, (**dok. l. 159. 159 1/2. 159 3/4.** (poz. 3/III.) poz. ks. fd. XCI. pag. 315.) testamentem legował dla szpitala św. Łazarza	5.000	—	—	—	5.000						
44 1828	Maciej **Zadębski**, Pisarz Prokurat. kapit. kated. krak., (**dok. l. 163 164.** poz. ks. fd. XCIV. pag. 325.) wedle reskryptu Senatu Rządz. z 12. lutego 1828. l. 100 mocą deklaracyi przeznaczył dla szpitala św. Łazarza	1.000	—	30	—	—	—	1864	1.030	—		
45 1831	Teresa z Klossów **Podlewska**, (**dok. l. 174. 175.** poz. ks. fund. CVII. pag. 363.) testamentem przeznaczyła Pannom na Wesołej i szpitalowi .	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46 1836	Sebastyan **Badeni**, (odpis dokumentu przy l. W. 1400/872.) testamentem legował dla szpitala Sióstr Miłosierdzia na Wesołej w Krakowie	5.000	—	—	—	50	—	1874/76	4.950	—		

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowa- nia			Uwaga
Obligi kamery nadwor. złr. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w.a złr.	
					Suma ta w drodze sporu wywalczona i na dobrach Proszowice hypotekowana, następnie z powodu służebnictwa „jutrzyny“, które na dobrach szpitalnych Tropiszów na rzecz dóbr Proszowic ciążyło, skompenzowaną została z ekwiwalentem za zniesienie „jutrzyny“, na mocy upoważnienia Senatu rządz., jak to przy poz. 3/III wykazano — i dla tego zamieszcza się w rubr. ubytku.
					Kapitał ten pierwotnie w zarząd Arcybractwa Miłosierdzia i banku pobożnego oddany i od tegoż na hypotekę dóbr Płoki lokowany, spłacony z tychże w sumie większej 5.000 złp. z nadwyżką ażya 30 złp. (l. 15.239 przy poz. 15/II).
—	—	100			Kwota legowana spłaconą była w gotówce do kasy głównej, a następnie na dobrach Radwanowice lokowana, pozostaje dotąd na hypotece, a względem ściągnienia tejże wraz z innemi sumami jest w toku egzekucyjna licytacya tych dóbr (jak przy poz. 17/II).
					Kapitał ten spłacony przez sukcesorów w sumie 750 rb. w listach zast. król. polsk. i 134 rb. pap., z których sprzedaży uzyskano w ogóle 4.950 złp. z kąd nbytek 50 złp. (l. W. **1.400**/872, **7.409**/873, **2.608**, **3.535**, **6.842**/874, **22.138**, **30.482**/875, **3.817**/876).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. a. w.	ct. rubli
47 1836	Piotr **Bielski**, (poz. ks. fd. CXI. pag. 376.) testamentem zapisał szpitalowi św. Łazarza $^1/_3$ część pozostałego majątku swego, która po przeprowadzeniu pertraktacyi spadkowej mocą uchwał c. k. kraj. Sądu krak. ostatecznie w sumie 3184 złp. 10½ g. w kapitale i . . . 1209 „ 27 „ w procencie — razem . . . . przyznaną i z depozytu z dniem 30. Września 1876 c. k. Expozyturze Prokuratoryi w Krakowie na rzecz szpitala św. Łazarza wydaną została.	4.394	7½	—	—	—	—	1876	4.394	7½		
48 1838	Antoni **Traitter** Obywatel miasta Krakowa, **(dok. I. 178. 179.** poz. ks. fd. CXII. pag. 380.) testamentem legował dla szpitala św. Łazarza	3.000	—	—	—	—	—	1873	3.000	—		
49 1838	Ks. Józef **Raciborski** pleban w Liszkach, **(pag. ks- fund. 393.)** testamentem legował szpitalowi św. Łazarza	2.000	—	124	—	—	—	1870	2.124			

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
Obligi kamery nadwor. zł. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w. a. złr.	
					Według testamentu, pozostały majątek fundatora składał się z sum następujących: w gotowiznie 4.000 złp., u Liskiego 3.000 złp., u Skorupkowej 2.040 złp., u Przerembskiej 6.000 złp. i u Komornickiego 1.500 złp. — ogółem 16.900 złp., z których dług masie po ks. Trzcińskim należny 5.588 złp. 18 gr. wynosił — zatem z pozostałej sumy właściwej 11.311 złp. 12 gr., $^1/_3$ część na szpital przypadająca wynosiła 3.770 złp. 14 gr. — Według oznajmienia Expozytury c. k. Prokuratoryi Skarbu z 24. Października 1876 l. 2.281, przyznał jednak c. k. Sąd kraj. krakowski uchwałami swemi z 1. Kwietnia 1873 l. 5.212 — 2. Października 1875 l. 23.427 — 1. Lipca 1876 l. 12.915, i z 2. Września 1876 l. 18.279 szpitalowi św. Łazarza ostatecznie tylko sumę 3.184 złp. $10^1/_2$ gr. w kapitale z 6% od 31. Maja 1870 do 30. Września 1876, ktore 1.209 złp. 27 gr. uczyniły i łączną sumę 4.394 złp. $7^1/_2$ gr. t. j. 1.098 zł 56 ct. wydał z depozytu na rzecz szpitala św. Łazarza do rąk Expozytury c. k. Prokuratoryi w Krakowie (l. W. 11.107, 13.956/867, 2.930, 6.133, 11.940/868. 28.487/876). Według oznajmienia tejże Expozytury, legat powyższy wedle treści testamentu z 2. Września 1836 nie został jako fundusz stały dla szpitala ustanowiony — zaczem kapitał łącznie z procentami uważać należy jako wpływ na potrzeby szpitala użyć się mający.
					Suma ta przez sukcessorów z masy spadkowej spłacona i lokowana na hypotekę realn. N. 206, 207, 208, gm. VIII., spłacona z tejże w sumie większej 7.000 złp. (l. W. 16.231/873 przy poz. 2/I).
					Suma ta na dobrach Płazy lokowana i z tychże z nadw. ażya 124 złp. spłacona w sumie większej 6.983 złp. 10 gr. (l. W. 93/870 przy poz. 37/III).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
50 1840	Małżonków **Dutkiewiczów** **(pag. ks. fd. 391.)** dług zaciągnięty z funduszów szpitala św. Łazarza w sumie niewiadomej fundacyi	5.000	—	—	—	—	—	$18\frac{70}{71}$	5.000				
51	Małżonków **Kowalskich** **(pag. ks. fd. 405.)** dług zaciągnięty z funduszów szpitala św. Łazarza w sumie niewiadomej fundacyi.	1.000	—	—	—	47	23	1855	952	7			
52 1841	Salomea z Cenglerów **Kratochfilowa,** zahypotekowała na realności N. 493 B. gm. IV. na rzecz szpitala św. Łazarza kapitał	300	—	—	—	—	—	1871	300	—			
53 1842	Ks. Antoni **Bystrzanowski** kan. katedr. krak. **(pod l. dok. 180,** przy poz. 57.) Darowizna fundatora dla szpitala św. Łazarza za życia tegoż na rzecz szpitala przez Łucyę hr. Przerębską spłacona w kwocie	1.943	$22\frac{1}{2}$	97	$6\frac{1}{2}$	—	—	1871	2.040	29			

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
Obligi kamery nadwor. złr. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w. a złr.	
					Kapitał ten pochodzi z sumy większej 7.437 złp. zebranej przez Rząd ze spłaconych kapitałów szpitala św. Łazarza, ulokowany był na realności Dutkiewiczów N. $\frac{639 \text{ gm. V.}}{447 \text{ dz. I.}}$ i z tejże spłacony ratami (l. W. **12.925**/869, **1.077**, **9.564**, **10.574**, **12.102**/(p. 11/I), **13.835**, **17.027**/870, **3.692**, **8,241**, **13.420**/871).
					Kapitał ten pochodzi również z powyższej przez Rząd spłaconej sumy i lokowany był na realności Kowalskich N. 235 gm. VIII., z której spłacony został z ubytkiem 47 złp. 23 gr. ze spadku ażya.
					Spłacony wedle aktów (l. W. **6.779**, **7.880**, **12.762**, **16.839**/870, **28.257**, **31.247**/876).
					Suma ta lokowana na dobrach Karniów, z tychże spłacona z nadw. ażya 97 złp. $6^1/_2$ gr. = 2.040 złp. 29 gr. (l. W. **12.831**/868, **7.184**, **8.327**/869, **4.854**, **17.651** 871/(poz. 15/I).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. a. w.	ct.	rubli
54 1842	Mikołaj Spytek **Ligęza** kasztelan Sandomierski, (dok. przy poz. 57 niniejszego wykazu) Mikołaja Szauera dług zaciągnięty z procentów należnych szpitalowi św. Łazarza od połowy kapitału w sumie 50.000 złp. fundacyi Ligęzy t. j. od 25.000 złp. w kwocie	1.040	9	—	—	—	—	1873	1.040	9			
55 1843	Mikołaja **Szauera,** (pag. ks. fd. 397.) dług zaciągnięty z funduszów szpitala św. Łazarza z masy Klosego w kwocie . 5 złp. 26 g. i spłaconych z dóbr Ustrzycy . . 1443 „ 19 „ razem . . .	1.449	15	—	—	—	—	1873	1.449	15	—		—
56 1845	Ks. Maciej **Jabłonowski,** (pag. ks. fd. 393.) testamentem legował szpitalowi św. Łazarza	500	—	31	—	—	—	1870	531	—			
57 1846	Mikołaj Spytek **Ligęza.** (dok. przy l. W. **10.991**/870.) Z mocy uchwały Senatu Rządz. z 13. Stycznia 1846 l. 140 przyznaną została szpitalowi św. Łazarza od roku 1846 połowa dochodu z fundacyi Ligęzy wynoszącej 50.000 złp., którą sumę fun-												

zrealizowaną i w skutek ścią- spłaconej		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
w efektach					
Obligi kamery nadwor. zł. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w.a złr.	
					Suma ta na realn. N. $\frac{61 \text{ gm. VII.}}{75 \text{ dz. V.}}$ obecnie Sióstr Miłosierdzia lokowana, skompenzowaną została przy spłacie tymże ceny kupna za folwark Blich, nabyty pod budowę szpitala (l. W. **2.888, 2.899, 4.574, 4.913, 9.836, 13.529**/870, **600, 3.846, 14.165, 16.317, 18.032**/873).
					Suma ta skompensowana z pretensyą na realn. N. 61 gm. VII. SS. Mił jak przy poz. 54.
					Kapitał ten hypotekowany na dobrach Płazy i z tychże spłacony z nadwyżką ażya 31 złp. w sumie większej 6.983 złp. 10 gr. (l. W. 93/870 poz. 37/III).
					Według dokumentów i wyjaśnień kapituły katedr. krak. do l. W. **2.870** i **10.991**/870, fundacya Ligęzy uczyniona w r. 1634, dawniejszą jest od pierwotnej fundacyi szpitala ustanowionej od biskupa Szembeka w r. 1714 w kamienicy tegoż w ulicy św. Jana. Testamentem przeznaczył fundator 100.000 złp. na różne pobożne cele i na założenie szpitala ubogich pod nazwą św. Łazarza, zdając fundacyę swą pod opiekę i zarząd kapituły katedr. krakowskiej. Połowa powyższej sumy t. j. 50.000 złp. ubezpieczoną była przez córkę Konstancyą Lubomirskę sukcesorkę po fundatorze na dobrach Sędziszów, a dru-

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie				
								w roku	gotówką w walucie			
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct. rubli
	dator testamentem z 4. Sierpnia r. 1634 kapitule katedr. krak. w sumie większej 100.000 złp. na różne pobożne fundacye przeznaczonej, na założenie „Ligęzowskiego“ szpitala ubogich pod nazwą Łazarza legował.											
58 1846	Ignacy **Mączyński** obywatel miasta Krakowa, (pag. ks. fd. 414.) testamentem legował dla szpitala św. Łazarza	1.000	—	32	26	—	—	1869	1.032	26		
59 1847	Ks. Antoni **Bystrzonowski** dziekan kap. katedr. krak., **(dok. l. 180.** poz. ks. fd. CXIII. pag. 384.) cedował szpitalowi św. Łazarza wierzytelność swą na części dóbr Radwanowice, zwanej Mąkowszczyzna, Jordanowszczyzna i Gałka — w sumie	3.695	27½	—	—	—	—	—	—	—	—	— —

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach		Pozostaje do zrealizowania			Uwaga
Obligi kamery nadwor. złr. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	złp.	g.	w. a złr.	
					ga połowa 50.000 złp. przez córkę tegoż Pudencyannę księżnę Ostrogską na dobrach Głogów w król. pols. W skutek konwencyi z r. 1785 zajął jedną połowę tej fundacyi z dóbr Głogowa Rząd. austr. na ogólny fundusz religijny „sztyftowy“, druga połowa zaś po spłacie w r. 1749 z dóbr Sędziszowa ubezpieczona była na dobrach Korzkiew a w r. 1800 wypożyczoną została Rządowi, za którą tenże wydał obligacyę kam. nadw. na 12.500 zł. w. w., która w r. 1852 wylosowana i na inną obligacyę wymieniona, w r. 1872 zaś w skutek konwersyi długu Państwa na zapis długu Państwa w sumie 12.500 zł. w. a. przemienioną została. Z mocy dokumentów fundacyjnych w fundacyi tej ani dzisiejszy ani dawniejszy szpital św. Łazarza nie miał pierwotnie żadnego udziału, dopiero Senat Rządz. uchwałą z r. 1846 przeznaczył pomimo remonstracyi kapituły, połowę dochodu z tej fundacyi dla szpitala św. Łazarza, odkąd tenże **połowę rocznego procentu od sumy 12.500 zł. w kwocie 312 zł. 50 ct. w. a., po strąceniu zaś podatku w kwocie 262 zł. 50 ct. w. a. pobiera.** Sam kapitał pozostaje jednak pod zarządem kapituły i nie może być ściągniętym (l. W. **9.398**/871, **17.363** 872).
					Kapitał ten ubezpieczony i spłacony został z realn. N. 393 g. III z nadwyżką ażya 32 złp. 26 gr. (l. W. **11.060**/868, **761**, **4.548**, **6.042**, **9.235**/870).
—	—	3.695	27 ½		Suma ta dotąd pozostaje przy hypotece dóbr Radwanowice, których egzekucyjna sprzedaż w toku, jak przy poz. 17/II. wykazano (l. W. **8848**/867, **2.887**/870, **5.733**, **6.775**/873).

Pozycya i rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie do fruktyfikacyi doprowadzoną gnienia kapitału w kwocie					
								w roku	gotówką w walucie				
		złp.	g.	złp.	g.	złp.	g.		złp.	g.	zł. w. a.	ct.	rubli
60 1867	Jan Wincenty **Smoniewski.** Testamentem legował szpitalowi głównemu św. Łazarza na Wesołej w listach zast. galic. Tow. kr. nowych na 250 zł. w. a.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	242	50	
61 1869	Wojciech **Zehnmark.** Testamentem legował szpitalowi św. Łazarza	—	—	—	—	w. a. zł. ct. 5	23	1870	—	—	50	—	
		446.864	26	75.449	25½	149.618	12	—	213.674	07	71.232	34½	
	do tego niezrealizowane . . .								159.022	02½			
	Suma . . .								372.696	09½			
	czyli w walucie austryackiej . . .										93.174	08½	
	a z doliczeniem niezrealizowanej sumy w wal. austr. . . .										9.250	—	
	wynosi wspólny majątek wszystkich trzech oddziałów . . .										173.656	43	
	po odliczeniu zaś ubytku wykazanego w poz. 61 w wal. austr. . . .										5	23	
	właściwie . . .										173.651	20	w. a.

zrealizowaną i w skutek ściąspłaconej w efektach: Obligi kamery nadwor. zł. w. w.	Obligac. indemni. galicyjs. zł. m. k.	Pozostaje do zrealizowania złp.	g.	św. a złr.	U w a g a
					Legat ten z masy spadkowej z depozytu po potrąceniu należytości prawnej wypłacony w kwocie 242 zł. 50 ct. w. a. (l. W. **4.128, 7.100, 11.116**/869, **3.855**/870, **2.766, 5.618**/873).
					Kapitał ten z masy spadkowej z depozytu sądowego po potrąceniu należytości spadkowej **5 zł.** w. a. i taksy depozytowej **23 ct.**, zatem w kwocie 44 zł. 77 ct. w. a. wypłacony (l. W. **13.885**/869, **814** i **3.545**/870).
	56.370	159.022	21	9250	

i w obligacyach indemniz. **56.370 zł. m. k. w kapitale** — oraz w szacunkowej wartości realności i dóbr **415.085 zł. 20 ct. w. a.**, nie licząc wartości nowych budynków, którą przedstawiają rzeczywiste koszta budowy tychże. Prócz tego osobny wspólny dochód roczny:

z poz. 3 w czynszu dzierżawnym dóbr Tropiszowa 2.700 rb.
z „ 3 „ „ z posiadłości dworskich w Rącznej i Pustek . 820 zł. 86½ ct.
z „ 3 „ „ z folwarku Prądnik czerwony . . . . 3.805 „ — „
z „ 7 w rocznej rencie . . . . . 50 „ — „
z „ 57 z fundacyi Ligęzy dochód roczny . . . . . 312 „ 50 „
Ogółem . . . . 4.988 zł. 36½ ct. i 2700 rb.,

z których pokrywa się obowiązkowy wydatek z poz. 26 na mszę św. rocznych 21 złp., t. j. 5 zł. 25 ct. w. a.

Do l. W. 29348|1876.

IV.

WYKAZ

wspólnego majątku oddziału położnic i podrzutków od przyłączenia tychże do szpitala św. Łazarza

w r. 1788.

Pozycya	Rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa, jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone, oraz pozycja i pagina księgi funduszowej Cel fundacji wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty aż za lub końcowek		Ubytek w skutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie zrealizowaną i do fruktyfikacyi doprowadzoną w skutek ściągnienia kapitału						Pozostaje do zrealizowania w. a.	
									w roku	w kwocie spłaconej						
										gotówką w walucie				w efektach		
														oblig. indemn.		
			złp.	gr	złp.	gr	złp.	gr		złp.	gr	zł. w.a.	ct.	zł. m. k.	zł.	ct.
1	1788	Michał Jerzy książe Poniatowski, Prymas. odpis dok. (allegat relacyi lit. D) i **dok. l. 40, 40½, 40¾ i 41 do 42.** poz. ks. fund. XXI pag. 67, XXII pag. 71, XXIII pag. 77. Przy ustanowieniu szpitala św. Łazarza, przyłączając do tegoż zakład położnic i podrzutków, przedtem pod nazwą św. Ducha przez Braci zakonu de Saxia utrzymywany, przyznał i nadał temuż zakładowi stanowiącą dotąd majątek tegoż — wieś:															
		a) Krowodrzą z karczmą Błonie, tudzież folwark Hołodyniec														
		b) i młyn z gruntem w Prądniku białym.														
		Z posiadłości tych uzyskano:														
		ad a) z Krowodrzy:														
		za grunta w skutek wywłaszczenia pod kolej Krakowsko-Szlązką w r. 1847 zajęte	20658	17	952	9	.	.	1869	21610	26					
		Za grunt pod nowe koryto Rudawy zajęty							1869			127	92			
		Indemnizacyę za zniesione powinności w kapitale . .	.	.	.	.	.	.	1858					16330		
		w zaległych rentach . .	.	.	.	.	.	.	1861			46	41	1450		
		Z folwarku Hołodyniec wkupnego za wieczystą dzierżawę	8133	.	.	.	133	.	1870/72	8000	.					
		Ze sprzedaży realności w Krowodrzy zwanej „Browarek“	,	.	.	.	.	,	1874/75			4050	.		2500	.
		ad b) Ze sprzedaży młyna w Prądniku białym	.	.	.	.	.	.	1870			4725	.			
			28791	17	952	9	133	.	.	29610	26	8949	33	17780	2500	.
												czyli wal. austr.		7402	71½	
												do tego niezrealizowane		2500	.	
												S u m a		18852	4½	

a po odliczeniu zwrotu za spłatę masy Lochmana jak przy poz. 2 wykazu I wyjaśniono:
dla szpitala św. Ducha . . . . . 2890 złp. 20 gr. czyli wal. austr. . . 722 66½

wynosi majątek wspólny oddziałów położnic i podrzutków w wal. austr. 18129 38 i 17780 m. k. — oraz w szacunkowej wartości posiadłości 22740 zł. w. a., a prócz tego osobny dochód roczny w czynszu dzierżawnym z propinacyi w kwocie 1027 zł. 50 ct. w. a.

Mocą dekretu księcia Prymasa Poniatowskiego z dnia 8. i 9. kwietnia 1788, dotyczącego ustanowienia szpitala św. Łazarza, przy połączeniu z tymże zakładu położnic i podrzutków — przyznana i pozostawiona została temuż zakładowi **wieś Krowodrza z karczmą Błonie i folwarkiem Hołodyniec — oraz młyn w Prądniku białym** jako odrębny majątek tegoż nadany mu według powołanych w tymże dekrecie dawnych przywilejów i dokumentów jeszcze przy pierwotnem ustanowieniu zakładu tego pod nazwą św. Ducha; co też i dołączone oryginalne dokumenta stwierdzają.

Posiadłości te stanowią przeto **odrębną własność wspólną oddziałów położnic i podrzutków.**

Na podstawie czynszu dzierżawnego w r. 1872 — **Krowodrza oszacowana na 22.740 zł. w. a. Czynsz z propinacyi** wydzierżawionej od 1. Stycznia 1875 do końca r. 1877 **wynosi 1027 zł. 50 ct. w. a. rocznie.** (l. W. 20315 — 23765 — 25466/874).

Suma ta wypożyczona na hipotekę dóbr Głęboka, spłacona z tychże z nadwyżką ażya 952 złp. 9 gr. (l. W. 10073/867, 12837/868, 2524 — 4978 — 7777 — 8032/869.

Kwota 127 zł 92 cnt. w. a. za grunt pod nowe koryto Rudawy z powodu fortyfikacyi Krakowa zajęty spłacona przez Rząd (l. W. 4019/867, 6019 — 8836 — 14612/868 — 2403/869).

Z sumy 8133 złp. 8000 złp. lokowane na realn. $\frac{\text{N. 369 gm. III}}{238 \text{ dz. V}}$ i spłacone ratami (l. W, 9712 – 11742 — 13277/867, 2757 — 5341 — 6020 — 11055/868, 3416/869, 2496 — 7718 — 9231 — 13571/870, 5542 — 15386/871, 6885/872)); względem kwoty 133 złp. nie ma żadnej ewidencyi i z tego powodu zamieszczona w rubr. ubytku.

Z mocy uchwały Wys. Sejmu z 17. Grudnia 1871 dotyczącej sprzedaży dóbr: Rączny, Jeziorzan i Krowodrzy, **sprzedaną została w Krowodrze realność zwana „Browarek“** za 6550 zł. w. a., z których 4050 złr. spłacone ratami — a 2500 zł. w. a. spłacone być mają 1. kwietnia 1877 (l. W. 7556/874, 566—10064/875).

Młyn w Prądniku białym sprzedany na mocy specyalnej uchwały Wys. Sejmu z 22. października 1869 za 4725 zł. w. a. — spłacone w zupełności (l. W. 2668 — 13492/869, 1827 — 7597 — 8665 — 10320 — 13237 — 13690 — 15289 — 16048/870).

oblig. ind. **w kapitale**

W y

wyłącznego majątku zakładu podrzutków z czasu tak przed

Pozycya	Rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa, jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej Cel fundacyi wskazany w odnośnych dokumentach	Suma kapitału fundacyjnego		Przyrost z odsetek kapitalizowanych i z dopłaty ażya lub końcówek		Ubytek wskutek dewaluacyi lub z powodu przepadłych kapitałów		Fundacya została ostatecznie zrealizowaną i do fruktyfikacyi doprowadzoną wskutek ściągnienia kapitału			Pozostaje do zrealizowania	
									w roku	w kwocie spłaconej gotówką w walucie			
			złp.	gr	złp.	gr	złp.	gr		złp.	gr.	złp.	gr.
1	1750	Jan Tarło, Wojew. Sandomierski. dok. l. 5½ przy poz. I. Z fundacyi przeznaczonej wogóle na szpitale krakowskie w sumie 100.000 złp. zredukowanej przez sukcesorów na 50.000 złp. wydzielono z woli exekutora testamentu dla szpitala św. Ducha osobliwie na wychowanie podrzuconych dzieci, cum portione na ubogie białogłowy, dochód roczny 550 złp.											
2	1828	Ks. Mikołaj Janowski, kan. katedr. krakow. **dok. l. 165. 165½** przy poz. II. poz. ks. fd. XCV pag. 329. Złożył w kasie Arcybractwa Mił. i Banku pobożnego dla szpitala św. Łazarza na Wesołej — dla mamek u podrzutków	2000	—	60	.	.	.	1864	2060	.	.	.
3	1831	Mateusz Kirchmayer **dok. l. 172.** poz. ks. fd. CIV pag 353. Testamentem legował szpitalowi podrzutków na Wesołej na utrzymanie podrzutków	6000	.	.	.	.	.	1872	6000	.	.	.
4	1838	Ignacy Nikoledon, urzędnik przy Senacie rządzącym **dok. l. 181, 182, 183,** pag. ks. fd. 387. Odstąpił darowizną szpitalowi św. Łazarza na fundusz podrzutków uczyniony dla niego legat w kwocie . .	500	.	.	.	.	.	1873	500	.	.	.
5	1847	Ks. Antoni Bystrzonowski, dziek. kap. katdr. krak. Testamentem legował szpitalowi św. Łazarza na „podrzutków“	6000	.	95 35	. .	.	.	1870 1871	2595 660	. .	2875	.
			14500	.	190	.	.	.	.	11815	.	2875	.
					do tego niezrealizowane					2875	.		

wynosi wyłączny majątek zakładu podrzutków . . . . . 14690 złp. czyli 3672 zł. 50 ct. w. a. w kapitale i w osobnym dochodzie z fundacyi Tarły (poz. 1) rocznych 82 zł. 7 ct. w. a.

k a z V.

przyłączeniem go do szpitala św. Łazarza jak i po temże.

Jak przy pozycyi 1. wykazu I. wykazano, cały kapitał ogólnej fundacyi z woli exekutora testamentu oddany w zarząd wieczysty Arcybractwa Miłosierdzia i Banku pobożnego w Krakowie, który od roku 1754 w miarę wpływów od lokowanych z kapitału tego sum dotyczącym zakładom wedle pierwotnego podziału **roczny procent** opłaca. (L. W. 3856/1870).

Obecnie pobiera zakład podrzutków **dochód roczny 82 zł. 7 ct. w. a.** t. j. 328 złp. 8 gr. co odpowiada 5% od kapitału 6565 złp. 10 gr., który ściągniętym być nie może.

Kapitał ten na dobrach Płoki lokowany, spłacony został w sumie większej 5000 złp. w biletach bankowych według stopy $^{103}/_{100}$ złp. srb. licząc na w. a. po 386 złp. za 100 zł. w. a. — zkąd nadwyżka 60 złp. (l. kom. Nam. krak. 15814/1865 i l. W. 4798—15239/1869).

Suma ta lokowana na real. $\frac{\text{Nr. 32 gm. VI}}{\text{36 dz VIII}}$ i spłacona w zupełności w sumie większej 6834 złp. 4. gr. jak przy poz. ^{21}/III wykazano.

Kapitał ten wypożyczony na hipotekę realności: $\frac{\text{Nr. 546 gm. V}}{\text{354 dz. I.}}$ i z tejże spłacony (l. W. 7185 — 93254/1869 p. ^{14}|I 7567|1873.

Z sumy tej 1000 złp. ubezpieczone na dobrach Radwanowice, których exekucyjna sprzedaż w toku jak przy poz. 16. wykazu II wykazano; następnie 2500 złp. ubezpieczone na realności $\frac{\text{Nr. 160 gm. VI}}{\text{113 dz. VIII}}$ z której część kapitału w kwocie 625 złp. z nadwyżką ażya w kwocie 35 złp. = 660 złp. spłacona; ściągnienie zaś reszty 1875 złp. w toku (l. W. 2893 — 6513/1870 — 4094|1871 — 10417 — 19539 — 21745 — 23284 — 24286 — 26633|1876); wreszcie 2500 złp. ubezpieczone na realności $\frac{\text{Nr. 439 gm. IV}}{\text{285 dz. I}}$ spłacone z nadwyżką ażya 95 złp. (l. W. 2894 — 5551 — 6385|1870).

Pozycya	Rok fundacyi	Imię fundatora	Cel fundacyi	Suma kapitału fundacyjnego			Roczna renta			
				złp.	gr.	zł. srb	złp.	gr.	zł. w. a.	ct.
1	1783	Krzysztof Szembek	Z fundacyi dla ubogich chorych w sumie 18.000 złr. — przeznaczył z procentów kwotę rocznych . . . na mszę św za duszę Zofii z Czarnkowskich Radzewskiej macierzystej babki swej.	.	.	.	150	.	.	.
2	1800	Ks. Jan Gałecki proboszcz Oleśnicki	Z fundacyi dla ubogich chorych w sumie 24.000 złp. zastrzegł jedno łóżko dla kaleki (osoby nie do wyleczenia) z parafii Oleśnickiej, jeśli się osoba taka trafi.							
3	1803	dtto	Z fundacyi dla ubogich chorych w sumie 30.000 złp. przeznaczył z procentów kwotę rocznych . . . dla kapelana na odprawianie mszy św. co tydzień.	.	.	.	104	.	.	.
4	1804	Maryanna Klozowa	Z fundacyi dla szpitala św. Łazarza w sumie 1800 złp. przeznaczyła z procentu kwotę rocznych . dla kapelana na odprawianie mszy świętej.	.	.	.	21	.	.	.
5	1815	Jakób Kirchmayer dok. l. 176 poz. ks. fund. CVIII. pg. 367	Testamentem legował dla podrzutków oddawanych w służbę lub do rzemiosła . . . . . od której to sumy procent użyty ma być na oporządzenie takich sierot.	8000	.	.	400	.	.	.

k a z VI.

specyalne ustanowione.

Jak przy pozycyi 1. wykazu II. wyjaśniono, kwotę tę pobiera kapituła katdr. krakowska, w której zarząd fundacya pierwotnie z woli fundatora była oddaną, w kwocie przypadającej rocznych 37 zł. 50 ct. w. a.

Wydatek ten ponosi obecnie szpital św. Łazarza, w razie zaś przyznania połowy kapitału fundacyjnego szpitalowi św. Ducha, winien byłby tenże także połowę wydatku tego ponosić.

Fundacya ta dotąd nie była w życie wprowadzona, więc też żadnej renty na ten cel nie wyznaczono. Kapitał wykazany w wykazie II. poz. 7.

Jak przy poz. 8. wykazu II. wykazano, opłaca szpital należytość tę dla kapelana rocznie 26 zł. w. a.

Jak przy poz. 26. wykazu III. wykazano, opłaca szpital należytość tę dla kapelana rocznie 5 zł. 25 ct. w. a.

Kapitał oddany w zarząd Arcybractwa Miłosierdzia, które na każde dziecko pewną kwotę tytułem jałmużny wyznaczać ma.

Wydział krajowy zażądał wyjaśnienia o wykonywaniu tej fundacyi.

Pozycya	Rok fundacyi	Imię fundatora	Cel fundacyi	Suma kapitału fundacyjnego			Roczna renta			
				złp.	gr.	zł. srb.	złp.	gr.	zł. w. a	ct.
6	1845	Franciszek Bulikowski Adjunkt przy katedrze kliniki położnic pag. ks. fund. 401.	Deklaracyą wniesioną do Dyrekcyi ogólnej szpitali przeznaczył na leżącą mu się kwotę . . . . . dla szkoły podrzutków jako fundusz na zakupno książek dla dzieci.	312	15	.	.	.	.	.
7	1850	Jan Kanty i Marya z Hallerów Wenclowie pag. ks. fd. 412.	Aktem notaryalnym zapisali i złożyli w oblg. pożyczki narod. . . . na fundusz pod tytułem „dzieci Wenclów“ na wsparcie rekonwalescentów ze szpitala św. Łazarza	.	.	1000	.	.	37	50
8	1858	ks. Mateusz Gładyszewicz kustosz katdr. krak. pg. ks. fund. 413.	Testamentem legował na rzecz szpitala św. Łazarza w listach zast. Tow. kr. gal. . . . . na fundusz wsparcia ubogich rekonwalescentów wychodzących z tegoż szpitala.	zł. w. a 1000	.	.	.	.	.	.
9	1864	ks. Franciszek Serafin Piątkowski	Zapisem wyznaczył i oddał Arcybractwu Mił. i Banku pob. w Krakowie w listach zastaw. król. pols. sumę . . . . . przeznaczając procent od 7000 złp. dla rekonwalescentów szpitala św. Łazarza, a procent od 3000 złp. dla rekonwalescentów szpitala św. Ducha z choroby umysłowej — tylko religii rz. kat.	złp. 10000	.	.	.	.	.	.

Senat rządz. reskryptem z 23. grudnia 1845 l. 6007 zatwierdził i przyjął deklaracyę a Senator czuwający nad instytutem zająć się miał elokacyą kapitału.

W księdze funduszowej nie ma jednak żadnej dalszej ewidencyi i Wydz. kraj. zażądał w tym względzie wyjaśnień.

Fundacya ta zostaje pod zarządem Wydz. kraj., który roczne odsetki od efektów wynoszących obecnie 600 zł. po 6% i 35 zł. 10 ct. w. książeczce po 5% na cel tej fundacyi wypłaca t. j. 37 zł. 50 ct.

Fundacya ta zostaje pod opieką i zarządem kapituły katdr. krakowskiej, która na mocy erekcyi przez konsystorz i kom. Namiestn. w r. 1866 zatwierdzonej z procentu datki rekonwalescentom rozdziela.

Wykonaniem tej fundacyi zajmuje się Arcybractwo Mił. i Banku pob. (l. W. 10423 1871).

kapitałów nieobjętych wykazami fundacyi i wyłączonych z rachunku

Pozycya	Rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa, jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej	Cel fundacyi	Suma kapitału fundacyjnego złp.	gr.
1	1780	Ks. Andrzej Młodziejowski, biskup Poznański **dok. l. 23.** **poz. ks. fd. VIII.** pag. 25.	Testamentem z 26. stycznia 1780 w Warszawie zapisał szpitalowi SS. Miłosierdzia na Wesołej w Krakowie	60000	—
2	1800	Rządu austryackiego **dok. l. 74.** (przy wyk. III.) **poz. ks. fd. XLI.** pag. 141.	Obligacya za dostawę wojenną dla dominium Rączna ddto 1. października 1800 Nr. 430 na	182	21
3	1800	dtto **dok. l. 75.** **poz. ks. fd. XLII.** pag. 143.	Obligacya pożyczki wojennej z r. 1797 dla dominium Tropiszów ddto 1. października 1800 Nr. 526 na 28 zł. 52⅘ kr. W. W. czyli	115	15
4	1800	dtto **dok. l. 76.** **poz. ks. fd. XLIII.** pag. 145.	Obligacya za dostawę wojenną dla dominium Rączna ddto 2. października 1800 Nr. 1024 na	182	21
5	1801	dtto **dok. l. 77.** **poz. ks. fd. XLIV.** pag. 147.	Obligacja za dostawę wojenną dla dominium Rączna ddto 20. lutego 1801 Nr. 1620 na	182	21
6	1809	dtto **dok. l. 122** (przy wykazie III.) **poz. ks. fd. LXXII.** pag. 243.	Kwit magazynowy w 8. czerwca 1809 Nr. 501 na . . . . . dla dominium Rączna za dostarczony owies.	334	—
7	1809	dtto **dok. l. 123.** **poz. ks. fd. LXXIII.** pag. 245.	dtto dtto z 8. czerwca 1809 Nr. 611 na . . . . dla dominium Tropiszowa za dostarczony owies.	289	14
8	1802	Ks. Paweł Olechowski **dok. l. 24. 25. 26. 27.** **poz. ks. fd. IX. i X.** pag. 27—31.	W kontrakcie sprzedaży dóbr Trzemcha bratu swemu Janowi przekazał, prócz sumy 30.000 złp. szpitalowi św. Łazarza winnej także sumę . . . . . na instrumenta chirurgiczne przez kapitułę kat. krakowsk. temuż szpitalowi z dóbr powyższych ustąpioną.	13000	—
9	1806	Ks. Józef Olechowski, sufragan krakowski **dok. l. 102. 103. 106. 107. 108.** **poz. ks. fd. LXI. i LXIV.** pag. 209—217.	Testamentem legował szpitalowi św. Łazarza a) na umorzenie długów ⅓ część swego majątku, przekazaną przy podziale majątku w r. 1814 w sumie . . . . b) na edukacyę podrzutków . . . . c) na kapelana szpitala	60691 60000 12000	24 — —

k a z VII.

przy podziale majątku szpitala św. Łazarza — jako illiquida.

Wedle zapisku w księdze funduszowej — z r. 1829 suma ta dla niewiadomego majątku testatora nie była wcale dochodzona.

Według wyjaśnień austr. konzulatu w Warszawie — pierwotny oblig Nr. 430 wymieniany został na nowy oblig z 11. sierpnia 1829 Nr. 549 na 100 złp. 9 gr. z 5% od 1. lipca 1821; — gdy takowy jednak na edyktalne wezwanie w terminie do wypłaty nie został zgłoszony, unieważniony został uchwałą skarbowej komisyi rządowej z 26. lutego 1840 (l. W. 3198 — 11110 — 15958/867, 1261 — 8783 — 12787/868, 3203 — 8751 — 9554 — 11140/869 — 8949|870 — 4983 — 17627|871 — 2565 — 7830 — 14924|872 — 6958 — 13353|873 — 799 — 4236|874).

Według wyjaśnień austr. konzulatu w Warszawie, pierwotny oblig Nr. 526 wymieniany został na nowy z 11. sierpnia 1829 Nr. 471 na 115 złp. 23 gr. z 5% od 1. lipca 1821; — jednak poszukiwania za odnośnym dowodem pozostały dotąd bez skutku (l. W. 3198 — 11111 — 13959|867 — 1262 — 8784 — 12788|868 — 9554 — 11149|869 — 8949|870 — 4983|871).

Dotychczasowe poszukiwania za odnośnym dowodem pozostały bezskuteczne (l. W. 3198 — 11112 — 13960|867 — 1349 — 8785 — 12789|868 — 11140 — 9554|869 — 8949|870 — 4983 — 17627|871 — 2565 — 7830|872).

dtto dtto (l. W. 11140|869 — 8949|870, 4983 — 17627|871 — 2565 — 7830|872)

dtto dtto (l. W. 3198 — 11113 — 13961|867 — 1350 — 8786 — 12790|868 — 758 — 9554|869 — 8949|870 — 4983 — 17627|871 — 2565 — 7830|872).

dtto dtto (l. W. 3198 — 11114 — 13962|867 — 1351 — 8787 — 12791|868 — 9502 — 9554 — 11140|869 — 8949|870 — 4983 — 17627|871 — 2565 — 7830|872).

Suma ta w sporze o sumę 30000 złp. jak przy poz. 14 wykazu III. wyjaśniono — jako wątpliwa nie została szpitalowi przyznaną, zatem odpadła w zupełności.

Według wyjaśnień pełnomocnika prawnego i zastępcy instytutów krakowskich w Kielcach do l. W. 449/870 wszystkie sumy fundacyjne ubezpieczone na dobrach Liścin w Król. polsk. przy klasyfikacyi ceny szacunkowej tychże dóbr w r. 1865 i 1866 spadły z hipoteki. W skutek tego Wydział krajowy uchwałą z 14. stycznia 1870 l. 449 zarządził odpisanie i wykreślenie sum tych z ewidencyi ksiąg kasowych i rachunkowych.

Pozycyaa	Rok fundacyi	Imię fundatora i liczba porządkowa jaką odnośne dokumenta fundacyjne są oznaczone — oraz pozycya i pagina księgi funduszowej	Cel fundacyi	Suma kapitału fundacyjnego złp.	gr.
10	1806	Ks. Kanty Wodzicki, opat mogilski **dok. l. 105.** **poz. ks fd. LXIII.** pag. 215.	Mocą cesyi odstąpił szpitalowi św. Łazarza na naglące potrzeby podrzutków wierzytelność swą u hr. Konstantego Moszczyńskiego	1326	—
11	1807	Ks. Cypryan Lange, archidyakon Zawich. **dok. l. 110. 111. 112. 113.** **poz. ks. fd. LXVI.** pag. 227.	Na mocy wyroku sądowego złożył Stanisław hr. Sołtyk na rzecz szpitala kwotę tytułem długu przez fundatora dla szpitala przeznaczonego.	11684	20
12	1808	Teresa z Bronickich Ochocka **dok. l. 116.** **poz. ks. fd. LXVIII.** pag. 233.	Testamentem legowała szpitalowi św. Łazarza sumę . . . . . po zejściu Dominikanek Felicyanny Bronickiej siostry swej i Agaty Zurowskiej siostrzenicy.	2000	—
13	1816	Stanisław hr. Cieński **dok. l. 148.** **poz. ks fd. LXXXV.** pag. 289.	Testamentem legował szpitalowi św. Łazarza na chorych i na podrzutki po 500 złp.	1000	—
14	1819	Stanisława Mialskiego, adwokata w Krakowie **dok. l. 152. 153. 154.** **poz. ks. fd. LXXXVIII.** pag. 301.	Sukcesorowie odstąpili na rzecz szpitala św. Łazarza wierzytelność tegoż w sumie 2300 talarów czyli . . . . . na dobrach Brzeście.	13800	—
15	1828	Teodor Orłowski, profesor Lyceum św. Anny **dok. l. 166. 167** **poz. ks. fd. XCVI.** pag. 333.	Testamentem legował szpitalowi św. Łazarza wierzytelność swą 200 dukatów u Zarzeckiego.	—	—
16	1831	Ks. Joachim Wawrzyniec Jankowski, kanonik krakowski **dok. l. 170.** **poz. ks. fd. CII.** pag. 348.	Testamentem legował szpitalowi św. Łazarza dla chorych . . . . . z czynszu zaległego u Dobrzyńskich.	500	—

Kapitał ten hipotekowany na realn. Nr. 182 przy ulicy Grodzkiej — w skutek rozp. kom. Namiestn. z 27. lutego 1863 l. 4173, odpisany został dla niemożliwości ściągnienia.

Suma ta na hipotekę dóbr Wola paciorkowa ubezpieczona — przy szacunku tychże dóbr w r. 1828 spadła z hipoteki i na mocy reskryptu S natu rządzącego z 9. października 1829 r. 4107 odpisaną została.

Po śmierci Dominikanek Felicyanny w r. 1809 a Agaty w r. 1822 — Senat rządzący uchwałą z 2. października l. 4754 postanowił zaniechać windykacyi legatu fundatorki.

Suma ta pierwotnie na dobrach Rachwałowice hypotekowana a następnie na Woysławice przekazana — dla niedostateczności hipoteki — odpisaną została w skutek reskryptu Senatu rządzącego z 17. czerwca 1830 l. 1380.

Suma ta dla niemożności ściągnienia odpisaną została na mocy rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych z 27. lutego 1860 l. 6371 (akt krakowskiego Rządu krajowego l. $6708|_{860}$) l. W. $9554|_{869}$.

Dla braku hipoteki suma ta nie została ściągniętą.

Suma ta odpisana w skutek rozp. krak. Rządu kraj. z 27. listopada 1858 l. 30480 (l. W. $9554|_{869}$).

Kapitał ten hypotekowany na realn. Nr. 182 przy ulicy Grodzkiej 4 w obrębie por. kom. Kamieniu z 27. lutego 1869 l. 4173, odpisany został dla nieważności ostatniego.

Suma ta na hipotece dóbr *Wola pasieczna nowa* — przy sądzie powiatu dóbr w r. 1878 spadła z hipoteki i na mocy testamentu S. matki zapisanego z 3. października 1879 r. 4107 odpisana została.

Po śmierci Dominikanek Rzeszowskich w r. 1869 z *Zgody* w r. 1879 — Senat rzeczą wydziela z 3. października l. 4764 pozwanowi zamiecznie wiadyzkiej legata fundatorki.

Suma ta przywiązana na dobrach Rzeszowskich hypotekowana z nazwiska na *Wyżkiwicz* przelewana — dla niedostatecznosci hipoteki — odpisana została w skutek rezolucyi Senatu rządzącego z 17. czerwca 1880 l. 1880.

Suma ta dla niemożności ściągnienia odpisana została na mocy rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości z 27. lutego 1880 l. 6871 celu kinkowskiego Rzeszowskiego [illegible] W. 3884.

Dla braku hipoteki suma ta nie została ściągnięta.

Suma ta odpisana w skutek rozp. Trak. Rzeszów Kraj. z 27. listopada 1888 l. 30480 (l. W. 3884).

Do l. W. 29348|76

WYKAZ A.

majątku zarodowego szpitala św. Łazarza w Krakowie, jaki się z zestawienia fundacyi wedle podziału w myśl aktów fundacyjnych dla pojedynczych oddziałów przedstawia.

	Kapitały zreali-					
	w szczególe		ogółem		w szczególe	
	waluta polska				waluta	
	złp.	gr.	złp.	gr.	zł.	ct.
z wykazu I.						
wyłączne chorych	274035	6	.	.	68508	80
„ położnic	22887	6	.	.	5721	80
„ podrzutków	22887	6	.	.	5721	80
szpitala św. Ducha	45774	12	.	.	11443	60
			365584	.		
z wykazu II.						
wspólne chorych i położnic	124339	20			31084	91 2/3
„ „ „	.	.			2867	66
wyłączne chorych	7531	11 1/2			1882	84 1/2
„ położnic	2510	14			627	61 2/3
szpitala św. Ducha	5020	27 1/2			1255	23
			139402	13		
z wykazu III.						
wspólne chorych, położnic i podrzutków . . .	213674	7		.	53418	56
„ „ „ „	.	.			71227	11 1/2
			213674	7		
z wykazu IV.						
wspólne położnic i podrzutków	26720	6		.	6680	5
„ „ „	.	.		.	8949	33
			26720	6		
z wykazu V.						
wyłączne podrzutków	11815	.		.	2953	75
			11815	.		
Suma . . .	.	.	757195	26		
Z doliczeniem do zrealizowanych kapitałów gotówki za obl. indem. sprzedane w r. 1873 po kursie 76 zł. 25 ct. za 100	.	.	.	.	.	
wypada suma kapitałów zrealizowanych						
po wyłączeniu zaś niezawartego w księgach rachunkowych depozytu z masy Bielskiego (poz. 47 wyk. III) dotąd nie pobranego w kwocie						
właściwie						

Również po wyłączeniu z kapitałów niezrealizowanych, niezawartych w księgach rachunkowych kapitałów fundacyjnych:

z wykazu II. poz. 10 — 500 zł. p.
„ 11 — 1487 „ 28 gr. } 1987 zł. p. 28 gr.

z wykazu III. poz. 14 — 30000 zł. p.
„ 30 — 90000 „
„ 31 — 9583 „ 21 gr. } 129583 zł. p. 21 gr.

nadto z wykazu III. poz. 3 — 9250 zł. — ct. w. a.
i z wykazu IV. „ 1 — 2500 — „ „ } 11750 zł. — ct. w. a.

i z doliczeniem powyższych 131571 zł. p. 19 gr. na wal. austr. zredukowanych 32892 zł. 91 ct. „ „

wypada suma kapitałów niezrealizowanych . . . . . .

zowane			niezrealizowane				Osobny dochód roczny				Majątek wartościowy	
ogółem austr.		w efektach obl. indem.	waluta polska		waluta austr.		waluta polska		waluta austr.			
zł.	ct.	zł. m. k.	zł. p.	gr	zł.	ct.	zł. p.	gr.	zł.	ct.	zł. w. a.	ct.
			38100		9525		264		66			
91396												
			70321	8	17580	32	300		75			
37718	27											
		56370	159022	2½	39755	52	Rbl. 2700	i	4988	36½	415085	20
					9250							
124645	67											
		17780			2500				1027	50	22740	
15629	38											
							328	8	82	7		
2953	75		2875		718	75						
272343	7	74150	270318	10½	79329	59						
56539	37											
328882	44											
4394	7											
324488	37											
			131571	19								
					44642	91						
			138746	21½	34686	68						

z gotówki za obl. ind. przypada na 56370
z wykazu III. . . . . 42982 zł. 12 ct.
a na 17780 z wyk. IV. . 13557 zł. 25 ct.

Co do pozycyi wyłączonych w celu zrównania wykazów A. i B. podział tychże nastąpi z osobna

Do l. W. 29348|1876.

Wy

rzeczywistego stanu majątku zarodowego szpitala św. Łazarza

Poz.		Kapitały Szczegół Gotówka zł.	ct.	Efekta zł.	ct.
	A. Fundusz chorych.				
1	$6^1/_2$ % Asygnaty galic. banku kredytowego . . .			63271	20
2	6% „ „ „ „ . . .			500	.
3	6% „ „ „ hipotecznego . . .			4000	.
4	$5^1/_2$ % „ „ „ „ . . .			200	.
5	6% Obligacye poż. kraj. z r. 1873 Ser. A. . . .			203100	.
6	„ „ „ „ Ser. B. . . .			18300	.
7	„ „ „ „ Ser. C. . . .			4500	.
8	6% Listy gal. banku hipotecznego			3400	.
9	6% Rachunek bież. Towarzystwa rolniczego . . .			4181	33
10	5% Książeczka gal. kasy oszczędności Nr. 35732/1875 .			121	18
11	Gotówka z wylosowanego listu gal. banku hipotecznego .	1000	.	.	.
12	Kapitały hipotekowane				
	Po wyłączeniu zaś kapitałów niezrealizowanych niezawartych w wykazie A. kapitałów fundacyjnych, od których szpital tylko wieczysty roczny dochód pobiera a to: z Fundacyi Tarły w kwocie . 1320 zł. — ct. „ Ligięzy „ . . 6562 „ 50 „	.	.	.	.
	Pozostaje . . .	1000	.	301573	71
	Fundacya dzieci „Wenclów“.				
13	6% Listy zastawne gal. banku hipotecznego . . .	.	.	600	.
14	5% Książ. gal. kasy oszczędności Nr. 13012|1876 . .	.	.	53	10
	B. Fundusz położnic i podrzutków.				
15	$6^1/_2$ % Asygnaty gal. banku kredytowego	.	.	33828	80
16	6% „ „ „ hipotecznego			450	.
17	Kapitały hipotekowane				
	Po wyłączeniu zaś kapit. niezraelizowanego, niezawartego w wykazie A. kapit. fundacyjnych, od którego szpital tylko wieczysty roczny dochód pobiera a to: z Fundacyi Tarły w kwocie	.	.	.	.
	Pozostaje . . .	.	.	34278	80

k a z B.

w Krakowie z dniem 31. Sierpnia 1876 według ksiąg rachunkowych.

z r e a l i z o w a n e — O g ó ł				Kapitały niezrealizowane		R a z e m	
Gotówka		Efekta					
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
		63771	20				
		4200	.				
		225900	.				
		3400	.				
		4181	33				
		121	18				
1000	.			41906	71½		
.	.	.	.	7882	50		
1000	.	301573	71	34024	21½	336597	92½
.	.	.	.				
.	.	653	10	.		653	10
.	.	33828	80				
.	.	450	.	2360	08		
.	.	.	.	1641	33		
.	.	34278	80	718	75	34997	55

Wy

Ze zrównania wykazu A. z wykazem B. przypada z majątku rzeczywistego wyłącznie lub wspólnie

	Kapitały na objętych wykazem A. (fundacyjnych)			
	w szczególe		w ogóle	
	zł. w. a.	ct.	zł. w. a.	ct.
Z wykazu I.				
wyłączne chorych	68508	80	.	.
„ położnic	5721	80	.	.
„ podrzutków	5721	80	.	.
szpitala św. Ducha	11443	60	.	.
			91396	.
Z wykazu II.				
wspólne chorych i położnic	33952	58	.	.
wyłączne chorych	1882	84	.	.
„ położnic	627	62	.	.
szpitala św. Ducha	1255	23	.	.
			37718	27
Z wykazu III.				
wspólne chorych położnic i podrzutków	163233	72		
(z uwzględnieniem gotówki za oblig. indemnizacyj.)			163233	72
Suma			292347	99
Z wykazu IV.				
wspólne położnic i podrzutków	29186	63	.	.
(z uwzględnieniem gotówki za oblig. indemnizacyj.)			29186	63
Z wykazu V.				
wyłączne podrzutków	2953	75	.	.
			2953	75
Suma			32140	58

UWAGA. Gdy w wykazie B. rzeczywisty majątek podzielony jest na dwie części t. j. chorych w ogóle i zakładu położnic i podrzutków łącznie, zatem i w wykazie C. podział ten zachowany; sumarycznie zaś wynosi ogół kapitałów:

	zrealizowanych			
Chorych	302573	71	. . . . .	. .
Położnic i podrzutków	34278	80	. . . . .	. .
Razem	336852	51	. . . . .	. .

k a z C.

na pojedyńcze oddziały w miarę fundacyi dla nich według aktów fundacyjnych przeznaczonych:

z r e a l i z o w a n e				K a p i t a ł y n i e z r e a l i z o w a n e							
przypada z wykazu B. (rzeczywistych)				na objętych wykazem A.				przypada z wykazu B.			
w szczególe		w ogóle		w szczególe		w ogóle		w szczególe		w ogóle	
zł. w. a.	ct.	zł. w. a.	ct.	zł. w. a.	ct.	zł. w. a.	ct.	zł. w. a.	ct.	zł. w. a.	ct.
70905	10			9525	.	9525	.	9540	78	9540	78
5921	94										
5921	94										
11843	87										
.	.	94592	85								
35140	17			17580	32	17580	32	17111	65	17111	65
1948	70										
649	57										
1299	13										
.	.	39037	57								
168943	29			49005	52	49005	52	7371	78	7371	78
.	.	168943	29								
		302573	71			76110	84			34024	21
31128	53	.	.	2500	.						
		31128	53			2500	.				
3150	25	.	.	718	75			718	75		
		3150	25			718	75			718	75
		34278	80			3218	75			718	75

n i e z r e a l i z o w a n y c h	
. . . 34024	21
. . . 718	75
. . . 34742	96

Do l. W. 29348|1876.

Wykaz D.

rzeczywistego stanu majątku zarodowego szpitala św. Ducha w Krakowie z dniem 31. Sierpnia 1876 według ksiąg rachunkowych.

Liczba porządk.		Kapitały zrealizowane Efekta		Kapitały niezrealizowane		Razem	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	A. Syfilitycznych.						
1	$6^1/_2$% Asygnaty gal. banku kredytowego	400	—				
2	6% Obligacye pożyczki kraj. z roku 1873 S. A. .	5000	—				
3	„ Książeczka galic. banku kredytowego Nr. $724|_{874}$	90	55				
4	5% „ „ kasy oszczędności Nr. $23802|_{872}$	22	—				
5	Kapitały hipotekowane	—	—	3214	75		
	Suma .	55 12	55	3214	75	8727	30
	B. Obłąkanych.						
6	$6^1|_2$% Asygnaty gal. banku kredytowego	1700	—				
7	6% Listy gal. banku hipotecznego	800	—				
8	6% Obligacye pożyczki kraj. z r. 1873 Ser. A. .	2100	—				
9	„ Książeczka gal. banku kredytowego Nr. $724|_{874}$	51	60				
10	5% „ „ kasy oszczędności Nr. $23802|_{872}$	265	35				
11	Kapitały hipotekowane			2764	—		
	Suma .	4916	95	2764	—	7680	95

W y k a z D.

spornistwo stanu majątku zarodowego szpitala św. Ducha w Krakowie
z dniem 31. Sierpnia 1870 według ksiąg rachunkowych.

	Kapitały zrealizowane Ekwita		Kapitały niezrealizowane		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
A. Sypialny czynsz						
1 6% Asygnaty gal. banku kredytowego	400	—				
2 „ Obligacye pożyczki król. z roku 1873 S. A.	5000	—				
3 „ Realizerska galic. banku kredytowego Nr. 724	90	85				
4 „ „ kasy oszczędności Nr. 23805	22	—				
5 Kapitały hipotekowane	—	—	3214	75		
Suma	55 2	85	3214	75	8727	30
B. Obligacyjny.						
6 6% Asygnaty gal. banku kredytowego	1700	—				
7 6% Listy gal. banku hipotecznego	800	—				
8 6% Obligacye pożyczki król. z r. 1873 Ser. A.	3100	—				
9 „ Realizerska gal. banku kredytowego Nr. 724	61	60				
10 „ „ kasy oszczędności Nr. 23805	265	35				
11 Kapitały hipotekowane			3764	—		
Suma	4916	95	3764	—	7680	95

Do l. W. 29.348/76.

I. Wykaz

ilości dni pielęgnowania chorych, położnic i podrzutków w szpitalu św. Łazarza w Krakowie za rok 1867 do 1875 włącznie.

Rok	Chorzy	Położnice	Mamki	Dzieci			Razem
				ssące	chore	szkolne	
1867	44234	6772	2722	3958	5080	12776	75542
1868	46937	7500	3310	5187	5384	15579	83897
1869	47286	7077	3625	5430	4908	14620	82946
1870	47724	4107	3745	5230	5474	8774	75054
1871	49922	5212	4664	5836	4407	4861	74902
1872	55120	4827	3310	3989	5445	5223	77914
1873	53612	3810	3437	4014	5904	5030	75807
1874	58366	3527	1594	1470	6792	4962	76711
1875	61228	4797	1345	1326	6706	3748	79150
Suma	464429	47629	27752	36440	50100	75573	701923
Przeciętnie na rok jeden.	51603	5292	3083	4049	5567	8397	77991

Do l. W. 29.348/76.

2. Wykaz

kosztów utrzymania chorych, położnic i podrzutków w szpitalu św. Łazarza w Krakowie od r. 1867 do 1875 włącznie.

Oddział chorych.

Pozycya	Rubryka wydatku	Rok 1867 zł.	ct.	Rok 1868 zł.	ct.	Rok 1869 zł.	ct.	Rok 1870 zł.	ct.	Rok 1871 zł.	ct.	Rok 1872 zł.	ct.	Rok 1873 zł.	ct.	Rok 1874 zł.	ct.	Rok 1875 zł.	ct.	Razem zł.	ct.	Przeciętnie na rok jeden zł.	ct
1	Płace	4083	25	4050		4183	88	3557	34	4464	69½	7894	57½	9104	44	8614	15	9192	74½	55145	07½	6127	23
2	Emolumenta	400	62½	376	44½	393	99½	400	66½	372	47½	378	76	372	09	279	07	3849		6823	12½	758	12
3	Potrzeby kościelne	31	25	31	25	31	25	31	25	31	25			50	47	2	26	370	44	579	42	64	38
4	Potrzeby kancelaryjne	40	78	231	96	243	39	140	39	174	62	301	32	23	66	157	80½	438	53	1752	45½	194	72
5	Remuneracye i zapomogi	877		1160	44	997		1171	55	1041	41½	856	23	823	22½	1837	43	2138	50	10902	79	1211	42
6	Utrzymanie budynków	490	83½	2090	47½	175	29½	112	55½	242	81	1374	06	13171	98	7443	19	4888	80½	29990	½	3332	22
7	Podatki i daniny	63	82	65	98	66	50	53	90	53	90	52	92	57	68	57	68	56		528	38	58	71
8	Dyety i koszta podróży	72	86	49	04					20		78	72			303				523	62	58	18
9	Koszta gospodarcze:																						
a)	Sióstr Miłosierdzia	22008	35	23825	91½	21267	40½	25152	97½	27978	05½	36961	24	35756	50								
b)	Zarządu	702	10	1598	82½	719	23	654	47½	1161	46½	601	48½	781	76½	39317	96½	46401	71½	284889	46½	31654	39
	Suma	28770	87	33480	33	28077	94½	31275	10	35540	68½	48499	31	60141	81	58012	55	67335	73½	391134	33½	43459	37

Oddział położnic i podrzutków.

	Płace	1213	64½	1283	68	1279	68	1186	58	1489	46	2927	07½	2896	62	2791	94	3050	05	18118	73	2013	19
	Emolumenta	308	08	304	75	304	75	369	75	406	42	207	92	186	05	139	54	1424		3651	06	405	67
	Potrzeby kancelaryjne	18	86½	40	50	39	61	31	49	42	73½	162	51½	23	24	115	21½	212	01	686	18	76	24
	Remuneracye i zapomogi	368		379	72	498		445	47	417	43	289	33	396	33	918	71½	931	75	4644	74½	516	08
	Utrzymanie budynków	27	86	119	93½	85	29	97	83½	39	31½	87	45	456		3390	15½	2597	02	6900	86	766	76
	Koszta gospodarcze:																						
a)	Sióstr Miłosierdzia	13051	60½	14974	42½	13347	47	12388	34	11910	80	13508	40	11912	99								
b)	Zarządu	29	33	127	95½	81	73	85	71½	30	69	291	29½	152	52	13861	65	13109	83½	118864	75	13207	20
	Suma	15017	38½	17230	96½	15636	53	14605	18	14336	85	17473	78½	16023	75	21217	21½	21324	66½	152866	32½	16985	14

Oddział podrzutków.

	Utrzymanie podrzutków na wsi	29809	45	32430	29	33551	46	31995	82	28463	93	25721	73	23361	15	20520	15	14633	42	240487	40	26720	82

Rekapitulacya.

	Oddział chorych	28770	87	33480	33	28077	94½	31275	10	35540	68½	48499	31	60141	81	58012	55	67335	73½	391134	33½	43459	37
	„ położnic i podrzutków	15017	38½	17230	96½	15636	53	14605	18	14336	85	17473	78½	16023	75	21217	21½	21324	66½	152866	32½	16985	14
	„ podrzutków	29809	45	32430	29	33551	46	31995	82	28463	93	25721	73	23361	15	20520	15	14633	42	240487	40	26720	82
	Suma	73597	70½	83141	58½	77265	93½	77876	10	78341	46½	91694	82½	99526	71	99749	91½	103293	82	784488	06	87165	33

Do l. W. 29348/ 76.

3. Wykaz

rozdziału wydatków funduszu położnic i podrzutków na pojedyńcze kategorye pielęgnowania.

	Położnice				Dzieci ssące				Dzieci chore				Dzieci szkolne				Razem		
	cena dnia	Ilość dni	koszt pielęgnowania		cena dnia	Ilość dni	koszt pielęgnowania		cena dnia	Ilość dni	koszt pielęgnowania		cena dnia	Ilość dni	koszt pielęgnowania		Dnie	Koszt	
	ct.		złr.	cnt.	ct.		złr.	cnt.	ct.		złr.	cnt.	ct.		złr.	cnt.		złr.	cnt.
A. Koszta gospodarcze:																			
od 1/1 1867 do 31/12 1871	75	30668	23731	58		25641	15107	37	46	25253	11984	99	26	56610	15204	12	138172	66028	06
„ 1/1 1872 „ 30/9 1873	80	7684	7539	25		7000	5229	50	55	9873	6659	84	31	8996	3420	23½	33553	22848	82½
„ 1/10 1873 „ 31/12 1874	85	9277	10543	37½		3799	3287	46	60	14974	12012	65	31	9967	4144	38	38017	29987	86½
B. Inne wydatki . . .			7721	21½			5907	34			8121	78			12251	24		34001	57½
Suma		47629	49535	42		36440	29531	67		50100	38779	26		75573	35019	97½	209742	152866	32½

Do l. W. 29.348/76.

4. Wykaz

wydatków przypadających na oddział chorych, na oddział położnic i na oddział podrzutków w okresie czasu od 1. stycznia 1867 do 31. grudnia 1875 sporządzony na podstawie wykazów 2 i 3.

	W okresie 9. letnim			Przeciętnie na rok jeden		
	Dnie	koszt pielęgnowania		Dnie	koszt pielęgnowania	
		złr.	ct.		złr.	ct.
Oddział chorych:						
koszt utrzymania chorych wedle wykazu Nr. 4.	464429	391134	33½	51603⅓	43459	37
koszt utrzymania dzieci chorych wedle wykazu Nr. 5.	50100	38779	26	5566⅔	4308	80⅔
Razem	514529	429913	59½	57169⅔	47768	17⅔
Oddział położnic:						
koszt utrzymania położnic wedle wykazu Nr. 5.	47629	49535	42	5292⅓	5503	93⅝
⅓ część kosztu utrzymania dzieci ssących wedle wykazu Nr. 5.	12146⅔	9843	89	1349⅝	1093	76⅝
Razem	59775⅔	59379	31	6641⅔	6597	70
Oddział podrzutków:						
⅔ części utrzymania dzieci ssących wedle wykazu Nr. 5.	24293⅓	19687	78	2699⅔	2187	53⅓
koszt utrzymania dzieci szkolnych wedle wykazu Nr. 5.	75573	35019	97½	8397	3891	10⅞
koszt utrzymania podrzutków na wsi wedle wykazu Nr. 4.	.	240487	40	.	26720	82⅔
Razem	99866⅓	295195	15½	11096⅔	32799	46
Rekapitulacya:						
Oddział chorych	514529	429913	59½	57169⅔	47768	17
„ położnic	59775⅔	59379	31	6641⅔	6597	70
„ podrzutków	99866⅓	295195	15½	11096⅔	32799	46
Suma	674171	784488	06	74907⅞	87165	33

Do l. W. 29.348/76.

Wykaz a.

Podział zarodowego majątku szpitala św. Łazarza w Krakowie na tegoż pojedyńcze oddziały: chorych, położnic i podrzutków — uskuteczniony na podstawie wykazu C. **z wydzieleniem funduszów przeznaczonych wedle aktów fundacyjnych dla każdego oddziału wyłącznie; a funduszów wspólnych, w równych częściach;** — oraz z wyłączeniem udziałów należnych z mocy pojedyńczych fundacyi szpitalowi św. Ducha.

	Oddział chorych				Oddział położnic				Oddział podrzutków				Szpital św. Ducha	
	zrealizowane		niezrealizowane		zrealizowane		niezrealizowane		zrealizowane		niezrealizowane			
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.
1. Udziały z fundacyi wyłącznych:														
z wykazu I.	70905	10	9540	78	5921	94			5921	94			11843	87
z wykazu II.	1948	70			649	57							1299	13
z wykazu V.									3150	25	718	75		
2. Udziały z fundacyi wspólnych:														
z wykazu II.	17570	8½	8555	82½	17570	8½	8555	82½						
z wykazu III.	56314	43	2457	26	56314	43	2457	26	56314	43	2457	26		
z wykazu IV.					15564	26½			15564	26½				
Suma	146738	31½	20553	86½	96020	29	11013	8½	80950	88½	3176	1	13143	
Łącznie	167292	18			107033	37½			84126	89½				

Ogółem 371595 zł. 45 ct. w. a.

Do l. W. 29.348/76.

Wykaz b.

Podział zarodowego majątku szpitala św. Łazarza w Krakowie na tegoż pojedyńcze oddziały: chorych, położnic i podrzutków, uskuteczniony na podstawie wykazu C. i wykazów 1. 3. i 4. **z wydzieleniem funduszów przeznaczonych wedle aktów fundacyjnych dla każdego oddziału wyłącznie; a funduszów wspólnych wedle przeciętnej ilości chorych i dni leczenia;** oraz z wyłączeniem udziałów należnych z mocy pojedyńczych fundacyi szpitalowi św. Ducha.

	Oddział chorych				Oddział położnic				Oddział podrzutków				Szpital św. Ducha	
	zrealizowane		niezrealizowane		zrealizowane		niezrealizowane		zrealizowane		niezrealizowane			
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1. Udziały z fundacyi wyłącznych:														
z wykazu I.	70905	10	9540	78	5921	94			5921	94			11843	87
z wykazu II.	1948	70			649	57							1299	13
z wykazu V.									3150	25	718	75		
2. Udziały z fundacyi wspólnych:														
z wykazu II.	31483		15330	79	3657	17	1780	86						
z wykazu III.	128939	7	5626	24	14977	93	653	55	25026	29	1092			
z wykazu IV.					11655				19473	52				
Suma .	233275	87	30497	81	36861	61	2434	41	53572		1810	75	13143	
Łącznie .	263773	68			39296	2			55382	75				
Ogółem 371595 zł. 45 ct. w. a.														

Do l. W. 29.348/76.

Wykaz C.

Podział zarodowego majątku szpitala św. Łazarza w Krakowie na tegoż pojedyńcze oddziały: chorych, położnic i podrzutków, — uskuteczniony na podstawie wykazu C. i wykazów 2. 3. i 4. **z wydzieleniem funduszów przeznaczonych wedle aktów fundacyjnych dla każdego oddziału wyłącznie; a funduszów wspólnych wedle przeciętnej z lat 9 kosztów leczenia;** oraz z wyłączeniem udziałów należnych z mocy pojedyńczych fundacyj szpitalowi św. Ducha.

	Oddział chorych				Oddział położnic				Oddział podrzutków				Szpital św. Ducha	
	zrealizowane		niezrealizowane		zrealizowane		niezrealizowane		zrealizowane		niezrealizowane			
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.
I. Udziały z fundacyj wyłącznych:														
z wykazu I.	70905	10	9540	78	5921	94			5921	94			11843	87
z wykazu II. . . .	1948	70			649	57							1299	13
z wykazu V.									3150	25	718	75		
2. Udziały z fundacyj wspólnych:														
z wykazu II. . . .	30875	65	15035	2	4264	52	2076	63						
z wykazu III.	92583	96	4039	87	12787	62	557	98	63571	71	2773	93		
z wykazu IV. , . . .					5212 ~~5466~~	48 ~~20~~			25915 ~~25661~~	55 ~~72~~				
Suma .	196313	41	28615	67	28836 ~~29090~~	63 ~~45~~	2634	61	98559 ~~98305~~	45 ~~63~~	3492	68	13143	
Łącznie .	224929	8			31471 ~~31725~~	24 ~~6~~			102052 ~~101798~~	13 ~~31~~				
	Ogółem 371.595 zł. 45 ct. w. a.													

Do l. W. 29.348/76

Wykaz d.

Podział zarodowego majątku szpitala św. Łazarza w Krakowie na tegoż pojedyńcze oddziały: chorych, położnic i podrzutków, — uskuteczniony na podstawie wykazu C. **z wydzieleniem funduszów przeznaczonych wedle aktów fundacyjnych dla każdego oddziału wyłącznie; a funduszów wspólnych wedle stosunku wyłącznego majątku każdego oddziału do majątku wszystkim trzem wspólnego;** oraz z wyłączeniem udziałów należnych z mocy pojedyńczych fundacyj szpitalowi ś. Ducha.

	Oddział chorych				Oddział położnic				Oddział podrzutków				Szpital św. Ducha	
	zrealizowane		niezrealizowane		zrealizowane		niezrealizowane		zrealizowane		niezrealizowane			
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.
I. Udziały z fundacyj wyłącznych:														
z wykazu I.	70905	10	9540	78	5921	94			5921	94			11843	87
z wykazu II.	1948	70			649	57							1299	13
z wykazu V.									3150	25	718	75		
II. Udziały z fundacyj wspólnych:														
z wykazu II.	32544	52	15847	66	2595	65	1264							
z wykazu III.	~~138007~~ *138041*	~~32~~ *36*	~~6057~~ *6023*	~~42~~ *38*	11241	85	490	54	19660	07	857	87		
z wykazu IV.					15564	26			15564	26				
Suma .	~~243405~~ *243439*	~~61~~ *68*	~~31445~~ *31411*	~~86~~ *82*	35973	27	1754	54	44296	52	1576	62	13143	
Łącznie .	274851	50			37727	81			45873	14				

Ogółem 371595 zł. 45 ct. w. a.

Do l. W. 29.348/76.

Dokument lit. Alpha (α)

Odpis kopii wierzytelnej.

Między Jaśnie Wielmożnym Jego Mością Xiędzem Michałem na Słupowie Szembekiem Biskupem Papheńskim Suffraganem Dziekanem i Officyałem Generalnym Krakowskim z jednej, a Jego Mością Xiędzem Jakubem Ignacym Cybonim Superiorem Domu Lubelskiego Congregationis Missionis imieniem Jego Mości Xiędza Michała Tomasza Kownackiego Visitatora Prowincyi Polskiej tejże Congregacyi i Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia, Proboszcza Śgo Krzyża Domu Warszawskiego: także Wielebnej w Bogu Maryi de Bay Przełożonej przerzeczonego Zgromadzenia czyniącym, z drugiej strony, stanęło pewne, a wiecznemi czasy nieodmienne postanowienie, w niżej opisany sposób.

Jaśnie Wielmożny IMCI Xiądz Biskup Papheński Suffragan Krakowski na pomnożenie chwały, usługę i poratowanie ubogich chorych w Krakowie zostających przerzeczone Siostry Miłosierdzia pod Dyrekcyą Wielebnych Xięży Missionarzów będące w Mieście Stołecznym Krakowskim za Konsensem Jaśnie Oświeconego Xięcia IMCI Xiędza Biskupa Krakowskiego funduje. A naprzód postanowieniem niniejszém obliguje się J. W. IMCI Xiądz Suffragan Czterdzieści trzy tysiące złotych Polskich currentis in Regno Monetae pro fundatione pomienionych Sióstr in Bonis mundis et liberis lokować, albo Dobra jakie upatrzywszy za Summę pomienioną dla nich kupić. Interim póki do tej lokacyi albo kupna nie przyjdzie Dwa Tysiące złotych Polskich na Święto Śgo Michała Archanioła corocznie wyliczyć poczynając od Roku teraźniejszego za ręcznym kwitem suis cum Successoribus pomienionym Siostrom submittuje się. Z których to Dwóch Tysięcy Piętnaście set Złotych na subsystencyą Czterech Sióstr Miłosierdzia i dwóch służebnic, Pięć set zaś złotych na ubogich chorych obracać się będą powinny. Tenże J. W. IMCI Xiądz Suffragan Piętnaście Tysięcy złotych Polskich monetae currentis in Regno Poloniae pomienionym Siostrom deklaruje i naznacza, z których na sprowadzenie tychże Sióstr do Krakowa akomodowanie mieszkania dla nich, na sporządzenie tak dla nich jako i dla chorych utensilium, jako to: łóżek, pościeli, naczynia rozmaitego, chust, dla Chorych etc. etc., na zaczęcie Apteczki dla wygody samych tych chorych ubogich sine quovis praejudicio Aptekarzów miejskich, juxta exigentiam necessariarum expensarum pro circumstantia, temporis póki tej Summy stawać będzie za kwitami ręcznemi Przełożonej Krakowskiej cum scitu IMCI Xiędza Superiora Stradomskiego pro tempore existentis J. W. IMCI X. Suffragan Sumptus necessarios wydawać rozkaże, nadto, kamienicę swoję własną w Krakowie na Śgo Jana ulicy tymże Siostrom na mieszkanie puszcza, której zażywać będą póty sine ulla cujusvis praepeditione, póki im commodior locus non providebitur. Jeżeli translatio Sióstr przerzeczonych in allium commodiorem locum subsequetur, kamienica pomieniona Congregationi Missionis w Krakowie cedet, której resignationem uczynić in favorem praedictae Congregationis J. W. IMCI Xiądz Suffragan deklaruje. Ex proventibus od pomienionej Summy Czterdziestu trzech tysięcy ani z jałmużn, które różni Dobrodzieje za czasem conferre zechcą, nikomu Siostry Miłosierdzia rachować się powinny nie będą, ale to całe zostawuje się sumieniu ich, cum stricta jednak obligatione, aby to wszystko cokolwiek ultra subsistentiam która

się im naznaczyła superfuerit, na ubogich obracało się. Wzajemnie IMCI Xiądz Cyboni imieniem IMCI Xiędza Kownackiego i Wielebnej Przełożonej Sióstr pomienionych deklaruje, że Cztery Siostry powołania swego pilnie przestrzegające, i w tym czego do usługi ubogich chorych potrzeba ćwiczone do Krakowa zjadą na pierwszą J. Wgo IMCI Xiędza Suffragana rekwizycyą. Których powinność będzie Chorych do pomienionej wyżej kamienicy póki w niej mieszkać będą przyjmować, i tak tym, jako i inszym po ulicach opuszczonym wszelką juxta Institutum suum należytą usługę świadczyć i o nich staranie mieć, ile można będzie z pomienionych Pięciu set złotych i jałmużn na to uproszonych prowidować. Nad pomienioną summę Czterdziestu i trzech tysięcy na subsystencyą swoję i opatrowanie ubogich chorych, i nad Piętnaście tysięcy na sprowadzenie Sióstr, akomodacyą, kamienicę, sporządzenie utensilium, zaczęcie Apteczki etc. etc. naznaczoną według tego, jako się wyżej wyraziło, niczego więcej Siostry pomienione od J. Wgo IMCI Xiędza Suffragana upominać się i pretendować nie będą mogły, ale tym kontentować się mają.

Cokolwiek nad wyżej wspomnione koszty w przerzeczonych Piętnastu tysięcy zostałoby, to wszystko non ad alios usus, tylko na opatrowanie aktualne ubogich chorych obracać się powinno będzie, juxta dispositionem J. Wgo IMCI Xiędza Suffragana. Strzeż Boże śmierci na którą Siostrę, albo jeżeli którą cum tempore odmienić, inszą do wszystkiego sposobną posłać IMCI Xiądz Kownacki i Przełożoną wyżej pomienioną suis cum succedaneis obligują się, tak, żeby zawsze cztery Siostry perpetuis temporibus na usłudze ubogich chorych w Krakowie zostawały. O approbacyą postanowienia tego in omnibus punctis, conditionibus et clausulis i podpisy tak IMCI Xiędza Kownackiego, jako i Wielebnej Przełożonej Zgromadzenia Miłosierdzia IMCI Xiądz Cyboni jako najprędzej starać się będzie. Approbacyą zaś z Paryża od IMCI Xiędza Generała in spatio dwunastu Niedziel a data praesentis transactione otrzymać ma, żeby na przyszłe da Pan Bóg Święto Śgo Michała Archanioła w Roku teraźniejszym Siostry do Krakowa sprowadzone być mogły sub nullitate postanowienia tego. Co wszystko strony obiedwie fide, honore et conscientia strzymać sobie inviolabiliter obiecują a dla większej wagi i pewności postanowienie to rękoma własnemi strony obiedwie podpisują. Działo się w Krakowie Dnia piątego Czerwca Roku Tysiącznego Siedmsetnego Czternastego. — (podpisano) X. Jakub Ignacy Cyboni Superior Domu Lubelskiego Congregationis Missionis. — Transakcyą tę imieniem Naszym przez Xiędza Jakuba Ignacego Cyboniego Superiora Domu Lubelskiego uczynioną in omnibus punctis, conditionibus et clausulis akceptujemy, ratyfikujemy i approbujemy w Warszawie dnia 20. Junii 1714. — (podpisano) Michał Kownacki Superior Domu Warszawskiego i Wizytator Prowincyi Polskiej Congregationis Missionis i Sióstr Miłosierdzia mpp. — (podpisano) Marie de Bay fille de la charite superieure de la Maison de Varsavie. — Za zgodność z okazanem odpisem prostym punktów Fundacyi Sióstr Miłosierdzia Domu Krakowskiego, na papierze bez stępla zrobionym, który okazująca strona napowrót do siebie wzięła. Świadczę dnia 9. Grudnia 1826. Mieroszewski m. p. Sekretarz Jener. Senatu L. S. — Własnoręczność podpisu powyższego Wgo Mieroszewskiego Sekretarza Jeneralnego Senatu niniejszem poświadcza się. Kraków dnia 27. Listopada/9. Grudnia 1826. — Jego Cesarskiej Mości Wszech Rossyi Króla Polskiego Rezydent i Konsul. Z polecenia N. N. (podpis nieczytelny) L. S.

Do l. W. 29.348/76.

Alegat Betta (β)

Odpis kopii wierzytelnej.

Do Przełożonej Panien Miłosierdzia — Nro. Dziennika 610 — Działo się na Sessyi dnia 11. Miesiąca Grudnia Roku 1816.

Kommissya Organizacyjna, przez trzy Najjaśniejsze Dwory ustanowiona — — —

Wyznaczywszy poprzednio Komitet do przekonania się o prawach, jakie mają Szkoła Główna i Panny Miłosierdzia do funduszów Szpitala Św. Łazarza, niemniej do rozpoznania dowodów, od obydwóch stron na poparcie swych praw pokładanych, po wysłuchaniu rapportu rzeczonego Komitetu i jego zdania stanowi co następuje **1°. Własność i zarządzanie funduszami Szpitala Śgo Łazarza zostaje przy Pannach Miłosierdzia zachowując Rządowi Najwyższy dozór nad całością funduszów Instytutu.** — 2°. Summa 18.000 złp. zapisana w Roku 1793 na Dobrach Mydlniki i Czuzów stanowiąca fundusz Kliniki, niemniej Summa 3000 złp., którą Szkoła Główna opłaca wspomnionemu Szpitalowi na utrzymanie Szkoły Klinicznéj, są własnością Szkoły Głównéj. — 3°. Pytanie czyli Szkoła Kliniczna ma bydź nadal utrzymywana w Szpitalu Śgo Łazarza, podanem będzie do rozstrzygnienia przy Urządzeniu przyszłym Szkoły Głównéj. — O niniejszym postanowieniu uwiadamia się Przełożona Panien Miłosierdzia przy zwrocie złożonych przez siebie Komitetowi wspomnionemu dowodów. — (podpisano) Miączyński w. r. — Darowski w. r. — Zgodność z oryginałem sobie okazanym i odczytanym zaświadczam. Miętuszewski w. r. pisarz. L. S. (Pieczęć Sądu pokoju okręgu II. miasta Krakowa).

Alegat Betta (3)

Odpis kopii wierzytelnej.

L. W. kr. 742/1877.

Aleg. 26.

Sprawozdanie

o kosztach sanitarnych, szczepienia ospy i o powiększeniu sił lekarskich w kraju.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 2. Kwietnia 1876. powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

„Wzywa się Wydział krajowy:

1) ażeby sprawę uregulowania szczepienia ospy, służby sanitarnej z oka niespuszczał i żeby się starał o możliwe obniżenie wydatków rubryki IV. i V. funduszu krajowego, tudzież o jak najściślejszą ich kontrolę;

2) ażeby ile to być może, oddzielne prowadził rachunki wydatków z powodu zarazy księgosuszu ponoszonych i takowe w zamknięciu rachunków pod osobną pozycyą wykazywał;

3) ażeby po dokładnem zbadaniu całej sprawy, na przyszłej sessyi przedstawił Sejmowi cały jej przebieg z odpowiedniemi wnioskami.“

Przebieg całej tej sprawy po dokładnem jej zbadaniu jest następujący:

W Galicyi szczepiono, od czasu zaprowadzenia krowianki do szczepienia, co rok w każdej gminie.

Do pokrycia dotyczących kosztów była ustanowioną taksa za śluby; gdy jednak z tej wykazany fundusz nie dostarczył środków potrzebnych, zarządziło byłe c. k. Gubernium dnia 21. Kwietnia 1818. L. 20312, ażeby w każdej gminie tylko co trzy lat szczepienie ospy przedsięwzięte było. Za czasów wolnego miasta Krakowa istniał i tam przepis corocznego szczepienia. To coroczne szczepienie ustało tam w roku 1853. z zaprowadzeniem odnośnych ustaw austryackich.

Zmiany te zostały spowodowane względami finansowemi i staraniem nieprzekroczenia preliminowanej rocznej kwoty na szczepienie ospy *(Impffond)*. W ten sposób wyko-

nywano szczepienie ospy według instrukcyi rządowej. Fundusz szczepienia ospy jako dotowany z funduszu kameralnego, istniał aż do roku 1852.

W myśl wydanéj dekretem kancelaryi nadwornéj z dnia 9. Lipca 1836. l. 13192 instrukcyi szczepienia ospy, i reskryptu ministeryalnego z dnia 14. Marca 1849. (dz. u. p. p. Nr. 165) został ten fundusz dotowany z nowo utworzonego funduszu krajowego a to: począwszy od roku 1852.

Budżet funduszu krajowego na rok 1852. został **zatwierdzony** rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 24. Kwietnia 1852. L. 13766/1232 w skutek sankcyi Najjaśniejszego Pana z dnia 11. Kwietnia 1852.

Fundusz szczepienia ospy jako dotowany z funduszu krajowego istniał do 31. Sierpnia 1857, zaś od 1. Września 1857, stanowił rubrykę stałą w funduszu krajowym, a to: w skutek reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 20. Marca 1857. L. 3803. (przy uchwale instrukcyi dla funduszu krajowego).

W roku 1866. przy objęciu funduszów i zakładów krajowych w zarząd Reprezentacyi krajowej, były wydatki na szczepienie ospy i sanitarne, na dwie rubryki układem normowane, który po wzajemnych rokowaniach między Wydziałem krajowym i Rządem na podstawie protokołu pertraktacyi z dnia 7. Lipca L. 866., przedsięwziętej w skutek reskryptu Ministerstwa z dnia 25. Września 1862. L. 4160, tudzież uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 23. Stycznia 1866. — przyszedł do skutku.

Według układu tego, wydatki podróży lekarzy szczepiących, z powodu letniego szczepienia ospy ochronnej, dalej z powodu powtórnego szczepienia (rewakcynacya) tudzież nadzwyczajnego szczepienia, mają być całkowicie z funduszu krajowego opędzane. Wydatki te są: koszta utrzymania **krowianki** i koszta **dyet** i **należytości milowej**, dla lekarzy ospę szczepiących.

Inny stosunek zachodzi przy wydatkach sanitarnych, t. j. przy wydatkach podróży, z powodu wybuchu zarazy ospy między ludźmi tudzież między owcami, i innych epidemij, zarazy bydła i t. p.

Fundusz krajowy ponosi wtenczas koszta podróży urzędujących lekarzy (t. j. podwód — później milowe i ekstrapocztę dla urzędników państwowych) i $^1/_3$ część kosztów za lekarstwa dla ubogich chorych epidemicznych, niemniej koszta zamknięcia granic przez wojsko, w czasie zarazy na bydło.

Dyety urzędujących lekarzy ponosi skarb państwa.

Układ ten obowiązywał Wydział krajowy, pomimo że tenże nie miał żadnego wpływu na zarządzenia w szczepieniu ospy i sanitarnych. Wprawdzie został Wydziałowi krajowemu odezwą c. k. Namiestnictwa z dnia 27. Czerwca 1866. L. 32639 w skutek polecenia c. k. Ministerstwa stanu z dnia 14. Kwietnia 1866, udzielony projekt nowego regu-
I. Allegat. laminu, względem szczepienia ospy, jak allegat 1. świadczy, do objawienia zdania: czy i
o ileby odpowiadały stosunkom i potrzebom kraju, rozporządzenia projektowanego regula-
II. Allegat. minu; Wydział krajowy odmówił jednak, według allegatu 2. udzielenia tego zdania, ze względu, że statut krajowy podobne objawienia zdań, nie wciągnął w zakres działalności Wydziału krajowego, a §. 19. statutu tego wyraźnie tylko Wysoki Sejm krajowy powołał do podobnych czynności.

Na wniosek posła Lipczyńskiego z 29. Stycznia 1866. o wypracowanie projektu przez Wydział krajowy do urządzenia policyi zdrowia, który w Sejmie nie został załatwio-
III. Allegat. ny, udał się Wydział krajowy odezwą z dnia 15. Listopada 1866. L. 1917, (allegat 3.) do c. k. Namiestnictwa z zapytaniem: w jaki sposób zamierza c. k. Rząd urządzić służbę sanitarną po wprowadzeniu c. k. władz administracyjnych; a gdy c. k. Namiestnictwo odezwą
IV. Allegat. z dnia 21. Listopada 1866 L. 9392 odpowiedziało (allegat 4.), że Rząd ma zamiar ustanowić w każdym powiecie lekarzy z odpowiednim dla potrzeb ludności wiejskiej zakresem działania, podał Wydział krajowy przez członka swego Wn. Dra Smolkę na posiedzeniu

dnia 26. Grudnia 1866. odpowiedź tę do wiadomości Wysokiego Sejmu, a to na interpelacyę posła Lipczyńskiego, co się stało z jego wnioskiem o policyi lekarskiej.

Pomimo więc żadnego prawie wpływu na zarządzenia w sprawach sanitarnych, obowiązywał Wydział krajowy układ z Rządem z 7. Lipca 1866. do ponoszenia kosztów szczepienia ospy i sanitarnych i układ ten, a względnie przytoczone w nim rozporządzenia były przyczyną, że Wysoki Sejm przyjął na posiedzeniu dnia 27. Marca 1866. zgodnie z wnioskiem rządowym na wniosek komisyi budżetowej **w budżecie na rok 1866.**

rub. IV. z preliminowaną kwotą . . . . . 18126 zł.
„ V. „ „ . . . . . 9000 zł.

w budżecie na rok 1867.

przyjęto na posiedzeniu 23. Grudnia 1866. na wniosek komisyi budżetowej zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego

rub. IV. z kwotą . . . . . 16126 zł.
a „ V. „ . . . . . 8000 zł.

a na posiedzeniu 7. Października 1868. wstawiono

do budżetu na rok 1868.

na wniosek komisyi budżetowej bez dyskusyi,

rub. IV. z kwotą . . . . . 17126 zł.
a „ V. „ . . . . . 29126 zł.

Dopiero na posiedzeniu 9. Października 1868. przy obradach nad budżetem na rok 1869, wykreślił Wysoki Sejm z budżetu na rok

1869.

rub. IV. z preliminowaną kwotą . . . . . 22000 zł.
a „ V. „ „ . . . . . 20000 zł.

na wniosek komisyi budżetowej, z uwagi, że sprawa ta należy do zakresu działania państwowego, że ustawy grudniowe (zasadnicze) zastrzegły całe ustawodawstwo sanitarne dla Rady Państwa, że nakoniec fundusz krajowy nie może ponosić tych wydatków, skoro nie ma żadnego wpływu na dział administracyjny tej gałęzi, zarządzanej wyłącznie przez organa rządowe.

Jakkolwiek krok ten Wysokiego Sejmu nie doprowadził do pożądanego skutku, tj. do uwolnienia funduszu krajowego od tego ciężaru, bo c. k. Namiestnictwo, zawiadomione o tej uchwale Wysokiego Sejmu odezwą z dnia 17. Listopada 1868. L. 12144 (allegat 5.) wniesło pismem swojem z dnia 9. Stycznia 1869. L. 66235 (allegat 6.) protest przeciw wykreśleniu z budżetu pomienionych kosztów, twierdząc, że fundusz krajowy przeszedł w porozumieniu z Reprezentacyą krajową, na mocy wyż wzmiankowanego układu, pod zarząd Wydziału krajowego z przywiązanymi do niego ciężarami, a Reprezentacya krajowa zobowiązała się w szczególności, zachowywać istniejące, cel i przeznaczenie funduszu krajowego określające dyrektywy, dopóki te dyrektywy w drodze prawnej zmienione nie będą, — że zresztą ta uchwała Wysokiego Sejmu, nie uzyskawszy Najwyższej Sankcyi, nie ma mocy obowiązującej; że zatem, gdyby Wydział krajowy uiszczanie powyższych należytości wzbraniał, nie pozostałaby c. k. Namiestnictwu inna droga, jak tylko poszukiwać zaspokojenia tych należytości bezpośrednio z funduszu krajowego, za pomocą obrachunku w dotyczącej kasie rządowéj; — jakkolwiek zresztą Wydział krajowy dalszą odezwą c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 23. Stycznia 1869. L. 404/pr. (allegat 7.) zawiadomionym został, że i Najjaśniejszy Pan zatwierdzając budżeta na rok 1868 i 1869, rozporządzić raczył, że uchwalone przez Wysoki Sejm wykreślenie z budżetu na rok 1869. niektórych rubryk wydatków, bynajmniej nie uwalnia funduszu krajowego od ponoszenia tych wydatków; albowiem postanowienia pisma cesarskiego z dnia 14. Września 1852, co do ponoszenia kosztów sanitarnych i szczepienia ospy, zostają nienaruszone; — to przecież krok

V. Allegat.
VI. Allegat.
VII. Allegat.

ten przyczynił się do tego, że Wydział krajowy uzyskał wpływ na zarząd administracyjny w sprawach szczepienia ospy i sanitarnych, a tem samem, mógł także wpłynąć na możliwe zaoszczędzenie odnośnych wydatków i uregulowanie dotyczących czynności administracyjnych — a to w dalszem przebiegu sprawy.

Wysoki Sejm przyjął na posiedzeniu 26. Października 1869, na wniosek komisyi budżetowej ponownie koszta dotyczące w budżecie na rok 1870. —

w rubryce IV. z preliminowaną kwotą 21126 złr.
„ V. „ „ 18126 złr.

zarazem wezwał Wydział krajowy, ażeby na przyszłej sessyi sejmowéj przedłożył odpowiedni wniosek uwolnienia na przyszłość funduszu krajowego od ponoszenia tych kosztów; albowiem według brzmienia punktów rokowań i umowy zawartej przy odbiorze funduszów krajowych w zarząd Reprezentacyi krajowej, zmiany w sposobie ponoszenia kosztów tych rubryk, musiałyby być przez Wysoki Sejm uchwalone i do Najwyższej Sankcyi przedłożone.

W tym samym czasie została Wydziałowi krajowemu udzieloną w krótkiej drodze z bióra sejmowego petycya Wydziału powiatowego w Krakowie, wniesiona do Wysokiego Sejmu dnia 18. Września 1869. L. 97/S. o uchwalenie ustawy, aby ospa u dzieci w każdej gminie corocznie na wiosnę szczepioną była, do załatwienia.

Otóż ta petycya, w połączeniu z poleceniem Wysokiego Sejmu z 26. Października 1869, była powodem, że Wydział krajowy zasięgnął odezwą z dnia 18. Grudnia 1869. L. 14506 (allegat 8.) tak od c. k. Namiestnictwa jako też od wszystkich Wydziałów krajowych Przedlitawii potrzebne wyjaśnienia, a gdy takowe zostały mu udzielone, przedstawił Wydział krajowy w odezwie do c. k. Namiestnictwa z dnia 11. Listopada 1872. L. 8415 (allegat 9.) w dokładnem i obszernem skreśleniu sprawy, cały stan rzeczy z prośbą, o wyjednanie u Rządu:

VIII. Allegat.

IX. Allegat.

1) ażeby peryod szczepienia w Galicyi i Wielkiem Księstwie Krakowskiem z trzechletniego na coroczny został zmieniony i żeby część kosztów z tego wynikających ponoszona była przez skarb państwa, albo też —

ażeby cała sprawa urządzenia i przeprowadzenia szczepienia ospy była oddaną Reprezentacyi krajowej;

2) ażeby skarb państwa, przyczyniał się do pokrycia kosztów szczepienia ospy wydatków sanitarnych.

Powody w tej odezwie przez Wydział krajowy przytoczone, były następujące:

Że przeszło lat 30 we wszystkich krajach koronnych, oprócz Bukowiny, szczepienie ospy corocznie, w Galicyi zaś tylko co trzy lata się odbywało; — Galicya więc (nielicząc już niepowetowanych strat z zaniedbanej opieki nad bezpieczeństwem zdrowia) przez cały ten czas, była pociąganą potrójnie do udziału w tych kosztach, do których reszta pomienionych krajów zaledwie w trzeciej części konkurowała, a więc żądanie jest szłuszne, ażeby fundusz państwowy przyszedł teraz Galicyi w pomoc zobowiązaniem się do ponoszenia pewnéj części wydatków na szczepienie ospy, które przez zaprowadzenie corocznego szczepienia, znacznie by się powiększyły.

Co się zaś tyczy wydatków sanitarnych, które obejmują koszta należytości milowego dla lekarzy urzędujących z powodu epidemii i zarazy na bydło, tudzież koszta zamknięcia granic podczas zarazy księgosuszu, to wykazał Wydział krajowy statystycznie na podstawie przeprowadzonych ze wszystkimi Wydziałami krajowymi korespondencyi:

a) że galicyjski fundusz krajowy przeciętnie wydaje corocznie na te potrzeby daleko więcej, niż wszystkie inne kraje razem;

b) że wydatki te w Galicyi, co roku znacznie wzrastają, gdy przeciwnie w innych krajach się zmniejszają, a nareszcie co najważniejsze

c) że w niektórych i do tego bardzo znacznych krajach jako to: w Dalmacyi, Austryi poniżej Anizy, w Salzburgu, w Styryi, w Morawii i w Czechach, wydatki te w całości lub w znacznéj części skarb państwa ponosi, tak, że z tego tytułu fundusze krajowe tych krajów, nie mają żadnych zgoła wydatków, albo tylko bardzo nieznaczne; na dowód tego dołączono do téj odezwy autentyczne pisma dotyczących Wydziałów krajowych.

Udowodniono także w téj odezwie, że Galicya jest faktycznie dla reszty krajów w Radzie Państwa reprezentowanych przedmurem przeciw epidemjom i epizocjom, a oprócz nieobliczonych z tego powodu strat i klęsk, dla odwrócenia takowych ponosić musi fundusz krajowy galicyjski znaczne wydatki, jakich fundusze krajowe reszty krajów nie ponoszą bądź dla tego, iż podobnych klęsk wcale nie znają, głównie zaś i dla tego, że wydatki, w znacznej części a nawet w zupełności z funduszów państwowych są pokrywane.

X. Allegat. Na dwukrotne urgensa otrzymał Wydział krajowy dopiero odezwą z dnia 25. Lipca 1874. L. 34156 zawiadomienie c. k. Namiestnictwa (allegat 10.), że cała ta sprawa c. k. Ministerstwu przedłożoną została, a odezwą z dnia 24. Września 1874. L. 45169 (allegat 11.) zaintymowało c. k. Namiestnictwo Wydziałowi krajowemu reskrypt c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 14. Września 1874. L. 11724, według którego zarządzono coroczne szczepienie ospy ochronnéj w Galicyi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem, nie uwzględniono jednak wniosku Wydziału krajowego:

XI. Allegat.

1) aby skarb państwa część kosztów powstałych z powodu szczepienia ospy ochronnej ponosił, a to z uwagi, że we wszystkich krajach koronnych przedlitawskich, koszta te w zupełności fundusze krajowe ponoszą;

2) aby w razie, gdyby skarb państwa do ponoszenia kosztów szczepienia przyczynić się nie mógł, sprawa zarządzania i przeprowadzania szczepienia ospy, przekazaną została Reprezentacyi krajowéj, a to z powodu, że postanowienie takie sprzeciwiałoby się brzmieniu §. 2. ustawy z 30. Kwietnia 1870, którém sprawa ta zastrzeżoną została zakresowi działania rządowych władz administracyjnych.

Ze względu jednak na okoliczność, że fundusz krajowy w całości koszta szczepienia ponosi, oznajmiło c. k. Ministerstwo, że Wydziałowi krajowemu przysłuża odpowiedni wpływ na sposób przeprowadzania szczepienia, a mianowicie, ustanowienie okręgów szczepienia, lekarzy i t. p., że zatem c. k. Namiestnictwo w sprawie téj, za wspólnem porozumieniem z Wydziałem krajowym postępować winno; w skutek czego c. k. Namiestnictwo zawezwało Radę zdrowia do przedłożenia projektu, w jaki sposób coroczne szczepienie ospy bez narażenia funduszu krajowego na ponoszenie zbytecznych kosztów, przeprowadzićby należało.

Na prośbę zaś Wydziału krajowego, zawartą w wyż wzmiankowanéj odezwie, ażeby skarb państwa przyczyniał się do ponoszenia kosztów sanitarnych, których inne kraje albo wcale nie ponoszą, albo bardzo nieznacznie się do tych wydatków przyczyniają, nie dało ani c. k. Ministerstwo ani c. k. Namiestnictwo żadnej odpowiedzi. Odezwą c. k. Namiestnictwa z 30. Listopada 1874. L. 56132 (allegat 12.) został Wydziałowi krajowemu udzielony projekt, wypracowany przez c. k. Radę zdrowia, w jaki sposób na przyszłość należałoby przeprowadzać szczepienie ospy ochronnéj oraz rewakcynacyę, do zaopiniowania.

XII. Allegat.

XIII. Allegat. Opinię swą udzielił Wydział krajowy c. k. Namiestnictwu odezwą z dnia 19. Grudnia 1874. L. 25666 (allegat 13.) zasięgnąwszy zdania inspektora szpitali; w skutek której c. k. Namiestnictwo wydało do wszystkich c. k. starostw okólnik z dnia 29. Grudnia 1874. L. 61085 (allegat 14.).

XIV. Allegat.

Okólnikiem tym, zaprowadzono w porozumieniu z Wydziałem krajowym coroczne szczepienia ospy i przepis, w jaki sposób szczepienie to ma się przeprowadzać.

Zaprowadzono w każdym powiecie okręgi szczepienia, których jest 370 w całym kraju.

Na posiedzeniu z dnia 25. Maja 1875. wstawił Wysoki Sejm ponownie koszta szczepienia ospy i sanitarne do budżetu krajowego i wezwał Wydział krajowy:

1) do ponownych rokowań z c. k. Rządem, aby wydatki sanitarne ponosił skarb państwa w całości, a względnie, aby się choć w części do powiększonych corocznem szczepieniem kosztów ospy ochronnéj przyczynił;

2) ażeby przy ustanowieniu okręgów szczepienia i przy czynności prowadzenia kontroli, zastrzegł sobie należyty wpływ i w kierunku oszczędności dalsze rokowania z c. k. Rządem przeprowadził;

3) aby zasobniejsze gminy, a mianowicie znaczniejsze miasta, które dotąd żadnych na utrzymanie lekarzy nie ponoszą kosztów, zawezwał do przyjęcia na koszt gminy lekarzy i weterynarzy. Oraz wezwał Wysoki Sejm c. k. Rząd do powiększenia liczby lekarzy powiatowych i do ustanowienia posad powiatowych weterynarzy, niemniej do poczynienia stosownych zmian w urzędowéj instrukcyi o szczepieniu ospy (dekret kancelaryi nadwornej z dnia 9. Lipca 1836. L. 13192) a mianowicie, ażeby zatrzymano dotychczasowy objazd lekarzy po wsiach przy szczepieniu ospy i nie wprowadzano okręgów szczepienia z obowiązkiem zwożenia dzieci w miejsca zborne konkurencyjne.

O téj uchwale zawiadomiło bióro marszałkowskie dnia 25. Maja 1875. Wydział krajowy i podało jednocześnie całą treść uchwały do wiadomości Prezydyum c. k. Namiestnictwa.

Gdy żadnéj na to nieotrzymano odpowiedzi, wezwał Wydział krajowy odezwą
XV. Allegat. z dnia 25. Stycznia 1876. L. 13753 c. k. Namiestnictwo (allegat 15.)

1) ponownie do rokowań, aby fundusz państwowy ponosił wydatki sanitarne w całości, a względnie przyczyniał się choć w części do powiększonych kosztów w corocznem szczepieniu ospy, z powodów w pismie z 11. Listopada 1872. L. 8415 ex 1870 podniesionych,

2) o rychłe oznajmienie:

a) czy i jaka okazała się potrzeba zmiany nowych okręgów szczepienia ospy, z doświadczeń czynności w roku 1875. w téj mierze przeprowadzonych;

b) jaki, należałoby oznaczyć nieprzekraczalny termin dla lekarzy, peryod szczepienia ospy celem uchylenia nieodpowiedniego szczepienia w zimie, jako porze zupełnie niestosownej; jako też:

c) czy i jakieby można zaprowadzić oszczędności, oprócz już zarządzonych, a względnie, czy niebyłoby stosowniej znieść należytość milową przy szczepieniu ospy i epidemiach, a zaprowadzić podwody bezpłatne;

3) o wykazanie miast znaczniejszych celem wezwania ich do przyjęcia stałego lekarza i weterynarza, a to na podstawie nowych okręgów szczepienia ospy;

4) i o oznajmienie, czy i co c. k. Namiestnictwo zarządziło w sprawie:

a) pomnożenia lekarzy i ustanowienia posad weterynarzy powiatowych, jakoteż

b) co do potrzeby stosowniejszéj instrukcyi o szczepieniu ospy z wykluczeniem miejsc zbornych, a natomiast z obowiązkiem lekarza dojeżdżania w tym celu do każdej wsi.

C. k. Namiestnictwo odpowiedziało na te pytania odezwą z dnia 23. Lutego 1876.
XVI. Allegat. L. 4691 (allegat 16.):

1) że ponowienie rokowań z Rządem, aby fundusz państwowy ponosił wydatki sanitarne, a względnie przyczyniał się choć w części do powiększonych corocznem szczepieniem ospy kosztów, nie odniosłoby skutku, ponieważ c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych rozporządzeniem z dnia 14. Września 1874. L. 11724 nie przychyliło się do powyższego żądania Wydziału krajowego, postawionego w piśmie z 11. Listopada 1872. L. 8415;

2) że z doświadczeń poczynionych w roku ubiegłym, okazała się potrzeba zmiany niektórych okręgów szczepienia, ustanowionych w roku 1875, o czem Wydział krajowy po nadejściu sprawozdań c. k. Starostw szczegółowo zawiadomionym zostanie;

3) że zdaniem c. k. Namiestnictwa, należałoby miesiąc Październik oznaczyć, jako nieprzekraczalny termin do ukończenia szczepienia letniego, niemniej że pod tym względem c. k. Namiestnictwo w właściwym czasie poczyni odpowiedne zarządzenia;

4) że w obec znacznéj drożyzny i smutnych stosunków materyalnych całej prawie ludności kraju naszego, obecnie niemożebnem jest zaprowadzenie jakiejkolwiek oszczędności w wynagrodzeniu lekarzy za czynność szczepienia i leczenia chorych, podczas panowania chorób nagminnych. Przy obecnie ustanowionem wynagrodzeniu bowiem, lekarze prywatni uchylają się od szczepienia, podając za powód liche wynagrodzenie, — skutkiem czego czynności tej w niektórych okręgach w roku ubiegłym przeprowadzić nie było można.

W razie zniesienia należytości milowej przy szczepieniu i epidemjach a zaprowadzenia podwód, żaden lekarz wolno praktykujący nie podjąłby się wykonania tych czynności, cały ciężar przeto spadłby na lekarzy powiatowych, którzyby zadaniu temu podołać nie mogli, a którym jako urzędnikom państwowym przysługa prawo pobierania wyższej należytości milowej.

Przy zaprowadzeniu podwód, byłyby przeto koszta sanitarne jeszcze znaczniejsze, lekarze bowiem prywatni pobierają tylko zwykłą należytość milową;

5) że c. k. Namiestnictwo nie może wykazać Wydziałowi miast, które dotąd żadnych wydatków na utrzymanie lekarza nie ponoszą, pod tym bowiem względem nie prowadzi żadnej ewidencyi;

6) że przeprowadzenie organizacyi służby zdrowia, w myśl ustawy z 31. Kwietnia 1870 jak się zdaje w krótce nastąpi, a przytem zapewne pomnożoną także zostanie liczba posad weterynarzy powiatowych w Galicyi;

7) wreszcie zawezwano c. k. krajową Radę zdrowia do objawienia zdania, czy i o ile na podstawie poczynionych doświadczeń w roku 1875. instrukcyę szczepienia w tymże roku wydaną i Wydziałowi krajowemu odezwą z dnia 29. Grudnia 1874. L. 61085 udzieloną — zmienićby należało, że atoli już w przeszłorocznéj instrukcyi szczepienia lekarzom polecono, aby celem dokonania szczepienia do każdej miejscowości dojeżdżali.

Z odezwy tej c. k. Namiestnictwa okazuje się, że rokowania z Rządem, aby fundusz państwowy ponosił wydatki sanitarne w całości, a względnie przyczyniał się choć w części do powiększonych corocznem szczepieniem ospy, kosztów, nie doprowadziły do żadnego rezultatu. Wydział krajowy nie mógł jednak poprzestać na tej odpowiedzi c. k. Namiestnictwa i zwrócił jeszcze odezwą z dnia 29. Grudnia 1876. L. 25953 (allegat 17.) uwagę tej władzy na tę okoliczność, że c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w reskrypcie swoim z dnia 14. Września 1874. L. 11724 o kosztach sanitarnych nic nie wspomina. Wydział krajowy wezwał więc pomienioną odezwą c. k. Namiestnictwo przy dołączeniu odnośnych akt, o wyjednanie u c. k. Rządu postanowienia także co do kosztów sanitarnych i o zawiadomienie go o skutku.

XVII. Allegat.

Przy tej sposobności podniósł Wydział krajowy, że jeżeli Wysoki c. k. Rząd odmówił przyczynienia się do ponoszenia kosztów szczepienia z powodu, że koszta te wszystkie kraje koronne w całości ponoszą, to właśnie na tej samej zasadzie powinien uwolnić fundusz krajowy od ponoszenia kosztów sanitarnych, które inne kraje albo wcale nie ponoszą, albo do nich się z bardzo nieznaczną kwotą przyczyniają.

Dotychczas nieotrzymał Wydział krajowy żadnej odpowiedzi na tę odezwę; wszakże nie spuszcza sprawę tę z oka, poruszając takową równocześnie u c. k. Namiestnictwa.

Wydział krajowy nie omieszka, jak tylko nadejdzie odpowiedź c. k. Rządu, dodatkowo zdać sprawę w tym względzie Wysokiemu Sejmowi.

Tymczasem co do szczepienia ospy, cała nadzieja pozostała na odpowiednem ułożeniu instrukcyi, ażeby dojść do możliwych oszczędności przy teraźniejszym sposobie szczepienia.

C. k. Namiestnictwo udzieliło Wydziałowi krajowemu odezwą z dnia 20. Marca 1876. L. 12564. wyciąg dosłowny z wywodu posiedzenia c. k. Rady zdrowia do objawienia zdania:

a) co do projektu zmienionej instrukcyi o szczepieniu ospy;

b) co do wniosku wprowadzenia premii za szczepienie ospy, z obietnicą wypracowania instrukcyi, tak co do zasad, na którychby podstawie takowe udzielano, jakoteż co do sposobu rozdawania takowych;

c) o zabezpieczenie krowianki u Dra. Lecha w ciągu miesiąca Maja dostarczyć się mającej.

Wydział krajowy zasięgnąwszy opinię inspektora szpitali, udzielił c. k. Namie-
XVIII. Allegat. stnictwu zdaniaswego odezwą z dnia 2. Kwietnia 1876. L. 6970 (allegat 18.) i zabezpieczył dostarczenie krowianki u Dra. Lecha pod warunkami dotychczasowymi.

Odezwą z dnia 11. Kwietnia 1876. L. 16727 udzieliło nam c. k. Namiestnictwo załączony okólnik do c. k. Starostw, zawierający nową i obowiązującą instrukcyę szczepienia
XIX. Allegat. ospy ochronnej (allegat 19.)

Już zresztą okólnikiem z 21. Maja 1875. L. 19085 zarządziło c. k. Namie-
XX. Allegat. stnictwo (allegat 20.), że rewakcynacya dekretem nadwornym z 30. Lipca 1840. L. 17742 podczas epidemij nakazana, odbywać się będzie odtąd równocześnie przy szczepieniu ospy,
XXI. Allegat. a według okólnika c. k. Namiestnictwa z dnia 16. Czerwca 1875. L. 29052 (allegat 21.) nawet w razie epidemij ograniczoną została tylko na miejscowość, w której epidemia wybuchła.

W odezwie wystosowanej do c. k. Namiestnictwa z dnia 2. Kwietnia 1876. L. 6970 (powyższy allegat 18.) zgodził się Wydział krajowy na ustanowienie czterech nagród w kwotach: 200, 180, 150 i 100 zł. w. a., dla lekarzy lub chirurgów, którzy się odznaczą przy szczepieniu ospy ochronnej.

W porozumieniu z Wydziałem krajowym, wydało c. k. Namiestnictwo załączoną
XXII. Allegat. instrukcyę z dnia 19. Października 1876. L. 48986. (alleg. 22.), według której te nagrody lekarzom udzielane będą.

XXIII. Allegat. Wydział krajowy zawezwał pismem z 28. Maja 1876. (allegat 23.) i z dnia 13.
XXIV. Allegat. Czerwca 1876. L. 14416 (allegat 24.) — jak załączony wykaz świadczy (alleg. 25.) — zwierz-
XXV. Allegat. chności 51 zamożniejszych gmin względnie miast i miasteczek do wykazania, czyli utrzymują lekarzy i weterynarzy z funduszów gminy. Wykaz ten wyjaśnia, że prawie wszystkie te miasta mają swoich lekarzy, z wyjątkiem niektórych jak: Buczacz, Rawa ruska, Kałusz, Tyśmienica, które używają albo lekarzy powiatowych albo też lekarzy prywatnych miejscowych za każdorazowem wynagrodzeniem, lub roczną remuneracyą.

Weterynarzy nie utrzymują gminy z wyjątkiem niektórych miejsc; zwyczajem jest bowiem w Galicyi, że dla braku weterynarzy, lekarze sprawują czynności weterynarzy.

Wydział krajowy podniósł więc w odezwie swojej do c. k. Namiestnictwa, że żadna nie zachodzi przeszkoda, ażeby w tych miastach, tak szczepienie ospy, jako też i inne czynności sanitarne przez lekarzy miejskich, względnie na koszt gminy, bezpłatnie sprawowane były.

C. k. Namiestnictwo w odpowiedzi na powyższą odezwę, poszło jeszcze dalej;
XXVI. Allegat. zawiadomiło bowiem Wydział krajowy odezwą z dnia 3. Marca 1877. L. 1574 (allegat 26.) że zestawiło na podstawie konskrypcyi lekarzy, dokonanej z dniem 1. Stycznia 1877, wykaz lekarzy miejskich, który do odezwy jest dołączony, i że udzieliło odpis takowego bióru sanitarnemu z przypomnieniem, że w tymże wymienieni lekarze obowiązani są do bezpłatnego pełnienia czynności policyjno-lekarskich w miejscu zamieszkania, oraz że przy zarządzeniu dorocznego ochronnego szczepienia ospy, nie omieszka przypomnieć c. k. starostom, że lekarze miejscy są obowiązani, w miejscach zamieszkania dokonać szczepienia bezpłatnie,

jak to już w najnowszej instrukcyi z 11. Kwietnia 1876. L. 16727 §. 6, wyraźnie zastrzeżonem jest.

Wykaz ten zawiera 110 miast i miasteczek.

XXVII. Allegat. Wydział krajowy udał się na wniosek oddziału rachunkowego (allegat 27.),
XXVIII. Allegat. odezwą z dnia 15. Lipca 1876. L. 18687 do c. k. Namiestnictwa (allegat 28.) o zarządzenie, ażeby lekarze delegowani do komisyj sanitarnych, składali rachunki kosztów podróży oddzielnie:

a) za wypadki epidemii;
b) „ „ zarazy księgosuszu;
c) „ „ innej zarazy bydła —

ażeby można z 1. Stycznia 1877. zaprowadzić osobną ewidencyę wydatków, ponoszonych z powodu zarazy na bydło.

XXIX. Allegat. Gdy c. k. Namiestnictwo w tym względzie, jak (allegat 29.) świadczy, wszystko co żądano zarządziło, zaprowadzono więc od 1. Stycznia 1877. oddzielny rachunek z powodu zarazy księgosuszu.

Skreśliwszy więc tym sposobem cały przebieg sprawy, przystępuje Wydział krajowy do szczegółowej odpowiedzi na polecenie Wysokiego Sejmu z dnia 22. Kwietnia 1876, przytoczonego na wstępie tego sprawozdania. —

Akta wykazują:

ad 1) że Wydział krajowy uregulowania szczepienia ospy z oka nie spuszczał, że uregulowanie to faktycznie już nastąpiło przez zaprowadzenie corocznego szczepienia — okręgów szczepienia i przez wydanie instrukcyi z dnia 11. Kwietnia; że jakkolwiek c. k. Rząd nie przyczynił się do ponoszenia kosztów szczepienia ospy, a co do kosztów sanitarnych nie dał odpowiedzi, to instrukcya sama uwzględniła wszelkie okoliczności, które przyczyniać się będą do znacznych oszczędności przy kosztach szczepienia ospy; nie mniej należy się także spodziewać znacznych oszczędności, przez zaprowadzenie w 110 miastach i miasteczkach bezpłatnego pełnienia czynności policyjno-lekarskich przez lekarzy miejskich.

Co do kosztów sanitarnych oczekuje Wydział krajowy, jak już wyżej wspomniano, odpowiedzi c. k. Rządu i zastrzega sobie przedstawienie tej sprawy odrębnem sprawozdaniem.

Uregulowanie służby sanitarnej zależy od organizacyi służby zdrowia przez Rząd.

Już odezwą z dnia 23. Lutego 1876. L. 4691 zawiadomiło c. k. Namiestnictwo Wydział krajowy, że organizacya ta w myśl ustawy z dnia 30. Kwietnia 1870. wkrótce nastąpi i że przytem zostanie zapewne pomnożoną liczba posad lekarzy i weterynarzy powiatowych.

XXX. Allegat. Odezwą zaś z dnia 27. Stycznia 1877. L. 694/pr. (allegat 30.) udzieliło Prezydyum c. k. Namiestnictwa Wydziałowi krajowemu zestawiony projekt co do ilości ustanowić się mających okręgów sanitarnych, w celu przeprowadzenia organizacyi lekarzy powiatowych, z prośbą o objawienie zdania w myśl §. 7. ustawy z dnia 30. Kwietnia 1870, czyli zgadza się na ilość okręgów sanitarnych, wymienioną w tym projekcie, jako też i na połączenie podanych powiatów politycznych w okręgi sanitarne.

Projekt ten, który miał być podstawą dla c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych do ustanowienia c. k. rządowych posad lekarzy powiatowych, zawiera 60 okręgów sanitarnych, a zatem o 14 mniej, aniżeli kraj posiada okręgów politycznych powiatowych. Dwanaście okręgów sanitarnych mieści w sobie po dwa okręgi polityczne, a jeden obejmuje aż trzy.

XXXI. Allegat. Wydział krajowy postanowił dnia 6. Lutego 1877. L. 3162 z przyczyn w tej odezwie (allegat 31.) przytoczonych, oświadczyć c. k. Prezydyum Namiestnictwa zdanie, iż łączenie powiatów politycznych w jeden okręg sanitarny, byłoby dla stosunków tutejszokrajowych wcale niekorzystnem, i że okazuje się konieczna potrzeba zastosowania okręgów sanitarnych do istniejących powiatów politycznych w liczbie 74.

Przeciw tak rozległym okręgom sanitarnym przemawiają bowiem przeważnie względy na fundusz krajowy, który ponosi koszta podróży w sprawach sanitarnych. Objazdy tak wielkich przestrzeń pomnożyłyby znacznie dotychczasowe na ten cel wydatki, a to tem bardziej, ile że lekarze okręgowi mieliby prawo do żądania zwrotu kosztów podróży w stosunku extrapoczty, a nie w stosunku milowego, jak dotychczas lekarze wolno praktykujący, do tych czynności używani, pobierają.

Spodziewać się zresztą należy, że c. k. Rząd przy téj organizacyi przystąpi także do organizacyi służby zdrowia w gminach i uwzględni uchwałę Wysokiego Sejmu z dnia 10. Stycznia 1874, którą udzielono c. k. Rządowi zasady do uwzględnienia przy ułożeniu dotyczącego projektu, a mianowicie:

a) że okręgi zdrowotne winny obejmować około 15000 mieszkańców;

b) że urządzenie służby zdrowia ma być zastosowane także do obszarów dworskich — wyrażając zresztą przekonanie, że skarb państwa powinien się przyczyniać do utrzymania służby zdrowia w gminach.

Co do kontroli, to ta jest ustanowiona przez zaprowadzenie w porozumieniu z Wydziałem krajowym okręgów szczepienia ospy i przez wzmiankową instrukcyę — a partykularze sprawdza oddział rachunkowy Wydziału krajowego.

ad 2) Zaprowadzenie oddzielnych rachunków wydatków, z powodu zarazy księgosuszu ponoszonych, i uwidocznienie takowych w zamknięciach rachunków pod osobną pozycyą — nastąpiło już wedle powyższego allegatu **29.** z początkiem roku 1877. —

ad 3) Gdy nie pozostaje w obec skreślonych okoliczności nic więcej do postanowienia,

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy przyjąć do wiadomości niniejsze sprawozdanie.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 10. Marca 1877.

Przewodniczący:
Oktaw Pietruski w. r.
Zastępca Marszałka krajowego.

Sprawozdawca:
Maciej Zenon Serwatowski w. r.
Członek Wydziału krajowego.

I. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa

we Lwowie

do Wydziału krajowego

z dnia 27. czerwca 1866. L. 32639.

Entwurf.

Oceniając postęp w umiejętnościach lekarskich, zarazem uwzględniając zmiany w politycznej administracyi Państwa, c. k. rząd uznał konieczność wydania nowego regulaminu względem szczepienia ospy. — Z polecenia Jego Excellencyi c. k. Ministra stanu z dnia 14. kwietnia r. b. do L. 7140 c. k. Namiestnictwo ma zaszczyt przesłać projekt takiego regulaminu Świetnemu Wydziałowi krajowemu z uprzejmem wezwaniem, aby zechciał objawić zdanie: czy i o ileby odpowiadały stosunkom i potrzebom kraju rozporządzenia projektowanego regulaminu, lub jakie zmiany albo uzupełnienia wypadałoby uczynić.

D. j. w.

Subalegat do I. Alegatu L. W. kr. 742/1877.

Entwurf

einer neuen Impf-Ordnung.

§. 1. Die Schutzpockenimpfung gewährt erfahrungsgemäss den grösstmöglichen Schutz gegen die Erkrankung an den Blattern. Aus diesem Grunde ist es nicht allein für Jedermann empfehlenswerth, sich selbst der Impfung zu unterziehen, sondern es soll sich Jeder insbesondere in seinem Gewissen für verpflichtet erachten, die Impfung auch an seinen Pflegebefohlenen ausführen zu lassen.

§. 2. Die Oberleitung des Geschäftes der Schutzpockenimpfung führt die Staats-Verwaltung.

§. 3. In den einzelnen Ländern wird dasselbe von der Landesstelle mittelst des bei derselben angestellten Landesmedizinalrathes, in den Bezirken vom Bezirksamte mittelst des Bezirksarztes geleitet.

§. 4. Zur Ausführung der Schutzpockenimpfung sind nur zur Praxis berechtigte Aerzte und Wundaerzte befähiget.

§. 5. Die Schutzpockenimpfung wird vollzogen:

a) von (öffentlichen) Impfärzten;

b) von Privatärzten.

§. 6. Es muss daher gesorgt werden, dass immer guter, so viel als möglich frischer Schutzpockenstoff vorräthig sei. Diess liegt in der Hauptstadt dem Landesmedizinalrath, im Bezirke dem Bezirksarzte ob. Zu diesem Ende soll an dem Orte, wo die Landesstelle ihren Sitz hat, das ganze Jahr hindurch geimpft und auf diese Art eine eigene Impfungsanstalt unterhalten werden, in welcher der Impfstoff theils aufgesammelt, theils sogleich fortgepflanzt wird. Nichts desto weniger ist es die Pflicht jedes Bezirks- und jedes Impfarztes, besonders in den grösseren Impfbezirken, diess auch seinerseits nach Möglichkeit zu thun. Dieselben haben sich gegenseitig im Falle des Bedarfes Lymphe mitzutheilen, und nur, wenn ihr eigener Vorrath ausgeht, den benöthigten Impfstoff von der Landesimpfanstalt zu beziehen.

§. 7. Allen (öffentlichen?) Impfärzten muss der Impfstoff, den sie für die öffentlichen Impfungen benöthigen, unentgeltlich übergeben oder übersendet werden.

§. 8. Alljärlich im Frühjahre soll eine öffentliche unentgeltliche Impfung an möglichst vielen Orten im Lande vorgenommen werden. Diese Orte (s. g. Impfconcurrenzorte) bestimmt die Landesstelle im Einvernehmen mit dem Landesausschusse, so wie sie auch die im Umkreise desselben gelegenen Ortschaften bestimmt, die diesem Concurrenz-Orte zugetheilt sind.

§. 9. Die öffentlichen Impfungen werden vollzogen:

a) von den öffentlich angestellten Sanitätspersonen, in deren Wirkungskreis die Impfung instructionsgemäss fällt;

b) von den durch die politischen Behörden im Verein mit der Landesvertretung eigens hiezu bestellten Impfärzten.

§. 10. Die Lokalität, in der die öffentliche Impfung vorgenommen wird, desgleichen Tag und Stunde derselben hat in den Städten die Polizeibehörde oder polit. Behörde im Einvernehmen mit dem Impfarzte, auf dem Lande der Ortsvorsteher im Einvernehmen mit dem Impfarzte zu bestimmen.

§. 11. Bei den öffentlichen Impfungen haben zu erscheinen: *a)* die in der Zeit vom 1. April des Vorjahres bis 31. März des laufenden Jahres Geborenen; *b)* alle in den früheren Jahren Ungeimpften und ohne Erfolg Geimpften.

§. 12. Das Verzeichniss derselben stellt der Impfarzt zusammen. Zu diesem Behufe hat ihm: *a)* der Seelsorger das Verzeichniss der vom 1. April des Vorjahres bis 31. März des laufenden Jahres Geborenen; *b)* der Ortsvorsteher das Verzeichniss der in dieser Periode Neuangesiedelten auszufolgen. Er selbst ergänzt es aus den Impfprotokollen der Vorjahre.

§. 13. Der öffentliche Impfarzt hat hierauf die Liste sämmtlicher Vorzuladenden dem Ortsvorsteher zu übergeben. Dieser hat sodann alle in der Liste Aufgeführten rechtzeitig durch alle ihm zu Gebote stehenden Mittel einzuberufen.

§. 14. Da eine einmalige Impfung erfahrungsgemäss nicht für alle Zeiten schützt, so ist es empfehlenswerth, die Impfung nach 10 — 12 Jahren wiederholen zu lassen. Der Bezirks- und Impfarzt hat demnach dahin zu wirken, dass sich Personen im Alter von beiläufig 12 Jahren der Wiederimpfung unterziehen.

§. 15. Der (öffentliche) Impfarzt vollzieht 8 Tage vor der anberaumten öffentlichen Impfung die ihm nöthig erscheinende Anzahl von Vorimpfungen und versichert sich des pünktlichen Erscheinens der Vorimpflinge bei der öffentlichen Impfung, um die Impfung so viel als möglich von Arm zu Arm vornehmen zu können.

§. 16. Bei der öffentlichen Impfung haben zu erscheinen: der bestellte öffentliche Impfarzt, der Ortsvorsteher oder ein Vertreter derselben, ferner eine die Schreibgeschäfte versehende Person. Ausserdem ist der Ortsseelsorger dazu einzuladen, und wird

es der politischen Behörde zur Pflicht gemacht, bei der öffentlichen Impfung nach Möglichkeit zu interveniren.

§. 17. Als ausreichende Gründe für das Nichterscheinen haben für die Vorgeladenen zu gelten: *a)* überstandene Blattern, worüber ein ärztliches Zeugniss beizubringen ist, *b)* die bereits vollzogene Impfung gleichfalls mittelst Zeugnisses zu erweisen, *c)* Krankheit, *d)* sonstige unüberwindliche Hindernisse.

§. 18. Den 8. Tag nach der öffentlichen Impfung findet am selben Orte und bei Anwesenheit derselben Personen, wie bei der Impfung, die Impfungsnachsicht statt, durch die sich der Impfarzt über den Erfolg jeder einzelnen Impfung die Kenntniss verschafft. Alle bei der öffentlichen Impfung Geimpften sind hier abermals zu erscheinen verpflichtet.

§. 19. Als ausreichende Gründe für das Nichterscheinen bei der Impfnachsicht haben zu gelten: *a)* Krankheit oder *b)* sonst ein unüberwindliches Hinderniss.

§. 20. Diejenigen, welche durch Krankheit oder sonstige unüberwindliche Hindernisse abgehalten waren, bei der öffentlichen Impfung zu erscheinen, hat der Impfarzt, falls sie sich bei der Nachsichtspflege zur Impfung einfinden, nachträglich zu impfen.

Zur Nachsichtspflege haben diese sich 8 Tage später beim Impfarzte einzufinden.

§. 21. Bei Gelegenheit der Nachsichtspflege hat der (öffentliche) Impfarzt diejenigen Impflinge auszuwählen, welche sich für den Zweck des Abimpfens und der Abnahme von Lymphe zu kunstgemässer Aufbewahrung derselben besonders eignen. Die Mütter solcher Kinder sind — falls sie der Vornahme des Abimpfens oder des Abnehmens von Lymphe Widerstand entgegensetzen sollten — über die vollständige Unbedenklichkeit dieses Aktes nachdrücklichst zu belehren.

§. 22. Allen mit Erfolg Geimpften stellt der öffentliche Impfarzt das ungestempelte Impfzeugniss aus. Formulare zu denselben können beim Bezirksorte behoben werden.

§. 23. Diejenigen, welche ohne einen der im §. 17. bezeichneten Entschuldigungsgründe von der öffentlichen Impfung wegbleiben — sind vom Ortsvorsteher dem Bezirksamte anzuzeigen, damit dieses gegen dieselben wegen Nichterscheinens auf behördliche Aufforderung Amt handle.

§. 24. Ohne den Besitz eines Impfzeugnisses oder eines über die überstandenen Blattern, oder eines, welches die Unzulässigkeit der Impfung kranheitshalber darthut, darf dem betreffenden Kinde weder ein Stipendium ertheilt, noch die Aufnahme in eine unentgeltliche öffentliche Erziehungsanstalt bewilligt werden. Auch darf den Eltern eines solchen eine Betheilung aus dem Armenfonde nicht zuerkannt werden.

§. 25. Das während der öffentlichen Impfung und während der Nachsichtspflege unter der Aufsicht des öffentlichen Impfarztes geführte und von ihm in der Zeit zwischen der einen und der anderen verwahrte Impfprotokoll ist am Schlusse von ihm, vom Seelsorger und dem Ortsvorstande — zu unterfertigen.

§. 26. Auf Grundlage desselben verfertigt der Impfarzt einen **Impfziffer-Rapport** (nach vorhandenem Formulare) nebst einem detaillirten **Berichte**, welcher zu enthalten hat: *a)* die Angabe der Bezugsquelle des Impfstoffes, *b)* seiner Wirksamkeit nebst Angabe etwa beobachteter Anomalien im Verlaufe, *c)* die vorgenommenen Revaccinationen, *d)* die namentliche Anführung derjenigen Personen, die sich um Ausführung und Verbreitung der Schutzpockenimpfung besonders verdient gemacht, so wie jener, die ihr etwa hinderlich in den Weg getreten sind. Beides hat er dem Bezirksarzte bis Ende November zu übersenden.

§. 27. Der Bezirksarzt hat die bei ihm einlaufenden Impfrapporte in einen summarischen Impfausweis zusammenzufassen und selben von einem Impfbericht begleitet, an die Landesstelle abzuliefern.

§. 28. Die Landesstelle verfasst auf Grundlage der an sie gelangten bezirksärztlichen Impfberichte einen Hauptimpfbericht, das ganze Land umfassend, den es mit Ende März des nächsten Jahres dem k. k. Staatsministerium zu überreichen hat.

§. 29. Ausser der alljährlich Einmal vorzunehmenden öffentlichen Impfung ist noch im Falle des epidemischen Auftretens von Blattern in einer Gegend, vom Bezirksamte zu dem sie gehört, sofort eine ausserordentliche Impfung und Revaccination zu veranstalten, welche vom Impfarzte unter Theilnahme des Ortsvorstehers von Haus zu Haus vorzunehmen ist.

§. 30. Es ist zu beachten. dass die Impflinge mindestens noch 5 Tage nach vollzogener Impfung vor Berührung mit Blatternkranken zu bewahren sind.

§. 31. Es ist ferner die Bevölkerung bei Vornahme einer a. o. Impfung aus Anlass einer eben herrschenden Blatternepidemie auf die naheliegende Möglichkeit aufmerksam zu machen, dass ein oder der andere Impfling schon von den Blattern angesteckt sei im Augenblicke, wo er geimpft wird, damit, falls kurze Zeit darnach die Blattern bei ihm ausbrechen, nicht fälschlicher Weise der Impfung die Schuld hievon beigemessen werde.

§. 32. Den (öffentlichen) Impfärzten wird ausser der Vergütung etwa gehabter Auslagen für Fahrgelegenheit und Mautgebühren, die sie ordnungsmässig auszuweisen haben, auch noch für ihre Mühewaltung eine entsprechende Entlohnung zu Theil werden. Das Ausmass derselben haben die Länderstellen mit den betreffenden Landesausschüssen zu vereinbaren. Ausserdem sollen jenen (öffentlichen) Impfärzten, die sich bezüglich der Ausübung und Verbreitung der Schutzpockenimpfung besondere Verdienste erwerben, noch ausserordentliche Belohnung in Geld (Impfprämien) ertheilt werden.

§. 33. Die Privatärzte eines Impfbezirkes sind verpflichtet, bis längstens . . . . . dem Bezirksamte genaue Ausweise bezüglich der von ihnen in dem Zeitraume vom 1. April des Vorjahres bis 31. März des laufenden innerhalb und ausserhalb des Bezirkes vollzogenen Privatimpfungen vorzulegen, oder anderen Falles die Anzeige zu erstatten, dass sie in der genannten Periode keine Impfung vollzogen haben. Formulare sind bei den Bezirksärzten zu beheben. Den Partheien haben die Privatärzte nach vollzogener erfolgreicher Impfung das stempelfreie Impfzeugniss auszustellen.

§. 34. Für Wien und die grösseren Städte sind die vorstehenden Vorschriften von den kompetenten Organen den daselbst bestehenden Verhältnissen anzupassen.

§. 35. Die genaueste Kenntniss des Verlaufes und der Charakteristik des Vaccineprozesses und aller bei der Impfung anzuwendenden Technizismen, sowie auch der bestehenden oder in der Folge noch erfliessenden Vorschriften über die Impfung, wird zwar bei jedem die Impfung ausübenden Arzte vorausgesetzt.

Jedoch werden bei der Wichtigkeit des Gegenstandes noch die nachfolgend bezeichneten Grundsätze als allgemein verbindlich sowohl bei den öffentlichen (ordentlichen und ausserordentlichen) als bei den Privatimpfungen besonders aufgeführt:

1) Der zur Impfung zu verwendende Stoff darf nur einem ganz normalen Vaccinebläschen eines vollkommen gesunden Kindes und nur im wasserhellen Zustande entnommen werden. Die Einimpfung von Menschenblattern ist verboten.

2) Als zulässige Aufbewahrungsmethoden werden: 1. die Bestreichung von Beinlanzetten mit Lymphe zum Zwecke der Verwahrung des Stoffes im trockenen Zustande, 2. die Einschliessung der flüssigen Lymphe in hermetisch verschlossenen Haarröhrchen und Haarröhrchenphiolen bezeichnet.

3) Als die sicherste Art der Impfung wird die von Arm zu Arm bezeichnet; immer muss der verwendete Impfstoff entweder ganz frisch oder doch sicher vollkommen unzersetzt sein. Die Impfung mit dem Schorfe ist untersagt.

4) Die Impfung kann nach der Stich- Schnitt- und Ritzmethode vollzogen werden. Die Zahl der Impfwunden ist auf 4—6 zu beschränken; als die zur Impfung geeignetste Stelle wird die Gegend der Infertion des dreieckigen Armmuskels bezeichnet.

5) Die hiebei in Verwendung kommenden Instrumente müssen sorgsamst rein gehalten und dürfen zu keiner anderen Operation benützt werden.

Werden mehrere Impfungen nach einander vorgenommen, so müssen sie vor der Impfung je eines Impfiings immer neuerdings gereinigt werden.

6) Neugeborne sind — den Fall der Gefahr vor Ansteckung an Blattern ausgenommen — nicht zu impfen. In wie weit Krankheit ein Hinderniss für die Impfung abgibt, bleibt dem Urtheil und der Erfahrung des Impfarztes überlassen.

7) Bei der Ausstellung des Impfzeugnisses hat der Impfarzt die grösste Gewissenhaftigkeit zu beobachten.

8) Es ist die Pflicht jedes öffentlichen und Privatimpfartztes, auf die Förderung und Verbreitung der Vaccination und Revaccination mit allen Kräften hinzuwirken.

9) Auch ist es seine Pflicht, auf das Vorkommen der sg. originären Kubpocken sorgsamst zu achten, und im Vorfindungsfalle davon allsogleich im Bereiche der Landeshauptstadt der Statthalterei, sonst aber dem betreffenden Bezirksamte die Anzeige zu erstatten. Diese Behörden haben die Einleitung zu treffen, dass die zu Gebothe stehende Kuhpockenlymphe entweder sofort auf den Menschen übergeimpft, oder kunstgemäss zu späterer Verwendung aufbewahrt werde. Hiedurch wird es möglich sein, die von der Wissenschaft gegenwärtig noch nicht endgiltig entschiedene Frage bezüglich des Werthes der Impfung mit originärer Kuhpockenlymphe zum Zwecke der Erneuerung der Schutzpockenlymphe, ihrer Lösung näher zu bringen.

§. 36. Die genaue Kenntniss des Verlaufes der Kubpocken, so wie der Vaccina beim Menschen, wird bei jedem gebildeten Arzte und Wundarzte vorausgesetzt, ebenso wird gewärtiget, dass Aerzte, wie Wundärzte sich genau mit dem Verlaufe der Variola, Variolis und Varicella vertraut gemacht haben, um in vorkommenden Fällen und Epidemien derselben, jeder Zeit und in der geeigneten Weise die passenden Massregeln gegen dieselben beantragen und zur Durchführung empfehlen zu können.

II. Alegat do L. W. kr. 724/1877.

Odpis odezwy Wydziału krajowego

z dnia 18. lipca 1866 l. 2824 wystosowanej

do c. k. Namiestnictwa

we Lwowie.

Na szacowną odezwę z dnia 27. z. m. do L. 32639 ma Wydział krajowy zaszczyt oznajmić Świetnemu c. k. Namiestnictwu, iż nie może udzielać zdania co do projektowanego nowego regulaminu względem szczepienia ospy, ponieważ, — jak to Wydział krajowy już miał zaszczyt podnieść w odezwie swojej z dnia 11. sierpnia 1864. r. do l. 611. co do zaprowadzenia przymusu w szczepieniu ospy, — Statut krajowy — podobne objawianie zdań nie wciągnął w zakres działalności Wydziału krajowego, ale w §. 19. wy-

raźnie tylko Sejm krajowy powołał do podobnej czynności. — Z powołanej szacownej odezwy wnosićby można, iż wys. Rząd nie uważa udzielonego nam projektu jako podstawę do mającej się wydać w tym przedmiocie ustawy krajowej, co podaje Wydziałowi krajowemu powód do uwagi, iż wydanie regulaminu co do szczepienia ospy nie należy do ogólnego ustawodawstwa państwowego, ponieważ ustawy zasadnicze nie zastrzegły podobnych przedmiotów dla reprezentacyi państwowej, a za traktowaniem tego regulaminu jako przedmiotu ustawodawstwa krajowego przemawia najprzód ta okoliczność, iż regulamin takowy wtedy tylko może być dobrym, jeżeli uwzględnia specyalne stosunki krajowe; powtóre zaś przemawia w tej mierze także i wzgląd na to, iż w ponoszeniu wydatków na szczepienie ospy ma udział fundusz krajowy, — Wydział krajowy mógłby tylko w takim razie objawić zdanie swoje w tym przedmiocie, gdyby się w tej mierze przygotowywało dla Sejmu przedłożenie rządowe.

D. j. w.

III. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy Wydziału krajowego

do c. k. Prezydyum Namiestnictwa

z dnia 15. listopada 1866. do L. W. 1917.

Podczas ostatniej sesyi sejmowej wniósł poseł Lipczyński, ażeby Wydziałowi krajowemu poleconem było wypracowanie projektu do urządzenia policyi zdrowia, oraz ułatwienia dla niezamożnej ludności wiejskiej i małych miasteczek, korzystania z opieki i pomocy lekarskiej.

Mnogość wniosków rządowych i innych ważnych, które były wniesione przed wnioskiem posła Lipczyńskiego, nie dopuściły obrad nad tym przedmiotem i wniosek ten nie zamienił się w uchwałę. Wydział krajowy nie zapoznaje jednak ważności tego przedmiotu, a spodziewając się poruszenia go na nowo podczas zbliżającej się sesyi, ma zaszczyt upraszać Swietne c. k. Prezydyum Namiestnictwa o uprzejme udzielenie wiadomości, jak wysoki rząd zamierza urządzić służbę sanitarną po wprowadzeniu nowych władz administracyjnych, a wszczególności, ażali przy przyszłych władzach powiatowych ustanowieni będą lekarze rządowi.

D. u. s.

IV. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy c. k. Prezydyum Namiestnictwa

do Wydziału krajowego

z dnia 21. listopada 1866. do l. 9392/pr.

Na szacowne pismo z dnia 15. b. m. L. 1917 tyczące się urządzenia rządowej służby sanitarnej po wprowadzeniu w życie nowych władz powiatowych, c. k. Prezydyum Namiestnictwa ma zaszczyt oświadczyć Świetnemu Wydziałowi krajowemu, iż jest zamiarem Rządu ustanowić w każdym z projektowanych nowych 74 powiatów lekarza powiatowego, że atoli ostateczne postanowienie pod tym względem dotąd jeszcze nie zapadło.

D. u. s.

V. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy Wydziału krajowego

do Świetnego c. k. Namiestnictwa

z dnia 17. listopada 1868. do L. W. 12144.

Wiadomem będzie Świetnemu c. k. Namiestnictwu, że wys. Sejm krajowy na posiedzeniu z dnia 9. października r. b. przy rozprawach nad budżetem krajowym na r. 1869, powodując się przedstawieniem komisyi budżetowej, że sprawy sanitarne z natury swojej należą do zakresu działania państwowego i że ustawy zasadnicze, mianowicie §. 11. lit. f. ustawy z dnia 21. grudnia 1867. r. (Dz. Pr. P. N. 141.) całe w tej mierze ustawodawstwo Radzie Państwa zastrzegły, że zatem koszta ztąd wynikające nie z funduszów krajowych, lecz ze Skarbu Państwa ponoszone być winny — uchwalił wykreślenie Rubr. IVej i Vej „kosztów szczepienia" i „wydatków sanitarnych" z budżetu krajowego na rok 1869., zamieszczając tylko:

w rubryce IV. remuneracyę dla chirurga miejskiego we Lwowie za utrzymanie krowianki w kwocie . . . . . 126 zł. w. a.

a w rubryce V. na pomieszkanie dla akuszerek niegdyś obwodowych w Bochni, w Rzeszowie i w Stryju kwotę . . . . . 126 zł. w. a.

Nie mając przeto na pokrycie pomienionych rubryk żadnych zasobów jakoteż nie będąc w ogóle upoważnionym do likwidacyi tych kosztów z jakichkolwiek bądź innych środków krajowych. Wydział krajowy ma zaszczyt uprzedzić Świetne c. k. Namiestnictwo oznajmieniem, że aż do dalszego w tej mierze w drodze ustawodawczej postanowienia, zastanowioną zostaje wypłata z funduszu krajowego tych kosztów sanitarnych — a w szcze-

gólności kosztów z powodu szczepienia ospy, leczenia epidemii u ludzi i zarazy u bydła i koni — które dotyczą czynności lekarskich przypadających na czas po 31. grudnia 1868. roku.

I dla tego uprasza się Świetne c. k. Namiestnictwo o stosowne zarządzenie, ażeby wypłata tych kosztów co do czynności za czas przyszły od 1. stycznia 1869. r. począwszy uiszczaną była tymczasowo ze skarbu Państwa w drodze zaliczki zwrotnej wówczas, jeżeli zwrot w tej mierze w drodze ustawodawczej postanowionym będzie.

Wreszcie co do kosztów sanitarnych dotyczących czynności lekarskich z powodu zarazy na bydło rogate, mamy zaszczyt odwołać się na równoczesną odezwę naszą do L. 9733.

D. u. s.

VI. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa

do Wydziału krajowego

z dnia 9. stycznia 1869. l. 66235.

Świetny Wydział krajowy zawiadomił c. k. Namiestnictwo na dniu 17. listopada 1868. l. 12144, że w myśl uchwały sejmowej z dnia 9. października 1868, tyczącej się wykreślenia rubryki IVej i Vej „kosztów szczepienia i wydatków sanitarnych“ z budżetu krajowego na rok 1869. zastanowioną została wypłata z funduszu krajowego tych kosztów sanitarnych, a w szczególności kosztów z powodu szczepienia ospy, leczenia epidemii u ludzi i zarazy u bydła i koni, które dotyczą czynności lekarskich przypadających na czas po 31. grudnia 1868. r., a to aż do dalszego w tej mierze w drodze ustawodawczej postanowienia. Świetny Wydział zażądał oraz stosownego zarządzenia, aby wypłata tych kosztów za czynności od 1. stycznia 1869. przedsiębrane, uiszczaną była tymczasowo ze skarbu państwa jako zaliczka zwrotna wtedy, kiedy taki zwrot w drodze ustawodawczej postanowionym zestanie.

C. k. Namiestnictwo nie wdając się tu w ocenienie powodów nadmienionej uchwały sejmowej, czuje się w obowiązku zwrócić uwagę świetnego Wydziału na tę okoliczność, że według odezwy tutejszej na podstawie wzajemnego porozumienia się z Reprezentacyą krajową pod dniem 30. sierpnia 1866. do l. 7697 wystosowanej, fundusz krajowy przeszedł pod zarząd świetnego Wydziału z przywidzanemi do niego wszelkiemi ciężarami i zobowiązaniami, a Reprezentacya krajowa zobowiązała się w szczególności, tak długo zachowywać istniejących, cel i przeznaczenie funduszu krajowego określających dyrektyw, dopóki te dyrektywy w drodze prawnej zmienione nie będą.

Pominąwszy tę okoliczność, czyli pomieniona uchwała sejmowa może być uważaną jako krok stosowny do zmiany owych dyrektyw, to pewną jest rzeczą, iż ta uchwała nieuzyskawszy dotychczas najwyższej sankcyi, niema jeszcze mocy obowiązującej, że przeto obowiązek funduszu krajowego do ponoszenia tych kosztów sanitarnych dotychczas nie jest zniesionym, a zatem żadnego niema prawnego powodu, aby te koszta choćby tylko zaliczkowo ze skarbu państwa uiszczane były, a to tem mniej, że w budżecie państwowym żadnej na podobne wypadki nie preliminowano kwoty.

C. k. Namiestnictwo uważając obowiązek funduszu krajowego do ponoszenia kosztów wspomnianych jako niezmiennie prawomocny, nie jest zatem w obec takiego stanu rzeczy w możności, wyrażonemu powyżej życzeniu Świetnego Wydziału zadość uczynić i będzie musiało w myśl obowiązujących dotąd przepisów, mianowicie w myśl układów obopólnie ułożonych i nawzajem obowiązujących, a odezwą c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 30. sierpnia 1866. l. 7697/pr. zakomunikowanych, jak dotąd tak i nadal, aż do zmiany owych przepisów w drodze ustawodawczej, wykazywać owe koszta sanitarne Świetnemu Wydziałowi krajowemu dla przyjmowania ich na fundusz krajowy.

Gdyby zaś Swietny Wydział krajowy nadspodziewanie uiszczenie tych prawnych należytości wzbraniał, niepozostałaby c. k. Namiestnictwu inna droga, jak tylko poszukiwać zaspokojenia tych należytości bezpośrednio z funduszu krajowego, za pomocą obrachunku w dotyczącej kasie rządowej.

D. u. s.

VII. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy c. k. Prezydyum Namiestnictwa

do Wydziału krajowego

z dnia 23. stycznia 1869. L. 404/pr.

Jego ces. i król. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z dnia 10. b. m. raczył najmiłościwiej zatwierdzić uchwalony przez Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Księstwem Krakowskiem rozkład dodatków na fundusz krajowy po 15 centów na rok 1868., zaś 16½ centów na rok 1869. od jednego złotego podatków stałych z dodatkiem ⅓ części, — nie mniej rozkład dodatków na fundusze indemnizacyjne po 51 ct. od jednego złotego podatków stałych bez wojennego i nadzwyczajnych dodatków na rok 1868 i 1869.

Zarazem raczył Najjaśniejszy Pan rozporządzić, że uchwalone przez Wys. Sejm wykreślenie z budżetu na rok 1869. niektórych rubryk wydatków, bynajmniej nie uwalnia fundusz krajowy od ponoszenia tych wydatków.

O tem mam zaszczyt zawiadomić Świetny Wydział krajowy odnośnie do szacownych pism z dnia 7. i 9. października z. r. L. 629, 654 i 596/S. i do tutejszéj odezwy z dnia 9. stycznia b. r. L. 66235 z tém nadmienieniem, że wskutek téj najwyższej rezolucyi, postanowienia pisma cesarskiego z dnia 14. września 1852, co do ponoszenia kosztów sanitarnych i szczepienia ospy, zostają nienaruszone.

Zechce zatem Świetny Wydział krajowy zarządzić co należy, aby rachunki do tych kosztów się odnoszące, jak najspieszniej z funduszu krajowego zaspokojone zostały.

Co się zaś tyczy dalszéj uchwały wys. Sejmu téj treści: „Obowiązek ponoszenia kosztów za dostarczenie kwater dla c. k. żandarmeryi, nie ma być przeniesiony na gminy, koszt ten i nadal będzie opłacany ze skarbu państwa i funduszu krajowego“, — zauważało wys. c. k. Ministeryum spraw wewnętrznych reskryptem z dnia 17. b. m. L. 638, że ta uchwała jest przedwczesną, albowiem dotycząca rezolucya rady państwa z dnia 28. marca 1868, za-

wierająca li wskazówki zasadnicze dla c. k. rządu, nie została jeszcze użytą jako przedmiot projektu do ustawy, radzie państwa przedłożyć się mającego.

Przy tym składzie rzeczy rzeczona uchwała sejmowa nie mogła być przedłożoną do najwyższej sankcyi, lecz tylko zakomunikowaną została wys. c. k. Ministeryum obrony krajowej i bezpieczeństwa publicznego, do którego zakresu sprawa ta należy.

D. u. s.

VIII. a) Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy Wydziału krajowego

do Świetnego c. k. Namiestnictwa

z dnia 18. grudnia 1869. L. W. 14506.

Wydział Rady powiatowej krakowskiej wniósł na ubiegłej kadencyi Sejmu krajowego załączoną petycyę, w której — z powodu zwiększonej w końcu zeszłego roku śmiertelności dzieci w skutek grasowania ospy — uprasza o uchwalenie ustawy obowiązującej w kraju, by ospa u dzieci w każdej gminie corocznie na wiosnę bezpłatnie szczepioną była.

Na poparcie prośby swej przytacza Wydział powiatowy, iż wedle półwiekowéj prawie obserwacyi duszpasterzy dawniej kiedy szczepiono corocznie w każdej gminie ospę, upłynęło lat kilka, a zaledwie gdzieś pojedynczy wypadek śmierci z przyczyny ospy się okazał, teraz zaś choroba ta coraz gwałtowniej występuje i coraz liczniejsze pochłania ofiary.

Z aktów odnoszących się do szczepienia ospy, Wydział krajowy li tylko tę powziął wiadomość, że zaprowadzenie trzechletniego okresu szczepienia ospy w każdej gminie i to w Galicyi zasadza się na rozporządzeniu gubernialnem z dnia 28. kwietnia 1818. L. 20382, którego odpis znajduje się przy akcie byłego c. k. Rządu krajowego krakowskiego N. 14653/1854 tudzież na przepisie §. 23. instrukcyi dla lekarzy powiatowych z dnia 10. czerwca 1867. r.

Jakie pod tym względem istniały przepisy w dawnej Rzeczypospolitej krakowskiej, dójść nie można było, o ile jednak z treści petycyi wnosić wypada, zdaje się, że za czasów wolnego miasta odbywało się szczepienie ospy corocznie w każdej gminie.

Również nie podobna było skonstatować, czyli przepisy te, i na mocy którego wyższego rozporządzenia zniesione zostały, jakoteż co c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych zarządziło na wniosek krakowskiego c. k. Rządu krajowego z d. 13. września 1854 L. 22084 względem zaprowadzenia corocznego szczepienia ospy.

Przedmiot ten jest bez wątpienia bardzo ważny, raz ze względu na to, by zapobiedz znaczniejszej śmiertelności, a z drugiej strony znowu na wynikające ztąd dalsze konsekwencye t. j. powiększenie z tego powodu kosztów dla funduszu krajowego.

Celem przedłożenia przeto Sejmowi krajowemu odpowiednich wniosków, Wydział krajowy ma zaszczyt upraszać Świetne c. k. Namiestnictwo o objawienie zdania, czyli w ogóle zaprowadzenie corocznego szczepienia ospy byłoby pożądanem, w którym to względzie składane przez organa sanitarne wykazy statystyczne powinnyby dać najdokładniejsze wyjaśnienia.

W szczególności zaś zechce Świetne c. k. Namiestnictwo udzielić Wydziałowi krajowemu następujących wiadomości:

1) czyli rzeczywiście w powiecie krakowskim okazała się w ostatnich latach większa śmiertelność dzieci, tudzież o ile stosunkowo większa, niżeli w latach poprzednich, o czem raporta sanitarne powinnyby zawierać bliższe szczegóły;

2) czyli istniał za czasów wolnego miasta Krakowa przepis corocznego szczepienia ospy i na mocy jakiego postanowienia, a w razie gdyby tak było, czyli przepis ten zniesiony został, kiedy i wskutek czyjego zarządzenia; nakoniec

3) co Ministerstwo spraw wewnętrznych zarządziło na powyżej powołany wniosek byłego c. k. Rządu krajowego. O zwrot alegatu uprasza się.

D. u. s.

VIII. b) Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy Wydziału krajowego

z dnia 18. grudnia 1869. L. 14.506.

do wszystkich Wydziałów krajowych i do król.-węgierskiego Ministeryum w Budzie.

Anlässlich einer im Verlaufe der diesjährigen Landtagssession eingebrachten Petition um Erlassung eines Landesgesetzes, wegen Vornahme der Impfung in der Ortschaft alljährlich statt des bisherigen dreijährigen Turnus, beehrt man sich das Ersuchen zu stellen, anher gefälligst eröffnen zu wollen:

1) wie es in dieser Beziehung dortlandes Uibung sei, ob namentlich die Impfung alljährlich oder erst in jedem dritten Jahre vorgenommen wird; und

2) ob nach den bisher gemachten Erfahrungen die Einführung der alljährlichen Impfung in einer jeder Ortschaft wünschenswerth wäre.

D. u. s.

IX. Alegat do L. W. 742/1877.

Odpis odezwy Wydziału krajowego

do Świetnego c. k. Namiestnictwa

z dnia 11. listopada 1872. do L W. 8415/70.

W szacownej odezwie z dnia 25. czerwca 1870. r. do L. 19597 oznajmiło nam Świetne c. k. Namiestnictwo, iż od czasu zaprowadzenia krowianki do szczepienia ospy

(t. j. od r. 1808 w myśl okólnika kanc. nadw. w Wiedniu z dnia 28. stycznia 1808. r. L. 12162) aż do r. 1818. szczepiono w Galicyi co rok w każdej gminie, i że dopiero w r. 1818 c. k. Gubernium rozporządzeniem z dnia 28. kwietnia r. 1818 do L. 20382 zarządziło, aby w każdej gminie szczepienie tylko co trzy lat było przedsięwzięte, a to z przyczyny, iż ustanowiony na te potrzeby (w r. 1813) fundusz z taks ślubnych, nie wystarczył do pokrycia kosztów dotyczących. Jakkolwiek wkrótce potem, bo już w r. 1821. (na mocy najwyższego rozporządzenia z dnia 6. listopada 1820. r. i guber. rozporządzenia z 9. stycznia 1821. L. 371) taksy ślubne zniesione i koszta szczepienia na fundusz kameralny przeniesione zostały — nie zmieniono w niczem pomienionego zarządzenia gubernialnego z r. 1818. i zwyczaj szczepienia ospy co trzy lat w każdej gminie zatrzymany został w Galicyi aż dotąd.

Podobnież i w Krakowie istniał przepis (od r. 1818) corocznego w każdej gminie szczepienia, co ustało koło r. 1853. z wprowadzeniem — jak się Świetne c. k. Namiestnictwo wyraża — dotyczących ustaw austryackich.

Zarazem podaje jednak Świetne c. k. Namiestnictwo:

a) iż zmiany te co do perjodów szczepienia ospy nie opierają się na zasadach sanitarnych, lub na doświadczeniach w tym względzie zrobionych, lecz tylko spowodowanemi zostały względami finansowymi i staraniem nie przekraczania preliminowanéj rocznéj kwoty na szczepienie ospy, i że owszem

b) zaprowadzenie corocznego szczepienia mimo, iż nie da się stanowczo twierdzić, ażeby przez to zupełnie zapobiedz można pojawieniu się ospy — uważać należy pod względem zabezpieczenia zdrowia mieszkańców za bardzo pożądane, albowiem

c) doświadczenie uczy, że ospa w perjodach 5 do 7 lat nagminnie się zjawia, że przeto przy corocznem szczepieniu nie znajdzie tyle materjału, jak przy szczepieniu w 3-letnich perjodach, i że mniej pochłonie ofiar, bo słabość ta nie jest tak gwałtowną dla szczepionych.

Dla dokładniejszego zbadania téj kwestyi tak co do perjodów powszechnego szczepienia, jako téż co do połączonych z tem kosztów, Wydział krajowy przeprowadził z Wydziałami krajowymi wszystkich w Radzie państwa reprezentowanych krajów, tudzież z król.-węg. Ministerstwem spraw wewnętrznych korespondencyę, na podstawie której mamy zaszczyt oznajmić Świetnemu c. k. Namiestnictwu, że we wszystkich tych krajach, a więc w całej Monarchii coroczne szczepienie ospy uważane bywa za bardzo praktyczne, potrzebne i pożądane, i że mianowicie prócz Galicyi z Krakowem tudzież Bukowiny (gdzie podobnie jak w Galicyi tylko co 3 lat szczepią) we wszystkich innych w Radzie państwa reprezentowanych krajach to coroczne szczepienie przeprowadzane bywa wzorowo na podstawie instrukcyi wydanej dekretem kancelaryi nadwornej w Wiedniu z dnia 9. lipca 1836. r. L. 13192.

Faktem jest przeto, że w Galicyi z Krakowem nie wprowadzono dotąd obowiązujących w tej mierze powszechnie ustaw austryackich, i że nawet wbrew tym, ustawom zgodny z niemi przepis krajowy w okręgu W. M. Krakowa zniesiono.

Wykaz statystyczny.

Co do rezultatu osiągniętego przez szczepienie ospy pod względem stanu zdrowia dołączony pod ·/. wykaz statystyczny daje wymowne świadectwo niekorzyści i strat, na jakie Galicya z Krakowem w porównaniu z innymi krajami (w radzie państwa reprezentowanymi) jest narażoną.

I tak ogólna śmiertelność dzieci do 5.· roku włącznie przedstawia się tak, iż z liczby 100 zmarłych 33 przypada na Galicyę, zaś 67 na wszystkie inne kraje razem.

Za główną przyczynę tej dysproporcyi (skoro Galicya tylko $^1/_4$ część ogółu ludności reprezentuje) musi być uważaną ospa, która powoduje śmiertelność następującą:

W Austryi poniżej An. na 1000 umiera 36
w Austryi powyżej An. „ „ „ 23
w Morawie „ „ „ 25
w Czechach „ „ „ 14
w Tryeście z Gorycyą i Istryą „ 12
w Galicyi z Krakowem „ „ „ 72

t. j. dwa razy tyle, co w Austryi a sześć razy co w Tryeście i Czechach.

W ogóle ze stu zmarłych na ospę przypada na Galicyę z Krakowem przeszło 55%, zaś na wszystkie inne kraje zaledwie 45%, t. j. w ogóle trzy i pół razy tyle umiera jak w innych krajach, w których średnio biorąc na 1000 umiera tylko 21, gdy w Galicyi 72.

Zważywszy, że koszta szczepienia ospy, dopiero na mocy najwyższego rozporządzenia z dnia 14. września 1852. r. na fundusz krajowy przeniesiono, zaś przedtem jeszcze od r. 1808. względnie od r. 1821. z funduszu państwowego były pokrywane, jest widocznem, iż oprócz nieobliczonych i niepowetowanych strat, wypływających z zaniedbanej opieki nad ubezpieczeniem zdrowia, ponosiła Galicya przez przeszło lat 30 także znaczne straty pod względem finansowym przyczyniając się do kosztów szczepienia, corocznego w innych krajach monarchii w ówczas, gdy w Galicyi tylko co 3 lat szczepiono.

Z uwagi, iż Galicya (nie licząc już niepowetowanych strat z zaniedbanej opieki nad bezpieczeństwem zdrowia — lecz ściśle) pod względem finansowym na korzyść reszty krajów Monarchii przez przeszło 30 lat potrójnie była pociąganą do udziału w tych kosztach, do których reszta pomienionych krajów na rzecz Galicyi zaledwie w trzeciej części konkurowała — zdaje się słusznem żądanie, ażeby fundusz państwowy przyszedł Galicyi w pomoc zobowiązaniem się ponoszenia pewnéj części wydatków na szczepienie ospy, które znacznie zwiększyłyby się, gdyby szczepienie to odbywało się corocznie.

Żądanie takie zdaje się ugruntowanem także na korzyściach, jakieby państwo odnosiło przez pomnożenie się ludności, gdyby ta nie była dziesiątkowana w czasie epidemii. Zresztą fundusz krajowy ponosi oprócz kosztów szczepienia ospy i kosztów leczenia ubogich tak zwane **„wydatki sanitarne“**, obejmujące koszta należytości milowego dla lekarzy urzędujących z powodu epidemii i zarazy na bydło, tudzież koszta zamknięcia granic podczas zarazy księgosuszu. Powyżej dołączony wykaz statystyczny **dział lit. G.** sporządzony na podstawie przeprowadzonych z wszystkiemi Wydziałami krajowymi korespondencyj przekonuje:

a) iż galicyjski fundusz krajowy według danych z trzechlecia 1867/9 wydaje corocznie na te potrzeby daleko więcej, niż wszystkie inne kraje razem, a mianowicie w r. 1869. blisko dwa razy, zaś w r. 1871. prawie trzy razy tyle, co wszystkie inne kraje razem, dalej

b) że wydatki te w Galicyi co roku znacznie wzrastają, gdy przeciwnie w innych znakomicie zmniejszają się — wreszcie co najważniejsza

c) że w niektórych i do tego bardzo znacznych krajach jako to: w Dalmacyi, Austryi powyżej Anizy, w Salcburgu, w Styryi, w Morawie, a prawdopodobnie i w Czechach— wydatki te w całości lub w znacznej części skarb państwa ponosi, tak iż z tego tytułu fundusze krajowe tych krajów niemają żadnych zgoła wydatków albo tylko bardzo nieznaczne. Dowodem tego są autentyczne odezwy dotyczących 16. Wydziałów krajowych, które we-
2/. dług dołączonej pod $^2/_2$ konsygnacyi mamy zaszczyt udzielić Świetnemu c. k. Namiestnictwu z prośbą o zwrócenie napowrót w swoim czasie.

Statystycznie uwidocznionem jest także, że z liczby stu (100) zmarłych z powodu epidemii, 64 przypada na Galicyę, zaś na wszystkie inne z reprezentowanych w Radzie państwa krajów tylko 36, — daléj że stosunek śmiertelności z powodu epidemii innych prócz ospy jest w Galicyi bardziej zatrważający a mianowicie: z liczby tysiąca (1000) umiera z powodu epidemii (według danych z roku 1869):

na Bukowinie	63	osób
w Tryeście z Gorycyą i Istryą	53	„
na Morawie	15	„
w Austryi poniżej Anizy	12	„
w Czechach	9	„
w Austryi powyżej Anizy	8	„
zaś w Galicyi z Krakowem	102	„

pomimo tak wielkich wydatków z powodu zarazy, panujący prawie stale księgosusz i inne zarazy na bydło, przyprawiają mieszkańców Galicyi jako kraju przeważnie rolniczego i hodowli bydła oddanego, na straty i klęski nieobliczone.

Tak więc Galicya jest faktycznie dla reszty krajów w Radzie państwa reprezentowanych przedmurzem przeciw epidemjom, epizocjom, a oprócz nieobliczonych z tego powodu strat i klęsk dla odwrócenia takowych, ponosić musi fundusz krajowy galicyjski znaczne wydatki, jakich fundusze krajowe reszty krajów nie ponoszą, bądź dla tego, iż podobnych klęsk wcale nie znają, głównie zaś i dla tego, że wydatki w znacznéj części, a nawet w zupełności z funduszów państwowych są pokrywane.

Z tych też powodów ufając w słuszne ocenienie i sprawiedliwość wysokiego Rządu, Wydział krajowy ma zaszczyt upraszać Świetne c. k. Namiestnictwo o wyjednanie u Wysokiego Rządu:

I. ażeby peryod szczepienia krowianki w Galicyi z Krakowem z trzechletniego na całoroczny został zamieniony i żeby część kosztów z tego wynikających, ponoszona była przez skarb państwa albo też żeby cała sprawa urządzenia i przeprowadzenia szczepienia ospy była oddana Reprezentacyi krajowej;

II. żeby skarb państwa przyczyniał się do pokrycia kosztów szczepienia ospy i wydatków sanitarnych.

D. u. s.

Wykaz statystyczny

A. Obszaru.
B. Ilości osad.
C. Ludności cywilnej.
D. Śmiertelności dzieci do 5. roku włącznie.
E. „ ogólnej w skutek słabości rozmaitych.
F. Wydatków krajowych z powodu szczepienia ospy,
G. „ „ „ epidemii i zarazy bydlęcej wraz z kosztami wymaganego w tych wypadkach strzeżenia zamknięcia granic przez wojsko ze wszystkich w Radzie państwa reprezentowanych krajów.

	Kraje w radzie państwa reprezentowane	A. Obszar w kwadratowych milach geograficznych	B. Ilość osad: miast	miasteczek	wsi	razem	C. Ogół ludności cywilnej z końcem roku 1871.	D. Śmiertelność dzieci do 5. roku włącznie w roku 1869.	E. Ogólna śmiertelność: epidemii	ospy	nieszczęśliwych porodów
1.	Austrya poniż. An.	360.08	36	232	4187	4455	2000602	28374=1·41%	0·012% 236	0·036% 733	0·038% 768
2.	Austrya powyż. An.	217·90	15	90	6058	6163	735622	7687=1·04%	0.008% 60	0.023% 174	0·037% 274
3.	Salzburg	130·15	3	21	733	757	152196	1493=0·98%	6	80	119
4.	Styrja	407·84	20	98	3834	3952	1143842	11540=1·00%	278	207	328
5.	Karyntya	188·42	10	28	2911	2949	337058	2889=0·85%	38	66	114
6.	Kraina	181·42	14	23	3194	3231	465167	4776=1·02%	302	282	144
7. 8. 9.	Tryest, Gorycya, Istria	145·10	28	22	991	1041	592413	7776=1·31%	0·053% 313	0·012% 76	0·024% 141
10.	Dalmacya	232·36	17	60	812	889	449253	5044=1·12%	477	51	84
11. 12.	Tyrol Vorarlberg	532·68	22	33	2420	2475	883573	7570=0·81%	210	21	663
13.	Czechy	943·77	372	226	12551	13149	5173541	69567=1·34%	0·009% 497	0·014% 745	0·016% 871
14.	Morawa	403·77	86	190	3041	3317	2019890	26827=1·32%	0·015% 320	0·025% 506	0·030% 615
15.	Szląsk	93·50	25	9	671	705	523075	7630=1·46%	206	48	216
16.	Bukowina	189·83	7	8	456	471	521276	7581=1·45%	0·063% 328	210	742
17.	Galicya z Krakowem	1425·78	83	230	11060	11373	5557862	92899=1·69%	0·102% 5703	0·072% 3913	0·042% 2317
a	Wszystkie kraje Razem	5452·53	738	1270	52919	54927	20555370	281634=1·36%	0·043% 8974	0·034% 7112	0·035% 7396
	Wszystkie kraje bez Galicyi	4026·75	655	1040	41859	43554	14997508	188744=1·25%	0·022% 3271	0·021% 3199	0·033% 5079
	Z liczby stu w stosunku do całości przypada na Galicyę z Krakowem	20·61%	% 11·24	% 18·11	20·89%	20·76%	26·98%	67·02% 32·98%	36% 64%	55·03% 44.97%	31·32% 68·68%

Uwaga: Działy pod Lit. A, B, C, D, E, wyjęte z rocznika statystycznego na rok 1870 — wydanego przez na podstawie korespondencyi, przeprowadzonej z Wydziałami krajowymi dotyczących krajów.

w roku 1869. w skutek		F. Wydatki z funduszu krajowego na koszta szczepienia ospy w roku				Szczepienie odbywa się	G. Wydatki z funduszu krajowego z powodu epidemii i zarazy bydlęcej wraz z zamknięciem granic przez wojsko w roku				
słabości zwyczajnych miejscowych	ogółem	1867	1868	1869	średnio		1867	1868	1869	średnio	Uwaga
		Złt. waluty austryackiej					Złt. waluty austryackiej				
2·83% 56608	58346=2·90%	4995	4933	4189	4739	co roku	3950	8181	5820	5984	prócz tego dla 12 weterynarzy po 300 zł. 3.600 zł. rocznie
2·06% 18951	19459=2·64%	2767	2815	2732	2438	„			176	59	tylko za strzeżenie granic
3816	4021=2·64%	732	650	1336	906	„	300	300	300		płaca weterynarza
28907	29710=2·59%	6615	8056	6877	7183	„	486	186	441	371	tylko za strzeżenie granic
8173	8391=2·49%	2665	2964	2403	2677	„	1197	376	747	773	
11208	11936=2·57%	4564	3320	3774	3886	„	6011	2027	2471	3503	
2·57% 15208	15738=2·65%	6776	6431	6352	6520	„	7513	267	410	2730	
10700	11312=2·52%	3240	3767	4107	3705	„					skarb Państwa wszystko ponosi
19668	20562=2·32%	6580	6674	5327	6194	„					koszta ponoszą gminy i strony
2·70% 139956	142069=2·74%	32725	34765	35259	29·05 70·95 34083	„					fundusz krajowy nic nie ponosi
2·56% 51846	53287=2·64%	16758	17501	17179	14·61 85·39 17146	„		1461	336	599	tylko za strzeżenie granic przez wojsko, resztę skarb Państwa
14112	14582=2·78%	5290	5558	5378	5409	„	81	2723	54	953	
12462	13742=2·63%	1811	861	1004	1239	co 3 lat	2261	423	671	1118	
2·88% 160980	172913=3·11%	22456	20984	21500	21643	„	13613	18579	20435	17543	w roku 1871 wypłacono 30,000 zł.
2·68% 552594	576068=2·79%	115004	119279	117617	117300	.	35412	34523	31861	33932	
2·61% 391614	403155=2·68%	92548	98295	96117	95853	.	21799	15944	11426	16389	
70·89%	69·99%	19·48%	17·59%	18·22%	18·45%	.	38·74%	53·85%	36%	51·73%	
29·11%	30·01%	80·52%	82·41%	81·78%	81·55%	.	61·26%	46·15%	64%	48·27%	

c. k. statystyczną komisyę centralną w Wiedniu w roku 1872, zaś działy pod Lit. F i G zestawione są

X. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa

do Wydziału krajowego

z dnia 25. lipca 1874. L. 34186.

W odpowiedzi na szacowną odezwę z dnia 16. b. m. L. 2581. c. k. Namiestnictwo ma zaszczyt zawiadomić Świetny Wydział krajowy, że przesłane szacowną odezwą z d. 11. listopada 1872. L. 2581 wnioski, ażeby c. k. Rząd perjod szczepienia ospy w Galicyi z Krakowem z trzechletniego na coroczny zmienił — tudzież, żeby część kosztów z tego wynikających, tudzież część wydatków sanitarnych w ogóle na Skarb Państwa przyjął, po zasięgnięciu zdania c. k. krajowej Rady zdrowia sprawozdaniem z d. 20. b. m. L. 7460. wys. c. k. Ministerstwu przedłożone zostały.

D. u. s.

XI. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa

do Wydziału krajowego

z dnia 24. września 1874. L. 45169.

Za zwrotem załączników szacownego pisma z d. 11. listopada 1872. L. 8415. mam zaszczyt zawiadomić Świetny Wydział krajowy, że wys. c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych przychylając się do wniosku Świetnego Wydziału krajowego, aby peryod szczepienia ospy ochronnej w Galicyi i W. ks. Krakowskiem z trzechletniego na coroczny zmienionym został, zarządziło rozporządzeniem swem z d. 14. b. m. L. 11724, aby coroczne szczepienie ospy ochronnej w każdej miejscowości w Galicyi i W. ks. Krakowskiem jak najspieszniej zaprowadzonem zostało.

Natomiast nie uwzględniło wys. c. k. Ministerstwo dalszych wniosków Świetnego Wydziału krajowego wyż powołanem szacownem pismem objętych, a mianowicie:

1) wniosku, aby skarb państwa część kosztów powstałych z powodu szczepienia ospy ochronnej ponosił, a to z uwagi, że we wszystkich krajach koronnych Przedlitawii koszta te w zupełności fundusze krajowe ponoszą, niemniej

2) wniosku, aby w razie, gdyby skarb państwa do ponoszenia kosztów szczepienia przyczyniać się nie mógł, sprawa urządzenia i przeprowadzenia szczepienia ospy przeazaną została reprezentacyi, a to z powodu, że postanowienie takie sprzeciwiałoby się zmieniu §. 2. ustawy z d. 30. kwietnia 1870. D. u. p., którem sprawa ta zastrzeżoną została zakresowi działania rządowych władz administracyjnych.

Ze względu jednak na okoliczność, iż fundusz krajowy w całości koszta szczepienia ponosi, oznajmiło wys. c. k. Ministerstwo, że przysłuża Świetnemu Wydziałowi krajowemu odpowiedni wpływ na sposób przeprowadzenia szczepienia, a mianowicie ustanowienie okręgów szczepienia, lekarzy i t. p., że zatem c. k. Namiestnictwo w sprawie niniejszej za wspólnem porozumieniem z Świetnym Wydziałem krajowym postępować winno. Czyniąc zadość postanowieniom powołanego rozporządzenia ministeryalnego, wzywam równocześnie c. k. krajową Radę zdrowia do wypracowania projektu, w jaki sposób coroczne szczepienie bez narażenia fuduszu krajowego na ponoszenie zbytecznych kosztów przeprowadzićby należało, którego projektu w swoim czasie Świetnemu Wydziałowi do uprzejmego zaopiniowania udzielić nie omieszkam.

D. j. w.

XII. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa

z dnia 30. listopada 1874. l. 56132.

do Wydziału krajowego.

·/. Subalegat

W ślad tutejszej odezwy z dnia 24. września b. r. 45169 mam zaszczyt udzielić Świetnemu Wydziałowi krajowemu w załączeniu ·/. wypracowany przez tutejszą c. k. krajową Radę zdrowia projekt, w jaki sposób na przyszłość przeprowadzać by należało doroczne szczepienie ospy ochronnej oraz rewakcynacyę, do uprzejmego zaopiniowania.

D. j. w.

Subalegat do Alegatu XII. L. W. kr. 742/1877.

Wyciąg z protokołu
posiedzenia c. k. krajowej Rady zdrowia

z dnia 12. listopada 1874.

Odnośnie do rozporządzenia wys. c. k. Namiestnictwa z d. 24. września b. r. l. 45.169, którém zawezwano c. k. krajową Radę zdrowia do przedłożenia projektu, w jaki sposób przeprowadzić by należało coroczne szczepienie ospy ochronnej w każdej miejscowości bez narażenia skarbu krajowego na ponoszenie zbytecznych kosztów, stawia Dr. Wołek jako referent wniosek: Rada zdrowia zechce następujący projekt c. k. Namiestnictwu przedłożyć:

1. W każdym powiecie mają być ustanowione okręgi szczepienia, w miarę siedzib lekarzy uzdolnionych do szczepienia.

   Im więcej okręgów będzie, tem mniejsze wypadną koszta.
2. Okręgi szczepienia ustanowi c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym po poprzedniem zasięgnięciu zdania c. k. Starostw tudzież Wydziałów powiatowych.
3. Lekarzy okręgowych wyznacza c. k. Namiestnictwo za porozumieniem się z Wydziałem krajowym na przedstawienie lekarzy powiatowych.

   Każdy lekarz powiatowy winien mieć przynajmniej jeden okręg szczepienia.
4. Celem uzbierania dostatecznej ilości krowianki humanizowanej, winien lekarz każdego okręgu rozpocząć szczepienie corocznie najpóźniej z końcem maja, poczynając od miejscowości, której ludność znaną mu jest jako najzdrowsza, szczepieniem dostatecznej liczby dzieci prawdziwą krowianką, którą dostarczy w miarę potrzeby Wydział krajowy za pośrednictwem kraj. referenta sanitarnego.
5. Szczepienie w okręgu wykona lekarz wedle możności bez przerwy a to w porządku topograficznym.

   Do przysiołków dojeżdżać nie ma, lecz dzieci ztamtąd powinny być przynoszone do przynależnych gmin.
6. Ósmego dnia po zaszczepieniu winien lekarz przedsięwziąść w każdej miejscowości rewizyę, przy której to sposobności zaszczepi powtórnie te dzieci, u których się szczepienie nie przyjęło.
7. Przy szczepieniu jak i rewizyi powinien lekarz starać się o ile możności przeprowadzać rewakcynacyę u osób przed 7 laty szczepionych.
8. Szczepienie odbywać się powinno albo w szkole, albo w kancelaryi urzędu gminnego, lub w braku takowych w innem miejscu przyzwoitém.
9. Podczas szczepienia i rewizyi obecnym być winien wójt lub jego zastępca, oraz przełożony obszaru dworskiego a w miarę możności delegat rady powiatowej.
10. Lekarz prowadzić będzie dziennik, w którym wyszczególni ilość dzieci szczepionych i rewidowanych, tudzież powtórnie szczepionych, i rewakcynowanych wypisując je z imienia i nazwiska. Dziennik ten potwierdzić ma wójt, przełożony obszaru dworskiego lub ich zastępcy i delegat rady powiatowej. Lekarz powiatowy jako urzędnik państwowy wolnym jest od potwierdzenia tego. Dziennik powyższy przedłoży lekarz wraz z rachunkiem kosztów c. k. Starostwu.
11. Po uskutecznionem szczepieniu przedłoży lekarz wykazy według załączonych wzorów sporządzone c. k. Staroście a lekarz powiatowy sporządzi z nich główny operat szczepienia.
12. Z początkiem maja każdego roku dostarczy urząd powiatowy każdemu lekarzowi szczepiącemu wykaz dzieci w ubiegłym roku urodzonych, które urzęda parafialne i inne wyznaniowe do prowadzenia metryk upoważnione sporządzą, niemniej wykaz dzieci w ubiegłym roku nieszczepionych.
13. Przed rozpoczęciem szczepienia winien lekarz przedłożyć c. k. Staroście do zatwierdzenia plan, w którym wyraźnie ma być podany czas (dzień i godzina), w którym szczepienie i rewizyą w każdej miejscowości okręgu rozpocząć zamyśla, o czem Starosta zawiadomi dotyczące zwierzchności gminne, przełożonych obszarów dworskich, oraz Wydział rady powiatowej. W razie ważnej przeszkody lekarz zawiadomi c. k. Starostwo i dotyczącą gminę, oznaczając zarazem ponowny termin.
14. Prócz wzmiankowanej kontroli wykonywanej przez wójta, przełożonego obszaru dworskiego i delegata rady powiatowej winien lekarz powiatowy celem umożliwienia nadzoru lekarskiego, przy sposobności pobytu w którejkolwiek miejscowości skontrolować czynność lekarza szczepiącego a prócz tego w każdym okręgu podczas szczepienia

choćby jedną zwiedzić miejscowość. Spostrzeżenia swe uwidoczni lekarz powiatowy na rachunku kosztów podróży lekarza szczepiącego.

15. Wraz z wykazami szczepienia przedłoży lekarz rachunek kosztów sporządzony wedle obowiązujących przepisów, przyczem ustanawia się:

a) lekarz obowiązanym jest, w miejscu swego zamieszkania wykonywać bezpłatnie tak szczepienie jak rewizyą tudzież rewakcynacyą,

b) w okręgu zaś należy mu się prócz milowego dyeta całodzienna, jeżeli

1) nie przedsiębierze żadnej podróży i zaszczepi najmniej 80 dzieci lub zrewiduje **100,**

2) jeśli pojedzie od 0·1—0·5 mili i zaszczepi 60 dzieci lub zrewiduje 80,

3) jeśli pojedzie od 0·6—1 i zaszczepi 50 dzieci lub zrewiduje 70,

4) jeśli pojedzie od 1·1—1·5 mili i zaszczepi 40 lub zrewiduje 60,

5) jeśli pojedzie od 1·6—2 mil i zaszczepi 35 lub zrewiduje 55,

6) jeśli pojedzie 2·1—2·5 mili i zaszczepi 30 lub zrewiduje 50,

7) jeśli pojedzie 2·6—3 mil i zaszczepi 20 lub zrewiduje 40,

8) jeśli pojedzie 3·1—3·5 mili i zaszczepi 15 lub zrewiduje 30,

9) jeśli pojedzie 3·5—4 mil i zaszczepi 10 lub zrewiduje 20,

10) jeśli pojedzie 4—4·5 mil i zaszczepi 5 lub zrewiduje 10,

11) jeśli wykona podróż nad 4·5 mili.

Podług powyższej normy obliczać będzie lekarz szczepiący dyety swe w miarę ilości zaszczepionych dzieci.

16. Wszelkie inne przepisy o ile z niniejszymi niezostają w sprzeczności, mają i nadal moc obowiązującą.

Uchwała:
Wniosek referenta przyjęto jednogłośnie.

Za zgodność z wywodem
Dr. Cassina.

XIII. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy Wydziału krajowego

do c. k. Namiestnictwa

z dnia 19. grudnia 1874. do L. W. kr. 25666.

W załatwieniu odezwy z d. 30. listopada b. r. L. 56132 rozpatrzyliśmy projekt c. k. Rady zdrowia, w jaki sposób na przyszłość przeprowadzić by należało doroczne szczepienie ospy ochronnej oraz rewakcynacyę i w zasadzie nie mamy nic do zarzucenia projektowi, który wydaje się nam stosownie ułożonym.

Zwracamy tylko uwagę Świetnego c. k. Namiestnictwa, czy niebyłoby praktyczniej, ażeby dla kontroli oprócz delegata Rady powiatowej obecnym był przy szczepieniu dotyczący duszstarownik, bo sama Rada zdrowia w §. 9. przypuszcza możliwość niebytno-

ści przy szczepieniu delegata Rady powiatowej wtedy, gdy duszstarownik może być zawsze obecnym.

Oczekujemy od Swietnego c. k. Namiestnictwa ustanowienia okręgów szczepienia dla lepszego porównania, czy koszta dawnego sposobu szczepienia nie będą mniejsze jak koszta proponowanego w projekcie, gdyż w téj chwili nie mamy odpowiednich danych do porównania.

D. j. w.

XIV. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis okólnika c. k. Namiestnictwa

do wszystkich Pp. c. k. Starostów

z dnia 29. grudnia 1874. L. 61085.

Rozporządzeniem z dnia 14. września b. r. L. 11724 zarządziło wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, aby szczepienie ochronnej ospy w Galicyi i Wielkiem Księstwie Krakowskiem corocznie w każdej miejscowości wykonywano. W wykonaniu powołanego rozporządzenia postanawia się w porozumieniu z Wydziałem krajowym co następuje:

1. Począwszy od r. 1875. odbywać się będzie szczepienie ospy ochronnej corocznie w każdej miejscowości.
2. W każdym powiecie ustanowione będą okręgi szczepienia w miarę liczby lekarzy w powiecie zamieszkałych a do szczepienia uzdolnionych.
3. Okręgi szczepienia ustanowi c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym po poprzedniem zasięgnięciu zdania c. k. Starostw i Wydziałów powiatowych.
4. Lekarzy, którym poruczonem będzie szczepienie w pojedynczych okręgach, wyznaczy c. k. Namiestnictwo za porozumieniem się z Wydziałem krajowym na wniosek c. k. Starosty względnie lekarza powiatowego.
5. Każdy lekarz powiatowy powinien wykonywać szczepienie przynajmniej w jednym okręgu szczepienia.
6. Lekarze miejscy winni w miejscowości swego zamieszkania szczepić corocznie ospę ochronną bezpłatnie.
7. Celem uzbierania dostatecznej ilości krowianki humanizowanej winien lekarz każdego okręgu rozpocząć szczepienie corocznie w swym przydzielonym mu okręgu najpóźniej z końcem maja poczynając od miejscowości, której ludność znaną mu jest jako najzdrowsza, zaszczepieniem dostatecznej liczby dzieci prawdziwą krowianką, której dostarczy w miarę potrzeby Wydział krajowy za pośrednictwem c. k. krajowego referenta spraw zdrowia.
8. Szczepienie w okręgu wykona lekarz o ile możności bez przerwy z zachowaniem porządku odpowiadającego położeniu topograficznemu miejscowości do okręgu wcielonych.
9. Do przysiołków nie wolno lekarzowi dojeżdżać, gdyż dzieci szczepić się tamże mające winne być dostawione w gminach, do których przysiołki należą.

10. Ósmego dnia po zaszczepieniu winien lekarz przedsięwziąść w każdej miejscowości rewizyę i obdzielić życzących sobie tego świadectwami odbytego szczepienia ospy, przy której to sposobności zaszczepi powtórnie te dzieci, u których się szczepienie nie przyjęło.
11. Rewizyę dzieci powtórnie szczepionych przedsięweźmie lekarz przy sposobności szczepienia w roku następnym.
12. Przy sposobności szczepienia i rewizyi winien lekarz starać się o ile możności przeprowadzać rewakcynacyą u osób przed 7 laty szczepionych.
13. Szczepienie odbywać się powinno albo w szkole, albo w kancelaryi gminnej lub w braku tychże w innem miejscu przyzwoitém przez Zwierzchność gminną oznaczyć się mającém.
14. Podczas szczepienia jakoteż rewizyi obecnym być winien wójt, lub jego zastępca, względnie przełożony obszaru dworskiego, a w miarę możności delegat Rady powiatowej, lub miejscowy duszpasterz.
15. Lekarz prowadzić ma dziennik, w którym wyszczególni ilość dzieci szczepionych i rewidowanych, tudzież powtórnie szczepionych, oraz osób rewakcyonowanych, wypisując takowe z imienia i nazwiska. Dziennik ten po ukończeniu szczepienia w każdej miejscowości potwierdzić winien wójt lub tegoż zastępca, oraz przełożony obszaru dworskiego, niemniej w razie obecności delegat Rady powiatowej i duszpasterz.

    Dziennik ten dołączy lekarz do rachunku kosztów.

    Potwierdzenia dziennika szczepienia przez lekarza powiatowego jako urzędnika państwowego nie wymaga się.
16. Po uskutecznionem szczepieniu przedłoży lekarz wykazy sporządzone według wzoru oddzielnie przesłać się mającego p. c. k. Staroście, a lekarz powiatowy sporządzi z nich główny wykaz szczepienia.
17. Z początkiem maja każdego roku dostarczy c. k. Starostwo każdemu lekarzowi szczepiącemu wykaz dzieci urodzonych w ubiegłym roku w okręgu lekarzowi przydzielonym, sporządzony przez urzędy parafialne i inne wyznaniowe do prowadzenia metryk upoważnione, niemniej wykaz dzieci w roku ubiegłym nie zaszczepionych.
18. Na 14 dni przed rozpoczęciem szczepienia winien lekarz przedłożyć c. k. Staroście do zatwierdzenia porządek szczepienia oraz podać dzień i godzinę, o których w każdej miejscowości szczepienie i rewizyę przedsięwziąć zamierza, o czem c. k. Starosta zawiadomi w czas dotyczące zwierzchności gminne, przełożonych obszarów dworskich, duszpasterzy i Wydział Rady powiatowej. W razie niemożności wykonania szczepienia w pierwotnie oznaczonym terminie, zawiadomi o tem lekarz w czas Zwierzchność gminną i c. k. Starostę oznaczając równocześnie ponowny termin.
19. Lekarz powiatowy winien, jeżeliby przy sposobności innej czynności znajdywał się w miejscowości, w której właśnie odbywa się szczepienie, przekonać się osobiście o sposobie, w jaki lekarze wykonują szczepienie i rewizyę, a gdyby się taka sposobność nie nadarzyła, zwiedzić w tym celu w każdym okręgu niespodzianie podczas szczepienia przynajmniej jedną z przydzielonych miejscowości.
20. Wraz z wykazami szczepienia przedłoży lekarz rachunek kosztów podróży sporządzony wedle dotąd obowiązujących przepisów.
21. W miejscu zamieszkania winien każdy lekarz szczepiący wykonać szczepienie, rewizyę i rewakcynacyę bezpłatnie.

    Za powyższe czynności w okręgu pobierać będzie lekarz prócz milowego przynależne mu za każdy dzień dyety. Całodzienne dyety należą się lekarzowi, jeżeli:

a) nie podejmując żadnej podróży zaszczepi lub zrewakcynuje 80 osób, lub zrewid. 100,

b) podejmując podróż w odległości od 0·1—0·5 mili zaszczepi lub zrewakcynuje 60 osób lub zrewiduje 80,

c) podejmując podróż w odległości od 0·6—1 mili zaszczepi lub zrewakcynuje 50 osób lub zrewiduje 70,

d) podejmując podróż w odległości od 1·1—1·5 mili zaszczepi lub zrewakcynuje 40 osób lub zrewiduje 60,

e) podejmując podróż w odległości od 1·6—2 mil zaszczepi lub zrewakcynuje 35 osób lub zrewiduje 55,

f) podejmując podróż w odległości od 2·1—2·5 mili zaszczepi lub zrewakcynuje 30 osób lub zrewiduje 50,

g) podejmując podróż w odległości od 2·6 do 3 mil zaszczepi lub zrewakcynuje 20 osób lub zrewiduje 40

h) podejmując podróż w odległości od 3·1 do 3·5 mili zaszczepi lub zrewakcynuje 15 osób lub zrewiduje 30,

i) podejmując podróż w odległości od 3·6 do 4 mil zaszczepi lub zrewakcynuje 10 osób, lub zrewiduje 20,

k) odbędzie podróż w odległości od 4·1 do 5 mil.

22. Wszelkie przepisy, o ile z pierwszymi nie zostają w sprzeczności, mają i nadal moc obowiązującą.

Podając do wiadomości Pana powyższe postanowienia poleca się Panu Staroście, aby celem wprowadzenia w życie takowych najdalej do 25. stycznia 1875. przedłożył projekt podziału powiatu na okręgi szczepienia z wymienieniem miejscowości do każdego okręgu wcielić się mających, ułożony w porozumieniu z Wydziałem Rady powiatowej i uwzględnieniem liczby lekarzy w powiecie zamieszkałych, niemniej wykaz tych ostatnich, w którym podane być winny: stopień akademicki, wiek, siedziba, oraz zdanie lekarza powiatowego co do uzdolnienia, oraz oświadczenie każdego, czy pod warunkami w niniejszem rozporządzeniu podanymi, obowiązuje się wykonywać szczepienie w jednym z okręgów ustanowić się mających.

D. j. w.

XV. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy Wydziału krajowego

z dnia 25. stycznia 1876. do L. W. kr. 13753/75.

do c. k. Namiestnictwa.

·/. Uchwała

W skutek uchwały sejmowej z d. 25. maja 1875. L. S. 484 tu ·/. w odpisie dołączonej, mamy zaszczyt wezwać świetne c. k. Namiestnictwo:

1) ponownie do rokowań, aby fundusz państwowy ponosił wydatki sanitarne w całości, a względnie przyczyniał się choć w części do powiększonych corocznem szczepieniem ospy kosztów z powodów pismem naszem z d. 11. listopada 1872. L. 8415/70 podniesionych;

2) oznajmienia nam rychłego: *a)* czy i jaka okazała się potrzeba zmiany nowych okręgów szczepienia ospy z doświadczeń czynności w 1875. w tej mierze przeprowadzonych, *b)* jaki należałoby oznaczyć nieprzekraczalny dla lekarzy peryod szczepienia ospy

celem uchylenia nieodpowiedniego szczepienia w zimie jako porze zupełnie niestosownej, jako też *c)* czy i jakie możnaby zaprowadzić oszczędności, oprócz owej pismem szacownem z d. 16. czerwca 1875 L. 29052 zarządzonej; a względnie, czy nie byłoby stosowniej znieść należytość milową przy szczepieniu ospy i epidemiach, a zaprowadzić podwody w myśl okólnika gub. z d. 20. czerwca 1826 L. 33480;

3) o wykazanie miast, które dotąd żadnych na utrzymanie lekarza nie ponoszą kosztów, celem wezwania ich do przyjęcia stałego lekarza i weterynarza, a to na podstawie operatu nowych okręgów szczepienia ospy;

4) jako też oznajmienia nam, czy i co Świetne c. k. Namiestnictwo zarządziło w sprawie *a)* pomnożenia lekarzy i ustanowienia posad weterynarzy powiatowych — jako też *b)* co do potrzeby stosowniejszej instrukcyi o szczepieniu ospy z uwzględnieniem, że lekarz do każdej wsi tym celem dojeżdżać ma, a tworzenie miejscowości zbornych dla okręgów szczepienia zakazuje się.

D. j. w.

Subalegat do Alegatu XV. do L. W. kr. 742/1877.

Odpis uchwały Sejmu krajowego

we Lwowie z dnia 25. maja 1875. do L. 484/S.

Na posiedzeniu dnia 25. maja 1875. r. przy rozprawie nad rubryką IV. i V. budżetu funduszu krajowego na rok 1876. wydał Wysoki Sejm następującej treści

Uchwałę:

Wzywa się Wydział krajowy:

1) do ponownych rokowań z c. k. Rządem, aby wydatki sanitarne ponosił skarb państwa w całości, a względnie, aby się choć w części do powiększonych corocznem szczepieniem kosztów ospy ochronnej przyczyniał.

2) Ażeby przy ustanowieniu okręgów szczepienia i przy czynności prowadzenia kontroli zastrzegł sobie należyty wpływ, i w kierunku oszczędności dalsze rokowania z c. k. Rządem przeprowadził.

3) Aby zasobniejsze gminy, a mianowicie znaczniejsze miasta, które dotąd żadnych na utrzymanie lekarzy nie ponoszą kosztów, zawezwał do przyjęcia na koszt gminy stałych lekarzy i miejscowych weterynarzy.

4) Wzywa się c. k. Rząd do powiększenia liczby lekarzy powiatowych i do ustanowienia posad powiatowych weterynarzy, niemniej do poczynienia stosownych zmian w urzędowej instrukcyi o szczepieniu ospy (dekret kancelaryi nadwornej z d. 9. lipca 1836. L. 13192), a mianowicie: aby zatrzymano dotychczasowy objazd lekarzy po wsiach przy szczepieniu ospy i nie wprowadzano okręgów szczepienia z obowiązkiem zwożenia dzieci w miejsca zborne konkurencyjne.

O tej uchwale zawiadomiono Wydział krajowy z tem nadmienieniem, że jednocześnie całą treść uchwały (cztery ustępy) podaje do wiadomości Prezydyum c. k. Namiestnictwa.

D. j. w.

XVI. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa

z dnia 23. lutego 1876. l. 4691/76.

wystosowanej do Wydziału krajowego we Lwowie.

W odpowiedzi na szacowne pismo z dnia 25. stycznia b. r. l. 13753. c. k. Namiestnictwo ma zaszczyt oznajmić Świetnemu Wydziałowi krajowemu:

1) Że ponowienie rokowań z rządem, aby fundusz państwowy ponosił wydatki sanitarne w całości, a względnie przyczyniał się choć w części do powiększonych corocznem szczepieniem ospy kosztów, żadnego nie odniosłoby skutku, ponieważ c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych rozporządzeniem z dnia 14. września 1874. l. 11724., zakomunikowaniem Świetnemu Wydziałowi tutejszą odezwą z dnia 24. września 1874. l. 45169. nie przychyliło się do powyższego żądania Świetnego Wydziału, postawionego w piśmie z 11. listopada 1872 l. 8415.

2) Że z doświadczeń poczynionych w roku ubiegłym okazała się potrzeba zmiany niektórych okręgów szczepienia, ustanowionych w roku 1875. o czem Świetny Wydział krajowy po nadejściu sprawozdań dotyczących c. k. Starostów szczegółowo zawiadomionym zostanie.

3) Że zdaniem c. k. Namiestnictwa należałoby miesiąc październik oznaczyć jako nieprzekraczalny termin do ukończenia szczepienia letniego, niemniej, że pod tym względem c. k. Namiectnictwo w właściwym czasie poczyni odpowiedne zarządzenia.

4) Że w obec znacznej drożyzny i smutnych stosunków materyalnych całej prawie ludności kraju naszego, obecnie niemożebnem będzie zaprowadzenie jakiejkolwiek oszczędności w wynagrodzeniu lekarzy za czynność szczepienia i leczenia chorych podczas panowania chorób nagminnych. Przy obecnie ustanowionem wynagrodzeniu bowiem, lekarze prywatni uchylają się od szczepienia, podając za powód liche wynagrodzenie — skutkiem czego czynności tej w niektórych okręgach w roku ubiegłym przeprowadzić nie było można W razie zniesienia należytości milowej przy szczepieniu i epidemiach a zaprowadzeniu podwód, żaden lekarz wolno praktykujący nie podjąłby się wykonania tych czynności — cały ciężar przeto spadłby na lekarzy powiatowych, którzyby zadaniu temu podołać nie mogli, a którym jako urzędnikom państwowym przysłuża prawo pobierania wyższej należytości milowej. — Przy zaprowadzeniu podwód — byłyby przeto koszta sanitarne tylko jeszcze znaczniejsze — lekarze bowiem prywatni pobierają tylko zwykłą należytość milową.

5) Że c. k. Namiestnictwo nie może Świetnemu Wydziałowi wykazać miast, które dotąd żadnych wydatków na utrzymanie lekarza nie ponoszą, pod tym bowiem względem nie prowadzi żadnej ewidencyi.

6) Że przeprowadzenie organizacyi służby zdrowia w myśl ustawy z 30. kwietnia 1870. jak się zdaje już w krótce nastąpi — a przytem zapewne pomnożoną także zostanie liczba posad weterynarzy powiatowych w Galicyi.

7) Wreszcie że zawezwano c. k. krajową Radę zdrowia do objawienia zdania, czy i o ile na postawie poczynionych doświadczeń podczas szczepienia w r. 1875. instrukcyę szczepienia wydaną w tymże roku i udzieloną Świetnemu Wydziałowi krajowemu tutejszą odezwą z dnia 29. grudnia 1874. l. 61085. zmienić by należało, że atoli już w przeszłorocznej instrukcyi szczepienia polecono lekarzom — aby celem dokonania szczepienia do każdej miejscowości dojeżdżali.

D. j. w.

XVII. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy Wydziału krajowego

z dnia 29. grudnia 1876. l. 25953/76.

do Świetnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

W skutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 26. października 1869. upraszał Wydział krajowy świetne c. k. Namiestnictwo, odezwą z dnia 11. listopada 1872. l. 8415, przy dokładnem i obszernem streszczeniu stanu rzeczy, o wyjednanie u Rządu:

1) ażeby peryod szczepienia ospy w Galicyi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem z trzechletniego na coroczny, został zmieniony i żeby część kosztów z tego wynikających ponoszona była przez skarb państwa, albo też —

ażeby cała sprawa urządzenia i przeprowadzenia szszepienia ospy była oddaną Reprezentacyi krajowej;

2) ażeby skarb państwa przyczyniał się do pokrycia kosztów szczepienia ospy i wydatków sanitarnych.

Powody, w tej odezwie przez Wydział krajowy przytoczone, były następujące: że przeszło przez lat 30 we wszystkich krajach koronnych, oprócz Bukowiny, szczepienie ospy corocznie, w Galicyi zaś tylko co trzy lat się odbywało; Galicya więc (nie licząc już niepowetowanych strat z zaniedbanej opieki nad bezpieczeństwem zdrowia), przez cały ten czas była pociąganą potrójnie do udziału w tych kosztach, do których reszta pomienionych krajów zaledwie w trzeciej części konkurowała, a więc żądanie jest słuszne, ażeby fundusz państwowy przyszedł teraz Galicyi w pomoc zobowiązaniem się do ponoszenia pewnej części wydatków na szczepienie ospy, które przez zaprowadzenie corocznego szczepienia znacznie by się powiększyły.

Co się zaś tyczy wydatków sanitarnych które obejmują koszta należytości milowego dla lekarzy urzędujących z powodu epidemii i zarazy na bydło, tudzież koszta zamknięcia granic podczas zarazy księgosuszu, to wykazał Wydział krajowy statystycznie na podstawie przeprowadzonych ze wszystkiemi Wydziałami krajowymi korespondencyi:

a) że galicyjski fundusz krajowy przeciętnie wydaje corocznie na te potrzeby daleko więcej, niż wszystkie inne kraje razem;

b) że wydatki te w Galicyi co roku znacznie wzrastają, gdy przeciwnie w innych krajach się zmniejszają — a nareszcie co najważniejsze

c) że w niektórych i do tego bardzo znacznych krajach, jakoteż w Dalmacyi, Austryi poniżej Anizy, w Salzburgu, w Styryi, w Morawii i w Czechach, wydatki te w całości lub w znacznej części skarb państwa ponosi, tak, że z tego tytułu, fundusze krajowe tych krajów nie mają żadnych zgoła wydatków albo tylko bardzo nieznaczne; na dowód tego dołączono do tej odezwy autentyczne pisma dotyczących Wydziałów krajowych. Udowodniono także w tej odezwie, że Galicya jest faktycznie dla reszty krajów w radzie państwa reprezentowanych, przedmurem przeciw epidemjom i epizocjom, a oprócz nieobliczonych z tego powodu strat i klęsk, dla odwócenia takowych ponosić musi fundusz krajowy galicyjski znaczne wydatki, jakie fundusze krajowe reszty krajów nie ponoszą bądź dla tego, iż podobnych klęsk wcale nie znają, głównie zaś i dla tego, że wydatki w znacznej części a nawet w zupełności z funduszów państwowych są pokrywane.

Szacowną odezwą z dnia 24. września 1874. l. 45169. zaintymowało świetne c. k. Namiestnictwo Wydziałowi krajowemu reskrypt c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 14. września 1874. l. 11724, według którego zarządzono coroczne szcze-

pienie ospy ochronnej w Galicyi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem, nieuwzględniono jednak wniosku Wydziału krajowego:

1. aby skarb państwa część kosztów powstałych z powodu szczepienia ospy ochronnej ponosił, a to z uwagi, że we wszystkich krajach koronnych przedlitawskich koszta te w zupełności fundusze krajowe ponoszą;
2. aby w razie, gdyby skarb państwa do ponoszenia kosztów szczepienia przyczynić się nie mógł, sprawa zarządzenia i przeprowadzenia szczepienia ospy przekazaną została Reprezentacyi krajowej, a to z powodu, że postanowienie takie sprzeciwiałoby się brzmieniu §. 2. ustawy z 30. kwietnia 1870, którem sprawa ta zastrzeżoną została, zakresowi działania rządowych władz administracyjnych.

Ze względu jednak na okoliczność, że fundusz krajowy w całości koszta szczepienia ponosi, oznajmiło c. k. Ministerstwo, że Wydziałowi krajowemu przysługa odpowiedni wpływ na sposób przeprowadzenia szczepienia, a mianowicie ustanowienie okręgów szczepienia, lekarzy i t. d., co też rzeczewiście począwszy od roku 1875. nastąpiło.

Na prośbę jednak Wydziału krajowego, ażeby skarb państwa przyczynił się do ponoszenia kosztów sanitarnych, których inne kraje albo wcale nie ponoszą albo bardzo nieznacznie się do tych wydatków przyczyniają, niedało ani c. k. Ministerstwo ani też Świetne c. k. Namiestnictwo żadnej odpowiedzi.

Gdy jednak Wydział krajowy musi także w tej sprawie dać przy najbliższej sesyi wyjaśnienie Wysokiemu Sejmowi, upraszamy świetne c. k. Namiestnictwo, przy dołączeniu odnośnych w odezwie z dnia 11. listopada 1872. l. 8415 powołanych i szacownem pismem z dnia 24. września 1874 l. 45169, Wydziałowi krajowemu zwróconych aktów, o wyjednanie u c. k. Rządu postanowienia także co do ponoszenia kosztów sanitarnych i zawiadomienia nas przy zwrocie allegatów, o skutku.

Przy tej sposobności musimy podnieść, że jeżeli Wysoki c. k. Rząd odmówił przyczynienia się do ponoszenia kosztów szczepienia z powodu, że koszta te wszystkie kraje koronne w całości ponoszą — to właśnie na tej samej zasadzie winien uwolnić fundusz krajowy od ponoszenia kosztów sanitarnych, które inne kraje albo wcale nie ponoszą, albo do nich się z bardzo nieznaczną kwotą przyczyniają.

D. j. w.

XVIII. Alegat do LW. 742/1877.

Odpis odezwy Wydziału krajowego

z dnia 2. kwietnia 1876. do LW. 6970.

do c. k. Namiestnictwa.

W załatwieniu pisma szacownego z 16. marca 1876. l. 12564 mamy zaszczyt oznajmić świetnemu c. k. Namiestnictwu przy zwrocie komunikatu z alegatami, że zgadzamy się na udzielony nam projekt zmienionej instrukcyi o szczepieniu ospy z tem jednak zastrzeżeniem:

a) że §. 15. po wyrazach; „Po uskutecznieniu szczepienia przedłoży lekarz wykazy“, nastąpić mają słowa: „przez dotyczący Urząd parafialny koramizowane, a“

b) a w §. 21. w trzeciem przedostatniem ustępie dodać zakończenie tegoż ustępu wyrazami: „jednak zawsze tylko w stosunku do oddalenia i ilości dzieci zaszczepionych lub zrewidowanych.“

Również podzielając powody propozycyi co do premii, ustanawiamy cztery premia po 200 — 180 — 150 i 100 zł. w. a. dla odszczególniających się przy szczepieniu lekarzy lub chirurgów, z uprzejmem wezwaniem o wypracowanie i udzielenie nam odnośnej instrukcyi co do zasad rozdawania.

Subalegat 1/. Subal. 2/. Niemniej zabezpieczyliśmy według 1. i 2. dostawę potrzebnej ilości krowianki.

D. j. w.

Subalegat 1. do Alegatu XVIII. L. W. kr. 742/1877.

Odpis rozporządzenia Wydziału krajowego

z dnia 2. kwietnia 1876. L. 6970 do kasy krajowej.

Poleca się kasie krajowej, aby na rachunek wynagrodzenia za ilość fiolek krowianki w maju 1876. dostarczyć się mającą po 80 cent. za sztukę umówionego, kwotę (800) ośmiu set złotych reńskich w. a. Dr. Aleksandrowi Lechowi jako dostawcy z funduszu krajowego za kwitem ostemplowanym z góry wypłaciła.

D. j. w.

Subalegat 2. do Alegatu XVIII. L. W. kr. 742/1877.

Odpis rozporządzenia Wydziału krajowego

z dnia 2. kwietnia 1876. L. 6970.

Do pana Dr. Aleksandra Lecha

lekarza pow. we Lwowie, wystosowanego na odpisie rozporządzenia do kasy krajowej.

W. Panu Dr. Aleksandrowi Lechowi, lekarzowi powiatowemu w miejscu, w skutek przyjęcia protokolarnej Pana deklaracyi z 26. marca 1876 z zastrzeżeniem kontroli, którą uchwali c. k. Rada zdrowia i Wydział krajowy, mianowicie zwiedzenia zakładu przez Inspektora szpitali w czasie napełniania fiolek krowianką, do wiadomości z oznajmieniem że po złożeniu dowodu na uskutecznioną dostawę do bióra sanitarnego c. k. Namiestnictwa 1000 sztuk fiolek krowianki, na której rachunek 24 sztuk już jako dostawionych policzamy, dalsza należytość w myśl naszego intymatu z 3. maja 1875. l. 8088 będzie wypłaconą.

D. j. w.

XIX. Alegat do L. W. kr. 742|1877.

Odpis okólnika c. k. Namiestnictwa

z dnia 11. kwietnia 1876. l. 16727

do wszystkich Pp. c. k. Starostów.

W porozumieniu z Wydziałem krajowym zmienia się tutejsze rozporządzenie z dnia 29. grudnia 1874. l. 61085 i z dnia 21. maja 1875. l. 19083, dotyczące ochronnego szczepienia ospy w sposób następujący:

1. Począwszy od r. 1875. odbywać się będzie szczepienie ospy ochronnej corocznie w każdej miejscowości.

2. W każdym powiecie ustanowione będą okręgi szczepienia w miarę liczby lekarzy w powiecie zamieszkałych a do szczepienia uzdolnionych.

3. Okręgi szczepienia ustanawia c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym po poprzedniem zasięgnięciu zdania c. k. Starostw i Wydziałów powiatowych. W razie gdyby ustanowiony przez c. k. Namiestnictwo okręg szczepienia nie odpowiadał miejscowym stosunkom, z jakichkolwiek względów, c. k. Starostwo winno wnieść w tym względzie do c. k. Namiestnictwa należycie uzasadnione przedstawienie.

4. Lekarzy, którym poruczonem będzie szczepienie w pojedynczych okręgach, wyznaczy c. k. Namiestnictwo za porozumieniem się z Wydziałem krajowym na wniosek c. k. Starosty, względnie lekarza powiatowego.

5. Każdy lekarz powiatowy powinien wykonywać szczepienie przynajmniej w jednym okręgu szczepienia.

6. Lekarzy miejscy winni w miejscowości swego zamieszkania szczepić corocznie ospę ochronną bezpłatnie.

7. Celem uzbierania dostatecznej ilości krowianki humanizowanej, winien lekarz każdego okręgu rozpocząć szczepienie corocznie w przydzielonym mu okręgu najpóźniej z końcem maja, poczynając od miejscowości, którą mu lekarz powiatowy wyznaczy, zaszczepieniem dostatecznej ilości dzieci prawdziwą krowianką, której dostarczy w miarę potrzeby Wydział krajowy za pośrednictwem c. k. krajowego referenta spraw zdrowia.

8. Przy oznaczeniu miejscowości, w której każdy lekarz krowiankę ma założyć, winien lekarz pow. wybierać taką, której ludność znaną mu jest jako najzdrowsza, bacząc, by nie była zbyt odległą od miejsca zamieszkania lekarza szczepiącego.

9. Celem dokonania szczepienia udać się winien lekarz do każdej miejscowości wyznaczając w miejscowościach rozległych w miarę potrzeby i kilka miejsc zbornych; do przysiołków nie więcej jak 1. kilometr odległych od gmin, do których należą, nie wolno lekarzowi dojeżdżać, dzieci tamże szczepić się mające winne być dostawione w gminach, do których przysiółki należą.

10. Ósmego dnia po zaszczepieniu winien lekarz przedsięwziąść w każdej miejscowości rewizyę i obdzielić życzących sobie tego świadectwami odbytego szczepienia ospy, przy której to sposobności zaszczepi powtórnie te dzieci, u których się szczepienie nie przyjęło.

11. Rewizyę dzieci powtórnie szczepionych przedsięweźmie lekarz przy sposobności szczepienia w roku następnym.

12. Przy sposobności szczepienia i rewizyi winien lekarz starać się o ile możności przeprowadzać rewakcynacyę u osób przed 7 lat szczepionych.

13. Szczepienie odbywać się powinno albo w szkole, albo w kancelaryi gminnej, lub w braku tychże w innem miejscu przyzwoitem przez zwierzchność gminną oznaczyć się mającém.

14. Podczas szczepienia jako też rewizyi obecnym być winien wójt, lub jego zastępca, względnie przełożony obszaru dworskiego, a w miarę możności miejscowy duszpasterz.

15. Po uskutecznionem szczepieniu przedłoży lekarz c. k. Staroście wykazy sporządzone według wzorów przepisanych, a przez właściwe urzędy parafialne koramizowane, a lekarz powiatowy sporządzi z nich główny wykaz szczepienia.

16. Z początkiem maja każdego roku dostarczy c. k. Starostwo każdemu lekarzowi szczepiącemu wykaz dzieci urodzonych w ubiegłym roku w okręgu lekarzowi przydzielonym, sporządzony przez urzędy parafialne i inne wyznaniowe, do prowadzenia metryk upoważnione, niemniej wykaz dzieci w roku ubiegłym niezaszczepionych.

17. Przed rozpoczęciem szczepienia c. k. Starostwo zawiadomi przełożonych obszarów dworskich i zwierzchności gminnych, któremu lekarzowi szczepienie w dotyczącej miejscowości poruczono i poleci dotyczącym zwierzchnikom, aby polecenia lekarza szczepiącego ściśle wykonywali. Lekarz szczepiący może dokonac szczepienia w porządku jaki uzna za odpowiedni i dogodny, winien atoli o terminie, w którym w każdej miejscowści szczepienie dokonać zamierza, w czas zawiadomić dotyczące zwierzchności a w miejscowościach, które są siedzibami probostw lub kapelanii, zaprosić duszpasterzy, by przy szczepieniu byli obecnymi. Aczkolwiek pod względem porządku szczepienia, pozostawioną jest lekarzowi zupełna wolność, wynagrodzenie kosztów podróży obliczać należy w sposób, jak gdyby lekarz szczepił ile możności bez przerwy i w porządku odpowiadającym wzajemnemu położeniu topograficznemu miejscowości do ogręgu wcielonych.

18. Lekarz przyjmujący czynność szczepienia, winien takową uskutecznić we wszystkich miejscowościach przydzielonego mu okręgu najdalej do końca października; w przeciwnym bowiem razie traci prawo żądania wynagrodzenia za szczepienie częściowo tylko dokonane.

19. Lekarz powiatowy winien, jeżeliby przy sposobności innej czynności znajdował się w miejscowości, w której właśnie odbywa się szczepienie, przekonać się osobiście o sposobie, w jaki lekarze wykonują szczepienie i rewizyę, celem przekonania się, czy pojedynczy lekarze w okręgach im poruczonych gorliwie pełnią swe obowiązki, winien lekarz powiatowy co roku w innym okręgu przedsiębrać szczepienie.

20. Wraz z wykazami szczepienia, przedłoży lekarz rachunek kosztów podróży sporządzony wedle dotąd obowiązujących przepisów, który c. k. Starostwo po sprawdzeniu w sposób właściwy dat w nim zawartych, przedłoży c. k. Namiestnictwu.

21. Za szczepienia, rewizyę i rewakcynacyę w okręgu pobierać będzie lekarz prócz milowego przynależne mu dyety. — Należytość dyety jednodniowej przyznaną będzie lekarzowi, jeżeli:

a) niepodejmując żadnej podróży zaszczepi, zrewakcynuje lub zrewiduje 60 osób;

b) podejmując podróż w odległości 1—4 kilometr. zaszczepi, zrewakcynuje lub zrewiduje 40 osób;

c) podejmując podróż w odległości ponad 4—7.5 kilometr. zaszczepi, zrewakcynuje lub zrewiduje 30 osób;

d) podejmując podróż w odległoćci ponad 7.5—11.5 kilometr. zaszczepi, zrewakcynuje lub zrewiduje 25 osób;

e) podejmując podróż w odległości ponad 11.5—15 kilometr. zaszczepi, zrewakcynuje lub zrewiduje 20 osób;

f) podejmując podróż w odległości ponad 15—19 kilometr. zaszczepi, zrewakcynuje lub zrewiduje 15 osób;

g) podejmując podróż w odległości ponad 19—25 kilometr. zaszczepi, zrewakcynuje lub zrewiduje 10 osób,

h) podejmując podróż w odległości ponad 25—35 kilmetr. zaszczepi zrewakcynuje lub zrewiduje 5 osób,

i) odbędzie podróż w odległości ponad 35—40 kilometr.

W miarę większej liczby szczepionych lub zrewidowanych przysłuża lekarzowi prawo zarachowania podług powyższej normy należytość za 2, 3 i więcej dniową dyetę bez względu na czas, w jakim szczepienia lub rewizyi dokonał, jednak zawsze tylko w stosunku do oddalenia i ilości dzieci szczepionych lub zrewidowanych.

Celem założenia krowianki dozwolonem jest lekarzowi zarachować 3 krotną podróż dla szczepienia i rewizyi, łącznie tylko 2-krotną bytność w każdej miejscowości. W razie oznaczenia kilku miejsc zbornych w 1 miejscowości, dostarcza gmina podwodę bezpłatnie.

Wszelkie przepisy, o ile z powyższymi nie zostają w sprzeczności, mają i nadal moc obowiązującą. O czem Pan wszystkich lekarzy i chirurgów w powiecie zamieszkałych z tym dodatkiem zawiadomić zechcesz, że Wydział krajowy ustanowił równocześnie 4 premie dla lekarzy lub chirurgów, którzy się odznaczą przy szczepieniu ospy ochronnej w kwotach: 200, 180, 150 i 100 złr. a. w.

Zarazem zechciej Pan wszystkich lekarzy zawiadomić, że lekarze, którzyby się szczepienia ochronnego podjąć nie chcieli, będą także od wszelkich czynności urzędowych wykluczeni do czego się Pan też w danym razie zastosujesz.

Odnośnie do 3. ustępu niniejszego rozporządzenia zechciej Pan bezzwłocznie zdać sprawę, czy i o ile uskuteczniony w roku ubiegłym przez c. k. Namiestnictwo podział powiatu na okręgi szczepienia jest odpowiednim, oraz któremu z lekarzy zamierzasz powierzyć szczepienie w każdym z wyznaczonych okręgów.

D. j. w.

XX. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis okólnika c. k. Namiestnictwa

we Lwowie z dnia 21. maja 1875. l. 19083.

do wszystkich Panów c. k. Starostów.

Rozporządzeniem z dnia 12. kwietnia b. r. L. 4836. zarządziło Wysokie c. k. Mininisterstwo spraw wewnętrznych, aby na przyszłość **każdy lekarz z ramienia rządu**

Subalegat 1. **do szczepienia delegowany** prowadził protokół szczepienia według wzoru pod 1/. załączonego a to celem uwidocznienia **pochodzenia limfy**, którą każde z dzieci zaszczepione zostało. Niemniej poleciło Wysokie c. k. Ministerstwo wyż powołanem rozporządzeniem, aby każdy z lekarzy szczepiących a udzielający limfy innym lekarzom, niemniej **lekarze utrzymujący za-**

Subalegat 2. **kłady regeneracyi krowianki prowadzili protokół według wzoru pod 2/. załączonego.**

Gdy rubryki umieszczone w wzorze lit. *a* prawie w zupełności znachodzą się w wykazach, których wzory Panu rozporządzeniem z dnia 11. lutego b. r. L. 5136 przesłano, przeto zechcesz Pan wezwać lekarzy, którym z ramienia rządu szczepienie powierzono, nie-

mniej aby przy wypełnianiu tych wykazów ściśle postępowali, a w wykazie I. **w uwadze zkąd limfa pochodziła umieszczali.** Skutkiem powyższego rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa zestawienie wykazu I° z znaczniejszą stratą czasu będzie połączone, skutkiem czego lekarze szczepiący mniejszą ilość dzieci dziennie szczepić będą w możności, przeto zmienia się ustęp 21. rozporządzenia z dnia 29. grudnia r. z. l. 61085. jak następuje: „w miejscu zamieszkania winien każdy lekarz szczepiący wykonać szczepienie, rewizyę i re-„wakcynacyę bezpłatnie."

„Za powyższe czynności w okręgu pobierać będzie lekarz szczepiący prócz mi-„lowego należne za każdy dzień dyety."

Całodzienne dyety należą się lekarzowi jeżeli:

a) nie podejmując żadnej podróży, zaszczepi lub zrewakcynuje 60 osób lub zrewiduje 80;

b) podejmując podróż w odległości od 0.1 do 0.5 mili, zaszczepi lub zrewakcynuje 40 osób lub zrewiduje 60;

c) podejmując podróż w odległości od 0.6 do 1 mili, zaszczepi lub zrewakcynuje 30 osób lub zrewiduje 50;

d) podejmując podróż w odległości 1.1 do 1.5 mili, zaszczepi lub zrewakcynuje 25 osób lub zrewiduje 40;

e) podejmując podróż w odległości 1.6 do 2 mil, zaszczepi lub zrewakcynuje 20 osób lub zrewiduje 35;

f) podejmując podróż w odległości 2.1 do 2.5 mili, zaszczepi lub zrewakcynuje 15 osób lub zrewiduje 25:

g) podejmując podróż w odległości od 2.5 do 3 mil, zaszczepi lub zrewakcynuje 10 osób lub zrewiduje 20;

h) podejmując podróż w odległości od 3.1 do 4 mil, zaszczepi lub zrewakcynuje 5 osób lub zrewiduje 8 — 10 osób;

i) odbędzie podróż w odległości od 4.1 do 5 mil.

Równocześnie dozwala się lekarzom szczepiącym, aby celem dostatecznego rozmnożenia potrzebnej do szczepienia limfy, do miejscowości, w której dzieci prawdziwą krowianką zaszczepią, 3 razy dojeżdzali.

O czem Pan c. k. Starosta wszystkich lekarzy w powiecie zamieszkałych zawiadomić zechcesz.

D. j. w.

Subalegat 1. do Alegatu XX. L. W. kr. 742/1877.

Impfstoff Versendungs-Journal

des Impfarztes ..... zu 187

Post Nr.	Name, Charakter und Wohnort des Impfstoffwerbers	Tag		Bezeichnung des abgegebenen Impfstoffes	Anmerkung
		der Requisition	der Versendung		
1.	Gross Franz, Wundarzt in Wettersdorf	30./5.	2./6.	J. Nr. 20/1870	4 Phiolen pr. Post
2.	Berner Carl, Dr. der Med. in Oberndorf	1./6.	15./6.	J. Nr. 22/1870	3 Phiolen durch N. N.
3.	Berghold Eduard, Wundarzt in Ehrendorf	24./7.	25./7.	J. Nr. 23u.25/1870	2 Phiolen & &
	u. s. w.				

JMPF-JOURNAL.

Subalegat 2. do Alegatu XX. L. W. kr. 742/1877.

Impf-

Impflinge								Impfort	Impftag
Post Nr.	Name	Wohnort	Haus Nr.	Alter: Jahre	Alter: Monate	verbliebene vom 18 . .	Zuwachs 18 . .		
1.	Linder Ewa	Pirka	20	„	6	—	1	Pirka	1870 $^{4}/_{8}$
2.	Eder Anton v. Hauser	„	21	1	3	1	—	„	„ „
3.	Bruder Michael von	Premstetten	30	—	5	—	1	Premstetten	„ $^{13}/_{8}$
4.	Wagner Paul von	dto	31	—	7	—	1	dto	„ „
5.	Spreitzer Marie	dto	10	—	4	—	1	dto	„ $^{21}/_{8}$
6.	Berger Ludwig	dto	15	—	6	—	1	dto	„ $^{29}/_{9}$

Journal

geimpft		nicht geimpft			Controll-Tag	Erfolg			geimpft mit Stoff von	Anmerkung
mit flüssigem Stoffe	trockenem Stoffe	wegen Krankheit	ausgeblieben	wegen gänzlichen Abfall		gut	ohne	unbekannt		
1	—	—	—	—	12. August	1	—	—	St. Peter $^{25}/_{1}$ 1870	
1	—	—	—	—	dto	1	—	—	dto	
1	—	—	—	—	21. dto	1	—	—	Post Nr. 2/1870	
1	—	—	—	—	dto	1	—	—	dto	
1	—	—	—	—	29. dto	1	—	—	Post Nr. 4/1870	
1	—	—	—	—	28. Septebr.	1	—	—	Wundarzt Blumauer in Döbl. Nr. 5/1870	

XXI. Alegat do L. W. kr. 742/77.

Odpis okólnika c. k. Namiestnictwa

we Lwowie z 16. czerwca 1875. l. 29052.

do wszystkich Pp. c. k. Starostów.

Gdy począwszy od roku bieżącego szczepienie ochronne corocznie w każdej miejscowości przeprowadzonem będzie, odpada nadal w razie wybuchu ospy potrzeba szczepienia ochronnego w miejscowościach, przyległych do miejscowości ospą rodzinną nawiedzonej.

Poleca się przeto Panu, abyś na przyszłość w razie sprawdzenia wybuchu ospy rodzinnej zarządzał li tylko w miejscowości ospą rodzinną nawiedzonej szczepienie ochronne i rewakcynacyą, którą lekarz delegowany do leczenia chorych ospą dotkniętych przy sposobności odwiedzin chorych wykonać winien.

D. j. w.

XXII. Alegat do L. W. kr. 742/77.

Odpis okólnika c. k. Namiestnictwa

z dnia 19. października 1876. do l. 48986.

do wszystkich Pp. c. k. Starostów.

Odezwą z 2. kwietnia 1876. r. l. 6970 prez. 6. kwietnia b. r. l. 16727, ustanowił Wydział krajowy cztery nagrody (premie) po 200, 180, 150 i 100 zł. a. w. dla odszczególniających się przy szczepieniu ospy lekarzy.

Instrukcya.

W załączeniu ./· udzielam Panu Staroście instrukcyę, według której nagrody lekarzom udzielane będą z poleceniem zapoznania z treścią tejże każdego lekarza, któremu szczepienie ospy będzie poruczone.

W bieżącym roku uwiadomisz Pan wszystkich lekarzy, którzy szczepienie ospy w powiecie odbyli, iż ubiegający się o nagrodę winni wnieść podania do c. k. Namiestnictwa za pośrednictwem dotyczącego Pana Starosty do końca listopada b. r.

D. j. w.

Subalegat do Alegatu XXII L. W. kr. 742/77.

Do l. Nam. 48986.

Instrukcya

co do udzielania nagród lekarzom odszczególniającym się przy szczepieniu ospy, ustanowionych przez Wydział krajowy w wysokości 200, 180, 150 i 100 zł. a. w.

1) Nagrody udziela Wydział krajowy na propozycyę c. k. Namiestnictwa, powziętą na zasadzie zdania c. k. krajowej Rady zdrowia.

2) Lekarze ubiegający się o nagrodę, winni są przedkładając operat szczepienia wyrazić — czy i z jakich powodów do otrzymania nagrody się zgłaszają. Przytoczone przez lekarza na poparcie swej prośby okoliczności, mają być sprawdzone przez c. k. Starostwo.

3) Lekarze miejscy z urzędu bezpłatnie szczepiący, którym nie przydzielono wiejskiego okręgu szczepienia, są od ubiegania się o nagrodę wykluczeni.

Jako zasługa przy czynności szczepienia będzie uwzględnioną:

1) Ilość skutecznie zaszczepionych względnie do liczby osób wykazanych do szczepienia w całym okręgu szczepienia, uwzględniając oraz stosunki miejscowe, utrudniające lub ułatwiające czynności lekarza szczepiącego.

2) Ilość wykazanych rewakcynacyi ze względu, że takowa u ludu naszego natrafia na silny opór.

XXIII. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis reskryptu Wydziału krajowego.

z dnia 28. maja 1876. l. 5898.

do Zwierzchności gminnych

w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Buczaczu, Chrzanowie, Dolinie, Drohobyczu, Gródku, Horodence, Jarosławiu, Jaworowie, Kamionce str., Kałuszu, Kołomyi, Kutach, Nadwórnej, Nowym Sączu, Podhajcach, Przemyślu, Rawie ruskiej, Rzeszowie, Samborze, Śniatynie, Sokalu, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Trembowli, Tyśmienicy, Wieliczce, Zaleszczykach, Zbarażu, Złoczowie.

Celem możliwego oszczędzenia funduszu krajowego pod względem kosztów sanitarnych i szczepienia ospy, Wysoki Sejm uchwałą z 25. maja 1875. l. 484 polecił Wydziałowi krajowemu wezwać miasta znaczniejsze, które żadnych na lekarza dotąd nie ponoszą kosztów, — o ustanowienie stałego lekarza i weterynarza miejskiego na koszt gminy.

W wykonaniu tej uchwały wzywamy Zwierzchność gminną o jak najrychlejsze doniesienie, o ile czyniąc zadość miejscowym wymogom utrzymuje kosztem miasta miejskiego lekarza i weterynarza.

D. j. w.

XXIV. Alegat do L. W. kr. 742/77.

Odpis reskryptu Wydziału krajowego

z d. 13. czerwca 1876. l. 14.416.

do Zwierzchności gminnych

w Bełzie, Dobromilu, Gorlicach, Haliczu, Jaśle, Kętach, Mikołajowie (powiat Żydaczów), w Myślenicach, Oświęcimie, Podgórzu (pow. Wieliczka), Krośnie, Rohatynie, Sanoku, Wadowicach, Żółkwi i Żywcu.

Celem możliwego oszczędzenia funduszu krajowego pod względem kosztów sanitarnych i szczepienia ospy, polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, wezwać miasta znaczniejsze, które żadnych na lekarza dotąd nie ponoszą kosztów, o ustanowienie stałego lekarza i weterynarza miejskiego na koszt gminy.

W wykonaniu tego polecenia wzywamy Zwierzchność gminną o jak najrychlejsze doniesienie, o ile czyniąc zadość miejscowym wymogom, utrzymuje miasto kosztem funduszów gminnych miejskiego lekarza i weterynarza.

D. j. w.

XXV. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Spis 51 miast i miasteczek,

utrzymujących lekarzy i weterynarzy na koszt gmin.

SPIS

51 miast i miasteczek, utrzymujących lekarzy i weterynarzy na koszt gmin.

Liczba porządk.	Miasta.	NAZWISKO lekarza.	NAZWISKO weterynarza.	Uwaga.
1	**Bełz**	Chirurg Zygmunt Blum	z Sokala	wynagrodzenia nie podano, weterynarza, jak go potrzeba, sprowadza Zw. gm. z Sokala za wynagrodzeniem.
2	**Biała**	Chirurg Edward Schwarz	niepotrzebny	wynagrodzenia nie podano.
3	**Bochnia**	Dr. Lewandowski	Franciszek Waśniowski	lekarz pobiera wynagrodzenie 300 zł. rocznie, weterynarz otrzymuje każdorazowe wynagrodzenie.
4	**Brody**	Paweł Goldhaber Dr. Med. jako fizyk i Emanuel Heilpern, chirurg miejski	jest weterynarz pow. i kontumacyjny	wynagrodzenia nie podano.
5	**Brzeżany**	Jakób Hirschhorn Dr. Med.	weterynarz wojskowy	wynagrodzenia nie podano.
6	**Buczacz**	Chir. Hilary Gabel bezpłatny	bezpłatny	sprawuje wszystkie czynności urzędowe za przydzielone mu oględziny pośmiertne i bydła.
7	**Drohobycz**	Dr. Med. Kellhofer. chir. Boruch Reich	dypl. weterynarz	wynagrodzenia nie podano.
8	**Gorlice**	Chirurg Jerzy Koller	nie ma	„
9	**Gródek**	Dr. Józef Tyll	weterynarz wojskowy miejscowy	„
10	**Halicz**	Chirurg Karol Bojak	nie ma	wynagrodzenia nie podano.
11	**Horodenka**	Chirurg Leo Landes	nie ma	„
12	**Jasło**	obsadzono do 33513 — nie podano nazwiska	sprawuje lekarz miejski	„
13	**Jarosław**	chir. Karol Nigburski	nie ma	pobiera rocznie 300 zł.
14	**Kamionka Strumiłowa**	Chir. Łazarz Landau	weterynarz powiatowy	wynagrodzenia lekarza nie podano.
15	**Kałusz**	lekarz powiatowy za wynagrodzeniem z gminy	nie ma	—
16	**Kęty**	Dr. Ferdynand Długołęcki	„	wynagrodzenia nie podano.
17	**Kołomyja**	Dr. M. Władysław Głaczyński, chir. Ambrozy Winter	wolno praktykujący Daniel Kisiel i Waltenberg	wynagrodzenia lekarza nie podano.
18	**Kuty**	chir. Teodor Bardach	nie ma	wynagrodzenia nie podano, lekarz ten wypełnia także czynności weterynarza
19	**Mikołajów**	jeszcze nieobsadzono	weterynarz wojskowy z Drohowyża	wynagrodzenia nie podano.
20	**Myślenice**	Dr. Wiktor Łodziński	nie ma	wynagrodzenia nie podano.
21	**Nadwórna**	chir. Maurycy Feuerstein	nie ma	wynagrodzenia nie podano, lekarz ten pełni także obowiązki weterynarza.

22	**Nowy Sącz**	Dr. Antoni Fritz	nie ma	wynagrodzenia nie podano, lekarz ten pełni także obowiązki weterynarza.
23	**Oświęcim**	chir. Jan Kohn	c. k. weterynarz powiat. Karol Mion	lekarz pobiera 250 zł.
24	**Podgórze**	Chir. Eugeniusz Skakalski	nie ma	wynagrodzenia nie podano.
25	**Podhajce**	M. D. Januszkiewicz — zastępca chir. Sternschuss	nie ma	wynagrodzenia nie podano, lekarz ten wypełnia także czynności weterynarza.
26	**Przemyśl**	Med. Dr. Antoni Haszczyc	Piotr Lederer	lekarz pobiera rocznie 700 zł., weterynarz pobiera rocznie 80 zł.
27	**Rawa ruska**	nie ma	nie ma	lekarz powiatowy i chirurg Kibitz pełnią obowiązki.
28	**Rohatyn**	Chir. Franciszek Hirschberg	weterynarz powiatowy	wynagrodzenia nie podano.
29	**Rzeszów**	Dr. Adam Zagórski	pełni także czynności weterynarza	„
30	**Sanok**	Med. Dr. Krzykowski	nie ma	wynagrodzenie roczne 200 zł.
31	**Sambor**	Dr. Władysław Tymaczkowski, fizyk miejski	fizyk miejski jest także weterynarzem	wynagrodzenia nie podano.
32	**Śniatyn**	Chirurg Izaak Beer	weterynarz powiatowy	„
33	**Sokal**	Chir. Julian Mańkowski	weterynarz Towarzystwa gospodarsk.	wynagrodzenie lekarza 300 zł.
34	**Stanisławów**	lekarz Dr. Karol Koliński, zast. Dr. Józef Frankfurter	Jan Rembrowski	lekarz rocznie 515 zł. zastępca rocznie 300 zł. weterynarz rocznie 200 zł.

35	**Stryj**	Chir. Dymitr Temple	nie ma	wynagrodzenia nie podano, lekarz miejski sprawuje czynności weterynarza.
36	**Tarnopol**	Dr. Bernhard Lazarus	sprawuje także czynności weterynarza	wynagrodzenia nie podano.
37	**Tarnów**	Dr. Jan Metzger	Alexander Littech	„
38	**Trembowla**	Chir. Joachim Neustein	nie ma	„
39	**Tyśmienica**	Chir. Antoni Buchta	weterynarz wojskowy w miejscu	„
40	**Wadowice**	Dr. Antoni Zapałowicz	nie ma	„
41	**Wieliczka**	Dr. Antoni Podobiński	pełni także służbę weterynarza	„
42	**Zaleszczyki**	Dr. Leodgard Gąsiorowski	nie ma	„
43	**Zbaraż**	Chir. Wilhelm Jeuner	weterynarz powiatowy	„
44	**Złoczów**	Dr. Marek Zuckerkandt	weterynarz Towarzystwa gospodarsk.	lekarz pobiera rocznie 300 zł.
45	**Żółkiew**	Chir. Dawid Rappaport	weterynarz wojskowy	pobiera rocznie 400 zł.
46	**Żywiec**	Dr. Karol Kronenberg	nie ma	wynagrodzenia nie podano.
47	**Dolina**	Dr. Teofil Witoszyński	nie ma	„
48	**Jaworów**	Chirurg Rubin Gabel	weterynarz wojskowy	roczna płaca 300 zł. dodatek 100 zł.
49	**Chrzanów**	Dr. Leon Klein	nie potrzeba	wynagrodzenia nie podano.
50	**Dobromil**	posada nieobsadzona.		—
51	**Krosno**	Chir. Dyonizy Marnokiewicz	nie ma	„

XXVI. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa

z dnia 3. marca 1877 do L. 1574

do Wydziału krajowego.

·/. Wykaz lekarzy miejskich.

Na szacowne pismo z dnia 29. grudnia r. z. L. 25953 c. k. Namiestnictwo ma zaszczyt udzielić Świetnemu Wydziałowi krajowemu pod ·/. wykaz lekarzy miejskich w Galicyi zestawiony na podstawie konskrypcyi lekarzy dokonanej z dniem 1. stycznia b. r. z uwagą, że równocześnie udzielono bióru sanitarnemu oraz rachunkowemu c. k. Namiestnictwa odpis rzeczonego wykazu z przypomnieniem, że w tymże wymienieni lekarze obowiązani są do bezpłatnego pełnienia czynności policyjno-lekarskich w miejscu zamieszkania, oraz że przy zarządzeniu dorocznego ochronnego szczepienia ospy, c. k. Namiestnictwo nieomieszka przypomnieć c. k. Starostom, że lekarze miejscy są zobowiązani w miejscach zamieszkania dokonać szczepienia bezpłatnie.

D. j. w.

Subalegat do Alegatu XXVI. L. W. kr. 742/1877.

Wykaz lekarzy miejskich.

Powiat	Miasto	Imię i nazwisko lekarza miejskiego	Wynagrodzenie	U w a g a
Biała	Biała	chir. Edward Schwarz	250 zł.	
„	Oświęcim	chir. Jan Kohn	250 zł.	
„	Kęty	Dr. Ferdynand Długołęcki	200 zł.	
Bóbrka	Chodorów	Dr. Kornel Mironowicz	bezpłatny	
Bochnia	Bochnia	Dr. Lewandowski	300 zł.	
Brody	Brody	Dr. Paweł Goldhaber	600 zł.	Emanuel Heilpern chir. miejski.
„	Załośce	chir. Dawid Bardach	bezpłatny	
Brzeżany	Brzeżany	Dr. Jakób Hirschhorn	„	
Brzesko	Brzesko	chir. Jan Janoschek	„	
„	Wojnicz	chir. Henryk Czernek	250 zł.	
Buczacz	Buczacz	chir. Hilary Gabel	bezpłatny	
„	Jazłowiec	chir. Maks Rosenbaum	„	
Cieszanów	Lubaczów	Dr. Kazimierz Ciepielowski	105 zł.	
Czortków	Czortków	chir. Adolf Ostersetzer	bezpłatny	

Powiat	Miasto	Imię i nazwisko lekarza miejskiego	Wynagrodzenie	U w a g a
Dąbrowa	Szczucin	Dr. Leon Feingold	bezpłatny	
Dolina	Dolina	Dr. Teofil Witoszyński	400 zł.	
Chrzanów	Chrzanów	Dr. Leon Klein	270 zł.	
Dolina	Bolechów	Dr. Ezechiel Stadler	500 zł.	
Dobromil	Dobromil	pos. nie obs.		
Drohobycz	Drohobycz	Dr. Seweryn Kellhofer	800 zł.	
„	Borysław	Dr. Salamon Kellhofer	200 zł.	
Gorlice	Gorlice	chir. Jerzy Koller	210 zł.	
„	Biecz	chir. Antoni Kotowicz	200 zł.	
Gródek	Gródek	chir. Józef Tyll	400 zł.	
Grybów	Grybów	Dr. Adam Jakóbowski	200 zł.	
„	Ciężkowice	chir. Karol Weiss	100 zł.	
Horodenka	Horodenka	chir. Leo Landes	bezpłatny	
Jarosław	Jarosław	chir. Karol Nigburski	300 zł.	
„	Radymno	chir. Abraham Reiss	bezpłatny	
„	Sieniawa	chir. Pinkas Morecki	„	
Jasło	Jasło	Dr. Stanisław Cięglewicz	400 zł.	
„	Frysztak	Dr. Bolesław Jozefczyk	150 zł.	

Powiat	Miasto	Imię i nazwisko lekarza miejskiego	Wynagrodzenie	U w a g a
Kamionka	Kamionka	chir. Łazarz Landau	50 zł.	
„	Busk	chir. Ignacy Mojseowicz	180 zł.	
„	Radziechów	chir. Juliusz Brand	bezpłatny	
Jaworów	Jaworów	chir. Rubin Gabel	400 zł.	
Kołomyja	Kołomyja	chir. Ambrozy Winter	250 zł.	
Kossów	Kuty	chir. Teodor Bardach	120 zł.	
Krosno	Krosno	chir. Dyonizy Mazurkiewicz	200 zł.	
„	Dukla	Dr. Karol Reiss	200 zł.	
„	Żmigród	chir. Witold Kluczycki	bezpłatny	
Łańcut	Łańcut	chir. Ignacy Arzt	120 zł.	
„	Leżajsk	chir. Adam Peszkowski	120 zł.	
Lisko	Lisko	chir. Józef Freisinger	bezpłatny	
„	Ustrzyki dolne	chir. Salamon Atlas	„	
„	Baligród	chir. Mikołaj Schubert	„	
„	Lutowiska	chir. Jakób Probst	80 zł.	
Lwów	Jaryczów nowy	chir. Maurycy Raps	157 zł.	
Mościska	Mościska	chir. Wilhelm Körner	100 zł.	
„	Sądowa Wisznia	chir. Henryk Raab	210 zł.	

Powiat	Miasto	Imię i nazwisko lekarza miejskiego	Wynagrodzenie	U w a g a
Myślenice	Myślenice	Dr. Wiktor Łodziński	220 zł.	
„	Jordanów	Dr. Jerzy Odrobina	200 zł.	
Nadwórna	Nadwórna	chir. Maurycy Feuerstein	bezpłatny	
N. Sącz	N. Sącz	Dr. Antoni Fritz	200 zł.	
„	Stary Sącz	chir. Karol Zankel	150 zł.	
„	Muszyna	pos. nie obs.	120 zł.	Chir. Stanowski, mianowany lek. miejsk., dyplomowany w Peszcie 1875, nie ma prawa praktykę wykonywać.
N. Targ	N. Targ	Dr. Herman Schein	400 zł.	
Pilzno	Pilzno	chir. Adam Karpiński	200 zł.	
„	Brzostek	Dr. Teodor Kaczyński	160 zł.	
Podhajce	Podhajce	Dr. Januszkiewicz	bezpłatny	
Przemyśl	Przemyśl	Dr. Antoni Haszczyc	700 zł.	
„	Niżankowice	Dr. Jan Jaworski	400 zł.	
Rohatyn	Rohatyn	chir. Franciszek Hirschberg	200 zł.	
„	Bursztyn	chir. Ignacy Ritter	bezpłatny	
„	Bołszowce	chir. Bernhard Chamajdes	„	
Ropczyce	Ropczyce	chir. Rudolf Schönthaler	100 zł.	
„	Sędziszów	Dr. Franciszek Sędzielowski	bezpłatny	
Rzeszów	Rzeszów	Dr. Adam Zagórski	200 zł.	

Powiat	Miasto	Imię i nazwisko lekarza miejskiego	Wynagrodzenie	Uwaga
Rudki	Rudki	chir. Józef Gizelt	bezpłatny	
„	Komarno	chir. Maurycy Bardasch	„	
Sanok	Sanok	Dr. Krzykowski	200 zł.	
„	Rymanów	Dr. Józef Dukiet	200 zł.	
Sambor	Sambor	chir. Jędrzej Maksymowicz	300 zł.	
Śniatyn	Śniatyn	chir. Izaak Beer	100 zł.	
„	Zabłotów	Dr. Leon Horn	bezpłatny	
Sokal	Sokal	chir. Julian Mańkowski	300 zł.	
„	Bełz	chir. Gofryk	bezpłatny	
Stanisławów	Stanisławów	chir. Karol Koliński Dr. Frankfurter	515 zł. 300 „	
„	Halicz	chir. Karol Bojak	200 zł.	
Stare miasto	Stare miasto	chir. Stanisław Obuszkiewicz	bezpłatny	
„ „	Starasól	Dr. Leonard Dąbrowski	250 zł.	
Stryj	Stryj	chir. Dymitr Temple	400 zł.	
Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	Adolf Reifer	bezpłatny	
„	Baranów	Dr. Feliks Białkowski	„	
„	Rozwadów	Dr. Samuel Ebersohn	50 zł.	
Tarnopol	Tarnopol	Dr. Bernard Lazarus	400 zł.	

Powiat	Miasto	Imię i nazwisko lekarza miejskiego	Wynagrodzenie	U w a g a
Tarnów	Tarnów	Dr. Jan Metzger	500 zł.	
„	Tuchów	Dr. Alfred Kalisz	365 zł.	
„	Żabno	chir. Joachim Grabkiewicz	150 zł.	
Trembowla	Trembowla	chir. Joachim Neustein	250 zł.	
Tłumacz	Tyśmienica	chir. Antoni Buchta	bezpłatny	
Turka	Turka	chir. Salamon Kellhoffer	100 zł.	
Wadowice	Wadowice	Dr. Antoni Zapałowicz	300 zł.	
„	Andrychów	Dr. Franciszek Kawalerski	200 zł.	
„	Zator	Stanisław Körner	200 zł.	
Wieliczka	Wieliczka	Dr. Antoni Podobiński	400 zł.	
„	Podgórze	Dr. Eugeniusz Skakalski	300 zł.	
„	Skawina	Dr. Tomasz Świerz	200 zł.	
„	Dobczyce	chir. Wincenty Anderle	200 zł.	
Zaleszczyki	Zaleszczyki	Dr. Leodgard Gąsiorowski	bezpłatny	
Zbaraż	Zbaraż	chir. Wilhelm Jeuner	300 zł.	
Złoczów	Złoczów	Dr. Marek Zuckerkandl	300 zł.	
Żółkiew	Żółkiew	chir. Dawid Rappaport	400 zł.	
„	Kulików	chir. Emanuel Bardon	bezpłatny	

Powiat	Miasto	Imię i nazwisko lekarza miejskiego	Wynagrodzenie	U w a g a
Żółkiew	Mosty	chir. Stanisław Dereń	bezpłatny	
Żydaczów	Mikołajów	chir. Teodor Kotowicz	250 zł.	
„	Żurawno	chir. Ignacy Markel	bezpłatny	
„	Rozdół	chir. Naftali Kohn	„	
Żywiec	Żywiec	Dr. Karol Kronenberg	200 zł.	

Z bióra sanitarnego c. k. Namiestnictwa.

Lwów dnia 3. marca 1877.

Dr. Biesiadecki w. r.

XXVII. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis wniosku

Oddziału rachunkowego Wydziału krajowego

z dnia 21. lipca 1876 do L. R. 11436., L. W. kr. 18687/1876.

Uchwałą sejmową z dnia 22. kwietnia 1876 polecono Wydziałowi krajowemu:

1. uregulować sprawę szczepienia ospy i służby sanitarnej i dążenie do możliwego obniżenia wydatków tej rubryki (Rub. IV. i V. fund. kraj.);

2. ażeby o ile to być może, oddzielnie prowadzone były rachunki wydatków z powodu zarazy księgosuszu ponoszonych, i ażeby takowe w zamknięciach rachunków wykazywane były, pod osobną pozycyą;

3. zdać sprawę z wnioskiem na najbliższej sessyi sejmowej.

Sprawę ad 1. poruszył Wysoki Wydział kr. osobnem przypomnieniem z urzędu które się znajduje w Dep. V.

W sprawie ad 2. polecono do L. W. 12553/1876. Oddziałowi rachunkowemu, aby „o ile to być może oddzielnie prowadził rachunki ryczałtów z powodu zarazy księgosuszu ponoszonych i aby wnioski odpowiednie przedstawił Wydziałowi krajowemu.“

Sprawy wydatków podróży z powodu wybuchu zarazy bydła normuje okólnik prezydjalny z dnia 30. sierpnia 1866 L. 7697/praes. następnie:

Z kosztów podróży rodzaju powyższego ponosi koszta podwód urzędujących lekarzy fundusz krajowy, —

zaś ich dyety fundusz kameralny.

Nakazy do przedsiębrania tych komisyi (delegowanie) wydają lekarzom organa rządowe. — Partykularze czyli rachunki kosztów podróży tychże lekarzy przedkładane bywają przez c. k. Starostwa do c. k. Namiestnictwa, które takowe po zrewidowaniu i zatwierdzeniu przez protomedyka i po sprawdzeniu przez c. k. Izbę obrachunkową, udziela ante expeditionem Wydziałowi krajowemu do zrewidowania przez Oddział rachunkowy co do przypadających na fundusz krajowy kosztów podwód, prenotowania a następnie do zarządzenia zwrotu takowych.

Lekarze najczęściej delegowani bywają do komisyj z powodu równocześnie wybuchłych epidemii między ludźmi i różnorodnych zaraz na bydło, jak n. p. zapalenie śledziony *(Milzbrand)*, zaraza raciczna *(Klauenseuche)*, zaraza pyskowa *(Maulseuche)*, księgosusz *(Löserdürre)* i t. p.

Po odbytej komisyi składają lekarze rachunki kosztów podróży zbiorowo, to jest na wszystkie załatwione komisye razem w jednym rachunku, nie odszczególniając, ile przypada n. p. za komisyę odbytą z powodu jakiej epidemii, a ile za komisyę z powodu księgosuszu lub jakiej innej zarazy na bydło. — W takim wypadku nie jest w stanie Oddział rachunkowy wykazać osobno w swych księgach, jaka kwota przypada na poczet tej lub owej pozycyi, chybaby samowolnie dokonał rozdzielenia kosztów podróży wedle rodzajów epidemii lub zarazy.

Uchwała zatem sejmowa z d. 22. kwietnia 1876 nakazująca oddzielne prowadzenie rachunku wydatków z powodu zarazy księgosuszu urosłych, może być wykonaną dopiero w przyszłości, a względnie od 1. stycznia 1877, jeżeli c. k. Namiestnictwo rozporządzi, ażeby:

1. Lekarze delegowani do komisyj sanitarnych, składali rachunki kosztów podróży oddzielnie:

a) na wypadki epidemii;

b) „ „ zarazy księgosuszu;

c) „ „ innej zarazy bydła;

2. c. k. Starostwa przy przedkładaniu takich partykularzy baczyli na te wymogi odszczególnienia i w razie zaniedbania ze strony lekarzy zwracali im do uzupełnienia lub przerobienia te partykularze, — albo też ażeby Starostwa w klauzuli kontestacyjnej dokładnie wymieniali, jaka kwota przypada na każdą z pomienionych rodzajów komisyi;

3. ażeby c. k. Starostwa w razie zarządzonego zamknięcia i strzeżenia granic przez wojsko w okolicach zarazą dotkniętych, dokładnie podawały wojskowym władzom nazwę zarazy, poczem organa c. k. wojskowe zobowiązane być mają składać również oddzielne rachunki na koszta z powodu księgosuszu a osobno na koszta z powodu innej zarazy urosłe.

Oddział rachunkowy przeto wnosi:

1. Wysoki Wydział krajowy raczy zawezwać c. k. Rząd, a względnie c. k. Namiestnictwo o wydanie stosownych w ustępach 1. 2. 3. wymienionych rozporządzeń;

2. W tym duchu przedłożyć sprawozdanie do Sejmu, z uwzględnieniem nastąpić mogącej odpowiedzi c. k. Namiestnictwa.

D. j. w.

XXVIII. Alegat do L. W. 742 77.

Odpis odezwy Wydziału krajowego

z dnia 25. lipca 1876 do L. W. kr. 18687

do Świetnego c. k. Namiestnictwa.

Uchwałą sejmową z dnia 22. kwietnia 1876 polecono między innemi Wydziałowi krajowemu, ażeby o ile to być może oddzielnie prowadzone były rachunki wydatków z powodu zarazy księgosuszu ponoszonych i ażeby takowe w zamknięciach rachunków wykazywane były, pod osobną pozycyą.

Wydział krajowy zamierza od 1. stycznia 1877 wprowadzić w wykonanie tę uchwałę sejmową, uprasza jednak Świetne c. k. Namiestnictwo o zarządzenie, ażeby:

1. Lekarze delegowani do komisyj sanitarnych, składali rachunki kosztów podróży oddzielnie:

a) na wypadki epidemii,
b) „ „ zarazy księgosuszu,
c) „ „ innej zarazy bydła;

2. c. k. Starostwa przy przedkładaniu takich partykularzy baczyli na te wymogi odszczególnienia i w razie zaniedbania ze strony lekarzy zwracali im do uzupełnienia lub przerobienia te partykularze, albo też ażeby Starostwa w klauzuli kontestacyjnej dokładnie wymienili, jaka kwota przypada na każdą z pomienionych rodzajów komisyi;

3) ażeby c. k. Starostwa w razie zarządzonego zamknięcia i strzeżenia granic przez wojsko w okolicach zarazą dotkniętych, dokładnie podawały wojskowym władzom nazwę zarazy, — poczem organa c. k. wojskowe zobowiązane być mają, składać również oddzielne rachunki na koszta z powodu księgosuszu a osobno na koszta z powodu innej zarazy urosłe.

Ponieważ w sprawie tej ma być Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sessyi sejmowej przedłożone sprawozdanie, przeto Wydział krajowy ma zaszczyt prosić Świetne c. k. Namiestnictwo o rychłe zarządzenie w tym względzie i o zawiadomienie go o skutku.

D. j. w.

XXIX. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis okólnika c. k. Namiestnictwa

z dnia 13. sierpnia 1876 l. 36455.

do wszystkich Pp. c. k. Starostów.

Uchwałą Wys. Sejmu krajowego z dnia 22. kwietnia 1876. polecono między innemi Wydziałowi krajowemu, aby oddzielnie prowadzone były rachunki wydatków z powodu zarazy na bydło księgosuszem zwanej, przypadających w myśl §. 33. ustawy z dnia 29. czerwca 1868 na fundusz krajowy i aby takowe w zamknięciach rachunków wykazy-

wano pod osobną pozycyą. Ponieważ Wydział krajowy od 1. stycznia 1877. r. tem pewniej zamierza wprowadzić w wykonanie tą uchwałą sejmową nakazane utrzymywanie ewidencyi wydatków wspomnionych, o ile że na najbliższej sessyi sejmowej ma w tej sprawie przedłożyć Sejmowi sprawozdanie; przeto zarządza się:

1) Lekarze delegowani do komisyj sanitarnych winni składać rachunki kosztów podróży oddzielnie, a mianowicie:

a) na wypadki epidemii;
b) „ „ zarazy księgosuszu;
c) „ „ innej zarazy bydła.

2) Pan c. k. Starosta ma ściśle baczyć na te wymogi odszczególnienia przy przedkładaniu takich partykularzy do potwierdzenia potrzeby delegowania komisyi sanitarnej i odpowiedniego do czynności użycia czasu i w razie zaniedbania ze strony lekarzy zwracać im partykularze do uzupełnienia lub przerobienia, gdyby w klauzuli kontestacyjnej nie dało się dokładnie wymienić, jaka kwota przypada za każdą z pomienionych rodzajów komisyę.

3) W razie zarządzonego zamknięcia i strzeżenia granic przez wojsko lub żandarmeryę w okolicach zarazą dotkniętych, będzie P. Starosta dokładnie podawał wojskowym władzom nazwę zarazy, poczem c. k. organa wojskowe zobowiązane być mają składać również oddzielne rachunki z powodu księgosuszu a osobno na koszta z powodu innej zarazy urosłe. Gdybyś Pan jednak przy potwierdzeniu wykazów posterunkowych spostrzegł niedokładności, winieneś je zaraz zwrócić dotyczącej komisyi zawiadowczej do przerobienia.

O treści powyższego rozporządzenia, które od 1. września b. r. ma być wykonywane, zawiadomisz Pan wszystkich lekarzy w powiecie zamieszkałych, oraz polecisz lekarzowi powiatowemu, aby również przy sprawdzeniu partykularzy prywatnych lekarzy wytykał i usuwał wszelkie w tej mierze spostrzeżone usterki i niedokładności.

D. j. w.

XXX. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy c. k. Prezydyum Namiestnictwa

dnia 27. stycznia 1877 L. 649 pr.

do Wydziału krajowego we Lwowie.

W celu przeprowadzenia organizacyi lekarzy powiatowych w Galicyi, ma być Wys. Ministerstwu spraw wewnętrznych przedłożony jak najspieszniej projekt co do ilości ustanowić się mających okręgów sanitarnych.

2. Subalegata. W załączeniu ·/. mam zaszczyt udzielić świetnemu Wydziałowi zestawiony przez Namiestnictwo projekt i upraszać, by takowy zechciał w myśl §. 7. ustawy z 30. kwietnia 1870. r. jak najspieszniej objawić swe zdanie, czyli zgadza się na ilość okręgów sanitarnych wymienioną w tymże projekcie, jako też i na połączenie podanych powiatów politycznych w okręgi sanitarne.

D. j. w.

---

1. Subalegat do Alegatu XXX. L. W. kr. 742/1877.

Post-Zahl.	Sanitäts-Bezirke und Amtssitz des Bezirksarztes.	Politische Bezirke.	Flächenraum in □ Meilen.	Bevölkerung.	Stadt und Marktflecke.	Dörfer.	Zusammen Gemeinden.
1	Biała	Biała	11·4	71985	4	71	75
2	Krakau	Chrzanów	12·4	59015	7	133	140
		Krakau	8·6	45981	1	142	143
		Wieliczka	12·6	80365	5	209	214
3	Wadowice	Wadowice	15·8	76785	5	124	129
		Myślenice	19·7	70065	3	70	73
4	Saybusch	Saybusch	19·3	66737	3	67	70
5	Neumarkt	Neumarkt	19·5	53103	3	63	66
6	Neu-Sandec	Neu-Sandec	23·3	82470	5	203	208
7	Limanowa	Limanowa	16·4	55137	2	109	111
8	Bochnia	Bochnia	14·1	72050	5	165	170
		Brzesko	14·3	67168	5	106	111
9	Gorlice	Gorlice	15·0	54455	4	94	98
		Grybów	10·3	39080	3	68	71
10	Jasło	Jasło	13·6	64668	6	126	132
11	Krosno	Krosno	16·5	62248	4	106	110
12	Tarnów	Tarnów	13·8	70950	3	112	115
13	Dąbrowa	Dąbrowa	10·7	47636	2	113	115
14	Pilzno	Pilzno	14·5	51762	5	101	106
		Ropczyce	13·1	46961	4	81	85
15	Kolbuszowa	Kolbuszowa	15·2	56081	2	69	71
16	Mielec	Mielec	14·5	44694	2	111	113
17	Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	16·9	49135	4	83	87
18	Nisko	Nisko	17·2	50150	4	59	63
19	Rzeszów	Rzeszów	21·6	92051	8	106	114
20	Łańcut	Łańcut	19·9	89007	5	97	102
21	Sanok	Sanok	21·9	64604	9	142	151
		Brzozów	12·4	51324	4	89	93
22	Jaroslau	Jaroslau	24·9	76708	4	110	114
23	Cieszanów	Cieszanów	19·8	53893	6	128	134
24	Bircza	Bircza	15·2	47902	5	94	99
25	Przemyśl	Przemyśl	17·1	66393	6	119	125
		Mościska	13·3	48795	4	84	88
26	Sambor	Sambor	17·2	63364	2	99	101
		Rudki	12·9	44884	2	79	81
27	Staremiasto	Staremiasto	13·5	41614	4	51	55

Post-Zahl.	Sanitäts-Bezirke und Amtssitz des Bezirksarztes.	Politische Bezirke.	Flächenraum in □ Meilen.	Bevölkerung.	Stadt und Marktflecke.	Dörfer.	Zusammen Gemeinden.
28	Liško	Lisko	32·9	62120	4	182	186
29	Turka	Turka	24·8	43804	2	70	72
30	Drohobycz	Drohobycz	24·9	69908	1	72	73
31	Gródek	Gródek	13·7	47499	2	76	78
		Jaworów	15·9	53022	3	66	69
32	Lemberg	Lemberg	21·7	149568	4	130	134
		Bóbrka	17·3	47878	6	108	114
33	Zółkiew	Zółkiew	21·6	57028	3	101	104
34	Rawa	Rawa	24·4	66159	7	120	127
35	Sokal	Sokal	22·5	58591	5	116	121
36	Kamionka	Kamionka	26·4	63338	7	77	84
37	Brody	Brody	32·3	140177	9	120	129
38	Złoczów	Złoczów	30·0	93445	9	139	148
39	Przemyślany	Przemyślany	16·6	50178	5	78	83
40	Rohatyn	Rohatyn	19·6	64230	9	98	107
41	Stryj	Stryj	32·5	64976	3	102	105
42	Żydaczów	Żydaczów	16·0	50258	6	74	80
43	Kałusz	Kałusz	19·3	58472	2	67	69
44	Dolina	Dolina	43·7	61088	4	75	79
45	Brzeżany	Brzeżany	19·0	65884	4	75	79
46	Podhajce	Podhajce	15·9	56999	3	53	56
47	Zbaraż	Zbaraż	14·8	43850	1	70	71
48	Skałat	Skałat	14·4	63012	4	56	60
49	Tarnopol	Tarnopol	18·3	85135	2	82	84
		Trembowla	9·2	40150	4	46	50
50	Husiatyn	Husiatyn	16·9	61113	5	54	59
51	Czortków	Czortków	10·4	60887	5	50	55
52	Buczacz	Buczacz	18·8	79271	2	78	80
53	Tłumacz	Tłumacz	17·7	78912	5	62	67
54	Stanislau	Stanislau	13·6	66406	5	63	68
		Bohorodczany	16·3	47088	3	39	42
55	Nadwórna	Nadwórna	33·8	51882	2	42	44
56	Kolomea	Kolomea	21·0	95038	5	81	86
57	Śniatyn	Horodenka	14·5	63872	4	50	54
		Śniatyn	10·5	61174	2	38	40
58	Zaleszczyki	Zaleszczyki	14·6	69476	5	66	71
59	Borszczów	Borszczów	13·9	68436	8	58	66
60	Kossów	Kossów	35·3	65711	3	43	46

2. Subalegat do Alegatu XXX. L. W. kr. 742/1877.

Liczba porządkowa	Powiat zdrowia i siedziba lekarza powiatowego.	Powiaty polityczne.	Powierzchnia w □ milach.	Zaludnienie.	Miasta i miasteczka.	W s i e.	Ogółem gmin.	Siedziba lekarza powiatowego.	Powierzchnia w □ milach.	Zaludnienie.	Miasta i miasteczka.	W s i e.	Ogółem gmin.
1	Biała	Biała	11·4	71985	4	71	75	Biała	11·4	71981	4	71	75
2	Kraków	Chrzanów	12·4	59015	7	133	140	**Kraków**	**33·6**	**185361**	**13**	**484**	**497**
		Kraków	8·6	45981	1	142	143						
		Wieliczka	12·6	80365	5	209	214						
3	Wadowice	Wadowice	15·8	76785	5	124	129	**Wadowice**	**35·5**	**146850**	**8**	**194**	**202**
		Myślenice	19·7	70065	3	70	73						
4	Żywiec	Żywiec	19·3	66737	3	67	70	Żywiec	19·3	66737	3	67	70
5	Nowy Targ	Nowy Targ	19·5	53103	3	63	66	Nowy Targ	19·5	53103	3	63	66
6	Nowy Sącz	Nowy Sącz	23·3	82470	5	203	208	Nowy Sącz	23·3	82470	5	203	208
7	Limanowa	Limanowa	16·4	55137	2	109	111	Limanowa	16·4	55137	2	109	111
8	Bochnia	Bochnia	14·1	72050	5	165	170	**Bochnia**	**28·4**	**139218**	**10**	**271**	**281**
		Brzesko	14·3	67168	5	106	111						
9	Gorlice	Gorlice	15·0	54455	4	94	98	**Gorlice**	**25·3**	**93535**	**7**	**162**	**169**
		Grybów	10·3	39080	3	68	71						
10	Jasło	Jasło	13·6	64668	6	126	132	Jasło	13·6	64668	6	126	132
11	Krosno	Krosno	16·5	62248	4	106	110	Krosno	16·5	62248	4	106	110
12	Tarnów	Tarnów	13·8	70950	3	112	115	Tarnów	13·8	70950	3	112	115
13	Dąbrowa	Dąbrowa	10·7	47636	2	113	115	Dąbrowa	10·7	47636	2	113	115
14	Pilzno	Pilzno	14·5	51762	5	101	106	**Pilzno**	**27·6**	**98723**	**9**	**182**	**191**
		Ropczyce	13·1	46961	4	81	85						
15	Kolbuszowa	Kolbuszowa	15·2	56081	2	69	71	Kolbuszowa	15·2	56081	2	69	71
16	Mielec	Mielec	14·5	44694	2	111	113	Mielec	14·5	44694	2	111	113
17	Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	16·9	49135	4	83	87	Tarnobrzeg	16·9	49135	4	83	87
18	Nisko	Nisko	17·2	50150	4	59	63	Nisko	17·2	50150	4	59	63
19	Rzeszów	Rzeszów	21·6	92051	8	106	114	Rzeszów	21·6	92051	8	106	114
20	Łańcut	Łańcut	19·9	89007	5	97	102	Łańcut	19·9	89007	5	97	102
21	Sanok	Sanok	21·9	64604	9	142	151	**Sanok**	**34·3**	**115928**	**13**	**231**	**244**
		Brzozów	12·4	51324	4	89	93						
22	Jarosław	Jarosław	24·9	76708	4	110	114	Jarosław	24·9	76708	4	110	114
23	Cieszanów	Cieszanów	19·8	53893	6	128	134	Cieszanów	19·8	53893	6	128	134
24	Bircza	Bircza	15·2	47902	5	94	99	Bircza	15·2	47902	5	94	99
25	Przemyśl	Przemyśl	17·1	66393	6	119	125	**Przemyśl**	**30·4**	**115188**	**10**	**203**	**213**
		Mościska	13·3	48795	4	84	88						
26	Sambor	Sambor	17·2	63364	2	99	101	**Sambor**	**30·1**	**108248**	**4**	**178**	**182**
		Rudki	12·9	44884	2	79	81						
27	Staremiasto	Staremiasto	13·5	41614	4	51	55	Staremiasto	13·5	41614	4	51	55

Liczba porządkowa	Powiat zdrowia i siedziba lekarza powiatowego.	Powiaty polityczne.	Powierzchnia w □ milach.	Zaludnienie.	Miasta i miasteczka.	Wsie.	Ogółem gmin.	Siedziba lekarza powiatowego.	Powierzchnia w □ milach.	Zaludnienie.	Miasta i miasteczka.	Wsie.	Ogółem gmin.
28	Lisko	Lisko	32·9	62120	4	182	186	Lisko	32·9	62120	4	182	186
29	Turka	Turka	24·8	43804	2	70	72	Turka	24·8	43804	2	70	72
30	Drohobycz	Drohobycz	24·9	69908	1	72	73	Drohobycz	24·9	69908	1	72	73
31	Gródek	Gródek	13·7	47499	2	76	78	**Gródek**	**29·6**	**100521**	**5**	**142**	**147**
		Jaworów	15·9	53022	3	66	69						
32	Lwów	Lwów	21·7	149568	4	130	134	**Lwów**	**39·0**	**197446**	**10**	**238**	**248**
		Bóbrka	17·3	47878	6	108	114						
33	Żółkiew	Żółkiew	21·6	57028	3	101	104	Żółkiew	21·6	57028	3	101	104
34	Rawa	Rawa	24·4	66159	7	120	127	Rawa	24·4	66159	7	120	127
35	Sokal	Sokal	22·5	58591	5	116	121	Sokal	22·5	58591	5	116	121
36	Kamionka	Kamionka	26·4	63338	7	77	84	Kamionka	26·4	63338	7	77	84
37	Brody	Brody	32·3	140177	9	120	129	Brody	32·3	140177	9	120	129
38	Złoczów	Złoczów	30·0	93445	9	139	148	Złoczów	30·0	93445	9	139	148
39	Przemyślany	Przemyślany	16·6	50178	5	78	83	Przemyślany	16·6	50178	5	78	83
40	Rohatyn	Rohatyn	19·6	64230	9	98	107	Rohatyn	19·6	64230	9	98	107
41	Stryj	Stryj	32·5	64976	3	102	105	Stryj	32·5	64976	3	102	105
42	Żydaczów	Żydaczów	16·0	50258	6	74	80	Żydaczów	16·0	50258	6	74	80
43	Kałusz	Kałusz	19·3	58472	2	67	69	Kałusz	19·3	58472	2	67	69
44	Dolina	Dolina	43·7	61088	4	75	79	Dolina	43·7	61088	4	75	79
45	Brzeżany	Brzeżany	19·0	65884	4	75	79	Brzeżany	19·0	65884	4	75	79
46	Podhajce	Podhajce	15·9	56999	3	53	56	Podhajce	15·9	56999	3	53	56
47	Zbaraż	Zbaraż	14·8	43850	1	70	71	Zbaraż	14·8	43850	1	70	71
48	Skałat	Skałat	14·4	63012	4	56	60	Skałat	14·4	63012	4	56	60
49	Tarnopol	Tarnopol	18·3	85135	2	82	84	**Tarnopol**	**27·5**	**125285**	**6**	**128**	**134**
		Trembowla	9·2	40150	4	46	50						
50	Husiatyn	Husiatyn	16·9	61113	5	54	59	Husiatyn	16·9	61113	5	54	59
51	Czortków	Czortków	10·4	60887	5	50	55	Czortków	10·4	60887	5	50	55
52	Buczacz	Buczacz	18·8	79271	2	78	80	Buczacz	18·8	79271	2	78	80
53	Tłumacz	Tłumacz	17·7	78912	5	62	67	Tłumacz	17·7	78912	5	62	67
54	Stanisławów	Stanisławów	13·6	66406	5	63	68	**Stanisławów**	**29·9**	**113494**	**8**	**102**	**110**
		Bohorodczany	16·3	47088	3	39	42						
55	Nadwórna	Nadwórna	33·8	51882	2	42	44	Nadwórna	33·8	51882	2	42	44
56	Kołomyja	Kołomyja	21·0	95038	5	81	86	Kołomyja	21·0	95038	5	81	86
57	Śniatyn	Horodenka	14·5	63872	4	50	54	**Śniatyn**	**25·0**	**125046**	**6**	**88**	**94**
		Śniatyn	10·5	61174	2	38	40						
58	Zaleszczyki	Zaleszczyki	14·6	69476	5	66	71	Zaleszczyki	14·6	69476	5	66	71
59	Borszczów	Borszczów	13·9	68436	8	58	66	Borszczów	13·9	68436	8	58	66
60	Kossów	Kossów	35·3	65711	3	43	46	Kossów	35·3	65711	3	43	46

XXXI. Alegat do L. W. kr. 742/1877.

Odpis odezwy Wydziału krajowego

z dnia 6. lutego 1877. do L. W. kr. 3162/77.

wystosowanej do c. k. Prezydyum Namiestnictwa.

Szacowną odezwą z dnia 27. stycznia b. r. do l. 694 udzieliło Świetne c. k. Prezydyum wykaz 60. okręgów sanitarnych, jako projekt dla c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych do ustanowienia c. k. rządowych posad lekarzy powiatowych Wydziałowi krajowemu, w myśl §. 7. ustawy z 30. kwietnia 1870. dla objawienia zdania, o ile Wydział krajowy zgadza się na proponowaną ilość okręgów sanitarnych, jakoteż na połączenie wymienionych w projekcie powiatów politycznych w jeden okręg sanitarny?

W odpowiedzi na to wezwanie mamy zaszczyt oznajmić co następuje:

Wspomniany projekt ustanawia tylko 60 okręgów sanitarnych, zatem o 14 mniej, aniżeli kraj posiada okręgów politycznych powiatowych. Dwanaście okręgów sanitarnych mieści w sobie po dwa okręgi polityczne, a jeden obejmuje aż trzy. Tak pod względem przestrzeni jak zaludnienia, te złożone okręgi dają cyfry bardzo wysokie. Dwa tylko zawierają przeszło po 90 tysięcy ludności i 25 do 27 mil kwadratowych, reszta ma przeszło po 100 do 197 tysięcy ludności na przestrzeni 27 do 39 mil kwadratowych.

Zestawiwszy te cyfry z postanowieniami ustawy z 30. kwietnia 1870, mianowicie jeżeli zważymy przydzielony §. 8. ustawy zakres działania i włożone na lekarza powiatowego obowiązki, jako to: ogólny nadzór spraw sanitarnych, bezpośrednie współdziałanie w sprawowaniu urzędowania zdrowotnego, przy asenterunkach, epidemiach, epizocyach, opiniowanie i raportowanie w sprawach zdrowotnych, objazdy perjodyczne okręgów i podróże w pojedynczych wypadkach, nareszcie urzędowanie jako lekarz sądowy, — wątpić należy, czy w rozmiarach przedstawionego projektu lekarze powiatowi złożonych okręgów zadaniu swemu z pożytkiem dla spraw tymże poruczonych podołać będą w stanie.

Wprawdzie §. 7. powołanej ustawy przewidując, że okręg sanitarny w odpowiednich potrzebie stosunkach mógłby obejmować kilka politycznych okręgów, określa na taki wypadek stosunek lekarza okręgowego do przełożonych c. k. Starostów odnośnych powiatów politycznych — niepodobna jednak łudzić się nadzieją pomyślnego skutku tych zarządzeń w obec wyjątkowych stosunków kraju nawiedzanego przez częste i srogo grasujące endemie i epidemie, przy trudnych środkach komunikacyjnych, w okolicach nieposiadających wcale osiedlonych na prowincyi lekarzy lub w małej stosunkowo liczbie do przestrzeni i ludności, w okręgach obejmujących 10 do 13 miasteczek i 231, 271, lub jak w krakowskim okręgu 484 gmin!

W krajach koronnych, których stosunki wewnętrznej administracyi, dobrobytu i kumunikacyj o wiele wyżej się ustaliły, które mniej stoją otworem rozlicznym klęskom sanitarnym, zniewoliło doświadczenie do utworzenia posad lekarzy okręgowych w każdym politycznym powiecie, jak w Sologrodzie, Karyntyi i Dalmacyi — o ileż konieczniejszą potrzeba usystemizowania posady lekarza rządowego w każdem starostwie Galicyi — przekonać mogą liczne reklamacye pojedyńczych powiatowych reprezentacyi o utrzymanie czasowo nieobsadzanych posad lekarzy rządowych, zniewalające Wydział krajowy do usilnego poparcia tychże u c. k. Rządu.

Jak niedostateczną jest służba sanitarna w kraju, przekonywują daty statystyczne, wykazując śmiertelność ludności dziesiątkowanej przez choroby zaraźliwe, szerzące się po

kraju, a zaniedbanie przepisów sanitarnych przyczynia się do progresyjnego zdegenerowania ludności.

Stan stosunków zdrowotnych oddziaływa najniekorzystniej na materyalny byt kraju, ujmuje i ubezwładnia tysiące rąk dla pożytecznej i produktywnej pracy, wymagając wielkiego nakładu na pielęgnowanie niepożytecznego charłactwa i na ofiary miłosierdzia!

Asenterunkowe komisye udzielić mogą najwiarygodniejszego świadectwa, jakim skarłowaciałym i wycieńczonym rekrutem zapełniają się szeregi armii, powołanej na obsługę Państwa!

Jeżeli tyle więc żywotnych interesów przemawia za najodpowiedniejszem uregulowaniem okręgów sanitarnych, połączony z większą ilością posad, koszt nie będzie groszem straconym marnie, rzekoma zaś oszczędność musiałaby się odwetować niepowrotną stratą!

Z wyliczonych powyżej przyczyn Wydział krajowy postanowił oświadczyć zdanie, wyrażając potrzebę zastosowania okręgów sanitarnych do istniejących powiatów politycznych w liczbie 74 — uznając dla stosunków tutejszo-krajowych wcale niekorzystnem łączenie powiatów politycznych w jeden okręg sanitarny.

Nadto musi Wydział krajowy ze względu na fundusz krajowy zastrzedz się przeciw tak rozległym okręgom sanitarnym, a to ze względu na koszta podróży w sprawach sanitarnych opłacane z funduszu krajowego.

Objazdy tak wielkich przestrzeni podniosłyby znacznie dotychczasowe na ten cel wydatki, tem bardziej, że lekarze okręgowi mieliby prawo do żądania zwrotu kosztów podróży w stosunku extrapoczty, a nie w stosunku milowego, jak dotychczas lekarze wolno praktykujący, do tych czynności używani pobierają.

D. j. w.

Z drukarni A. Waydowicza (przedtem M. F. Poramby) we Lwowie.

Do L. W. kr. 579/1877.

Aleg. 2

Sprawozdanie

Wydziału krajowego względem uwolnienia urzędników i sług Państwa, kraju i innych urzędników publicznych od opłacania dodatków do podatków bezpośrednich, pobieranych na potrzeby krajowe i funduszu indemnizacyi od płac i poborów, pochodzących ze stosunku służbowego.

Wysoki Sejmie!

W myśl §. 4. ustawy o podatku dochodowym z dnia 29. października 1849 (Dz. ust. Państwa Nr. 439 str. 813 z r. 1849) podlegają podatkowi dochodowemu płace i pobory urzędników i sług Państwa, kraju, jako też i innych urzędników publicznych. Pierwotnie pobierano od rzeczonych płac, pochodzących ze stosunku słubowego wraz z podatkiem także dodatki na potrzeby krajowe i funduszu indemnizacyjnego. Dopiero NW. postanowieniem z dnia 27. listopada 1858 (Dz. U. P. Nr. 220 str. 671 z. r. 1858.) zarządzono, iż co do płac urzędników Państwa i funduszów publicznych — pobór rzeczonych dodatków ma ustać a to począwszy od dnia 1. listopada 1858. r.; zaś rozporządzeniem c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 24. kwietnia 1859 l. 8496 przyznano na podstawie powołanego Najwyższego postanowienia, takie same uwolnienie urzędnikom miejskim przy Magistratach, którym poruczone było przeprowadzenie spraw należących do zarządu politycznego.

Po ogłoszeniu statutu krajowego i ustanowieniu w r. 1861. władz i urzędów autonomicznych, c. k. władze skarbowe, wymierzając i pobierając od płac urzędników krajowych podatek dochodowy, nie wymierzały i nie ściągały od tych urzędników dodatków na potrzeby krajowe i funduszu indemnizacyjnego; trwało to począwszy od roku 1861. aż po koniec 1873. r.

Postępowanie to zostało zmienione wskutek rozporządzenia c. k. galic. krajowej Dyrekcyi Skarbu z dnia 8. listopada 1873 l. 49068, którem Dyrekcya oznajmiła podwładnym urzędom podatkowym, iż z powodu zaszłych wątpliwości, czyli urzędnicy Wy-

działu krajowego i Reprezentacyj powiatowych obowiązani są do opłacania dodatków na potrzeby krajowe i funduszu indemnizacyjnego do podatku dochodowego od poborów ich wymierzonego, c. k. Ministerstwo Skarbu podało reskrytem z dnia 29. grudnia 1869 l. 41.700 do wiadomości c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu — decyzyę c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 17. grudnia 1869 l. 12084, wedle której z uwagi, iż chodzi w tej sprawie o dodatki krajowe, **jedynie do Sejmu krajowego należy powzięcie uchwały,** która uchwała, gdyby uwolnienie przyznane nią zostało, wymagałaby Najwyższej Sankcyi, ponieważ w tym razie stanowiłaby ona wyjątek z pod ustawy.

Równocześnie poleciła c. k. krajowa Dyrekcya Skarbu władzom i urzędom podatkowym — ażeby — ze względu, że dotąd niema oznaczonej ustawy wyjątkowej, przypisywały i ściągały rzeczone dodatki tak za czas upłyniony jak i na przyszłość.

Pismem z dnia 20. sierpnia 1874 l. 3392 przedłożył tutejszy c. k. gł. urząd podatkowy Wydziałowi krajowemu wykaz dodatków krajowych indemnizacyjnych, ściągnąć się mających — w myśl powołanego rozporządzenia c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu — od urzędników Wydziału krajowego za czas upłyniony a mianowicie za rok 1873.

Ze względu, że powołane powyżej NW. postanowienie z dnia 27. listopada 1858 uwalnia od opłacania oznaczonych dodatków nie tylko urzędników i sług Państwa, lecz równie i urzędników jako też i sług funduszów publicznych, do których należy fundusz krajowy, — a dalej ze względu, że ustawa o uwolnieniu urzędników autonomicznych, skoro uchwaloną, sankcyonowaną i ogłoszoną zostanie, wstecz by działać nie mogła, — i wobec tego, że c. k. krajowa Dyrekcya Skarbu zarządziła wymiar i ściągnięcie tych opłat za czas upłyniony, zatem co do urzędników Wydziału krajowego za czas od r. 1861. a więc za czas upłyniony przekraczający lat dziesięć, — postanowił Wydział krajowy udać się do c. k. Ministerstwa Skarbu z żądaniem o cofnięcie powołanego rozporządzenia c. k. Dyrekcyi skarbowej, co też uskutecznił pismem z dnia 5. listopada 1875 do l. 17638 ·/. ·/.

2/. Na to otrzymał Wydział krajowy pismo c. k. Prezydyum Namiestnictwa 2/., w którem oznajmiło Wydziałowi krajowemu w skutek reskryptu Jego Excell. P. Ministra spraw wewnętrznych z dnia 26. grudnia 1875 l. 13944, iż c. k. Ministerstwo nie może uwzględnić żądania o uwolnienie poborów i emerytur urzędników Wydziału krajowego i Reprezentacyj powiatowych od dodatku krajowego i indemnizacyjnego, ponieważ, jak to już reskryptem tego Ministerstwa z dnia 17. grudnia 1869 l. 12084 wyrzeczonem zostało, takie uwolnienie przedstawia się jako wyjątek od dotyczącej normy ustawy i nastąpić może tylko na mocy uchwały sejmowej przez Najjaśniejszego Pana sankcyonowanej, a obraniu tej drogi do uzyskania w mowie będącego uwolnienia nic dotąd nieprzeszkadzało i nieprzeszkadza.

Co się zaś tyczy uiszczenia tych dodatków za czas upłyniony, to skoro Wydział krajowy z tem się zgadza, Pan Minister ze swej strony nie ma nic przeciw temu, aby zaniechano dodatkowego poboru rzeczonych dodatków za czas upłyniony przed ogłoszeniem w r. 1873. wyż powołanego postanowienia Wys. Ministerstwa spraw wewnętrznych z r. 1869.

W skutek tej odpowiedzi postanowił Wydział krajowy przedłożyć tę sprawę celem ostatecznego jej załatwienia Wys. Sejmowi, a to z powodów następujących:

1) Powołane powyżej NW. postanowienie z dnia 27. listopada 1858 uwalnia wprawdzie nietylko urzędników Państwa lecz także urzędników funduszów publicznych od opłacania dodatku krajowego i indemnizacyjnego do podatku dochodowego, pobi ranego od ich płac służbowych, — jednak — w obec powołania się c. k. władz rządowych na ogólne prawidło, że wyjątki od ustawy należy ściśle tłumaczyć, uchwalenie nowej ustawy,

uwalniającej od opłacania rzeczonych dodatków urzędników autonomicznych jest potrzebnem;

2) Wiadomo powszechnie, że w niedalekiej przyszłości ma wejść w życie reforma podatkowa, w skutek której obecnie obowiązująca ustawa o podatku dochodowym z dnia 29. października 1849 ma być zniesioną, — zaś w takim razie wejdą w życie nowe ustawy o opodatkowaniu rent i dochodów osobistych (Renten- und Personal-Einkommen-Steuer). Powołane NW. postanowienie z dnia 27. listopada 1858 mówi tylko o uwolnieniu dodatków pobierających się do podatku dochodowego ustanowionego ustawą z roku 1849.

Skoro więc reforma podatkowa wejdzie w życie, uwolnienia zasadzające się na NW. postanowieniu z dnia 27. listopada 1858 zgasną, zajdzie konieczna potrzeba odnowienia tych uwolnień w drodze ustawy krajowej, gdyż powołane powyżej reskrypta c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 17. grudnia 1869 l. 12084 i z dnia 26. grudnia 1875 l. 13944 podnoszą wyraźnie, iż celem postanowienia takich uwolnień potrzebną jest uchwała Sejmu krajowego sankcyonowana przez Najjaśniejszego Pana.

3) Uchwalając ustawy krajowe, dotyczące podobnych uwolnień, Wysoki Sejm przewidując, iż może nastąpić zmiana w ustawodawstwie podatkowem, uwolnił od opłacania podobnych dodatków do podatków bezpośrednich w ogóle (a nie tylko do podatku dochodowego obecnie istniejącego) płacy i pobory urzędników c. k. Dworu Państwa, kraju. gmin i innych urzędników publicznych. Powołujemy się w tym względzie na §. 83. ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 (Dz. ust. kraj. Nr. 19. z r. 1866) — na §. 64. l. 23 (ostatni ustęp) statutu dla miasta Krakowa z dnia 1. kwietnia 1866 (Dz. ust. kraj. Nr. 7. z r. 1866) i na §. 91. statutu dla miasta Lwowa z dnia 14. października 1870 (Dz. ust. kraj. Nr. 79 z r. 1870).

Uwolnienia zasadzające się na ustawach co dopiero powołanych, dotyczą tylko dodatków na potrzeby gmin; jeżeli jednak Wysoki Sejm raczy uchwalić ustawę o uwolnieniu urzędników publicznych od dodatków na potrzeby krajowe i na fundusz indemnizacyjny, byłoby wskazanem przyznać to uwolnienie wszystkim urzędnikom uwolnionym obecnie na mocy powołanych ustaw od opłacania dodatku na potrzeby gmin, gdyż w ogóle pobory urzędników ustalono z uwzględnieniem koniecznych potrzeb na utrzymanie urzędników i ich rodzin, a każde ukrócenie tych w przeważnej części szczupłych poborów przez podatki i odnośne dodatki, wywiera szkodliwy wpływ na życie i prowadzenie się urzędników.

Z tych tedy powodów postanowił Wydział krajowy przedłożyć Wys. Sejmowi projekt do ustawy uwalniającej od opłacania dodatków na potrzeby krajowe i funduszu indemnizacyjnego poborów pochodzących ze stosunku służbowego urzędników publicznych tak rządowych jak autonomicznych, wymienionych w powołanej ustawie gminnej.

W latach poprzedzających wniesione zostały do Wys. Sejmu petycye o uwolnienie od rzeczonych dodatków urzędników Reprezentacyj powiatowych, gminnych i Izb handlowo-przemysłowych. — Za uwolnieniem tychże od opłacania tych dodatków przemawiają te same powody, jakie przemiawiają za uwolnieniem od opłacania tych dodatków, płac i poborów urzędników rządowych i krajowych, zwłaszcza że urzędnicy Państwa znajdują się w korzystniejszem położeniu co do płac służbowych, gdyż mogą posunąć się w kategorye połączone z emolumentami wyższemi, co w służbie krajowej a tem mniej w służbie przy Reprezentacyach powiatowych, przy gminach i instytucyach autonomicznych miejsca mieć nie może.

Uwolnienie od opłacania dodatków krajowych i indemnizacyjnych wszystkich — oznaczonych powyżej urzędników i sług nienależących do kategoryi urzędników Państwa, nieprzyniesie funduszom krajowym znacznego uszczerbku.

Wydział krajowy powołuje się w tym względzie na wykazy przedłożone w roku 1875, Izbie posłów Rady Państwa wraz z projektami do ustaw o reformie podatkowej.

Według statystycznej tabeli XXXIV. tych wykazów, zawierającej daty o podatku dochodowym II. klasy, z wyjątkiem podatku urzędników rządowych a mianowicie według pozycyi 1. tego wykazu ułożonego na podstawie wymiaru podatku dochodowego z r. 1871., znajduje się w Galicyi 1154 urzędników i sług nienależących do kategoryi urzędników Państwa.

Dochód ich podlegający podatkowi dochodowemu wynosi 1,215.087 złr. — zaś ordinaryum podatku od tego całego dochodu 15948 złr.

Dodatek na potrzeby krajowe pobiera się już od lat kilku kwotą 34 ct., zaś dodatek na fundusz indemnizacyjny kwotą 51 ct. od jednego złotego podatku rządowego.

Dodatki na potrzeby krajowe od wszystkich tych płac wynosiłyby zatem rocznie . . . . . 5413 złr. 32 ct.
zaś dodatki na potrzeby funduszu indemnizacyjnego . . . 8133 złr. 48 ct.
a kwoty te niewpłynęłyby do dochodu rzeczonych funduszów tylko wtedy, jeżeliby wszystkie 1154 osoby, których podatek w tym wykazie uwzględniono, należały do kategoryi urzędników autonomicznych.

Większa część tych osób należy jednak do rzędu urzędników zakładów kredytowych i podobnych instytucyj. Fundusz krajowy i fundusz indemnizacyjny poniesie zatem bardzo nieznaczny uszczerbek z powodu uwolnienia urzędników autonomicznych od opłacania rzeczonych dodatków, którego w rzeczywistości tem mniej czuć będzie, o ile że władza skarbowa zaczęła dopiero w najnowszych czasach wymierzać te dodatki od płac urzędników autonomicznych i takowe z małymi wyjątkami dotąd jeszcze ściągnęte nie zostały.

Powołane powyżej ad 3. postanowienia ustawy gminnej i statutów miast Lwowa i Krakowa nie zaliczają do osób uwolnionych od opłaty dodatków gminnych do podatków bezpośrednich urzędników Reprezentacyj powiatowych i urzędników Izb handlowo-przemysłowych, zaś ustawa o Reprezentacyi powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 (Dz. ust. kr. Nr. 21 z r. 1866.) nie zawiera postanowienia uwalniającego od opłacania dodatków na potrzeby powiatowe — urzędników i sług wymienionych w ustawie gminnej i w statutach miast Lwowa i Krakowa.

Ze względu, że wszystkie wyjątki od ustaw muszą być ściśle tłumaczone, co też podniosły c. k. Władze w toku sprawy powyżej przedstawionej, Wydział krajowy zamieścił w projekcie do rzeczonej ustawy ustęp uzupełniający w tym względzie powołane postanowienia ustawy gminnej i ustawę o Reprezentacyi powiatowej, na mocy którego osoby uwolnione od opłacania oznaczonych dodatków krajowych — uwolnione będą także od dodatków na potrzeby powiatowe i gminne, o ile tego nie zarządziły już dawniejsze ustawy.

Skoro zatem Wysoki Sejm raczy uchwalić projekt do ustawy ułożony przez Wydział krajowy w myśl powyższego przedstawienia, wszyscy urzędnicy i słudzy władz autonomicznych będą uwolnieni, na równi z urzędnikami Państwa od opłacania dodatków krajowych, powiatowych i gminnych; — temsamem ustaną obecnie i na przyszłość różnice zdań, jakie w tym przedmiocie zaszły między władzami rządowemi i autonomicznemi, a pozostanie tylko do załatwienia kwestya co do wymiaru i ściągnięcia oznaczonych dodaków za czas upłyniony.

W tym względzie Wydział krajowy podnieść musi raz jeszcze ostatni ustęp powołanego powyżej pisma c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 2. stycznia 1877 L. 10495/pr., wedle którego — co do uiszczenia tych dodatków za czas upłyniony skoro Wydział krajowy z tem się zgadza — Ministerstwo spraw wewnętrznych niema nic przeciw

temu, aby zaniechano dodatkowego poboru rzeczonych dodatków za czas upłyniony przed ogłoszeniem wyż powołanego postanowienia ministerjalnego z roku 1869.—Wydział krajowy przedstawił Wys. Sejmowi już na początku niniejszego sprawozdania, iż postanowienie ministerjalne z r. 1869. zostało udzielone do wiadomości władz i urzędów podatkowych w roku 1873. a to rozporządzeniem krajowej Dyrekcyi Skarbu z dnia 8. listopada 1870 l. 49068 — poczem dopiero urzędy podatkowe zaczęły wymierzać rzeczone dodatki tak za czas upłyniony, jak i na czas dalszy.

Ponieważ c. k. Ministerstwo zgodziło się już na zaniechanie dodatkowego poboru rzeczonych dodatków za czas upłyniony przed ogłoszeniem rozporz. ministeryalnego z r. 1869. a zatem za czas upłyniony do r. 1873. — zaś od r. 1873. do roku bieżącego, w którym dopiero ustawa ustanawiająca uwolnienie w mowie będące uchwaloną być może, upłynęło znów kilka lat, zachodzi potrzeba zarządzenia, aby c. k. Władze skarbowe załatwiały sprawy dodatkowego poboru tych dodatków jednostajnie — tak za okres czasu od roku 1861. do 1873. jak od r. 1873. do 1877. można się też spodziewać, że c. k. Rząd zgodzi się na zaniechanie rzeczonego dodatkowego poboru także za czas upłyniony od roku 1873. do r. 1877. a właściwie do dnia ogłoszenia ustawy, której projekt ma zaszczyt przedłożyć Wysokiej Izbie, jeżeli Wys. Sejm zechce uchwalić prócz oznaczonego projektu do ustawy także rezolucyę wzywającą c. k. Rząd, aby polecił c. k. Władzom skarbowym zaniechanie dodatkowego poboru rzeczonych dodatków, o ile takowe w skutek rozporządzenia c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z dnia 8 listopada 1873 l. 49068 wymierzone zostały lub wymierzone być mają. — Tym sposobem usuniętą zostanie niejednostajność opodatkowania za czas upłyniony — i usunięte zostaną pobory dodatków tem uciążliwsze dla kontrybuentów, że dotyczą czasu upłynionego i nie zostały wymierzone i pobrane w czasie właściwym li z powodu, że c. k. władze skarbowe wydały urzędom podatkowym potrzebną w tym względzie wskazówkę dopiero w r. 1873. i że prócz tego między władzami autonomicznymi i skarbowymi istniała różnica w zapatrywaniu się na doniosłość dawniejszych przepisów o uwolnieniu urzędników od opłacania rzeczonych dodatków.

Wydział krajowy wnosi zatem, Wysoki Sejm raczy uchwalić:

A/. 1) Projekt do ustawy załączony pod A/.

B/. 2) Rezolucyę załączoną pod B/.

Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 13. lipca 1877.

Przewodniczący:

Oktaw Pietruski, m. p.

Zastępca Marszałka krajowego.

Sprawozdawca:

Waleryan Podlewski, m. p.

Członek Wydziału krajowego.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o uwolnieniu poborów pochodzących ze stosunku służbowego urzędników publicznych, od opłacania dodatków do podatków bezpośrednich, pobieranych na potrzeby kraju, funduszu indemnizacyjnego, powiatów i gmin.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam co następuje:

Art. I.

Od opłacania dodatków do podatków bezpośrednich, pobieranych na potrzeby krajowe i funduszu indemnizacyjnego, uwolnieni są:

a) Urzędnicy i słudzy c. k. Dworu, Państwa, kraju, powiatów, gmin, zakładów krajowych powiatowych i gminnych, Izb handlowo-przemysłowych, nauczycieli publiczni, wojskowi — jakoteż wdowy i sieroty tych osób, co do ich płac służbowych i pochodzących ze stosunku służbowego poborów, emerytur, prowizyi, dodatków na wychowanie i gracyi.

b) Starownicy dusz co do ich kongruy. —

Art. II.

O ile osoby wymienione w Art. I. nie są uwolnione dawniejszemi ustawami od opłacania dodatków do podatków bezpośrednich, pobieranych na

potrzeby powiatów i gmin, uwolnione one zostają od opłacania tych dodatków od poborów oznaczonych w Art. I. ustawą niniejszą.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi Skarbu.

Alegat do L. W. kr. 579. **B.**

Sejm wzywa c. k. Rząd o polecenie do c. k. Władz podatkowych, ażeby zaniechały dodatkowego poboru za czas upłyniony dodatków do podatku dochodowego, pobieranych na potrzeby kraju i funduszu indemnizacyjnego od urzędników krajowych i Reprezentacyj powiatowych co do ich płac i poborów służbowych, — o ile takowe w skutek rozporządzenia c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z dnia 8. listopada 1873 l. 49086 wymierzone zostały lub wymierzone być mają — a to za czas upłyniony i czas, który upłynie do chwili wejścia w życie ustawy o uwolnieniu urzędników publicznych od opłacania rzeczonych dodatków.

Z drukarni krajowej **A. Waydowicz** (przedt M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

Alegat 1. do L. 579/77.

Odpis

przedstawienia Wydziału krajowego z dnia 5. listopada 1875 do L. 17638|74 do Wys. c. k. Ministerium Skarbu w Wiedniu.

Hohes k. k. Ministerium!

Im Grunde des §. 4 des Einkommensteuer-Gesetzes vom 29. Oktober 1849 (R. G. B. ex 1849 Nr. 439 S. 813) unterliegen die Gehalte der Staats- und anderen öffentlichen Beeamten der Einkommensteuer, mit welcher auch verschiedene Zuschläge eingehoben werden, insoferne in dieser Hinsicht keine gesetzlichen Ausnahmen bestehen.

Ursprünglich wurde von den gedachten Bezügen mit der Einkommensteuer auch der Landes- und Grundentlastungszuschlag eingehoben, jedoch nur bis zum Jahre 1858, indem mit Allerhöchster Entschliessung vom 27. November 1858 verordnet wurde, dass die Einhebung eines Landes- und Grundentlastungs Zuschlages zur Einkommensteuer auf die Amtsbezüge und Ruhegenüsse der Staats- und Fondsbeamten und Diener, dann deren Angehörigen, vom 1. November 1858 nicht mehr stattzufinden habe (R. G. B. ex 1858 Nr. 220 S. 671 u. Finanz-Ministerial-Erlass vom 12. Dezember 1858 Z. 63759, Fin.-Min.-Verordg.-Bl. ex 1858 Nr. 62 S. 527).

Mittelst des Erlasses vom 24. April 8596 Zl. 8496 (Fin.-Min.-Verord.-Bl. ex 1859 Nr. 18. S. 76) hat das hohe k. k. Finanz-Ministerium die obbezogene Allerhochste Entschliessung laut Eröffnung des k. k. Ministeriums des Inneren dahin erläutert, dass an dieser Befreiung auch die städtischen Beamten Theil zu nehmen haben.

Der Landesbeamten konnte in den bezogenen gesetzlichen Bestimmungen und Verordnungen keine Erwähnung geschehen, weil die derzeitigen Landes-Ausschüsse und sonstigen Landes-Aemter erst nach Verlautbarung der Landes-Verfassung vom Jahre 1861 ins Leben traten, dass aber die gedachten Bestimmungen auch auf die Landesbeamtem anzuwenden seien, erhellet schon daraus, dass in der Allerhöchsten Entschliessung vom 27. November 1858 nicht nur von Staats- sondern auch von Fondsbeamten die Rede ist, und dass die oberwähnte Befreiung auch auf die städtischen Beamten ausgedehnt worden ist.

Sollte noch ein Zweifel bestehen, ob die aus dem Landes-Fonde besoldeten Landesbeamten und Diener, nach der bezogenen gesetzlichen Bestimmung — als der erwähnten Befreiung theilhaftig anzusehen seien, so bezeuget dies die Verordnung des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 17. März 1862 Zl. 14425 (Fin.-Min.-Verord.-Bl. ex 1862 Nr. 13 S. 68), gemäss welcher zu Folge Erlasses des Staatsministeriums vom 3. März 1862 Zl. 1071 St. M. im Sinne der Allerhöchsten Entschliessung vom 25. November 1858 die den Landeshauptleuten und Ausschussmitgliedern von ihren Bezügen bemessene Einkommensteuer von den Landes- und Grundentlastungs-Zuschlägen frei zu lassen ist.

Die gedachte Allerhöchste Entschliessung befreit von der Zahlung der besagten Zuschläge die Staats- und Fondsbeamten; wenn nun die Landeshauptleute und Ausschussmitglieder, die nicht als Staatsbeamte angesehen werden können, im Sinne dieser Allerhöchsten Entschliessung zu behandeln sind, so ist dies nur desshalb der Fall, weil dieselben den Fondsbeamten zuzurechnen sind, — die übrigen aus dem Landes-Fonde besoldeten Beamten sind aber nicht minder und ebenfalls Fondsbeamte, im Sinne derselben Allerhöchsten Entschliessung, und können daher von der ihnen nach dieser Allerhöchsten Entschliessung zustehenden Abgabenbefreiung nicht ausgeschlossen werden.

Diese Ansicht war auch bisher in der Praxis massgebend, die Steuerbehörden haben bis in die neueste Zeit die Einkommensteuer von den Bezügen des Landesbeamten alljährlich bemessen und eingehoben und hiebei keinen Landes- und Grundentlastungs- Zuschlag berechnet, selben auch niemals abverlangt, erst von jezt an soll in dieser Hinsicht eine Aenderung ins Leben treten, und da sich die hierortigen Steuerbehörden hiebei auf den Erlass des hohen k. k. Finanzministeriums vom 29. December 1869 Zl. 41700 berufen, so sind wir bemüssigt, uns in dieser Angelegenheit an das hohe k. k. Ministerium um Abhilfe zu wenden.

Die h. o. k. k. Finanz-Landes-Direktion hat, wie die Beilage nachweist, in dieser Angelegenheit an die ihr unterstehenden Steuerbehörden und Aemter unterem 8. November 1873 Zl. 49068 eine Verordnung erlassen, mit welcher sie die gedachten Aemter anweist, die obbesagten Zuschläge von den Bezügen der Landesbeamten für die Vorzeit und in Zukunft zu bemessen und einzutreiben.

In dieser Verordnung bezieht sich die kk. Finanz-Landes-Direktion vor Allem auf eine Entscheidung des k. k. Ministeriums des Inneren vom 17. Dezember 1869 Zl. 12084, welche ihr mittelst des Reskriptes des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 29. Dezember 1869 Zl. 41700 zur Wissenschaft mitgetheilt wurde. Das k. k. Ministerium des Inneren soll hierauf aus Anlass von angeregten Zweifeln, ob die **Beamten der Landes- und Bezirks-Ausschüsse** zur Zahlung der Landes- und Grundentlastungszuschläge zu verhalten seien, ausgesprochen haben, dass nachdem es sich diessfalls um Landes-Abgaben handelt, es lediglich Sache des Landtages sei, in dieser Angelegenheit Beschluss zu fassen, welcher, falls (in dem Landtagsbeschlusse) eine Abgaben-Befreiung zugestanden werden sollte, der Allerhöchsten Sanction zu unterbreiten wäre, weil hiedurch eine Ausnahme vom Gesetze statuirt würde.

Diess hat der h. o. Finanz-Landes-Direktion Anlass gegeben, mittelst der gedachten Verordnung auszusprechen, dass in gedachter Hinsicht bisher keine gesetzliche Ausnahme zu Recht bestehe, und die Einhebung dieser Zuschläge für die Vorzeit (daher vom J. 1861 angefangen) und in Zukunft anzuordnen.

Wie wir aber oben nachgewiesen, besteht eine solche Befreiung für die Landesbeamten und bestand vom J. 1861 bis in die neueste Zeit, ohne in Frage gestellt zu werden, erst jezt will die h. o. k. k. Finanz-Landes-Direktion in dieser Hinsicht eine Aenderung einführen, wobei sich selbe auf eine Mittheilung des hohen k. k. Finanz-Ministeriums bezieht.

Unseres Erachtens könnte es keineswegs in der Absicht des hohen k. k. Finanz-Ministeriums liegen, mittelst des Reskripts vom 29. Dezember 1869 Z. 41700 die Steuerbehörden zu veranlassen, bisher gesetzlich seit Jahren bestehende Abgabsbefreiungen aufzuheben.

Dass die k. k. Finanz-Landes-Direktion in der angefochtenen Verordnung die Einhebung der gedachten Abgaben nur von den Landesbeamten anordnet, während im Eingange dieser Verord-

nung von der Abgabenpflichtigkeit nicht nur der Landes- sondern auch der Bezirksbeamten die Rede ist, befremdet uns desto mehr, als in derselben Verordnung auch des bereits oberwähnten Erlasses des hohen k. k. Finanz-Ministeriums v. 17. März 1862 Erwähnung geschieht, wornach die Landeshauptleute und Ausschussmitglieder von dieser Abgabe befreit sind, was, wie wir oben nachgewiesen haben, beweiset, dass auch die übrigen Landesbeamten von dieser Abgabe befreit sind.

Es ist uns auch bekannt, dass das hohe k. k. Finanz-Ministerium diese Ansicht theilt, denn in dem vom Hochselben dem Reichsrathe vorgelegten Entwurfe zum Gesetze über die Personal-Einkommensteuer wurde im lezten Absatze des §. 4. eine Bestimmung aufgenommen, vermöge welcher „die Befreiung von Landes-, Bezirks- und Gemeindeumlagen, welche den im Dienste des Staates, der „öffentlichen Fonde, Länder, Bezirke und Gemeinden stehenden, im Zwecke der öffentlichen Verwal-„tung verwendeten Personen rücksicktlich ihrer Amtsbezüge bisher gewährt ist, aufrecht bleiben „soll“ — woraus zu entnehmen ist, dass solche Befreiungen auch derzeit bestehen, und dass das hohe k. k. Ministerium dieselben als zu Recht bestehend betrachtet.

Nachdem wir nun hier nachgewiesen haben, dass die h. o. k. k. Finanz-Landes-Direktion zum Erlasse der hier angefochtenen Verordnung vom 8. November 1873 Zl. 49068 nur in Folge einer nicht präzisen Deutung des Reskripts des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 29. Dezember 1873 Zl. 41700 veranlasst wurde, so nehmen wir uns die Ehre, an das hohe k. k. Finanz-Ministerium das ergebene Ansuchen zu stellen, das hohe k. k. Finanz-Ministerium wolle der h. o. Finanz-Landes-Direktion die Weisung zur Berichtigung der angefochtenen Verordnung ertheilen.

D. u. s.

Subalegat do L.W. 579/1877.

Dodatek

do dziennika rozporządzeń w zakresie służbowym c. k. austr. Ministerstwa Skarbu, redagowany w c. k. galic. kr. Dyrekcyi Skarbowej.

Stałe opodatkowanie.

Urzędnicy Wydziałów krajowych i powiatowych nie są wolni od opłaty dodatków krajowych i indemnizacyjnych do podatku dochodowego.

Do wszystkich c. k. Starostw pow., urzędów podatkowych, c. k. Administracyi podatków we Lwowie i c. k. miejscowej Komisyi podatkowej w Krakowie. L. 49068 z r. 1873 kr. dyr. skarb.

Z powodu zaszłych wątpliwości, czyli urzędnicy Wydziałów krajowego i powiatowych obowiązani są do opłaty dodatków na potrzeby krajowe i na fundusz indemnizacyjny do podatku dochodowego, od poborów ich wymierzonego, lub nie, oznajmia się, iż Wys. c. k. Ministerstwo Skarbu podało reskryptem z dnia 29. grudnia 1869 l. 41700 do tutejszej wiadomości decyzyę Wys. c. k.

Ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 17. grudnia 1869 l. 12084, wedle której z uwagi, iż chodzi w tej sprawie o dodatki krajowe, jedynie do Sejmu krajowego należy powzięcie uchwały, która uchwała, gdyby uwolnienie przyznane nią zostało, wymagałaby Najwyższej Sankcyi, ponieważ w tym razie stanowiłaby ona wyjątek z pod ustawy.

Skoro przeto takiej wyjątkowej ustawy dotąd nie ma, nie podlega żadnej wątpliwości, że urzędnicy Wydziału krajowego, prócz Marszałka krajowego i Członków (nie urzędników) Wydziału krajowego (reskrypt Minist. finans. z dnia 17 marca 1862 l. 14425) są obowiązani uiszczać wraz z podatkiem dochodowym, od poborów ich wymierzonym, także dodatki na potrzeby krajowe i na fundusz indemnizacyjny.

Dodatki powyższe należy przeto przypisać urzędnikom rzeczonym, jeżeli tego dotąd nie uczyniono, za czas ubiegły, wymierzać takowe na przyszłość, a wszystkie w należytości tej powstałe restancye ściągnąć bezzwłocznie.

Lwów dnia 8. listopada 1873.

Alegat 2. do LWkr. 579/1877.

Odpis

odezwy c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie z dnia 2. stycznia 1877 do l. 10495|pr. do Wydziału krajowego wystosowanej.

W załatwieniu obok załączonego szacownego pisma z dnia 5. listopada 1875 l. 17631/pr. wystosowanego do Wys. c. k. Ministerstwa Skarbu w przedmiocie uwolnienia poborów urzędników krajowych i powiatowych od dodatku krajowego i indemnizacyjnego do podatków, mam zaszczyt oznajmić Świetnemu Wydziałowi krajowemu w skutek reskryptu JE. P. Ministra spraw wewnętrznych z d 26. z. m. l. 13944, iż Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, któremu załączone szacowne pismo przez Wys. c. k. Ministerstwo Skarbu odstąpionem zostało, nie może uwzględnić żądania Świetnego Wydziału krajowego, o uwolnienie poborów i emerytur urzędników Świetnego Wydziału krajowego i reprezentacyj powiatowych od wyżwspomnionych dodatków do podatku, ponieważ, jak to już reskryptem Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewn. z dnia 17. grudnia 1869 l. 12084 wyrzeczonem zostało, uwolnienie pomienionych urzędników od dodatków krajowych przedstawia się jako wyjątek od dotyczącej normy ustawy i nastąpić może tylko na mocy uchwały Sejmowej przez Najjaśniejszego Pana sankcyonowanej, a obraniu tej drogi do uzyskania w mowie będącego uwolnienia nie dotąd nie przeszkadzało i nie przeszkadza.

Co się zaś tyczy uiszczenia tych dodatków za czas upłyniony, to skoro Świetny Wydział krajowy według załączonego pisma z tem się zgadza, Pan Minister ze swej strony nie ma nic przeciw temu, aby zaniechano dodatkowego poboru rzeczonych dodatków za czas upłyniony przed ogłoszeniem w r. 1873. wyżpowołanego postanowienia Wys. Ministerstwa spraw wewnętrznych z r. 1869.

D. j. w.

Z drukarni A. Waydowicz (przedtem M. F. Poremby) we Lwowie.

L. Wydź. kraj. 9111/1877

Aleg. 28.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z wnioskami względem zmiany niektórych ustępów uchwały Wysokiego Sejmu z 29. Maja 1875, odnoszącej się do terytoryalnego podziału całego kraju na okręgi Sądów powiatowych.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 29. Maja 1875 wydał Wysoki Sejm w myśl §. 2. ustawy z 11. Czerwca 1868 Nr. 59 dz. u. p. opinię Swoją w przedmiocie podziału terytoryalnego całego kraju na okręgi Sądów powiatowych.

C. k. Prezydyum Namiestnictwa zawiadomiło Wydział krajowy dnia 8. Stycznia 1876 do L. 707, iż Pan Minister sprawiedliwości postanowił ograniczyć się na razie na wykonaniu IV. ustępu powyższej uchwały Sejmowéj, o czém zdaliśmy sprawę w zeszłorocznem sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego.

Przeciw temu postanowieniu Pana Ministra wniósł Wydział krajowy dnia 22. Września 1876 do L. 15.718 przedstawienie do Pp. Ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych téj treści, ażeby powyższa uchwała Wysokiego Sejmu nietylko w IV. ustępie, lecz w całości wykonaną została.

W skutek tego otrzymał Wydział krajowy dnia 9. Listopada 1876 do L. 30.093 odpowiedź Pana Ministra sprawiedliwości, zawierającą zapewnienie, iż Pan Minister nie zamierzał nigdy ograniczać się tylko na IV. ustępie rzeczonéj uchwały, lecz dąży do tego, ażeby wszelkie, jako potrzebne lub stósowne uznane zmiany w podziale kraju na okręgi Sądów powiatowych przeprowadzone zostały drogą sukcesywnego postępowaniu, a to według pewnego porządku co do pojedynczych ustępów powyższej uchwały Sejmowej.

Otóż traktowania c. k. władz rządowych w téj mierze są jeszcze do téj chwili w toku i wedle pisma c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 5. Czerwca 1877. L. 4.200, nie zapadła jeszcze ostateczna decyzya Panów Ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych.

W témsamém pismie z dnia 5. Czerwca 1877 L. 4.200 uwiadomiono nas, iż c. k. Rząd nie może przychylić się na razie do przeniesienia siedziby Starostwa ze Skałatu do Grzymałowa, jak tego żądała uchwała

Wysokiego Sejmu z dnia 29. Maja 1875, ponieważ faktyczne i fiskalne stosunki przemawiają za zatrzymaniem tego Starostwa w dotychczasowéj siedzibie.

Skreśliwszy stan obecny rokowań z c. k. Rządem, pozwalamy sobie donieść Wysokiej Izbie, iż w przeciągu roku 1876. wniosły niektóre gminy do Wydziału krajowego reklamacye swe przeciwko przyłączeniu ich do tych sądów powiatowych, do których przydzieliła je uchwała Wysokiego Sejmu z 29. Maja 1875.

Reklamacye te są następujące:

1) Gmina Łukanowice z przyległościami Isep, Nakle i Zawodzie, uprasza, ażeby pozostawiono te miejscowości tak jak dotąd, przy Sądzie powiatowym w Wojniczu, dokąd mają najbliżej, gdzie mają swoją parafię i zrosły się od dawna wszystkimi interesami z Wojniczem, podczas gdy od Tarnowa, dokąd w sądowych sprawach przydzielone być mają, oddziela je bystra rzeka Dunajec;

2. Gmina Polanka wielka domaga się, ażeby przydzielono ją do Sądu powiatowego w Wadowicach, gdyż tam jéj znacznie bliżéj i składniéj, niż do Sądu w Oświęcimie i do daleko odległéj siedziby Starostwa w Białéj;

3. Gminy Rzepiennik Biskupi i Rzepiennik Strzyżewski, należące dotąd do Sądu w Gorlicach a które do nowego Sądu w Bieczu przydzielone być miały, upraszają, ażeby przyłączono je do Sądu powiatowego w Ciężkowicach, dokąd mają najbliżéj a skąd również mają łatwość dostania się koleją żelazną do siedziby Starostwa w Grybowie;

4. Gmina Haczów, która do Sądu powiatowego w Krośnie przydzieloną być miała, uprasza usilnie, ażeby pozostawiono ją tak jak dotąd, przy Sądzie powiatowym w Brzozowie, gdyż górska rzéka Morwawa, przez którą żaden most nie wiedzie, utrudnia komunikacyą do Krosna, a Haczów zrósł się już od dawna wszystkimi swymi interesami z Brzozowem;

5. Gmina Krzemienna, która do nowego Sądu w Dynowie przydzieloną być miała, uprasza, by należała do Sądu powiatowego w Brzozowie, gdyż jéj to będzie najdogodniéj;

6. Należące dotąd do Sądu powiatowego Birczańskiego gminy Hroszówka, tudzież Jabłonica ruska, domagają się usilnie, ażeby przydzielono je do Sądu powiatowego w Brzozowie, dokąd mają najbliżéj i gdzie ich pociągają wszystkie interesa, podczas gdy nic ich nie łączy z Birczą a szczególniéj do siedziby Starostwa w Dobromilu mają ośm lub dziewięć mil ciężkiéj drogi górzystéj;

7. Należące dotąd do Sądu Birczańskiego gminy Hłomcza, Łodzina, Dobra szlachecka, Dobra rustykalna, Lachawa, Kreców, Ulucz, Brzezawa, Dobrzanka i Rozpucie, upraszają, ażeby przyłączono je do Sądu powiatowego w Sanoku, gdzie miałyby oraz siedzibę Starostwa i co byłoby im najdogodniéj, gdyż nic ich nie wiąże z Birczą i z Dobromilem, a odległość ich od Dobromila jest bardzo wielka i po uciążliwéj drodze górzystéj;

8. Gminy Smereczna i Princenthal, które do Sądu powiatowego w Staréjsoli przydzielić miano, upraszają, ażeby pozostawiono je tak jak dotąd przy Sądzie powiatowym w Dobromilu, gdzie miałyby oraz siedzibę swego Starostwa;

9. Gminy Pomorzany, Kalne, Żabin, które do Sądu powiatowego w Złoczowie przydzielić miano, proszą, by je pozostawiono tak jak dotąd, przy Sądzie powiatowym w Zborowie, dokąd mają najbliżéj i gdzie uczęszczają na targi i jarmarki.

Na te podania zarządził Wydział krajowy jak najdokładniejsze zbadanie rzeczy a mianowicie zasięgnął w każdym pojedynczym wypadku tak uchwały Rady gminnéj w odnośnéj miejscowości jak też zdania dotyczących Rad powiatowych.

Badania te wykazały, iż prawie wszystkie Rady gminne przystąpiły do powyższych próśb, a tylko Rada gminna w Brzezawie — pomimo kilkunastu nalegań — nie złożyła dotąd żadnego oświadczenia; zaś Rady gminne w Dobrzance i Rozpuciu uchwaliły 20. Grudnia 1876, iż pragną pozostać tak jak dotąd, przy Sądzie powiatowym Birczańskim i Starostwie w Dobromilu.

Wydział krajowy nadmienia, że gmina Dobrzanka leży w istocie bardzo blisko do Birczy a jeszcze bliżéj do Birczy leży gmina Brzezawa, dlatego też należałoby pozostawić obydwie te miejscowości przy Sądzie powiatowym Birczańskim.

Z wyjątkiem przeto gmin Brzezawy i Dobrzanki, uwzględnia Wydział krajowy w swych wnioskach wszystkie powyż wykazane prośby od 1 do 9 włącznie, a w szczególności także i pierwotną prośbę gminy **Rozpucie**, która podpisała zbiorową prośbę (L. W. kr. 24479/1876) o wyłączenie ze Starostwa Dobromilskiego i przydzielenie do Starostwa Sanockiego a to wyraźnie z tym dodatkiem: „iż przystępuje do téj prośby zbiorowéj w skutek uchwały Rady gminnéj w Rozpuciu z dnia 24. Sierpnia 1876.“ —

Powody Wydziału krajowego są następujące:

Należy w ogóle uwzględniać w téj sprawie wyraźne prośby gmin, przez ich reprezentacye powzięte, o ile takowym ze względów publicznych żadne przeszkody na zawadzie nie stoją; w szczególności zaś co do punktu 7go nadmienić trzeba, iż w skutek przeniesienia siedziby Starostwa z Birczy do Dobromila, przydzielenie gmin Hłomcza, Łodzina, Dobra szlachecka i rustykalna, Ulucz, Lachawa, Kreców i **Rozpucie**, do Sądu powiatowego w Sanoku i do Starostwa Sanockiego, stało się bezwzględnie potrzebném, ponieważ gminy te grawitują bezwarunkowo do Sanoka o 3 lub najwyżéj 4 mile dobréj drogi krajowéj odległego, gdzie się odbywają liczne targi i jarmarki i panuje znaczny ruch handlowy; podczas gdy siedziba Starostwa w Dobromilu jest od tych gmin na 8 lub 9 mil bardzo uciążliwéj drogi górzystéj oddaloną i żadne stosunki nie wiążą te gminy ani z Birczą ani też z Dobromilem.

W szczególności gminy Lachawa i Kreców pociągają za sobą gminę Rozpucie, która leży tuż obok Tyrawy wołoskiéj a to przy saméj drodze krajowéj do Sanoka wiodącéj; cała odległość z Rozpucia do Sanoka wynosi tylko 21 kilometrów, to jest 3 mile niespełna, zaś Lachawa i Kreców nie mogą nawet inaczéj, jak tylko na Rozpucie podążać do Sanoka.

Otóż to położenie geograficzne i korzyść oczywista powodują nami, iż gminę Rozpucie — pomimo powtórnéj a przeciwnéj uchwały Rady gminnéj tamże z 20. Grudnia 1876 — proponujemy przydzielić do Sądu powiatowego w Sanoku, co téż leży niezawodnie w dobrze zrozumianym interesie téj gminy.

Wreszcie dodajemy, iż Sąd powiatowy w Birczy, który według uchwały Wysokiego Sejmu z 29. Maja 1875 obejmować miał w sobie 60 miejscowości, przez utratę tych ośmiu gmin, tudzież Hroszówki i Jabłonicy ruskiéj ad 6), nie będzie wcale zbytnio uszczuplonym.

Oprócz powyż wspomnianych reklamacyi gmin pojedynczych, podnieść musi Wydział krajowy sprawę przydzielenia gminy Kozłówek w Starostwie Rzeszowskiém leżącéj.

Uchwała Wysokiego Sejmu z 29. Maja 1875 pozostawiła miejscowości: Wiśniowę, Jazowę, Kalembinę, Niewodnę, Szufnarową i Korzuchów — przy Sądzie Frysztackim, a wyłączyła gminę Kozłówek z okręgu Sądu Frysztackiego i przyłączyła do Sądu powiatowego w Stryżowie, który leży w obrębie Starostwa Rzeszowskiego.

W roku 1876 wniosły gminy i obszary dworskie w Wiśniowie, Jazowéj, Kalembinie, Niewodnéj, Szufnarowéj, Korzuchowie i **Kozłówku**, do Wysokiego Sejmu petycyę o przyłączenie ich do Starostwa w Jaśle, którą to petycyę odstąpił Wysoki Sejm uchwałą z dnia 1. Kwietnia 1876 c. k. Rządowi do uwzględnienia w myśl ich żądania.

W myśl przeto téj ostatniéj uchwały z 1. Kwietnia 1876 należałoby zmienić uchwałę Wysokiego Sejmu z 29. Maja 1875 a to w tym punkcie:

iż Kozłówek pozostać ma tak jak dotąd, przy Sądzie powiatowym we **Frysztaku;**

gdyż Kozłówek nie użalał się wcale, iż przynależy do Sądu Frysztackiego, lecz wnosił tylko reklamacyę przeciwko dotychczasowemu przyłączeniu go do Starostwa Rzeszowskiego i upraszał o przydzielenie go do Starostwa w Jaśle.

Otóż Sąd powiatowy Frysztacki powinien wedle uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 29. Maja 1875 leżeć w obrębie Starostwa Jasielskiego a zatém Kozłówek trzeba pozostawić przy Sądzie we Frysztaku, dokąd ma w istocie daleko bliżéj, niż do Strzyżowa.

Z tych powodów Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiém Księstwem Krakowskiém zmienia niektóre ustępy swojéj uchwały z dnia 29. Maja 1875, objawiającéj C. k. Rządowi opinię względem terytoryalnego podziału całego kraju na okręgi sądów powiatowych, a to w punktach następujących:

1. Gmina Łukanowice z przyległościami: Isep, Nakle, i Zawodzie (vel Zarodzie ad Łukanowice) ma być pozostawioną tak jak dotąd, przy okręgu c. k. Sądu powiatowego w Wojniczu i Starostwa w Brzesku;

2. Gminę Polanka wielka należy wyłączyć z okręgu Sądu powiatowego Oświęcimskiego i Starostwa w Białéj a przydzielić do okręgu Sądu powiatowego w Wadowicach i do tamtejszego Starostwa;

3. Gminę Rzepiennik Biskupi i gminę Rzepiennik Strzyżewski należy wyłączyć z okręgu Sądu powiatowego w Gorlicach i tamtejszego Starostwa a przydzielić do Sądu powiatowego w Ciężkowicach i do Starostwa w Grybowie;

4. Gmina Kozłówek, należąca dotąd do okręgu Sądu powiatowego we Frysztaku i do Starostwa Rzeszowskiego, ma być i nadal pozostawioną przy Sądzie powiatowym Frysztackim a zatém przydzieloną być ma do Starostwa Jasielskiego;

5. Gmina Haczów w Starostwie Brzozowskiém ma być i nadal pozostawioną przy okręgu Sądu powiatowego w Brzozowie;

6. Gminę Krzemienna należy wyłączyć z okręgu Sądu powiatowego w Dubiecku i przyłączyć do okręgu Sądu powiatowego w Brzozowie, tudzież do tamtejszego Starostwa;

7. Gminę Hroszówka (vel Hruszówka), tudzież gminę Jabłonica ruska, należy wyłączyć z okręgu Sądu powiatowego w Birczy, tudzież przydzielić do okręgu Sądu powiatowego w Brzozowie i do tamtejszego Starostwa;

8. Gminy: Hłomcza (vel Hłumcza), Łodzina, Dobra szlachecka, Dobra rustykalna, Ulucz, Lachawa, Kreców i Rozpucie, należy wyłączyć z okręgu Sądu powiatowego w Birczy a przydzielić do Sądu powiatowego w Sanoku i do Starostwa Sanockiego;

9. Przynależące dotąd do Starostwa w Starémmieście gminy Smereczna i Princenthal należy pozostawić tak jak dotąd, przy okręgu Sądu powiatowego w Dobromilu i przydzielić do Starostwa Dobromilskiego;

10. Gminy Pomorzany, Kalne, Żabin, w Starostwie Złoczowskiém, należy pozostawić tak jak dotąd, przy okręgu Sądu powiatowego w Zborowie.

II. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby terytoryalny podział całego kraju na okręgi Sądów powiatowych, w myśl uchwały Sejmu z 29. Maja 1875 i niniejszéj zmiany téjże uchwały, jak najrychléj w życie wprowadził.

Z Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 12. Czerwca 1877 r.

Przewodniczący:
Oktaw Pietruski r. w.
Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:
Waleryan Podlewski r. w.
Członek Wydziału krajowego.

Z drukarni A. Waydowicz (przedtem M. F. Poremby) we Lwowie.

Do LW. kr. 1341/1877.

Aleg. 29.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z dnia 27. Lutego 1877 do L. 1341 w przedmiocie poruszonego przez P. Ministra Sprawiedliwości utworzenia nowego sądu powiatowego w Zakluczynie nad Dunajcem w starostwie Brzeskiem.

Wysoki Sejmie!

P. Minister Sprawiedliwości w reskrypcie swym z d. 28 Czerwca 1876 do L. 7760 udzielił Wydziałowi krajowemu sprawozdanie c. k. wyższego sądu krajowego w Krakowie z aktami pertraktacyi względem utworzenia nowego sądu powiatowego w Zakluczynie z wezwaniem, aby Wydział krajowy zasięgnął w tej mierze opinii Wysokiego Sejmu w myśl §. 2. ustawy z 11. Czerwca 1868 N. 59 dz. u. p. i zawiadomił o wyniku c. k. Ministerstwo obok zwrotu aktów udzielonych

Rzeczone akta wykazują, iż pochób do téj sprawy dała prośba zbiorowa wniesiona do Jego Eks elencyi P. Ministra Dr. Ziemiałkowskiego z dnia 10 Lutego 1874, którą podpisały obszary dworskie i gminy w następujących 21 miejscowościach:

1. Wróblowice, 2. Janowice z przyległościami Gierowa i Podbrzezie, 3. Łusławice, 4. Faściszowa, 5. Kołczyska, 6. Bieśnik, 7. Słona, 8. Zdonia, 9. Stróże, 10. Wola strużka, 11. Wesołów, 12. Zakluczyn, 13. Olszowa, 14. Paleśnica, 15. Borowa, 16. Dzierzaniny, 17. Ruda, 18. Filipowice, 19. Piaski Drużków, 20. Brzozowa, 21. Siemiechów, — a w której domagają się: ażeby utworzono nowy sąd powiatowy w Zakluczynie i przydzielono do niego nietylko powyż wyliczone 21 miejscowości, ale prócz tego i gminy:

22. Bujne, 23 Bukowiec, 24. Jamna, 25. Tropie i 26. Roztoka.

C. k. sąd wyższy w Krakowie wskazując na to, iż gminy wyszczególnione pod l. 1 do 19 włącznie przynależały dotąd do sądu powiatowego w Wojniczu, że dalej (20) miejscowość Brzozowa, przynależy dotąd do sądu powiatowego w Tuchowie, a (21) gmina Siemiechów do sądu powiatowego w Tarnowie, proponuje:

1. utworzenie nowego sądu powiatowego w Zakluczynie;

2. przydzielenie do niego wyszczególnionych pod l. 1 do 21 włącznie miejscowości, które podpisały powyższą prośbę zbiorową i obejmują w sobie obszar 2 $^{63}/_{100}$ mil□, z ludnością 12.821 dusz; — wreszcie

3. ażeby wyłączono z okręgu sądu powiatowego Brzeskiego gminy Jaworsko, Biadoliny-Szlacheckie, tudzież Perła, dalej ażeby wydzielono z okręgu sądu powiatowego w Tarnowie gminy Mikołajowice i Wierzchosławice, a przydzielono wszystkie te pięć gmin do sądu powiatowego w Wojniczu, w skutek czego ten ostatni sąd obejmowałby w sobie obszar 4 $^{1}/_{100}$ mil□ i ludność 19258 dusz.

Wydział krajowy zasięgnął w tej sprawie zdania rad powiatowych w Brzesku, Tarnowie, Nowym Sączu i Grybowie, które popierają utworzenie nowego sądu powiatowego w Zaklu-

czynie i przyłączenie do niego miejscowości pod l. 1 do 21 włącznie wyszczególnionych, — a różnią się tylko co do innych miejscowości, które do tegoż sądu przyłączone być mają; a mianowicie rada powiatowa Grybowska sprzeciwia się przyłączeniu gmin Jamna, Bukowiec do sądu Zakluczyńskiego, ponieważ te gminy oddzielone są od starostwa Brzeskiego rzeką Dunajec; zaś trzy rady powiatowe w Tarnowie, Nowym Sączu i Brzesku popierają w całości powyższą prośbę zbiorową wniesioną do P. Ministra Ziemiałkowskiego, a nawet rada powiatowa Brzeska wnosi: ażeby przyłączono do sądu Zakluczyńskiego oprócz gmin: Jamna, Bukowiec, Bujne, Tropie, Roztoka z Brzeziną, także i gminy: Bartkowa z Posadową, Podole z Gurową, Wiatrowice z Chabaliną.

Wydział krajowy z uwagi, iż gminy Bujne, Bukowiec, Jamna, Tropie, Roztoka, nie przystąpiły do prośby zbiorowej na wstępie wspomnianej i że niema żadnego uzasadnionego powodu do odstępywania od uchwały Wysokiego Sejmu z d. 29. Maja 1875 tak co do tych pięciu miejscowości jak też co do gmin przez radę powiatową Brzeską wspomnianych, — zgadza się zupełnie z propozycyą c. k. wyższego sądu krajowego Krakowskiego pod l. 1 i 2 wymienioną, a to z powodów: iż te najprzód wymienione 19 gmin oddzielone są od sądu powiatowego w Wojniczu bystrą i często wzbierającą rzeką Dunajcem, zaś Brzozowa i Siemiechów mają najbliższy i najdogodniejszy przystęp do Zakluczyna; — natomiast zaś nie może Wydział krajowy zgodzić się z propozycyą tegoż sądu wyższego pod l. 3 wyłuszczoną; gdyż gminy Jaworsko, Biadoliny Szlacheckie i Perła nie proszą wcale o przyłączenie ich do sądu Wojnickiego i jest dla nich daleko dogodniej należeć do sądu Brzeskiego, gdzie mają oraz i siedzibę starostwa; toż samo tyczy się także gmin Mikołajowice i Wierzchosławice, które nie proszą wcale o przyłączenie do sądu Wojnickiego; z Wierzchosławic najbliższy i najdogodniejszy przystęp koleją żelazną do Tarnowa, a z Mikołajowic gościńcem rządowym, który wiedzie mostem przez Dunajec i obydwie gminy mają daleko bliżej do Tarnowa niż do Brzeska, a mają w Tarnowie nietylko sąd, ale oraz i siedzibę starostwa.

Wreszcie sąd powiatowy w Wojniczu już po swem uszczupleniu w skutek utworzenia sądu Zakluczyńskiego wynikłem, obejmować będzie w sobie $3^{3}/_{100}$□ mil z ludnością 15.784 dusz, a zatem będzie zawsze tak wielkim, iż nie potrzebuje wcale żadnego zaoktrojowanego powiększenia.

Wydział krajowy wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Król. Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem oświadcza c. k. Rządowi w myśl §. 2 ustawy z 11. Czerwca 1868 Nr. 59 dz. u. p. swe zdanie za utworzeniem nowego sądu powiatowego w Zakluczynie nad Dunajcem w starostwie Brzeskiem, do którego należy przydzielić miejscowości następujące:

1. Wróblowicę, 2. Janowice z przyległościami Gierowa i Podbrzezie, 3. Łusławice, 4. Faściszowa, 5. Kończyska, 6. Bieśnik, 7. Słona, 8. Zdonia, 9. Stzóże, 10. Wola strużka, 11. Wesołów, 12. Zakluczyn, 13. Olszowa, 14. Paleśnica, 15. Borowa, 16. Dzierzaniny, 17. Ruda, 18. Filipowice, 19. Piaski Drużków, (które to 19 miejscowości przynależą dotąd do okręgu c. k. sądu powiatowego w Wojniczu), dalej 20. Brzozowa (która należy dotąd do sądu powiat. w Tuchowie), wreszcie 21. Siemiechów (który należy dotąd do sądu powiat. w Tarnowie).

Z Rady Wydziału krajowego Król. Gal. i Lodomeryi wraz z Wielk. Ks. Krakowskiem.

We Lwowie dnia 27. Lutego 1877.

Oktaw Pietruski w. r.
Zastępca Marszałka krajowego.

Waleryan Podlewski w. r.
Sprawozdawca

L. W. kr. 720|1877.

Alegat. 30.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie poruszonej przez P. Ministra Sprawiedliwości sprawy przeniesienia siedziby c. k. sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny.

Wysoki Sejmie!

W zeszłorocznej sessyi wniesiono do Wys. Sejmu petycyę z dnia 10. Marca 1876 domagającą się przeniesienia siedziby c. k. sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny, a którą to petycyę podpisały gminy następujące:

1) Muszyna, 2) Złockie, 3) Szczawnik, 4) Wierzchomla mała, 5) Wierzchomla wielka, 6) Zubrzyk, 7) Żegestów, 8) Andrzejówka, 9) Milik, 10) Leluchów, 11) Dubne, 12) Jastrzębik, 13) Powroźnik, 14) Wojkowa, 15) Tylicz i 16) Muszynka.

Petycya ta jako w Wysokiej Izbie niezałatwiona odstąpioną została Wydziałowi krajowemu, który dnia 6. Czerwca 1876 do l. 11042 zażądał opinii rady powiatowej w Nowym Sączu i przedłożenia sobie uchwał rad gminnych we wszystkich tych miejscowościach, które w myśl uchwały Wys. Sejmu z 29. Maja 1875 do sądu powiatowego w Krynicy przynależeć mają, a to w tym punkcie, czyli życzą sobie przeniesienia siedziby sądu z Krynicy do Muszyny, tudzież z jakich powodów.

W ciągu tej pertraktacyi udzielił nam P. Minister Sprawiedliwości w reskrypcie z 3. Stycznia 1877 do l. 15482 akta przeprowadzonych w tym względzie rozpraw co do powyższego przeniesienia siedziby sądu z Krynicy do Muszyny z wezwaniem, ażebyśmy zasięgnęli opinii Wys. Sejmu w myśl §. 2 ustawy z 11. Czerwca 1868 N. 59. dz. u. p., tudzież donieśli o wyniku tej sprawy c. k. Ministerstwu obok zwrotu udzielonych aktów.

Rzeczone akta wykazują, iż wniesiono do P. Ministra nietylko tę samą prośbę, jak wyż wspomniana petycya sejmowa, ale prócz tego i drugą prośbę z dnia 4. Maja 1876, domagającą się: ażeby siedziba sądu powiatego w Krynicy pozostawioną została; — tę ostatnią prośbę podpisały gminy następujące:

1) Krynica, 2) Słotwiny, 3) Łabowa), 4) Uhryn niżny i wyżny, 5) Łabowiec, 6) Kotów, 7) Maciejowa, 8) Składziste, 9) Roztoka mała, 10) Nowawieś, 11) Łosie, 12) Roztoka wielka, 13) Krzyżówka, 14) Mochnaczka niżnia, 15) Mochnaczka wyżnia, 16) Wojkowa, 17) Powroźnik 18) Tylicz, 19) Muszynka.

Okazuje się z tego, iż cztery gminy, a mianowicie: Wojkowa, Powroźnik, Tylicz i Muszynka podpisały się tak na powyższej petycyi sejmowej z 10. Marca 1876, jak też zarazem i na prośbie czyli contre-petycyi wniesionej dnia 10. Maja 1876 do P. Ministra, a domagającej się zatrzymania siedziby sądu w Krynicy.

Z tego też względu przyjmują c. k sąd powiatowy w Krynicy, sąd obwodowy w Nowym Sączu i c k. sąd wyższy w Krakowie, iż połowa gmin chce przeniesienia siedziby sądu do Muszyny, a druga połowa gmin pragnie pozostawienia siedziby sądu w Krynicy; pomimo tego wnoszą wszystkie te sądy powyższe, ażeby siedziba sądu powiatowego do Muszyny przeniesioną została, a to z powodów:

W Krynicy niepodobna znaleść stosownego pomieszczenia dla sądu, a szczególniej aresztа mieszczą się w wilgotnych i dla zdrowia najszkodliwszych podziemiach czyli suterenach; — Krynica niema w sobie żadnego handlowego lub przemysłowego znaczenia i urządzoną jest zupełnie tylko na użytek gości kąpielowych i w czasie sezonu kąpielowego składającego się z trzech do czterech miesięcy, panuje tamże ruch chwilowy i nadzwyczajna drożyzna, a w każdym innym czasie niema tamże żadnego ruchu wcale i wszystkie stosunki ze światem obumierają zupełnie; niemaż tam żadnych na zimę urządzonych pomieszkań, przez 8 do 9 miesięcy niema tam żadnego lekarza, najzwyklejszych środków pożywienia jak chleba i mięsa częstokroć całemi tygodniami dostać nie można; w zimie cała miejscowość zawiana sążniowemi zaspami śniego wemi i niemal codziennie odwidzana przez wilki, tak iż wieczór wracając z biur sądowych do domu trzeba być uzbrojonym.

Natomiast Muszyna jest dobrze zbudowanem miastem, położonem przy kolei żelaznej i przy dwóch drogach powiatowych, mającem swoje roczne jarmarki i targi tygodniowe, a prócz znaczniejszego ruchu przemysłowego i handlowego mieści w sobie urząd pocztowy i telegraficzny, tudzież stale osiedlonego lekarza, wreszcie stosowne budynki na bezpieczne pomieszczenie sądu, aresztów, aktów i kasy depozytowej. — Jednem słowem powyż wspomniane sądy poczytują to jako prawdziwe dobrodziejstwo dla całej okolicy, a w szczególności dla gmin na petycyi sejmowej podpisanych gdyby siedziba sądu z Krynicy do Muszyny przeniesioną została. — Toż samo poświadcza i rada powiatowa w Nowym Sączu a przedłożone przez nią uchwały rad gminnych zapadłe w Czerwcu, Lipcu 1876 a po największej części w Styczniu 1877 wykazują rezultat następujący:

a) Czternaście miejscowości jako to: 1. Leluchów, 2. Zubrzyk, 3. Muszyna, 4. Szczawnik, 5. Andrzejówka, 6. Wierzchomla wielka, 7. Wierzchomla mała, 8. Dubne, 9. Powroźnik, 10. Wojkowa, 11. Jastrzębik, 12. Milik, 13. Złockie, 14. Żegestów, a to z ludnością w łącznej ilości 8.341 dusz upraszają o przeniesienie siedziby sądu do Muszyny.

b) Cztery miejscowości, jako to: 1. Łabowa, 2. Uhryn niżny i wyżny, 3. Łabowiec i 4. Kotów upraszają wyraźnie, ażeby przyłączono je do sądu powiatowego w Nowym Sączu, gdzie im najdogodniej mając tamże zarazem i siedzibę starostwa.

c) Trzynaście miejscowości, jako to: 1. Muszynka, 2. Tylicz, 3. Słotwiny, 4. Krzyżówka, 5. Łosie, 6. Krynica, 7. Roztoka wielka, 8. Mochnaczka niżnia, 9. Mochnaczka wyżnia, 10. **Nowawieś**. 11. **Roztoka mała**, 12. **Maciejowa**, 13. **Składziste**, a to z ludnością w łącznej ilości 7480 dusz upraszają o zatrzymanie siedziby sądu w Krynicy.

Zauważać jednak trzeba ad c, iż **Nowawieś**, **Roztoka mała** i **Składziste** leżą tuż obok Uhryna i Łabowca, zaś gmina **Maciejowa** leży jeszcze bliżej Nowego Sącza, niż Łabowa, Łabowiec, Uhryn i Kotów, któreto cztery gminy proszą wyraźnie o przyłączenie do sądu w Nowym Sączu.

Gdy więc jest słusznem, ażeby uwzględnić wyraźną prośbę gmin Łabowa, Łabowiec Uhryn i Kotów, okazuje się stosownem a nawet potrzebnem, ażeby przyłączyć także do sądu powiatowego w Nowym Sączu gminy Maciejowa, Roztokę małą, Składziste i Nowawieś; — w takim zaś razie tylko dziewięć gmin (1 do 9 ad c) z ludnością 5630 dusz obstawałyby za

zatrzymaniem siedziby sądu w Krynicy, jednakże żadna z tych dziewięciu gmin niema nawet dwóch mil do Muszyny, a zatem reklamacye ich uwzględnione być nie mogą, zwłaszcza iż w obecnym wypadku niepodobna dogodzić życzeniom wszystkich miejscowości.

Wreszcie przyłączając tych ośm gmin jako to: 1. Łabowa, 2. Uhryn niżny i wyżny, 3. Łabowiec, 4. Kotów, 5. Maciejowa, 6. Składziste, 7. Roztoka mała i 8. Nowawieś do sądu powiatowego w Nowym Sączu (czyli do sądu delegowanego miejskiego tamże), a przenosząc siedzibę sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny, obejmować będzie ten sąd 23 miejscowości z ludnością 13971 dusz, a to na obszarze 53820 morgów czyli $5^1|_3$ mil □, a zatem nie będzie wcale zbytnio uszczuplonym.

Wydział krajowy stawia zatem wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Księstwem Krakowskiem oświadcza c. k. Rządowi w myśl §. 2 ustawy z dnia 11. Czerwca 1868 N. 59. dz. u. p. swe zdanie:

1. ażeby siedziba Krynickiego c. k. sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny przeniesioną została; —

2. ażeby z Krynickiego c. k. sądu powiatowego wyłączono miejscowości: 1. Łabowa, 2. Uhryn niżny i wyżny, 3. Łabowiec, 4. Kotów, 5. Maciejowa, 6. Składziste, 7. Roztoka mała, 8. Nowawieś i przyłączono te miejscowości do c. k. sądu powiatowego delegowanego miejskiego w Nowym Sączu.

Z Rady Wydziału krajowego

We Lwowie dnia 27. Lutego 1877.

Przewodniczący:

Oktaw Pietruski r. w.
Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:

Waleryan Podlewski r. w.
Członek Wydziału krajowego.

Do L. W. kr. 35821.

Aleg. 31.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie wydawnictwa Encyklopedyi A. Schnejdera.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu dnia 16. października 1871 powziął Wys. Sejm następującą uchwałę:

1) Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia za odpowiedniem wynagrodzeniem, materyałów nagromadzonych przez P. Schnejdera na własność kraju, oraz poleca mu staranie, aby wydawnictwo Encyklopedyi dla krajoznawstwa Galicyi dalej prowadzonem było.

2) Na cele powyższe przeznacza się w miarę potrzeby, dochody funduszu domestykalnego.

3) Wydział krajowy zda sprawę na najbliższej sesyi sejmowej, co względem wykonania powyższych uchwał zarządził.

Stosownie do tego polecenia zawiązał Wydział krajowy rokowania tak z panem Schnejderem jak i z komitetem, który od r. 1869 popierał usiłowania p. Schnejdera w wydawnictwie Encyklopedyi, i zdał o wyniku tych rokowań Wysokiemu Sejmowi sprawę w ogólnem sprawozdaniu z swoich czynności z dnia 1. października 1872 l. 16164, przedłożonem Wys. Sejmowi na posiedzeniu dnia 6. listopada 1872.

Tem sprawozdaniem doniósł Wydział krajowy Wys. Sejmowi, iż przy tych rokowaniach dążył tak do nabycia rzeczonych materyałów na własność kraju, jako też do tego, ażeby wydawnictwo Encyklopedyi niedoznało przerwy.

Co do nabycia tych zbiorów okazało się, iż doraźne rozpoznanie ich wartości nie jest możliwem, a gdy oznaczenie wartości przed ich nabyciem było koniecznem, polecono p. Schnejderowi, ażeby się zajął przedewszystkiem uporządkowaniem swoich zbiorów, zaś celem dalszego wydawnictwa Encyklopedyi przeznaczył Wydział krajowy uchwałą z dnia 19. marca 1872 l. 4391 z funduszu domestykalnego począwszy od 1. kwietnia 1872:

a) Panu Antoniemu Schnejderowi roczną kwotę 600 złr. na tak długo, dopóki zajmywać się będzie wydawnictwem Encyklopedyi i jak długo wydawnictwo odpowiadać będzie swemu celowi,

b) roczną kwotę 300 złr. na najęcie odpowiedniego lokalu dla pomieszczenia zbiorów, aż do czasu przejścia zbiorów na własność kraju, lub dopóki Wydział krajowy nie wyznaczy dla tych zbiorów stosownego pomieszczenia,

c) jednorazową kwotę 150 złr. na sprawienie szaf i innych przyrządów potrzebnych do uporządkowania rzeczonych zbiorów,

d) roczną kwotę 600 złr. na utrzymanie współpracownika dla p. A. Schnejdera.

Prócz tego uchwalono udzielać komitetowi w razie potrzeby zaliczki na koszta druku Encyklopedyi, przyczem Wydział krajowy zastrzegł sobie prawo ocenienia, o ile wydawnictwo odpowiadać będzie celowi, niemniej prawo ustanawiania wysokości ceny pojedynczych tomów lub zeszytów tego dzieła a nareszcie zastrzegł Wydział krajowy, że czysty dochód, jaki zostanie uzyskanym przez sprzedaż dzieła, ma być użytym na zwrot kosztów łożonych z funduszu domestykalnego na wydawnictwo Encyklopedyi.

Pan Antoni Schnejder zobowiązał się uporządkować swoje zbiory, a gdy komitet wydawnictwa doniósł pismem z dnia 29. lipca 1872, że p. Schnejder zajął się spisaniem inwentarza zbiorów i że można przystąpić do rozpoznania ich wartości, zaprosił Wydział krajowy pismem z dnia 2. sierpnia 1872 l. 12.679 ks. Antoniego Pietruszewicza i p. Władysława Łozińskiego, aby jako ludzie nauki, znawcy i miłośnicy rzeczy ojczystych, zapoznali się z wartością zbiorów pana Antoniego Schnejdera.

Pismem z dnia 26. października 1872 donieśli wymienieni rzeczoznawcy (ks. Pietruszewicz i p. Łoziński) Wydziałowi krajowemu, że zbadawszy zbiory p. Schnejdera, znaleźli, iż one dadzą się podzielić na trzy działy, a to: topograficzny, statystyczny i historyczno-archeologiczny, że jednak dla braku systematycznych katalogów i repertoryów stanowczego sądu o wartości tych materyałów dać nie mogą, w skutek czego Wydział krajowy wezwał p. Antoniego Schnejdera pismem z dnia 24. marca 1873 l. 19.139, ażeby sporządził wskazane przez rzeczoznawców katalogi i repertorya.

Tych katalogów i repertoryów niezdołał p. Schnejder sporządzić i nieprzedłożył ich Wydziałowi krajowemu zaś wydawnictwo Encyklopedyi postępywało — na podstawie powołanych postanowień bardzo pomału — tak, że dotąd wydano tylko dwa tomy, czyli 8 zeszytów, które w 55 arkuszach druku obejmują artykuły **A** do **Balin.**

Na posiedzeniu dnia 26. maja 1875 wydał Wys. Sejm — po ustanowieniu preliminarzy funduszów samoistnych na rok 1876. — następującej treści uchwałę:

Wydział krajowy przestrzegać ma, aby wydawnictwo Encyklopedyi krajoznawstwa Galicyi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem pozostało w właściwych, celom wydawnictwa zakreślonych granicach, bez przybierania rozmiarów temu nieodpowiednich.

W skutek tego polecenia zarządził Wydział krajowy zbadanie dotąd wydanych zeszytów Encyklopedyi i wskazał wydawnictwu pismem z dnia 10. sierpnia 1875 l. 13645, załączonem w odpisie pod */. spostrzeżone usterki, które przy dalszem wydawnictwie usunąć należy, oznajmiając Mu przytem, iż przedłoży Akademii umiejętności w Krakowie plan oznaczający granice, które przy dalszem wydawnictwie Encyklopedyi przestrzegać należy, poczem go wydawnictwu do zastosowania się — udzieli.

Plan zmodyfikowany przez Akademię umiejętności udzielono wydawnictwu dnia 25. stycznia 1876 do l. 784 — a celem przeprowadzenia reformy tym planem zaleconej, uprosił Wydział krajowy Wgo Ottona Hausnera, posła na Sejm krajowy, aby zechciał się zatrudnić rewizyą artykułów w przyszłych zeszytach Encyklopedyi mieścić się mających.

Wny Hausner przyjął to zlecenie, w skutek czego Wydział krajowy spodziewał się, że wydawnictwo tego dzieła postępywać będzie w myśl wskazówek danych przez Wysoki Sejm; jednakowoż

ta nadzieja nieziściła się, albowiem Wny Hausner doniósł Wydziałowi krajowemu pismem z dnia 4. maja 1876, iż przyszedł do przekonania, że wykonanie uchwały Wys. Sejmu z dnia 26. maja 1875 pomimo najszczerszych usiłowań jego i pomimo współudziału zaproszonych uczonych osiągnąć się nieda, albowiem prace głównego współpracownika p. Ant. Schnejdera są tego rodzaju, iż zredukowanie Encyklopedyi do rozmiarów właściwych dokonać się nieda.

Wydział krajowy podziela przekonanie Wgo Hausnera, a ponieważ Wys. Sejm ponowił swoje polecenie z dnia 26. maja 1875 uchwałą z dnia 24. kwietnia 1876, postanowił Wydział krajowy dnia 27. czerwca 1876 do l. 7811 dążyć do tego, aby nabyć od P. Schnejdera jego zbiory — w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 16. października 1871 na wstępie powołanej, na własność kraju — a to za roczną pensyę dożywotnią — jakoteż przedłożyć Wys. Sejmowi wniosek, zaniechania dalszego wydawnictwa Encyklopedyi i odstąpienia zbiorów nabytych od P. Schnejdera — Akademii umiejętności w Krakowie bezpłatnie — do użytku, jaki za stosowny uzna.

P. Antoni Schnejder oświadczył protokolarnie dnia 3. sierpnia 1876, iż gotów jest oddać swoje zbiory na własność kraju, jeżeli zezwoloną mu będzie dożywotnia pensya w rocznej kwocie ośmiuset (800) złotych w. a. w ratach miesięcznych z góry spłacalna, przyczem obowiązał się także oddać wszystkie nierozsprzedane jeszcze egzemplarze I. i II. tomu Encyklopedyi — toż samo na własność kraju.

Na zapytanie nasze o przyjęcie rzeczonych zbiorów, odpowiedziała Dyrekcya Akademii umiejętności pismem z dnia 30. grudnia 1876 l. 231, że nabywszy kamienicę sąsiednią, na której przebudowanie zmuszoną była naruszyć fundusz żelazny, nie może objąć lokalności tejże w używanie, do czasu, w którym z czynszu najmu uzupełni fundusz żelazny sumą 5000 złr., że zatem mogłaby objąć obecnie te zbiory tylko pod warunkiem, gdyby Wydział krajowy zechciał przez lat 5 — 6 opłacać czynsz za lokal potrzebny do pomieszczenia tych zbiorów w kwocie rocznej 300 — 500 zł. w. a.

Dyrekcya Akademii umiejętności oświadczyła zresztą, że chętnie przyjmie te zbiory — celem ich przechowania pod warunkiem wyżej określonym, jakoteż, że je przyjmie na swoją własność, skoro niebędzie zmuszoną żądać czynszu za ich pomieszczenie.

Wydział krajowy sądzi, że zawarcie układów tak z Panem Schnejderem jak i z Dyrekcyą Akademii umiejętności — na podstawie oświadczeń powołanych — byłoby dla funduszu domestykalnego bardzo korzystnem, gdyż z dochodów tego funduszu pokrywają się wydatki na wydawnictwo Encyklopedyi — a to według corocznych preliminarzy tego funduszu w wysokości następującej:

1) Pana Schnejdera płaca roczna	600 złr.
2) Płaca jego pomocnika	600 „
3) Najem lokalności	315 „
4) Koszta druku	700 „
razem.	2215 złr.

W razie zaniechania wydawnictwa Ekcyklopedyi, nabycia zbiorów P. Schnejdera na własność kraju i oddania ich Akademii umiejętności, wydatki — jakieby fundusz domestykalny ponosił rocznie, zmniejszyłyby się jak następuje:

Pensya dla Pana Schnejdera	600 złr. do	800 złr.
Czynsz za lokalności w Akademii	300 „ „	500 „
razem .	900 złr. do	1300 złr.

Wydział krajowy sądzi, że Pan Schnejder przyjmie roczną pensyę 600 złr., — chociaż żąda 800 złr. rocznie, wydatki funduszu domestykalnego mogłyby się zatem zniżyć do 900 lub 1100 złr. a za lat kilka do kwoty 600 złr., albowiem skoro Akademia nie będzie żądać opłacania czynszu, pozostanie do pokrywania tylko pensya P. Schnejdera.

Nadto zbiór ten dostałby się we właściwe ręce, to jest w ręce Akademii umiejętności, której wysokie zasługi w dziedzinie nauki, dają jedyną i największą gwarancyę, iż ze zbioru tego zrobi się najodpowiedniejszy użytek.

Z tych powodów Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy:

1) do zaniechania dalszych starań poleconych Mu uchwałą Sejmu z dnia 16. października 1871 co do wydawnictwa Encyklopedyi krajoznawstwa dla Galicyi;

2) do nabycia materyałów p. Antoniego Schnejdera na własność kraju ofiarując mu dożywotnią pensyę 600 złr. rocznie, płatną z funduszu domestykalnego;

3) do oddania tych materyałów Akademii umiejętności w Krakowie bezpłatnie — do użytku, jaki za stosowny uzna, i do zawarcia umowy z Dyrekcyą tej Akademii o bezzwłoczne przyjęcie tych zbiorów, ofiarując jej — celem opędzenia czynszu za najem lokalności, potrzebnych na przechowanie tych zbiorów, roczną kwotę nieprzekraczającą 500 złr. — i płatną z funduszu domestykalnego przez lat 5 a co najwięcej sześć, licząc od dnia oddania tych zbiorów Dyrekcyi tej Akademii.

We Lwowie dnia 27. lipca 1877.

Przewodniczący:
Oktaw Pietruski mp.
Członek Wydziału kraj.

Sprawozdawca:
Walerjan Podlewski mp.
Członek Wydziału kraj.

Z drukarni krajowej A. Waydowicz (przedtem M. F. Poremby) we Lwowie.

Alegat do L. W. kr. 35821.

Odpis

wezwania Wydziału krajowego z dnia 10. sierpnia 1875. l. 13645/75 wystosowanego do komitetu wydawnictwa Encyklopedyi dla krajoznawstwa Galicyi na ręce W. Alfreda Młockiego we Lwowie.

Załatwiając podanie szanownego Komitetu z dnia 12. czerwca b. r. polecamy równocześnie kasie krajowej, ażeby wypłaciła szanownemu Komitetowi na ręce pana Teodora Kulczyckiego za tegoż kwitem nieostęplowanym, kwotę trzystu ośmdziesięciu i pięciu (385) złr. wal. austr. na pokrycie kosztów druku ósmego zeszytu Encyklopedyi, i zwracamy szanownemu Komitetowi pod ./· rachunek drukarni „Gazety narodowej“ J. Dobrzańskiego i K. Gromana przedłożony nam powołanem podaniem.

Przytem zawiadamiany szanowny Komitet, że Wys. Sejm. krajowy, na posiedzeniu dnia 26. maja 1875 po uchwaleniu preliminarza funduszów samoistnych, a zatem i funduszu domestykalnego, pokrywającego wydatki połączone z wydawnictwem Encyklopedyi, wydał następującej treści uchwałę:

„Wydział krajowy przestrzegać ma, aby wydawnictwo Encyklopedyi krajoznawstwa Galicyi **pozostało w właściwych granicach celom wydawnictwa zakreślonych, bez przybierania rozmiarów temu nieodpowiednych“.**

Wskutek tego polecenia Wydział krajowy zarządził ścisłe zbadanie dotąd wydanych zeszytów Encyklopedyi, które doprowadziło do stanowczego przekonania, że wydawnictwo w pierwszym tomie (lit. *A*) trzymało się wprawdzie w obrębie pierwotnego planu, że zaś zacząwszy od 6. zeszytu (lit. *B*) przekroczyło nietylko rozmiary pierwotnie zamierzone, ale wszelkie możliwe granice, jakie każdemu wydawnictwu wytknięte być powinne, tak iż dzieło wielce pożądane i użyteczne staje się dla zbyt wielkich rozmiarów i kosztowności nietylko niedostępnem dla większej części czytającej publiczności, ale z góry już skazane jest na niezawodne niedokończenie.

Jako stwierdzenie tego orzeczenia służyć może obliczenie zrobione na podstawie porównania z Encyklopedyą ogólną wydaną w Warszawie przez Orgelbranda, stosunku rozmiarów,

kosztu i potrzebnego czasu do wydawania części dotąd publikowanej od *A.* do „Balin“, z całością *A.* do *Z.*

To obliczenie wydało następujące rezultata: Litera *A.* Encyklopedyi Galicyjskiej zawiera 25 arkuszów lub 400 stronnic, kosztuje 2 złr. i wyszła w przeciągu 3 lat, zaś część litery *B.* do słowa „Balin“ zawiera 30 arkuszy lub 480 stronnic, kosztuje 2 złr. 40 ct. i wydawanie trwało $1^1/_2$ roku.

Owóż w Encyklopedyi Warszawskiej litera *A.* stanowi $^1/_{11}$, zaś litera *B.* do słowa „Balin“ $^1/_{200}$ część całości.

Gdyby tedy rozmiary, jakie wydawnictwo dało literze *A.*, służyły za podstawę całego dzieła, takowe zawierałoby 400 arkuszów (6400 stronnic) w 10 tomach i kosztowałoby 32 złr.

Biorąc zaś rozmiary nadane części litery *B.* do słowa „Balin“ za podstawę całego dzieła, takowe doszłoby do 6000 arkuszów (96000 stronnic) w 150 tomach i kosztowałoby 480 złr., ale co gorzej, czas potrzebny do wydania całego dzieła dosiągnąłby do 300 lat.

Te cyfry komentarza nie potrzebują, lecz Wydział krajowy niechcąc zatrzymać się przy wykazaniu błędnego kierunku, pragnie wskazać szanownemu Komitetowi drogi, jakiemi złemu zaradzić, ogromny wzrost dzieła wstrzymać i ostateczne ukończenie umożliwić potrafi.

W tym celu Wydział krajowy przedłoży do aprobacyi Akademii umiejętności w Krakowie plan ściśle oznaczający granice, w których wydawnictwo trzymać się powinno, oparty mniej więcej na podstawie dzieł w podobnym przedmiocie w innych krajach wydawanych, jak to: Girault de H. Fargean Dictionaire géographique statistique et caet. de la France — Joanne, Dictionaire des Communes de la France — Zuccogni-Orlandi; Corografia dell' Jtalia — Schuman i Schiffner; Geogr. statistisches Lexicon des Königr. Sachsen.

Nim zaś ten plan szanownemu Komitetowi przedłożonym będzie, wzywa się szanowny Komitet, aby tymczasowo najwięcej rażące usterki usunął, mianowicie:

1) Aby usunął artykuły zbyteczne lub zupełnie niestosowne. Za takie uznać należy następujące artykuły zeszytu 6go do 8go: Baba (4 artykuły), babka, babie koło, babie lato, bachor, bąk, (3 artykuły), bajda, bajtała, baka, bakałarz, bakalie, bakenbardy, bal (4 stronnic), bałaguły, bakuń, bałabuchi, bałamut, i t. p.

2) Aby wcielił wszystkie artykuły osobno traktujące o wzgórzach, pagórkach, strumykach, lasach, polanach leśnych, niwach, łąkach, gruntach, ulicach, prydykach, kamienicach i t. p. do artykułów o miastach, wsiach, pasmach gór, rzekach i t. p., do których należą, gdy tym sposobem ciągłe powtarzania się uniknąć można. Wskazujemy szczególnie na artykuł, 9 stronnic obejmujący: „Babigórscy“, który oczywiście do artykułu „Górale“ należy.

3) Aby systematycznie skracał wszystkie artykuły, których rozwlekłość w 8. zeszycie przechodzi wszelkie wyobrażenie. Tak np. mieścina Baligród bez najmniejszej osobliwości obejmuje 15 stronnic, wieś Balice 12 str. Wyliczanie nazwisk wszystkich rodzin chrześciańskich każdej wsi (w 8. zeszycie nawet wygasłych) jest może unikatem w dziejach bibliografii, również jak poczet wszystkich osób pochowanych w kościele Bernadynów w Babińcu.

Niepodobna nareszcie milczeniem pominąć liczne ustępy, w których ujemne zdanie o starozakonnej ludności kraju w sposób najjaskrawszy wypowiedzianem znajduje się (obacz T. II. stron-

69, 96, 357, 460, szczególnie zaś 450, 451). Takie wynurzenie zdań indywidualnych może być w broszurach, artykułach dziennikarskich lub rozprawach politycznych na swojem miejscu, lecz w dziele poważnem, przedmiotowem i na użytek przyszłej generacyi obliczonem, niezaprzeczenie jako niestosowne usunięte być winno.

Wydział krajowy tem więcej liczy na uwzględnienie tych wskazówek ze strony szanownego Komitetu, iż w przeciwnym razie obawiać się należy uchwały przyszłego Sejmu odmawiającej subwencyi.

D. j. w.

Z drukarni krajowej **A. Waydowicz** (przedt. M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

Do L. W. kr. 17144/77.

Ad. 32.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z wnioskiem o zaniechanie tak zwanej drogi wołowej, ciągnącej się wzdłuż i obok drogi krajowej Sielec-Zaleszczyckiej w powiatach Tłumackim i Horodeńskim i stanowiącej część integralną tejże.

Wysoki Sejmie!

Przy objęciu dróg krajowych w zarząd autonomiczny w r. 1868. oddaną została Wydziałowi krajowemu przez władze rządowe wraz z drogą krajową Sielec - Zaleszczycką w powiatach Tłumackim i Horodeńskim, w tym ostatnim powiecie także ciągnąca się osobno wzdłuż i obok tejże tak zwana droga wołowa nieszutrowana, która dla oszczędzenia drogi krajowej używaną była wyłącznie dla przepędu wołów wypasowych z Rosyi, z Mołdawy i z Bukowiny na targi publiczne.

W powiecie Tłumackim nie objęto wprawdzie drogi tej dotyczącym aktem oddawczym, atoli faktycznie przeszła takowa i w tym powiecie w dalszym ciągu jako część nierozdzielna drogi krajowej w zarząd autonomiczny.

Z powodu coraz częstszych wypadków zaorywania części drogi tej przez właścicieli przyległych gruntów i ze względu na znaczne wydatki połączone z utrzymaniem tejże, a w szczególności znajdujących się na niej osobnych mostów — zajął się Wydział krajowy zaraz w początkach administracyi swej zbadaniem kwestyi, o ile droga ta stanowi niezaprzeczoną własność funduszu krajowego, mianowicie co do zajętych pod nią gruntów, oraz czyli pozostawienie drogi tej nadal jako drogi krajowej jest potrzebnem.

Z zażądanych w tym celu od c. k. Namiestnictwa odnośnych aktów okazało się, iż droga powyższa przed wybudowaniem drogi krajowej do roku 1854. stanowiła z dzisiejszą drogą krajową jeden trakt publiczny w szerokości od 9 do 12 sążni; po zbudowaniu zaś drogi krajowej ze zbywającej szerokości pozostawioną została nadal boczna droga jako publiczna stanowiąca część integralną drogi krajowej, dla oszczędzenia tejże od rychłego zniszczenia przez transporta wołowe; następnie że

już c. k. Namiestnictwo rozporządzeniem z d. 8. maja 1856 l. 13.179 tak utrzymanie jako też uregulowanie tej drogi zarządziło i w tym celu właściciele przyległych gruntów części potrzebne bezpłatnie i bez zastrzeżenia własności tych gruntów odstępywali.

Na tej podstawie zarządził również i Wydział krajowy reskryptem z dnia 20. stycznia 1871 l. 195 dalsze utrzymanie tej drogi w dotychczasowym stanie, zabraniając wszelkiego uszkadzania lub zaorywania tejże, jako nienaruszalnej części drogi krajowej, i w tym względzie zapadło też prawomocne orzeczenie Wydziału krajowego z dnia 10. marca 1876 l. 4323 w sporze specyalnym z obszarem dworskim w Horodence o zaoranie części powyższej drogi.

Z uwagi wszakże na zmianę stosunków co do transportu wołów od czasu założenia kolei lwowsko-czerniowieckiej, w skutek czego powyższa droga boczna przy drodze krajowej Sielec-Zaleszczyckiej właściwy cel swój straciła i faktycznie bezużyteczną się stała; z uwagi również, iż z pozostawieniem drogi tej w długości prawie 80 kilometrów czyli 10 mil, w przecięciu 7 metrów szerokości — do kilkadziesiąt morgów najlepszego gruntu pozostaje odłogiem i mianowicie w powiecie Tłumackim z powodu zaorania takowej spory stają się niennikione, Wydział krajowy widzi się spowodowanym na podstawie zgodnych zdań dotyczących Rad powiatowych w myśl §. 7. ust. drog. przedstawić Wysokiemu Sejmowi wniosek względem zaniechania powyższej drogi i uprasza:

Wysoki Sejm raczy w tym celu załączoną ·/. odnośną ustawę uchwalić.

We Lwowie dnia 31. lipca 1877.

Przewodniczący:
Oktaw Pietruski mp.
Członek Wydziału krajowego.

Sprawozdawca:
Otton Hausner mp.
Zastępca Członka Wydziału krajowego.

Do L. W. kr. 17144/77.

Ustawa

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem względem zaniechania drogi bocznej, tak zwanej wołowej, istniejącej obok drogi krajowej Sielec-Zaleszczyckiej w ciągu tejże w powiatach Tłumackim i Horodeńskim.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Istniejąca obok drogi krajowej Sielec-Zaleszczyckiej i stanowiąca część jej integralną droga boczna, tak zwana wołowa, w całej swej długości i szerokości w powiatach Tłumackim i Horodeńskim, ma być nadal jako droga krajowa zaniechaną.

Z drukarni krajowej **A. Waydowicz** (przedt. M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

L. W. kr. 24680/1877.

Aleg. 55.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego

o wykończeniu budowy krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie, o planach i rachunkach kolaudacyjnych budowy, tudzież o wydatkach poniesionych z funduszu budowy i oraz o dalszych potrzebach budowlanych zakładu.

Wysoki Sejmie!

W sprawozdaniu z 2. kwietnia 1876. przedłożyliśmy Wysokiemu Sejmowi plany kolaudacyjne budowy w dawnej części krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie i zarazem przedstawiliśmy krytyczny pogląd historyczny, w którym Wydział krajowy wedle oświadczenia komisyi budżetowej z 23. kwietnia 1876. zgodnie z prawdą określił wszystkie fazy, jakie przeszła sprawa budowy od początku do końca roku 1875.

Od tego zaś czasu do 31. maja b. r. została budowa w dawnej części zakładu wykończona, z wyjątkiem niektórych, głównie wewnętrznych robót, które, o ile to być może, są już w toku wykonania.

W tymże samym czasie, w myśl kontraktu z 2. maja 1875, ukończyli przedsiębiorcy Tomasz Gamski i Eugeniusz Pfeiffer budowę nowej części gmachu głównego z oddziałami dla furyatów, tudzież budowę nowych zabudowań gospodarskich.

Z nowej budowy składamy na stół Wysokiej Izby plany kolaudacyjne.

Alegat A. Wykonana budowa w obu pomienionych częściach zakładu wedle orzeczenia komisyi technicznej w protokole pod A/. zawartego pod względem trwałości, ścisłości i dokładności robót nie podlega żadnemu zarzutowi; pod względem zaś kosztów przedstawia następne ogólne obliczenie:

a) Cała powierzchnia wykonanych budynków zakładu w dawnej i nowej części zakładu wynosi 1822 sążni kwadratowych, czyli 6559 metrów kwadratowych:

b) Koszta ogólne budowy wraz z kosztami administracyjnymi (po odtrąceniu wydatków właściwą budowę nieobciążających, poniżej wyszczególnionych w kwocie 77223 złr. 51 ct. w. a.) wynoszą razem kwotę 839.161 złr. 81½ ct. w. a. przeto sążeń kwadratowy tej budowy 461 złr., czyli metr kwadr. 128 złr. 9 ct. w. a.

Poczuwając się do obowiązku w myśl zapowiedzenia naszego w zeszłorocznem sprawozdaniu, mamy zaszczyt przedstawić Wysokiemu Sejmowi jak następnie rachunki z wykonanej budowy, sporządzone przez komisyę kolaudacyjną:

Na rzecz budowy od samego początku wpłynął fundusz w ogólnej sumie **924.435 zł. 44 ct. w.**

obejmujący	w gotówce	w papierach
a) dochód z loteryi państwowej	289.130 zł. 17 ct.	5019 zł. 37 ct.
b) dochody z realności i propinacyi.	4906 złr. 99½ ct.	
c) odsetki od kapit. (z zysk. z ażja)	72453 złr. 30 ct.	
d) sprzedaż gruntów pod kolej czerniowiecką	209 zł 40 ct.	
e) dary na rzecz budowy zakładu		4000 zł
f) zysk z operacyj kredytowych (kupna i sprzedaży papierów wartościowych, w czem także zawartą jest sprzedaż ubocznych papierów wartościowych)	19.312 złr. 14 ct.	
g) rozmaite inne przychody	156 złr. 13½ ct.	
h) dotacye	538.267 złr. 30 ct.	5000 złr.

Alegat B. W załączonem pod B/. zestawieniu wykazane są wszystkie wydatki poniesione z funduszu budowy od roku 1867. do 31 maja 1877 w ogólnej sumie 916.384 złr. 32½ ct.

w których mieszczą się koszta poczynione tak za dostarczone materyały jak i za wykonane roboty w własnym zarządzie w kwocie 172.020 zł. 16½ ct.
w drodze przedsiębiorstwa w kwocie 667.558 zł. 25 ct.
jako też wydatki administracyjne i inne w kwocie 73.805 zł 91 ct.
w wydatkach tych mieszczą się także niżej wyszczególnione koszta poniesione na inne cele z funduszu budowy.

W porównaniu wykazanych wydatków z dochodami pozostałą z końcem maja 1877. resztę kasową w gotówce 8.051 złr 11½ ct. przeznaczyliśmy na wykonanie najpilniejszych robót budowlanych w zakładzie i na wydatki administracyjne po koniec grudnia 1877.

Alegat C. W wykazie pod C/. wydziclamy nadzwyczajne wydatki w kwocie 77.223 złr. 51 ct.

Wydatki te, które Wydział krajowy był zniewolonym ponieść w ciągu budowy, tworzą szereg wydatków, które obciążają wprawdzie fundusz budowy. jednakże nie odnoszą się do właściwych robót budowlanych, lub też tyczą się robót, które w funduszu budowy nie miały właściwego źródła pokrycia.

Wchodząc w powody użycia tych nadzwyczajnych wydatków z funduszu budowy, pozwalamy sobie odwołać się najpierw na sprawozdanie z roku zeszłego, w którem zaznaczyliśmy — „iż brak jednego programu, mającego stworzyć całość zakładu zrodził niefortunny modus vivendi z dnia na dzień, raczej z uchwały do uchwały sejmowej, co musiało niekorzystnie oddziaływać prawidłowy różnej budowy," co jak jużeśmy na ówczas wykazali, spowodowanem zostało głównie uchwałą Wysokiego Sejmu z 17. października 1871., nie uwzględniającą propozycyi naszych, które podawały pewny, na obliczeniach oparty plan całej budowy.

Skutkiem tego nie mogliśmy mieć dokładnego preliminarza budowy, w którym utrzymywana by być mogła równowaga między dochodami i wydatkami, nader pożądana przy tak wielkiej i w różnorodny sposób wykonywanej budowie, jaką była budowa kulparkowska, i określone granice użycia funduszu na pewne ściśle oznaczone cele, z uwzględnieniem rozdziału wydatków, wedle właściwych odrębnych kategoryi przedmiotu.

Następstwem tego było, iż bez preliminarza budowy opierać się tylko mogliśmy na ogólnych cyfrach przy przedstawianiu Wysokiemu Sejmowi potrzeb budowy od razu niezabezpieczonych, z roku na rok, bez odpowiedniej podstawy co do wpływów i rozchodów budowy.

W takim stanie rzeczy fundusz budowy ponosił wszystkie wydatki, jakie w ciągu budowy okazały się potrzebne, czy to ściśle odnoszące się do budowy samej, czy to pośrednio w interesie budującego się zakładu przedsięwzięte. Zaspokojone w ten sposób inne potrzeby zakładu, dla których właściwie fundusz budowy nie był przeznaczony, spowodowały to następstwo, że fundusz budowy nie wystarczył na pokrycie wszystkich wydatków na razie mniej pilnych, a jednakże później ponieść się mających, na potrzeby ściśle budowlane, które poniżej będą przedstawione.

Wszelkie nadzwyczajne i w części nieprzewidziane koszta mogliśmy dopiero teraz szczegółowo wykazać po zamknięciu wszystkich odnośnych rachunków i w części po finalnem przeprowadzeniu kolaudacyi.

Tymi nadwyczajnymi wydatkami wykazujemy zarazem zmniejszenie kosztów właściwej budowy z kwoty 916384 złr. 32½ ct. w. a. na kwotę 839161 złr. 81½ ct. w. a. z jednej, zaś z drugiej strony usprawiedliwienie na przekroczenie funduszu budowy w dziale robót już przez Wysoki Sejm przyzwolonych, a dotąd z powodów poniżej podanych nie uskutecznionych.

W przekonaniu, że Wysoka Izba powyższe przedstawienie uznać raczy należycie uzasadnionem, zwłaszcza co do użycia poczynionych dotąd wydatków z funduszu budowy, bacząc także na to, że wydatki z funduszu budowy w znacznej części poczynione w interesie zakładu, którego budynki w mniej szczęśliwych okolicznościach wykonane z kosztami stosunkowo nie wielkimi pod wielu względami odpowiadają swemu przeznaczeniu, — przystępujemy do przedłożenia następujących potrzeb budowlanych zakładu:

I.

Przedsiębiorcy robót ziemnych, mularskich, ciesielskich w dawnej części zakładu.

Z wykonanych robót w dawnej części zakładu w drodze przedsiębiorstwa, a mianowicie w dziale robót *a)* ziemnych, mularskich i ciesielskich przez Wincentego Rawskiego i Wiktora Sadłowskiego, *b)* stolarskich przez Wincentego Rawskiego i Erazma Gryglaszewskiego, *c)* ślusarskich przez Kaspra Widackiego, *d)* szklarskich przez Stanisława Białczyńskiego *e)* lakierniczych przez Hipolita Sawrackiego, *f)* blacharskich przez Antoniego Gołogórskiego — kolaudacya została przeprowadzoną, rachunki ostatecznie załatwione i przypadające należytości przedsiębiorcom wypłacone, z wyjątkiem przedsiębiorców pierwszego działu robót, z którymi finalne obliczenie właśnie teraz jest w toku załatwienia w Wydziale krajowym.

Komisya kolaudacyjna obliczyła całkowitą należytość przedsiębiorców robót ziemnych, mularskich i ciesielskich w ogólnej sumie 168.270 zł. 80½ ct. przyznając im po odtrąceniu udzielonych zaliczek i t. p. jako resztę należytości do wypłacenia w kwocie 835 zł. 64½ ct.

Przedsiębiorcy zaś żądają z tego tytułu kwotę 6334 złr. 36 ct. w. a.

Gdy sprawa ta nie mogła być jeszcze przez nas finalnie załatwioną, opieramy się tymczasowo na powyższym rachunku komisyi kolaudacyjnej i upraszamy Wysoką Izbę o przyznanie wykazanej kwoty **835 zł. 64½ ct.**, którą zamieszczamy obecnie między potrzebami, nieznajdującemi już pokrycia w funduszu budowy.

II.

Przedsiębiercy budowy w nowej części zakładu.

Komisya kolaudacyjna, której akt jest właśnie w toku załatwienia w Wydziale krajowym, obliczyła w ogólną należytość przypadającą przedsiębiorcom Tomaszowi Gamskiemu i Eugeniuszowi Pfeiffrowi za wykonane roboty w myśl kontraktu z 2. maja 1875 w kwocie **180.280 zł. 9½ ct.**

a mianowicie:

a) za budowę dalszych skrzydeł gmachu głównego	157.879	zł. 21	ct.
b) kanałów komunikacyjnych	3.293	„ 5½	„
c) kanałów około nowej budowy	817	„ 6	„
d) kanałów około głównej budowy	1434	„ 58	„
e) nowych budynków gospodarskich	4692	„ 79½	„
f) tudzież za wykonanie robót nadkontraktowych	12.163	„ 39	„

Taż sama komisya po strąceniu zaliczek w kwocie **178.736 zł. 35 ct.** przyznaje przedsiębiorcom tytułem reszty należytości kwotę **4328 zł. 30½ ct.**

nadto za odebrane od nich pozostałe materyały z budowy tytułem wynagrodzenia kwotę **3753 zł. 59 ct.**

zaś Pp. Gamski i Pfeiffer oprócz wypłaconej im należytości roszczą sobie jeszcze dodatkowe wynagrodzenie w kwocie **20429 zł. 82 ct.**

Na tej podstawie i z powodów pod I. przywiedzionych upraszamy Wysoki Sejm o przyznanie na powyższy cel kwoty **8.071 zł. 89½ ct.**

III.

Pozostałe roboty do wykończenia w zakładzie.

Alegat D. Wedle załączonego wykazu pod D/. sporządzonego na podstawie szczegółowych kosztorysów architekty Kuhna, sprawdzonych przez oddział techniczny, pozostają jeszcze do wykonania roboty budowlane i inne w zakładzie dotąd nie podjęte, na które nie mamy pokrycia z funduszu budowy, a mianowicie:

1. W budynku głównym	1207	zł.	
2. w budynku ekonomicznym	3001	zł. 90	ct.
3. w łazienkach	1070	zł. 01	ct.
4. w korytarzach	70	zł. 56	ct.
5. między budynkami zakładu	4453	zł. 43	ct.

Na wykonanie tych robót z uwzględnieniem rzeczywistych potrzeb wykazanych, które nie mają pokrycia w funduszu budowy, raczy Wysoki Sejm przyzwolić potrzebny kredyt w ogólnej sumie **9802 zł. 90 ct.**

IV.

Wewnętrzne mechaniczne urządzenia w zakładzie.

Mając przystąpić w r. 1875. do wprowadzenia w wykonanie wewnętrznych mechanicznych urządzeń w zakładzie na podstawie operatu zarządu technicznego budowy i wniesionych ofert, przyszedł Wydział krajowy do przekonania że wszystkie działy rzeczonych urządzeń nie dadzą się uskutecznić w granicach przyzwolonych pierwotnie na ten cel funduszów w kwocie 22600 zł., co nas skłoniło w sprawozdaniu z 2. kwietnia 1876 upraszać Wysoki Sejm o odpowiedne uzupełnienie pierwotnego funduszu.

Na to komisya budżetowa wychodząc z zapatrywania, iż Wydział krajowy będzie w stanie wykonać projektowane urządzenia w granicach rzeczonego kredytu, oświadczyła w sprawozdaniu z 23. kwietnia 1876: „chociażby wykonanie na rok odroczone być musiało, widziałaby w tem mniejsze złe, jak w zaleceniu Wysokiej Izbie uchwalania tak znacznego wydatku bez należytego zbadania przedmiotu, i musiałaby żądać, ażeby w razie powtórzenia żądania Wydział krajowy takowe należycie umotywował."

Wysoki Sejm, polegając na opinii komisyi budżetowej, zwiększył pierwotny fundusz na mechaniczne urządzenia li do wysokości 24817 zł. 65 ct. z wypuszczeniem na teraz oświetlenia gazowego.

Przyzwolone przez Wysoki Sejm fundusze na mechaniczne urządzenia rozdzielają się jak następuje:

a) wodociągi	14.000 zł.
b) łazienki	3.915 zł. 14 ct.
c) pralnie i suszarnie	4.000 zł.
d) kuchnia	2.000 zł.
e) piekarnia	600 zł.
f) piła cyrkularna	302 zł. 51 ct.

Pragnąc się zastósować do powyższej uchwały Wys. Sejmu i o ile możności uwzględnić wskazówki komisyi budżetowej, uznał Wydział krajowy potrzebnem, poddać sprawę mechanicznych urządzeń dokładnemu rozpoznaniu przez ankietę lekarsko-techniczną. Skutkiem czego najprzód komisya lekarska na podstawie szczegółowego kwestyonarza otrzymanego z Wydziału krajowego wygotowała program lekarski pod E/. załączony. *Alegat E.*

Poczem zawezwana ankieta techniczna, wedle protokołu i programu pod F. i G. załączonego, wyraziła następną opinię: *Alegat F. i G.*

1. że nowo opracowany program zastosowany jest do istotnych potrzeb zakładu z uwzględnieniem wymagań zawartych w programie lekarskim;

2. że wyżwyszczególnione działy urządzeń mechanicznych nie dadzą się wykonać funduszami przez Wys. Sejm przyzwolonymi, na co prawdopodobnie potrzeba będzie kwoty 40.000 złr.;

3. że urządzenie maszyn do pompowania i rozprowadzenia wody w budynku ekonomicznym i łazienkach, urządzenie łazienek i pralni wraz z suszar-

nią jako najniezbędniejsze dla zakładu z mechanicznych urządzeń, winne być zaraz wykonane z funduszów na ten cel uzyskanych — zaś sprawa rozprowadzenia wody do gmachu głównego, urządzenia stałej kuchni i piekarni tudzież piły cyrkularnej, jako mniej pilna, może być na później odroczona, jednakowoż i te urządzenia dla zakładu są bardzo ważne;

4. iż celem uzyskania pewnych i niezmiennych cen kosztorysowych, których komisya z góry oznaczyć nie może, należy przeprowadzić odpowiednią pertraktacyę z oferującémi firmami, na podstawie warunków przedstawionych przez ankietę lekarsko-techniczną.

Otrzymawszy w ten sposób odpowiednią wskazówkę do dalszego postępowania — odniósł się Wydział krajowy do oferujących firm L. Zieleniewski w Krakowie, August Schumann, Łączyński i spółka tudzież Jan Narbut we Lwowie, Suckow & Comp., oraz H. Wolff w Wrocławiu z wezwaniem do wniesienia w bieżącym roku deklaracyi wraz z dokładnymi do programu zastosowanymi projektami i kosztorysami.

W tem stadyum sprawy Wydział krajowy uprasza Wys. Sejm o dozwolenie częściowego wykonania wewnętrznych mechanicznych urządzeń w zakładzie, w granicach przyzwolonych funduszów; — nadto z uwagi, że fundusze wyżej wykazane użyte zostały na inne cele na razie pilniejsze, o przyzwolenie pokrycia powstałego ztąd niedoboru w kwocie 24817 z. 65 c.
dodatkowym kredytem w okrągłej sumie **25000 zł.**

V.

Budowa prosektoryum.

Celem przeprowadzenia budowy prosektoryum w granicach funduszów przez Wysoki Sejm uchwałą z 14. Stycznia 1874 i z 26. Kwietnia 1876 przyzwolonych w kwocie 7350 zł.
polecił Wydział krajowy architekcie Kuhnowi opracowanie planów i kosztorysów ze ścisłem uwzględnieniem uchwał Wysokiego Sejmu.

Dwukrotnie opracowane projekta zostały przedstawione zwołanej *ad hoc* komisyi lekarsko-technicznej. Komisya ta uznała jednomyślnie, że żaden z tych projektów najskromniejszym wymaganiom zakładu odpowiedzieć nie zdoła. Skutkiem czego polecił Wydział krajowy Panu Kuhnowi na podstawie wskazówek komisyi ułożonego programu przez dyrektora zakładu opracować trzeci projekt. Projektu tego, co do kosztów, w trójnasób przewyższającego przyzwolone fundusze na budowę prosektoryum, niemógł Wydział krajowy uwzględnić. Zwołana została tym celem ankieta lekarsko-techniczna. Z przedstawionych przez ankietę projektów przyjął Wydział krajowy podany przez Dr. Longina Feigla, prosektora szpitali powszechnych we Lwowie projekt pod H, obejmujący trupiarnię, salę sekcyjną, płuczkarnię, ubieralnię, salę mikroskopijną, pokój gościnny i mieszkanie dozorcy, jako najoszczędniejszy i odpowiadający potrzebom zakładu.

Alegat H.

Przedkładając z uwzględnieniem powyższego projektu przez architektę Kuhna opracowane szczegółowe plany i kosztorysy sprawdzone przez oddział techniczny, pozwalamy sobie zwrócić uwagę Wysokiej Izby na tą okoliczność, że zachodzi nieodzowna potrzeba wystawienia jak najrychlej rzeczonego budynku, zwłaszcza że prowizorycznie używany lokal w jednej z łazienek zakładu na odbywanie sekcyi i badań naukowych, ze względów sanitarnych i innych ze wszech miar jest nieodpowiedni.

Na tej podstawie uprasza Wydział krajowy Wysoki Sejm o przyzwolenie wykonania budowy prosektoryum wedle przedstawionych planów w granicach kosztorysu obliczonego na **13685 zł. 99 ct.**
w której mieści się pierwej już przyzwolona kwota 7350 z. niemająca już pokrycia w funduszu budowy.

VI.

Urządzenie kaplicy w zakładzie.

Między budynkami wykonanymi w zakładzie odznacza się kaplica umieszczona w środku gmachu głównego. Kaplica ta nie jest jeszcze oddaną do użytku zakładu z powodu, że pozostają jeszcze do wykończenia niektóre roboty budowlane, które obecnie się wykonują. Prócz tego brakuje w tej samej kaplicy całego wewnętrznego urządzenia.

Opierając się na szczegółowym kosztorysie sporządzonym przez architektę Kuhna, a sprawdzonym przez oddział techniczny, upraszamy Wysoką Izbę o zabezpieczenie pozostałych potrzeb kaplicy obliczonych na ogólną sumę **4757 zł. 58 ct.**
w której mieści się:

a)	statua na front kaplicy obliczona na	650 zł.
b)	kompletny ołtarz	2152 „ 58 c.
c)	kazalnica	250 „
d)	ławki do kaplicy	250 „
e)	konfesyonał	85 „
f)	lichtarze, lampa, kielich itp.	500 „
g)	szafy, umywalnia, klęcznik	120 „
h)	kaloryfer do ogrzania kaplicy	450 „
i)	fisharmonika	300 „

VII.

Urządzenie dwóch dźwigni mechanicznych w nowej części zakładu.

Na mocy uchwały Wysokiego Sejmu z 14. Stycznia 1874 urządzone zostały dwie dźwignie mechaniczne w gmachu głównym do sprowadzania żywności, wynoszenia materyału opałowego i wyciągania sprzętów, bielizny itp.

Urządzone już w zakładzie dźwignie przez inżyniera Freisslera polegają na odpowiednim do potrzeb zastosowanym mechanizmie. Wymiar skrzyń tego rodzaju, aby niemi ciągnąć można było i większe i cięższe przedmioty. Konstrukcya dźwigni zapewnia ruch regularny, spoczywają one bowiem na czterech kierownicach żelaznych i linach z drutów kręconych. Przeciw wagi regulują i ułatwiają ruch skrzyń, poruszadło odpowiednie o podwójnym układzie kół zębatych z korbą i kołem zamachowem ustawione w kurytarzu piątra dolnego.

Każda z urządzonych dźwigni obciążona 500 kilogramami, poruszana siłą dwóch ludzi, wyciągająca z piwnic do drugiego piątra w trzech minutach tym samym ciężarem na dół w jednej minucie, — wedle oświadczenia komisyi kolaudacyjnej odpowiada ze wszech miar potrzebom zakładu.

Zachodzi obecnie potrzeba urządzenia jeszcze dwóch dźwigni mechanicznych w nowo-wybudowanej części zakładu w trakcie furyatów w sposób i pod warunkami pierwej oznaczonymi w wprowadzonych dźwigniach w gmachu głównym.

Wysoki Sejm raczy, na podstawie kosztorysu sporządzonego przez architektę Kuhna, a sprawdzonego przez oddział techniczny przyzwolić na wykonanie rzeczonych dwóch dźwigni w nowej części zakładu i wyznaczyć na ten cel kwotę **2861 złr. 51 ct.**

VIII.

Pomieszczenie administracyi na folwarku.

Na posiedzeniu dnia 26. Kwietnia 1876 powziął Wysoki Sejm uchwałę, którą polecił Wydziałowi krajowemu, ażeby na przyszłej sesyi sejmowej przedstawił program umieszczenia administracyi w sposób praktyczny, a jak najoszczędniejszy.

Starając się wykonać tą uchwałę, i zastosować się zarazem do wskazówek komisyi budżetowej z 23. Kwietnia 1876, która zalecała reflektować na odpowiednią adaptacyę domu folwarcznego, musiał Wydział krajowy wziąść pod ścisłą rozwagę, w jaki sposób da się zaspokoić potrzeby chorych i administracyi pod względem pomieszczenia.

Przez podjęte przez nas zarządzenia administracyjne od czasu ostatniej sesyi sejmowej i oraz przez wybudowanie nowej części zakładu wraz z oddziałami dla furyatów, warunki pomieszczenia w budynkach zakładu przybrały korzystniejszą postać, niźli to było w roku zeszłym, kiedyśmy przemawiali w Wysokim Sejmie za budową domu administracyjnego. Chociaż i dzisiaj ze względu na pierwotne przeznaczenie gmachu głównego dla chorych, a budynku

ekonomicznego na cele głównie gospodarskie, potrzeba domu admistracyjnego nieda się zakwestyonować, sądzi Wydział krajowy, iż sprawę stałego pomieszczenia administracyi w danych okolicznościach zakładu można będzie częściowo załatwić w sposób poniżej wskazany.

Alegat I. Wedle załączonego pod I. podziału lokalności w zakładzie, została przez nas z całą ścisłością przeprowadzona dyslokacya w budynkach zakładu o ile możności odpowiednio. Użycie lokalności wedle właściwości przeznaczenia *Alegat K.* przedstawia się w wykazie pod K., przyczem bierze się na uwagę obecny stan osób mieszczących się w zakładzie, a mianowicie: *a)* chorych 455, *b)* służby oddziałowej 71, *c)* służby domu kuchennej i stajennej 28, *d)* funkcyonaryuszów etatowych i nie etatowych 28; nadto zważa się na zaspokojenie innych potrzeb zakładu tak administracyjnych jak i gospodarskich. Z uwzględnieniem najkonieczniejszych potrzeb zakładu uznał Wydział krajowy po przeprowadzeniu rzeczonej dyslokacyi nieodzownem uzupełnić warunki pomieszczenia w budynkach zakładu i objąć w myśl uchwały Wysokiego Sejmu w program adaptacyi budynku folwarcznego przybudowanie po jednej i drugiej stronie dla zyskania lokalności na pomieszkanie: 1) jednego urzędnika w trzech pokojach z kuchnią, 2) dwóch kapelanów obrządku łać. i gr. kat. po jednym pokoju z przedpokojem, 3) nadzorczyni i akuszerki w jednym pokoju z alkową i kuchnią tudzież na pokój gościnny.

Architekt Kuhn, któremu poleciliśmy opracowanie projektu technicznego wraz z kosztorysem, przedstawił nam projekt, któren na stół Wysokiej Izby składamy. Projekt ten odstępuje od udzielonego mu programu o tyle, iż zamierzone dobudowanie budynku folwarcznego objął tylko po jednej stronie tego budynku, a to po stronie wschodniej dla pomieszczenia pierwszych trzech funkcyonaryuszów i pokoju gościnnego wraz z izbą dla służącego, i oraz uzupełnił dobudowaniem istniejącej na folwarku parterowej oficyny na pomieszczenie nadzorczyni i akuszerki.

P. Kuhn uzasadnia modyfikacyę programu tém, iż dobudowanie po obu stronach domu folwarcznego nastręczałoby trudności techniczne w wykonaniu i spowodowałoby większe koszta, niźli opracowany przezeń projekt; uzasadnienie to skłoniło nas do przedstawienia Wysokiemu Sejmowi propozycyi p. Kuhna.

Prócz tego pozwalamy sobie wystąpić równocześnie z trzecim projektem, a to: zaniechania jakiejkolwiekbądź adaptacyi budynków folwarcznych, a natomiast wybudowania w granicach wykazanych kosztów na powyższe adaptacye budynków w dziedzińcu folwarcznym naprzeciw istniejącej oficyny parterowej domu parterowego, podniesionego w części środkowej na I. piątro, w którym, zdaniem architekty Kuhna, da się zaprojektować i wykonać powyższy program łatwiej i dogodniej i z mniejszym kosztem.

Opierając się na powyższem przedstawieniu, uprasza Wydział krajowy Wysoki Sejm o przyjęcie tegoż ostatniego projektu na uzupełniające pomieszczenie administracyi około budynków gospodarskich i przyzwolenie na ten cel funduszów w kwocie **11 421 złr. 93 ct.**

IX.

Latryny w Zakładzie.

Przystępując w r. 1875. do urządzenia latryn w Zakładzie, Wydział krajowy oparł się w tym względzie na opinii ankiety lekarsko-technicznej, która w miejsce pierwotnie projektowanego systemu beczkowego, zaleciła przeprowadzenie systemu wywozowego d'Arcetta latrynowego.

Urządzone wychodki wedle tegoż drugiego systemu okazały w praktyce pewne wadliwości, jak głównie zatykanie się rur spadowych i wydawanie z dołów kloacznych szkodliwych zdrowiu wyziewów, co stało się powodem niejednokrotnego zażalenia ze strony Dyrekcyi Zakładu i spostrzeżenia komisyi sejmowej z 10. kwietnia 1876 do l. 531/S., iż urządzenie wychodków w Zakładzie jest niezgodne z hygyeną.

Po sprawdzeniu stanu rzeczy na miejscu, zarządzone zostały przez Wydział krajowy tymczasowe środki zaradcze, odnoszące się głównie do sposobu utrzymywania wychodków i należytego czyszczenia rur spustowych — co nie zupełnie zaradziło złemu.

Skutkiem opinii komisyi z 29. lipca 1876 uskuteczniona została rekonstrukcya dołu kloacznego w pawilonie bocznym oddziału mężczyzn wedle propozycyi architekty Kuhna przez usunięcie zupełne rur spadowych, a zastąpienie ich tylko lejami i wymurowanie ścianek działowych w wysokości trzech piąter i wyprowadzenie nad dach przewiewnika z wydatkiem 880 złr. 79½ ct. a. w. Dyrekcya Zakładu w relacyi z 19. października 1876 donosząc, że wyżwzmiankowana rekonstrukcya została przeprowadzoną z dobrym skutkiem — zażądała przeistoczenia innych wychodków w Zakładzie w odpowiedni sposób.

Przekonawszy się przez wysłane na grunt komisye, że zarządzone środki nie zdołają usunąć wadliwości w wychodkach pierwotnie urządzonych, uznał Wydział krajowy nieodzownem dokładne zbadanie sprawy i uzyskanie ze wszech miar odpowiedniej propozycyi, dozwalającej stanowczego ulepszenia latryn. Tym celem delegowana ankieta lekarsko-techniczna, przy udziale organów administracyjnych Wydziału krajowego w sprawozdaniu z 22. marca 1877 wydała następną opinię:

1. Wychodki w pawilonie bocznym na oddziale mężczyzn z jednym dołem kloacznym, a z dwoma na oddziale kobiet głównie ze względów hygienicznych w obecnym stanie nadal pozostać nie mogą, szczególnie dlatego, że rury spadowe w dołach kloacznych mimo dozoru ze strony zarządu Zakładu bywają zatykane przez chorych różnymi przedmiotami do tego stopnia, że takowe nie mogą należycie funkcyonować, a mocz i kał udziela się w znacznej części murom Zakładu; że wentylacya wedle wprowadzonego systemu, wymagająca należytego zastosowania pieców ze znacznym stosunkowo kosztem nie jest do-

stateczną, skutkiem tegoż wydzielają się miazma cuchnące, które zatruwają powietrze nietylko w samem otoczeniu wychodków, ale także w przyległych lokalnościach, że czyszczenie dołów kloacznych wedle wprowadzonego już systemu, w stosunkach zakładu nader utrudnione, a to dlatego, że wynoszenie kału odbywać się musi małymi cebrzyczkami, co dość powolnie się uskutecznia, a nadto, że kał wynosi się po pod ubikacye mieszkalne, przezco w czasie czyszczenia zatruwa sią powietrze w Zakładzie.

Powyższym wadliwościom zaradzić można skutecznie wprowadzeniem w pomienionych wychodkach systemu beczkowego i w szczególności:

a) wprowadzenie muru działowego pomiędzy ścianami a wychodkami,

b) wprowadzenie przewiewnika po nad dach, przezco uzyska się pożądaną wentylacyę bez potrzeby utrzymywania dotychczasowych pieców,

c) wprowadzenie beczek systemu Lesage'a, który na tem polega, że beczki tego systemu (który przedstawiamy w modelu Wysokiej Izbie), dają się jak najszczelniej zamykać, i w każdym czasie bezwonnie, nie zatruwając powietrza, wynosić kurytarzami i schodami piwnicznemi na zewnątrz, i nadto, że czyszczenie w ten sposób da się uskutecznić łatwo i stosunkowo tanim kosztem.

2. Wychodki w części środkowej gmachu głównego, również wadliwe, dadzą się poprawić przez zmianę fosy kloacznej na system beczkowy z ulepszeniami powyżej przedstawionemi.

3. Wychodki w budynku ekonomicznym za pomocą środków powyżej omawianych dadzą się także w odpowiedni sposób poprawić.

Ta sama ankieta sprawdziła, że wyżwzmiankowana rekonstrukcya jednego dołu kloacznego w pawilonie bocznym gmachu głównego, jak również urządzone w roku bieżącym wychodki w nowej części Zakładu według systemu beczkowego, są odpowiednio zrobione z dobrą wentylacyą.

Opierając się na powyższem przedstawieniu, jak również powodując się tym względem, że wyż zalecone środki zaradcze dają możność doprowadzenia sprawy latrynowej w Zakładzie do pożądanego rezultatu, przedkładamy Wysokiej Izbie do przyjęcia opracowane przez architekta Kuhna, a sprawdzone przez oddział techniczny kosztorysy na rekonstrukcyę kloak w dawnej części Zakładu obliczone na ogólną sumę **7.583 złr. 66½ ct.**

a mianowicie:

a) w gmachu głównym	5529	złr. 23	ct.
b) w części środkowej	1123	„ 42	„
c) w budynku ekonomicznym	931	„ 1½	„

X.

Droga dojazdowa w tylnych częściach Zakładu.

Chcąc uzyskać należyty przystęp do wyżprojektowanego prosektoryum i wystawionych już budynków gospodarskich i osiągnąć zarazem odpowiednią komunikacyę w celach gospodarczo-ekonomicznych, zachodzi nieodzowna potrzeba urządzenia drogi dojazdowej w tylnych częściach zakładu.

Wedle opracowanych projektów i kosztorysów sprawdzonych przez oddział techniczny — które składamy na stół Wysokiej Izby — część tej drogi łącząca bezpośrednio z prosektoryum a pośrednio z budynkami gospodarskiemi, wynosi 427·31 metrów długości, 6 metrów szerokości obliczona co do kosztów na 1819 złr. 97 ct.

część zaś boczna tejże samej drogi, prowadząca do budynku ekonomicznego, obejmuje 127·60 metrów długości, 6 metrów szerokości, obliczona co do kosztów na 551 złr. 63 ct.

Powyższa droga projektowana jest z możliwą oszczędnością i przedstawia tą korzyść, iż dozwala równoważyć nasypy z wykopami i uzyskaną ztąd ziemię użyć nietylko na nasypy, lecz także na splanowanie terenu przed ustawić się mającymi parkanami w tylnej części Zakładu, nadto, że obrany kierunek drogi na wzgórzu dostarczy dostateczną ochronę przeciwko zaspom w porze zimowej.

Na wyż przywiedzionej podstawie Wydział krajowy uprasza:

Wysoki Sejm raczy zezwolić na wykonanie projektowanej drogi w tylnych częściach Zakładu i przeznaczyć na ten cel kwotę **2371 zł. 66 ct.**

XI.

Parkany w tylnych częściach Zakładu.

Sytuacya projektowanego prosektoryum i drogi dojazdowej w pewnej odległości od reszty Zakładu, wskazuje na nieodzowną potrzebę rozszerzenia parkanów, otaczających Zakład. Również zachodzi potrzeba otoczenia parkanem ogrodów spacerowych dla chorych, jak niemniej dziedzińców zewnątrz budynku ekonomicznego.

Na podstawie szczegółowych kosztorysów przez architektę Kuhna, a przez oddział techniczny sprawdzonych, upraszamy Wysoką Izbę o przyzwolenie potrzebnych na ten cel funduszów w ogólnej kwocie **3983 złr. 71 ct.**

Wyżwyszczególnione potrzeby budowlane w krajowym Zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie razem zebrane wykazują:

I. Reszta należytości przedsiębiorców Wincentemu Rawskiemu i Wiktorowi Sadłowskiemu za roboty wykonane w dawnej części Zakładu 835 złr. 64½ ct.

II. Reszta należytości przedsiębiorcom Tomaszowi Gamskiemu i Eugeniuszowi Pfeiffowi za wykonane roboty i pozostałe materyały budowlane w myśl kontraktu z dnia 2. maja 1875 8.071 złr. 89½ ct.

III. Wykończenie pozostałych robót w dawnych i nowej części zakładu 9.802 złr. 90½ ct.

IV. Wewnętrzne mechaniczne urządzenia w Zakładzie 25.000 złr. — ct.

V. Budowa prosektoryum w Zakładzie 13.685 złr. 99 ct.

VI. Urządzenie kaplicy w gmachu głównym Zakładu 4.757 złr. 58 ct.

VII. Urządzenie dwóch dźwigni mechanicznych w nowej części Zakładu 2.861 złr. 51 ct.

VIII. Pomieszczenie administracyi na folwarku 11.421 złr. 93 ct.

IX. Przekształcenie latryn w dawnej części Zakładu 7.583 złr. 66½ ct.

X. Droga dojazdowa w tylnych częściach Zakładu 2.371 złr. 66 ct.

XI. Oparkanienie w tylnych częściach Zakładu 3.983 złr. 71 ct.

Ogółem 90.376 złr. 48½ ct.

Celem zaspokojenia wykazanych potrzeb Zakładu, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm

raczy na powyższy cel uchwalić dodatkowy kredyt w kwocie **90.376 złr. 48½ ct.**

Lwów, dnia 3. sierpnia 1877.

Przewodniczący
Oktaw Pietruski wł. r.
Członek Wydziału krajowego.

Dr. Franciszek Smolka wł. r.
Członek Wydziału krajowego.

Z drukarni krajowej **A. Waydowicz** (przedt. M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

Alegat A do L. W. kr. 24680/877.

Protokół

spisany w Kulparkowie dnia 31. lipca 1877. roku w sprawie ocenienia budowy Zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie.

Wysoki Wydział krajowy rozporządzeniami z d. 16. kwietnia 1877 l. 11.787 i z dnia 25. lipca 1877 l. 23.846, wyznaczył komisyę do ocenienia wszechstronnego budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie.

Powyższemi rozporządzeniami powołani zostali do składu komisyi:

Pan Ferdynand Rozenbusz, profesor wyższej szkoły realnej we Lwowie,

Pan Juljusz Hochberger, dyrektor urzędu budowniczego miasta Lwowa,

Pan Ignacy Chrzanowski, inżynier cywilny,

Pan Ludwik Raciborski, naczelny inżynier Wydziału krajowego;

W przytomności:

Pana Adolfa Kuhna, dyrektora budowy zakładu.

Ze względu, że dobudowanie pawilonów dla furyatów, jakkolwiek z wiosną roku bieżącego zostało wykończonem, nie było jednakże odebranem i skolaudowanem, że ostateczny odbiór i obrachunki z głównymi i podrzędnymi przedsiębiorcami budowy zakładu dla obłąkanych nie były jeszcze ukończonymi, komisya wstrzymała się z wyrażeniem swego zdania i dopiero w dniu powyżej wyrażonym tj. 31. lipca b. r. przystąpiła do spełnienia udzielonego sobie polecenia.

Z powołanych do komisyi, p. Hochberger, z powodu wyjazdu ze Lwowa nie mógł przyjąć udziału w komisyi.

Inni zaś członkowie rzeczonej komisyi w dniu 31. lipca r. b. na grunt budowy zjechali, i po wszechstronem zbadaniu całej budowy, — znaleźli:

1) iż, nie wchodząc w cały przebieg budowy, wszystkich sprzyjających lub przeciwnych okoliczności, — nie wchodząc w szczegółowe obrachunki z przedsiębiorcami — orzec może, iż przeciwko trwałości budowy, akuratności wykonania, dokładności robót szczegółowych, biorąc rzecz w ogóle i zapatrując się na całość budowy, komisya nie może zrobić żadnego zarzutu.

2) Nie czując się powołaną do wyjawienia wrażenia, jakie ogólne dziś urządzenie zakładu może wywrzeć na badających go szczegółowo, komisya wstrzymuje się z wyrażeniem swego pochlebnego sądu, jaki ze szczegółowego i sumiennego zbadania o zakładzie kulparkowskim wyniosła.

3) Taż komisya, czując i pojmując wielką doniosłość poruczonego sobie mandatu, nie może jednakże pominąć milczeniem tych ujemnych stron dotychczasowego stanu zakładu, które, zdaniem jej nie pozwalają, aby w obec wielkiego nakładu pieniężnego, przez kraj poniesionego, zakład tak

dobroczynny odpowiadał należycie wymaganiom, jakie nauka teorya i praktyka w tego rodzaju zakładach mieć chce i mieć powinna.

Do ujemnych stron należą:

a) **Wychodki**. Dotychczasowy ich stan w zakładzie kulparkowskim jest bardzo niezadowalniającym.

W prywatnych domach, w pojedynczych osadach, w miastach, sprawa wychodków jest bardzo ważną, bardzo doniosłą, a często bardzo trudną do rozwiązania.

Tablice śmiertelności miast, w których na te kwestye zwracano uwagę, gdzie w tym dziale zaprowadzono reformy, dowodnie wykazują, jak wielkie dobrodziejstwa osiągnięto przez zaprowadzenie reformy w usunięciu lub zneutralizowaniu wpływu szkodliwego wychodków.

Zakład kulparkowski może na tym punkcie spotkać wielki zarzut; obecne bowiem wychodki zawilgacają ściany i piwnice, a przytem po całym budynku rozszerzają nieprzyjemne i szkodliwe wyziewy.

Trwałość budowy, czystość i porządek sal, najpiękniejsze plantacye i ogrody, nie potrafią zrównoważyć tego zgubnego wpływu, jaki obecne wychodki na zakład wywierają.

A jeśli się zważy, że zarzut ten odnosi się do zakładu leczniczego, do zakładu, który musi i powinien być wzorem pod względem sanitarnym, to komisya wyraża swą opinię, iż system wychodków w zakładzie kulparkowskim winien być jak najspieszniej zmienionym; inaczej bowiem będzie ten zakład narażony na bardzo dotkliwe i co gorzej, na usprawiedliwione zarzuty.

b) Ze względu na niekorzystne naturalne położenie gruntu pod względem poziomu, Zakład kulparkowski w wielu punktach narażonym jest na napływ wody, który na mury jego spływa, takowe zawilgaca, i jeżeli taki stan pozostałby nadal, mury te, a przedewszystkiem fundamenta, ulegnąć by musiały rozkładowi i cały budynek na szwank mógłby być narażonym. To też komisya wyraża swą opinię, iż należy spiesznie przedsięwziąść środki zaradcze przeciwko zawilgocaniu piwnic i fundamentów budynku, które pochodzą:

aa) z wadliwego stanu wychodków, i

bb) z napływu wody zewnętrznej.

c) Urządzenie, a właściwie umieszczenie łazienek, komisya uznaje jako nieodpowiedne, a przynajmniej za mniej dogodne.

Oprócz tego komisya wyraża swe zdanie, że

d) dopóki nie będą zaprowadzone wodociągi,

e) niewprowadzony będzie inny system oświetlenia zakładu,

f) nie zostanie wybudowane prosektoryum, — zakład obłąkanych mimo znacznych wyłożonych na niego funduszów, posiadać będzie zawsze takie braki, które nie pozwolą zakładowi temu stanąć na tej stopie, na jakiej stać on powinien, a na jakiej, wobec stosunkowo niewielkiego nakładu stać może.

W wykonaniu dalszego zlecenia Wysokiego Wydziału, komisya, opierając się na danych, przedstawionych przez p. Ignacego Chrzanowskiego i p. Adolfa Kuhna, jako członków komisyi kolaudacyjnej, danych, mających być popartemi odpowiednemi alegatami, podaje:

1) iż koszt budowy, na podstawie ogólnej sumy wydatków, w którę wchodzą i wydatki, do właściwej budowy nienależące, wynosi za jeden sążeń kwadratowy zł. 501 i ct. 78, czyli za jedne metr kwadratowy 139 zł. 38 ct.;

2) iż cała powierzchnia wykonanych budynków w dawnej i nowej części wynosi 1822 sążni kwadrat., czyli 6559 metrów kwadr.;

3) iż koszt budowy właściwy, to jest po potrąceniu wydatków, do właściwej budowy nienależących, wraz z kosztami administracyi, tak przy własnym zarządzie, jak i przy przedsiębiorstwie poniesionych, wynosi za 1 sążeń kwadr. 461 zł. 2 ct. czyli za 1 metr kwadr. 128 złr. 09 ct.;

4) iż koszt budowy prowadzonej we własnym zarządzie, nie wliczając w to kosztów administracyi, wynosił za 1 sążeń kwadr. 415 zł. 30 ct. czyli za 1 metr kwadr. 115 złr. 36 ct.

5) iż koszt budowy, prowadzonej w przedsiębiorstwie, również bez kosztów administracyi, wynosi za 1 sążeń kwadr. 426 zł. 30 ct., czyli za 1 metr. kwadr. 118 złr. 41 ct.

Na czem protokół ukończono i podpisano.

Lwów dnia 31. lipca 1877.

F. Rosenbusch mp. Ig. Chrzanowski mp. Ludwik Raciborski mp.

Do opinii szanownej komisyi zamieszczam uwagę, iż pierwotnie projektowałem kloaki systemu beczkowego, jako najmniej narażającego budynek na zanieczyszczenie, a jaki tu później ankieta zaleciła przy wniosku zniesienia dotychczasowego systemu d' Arcetta.

A. Kuhn m. p.

Alegat B. do L. W. kr. 24680/77.

Ogólne zestawienie

kosztów budowy poniesionych z funduszu budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie, jako to: dostaw i robót wykonanych we własnym zarządzie za pośrednictwem architekty p. Adolfa Kuhna, tudzież dostaw i robót wykonanych w drodze przedsiębiorstwa i innych wydatków.

Liczba porządkowa	Kategorya wydatków: dział	Kategorya wydatków: poddział	Przedmiot	Koszta dostaw i robót wykonanych we własnym zarządzie za pośrednictwem p. Kuhna zł.	ct.	Koszta dostaw i robót wykonanych w drodze przedsiębiorstwa wypłacane wprost przez Wydział kr. zł.	ct.	Wydatki administracyjne i inne wypłacone wprost przez Wydział krajowy zł.	ct.	Ogółem zł.	ct.	Uwaga
1	IV.		Roboty ziemne	8571	75½	10839	88½			19411	64	**Pozycya 1. pod V rozbija się:**
2	V.		Kupno i dowóz kamienia	1506	48½	65543	32½			67049	81	
3	VI.		Koszta kamieniołomu	13895	66½	1321	63			15217	29½	1. kamień murowy 25009·60
4	VII.		Kupno, dostawa i gaszenie wapna	2970	43	22524	17½			25494	60½	2. „ ciosowy 22368·53
5	VIII.		Dostawa piasku	4743	63	12124	02½			16867	65½	3. płyty trembowelski 2643·95½
6	IX.		Wyrób cegły	20536	97½	112187	12½			132724	10	4. kamień bruk. 17015·27½
7	X.		Kupno i dostawa materjału drzewnego budulcowego	13454	63	29968	09½			43422	72½	5 dowóz . . . . 12·45
8	XI.		Kupno materyałów żelaznych	7507	46	15991	82½			23499	28½	razem złr. . 67049.81
9	XII.		Kupno i przewóz cementu	4220	37	1170	—			5390	37	
10	XIII.		Kupno i przewóz gipsu	350	08	1159	36			1509	44	
11	XIV.		Kupno i naprawa sprzętów i rekwizytów	1904	10½	832	94			2737	04½	
12	XV.		Roboty murarskie	12831	62½	129548	91			142380	53½	
13	XVI.		„ kamieniarskie	17807	21	—	—			17807	21	
14	XVII.		„ ciesielskie	—	—	—	—			—	—	
15	„	1	„ oparkanienie i mazienie tegoż	1767	92½	7042	65			8810	57½	**Do poz. 41 pod zn. XXXVI. 6.**
16	„	2	„ właściwe roboty ciesielskie	2832	50½	12520	64½			15353	15	W sumie tej mieszczą się zaliczki dane Dyrektorowi budowy na takie objekta, które tu nie są wyszczególnione — jak np na kaplicę i różne roboty, które jako jeszcze nie wykończone — nie zostały skolaudowane — równie też i inne drobne wydatki, które żadną z rubryk objęte być nie mogły
17	XVIII.		„ stolarskie	8000	02½	31706	50			39706	52½	
18	XIX.		„ blacharskie	10578	59	15039	01			25617	60	
19	XX.		„ ślusarskie	789	11	13149	44½			13938	55½	
20	XXI.		„ rzeźbiarskie	628	10½	—	—			628	10½	
21	XXII.		„ szklarskie	149	89	5595	44½			5745	33½	
22	XXIII.		„ kowalskie	263	49	0	90			264	39	
23	XXIV.		„ steingutowe, zakupno rur, dowóz, fracht i roboty klozetowe	4520	53½	768	—			5288	53½	
24	XXV.		„ asfaltowe	1424	25	3799	76			5224	01	
25	XXVI.		„ lakiernicze	66	87	7968	25			8035	12	
26	XXVII.		„ kachlarskie	47	35½	5810	86			5858	21½	
27	XXVIII.		„ brukarskie	2278	07					2273	07	

28	XXIX.		Czyszczenie studni zakładowej i jej reparacya . . . . .
29	XXX		Koszta i urządzenie windy . . . .
30	XXXI.		Założenie parku i roboty ogrodowe . .
31	XXXII.		Roboty drenarskie . . . . .
32	XXXIII.		Koszta zarządu budowy . . . . .
33	XXXIV.		Utrzymanie budynków . . . . .
34	XXXV		Budynki prowizoryczne . . . . .
35	XXXVI.		Wydatki rozmaite:
36	„	1	Koszta założenia kamienia węgielnego . . . .
37	„	2	„ podróży i rozmaitych komisyi . . . .
38	„	3	„ korespondencyi i ogłoszeń .
39	„	4	Remuneracye i zapomogi . .
40	„	5	koszta komisyi kolaudacyjnej .
41	„	6	Różne zaliczki na budowę i drobne wydatki i rozmaite roboty . . . .
42	XXXVII.		Urządzenie drogi i dostawy do tejże . .
43	XXXVIII.		Czyszczenie kloak . . . . .
44	XXXIX.		Przebudowanie kloak . . . . .
45	XL.		Lodownia prowizoryczna . . . . .
46	XLI.		Dalsza budowa w przedsiębiorstwie Gamskiego i spółki w myśl kontraktu z $^{2}/_{3}$ 1875 . . . . .
			Suma ogólna wydatków .

1193	85	352	19	—	—	1546	04
1988	40	—	—	—	—	1988	40
7675	05	1015	83	3567	22½	12258	10½
691	03	609	26	—	—	1360	29
2773	31½	—	—	58579	16	61352	47½
2682	78	1769	93½	1649	21	6101	92½
2243	67½	—	—	—	—	2243	67½
1024	19	46	—	65	28½	1135	47½
586	07	—	—	3001	45	3587	52
16	54	—	—	248	12	264	66
330	—	—	—	1335	—	1665	—
—	—	—	—	6152	78	6152	78
5846	79½	500	—	88	28	6435	08
913	53½	789	67½	—	—	1703	21
155	29	—	—	—	—	155	29
186	60½	—	—	—	—	186	60½
70	90	—	—	—	—	70	90
—	—	155862	60	—	—	155862	60
172020	16½	667558	25	74686	51½	914264	93

Do poz. 46.

Budowa przez spółkę tę wykonana kosztowała gotówką zł.	155862·60
a dodanym materyałem do budowy dawniejszej sprawionym, wartości	22873.74½
razem więc	178736·34½
Jeżeli więc od sumy ogólnej kosztów . .	914264·93
odejmiemy powyżej wykazany koszt nowej budowy	178736·34½
przedstawia się koszt dawniejszych części w sumie	735528.58½
Oprócz wydatku powyżej wykazanego w sumie	914264·93
wypłacono z funduszu budowy na inne cele	2119·39½
przeto wynosi ogólny wydatek po koniec maja 1877 . . .	**916384·32½**

Alegat C. do L. W. kr. 24680/ex 1877.

Zestawienie kosztów

poniesionych z funduszu budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie, które nie odnoszą się do właściwych robót budowlanych lub też tyczą się robót, które w funduszu budowy nie miały właściwego źródła pokrycia.

Dział kateg.	Tytuł wydatku	Suma ogólna kategoryi	Uwaga.
1	I. Koszta budowy studni na Stryjskiem w miejscu pierwej projektowanem na zakład obłąkanych	500 —	
2	II. Wszelkie koszta wstępnych czynności budowy obejmujące: komisyjne koszta podróży, honorarya za pierwotnie zrobione a nieużyte projekta na budowę itp.	1460 98	
3	III. Koszta założenia kamienia węgielnego pod budowę	1135 47	
4	IV. „ tyczące się budynków folwarcznych i propinacyjnych, jak: podatki, kwaterunki, naprawy budynków i studni (przed oddaniem w zarząd dyrekcyi zakładu)	4864 05	
5	V. Koszta ubezpieczenia od ognia budynków folwarcznych i nowych budynków zakładu (przed objęciem zarządu przez dyrekcyę zakładu) . . .	1881 08½	
6	VI. Koszta robót tyczących się założenia parku i ogrodów. a mianowicie: 1) założenie szkółki drzew owocowych i przykupu szczepów, 2) posadzenie płotów głogowych, grabowych i urządzenie chodników	11606 27½	
7	VII. Koszta robót drenarskich i zakupno rurek	1346 29	
8	VIII. „ czyszczenia i naprawy studni murowanej w zakładzie . . .	1518 98½	

9	IX.	Wydatki na opalenie lokalności zakładu w miesiącach lutym i marcu 1875 (przed oddaniem w zarząd dyrekcyi zakładu	537	52
10	X.	Koszta urządzenia prowizorycznej kuchni	552	62½
11	XI.	„ „ „ pralni	1716	66
12	XII.	„ sprowadzenia pompy do pompowania wody	310	95
13	XIII.	„ urządzenia prowizorycznego chlewnika	309	17
14	XIV.	„ plantowania terenu pod budowę zakładu przed rozpoczęciem budowy	2145	—
15	XV.	Ponowne lakierowanie dachu już po odebraniu zakładu pod obecny zarząd	585	94
16	XVI.	Koszta oparkanienia zakładu	7854	80½
17	XVII.	„ szutrowania i naprawy drogi dojazdowej	788	52½
18	XVIII.	„ urządzenia prowizorycznej lodowni	70	90
19	XIX.	„ sprawienia ławek do ogrodu dla chorych	179	20
20	XX.	„ komisyjne podróży w latach trwania budowy	1432	33½
21	XXI.	Remuneracya i zapomogi	1158	—
22	XXII.	Koszta czynności prawniczych	30	90
23	XXIII.	„ komisyi kolaudacyjnej	6152	78
24	XXIV.	„ dostawy kamieni i robót brukarskich	19295	37½
25	XXV.	Przebudowanie kloak	880	79½
26	XXVI.	Koszta urządzenia kloak prowizorycznych i wykop dołów	49	50
27	XXVII.	Zapas materyałów znajdujących się na miejscu lub w kamieniołomie na Wulce	6740	—
28	XXVIII.	Koszta finansowania i t. p.	2119	39½
		Razem . .	77223	51

Do poz. 28.

Rozmaite inne wydatki na drobne wydatki i podatki od obligów indemnizacyjnych i t. p., które to wydatki z rozmaitemi dochodami nie zostały skompenzowane.

Alleg. D. do l. 24680

Wykaz

potrzebnych funduszów na pozostałe roboty budowlane i inne do wykończenia w budynkach dawniejszej i nowszej części zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie z kosztorysu do LW. 24204/77.

Liczba porządkowa	Wyszczególnienie	Suma szczegółowa zł	ct.	Suma ogólna zł.	ct.
	A. Budynek główny.				
1.	48 mis kamiennych pod rynny dachowe budynku głównego	240	00		
2.	Naprawa cokołów i tynków	465	72		
3.	4 wózki ze schodkami w kurytarzach obserwacyjnych furyatów	120	00		
4.	Okrycie gzymsów kordonowych podokiennych blachą cynkową	19	78		
5.	Daszek nad schodami wejścia głównego do zakładu .	195	00		
6.	Testowanie cementem kominów po nad dachem . .	166	50	1207	00
	B. Budynek ekonomiczny.				
7.	Otynkowanie ścian w kotlarni	77	33		
8.	Okna w murze szczytowym kotlarni	75	33½		
9.	Zasklepienie trzech piąter wieży zbiornikowej . .	585	30¼		
10.	Dokończenie tynków wewnątrz wieży . . .	142	13		
11.	Naprawa tynków i gzymsów zewnętrznych . .	120	00		
12.	Dalsze brukowanie około budynku ekonomicznego . .	183	97½		
13.	Zamknięcie oszklone otworu przy schodach do suteren	80	65¼		
14.	30 mis kamiennych pod rury dachowe . .	150	00		
15.	Narzucenie cementem w ubikacyach studni maszyny parowej i przeciwległych	325	33		
16.	Narzucanie cementem sklepień w ubikacyach jak wyżej .	179	56		
17.	Zamknięcie ganków po nad dziedzińczykami . .	355	41		
18.	Testowanie cementem kominów po nad dachem . .	63	44		
19.	Rury odpływowe z pralni głównej do kanału . .	58	66		
20.	Kanały murowane od pralni	275	00		
21.	Okrycie gzymsów kordonowych i podokiennych blachą cynkową	329	78	3001	90½
	C. Łazienki.				
22.	Podłogi drewniane z łat we wszystkich łazienkach .	796	58		
23.	8 pieców kamiennych w łazienkach wannowych . .	200	00		

Liczba porządkowa	Wyszczególnienie	Suma szczegółowa zł.	ct.	Suma ogólna zł.	ct.
24.	Okrycie gzymsów kordonowych i podokiennych blachą cynkową	49	68		
25.	Testowanie cementem kominów po nad dachem . .	23	75	1070	01
	D. Korytarze.				
26.	Okrycie gzymsów kordonowych i podokiennych blachą cynkową	70	56	70	56
	E. Między budynkami Zakładu.				
27.	Wykończenie ujścia kanału głównego i zamknięcie żelaznemi kratami	200	64		
28.	Wykończenie plantowania i makademów w częściach przyległych tylnych budynków	1337	79		
29.	Na koszta dozoru i utrzymania w porządku materyałów	150	00		
30.	Przewóz kamienia z kamieniołomu Wuleckiego . .	1265	00		
31.	Dalsze drenowanie	1500	00	4453	43
	Razem . .			9802	90½

Program

urządzeń mechanicznych wykonać się mających w krajowym Zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie, ułożony przez ankietę lekarską rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 10. Sierpnia 1876 l. 20299.

A. Wodociągi.

Rezerwoary główne, pomieszczone w baszcie powinny być tak urządzone, żeby ciepło od zbiornika z gorącą wodą nie udzielało się zbiornikowi z zimną wodą.

Ilość wody potrzebnej dla zakładu dziennie jest 100 litrów na jednego człowieka, a rachując 650 ludzi przy rozwoju zupełnym zakładu, 65.000 litrów na dzienną potrzebę.

Komisya oświadcza się przeciwko przeprowadzeniu rur wodociągowych pod ziemią z obawy, iż jazda po powierzchni może łatwo nadwerężyć je, a prowadzenie ich w kanałach zbyt kosztowne.

Rury powinne być żelazne.

Odbiorniki wody z rezerwoarów mają być urządzone w następujących miejscach:

I. W budynku gospodarskim:

a) w kuchni — do trzech kotłów parowych, 3 kurki prowadzące zimną wodę, do kuchni angielskiej jeden kurek z zimną wodą i jeden z gorącą, do użytku kuchni w ogóle — jeden jeszcze kurek z zimną wodą;

b) w pokoju do mycia naczyń — dwa kurki — jeden z gorącą, a jeden z zimną wodą;

c) w przedpokoju prowadzącym do kuchni — dwa kurki z zimną wodą do każdego pieca;

d) w szpiżarce — jeden kurek z zimną wodą.

II. W pralni potrzeba 5 kurków do wody zimnej i 3 do wody gorącej:

w pokoju do prania zbyt zabrudzonej bielizny, dziurkowana rura z zimną wodą i z kurkiem w odpowiedniém miejscu,

w magłowni — kurek z zimną wodą,

w odpowiednim pokoju na 1szém piątrze także kurek z zimną wodą.

III. W piekarni powinny się znajdować dwa kurki z zimną i gorącą wodą.

IV. W łazienkach — do każdej z dziewięciu wanien po prawej i po lewej stronie budynku znajdujących się, winna być przeprowadzona ciepła i zimna woda, a zatem 18 kurków, a w każdej wannie jeden kurek do odpływu wody

W parni jeden kurek z zimną wodą.

W pokoju do natryskowych kąpieli 3 otwory do wody spadającej z góry, a jeden dla prądu bokowego, — wszystkie do wody zimnej;

w pokoju na wanny 1szej i 2giej klasy natryskowa kąpiel winna posiadać dwa otwory na zimną wodę do prądu z góry i z boku — a zatem w dwóch pokojach 4 kurki; w rezerwoarze do kąpania się przy parni powinny znajdować się rury do gorącej i zimnej wody — a zatem 2 kurki.

V. W części zamieszkałej gospodarskiego budynku, woda powinna być doprowadzoną do dwóch kuchni i do mieszkania sióstr Miłosierdzia — jak gorąca tak i zimna — a zatem 6 kurków i do trzech wychodków tylko woda zimna.

VI. W gmachu głównym, w części frontowej 6 kurków z zimną wodą do sześciu kuchenek w środkowej części. W każdym korytarzu części frontowej z prawej i lewej strony od głównego wchodu po jednym kurku do zimnej wody na każdym piątrze — a zatem 6 kurków.

W środkowej części w kuchenkach pp. lekarzy i toż samo na 1szém piątrze w jednej kuchence środkowej, powinna być przeprowadzona oprócz zimnej — gorąca woda.

Na skrzydłach. W korytarzu na każdem piątrze po jednym kurku do zimnej — a zatem 6 kurków.

W oddziale furyatów. Do kąpieli 2 kurki z ciepłą i zimną wodą i jeden kurek do kąpieli natryskowej a zatem 6 kurków na każdej stronie.

Na korytarzu w skrzydle furyatów na każdem piątrze 1 kurek do zimnej wody, a zatem 6 kurków.

Do 10 wychodków po 1 kurku do każdego z zastrzeżeniem, aby woda spłukiwać mogła każde siedzenie i pisoary.

Pytanie — czy przeprowadzenie wody zimnej dla napełniania rezerwoarów strychowych jest potrzebne, w ilu miejscach rezerwoary mają być urządzone — zostawiamy do rozstrzygnięcia komisyi technicznej.

B. Kuchnia.

Dwa piece znajdujące się teraz w przedpokoju do kuchni, powinny pozostać. Jeden z pieców z dwoma kociołkami, znajdujący się w kuchni, należy także zostawić jako rezerwowy na wypadek, gdyby parowa maszyna zepsuła się chwilowo, a na miejscu drugiego z jednym kotłem postawić kuchnię angielską z bratrurami.

Kuchnia angielska powinna mieć dwa palowiska, 2 blaty i 4 bratrury; długość blatów 200 ctm. szerokość 160 ctm. a objętość bratrur następująca: szerokość 40 ctm., wysokość 35 ctm., głębokość 85 ctm.

Objętość kotłów do gotowania parą powinna być 300 litrów każdego i kotłów potrzeba będzie trzy: na rosół, na jarzynę i na legominę.

Do gotowania kartofli parą potrzebny będzie przyrząd osobny.

W kuchni stoły do przyrządzania potraw i krajania mięsa powinny być drewnianne z gładką płytą z drzewa dębowego.

Obok kuchni z jednej strony będzie pokój do mycia naczyń, — a z drugiej spiżareńka.

C. Piekarnia. W piekarni potrzebny jest jeden piec do wypiekania chleba i bułek,— a drugi mniejszy do wypiekania delikatniejszego pieczywa w święta.

Chleb będzie się wypiekać dwa razy na tydzień w ilości 850 kilogramów każdy raz, — bułki zaś codziennie w ilości 120 kilogramów.

D. Pralnia. W pralni potrzeba będzie: *a)* dwie kadzie do naparzania bielizny parą, *b)* dwa sagany do ługowania, *c)* trzy balie do prania, *d)* basen do płukania, *e)* dwa stoły do namydlania i opatrywania bielizny, *f)* przyrząd do oczyszczania bardzo powalanej bielizny (w przedsionku do pralni), *g)* centryfuga obracana siłą ludzką.

W pralni będzie odbywać się pranie za pomocą ręcznej pracy raz na tydzień.

Prać się będzie każdy raz od 5 tysięcy do $5^1/_2$ i więcej sztuk bielizny — to jest około pięciu tysięcy funtów tygodniowo.

Susznie sztuczne dwie po nad sobą będą dostateczne, latem suszenie będzie odbywać się na wolnem powietrzu albo na strychu.

E. Łazienki. W istniejącem na łazienki pomieszczeniu po każdej stronie można postawić 7 wanien dla chorych klasy trzeciej i 2 wanny dla chorych klasy 1szej i 2giej na każdem skrzydle — a zatem w ogóle 18 wanien. Ilość ta będzie dostateczną dla zakładu. W każdym pokoju przeznaczonym na łazienki, należy urządzić miejsce do rozbierania się.

W parni także należy urządzić miejsce do rozbierania się i przeprowadzić stosowną wentylacyę.

Do parni — para winna być prowadzoną wprost z kotła parowego przez beczułkę z wodą zimną.

Do rezerwoaru znajdującego się przy parni, urządzić schodki z poręczami. Wanny powinne być cynkowe.

Kulparków dnia 4. Sierpnia 1876.

Dr. Maresch w. r. **Dr. Stella Sawicki** w. r. **Dr. Edward Sawicki** w. r.

Alegat F. do L. W. kr. 24680/1877.

Protokół

komisyi technicznej

delegowanej rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 10. sierpnia 1876 l. 20299 w sprawie wewnętrznych mechanicznych urządzeń zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie.

Kulparków dnia 9. września 1876.

Obecni:

Pp. Edward Heppe, inżynier kolei żelaznej Karola Ludwika;
Tytus Bortnik, inżynier kolei żelaznej Karola Ludwika;
Julian Hochberger, dyrektor urzędu budown. m. Lwowa;
Józef Janowski, architekt cywilny;
Ludwik Raciborski, nadinżynier Wydziału krajowego;
Ignacy Chrzanowski, inżynier;

przy współudziale:

Pp. Adolfa Kuhna, dyrektora budowy kulparkowskiej,
Dra. Maksymiliana Marescha, dyrektora zakładu kulparkowskiego.

Przedmiot komisyi.

Rozpoznanie sprawy wewnętrznych mechanicznych urządzeń zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, obejmujących: *a)* pompowanie i rozprowadzenie wody w zakładzie, *b)* łazienki, *c)* pralnię i susznię, *d)* kuchnię, *e)* piekarnię, *f)* pilę cyrkularną — wedle dyrektywy danej rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 10. sierpnia 1877. l. 20.299.

Przystępując do podjęcia poruczonej przez Wysoki Wydział krajowy sprawy wewnętrznych mechanicznych urządzeń dla zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie, rozpoznała najprzód

komisya miejscowość zakładu w tych częściach, w których urządzenia te mają być wprowadzone, następnie odczytała program, ułożony przez dyrekcyę budowy, na podstawie którego firmy: Szeliski, Wolf et Scheller, Holldorff et Brückner, Ludwik Zieleniewski, August Schumann Łączyński, Brandt et Shuilier i Suckow et Cmp. przedłożyły projekta i kosztorysy, rozpatrzyła rzeczone projekta, porównała sumy kosztorysowe, podane przez oferentów i odczytała następnie program komisyi lekarskiej. Po tem ogólnem rozpatrzeniu spawy, komisya przekonawszy się, iż zbadanie ściślejsze, we wszelkich szczegółach, potrzebne do przedłożenia dokładnej opinii Wysokiemu Wydziałowi krajowemu wymaga dłuższego czasu, zleciła z grona swojego pp. Heppemu i Bortnikowi podjęcie tej sprawy, jako referentom komisyi i przedłożenie odpowiedniego sprawozdania komisyi.

Na tem zawiesiła komisya swą czynność i odroczyła do następnego zebrania.

Edward Heppe, m. p.
Tytus Bortnik, m. p.
Adolf Kuhn, m. p.
Hochberger, m. p.
Ignacy Chrzanowski, m. p.
Janowski, m. p.
L. Raciborski, m. p.

Dnia 5. stycznia 1877 dalszy ciąg czynności komisyi w departamencie I. Wydziału krajowego.

Obecni:

Ciż sami członkowie komisyi, co na dniu 9. września 1876 i w przytomności p. Edmunda Mochnackiego, radcy Wydziału krajowego.

Komisya wysłuchała sprawozdania referentów pp. Heppego i Bortnika i przyjęła w zupełności tychże operat (pod A.) załączony, z którego ważniejsze momenta są następujące: **A.**

1. Ugrupowanie budynków zakładu i układ wewnętrzny zapewnia pod względem technicznym łatwość w skombinowaniu ze sobą wszystkich działów urządzeń mechanicznych, niemniej układ ten korzystnym także dla zakładu co do kosztów połączonych, z wprowadzeniem i utrzymaniem tychże urządzeń.

Mniej zaś korzystnem uważa komisya: a) miejscowość przeznaczoną na pomieszczenie maszyny parowej, głównie dlatego, że miejscowość ta jest ciemną i wilgotną, — zdaniem komisyi zaradzi się tej niedogodności skutecznie przez pomieszczenie maszyny parowej w ubikacyi, gdzie jest studnia; — b) miejscowość przeznaczoną na łazienki za zbyt oddalona od głównych kotłów parowych, które to kotły obsługiwać mają parą — i że rury prowadzące parę łatwo podlegać mogą w porze zimowej oziębianiu; — c) przy łazienkach brak lokalu do rozbierania się. Na co p. Kuhn oświadcza na tem miejscu, iż przez przyłączenie dawnych przejazdów kurytarzowych do łazienek, zyska się to miejsce na pomieszczenie odpowiedniej liczby wanien, rezerwując przytem

potrzebne miejsce dla rozbieralni; w łazienkach parowych i natryskowych brakowi temu zaradzono przez przyłączenie części kurytarza tylnego do łazienek.

2) Wszyscy oferenci zdaniem komisyi, zastósowali się w swoich projektach do warunków pod 1) opisanych.

3) Komisya uznaje, iż maszyna o sile 4 do 5 koni będzie zupełnie wystarczającą dla obsługi całego zakładu, nawet w razie jego rozszerzenia.

5) Komisya uważa koniecznem urządzić dwa równej wielkości kotły parowe, tak, aby używając ich na przemian, w razie reparacyi i czyszczenia jednego, mógł drugi funkcyonować. Co do konstrukcyi i siły kotłów komisya zaznacza, że konstrukcya takowych winna być najprostszą a wielkość ich odpowiednią do ilości potrzebnej pary i do siły maszyny o 5 koniach, 26 metrów kwadratowych powierzchni ogrzewalnej.

5) Pompa do pompowania wody ze studni winna być, zdaniem komisyi, również pojedyńczej konstrukcyi, obliczona na dostarczenie 15 — 20 tysięcy litrów na godzinę do wysokości zbiorników 25 metrów.

6) Komisya uznaje koniecznem, aby rury do prowadzenia wody prowadzone były wnętrzem piwnic i ubikacyi piątr wyższych ogrzewanych — o ile możności kurytarzami a nie przez lokalności zamieszkiwane.

7) Urządzenie pralni zaleca komisya zastósować jak najwięcej do ręcznej pracy, t. j. aby oprócz centryfugi, przeznaczonej do odwilgocenia bielizny a koniecznie siłą pary poruszać się mającej, reszta czynności odbywała się bez wszelkich mechanicznych urządzeń — a to przez zamaczanie, ługowanie i gotowanie, które odbywać się ma w kadziach i kotłach na ten cel przysposobionych, przepieranie zaś i płukanie wykonywać się winno ręcznie; przy urządzeniu pralni baczyć należy na rozmaitość gatunków bielizny i rozmaitość jej zabrudzania, do czego użytą być powinna odpowiednia ilość kadź.

Magiel zaleca komisya do obsługi ręcznej, z odpowiednim mechanizmem trybowym, dwoma korbami poruszanym.

8) Susznia do suszenia bielizny — zdaniem komisyi — dostatecznie będzie pomieszczoną w dwóch piątrach wieży zbiornikowej, ogrzanie jej parą uważa komisya za najlepsze ze względu na jednostajność ogrzania i możność utrzymania tych suszni jak najczyściej; wentylacya powinna być skombinowana z głównym kominem kotłów parowych; wieszadło na bieliznę zaleca komisya kolejkowe wysuwane.

9) Jako najważniejszy czynnik w urządzeniu łazienek — jest sposób grzania wody, który w rozmaity sposób osiągnięty być może, za najkorzystniejszy uważa komisya sposób ogrzewania parą, doprowadzoną z głównych kotłów rurami, przez piwnice do wygrzewaczy w przeznaczonych na nie lokalnościach, obok łazienek umieścić się mających.

Kąpiele natryskowe mają być obsługiwane zimną wodą z głównych zbiorników; aby jednak zmniejszyć zbyt wielką siłę ciśnienia wody, należy zastósować w tych łazienkach zbiorniki mniejsze, z którychby wytryski wychodziły.

Parowe kąpiele używać mają pary z głównych kotłów.

10) Odnośnie do powyższego ustępu pod 6) komisya uważa za stósowne pomieszczenie dwóch głównych zbiorników na zimną wodę w dwóch piętrach wieży po nad sobą, tak z sobą połączonych, aby woda pompowana do górnego, spływała do dolnego.

Zbiornik główny zasilać ma budynek główny i łazienki, zaś dolny kuchnię i pralnię. Uznaje komisya potrzebnem, aby zamiast jednego wielkiego zbiornika w każdem piętrze urządzić dwa mniejsze, a to na wypadek, iżby w razie reperacyi jednego, drugi mógł funkcyonować.

Co się tyczy miejsca i liczby natrysków wody zimnej, komisya przyjmuje propozycyę komisyi lekarskiej, a mianowicie:

W budynku ekonomicznym:

a) w kuchni do trzech kotłów parowych — trzy kurki prowadzące zimną wodę; do kuchni angielskiej jeden kurek z zimną wodą, i jeden z gorącą; do użytku kuchni w ogóle jeszcze jeden kurek z zimną wodą.

b) w pokoju do mycia naczyń, dwa kurki, jeden na gorącą, jeden na zimną wodę.

c) w przedpokoju prowadzącym do kuchni, dwa kurki z zimną wodą do każdego pieca.

d) w spiżarce jeden kurek z zimną wodą.

W pralni:

potrzeba pięć kurków do wody zimnej, i trzy do wody gorącej; w pokoju do prania zbyt zabrudzonej bielizny — dziurkowana rura z zimną wodą i z kurkiem w odpowiedniem miejscu, w maglowni kurek z zimną wodą, w odpowiednim pokoju na 1. piątrze także kurek z zimną wodą.

W piekarni:

powinny znajdować się dwa kurki z zimną i gorącą wodą.

W łazienkach:

do każdej wanny po prawej i lewej stronie budynku, winna być przyprowadzona ciepła i zimna woda, i odpowiednia ilość kurków na wewnątrz, tudzież w każdej wannie jeden kurek do odpływu wody: w parni jeden kurek z zimną wodą; w pokoju do natryskowych kąpieli trzy otwory do wody spadającej z góry, a jeden dla prądu bocznego, wszystkie dla wody zimnej; w pokoju na wanny 1. i 2. klasy natryskowa kąpiel winna posiadać dwa otwory na zimną wodę do prądu z góry i z boku; a zatem w dwóch pokojach po cztery kurki; w rezerwoarze do kąpania się przy parni, powinny się znajdywać rury dla gorącej i zimnej wody, a zatem dwa kurki.

W części zamieszkałej budynku ekonomicznego.

Woda powinna być doprowadzoną do dwóch kuchni i do mieszkania sióstr miłosierdzia, tak gorąca jak i zimna; a zatem 6 kurków i do trzech wychodków tylko woda zimna.

W gmachu głównym.

W części frontowej:

Sześć kurków z zimną wodą do sześciu kuchenek w środkowej części. W każdym kurytarzu części frontowej z prawej i z lewej strony od głównego wchodu, po jednym kurku dla zimnej wody na każdem piętrze, a zatem sześć kurków.

W części środkowej:

w kuchenkach lekarzy i to samo na pierwszem piętrze w jednej kuchence środkowej — powinna być przeprowadzona oprócz zimnej — gorąca woda na skrzydłach:

W kurytarzu na każdem piętrze po jednym kurku dla zimnej wody, a zatem sześć kurków.

W oddziale furyatów:

do kąpieli dwa kurki z ciepłą i zimną wodą, i jeden kurek do kąpieli natryskowej; a zatem sześć kurków na każdej stronie; na kurytarzu w skrzydle furyatów na każdem piątrze jeden kurek do zimnej wody, a zatem sześć kurków.

W wychodkach:

w 10 wychodkach po jednym kurku do każdego z zastrzeżeniem, żeby woda spłukiwać mogła każde siedzenie i pisoary.

11) Ze względu na bezpieczeństwo przeciwko pożarowi, komisya uważa za korzystne umieszczenie w dziedzińcach hydrantów w miejscach dogodnych, obsługiwanych przez odgałęzienie rur głównych wodociągowych.

12) Komisya z uwagi, iż skutkiem zmian w projektach spowodowanych uwagami wyż przywiedzionemi, niemniej też skutkiem zmian w stosunkach handlowych, kosztorysy przedłożone nie mogą jeszcze służyć za podstawę do pertraktacyi z przedsiębiorcami, uznaje potrzebę opracowania dokładnego programu na podstawie wskazówek w powyższym operacie komisyi objętych, według którego to programu projekta i kosztorysy miałyby być opracowane z całą ścisłością przez firmy, z któremi by wysoki Wydział krajowy podjął rokowania.

W następstwie czego wezwała komisya swoich referentów pp. Heppego i Bortnika, do opracowania tego programu i przedłożenia takowego komisyi.

Na tem zawiesiła komisya dalszą swoją czynność.

Edward Heppe, w. r. Tytus Bortnik, w. r. Adolf Kuhn, w. r. Hochberger, w. r. Janowski, w. r. L. Raciborski, w. r., J. Chrzanowski, w. r. dr. Maresch, w. r. Coram me Mochnacki, w. r.

Ciąg dalszy komisyi w Dep. I. Wydziału krajowego na dniu 28. marca 1877.

Obecni:

Ciż sami członkowie komisyi co na poprzedniem posiedzeniu, i w przytomności Dra Bronisława Dulęby koncepisty Wydziału krajowego.

Pp. Heppe i Bortnik przedkładają opracowany przez nich program dla mechanicznych urządzeń zakładu w myśl wskazówek komisyi z poprzedniego zebrania.

Komisya przyjmuje ten program w zupełności i zaleca go wysokiemu Wydziałowi krajowemu, jako służyć mający za podstawę do dalszego traktowania sprawy.

Przystępując następnie do zagadnień postawionych w rozporządzeniu Wysokiego Wydziału krajowego z dnia 10. sierpnia 1876 l. 20299 komisya wyraża następującą opinię:

O ile postulata stawiane w programie lekarskim schodzą się z wymogami technicznemi, wskazanemi w operacie dyrekcyi budowy, a o ile winne być uzupełnione.

Przedewszystkiem zauważa komisya, że operat dyrekcyi budowy przez komisyę rozpoznany i włączony do programu komisyi tak, że komisya przedstawia swój program jako wspólny z dyrekcyą budowy, do porównania z programem komisyi lekarskiej — jak następnie:

Program komisyi, lekarskiej tak w ogólnych swoich wymaganiach, jak i szczegółowo wykazanych działach urządzeń mechanicznych zakładu, ujęty jest w granice nieodzownych potrzeb zakładu; program ten nie nastręcza trudności w technicznem jego przeprowadzeniu.

Program lekarski zgadza się prawie zupełnie z programem komisyi technicznej, która atoli uznaje potrzebę uzupełnić sprawę przedewszystkiem w następujących kwestyach, w których panowie lekarze różnią się w części w zapatrywaniu z komisyą techniczną, lub też pomijają niektóre szczegóły sprawy, a mianowicie:

1) Komisya lekarska proponuje na każdym odddziale w głównych łazienkach, po 9 wanien, co bacząc na konieczność rezerwowania obok łazienek miejsca na rozbieralnie, zdaniem komisyi technicznej nie zupełnie da się przeprowadzić wedle propozycyi komisyi lekarskiej, komisya techniczna w swym programie przyjmuje tylko wanien 6; że zaś, o czem komisya lekarska nadmienić zapomniała, każdy oddział furyatów będzie miał osobno po trzy wanny, czyli razem sześć — mniema komisya techniczna, że w ten sposób osiągnie się wskazaną przez komisyę lekarską liczbę ośmnastu wanien, co dla zakładu będzie wystarczającem.

2) Pod względem urządzenia kuchni, ilość naczyń do gotowania parą, wskazaną jest w programie lekarskim na cztery większe, zaś komisya techniczna uznaje właściwszem wprowadzenie sześć mniejszych naczyń i siódme naczynie do grzania wody;

Co do ogólnej objętości naczyń tych propozycye obu komisyj się schodzą, a różnica zachodząca co do rozmiaru naczyń da się wyrównać przy przeprowadzeniu sprawy w pertraktacyi z przedsiębiorcami wedle rzeczywistej potrzeby zakładu.

3) Oprócz naczyń do gotowania parą proponowanych przez obie komisye, objęte są także w programach kuchnie angielskie.

Komisya lekarska proponuje urządzić jedną taką kuchnię o większych rozmiarach, zaś komisya techniczna radzi wprowadzić dwie kuchnie angielskie o mniejszych rozmiarach, któreby odpowiedzieć zdołały istotnym potrzebom zakładu, a nadto ażeby na przypadek, gdyby jedna z nich wymagała reparacyi, druga mogła się także zastąpić, i zakład o ile można też należycie obsłużyć.

Komisya lekarska proponuje zostawić dzisiejszą prowizoryczną kuchnię — z czem komisya techniczna żadną miarą zgodzić się nie może, głównie dla tego, że kuchnia i kotły nowo urządzić się mające najzupełniej odpowiedzieć zdołają potrzebom zakładu, a teraźniejsze kuchnie nie miałyby właściwego przeznaczenia.

4. Komisya lekarska proponuje piekarnię w lokalu pod kuchnią w suterenach. Gdy względy administracyjne wskazują nieodzowną potrzebę urządzenia piekarni dla zakładu, komisya techniczna nie objąwszy tego działu osobno w swoim programie, dodatkowo w protokole na tem miejscu oświadcza, iż pod względem technicznym nie ma nic do zarzucenia projektowi komisyi lekarskiej.

Co się tyczy pralni, — oba programy schodzą się z sobą Co do systemu i urządzenia komisya techniczna uznaje jednakże koniecznem przedstawić większą ilość kadzi, niżli objęta jest propozycyą w programie lekarskim — a to głównie dla tego, że ilość bielizny podana przez komisyę lekarską do wypicrania, jak również rozmaitość tej bielizny wymaga ilości kadzi wskazanej w programie komisyi technicznej, w czem miano na względzie istotne potrzeby zakładu.

6. Piła cyrkularna pominięta w programie lekarskim a pomieszczoną w programie komisyi technicznej. — Komisya techniczna ze swego punktu zapatrywania uważa z wielu względów korzystnem dla zakładu wprowadzenie piły cyrkularnej.

Czy wszystkie działy wyszczególnionych urządzeń dadzą się wykonać w granicach przyzwolonych funduszów przez Wys. Sejm a względnie które z tych działów mogą się już teraz wykonać i z jakim wkładem.

Przedstawione programy obejmują wszystkie te działy urządzeń mechanicznych zakładu, jakie obejmował pierwotny projekt Dyrekcyi budowy i na jaki już przedłożyli oferenci kosztorysy.

Zdaniem przeto komisyi jest prawie rzeczą niewątpliwą, że i suma ogólna kosztów ponownie obliczyć się mająca, będzie o niewiele niższą od sumy poprzedniej, t. j. o tyle może mniejszą, o ile na to wpłyną stosunki handlowe i konkurencya przedsiębiorców.

Z tego się okazuje, iż fundusze przez Wys. Sejm przyzwolone w kwocie 24817 złr. 65 ct. nie wystarczą na pokrycie całkowitego urządzenia, lecz prawdopodobnie suma ta zwiększona by być musiała do 40 000 złr.

Komisya uważając za najniezbędniejsze dla zakładu urządzenie maszyn do pompowania i rozprowadzania wody w budynku ekonomicznym i w łazienkach, urządzenie łazienek i urządzenie pralni z suszarnią — mniema, iż fundusze uchwalone przez Wys. Sejm na mechaniczne urządzenia zakładu, na te działy urządzeń byłyby wystarczające.

Sprawę rozprowadzenia zaś wody do gmachu głównego, urządzenia stałej kuchni, piekarni i piły cyrkularnej, jako mniej pilną, możnaby odroczyć do decyzyi Wys. Sejmu.

Która z przedłożonych ofert odpowiada najwięcej wymaganiom lekarskim i technicznym i czyni zadość potrzebom zakładu; czy i z którym z oferujących przedsiębiorców należałoby traktować o wykonanie mechanicznych urządzeń w zakładzie.

Pod względem fachowej renomy nie może komisya odmówić żadnej z firm, które wniosły oferty — znajomości rzeczy i fachowego traktowania sprawy, jakkolwiek tylko trzy firmy: Szeliski, Wolff et Scheller, Holdorff et Brückner i Zieleniewski przedłożyły projekta i kosztorysy na wszystkie działy mechanicznych urządzeń, zaś Schuhmann, Łączyński, Brandt et Lhuilier, i Suckow et Comp. niektóre z tych działów pominęły, to jednakże nie należy wątpić, iż w nastąpić mających się ściślejszych porozumieniach braki te trzy ostatnie firmy uzupełnić mogą.

Mniemać można, że każda z tych firm odpowiedzieć zdoła stawianym wymaganiom tak ze strony lekarskiej jak i ze strony technicznej.

Co się tyczy cen podanych w ofertach przez pomienione firmy, zauważa komisya:

a) firma Szeliski Wolff et Scheller podała najwyższe i wygórowane ceny;

b) Holldorff et Brückner wprawdzie niższe ale zawsze dość wysokie ceny oferowali;

c) pod tym samym względem trzecie miejsce zajmuje Ludwik Zieleniewski;

d) August Schumann wprawdzie z niedokładnego kosztorysu, jaki przedłożył, nie dozwala wyprowadzić stanowczej opinii w tej mierze, ceny jednakże podane przez niego na niektóre urządzenia, dozwalają go umieścić na czwartem miejscu;

e) piąte miejsce co do cen przyznać można firmie Łączyński, Brandt et Lhuilier, a nakoniec

f) występuje Suckow et Comp., który wprawdzie co do cen najskromniejsze stawia żądania, jednakże kosztorys jego jak Schumanna nie jest zupełny i nie obejmuje wszystkich działów urządzeń. W obecnym stanie sprawy wypadałoby zdaniem komisyi w dalszem traktowaniu z przedsiębiorcami pominąć pierwsze dwie firmy, których ceny jak już wyżej wzmiankowano, zbyt wysokie, natomiast wejść w układy z firmami Suckow et Comp., Łączyński, Brandt et Lhuiller, August Schumann i Ludwik Zieleniewski i zawezwać je, czyli zechcą na podstawie nowo ułożonego programu opracować dokładne projekta i kosztorysy. Skoro

to nastąpi, będzie można finalnie orzec, z którą z firm pod najkorzystniejszymi warunkami dla zakładu można będzie zawrzeć układ względem wykonania mechanicznych urządzeń dla zakładu.

Pod jakiemi warunkami zawrzeć można umowę z przedsiębiorcą o wykonanie mechanicznych urządzeń dla zakładu.

Komisya pod względem technicznym podnieść może następujące warunki:

a) plany i kosztorysy winny wykazywać zupełnie pewne bezwarunkowe koszta urządzenia, wyjąwszy robót mularskich i ciesielskich, tyczących się odnośnych adaptacyj budynków zakładu dla mechanicznych urządzeń;

b) dla zapewnienia dobroci wykonania po ukończeniu robót odbierze się urządzenie dwa razy, pierwszym razem przed zamurowaniem kotłów, i zakryciem przewodów pary i wody, drugim razem po zupełnem ukończeniu i przy funkcyonowaniu całego urządzenia;

c) dla zapewnienia trwałości i wykrycia błędów w materyale, których oględziny wykazać nie mogą, powinien się przedsiębiorca zobowiązać do poręczenia na rok jeden i złożenia kaucyi, która na pokrycie kosztów reparacyi i ewentualnie wymiany pojedynczych części użytą by być mogła, jeżeliby przyczyna potrzebnej reparacyi w gwałtownem uszkodzeniu nie leżała;

d) umowa z przedsiębiorcą dałaby się najkorzystniej zawrzeć za sumę ryczałtową, wynikłą z szczegółowego obliczenia podług cen jednostkowych, które to zawarcie umowy przyniosłoby i tę korzyść, że w razie, gdyby się okazała dodatkowo potrzeba jakichkolwiek robót pomniejszych, ceny jednostkowe kosztorysu posłużyłyby do obliczenia tych robót dodatkowych;

e) przedsiębiorca winien będzie podać dokładnie rozmiary, a szczególnie grubość ścian lub też wagi pojedynczych sztuk i materyał.

Na tem komisya ukończyła poruczoną czynność przez Wysoki Wydział krajowy.

D. j. w.

Dr. Maresch m. p.
dyrektor.

Coram me

Dr. Bronisław Dulęba w. r.

Edward Heppe w. r.
Tytus Bortnik w. r.
Adolf Kuhn w. r.
Hochberger w. r.
J. Janowski w. r.
L. Raciborski w. r.
Ig. Chrzanowski w. r.

Program

urządzeń mechanicznych, wykonać się mających w krajowym zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie ułożony przez ankietę techniczną, delegowaną rozporządzeniem Wydziału kraj. z 10. sierpnia 1876 l. 20299.

A. Opisanie ogólne układu budynków.

Załączone cztery poziome rzuty i przekrój główny obejmują całość zakładu, do jakiej pod B. wyszczególnione urządzenia zastosowane być mają, mianowicie:

Budynek ekonomiczny,
Łazienki męskie,
Łazienki żeńskie,

od osi A/x. B/x. symetrycznie położone części budynku głównego dla oddziałów męskiego i żeńskiego — korytarze łączące dolne i pierwsze piątro budynku ekonomicznego z głównym, korytarze łączące tylko dolne piętra tychże budynków

Używalność każdej szczegółowej części tych budynków opisana jest na planach i w dalszym ciągu niniejszego programu.

B. Działy urządzeń.

I. Pompowanie wody siłą pary z istniejącej studni do zbiorników i rozprowadzenie jej po zakładzie.
II Urządzenie łazienek wannowych.
III. Urządzenie łaźni parowej i natryskowej zimnej.
IV. Urządzenie kuchni parowej oraz zwykłej ogniowej i piekarni.
V. Urządzenie pralni wraz z susznią sztuczną.
VI Urządzenie piły cyrkularnej dla rznięcia drzewa opałowego.

I. Pompowanie i rozprowadzenie wody po zakładzie.

a. Studnia i pompa. Cały pod A. opisany zakład ma być zasilany wodą ze studni murowanej istniejącej w suterenach budynku ekonomicznego na podłużnym rzucie lit. S. oznaczonej.

Studnia ta ma 6' średnicy światła, głęboką jest od podłogi w suterenach do dna 8° 3' 0", do średniego stanu wodu 6° 0' 3".

W tej studni ma być umieszczoną pompa pojedynczo działająca o jednym lub dwóch butach, z jednym wentylem w tłoku, drugim wentylem ssącym i trzecim przy koszu w końcu rury ssącej. Drąg tłokowy powinien być średnicy o połowę mniejszej od średnicy buta, ażeby wypływ wody był jednostajny. Rozmiary winne być tak obliczone, ażeby pompa mogła dostarczać 15 do 20000 litrów wody na godzinę; — pompa ta ma być poruszaną parową machiną o sile 4 do 6 koni *(effectiv)*.

b. Machina. Machina ma być umieszczona nad studnią, i o ile możności bezpośrednio poruszać pompę.

Konstrukcya maszyny powinna być pojedyncza, składająca się z cylindra, osi korbowej z odnośnemi łożyskami, z pojedynczego suwaka i koła zamachowego, służącego oraz jako koło pasowe.

c. Kotły. Dla dostarczenia potrzebnej pary mają być umieszczone w suterenach w lokalu A. dwa kotły parowe, składające się z głównego kotła, i dwóch o długość rusztów krótszych bulierów — każdy z tych kotłów o powierzchni na ogień wystawionej 26□ metrów i na ciśnienie pary 5 do 6 kilogramów na 1□ centim. obliczonej, i zaopatrzony w armaturę prawem przepisaną i celowi odpowiadającą.

Każdy z tych kotłów powinien osobno funkcyonować, podczas gdy jeden funkcyonuje, drugi stoi w rezerwie.

Każdy z kotłów ma być zaopatrzony w injektor w rozmiarach odpowiadających wielkości kotła, dla dostarczenia potrzebnej ilości wody.

Uwaga. Jak z rzutu poziomego suteren jest widoczne, miały być kotły parowe umieszczone pod lit. D., z tego więc powodu wymurowano tu komin dymowy, — gdy jednak względy bezpieczeństwa wymagały, aby kotły te umieszczone były ile możności poza ubikacyami zamieszkanemi lub licznie i często obsługiwanemi, domurowano później przestrzeń pod lit. A.

W skutek tej koniecznej zmiany, powstała trudność w przeprowadzeniu dymu z pod kotłów do komina, które tylko przez wymurowanie odpowiednio pochyłego kanału **m. n.** osiągnięte być może.

d. Zbiorniki wody. Zbiorniki mają być umieszczone we wieży umyślnie do tego celu wybudowanej i to w dwóch kondygnacyach (w wyższej i niższej), a w każdej najmniej po dwa rezerwoary równej wielkości, a objętości (razem wszystkich rezerwoarów) najmniej 40.000 litrów.

Pompa powinna pompować wodę ze studni do górnych rezerwoarów a dopiero po napełnieniu tychże, spływać ma woda do dolnych rezerwoarów przez komunikujące z temiż rury.

Przepełnieniu ostatnich (dolnych) powinna zapobiegać odpowiednio urządzona rura odpływowa (Uiberfallrohr).

Rezerwoary jednej kondygnacyi muszą być za pomocą rury ze sobą połączone, jednakowoż umożebnione być musi izolowanie każdego rezerwoaru za pomocą kurka w celu czyszczenia lub naprawy.

Uwaga. W rzutach poziomych lit. **r** oznacza zagłębienie w murze od suteren do najwyższego piątra wieży zbiornikowej (patrz przekrój), na umieszczenie rury prowadzącej wodę ze studni do zbiorników (Steigrohr) i rury wypływowej (Fallrohr). Konstrukcya żelazna w piątrach pod zbiorniki jest, już ukończona, zatem nie potrzebuje być objętą rachunkiem.

Rozprowadzenie rur od zbiorników. Z rezerwoarów górnych należy prowadzić wodę rurami pod podłogą pierwszego piątra korytarzami do głównego budynku, od tej rury odgałęzić przewody do wytrysków na pierwsze i drugie piątro i na parter. Rura prowadzona przez pierwsze piątro ma mieć najmniej średnicy 80m/m w świetle.

Uwaga. Aby napełniać kadzie w strychach budynku głównego, pomieścić w dogodnych miejscach na 2. piątrze najstosowniej lit. **w** grundrysu, odpowiedniej wielkości naczynia do napełnienia wodą z rur, z którychby naczyń można było pompkami z gutaperchowemi kiszkami pompować wodę na strych. Wytryski z rury 80m/m średnicy prowadzonej pierwszem piątrem, należy urządzić w sposób następujący:

W budynku ekonomicznym w dolnem piątrze do głównej kuchni wytrysków 2 lit. **k-k'**. do pomywalni 2ch (jednej w suterenach, lit. **l** drugiej w piątrze dolnem lit. **l'** razem wytrysków 2. Na pierwszem piątrze w pomieszkaniu sióstr miłosierdzia 2 wytryski do kuchenek lit. **o-o'**, w pomieszkaniu przeciwległej strony u urzędnika zakładu 1, lit **p**. razem wytrysków 3. W budynku głównym na dole w części środkowej do kuchenek pp. lekarzy 2, lit. **t-t'**, do gościnic 2, lit **x-x'**, u odźwiernego 1 lit **y**, w dwóch częściach bocznych frontu głównego na korytarzach obok kloak po 1. **z-z**lit. $^1 = 2$; w dwóch pawilonach bocznych na korytarzu po 1, lit $z^2\text{-}z^3 = 2$; na dwóch oddziałach furyatów w korytarzu po 1, lit $z^4\text{-}z^5 = 2$; na 1. i 2. piątrze jak dolne urządzenie, oprócz 1^0 wytrysku u odźwiernego.

W oddziałach furyatów do kąpieli w każdem piątrze do łazienek 1 wytrysk do wanny $3 \times 2 = 6$ lit. z^6; 1 wytrysk deszczowy $3 \times 2 = 6$ lit. z^7 Do 10 wychodków po jednym kurku, do każdego z urządzeniem, ażeby woda spłukiwać mogła każde siedzenie i pisoary, = razem 10 wytrysków; w ekonomicznym budynku do kąpieli 1., 2. i 3. klasy na każdym oddziale

6 wanien = 6 kurków
1 natrysk = 1 kurek
1 rezerwoar = 1 kurek
} razem 8 kurków.

Łaźnie natryskowe:

w suterenach po 3 wytryski = 6, do basenu dla mężczyzn i kobiet po 1=2; do łaźni parowej dla mężczyzn i kobiet po 1=2.

Z dolnego rezerwoaru $80\frac{m}{m}$ rurą w przecięciu w świetle ma być sprowadzona rura do suteren, pod powałami zaś tychże wzdłuż budynku ekonomicznego, a od tego odgałęzić przewody do następujących oddziałów, a mianowicie:

1. Do ubikacyi, gdzie będą kotły z dwoma wytryskami dla injektorów z jednym wytryskiem do płukania i napełniania kotłów po wyczyszczeniu, razem wytrysków 3.

2. Do pralni ilość wytrysków wymienioną będzie przy urządzeniu.

3. Do kuchni również przy urządzeniu.

Ogólna uwaga. Wszystkie wytryski w korytarzach i kuchniach mają być zaopatrzone w muszle i odpływowe rurki do zamykania za pomocą kurków. Kurki te w korytarzach i miejscach dla słabych przystępnych, tak przy rurkach dopływowych, jako też i odpływowych, powinny się otwierać i zamykać tylko za pomocą umyślnie do tego sporządzonych kluczów.

Ponieważ rury odpływowe po większej części kończą się w wychodkach, należy takowe tak urządzić, ażeby otwór rury odpływowej był zawsze wodą przykryty (Wasserverschluss).

Wszelkie rury odpływowe powinne być ołowiane.

W każdem z trzech podwórzy należy urządzić po 2 wytryski, kończące się zewnątrz muru w wysokości jednego metra kurkiem, na końcu którego ma być gwint i mutra do przymocowania kiszki parcianej 60 m/m średnicy w świetle, do rozporządzenia wody w razie pożaru.

II. Urządzenie łazienek wannowych.

Po obu stronach średniego traktu w budynku ekonomicznym na parterze w każdem sprzydle ma być urządzonych wanien:

2 wanny I. klasy lit. **E** piątro dolne.

4 wanny II. i III. klasy, więc na każdej stronie 6, razem 12.

Zaś w budynku głównym w części oddziału furyatów oddział żeński, dół, 1. i 2. piątro po 1=3; męzki, dół, 1. i 2. piątro po 1=3, razem 6.

Wanny powinny być z blachy cynkowej, wewnątrz i zewnątrz lakierowane; do każdej wanny powinna być rozprowadzona woda zimna i ciepła, jakoteż powinna każda wanna mieć odpływ zamknięty. Wszystkie kurki mają być umyślnie do tego urządzonemi kluczami zamykane, ażeby samowolnie przez chorych otwierane być nie mogły.

Grzanie wody do tych kąpieli powinno się odbywać w sposób następujący:

W lokalach obok izb kąpielowych położonych lit. **F**. ustawia się żelazne rozerwoary, mieszczące w sobie tyle wody, ile do napełnienia jednorazowego wszystkich wanien potrzeba.

Dno tych rezerwoarów powinno być najmniej 800m/m nad poziomem podłogi izby kąpielowej wzniesione. Do tych rezerwoarów sprowadzona ma być woda zimna i odpływ, a obydwa (przypływ i odpływ) kurkami zamknięte, górą zaś zanurza się rura parowa 35m/m średnicy, ścieląc się w półłuku na dnie rezerwoaru i będąc w tem miejscu gęsto dziurkowaną.

Rura ta prowadzona od głównego kotła, powinna być przy rezerwoarze zaopatrzona kurkiem, a oprócz tego tak z parowym kotłem skomunikowaną,

ażeby niezależnie od innych przywodów pary zamkniętą lub z kotłem połączoną być mogła.

Tym sposobem ogrzana woda sprowadza się z rezerwoaru do wanien.

Uwaga. Do sześciu wanien w trzech piątrach obu oddziałów furyatów należałoby mieć tak samo jak do łazienek poprzednio spisanych po jednym rezerwoarze na 2. piątrze każdego oddziału.

Miejsce na takie rezerwoary byłoby najstósowniejsze lit. **G.** na rzucie oznaczone. Para do tychże powinna by być prowadzoną przewodem od rur kończących się w rezerwoarach łazienek poprzednio opisanych, gdyby zaś przewody te z powodu znacznej ich długości miały podlegać znacznemu stygnięciu w takim razie do tych sześciu wanien zastosować należy osobne przyrządy cyrkulacyjne z własnemi ogniskami.

III. Urządzenie łaźni parowej.

Łaźnie parowe mają być urządzone w suterenach w średnim trakcie w prawem i lewem skrzydle.

Składają się zaś z właściwej łaźni parowej w lokalu **H.**, w którym oprócz schodków do parzenia ma być umieszczony kurek z zimną wodą — kurek ma być na klucz umyślnie do tego sporządzony, zamknięty.

Para do łaźni ma być prowadzona z kotła, a użycie tej pary niezależnie od innych przewodów umożliwione. W samej parni musi mieć rura zamknięcie dostępne do regulowania temperatury, a otwór tej rury ma mieć ujście pod schodkami, podpory schodków powinny mieć otwory, ażeby umożliwić rozprzestrzenienie się pary.

Obok łaźni parowej w lokalach **J. J'.** urządzone być mają kąpiele natryskowe, składające się z natrysku grubego, pionowego wylotu 20^{m}_{m}; z natrysku bocznego 15^{m}_{m} średnicy, z deszczu z góry i z deszczu od dołu.

Do wmurowanego już basenu trzeba wprowadzić rurą ciepłą wodę, ażeby wodę w basenie jeźli potrzeba ogrzać można, do basenu ma być urządzony przypływ i odpływ zimnej wody z potrzebnymi do tego kurkami.

Wszystkie kurki w łaźniach, tak jak to już przy łazienkach wannowych nadmieniono, powinny być kluczem umyślnie do tego sporządzonym otwierane i zamykane.

IV. Urządzenie kuchni parowej i zwykłej, oraz piekarni.

Do gotowania parą należy urządzić następujące przyrządy:

1) Dwa pepiniańskie garnki objętości po 150 litrów ze szczelnie przyśrubowanemi pokrywami, z wentylem bezpieczeństwa, z silnej miedziannej blachy, (grubość odpowiednia ciśnieniu 4 atmosfer) tylko tam, gdzie koniecznie potrzeba lutowanych twardo (Hartlötung) zresztą z całej blachy, wewnątrz-

cyną dobrze pobielanych z osobnemi palewiskami; garnki te służyć mają do gotowania rosołu i różnego rodzaju krup.

2) Cztery przyrządy objętości po 200 litrów do gotowania strączkowych jarzyn, legumin, kartofli, bezpośrednio parą ogrzewanych.

Para do tego użytku sprowadzoną być powinna bezpośrednio z kotła parowego, a przewód odnośny pary tak na kotle, jakoteż i przy samem naczyniu, zamknięciem opatrzony być powinien.

3) Naczynia do grzania wody objętości 150 litrów otwarte z miedzi wewnątrz pobielane do ogrzewania za pomocą węża lub podwójnego dna.

Co do przewodu pary jak wyżej bezpośrednio z kotła, lecz może być z poprzednią rurą połączone.

4) Kuchnie angielskie d w i e, każda o płytach żelaznych 1738 m/m długości, a 1006 m/m szerokości, z dwoma rurami do pieczenia, jedną komórką do grzania potraw, jednym kociołkiem miedzianym objętości 40 litrów na wodę.

Uwaga. Przyrządy do gotowania parą, mają być pomieszczone wzdłuż ścian — α — β — α' — β', kuchnie ogniowe albo pod ścianą α^1, β^2, albo w pewnej od tejże odległości.

Piekarnia ma być urządzoną w suterenach budynku ekonomicznego w lokalu **K.**, gdzie pomieścić należy dwa piece odpowiednio wielkie w miejscu; a to jeden do pieczenia chleba, drugi mniejszy do pieczenia bułek i innych ciast.

V. Urządzenie pralni i suszni.

Trzy drewniane kadzie do namaczania bielizny 1350 m/m. średnicy, 948 m/m. głębokości.

Trzy kotły do naparzania bielizny z podwójnemi dnami, wewnątrz z blachy miedzianej do ogrzewania parą w 3 różnych objętościach, jako to:

1 na { 1180 m/m średnicy
1250 „ głębokości

1 na { 1150 „ średnicy
1200 „ głębokości

1 na { 1050 „ średnicy
1175 „ głębokości

Trzy kadzie drewniane do płukania bielizny takiej objętości jak kadzie do namaczania bielizny. Jeden przyrząd do desinfekcyonowania bielizny, wewnątrz z miedzi z podwójnem dnem parą ogrzewany.

Jeden rezewoar z żelaznej blachy z szczelną pokrywą wypukłą, z której ze środka rura wyprowadza parę na zewnątrz, w wysokości 1500 m/m,

nad podłogą ustawiony, objętości takiej, ażeby można kadzie do namaczania bielizny i kotły do gotowania z niego naraz napełniać.

Woda w tym rezerwoarze ogrzewać się ma za pomocą rury parowej z góry do niego wprowadzonej, w półłuku na dnie ścielącej się, a w tem miejscu (na dnie) dziurkowanej a na końcu otwartej, którą para do wody bezpośrednio wprowadza się.

Od tego rezerwoaru z ciepłą wodą powinny iść rury z kurkami do kadzi do namaczania bielizny i do kotłów do gotowania bielizny. Dla wypróżnienia go powinien być zaopatrzony odpływową rurą z kurkiem, — takie same rury odpływowe należy urządzić we wszystkich innych wyżej wymienionych naczyniach. Zimną wodę należy sprowadzić za pomocą kurków do wszystkich wymienionych naczyń i do rezerwoaru, wyjąwszy kotłów do gotowania, (gdzie ciepłej wody potrzeba) a oprócz tego jeden kurek w miejscu lit. **L.** do nieprzewidzianego użytku.

Wszystkie kurki w pralni powinny być za pomocą kluczów do otwierania i zamykania, ażeby dowolne użycie takowych chorym było uniemożliwione.

Centryfuga. W miejscu lit. **M.** ma być ustawiona centryfuga do suszenia bielizny, obracana za pomocą transmisyi a przez parową machinę w ruch wprowadzona. Dla zabezpieczenia od możliwego wypadku, musiałaby centryfuga być otoczona balaskami.

Suszarnia. Dalsze suszenie bielizny odbywać się powinno w suszni urządzonej w dwóch kondygnacyach we wieży, — ogrzanie tej suszni powinno być uskutecznione parą, i to albo bezpośrednio z kotła wziętą, albo, jeśli maszyna jest w ruchu, parą odchodową.

Wentylowanie suszni (które powinno być bardzo dobrze przeprowadzone), powinno się odbywać albo za pomocą wentylatorów przez parową machinę poruszanych, albo za pomocą rury przez całą wysokość wieży na zewnątrz wyprowadzonej, — rurą ta ma być od stygnięcia należycie ochronioną.

Wieszanie bielizny powinno się odbywać na wieszadłach do wsuwania urządzonych.

Magiel. W miejscu **N.** ma być postawiony ręczny magiel należycie obciążony; magiel ma być z dwoma korbami najnowszej konstrukcyi.

Dla wygody, ażeby bieliznę nie nosić, mają być urządzone dwa przyrządy ręczne (Aufzugskrahn) do wyciągania i spuszczania bielizny w miejscach lit **O—O'**.

VI. Urządzenie piły cyrkularnej dla rznięcia drzewa opałowego.

W miejscu **Y.** w pobliskości dziedzińczyka zagłębionego, budynku ekonomicznego, piła cyrkularna średnicy 1000 m/m. (mniej więcej) z żela-

znym stołem i saniami do rznięcia drzewa opałowego, poruszana za pomocą transmisyi i pasów parową maszyną

Ogólne uwagi co do przewodów pary.

Wszelkie do wyżej wymienionych celów potrzebne przewody pary powinny być najkrótszą drogą prowadzone suterenami, i to grubsze przewody za pomocą rur żelaznych lub miedzianych, cieńsze (mniejszej średnicy rury) za pomocą li tylko z miedzianej blachy.

W odpowiednich miejscach, gdzie tylko przez oziębienie woda skondenzowana zbierać by się mogła, powinny być urządzone automatyczne wentyle do spuszczania wody i wyrównania atmosferycznego ciśnienia.

Alegat H. Do L. W. kr. 24680/1877.

Przy ocenieniu planu na niezbędne dla Zakładu obłąkanych na Kulparkowie potrzebnego prosektoryum, wychodzi podpisany z następnjących zapatrywań opartych na p danych datach :

1. Zakład dla obłąkanych na Kulparkowie liczy do 500 umysłowo chorych.

2. Smiertelność w zakładzie co najwyżej dochodzi może rocznie do 150 zwłok.

3. W zakładzie jest trzech, a najwięcej pięciu lekarzy zajętych oddziałami tak, że razem w pracowniach naukowo pracować nie mogą.

W przecięciu więc wypadają jedne zwłoki na 2·5 dni. Rzadko zdarzają się 2 takie wypadki jednego dnia, tem rzadziej 3 lub 4, któreby w jednym czasie nastąpiły i tego samego dnia musiały być zwłoki sekcyonowane. Chociaz więc zdarzało się, że razem było 4 zwłok w zakładzie, to z tych połowa, sekcyonowana leży w sali wystawy zwłok, połowa tylko t. j. 2 zwłoki muszą zapełniać trupiarnię.

Z tego wynika :

1. Że na ten zakład wystarcza sala sekcyjna na 1 wygodny marmurowy stół sekcyjny, na osi środkowej okręcać się dający. Na takim stole bowiem wygodnie umieścić można 2 zwłoki a okręcając stół mieć zawsze dobre światło.

Więcej zwłok na sekcyę razem nie wydarza się Na taką salę wystarczają wymiary 4 m. i 3 m.

2. Że trupiarnia na dwie prycze, na których w razie potrzeby (gdzie nie często się to wydarzy) można ułożyć po 2 zwłoki jest dostateczną. Ażeby prycze odstawały od ścian i w około dały się obchodzić, nie jest potrzebnem. Prycze mogą więc stać przy ścianach, byle te były lakierowane i dały się zawsze w wypadku splamienia odmyć. Na taką truparnię wystarczają wymiary 5 m.i $3^1/_2$ m.

3. Na pracownię wystarcza pokój 5 m. i $3^1/_2$ m. o 3ch oknach z przedpokojem zważywszy, że na raz więcej jak dwoch lekarzy nie może w niej być zajętymi.

4. Na płukarnię wystarcza maleńki pokoik, który może być razem przechodowym od pracowni do sali sekcyjnej, oświetlany od sali sekcyjnej i od góry.

Wszystkie bowiem prace około odczyszczania preparatów można wykonywać w sali sekcyjnej, — pokoik ten winien mieć nadto dobrą górną wentylacyę; co przy oświetleniu z góry łatwo da się pozyskać. Wymiary małe zaś wystarczają, ponieważ składowych części ludzkich więcej nie zachownje taki zakład, tylko mózgi i t. p.

5. Na ubieralnie a zarazem skład drobniejszych rupieci potrzebnych do sali sekcyjnej wystarczy pokoik mały od sali sekcyjnej i od góry oknami oświetlony, choćby światło nie było zbyt jasne. — Pokoik ten winien być umieszczony między salą sekcyjną a salą wystawy zwłok, komunikować nadto, jeżeli można i z trupiarnią i mieć dobrą górną wentylacyę

6. Pokój i kuchnia jakoteż małe sionki na drzewo, miotły i t p. rekwizyta wystarczają. dla dozorcy.

7. Pokój dla publiczności, ze względu, iż zakład jest w polu, jest dobrym. Pokój ten wystarcza mały — bo jest na chwilowy tylko użytek, — a na wypadek niepogody, i sala wystawy zwłok uchroni część publiczności od zimna i niepogody.

8. Sala wystawy zwłok wystarcza na pomieszczenie dwu katafalków.

9. Pokój osobny dla księdza, lodownia (która istnieje i w zakładzie) obszerna ubieralnia, wreszcie i pokoik piątrowy, tak zwana suszarnia, są zupełnie zbyteczne, skoro fundusze na to nie pozwolą.

Dodać winien podpisany, że plan przedstawiony a obliczony na 26 tysięcy uważa z pewnemi uszczupleniami za zupełnie dobry i umiejętnie ułożony. Skoro zaś z wyznaczoną na prosektoryum kwotą 7 tysięcy koszta jego za nadto się rozchodzą, plan niniejszem załączony a oparty na swoich uwagach, uważa za wystarczający potrzebom k o n i e c z n y m zakładu.

Winne tylko:

a) wszystkie pokoje być wysokie, szczególnie średnia część budynku.;

b) „ ściany być lakierowane;

c) posadzki w ubikacyach wszystkich, gdzie zwłoki przebywają, cementowane i lakierowane lub asfaltowe;

d) środkowe pokoje (pomiędzy salą sekcyjną) a salą wystawy zwłok mieć dobrą wentylacyę i oświetlenie z góry.

Dr. Feigel, m. p.
prosektor szpitalu powszechnego.

Wykaz dyslokacyi

w budynkach krajowego Zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie.

Liczba porząd. ubik.	Pojemność na metry kubiczne	Przeznaczenie ubikacyi w budynkach Zakładu	Ilość łóżek dla chorych	Ilość łóżek dla służby	U w a g a
		A. Budynek główny.			
		I. Parter.			
		a) Oddział mężczyzn.			
		1. Część środkowa			
1	96.395	Salonik pomieszkania lekarza oddziału mężczyzn			
2		kuchnia portyera			
3	71.867	mieszkanie „			
4		kurytarzyk			
5		kancelarya lekarza			
6		kuchenka „			
7	135.827	pokój środkowy			
8	96.395	„ sypialny			Pojemność l. 9 odnosi się także do l. 5.
9	209.312	„ gościnny			
10 11	353.007	pomieszkanie nadzorcy służby			l. 10 jest właściwie kuchenka, a 11 pokój.
		2. Część frontowa.			
12	431.544	kurytarz			
13	308.069	sala chorych			
14	85.815	mieszkanie zastępcy nadzorcy służby			
15	305.404	sala chorych	8	1	
16	85.795	pokój dla majstra szewskiego i przykrojownia		1	
17	184.856	warsztat szewski	1	1	

Liczba porząd. ubik.	Pojemność na metry kubiczne	Przeznaczenie ubikacyi w budynkach Zakładu	Ilość łóżek dla chorych	Ilość łóżek dla służby	U w a g a
18	437.406	sala wspólna dla chorych			
19		kloaki			
		3. Część boczna.			
20	256.315	kurytarz			
21	131.607	kloaki, obok izba felczera		1	
22	330.556	sala chorych (infirmerya)	10	22	
23	320.253	„ chorych			
24	67 473	„ „			
		4. Część szałowych.			
25	159.884	kurytarz — wchód do piwnicy			
25 a		„ schody na I. piętro części szałowej			
26	271.758	„ do spacerów szałowych			
27	128.350	sala dla chorych			
28	70.760	„ „ „			
29		kloaki			
30		kurytarz przed separatkami, zkąd dwa wchody do tylnej części i łazienek		1	
31-35	247.920	separatki			
		II. Pierwsze piątro.			
		1. Część środkowa.			
		kaplica			
36	83.559	pokój służącego dyrektora			
37	241.392	przedpokój kancelaryi i pomieszkanie			
38	206204	kancelarya dyrektora			
39		„ „			
40		kuchnia „			
41	103.206	pokój „			
42	147.929	jadalnia „			
43	374.691	sala bawialna „			przydzielona obok sypialni dyrektora.
		2. Część frontowa.			
44	472.659	kurytarz			
45	326.361	sala chorych	1	1	
46	90.319	„ II. klasy	1	1	
47	323.788	„ chorych	10	2	
48	90.319	pracownia krawców		1	
49	197.873	sala chorych	8	1	
50	443.526	„ „ ośmiokątna	11	3	
51		kloaki			

Liczba porząd. ubik.	Pojemność na metry kubiczne	Przeznaczenie ubikacyi w budynkach Zakładu	Ilość łóżek dla chorych	Ilość łóżek dla służby	Uwaga
		3. Część boczna.			
52	287.156 146.336	kurytarz			
53		kloaki i naprzeciw drzwi kuchenka			
54	352.030	sala chorych	10	1	
55	341.971	„ „	11	1	
56	74.535	„ „	1	1	
		4. Część szałowych.			
57		schody na drugie piętro			
58	184.193	kurytarz dla szałowych			
59	212.319	sala chorych	5	1	
60	74.357	„ „	3	—	
61		kloaki			
62	294.407	kurytarz przed separatkami			
63 do 67	264.573	pięć cel separatkowych			
		III. Drugie piątro.			
		1. Część środkowa.			
68		część sali chorych kobiet			
69	94.930	sala I. klasy	1	1	
69 a	255.314	jadalnia			
70	234.639	sala bawialna			
71		kuchenka			
72	103.770	sala chorych	5	1	
73	152.614	„ „	4	—	
74	108.770	„ „	2	1	
75	376.711	„ „	12	2	
		2. Część frontowa.			
76		wchód na strych			
77	488.973	kurytarz			
78	327.430	sala dla chorych	9	1	
79	100.028	„ I. klasy	1	1	
80	327.430	„ dla chorych	9	1	
81	100.028	sala I. klasy	1	1	
82	201.099	„ dla chorych	6	1	
83	464.609	„ bilardowa			
84		kloaki			
		3. Część boczna.			
85	447.568	kurytarz			
86		kloaki, obok kuchenka			

Liczba porząd. ubik.	Pojemność na metry kubiczne	Przeznaczenie ubikacyi w budynkach Zakładu	Ilość łóżek dla chorych	Ilość łóżek dla służby	Uwaga
87	358.389	sala chorych	10	1	
88	352.037	„ „	10	2	
89	82.121	„ „	1	1	
		4. Część szałowych.			
90		wchód na strych			
91	278.702	kurytarz dla szałowych			
92	251.707	sala dla chorych	8	1	
93	54.955	„ „ „	1		
94		wchód do łazienki i kloaki i sali chorych			
95	267.700	sala chorych	9	1	
96	390.775	„ „	10	2	
		b) Oddział kobiet.			
		I. Parter.			
		a) część środkowa.			
1	135.827	pomieszkanie lekarza oddziału żeńskiego			
2		izba do wypoczynku dla klasy niższej			
3	71.861	kancelarya rządcy			
4		kurytarz (degagement)			
5	209.312	kancelarya zarządu			
6		kuchenka należąca do lekarza			
7	96.395	pokój lekarza oddziałowego			
8	96.395	„ „ „			
10	353.007	sala chorych	10	1	
		b) część frontowa.			
9	431.544	kurytarz			
11	308.069	sala chorych	8	1	
12	85.815	„ „	3		
13	305.404	„ „	8	1	
14	85.795	„ „	3		
15	437.406	„ bawialna boczna ośmiokątna			
16	184.856	„ dla chorych	6	1	
17		kloaki			
		c) część boczna.			
18	387.922	kurytarz			
19		kloaki i kuchenka			
20	330.556	sala chorych	11	1	
21	320.253	„ „	10		
22	67.473	„ „	2	1	
		d) część szałowych.			
23		wchód do piwnicy			

Liczba porząd. ubik.	Pojemność na metry kubiczne	Przeznaczenie ubikacyi w budynkach Zakładu	Ilość łóżek dla chorych	Ilość łóżek dla służby	Uwaga
24		schody na I. piątro			
25	159.884	kurytarz			
26	128.350	sala chorych	5	1	
27	70.760	„ „ obok kloaku	2	1	
28	271.758	kurytarz przed seperatkami			
29 do 33	247.922	5 separatek			
		II. Pierwsze piątro.			
		a) część środkowa.			
34	83.559	kancelarya lekarza oddziałowego			
35	241.392	pokój jadalny chorych			
36	226.304	pracownia „			
37		kuchenka obok kloaków			
38	147.929	sala dla chorych	3	1	
39	103.206	„ „ „	6	—	
40	103.206	„ „ „	4	—	
41	374.691	„ „ „	14	1	
		b) część frontowa.			
42	472.659	kurytarz			
43	326.361	sala chorych	8	1	
44	90.319	„ „	1	1	
45	323.788	„ „	7	1	
46	90.319	„ „	2	1	
47	197.873	„ „	6	—	
48	443.526	„ ośmiokątna narożna	10	1	
49		kloaki			
		c) część boczna.			
50	433.292	korytarz			
51		kloaki i kuchnia			
52	352.030	sala chorych	9	1	
53	341.971	„ „	8	1	
54	74.535	„ „	3	—	
		d) część szałowych.			
55		schody na drugie piątro			
56	184.193	kurytarz			
57	212 319	sala chorych	5	1	
58	74.357	„ „ obok kloak	2	1	
59	294.407	kurytarz przed separatkami			
60 do 64	264.573	5 separatek			

Liczba porząd. ubik.	Pojemność na metry kubiczne	Przeznaczenie ubikacyi w budynkach Zakładu		Ilość łóżek dla chorych	Ilość łóżek dla służby	Uwaga
		III. Drugie piątro.				
		a) część środkowa.				
65		kurytarz od kaplicy i wychód do tejże				
66	228.828	sala dla chorych		7	1	
67	94.930	„ „ „		3	—	
68	255.314	pokój jadalny				
69	234.639	pracownia gdzie fortepian				
70		kuchnia obok kloaki				
71	108 770	sala dla chorych		3	1	
72	152.614	„ „ „		6	—	
73	108.770	„ „ „		2	—	
74	376.711	„ „ „ obok kloak		14	1	
		b) część frontowa.				
75	488.973	kurytarz				
76	327.430	sala dla chorych		10	1	
77	100.028	„ „ „	I. kl.	1	1	
78	327.430	„ „ „		9	1	
79	100.028	„ „ „		3	—	
80	201.099	„ „ „		5	1	
81	464.609	„ narożna ośmiokątna		—	—	
82		kloaki				
		c) część boczna.				
83	427.568	kurytarz				
84		kuchnia i kloaki				
85	358 389	sala chorych		11	1	
86	352.037	„ „		9	1	
87	82.121	„ „		2	1	
		d) część dla szałowych.				
88		wchód na strych				
89	278.702	kurytarz				
90	251.707	sala dla chorych		7	1	
91	54.955	„ „ „		1	—	
92	66.974	„ „ „		1	—	
93		kloaka				
94/6		wchód do salki, kloaki i łazienek				
97	267.700	sala chorych		7	1	
98	390.775	„ „		10	2	

Liczba porząd. ubik.	Pojemność na metry kubiczne	Przeznaczenie ubikacyi w budynkach Zakładu	Ilość łóżek dla chorych	Ilość łóżek dla służby	Uwaga
		B. Budynek ekonomiczny.			
		I. Parter.			
		a) od strony męzkiego oddziału.			
	45.270				
	108.937	Łazienki wanienne			
	103.991				
	96.682	pomieszkanie parobków			
	100.118	„ ks. gr. kat.			
	128.317	„ ks. rz. kat.			
		b) część środkowa.			
	243.349	rozdawalnia w kuchni część środkowa i dwie boczne			
	432.350	kuchnia (prowizorjum)			
	107.071	rezerwoar wody			
	107.071	pomywalnia, skład drzewa			
	56.339	spiżarnia chłodna			od południa
	105.193	„ „			
	56.339	„ „			
	53.080	pomieszkanie dozorczyni służby			
	151.985	skład materjałów dla stolarzy			
	151.985	warstat lakiernicki			
	201.975	„ stolarski			
	754.616	pralnia			jeszcze nie urządzona
		c) od strony oddziału kobiet.			
	184.247	magazyny bielizny			
	45.270	łazienki			w suterenach odpowiadni lokal na parnię natryskową i rozbieralnie
	108.937	„			
	103.990	„			
		II. Pierwsze piątro.			
		a) od strony mężczyzn.			
1	150.935	pomieszkanie pisarza Zakładu			
2	150.935	„			
3	175.120	„			
4	39.318	kuchnia			
5	52.487	spiżarnia			

Liczba porząd. ubik.	Pojemność na metry kubiczne	Przeznaczenie ubikacyi w budynkach Zakładu	Ilość łóżek dla chorych	Ilość łóżek dla służby	Uwaga
		b) część środkowa.			
6	277.829	spiżarnia kuchni głównej			
7	63.816	pomieszkanie zakonnic			
8	112.189	„ „			
9	65.816	„ „			
10	106.025	„ „			
11	166.109	kaplica (prowizoryczna)			
12	42.205	kuchenka			
13	74.281	refektarz			
14	74.281	izba zgromadzenia			
15	72.714	parlatorjum, czyli izba gościnna			
16	146.100	warsztat lakiernicki			
17	149.914	„ „			
		c) część od strony kobiet.			
		kurytarz piątrowy po stronie żeńskiej służy obecnie dla służby kuchennej na mieszkanie, zaś po stronie męzkiej na magazyn główny. Tak po stronie męzkiej jak żeńskiej nad łazienkami są pomieszkania dla służby domowej.			
		Zabudowanie folwarczne.			
		a) **Parter.**			
1	84.300	kuchnia w pomieszkaniu rządcy na lewo			
2	68.118	pokój „ „			
3	97.080	„ „ „			
4	68.118	„ „ „			
5	84.300	na prawo pomieszkanie woźnego, składającego się z kuchenki, alkierzyka i pokoika			
		b) **Pierwsze piątro.**			
6	79.300	pomieszkanie nadzorcy służby			
7	65.000	„ „ „			
8		kuchenka			
9	98.800	pomieszkanie oficyała			
10	65.000	„ „			
11	79.300	„ „			
12.13		kuchenka i spiżarka			

Liczba porząd. ubik.	Pojemność na metry kubiczne	Przeznaczenie ubikacyi w budynkach Zakładu	Ilość łóżek dla chorych	Ilość łóżek dla służby	U w a g a
		Oficyna na prawo.			
1	59.730	pomieszkanie kościelnego			
2	44.790	„ „			
3	44.790	„ ogrodnika			
4	59.730	„ „			
		Budynek t. z. strycharzy.			
1	25.000	sionka			
2	80.990	pomieszkanie służby			
3	54.600	„ „			
4	45.080	„ „			

Aleg. K. do L. W. 24680/1877.

Wykaz

ubikacyj i ich pojemności w Zakładzie obłąkanych w Kulparkowie, względnie do celu ich użycia.

I.

Pomieszczenie chorych ze służbą dozorczą.

1. Oddział mężczyzn.

a. Parter			
Ubikacyj 11.	pojemności . .	1908.122	metr. kub.
b. 1. piątro			
Ubikacyj 15.	pojemności . .	2635.291	„ „
c. 2. piątro			
Ubikacyj 21.	pojemności . .	4888.058	„ „

2. Oddział kobiet.

a. Parter			
Ubikacyj 18.	pojemności . .	3197.424	metr. kub.
b. 1. piątro			
Ubikacyj 22.	pojemności . .	3988.699	„ „
c. 2. piątro			
Ubikacyj 22.	pojemności . .	4905.158	„ „
do tego 3 ubikacyj przeznaczonych obecnie na izby gościnne, 3 ubikacye na kancelarye zarządu, 3 na kancelaryę Dyrektora pojemności razem		1194.232	„ „

Razem ubikacyj 118.

I. Razem pojemności metrów kubicznych . 23716.984 metr. kub.

II.

Pomieszczenie Administracyi

(Funkcyonaryuszów etatowych i nie - etatowych, służby gospodarczej, magazynów i t. p.)

1. Budynek główny.

a. Parter			
Ubikacyj 10.	pojemności . .	1352.759	metr. kub.
oprócz tego 3. kuchenek			
b. 1. piątro			
Ubikacyj 6.	pojemności . .	1036.785	„ „

2. Budynek ekonomiczny.

Ubikacyj 17,	pojemności . .	1538.211 metr. kub.
Ubikacyę 1, na kaplicę, 4 na kuchnię, 6 na magazyny, składy i spiżarnię, 6 na łazienki, 4 na warstaty,	pojemności .	3701.767 „ „
Razem ubikacyj 57		
II. Razem pojemności metrów kubicznych	.	7629.522 metr. kub.

III.

Pomieszczenie urzędników i służby po za obrębem zakładu.

1. Zabudowanie folwarczne.

Ubikacyj 14,	pojemności . .	996.356 metr. kub.

2. Budynek strycharzy.

Ubikacyi 4,	pojemności . .	205.670 „ „
Razem ubikacyj 18		
III. Razem pojemności metrów kubicznych	.	1202.026 metr. kub.

Z drukarni krajowej **A. Waydowicz** (przedt. M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

Aleg. 54.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące dwie Ustawy:

1. Ustawa

z dnia . . dla królestwa Galicyi i Lodomeryi i wielkiego księstwa Krakowskiego, zmieniająca §. 3. Statutu krajowego z dnia 26. Lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi i wielkiego księstwa Krakowskiego, postanawiam co następuje:

Artykuł I.

Znoszą się postanowienia §. 3. Statutu krajowego z dnia 26. Lutego 1861 r. i Ustawy z dnia 20. Września 1866 r., zawierającej dodatek do §. 3. Statutu krajowego, a §. 3. Statutu krajowego ma brzmieć jak następuje:

Sejm krajowy składa się ze 161 Członków, mianowicie:

a) z trzech arcybiskupów Lwowskich, biskupa krakowskiego, dwóch biskupów Przemyskich, biskupa Tarnowskiego i biskupa Stanisławowskiego, a względnie do jego instalacyi, z grecko-katol. Sufragana Lwowskiego; w razie wakującej stolicy arcybiskupiej lub biskupiej, administrator dyecezyi jest Członkiem Sejmu krajowego;

b) z rektorów uniwersytetów lwowskiego i krakowskiego;

c) ze stu pięćdziesięciu i jednego posłów wybranych, jako to:

1. z czterdziestu czterech posłów z klasy większych posiadaczy gruntowych;
2. z trzydziestu trzech posłów miast w Ustawie wyborczej wymienionych i Izb handlowych i przemysłowych;
3. siedmdziesięciu czterech posłów reszty gmin królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z wielkiem księstwem Krakowskiem.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie przy pierwszych po jej ogłoszeniu powszechnych wyborach posłów do Sejmu.

Artykuł III.

Wykonanie tej Ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

2. Ustawa

z dnia . . dla królestwa Galicyi i Lodomeryi i wielkiego księstwa Krakowskiego, zmieniająca §§. 2. i 3. krajowej Ordynacyi wyborczej z dnia 26. Lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi i wielkiego księstwa Krakowskiego, postanawiam co następuje:

Artykuł I.

§. 1.

Znoszą się postanowienia §§. 2. i 3. krajowej Ordynacyi wyborczej z 26. Lutego 1861 r. w ich teraźniejszej osnowie, i takowe mają brzmieć jak następuje:

§. 2.

Dla wyboru posłów z miast, tworzą miasto: 1. Lwów, 2. Kraków, 3. Przemyśl, 4. Stanisławów, 5. Tarnopol, 6. Brody, 7. Jarosław, 8. Drohobycz, 9. Biała, 10. Nowy Sącz, 11. Tarnów, 12. Rzeszów, 13. Sambor, 14. Stryj, 15. Kołomyja, 16. Bochnia, 17. Brzeżany, 18. Gródek, 19. Jaworów, 20. Śniatyn, 21. Wieliczka, 22. Złoczów, 23. Żółkiew, każde jeden okręg wyborczy. Wszystkie te miasta są zarazem miejscami wyborów.

§. 3.

Lwów wybiera pięciu, Kraków czterech, każde z miast w §. 2. pod Nr. 3. do 23. wymienionych, jednego posła.

Wszyscy do wyboru uprawnieni, w każdem mieście tworzą jedno ciało wyborcze.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie przy pierwszych po jej ogłoszeniu powszechnych wyborach do Sejmu.

Artykuł III.

Wykonanie tej Ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Otton Hausner, *wnioskodawca.*

Dr. B. Goldmann, F. Smolka, L. Skrzyński, Fruchtmann, E. Czerkawski, Józef Wernicki, Waygart, Marceli Madeyski, Wereszczyński, Polanowski, J. Czartoryski, Szczepański, Małecki, Leon Chrzanowski, Czajkowski.

Aleg. 55.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ustęp trzeci artykułu 12. ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych z dnia 1. Lipca 1873 L. 251 Dzien. ustaw kraj. opiewający:

„Osobom stanu nauczycielskiego już przed wprowadzeniem tej ustawy w wykonanie stale zamianowanym, przyznaje się pierwszy pięcioletni dodatek wtedy jedynie, jeżeli już przez pietnaście lat w publicznej szkole ludowej nieprzerwanie i nienagannie służyły. Wszystkim innym już dawniej stale zamianowanym nauczycielom przyznawać on się będzie dopiero z ukończonym pietnastym rokiem służby“

w teraźniejszem swem brzmieniu znosi się i ma opiewać:

„Osobom stanu nauczycielskiego już przed wprowadzeniem tej ustawy w wykonanie stale zamianowanym, przyznaje się pierwszy pięcioletni dodatek w pięć lat od czasu ich zamianowania stałymi nauczycielami ale jedynie tym, którzy na nowy etat przeniesionymi zostali.“

Waygart,
wnioskodawca.

Zbrożek, Turzański, Max, Z. Sawczyński, Fruchtmann, Józef Jasiński, Teofil Żurowski, A. Krukowiecki, Wernicki, Weisman, Hr. Golejewski, Pławicki, Garbaczyński, Tom. Kowalski, G. Romer, Hoszard, F. Smolka, Edward Jędrzejowicz.

L. 193.
s.

Aleg. 36.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ustęp pierwszy paragrafu 3 ustawy o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych, ma opiewać:

„Rada szkolna miejscowa składa się z reprezentantów kościoła, szkoły i gminy, tudzież reprezentanta obszaru dworskiego.“

Lwów 10. Sierpnia 1877 r.

E. Wolański, wnioskodawca.
Edward Jędrzejowicz.
Ludwik Skrzyński.
X. Sawa.
X. Kowalski.
X. Kitrys.
X. Buchwald.
X. Kowalski.
J. Jocz.
Julian Korytowski.
Żywicki.
Władysław Wolański.
Z. Tyszkiewicz.
J. Wernicki.
Waygart.
Fr. Jasiński.
A. Raciborski.
A. Golejewski.
W. Dzieduszycki.
Abrahamowicz.

Wniosek.

Aleg. 37.

Fundusz indemnizacyjny

Kraj koronny: Galicya wschodnia.

Rok 1876.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU.

Lwów dnia 20. lipca 1877.

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1876 Złr.	cnt.	Budżet na rok 1876 Złr.	cnt.	W porównaniu z budżetem więcej lub mniej Złr.	cnt.	Ostateczne zaległości w aktywach z końcem roku 1876 Złr.	cnt.
	Rzeczywisty dochód								
	Pokrycie:								
	I. Od obowiązanych stron.								
8	Wpłaty na kapitały:								
	a) w 20 rocznych ratach . . .	26.782	34½	38.287	—	5170	6	58.595	76½
	b) w ratach umarzających annuitetach	16.674	71½					25.881	25
9	Wpłaty na renty:								
	a) renty bieżące i zaległe . . .	546	28	3039	—	1450	48½	88	36
	b) raty procentowe od kapitałów spłacanych w 20 rocznych ratach	3943	20½					3867	42½
	c) odsetki od zakupionych obligacyi								
	d) gotówka za wylosowane obligacye								
	e) zakupione obligacye . . .								
10	Inne rozmaite przychody:								
	a) odsetki zwłoki od spłaconych rat kapitałów i procentów .	2640	26½	1081	—	1559	26½	1121	45
	b) zwrot kosztów podróży . .	14.095	36½	10.058	—	4037	36½	9285	78
	c) za sprzedane druki indemniz.	4	17	3	—	1	17		
	d) taksa za przepisywanie obligacyi indemnizacyjnych . .	243	50	160	—	83	50		
	e) zwrot za brakujące kupony od obligacyi indemnizacyjnych	5143	97½	12.500	—	*7356*	*2½*		
	f) dochód ze sprzedaży pustek								
	g) dochód z dzierżawy pustek .	15				15	—		
	h) zwrot nienależnie pobranych kapitałów i rent								
	i) zwrot nadebranych płac etatowych	73	33			73	33		
	k) zwroty rachunkowe . . .	94	11½	20	—	74	11½	1158	68
	l) inne zwroty								
	do przeniesienia	70.256	26½	65.148	—	5108	26½	99.998	71

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1876 Złr.	cnt.	Budżet na rok 1876 Złr.	cnt.	W porównaniu z budżetem więcej lub mniej Złr.	cnt.	Ostateczne zaległości w aktywach z końcem roku 1876 Złr.	cnt.
	przeniesiona suma	70.256	26½	65.148	—	5.108	26½	99.998	71
	II. Od kraju:								
11	dodatek indemnizacyjny od podatków								
	a) za lata ubiegłe	507.392	60	2306366	—	92.100	59	218.583	16½
	b) za rok bieżący	1,891.073	99					647.844	46½
12	**Wpłaty uprawnionych.**								
	a) do zaokrąglenia kapitałów w obligacyach indemnizacyjnych								
	b) zaliczki urbaryalne udzielone, dotąd niezarachowane . . .								
	Suma rzeczywistych przychodów	2,468.722	85½	2,371.514	—	97.208	85½	966.426	34
	III. Od rządu:								
15	**Zaliczki.**								
	a) Zaliczka nieoprocentowana ze Skarbu państwa	1,976.675	9½	1,443.143	—				
	b) pozostała zaliczka nieoprocentowana z funduszu ind. Galicyi zachodniej	199.416	40						
	c) zaliczki oprocentowane ze Skarbu państwa	175.600	18						
	d) z funduszu ind. Galicyi zachodniej oprocentowane zaliczki	72.615	19½						
	Razem	2,424.306	87	1,443.143	—	—	—	—	—
	Suma	4,893.029	72½	—	—	—	—	—	—
	Przebieżne.								
19	Zwrócone zaliczki	9.962	49½					4.640	76
	Tymczasowe przechody (rok:								
20	Cudze pieniądze								
21	Depozyta	16.544	30						
22	Suma przebieżnych przychodów	26.506	79½	—	—	—	—	4.640	76
23	Suma wszelkich przychodów	4,919.536	52	—	—	—	—	971.067	10
24	Zapas przeszłego roku w gotówce	729	37	—	—	—	—	—	—
25	Całkowity przychód	4,920.265	89	—	—	—	—	—	—
26	Zapas z końcem roku 1876 w gotówce			—	—	—	—	1.396	13½
27	Suma aktywów z końcem r. 1876							972.463	23½

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1876 Złr.	cnt.	Budżet na rok 1876 Złr.	cnt.	W porównaniu z budżetem więcej lub mniej Złr.	cnt.	Ostateczne zaległości w pasywach z końcem roku 1876 Złr.	cnt.
	Rzeczywiste wydatki.								
	A. Potrzeby:								
1	Koszta zarządu (podług specyfikacyi na ostatniej stronie) .	33.331	67	66.758	—	*33.426*	*33*	2.626	33½
2	**Spłata obligacyj indemnizacyjnych.**								
	a) wskutek wylosowania { za lata ubiegłe	138.841	50	} 1261100	—	*68.636*	—	333.711	—
	{ bieżąca należytość	1,053.622	50	}					
	b) wskutek zniszczenia . . .							45990577	50
	c) obligacye niewylosowane .								
3	**Wypłata kapitałów likwidacyjnych.**								
	a) w kwotach wyrównawczych	1.310	42	1.200	—	110	42		
	b) kapitały zlikwidowane a nieasygnowane							13.897	34
	c) zakupno obligacyi								
4	**Renty dla uprawnionych.**								
	a) 5% odsetki od obligacyj indemnizacyjnych włącznie z podatkiem dochodowym od tychże w kwocie { za lata zeszłe	169.550	95	} 87.075	—	82.475	95	} 687.971	20½
	{ bieżąca należytość	2,177.815	9	} 2355898	—	*178.082*	*91*		
	b) renta roczna od nieasygnowanych kapitałów	10.188	44	5.669	—	4.519	44	8.627	58½
	c) urbaryalne zaliczki								
	d) kwoty wyrównawcze przy wypłacie rent zaległych . . .	258	13	650	—	*391*	*87*		
	e) renty zaległe i likwidowane a nie asygnowane							93	89½
29	**Rozmaite wydatki.**								
	a) zwroty nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych . .	107.461	33						
	b) zwroty nadpłaconych kapitałów rent i odsetek	541	15	} 36.307	—	85.671	65	13.514	18
	c) zwroty rachunkowe . . .	13.976	17						
	do przeniesienia	3,706.897	35	3,814.657	—	*107.759*	*65*	47051019	4

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1876		Budżet na rok 1876		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Ostateczne zaległości w pasywach z końcem roku 1876	
		Złr.	cnt.	Złr.	cnt.	Złr.	cnt.	Złr.	cnt.
	przeniesiona suma	3,706.897	35	3,814.657	—	*107.759*	*65*	47051019	4
	d) inne przypadkowe zwroty .								
30	Suma rzeczywistych wydatków .	3,706.897	35	3,814.657	—	*107.759*	*65*	47051019	4
7	Zwroty zaliczek pobieranych ze Skarbu państwa								
	a) nieoprocentowanych . . .	533.532	$9^1/_2$	—	—	—	—	34988774	82
	b) oprocentowanych	582.820	$2^1/_2$	—	—	—	—	171.221	$17^1/_2$
	c) dto z funduszów indemniz. Galicyi zachodniej	72.615	$19^1/_2$	—	—	—	—	4.397	$25^1/_2$
	d) odsetki od tejże zaliczki . .	1.862	$38^1/_2$	—	—	1.862	$38^1/_2$	—	—
	Razem	1,190,829	69	—	—	—	—	35164393	25
	Suma	4,897.727	$4^1/_2$	3,814.657	—	*105.897*	$26^1/_2$	82215412	29
	Przebieżne.								
31	Zaliczki zwrotne	5.265	$17^1/_2$	—	—	—	—	—	—
	Zwroty tymczasowych przychodów.								
32	Obce pieniądze								
33	Depozyta	15.877	$53^1/_2$	—	—	—	—	1.396	$13^1/_2$
34	Suma przebieżnych wydatków .	21.142	71	—	—	—	—	1.396	$13^1/_2$
35	Suma wszelkich wydatków . .	4.918.869	$75^1/_2$	—	—	—	—	82216808	$42^1/_2$
36	Zapas kasowy z końcem r. 1876	1.396	$13^1/_2$	—	—	—	—	—	—
37	Całkowity rozchód	4,920.265	89	—	—	—	—	82216808	$42^1/_2$
38	W porównaniu **pasywów** z aktywami pozostaje ostatecznie	—	—	—	—	—	—	972.463	$23^1/_2$
	czyste **pasywum** w kwocie .	—	—	—	—	—	—	*81244345*	*19*

Zaliczki oprocentowane ze Skarbu państwa.

Z końcem grudnia 1875 pozostało	—	—	578.441	2
W roku 1876 pobrano	—	—	175.600	18
Razem . . .	—	—	754.014	20
W roku 1876 zwrócono	—	—	582.820	$2^1/_2$
pozostaje . . .	—	—	171.221	$17^1/_2$
Do tego odsetki za rok 1876	—	—	4.397	$25^1/_2$
Pozostała zatem z końcem grudnia 1876 niespłacona kwota	—	—	175.618	43
i okazuje się w porównaniu z kwotą pozostałą z końcem grudnia 1875	—	—	578.441	2
mniej o . . .	—	—	402.822	59

Wykaz

obrotu obligacyj indemnizacyjnych.

Liczba porządkowa	Liczba załączników		Nominalna wartość zł.	ct.
		Przychód:		
I.		Zapas z roku przeszłego	262	50
II.		Nowo wystawione obligacye indemnizacyjne . . .	69.898	50
III.		Nowo wystawione obligacye zamiast złożonych i uiszczonych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyi wojskowych .	—	—
IV.		Przepisane obligacye indemnizacyjne	1,081.143	—
V.		Obligacye indemnizacyjne wykupione . . . zniszczone . . .	1,192.464	—
VI.		Suma przychodu . .	2,343.768	—
		Rozchód:		
VII.		Zaspokojenie uprawnionych w kapitale	67.011	—
VIII.		„ „ w rentach zaległych . .	1.732	50
IX.		Wypłata dewinkulowanych obligacyi indemnizacyjnych z kaucyi wojskowych	—	—
IX a		Zwrot mylnie w grudniu 18 r. w przychodzie zarachowanych obligacyi indemnizacyjnych		
X.		Przepisane obligacye indemnizacyjne	1,081.143	—
XI.		Do zniszczenia wydane obligacye indemnizacyjne . .	1,192.464	—
XII.		Suma rozchodu . .	2,342.350	50
XIII.		W porównaniu przychodu z rozchodem według dziennika głównego z końcem grudnia 1876 pozostaje ostateczny zapas	1.417	50

Załączniki.

Załącznik Nr. 1. do pozycyi zamknięcia 1 włącznie 5.

Uwidocznienie

wpłat kapitałów rent i odsetek ze strony obowiązanych.

	Przed rozpoczęciem wpłat podług planu umorzenia				Podług planu umorzenia					
	Kapitały		Renty		20-roczne raty kapitału		5% odsetki		Annuitety	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Zaległość z końcem r. 1875 . .	43	28	94	30	80773	61	4546	37	42555	97½
Przybyło w r. 1876.										
a) w skutek przypisań nowych .	61	22	228	6	4500	—	—	—	—	—
b) w skutek sprostowania . . .										
Bieżąca należytość rent i odsetek	—	—	312	28	—	—	3264	26	—	—
Razem . .	104	50	634	64	85273	61	7810	63	42555	96½
Z tego odpada:										
a) w skutek kompenzacyi . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) w skutek sprostowania przypisanych należytości . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rzeczywista należytość	104	50	634	64	85273	61	7810	63	42555	96½
Na to wpłynęło w gotówce . .	74	10	546	28	26708	24½	3943	20½	16674	71½
Zaległość z końcem roku 1876 .	30	40	88	36	58565	36½	3867	42½	25881	25

Załącznik Nr. 2 do pozycyi 10, 29 włącznie 32, VII. i VIII.

Wykaz

zlikwidowanych należytości uprawnionych, pokrycie i wypłata tychże.

	Kapitały wynadgrodzenia		Renty zaległe		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan wydanych obligacyj indemnizacyjnych uprawnionym	35309358	—	12137496	—	47446854	—
Do tego przybyło w roku bieżącym	69.898	50	—	—	69.898	50
Razem	35379256	50	12137496	—	47516752	50
Odpada przez wypłatę wylosowanych obligacyj i anulowanie	1.192.464	—	—	—	1.192.464	—
Stan z końcem roku 1876 (Zaległości poz. 2)	34186792	50	12137496	—	46324288	50
Pierwotny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnemi niepokrytych należytości	53.373	42½	464	42	53.837	84½
W roku bieżącym zlikwidowano	28.845	33½	1.620	10½	30.465	44
Suma zlikwidowanych należytości	82.218	76	2.084	52½	84.303	28½
Wypłaty w gotówce wynosiły w kwotach wyrównawczych po potrąceniu kwot przez uprawnionych wpłaconych (Pozycye 3 i 4)	1.310	42	258	13	1.568	55
Ze zaliczek skompenzowano						
Odsetki od zaliczek na kapitały zarachowano						
Przez nowo wystawione obligacye indemnizacyjne pokryto (Pozycye VII. i VIII. obrotu kredytowego	670.11	—	1.732	50	68.743	50
Odpada wskutek kompenzacyi dziesięciny i kapitałów wykupna						
Suma pokrytych należytości	68.321	42	1.990	63	70.312	5
Ostateczny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnemi niepokrytych należytości (Zał. p. 3)	13.897	34	93	89½	13.991	23½

Załącznik Nr. 3. do pozycyi wydatków 31 i VII zaleg. poz. 10.

Uwidocznienie

zaliczek udzielonych uprawnionym stronom.

	W obligacyach indemnizacyjn.		W gotówce		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan nieskompenzowanych zaliczek						
Przybyło w roku bieżącym (Pozycya wyd. 31.)	—	—	—	—	—	—
Razem	—	—	—	—	—	—
Odpada wskutek kompenzacyi (Zał. N. 2)	—	—	—	—	—	—
Stan nieskompenzowanych zaliczek z końcem roku (Zał. poz. 16.)	—	—	—	—	—	—

Załącznik Nr. 4. do pozycyi wydatków 35.

Wyszczególnienie

kosztów zarządu.

	Wypłacono						Pasywa z końcem roku	
	Dla Namiestnictwa jako dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i komisyi krajowej		dla komisyi lokalnej		Razem			
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.
Płace urzędników	9.574	95	2.229	92½	11.804	87½	—	—
Dodatki służbowe i osobowe urzędników	408	51	1.033	26½	1.441	77½	—	—
Dodatki aktywalne	1.991	—	553	36½	2.544	36½	—	—
Dodatki na pomieszkania urzędnikom	—	—	—	—	—	—	—	
Płace sług	166	8	128	—	294	8	37	84
Zapomogi i remuneracye	1.777	73½	412	90	2.190	63½	—	—
Dyurna	2.193	66	801	50	2.995	16	321	8½
Czynsze za najem pomieszkań dla urzędów	—	—	344	—	344	—	800	—
Koszta podróży i dyety rzeczoznawców	106	83	9.483	22½	9.590	5½	570	9½
Potrzeby kancelaryjne	1.474	39½	124	35	1.598	74½	503	14½
Rozmaite wydatki	482	16	45	82	527	98	394	17
Razem	18.175	32	15.156	35	33.331	67	2.626	33½

Załącznik Nr. 5.

Sprawdzenia

obrotu kapitałów czynnych i biernych jakoteż obrotu przebieżnych rubryk.

	Kapitały czynne		Kapitały bierne		Zaliczki		Obce pieniądze		Depozyta	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pozostałość z początkiem roku	—	—	33,924.656	44	9.338	8	—	—	729	37
Przybyło w roku bieżącym (poz. 15, 19, 20 i 21)	—	—	2,351.691	67½	5.265	17½	—	—	16.544	30
Razem	—	—	36,276.348	11½	14.603	25½	—	—	17.273	67
Odpada w roku bieżącym (poz. 7, 31, 33)	—	—	1,116.352	12	9.962	49½	—	—	15.877	53½
Pozostaje z końcem roku 18 (7, 19, 33 i 32)	—	—	35,159.995	99½	4.640	76	—	—	1.396	13½
a po doliczeniu odsetek kapitalizowanych za rok 1876 w kwocie			4.397	25½						
wynosi rzeczywisty stan zaliczek od Skarbu Państwa			35,164.393	25						

Oprocentowane	175.618 złr.	43 ct.
nieoprocentowane	34,988.774 „	82 „
Razem	35,164.393 złr.	25 ct.

Fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej.

Rok słoneczny 1876.

Uzasadnienie różnic

między wynikiem a zezwolonym budżetem.

I. Rozchód.

Liczba poz. 1. Koszta zarządu

mniej podług zezwolonego budżetu o . . . . . 33.462 zł. 32 ct.

a. Płace urzędników, dodatki służbowe i płace sług.

Wynik		**Budżet**
13.541 zł.		20.518 zł.
		13.541 „
	mniej o	6.977 „

Wykazaną oszczędność uzyskano przez zmniejszenie stanu urzędników, tak przy c. k. Namiestnictwie jako komisyi krajowej, jako też przy komisyach lokalnych w ciągu roku 1876; powtóre, że przy funduszu indemnizacyjnym preliminowane płace urzędników oddziału rachunkowego dla spraw indemnizacyjnych i serwitutowych z etatu politycznego wypłacone zostały.

b. Dodatki aktywalne.

Wynik		**Budżet**
2.544 zł.		3.968 zł.
		2.544 „
	mniej o	1.424 „

z przyczyn przy pozycyi *a)* przytoczonych.

c. Dyurny.

Wynik		**Budżet**
2995 zł.		6.478 zł.
		2.995 „
	mniej o	3.483 „

przez zmniejszenie stanu dyurnistów w roku 1876, jakoteż z przyczyny, że zezwolona kwota na podwyższenie dyurn w roku 1876 użytą nie została.

d. Czynsz za lokal.

Wynik		**Budżet**
344 zł.		836 zł.
		344 „
	mniej o	492 „

Ponieważ czynsz należący się za ubikacye c. k. Namiestnictwa jako dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i komisyi krajowej serwitutowej za rok 1876 dopiero w roku 1877 zaasygnowany i zapłacony został.

e. Remuneracye i zapomogi.

Wynik	Budżet
2.191 zł.	2.514 zł.
	2.191 „
	mniej o 323 „

Ponieważ ze zezwolonej kwoty 4.000 zł. na rok 1876 tylko 3.485 zł. użyte zostały, — z pozostałej oszczędności w kwocie 515 zł. przypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej kwota 323 zł.

f. Koszta podróży i dyety rzeczoznawców

Wynik	Budżet
9.590 zł.	29.170 zł.
	9.590 „
	mniej o 19.580 „

przez zmniejszenie czynności w sprawach serwitutowych i zmniejszenie komisyonujących urzędników przy lokalnych komisyach, tudzież przez ubytek kosztów dla rzeczoznawców z powyższego powodu.

g. Potrzeby kancelaryjne.

Wynik	Budżet
1.599 zł.	2.310 zł.
	1.599 „
	mniej o 711 „

ponieważ koszta opału dla ubikacyi c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych należące się etatowi politycznemu za rok 1875/1876 dopiero w roku 1877 zaasygnowane zostały, powtóre przez zmniejszenie stanu urzędników i dyurnistów w roku 1876.

h. Rozmaite wydatki.

Wynik	Budżet
528 zł.	964 zł.
	528 „
	mniej o 436 „

ponieważ nie zaszła potrzeba na wydatki tego działu całkowitą kwotę zużytkować.

Poz. Nr. 2. Spłata wylosowanych oblig. indemnizacyjnych

Wynik	Budżet
1,192.464 zł.	1,261.100 zł.
	1,192.464 „
	mniej o 68.636 „

ponieważ znaczna ilość wylosowanych obligacyi indemnizacyjnych przez strony w roku 1876 wymienianą nie została.

Poz. Nr. 3. Kwoty wyrównawcze w kapitałach.

Wynik	Budżet
1.310 zł.	1.200 zł.
1.200 „	
o 100 „	

więcej nad preliminowaną kwotę, ponieważ znacznie większa ilość kapitałów indemnizacyjnych asygnowaną została, jak w budżecie przyjęto.

Poz. Nr. 4. Odsetki dla uprawnionych.

Wynik	Budżet
2,357.813 zł.	2,449.292 zł.
	2,357.813 „
	mniej o 91.479 „

ponieważ wielką ilość zapadłych kuponów strony w roku 1876 nie wymieniały.

Poz. Nr. 29. Rozmaite wydatki.

Wynik		Budżet
121 979 zł.		36.307 zł.
36.307 „		
o 85.672 „		

więcej niż preliminowano, ponieważ c. k. urząd podatkowy we Lwowie wpłacone dodatki indemnizacyjne przez kolej Karola Ludwika i kolej północną od podatku dochodowego i zarobkowego sumarycznie na rzecz funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej zarachował, przezco przypadające kwoty na fundusze indemnizacyjne Galicyi zachodniej i W. Księstwa Krakowskiego tymże funduszom zwrócone, i na rubrykę: „Rozmaite wydatki“ zarachowane zostały.

II. Przychód.

Poz. Nr. 8. Wpłaty obowiązanych na kapitały.

Wynik		Budżet
43.457 zł.		38.287 zł.
38.287 „		
o 5.170 „		

więcej, ponieważ przez zarządzenia c. k. Namiestnictwa zaległe należytości z lat poprzednich spłacone zostały.

Poz. Nr. 9. Wpłaty obowiązanych na renty.

Wynik		Budżet
4.489 zł.		3.039 zł.
3.039 „		
o 1.450 „		

więcej z przyczyny przy pozycyi Nr. 8 przytoczonej.

Poz. Nr. 10. Odsetki za zwłokę i inne rozmaite przychody.

Wynik		Budżet
22.310 zł.		23.822 zł.
		22.310 „
	mniej o	1.512 „

ponieważ tytułem zwrotu za brakujące kupony przy wylosowaniach, a w roku 1876 wykupionych obligacyach indemnizacyjnych mniej wpłynęło, niż się spodziewano.

Poz. Nr. 11. Dodatki indemnizacyjne od podatków.

Wynik		Budżet
2,398.467 zł.		2,306.366 zł.
2,306.366 „		
o 92.101 „		

więcej nad preliminarz, ponieważ w budżecie na rok 1876 wstawiona kwota na podstawie sprawdzonej należytości podatków za rok 1874 obliczoną została, gdy tymczasem takowa przez przyrost siły podatkowej w roku 1876 znacznie więcej wynosiła, tudzież ponieważ w powyższej kwocie znajdują się także dodatki spłacone przez koleje żelazne, które funduszom indemnizacyjnym Galicyi zachodniej i Wielkiego Księstwa Krakowskiego zwrócone zostały.

Lwów dnia 20 lipca 1877.

Fundusz indemnizacyjny

Kraj koronny: Galicya zachodnia.

Rok 1876.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU.

Lwów dnia 20. lipca 1877.

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1876		Budżet na rok 1876		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Zaległość w aktywach z końcem roku 1876	
		Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.
	Rzeczywisty dochód.								
	Pokrycie.								
	I. Od obowiązanych stron;								
8	Wpłaty na kapitały:								
	a) w 20 rocznych ratach . . .	64.012	3					97.035	30
	b) w ratach umarzających (annuitetach)	40.066	96½	87.000		17.078	99½	23.987	12
9	Wpłaty na renty:								
	a) renty bieżące i zaległe . . .	208	62½					8	7½
	b) raty procentowe od kapitałów spłacanych w 20 rocznych ratach	5.672	88	4.900		981	50½	873	52
	c) odsetki od zakupionych obligacyi								
	d) gotówka za wylosowane obligacye								
	e) zakupione obligacye . . .								
10	Inne rozmaite przychody:								
	a) odsetki zwłoki od spłaconych rat kapitałów i procentów .	4.562	79½	2.600		1.962	79½	976	32½
	b) zwrot kosztów podróży . .	4.841	99½	5.000		*158*	½	2.863	3½
	c) za sprzedane druki indemnizacyjne		94				94		
	d) taksa za przepisywanie obligacyi indemnizacyjnych . .	86	40	100		*13*	*60*		
	e) zwrot za brakujące kupony od obligacyi indemnizacyjnych	4.207	52	3.000		1.207	52		
	f) dochód ze sprzedaży pustek .								
	g) dochód z dzierżawy pustek .								
	h) zwrot nienależnie pobranych kapitałów i rent	192	½			192	½	3.451	7
	i) zwrot nadebranych płac etatowych	154	28½			154	28½		
	k) zwroty rachunkowe								
	l) inne zwroty	4.156	54½	50		4.106	54½		
	do przeniesienia	128.162	98½	102.650		25.512	98½	129.194	44½

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1876 Złr.	ct.	Budżet na rok 1876 Złr.	ct.	W porównaniu z budżetem więcej lub mniej Złr.	ct.	Zaległość w aktywach z końcem roku 1876 Złr.	ct.
	przeniesiona suma	128.162	98½	102.650	—	25.512	98½	129.194	44½
	II. Od kraju:								
11	Dodatek indemnizacyjny od podatków								
	a) za lata ubiegłe	187.238	87					66.650	13
	b) za rok bieżący	790.485	22	927.808		49.916	9	263.638	22½
12	Wpłaty uprawnionych:								
	a) do zaokrąglenia kapitałów w obligacyach indemnizacyjnych								
	b) zaliczki urbaryalne udzielone, dotąd nie zarachowane . .								
	Suma rzeczywistych przychodów	1.105.887	7½	1,030.458		75.429	7½	459.482	80
	III. Od rządu:								
15	**Zaliczki:**								
	Zaliczki nieoprocentowane ze skarbu państwa	1.290.873	59½	1,181.857					
	IV.								
	Zwrot zaliczki oprocentowanej danej funduszowi Galicyi wschodniej	72.615	19½						
	Razem	1,363.488	79	1,181.857					
	Suma	2,469.375	86½						
	Przebieżne:								
19	Zwrócone zaliczki	42.428	73½					406	75½
	Tymczasowe przychody (rok: .								
20	Cudze pieniądze								
21	Depozyta	53.113	74½						
22	Suma przebieżnych przychodów	95.542	48					406	75½
23	Suma wszelkich przychodów .	2,564.918	34½					459.889	55½
24	Zapas przeszłego roku w gotówce	323	82						
26	Całkowity przychód	2,565.242	16½						
25	Zapas z końcem roku 1876 w gotówce							4	65½
27	Suma aktywów z końcem r. 1876							459.894	21

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1876		Budżet na rok 1876		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Ostateczna zaległość w pasywach z końcem roku 1876	
		Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.
	Rzeczywiste wydatki.								
	A. Potrzeby:								
1	Koszta zarządu (podług specyfikacyi na ostatniej stronie) .	17.357	76½	36.558		*19.200*	*23½*	1.294	97
2	Spłata obligacyi indemnizacyjnych:								
	a) za lata ubiegłe . . .	102.574	50						
	a) wskutek wylosowania			694.600		*68.086*		217.959	
	b) za rok bieżący . . .	523.939	50						
	b) wskutek zniszczenia . . .								
	c) obligacye niewylosowane .							26681644	50
3	Wypłata kapitałów zlikwidowanych:								
	a) w kwotach wyrównawczych .	2.441	66	2.500		*58*	*34*		
	b) kapitały zlikwidowane a nieasygnowane							4.589	64
	c) zakupno obligacyi								
4	Renty dla uprawnionych:								
	a) 5% odsetki od obligacyi indemnizacyjnych włącznie z podatkiem dochodowym od tychże w kwocie								
	a) za lata ubiegłe . . .	179.583	41	98.265		81.318	41	381.006	96
	b) za rok bieżący . . .	1,251.811	93	1,364.392		*112.580*	*7*		
	b) renta roczna od nieasygnowanych kapitałów								
	c) urbaryalne zaliczki								
	d) kwoty wyrównawcze przy wypłacie rent zaległych . . .	1.124	5	1.000		124	5		
	e) renty zaległe i likwidowane a nieasygnowane							1.551	97
29	Rozmaite wydatki:								
	a) zwroty nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych . .	7.604	21					5.581	27
	b) zwroty nadpłaconych kapitałów rent i odsetek	170	7	15.000		*4.455*	*61½*		
	c) zwroty rachunkowe	2.770	10½						
	do przeniesienia	2,089.377	20	2,212.315		*122.937*	*80*	27293628	31

Liczba porządk.	Wyszczególnienie wydatków w gotówce	Wynik w roku 1876		Budżet na rok 1876		W porównaniu z budżetem więcej lub mniej		Ostateczne zaległości w pasywach z końcem roku 1876	
		Złr.	cnt.	Złr.	cnt.	Złr.	cnt.	Złr.	cnt.
	przeniesiona suma	2,089.377	20	2,212.315	—	*122.937*	*80*	27293628	31
	d) inne przypadkowe zwroty .								
30	Suma rzeczywistych wydatków .	2,089.377	20	2,212.315	—	*122.937*	*80*	27293628	31
7	Zwroty zaliczek pobieranych ze Skarbu państwa								
	a) nieoprocentowanych . . .	308.432	99½	—	—	—	—	24433785	72½
	b) zaliczki wydane funduszom Galicyi wschodniej	72.615	19½	—	—	—	—	—	—
	c) odsetki od tychże zaliczek .	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem	381.048	19	—	—	—	—	24433785	72½
	Suma	2,470.425	39	2,212.315	—	*122.937*	*80*	51727414	3½
	Przebieżne.								
31	Zaliczki zwrotne	41.379	21	—	—	—	—	—	—
	Zwroty tymczasowych przychodów.								
32	Obce pieniądze								
33	Depozyta	53.432	91	—	—	—	—	4	65½
34	Suma przebieżnych wydatków .	94.812	12	—	—	—	—	4	65½
35	Suma wszelkich wydatków . .	2,565.237	51	—	—	—	—	51727418	69
36	Zapas kasowy z końcem r. 1876	4	65½	—	—	—	—	—	—
37	Całkowity rozchód	2,565.242	16½	—	—	—	—	—	—
38	W porównaniu *aktywów* z *pasywami* pozostaje ostatecznie	—	—	—	—	—	—	459.894	21
	czyste *pasywum* w kwocie .	—	—	—	—	—	—	*51267524*	*48*
	Zaliczek oprocentowanych ze Skarbu państwa nie ma żadnych z końcem grudnia 1876								
	Zaliczki nieoprocentowane:								
	Pobrana w roku 1876 ze skarbu państwa	—	—	1,290.873	59½	—	—	—	—
	Zwrócona	—	—	308.432	99½	—	—	—	—
	a zatem pobrana tylko	—	—	982.440	60	—	—	—	—
	W porównaniu z dozwoloną kwotą	—	—	1,181.857	—	—	—	—	—
	mniej o	—	—	199.416	40	—	—	—	—
	Która to kwota przeniesioną została do funduszu ind. Galicyi wschodniej jako nieoprocentowana zaliczka								

Wykaz

obrotu obligacyj indemnizacyjnych.

Liczba porządkowa	Liczba załączników		Nominalna wartość Złr.	ct.
		Przychód:		
I.		Zapas z roku przeszłego	—	—
II.		Nowo wystawione obligacye indemnizacyjne . . .	45.528	—
III.		Nowo wystawione obligacye zamiast złożonych i uiszczonych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyi wojskowych .	—	—
IV.		Przepisane obligacye indemnizacyjne	547.995	—
V.		Obligacye indemnizacyjne } wykupione . . . } zniszczone . . .	626.514	—
VI.		Suma przychodu . .	1,220.037	—
		Rozchód:		
VII.		Zaspokojenie uprawnionych w kapitale	40.645	50
VIII.		„ „ w rentach zaległych . .	4.882	50
IX.		Wypłata dewinkulowanych obligacyi indemnizacyjnych z kaucyi wojskowych	—	—
IX a		Zwrot mylnie w grudniu 18 r. w przychodzie zarachowanych obligacyi indemnizacyjnych		
X.		Przepisane obligacye indemnizacyjne	547.995	—
XI.		Do zniszczenia wydane obligacye indemnizacyjne . .	626.514	—
XII.		Suma rozchodu . .	1,220.037	—
XIII.		W porównaniu przychodu z rozchodem według dziennika głównego z końcem grudnia 187 pozostaje ostateczny zapas	—	—

Załączniki.

Załącznik Nr. 1. do pozycyi zamknięcia 1 włącznie 5.

Uwidocznienie

wpłat kapitałów rent i odsetek ze strony obowiązanych.

	Przed rozpoczęciem wpłat podług planu umorzenia				Podług planu umorzenia					
	Kapitały		Renty		20-roczne raty kapitału		5% odsetki		Annuitety	
	Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.
Zaległość z końcem r. 1875 . .	19	52	33	47½	163391	½	1522	4	59176	8½
Przybyło w r. 1876.										
a) w skutek przypisań nowych	34	80½	20	96	2480	—	—	—	—	—
b) w skutek sprostowania . .	—	—	—	—	—				4878	
Bieżąca należytość rent i odsetek	—	—	162	26½	—	—	5024	36	—	—
Razem . .	54	32½	216	70	165871	½	6546	40	64054	8½
Z tego odpada:										
a) w skutek kompenzacyi . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) w skutek sprostowania przypisanych należytości . . .	—	—	—	—	4878	—	—	—	—	—
Rzeczywista należytość	54	32½	216	70	160993	½	6546	40	64054	8½
Na to wpłynęło w gotówce . .	50	75	208	62½	63961	28	5672	88	40066	96½
Zaległość z końcem roku 1876	3	57½	8	7½	97031	72½	873	52	23987	12

Załącznik Nr. 2 do pozyoyi 10, 29 włąoznie 32, VII. i VIII.

Wykaz

zlikwidowanych należytości uprawnionych, pokrycie i wypłata tychże.

	Kapitały wynadgrodzenia zł.	ct.	Renty zaległe zł.	ct.	Razem zł.	ct.
Pierwotny stan wydanych obligacyj indemnizacyjnych uprawnionym	20956572	—	6,524.017	50	27480589	50
Do tego przybyło w roku bież. kapitał 38.710 zł. renta 4650 zł. m. k.	40.645	50	4.882	50	45.528	—
Razem	20997217	50	6,528.900	—	27526117	50
Odpada przez wypłatę wylosowanych obligacyi 596.680 zł. m. k. i anulowanie	626.514	—	—	—	626.514	—
Stan z końcem roku 1876 (Zaległości poz. 2)	20370703	50	6,528.900	—	26899603	50
Pierwotny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnemi niepokrytych należytości	44.038	96	3.518	31	47.557	27
W roku bieżącym zlikwidowano	3.637	84	4.040	21	7.678	5
Suma zlikwidowanych należytości	47.676	80	7.558	52	55.235	32
Wypłaty w gotówce wynosiły w kwotach wyrównawczych po potrąceniu kwot przez uprawnionych wpłaconych (Pozycye 3 i 4)	2.441	66	1.124	5	3.565	71
Ze zaliczek skompenzowano						
Odsetki od zaliczek na kapitały zarachowano						
Przez nowo wystawione obligacye indemnizacyjne pokryto (Pozycye VII. i VIII. obrotu kredytowego	40.645	50	4.882	50	45.528	—
Odpada wskutek kompenzacyi dziesięciny i kapitałów wykupna						
Suma pokrytych należytości	43.087	16	6.006	55	49.093	71
Ostateczny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnemi niepokrytych należytości (Zał. p. 3)	4.589	64	1.551	97	6.141	61

Załącznik Nr. 3. do pozycyi wydatków 31 i VII zaleg. poz. 10.

Uwidocznienie

zaliczek udzielonych uprawnionym stronom.

	W obligacyach indemnizacyjn. zł.	ct.	W gotówce zł.	ct.	Razem zł.	ct.
Pierwotny stan nieskompenzowanych zaliczek						
Przybyło w roku bieżącym (Pozycya wyd. 31.)	—	—	—	—	—	—
Razem	—	—	—	—	—	—
Odpada wskutek kompenzacyi (Zał. N. 2)	—	—	—	—	—	—
Stan nieskompenzowanych zaliczek z końcem roku (Zał. poz. 16.)	—	—	—	—	—	—

Załącznik Nr. 4. do pozycyi wydatków 35.

Wyszczególnienie

kosztów zarządu.

	Wypłacono						Pasywa z końcem roku	
	Dla Namiestnictwa jako dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i komisyi krajowej		dla komisyi lokalnej		Razem			
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.
Płace urzędników	5.222	73½	1.419	92	6.642	65½	91	74
Dodatki służbowe i osobowe urzędników	222	85	633	31	856	16	41	74
Dodatki aktywalne do płac etatowych	1.085	99½	303	35	1.389	34½	20	87
Dodatki na pomieszkania urzędnikom	—	—	—	—	—	—	—	—
Płace sług	90	36	—	—	90	36	7	53
Zapomogi i remuneracye	1.160	54	34	24	1.194	78	—	—
Dyurna	1.196	53	627	—	1.823	53	123	90
Czynsze za najem pomieszkań dla urzędów	—	—	134	—	134	—	402	—
Koszta podróży i dyety rzeczoznawców	58	27	4.281	35½	4.339	82½	372	73
Potrzeby kancelaryjne	742	38½	127	47½	869	86	211	57½
Rozmaite wydatki	17	25	—	—	17	25	22	88½
Razem	9.796	91½	7.560	85	17.357	76½	1.294	97

Załącznik Nr. 5.

Sprawdzenia

obrotu kapitałów czynnych i biernych jakoteż obrotu przebieżnych rubryk.

	Kapitały czynne		Kapitały bierne		Zaliczki		Obce pieniądze		Depozyta	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pozostałość z początkiem roku	—	—	23,451.345	12½	1.456	28	—	—	323	82
Przybyło w roku bieżącym (poz. 15, 21 i 31)	—	—	1,290.873	59½	41.379	21	—	—	53.113	74½
Razem	—	—	24,742.218	72	42.835	49	—	—	53.437	56½
Odpada w roku bieżącym (poz. 7, 19, 33)	—	—	308.432	99½	42.428	73½	—	—	53.432	91
Pozostaje z końcem roku 18 (7, 19 i 33)	—	—	24,433.785	72½	406	75½	—	—	4	65½
a po doliczeniu odsetek kapitalizowanych za rok 187 w kwocie			—	—						
wynosi rzeczywisty stan zaliczek od Skarbu Państwa			—	—						

Fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej.

Rok słoneczny 1876.

Uzasadnienie różnic

między wynikiem a zezwolonym budżetem.

I. Rozchód.

Liczba poz. 1. Koszta zarządu

mniej podług zezwolonego budżetu o . . . . . 19.200 zł. 23½ ct.

a. Płace urzędników, dodatki służbowe i płace sług.

Wynik	**Budżet**
7.589 zł.	12.676 zł.
	7.589 „
	mniej o 5.087 „

Wykazaną oszczędność uzyskano przez zmniejszenie stanu urzędników, tak przy c. k. Namiestnictwie jako komisyi krajowej, jakoteż przy komisyach lokalnych w ciągu roku 1876; powtóre, że na fundusz indemnizacyjny preliminowane płace urzędników oddziału rachunkowego dla spraw indemnizacyjnych i serwitutowych z etatu politycznego wypłacone zostały.

b. Dodatki aktywalne.

Wynik	**Budżet**
1.389 zł.	2.287 zł.
	1.389 „
	mniej o 898 „

z przyczyn przy pozycyi *a)* przytoczonych.

c. Dyurny.

Wynik	**Budżet**
1.824 zł.	4.282 zł.
	1.824 „
	mniej o 2.458 „

przez zmniejszenie stanu dyurnistów w roku 1876, jakoteż z przyczyny, że zezwolona kwota na podwyższenie dyurn w roku 1876 użytą nie została.

d. Czynsz za lokal.

Wynik	**Budżet**
134 zł.	702 zł.
	134 „
	mniej o 568 „

Ponieważ czynsz należący się za ubikacye c. k. Namiestnictwa jako dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i komisyi krajowej serwitutowej za rok 1876 dopiero w roku 1877 zaasygnowany i wypłacony został.

e. Remuneracye i zapomogi.

Wynik	Budżet
1.195 zł.	1.372 zł.
	1.195 „
	mniej o 177 „

Ponieważ ze zezwolonej kwoty 4.000 zł. na rok 1876 tylko 3.485 zł. użyte zostały, — z pozostałej oszczędności w kwocie 515 zł. przypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej kwota 177 zł.

f. Koszta podróży i dyety rzeczoznawców.

Wynik	Budżet
4.340 zł.	12.980 zł.
	4.340 „
	mniej o 8.640 „

przez zmniejszenie czynności w sprawach serwitutowych i zmniejszenie komisyonujących urzędników przy lokalnych komisyach, tudzież przez ubytek kosztów dla rzeczoznawców z powyższego powodu.

g. Potrzeby kancelaryjne.

Wynik	Budżet
870 zł.	1.737 zł.
	870 „
	mniej o 867 „

ponieważ koszta opału dla ubikacyi c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych należące się etatowi politycznemu za rok 1875/1876 dopiero w roku 1877 zaasygnowane zostały, powtóre. że jedna komisya lokalna w ciągu roku 1876 zwiniętą została.

h. Rozmaite wydatki.

Wynik	Budżet
17 zł.	522 zł.
	17 „
	mniej o 505 „

ponieważ nie zaszła potrzeba na wydatki tego działu całkowitą kwotę zużytkować.

Poz. Nr. 2. Spłata wylosowanych oblig. indemnizacyjnych.

Wynik	Budżet
626.514 zł.	694.600 zł.
	626.514 „
	mniej o 68.086 „

ponieważ znaczna ilość wylosowanych obligacyi indemnizacyjnych przez strony w roku 1876 wymienianą nie została.

Poz. Nr. 3. Kwoty wyrównawcze w kapitałach.

Wynik	Budżet
2.442 zł.	2.500 zł.
	2.442 „
	mniej o 58 „

ponieważ w roku 1876 mniej kapitałów zaasygnowano jak w budżecie przyjęto.

Poz. Nr. 4. Odsetki dla uprawnionych.

Wynik	Budżet
1,432.519 zł.	1,463 657 zł.
	1,432.519 „
	mniej o 31.138 „

ponieważ znaczną ilość zapadłych kuponów strony w roku 1876 nie wymieniały.

Poz. Nr. 29. Rozmaite wydatki.

Wynik		Budżet
10.544 zł.		15.000 zł.
		10.544 „
	mniej o	4.456 „

ponieważ nie wszystkie w roku 1876 do zwrotu asygnowane nadpłacone dodatki indemnizacyjne w tymże roku wypłacone zostały.

II. Przychód.

Poz. Nr. 8. Wpłaty obowiązanych na kapitały.

Wynik		Budżet
104.079 zł.		87.000 zł.
87.000 „		
o 17.079 „		więcej, ponieważ przez zarządzenie c. k. Namiestnictwa zaległe należytości z lat poprzednich spłacone zostały.

Poz. Nr. 9. Wpłaty obowiązanych na renty.

Wynik		Budżet
5.882 zł.		4.900 zł.
4.900 „		
o 982 „		więcej z przyczyny przy pozycyi Nr. 8 przytoczonej.

Poz. Nr. 10. Odsetki za zwłokę i inne rozmaite przychody.

Wynik		Budżet
18.202 zł.		10.750 zł.
10.750 „		
o 7.452 „		więcej nad preliminowaną kwotę, ponieważ za brakujące kupony od dawniej wylosowanych, a przez strony dopiero w roku 1876 do wypłaty, przedłożonych obligacyi indemnizacyjnych znaczniejsza kwota wpłynęła niż przypuszczano, tudzież że 5 proc. odsetki za zwłokę z przyczyny przy pozycyi 8 przytoczonej w większej ilości spłacone zostały.

Poz. Nr. 11. Dodatki indemnizacyjne od podatków.

Wynik		Budżet
977.724 zł.		927.808 zł.
927.808 „		
o 49.916 „		więcej nad preliminarz, ponieważ w budżecie na rok 1876 wstawiona kwota na podstawie sprawdzonej należytości podatków za rok 1874 obliczoną została, gdy tymczasem takowa przez przyrost siły podatkowej w roku 1876 znacznie więcej wynosiła.

Lwów dnia 20 lipca 1877.

Fundusz indemnizacyjny

Kraj koronny: W. księstwo Krakowskie

Rok 1876.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKU.

Lwów dnia 20. lipca 1877.

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1876 zł.	Wynik w roku 1876 cnt.	Budżet na rok 1876 Złr.	Budżet na rok 1876 cnt.	W porównaniu z budżetem więcej lub mniej zł.	W porównaniu z budżetem więcej lub mniej cnt.	Ostateczne zaległości w aktywach z końcem roku 1876 zł.	Ostateczne zaległości w aktywach z końcem roku 1876 cnt.
	Rzeczywisty dochód								
	Pokrycie:								
	I. Od obowiązanych stron.								
8	Wpłaty na kapitały:								
	a) w 20 rocznych ratach . . .	2.930	79	28.400	—	*12.920*	*28½*	16.889	18½
	b) w ratach umarzających annuitetach	12.548	92½					16.557	33½
9	Wpłaty na renty:								
	a) renty bieżące i zaległe . . .	116	79	640	—	*52*	*10½*	4237	16½
	b) raty procentowe od kapitałów spłacanych w 20 rocznych ratach	471	10½						
	c) odsetki od zakupionych obligacyi	17.302	70½	14.482	—	2820	70½	2760	16½
	d) gotówka za wylosowane obligacye	14.322	—			14.322	—		
	e) należytości za wymienione obligacye	10	58			10	58		
	f) zakupione obligacye . . .							368.077	50
	g) wkładka do kasy oszczędności							26	21
10	Inne rozmaite przychody:								
	a) odsetki zwłoki od spłaconych rat kapitałów i procentów .	1232	14	620	—	612	14	274	15½
	b) zwrot kosztów podróży . .	474	40½	100	—	374	40½	159	78½
	c) za sprzedane druki indemniz.								
	d) taksa za przepisywanie obligacyi indemnizacyjnych . .	4	20	10	—	*5*	*80*		
	e) zwrot za brakujące kupony od obligacyi indemnizacyjnych	184	22½	600	—	*415*	*77½*		
	f) dochód ze sprzedaży pustek								
	g) dochód z dzierżawy pustek .								
	h) zwrot nienależnie pobranych kapitałów i rent								
	i) zwrot nadebranych płac etatowych	12	85½			12	85½		
	k) zwroty rachunkowe . . .			40	—	*40*	—		
	l) inne zwroty							25	51
	do przeniesienia	49.610	72	44.892	—	4718	72	409.007	40½

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1876 Złr.	cnt.	Budżet na rok 1876 Złr.	cnt.	W porównaniu z budżetem więcej lub mniej Złr.	cnt.	Ostateczne zaległości w aktywach z końcem roku 1876 Złr.	cnt.
	przeniesiona suma	49.610	72	44.892	—	4.718	72	409.007	40½
	II. Od kraju:								
11	dodatek indemnizacyjny od podatków								
	a) za lata ubiegłe	52.328	44	176.975	—	24.157	62	16.013	40
	b) za rok bieżący	148.804	18					80.944	82½
12	**Wpłaty uprawnionych.**								
	a) do zaokrąglenia kapitałów w obligacyach indemnizacyjnych								
	b) zaliczki urbaryalne udzielone, dotąd niezarachowane . . .								
	Suma rzeczywistych przychodów	250.743	34	221.867	—	28.876	34	505.965	63
	III. Od rządu:								
15	**Zaliczki.**								
	a) subwencye ze Skarbu państwa								
	b) zaliczki oprocentowane ze Skarbu państwa	17.959	13	—	—	—	—	—	—
	Razem	17.959	13	—	—	—	—	—	—
	Suma	268.702	47	221.867	—	28.876	34	505.965	63
	Przebieżne.								
19	Zwrócone zaliczki	170	26					52	28
	Tymczasowe przechody (rok: .								
20	Cudze pieniądze								
21	Depozyta								
22	Suma przebieżnych przychodów	170	26	—	—	—	—	52	28
23	Suma wszelkich przychodów	268.872	73	—	—	—	—	—	—
24	Zapas przeszłego roku w gotówce	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Całkowity przychód	268.872	73	—	—	—	—	506.017	91
26	Zapas z końcem roku 1876 w gotówce			—	—	—	—	28.039	26½
27	Suma aktywów z końcem r. 1876							534.057	17½

Liczba porządk.	Wyszczególnienie przychodów w gotówce	Wynik w roku 1876 Złr.	cnt.	Budżet na rok 1876 Złr.	cnt.	W porównaniu z budżetem więcej lub mniej Złr.	cnt.	Ostateczne zaległości w pasywach z końcem roku 1876 Złr.	cnt.
	Rzeczywiste wydatki.								
	A. Potrzeby:								
1	Koszta zarządu (podług specyfikacyi na ostatniej stronie) .	803	77	1.854	—	*1050*	*23*	58	43½
2	Spłata obligacyj indemnizacyjnych.								
	a) wskutek wylosowania { a) za lata ubiegłe	3.990							
	{ b) bieżący rok	50.767	50	70.402	—	*15.644*	*50*	29.032	50
	b) wskutek zniszczenia . . .								
	c) obligacye niewylosowane .							2,681.794	50
3	Wypłata kapitałów likwidacyjnych.								
	a) w kwotach wyrównawczych								
	b) kapitały zlikwidowane a nieasygnowane								
	c) należytość za przepisanie obl.	13	20	—	—	13	20	—	—
	d) zakupno obligacyi	10.822	61	—	—	10.822	61	—	—
	e) wkładka do kasy oszczędności	22	13	—	—	22	13	—	—
4	Renty dla uprawnionych.								
	a) 5% odsetki od obligacyj indemnizacyjnych włącznie z podatkiem dochodowym od								
	tychże w kwocie { a) za lata ubiegłe	12.580	46½	8.410	—	4.170	46½	143.437	8
	{ b) za rok bieżący	129.649	49½	140.001	—	*10.351*	*50½*		
	b) renta roczna od nieasygnowanych kapitałów								
	c) urbaryalne zaliczki								
	d) kwoty wyrównawcze przy wypłacie rent zaległych . . .								
	e) renty zaległe i likwidowane a nieasygnowane								
29	Rozmaite wydatki.								
	a) zwroty nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych . .	345	97½						
	b) zwroty nadpłaconych kapitałów rent i odsetek	233	28½	1.200	—	*620*	*74*	4.774	67½
	c) zwroty rachunkowe . . .								
	do przeniesienia	209.228	43	221.867	—	*12.638*	*57*	2,859.097	19

Liczba porządk.	Wyszczególnienie wydatków w gotówce	Wynik w roku 1876 Złr.	cnt.	Budżet na rok 1876 Złr.	cnt.	W porównaniu z budżetem więcej lub mniej Złr.	cnt.	Ostateczne zaległości w pasywach z końcem roku 1876 Złr.	cnt.
	przeniesiona suma	209.228	43	221.867	—	*12.638*	*57*	2,859.097	19
	d) inne przypadkowe zwroty .								
30	Suma rzeczywistych wydatków .	209.228	43	221.867	—	*12.638*	*57*	2,859.097	19
7	Zwroty zaliczek pobranych ze Skarbu państwa								
	a) nieoprocentowanych . . .	—	—	—	—	—	—	—	
	b) oprocentowanych	31.521	15	—	—	—	—	—	—
	c) odsetki od tychże zaliczek .	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem	31.521	15	—	—	—	—	—	—
	Suma	240.749	58	—	—	—	—	2,859.097	19
	Przebieżne.								
31	Zaliczki zwrotne	83	88½	—	—	—	—	—	—
	Zwroty tymczasowych przychodów.								
32	Obce pieniądze								
33	Depozyta	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Suma przebieżnych wydatków .	83	88½	—	—	—	—	—	—
35	Suma wszelkich wydatków . .	240.833	46½	—	—	—	—	2,859.097	19
36	Zapas kasowy z końcem r. 1876	28.039	26½	—	—	—	—	—	—
37	Całkowity rozchód	268.872	73	—	—	—	—	—	—
38	W porównaniu *aktywów* z *pasywami* pozostaje ostatecznie	—	—	—	—	—	—	534.057	17½
	czyste *pasywum* w kwocie .	—	—	—	—	—	—	*2,325,040*	*1½*

Zaliczki oprocentowane ze Skarbu państwa.

Z końcem grudnia 1875 pozostało	13562	zł. 2	ct.
Pobrano w roku 1876	17959	„ 13	„
Razem . .	31521	„ 15	„
Zwrócono w roku 1876	31521	„ 15	„
pozostaje z końcem grudnia 1876 . .	—	„ —	„

Wykaz

obrotu obligacyj indemnizacyjnych.

Liczba porządkowa	Liczba załączników		Nominalna wartość Złr.	ct.
		Przychód:		
I.		Zapas z roku przeszłego	—	—
II.		Nowo wystawione obligacye indemnizacyjne . . .	—	—
III.		Nowo wystawione obligacye zamiast złożonych i uiszczonych obligacyj indemnizacyjnych z kaucyi wojskowych .	—	—
IV.		Przepisane obligacye indemnizacyjne	14.311	50
V.		Obligacye indemnizacyjne { wykupione . . .	54.757	50
		{ zniszczone . . .	22.995	—
VI.		Suma przychodu . .	92.064	—
		Rozchód:		
VII.		Zaspokojenie uprawnionych w kapitale	—	—
VIII.		„ „ w rentach zaległych . .	—	—
IX.		Wypłata dewinkulowanych obligacyi indemnizacyjnych z kaucyi wojskowych	—	—
IX a		Zwrot mylnie w grudniu 18 r. w przychodzie zarachowanych obligacyi indemnizacyjnych		
X.		Przepisane obligacye indemnizacyjne	14.311	50
XI.		Do zniszczenia wydane obligacye indemnizacyjne . .	77.752	50
XII.		Suma rozchodu . .	92.064	—
XIII.		W porównaniu przychodu z rozchodem według dziennika głównego z końcem grudnia 1876 pozostaje ostateczny zapas	—	—

Wykaz

obrotu własnego majątku funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

Liczba porządkowa	Wyszczególnienie	Nominalna wartość w wal. austr. zł.	ct.
	Przychód.		
1	Zapas z roku przeszłego w obligacyach 373.800 złr. m. k. czyli . .	392.490	—
2	Książeczka kasy oszczędności	4	8
3	Zakupione obligacye indemnizacyjne 12.400 zł. m. k. czyli . . .	13.020	—
4	Wymienione „ „ 28.540 zł. m. k. czyli . . .	29.967	—
5	Wkładka do kasy oszczędności	50	64
6	Suma przychodu . . .	435.531	72
	Rozchód.		
	Wydane obligacye indemnizacyjne, mianowicie:		
7	Z powodu wymiany 28.650 zł. m. k. czyli	30.082	50
8	„ wylosowania 13.640 zł. m. k. czyli	14.322	—
9	„ zniszczenia 21.900 zł. m. k. czyli	22.995	—
10	Książeczka kasy oszczędności	28	51
11	Suma rozchodu . .	67.428	1
12	W porównaniu przychodu z rozchodem pozostaje podług dziennika głównego z końcem grudnia 1876 ostateczny zapas w kwocie . . .	368.103	71
	a to: w obligacyach indemnizacyjnych 350.550 zł. m. k. czyli 368.077 zł. 50 ct.		
	w książeczce kasy oszczędności . . . . . 26 „ 21 „		
	razem powyższe . 368.103 „ 71 „		
	Zakupione i zniszczone obligacye.		
	do końca grudnia 1875 w kwocie . . . . . 131.145 zł.		
	w roku 1876 „ . . . . . 22.995 „		
	razem . 154.140 „		

Załączniki.

Załącznik Nr. 1. do pozycyi zamknięcia 1 włącznie 5.

Uwidocznienie

wpłat kapitałów, rent i odsetek ze strony obowiązanych.

	Przed rozpoczęciem wpłat podług planu umorzenia				Podług planu umorzenia					
	Kapitały		Renty		20-roczne raty kapitału		5% odsetki		Annuitety	
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.
Zaległość z końcem r. 1875 . .	174	30	—	—	19645	67½	4068	27	29106	26
Przybyło w r. 1876.										
a) w skutek przypisań nowych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) w skutek sprostowania . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bieżąca należytość rent i odsetek	—	—	116	79	—	—	640	—	—	—
Razem . .	174	30	116	79	19645	67½	4708	27	29106	26
Z tego odpada:										
a) w skutek kompenzacyi . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) w skutek sprostowania przypisanych należytości . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rzeczywista należytość	174	30	116	79	19645	67½	4708	27	29106	26
Na to wpłynęło w gotówce . .	174	30	116	79	2756	49	471	10½	12548	92½
Zaległość z końcem roku 1876	—	—	—	—	16889	18½	4237	16½	16557	33½

Załącznik Nr. 2 do pozycyi 10, 29 włącznie 32, VII. i VIII.

Wykaz

zlikwidowanych należytości uprawnionych, pokrycie i wypłata tychże.

	Kapitały wynagrodzenia		Renty zaległe		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan wydanych obligacyj indemnizacyjnych uprawnionym	2,229.433	50	559.146	—	2,788.579	50
Do tego przybyło w roku bież.	—	—	—	—	—	—
Razem	2,229.433	50	559.146	—	2,788.579	50
Odpada przez wypłatę wylosowanych obligacyi 54.757 zł. 50 ct. i anulowanie 22.995 zł.	77.752	50	—	—	77.752	50
Stan z końcem roku 1876 (Zaległości poz. 2)	2,151.681	—	559.146	—	2,710.827	—
Pierwotny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnemi niepokrytych należytości	—	—	—	—	—	—
W roku bieżącym zlikwidowano	—	—	—	—	—	—
Suma zlikwidowanych należytości	—	—	—	—	—	—
Wypłaty w gotówce wynosiły w kwotach wyrównawczych, po potrąceniu kwot przez uprawnionych wpłaconych (Pozycye 3 i 4)	—	—	—	—	—	—
Ze zaliczek skompenzowano						
Odsetki od zaliczek na kapitały zarachowano						
Przez nowo wystawione obligacye indemnizacyjne pokryto (Pozycye VII. i VIII. obrotu kredytowego	—	—	—	—	—	—
Odpada wskutek kompenzacyi dziesięciny i kapitałów wykupna						
Suma pokrytych należytości	—	—	—	—	—	—
Ostateczny stan zlikwidowanych a obligacyami indemnizacyjnemi niepokrytych należytości (Zał. p. 3)	—	—	—	—	—	—

Załącznik Nr. 3. do pozycyi wydatków 31 i VII zaleg. poz. 10.

Uwidocznienie

zaliczek udzielonych uprawnionym stronom.

	W obligacyach indemnizacyjn.		W gotówce		Razem	
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Pierwotny stan nieskompenzowanych zaliczek						
Przybyło w roku bieżącym (Pozycya wyd. 31.)	—	—	—	—	—	—
Razem	—	—	—	—	—	—
Odpada wskutek kompenzacyi (Zał. N. 2)	—	—	—	—	—	—
Stan nieskompenzowanych zaliczek z końcem roku (Zał. poz. 16.)	—	—	—	—	—	—

Załącznik Nr. 4. do pozycyi wydatków 35.

Wyszczególnienie

kosztów zarządu.

	Wypłacono						Pasywa z końcem roku	
	Dla Namiestnictwa jako dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i komisyi krajowej		dla komisyi lokalnej		Razem			
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.
Płace urzędników	435	23½	—	—	435	23½	—	—
Dodatki służbowe i osobowe urzędników	18	60	—	—	18	60	—	—
Dodatki aktywalne do płac etatowych	90	48½	—	—	90	48½	—	—
Dodatki na pomieszkania urzędnikom	—	—	—	—	—	—	—	—
Płace sług	7	56	—	—	7	56	—	63
Zapomogi i remuneracye	96	71½	2	86	99	57½	—	—
Dyurna	99	71	—	—	99	71	7	66
Czynsze za najem pomieszkań dla urzędów	—	—	—	—	—	—	33	—
Koszta podróży i dyety rzeczoznawców	4	86	—	—	4	86	—	—
Potrzeby kancelaryjne	47	74½	—	—	47	74½	17	14½
Rozmaite wydatki	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	800	91	2	86	803	77	58	43½

Załącznik Nr. 5.

Sprawdzenia

obrotu kapitałów czynnych i biernych, jakoteż obrotu przebieżnych rubryk.

	Kapitały czynne		Kapitały bierne		Zaliczki		Obce pieniądze		Depozyta	
Pozostało z końcem roku 1875 a to: w obligacyach 373.800 zł. — m. k. czyli: w wal. austr. . . 392.490 zł. — w książeczce kasy oszczędności . 4 zł. 8	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
Razem . .	392494	8	13562	2	138	65½	—	—	—	—
Przybyło w roku bieżącym (poz. 15 i 31 i wedle wykazu obrotu własnego majątku poz. 3 do 5)	43037	64	17959	13	83	88½	—	—	—	—
Razem . .	435531	72	31521	15	222	54	—	—	—	—
Odpada w roku bieżącym (poz 7 i wedle wykazu obrotu własnego majątku poz. 11	67428	1	31521	15	170	26	—	—	—	—
Pozostaje z końcem roku 1876 (poz. 19 i wedle wykazu obrotu własnego majątku poz. 12 . .	368103	71	—	—	52	28	—	—	—	—
a po doliczeniu odsetek kapitalizowanych za rok 187 w kwocie			—	—						
wynosi rzeczywisty stan zaliczek od Skarbu Państwa			—	—						

Fundusz indemnizacyjny W. Księstwa Krakowskiego.

Rok słoneczny 1876.

Uzasadnienie różnic

między wynikiem a zezwolonym budżetem.

I. Rozchód.

Liczba poz. 1. Koszta zarządu

mniej podług zezwolonego budżetu o . . . . . 1.050 zł. 23 ct.

a. Płace urzędników, dodatki służbowe i płace sług.

Wynik		**Budżet**
461 zł.		688 zł.
		461 „
	mniej o	227 „

Wykazaną oszczędność uzyskano przez zmniejszenie stanu urzędników, przy c. k. Namiestnictwie jako komisyi krajowej, w ciągu roku 1876; powtóre, że na fundusz indemnizacyjny preliminowane płace urzędników oddziału rachunkowego dla spraw indemnizacyjnych i serwitutowych z etatu politycznego wypłacone zostały.

b. Dodatki aktywalne.

Wynik		**Budżet**
90 zł.		143 zł.
		90 „
	mniej o	53 „

z przyczyn przy pozycyi *a)* przytoczonych.

c. Dyurny.

Wynik		**Budżet**
100 zł.		220 zł.
		100 „
	mniej o	120 „

przez zmniejszenie stanu dyurnistów w roku 1876, jakoteż z przyczyny, że zezwolona kwota na podwyższenie dyurn w roku 1876 użytą nie została.

d. Czynsz za lokal.

Wynik		**Budżet**
		33 zł.
	mniej o	33 „

Ponieważ czynsz należący się za ubikacye c. k. Namiestnictwa jako dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i komisyi krajowej serwitutowej za rok 1876 dopiero w roku 1877 zaasygnowany i wypłacony został.

e. Remuneracye i zapomogi.

Wynik	Budżet
100 zł.	114 zł.
	100 „
	mniej o 14 „

Ponieważ ze zezwolonej kwoty 4.000 zł. na rok 1876 tylko 3.485 zł. użyte zostały, — z pozostałej oszczędności w kwocie 515 zł. przypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego Księstwa Krakowskiego kwota 14 zł.

f. Koszta podróży i dyety rzeczoznawców.

Wynik	Budżet
5 zł.	540 zł.
	5 „
	mniej o 535 „

z powodu że w roku 1876 żadna pertraktacya serwitutowa przeprowadzoną nie została.

Wynik tyczy się wypłaconych dyet zastępcom uprawnionych i obowiązanych, powołanych do posiedzeń krajowej komisyi serwitutowej.

g. Potrzeby kancelaryjne.

Wynik	Budżet
48 zł.	82 zł.
	48 „
	mniej o 34 „

ponieważ koszta opału dla ubikacyi c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych należące się etatowi politycznemu za rok 1876 dopiero w roku 1877 zaasygnowane zostały.

h. Rozmaite wydatki.

Wynik	Budżet
	34 zł.
	mniej o 34 „

ponieważ nie było potrzeby użyć przy tej zmiennej rubryce zezwolonej kwoty na rok 1876.

Poz. Nr. 2. Spłata wylosowanych oblig. indemnizacyjnych.

Wynik	Budżet
54.757 zł.	70.402 zł.
	54.757 „
	mniej o 15.645 „

ponieważ znaczna ilość wylosowanych obligacyi indemnizacyjnych przez strony w roku 1876 wymienianą nie została.

Poz. Nr. 4. Odsetki dla uprawnionych.

Wynik	Budżet
142.230 zł.	148.411 zł.
	142.230 „
	mniej o 6.181 „

ponieważ kwota preliminowana tak na wykupno kuponów, jakoteż na zapłatę odsetek od obligów indemnizacyjnych z dawniejszych lat i za rok bieżący w całości użytą nie została.

Poz. 3. c. Należytość za przepisanie oblig. indemnizacyjnych.

Wynik	Budżet
13 zł.	

Kwota ta potrzebną była do spłacenia należytości za blankiety na przepisane obligacye indemnizacyjne funduszu Galicyi wschodniej i zachodniej.

Poz. 3. d. Za kupno obligacyi indemnizacyjnych.

Wynik	Budżet
10.823 zł.	

o 10.823 zł. więcej, ponieważ na zakupno obligacyi nic nie preliminowano, a otrzymane kwoty za wylosowane obligacye indemnizacyjne i za kupony od obligacyi indemnizacyjnych będących własnością funduszu, obrócono na zakupno obligacyj.

Poz. 3. e. Wkładki do kasy oszczędności.

Wynik	Budżet
22 zł.	

Pozostała reszta z zakupna obligacyi indemnizacyjnych złożoną została do kasy oszczędności w celu oprocentowania takowej.

Poz. Nr. 29. Rozmaite wydatki.

Wynik	Budżet
579 zł.	1.200 zł.
	579 „
	mniej o 621 „

ponieważ nie wszystkie w roku 1876 do zwrotu asygnowane nadpłacone dodatki indemnizacyjne, kapitały i renty w bieżącym roku wypłacone zostały.

II. Przychód.

Poz. Nr. 8. Wpłaty obowiązanych na kapitały.

Wynik	Budżet
15.480 zł.	28.400 zł.
	15.480 „
	mniej o 12.920 zł.

ponieważ preliminowana kwota pomimo ścisłego dozoru ze strony c. k. Namiestnictwa, nawet w drodze egzekucyi przeprowadzonej przez c. k. Starostwa, ściągniętą być nie mogła.

Poz. Nr. 9. Wpłaty obowiązanych na renty.

Wynik	Budżet
588 zł.	640 zł.
	588 „
	mniej o 52 zł.

z przyczyn przy pozycyi Nr. 8 przytoczonych.

Poz. Nr. 10. Odsetki za zwłokę i inne rozmaite przychody.

Wynik	Budżet
1.208 zł.	1.370 zł.
1.370 „	
o 538 „	więcej, ponieważ z końcem Grudnia 1875 zaległe zwroty kosztów komisyi w roku 1876 w większej kwocie, jakoteż i większa kwota odsetek zwłoki spłacone zostały.

B. Dochody własne.

a. Dochód z wylosowanych obligów indemnizacyjnych.

Wynik	Budżet
14.322 zł.	

Przy sporządzaniu budżetu na rok 1876, podobny przychód nie można było przewidzieć.

b. Odsetki od zakupionych obligacyj.

Wynik	Budżet
17.303 zł.	14.482 zł.
14.482 „	
o 2.821 zł.	więcej, ponieważ należytość w odsetkach, podług stanu z końcem Grudnia 1874 zakupionych obligacyi indemnizacyjnych preliminowaną została, po tym zaś terminie zakupiono jeszcze obligacye, od których wpłynęły odsetki.

c. Należytość za wymienione obligacye indemnizacyjne.

Wynik	Budżet
11 zł.	

Na ten przypadkowy przychód przy sporządzeniu budżetu na rok 1876 nie można było myśleć.

Poz. Nr. 11. Dodatki indemnizacyjne od podatków.

Wynik	Budżet
201.133 zł.	
176.975 „	
o 24.158 „	więcej nad preliminarz, ponieważ w budżecie na rok 1876 wstawiona kwota na podstawie sprawdzonej należytości podatków za rok 1874 obliczoną została, gdy tymczasem takowa przez przyrost siły podatkowej w roku 1876 znacznie więcej wynosiła.

Lwów dnia 20 lipca 1877.

Aleg. 38.

Sumaryczny preliminarz

funduszu indemnizacyjnego

dla Galicyi wschodniej

na rok słoneczny 1878.

Lwów dnia 20 lipca 1877.

Liczba porządk. i załączników	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek c. k. rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	A. Pokrycie				
	I. Od obowiązanych.				
1	Wpłata kapitałów	43.457	19.738	9.821	
2	„ rent	4.489	1.960	1.345	
3	Odsetki za zwłokę i inne dochody	22.310	13.317	10.420	
	II. Własne dochody.				
	Odsetki od zakupionych obligacyj indemnizacyjnych	—	—	—	
	Dochód za sprzedane obligacye indemnizacyjne	—	—	—	
	III. Od kraju.				
4	Dodatki indemnizacyjne od podatków	2,398.467	2,346.444	2,383.001	
	Daniny od zboża i soli . . .	—	—	—	
	IV. Ze skarbu państwa.				
	Wynagrodzenie laudemialne . .	—	—	—	
	Odsetki od ulokowanych nadwyżek funduszowych	—	—	—	
	Zwroty kapitałów od c. k. Skarbu państwa	—	—	—	
	Zaliczki ze Skarbu państwa:				
	a) nieoprocentowane . . .	1,443.143	1,443.143	1,443.143	
	b) oprocentowane	908.549	—	—	
	Razem .	4,820.415	3,824.602	3,847.730	
	W porównaniu z potrzebą w kwocie	—	—	3,847.730	
	Pozostaje do lokowania . . .	—	—	—	

B. Potrzeby

Liczba porządk. i załączników	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek c. k. rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
5	Koszta zarządu	33.332	53.754	40.119	
6	Spłata kapitałów:				
	a) przez losowanie . . .	1,192.464	1,287.993	1,327.531	
	b) przez wykupno obligacyj	—	—	—	
7	Kwoty wyrównawcze w kapitale	1.310	880	560	
8	„ „ w rentach	258	400	300	
9	Renty dla uprawnionych . . .	2,357.554	2,422.050	2,435.077	
	Wynagrodzenie za zakupione obligacye indemnizacyjne . .	—	—	—	
	Odsetki od kapitałów dłużnych Skarbowi państwa . . .	—	—	—	
	Zwroty zaliczek ze Skarbu państwa	1,116.352	—	—	
10	Nadzwyczajne wydatki	121.979	59.525	44.143	
	Razem .	4,823.249	3,824.602	3,847.730	

A. Załącznik 1. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		złr. wal. austr.			
	Wpłata kapitałów.				Obecny wniosek jest w stosunku wyniku za rok 1876 dla tego mniejszy, ponieważ spłaty kapitałów 20tu rocznych jakoteż Annuitetów w roku 1876 po większej części się skończyły.
1	Z końcem roku 1876 pozostało niespłaconych kapitałów wykupna za dziesięcinę, meszne i czynsze emfiteutyczne w kwocie . . . . 84.477 złr. do tego przybędzie prawdopodobnie w roku 1877 kwota . . . 4.521 „ razem . . . 88.998 „ na tę kwotę spłacą obowiązani prawdopodobnie w roku 1877 . . 19.738 „ pozostanie zatem . 69.260 „ z której prawdopodobnie w roku 1878 wpłynie kwota	43.457	19.738	9.821	

A. Załącznik 2. do pokrycia.

	Wpłata rent.				Preliminowana na rok 1878 mniejsza kwota polega na powodach w załączniku 1. pokrycia zawartych.
1	Od kapitału wykupna według załącznika 1. pokrycia w kwocie . . . . 69.260 złr. wykazanego wnosi się przychód w 5ciu procentowych odsetkach na rok 1878 w kwocie . .	4.489	1.960	1.345	

A. Załącznik 3. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Odsetki za zwłokę i inne dochody.				Niniejszy wniosek stawia się z uwzględnieniem prawdopodobnych przychodów w roku 1878.
a	Odsetki za zwłokę od rat w terminie niespłacanych . . .	2.641	542	279	
b	Zwrot kosztów podróży w sprawach serwitutowych i indemn.	14.095	9.265	6.781	
c	Dochód ze sprzedaży książeczek płatniczych i druków indemnizacyjnych	4	—	—	
d	Taksy za przepisanie obligacyi indemnizacyjnych	244	140	140	
e	Zwrot za brakujące kupony od obligacyi indemnizacyjnych .	5.144	3.120	3.120	
f	Zwrot nienależnie wypłaconych kapitałów i odsetek	—	—	—	
g	Zwrot nienależnie wypłaconych płac etatowych	73	—	—	
h	Czynsze dzierżawne z pustek rustykalnych	15	—	—	
i	Zwroty rachunkowe i inne . .	94	250	100	
	Razem . . .	22.310	14.317	10.420	

A. Załącznik 4. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Dodatki i indemnizacyjne.				Ustanowiony dodatek indemnizacyjny od podatków na rok 1877 w ilości 51 ct. od 1 zł. podatku, wnosi się także na rok 1878.
1	Podług tu załączonego zestawienia z wykazów nadesłanych urzędów podatkowych wschodniej Galicyi wynosiła sprawdzona należytość w dodatkach dla funduszu indemnizacyjnego w roku 1876 kwotę 2,487.770 zł. 26 c. a po odtrąceniu od tej sumy zawartych w niej dodatków należących się funduszom indemnizacyjnym Galicyi zachodniej i W. Księstwa Krakowskiego, od podatku zarobkowego i dochodowego opłacanego przez koleje żelazne Karola Ludwika i północną cesarza Ferdynanda w ilości . . 104.769 zł. 23 c. właściwie w kwocie . 2,383.001 „ 3 „ Gdy sprawdzona należytość za rok 1877 dopiero z początkiem roku 1878 zestawioną być może, przeto w braku innej podstawy przyjmuje się powyższą kwotę jako prawdopodobny dochód na rok 1878	2,398.467	2,346.444	2,383.001	

W y k a z

dodatków na potrzeby indemnizacyjne Galicyi wschodniej za rok 1876.

Pozycya	C. k. urząd podatkowy	Sprostowana należytość za rok bieżący zł.	ct.
		469	*31½*
1	Bircza	24.902	40½
		583	*67½*
2	Borszczów	37.859	19
		785	*91*
3	Brzeżany	50.714	58
		1.047	*51½*
4	Brody	74.333	41
		262	*33*
5	Bohorodczany	17.709	38
		657	*61*
6	Buczacz	46.678	52½
		987	*58½*
7	Bóbrka	41.384	48
		294	*18½*
8	Brzozów	25.515	56
		420	*17½*
9	Czortków	32.160	29½
		502	*32½*
10	Cieszanów	33.023	12
		282	*7½*
11	Dolina	25.279	97½
		752	*46*
12	Drohobycz	59.390	64
		576	*8*
13	Gródek	40.437	23
		530	*1½*
14	Horodenka	37.184	22
		632	*13½*
15	Husiatyn	36.544	62
		674	*50*
16	Jaworów	40.648	94
		648	*93*
17	Jarosław	73.233	79½
		117	*22½*
18	Kossów	20.401	66
		510	*93*
19	Kołomyja	43.190	79
		836	*26*
20	Kamionka	45.758	2
		329	*92½*
21	Kałusz	23.628	34½
	Do przeniesienia	*11.901*	*06*
		829.979	*18*

Pozycya	C. k. urząd podatkowy	Sprostowana należytość za rok bieżący zł.	ct.
		11.901	*06*
	Z przeniesienia	*829.979*	*18*
		100	*30½*
22	Krosno	5.444	70
		1.096	*1*
23	Lwów	590.033	53½
		620	*31*
24	Lisko	27.887	69½
		664	*18*
25	Mościska	37.049	43
		138	½
26	Nadwórna	17.741	57
		810	*69*
27	Podhajce	43.626	73
		1.167	*25½*
28	Przemyśl	76.756	59
		835	*12*
29	Przemyślany	39.598	84½
		1.277	*37*
30	Rohatyn	47.294	40
		678	*40½*
31	Rudki	35.312	98
		556	*11½*
32	Rawa	39.142	8
		329	*59*
33	Śniatyn	29.431	61
		552	*66½*
34	Skałat	35.116	38½
		701	*22½*
35	Sokal	45.166	7
		524	*66½*
36	Stanisławów	42.058	86
		405	*48*
37	Stryj	36 234	7½
		951	*11½*
38	Sambor	56.026	2½
		420	*6*
39	Stare miasto	19.353	22½
		779	*99*
40	Sanok	40.158	43
		908	*84½*
41	Tarnopol	73.976	64
		25.418	*56*
	Z przeniesienia	*2,167.389*	*05½*

Pozycya	C. k. urząd podatkowy	Sprostowana należytość za rok bieżący zł.	ct.
		25.408	*56*
	Z przeniesienia . . .	*2,167.389*	*05½*
		416	*34*
42	Trembowla	22.633	77
		590	*1*
43	Tłumacz	36.382	94
		546	*3½*
44	Turka	21.229	17½
		509	*1½*
45	Zaleszczyki	36.477	34
		27.479	*95*
	Do przeniesienia . . .	*2,284.112*	*28*

Pozycya	C. k. urząd podatkowy	Sprostowana należytość za rok bieżący zł.	ct.
		27.479	*95*
	Z przeniesienia . . .	*2,284.112*	*28*
		546	*11*
46	Zbaraż	33.167	64
		1.471	*61½*
47	Złoczów	67.013	32
		511	*8½*
48	Żółkiew	41.206	33½
		572	*52½*
49	Żydaczów	31.689	40
		30.581	*28½*
	Razem .	2,457,188	97½
	Ogólna należytość . . .	2,487.770	26
	a po potrąceniu dodatków kolejowych, zwrócić się mającym funduszom ind. Galicyi zachodniej i W. Księstwa Krakowskiego w kwocie	104.769	23
	właściwie .	2,383.001	3

PRELIMINARZ

wydatków c. k. Namiestnictwa jako dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych, tudzież c. k. Namiestnictwa jako komisyi krajowej i komisyj lokalnych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych z funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej pokryć się mających

na rok słoneczny 1878.

Lwów dnia 20 lipca 1877.

A. C. k. Namiestnictwo

Numer załącznika	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek c. k. rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
1	Płace dodatki i wynagrodzenie dla służby	10.150	13.189	12.026	Podział kosztów dla c. k. Namiestnictwa na wszystkie trzy fundusze indemnizacyjne nastąpił na podstawie dekretu ministeryalnego z dnia 1 października 1867 L. 15871, podług którego fundusz Galicyi wschodniej ponosi $^{22}/_{35}$ części wszystkich wydatków.
2	Dodatki lokalne	1.991	2.620	2.394	
3	Dyurny	2.194	4.359	3.671	
4	Remuneracye i zapomogi . . .	1.778	2.514	2.514	
5	Potrzeby kancelaryjne	1.474	1.797	1.797	
6	Czynsze na mieszkania . . .	—	736	684	
7	Koszta podróży	107	880	880	
8	Rozmaite wydatki	482	904	904	
	Razem .	18.176	26.999	24.870	
	Do tego wydatki komisyj miejscowych dla spraw odkupu i uporządkowania ciężarów gruntowych	15.156	26.755	15.249	
	Suma ogólna .	33.332	53.754	40.119	

C. k. Komisye lokalne

Numer załącznika	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek c. k. rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
9	Płace, dodatki i wynagrodzenie dla służby	3.391	3.150	3.300	Kwota na remuneracye i zapomogi dla komisyi miejscowej jest pod poz. 4 przy c. k. Namiestnictwie preliminowana.
10	Dodatki lokalne	553	540	600	
11	Dyurny	802	1.095	1.095	
	Remuneracye i zapomogi . . .	413	—	—	
12	Potrzeby kancelaryjne	124	300	300	
13	Koszta podróży i dyety rzeczoznawców	9.483	21.216	9.500	
14	Czynsze na mieszkania . . .	344	404	404	
15	Rozmaite wydatki	46	50	50	
	Razem .	15.156	26.755	15.249	

Alegat 1. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Płace, dodatki funkcyjne i wynagrodzenia dla c. k. Namiestnictwa.				Wniosek na rok 1878 stawia się podług obecnego stanu urzędników zatrudnionych przy c. k. Namiestnictwie w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych.
I.	1 Dla zastępcy prezesa dodatek roczny . . . . 400 zł.				
	1 Radca Namiestnictwa z roczną płacą . 3.200 „				
	1 Starosta powiatowy z roczną płacą . 2.000 „				
	1 Sekretarz referujący 1.600 „				
	i z dodatkiem roczn. 250 „				
	1 Komisarz powiatowy 1.300 „				
	1 „ „ 1.200 „				
	1 „ „ 1.100 „				
	1 Koncepista Namiestnictwa . . . . 900 „				
	2 Konceptowych praktykantów z rocznem adjutum po 500 zł. 1.000 „				
	Oddział rachunkowy.				
	1 Rewident rachunkowy z roczną płacą 1.300 „				
	1 „ „ . 1.200 „				
	1 Oficyał „ . 950 „				
	Oddział manipulacyjny.				
	1 Oficyał z roczną płacą 1.000 „				
	1 „ „ „ 950 „				
	Służba.				
	1 Woźny z roczną płacą 350 zł.				
	2 Stróżów z rocznem wynagrodzeniem po 216 432 „				
	Razem 19.132 „				
	Z tych wypada na fundusz Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie	10.150	13.189	12.026	

Alegat 2. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Dodatki aktywalne.				Wniosek niniejszy zawiera systemizowane dodatki aktywalne obecnie zatrudnionych urzędników.
	1 Radca Namiestn. rocz. 480 zł.				
	1 Starosta powiat. „ 420 „				
	1 Sekretarz . . „ 360 „				
	3 Komisarzy powiatow. po 300 zł. razem 900 „				
	1 Koncepista Namiest. 240 „				
	2 Rewidentów rachunkowych po 300 zł. razem . . . . 600 „				
	1 Oficyał rachunkowy 240 „				
	2 Oficyałów Namiestnictwa po 240 zł. rocznie . . . . 480 „				
	1 Woźny 25% od 350 zł. 88 „				
	Razem . . 3.808 „				
	z tych wypada na fundusz Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie	1.991	2.620	2.394	

Alegat 3. do załącznika 5. do potrzeb.

	Dyurny.				Wniosek stawia się podług obecnego stanu zatrudnionych dyetaryuszów i prawdopodobnej wymogi na rok 1878. Kwota preliminowana wobec wyniku za rok 1876 jest wyższą dlatego, że uwzględniono możliwe podwyższenie dyurn.
	5 Dyurnistów po 2 zł. dziennie razem . 3.650 zł.				
	4 Dyurnistów po 1 zł. 50 ct. dziennie . 2.190 „				
	Razem . 5.840 „				
	Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie	2.194	4.359	3.671	

Alegat 4. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
I.	**Remuneracye i zapomogi.**				Wniosek stawia się podług kwot na lata 1875, 1876 i 1877 preliminowanych i przez wysokie Ministerstwo, jakoteż i wysoki sejm krajowy przyzwolonych. Wynik w roku 1876 jest dla tego mniejszy, ponieważ nie cała przyzwolona kwota rozdzieloną została.
	Dla c. k. Namiestnictwa i komisyi lokalnych . . . 4.000 zł.				
	Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie	1.778	2.514	2.514	

Alegat 5. do załącznika 5. do potrzeb.

I.	**Potrzeby kancelaryjne.**				Niniejszy wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1878. Wynik w roku 1876 jest dla tego mniejszy, ponieważ koszta opału za czas zimowy 1875/1876 etatowi politycznemu w roku 1876 zwrócone nie zostały.
a	Na opał lokalu . . .	600 zł.			
b	Na papier i potrzeby do pisania	600 „			
c	Na druki, litografie i efekta kredytowe .	800 „			
d	Na roboty introligatorskie	100 „			
e	Na czyszczenie lokalu	250 „			
f	Na sprzęty kancelaryjne	100 „			
g	Na oświetlenie lokalu i schodów	50 „			
h	Potrzeby i koszta losowania	300 „			
i	Ryczałtowa kwota na przybory do pisania	59 „			
	Razem . .	2.859 „			
	Z tych wypada na fundusz Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie	1.474	1.797	1.797	

Alegat 6. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
1	**Czynsz za lokal.** Czynsz za lokal c. k. Namiestnictwa, jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i komisyi krajowej serwitutowej wynosi rocznie 1088 zł. 14 ct. Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie	—	736	684	Podług rzeczywiście opłacanego czynszu w roku 1877. Przy tej rubryce nie było żadnych wydatków w roku 1876, ponieważ należący się czynsz za wymieniony rok dopiero w roku 1877 etatowi politycznemu zwrócony został.

Alegat 7. do załącznika 5. do potrzeb.

	Koszta podróży.				Wniosek niniejszy stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1878. Wynik w roku 1876 jest w porównaniu z wnioskiem na rok 1878 dla tego mniejszy, ponieważ urzędnicy c. k. Namiestnictwa w roku 1876 nie wyjeżdżali na komisyę.
1	Na koszta podróży urzędników c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych . . 600 zł.				
2	Na dyety i koszta podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych . . . 800 „				
	Razem 1.400 „				
	Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie	107	880	880	

Alegat 8. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Rozmaite wydatki.				Na pokrycie potrzeb wydarzyć się mogących przy tej zmiennej rubryce preliminuje się większa kwota na rok 1878 w obec wyniku w roku 1876.
	Dla c. k. Namiestnictwa 1.200 zł. z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi wschodniej $^{22}/_{35}$ części w kwocie	353	754	754	
	Na koszta insercyjne za ogłoszenie edyktów sądowych w sprawach indemnizacyjnych Galicyi wschodniej wnosi się kwota	129	150	150	
	Razem .	482	904	904	

B. Alegat 9. do załącznika 5. do potrzeb.

	Place i dodatki dla komisyi miejscowej.				Wniosek stawia się podług teraźniejszego stanu urzędników zatrudnionych przy lokalnej komisyi we Lwowie.
	1 Komisarz powiatowy z roczną płacą . . . . 1.200 zł.				
	z dodatkiem . . 500 „				
	1 Komisarz powiatowy				
	z roczną płacą . 1.100 „				
	z dodatkiem . . 500 „				
	Razem . 3.300 „	3.391	3.150	3.300	

B. Alegat 10. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Dodatki aktywalne.				Podług stanu rzeczy w alegacie nr. 9. określonego.
1.	Dla 2 komisarzy powiatowych rocznie po . . . 300 zł. Razem . 600 „	553	540	600	

B. Alegat 11. do załącznika 5. do potrzeb.

	Dyurna.				Wniosek postanowiony został podług obecnego stanu zatrudnionych dyurnistów i z uwzględnieniem możliwego podwyższenia drugiego dyurnum z teraźniejszego 1go zł. na 1 zł. 50 ct.
1	Dla 2 dyurnistów dziennie po 1 zł. 50 ct. . . 1.095 zł.	802	1.095	1.095	

B. Alegat 12. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		złr. wal. austr.			
	Potrzeby kancelaryjne.				Wniosek niniejszy stawia się podług prawdopodobnej potrzeby wydatków kancelaryjnych w roku 1878.
1	Dla 1 komisyi miejscowej na systemizowane pauszale kancelaryjne na opał, usługę, utrzymanie i czyszczenie lokalu, na wynagrodzenie świadków i inne potrzeby kancelaryjne rocznie 300 zł. .	124	300	300	

B. Alegat 13. do załącznika 5. do potrzeb.

	Koszta podróży.				Wniosek niniejszy stawia się z uwzględnieniem wyniku w roku 1876.
1	Milowe i dyety dla komisyonujących urzędników, strawne dla dyurnistów, dyety i milowe dla rzeczoznawców i inżynierów	9.483	21.216	9.500	

B. Alegat 14. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Czynsz za lokal.				Wniosek niniejszy stawia się podług obecnie opłacanego czynszu.
1	Dla jednej komisyi miejscowej we Lwowie rocznie 404 zł.	344	404	404	

B. Alegat 15. do załącznika 5. do potrzeb.

	Rozmaite wydatki.				Wniosek niniejszy stawia się w wysokości kwoty preliminowanej na rok 1877.
	Na różne potrzeby dla jednej komisyi miejscowej, które przy układaniu budżetu przewidziane być nie mogą.	46	50	50	

B. Załącznik 6 do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
1	**Spłata kapitału.**				Wniosek stawia się podług kwot do losowania przeznaczonych na rok 1878
	Podług planu amortyzacyjnego wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 29 grudnia 1857 r. l. 11881 dla obligacyi indemnizacyjnych Galicyi wschodniej w sumie 58,674.000 zł m. k. czyli wal. austr. . . . 61,607.700 zł.				Wynik w roku 1876 był dla tego mniejszy, ponieważ wyższa kwota do losowania na rok 1878 przeznaczona jest, powtóre, że z wylosowanych obligacyi indemnizacyjnych w roku 1876 nie wszystkie w tymże roku przez strony wymieniane zostały.
	wynosi kwota wylosować się mająca w 2. półroczu 1877 . 590.000 „				
	a w 1szém półroczu 1878 . 649.000 „				
	razem tedy 1,239.000 zł.				
	czyli wal. austr. 1,300.950 „				
	która podług §. 19. instrukcyi losowania dopiero po upływie pół roku wypłaconą być ma, a mianowicie kwota za 2gie półrocze 1877 dnia 1 maja 1878 r. a kwota za 1sze półrocze 1878 dnia 1go listopada 1878. Na pokrycie tej wypłaty wnosi się zatem powyższa kwota	1,192.464	1,239.000	1,300.950	
2	Dalej wnosi się na pokrycie w latach ubiegłych wylosowanych a nie wypłaconych obligacyi w ilości 333.711 zł. kwotę .	—	48.993	26.581	
	Razem . .	1,192.464	1,287.993	1,327.531	

B. Załącznik 7. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Kwota wyrównawcza w kapitale.				Niniejsza kwota wnosi się podług prawdopodobnej wymogi w roku 1878.
1	Kapitały likwidowane a obligacyami indemnizacyjnemi nie pokryte, wynosiły z końcem roku 1876 kwotę 13.897 zł. Do tej kwoty przybędzie prawdopodobnie w roku 1877 6.800 „ Razem . 20.697 zł. Z tej kwoty prawdopodobnie wypłacone zostanie w roku 1877 . . . 10.860 zł. pozostaje jeszcze 9.837 zł. z której to sumy prawdopodobnie większa część w roku 1878 zaasygnowaną i wypłaconą zostanie. Wnosi się zatem na pokrycie kwot wyrównawczych w r. 1878 kwota	1.310	880	560	

B. Załącznik 8. do potrzeb.

	Kwota wyrównawcza w rentach zaległych.				Wniosek niniejszy stawia się podług wyniku w roku 1876 i prawdopodobnej potrzeby w roku 1878.
1	Gdy w roku 1877 prawdopodobnie nie wszystkie obrachunki względem rent zaległych przeprowadzone zostaną, przeto ze względu na asygnować się mające renty zaległe w roku 1878 preliminuje się kwota .	258	400	300	

B. Załącznik 9. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
I.	**Renty dla uprawnionych.**				Niniejszy wniosek stawia się podług prawdopodobnego stanu oblig indemnizacyjnych z końcem roku 1877. Dalej wnoszą się potrzebne kwoty na wypłatę rent rocznych, jako też częściowo zaległych odsetek z dawnych lat.
A.	Podług stanu kapitałów wynosi oprocentowany dług w obligacyach indemnizacyjnych Galicyi wschodniej z końcem roku 1876 kwotę . . 46,324.289 zł. a po odtrąceniu wylosowanych kwot, a mianowicie 31 październ. 1876 r. w ilości 590.000 zł. a 30go kwietnia 1877 r. w ilości 590.000 „ razem tedy w kwocie 1,180.000 „ czyli wal. austr. 1,239.000 zł. zmniejsza się tenże na . . . 45,085.289 zł. a gdy w roku 1877 prawdopodobnie przybędą nowe wystawione obligacye indemnizacyjne w kwocie . . . 10.860 zł. zatem wynosić będzie dług z końcem roku 1877 kwotę 45,096.149 zł. od której to sumy wypadają 5% odsetki na rok 1878 w kwocie	2,347.366	2,298.071	2,254.807	
B.	Dalej wynosi stan likwidowanych a do końca 1876 r. obligacyami indemnizacyjnemi niepokrytych kapitałów . 13.897 zł. która to suma po doliczeniu prawdopodobnie w r 1877 przyznać się mającej kwoty . . . . . 6.800 zł. wynosić będzie kwotę 20.697 zł.				
	Do przeniesienia .	2.347.366	2,298.071	2,254.807	

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Z przeniesienia .	2,347.366	2,298.071	2,254.807	
	a po potrąceniu prawdopodobnie asygnować się mającej kwoty w roku 1877 . . . 10.860 zł. właściwie kwotę . . 9.837 zł. od której to sumy 5 procentowa renta na rok 1878 preliminuje się w kwocie . . .	10.188	1.023	497	
C.	Nareszcie wnosi się na częściowe pokrycie zaległych odsetek wynoszących z końcem r. 1876 kwotę . . . . 687.971 zł. prawdopodobnie potrzebną kwotę	—	122.956	179.773	
	Razem . .	2,357.554	2,422.050	2,435.077	

B. Załącznik 10. do potrzeb.

	Nadzwyczajne wydatki.				
1	Zwrot nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych, tudzież nadpłaconych kapitałów, rent, odsetek i innych kwot	121.979	59.525	44.143	Kwota preliminowana podług prawdopodobnej potrzeby na rok 1878 jest wobec wyniku za rok 1876 daleko mniejszą, ponieważ w wyniku zawarte dodatki indemnizacyjne, które w odpowiednich częściach 2 innym funduszom ind. Galicyi zachodniej i W. księstwa krakowskiego w roku 1876 zwrócone zostały, których w obecnym wniosku nieuwzględniono, gdyż te dodatki zostały już potrącone od sprawdzonej należytości dodatków od podatków podług załącznika pokrycia Nr. 4.

Sumaryczny preliminarz

funduszu indemnizacyjnego

dla Galicyi zachodniej

na rok słoneczny 1878.

Lwów dnia 20 lipca 1877.

Liczba porządk. i załączników	A. Pokrycie Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek c. k. rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	I. Od obowiązanych.				
1	Wpłata kapitałów	104.079	54.522	14.119	
2	„ rent	5.882	3.801	1.839	
3	Odsetki za zwłokę i inne dochody	18.202	6.058	3.499	
	II. Własne dochody.				
	Odsetki od zakupionych obligacyj indemnizacyjnych	—	—	—	
	Dochód za sprzedane obligacye indemnizacyjne	—	—	—	
	III. Od kraju.				
4	Dodatki indemnizacyjne od podatków	977.724	949.736	969.995	
	Daniny od zboża i soli . . .	—	—	—	
	IV. Ze skarbu państwa.				
	Wynagrodzenie laudemialne . .	—	—	—	
	Odsetki od ulokowanych nadwyżek funduszowych	—	—	—	
	Zwroty kapitałów od c. k. Skarbu państwa	—	—	—	
	Zaliczki ze Skarbu państwa:				
	a) nieoprocentowane . . .	1,290.874	1,181.857	1,181.857	
	b) oprocentowane	—	—	—	
	Razem .	2,396.761	2,195.974	2,171.309	
	W porównaniu z potrzebą w kwocie	—	2,195.974	2,171.309	
	Pozostaje do lokowania . . .	—	—	—	

B. Potrzeby

Liczba porządk. i załączników	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek c. k. rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
5	Koszta zarządu	17.358	29.963	20.600	
6	Spłata kapitałów:				
	a) przez losowanie . . .	626.514	744.450	758.100	
	b) przez wykupno obligacyj	—	—	—	
7	Kwoty wyrównawcze w kapitale	2.442	2.000	500	
8	„ „ w rentach	1.124	1.000	1.000	
9	Renty dla uprawnionych . . .	1,431.395	1,406.561	1,379.109	
	Wynagrodzenie za zakupione obligacye indemnizacyjne . .	—	—	—	
	Odsetki od kapitałów dłużnych Skarbowi państwa . . .	—	—	—	
	Zwroty zaliczek ze Skarbu państwa	308.433	—	—	
10	Nadzwyczajne wydatki	10.544	12.000	12.000	
	Razem .	2,397.810	2,195.974	2,171.309	

A. Załącznik 1. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Wpłata kapitałów.				Wniosek niniejszy stawia się podług należytości przypadającej na rok 1878 a preliminowa kwota jest wobec wyniku w roku 1876 dla tego znacznie mniejszą, ponieważ najwięcej spłat w 20 rocznych ratach lub Annuitetach w roku 1876 się skończyło.
1	Z końcem roku 1876 pozostało niespłaconych kapitałów wykupna za dziesięcinę, meszne i czynsze emfiteutyczne w kwocie . . . . 121.022 zł.				
	do tego przybędzie prawdopodobnie w roku 1877 kwota . . . 170 „				
	razem . . . 121.192 „				
	Z tej kwoty spłacą prawdopodobnie obowiązane strony w roku 1877 . 54.522 „				
	pozostanie kwota . 66.670 „				
	z którejto kwoty na wpłaty w r. 1878 preliminuje się	104.079	54.522	14.119	

A. Załącznik 2. do pokrycia.

	Wpłata rent.				Wniosek w porównaniu z wynikiem jest mniejszy, z przyczyn w załączniku 1. pokrycia wyrażonych.
1	Od kapitału wykupna podług załącznika 1. pokrycia w kwocie . . . . 66.670 zł. wykazanego wnosi się tytułem 5ciu procentowych odsetek na rok 1878 kwota 1839 zł. . .	5.882	3.801	1.839	

A. Załącznik 3. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
1.	**Rozmaite przychody.**				Niniejszy wniosek stawia się z uwzględnieniem spodziewanych dochodów w roku 1878.
a	Odsetki za zwłokę od rat kapitałów i odsetek w terminie niespłaconych	4.563	1.458	399	
b	Zwrot kosztów podróży narosłych z powodu oddania ekwiwalentów serwitutowych . .	4.842	2.500	1.000	
c	Taksy za przepisanie obligacyi indemnizacyjnych	86	50	50	
d	Zwrot za brakujące kupony od obligacyi indemnizacyjnych .	4.208	2.000	2.000	
e	Zwrot nadpłaconych płac etatowych	154	—	—	
f	Zwroty rachunkowe i inne . .	4.349	50	50	
	Razem . . .	18.202	6.058	3.499	

A. Załącznik 4. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
1	**Dodatki indemnizacyjne od podatków.**				Ustanowiony dodatek indemnizacyjny od podatków na rok 1877 w kwocie 51 ct. od 1 zł. podatku, wnosi się także na rok 1878.
a	Podług załączonego zestawienia z przedłożonych wykazów urzędów podatkowych wynosiła sprawdzona należytość w dodatkach dla funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej w r. 1876 kwotę 896.374 zł. 33½ c. Ponieważ sprawdzona należytość podatków na rok 1877 dopiero z początkiem roku 1878 zestawioną być może, przeto w braku innej podstawy przyjmuje się powyższą kwotę jako prawdopodobny dochód na rok 1878	904.679	878.011	896.374	
b	Dalej preliminuje się w dodatkach indemnizacyjnych od podatku dochodowego i zarobkowego przedsiębiorstw kolejowych w braku innej podstawy przypisana należytość w roku 1876 w kwocie 73.621 zł. 5 ct. także na rok 1878 w tej samej kwocie	73.045	71.725	73.621	
	Razem .	977.724	949.736	969.995	

W y k a z

dodatków na potrzeby indemnizacyjne Galicyi zachodniej za rok 1876.

Pozycya	C. k. urząd podatkowy	Sprostowana należytość za rok bieżący zł.	ct.
		8	*88*
1	Brzozów	1.913	47
		116	*24*
2	Brzesko	48.067	12½
		94	*97*
3	Bochnia	47.767	21
		140	*35½*
4	Biała	52.975	7
		—	—
5	Dąbrowa	29.287	47
		248	*55*
6	Grybów	18.880	58
		389	*20½*
7	Gorlice	34.273	94
		201	*99½*
8	Jasło	36.689	5
		—	—
9	Jarosław	692	42½
		409	*76*
10	Krosno	32.037	17½
		25	*21½*
11	Kolbuszowa	28.125	½
		283	*24*
12	Łańcut	49.433	13½
		169	*49½*
13	Limanowa	23.822	83½
		2.087	*90½*
	Do przeniesienia	403.964	49

Pozycya	C. k. urząd podatkowy	Sprostowana należytość za rok bieżący zł.	ct.
		2.087	*90½*
	Z przeniesienia	403.964	49
		85	*3*
14	Mielec	29.270	28½
		131	*28*
15	Myślenice	29.440	77
		64	*10*
16	Nisko	24.955	12½
		51	*85*
17	Nowy Targ	18.598	70½
		238	*34½*
18	Nowy Sącz	43.975	45½
		77	*48½*
19	Pilzno	34.637	30
		317	*12*
20	Rzeszów	65.084	97½
		76	*37*
21	Ropczyce	27.931	—
		—	—
22	Tarnów	62.195	47
		31	*7*
23	Tarnobrzeg	25.187	76
		298	*27*
24	Wadowice	45.834	27
		174	*38*
25	Wieliczka	51.577	80½
		59	*16*
26	Żywiec	30.027	91
		3.692	*37*
	Razem	892.681	96½
		896.374	33½

PRELIMINARZ

wydatków c. k. Namiestnictwa jako dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych, tudzież c. k. Namiestnictwa jako komisyi krajowej i komisyj lokalnych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych z funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej pokryć się mających

na rok słoneczny 1878.

Lwów dnia 20 lipca 1877.

A. C. k. Namiestnictwo

Numer załącznika	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek c. k. rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
1	Płace dodatki i wynagrodzenie dla służby	5.536	7.193	6.559	Podział kosztów dla c. k. Namiestnictwa na wszystkie trzy fundusze indemnizacyjne nastąpił na podstawie dekretu ministeryalnego z dnia 1 października 1867 L. 5871, podług którego fundusz Galicyi zachodniej ponosi $^{12}/_{35}$ części wszystkich wydatków.
2	Dodatki lokalne	1.086	1.429	1.305	
3	Dyurny	1.197	2.378	2.002	
4	Remuneracye i zapomogi . . .	1.195	1.372	1.372	
5	Potrzeby kancelaryjne	743	980	980	
6	Czynsze na mieszkania . . .	—	402	373	
7	Koszta podróży	58	480	480	
8	Rozmaite wydatki	17	462	462	
	Razem .	9.832	14.696	13.533	
	Do tego wydatki komisyj miejscowych dla spraw odkupu i uporządkowania ciężarów gruntowych	7.526	15.267	7.067	
	Suma ogólna .	17.358	29.963	20.600	

C. k. Komisye lokalne

Numer załącznika	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek c. k. rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
9	Płace, dodatki i wynagrodzenie dla służby	2.053	1.600	1.600	Kwota na remuneracye i zapomogi dla komisyi miejscowej jest pod poz. 4 przy c. k. Namiestnictwie preliminowana.
10	Dodatki lokalne	303	250	250	
11	Dyurny	627	547	547	
	Remuneracye i zapomogi . . .	—	—	—	
12	Potrzeby kancelaryjne	127	250	250	
13	Koszta podróży i dyety rzeczoznawców	4.282	12.500	4.300	
14	Czynsze na mieszkania . . .	134	100	100	
15	Rozmaite wydatki	—	20	20	
	Razem .	7.526	15.267	7.067	

Alegat 1. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Płace, dodatki funkcyjne i wynagrodzenia dla c. k. Namiestnictwa.				Wniosek na rok 1878 stawia się podług teraźniejszego stanu urzędników zatrudnionych przy c. k. Namiestnictwie w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych.
I.	1 Dla zastępcy prezesa dodatek roczny . . . . 400 zł.				
	1 Radca Namiestnictwa z roczną płacą . 3.200 „				
	1 Starosta powiatowy z roczną płacą . 2.000 „				
	1 Sekretarz referujący 1.600 „				
	i z dodatkiem roczn. 250 „				
	1 Komisarz powiatowy 1.300 „				
	1 „ „ 1.200 „				
	1 „ „ 1.100 „				
	1 Koncepista Namiestnictwa . . . . 900 „				
	2 Konceptowych praktykantów z roczném adjutum po 500 zł. 1.000 „				
	Oddział rachunkowy.				
	1 Rewident rachunkowy z roczną płacą 1.300 „				
	1 „ „ . 1.200 „				
	1 Oficyał „ . 950 „				
	Oddział manipulacyjny.				
	1 Oficyał z roczną płacą 1.000 „				
	1 „ „ „ 950 „				
	Służba.				
	1 Woźny z roczną płacą 350 zł.				
	2 Stróżów z roczném wynagrodzeniem po 216 432 „				
	Razem 19.132 „				
	Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie	5.536	7.193	6.559	

Alegat 2. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Dodatki aktywalne.				Wniosek niniejszy zawiera systemizowane dodatki aktywalne obecnie zatrudnionych urzędników.
	1 Radca Namiestn. rocz. 480 zł.				
	1 Starosta powiat. „ 420 „				
	1 Sekretarz . . „ 360 „				
	3 Komisarzy powiatow. po 300 zł. razem 900 „				
	1 Koncepista Namiest. 240 „				
	2 Rewidentów rachunkowych po 300 zł. razem . . . . 600 „				
	1 Oficyał rachunkowy 240 „				
	2 Oficyałów Namiestnictwa po 240 zł. razem . . . . 480 „				
	1 Woźny 25% od 350 zł. 88 „				
	Razem . . 3.808 „				
	z tych wypada na fundusz indemn. Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie	1.086	1.429	1.305	

Alegat 3. do załącznika 5. do potrzeb.

	Dyurny.				Wniosek stawia się podług teraźniejszego stanu zatrudnionych dyetaryuszów i prawdopodobnej wymogi na rok 1878. Kwota preliminowana wobec wyniku za rok 1876 jest wyższą dlatego, że uwzględniono możliwe podwyższenie dyurn.
	5 Dyurnistów po 2 zł. dziennie razem . 3.650 zł.				
	4 Dyurnistów po 1 zł. 50 ct. dziennie . 2.190 „				
	Razem . 5.840 „				
	Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie	1.197	2.378	2.002	

Alegat 4. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
I.	**Remuneracye i zapomogi.**				Wniosek stawia się podług kwot na lata 1875, 1876 i 1877 preliminowanych i przez wysokie Ministerstwo, jakoteż i wysoki sejm krajowy przyzwolonych. Wynik w roku 1876 jest dla tego mniejszy, ponieważ nie cała przyzwolona kwota rozdzieloną została.
	Dla c. k. Namiestnictwa i komisyi lokalnych . . . 4.000 zł.				
	Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie	1.195	1.372	1.372	

Alegat 5. do załącznika 5. do potrzeb.

I.	**Potrzeby kancelaryjne.**				Niniejszy wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1878. Wynik w roku 1876 jest dla tego mniejszy, ponieważ koszta opału za czas zimowy 1875/1876 etatowi politycznemu w roku 1876 zwrócone nie zostały.
a	Na opał lokalu . . . 600 zł.				
b	Na papier i potrzeby do pisania . . . . 600 „				
c	Na druki, litografie i efekta kredytowe . 800 „				
d	Na roboty introligatorskie 100 „				
e	Na czyszczenie lokalu 250 „				
f	Na sprzęty kancelaryjne 100 „				
g	Na oświetlenie lokalu i schodów . . . . 50 „				
h	Potrzeby i koszta losowania . . . . . 300 „				
i	Ryczałtowa kwota na przybory do pisania 59 „				
	Razem . . 2.859 „				
	Z tych wypada na fundusz indemn. Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie . .	743	980	980	

Alegat 6. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
1	**Czynsz za lokal.** Czynsz za lokal c. k. Namiestnictwa, jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i komisyi krajowej serwitutowej wynosi rocznie 1088 zł. 14 ct. Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie	—	402	373	Podług rzeczywiście opłacanego czynszu w roku 1877. Przy tej rubryce nie było żadnych wydatków w roku 1876, ponieważ należący się czynsz za wymieniony rok dopiero w roku 1877 etatowi politycznemu zwrócony został.

Alegat 7. do załącznika 5. do potrzeb.

	Koszta podróży.				Wniosek niniejszy stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1878. Wynik w roku 1876 jest w porównaniu z wnioskiem na rok 1878 dla tego mniejszy, ponieważ urzędnicy c. k. Namiestnictwa w roku 1876 nie wyjeżdżali na komisyę.
1	Na koszta podróży urzędników c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych . . 600 zł.				
2	Na dyety i koszta podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych . . . 800 „				
	Razem 1.400 „				
	Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie	58	480	480	

Alegat 8. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Rozmaite wydatki.				Przy tej rubryce nie da się pewna kwota dokładnie oznaczyć, dlatego też i na możliwe pokrycie wydatków niniejsza kwota się preliminuje.
	Dla c. k. Namiestnictwa 1.200 zł. z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Galicyi zachodniej $^{12}/_{35}$ części w kwocie	17	412	412	
	Na koszta insercyjne za ogłoszenie edyktów sądowych w sprawach indemnizacyjnych Galicyi zachodniej wnosi się kwota	—	50	50	
	Razem .	17	462	462	

B. Alegat 9. do załącznika 5. do potrzeb.

	Płace i dodatki dla komisyi miejscowej.				Wniosek stawia się podług teraźniejszego stanu, gdyż przy lokalnej komisyi w Tarnowie zatrudniony jest tylko jeden urzędnik.
	1 Komisarz powiatowy z roczną płacą . . . . 1.100 zł. z dodatkiem . . 500 „ Razem . 1.600 „	2.053	1.600	1.600	

B. Alegat 10. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Dodatki aktywalne.				Podług stanu rzeczy w alegacie nr. 9. określonego.
1.	Komisarz powiatowy rocznie . . . . 250 zł.	303	250	250	

B. Alegat 11. do załącznika 5. do potrzeb.

	Dyurna.				Wniosek stawia się podług wysokości kwoty przypadającej dla jednego dyurnisty, z uwzględnieniem możliwego podwyższenia dyurnum z 1 zł. na 1 zł. 50 ct.
1	Dla jednego dyurnisty dziennie 1 zł. 50 ct., za 365 dni 547 zł. 50 ct.	627	547	547	

B. Alegat 12. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		złr. wal. austr.			
1	**Potrzeby kancelaryjne.** Dla 1 komisyi miejscowej na systemizowane pauszale kancelaryjne na opał, usługę, utrzymanie i czyszczenie lokalu, na wynagrodzenie świadków i inne potrzeby kancelaryjne rocznie 250 zł. .	127	250	250	Wniosek niniejszy stawia się podług prawdopodobnej potrzeby wydatków kancelaryjnych dla Lokalnej komisyi w Tarnowie w roku 1878

B. Alegat 13. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Koszta podróży.** Koszta podróży i dyety dla komisyonujących urzędników i rzeczoznawców z powodu pertraktacyi w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych .	4.282	12.500	4.300	Wniosek niniejszy stawia się z uwzględnieniem wyniku w roku 1876, jakoteż ze względu prawdopodobnego przeprowadzenia dochodzeń w sprawach serwitutowych.

B. Alegat 14. do załącznika 5. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Czynsze za lokal.				Wniosek niniejszy stawia się podług obecnie opłacanego czynszu.
1	Dla jednej komisyi miejscowej rocznie . . . . 100 zł.	134	100	100	

B. Alegat 15. do załącznika 5. do potrzeb.

1	**Rozmaite wydatki.** Na różne dla jednej komisyi miejscowej potrzebne przy układaniu budżetu nieprzewidziane wydatki wnosi się rocznie 20 zł.	—	20	20	Wniosek niniejszy stawia się w wysokości kwoty preliminowanej na rok 1877.

B. Załącznik 6 do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
1	**Spłata kapitałów.**				Wniosek niniejszy stawia się podług kwot do losowania przeznaczonych na rok 1878, jakoteż z uwzględnieniem kwoty potrzebnej na wypłatę wylosowanych a dotąd nie wymienianych obligacyi indemnizacyjnych. Wynik w roku 1876 był dla tego mniejszy, ponieważ znaczna ilość obligacyi wylosowanych w 1876 wymieniona nie została; powtóre, że kwota do losowania przeznaczona w r. 1876 mniejszą była.
A.	Podług planu amortyzacyjnego wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 29 grudnia 1857 r. l. 11881 dla obligacyi indemnizacyjnych Galicyi zachodniej w kwocie 33,669.000 zł m. k. wynosi kwota wylosować się mająca w 2. półroczu 1877 . 340.000 „ a w 1. półroczu 1878 tożsamo 340.000 „ razem tedy 680.000 zł. czyli wal. austr. 714.000 „ która podług §. 19. instrukcyi losowania dopiero po upływie pół roku wypłaconą być ma, a mianowicie kwota za 2gie półrocze 1877 dnia 1 maja 1878 r. a kwota za 1sze półrocze 1878 dnia 1go listopada 1878. Na pokrycie tej wypłaty wnosi się zatem powyższa kwota	523.940	714.000	714.000	
B.	Do wykupna już wylosowanych a jeszcze nie wymienianych obligacyi indemnizacyjnych, których stan z końcem grudnia 1876 r. 217.959 zł. w. a. wynosił, wnosi się prawdopodobnie potrzebną kwotę . .	102.574	30.450	44.100	
	Razem . .	626.514	744.450	758.100	

B. Załącznik 7. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Kwota wyrównawcza w kapitale.				Wniosek stawia się podług prawdopodobnych wypłat kapitałów w roku 1878.
1	Kapitały likwidowane a obligacyami indemnizacyjnemi nie pokryte, wynosiły z końcem roku 1876 kwotę 4.590 zł. Do tej kwoty przybędzie prawdopodobnie w r. 1877 kw. 525 „ co czyni razem . 5.115 zł. Z tej kwoty prawdopodobnie w roku 1877 wypłaconą zostanie kwota . 2.625 zł. zostanie w r. 1877 2.490 zł. Ponieważ powyższy kapitał prawdopodobnie w roku 1878 zaasygnowany zostanie; przeto wnosi się na pokrycie kwot wyrównawczych w roku 1878 kwota	2.442	2.000	500	

B. Załącznik 8. do potrzeb.

	Kwota wyrównawcza w rentach zaległych.				Wniosek niniejszy stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1878 i z uwzględnieniem wyniku w roku 1876.
1	Gdy w roku 1877 prawdopodobnie wszystkie obrachunki względem rent przeprowadzone zostaną, przeto ze względu na asygnować się mające renty zaległe preliminuje się kwota	1.124	1.000	1.000	

B. Załącznik 9. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Renty dla uprawnionych.				Niniejszy wniosek stawia się podług prawdopodobnego stanu obligacyi indemnizacyjnych z końcem grudnia 1877 roku. Prócz tego preliminują się prawdopodobnie potrzebne kwoty wyrównawcze na spłatę odsetek przy asygnować się mających kapitałach i na umorzenie zaległych odsetek z dawniejszych lat.
1.	Podług stanu kapitałów wynosi oprocentowany dług w obligacyach indemnizacyjnych przy funduszu indemnizacyjnym Galicyi zachodniej z końcem grudnia 1876 kwotę 26,681.644 zł. a po odtrąceniu wylosowanych kwot, a mianowicie 31 październ. 1876 r. w ilości 340.000 zł. a 30go kwietnia 1877 r. tosamo 340.000 „ razem w ilości 680.000 „ czyli wal. austr. 714.000 zł. zmniejsza się takowy na . . . 25,967.644 zł. a po doliczeniu prawdopodobnie nowo wystawionych obligacyi indemnizacyjnych w roku 1877 w kwocie . . . 2.625 zł. wynosić będzie z końcem roku 1877 kwotę , 25,970.269 zł. z której to sumy na pokrycie 5% odsetek wnosi się 1,298.514	1,269.631	1,333.328	1,298.514	
2.	Dalej wynosi stan kapitałów obligacyami indemnizacyjnemi niepokryty końcem grudnia 1876 r. kwotę . 4.590 zł. a po doliczeniu prawdopodobnie w r 1877 przyznać się mającej kwoty . . . . . 525 zł. właściwie kwotę . . 5.115 zł.				
	Do przeniesienia .	1.269.631	1,333.328	1,298.514	

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Z przeniesienia .	1,269.631	1,333.328	1,298.514	
	od tego odpadnie prawdopodobnie w r. 1877 przez asygnacyę kwota . . . . . 2.625 zł.				
	pozostanie . . 2.490 zł.				
	od której to sumy na 5 procentowe odsetki za lata ubiegłe do końca grudnia 1878 roku preliminuje się kwotę 1.817 zł. ponieważ prawdopodobnie wszystkie kapitały w roku 1878 wypłacone zostaną . .	27.900	10.000	1.817	
3	Nakoniec preliminuje się na częściowe pokrycie zaległych odsetek z dawnych lat z końcem r. 1876 w kwocie 381.006 zł. wykazanych, prawdopodobnie w roku 1878 potrzebną kwotę 78.778 zł.	133.864	63.233	78.778	
	Razem . .	1,431.395	1,406.561	1,379.109	

B. Załącznik 10. do potrzeb.

	Nadzwyczajne wydatki.				Wniosek niniejszy stawia się na podstawie wyniku w roku 1876 i możliwej większej potrzeby w roku 1878.
1	Na rozmaite wydatki z powodu zwrotu nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych, tudzież nadpłaconych kapitałów, rent, odsetek i innych kwot, preliminuje się kwotę	10.544	12.000	12.000	

Sumaryczny preliminarz

funduszu indemnizacyjnego

dla Wielkiego księstwa Krakowskiego

na rok słoneczny 1878.

Lwów dnia 20 lipca 1877.

Liczba porządk. i załączników	A. Pokrycie				
	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek c. k. rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	I. Od obowiązanych.				
1	Wpłata kapitałów	15.480	3.910	1.880	
2	„ rent	588	360	283	
3	Odsetki za zwłokę i inne dochody	1.908	512	359	
	II. Własne dochody.				
4	Odsetki od zakupionych obligacyj indemnizacyjnych	17.303	17.662	16.563	
5	Dochód za wylosowane obligacye indemnizacyjne	14.322	—	—	
6	Dochód przy wymianie obligacyj indemnizacyjnych	11	—	—	
	III. Od kraju.				
7	Dodatki indemnizacyjne od podatków	201.133	204.656	217.544	
	Daniny od zboża i soli . . .	—	—	—	
	IV. Ze skarbu państwa.				
	Wynagrodzenie laudemialne . .	—	—	—	
	Odsetki od ulokowanych nadwyżek funduszowych	—	—	—	
	Zwroty kapitałów od c. k. Skarbu państwa	—	—	—	
	Zaliczki ze Skarbu państwa:	—	—	—	
8	*a)* nieoprocentowane . . .	—	—	—	
	b) oprocentowane	17.959	—	—	
	Suma do pokrycia .	268.704	227.100	236.629	
	W porównaniu z potrzebą w kwocie	—	227.100	236.629	
	Pozostaje do lokowania . . .	—	—	—	

Liczba porządk. i załączników	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek c. k. rządu na rok 1878	Uwagi
	B. Potrzeby	zł. wal. austr.			
9	Koszta zarządu	804	1.720	1.624	
	Spłata kapitałów:				
	a) przez losowanie . . .	54.757	74.025	84.420	
10	*b)* przez wykupno obligacyj	—	—	—	
	Kwoty wyrównawcze w kapitale	—	—	—	
	„ „ w rentach	—	—	—	
11	Renty dla uprawnionych . . .	142.230	150.355	149.985	
12	Wynagrodzenie za zakupione obligacye indemnizacyjne . .	10.823	—	—	
13	Taksy za przepisanie obligacyj indemnizacyjnych	13	—	—	
14	Wkładki do kasy oszczędności .	22	—	—	
	Zwroty zaliczek ze Skarbu państwa	31.521	—	—	
15	Nadzwyczajne wydatki	579	1.000	600	
	Razem .	240.749	227.100	236.629	

A. Załącznik 1. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Wpłata kapitałów.				Wniosek na rok 1878 stawia się podług należytości przypadającej na ten rok. Kwota preliminowana w porównaniu z wynikiem za rok 1876 jest dla tego znacznie mniejszą, ponieważ wpłata wielu kapitałów w 20tu rocznych ratach i annuitetach w roku 1876 ustaje.
1	Z końcem roku 1876 pozostało niespłaconych kapitałów wykupna za dziesięcinę, mesne i czynsze emfiteutyczne w kwocie . . . . 33.447 złr.				
	Gdy w roku 1877 prawdopodobnie nic nie przybędzie a na powyższą należytość kwota do . . 3.910 „				
	spłaconą zostanie, przeto pozostanie kwota . . 29.537 „				
	z której prawdopodobnie w r. 1878 kw. 1.880 zł. spłaconą zostanie	15.480	3.910	1.880	

A. Załącznik 2. do pokrycia.

	Wpłata rent.				Preliminowana na rok 1878 mniejsza kwota polega na powodach w załączniku 1. pokrycia zawartych.
1	Od kapitałów wykupna według załącznika 1. pokrycia w kwocie . . . . 29.537 złr. wykazanych, wnoszą się 5cio procentowe odsetki na r. 1878 w kwocie	588	360	283	

A. Załącznik 3. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
1.	**Rozmaite przychody.**				Niniejszy wniosek stawia się z uwzględnieniem spodziewanych dochodów w roku 1878.
a	Odsetki za zwłokę od rat w terminie niespłaconych	1.232	107	54	
b	Zwrotne koszta podróży . . .	475	100	100	
c	Taksy za przepisanie obligacyi indemnizacyjnych	4	5	5	
d	Zwrot za brakujące kupony od obligacyi indemnizacyjnych .	184	300	200	
e	Zwrot płac etatowych	13	—	—	
f	Zwroty rachunkowe i inne . .	—	—	—	
	Razem . . .	1.908	512	359	

A. Załącznik 4. do pokrycia.

1	**Odsetki od zakupionych obligacyi.**				Wniosek na rok 1878 stawia się podług wykazanego stanu czynnych kapitałów z końcem roku 1876 w ilości 350.550 zł. monety kon. czyli wal. austr. 368.077 zł. 50 ct.
a	Gdy podług najwyższego postanowienia z dnia 13 października 1857 i podług dekretu W. Ministeryum spraw wewnętrznych z dnia 22 października 1857 l. 9809 wszelkie nadwyżki przy funduszach indemnizacyjnych na zakupno obligacyj indemn. obrócone być mogą, przeto zakupiono obligacye indemnizacyjne, których stan z końcem grudnia 1876 kwotę 368.077 złr. 50 kr. w. a. wynosił.				
	Od tych obligacyi preliminują się odsetki zapadłe 1 maja i 1 listopada 1878 po potrąceniu 10 procentowego podatku dochodowego w kwocie 16.563 złr. 48½ ct.	17.303	17.662	16.563	

A. Załącznik 5. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Dochód z wylosowanych obligacyi.				Dechód ten jest przypadkowy dlatego nie preliminuje się żadnej kwoty w roku 1878.
	W roku 1876 wpłynęło za 30 października 1875 i 30 kwietnia 1876 wylosowane obligacye Nr. 1950 na 10000 zł.				
	Nr. 25653 Nr. 27572 i Nr. 12987 po 1000 zł. . . . 3000 „				
	Nr. 5532 na . . 500 „				
	Nr. 3878 na . . 50 „				
	Nr. 4894 Lit. A. . 90 „				
	Razem. . 13640 „				
	czyli wal. austr.	14.322	—	—	

A. Załącznik 6. do pokrycia.

	Dochód przy wymianie oblig. indemnizacyjnych.				Dochód ten jest przypadkowy, zatem na rok 1878 nic się nie preliminuje.
	W roku 1876 wpłynęło, z powodu wydania za obligacye fund. indemniz. W. księstwa krakowskiego, obligacye funduszu indemniz. Galicyi wschodniej kwota	11	—	—	

A. Załącznik 7 do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Dodatki indemnizacyjne.				Dodatek indemnizacyjny od podatków, preliminuje się na rok 1878 po 41 ct. od 1 zł. podatku, ze względu na korzystny stan funduszu indemnizacyjnego W. księstwa krakowskiego.
1	Podług tu załączonego zestawienia z nadesłanych wykazów odnośnych urzędów podatkowych W. księstwa krakowskiego, wynosiła sprawdzona należytość w dodatkach w roku 1876 kwotę 186.395 zł. 93 ct. Gdy sprawdzona należytość podatków za rok 1877 dopiero z początkiem 1878 r. zestawioną być może, przeto w braku innej podstawy przyjmuje się powyższa kwota jako prawdopodobny dochód na rok 1878	169.566	173.500	186.396	
2	Dalej preliminuje się w dodatkach indemnizacyjnych od podatku dochodowego kolei żelaznych z braku innej podstawy przepisana należytość za rok 1876 w kwocie 31.148 zł. 18½ ct.	31.567	31.156	31.148	
	Razem . .	201.133	204.656	217.544	

A. Załącznik 8. do pokrycia.

	Zaliczki od skarbu państwa.				Nie preliminuje się nic, ponieważ pobrane zaliczki w miesiącach stycznia i lipca 1876 na zaspokojenie bieżących wydatków w następnych miesiącach skarbowi państwa zwrócone zostały.
1	Do pokrycia bieżących wydatków funduszu indemn. W. księstwa krakowskiego, wzięto od skarbu państwa w roku 1876 kwotę	17.959	—	—	

W y k a z

dodatków na potrzeby indemnizacyjne Wielkiego księstwa krakowskiego za rok 1876.

Pozycya	C. k. urząd podatkowy	Sprostowana należytość za rok bieżący	
		zł.	ct.
1	Chrzanów	29.336	9
2	Kraków	157.059	84
	Razem . .	186.395	93

PRELIMINARZ

wydatków c. k. Namiestnictwa jako dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych, tudzież c. k. Namiestnictwa jako komisyi krajowej i komisyj lokalnych dla spraw odkupu i regulacyi ciężarów gruntowych z funduszu indemnizacyjnego Wielkiego księstwa Krakowskiego pokryć się mających

na rok słoneczny 1878.

Lwów dnia 20 lipca 1877.

A. C. k. Namiestnictwo

Numer załącznika	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek c. k. rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
1	Płace dodatki i wynagrodzenie dla służby	461	600	547	Podział kosztów dla c. k. Namiestnictwa na wszystkie trzy fundusze indemnizacyjne nastąpił na podstawie dekretu ministeryalnego z dnia 1 października 1867 L. 5871, podług którego fundusz Wielkiego księstwa Krakowskiego ponosi 1/35 część wszystkich wydatków.
2	Dodatki lokalne	90	119	109	
3	Dyurny	100	198	167	
4	Remuneracye i zapomogi . . .	100	114	114	
5	Potrzeby kancelaryjne	48	82	82	
6	Czynsze na mieszkania . . .	—	33	31	
7	Koszta podróży	5	40	40	
8	Rozmaite wydatki	—	34	34	
	Razem .	804	1.220	1.124	
	Do tego wydatki komisyj miejscowych dla spraw odkupu i uporządkowania ciężarów gruntowych	—	500	500	
	Suma ogólna .	804	1.720	1.624	

C. k. Komisye lokalne

Numer załącznika	Wymienienie rubryk	Rzeczywista wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek c. k. rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Płace, dodatki i wynagrodzenie dla służby	—	—	—	
	Dodatki lokalne	—	—	—	
	Dyurny	—	—	—	
	Remuneracye i zapomogi . . .	—	—	—	
	Potrzeby kancelaryjne	—	—	—	
9	Koszta podróży i dyety rzeczoznawców	—	500	500	
	Czynsze na mieszkania . . .	—	—	—	
	Rozmaite wydatki	—	—	—	
	Razem .	—	500	500	

Alegat 1. do załącznika 9. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Płace, dodatki funkcyjne i wynagrodzenia dla c. k. Namiestnictwa.				Wniosek na r. 1878 postawiony został podług obecnego stanu urzędników, zatrudnionych przy c. k. Namiestnictwie w sprawach indemnizacyjnych i serwitowych.
I.	1 Dla zastępcy prezesa dodatek roczny . . . . 400 zł.				
	1 Radca Namiestnictwa z roczną płacą . 3.200 „				
	1 Starosta powiatowy z roczną płacą . 2.000 „				
	1 Sekretarz referujący 1.600 „ i z dodatkiem roczn. 250 „				
	1 Komisarz powiatowy 1.300 „				
	1 „ „ 1.200 „				
	1 „ „ 1.100 „				
	1 Koncepista Namiestnictwa . . . . 900 „				
	2 Konceptowych praktykantów z rocznem adjutum po 500 zł. 1.000 „				
	Oddział rachunkowy.				
	1 Rewident rachunkowy z roczną płacą 1.300 „				
	1 „ „ . 1.200 „				
	1 Oficyał „ . 950 „				
	Oddział manipulacyjny.				
	1 Oficyał z roczną płacą 1.000 „				
	1 „ „ „ 950 „				
	Służba.				
	1 Woźny z roczną płacą 350 zł.				
	2 Stróżów z rocznem wynagrodzeniem po 216 432 „				
	Razem 19.132 „				
	Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego księstwa Krakowsk. $^1/_{35}$ część w kwocie	461	600	547	

Alegat 2. do załącznika 9. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Dodatki aktywalne.				Wniosek niniejszy zawiera systemizowane dodatki aktywalne obecnie zatrudnionych urzędników.
	1 Radca Namiestn. rocz. 480 zł.				
	1 Starosta powiat. „ 420 „				
	1 Sekretarz . . „ 360 „				
	3 Komisarzy powiatow. po 300 zł. razem 900 „				
	1 Koncepista Namiest. 240 „				
	2 Rewidentów rachunkowych po 300 zł. razem . . . . 600 „				
	1 Oficyał rachunkowy 240 „				
	2 Oficyałów Namiestnictwa po 240 zł. razem . . . . 480 „				
	1 Woźny 25% od 350 zł. 88 „				
	Razem . . 3.808 „				
	z tych wypada na fundusz indemn. Wielkiego księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie . . .	90	119	109	

Alegat 3. do załącznika 9. do potrzeb.

	Dyurny.				Wniosek stawia się podług teraźniejszego stanu zatrudnionych dyetaryuszów i prawdopodobnej wymogi na rok 1878. Kwota preliminowana wobec wyniku za rok 1876 jest wyższą dlatego, że uwzględniono możliwe podwyższenie dyurn.
	5 Dyurnistów po 2 zł. dziennie razem . 3.650 zł.				
	4 Dyurnistów po 1 zł. 50 ct. dziennie . 2.190 „				
	Razem . 5.840 „				
	Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny Wielkiego księstwa Krakowsk. $^1/_{35}$ część w kwocie	100	198	167	

Alegat 4. do załącznika 9. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
I.	**Remuneracye i zapomogi.**				Wniosek stawia się podług kwot na lata 1875, 1876 i 1877 preliminowanych i przez wysokie Ministerstwo, jakoteż i wysoki sejm krajowy przyzwolonych. Wynik w roku 1876 jest dla tego mniejszy, ponieważ nie cała przyzwolona kwota rozdzieloną została.
	Dla c. k. Namiestnictwa i komisyi lokalnych . . . 4.000 zł. Z tych wypada na fundusz indemniz. W. księstwa krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie	100	114	114	

Alegat 5. do załącznika 9. do potrzeb.

I.	**Potrzeby kancelaryjne.**				Niniejszy wniosek stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1878. Wynik w roku 1876 jest dla tego mniejszy, ponieważ koszta opału ubikacyi za czas 1875/1876, etatowi politycznemu w roku 1876 zwrócone nie zostały.
a	Na opał lokalu . . . 600 zł.				
b	Na papier i potrzeby do pisania . . . . 600 „				
c	Na druki, litografie i efekta kredytowe . 800 „				
d	Na roboty introligatorskie 100 „				
e	Na czyszczenie lokalu 250 „				
f	Na sprzęty kancelaryjne 100 „				
g	Na oświetlenie lokalu i schodów . . . . 50 „				
h	Potrzeby i koszta losowania . . . . . 300 „				
i	Ryczałtowa kwota na przybory do pisania 59 „				
	Razem . . 2.859 „				
	Z tych wypada na fundusz W. księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie	48	82	82	

Alegat 6. do załącznika 9. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
1	**Czynsz za lokal.**				Podług rzeczywiście opłacanego czynszu w roku 1877. Przy tej rubryce nie było żadnego wyniku w roku 1876, ponieważ należący się czynsz za rok 1876 dopiero w roku 1877 etatowi politycznemu zwrócony został.
	Czynsz za lokal c. k. Namiestnictwa, jako Dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych i komisyi krajowej serwitutowej wynosi rocznie 1088 zł. 14 ct. Z tej kwoty wypada na fundusz indemn. W. księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie	—	33	31	

Alegat 7. do załącznika 9. do potrzeb.

	Koszta podróży.				Wniosek niniejszy stawia się podług prawdopodobnej potrzeby w roku 1878. Wynik w roku 1876 jest w porównaniu z wnioskiem na rok 1878 dla tego mniejszy, ponieważ urzędnicy c. k. Namiestnictwa w roku 1876 nie wyjeżdżali na komisyę.
1	Na koszta podróży urzędników c. k. Namiestnictwa w sprawach indemnizacyjnych i serwitutowych . . 600 zł.				
2	Na dyety i koszta podróży zastępców obowiązanych i uprawnionych . . . 800 „				
	Razem 1.400 „				
	Z tych wypada na fundusz indemnizacyjny W. księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie	5	40	40	

Alegat 8. do załącznika 9. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Rozmaite wydatki.				Przy tej rubryce nie da się pewna kwota dokładnie oznaczyć, dlatego też na możliwe pokrycie wydatków niniejsza kwota się preliminuje.
	Dla c. k. Namiestnictwa 1.200 zł. z tych wypada na fundusz indemnizacyjny W. księstwa Krakowskiego $^1/_{35}$ część w kwocie	—	34	34	

B. Alegat 9. do załącznika 9. do potrzeb.

	Koszta podróży.				Niniejszy wniosek stawia się ze względu na możliwe dodatkowe pertraktacye w roku 1878, przy których urzędnicy starostwa użyci być muszą, którym prócz dyet i koszta podróży się należą.
	Milowe i dyety dla komisyonujących urzędników przy wydarzyć się mogących dodatkowych pertraktacyach . .	—	500	500	

B. Załącznik 10. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
I.	**Spłata kapitału.**				Wniosek stawia się podług kwot do losowania oznaczonych w roku 1878. Wynik w roku 1876 był dla tego mniejszy, ponieważ niższa kwota do losowania w r. 1876 przeznaczoną była, powtóre, że nie wszystkie wylosowane obligacye w roku 1876 przez strony zrealizowane zostały.
	Podług planu amortyzacyjnego wydanego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 29 grudnia 1857 l. 11881, dla obligacyi indemnizacyjnych W. księstwa Krakowskiego w sumie . . 3,398.000 zł. m. k., wynosi kwota wylosować się mająca w drugiem półroczu 1877 . . . . . 36.000 zł. a w pierwszém półroczu 1878 tożsamo 36.000 zł. razem tedy 72.000 zł. czyli wal. austr. . 75.600 zł. która podług §. 19 instrukcyi losowania dopiero po upływie pół roku wypłaconą być ma, a mianowicie: kwota za IIgie półrocze 1877, dnia 1 maja 1878, a kwota za Isze półrocze 1878 d. 1 listopada 1878.				
	Na pokrycie tej wypłaty wnosi się zatem powyższa kwota .	50.767	71.400	75.600	
2	Dalej wnosi się na pokrycie w latach ubiegłych wylosowanych a niewypłaconych obligacyi w ilości 29.032 zł. 50 ct. na rok 1878 kwota	3.990	2.625	8.820	
	Razem . .	54.757	74.025	84.420	

B. Załącznik 11. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
1	**Renty dla uprawnionych.** Podług stanu kapitałów wynosi oprocentowany dług w obligacyach indemnizacyjnych W. księstwa Krakowskiego z końcem roku 1876 kwotę . . 2,681.794 zł. 50 c. a po odtrąceniu wylosowanych kwot, a mianowicie 31go październ. 1876, w ilości 35.700 zł.. a 30 kwiet. 1877 w ilości 35.700 zł. razem tedy w kwocie . . . 71.400 zł. — c. zmniejsza się tenże na . . 2,610.394 zł. 50 c. od której to sumy wypadają 5 proc. odsetki na rok 1878 w kwocie	129.863	136.121	130.520	Niniejszy wniosek stawia się podług prawdopodobnego stanu obligacyi indemnizacyjnych z końcem roku 1877 i uwzględnieniem potrzeby zapłaty kuponów z dawnych lat.
2	Dalej wnosi się na częściowe pokrycie zaległych odsetek, wynoszących z końcem r. 1876 kwotę . . 143.437 zł. 8 ct. kwota	12.367	14.234	19.465	
	Razem .	142.230	150.355	149.985	

B. Załącznik 12. do potrzeb.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Zakupno obligacyi indemnizacyjnych.				Na zakupno obligacyi indemnizacyjnych nic się nie preliminuje, ponieważ przewidzieć nie można czy będzie w r. 1878 rozporządzalna kwota do tego celu.
1	Na zakupno obligacyi indemnizacyjnych w roku 1876 w wartości nominalnej 11.400 zł. m. kon. została wydana kwota	10.823	—	—	

B. Załącznik 13. do pokrycia.

	Przepisanie obligacyi indemnizacyjnych.				Na podobne przypadkowe potrzeby nie preliminuje się żadnej kwoty na rok 1878.
1	Na pokrycie należytości za blankiety z powodu przepisania obligacyi indemnizacyjnych wydało się w roku 1876 kwotę	13	—	—	

B. Załącznik 14. do pokrycia.

Liczba porządkowa	Przedmiot	Wynikłość z roku 1876	Preliminowano na rok 1877	Wniosek rządu na rok 1878	Uwagi
		zł. wal. austr.			
	Wkładki do kasy oszczędności.				Na podobne przypadkowe wydatki nic się nie preliminuje.
1	Kwotę uzyskaną przy wymianie obligacyi indemnizacyjnych, jakoteż pozostałą gotówkę po zakupnie obligacyi włożono w celu oprocentowania do kasy oszczędności	22	—	—	

B. Załącznik 15. do pokrycia.

1	**Nadzwyczajne wydatki.** Na nadzwyczajne wydatki z powodu zwrotu nienależnie na rzecz funduszu indemniz. W. księstwa Krakowskiego pobranych kwot tudzież nadpłaconych dodatków indemnizacyjnych kapitałów, rent, odsetek, i innych kwot preliminuje się kwotę	579	1.000	600	Wniosek niniejszy stawia się podług wyniku z roku 1876 ponieważ podobne wydatki dokładnie oznaczone być nie mogą.

Aleg. 59

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą nowellę do ustawy z dnia 30 grudnia 1875 r. o zniesieniu prawa propinacyi w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem:

Ustawa

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zaprowadzająca zmianę w ustawie z dnia 30 grudnia 1875 r. o zniesieniu prawa propinacyi.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozprządzam co następuje:

Art. I.

Paragraf 44 ustawy z dnia 30 grudnia 1875 r. o zniesieniu prawa propinacyi zostaje uchylony.

Art. II.

Ustawa niniejsza i ustawa z dnia 30 grudnia 1875 r. o zniesieniu prawa propinacyi wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

Wnioskodwca:
Marceli Madeyski.

Kazmierz Grocholski.
Mikołaj Wolański.
X. Buchwald.
Paweł Popiel.
Gustaw Romer.
C. Haller.
Wojciech Dzieduszycki.
Brzozowski.
Fruchtman.
Siemieński.
Milieski.
Z. Tyszkiewicz.
Pietruski.
Małecki.
A. Krukowiecki.
Władysław Wolański.
Józef Tyszkowski.
Edward Stadnicki.
Hoszard.
Ks. J. Kitrys.
Polanowski.
Wernicki.
Otton Hausner.
Edward Wolański.
Podlewski.
Henryk Wodzicki.
Leon Chrzanowski.
Józef Badeni.
Władysław Koziebrodzki.

Wniosek.

Uczeń [illegible] urodzony [illegible] w dniu 30 grudnia 1873 r. w miejscu
[illegible] Kościelny [illegible] Ludowej, woła o Wielkim Księciem Konstantym:

Ustawa

[illegible] [illegible] Ludowej woła o Wielkim Księciem Konstantym [illegible] urodzony
w [illegible] dnia 30 grudnia 1873 r. [illegible] [illegible]

Czytać z [illegible] [illegible] Wniosek Kościelny [illegible] i Ludowej o
Wielkim Księciem Konstantym [illegible] [illegible]

Paragraf 11 [illegible] z dnia 30 grudnia 1870 r. [illegible] [illegible]
[illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] 30 grudnia 1870 r. o [illegible] [illegible]
[illegible] w życie z dniem [illegible].

Wykonanie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] i skarbu.

Wniosek:

Marek Nadrzyk

Krzysztof Grzybek
Mirosław Wielgus
Z. Borkowski
Paweł Popiel
Joanna Brzeg
G. Hajdo
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Z. Tarnowska
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Mateusz Wiśniewski
Jakub Tymowski
Edward Świderski
Ernest
Ks. I. Kuba
P. Janowski
Wrzosek
Julian Tarnow
Edward Wiśniewski
[illegible]
Henryk Wodzicki
Jan Chmielewski
Józef Nalepa
Władysław Szczepański

Aleg. 40.

Wniosek.

Zważywszy, że majątki małoletnich włościan wskutek niedostatecznej opieki i nieskładania rachunków z ich zarządu prawie zawsze ulegają uszczupleniu, a często bezpowrotnie i bezprawnie w obce przechodzą ręce

Wysoki Sejm raczy uchwalić rezolucyę następującej treści:

Wzywa się Wysoki Rząd, aby w drodze właściwej wyjednał ustawę i zarządzenia, aby odpowiedni zarząd tudzież oddanie majątków małoletnich zostały należycie zabezpieczone.

Dr. Stanisław Biliński.

Towarnicki.
Kupczyński.
Olejnik.
Maryan Wodziński.
Józef Tyszkowski.
Weissmann.
Franciszek Jasiński.
Teofil Żurowski.
Franciszek Gedel.
Then.
Zdzisław Tyszkiewicz.
Mikołaj Wolański.
X. Sawa.
Słonecki.
Męciński.
Mycielski.
Alfons Czajkowski.
Łukasiewicz.
Dr. Zatorski.
Krukowiecki.

Aleg. 41.

Wniosek.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że Ustawa z roku 1874. względem założenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hypotecznych dla kraju naszego, nader zwolna jest wykonywaną, przezco kraj nasz, mianowicie mniejsi posiadacze gruntów, miasto podźwignienia się z ubóstwa coraz w większą popadają nędzę; tudzież

Zważywszy, że przyczyny powolnego przeprowadzenia pomienionej Ustawy tkwią w wielkiej części w stosunkach ustawą nie objętych — wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się Wydział krajowy, aby przyczyny powolnego przeprowadzenia Ustawy „o założeniu i wewnętrznem urządzeniu ksiąg hypotecznych z roku „1874. w drodze właściwej, bądź za pośrednictwem korespondencyj z dotyczącemi Władzami, „bądź za pomocą ankiety zbadał i na podstawie wyniku badań, sprawozdanie wraz z stoso- „wnym wnioskiem na najbliższej sesyi wysokiemu Sejmowi przedłożył".

Lwów 10. Sierpnia 1877.

Ks. Chełmecki,
wnioskodawca.

Zdzisław Tyszkiewicz, *Łukasiewicz*, *St. Tarnowski*, *Wojciech Dzieduszycki*, *X. Kowalski*, *X. Buchwald*, *Maryan Wodziński*, *Piotr Kupczyński*, *Dydyński*, *Ks. Jan Kitrys*, *Dr. Rosner*, *Franciszek Gedel*, *Hr. Mycielski*, *Ks. Sawa*, *M. Popiel*, *Then.*

Aleg. 42.

Wniosek

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Rząd:

1. aby przy zakładach co do przedłużenia przywileju Banku Narodowego zastrzegł założenie dwóch nowych filij w Galicyi;

2. aby wpłynął na Dyrekcyę Banku Narodowego celem należytego uposażenia a ewentualnie celem podwyższenia dotacyi filii Banku we Lwowie i w Krakowie ze względu na wzrastające potrzeby handlu, przemysłu i rolnictwa w kraju;

3. aby wyjednał w Dyrekcyi Banku Narodowego usunięcie utrudnień przy eskoncie weksli w ostatnich czasach zaprowadzonych, które spowodowały znaczne ścieśnienie kredytu eskontowego przy filiach we Lwowie i w Krakowie, i wpłynął na wydanie postanowień ze strony Dyrekcyi Banku Narodowogo, któreby, nie uwłaczając bezpieczeństwu Banku, ułatwiły korzystanie z kredytu eskontowego przy rzeczonych filiach.

Lwów dnia 15 sierpnia 1877.

Dr. Arnold Rapaport
wnioskodawca.

J. Męciński, Tadeusz Pilat, M. Zatorski, Skrzyński, Jan Stadnicki, Alfons Czajkowski, Józef Jasiński, Szumańczowski, Hr. Mycielski, X. Buchwald, O. Hausner, Ochrymowicz, J. Badeni i Dr. Smolka.

Wniosek

L. 236.
s.

Aleg. 43.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej co do wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie sum pochodzących z taks na muzykę w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 25. Kwietnia 1876. r. powziął wys. Sejm następującą uchwałę: „Sejm poleca Wydziałowi przedstawić na najbliższej sessyi sejmowej dokładny wykaz sum pochodzących z taks na muzykę w Krakowie“.

Wykonując to polecenie przedłożył Wydział w sprawozdaniu z dnia 22. Maja 1877 do l. 11735/1877 wykaz tychże sum, które po koniec roku 1876 wynosiły 3018 zł. 99½ ct.

Do tej kwoty doliczył Wydział procent 5% od sta od poszczególnych sum, które przez Wydział w różnych czasach lokowane były, co uczyniło po koniec Maja 1876 kwotę 966 zł. 16 ct.

Z końcem Maja 1876 bowiem włączone zostały wszystkie te kwoty z taks od muzyki uzyskane do funduszu budowy nowego szpitala Św. Łazarza, w skutek czego fruktyfikacya tychże kwot z dniem 1. Czerwca 1876 ustała, a dalsze wpływy z tego tytułu już wprost do funduszu budowy bywały zaliczane.

Wykazując zatem, że po koniec roku 1876 wpłynęło do funduszu budowy szpitala Św. Łazarza: *a*) tytułem taks od muzyki . . . . . 3018 zł. 99½ ct.
b) tytułem procentu 5% . . . . . 966 „ 16 „
razem . 3985 zł. 15½ ct.

prosił Wydział o przyjęcie sprawozdania do wiadomości Wys. Sejmu.

Należy jednak zauważyć, iż Wydział nie uzasadnił wcale, dlaczego przyjął na oprocentowanie powyższych kwot z taks od muzyki pochodzących jedynie stopę 5% od sta.

Ze szczegółowego bowiem zbadania sposobu lokacyi każdorazowej okazało się, iż fruktyfikacya tychże kwot przyniosła istotnie procent wyższy nad 5% od sta.

Większa część bowiem tych funduszów umieszczona była w obligacyach indemnizacyjnych kupionych po kursie 70 od sta, dalej w 6% procentowych asygnatach kasowych Banku hipotecznege i w 5% listach zastawnych galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego kupionych po 89½ co w przecięciu przyniosło około 6% od sta.

Nadto procenta wpływały od tych kwot w terminach właściwych i znowu fruktyfikowane były, tak iżby wypadało policzyć także odsetki od powyższych odsetków.

Gdy jednak taksy od muzyki nie były dotychczas prowadzone w osobnej ewidencyi, gdy zatem zbadanie istotnego procentu przyrosłego w skutek fruktyfikacyi byłoby zanadto trudnem, gdy zaś z drugiej strony fruktyfikacya taks od muzyki przyniosła istotnie więcej jak 5% a nawet 6% od sta, a nadto odsetki od odsetków na rzecz tychże funduszów powinny by być policzone, słuszną jest rzeczą, aby uwzględniając powyższe okoliczności doliczonym był do kwot z taks od muzyki uzyskanych procent nie 5% ale 6% od sta.

Komisya budżetowa wnosi zatém:

„W. Sejm raczy polecić Wydziałowi, aby przedłożony w sprawozdaniu z dnia 22. Maja 1877 do l. 11755/877 wykaz taks od muzyk w Krakowie uzupełnił w tym kierunku iż do kwot tym wykazem objętych doliczonym być ma procent nie 5% ale 6% od sta.

Przewodniczący
H. Wodzicki.

Sprawozdawca
Dr. Arnold Rapoport.

L. 238.

s.

Aleg. 44.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej co do wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie zaprowadzenia osobnego konta wydatków na pawilon obłąkanych w księdze budowy szpitala św. Łazarza w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 25. Kwietnia 1876 powziął wysoki Sejm uchwałę treści następującéj:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w założonej księdze budowy szpitala św. Łazarza prowadził osobne konto na pawilon obłąkanych.“

O wypełnieniu tego polecenia przedłożył Wydział krajowy sprawozdanie z dnia 11. Sierpnia 1876 do LW. 20246/75, w którym wykazuje, iż wydatki na budowę szpitala św. Łazarza ponoszone, dzielą się na dwie kategorye, mianowicie:

a) wydatki na rzeczywistą budowę,

b) wydatki na wypracowanie planów i inne roboty wstępne, tudzież na zarząd budowy, i że tylko wydatki pierwszego rodzaju, t. j. na samą budowę ponoszone, dają się łatwo rozdzielić na podstawie szczegółowych rachunków budowy, że zatem otworzone konto dla pawilonu obłąkanych wypełnia się w miarę, jak te rachunki szczegółowe przez komitet budowy Wydziałowi są przedkładane.

Wydatki zaś wspólne dla całej budowy, mianowicie koszta zarządu, wypracowania planów, dozoru i t. d. mogłyby zdaniem Wydziału być rozdzielone między pawilon obłąkanych i resztę budynku tylko na podstawie pewnego uzasadnionego stosunku.

A gdy unormowanie tego stosunku wedle sum kosztorysowych mogłoby być niesłusznem, gdyż rzeczywiste koszta budowy jednego lub drugiego pawilonu mogą być większe lub mniejsze niżeli je preliminowano, Wydział postanowił wstrzymać rozdział wydatków wspólnych na pawilon obłąkanych i resztę budowy aż do zupełnego ukończenia budowy, gdyż dopiero sumy wszystkich kosztów na jedną i drugą budowę wyłożonych dadzą zupełnie sprawiedliwą podstawę do rozdziału wydatków wspólnych.

Otóż uznając słuszność zasady przez Wydział przyjętej, że należy obecnie tylko koszta rzeczywistej budowy wpisać na nowo otworzony rachunek budowy pawilonu obłąkanych i że się trzeba wstrzymać z obciążeniem tego rachunku pewną stosunkową częścią sum wydanych na wydatki całej budowie wspólne aż do ukończenia wszystkich pawilonów, kiedy rzeczywiste koszta pawilonu obłąka-

nych i reszty budowy będą wiadome, komisya sądzi, iż należałoby zwrócić uwagę Wydziału na to, iż rachunkowość całej księgi budowy winna być zastósowaną do tejże zasady.

Według rozdziału bowiem przez Wydział proponowanego rozpadają się wydatki poniesione na budowę szpitala św. Łazarza właściwie na trzy kategorye a mianowicie:

a) na budowę szpitala z wyjątkiem pawilonu obłąkanych,

b) na budowę pawilonu obłąkanych,

c) na wydatki wspólne jednej i drugiej budowie, t. j. koszta planów, robót wstępnych, zarządu, dozoru i t. d.

Tymczasem obecnie księga budowy szpitala św. Łazarza tak jest prowadzoną, iż w nowo otworzony rachunek pawilonu obłąkanych wpisują się tylko koszta rzeczywistej budowy tegoż pawilonu, zaś wszystkie inne wydatki mianowicie koszta reszty budowy i wydatki wspólne wpisywane bywają na rachunek oddziału chorych.

Utrudnia to ewidencyę rachunków, gdyż obecnie koszta wspólne obciążają niewłaściwie w całości oddział chorych.

Należałoby zatem dla jasności wydzielić koszta wspólne z rachunku oddziału chorych, na którym to rachunku by tylko pozostały koszta samej budowy, tak jak rachunek pawilonu obłąkanych obciążony jest tylko kosztami samej budowy.

W ten sposób księga budowy szpitala św. Łazarza miałaby trzy rachunki, mianowicie:

1. konto wydatków na rzeczywistą budowę oddziału chorych,
2. konto budowy pawilonu obłąkanych,
3. konto wydatków wspólnych.

Komisya budżetowa zatem wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„iż bierze do wiadomości sprawozdanie Wydziału co do otworzenia nowego rachunku „budowy pawilonu obłąkanych w księdze budowy szpitala św. Łazarza a potwierdzając „postanowienie Wydziału, według którego na ten rachunek wpisywane być mają tylko „koszta samej budowy, zaś obciążenie tego rachunku stosunkową częścią wydatków całej „budowie wspólnych wstrzymane być ma aż do zupełnego ukończenia całéj budowy, poleca „Wydziałowi, aby dla wydatków wspólnych całej budowy osobne konto w księdze budowy „szpitala św. Łazarza otworzył.“

Lwów dnia 13. Sierpnia 1877.

Przewodniczący:
H. Wodzicki.

Sprawozdawca:
Dr. Arnold Rapoport.

Aleg. 45.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o petycyi komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego Krakowskiego, w przedmiocie udzielenia mu kwoty 5000 złr. na ukończenie rozpoczętej przebudowy budynku gmachu szkolnego w Czernichowie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 9 sierpnia b. r. Wysoki Sejm przekazał komisyi budżetowej petycyę komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego L. 1 o udzielenie mu kwoty 5000 złr. na ukończenie rozpoczętej przebudowy budynku szkolnego w Czernichowie.

Po dokładnem zbadaniu stanu rzeczy, komisya budżetowa ma zaszczyt złożyć następujące sprawozdanie:

Szkoła rolnicza Czernichowska założona przez Towarzystwo rolnicze krakowskie, istnieje pod zarządem komitetu tegoż Towarzystwa od roku 1860, w którym po zakupnie folwarku, urządzeniu budynków i wstępnych przygotowaniach została otwartą.

W roku 1872 uzyskał komitet Towarzystwa przychylny wzgląd wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa na to, iż budynek pierwotny szkoły nie odpowiadał potrzebie tego zakładu i otrzymał na powiększenie onego przez dostawienie piętra zasiłek w sumie złr. 13.000. Mury i nakrycie piętra wystawionemi zostały w r. 1872, lecz następnie musiano wstrzymać robotę, albowiem pozostająca z funduszu tego reszta pieniędzy o wiele nie wystarczała na dokończenie zamierzonej budowy. Na ponowioną prośbę, popartą planem i kosztorysem zamierzonego dokończenia, Ministeryum okazało się skłonnem do udzielenia dalszego na budowę zasiłku, jednak jako główny warunek ku temu, położonem zostało przez c. k. Namiestnictwo rozciągnięcie nadzoru ze strony Wydziału krajowego nad mającą się wykonać budową. Komitet zgodził się na wszystkie warunki tak ze strony wys. c. k. Namiestnictwa jak i ze strony Wydziału krajowego położone i do nich przyrzekł zastósować zupełnie postępowanie swoje w tej rzeczy.

W warunkach tych między innemi było zastrzeżonem, że Wydział krajowy usunąwszy w sposób odpowiadający jego zapatrywaniu braki i błędy komitetowego projektu z r. 1874, wytknięte przez delegowanego do tego inżyniera okręgowego, wykonywa techniczny nadzór nad dalszą budową rzeczonego gmachu, nie mniej, że w razie gdyby Wydział krajowy nie mógł ze swego

budżetu pokryć nadwyżki kosztów spowodowanej powyżej wspomnionem uzupełnieniem planu budowy i kosztorysu, będzie rzeczą Towarzystwa rol. krak. albo ze swych własnych funduszów pokryć tę nadwyżkę, albo też zkądinąd postarać się o potrzebne datki. Przedstawiony w r. 1874 kosztorys wykazywał sumę złr. 12.070 jako potrzebną do ukończenia zadania. Po przyjęciu przez komitet Towarzystwa rol. wyż wymienionych warunków, wys. c. k. Ministerstwo rolnictwa za życzliwem wstawieniem się Wydziału krajowego wypłaciło na dalszą budowę złr. 10.900 odtrąciwszy od sumy kosztorysowej to, co z subwencyi na ten cel z r. 1872 jeszcze pozostało, uchyliło się jednak w myśl przyjętych przez komitet Towarzystwa warunków od dostarczenia dalszego już kosztu, spowodowanego poprawą planu.

Skutkiem tej poprawy projektu budowy, powstał nowy plan z kosztorysem z r. 1876, który lubo nie wychodził z zakresu zadania przedsięwziętego w r. 1874, wykazał znaczniejszą niż się z razu wydawało nadwyżkę kosztów. Kosztorys bowiem z złr. 12070 podniósł się na złr. 18364.05 przeniósł więc o złr. 6294.05 pierwotną sumę — a na pokrycie tej nadwyżki powinien był komitet starać się o inne fundusze.

Po uzyskaniu funduszu z wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa przystąpił komitet do dalszej budowy.

Z ukończonych rachunków tejże budowy okazało się, że komitet budując we własnej administracyi potrafił uzyskać na sumie kosztorysowej oszczędność blisko 15% wynoszącą, co następujący wykazuje rachunek:

Wykonano dotąd robót kosztorysowych w sumie . . .	złr.	14.483·44
nadto wykonano robót nadkosztorysowych, których konieczna potrzeba dopiero w czasie budowy odkrytą została za	„	1.228·64
Wartość pozostającego materyału budowlanego wynosi . .	„	260—
Razem .	złr.	15.972·08
Na to wyłożono rzeczywiście	„	13.607·46½
Wykazuje się więc oszczędność	złr.	2.364·61½
Na pokrycie poniesionego rzeczywistego wydatku w kwocie . .	„	13.607·46½
miał komitet Towarzystwa otrzymane od wys. c. k. Ministeryum w latach 1875 i 1876 . . . . . złr. 10.900·—		
i resztę z dawnej subwencyi z r. 1872 . . . „ 1.116·04		
Razem . . .	„	12.016·04
pozostała więc niepokryta suma	„	1.591·42½

która jest obecnie długiem na Towarzystwie ciążącym.

Robota około budowy musiała być wstrzymaną, a gdy z kosztorysu z roku 1876 wynoszącego 18.364·05 złr. dopełniono dotąd robót tylko na złr. 14.483·44, pozostaje jeszcze robót do wykonania za . . . . „ 3.880·61

Sumę więc wynoszącą ogółem złr. 5.472·03½, powinno Towarzystwo rolnicze pokryć z własnych funduszów lub z wyjednanych datków, aby zamierzonej budowy dokończyć i spełnić zadanie, do którego komitet tegoż Towarzystwa jest zobowiązany.

Opierając na dotychczas otrzymanej oszczędności nadzieję, że pozostające do pokrycia złr. 5472.03½ nieco mniejszą pokryte zostaną sumą, udał się komitet Towarzystwa, w braku wszelkich na ten cel funduszów, pod d. 20 października 1876 do Wydziału krajowego z prośbą o udzielenie mu z funduszów krajowych sumy złr. 5000 na dokończenie budynku szkoły Czernichowskiej, w tej myśli, że gdy powiększenie kosztów budowy spowodowane zostało przez Wydział krajowy, a cała czynność pod jego nadzorem była przeprowadzoną, Wydział zechce bezpośrednio komitetowi przyjść w pomoc, dla postawienia go w możności spełnienia zobowiązania, które jako warunek otrzymania subwencyi ministeryalnej było mu postawionem. Wydział krajowy znalazł się w niemożności uczynić zadość prośbie wspomnionej, nierozporządzając żadnym na ten cel funduszem, jak to oznajmił komitetowi reskryptem z dnia 12 grudnia 1876. L. 29.732.

W tym stanie rzeczy udał się komitet Towarzystwa do Wysokiego Sejmu z prośbą o przyznanie mu niedostającej do ukończenia rozpoczętej przebudowy budynku szkolnego w Czernichowie kwoty zł. 5000. Przy rozpoznaniu tej prośby zwrócić należy uwagę na następujące okoliczności:

Podniesienie pierwotnych przez komitet Towarzystwa rolniczego w r. 1874 zaproponowanych kosztów przebudowy o zł. 6294·05 nastąpiło na żądanie Wydziału krajowego. — Komitet zgodził się wprawdzie na wprowadzone przez Wydział krajowy poprawki i ulepszenia, ale obecnie skoro subwencya ministeryalna jest wyczerpaną, znajduje się w niemożności dokończenia zamierzonej przebudowy. — Wiadomo bowiem powszechnie, z jakiemi trudnościami pod względem finansowym ma do walczenia obecnie największa część Towarzystw rolniczych; Towarzystwo krakowskie los ten podziela, fundusze, jakie jedynie ze składek rocznych od rzeczywiście płacących członków swoich otrzymuje, wystarczają zaledwie na najskromniejsze utrzymanie biura, nie może zatem Towarzystwo przyczyniać się obecnie do kosztów nadzwyczajnych, jakich wymaga zakład rolniczy Czernichowski, jak to czynił wtedy, kiedy dochody jego były znaczniejszemi.

Z drugiej strony niepodobna komitetowi pozostawić niedokończonem zadania rozszerzenia budynku, które postęp szkoły Czernichowskiej i konieczne względy przyzwoitego jej urządzenia oraz zdrowia uczyniły nieuchronnem.

Z tych to powodów komisya budżetowa, oceniając rzeczywistą potrzebę i pożyteczność zakładu Czernichowskiego jest zdania, że przyznanie komitetowi Towarzystwa rolniczego krakowskiego żądanej subwencyi odpowiada względom słuszności, a to tem więcej, że szkołę tę jako przeważnie z funduszów krajowych utrzymywaną, pod pewnym względem za zakład krajowy uważać można. Żądaną sumę zaś znajdzie Wydział krajowy z łatwością albo w pozostałości rachunkowej z r. 1876, albo też w bieżących dochodach roku 1877.

Komisya budżetowa wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Udziela się komitetowi c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego jednorazowy zasiłek w kwocie 5000 zł. na dokończenie rozpoczętej przebudowy budynku szkolnego w Czernichowie.

II. Otwiera się w tym celu Wydziałowi krajowemu odpowiedni kredyt dodatkowy na rok 1877.

Przewodniczący:

Henryk Wodzicki.

Sprawozdawca:

Józef Badeni.

Aleg. 46.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wyznacza się z funduszu krajowego sumę 4000 złt. w. a. na premie za napisanie dobrych podręczników dla szkół średnich w języku polskim;

Wydział krajowy ogłosi w tym celu konkurs z odpowiednim terminem, skreśli bliżej w porozumieniu z Radą szkolną krajową jego warunki i zda w swoim czasie sprawę, w jaki sposób powyższa suma zotała użytą".

We Lwowie dnia 16 sierpnia 1877.

Euzebiusz Czerkawski
wnioskodawca.

Małecki, Max, O. Hausner, Filip Zucker, M. Onyszkiewicz, Tadeusz Skałkowski, Łukasiewicz, Zatorski, J. Szujski, Rosner, Wasilewski, Fruchtmann, Wereszczyński, Leon Chrzanowski, Mikołaj Wolański, Maryan Wodziński, Gross, Waygart, Henryk Janko, Goldmann, J. Jocz, Jasiński Alexander, Lenartowicz, Skrzyński, Weissmann, Hoszard, Wesołowski, Dr. Zbrożek, Jasiński, Towarnicki.

Wniosek.

L. s. 302.

Aleg. 47.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ustawę dla królestwa Galicyi i Lodomeryi, z W. księstwem Krakowskiém, zmieniającą postanowienia artykułu 14go ustawy z dnia 2go maja 1873. (dz. ustaw i rozp. kr. z dnia 1go lipca 1873 część XXVIII. l. 251).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego król. Galicyi i Lodomeryi z W. ks. Krakowskiém rozporządzam:

Artykuł I.

Artykuł 14ty ustawy z dnia 2go maja 1873 (dz. ust. i rozp. kr. z d. 1go lipca 1873, część XXVIII. L. 251), znosi się w dotychczasowém brzmieniu, a natomiast opiewać ma jak następuje: Artykuł 14ty. W każdéj szkole wydziałowéj, tudzież w każdéj szkole ludowéj pospolitéj o czterech lub więcéj klasach katecheta pobierać będzie za regularne udzielanie nauki religii stałe wynagrodzenie, jeżeli liczba uczniów jego wyznania przenosi trzecią część całéj liczby uczniów do téj szkoły zapisanych. Wynagrodzenie to wynosić ma w szkołach wydziałowych od 300 do 500 złr. w. a., a w szkołach pospolitych od 150 do 300 zł. w. a. rocznie i będzie przyznawane, jeżeli katecheta udziela nauki religii w liczbie godzin przeznaczonéj na tę naukę planém szkoły, i miewa nauki niedzielne i świąteczne. Jeżeli liczba ta godzin zwiększy się przez utworzenie w téjże szkole klas równorzędnych, natenczas katecheta pobierać będzie za każdą godzinę, która mu tygodniowo ponad plan szkoły przybyło po 20 zł. w. a. rocznie.

Nauczycielom religii wyznania mojżeszowego, może być wynagrodzenie za naukę religii jedynie wtedy przyznane, kiedy udowodnią, że ukończyli szkoły rabinackie i z dobrym skutkiem złeżyli examin dla rabinów przepisany lub, że uzyskali patent kwalifikacyjny na nauczycieli szkół ludowych i zdali z dobrym skutkiem examin kwalifikacyjny do udzielania nauki religii.

Nauczyciele szkół ludowych, którzy w braku duchownych udzielać będą nauki religii w szkołach ludowych, w których są nauczycielami, mają prawo do wynagrodzenia za udzielanie téjże nauki, jeżeli zajęcie ich w szkole przenosić będzie 30 godzin tygodniowo. Wynagrodzenie to wynosić ma za każdą godzinę, która nauczycielowi ponad 30 godzin tygodniowo przyrosła, po 20 zł. w. a. rocznie.

Wynagrodzenie za naukę religii pokrywane być ma, z tych samych funduszów, z których pokrywa się płaca nauczycieli szkół ludowych; krajowa Rada szkolna oznacza je w każdym poszczególnym przypadku, w granicach niniejszą ustawą przepisanych.

Artykuł II.

Wykonanie téj ustawy polecam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświecenia.

We Lwowie, dnia 17 Sierpnia 1877.

Zygmunt Sawczyński,
wnioskodawca.

Ks. Chełmecki, Koziebrodzki, Smolka, Alfons Czaykowski, Korzyński, Żywicki, Dr. Rapaport, Ks. Sawa, Zatorski, Józef Jasiński, Waygart, C. Haller, Abrahamowicz, Podlewski, Ks. Buchwald, Hr. Mycielski, Ks. J. Kitrys, J. Szujski, Ks. Krasicki, St. Tarnowski, E. Wolański.

L. S. 303/77.

Aleg. 48.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Zważywszy, że przewodniczący obrany przez Radę szkolną miejscową nie posiada częstokroć uzdolnienia koniecznego na to, by mógł dobrze swój urząd pełnić;

zważywszy daléj, że Rada szkolna okręgowa, posiada warunki do tego, by uczyniła lepszy wybór od Rady szkolnéj miejscowéj;

Uchyla się w dotychczasowém brzmieniu pierwsza alinea paragrafu 11. ustawy o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych, która na przyszłość ma opiewać, jak następuje:

Rada szkolna okręgowa, mianuje przewodniczących wszystkich Rad szkolnych miejscowych w okręgu szkolnym i ich zastępców na lat trzy“.

We Lwowie dnia 17 sierpnia 1877.

Wojciech Dzieduszycki.
wnioskodawca

Ks. Sawa, Raciborski, Tyszkiewicz, Hóppen, Dzieduszycki Tadeusz, Krukowiecki, Matkowski, Madeyski, Smarzewski, Jasiński Józef, Badeni Władysław, Sawczyński, Małecki, Majer.

Aleg. 49.

Sprawozdanie

komisyi prawniczej z przedłożenia Wydziału krajowego w przedmiocie uregulowania stosunku prawnego między Galicyą a Węgrami co do własności i spólnej na przyszłość administracyi mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzicą.

Wysoki Sejmie!

Powyższe przedłożenie Wydziału krajowego z dnia 11. Maja 1877. do l. 5854 zostało na skutek uchwały wys. Sejmu d. 9. Sierpnia 1877. r. przekazane komisyi prawniczej do sprawozdania.

Przedmiot sam był już poprzednio dwukrotnie przez wys. Sejm rozpoznawany, a to na posiedzeniach d. 30. Października 1869. i d. 17. Października 1871. r.

Komisya Wasza zażądawszy dotyczące akta z Wydziału krajowego, przekonała się, że na podstawie ostatniej uchwały przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 17. Października 1871. roku powziętej tej treści:

„1. Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uznaje, iż fundusz krajowy w połowie do budowy mostu pogranicznego na Dunajcu pod Niedzicą przyczynić się winien.

„2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do traktowania z władzami węgierskiemi tak co do cofnięcia żądanego zwrotu kwoty 7.245 złr., jakoteż co do umorzenia zaległości w kwocie 4.571 złr. 41 ct. w. a., oraz co do budowy mostu nowego.“

Wydział krajowy z rządem węgierskim rokowania w tej sprawie z wszelką oględnością i gruntownością przeprowadził i jakkolwiek rząd węgierski, a względnie fundusz budowy dróg w komitacie Spiskim pierwotnie roszczenia do naszego funduszu krajowego w sumie 12.120 złr. 88¼ ct. zakładał, takowe przez przeciwstawianie naszych pretensyi, wynikłych z powodu zbudowania mostu powodziowego, przytykającego do głównego mostu w Niedzicy po stronie galicyjskiej, do sumy 11.164 złr. 54¾ ct. zmniejszyły się. Lecz i tej zmniejszonej sumy płacić nie mamy, ale jedynie kwotę 9.321 złr. 74¼ ct. w. a. według układu zagodnego — za to zaś most główny i powodziowy, jakoteż domek mytniczy w Niedzicy stają się spólną własnością Galicyi i Węgier, niemniej spólna przysłuża tym krajom administracya objektami właśnie co wspomnionémi — i tym sposobem nietylko że dobre stosunki między ościennymi krajami utrwalonemi zostają, ale i główny cel t. j. komunikacya między tymi krajami w należytym stanie utrzymaną i zabezpieczoną będzie, jak też spodziewać

się należy, że nasz wydatek, jeżeliby i nie w całości, to zawsze w znacznej części z myta i z dochodów przewozu pokrytym zostanie.

Zważywszy, że według treści umowy protokolarnej przez obie strony, dnia 23. Czerwca 1876. roku spisanej i do sprawozdania Wydziału krajowego dołączonej, wzajemne stosunki prawne unormowano tak, iż na przyszłość ani co do praw ani też co do obowiązków obu stron nie masz wątpliwości;

zważywszy dalej, że cała ugoda na słuszności oparta obom stronom równe korzyści zapewnia, jak też na obie strony równe ciężary nakłada;

zważywszy nareszcie, że administracya stała się bardzo prostą i zaledwie jakim nieporozumieniom podlegać może, a nadto pod względem przezorności jurydycznej jest umowa stylizowaną tak, iż z góry wszelkie spory usuwa, a gdyby jakie powstały, rozpoznaniu i osądzeniu zwykłym sądom strony pozwanej pozostawia —

przychodzi komisya Wasza do konkluzyi, iż należy uchwałę przez Wydział krajowy zaproponowaną tej treści:

„Sejm krajowy zatwierdza ugodę protokolarną zawartą w dniach 22. i 23. Czerwca 1876. w sprawie uregulowania stosunku prawnego między Królestwem Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem a Węgrami co do własności i spólnej na przyszłość administracyi mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzicą — tak głównego jak i powodziowego, oraz należącego doń domku mytniczego i przeznacza w budżecie krajowym na rok 1878. sumę 9.322 złr. w. a. na zapłacenie należytości przypadającej Węgierskiemu funduszowi budowy dróg w Komitacie Spiskim“ wysokiemu Sejmowi do przyjęcia zachwalić, wszelako z niektóremi zmianami, a to najpierw:

a) co do daty ugody, którą gdy dnia 23. Czerwca 1876. roku przez podpisanie finalnie zawarto, nie masz powodu wspominać jeszcze i o dacie z dnia 22. Czerwca, którego prawdopodobnie ugodę traktowano — gdy zaś tej daty ostatniej ani w nagłówku protokołu nie ma, ani też przy podpisie protokołu na nią się nie powołano, okazuje się być zbędną; dalej należy

b) oznaczyć „własność‘ bliżej, t. j. że jest spólną — potem wypada:

c) postawić cyfrę należytości rzeczywistą t. j. 9.321 złr. 74¼ ct., gdyż do zaokrąglenia takowej do cyfry 9.322 złr. nie ma słusznego powodu — nakoniec okazuje się potrzeba:

d) wyrażenia tytułu uiścić się mającej zapłaty z bliższem określeniem, za jaki czas takową uiścić należy.

Według tych tedy skazówek postępując, komisya prawnicza wnosi: Wysoki Sejm zechce powziąść następującą uchwałę:

„Sejm krajowy zatwierdza ugodę protokolarną zawartą na dniu 23. Czerwca 1876. w sprawie uregulowania stosunku prawnego między Królestwem Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem a Węgrami co do spólnej własności i spólnej na przyszłość administracyi mostu granicznego na Dunajcu pod Niedzicą, tak głównego jak i powodziowego, oraz należącego doń domku mytniczego, i przeznacza w budżecie krajowym na rok 1878. sumę 9.321 złr. 74¼ ct. w. a. na zapłacenie należytości przypadającej Węgierskiemu funduszowi budowy dróg w Komitacie Spiskim, tytułem zwrotu połowy wydatku na budowę i utrzymanie tego mostu oraz domku mytniczego w latach 1859. do końca Czerwca 1876. r. wyłożonych.“

We Lwowie, dnia 15. sierpnia 1877.

Przewodniczący

Wesołowski.

Sprawozdawca:

Bazyli Kowalski.

Aleg. 50.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnéj o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie przyjmowania do szpitali prowincyonalnych na obserwacyą osób podejrzanych o obłąkanie.

Wysoki Sejmie!

W roku 1874 wydał Wydział krajowy instrukcyą dla lekarzy ordynujących w szpitalach prowincyonalnych, któréj §. 18. brzmi:

„Do szpitali prowincyonalnych obłąkanych przyjmować nie należy, bo na to są zakłady krajowe stosownie urządzone". — O wydaniu instrukcyi zawiadomił Wydział krajowy wysoki Sejm w roku zeszłym w ogólném sprawozdaniu ze swych czynności, a komisya ówczesna, wybrana do zbadania tego sprawozdania, czuła się być spowodowaną umieścić w swojém sprawozdaniu, z powodu przytoczonego §. następujący ustęp:

„Postanowienie to, o ile się tyczy obłąkanych, których choroba umysłowa jest skonstatowaną, na uznanie zasługuje. O ile jednak ma być stosowaną do osób dopiero podejrzanych o obłąkanie, których stan zdrowia obserwacyi wymaga, zdaje się komisyi być niewłaściwe, przeto wzywamy Wydział krajowy do powtórnego światłego zbadania, czyby dla tych ostatnich nie wypadło zrobić wyjątku?"

Sejm przyjmując do wiadomości całe sprawozdanie komisyi lustracyjnéj, dał tém samém wyraz opinii, że podziela zdanie komisyi, a wezwanie uznał za od Sejmu wychodzące.

Wydział krajowy, powolny wezwaniu, zbadał sprawę, a rezultat badań przedłożył w osobném sprawozdaniu wysokiemu Sejmowi.

Wydział krajowy oświadcza się w tém sprawozdaniu przeciwko wszelkim zmianom w dotychczasowéj praktyce, zatém przeciwko jakiéjkolwiek zmianie §. 18. instrukcyi przez siebie wydanéj, z powodów, które usunąć, będzie zadaniem komisyi administracyjnéj.

I tak, twierdzi sprawozdanie, że: „ustawodawstwo austryackie stanowi, iż do zakładu leczniczego tylko takie osoby mogą być przyjęte, które posiadają świadectwo lekarza kompetentnego, psychiatry, oraz, że świadectwo innego lekarza przez psychiatrę musi być potwierdzone." Tego w przepisach obowiązujących nigdzie nie ma, o psychiatrze nigdzie tam nie znajdujemy wzmianki. — Przepisy normujące przyjmowanie chorych do zakładów dla obłąkanych zawarte są: *a*) w rozporządzeniu gub. z dnia 24. września 1824 r. l. 54783, *b*) w rozporządzeniu gub. z dnia 29. października 1852 r. l 46190, *c*) w reskrypcie Rządu krajowego z dnia 28. września 1858 r. l. 20370, nareszcie *d*) w reskrypcie Ministerstwa z dnia 14. maja 1874 r.

(Dzien. ust. państwa Cz. XXIV. Nr. 71.) Ten ostatni reskrypt, jako najpóźniejszy, zatém jedynie obowiązujący, postanawia w §. 21., że warunki przyjęcia do publicznych zakładów dla obłąkanych są statutami tych zakładów wskazane.

(§. 21. Die Bedingungen der Aufnahme und der Entlassung aus den öffentlichen Irrenanstalten, so wie die Verhältnisse dieser Anstalten überhaupt, werden durch die Statuten derselben geregelt).

W kraju naszym mamy dwa zakłady dla obłąkanych, jeden w Kulparkowie, drugi w Krakowie.

Pierwszy zakład ma swój statut, którego §. §. 12 do 24. zawierają przepisy co do przyjmowania chorych, mianowicie brzmi § 14: „W celu uzyskania przyjęcia należy dyrektorowi przedłożyć następujące dokumenta:

2. „Historyą choroby przez lekarza sporządzoną".

3. „Oświadczenie c. k. lekarza powiatowego względnie fizyka miasta Lwowa lub Krakowa, że osoba, która ma być oddaną do zakładu kwalifikuje się do przyjęcia". — Drugi zakład u ś. Ducha w Krakowie rządzi się ogólnie obowiązującemi przepisami, mianowicie co do przyjmowania chorych podług reskryptu Rządu krajowego, Kraków z dnia 28. września 1858 L. 20.370, którego reskrypt, odwołując się na rozporządzenie gub. z dnia 29. października 1852 L. 46.190 postanawia: „aby się o rzeczywistości tej choroby przez lekarza powiatowego lub innego lekarza przekonano i historya choroby przedłożoną została." — Z tych cytatów okazuje się, że w obowiązujących przepisach niema mowy o psychiatrze.

W jednym tylko okólniku c. k. Namiestnictwa do Starostów z dnia 18. sierpnia 1869 r. l. 38.108 znajdujemy wyraz „dobrego psychiatrę".

Pomijając okoliczność, że okólnik ten jest wcześniejszy, niż rozporządzenie ministeryalne z r. 1874. zauważyć musimy, że nie jest częścią składową ustawodawstwa austryackiego, lecz tylko wezwaniem panów Starostów, iżby najściśléj przestrzegali, ażeby chorych na umyśle odstawiano do zakładu z dokumentami wymaganemi rozporządzeniem gub. z dnia 24. września 1824 l. 54.783, w którym nic o psychiatrze nie stoi; jest zatém aktem administracyjnym a nie ustawodawczym.

Twierdzi sprawozdanie, że „w szpitalach prowincyonalnych brak jest odpowiedniéj opieki lekarskiéj, bo lekarzy ordynujący nie są psychiatrami."

Na to zauważyć musimy, że każdy doktor medycyny, chociażby się nie poświęcał wyłącznie psychiatryi, choroby umysłowe nietylko rozpoznawać, lecz także leczyć jest uzdolniony, co już sam tytuł doktora wszech nauk lekarskich, w nowszych czasach przyjęty, udowadnia. Twierdzenie to zawiera zatém w sobie, co najmniéj niesłuszny zarzut, uczyniony wszystkim doktorom medycyny, w szczególności zaś lekarzom ordynującym w szpitalach prowincyonalnych, który to zarzut komisya za nieuzasadniony uznaje, a okoliczność, przytoczona w sprawozdaniu, że w szpitalach prowincyonalnych w r. 1875, siedmdziesięciu sześciu obłąkanych leczonych, a część ich nawet wyleczoną była, dosadnie zbija.

Twierdzi sprawozdanie, że obserwacya tylko w osobno urządzonych, stałych izbach obserwacyjnych odbywać się może. — Nie przeczymy, że takie izby ułatwiłyby zadanie znakomicie, jednak nie uważamy je za konieczne, zwłaszcza, że wypadki, jakie komisya ma na oku, nie zbyt liczne, — zaledwie po kilka na jeden szpital do roku wypadnie; a na razie każda izdebka, przez dodanie osobnego posługacza, choćby tylko na czas potrzeby najętego, w izbę obserwacyjną przemieniona być może, i to bez znacznych kosztów, które w żadnym razie nie mogą być pokrywane z funduszu krajowego; bo komisyi nie chodzi o zwolnienie gmin lub rodzin z obowiązków na nich ciążących, lecz tylko o ułatwienie ich wykonania.

Powiada sprawozdanie, że postępowanie dotychczasowe jest następne: „Jeżeli indywidyum podejrzane o chorobę umysłową, cierpi także na inną niemoc, wówczas przyjmowane jest bezwarunkowo do każdego szpitala."

Prawda! Lecz czegoż to dowodzi? Oto, że i teraz wbrew §. 18. obłąkani lub podejrzani o obłąkanie do szpitali bywają przyjmowani. Bo któż przyjmuje do szpitali prowincyonalnych? Zazwyczaj rządca, który nie jest zdolny ocenić, czy chory cierpi także na inną niemoc, zatém, raz może przyjąć nie cierpiącego na inną niemoc, — co się na szczęście najczęściéj dzieje, albo drugi raz może oddalić cierpiącego rzeczywiście na inną niemoc, bo się na tém nie zna. A chociażby nawet sam lekarz ordynujący chorych przyjmował, toć nie zawsze da się na pierwszy rzut oka, pomimo najściślejszego badania owa różnica, wedle sprawozdania wymagana, wyśledzić, potrzeba na to często dłuższéj obserwacyi.

Na stronicy 3 zawiadamia nas sprawozdanie, że: „w roku 1875 po wejściu w życie instrukcyi dla lekarzy ordynujących, zabraniającéj stanowczo przyjmowania obłąkanych, przyjęto w 15. szpitalach osób 76“. Z tych nie cierpiało na inną niemoc, zatém było obłąkanych 51., 5 przedstawiało powikłania z chorobą mózgową, a 9 chorowało na obłęd opilczy. Z tych dat statystycznych okazuje się, że instrukcya od chwili wydania do dziś dnia stanowczo nie bywa wykonaną. A wedle zdania komisyi, nie należy wydawać rozporządzeń niewykonalnych, bo na tém cierpi powaga władzy.

Z tego wywodu wypływałoby właściwie, że §. 18. powinien być zmazanym. Tak daleko jednak komisya nie idzie, bo się obawia zbytniego napływu obłąkanych do szpitali prowincyonalnych i stałego ich tam pobytu, coby bezsprzecznie szkodliwy wpływ na szpitale wywarło i cel ich zwichnęło, ogranicza się więc komisya do wniosku, aby §. 18 dodatkiem odpowiednim uzupełniono.

Jak już powiedzieliśmy, potrzeba, aby uzyskać przyjęcie chorego do zakładu obłąkanych, przedłożyć koniecznie świadectwo lekarskie i historyą choroby. Wystaranie się o te dokumenta przez rodziny lub gminy, jest w wielu wypadkach, zwłaszcza dla ludu wiejskiego, czy to z przeczyny ubóstwa, czy z niewiadomości przepisów, jeżeli nie niemożliwe, to z pewnością bardzo utrudnione. Ostatnią ucieczką w takich nieszczęśliwych wypadkach, były do r. 1874. szpitale prowincyonalne, gdzie podejrzanych o obłąkanie przyjmowano, i albo aż do wyzdrowienia przytrzymywano, albo po sprawdzeniu choroby z potrzebnemi dokumentami do zakładu specyalnego odsyłano. To ostatnie refugium zostało instrukcyą z r. 1874. zamknięte, a skutkiem tego zdarzają się pożałowania godne zajścia, zagrażające bezpieczeństwu publicznemu, wywołujące kolizyę z Władzami rządowemi, przeto uwłaczające powadze najwyższéj Władzy autonomicznéj.

Dla ilustracyi podajemy następujący fakt:

Dnia 22. lutego 1877. r. przywieziono do szpitala Bocheńskiego Jacentego R., mieszczanina z Ujścia solnego, z objawami szaleństwa połączonego z manią podpalania. Trzeba dodać, że należał on do rodziny, w któréj się już kilka wypadków szaleństwa pojawiło, a mieszkańcy okoliczni podejrzywają jednego z téj rodziny, że w szaleństwie wzniecił pożar, który część ich miasteczka przed kilku laty w perzynę obrócił. — Na mocy §. 18. instrukcyi nie został do szpitala przyjętym. Odesłano go do lekarza powiatowego po owe potrzebne dokumenta. Lekarz oświadczył wszelką gotowość, zażądał jednak kilka dni czasu dla obserwacyi, aby potém z całą sumiennością mógł napisać wymagane świadectwo. Trzeba było chorego gdzieś umieścić, lecz niestety w całém mieście nikt nie chciał przyjąć furyata ani w zajezdnym ani w prywatnym domu, i skończyło się na tém, że chorego umieszczono w areszcie sądu powiatowego. Dopiero na drugi dzień kategoryczny rozkaz starostwa otworzył choremu bramy szpitala, skąd po 18-dniowéj obserwacyi z skonstatowaną chorobą umysłową: „Pyromania furibunda“ do św. Ducha do Krakowa odwiezionym został.

Otóż, aby rodzinom lub gminom ułatwić nabycie dokumentów, które są potrzebne, aby chorych na umyśle w zakładzie specyalnym umieścić, na co potrzebną jest obserwacya, aby przez to zapobiédz na przyszłość tak gorszącym jak powyżéj przytoczony zajściom — komisya administracyjna wnosi:

Wysoka Izba raczy powziąć następującą

UCHWAŁĘ:

Sejm wzywa Wydział krajowy, ażeby §. 18. instrukcyi dla lekarzy ordynujących w szpitalach prowincyonalnych uzupełnił następującym ustępem:

Wolno jednak przyjmować podejrzanych o obłąkanie t. j. takich, których choroba umysłowa przez lekarza sprawdzoną jeszcze nie została, w celu spisania historyi choroby i świadectwa, że się chory do zakładu dla obłąkanych kwalifikuje.

Lwów dnia 15. sierpnia 1877.

Przewodniczący

Grocholski.

Sprawozdawca

Hoszard.

L. W. kr. 25.936/1877.

Aleg. 51.

Sprawozdanie

w przedmiocie zalesienia wydm piaszczystych w powiatach Niskim i Tarnobrzegskim.

Wysoki Sejmie!

W roku 1872. udzieliło c. k. Namiestnictwo we Lwowie Wydziałowi krajowemu treść reskryptu p. Ministra rolnictwa z d. 29. maja 1872 l. 4.632, w którym p. Minister oznajmił, że pod pewnemi warunkami dałyby się wyjednać ze skarbu państwa fundusze na zapomogi dla większych przedsiębiorstw melioracyjnych. Gdy zaś Wydział krajowy, wskutek reskryptu powyższego, wezwał okólnikiem z d. 14. czerwca 1872 l. 9. 450 wszystkie Wydziały Rad powiatowych, ażeby mu wymieniły przedsiębiorstwa, któreby w myśl warunków przez p. Ministra rolnictwa postawionych, kompetować mogły o pomoc rządową, podniósł pomiędzy innymi Wydział rady powiatowej w Nisku naglącą potrzebę zalesienia wydm piaskowych w tamtejszym powiecie, domagając się zarazem udziału materyalnego ze strony c. k. Rządu w przeprowadzeniu tegoż zalesienia.

Relacyę Wydziału powiatowego w Nisku zakomunikował Wydział krajowy wraz z innemi podobnej treści odezwą z d. 22. lipca 1872 l. 10.582 c. k. Namiestnictwu. Na pismo powyższe zaś przyniosła odezwa c. k. Namiestnictwa z d. 17. lutego 1873 l. 61.188 odpowiedź tej treści, że c. k. Namiestnictwo przedłożyło nadesłane przez Wydział krajowy projekta melioracyi p. Ministrowi rolnictwa, że jednakże p. Minister uważa przedłożenia te za zbyt niedokładne, aby na podstawie ich mógł w drodze konstytucyjnej wyjednać subwencye. Jednocześnie oznajmiło c. k. Namiestnictwo we wspomnianej odezwie, że poleciło c. k. inspektorowi lasów, by na wezwanie Wydziału powiatowego w Nisku podjął się wypracowania planu i kosztorysu zaprojektowanego przez tenże Wydział przedsiębiorstwa melioracyjnego.

Udzieliwszy powyższą odezwę reskryptem z d. 24. marca 1873 l. 4.996 Wydziałowi powiatowemu w Nisku, nie otrzymał Wydział krajowy żadnej wiadomości o dalszym przebiegu sprawy aż do Stycznia r. b., w którymto czasie tak c. k. Namiestnictwo jakoteż Wydział powiatowy w Nisku na nowo ją poruszyły.

Odezwa c. k. Namiestnictwa z d. 2. Stycznia r. b. l. 58.641 przedstawia stan rzeczy jak następuje :

Z polecenia c. k. Namiestnictwa zajmowały się wskutek przywiedzionego wyżej podania Wydziału powiatowego w Nisku odpowiednie organa rządowe przez trzy lata badaniem stosunków

gospodarczych nietylko w powiecie Niskim, ale i w powiecie Tarnobrzegskim, który obfituje również w wydmy piaskowe — a mianowicie początkowo c. k. inspektor lasów, p. Lettner, w r. 1876 zaś c. k. komisarz lasowy, p. Hołowkiewicz. Badania te wykazały, że w obydwóch powiatach rozpowszechniły się błędy gospodarcze, których skutki dają się obecnie we znaki całej ludności rolniczej pewnych okolic tychże powiatów. — Do takich błędów gospodarczych należą przedewszystkiem: spędzanie zbyt licznych trzód bydła na pastwiska gminne w glebie piaszczystej, na których bydło zmuszone jest od wczesnej wiosny do późnej jesieni szukać wyżywienia, przyczem, zdzierając cienką warstwę wierzchniej zadarnionej gleby, odsłania suchy piasek ruchomy; lekkomyślne wyrębywanie drzewa w glebie lotnego piasku na wielkich przestrzeniach od razu i spędzanie bydła do tak utworzonych zrębów; wreszcie pustoszenie lasów tak właścicieli większych, jakoteż i tych, które oddano włościanom na własność jako wynagrodzenie za zniesione prawa służebności.

Aby dać wyobrażenie o szkodzie, jaką powyższy tryb gospodarowania wyrządził wielu właścicielom gruntów w powiatach Niskim i Tarnobrzegskim, a pośrednio i krajowi, dość przytoczyć, że podług obliczenia p. Hołowkiewicza przestrzeń wydmisk piaskowych i gruntów zapiaszczonych w powiatach tych wzrosła w ostatnich 20 latach w trójnasób. Biorąc zaś za podstawę porównania mapy katastralne, zrobił p. Hołowkiewicz jeszcze smutniejsze spostrzeżenie, gdyż przekonał się, że w niektórych miejscowościach pow. Niskiego, jak n. p. w Rudniku, Pysznicy, Domosławied, Woli Zarczyckiej, dawniejsze wydmiska rozszerzyły się do 10 razy. W miejscowościach tych spustoszenie doszło do tego stopnia, że piasek nietylko zasypał już najżyzniejsze grunta, ale zasypuje obecnie i domy włościańskie, wskutek czego właściciele tychże gruntów, żyjący dzisiaj jedynie z przemytnictwa, wkrótce będą nawet zmuszeni osady i grunta swe na zawsze opuścić.

Pomiary gruntów nieużytecznych w powiatach Niskim i Tarnobrzegskim, dokonane przez p. Hołowkiewicza, wykazały następujące cyfry:

I. W powiecie Niskim

wynoszą w hektarach:

	Zniszczone lasy	Wydmiska	Zapiaszczone pastwiska
1. Posiadłości większe	883·19	6·00	„
2. Lasy gminne i posiadłości mniejsze	311·40	1858·70	1915·00
3. Lasy kościelne	„	„	„
razem	1194·59	1864·70	1915·00

II. W powiecie Tarnobrzegskim

wynoszą w hektarach:

	Zniszczone lasy	Wydmiska	Zapiaszczone pastwiska
1. Posiadłości większe	1539·71	320·00	95·00
2. Lasy gminne i posiadłości mniejsze	133·00	950·00	1292·00
3. Lasy kościelne	14·30	„	„
razem	1687·01	1270·00	1387·00

Powyższe już dzisiaj znaczne przestrzenie zdaniem znawców wkrótce się podwoją, jeżeli się co prędzej nie położy tamy szerzeniu się zapiaszczenia. Jedynym zaś skutecznym środkiem do zapobieżenia dalszemu spustoszeniu może być w tym wypadku systematyczne zadrzewienie gruntów nieużytecznych podług planu z góry obmyślanego, przez co zarazem grunta te odzyskane by zostały dla gospodarstwa krajowego.

Pomijając przestrzenie zniszczonych lasów, do których c. k. Namiestnictwo zamierza zastosować przepisy ustawy lasowej, wypadałoby więc zadrzewić:

I. W powiecie Niskim:

1. Wydmisk	1864.70	hektarów
2. Zapiaszczonych pastwisk	1915.00	„
razem	3779.70	„

II. W powiecie Tarnobrzegskim:

1. Wydmisk	1270.00	hektarów
2. Zapiaszczonych pastwisk	1387.00	„
razem	2657.00	„

Przestrzeń zadrzewić się mająca znajduje się podług zestawienia w pow. Niskim prawie wyłącznie, a w powiecie Tarnobrzegskim przeważnie w posiadaniu włościan. Włościanie ci przypatrywali się dotąd szerzącemu się spustoszeniu po największej części bezczynnie; gdzie zaś wyjątkowo groźne niebezpieczeństwo utraty całego mienia skłoniło wreszcie do czynnej obrony, tam brak funduszów i znajomości rzeczy ubezwładnił wszelkie usiłowania i odebrał wkrótce chęć do dalszej walki z niszczącą siłą przyrody. P. Hołowkiewicz jednakże, który z polecenia c. k. Namiestnictwa przeprowadzał rokowania z właścicielami zadrzewić się mających przestrzeni względem wykonania projektu zadrzewienia, zdołał zwalczyć apatyę wspomnianych właścicieli o tyle, że prawie wszyscy uznali projektowane zadrzewienie za kwestyę bytu własnego; zaczem w powiecie Niskim gminy dotyczące zobowiązały się już protokolarnie dostarczyć bezpłatnie robociznę, a grunt pod szkółki i materyał do ogrodzenia szkółek zostały także zapewnione ze strony interesowanych; w powiecie Tarnobrzegskim zaś podjęte w tym samym celu rokowania są wprawdzie jeszcze w toku, lecz nie ulega wątpliwości, że i te rokowania osiągną skutek pożądany.

Gdy dalej powyższy rezultat rokowań doszedł do wiadomości powiatowych władz autonomicznych w Nisku i Tarnobrzegu, uzyskał projekt zadrzewienia także czynne poparcie ze strony tychże władz. Rada powiatowa w Nisku wyznaczyła bowiem na przeprowadzenie projektu subwencyę z funduszów powiatowych w kwocie 800 złr. w. a. już na rok bieżący i objawiła zarazem zamiar popierania przedsięwzięcia i nadal równie wysokiemi subwencyami rocznemi. Wydział powiatowy w Tarnobrzegu zaś przyrzekł w relacyi, przedłożonej c. k. Namiestnictwu, że będzie się starał wyjednać u tamtejszej Rady powiatowej na tenże sam cel roczną subwencyę w kwocie 800 złr. w. a.

Na podstawie powyższych ofert i z uwzględnieniem z jednej strony naglącej potrzeby rychłego wykonania prac, któreby przynajmniej zapobiegły dalszemu spustoszeniu, a z drugiej sił roboczych, jakich gminy do przeprowadzenia zamierzonej melioracyi dostarczyć mogą, wypracował p. Hołowkiewicz szczegółowy plan i kosztorys zadrzewienia gruntów nieużytecznych w powiatach Niskim i Tarnobrzegskim.

Podług planu tego zadrzewienie wydmisk (1864.70 hektarów) i zapiaszczonych pastwisk (1915 hektarów) w powiecie Niskim przeprowadzone być ma w dziesięciu latach, tak że na każdy rok wypada w przecięciu mniej więcej po 186 hektarów wydmisk i 191 hektarów zapiaszczonych pastwisk, do których zadrzewienia potrzeba około 10 milionów sadzonek. Koszta produkcyi tychże sadzonek (zakupna nasienia itd.) niemniej inne wydatki z zadrzewieniem połączone oblicza p. Hołowkiewicz jak następuje:

I. W pierwszym roku:

1) zakupno nasienia i sadzonek	660	złr. w. a.
2) zakupno traw do obsiewania lotnych piasków	540	„ „
3) materyał do ogrodzenia	200	„ „
4) płaca nadzorcy leśnego	900	„ „
5) płaca dwóch pomocników	300	„ „
Razem	2.600	złr. w. a.

II. Przez dalsze cztery lata wyniosą wydatki w pozycyi 1) po 150 zł. w. a. mniej, zatem rocznie po 2.450 złr. w. a., czyli razem 9.800 złr. w. a.

III. W ostatnich pięciu latach wreszcie umniejszy się poz. 2) o 300 zł. w. a. rocznie, a poz. 5) odpadnie, tak że wydatki wyniosą rocznie 1850 złr. w. a. czyli razem 9.250 „ „

Całkowite koszta zadrzewienia przeprowadzić się mającego w powiecie Niskim wyniosą zatem 21.650 złr. w. a.

Zadrzewienie wydmisk (1270 hektarów) i zapiaszczonych pastwisk (1387 hektarów) w powiecie Tarnobrzegskim rozkłada p. Hołowkiewicz na siedm lat, w ciągu których wypada przeto zadrzewić corocznie około 181 hektarów wydmisk i 198 hektarów zapiaszczonych pastwisk t.j. przestrzenie mniej więcej tych samych rozmiarów co w powiecie Niskim.

Odpowiednio do tego wyniosą koszta zadrzewienia w powiecie Tarnobrzegskim podług obliczenia pana Hołowkiewicza:

I. W pierwszym roku	2.600 złr. w. a.
II. W dalszych czterech latach po 2.450 złr. w. a. czyli razem	9.800 „ „
III. W ostatnich dwóch latach po 1850 złr. w. a. czyli razem	3.700 „ „
Ogółem przeto przez lat siedm	16.100 złr. w. a.

Podając plan i kosztorys co dopiero streszczony do wiadomości Wydziału krajowego, nadmieniło c. k. Namiestnictwo, że wyrażona przez p. Hołowkiewicza nadzieja zadrzewienia tak znacznych przestrzeni w ciągu lat dziesięciu względnie siedmiu, zdaje się zbyt śmiałą, skoro się zważy, że robocizna ma być dostarczoną bezpłatnie przez gminy, które na ten cel użyć mogą najwyżej 3 do 4 tygodni w porze wiosennej i tyleż w jesieni, a nadto, że roboty wykonać się mające rozdzielają się na poszczególne gminy bardzo nierówno. C. k. Namiestnictwo mniema jednakże, że nakłady przez p. Hołowkiewicza preliminowane jużby się sowicie opłaciły, jeżeliby w projektowanych okresach bodaj piąta część gruntów nieużytecznych została zadrzewioną. Z tego powodu c. k. Namiestnictwo wzięło projekt p. Hołowkiewicza za podstawę do rokowań, które zawiązało odezwą z dnia 2. stycznia r. b. l. 58641 z Wydziałem krajowym celem przysposobienia funduszów na zadrzewienie, w przekonaniu, że melioracyi tej gminy ani o własnych siłach, ani też nawet przy pomocy powiatowych władz autonomicznych przeprowadzićby nie były w stanie.

Propozycya c. k. Namiestnictwa zmierza do tego, aby tak c. k. Rząd jakoteż i kraj poparł materyalnie usiłowania gmin i powiatów, pragnących przeprowadzić zadrzewienie. Co się tyczy poparcia ze strony Rządu, to c. k. Namiestnictwo oznajmiło już we wspomnianej wyżej odezwie, że przedłoży c. k. Ministerstwu rolnictwa wniosek, aby dla projektowanej melioracyi ustanowić technicznych kierowników (nadzorców leśnych) na koszt skarbu państwa, — co podług preliminarza p. Hołowkiewicza równałoby się rocznej dotacyi w kwocie 900 złr. w. a. dla każdego z powiatów, do których rokowania się odnoszą. Odezwą zaś z d. 5. sierpnia r. b. l. 25936, zawiadomiło c. k. Namiestnictwo Wydział krajowy o skutku kroków, jakie poczyniło w tej sprawie u c. k. Ministerstwa rolnictwa. Skutek ten nie zawiódł oczekiwań, gdyż c. k. Ministerstwo oznajmiło reskryptem z d. 24. lipca r. b. l. 8.619, że gotowem jest ponieść ze skarbu państwa koszta odpowiedniego wynagrodzenia prowizorycznego nadzorcy leśnego, ustanowić się mającego dla przeprowadzenia projektu zadrzewienia zapiaszczonych gruntów w powiecie Tarnobrzegskim, w przypuszczeniu, że potrzebne na ten cel kwoty w drodze konstytucyjnej na r. 1878. i dalsze lata przyzwolone zostaną, jeżeli rokowania z krajem i stronami interesowanemi doprowadzą do rezultatu, zapewniającego pod każdym względem wykonanie rozpoczętego dzieła zalesienia pomienionych gruntów. Jeżeliby zaś rezultat taki osiągniętym został, przynajmniej co do powiatu Niskiego, tak wcześnie, iżby zaszła potrzeba ustanowienia nadzorcy leśnego jeszcze w r. 1877, to podług wspomnianego reskryptu ministeryalnego zaasygnowaniu wynagrodzenia z funduszów państwowych dla tegoż nadzorcy na rok bieżący nic nie będzie stało na przeszkodzie.

W obec powyższego oświadczenia c. k. Ministerstwa rolnictwa, zobowiązań jakie przyjęła na siebie Rada powiatowa w Nisku i właściciele gruntów zadrzewić się mających w powiecie Niskim, tudzież spodziewanego wyniku rokowań, zawiązanych przez c. k. Namiestnictwo w sprawie zalesienia gruntów nieużytecznych z Wydziałem powiatowym i gminami powiatu Tarnobrzegskiego, przeprowadzenie projektu zadrzewienia zawisło już tylko od tego, czy kraj zechce przyjąć na siebie obowiązek pokrycia reszty wydatków z zadrzewieniem połączonych. Dotacye zaś, jakieby na ten cel wyznaczyć wypadło z funduszu krajowego, wynoszą:

	dla powiatu Niskiego	dla pow. Tarnobrzegskiego	Razem
1. W pierwszym roku	900 złr. w. a.	900 złr. w. a.	1800 zł. w. a.
2. W następnych czterech latach, rocznie po 750 zł. w.a.	3000 „ „	3000 „ „	6000 „ „
3. W dalszych dwóch latach rocznie po 150 złr. w. a.	300 „ „	300 „ „	600 „ „
4. W ostatnich trzech latach po 150 złr. w. a.	450 „ „	— „ „	450 „ „
Ogółem przez lat dziesięć	4650 „ „	4200 „ „	8850 „ „

Zważywszy, że zadrzewienie wydmisk i pastwisk zapiaszczonych w powiatach Niskim i Tarnobrzegskim nietylko jest pożądanem jako melioracya, za pomocą której znaczne przestrzenie gruntów, obecnie nieużytecznych, pozyskane być mogą dla gospodarstwa krajowego, ale nawet koniecznem ze względu na groźne niebezpieczeństwo zapiaszczenia gruntów urodzajnych;

zważywszy, że właściciele gruntów zapiaszczonych nie są w stanie przeprowadzić powyższej melioracyi bez pomocy materyalnej ze strony c. k. Rządu i kraju;

zważywszy, że c. k. Rząd z przyrzeczeniem udzielenia subwencyi na pokrycie części kosztów projektowanej melioracyi połączył warunek, aby kraj również wyznaczył na ten cel odpowiednią dotacyę, któraby wykonanie projektu zalesienia pod każdym względem zapewniła;

zważywszy, że ofiary, któreby kraj ponieść musiał dla dopełnienia powyższego warunku, nie są znaczne w stosunku do korzyści ekonomicznych, jakie rokuje krajowi przeprowadzenie projektu zadrzewienia;

zważywszy nakoniec, że fundusz kultury krajowej, którym kraj rozporządza, pochodzący z grzywien pobranych za przekroczenia ustawy lasowej, nie może być właściwiej użytym, jak na poparcie usiłowań, dążących do pozyskania przestrzeni bezużytecznych dla kultury leśnej, i że dochody funduszu tego wystarczają na pokrycie wydatków, o które chodzi w tym wypadku;

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm wyznacza na pokrycie kosztów zadrzewienia wydmisk i pastwisk zapiaszczonych w powiatach Niskim i Tarnobrzegskim:

1) na pierwszy rok dla każdego z wymienionych powiatów po 900 złr. w. a.
2) na następne cztery lata dla każdego z wymienionych powiatów po 750 zł. w. a.
3) na dalsze dwa lata dla każdego z wymienionych powiatów po 150 złr. w. a.
4) na ósmy, dziewiąty i dziesiąty rok dla powiatu Niskiego po 150 złr. w. a.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacania kwot powyższych pod warunkiem, że właściciele gruntów zadrzewić się mających zobowiążą się dostarczyć bezpłatnie robociznę potrzebną do przeprowadzenia projektowanej melioracyi, niemniej grunt pod szkółki i materyał do ogrodzenia szkółek, c. k. Rząd zaś przyjmie na siebie obowiązek utrzymywania dla powiatów Niskiego i Tarnobrzegskiego po jednym nadzorcy leśnym, jako kierowniku wykonać się mających robót, z płacą roczną w kwocie 900 złr. w. a., a nadto przyzna Wydziałowi krajowemu prawo do ingerencyi co do

zużycia dotacyi, wyznaczonych z funduszu krajowego na zadrzewienie gruntów nieużytecznych w tychże powiatach.

III. Wydatki spowodowane wyznaczeniem powyższych dotacyi pokrywane będą z funduszu kultury krajowej.

IV. Na pokrycie wydatków tych otwiera się Wydziałowi krajowemu dodatkowy kredyt na rok 1877 do wysokości 1800 złr. w. a., a na rok 1878 kredyt do wysokości 1500 złr. w. a.

We Lwowie dnia 14. Sierpnia 1877.

Z Rady Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Ludomeryi, wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy.
Ludwik hr. **Wodzicki** w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Józef Wereszczyński w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Z drukarni krajowej A. Waydowicz, Lwów, Rynek l. 9. 1877.

L. W. kr. 25457.

Aneks 52.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o potrzebie wystawienia budynku gospodarskiego dla krajowego szpitala powszechnego we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Projekt budynku gospodarskiego, któren wraz z kosztorysem, z uwzględnieniem rzeczywistych i nieodzownych potrzeb szpitala lwowskiego, mamy zaszczyt przedstawić Wys: Sejmowi, obejmuje następujące działy:

A. Magazyny gospodarskie.

Celem uzyskania niezbędnego schowku na sprzęty, drzewo, słomę i inne rzeczy niedające się pomieścić w lokalnościach szpitalnych — wystawioną została, w roku 1875, na gruncie szpitalnym obok głównego gmachu, w odległości 5 sążni od mieszkania rządcy, drewiana szopa. Szopę tę, nie obciążając funduszu szpitalnego, postawiono zapomocą służby szpitalnéj z użyciem na ten cel starego materyału z rozebranego dachu szpitalnego.

W roku 1876 polecił Magistrat miasta Lwowa Dyrekcyi szpitala rozebranie téjżesamej szopy, przyczém powodował się względami ogniowo—budowniczo—policyjnymi a mianowicie względem tym, że, w razie pożaru, grozić może szopa niebespieczeństwem innym budynkom szpitalnym, w pobliżu położonym. Skutkiem czego nastąpiło już rozebranie szopy w jednéj części zanadto zbliżonéj do pomieszkania rządcy, co się tyczy zaś drugiéj części, ma być uskutecznioném do końca b. m.

Tenżesam Magistrat w relacyi z 14. listopada z. r. nastawając na zniesienie szopy żądał zarazem od nas wyjednania u Reprezentacyi krajowéj uchwały zezwalającej na budowę potrzebnéj dla szpitala szopy murowanéj i ogniotrwale krytéj.

Sprawdziwszy na miejscu, iż rzeczona szopa nieda się żadną miarą nadal utrzymać i przekonawszy się zarazem o naglącéj potrzebie wystawienia natomiast odpowiedniego budynku murowanego — objął Wydział krajowy w powyższym projekcie:

a) na poddaszu w części środkowéj budynku: 1) skład na słomę czystą do sienników, 2) po jednéj i drugiéj stronie tego składu magazyny na sprzęty i inne drobniejsze rzeczy inwentaryalne;

b) w parterze obok mieszkania służby: 3) magazyn na rzeczy inwentaryalne większéj wartości, 4) skład sienników wraz z lokalem do wypychania sienników, 5) skład dla pomieszczenia 100 metrów kub. drzewa porąbanego i oraz lokal do rąbania drzewa w porze zimowéj, 6) skład zbrudzonéj i zużytéj słomy.

B. Pomieszczenie służby domu.

Służba domu w liczbie 22 osób mieści się obecnie w zachodnim skrzydle gmachu szpitalnego, w piwnicznym lokalu na ten cel adoptowanym.

Lokal ten nieodpowiada ze wszech miar tymczasowemu swemu przeznaczeniu, jest bowiem za ciasny, wilgotny, niedostatecznie wystawiony na działanie powietrza i światła dziennego, a w czasach epidemii z szpitalnych budynków podlegający najpierw zarazie.

Po należytém wejściu w sprawę mniema Wydział krajowy, iż niedostatkom w powyższym względzie da się skutecznie zaradzić przyjmując przedstawiony projekt, którym nabywa się cztery ubikacye mieszkalne, dozwalające pomieścić całkiem odpowiednio część służby domu. Przyczém reflektuje się nato, że reszta téjżesaméj służby da się przenieść do projektowanego przez nas budynku dla pralni, łaźni i kuchni.

Na téj drodze osiągnie się i tę korzyść, że służbie przez nas pomieszczonéj w pomieniony sposób można będzie poruczyć bezpośredni dozór nad magazynami gospodarskimi.

Nadto pominąć nie można uwagi, że wprowadzeniem tego ulepszenia przywiąże się silniejszym węzłem o dobro zakładu dbałą służbę.

C. Pomieszczenie trzody chlewnéj.

Utrzymanie trzody chlewnéj odpadkami kuchennymi stanowi gałęź dochodów szpitala, które przynoszą corocznie czysty zysk około 1000 złr.

Trzoda chlewna w ilości 16 sztuk mieści się tymczasowo w starym, zniszczonym budynku naprzeciw wschodniego skrzydła gmachu szpitalnego w odległości 5ciu sążni.

Tymczasowy chlewnik ten nieodpowiadający zupełnie swemu przeznaczeniu, w tak bliskiém sąsiedztwie z głównym zakładem ze względów sanitarnych, nie może być nadal cierpianym.

Powstałéj ztąd potrzebie co do stósowniejszego pomieszczenia trzody chlewnéj zaradza ze wszech miar zadowalniająco projekt nasz powyżéj przedstawiony.

W projektowanym budynku gospodarskim starano się zadośćuczynić wymaganiom szpitala pod względem budowniczym i sanitarnym.

Projektowany budynek ma być pomieszczony na najodleglejszym krańcu gruntu zakupionego od Höfflicha dla szpitala w części wschodniéj — sytuowany w ten sposób, aby w odpowiedniéj odległości zostawał od innych budynków szpitalnych i zarazem dozwalał utrzymywać potrzebną komunikacyę z głównym zakładem.

Koszta wykonania tego budynku obliczone są z możliwą oszczędnością.

Na powyższej podstawie Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm

raczy przyzwolić na wykonanie projektowanego budynku gospodarskiego dla szpitala lwowskiego i udzielić na ten cel dodatkowy kredyt w kwocie

8217 złr. 54 ct.

Lwów dnia 13. sierpnia 1877.

Ludwik hr. **Wodzicki** w. r.
Marszałek krajowy.

Dr. **Franciszek Smolka** w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Z drukarni A. Waydowicz (przedtem M. F. Poremby) we Lwowie.

Aleg. 53.

Sprawozdanie

komisyi prawniczéj co do wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie odebrania w zarząd Reprezentacyi krajowéj archiwów aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 9 sierpnia 1877, przekazał wysoki Sejm sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 30 stycznia 1877. l. 29891/76 komisyi prawniczéj.

Komisya ta, po zbadaniu przedmiotu, ma zaszczyt złożyć następujące sprawozdanie:

Po śmierci archiwaryusza w Krakowie, Prezydyum tamtejszego c. k. Sądu wyższego krajowego, uczyniło do c. k. Ministerstwa wniosek, aby nie obsadzać posady archiwaryusza, lecz podnieść adjunktowi płacę z 800 na 900 zł. i dodać mu skryptora, literatę z remuneracyą 500 zł.

To dało powód do podniesienia kwestyi, względem wydania krakowskiego archiwum aktów grodzkich i ziemskich w zachowanie i zarząd Wydziału krajowego.

Z wyczerpującego sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 30. czerwca 1874. l. 12310 wiadomo, że c. k. Prezydyum Namiestnictwa pismem z dnia 16. marca 1869. l. 1286 zawiadomiło Wydział krajowy o gotowości Rządu wydania archiwum krakowskiego w zachowanie i zarząd Wydziału krajowego z zastrzeżeniem dla c. k. Sądów prawa nieograniczonego i bezpłatnego wglądania w te akta i podnoszenia wypisów, tudzież zwrotu krakowskich aktów hypotecznych (1435 ksiąg) tamtejszemu Urzędowi hypotecznemu, zaś aktów Sądu apelacyjnego dla Galicyi zachodniéj z lat 1797 do 1809, tamtejszemu c. k. Sądowi wyższemu krajowemu, nakoniec położono warunek, aby akta te w Krakowie pozostały.

Wydział krajowy odpowiedział 27 marca 1869 l. 3651, że w zasadzie zgadza się na odebranie tego archiwum pod wymienionemi warunkami, że wszelako żąda także oddania archiwum lwowskiego.

Prezydyum Namiestnictwa pismem z dnia 18. kwietnia 1869. l. 2022, uwiadomiło Wydział krajowy, że Rząd zgadza się i na oddanie lwowskiego archiwum pod warunkiem, aby na przyszłość c. k. Władzom centralnym w Wiédniu i c. k. Władzom krajowym i ich zastępcom zastrzeżone było prawo bezpłatnego użytku i, aby stronom tak jak dotychczas i za opłatą nie wyższą jak dotychczas, dozwoloném było korzystać z tego archiwum.

Wydział krajowy 28. grudnia 1869. r. l. 4845. sformułował swoje warunki w sposób następujący:

1. Prawo c. k. Władz wglądania do akt i robienia wypisów bez opłaty, ma być wykonywane w godzinach urzędowych i pod nadzorem osób do tego przez Wydział krajowy wyznaczonych.
2. Prawo wyznaczenia należytości od osób prywatnych za korzystanie z archiwum, służy bez ograniczenia Reprezentacyi krajowéj.
3. Reprezentacya krajowa, przy nadaniu posad archiwalnych, nie będzie obowiązaną przyjmować teraźniejszych urzędników na swój etat, lecz zachowuje sobie zupełną w tym względzie wolność.
4. Prawo najmu w klasztorze XX. Bernardynów z kontraktów z dnia 1 listopada 1787 i 15 stycznia 1788 wypływające, c. k. Rząd przelewa na Reprezentacyę krajową.
5. Lokal, w którym się mieści archiwum krakowskie ma być oddany Reprezentacyi krajowéj do bezpłatnego użytku na tak długo, jak długo Wydział krajowy archiwum to w tym lokalu pozostawi.
6. Kwota 2263 złr. 85 ct. przez Ministerstwo sprawiedliwości, reskryptem z dnia 9. lutego 1868. l. 893. na restauracyę archiwum lwowskiego przyzwolona i nieużyta, ma być wypłaconą Wydziałowi krajowemu przy oddaniu archiwum.

Według pism Prezydyum Namiestnictwa z dnia 11. lipca 1870. l. 2988 i 1go maja 1871 l. 2717, Rząd przystał na wszystkie te warunki z tą tylko zmianą, że odsunął od siebie ewikcyą za prawa najmu u XX. Bernardynów. Wydziałowi krajowemu odstąpić się mające.

Wydział krajowy sądził w roku 1871, iż nie byłoby stosownem doradzać wys. Sejmowi odebranie tych archiwów, a to z powodu zamierzonych wówczas przeobrażeń w stosunkach kraju do Państwa, mianowicie ogólnego życzenia, aby dualizm w administracyi ustał i zarząd autonomiczny połączony został z rządowym.

Na posiedzeniu z dnia 12 stycznia 1874, uchwalił wys. Sejm wezwać Wydział krajowy, aby na najbliższéj Sesyi sejmowéj przedłożył wnioski do przyszłego utrzymania i zachowania Aktów grodzkich i ziemskich w Krakowie i we Lwowie.

W myśl téj uchwały Wydział krajowy złożył sprawozdanie z 30 czerwca 1874 l. 12310, które z powodu głosów przeciw projektowanemu etatowi urzędników, jako zbyt kosztownemu, odesłano do komisyi prawniczéj.

Elaborat téj komisyi dla braku czasu nie przyszedł już na porządek dzienny i sprawa ta pozostała w zawieszeniu.

Na posiedzeniu z dnia 19 kwietnia 1876 r. uchwalił wys. Sejm polecić Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z c. k. Akademią umiejętności w Krakowie, przedstawił projekt urządzenia archiwów, któryby odpowiadał celom ich praktycznym i naukowym.

W myśl téj uchwały i na podstawie pisma c. k. Akademii umiejętności z dnia 7 listopada 1876 l. 191, Wydział krajowy przedłożył sprawozdanie z dnia 30 stycznia 1877 l. 29891/76 wraz z projektem urządzenia tych archiwów.

Projekt ten opiera się na projekcie z r. 1874 i zbacza od niego tylko w trzech punktach:

1. obmyśla urządzenie, czyniące zadosyć celom praktycznym i naukowym;
2. liczy się z faktem niewątpliwym, że prace archiwalne muszą być prowadzone umiejętnie i dlatego przywiązuje wielkie wymogi do posady dyrektora i pozwala przyjmować na aplikantów tylko uczniów uniwersytetu, przytem zastrzego zarząd i nadzór urzędników, Wydziałowi krajowemu, a kontrolę naukową c. k. Akademii umiejętności;
3. zwraca uwagę przedewszystkiém na względy oszczędności i określa budżet roczny na te archiwa, któren w projekcie z r. 1876 kwotę 9240 zł. tytułem płac i dodatków, a 1100 złr. tytułem czynszu i ryczałtu na opał i potrzeby kancelaryjne wynosił, na ogólną kwotę 7700 złr. (Obecnie koszta te wynoszą 6792 złr. 76 ct.)

Z uwagi na to, że archiwa te są prawdziwą skarbnicą narodową, że jest obowiązkiem kraju czuwać nad zachowaniem tych zabytków ubiegłych stuleci, w których się przechowało całe życie prawnicze narodu, na które odwoływać się musimy i dzisiaj, gdy trzeba bronić się i wykazywać stanowisko nasze i prawa familijne społeczne i polityczne z uwagi, że z przeszłości wyrasta przyszłość, a postęp wszelki ku lepszemu opiera się na dokładném rozpatrzeniu tego, co było i porównaniu pilném ze stanem obecnym, komisya prawnicza uznaje potrzebę stanowczego załatwienia tej sprawy i uchwalenia projektu Wydziału krajowego, któren uwzględnił warunki przez c. k. Rząd postawione i zgadza się z intencyą uchwały wys. Sejmu z 1876.

W projekcie tym komisya prawnicza prócz kilku zmian stylistycznych (w art. 3, 4, 5, 7 i 11) poczyniła następujące poprawki:

a) w celu ułatwienia, korzystania naukowego z tych archiwów dodano w art. IV ustępie 5 wyrazy: Wydziału krajowego lub;

b) w art. X sprostowano błąd drukarski co do kwoty, która nie 2663 złr. 85 ct. lecz tylko 2263 złr. 85 ct. wynosi;

c) w załączniku A. „Etat osób w art. V zobowiązano adjunktów do pracy w archiwum przez godzin sześć zamiast pięć.

Komisya prawnicza wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy powziąć następującą

Uchwałę:

Art. I.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby Archiwa aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie znajdujące się, odebrał jako zakłady krajowe od c. k. Rządu w zarząd Reprezentacyi krajowej a względnie Wydziału krajowego, a to pod warunkami między c. k. Rządem a Wydziałem krajowym już ułożonemi.

Art. II.

Archiwa te pozostaną w dotychczasowym swym składzie i miejscu i nosić będą nazwy: „Krajowe Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie“ i „Krajowe Archiwum aktów grodzkich i ziemskich w Krakowie“.

Art. III.

Zarząd Archiwów tych należy do zakresu działania Wydziału krajowego z zastrzeżeniem wszakże dla c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie wpływu niniejszą uchwałą określonego.

Art. IV.

Archiwa otwarte będą pod dozorem urzędników archiwalnych do przeglądania aktów i robienia z nich wyciągów w celach praktycznych i naukowych.

Wydział krajowy ustanowi należytości od stron za przeglądanie aktów i sporządzanie przez organa archiwalne wypisów w celach praktycznych.

C. k. Władzom służyć będzie prawo wglądania do aktów i robienia wyciągów bezpłatnie.

Również bezpłatnie i tylko za zwrotem kosztów expedycyi wydawane będą autentyczne wypisy, których zażąda Ces. Rząd rosyjski, czy to bezpośrednio czy też za pośrednictwem c. k. Konsulatu jeneralnego w Warszawie.

Osoby wreszcie pragnące z Archiwów w celach naukowych korzystać, będą to mogły czynić bez opłaty jakichkolwiek należytości za wykazaniem się legitymacyą od Wydziału krajowego lub c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie i w miarę sił urzędowych, jakie Archiwa posiadają.

Tylko organa archiwalne sporządzać mogą wypisy z aktów archiwalnych.

Należytości od stron wpływają do funduszu krajowego. Urzędnicy i słudzy nie mają w nich żadnego udziału, ani też nie mają prawa do jakiejkolwiek opłaty od stron.

Art. V.

W obu Archiwach praca skierowaną będzie do:
1) systematycznego ułożenia ksiąg archiwalnych;
2) sporządzenia do nich odpowiednich indeksów, podług planu, który c. k. Akademia umiejętności w Krakowie poda a Wydział krajowy zatwierdzi.

Art. VI.

Uchwala się dla Archiwów krajowych załączony pod A./· etat osób i płac urzędników i sług, który to etat wchodzi w życie z dniem odebrania Archiwów w zarząd Wydziału krajowego.

A./·

Art. VII.

Wydział krajowy mianować będzie urzędników archiwalnych na przedstawienie c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie, nie będąc tém przedstawieniem związanym.

Art. VIII.

Wydział krajowy porozumiawszy się z Akademią Umiejętności w Krakowie, ustanowi odpowiednie instrukcye dla urzędników i sług archiwalnych.

Art. IX.

Uchwala się załączone pod B. roty przysięgi dla urzędników archiwalnych a dla apikantów załączoną pod D./· rotę przyrzeczenia w miejsce przysięgi.

B./·

C./·

Art. X.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby bezzwłocznie po odebraniu w swój zarząd Archiwów, uskutecznił koniecznie naprawy w Archiwach z sumy 2263 zł. 85 ct. przez c. k. Rząd wypłacić się mającéj.

Art. XI.

Upoważnia się Wydział krajowy do podniesienia OO. Bernardynom we Lwowie czynszu najmu za lokalności obecnie przez Archiwum Lwowskie zajęte do sumy 600 złr. rocznie, wszakże z zatrzymaniem reszty dotychczasowych warunków i pod tym dalszym warunkiem, że w razie potrzeby konwent OO. Bernardynów obowiązanym będzie dodać do teraźniejszych ubikacyj dwa pokoje za czynsz w stosunku do czynszu reszty ubikacyj wymierzyć się mający.

Art. XII.

Na potrzeby kancelaryjne i opał otrzymują Dyrektorowie Archiwów ryczałt, z którego Wydziałowi krajowemu z końcem każdego roku złożyć rachunek będą obowiązani.

E T A T

osób i płac krajowych Archiwów aktów grodzkich i ziemskich.

Art. I.

Grono urzędników i sług Archiwów krajowych aktów grodzkich i ziemskich składa się:

1) Z dwóch dyrektorów Archiwów, jednego we Lwowie, drugiego w Krakowie, którzy pobierać będą remuneracyę, pierwszy o rocznych 1.200 złr. w. a., drugi o rocznych 1.000 złr. w. a. bez prawa do emerytury i bez wszelkich dodatków.

2) Z dwóch adjunktów, jednego we Lwowie, drugiego w Krakowie, o rocznéj płacy, pierwszy w kwocie 1.100 złr. w. a., drugi w kwocie 900 złr. w. a. z dodatkiem aktywalnym po 100 złr. w. a. i z prawem do pięciolecia po 80 złr. w. a.

3) Z sześciu aplikantów o rocznem adjutum po 300 złr. w. a., z których czterech przydzielonych będzie do Archiwum we Lwowie a dwóch do Archiwum w Krakowie.

4) Ze stróżów, których liczbę i wynagrodzenie Wydział krajowy wyznaczy.

Art. II.

Adjunkci są urzędnikami krajowymi i do nich mają zastosowanie wszystkie postanowienia ustanowy służby krajowej i uchwały Sejmu krajowego z dn. 3go stycznia 1874 o uregulowaniu etatu i płac urzędników i sług Wydziału krajowego.

Art. III.

Przy obsadzeniu posad dyrektorów i adjunktów wolno będzie Wydziałowi krajowemu nie zważać na wiek paragrafem 3cim ustanowy służby krajowej wymagany.

Art. IV.

Dyrektorem może zostać tylko historyk lub prawnik, który pracami swemi naukowemi w dziedzinie historyi polskiéj lub prawa polskiego złożył dowody, że czynnościami archiwalnemi zdoła kierować z umiejętną metodą i rozumieniem przedmiotu.

Osoby ubiegające się o posady adjunkta, złożyć winny świadectwo dojrzałości z ukończonego z dobrym skutkiem gimnazyum wyższego.

Na aplikantów przyjmowani będą tylko uczniowie Uniwersytetów: Lwowskiego i Krakowskiego, oddający się studyom historycznym lub historyczno-prawniczym.

Art. V.

Dyrektor jest bezpośrednim kierownikiem archiwum w szczególności, zaś spoczywa w jego ręku prowadzenie indexów i układanie ksiąg archiwalnych.

Dyrektorowie i aplikanci nie są urzędnikami krajowymi i mogą być w każdej chwili z posady usunięci.

Wszakże winni są zastosować się w swem urzędowaniu do instrukcyi i poleceń Wydziału krajowego.

Adjunktowie obowiązani są do pracy w archiwum przez godzin sześć, aplikanci przez godzin trzy.

Rota przysięgi

dla urzędników archiwów krajowych.

„Przysięgniesz Panu Bogu Wszechmogącemu, że Najjaśniejszemu Monarsze, Najmiłościw-
„szemu Panu naszemu Franciszkowi Józefowi I., Cesarzowi austryackiemu, królowi Węgier i Czech,
„Galicyi i Lodomeryi i t. d. i wszystkim od Niego pochodzącym w Rządzie Następcom wiernym i
„posłusznym będziesz, że gdy przez nadanie Ci (dla dyrektorów) posady dyrektora archiwum aktów
„grodzkich i ziemskich (we Lwowie — w Krakowie) do grona urzędników tegoż archiwum przy-
„jętym zostałeś, (dla adjunktów) stałej (prowizorycznej) posady adjunkta archiwum aktów grodzkich
„i ziemskich (we Lwowie — Krakowie) do grona urzędników krajowych przyjętym zostałeś“;
(dla wszystkich) „wedle konstytucyjnych ustaw Monarchii, a w szczególności naszego kraju koron-
„nego, ściśle się zachowywać, przełożonym swoim przynależne uszanowanie okazywać“;
(dla dyrektorów) „powierzone sobie bezpośrednie kierownictwo archiwum (lwowskiego — krakow-
„skiego) sumiennie sprawować, przydzielone sobie wedle instrukcyi służbowej lub szczególnych po-
„leceń Wydziału krajowego prace i zatrudnienia pilnie i gorliwie wykonywać, nad ścisłem pełnie-
„niem obowiązków służbowych przez podwładnych czuwać“;
(dla adjunktów) „przydzielone przez nich prace i zatrudnienia pilnie i gorliwie wykonywać“;
(dla wszystkich) „akta zawsze w należnym porządku utrzymywać będziesz, że do żadnego kroku,
„obowiązkom Twoim przeciwnego, ani darowizną, obietnicą, łaską lub niełaską, ani też przyjaźnią
„lub nieprzyjaźnią uwieść się nie dasz, lecz owszem wszelką szkodę i niebezpieczeństwo odwracać,
„największą korzyść i dobro powierzonego sobie urzędu pomnażać, mianowicie akta archiwalne od
„wszelkiego uszkodzenia, lub zaprzepaszczenia z całą gorliwością i sumiennością ochraniać, tajemnice
„urzędu zachowywać i w ogólności tak się zachowywać będziesz, jak na człowieka honoru i wier-
„nego sługę kraju przystoi“.

„Na ostatek przysięgniesz, że z żadnem tajnem Towarzystwem lub bractwem ani w kraju,
„ani zagranicą w związkach nie zostajesz, ani też w podobne związki pod żadnym pozorem nie
„wejdziesz“.

„Tak, jak mi tu przeczytano, wszystko dobrze i dokładnie zrozumiałem i według tego
„powinienem i chcę wiernie, poczciwie i pilnie zachowywać się“.

Tak mi Boże dopomóż!“

Aleg. C.

Rota przyrzeczenia

w miejsce przysięgi dla aplikantów archiwów krajowych.

„Zaręczam honorem i uczciwością, że w czasie praktyki urzędowej w archiwum aktów „grodzkich i ziemskich (we Lwowie — w Krakowie), wedle konstytucyjnych ustaw Monarchii, „a w szczególności naszego kraju koronnego, ściśle się zachowywać, przełożonym moim winne uszanowanie okazywać, polecone mi zatrudnienia dokładnie, pilnie, gorliwie, i bezinteresownie załatwiać, „postanowienia Wydziału krajowego i polecenia przełożonych moich ochoczo wypełniać, tajemnice „urzędu wiernie zachowywać, papiery i akta w porządku utrzymywać i od wszelkiego niebezpieczeństwa i szkody ochraniać będę, że żadnych podarunków i korzyści z powodu zatrudnień moich „urzędowych, czy to bezpośrednio czy pośrednio od nikogo i pod żadnym pozorem nie przyjmę, lecz „w ogólności tak się zachowam, jak to przystoi na człowieka, który się kształci na urzędnika krajowego„.

We Lwowie dnia 16 sierpnia 1877.

Przewodniczący:
Wesołowski.

Sprawozdawca:
Maxymilian Zatorski.

Aleg. 54.

Sprawozdanie

komisyi drogowéj w przedmiocie zmiany kierunku drogi krajowéj Rzeszów-Nadbrzezie na przestrzeni z Nienadówki do Rzeszowa.

Wyczerpujące sprawozdanie Wydziału krajowego w téj sprawie uwalnia poniekąd komisyą drogową od popiérania cyframi projektu zmiany kierunku drogi krajowéj Rzeszów-Nadbrzezie, od Nienadówki do Rzeszowa.

Komisya sprawdziła cyfry podane w sprawozdaniu Wydziału krajowego, posługując się w tym celu udzielanymi jéj przez bióra Wydziału krajowego szczegółowymi kosztorysami i raportami inżynierów, i znalazła cyfry te z rzeczywistością zgodne.

Komisya podnosi tylko dwie okoliczności na poparcie projektu Wydziału krajowego, a mianowicie: że ziemne szutrowiska znajdujące się w pobliżu kierunku Głogowskiego, gdyby na budowę drogi z Nienadówki do Głogowa wyczerpane zostały, natenczas projektowana droga z Głogowa do Kolbuszowy zupełnie pozbawionąby była możności dostania szutru z bliższych miejscowości, a tém samém budowa drogi kolbuszowskiéj, ważnéj dla tamtejszych okolic stałaby się prawie niemożebną.

Drugi wzgląd podniesiony już zresztą w sprawozdaniu Wydziału krajowego, jest różnica długości trasy Rzeszów-Stobierna-Nienadówka, od trasy Rzeszów-Głogów-Nienadówka. Różnica ta na korzyść pierwszéj trasy wynosi 4,5 kilom., otóż dochód z myta istniejącego obecnie w Jasionce dowodzi, że przechodzi tamtędy około 25,000 fur rocznie. Jeżeli teraz zechcemy obliczyć różnicę samych tylko kosztów transportu na obu trasach, okaże się, że przyjmując za podstawę obliczenia cyfry podane w Alegacie 13. projektu Ustawy drogowéj, różnica kosztów transportu przy ilości 25,000 fur parokonnych, z których każda waży przeciętnie wraz z ładunkiem 3600 kgr. i przy kosztach transportu tysiąca kilogramów na jeden kilometr długości, wynoszących 0·035 zł. w. a wynosić będzie:

$$3{,}600 \times 0{,}035 \times 4{,}5 \times 25000 = 12600 \text{ zł. w. a.}$$

czyli inaczéj mówiąc: sama oszczędność dla okolicy na kosztach transportu wyniesie przy krótszéj trasie Nienadówka-Stobierna-Rzeszów 12600 zł. w. a. rocznie.

Cyfra ta poważna, gdyby ją skapitalizować, powinnaby sama przeważyć szalę na korzyść kierunku projektowanego przez Wydział krajowy.

Komisya zatém wnosi:

„Wysoki Sejm raczy zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego uchwalić następującą Ustawę:

USTAWA

z dnia ..... dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiém księstwem Krakowskiém, zmieniająca kierunek drogi krajowéj rzeszowsko-nadbrzeziańskiéj.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiém księstwem Krakowskiém ustanawiam, co następuje:

Art. I.

Kierunek drogi krajowéj rzeszowsko-nadbrzeziańskiéj, oznaczony w ustawie krajowéj z d. 9. kwietnia 1875 r. Dz. U. kr. Nr. 34., zmienia się w ten sposób, że droga rzeczona ma prowadzić z Rzeszowa do Niska nie na Głogów, lecz na Jasionkę i Stobiernę.

Art. II.

Wykonanie niniejszéj Ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Lwów, 17. sierpnia 1877.

Gross.

Przewodniczący.

Jan Stadnicki.

Sprawozdawca.

L. 339.
s.

Aleg. 55.

Sprawozdanie

komisyi drogowéj o wniosku Wydziału krajowego o zaniechanie tak zwanéj drogi wołowéj, ciągnącéj się wzdłuż i obok drogi krajowéj sielecko- zaleszczyckiéj w powiatach tłumackim i horodeńskim.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 10. sierpnia b. r. przekazał wysoki Sejm komisyi drogowéj wniosek Wydziału krajowego o zaniechanie tak zwanéj drogi wołowéj, ciągnącéj się wzdłuż i obok drogi krajowéj sielecko-zaleszczyckiéj, w powiatach tłumackim i horodeńskim.

Droga ta powstała z pozostałych odcinków téj przestrzeni, którą wzięto pod teraźniejszą szutrowaną drogę krajową sielecko-zaleszczycką, jak niemniéj i z tych gruntów, które w roku 1856 od właścicieli przyległych pól bezpłatnie odstąpione i do drogi wołowéj wcielone zostały.

Ze zmianą stosunków, gdy transport wołów zwrócił się na szlak kolejowy lwowsko-czerniowiecki, powyższa droga wołowa straciła swój cel i faktycznie stała się nietylko bezużyteczną, ale nawet na długich przestrzeniach od 12 lat kołami nietkniętą.

Gdy atoli w wielu miejscach téj drogi kwestya własności funduszu krajowego nie jest dostatecznie wyjaśnioną, komisya przedstawiając wys. Sejmowi zgodnie z Wydziałem krajowym wniosek zaniechania powyższéj drogi wołowéj, uprasza wys. Sejm raczy uchwalić następującéj treści:

Ustawę sub ./· dołączoną.

Lwów 16. sierpnia 1877.

Sprawozdawca
Ks. Sawa.

Przewodniczący
P. Gross.

Ustawa

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiém księstwem Krakowskiém względem zaniechania drogi bocznéj, tak zwanéj wołowéj, istniejącéj równolegle obok drogi krajowéj sielecko-zaleszczyckiéj w powiatach tłumackim i horodeńskim.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiém księstwem Krakowskiém rozporządzam, co następuje:

Droga tak zwana „wołowa“, ciągnąca się obok drogi krajowéj sielecko-zaleszczyckiej ma być zaniechaną i z pominięciem przepisów §. 9. Ust. drog. z dnia 18. sierpnia grunt jéj oddany powiatom, przez których terytoryum przechodzi.

Aleg. 56.

Wniosek.

Zważywszy, iż Instrukcya dla Wydziału krajowego uchwalona dnia 1. Marca 1866 r. wobec rozszerzającego się ciągle zakresu działalności tego Wydziału nie jest wystarczającą,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Rewizyę Instrukcyi dla Wydziału krajowego;

b) Wybór komisyi z pięciu członków, celem przeprowadzenia tej rewizyi.

Lwów 11. Sierpnia 1877.

Władysław Koziebrodzki,
wnioskodawca.

Wernicki, *X. Sawa*, *Szczęsny Koziebrodzki*, *Jan Jocz*, *Małecki*, *Torosiewicz*, *Zdzisław Tyszkiewicz*, *X. Jan Kitrys*, *X Buchwald*, *X. Kowalski*, *Konopka*, *Romaszkan*, *Dr. Rapaport*, *Alfred Miliewski*, *Juliusz Korytowski*, *Alfons Czajkowski*, *Zoll*, *Władysław Wolański*, *D. Zbrożek*, *Dr. Rozner*, *Romer*, *Abrahamowicz*, *Erazm Wolański* *Polanowski*, *Janowski*, *Kupczyński*, *Then*, *Piotr Olejnik*, *Ochrymowicz*, *Lityński*.

Aleg. 57.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Ustawy z 15. Sierpnia 1866 dotyczącéj pokrycia kosztów stawiania i utrzymywania budynków kościelnych i plebańskich w parafiach wyznania katolickiego, tudzież sprawiania przyrządów i sprzętów kościelnych §. 4. w teraźniejszéj osnowie znosi się, a ma opiewać:

„Do innych wydatków budowniczych przy plebańskich zabudowaniach mieszkalnych i gospodarskich niepokrytych środkami w §§. 1—7 wykazanemi, winien paroch przyczyniać się w myśl §. 8. zarówno z parafianami obrządku swego, w stosunku do uiszczanych przez niego podatków bezpośrednich.

Lwów dnia 20. Sierpnia 1877.

Ksiądz Szczęsny Buchwald, wnioskodawca.

ks. Chełmecki
Ignacy Łukasiewicz
Józef Łazarski
Then
Zdzisław Tyszkiewicz
ks. Sawa
Rosner
Ochrymowicz
Zatorski
Mycielski
ks. Kowalski
Maryan Wodziński
P. Mandyczewski
St. Tarnowski
M. Korzyński.

Wniosek.

Aleg. 58.

Wniosek.

Wzywa się c. k. Rząd, aby następujące uczynił zmiany w rozporządzeniu ministeryalném z dnia 21. Grudnia L. 19.109, regulującém ferye w szkołach średnich:

1) Ferye na święta Bożego narodzenia rozpoczynają się z dniem 23. Grudnia i trwać mają w Galicyi tam, gdzie niema świąt ruskich aż do 1. Stycznia.

2) Dzień zaduszny i dzień popielcowy wyznaczają się jako feryalne.

3) W Wielkim tygodniu poniedziałek i wtorek przeznaczają się — tak samo, jak dawniéj — wyłącznie dla odbywania czynności religijnych.

4) Z przyczyn ważnych Rada szkolna krajowa przeznaczyć może do odbywania czynności religijnych w takich miejscach, w których jest więcéj szkół średnich, dla niektórych z nich, poniedziałki i wtorki innych tygodni przed Wielkanocą."

Zoll, wnioskodawca

Czerkawski
Z. Sawczyński
Małecki
Stupnicki
J. Szujski
ks. Chełmecki
M. Zatorski
Wojciech Dzieduszycki
ks. Sawa
ks. Buchwald
Gorajski
Milieski
J. Stadnicki
S. Tarnowski
Pilat.

Aleg. 59.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Rząd o wyjednanie w drodze właściwej ustawy zmieniającej postanowienia obecnie obowiązującej ustawy o należytościach prawnych z dnia 9 lutego 1850 wraz z odnośnemi przepisami i rozporządzeniami w tym duchu, żeby wszelkie dziedzictwa po krewnych w pierwszej i drugiej linii (wedle postanowień § 731 powszech. ustawy cywilnej) nieprzenoszące wartości 500 złr. były wolne od uiszczenia należytości spadkowej, bez różnicy, czy spadek przechodzi w drodze testamentu, legatu lub prawnego dziedzictwa.

Tyszkiewicz
wnioskodawca.

Jan Jocz, Mikołaj Wolański, Ig. Łukasiewicz, Szumańczowski, E. Sanguszko, A. Dobrzyński, Józef Jasiński, Goldman, Wojciech Dzieduszycki, Józef Konopka, ks. Sawa, ks. Chełmecki, Mycielski, Tadeusz Dzieduszycki, Władysław Wolański, ks. Buchwald, Zyblikiewicz, Lenartowicz, Czajkowski, A. Zborowski, Dydyński, Aleksander Łukasiewicz, A. Milieski, J. Męciński, Hoszard, Zamojski, Frańciszek Gedel, Kulczycki, Edward Stadnicki, ks. Jan Kitrys, Juliusz Korytowski, Aleksander Krukowiecki, Henryk Janko, Mochnacki, Walery Brzozowski, Józef Tyszkowski, Ochrymowicz, Lityński, Piotr Garbaczyński, St. Tarnowski, Bieliński, Franciszek Jasiński, ks. Kowalski, Maryan Wodziński, M. Zatorski, Rosner, Słonecki, Ambroży Towarnicki, J. Wernicki.

Aleg. 60.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnéj o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie budowy gmachu na pomieszczenie Sejmu i Wydziału krajowego.

Wysoki Sejmie!

Od lat 9 rozpoczęta sprawa budowy gmachu dla Sejmu i Wydziału krajowego znana jest dokładnie z dawnych rozpraw posłom, którzy w składzie dawnéj zasiadali Izby, a wszystkim ze sprawozdania Wydziału krajowego. Niewiém, czy kiedy przedmiot ważny był obrabiany gruntowniéj, sumienniéj a nawetj i dłużé. Ze zbudowaniem i korzyścią warto odczytać kilkuletnie rozprawy w Sejmie, opracowania w Wydziale, aby się przekonać z jaką powagą, znajomością rzeczy, i z oszczędnością grosza publicznego bywają u nas traktowane sprawy krajowe. Dochodzimy po długiej tej drodze do celu, a Izba obecna w bieżącej kadencyi będzie miała pociechę, że przywiąże pamięć swéj działalności do monumentalnego dzieła.

Jakkolwiek Wydział krajowy w swojém sprawozdaniu z dnia 30. marca b. r. zestawił historyczny przebieg całéj téj sprawy, to jednak obowiązkiem komisyi przypomnieć w skróceniu uchwały, które zapadły, aby ułatwić członkom Izby objęcie przedmiotu, a głównie zrozumienie obecnego i ostatecznego stadium, przez które przechodzi.

Na posiedzeniu z 14 października 1869 uchwala Sejm, iż ma być wybudowany lub na własność kraju nabyty gmach dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału krajowego.

Na posiedzeniu z 13 października 1871 r. odracza Sejm wykonanie téj uchwały do czasu, który uzna za właściwy.

W roku 1874 na wniosek Wydziału krajowego z d. 14. sierpnia, Sejm wydaje na posiedzeniu 5 października uchwałę, mocą któréj podnosząc uchwałę swoję z d. 14. października 1869 poleca Wydziałowi, iżby bezzwłocznie przystąpił do przygotowawczych czynności i przedłożył Sej-

mowi na następnéj sesyi do uchwalenia umowę o kupno gruntu pod budowę, plany gmachu z kosztorysami i plan finansowy, bacząc na to, aby koszt budowy nie przenosił 500.000 złr. i że w końcu budowa ta ma być w drodze przedsiębiorstwa wykonaną.

Uchwale téj tylko w części mogło stać się zadość, bo w czasie pomiędzy sesyą 1874 a 1875 plany i kosztorysy nie mogły być wykonane; ale za to Wydział z upoważnienia Sejmu zakupił na dniu 30. kwietnia 1875 grunt pod budowę za sumę 141.128 złr. uzyskał intabulacyą i wszedł w onego fizyczne posiadanie. Zająwszy się uregulowaniem gruntu pod budowę, Wydział uznał potrzebę zamiany niektórych części nabytéj realności z gruntami sąsiedniemi p. Brykczyńskiego a zabezpieczywszy tę zamianę, wydał program budowy i rozpisał konkurs wyznaczając premię za 4 najlepsze plany.

W końcu Wydział wniósł na dniu 15 lutego 1876, aby Sejm upoważnił Wydział krajowy:

1) do zawarcia z p. Brykczyńskim kontraktu o zamianę gruntu;
1) aby wyznaczył na budowę gmachu 1,200.000 złr.;
3) aby ta suma stanowiła osobny fundusz pod nazwą „Fundusz budowy gmachu sejmowego“, mający się składać z sum bliżéj w sprawozdaniu określonych;
4) aby Wydział przystąpił do wprowadzenia w życie budowy.

Sejm z uwagi, że suma 1,200.000 złr. przechodzi siły finansowe kraju, i że ostateczny plan i kosztorys powinny być jeszcze przez wysoki Sejm zbadane, wydał uchwałę, członkom wys. Izby ze sprawozdania Wydziału znane, w skutek których Wydział:

I. nabył ostatecznie przez zamianę grunt od p. Brykczyńskiego. Idąc zaś za wskazówkami, które w swojém sprawozdaniu komisya administracyjna dała, nietylko w art. VII i VIII kontraktu kupna i sprzedaży zawartego zawarował, aby łazienki istniejące na gruncie w części nabytym, w części sąsiednim po roku na inny użytek obrócone a w lat 3 od daty kontraktu zupełnie rozebrane były, ale nadto w art. X zastrzegł, aby, skoroby p. Brykczyński lub jego prawonabywca chciał wybudować na odstąpionéj mu części realności dom czynszowy, to o tyle tylko udziela mu Wydział prawo utrzymywania okien na grunta funduszu krajowego wychodzące, o ileby obowiązał się, aby fasada i struktura budynku od frontu ulicy Słowackiego stawiać się mającego, w zupełności wykonaną była według planu do tego kontraktu dołączonego.

II. Wobec drugiéj uchwały Sejmu, którą orzekał: że zażądana suma 1,200.000 o wiele przechodzi możność kraju i że zaprowadzone być mogą w programie znaczne oszczędności, że żaden z premiowanych planów nie jest odpowiedni, że tylko na podstawie planu z dokładnym kosztorysem można oznaczyć koszt, jaki postawienie gmachu za sobą pociągnie, że przeto Wydział ma zarządzić wypracowanie nowego planu, zastosowanego do rzeczywistéj potrzeby z zachowaniem oszczędności; Wydział krajowy, stosując się do osnowy uchwały, a nadto stanowczych wskazówek sprawozdania komisyi administracyjnéj, która z rzadką sumiennością, dokładnością i znajomością rzeczy opracowała przedmiot, polecił architektowi p. Hochbergerowi wyrobić plan, któryby rachował się z rzetelną potrzebą i ze wskazówkami władzy prawodawczéj. Architekt, p. Hochberger, korzystając z 4 konkursowych planów wygotował plany z uwzględnieniem wskazówek, jakie sprawozdanie zeszłoroczne komisyi dało.

Porównanie opisu budowy, które jest w ręku wszystkich posłów, z tém sprawozdaniem, przekona wys. Sejm, jak dalece oceniono uwagi i żądania niém objęte. Uwagi te i żądania przyjęte przez Sejm, stały się prawem dla Wydziału i projektującego mistrza. Uwzględnił je, zmniejszając liczbę ubikacyi, mianowicie opuszczając tak zwany foyer, pokój dla wice-marszałka i zmniejszając nadliczbowe

pokoje na biura, uwzględnił je, odrzucając w orn amentyce zewnętrznéj i wewnętrznéj dekoracyi, co tylko nie było koniecznie potrzebne.

Nie mógł jednak pamiętając, że w tym gmachu ma się mieścić Izba poselska koronnego kraju, pominąć wspaniałéj klatki schodowéj i imponującéj w rozmiarach sali obrad, z czego komisya administracyjna nie może mu robić zarzutu.

Komisya jakkolwiek możeby wzięła na siebie orzeczenie co do wartości estetycznej planów, nie mogła orzekać sama co do technicznych i konstrukcyjnych wad albo zalet, dlatego otoczyła się światłem najkompetentniejszych powag, aby orzec, czy system konstrukcyjny. zwłaszcza w częściach. gdzie na obrachowaniu wagi i ścian odpornych najbardziej zależy, jak dachy, górne oszklenia, nie jest wadliwy.

Zdania znawców jednomyślnie wyrachowania p. Hochbergera zatwierdziły. Patrząc na cały plan i to począwszy od fundamentów aż do dachu trudno, mając choćby trochę wyobrażenia o architekturze, nie uznać, jak organicznie całość pomyślana i przeprowadzona. Linie główne murów biegną prosto, przecinają się pod kątem prostym, nie ma zakrętów, nie ma pomieszania. Wszystko płynie z jednej myśli harmonijnie i dla tego nie ma miejsca straconego, a komunikacye łatwe niewyszukane; to tłumaczy, jak było można w tak stosunkowo szczupłém miejscu tyle umieścić ubikacyi. Śledzenie tego trafnego rozwiązania róznych trudności, uprzyjemniało żmudną robotę badania. Niepodobna tu komisyi powtarzać szczegółów, które szanowni członkowie Izby znajdą w opisie, ale należało wskazać, w jakim kierunku badania odbywać należy, chcąc wyśledzić myśl główną autora planów, albo niedokładności, w które mógł popaść. Aby zaś ułatwić ostatnie zadanie, komisya wskaże zarzuty, które rozumie się, że słusznie uczynić powinna.

A naprzód odstępując od poleconego w roku zeszłym oświetlenia sali sejmowéj z boku i pochwalając kamienne schody przyjęte w całym budynku, komisya stanowczo oświadcza się przeciwko schodom drewnianym, prowadzącym pod strych, a które także winne być ogniotrwałe.

Projektowane pomiędzy sufitem piątra I. a podłogą II. pojedyńcze belkowanie, nie wydaje się komisyi administracyjnéj odpowiedne. Nie tajno jéj, że w bardzo licznych wielkich budowlach, system ten jest dziś stosowany. Ale wiadomo jej także, że wielu konstruktorów przeciw niemu się oświadcza, zalecając belkowanie podwójne. mijane, tak, że na jedném spoczywa podłoga, a u drugiego sufit jest zawieszony; tém zaś bardziéj komisya na tę zmianę zwraca uwagę, że kosztorys wskazuje tak małą sumę na roboty ciesielskie, że mierne powiększenie jej nie o wiele podniesie ogół wydatków.

Komisya administracyjna nie chce jednakże téj rzeczy stanowczo rozstrzygać, ale dla orzeczenia równie w tym względzie, jak i co do uwag, które następnie pozwoli sobie zrobić, wnosi, aby wys. Sejm polecił Wydziałowi krajowemu utworzenie komitetu budowy techniczno - estetycznego, któryby zarazem czuwał nad przeprowadzeniem całéj budowy.

Opis i kosztorys proponują wylanie korytarzy krytych asfaltem. Że asfalt jako chodnik jest najpierwszym materyałem na świecie, że niezrównany na powietrzu, znosząc zmiany temperatury to prawda, ale czy koniecznie pod sklepieniem? że nie piękny, to pewna, a jak z jednej strony nieskończenie byłoby taniej wylać korytarze doskonałym cementem , tak nieskończenie byłoby piękniej wyłożyć je scalliolą, albo co do naszego klimatu właściwsze, barwnemi cementowemi tafiami, któreby przedstawiały jakby mozaikowe wzory. Komisya nie orzekając ostatecznie nic w tym względzie, poleca te uwagi komitetowi budowniczemu.

Komitet budowniczy będzie miał dalej do zbadania, czyli krycie dachów cynkiem jest odpowiedne i czy nie wypadało zastąpić go blachą żelazną, cynkowaną. Poczynione bowiem u nas doświadczenia z używanym do krycia dachów materyałem, zmuszają do wielkiej oględności.

Przedwcześnie byłoby dzisiaj mówić o systemie opalania, jakkolwiek komisya oszczędne piece kamyczkowe w biurach jako bardzo praktyczną oszczędność pochwala, głównie zaś o oświetlaniu gmachu albo raczej sali sejmowej.

Bo systemat światłem eklektrycznem może się jeszcze do tyle przez 3 lata wydoskonalić, że zastąpiłby światło gazowe a obecnie najpraktyczniejsze. Ale przeciwko czemu komisya stanowczo i bezwzględnie oświadczyć się musi, to przeciw wykonaniu gzymsów i części nadokapowych attyki z cynku. Komisya potępia tę oszczędność wszędzie, a szczególniéj w budynku monumentalnym. Wiadomo jak cynk początkowo ozdobny, ulega wpływom temperatury, to się rozciąga, to kurczy, a w krótce wykrzywiony, przedstawia najfatalniejszą linią, jeżeli nawet nie odstaje. Jeżeli wolno i należy w budynku oszczędzać na ozdobach, to nigdy na materyale. Materyał i przestrzeń, oto niezbędne warunki budowli, zwłaszcza tam, gdzie tak łatwo jak we Lwowie o kamień na grube gzymsowanie.

Pomijając w sali sejmowéj część dekoracyjną, która może jeszcze ulegnąć zmianom, przechodzi komisya do ważniejszego pytania, czy będzie akustyczną. Kształt jéj ani kwadratowy, ani półokrągły, ale eliptyczny, ze czterema lożami na dole, z których każda głos będzie absorbować, pozwala o tém wątpić. Czy ten kształt kwadratu zakończonego łukiem jest estetyczny, komisya zdać sobie sprawy nie umie, pomija zaś szczegółyc o do umieszczenia „Unii“ Matejki, co do światła w sali wydziałowéj, bo sprawozdanie musiałoby przybrać olbrzymie rozmiary.

Zostawiając odpowiedzialność za część konstrukcyjną znawcom komisyi, przechodzi do części estetycznéj.

Mistrz ograniczony względami oszczędności, nie mógł zapewne puścić wodze swéj fantazyi, ale tutaj zrobi komisya uwagę, która znajdzie uznanie każdego znawcy sztuki.

Najwyższy ideał w architekturze nie polega na bogactwie materyału i ozdób, ale na harmonii i symetryi linii. Kanon wskazuje wprawdzie w każdym stylu przyjęte wymiary i stosunek, ale natchnienie, indywidualność mistrza korzystając z tych zasad układowych, zmienia wedle potrzeby, jest wolny w zakresie prawa, i byle mu dać miejsce i przestrzeń, talent swój pokazać może.

W świetle tych uwag rozbiérając plany p. Hochbergera, komisya przyjmuje i cały układ budowy i ornamentacyą. Styl późnego odrodzenia, który obrał p. Hochberger, jest tu zapewne najwłaściwszym.

Komisya uznając, iż ani ona sama, ani tém mniéj Izba w swoim składzie nie może monitować szczegółów planu ale, że to musi być zostawione komitetowi estetycznemu wspólnie z panem Hochbergerem; to jednak komisya z jak największą oględnością, wiedząc, jak dla mistrza, który raz pojął organicznie i ukochał całość swego dzieła, bolesna jest każda zmiana, musi oświadczyć Izbie, iż w głównym od ulicy Słowackiego froncie, niema nic do zarzucenia, uważa tylko, iż okna piątra drugiego są w rozmiarach swych za małe, a w prespektywie jeszcze mniejsze wydawać się będą. W budowlach dwupiątrowych, monumentalnych, razi zwykle ta wielka rozmiarów różnica, która tutaj tém będzie wydatniejszą, że piękne obramowanie okien pierwszego piątra może jest nieco za ciężkie. Być może, że wskutek tego wypadnie podnieść sufit drugiego piątra, a cały gmach podwyższyć; ale zapewne nie straci na tem, bo w ogóle gmach odpowiednio do swéj długości i naprzeciwko wznoszącego się w górę ogrodu miejskiego okazać się może za niskim.

Co do frontu od ulicy Kościuszki, to komisya może powinszować artyście, że tak szczęśliwie wyszedł z trudności, jakie krzywa przedstawiała linia, i uznać wyborny smak, który kierował w zastosowaniu właściwie obranego stylu.

Wydział oprócz planów składa Izbie opisanie, spis cen jednostkowych, i najdokładniéj podany kosztorys. Z tak obrobionym kosztorysem, nie działa się na oślep i trudno doświadczyć zawodu. Wobec cen jednostkowych i kosztorysu, który zgoła nie jest wzięty idealnie, Wydział krajowy objawia nadzieję, że w téj chwili, kiedy fabryk o 60% ubyło we Lwowie, osiągnie od przedsiębiorców wobec zniżonéj ceny cegły, drzewa, majstra, robotnika, znaczne obniżenie w cyfrze kontraktowéj, tak znaczne, że na tém obniżeniu spodziewa się osiągnąć 60.000 złr. oszczędności; komisya nie dzieli téj nadziei, raz dla tego, że jak tylko budowa gmachu uchwalona będzie, ceny materyału i robotnika podskoczą, głównie zaś dlatego, że mimo całéj oględności i skrupulatności kosztorysu, w tak wielkiéj budowie mogą się zdarzyć przeróbki, a nadto przyjdą gzymsy kamienne, schody ogniotrwałe i inne może zmiany, wskazane przez komisyą administracyjną, które oszczędność, jeżeli jaka będzie, zabsorbują. Illuzye w rzeczach praktycznych, przedewszystkiém unikać potrzeba, dlatego komisya mniema, że cała suma anszlagowana 964.377 złr. wydaną będzie, z drugiéj jednak strony, zapewnić może o tyle, o ile w tego rodzaju przedmiotach pewność osiągnąć podobna, iż koszta budowy gmachu téj sumy nie przekroczą.

W tém miejscu po pierwszy raz spotykamy się ze sumą ogólnego kosztu 964.377 zł. Jakkolwiek ani komisya administracyjna w swém sprawozdaniu, ani W. Sejm w uchwale, czując, jak dowolna i niedostateczna była pierwiastkowo postawiona suma 500.000 zł. nie ograniczył cyfry, do któréj miał się posunąć kosztorys, to komisya administr. pojmując, że suma ta może się wydawać Izbie, o dobre użycie funduszów krajowych dbałéj, zastraszającą.

Komisya jednak oświadcza, iż gmach dla Sejmu i Wydziału z dogodnościami, które są konieczne, taniéj wystawionym być nie może.

Komisyi jest obowiązkiem w prawdziwem nie w idealném świetle sprawę Izbie przedstawić, aby ze zupełną świadomością mogła powziąć dycyzyą.

Nadinżynier Wydziału krajowego w raporcie swoim o planach i kosztorysach, oddając sprawiedliwość akuratności kosztorysów, zadaje sobie pytanie, czy nie możnaby zaprowadzić pewnych redukcyi i przychodzi do rezultatu, iż redukcye zaprowadzić można w trojakim kierunku:

1. przez pominięcie niektórych robót;
2. przez zmniejszenie niektórych kosztów i
3. przez obniżenie cen.

Redukcye pod Nr. 1 i 2, bo pod numerem 3 są problematyczne, wynoszą razem 80948 zł. Komisya przeszła je po szczególe i uznała, iż oprócz redukcyi 13.000 zł. pod Nr. 13, II, wszystkie te redukcye byłyby robione kosztem dogodności albo stosowności. Komisya przeto przychodzi z żądaniem od Izby całéj sumy 964.377 zł. Nadto wypada udzielić Wydziałowi krajowemu potrzebny kredyt na opędzenie kosztów administracyjnych, które podług doświadczenia nie wynoszą nigdy mniéj jak 5 do 6 proc. kosztu budowli, a tém samém uczynią tutaj 50.000 zł.

Mamy więc plac do budowy, mamy plany, które z mało znaczącemi odmianami przyjąć należy. Przystępujemy do uchwały:

III. Do kwestyi funduszów.

Komisya nie uważa za swój obowiązek powtarzać cyfry przywiedzione w sprawozdaniu Wydziału krajowego.

Sprawozdanie to w rękach wszystkich Członków Izby. Z niego przekonać się może wys. Sejm, że uchwale III z dnia 5 kwietnia 1876 stało się zadosyć. Ustanowiony fundusz budowy gmachu dla Sejmu i Wydziału został uposażony, przeznaczonemi przez Sejm funduszami, mianowicie:

a) pozostałością z rachunków r. 1875;

b) przychodami z realności 717$^{2}/_{4}$ przez fundusz krajowy nabytej;

c) procentami od lokacyi tych funduszów.

Pomijając buchhalteryczne zmiany i zestawienia, jakim ulegała pozostałość z rachunków za rok 1875, to wedle sumarycznego zamknięcia wynosi ten fundusz obecnie 867.763 zł. 10 ct., które powiększone procentami po dzień 30 września b. r. i sumą z procentami, należną od p. Brykczyńskiego, wynosić będzie po dzień 30 września 933.930 zł.

Do téj sumy dodać należy wartość placu pozostałego z zakupionych realności, który na planach Wydziału oznaczony lit. *a*, *b*, *c*, *d*, zupełnie dla fabryki ani dziś, ani w przyszłości niepotrzebnego — a za który ofiarują 7.605 zł. i którego sprzedaż komisya zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego wys. Sejmowi zaleca.

Suma ta będzie więcéj jak dostateczną na opędzenie kosztów całéj budowy, ponieważ budowa nie może być w jednym roku ukończoną a do ukończenia wpływać będą do funduszu odsetki od téj sumy.

Tak więc wys. Sejmie! w skutek wyczerpujących rozpraw Sejmu, w skutek uchwał, które po sobie logicznie następywały, w skutek trafnego obrobienia przedmiotu przez Wydział krajowy, mając już grunt do budowy, odpowiednie plany i fundusz potrzebny na przeprowadzenie całéj fabryki, stoimy w téj upragnionéj chwili, w któréj potrzeba tylko przyjęcia planów przez wys. Izbę, aby natychmiast fabrykę rozpocząć. Komisya też Twoja nie przychodzi z pytaniem, czy ma być budowane, które pytanie już jest przesądzone uchwałami zeszłorocznemi a które gdyby jeszcze stawiano, mogłoby jak słusznie poseł Skrzyński na Sesyi 4. kwietnia uważał, odroczyć znowu rozpoczęcie budowy ad calendas Grecas; ale przychodzi zapytać, czy, kiedy wszystko zrobiono, co wys. Izbo rozkazałaś! żądasz jakich zmian w planach, kosztorysie albo przeznaczeniu funduszów.

Komisya uważając, że jest pewna ciągłość, która obowiązuje zgromadzenia prawodawcze, że usunięte zostały wszelkie wątpliwości tak słusznie przez lat wiele podnoszone, że ustawiczne a bezskuteczne zabieranie się do roboty, osłabia powagę uchwał Sejmowych z jednéj strony, z drugiéj zaś, że trzeba budować, kiedy się ma fundusze a należy korzystać z obniżonych obecnie cen robotnika i materyału, komisya wnosi uchwały następującéj osnowy.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Upoważnia się Wydz. kraj. do rozpoczęcia i przeprowadzenia budowy gmachu na pomieszczenie W. Sejmu i Wydz. kraj. na podstawie przedłożonych planów i kosztorysów z uwzględnieniem, zaleconych w sprawozdaniu komisyi administracyjnéj zmian, co do schodów, gzymsów i materyałów na ornamentykę.

2) Przeprowadzenie budowy ma Wydz. kraj. uskutecznić w drodze przedsiębiorstwa z zachowaniem w każdym kierunku ścisłéj oszczędności bez naruszenia jednak bezpieczeństwa trwałości i dogodności budynku.

3) Poleca się Wydz. kraj. ustanowienie estetyczno-technicznego komitetu budowy, który kontrolować będzie wykonanie dzieła całego, z prawem orzekania, czyli i o ile zachodzi potrzeba zaprowadzenia zmian w wykonaniu pojedynczych szczegółów.

4) Z ustanowionego już na ten cel funduszu, przeznacza się na budowę gmachu dla W. Sejmu i Wydz. kraj. nieprzekraczalną kwotę 964.000 złr. i upoważnia się Wydz. kraj. do użycia takowéj w miarę postępującéj budowy.

5) Na koszta administracyi budowy gmachu otwiera się Wydz. kraj. z ogólnego funduszu budowy osobny kredyt do wysokości 50.000 złr. w. a.

6) Upoważnia się Wydz. kraj. do odprzedania części z realności pod l. $683^{2}/_{4}$ na planie sytuacyjnym oznaczonej literami a. b. c. d.

7) Wydz. kraj. ma aż do zupełnego ukończenia budowy zdawać na każdej Sesyi sejmowéj sprawę z postępu robót i o stanie funduszu budowy.

We Lwowie d. 18. sierpnia 1877.

Przewodniczący:
Grocholski w. r.

Sprawozdawca:
P. Popiel w. r.

l. 404.
s.

Aleg. 61.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w myśl uchwały wysokiego Sejmu z dnia 28. września 1868. zajął się jak najprędzej:

A. Uregulowaniem stosunków administracyi gminnéj w zakładzie kąpielowym Krynica i Słotwina.

B. Przedłożył wysokiemu Sejmowi na najbliższéj sesyi sejmowéj statut zdrojowy dla zakładów kąpielowych w kraju naszym.

C. Przeprowadzić potrzebne rokowania z rządem, aby ten jako właściciel zdrojowisk i zakładu kąpielowego w Krynicy usuwał staranniej jak dotąd różne niedogodności wewnętrzne— a w administracyi Krynicy, jako właściciel miał na oku nietylko materyalne, ale i humanitarne względy."

J. Męciński, wnioskodawca.

Wojciech Dzieduszycki
Pławicki
Ed. Stadnicki
J. Mochnacki
H. Czajkowski
H. Wodzicki
E. Wolański
J. Badeni

E. Sanguszko
Skrzyński
Zyblikiewicz
Szujski
W. Badeni
Dunajewski
Głogowski
G. Romer

Aleg. 62.

Sprawozdanie

komisyi budżetowéj w przedmiocie petycyi Komitetu Wystawy przemysłowéj i rolniczéj krajowéj o przyznanie i wyasygnowanie mu kwoty złr. 6000 z funduszów krajowych na cele rzeczonéj Wystawy.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z d. 26 Kwietnia 1876 r. powziął Wys. Sejm na skutek petycyi zawiązanego podówczas Komitetu Wystawy krajowej uchwałę tej treści:

1. Zawiązanemu Komitetowi Wystawy, na cele Wystawy wyznacza się subwencya jednorazowa w kwocie złr. 5000, którąby Wydział krajowy wypłacił częściowo w miarę wykazanej przez komitet potrzeby.

2. Suma ta ma być zwróconą w całości lub w części, o ileby zyski z Wystawy przewyższyły wydatki.

3. Suma ta ma być wstawioną jako kredyt dodatkowy na rok 1876.

Przyznana przez Wys. Sejm subwencya wypłaconą została komitetowi w zupełności.

Wystawa krajowa ma być otwartą dnia 6go września r. b.

Komitet pomimo wszystkich usiłowań i pomimo zachowania największej przy urządzeniu Wystawy oszczędności, nie zdołał zebrać dostatecznych do pokrycia wydatków funduszów. Po obliczeniu wszystkich już otrzymanych i spodziewanych jeszcze dochodów pozostaje do pokrycin suma złr. 6000 o przyznanie której komitet Wystawy obecnie uprasza.

Zważywszy: że przedstawienie całkowitego obrazu produkcyi krajowej wykazać jedynie może jéj stan rzeczywisty i możliwe potrzeby.

że Wys. Sejm uchwałą z r. 1876 uznał już urządzić się mającą Wystawę za pożyteczną,

że udział który kraj w niéj bierze jest bardzo znaczny, zgłosiło się bowiem 1258 wystawców,

że udział ten wymownym jest dowodem rzeczywistéj potrzeby wystawy, ale zarazem przyczynił się do znacznego podniesienia kosztów urządzenia — komisya budżetowa mniema iż niepodobna od członków komitetu, którzy ponieśli już bardzo znaczny trud urządzenia wystawy wymagać, aby jeszcze z własnych funduszów niedobór pokryli.

Zważywszy jednak z drugiéj strony, że dochody wystawy jako oparte po części na wstępném i na loteryi, dziś ściśle obliczyć się nie dadzą i że tylko okazać się mogący niedobór pokryty być powinien.

Komisya budżetowa wnosi:

I. Komitetowi Wystawy krajowéj udziela się dodatkowa subwencya jednorazowa na cele Wystawy w kwocie złr. 6000.

II. Suma ta ma być zwróconą w całości lub w części o ileby zyski z Wystawy przewyższyły wydatki.

III. Suma ta ma być wstawioną jako kredyt dodatkowy na rok 1877.

We Lwowie dnia 19 sierpnia 1877.

Przewodniczący,
Henryk Wodzicki, *w. r.*

Sprawozdawca,
Józef Badeni, *w. r.*

L. 330.
s.

Aleg 63.

Sprawozdanie

komisyi drogowej w sprawie petycyi powiatu podhajeckiego o subwencyą do budowy drogi z Podhajec do Halicza.

Wysoki Sejmie!

Sprawa drogi z Podhajec do Halicza dotyka interesów dwóch głównie powiatów, t. j. podhajeckiego i rohatyńskiego, należy zatém chcąc tę sprawę ocenić sprawiedliwie, postawić się na stanowisku jednego i drugiego powiatu.

Powiat podhajecki poniósł na tę drogę znaczne ofiary, i tak:

wydał najprzód	16.500 złr.	
ofiary dobrowolne stron	1.500 „	
Razem	18.000 złr.	
prócz tego zaciągnął dług	10.000 złr.	z funduszu zapomogi z r. 1866
i zaliczkę zwrotną w kwocie	3.000 złr.	
Razem	31.000 złr.	

Zatém według dat, które można było zebrać, kosztuje go, lub też z końcem r. 1877 kosztować go będzie ta droga 31.000 złr. w.a. Wydział krajowy ze swéj strony uczynił wszystko, co było można dla przeprowadzenia budowy téjże drogi, gdyż przyczynił się subwencyą, która wynosiła około 22.000 złr., prócz pożyczki i zaliczki wzmiankowanych wyżéj a wymienionych w sprawozdaniu z czynności Wydziału krajowego str. 105, które także 13.000 złr. wynoszą.

Za te kwoty wybudowano do końca 1876 r. przeszło 16 kilometrów drogi bitéj z Podhajec do Zawadowa i daléj, a ostatniemi czasy dalsze około 5 kilometr. — razem 21—22 kilometr. Kredyta zaś od czasu jak Wydział krajowy rozciągnął swój nadzór nad tą drogą, nie były źle użyte, gdyż wybudowano za 38.000 złr. 16 kilometrów drogi; przy kwocie na ten cel użytéj, wynosi około $2^1/_2$ tysiąca złr, na kilometr; kwota bardzo skromna, jeżeli się zważy, że wedle dat zebranych przez Wydział krajowy, a mianowicie w aleg. 10tym do projektu ustawy drogowéj, kilometr drogi powiatowéj we wszystkich powiatach kosztuje 2800—4500 złr.

Pozostaje około 6 kilom. drogi do zbudowania w granicach powiatu podhajeckiego, które sądząc według poprzedniego, kosztowałyby około 15.000 złr.

Z uwagi więc na wielkie ofiary, jakie ponosił powiat podhajecki, z uwagi, że dla tego powiatu kwestya dostania się drogą bitą do kolei jest kwestyą żywotną, w braku wszelkich środków komunikacyjnych, któreby go z drogą żelazną łączyły, komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Wydziałowi powiatowemu podhajeckiemu udzieloną będzie z funduszów krajowych subwenaya w wysokości 15.000 złr. w celu wykończenia drogi powiatowéj od Podhajec ku kolei budującéj się aż do Dryszczowa pod nadzorem Wydziału krajowego.

b) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził rokowania z reprezentacyą powiatu rohatyńskiego w celu zbudowania dalszego ciągu drogi wyżwspomnionéj.

Lwów 21. sierpnia 1877.

Sprawozdawca
Jan Stadnicki.

Przewodniczący
Gross.

Aleg. 64.

Sprawozdanie

Komisyi budżetowéj o wniosku Wydziału krajowego względem uwolnienia urzędników i sług państwa, kraju i innych urzędników publicznych od opłacania dodatków do podatków bezpośrednich na potrzeby krajowe i fundusz indemnizacyjny.

Wysoki Sejmie!

Wedle sprawozdania Wydziału krajowego nie opłacali urzędnicy autonomiczni dodatków do podatków na fundusz indemnizacyjny i potrzeby krajowe, a to na mocy Najwyższego postanowienia z dnia 27. listopada 1858, które urzędników państwa i funduszów publicznych uwalnia od opłaty tych dodatków.

W r. 1873 wydała krajowa Dyrekcya Skarbu rozporządzenie do władz podatkowych, polecające: ściągać od autonomicznych urzędników krajowych i powiatowych rzeczone dodatki do podatków, a to tak za czas ubiegły, jak też na przyszłość, ponieważ, wedle orzeczenia Ministerstwa spraw wewnętrznych, uwolnienie urzędników autonomicznych od płacenia dodatków krajowych i indemnizacyjnych nie wypowiedziane wyraźnie powołaném Najw. postanowieniem z r. 1858 mogłoby nastąpić jedynie na podstawie Ustawy krajowéj.

Przedstawienie Wydziału krajowego do Ministerstwa Skarbu miało jedynie ten skutek, iż Ministerstwo poleciło zaniechać ściągania rzeczonych dodatków od urzędników autonomiczych za czas przed końcem roku 1873.

Wskutek tego Wydział krajowy przedłożył wysokiemu Sejmowi projekt Ustawy, który jednak nie ogranicza się na uwolnieniu urzędników autonomicznych od dodatków do podatku dochodowego, pobiéranych na potrzeby krajowe i fundusz indemnizacyi, lecz zmierza do tego, aby wszystkich urzędników państwa, kraju, powiatów, gmin, nauczycieli, wojskowych, — słowem wszelkich funkcyonaryuszów publicznych uwolnić od wszelkiego rodzaju dodatków do podatków, opłacanych bądź to na fundusz indemnizacyjny i krajowy, bądź też na potrzeby powiatów i gmin.

Propozycyę taką uzasadnia Wydział krajowy tém, że w Ustawie gminnéj i statutach dla miast Lwowa i Krakowa uwolnieni są wszyscy urzędnicy publiczni od dodatków gminnych, tudzież że w razie zaprowadzenia nowych podatków Najwyższe postanowienie z r. 1858, dotyczące uwolnienia urzędników państwowych od opłacania dodatków indemnizacyjnych i krajowych straci moc obowiązującą, ponieważ postanowienie to mówi tylko o uwolnieniu od dodatków do podatku dochodowego, zaprowadzonego patentem z r. 1849.

Daléj podnosi Wydział krajowy, że należy wszystkich urzędników publicznych uwolnić od opłaty wszelkich dodatków do podatków, ponieważ płace ich systemizowano z uwzględnieniem potrzeb koniecznych, a każde uszczuplenie tych płac wywiéra szkodliwy wpływ na prowadzenie się urzędników.

Uwolnienie urzędników autonomicznych od dodatków do podatków na fundusz krajowy i indemnizacyjny nie przyniesie tym funduszom znacznego uszczerbku, jak wykazuje Wydział krajowy w swém sprawozdaniu, zwłaszcza, gdy dodatki te od rzeczonych urzędników dotychczas nie były jeszcze ściągane.

Wreszcie nadmienia Wydział krajowy, że Ustawa o reprezentacyi powiatowéj nie uwalnia od powiatowych dodatków tych osób, które uwolnione są od dodatków gminnych na mocy Ustawy gminnéj i statutów miast Lwowa i Krakowa. — Wspomina także Wydział krajowy o wniesionych w latach poprzednich petycyach urzędników autonomicznych względem uzyskania tych uwolnień podatkowych i przytacza za uwolnieniem urzędników autonomicznych od rzeczonych dodatków tę okoliczność, że urzędnicy ci są co do płac służbowych i możliwości awansu w położeniu mniéj korzystném, aniżeli urzędnicy państwowi.

Komisya budżetowa uznaje, że urzędnicy autonomiczni nie powinni co się tyczy opodatkowania być w położeniu gorszém, aniżeli urzędnicy państwowi i zgadza się z wnioskiem Wydziału krajowego, o ile ten wniosek zmierza do uwolnienia urzędników autonomicznych od dodatków do podatku dochodowego, pobiéranych na rzecz funduszu krajowego i indemnizacyjnego, lub na potrzeby powiatowe.

Zdaniem jednak Komisyi nie wypada już dziś uwolnić wszystkich funkcyonaryuszów publicznych od wszelkiego rodzaju dodatków do podatków bezpośrednich w przyszłości zaprowadzić się mających, ponieważ nieznaną jest doniosłość i znaczenie owych przyszłych podatków.

Daleko właściwiéj jest, wedle zdania Komisyi, pozostawić późniejszéj decyzyi wysokiego Sejmu wydanie Ustawy, któraby w razie zaprowadzenia nowego systemu podatkowego, przyznała funkcyonaryuszom publicznym takie uwolnienia od dodatków do podatków, jakie okażą się potrzebne i interesowi publicznemu odpowiednie.

Wreszcie nadmienić wypada, że wedle informacyi, zasięgniętych w biurze rachunkowém Wydziału krajowego, władze podatkowe w ostatnich latach żądają opłaty rzeczonych dodatków od podatków, także od płac Marszałka i Członków Wydziału krajowego wbrew rozporządzeniu Ministerstwa Skarbu z dnia 17. marca 1862.

Aby zatém uchylić możliwe wątpliwości, należy w Ustawie zaprowadzającéj uwolnienie od rzeczonych dodatków do podatków wymienić także Marszałka i Członków Wydziału krajowego.

Komisya budżetowa wnosi zatém:

Wysoki Sejm raczy uchwalić Ustawę wedle projektu pod 1/. załączonego i rezolucyę pod 2/. dołączoną.

Z komisyi budżetowéj

We Lowowie dnia 21. sierpnia 1877.

Przewodniczący:

H. Wodzicki.

Sprawozdawca.

Tadeusz Skałkowski.

Alegat 1/.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o uwolnieniu płac urzędników autonomicznych, od opłacania dodatków do podatków, na fundusz indemnizacyjny i na potrzeby krajowe i powiatowe.

Zgodnie z Uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Od opłacania dodatków do podatku dochodowego, pobieranych na fundusz indemnizacyjny i potrzeby krajowe i powiatowe, uwolnieni są:

Marszałek krajowy i członkowie Wydziału krajowego, urzędnicy i słudzy kraju, powiatów, gmin, zakładów krajowych, powiatowych i gminnych, Izb handlowych i przemysłowych, nauczyciele publiczni, jakoteż wdowy i sieroty tych osób, co do ich pensyi, płac służbowych, emerytur, prowizyi, dodatków na wychowanie i w ogóle wszelkich ze stosunku służbowego pochodzących poborów.

Art. II.

Wykonanie tej Ustawy polecam Memu Ministrowi Skarbu.

Alegat 2/.

Rezolucya.

Sejm wzywa c. k. Rząd o polecenie Władzom skarbowym, aby zaniechały ściągania dodatków do podatku dochodowego na fundusz indemnizacyjny i potrzeby kraju i powiatów, wymierzonych od pensyi lub jakichkolwiek poborów służbowych osób wymienionych w Art. I. Ustawy z dnia . . sierpnia . . . . o uwolnieniu urzędników autonomicznych od rzeczonych dodatków, a to tak za czas przeszły, jak też za czas który upłynie aż do wejścia w życie tej Ustawy.

Aleg. 65.

Sprawozdanie

komisyi edukacyjnej w przedmiocie wydawnictwa encyklopedyi A. Sznejdera.

Wysoki Sejmie!

Nie po raz pierwszy zajmuje się Wysoka Izba tą sprawą, albowiem już na posiedzeniu z dnia 16 października 1871 na wniosek komisyi budżetowej powziętą została uchwała:

1) Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia za odpowiedniem wynagrodzeniem, materyałów nagromadzonych przez P. Schneidera na własność kraju, oraz poleca mu staranie, aby wydawnictwo Encyklopedyi dla krajoznawstwa Galicyi dalej prowadzonem było.

2) Na cele powyższe przeznacza się, w miarę potrzeby, dochody funduszu domestykalnego.

3) Wydział krajowy zda sprawę na najbliższej sesyi sejmowej, co względem wykonania powyższych uchwał zarządził.

W sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 27 lipca 1877 do l. 35821 skreślonym został dostatecznie przebieg tej sprawy, a komisya edukacyjna podnosi tutaj tę tylko okoliczność, iż dotychczasowe wydawnictwo Encyklopedyi Schnejdera połączone było z wydatkiem rocznych 2215 złt. w. a. z funduszu domestykalnego.

Wydział krajowy wnosi obecnie, aby Wysoki Sejm upoważnił go do nabycia materyałów pana Antoniego Schnejdera na własność kraju, ofiarując mu dożywotnią płacę 600 złr. płatną z funduszu domestykalnego. Wniosek ten został już poniekąd przez dawniejsze uchwały Wys. Izby, zwłaszcza przez uchwałę z dnia 16 października 1871 załatwiony, teraz idzie bardziej tylko o formalną stronę całej tej kwestyi, która tem mniej trafić może na trudności, że wartość naukowa materyału przez p. Schnejdera nagromadzonego, mianowicie wartość jego pod względem etnograficznym, geograficznym, geologicznym, statystycznym i historycznym dla naszego kraju uznaną już została, przez komitet do wydawnictwa encyklopedyi krajoznawstwa Galicyi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego (ob. zapiski stenograficzne z posiedzenia z dnia 16 października 1871 str. 21).

Następnie wnosi Wydział krajowy, aby go Wysoki Sejm upoważnił do zaniechania dalszych starań co do wydawnictwa encyklopedyi krajoznawstwa dla Galicyi, do oddania materyałów pana Schnejdera Akademii Umiejętności w Krakowie bezpłatnie i do zawarcia umowy z tąż Akademią o bezzwłoczne przyjęcie tych zbiorów, ofiarując jej celem opędzenia czynszu za najem lokalności, potrzebnych na przechowanie tych zbiorów, roczną kwotę od 300 złt. do 500 złt. w. a. i płatna z funduszu domestykalnego przez lat 5, a co najwięcej przez lat sześć.

Komisya edukacyjna wniosek ten ze swojej strony umie tylko jak najusilniej poprzeć, a to raz ze względu na samą rzecz, która jak to sprawozdanie Wydziału krajowego najlepiej wykazuje, tylko

za pośrednictwem Akademii umiejętności doprowadzoną być może do pożądanego celu, jak powtóre ze względu na wydatki, obciążające z powodu dotychczasowego wydawnictwa fundusz domestykalny, gdyż te wydatki o więcej jak połowę zostaną zmniejszone.

Dotychczas bowiem wydawano na cel powyższy z funduszu rzeczonego roczną kwotę 2215 złt. w. a., gdy po przyjęciu wniosku Wydziału krajowego roczny wydatek wynosić będzie przez pierwsze 5 albo 6 lat 900 a najwięcej 1100 złt. w. a. rocznie, zaś po 5 albo 6 latach kwotę 600 złt. w. a. rocznie.

Komisya edukacyjna wnosi przeto zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy:

1) do zaniechania dalszych staran poleconych mu uchwałą Sejmu z dnia 16 października 1871 co do wydawnictwa encyklopedyi krajoznawstwa dla Galicyi;

2) do nabycia materyałów p. Antoniego Sznejdera na własność kraju, ofiarując mu dożywotnią płacę 600 złt. w. a. rocznie, płatną z funduszu domestykalnego.

3) do oddania tych materyałów Akademii umiejętności w Krakowie bezpłatnie do użytku, jaką za stosowny uzna i do zawarcia umowy z zarządem tej Akademii o bezzwłoczne przyjęcie tych zbiorów, ofiarując mu, celem opędzenia czynszu za najem lokalności, potrzebnych na przechowanie tych zbiorów, roczną kwotę nieprzekraczającą 500 złt. w. a., i płatną z funduszu domestykalnego przez at pięć, a co najwięcej sześć, licząc od dnia oddania tych zbiorów Akademii.

We Lwowie dnia 19 sierpnia 1877.

Dr. Majer
Przewodniczący

Dr. Zoll
Sprawozdawca

Aleg. 66.

Sprawozdanie większości

komisyi specyalnej dla zbadania wniosku posła Hausnera o zmianę statutu krajowego i ordynacyi wyborczej krajowej.

Wysoki Sejmie!

Statuta i ordynacye wyborcze krajów koronnych Austryi z dnia 26 lutego 1861 r. uwydatniły w Sejmach krajowych zasadę reprezentacyi interesów w sposób wprawdzie różnorodny, lecz wszędzie wybitnie nacechowany. We wszystkich Sejmach krajowych udzielono obok głosów wirylnych, przedstawiających interesa duchowieństwa i wielkich ciał naukowych i między reprezentacyą własności większych z jednej a reprezentacyą gmin wiejskich z drugiej strony, to jest: między przedstawicielami rolnictwa administrującego i pracującego, miejsce reprezentacyi żywiołu miejskiego. Przestrzeń zaś zostawiona żywiołowi miejskiemu została jak najnierówniéj wymierzoną a przyczynę téj nierówności nie należy szukać w większéj lub mniejszéj sile liczebnéj i intellektualnéj tego w pojedynczych krajach koronnych, lecz częstokroć takowa jednostronnie i dowolnie oktrojowaną została.

Rzut oka na udział posłów miejskich w składzie pojedynczych Sejmów krajowych najwyraźniéj okaże słuszność tego twierdzenia. W Salzburgu bowiem, to jest w kraju leśnictwa i chowu bydła reprezentacyi miejskiej przyznano udział najznaczniejszy w całej monarchii, bo 46 proc. całego składu sejmowego wynoszący. Następują dalej po sobie reprezentacye miejskie Niższej Austryi 42 prc. Wyższej Austryi 40 proc., Styryi i Szlązka po 39 proc., Morawii 37 proc., Czech 36 proc., Istryi i Karyntyi po 33 proc., Gorycyi 32 proc., Krainy 27 proc., Vorarlbergu i Dalmacyi po 25 proc., Tyrolu 24 proc. i Bukowiny 23 proc., nareszcie reprezentacya miejska Galicyi, która stanowi tylko 15 proc. całego składu sejmowego.

Już to zestawienie uderzające czyni wrażenie zupełnej dowolności w utworzeniu składów sejmowych. Niższa Austrya, zawierająca stolicę Państwa ze swą ogromną od wieków zamożną i wykształconą ludnością, niższe zajmuje miejsce niż Salzburg, w którym rzadkie miasta toną w pośród

pasterskiej ludności, tak samo Vorarlberg z licznym zastępem osad przemysłowych ustępuje miejsce czysto rolniczej krainie, nareszcie ogromna różnica między Bukowiną a Galicyą, na niekorzyść tej ostatniej, razi najmniej wprawne oko swą niestosownością.

Upośledzenie miast galicyjskich w jeszcze jaskrawszych barwach nam się okaże, gdy porównamy liczbę wszystkich miast w Austryi z liczbą tych miast, które lub osobno lub zbiorowo wybierają posłów do Sejmów krajowych. Tutaj pokazuje się bowiem, że w Niższéj i Wyższéj Austryi w Salzburgu, Styryi, Tyrolu, Vorarlbergu, Karyntyi, Krainie, Gorycyi, Istryi, Dalmacyi i Bukowinie *wszystkie* miasta bez wyjątku w Sejmach są reprezentowane, zaś z 26 miast szląskich 24 (= 92 proc.), z 89 miast morawskich 75 (= 84 proc.) z 355 miast czeskich 157 (= 45 proc.), nareszcie z 95 miast galicyjskich tylko 15 (= 16 proc.) w Sejmie krajowym są reprezentowane.

Lecz nie dość na tem. Jeżeli wciągniemy liczby miasteczek (Marktflecken) w poczet osad miejskich, otchłań niesprawiedliwości, oddzielająca miasta galicyjskie od miast innych krajów koronnych staje się przerażającą, albowiem wszystkie 23 osady miejskie w Salzburgu są w Sejmie reprezentowane zaś z 27 istryjskich osad miejskich 23 (=85 proc.), z 14 gorzyckich 11 (= 78 proc.), z 32 szląskich 24 (= 75 proc.), z 48 tyrolskich 35 (= 72 proc.), z 116 styryjskich 82 (= 71 proc.), z 38 karynckich 26 (= 68 proc.), z 18 dalmatyńskich 11 (= 61 proc.), z 31 krańskich 18 (= 58 proc.), z 7 vorarlberskich 4 (= 57 proc.), z 114 wyższo-austryackich 61 (= 53 proc.), z 10 bukowińskich 4 (= 40 proc.), z 578 czeskich 157 (= 28 proc.), z 280 morawskich 75 (= 26 proc.), z 262 niższo-austryackich 46 (= 17 proc.), a z 312 galicyjskich osad miejskich tylko 15, to jest $4._{18}$ proc., w Sejmie mają reprezentacyę. Przystąpmy teraz do czwartego sposobu obliczenia porównawczego, aby ze wszech stron uwydatnić niesprawiedliwość wyrządzoną miastom naszym, do porównania liczby posłów miejskich z cyfrą ludności miast. Tutaj widzimy, że w Salzburgu jeden poseł miejski reprezentuje 2240 mieszkańców miast, w Vorarlbergu 3.020, w Karyntyi 4625, w Gorycyi 4710, w Wyższej Austryi 4920, w Dalmacyi 5700, w Styryi 6160, w Krainie 6490, w Tyrolu 6860, w Bukowinie 8170, w Szlązku 9670, w Morawii 11970, w Czechach 13.610, w Istryi 13,900, w Niższej Austryi 26.600, a w Galicyi 31.180 mieszkańców a 45.900 mieszkańców osad miejskich. Ten czwarty sposób obliczania wykazuje Galicyę na najniższym szczeblu krajów koronnych Austryi.

Ale nie tylko w Austryi, w całym cywilizowanym świecie pokrzywdzenie naszej reprezentacyi miejskiej jest bezprzykładne. Żadna bowiem ordynacya wyborcza w świecie, o ile takowy zna reprezentacyę na grupy lub kurye podzieloną, tak dalece jak nasza wstępu do Sejmów nie wzbrania. I tak większa połowa parlamentu Wielkiej Brytanii 55 proc. składa się z posłów miast, w Anglii posłowie miejscy tworzą nawet 61 proc. całego składu, w Walii 50 proc., w Szkocyi 43 proc., w Irlandyi 36 proc., w Lippe Detmold 50 proc., w drugiej izbie Saskiej 44 proc., w Norwegii, San Marino, Anhalt, w księstwie Sasko-Meiningskiem i w Schwarzburg-Rudolstadt po 33 proc., w Landthingu Duńskim 30 proc., w Wirtembergu 28 proc., w dawnym Sejmie Szwedzkim, w tak średniowiecznym duchu ułożonym 25 proc., to jest jedną z czterech izb, w Guatemali, w jedynym kraju Ameryki z reprezentacyą grup 25 proc., w Brunszwiku 22 proc., w Hessen-Darmstadt i w pierwszej arystokratycznej izbie Saskiej po 20 proc., nawet w Mecklenburgu posłowie miejscy dzisiaj tworzą 18 proc. składu sejmowego.

W tak karłowatych rozmiarach reprezentacya miast galicyjskich wyszła z rąk autorów naszej ordynacyi wyborczej. Upośledzenie było za nadto widoczne, zasada reprezentacyi interesów krajowych została zbyt ciężko nadwerężoną. Reklamacye przeciw tak jawnemu pokrzywdzeniu miast musiały nastąpić i nastąpiły natychmiast, przy zagajeniu zbyt krótkiej, bo tylko 9 posiedzeń obej-

mującej sesyi sejmowej r. 1861. Miasto Śniatyn ma zasługę, że petycyą wystosowaną do Sejmu dało pierwszy impuls do usiłowań dążących ku zmianie ordynacyi wyborczéj.

Dnia 25. kwietnia 1861 r. Sejm polecił Wydziałowi krajowemu wyrobienie projektu, zmiany ordynacyi wyborczej. Lecz gdy po prawie dwuletniej przerwie Sejm na nowo zwołanym został w r. 1863, Wydział krajowy jeszcze z danego polecenia się nie wywiązał i w skutek petycyi miast Bochni i Myślenic Sejm na posiedzeniu 27 stycznia 1863 ponownie poruczył Wydziałowi krajowemu wypracowanie reformy wyborczej. Przedwczesne zamknięcie Sejmu odroczyło na nowo całą sprawę, lecz podczas długiej, półtrzecia roku trwającej przerwy, poprzedzającej otwarcie Sejmu w końcu roku 1865 skromne miasta i miasteczka galicyjskie natarczywie upominały się o wymiar sprawiedliwości; 65 gmin miejskich podało petycye o powiększenie liczby posłów z miast i o wydzielenie ich z okręgów wyborczych wiejskich. Ten nawał petycyi skłonił p. Ludwika Skrzyńskiego do ponownego wezwania Wydziału krajowego, któremu tenże zadość uczynił, przedkładając Sejmowi na posiedzeniu 24 marca 1866 sprawozdanie gruntowne, obszerne i na licznych datach statystycznych oparte. Projekt Wydziału krajowego zalecił pomnożenie okręgów wyborczych miejskich, o 14 zbiorowych okręgów, złożonych z 91 miast i miasteczek: za tym wnioskiem głosowało 72 posłów przeciw 52, więc większość $^2/_3$ głosów nie została osiągniętą i wniosek upadł. Na następującej sesyi Sejmowej projekt ten do gruntu przerobiony przez sprawozdawcę Krzeczunowicza, na posiedzeniu 20 grudnia 1866 został Izbie przedłożony. Już tylko 12 miejsc poselskich utworzyć zalecono, z których 3 na Lwów, 2 na Kraków, po jednemu na Brzeżany, Buczacz, Śniatyn, Złoczów, Bochnię, Gródek i Tyśmienicę przypadały. Ten wniosek został 82 głosami przeciw 41 przyjęty, lecz przy trzeciem czytaniu czterdziesty drugi głos przyłączył się do oponentów i obalił przepisaną większość. Jeszcze 5 razy, w r. 1869, 1871, 1872, 1874 i 1875 pp. Ziemiałkowski, Kabat, Chrzanowski, Skrzyński i Hausner stawiali wnioski, w zasadzie równe poprzednim, lecz bądź utonęły w komisyach, bądź rozbiły się skutkiem nieobecności potrzebnego kompletu $^3/_4$ posłów. Najdalej idący z tych wniosków zalecał pomnożenie o 20, najskromniejszy o 9 posłów. Nareszcie na obecnej sesyi wniosek posła Hausnera domagający się powiększenia liczby posłów miejskich o 10, z których po jednemu na miasta Lwów, Kraków, Bochnię, Brzeżany, Gródek, Jaworów, Śniatyn, Wieliczkę, Żółkiew i Złoczów wybierać miały, został na posiedzeniu 11 sierpnia r. b. przekazany osobnej komisyi statutowej, z 5 członków złożonej.

Wnioskodawca przedłożył komisyi zestawienie dat statystycznych, usprawiedliwiając wybór wyż wymienionych miast, dowodzące, że niektóre z tych miast w jednym lub kilku punktach przewyższają miasta w Sejmie reprezentowane, dalej, że wszystkie te miasta w głównych warunkach zbliżają się do miast, używających już prawa wyboru osobnego posła. I tak pod względem cyfry ludności miasto Śniatyn (10.700) przewyższa Stryj, Nowy Sącz, Rzeszów i Białę; Brzeżany (9.200) przewyższają Rzeszów i Białę, Gródek (9.000), Jaworów (8.700), Bochnia (7.500) i Złoczów (6.800) przewyższają Białę, dalej 6 z tych miast: Bochnia, Brzeżany, Śniatyn, Wieliczka, Gródek i Złoczów mają od r. 1873 już reprezentacyę w Radzie Państwa. Ten fakt jest dowodem, że Rząd uznał stosowność powiększenia reprezentacyi miejskiéj, zarazem zaś potęguje rażąco niesprawiedliwość wykluczenia tych miast z Sejmu. Co do majątku miejskiego Złoczów (522.000 zł.) i Śniatyn (498.000 przewyższają 7 miast w Sejmie reprezentowanych, Gródek (450.000 zł.) przewyższa Jarosław, Sącz, Stryj i Białę; a Żółkiew (256.000 zł.) przewyższa Białę. Co do dochodów miejskich, Brzeżany, Złoczów, Śniatyn i Bochnia przewyższają Sącz i Białę, Gródek i Jaworów przewyższają Białę.

Co do siły podatkowej Gródek, Złoczów, Brzeżany i Bochnia przewyższają Stryj.

W uczęszczaniu do szkół Brzeżany przewyższają Lwów i Kraków względnie do cyfry ludności i liczą 381 uczniów szkół średnich i 950 uczniów szkół ludowych.

Co do ruchu handlowego Złoczów przewyższa Sącz, Stryj i Sambor, co do liczby przemysłowców przewyższa Jarosław Kołomyję, Sambor, Stryj i Sącz; Brzeżany i Złoczów przewyższają Stryj i Sącz.

W komisyi większość objawiła zdanie, iż z powodu znakomitej siły podatkowej miasta Lwowa (ponoszącego $^1/_8$ podatków całéj Galicyi) i Krakowa ($^1/_{25}$ podatku całej Galicyi) jak też ze względu na wyższy rozwój umysłowy ludności tych miast należałoby powiększyć liczbę posłów m. Lwowa o 3, zaś liczbę posłów m. Krakowa o 2, natomiast zaś wypadałoby usunąć 3 miasta, mianowicie Jaworów, Wieliczkę i Żółkiew mniej ludne i zamożne. Wnioskodawca zgodził się na tak daleko sięgające przekształcenie swego wniosku w nadziei uratowania zasady i powiększenia liczby posłów miejskich o 10. Gdy zaś mniejszość komisyi obstawała przy zupełnem wykluczeniu małych miast, ograniczając rozszerzenie reprezentacyi miejskiej do liczby 5 posłów ze Lwowa i z Krakowa. Większość komisyi nie chcąc poświęcić wszelkiéj zasady słuszności, widziała się zniewoloną do zaniechania dalszych ustępstw i trwała przy powiększeniu liczby posłów miejskich o 10, z których Lwów wybiera 3, Kraków 2, Brzeżany, Bochnia, Gródek, Śniatyn i Złoczów po 1, poczem większość komisyi zapowiedziała sprawozdanie mniejszości.

Większość komisyi specyalnej dla zbadania zmiany statutu krajowego i ordynacyi wyborczéj wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączone dwie ustawy. /·

Lwow d. 21. sierpnia 1877.

Przewodniczący:
Jerzy Czartoryski.

Sprawozdawca:
Otton Hausner.

Aleksander Jasiński.

L. S. 448.

I. Ustawa

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego, zmieniająca §. 3. Statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego postanawiam, co następuje:

Art. I.

Znoszą się postanowienia §. 3. Statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 r. i ustawy z dnia 20 września 1866 r., zawierającej dodatek do §. 3. Statutu krajowego, a §. 3 Statutu krajowego ma brzmieć, jak następuje:

Sejm krajowy składa się ze 161 członków, mianowicie:

a) z trzech arcybiskupów lwowskich, biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i stanisławowskiego, a względnie do jego instalacyi, z grecko kat. sufragana lwowskiego; w razie wakującej stolicy arcybiskupiej lub biskupiej, administrator dyecezyi jest członkiem Sejmu krajowego;

b) z rektorów uniwersytetów lwowskiego i krakowskiego;

c) ze stu pięćdziesięciu i jednego posłów wybranych, jako to:

1. z czterdziestu czterech posłów z klasy większych posiadaczy gruntowych;
2. z trzydziestu trzech posłów miast w ustawie wyborczej wymienionych i Izb handlowych i przemysłowych;

3. z siedmdziesięciu czterech posłów reszty gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiém.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie przy pierwszych po jej ogłoszeniu powszechnych wyborach posłów do Sejmu.

Art. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

II. Ustawa

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego, zmieniająca §§. 2. i 3. krajowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego postanawiam, co następuje:

Art. I.

§. 1.

Znoszą się postanowienia §§. 2. i 3. krajowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 r. w ich teraźniejszéj osnowie, i takowe mają brzmieć, jak następuje:

§. 2.

Dla wyboru posłów z miast, tworzą miasta: 1. Lwów, 2. Kraków, 3. Przemyśl, 4. Stanisławów, 5. Tarnopol, 6. Brody, 7. Jarosław, 8. Drohobycz, 9. Biała, 10. Nowy Sącz, 11. Tarnów, 12. Rzeszów, 13. Sambor, 14. Stryj, 15. Kołomyja, 16. Bochnia, 17. Brzeżany, 18. Gródek, 19. Śniatyn, 20. Złoczów, każde jeden okręg wyborczy. Wszystkie te miasta są zarazem miejscami wyborów.

§. 3.

Lwów wybiera siedmiu, Kraków pięciu, każde z miast w §. 2. pod Nr. 3. do 20. wymienionych, jednego posła.

Wszyscy do wyboru uprawnieni w każdem mieście tworzą jedno ciało wyborcze.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie przy pierwszych po jej ogłoszeniu powszechnych wyborach do Sejmu.

Art. III.

Wykonanie tej Ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Sprawozdanie mniejszości.

Mniejszość komisyi z dwóch podpisanych członków złożona przystępuje chętnie do zdania większości względem powiększenia liczby posłów z miasta Lwowa o trzech, a z miasta Krakowa o dwóch — natomiast stanowczo oprzeć się musi jej wnioskowi oderwania niektórych miast od ich dzisiejszych okręgów wyborczych gmin wiejskich i potworzenia z nich osobnych okręgów wyborczych miejskich.

Miasta ordynacyą wyborczą do gmin wiejskich wcielone mają przy wyborach posłów misyę cywilizacyjną względem ludu wiejskiego. Wyborcy miejscy zmięszani z wyborcami gmin wiejskich, chcąc nie chcąc działają na tych wyższością swojej oświaty i dokładniejszém pojmowaniem życia konstytucyjnego, stają się więc naturalnymi ich kierownikami z obszernem polem wpływu na wybór posłów z gmin wiejskich. Miasta w mowie będące pojęły dokładnie tę wzniosłą misyę swoją, spełniają ją też gorliwie i skutecznie, doświadczenie bowiem wykazuje, że przy każdych nowych wyborach zdobywają na ludzie wiejskim coraz więcej wpływu, i że za ich wpływem i przewodem gminy wiejskie dostarczają sejmowi coraz liczniejszy zastęp posłów odpowiadających zadaniom życia konstytucyjnego.

Jestto wielka zasługa tych miast i miasteczek w obec sejmu i kraju.

Początkowo zachodziła obawa, że miasta i miasteczka wcielone do gmin wiejskich utoną i zginą bez śladu pośród przeważnej liczby wyborców wiejskich, obawy te jednak okazały się płonnemi, wyższość oświaty dowiodła i tutaj swej siły attrakcyjnéj, przy każdych bowiem nowych wyborach, miasta w mowie będące nowémi szczycą się zdobyczami, a korzyści, jakie z tak pomyślnego rezultatu dla kraju i dla tychże miast samych wynikają, są daleko większej doniosłości, aniżeli gdyby miasta te otrzymały prawo wybierania swych własnych posłów.

Z tych powodów mniejszość komisyi nie może popierać oderwania któregokolwiek z miast w mowie będących od dzisiejszych ich okręgów wyborczych, i przedstawia do uchwały załączone tu pod ./· dwie ustawy, w których wnosi powiększenie posłów miejskich tylko we Lwowie o trzech, a w Krakowie o dwóch.

Lwów 21 sierpnia 1877.

Dr. Zyblikiewicz.

A. Golejewski.

Projekt mniejszości.

Ustawa

z dnia . . . . . dla królestwa Galicyi i Lodomeryi i W. ks. Krakowskiego zmieniająca §. 3. statutu krajowego z 26 lutego 1861.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielk. ks. Krakowskiego rozporządzam co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 3 statutu krajowego z d. 20 lutego 1861 i Ustawy z 20 września 1866 zawierającej dodatek do §. 3. Statutu krajowego (D. u. i rozp. kraj. Nr. 22) znoszą się.

§. 3. Statutu krajowego ma brzmieć jak następuje:

Sejm krajowy składa się ze 156 członków mianowicie:

a) z trzech arcybiskupów lwowskich, biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i biskupa stanisławowskiego a względnie aż do jego instalacyi z gr. kat. sufragana lwowskiego; w razie wakującej stolicy arcybiskupiej. administrator dyecezyi jest członkiem Sejmu krajowego;

b) z rektorów uniwersytetów krakowskiego i lwowskiego;

c) ze 146 posłów wybranych a to:

I. z 44 posłów z klasy wielkich posiadaczy gruntowych;

II. z 28 posłów miast w ustawie wyborczéj wymienionych i izb handlowych i przemysłowych;

III. z 74 posłów reszty gmin królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielk. ks. Krakowskiego;

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu ministrowi Stanu.

Ustawa

z dnia . . . . . dla królestwa Galicyi i Lodomeryi i W. ks. Krakowskiego zmieniająca §§. 2. i 3. sejmowej ordynacyi z d. 26 lutego 1861.

Zgodnie z uchałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielk. ks. Krakowskiego rozporządzam co następuje:

I.

Postanowienia §§. 2. i 3. sejmowej ordynacyi wyborczej z d. 26 lutego 1861 znoszą się w ich obecnej osnowie. i mają brzmieć jak następuje:

§. 2.

Dla wyboru posłów z miast tworzą miasta *a)* Lwów, *b)* Kraków, *c)* Przemyśl, *d)* Stanisławów, *e)* Tarnopol, *f)* Brody, *g)* Jarosław, *h)* Drohobycz, *i)* Biała, *k)* Nowy Sącz, *l)* Tarnów, *m)* Rzeszów, *n)* Sambor, *o)* Stryj, *p)* Kołomyja, każde jeden okręg wyborczy i są oraz miejscami wyborów.

§. 3.

Lwów wybiera siedmiu, Kraków pięciu posłów, a każde z innych w §. 2. wymienionych miast po jednym.

Wszyscy do wyboru uprawnieni każdego miasta tworzą jedno ciało wyborcze.

II.

Wykonanie téj ustawy polecam Mojemu ministrowi Stanu.

Aleg. 67.

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia siedziby c. k. sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny.

Wysoki Sejmie!

W zeszłym roku odstąpiła Wys. Izba petycyę o przeniesienie sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny, Wydziałowi krajowemu do bliższego zbadania, z poleceniem przedstawienia odpowiednich wniosków na najbliższej sesyi. W skutek tego Wydział krajowy przedłożył Wys. Izbie sprawozdanie, w którym stawia wniosek, aby W. Sejm oświadczył się za przeniesieniem sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny.

Komisya prawnicza, której to sprawozdanie przydzielonem zostało, zbadawszy dokładnie odnośne stosunki, również do wniosku Wydziału krajow. przychylić się musi, a to z następujących powodów:

a) Krynica jest na pomieszczenie sądu niestósowną, brak tam jest odpowiednich lokalności na bióra, na areszta, i na mieszkania dla urzędników; jest to bowiem wieś niewielka, w której leży zakład kąpielowy, urządzony jedynie tylko dla gości w letnich miesiącach. Dlatego też podczas, gdy w lecie Krynica jest przepełnioną, w zimie staje się zupełnie pustą i opuszczoną. W lecie panuje wielka drożyzna mieszkań i wszelkich artykułów życia, a w zimie najprostszych rzeczy do życia potrzebnych dostać nie można. Takie stosunki są wielce przykre i dokuczliwe tak dla urzędników sądowych, jako też i dla stron do sądu przybywających, bo nigdzie w Krynicy nie mogą znaleść mieszkania i pożywienia

b) Muszyna przeciwnie jest miasteczkiem porządnie zbudowanem, położonem przy kolei żelaznej i przy drodze powiatowej i mającem urząd pocztowy i telegraficzny. Muszyna posiada odpowiednie budynki na bióra, areszta i kasę depozytową, jako też i na mieszkania dla urzędników; jest głównym punktem ruchu handlowego tamtejszej okolicy i odbywają się tam jarmarki roczne i tygodniowe. Zauważyć również należy, że Muszyna oddaloną jest od Krynicy o $1^1/_4$ mili gościńcem powiatowym, właśnie wykończonym, tak, że przez przeniesienie sądu z Krynicy do Muszyny, punkt środkowy okręgu sądowego nie wiele zmienionym będzie

c) Za przeniesieniem sądu powiatowego do Muszyny oświadczają się c. k. Sąd wyższy krajowy w Krakowie, Sąd obwodowy w Nowym Sączu i Sąd powiatowy w Krynicy. Jako też i Rada powiatowa sądecka zapytana o zdanie, oświadczyła się jednogłośnie za Muszyną, potwierdzając wyż wykazane okoliczności.

d) Z gmin należących do sądu powiatowego w Krynicy oświadcza się:

1. Czternaście (8341 mieszkańców) za przeniesieniem sądu do Muszyny.
2. Trzynaście (7480 mieszkańców) za pozostawieniem sądu w Krynicy.
3. Cztery gminy zaś a mianowicie: Łabowa, Uhryn niżny i wyżny, Łabowiec i Kotów, proszą, aby je przydzielono do sądu powiatowego w Nowym Sączu.

Dla tych czterech gmin w istocie będzie najdogodniéj należeć do sądu w Nowym Sączu, dokąd mają 2 mile drogi gościńcem powiatowym i gdzie jest zarazem starostwo powiatowe. Oprócz nich jednak należy przydzielić do sądu powiatowego w Nowym Sączu jeszcze 4 gminy leżące tuż obok Łabowy i Uhryna, a które do Muszyny miałyby zbyt daleko, bo blisko 4 mile. podczas gdy od Sącza zaledwie 2 mile gościńcem są oddalone. Gminy te są: Maciejowa, Rostoka mała, Składziste i Nowa wieś, a należą one do tych gmin, które przeciw przeniesieniu sądu powiatowego do Muszyny się oświadczyły.

W skutek takiego oddzielenia ośmiu gmin od powiatu sądowego Krynica i przydzielenia ich do Nowego Sącza, sąd powiatowy Krynicki obejmowałby $5^1/_3$ mil □ z 23 gminami i 13971 ludności.

Uwzględniając górzystość okolicy i niedostateczność komunikacyi, sąd powiatowy Krynicki nie byłby zbyt małym i uszczuplonym.

Z tych powodów komisya prawnicza zupełnie zgadza się na propozycyę Wydziału krajowego i stawia wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. ks. Krakowskiem oświadcza w myśl §. 2. ustawy z dnia 11 czerwca 1868 r. Nr. 59 dz. u. p. swe zdanie:

1. Ażeby siedziba c. k. sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny przeniesioną została.
2. Ażeby z krynickiego c. k. sądu powiatowego wyłączono miejscowości: 1. Łabowa, 2. Uhryn niżny i wyżny, 3. Łabowiec, 4. Kotów, 5. Maciejowa, 6. Składziste, 7. Rostoka mała, 8. Nowa wieś i przyłączono te miejscowości do c. k. sądu powiatowego delegowanego miejskiego w Nowym Sączu.

Lwów 22 sierpnia 1877.

Przewodniczący:

Wesołowski.

Sprawozdawca:

Gustaw Romer.

Aleg. 68.

Sprawozdanie

komisyi drogowej w sprawie petycyi Wydziału Rady powiatowej Kolbuszowskiej o udzielenie subwencyi na dalszą budowę drogi powiatowej Kolbuszowa-Głogów.

Wysoki Sejmie!

Ważność drogi Kolbuszowa-Głogów została uznaną przez Wydział krajowy od 1869 roku.

Udzielone na budowę kilkurazowe roczne subwencye z funduszu krajowego po koniec 1876 roku wynoszą 24500 złt.

Droga ta kierunkiem swoim obsługuje najpilniejsze potrzeby handlowe powiatu Kolbuszowskiego, stanowi w tej okolicy jedyną komunikacyę do kolei żelaznej, w kierunku zaś północnym połączyć się ma z drogą powiatową Tarnobrzeską i z czasem służyć będzie za najkrótszą komunikacyę między Tarnobrzegiem, względnie Sandomierzem w Królestwie Polskiem, a stacyą kolei żelaznej w Rzeszowie.

Powiat Kolbuszowski własnemi siłami drogi tej nie jest w możności dokończyć. Zubożały klęskami elementarnemi w ostatnich siedmiu latach, zamieszkały przez biedną ludność, osiadła na lichych gruntach, przedstawia małe siły podatkowe, gdyż cent jeden dodatku do podatków bezpośrednich przynosi tylko 500 złt., nadto mieszkańcy gmin obciążeni są długiem 69000 zł. z funduszu krajowego i 70000 z banku włościańskiego.

Gdy Wydział krajowy, przyznając subwencyę w 1874 roku, uznał, że budowa drogi Kolbuszowa-Głogów była wzorowo prowadzoną z chwalebną oszczędnością i udzielone fundusze dobrze użyte, komisya drogowa, ze względu na ważność tej drogi, ubogi stan powiatu, dobre gospodarstwo drogowe Wydziału Rady powiatowej i z obawy, aby dotąd wydane fundusze krajowe nie pozostały bez istotnego pożytku, jeżeli droga ta w zupełności ukończoną nie zostanie, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na dokończenie budowy drogi powiatowej Kolbuszowa-Głogów, udziela się 4000 złt. subwencyi z funduszu krajowego.

We Lwowie dnia 21 sierpnia 1877.

Przewodniczący
Piotr Gr[illegible]

Sprawozdawca
Walery Brzozowski.

Aleg. 69.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o petycyi miasta Wieliczki o zapomogę i pożyczkę dla przyniesienia pomocy do odbudowania części miasta zniszczonéj pożarem.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Twoją z 16. sierpnia r. b. przekazałeś komisyi budżetowéj do roztrząśnienia i poczynienia odpowiednich wniosków petycyę podaną przez zwierzchność gminną miasta Wieliczki, zniszczonéj pożarem, o jednorazową zapomogę bezzwrotną na wsparcie pogorzelców oraz o pożyczkę 80.000 zł. w. a. na odbudowanie spalonéj części miasta.

Komisya budżetowa zbadawszy tę sprawę, ma zaszczyt przedstawić wysokiemu Sejmowi stan jéj i z niego wypływające wnioski:

W dniu 25. lipca r. b. wybuchł w Wieliczce pożar, który zniszczył domy w jednéj części rynku i w przyległych ulicach, ogółem 40 budynków, między nimi ratusz i szkołę miejską, a szkodę zrządzoną pożarem w nieruchomościach i ruchomościach oceniono na 183.000 zł. w. a. oprócz tych strat, których do likwidacyi nie zgłoszono, a które na 20.000 zł. zwierzchność miejska przybliżenie oblicza. Rada miejska wielicka rozważyła, że jakkolwiek Wieliczka posiada znaczny majątek miejski (którego inwentarz w odpisie wierzytelnym do petycyi dołączono), jednak nie jest w stanie częścią dochodów z tegoż majątku przyjść w pomoc skutecznie pogorzelcom do odbudowania spalonych domów. Wprawdzie mogłoby miasto Wieliczka zaciągnąć bezpośrednio pożyczkę w jakim banku, w celu dawania znów cząstkowych pożyczek właścicielom spalonych domów na ich odbudowanie; lecz w obecnym stanie kredytu i targu pieniężnego tylko pod ciężkimi warunkami zdołałaby Wieliczka otrzymać pożyczkę bezpośrednio bez poręczenia kraju.

Wobec takiego stanu rzeczy, rada miejska wielicka na posiedzeniu swem z 4. sierpnia upoważniła zwierzchność miejską do zaciągnienia pożyczki w wysokości 80.000 zł. uchwalając zarazem, że pożyczkę tę poręczy Wieliczka całym majątkiem miejskim, a tę uchwałę przedłożyła do zatwierdzenia Wydziałowi powiatowemu wielickiemu, następnie Wydziałowi krajowemu.

Powtóre, rada miejska wielicka upoważniła zwierzchność miejską do podania petycyi do wysokiego Sejmu o łaskawe udzielenie bezprocentowéj pożyczki w wysokości 80.000 zł. z funduszów krajowych, a gdyby wysoki Sejm bezprocentowéj pożyczki udzielić nie raczył, w takim razie o przyznanie pożyczki procentowéj, ale z jak najniższym procentem; w razie zaś gdyby wysoki Sejm téj prośbie odmówił, o poręczenie przynajmniéj przez kraj pożyczki, którąby miasto Wieliczka zacią-

gnąć wówczas mogło pod korzystniejszymi warunkami, w jednym z banków lub instytutów kredytowych.

Po trzecie, rada miejska wielicka uchwaliła, iż zaciągnąć się mająca pożyczka, której regularną spłatę w ciągu dłuższego terminu poręcza się całym majątkiem miejskim wynoszącym według inwentarza 583.942 zł., udzielaną będzie tylko wyłącznie pogorzelcom w celu odbudowania domów z ogniotrwałego materyału i z ogniotrwałym pokryciem, na dostateczną hipotekę i w miarę postępu robót; wreszcie uchwaliła taż rada, że dla zawiadywania wszystkiémi z tą pożyczką połączonemi czynnościami wybrany będzie oddzielny komitet

Na zasadzie powyżéj streszczonéj uchwały rady miejskiéj wielickiéj wystosowała w 8. sierpniu zwierzchność tego miasta petycyę do wysokiego Sejmu upraszając o udzielenie pożyczki 80.000 zł. w. a. w warunkach, które wymieniliśmy wyżéj streszczając uchwałę rady miejskiéj; t. j. o pożyczenie 80.000 zł. z funduszów krajowych bezprocentowo, lub też za niskim procentem, w ostatecznym zaś razie o poręczenie przynajmniéj przez kraj pożyczki, którąby zaciągła gmina miasta Wieliczki w wysokości 80.000 zł. a pożyczkę tę zabezpieczy na całym swoim majątku. Zwierzchność miejska uprasza także w petycyi wysoki Sejm o udzielenie jednorazowej zapomogi dla pogorzelców, do czego nie potrzebowała upoważnienia rady miejskiéj, ale nieuzasadniła bliżéj téj swojéj drugiéj prośby.

Komisya budżetowa zastanowiła się najprzód nad tą drugą prośbą o jednorazową zapomogą bezwrotną. Wprawdzie pożyczka, która byłaby przyznana na odbudowanie domów w celu podniesienia całego miasta, nie wynagrodzi w najmniejszéj części strat tym pogorzelcom, którzy utracili w pożarze ruchomości a nie posiadali domów. Jednak z uwagi, że skarb krajowy nie jest zakładem dobroczynności dla prywatnych osób i tylko dobro ogółu wspierać jest obowiązany; zważając daléj, że skarb krajowy dawać może zapomogę ludności miasta lub wsi dotkniętéj klęską elementarną, nie w celu wynagrodzenia strat zrządzonych przez tęż klęskę w majątkach prywatnych, ale jedynie dla zaradzenia nagłéj potrzebie ludności, np. dla zaopatrzenia jéj na razie w żywność lub schronienie; zważając wreszcie, że Wydział krajowy już w piérwszych dniach po pożarze przesłał z funduszów krajowych wprawdzie tylko 150 zł. dla zaradzenia nagłym potrzebom pogorzelców w Wieliczce, a resztę dopełniła dobroczynność prywatna składkami do dziś dnia zbiéranemi i że teraz już iść nie może o zaradzenie nagłéj potrzebie:

Z tych powodów komisya budżetowa, nie mogąca powodować się uczuciem, lecz znaglona strzedz pewnych zasad przy rozrządzaniu groszem publicznym, nie może doradzać wysokiemu Sejmowi, aby udzielił ze skarbu krajowego jakąkolwiek kwotę na bezzwrotną zapomogę pogorzelców.

Przychodzimy do głównej prośby wyrażonéj w petycyi do wysokiego Sejmu przez zwierzchność miasta Wieliczki o pożyczkę 80.000 zł. w celu przyniesienia skutecznéj pomocy do odbudowania spalonych domów, czego wymaga dobro publiczne. Komisya budżetowa zważając, że skarb krajowy nie posiada takich funduszów, któreby mógł pożyczyć na dłuższy termin n. p. na lat 27, jak to Wieliczka uprasza; zważając daléj, że dotychczas przy niesieniu pomocy miastom zniszczonym pożarami, trzymano się zasady, iż kraj nie daje pożyczki z własnych funduszów, ale poręcza tylko pożyczkę przez te miasta zaciąganą w instytutach kredytowych, i tak np. poręczył pożyczkę pół miliona zł. zaciągniętą przez miasto Stanisławów nawiedzony pożarem w 1868. r., poręczył pożyczkę 100.000 zł. zaciągniętą przez miasto Gorlice zniszczone ogniem 1874. r.;

Zważając daléj że miasto Wieliczka zapewnia spłatę pożyczki zaciągnąć się mającej całym swym majątkiem wynoszącym 583.000 zł., jak to wykazuje odpis uchwały rady miejskiej i odpis inwentarza majątku dołączone do petycyi, przeto skarb krajowy nie może być narażony na żadną stratę przez poręczenie téj pożyczki, a ułatwi tylko Wieliczce jéj zaciągnienie pod lepszymi warunkami;

Zważając wreszcie, że użycie téj pożyczki na cel właściwy t. j. na odbudowanie spalonych budynków, jest zapewnione warunkiem, iż z sumy pożyczanéj udzielać ma częściowe pożyczki pogorzelcom tylko w celu wyżéj wskazanym, komitet wybrany w Wieliczce, w którym będzie zasiadał także delegat Wydziału krajowego z prawem zawieszania uchwał komitetu i odwoływania się o rozstrzygnięcie do Wydziału krajowego.

Z tych powodów komisya budżetowa wnosi:

1sze Wysoki Sejm uchwalić raczy ustawę załączoną pod *a*;

2ie Sejm poleca Wydziałowi krajowemu poczynienie odpowiednich kroków wraz z zwierzchnością miasta Wieliczki, w celu zaciągnienia przez to miasto pożyczki do wysokości 80.000 zł., za poręczeniem kraju, pod najdogodniejszymi o ile możności warunkami dla miasta Wieliczki, jednak przy zapewnieniu względem kraju regularnéj spłaty pożyczki przez gminę miasta Wieliczki całym jéj majątkiem.

We Lwowie dnia 23. sierpnia 1877.

Przewodniczący:
H. Wodzicki.

Sprawozdawca:
Leon Chrzanowski.

L. 463.
s.

Alegat *a)*

Ustawa

o poręczeniu przez kraj pożyczki przez gminę miasta Wieliczki, na odbudowanie zniszczonéj pożarem części miasta zaciągnąć się mającej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiém, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Kraj poręcza pod warunkami niżej wyszczególnionymi pożyczkę do wysokości 80.000 złr. wal. austr. mającą się zaciągnąć przez gminę miasta Wieliczki na odbudowanie części miasta zniszczonéj pożarem w roku 1877.

Art. II.

Warunki pożyczki ułoży Rada gminna miasta Wieliczki w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. III.

Udzielanie funduszów z uzyskanej pożyczki pojedynczym pogorzelcom na odbudowanie zniszczonych domów uskuteczniać będzie komitet, mianowany przez radę gminną miasta Wieliczki, a zatwierdzony przez Wydział krajowy; w tym komitecie zasiadać ma delegat Wydziału krajowego z prawem zawieszania uchwał komitetu. W razie zawieszenia uchwały komitetu, sprawa ma być przedłożoną Wydziałowi krajowemu do rozstrzygnięcia.

Art. IV.

Fundusze na odbudowanie domów mogą być udzielane pogorzelcom tylko na hipotekę dostateczną i w miarę odbudowania.

Art. V.

Odbudowane domy mają być ogniotrwałym materyałem pokryte.

Art. VI.

Wszelkie koszta administracyi tyczące się zaciągnienia, użycia i spłaty pożyczki, winna ponosić gmina miasta Wieliczki.

Linux

L. 462
s.

Aleg. 70.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnéj o wniosku względem uchwalenia nowelli do ustawy z dnia 30. grudnia 1875. r. o zniesieniu prawa propinacyi w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiém księstwem Krakowskiém.

Wysoki Sejmie!

Na 30. posiedzeniu VI. sesyi sejmowéj dnia 26. maja 1875. r. uchwalił wysoki Sejm ustawę o zniesieniu prawa propinacyi, któréj §. 44. brzmi następnie:

„Ustawa niniejsza wchodzi w życie równocześnie z ustawą państwową o uwolnieniu opłat do funduszu propinacyjnego wpływających od podatku, tudzież wszelkich do wykonania niniejszéj ustawy odnoszących się aktów prawnych, dokumentów, podań i innych pism od stempli, od należytości bezpośrednich, od opłat depozytowych i w ogóle od wszelkich opłat skarbowych.“

Zarazem powziął wys. Sejm uchwałę wzywającą c. k. Rząd o wyjednanie ustawy państwowéj zwalniającéj pertraktacye propinacyjne od stempli i opłat.

Pismem z dnia 2. lutego 1876. l. 466 pr. zawiadomiło Prezydium Namiestnictwa w skutek reskryptu pana ministra spraw wewnętrznych z dnia 8. stycznia 1876. l. 5. Wydział krajowy że Najjaśniejszy Pan raczył najwyższém postanowieniem z dnia 30. grudnia 1875. udzielić Najwyższéj sankcyi uchwalonemu przez wysoki Sejm dnia 26. maja 1875. r. projektowi do ustawy o zniesieniu prawa propinacyi w Galicyi i Lodomeryi z Wielkiém księstwem Krakowskiem, że ogłoszenie téj ustawy nastąpi równocześnie z ogłoszeniem ustawy państwowéj o uwolnieniu od opłaty należytości wymienionych w § 44. ustawy o zniesieniu propinacyi, i że projekt do téj ustawy został już wniesiony do Rady państwa.

Pan Minister Spraw wewnętrznych objawił przy téj sposobności życzenie, by mu udzieloną została instrukcya, którą Wydział krajowy w myśl §. 44. ustawy propinacyjnéj wydać ma co do zarządu funduszem propinacyjnym i spłaty wynagrodzenia, zwracając oraz uwagę na potrzebę zamieszczenia w instrukcyi normy postępowania przy wypłaceniu wynagrodzenia uprawnionym, których prawo propinacyi nie jest połączone z ciałem tabularném.

Widzimy z tego, że Rząd wchodząc w potrzebę kraju zarówno jak wysoki Sejm traktował tę sprawę na seryo, a mając precedens podobnych ustaw państwowych dla Czech Morawy i Szląska, nie przypuszczał nawet, by ustawa taka dla Galicyi mogła w Radzie Państwa natrafić na opór. Tymczasem stało się inaczéj. Rada Państwa po upływie blisko dwóch lat, na posiedzeniu dnia 6. lipca b. r. przeszła do porządku dziennego nad projektem rządowym o uwolnienie pertraktacyi propinacyjnych w Galicyi od stempli i opłat skarbowych. Gdy zaś ustawa krajowa z dnia 30. grudnia 1875. zawiéra postanowienie, iż wchodzi w życie równocześnie ze wspomnioną ustawą państwową, odmowa Rady państwa ma ten skutek, że posiadamy ustawę krajową, któréj ogłoszenie i wykonanie jest niemożliwe,

Wniesiony przez posła Madejskiego projekt do ustawy, uchwałą wys. Izby z dnia 17. b. m. przekazany komisyi administracyjnéj do zdania sprawy, zdąża do wprowadzenia w życie ustawy propinacyjnéj z dnia 30. grudnia 1875., przez uchylenie wyżwzmiankowanego §. 44.

Komisya badając przekazaną jéj sprawę zastanawiała się nad tém; ażali nie ma innego sposobu do wprowadzenia w życie pomienionéj ustawy propinacyjnéj z dnia 30. grudnia 1875 r., a powtóre jak wysokie mogą być te opłaty, które z uchyleniem §. 44. ustawy w mowie będącéj spadną bądź na uprawnionych, bądź na fundusz propinacyjny.

Co do pierwszego pytania byłoby to jedyne jeszcze wyjście, gdyby odrzucona przez Radę państwa ustawa była jéj ponownie przedłożoną i przez nią uchwaloną. Niepodobna nam jednak łudzić się nadzieją, aby Rada państwa w teraźniejszym jej składzie chciała kiedy raz jeszcze traktować sprawę uwolnienia pertraktacyi propinacyjnych od opłat skarbowych, a co więcéj pomyślną dla niéj powzięła uchwałę, bo rozprawy nad tym przedmiotem w Radzie państwa przekonywują, że ona przy swém orzeczeniu kierowała się uprzedzeniém niczém nieusprawiedliwioném. Wątpić nawet należy, czyliby c. k. Rząd mógł i chciał w takim składzie ponowić wniosek do takiéj ustawy dla Galicyi. Zachodzi i ta jeszcze trudność, że sesye Rady państwa bywają tylko odraczane, wniosek zaś przez Izbę odrzucony, nie może być téj saméj sesyi ponowiony. Otóż niepodobna wynaleść sposobu do wprowadzenia w życie ustawy propinacyjnéj z dnia 30. grudnia 1875. innego nad uchwalenie ustawy uchylającéj §. 44-ty krajowéj ustawy propinacyjnéj.

Zdaniem komisyi, godzi się i powaga Sejmu wymaga, abyśmy urządzali nasze stosunki ekonomiczne i społeczne tak, jak wymagają nasze potrzeby przez Sejm krajowy uznane. Opłaty ztąd wynikające nie są i nie mogą być tak wysokie, by za tę cenę nieokupić się od mieszania niechętnych nam żywiołów w wewnętrzne stosunki kraju naszego.

Pertraktacya propinacyjna ogranicza się na teraz w myśl działu II. ustawy krajowéj z dnia 30. grudnia 1875. na wyśledzenie czystego dochodu z propinacyjnego prawa wyszynku. Są to czynności przygotowawcze, które wedle obowiązujących ustaw niepodlegają opłacie należytości skarbowych. Zwykłe stemple na podania i alegaty będą na razie całym wydatkiém uprawnionych. Kwestya opłaty skarbowéj może być podniesioną dopiero przy spłacie wynagrodzenia w dziale IV. ustawy określonéj. Gdy jednak ani wysokość wynagrodzenia tego nie jest obecnie wiadomą, ani niema pewności czyli po upływie 26 lat te same ustawy o należytościach skarbowych będą obowiązywały, sądzi komisya, że kwestya tych opłat niemoże zaważyć dziś na szali przyjęcia lub odrzucenia projektowanéj nowelli do ustawy z dnia 30. grudnia 1875.

Komisya administracyjna wnosi zatém:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną pod **A.** ustawę. */.

We Lwowie dnia 22. sierpnia 1877.

Przewodniczący:
Grocholski.

Sprawozdawca:
Marceli Madeyski.

Alegat A.

Ustawa

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiém księstwem Krakowskiém, zaprowadzająca zmianę w ustawie z dnia 30 grudnia 1875 r. o zniesieniu prawa propinacyi.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiém księstwem Krakowskiém, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Paragraf 44 ustawy z dnia 30 grudnia 1875 r. o zniesieniu prawa propinacyi zostaje uchylony.

Art. II.

Ustawa niniéjsza i ustawa z dnia 30 grudnia 1875 r. o zniesieniu prawa propinacyi wchodzą w życie z dniem ich ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

Aleg. 71.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie urządzenia latryn w szpitalu głównym lwowskim.

Wysoki Sejmie!

Radykalne przeinaczenie latryn i wychodków w obu pawilonach szpitala głównego lwowskiego, uznał wysoki Sejm kilkakrotnie za pożądane i ze wszech miar wskazane ze względów higienicznych i sanitarnych.

Obecnie, gdy proces zniszczenia w wychodkach szpitalnych postępuje raźnie, a w obec grożącego już runięcia takowych, musiano nawet na razie użyć środka zabezpieczającego przez podstemplowanie butwiejących pował i sklepień, potrzeba ta stała się nadto ze względów bezpieczeństwa tak dalece konieczną i naglącą, że nadal odkładaną być nie może.

W sprawozdaniu komisyi budżetowej z dnia 12 maja 1875, wytknięto wyczerpująco zachodzące w urządzeniu latryn szpitalnych braki i niedostatki, wskazano zarazem objętość potrzebnych robót rekonstrukcyjnych, i na ten cel zapreliminowano na rok 1876 sumę . 5.600 złr. w. a.

a na rok 1877 sumę . 5.600 złr. w. a.

razem . 11.200 złr. w. a.

Obliczenie wymogów w tej wysokości 11.200 złr. w. a. nie było wszakże oparte na projekcie technicznie opracowanym, ani też na kosztorysie, którego nie miano wcale pod ręką, i nie miało zatem ścisłej podstawy.

Z planu i kosztorysu sporządzonego dopiero później w roku 1876 okazało się atoli, że zapreliminowana na powyższy cel suma, nie pokryje kosztu niezbędnie wymaganego.

Koszt ten wynosi według wzmiankowanego kosztorysu kwotę 14.753 złr. 77 ct. w. a., dla jednego pawilonu, a w obu pawilonach kwotę 29.507 złr. 57 ct. w. a.

Do powiększenia sumy kosztów przyczyniło się postanowienie Wydziału krajowego, zastąpienia projektowanej pierwotnie konstrukcyi drewnianej żelazną, która obok większej nierównie trwałości, zaleca się nadto tem, że wilgocią i wydzielinami nie przesiąka, a przeto przeznaczeniu lepiej odpowiada i dla tego też komisya budżetowa jej przyjęcie usilnie zaleca.

Również oświadcza się komisya za pozostawieniem obecnych większych wymiarów okien, wychodząc z tego stanowiska, że w miejscach ustronnych światła szczędzić nie należy.

Dokładne sprawdzenie kosztorysu w porozumieniu z oddziałem technicznym Wydziału krajowego podjęte, nastręczyło komisyi budżetowej przekonanie, że niektóre pozycye w obec dzisiejszych cen mogą doznać obniżenia.

Wynik tego sprawdzenia był taki, że koszt rekonstrukcyi latryn i wychodków w jednym pawilonie, zredukował się ze sumy 14.753 złr. 77 ct. w. a. na sumę 13.620 złr. w. a., a zatem w obu pawilonach ze sumy 29.507 złr. 54 ct. w. a., na sumę 27.240 złr. w. a.

Plan, który zamierzonej rekonstrukcyi służy za podstawę, był przez Wydział krajowy poddany komisyi ankietowej do zbadania i opiera się wbrew zdaniu większości powołanych znawców na zastósowaniu systemu beczkowego.

Komisya budżetowa nie zapoznaje, że za tym systemem wiele przemawia przekonujących argumentów, a ze swego stanowiska przedewszystkiem podnosi, że zalecany przez większość ankiety, a zaś przez Wydział krajowy odrzucony system zbiornikowy, wymagałby stałego wydatku po 500 złr. w. a. rocznie, na utrzymanie i ogrzewanie kaloryferów wentylacyjnych, które przy systemie beczkowym są zbyteczne, i nadto spowodowałby znacznie większy koszt na czyszczenie zbiornika i wywóz kałów.

Ten wzgląd czysto finansowej natury przemówił do przekonania komisyi, w rozbiór atoli strony technicznej komisya nie wchodziła i wchodzić nie czuła się powołaną, pozostawiając jej ocenienie i odpowiedzialność za trafny wybór systemu latrynowego władzy wykonawczej, do której zakresu to wyłącznie należy.

Nie może jednakowoż komisya pominąć, że dwaj znakomici członkowie ankiety (pp. Zachariewicz i Hochberger) podnosili ważne zarzuty przeciwko sposobowi i metodzie zastósowania projektowanego systemu beczkowego, wytykając nadto, że możnaby go oszczędniej przeprowadzić.

Gdy Wydział krajowy zamierza przed ogłoszeniem licytacyi na budowę, sprawdzić ostatecznie kosztorys odpowiednio do cen, jakie podówczas istnieć będą, przeto zapewne wtedy nie omieszka zbadać jeszcze bliżej rzecz ze stanowiska przez tych dwóch znawców zajmowanego, żeby nie opuszczać z rąk nastręczającej się może sposobności uzyskania przez zastósowanie ich uwag znacznych zaoszczędzeń, przy zupełnem wszelako warowaniu właściwego i racyonalnego celu zamierzonej rekonstrukcyi.

Gdy więc, jak wyżej powiedziano, koszt tej budowy w obu pawilonach z konstrukcyą żelazną i pozostawieniem okien większych rozmiarów po sprawdzeniu i sprostowaniu należytem kosztorysu wynosić ma sumę . . . . . 27.240 złr.
od której potrącić należy sumę na r. 1877 zapreliminowaną, a jeszcze do dyspozycyi służącą . . . . . 5.600 złr.
przeto pozostaje do pokrycia w sumie . . . . . 21.640 złr. w. a.
w którym to celu komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Upoważnia się Wydział krajowy do przeprowadzenia rekonstrukcyi latryn i wychodków w szpitalu głównym we Lwowie.

2) Udziela się Wydziałowi krajowemu na ten cel kredytu dodatkowego na rok 1877 w wysokości 21.640 złr. w. a.

Lwów 22 sierpnia 1877

Przewodniczący:

H. Wodzicki.

Sprawozdawca:

Filip Zucker.

L. S. 456/1877.

Abg. 72.

Sprawozdanie

komisyi budżetowéj o petycyi Pauliny Pawulskiéj wdowy po ś. p. Janie Pawulskim pensynowanym archiwiście Wydziału krajowego.

Wysoki Sejmie!

Jan Pawulski pensyonowany archiwista Wydziału krajowego, którego pensya emerytalna wynosiła złr. 1400 rocznie, zmarł d. 21 kwietnia r. b., skutkiem czego Wydział krajowy wyznaczył pozostałej po nim wdowie pensyę wdowią w wysokości złr. 350 rocznie, począwszy od 1. maja r. b. Nie mogąc z tak szczupłéj pensyi utrzymać się wraz z dwiema córkami, które skutkiem chorób, świadectwami lekarskiemi udowodnionych, nie są zdolne do zarobkowania, Paulina Pawulska uprasza wys. Sejmu o podwyższenie jéj pensyi emerytalnéj.

Z uwagi na 45letnią nienaganną służbę śp. Jana Pawulskiego, komisya budżetowa wnosi:

Paulinie Pawulskiéj przyznaje się prócz wyznaczonéj pensyi wdowiéj, roczny dodatek z łaski w kwocie złr. 250 począwszy od d. 1. maja 1877, jako dnia od którego liczy się jéj pensya wdowia.

Lwów 23 sierpnia 1877 r.

Przewodniczący:

H. Wodzicki.

Sprawozdawca:

J. Badeni.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o projekcie budżetu Towarzystwa na r. [illegible] dnia [illegible] pomyślnem przyjęciem przedłożonego Wydziałowi sprawozdania.

Wysoki Sejmie!

Aleg. 73.

Sprawozdanie

komisyi budżetowéj o zamknięciu rachunków funduszów indemnizacyjnych Galicyi Wschodniej i Zachodniej i W. ks. Krakowskiego za r. 1876.

Wysoki Sejmie!

Ogólny rezultat zamknięcia rachunków indemnizacyjnych Galicyi Wschodniéj i Zachodniéj za rok 1876. jest wedle przedłożenia rządowego następujący:

Pozostaje obligów indemnizacyjnych:

		w Galicyi Wschodniéj:		
a)	do wylosowania i spłacenia	złr.	45,990.577·50	
b)	wylosowanych lecz niespłaconych . . .	„	333.711·—	złr. 46,324.288·50
		w Galicyi Zachodniéj:		
a)	do wylosowania i spłaty	złr.	26,681.644·50	
b)	wylosowanych do spłacenia	„	217.959·—	złr. 26,899.603·50
		razem obligów . . .		złr. 73,223.892·—

Pretensye skarbu państwa do kraju tytułem subwencyi udzielanych naszym funduszom indemnizacyjnym po koniec roku 1876. przedstawia zamknięcie rachunków:

		do Galicyi Wschodniéj:		
a)	tytułem bezprocentowych subwencyi . .	złr.	34,988.774·82	
b)	tytułem oprocentowanych	„	175.618·43	złr. 35,164.393·35
		do Galicyi Zachodniéj:		
a)	tytułem bezprocentowych subwencyi . .	„		złr. 24,433.785·72½
b)	oprocentowane są już zwrócone . . .	„		złr. 59,598.179·07½

Zestawienie:

Obligi do spłacenia	złr.	73,223.892·—
Pretensye skarbu państwa	„	59,598.179·07½
razem . . .	złr.	132,822.071·07½

Zamknięcie rachunków przedstawia zatém stan bierny obu funduszów indemnizacyjnych w sumie 132,822.071 złr. 7½ ct. w. a.; przyczém podnieść należy, że cały w obu częściach kraju wylikwidowany kapitał indemnizacyjny wynosi jedynie 79,140.220 złr. w. a. i że na umorzenie inde-

mnizacyi kraj płaci już od roku 1853 dodatki do podatków pierwiastkowo po 8 kraj. mon. konw. zaś od roku 1857 więcéj jak pół reńskiego od każdego reńskiego.

Biorąc sam rok 1876 na uwagę, zamknięcie rachunków przedstawia się dość korzystnie, albowiem tak w funduszu indemnizacyjnym Galicyi Wschodniéj jak i Zachodniéj były dochody większe a wydatki mniejsze od preliminowanych tak, iż reszty kasowe czyli pozostałości rachunkowe przedstawione w okrągłych kwotach wynoszą:

w Galicyi Wschodniéj . . . . . złr. 204.000
„ Zachodniéj . . . . . „ 199.000

Obie te pozostałości obrócone zostały na umorzenie subwencyj zwrotnych i oprocentowanych. Fundusz Galicyi Zachodniéj nie miał już takiego długu, gdyż fundusz ten, ciążące na nim subwencye zwrotne umorzył w zupełności już w roku 1875, pozostałość więc jego z roku 1876 w sumie 199.000 złr. zabrana została do funduszu Wschodniego, w skutek czego zwrotne subwencye tego funduszu zredukowane zostały do kwoty 175.618 złr. 43 ct. I ten dług zostanie z pozostałości roku 1877 zupełnie umorzony.

Pomyślny także jest stan funduszu indemnizacyjnego W. ks. Krakowskiego, pomimo, iż żadnej nie bierze subwencyi i że już od 1875 roku dodatki do podatków o 10 centów zniżone zostały.

Fundusz ten zniszczył w roku 1876 swoich własnych obligów 22.995 złr. a przeto suma zniszczonych już w ogóle obligów jego wynosi 154.140 złr. zakupił nowych obligów 13.020 złr. posiada więc z poprzednio nabytymi 368.103 złr. a nadto miał z końcem r. 1876 zapas kasowy 28.039 złr. 26½ centów.

Komisya budżetowa musi podnieść, iż wysoki Sejm zamknięcia rachunków z roku 1876, z którego ważniejsze pozycye właśnie co przytoczyliśmy, nie jest wstanie podobnie jak i poprzednich zamknięć rachunkowych ani zbadać, ani też merytorycznie ułatwić, raz dla tego, że wysoki rząd przedkłada nam rachunki dopiero od roku 1871, poprzednie nie są nam znane, a powtóre, że wysoki Sejm przedstawionych powyżéj pretensyi Skarbu Państwa do kraju żadną miarą uznać nie może, gdyż jak wiadomo powinności urbaryalne zostały patentem cesarskim z dnia 17 kwietnia 1848 nie na koszt kraju, jak to wysoki rząd obecnie zdaje się pretendować, lecz na koszt skarbu państwa zniesione, i dla tego też nie rząd od kraju swoich subwencyi, lecz kraj od skarbu państwa żądać ma prawo zwrotu tych sum, które na fundusze indemnizacyjne dotąd wyłożył.

Z tych powodów komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm uchwali:

Sejm wstrzymuje się od stanowczego załatwienia przedłożonych mu zamknięć rachunkowych funduszów indemnizacyjnych Galicyi Wschodniéj, Zachodniéj i W. K. Krakowskiego z roku 1876 a przyjmuje jedynie do wiadomości z zastrzeżeniami na poprzednich sesyach przy zamknięciach rachunkowych uchwalonemi.

Z uwagi zaś, że z funduszu indemnizacyjnego Galicyi Zachodniéj pobrane zostały w roku 1875 i 1876 jego pozostałości rachunkowe do funduszu indemnizacyjnego Galicyi Wschodniéj, raczy wysoki Sejm uchwalić:

Sejm wzywa c. k. Namiestnictwo, aby kwoty z funduszu indemizacyjnego Galicyi Zachodniéj na rzecz funduszu Galicyi Wschodniéj pobrane, również jak i kwoty, któreby w przyszłości pobrane być miały, utrzymywał w ewidencyi celem zwrócenia tych kwot w swoim czasie funduszowi indemnizacyjnemu Galicyi Zachodniej.

Lwów 25 sierpnia 1877.

Przewodniczący
L. Skrzyński.

Sprawozdawca
Dr. Zyblikiewicz.

L. 522
s.

Alcg. 74.

Sprawozdanie

Komisyi budżetowéj o przedłużeniu kredytu Radzie szkolnej uchwałą Sejmu z dnia 8. Kwietnia 1876 pozwolonego.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 8. Kwietnia 1876 upoważnił Sejm c. k. Radę szkolną krajową do wydatkowania w ciągu roku budżetowego 1876 zaoszczędzeń, w ciągu tegoż roku w rubryce I. preliminarza krajowego funduszu szkolnego uzyskać się mających, na zaliczki zwrotne dawane gminom na budowę szkół.

Zaoszczędzenia te wynosiły znaczną kwotę 126.810 złr. 46 ct. z niej wydano do końca roku budżetowego 1876 tylko . . . . . 6.386 złr. 30 ct.

pozostało więc niewydanych 120.424 złr. 16 ct.

Przyczyną, dla której ten kredyt w tak małej części został zużytkowany, była poczęści opieszałość gmin w wnoszeniu podań poczęści przewlokły tok instancyi, przez które sprawy takie przechodzą.

Komisya budżetowa mniema, iż Sejm mając do dyspozycyi tak znaczną sumę, powstałą z dawnych zaoszczędzeń, nie zechce obciążać budżetu na rok 1878, pozycyą, która do małej cyfry ograniczyć by się nie dała, i raczej pozwoli na dalsze wydatkowanie tej kwoty, która już raz uchwałą Sejmu na budowę szkół przeznaczoną została. Komisya przeto nie preliminuje w budżecie nic na zaliczki zwrotne dla gmin na budowę szkół, a natomiast wnosi następujący projekt uchwały:

Sejm upoważnia c. k. Radę szkolną krajową do wydatkowania w ciągu lat budżetowych 1877 i 1878 na zaliczki zwrotne dla gmin na budynki szkolne tej kwoty, która w rubryce I. wydatków krajowego funduszu szkolnego w roku 1876 zaoszczędzoną została, a to o tyle, o ile ta kwota na podstawie uchwały z dnia 8. Kwietnia 1876 w czasie tą uchwałą oznaczonym, nie została zużytkowaną.

Lwów dnia 22. Sierpnia 1877.

Przewodniczący:
H. Wodzicki.

Sprawozdawca:
Smarzewski.

L. 520.
s.

Aleg. 75.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o preliminarzu krajowego funduszu szkolnego na r. 1877 (Aleg. do preliminarza funduszu krajowego Rubr. VII. poz. 80).

Wysoki Sejmie!

C. k. Rada szkolna krajowa uwzględniła uprzejmie życzenie wypowiedziane w przeszłorocznem sprawozdaniu komisyi budżetowej i dołączyła do preliminarza krajowego funduszu szkolnego dokładny wykaz dochodów i wydatków funduszów szkolnych miejscowych i okręgowych, a to w takich cyfrach, w jakich preliminowane były na rok 1877.

Wykaz ten nie obejmuje szkół w mieście Lwowie i należących do tych szkół funduszów. Z tego wykazu dowiadujemy się, że jest obecnie w kraju:

Szkół wydziałowych	20
„ pospolitych etatowych . . .	1563
„ filialnych	821
razem .	2354

Własne tych szkół dochody wynoszą:

1. z kapitałów i nieruchomego majątku	21.281	zł. 75	ct.
2. z prestacyi uiszczanych przez gminy tak w gotówce jako też w naturze	564.807	„ 17½	„
3. z prestacyi uiszczanych przez obszary dworskie . . .	38.251	„ 21½	„
4. z innych prestacyi	3.780	„ 49½	„
5. dochody przygodne	9.573	„ 12	„
6. z dodatków powiatowych	222.269	„ 57	„
razem .	869.963	zł. 32½	ct.

Wydatki wynoszą:

1. na potrzeby miejscowe:			
a) płaca nauczycieli i remuneracya katechetów . .	954.270	zł. 97½	ct.
b) potrzeby szkolne i przybory naukowe . . .	48.913	„ 50	„
	1,003.184	zł. 47½	ct.
2. na biblioteki i konferencye okręgowe	17.837	„ 96	„
3. na rozmaite potrzeby	4.902	„ —	„
razem .	1,025.924	zł. 43½	ct.
Z porównania tych wydatków z dochodami w ilości . .	869.963	„ 32½	„
Wynika niedobór	155.961	zł. 11	ct.

Z porównania dochodów poszczególnych szkół i okręgów z ich wydatkami okazuje się, że niektóre z nich mają większe dochody niż wydatki. Ich nadwyżki nie mogą być na potrzeby innych szkół użyte. Należy więc te nadwyżki w łącznej sumie . . 23.265 złr. 27½ ct.
odciągnąć od sumy dochodów albo co na jedno wychodzi dodać do wykazanej cyfry niedoboru . . . . . 155.961 „ 11 „
a okazuje się niedobór rzeczywisty funduszów miejscowych i okręgowych 179.226 złr. 38½ ct.

Ten niedobór obliczonym jest na podstawie obecnej ilości szkół zorganizowanych. Ale reorganizacya szkół jeszcze ciągle jest w toku. Układając preliminarz Rada szkolna miała nadzieję w latach 1877 i 1878 podnieść 200 szkół filialnych do rzędu szkół etatowych, i żąda na ten cel 10.000 złr. Oprócz tego zamierzała Rada w tymże czasie zorganizować 200 szkół, która dotąd bez pzzepisanej ustawą organizacyi istnieją. Koszta utrzymania tych szkół preliminuje Rada na 60.000 złr., a w przypuszczeniu na dotychczasowych doświadczeniach opartem, że połowę tych kosztów opędzą dochody miejscowe. Rada szkolna domoga się dla nich zasiłku w ilości 30.000 złr.

Co do pierwszej kategoryi, to jest co do szkół filialnych, jest wszelkie prawdopoeobieństwo, że uda się Radzie szkolnéj zamiar swój przeprowadzić do skutku. Co do drugiéj kategoryi, t. j. co do szkół, które organizacyi nie mają, których w roku bieżącym po koniec lipca dopiero 30 zorganizowano, nie ma nato widoku, żeby nadzieje Rady szkolnej mogły się ziścić.

Proceder urzędowy według teraźniejszej organizacyi władz i przepisów prawnych już niezmiernie rozwlekły i pomimo gorliwości Rady szkolnéj przedwstępne do organizacyi czynności zabierają bardzo wiele czasu. Brak sił nauczycielskich i budynków odpowiednich potrzebie, wstrzymuje także postęp organizacyi. Przystępując więc do mniemania Rady szkolnéj, iż dla szkół filialnych może być zasiłek w kwocie 10.000 złr. potrzebny komisya sądzi, iż kredyt dla szkół organizować się mających w ilości 30.000 złr. żądany, nie będzie w całości potrzebnym, i że do 20.000 złr. ograniczonym być może.

Tym sposobem niedobór powyżej wykazany w kwocie okrągłéj . 179.000 złr.
przez dodanie kwoty . . . . . 30.000 „
urosłby do wysokości . . . . . 209.000 złr.
i komisya budżetowa wnosi: wys. Sejm raczy uchwalić na zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych 209.000 złr.

Wydatki na substytucye wzrastają z każdym rokiem. Dwa lata temu preliminowano złr. 8.000. W roku zeszłym zezwolono na 15.000 złr. Teraz żąda Rada szkolna 20.000 złr. W miarę wzrastania frekwencyi uczniów, ta pozycya wzrastać musi, i komisya zaleca do uchwały kwotę przez Radę szkolną preliminowaną; t. j. na substytucye . . . . . 20.000 złr.

W rubrykach III. i IV. Rada szkolna wstawiła takie same kwoty, na jakie wys. Sejm w roku zeszłym zezwolił. Komisya nie ma powodu zniżania tych pozycyi, i wnosi:
na zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye . . . . 2.500 złr.
na Adjuta . . . . . 5.000 „

W rubryce V. umieściła Rada szkolna kwotę o 106 zł. mniejszą z powodu, że 4 remuneracye zostały zamknięte.

Wysoki Sejm raczy uchwalić: na remuneracye i zapomogi . . 10.000 złr.

Rubryki VI. aż do XI. nieuległy zmianie, i komisya zgodnie z Radą szkolną wnosi na zezwolenie kwot następujących:

na podatki i daniny . . . . . 161 złr.
na koszta podróży i diet nauczycieli . . . . . 2.000 „
na dodatki pięcioletnie dla nauczycieli . . . . . 10,000 „
na dodatki do funduszu emerytalnego . . . . . 12.800 „
na emerytury dla nauczycieli, którzy stracą posady w skutek organizacyi . . . 5.000 „
na dary z łaski . . . . . 3.775 „

W rubryce XII. Rada szkolna wnosi mniéj niż przyzwolono na rok 1877 o 5.000 złr. z powodu że w roku 1878. niebędzie konferencyi nauczycielskiej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić na potrzeby szkolne ogólnéj natury . . 5.000 złr.

Na rozmaite wydatki w rubryce XIII. domaga się Rada szkolna o 500 złr. więcéj niż preliminowano na rok 1877. szkół etatowych przybywa, niedziw, że się te wydatki także zwiększają. komisya więc przedstawia do uchwalenia żądanie Rady szkolnej, na rozmaite wydatki. . 3.000 złr.

W rubryce XIV. pomieszczone są zaliczki zwrotne i zasiłki bez wzrotne gminom na budynki szkolne.

Komisya osobném sprawozdaniem przedstawia W. Sejmowi wniosek względem kredytu na ten cel otworzyć, a raczéj przedłużyć się mającego. W nadziei, że Sejm raczy ów wniosek uchwałą swoją zatwierdzić, niepreliminuje się nic w budżecie na zaliczki zwrotne, a na zasiłki bezzwrotne raczy W. Sejm uchwalić tak jak w latach poprzednich . . . . 30.000 złr.

Komisya z powodów w zeszłym roku przez Sejm uznanych, wnosi na zezwolenie wzajemnego przenoszenia kredytów dozwolonych na wydatki zwyczajne w rubrykach II., IV., V. i VII., oraz wzajemnego przenoszenia takichże kredytów dozwolonych w rubrykach XI. i XII.

W dziale dochodów nieproponuje komisya zmian żadnych. Wydział krajowy preliminuje większy dochód z od setków od kapitałów o 271 złr. wskutek zyskowniejszéj fruktyfikacyi, większy dochód ze sprzedaży książek szkolnych o 800 złr. w skutek większéj frekwencyi uczniów, większy dochód z taks od spadków o 810 złr. na podstawie wynikłości z roku 1875., na koniec większy dochód ze zwrotu zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne o 5.000 złr.

Na podstawie wynikłości z roku 1875. Wydział kr. spodziewa się mniejszéj kwoty o 196 złr. w rubryce: Rozmaite dochody.

Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałém krajomym wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić w rubrykach dochodów następujące kwoty:

Rubryka	I.	Odsetki od kapitałów	15.757 złr.
„	II.	Dochody z dóbr, realności i innych praw . . .	68 „
„	III.	Dodatki	3.218 „
„	IV.	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	3.800 „
„	V.	Zapisy i darowizny	
„	VI.	Taksy od spadków	7.500 „
„	VII.	Rozmaite dochody	500 „
„	VIII.	Dodatek ze skarbu Państwa	54.943 „
„	IX.	Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne	8.000 „

Według powyższych wniosków preliminarz krajowego funduszu szkolnego obejmowałby następujące rubryki pozycye i kwoty.)

Rubryka	Wydatki	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem
		Ztr.	Złr.	Złr.
I.	Zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych	209.000	—	209.000
II.	Substytucye	20.000	—	20.000
III.	Zasiłki czasowe dla szkół utrzymywanych przez korporacye	—	2.500	2.500
IV.	Adjuta	5.000	—	5.000
V.	Remuneracye i zapomogi	10.000	—	10.000
VI.	Podatki i daniny	161	—	161
VII.	Koszta podróży i dyety nauczycieli	2.000	—	2.000
VIII.	Dodatki pięcioletnie dla nauczycieli	10.000	—	10.000
IX,	Dodatek do funduszu emerytalnego	12.800	—	12.800
X.	Emerytury dla nauczycieli, którzy stracą posadę w skutek organizacyi	—	5.000	5.000
XI.	Dary z łaski	3.775	—	3.775
XII.	a) Potrzeby szkolne ogólnéj natury	5.000	—	5.000
	b) na konferencyę nauczycielską	—	—	—
XIII.	Rozmaite wydatki	3.000	—	3.000
XIV.	Na budynki szkolne gminom	—	—	—
	a) zaliczki zwrotne	—	—	—
	b) zasiłki bezzwrotne	—	30.000	30 000
	Suma wydatków	280 736	37.500	318 236

Rubryka	Dochody	Zwyczajne Złr.	Nadzwyczajne Złr.	Razem Złr.
I.	Odsetki od kapitałów	15.757	—	15.757
II.	Dochody z dóbr, realności i innych praw	68	—	68
III.	Dodatki	3.218	—	3.218
IV.	Zysk ze sprzedaży książek szkolnych	3.800	—	3.800
V.	Zapisy i darowizny	—	—	—
VI.	Taksy od spadków	7.500	—	7.500
VII.	Rozmaite dochody	500	—	500
VIII.	Dodatek ze skarbu Państwa	54.943	—	54.943
IX.	Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne . . .	—	8.000	8.000
	Suma dochodów	85.786	8.000	93.786
	Z porównania sumy dochodów ze sumą wydatków	—	—	318.236
	Okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego w kwocie	—	—	224.450

We Lwowie 22. sierpnia 1877.

Sprawozdawca
Henryk Wodzicki.

Przewodniczący
Smarzewski.

L. 521
s.

Alog. 76.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o kredycie dodatkowym dla c. k. krajowej Rady szkolnej na rok 1877.

Wysoki Sejmie!

Wydatki w rubryce I. preliminarza funduszu szkolnego uchwalał dotąd Sejm według domniemanej potrzeby, a nie według danych faktycznych, których tylko dokładne preliminarze funduszów okręgowych dostarczyć mogą.

W roku 1877. uchwalił Sejm w tej rubryce na zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych 160.000 złr.

Z preliminarzy okręgowych, które później nadeszły, powzięła c. k. Rada szkolna przekonanie, iż suma budżetem przyzwolona, nie wystarczy na pokrycie niedoborów w okręgach, i wniosła żądanie kredytu dodatkowego w ilości 30.000 złr.

Wydatki przewidziane w rubryce I. wynoszą według tych preliminarzy	1,025.924 złr.
Dochody w okręgach na opędzenie tych wydatków ustawą przeznaczone wynoszą	846.698 „
Okazuje się więc niedobór	179.226 „
Sejm przyzwolił w budżecie na	160.000 „
potrzeba więc uzupełnić tę kwotę dodatkowym kredytem w ilości . . .	19.226 „

Oprócz téj sumy zażądała Rada szkolna odezwą z dnia 1. Lutego b. r. powiększenia tego kredytu o 10.000 złr. z tego powodu, że spodziewała się podnieść w ciągu bieżącego roku 100 szkół filialnych do rzędu szkół etatowych i zorganizować 100, szkół, dotąd jeszcze niezorganizowanych.

Według obecnego stanu rzeczy nie można się spodziewać, żeby nadzieje, powzięte na początku roku, zostały w zupełności ziszczone. Liczba szkół dotąd w ciągu roku 1877, zorganizowanych wynosi około 30, a liczba szkół filialnych, podniesionych w tymże czasie do rzędu szkół etatowych wynosi około 60.

Dlatego komisya budżetowa nie może uznać potrzeby takiej sumy, jakiéj żądała Rada szkolna i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm zezwala na kredyt dodatkowy do rubryki I. preliminarza wydatków krajowego funduszu szkolnego na rok 1877 w ilości 25.000 złr.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do pokrycia tego kredytu z dochodów fuuduszu krajowego na rachunek roku 1877. wpływających.

Lwów 22. Sierpnia 1877.

Przewodniczący:
H. Wodzicki.

Sprawozdawca:
Smarzewski.

L. W. kr. 26700.

Aleg. 77.

Sprawozdanie

w przedmiocie objęcia szkół rolniczych w Dublanach w zarząd kraju.

Wysoki Sejmie!

W skutek wniosku Wydziału kraj. w sprawie uznania szkół rolniczych w Dublanach za zakłady krajowe z dnia 1. kwietnia 1876. l. 7761., wydał Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 8. kwietnia 1876 uchwałę treści następującej.

I. „Sejm zgadza się na uznanie rolniczych zakładów naukowych w Dublanach za zakłady „krajowe pod warunkami niżej okryślonemi i upoważnia Wydział krajowy do zawarcia w myśl tych „warunków z komitetem c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie umowy dopiero wówczas, „gdy c. k. Ministerstwo rolnictwa zapewni zakładom naukowym w Dublanach dotacyę roczną w kwo„cie 7000 zł. w. a. niemniej zapomogę jednorazową w kwocie 8000 złr. w. a.

„Warunki powyż wzmiankowane są następujące:

„1. C. k. gal. Towarz. gospodar. oddaje krajowi na własność wyższą szkołę gospodarstwa „wiejskiego i szkołę parobków w Dublanach wraz z gruntem na cele szkolne obejmującym parcele „wyszczególnione w dołączonym wykazie ·/., nie mniej z budynkami które na gruncie tym stoją, in„wentarzem szkolnym, księgozbiorem, muzeami i innemi zbiorami. Wraz z szkołami przechodzą na „własność kraju fundusze z jakiegobądź pochodzące źródła przeznaczone na budowę laboratoryum „chemicznego i kaplicy w Dublanach, tak w gotowiźnie jako też w materyałach przygotowanych do „budowy.

„2. Powyższe grunta i budynki krajowi na rzecz szkół rolniczych odstąpione obowiązuje „się Towarzystwo uwolnić od długów na Dublanach ciążących, ograniczając hipotekę tych długów na „tę część Dublan, która własnością Towarzystwa pozostanie.

„3. Na téj własnością Towarzystwa pozostającej części Dublan utrzymywać będzie Towarzy„stwo i nadal gospodarstwo wzorowe, i obowiązuje się dozwolić szkole korzystać z tego gospodarstwa „wzorowego jako środka naukowego, i tym celem dozwalać tak profesorom jak uczniom wolnego wstę„pu w każdej porze tak do zabudowań gospodarczych jako też i na pola do folwarku należące, ce„lem przypatrywania się wykonanym pracom, sposobowi prowadzenia gospodarstwa, hodowli bydła, „owiec, trzody chlewnej i td., użycia machin rolniczych, prowadzenia rachunków, i podania uczniom „możności nabycia praktycznego wykształcenia w tych gałęziach gospodarstwa rolniczego przez czyn„ny współudział w tych zajęciach. Jeżeli by Towarzystwo z jakichkolwiek powodów w przyszłości wy-

„dzierżawić miało folwark Dublański, obowiązuje się Towarzystwo przelać wszystkie powyższe obo-
„wiązki na swego dzierżawcę, a nadto nie wypuszczać dzierżawy jak tylko takiemu dzierżawcy, na
„którego poprzednio zgodzi się Wydział krajowy w imieniu szkoły. — Wzajemny stosunek szkoły
„do gospodarstwa pod tym względem bliżej określonym zostanie osobną instrukcyą, którą ułożą w po-
„rozumieniu Wydział krajowy i komitet Towarzystwa.

„4. Towarzystwo obowiązuje się dostarczyć po cenach miejscowych zarządowi szkoły na-
„wozów stajennych i zaprzęgów, potrzebnych do uprawy ogrodów i pola dla szkoły dodanego, jakoteż
„w razie wydzierżawienia przekazać dzierżawcy również i ten obowiązek. — Powyższa instrukcya ure-
„guluje również i ten wzajemny stosunek.

„5. Jeżeliby doświadczenie okazać miało, że dobro szkół rolniczych w Dublanach wymaga
„połączenia pod jednem kierownictwem zarządu szkół z zarządem gospodarstwa, obowiązanym będzie
„komitet Towarzystwa zawrzeć z Wydziałem krajowym umowę, mocą której obejmie Wydział krajowy
„administracyę gospodarstwa folwarcznego w części Dublan pozostającej własnością Towarzystwa.

„6. Kraj obowiązuje się utrzymywać w Dublanach wyższą szkołę gospodarstwa wiejskiego
„i szkołę parobków jako zakłady krajowe z językiem wykładowym polskim pod bezpośrednim nad-
„zorem kuratoryi złożonej z 3. członków, a mianowicie z delegata rządu, delegata Wydziału krajowego
„i delegata gal. Towarzystwa gospod. we Lwowie, a pod nadzorem zwierzchniczym Wydziału krajo-
„wego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem.

„7. Jeżeliby zakłady naukowe w Dublanach przestały być zakładami krajowemi lub prze-
„stały być szkołami rolniczemi, albo jeżeliby szkoła gospodarstwa wiejskiego straciła cechę wyższego
„zakładu naukowego, lub też jeżeliby język polski przestał być jedynym językiem wykładowym w obu
„lub w którejkolwiek z tych szkół, wreszcie jeżeliby Wydział krajowy z jakichbądź powodów przestał
„sprawować nadzór zwierzchniczy nad temi szkołami, natenczas wracają te szkoły napowrót do Towa-
„rzystwa gospodarskiego a Towarzystwo odzyskuje własność wszystkich przedmiotów w pierwszym ustę-
„pie wyliczonych bez obowiązku zwrotu wkładów przez kraj poczynionych.

„II. Sejm zatwierdza przedłożony przez Wydział krajowy projekt etatu posad i płac nau-
„czycieli przy krajowej wyższej rolniczej i krajowej praktycznej szkole parobków w Dublanach.“

Uchwałę powyższą podał Wydział krajowy pismem z dnia 30. maja 1876 l. 6993 do wiadomości c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie tudzież komitetu c. k. gal. Towarzystwa gospod. W odezwie do c. k. Prezydyum Namiestnictwa oznajmił zarazem Wydział kr., że gotów projekta statutów organizacyjnych szkół rolniczych Dublańskich zmienić w myśl poprawek zaleconych przez c. k. Ministerstwo rolnictwa, a nadto przedłożyć temuż Ministerstwu w swoim czasie do zatwierdzenia szczegółowe plany lekcyi zapowiedziane w §. 7. obudwóch statutów. Dopełniwszy zaś tym sposobem wszelkich warunków, od których c. k Ministerstwo rolnictwa zapewnienie stałej rocznej dotacyi z skarbu państwa w kwocie 7000 złr. w.a. na utrzymanie zakładów naukowych w Dublanach uczyniło zawisłem, wyraził prośbę, aby c. k. Prezydyum Namiestnictwa wyjednało u pomienionego Ministerstwa spieszną w tej sprawie rezolucyę. Równocześnie wezwał Wydział krajowy komitet c. k. gal. Towarzystwa gosp., ażeby w myśl przywiedzionej na wstępie uchwały Wys. Sejmu uwolnił grunta i budynki, odstąpić się mające krajowi na rzecz szkół rolniczych w Dublanach, od długów ciążących na majętności Dublańskiej, niemniej zajął się niebawem ułożeniem projektu instrukcyi, któraby określiła stosunek szkół tych jako zakładów krajowych do gospodarstwa folwarcznego w Dublanach.

Gdy Wydział krajowy na podstawie uchwały Wys. Sejmu z dnia 8. kwietnia 1876 rozpoczynał dalsze rokowania w sprawie objęcia szkół Dublańskich w zarząd kraju, zamiarem jego było objąć zakłady powyższe już z początkiem nowego roku szkolnego t. j. z dniem 1. września 1876.

Zamiaru tego jednakże Wydział krajowy wykonać nie mógł z powodu, że oczekiwana rezolucya c. k. Ministerstwa rolnictwa nadeszła zbyt późno. C. k. Prezydyum Namiestnictwa bowiem

udzieliło Wydziałowi krajowemu, dopiero odezwą z dnia 13. września 1876 l. 6997 treść reskryptu Ministerjalnego z d. 1. sierpnia 1876 l. 8366 podług którego pan Minister rolnictwa:

1. przystał na warunki, które podług uchwały Wys. Sejmu z d. 8. kwietnia 1876. stanowić mają treść umowy z c. k. gal. Towarzystwem gosp. względem objęcia zakładów Dublańskich w zarząd kraju;

2. zobowiązał się udzielać na utrzymanie powyższych zakładów, z zastrzeżeniem przyzwolenia odnośnej dotacyi każdoczesną ustawą finansową, rocznie 7000 złr. w. a. przez lat pięć, licząc od roku objęcia szkół Dublańskich w zarząd kraju, prócz tego zaś wypłacić jeszcze w r. 1876 przyrzeczony jednorazowy zasiłek w kwocie 8000 złr. w. a., pozwalając zarazem użyć zasiłku tego, który pierwotnie przeznaczonym był głównie na urządzenie stacyi torfiarskiej w Dublanach, na jakiekolwiek bądź adaptacye podług uznania Wydziału krajowego.

Wobec uchwały Wys. Sejmu z dnia 8. kwietnia mogłaby powstać wątpliwość, czy Wydział krajowy miał prawo uważać rezolucyę powyższą za dostateczną podstawę do objęcia zakładów Dublańskich w zarząd kraju. Pan Minister rolnictwa bowiem zobowiązał się, jak wyżej wspomniano, do udzielenia rocznych zasiłków na utrzymanie szkół rolniczych w Dublanach tylko **przez lat pięć,** kiedy wiadoma uchwała Wys. Sejmu upoważnia Wydział krajowy do zawarcia umowy z komitetem c. k. galic. Towarzystwa gosp. dopiero wówczas „gdy c. k. Ministerstwo rolnictwa zapewni zakładom naukowym w Dublanach **dotacyę roczną** i t. d.“ z którego to ustępu uchwały wnosićby można, że Wys. Sejm postawił za warunek, aby c. k. Rząd zobowiązał się do udzielania rocznych zasiłków **raz na zawsze.** Wątpliwość tę jednakże uchyla stanowczo treść dyskussyi, jaka się toczyła w roku przeszłym w łonie Wys. Sejmu nad sprawą uznania szkół rolniczych w Dublanach za zakłady krajowe, w połączeniu z okolicznością, że słowa „na zawsze stałą“, umieszczone we wniosku Wydziału krajowego, zostały na wniosek posła Skrzyńskiego przez Wys. Sejm wykreślone,—albowiem znaczenia poprawki tej nie podobna pojmować inaczej, jak że Wysoki Sejm w skutek wywodów posłów Skrzyńskiego, Grossa, Grocholskiego i Krzeczunowicza postanowił zadowolnić się na razie chociażby tylko pięcioletnią dotacyą, jaką p. Minister rolnictwa już poprzednio był przyrzekł.

Uznając przeto warunek zamieszczony w pierwszym ustępie uchwały Wys. Sejmu z dnia 8. kwietnia 1876. za dopełniony ze strony c. k. Rządu reskryptem P. Ministra rolnictwa z dnia 1. sierpnia 1876., pospieszył Wydział krajowy przedłożyć panu Ministrowi rolnictwa dnia 19. września 1876 l. 23.887. za pośrednictwem c. k. Prezydyum Namiestnictwa ostatecznie zredagowane statuta organizacyjne szkół rolniczych w Dublanach do zatwierdzenia, upraszając zarazem o zamianowanie delegata c. k. Rządu mającego wejść w skład kuratoryi zakładów Dublańskich. — Równocześnie zaś udzielił treść wspomnionego wyżej reskryptu p. Ministra rolnictwa niemniej statuta organizacyjne komitetowi c. k. gal. Towarzystwa gosp., a przy tej sposobności ponowił wezwanie swe z dnia 30. maja 1876 l. 6993., na które komitet do owej pory żadnej jeszcze nie dał był odpowiedzi.

Zawiadomiony następnie przez c. k. Prezydyum Namiestnictwa (odezwą z dnia 17. października 1876 l. 8324 pr.) że, delegatem c. k. Rządu zamianowanym został c. k. Radca Namiestnictwa p. Dr. Kajetan Orlecki, a zastępcą tegoż c. k. Sekretarz Namiestnictwa p. Władysław Krzaczkowski, zawezwał Wydział krajowy pismem z dnia. 4. list. 1876. l. 27713 komitet c. k. gal. Tow. gosp., ażeby również zamianował delegata i zastępcę — a równocześnie nieomieszkał Wydział krajowy znów urgować o spełnienie polecenia z dnia 30. maja 1876. Gdy wreszcie od c. k. Namiestnictwa nadeszła wiadomość (z dnia 8. listopada 1876. l. 30238), że p. Minister rolnictwa zatwierdził reskryptem z dnia 27. października 1876. l. 12260 statuta organizacyjne krajowej wyższej szkoły rolniczej i krajowej szkoły parobków w Dublanach w takiej osnowie w jakiej mu przedłożone zostały przez Wydział krajowy, ponowił Wydział krajowy do komitetu c. k. gal. Towarzystwa gosp. tylekroć już wspomniane polecenia swe dnia 22. listopada 1876 l. 30238, wskutek czego komitet doniósł pismem z dnia 2. grudnia 1876. l. 1680, że zamianował delegatem gal. Towarzystwa gosp. księcia Adama Sapiehę

a zastępcą jego p. Dawida Abrahamowicza; poczem Wydział krajowy zaprosił d. 5. Stycznia b. r. l. 33118 ze swej strony na Delegata p. Maryana Hoppena a na zastępcą tegoż p. Wincentego Gnoińskiego. W dniu 18. Stycznia b. r. zaś ukonstytuowali się p. Delegaci na wezwanie Wydziału krajowego, wybierając ks. Adama Sapiehę przewodniczącym Kuratoryi.

Tymczasem nadeszła także odpowiedź komitetu na wezwanie z d. 30. maja 1876. Z odpowiedzi téj (z dnia 28. grudnia 1876 l. 1829) okazało się, że komitet nie ułożył projektu instrukcyi regulującej stosunek szkół rolniczych w Dublanach do tamtejszego gospodarstwa folwarcznego i że nie przeprowadził jeszcze uwolnienia parcel gruntu, które wraz z szkołami mają przejść na własność kraju od długów hipotecznych ciążących na majętności Dublańskiéj. — Donosząc o tem, zaproponował komitet, ażeby wypracowanie projektu instrukcyi a nadto i projektu układu zawrzeć się mającego pomiędzy Wydziałem krajowym a komitetem, poruczyć komisyi mieszanej złożonéj z delegatów Wydziału krajowego i komitetu. Co się zaś tyczy drugiego polecenia, to komitet oświadczył, że zdaje mu się odpowiedniejszem, aby do utworzenia osobnego ciała tabularnego z parcel, które krajowi mają być odstąpione na własność, przystąpić dopiero po zawarciu układu, ponieważ na podstawie tegoż układu owo nowe ciało tabularne zapisanem być może w tabuli od razu jako własność kraju.

Pragnąc uniknąć dalszej zwłoki, na jaką w razie odrzucenia powyższych propozycyi przez Wydział krajowy groziły narazić sprawę rokowania w kwestyach czysto formalnych, zgodził się Wydział krajowy na propozycyę tę, a na delegatów swych do komisyi mieszanéj zaprosił pismem z d. 9. Stycznia r. b. l. 425 pp. Dra Józefa Wereszczyńskiego, Maryana Hoppena, Dra Marcellego Madejskiego, Ludwika Pierożyńskiego i Zygmunta Strusiewicza. Ze strony komitetu zaś weszli w skład komisyi pp. Dr. Leon Biliński, Dr. Piotr Gross, Teodor Kulczycki, Dr. Emanuel Roiński i Leoncyusz Wybranowski. W tym składzie rozpoczęła komisya czynności swe d. 12. stycznia r. b. a dnia 31. marca r. b., przedłożyła Wydziałowi krajowemu jako pierwszy owoc swej pracy projekt instrukcyi. Zmieniwszy projekt ten w kilku punktach, przesłał go Wydział krajowy pismem z d. 6. kwietnia r. b. l. 9959 komitetowi c. k. gal. Towarzystwa gosp., który pismem z d. 18. maja r. b. l. 556 przyjął takowy w brzmieniu jakie mu Wydział krajowy był nadał.

Co do projektu układu to komisya mieszana ułożenie tegoż projektu poruczyła była subkomisyi. O tem zaś, że subkomisya wywiązała się z zadania powyższego i wręczyła elaborat swój komitetowi c. k. gal. Towarzystwa gosp., dowiedział się Wydział krajowy dopiero z relacyi pomienionego komitetu z d. 26. czerwca r. b. l. 756, wskutek której zażądał niezwłocznie (pismem z d. 1. lipca r. b. l. 20003), aby komitet z pominięciem komisyi mieszanéj wziął projekt układu pod obrady a następnie przedłożył go wprost Wydziałowi krajowemu. Żądaniu temu stało się już zadość, gdyż komitet nadesłał projekt wspomniany relacyą z d. 8. sierpnia r. b. l. 844 z oświadczeniem, że takowy przyjmuje. Odebraniu więc szkół Dublańskich w zarząd kraju niby już nie stało na przeszkodzie, gdyby i Wydział krajowy na przedłożony projekt mógł się zgodzić. Gdy jednakże w projekcie znachodzą się postanowienia, które zdaniem Wydziału krajowego niezgodne są z uchwałą Wys. Sejmu z dnia 8. kwietnia 1876, zmuszonym był Wydział krajowy poprzestać na sformułowaniu odpowiednich poprawek, które zakomunikował komitetowi c. k. gal. Towarzystwa gosp. pismem z dnia 13. sierp. b. r. l. 25641.

Nakoniec nadmienić wypada, że c. k. Ministerstwo rolnictwa wypłaciło przyznaną z skarbu państwa na utrzymanie szkół rolniczych w Dublanach dotacyę roczną w kwocie 7000 złr. w. a., pomimo, że szkoły te dotąd nie zostały objęte w zarząd kraju, tak na rok 1876 jakoteż i na rok bieżący. W roku przeszłym wypłacił c. k. Rząd za zgodą Wydziału krajowego dotacyę wspomnianą wprost komitetowi c. k. gal. Towarzystwa gosp., w roku bieżącym zaś otrzymał takową Wydział kraj. i asygnuje komitetowi, na podstawie preliminarza ułożonego przez komitet na r. 1877, w miarę potrzeby fundusze na utrzymanie zakładów Dublańskich.

Wyrażając nadzieję, że komitet c. k. gal. Towarzystwa gosp. przez przyjęcie zmian w projekcie układu, jakie Wydział krajowy uznał za konieczne, usunie niebawem przeszkodę, dla której sprawa niniejsza pozostaje jeszcze w zawieszeniu, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie objęcia szkół rolniczych w Dublanach w zarząd kraju do wiadomości.

Lwów dnia 22. sierpnia 1877.

Z Rady Wydziału krajowego Król. Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy
Ludwik hr. **Wodzicki** w. r.

Sprawozdawca:
Dr. **Józef Wereszczyński** wł. r.
Członek Wydziału krajowego.

Z drukarni krajowej **A. Waydowicz** (przedt. M. F. Poremby),
pod zarządem Szczęsnego Bednarskiego.

L. 530

s.

Alegat. 78.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, żeby udzielanie koncesyj na kopytkowe tak uregulował, iżby po kilku latach wszystkie koncesye w kraju expirowały. W trakcie tego czasu przedłoży Wydział krajowy Sejmowi opracowany projekt co do zasad, wedle których przy udzielaniu lub odmawianiu koncesyj na kopytkowe postępować należy.

We Lwowie dnia 25. sierpnia 1877.

Wnioskodawca

Ks. Sawa.

Aleg. 79.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnéj o przedłożeniu Wydziału krajowego, donoszącém o wykończeniu budowli zakładu na Kulparkowie, o złożeniu na stół Izby aktu kolaudacyjnego oraz o dalszych potrzebach budowlanych zakładu.

Wysoki Sejmie!

Budowla zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie, rozpoczęta przed dziesięciu laty, została w głównym gmachu i budynku gospodarczym już ukończoną. Plany kolaudacyjne wraz z kosztorysami, rachunkami i protokołami kolaudacyjnemi, tak z dawniéj wybudowanéj części zakładu, jak z nowéj części, w myśl kontraktu z dnia 2 maja 1875 r. już ukończonéj, Wydział krajowy składa na stół Izby.

Pozostają jeszcze do wykonania, budowle budynków uzupełniających zakład, jako to: domu administracyjnego i prosektoryum, tudzież urządzenia wewnętrzne gmachu i roboty około dróg i parkanów zakładu. Na dokonanie części tych robót prosi Wydział krajowy o kredyt dodatkowy w kwocie 90.376 zł. 48½ ct. w. a.

Co do aktu kolaudacyjnego, komisya dla krótkości czasu nie mogła się wdawać w szczegółowy rozbiór kosztorysów i rachunków, zawierających ogrom przedmiotu i dla tego ogranicza się do wniosku, aby wysoki Sejm wezwał Wydział krajowy, iżby na przyszłéj sesyi sejmowéj akta kolaudacyjne wysokiéj Izbie do zbadania ponownie przedłożył.

Budowla głównego gmachu jest ukończoną, kolaudacya jest przeprowadzoną, należytości przedsiębiorcom są zapłacone z wyjątkiem dwóch. Na zaspokojenie tych Wydział krajowy prosi o przyznanie kredytu dodatkowego, mianowicie:

a) na zaspokojenie reszty należytości przedsiębiorcom robót ziemnych, murarskich i ciesielskich w dawnéj części zakładu 835 zł. 64½ ct.

b) na zaspokojenie reszty należytości przedsiębiorcom budowy nowéj części zakładu 8.071 zł. 89½ ct.

Komisya administracyjna uznaje słuszność tego żądania i wnosi: Wysoka Izba raczy na przyznanie kredytu w wysokości powyższych dwóch kwot zezwolić.

Zaznaczyć tu musimy, że przedsiębiorcy pod *a)* roszczą sobie pretensyi 6334 zł. 36 ct. Wydział krajowy nie załatwił tej sprawy finalnie, lecz opierając się na rachunku komisyi kolaudacyjnéj uprasza o przyznanie tylko kwoty 835 zł. 64½ ct. — Przedsiębiorcy pod *b)* żądają jeszcze dodatkowego wynagrodzenia 20.429 zł. 82 ct. i w téj mierze podali prośbę do wysokiego Sejmu, z któréj w swoim czasie wysokiéj Izbie sprawa zdaną będzie.

Wydział krajowy dążąc do zupełnego wykończenia zakładu, kierowany uwagami komisyi z techników i budowniczych złożonéj, prosi o kredyt dodatkowy na rozmaite roboty, na które nie ma pokrycia w funduszu budowy, mianowicie:

a)	na roboty w budynku głównym	1.207 zł. — ct.
b)	na roboty w budynku ekonomicznym	3.001 zł. 90 ct.
c)	na roboty w łazienkach	1.070 zł. 1 ct.
d)	na roboty w korytarzach	70 zł. 56 ct.
e)	na roboty między budynkami zakładu	4.453 zł. 43 ct.
	w łącznéj sumie .	9.802 zł. 90 ct.

Ponieważ koszta tych robót, w alegacie D. spraw. Wydz. kraj. wymienionych, przez architektę obliczone, a przez oddział techniczny sprawdzone zostały, komisyi zdają się być usprawiedliwione, przeto komisya wnosi, ażeby wysoki Sejm na powyżéj wyszczególnione roboty raczył przyzwolić kredyt w sumie 9.802 zł. 90 ct.

Dalej żąda Wydział krajowy kredytu na wewnętrzne urządzenia mechaniczne w zakładzie. W tym względzie zauważać musimy, że wysoki Sejm przyznał w zeszłym roku na ten cel kwotę 24.817 zł. 65 ct. Wydział krajowy uznał powyższą kwotę za niewystarczającą a idąc za wskazówką zeszłorocznéj komisyi budżetowéj, poddał sprawę mechanicznych urządzeń dokładnemu zbadaniu ankiety złożonéj z lekarzy i budowniczych. Opinia téj ankiety znalazła wyraz w następujących zdaniach: że nowy program, który jéj przez Wydział krajowy został przedłożonym (Alegat E) odpowiada istotnym potrzebom zakładu, że do wykończenia wszystkich mechanicznych urządzeń potrzebną jest prawdopodobnie kwota 40.000 zł., że niektóre z tych urządzeń powinny być zaraz wykonane jakoto: pompy do rozprowadzenia wody w budynku ekonomicznym, łazienki i pralnia wraz z suszarnią; inne zaś mogą być później dokonane, mianowicie: rozprowadzenie wody w gmachu głównym, kuchnia, piekarnia i piła cyrkularna.

W myśl tych orzeczeń Wydział krajowy uprasza na częściowe wykonanie co pilniejszych wewnętrznych urządzeń mechanicznych o przyzwolenie dodatkowego kredytu w okrągłéj sumie 25.000 zł. Gdy kwota 24.817 zł. 65 ct. na ten sam cel w zeszłym roku preliminowana równie jak kwota 7.350 zł. przeznaczona na prosektorium wedle sprawozdania Wydziału krajowego na inne cele budowlane wydaną została, i pomieszczenie swoje znaleść miała w wydatkach na str. 3 i w

alegacie C. wymienionych, a wykonanie wzmiankowanych urządzeń mechanicznych jest zdaniem komisyi naglące. Komisya zgadza się na udzielenie kwoty przez Wydział krajowy żądanéj, zastrzegając wysokiemu Sejmowi oznaczenia czyli i o ile użycie przez Wydział krajowy przyznanych mu w zeszłym roku na wskazane cele funduszów na pokrycie innych potrzeb roboty jest usprawiedliwione przy zbadaniu całego aparatu kolaudacyjnego. Co do łazienek robi komisya uwagę, że możeby się dało zaradzić tanim kosztem nieodpowiedniemu umieszczeniu łazienek w suterenach, przez dobudowanie dwóch ścian pomiędzy bramą wjazdową a teraźniejszą łazienką? Uwagę tę poddajemy ocenieniu Wydziału krajowego.

Na budowę prosektorium przeznaczył wysoki Sejm w r. 1874 kwotę 7.350 zł. Gdy się okazało, że kwota ta nie wystarcza nawet na najskromniejszy budynek, Wydział krajowy, jak wyżéj powiedziano, nie użył téj kwoty na cel przeznaczony, lecz wypracować kazał drugi plan; ponieważ jednak koszta tego na 26.000 zł. obliczone, zdawały się Wydziałowi krajowemu zbyt wysokie, przeto polecił wypracowanie trzeciego planu, na podstawie projektu ankiety, z uwzględnieniem tylko istotnych potrzeb i jak największéj oszczędności. Kosztorys tego planu wymaga 13.685 zł. 99 ct.

Ponieważ budowa prosektoryum jest nieodzowną i jak najprędzéj wykończoną być winna, a kwota 7.350 zł. w zeszłym roku na ten cel uchwalona już „na inne cele“ została wydaną, przeto komisya wnosi, ażeby wysoka Izba na budowę presektoryum kwotę 13.685 zł. 99 ct. przeznaczyć raczyła.

Dla urządzenia kaplicy żąda Wydział krajowy 4.757 zł. 58 ct. Komisya w przekonaniu, że w pozycyach b, f, i h, dadzą się osiągnąć oszczędności proponuje okrągłą sumę 4.200 zł.

W dawnéj część zakładu są już — na mocy uchwały wysokiego Sejmu z dnia 14 stycznia 1874 r. — urządzone dwie dźwignie mechaniczne. Zachodzi konieczna potrzeba urządzenia jeszcze dwóch takich dźwigniw nowo wybudowanej części zakładu, przeznaczonéj dla szałowych; przeto komisya zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego, wnosi na ten cel przyznanie kwoty 2.861 zł. 51 ct.

Pomieszczenie administracyi zakładu było już niejednokrotnie przedmiotem przedłożeń Wydziału krajowego i uchwał wysokiéj Izby. W latach 1871, 1874 i 1876 Wydział krajowy wnosił, ażeby wysoki Sejm dozwolił na budowę osobnego gmachu administracyjnego. Kosztorysy ówczesne wykazywały na ten cel potrzebę kwoty 69.809 zł. 65 ct.

Myśl umieszczenia administracyi w budynku folwarcznym rzuconą była pierwszy raz w sprawozdaniu komisyi budżetowej z r. 1871. Wydział krajowy, nietylko, że téj myśli nie podjął, lecz zbijał ją bardzo słusznie w sprawozdaniu swem z r. 1876; przytaczając, że budynek folwarczny, wadliwy, wilgotny, trudny do podziału i odległy od zakładu, nie kwalifikuje się na pomieszczenie administracyi, a koszta adaptacyi wynosiłyby 30.000 zł. Zeszłoroczna komisya budżetowa niepodzielała tego zapatrywania się Wydziału krajowego, lecz mniemała: „że dom folwarczny może być urzą-

dzony na mieszkanie dla 3 lub 4 rodzin, co, gdyby chciano przybudować 4 pokoje, kosztowałoby 8.000 zł.“ daléj mniemała komisya zeszłoroczna, że mieszkania dla urzędników i lekarzy, którzy muszą mieszkać w samym zakładzie, należy urządzić jako stałe, a nie tymczasowe. W myśl tych uwag komisyi, polecił wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu: „ażeby na przyszłéj sesyi przedstawił wcześnie program umieszczenia administracyi w sposób praktyczny a jak najoszczędniejszy“. Wydział krajowy stosując się do tego wezwania, jednak nie odstępując od twierdzenia: „że potrzeba domu administracyjnego nie da się zakwestyonować“, niejako zmuszony uwagami zeszłorocznéj komisyi budżetowéj, przedstawia nam tego roku plan pomieszczenia administracyi nibyto stałego, a w rzeczywistości tylko prowizorycznego.

Wedle planu tego mają się mieścić w głównym gmachu: pomieszkania dyrektora, felczera i nadzorcy służby, tudzież kancelarye zakładu; w folwarku zaś ma mieszkać rządca i oficyał, a w oficynie kościelny i ogrodnik. Nadto proponuje Wydział krajowy zaniechanie jakiéjkolwiekbądź adaptacyi budynków folwarcznych z powodów technicznych, a natomiast proponuje w granicach wskazanych kosztów, w dziedzińcu folwarcznym, wybudowanie domu osobnego, w którymby się dało pomieścić jednego urzędnika, dwóch kapelanów i akuszerkę; koszta tego budynku wynosiłyby 11.421 zł. 93 ct.

Z uwagi, że przy dyslokacyi, którą Wydział krajowy proponuje, funkcyonaryusze, którzy właściwie nie powinni mieszkać w budynku głównym, lecz w administracyjnym, a jednak w budynku głównym są umieszczeni, co najmniej 60 chorym miejsce zabierają; z uwagi, że przy tej dyslokacyi zakład traci: na dole sale potrzebne dla odwiedzin chorych, na 1szém piętrze sale jadalne oddziałowe, w budynku ekonomicznym traci 11 ubikacyi przeznaczonych na warsztaty i szwalnie dla chorych; z uwagi, że przy tej dyslokacyi wszystkie czynności kancelaryjne, przyjmowania chorych, rachunkowe, kasowe, administracyjne i gospodarskie, muszą się odbywać w gmachu głównym, tuż obok sal chorych, co na tych ostatnich szkodliwy wpływ wywierać musi; z uwagi nareszcie, że z powyższych powodów dyslokacya nie może być stałą, lecz tylko prowizoryczną, i w niedalekiej przyszłości musiałaby się, z kategoryczną koniecznością, okazać potrzeba budowania osobnego gmachu administracyjnego, który czy to teraz czy później budowanym być musi, przez co kwota 11.421 zł. 93 ct. wbudowana w dom na dziedzińcu folwarcznym, byłaby zmarnowaną; — komisya administracyjna nie zgadza się na udzielenie kredytu, ani na dobudowanie budynku folwarcznego, ani na postawienie nowego domku w dziedzińcu folwarcznym, lecz wnosi natomiast: Wysoki Sejm raczy wezwać Wydział krajowy, ażeby na przyszłéj sesyi przedłożył plan osobnego budynku administracyjnego z uwzględnieniem tylko istotnych potrzeb, i jak największéj oszczędności, którego koszta nieprzenosiłyby 45.000 zł. w. a.

Zażalenia dyrekcyi zakładu, orzeczenie komisyi złożonéj z budowniczych, zawarte w protokole z dnia 31 lipca 1877 r.; nareszcie uwagi kilku komisyi sejmowych przekonały, iż urządzenie wychodków w zakładzie jest niezgodne z hygieną, przeto zmienione być musi.

To też Wydział krajowy, w myśl uwag ankiety znawców z dnia 22 marca 1877, chce złemu zaradzić wprowadzeniem systemu beczkowego Lesage'a. Komisya uznaje konieczność téj zmiany i wnosi, zgodnie z Wydziałem krajowym, ażeby wysoka Izba na ten cel przeznaczyła **7.583 zł. 66½ ct.**

Z powodów w sprawozdaniu Wydziału krajowego przytoczonych, droga dojazdowa w tylnych częściach zakładu jest nieodzownie potrzebną. Ma być 554.91 metrów długą, a 6 metrów szeroką i kosztować będzie 2.371 zł. 66 ct.

Komisya wnosi, aby tę sumę na drogę pozwolić.

Równie potrzebném jest rozszerzenie parkanów, otaczających zakład, i postawienie nowych odgraniczających ogrody od dziedzińców. Na ten cel prosimy o przyzwolenie kwoty 3.983 zł. 71 ct. Że taka a nie inna kwota jest potrzebną, udowadnia kosztorys przez oddział techniczny sprawdzony.

W konkluzyi powyższego sprawozdania komisya administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I.

Sejm wzywa Wydział krajowy, ażeby cały akt kolaudacyjny przedłożył mu ponownie na przyszłej sesyi sejmowéj, Sejmowi do zbadania.

II.

Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu dodatkowy kredyt z pozostałości kasowych r. 1877, na wypłacenie reszty należytości za roboty wykonane w dawnej części zakładu, w kwocie 835 zł. $64^1/_2$ ct.

III.

Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu dodatkowy kredyt z pozostałości kasowych r. 1877, na wypłacenie reszty należytości za wykonane roboty i pozostałe materyały budowlane, w myśl kontraktu z 2 maja 1875 r. w kwocie 8.071 zł. $89^1/_2$ ct.

IV.

Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu dodatkowy kredyt z pozostałości kasowych r. 1877, na wykończenie robót w budynku głównym zakładu na Kulparkowie, niemniéj w budynku ekonomicznym, w łazienkach, w korytarzach i między budynkami, w kwocie 9.802 zł. 90 ct.

V

Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt, dodatkowy z pozostałości kasowych r. 1877, na wewnętrzne urządzenia w zakładzie na Kulparkowie w kwocie 25.000 zł. w. a.

VI.

Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt dodatkowy z pozostałości kasowych r. 1877, na budowlę prosektoryum w zakładzie na Kulparkowie w kwocie 13.685 zł. 99 ct.

VII.

Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt dodatkowy z pozostałości kasowych r. 1877, na urządzenie kaplicy w zakładzie na Kulparkowie w kwocie 4.200 zł.

VIII.

Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt dodatkowy z pozostałości kasowych r. 1877, na urządzenie dwóch dźwigni w zakładzie na Kulparkowie w kwocie 2.861 zł. 51 ct.

IX.

Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt dodatkowy z pozostałości kasowych r. 1877, na przekształcenie latryn w zakładzie na Kulparkowie w kwocie 7.583 zł. 66½ ct.

X.

Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt dodatkowy z pozostałości kasowych r. 1877, na drogę w tylnéj części zakładu na Kulparkowie w kwocie 2.371 zł. 66 ct.

XI.

Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt dodatkowy z pozostałości kasowych r. 1877, na oparkanienie zakładu na Kulparkowie w kwocie 3.983 zł. 98 ct.

XII.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania tych otwartych mu kredytów, w łącznéj sumie 78.396 zł. 98 ct., aż do końca roku budżetowego 1878.

XIII.

Sejm wzywa Wydział krajowy, ażeby na przyszły rok złożył na stół Izby plany i kosztorysy na budynek administracyjny na Kulparkowie, zastósowany do koniecznych a skromnych potrzeb, którego koszta nie mogą przenosić kwoty 45.000 zł. w. a.

Lwów dnia 24 sierpnia 1877.

Przewodniczący:

Grocholski.

Sprawozdawca:

Hoszard.

Aleg. 30.

Sprawozdanie

komisyi kultury krajowej w przedmiocie szkół rękodzielniczych.

Uchwałą wys. Sejmu z dnia 9. b. m. przekazane zostało komisyi kultury krajowej, sprawozdanie Wydziału krajowego, w sprawie założenia szkół rękodzielniczych.

W sprawozdaniu tém Wydział krajowy zdając sprawę z wykonania uchwały powziętej przez wys. Sejm w dniu 29. maja 1875 treści następującej:

„Wzywa się Wydział krajowy, ażeby w porozumieniu z Radą szkolną i zarządami muzeum przemysłowego miejskiego we Lwowie i technicznego w Krakowie i przy pomocy bióra statystycznego zbadał, o ile stosunki miejscowe a mianowicie rodzaj przemysłu czyniłyby odpowiedniem zaprowadzenia szkół rękodzielniczych w tych właśnie miejscach, które w tym celu wskazuje wniosek posła Biłousa; a następnie w razie uznanej odpowiedności poczynił do Rządu stosowne kroki o ich założenie, w razie zaś przeciwnym lub w uznaniu potrzeby tego w innych jeszcze miejscach, zdał z tego sprawę i przedstawił wnioski na najbliższej sesyi sejmowej“;

przedkłada wys. Sejmowi rezultat badań i zarządzeń swych w przedmiocie założenia szkół rędodzielniczych z tą uwagą, iż z pomiędzy zamierzonych szkół rękodzielniczych na opiekę wys Sejmu zasługują przedewszystkiem te szkoły, co do założenia których, czynność Wydziału krajowego osiągnęła pewien mniej lub więcej dodatni rezultat.

Do rzędu tych szkół zalicza Wydział krajowy:

1. 2. szkoły garncarstwa w Mikołajowie i Sasowie;
3. 4. szkoły tkactwa (płócienniczego) w Komarnie i Korczynie;
5. szkołę sukiennictwa w Leżajsku;
6. 7. 8. szkoły garbarstwa i kuśnierstwa w Bolechowie, Rohatynie i Starym Sączu;
9. szkołę stolarstwa w Zaleszczykach;
10. szkołę kamieniarstwa w Krzeszowicach:
11. szkołę haftów i wyrobu koronek w Makowie.

Zastanawiając się nad urzeczywistnieniem tu wyliczonych szkół, mniema Wydział krajowy, że wszelka działalność w tym kierunku może być tylko wówczas skuteczną, gdy wys. Sejm zgodnie z zasadą, która przewodniczyła w działaniu Wydziałowi krajowemu, uposażać będzie z funduszów krajowych każdą z zamierzonych szkół rękodzielniczych.

Wedle bowiem zaczerpniętych wiadomości przez Wydział krajowy, żadna z gmin, w którychby wymienione szkoły istnieć miały, nie jest w stanie pokryć kosztów urządzenia szkółki, a

nadto w wielu razach, nawet dostarczenie lokalu z opałem, tudzież oświetlenia i usługi, napotyka ze strony gmin na nieprzyzwyciężone trudności.

Skoro więc udział gmin w zakładaniu szkół rękodzielniczych jest niewystarczającym; udział zaś wys. Rządu ogranicza się do ustanowienia nauczycieli na koszt Państwa tylko wtedy, gdy zaspokojenie wszelkich innych potrzeb szkół jest zapewnionem, sądzi Wydział krajowy, iż rzeczą jest wys. Sejmu przyjść w pomoc dźwigającemu się przemysłowi.

Ofiary zresztą, jakieby kraj na ten cel ponieść musiał, nieobciążyłyby zbytecznie budżetu krajowego.

Zdaniem bowiem Wydziału krajowego, na urządzenie jednej szkółki i zaopatrzenie jej w środki naukowe wystarczy w przecięciu kwota 1500 złr. a nadto przewidzieć nie trudno, że nawet przy najlepszych chęciach władz, które w rokowaniach biorą udział, corocznie zaledwie w kilku miejscowościach czynności przygotowawcze do tego stopnia dojdą, iżby szkoła mogła wejść w życie.

Z tych przeto motywów wychodząc, jakoteż z uwagi, iż przy corocznem stosunkowo nieznacznem uposażeniu osiągnąłby wysoki Sejm w krótkim czasie zamierzony cel utworzenia licznych szkółek rękodzielniczych, któreby niewątpliwie wywarły na drobny przemysł krajowy wpływ równie korzystny jak istniejące już szkółki w Liszkach (Krakowie) Zakopanem i Rymanowie.

Wydział krajowy wnosi: wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie założenia szkół rękodzielniczych i upoważnia Wydział krajowy do pokrycia kosztów urządzenia założyć się mających szkół tego rodzaju i zaopatrzenia ich w środki naukowe, niemniéj do udzielenia im rocznych zasiłków na uzupełnienie środków naukowych pod warunkiem, że c. k. Rząd ustanowi dla każdéj z tych szkół nauczyciela na koszt skarbu państwa, a gmina dotycząca lub powiat, albo też gmina wspólnie z powiatem przyjmą na siebie obowiązek zaspokojenia wszystkich innych jéj potrzeb, a mianowicie dostarczenia lokalu, opału, usługi i oświetlenia.
2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zastosowania zasad powyższych również i w tym wypadku, gdyby przedmiotem rokowań były szkoły rękodzielnicze, już istniejące w kraju.
3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej Sesyi sejmowej przedłożył sprawozdanie z przebiegu i wyniku czynności w sprawie szkół rękodzielniczych.

Jakkolwiek sprawozdanie i wnioski Wydziału krajowego świadczą wymownie o dążności spełnienia poleceń wysokiego Sejmu, zawartych w uchwale jego z dnia 29. maja 1875, to jednakże komisya mniema, iż z treści sprawozdania i wniosków Wydziału krajowego, nie można przyjść do wyniku, jakoby działalność w tym kierunku rozwinięta, dostateczną była — a wnioski Wydziału krajowego zamienione w uchwałę, czyniły zadość najistotniejszym potrzebom, ku rozwojowi i podźwignięciu przemysłu domowego.

Jak powszechnie wiadomo przemysł rękodzielniczo-domowy nie tylko, że do niedawna nie zwracał na się szerszéj uwagi, lecz co więcéj oceniany był często nawet przez klasy wykształceńsze, jako niemający racyi bytu i niezasługujący na opiekę kraju i państwa.

Rzecz to godna uwagi, iż w okolicach, gdzie przemysł rękodzielniczo-domowy jak najwięcéj rozszerzał się i coraz nabierał większego znaczenia, że tam właśnie najmniéj zwracano nań uwagę, a mając wyroby jego ciągle przed oczyma, oceniano je jako produkty bez wszelkiego znaczenia.

Téj niemal powszechnéj obojętności dla przemysłu rękodzielniczo-domowego, nie podzielała i niepodziela stanowczo, tylko jedna klasa ludzi w społeczeństwie naszém, to jest inspektorowie podatkowi.

Oni bowiem pilnie śledzili i śledzą ciągle, za każdoczesnym przemysłem rękodzielniczo-domowym, utrzymują ewidencyą pojedynczych pracowników i miejscowości, w których wykonywany bywa a znaczenie i rozwój jego, oceniają nakładaniem nań wyższych lub niższych opłat pod formą podatku zarobkowego.

Jeżeli więc zważymy, że gdy przemysł rękodzielniczo-domowy z jednéj strony natrafiał na obojętność, z drugiéj zainteresowywał tych jedynie, którzy usiłowali i usiłują czerpać zeń dochody podatkowe.

Jeżeli co więcéj zdamy sobie sprawę z dążności pp. inspektorów podatkowych wprowadzania lub podwyższania podatku zarobkowego, bez względu na to, czy podatek ten tamuje rozwój pewnego zarobkowania i produkcyi, lub zupełnie je umartwia.

Jeżeli nadto zważymy, że dążność ta wynika z okoliczności, iż nader często kriterium kwalifikacyi inspektora podatkowego stanowi wysokość cyfry wprowadzonego przezeń podatku zarobkowego, to z łatwością przyjdzie nam rozwiązać zagadnienie, dla czego przemysł nasz rękodzielniczo-domowy mający i przeszłość i przyszłość dźwignąć się nie może, i gdzie tkwi główna przyczyna krom obojętności, najpierw jego upadku a następnie trudnego podźwignięcia się, jakoteż czém tłumaczyć należy owe ukrywanie się ludu wiejskiego z ich warstatami rękodzielniczymi, ową tajemniczość właściwą ludowi naszemu, w wymienianiu nazwisk rękodzielników.

Uwolnienie więc przemysłu rękodzielniczo-domowego z pod gniotącego go fiskalizmu i prześladowań inspektorów podatkowych, uważa komisya za pierwszą podstawę do podźwignięcia i rozwoju przemysłu domowego i w tym to celu, jakoteż z uwagi, iż już istniejące przepisy skarbowe uwalniają od opłaty podatku zarobkowego tych rękodzielników, których zajęcie rękodzielnicze jest drugorzędnem i tylko chwilowem, a która to okoliczność zachodzi właśnie, u większej części rękodzielników przemysłu domowego — przedstawia wysokiemu Sejmowi osobną rezolucyę do uchwały ad B.

Jak każda praca ludzka, którą podnieść i do umiejętności posunąć zamierzamy, potrzebuje organizacyi na właściwem jej polu pracy; również i nauka rękodzielnictwa, ażeby skutecznie rozwiniętą być mogła, odpowiedziała słusznym oczekiwaniom, każdoczesnym potrzebom i postępowi, wymaga ściśléj i opartéj na dokładném zrozumieniu zadania — organizacyi.

Że organizacya ta nastręcza niezmierne trudności, przechodzi siły chociażby najbardziej wyczerpującego traktowania przedmiotu na drodze urzędowej, wspartą zatem być musi i inicyatywą pojedynczych i wiedzą fachową i doświadczeniem i głęboką znajomością stosunków; — dość wskazać na to, że nauka rękodzielnictwa w dziale przemysłu domowego ma u nas do zwalczenia i empiryzm na wiekowej tradycyi oparty i przesąd i nareszcie bojaźń przed uciskiem fiskalnym.

Że w tych stosunkach cele, zamierzone opieką kraju nad przemysłem domowym, samem tworzeniem szkółek rękodzielniczych urzeczywistnionymi nie będą; że tu z zaprowadzeniem szkółek trza jednocześnie starać się o uczniów dla tych szkół, zachęcać ich do nauki przez utworzenie i umożliwienie dróg zbytu dla tych poprawnych wyrobów, że wreszcie zakładając szkoły rękodzielnicze trza dokładnie wiedzieć, gdzie je rozpocząć a gdzie ukończyć należy, i że Wydz. kraj, jako władza administracyjno-autonomiczna całego kraju, bez pomocy osobnego ciała przy nim wyłącznie dla spraw rękodzielnictwa istniejącego, zadania tego dokładnie spełnić niebyłby w stanie, ani obszerniej uzasadniać, ani ściślej dowodzić, w obec W. Izby komisya nie widzi potrzeby!

Z tych przekonań wychodząc przedstawia komisya W. Izbie wniosek zmierzający do utworzenia przy Wydziale krajowym stałéj kuratoryi dla spraw rękodzielnictwa przemysłu domowego, w skład której wchodziliby delegaci Wydziału krajowego, c. k. Rządu i krajowych izb handlowych.

Jak już z sprawozdania Wydziału kraj. wysoka Izba przekonać się mogła, dochodzenia szczegółowe co do stanu istniejącego przemysłu domowego w kraju naszym nastręcza mnogie trudności.

Obawa przed podatkiem zarobkowym, uprzedzenie niemal powszechne, iż przemysł domowy jako produkcya krajowa niema znaczenia, czynią to, iż przemysł ten pozostaje w ukryciu, a wyroby jego wystawione na sprzedaż — sprzedawane bywają, jak gdyby towar przemycony.

Stąd produkcya przemysłu domowego musi być z równą ścisłością śledzona, jak każda inna rzecz stanowiąca przedmiot pierwotnego badania.

Pojął to i zrozumiał dokładnie komitet urządzający wystawę krajową, a w szczególności prezes tej wystawy J. E. hr. Włodzimierz Dzieduszycki tworząc dla przemysłu domowego osobny dział i dokładając przy pomocy ludzi chętnych wszelkich usiłowań, by równie jak inne działy wystawy krajowej, również i dział przemysłu domowego przedstawiał rzeczywisty a obszerny obraz produkcyi krajowej.

Toż komisya spełniając obowiązek, jaki na nią przelał W. S., przez oddanie jéj do załatwienia sprawy szkół rękodzielniczych, uważa za swą pierwszą powinność zwrócić uwagę wys Sejmu na znaczenie dokładnego opisu Wystawy krajowéj, — tak pod względem ogólnéj produkcyi krajowej jakoteż w szczególności przemysłu domowego.

Opis bowiem taki byłby poniekąd inwentarzem produkcyi krajowéj, podręcznikiem ułatwiającym i umożliwiającym poznanie gospodarstwa krajowego we wszystkich jego gałęziach.

Lecz ażeby praca ta była prawdziwie użyteczną, sprostała zadaniu, musi być z całą dokładnością i przewodnią myślą spełnioną.

Nie idzie tu o zarejestrowanie rozlicznych przedmiotów produkcyi krajowej, okazanych na wystawie, bo na to wystarczy katalog — lub resztą opisy pojedyńczych działów, które niewątpliwie podczas wystawy pojawiają się licznie w różnych czasopismach; — w tém zadaniu zatém tkwić musi myśl głębsza; jednem słowém myśl podniesienia opisu tego do znaczenia naukowego.

W głębokiem przeświadczeniu o użyteczności i potrzebie takiego opisu komisya przedstawia do uchwały wysokiemu Sejmowi, odpowiedni wniosek.

Przechodząc do szczegółowej oceny warunków w tych miejscowościach, w których Wydz. kraj. zamierza najpierw tworzyć szkoły rękodzielnicze, nie może komisya przychylić się do zdania Wydziału krajowego, jakoby przy tworzeniu szkół garncarstwa, czynność tą rozpocząć należało od założenia szkoły w Mikołajowie i Sasowie. Wedle powziętych bowiem wiadomości przez komisye, w miejscowościach rzeczonych wyrabiają tylko naczynia polewane lub zwykłe siwaki bez wszelkiej cechy wybitniejszej i z gliny zwykłej, gdy istnieją miejscowości w kraju jak Alwernia, Mirow, Poremba, Brodły, Zalas, w których garncarstwo od wielu lat kwitnie, ma silny zastęp pracowników, a nadto znajdują się obfite pokłady glinki ogniotrwałéj.

Zdaniem więc komisyi wypadałoby obecnie główną uwagę zwrócić na te miejscowości a przedewszystkiem na Alwernię, któréj właściciel na cele założenia szkoły garncarstwa przyrzekł znaczniejsze ofiary.

Zresztą komisya jest zdania, iż zanim kuratorya dla spraw rękodzielnictwa do życia powołaną zostanie — czynności Wydziału krajowego w przedmiocie zakładania szkół powstrzymane być nie mogą, a przeto przedstawia wysokiemu Sejmowi do uchwały stosowne wnioski.

Reasumując sprawozdanie, komisya kultury krajowej wnosi:

A. Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydz. krajowy do pokrycia kosztów — na utworzenie i zaopatrzenie w środki naukowe tych tworzących się szkół rękodzielniczych, dla których c. k. Rząd ustanowi nauczyciela na koszt skarbu państwa a gmina dotycząca lub powiat, albo też gmina wspólnie z powiatem lub pojedyńcze osoby przyjmą obowiązek zaspokojenia wszystkich innych jéj potrzeb, w szczególności dostarczenia bezpłatntego lokalu, opału, usługi i oświetlenia.
2. Niniejsze upoważnienie rozciąga się i na już istniejące szkoły rękodzielnicze w kraju.
3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by za porozumieniem z prezesem wystawy krajowej lub jego zastępcą zajął się wydaniem dokładnego a fachowego opisu wystawy krajowej — w którym to opisie z szczególną uwagą ma być traktowany przemysł domowy rękodzielniczy.
4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z c. k. Rządem w celu utworzenia przy Wydziale krajowym stałej kuratoryi dla spraw rękodzielnictwa przemysłu domowego i upoważnia go do ustanowienia téj kuratoryi bez odwołania się do Sejmu.
5. Na cele wskazane w uchwałach 1. 2. i 3. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu z funduszów krajowych na rok 1878. kredyt do wysokości 9000 zł.
6. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby na najbliższej Sesyi sejmowej przedłożył sprawozdanie z wyniku czynności w sprawie szkół rękodzielniczych.

B. Załączoną rezulucyę.

Sprawozdawca
Abrahamowicz.

Przewodniczący
J. Czartoryski.

Rezolucya.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd ażeby nakazał organom podwładnym, iżby przy nakładaniu podatku zarobkowego, ściślej przestrzegały rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 23. stycznia 1857 l. 6561, tudzież rozporządzenie krajowej Dyrekcyi finansowej z 14. kwietnia 1851 l. 18154, w myśl których rękodzielnictwo przemysłu domowego, o ile nie jest stałem zarobkowaniem wolnem jest od podatku zarobkowego.

Zoxelaurya.

Aleg. 81.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej nad Sprawozdaniem Wydziału krajowego o kosztach sanitarnych i szczepienia ospy, i o powiększeniu sił lekarskich wkraju.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 9. sierpnia b. r. przekazała wysoka Izba komisyi budżetowéj do zbadania sprawozdanie, złożone przez Wydział krajowy w wykonaniu uchwały Sejmu krajowego z dnia 2. kwietnia 1876 r. wzywającej Wydział krajowy

1. ażeby sprawę uregulowania szczepienia ospy, służby sanitarnej z oka nie spuszczał i żeby się starał o możliwe obniżenie wydatków rubryki IV. i V. funduszu krajowego, tudzież o jak najściślejszą ich kontrolę;
2. ażeby o ile to być może, oddzielne prowadził rachunki wydatków z powodu zarazy księgosuszu ponoszonych i takowe w zamknięciu rachunków pod osobną pozycyą wykazywał;
3. ażeby po dokładnem zbadaniu całej sprawy, na przyszłej sesyi przedstawił Sejmowi cały jej przebieg z odpowiedniemi wnioskami.

Przebieg sprawy szczepienia, skreślony w sprawozdaniu Wydziału kraj., był następujący:

W Galicyi do r. 1818, — w okręgu miasta Krakowa do r. 1853 szczepiono ospę corocznie, potem zaś co lat trzy.

Wydatki przez to spowodowane opędzano z funduszu szczepienia ospy, dotowanego po r. 1852 z funduszu kameralnego, następnie zaś z nowo utworzonego funduszu krajowego aż do roku 1857, w którym oddzielny fundusz szczepienia został zniesiony i wydatki te ponosił wprost fundusz krajowy.

Układem w roku 1866 względem oddania funduszów krajowych w zarząd autonomiczny, z c. k. Rządem zawartym, przyjęła Reprezentacya kraju na siebie ciężary poprzednio na fundusz krajowy nałożone, a mianowicie: koszta utrzymywania krowianki, koszta dyet i milowego dla lekarzy — słowem całe koszta szczepienia, i Sejm krajowy wstawił do budżetów na r. 1867 i 1868 odpowiedne kwoty.

Wprawdzie wykreślił Sejm krajowy tę rubrykę wydatków z budżetu na rok 1869 z powodu, że sprawa szczepienia ospy należy do ustawodawstwa państwowego, i że Wydziałowi krajowemu nie przyznano żadnego wpływu na administracyą tego funduszu, wszelako Najjaśniejszy Pan nie raczył tego postanowienia zatwierdzić i c. k. Rząd zagroził ściągnięciem należytości za szczepienie z dodatków krajowych w jego kasach się znajdujących.

Sejm krajowy widział się zatem zmuszony do uchwalenia w r. 1869 potrzebnej kwoty na rok 1870, zarazem jednak polecił Wydziałowi krajowemu, ażeby mu przedstawił wniosek, zmierzający do uwolnienia funduszu krajowego od tego ciężaru.

Wydział krajowy udał się, po zasięgnięciu potrzebnych informacyi, pod d. 11. listopada 1872 r. do c. k. Namiestnictwa z przedstawieniem, na które otrzymał pod d. 24 września 1874 r. odpowiedź oznajmiającą, iż c. k. Rząd odmówił przyjęcia na skarb państwa nawet części kosztów szczepienia, z powodu, że inne kraje koronne koszta te w całości ponoszą, tudzież oddania tej sprawy reprezentacyi krajowej, przyznał jednak Wydziałowi krajowemu wpływ na sposób przeprowadzenia szczepienia, a mianowicie na ustanowienie okręgów szczepienia, lekarzy itp. i nakazał coroczne szczepienie, w skutek czego c. k. Namiestnictwo działało odtąd ciągle w porozumieniu z Wydziałem krajowym, starając się o uregulowaniu sprawy szczepienia, o zmniejszenie kosztów i zaprowadzenie skuteczniejszej kontroli.

W roku 1875 polecił Sejm krajowy między innemi, ażeby Wydział krajowy ponowił rokowania z c. k. Rządem o przyjęcie na skarb państwa części powiększonych corocznem szczepieniem kosztów. Na udzieloną sobie tę uchwałę i na odnoszącą się do niej odezwę Wydziału krajowego z dnia 25 stycznia 1876 r. dało c. k. Namiestnictwo pod dniem 23 lutego 1876 odpowiedź odmowną co do ponowiania rokowań, ponieważ c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych rozporządzeniem z dnia 14 września 1874 l. 11724 nie przychyliło się do powyższego żądania, postawionego przez Wydział krajowy w odezwie z 11 listopada 1872 do l. 8415.

Gdy c. k. Rząd odmówił stanowczo pociągniecia funduszu państwowego do ponoszenia części kosztów szczepienia, gdy dalej zaprowadził coroczne szczepienie a przez wydanie nowej instrukcyi w porozumieniu z Wydziałem krajowym i przez wydanie polecenia, ażeby lekarze miejscy czynność szczepienia w miejscu swego zamieszkania bezpłatnie wykonywali, tudzież przez inne rozporządzenia przyczynił się do obniżenia kosztów i ulepszenia kontroli, Wydział krajowy sądzi, iż tym sposobem nastąpiło już uregulowanie sprawy szczepienia.

Komisya budżetowa nie mogąc w tych okolicznościach poddawać wysokiej Izbie żadnych wniosków do uchwalenia, sądzi, iż na teraz należy poprzestać na pozostawieniu Wydziałowi krajowemu dalszego starania się o obniżenie kosztów szczepienia, jeżeli do tego da powód bądź własne doświadczenie, bądź też porównanie przepisów instrukcyi wydanych dla Galicyi, z obowiązującemi w innych krajach koronnych.

Okazuje się to tem potrzebniejsze, gdy koszta szczepienia, które w przecięciu z lat trzech 1873, 1874 i 1875 wynosiły 28.416 zł., a w r. 1875 32.165 zł., wzrosły w r. 1876, po zaprowadzeniu corocznego szczepienia, do kwoty 570.181 zł. $7^1/_2$ ct. Wzrost ten spowodowany przejściem z trzechletniego do rocznego szczepienia, okaże się może przemijającym, komisya budżetowa tuszy

jednak, iż Wydział krajowy nie zaniedba starań w celu wyśledzenia, czy nie wpłynęły nań także inne przyczyny, przez usunięcie których koszta te dałyby się może obniżyć.

Uchwałą z dnia 2 kwietnia 1876 r. do l. 6970 ustanowił Wydział krajowy, na wniosek c. k. Namiestnictwa, cztery premie — po 200, 180, 150 i 100 zł. — dla lekarzy lub chirurgów, wyszczególniających się przy szczepieniu.

Uchwała ta, obciążająca stale budżet krajowy, potrzebuje w myśl statutu krajowego do swej ważności, zatwierdzenia przez wysoką Izbę; komisya budżetowa sądząc, iż nagrody takie mogą się przyczynić do gorliwszego zajęcia się szczepieniem, przedstawia wysokiej Izbie odpowiedni wniosek do uchwały.

Łącznie z sprawą kosztów szczepienia traktowana była przez Sejm i Wydział krajowy sprawa kosztów sanitarnych, których przeniesienie w całości lub przynajmniej w części na skarb państwa, domagał się ciągle Sejm krajowy, z powodu, iż fundusze krajowe w innych krajach ciężaru tego nie ponoszą. Podobnie jak koszta szczepienia, wypuścił Sejm krajowy i koszta sanitarne z budżetu na rok 1869, uważając tę sprawę za państwową, i tak samo widział się zmuszony wstawić ją do budżetów późniejszych. W roku 1875 (uchwałą z 25 maja) polecił Sejm krajowy Wydziałowi krajowemu, łącznie z sprawą szczepienia, ponowienie rokowań z c. k. Rządem, ażeby wydatki sanitarne ponosił skarb państwa. Na tę część udzielonej sobie uchwały sejmowej odpowiedziało c. k. Namiestnictwo Wydziałowi krajowemu pod d. 23. lutego 1876. roku do l. 4691, że ponowienie tych rokowań nie odniosłoby żadnego skutku, ponieważ c. k. Ministerstwo spraw wew. rozporządzeniem z d. 14. września 1874. l. 11724. nie przychyliło się do powyższego żądania postawionego w piśmie Wydziału krajowego z dnia 11. listopada 1872. r. l. 8415.

Powołane rozporządzenie ministeryalne traktujące o szczepieniu ospy, nie zawiera jednak żadnej odpowiedzi na żądanie, ażeby skarb państwa ponosił koszta sanitarne w Galicyi, jak to ma miejsce w innych krajach koronnych i zbyto rzecz tę milczeniem. Dla tego Wydział krajowy udał się do c. Namiestnictwa pod dniem 25 stycznia 1876 i powtórnie pod dniem 29 grudnia 1876 r. z prośbą o wyjednanie u c. k. Rządu postanowienia co do ponoszenia kosztów sanitarnych.

Odezwy te zostały dotąd bez odpowiedzi.

W obec tego milczenia c. k. Rządu i z uwagi na to, iż znaczna część krajów koronnych żadnych wydatków na koszta sanitarne nie ponosi, a kilka z nich przyczynia się do takowych w bardzo małej części, nie wahałaby się komisya budżetowa zalecić wysokiej Izbie wypuszczenia z budżetu krajowego rubryki kosztów sanitarnych, choćby z narażeniem się na przymusowe ich ściągnienie i wytoczenia sporu przed trybunał państwowy, gdyby jej nie wstrzymywał brak potrzebnych wyjaśnień co do podstaw prawnych, na mocy których inne kraje koronne są wolne od tego ciężaru. Nie mając tych danych postawi komisya wnioski, jakie na teraz, zdają jej się wskazane.

Co do uregulowania służby zdrowia, wykazuje Wydział krajowy w swojem sprawozdaniu, starania, jakie robił w tej sprawie i oświadcza, iż jej uregulowanie zależy od organizacyi służby zdrowia przez c. k. Rząd, będącej właśnie w toku.

Komisya budżetowa nie może w tym przedmiocie stawiać żadnego wniosku, poprzestając na wyrażeniu nadziei, iż ustawa państwowa z 30 kwietnia 1870 r. będzie przecież raz w życie wprowadzona i przy tem będą potrzeby kraju uwzględnione.

W spełnieniu polecenia sejmowego pod l. 2. uzyskał Wydział krajowy od c. k. Namiestnictwa polecenie do c. k. Starostów, ażeby lekarze składali oddzielnie rachunki kosztów podróży

w sprawach epidemii, zarazy księgosuszu i innej zarazy na bydło, w skutek czego zarządził też u siebie z początkiem r. 1877 prowadzenie oddzielnie rachunków tych wydatków. Ponieważ woli wysokiego Sejmu stało się zadość, nie pozostaje zatem w tym względzie nic do zrobienia.

Wydział krajowy sądząc, iż gdy w obec określonych w jego sprawozdaniu okoliczności, nie pozostaje nic więcej do postanowienia, stawia w końcu wniosek, ażeby wysoki Sejm raczył sprawozdanie to przyjąć do wiadomości.

Komisya budżetowa jednakże;

zważywszy, iż całe ustawodawstwo sanitarne należy do Rady państwa, a Reprezentacya kraju niema żadnego wpływu na te sprawy;

zważywszy, iż niesłuszną i niesprawiedliwą rzeczą jest, ażeby Galicya wydatki sanitarne w całości ze skarbu krajowego pokrywała, podczas, gdy fundusze innych krajów koronnych są w całości lub w części od tego ciężaru uwolnione; zwłaszcza iż Galicya narażona na największe klęski z przyczyny zarazy księgosuszu, zasłania od niej i chroni inne kraje a więc ponosi te wydatki w interesie całej Monarchii;

zważywszy, iż ponoszenie tych wydatków w innych krajach koronnych przez skarb państwa musi polegać na prawnej podstawie, która i w Galicyi zastosowanie znaleśćby powinna;

zważywszy w końcu, iż samo tak długie milczenie c. k. Rządu zdaje się wskazywać, iż tenże nie znajduje podstaw prawnych do odpowiedzi odmownej;

wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić co następuje:

1) Poleca się Wydziałowi krajowemu poczynienie kroków właściwych u c. k. rządu w celu wyjednania, ażeby skarb państwa ponosił wydatki sanitarne w Galicyi w całości lub przynajmniej w części.

2) W razie, gdyby c. k. Rząd żądaniu temu odmówił, upoważnia się Wydział krajowy do wytoczenia sporu przed trybunał państwowy.

3) Sejm przyjmuje zatwierdzająco do wiadomości Uchwałę Wydziału krajowego z dnia 2. kwietnia 1876 do l. 6970, mocą której ustanowione zostały cztery nagrody — po 200, 180, 150 i 100 złr. w. a. — dla lekarzy lub chirurgów, wyszczególniających się przy szczepieniu ospy ochronnej.

We Lwowie dnia 23. sierpnia 1877.

Przewodniczący:
H. Wodzicki.

Sprawozdawca:
C. Haller.

Aleg. 82.

Sprawozdanie

Komisyi prawniczéj o wniosku Wydziału krajowego w sprawie ustanowienia nowego Sądu powiatowego w Zakliczynie w starostwie Brzeskiém.

Wysoki Sejmie!

Obszary dworskie i gminy w powiecie sądowym Wojnickim, po prawym brzegu Dunajca położone, a mianowicie: 1. Wróblowice, 2. Janowice z Girową i Podbrzeziem, 3. Łusławice, 4. Faściszowa, 5. Kończyska, 6. Bieśnik, 7. Słonna, 8. Zdonia, 9. Stróże, 10. Wola Stróżka, 11. Wesołów, 12. Zakliczyn, 13. Olszowa, 14. Paleśnica, 15. Borowa, 16. Dzierzaniny, 17. Ruda, 18. Filipowice i 19. Piaski Drużków, tudzież gminy: 20. Brzozowa powiatu sądowego Tuchowskiego i 21. Siemiechów powiatu sądowego Tarnowskiego, wniosły w lutym 1874 prośbę zbiorową do Wydziału krajowego i do c. k. Rządu o ustanowienie nowego Sądu powiatowego w Zakliczynie.

Prośba do Wydziału krajowego wniesiona a Komisyi mięszanéj do spraw podziału kraju na starostwa i okręgi sądów powiatowych odstąpiona, załatwioną została w téjże Komisyi w r. 1874 odnośnie i nie była rozpoznawaną w wysokim Sejmie przy rozprawie nad przeprowadzeniem zmian w podziale kraju na starostwa i okręgi sądów powiatowych; prośbę zaś do c. k. Rządu wniesioną, udzieliło c. k. Ministerstwo sprawiedliwości razem z żądanemi sprawozdaniami c. k. Starostwa w Brzesku i właściwych c. k. Sądów pismem z dnia 28. czerwca 1876 l. 7760 Wydziałowi krajowemu, celem zasięgnięcia opinii wysokiego Sejmu w myśl §. 2. Ustawy z 11. czerwca 1868 Nr. 59 Dz. u. p.

Najważniéjszą dla uzasadnienia rzeczonéj prośby przytoczona jest okoliczność, że na wstępie wymienionych 19. gmin powiatu sądowego Wojnickiego od swego powiatowego Sądu w Wojniczu Dunajcem oddzielonych, podczas często powtarzającego się wezbrania rzeki i puszczania lodu w najważniéjszych często chwilach, w sprawach niecierpiących zwłoki bez pomocy sądowéj zostają. Z tego téż powodu oświadczyły się tak c. k. Władze, a mianowicie c. k. Starostwo w Brzesku, Prezydyum c. k. Sądu krajowego w Krakowie i c. k. Krakowski wyższy Sąd krajowy, jakotéż i przez Wydział krajowy do przedłożenia swéj opinii wezwane Reprezentacye powiatowe w Brzesku, Nowym Sączu i w Tarnowie jednomyślnie za utworzeniem Sądu powiatowego w Zakliczynie, z tą tylko różnicą:

a) że Rada powiatowa w Brzesku i Prezydyum c. k. Sądu krajowego w Krakowie, niewątpliwie z uwagi, że okręg nowego Sądu powiatowego, gdyby doń tylko petycyonujące gminy wcielono, byłby stosunkowo małym — wnoszą, aby do okręgu tego przydzielić oprócz petycyonujących 21 gmin, jeszcze z okręgu sądowego w Ciężkowicach gminy: Jamnę, Tropie, Roztokę i Bukowice, a wedle zdania Rady powiatowéj nadto Bartkowę z Posadową, Podole z Gurową i Wiatrowice z Chabaliną.

b) że Prezydyum c. k. Sądu krajowego w Krakowie i Krakowski c. k. wyższy Sąd krajowy objawili zdanie, ażeby do Sądu powiatowego w Wojniczu po wydzieleniu jego z okręgu wyżéj wymienionych 19 gmin przydzielić z powiatu sądowego Brzeskiego gminy: Jaworsko, Biadoliny szlacheckie i Perłę, a z powiatu sądowego Tarnowskiego Mikołajowice i Wierzchosławice.

Co do tych dwóch ostatnich wniosków *a* i *b* nadmienić wypada, że żadna z wymienionych tu gmin o wyłączenie z dotyczczasowego powiatu sądowego nie prosiła, przeciwnie gmina Jamna, przełożony obszaru dworskiego Jamny i Bukowca, Wydział powiatowy w Grybowie, c. k. Sąd powiatowy w Ciężkowicach i Prezydyum c. k. Sądu obwodowego w Nowym Sączu, oświadczyli się przeciw przydzieleniu wyżéj wymienionych gmin, powiatu Ciężkowickiego do utworzyć się mającego nowego powiatu, dla gmin zaś Jaworsko, Biadolin i Perły, należących do Sądu i do Starostwa w Brzesku, tudzież dla gmin Mikołajowic i Wierzchosławic należących do Sądu i Starostwa w Tarnowie, nie mogłoby być dogodném oderwanie ich od miast, do których położeniem swém grawitują i przeznaczenie im Sądu w innej siedzibie od siedziby Starostwa.

Na podstawie przytoczonego stanu sprawy i z uwag:

że wysoki Sejm już kilkakrotnie potrzebę pomnożenia Sądów powiatowych w kraju naszym celem umożliwienia szybszego i mniéj kosztownego wymiaru sprawiedliwości uznał, że w obecnym wypadku połowa powiatu sądowego Wojnickiego często i przez dłuższy przeciąg czasu wskutek wylewów Dunajca od Sądu swego odciętą bywa, a przydzielenie jéj do graniczących sądowych powiatów po prawym brzegu Dunajca, tak ze względu na odległość od siedzib Sądów powiatowych i Starostw, jakoteż ze względu na kierunek ruchu handlowego i przemysłowego nie byłoby odpowiedniém;

że wszystkie gminy rzeczonéj połowy powiatu zgodnie ze zdaniem właściwych c. k. Władz i Reprezentacyi powiatowych ustanowienia nowego Sądu powiatowego w Zakliczynie się domagają;

że jakkolwiek obszar 21 gmin, które do wspomnianych na wstępie próśb zbiorowych przystąpiły, tylko 2·63 mil kwadr. z ludnością 12.821 obejmuje, wedle stanowczych na cyfrach czynności sądowych opartych zdań Prezydyum c. k. Sądu krajowego w Krakowie i krakowskiego c. k. Sądu krajowego wyższego, nowemu Sądowi przy najmniejszym koniecznym jego składzie aż nadto zajęcia dostarczy; dalej z uwagi

że pozostała część powiatu sądowego Wojnickiego jeszcze obszar 3·10 mil kwadr. z ludnością 15.779 prawie równy obszar z obszarem przeciętnym sądów powiatowych w Szlązku (3·90 mil kwadr.), a co do ludności większą niż przeciętną liczbę ludności w powiatach sądowych w Salzburgu (7.570), w Tyrolu i Vorarlbergu (12.332), w Karyntyi (12.014) i w Dalmacyi (13.837) obejmować będzie, a zatem i bez zaokrąglenia jej przydzieleniem gmin, które o to nie proszą, warunkom służbowym dostarczenia sądowi dostatecznego zajęcia odpowie;

wreszcie że przeciw życzeniu ludności, jeżeli tego konieczne względy nie wymagają, stosunków jej dogodnych z pewnémi miejscowościami zrywać nie należy;

Komisya prawnicza wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiém księstwem Krakowskiém oświadcza c. k. Rządowi w myśl §. 2. Ustawy z dnia 11. czerwca 1868 Nr. 59 Dz. u. p. swe zdanie za utworzeniem nowego Sądu powiatowego w Zakliczynie nad Dunajcem w starostwie Brzeskiém, do którego przydzielone być mają miejscowości następujące:

1) Wróblowice, 2) Janowice z przyległościami Gierowa i Podbrzezie, 3) Łusławice, 4) Fałciszowa, 5) Kończyska, 6) Bieśnik, 7) Słona, 8) Zdonia, 9) Stróże, 10) Wola stróżka, 11) Wesołów, 12) Zakliczyn, 13) Olszowa, 14) Paleśnica, 15) Borowa, 16) Dzierżaniny, 17) Ruda, 18) Filipowice, 19) Piaski Drużków, (które to 19 miejscowości przynależą dotąd do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Wojniczu), dalej 20) Brzozowa, (która należy dotąd do Sądu powiatowego w Tuchowie); wreszcie 21) Siemiechów, (który należy dotąd do Sądu powiatowego w Tarnowie).

Lwów dnia 20go sierpnia 1877.

Wesołowski

Przewodniczący.

Józef Jasiński

Sprawozdawca.

Lwów dnia 20go sierpnia 1[illegible] r.

Aleg. 83.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o petycyi komitetu ochron dla małych dzieci w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

W dawniejszych preliminarzach krajowego funduszu szkolnego znajdowały się zasiłki dla niektórych instytucyj, utrzymujących szkółki ludowe. C. k. Rada szkolna krajowa już w roku zeszłym usunęła z preliminarza funduszu szkolnego zasiłki przeznaczone dla szkółek, które nie podlegają Radzie szkolnej. Niektóre z tych szkół nic na tem nie straciły, bo Sejm w budżecie na rok 1877 przyjął zasiłki, wypłacane im przedtem z funduszu szkolnego, na fundusz krajowy.

Zasiłek, który w ilości 550 złt. pobierał komitet ochron w Krakowie od roku 1849 z funduszu szkolnego a dawniej od Rządu Rzeczypospolitej krakowskiej, został z preliminarza funduszu szkolnego usunięty, a nie został do budżetu funduszu krajowego wstawiony. Wskutek tego instytucya użyteczna widzi się naraz bez żadnej przewiny w dobroczynném swém działaniu ograniczoną.

Zgodnie z żądaniem wyrażoném w petycyi, komisya budżetowa wnosi:

1. Wysoki Sejm raczy w preliminarzu funduszu krajowego na rok 1878 zamieścić zasiłek roczny dla komitetu ochron w Krakowie w kwocie 550 złt.

2. Sejm poleci Wydziałowi krajowemu wypłacić komitetowi ochron w Krakowie za rok 1877 z funduszu krajowego kwotę 550 złt.

Lwów 27 sierpnia 1877.

Przewodniczący:
Henryk Wodzicki.

Sprawozdawca:
Smarzewski.

Aleg. 84.

Sprawozdanie

komisyi budżetowéj o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie regulacyi Sanu między Przemyślem a Składem Solnym.

Wysoki Sejmie!

Przekazałeś komisyi budżetowéj do roztrząśnienia Sprawozdanie Wydz. kr. tyczące się regulacyi Sanu.

W sprawozdaniu tém Wydział kr. przytacza, że Minister spraw wewnętrznych w reskrypcie z d. 20. stycznia 1875 do L. 19.257. w odpowiedzi na udzieloną Mu uchwałę Wys. Sejmu z d. 3. października 1874 r. oświadczył „że w razie rozłożenia robót regulacyi Sanu na cztéry lata, wypadałoby żądać od Reprezentacyi Państwa niezwykle wysokiéj dotacyi, na któréj zezwolenie ze względu na wydatki na inne budowy nadto liczyć niemożna".

Nadto pan Minister spraw wewnętrznych w piśmie z d. 24. czerwca 1876 do L. 6.086 przy zezwoleniu na przeprowadzenie rozprawy rewizyjnéj orzekł: „iż chcąc ile możności zbliżyć się do życzeń Wysokiego Sejmu co do czasu, w którym regulacya ma być wykonaną, postanowił okres robót zamierzonych ograniczyć od lat siedmiu do ośmiu, jeżeli zmieniony zostanie warunek, pod jakim Wysoki Sejm przeznaczył na ten cel zasiłek krajowy.

Wydział po rozważeniu wyżéj przytoczonych oświadczeń pana Ministra spraw wewnętrznych sądząc, iż niéma możności, dokonania tak użytecznego dzieła w okresie krótszym wniósł aby Wysoki Sejm krajowy odstąpił od warunku zawartego w uchwale z d. 3. października 1874 według którego regulacya Sanu między Przemyślem a Składem Solnym miała być wykonana w ciągu lat cztérech i uchwalił rozłożenie robót regulacyjnych na lat siedm.

Komisya budżetowa zgadza się z wnioskiem Wydziału krajowego, jednakże z tém zastrzeżeniem, że jeżeli z Stronami interesowanémi nie będzie zawarta ugoda pod względem kierunku regulacyi Sanu i niezłożą z formalnego w tym względzie oświadczenia do końca 1878 roku — cały zasiłek krajowy w kwocie 50.000 przyznany uchwałą Wys. Sejmu na d. 3. października 1874 roku, zostanie cofnięty.

Przeto komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Sejm krajowy odstępuje od warunku zawartego w uchwale z d. 3. października 1874 r. według którego regulacya Sanu między Przemyślem a Składem Solnym miała być wykonana w ciągu lat cztérech i zgadza się na rozłożenie robót regulacyjnych na lat siedm.

b) Jeżeli konkurencya do końca r. 1878 nie zgodzi się na wszystkie warunki regulacyi pod względem kierunku, prestacyi i w ogóle pod każdym innym względem, przyzwolony na ten cel zasiłek cofa się.

c) Otwiéra się Wydziałowi krajowemu kredyt na rok 1878 w kwocie 7.143 zł. w. a. jako pierwsza rata zasiłku z funduszu krajowego, wypłacalna pod warunkami wyżéj wymienionymi.

Przewodniczący
H. Wodzicki.

Sprawozdawca
Józef Wernicki.

L. 563
s.

Alegat 85.

Sprawozdanie.

komisyi budżetowéj o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie regulacyi rzeki Brnia.

Wysoki Sejmie!

W należytém ocenieniu motywów przez Wydział krajowy w swém sprawozdaniu z dnia 27. marca 1877. do l. 1601 przytoczonych, a w szczególności wobec oznajmienia J. E. Pana Ministra rolnictwa z dnia 16. lipca 1876. r. do l. 5.368, że gotów jest wyjednać w drodze konstytucyjnéj zasiłek z funduszu państwowego w sumie 6.000 złr. na rzecz regulacyi Starego Brnia i jego dopływów, wszakże w takim razie, jeżeli równy zasiłek udzielony zostanie z funduszu krajowego, że koszta robót w zupełności będą zabezpieczone i strony interesowane rozpoczną regulacye w przeciągu jednego roku.

Wydział krajowy zapewniwszy się po porozumieniu w téj sprawie z Wydziałem powiatowym mieleckim, iż po potrąceniu subwencyi krajowéj i państwowéj razem w kwocie 12.000 złr. reszta kosztów zamierzonéj regulacyi przez zawiązaną na ten cel spółkę wodną niewątpliwie złożoną będzie, zawiadomił Wydział krajowy wys. Namiestnictwo odezwą z dnia 4. października 1876 .r. l. 25.097, iż uchwałę z dnia 25. maja 1875. przedłoży wys. Sejmowi do zmiany. Celem uchwały wys. Sejmu z dnia 25. maja 1875. było zabezpieczenie całkowite kosztów regulacyi rzeki Starego Brnia i jego dopływów bez większego obciążenia skarbu krajowego, a gdy obecnie cel takowy osiągnięty zostanie, ponieważ strony interesowane obowiązały się pokryć resztę kosztów —

Wydział krajowy uprasza, wys. Sejm raczy „powziąć następującą uchwałę:

„Sejm krajowy odstępuje od warunku zawartego w uchwale sejmowéj z dnia 25. maja 1875. wedle którego czwarta część kosztów regulacyi Starego Brnia i jego dopływów miała być pokryta ze skarbu państwa i żąda natomiast, ażeby po potrąceniu subwencyi krajowéj w sumie 6.000 złr. i państwowéj w sumie 6.000 złr. razem przeto w sumie 12.000 złr. w. a. reszta kosztów zamierzonéj regulacyi pokrytą została przez strony interesowane.“

Komisya budżetowa zważywszy ważność regulacyi rzeki Brnia, mające na celu zabezpieczenie od zalewów przestrzeni wynoszącéj 17.965 morgów i 412 s. kw., że sprawa takowa wykonać się obecnie może bez dalszego obciążania krajowych funduszów, przystępuje w zupełności do propozycyi Wydziału krajowego i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm krajowy odstępuje od uchwały swéj powziętéj na posiedzeniu dnia 25. maja 1875. zawierającéj warunek, że wówczas tylko przyznacza 6.000 złr. ze skarbu krajowego na regulacyę Brnia Starego i jego dopływów, jeżeli czwartą część kosztów regulacyi pokryje skarb Państwa.

II. Przyznacza 6.000 złr. jako zasiłek krajowy na pokrycie wydatków téj regulacyi, jeżeli skarb Państwa taką samą kwotę na ten cel udzieli.

III. Resztę kosztów po potrąceniu tych obydwóch zasiłków mają pokryć strony interesowane.

W zastosowaniu II. punktu niniejszéj uchwały poleca się wstawić w budżet na rok 1878. kwotę 6.000 złr. jako jednorazowy zasiłek.

Lwów dnia 27. sierpnia 1877.

Przewodniczący:
Henryk Wodzicki.

Sprawozdawca:
Józef Wernicki.

Aleg. 96.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o preliminarzu funduszu krajowego na r. 1877.

Wysoki Sejmie!

Komisya budżetowa przedkłada wysokiemu Sejmowi preliminarz funduszu krajowego na rok 1877. W sumaryuszu podaną jest suma wydatków na 2,499.593 zł., w rzeczywistości jednak wydatki będą znacznie większe, po oddaniu bowiem preliminarza do druku, powiększyły się wskutek uchwał Wysokiego Sejmu jak np. na drogę Podhajecką, lub Kolbuszowską, i powiększa się jeszcze w obec sprawozdań rożnych komisyj już wygotowanych. Mimo to nie zajdzie potrzeba powiększania dodatków do podatków.

Lwów 27 sierpnia 1877.

Przewodniczący:
H. Wodzicki.

Sprawozdawca:
Dr. Zyblikiewicz.

Sprawozdanie

Komisyi budżetowej o preliminarzu funduszu krajowego na r. 1877.

Wysoki Sejmie!

Komisya budżetowa przedkłada wysokiemu Sejmowi preliminarz funduszu krajowego na rok 1877. W rozmowach nad sumą wydatków na 2,499,593 zł. w rozmaitych punktach wydatki bieżą zwiększa wskazano po odbytem bowiem preliminarza do druku. powiększony się wskutek uchwał Wysokiego Sejmu jak np. na drogę Podhajecka, lub Kolbuszowską, i powiększa się jeszcze w toku sprawozdań rozmaitych Komisyi jak wygotowanych. Mimo to nie zdąża potrzeba powiększenia dodatków do podatków.

Lwów, 17 stycznia 1877.

M. Wodzicki.

Sprawozdawca:

Dr. Zyblikiewicz.

PROJEKT BUDŻETU DOCHODÓW i WYDATKÓW

na rok 1878.

D Z I A Ł I.

Fundusz krajowy i zakłady z funduszu tego uposażone

Budżet funduszu krajowego.

Dochody.

Sprawozdawca poseł Leon Chrzanowski.

Rubryka I.

Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych po koniec roku budżetowego 1876.

Wydział krajowy układając projekt budżetu jeszcze w marcu, sądził, że nie może wstawić żadnej kwoty w tej rubryce i zdanie to w następujący sposób uzasadniał: „Pozostałość z rachunków z r. 1875 przeznaczył wysoki Sejm na utworzenie funduszu budowy gmachu sejmowego uchwałą z dnia 5. kwietnia 1876; dalej uchwałą z dnia 26. kwietnia 1876 na pokrycie kredytów dodatkowych uchwalonych na rok 1876, a w końcu na pokrycie niedoborów budżetu na rok 1877. Tym więc sposobem, wobec ściśle obliczonych potrzeb i pokrycia na lata 1876 i 1877, żadnej pozostałości z końcem roku 1876 i 1877 spodziewać się nie można i z tego powodu nic się w tej rubryce nie preliminuje.“

Jednak komisya budżetowa, obradująca już w sierpniu po zamknięciu rachunków za rok 1876 z dniem 30. czerwca b. r. i mogąca już mieć wykaz wszystkich rzeczywistych dochodów i rzeczywistych wydatków w r. 1876 wraz z sumą wszystkich kredytów dodatkowych na ów r. 1876, może a przeto musi uzasadnienie kwoty wstawionej w tę rubrykę lub uzasadnienie niewstawienia w niej jakiejkolwiek kwoty oprzeć na ścisłym obrachunku. Obrachunek ten wykaże, czy i jaka jest pozostałość z rachunków z roku 1876, którą należy zamieścić w tej rubryce dochodów na rok 1878, odtrąciwszy poprzednio od tej pozostałości kredyty dodatkowe uchwalone dotychczas przez Wysoki Sejm na rok 1877.

Otóż przedłożony przez oddział rachunkowy dokładny wykaz rzeczywistych wydatków i rzeczywistych dochodów za rok 1876, wyciągnięty z rachunków zamkniętych już z dniem 30tym

czerwca r. b. okazuje, iż wszystkie wydatki rzeczywiste w r. 1876 uskutecznione tak na zasadzie budżetu uchwalonego w r. 1875, jak na zasadzie kredytów dodatkowo przyznanych przez Sejm w roku 1876 na ów rok, wynosiły . . . . . 2,677.230 zł. w a.
wszystkie zaś dochody rzeczywiście pobrane . . . . . 2,755.778 „
przeto nadwyżka z rachunków pozostała . . . . . 78.538 zł. w. a.

Od tej pozostałości z rachunków z r. 1876 potrącić jeszcze należy dwa kredyty dodatkowe na rok 1877 uchwalone przez wysoki Sejm w teraźniejszej sesyi, mianowicie 5000 złr. na ukończenie budynku szkoły rolniczej w Czernichowie przeznaczonych uchwałą sejmową z dnia 16 sierpnia b. r. oraz 6000 zł. jako kredyt dodatkowy przeznaczony uchwałą Sejmu z 24 sierpnia b. r. dla pokrycia przewyżki wydatków na urządzenie wystawy powszechnej przemysłowo rolniczej we Lwowie w r. b. razem 11.000 złr. Resztę pozostałości z rachunków r. 1876, tj. 67.538 zł. należy wstawić w budżet dochodów na r. 1878.

Gdyby zaś wysoki Sejm uchwalił jeszcze kredyty dodatkowe na rok 1877, takowe znajdą pokrycie w przewyżce rzeczywistych dochodów nad wydatki budżetem przyzwolone na rok 1877, a mianowicie w przewyżce dochodów rzeczywistych nad przewidziane budżetem w rubryce dochodu z dodatku krajowego od podatków.

Z tych powodów komisya budżetowa wnosi:

Pozostałość z rachunków z r. 1876 przeznaczona na dochód r. 1878 67.538 zł. w. a.

Rubryka II.

Z odnajmu ubikacyj sejmowych.

Wydział krajowy w projekcie budżetu na r. 1878 obliczył dochód w tej rubryce z czynszu z pomieszkań w gmachu teatralnym hr. Skarbka, wynajętych na pomieszczenie sejmu a następnie podnajmowanych, na 1.200 zł.

Komisya budżetowa zgodnie z tem obliczeniem opartém na podstawie przecięciowego rzeczywistego dochodu w ostatnich trzech latach, wnosi:

Z odnajmu ubikacyj sejmowych . . . . . 1.200 zł.

Rubryka III.

Odsetki od pieniędzy umieszczanych chwilowo na procent.

W zaprojektowanym na r. 1878 budżecie wstawił Wydział krajowy w tę rubrykę dochodów 2000 złr. z powodu, iż cała pozostałość z rachunków funduszu krajowego po zamknięciu rachunków za rok 1875, przeznaczoną została uchwałą wysokiego Sejmu na utworzenie funduszu budowy gmachu sejmowego i na rachunek tegoż funduszu budowy umieszczoną jest na procent. Komisya budżetowa przyznaje zupełną słuszność temu rozumowaniu Wydziału krajowego i sądzi, że rzeczywiste dochody w latach 1874 i 1875 nie mogą, z powyżej wskazanego powodu, służyć za podstawę do przybliżonego obrachowania dochodów w tej rubryce w roku 1878. I tak np. dochód z chwilowego umieszczenia na procent funduszów krajowych w r. 1875 wynosił 17.819 złr., albowiem wówczas wielka pozostałość z rachunków z lat ubiegłych, oprocentowaną była na korzyść fun-

duszu krajowego. Lecz po przekazaniu tej znacznej pozostałości z rachunków z lat ubiegłych na oddzielny fundusz budowy gmachu sejmowego i po oprocentowaniu jej na korzyść tego funduszu, rzeczywisty dochód z chwilowego umieszczania na procent gotówki w skarbie krajowym będącej w ciągu r. 1876, wynosił już tylko 4.025 złr. 61 ct. jak się to komisya budżetowa z rachunków za ów rok przekonała. W pierwszej połowie r. 1877, kiedy już wydaną została i ta kwota z pozostałości z rachunków lat dawniejszych powstała, którą wysoki Sejm przeznaczył na pokrycie kredytów dodatkowych na rok 1877, dochód z umieszczenia na procent gotówki wpływającej do skarbu krajowego, był stosunkowo jeszcze znacznie mniejszy i zaledwie parę set zł. wynosił. Jednak na to zmniejszenie dochodu w tej rubryce w pierwszej połowie 1877 r. wpływa i ta okoliczność, że zwykle dopiero w drugiej połowie roku, a mianowicie po zbiorach od października do stycznia wpływają głównie dochody z najobfitszego ich źródła, którém jest dodatek krajowy do podatków, że przeto dochodu w tej także pierwszej połowie r. 1877 nie można brać za podstawę obrachowania, bo na niej oparty rachunek okazuje się zawsze za niski.

Z powyższych powodów komisya budżetowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego wnosi:

Odsetki od pieniędzy chwilowo umieszczonych na procent . . . . 2.000 zł.

Rubryka IV.

Dochody z myt na drogach krajowych.

W projekcie budżetu na rok 1878 Wydział krajowy obrachował dochód z myt na sumę 181.500 zł. a obliczył go na zasadzie, że gdy dochód w r. 1877 z myt na drogach krajowych, mających z końcem roku 1875 długości 1328 kilometrów, obliczony był na 160.000 zł., dochód z myt na drogach krajowych, które z końcem r. 1877 miały mieć, według obrachunku sporządzonego w lutym r. b. długości 1.506 kilometrów, wynosićby powinien o 21.494 zł. więcej, czyli w okrągłej sumie o 21.500 zł., przeto zaprojektował zamieścić w budżecie na r. 1878 — 181.500 zł. Jednak komisya budżetowa, zważając, że według sporządzonego teraz obrachowania drogi krajowe będą miały z końcem 1877 r. nie 1506 ale 1,534 kilometrów długości, a przeto że przybędzie 206 kilometrów dróg krajowych, na których będą w r. 1878 r. pobierane myta; zważając dalej, że odpowiednio zasadzie wyżej wyrażonej a przyjętej przez Wydział krajowy, dochód z myt powinien być większy o 24.816 zł. 23 ct. od dochodu na r. 1877 preliminowanego na podstawie długości dróg krajowych z końcem 1875, wnosi:

a) Dochód z myt na drogach krajowych . . . . . 184.819 zł.

Oprócz tego odsetki od niezapłaconych w właściwym terminie czynszów z myt i kary konwencyonalne z tego powodu nakładane, wynosiły przecięciowo w trzech ostatnich latach, z których jest złożone zamknięcie rachunków, przecięciowo rocznie 363 zł. w. a.; przeto na zasadzie tego przeciętnego rzeczywistego dochodu, wnosi komisya, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, aby w rubryce dochodu z myt wstawić jako drugą pozycyę:

b) Odsetki za zwłokę i kary konwencyonalne . . . . . 360 zł.

Wreszcie w trzeciej pozycyi tejże rubryki, tj. dochód z kar pieniężnych za przestępstwa drogowe, obrachowuje komisya budżetowa na 150 zł. a to na zasadzie przecięciowego dochodu w trzech latach ubiegłych, i wnosi:

c) Kary pieniężne za przestępstwa drogowe . . . . . 150 zł.

Rubryka V.

Nadwyżki dochodów od zakładów uposażonych z funduszu krajowego.

Jedynie tylko projekt budżetu funduszu policyi krajowej na rok 1878 wykazuje przewyżkę dochodów nad wydatki w kwocie 6.496 zł., gdy przeciwnie preliminarze wszystkich innych funduszów uposażonych z skarbu krajowego nie tylko nie wykazują nadwyżki, ale przedstawiają niedobór, który musi być pokryty zasiłkiem ze skarbu krajowego.

Z tego powodu komisya budżetowa wnosi:

Nadwyżki dochodów od zakładów uposażonych . . . . . 6496 zł.

Rubryka VI.

Zwroty zaliczek z lat ubiegłych.

Wydział krajowy w projekcie budżetu przedłożonym Wysokiemu Sejmowi wnosi, aby w tej rubryce dochodów wstawić kwotę 40.000 zł. nie wykazując bliżej podstawy swego wniosku i pisząc tylko, iż dochody w tej rubryce nie dadzą się ściśle naprzód obliczyć, gdyż główne źródło takowych stanowią zaległe należytości od gmin za połowę kosztów leczenia ubogich chorych z tychże gmin, które według poprzedniej ustawy obowiązane były te gminy ponosić lub zwracać.

Komisya budżetowa aby wyrobić sobie podstawę do przybliżonego przynajmniej obliczenia dochodu w tej rubryce, zebrała i rozważyła następujące daty: Rzeczywisty dochód ze zwrotu zaliczek w r. 1875 wynosił istotnie 128.290 zł., w której to sumie mieściło się 52.291 zł. w. a. jako zwrot przez gminy zaliczek ze skarbu krajowego danych za należną wówczas od gmin połowę kosztów leczenia ubogich chorych; dochód zaś w tej rubryce w r. 1876 wynosił 71.066 zł., w której to sumie mieścił się zwrot zaliczek przez gminy za połowę kosztów leczenia ubogich chorych w kwocie już tylko 34.078 zł. Dalej komisya budżetowa rozważyła, że główne źródło dochodów w tej rubryce, t. j. zwroty przez gminy należytości zaliczonych za nie z skarbu krajowego szpitalom krajowym za koszta leczenia ubogich chorych z tychże gmin, wysycha coraz bardziej z każdym rokiem od chwili wydania ustawy, mocą której skarb krajowy pokrywa w całości wydatki za leczenie ubogich chorych, a gminy połowy wydatków nie zwracają jak dawniej. Wreszcie komisya budżetowa przekonała się, iż zaległość należytości od gmin z powyżej wskazanego tytułu, wynosiła jeszcze z końcem roku budżetowego 1875: 187.921 zł., a z końcem roku budżetowego 1876: 169.191 zł., w której to sumie mieściła się zaległość wątpliwej należytości 60.000 złr.

Na zasadzie przybliżonego obrachowania z powyżej przytoczonych dat. komisya budżetowa sądzi, iż dochód ze zwrotu zaliczek wynosić będzie w r. 1878 przynajmniej 50.000 złr. i w skutek tego wnosi:

Dochód ze zwrotu zaliczek . . . . . 50.000 złr. w. a.

Rubryka VII.

Zwroty pożyczek.

Na mocy umów i planów umorzenia pożyczek zaciągniętych za uchwałami Wysokiego Sejmu przez gminy, instytucye i osoby prywatne ze skarbu krajowego, przypadają do zapłacenia temuż skarbowi w ciągu 1878 r. następujące raty pożyczek oraz odsetki od nich:

a) Od gminy Uwsie spłata 250 złr. jako piątej i ostatniej raty pożyczki udzielonej w r. 1873 oraz odsetki 15 złr. razem . . . . . 265 zł. w. a. — ct.

b) Od klasztoru Benedyktynek w Przemyślu spłata 500 złr. jako piątej raty z pożyczki bezprocentowej udzielonej w 1873 r. i spłata 450 złr. jako trzeciej raty z pożyczki bezprocentowej udzielonej w 1876 r. razem . 950 zł. w. a. — ct.

c) Od p. Karola Wilda spłata 1000 złr. jako dwóch rat półrocznych, siódmej i ósmej, z pożyczki udzielonej w 1874 r. oraz odsetki w kwocie 137 złr. 50 ct. razem . . . . . 1.137 zł. w. a. 50 ct.

d) Od Zgromadzenia Kanoniczek w Krakowie spłata 500 zł. jako szóstej i siódmej raty z pożyczki udzielonej 1875 r. oraz odsetki 168 zł. 75 ct,, razem . . . . . 668 zł. w. a. 75 ct.

e) Od miasta Piwniczna spłata 707 złr. 62 ct. jako czwartej i piątej raty z pożyczki udzielonej w 1876 r. oraz odsetki od pożyczki 437 złr. 58 ct., razem . . . . . 1.145 zł. w. a. 20 ct.

f) Od miasta Sanoka spłata 964 złr. jako pierwszej i drugiej raty oraz odsetek od pożyczki wynoszącej 10.000 zł., przyznanej 24. kwietnia 1876 r. a wypłaconej 17 marca 1877 r. . . . . 964 zł. w. a. — ct.

Przeto komisya budżetowa, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, wnosi:

Dochód ze zwrotu pożyczek i z odsetek od nich . . . 5.130 zł. w. a. — ct.

Rubryka VIII.

Dochody szkoły gospodarstwa leśnego.

W projekcie budżetu przedłożonym przez Wydział krajowy preliminowano w tej rubryce:

a) ze skarbu państwa, na podstawie reskryptu ministerstwa rolnictwa . 5.000 zł. — ct.

b) wpisowe od uczniów, na podstawie przeciętnego rzeczywistego dochodu 60 zł. — ct.

c) czesne od uczniów na podstawie budżetu zeszłorocznego . . . 240 zł. — ct.

razem . 5.300 zł. — ct.

W skutek tego komisya budżetowa wnosi:

Dochody szkoły gospodarstwa leśnego . . . . . *5.300 zł. — ct.*

Rubryka IX.

Zwroty za sprawdzanie rachunków aptekarskich.

Ponieważ szpitale krajowe za sprawdzanie rachunków aptekarskich płacą rocznie Wydziałowi krajowemu 600 złr., przeto na mocy rzeczywistego dochodu komisya budżetowa, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, wnosi:

Za sprawdzanie rachunków aptekarskich . . . . . 600 złr. — ct.

Rubryka X.

Rozmaite dochody.

Rozmaite dochody przypadkowe, których nie można podciągnąć pod żadną oddzielną rubrykę wynosiły w przeciągu trzech ostatnich lat przecięciowo rocznie 778 zł., a nie 339, jak to w skutek pomyłki rachunkowej przedstawił Wydział krajowy. Przeto na zasadzie przecięciowego rzeczywistego dochodu z trzech lat ostatnich należałoby wstawić 780 złr. Lecz komisya budżetowa zważając, iż główny dochód w tej rubryce przynosiło skartowanie akt i druków; zważając, że przy skartowaniu druków sejmowych w latach ostatnich wyrzucono z archiwum i sprzedano wszystkie sprawozdania komisyj sejmowych i Wydziału krajowego, uchwały Sejmu i t. d. w sprawach ciągle się jeszcze toczących, oprócz kilku egzemplarzy oprawnych w wielkie księgi, że w skutek tego wielka jest niedogodność dla członków Sejmu chcących się obznajomić z tokiem spraw w dawniejszych latach; zważając wreszcie, że Wydział krajowy uznawszy tę niedogodność poleci, aby na przyszłość przy skartowaniu zatrzymywano aktów w archiwum po kilkadziesiąt egzemplarzy wszystkich druków sejmowych z każdego roku w pojedynczych zeszytach, że przeto w skutek tego będzie może o połowę mniejszym dochód ze skartowania aktów i druków, wynoszący dotychczas przecięciowo rocznie 418 zł., co wpłynie na zmniejszenie się dochodu w całej tej rubryce, — wnosi:

Rozmaite dochody			400 zł.
Suma dochodów z rubryk . . .	I.	67.538 zł. w. a.	
	II.	1.200 zł.	
	III.	2.000 zł.	
	IV. *a)*	184.819 zł.	
	IV. *b)*	360 zł.	
	IV. *c)*	150 zł.	
	V.	6.496 zł.	
	VI.	50.000 zł.	
	VII.	5.130 zł.	
	VIII.	5.300 zł.	
	IX.	600 zł.	
	X.	400 zł.	
	Razem . . .	323.993 zł.	

Rubryka XI.

Dodatek krajowy do podatków.

Dla pokrycia przewyżki uchwalonych wydatków nad obrachowane dochody skarbu krajowego tj. niedoboru w budżecie, uchwala corocznie wysoki Sejm dodatek krajowy do podatków państwowych w takiej wysokości, aby niedobór był całkiem pokryty. W celu obrachowania w jakiej wysokości uchwalić należy dodatek krajowy, obliczyć trzeba przybliżenie, jaką kwotę przyniesie w 1878 r. jeden cent dodatku krajowego pobierany od każdego złr. podatków państwowych bezpośrednich, bez dodatku wojennego.

Przy układaniu budżetu funduszu krajowego na lata dawniejsze i jeszcze na rok 1874, brano za podstawę przybliżonego obrachowania dochodu z dodatku krajowego, uchwalanego w pewnym stosunku procentowym do każdego zł. w. a. podatków państwowych, zasadę, iż podatki bezpośrednie państwowe bez dodatku wojennego przynosiły skarbowi państwa przecięciowo 6 milionów zł. rocznie z całej Galicyi, po potrąceniu już odpisów, zwrotów i zaległości każdorocznych a po dodaniu zaległości ściąganych z lat dawniejszych i na tej podstawie obliczano, że jeden cent dodatku krajowego przyniesie skarbowi krajowemu 60.000 zł. Gdy komisya budżetowa przekonała się, iż ta podstawa przybliżonego obrachowania dochodu z dodatku krajowego jest za niską, wzięto już później przy zaprojektowaniu budżetu na rok 1876 za miarę do obliczenia przybliżonego dochodu z dodatku krajowego, iż podatki bezpośrednie państwowe w Galicyi bez dodatku wojennego, przynoszą 6,600.000 zł. po odtrąceniu odpisów, zwrotów i każdorocznej zaległości, po dodaniu zaś ściągniętej zaległości z lat dawniejszych, a przeto, że jeden cent dodatku krajowego przyniesie 66.000 dochodu skarbowi krajowemu. Ponieważ jednak dochód z podatków państwowych wzrósł w następnych latach i wzrasta jeszcze, przeto komisya budżetowa pragnąc, aby Sejm miał podstawę rzeczywistą do obliczania, jaką sumę istotnie przyniesie jeden cent dodatku krajowego, w jakiej więc wysokości ma ten dodatek uchwalić dla pokrycia niedoboru wykazującego się w budżecie, — wyraziła życzenie, aby na przyszłość jako wskazówkę służącą do układania budżetu dołączał Wydział krajowy do zamknięcia każdorocznych rachunków dwa krótkie i jasne wykazy, przedstawiające: w jakiej sumie rozpisano, w jakiej odpisano a w jakiej rzeczywiście pobrano każdy podatek bezpośredni państwowy i dodatek krajowy tak na rachunek należytości bieżącej, jak na rachunek zaległości z lat dawniejszych, wreście jakie pozostały zaległości w podatkach i dodatku krajowym z końcem roku budżetowego. Wzór takich dwóch wykazów komisya sama w r. z. ułożyła z liczb przez c. k. urząd podatkowy dostarczonych i Sejmowi przy sprawozdaniu z zamknięcia rachunków przedstawiła wyrażając powyższe żądanie. Oddział rachunkowy przy Wydziale krajowym zastosował się do tego żądania komisyi budżetowej przez Sejm przyjętego, lecz zastósował się niedokładnie i w błędny sposób, gdyż zamiast dwóch krótkich, jasny obraz przedstawiających tablic, przedłożył w r. b. w załącznikach do zamknięcia rachunków za r. 1875 trzynaście wielkich tablic, które już przez ogrom zamieszczonych na nich cyfr całkiem niepotrzebnych, nie dają wcale jasnego obrazu a powiększają koszta druku. Dodać tu nawiasowo komisya winna, iż ten fakt jest jednem z objaśnień jak niesłusznie uskarza się Wydział krajowy w sprawozdaniu z zamknięcia rachunków za r. 1875, że powodem zwiększenia kosztów druku są żądania komisyi budżetowej lub uchwały Sejmu; gdyż przeciwnie nienależyte spełnienie tych uchwał Sejmu i życzeń wyrażanych przez komisyę budżetową, żądającą uproszczenia i skrócenia a w skutek tego jasności przedkładanych Sejmowi przez oddział rachunkowy załączników, jest powodem powiększania się kosztów druku tak budżetu jak i zamknięć rachunkowych

Z wykazu rzeczywistych ściśle obrachowanych dochodów przez skarb krajowy w 1876 przekonała się komisya budżetowa, iż dodatek krajowy w wysokości 34 ct. do każdego zł. podatków państwowych pobierany, przyniósł istotnie w 1876 r. skarbowi krajowemu 2,345.069 złr. w. a. a przeto, że jeden cent dodatku przyniósł w 1876 r. temuż skarbowi 69.000 zł. Do tego samego rezultatu doszedł tak Wydział krajowy, jak komisya budżetowa biorąc za podstawę obrachowania sumę rozpisanych na 1877 podatków i odtrącając od niej przecięciowy wynik odpisów i zwrotów podatku a dodając przecięciowy wynik ściąganych corocznie zaległości w podatkach i dodatku krajowym.

Jakkolwiek w 1878 r. dochód z podatków państwowych a przeto i dodatku krajowego być może nieco większy, jednak, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, nie odważa się komisya budżetowa obrachowywać wyżej tegoż dochodu i oblicza tylko dochód z jednego centa dodatku kra-

jowego na 69.000 złr. Przeto po uchwaleniu całego budżetu wydatków i wykazaniu się wówczas, jaki byłby niedobór, przedstawi Wysokiemu Sejmowi wniosek o uchwalenie dodatku krajowego w takiej wysokości do każdego zł., aby licząc dochód z jednego centa dodatku krajowego 69.000 zł., cały niedobór został pokrytym.

Wydatki.

Rubryka I.

Koszta reprezentacyi kraju.

(str. 3 Sprawozdawca poseł J. Badeni).

Na pokrycie wydatków rubryką 1. objętych, uchwala wys. Sejm na rok 1877 149.443 zł. Wydział krajowy preliminuje na wydatki tej rubryki na rok 1878 102.600 zł. Tak znaczne zmniejszenie tej rubryki pochodzi ztąd, że ostatnia cała należytość za grunt kupiony pod gmach krajowy, w kwocie 47.043 zł. została zapłaconą w r. 1877.

Koszta podróży dla pp. posłów uchwalone zostały na r. 1877 w wysokości 6.500 zł. — Wydział krajowy preliminuje o 200 zł. więcej, z powodu że trzechletnie przecięcie wynikłości tego wydatku z lat 1874 do 1876 wynosi 6.729 zł. w zaokrągleniu więc przyjęto 6.700 zł.

Koszta druków preliminuje Wydział krajowy na 14.000 zł. tak samo jak uchwalonemi zostały na rok 1877. Wprawdzie według wynikłości z lat 1873 do 1875 wynosi roczny koszt druków w przecięciu 15.306 zł., pomimo tego jednak komisya budżetowa przyjmuje tę pozycyą zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w wysokości 14.000 zł., w tem przekonaniu, że w tym dziale wydatków znaczne oszczędności, mogą być osiągnięte przez zmniejszenie liczby alegatów dołączanych tak do sprawozdania z czynności Wydziału krajowego, jak też do sprawozdań budżetowych, w kierunku wskazanym przy sprawozdaniu komisyi o dochodach i zamknięciu rachunków.

Ponieważ w poz. 6: urządzenie sali, opał, oświetlenie i inne drobne wydatki mieszczą się także remuneracye dla urzędników Wydziału krajowego, za dodatkowe zajęcie jakie na nich prócz zwyczajnych zajęć, podczas trwania Sejmu spada, komisya budżetowa wnosi, aby pozycyą tę rozdzielić na dwie, a mianowicie przeznaczyć z preliminowanej sumy 3.350 zł. na wyż rzeczone remuneracye 1.200 zł. a resztę na urządzenie sali etc.

Wszystkie inne pozycye preliminowane zostały zgodnie z dawniejszemi uchwałami wys. Sejmu. Komisya budżetowa uważa zatem wszystkie wydatki rubryką I. objęte za uzasadnione i przedstawia wys. Izbie pojedyncze jej pozycye do przyjęcia jak następuje:

A. Sejm krajowy.

poz. 1.	*a)* czynsz najmu ubikacyj sejmowych . . .	5.150 zł.		
	b) dodatek gminny 5%	250 „		
			5.400	zł.
poz. 2.	Koszta podróży pp. posłów		6.700	„
„ 3.	Dyety pp. posłów		42.000	„
„ 4.	Koszta druków		14.000	„
„ 5.	Spisywanie sprawozdań		4.000	„
„ 6.	Remuneracye dla urzędników Wydziału krajowego za dodatkowe zajęcie podczas Sejmu		1.200	„
„ 7.	Urządzenie sali, opał, światło i inne drobne wydatki . .		2.150	„
„ 8.	Pisarze dzienni		650	„
„ 9.	Uzupełnienie biblioteki sejmowej		300	„
		razem .	76.400	zł.

B. Wydział krajowy.

„ 10.	Marszałek krajowy	4.200	„
„ 11.	Sześciu członków Wydziału po 3.000	18000	„
„ 12.	Zastępcom	3.000	„
„ 13.	Dodatek dla członka Wydziału, mianowanego przez Marszałka zastępcą do kierownictwa w Wydziale krajowym . . .	1.000	„
	Suma rubryki I.	102.600	zł.

Komisya budżetowa wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić na wydatki rubryki I. *102.600 zł.*

Rubryka II.

Koszta zarządu.

(Stronnica 4 do 7mej.)

W rubryce tej Wydział krajowy wnosi następujące zmiany:
w poz. 22: „Zasługi“ podwyższenie o 260 zł. z powodu konieczności utrzymywania jednego stróża więcej w skutek rozszerzenia ubikacyj Wydziału krajowego.

W poz. 23. Emolumenta, podwyższenie o 794, co ztąd pochodzi, że na ubranie dla portyera preliminuje się 200 zł. tj. o 100 zł. więcej niż w r. 1877 z powodu, że zajdzie potrzeba odnowienia futra, i że dodatki pięcioletnie wynosić będą w roku przyszłym o 700 zł. więcej. Z drugiej jednak strony preliminuje Wydział na opał dla dyrektora kancelaryi o 4 zł., a na opał dla odźwiernego i portyera o 2 zł. mniej, niż przyjęto na r. 1877.

W poz. 24 Najem, podwyższenie o 1.885 zł. wyżej jak na r. 1877, bo zaszła konieczna potrzeba rozszerzenia biur.

W poz. 25. Renumeracye podwyższenie o 500 zł. z powodu podwyższenia wynagrodzenia rzecznika prawnego, co usprawiedliwionem jest ciągłem przybywaniem spraw, które często o Trybunał administracyjny się opierają.

W poz. 27. Koszta podróży i dyety. podwyższenie o 600 zł., z powodu wzrastającej z każdym rokiem potrzeby wysyłania urzędników na rozmaite komisye.

W poz. 29. Dary z łaski zmniejszenie o 150 zł., z powodu, że Michał Rudnicki który pobierał 150 zł. rocznie, zmarł dnia 13. paźdz. 1876.

Komisya budżetowa znajduje, że wszystkie preliminowane przez Wydział w tej rubryce wydatki, oparte po większej części na dawniejszych uchwałach sejmowych, dostatecznie są usprawiedliwione, wnosi jednakże następujące zmiany:

W poz. 28. Pensye i zaopatrzenia, zmniejszenie o 1.050 z powodu, że Jan Pawulski zmarł dnia 21 kwietnia, a tem samem ustała jego pensya emerytalna w kwocie 1.400 zł.; natomiast zaś przyznaną została od dnia 1. maja 1877 na mocy rozporządzenia Wydziału krajowego l. 13481 pozostałej po nim wdowie pensya wdowia w kwocie 350 zł.

W poz. 29. Na skutek petycyi Jana Topolnickiego l. 177 opiekuna sądowego czworga sierot po zmarłym urzędniku krajowym Karolu Iwanickim dodatek jednoroczny w kwocie 145 zł.

Na mocy uchwały z dnia 25. sierpnia b. r. dla Pauliny Pawulskiej wdowy dodatek roczny w kwocie 250 zł.

Pojedyncze więc pozycye tej rubryki są następujące:

Płace urzędników, dyurnistów i sług.

poz. 14.	Oddział konceptowy	29.240 zł.
„ 15.	Oddział rachunkowy	34.070 „
„ 16.	Oddział kasowy	10.670 „
„ 17.	Oddział techniczny	10.960 „
„ 18.	Oddział sanitarny	2.300 „
„ 19.	Oddział statystyczny	5.000 „
„ 20.	Oddział manipulacyjny	15.740 „
„ 21.	Dyurniści:	
	a) dla oddziału konceptowego	6.936 „
	b) dla oddziału rachunkowego	13.578 „
	c) dla oddziału kasowego	657 „
	d) dla oddziału technicznego	4.380 „
	e) dla oddziału manipulacyjnego	11.042 „
	f) na zastępstwa urzędników	1.000 „
„ 22.	Zasługi	3.141 „
„ 23.	Emolumenta	6.737 „
„ 24.	Najem pomieszkania	16.485 „
„ 25.	Remuneracye	2.930 „

„ 26. Potrzeby kancelaryjne	12.900	„
„ 27. Koszta podróży i dyety	3.000	„
„ 28. Pensye i zaopatrzenia	6.105	„
„ 29. Dary z łaski	1.315	„
Suma rubryki II.	198.186	„

Komisya budżetowa wnosi:

Wys. Sejm raczy na potrzeby rubryki II. uchwalić kwotę 198.186 zł.

W załatwianiu petycyi:

Stróżów Wydziału krajowego o podwyższenie płacy l. 178.

Dra Antoniego Grotta, dyrektora kancelaryi Wydziału krajowego o polepszenie dodatku drzewa opałowego dla odźwiernego, portyera i dyrektora kancelaryi Wydziału kraj. l. 318.

Henryka Hupczyca, asystenta oddziału rachunkowego Wydziału kraj. o udzielenie zaliczki na rachunek płacy l. 316.

Władysława Gołębskiego adjunkta rachunkowego przy Wydziale krajowym o przyzwolenie zaliczki równającej się dwuletniej stałej płacy l. 359.

Juliana Wolańskiego, sekretarza Wydziału krajowego o udzielenie mu zaliczki w wysokości płacy rocznej 2.500 zł. l. 464.

Komisya budżetowa wychodząc z zasady, że wszystkie petycye urzędników i sług krajowych do wys. Sejmu tylko z wiedzą i za pośrednictwem Wydziału krajowego wnoszone być winny, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

nad petycyami l. 178, 318, 316, 359 i 464 przechodzi się do porządku dziennego.

Rubryka III.

Koszta leczenia.

(Str. 8. Sprawozdawca p. C. Haller).

Koszta leczenia wynosiły w r. 1873	233.055	zł.
„ 1874	302.751	zł.
„ 1875	327.742	zł.
przeciętnie	287.849	zł.

Ze względu jednakże na coroczne wzmaganie się tych kosztów, które w r. 1876 wzrosły do 355.113 zł. 90 ct. i z powodu podniesienia tax w różnych szpitalach krajowych i zagranicznych, preliminuje Wydział krajowy . . 350.000 zł. w. a.

Komisya budżetowa zważywszy, iż w roku 1876 koszta te wzrosły do kwoty 355.113 zł. 90 ct. i że ich obniżenia spodziewać się nie można, wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym, wstawienie pod poz. 30 kwoty . 350.000 „

Komisya musi tu zrobić uwagę, iż suma 350.000 zł. nie reprezentuje jednak całości kosztów leczenia, jakie kraj ponosi. Podług dotychczasowej praktyki bowiem koszta, które fundusz krajowy byłby obowiązany płacić za obłąkanych w zakładzie kulparkowskim, tudzież w Przemyślu i Żółkwi, jak niemniej za położnice, znoszą się, i fundusz krajowy ponosi koszta te nie

pod właściwą nazwą, lecz przez pokrywanie niedoboru szpitalnego pod rubryką XI: Dotacye dla zakładów krajowych.

W budżecie na rok 1878 obliczony jest niedobór zakładu kulparkowskiego na . . . . . 136·402 zł. w. a.
lwowskiego zakładu położnic . . . . . 14.044 „
krakowskiego „ „ . . . . . — „
(po strąceniu kosztów utrzymania podrzutków . . . . . 16.941 „
razem . 166.487 zł. w. a.
co dodawszy do powyższych . . . . . 350.000 „
okaże się, iż fundusz krajowy ma w roku przyszłym zapłacić za koszta leczenia . . . . . 516.487 „
nie licząc już na 23140 zł. obliczonego niedoboru oddziału chorych w lwowskim szpitalu, który pochodzi z opóźnionego obliczenia kosztów leczenia i pokryty będzie z funduszu krajowego, a następnie w większej części przez tenże fundusz krajowy będzie zapłacony jako zwrot kosztów leczenia, w małej zaś tylko części przez obowiązanych do płacenia.

Komisya budżetowa uważała za swój obowiązek przedstawić Wysokiej Izbie ten rzeczywisty stan rzeczy dla wykazania, jaki ciężar kraj ponosi tytułem kosztów leczenia ubogich chorych.

Rubryka IV.

Koszta szczepienia.

(Sprawozdawca C. Haller.)

Koszta szczepienia ospy wzrastają z roku na rok, a po zaprowadzeniu od roku 1875 szczepienia corocznego, zamiast co trzeci rok odbywanego, muszą być teraz o wiele znaczniejsze jak dawniej. Dla tego też Wydział krajowy nie przyjął za podstawę do preliminarza cyfry z trzechletniego przecięcia wypadającej, lecz wydatek z roku 1875, wynoszący 33.365 zł. w. a.

W r. 1876 wydatek ten wzrósł wprawdzie do kwoty 57000, nie może to jednak służyć za miarę przyszłych potrzeb, ponieważ w pierwszym roku po zaprowadzeniu corocznego szczepienia, musiano szczepić wiele dzieci starszych, co się już powtarzać nie będzie.

Dla tego komisya budżetowa, nie mając innej pewnej podstawy do obliczenia potrzeby na rok 1878 przyjęła postawioną przez Wydział krajowy kwotę i zgodnie z jego preliminarzem, wnosi wstawienie w rubryce IV. budżetu krajowego;

pod poz. 31 na utrzymanie i odświeżenie krowianki . . . 1.200 zł.
pod poz. 32 na koszta podróży i dyety lekarzy . . . . 32.500 zł.
pod poz. 33 nagrody dla lekarzy wyszczególniających się, według uchwały sejmowej z dnia 20 sierpnia 1877 . . . . . 630 zł.
Suma rubryki IV. . . . 34.330 zł. w. a.

Rubryka V.

Wydatki sanitarne.

Wydatki rubryki tej wynosiły w r. 1873	39.041	zł.
„ „ „ „ 1874	68.107	„
„ „ „ „ 1875	29.730	„
przeciętnie	45.625	„

Wydział krajowy jednak, z uwagi, iż w r. 1874 grasująca cholera była przyczyną tak wielkich wydatków, przyjął trzechletnie przecięcie za podstawę tylko co do kosztów strzeżenia granic, co do kosztow podróży i dyet lekarzy, oparł się Wydział krajowy na budżecie r. 1877.

Komisya budżetowa, zgodnie z Wydziałem krajowym, wnosi wstawienie pod poz. 34 koszta podróży i dyet lekarzy . . . . . 33.000 „
pod poz. 35 koszta strzeżenia granic . . . . . 4.900 „
Suma rubryki V. . . . 37.900 „

Rubryka VI.

Zasiłki dla zakładów dobroczynnych.

(Str. 9. Sprawozdawca p. dr. Zyblikiewicz.

36.	Szpitale Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie	1.198	„
37.	Szpital Sióstr Miłosierdzia w Nowosiółkach	400	„
38.	Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424	„
39.	Amortyzacya pożyczki zaciągniętej na budowę Zakładu obłąkanych w Kulparkowie	5.280	„
40.	Szpitalik św. Zofii dla ubogich dzieci we Lwowie . . .	1.500	„
	Suma rubryki VI.	13.802	zł. w. a.

Uchwałami temi załatwione są petycye Sióstr Miłosierdzia w Bursztynie i Rozdole, podane do l. 44. 48 i 149.

Rubryka VII.

Zasiłki dla zakładów naukowych i wychowania publicznego.

(Str. 10—12. Sprawozdawca p. dr. Zyblikiewicz).

A. Zasiłki dla zakładów.

41. Zakład głuchoniemych we Lwowie pobiera 4.000 zł. rocznie. W tym roku dyrekcya tego zakładu wniosła petycyę do Sejmu l. 112, w której się domaga, aby
   a) Sejm przyjął zakład głuchoniemych na fundusz krajowy;

b) aby za nim to nastąpi, wyznaczył subwencye w kwocie 10.000 zł. rocznie.

Również i reprezentacya miasta Lwowa w petycyi l. 204 i Zarząd Towarzystwa pedagogicznego w petycyi l. 293 upraszają o przyjęcia zakładu głuchoniemych na fundusz krajowy.

Komisya budżetowa na podstawie opinii komisyi edukacyjnej, wnosi:

do *a)* Sejm odstępuje petycye l. 216—204 i 293 Wydziałowi krajowemu z poleceniem, aby porozumiał się z gminą miasta Lwowa, i na najbliższej sesyi przedstawił swoje w tej mierze sprawozdanie i wnioski;

do *b)* Dotychczasowy stały zasiłek z funduszu krajowego 4.000 zł. podwyższa się na 6.000 zł. rocznie pod warunkiem, jeżeli gmina miasta Lwowa z 500 zł. na 1.000 zł. swój zasiłek podniesie i na stały zamieni . . . . . 6.000 „

42. Zakład ciemnych we Lwowie . . . . . 2.000 „

43. Szkoła gimnastyczna Sokoła we Lwowie . . . . . 750 „

a zatem mniej o 250 zł. jak Wydział krajowy w tej pozycyi preliminował, albowiem druga szkoła zwiniętą została.

44. Teatr polski w Krakowie . . . . . 8.000 „

Z zasiłku tego powinna kwota 2.000 zł. rocznie, być obracaną na odświeżenie sali, dekoracyi i garderoby.

45. Teatr polski we Lwowie zasiłek stały . . . . . 4200 „

46. Teatr polski i opera polska we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego . . . . . 15.800 „

Ta pozycya wynosiła dotąd tylko 12.000 zł. i takąż kwotę Wydział krajowy i na rok 1878 preliminował. Na petycyę jednak dyrektora teatru l. 201 komisya budżetowa wnosi,. aby dotychczasowy zasiłek 12.000 zł. o 3.800 podwyższony został.

47. Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida“ we Lwowie . 3.000 „

48. Towarzystwo muzyczne we Lwowie . . . . . 1.800 „

Z uwagi, że Sejm, zasilając to Towarzystwo, wielką wagę przywiązywał do rozwinięcia szkoły organistów i w tym celu organy mu sprawił, tymczasem w r. 1876 tylko 3 uczniów, a w r. 1876 tylko 8 uczniów kształciło się w Towarzystwie muzycznem w grze na organach, Komisya budżetowa wnosi:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby stan szkoły w Towarzystwie muzycznem a w szczególności stan szkoły organistów zbadał i Sejmowi na następnej sesyi odpowiednie wioski przedstawił.

49. Towarzystwo muzuczne w Krakowie . . . . 800 zł.

tudzież wydatek nadzwyczajny na sprawienie organów . 800 „

Dla Towarzystwa muzycznego w Krakowie preliminuje Wydział krajowy na rok 1878 podobnie jak na rok 1877 tylko 300 zł. Wydział tego Towarzystwa w petycyi l. 46. uprasza o taką samą dotacyę roczną, jaką pobiera Towarzystwo lwowskie, tudziez jednorazowy fundusz na sprawienie organów.

do przeniesienia 42.350 zł.
800 „

z przeniesienia 42.350 zł.

Z uwagi, że Towarzystwo to utrzymuje szkołę muzyczną, w której kształci się sto jedenaście uczniów i uczennic, że 33 uczniów seminaryum nauczycielskiego kształci się u niej bezpłatnie, że założyła szkołę organistów, która jednak dla braku własnych organów rozwinąć się nie może, a organy wypożyczane od gminy ewangielickiej, zostały wypowiedziane, komisya wnosi, aby Wysoki Sejm przeznaczył dla Towarzystwa muzycznego zasiłek po 800 zł. rocznie i jednorazowo 800 zł. na sprawienie organów . . . . .

50. Akademia umiejętności w Krakowie . . . . . 15.000 „
51. Szkoła sztuk pięknych w Krakowie, rata umorzenia pożyczki zaciągniętej na budowę własnego gmachu w kwocie 100.000 zł. . 7.000 „
52. Czasopismo „Szkoła“ . . . . . 500 „

Szkoły żeńskie.

53. W Jarosławiu . . . . . 400 „
54. W Jaworowie . . . . . 300 „
35. W Kołomyi . . . . . 400 „
36. W Krakowie . . . . . 2.500 „
57. W Krakowie św. Tomasza . . . . . 500 „
58. W Krakowie PP. Augustyanek . . . . . 500 „
59. We Lwowie u Dominikanów dla nauczyciela języka ruskiego . 200 „
60. W Rzeszowie . . . . . 400 „
61. W Starym Sączu PP. Klarysek . . . . . 500 „
Uchwałą tą jest petycya panien Klarysek w Starym Sączu załatwiona.
62. W Stanisławowie . . . . . 400 „
63. W Tarnowie . . . . . 800 „
64. W Wadowicach . . . . . 400 „
65. Dla szkoły żeńskiej w Stryju wskutek petycyi Towarzystwa pedagogicznego . . . . . 400 „

Powyższemi uchwałami są petycye Tow. pedagogicznego o podwyższenie niektórych z powyższych zasiłków pozałatwiane.

B. *Na cele gospodarstwa krajowego.*

66. Zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach . . . . . 7.000 „
67. Zasiłek dla szkoły rolniczej w Czernichowie . . . . . 7.000 „
68/a Towarzystwo tatrzańskie . . . . . 800 „
68/b Szkoła gospodarstwa lasowego we Lwowie:

I. Płace nauczycieli.

a) Profesor fachowy, zarazem dyrektor . . 2.560 zł.
b) Drugi profesor fachowy . . . . . 1.540 „
c) Adjuukt . . . . . 800 „
Ośmiu docentów:

do przeniesienia 86.950 zł.
800 „

	z przeniesienia			86.950 zł.
				800 „
d)	Matematyki i fizyki	800 zł.		
e)	Łowiectwa	100 „		
	Wydział krajowy preliminuje 800 zł., gdy jednak etat uchwalony na ten cel wynosi 100 zł., komisya budżetowa wnosi o zniżenie tej pozycyi do 100 zł.			
f)	Miernictwo	500 „		
g)	Rysunków	400 „		
h)	Chemii	300 „		
i)	Inżynieryi , ...	300 „		
k)	Stylistyki	300 „		
l)	Ekonomii politycznej i administracyi . .	200 „	7.800 zł.	
	II. Zasługi.			
a)	Stróż	300 „		
b)	Pomocnik stróża . , ...	180 „	480 „	
	III. Koszta administracyjne			
a)	Asekuracya budynku szkolnego i składu okazów	45 „		
b)	Opał i oświetlenie	300 „		
c)	Potrzeby kancelaryjne	200 „		
d)	Podatki i inne pomniejsze	195 „	740 „	
	IV. Potrzeby naukowe.			
a)	Środki naukowe	720 „		
a)	Wycieczki naukowe	600 „		
a)	Utrzymanie ogrodu doświadczalnego na Szumanówce	200 „	1.520 „	
	V. Spłata pożyczki.			
	Kasie oszczędności VII i VIII rata, — w kapitale	162 „ 88 ct.		
	w odsetkach	506 „ 72 ct.	670 „	11.210 „
69.	Muzeum przemysłowe we Lwowie			2.000 „
70.	„ „ w Krakowie			2.000 „
71.	Komisya fizyograficzna w Krakowie 3.000 zt. i na stypendya geologiczne 2.000 zł.			5.000 „
72.	Towarzystwo ogrodniczo-sadowniczo-pszczelnicze we Lwowie .			700 „
73.	Towarzystwo gospodarskie galicyjskie na utrzymanie inżyniera kultury			1.200 „
74.	Szkoła koszykarstwa w Krakowie			500 „
	Stypendya.			
75.	Dla jednego ucznia weterynaryi		200 zł.	
	i na koszta podróży		60 zł.	260 „
76.	Dla uczniów szkół pozakrajowych: weterynaryi, rolnictwa i leśnictwa			2.000 „
77.	Dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach			1.000 „
78.	„ „ parobków w Dublanach			1.000 „
79.	„ „ szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie .			2.400 „
	do przeniesienia			116.220 zł.
				800 „

z przeniesienia	116.220	zł. w. a.
	800	„

C. *Na cele wykształcenia i oświaty.*

80.	Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru krajowego funduszu szkolnego	224.450	zł.
81.	Sześciu członków Rady szkolnej krajowej po 1.200 zł. . .	7.200	„
82.	Szmitt Henryk, członek Rady szkolnej krajowej, remuneracya .	800	„
83.	Stypendya dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich i kursów przygotowawczych	30.000	„
	Suma rubryki VII. . . .		
	wydatki zwyczajne . . .	378.670	„
	nadzwyczajne	800	„
	razem . . .	379.470	„

Rubryka VIII.

Utrzymanie pomników historycznych.

(Str. 13. Sprawozdawca p. dr. Zyblikiewicz.)

poz. 84.	Restauracye pomników w ogóle	1.500	„
„ 85.	Badanie i ocalanie zabytków historycznych i archeologicznych dla zakładu narodowego Ossolińskich we Lwowie	250	„
	Suma wydatków zwyczajnych . . .	1.750	„
	Nadto: wydatek nadzwyczajny	7.000	„
	na restauracyę kaplicy Batorego, tudzież na restauracyę pomnika Długosza na Skałce, na skutek petycyi Wnego Łepkowskiego, konserwatora starożytności do Wydziału kraj. wniesionej.		
	Razem . .	8.750	„

Rubryka IX.

Kwaterunkowe żandarmeryi.

(Str. 13. Sprawozdawca poseł T. hr. Dzieduszycki).

Na pokrycie kosztów kwaterunkowych żandarmeryi preliminuje Wydział krajowy w rubryce IX pozycya 86 do włącznie 102 na rok 1878 kwotę . . . . . zł. 62.507 — ct.
przewyższającą preliminowaną na rok 1877 kwotę . . . . . zł. 60.382 — ct.
o zł. 2.125 — ct.

Za podstawę do obliczenia tej kwoty służyło prawo organizacyjne c. k. żandarmeryi z dnia 18 stycznia 1851 r. i preliminarz przez c. k. komendę żandarmeryi przedłożony, a przez oddział rachunkowy Wydziału krajowego sprawdzony.

Podwyższenie wydatków znajduje uzasadnienie w pomnożeniu posterunków i podwyższeniu niektórych czynszów, komisya budżetowa przeto wnosi:

Wstawić w budżet na rok 1878 koszta kwaterunkowe żandarmeryi w kwocie zł. 62.507 w. a.

Rubryka X.

Drogi krajowe.

(Str. Sprawozdawca p. Ludwik Skrzyński.)

A. Koszta Zarządu. Na r. 1878 preliminuje Wydział kraj. na koszta Zarządu 100.716 zł. o 8382 zł. większy wydatek, jak w budżecie na r. 1877. przez Sejm uchwalony był. Zwiększenie to wydatku pochodzi ztąd:

1) iż liczba konduktorów ma być zwiększona o 5, a drożników o 30.
2) iż stosunkowo do zwyż wykazanego powiększenia etatu, podwyższonym być ma także wydatek na koszta podróży i na koszta kancelaryjne.

Zważywszy jednak, iż 1) drożnikowi do nadzoru i roboty przypadającej na drożników, w przecięciu co najmniej 6 kilometrów może być przydzielonych, komisya sądzi, iż ilość drożników przy drogach krajowych, których długość w r. 1878 wynosić będzie 1534 klm., zmniejszoną być może z 300, na 256, a przeto o 44.

Zważywszy zaś, iż obecna płaca drożników 2. kl. (120 zł.) jest tak niską, iż uzyskanie porządnych i zdatnych ludzi do tej służby z każdym rokiem staje się trudniejszem — Komisya sądzi, iż zachodzi konieczna potrzeba podniesienia płacy dla wszystkich drożników do 150 zł. rocznie; — wnosi zatem, aby w pozycyi *i.* na płace po 150 zł. dla 256 drożników, zamieścić kwotę 38.400 zł. o 2100 niższą od preliminowanej. Komisya zarazem sądzi aby na remuneracye i zapomogi tak dla konduktorów, których liczba zwiększoną być ma, jak i dla całej reszty służby w pozycyi 105, preliminowana kwota 6.000 zł. o 1.000 zł. zwiększoną była. Wszystkie inne w pozycyi 103—107. wyszczególnione wydatki są należycie usprawiedliwione. Komisya zatem wnosi aby przyjąwszy je zamieścić w budżecie na koszta zarządu kwotę 99.616 zł. — ct. o 1100 niższą od preliminowanej na ten cel.

B. Nowe budowy i rekonstrukcye dróg. Na ten cel w pozycyi 108 preliminuje Wydział kraj. zamiast corocznie wyznaczanej kwoty 500.000 zł. kwotę 400.000 zł. Głównym powodem tego zniżenia jest wzgląd na to, iż gdy w r. 1877 budowa znacznej części dróg nowych ukończona już będzie, rozpocznie się w r. 1878 budowa nowej seryi dróg; z doświadczenia zaś wiadomo, iż w pierwszym roku budowa mniej raźno postępuje, a przeto i mniejszy wydatek za sobą pociąga.

Drogi, na które Wydział kraj. zamierza użyć preliminowanej kwoty są te, które Ustawą z dnia 12 lutego 1873 r. za najpotrzebniejsze uznane zostały. Zamierzona też rekonstrukcya 7 dróg jest niezbędnie potrzebną. Komisya przeto wnosi, aby preliminowaną na budowę i rekonstrukcyę kwotę . . 400.000 zł. — ct w budżecie zamieścić.

C. Utrzymanie dróg. Wydział kraj. preliminuje na ten cel 411.800 a przeto o 48.800 zł. większy wydatek, jak na r. 1877 był przez Sejm uchwalony.

Zwiększenie to wydatków zostaje w ścisłym stosunku do przestrzeni 178 klm. przybudowanych w ostatnim roku dróg, tak iż na 1 km. jak dotąd 274 zł. wynosić mają koszta utrzymania. Wydatek na utrzymanie na 7 drogach większym okazuje się o 22.000 zł. na 8 zaś drogach mniejszym o 18.000 od uchwalonego na r. 1877.

Zwiększony wydatek nakazany jest potrzebą grubszego szutrowania. Komisya wnosi, aby na utrzymanie dróg preliminowaną kwotę . . . 411.800 zł. — ct. w budżecie zamieścić.

D. Zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych. Wydział kraj. preliminuje 70.000 zł. Ryczałtowa ta kwota równa jest uchwalonej na r. 1877. — Zważywszy, iż takie, szczególnie też dróg gminnych subwencyonowanie w myśl uchwał Sejmu przeprowadzone, może stosunkowo z małym kosztem przyczynić się do rozgałęzienia w kraju środków komunikacyjnych a przeto do ułatwienia dowozu i zmniejszenia kosztów onego, przez co i środki komunikacyjne wyższego rzędu będą mogły być z większą dla ogółu korzyścią zużytkowane. Kamisya wnosi, aby preliminowaną na ten cel kwotę . . 70.000 zł. — ct. w budżecie zamieścić.

E. Most na Dunajcu. W moc uchwały Sejmu z 20 sierpnia b. r. połowa kosztów budowy mostu na Dunajcu pod Niedzicą pokrytą być ma z funduszu krajowego a to w kwocie 9.321 zł. 74½ ct. przyjętej w skutek rokowań przeprowadzonych z Minist. węgierskiem.

Komisya wnosi, aby na wydatek ten nadzwyczajny kwotę . . 9.321 zł. 74½ ct. w budżecie zamieścić

F. Wydatki na myta. Wydział kraj. preliminuje na budowę i utrzymanie domków mytniczych 3.000 zł. Na koszta komisyjne 2.400. zł. Na zwroty z powodu szkód elementarnych 2.500 zł. Razem 7.900 zł. o 1.400 więcej jak w r. 1877 Sejm uchwalił. Większy wydatek ten usprawiedliwiony jest co do domków mytniczych dlatego, że w miarę oddawania dróg nowo zbudowanych do użytku publicznego, zaprowadzane są nowe stacye mytnicze, a doświadczenie z lat ubiegłych okazało, że wszystkie stacye przy których fundusz kraj. posiada własne domki mytnicze, przynoszą stosunkowo większy dochód. Znaczniejszy zaś wydatek na koszta komisyjne i na mosty z powodu szkód elementarnych, usprawiedliwia się przybytkiem nowych dróg i stacyj.

Komisya zatem wnosi, aby preliminowaną kwotę . . . 7.900 zł. — ct. w budżecie zamieścić.

Dochód z myt.

Na podstawie zatwierdzonych ofert i kontraktów dzierżawnych z doliczeniem dochodu spodziewanego ze stacyj, zaprowadzonych we własnym zarządzie, cały dochód z myt obliczony jest w r. 1877 na 174.572 zł. 24 ct.

Na r. 1878 Wydział kraj. uwzględniając spodziewaną nadwyżkę w dochodach wstawił do Rub. III jako dochód kwotę 182.000 zł. o 22.000 zł. wyższą od preliminowanej w r. 1877.

Komisya wnosi, aby preliminowaną kwotę dochodu z myt . . 182.000 zł. — ct. w budżecie zamieścić.

Budżet zatem drogowy na r. 1878 przez komisyę przyjęty wynosiłby w wydatkach.

Na zarząd	99.616 zł. —	ct.
Na budowę i rekonstrukcye	400.000 zł. —	ct.
Na utrzymanie	411.800 zł. —	ct.
Na zasiłki	70.000 zł. —	ct.
Na most na Dunajcu	9.321 zł. 74½	ct.
Na myta	7.900 zł. —	ct.
Ogółem	998.637 zł. 74½	ct.
W dochodzie:	182.000 zł. —	ct.
Strąciwszy od ogólnej przez komisyę przyjętej sumy wydatków	998.637 zł. 74½	ct.
przyjęty dochód z myt	182.000 zł. —	ct.
Pozostaje do pokrycia	816.637 zł. 74½	ct.

Rezolucye.

Komisya zarazem wnosi:

I. Poleca się Wydziałowi kr. żeby uczynił przedstawienie do c. k. Rządu o wyjednanie przyjęcia do budżetu państwa odpowiedniej dotacyi z funduszu państwa na całkowite utrzymanie 4 dróch wojskowych w zachodniej części kraju mianowicie Podgorsko-Bialskiej, Proszowsko-Niepołomickiej, Gdowsko-Gorlickiej i Gorlicko- Żmigrodzkiej.

II. Poleca się Wydziałowi kraj., aby co do budowy dróg subwencyonowanych tak powiatowych jak i gminnych ścisłą wykonywał kontrolę.

Rubryka XI.

Dotacye dla zakładów krajowych.

(Str. 17. Sprawozdawca p. O. Hausner.)

Dotacya dla zakładów krajowych okazuje się według preliminarza Wydziału krajowego na rok 1878 o 40.402 złr. wyżéj preliminowaną, aniżeli dotacya na r. 1877 uchwalona.

Ta ostatnia bowiem wynosiła 210.752 złr., natomiast w budżecie na r. 1878 Wydział krajowy wstawił sumę 251.154.

To bardzo znaczne podwyższenie, tembardziéj uwagę zwrócić musi, gdy już zeszłoroczna dotacya była o 40.147 złr. wyższą od poprzedniéj r. 1876 i gdy, prócz właściwej dotacyi, to jest pokrycia ostatecznego niedoboru, fundusz krajowy z łącznej kwoty zwrotu kosztów leczenia 203.500 złr. ponosi największą część to jest 147.100 zł.

Powody tak szybko i nieustannie wzrastającego obciążenia funduszu krajowego szukać należy przedewszystkiem w coraz bardziej wzmagającym się napływie chorych i to przeważnie ubogich chorych (w r. 1876 było o 54.000 dni leczenia więcej niż w r. 1874) powtóre zaś w koniecznych ulepszeniach tak co do umieszczenia jak co do pielęgnowania, jakie w ostatnich latach w zakładach dotowanych zaprowadzone zostały.

Komisya budżetowa po należytem zbadaniu wynikłości z r. 1876 w chwili ułożenia preliminarza Wydziału krajowego jeszcze niedokładnie znanych, obniżyła sumę 251.154 zł. preliminowaną przez Wydział krajowy do sumy 235.454 zatem o 15.700 zł.; Komisya wnosi te obniżenia mianowicie: w oddziale chorych szpitala powszechnego we Lwowie w kwocie 6.007 zł. w oddziale położnic tegoż szpitala w kwocie 36 złr., w zakładzie obłąkanych na Kulparkowie w kwocie 850

zł., w funduszu podrzutków we Lwowie w kwocie 3.707 zł., w oddziale chorych szpitala św. Łazarza w Krakowie w kwocie 800 zł., w oddziale położnic i podrzutków tegoż szpitala w kwocie 1.300 zł. w oddziale syfilitycznych szpitala św. Ducha w Krakowie w kwocie 2.000 zł. i w oddziale obłąkanych tegoż szpitala w kwocie 1000 zł. razem w kwocie 15.700 zł.

1. Szpital główny we Lwowie

a) Fundusz chorych (lit. C.)

Preliminarz Wydziału krajowego wykazuje w wydatkach sumę 161.831 zł. (152.206 zł. zwyczajne, 9.625 nadzwyczajne) czyli o 2.801 zł. więcej od sumy wydatków, uchwalonej w r. 1877.

Właściwe przyczyny tego podwyższenia wydatków, jako też podwyższenia wydatków w innych funduszach szpitalnych na pierwszy rzut oka nie łatwo dają się ocenić, skutkiem zaprowadzenia w tegorocznym preliminarzu Wydziału krajowego zmiany, zdaniem komisyi budżetowej bardzo niekorzystnej w zestawieniu rubryk i pozycyi. Dotąd bowiem skupiano bardzo słusznie, w rubryce: koszta gospodarcze i w pozycyi: wyżywienie chorych, wszystkie wydatki, które wprost wpływały na wyżywienie chorych, to jest strawę, drzewo na kuchnię, służbę kuchenną i naczynia kuchenne.

W tym roku zaś pozostawiono w tej pozycyi jedynie surowy materyał strawy a wydzielono inne trzy czynniki wyżywienia, przyłączając drzewo dla kuchni do pozycyi drzewa na opał, służbę kuchenną do rubryki kosztów utrzymania osób nieetatowych, nareszcie naczynia kuchenne do pozycyi sprzętów. Jest to wygodniejszy, ale zupełnie nie racyonalny sposób zestawienia, bo nie surowy materyał: mąka, mięso i t. p. oznacza cały koszt wyżywienia, ale ten materyał zgotowany za pomocą drzewa. w naczyniach kuchennych i przez kucharkę, za tę czynność jedynie płatną.

Właśnie dotąd używane zestawienie dawało jasny i sprawiedliwy obraz kosztów wyżywienia, dzisiaj zaś zdaje się ten koszt pozornie niżej, ukrywając część swych wydatków w różnych niewłaściwych rubrykach.

Komisya budżetowa wnosi sprostowanie przeto rubryki II i VII pozycyi 37, 40 i 43 według dotąd używanego sposobu zestawienia i wnosi zarazem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w przyszłym preliminarzu na rok 1879 umieścił koszt służby kuchennej. drzewa na kuchnię i naczyń kuchennych w rubryce VII pozycyi 37 (Wyżywienie chorych.)

W rubryce I. „Wydatków“ płace emolumenta etatowe preliminowano 25.514 zł. czyli o 565 zł. więcej niż w r. 1877 a to z powodu rozpoczęcia wypłaty niektórych dodatków pięcioletnich, Komisya budżetowa wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

Petycyę l. 176 pisarzy Eustach. Jezierskiego i Aleks. Czajkowskiego komisya wnosi, odstąpić Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia jednorazową zapomogą według potrzeby i zasług.

W rubryce II. „Koszta utrzymania osób nieetatowych“ Wydział krajowy preliminuje 35.722 zł. czyli o 6577 zł. więcej niż w r. 1877. To znaczne podwyższenie nastąpiło z powodu:

a) Umieszczenia kosztów służby kuchennej w kwocie 4.536 złr.;

b) zaprowadzenia rocznej płacy maszynisty w kwocie 933 zł.

c) podwyższenia kosztów wiktu i dodatków 9 sióstr miłosiernych z 180 zł. do 208 zł. o 28 zł. czyli łącznie w kwocie 252 zł.;

d) podwyższenia kosztów wiktu służby (40 sług oddziałowych i 30 sług wspólnych domu) z 138 zł. do 147 zł. o 9 zł., — czyli łącznie w kwocie 630 zł.

e) zaokrąglenia sumy w pozycyi 20 umieszczonej z 22.725 zł. na 23.0000.;

Komisya budżetowa wnosi:

ad a) przenieść koszt służby kuchennej z wyż wymienionych powodów do rubryki VII. pozycyi 37;

ad b) pozostawić roczną płacę maszynisty, która jest potrzebną i która już dotąd mieściła się po części w różnych pozycyach (sprzętów, oświetlenia, opału);

ad c) pozostawić podwyższony koszt wiktu 9 Sióstr miłosiernych do gospodarstwa użytych, gdy tem podwyższeniem utrzymanie tych Sióstr zrównanem zostało w utrzymaniu innych 16 Sióstr miłosiernych pielęgnowaniem zatrudnionych;

ad d) obniżyć koszt wiktu służby oddziałowej i wspólnej do kwoty w zeszłorocznym preliminarzu wstawionej, to jest do 138 zł., gdyż podwyższenie preliminowane opiera się na wysokich cenach mąki i pieczywa r. 1876/77, które w obec obfitych zbiorów r. 1877 prawdopodobnie w r. 1878 się nie utrzymają, tudzież z uwagi, że w domach prywatnych wikt zwykłych sług 138 zł. rocznie ledwie dosięga. To obniżenie wynosi według dzielnika wyrachowane, 612 zł.;

ad e) nie zaokrąglić sumy 22.725 zł. dodaniem 275 zł. gdyż takie postępowanie w obec licznych innych niezaokrąglonych sum jest zupełnie nieuzasadnione.

Ostatecznie komisya budżetowa wnosi, skutkiem zaproponowanych wykreśleń z tej rubryki lub obniżeń *ad a)*, *d)* i *e)* wstawić w rubryce II. zamiast preliminowanych 35.722 zł. kwotę 30.299 zł.

W rubryce III. Pensye i emerytury preliminowano 3.253 zł. o 19 zł. mniej niż w r. 1877 z powodu śmierci dwóch emerytów i przyznania emerytury Drowi Fingerowi.

W rubryce IV Zaopatrzenia, odstawne i dary z łaski, preliminowano 317 zł. jak w r. 1877.

W rubryce V. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych preliminowano 300 zł. jak w roku 1877.

W rubryce VI. Remuneracye i zapomogi preliminowano 940 zł. jak w roku 1877, Komisya wnosi wstawienie kwot w rubr. III., IV., V. i VI bez zmiany.

W rubryce VII. (Koszta gospodarcze) w pozycyi 37: Wyżywienie chorych preliminowano 44.800 zł. a mianowicie:

a) zwykła strawa	38.000 zł.
b) pieczywo	4.500 „
c) wino	2.300 „

a więc pozornie o 4.700 zł. mniej niż w r. 1877, lecz to wrzekome obniżenie otrzymane zostało jedynie skutkiem wydzielenia kosztów służby kuchennej, drzewa na kuchnię i naczyń kuchennych do innych rubryk i pozycyi w łącznej kwocie 7.380 zł. tak,że rzeczywiście w pozycyi 37 preliminowano o 2.680 zł. więcej niż w r. 1877.

To nieznaczne podwyższenie jest zresztą usprawiedliwione, gdy liczba dni leczenia wzrosła w silnej proporcyi (153.312 w r. 1875, 168.512 w r. 1877, 73.530 w 5 miesiącach r. 1877)

Komisya budżetowa wnosi: wstawić w pozycyi 37 pod lit.:

d) koszta służby kuchennej w kwocie . .	4.536 zł.
e) drzewo na kuchnie	1.944 zł.
f) naczynia kuchenne	900 zł.

zatem wstawić zamiast preliminowanej kwoty 44.800 zł. kwotę 52.180 zł.

W pozycyi 38. Wikt lekarza dyżurnego, preliminowano jak w r. 1877, 325 zł.

W pozycyi 39. preliminowano na mocy rozporządzenia Wydziału krajowego l. 33.236/1876. Wikt pisarza pełniącego obowiązek dozorcy domu, który dotąd niewłaściwie był umieszczony w pozycyi „Wyżywienia chorych“ w kwocie 194 zł.

W pozycyi 40. Sprzęty, preliminowano 3.100 zł. (1.000 zł. na utrzymanie w rubryce wydatków zwyczajnych, a 2.000 zł. na zakupno w rubryce wydatków nadzwyczajnych), skutkiem wstawienia naczyń kuchennych o 900 zł. więcej niż w roku 1877. Pozostająca kwota 2.200 zł. jest bardzo mierna, gdy wynikłość r. 1876 (w którym zakupiono 60 łóżek) wykazywała 3.902 zł., i gdy w szpitalu lwowskim koszt sprzętów na 1 dzień leczenia wyrachowany, wynosi tylko $1^{2}/_{10}$ ct., zaś w szpitalu Rudolfa w Wiedniu $2^{3}/_{10}$ ct., a w prazkim szpitalu $3^{1}/_{10}$ ct.

Komisya budżetowa wnosi przeniesienie kwoty 900 zł. za naczynia kuchenne do pozycyi 37 i wstawienie kwoty 2.200 zł.

W pozycyi 41. Bielizna i pościel, preliminowano 7.500 zł. (z tych 6.300 zł. na zakupno) jak w r. 1877. Jest to kwota bardzo umiarkowana, gdy stopniowe zastąpienie sienników siatkowemi podkładkami, a sieczkowych poduszek pierzowemi i włosiennemi jest potrzebne, a koszt bielizny i pościeli w naszym szpitalu wynosi 4·15 ct. na dzień leczenia, zaś w szpitalu Rudolfa 5·6 ct., a w prazkim szpitalu 4·6 ct.

W pozycyi 42. Pranie bielizny, preliminowano 5.346 zł. o 1.458 zł. więcej niż w r. 1877. To podwyższenie jest niezbędne, gdy obecny stan rzeczy, bardzo niepomyślny, jedynie większym nakładem usunąć można. Pralnię w zakładzie umieszczoną, zagrażającą murom i zgubną dla zdrowia praczek, zamknięto, a ugoda w r. 1876 z praczkami po za domem piorącemi, okazała się niekorzystną, gdy bielizna, uszkodzona, wilgotna, lub nie w terminie oddawaną bywa. Pomimo dość drogiej ceny $3^{1}/_{2}$ ct. od sztuki, koszt prania w lwowskim szpitalu wynosi, na dzień liczenia obliczony, tylko 3 ct., zaś w szpitalu Rudolfa we Wiedniu 5 ct. Komisya budżetowa wnosi przeto pozostawić preliminowaną kwotę 5.346 zł.

W pozycyi 43. Słoma do sienników, preliminowano 800 zł. jak w roku 1877.

W pozycyi 44. Drzewo opałowe, preliminowano 8.186 zł. o 2.271 zł. więcej niż w roku 1877 i 5.915 zł. z powodu umieszczenia w tej pozycyi kosztu drzewa na kuchnię, w kwocie 1.944 zł. Ze względu na wynikłość roku 1876, 9.593 zł. po objęciu części budynku dawniej przez obłąkanych zajętej, kwota preliminowana zdawała się jeszcze za niską. Zważywszy jednak, że w r. 1876 drzewo na pralnię, dziś nie istniejącą, było wliczone, i że ceny drzewa w r. 1875 były bardzo wysokie, kwota preliminowana wystarczyć może.

Komisya budżetowa wnosi przeto przeniesienie kwoty 1.944 zł. za drzewo na kuchnię do pozycyi 37 i wstawienie kwoty 6.142 zł.

W pozycyi 45. Oświetlenie preliminowano 2.016 zł. jak w r. 1877.

W rubryce VIII. pozycyi 46. Koszta sanitarne w ścisłem znaczeniu, preliminowano 4.700 zł. o 1.700 zł. więcej niż w r. 1877. Gdy wynikłość r. 1875 wykazuje 4.695 zł. i sprawianie podkładek kauczukowych, przyrządów i kul dla amputowanych jest konieczne, komisya wnosi wstawić preliminowaną kwotę.

W pozycyi 47. Lekarstwa, preliminowano 5.400 zł. o 1.600 zł. mniej niż w r. 1877. W lwowskim szpitalu przypada na jeden dzień leczenia 3 ct., w szpitalu Rudolfa we Wiedniu przeszło 4 ct., a w prazkim szpitalu 9 ct. za lekarstwa.

W pozycyi 48. Instrumenta chirurgiczne, preliminowano 950 zł. jak w r. 1877. Komisya wnosi wstawienie kwot w pozycyach 47 i 48 bez zmiany.

W pozycyi 49. Koszta pogrzebowe, preliminowano jak w poprzednim roku 40 zł. Pomimo zasady niewstawienia wyższych kwot od preliminowanych, komisya budżetowa żadną miarą tej kwoty bez podwyższenia zostawić nie może, gdy dotąd zachowany gorszący sposób grzebania

trupów ubogich chorych bez różnicy płci i wieku, nago i bez osobnej trumny powtórnie wywoływało objawy słusznego oburzenia i sprzeciwia się nie już wszelkiej humanitarności, ale i przyzwoitości. — Liczba umarłych w szpitalu powszechnym wynosiła w r. 1876: 545, z których co najmniej $^2/_3$ części, 363 zupełnie ubogich. Dobroczynne towarzystwo św. Józefa z Arymatei, które według swych sił grzebania ubogich chorych się podjęło, o szczupłych zasobach ledwie 100 tych ubogich swoim kosztem pochować zdoła. Pozostaje więc pokryć koszt 260 do 270 pogrzebów już po 2 zł. minimalnie obliczony. Komisya budżetowa wnosi przeto wstawienie w tej pozycyi kwoty 540 zł. czyli o 500 zł. więcej niż kwota preliminowana.

Zarazem komisya budżetowa wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić: Wzywa się Wydział krajowy, aby zarządził stosowne kroki celem zapewnienia ubogim chorym w szpitalu powszechnym we Lwowie umierającym przyzwoitego pogrzebu.

W rubryce IX, X i XI. Potrzeby kancelaryjne i potrzeby kapliczne i utrzymanie budynku, preliminowano kwoty 933 zł., 300 zł. i 3.121 zł. jak w r. 1877, które komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W rubryce XII. Najem pomieszkań preliminuje się 7.554 zł. o 360 zł. więcej niż w r. 1877 dla dodatkowego ponoszenia 5% podatku gminnego w myśl rozporządzenia l. W. 29.215/1876.

W rubryce XIII. Rozmaite, preliminuje się jak w r. 1877 kwotę 520 zł.

Dochody preliminuje Wydział krajowy w kwocie 132.684 zł. o 600 zł. mniej niż w roku 1877.

W rubryce I. Dochodów (zapisy i legaty) preliminowano 7.000 zł. o 600 zł. mniej niż w roku 1877. Gdy zaś wynikłość r. 1876 wykazuje 10.894 zł. (wprawdzie w tej liczbie mieści się nadzwyczaj wielki legat Niernsteina w kwocie 3.533 zł.) komisya wnosi wstawić jak w r. 1877 7.600 zł.

W rubryce II. Dodatki od skarbu i rogatek preliminowano jak w r. 1877, 25.484 zł. co się zgadza z ostatniemi wynikłościami.

W rubryce III. Zwroty kosztów leczenia Wydział krajowy preliminuje 100.000 zł. na podstawie wynikłości r. 1875 = 98.521. Gdy zaś komisyi budżetowej wiadoma jest wynikłość r. 1876 = 104.558 zł. i z uwagi, że dnie leczenia ciągle się wzmagają i że spodziewać się należy, że ściąganie zaległości w przyszłości raźniej postąpi, komisya budżetowa wnosi: wstawić zamiast preliminowanych 100.000 zł. kwotę 105.000 zł.

Nie może komisya budżetowa zgodzić się na preliminowanie pojedyńczych pozycyi tej rubryki i wnosi na podstawie wynikłości r. 1876: wstawić w pozycyę płacących za siebie zamiast preliminowanych 15.000 zł. 12.000 zł. (wynikłość r. 1876 = 11.862 zł.) w pozycyi od innych funduszów zamiast 5.000 zł. kwoty 6.000 zł. (wynikłość roku 1876 = 5.987 zł.) a w pozycyi od funduszu krajowego zamiast 80.000 zł. kwoty 87.000 zł.

W rubryce IV. Rozmaite, preliminuje się jak w r. 1877, 200 zł.

Komisya budżetowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy przyjąć budżet funduszu chorych szpitala powszechnego we Lwowie następująco:

Wydatki zwyczajne	151.799 zł.
„ nadzwyczajne	9.625 „
razem wydatki	161.424 „
Dochody	138.284 „
zatem niedobór	23.140 „

który z funduszu krajowego pokryć należy.

b) Fundusz położnic (lit. D.)

Wydatki preliminowano w kwocie 14.850 zł. (z tych 750 zł. nadzwyczajne) czyli o 360 zł. więcej niż w r. 1877, dochody zaś w kwocie 770 zł. czyli o 200 zł. mniej niż w r. 1877.

Gdy wydatki tego funduszu po większej części bywają według dzielnika obliczone i są zatem prostem następstwem wydatków w funduszu chorych, gdy nieliczne osobne wydatki funduszu położnic wstawione są na mocy etatu lub uchwał sejmowych, gdy zmiany w zestawieniu pewnych pozycyi w oddziale chorych przez komisyę budżetową wniesione, które i w tym funduszu zastosowane być winne, nie wpływają na ogólną cyfrę wydatków, komisya wnosi, z wyjątkiem rubryki II, w której wnosi z powodu obniżenia kosztów wiktu służby, wstawić o 36 zł. mniej niż preliminowano, wstawić tak w wydatkach jak w dochodach kwoty przez Wydział kraj. preliminowane.

Komisya budżetowa wnosi przeto: Wysoki Sejm raczy przyjąć budżet funduszu położnic szpitala ogólnego we Lwowie następująco.

Wydatki zwyczajne	14.064 zł.
„ nadzwyczajne	750 „
Wydatki	14.814 „
Dochody	770 „
Zatem niedobór	14.044 „

do pokrycia z funduszu krajowego.

2. Krajowy zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

(*Str. 17. Sprawozdawca p. Dr. Wernicki*).

Wydatki tego zakładu preliminował Wydział krajowy w kwocie 153.836 zł., czyli o 27,874 zł. wyżej, niż w roku zeszłym. To znaczne podwyższenie po największej części jest usprawiedliwione stopniowym rozwojem zakładu kulparkowskiego stosownie do uchwały z 25 maja 1875 roku, zwiększeniem się ilości chorych, i otworzeniem dwóch, nowoukończonych skrzydeł w zakładzie. Wzrost chorych w następstwie spowodował powiększenie służby, sióstr miłosierdzia, zwiększył wydatek w rubryce kosztów gospodarczych. Jednak komisya budżetowa zbadawszy dokładnie zamknięcia rachunków z r. 1875 starała się wprowadzić obniżenie wydatków, gdzie tylko okazało się to możebnem, w ogólnej kwocie 850 zł.

W rubryce I. (Płace i emolumenta etatowe). Wydział krajowy preliminuje 11.915 zł. t. j. o 265 zł. mniej niż w roku zeszłym, z powodu zmniejszenia kosztu wiktu w myśl rozporządzenia Wydziału krajowego do l. 3834/876 obliczonego, dla lekarzy z winem po 326 zł., urzędników bez wina 246 zł. i służby wyższej po 210 zł. Przeto komisya wnosi wstawienie tej rubryki bez zmiany.

W rubryce II. (Płace i emolumenta osób nieetatowych). Kwota preliminowana na r. 1878 28.251 zł. jest o 7301 wyższą od kwoty na rok 1877 umieszczonej. To podwyższenie spowodowane jest wprowadzeniem dla zachodzącej potrzeby nowych funkcyonaryuszów:

a) w pozycyi 11tej w myśl uchwały do LW. 870/77 w miejsce 8, *12 sióstr miłosierdzia*; komisya jednak, celem wykazania rzeczywistego kosztu wyżywienia chorych, koszt utrzymania 4ech sióstr miłosierdzia zatrudnionych w kuchni. w kwocie 1188 zł. przenosi na Rubr. VII poz. 30 a.

w poz. 12 pisarza dziennego. Przy zaprowadzeniu nowego zarządu okazało się, że etat urzędników dla zakładu jest niewystarczającym, w skutek czego uznano do LW 14634/76 potrzebę ustanowienia po-

sady etatowej dla czwartego urzędnika i zastąpiono go tymczasowo pisarzem dziennym. z płacą po 30 zł. miesięcznie, czyli rocznie 360 zł. oraz wiktem przeznaczonym dla urzędników, w kwocie 246 zł.

w poz. 13 ogrodnika. W budżecie na rok 1877 zamieszczono koszt utrzymania ogrodnika w rubryce wydatków gospodarczych obecnie zaś na mocy uchwały Wydziału krajowego z dnia 17 października 1876 l. 25.884 wstawiono płacę ogrodnika w rubrykę utrzymania osób nieetatowych, w kwocie po 15 zł. miesięcznie, czyli rocznie 180 zł., tudzież wikt przeznaczony dla służby wyższej w kwocie 210 zł. rocz.; komisya atoli koszt utrzymania ogrodnika, wynoszący ogółem 390 zł. przenosi z tejże rubryki na rubr. VII poz. 37 w którejto rubryce objęte są inne wydatki tego rodzaju.

w poz. 16 nauczyciel rzemiosła ślusarskiego. Z powodu zachodzącej potrzeby wykonywania rozmaitych robót ślusarskich i zatrudnienia przy tychże obłąkanych dla rozrywki, preliminuje się koszt utrzymania nauczyciela rzemiosła ślusarskiego w wysokości 208 zł. i na wikt 210 zł. — razem 418 zł.

w poz. 17. Służba z wiktem i ubiorem. Podwyższenie w pozycyi 17 z preliminowanych w roku zeszłym 8.280 zł. na 11.625 zł. jest w części prostem następstwem uchwały z 22 maja 1875 r. powiększeniem ilości sług odpowiednio do rozszerzania się zakładu obłąkanych, jak równie też niesłusznego przeniesienia do tej rubryki utrzymania służby kuchennej, które dawniej zupełnie prawidłowo zamieszczano w ogólnej sumie wydatków, łożonych na żywienie chorych. Nadto pozycya 17 zwiększoną jest podwyższeniem kosztów wiktu na mocy uchwały do LW. 3834/76 wedle rzeczywistej potrzeby łącznie z pieczywem dla każdego z 138 zł. na 155 zł. rocznie, które komisya redukując na 146 zł. wydziela oprócz tego z takowej koszt utrzymania służby kuchennej, a mianowicie:

płacę 14 sług po	8 zł.	miesięcznie =	rocznie 1344 zł.	
wikt 14 „	„ 146 zł.	rocznie =	2044 „	
		razem . .	3388 „	

przenosząc tę kwotę na rubrykę VII poz. 30 a. a do pozycyi 17 wstawia kwotę 8906 zł.

W rubryce III (Pensye i emerytury) w kwocie 205 zł.

Rubryka VI (Remuneracye i zapomogi) 560 zł. Gdy Wydział krajowy słusznie usprawiedliwia rozlicznemi czynnościami, koniecznemi w nowo zaprowadzonym zakładzie i gdy wynikłość z r. 1876 dorównuje tej sumie, komisya wnosi wstawić 560 zł. bez zmiany.

W rubryce VII (koszta gospodarcze). Wydział krajowy preliminuje wyższą kwotę w wydatkach zwyczajnych o 8.490 zł. i nadzwyczajnych 7.000 zł. czyli łącznie o 15.490 zł. i motywuje podwyższenie takowe rozszerzaniem się i rozwojem zakładu, zwiększeniem się ilości chorych, służby, podrożeniem artykułów żywności, nadto uwzględnieniem wyniku pierwszego półrocza 1876 r. wynoszącego za strawę i dodatki 22.245 zł. $5^1/_2$ ct.; z tychże powodów preliminuje większą kwotę na pieczywo i wino, tudzież na zakupno nowych sprzętów kuchennych i szpitalowych. Podwyższenie kosztów gospodarczych również powoduje konieczne powiększenie, wobec wzmagającej się liczby chorych, niedostatecznych zapasów bielizny, tudzież zamieszczeniem do tej rubryki kuchennej służby, 4 sióstr miłosierdzia, drzewa, przez co poz. 30 tej rubryki z 40.000 zwiększa się na 46·869 zł. Jednakowoż pomimo słusznie podniesionych przez Wydział krajowy powodów, zwiększenia wydatków tej rubryki, komisya zbadawszy bliżej każdą pozycyę preliminarza, doszła do przekonania, że w powyższej rubryce można wprowadzić oszczędność w poz. 31 (sprzęty), a mianowicie, kwotę 2.000 zł. przeznaczoną na wydatki nadzwyczajne zredukować do 1000 zł. zaś z kwoty 1000 zł. preliminowanej na wydatki zwyczajne, ująć 500 zł. i takowe przenieść do poz. 30 a. na wyposażenie kuchni w potrzebne sprzęty.

Poz. 30. b). (*Pieczywo dla chorych*). Ze względu iż na podstawie ksiąg rachunkowych pieczywo dla chorych w r. 1876 kosztowało 7.877 zł. 33 ct. zaś w r. 1877 jeszcze więcej kosztować będzie, a to w obec tego, że już w bieżącym roku od $^1/_1$—$^{31}/_5$ 4179 zł. 42 ct. wynosi, co rocznie stanowić będzie około 10.000 zł., komisya z uwzględnieniem rok rocznie wzmagającej się drożyzny mąki wnosi przyjąć przez Wydział krajowy preliminowaną kwotę 7000 zł. Równocześnie komisya zwraca uwagę Wydz. kraj. aby zbadał możność wypiekania chleba i bułek w zakładzie.

W Pozycyi 30 b). Wino, porównawszy wydatek z lat poprzednich, a mianowicie z r. 1875, w którym wydano 251 zł. komisya uważa zwiększenie tej kwoty do 800 zł. za nieodpowiedne i zalecając oszczędność w tym względzie, wstawia na ten cel kwotę 600 zł.

Pozycya 33. Pralnia bez zmiany 4.000 zł.

Pozycya 34. Słoma do łóżek 600 zł.

W poz. 35. (*Drzewo opałowe*) z kwoty 9.000 zł. komisya przyjmuje w tej pozycyi tylko 7.379, przenosząc resztę w kwocie 1621 zł. do poz. 30a jako koszt drzewa, na kuchnię użyć się mającego.

W poz. 36 (*Oświetlenie*) 3000 zł. na podstawie wynikłości r. 1876 komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W poz. 37 (*Utrzymanie ogrodu*). Komisya wnosi przyjęcie preliminowanej przez W. kr. sumy, z dodaniem do takowej kosztu utrzymania ogrodnika, przeniesionego z rubryki II poz. 13 na tę rubrykę w kwocie 390 zł.

W poz. 38. (*Utrzymanie 2 par koni etc.*) komisya wnosi wstawić 1.400 zł. bez zmiany.

W rubryce VIII poz. 40. (*Koszta sanitarne w ścisłem znaczeniu*). Komisya wnosi wstawić bez zmiany 1.500 zł.

W poz. 41. (*Lekarstwa*) bez zmiany.

W poz. 42. (*Instrumenta chirurgiczne*) bez zmiany.

W poz. 43. (*Koszta pogrzebowe*) komisya proponuje zwiększyć o 150 zł. t. j. wstawić do budżetu 200 zł. a to w celu dostarczenia środków zarządowi zakładu, by nadal wywożono zmarłych na cmentarz w trumnach, a tem samem unikano oburzenia publicznego, które nieraz w skutek nieodpowiednego postępowania w tym względzie wywoływanem było.

Rubryka IX (*Koszta kancelaryjne*) bez zmiany 500 zł.

Rubryka X (*Koszta kapliczne*) 200 zł.

W rubryce XI (*Koszta utrzymania budynków*)

Poz. 46. (*Konserwacye i reparacye*) 1800 zł. komisya wnosi pozostawić ją bez zmiany.

Poz. 47. (*Asekuracya*) pozostawić bez zmiany.

Poz. 48. (*Pokostowanie podłóg*) komisya proponuje przyjąć bez zmiany.

Poz. 49. (*Kominiarze i straż ogniowa*) 400 zł. bez zmiany.

Rubr. XII (*Koszta utrzymania chorych na umyśle, pomieszczonych w Żółkwi i Przemyślu*) Kwotę preliminowaną 26.410 zł. komisya wnosi zostawić bez zmiany w rubryce nadzwyczajnych wydatków.

Rubr. XIII poz. 55 (*Odsetki od kapitałów dłużnych*) bez zmiany w kwocie 1408 zł.

Rubr. XIV poz. 56. (*Podatki i daniny*) 200 zł.

Rubr. XV (*Rozmaite*). Komisya wnosi przyjąć bez zmiany w kwocie 1650 zł.

W dochodach preliminowano 16.384 zł. więcej niż w roku zeszłym z powodu corocznie wzmagającej się ilości chorych. — Komisya wnosi wstawić tę kwotę bez zmiany.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić budżet krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie następujący:

Wydatki zwyczajne	120.376 zł.
„ nadzwyczajne	32.410 „
Razem	152.786 „
Dochody	16.384 „
Przeto niedobór, który pozostaje do pokrycia z funduszu krajowego	136.402 „

3. Fundusz podrzutków we Lwowie (lit. F.)

Wydatki preliminowano w kwocie 19.373 zł. według wyjaśnień do preliminarza wrzekomo o 2.373 zł. mniej, niż na r. 1877 uchwalono, rzeczewiście zaś o 1.627 zł. więcej, gdy uchwaloną na rok 1877 sumę wydatków mylnie podano w kwocie 21.746 zł. zamiast istotnie uchwalonej kwoty 17.746 zł.

W rubryce I. wydatków: Płace, preliminował Wydział krajowy 1.603 zł. o 657 zł. więcej niż w r. 1877, gdy uchwałą Wydziału kraj. z 14. grudnia 1875 l. 15.916 uznano potrzebę przyjęcia dyurnisty do kontroli kasyera. Zważywszy zaś, że kasa podrzutków według wniosku komisyi budżetowej w r. 1878 obracać będzie kwotą ledwie 15.000 zł. wyłącznie w wydatkach, zważywszy, że wypłaty odbywają się regularnie tylko co dwa tygodnie, zważywszy, że tak mała czynność nie powinna powodować tak znacznego wydatku jak w rubryce I preliminowano, i że koszt utrzymania dwóch urzędników tak słaby i ciągle zmniejszający się fundusz zbyt obciąża przeto komisya budżetowa wnosi: Z rubryki I. kwotę 657 zł. przeznaczoną dla dyornisty kontrolującego wykreśla się i wstawia się w rubryce I. kwota 946 zł. jak w r. 1877.

W Rubryce III. Najem za ubikacyę, kwotę preliminowaną 150 zł. i w rubryce IV. Potrzeby kancelaryjne (kwotę preliminowaną 60 zł.) komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W rubryce V. Remuneracye i zapomogi dla żywicielek, preliminowano 130 zł., o 60 zł. więcej niż w r. 1877.

Ze względu na wynikłość r. 1875 i na okoliczność, że niektóre żywicielki posyłają dzieci do szkoły, komisya wnosi wstawienie preliminowanej kwoty.

W Rubryce VI. Koszta utrzymania dzieci, preliminowano 17.000 zł. wrzekomo o 3.000 zł. mniej, rzeczywiście zaś o 1.000 zł. więcej niż w r. 1877 (16.000 zł.) skutkiem omyłki zaszłej w preliminarzu Wydziału krajowego. Gdy liczba dzieci ciągle i szybko się zmniejsza, tak że koszta utrzymania w r. 1874 wynosiły przeszło 27.000 zł. w r. 1875 przeszło 20.000 zł. a w r. 1876 już tylko 17.000 zł. co czyni w dwóch latach 36% ubytku, można więc liczyć w dwóch latach 1876—1878 co najmniej 19% ubytku, komisya wnosi przeto wstawić kwotę 14.000 zł.

W Rubryce VII. Koszta leczenia dzieci preliminowano 20 zł.

W rubryce VIII. Koszta pogrzebowe (60 zł.) zwrot kosztów, utrzymanie dzieci do gminy miasta Lwowa przydzielonych (300 zł.) i rozmaite wydatki (50 zł.) preliminowano 410 zł.

Gdy z powodu zwinięcia kasy i kancelaryi rozmaite wydatki tylko wyjątkowo zdarzyć się mogą, komisya wnosi wstawić kwotę 360 zł.

Komisya budżetowa wnosi zatem: Wysoki Sejm raczy przyjąć budżet funduszu podrzutków we Lwowie następująco:

Wydatki . . . . . 15.666 zł.

a gdy ten fundusz żadnych dochodów nie posiada, przeto fundusz krajowy całą tę kwotę ponosi.

4. Fundusz szpitala św. Łazarza w Krakowie.

a) Oddział chorych (lit. G.)

Preliminarz Wydziału kraj. wykazuje w wydatkach kwotę 64.618 zł. (59.451 zł. zwyczajnych 5.167 zł. nadzwyczajnych) czyli 6.467 zł. więcej niż kwota w r. 1877 uchwalona.

Rubryka I. Płace i emolumenta etatowe. Kwotę preliminowaną 8149 zł. równą kwocie w r. 1877 uchwalonej, komisya wnosi wstawić bez zmiany.

Rubryka II. Utrzymanie osób nieetatowych. Kwotę preliminowaną 15.936 zł. o 208 zł. wyższej od kwoty w r. 1877 uchwalonej, z powodu zaprowadzenia płacy pomocnika do gazu na mocy uchwały Wydziału kraj. pod l. 17.840/876, komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W rubryce IV. Pensye i emerytury, preliminuje się 1.317 zł. jak w r. 1877.

Nad petycyą Sylwerego Stroińskiego, prowizora byłego przy szpitalu św. Łazarza, o wyznaczenie emerytury, komisya wnosi przejść do porządku dziennego.

W rubryce V. Zaopatrzenia i dary z łaski, preliminuje się 100 zł. jak w r. 1877.

W rubryce VII. Remuneracye, preliminuje się 667 zł. jak w r. 1877; komisya wnosi wstawienie tych kwot bez zmiany w rubrykach IV. V. i VII.

W rubryce VIII. Koszta gospodarcze, Wydział krajowy preliminuje 29.984 zł. (z których 4.500 zł. na wydatki nadzwyczajne) o 5527 zł. więcej niż w r. 1877. To bardzo znaczne podwyższenie kosztów, powiększeniem liczby chorych i drożyzną jest umotywowane jak następujące poszczególnienie wykaże.

W pozycyi 30. Żywienie chorych, preliminuje się 18.600 zł., jest usprawiedliwione, gdy wynikłość r. 1875 wykazuje 17.981 zł. i gdy ilość dni leczenia wzrosła z 61.229 w r. 1875 na 67.249 w r. 1876 komisya wnosi zatem wstawienie kwoty 18.600 zł. bez zmiany.

W pozycyi 33. Sprzęty, preliminowano 600 zł. czyli o 300 zł. więcej niż w r. 1877. Gdy ta kwota zawsze jest bardzo mierna komisya wnosi wstawienie jej bez zmiany.

W pozycyi 38. Bielizna i pościel, preliminowano 4800 zł. czyli o 1800 zł. więcej niż w r. 1877. Gdy wprawdzie brak dostatecznego zapasu uzasadnia pewne podwyższenie tej kwoty, gdy koszt bielizny i pościeli w lwowskim szpitalu powszechnym wynosi na jeden dzień leczenia 4 ct. u św. Łazarza prawie 8 ct. przeto komisya wnosi wstawienie kwoty 4.000 zł. (800 w rubryce zwyczajnej na utrzymanie a 3.200 zł. w rubryce nadzwyczajnej na zakupno.)

W Pozycyi 31. Opał, preliminowano 3.800 zł. o 400 więcej niż w r. 1877. Pomimo niższej wynikłości r. 1875 (2.489 zł.) ta kwota jest uzasadnioną, gdy w r. 1878 chorzy w części zostaną do nowego gmachu przeniesieni a świeże mury więcej opału wymagają. Komisya przeto wnosi wstawienie kwoty 3.800 bez zmiany.

W pozycyi 32. Oświetlenie, preliminowano 800 zł. o 333 zł. więcej niż w r. 1877. Z powodu zaprowadzonego oświetlenia gazem całego gmachu, komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

W pozycyi 36. Pralnia, preliminuje się 334 zł. o 94 zł. więcej niż w r. 1877. Gdy to podwyższenie jest oparte na wynikłości r. 1875 komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

Pozycye 34, 35, 37 i 39, są preliminowane w łącznej kwocie 1.050 zł. jak w r. 1877.

Komisya budżetowa wnosi przeto wstawienie w rubryce VIII. Koszta gospodarcze, kwoty 29.184 zł. (z których 3.700 zł. w rubryce nadzwyczajnych wydatków.)

W rubryce IX. Koszta sanitarne, preliminuje się kwota 3150 zł. o 400 zł. więcej niż w r. 1877. Z powodu uzupełnienia instrumentów chirurgicznych i przyrządów sanitarnych, komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany

W rubryce X. Koszta kancelaryjne, preliminuje się 400 zł. o 200 zł. więcej niż w r. 1877. Z uwagi na wynikłość r. 1875 439 zł. komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

W rubrykach XI. XII. XIII. i XIV. koszta kapliczne, utrzymanie budynków, odsetki od kapitałów dłużnych i zapisy preliminowano kwoty 166 zł. 1740 zł. 20 zł. i 76 zł. równe odpowiednym kwotom w r. 1877 komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W rubryce XV. Dodatki i daniny komisya wnosi wstawić kwotę 1.463 zł., o 57 zł. większa od r. 1877 bez zmiany.

W rubryce XVI. patronatu preliminowano kwotę 150 zł. o 50 zł. wyżej niż w r. 1877. Na podstawie wynikłości trzechletniej 1873/75 komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

W rubryce XVII. (Dyety i koszta podróży) preliminowano 300 zł. jak w r. 1877.

W rubryce XVIII. (Rozmaite) preliminowano 1.000 zł. jak w r. 1877. Te dwie kwoty komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W dochodach funduszu chorych św. Łazarza preliminuje Wydział krajowy 50.671 zł. 2.000 zł. mniej niż w r. 1877.

W rubryce I. Odsetki od kapitałów preliminuje się 2.146 zł., 6.000 zł. mniej niż w r. 1877. Gdy z wyjątkiem kapitałów hipotecznych wszystkie kapitały tego funduszu na budowę nowego gmachu zużyte zostaną, komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

W rubryce II. Dochody z dóbr komisya wnosi wstawić kwotę 9.500 zł. preliminowaną jak w r. 1877 bez zmiany.

W rubryce III. Zwroty kosztów leczenia preliminuje się kwota 35.000 zł. (o 4.000 zł. więcej niż w r. 1877) od funduszu krajowego na podstawie wynikłości r. 1875 (34.870 zł.) zaś kwotę 4.000 zł. równą kwocie r. 1877 z funduszów obcokrajowych i stron samopłacących, razem 39.000 zł. którą kwotę komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W rubryce IV. „Rozmaite“ preliminuje się 25 zł. jak w r. 1877.

Komisya budżetowa wnosi zatem, aby Wysoki Sejm raczył przyjąć budżet oddziału chorych szpitala św. Łazarza w Krakowie następująco:

Wydatki zwyczajne	59.451 zł.
„ nadzwyczajne	4.367 „
Wydatki	63.818 „
Dochody	50.671 „
Zatem niedobór	13.147 „

który fundusz krajowy ponosi.

b) Oddział położnic i podrzutków (lit. H).

Preliminowano w wydatkach kwotę 34.456 zł. czyli o 2.950 zł. mniej niż w r. 1877. Gdy wydatki tego oddziału z wyjątkiem rubryki XV., XVI. i XVII są wynikiem wydatków w oddziale chorych preliminowanych i uzasadnionych, obliczonych według dzielnika, lub też są umieszczone na mocy etatu lub uchwał sejmowych, przeto wydatki rubryk I. do XIV. i XVIII komisya budżetowa wnosi przyjąć według przeliminarza Wydziału krajowego.

W rubryce XV koszta utrzymania podrzutków preliminowano kwotę 12.300 zł. gdy wynikłość r. 1875 wykazuje 14.550 zł. a liczba podrzutków zmniejsza się według doświadczeń lat ostatnich o więcej niż 10 proc. rocznie, więc kwota potrzebna na ich utrzymanie w r. 1878 nie powinna przekraczać 10.600 zł. Komisya budżetowa wnosi przeto wstawienie kwoty 11.000 zł.

W rubryce XVI. koszta utrzymania dzieci zrodzonych na oddziale położnic preliminuje się w kwocie 200 zł. jak w r. 1877. Gdy wynikłość r. 1876 wynosi 180 zł. komisya wnosi wstawienie tej kwoty bez zmiany.

W rubryce XVII. Zapomogi dla położnic preliminowaną sumę 600 zł. tak jak w r. 1877 ze względu na wynikłość lat 1875 i 1876 komisya wnosi wstawić bez zmiany.

W dochodach preliminowanych w kwocie 5.215 zł., o 1768 zł. niżej niż w r. 1877 nabytek ten wytłumaczony jest zmniejszeniem się odsetek z kapitałów (Rubr. 1.) częściowo na budowę nowego gmachu szpitalnego zużytych, o 568 zł. zmniejszeniem się zwrotu kosztów leczenia (Rubr. III), które według wynikłości trzechletniej 1873—75 preliminowano w kwocie 3.900 zł., o 1.200 zł. niżej niż w r. 1877. Gdy te obniżenia są zupełnie uzasadnione, komisya wnosi wstawienie w dochodach kwoty 5215. zł. bez zmiany.

Komisya budżetowa zatem wnosi: Wysoki Sejm raczy przyjąć budżet oddziału położnic i podrzutków szpitala św. Łazarza w Krakowie następująco:

Wydatki zwyczajne	31.823 zł.
Wydatki nadzwyczajne . . .	1.333 „
Wydatki	33.156 „
Dochody	5.215 „
Zatem niedobór	27.941 „

które fundusz krajowy ponosi.

5. Fundusz szpitala św. Ducha w Krakowie.

Oddział syfilitycznych (lit. J.)

Preliminarz Wydziału krajowego wykazuje w wydatkach kwotę 29.093 zł. (między temi 1.000 zł. w rubryce wydatków nadzwyczajnych) czyli o 1596 zł. mniej niż w r. 1877.

Rubryka I. Płace i emolumenta etatowe w kwocie	4.248 zł.
Rubryka II. Koszta utrzymania osób nieetatowych	5.698 „
Rubryka V. Zaopatrzenia i dary z łaski	73 „
Rubryka VII. Remuneracye i zapomogi	200 „

są w tej samej wysokości jak w r. 1877 preliminowane. Komisya wnosi zatem wstawienie tych kwot bez zmiany.

W rubrykach III, IV i VI. Substytucye. Pensye i emerytury. Odprawy, nic nie preliminowano.

W rubryce VIII. Koszta gospodarcze preliminowano 16.150 zł. (z których 1.000 zł. wydatków nadzwyczajnych) czyli o 2.374 zł. więcej niż w r. 1877.

To podwyższenie następującym sposobem rozdziela się w pojedynczych pozycyach.

Pozycya 20. Żywienie chorych. Preliminowano 12.000 zł., czyli o 2.000 zł. więcej niż w r. 1877. Z uwagi, że wynikłość w r. 1875 wynosiła tylko 9.816 zł. i że odtąd liczba chorych tego oddziału nietylko nie wzrosła, ale znacznie się zmniejszyła (w r. 1875 było 29.445 dni leczenia, a w r. 1876 tylko 24.519 czyli o 4.926 mniej. Komisya budżetowa wnosi wstawienie kwoty 10.000 zł.

Pozycya 21. Opał. Preliminowano 2.000 zł. o 87 zł. więcej niż w r. 1877. Pomimo znacznie niższej wynikłości w r. 1875 — 1.343 zł. Komisya budżetowa z uwagi, iż chorzy w 1878 już do nowego obszerniejszego gmachu zostaną przeniesieni, wnosi wstawić kwotę 2.000 zł.

Pozycya 22. Oświetlenie preliminowano 300 zł. o 60 zł. więcej niż w r. 1877 z powodu kosztowniejszego oświetlenia gmachu szpitalnego gazem.

Pozycya 23. Sprzęty preliminowano 300 zł. o 133 zł. więcej niż w r. 1877, z powodu uzupełnienia zapasu potrzebnego.

Pozycya 24. Utrzymanie pralni preliminowano 200 zł. jak w r. 1877.

Pozycya 25. Słoma do sienników preliminowano 200 zł. o 40 zł. więcej niż w r. 1877, z powodu wyższych cen słomy i wynikłości r 1875 o 221 zł.

Pozycya 26. Bielizna i pościel preliminowano 1000 zł. jak w r. 1877.

Pozycya 27. Rozmaite przeliminuje się 150 zł. o 50 zł. więcej niż w r. 1877 z powodu przeniesienia chorych do nowego gmachu.

Komisya wnosi wstawienie kwot w pozycyach 22 do 27 zawartych bez zmiany i wnosi wstawienie w rubryce VIII koszta gospodarcze kwoty 14.150 zł.

Rubryka IX. Koszta sanitarne preliminowano 1633 zł. jak w r. 1877.

Rubryka X. Koszta kancelaryjne preliminowano 150 zł. więc o 50 zł. więcej niż w r. 1877, według wynikłości r. 1875 — 157 zł.

Rubryka XI. Koszta kapliczne preliminowano 100 zł. jak w r. 1877.

Rubryka XII. Utrzymanie budynków preliminowano 780 zł. jak w r. 1877.

Komisya wnosi wstawienie kwot w rubrykach IX do XII zawartych bez zmiany.

Rubryka XIII. Czynsz za najem lokalności nic się nie preliminuje, podczas gdy w r. 1877 4.020 zł. uchwalono, gdy wedle kontraktu zawartego z gminą miasta Krakowa wynajęcie budynku dla użytku szpitalnego kończy się 31 marca 1878, a czynsz za czas od 1 stycznia 1877 do 31 marca 1878 w tej kwocie preliminowanej na rok 1877 jest zawarty, a nowy budynek szpitalny do powyższego czasu ukończonym będzie.

Rubryka XIV i XV. Podatki i rozmaite preliminują się w kwocie 11 zł. i 50 ct. jak w r. 1877.

W dochodach Wydział krajowego preliminuje 25.670 zł. czyli o 608 zł. mniej niż w r. 1877; gdy

w rubryce I odsetki od kapitałów preliminuje się 160 zł. czyli o 108 zł. mniej niż w r. 1877, z powodu użycia kapitałów niehipotekowanych na budowę nowego szpitala i gdy

w rubryce II zwroty kosztów leczenia preliminuje się 25.510 zł. czyli o 500 zł. mniej w r. 1877 na podstawie trzechletniej wynikłości 1873—1875 — 25.359 zł.

Rubryka III. Rozmaite dochody preliminuje się 10 zł. jak w r. 1877.

Komisya wnosi wstawienie w dochodach kwoty 25,670 zł.

Komisya budżetowa przeto wnosi: Wysoki Sejm raczy przyjąć budżet oddziału syfilitycznych szpitala św. Ducha w Krakowie następująco:

Wydatki zwyczajne	26.093 zł.
Wydatki nadzwyczajne . . .	1,000 „
Wydatki	27.093 „
Dochody	25.670 „
zatem niedobór . . .	1.423 „

Który ponosi fundusz krajowy.

b) Oddział obłąkanych (lit. K.)

W wydatkach preliminuje Wydział krajowy kwotę 19.594 zł. (18.944 zł. zwyczajnych 650 zł. nadzwyczajnych) czyli o 547 zł. mniej jak w r. 1877.

Rubryka I.	Płace i emolumenta etatowe. Preliminowano .	3,120 zł.
Rubryka II.	Koszta utrzymania osób nieetatowych. Preliminowano .	6.291 „
Rubryka VII.	Remuneracye i zapomogi. Preliminowano . .	100 „
Rubryka IX.	Koszta sanitarne. Preliminowano	842 „
Rubryka X.	Koszta kancelaryjne. Preliminowano . . .	100 „
Rubryka XI.	Koszta kapliczne. Preliminowano . . .	50 „
Rubryka XII.	Koszta utrzymania budynków. Preliminowano .	340 „
Rubryka XIV	Daniny. Preliminowano	1 „
Rubryka XV.	Rozmaite. Preliminowano	50 „

jak w roku 1877.

Komisya wnosi wstawienie kwot w tych rubrykach zawartych bez zmiany.

W rubrykach III. IV. V. i VI. nic nie preliminowano.

„ „ VII. koszta gospodarcze przeliminowano 8700 złr. (z których 650 złr. wydatków nadzwyczajnych) czyli o 1463 złr. więcej niż w r 1877. To podwyższenie głównie spowodowane jest pozycyą 15.

Żywienie chorych w której rubr. preliminuje się kwota 6500 złr. o 1000 złr. więcej niż w r. 1877 dla spodziewanej większej ilości chorych jak wyjaśnienie tłumaczy. Gdy zaś wynikłość roku 1875 wynosiła 5945 złr. a ilość dni leczenia. która w r. 1875 18181 nie tylko nie powiększyła się, ale przeciwnie zmniejszyła się w r. 1876 do 16763 więc komisya budżetowa wnosi wstawienie w pozycyi 15. Żywienie chorych kwotę 5500 złr.; w innych pozycyach rubryki VIII. wstawienie preliminowanej kwoty, a więc w całej rubryce VIII koszta gospodarcze kwotę 7700 złr.

W rubryce XIII. Czynsz za najem lokalności szpitalnych nic się nie preliminuje zamiast kwoty 2010 złr. w r. 1877 uchwalonej, gdyż w tej kwocie mieści się czynsz po dzień 31. Marca 1878, w którym to czasie chorzy do nowego budynku przeniesieni zostaną.

W dochodach Wydział krajowy preliminuje 15103 złr. czyli o 408 złr. więcej niż w r. 1877.

W rubryce I. odsetki od kapitałów preliminuje się 93 złr. czyli o 92 złr. mniej niż w r. 1877 z powodu użycia kapitałów na budowę nowego gmachu.

W rubryce II. Zwroty kosztów leczenia preliminuje się 15000 złr. czyli o 500 złr. więcej niż w r. 1877 na podstawie wynikłości r. 1875, 14822 złr.

W rubryce III. Rozmaite preliminuje się 10 złr. jak w r. 1877. Komisya wnosi wstawienie kwot wszystkich trzech rubryk dochodów bez zmiany. Komisya budżetowa wnosi przeto: Wysoki Sejm raczy uchwalić budżet oddziału obłąkanych szpitala św. Ducha w Krakowie następująco:

Wydatki zwyczajne . . .	17.994 zł.
Wydatki nadzwyczajne . . .	650 „
Wydatki	18.594 „
Dochody	15.103 „
zatem niedobór . . .	3.491 „

ktory ponosi fundusz krajowy.

Streszczając tedy wyniki rubryki XI wydatków funduszu krajowego otrzymujemy następujące zestawienie:

Rubryka XI.

Dotacye dla zakładów krajowych.

Pozycya 149.	Krajowy szpital powszechny we Lwowie		37.184 zł.
a)	Oddział chorych	23.140 zł.	
b)	„ położnic	14.044 „	
Pozycya 150.	Krajowy zakład dla obłąkanych w Kulparkowie		136.602 „
Pozycya 151.	Fundusz podrzutków		15.666 „
Pozycya 152.	Szpital św. Łazarza w Krakowie		41.088 „
a)	Oddział chorych	13.147 zł.	
b)	„ położnic i podrzutków	27.941 „	
Pozycya 153.	Szpital św. Ducha w Krakowie		4.914 „
a)	Oddział syfilitycznych	1.423 zł.	
b)	„ obłąkanych	3.491 „	
	Suma wydatków rubryki XI		235.454 „

Komisya budżetowa przeto wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić: Na dotacye zakładów krajowych wstawia się kwotę 235.454 zł.

Fundusz policyi krajowej.

(Sprawozdawca p. T. Dzieduszycki.)

Wydział krajowy preliminuje na rok 1878 wydatki funduszu policyi krajowej w kwocie zł. 1.275, t. j. o zł. 250, mniej jak w r. 1877, a to z powodu zmniejszenia kosztów utrzymania korekcyonistów w zakładzie robót przymusowych Maryi Magdaleny. Dochody zaś w kwocie zł. 7.771 t. j. o zł. 10 więcej z powodu przyrostu odsetek.

Komisya budżetowa zbadawszy szczegółowo pozycye wydatków i dochodów uznaje je za uzasadnione i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dochody w kwocie	7.771 zł.
Wydatki „	1.275 zł.
nadwyżka dochodu	6.496 „

Rubryka XII.

Wydatki na szupaśnictwo.

(Sprawozdawca p. T. Dzieduszycki.

Wydział krajowy preliminuje na wydatki tej rubryki w roku 1878 kwotę 25.000, t. j. od preliminowanej na rok 1877 kwoty . . . . . 20.000 zł.
wyższą o . . . . . 5.000 „

Wykonanie ustawy o szupaśnictwie z dnia 15 listopada 1874, rozpoczęło się w kraju naszym dopiero od dnia 1 stycznia 1876 r. tak, że wynikłość wydatków z tego roku po raz pierwszy daje rzeczywistą podstawę do ułożenia preliminarza na rok przyszły.

Komisya budżetowa po należytem zbadaniu wynikłości z r. 1876, w chwili ułożenia preliminarza Wydziału krajowego jeszcze nie zestawionych, uznała preliminowaną na rok 1878 kwotę wydatków tej rubryki za uzasadnioną i wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wstawić w budżecie na rok 1878 jako wydatki na szupaśnictwo łączną kwotę 25.000 zł.

Rubryka XIII.

Budowy wodne.

(*Str. 17. Sprawozdawca p. Dr. Wernicki*)

Poz. 155. Na regulacyę rzeki Sanu z przeznaczonej kwoty 50.000 zł. drugą ratę w kwocie 7.143 zł.
„ 156. Na regulacyę rzeki Brnia . . . . . 6.000 zł.
razem 13.143 zł.

na podstawie osobnych uchwał.

Rubryka XIV.

Rozmaite wydatki.

(*Str. 18, Sprawozdawca p. dr. Zyblikiewicz.*)

Poz. 157. Do rozporządzalności Wydziału krajowego . . . . 30.000 zł.
„ 158. Na pokrycie skradzionych pieniędzy pożyczkowych w Wydziale powiatowym w Jaśle . . . . . 1.863 zł.
„ 159. Dla księży unitów z dyecezyi chełmskiej w skutek petycyi komitetu l. 356 . . . . . 3.000 „
„ 160. Petycya Sióstr Miłosierdzia w Przeworsku l. 170 o udzielenie kwoty 1000 zł. na dokończenie rozpoczętej budowy domu szkolnego, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm uchwali:

Pożyczyć petentkom bezprocentowo . . . . 1.000 „

z pozostawieniem Wydziałowi krajowemu ułożenia warunków bezpieczeństwa i terminu spłaty.

„ 161. Petycya ks. Franciszka Parochowskiego l. 343 o pożyczkę bezprocentową 2.000 zł. na wewnętrzne odnowienie kościoła łacińskiego w Budzanowie. Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Udzielić petentowi bezprocentową pożyczkę . . . 2.000 „

z pozostawieniem Wydziałowi krajowemu ułożenia warunków bezpieczeństwa i terminu spłaty.

„ 161. Petycya dra Rudolfa Günsberga, profesora akademii technicznej we Lwowie l. 52 o ustanowienie dwóch stypendyów dla uczniów,

Do przeniesienia . . 37.863 „

Z przeniesienia . 37.863 zł.

którzy na lwowskiej akademii technicznej studya technologii chemicznej z dobrym postępem ukończyli, dla dalszego praktycznego kształcenia się za granicą. Komisya wnosi:

Wysoki Sejm uchwali

Odstępuje się petycya Wydziałowi krajowemu celem dokładnego zbadania tej ważnej kwestyi i przedłożenia Sejmowi na najbliższej sesyi odpowiednich wniosków.

„ 162. Trzy petycye Biruty Łukaszewiczowej l. 230, Ludwiny Miączyńskiej, l. 212, i Józefy Jaroszyńskiej, l. 265 o subwencyę na szkoły Froeblowskie. Na podstawie opinii komisyi edukacyjnej, która użyteczność ogródków Froeblowskich wysoko podnosi, takowe jednak nie za instytuta krajowe, lecz gminne poczytuje, Komisya wnosi:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby te trzy petycye odstąpił Magistratowi lwowskiemu do załatwienia z należytem poparciem.

„ 163. Petycya Towarzystwa Pań Miłosierdzia w Przemyślu l. 435, o wyznaczenie 2.000 zł. na ukończenie budowy ochrony dla małych dzieci. Z uwagi, że udzielając miastu Przemyślowi funduszów na budowę domu ochronek, nie możnaby ich odmówić żadnej innej miejscowości, komisya wnosi:

Przejście do porządku dziennego.

„ 164. Zarząd Towarzystwa bursy dla synów nauczycieli, nauczycielek i wdów po nauczycielach szkół ludowych w Krakowie, do l. 167, prosi o udzielenie bezprocentowej pożyczki 2.000 zł. na założenie bursy. Komisya wnosi:

Przejść do porządku dziennego.

„ 165. Edward Błotnicki urzędnik galic. kasy oszczędności we Lwowie, prosi o stypendyum dla syna swego Tadeusza, ucznia akademii sztuk pięknych w Wiedniu.

Z uwagi, że uczeń ten już przez trzy lata stypendyum pobierał, komisya zaś o jego pracach artystycznych przekonać się nie ma sposobności, na wystawie zaś zbliżającej się prace jego rzeźbiarskie można będzie ocenić, komisya wnosi:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby te prace na wystawie zbadał i w razie uznania, petentowi kwotę . . . . 250 zł. wypłacił.

„ 166. Leon Rosenthal, były nauczyciel szkół ludowych we Lwowie, l. 174, prosi o dalszy zasiłek dla syna swego Maurycego, dla kształcenia się w muzyce. Uczeń ten otrzymał z funduszu krajowego, dwa razy po 300 zł., a ponieważ wykazuje świadectwa niepospolitych występów, przeto komisya wnosi:

Udzielić petentowi po raz ostatni stypendyum . . . 300 zł.

„ 167. Wojciech Lewicki nauczyciel emeryt. szkoły ludowej w Winnikach, o uzupełnienie emerytury kwotą 53 zł. 76 ct. Komisya wnosi:

Do przeniesienia . . 38.413 „

z przeniesienia . 38.413 zł.

Odstąpić petycyę Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Poz. 168. Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie, prosi o roczną subwencyę 1.000 zł.

Z uwagi, że zakład ten wychowuje ogrodniczków, którzy się rozchodzą po całym kraju z wielkim pożytkiem dla ogrodnictwa. Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przyznaje się Zakładowi św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie roczna subwencya w kwocie . . . . 500 zł.

„ 169. Wydział Stowarzyszenia wspierania słuchaczów akademii gorniczej w Leoben, l. 49 uprasza o subwencyę. Komisya wnosi:

Przejść do porządku dziennego.

„ 170. Zarząd bursy dla ubogiej chrześciańskiej młodzieży w Brodach, prosi o zasiłek. Komisya wnosi:

Udzielić jednorazowo . . . . . 300 „

„ 171. Stowarzyszenie rękodzielników lwowskich Gwiazda, l. 202 prosi o zasiłek. Komisya wnosi:

Na koszta budowy domu własnego udzielić jednorazowy zasiłek 300 „

„ 172. Stowarzyszenie pracy kobiet we Lwowie l. 459 prosi o zasiłek. Komisya wnosi:

Udzielić zasiłek jednorazowy w kwocie . . . . 300 „

Poz. 173. Petycya Stowarzyszenia głuchoniemych „Nadzieja“ l. 345 o zasiłek. Komisya wnosi:

Przejście do porządku dziennego.

„ 174. Komitet budowy ormiańskiego kościoła w Tyśmienicy, l. 336 prosi o zapomogę na ukończenie budowy kościoła. Z uwagi, że komitet nie wskazuje, ile potrzebuje na ukończenie tej budowy, tudzież, nie wspomina w jakiej wysokości zapomoga daną by mu być miała. Komisya wnosi:

Przejście do porządku dziennego.

„ 175. Emil Wisłocki literat prosi o subwencyę na cele literackie. Komisya wnosi:

Przejście do porządku dziennego.

„ 176. Sześć petycyi: Józefy Ginowej, wdowy po nauczycielu szkół ludowych l. 486, Grzegorza Hlibockiego, byłego nauczyciela szkół ludowych, l. 485 o zapomogę, Straży ochotniczej w Ottyni l. 466. Zygmunta Piotrowicza ukończonego słuchacza inżynieryi w Śniatynie. l. 473 Izabeli Cieleskiej właścicielki wyższego zakładu wychowawczego żeńskiego we Lwowie, l. 476, o zapomogę, wreszcie Wydziału powiatowego w Dolinie o subwencyę na wybudowanie mostów i poszutrowanie części drogi Wełdzirskiej. Z uwagi, że petycye te wniesione zostały dnia 24 sierpnia r. b., przeto tak późno, iż należyte ich zbadanie stało się niemożebnem. Komisya wnosi:

Przejście do porządku dziennego.

Suma Rubryki XIV. . . . . 39.813 zł.

DZIAŁ II.

Fundusze samoistne.

Uchwałą z dnia 25 kwietnia 1876 polecił wys. Sejm Wydziałowi krajowemu, ażeby w przedkładanym projekcie budżetu krajowego, zamieszczano także preliminarze funduszów: pożyczki krajowej z roku 1873 i budowy zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie. W skutek tej uchwały został preliminarz funduszu pożyczki krajowej z r. 1873 w tym dziale zamieszczony, zaś preliminarz funduszu budowy zakładu w Kulparkowie, nie mógł być wedle oświadczenia Wydziału krajowego sporządzonym dla braku podstaw i materyałów, a dotyczące tej budowy wnioski zostały wys. Sejmowi przedłożone osobnem sprawozdaniem Wydziału krajowego.

Obecnie więc obejmuje dział ten sześć funduszów samoistnych, nie zasiłkowanych z funduszu krajowego, a tylko w tym celu budżetem objętych, by preliminarz dochodów i wydatków uległ zatwierdzeniu wysokiego Sejmu i to: Lit. M. złącznika fundusz domestykalny.

„ N. „ „ kultury krajowej.
„ O. „ „ stanowy sierociński.
„ P. „ „ Al. hr. Stadnickiego.
„ R. „ „ szkoły weterynaryi.
„ S. „ „ pożyczki krajowej z r. 1873.

Preliminarze wszystkich zwyż wymienionych funduszów na rok 1878 wykazują nadwyżkę dochodów. W preliminarzu funduszu domestykalnego nadto, odpadną w skutek uchwały wys. Sejmu z dnia 23 sierpnia 1877, dotyczącej wydawnictwa Encyklopedyi A. Sznejdera, rubryki I, II i IV wydatków z ogólną kwotą 2.215 zł. i rubr. II poz. 6 dochodów z kwotą 140 zł., natomiast zaś kwoty 600 zł. jako dożywotnia pensya dla Antoniego Sznejdera i 500 zł. dla Dyrekcyi Akademii umiejętności w Krakowie, celem opędzenia czynszu za najem lokalności na przechowanie zbiorów i materyałów do wydawnictwa Encyklopedyi krajoznawstwa, jako wydatek wstawione być muszą, w skutek czego nadwyżka dochodów funduszu domestykalnego, o kwotę 975 zł. się powiększy.

Komisya budżetowa uznała dalej za stosowne wstawić w rubrykę dochodów na rok 1878 funduszu pożyczki krajowej z r. 1873, kwotę 9.900 zł. jako zwrot nadpłaconych należytości stemplowych, które rozporządzeniem c. k. ministerstwa skarbu z dnia 28 stycznia 1877, L. 5041/F. M., jako należne Wydziałowi krajowemu przyznane, w preliminarzu jednak chociaż uwidocznione, w rubryce dochodów umieszczone nie zostały.

Po szczegółowem zbadaniu wszystkich także innych pozycyi dochodów i wydatków tym działem objętych funduszów, komisya budżetowa uznała takowe za usprawiedliwione i na tej podstawie wnosi;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyjmuje się co do rubryk poszczególnych

a)	dochody funduszu domestykalnego w kwocie	3.723	zł.
	rozchody „ „ „	2.310	„
	z nadwyżką dochodów w kwocie	1.413	„
b)	dochody funduszu kultury krajowej w kwocie	12.041	„
	rozchody „ „ „	5.525	„
	z nadwyżką dochodów	6.516	„
c)	dochody funduszu stanowego sierocińskiego w kwocie . .	1.628	„
	rozchody „ „ „ . . .	1.530	„
	z nadwyżką dochodów	98	„

d) dochody funduszu Aleksandra hr. Stadnickiego w kwocie . .	2.259	„
rozchody „ „ „ . . .	1.785	„
z nadwyżką dochodów	474	„
e) dochody funduszu szkoły weterynaryi w kwocie	4.185	„
rozchody „ „ „	4.183	„
z nadwyżką dochodów	2	„
f) dochody funduszu pożyczki krajowej z r. 1873 w kwocie . .	207.182	„
rozchody „ „ „ . . .	104.461	„
z uadwyżką dochodów	102.721	„

2. Wzywa się Wydział krajowy, by przyspieszył rokowania celem założenia przez Rząd szkoły weterynaryi wraz z szkołą kucia koni i kliniki dla zwierząt we Lwowie, w myśl czwartej rezolucyi pod tym względem na posiedzeniu z dnia 20 maja 1875 zapadłej.

Zebranie sumaryczne.

Fundusz krajowy.

Dochody:

1.	Pozostałości z rachunków z lat ubiegłych po koniec roku budżetowego 1876	67.538 zł.
2.	Z odnajmu ubikacyj sejmowych	1.200 „
3.	Odsetki od pieniędzy umieszczanych chwilowo na procent	2.000 „
4.	Dochody z myt na drogach krajowych	185.329 „
5.	Nadwyżki dochodów od zakładów uposażanych z funduszu krajowego	6.496 „
6.	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	50.000 „
7.	„ pożyczek	5.130 „
8.	Dochody szkoły gospodarstwa leśnego	5.300 „
9.	Zwroty za sprawdzenie rachunków aptekarskich	600 „
10.	Rozmaite dochody :	400 „
	Suma dochodów	323.993 „

Wydatki:

1	Koszta reprezentacyi kraju	102.600 zł.
2.	„ zarządu	198.186 „
3.	„ leczenia	350.000 „
4.	„ szczepienia	34.330 „
5.	„ sanitarne	37.900 „
6.	Zasiłki dla zakładów dobroczynności	13.802 „
7.	„ „ „ naukowych	379.470 „
8.	Utrzymanie pomników historycznych	8.750 „
9.	Kwaterunkowe żandarmeryi	62.507 „
10.	Drogi krajowe	998.638 „
11.	Dotacye dla zakładów krajowych	235.454 „
12.	Wydatki na szupaśnictwo	25.000 „
13.	Budowy wodne	13.143 „
14.	Wydatki rozmaite	39.813 „
	Suma wydatków	2,499.593 zł.
	w porównaniu z dochodami	323.993 „
	okazuje się niedobór w kwocie	2,175.600 zł.

który należy pokryć dodatkami do podatków.

Z uwagi, iż sumaryusz ten nie jest jeszcze dokładnym, gdyż codziennie zapadają nowe uchwały obciążające budżet, przeto komisya oświadcza się za zatrzymaniem dotychczasowych dodatków do podatków i przedkłada następujące wnioski:

„Uchwała finansowa o pokryciu niedoborów funduszu krajowego na rok administracyjny 1878.“

I. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego na rok administracyjny 1878, uchwala Sejm dodatki do podatków stałych z dodatkiem $^1/_3$ części po 34 centów od każdego złotego austryackiego;

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia w wydatkach zwyczajnych oszczędności jednej rubryki, na potrzeby drugiej, z tem jednak zastrzeżeniem, że Wydział krajowy każde zboczenie od preliminarza usprawiedliwi.

Alegat. 87.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o preliminarzach funduszów indemnizacyjnych Galicyi Wschodniej, Zachodniej i W. Ks. Krakowskiego na r. 1878.

Wysoki Sejmie!

Na rok 1878 preliminuje rząd dla funduszu indemnizacyjnego

Galicyi Wschodniej.

A. Dochody.

I.

Od obowiązanych.

1) Wpłata kapitałów	9.821	zł.
2) „ rent	1.345	„
3) Odsetki, zwłoki i inne dochody	10.420	„

II.

Własne dochody.

Żadne.

III.

Od kraju.

4) Dodatki do podatków	2,383.001	„
Do przeniesienia .	2,404.587	„

Z przeniesienia .	1,404.587	zł.

IV.

Ze skarbu państwa.

Zaliczki nieoprocentowane, czyli część zaliczki 2,652000 zł. na Galicyę Wschodnią przypadającą	1,443.143	„
razem .	3,847.730	„

B. Wydatki.

5) Koszta zarządu	40.119	„
6) Spłata kapitałów przez losowanie . . .	1,327.531	„
7) Kwoty wyrównawcze w kapitale	560	„
8) W rentach	300	„
9) Renty dla uprawnionych, czyli kupony . . .	2,435.077	„
10) Nadzwyczajne wydatki	44.143	„
razem .	3,847.730	„

Wydatki rzeczywiste dadzą się w budżecie indemnizacyjnym daleko mniej z góry oznaczyć, aniżeli w każdym innym budżecie, pomimo, że suma wylosować się mających obligów jest dokładnie wiadoma i pomimo, że dokładnie także wiadomo, ile kuponów od obligów indemnizacyjnych będzie płatnych, nie można bowiem z góry przewidzieć, ile obligów już wylosowanych, lub kuponów już zapadłych będzie w roku następnym do wypłaty przedstawionych. Jeżeli przeto w każdym budżecie wynikłości rachunkowe są najwłaściwszą podstawą dla preliminarzy, to tem więcej w preliminarzach indemnizacyjnych na rezultatach lat poprzednich oprzeć się należy.

Wynikłości rachunkowe z lat ostatnich z wyjątkiem roku 1874, który jako rok odnowienia kuponów w rachubę brany być nie może, wykazują zawsze reszty kasowe, czyli czyste pozostałości gotówki. I tak wynosiła reszta kasowa w okrągłych kwotach

w roku 1876	204.000	zł.
w roku 1875	327.000	„
w roku 1873	109.000	„
razem	640.000	„

czyli przeciętnie po 213.000 zł. rocznie.

Pomimo tak znacznych, każdego prawie roku wykazywanych pozostałości, Sejm nie zniżał dodatków do podatków, albowiem pozostałości te obracane były na umorzenie zaliczek rządowych, dostarczonych funduszom naszym indemnizacyjnym po nad stałą dotacyę 2.625.000 zł., które to zaliczki Sejm obowiązywał się zwrócić rządowi na wypadek, gdyby ugoda między rządem a krajem względem ostatecznej dotacyi naszych funduszów indemnizacyjnych i oddanie ich pod zarząd reprezentacyi kraju, przyszło do skutku. Zaliczek takich nie będziemy już mieli w roku 1878 do spłacania, zostały bowiem już w roku 1876, aż do sumy 175.618 zł. umorzone, ta zaś pozostała reszta będzie w ciągu roku 1877 pozostałościami roku 1877 w zupełności spłaconą.

W obec takiego stanu rzeczy, preliminarz wydatków na rok 1878 należy zniżyć, a w szczególności zniżyć przynajmniej o tyle, o ile w latach ostatnich najmniejsza renta kasowa wynosiła, a ponieważ od roku 1871 nie mieliśmy nigdy mniejszej reszty kasowej jak 109.000 zł., przeto preliminarz wydatków potrzeba zmniejszyć mniej więcej o 109.000 zł.

Zniżenie takie jest możebne w trzech pozycyach, a mianowicie:

a) w pozycyi 5) „koszta zarządu“. Gdy bowiem koszta te nie wynoszą więcej nad 33.322 zł., rząd preliminuje je na 40.119 zł., przeto pozycya ta o 6.119 zł. zmiejszoną być może.

b) w pozycyi 6) „spłata kapitałów przez losowanie“, która w obec wynikłości lat poprzednich o 50.000 zł., tudzież

c) w pozycyi 9) „renty dla uprawnionych“, która z tych samych powodów także o 50.000 zł. zniżoną być powinna.

Komisya budżetowa wnosi przeto, aby wysoki Sejm uchwalić raczył na rok 1878 następujący preliminarz dochodów dla funduszu indemnizacyjnego Galicyi Wschodniej:

Poz.	5.	„Koszta zarządu“ zamiast preliminowanych 40.119 zł. . .	34.000 zł.
„	6.	„Spłata kapitałów przez losowanie“ zamiast preliminowanych 1,327.531 zł.	1,277.531 „
„	7.	„Kwoty wyrównawcze“ w kapitale	560 „
„	8.	„ w rentach	300 „
„	9.	„Renty dla uprawnionych“ zamiast preliminowanych 2,435.077 .	2,385.077 „
„	10.	„Nadzwyczajne wydatki“	44.143 „
		Razem . .	3,741.611 zł.

Zniżywszy wydatki o 106.119 zł. należałoby także i dochody o 106.119 zł. zmniejszyć komisya jednak doradzać tego nie może z powodu, że fundusze indemnizacyjne potrzebują pewnego kapitału zapasowego, zdaniem więc komisyi należy dochody, a w szczególności w rubryce III dodatki do podatków zniżyć tylko o 47.000 zł., nadwyżkę zaś dochodów jaka wyniknie użyć na kapitał zapasowy, a mianowicie na zakupno swoich własnych obligów indemnizacyjnych.

Z tych powodów komisya wnosi, aby Wysoki Sejm przyjąć raczył:
rubryki dochodów I. i IV. w kwotach przez rząd preliminowanych;
rubrykę III. „dodatki indemnizacyjne“ zamiast preliminowanych 2,383.001 zł. . . . . 2,316.001 zł.
przezco dział dochodów wynosić będzie 3,800.730 zł. a zatem o 59.119 zł. więcej jak uchwalony dział wydatków.

Na podstawie uchwał powyższych jak również z uwagi, że jeden cent czyni tu 46.725 zł. 50 ct. Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Na pokrycie potrzeb funduszu indemnizacyjnego Galicyi Wschodniej na rok 1878, Sejm ustanawia w tejże części kraju dodatki do podatków stałych z dodatkiem $^1/_3$ części po 50 ct. od każdego złotego.

2) Wzywa się c. k. Namiestnictwo, aby reszty kasowe jakie pozostaną użyło na zakupno obligów indemnizacyjnych Galicyi Wschodniej.

Fundusz Galicyi Zachodniej.

Na pokrycie potrzeb funduszu indemnizacyjnego Galicyi Zachodniej, rząd preliminuje na rok 1878 następujące dochody:

I. Od obowiązanych.

1)	„wpłata kapitałów“	14.119 zł.
2)	„ rent	1.839 „
3)	Odsetki zwłoki	3.499 „

II. Dochody własne.

Żadne.

III. Od kraju.

4)	Dodatki indemnizacyjne	969.995 zł.

IV. Ze skarbu państwa.

Z zaliczki stałej 2,625.000 część na Galicyę Wschodnią przypadającą		1.181.857 zł.
	Razem . .	2,171.309 zł.

Wydatki są preliminowane.

5)	Koszta zarządu	20.600 zł.
6)	Spłata kapitałów przez losowanie	758.100 „
7)	Kwoty wyrównawcze w kapitale	500 „
8)	„ „ w rentach	1.000 „
9)	Renty dla uprawnionych	1,379.109 „
10)	Nadzwyczajne wydatki	12.000 „
	Razem . .	2,171.309 zł.

Fundusz ten nie ma żadnych zaliczek oprocentowanych, któreby skarbowi państwa obowiązany był zwracać, a zamknięcia rachunkowe z lat poprzednich wykazują zawsze reszty kasowe, a mianowicie:

w roku	1876	199.000 zł.
„	1875	352.652 „
„	1873	42.522 „

przeto wydatki jego również jak i dochody przynajmniej o kwotę równającą najniższej reszcie kasowej zniżyć należy.

Komisya wnosi przeto, aby wysoki Sejm uchwalił dział potrzeb czyli wydatków w następujących kwotach:

Poz.	5.	Koszta zarządu zamiast preliminowanych 20.600 . . .	18.000 zł.
„	6.	Spłata kapitałów przez losowanie zamiast 758.100 . . .	740.100 „
„	7.	Kwoty wyrównawcze w kapitale	500 „
„	8.	„ w rentach	1.000 „
„	9.	Renty dla uprawnionych zamiast 1,379.109	1,361.109 „
„	10.	nadzwyczajne wydatki	12.000 „
		Razem . .	2,133.709 zł.

czyli razem o 38.600 zł. mniej jak rząd preliminuje.

Zniżając odpowiednio tym wydatkom także i dochody. a mianowicie w rubryce III od kraju czyli dodatki indemnizacyjne, komisya wnosi, aby wysoki Sejm, tę rubrykę dochodów zamiast preliminowanych 969.995 w sumie . . . . 931.995 zł. inne zaś rubryki dochodów wedle preliminarza rządowego przyjąć raczył.

W ślad za temi uchwałami i z uwagi, że jeden cent czyni tu 19.019 zł.

Komisya przedstawia do uchwały następujące wnioski:

1) Na pokrycie potrzeb funduszu indemnizacyjnego Galicyi Zachodniej w roku 1878 Sejm ustanawia dla Galicyi Zachodniej dodatki do podatków stałych z dodatkiem $^1/_3$ części po 49 centów od każdego zł.

2) Wzywa się c. k. Namiestnictwo, aby renty kasowe, jakie pozostaną użyło na zakupno obligów indemnizacyjnych Galicyi Zachodniej.

Fundusz W. Księstwa Krakowskiego.

Dla funduszu indemnizacyjnego W. K. Krakowskiego preliminuje rząd tytułem wydatków jak i dochodów sumę 236.629 zł. I w tym funduszu pozostają każdego roku znaczne reszty kasowe pomimo, że dodatki do podatków wynoszą tu tylko 41 centów. Gdy jednak te pozostałości rachunkowe są z korzyścią dla funduszu lokowane, przeto komisya nie doradza żadnych zmian w preliminarzu, wnosi przeto, aby wysoki Sejm tak dochody jak i wydatki w preliminowanych sumach 236.629 zł. uchwalić raczył.

Na pokrycie potrzeb tego funduszu, komisya przedstawia zgodnie z rządem następujący wniosek do uchwały:

Na pokrycie potrzeb funduszu indemnizacyjnego W. K. Krakowskiego na rok 1878 Sejm ustanawia dla W. K. Krakowskiego dodatki do podatków stałych z dodatkiem $^1/_4$ części po 41 centów od każdego zł.

Lwów 28 sierpnia 1878.

Przewodniczący:

H. Wodzicki.

Sprawozdawca:

Dr. Zyblikiewicz.

L. 558
s.

Sprawozdanie

komisyi adresowéj.

Wysoki Sejmie!

Komisya wysadzona na wniosek posła Grocholskiego dla ułożenia Adresu do Najjaśniejszego Pana przedkłada wysokiemu Sejmowi załączony projekt Adresu do uchwalenia. */.

Uchwała ta załatwi jednocześnie przekazane komisyi adresowéj petycye, tyczące się tego samego przedmiotu do l. 248, 254, 255, 256, 314, 315, 346, 352, 353, 354, 366, 410, 411, 412, 453, 454, 460, 470 i 494.

Lwów dnia 27. sierpnia 1877.

Przewodniczący i sprawozdawca
Grocholski.

Najjaśniejszy Panie!

Nowo wybrany Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiém Księstwem Krakowskiém niebyłby szczerym tłumaczem uczuć i przekonań ożywiających ludność tego kraju, gdyby przystępując do pracy, do któréj jest powołanym, nie złożył u stopni Tronu przedewszystkiém zapewnienia niezłomnéj wierności i przywiązania do Twojéj Najjaśniejszy Panie! najdostojniejszéj osoby i do Twego pełnego chwały panującego Domu.

Z wdzięcznością przechowujemy w naszych sercach pamięć wspaniałomyślnego Aktu, którym Wasza Cesarska i Królewska Apostolska Mość raczyłeś powołać wierne ludy do współudziału w wykonywaniu władzy ustawodawczéj.

Nienstanną około dobra kraju tego pieczołowitość uznajemy w tych postanowieniach Najwyższych, któremi raczyłeś Najjaśniejszy Panie! przywrócić nam pierwszy i niezbędny warunek narodowego rozwoju, otwierając szeroką drogę wykształcenia w ojczystéj czerpanego mowie. — Tobie Najjaśniejszy Panie! zawdzięczamy przywrócenie języka naszego w rządzie, w sądach i w szkołach. Tobie utworzenie najwyższéj Instytucyi naukowéj, która imie Twoje zapisała obok wiekopomnych założycieli najstarszego w Polsce uniwersytetu. Wdzięczność nasza dla Najdostojniejszego Dawcy swobód i krzewiciela oświaty jest tém żywszą, że z wszystkich ziem polskich ta jedynie dzielnica pod dobroczynném berłem Waszéj Ces. Król. Apostolskiéj Mości cieszy się bezpieczném używaniem najdroższych dla ludzkości skarbów: wiary, narodowości, oświaty.

Ufne w mądrość i łaskawość Monarchy poprzednie Sejmy wypowiadały otwarcie potrzeby i życzenia kraju. Treścią wypowiedzianych życzeń było zawsze rozszerzenie samorządu krajowego w zakresie ustawodawczym i administracyjnym. Ich podstawą była odrębność tego kraju od innych krajów Monarchii pod względem jego historycznéj przeszłości, pod względem narodowym, społecznym i pod względem stosunków ekonomicznych. Ta odrębność wymaga niezbędnie odrębnego Galicyi w Monarchii stanowiska.

W słowach z wysokości Tronu niejednokrotnie wypowiedzianych, czerpiemy ufność, że przyjdzie czas, w którym Sejmowi i władzom krajowym zostanie przyznany taki zakres działania, jakiego się dla nich Galicya ze względu na dobro kraju zespolone z dobrem całego Państwa domagała i zawsze domagać będzie.

Odjęcie Sejmowi ważnéj w Statucie krajowym zawartéj prerogatywy przez ustawę państwową ufności téj w niczem nieosłabiło, jakkolwiek nie zdołaliśmy przeboleć utraty prerogatywy będącéj wyrazem politycznéj indywidualności naszego kraju.

Żądań kraju, obrazu potrzeb naszych nie przedstawiamy teraz w formie ściśle określonéj, bo nie pora wznawiać wewnętrzne spory, kiedy wypadki wielkiéj doniosłości wymagają skupienia wszystkich sił i całéj potęgi Monarchii.

Pod hasłem przywrócenia praw narodowych, pod hasłem jedności religijnéj i plemiennéj, wzniecono u granic Monarchii krwawą wojnę. Wojna ta odsłania dążności, których ostatecznym celem jest ujarzmienie wszystkich narodów słowiańskich w imię panslawizmu. Tak dążności te, jak i środki używane do ich przeprowadzenia groźne są dla Monarchii Austryackiéj.

Oświadczenia rządów obu części Cesarstwa są nam pożądaną rękojmią, że Monarchia nie jest skrępowana żadnemi zobowiązaniami i budzą w nas otuchę, że nie wstąpi na drogę, na którejby jéj potęga ułatwiała owym dążnościom zwycięstwo.

Nieprzepartym wałem przeciw tym zatrważającym prądom mogą być jedynie te narody słowiańskie, które nie chcą się zrzec swéj narodowéj odrębności.

Naród polski wierny swemu, dziesięcio-wiekową historyą stwierdzonemu posłannictwu, w pełném poczuciu swéj niezliczonemi ofiarami i cierpieniami niespożytéj żywotności, nigdy się nie zrzeknie swéj odrębności narodowéj.

Takim ożywieni duchem, z zapałem pójdziemy za głosem Waszéj Cesarskiéj Mości w chwili, w któréj do czynnéj obrony interesów Monarchii przeciw groźnym dla niéj dążnościom powołasz wierne Twe ludy.

Składając to oświadczenie u stopni Tronu, przejęci wiernością i miłością dla Ciebie Najjaśniejszy Panie! prosimy Boga, aby Cię najmiłościwszy Cesarzu i Królu wspierał zawsze Swą wszechmocną i świętą opieką.

L. 546/S.

Sprawozdanie

komisyi sejmowéj wybranéj do zbadania sprawozdania Wydziału krajowego z jego czynności za czas od 1. stycznia 1876 do 30. kwietnia 1877.

Wysoki Sejmie!

Komisya lustracyjna wybrana przez wysoki Sejm do zdania sprawy o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności jego za czas od 1. stycznia 1876 do 1. kwietnia 1877 roku podzieliła swoję pracę według departamentów na działy, powierzając członkom komisyi jako specyalnym sprawozdawcom opracowanie każdego działu.

Uwagi i wnioski sprawozdawców były przedmiotem wyczerpujących ubrad komisyi, a rezultaty tychże przedkładamy niniejszem wys. Sejmowi.

Sprawy szpitalne.

(Departament I. i V).

Referent poseł Hoszard.

Z przyjemnością zaznacza komisya, że Wydział krajowy nie tylko prawie wszystkie uchwały wysokiéj Izby, powzięte w zeszłym roku, a odnoszące się do spraw szpitalnych ściśle wykonał, lecz nawet uwagi komisyi budżetowéj ilustracyjnéj tyczące się tego działu, uwzględnić raczył. W wypadkach zaś, w których uchwał wysokiego Sejmu wykonać nie mógł, lub zapatrywań komisyi nie podzielał, uzasadnił Wydział krajowy odmienne swe zapatrywanie, czy to w osobnych sprawozdaniach, czy to w ogólnem sprawozdaniu, którego ocenę wysoka Izba komisyi naszéj poruczyła.

I tak, sprawę przyjmowania do szpitali prowincyonalnych osób, u których zachodzi obawa, że ulegli chorobie umysłowéj, sprawę filii dla obłąkanych w Żółkwi i w Przemyślu, program umieszczenia administracyi w zakładzie na Kulparkowie, sprawę funduszów szpitali krakowskich, przedkłada Wydział krajowy z osobnemi sprawozdaniami, które wys. Izba komisyi admistracyjnéj przydzieliła. Drugie zaś sprawy są przedmiotem naszego sprawozdania. Do tych należy projekt urządzenia pralni, łazienek i łaźni parowéj w szpitalu powszechnym we Lwowie. Wysoki Sejm polecił uchwałą z dnia 25. kwietnia 1876., ażeby Wydział krajowy projekt tych robót w teraźniejszéj sesyi wysokiéj Izbie przedłożył. Wydział krajowy uchwały téj nie wykonał. Motywuje to następującym wywodem. Głównemi powodami uchwały sejmowéj były, po pierwsze nagląca potrzeba usunięcia pralni z suterenów gmachu szpitalnego, po drugie wątpliwości komisyi budżetowéj, czy wynikną jakie korzyści z urządzenia parowéj pralni i kuchni. Pierwszy powód odpada, bo w skutek rozkazu urzędu budowniczego miejskiego pralnia z suterenów została już usuniętą. Co do drugiego zaś zajął się Wydział krajowy z jednéj strony zbieraniem dat wykazujących korzyści; z drugiéj strony wyczekuje doświadczeń, jaki rezultat wyda oddanie prania w przedsiębiorstwo. Nadto powstała myśl urządzenia w szpitalu własnéj piekarni. Komisya nie zapoznaje słuszności tych motywów, spodziewa się jednak, że nie zajdzie żadna przeszkoda, iżby sprawa ta, wedle obietnicy Wydziału krajowego, na przyszły rok, już zupełnie dojrzała, wysokiéj Izbie przedłożoną była.

Uchwałą z dnia 25. kwietnia 1876 polecił wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, ażeby w każdorocznym projekcie budżetu, fundusz budowy zakładu na Kulparkowie w dziale funduszów uposażonych ze Skarbu krajowego zamieszczał i przeliminarz dochodów i wydatków tego funduszu przedkładał.

Téj uchwały Wydział krajowy nie wykonał, powiadając, że osobnego preliminarza żadną miarą przedłożyć nie może, bo dopiero pertraktacya, będąca w toku, wskaże rzeczywiste potrzeby. — Komisya wyraża nadzieję, że po ukończeniu pertraktacyi uchwale wysokiego Sejmu stanie się zadosyć.

Pochwalić musimy szczęśliwą myśl zaprowadzenia funduszów rezerwowych przy szpitalach prowincyonalnych, nie wątpimy o błogich skutkach, i życzymy, aby jak najprędzéj urzeczywistnioną została.

Kroki, które Wydział krajowy, w skutek petycyi Towarzystwa lekarzy galicyjskich i dr. Rożańskiego przedsięwziął, a mające na celu ograniczenie chorób kiłowych, uznaje komisya za odpowiedne.

Wydział krajowy nie przedkłada wysokiemu Sejmowi w téj sesyi żadnego wniosku o budowie domu dla zakładu położnic we Lwowie, donosi tylko, że przedłużył kontrakt na dwa lata z właścicielem realności, w któréj się obecnie mieści oddział położnic i oddział chirurgiczny. Z powodu, że, jak to w wysokiéj Izbie już niejednokrotnie przytaczano, filia Hofmana nie da się, pomimo usilnych starań, urządzić odpowiednio choćby skromnym wymogom takiego zakładu i potrzeba osobnego domu, coraz więcéj się uwydatnia, komisya nie traci nadziei, że Wydział krajowy wprowadzi do Izby, na przyszłéj sesyi, sprawę budowy domu dla położnic we Lwowie.

Ze sprawozdania dowiadujemy się, że w bieżącym roku uskuteczniono pomniejsze roboty w szpitalu powszechnym we Lwowie, na które wysoki Sejm w zeszłym roku otworzył kredyt 6988 złt, w. a. Pomiędzy temi robotami znajduje się urządzenie oświetlenia gazem. Podwyższeniu cen nafty, przypisuje Wydział krajowy, że oświetlenie gazowe będzie dosyć kosztowne; sądzi jednak, że wyższe ceny są przejściowe, i że dawniejsze oświetlenie lampami byłoby w tym samym czasie z tego samego powodu także kosztowniejsze. Z uwagi, że oświetlenie gazem ma być zaprowadzone na Kulparkowie i że doświadczenia nabyte w szpitalu powszechnym mogłyby być wskazówką, czy się oświetlenie gazowe w szpitalach ze względu hygienicznych, gospodarskich i finansowych przed innemi zaleca? życzyćby należało, iżby Wydział krajowy zwrócił na ten przedmiot baczną uwagę i zdał sprawę? czy i o ile? oświetlenie gazowe jest korzystniejszém niż inne.

Pranie bielizny oddał Wydział krajowy w przedsiębiorstwo. Komisya nie zapoznaje, że z jednéj strony nagląca potrzeba, z drugiéj zaś chęć zrobienia doświadczeń w interesie funduszu szpitalnego, były powodem tego, mniema jednak, że ujemne doświadczenia dotychczasowe nakłonią Wydział krajowy, że się z wnioskiem urządzenia własnéj pralni parowéj pospieszy.

Komisya konstatuje z zadowoleniem, że Wydział krajowy przy ścisłém uwzględnieniu uwag komisyi administracyjnéj zeszłorocznéj, przeprowadził nowy podział szpitala na oddziały, że unormował sposób przyjmowania chorych na umyśle, że sale przez kancelarye zajęte oddał właściwemu ich przeznaczeniu, że liczbę dyurnistów o jednego zmniejszył, i że sekundaryuszów w szpitalu umieścił. Wydział krajowy nie zawiódł także oczekiwań zeszłorocznéj komisyi lustracyjnéj i wyjaśnia nam, że koszta za jeden dzień leczenia są o 4 złt. 46 ct. mniejsze w r. 1875. niż w r. 1874. Wyjaśnia nam także, że koszt żywienia na jeden dzień był w r. 1873. w szpitalu lwowskim mniejszy, niżeli w szpitalach wiedeńskich. W tym obrachunku ze szpitala lwowskiego policzone są tylko wydatki na same artykuły żywności bez wydatków tych, które do kosztów żywienia także wliczone być winny, jako to: na utrzymanie sióstr miłosierdzia przy kuchni zajętych, na utrzymanie służby kuchennéj, na drzewo, naczynia, fiakry dla rządcy itp. — Nie dziw że tak nisko wypadły, podają bowiem jako rzeczywisty koszt żywienia na jeden dzień 27·329 centa, podczas gdy z doliczeniem powyższych wydatków wypadłyby na około 30 centów.

Komisya przyjmuje do wiadomości, że Wydział krajowy, w sprawie uregulowania stosunku Sióstr Miłosierdzia i zawarcia z niemi kontraktu o „pielęgnowanie i obsługę chorych“ odniósł się do Wydziałów koronnych i do poselstw w Brukseli i Paryżu, w celu zbadania dokładnego stosunków, jakie w tym względzie w innych szpitalach istnieją. Kroki te są dla komisyi rękojmią, że Siostry Miłosierdzia użyte będą tylko do właściwych, ich powołaniu odpowiednich czynności.

Że liczne ulepszenia tak wewnętrzne jak zewnętrzne zmieniły szpital powszechny we Lwowie do niepoznania na lepsze, i postawiły go w rzędzie wzorowych szpitali, nie podlega wątpliwości. Komisya to z uznaniem podnosi, a widzi przyczynę téj nader korzystnéj zmiany w sprężystym nadzorze Wydziału krajowego, w harmonijném działaniu wszystkich funkcyonaryuszy szpitala, mianowicie: inspektora, dyrektora lekarzy i zarządcy, nareszcie w zaprowadzeniu Sióstr Miłosierdzia do pielęgnowania i obsługi chorych.

Wydział krajowy donosi, że w zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie przeprowadzi stałą organizacyą i że wydał dyrektywę normującą tymczasowo stosunki i obowiązki służbowe funkcyonarzuszy zakładu. Szczegółowéj zaś instrukcyi, określającéj stale stosunki służbowe nie wydał do-

tąd Wydział krajowy, bo sądzi, że poprzedzić ją musi zupełne przeprowadzenie organizacyi zakładu i uregulowanie stosunku z Siostrami Miłosierdzia, które dotąd tylko na mocy prowizorycznéj umowy z 12. maja 1876. r. w zakładzie zostają. Wzgląd ten uznaje komisya za wystarczający.

Pochwalić musimy czynność, jaką Wydział krajowy rozwija przy przeprowadzeniu organizacyi zakładu, czy to służby lekarskiéj, czy administracyjnéj, czy nareszcie służby niższéj, mianowicie pochwalamy energią z jaką skarcił nadużycia, popełnione przez zarządcę, a zaszłe niestety! w pierwszych chwilach istnienia zakładu. Że w zakładzie nie wszystko weszło jeszcze w przynależne tory, wina leży w tém, że zakład nie ukończony, dopiéro rzec można jest w rozwoju. Nie wszystkim i nie wszystkiemu zostało dotąd wydzielone należyte miejsce, przezco zakład nie funkcyonuje tak, jak mamy pewność funkcyonować będzie, kiedy zostanie w zupełności ukończonym.

Brak miejsca dla chorych spowodował, że znowu nowa partya obłąkanych do Żółkwi przewiezioną została. — Sprawa ta była już w zeszłym roku poruszoną, nie dlatego, iżby nie uznawano potrzeby umieszczenia w Żółkwi i Przemyślu obłąkanych nieuleczalnych lecz zagrażających bezpieczeństwu publicznemu lub obyczajności, lecz dlatego, że Wydział krajowy zamierzając przenieść obłąkanych do Żółkwi i Przemyśla, nie zażądał przed przeniesieniem zezwolenia wysokiéj Izby na to przeniesienie; albo że nie usprawiedliwił w obec Izby tego zarządzenia zaraz po dokonanym fakcie. Uczynił to dopiéro na wyraźne wezwanie Izby tego roku, osobném sprawozdaniem, które komisyi administracyjnéj przydzielone zostało. Niedostatek odzieży, bielizny, pościeli i sprzętów w zakładzie na Kulparkowie wprawdzie mniéj tego roku razi, jednakże pozostawia jeszcze wiele do życzenia. Zwracamy uwagę Wydziału krajowego na tę okoliczność w przekonaniu, że złemu zaradzi.

Kroki Wydziała krajowego, dążące do wybudowania drogi fundamentowanéj ze Lwowa do zakładu na Kulparkowie, komisya podnosi z uznaniem i wyraża nadzieję, że do zamierzonego doprowadzą celu.

Szpitale prowincyonalne rozwijają się stale. Wydział krajowy wydał instrukcyą dla zarządów, wydał i normę zawiadywania efektami szpitali, zreorganizował po części służbę lekarską, i zaprowadza żywienie chorych we własnym zarządzie. Koszt na leki zmniejszył się znacznie. Arsenał dostateczny narzędzi chirurgicznych posiadają wszystkie szpitale, oprócz dwóch. Brakowi bielizny po największéj części zaradzono. Powoli wprowadza się żelazne łóżka. Budynki szpitalne coraz lepsze. W Białéj, w Przemyślu i w Żółkwi stanęły nowe budowy. W Kołomyi, w Podhajcach, w Samborze, w Stanisławowie, w Zaleszczykach rozszerzono zakłady, a w Stryju buduje się nowy szpital. Wszędzie o ile możność pozwalała, ulepszono ogrzewanie i wentylacyą. Słowem, zaprzeczyć się nie da znakomity i widoczny postęp szpitali prowincyonalnych, a zawdzięczyć go należy sprężystości nadzoru Wydziału krajowego. Jeżeli tu i owdzie to silne scentralizowanie władzy nadzorczéj w rękach Wydziału krajowego wywołuje ten skutek ujemny, że władze gminne, zawiadamiające szpitalami, nawet w drobiazgowych sprawach nie odważają się samoistnie działać, lecz spuszczają się na Wydział krajowy, toć rzeczą Wydziału krajowego jest w zastósowaniu uwzględnić tę granicę, któréj ani zarząd, ani nadzór przekraczać nie powinny.

Uregulowanie taks leczenia w szpitalach prowincyonalnych, w myśl uwag zeszłorocznej komisyi, aczkolwiek niezupełnie przeprowadzone na uznanie zasługuje.

Pomoc, jaką Wydział krajowy udzielił Sanokowi na budowę szpitala w formie pożyczki za pośrednictwem reprezentacyi powiatowéj z funduszu krajowego zaciągniętéj, zdaje się być komisyi właściwą, bo zadowalnia potrzebę miejscową a nie naraża fundusz krajowy na stratę. Taką samą drogą będzie udzieloną pomoc szpitalowi w Stryju.

Wykończenie nowego szpitala pawilonowego u św. Łazarza w Krakowie raźnie postępuje. Pawilon dla obłąkanych, dwa pawilony dla chorych i pawilon administracyjny zostały już dachem pokryte. W toku są przedwstępne czynności do umieszczenia kuchni, pralni, łazienek i trupiarni, o których przy sporządzeniu planów przepomniano, nie bacząc na to, że teraźniejsze budynki po zapełnieniu pawilonów chorymi żadną miarą na ich umieszczenie nie wystarczą. Oprócz tego zajmuje się Wydział krajowy uregulowaniem kanalizacyi i wodociągów. Plany i kosztorysy na osobny budynek ekonomiczny, w którymby się zapomniane kuchnia, pralnia, łazienki, wieża wodociągowa i maszyna parowa mieścić miały, zostały już sporządzone i dostały aprobatę komitetu administracyjnego. —

Z aktów dowiadujemy się, że z powodu oszczędności przedłożono Wydziałowi krajowemu inny plan umieszczenia tymczasowego kuchni, pralni i trupiarni w ubikacyach starych, zaś łazienek w nowo wybudować się mającym budynku. Komitet administracyjny oświadcza się pismem z dnia 9. sierpnia r. b. przeciwko tej myśli, i podnosząc plan pierwszy, prosi w imieniu dobra instytucyi, ażeby Wydział krajowy raczył przystąpić do stałego a nie prowizorycznego ukończenia dzieła. Komisya lustracyjna podziela to zapatrywanie się komitetu administracyjnego i spodziewa się, że prośbie komitetu stanie się zadosyć.

W myśl powyższych uwag raczy wysoka Izba przyjąć do wiadomości, że komisya lustracyjna czynności Wydziału krajowego w oddziałach pierwszym i piątym, w tym roku uznaje za prawidłowe.

Sprawy gminne i kultury krajowej.

(Departament II.)

Sprawozdawca poseł Bieliński.

Prace departamentu II. rozpadają się na 3 działy, mianowicie: na sprawy gminne, na sprawy kultury krajowej i na czynności bióra statystycznego.

Sprawy gminne.

Na rozległem i tak ważnem polu spraw gminnych Wydział krajowy rozwinął usilną i pod wieloma względami znakomitą czynność. Wydział krajowy nie szczędził starań dążących do polepszenia administracyi gmin w ogóle a zarządu majątków gminnych w szczególności, tak przez udzielanie Wydziałom powiatowym instrukcyi i wskazówek, mających na celu zaprowadzenie ładu i kontroli w zarządzie majątków gminnych, jakoteż przez wydawanie orzeczeń z powodu wniesionych rekursów, wreszcie przez robienie użytku z postanowień ustawy z dnia 18. lutego 1875 r. i wysełanie, celem zlustrowania administracyi i zlikwidowania kas miejskich komisyi, w których skład wchodzili urzędnicy administracyjni i rachunkowi Wydziału krajowego. Reprezentacye powiatowe uznały po największej części zbawienność usiłowań Wydziału krajowego, przyczyniając się czynnie do uporządkowań gospodarstw gminnych przez zaprowadzenie porządku w rachunkości i przez zażądanie od gmin przedkładania budżetów zamknięć rachunkowych i inwentarzy majątków gminnych.

Załatwiając zażalenia i rekursy przeciw zaniedbaniu w pełnieniu obowiązków lub nadużyciu władzy ze strony naczelników lub zwierzchności gminnych, Wydział krajowy starał się o usunięcie często powtarzających się nieprawidłowości, których przyczyną była nieświadomość lub zła wola organów gminnych.

Potrzebę wykonywania przez Wydział krajowy nadzoru nad majątkami gmin, a szczególnie nad majątkami gmin miejskich uznał wysoki Sejm uchwalając ustawę z dnia 18. lutego 1875. roku, która prawo tego nadzoru bliżej określa. Często się zdarza, że rachunki kas gminnych w miastach i miasteczkach są nieumiejętnie i niedokładnie prowadzone, że kasy te nie podlegają odpowiedniej kontroli i że wskutek tego wystawione są na nadużycia. Reprezentacye powiatowe zwykle nie są w stanie temu zaradzić. Często bowiem większość Wydziału powiatowego stanowią naczelnicy i członkowie Rad miejskich, którzy sprzeciwiają się badaniu kas miejskich pod ich zarządem będących, częściej jeszcze reprezentacye powiatowe są zmuszone zaniechać przedsiębrania lustracyi gospodarstw miast i miasteczek swego powiatu wskutek braku sił fachowych niezbędnych do tej czynności.

Jeżeli się do tego zważy, że obroty pieniężne w kasach miejskich są nader znaczne, i że w zarządzie majątków miejskich zachodzą zmiany osób, wskutek czego powstają trudności w pociągnięciu tych osób do odpowiedzialności, to ze względu na niezaprzeczony obowiązek kraju przestrzegania całości majątków miast naszych nie można się powstrzymać od życzenia, aby wysyłanie komisyi celem zbadania administracyi gmin odbywało się częściej jak dotąd, i aby w pewnym okresie lat administracya majątku każdej znaczniejszej gminy miejskiej poddaną była fachowemu zbadaniu przez

Wydział krajowy. Na zastosowanie tej zasady nie pozwalał dotychczas brak dostatecznych sił kancelaryjnych, jak o tem wywody tegorocznego sprawozdania Wydziału krajowego przekonują, wskutek czego Wydział krajowy przedsiębrał lustracye tylko w wypadkach, w których przeprowadzenie tych tak trudnych czynności stało się koniecznem wskutek zawezwania władz administracyjnych lub sądowych, lub wreszcie reprezentacyi powiatowych.

Jeżeli w sprawie uporządkowania administracyi gmin nie wszystko jeszcze zdziałano, to przyczyny tego leżą także w tem, że czynności ku temu celowi zmierzające, a nieznane przed zaprowadzeniem autonomii, wymagają nietylko przychylnego poparcia władz rządowych i patryotycznego współdziałania reprezentacyi powiatowych, ale nadto długiego czasu, tudzież długoletniej wytrwałej pracy, któraby zwalczyła zakorzenione a zgubne przyzwyczajenia i skłonności organów gminnych.

Sprawy kultury krajowej.

Przechodząc do działu spraw kultury krajowej z uznaniem podnosimy prace Wydziału krajowego około zakładania szkół rękodzielniczych, które przez wskazanie sposobu wyzyskania sił przyrody powinny udoskonalić nasze wyroby, podnieść przemysł, a temsamem przyczynić się do wzrostu dobrobytu kraju.

Radą i czynem popierał Wydział krajowy usiłowania miasta Kołomyi około założenia szkoły garncarstwa, która w grudniu zeszłego roku rzeczywiście otwartą została.

Nadto w toku są rokowania podjęte celem zaprowadzenia takiejże szkoły garncarstwa w Alwerni.

Szkoła koszykarstwa — dawniej w Liszkach, obecnie w Krakowie — otrzymała subwencyą tak w zeszłym, jakoteż i bieżącym roku po 500 złt.

Zbadanie czy i które okolice lub miejscowości w kraju posiadają warunki do zaprowadzenia szkół rękodzielniczych potrzebne i zawiązanie rokowań dążących do otworzenia szkół rzeczonych jest przedmiotem dalszych prac Wydziału krajowego.

W myśl powziętych przez wys. Sejm uchwał, Wydział krajowy rozdał stypendya przeznaczone dla uczniów szkół weterynaryi i akademii rolniczych, tudzież dla górników i wypłacił na cele kultury subwencyi, jużto z funduszów na ten cel przez wys. Sejm przeznaczonych, jużto z funduszu dyspozycyjnego.

Z ostatniego funduszu otrzymał dr. Maksymilian Nowicki kwotę 3000 złr., w zamian której złożył on Wydziałowi krajowemu pewną ilość egzemplarzy swej zoologii obrazowej, książki przepisanej do użytku w szkołach średnich. Wydział krajowy sprzedaje dzieło to za pośrednictwem księgarni Karola Wilda mając nadzieję, że kwota wypłacona dr. Nowickiemu zwróconą będzie z tej rozprzedaży.

Wskutek rezolucyi wys. Sejmu z 19. kwietnia 1876. r. wystosowane przez Wydział krajowy zapytania, czy wys. Rząd nie przechyliłby się do zaprowadzenia w Krakowie szkoły górnictwa i hutnictwa — nie doczekały się jeszcze odpowiedzi.

Natomiast na lepszej drodze zdaje się być sprawa urządzenia szkoły weterynaryi we Lwowie, a podjęte w sprawie tej przez Wydział krajowy usiłowania z całem uznaniem podnieść należy.

W ogóle w dziale kultury krajowej rozwinął Wydział krajowy znakomitą czynność, której szczegółowe omówienie przekracza ramy niniejszego sprawozdania.

Bióro statystyczne.

Do departamentu II. przydzielone jest biuro statystyczne, które jednakże w niektórych względach podlega kierownictwu także VI. departamentu. O czynnościach tego biura nic nie wspomina sprawozdanie Wydziału. Umieszczenie poglądu na czynności tego bióra było tem bardziej potrzebnem, ileże prace w Sejmie rozdane, są owocem tylko części zajęć tego biura odznaczającego się sumiennem i gruntownem opracowaniem przedmiotów.

Biuro statystyczne podjęło sprawę nieurodzaju w r. 1875., i braku paszy z początkiem następnego roku, a wynikiem badań w tym kierunku była publikacya ogłoszoua w 1szym zeszycie III. rocznika wiadomości statystycznych. W tym samym kierunku była praca o zbiorach w r. 1876. o podatkach bezpośrednich w Galicyi, zestawienia dotyczące produkcyi piwa i wódki w r. 1875., niemniej zestawienia dotyczące kas pożyczkowych w Galicyi.

Nie wyszczególniając innych licznych czynności biura statystycznego nadmienić wszakże trzeba, że zajęte ono było ważną pracą zbadania stanu prawnego oraz zarządu wewnętrznego, mianowicie finansowego gmin naszych. Wynik tych prac przedłożyło ono wys. Sejmowi w szeregu tablic, które stanowią wszelako tylko część zebranych w tym względzie materyałów.

Z biurem statystycznem złączona biblioteka Wydziału krajowego powiększyła się w roku 1876 o 140 dzieł w 212 tomach.

Powyżej nadmieniliśmy, że biuro statystyczne podlega kierownictwu departamentu IIgo tudzież (w niektórych sprawach biblioteki dotyczących) kierownictwu Dep. II. Dwoistość tę w kierownictwie należałoby zdaniem komisyi znieść i zarządzić w dobrze zrozumianym interesie służby, ażeby biuro to podlegało wyłącznie kierownictwu Dep. IIgo, do czynności którego prace statystyczne najczęściej się odnoszą.

Komisya lustracyjna zbadała wykazy biurowe Dep. IIgo i przekonała się, że liczba przekazanych temu departamentowi ekshibitów wynosiła w roku 1876. 5488, w roku 1877. (do 30. kwietnia) 1785, czyli w okresie objętym sprawozdaniem Wydziału krajowego 7275. Z tych nie załatwiono z roku 1876 1, z r. 1877 31, więc mimo nawału prac w tym departamencie liczba zaległości jest bardzo małą.

Nakoniec komisya lustracyjna zwraca uwagę, że możnaby uprościć dotychczasową manipulacyę biurową, która przyczyniając się do pomnożenia numerów pociąga za sobą często zupełnie bezużyteczne czynności kancelaryjne.

Tak np. należałoby znieść zaprowadzony proceder, że każdy nawet bez pisma Wydziałowi krajowemu przesłany druk otrzymawszy w protokóle podawczym liczbę przydziela szef departamentu IIgo biurowi statystycznemu, gdzie staje się on przedmiotem oddzielnego referatu tej treści, że druk ten zatrzymuje się dla biblioteki: raferat ten podpisany przez naczelnika biura statystycznego i aprobowany przez szefa departamentu przechodzi przez prezydyum, aby dostać się do ekspedytu, skąd po zaindeksowaniu go przechodzi do archiwum, gdzie po zaciągnięciu go znowu do indeksu składa się do aktów.

Zapisanie takiego druku lub książki w inwentarz biblioteki bez sporządzenia jakiegokolwiek referatu byłoby zdaniem komisyi lustracyjnej zupełnie dostatecznem.

Oddział skarbowy i rachunkowy.

(Departament II).

Sprawozdawca p. Józef Konopka.

Czynności należące do oddziału tego przedstawione są w ogólnem sprawozdaniu Wydziału krajowego za czas od 1. stycznia 1876. do 30. kwietnia 1877. z dnia 3. lipca 1877. (LW. 20420).

Bliższe rozpoznanie wszystkich czynności w tym departamencie przez Wydział krajowy dokonanych, należy do zakresu komisyi budżetowej i przez nią zbadanem i wys. Sejmowi przedstawionem być ma.

Komisya więc nasza ograniczyła się do zwrócenia uwagi na okoliczności:

Czy dane poprzednio przez wys. Sejm Wydziałowi kraj. polecenia zostają wykonywane.

Czy rychłość załatwienia czynności bieżących w oddziale rachunkowym jest należytą.

Czy lokowanie fundnszów i przychodów wpływających, a chwilowo do natychmiastowego wydatku nie przeznaczonych, jest bezzwłoczne.

Co do 1. znaleźliśmy, iż wszystkie poprzednio przez wysoki Sejm dane polecenia, oraz przez dawniejsze komisye, pod względem formalnego traktowania niektórych spraw objawione życzenia, Wydział krajowy dopełnia. Ponieważ co do formy zamknięć rachunkowych doświadczenie wskazuje potrzebę poprawy w niektórych kategoryach czynności oddziału rachunkowego, Wydział krajowy w sprawozdaniu swem o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za r. 1875. stawia wnioski dążące do ulepszeń w tej mierze, i te w komisyi budżetowej omówione zostaną — ze strony zatem komisyi lustracyjnej odpada potrzeba postawienia wniosków tejże samej treści.

Co do 2. Pod względem toku i rychłości załatwienia czynności bieżących z uznaniem wyrzec można, iż takowe mimo znacznej i corocznie wzmagającej się ilości exhibitów spiesznie są załatwiane, a jeśli się znajdują nieliczne zresztą zaległości, głównie w sprawach szupaśnictwa, te z wielokrotnych korespondencyj o najdrobniejsze nieraz rozrachowania z pojedyńczemi gminami i nie otrzymania dostatecznych a rychłych wyjaśnień pochodzą.

Ilość exhibitów do załatwienia w oddziale rachunkowym wynosiła:

w r. 1874. numerów	13.471
w r. 1875. „	17.302
w r. 1876. wzrosła do numerów .	23.212
a w r. 1877. do 15. sierp. wynosi już	21.341.

Mimo to załatwienie odbywa się przez ten sam etat urzędników i dyurnistów, odrywanych jeszcze od prac biurowych na komisye i likwidacye z gminami i reprezentacyami powiatowemi przeprowadzane po kraju, i jest dowodem pilnej i wytrwałej pracy.

Co do 3. to jest chwilowej lokacyi funduszów, te umieszczane bywają za uchwałą Rady Wydziału krajowego:

w Banku hipotecznym galicyjskim;

w Towarzystwie kredytowem ziemskiem galicyjskiem;

w Banku galicyjskim;

w Banku dla przemysłu i handlu;

w Towarzystwie wzajemnego kredytu krakowskim;
w Banku włościańskim;
w Kasach oszczędności lwowskiej i krakowskiej.
Drobniejsze kwoty funduszów w książeczkach Kas oszczędności.

Umieszczenie kwot dzieje się albo na rachunek bieżący (conto corrente), albo w asygnatach kasowych.

Z przeglądu kilkudziesięciu pozycyj w księgach różnych funduszów przekonano się, iż lokowanie wszelkiej od wydatku zbywającej gotówki jest bezzwłoczne i staranie o pomnożenie funduszów przez oprocentowanie troskliwe.

Komisya jest przekonaną, że Wydział krajowy przy lokowaniu funduszów krajowych uwzględniać będzie w miarę możności przedewszystkiem istytucye finansowe, dające zupełne bezpieczeństwo i operujące niewyłącznie w celu osiągnięcia wielkich zysków.

W końcu nadmienić należy, iż rewizya kasy poborowej i depozytowej jest wykonywaną, a w 1876. r. dokonał jej Wydział krajowy dnia 8. maja, 26. czerwca i 18. października.

Sprawy edukacyjne, zakładów naukowych, fundacyj itp.

(Departament III.)

Sprawozdawca Edward Stadnicki.

Powyższy departament załatwia następujące sprawy; a mianowicie: *a*) sprawy tyczące się wychowania publicznego, o ile one wchodzą w zakres czynności Wydziału krajowego, bibliotek i zakładów naukowych, jakoteż sprawy tyczące się wyznań religijnych; *b*) sprawy wszystkich fundacyj i zakładów dobroczynnych; tudzież *c*) zakładu narodowego imienia Ossolińskich i *d*) zakładu fundacyi hr. Skarbka; *e*) sprawy teatrów polskich we Lwowie i w Krakowie, jakoteż teatru ruskiego; zakładu emerytury aktorów lwowskich; *f*) sprawy tyczące się konserwacyi pomników historycznych, wydawnictwa aktów starożytnych i spraw dawnych archiwów; *g*) sprawy osobiste urzędników i sług Wydziału krajowego w ogóle niemniej zwierzchniego kierownictwa oddziału manipulacyjnego przy Wydziale krajowym; nareszcie *h*) sprawy tyczące się Sejmu, a w szczególności urządzenie i utrzymanie lokalności sejmowych, budowa własnego gmachu, kancelaryi sejmowej i t. d.

Z czynności załatwionych w tym departamencie, komisya lustracyjna przekonała się, iż administracya fundacyi stypendialnych jest prowadzona z wzorową skropulatnością i porządkiem, a bezparcyalność w rozdawnictwie tych stypendyi, godną jest największego uznania. To też z rokiem każdym i pod tym względem wzrasta zaufanie ogółu do Wydziału krajowego, czego dowodem pomnażająca się ciągle liczba fundacyi stypendialnych oddawanych pod jego zarząd i kierownictwo. Liczba systemizowanych stypendyi wynosi w obecnej chwili 491, — a suma na nie przeznaczona 87.250 złt. 75 ct. W tej cyfrze nie mieszczą się stypendya wypłacane z funduszu krajowego, ani 17 stypendyi samoistnych, które jeszcze w życie nie weszły. W ubiegłym roku z fundacyi w pertraktacyi będących 4 weszły w życie; tj. fundacya Stanisława Ładuńskiego, Zygmunta i Maryi Świderskich, Teofili Englowej i Josla Biera. W roku zaś 1876. przybyły następujące fundacye: Oszańska ś. p. Terleckiego z roczną kwotą dochodu 150 złt. Filipa Wiktora Obmińskiego z sumą 14.000 złt. zahipotekowaną na dobrach Hruszów. Fundacya Kopernika za staraniem p. Stahlbergera z kapitałem 1000 złt. w liście dłużnym kred. Tow. ziem. krak. i fundacyi Dyzmy Chromego z sumą zakładową 20.000 złt.

Z pomienionych fundacyi tylko fundacya Terleckiego i Obmińskiego weszły w życie, dwie insze są jeszcze w stanie uzządzenia. Natomiast ubyła jedna fundacya Ignacego Königsberga z powodu zwinięcia Zakładów medyczno-chirurgicznych w Austryi.

Przed dwoma laty wysoki Sejm postanowił, aby Wydział krajowy nad subwencyonowanemi teatrami polskimi we Lwowie i w Krakowie, jakoteż i nad teatrem ruskim, zostającym pod kierownictwem „Besedy ruskiej“, wydelegował komisye, któreby czuwały nad kierownictwem i rozwojem tychże teatrów. W tegorocznem sprawozdaniu Wydziału krajowego znajduje się tak zatytułowane sprawozdanie komisyi wysadzonej dla teatru lwowskiego i to za 1szy kwartał 1877. r. Dalej jest tylko wzmianka natury, czysto technicznej o teatrze polskim w Krakowie, co do teatru ruskiego, to Wydział wspomina, iż posiada dwa sprawozdania komisyi lecz ich nieogłasza. Jeżeli zrobiony został wyjątek dla komisyi lwowskiej (Alegat 25), to wyjątek ten jest bardzo nieszczęśliwy. Komisya lustracyjna sądzi, iż utrzymanie, i o ile można, dokładne funkcyonowanie tych komisyi może być pożyteczne. A co do sprawozdań tych komisyi to tylko należy podawać do wiadomości wys. Sejmu do tyle streszczone, aby mogły zaznajomić z faktycznym stanem tychże teatrów.

Co do funduszu emerytalnego aktorów sceny lwowskiej, Wydział krajowy porozumiewał się z fundacyą hr. Skarbka celem ułatwienia warunków przystąpienia artystów do tej fundacyi emetalnej, a szczególniej zmiany wymaganego czasu pobytu aktora na scenie lwowskiej z lat dziesięciu na pięć. Sprawa ta jest jeszcze w toku, a jest do życzenia, aby Wydział krajowy sprawę tę w myśl swego wniosku jak najrychlej przeprowadził.

Komisya lustracyjna musi oddać uznanie Wydziałowi krajowemu za memoryał, który wystosował do JE. ks. Auersperga na dniu 14. czerwca 1876. w sprawie przyjazdu inspektora ministeryalnego w celu wizytacyi szkół średnich w Galicyi z pominięciem Rady szkolnej galicyjskiej. Komisya podzielając w całości zapatrywania zawarte w tym memoryale, ma nadzieję, iż memoryał ten znajdzie uwzględnienie w odpowiedniem ministerstwie.

Kontrolę nad szkołą rolniczą w Czernichowie wykonywuje Wydział krajowy przez ad hoc mianowanego delegata.

Sprawa szkoły sztuk pięknych w Krakowie po wielu trudnościach ostatecznie załatwioną została w tych dniach, uzyskawszy sankcyę cesarską. Szkoła ta jednak nieotrzymała oddziału rzeźbiarskiego.

W poglądzie na czynności krajowej Rady szkolnej, Wydział krajowy tak co do szkół ludowych, jak szkół średnich, przedstawia tylko częściowe streszczenie z osobnego sprawozdania Rady szkolnej dla wysokiego Sejmu. O streszczeniu tem nieokrucającem prac Wydziału krajowego, komisya nie ma nic do nadmienienia.

Zakład imienia Ossolińskich.

Co się specyalnie tyczy Zakładu imienia Ossolińskich, to Wydział krajowy na mocy woli fundatora wykonuje kontrolę i władzę nadzorczą tego Zakładu narodowego, bo akt fundacyjny wyraźnie orzeka, że Wydział stanowy, a teraz Wydział krajowy ma bezpośredni nadzór nad Instytutem i nad dobrami należącemi do tego fidejkomisu.

Z dwóch działów, na które się ten Instytut dzieli, dział literacki funkcyonuje prawidłowo i rozwija się pomimo szczupłych dochodów, jakiemi rozporządza.

Co do Wydziału ekonomicznego, to Wydział krajowy występował kilkakrotnie przeciw zarządowi tego działu, głównie z powodu dewastacyi lasów.

Byłoby do życzenia, aby Wydział krajowy w braku odpowiednich własnych organów i ze względów na koszta, jakie ilustracya lasów wymaga, takowe nietylko przez reprezentantów potomności uskuteczniał, ale i władze autonomiczne ościennych powiatów do tej czynności zawezwał, które to władze przez wzgląd na dobro narodowego Instytutu chętnej pomocy Wydziałowi krajowemu pewnie nie odmówią.

Komisya lustracyjna przekonała się zatem z przedłożonych jej aktów, że Wydział krajowy w niczem nie zaniedbał spełnić swego obowiązku kontroli względem Zakładu narodowego imienia Ossolińskich.

Fundacya ś. p. hr. Skarbka.

Na mocy zapisu hr. Stanisława Skarbka i §. VIII., IX., X., XVI. aktu fundacyjnego z dnia 1. sierpnia 1843. r., z mocy którego istnieje Instytut dla ubogich i sierót w Drohowyżu, miał Wydział stanowy, a dziś ma Wydział krajowy niezaprzeczenie nietylko wpływ na zarząd, ale i kontrolę i nadzór nad zarządem Zakładu w Drohowyżu, który to Zakład korzystnie w myśl statutu organicznego się rozwija i mieścił w przeszłym roku 120 sierót chłopców, 60 sierót dziewcząt, 9 starców i 1 staruszka, która to liczba w bieżącym roku o 40 chłopców i 20 dziewcząt ma być powiększoną i jest nadzieja, że i warsztaty niebawem wejdą w życie, w których chłopcy, którzy 4 klasy ukończą, będą mogli być umieszczeni.

Ks. kurator przedłożył rachunki fundacyi hr. Skarbka za rok 1876. Radzie administracyjnej, która wybrawszy ze swego grona za referenta członka Wydziału, takowe niezwłocznie Wydziałowi krajowemu do sprawdzenia przedłoży.

Po ścisłym zbadaniu powzięła komisya lustracyjna przekonanie, że Wydział krajowy powierzone sobie kontrole nad fundacyą ś. p. hr. Skarbka należycie wykonał.

Etat urzędników wyznaczony przez wysoki Sejm nie został przekroczony, pomimo, iż praca w Wydziale krajowym nieproporcyonalnie rośnie. Wzrost ten pracy jest dowodem, iż Wydział krajowy coraz więcej rozszerza swój zakres działania, iż wchodzi coraz głębiej w sprawy krajowe, a mianowicie w gospodarstwo gminne. **Etat.**

Liczba podań do protokołu w r. 1876., która o 7000 podań przewyższa liczbę protokołu upłynionego roku, najwymowniej świadczy, że Wydział krajowy ten ogromny przyrost zajęć tylko usilną pracą mógł pokonać.

Sprawy drogowe.

Departament IV.

(Sprawozdawca p. Męciński).

W tym departamencie załatwiają się wszelkie sprawy drogowe, liczne więc są tutaj czynności i znaczne wydatki, 1.025,834 złt. w. a. preliminowanych przez wysoki Sejm na rok 1876. na potrzeby drogowe zostało użytych pod kierownictwem i zarządem Wydziału krajowego w departamencie IVtym.

Dla tego więc wszystkie sprawy i czynności tutaj należące były przedmiotem bardzo szczegółowych badań komisyi lustracyjnéj.

Co do szczegółowych pozycyi wydatków i działalności w tym departamencie rzecz się tak przedstawia:

Wysoki Sejm uchwałą z dnia 25. maja 1875. zawotował na potrzeby drogowe objęte X. rubryką budżetu krajowego następujące kredyta:

A. Koszta zarządu.

Tu mieszczą się płace urzędników i sług (poz. 91). Ryczałty (poz. 92) Remuneracye i zapomogi (poz. 93). Sprawienie, uzupełnienie i naprawa naczyń i instrumentów dla oddziału technicznego (poz. 94). Koszta podróży dla inżynierów, delegatów Wydziału krajowego, inspektorów i komisyi nadzwyczajnych, łączną sumę 92.834 złt. Z tej sumy jak wykazują księgi rachunkowe wydał Wydział krajowy 88,206 złt. czyli o 4.128 złt. mniej jak było preliminowane. Wydatki również jak zaoszczędzenie we wszystkich powyżéj wymienionych pozycyach są usprawiedliwione. — Sumę ich zresztą stanowią przeważnie stale oznaczone płace inżynierów, konduktorów i drożników. Komisya więc w tym względzie niema nic do powiedzenia. Ponieważ jednak z fnnduszów 94tą poz. budżetn objętych zakupnją się instrnmenta i naczynia techniczne, zwracamy uwagę Wydziału krajowego, że należałoby więcej zakupić walców i częściej takowych używać nietylko przy budowie dróg nowych ale i przy konserwacyi już istniejących. Wydatek ten niezawodnie się opłaci, wątpliwości bowiem nie ulega, że przy systematycznem walcowaniu rozsypywanych kamieni, potrzeba będzie takowych znacznie mniej niżeli dzisiaj, kiedy podróżni ujeżdżać muszą nasypkę na drogach. Wiadomo, że główne zaszutrowanie uskutecznia się na środku drogi, tym bowiem sposobem po pewnym przeciągu czasu droga nabiera wypukłości, a wtedy woda z deszczów i śniegów z łatwością spływa do rowów. Aby to jednak mogło mieć miejsce, bankiety drogi muszą być należycie utrzymane. Tymczasem w wielu miejscach tak nie jest; podróżni bowiem nie radzi jechać po ostrej a niewalcowanej nasypce, zjeżdżają na sam brzeg drogi, i psują bankiety.

Dla tego to niektóre drogi nasze nawet w równi położone, wyglądają jak gdyby były wcięte w powierzchnię a nie górują nad nią jak powinny.

Opierając się na tych wywodach a również na fakcie, że w Prusach, Francyi i Belgii, gdzie najlepsze są drogi, bo oprócz łożonych na nie kosztów, umiejętnie je konserwują, tam właśnie walec cięższy lub lżejszy stosownie do potrzeby i jakości drogi jest ciągle używany, komisya zwraca uwagę

Wydziału krajowego na ten bardzo ważny i konieczny jej zdaniem przyrząd do dobrej i taniej konserwacyi dróg krajowych.

B. Nowe budowy i rekonstrukcye dróg.

Aby dać należyty pogląd na roboty i wydatki tą kategoryą objęte, komisya znajduje koniecznem nadmienić, że uchwałą z dnia 16. października 1874. Wysoki Sejm preliminował na r. 1875. ryczałtową sumę 500.000 złt. w. a. na mającą się rozpocząć budowę dróg nowych za krajowe uznanych i rekonstrukcyę niektórych już istniejących. — Budowa ta rozpoczęła się w r. 1875. a Wydział krajowy jak wykazuje zamknięcie rachunkowe wydał w r. 1875. tylko 430.506 złr. czyli z ryczałtu tego zostało niezrealizowanych 69.494 złt. — Powodem tego była ta okoliczność, że w r. 1875. jako pierwszym bydowy, prowadzone były rozmaite roboty przygotowawcze, przedwstępne zarządzenia, organizacya komitetów, ustanowienie personalu służby technicznej, i zresztą jak zwykle w początku budowa nie była jeszcze w pełnym toku.

Uchwałą z dnia 25. maja 1875 wysoki Sejm preliminował na r. 1876. znów ryczałtową sumę 500.000 złt.

Wydział krajowy zaś jak świadczą księgi rachunkowe wydał na ten cel w c iągu roku 1876. sumę 568.735 złt. 58 ct., czyli o 68.735 złt. 58 ct. więcéj, jak było preliminowane. Jest to przekroczenie budżetu. Jeżeli jednak weźmiemy na uwagę co powyżéj nadmieniliśmy, że z kredytów wyznaczonych na r. 1875. zostało niezrealizowanych 69.494 złt., to Wydział krajowy użył tylko w r. 1876. niezużytą w r. 1875. pozostałość, czyli w dwóch latach, na których preliminowanych było 1,000.000 złt. wydał 999,241 złt. 58 ct., zatém o 758 złt. 42 ct. mniéj, jak miał wyznaczone.

Rachunkowe wnioski należą do komisyi budżetowéj; komisya lustracyjna zaś, badając czynności Wydziału krajowego miała przedewszystkiém na oku całość kosztu budowy, baczyć więc musiała nietylko na roboty wykonane i wydatki ściśle uskutecznione w r. 1876., ale na ogół takowych, od czasu jak budowa dróg nowych się rozpoczęła, t. j. od r. 1875.

Z tego zapatrywania wychodząc, komisya zwróciła uwagę na koszta budowy dróg nowych, wyłożone nawet w r. 1877., aby być wstanie zrobić sobie ogólny, chociaż i przybliżony pogląd, a tym sposobem dać wysokiéj Izbie możność do wyrobienia sobie zapatrywania na działalność Wydziału krajowego w téj ważnéj sprawie, na którą wysoka Izba uznała za właściwe preliminować sumy tak znaczne.

Wydział krajowy rozpoczynając budowę dróg nowych, powziął zdaniem komisyi bardzo praktyczną myśl prowadzenia budowy nie wyłącznie drogą przedsiębiorstwa jak zwykle dotąd bywało, ale za pośrednictwem komitetów miejscowych, prowadzących roboty w znacznéj części we własnym zarządzie, naturalnie pod naczelnym nadzorem i kierownictwem technicznem Wydziału krajowego. — Komitety takie, składane zwykle z prezesów i członków rad powiatowych, obywateli powszechnie znanych, nie zawiodły położonego w nich zaufania przez Wydział krajowy, i ziściły nadzieje w ich pożytecznéj działalności położone. Złożone z ludzi miejscowych, dokładnie obeznanych ze stosunkami, a przytém pełniące obowiązki swoje bezpłatnie, przyczyniły się niezawodnie do tak znacznego zniżenia kosztów rzeczywiście poniesionych, od kosztów pierwotnie w r. 1872. na pojedyncze drogi preliminowanych. — Komitety takie najlepiéj osądzić mogły, co wypuścić w częściowe przedsiębiorstwo, co wykonywać na wymiar, a co za dzienną zapłatę. Znajdowały one silne poparcie i pomoc, gdzie tego zachodziła potrzeba u czuwającego bacznie nad nimi Wydziału krajowego. Żądania ich lub propozycye rozstrzygane były szybko i stanowczo, pieniądze asygnowane w miarę potrzeby, były zawsze do rozporządzenia, budowa więc szła dobrze, polecenia wykonywano sprężyście, a stosunkowo do sił roboczych i pociągowych, jakich poszczególne okolice dostarczać są w stanie, postępowała dość prędko.

Wydział krajowy stosownie do uchwały wysokiego Sejmu z dnia 17. października 1874. przystąpił najprzód do budowy tych dróg, dla których powiaty, gminy i pojedynczo obywatele największe dobrowolne datki ofiarowali. — Które drogi się budowały lub rekonstruowały, również co każda kosztuje, wykazuje tablica załączona jako alegat 26. do sprawozdania z czynności Wydziału

krajowego. — Tego wykazu, jako znanego już wysokiéj Izbie, komisya nie uważa za potrzebne powtarzać tutaj, ma sobie tylko za obowiązek skonstatować, że rezultat rachunkowy z kosztów budowy wypada w porównaniu z preliminarzem przedstawionym wysokiemu Sejmowi w r. 1872. bardzo korzystnie dla funduszu krajowego. I tak:

Droga Wadowice-Zator preliminowana była 176.957 złt., a kosztować będzie 185.000 złt.; droga Tarnów-Szczucin preliminowana była 396.206 złt., a kosztować będzie 220.000 złt.; droga Tarnopol-Zbaraż preliminowana była 199.317 złt., a kosztować będzie 140.000 złt.; droga Brzeżany-Rohatyu preliminowana była 209.619 złt., a kosztować będzie 183.000 złt., i t. d. Ogółem koszta budowy sześciu dróg nowych i trzech dawniéj rozpoczętych, wykazanych w alegacie 26tym pod lit. A) i B) wynosić będą prawdopodobnie 1,279.530 złt.; preliminowano zaś takowe dla tychże dróg w r. 1872. na 2,005.893 złt., czyli koszta rzeczywiście poniesione od kosztów preliminowanych będą mniejsze o 726.363 złt.

Cyfry tej nie podaje komisya z matematyczną dokładnością, może się ona jeszcze powiększyć lub zmniejszyć, w każdym razie jedna, w stosunku do sum użytych różnica nie może być znaczna, ponieważ niektóre z tych dróg, jak: Wadowice-Zator, Krasne-Busk, Tarnopol-Zbaraż, Brzeżany-Rohatyn, Dębica-Nadbrzezie, prawie już są wykończone, lub w kilku tygodniach w ostatecznych szczegółach wykończone będą. Na drodze Tarnów-Szczucin zostanie do wykończenia na rok przyszły prawdopodobnie 3 kilometry, na drodze Mosty wielkie-Krystynopol 2 kilometry, na drodze Krzywcze-Borszczów 3 kilometry, a tylko na drodze Rzeszów-Nadbrzezie 13 kilometrów.

Najtrudniejsze zadanie ma Wydział krajowy z budową drogi Mosty wielkie-Krystynopol. Ogromna odległość, z której dowóz kamienia musi być robiony, utrudnia nadzwyczaj tę budowę. Po porozumieniu się z komitetem miejscowym, Wydział krajowy zmuszony był zaprowadzić tam własny zarząd, który dowozi kamień z łomów Glińskich, odległych od końca drogi o $6^1/_2$ mil, z łomów w Rawie o $7^1/_2$ mil, z łomów w Batiatyczach o $5^1/_2$ mil. W dodatku tak odległego dowozu kamień ten nie jest doborowego gatunku, ale innego nie ma w tej okolicy. To utrudnienie dowozu spowodowało za obopólną zgodą unieważnienia kontraktów z przedsiębiorcami, którzy uczynić zadość terminom nie byli w możności. Ustanowienie więc dowozu kamienia w własnym zarządzie, komisya po strutynowaniu odnośnych aktów uważać musi za zupełnie usprawiedliwione.

Co do budowy mostów i rekonstrukcyi dróg już istniejących, to takowe prowadzą się z tego samego funduszu preliminowanego ryczałtem w sumie 500.000 złt., o której mówiliśmy wyżej (pozycya 96).

c) Utrzymanie dróg.

Preliminowano na r. 1876. sumę 363.000 złt., wydano zaś, jak wykazują księgi rachunkowe, 365.406 złt. 39 ct. — wydano zatem więcej o 2.406 złt. 39 ct. Konserwacya odbywała się prawidłowo pod zarządem organów technicznych Wydziału krajowego, a w miarę potrzeby, możności i funduszów Wydział krajowy robił zawsze co uważał za najwłaściwsze. Małe przekroczenie preliminarza przyjąć należy za usprawiedliwione, z powodu mokrej zimy i kilku znaczniejszych szkód, spowodowanych wypadkami elementarnymi.

Tutaj komisya zwrócić musi uwagę Wydziału krajowego, aby w czasie zasp śnieżnych, takowe na drogach krajowych o ile możności jak najspieszniej rozrzucane były. Komisya nie zapoznaje trudności kontroli a wreszcie i kosztów, które ztąd wyniknąć muszą, sądzi jednak, że utrzymanie w każdej porze roku komunikacyi możliwej na drogach krajowych jest koniecznością dla handlu i obowiązkiem funduszu krajowego.

d) Zasiłki.

Dla dróg powiatowych i gminnych preliminował wys. Sejm na r. 1876. sumę 70.000 złt. (poz. 127) i całej tej sumy na ten cel użył Wydział kraj. Udzielając zasiłków powiatom i gminom, Wydział żąda zawsze szczegółowych rachunków z użycia takich zasiłków. Tym sposobem Wydział krajowy czuwa nad tym, aby sumy na ten cel przeznaczone nie były na co innego użyte, tylko na cele drogowe.

Liczne inne drobniejsze czynności Wydziału krajowego w tym departamencie nie są tej doniosłości, aby komisya znajdowała potrzebę mówić o nich szczegółowo.

Kończąc nasze sprawozdanie nad czynnościami Wydziału krajowego w departamencie IV., komisya ma sobie za obowiązek oświadczyć, że ład i porządek, dobrze zrozumiana oszczędność, szybkie załatwianie spraw, energiczny i umiejętny zarząd Wydziału krajowego cechują sprawy traktowane w tym departamencie.

To też rozwój naszych komunikacyi krajowych i postęp w tym względzie zaprzeczyć się nie da. Z jednej strony ofiarność wysokiego Sejmu, który znaczne sumy wotuje na drogi, z drugiej zaś praktyczne użytkowanie tych funduszów przez Wydział krajowy i dobry zarząd nimi, pozwalają się spodziewać, że w bardzo już niedługim czasie wszystkie drogi krajowe istniejące, będą przeprowadzone do należytego stanu, a również wybudowane zostaną w zupełności te nowe drogi, które wysoki Sejm ustawą z 20. marca 1873. r. uznał za najpotrzebniejsze do wybudowania.

Na tych ogólnych uwagach kończymy sprawozdanie z działalności Wydziału krajowego w departamencie IV.

Sprawy szupaśnictwa, żandarmeryi, kwaterunków itd.

(Departament VI.).

Sprawozdawca p. Weissmann.

Oddział VI. mieści podług nowego podziału w Wydziale krajowym dawniejszy departament I. i dawniejszy departament VI.

Badając sprawozdanie Wydziału krajowego w części oddziału VI. lit. *B.* odpowiadającego dawniejszemu departamentowi VI., obejmującém w sobie rekrutacyę i kwaterunki, sprawę inwalidów, żandarmeryę, szupaśnictwo, ustawodawstwo cywilne i karne z procedurą, statut krajowy z ordynacyą wyborczą, wreszcie sprawy izraelitów o ile takowe nie odnoszą się do szpitali i szkół — komisya nawiązując do sprawozdania komisyi zeszłorocznéj z dnia 19. kwietnia 1876 r. do l. 531/S. zaznacza przedewszystkiém nadzwyczajny wzrost czynności w tym oddziale, sprawy bowiem szupasowe, w których od roku 1876 rozpoczęły się rachunki kwartalne 265 stacyi szupasowych, wzmogły się tak bardzo, iż gdy w roku 1875 przypadało na ten oddział 1197 ekshibitów na cały rok, przypada obecnie na ten oddział mianowicie od 1. stycznia do 16. sierpnia 1877, w przeciągu zatém siedmiu i pół miesięcy liczba ekshibitów w ilości 6819.

Pomimo tak znacznego wzrostu czynności bez pomnożenia sił pracujących (pracuje tak jak dawniéj tylko jeden urzędnik Wydziału krajowego) znaleziono wszystkie sprawy w tym oddziale w porządku wzorowym. Komisya musi uznać sumienną staranność z jaką spełniono nietylko wszystkie uchwałami wysokiego Sejmu z roku 1876 i z lat poprzednich przekazane sprawy, wykonano wszystkie wskazówki, które zamieściła komisya lustracyjna w swem zeszłorocznem sprawozdaniu, ale poruszono z własnéj inicyatywy niektóre i to ważne sprawy, jako to:

a) terytoryalny podział kraju na okręgi sądów powiatowych i złączono z tém sprawę rozgraniczenia Starostw, w téj sprawie bowiem oświadczył p. Minister sprawiedliwości, a to na początku 1876 roku, iż postanowił się ograniczyć, na razie na wykonaniu tylko 4go ustępu uchwały wysokiego Sejmu z 29. maja 1875. Przeciwko temu postanowieniu wniósł Wydział krajowy dnia 22. września 1876 l. 15.718 dosadnie umotywowane przedstawienie do pp. Ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych téj treści, ażeby powyższa uchwała sejmowa nietylko w 4tym ustępie lecz w całości wykonaną została.

Następnie 12. czerwca 1877 do l. 9111 udzielił Wydział krajowy rzeczonym pp. Ministrom trzy wnioski swoje do Sejmu złożone, a to względem utworzenia nowego sądu powiatowego w Zakliczynie, względem przeniesienia siedziby sądu powiat. z Krynicy do Muszyny, nareszcie względem niektórych zmian uchwały sejmowéj z d. 29. maja 1875 r. i ponowił usilnie przedstawienie, ażeby ta uchwała, o ile nie jest dotkniętą przez powyższe wnioski w swéj całości jak najrychléj wykonaną została.

b) W sprawie szupaśnictwa wniósł Wydział krajowy 4. lipca 1876 do l. 13.938 ponowne przedstawienie do p. Ministra spraw wewnętrznych téj treści, aby uregulowano szupaśnictwo, we wszystkich w Radzie Państwa reprezentowanych krajach w ten sposób, by zapobieżono stanowczo wszelkim nieprawnym szupasowaniom, prócz tego udano się do wszystkich innych Wydziałów krajowych z wezwaniem, ażeby poparty ze swéj strony rzeczone wnioski u p. Ministra.

c) W sprawie rekrutacyi czyli poboru do wojska podniósł Wydział krajowy dnia 7. listopada 1877 do l. 19.985 na nowo swe dawniejsze wnioski dążące do ulepszeń przy przeprowadzeniu poboru do wojska i do wyjednania stanowczego wpływu dla delegatów Rad powiatowych przy komisyach rekrutacyjnych i wniósł do c. k. Prezydyum Namiestnictwa usilne przedstawienie, aby wyjednało przychylne załatwienie téj sprawy.

Ponieważ sprawa ta jest bardzo ważną, a wnioski te w ten sposób ułożone zostały, iż nie powstrzymując czynności poboru wojskowego oddałyby nietylko ludności, ale téż i c. k. Rządowi prawdziwe i praktyczne korzyści, mniema komisya, iż należałoby je z całym naciskiem na nowo przypomnieć c. k. Rządowi.

d) Przestudyowano gruntownie całą tak zwaną kwestyę żydowską i zebrano do przyszłego użytku wszystkie materyały do ocenienia tej sprawy, mianowicie tak co do stosunków gmin wyznaniowych izraelickich, jak też o ile specyalne dla żydów wyłącznie wydane przepisy pogodzić się dadzą z ustawami zasadniczemi państwa tudzież z przepisami ustawy gminnej i statutów miasta Lwowa i Krakowa, dalej do ocenienia sprawy pod względem prowadzenia metryk dla izraelitów w Galicyi wreszcie dla wyjaśnienia stosunków ludności izraelickiej także i pod względem edukacyjnym co do szkół talmudycznych i chajderów.

Praca ta jest już z tego względu bardzo ważną, iż daje pogląd na wszystkie w ustawodawstwie austryackiem wyłącznie dla izraelitów wydane przepisy a przeto w każdym względzie posłużyć może do dokładnego wyjaśnienia całego stanu tej tak zwanej kwestji żydowskiej.

Odnosząc się w szczególe do przedmiotu metryk izraelickich które od 1. stycznia 1877 w sposób nowo uregulowany prowadzone być powinne, niezapoznaje komisya, iż przedmiot ten stoi w ścisłym związku z tą sprawą, ażeby izraelici nie usuwali się od obowiązku służby wojskowej, komisya spodziewa się wprawdzie, iż rezultat nowych przepisów okaże się pomyślnym, zwraca jednak uwagę Wydziału krajowego na to, iż pierwszy rezultat okaże się dopiero po latach dwudziestu t. j. w roku 1896, że przeto zaprowadzony obecnie i nowo uregulowany sposób prowadzenia metryk izraelickich nie zwalnia bynajmniej od obowiązku czuwania nad tem i obmyślenia stosownych środków zaradczych, ażeby izraelici na podstawie dawniejszych ksiąg metrykalnych, które przez władze rządowe i autonomiczne za niedokładne uznane zostały, nie mieli ułatwionej sposobności do usuwania się od służby wojskowej w ciągu tych lat dwudziestu wyżej wspomnianych.

Odnosząc się do zwyczajnych czynności w tym oddziale podnosi komisya, iż poczyniono wszelkie starania dążące do tego, ażeby Wydział krajowy odebrał już wreszcie w swój zarząd galicyjski fundusz inwalidów z lat 1813, 1814 i 1815 w których to staraniach i nadal ustawać niepowinien.

Dalej podnosi komisya, iż w celu przeszkodzenia emigracyi włościan od Ameryki poczyniono wszelkie tyiko możliwe kroki, w skutek których rząd krajowy rozwinął istotnie całą energię powstrzymania w kraju tych nieszczęśliwych ofiar zagranicznej spekulacyi.

Co do żandarmeryi nadmienia komisya, iż chociaż nie można patrzeć się obojętnie na ciągły wzrost kosztów kwaterunkowych żandarmeryi, to jednakże zdaniem komisyi wydatek ten jest niezbędnie koniecznym i pociąga za sobą tak zbawienne rezultaty, iż oszczędność odnosząca się do zmniejszenia liczby posterunków lub nowo zaprowadzonych ekspozytur nie byłaby na miejscu. Przekonano się ogólnie o skuteczności nowo zaprowadzonych ekspozytur o jednym żandarmie, w których to miejscowościach kradzieże i rozliczne bezprawia ustały prawie zupełnie, podczas gdy dawniej żaden dzień nie minął bez ataku na cudzą własność, lub burd i nieporządków publicznych. Z drugiej strony uznaje komisya z przyjemnością dążenie, ażeby przy wyszukaniu pomieszczeń dla posterunków i ekspozytur żandarmeryi, jak największa oszczędność osiągniętą została.

Toż samo poświadczają i akta szupasowe Wydziału krajowego, z których przekonała się komisya w rozlicznych ekspedycyach wykazujących, iż Wydział krajowy nie zaniedbał żadnej sposobności, ażeby nie zwrócić uwagi c. k. władz szupasowych na usterki w ich postępywaniu przy wydawaniu orzeczeń szupasowych i wskazywał im oraz sposoby do wszelkiej tylko możliwej oszczędności na rzecz funduszu krajowego.

Komisya czuje się przeto w obowiązku do poświadczenia, iż w każdej gałęzi tegoż oddziału rozwinięto sumienną, sprężystą i gorliwą działalność.

Przedłożywszy wysokiej Izbie swoje zapatrywania na szczegółową działalność Wydziału krajowego w każdym departamencie, komisya robi uwagę, że:

1) Jej zdaniem byłoby do życzenia, aby na przyszłość Wydział krajowy sprawozdanie ze swoich czynności przedkładał Sejmowi nie w chronologicznym porządku spraw, w jakim uchwały i polecenia wysokiego Sejmu zapadały, ale według departamentów, wyliczając porządkiem sprawy w pojedyńczych departamentach traktowane.

2) Mniej ważnych alegatów nie należałoby, zdaniem komisyi, zamieszczać w całej osnowie i w ogóle sprawy mniejszej doniosłości przedstawiać treściwiej.

Kończąc niniejsze sprawozdanie komisya lustracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego za czas od 1. stycznia 1876. do 30. kwietnia 1877. r.

Lwów dnia 26. sierpnia 1877.

Przewodniczący:
Edward Stadnicki.

Sprawozdawca:
Józef Męciński.

Sprawozdanie

Komisyi prawniczéj o wniosku posła ks. Chełmeckiego, względem przyspieszenia zaprowadzenia ksiąg hipotecznych i o prośbach Wydziałów powiatowych Chrzanowa do l. 210/877 i Kolbuszowy do l. 228/877, w tym samym przedmiocie wniesionych.

Wysoki Sejmie!

Tak poseł Chełmecki w swoim wniosku, komisyi prawniczéj uchwałą wysokiego Sejmu z 17. b. m. do rozpoznania i sprawozdania udzielonym, jako też Wydziały Rad powiatowych Chrzanowa i Kolbuszowy w prośbach swoich do l. 210 i 228 z r. 1877 wniesionych, użalają się na to, że c. k. Sądy, którym wprowadzenie w życie Ustawy z 20. marca 1874 l. 29 D. u. k. o założeniu i wewnętrznem urządzeniu ksiąg hypotecznych zostało polecone, zbyt powoli to polecenie wykonują — i dla tego domaga się poseł Chełmecki, ażeby polecono Wydziałowi krajowemu by przyczyny tego powolnego postępowania przy wprowadzeniu w wykonanie Ustawy hypotecznéj zbadał i sprawozdanie wraz ze stosownym wnioskiem wysokiemu Sejmowi na najbliższéj Sesyi Sejmowéj przedłożył — zaś Wydziały Rad powiatowych Chrzanowa i Kolbuszowy przedstawiając, że brak ksiąg hypotecznych dla właścicieli mniejszych posiadłości pozbawia tychże możności korzystania z kredytu rzeczonego i zmusza onych do robienia użytku z kredytu osobistego u lichwiarzy lub zaciągania pożyczki w Banku włościańskim za opłatą zbyt wysokich odsetek i pod warunkami zbyt uciążliwemi, co zagraża wywłaszczeniem z majątków — a widząc źródło powolnego postępowania c. k. Sądów, przy urządzeniu hypotek, w tém, że c. k. Sądy nawałem pracy obarczone, nie mogą oddawać się tym czynnościom, proszą o to, ażeby w celu spiesznego wprowadzenia hypotek, wyjednać u wysokiego c. k. Rządu stosowne pomnożenie urzędników sądowych, którymby wykonanie téj dla kraju pożądanéj i ważnéj instytucyi powierzone być mogło.

Komisya prawnicza rozpoznawszy stan rzeczy, nietylko nie może zaprzeczyć, ale nawet stanowczo twierdzić musi, że spieszne zaprowadzenie ksiąg hypotecznych w kraju naszym a to szczególnie dla właścicieli posiadłości mniejszych, jest nietylko bardzo pożądane ale nawet konieczne, ażeby zapobiédz złemu, które z dniem każdym przybiéra groźniejszą postać.

Stan obecny bowiem nietylko wywołuje, za poradą, z Ustawami nieobeznanych, lub własne interesa mających, pisarzy pokątnych, rozliczne spory o własność, nakładem funduszów w pocie czoła zapracowanych — spory, którym jeżeli nie w zupełności, to niewątpliwie w znacznéj

części położą tamę księgi hypoteczne wykazując dowodnie prawa osób, które są właścicielami pewnéj majętności a nadto umożliwią właścicielom hypotek korzystanie z kredytu rzeczonego a taniego i uratują jeszcze niejednego z rąk lichwiarzy, przez których osidłany nieochybną zgubę mienia swojego i rodziny swojéj znaleźć będzie musiał, jeżeli spiesznego ratunku nie dozna.

Jakkolwiek wysoki Sejm uchwałą z 1. kwietnia 1876 wezwał już wysoki c. k. Rząd, ażeby przyspieszono wykonanie Ustawy hypotecznej i jakkolwiek Wydział krajowy wykonując tę Uchwałę nic ze swej strony nie zaniedbał, by spowodować wysoki c. k. Rząd do raźniejszego postępowania w téj sprawie i chociaż w skutek tego wysokie c. k. Prezydyum Namiestnictwa odezwą z 11. kwietnia 1877 l. 2654 Wydziałowi krajowemu oznajmić raczyło, że wysokie c. k. Ministerstwo Sprawiedliwości w celu wprowadzenia w życie Ustawy hypotecznéj, utworzyło 22 posad adjunktów sądowych i 21 posad płatnych auskultantów, że także z nadzwyczajnéj dotacyi w ilości 400.000 złr. przeznaczyło w roku 1875 corocznie po 106.000 złr. na pokrycie wydatków połączonych z założeniem ksiąg hypotecznych w Galicyi i na Bukowinie — to przecież nie daje się do téj chwili spostrzegać postęp w tych pracach taki, ażeby spiesznego załatwienia onych spodziewać się można, szczególnie, gdy w bardzo wielu powiatach naszego kraju tych czynności, jeszcze wcale nie rozpoczęto — a w tych, w których je rozpoczęto, ograniczyły się one do czynności przygotowawczych — ukończono je zaś jedynie w tak nieznacznéj liczbie, że jeżeliby dalej tak postępowano, niejeden dziesiątek lat upłynie, nim dla wszystkich majętności kraju naszego księgi hypoteczne zostaną wprowadzone.

O koniecznéj potrzebie pomnożenia w kraju naszym urzędników sądowych w ogólności, wyraziła się komisya prawnicza już w swojém sprawozdaniu, wysokiemu Sejmowi w roku 1875 przedłożoném, w którém wykazała, że kraj nasz nawet do załatwienia zwykłych czynności sądowych nie posiada dostatecznych sił, co też wysoki Sejm spowodowało Uchwałą z 8go maja 1875 powziętą, wezwać wysoki c. k. Rząd, ażeby urzędników sądowych w naszym kraju pomnożono; potrzeba przeto pomnożenia urzędników sądowych i dodanie onym potrzebnych sił pomocniczych jak niemniéj przyspieszenie sprostowania pomiarów katastralnych, bez których urządzenie hypotek jest niemożliwe, okazuje się tém konieczniejsze, ileże przewlekanie sprawy urządzenia hypotek wobec wolności dzielenia gruntów i wynikających stąd ciągłych zmian pojedyńczych posiadłości utrudniać będzie prace i pomnoży niewątpliwie wydatki na ten cel potrzebne.

Polecenie Wydziałowi krajowemu, ażeby tak jak to poseł Chełmecki w swoim wniosku sobie życzy, zbadał przyczyny powolnego postępowania przy zaprowadzanin hypotek i stosowne wnioski postawił, nie doprowadzi do pożądanego celu; przyczyna powolnego postępowania przy zakładaniu ksiąg hypotecznych, jak powyżéj przedstawiono, jest powszechnie wiadomą, a Wydział krajowy oprócz możności wezwania wysokiego c. k. Rządu, aby tę sprawę przyspieszał, żadnych innych środków umożliwiających przyspieszenia owych czynności nie posiada i przeto jest rzeczą odpowiedniejszą, aby takie wezwanie wprost od wysokiego Sejmu wyszło, dla tego też komisya prawnicza wnosi, wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się wysoki c. k. Rząd, ażeby w celu rychłego przeprowadzenia Ustawy z dnia 24. marca 1874, l. 29 Dz. u. k. o założeniu i wewnętrznem urządzeniu ksiąg hypotecznych w Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem liczbę urzędników sądowych pomnożył, jak najspieszniejsze sprostowanie operatów katastralnych zarządził i na ten cel z funduszów państwowych potrzebne fundusze wyjednał.

We Lwowie dnia 26. sierpnia 1877.

Przewodniczący

Dr. Wesołowski.

Sprawozdawca

Dr. Walery Waygart.

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o wniosku posła Dr. Bielińskiego dotyczącego zabezpieczenia majątków sierocińskich.

Wysoki Sejmie!

Wniosek posła Dr. Bielińskiego uchwałą wys. Sejmu z dnia 17 sierpnia 1877 roku komisyi prawniczéj do sprawozdania przekazany opiéwa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić rezolucyę następującéj treści:

„Wzywa się wysoki Rząd, aby w drodze właściwéj wyjednał ustawę i zarządzenia, aby odpowiedni Zarząd tudzież oddanie majątków małoletnich zostały należycie zabezpieczone.“

Do stawienia tego wniosku szanowny wnioskodawca czuł się spowodowanym, doświadczeniem, że obecnie niema prawie żadnéj opieki nad majątkami sierocińskiémi.

Doświadczenie to uczy nas wszystkich, że szczególnie po wsiach cała czynność sądu nadopiekuńczego kończy się prawie zawsze na mianowaniu opiekuna, któremu cały majątek sierociński w zarząd się oddaje.

Odtąd ustaje wszelka kontrola; opiekun bądź to z nieświadomości, bądź to ze złéj woli majątek sierociński zaniedbuje, niszczy, ba nawet sobie przywłaszcza, sierota doszedłszy do wieloletności znajduje z odziedziczonego majątku tylko ruiny, albo zgoła nic.

Wtedy albo zaczyna procesa, które szczupłe jego mienie pochłaniają, albo dla braku środków, nawet procesu nie zaczyna, pomnaża tylko liczbę niebezpiecznego proletaryatu i staje się ciężarem dla społeczeństwa.

Wprawdzie przepisy kodexu cywilnego i patenta ces. z dnia 9 sierpnia 1854 zawiérają dość szczegółowe postanowienia co do opieki nad sierotami i kontrolowania czynności opiekuna, lecz te przepisy niestety nie bywają przestrzegane i w obecnym stanie naszego sądownictwa wykonywane być nie mogą.

Sądy nasze jak to wys. Sejm w kilkokrotnych odezwach do wys. Rządu tak dobitnie wykazał, w tak niewystarczającéj liczbie w kraju się znajdują i ta mała stosunkowo liczba tak niedostatecznie jest obsadzona, że przy najlepszych chęciach i natężeniu wszystkich sił, nawałowi pracy, która w ostatnich latach prawie w trójnasób się pomnożyła, żadną a żadną miarą podołać nie mogą.

Jest to po prostu fizyczną niemożliwością, aby sądy powiatowe, na wielkich obszarach każdemu z nich przydzielonych, po wsiach mogły wykonywać skuteczną kontrolę nad czynnościami opiekunów i zapobiédz zaniedbywaniu i rozszarpaniu majątków sierocińskich.

Kontrola sądu faktycznie jest tylko nominalną, i zawsze taką zostanie, choćby i siły sądów powiększono, gdyż sędziemu brak fachowych wiadomości, by mógł ze skutkiem gospodarstwo rolne (o co w przeważnie większéj części wszystkich spadków chodzi) należycie umiał kontrolować.

Potrzeba tedy koniecznie zreformować całe ustawodawstwo o opiece nad sierotami i stworzyć w tym celu instytucye, które znajomością rzeczy i powagą osób w jéj skład wchodzących byłyby w stanie i miały dobrą wolę, szczérze i na miejscu zajmywać się strzeżeniem i nadzorowaniem majątków sierocińskich i wychowaniem sierót.

Takie instytucye jak rady familijne lub tym podobne, w innych krajach już istnieją i zbawiennie dla całego społeczeństwa działają.

Czas najwyższy, aby powołane do tego czynniki ustawodawcze na tém polu o potrzebnych reformach pomyślały i tym sposobem wypełniały święty obowiązek tak wobec społeczeństwa jak i srogo pokrzywdzonych sierót.

Nie po raz pierwszy wysoki Sejm tą sprawą się zajmuje, a mianowicie w roku 1875 zapadła uchwała wys. Sejmu, wzywająca Rząd do wdrożenia reform tu wspomnionych.

Gdy ta odezwa dotychczas skutku nie odniosła, komisya sądzi, że wys. Sejm nie powinien opuścić żadnéj nadarzającéj się sposobności, aby zwrócić uwagę powołanych do tego czynników na naszą dolegliwość, przeto wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiém Księstwem Krakowskiém wyraża ponownie przekonanie, że bezzwłoczna radykalna reforma ustawodawstwa dotyczącego opieki nad małoletniemi i ich majątkami, jest naglącą potrzebą i wzywa wys. Rząd, by tę refomę jak najspieszniéj w drodze konstytucyjnéj przeprowadził.

Lwów dnia 26. Sierpnia 1877.

Przewodniczący:

Wesołowski.

Sprawozdawca:

Fruchtmann.

Sprawozdanie

Komisyi edukacyjnéj o wniosku posła Euzebiusza Czerkawskiego o wyznaczenie z funduszu krajowego sumy 4000 zł. w. a. na premie za napisanie dobrych podręczników dla szkół średnich w języku polskim.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą wys. Sejmu z dnia 16. sierpnia 1877 r. odstąpionym został Komisyi edukacyjnéj wniosek posła Euz. Czerkawskiego, następującéj treści:

„Wyznacza się z funduszu krajowego sumę 4000 zł. w. a. na premie za napisanie dobrych podręczników dla szkół średnich w języku polskim.

Wydział krajowy ogłosi w tym celu konkurs z odpowiednim terminem, określi bliżéj w porozumieniu z Radą szkolną krajową jego warunki i zda w swoim czasie sprawę, w jaki sposób powyższa suma została użytą.“

Nie brak w języku polskim dobrych podręczników służących do nauki przedmiotów wykładanych w szkołach średnich. Większa część tych książek jest jednak nieużyteczną w Galicyi, a to z tego powodu, że wykład nauki nie stosuje się do systemu zaleconego przez Ministerstwo austryackie, i obowiązującego we wszystkich austryackich szkołach.

Stąd to poszło, że w wielu przedmiotach dotkliwie czuć się daje brak książek takich, któreby mogły być użytémi przy udzielaniu nauki w naszych szkołach średnich. Jeżeli z jednéj strony brak ten staje się wielce niedogodnym dla uczniów, to znowu z drugiéj wynika stąd ta niekorzyść, że nauczyciele pozbawieni dobrych podręczników są wystawieni na pokusę wykładu dowolnego, często zbyt drobiazgowego w szczegółach a nie obejmującego natomiast całego ciągu przepisanéj nauki.

Łatwo zatém zrozumieć, dlaczego potrzeba podręczników szkolnych dawno uczuwać się dawała. Szłoby jedynie o to, jakim sposobem możnaby jéj zaradzić.

Tego rodzaju przedsiębiorstwa nie są bardzo ponętne dla księgarzy, a to z tego powodu, że obok wydanéj książki, łatwo może się znaleść inna równie dobra, jeżeli nie lepsza mogąca więc być zaleconą do nauki, przez co poprzednia mniéj już w tym celu używana, nie zwraca poniesionego nakładu.

Chcąc zatém trafić do celu potrzeba koniecznie zachęty, która skądinnąd jak od kraju pochodzić nie może.

Rozumié przez to Komisya żądane we wniosku p. Czerkawskiego wyznaczenie pewnéj kwoty, służyć mającéj na nagrody za napisanie książek, które czy to z własnego popędu autorów, czy w myśl programu przez Radę szkolną krajową ogłoszonego, ułożone, za odpowiednie celowi swojemu uznaneby zostały.

Uznanie to głównie i przedewszystkiém należyć powinno do Rady szkolnéj krajowéj. Gdy atoli posiadamy w kraju Instytucyę, która z powołania swego obok innych celów naukowych, stoi na straży czystości języka, jaką jest Akademia umiejętności w Krakowie, byłoby zatém do życzenia, aby w ocenianiu wartości, a nadewszystko jednostajności terminologii naukowéj i nieskazitelności języka w przedstawionych do nagrody podręcznikach, jéj udział mógł być wyjednanym.

Potrzebę podobnego udziału Akademii uczuli w innych sferach, a mianowicie w Ministerstwie spraw wewnętrznych, za którego wdaniem się podjęła się Akademia kontroli polskiego przekładu ustaw państwa.

Należałoby zatém co do sposobu wprowadzenia w wykonanie nagród przez p. Czerkawskiego proponowanych, a przez Komisyę edukacyjną z pełném przekonaniem jak najmocniéj popieranych, ażeby Wydział krajowy przeprowadził stosowne rokowania z Radą szkolną krajową, tudzież z Akademią umiejętności w Krakowie.

Komisya edukacyjna wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wyznacza się z funduszu krajowego sumę 4000 zł. w. a. na nagrody za napisanie dobrych podręczników dla szkół średnich w języku polskim
2. Urządzenie bliższe co do sposobu ogłoszenia konkursu i przyznawania nagród, poleca się Wydziałowi krajowemu, który w téj mierze porozumiéć się winien z Radą szkolną krajową i Akademią umiejętności w Krakowie.
3. Wydział krajowy zda w swoim czasie sprawę, w jaki sposób powyższa suma użytą została.

We Lwowie dnia 28. sierpnia 1877.

Przewodniczący:

Dr. Majer.

Hr. Wojciech Dzieduszycki,

referent.

L. S. 596/877.

Sprawozdanie

Komisyi edukacyjnéj o wniosku Wydziału krajowego co do założenia szkoły górnictwa i hutnictwa w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

Sejm krajowy, zgromadzony w r. 1869, uchwalił Ustawę o reorganizacyi wyższych zakładów technicznych we Lwowie i Krakowie. W myśl jéj miała akademia techniczna we Lwowie być zreorganizowaną pod nazwą „Szkoły głównéj technicznéj“, i otrzymać, prócz oddziałów nauk ogólnych, oddziały inżynieryi, mechaniki i chemii z dodatkiem wyższego kursu leśnictwa i wyższego kursu handlowego; a instytut techniczny w Krakowie przejść na akademię techniczną i obejmować, prócz oddziałów nauk ogólnych, trzy oddziały specyalne, a mianowicie: oddział architektury, oddział mechaniki, nareszcie oddział górnictwa i hutnictwa.

Wszelako ani powyższa Ustawa, ani dołączone do niéj statuta dla wspomnianych dwóch zakładów naukowych nie otrzymały cesarskiéj sankcyi, wskutek czego nie weszły w wykonanie. Akademia techniczna we Lwowie uległa tymczasowéj reorganizacyi, na mocy rozporządzeń najwyższéj władzy administracyjnéj, na wzór podobnych zakładów, znajdujących się w innych prowincyach monarchii austryackiéj z oddziałem inżynieryi, mechaniki i chemii.

Co do nauk objętych programem kursu leśnictwa i kursu handlowego, przemogła zasada, że przekazane być winny osobnym a od akademii technicznéj niezależnym szkołom specyalnym. Jakoż od tego czasu powstała już we Lwowie specyalna szkoła leśnictwa, rokująca najlepsze nadzieje na przyszłość; niemniéj téż jest wszelkie prawdopodobieństwo, że powstanie szkoła handlowa na warunkach, które jéj równą zapewnią żywotność.

Dawniejszy instytut techniczny w Krakowie zwinięto całkowicie i zastąpiono wyższą szkołą przemysłową, pod nazwiskiem Zakładu przemysłowo-technicznego, naznaczając jego zadanie, iż ma kształcić dojrzalszą młodzież do zawodów wyższego technicznego przemysłu, a mianowicie: do zawodu budowniczego, mechaniki i chemii.

W powyższych urządzeniach przebija się wprawdzie pewna chęć zbliżenia się do myśli, w projekcie sejmowym złożonej; wszelako i różnice są zbyt wielkie, aby je można było przeoczyć, Co się w szczególności instytutu krakowskiego tyczy, to każdemu wręcz nasuwać się musi uwaga. że zaprojektowanego przez Sejm zakładu, co do naukowości, najwyższego w swoim rodzaju, żadną miarą zastąpić nie może szkoła przemysłowa, chociaż ma widocznie zakrój naukowy cokolwiek

wyższy od zwykłych szkół specyalnych. Od uczniów przybywających do tego zakładu wymaga się przygotowania, jakie mniéj więcéj dają szkoły średnie, jako to: wyższe gimnazya i wyższe szkoły realne. Z tego wnosić można, że instrukcya udzielana w instytucie przemysłowym krakowskim sięgać może i powinna poza zakres jakiéjkolwiek szkoły średniéj, a zbliża się do wysokości instrukcyi wyższéj. Z drugiej zaś strony bacząc na to, że świadectwo dojrzałości nie jest nieodbitym warunkiem, aby uczeń mógł być przyjęty do zakładu, a examin wstępny zadawalnia się, według wydanych w téj mierze przepisów, skromniejszym niż examin dojrzałości zapasem wiadomości, łatwo się domyśléć, że cały nastrój nie dochodzi pod względem naukowym miary wyższych zakładów, zwłaszcza, że cały kierunek jego, mając na oku potrzeby przemysłu, winien być więcéj praktyczny.

Z tém wszystkiém nie da się zaprzeczyć, że rozwój jego na wykazanych właśnie podstawach, pod wpływem sprzyjających okoliczności, może wydać zczasem bardzo pomyślne a nawet chlubne rezultaty. Jednak najdotkliwszym, ze względu na faktyczne stosunki kraju i okolicy, i niedającym się niczem zastąpić jego niedostatkiem, jest brak osobnego oddziału dla górnictwa i hutnictwa, którego się już statut sejmowy domagał, a na posiedzeniu z dnia 26. maja 1875 wysoka Izba powtórnie orzekła niezbędną potrzebę, wzywając Rząd, aby równocześnie z oczekiwaną wtenczas jeszcze reorganizacyą instytutu technicznego w Krakowie, zaprowadził przy nim szkołę górnictwa z wszelkiemi, zakładom tego rodzaju przynależnemi, prawami.

Gdy sprawa pomienionéj reorganizacyi zupełnie inny wzięła obrót, jak to właśnie skreślono, wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 19. kwietnia r. z. uchwalił na wniosek Komisyi edukacyjnéj następującą rezolucyą:

„Wzywa się c. k. Rząd o założenie w Krakowie Szkoły górnictwa.“

W rokowaniach z tego powodu podjętych, oświadczył c. k. Rząd, a w szczególności p. Minister rolnictwa, że na razie ani o założeniu akademii górniczéj takiéj, jaka się znajduje w Lubnie w Styryi, albo w Przybramie w Czechach, ani o założeniu szkoły górniczéj z charakterem szkoły pośredniéj nie może być mowy. Zdaniem jego, wyższa szkoła górnicza, utworzona dla Galicyi i Wielk. Ks. Krakowskiego, nie miałaby prawdopodobnie takiéj liczby uczniów, którąby usprawiedliwiała czyniony na jéj uposażenie nakład z funduszów skarbu państwa, znajdującego się już obecnie w bardzo przykrych okolicznościach. Nie uważa też c. k. Rząd za stósowne, zakładać pośrednie szkoły górnicze, opierając się głównie na zdaniu ankiety, zwołanéj w r. 1870 do ułożenia programatu nauk dla szkół górniczych i ze względu na to, że trudno jest wykazać, jakiby wydatny cel mogły mieć podobne szkoły obok wyższych akademii górniczych, zajmujących właściwie pośrednie pomiędzy wszechnicami i szkołami średniemi miejsce i w obec ich zadania mającego nie tylko teoretyczne lecz ile możności także praktyczne wykształcenie uczniów na oku. C. k. Rząd mógłby jedynie przyczynić się stósowną subwencyą do utrzymania pospolitej szkoły górniczej i wstawić odpowiedny wydatek do budżetu Państwa, gdyby resztę kosztów chciał opędzać bądź fundusz krajowy, bądź ogół interesowanych w téj mierze przedsiębiorców. Ponieważ już istnieje w Wieliczce taka szkoła, utrzymywana kosztem funduszów państwa, mająca przedewszystkiém na celu wyuczenie robotników dla kopalni soli, szkoła, którąby w powyższy sposób miała powstać, byłaby przeznaczona kształcić przemysłowców innych zawodów górniczych.

Wydział kraj. w przypuszczeniu, że wydane przedtém uchwały wys. Sejmu, zmierzały stanowczo do uzyskania dla kraju wyższéj szkoły górniczéj, a domyślając się, że główną w osiągnięciu tego celu zaporą po stronie c. k. Rządu jest wzgląd na niepomyślny stan skarbu Państwa, sądzi, że wszelkie tu poruszone, lub inne możliwe trudności dałyby się w sposób równie łatwy jak stósowny usunąć, gdyby przy zaprowadzonym już obecnie istytucie przemysłowym w Krakowie

utworzono osobny odział górnictwa i hutnictwa, a fundusz krajowy przyjął na siebie obowiązek pokrywania kosztów jego utrzymania w dwóch trzecich częściach do wysokości 4000 zł.; poszedł w téj mierze głównie za wskazówkami c. k. Prezydyum Namiestnictwa, które oświadczyło gotowość popierania tej myśli obliczając oraz na 5000 — 6000 zł. roczne koszta utrzymania takiego oddziału.

Komisya edukacyjna, zastanawiając się nad wnioskiem Wydziału krajowego, przyszła do przekonania, że założenie pospolitéj szkoły górniczéj nie odpowiedziałoby w niczém ani potrzebom, ani życzeniom naszego kraju. W obecnym stanie rzeczy, górnictwo nasze potrzebuje przedewszystkiém umiejętnych kierowników. O wyuczenie robotników starać się będą interesowani przedsiębiorcy, albo miejscowości, w których się odbywa produkcya górnicza; państwo i kraj winny mieć w pierwszym rzędzie wykształcenie tych osobistości na oku, któreby przez swą naukę i wyższą zręczność wpływać mogły na racyonalne wykonywanie i wyzyskiwanie prac na tém polu podejmowanych. Niemniéj jednak szkoła średnia górnicza w ścisłém tego słowa znaczeniu, nie byłaby dostateczna, aby zadosyć uczynić tak potrzebom kraju, jakotéż wymaganiom nauki.

Dlatego mniemamy, że wysoki Sejm jak przedtem tak i teraz ma powody domagać się dla naszego kraju wyższéj szkoły górniczéj. Licząc się jednak z danemi okolicznościami, a w szczególności biorąc na uwagę dokonane fakta, możnaby się zdaniem komisyi zgodzić w obecnéj chwili na zastąpienie jéj osobnym oddziałem górniczym w szkole przemysłowéj górniczéj. Z uwagi, że ten oddział bezsprzecznie wyższe od szkół średnich zająć może stanowisko, instrukcya w oddziale górniczym i hutniczym udzielana, byłaby znacznie zbliżona do wykładu nauk w akademiach górniczych, dając może tylko niejaką przewagę stronie praktycznéj. Uniknęłaby tym sposobem wszelkich zarzutów podnoszonych przeciw instrukcyi pośredniéj; owszem mogłaby z postępem czasu dopiąć tego stopnia użyteczności, jakim się odznaczają same akademie. Korzystając z przyborów naukowych instytutu przemysłowego, nie wymagałaby tyle nakładu, ile w odrębnéj szkole musiałyby wynosić wszystkie potrzebne wydatki.

Ze względu na użyteczność i potrzebę takiego zakładu, Komisya edukacyjna nie waha się doradzać wysokiéj Izbie, aby przystąpisła do wniosku Wydziału, co do przyjęcia dwóch trzecich części kosztów utrzymania, a to aż do wysokości 4000 zł. na skarb kraju.

Gdyby ten wniosek uzyskał przyzwolenie wysokiéj Izby, w takim razie słusznémby było domaganie się, aby ewentualnie władzy wykonawczéj Sejmu t. j. Wydziałowi krajowemu przyznany był ewentualnie odpowiedni wpływ na organizacyę w mowie będącego oddziału, niemniéj na sposób, w jaki udzielona przez kraj subwencya zostanie użyta.

Komisya edukacyjna wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. 1) Wzywa się c. k. Rząd, aby przystąpił do utworzenia oddziału dla górnictwa i hutnictwa z charakterem wyższéj szkoły górniczéj, w c. k. instytucie techniczno-przemysłowym w Krakowie.

2) Sejm obowiązuje się do pokrywania ze Skarbu krajowego dwóch trzecich części kosztów utrzymania pomienionego oddziału do wysokości 4000 zł. w. a. rocznie, jeżeli c. k. Rząd przyjmie na skarb Państwa koszta urządzenia i obowiązek pokrywania reszty wydatków rocznych na jego utrzymanie, oraz jeżeli przyzna Wydziałowi krajowemu odpowiedni wpływ na ustanowienie planu organizycyjnego tegoż oddziału i na oznaczenie sposobu, w jaki udzielona przez kraj subwencya będzie używana.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia z c. k. Rządem rokowań o założenie oddziału dla górnictwa i hutnictwa w c. k. instytucie techniczno - przemysłowym w Krakowie na powyższych zasadach i poleca mu oraz, aby z wypadku rokowań zdał Sejmowi na najbliższéj sesyi sprawę.

We Lwowie dnia 28. Sierpnia 1877.

Przewodniczący:

Majer.

Sprawozdawca:

E. Czerkawski.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków za rok 1875 funduszów samoistnych (niedotowanych), budżetem nieobjętych (lit. C.)

Wysoki Sejmie!

Komisya budżetowa jest w przykrem położeniu widząc się zmuszoną nie tylko wypowiedzieć, że w przedłożonych rachunkach jest brak wszelkiej jasności i zrozumiałości, ale dodać jeszcze, że tak zwane zamknięcie rachunków, sprzeciwia się po największej części wszelkim zasadom buchhalteryi i może być li tylko uważane jako spis bez żadnego systemu technicznego, co zresztą Wydział krajowy w sprawozdaniu swojem o zamknięciu rachunkowem funduszów krajowych za rok 1875, z dnia 2 maja 1877 roku, sam przyznał, powołując się na uchwałę wysokiego Sejmu z dnia 25 kwietnia 1876 roku, której zastósowanie ową niejasność spowodować miało.

Komisya budżetowa żałuje, iż Wydział krajowy mylnie pojął uchwały wysokiego Sejmu i nie zatrzymując się przecież w ogólnym zarysie rzeczy, pozwala sobie komisya dla udowodnienia postawionych twierdzeń przytoczyć następujące z rachunków wzięte fakta:

I. Majątek obrotowy funduszów stypendyjnych (str. 18, p. 1) wykazuje pozostałość z roku 1874 . . . . . 12.673 zł. 63 ct.
(gdy zaś fundusz zarodowy żadnej gotówki nie (miał) doliczywszy
do tego sumę dochodów w ilości . . . . . 154.301 „ 34 „
wypada suma . . . . . 166.974 „ 97 „
potrącając zaś sumę wydatków (str. 21) . . . . . 105.178 „ 49½ „
ma pozostać jako saldo z końcem roku . . . . . 61.796 „ 47½ „
gdy stan funduszów z końcem r. 1875 (str. 21, p. 16) tylko . 40.635 „ 92½ „
wykazuje.

Wprawdzie zgadza się cyfra ta z zapasem kasy w rachunku „obrót kasowy“ (str. 23, p. 21) wykazanym, powinna atoli się zgadzać i z poprzednim rachunkiem.

II. Stan funduszów stypendyjnych z końcem roku 1875 (str. 17, p. 4) wykazuje w pozycyi 15 jako aktywa w skryptach dłużnych . . . . . 98.349 zł. 67½ ct.
a wykaz, który przedstawia stan należytości czynnych i biernych z końcem roku 1875 (str. 23, alg. 2, p. 2) wykazuje w rubryce czynnej z tego samego tytułu, chociaż pod nazwiskiem „kapitały spłacić się mające“ sumę . . . . . 122.093 „ 86½ „

III. Wykaz należytości czynnych i biernych funduszów stypendyjnych. z końcem roku 1875 (str. 23, alg. 2) wykazuje w stanie czynnym kapitał spłacić się mający . . . . . 122.093 „ 86½ „
zaś w stanie biernym (str 24, p. 9) „skryptą dłużne po spłacie kapitałów wydać się mające“ sumę . . . . . 133.099 „ 67½ „

Ten rachunek zamknięty został ze saldem jako nadwyżka należytości czynnych, wynoszącem sumę 258.284 zł. 46 ct., która to cyfra znowu nie ma i mieć nie może żadnego związku z rachunkami przedłożonemi.

IV. Pozostały fundusz zapomogi z roku 1866 (Str. 222) wykazuje na stronnicy dochodów 3 główne pozycye a mianowicie: . 1.074 zł. 27½ ct.
74.518 „ 13 „
21.990 „ 84½ „
razem 97.583 „ 25 „
na stronnicy wydatków zaś 81.192 „ 85 „
a zatem pozostałość 16.390 „ 40 „
gdy stan tego funduszu z końcem roku tylko wykazuje w dwóch pozycyach 2.852 „ 12 „
i 13.518 „ 23 „
a zatem tylko 16.370 „ 25 „

Wprawdzie te, jakoteż i wszystkie inne niedokładności zostały przez izbę obrachunkową dostatecznie wyjaśnione, i tyczą one tylko formy a nie rzeczy, lecz przedłożony rachuuek nie powinienby wymagać co do jego zestawienia żadnych wyjaśnień, komisya wychodząc z tych uwag i pragnąc uniknąć na przyszłość podobnych zboczeń, uznaje za potrzebne przedłożyć zasady, według których rachunki prowadzone być winny.

I. Rachunek majątku, czyli fundusz zarodowy, ma być w ścisłem znaczeniu tego wyrazu, osobno prowadzony i to bez żadnej różnicy, czy ten rachunek zawiera efekta, czy gotówkę, czyli też innne należytości.

Tak samo winien byc prowadzony rachunek obrotu dochodów każdego funduszu.

II. Każdy rachunek powinien się zaczynać od zapisania pozostałości poprzedniego roku, i obejmować wyszczególnienie transakcyi w bieżącym roku zawartych w jednej głównej rubryce. Przy zamknięciu rachunków zaś saldo winno być ściągnięte i po zamknięciu rachunku to saldo przepisane w swych częściach składowych najdokładniej wyspecyfikowane być winno.

Przychodząc do merytorycznego załatwienia, zauważa komisya, że fundusze stypendyjne w zeszłym roku wzrosły, a z końcem roku składały się z 93 fundacyi, posiadających majątek wynoszący w nominalnej wartości 1,850.029 zł. 33½ ct. z dochodem . . 112.130 zł. 59½ ct.

Z tychże dochodów wydano	71.494	„ 67	„
na 405 stypendystów, a pozostało się	40.635	„ 92¼	„
do przeniesienia na rok 1876.			

Majątek funduszów stypendyjnych z dniem 31 grudnia 1875 roku obejmował:

1) W obligacyach indemnizacyjnych	330.350	zł. —	ct.
2) W 5% listach zastaw. kredytowych	233.100	„ —	„
3) W 4% „ „ „	132.400	„ —	„
4) W 6% „ „ Zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie	146.600	„ —	„
5) W 6% w oblig. pożyczki kraj.	152.600	„ —	„
6) W 6% listach Banku hipotecz.	247.000	„ —	„
7) W rentach państwowych pap.	6.000	„ —	„
8) W akcyach kolei Karola Ludwika	124.000	„ —	„
9) „ „ węgiersko-północno-wschodnich . .	1.200	„ —	„
10) „ „ dniestrzańskiej	2.000	„ —	„
11) W losach państwowych z r. 1860	2.100	„ —	„
12) Asygnatach Banku kredytowego	1.500	„ —	„
13) W obligacyach ks. Styryjskiego	2.000	„ —	„
14) W książeczkach kasy oszczędności	8.830	„ 48	„
15) W skryptach dłużnych	98.349	„ 67½	„
16) W wartości dóbr i realności	361.999	„ 18	„
Razem . .	1,850.029	zł. 33½	ct.

Z pozostałych funduszów zapomogi z r. 1866 wypożyczono wydziałom powiatowym w ciągu roku 79.700 zł. a zwroty pożyczki wydziałów powiatowych wynosiły 8.680 zł. 40 ct.

Co do rachunków zaś pojedyńczych funduszów komisya nie ma żadnej uwagi do zrobienia, komisya budżetowa zatem wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I.

Zamknięcie rachunków funduszów samoistnych za rok 1875 bierze Sejm do wiadomości.

II.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na przyszłość zamknięcie rachunków według wskazówek w sprawozdaniu zawartych sporządzone zostało.

Lwów 28 sierpnia 1878.

Przewodniczący:

H. Wodzicki.

Sprawozdawca:

Maurycy Lazarus.

L. S. 584/1877.

Sprawozdanie

komisyi edukacyjnej o wniosku posła Waygarta co do zmiany ustępu 3go artykułu XII. ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych z dnia 2. maja 1873. (L. 251. Dz. ust. i rozp. kraj.)

Wniosek posła Waygarta, mający na celu przyznanie nauczycielom szkół ludowych, na nowy etat przeniesionym, dodatków pięcioletnich także za lata, spędzone w służbie jeszcze przed wejściem w życie ustawy szkolnej z r. 1873, uczyniony był w takiej samej osnowie na przeszłorocznej sesyi sejmowej przez posła Spławińskiego. Do tego samego celu zmierzają liczne petycye, wniesione przez grona nauczycieli rozmaitych okręgów szkolnych, w szczególności także petycya zarządu głównego Towarzystwa pedagogicznego, w której nadto petenci domagają się podwyższenia obecnych płac najniższych, jak również zmiany obecnych dodatków pięcioletnich na 10% pobieranej płacy. Przy tej sposobności grona nauczycieli szkół ludowych krakowskich proszą także o zmianę art. 49 tejże ustawy.

Wniosek posła Waygarta opiewa: „Wysoki Sejm raczy uchwalić: Ustęp 3ci art. 12 ustawy o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych z dnia 2go maja 1873 w teraźniejszem swem brzmieniu znosi się, i ma opiewać:

„Osobom stanu nauczycielskiego, już przed wprowadzeniem tej ustawy w wykonanie stale zamianowanym, przyznaje się pierwszy pięcioletni dodatek w pięć lat od czasu i zamianowania stałymi nauczycielami, ale jedynie tym, które na nowy etat przeniesionemi zostały".

Już przeszłoroczna komisya edukacyjna uważała wniosek taki sam posła Spławińskiego za słuszny, opierając się na tem, że uznanie dawniejszych nauczycieli, którzy na nowy etat zostali przeniesieni, za zdolnych, powinno pociągnąć za sobą dobrodziejstwa, wskazane ustawą, z tem uznaniem, że ci nauczyciele często i wiekiem i rodziną obarczeni, więcej od młodszych na utrzymanie potrzebują, że ustawy państwowe przyznają urzędnikom administracyjnym i sądowym, tudzież profe-

sorom uniwersytetów i nauczycielom szkół średnich dodatki pięcioletnie za cały czas służby, i że wreszcie nie ma powodu do wyjątkowego w tej mierze traktowania nauczycieli szkół ludowych. Z tych więc przyczyn komisya rzeczona przychyliła się w zupełności do wniosku posła Spławińskiego, ale zmieniła formę jego, gdyż ta nasunąć była mogła bardzo wiele wątpliwości.

Wnosiła przeto komisya uchwalenie nowej ustawy, na mocy której zniesioną być miała, moc obowiązująca ostatniego ustępu art. XII. ustawy dotychczasowej, a za to dodane w ustępie pierwszym powyższego artykułu po wyrazach „przy publicznych szkołach ludowych służby“ — słowa: „bez względu, czy je spędzili przed wejściem w życie tej ustawy lub po niem“.

Komisya edukacyjna tegoroczna uznaje także w zupełności słuszność wniosku posła Waygarta; jest on bowiem prostym wynikiem zasady związanej z dodatkami pięcioletnimi, zasady polegającej na tem, iż przyznanie większej lub mniejszej ilości dodatków, uwydatnić ma właśnie różnicę pomiędzy osobami, należącemi do jednej i tej samej kategoryi pewnej gałęzi służby publicznej, jeźli jedne z nich przez dłuższy czas zasługiwały się już w swojem zawodzie, drugie zaś dopiero w nim pracować rozpoczynają.

Chodziło jednak o bliższe rozpatrzenie się w finansowej stronie wniosku w mowie będącego. Komisya przeszłoroczna według prawdopodobnego obliczenia na zasadzie sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej z r. 1874/5 sporządzonego, mniemała, że wydatek większy, jakiby obciążał fundusz krajowy po przeprowadzeniu projektowanej przez nią ustawy, wynosiłyby około 60.000 zł. rocznie. Komisya tegoroczna przyjęła za podstawę dla swego obliczenia prawdopodobnego, sprawozdanie c. k. Rady szkolnej z r. 1875/6, w którym z nauczycieli kwalifikowanych podanych jest.

391 którzy wysłużyli lat 5
476 „ „ „ 10
303 „ „ „ 15
128 „ „ „ 20
61 „ „ „ 25
84 „ „ „ 30

mianowicie z tych ostatnich

35 wysłużyło lat 30
23 „ „ 35
26 „ „ 40

Gdy zaś dodatki pięcioletnie są rozmaite według tego, czy są przeznaczone dla nauczycieli gmin klasy I. (50 zł.) czy klasy II. (40 zł.), czy klasy III. (30 zł.), czy wreszcie klasy IV. (25 zł.), gdy następnie przypuścić można, iż najwięcej nauczycieli należy do gmin klasy II. (z liczbą mieszkańców 2.000 do 10.000) przeto komisya edukacyjna przyjęła za przeciętną kwotę na dodatki pięcioletnie u wszystkich nauczycieli 30 zł., strącając przy obliczaniu u tych nauczycieli, którzy dotąd wysłużyli lat 15, jeden taki dodatek jako przez nich już pobierany, a zatem nieprzyczyniający się do zwiększenia wydatków z funduszu krajowego.

Postępując w ten sposób, komisya edukacyjna przyszła do przekonania, że obciążenie funduszu krajowego, w razie przyjęcia wniosku posła Waygarta, zwiększyłoby się o 89.910 złr. w. a. czyli blisko o 99.000 zł. w. a.

Mając wzgląd na budżet krajowy i wychodząc z założenia, że wysoki Sejm żadną miarą nie zechce się przychylić do projektu, którego przeprowadzenie byłoby niemożliwe bez podniesienia dodatków do podatków, komisya edukacyjna, mimo jednozgodnego uznania słuszności wniosku posła Waygarta, nie mogła polecić go do przyjęcia wysokiej Izbie, a tem bardziej, skoro będąc przekonaną,

iż Wysoki Sejm zgodzi się zresztą na zasady poprzednio w tej kwestyi wyłuszczone, wolała wystąpić z skromniejszem żądaniem i zapewnić przyjęcie tegoż, aniżeli projektem, odpowiadającym w zupełności jej zapatrywaniu, narazić sprawę tak ważną na pewne niemal odrzucenie.

Otóż komisya edukacyjna, powodując się tymi względami, postanowiła Wysokiej Izbie inny polecić wniosek, czyniąc przy nim zasadniczą różnicę pomiędzy latami, spędzonemi w służbie przez dawniejszych nauczycieli, na nowy etat przeniesionych, po wejściu w życie ustawy z r. 1873 i przed tym czasem. Lata spędzone pe wejściu w życie ustawy w mowie będącej, mają ze względu na przyznawanie pięcioletnich dodatków, liczone być od 1. dnia, w którym ustawa powyższa obowiązywać poczęła, bo tak stanowi pierwszy ustęp artykułu 12. ustawy tej i tak komisya myśl prawodawcy w ustępie rzeczonym wyrażoną pojmuje.

Lata, spędzone przez powyższych nauczycieli przed wejściem w życie ustawy tej, miałyby zaś według owego wniosku celem przyznania dodatków pięcioletnich obliczonemi być w ten sposób, iżby dwa lata tego rodzaju liczono za jeden rok.

Przyjęcie tego wniosku nie naraziłoby funduszu krajowego na tak wielki wydatek, jak przyjęcie wniosku posła Waygarta, gdyż obciążenie funduszu krajowego mogłoby się zwiększyć, najwięcej o połowę sumy poprzednio podanej. Komisya musi jednak nadmienić, że biorąc za podstawę obliczenie prawdopodobne, postępowała w taki sposób, aby przyjąć największy wydatek, na jakiby fundusz krajowy w razie przyjęcia jej wniosku był narażony. W rzeczywistości wydatek ten okazałby się niezawodnie znacznie mniejszym, skoro przecież przyjęcie przeciętnego dodatku pięcioletniego w kwocie 30 zł. w. a. jest bardzo wysokie, a przytem nie każdy nauczyciel kwalifikowany ma bezwzględne i bezwarunkowe prawo do przyznania mu dodatków pięcioletnich. Najlepszym dowodem tego jest okoliczność ta, iż według zasad przyjętych przy powyższem obliczeniu, kwota na pięciolecia przyznawana, obecnie na mocy dotychczasowej ustawy, (tj. wszystkim nauczycielom, którzy już wysłużyli lat 15) wynosićby powinna 17.280 zł., kiedy Rada szkolna krajowa żąda na ten cel tylko kwotę 10.000 zł. Gdyby przeto w takim samym stosunku zniżono sumę poprzednio na przeprowadzenie projektu komisyi edukacyjnej podaną, to suma ta nie dochodziłaby nawet 30.000 zł. w. a.. a przyjęcie projektu uczyniłoby przynajmniej w części zadość słusznym żądaniom nauczycieli szkół ludowych.

Do prośby nauczycieli szkół ludowych w Krakowie o zmianę art. 49 ustawy w mowie będącej komisya edukacyjna przychylić się nie może, gdyż tu idzie o fundusz emerytalny a więc konieczny warunek zaopatrywania wysłużonych nauczycieli a dalej wdów i sierót po nauczycielach w emerytury.

Opierając się na wywodach powyższych komisya edukacyjna wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić ustawę treści następującej:

Ustawa

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Księstem Krakowskiem. zmieniająca postanowienia artykułu 12, ustawy z dnia 2 maja 1873 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych (Dz. ust. i rozp. kraj. z dnia 1. lipca 1873. Część XXVIII l. 251.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Z dniem 1. stycznia 1878 znosi się moc obowiązującą ostatniego ustępu art. 12. ustawy o stosunkach

prawnych stanu nauczycielskiego w publicznych szkołach ludowych z dnia 2. maja 1873 (Dz. ust. i rozp. kraj. z dnia 1. lipca 1873 l. 251) i ustęp ten brzmieć ma jak następuje:

Za lata spędzone w służbie jeszcze przed wprowadzeniem w życie tej ustawy, przyznaje się tym nauczycielom, którzy na nowy etat zostali przeniesieni, dodatki pięcioletnie w ten sposób, iż przy obliczaniu ich dwa lata spędzone na posadzie rzeczywistego nauczyciela liczy się za jeden rok.

Art. II.

Wykonanie taj ustawy polecam mojemu ministrowi wyznań i oświaty.

Lwów dnia 25 sierpnia 1877.

Przewodniczący:
Majer.

Sprawozdawca:
Zoll.

L. S. 583/1877.

Sprawozdanie

komisyi gminnej o projekcie Wydziału krajowego co do zmiany §. 52 ustawy gminnej.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy sprawozdaniem z dnia 25 sierpnia 1866 l. 1961 przedłożył wysokiemu Sejmowi projekt do ustawy o nadzorze władz wyższych nad urzędnikami gmin wiejskich i małomiejskich.

Projekt ten w jeneralnej rozprawie na posiedzeniach w dniach 20. i 22. marca r. z. odbytych, wysoki Sejm uchylił przejściem nad nim na wniosek komisyi administracyjnej, w imiennem głosowaniu do porządku dziennego większością 14 głosów.

Wydział krajowy przekonany o niezbędnej potrzebie uporządkowania administracyi gmin wiejskich, niemniej, że tym końcem Wydziałom pow. oddane być powinny wszelkie ku temu skuteczne środki, a uznając za jeden z takich środków proponowaną nowelę; w bieżącej sesyi ponowił rzeczony projekt, który wysoki Sejm uchwałą z dnia 9go t. m. przekazał komisyi gminnej do sprawozdania.

Komisya gminna, wywiązując się ze zadania swego, ma zaszczyt wysokiej Izbie następujące złożyć sprawozdanie:

Przedewszystkiem zwraca komisya uwagę wysokiej Izby na to, że ponowny projekt Wydziału kraj. tak w treści jak w formie swej różni się od pierwotnego. Mianowicie:

a) postanowienia jego dotyczą wyłącznie gminy wiejskiej;

b) proponowaną nowelę wnosi Wydział krajowy jako dodatek do §. 52 ust. gm., a to w zamiarze wyraźnego uwydatnienia, że prawo Rady gminnej oddalania urzędnika

lub sługi, pozostaje nienaruszone, a ingerencya Wydziału powiatowego, względnie krajowego, jest tylko wyjątkiem;

c) samą wreszcie ingerencyę wspomnianą ściśle określa, poprzedzić ją albowiem musi:

1. sprawdzenie szkodliwej działalności urzędnika, pisarza lub innego tej kategoryi funkcyonaryusza gminy wiejskiej, dochodzeniem przez Wydział powiatowy, a względnie krajowy przeprowadzonem;

2. po takiem sprawdzeniu dopiero, jeżeli na wezwanie Wydziału powiatowego naczelnik gminy, a względnie Rada gminna wzbrania się dopełnić obowiązku swego, tj. oddalić urzędnika, pisarza lub innego tej kategoryi funkcyonaryusza, natenczas może na wniosek Wydziału pow. złożyć go z urzędu polityczna władza powiatowa.

Co się tyczy wzmiankowej ingerencyi politycznej władzy powiatowej, Wydział krajowy słusznie namienia, iż postąpił sobie analogicznie do postanowień §. 102. u. g. i noweli z d. 17. czerwca 1874. Komisya zaś winna jeszcze oświadczyć, że według obowiązujących ustaw, jedynie władzy politycznej egzekutywę przyznających, ingerencya powołana jest konieczną.

Na ostatek oznajmić należy, że Wydział krajowy w projekcie swym nowe zamieścił postanowienie, ograniczające oddalonego urzędnika, powtórne do służby przyjęcie w tym celu, aby żmudnie przeprowadzona czynność przez obejście prawa nie stała się płonną.

W projekcie tylekroć wspomnianym, komisya gminna uczyniła kilka, istoty rzeczy niezmieniających, poprawek.

Zważywszy przeto, iż nieomal wszystkie Wydziały powiatowe mnogiemi dowodami poparte, wnosiły żałoby na szkodliwą pisarzy gminnych działalność, do usunięcia której dotyczące ustawy skutecznego nie nastręczają środka.

Zważywszy, że zwierzchności gminne, jak powszechnie wiadomo, głównie z winy pisarzów zaniedbują lub przekraczają ustawami poruczone im obowiązki, z czego oprócz rozmaitych szkód i pokrzywdzeń wynika zgubne rozprężenie ustroju gminnego i lekceważenie samejże władzy.

Zważywszy, iż Wydziały powiatowe odpowiedzialne są za całość majątku gminnego a obowiązane dozorować czynnności zwierzchności gminnej, zaczem posiadać powinny wystarczające środki do zapobieżenia szkodliwej pisarzów gminnych działalności, taki zaś środek proponowana przez Wydział krajowy nowela niezaprzeczenie podaje, ztąd też umożebni Wydziałom powiatowym skuteczniejsze obowiązków wykonanie, a korzystną będzie dla gmin wiejskich, za względu na wcale mierny poziom ich intelligentnego rozwoju, potrzebujących większej władz autonomicznych opieki.

Komisya gminna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną uchwałę.

Przewodniczący:
Grocholski.

Sprawozdawca:
Ks. Buchwald.

USTAWA

z dnia dla Królestwa Gelicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem krakowskiem zmieniająca §. 52 u. gm. z d. 12 sierpnia 1866 r.

Art. I.

§. 52 ustawy gminnej z d. 12 sierpnia 1866 L. 19. Dz. u. kraj. zostaje uchylonym w dotychczasowem brzmieniu i ma opiewać jak następuje:

§. 52.

Naczelnikowi podlegają urzędnicy i słudzy gminy, on wykonywa nad nimi władzę dyscyplinarną.

Naczelnik gminy może suspendować w urzędowaniu nawet takich urzędników i takie sługi, których mianowanie Rada sobie zastrzega, prawo jednak oddalania ich ze służby ma tylko Rada.

Jeżeliby z dochodzenia przeprowadzonego przez Wydział powiatowy okazało się, że urzędnik, pisarz lub inny tej kategoryi funkcyonaryusz gminy wiejskiej, staje się powodem do przekroczenia lub zaniedbania obowiązków przez członków Zwierzchności gminnej lub Radę gminną, albo że działa w ogólności w sposób dla gminy szkodliwy, i jeżeli Naczelnik gminy a względnie Rada gminna wzbrania się usunąć go od urzędowania, mimo zawezwania Wydziału powiatowego, natenczas może usunąć go c. k. polityczna władza powiatowa na wniosek Wydziału powiatowego.

W razie niezgodności tych władz, w razie odwołania się do orzeczenia politycznej władzy powiatowej,

lub gdyby przewinienie urzędnika, pisarza lub innego tej kategoryi funkcyonaryusza gminy wiejskiej, sprawdzone zostało przez dochodznie przeprowadzone bezpośrednio z ramienia Wydziału kraj. — orzeka w tej mierze ostatecznie polityczna władza krajowa na wniosek lub za zgodą Wydziału krajowego.

Urzędnik, pisarz lub inny tej kategoryi funkcyonaryusz gminy wiejskiej, oddalony na mocy powyższego postanowienia, może być na wniosek Wydziału powiatowego a względnie krajowego uznanym za niezdolnego do piastowania posady urzędnika, pisarza lub innego tej kategoryi funkcyonaryusza gminy wiejskiej w innych gminach kraju, aż do trzechletniego czasu. W tej samej zaś gminie, w której ze służby usuniętym został, nie może powtórnie być przyjętym do służby bez zezwolenia tej władzy, na której wniosek oddalony został.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

L. S. 582/1877.

Sprawozdanie

komisyi kultury krajowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego, l. w. 25.936, w przedmiocie zalesienia wydm piaszczystych w powiatach Niskim i Tarnobrzegskim.

Wysoki Sejmie!

Komisya kultury krajowej, której wysoki Sejm przydzielił wyżej wzmiankowane sprawozdanie, na podstawie onegoż, oraz wymienionego w niem operatu c. k. komisarza lasowego p. Hołowkiewicza, tudzież na podstawie korespondencyi z c. k. Namiestnictwem, przyszła do przekonania, że zalesienie tych wydm należy do najużyteczniejszych a nawet koniecznych zadań kultury krajowej.

Zważywszy, że koszta połączone z tym zalesieniem znajdują pokrycie więcej jak wystarczające w funduszu kultury krajowej, gdyż wysokość grzywien płaconych rocznie na ten fundusz, wynosi przeszło 9.000 zł., z których tylko 5.000 zł. dawane bywają na szkołę w Dublanach, a 500 zł. na nieprzewidziane wypadki, reszta zaś rozpływa się w budżecie krajowym.

Zważywszy, że prócz z otrzymania postępów szerzącego się ciągle złego stworzy się przestrzeń 7.000 hektarów lasu.

Zważywszy, że taka zamiana wydm na lasy, musi zbawienny wpływ wywrzeć na stosunki klimatyczne kraju, który w ostatnich latach tyle od klimatu ucierpiał.

Komisya podobnie jak Wydział krajowy, nie widzi lepszego, możliwego użytku pieniędzy funduszu kultury krajowej, jak ten, który proponuje Wydział, i przyjmując jego wnioski za swoje, uprasza wysoki Sejm o przyjęcie następujących wniosków:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I.

Sejm wyznacza na pokrycie kosztów zadrzewienia wydmisk i pastwisk zapiaszczonych w powiatach Niskim i Tarnobrzegskim:

1) na pierwszy rok dla każdego z wymienionych powiatów po 900 zł. w. a.

2) na następne cztery lata dla każdego z wymienionych powiatów po 750 zł. w. a.

3) na dalsze dwa lata dla każdego z wymienionych powiatów po 150 zł. w. a.

4) na ósmy, dziewiąty i dziesiąty rok dla powiatu Niskiego po 150 zł. w. a.

II.

Sejm upoważnia Wydział krajowy do wypłacenia kwot powyższych pod warunkiem, że właściciele gruntów zadrzewić się mających, zobowiążą się dostarczyć bezpłatnie robociznę potrzebną do przeprowadzenia projektowanej melioracyi, niemniej grunt pod szkółki i materyał do ogrodzenia szkółek; c. k. Rząd zaś przyjmie na siebie obowiązek utrzymywania dla powiatu Niskiego i Tarnobrzegskiego po jednym nadzorcy leśnym jako kierownika robót wykonać się mających z płacą roczną w kwocie 900 zł. w. a. a nadto przyzna Wydziałowi krajowemu prawo do ingerencyi co do zużycia dotacyi, wyznaczonych z funduszu krajowego na zadrzewienie gruntów niaużytecznych w tychże powiatach.

III.

Wydatki spowodowane wyznaczeniem powyższych dotacyi pokrywane będą z funduszu kultury krajowej.

IV.

Na pokrycie wydatków tych otwiera się Wydziałowi krajowemu dodatkowy kredyt na rok 1877 do wysokości 1800 zł. a na rok 1878 kredyt do wysokości 1500 zł. w. a.

Przewodniczący:

J. Czartoryski.

Sprawozdawca:

E. Sanguszko.

L. 561.

s.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnéj w przedmiocie zubożenia kraju i zasilania kas zaliczkowych z funduszu krajowego.

Wysoki Sejmie!

Przekazane komisyi administracyjnéj sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zubożenia kraju i zasilania kas zaliczkowych z funduszu krajowego, przedstawia wynik prac dotychczasowych ankiety, którą wysoki Sejm w uchwale z d. 28. marca 1876 r. polecił zwołać „dla zbadania przyczyn zubożenia powszechnego kraju i zwiększającego się upadku gospodarstw wiejskich tudzież obmyślenia środków dla podźwignienia kraju z tego smutnego stanu.“

Równocześnie przedłożył Wydział krajowy przy tém sprawozdaniu, ze względu na bezpośredni związek z tą sprawą, wynik prac osobnéj komisyi dla spraw kredytu rolniczego, która złożoną została z inicyatywy Wydziału krajowego jeszcze przed wydaniem powyższéj uchwały Sejmowéj. Wydział krajowy przedkładając prace obu komisyj ankietowych wys. Sejmowi, zastrzega sobie po szczegółowym rozbiorze wniosków i zapatrywań komisyi dla spraw kredytu rolniczego oraz prac ankiety, które dotąd nie mogły być ukończone, zarządzić w drodze administracyjnéj, co uzna za odpowiednie, zdać sprawę o tém wys. Sejmowi a ewentualnie przedłożyć swoje wnioski w téj sprawie do uchwały na przyszłéj sesyi Sejmowéj. Zastrzeżenie to uzasadnione jest krótkością czasu, gdyż sprawozdania obu komisyi nadeszły do Wydziału krajowego w połowie lipca b. r.

Pomimo to, że skutkiem owego zastrzeżenia Wydział krajowy wstrzymał się od postawienia merytorycznych wniosków, komisya administracyjna, mając sobie przydzielone sprawozdanie Wydziału krajowego w tym przedmiocie, nie mogła poprzestać na wniosku, aby wys. Sejm tymczasem przyjął do wiadomości owe sprawozdanie. Pomiędzy zadaniami przekazanemi ankiecie w skutek uchwały wys. Sejmu z 28. marca 1876 zwołanéj, jest jedno, które ankieta znalazła się w możności stanowczo załatwić. Jest niem rozbiór wniosku posła Zyblikiewicza o zasilaniu kas zaliczkowych z funduszu krajowego. Ze względu na to, a przedewszystkiem ze względu na wielką ważność i nagłość téj sprawy, tylokrotnie rozbieranej w ostatnich czasach, komisya administracyjna widziała się spowodowaną już teraz wejść w szczegółowy rozbiór takowej i przedłożyć wys. Izbie wniosek zmierzający do merytorycznego jéj załatwienia.

Wniosek posła Zyblikiewicza, przytoczony dosłownie w sprawozdaniu Wydziału krajowego, zmierza do tego, aby pożyczkami z funduszu krajowego zasilać kasy zaliczkowe istniejące i wywołać tworzenie nowych instytucyi tego rodzaju. W tym celu miałby kraj użyć rozporządzalnych fundu-

szów pożyczki z r. 1873 na pożyczki dla powiatów, któreby chciały założyć nowe lub zasilić istniejące kasy (stowarzyszenia) zaliczkowe. Ankieta uznała, że dla rozwoju kas zaliczkowych w Galicyi jest w wysokim stopniu pożądaném, ażeby kraj, jak to proponuje poseł Zyblikiewicz, przyszedł w pomoc tym kasom pożyczkami ze swoich funduszów, nie zgodziła się jednak na proponowaną formę téj pomocy, t. j. na to, aby w tym celu kraj udzielał pożyczek powiatom, te zaś za pomocą założonych i zarządzanych przez rady powiatowe kas (stowarzyszeń) zaliczkowych rozpożyczały owe fundusze. Zdaniem ankiety włożonoby przez to na rady powiatowe obowiązek zarządu finansowego i kontroli, któremu nie potrafiłyby podołać i oderwanoby je od właściwych czynności administracyjnych a w jednym i w drugim wypadku ucierpiałby na tém ogół opodatkowanych w powiecie. Ankieta uznała, że najdogodniéj dla kraju byłoby, gdyby istniał jakiś zakład centralny, którego zadaniem byłoby pośredniczyć na własną odpowiedzialność między krajem resp. funduszem krajowym a kasami (stowarzyszeniami) zaliczkowemi, między które zakład ów rozpożyczałby fundusze wypożyczone od kraju.

Szczegółowy rozbiór możliwych form zakładu centralnego przekonał jednak ankietę, że o doraźnem wprowadzeniu w życie takiego zakładu centralnego, czy to w formie spółki akcyjnéj, czy téż w postaci proponowanego przez komisyą dla kredytu rolniczego krajowego zakładu hipotecznego, wśród obecnych stosunków trudno myśleć, ankieta zgodziła się przeto, aby Wydział krajowy na podstawie opinii komitetu centralnego złożonego z osób obeznanych ze stosunkami kas (stowarzyszeń) zaliczkowych udzielił każdéj kasie, która się zgłosi o to, pożyczki z funduszów krajowych, na to przeznaczyć się mających. Pożyczka taka byłaby umarzaną stopniowo w przeciągu kilku lat. Dla ocenienia, na jaki kredyt każde stowarzyszenie zasługuje, musiałyby takowe przedłożyć spisy członków i wykazy stanu i obrotu majątkowego a następnie przedkładać takowe w stosownych odstępach czasu aż do zupełnego spłacenia pożyczki. Wydział krajowy zastrzegłby sobie prawo wypowiedzenia całéj niespłaconéj dotąd pożyczki, gdyby się okazały w składzie stowarzyszenia lub jego stosunkach majątkowych zmiany, któreby narażały bezpieczeństwo pożyczki.

Komisya administracyjna przystąpiwszy do rozbioru wyłożonéj tu sprawy, przedewszystkiem zadała sobie pytanie, czy kraj może i powinien pożyczać fundusze swoje kasom czyli stowarzyszeniom zaliczkowym?

Komisya wychodzi z przewodniéj w administracyi zasady, że w życiu ekonomiczném jednostki winny przedewszystkiém same sobie pomagać. Nie da się wprawdzie zaprzeczyć, że w wyjątkowych wypadkach pomoc publiczna może okazać się nieuniknioną, zwłaszcza skoro ogólne, niezawinione przez jednostkę przyczyny sprowadzają klęski, wobec których jednostka sama sobie poradzić nie zdoła. Jednakże materyalna pomoc publiczna na rzecz jednostek winna być zawsze tylko wyjątkową, winna być tylko ostatecznym środkiem ratunku a w interesie zdrowego rozwoju społecznego leży koniecznie, aby tę pomoc uczynić ile możności najrzadszą i najmniejszą. Da się to osiągnąć przez podniesienie społeczeństwa pod względem ekonomicznym a w szczególności przez rozpowszechnienie instytucyi kredytowych, za pośrednictwem których jednostki mogłyby same sobie radzić, nie uciekając się do pomocy publicznéj.

W naszym kraju wypadki pomocy publicznéj w ostatnich latach stały się niestety zbyt częstymi. Od r. 1866 zacząwszy w przeciągu lat dziesięciu trzy razy pomoc taka udzielaną była, i doszliśmy niemal do tego, że po każdym znaczniejszym nieurodzaju pojawia się kwestya pomocy publicznéj. Pomoc publiczna udzielaną była u nas nietylko w formie pożyczek procentowych lub nieoprocentowanych, lecz także w postaci bezzwrotnych zapomóg, zatém w formie, w któréj zwłaszcza przy tak częstém powtarzaniu się, bardzo łatwo mogła stać się demoralizującą, gdyż darowizny nietylko nieraz bywają marnowane, lecz nadto przyzwyczajają ludność do oglądania się na pomoc zewnętrzną. Uchylić nadal, lub w miarę możności ograniczyć potrzebę pomocy publicznéj w naszym kraju a w szczególności zapobiedz ponawiającym się ciągle pożyczkom i zapomogom głodowym jest niewątpliwie rzeczą niezbędną i nagłą. Uczuwał to wysoki Sejm, kiedy na ostatniéj Sesyi na wniosek

komisyi głodowéj polecił zwołać ankietę, któraby obmyśliła środki podźwignienia kraju z tego smutnego stanu. Otóż jeden z takich środków wskazał już wtenczas poseł Zyblikiewicz we wniosku swoim a ankieta, która z polecenia wysokiego Sejmu wniosek ten badała, uznała środek ten za trafny. Środkiem tym jest tworzenie i rozszerzanie kas (stowarzyszeń) zaliczkowych jako instytucyi, w których ludność może znajdować pomoc kredytową stosunkowo tanią i w stosownéj formie podaną, nie potrzebując szukać jej w funduszach publicznych.

Kasy czyli stowarzyszenia zaliczkowe w kraju naszym z bardzo małymi wyjątkami dopiero po r. 1870, a po największéj części dopiero w ciągu ostatnich lat czterech, odkąd ustawa z 9. kwietnia 1873. uporządkowała prawne ich stanowisko i w miejsce koncesyi administracyjnéj zaprowadziła wpis do rejestru sądowego. Obecnie, nie licząc towarzystwa kredytowego miejskiego we Lwowie, które ma zupełnie odmienny charakter mimo téj saméj formy prawnéj, istnieje w Galicyi 89 stowarzyszeń czyli kas zaliczkowych. Kasy te posiadały z końcem r. 1876

własnego kapitału w udziałach . .	1,525.055 zł. 15 ct.
w funduszu rezerwowym	127.389 „ 73 „
razem	1,652.459 zł. 88 ct.
obcego kapitału we wkładkach oszczędności i pożyczkach	
od osób prywatnych	1,780.369 zł. 60 ct.
od zakładów kredytowych	1.110.531 „ 69 „
z fuduszów publicznych	222.389 „ 10 „
razem	3.213.290 zł. 39 ct.
W ciągu roku 1876. udzieliły kasy zaliczkowe pożyczek . . .	10,941.158 zł. 93 ct.
z końcem grudnia 1876 wynosił stan pożyczek	4,818.457 „ 80 „

Już same te cyfry, które szczegółowo przedstawia najnowszy rocznik stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, świadczą nader wymownie, jak znacznie rozwinęły się u nas stowarzyszenia zaliczkowe w stosunkowo tak krótkim czasie i jak obszerną jest ich działalność.

Dalszém świadectwem w tym względzie jest liczba członków, która w ciągu jednego roku 1876. wzrosła o 34% i wynosiła z końcem tego roku przeszło 28.000. Między tymi członkami spotykamy wszystkie warstwy społeczne i powołania: między innymi 10.357 włościan rolników, 1.229 większych właścicieli ziemskich, około 4.600 rzemieślników i t. p. Niektóre stowarzyszenia składają się wyłącznie tylko z osób należących do jednéj warstwy społecznéj, największa część stowarzyszeń jednak łączy w swym składzie ludzi z rozmaitych warstw społecznych, większych i małych gospodarzy wiejskich, inteligencyą miejską i rzemieślników, przyczém żywioły wykształcenisze i zamożniejsze, których inicyatywie zawdzięczyć należy powstanie tych instytucyi, obejmują kierownictwo stowarzyszenia, stanowią podstawę dla kredytu jego na zewnątrz, a poświęcając się w ten sposób bezinteresownie dla dobra wiejskiéj i małomiejskiéj ludności, pracują najskuteczniéj nad urzeczywistnieniem harmonii społecznéj. Również i skutki kredytu udzielonego przez stowarzyszenia czyli kasy zaliczkowe przedstawiają się pomyślnie. Jeżeli gdzie to wśród naszego społeczeństwa, w którém cnoty gospodarcze tak mało dotąd są rozwinięte a brak oświaty w najliczniejszych warstwach ludności przeszkadza należytemu ocenieniu przez nią skutków czynności prawnych i ekonomicznych, należy ciągle pamiętać o tém, że kredyt jest środkiem obosiecznym, że nadmierne lub niewłaściwe jego użycie zamiast pożytku sprowadzić może szkodę, zamiast podniesienia gospodarstwa, ruinę, czego smutne a niestety tak liczne w kraju widzimy dowody. Stowarzyszenia zaliczkowe uwzględniają tę prawdę: zastosowują wysokość kredytu nietylko do zdolności kredytowéj t. j. do możności spłaty, lecz nadto i do potrzeby dłużnika, którą szczegółowo badają, zastosowują warunki spłaty do stosunków jego gospodarstwa, słowem opiekują się dłużnikiem, przyuczają do roztropnego użycia kredytu i do punktualności w spłatach, których ściśle pilnować muszą już we własnym interesie. Nadto stowarzyszenia zaliczkowe, zniewalając członków do składania stopniowo coraz to większych kwot w kasie stowarzyszenia budzą potężnie i utrzymują ducha oszczędności i gromadzą

dla członków zasoby, z których ci czerpać mogą w potrzebie. W ten sposób w okolicach, gdzie się rozwinęły, instytucye te chronią ludność od lichwy i w ślad za nią idącego wywłaszczenia i pracują skutecznie nad ekonomicznem a poniekąd i moralném podniesieniem tych warstw ludności, które w swój zakres objęły. To też jest ostatecznym ich celem, a nie zysk lub inna materyalna korzyść, na którą warstwy wykształceńsze i zamożniejsze, kierujące témi stowarzyszeniami, wcale nie liczą. Działalność stowarzyszeń zaliczkowych zbyt znaną jest w kraju, żeby obszerniéj wypadało nad nią się rozwodzić; bliższe szczegóły w téj mierze zawiera subalegat Z. do alegatu B. sprawozdania Wydziału krajowego a zresztą niech będzie wolno odwołać się do osobistych doświadczeń członków wys. Izby, z których przeszło 20tu pełni funkcye prezesów, dyrektorów lub członków rad nadzorczych w krajowych stowarzyszeniach zaliczkowych.

Jednakże działalność kas (stowarzyszeń) zaliczkowych w kraju naszym nie dochodzi dotąd u nas do rozmiarów, jakichby sobie życzyć należało, ze względu na potrzebę kredytu i na straszliwe spustoszenia, jakie lichwa zrządza zwłaszcza między wiejską ludnością. Są jeszcze rozległe okolice, w których wcale niema kas zaliczkowych, są inne w których kasy te ograniczają się tylko na ludność wiejską. Przyczyna tego leży z jednéj strony w tém, że do niedawna brakło inicyatywy w zakładaniu nowych kas zaliczkowych i potrzebnego w téj mierze pouczenia, z drugiéj strony zaś szukać jéj trzeba w trudności uzyskania potrzebnych funduszów.

W pierwszym względzie zaradzono już obecnie, gdyż utworzony Związek towarzystw zarobkowych i gospodarczych zajmuje się zakładaniem nowych stowarzyszeń zaliczkowych, udziela potrzebnych informacyi i wydaje pismo w tym celu, zaś kraj popiéra te usiłowania roczną subwencyą. Za to trudność uzyskania kredytu dla kas zaliczkowych ciągle istnieje i stanowi główną zaporę ich rozwoju.

Jeżeli kasy zaliczkowe posiadały z końcem roku 1876 przeszło 3 miliony obcego kapitału, to z téj sumy jak na Galicyę w cale nie wielkiej, największa część przypada na towarzystwo wzajemnego kredytu rozciągające swoją działalność na kraj cały, tudzież na stowarzyszenia zaliczkowe we Lwowie i Krakowie, oraz w kilku większych miastach na prowincyi. Te też tylko zakłady mogą mieć z wkładek na książeczki znaczniejsze fundusze na umiarkowany procent, a z pomiędzy nich znowu tylko lwowskie i krakowskie stowarzyszenia korzystają bezpośrednio z najtańszego kredytu w austryackim banku narodowym. Wszyskie inne kasy zaliczkowe mogą uzyskać umiarkowany kredyt tylko w krakowskiém towarzystwie wzajemnych ubezpieczeń (po 6%) i w galicyjskiéj kasie oszczędności (po 7%), zresztą zaś muszą na wysoki procent, bo na 9—12% a niekiedy i wyżej jeszcze pożyczać pieniądze bądź w bankach i w prowincyonalnych kasach oszczędności, bądź u osób prywatnych a i przy tak ciężkich warunkach mają zwykle wiele trudności w uzyskaniu kredytu. Mianowicie zaś nowo powstające stowarzyszenia zaliczkowe mogą otrzymać kredyt prawie tylko w krakowskiém towarzystwie ubezpieczeń.

Towarzystwo to około zasilania nowych kas znakomite położyło zasługi, lecz wzrastającéj potrzebie tem mniéj może zadość uczynić, że przedewszystkiém uwzględniać musi zarządzane przez siebie a coraz pomyślniej rozwijające się towarzystwo wzajemnego kredytu.

Ze względu na dobroczynną działalność kas zaliczkowych, dalej w szczególności ze względu na to, że przy większém rozpowszechnieniu tych instytucyi uchyloną będzie tak częsta dziś potrzeba pomocy publicznéj, leży niewątpliwie w dobrze zrozumianym interesie kraju ułatwić im uzyskanie funduszów potrzebnych do dalszego ich rozwoju, mianowicie przez zasilanie ich pożyczkami z funduszów krajowych. Kasy zaliczkowe już teraz w pewnej części korzystają w ten sposób z funduszów publicznych, gdyż według przytoczonej już publikacyi z końcem r. 1876 gminy ulokowały w 22 kasach 104.519 złr. 95 ct., rady powiatowe w 17 kasach 77.407 złr. 55 ct., Wydział krajowy w 3 kasach 40.461 złr. 60 ct. Mianowicie posiadał Wydział krajowy z końcem roku 1876 w kasie zaliczkowéj w Dąbrowie 10.000 ztr., w kasie zaliczkowéj w Łańcucie 23.461 złr. 60 ct. (z pierwotnéj pożyczki w kwocie 40.000 złr.), wreszcie

w lwowskiém towarzystwie zaliczkowém dla rolnictwa i przemysłu rolniczego 7.000 złr. Ta ostatnia kwota jest chwilową lokacyą gotówki rozporządzalnéj funduszu krajowego, zaś dwie poprzednie pożyczki zaciągnięte zostały przez powiaty łańcucki i dąbrowski dla tamtejszych kas zaliczkowych z funduszu pożyczki krajowéj z r. 1873. Nie wykazuje nadto wspomniona publikacya, że oprócz tego podobną pożyczkę zaciągnęła była także Rada powiatowa w Gorlicach w kwocie 20.000 złr. i Rada powiatowa w Nisku w takiéj saméj kwocie. W końcu wiadomo nam jeszcze, że Wydział krajowy w ciągu r. 1876. lokował czasowo znaczne kwoty, bo przeszło 50.000 złr. w towarzystwie wzajemnego kredytu.

Jeżeli ze względu na ekonomiczne stosunki kraju i podniesienie bytu materyalnego ludności, należy uważać zasilenia kas zaliczkowych pożyczkami z funduszów krajowych za rzecz pożądaną, to z drugiéj strony warunki tych pożyczek mogą być tak urządzone, żeby odpowiadały w zupełności słusznym wymaganiom bezpieczeństwa dla funduszu krajowego. Własny kapitał kasy złożony w funduszu rezerwowym i w udziałach, następnie solidarna poręka członków mogą do pewnéj wysokości dać zupełne bezpieczeństwo dla pożyczek. Dowodem tego jest, że instytucye finansowe jak austryacki bank narodowy, krakowskie towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń, rozmaite banki krajowe i kasy oszczędności nie wahają się przyznać kasom zaliczkowym znaczne kapitały i źle na tém nie wychodzą. Umieszczenie funduszów krajowych na pożyczkach w kasach zaliczkowych mogłoby przeto być zupełnie bezpieczném, a zarazem byłoby o tyle korzystném, że procent téj lokacyi mógłby być dość wysokim a jeszcze przystępnym dla kas zaliczkowych, które opłacają obecnie jak wspomniano po wielkiej części 8—9% a nawet i wyżéj od obcych kapitałów.

Z innéj strony zasilanie kas zaliczkowych pożyczkami z funduszów krajowych, jakkolwiek przyznanym tu celem jest poparcie skutecznéj działalności owych kas a pośrednio poprawa materyalnego położenia ludności krajowéj, nie jest bynajmniéj pomocą publiczną w tém znaczeniu, żeby tu jednostki otrzymywały cokolwiek z funduszu publicznego tytułem darowizny. Owszém pomoc ta jest pożyczką oprocentowaną, udzieloną nie bezpośrednio ludności, lecz instytucyom finansowym, jakiemi są kasy zaliczkowe i to w miarę kredytu, na jaki takowe zasługują i na procent nie mniejszy od tego, jaki może być uzyskanym w innych pewnych lokacyach.

Nadto pomoc, o któréj mowa, nie ma być stałą, fundusze krajowe nie mają na zawsze stać się źródłem kredytu dla stowarzyszeń zaliczkowych, lecz tylko czasowo mają posłużyć ku temu, aby przezwyciężyć początkowe trudności w rozwoju tych dobroczynnych instytucyi i przyczynić się do rychlejszego ich rozpowszechnienia. W dalszym czasie pomoc ta odpaść winna a wkładki oszczędności winny stać się głównem źródłem kredytu dla stowarzyszeń. Leży to w interesie zdrowego i pomyślnego ich rozwoju a pogląd na stosunki stowarzyszeń najbardziej rozwiniętych i na dotychczasową dążność ogółu stowarzyszeń zdaje się niemylnie wskazywać, że tak się stanie.

Komisya administracyjna sądzi przeto, że należy upoważnić Wydział krajowy, aby użył rozporządzalnych funduszów krajowych na kilkoletnie, ratami umarzane pożyczki dla kas (stowarzyszeń) zaliczkowych bądź już istniejących, bądź takich, które w przyszłości się zawiążą, aby im umożebnić skuteczniejszą działalność.

Myśl przeznaczenia na ten cel rozporządzalnych funduszów pożyczki krajowéj z r. 1873. jakto proponował poseł Zyblikiewicz, komisya administracyjna uznaje za trafną. Pożyczka krajowa z r. 1873, oprocentowana nominalnie po 6%, zrealizowaną została po największéj części po kursie 86 za 100 lub cokolwiek wyższym. Przez 40 lat, na które rozłożoną jest amortyzacya, fundusz krajowy płaci przeto, nie licząc amortyzacyi, prawie 7% samych odsetków, Udzielając z tego kapitału powiatom pożyczki po 6% oprocentowane, traci kraj corocznie 1%, jak długo pożyczki te nie są spłacone. Raty kapitału, który w r. 1883 będzie już w całości zwrócony przez powiaty, lokuje kraj obecnie, o ile nie są potrzebne na opłatę kuponów, losowanie obligacyi oraz opłatę podatku dochodowego i t. p. wydatki, w bankach na $5\frac{1}{2}$%, w części na 6% a nawet $6\frac{1}{2}$%, traci zatem na téj lokacyi

$^1/_2$ — $1^1/_2$% a strata ta będzie wynosić coraz większą kwotę w miarę, jak rozporządzalna nadwyżka zwrotów, która z końcem r. 1877 wyniesie prawdopodobnie według obliczenia Wydziału krajowego 183653 złr. coraz to będzie wzrastać a w r. 1883 dojdzie do najwyższego stanu.

Przeto w interesie funduszu krajowego leży, zaniechać stanowczo dotychczasowéj lokacyi zwróconego kapitału pożyczki z r. 1873 i użyć tego kapitału w sposób, któryby uchylał owe coraz to rosnące straty, albo przynajmniéj redukował je do jak najmniejszych rozmiarów. Komisya administracyjna przyznaje, że ze stanowiska ściśle finansowego najkorzystniejszém użyciem zwróconego kapitału pożyczki z r. 1873 byłoby wykupywanie tym kapitałem obligacyi pożyczki, które dziś stoją około 9 złr. niżéj pari, jednakże mimo to ze względu na konieczną potrzebę poparcia usiłowań około podniesienia bytu ekonomicznego, pozwala sobie zalecić użycie tego kapitału przez czas jakiś w myśl wniosku posła Zyblikiewicza na pożyczki dla kas zaliczkowych. W tém odroczeniu najkorzystniejszego użycia owego kapitału leży niewątpliwie ofiara ze strony kraju, jednak przecie nie tak znowu wielka, żeby jéj kraj w interesie swojéj przyszłości dla zachowania i spotęgowania swoich sił produkcyjnych nie miał chętnie ponieść.

W każdym zaś razie użycie zwróconego kapitału pożyczki z r. 1873 w ten sposób będzie stanowczo o wiele korzystniejszém, niż dotychczasowa lokacya, gdyż od kas zaliczkowych fundusz krajowy mógłby żądać 7%, co przy drożyźnie kapitału, z jaką te kasy mają do walczenia, byłoby dla nich jeszcze istotną pomocą. W takim zaś razie fundusz krajowy miałby pokrytym procent, który opłaca posiadaczom obligacyi i traciłby jedynie na tém, że obligacye wylosowane wypłacałby przez czas trwania pożyczek, kasom udzielonych, w gotówce podług nominalnéj wartości.

W tym składzie rzeczy i ze względu na to, że rozporządzalne dotąd fundusze pożyczki krajowéj z r. 1873 nie starczą do osiągnięcia zamierzonego celu t. j. zasilania kas zaliczkowych, komisya administracyjna nie waha się zaproponować użycie w tym celu niezrealizowanéj dotąd reszty pożyczki krajowéj z r. 1873.

Co do sposobu udzielania pożyczek kasom zaliczkowym, to przedewszystkiém przedstawia się sposób dotąd praktykowany przy pierwotnym rozdziale pożyczki z r. 1873. t. j. iż rady powiatowe imieniem powiatu zaciągałyby pożyczki w celu zasilania nowo powstających lub dawniéj istniejących w powiecie kas zaliczkowych lub przynajmniéj poręczałyby pożyczki zaciągane przez kasy zaliczkowe z funduszu krajowego. Komisya administracyjna uznaje przytoczone powyżéj wątpliwości, jakie ankieta podniosła przeciw temu sposobowi udzielania pożyczek, sądzi jednak, że nie należy wykluczać tego sposobu, które daje zupełne bezpieczeństwo funduszowi krajowemu i uwalnia go od obowiązku badania, na jaki kredyt zasługuje kasa zaliczkowa, przenosząc tę czynność na organ bardziéj obznajomiony z miejscowymi stosunkami, t. j. na reprezentacyę powiatową. Świéżo téż nadeszła do wys. Sejmu petycya rady powiatowéj chrzanowskiéj prosząca o pożyczkę dla tamtejszego towarzystwa zaliczkowego w sposób, o którym mowa, a na jedném z ostatnich posiedzeń uchwalił wys. Sejm projekt do ustawy upoważniającéj reprezentacyę powiatową w Nisku do zaciągnięcia imieniem powiatu pożyczki dla tamtejszego stowarzyszenia zaliczkowego.

Drugi sposób z odmienną formą gwarancyi byłby ten, jakiego używa od wielu lat krakowskie towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń, które pożycza kasom zaliczkowym za poręczeniem dwóch lub trzech zamożnych obywateli, dających towarzystwu dostateczną rękojmię spłaty. Wprawdzie ocenienie owych poręczających podpisów mogłoby być połączone z trudnościami dla Wydziału krajowego, jednakże nie można sądzić, aby trudności te były o wiele większe, niż dla towarzystwa ubezpieczeń.

Ten sam wzgląd przemawiałby i za trzecim sposobem udzielania pożyczek, który polegałby na tém, że pewna ilość kas utworzyłaby, w celu otrzymania pożyczki od Wydziału krajowego, koło kredytowe, odpowiadające solidarnie za zaciągniętą pożyczkę i rozdzielające ją między siebie według własnego uznania. Kasy zaliczkowe wstępujące do koła kredytowego musiałyby we własnym

interesie zważać na skład koła i pilnować się wzajemnie pod względem punktualności w wypłatach, zaś zadanie Wydziału krajowego byłoby przez to znacznie ułatwioném pod każdym względem; tak przy początkowém ocenieniu zbiorowéj gwarancyi, jak przy następném czuwaniu nad wypłatami.

Przy każdym z wymienionych tu trzech sposobów udzielania kasom zaliczkowym pożyczek z funduszu krajowego, które to sposoby obok siebie równocześnie mogą być zastosowane, wypadałoby oznaczyć termin pożyczki na lat trzy do sześciu, z amortyzacyą w ratach rocznych lub półrocznych i z zastrzeżeniem wypowiedzenia w razie zwłoki w ratach lub zmian znaczniejszych w składzie stowarzyszenia. Kasy zaliczkowe musiałyby nadto przedkładać bilanse i spisy członków.

W końcu byłby możliwym jeszcze ten sposób udzielania kasom zaliczkowym pożyczek z funduszu krajowego, że kraj ulokowałby fundusze, które mógłby na ten cel przeznaczyć w jakimś zakładzie finansowym, który przyjąłby na siebie rozdawnictwo pożyczek pod własną odpowiedzialnością i na własną rękę. Projekt ten, dla Wydziału krajowego niezaprzeczenie najwygodniejszy, byłby dla kas zaliczkowych wtenczas tylko korzystnym, gdyby pośrednictwo owego zakładu finansowego było ile możności najtańszém. Nie można spodziewać się, żeby któryś zakład akcyjny podjął się pośrednictwa pod tymi warunkami, wypada tedy liczyć jedynie na zakłady nieobliczone na zysk, a więc w naszym kraju na krakowskie towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń i na kasy oszczędności, z których lwowska i krakowska tak ze względu na wielki kapitał jak na znakomite siły finansowe w zarządzie nadawałyby się do pośrednictwa, o jakiém mowa. Wypadałoby przeto, aby Wydział krajowy zawiązał w wskazanym kierunku rokowania z wspomnianymi trzema zakładami.

Komisya administracyjna wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. poleca się Wydziałowi krajowemu, aby z rozporządzalnych funduszów pożyczki krajowéj z r. 1873 udzielał kasom zaliczkowym, które się o to zgłoszą, a przedewszystkiém nowo zawiązanym, pożyczek kilkoletnich (na 3 do 6 lat) ratami umarzanych, a po 7% oprocentowanych, a to

   albo pod gwarancyą powiatu,

   albo pod gwarancyą dwóch lub trzech zamożnych obywateli z tegoż powiatu,

   albo pod zbiorową gwarancyą utworzonego w tym celu koła kredytowego, złożonego z większéj liczby kas zaliczkowych, podług warunków, jakie Wydział krajowy szczegółowo przepisze.

   Uchwałę tę poda Wydział krajowy do wiadomości reprezentacyi powiatowych, zachęcając je do inicyatywy w zakładaniu nowych kas zaliczkowych.

2. poleca się Wydziałowi krajowemu, aby celem powiększenia funduszu, przeznaczonego na pożyczki dla kas zaliczkowych, przystąpił w razie potrzeby i w miarę téjże do zrealizowania reszty pożyczki krajowéj z r. 1873;

3. poleca się Wydziałowi krajowemu, aby zawiązał rokowania z krakowskiém towarzystwem wzajemnych ubezpieczeń, z galicyjską kasą oszczędności we Lwowie i kasą oszczędności w Krakowie celem przekonania się, czyliby te zakłady nie zechciały przyjąć na siebie pośrednictwa w udzielaniu kasom zaliczkowym pożyczek z funduszów krajowych, i pod jakimi warunkami zechciałyby to uczynić.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na każdéj sesyi sejmowéj zdawał sprawę o użyciu funduszu z pożyczki krajowéj r. 1873 dla kas zaliczkowych.

Uchwałą tą zostają załatwione petycye do l. 197 i 266 dotyczące tego samego przedmiotu.

Lwów dnia 27. sierpnia 1877.

Przewodniczący:
Grocholski.

Sprawozdawca:
Tadeusz Pilat.

L. 564/1877
s.

Sprawozdanie

komisyi budżetowéj o petycyi kapituły obrządku ormiańskiego we Lwowie względem udzielenia zasiłku 4.000 złr. na restauracyę wieżycy przy katedrze ormiańskiej we Lwowie.

Wysoki Sejmie!

Kapituła obrządku ormiańskiego we Lwowie wniosła petycyę o udzielenie zasiłku w kwocie 4.000 złr. na restauracyę wieżycy przy katedrze ormiańskiéj, motywując tę prośbę niemożliwością zebrania funduszów dostatecznych od szczupłéj ilości parafian tego kościoła.

Ze względu, iż katedra ormiańska jest jedną z najdawniejszych świątyń we Lwowie, a restauacya wieżycy téj katedry rzeczywiście jest naglącą, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Udziela się kapitule obrz. ormiańskiego we Lwowie pożyczkę bezprocentową z funduszu krajowego w kwocie 4.000 złr. spłacalną w ośmiu równych rocznych ratach, na restauracyę wieżycy przy katedrze ormiańskiéj we Lwowie. Warunki bezpieczeństwa ułoży Wydział krajowy.

We Lwowie dnia 27. sierpnia 1877.

Przewodniczący:
Skrzyński.

Sprawozdawca:
Tadeusz Skałkowski.

Sprawozdanie

komisyi drogowej o projekcie ustawy drogowej.

Wysoki Sejmie!

Komisya drogowa ma zaszczyt przedłożyć Wysokiemu Sejmowi w załączeniu:

a) projekt Ustawy drogowej,

b) projekt rezolucyi w sprawie organizacyi krajowej służby technicznej.

Do §. 2 i 10 zgłosiła mniejszość wnioski zatrzymania bez zmiany projektu Wydziału krajowego.

Lwów 30 sierpnia 1877.

Przewodniczący:

Piotr Gross.

Sprawozdanie

komisyi drogowej o projekcie ustawy drogowej.

W Wiedniu, dnia 30 sierpnia 1875.

Ustawa

z dnia ..... 187 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o drogach publicznych nieeraryalnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

(Projekt Wydziału krajowego.)

I. Ogólne postanowienia:

§. 1.

Ustawa niniejsza obejmuje postanowienia o drogach krajowych, powiatowych i gminnych.

Drogami krajowemi są drogi obecnie pod tą nazwą istniejące i te, które ustawą krajową za drogi krajowe uznane zostaną.

Drogami powiatowemi są drogi obecnie pod tą nazwą istniejące i te, które uchwałą Rady powiatowej, lub Sejmu krajowego (§. 2, ustęp 4) za powiatowe uznane zostaną.

Wszystkie inne drogi do publicznego użytku przeznaczone, są drogami gminnemi. Dla dróg gminnych podzielony zostanie każdy powiat na okręgi drogowe, złożone z jednej gminy i obszaru dworskiego, lub kilku gmin i obszarów dworskich i reprezentowane przez komitety drogowe. Obszary dworskie łączyć można w okręgi drogowe tylko z temi gminami katastralnemi, do których należą.

Mosty, przewozy i budowy sztuczne uważane będą za części tej drogi, na której się znajdują; ze względu jednak na szczególną ważność lub kosztowność budowy może zrobić wyjątek od tego prawidła Sejm krajowy, przyjmując koszta budowy lub utrzymania na fundusz

(Projekt komisyi drogowej.)

§. 1.

(Pierwsze trzy ustępy jak w projekcie Wydziału krajowego).

Wszystkie inne drogi wyszczególnione w katastrze drogowym jako do publicznego użytku przeznaczone, są drogami gminnemi. *(Dalej jak w projekcie Wydziału krajowego).*

krajowy, a co do dróg gminnych także Rada powiatowa, przyjmując one na fundusz powiatowy.

§. 2.

Do zakładania drogi krajowej i do przeistoczenia drogi innej kategoryi na drogę krajową potrzeba uchwały sejmowej.

Do zakładania drogi powiatowej, tudzież do przeistoczenia drogi gminnej na powiatową, potrzeba uchwały Rady powiatowej.

Prócz tego zakładanie dróg krajowych i powiatowych ma poprzedzać pertraktacya z stronami interesowanemi dla zbadania i oznaczenia konkurencyi dobrowolnej tak na rzecz budowy, jak i przyszłej konserwacyi — dla względów zaś politycznych i wojskowych — przyzwolenie właściwych władz, a przy drogach powiatowych także przyzwolenie Wydziału krajowego.

Za drogi powiatowe uznane być mają drogi ważniejsze dla handlowego i przemysłowego ruchu w powiecie, w szczególności zaś te, które miasta i znaczniejsze miasteczka targowe łączą tak między sobą jak i z drogami bitemi, lub stacyami kolei żelaznych. Jeżeliby Rada powiatowa ociągała się z powzięciem takiej uchwały, lub jeżeliby Rady sąsiednich powiatów nie mogły porozumieć się co do założenia drogi, przecinającej dwa lub więcej powiatów i mającej ważność komunikacyjną: natenczas Sejm krajowy po zbadaniu sprawy przez Wydział krajowy i wysłuchaniu zdania Rady powiatowej, może uznać taką drogę za powiatową.

Do zakładania dróg gminnych potrzeba uchwały komitetu okręgu drogowego tudzież przyzwolenia politycznej władzy powiatowej i Wydziału powiatowego.

§. 3.

Własność nieruchoma, na rzecz drogi publicznej potrzebna, winna być nabytą w drodze wywłaszczenia podług istniejących ustaw i przepisów.

§. 2.

(Pierwsze dwa ustępy jak w projekcie Wydziału krajowego).

Pertraktacya ze stronami interesowanemi nie mniej przyzwolenie władz ze względów politycznych i wojskowych a przy drogach powiatowych także przyzwolenie Wydziału krajowego, mają poprzedzać zakładanie dróg krajowych i powiatowych. Pierwszeństwo budowy przysłuża tym drogom, dla których przy równych zresztą warunkach, ofiarność stron interesowanych okaże się największą.

Za drogi powiatowe uznane być mają drogi ważniejsze dla handlowego i przemysłowego ruchu w powiecie, w szczególności zaś te, które miasta i znaczniejsze miasteczka targowe łączą tak między sobą jak i z drogami bitemi, lub stacyami kolei żelaznych. Jeżeliby Rady sąsiednich powiatów nie mogły porozumieć się co do założenia drogi, przecinającej dwa lub więcej powiatów i mającej ważność komunikacyjną, natenczas Sejm krajowy po zbadaniu sprawy przez Wydział krajowy i wysłuchaniu zdania Rady powiatowej, może uznać taką drogę za powiatową.

(Ostatni ustęp jak w projekcie Wydziału krajowego).

§. 3.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

§. 4.

Zaniechanie drogi krajowej wymaga: ustawy krajowej — drogi powiatowej: uchwały Rady powiatowej i przyzwolenia c. k. Namiestnictwa i Wydziału krajowego — drogi gminnej: uchwały komitetu okręgu drogowego tudzież przyzwolenia Rady powiatowej i politycznej władzy powiatowej.

Zaniechana droga krajowa nie uznana za powiatową, równie jak zaniechana droga powiatowa, stają się drogami gminnemi, jeżeli służą do użytku publicznego (§. 1. ustęp 4).

Zaniechana droga do użytku publicznego nie służąca, sprzedaną zostanie na rzecz funduszu tej kategoryi dróg, do której należała. Wydział krajowy dla dróg krajowych, Wydział powiatowy dla dróg powiatowych i gminnych zarządzi bezzwłocznie oszacowanie gruntów przez znawców nieinteresowanych i zawezwie do zapłacenia ceny szacunkowej tych właścicieli, których grunta z drogą się stykają. Jeżeli przez nich cena ta w przeciągu dni 60 od zawezwania złożoną nie zostanie, nastąpi sprzedaż przez licytacyę.

§. 4.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

§. 5.

Niniejsza ustawa nie narusza praw i obowiązków opartych na dobrowolnych ugodach, lub innych specyalnych tytułach prawnych co do dróg wszelkich kategoryi.

Ugodę dobrowolną należy podać do wiadomości Wydziału krajowego.

§. 5.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

II. Pokrycie kosztów.

§. 6.

Koszta budowy i utrzymania dróg krajowych ponosi fundusz krajowy.

Czy i o ile powiaty, przez które te drogi przechodzą, jeszcze osobno przyczyniać się mają do kosztów budowy i utrzymania dróg krajowych, oznaczonem będzie w każdym przypadku uchwałą sejmową.

§. 6.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

§. 7.

Koszta budowy i utrzymania dróg powiatowych ciężą przedewszystkiem na funduszach właściwego powiatu.

§. 7.

(Pierwszy ustęp jak w projekcie Wydziału krajowego).

Na cele drogowe obowiązaną jest Rada powiatowa nakładać corocznie, w miarę potrzeby, powiatowe dodatki do podatków bezpośrednich w wysokości od 5% do 10% tychże podatków.

Jeżeliby Rada powiatowa ociągała się z dopełnieniem tego obowiązku, a ztąd sprawa komunikacyi doznawała uszczerbku: natenczas Wydział krajowy ma prawo i obowiązek po wysłuchaniu zdania Reprezentacyi powiatowej, wstawić w budżet powiatowy potrzebną kwotę i nałożyć na jej pokrycie, w granicach powyższych, dodatki do podatków bezpośrednich.

Wyższe dodatki do podatków bezpośrednich na potrzeby drogowe uchwalić może Rada powiatowa tylko w granicach zakreślonych ustawą o Reprezentacyi powiatowej.

Prestacye (§. 9.) użyte być mogą tylko na rzecz takiej drogi powiatowej, która po ogłoszeniu niniejszej ustawy wyłączoną została z kategoryi dróg gminnych, należących do okręgu drogowego.

§. 8.

Koszta budowy i utrzymania dróg gminnych ponoszą wspólnie gminy i obszary dworskie, należące do okręgu drogowego.

A to:

a) prestacyami;

b) składką pieniężną.

§. 9.

Źródłem funduszu dróg gminnych w okręgu drogowym są przedewszystkim prestacye.

Każda rodzina, a względnie partya prowadząca samoistne gospodarstwo domowe, zamieszkała w gminie, lub na obszarze dworskim, należących do okręgu drogowego, odrabia rocznie trzy dni piesze.

Na cele drogowe obowiązaną jest Rada powiatowa nakładać corocznie powiatowe dodatki do podatków bezpośrednich w wysokości 5% a w miarę potrzeby do 10% tychże podatków.

(Trzeci i czwarty ustęp jak w projekcie Wydziału krajowego.)

Prestacye i dodatki do podatków (§. 9 i 10) użyte być mogą także na rzecz dróg powiatowych należących do okręgu drogowego, bez względu czy te drogi powiatowe nowo się budują, czy też już dawniej istniały wszakże pod zastrzeżeniem §. 25 l. 5.

§. 8.

Koszta budowy i utrzymania dróg gminnych ponoszą wspólnie gminy i obszary dworskie, należące do okręgu drogowego.

A to:

a) prestacyami;

b) dodatkami do podatków;

c) składką pieniężną.

§. 9.

(Ustęp pierwszy opuszczony).

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

Kto opłaca podatek bezpośredni, uiszcza, niezależnie od prestacyi osobistej, rocznie: od przepisanej mu w obrębie okręgu drogowego sumy podatkowej, nie przenoszącej sześciu złotych reńskich: jeden dzień pieszy, lub tegoż wartość pieniężną — od kwoty zaś wyższej: po pół dnia pieszego od każdych trzech złotych reńskich przepisanego podatku bezpośredniego.

Wszakże wolno będzie zarządowi, w razie uznanej przez niego potrzeby, zmienić robotę pieszą na ciągłą: w stosunku czterech dni pieszych do jednego parobydlanego dnia ciągłego z dodaniem parobka do każdego zaprzęgu.

Zamiany takiej żądać można jednak tylko od kontrybuenta posiadającego potrzebny inwentarz roboczy i uiszczającego prestacyę w naturze.

Zarząd drogowy winien prestacye przypadające w okręgu drogowym zużyć w całości, nie uiszczone zaś w terminie wykonać, w razie potrzeby, niezwłocznie na koszt obowiązanego lub przenieść na rok następny, a zasób pieniężny, pozostały z wykupna prestacyi (§. 13), po opędzeniu wydatków rocznych, przelać do funduszu rezerwowego.

Gdyby jednak ilość prestacyi w pewnym okręgu drogowym przewyższała potrzebę: natenczas Wydział krajowy po przekonaniu się zniżyć może odpowiednio wymiar prestacyi z zachowaniem wszakże stosunku prestacyi osobistych do prestacyi od podatków.

§. 10.

Za podstawę do obliczenia prestacyi rocznej służyć będą spisy rodzin, a względnie partyi i opłacających podatki bezpośrednie.

Spisy te będą układane co lat 3 według stanu, jaki się znajdował w gminie i na obszarze dworskim dnia 31go grudnia.

(Ustęp trzeci opuszczony).

Wszakże wolno będzie zarządowi, w razie uznanej przez niego potrzeby, zmienić robotę pieszą na ciągłą: w stosunku trzech dni pieszych do jednego dnia parokonnego a dwóch dni pieszych do jednego dnia parobydlanego zaprzęgu.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

(Ustęp szósty opuszczony).

Gdyby jednak ilość prestacyi w pewnym okręgu drogowym przewyższała potrzebę: natenczas Rada powiatowa zniżyć może na rok jeden wymiar prestacyi z zachowaniem wszakże stosunku prestacyi osobistych do prestacyi od podatków.

§. 10.

Dodatki do podatków. Kto opłaca podatek bezpośredni, uiszcza niezależnie od prestacyi osobistej rocznie 5% od tego podatku.

§. 11.

Wolni od prestacyi są:

1) Osoby ustawą gminną uwolnione od ciężarów gminnych, o ile nie posiadają własności odpowiednio opodatkowanej, osoby zostające w zupełnem ubóstwie a z powodu wieku, słabości lub wątłego zdrowia niezdolne do roboty i nie mające w rodzinie członków do niej zdolnych.

2) Od uiszczenia prestacyi od podatku wolne są fundusze gmin, zakładów gminnych i powiatowych, tudzież towarzystwa zaliczkowe.

3) Mieszkańcy miast posiadających odrębne statuty gminne.

§. 12.

Robota dzienna rozpoczyna się od 1. kwietnia do końca września o godzinie 7 z rana, a od 1. października do końca marca o godzinie 8 z rana i trwa do zachodu słońca.

§. 13.

Robociznę prestacyjną można wykonać w naturze, a to: osobiście lub przez zastępcę uzdolnionego, wolno też wykupić się od niej w całości, lub częściowo, przez złożenie jej wartości pieniężnej, z potrąceniem piątego procentu, w przeciągu sześciu tygodni od dnia ogłoszenia repartycyi.

§. 11.

Prestacye i dodatki do podatków winien zarząd drogowy w zasadzie zużyć rokrocznie w całości oraz nieuiszczone w terminie prestacye wykonać bez zwłoki na koszt obowiązanych. Nie użyte w ciągu roku prestacye mają obowiązani przed ukończeniem roku spłacić według cen wykupna, a kwota pieniężna ztąd jakoteż z nieużytych opłat pieniężnych powstała, przechodzi z końcem roku do funduszu rezerwowego.

§. 12.

(W projekcie komisyi drogowej zmieniony na §. 12)

(W projekcie komisyi drogowej opuszczony).

§. 13.

Robociznę prestacyjną można wykonać w naturze, wolno też wykupić się od niej w całości lub częściowo, przez złożenie jej wartości pieniężnej, z potrąceniem piątego procentu, w przeciągu sześciu tygodni od dnia ogłoszenia repartycyi.

W razie potrzeby gotowizny uznanej za niezbędną przez zarząd drogowy, uiszczoną być musi w gotowiznie prestacya przypadająca od podatku.

W razie zaś ociągania się mieszkańców gminy lub obszaru dworskiego od wykonania należnej prestacyi w naturze: może zarząd drogowy uchwalić, ażeby ociągający się spłacali w gotowiźnie wartość całej prestacyi.

Kontrybuentom odrabiającym prestacyę w naturze wyznaczoną będzie o ile możności robota wymiarowa.

§. 14.

Składka pieniężna.

O ile prestacye (osobiste i od podatków) i inne źródła funduszu dróg gminnych nie wystarczają na budowę i utrzymanie dróg gminnych w okręgu drogowym, może komitet tegoż okręgu uchwalić składkę pieniężną, do której każdy opłacający podatki bezpośrednio obowiązany jest przyczyniać się w miarę tychże podatków, przepisanych mu w obrębie okręgu drogowego.

Składka pieniężna na potrzeby drogowe nie może, wyjąwszy przypadek nie cierpiący zwłoki, wynosić w ciągu jednego roku więcej niż 5 centów od jednego złotego reńskiego.

Wyjątkowe nałożenie wyższej składki pieniężnej w wypadku nie cierpiącym zwłoki, należy następnie usprawiedliwić przed Wydziałem powiatowym.

Składka pieniężna nie wchodzi do budżetu gminnego.

Jeżeliby komitet okręgu drogowego nie uchwalił potrzebnej składki pieniężnej a ztąd sprawa komunikacyi gminnej doznawała uszczerbku: natenczas Wydział powiatowy, a w drodze odwołania się Wydział krajowy, ma prawo i obowiązek wstawić w budżet okręgu drogowego potrzebną kwotę i nałożyć na jej pokrycie w granicach powyższych składkę pieniężną, w miarę opłacanych podatków bezpośrednich.

Składka pieniężna na potrzeby dróg gminnych ma być pobieraną przez te same organa i ściągana za pomocą tych samych środków co podatki.

§. 15.

Do funduszu krajowego jak również do funduszu dróg powiatowych i funduszu dróg gminnych w okręgu wpływają jeszcze:

(Drugi i trzeci ustęp opuszczony).

Kontrybuentom odrabiającym prestacyę w naturze wyznaczoną będzie w zasadzie robota wymiarowa.

§. 14.

O ile prestacye, dodatki do podatków *(dalej jak w projekcie Wydziału krajowego).*

1) Datki fabryk i przedsiębiorstw zużywających niezwykłym sposobem drogę nieomyconą, tudzież datki kolei żelaznych.

2) Dochody z myta.

3) Kary pieniężne za przekroczenia policyi drogowej, kary dyscyplinarne (§§. 29 i 34) i wynagrodzenia za szkody zrządzone na drogach.

4) Własne dochody zarządu dróg, jak n. p. ze sprzedaży starych materyałów, niepotrzebnych gruntów i budynków, z wydzierżawienia trawy i t. p.

5) Ofiary dobrowolne lub datki uiszczane na mocy specyalnych tytułów (§. 5).

A do funduszu dróg powiatowych i gminnych także:

6) Odsetki od własnych kapitałów — i

7) Subwencye.

Datki fabryk, przedsiębiorstw i kolei żelaznych, jak również dochody z myta na drogach powiatowych i gminnych tudzież subwencye, służą tylko dla tych dróg i przedmiotów, dla których są przeznaczone.

§. 15.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego)

§. 16.

tki fa-k, przed-biorstw kolei aznych.

Jeżeli użytkowanie kopalń lub kamieniołomów, albo inne przedsiębiorstwo wyłącznie fabryczne drogę nieomyconą niezwykłym sposobem zużywa lub psuje, wykonywujący przedsiębiorstwo obowiązany będzie do osobnych datków na rzecz tej drogi.

Wysokość tych datków i sposób ich uiszczania należy oznaczyć dobrowolną ugodą między Wydziałem powiatowym a stroną. Jeśli nie przyjdzie ugoda do skutku, orzeka Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem. Wysokość tych datków ma być wedle możności zastosowaną do tej miary, w jakiej zużycie drogi przez przedsiębiorstwo powiększa koszta jej utrzymania.

Niemniej też przyczyniać się będą przedsiębiorstwa kolei żelaznych osobnymi datkami do budowy i utrzymania publicznych dróg dojazdowych, łączących stacye kolei żelaznych z najbliższemi drogami bitemi, miastami i miasteczkami. Wysokość tych datków nie może przechodzić *połowy* kosztów ogólnych, chyba, że przedsiębiorstwo kolejowe na mocy koncesyi lub specyalnej ustawy jest obowiązane do zupełnego onychże pokrycia.

§. 16.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

Po zbadaniu sprawy na miejscu przez Wydział powiatowy w porozumieniu z polityczną władzą powiatową i przeprowadzeniu rokowań z przedsiębiorstwem dotyczącej kolei żelaznej co do wysokości datków i sposobu ich uiszczania: Wydział krajowy zatwierdzi dobrowolną ugodę, zawartą w tej mierze między Wydziałem powiatowym a stroną, w braku zaś onej, lub gdy się na nią nie zgadza, wyda orzeczenie w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Jeżeli to porozumienie nie nastąpi, rozstrzyga Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem handlu.

§. 17.

Myta.

Myta: drogowe, mostowe, przewozowe i kopytkowe, stanowią przedmiot osobnych ustaw, rozporządzeń i koncesyi mytniczych.

Strona prywatna, pobierająca myto na podstawie koncesyi mytniczej, obowiązaną jest aż do wygaśnienia nadanego jej prawa, utrzymywać przedmiot omycony własnym kosztem i w należytym stanie.

Miejsce dla stacyi mytniczych na drogach powiatowych i gminnych oznacza Wydział powiatowy w porozumieniu z polityczną władzą powiatową.

Spory co do uwolnienia od myta rozstrzygają władze rządowe.

§. 18.

Subwencye.

Do budowy albo rekonstrukcyi drogi powiatowej lub gminnej, ważnej pod względem komunikacyi, a zbyt kosztownej dla powiatu lub dla okręgu drogowego, może być udzielone bezzwrotne wsparcie, lub bezprocentowa pożyczka z funduszu krajowego.

Takaż subwencya może mieć miejsce z funduszu dróg powiatowych dla dróg gminnych.

W razie niezbędnej potrzeby i po wyczerpaniu środków wskazanych §§. poprzedniemi, udzieloną być może wyjątkowo subwencya z funduszu krajowego także do konserwacyi drogi powiatowej lub gminnej, ważnej pod względem komunikacyi.

§. 17.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

§. 18.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

§. 19.

Jeżeli droga krajowa, powiatowa lub gminna przechodzi przez miejską lub wiejską osadę i jedynie z powodu szczególnych potrzeb tych osad wymaga większych kosztów na budowanie ścieków, kanałów, bruków i t. p. całą ztąd wynikającą nadwyżkę kosztów budowy i utrzymania ponosi miejscowa osada.

§. 19.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

§. 20.

Jeżeli z powodu uwzględnionych życzeń mieszkańców, zatem w interesie pewnej osady, drodze krajowej, powiatowej lub gminnej miałby być nadany kierunek przecinający tę osadę, która inaczej, bez uszczerbku powszechnego ruchu mogłaby być pominiętą, natenczas osada ta ponosi sama nadwyżkę wydatków kosztowniejszej budowy, spowodowaną przez zmianę zamierzonego kierunku drogi.

§. 20.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

§. 21.

Dopóki droga uznana za krajową, lub powiatową, nie będzie mogła być oddaną w całości lub w części do użytku publicznego, komunikacya w kierunku tejże drogi winna być utrzymywaną kosztem tych, którzy do jej utrzymania byli przedtem obowiązani

§. 21.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego.)

§. 22.

Jeżeli komunikacya przez wypadki elementarne, jak n. p. zaspy śniegowe, powodzie i t. p. została zagrożoną, lub całkowicie przerwaną, natenczas obowiązani są do robót niecierpiących zwłoki za wynagrodzeniem, mieszkańcy osady najbliższej miejsca, w którem robota ma być wykonaną. Rada powiatowa oznaczy okrąg osad, które — i kolej, w jakiej osady te mają być powoływane do wykonywania takich robót.

Wynagrodzenie oznacza Wydział krajowy co do dróg krajowych, Wydział powiatowy co do dróg powiatowych, a komitet okręgu drogowego co do dróg gminnych.

§. 22.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

III. O zakresie działania

Reprezentacyi i władz autonomicznych w sprawach drogowych, o ile nie jest oznaczony w paragrafach poprzedzających.

§. 23.

Sejm krajowy.

Sejm krajowy stanowi:

1) o funduszach potrzebnych na budowę i utrzymanie dróg krajowych;

2) o zasiłku z funduszu krajowego na rzecz dróg powiatowych i gminnych (§. 18).

§. 10.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

§. 24.

Wydział krajowy.

Wydział krajowy:

1) prowadzi cały techniczny i administracyjny zarząd dróg krajowych, a naczelny nadzór nad budową i utrzymaniem dróg powiatowych i gminnych, tudzież nad ich funduszami i wydaje w granicach niniejszej ustawy i w celu jej przeprowadzenia potrzebne rozporządzenia i instrukcye;

2) oznacza, jakiemi środkami Rada powiatowa ma się przyczyniać do kosztów budowy i utrzymania dróg powiatowych oraz w jakim porządku i czasie drogi te mają być budowane, a jeżeli się przekona, że roboty drogowe postępują zbyt powolnie lub nie są prowadzone umiejętnie i z należytą oszczędnością, natenczas ma prawo i obowiązek objąć zarząd bezpośredni;

3) mianuje, — jeżeli tego uzna potrzebę — delegatów lub komitety dla spraw drogowych, oznaczając ich zakres działania;

4) wyznacza w granicach dotacyi sejmowej wsparcia lub bezprocentową pożyczkę z funduszu krajowego na rzecz dróg powiatowych i gminnych (§. 18.);

5) stanowi cenę wykupna prestacyi w powiecie, jeżeli Rada powiatowa tego obowiązku w należytym czasie nie dopełni (§. 25.);

6) rozstrzyga spory między Radami powiatowemi co do kierunku dróg powiatowych — również jak między komitetami okręgów drogowych, nie należących do tego samego powiatu: co do kierunku dróg gminnych — i w ogólności rozstrzyga sprawy drogowe w drodze odwołania się doń wniesione.

§. 24.

(Pierwszy ustęp jak w projekcie Wydziału krajowego).

2) oznacza, w wypadku przewidzianym w §. 7. jakiemi środkami. *(dalej jak w projekcie Wydziału krajowego).*

(Dalsze ustępy jak w projekcie Wydziału krajowego).

§. 25.

Rada powiatowa.

Rada powiatowa:

1) nadzoruje zarząd funduszu dróg powiatowych;

2) oznacza ceny wykupna robocizny pieszej (§. 13) przynajmniej na trzy miesiące przed rozpoczęciem każdego roku administracyjnego;

3) stanowi o zasiłku z funduszu dróg powiatowych na rzecz dróg gminnych;

4) dzieli powiat na okręgi drogowe (§. 1. ustęp 4.) na podstawie stosunków miejscowych i z uwzględnieniem ogólnej instrukcyi przez Wydział krajowy wydać się mającej:

5) oznacza, jaka część prestacyi (§. 9.) ma być użyta w okręgu drogowym, na rzecz drogi gminnej, przeistoczonej na powiatową (§. 7. ustęp 5.), pozostawiając wszakże na potrzeby dróg gminnych, w okręgu pozostałych, taką ilość prestacyi, jaka tym potrzebom odpowiada.

§. 26.

Wydział powiatowy.

Wydział powiatowy:

1) prowadzi cały techniczny i administracyjny zarząd dróg powiatowych, utrzymuje ich inwentarz, przedstawia Wydziałowi krajowemu corocznie projekty i budżety drogowe do zatwierdzenia i zdaje z końcem każdego roku sprawę o stanie dróg powiatowych i gminnych tudzież o ich funduszach Wydziałowi krajowemu i Radzie powiatowej;

2) nadzoruje komitety drogowe co do budowania i utrzymywania dróg gminnych, a mianowicie czuwa nad całością funduszu dróg gminnych, sprawdza i prostuje corocznie preliminarze i projekty dróg gminnych, zatwierdza ich budżety, odbywa przynajmniej raz w roku rewizyę wszystkich dróg gminnych i przekonuje się, czy prestacye drogowe zostały zużyte;

3) przeznacza w granicach dotacyi wsparcie lub bezzwrotną pożyczkę z funduszu dróg powiatowych na rzecz dróg gminnych (§. 18);

4) rozstrzyga spory i rekursy w sprawach dróg gminnych;

5) przedkłada Wydziałowi krajowemu na żądanie daty statystyczne, tyczące się dróg powiatowych i gminnych;

6) kieruje budową i utrzymaniem dróg krajowych, o ile ta czynność została mu przez Wydział krajowy poruczoną;

§. 25.

(Pierwsze cztery ustępy jak w projekcie Wydziału krajowego).

5) oznacza, jaka część prestacyi i dodatków do podatków (§. 9. i 10.) ma być użyta w okręgu drogowym, na rzecz dróg powiatowych (§. 7. ustęp 5.), pozostawiając wszakże na potrzeby dróg gminnych w okręgu pozostałych, taką ilość prestacyi, jaka tym potrzebom odpowiada.

§. 26.

(Pierwszych siedm ustępów jak w projekcie Wydziału krajowego, poczem następuje:

7) mianuje dla każdego okręgu drogowego w powiecie jednego członka i tegoż zastępcę także z poza grona swego a do załatwienia specyalnych spraw drogowych delegatów, których zakres działania oznacza.

8) zarządza funduszami rezerwowymi wszystkich okręgów dróg gminnych.

§. 27.

Komitet okręgu dróg gminnych.

Komitet okręgu dróg gminnych jest organem zarządzającym i uchwalającym w sprawach dróg gminnych i uchwały jego w tym zakresie powzięte mają moc obowiązującą dla wszystkich gmin i obszarów dworskich, należących do okręgu drogowego.

Komitet nie może powziąć uchwały, jeżeli więcej niż połowa członków nie jest na posiedzeniu obecną.

Do ważności uchwały potrzebna jest bezwzględna większość głosów obecnych.

W razie równości głosów rozstrzyga Wydział powiatowy.

Kto nie może być obrany członkiem Rady gminnej lub sprawować urzędu przełożonego obszaru dworskiego, nie może być członkiem komitetu.

Urząd członka komitetu jest bezpłatny.

Siedzibę komitetu oznacza sam komitet.

Od uchwały lub orzeczenia komitetu odwołać się można do Wydziału powiatowego.

§. 27.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego z opuszczeniem drugiego, trzeciego i czwartego ustępu.)

Skład komitetu.

§. 28.

Komitet okręgu drogowego składa się:

a) z przepisanej poniżej ilości członków wybranych przez Rady gminne;

b) z przepisanej ilości członków reprezentujących obszary dworskie;

c) z członka mianowanego przez Wydział powiatowy.

Rada gminy połączonej z obszarem dworskim i stanowiącej dla siebie okrąg drogowy, wybiera dwóch członków do komitetu drogowego, Rada zaś każdej innej gminy wybiera jednego członka.

Każdy obszar dworski, należący do okręgu drogowego, ma w komitecie jednego reprezentanta.

Posiadacz obszaru dworskiego reprezentuje sam swój obszar albo też mianuje pod swoją odpowiedzialnością inną osobę.

Skład komitetu.

§. 28.

Komitet okręgu drogowego składa się z trzech członków, z których jednego mianuje Wydział powiatowy, jednego wybierają obszary dworskie jednego wreszcie naczelnicy gmin do tegoż okręgu należących.

Naczelnik gminy połączonej z obszarem dworskim i stanowiącej z nim jeden okrąg drogowy, jakoteż posiadacz tego obszaru dworskiego lub mianowany przez niego zastępca wchodzą bez wyboru w skład komitetu drogowego. Współposiadacze obszaru dworskiego wykonują swe prawa przez wspólnego pełnomocnika.

Jeżeli w okręgu drogowym nie ma obszarów dworskich, wtenczas wybierają naczelnicy gmin

Współposiadacze obszaru dworskiego mianują członkiem komitetu jednego z pośród siebie, albo inną osobę.

Każdy członek komitetu ma zastępcę.

Wybór i rozwiązanie komitetu.

§. 29.

Wydział powiatowy i Rada gminna, wybierają członków komitetu drogowego na czas trwania swego peryodu wyborczego.

Wydział krajowy może unieważnić wybór w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Aż do ukonstytuowania się nowego komitetu drogowego pozostają dawni członkowie w urzędzie.

W razie opróżnienia w ciągu peryodu wyborczego posady członka komitetu lub jego zastępcy, należy dokonać nowego wyboru najpózniej do dni 14 na czas jeszcze pozostały.

W miejsce członka komitetu ubywającego przed końcem peryodu wyborczego lub nie mogącego brać udziału w czynnościach komitetu, powoła przewodniczący do komitetu zastępcę.

Przewodniczącego wybiera komitet z grona swego.

Gdyby komitet nie mógł się ukonstytuować dla braku kompletu lub z jakichkolwiekbądź powodów, Wydział powiatowy zamianuje w porozumieniu z c. k. Starostwem komitet prowizoryczny na czas potrzeby.

Co do obowiązku przyjęcia wyboru na członka komitetu, ustąpienia z posady, nałożenia grzywien na członków wzbraniających się przyjąć wybór, nie chcących przyjętego urzędu dalej sprawować, lub nie usprawiedliwiających swej nieobecności na posiedzeniu komitetu, również jak i co do rozwiązania komitetu okręgu drogowego, zastosowane być mają analogiczne postanowienia §§. 20, 25, 42 i 109 ustawy gminnej.

Grzywny wymierza Wydział powiatowy.

Przeciw takiemu orzeczeniu Wydziału powiatowego, służy odwołanie się do Wydziału krajowego.

Kara pieniężna wpływa na rzecz dróg gminnych w okręgu.

dwóch członków do komitetu. W miastach stanowiących jeden okrąg drogowy wybiera Rada gminna dwóch członków do komitetu drogowego.

Wybór i rozwiązanie komitetu.

§. 29.

Peryod urzędowania komitetów drogowych jest ten sam, jaki i Wydziału Rady powiatowej.

(Dalsze ustępy jak w projekcie Wydziału krajowego).

Zakres działania.

§. 30.

Komitet okręgu drogowego:

1) prowadzi cały techniczny i administracyjny zarząd dróg gminnych w okręgu, orzeka o uwolnieniu osób w §. 11 ust. 1 wskazanych, od prestacyi drogowych, stanowi o sposobie użycia funduszu dróg gminnych i załatwia rachunki roczne;

2) utrzymuje kataster dróg gminnych, uchwala corocznie na podstawie tego katastru preliminarz robót i budżet tych dróg i utrzymuje ich inwentarz;

3) mianuje — do wykonywania zarządu — zawiadowcę dróg gminnych w okręgu, także z poza grona swego i oznacza zakres jego działania;

4) czuwa pod własną odpowiedzialnością nad należytym stanem dróg gminnych w okręgu, oraz nad tem, ażeby wszelkie prestacye i składki pieniężne (§§. 9 i 14) na rzecz dróg gminnych w okręgu uiszczane były w sposób właściwy i na czasie;

5) przedkłada na żądanie Wydziału powiatowego wszelkie wyjaśnienia i daty dróg publicznych się tyczące;

6) kieruje budową i utrzymaniem dróg powiatowych w okręgu drogowym o ile ta czynność została mu przez Wydział powiatowy poruczoną.

Regulamin.

§. 31.

Porządek czynności i postępowania, tok instancyi, sposób zawiadywania majątkiem, określenie odpowiedzialności komitetu okręgu dróg gminnych, również zasady co do ustanowienia służby drogowej i dyscyplinarnej nad nią władzy, oznaczy osobny regulamin, który Wydział krajowy wyda w granicach określonych ustawą niniejszą i analogicznemi postanowieniami ustawy gminnej.

§. 32.

Zwierzchność gminna.

Zwierzchność gminna:

1) sporządza spis kontrybuentów w gminie;

2) ogłasza składkę pieniężną i rozkład prestacyi oraz ceny wykupna robocizny;

3) użycza komitetowi okręgu drogowego wszelkiej pomocy w zarządzie dróg gminnych i ma według jego zarządzenia i pod jego odpowiedzialnością wykonywać czynności, które jej tenże poruczy;

Zakres działania.

§. 30.

(Pierwsze dwa ustępy jak w projekcie Wydziału krajowego).

3) mianuje do wykonywania poleceń komitetu organa wykonawcze i oznacza zakres ich działania;

(Dalsze ustępy jak w projekcie Wydziału krajowego.)

Regulamin.

§. 31.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego)

§. 32.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

4) sprowadza na miejsce roboty kontrybuentów uiszczających prestacye w naturze (§. 13) również dostarcza robotników do wykonywania robót, spowodowanych wypadkami elementarnymi (§. 22).

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

§. 33.

ełożony obszaru rskiego. Przełożony obszaru dworskiego sprawuje analogicznie te same czynności na obszarze dworskim, które zwierzchność gminna obowiązaną jest wykonywać na obszarze gminnym.

§. 33.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

IV. Środki zaradcze.

§. 34.

Jeżeliby Rada powiatowa lub Wydział powiatowy zaniedbywały w czemkolwiekbądź swe obowiązki, Wydział krajowy zaradzi temu w sposób, jaki za odpowiedni uzna, na koszt i stratę powiatu. Taka sama władza przysługuje Wydziałowi powiatowemu nad komitetem okręgu drogowego, Radą gminną, zwierzchnością gminną, i przełożonym obszaru dworskiego, a nadto może Wydział powiatowy członka zwierzchności gminnej i przełożonego obszaru dworskiego, zaniedbującego swoje obowiązki, skazać na grzywny aż do 20 złr. w. a.

Władza ta przechodzi na Wydział krajowy, jeżeli Wydział powiatowy nie wykonuje jej należycie.

Koszta komisyi wywołane przez żalącego się ponosi tenże, jeżeli zażalenie za niesłuszne uznanem zostało, w przeciwnym razie ponosi je dotyczący fundusz drogowy.

§. 34.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

V. Nadzór rządowy.

§. 35.

Władza polityczna ma prawo i obowiązek czuwania, aby dróg publicznych każdy bez przeszkody mógł używać, tudzież, ażeby przez zaniedbanie drogi bezpieczeństwo osób i własności nie było zagrożone. W razie więc takiego zaniedbanie zażąda zaradzenia od sprawującego bezpośrednią administracyę, a gdy krok ten zostanie bezskutecznym lub w razie niebezpieczeństwa, zarządzi stosowne środki na koszt obowiązanych i właściwy zarząd drogowy niezwłocznie o tem zawiadomi.

§. 35.

Władza polityczna ma prawo i obowiązek czuwania, aby dróg publicznych każdy bez przeszkody mógł używać, tudzież, ażeby przez zaniedbanie drogi bezpieczeństwo osób i własności nie było zagrożone. W razie więc takiego zaniedbania zażąda zaradzenia od sprawującego bezpośrednią administracyę, a gdy krok ten zostanie bezskutecznym, jako też w razach niebez-

pieczeństwa lub elementarnych wypadków zarządzi bez zwłoki stosowne środki na koszt obowiązanych i zawiadomi o tem właściwy zarząd drogowy.

Ustawa niniejsza nie narusza przyznanego w ustawie gminnej i w ustawie o reprezentancyi powiatowej władzom rządowym prawa nadzoru nad reprezentacyą gminną i powiatową i systowania uchwał tych reprezentacyi. Toż samo prawo przysługuje władzom rządowym względem komitetu okręgu drogowego.

(Drugi ustęp jak w projekcie Wydziału krajowego).

VI. Odwołanie się do wyższej władzy i przedstawienia.

§. 36.

§. 36.

Wszystkie odwołania się do wyższej władzy autonomicznej i przedstawienia winny być wniesione w przeciągu dni 14 do tej władzy, która orzeczenie wydała lub jest organem wykonawczym reprezentacyi, która uchwałę powzięła. Jeżeli reprezentacya lub władza, która orzeczenie wydała, uważa odwołanie się do władzy wyższej za słuszne, natenczas przyjąć je może jako przedstawienie i zmienić swoje pierwotne orzeczenie.

Od orzeczeń władzy politycznej, wydanych z mocy §. 35. niniejszej ustawy, można odwołać się do c. k. Namiestnictwa, które rozstrzyga sprawę w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego.)

VII. Egzekucya.

§. 37.

§. 37.

Prestacye, wykupno od prestacyi, dodatki do podatków, składki pieniężne na rzecz dróg gminnych, koszta poniesione w skutek przedsięwzięcia środków zaradczych na koszt i stratę powiatu, okręgu dróg gminnych, gminy, przełożonego obszaru dworskiego, członka zwierzchności gminnej równie jak i kontrybuentów; kary dyscyplinarne, wynagrodzenia za szkody zrządzone na drogach, kary policyjne za przekroczenia przepisów drogowych, należytości wynikające z ugody dobrowolnej (§. 5) zatwierdzonej przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, datki z powodu niezwykłego zużycia drogi i datki kolei żelaznych (§. 16), tudzież koszta postępowania wykonawczego, ściągane będą w drodze egzekucyi politycznej.

(Pierwszy ustęp jak w projekcie Wydziału krajowego.)

Do wprowadzenia tej egzekucyi powołanym jest względem gmin i obszarów dworskich starosta powiatowy, względem kontrybuentów w gminie zwierzchność gminna, a względem kontrybuentów na obszarze dworskim przełożony tegoż obszaru. Według okoliczności może jednak starosta z ominięciem gminy, a względnie obszaru dworskiego, jako całości, przystąpić do egzekucyi wprost przeciw pojedynczym kontrybuentom.

Do prowadzenia tej egzekucyi powołanym jest względem gmin i obszarów dworskich starosta powiatowy, względem kontrybuentów w gminie zwierzchność gminna a względem kontrybuentów na obszarze dworskim przełożony tegoż obszaru. Na wezwanie zarządu może jednak starosta z ominięciem gminy, a względnie obszaru dworskiego, jako całości, przystąpić do egzekucyi wprost przeciw pojedyńczym kontrybuentom.

Zamiast ściągnięcia prestacyi w naturze lub w pieniądzach, można także w drodze egzekucyi zarządzić wykonanie roboty na koszt obowiązanego i ściągnąć od niego poniesione przez to wydatki.

Zamiast ściągnięcia prestacyi w naturze lub w pieniądzach można także zarządzić wykonanie roboty na koszt obowiązanego i w drodze egzekucyi ściągnąć od niego poniesione przez to wydatki.

VIII. Postanowienia końcowe.

§. 38.

Ustawa ta obowiązywać będzie w rok od dnia ogłoszenia jej w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych, z którym to dniem ustawa z dnia 18 sierpnia 1866 r. o prestacyach i kompetencyi co do dróg publicznych, traci moc obowiązującą.

§. 38.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

§. 39.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

§. 39.

(Jak w projekcie Wydziału krajowego).

Rezolucya.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby zawezwał ankietę do rozpoznania potrzeby i sposobu zorganizowania służby technicznej w całym kraju, i odpowiednie w tym przedmiocie wnioski przedłożył na najbliższej sesyi sejmowej.